

Samuel Muir.

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

LEABHRAICHEAN

AN

T-SEANN TIOMNAIDH

AGUS AN

TIOMNAIDH NUADH:

AIR AN TARRUING

O NA CEUD CHÀNUINIBH CHUM

GAELIC ALBANAICH.

Air iarrtus na Cuideachd urramaich, a ta chum Eòlas Criosdaidh a sgaoileadh air feadh Gàeltachd agus Eileana na h-Alba.

LONDON:

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN THE YEAR 1804,

From the last corrected Edition of the Society in Scotland for propagating Christian Knowledge,

BY STANHOPE AND TILLING, CHELSEA.

MDCCCVII.

Leabhraichean an T-Seann Tiomnaidh.

	Caib.
Genesis anns am bheil	50
Ecsodus	40
Lebhiticus	27
Aireamh	37
Deuteronomi	34
Iosua	24
Breitheamhna	21
Rut	4
1 Samuel	31
2 Samuel	24
1 Righ	24
2 Righ	25
1 Eachdraidh	29
2 Eachdraidh	36
Esra	10
Nehemiah	13
Ester	10
Iob	42
Leabhar nan Salm	150
Gnath-Fhocail	31
Eclesiastes	12
Dan Sholaimh	8
Isaiah	66
Ieremiah	52
Tuireadh Ieremiah	5
Esociel	48
Daniel	12
Hosea	14
Ioel	3
Amos	9
Obadiah	1
Ionah	4
Micah	7
Nahum	3
Habacuc	3
Sephaniah	3
Hagai	2
Sechariah	14
Malachi	4

CEUD LEABHAR MHAOIS,

D' AN AINM

GENESIS.

CAIB. I.

'SAN toiseach chruthaich Dia[a] na neamhan agus an talamh.

2 Agus bha'n talamh gun dealbh[b] agus falamh[c]; agus *bha* dorchadas air[d] aghaidh na doimhne[e]: agus *bha* Spiorad Dé a' gluasad[f] air aghaidh nan uisgeacha.

3 Agus thubhairt[g] Dia, Biodh solus ann: agus bha solus ann.

4 Agus chunnaic[h] Dia an solus, gu'[i] '*n robh*[k] *e* math[l]: agus chuir Dia dealachadh eadar an solus agus an dorchadas.

5 Agus dh'ainmich Dia an solus Là[m], agus an dorchadas dh'ainmich e Oidhche: agus b'iad am feasgar agus a'mhadainn an ceud là.

6 Agus thubhairt Dia, Biodh athar[n] 'am meadhon nan uisgeacha, agus cuireadh e dealachadh eadar uisgeachan agus uisgeacha.

7 Agus rinn Dia an t-athar, agus chuir e dealachadh eadar na h-uisgeachan a *bha* fuidh'n athar, agus na h-uisgeachan a *bha* os cionn[o] an athair: agus bha e mar sin.

8 Agus dh'ainmich Dia an t-athar Néamh: agus b'iad am feasgar agus a'mhadainn[p] an dara[q] là.

9 Agus thubhairt Dia, Cruinnichear na h-uisgeachan *a ta* fuidh néamh a dh'aon àite, agus leigear ris am *fearann* tioram[r]: agus bha e mar sin.

10 Agus dh'ainmich Dia am *fearann* tioram Talamh, agus cruinneachadh nan uisgeacha dh'ainmich e Fairgeachan[s]: agus chunnaic Dia gu '*n robh e* math.

11 Agus thubhairt Dia, Thugadh an talamh a mach feur, luibh a ghineas siol, craobh-mheas a bheir a mach meas[t] a réir a gné[u], aig *am bheil* a siol[x] innte féin air an talamh: agus bha e mar sin.

12 Agus thug an talamh a mach feur, luibh a ghineas siol a réir a gné, agus craobh a bheir a mach meas, aig *am bheil* a siol innte féin a réir a gné: agus chunnaic Dia gu'*n robh e* math.

13 Agus b'iad am feasgar agus a' mhadainn an treas là.

14 Agus thubhairt Dia, Biodh soluis[y] ann an speuraibh néimh a chur dealachaidh eadar an là agus an oidhche, agus bitheadh iad air son chomharan[z], agus air son aimsirean, agus air son lài[a], agus bhliadhnacha.

15 Agus biodh iad mar sholusan[b] ann an speuraibh néimh, a thoirt soluis air an talamh[c]: agus bha e mar sin.

16 Agus rinn Dia dà sholus mhòr, an solus a's mo a riaghladh an latha[d], agus an solus a's lugha a riaghladh na h-oidhche; agus na reulta[e].

17 Agus shuidhich Dia iad ann an speuraibh néimh, a thoirt[f] soluis air an talamh,

18 Agus a riaghladh 'san là, agus 'san oidhche[g], agus a chur dealachaidh eadar an solus agus an dorchadas: agus chunnaic Dia gu'*n robh e* math.

19 Agus b' iad am feasgar agus a 'mhadainn an ceathramh là.

20 Agus thubhairt Dia, Thugadh na h-uisgeachan a mach gu pailt an creutair gluasadach anns am bheil beatha[h], agus biodh eunlaith ag itealach'[i] os cionn na talmhainn air aghaidh speura néimh[k].

[a] *an t-Uile-chumhachdach.* [b] *gun chumadh, gun dreach.* [c] *fàs; folamh.* Eir. [d] *er.* [e] *an aigéin.* [f] *a' gur gu caomh.* [g] *thuirt; a dubhairt.* Eir. [h] *chonnairc.* Eir. [i] *go.* Eir. [k] ro; raibh. Eir. [l] *maith.* [m] *ghoir Dia do'n t-solus Latha.* [n] *aidhear, iormoilt, speuran.* [o] *os ceann.* [p] *do budh e an nòin agus an mhaidean.* Eir. [q] *darna.* [r] *an* talamh *tioram, an ùir thioram.* [s] *maranna, cuanta.* [t] *a thilgeas meas, air am fàs meas.* [u] *cineil seòrta.* [x] *fras, ros.* [y] *lochrain.* [z] *mar chomharthan.* [a] *làethe.* [b] *air son sholusan, 'nan lòchranaibh.* [c] *a shoillseachadh na talmhainn.* [d] *là, lo.* [e] *reannaga, rionnagan.* [f] *a thabhairt.* [g] *a riaghladh an latha agus na h-oidhche.* [h] *anam beo.* Eabh. [i] *agus eunlaith a dh'itealaicheas.* [k] *ann an speuraibh néimh.*

21 Agus chruthaich Dia muca-mara[k] mòra, agus gach uile chreutair beo a ghluaiseas, a thug[l] na h-uisgeachan a mach gu pailt a réir an gné, agus gach eun iteagach[m] a réir a ghnè: agus chunnaic Dia gu'*n robh e* math.

22 Agus bheannaich Dia iad, ag ràdh, Siolaichibh, agus fàsaibh lìonmhor, agus lìonaibh na h-uisgeachan anns na fairgibh, agus fasadh an eunlaith lìonmhor air an talamh.

23 Agus b'iad am feasgar agus a' mhadainn an cùigeadh là.

24 Agus thubhairt Dia, Thugadh an talamh a mach an creutair beo a réir a ghnè, spréidh, agus *gach* ni a shnàigeas[n], agus beathaiche[o] na talmhainn a réir an gné: agus bha e mar sin.

25 Agus rinn Dia beathaiche na talmhainn a réir an gne, agus an spréidh a réir an gnè, agus gach ni a shnàigeas air an talamh a réir a ghnè: agus chunnaic Dia gu'*n robh e* math.

26 Agus thubhairt Dia, Deanamaid duine 'nar dealbh[p] féin, a réir ar coslais féin, agus biodh uachdranachd aca os cionn éisg na mara, agus os cionn eunlaith nan speur[q], agus os cionn na spréidhe, agus os cionn na talmhainn uile, agus os cionn gach ni a shnàigeas a ta snàigeadh air an talamh.

27 Agus chruthaich Dia an duine 'na dhealbh féin; ann an dealbh Dhé chruthaich se e: firionnach agus bainionach[r] chruthaich e iad.

28 Agus bheannaich Dia iad, agus thubhairt Dia riu, Siolaichibh, agus fàsaibh lìonmhor, agus lìonaibh an talamh, agus ceannsaichibh e; agus biodh uachdranachd agaibh os cionn éisg na mara, agus os cionn eunlaith nan speur, agus os cionn gach ni beo a ghluaiseas air an talamh.

29 Agus thubhairt Dia, Feuch thug mi dhuibh gach luibh a ghineas sìol, a *ta* air aghaidh na talmhainn uile, agus gach craobh anns *am bheil* meas craoibh a ghineas sìol; dhuibhse bithidh e mar bhiadh[s].

30 Agus do uile bheathaichibh[t] na talmhainn, agus do uile eunlaith nan speur, agus do gach ni a shnàigeas air an talamh, anns *am bheil* beatha[u], *thug mi* gach luibh-ghorm[w] mar bhiadh: agus bha e mar sin.

31 Agus chunnaic Dia gach ni a rinn e, agus feuch, *bha e* ro mhath. Agus b' iad am feasgar agus a' mhadainn an seathadh[x] là.

CAIB. II.

AGUS chrìochnaicheadh na neamhan agus an talamh, agus an sluagh uile.

2 Agus chrìochnaich Dia air an t-seachdamh là obair a rinn e; agus ghabh e fois[y] air an t-seachdamh là o obair uile a rinn e.

3 Agus bheannaich Dia an seachdamh là, agus naomhaich se e: do bhrì' gur ann air a ghabh e fois o obair uile, a chruthaich Dia agus a rinn e.

4 'Siad so ginealaich nan neamh agus na talmhainn, 'nuair a chruthaicheadh iad, san là 'n d'rinn an Tighearna[z] Dia *an* talamh agus na neamha.

5 Agus cha robh uile phreas na machrach fathast anns an talamh, agus cha d'fhàs fathast uile lus na machrach[a]; do bhrì' nach d'thug an Tighearna Dia air uisge frasadh[b] air an talamh, agus cha robh duine ann a shaoithreachadh na talmhainn.

6 Ach chaidh ceò suas o'n talamh, agus dh'uisgich e aghaidh na talmhainn uile.

7 Agus dhealbh an Tighearna Dia an duine *do* dhuslach na talmhainn: agus shéid e ann an cuineinibh[c] a shròine anail na beatha; agus dh' fhàs an duine 'na anam beò.

8 Agus shuidhich[d] an Tighearna Dia gàradh[e] ann Eden 'san airde 'n ear, agus chuir e ann an sin an duine a dhealbh e.

9 Agus thug an Tighearna Dia air gach uile chraoibh fàs as an talamh a ta taitneach do 'n t-sealladh, agus math a chum bìdh: craobh na beatha mar an ceudna ann am meadhon a' ghàraidh, agus craobh an eolais mhaith agus uilc.

10 Agus chaidh abhainn[f] a mach a h-Eden a dh'uisgeachadh a' ghà

[k] *mìola*. Eir. [l] *noch thugadar*. Eir. [m] *sgiathach, sgiathanach*. [n] *chrùbas; shnaigheas, shnàmhas*. Eir. [o] *fiadh-bheathaiche*. [p] *ìomhaigh, cruth*. [q] *nèimh, an uthair*. [r] *fear agus bean, firionn agus boirionn*. [s] *air son bìdh*. [t] *gach uile bheathach*. [u] *anam beo!* Eabh [w] *ghlas*. [x] *seiseadh*. Eir. [y] *rinn e tamh*. [z] *Iehobhah*. Eabh. [a] *Agus gach uile phreas na machrach mu'n robh e anns an talamh, agus gach uile lus na machrach mu'n d'fhàs e*. [b] *sileadh*. [c] *pollaibh, pol-turaibh, coïlionaibh*. [d] *phlanndaich, dhcasaich*. [e] *lios*. [f] *amhainn*.

raidh: agus as sin roinncadh i, agus dh'fhàs i 'na ceithir cheannaibh[g].

11 'Se ainm na ceud *aibhne* Pison; so i a ta cuartachadh tìre Chabhilaih uile, far *am bheil* òr.

12 Agus *a ta* òr na tìre sin math: 'an sin[h] *a ta* bdellium agus a' chlach onics.

13 Agus '*se* ainm na daradh aibhne Gihon: '*si* sin *a ta* cuartachadh tìre Chuis[i] uile.

14 Agus '*se* ainm na treas aibhne Hiddecel: '*si* sin a tha dol do'n taoibh an ear do Assiria. Agus '*si* 'n ceathramh abhainn Euphrates.

15 Agus ghabh an Tighearna Dia an duine, agus chuir se e ann an gàradh Edein, g'a shaoithreachadh[k] agus g'a ghleidheadh.

16 Agus dh'àithn an Tighearna Dia dòn duine, ag ràdh, Do gach uile chraoibh 'sa ghàradh feudaidh tu itheadh gu saor;

17 Ach do chraoibh an eòlais[l] mhaith agus uilc, cha'n ith thu dh'i sin; oir anns an là dh'itheas tu dhìth, gu cinnteach bàsaichidh tu.

18 Agus thubhairt an Tighearna Dia, Cha[m] '*n'eil e* math gu'm biodh an duine 'na aonar: Ni mi dha còmhnadh[n] d'a réir féin[o].

19 Agus dhealbh an Tighearna Dia as an talamh uile bheathaiche na machrach, agus uile eunlaith nan speur, agus thug e *iad* a chum Adhaimh, a dh'fhaicsinn cionnas a dh'ainmicheadh e iad: agus ge b'e ainm a thug Adhamh air gach creutair beo[p], *b'e* sin *a b'*ainm dha.

20 Agus thug Adhamh ainmeana do'n spréidh uile, agus do eunlaith nan speur, agus do uile bheathaichibh na machrach: ach do Adhamh cha d'fhuaradh còmhnadh d'a réir féin.

21 Agus thug an Tighearna Dia air codal trom tuiteam air Adhamh, agus choidil e: agus ghabh e h-aon d'a aisnibh, agus dhùin e 'n fheoil suas 'na h-àite.

22 Agus thog[q] an Tighearna Dia an aisean a thug e o'n duine suas 'na mnaoi, agus thug e i chum an duine.

23 Agus thubhairt Adhamh, So a nis[r] cnàimh do m' chnàmhaibh, agus feoil do m' fheoil-sa: goirear bean[s] dith, do bhri' gur ann as an duine[t] thugadh i.

24 Air an aobhar[u] sin fàgaidh fear athair, agus a mhàthair, agus dlùleanaidh se r'a mhnaoi; agus bithidh iad 'nan aon fheoil.

25 Agus bha iad le chéile lomnochd, an duine agus a bhean; agus cha robh nàir' orra.

CAIB. III.

ANIS bha 'n nathair[w] ni bu sheòlta[x] na h-aon do bheathaichibh na machrach a rinn an Tighearna Dia; agus thubhairt i ris a' mhnaoi, Seadh, an dubhairt Dia, Cha 'n ith sibh do gach craoibh 'sa' ghàradh?

2 Agus thubhairt a' bhean ris an nathair, Do mheas craobhan a' ghàraidh feudaidh sinn itheadh:

3 Ach do mheas na craoibh a *ta* ann am meadhon a' ghàraidh, thubhairt Dia, Cha'n ith sibh dheth, agus cha bhean sibh ris, a chum nach fuigh sibh[y] bàs.

4 Agus thubhairt an nathair ris a' mhnaoi, Gu cinnteach cha 'n fhuigh sibh bàs.

5 Oir a ta fios aig Dia, 'san là a dh'itheas sibh dheth, gu'm fosgailear bhur[z] sùilean, agus *gu'm* bi sibh mar dhée, fiosrach air math agus air olc.

6 Agus chunnaic a' bhean gu'*n robh* a' chraobh math a chum bìdh, agus gu'*n robh* i taitneach do 'n t sùil[a], agus 'na craoibh r'a miannachadh a dheanamh *neach* glic; agus ghabh i d'a meas agus dh'ith i, agus thug i mar an ceudna d'a fear maille ria, agus dh'ith e.

7 Agus dh'fhosgladh an sùile le chéile, agus dh'aithnich iad gu'*n robh iad* lom-nochd; agus dh' fhuaigh iad duilleach croinn-fhìgis r'a chéile, agus rinn iad dhoibh féin aprain[b].

8 Agus chual' iad guth an Tighearna Dé ag imeachd[c] 's a' ghàradh am fionn-fhuaireachd an là: agus dh'fholaich Adhamh agus a bhean iad féin o ghnùis an Tighearna Dé am measg chraobh a' ghàraidh.

9 Agus dh'éigh[d] an Tighearna Dia air Adhamh, agus thubhairt e ris, C'àit, *am bheil* thu?

[g] *as sin sgaoil i, agus dh'fhàs i 'na ceithir meuraibh.* [h] *ann an sin.* [i] *Arabia; Ethiopia.* Sasg. [k] *dheasachadh.* [l] *fhios.* [m] *Cho.* [n] *cunghnamh.* Eir. [o] *a bhios iomchuidh dha, cosmhuil ris féin.* [p] *thug e* iad *a dh' ionnsuidh Adhaimh, a dh'fhaicsinn ciod a ghoireadh e dhiubh: agus ge b'e air bith a ghoir Adhamh do gach uile chreutair beò.* [q] *rinn* [r] *a nois.* Eir. [s] *isha.* Eabh. [t] *ish.* Eabh. [u] *àdhbhar.* [w] *aithir.* [x] *innleachdaiche, raideile, shiteile, charaiche, chuilbheartaiche.* [y] *an t-eagal gu'm fuigh.* [z] *ar.* [a] *na sùilibh.* [b] *criosan.* Eabh. [c] *a' spaisdeireachd, a' sràid-imeachd.* [d] *ghoir, ghairm, ghlaodh.*

10 Agus thubhairt e, Chuala mi do ghuth 'sa' ghàradh, agus bha eagal orm a chionn gu'*n robh* mi lomnochd[e], agus dh'fholaich mi mi féin.

11 Agus thubhairt e, Cò dh'innis dhuit gu'*n robh* thu lomnochd? An d'ith thu do'n chraoibh, a dh'àithn mise dhuit gun itheadh dhith?

12 Agus thubhairt an duine, A' bhean a thug thu *gu bhi* maille rium, thug ise dhamh do'n chraoibh, agus dh'ith mi.

13 Agus thubhairt an Tighearna Dia ris a' mhnaoi, Ciod *e* so *a* rinn thu[f]? agus thubhairt a' bhean, Mheall an nathair mi, agus dh'ith mi.

14 Agus thubhairt an Tighearna Dia ris an nathair, A chionn gu'n d' rinn thu so, *tha* thu mallaichte thar gach ainmhidh[g], agus thar uile bheathaiche na machrach: air do bhroinn imichidh tu, agus duslach[h] ithidh tu uile lài[i] do bheatha.

15 Agus cuiridh mi naimhdeas eadar thus' agus a' bhean, agus eadar do shìols' agus a sìol-sa: bruthaidh esan[k] do cheann, agus bruthaidh tusa a shàil-san.

16 Ris a' mhnaoi thubhairt e, Meudaichidh mi gu mòr do dhoilgheas agus do thoirrcheas; am péin beiridh tu clann, agus re t'fhear bithidh do thogradh[l], agus bithidh uachdranachd aige ort[m].

17 Agus re h-Adhamh thubhairt e, Do bhri' gu'n d'éisd thu re guth do mhnà, agus gu'n d'ith thu do'n chraoibh a dh'àithn mise dhuit, ag ràdh, Cha'n ith thu dhith, *tha'*n talamh mallaicht' air do shon; ann an doilgheas ithidh tu dheth uile lài do bheatha.

18 Agus droighionn agus cluarain[n] bheir e mach dhuit, agus ithidh tu luibh na machrach.

19 Am fallus[o] do ghnùis ithidh tu aran, gus am pill thu dh' ionnsuidh na talmhainn[p]; oir aisde thugadh thu: oir *is* duslach thu, agus gu duslach pillidh tu.

20 Agus thug Adhamh Eubha mar ainm air a mhnaoi, do bhri' gu'm bi màthair nan uile bheo i.

21 Agus rinn an Tighearna Dia do Adhamh agus d'a mhnaoi, còtaichean croicinn, agus chòmhdaich e iad[q].

22 Agus thubhairt an Tighearna Dia, Feuch, a ta'n duine air fàs mar aon dhinn *féin*, fiosrach air math agus olc. Agus a nis an t-eagal gu'n sìneadh e mach a làmh, agus gu'n gabhadh e mar an ceudna do chraoibh na beatha, agus gu'n itheadh e, agus gu'm biodh e beo gu siorruidh:

23 Air an aobhar sin chuir an Tighearna Dia a mach e a gàradh Edein a shaoithreachadh na talmhainn, as an d'thugadh e.

24 Agus dh'fhògair e mach an duine; agus shuidhich e 'san taobh an ear do ghàradh Edein Cheruban[r], agus cloidheamh lasrach[s], a *bha* tionndadh air gach làimh, a ghleidheadh[t] slighe craoibh na beatha.

CAIB. IV.

AGUS dh'aithnich Adhamh a bhean Eubha, agus dh'fhàs i torrach[u], agus rug i Cain, agus thubhairt i, Fhuair mi duine o'n Tighearna.

2 Agus a rìs rug i a bhràthair Abel: agus bha Abel 'na bhuachaille chaorach, ach bha Cain 'na threabhaiche fearainn[w].

3 Agus tharladh[x] 'an ceann lài *àraidh*[y], gu'n d' thug Cain do thoradh an fhearainn tabhartas[z] do'n Tighearna.

4 Agus thug Abel mar an ceudna do cheud-ghinibh a thréid, agus d'an saill: agus bha meas aig an Tighearn air Abel agus air a thabhartas:

5 Ach air Cain, agus air a thabhartas, cha robh meas aige. Agus bha Cain fuidh throm fheirg[a], agus thuit a ghnùis[b].

6 Agus thubhairt an Tighearna re Cain, C'ar son a tha fearg ort? agus c'ar son a thuit do ghnùis?

7 Ma ni thu gu math, nach gabhar riut? agus mur dean thu gu math, aig an doras *tha* peacadh 'na luidhe. Agus riutsa *bithidh* a thogradh, agus bithidh uachdranachd agad air.

8 Agus labhair Cain re h-Abel[c] a bhràthair: agus 'nuair a bha iad 'sa' mhachair[d], dh'éirich Cain suas 'an aghaidh Abeil a bhràthar, agus mharbh se e.

9 Agus thubhairt an Tighearna re Cain, C' àit' *am bheil* Abel do bhràthair? Agus thubhairt esan, Cha'n

[e] *a chionn mi bhi rùisgte.* [f] *Go dé so a rinn thu?* [g] *spréidh.* [h] *ùir.* [i] *làethe, lathachan.* [k] *e-san, eisean.* [l] *iartus.* [m] *os do chionn.* [n] *oighionnach; foghannain.* Eir. [o] *follus.* [p] *ùire.* [q] *dh'eudaich e iad, chuir e trusgan orra.* [r] *Cherubim.* Eabh. [s] *lasartha.* [t] *choimhead.* [u] *thorraicheadh i, dh'fhàs i leatromach.* [w] *talmhainn.* [x] *thachair; bha e.* Eabh. [y] *àraid.* [z] *tiodhlac, ofrail.* [a] *làn feirge.* [b] *luidh gruaim air.* [c] *bha focail eadar Cain agus Abel.* [d] *'san fhaiche, 'sa' mhagh.*

'eil fhios agam[e]. Am mise fear-gleidhidh mo bhràthar?

10 Agus thubhairt esan, Ciod a rinn thu? *Tha* guth fola do bhràthar ag eigheach riumsa o'n talamh.

11 Agus a nis *tha* thu mallaichte o'n talamh, a dh'fhosgail a bheul a ghabhail fola do bhràthar o d' làimh.

12 'Nuair a shaoithricheas tu 'n talamh, cha toir[f] e dhuit a so suas a neart. A't'fhògarach agus a' t'fhear-fuadain bithidh[g] tu air an talamh.

13 Agus thubhairt Cain ris an Tighearna, Is mò mo pheanas na gur urrainn mi ghiùlan[h].

14 Feuch, dh' fhògair thu mi mach an diugh bhàrr aghaidh na talmhainn: agus o d' ghnùis-sa folaichear mi, agus bithidh mi m'fhògarach agus a'm' fhear-fuadain air an talamh; agus tarlaidh gach neach a gheibh mi[i] *gu* marbh e mi.

15 Agus thubhairt an Tighearna ris, Uime sin ge b'e air bith a mharbhas Cain, nìthear a sheachd uiread do dhioghaltas[k] air. Agus chuir an Tighearna comhar' air Càin, a chum ge b'e neach a gheibheadh e nach marbhadh se e.

16. Agus chaidh Cain a mach a làthair an Tighearna, agus ghabh e còmhnuidh ann an tir Nod an taobh an ear do Eden[l].

17 Agus dh'aithnich Càin a bhean, agus dh'fhàs i torrach, agus rug i Enoch: agus thog e baile[m], agus ghoir e ainm a bhaile a réir ainme a mhic, Enoch.

18 Agus rugadh do Enoch Irad; agus ghin Irad Mehuiael; agus ghin Mehuiael Metusael; agus ghin Metusael Lamech.

19 Agus ghabh Lamech dha féin dà mhnaoi: *b'e* ainm a h-aon diubh Adah, agus ainm na *mnà* eile Sillah.

20 Agus ghin Adah Iabal: b'esan athair na droinge[n] a ta gabhail còmhnuidh 'am bùthaibh[o], agus na *droinge aig am bheil* spréidh.

21 Agus *b'e* ainm a bhràthar Iubal: b'esan athair nan uile a laimhsicheas clàrsach agus organ.

22 Agus Sillah, rug ise mar an ceudna Tubal-cain, fear-teagaisg gach uile fir-ceird ann an ùmhadh[p] agus 'an iarun: agus *b'i* piuthar Thubal-cain, Naamah.

23 Agus thubhairt Lamech r'a mhnaibh, Adah agus Sillah, Chluinnibh mo ghuth, a mhnài Lameich, éisdibh rem' chainnt: oir mharbh mi duine chum mo lotaidh, agus òganach a chum mo chiurraidh[q].

24 Ma dhìolar Càin a sheachd uiread, gu deimhin *dìolar* Lamech a sheachd-deug agus a thri fichead uiread.

25 Agus dh'aithnich Adhamh a ris a bhean, agus rug i mac, agus thug i Set[r] mar ainm air; oir dh'òrduich Dia, *thubhairt i*, dhomhsa sliochd eile 'n àite Abeil, a mharbh Cain.

26 Agus do Shet féin mar an ceudna rugadh mac, agus thug e Enos mar ainm air: 'an sin thòisich daoine re gairm air ainm an Tighearna.

CAIB. V.

'SE so leabhar ghinealach Adhaimh: 'san là'n do chruthaich Dia an duine, ann an coslas Dé rinn se e.

2 Firionnach agus bainionnach chruthaich e iad; agus bheannaich e iad, agus thug e Adhamh[s] mar ainm orra, san là'n do chruthaicheadh iad.

3 Agus bha Adhamh beò ceud agus deich bliadhna fichead, agus ghin e *mac* 'na choslas féin, a réir ìomhaigh féin[t]: agus thug e Set mar ainm air.

4 Agus b'iad làì Adhaimh 'an déigh dha Set a ghintinn[u], ochd ceud bliadhna: agus ghin e mic agus nigheana.

5 Agus b'iad uile làì Adhaimh a bha e beo, naoi ceud agus deich bliadhna fichead; agus fhuair e bàs.

6 Agus bha Set beo ceud agus cùig bliadhna, agus ghin e Enos.

7 Agus bha Set beo, 'n déigh dha Enos a ghintinn, ochd ceud agus seachd bliadhna, agus ghin e mic agus nigheana.

8 Agus b'iad uile làì Shet naoi ceud agus dà-bhliadhna-dheug; agus fhuair e bàs.

9 Agus bha Enos beo ceithir fichead bliadhna 'sa deich, agus ghin e Cainan.

10 Agus bha Enos beo, 'n déigh dha Cainan a ghintinn, ochd ceud agus cùig-bliadhna-deug, agus ghin e mic agus nigheana.

11 Agus b' iad uile làì Enois naoi

[e] *Cha'n aithne dhamh, cha'n fhiosrach mi.* [f] *cha doir, cho tabhair.* [g] *biaidh.* Eir. [h] *'Smò mo choire na gu'm feudar a laghadh* dhamh. [i] *dh'amaiseas orm.* [k] *nithear dioghaltas seachd-fhillte air.* [l] *'san aird an ear o Eden.* [m] *cathair.* [n] *muintir, dream.* [o] *bothagaibh, pàilliunaibh.* [p] *prais.* [q] *dhochair.* [r] *Seth.* Eabh. [s] *duine.* [t] *'na dhealbh, 'na chruth fein.* [u] *ghineamhuin.* Eir.

ceud agus cùig bliadhna ; agus fhuair e bàs.

12 Agus bha Cainan beo, deich bliadhna 's tri fichead, agus ghin e Mahalaleel.

13 Agus bha Cainan beo, 'n déigh dha Mahalaleel a ghintinn, ochd ceud agus dà fhichead bliadhna, agus ghin e mic agus nigheana.

14 Agus b'iad uile lài Chainain naoi ceud agus deich bliadhna ; agus fhuair e bàs.

15 Agus bha Mahalaleel beo cùig bliadhna 's tri fichead, agus ghin e Iared.

16 Agus bha Mahalaleel beo, 'n déigh dha Iared a ghintinn, ochd ceud agus deich bliadhna fichead, agus ghin e mic agus nigheana.

17 Agus b' iad uile lài Mhahalaleeil ochd ceud, ceithir fichead, agus cùig-bliadhna-deug; agus fhuair e bàs.

18 Agus bha Iared beo ceud agus tri fichead agus dà bhliadhna, agus ghin e Enoch.

19 Agus bha Iared beò, 'n déigh dha Enoch a ghintinn, ochd ceud bliadhna, agus ghin e mic agus nigheana.

20 Agus b' iad uile lài Iareid naoi ceud, tri fichead, agus dà bhliadhna; agus fhuair e bàs.

21 Agus bha Enoch beo tri fichead agus cùig bliadhna, agus ghin e Metuselah.

22 Agus ghluais Enoch maille re Dia, 'n déigh dha Metuselah a ghintinn, tri cheud bliadhna, agus ghin e mic agus nigheana.

23 Agus b' iad uile lài Enoich tri cheud, agus tri fichead, agus cùig bliadhna.

24 Agus ghluais Enoch maille re Dia, agus cha *robh* e ann, oir thug Dia leis e.

25 Agus bha Metuselah beo ceud, agus ceithir fichead, agus seachd bliadhna, agus ghin e Lamech.

26 Agus bha Metuselah beo, 'n déigh dha Lamech a ghintinn, seachd ceud, ceithir fichead, agus dà bhliadhna, agus ghin e mic agus nigheana.

27 Agus b' iad uile lài Mhetuselaih naoi ceud agus tri fichead agus naoi bliadhna; agus fhuair e bàs.

28 Agus bha Lamech beo ceud agus ceithir fichead agus dà bhliadhna, agus ghin e mac.

29 Agus thug e Noah mar ainm air, ag ràdh, Bheir an tì so *féin* sòlas dhuinne thaobh ar n-oibre agus saoithreach ar làmh, a thaobh na talmhainn a mhallaich an Tighearn.

30 Agus bha Lamech beo, 'n déigh dha Noah a ghintinn, cùig ceud ceithir fichead, agus cùig-bliadhna-deug ; agus ghin e mic agus nigheana.

31 Agus b' iad uile lài Lameich, seachd ceud agus tri fichead agus seachd-bliadhna-deug; agus fhuair e bàs.

32 Agus bha Noah cùig ceud bliadhna dh'aois : agus ghin Noah Sem, Ham, agus Iaphet.

CAIB. VI.

AGUS 'nuair a thòisich daoine re fàs lìonmhor air aghaidh na talmhainn, agus a rugadh nigheana dhoibh,

2 Agus a chunnaic mic Dhé nigheana dhaoine[w], gu'*n robh* iad sgiamhach, ghabh iad dhoibh fein mnài do gach uile a ròghnaich iad.

3 Agus thubhairt an Tighearna, Cha bhi mo Spiorad a'stri'ris an duine a ghnà[x], do bhrì' gur feoil a mhàin e[y]: gidheadh bithidh a lathan ceud agus fichead bliadhna.

4 Bha famhairean[z] air an talamh 'sna laithibh sin ; agus mar an ceudna 'na dhéigh sin, 'nuair a thàinig mic Dhé a steach a chum nigheana dhaoine, agus a rug iad *clann* dhoibh, *dh'fhàs* iad sin 'nan daoinibh treuna, a *bha* o shean 'nan daoinibh ainmeil.

5 Agus chunnaic an Tighearna gu'*m bu* mhòr aingidheachd an duine air an talamh, agus *gu'n robh* uile bhreithneachadh smuaintean a chridhe a mhàin olc gach aon là[a].

6 Agus b' aithreach leis an Tighearna gu'n d' rinn e 'n duine air an talamh, agus thog e doilgheas[b] da 'na chridhe.

7 Agus thubhairt an Tighearna, Sgriosaidh mi 'n duine, a chruthaich mi, bhàrr aghaidh na talmhainn, araon duine agus ainmhidh, agus an *creutair* a shnàigeas, agus eunlaith 'nan speur; oir is aithreach leam gu'n d' rinn mi iad.

8 Ach fhuair Noah deagh-ghean[c] ann an sùilibh an Tighearna.

9 '*S* iad so ginealaich Noaih : Bha Noah 'na dhuine cothromach[d], *agus*

[w] *chunnaic mic nan* daoine *cumhachdach nigheana dhaoin'* isle. [x] *ghnàth.* [y] *gur feoil esan mar an ceudna.* [z] *fuamhairean, curaidhean, athaich.* [a] *'an còmhnuidh, daonan.* [b] *cràdh, mulad.* [c] *fàbhor.* [d] *ceart, ionruic.*

iomlan 'na linn[d]; *agus* ghluais Noah maille re[e] Dia.

10 Agus ghin Noah triuir mhac, Sem, Ham, agus Iaphet.

11 Agus bha 'n talamh truaillidh am fianais Dé, agus lìonadh an talamh le foirneart.

12 Agus dh'amhairc Dia air an talamh, agus feuch, bha e truaillidh; oir thruaill gach uile fheoil a slighe air an talamh.

13 Agus thubhairt Dia re Noah, Thàinig crìoch gach uile fheòla a'm' fhianuis; oir tha'n talamh air a lìonadh le foirneart d'an trìd-san[f]: agus feuch, sgriosaidh mise iad maille ris an talamh.

14 Dean dhuit féin àirc do fhiodh ghopher; seòmraichean ni thu 'san àirc[g], agus còmhdaichidh tu i stigh agus a muigh le pic.

15 Agus so *a' chumachd* air an dean thu i: Tri cheud làmh-choille[h] fad na h-àirce, leth-cheud làmh-choille a leud, agus deich 'ar fhichead[i] làmh-choille a h-àirde.

16 Uinneag[k] ni thu do'n àirc, agus 'an làimh-choille criochnaichidh tu i 'na mullach[l]; agus dorus na h-àirce cuiridh tu 'na taobh: *le lobhtaibh* ìochdrach, meadhonach[m], agus uachdrach[n] ni thu i.

17 Agus feuch, bheir mise, eadhon mise, dìle uisgeachan air an talamh, a sgrios gach uile fheòla anns *am bheil* anail na beatha fuidh[o] néamh: *agus* gheibh gach ni a *ta* air an talamh bàs.

18 Ach daingnichidh mi mo choi'-cheangal[p] riutsa: agus théid thu a steach do'n àirc, thu *féin*, agus do mhic, agus do bhean, agus mnài[q] do mhac maille riut.

19 Agus do gach uile *ni* beo do'n uile fheoil, dithis do gach *seòrta*[r] bheir thu steach do'n àirc, gu'*n* gleidheadh beò maille riut: firionn agus bainionn[s] bithidh siad.

20 Do'n eunlaith a réir an gnè, agus do'n spréidh a réir an gnè, *agus* do gach ni a shnàigeas air an talamh a réir a ghnè: théid dithis do gach *seòrta* steach a't' ionnsuidh, gu'*n* gleidheadh beo.

21 Agus gabh thusa dhuit do gach uile bhiadh a dh'ithear, agus cruinnichidh tu a't' ionnsuidh *e*; agus bithidh e dhuitse agus dhoibhsan air son beathachaidh[t].

22 Mar so rinn Noah; a réir gach ni a dh'àithn Dia dha, mar sin rinn e.

CAIB. VII.

AGUS thubhairt an Tighearna re Noah, Rach thusa[u], agus do thigh uile, a steach do'n àirc; oir thusa chunnaic mi cothromach a'm' fhianuis 'sa' ghinealach so[w].

2 Do gach uile ainmhidh glan gabhaidh tu dhuit 'nan seachdaibh, am firionn agus a bhainionn; agus do ainmhidhibh nach *'eil* glan, 'nan dithisibh[x], am firionn agus a bhainionn:

3 Mar an ceudna do eunlaith nan speur' nan seachdaibh, firionn agus bainionn, a ghleidheadh sìl beò air aghaidh na talmhainn uile:

4 Oir fathast seachd lathan, agus bheir mise air uisge teachd air an talamh dà fhichead là agus dà fhichead oidhche; agus sgriosaidh mi[y] gach dùil *bheo* a rinn mi, bhàrr aghaidh na talmhainn.

5 Agus rinn Noah a réir gach ni a dh'àithn an Tighearna dha.

6 Agus *bha* Noah sè ceud bliadhna dh'aois, 'nuair a bha 'n dìle[z] uisgeachan air an talamh.

7 Agus chaidh Noah steach, agus a mhic, agus a bhean, agus mnài a mhac maille ris, do'n àirc, air son uisgeacha dìle.

8 Do ainmhidhibh glan, agus do ainmhidhibh nach *'eil* glan, agus do eunlaith, agus *do* gach ni a shnàigeas air an talamh.

9 Chaidh dithis agus dithis[a] a steach a dh'ionnsuidh Noaih do'n àirc, firionn agus bainionn, a réir mar a dh'àithn Dia do Noah.

10 Agus 'an déigh sheachd lài bha uisgeacha na dìle air an talamh.

11 Anns an t-seathadh ceud bliadhna dh'aois Noaih, 'san dara mìos, 'san t-seachdamh latha deug do'n mhios, 'san là sin féin bhriseadh suas uile thobraiche na doimhne mòire, agus bha tuil-dhorsa[b] nan neamh air am fosgladh.

12 Agus bha'n t-uisg' air an talamh dà fhichead là agus dà fhichead oidhche.

[d] *'na ghinealaichaibh.* [e] *ri.* [f] *le h-urchoid leo-san.* [g] *'na seòmraichibh beaga ni thu an àirc.* [h] *bann-lamh.* [i] *deich thar fhichead.* [k] *Fuinneog.* Eir. [l] *os cionn.* [m] *dara.* [n] *treas.* [o] *fo.* [p] *mo chunradh, mo chùmhnant.* [q] *mrathan.* [r] *seòrsa.* [s] *boirionn.* [t] *air son bìdh, mar lòn.* [u] *Theirig thusa, gabh thusa.* [w] *'san linn so.* [x] *'na càraidibh.* [y] *dubh-aidh mi as.* [z] *dìlinn, tuil.* [a] *a lìon dithis agus dithis.* [b] *uinneaga.*

13 'Sa' cheart là sin féin[c] chaidh Noah, agus Sem, agus Ham, agus Iaphet, mic Noaih, agus bean Noaih, agus triuir bhan a mhac maille riu, a steach do'n àirc ;

14 Iad féin, agus gach uile bheathach a réir a ghné, agus an spréidh uile a réir an gné, agus gach creutair a shnàigeas a ta snàigeadh air an talamh a réir a ghné, agus an eunlaith uile a réir an gné, gach eun do gach seòrta.

15 Agus chaidh[d] iad a steach a chum Noaih do'n àirc, a lion dithis agus dithis, do gach uile fheoil, anns *am bheil* anail na beatha.

16 Agus iadsan a chaidh a steach, firionn agus bainionn chaidh iad a steach do gach uile fheoil, mar a dh'àithn Dia dha : agus dhruid an Tighearna stigh e.

17 Agus bha 'n dìle dà fhichead là air an talamh, agus mheudaicheadh na h-uisgeachan, agus ghiùlain iad an àirc, agus thogadh suas i os cionn na talmhainn.

18 Agus bhuadhaich na h-uisgeachan, agus mheudaicheadh iad gu h-anbarrach air an talamh ; agus shiubhail[e] an àirc air aghaidh nan uisgeacha.

19 Agus bhuadhaich na h-uisgeacha gu ro-anbarrach air an talamh ; agus chòmhdaicheadh na beanntan àrda uile, a *bha* fuidh na neamhaibh gu léir.

20 Cùig làmh-choille deug air àirde bhuadhaich na h-uisgeachan ; agus chòmhdaicheadh na beannta.

21 Agus dh'eug[f] gach uile fheoil *a bha* gluasad air an talamh, araon do eunlaith, agus do spréidh, agus do bheathaichibh, agus do gach ni a shnàigeas a ta snàigeadh air an talamh, agus gach uile dhuine.

22 Gach ni aig *an robh* anail na beatha ann an cuinneinibh a shròine, do na h-uile a *bha* air an *talamh* thioram, dh'eug iad.

23 Agus sgriosadh gach uile dhùil a bha air aghaidh na talmhainn, araon duine agus ainmhidh[g], agus an creutair a shnàigeas, agus eunlaith nan speur; agus sgriosadh iad bhàrr na talmhainn, agus dh'fhàgadh a mhàin Noah, agus na *bha* maille ris 'san àirc.

24 Agus bhuadhaich na h-uisgeachan os cionn na talmhainn ceud agus leth-cheud là.

CAIB VIII.

AGUS chuimhnich Dia air Noah, agus gach ni beo, agus gach uile spréidh a *bha* maille ris 'san àirc, agus thug Dia air gaoith dol thairis air an talamh, agus thraogh na h-uisgeacha.

2 Agus dhruideadh suas tobraiche na doimhne, agus tuil-dhorsa nan neamh ; agus choisgeadh an t-uisge o na neamhaibh[h].

3 Agus phill na h-uisgeachan a ghnà[i] bhàrr na talmhainn : agus thraogh na h-uisgeachan 'an deigh ceud agus leth-cheud là.

4 Agus stad an àirc anns an t-seachdamh mìos, air an t-seachdamh là deug do'n mhìos, air beanntaibh Arait.

5 Agus thraogh na h-uisgeachan a ghnà gus an deicheamh mìos : Anns an deicheamh *mìos*, air a' cheud *là* do'n mhìos, chunncas mullaiche nam beann.

6 Agus 'an ceann dhà fhichead là, dh'fhosgail Noah uinneag na h-àirce a rinn e.

7 Agus chuir e mach fitheach, a chaidh mach a' dol air ais agus air aghaidh, gus an do thiormaicheadh na h-uisgeacha bhàrr na talmhainn.

8 Mar an ceudna chuir e mach columan uaithe, dh'fhaicinn[k] an do thraogh na h-uisgeacha bhàrr aghaidh na talmhainn.

9 Ach cha d'fhuair an columan fois do bhonn a choise, agus phill e d'a ionnsuidh do'n àirc, do bhrì' gu'*n robh* na h-uisgeachan air aghaidh na talmhainn uile. 'An sin chuir e mach a làmh, agus rug e air, agus thug e stigh e d'a ionnsuidh do'n àirc.

10 Agus dh'fhan e fathast seachd lathan[l] eile, agus a rìs chuir e mach an columan o'n àirc.

11 Agus thàinig an columan d'a ionnsuidh 'san fheasgar, agus feuch, duilleag craoibh-ola, a spìonadh *leis*, aige 'na ghob : agus dh'aithnich Noah gu'n do thraogh na h-uisgeacha bhàrr na talmhainn.

12 Agus dh'fhan e fathast seachd lathan eile, agus chuir e mach an columan ; agus cha do phill e rìs d'a ionnsuidh ni's mò.

13 Agus anns an t-seathadh ceud bliadhna agus a h-aon, anns a' cheud *mhìos*, anns a' cheud *là* do'n mhìos, thiormaicheadh na h-uisgeacha suas

---

[c] *Ann an corp an là sin féin.* Eabh. [d] *chuaidh.* Eir. [e] *dh'fhalbh, dh'imich.* [f] *bhàsaich.* [g] *eadar dhuine agus ainmhidh.* [h] *bha'n t-uisge o na nèamhaibh air a chosgadh.* [i] *gun stad, a'dol air ais agus air aghaidh.* Eabh. [k] *dh'fhaicsinn.* [l] *lài, lathachan.*

bhàrr na talmhainn: agus bhuin No-
ah air falbh còmhdachadh na h-àirce,
agus dh'amhairc e, agus feuch, bha
aghaidh na talmhainn tioram.
14 Agus 'san dara mìos, 'san t-
seachdamh là 'ar fhichead do'n
mhìos, bha'n talamh air tiormachadh.
15 Agus labhair Dia re Noah, ag
ràdh,
16 Rach a mach as an àirc, thu
féin, agus do bhean, agus do mhic,
agus mnài do mhac maille riut.
17 Thoir a mach leat gach ni beo
a *ta* maille riut, do gach uile fheoil,
do eunlaith, agus do spréidh; agus do
gach uile ni a shnàigeas[m] a ta snài-
geadh air an talamh, chum as gu'n
siolaich iad[n] air an talamh, agus
gu'm bi iad torrach, agus gu'm fàs
iad lìonmhor air an talamh.
18 Agus chaidh Noah a mach, agus
a mhic, agus a bhean, agus mnài a
mhac maille ris:
19 Chaidh gach uile bheathach,
gach ni a shnàigeas, agus gach eun,
gach ni ghluaiseas air an talamh, a
réir an cineil[o], a mach as an àirc.
20 Agus thog Noah altair do'n
Tighearna, agus ghabh e do gach ain-
mhidh glan, agus do gach eun glan,
agus thug e suas[p] tabhartais-loisgte
air an altair.
21 Agus dh'fhairich an Tighearna
fàile cùbhraidh[q]; agus thubhairt an
Tighearna 'na chridhe, Cha mhallaich
mi rìs an talamh ni's mò air son an
duine; oir *a ta* smuainte cridhe[r] an
duine olc o òige; ni mò sgriosas mi
tuille gach ni beo, mar a rinn mi.
22 Am feadh a mhaireas an talamh[s],
cha sguir àm an t-sìl-chur agus
foghar, agus fuachd agus teas, agus
samhradh agus geamhradh, agus là
agus oidhche.

CAIB. IX.

AGUS bheannaich Dia Noah agus
a mhic, agus thubhairt e riu,
Siolaichibh, agus fàsaibh lìonmhor,
agus lìonaibh an talamh.
2 Agus bithidh bhur n-eagal agus
bhur fiamh-sa air uile bheathaichibh
na talmhainn, agus air uile eunlaith
nan speur, air gach ni a ghluaiseas air
an talamh, agus air uile iasgaibh na
mara; d'ar làimh-sa tha iad air an
tabhairt.
3 Bithidh gach ni gluasadach a *ta*
beo dhuibh mar bhiadh[t]; amhuil
mar an luibh ghorm thug mi dhuibh
na h-uile nithe.
4 Ach feoil maille r'a h-anam[u],
eadhon a fuil, cha'n ith sibh.
5 Agus gu deimhin fuil bhur n-an
ma-sa iarraidh mise; air làimh gach
beathaich iarraidh mi i, agus air làimh
an duine; air làimh bràthar *gach*
duine iarraidh mi anam an duine.
6 Ge b'e dhòirteas fuil duine, le
duine dòirtear fhuil-san; oir ann an
dealbh[w] Dhé rinn e an duine.
7 Agus bithibh-sa siolmhar, agus
fàsaibh lìonmhor, ginibh air an ta-
lamh, agus fàsaibh lìonmhor ann.
8 Agus labhair Dia re Noah, agus
r'a mhic maille ris, ag ràdh,
9 Agus mise, feuch, daingnichidh
mi mo choi'-cheangal ribhse, agus r'ar
sliochd 'nar déigh;
10 Agus ris gach uile chreutair beo
a *ta* maille ribh, do eunlaith, do
spréidh, agus do uile bheathaichibh
na talmhainn maille ribh, o gach uile
a ta dol a mach as an àirc, gu uile
bheathaichibh na talmhainn.
11 Agus daingnichidh mi mo choi'-
cheangal ribh, agus cha sgriosar gach
uile fheoil tuille le h-uisgibh na dìle:
agus cha bhi dìle ann ni's mò a sgrios
na talmhainn.
12 Agus thubhairt Dia, So comhar'
a' choi'-cheangail a *tha* mi toirt eadar
mise agus sibhse, agus gach creutair
beo a *ta* maille ribh, feadh ghineala
cha siorruidh[x]:
13 Mo bhogha cuiridh mi[y] anns
an neul, agus bithidh e'na chomhara
coi' cheangail eadar mise agus an
talamh.
14 Agus tarlaidh, 'nuair a bheir mi
neul os cionn na talmhainn, gu'm
faicear am bogha anns an neul.
15 Agus cuimhnichidh mi mo
choi'-cheangal a *ta* eadar mise agus
sibhse, agus gach creutair beo do'n
uile fheoil; agus cha'n fhàs ni's mò
na h-uisgeacha 'nan dìle a sgrios gach
uile fheòla.
16 Agus bithidh am bogha anns an
neul, agus amhaircidh mi air, chum
as gu'n cuimhnich mi 'n coi'-cheangal
siorruidh eadar Dia agus gach creu-
tair beo do'n uile fheoil, a *ta* air an
talamh.
17 Agus thubhairt Dia re Noah,
So comhar' a' choi'-cheangail, a dhain-
gnich mi eadar mi féin agus gach uile
fheoil a *ta* air an talamh.
18 Agus b'iad mic Noaih a chaidh

[m] *shnàgas.* [n] *gluais iad, snàig iad.* [o] *a réir an seòrtan.*
[p] *dh'ofrail, thairg e.* [q] *bhol an Tighearna boladh cùbh-raidh.*
[r] *croidhe.* Eir. [s] *Rè uile làì na talmhainn.* Eabh. [t] *chum bìdh.*
[u] *beatha.* [w] *ìomhaigh, coslas.* [x] *o linn gu linn.* [y] *chuir mi.* Eabhh.

mach as an àirc, Sem, agus Ham,
agus Iaphet: agus *'se* Ham athair
Chanaain.
19 *Is iad* sin triuir mhac Noaih:
agus leo sin lìonadh an talamh uile.
20 Agus thòisich Noah air *a bhi*
'na fhear-*saoithreach*[z] na talmhainn,
agus shuidhich e fìon-ghàradh[a].
21 Agus dh'òl e do'n fhìon, agus
bha e air mhisg[b], agus bha e lom-
nochd a stigh 'na bhùth.
22 Agus chunnaic Ham, athair
Chanaain, nochd[c] athar, agus dh'in-
nis e d'a dhà bhràthair a muigh.
23 Agus ghabh Sem, agus Iaphet
brat, agus chuir iad le chéile air an
guailnibh e, agus chaidh iad 'n comh-
air an cùil, agus chòmhdaich iad
nochd an athar; agus *bha*'n aghaidh-
ean air an ais, agus cha'n fhac iad
nochd an athar.
24 Agus dhùisg Noah o fhìon,
agus thuig e ciod a rinn a mhac a
b'oige air.
25 Agus thubhairt e, Mallaichte
gu'n robh Canaan; 'na sheirbhiseach
nan seirbhiseach bithidh se d'a bhrài-
thribh.
26 Agus thubhairt e, Beannaichte
gu'n robh Tighearna Dia Sheim;
agus bithidh Canaan 'na sheirbhi-
seach dha[d].
27 Ni Dia Iaphet farsaing[e], agus
còmhnuichidh se ann am bùthaibh
Sheim; agus bithidh Canaan 'na
sheirbhiseach dha[f].
28 Agus bha Noah beo 'n déigh
na dìle tri cheud agus leth-cheud
bliadhna.
29 Agus b'iad lathacha Noaih uile
naoi ceud agus leth-cheud bliadhna:
agus fhuair e bàs.

CAIB. X.

ANIS *is iad* sin ginealaich mhac
Noaih; Sem, Ham, agus Ia-
phet: agus rugadh dhoibh mic 'an
déigh na dìle.
2 Mic Iapheit; Gomer, agus Ma-
gog, agus Madai, agus Iabhan, agus
Tubal, agus Mesech, agus Tiras.
3 Agus mic Ghomeir; Ascenas,
agus Riphat agus Togarmah.
4 Agus mic Iabhain; Elisa, agus
Tarsis, Cittim, agus Dodanim.
5 Leo sin roinneadh eileana nan
cinneach 'nan tìribh féin, gach aon a
réir a theangaidh, a réir an teagh-
laichean, 'nan cinneachaibh[g].
6 Agus mic Ham; Cus, agus Mi-
sraim, agus Phut, agus Canaan.
7 Agus mic Chuis; Seba, agus
Habhilah, agus Sabtah, agus Raa-
mah, agus Sabtecha: agus mic Raa-
maih; Seba, agus Dedan.
8 Agus ghin Cus Nimrod: thòi-
sich esan air a bhi cumhachdach 'san
talamh.
9 Bha e 'na shealgair cumhachdach
'an làthair an Tighearna: Uime sin
theirear, Amhuil mar Nimrod an
sealgair cumhachdach 'n làthair an
Tighearna.
10 Agus b'e toiseach a rìoghachd
Babel, agus Erech, agus Acad, agus
Calneh, ann an tìr Shinair.
11 As an tìr sin chaidh a mach
Asur, agus thog e Ninebheh, agus
baile Rehobot, agus Calah,
12 Agus Resen eadar Ninebheh
agus Calah: *is* baile mòr sin.
13 Agus ghin Misraim Ludim,
agus Anamim, agus Lehabim, agus
Naphtuhim,
14 Agus Patrusim, agus Casluhim,
(o 'n d'thàinig a mach Philistim)
agus Caphtorim,
15 Agus ghin Canaan Sidon a
cheud-ghin, agus Het,
16 Agus an Iebusach, agus an t-
Amorach, agus an Girgasach.
17 Agus an t-Ibheach, agus an
t-Harcach, agus an Sìneach,
18 Agus an t-Arbhadach, agus an
Semarach, agus an t-Hamatach: agus
'na dhéigh sin sgaoileadh a mach
teaghlaichean nan Canaanach.
19 Agus bha crìoch nan Canaanach
o Shidon, mar a thig thu gu Gerar
gu nuig Gadsa, mar a théid thu gu
Sodom agus Gomorrah, agus Admah,
agus Seboim, gu nuig Lasa.
20 *Is iad* sin mic Ham, a réir an
teaghlaichean, a réir an teangana,
'nan tìribh, *agus* 'nan cinneachaibh.
21 Agus do Shem féin mar an
ceudna, athair chloinn Ebeir uile,
bràthair Iapheit bu shine, rugadh
clann.
22 Clann Sheim; Elam, agus Asur,
agus Arphacsad, agus Lud, agus A-
ram.
23 Agus clann Araim; Uds, agus
Hul, agus Geter, agus Mas.
24 Agus ghin Arphacsad Salah,
agus ghin Salah Eber.
25 Agus do h-Eber rugadh dithis
mhac: *b'e* ainm a h-aon diubh Peleg,
oir 'na laithibh-san roinneadh an ta-
lamh; agus ainm a bhràthar, Ioctan.
26 Agus ghin Ioctan Almodad,
agus Seleph, agus Hadsarmablet,
agus Ierah,

[z] *threabhaiche.* [a] *fìon-lios.* [b] *mheisg.* [c] *lomnochduigh.*
[d] *dhoibh.* Eabh. [e] *leudaichidh.* [f] *dhoibh.* Eabh. [g] *dùchannaibh.*

27 Agus Hadoram, agus Udsal,
agus Diclah,
28 Agus Obal, agus Abimael, agus
Seba,
29 Agus Ophir, agus Habhilah,
agus Iobab: *b'iad* sin uile mic Ioc-
tain.
30 Agus bha'n àite-còmhnuidh o
Mhesa, mar a theid thu gu Sephar,
beinn 'san àird-an ear.
31 *Is iad* sin mic Sheim, a réir an
teaghlaichean, a réir an teanganna,
'nan tìribh, a réir an cinneacha.
32 *Is iad* sin teaghlaichean mhac
Noaih, a réir an ginealacha, 'nan cin-
neachaibh: agus leo sin roinneadh
na cinnich anns an talamh 'an déigh
na dile.

CAIB. XI.

AGUS bha'n talamh uile *dh'*aon
teangaidh, agus na h-aon fho-
cail[h] *aig gach neach.*
2 Agus 'nuair a bha iad air an tu-
rus o'n àird an ear, fhuair iad comh-
nard ann an talamh Shinair, agus
ghabh iad còmhnuidh 'an sin.
3 Agus thubhairt iad gach aon re
chéile, Thigibh, deanamaid clacha
creadha[i], agus làn-loisgeamaid[k] iad:
Agus bha chlach chreadha aca air son
cloiche, agus bha làthach[l] aca air son
moirteir[m].
4 Agus thubhairt iad, Thigibh, to-
gamaid dhuinn féin baile, agus tùr,
aig am bi mhullach *a' ruigheachd* gu
neamh[n], agus deanamaid dhuinn féin
ainm, an t-eagal gu'n sgaoilear[o] o
chéile sinn air aghaidh na talmhainn
uile.
5 Agus thàinig an Tighearn a
nuas a dh'fhaicinn a' bhaile, agus an
tuir, a thog clann nan daoine.
6 Agus thubhairt an Tighearna,
Feuch, *is* aon sluagh *a t'ann*, agus
aon teanga ac'uile; agus thòisich iad
air so a dheanamh: agus a nis cha
bhacar dhiubh ni air bith, a smuain-
ich[p] iad a dheanamh.
7 Thigibh, rachamaid sìos, agus
cuireamaid an cainnt ann an sin thar
a chéile[q], chum ás nach tuig iad
cainnt a chéile.
8 Mar sin sgaoil an Tighearn iad
uaithe sin air aghaidh na talmhainn
uile: agus sguir iad do thogail a'
bhaile.
9 Uime sin thugadh Babel mar
ainm air, do bhrìgh ann an sin gu'n
do chuir an Tighearna thar a' chéile
cainnt na talmhainn uile: agus uaithe
sin sgaoil an Tighearn iad air aghaidh
na talmhainn uile.
10 *Is iad* sin ginealaich Sheim:
Bha Sem ceud bliadhna dh'aois, agus
ghin e Arphacsad dà bhliadhna 'n
déigh na dìle.
11 Agus bha Sem beo, 'an déigh
dha Arphacsad a ghintinn, cùig ceud
bliadhna; agus ghin e mic agus
nigheana.
12 Agus bha Arphacsad beo, cùig
bliadhna deug 'ar fhichead[r], agus
ghin e Salah.
13 Agus bha Arphacsad beo, 'an
déigh dha Salah a ghintinn, ceithir
cheud agus tri bliadhna; agus ghin e
mic agus nigheana.
14 Agus bha Salah beo deich bli-
adhna fichead, agus ghin e Eber.
15 Agus bha Salah beo 'an déigh
dha Eber a ghintinn, ceithir cheud
agus tri bliadhna; agus ghin e mic
agus nigheana.
16 Agus bha Eber beo ceithir
bliadhna deug 'ar fhichead, agus
ghin e Peleg.
17 Agus bha Eber beo, 'an déigh
dha Peleg a ghintinn, ceithir cheud
agus deich bliadhna fichead; agus
ghin e mic agus nigheana.
18 Agus bha Peleg beo deich
bliadhna fichead; agus ghin e Reu.
19 Agus bha Peleg beo 'an déigh
dha Reu a ghintinn, dà cheud agus
naoi bliadhna; agus ghin e mic agus
nigheana.
20 Agus bha Reu beo dà bhliadhna
dheug 'ar fhichead; agus ghin e Se-
rug.
21 Agus bha Reu beo 'an déigh
dha Serug a ghintinn, dà cheud agus
seachd bliadhna; agus ghin e mic
agus nigheana.
22 Agus bha Serug beo deich
bliadhna fichead; agus ghin e Nahor.
23 Agus bha Serug beo 'an déigh
dha Nahor a ghintinn, dà cheud bli-
adhna; agus ghin e mic agus nighe-
ana.
24 Agus bha Nahor beo naoi
bliadhna fichead; agus ghin e Terah.
25 Agus bha Nahor beo 'an déigh
dha Terah a ghintinn, ceud agus
naoi bliadhna deug, agus ghin e mic
agus nigheana.
26 Agus bha Terah beo deich is
tri fichead bliadhna; agus ghin e
Abram, Nahor, agus Haran.
27 A nis *is iad* sin ginealaich The-

h *chainnt.* i *bricks.* Sasg. k *deagh-loisgeamaid.* l *làthach cosmhuil re pic, pic-thalmhainn.* m *ceangail.* n *aig am bi mhulach* àrd *anns athar.* o *sgapar.* p *bheachdaich.* q *air aimh-reidh.* r *thar a fichead.*

raih: ghin Terah Abram, Nahor,
agus Haran; agus ghin Haran Lot.
28 Agus fhuair Haran bàs roimh
Therah athair, 'san tìr anns an d' ru-
gadh e, ann an Ur nan Caldeanach.
29 Agus ghabh Abram agus Na-
hor mnài dhoibh féin: *B'e* ainm mnà
Abraim, Sarai; agus ainm mnà Na-
hoir, Milcah, nighean Harain athar
Mhilcaih, agus athar Iscaih.
30 Ach bha Sarai neo-thorrach [s];
cha *robh* duine cloinne aice.
31 Agus ghabh Terah Abram a
mhac, agus Lot mac Harain mac a
mhic, agus Sarai a bhanchliamhuinn,
bean Abraim a mhic; agus chaidh
iad a mach maille riu a h-Ur nan Cal-
deanach, gu dol do thìr Chanaain:
agus thàinig iad gu Haran, agus
ghabh iad còmhnuidh ann an sin.
32 Agus b'iad lathan Theraih dà
cheud agus cùig bliadhna: agus
fhuair Terah bàs ann an Haran.

CAIB. XII.

AGUS thubhairt an Tighearna re
h-Abram, Rach [t] a mach a d'
dhùthaich, agus o d' dhìslibh, agus a
tigh t'athar, do'n tìr a nochdas [u] mise
dhuit.
2 Agus ni mi thu a' d' chinneach
mòr [w], agus beannaichidh mi thu, a-
gus ni mi t'ainm mòr: agus bithidh
tu a'd' bheannachadh.
3 Agus beannaichidh mi iadsan a
bheannaicheas tu, agus iadsan a
mhallaicheas tu mallaichidh mi; agus
annadsa beannaichear uile theagh-
laiche na talmhainn.
4 Agus dh'imich Abram, mar a
labhair an Tighearna ris, agus chaidh
Lot maille ris: agus *bha* Abram cùig
bliadhna deug is tri fichead a dh'aois
'nuair a chaidh e mach a Haran.
5 Agus ghabh Abram Sarai a
bhean, agus Lot mac a bhràthar, agus
am maoin uile a chruinnich iad [x], a-
gus na h-anmanna fhuair iad ann an
Haran, agus chaidh iad a mach gu
dol do thìr Chanaain, agus thàinig
iad do thìr Chanaain.
6 Agus chaidh Abram air aghaidh
'san fhearann gu àite Shicheim, gu
còmhnard [y] Mhoreih. Agus *bha* 'n
Canaanach 'an sin 'san tìr.
7 Agus dh'fhoillsich an Tighearn e
féin [z] do Abram, agus thubhairt e,
Do d' shliochd-sa bheir mise am fea-
rann so: agus thog e'n sin altair do'n
Tighearn, a dh'fhoillsicheadh dha.
8 Agus chaidh e as sin gu sliabh
air an taobh an ear do Bhetel, agus
shuidhich e bhùth, *agus* Betel *aige*
air an taobh an iar, agus Hai air an
taobh an ear: agus thog e 'n sin al-
tair do'n Tighearn, agus ghairm e air
ainm an Tighearna.
9 Agus dh'imich Abram, a' sìr-
dhol air aghaidh mu dheas [a].
10 Agus bha gorta 'san tìr: agus
chaidh Abram sìos do'n Eiphit, gu
bhi air chuairt ann an sin, do bhrìgh
gu'*n robh* a' ghorta mòr 'san tìr.
11 Agus 'nuair a bha e dlùth do
dhol a stigh do'n Eiphit, thubhairt e
re Sarai a bhean, Feuch a nis, tha fios
agam gur bean mhaiseach [b] thusa re
amharc ort:
12 Uime sin, 'nuair a chi na h-
Eiphitich thu, their iad, So a bhean:
agus marbhaidh iad mise, ach gleidh-
idh iad thusa beo.
13 Abair, guidheam ort, gur tu
mo phiuthar, chum gu'n éirich gu
math dhomh air do sgàth-sa; agus
bithidh m' anam beo air do shon-sa.
14 Agus 'nuair a thàinig Abram
do'n Eiphit, chunnaic na h-Eiphitich
a' bhean, gu'*n robh* i ro-mhaiseach.
15 Chunnaic mar an ceudna cean-
nardan [c] Pharaoih i, agus mhol iad i
do Pharaoh: agus thugadh a steach
a' bhean do thigh Pharaoih.
16 Agus bhuin e gu math re h-A-
bram air a sgàth-sa: agus bha aige
caoraich, agus daimh, agus asail fhi-
rionn, agus òglaich, agus ban-oglaich,
agus asail bhainionn, agus càmhail.
17 Agus bhuail an Tighearna Pha-
raoh agus a thigh le plàighibh mòra,
air son Sharai mnà Abraim.
18 Agus ghairm [d] Pharaoh air A-
bram, agus thubhairt e, Ciod so *a*
rinn thu orm? c'ar son nach d'innis
thu dhomh gu'*m b'i* so do bhean?
19 C'ar son a thubhairt thu, '*Si*
mo phiuthar i? Mar sin dh'fheudainn
a gabhail a'm' ionnsuidh mar mhnaoi;
a nis ma ta feuch do bhean, gabh i,
agus bi 'g imeachd [e].
20 Agus thug Pharaoh àithne d'*a*
dhaoinibh m'a thimchioll; agus chuir
iad air falbh e féin, agus a bhean, a-
gus gach ni a *bh*'aige.

[s] *seasg; aimrid.* Eir. [t] *Imich, falbh.* [u] *dh'fheuchas.*
[w] *ni mise fine mhòr dhiot.* [x] *chomhaich iad.* [y] *darag.* Eabh
[z] *thaisbean an Tighearn e féin; chuncas an Tighearna.* Eabh.
[a] *fa dheas, 'san àirde deas.* [b] *sgiamhach.* [c] *maithean, prionnsaidh.*
[d] *ghoir, ghlaodh.* [e] *imich romhad.*

CAIB. XIII.

AGUS chaidh Abram suas as an
Eiphit, e féin, agus a bhean,
agus gach ni a *bh'* aige, agus Lot
maille ris, do'n taobh mu dheas.
2 Agus *bha* Abram ro-shaibhir[f]
ann an spréidh, ann an airgiod, agus
ann an òr.
3 Agus dh'imich e 'na thurusaibh
o'n taobh mu dheas eadhon gu Betel,
gu nuig an t-àite, anns an robh a
bhùth 'an toiseach, eadar Betel agus
Hai;
4 Gu àite na h-altarach a rinn e'n
sin air tùs: agus ghairm Abram ann
an sin air ainm an Tighearna.
5 Agus bha mar an ceudna aig Lot,
a dh'imich maille re h-Abram, caor-
aich, agus crobh, agus bùthan[g].
6 Agus cha robh am fearann com-
asach air an giùlan[h] gu còmhnuidh a
ghabhail cuideachd; oir bha'm maoin
mòr, agus cha b'urrainn[i] iad còmh-
nuidh ghabhail cuideachd[k].
7 Agus bha comh-stri eadar bua-
chaillean[l] spréidh Abraim, agus bua-
chaillean spréidh Lot: agus bha 'n
Canaanach agus am Periseach 'san
àm sin a chòmhnuidh 'san tìr.
8 Agus thubhairt Abram re Lot,
Na bitheadh, guidheam ort, comh-
stri' eadar mise agus thusa, agus
eadar mo bhuachaillean agus do
buchaillean-sa; oir *is* bràithre sinn.
9 Nach *'eil* an tìr uile romhad?
Dealaich, guidheam ort, riumsa: ma
ghabhas tu dh'ionnsuidh na làimhe
clì 'an sin théid mise dh'ionnsuidh
na làimhe deise; agus ma *théid thu*
dh'ionnsuidh na làimhe deise, 'an
sin gabhaidh mise dh'ionnsuidh na
laimhe clì.
10 Agus thog Lot suas a shùilean,
agus chunnaic e còmhnard Iordain
uile, gu'*n robh e* gu léir air uis-
geachadh gu math, mu'n do sgrios
an Tighearna Sodom agus Gomorrah,
eadhon mar ghàradh an Tighearna,
cosmhuil re talamh na h-Eiphit, mar
a thig thu gu Soar.
11 Agus thagh Lot dha féin còmh-
nard Iordain uile; agus ghabh Lot a
thurus o'n àird an ear, agus dheal-
aich na càirdean re chéile[m].
12 Ghabh Abram còmhnuidh ann
an tìr Chanaain, agus ghabh Lot
comhnuidh 'am bailtibh a' chòmh-
naird, agus shuidhich e bhùth aig
Sodom.
13 Ach *bha* daoine Shodoim ain-
gidh, agus 'nam peacaich am fianais
an Tighearna gu ro-mhòr.
14 Agus thubhairt an Tighearna
re h-Abram, 'an déigh do Lot deala-
chadh ris, Tog a nis suas do shùilean,
agus amhairc o'n àit' anns am bheil
thu, gu tuath, agus gu deas, agus
gus an àird an ear, agus an iar:
15 Oir am fearann uile a *ta* thu a'
faicinn, dhuitse bheir mi e, agus do
d' shliochd gu bràth.
16 Agus ni mise do shliochdsa mar
dhuslach na talmhainn; ionnas ma
bhios e'n comas do dhuine duslach
na talmhainn àireamh, *'an sin* gu'n
àirmhear do shliochd-sa mar an
ceudna.
17 Eirich, imich air feadh an fhea-
rainn 'na fhad agus 'na leud, oir
dhuitse bheir mi e.
18 Agus dh' atharaich Abram *a*
bhùth, agus thàinig e, agus ghabh e
còmhnuidh ann an còmhnard Mham-
re[n], a *tha* ann an Hebron; agus thog
e'n sin altair do'n Tighearna.

CAIB. XIV.

AGUS tharladh ann an laithibh
Amrapheil righ Shinair, Arioich
righ Elasair, Chedorlaomeir righ
Elaim, agus Thidail righ nan cin-
neach[o];
2 *Gu'n d'* rinn *iad sin* cogadh re
Bera righ Shodoim, agus re Birsa
righ Ghomorraih, Sinab righ Admaih,
agus Semeber righ Sheboim, agus
righ Bhela, eadhon Shoair.
3 Chaidh iad sin uil' ann an co'
bhoinn re chéile ann an gleann Shid-
im a tha *nis* 'na fhairge shalainn.
4 Dà bhliadhna dheug rinn iad
seirbhis do Chedorlaomer, agus anns
an treas bliadhna deug rinn iad
ceannairc[p].
5 Agus anns a' cheathramh bliadh-
na deug thàinig Cedorlaomer, agus na
righrean a *bha* maille ris, agus bhuail
iad na Rephaimich ann an Asterot
Carnaim, agus na Susimich ann an
Ham, agus na h-Emimich ann an Sa-
bheh Ciriataim,
6 Agus na Horich 'nan sliabh Seir,
gu nuig El-paran[q], a *tha* làimh ris an
fhàsach.
7 Agus phill iad, agus thàinig iad
gu Hen-mispat, eadhon Cades, agus
bhuail iad dùthaich nan Amaleceach
uile, agus mar an ceudna na h-Amo-

[f] *ro-shaidh-bhir, ro-bheartach.* [g] *bùithean.* [h] *an iomchar.*
[i] *ionnas nach b'urradh.* [k] *an aon àite.* [l] *aodhairean.*
[m] *dhealaicheadh iad gach fear o bhràthair.* Eabh. [n] *aig daragaibh*
Mhamr. Eabh. [o] *fineacha, dùchanna.* [p] *ar a mach.*
[q] *còmhnard Pharain.*

raich, a bha chòmnuidh ann an Haseson Tamar.

8 Agus chaidh righ Shodoim a mach agus righ Ghomorraih agus righ Admaih, agus righ Sheboim, agus righ Bhela (eadhon Shoair,) agus chuir iad cath[r] riu ann an gleann Shidim:

9 Re Cedorlaomer righ Elaim, agus re Tidal righ nan cinneach, agus re h-Armaphel righ Shinair, agus re h-Arioch righ Elasair; ceithir righridh re cùig.

10 Agus *bha* gleann Shidim *làn do* shlochdaibh làthaich[s]; agus theich righ Shodoim, agus righ Ghomorraih, agus thuit iad 'an sin; agus iadsan a mhair[t], theich iad do'n t-sliabh.

11 Agus thug iad leo uile mhaoin Shodoim agus Ghomorraih, agus am biadh uile, agus dh'imich iad rompa.

12 Agus thug iad leo Lot, mac bràthar Abraim (a bha chòmhnuidh ann an Sodom) agus a mhaoin, agus dh'imich iad.

13 Agus thainig *a h-aon* a chaidh as, agus dh'innis e do Abram an t-Eabhruidheach, a bha chòmhnuidh ann an còmhnard Mhamre an Amoiraich, bràthar Escoil, agus bràthar Aneir: agus *bha* iad sin ann an co'bhoinn re h-Abram.

14 Agus 'nuair a chual' Abram gu'n do ghlacadh a bhràthair 'na phriosanach, dh'armaich e *sheirbhisich* iunnsaichte[u], a rugadh'na thigh fein, tri cheud agus ochd-deug; agus lean e *iad* gu Dan.

15 Agus roinn se e féin 'nan aghaidh san oidhche, e féin agus a sheirbhisich, agus bhuail e iad, agus lean e iad[w] gu Hoba, a *ta* air an làimh chli do Dhamascus.

16 Agus thug e air ais a' mhaoin uile, agus mar an ceudna thug e air ais a bhràthair Lot, agus a mhaoin; agus mar an ceudna na mnài agus an sluagh.

17 Agus chaidh righ Shodoim a mach 'na choinneamh, 'an déigh dha pilltin o mharbhadh Chedorlaomeir, agus nan righ a *bha* maille ris, aig gleann Shabheh, eadhon gleann an righ.

18 Agus thug Melchisedec righ Shaleim a mach aran agus fìon: agus *b*'esan sagart an Dé a's ro-àirde.

19 Agus bheannaich se e, agus thubhairt e, Beannaichte *gu'n robh* Abram o'n Dia a's ro-airde, sealbhadair neimh agus na talmhainn.

20 Agus beannaichte *gu'n robh* an Dia a's ro-àirde, a thug thairis do naimhde do d'làimh. Agus thug e dha deachamh do gach ní.

21 Agus thubhairt righ Shodoim re h-Abram, Thoir dhomhsa na daoine[x], agus gabh a' mhaoin dhuit féin.

22 Agus thubhairt Abram re righ Shodoim, Thog mi mo làmh suas ris an Tighearn, an Dia a's ro-àirde, Sealbhadair néimh agus na talmhainn.

23 Nach gabh mi o shnàthainn eadhon gu h éill bròige, agus nach gabh mi *bheag* a dh'aon ni a's leatsa, chum as nach abair thu, Rinn mi Abram beartach.

24 Saor a mhàin o na dh'ith[y] na h-òganaich, agus o chuibhrionn[z] nan daoin', a chaidh maille rium, Aner, Escol, agus Mamre; gabhadh iadsan an cuibhrionn[a].

CAIB. XV.

AN déigh nan nithe sin thàinig focal an Tighearna gu h-Abram ann an taisbeanadh[b], ag ràdh, Na biodh eagal ort Abraim: *Is* mise do sgiath, *agus* do dhuais ro-mhòr.

2 Agus thubhairt Abram, A Thighearna Dhé, ciod a bheir thu dhomh, is mi 'g imeachd[c] gun chloinn, agus *gur e* Elieser so o Dhamascus fear-riaghlaidh[d] mo thighe?

3 Agus thubhairt Abram, Feuch, dhomhsa cha d'thug thu sliochd[e] *air bith:* agus feuch, '*s e* neach a rugadh a'm' thigh a's oighre orm.

4 Agus feuch, *thàinig* focal an Tighearna d'a ionnsuidh, ag ràdh, Cha bhi *e* so 'na oighre ort; ach esan a thig a mach a t'innibh[f] fein, bithidh se 'na oighre ort.

5 Agus thug e leis a mach e, agus thubhairt e, Amhairc a nis suas gu neamh, agus àireamh na reulta, ma's urrainn thu'n aireamh: Agus thubhairt e ris, Mar so bithidh do shliochd.

6 Agus chreid e anns an Tighearna; agus mheas e sin dha mar ionracas[g].

7 Agus thubhairt e ris, *Is* mise an Tighearn a thug a mach thusa a h-Ur nan Caldeanach, a thoirt dhuit an fhearainn so, chum a shealbhachadh mar oighre.

[r] *blàr.* [s] *pic-thalmhainn.* [t] *iadsan a dh'fhàgadh.* [u] *fhòghlumta.* [w] *ruaig e, chaidh e'n tòir orra.* [x] *na h-anmanna.* Eabh. [y] *Ach a mhàin na dh'ith.* [z] *chuid.* [a] *an roinn fein.* [b] *foilseachadh, sealladh.* [c] *siubhal.* [d] *stiùbhard.* [e] *siol, cineal.* [f] *a d'leasraich.* [g] *fhìreantachd.*

8 Agus thubhairt esan, A Thighearna Dhe, cia leis a bhios fios agam gu'n sealbhaich mi e?

9 Agus thubhairt e ris, Gabh dhomhsa agh thri bliadhna dh'aois, agus gabhar[h] thri bliadhna dh'aois, agus reithe thri bliadhna dh'aois, agus turtuir, agus columan òg.

10 Agus ghabh e dha féin iad sin uile, agus roinn e iad 'sa' mheadhon, agus chuir e gach aon do na mìribh fa chomhair a leth-bhreac, ach cha do roinn e na h-eoin.

11 Agus 'nuair a thainig an eunlaith a nuas air na cairbhibh[i], dh'fhuadaich Abram air falbh iad.

12 Agus 'nuair a bha ghrian a' dol fuidh[k], thuit codal trom air Abram; agus feuch, thuit uamhann dorchadais mhòir air.

13 Agus thubhairt e re h-Abram, Biodh fios gu cinnteach agad, gu'm bi do shliochd 'nan coigrich ann an dùthaich nach leo fein; agus ni iad seirbhis doibh, agus buinidh iad gu cruaidh[l] riu ceithir cheud bliadhna.

14 Agus mar an ceudna air a' chinneach sin d'an dean iad seirbhis, bheir mise breth: agus 'na dhéigh sin thig iad a mach le maoin mhòir.

15 Agus theid thusa dh'ionnsuidh t'aithreachan 'an sìth; adhlaicear[m] thu 'n deagh shean aois.

16 Ach anns a' cheathramh linn thig iad 'an so air an ais, oir cha'n '*eil* aingidheachd nan Amorach fathast iomlan[n].

17 Agus 'nuair a bha ghrian air dol fuidh, bha dorchadas ann; agus feuch, àmhuinn[o] dheataich agus leus teine[p] a chaidh eadar na mìribh sin.

18 Air an là sin féin rinn an Tighearna coi'-cheangal re h-Abram, ag ràdh, Do d' shliochdsa thug mi am fearann so, o abhuinn na h-Eiphit, gu nuig an abhuinn mhòr, abhuinn Euphrates:

19 Na Cenich, agus na Cenidsich, agus na Cadmonaich,

20 Agus na Hitich, agus na Peridsich, agus na Rephaimich,

21 Agus na h-Amorich, agus na Canaanich, agus na Girgasaich, agus na Iebusaich.

CAIB. XVI.

A NIS cha d'rug Sarai bean Abraim *clann* da; agus bha ban-oglach Eiphiteach aice, d'am *b*'ainm Hagar.

2 Agus thubhairt Sarai re h-Abram, Feuch a nis, chum an Tighearna mi o *chlann* a bhreith: rach a steach, guidheam ort, a dh'ionnsuidh mo bhan-oglaich; theagamh[q] gu'm faigh mi clann leatha-sa. Agus dh'éisd Abram re guth Sharai.

3 Agus ghabh Sarai bean Abraim, Hagar a' bhan-Eiphiteach, a ban-oglach féin, 'an déigh do Abram comhnuidh ghabhail deich bliadhn' ann an tìr Chanaain, agus thug si i d'a fear Abram, gu bhi aige mar mhnaoi.

4 Agus chaidh esan a steach gu Hagar, agus dh'fhàs i torrach: agus 'nuair a chunnaic i gu'n d'fhàs i torrach, bha a ban-mhaighstir tàireil 'na sùilibh.

5 Agus thubhairt Sarai re h-Abram, *Biodh* m'ea-coir ortsa: thug mi mo bhan-oglach do d' uchd[r]; agus 'nuair a chunnaic i gu'n d'fhas i torrach, bha mise tàreil 'na sùilibh: Gu'n d' thugadh an Tighearna breth eadar mis' agus thusa.

6 Ach thubhairt Abram re Sarai, Feuch, *a ta* do bhan-oglach a' d' làimh féin, dean ria mar is àill leat[s]. Agus an uair a bhuin Sarai gu cruaidh ria theich i o gnùis.

7 Agus fhuair aingeal an Tighearn i làimh re tobar uisge'san fhàsach, làimh ris an tobar 'san t-slighe gu Sur.

8 Agus thubhairt e, A Hagair, a bhan-oglaich Sharai, cia as a thàinig thu, agus c'àite tha thu dol? Agus thubhairt ise, Tha mi teicheadh o ghnùis Sharai, mo bhan-mhaighstir.

9 Agus thubhairt aingeal an Tighearna ria, Pill a dh'ionnsuidh do bhan-mhaighstir, agus ùmhlaich thu féin f'a làimh.

10 Agus thubhairt aingeal an Tighearna ria, Meudaichidh mise gu mòr do shliochd, agus cha'n airmhear e thaobh lionmhoireachd.

11 Agus thubhairt aingeal an Tighearna ria, Feuch, *tha* thu torrach, agus beiridh tu mac, agus bheir thu Ismael mar ainm air, do bhrì' gu'n d'eisd an Tighearna re t'an-shocair[t].

12 Agus bithidh e 'na dhuine fiadhaich; *bithidh* a làmh 'an aghaidh gach *duine*, agus làmh gach *duine* 'na aghaidhsan: agus am fianais a bhràithrean uile gabhaidh se còmhnuidh.

13 Agus ghoir i ainm an Tighearn

[h] *gabhar bhainionn.* [i] *closaichibh.* [k] *dol fodha.* [l] *buinidh iad gu h-olc, sàraichidh, pianaidh.* [m] *tiodhlaiccar.* [n] *fathast làn, air teachd fathast gu h-àird.* [o] *fuirnis.* [p] *lòchran loisgeach no teinteach.* [q] *feudaidh e bhi.* [r] *asgail.* [s] *mar is math leat, mar a chìthear dhuit.* [t] *re d' thriobloid.*

a labhair ria, Thusa Dhe *a ta* 'g am
fhaicinn; oir thubhairt i, An e gu'n
robh agams' ann an so mar an ceudna
sùil ris an Ti sin a ta 'gam fhaicinn?
14 Uime sin ghoir i do'n tobar,
Beer-la-hai-roi; feuch, *a ta* e eadar
Cades agus Bered.
15 Agus rug Hagar mac do Abram:
agus thug Abram Ismael mar ainm
air a mhac, a rug Hagar.
16 Agus bha Abram ceithir fichead
agus sè bliadhna dh'aois, 'nuair a rug
Hagar Ismael do Abram.

CAIB. XVII.

AGUS 'nuair a bha Abram ceithir
fichead agus naoi bliadhna deug
a dh'aois; dh'fhoillsich an Tighearn e
féin da, agus thubhairt e ris, *Is* mise
'n Dia uile chumhachdach; gluais
thusa a'm' fhianais, agus bi iomlan[u].
2 Agus ni mi mo choi'-cheangal
eadar mise agus thusa, agus meu-
daichidh mi thu gu h-anbarrach.
3 Agus thuit Abram air eudan[w];
agus labhair an Tighearna ris, ag
ràdh,
4 Do m' thaobh-sa[x], feuch, *a ta*
mo choi'-cheangal riut-sa, agus bith-
idh tu a' t' athair mhòrain chin-
neach[y]:
5 Agus ni'n toirear a so a mach
Abram mar ainm ort, ach bithidh A-
braham agad mar ainm; oir rinn mi
thu a't' athair mhòrain chinneach.
6 Agus ni mi thu ro-shiolmhar,
agus ni mi dhiot cinnich, agus thig
righrean a mach asad.
7 Agus daingnichidh mi mo choi'-
cheangal eadar mis' agus thusa, agus
do shliochd a'd' dhéigh, 'nan gineal-
achaibh, mar choi'-cheangal siorruidh,
gu bhi m' Dhia dhuitse, agus do d'
shliochd a'd' dhéigh.
8 Agus bheir mi dhuitse, agus do
d' shliochd a'd' dhéigh, am fearann
anns am bheil thu a'd' choigreach[z],
tìr Chanaain uile, mar sheilbh shior-
ruidh; agus bithidh mise a'm' Dhia
dhoibh.
9 Agus thubhairt Dia re h-Abra-
ham, Coimhididh tu uime sin mo
choi'-cheangal; thu *féin*, agus do
shliochd a'd' dhéigh, 'nan ginealach-
aibh.
10 So mo choi'-cheangal a choi-
mheadas[a] sibh eadar mise agus sibhse,
agus do shliochd a'd' dhéigh; Gu'n
timchioll-ghearrar gach leanabh mic
'nar measg.
11 Agus timchioll-ghearraidh sibh
feoil bhur roimh chroicinn[b], agus
bithidh e 'na chomhar' a' choi'-chean-
gail eadar mise agus sibhse.
12 Agus am mac 'nar measg a bhios
ochd lathan a dh' aios, timchioll-
ghearrar e, gach leanabh mic 'nar
ginealachaibh, esan à bheirear 'san
tigh, no cheannchar le h airgiod o
choigreach air bith, nach *'eil* do
d'shliochd-sa.
13 Timchioll-ghearrar gu cinnteach
esan a bheirear a'd' thigh, agus esan
a cheannchar le t'airgiod: agus bith-
idh mo choi'cheangal 'nar feoil-sa
mar choi'-cheangal siorruidh.
14 Agus an leanabh mic neothim-
chioll ghearrta, aig nach timchioll-
ghearrar feoil a roimh-chroicinn, gear-
rar an t-anam sin a mach o shluagh:
bhris e mo choi'cheangal.
15 Agus thubhairt Dia re h-Abra-
ham, A thaobh Sharai do mhnà, cha
toir thu Sarai mar ainm oirre[c], oir *is*
e Sarah a h-ainm.
16 Agus beannaichidh mis' i, agus
bheir mi dhuit mar an ceudna mac
uaithe[d]: seadh, beannaichidh mi i,
agus bithidh i 'na *màthair* chinneach;
thig[e] righrean phoibleach[f] uaithe.
17 'An sin thuit Abraham air agh-
aidh, agus rinn e gàire; agus thu-
bhairt a 'na chridhe, Am beirear *mac*
dha-san a ta ceud bliadhna dh'aois?
Agus am beir Sarah, a ta deich agus
ceithir fichead bliadhna dh'aois, *mac?*
18 Agus thubhairt Abraham re
Dia, O gu maireadh Ismael beo a't'
fhianais!
19 Agus thubhairt Dia, Gu cinn-
teach beiridh do bhean Sarah mac
dhuit; agus bheir thu Isaac mar ainm
air: agus daingnichidh mise mo
choi'-cheangal ris mar choi'-cheangal
siorruidh, *agus* r'a shliochd 'na
dhéigh.
20 Agus a thaobh Ismaeil, chuala
mi thu: Feuch, bheannaich mi e, agus
ni mi siolmhar e, agus cuiridh mi 'n
lionmhoireachd e gu h-anbarrach.
Dà cheannard deug ginidh se, agus
ni mi e 'na chinneach mor.
21 Ach mo choi'-cheangal daing-
nichidh mi re h-Isaac, a bheireas
Sàrah dhuit 'san àm so anns an ath
bhliadhna.
22 Agus sguir e bhi labhairt ris[g];
agus chaidh Dia suas o Abraham.
23 Agus ghabh Abraham Ismael a
mhac, agus iadsan uile a rugadh 'na

[u] *foirfe, diongmhalta.* [w] *aodainn; aghaidh.* [x] *air mo shon-sa.*
[y] *fhineacha.* [z] *fearann do chuairt.* [a] *ghleidheas.* [b] *roi'-chraicinn.*
[c] *orra; uire.* Eir. [d] *uaipe.* [e] *bithidh.* [f] *shlogh.* [g] *bhi
cainnt ris, còmhradh.*

thigh, agus iadsan uile a cheannchadh
le airgiod-san, gach fìrionnach a measg
dhaoine tighe Abrahaim; agus thim-
chioll-ghearr e feoil an roimh-chroi-
cinn anns a' cheart là sin fèin, mar a
thubhairt Dia ris.
24 Agus *bha* Abraham ceithir fi-
chead agus naoi bliadhna deug a dh'
aois, 'nuair a thimchioll-ghearradh
dha feoil a roimh-chroicinn.
25 Agus *bha* Ismael a mhac tri
bliadhna deug a dh'aois, 'nuair a
thimchioll-ghearradh dha feoil a
roimh-chroicinn.
26 Anns a' cheart là sin fèin thim-
chioll ghearradh Abraham, agus Is-
mael a mhac.
27 Agus thimchioll-ghearradh mail-
le ris uile dhaoin' a thighe, a rugadh
'n*a* thigh, agus iadsan a cheannchadh
le h-airgiod o mhac coigrich[h].

CAIB. XVIII.

AGUS dh'fhoillsich an Tighearn e
fèin da ann an còmhnard Mha
mre[i], agus e 'na shuidhe 'an dorus a'
bhùtha ann an teas an là.
2 Agus thog e suas a shùilean, agus
dh'amhairc e, agus feuch, *bha* triuir
dhaoin' a' seasamh làimh ris; agus
'nuair a chunnaic e *iad*, ruidh e 'nan
coinneamh o dhorus a' bhùtha, agus
chrom se e fèin gu làr.
3 Agus thubhairt e, Mo thighearna,
ma fhuair mi nis deagh-ghean a'd'
shùilibh[k], guidheam ort, na rach sea-
chad air do sheirbhiseach.
4 Thugar 'an so guidheam oirbh,
beagan uisge, agus ionnailibh[l] bhur
casan[m], agus leigibh bhur n-anail
fuidh 'n chraoibh.
5 Agus bheir mise 'n so greim arain,
agus neartaichibh bhur cridhe; 'an
déigh sin imichidh sibh romhaibh, oir
is ann uime sin a thàinig sibh a dh'-
ionnsuidh bhur seirbhisich. Agus
thubhairt iadsan, Dean eadhon mar a
thubhairt thu.
6 Agus ghreas Abraham[n] do'n
bhùth a dh'ionnsuidh Sharaih, agus
thubhairt e, Dean cabhag[o], taoisinn[p]
tri miosairean do mhìn phlùr, agus
dean arain[q] air leachd an teinteinn[r].
7 Agus ruidh Abraham a dh'ionn-
suidh a' chruidh[s], agus ghabh e laogh
maoth agus math, agus thug e dh'-
òganach *e*, agus rinn e deifir[t] g'a
dheasachadh.
8 Agus ghabh e im agus bainne,
agus an laogh a dheasaich e, agus
chuir e air am beulaobh *iad;* agus
sheas e làimh riu fuidh 'n chraoibh,
agus dh'ith iad.
9 Agus thubhairt iad ris, C'ait' *am*
bheil Sarah do bhean? Agus thubhairt
esan, Feuch, anns a' bhuth.
10 Agus thubhairt e, Gu cinnteach
pillidh mi t'ionnsuidh a réir àm[u] na
beatha; agus feuch, *bithidh* mac aig
Sarah do bhean. Agus chuala Sarah
sin ann an dorus a' bhùtha, a *bha*
air a chùl.
11 A nis *bha* Abraham agus Sarah
sean, *agus* air dol air an aghaidh gu
math ann an aois: *agus* sguir Sarah
a bhi réir dòigh nam ban.
12 Uime sinn rinn Sàrah gàire innte
féin, ag ràdh, 'An déigh dhomhsa fàs
aosda, am bi subhachas[w] agam, agus
gu bheil mo thighearna aosda mar an
ceudna?
13 Agus thubhairt an Tighearna re
h-Abraham, C'ar son a rinn Sarah
gàire, ag ràdh, 'N e gu'm beir mise
gu cinnteach *leanabh*, agus mi
aosmhar?
14 Am bheil ni air bith do-dhean-
ta[x] do 'n Tighearna? 'San am
shuidhichte pillidh mi a't' ionnsuidh,
a réir àm na beatha, agus *bithidh*
mac aig Sarah.
15 'An sin dh'aicheun[y] Sarah, ag
radh, Cha d' rinn mi gàire: oir bha
eagal oirre. Agus thubhairt esan, Ni
h-eadh, oir rinn thu gàire.
16 Agus dh'éirich na daoin' as sin,
agus dh'amhairc iad rathad Sho-
doim[z] agus chaidh Abraham maille
riu g'an cur air an t-slighe[a].
17 Agus thubhairt an Tighearna,
An ceil mi air Abraham an ni sin a
ta mi gus a dheanamh;
18 Agus gu'm fàs Abraham gu
cinnteach 'na chinneach mòr agus
cumhachdach, agus gu'm beannaich-
ear annsan uile chinnich na talmh-
ainn?
19 Oir is aithne dhomh e, gu'n d'-
thoir e[b] àithne d'a chloinn, agus d'a
theaghlach 'na dhéigh, agus gleidhidh
iadsan slighe an Tighearna, a' dea-
namh[c] ceartais agus breitheanais;
chum as gu'n d'thoir an Tighearn air
Abraham an ni sin a labhair e m'a
thimchioll.
20 Agus thubhairt an Tighearna,

[h] *o choigreach.* [i] *aig daragaibh Mhamre.* [k] *a't'fhianais.*
[l] *nighibh.* [m] *cosa.* [n] *rinn Abraham cabhag.* [o] *deifrich.*
[p] *fuin.* [q] *breacagan.* [r] *leachd an teallaich.* [s] *do'n bhuar.*
[t] *cabhag.* [u] *aimsir.* [w] *toil-inntinn.* [x] *cruaidh.* [y] *dh'àicheadh,*
dh'ob: sheun. Eir. [z] *gu Sodom.* [a] *a thoirt coimhideachd dhoibh.*
[b] *gu'n toir.* [c] *a dheanamh.*

Do bhri' gu bheil glaodh Shodoim agus Ghomorraih mòr, agus do bhrì, gu bheil am peacadh air an-tromachadh gu h-anbarrach[d];

21 Théid mi sìos a nis, agus chi mi ma rinn iad gu léir[e] a réir a' ghlaoidh, a thàinig a'm' ionnsuidh; agus mar do rinn, bithidh fios agam.

22 Agus thionndaidh na daoin' an aghaidh as sin, agus ghabh iad an t-slighe gu Sodom: ach sheas Abraham fathast 'an làthair an Tighearna.

23 Agus thàinig Abraham am fagus[f], agus thubhairt e, An sgrios thusa mar an ceudna an t-ionracan[g] maille ris an aingidh[h]?

24 Ma's e's gu bheil leth-cheud ionracan 'an taobh a stigh do'n bhaile, an sgrios thu mar an ceudna, agus nach caomhain thu'n t-àit' air son an leth-cheud ionracan a *ta* ann?

25 Gu ma fada robh e uats' a dheanamh air an dòigh so, an t-ionracan a mharbhadh maille ris an aingidh, ionnas gu'm bi 'n t-ionracan mar an t-aingidh: Gu ma fada robh sin uatsa. Nach dean Breitheamh na talmhainn uile ceartas?

26 Agus thubhairt an Tighearna, Ma gheibh mi ann an Sodom leth-cheud ionracan 'an taobh a stigh do'n bhaile, 'an sin caomhnaidh mi'n t-àit' uile air an sgàth-san[i].

27 Agus fhreagair Abraham, agus thubhairt e, Feuch a nis, ghabh mi orm féin labhairt re m' Tighearna[k], agus gun annam ach duslach agus luaithre[l].

28 Ma's e's gu'm bi cùigear[m] a dh'uireasbhuidh air an leth-chead ionracan, an sgrios thu'm baile uile air son *easbhuidh*[n] chùigir? Agus thubhairt e, Cha sgrios mi e, ma gheibh mi'n sin cùig[o] agus dà fhichead.

29 Agus labhair e ris a rìs, agus thubhairt e, Ma's e's gu'm faighear[p] 'an sin dà fhichead? Agus thubhairt e, Cha dean mi e air sgàth dhà fhichead.

30 Agus thubhairt e *ris*, Oh! na biodh fearg air mo Thighearna, agus labhraidh mi: Ma's e's gu'm faighear ann an sin deich 'ar fhichead? Agus thubhairt e, Cha dean mi e, ma gheibh mi 'n sin deich 'ar fhichead.

31 Agus thubhairt e, Feuch a nis, ghabh mi orm féin labhairt re m' Thighearna: Ma's e's gu'm faighear fichead 'an sin? Agus thubhairt e, Cha sgrios mi e air son fhichead.

32 Agus thubhairt e, Oh! na biodh fearg air mo Thighearna, agus labhraidh mi mhàin an aon uair so: Ma's e's gu'm faighear deichnear 'an sin? Agus thubhairt e, Cha sgrios mi e air sgàth dheichnear.

33 Agus dh'imich an Tighearna roimhe, 'nuair a sguir e do labhairt re h-Abraham: agus phill Abraham g'a àite féin.

CAIB. XIX.

AGUS thàinig dà aingeal do Shodom 'san fheasgar, agus bha Lot 'na shuidhe ann an geata Shodoim: agus 'nuair a chunnaic Lot *iad*, dh'eirich e suas nan coinneamh, agus chrom se e féin air aghaidh gu làr[q].

2 Agus thubhairt e, Feuch a nis, mo thighearnan, tionndadhaibh a steach[r], guidheam oirbh, do thigh bhur seirbhisich, agus fanaibh ré na h-oidhche, agus ionnailibh bhur casan, agus éiridh sibh gu moch, agus théid sibh air bhur turns[s]. Agus thubhairt iad, Ni h-eadh, ach fanaidh sinn air an t-sraid ré na h-oidhche.

3 Agus choi'-éignich e iad, agus thionndaidh iad d'a ionnsuidh, agus chaidh iad a steach d'a thigh: agus rinn e cuirm[t] dhoibh, agus dheasaich e aran neo-ghoirtichte[u] agus dh' ith iad.

4 Ach mu'n deachaidh iad a luidhe, chuairtich[w] daoine a' bhaile an tigh, *eadhon* daoine Shodoim, araon sean agus òg, an sluagh uile o gach cearna.

5 Agus ghairm iad air Lot, agus thubhairt iad ris, C'àit' *am bheil* na daoin' a thàinig a't' ionnsuidh an nochd? Thoir a mach iad d'ar n-ionnsuidh, chum as gu'n aithnich sinn iad.

6 Agus chaidh Lot a mach d'an ionnsuidh air an dorus, agus dhruid e 'n dorus 'na dhéigh,

7 Agus thubhairt e, Na deanaibh, guidheamh oirbh, mo bhràithre, guiomh cho olc.

8 Feuch a nis, tha agam dithis nigheana do nach b'aithne fear; leigibh leam, guidheam oirbh, an toirt a mach d'ar n-ionnsuidh, agus deanaibh ris mar is àill leibh[x]: amhàin air na daonaibh so na deanaibh a' bheag,

[d] *gu mòr.* [e] *d'a rìreadh.* [f] *am fogus.* [g] *am fìrean.*
[h] *maille ris a'chiontach.* [i] *air an son-san.* [k] *ris an Tighearna.*
[l] *luàth.* [m] *cùignear, còignear.* [n] *dìth* [o] *coig.* [p] *fuighear.*
[q] *le aghaidh ris an làr.* [r] *teannaibh a steach.* [s] *slighe.* Eabh.
[t] *cuilm, féisd.* [u] *neo-gheuraichte, gun bheirm, gun laibhin.*
[w] *dh'iadh.* [x] *mar is math leibh.*

oir is ann a chum na crìche so a thàinig iad fuidh sgàile mo thighe-se.

9 Agus thubhairt iadsan, Seas air t'ais. Agus thubhairt iad *a ris*, Thàinig am fear *so* 'na aonar air chuairt, agus is àill leis a bhi 'na bhreitheamh: A nis buinidh sinne riutsa ni's miosa na riu-san. Agus rinn iad éigin[y] mhòir air an duine, *cadhon* air Lot, agus thàinig iad am fagus a bhriseadh an doruis.

10 Ach chuir na daoin' a mach an làmh, agus thug iad Lot a steach d'an ionnsuidh do'n tigh, agus dhùin[z] iad an dorus.

11 Agus bhuail iad na daoin', a *bha* aig dorus an tighe, le doille, eadar bheag agus mhòr[a]: ionnas[b] gu'n do sgìthich iad iad féin ag iarraidh an doruis.

12 Agus thubhairt na daoine re Lot, Co tuilleadh *a th'*agad 'an so? *Do* chliamhuin, agus do mhic, agus do nigheana, agus ge b'e ni a *ta* agad 'sa' bhaile, their a mach *iad* as an àite so:

13 Oir tha sinne gus an t-àite so a sgrios, do bhrì' gu bheil an glaodh air fàs mòr 'an làthair an Tighearna; agus chuir an Tighearna sinne g'a sgrios[c].

14 Agus chaidh Lot a mach, agus labhair e r'a chleamhnaibh, a phòs a nigheanan[d], agus thubhairt e, Eiribh, rachaibh a mach as an àite so, oir tha'n Tighearna gus am baile so a sgrios: Ach bha e mar neach a bha re fanoid ann an sùilibh a chleamhna.

15 Agus 'nuair a dh'éirich a' mhadainn, ann an sin ghreas na h-aingil Lot, ag ràdh, Eirich, ghabh do bhean, agus do dhithis nighean a ta'n so, an t-eagal gu'n sgriosar thu ann an aingidheachd a bhaile.

16 Agus, 'nuair a bha e deanamh moille, 'an sin rug na daoin' air làimh air, agus air làimh air a mhnaoi, agus air làimh air a dhithis nighean; air do'n Tighearna bhi tròcaireach dha: agus thug iad a mach e, agus chuir iad e'n taobh a muigh do'n bhaile.

17 Agus 'nuair a thug iad a mach iad, thubhairt e, Teich air son t'anma; na seall a'd' dhéigh, agus na stad 'sa' chòmhnard uile[e]: teich do'n t-sliabh, an t-eagal gu millear thu.

18 Agus thubhairt Lot riu, Oh! ni h-ann mar sin, mo thighearna.

19 Feuch a nis, fhuair do sheirbhiseach deagh-ghean a'd' shùilibh, agus mheudaich thu do thròcair, a nochd thu dhomsa le m'anam a theasairginn: agus cha'n urrainn mise dol as do'n t-sliabh, an t-eagal gu'n d'thig[f] olc éigin orm agus gu'm faigh mi bàs.

20 Feuch a nis, *tha* 'm baile ud am fagus gu teicheadh d'a ionnsuidh, agus e beag; leigear dhomh a nis teicheadh 'an sud, (nach beag e?) agus bithidh m'anam beo.

21 Agus thubhairt e ris, Feuch, ghabh mi re t'athchuinge 'san ni so mar an ceudna, nach sgrios mi'm baile so, mu'n do labhair thu.

22 Greas ort, teich 'an sud, oir cha'n urrainn mi ni air bith a dheanamh gus an d'théid thu'n sud; uime sin thugadh Soar mar ainm air a' bhaile.

23 Bha ghrian air éirigh air an talamh, 'nuair a chaidh Lot a steach do Shoar.

24 'An sin thug an Tighearn air pronnasc agus teinne frasadh air Sodom agus air Gomorrah a nuas o'n Tighearna as na néamhan.

25 Agus sgrios e na bailte sin, agus an còmhnard uile, agus uile luchd-àiteachaidh nam bailtean, agus na dh'fhàs air an talamh.

26 Ach sheall a bhean 'na déigh o chùlaobh, agus dh'fhàs i 'na carradh[g] salainn.

27 Agus chaidh Abraham suas moch 'sa' mhadainn do'n àite anns an do sheas e 'n làthair an Tighearna.

28 Agus sheall e air Sodom agus Gomorrah, agus air fearann a' chòmhnaird uile[h], agus chunnaic e, agus feuch, chaidh deatach na tìre suas mar dheatach àmhainn[i].

29 Agus 'nuair a sgrios Dia bailtean a' chòmhnaird, 'an sin chuimhnich Dia air Abraham, agus chuir e mach Lot a meadhon an léir-sgrios, 'nuair a sgrios e na bailtean anns an robh Lot 'na chòmhnuidh.

30 Agus chaidh Lot suas a Soar, agus ghabh e comhnuidh 'san t-sliabh, agus a dhithis nighean maille ris; oir bha eagal air còmhnuidh ghabhail ann an Soar: agus ghabh e còmhnuidh ann an uaimh, e féin agus a dhithis nighean.

31 Agus thubhairt an té bu shine ris an té a b' òige, *Tha* ar n-athair sean, agus cha '*n* '*eil* fear air an ta-

[y] *spairn.* [z] *dhruid.* [a] *ò'n bheag gus a'mhòr.* Eabh. [b] *air chor agus.* [c] *g'an sgrios.* [d] *a ghabh a nigheana.* [e] *na fan 'sa' chònard idir.* [f] *gu'm beir.* [g] *piliar.* sasg. [h] *air aghaidh Shodoim agus Ghomorraih, agus air aghaidh fearain a' chònaird uile.* [i] *fuirnis.*

lamh gu teachd a steach d' ar n-ionn-
suidh a réir gnàthad[k] na talmhainn
uile.
32 Thig, thugamaid air ar n-athair
fìon òl, agus luidheamaid maille ris,
chum as gu'n gléidh sinn sliochd[l] o
ar n-athair.
33 Agus thug iad air an athair fìon
òl air an oidhche sin: agus chaidh an
té bu shine steach, agus luidh[m] i
maille r'a h-athair; agus cha do
mhothaich e 'nuair a luidh i sìos, no
'nuair a dh'éirich i.
34 Agus air an *la*-maireach[n] thu-
bhairt an té bu shine ris an té a
b'òige, Feuch, luidh mise 'n reidhr[o]
maille re m'athair; thugamaid air
fìon ol an nochd mar an ceudna,
agus rachsa steach, *agus* luidh maille
ris, chum as gu'n gléidh sinn sliochd
o ar n-athair,
35 Agus thug iad air an athair fìon
òl air an oidhche sin mar an ceudna:
agus dh'éirich an té b'òige, agus luidh
i maille ris, agus cha do mhothaich e
'nuair a luidh i sìos, no 'nuair a dh'-
éirich i.
36 Mar so bha dithis nighean Lot
torrach aig an athair.
37 Agus rug an té bu shine mac,
agus thug i Moab mar ainm air: '*s*
esan athair nam Moabach gus an là'n
diugh.
38 Agus an té b'òige, rug ise mar
an ceudna mac, agus thug i Ben-am-
mì mar ainm air: 's esan athair
chloinn Ammoin gus an là'n diugh.

CAIB. XX.

AGUS dh'imich Abraham as sin
do'n tìr mu dheas, agus ghabh e
còmhnuidh eadar Cades agus Sur; a-
gus bha e air chuairt ann an Gerar.
2 Agus thubhairt Abraham mu
'Sharah a bhean, '*Si* mo phiuthar i:
Agus chuir Abimelech righ Gherair
teachdaire uaithe, agus ghabh e
Sarah.
3 Agus thàinig Dia gu Abimelech
ann an aisling[p] 'san oidhche, agus
thubhairt e ris, Feuch, *is duine* marbh
thu air son na mnà a ghabh thu; oir
is bean duin' *eil'* i.
4 Ach cha d'thàinig Abimelech
am fagus d'i[q], agus thubhairt e, A
thighearna, am marbh thu mar an
ceudna cinneach ionruic?
5 Nach d' thubhairt esan riumsa,
'*Si* mo phiuthar i? agus thubhairt ise,
eadhon ise féin, '*Se* mo bhràthair e:
ann an treibhdhireas mo chridhe,
agus ann an neo-chionta mo làmh
rinn mi so.
6 Agus thubhairt Dia ris ann an
aisling, Seadh, tha fios agam gur ann
an treibhdhireas do chridhe a rinn
thu so, agus chum mise mar an ceud-
na thu o pheacachadh a'm' aghaidh:
uime sin cha do leig mi leat bean-
tainn ria.
7 A nis ma'ta thoir air a h-ais[r]
do'n duine a bhean, oir *is* fàidh e, a-
gus ni e ùrnuigh air do shon, agus
bithidh tu beo: ach mur d'thoir thu
air a h-ais i, biodh fios agad gu'm
faigh thu bàs gu cinnteach, thu féin
agus gach uile a's leat.
8 Uime sin dh'éirich Abimelech
moch 'sa' mhadainn, agus ghairm e
a sheirbhisich uile, agus dh'aithris[s] e
na nithe sin uile 'nan éisdeachd; agus
bha eagal mòr air na daoine[t].
9 'An sin ghairm Abimelech air A-
braham, agus thubhairt e ris, Ciod *so*
a rinn thu oirn? agus ciod an eucoir[u]
a rinn mis' ort, gu'n d'thug thu orm-
sa, agus air mo rìoghachd peacadh
mor? rinn thu gnìomharan ormsa,
nach bu chòir a dheanamh.
10 Agus thubhairt Abimelech re
h-Abraham Ciod a chunnaic thu, gu'n
d'rinn thu an ni so?
11 Agus thubhairt Abraham, A
chionn gu'n d'thubhairt mi[w] *annam
féin*, Gu cinnteach cha 'n'eil eagal an
Tighearna 'san ionad so; agus mar-
bhaidh iad mi air son mo mhnà.
12 Agus gidheadh '*si* gu deimhin
mo phiuthar i, nighean m'athar i, ach
cha'n i nighean mo mhàthar: agus
bha i agam mar mhnaoi.
13 Agus 'nuair a thug Dia orm
dol air m'aineol[x] o thigh m'athar, 'an
sin thubhairt mi ria[y], '*Se* so do
chaoimhneas a nochdas tu dhomhsa;
Anns gach àite d'an d'thig[z] sinn,
abair mu m' thimchioll, '*Se* mo
bhràthair e.
14 Agus ghabh Abimelech cao-
raich, agus buar[a]: agus òglaich agus
ban-oglaich[b], agus thug e *iad* a dh'-
Abraham, agus thug e air a h-ais dha
Sarah a bhean.
15 Agus thubhairt Abimelech,
Feuch, tha m'fhearann fa d' chò-
mhair: gabh còmhnuidh far an tait-
neach leat.
16 Agus re Sarah thubhairt e,

[k] *cleachda, cor, modh.* [l] *sìol.* [m] *laidh.* [n] *air a' mhàireach.*
[o] *an reir, an raoir.* [p] *bruadar.* [q] *'na còir.* [r] *aisig.*
[s] *dh'innis.* [t] *dh'oilltich na daoine.* [u] *a' choire, an cron.*
[w] *gu'n do smuainich, gu'n do shoail mi.* [x] *air choigrich.* [y] *rithe.*
[z] *d'an tig.* [a] *crodh, daimh.* [b] *seirbhisich.*

Feuch, thug mi mìle *bonn* airgid do d' bhràthair: feuch, *tha e* dhuitse[c] 'na chomhdachadh sùl do gach uile a *ta* maille riut, agus maille ris gach uile: mar so fhuair i achmhasan[d].

17 Agus rinn Abraham ùrnuigh re Dia; agus leighis Dia Abimelech, agus a bhean, agus a bhan-oglaich, agus rug iad *clann*.

18 Oir dhruid[e] an Tighearna suas gach bolg ann an teaghlach Abimeleich, air son Sharaih mnà Abrahaim.

CAIB. XXI.

AGUS dh'amhairc an Tighearn air Sarah[f] mar a thubhairt e; agus rinn an Tighearna do Sharah mar a labhair e.

2 Oir dh'fhàs Sarah torrach, agus rug i mac do Abraham 'na shean aois, 'san àm shuidhichte mu'n do labhair Dia ris.

3 Agus thug Abraham Isaac mar ainm air a mhac a rugadh dha, a rug Sarah dha.

4 Agus thimchioll-ghearr Abraham Isaac a mhac, 'nuair a bha e ochd lathan a dh'aois, mar a dh'àithn Dia dha.

5 Agus bha Abraham ceud bliadhna dh'aois, 'nuair a rugadh a mhac Isaac dha.

6 Agus thubhairt Sarah, Thug Dia orm gàire dheanamh: *agus* gach neach e chluinneas, ni e gàire maille rium.

7 Agus thubhairt i, Co a theireadh re h-Abraham, gu'n d'thugadh Sarah cioch do chloinn, oir rug mi mac *dha* 'na shean-aois?

8 Agus dh'fhàs an leanabh, agus chuireadh bhàrr na cich e[g]: Agus rinn Abraham cuirm mhòr 'san là an do chuireadh Isaac bhàrr na ciche.

9 Agus chunnaic Sarah mac Hagair na ban-Eiphitich, a rug i dh'Abraham, re fanoid.

10 Uime sin thubhairt i re h-Abraham, Tilg a mach, a'bhan-tràille[h] so, agus a mac; oir cha bhi mac na bantràille so 'na oighre maille re m' mhac-sa, *cadhon* re h-Isaac.

11 Agus bha'n ni ro-dhoilgheasach ann an sùilibh Abrahaim, air son a mhic.

12 Agus thubhairt Dia re h-Abraham, Na biodh e doilgheasach a'd' shùilibh air son an òganaich, agus air son do bhantraille: a thaobh gach ni a thubhairt Sarah riut, éisd r'a guth: oir is ann an Isaac a dh'ainmichear[i] dhuitse sliochd.

13 Agus mar an ceudna do mhac na ban-tràille ni mise cinneach do bhrìgh gur e do shliochds' e.

14 Agus dh'éirich Abraham suas gu moch 'sa' mhadainn, agus ghabh e aran, agus searrag[k] uisge, agus thug e *sin* do Hagar, agus chuir e air a gualainn e, agus an leanabh; agus chuir e air falbh i: agus dh'imich i, agus chaidh i air seacharan 'am fàsach Bheer-seba.

15 Agus chaitheadh[l] an t-uisge o'n t-searraig; agus thilg i'n leanabh fuidh h-aon do na preasaibh[m].

16 Agus dh'fhalbh i, agus shuidh i sìos f'*a* chomhair, tamull math uaith, mu thimchioll urchuir saighde: oir thubhairt i, Na faiceam bàs an leinibh. Agus shuidh i f'*a* chomhair, agus thog i suas a guth, agus ghuil i.

17 Agus chuala Dia guth an òganaich: agus ghairm aingeal Dé air Hagar o neamh, agus thubhairt e ria, Ciod *a tha teachd* riut, a Hagair? Na biodh eagal ort; oir chuala Dia guth an òganaich far *am bheil* e.

18 Eirich, tog suas an t-òganach, agus gabh greim[n] a'd' làimh dheth, oir ni mise 'na chinneach mòr e.

19 Agus dh'fhosgail Dia a sùilean, agus chunnaic i tobar uisge: agus chaidh i, agus lìon i 'n t-searrag le h-uisge, agus thug i deoch do'n òganach.

20 Agus bha Dia leis an òganach, agus dh'fhàs e suas: agus ghabh e còmhnuidh 'san fhàsach, agus bha e 'na fhear-bogha.

21 Agus ghabh e còmhnuidh 'am fàsach Pharain: agus ghabh a mhàthair bean da a tìr na h-Eiphit.

22 Agus 'san àm sin féin labhair Abimelech, agus Phichol ard cheannard a shluaigh, re h-Abraham, ag ràdh, *Tha* Dia leat 'sgach ni a *ta* thu deanamh.

23 A nis uime sin mionnaich dhomsa air Dia, nach buin thu gu fealltach riumsa[o], no re 'm mhac, no re mac mo mhic; *ach* a réir a' chaoimhneis a rinn mi riut, ni thusa riumsa, agus ris an tìr anns an robh thu air chuairt.

[c] bithidh *so dhuitse.* [d] *chronaicheadh i.* [e] *dhruid gu daingean.* [f] *dh'fhiosraich, chuimhnich an Tighearn air Sarah.* [g] *chuireadh-air dìol e.* [h] *a' bhann-tràill, bhean dhaor.* [i] *ghoirear.* [k] *soitre, buideal.* [l] *theirig.* [m] *craobhaibh.* [n] *glac.* [o] *nach dean thu feall ormsa.*

24 Agus thubhairt Abraham, Bheir mi mo mhionnan.

25 Agus thug Abraham achmhasan do Abimelech air son tobair uisgé, a thug a seirbhisich Abimeleich a mach le h-ainneart[p].

26 Agus thubhairt Abimelech, Cha b'fhiosrach mise co rinn an gnìomh so: cha d'innis thu féin domh, agus cha mhò a chuala mi bheag *m'a thimchioll* ach an diugh[q].

27 Agus ghabh Abraham caoraich agus crodh, agus thug e iad do Abimelech: agus rinn iad le chéile coi'-cheangal.

28 Agus chuir Abraham seachd uain bhainionn do'n treud air leth leo féin.

29 Agus thubhairt Abimelech re h-Abraham, Ciod iad na seachd uain bhainionn sin, a chuir thu air leth leo féin?

30 Agus thubhairt e, Oir gabhaidh tu na seachd uain bhainionn *sin* o m' làimh; chum gu'm bi iad 'nam fianais domhsa gu'n do chladhaich mi 'n tobar so.

31 Uime sin thug e Beer-seba mar ainm air an àite sin, do bhrìgh ann an sin gu'n d'thug iad am mionnan le chéile.

32 Mar so rinn iad coi'-cheangal aig Beer-seba: 'an sin dh'éirich Abimelech suas, agus Phichol, ard cheannard a shluaigh, agus phill iad do thìr nam Philistineach.

33 Agus shuidhich *Abraham doire*[r] chraobh aig Beer-seba, agus ghairm e 'n sin air ainm an Tighearna, an Dé shiorruidh.

34 Agus bha Abraham air chuairt ann an tìr nam Philistineach mòran do laithibh.

CAIB. XXII.

AGUS 'an déigh nan nithe sin dhearbh[s] Dia Abraham, agus thubhairt e ris, Abrahaim. Agus thubhairt e, Feuch, *tha* mi *'n so*.

2 Agus thubhairt esan, Gabh a nis do mhac, t'aon *mhac* Isaac, a's ionmhuinn leat, agus rach do thìr Mhoriaih[t], agus thoir suas 'an sin e mar thabhartas-loisgt'[u] air aon do na beanntaibh e dh'innseas mise dhuit.

3 Agus dh'éirich Abraham gu moch 'sa' mhadainn, agus dh'uighimich e asal[w], agus ghabh e dithis d'a òganaich[x] maille ris, agus a mhac Isaac; agus sgoilt e fiodh air son an tabhartais-loisgte, agus dh'éirich e suas, agus chaidh e do 'n àit' a dh'innis Dia dha.

4 A nis air an treas là thog Abraham suas a shùilean, agus chunnaic e 'n t-àite fada uaithe.

5 Agus thubhairt Abraham r'a òganaich, Fanaibhs' ann an so maille ris an asal, agus théid mis' agus an gille[y], gu ruige[z] sud, agus ni sinn aoradh[a], agus thig sinn a ris[b] d'ar n-ionnsuidh.

6 Agus ghabh Abraham fiodh[c] an tabhartais-loisgte, agus chuir se *e* air muin a mhic Isaac; agus ghabh e 'na làimh an teine, agus an sgian: agus dh'imich iad cuideachd le chéile.

7 Agus labhair Isaac r'a athair Abraham, agus thubhairt e, Athair: agus thubhairt esan, Feuch, *tha* mi *'n so*, a mhic. Agus thubhairt e, Feuch an teine 's am fiodh; ach c'àit *am bheil* an t-uan air son tabhartais-loisgte?

8 Agus thubhairt Abraham, Gheibh Dia, a mhic, uan dha féin[d] air son tabhartais-loisgte: Mar sin dh'imich iad cuideachd le chéile.

9 Agus thàinig iad do'n àit' a dh'innis Dia dha, agus thog Abraham altair 'an sin, agus chuir[e] e 'm fiodh 'an òrdugh; agus cheangail e mhac Isaac, agus chuir e air an altair e air uachdar an fhiodha.

10 Agus shìn Abraham a mach a làmh, agus ghabh e 'n sgian a mharbhadh a mhic.

11 Agus ghlaodh[f] aingeal an Tighearna ris o neamh, agus thubhairt e, Abrahaim, Abrahaim. Agus thubhairt esan, Feuch, *tha* mi *'n so*.

12 Agus thubhairt e, Na leag do làmh air a' ghille, agus na dean ni sam bith air: oir a nis tha mi fiosrach gu bheil eagal Dé ort, do bhrì, nach do chum thu do mhac, *eadhon* t'aon *mhac* namsa.

13 Agus thog Abraham suas a shùilean, agus dh'amhairc e, agus feuch, reithe air *a* chùlaobh[g] 'an sàs ann am preas[h] air adhaircean: agus chaidh Abraham, agus ghabh e 'n reithe, agus thug e suas e mar thabhartas-loisgte 'n àit' a mhic.

14 Agus thug Abraham Iehobhah-Iireth mar ainm air an àite sin: mar

[p] *le foirneart, leis an làimh làdair.* [q] *gus an diugh.* [r] *badan coille.* [s] *dh'fheuch.* [t] *thoir ort tìr Mhoriaih.* [u] *ofrail loisgte.* [w] *chuir e diollaid air asal.* [x] *a dhà òganach.* [y] *an leanabh-gille.* [z] *gu ruig.* [a] *àdhradh.* [b] *pillidh sinn.* [c] *connadh.* [d] *Chi Dia, a mhic, air son uain dha féin.* Eabh. [e] *leag.* [f] *ghairm.* [g] *a chùl-thaobh.* [h] *'an caoir-dhris.*

a theirear *gus* an là'n diugh, Ann an
sliabh an Tighearna chithear e [i].
15 Agus ghlaodh aingeal an Ti-
ghearna re h-Abraham an dara uair
o neamh.
16 Agus thubhairt e, Orm féin
mhionnaich mi, ars' an Tighearn, a
chionn gu'n d'rinn thu an nì so, agus
nach do chum thu *uam* do mhac,
cadhon t'aon *mhac ;*
17 Gu'm beannaich mi thu gu
mòr [k], agus gu'n dean mi do shliochd
ro-lionmhor *cadhon* mar reulta
neimh, agus mar an gaineamh [l], a *ta*
air traigh na fairge: agus sealbhaich-
idh do shliochd geatadh an naimhde;
18 Agus beannaichear ann ad
shliochd-sa uile chinnich na tal-
mhainn, a chionn gu'n d' éisd thu re
m' ghuth.
19 Mar sin phill Abraham dh'ionn-
suidh oganacha; agus dh'éirich iad
suas, agus chaidh iad cuideachd gu
Beer-seba: agus ghabh Abraham
còmhnuidh aig Beer-seba.
20 Agus 'an déigh nan nithe sin
dh'innseadh do Abraham, ag ràdh,
Feuch, rug Milcah mar an ceudna
mic [m] do d' bhràthair Nahòr:
21 Hus a cheud-ghin, agus Buds
a bhràthair, agus Cemuel athair A-
raim,
22 Agus Chesed, agus Hadso, a-
gus Pildas, agus Idlaph, agus Be-
tuel.
23 Agus ghin Betuel Rebecah: an
ochdnar sin rug Milcah do Nahor,
bràthair Abrahaim.
24 Agus a leannan [n], d'am *b'*ainm
Reumah, rug ise mar an ceudna Te-
bah, agus Gaham: agus Tahas, agus
Maachah.

CAIB. XXIII.

AGUS bha Sarah beo ceud agus
seachd bliadhna fichead [o]; *b'iad*
so bliadhnacha beatha Sharaih.
2 Agus fhuair Sarah bàs ann an
Ciriat-arba; *'se* sin Hebron ann an tìr
Chanaain: Agus thàinig Abraham a
dheanamh tuiridh [p] air son Sharaih,
agus a chaoidh [q] air a son.
3 Agus dh'éirich Abraham suas ò
lathair a mhairbh, agus labhair e re
mic Het, ag ràdh,
4 *Is* coigreach agus fear-cuairt
mise maille ribh: thugaibh dhomh
sealbh àit'-adhlaic [r] maille ribh, agus
gu'n adhlaic mi mo mharbh as mò
shealladh [s].
5 Agus fhreagair mic Het Abra-
ham, ag ràdh ris,
6 Eisd ruinne, mo thighearna: *is*
nachdaran [t] cumhachdach thusa 'nar
measg-ne; ann an roghainn [u] ar n-àit-
eachan-adhlaic, adhlaic do mharbh:
cha chum duine 'nar measg-ne àit'
adhlaic uait, gu d' mharbh adhlac
ann [w].
7 Agus dh'éirich Abraham suas,
agus chrom se e féin do mhuinntir
na tìre, *cadhon* do mhic Het.
8 Agus labhair e riu, ag ràdh,
Ma's àill leibh [x] gu'n adhlaicinn mo
mharbh as mo shealladh, éisdibh rium,
agus labhraibh air mo shon [y] re h-Eph-
ron mac Shohair;
9 Chum as gu'n d'thoir [z] e dhomh
uaimh Mhachpelaih a *ta* aige, a *ta*
ann an crìoch achaidh [a] air son uiread
airgid 's is fiu [b] i, thugadh e dhomh i
mar sheilbh àit'-adhlaic 'nar measg-
sa.
10 Agus bha Ephron 'na chòmh-
nuidh am measg chloinne Het.
Agus fhreagair Ephron an t-Hiteach
Abraham ann an éisdeachd cloinne
Het, *cadhon* gach neach a chaidh
steach air geatadh a bhaile-san, ag
ràdh,
11 Na biodh e mar sin [c], mo thi-
ghearna, éisd rium: an t-achadh
bheir mi dhuit, agus an uaimh a ta
ann, bheir mi dhuit i; ann an lathair
mhac mo dhaoine bheir mi dhuit i:
adhlaic do mharbh.
12 Agus chrom Abraham e féin
sìos 'an làthair muinntir na tìre,
13 Agus labhair e re h-Ephron,
ann an éisdeachd muinntir na tìre,
ag ràdh, Ach ma *bheir thu seachad*
i, guidheam ort, éisd rium: bheir
mi dhuit airgiod air son an achaidh,
gabh uam *e*, agus adhlaicidh mi mo
mharbh 'an sin.
14 Agus fhreagair Ephron Abra-
ham, ag ràdh ris,
15 Mo thighearna, éisd rium: *is fiu*
an t-achadh ceithir cheud secel air-
giod; ciod sin eadar mis' agus thusa?
uime sin adhlaic do mharbh.
16 Agus dh'éisd Abraham re

[i] *San t-sliabh chi an Tighearna.* [k] *Le beannachadh gu'm bean-
naich mi thu.* Eabh. [l] *a'ghaineamh, a'ghainmheach.* [m] *clann.*
[n] *a choi'-leabach.* [o] *bha Sarah ceud agus seachd bliadhna fichead
a dh'aois.* [p] *bròin.* [q] *a ghul, a chaoineadh.* [r] *tuama.*
[s] *a m' làthair.* [t] *prionnsadh.* [u] *roghadh.* [w] *cha bhac duine
'nar measg-ne dhiot do mharbh adhlac 'na ait'-adhlaic.* [x] *ma's e ar
toil.* [y] *gu dhibh, deanaibh maoidhean as mo leth.* [z] *gu'n toir.*
[a] *fhearainn, a raoin.* [b] *fiach.* [c] *Ni h-eadh.*

h-Ephron, agus thomhais Abraham
do Ephron an t-airgiod, a dh'ainmich
e ann an éisdeachd mhac Het, ceithir
cheud seccl airgid, a ghabhas an ceann-
aiche[d].
17 Agus rinneadh achadh Ephroin,
a *bha* ann am Machpelah, a *bha* fa
chomhair Mhamre, an t-achadh, agus
an uaimh a *bh' ann*, agus gach craobh
a *bha* 'san achadh, á *bha* 'na chrìch
uile mu'n cuairt,
18 Daingean do Abraham mar
sheilbh, ann an làthair cloinne Het,
am fianuis gach neach a chaidh steach
air geatadh a bhaile-san.
19 Agus 'an déigh sin dh'adhlaic
Abraham Sarah a bhean, ann an
uaimh achaidh Mhachpelaih, fa cho-
mhair Mhamre: *is e* sin Hebron ann
an tìr Chanaain.
20 Agus rinneadh an t-achadh, a-
gus an uaimh a *ta* ann, daingean do
Abraham, mar sheilbh àit'-adhlaic, le
mic Het.

CAIB. XXIV.

AGUS bha Abraham sein, *agus* air
teachd gu h-aois mhòir[e], agus
bheannaich an Tighearn Abraham
'sna h-uile nithibh.
2 Agus thubhairt Abraham r'a
sheirbhiseach bu shine 'na thigh, aig
an robh riaghladh gach ni bh'aige,
Cuir, guidheam ort, do làmh fui'm
shliasaid.
3 Agus bheir mi ort mionnachadh
air an Tighearna, Dia neimh, agus
Dia na talmhainn[f], nach gabh thu
bean do m' mhac do nigheanaibh nan
Canaanach, am measg *am bheil* mis
a m' chòmhnuidh:
4 Ach théid thu do m' dhùthaich
féin, agus a chum mo luchd-dàimh[g],
agus gabhaidh tu bean do m' mhac
Isaac.
5 Agus thubhairt an seirbhiseach
rìs, Ma's e 's nach bi bhean toileach
air mis' a leantuinn do'n tìr so, an
éigin domh do mhac a thoirt air ais a
rìs do'n tìr as an d'thàinig thu?
6 Agus thubhairt Abraham ris,
Thoir an ro-aire[h] nach d'thoir thu
mo mhac 'an sin a rìs[i].
7 An Tighearna, Dia nèimh, a thug
mise o thigh m'athar, agus o thìr mo
dhilsean, agus a labhair rium, agus a
mhionnaich dhomh, ag radh, Do d'
shliochd bheir mi am fearann so;
cuiridh esan aingeal féin romhad, a-
gus gabhaidh tu bean do m' mhac as
sin.
8 Agus mur bi bhean toileach air
thus' a leantuinn, 'an sin bithidh tu
saor o m' mhionnaibh so: a mhàin na
d'thoir mo mhac 'an sin a rìs.
9 Agus chuir an seirbhiseach a
làmh fuidh shliasaid Abrahaim a
mhaighstir, agus mhionnaich e dha
thaobh an ni sin.
10 Agus ghabh an seirbhiseach
deich càmhail do chàmhalan a
mhaighstir, agus dh'fhalbh e; oir *bha*
maoin a mhaighstir uile aige f'a
làimh[k]: Agus dh'éirich e, agus
chaidh e gu Mesopotamia, gu baile
Nahoir.
11 Agus thug e air na càmhail an
glùn a lùbadh an taobh a muigh[l] do'n
bhaile, làimh re tobar uisge, mu
thràth feasgair, *eadhon* mu'n àm an
d'théid[m] mnài a mach a tharruing
uisge.
12 Agus thubhairt e, O Thighear-
na, Dhé mo mhaighstir Abrahaim,
deònaich gu'n soirbhich leams' an
diugh[n], agus nochd caoimhneas do
m'mhaighstir Abraham.
13 Feuch, *tha* mi m' sheasamh '*an
so* làimh ris an tobar uisge, agus thig
nigheana muinntir[o] a' bhaile mach a
tharruing uisge.
14 Agus tàchaireadh e[p], a'mhaigh-
dean ris an abair mise, Leig sìos,
guidheam ort, do shoitheach chum's
gu'n òl mi; agus their ise, Ol, agus
bheir mise deoch do d' chàmhail
mar an ceudna: *gu ma h* i[q] sin féin
a dh'òrduich thu do d' sheirbhiseach
Isaac; agus le sin bithidh fios agam
gu'n do nochd thu coimhneas do m'
mhaighstir.
15 Agus mun do sguir e do la-
bhairt, feuch, thàinig Rebecah a mach,
a rugadh do Bhetuel mac Mhilcah,
mnà Nahoir, bràthar Abrahaim; agus
a soitheach air a gualainn.
16 Agus bha chailin ro mhaiseach
re amharc oirre, òigh; agus cha b'
aithne do fhear riamh i: agus chaidh
i sìos do'n tobar, agus lìon i a soith-
each, agus thàinig i nìos.
17 Agus ruidh an seirbhiseach 'na
coinneamh[r], agus thubhairt e Leig

[d] *marsanta.* [e] *air dol air aghaidh gu math am bliadhnaibh.* [f] *an talmhain.* [g] *mo dhilsean.* [h] *Bi air do ro-fhaicill.* [i] *a rìst.* [k] *agus* thug e leis cuid do *uile mhaoin a mhaighstir 'na làimh.* [l] *a mach.* [m] *an téid.* [n] *cum, guidheam ort, coinneamh rium-sa 'n diugh.* [o] *dhaoine.* [p] *tarladh e, thigeadh e gu crìch; bitheadh e.* Eabh. [q] gu'm bu h-i. [r] *'na cò'-dhail.*

dhomh, guidheam ort, beagan uisg' òl as do shoitheach[s].

18 Agus thubhairt i, Ol, mo thighearna: agus ghreas i oirre[t], agus leig i sìos a soitheach air a làimh, agus thug i dha deoch.

19 Agus 'an déigh dh'i deoch a thoirt da, thubhairt i, Tairngidh mi *uisg'* air son do chàmhal mar an ceudna, gus an sguir iad a dh'òl.

20 Agus ghreas i oirre, agus dh'fhalmhuich[u] i a soitheach 'san amar, agus ruidh i rìs do'n tobar, a tharruing *uisge:* agus tharruing i air son a chàmhal uile.

21 Agus *bha*'n duin' 'ag amharc le h-iongantas oirre, *agus* a' fantuinn 'na thosd[w], a dh' fheuchainn an d'thug no nach d'thug an Tighearn air a thurus[x] soirbheachadh leis.

22 Agus 'nuair a sguir na càmhail a dh'òl, 'an sin ghabh an duine cluas-fhainne òir, 'san robh leth seceil a chudthrom, agus dà lamh-fhail[y] air son a làmh, 'san robh deich *seceil* òir a chudthrom.

23 Agus thubhairt e, Co d'an nighean thu? innis dhomh, guidheam ort: am bheil *ann* an tigh t'athar àite dhuinn gu tàmh[z] a ghabhail ann?

24 Agus thubhairt i ris, *'S* mise nighean Bhetueil, mhic Mhilcah, a rug i do Nahor.

25 Thubhairt i ris mar an ceudna, *Tha* againne araon connlach[a], agus innlinn[b] gu leòr, agus àite gu tàmh a ghabhail ann.

26 Agus chrom an duine e féin sìos, agus rinn e aoradh do'n Tighearna.

27 Agus thubhairt e, Beannaichte gu robh an Tighearna, Dia mo mhaighstir Abrahaim, nach do bhuin a thròcair agus fhìrinn o m' mhaighstir[c]: air dhomhsa *bhi* 'san t-slighe, stiuir[d] an Tighearna mi gu tigh bhràithre mo mhaighstir.

28 Agus ruidh a' mhaighdean, agus dh'innis i na nithe-sa do *mhuinntir* tighe a màthar.

29 Agus *bha* bràthair aig Rebecah, d'am b'ainm Laban: agus ruidh Laban a dh'ionnsuidh an duine a mach chum an tobair.

30 Agus 'nuair a chunnaic e a' chluas-fhàinne, agus na làmh-fhailean air làmhan a pheathar, agus 'nuair a chual' e briathra Rebecah a pheathar, ag ràdh, Mar so labhair an duine rium; 'an sin thàinig e dh'ionnsuidh an duine, agus feuch, sheas e làimh ris na càmhail aig an tobar.

31 Agus thubhairt e, Thig a steach, thusa ta beannaichte on Tighearna; c'uime sheasas tu a muigh? oir dh'ulluich[e] mis' an tigh, agus àite do na càmhail.

32 Agus thàinig an duine do'n tigh, agus dh'fhuasgail e na càmhail, agus thug e seachad connlach agus innlinn air son nan càmhal, agus uisg' a dh'ionnlad a chas, agus casan nan daoin' a *bha* maille ris.

33 Agus chuireadh *biadh* air a bheulaobh gu itheadh: ach thubhairt e, Cha 'n ith mi, gus an innis mi mo ghnothuch. Agus thubhairt esan, Labhair romhad.

34 Agus thubhairt e, *Is* mise seirbhiseach Abrahaim.

35 Agus bheannaich an Tighearna mo mhaighstir gu mòr, agus tha e air fàs cumhachdach: agus thug e dha caoraich, agus crodh, agus airgiod, agus òr, agus òglaich agus banoglaich, agus camhail agus asail.

36 Agus rug Sarah bean mo mhaighstir, mac do m' mhaighstir 'na sean aois; agus thug e dha-san gach ni a *bh'* aige[f].

37 Agus thug mo mhaighstir ormsa mo mhionnan a thoirt, ag ràdh, Cha ghabh thu bean do m' mhac do nigheanaibh nan Canaanach, muinntir *a tha* mis' a chòmhnuidh 'nam fearann.

38 Ach théid thu dh'ionnsuidh tighe m'athar, agus a dh'ionnsuidh mo dhilsean, agus gabhaidh tu bean do m' mhac.

39 Agus thubhairt mi re m mhaighstir, Theagamh nach lean bhean mi:

40 Agus thubhairt esan rium, Cuiridh an Tighearn, 'an làthair an do ghluais mise, aingeal féin leat, agus soirbhichidh e do thurus; agus gabhaidh tu bean do m' mhac do m' dhilsibh, agus do thigh m'athar.

41 'An sin bithidh tu saor o m' mhionnaibh-sa, 'nuair a thig thu chum mo dhilse; agus mur d'thoir iad dhuit *bean,* 'an sin bithidh tu saor o m' mhionnaibh.

[s] *Caisg m' ìotadh, guidheam ort, le beagan uisg' às do shoitheach.* [t] *rinn i deifir,* no *cabhag.* [u] *dh'-fholamhuich.* [w] *bha'n duine 'na thosd, ag amharc oirre le h-iongantas.* [x] *a shlighe.* [y] *bracelets. Sasg.* [z] *aoidheachd.* [a] *fodar.* [b] *biadh spréidh.* [c] *nach d'fhàg mo mhaighstir as eugmhais a thròcair agus fhìrinn.* [d] *threòraich.* [e] *dh'ullamhuich, dheasaich.* [f] *gach ni a ta aige.*

42 Agus thàinig mi'n dingh chum an tobair, agus thubhairt mi, O Thighearna, Dhé mo mhaighstir Abrahaim, ma shoirbhicheas tu nis mo thurus air am bheil mi 'g imeachd;

43 Feuch, tha mi m'sheasamh làimh ris an tobar uisge; agus 'nuair a thig a' mhaighdean[g] a mach a tharruing *uisge*, agus a their mi ria, Thoir dhomh, guidheam ort, beagan uisge re òl as do shoitheach;

44 Agus a their ise rium, Ol thu féin, agus tairngidh mise mar an ceudna do d'chàmhail: *gu ma h*-i sin féin a' bhean a dh'òrduich[h] an Tighearna do mhac mo mhaighstir.

45 Agus mun do sguir[i] mi labhairt a'm chridhe, feuch, thàinig Rebecah a mach, agus a soitheach air a gualainn; agus chaidh i sìos do'n tobar, agus tharruing i *uisge:* Agus thubhairt mi ria, Thoir dhomh deoch, guidheam ort:

46 Agus ghreas i oirre, agus leig i sìos a soitheach o *gualainn*, agus thubhairt i, Ol, agus bheir mi deoch do d' chàmhail mar an ceudna: agus dh' òl mi, agus thug i air na càmhail òl mar an ceudna.

47 Agus dh'fhiosraich[k] mi dhith, agus thubhairt mi, Co d'an nighean thusa? Agus thubhairt ise, '*S* mi nighean Bhetueil, mhic Nahoir, a rug Milcah dha: Agus chuir mi chluasfhàinne air a h-aghaidh, agus na làmh-fhailean air a làmhan.

48 Agus chrom mi sìos mo cheann, agus rinn mi aoradh do'n Tighéarna, agus bheannaich mi 'n Tighearna, Dia mo mhaighstir Abrahaim, a threòraich mi 'san t-slighe cheart[l], a ghabhail nighinn bràthar mo mhaighstir d'a mhac.

49 Agus a nis, ma bhuineas sibh gu caoimhneil agus gu fìrinneach re m' mhaighstir, innsibh dhomh; agus mur *buin*, innsibh dhomh; chum as gu'n tionndaidh mi dh'ionnsuidh na làimh deise, no na làimh cli.

50 'An sin fhreagair Laban agus Betuel, agus thubhairt iad, '*S ann* o 'n Tighearna thàinig an ni *so:* cha'n urrainn sinne olc no math a ràdh riut.

51 Feuch, *tha* Rebecah a'd' làthair, gabh *i*, agus imich; agus biodh i 'na mnaoi aig mac do mhaighstir, mar a labhair an Tighearna.

52 Agus 'nuair a chuala seirbhiseach Abrahaim am briathra, chrom se e fein[m] gu làr do'n Tighearna.

53 Agus thug an seirbhiseach a làthair seudan[n] airgid agus seudan òir, agus endach, agus thug e *iad* do Rebecah: thug e mar an ceudna nithe luachmhor[o] d'a bràthair agus d'a màthair.

54 Agus dh'ith iad, agus dh'òl iad, e féin agus na daoine *bha* maille ris, agus dh'fhan iad re na h-oidhche: agus dh'éirich iad 'sa' mhadainn; agus thubhairt esan, Cuiribh air falbh mi dh'ionnsuidh mo mhaighstir.

55 Agus thubhairt a bràthair agus a màthair, Fanadh a' mhaighdean maille ruinne air a'chnid a's lugha deich lathan; 'na dhéigh sin falbhaidh i.

56 Agus thubhairt e riu, Na cuiribh moille orm, oir shoirbhich an Tighearna mo thurus: cuiribh air falbh mi, 's gu'n d'théid mi dh'ionnsuidh mo mhaighstir.

57 Agus thubhairt iad, Gairmidh sinn air a' mhaighdinn, agus fiosraichidh sinn d'a beul féin.

58 Agus ghairm iad air Rebecah, agus thubhairt iad ria, An d'theid thu leis an duine so? Agus thubhairt i, Théid.

59 Agus chuir iad air falbh Rebecah am piuthar, agus a banaltrum, agus seirbhiseach Abrahaim, agus a dhaoine.

60 Agus bheannaich iad Rebecah, agus thubhairt iad ria, '*S* tu ar piuthar, bio-s a' d' *mhàthair* mìlte do mhuillionaibh; agus sealbhaicheadh do shliochd geata 'na muinntir sin le 'm fuathach iad.

61 Agus dh'éirich Rebecah, agus a maighdeanan, agus mharcaich iad air na càmhail, agus lean iad an duine: agus ghabh an seirbhiseach Rebecah, agus dh'fhalbh e roimhe.

62 Agus bha Isaac a' teachd o shlighe an tobair Lahai-roi; oir bha e chòmhnuidh 'san tir fa dheas.

63 Agus chaidh Isaac a mach a bheachd-smuaineachadh 'san fhaiche[p] air feasgar: agus thog e suas a shùilean, agus chunnaic e, agus feuch, *bha* na càmhail a' tighinn[q].

64 Agus thog Rebecah suas a sùilean, agus 'nuair a chunnaic i Isaac, theiring i [r] bhàrr a' chàmhail.

65 Agus thubhairt i ris an t-seirbhiseach, Co e 'n duine so *ta* sràid-

[g] *a' chailin.* [h] *a chomharaich a mach.* [i] *suil do sguir.* Eir. [k] *dh'fheòraich, dh'fhaoineachd, dh'fharraid.* [l] *air slighe na fìrinn.* Eabh. [m] *rinn e aoradh* [n] *soithichean.* Eabh. [o] *prìseil.* [p] *'sa' mhagh, 'sa' mhachair.* [q] *a'teachd.* [r] *thainig i nuas.*

imeachd 'san fhaiche g' ar coinnea-
chadh? Agus thubhairt an seirbhi-
seach, '*S* e mo mhaighstir a th' ann:
'an sin ghabh i gnùis-bhrat [s], agus
chòmhdaich si i féin.
66 Agus dh'innis an seirbhiseach
do Isaac na h-uile nithe a rinn e.
67 Agus thug Isaac i do bhùth
Sharaih a mhàthar, agus ghabh e Re-
becah, agus bha i aige 'na mnaoi;
agus ghràdhaich e i: agus fhuair
Isaac sòlas 'an déigh *bàis* a mhà-
thar.

CAIB. XXV.

ANN sin ghabh Abraham bean a
ris, d'am *b'* ainm Ceturah.
2 Agus rug i dha Simran, agus Ioc-
san, agus Medan, agus Midian, agus
Isbac, agus Suah.
3 Agus ghin Iocsan Seba, agus De-
dan. Agus b' iad mic Dhedain Asu-
rim, agus Letusim, agus Leumim.
4 Agus mic Mhidiain; Ephah, agus
Epher, agus Hanoch, agus Abidah,
agus Eldaah: *b'* iad sin uile mic Che-
turah.
5 Agus thug Abraham gach *ni* bh'
aige do Isaac.
6 Ach do mhic nan leannan a *bh'*
aig Abraham, thug Abraham tiodh-
laca [t]; agus chuir e air falbh iad o
mhac Isaac, 'nuair a bha e féin fathast
beo, do'n taobh an ear [u], do thìr na
h-àirde 'n ear.
7 Agus *'s iad* so lathan bhliadh-
nacha beatha Abrahaim a bha e beo;
ceud agus tri fichead, agus cùig
bliadhna deug.
8 'An sin thug Abraham suas an
deo [w], agus fhuair e bàs ann an deagh
shean aois, 'na sheann-duine, agus
làn *do bhliadhnaibh:* agus chruin-
nicheadh e chum a mhuinntir.
9 Agus dh'adhlaic a mhic Isaac
agus Ismael e ann an uaimh Mhach-
pelaih, ann an achadh Ephroin, mhic
Shoair an Hiteich, a *ta* fa chomhair
Mhamre.
10 An t-achadh a cheannaich A-
braham o mhic Het: ann an sin dh'-
adhlaiceadh Abraham, agus Sàrah a
bhean.
11 Agus 'an déigh bàis Abrahaim,
bheannaich Dia Isaac a mhac: agus
ghabh Isaac còmhnuidh làimh re
tobar Lahai-roi.
12 A nis *is* iad sin ginealaich Is-
maeil, mhic Abrahaim, a rug Hàgar
a' bhan-Eiphiteach, ban-oglach Sha-
raih, do Abrahain.
13 Agus *is* iad sin ainmeana mhac
Ismaeil 'nan ainmeanaibh, a réir an
ginealacha: ceud-ghin Ismaeil, Ne-
baiot; agus Cedar, agus Adbeel, agus
Mibsam.
14 Agus Misma, agus Dumah,
agus Masa,
15 Hadar, agus Tema, Ietur, Na-
phis, agus Cedemah.
16 *Is* iad sin mic Ismaeil, agus *is*
iad sin an ainmeana 'nam bailtibh,
agus 'nan daingneachaibh [x]; dà chean-
nard deug a reir am fineacha.
17 Agus *is* iad sin bliadhnacha bea-
tha Ismaeil, ceud agus seachd bliadh-
na deug 'ar fhichead: agus thug e
suas an deo, agus dh'eug e, agus
chruinnicheadh e chum a mhuinntir.
18 Agus ghabh iad còmhnuidh o
Habhilah gu nuig Sur, a *ta* fa chom-
hair na h-Eiphit, mar a théid thu gu
h-Asiria. 'An làthair a bhràithrean
uile fhuair e bàs.
19 Agus *is* iad sin ginealaich Isaaic
mhic Abrahaim: Ghin Abraham
Isaac.
20 Agus bha Isaac dà fhichead
bliadhna dh'aois 'nuair a ghabh e
Rebecah, nighean Bhetueil, an t-Si-
rianaich o Phadan-aram, piuthar La-
bain an t-Sirianaich dha féin 'na
mnaoi.
21 Agus ghuidh [y] Isaac an Tighear-
na air son a mhnà, chionn gu'*n robh*
i neo-thorrach: agus dh'éisd an Ti-
ghearna ris, agus dh'fhàs Rebecah a
bhean torrach.
22 Agus bha chlann a' coimh-
ghleacadh [z] an taobh a stigh dh'i:
agus thubhairt ise, Ma *ta chùis* mar
sin, c'ar son a *tha* mi mar so? Agus
chaidh i dh'fhiosrachadh [a] do'n Ti-
ghearna.
23 Agus thubhairt an Tighearna
ria, *Tha* dà chinneach a'd' bholg,
agus bithidh dà shluagh air an sgaradh
o t'innibh: agus bithidh *aon* sluagh
dhiubh so ni's treise na '*n* sluagh
eile; agus ni esan a's sine [b] seirbhis
dha-san a's òige [c].
24 Agus 'nuair a choi'-lionadh a
lathan gu bi air a h-aisead [d], feuch,
bha leth-aona [e] 'na bolg.
25 Agus thàinig an ceud-ghin a
mach dearg, *is* e uile mar fhalluinn
mholaich: agus thug iad Esau mar
ainm air.

[s] *sgaile air son a h-eudainn.* [t] *gibhtean.* [u] *an oir.*
[w] *an anail.* [x] *caistealaibh.* [y] *dh'athchuingich.*
[z] *a' gleachdadh* no *strì re chèile.* [a] *dh'fheòraich.* [b] *a's mo.*
[c] *a's lugha.* [d] *lathan a tuislidh; làethe a tuismidhe.* Eir.
[e] *dithis* naoidheana.

26 Agus 'na dhéigh sin thàinig a bhràthair a mach, agus greim aig a làimh do shàil Esau; agus thugadh Iacob mar ainm air: agus *bha* Isaac trì fichead bliadhna dh'aois, 'nuair a rugadh iad.

27 Agus dh'fhàs na gilleanf[f]; agus bha Esau 'na shealgair seòlta, na fhear machrach; agus *bha* Iacob 'na dhuine coi' lionta[g], a gabhail còmhnuidh 'am bùthaibh.

28 Agus ghràdhaich Isaac Esau[h], a chionn gu'n d'ith e d'*a* shithinn[i]; ach ghràdhaich Rebecah Iacob.

29 Agus bhruich Iacob brochan: agus thàinig Esaù o'n mhachair, agus e fann[k].

30 Agus thubhairt Esau re Iacob, Leig dhomh itheadh, guidheam ort, do'n *bhrochan* dearg sin féin; oir *tha* mi fann; uime sin thugadh Edom mar ainm air.

31 Agus thubhairt Iacob, Reic rium an diugh dò chòir-bhreith[l].

32 Agus thubhairt Esau, Feuch, *tha* mi dlù[m] don bhàs; agus ciod an tairbh' a tha 'sa' chòir-bhreith so dhomhsa?

33 Agus thubhairt Iacob, Mionnaich dhomhsa 'n diugh; agus mhionnaich e dha: agus reic e chòir-bhreith re Iacob.

34 'An sin thug Iacob do Esau aran, agus brochan do ghall-pheasair[n]; agus dh'ith e agus dh'òl e, agus dh' éirich e, agus dh'fhalbh e roimhe: mar so rinn Esau dì-meas air a chòir-bhreith.

CAIB. XXVI.

AGUS bha gorta 'san tìr a bharrachd[o] air a' cheud ghorta bha ann an laithibh Abrahaim: agus chaidh Isaac gu Abimelech righ nam Philistineach, do Gherar.

2 Agus dh'fhoillsich an Tighearn e féin dha, agus thubhairt e, Na rach sìos do'n Eiphit: gabh còmhnuidh anns an tìr a dh' innseas-mise dhuit.

3 Bi air chuairt 'san tìr so, agus bithidh mise maille riut, agus beannaichidh mi thu: oir dhuitse agus do d' shliochd bheir mise na dùthchanna sin uile, agus coi'-lionaidh mi na mionnan a mhionnaich mi do t'athair Abraham.

4 Agus bheir mi air do shliochd fàs lìonmhor mar reulta nèimh, agus bheir mi do d' shliochd na dùthchanna sin uile: agus beannaichear ann ad shliochd-sa uile chinnich na talmhainn.

5 Do bhrìgh gu'n d'éisd Abraham re m' ghuth, agus gu'n do ghléidh e m'iarrtas[p] m' àitheanta, m'orduighean, agus mo laghanna[q].

6 Agus ghabh Isaac còmhnuidh ann an Gerar.

7 Agus dh'fhiosraich daòin' an àite *dheth* m'a mhnaoi; agus thubhairt e, '*Si* mo phiuthar i: oir bha eagal air a ràdh, '*Sì* mo bhean *i;* an t-eagal, *ars' esan,* gu'm marbhadh daoin' an àite mi air son Rebecah, do bhrìgh gu'*n robh* i maiseach re amharc oirre.

8 Agus 'nuair a bha e aimsir fhada 'n sin, sheall Abimelech righ nam Philistineach a mach air uinneig, agus chunnaic e, agus feuch, *bha* Isaac a' sùgradh r'a mhnaoi Rebecah.

9 Agus ghairm Abimelech air Isaac, agus thubhairt e, Feuch, gu cinnteach *s'i* do bhean i: agus cionnas a thubhairt thu, '*Si* mo phiuthar i? agus thubhairt Isaac ris, A chionn gu'n d' thubhairt mi, An t-eagal gu'm bàsaich mi air a son.

10 Agus thubhairt Abimelech, Ciod e so a rinn thu oirn? dh'fheudadh a h-aon do'n t'-sluagh luidhe le d' mhnaoi, agus bheireadh tu cionta oirne.

11 Agus thug Abimelech àithne d'*a* shluagh uile, ag ràdh, Esan a bheanas ris an duine so no r'a mhnaoi, gu cinnteach cuirear gu bàs e.

12 'An sin shiol-chuir Isaac 'san tìr sin, agus fhuair e 'sa' bhliadhna sin féin a' cheud uiread '*s a chuir e,* agus bheannaich an Tighearn e.

13 Agus dh'fhàs an duine mòr, agus chaidh e air aghaidh, agus dh'fhàs e, gus an robh e ro-mhòr:

14 Oir bha aige sealbh chaorach, agus sealbh cruidh, agus mòran sheirbhiseach[r]. Agus ghabh na Philistinich farmad ris.

15 Agus dhùin na Philistinich suas na tobair uile a chladhaich seirbhisich athar, ann an laithibh Abrahaim athar, agus lìon iad le h-ùir iad.

16 Agus thubhairt Abimelech re h-Isaac, Imich uainne; oir is cumhachdaiche thu gu mòr na sinne.

17 Agus dh'imich Isaac as sin,

[f] *na h-òganaich.* [g] *dìreach, gu'n lùb.* [h] *bu toigh le h-Isaac Esau, b'ionmhuinn le h-Isaac Esau.* [i] *d'a sheilg.* [k] *agus e air a chur, e fàilingeach.* [l] *do chòir ceud-bhreith.* [m] *dlùth.* [n] *lentiles.* Sasg. [o] *a thuille.* [p] *m'carail.* [q] *mo reachda.* [r] *mor mhuinntir.*

agus shuidhich e bhùth ann an gleann
Gherair, agus ghabh e còmhnuidh
an sin.
18 Agus chladhaich Isaac a rìs na
tobair uisge, a chladhaicheadh ann an
laithibh Abrahaim athar; oir dhùin
na Philistinich suas iad 'an déigh bàis
Abrahaim: agus thug e ainmeanan
orra a réir nan ainmeana thug athair
orra.
19 Agus chladhaich seirbhisich
Isaaic 'sa' ghleann, agus fhuair iad
'an sin tobar fìor-uisge.
20 Agus rinn buachailleann Ghe-
rair consachadh [s] re buachailleann
Isaaic, ag ràdh, *Is* leinne 'n t-uisge:
agus thug e Esec mar ainm air an
tobar, a chionn gu'n d'rinn iad con-
sachadh ris.
21 Agus chladhaich iad tobar eile,
agus rinn iad consachadh uime sin
cuideachd: agus thug e Sitnah mar
ainm air.
22 Agus chaidh e iomraich as sin,
agus chladhaich e tobar eile; agus
cha d'rinn iad consachadh uime sin:
agus thug e Rehobot mar ainm air;
agus thubhairt e, Oir thug an Ti-
ghearn a nis farsaingeachd dhuinn;
agus fàsaidh sinn lionmhor [t] 'san
tìr.
23 Agus chaidh e suas as sin gu
Beer-seba.
24 Agus dh'fhoillsich an Tighearn
e féin da 'san oidhche sin féin, agus
thubhairt e, *Is* mise Dia Abrahaim
t-athar; na biodh eagal ort, oir a ta
mise maille riut, agus beannaichidh
mi thu, agus ni mi do shliochd lion-
mhor air sgàth mo sheirbhisich A-
brahaim.
25 Agus thog e altair 'an sin, agus
ghairm e air ainm an Tighearna,
agus shuidhich e 'n sin a bhuth:
agus chladhaich seirbhisich Isaaic
tobar 'an sin.
26 'An sin chaidh Abimelech d'a
ionnsuidh o Gherar, agus a charaid
Ahudsat, agus Phichol ard cheannard
a shluaigh [u].
27 Agus thubhairt Isaac riu, C'ar
son a thàinig sibh a m'ionnsuidh,
agus gu bheil fuath agaibh dhomh,
agus gu'n do chuir sibh uaibh mi?
28 Agus thubhairt iadsan, Chunn-
aic sinn gu cinnteach gu'n robh an
Tighearna leat; agus thubhairt sinn,
Biodh a nis mionnan eadaruinn,
eadhon eadar sinne agus thusa, agus
deanamaid coi'-cheangal riut.
29 Nach dean thu oirne cron 'sam
bith, mar nach do bhean sinne riutsa,
agus mar nach do rinn sinn ni sam
bith ort ach math, agus a chuir sinn
uainn thu 'n sith: Tha thusa nis air
do bheannachadh leis an Tighearna.
30 Agus rinn e dhoibh cuirm, a-
gus dh'ith agus dh'òl iad.
31 Agus dh'éirich iad gu moch 'sa'
mhadainn, agus mhionnaich iad d'a
chéile: agus chuir Isaac air falbh
iad, agus dh'imich iad uaith 'an sìth.
32 Agus air an là sin féin thàinig
seirbhisich Isaaic, agus dh'innis iad
dha m'a thimchioll an tobair a chla-
dhaich iad, agus thubhairt iad ris,
Fhuair sinn uisge.
33 Agus thug e Sebah mar ainm
air: uime sin '*se* Beer-sebah ainm a'
bhaile sin gus an la'n diugh.
34 Agus bha Esau dà fhichead
bliadhna dh'aois; agus ghabh e mar
mhnaoi Iudit, nighean Bheeri an
Hitich, agus Basemat nighean Eloin
an Hitich.
35 Agus bha iad *sin* 'nam bri-
seadh cridhe [w] do Isaac agus do
Rebecah.

CAIB. XXVII.

AGUS 'nuair a bha Isaac air fàs
sean, agus a bha shùilean dall
air chor as nach faiceadh e, ghairm
e air Esau a mhac bu shine, agus
thubhairt e ris, A mhic: agus thu-
bhairt esan ris, Feuch, *thu* mi'*n*
so.
2 Agus thubhairt esan, Feuch a
nis, tha mise sean; cha'n'eil fios agam
air latha mo bhàis.
3 Agus a nis, guidheam ort, gabh
t'airm, do bolg-saighead agus do
bhogha, agus falbh a mach do'n
mhachair, agus sealg dhomh sith-
ionn;
4 Agus dean dhomh biadh blasda
mar is ionmhuinn [x] leam, agus thoir
a m' ionnsuidh *e*, agus gu'n ith mi;
chum as gu'm beannaich m'anam thu
mum faigh mi bàs.
5 Agus chuala Rebecah nuair a la-
bhair Isaac r'a mhac Esau: agus
chaidh Esau do'n mhachair a shealg
sithinn, gu toirt *d'a ionnsuidh*.
6 Agus labhair Rebecah r'a mac
Iacob, ag ràdh, Feuch, chuala mi t'-
athair a' labhairt re h-Esau do bhrà-
thair, ag ràdh,
7 Thoir a m' ionnsuidh sithionn,
agus dean biadh blasda dhomh, agus
gu'n ith mi, agus gu'm beannaich mi
thu 'n làthair an Tighearna, roimh
m' bhàs.
8 Nis uime sin, a mhic, éisd re m'

[s] *comhstri'*. [t] *siolmhor*. [u] *armailt*. [w] *mulad inntin*.
[x] *toigh*.

ghuth, a réir ann ni a *ta* mi 'g àithneadh dhuit.

9 Falbh a nis a dh'ionnsuidh an treud, agus thoir a m'ionnsuidh o sin dà dheagh mheann do na gabhraibh; agus ni mis' iad 'nam biadh blasda air son t' athar, mar is ionmhuinn leis.

10 Agus bheir thu dh'ionnsuidh t'-athar *e*, agus gu'n ith e, chum as gu'm beannaich e thu roimh bhàs.

11 Agus thubhairt Iacob re Rebecah a mhàthair, Feuch, *tha* Esau mo bhrathair 'na dhuine molach, agus mis' a'm' dhuine lom.

12 Ma 's e's [y] gu'n laimhsich m'-athair mi, 'an sin measar mi leis [z] mar neach leis am b'aill *a* mhealladh [a]; agus bheir mi mallachadh orm féin, agus cha bheannachadh.

13 Agus thubhairt a mhàthair ris, Ormsa *bitheadh* do mhallachadh, a mhic: a mhàin éisd re m' ghuth, agus falbh, thoir a m' ionnsuidh *iad*.

14 Agus dh'fhalbh e, agus ghlac e *iad*, agus thug e *iad* a dh'ionnsuidh mhàthar: agus rinn a mhàthair biadh blasda, mar a b'ionmhuinn le athair.

15 Agus ghabh Rebecah eudach taitneach Esau a mic bu shine, a bh'-aice 'san tigh; agus chuir i e air Iacob a mac a b'òige.

16 Agus chuir i croicinn mheann nan gabhar air a làmhan, agus air luime a mhuineil.

17 Agus thug i'm biadh blasda, agus an t-aran a dheasaich i, do laimh a mic Iacoib.

18 Agus thàinig e dh'ionnsuidh athar, agus thubhairt e, Athair: agus thubhairt esan, Feuch, *tha* mi '*n so*; co thusa, a mhic?

19 Agus thubhairt Iacob r'a athair, *Is* mise Esau do cheud-ghin; rinn mi mar a dh'iarr thu orm [b]: éirich, guidheam ort, suidh, agus ith do m' shithinn, chum as gu'm beannaich t'anam mi.

20 Agus thubhairt Isaac r'a mhac, Cionnas a fhuair thu i cho luath, a mhic? agus thubhairt esan, A chionn gu'n do chuir an Tighearna do Dhia a'm' rathad i.

21 Agus thubhairt Isaac re Iacob, Thig am fagus a nis, agus gu'n laimhsich mi thu, a mhic, an tusa féin mo mhac Esau, no nach tu.

22 Agus chaidh Iacob am fagus d'a athair Isaac, agus laimhsich se e; agus thubhairt e, '*Se* 'n guth guth Iacoib, ach '*s iad* na làmhan làmhan Esau.

23 Agus cha d'aithnich se e, chionn gu'n robh a làmha molach, mar làmhan Esau a bhràthar: mar sin bheannaich se e.

24 Agus thubhairt e, An tusa féin mo mhac Esau? agus thubhairt esan, *Is* mi.

25 Agus thubhairt e, Thoir am fagus domh *e*, agus ithidh mi do shithinn mo mhic, chum as gu'm beannaich m'anam thu. Agus thug e 'm fagus da e, agus dh'ith e; agus thug e d'a ionnsuidh fìon, agus dh'òl e.

26 Agus thubhairt athair Isaac ris, Thig am fagus a nis, agus pog mi, a mhic.

27 Agus thàinig e'm fagus, agus phòg se e; agus d'fhairich [c] e boladh eudaich; agus bheannaich se e, agus thubhairt e, Feuch, *tha* fàile mo mhic mar fhàile fearainn [d] a bheannaich an Tighearna.

28 Uime sin gu'n d'thugadh Dia dhuit do dhrùchd [e] neimh, agus do reamhrachd [f] na talmhainn, agus pailteas arbhair agus fìona.

29 Deanadh slòigh seirbhis dhuit, agus striochdadh cinnich [g] dhuit; bi d' uachdaran air do bhràithribh, agus cromadh mic do mhàthar sìos dhuit: mallaichte *gu'n robh* gach neach a mhallaicheas thu, agus beannaichte *gu'n robh* gach neach a bheannaicheas thu.

30 Agus co luath agus a sguir Isaac do bheannachadh Iacoib, 'nuair bu ghann a bha Iacob air dol a mach fathast a lathair Isaaic athar, thàinig a bhrathair Esau o sheilg.

31 Agus rinn esan mar an ceudna biadh blasda, agus thug e dh'ionnsuidh athar e; agus thubhairt e r'a athair, Eireadh m'athair, agus itheadh e do shithinn a mhic, chum gu'm beannaich t'anam mi.

32 Agus thubhairt Isaac athair ris, Co thusa? agus thubhairt esan, *Is* mi do mhac, do cheud-ghin, Esau.

33 Agus chriothnaich Isaac le ball-chrith an-barraich, agus thubhairt e, Co, c'àite '*m bheil* esan a ghlac [h] sithionn, agus a thug *i* m'ionnsuidh, agus dh'ith mi do'n iomlan mun d'-thàinig thusa? agus bheannaich mi e, seadh *agus* beannaichte bithidh se.

34 'Nuair a chual' Esau briathran athar, ghlaodh e le glaodh mòr, agus ro shearbh; agus thubhairt e r'a

[y] *Feudaidh e bi.* [z] *bithidh mi 'na shùilibh.* Eabh. [a] *mar mhealltair.* [b] *mar a thubhairt thu rium.* Eabh. [c] *bhol, bholtruich.* [d] *achaidh.* [e] *do dhealt.* [f] *da shaill, do shult.* [g] *fineachan.* [h] *shealg.*

athair, Beannaich mise, *cadhon* mise mar an ceudna, O athair.

35 Agus thubhairt e, Thàinig do bhràthair le ceilg, agus thug e leis do bheannachadh.

36 Agus thubhairt esan, Nach ceart a thugadh Iacob mar ainm air? oir thàinig e fodham [i] an dà uair so: thug e leis mo chòir-bhreith; agus feuch, a nis thug e leis mo bheannachadh. Agus thubhairt e, Nach do ghleidh thu dhomhsa beannachadh?

37 Agus fhreagair Isaac, agus thubhairt e re h-Esau, Feuch, rinn mi e 'na uachdaran ort, agus a bhràithrean uile thug mi dha mar sheirbhisich; agus le h-arbhar agus le fion chum mi suas e: agus dhuitse ciod a nis a ni mi, a mhic?

38 Agus thubhairt Esau r'a athair, Nach 'eil agad ach aon bheannachadh, athair? beannach mise, *eadhon* mise mar an ceudna, O athair. Agus thog Esau suas a ghuth, agus ghuil e.

39 Agus fhreagair Isaac athair, agus thubhairt e ris, Feuch, ann an reamhrachd na talmhainn bithidh do chòmnuidh, agus ann an drùchd neimh o'n àirde.

40 Agus le d' chlaidheamh [k] thig thu beo, agus do d' bhràthair ni thu seirbhis: agus 'nuair a bhios an uachdranachd agad, 'an sin brisidh tu a chuing o d' mhuineal.

41 Agus dh'fhuathaich Esau Iacob air son a' bheannachaidh leis an do bheannaich athair e: agus thubhairt Esau 'na chridhe, Tha làithean a bhròin air son m'athar am fagus, agus *'an sin* marbhaidh mi mo bhràthair Iacob.

42 Agus dh'innseadh do Rebecah briathran Esau a mic bu shine, agus chuir i *teachdaire uaithe* [l], agus ghairm i air Iacob a mac a b'òige, agus thubhairt i ris, Feuch, *tha* do bhrathair Esau toirt co'-fhurtachd dha féin a d' thaobh-sa, *a' cur roimhe* do mharbhadh.

43 A nis uime sin, a mhic, éisd re m' ghuth, agus éirich, teich-sa dh'-ionnsuidh mo bhràthar Labain do Haran.

44 Agus fanaidh tu maille ris beagan do laithibh, gus an tionndaidh [m] fraoch feirge [n] do bhràthair;

45 Gus an tionndaidh corruich do bhràthair uait, agus gu'n di-chuimhnich e na rinn thu air: 'an sin cuiridh mise *fios*, agus bheir mi a sin thu. C'ar son a chaillin le chéile sibh ann an aon là?

46 Agus thubhairt Rebecah re h-Isaac, Tha mi sgìth do m' bheatha air son nigheana Het: ma ghabhas Iacob bean do nigheanaibh Het, mar iadsan *a ta* do nigheanaibh na dùthcha, ciod am math a ni mo bheatha dhomhsa?

CAIB. XXVIII.

AGUS ghairm Isaac air Iacob, agus bheannaich se e, agus dh'-àithn e dha, agus thubhairt e ris, Cha ghabh thu bean do nigheanaibh Chanaain.

2 Eirich, imich do Phadan-aram, do thigh Bhetueil àthar do mhàthar, agus gabh dhuit féin as sin bean do nigheanaibh Labain, bràthar do mhathar.

3 Agus gu beannaicheadh Dia uile-chumhachdach thu, agus gu deanadh e siolmhor thu, agus gu d'thugadh e ort fàs lìonmhor, air chor as gu'm bi thu a'd' cho'-chruinneachadh chinneach [o]:

4 Agus gu d'thugadh e dhuit beannachadh Abrahaim, dhuitse, agus do d' shliochd maille riut; chum gu'n sealbhaich thu 'm fearann 'sam bheil thu a'd' choigreach, a thug Dia do Abraham.

5 Agus chuir Isaac air falbh Iacob, agus chaidh e do Phadan-aram, gu Laban, mac Bhetueil an t-Sirianaich, bràthair Rebecah, màthar Iacoib agus Esau.

6 'Nuair a chunnaic Esau gu'n do bheannaich Isaac Iacob, agus gu'n do chuir e air falbh e do Phadan-aram, a ghabhail mnà dha féin as sin; agus 'nuair a bheannaich se e, gu'n d'thug e àithne dha, ag ràdh, Cha ghabh thu bean do nigheanaibh Chanaain;

7 Agus gu'n d'éisd Iacob [p] r'a athair, agus r'a mhàthair, agus gu'n deachaidh e do Phadan-aram;

8 Agus 'nuair a chunnaic Esau nach do thaitinn nigheana Chanaain r'a athair Isaac.

9 An sin chaidh Esau dh'ionnsuidh Ismaeil, agus ghabh e Mahalat nighean Ismaeil mhic Abrahaim, piuthar Nebaiot, dha féin mar mhnaoi a thuill' air na mnaibh a bh'aige.

10 Agus chaidh Iacob a mach o Bheer-seba, agus chaidh e gu Haran.

11 Agus thachair [q] e air àite *araidh*, agus dh'fhan e 'n sin an oidhche sin,

[i] *fudham, fo m' làimh.* [k] *le d' chloidheamh.* [l] *chuir i* fios uaipe. [m] *traogh.* [n] *lasan feirge.* [o] *a'd' iomadaigh phoibleach.* [p] *gu'n d'thug Iacob géill.* [q] *thàinig, theiring.*

a chionn gu'n robh a' ghrian air luidhe: agus ghabh e *h-aon* do chlachaibh an àite sin, agus chuir e fuidh cheann[r] *i*, agus luidh e sìos 'san àite sin a chodal.

12 Agus bhruadair e; agus feuch, fàradh air a chur suas air an talamh, agus a bhàrr[s] a' ruigheachd gu neamh: agus feuch, aingil De a' dol suas agus a' teachd a nuas air.

13 Agus feuch, sheas an Tighearna os a cheann, agus thubhairt e, 'Smis' an Tighearna Dia Abrahaim t'athar, agus Dia Isaaic: am fearann air am bheil thu d' luidhe, bheir mise dhuit e, agus do d' shliochd.

14 Agus bithidh do shliochd mar dhuslach na talmhainn; agus sgaoilidh tu mach a dh'ionnsuidh na h-àird' an iar agus na h-àird' an ear, agus a dh'ionnsuidh na h-àirde tuath agus na h-àirde deas: agus beannaichear annadsan uile theaghlaiche na talmhainn, agus ann ad shliochd-sa.

15 Agus feuch, *tha* mise maille riut, agus gleidhidh mi thu anns gach àit' an d'théid thu, agus bheir mi rìs thu dh'ionnsuidh na tìre so; oir cha tréig mi thu, gus an dean mi an *ni sin* a labhair mi riut.

16 Agus dhùisg Iacob as a chodal, agus thubhairt e, Gu cinnteach tha 'n Tighearna 'san àite so, agus cha robh fios agam *air*.

17 Agus bha eagal air, agus thubhairt e, Cia h-uathbhasach[t] an t-ionad[u] so! cha *'n àit'* air bith so ach tigh Dhe, agus *'se* so geata néimh.

18 Agus dh'éirich Iacob gu moch 'sa' mhadainn, agus ghabh e chlach a chuir e fuidh cheann, agus chuir e suas 'na carradh[w] i, agus dhòirt e oladh air a mulach.

19 Agus thug e Bet-el mar ainm air an àite sin: ach *b' è* Luds ainm a' bhaile sin air tùs.

20 Agus mhòidich Iacob mòid[x], ag ràdh, Ma bhios Dia leam, agus *ma* ghleidheas e mi air an t-slighe sin air am bheil mi 'g imeachd[y], agus *ma* bheir e dhomh aran r'a itheadh, agus eudach r'a chur umam;

21 Agus gu'n d'thig mi rìs 'an sìth a dh'ionnsuidh tighe m'athar: 'an sin bithidh'n Tighearn agam 'na Dhia.

22 Agus bithidh a' chlach[z] so, a chuir mi suas 'na carradh, 'na tigh aig Dia: agus do gach *ni* a bheir thu dhomh, bheir mi gu cinnteach an deachamh dhuit.

CAIB. XXIX.

AN sin dh'imich Iacob air a thurus, agus chaidh e do dhùthaich dhaoine na h-àirde 'n ear.

2 Agus dh'amhairc e, agus feuch, tobar 'sa' mhachair, agus feuch, *bha* 'n sin tri treuda chaorach 'nan luidhe làimh ris; oir as an tobar sin thug iad uisge do na treudaibh: agus *bha* clach mhòr air beul an tobair.

3 Agus chruinnicheadh a dh'ionnsuidh sin na treudan uile; agus charuich[a] iad a' chlach bhàrr beoil[b] an tobair, agus thug iad uisge do na caoraich, agus chuir iad a' chlach a rìs air beul an tobair 'na h-àite féin.

4 Agus thubhairt Iacob riu, Mo bhràithre, cia as *a thàinig* sibh? Agus thubhairt iadsan, O Haran *thàinig* sinne.

5 Agus thubhairt e riu, An aithne dhuibh Laban mac Nahoir? Agus thubhairt iadsan, 'S aithne dhuinn.

6 Agus thubhairt e riu, Am *bheil* e gu math? Agus thubhairt iadsan, *Tha e* gu math: agus feuch, *a ta* Rachel a nighean a' tighinn leis na caoraich.

7 Agus thubhairt e, Feuch, *'se* fathast àird' an latha *a t' ann, agus* cha *d' thàinig idir* àm chruinneachadh na spréidh: thugaibhs' uisge do na caoraich, agus rachaibh *agus* inealtraibh *iad*.

8 Agus thubhairt iad, Cha 'n urradh sinn, gus an cruinnichear na treudan uile 'n ceann a chéile, agus *gus* an caruichear a' chlach bhàrr beoil an tobair; 'an sin bheir sinn uisge do na caoraich.

9 Agus am feadh a bha e fathast a' labhairt riu, thàinig Rachel le caoraich a h-athar; oir b'i *bha 'gan* gleidheadh[c].

10 Agus 'nuair a chunnaic Iacob Rachel nighean Labain bràthair a mhàthar, agus caoraich Labain bràthar a mhàthar, 'an sin chaidh Iacob am fagus, agus charuich e chlach bhàrr beoil an tobair, agus thug e uisge do chaoraich Labain bràthar a' mhàthar.

11 Agus phòg Iacob Rachel, agus thog e suas a ghuth, agus ghuil e.

12 Agus dh'innis Iacob do Rachel gu'*m b'e* bràthair a h-athar e, agus gu'*m b'e* mac Rebecah e: agus ruidh i, agus dh'innis i d'a h-athair.

13 Agus 'nuair a chuala Laban sgeula Iacoib mhic a pheathar, 'an sin

[r] *'na cluasaig.* [s] *cheann.* Eabh. [t] *eagalach, oillteil.* [u] *àite.* [w] *post, prop.* Sasg. [x] *bhòidich Iacob bòid.* [y] *triall.* [z] *a chloch* [a] *choruich.* Eir. [b] *béil.* [c] 'g am *biadhadh.*

ruidh e 'na choinneamh, agus ghabh e 'na ghlacaibh e, agus phòg se e, agus thug e d'a thigh e: agus dh'innis e do Laban na nithe sin uile.

14 Agus thubhairt Laban ris, Gu cinnteach 's tu mo chnàimh agus m' fheoil: agus dh'fhan e maille ris rè mios.

15 Agus thubhairt Laban re Iacob, A chionn gur tu mo bhràthair, am buin e dhuit seirbhis a dheanamh dhomh a nasgaidh? innis domh ciod e do thuarasdal [d].

16 Agus *bha* aig Laban dithis nigheana: *b'e* ainm na té bu shine Leah, agus ainm na té a b'òige Rachel.

17 Agus *bha* sùilean Leah anfhann, ach bha Rachel maiseach 'n*a* dealbh agus sgiamhach 'na gnùis [e].

18 Agus bha gràdh aig Iacob air Rachel, agus thubhairt e, Ni mi seirbhis dhuit seachd bliadhnan air son Racheil do nighinn a's òige.

19 Agus thubhairt Laban, '*S* fearr dhomh a toirt duitse na gu'n d'thugainn i do dhuine '*sam bith* eile: fan maille rium.

20 Agus rinn Iacob seirbhis air son Racheil seachd bliadhna: agus bha iad 'na shùilibh mar bheagan do laithibh [f], a thaobh a ghràidh a bh'aige oirre.

21 Agus thubhairt Iacob re Laban, Thoir *dhomh* mo bhean (oir choi'lionadh mo làithean) a chum gu'n d'théid mi steach d'a h-ionnsuidh.

22 Agus chruinnich Laban cuideachd daoin' an àit' uile, agus rinn e cuirm.

23 Agus 'san fheasgar ghabh e Leah a nighean, agus thug e d'a ionnsuidh i; agus chaidh e steach d'a h-ionnsuidh.

24 Agus thug Laban d'a nighinn Leah Silpah a bhan-oglach féin, mar bhan-oglach.

25 Agus 'sa' mhadainn, feuch, *b'i* Leah *bh' ann:* agus thubhairt e re Laban, Ciod e so a rin thu orm? Nach ann air son Racheil a rinn mi seirbhis dhuit? agus c'ar son a mheall thu mi?

26 Agus thubhairt Laban, Cha 'n fheud e bhi mar sin 'nar dùthaichne [g], an té a's oige thoirt seachad roimh 'n té a's sine [h].

27 Coimh-lion a seachduinsa, agus bheir sinn dhuit ise mar an ceudna, air son na seirbhis a ni thu maille rium fathast rè sheachd bliadhna eile.

28 Agus rinn Iacob mar sin, agus choi'-lion e a seachduin, agus thug e dha Rachel a nighean mar an ceudna 'na mnaoi.

29 Agus thug Laban do Rachel a nighean Bilhah a bhan-oglach féin, dh'ise mar bhan-oglaich.

30 Agus chaidh e steach cuideachd a dh'ionnsuidh Racheil, agus ghràdhaich e mar an ceudna Rachel ni's mò na Leah, agus rinn e seirbhis maille ris fathast seachd bliadhn' eile.

31 Agus 'nuair a chunnaic an Tighearna gu'n d'thugadh fuath do Leah, dh'fhosgail è a bolg: ach *bha* Rachel gun chlann [i].

32 Agus dh'fhàs Leah torrach, agus rug i mac, agus thug i Reuben mar ainm air: oir thubhairt i, Gu deimhin dh'amhairc an Tighearn air m' àmhghar [k], a nis uime sin gràdhaichidh m'fhear mi.

33 Agus dh'fhàs i torrach a ris, agus rug i mac, agus thubhairt i, A chionn gu'n cuala 'n Tighearna gu'*n robh* mi air m'fhuathachadh, uime sin thug e domh *am mac* so cuideachd: agus thug i Simeon mar ainm air.

34 Agus dh'fhàs i torrach a rìs, agus rug i mac; agus thubhairt i, A nis anns an uair so dlù'-leanaidh m'fhear rium, do bhri' gu'n d'rug mi dha triuir mhac: uime sin thug i Lebhi mar ainm air.

35 Agus dh'fhàs i torrach a ris, agus rug i mac; agus thubhairt i, A nis molaidh mi'n Tighearna: uime sin thug i Iudah mar ainm air. Agus sguir i bhreith *cloinne.*

CAIB. XXX.

AGUS 'nuair a chunnaic Rachel nach d'rug i *clann* do Iacob, bha farmad aig Rachel r'a piuthair, agus thubhairt i re Iacob, Thoir dhomh clann, no gheibh mi bàs.

2 Agus las corruich Iacoib re Rachel, agus thubhairt e, Am bheil mise 'n àite Dhé, a chum uait toradh na bronn?

3 Agus thubhairt i, Feuch, mo bhan-oglach Bilhah, theirig [l] a steach d'a h-ionnsuidh, agus beiridh si air mo ghlùinibh, agus bithidh agam-sa mar an ceudna clann d'a trìd-sa.

4 Agus thug i dha Bilhah a ban-

[d] *ciod an tuarasdal a bhios duit.* [e] *maiseach re amharc orra.* [f] *mar a' choi'-lion latha.* [g] *'nar n àite-ne.* [h] *roimh'n cheudghin.* [i] *neo-thorrach.* [k] *mo thrioblaid, m' an-shocair.* [l] *rach, gabh.*

oglach mar mhnaoi; agus chaidh Iacob a steach d'a h-ionnsuidh.

5 Agus dh'fhàs Bilhah torrach, agus rug i mac do Iacob.

6 Agus thubhairt Rachel, Thug Dia breth orm, agus dh'éisd e mar an ceudna re m' ghuth, agus thug e dhomh mac: uime sin thug i Dan mar ainm air.

7 Agus dh'fhàs Bilhah ban-oglach Racheil torrach a rìs, agus rug i do Iacob an dara mac[l].

8 Agus thubhairt Rachel, Le mòr ghleachda ghleachd mi re m'phiuthair, agus thug mi buaidh: agus thug i Naphtali mar ainm air.

9 'Nuair a chunnaic Leah gu'n do sguir i bhreith *cloinne*, ghabh i Silpah a ban-oglach, agus thug i do Iacob mar mhnaoi i.

10 Agus rug Silpah ban-oglach Leah mac do Iacob.

11 Agus thubhairt Leah, Tha sonas[m] air teachd: agus thug i Gad mar ainm air.

12 Agus rug Silpah, ban-oglach Leah, an dara mac do Iacob.

13 Agus thubhairt Leah, Is sona mi, oir goiridh na nigheana mise beannaichte; agus thug i Aser mar ainm air.

14 Agus chaidh Reuben *a mach* ann an laithibh fogharaidh a'chruithneachd, agus fhuair e mandraga[n] 'sa' mhachair agus thug e iad a chum a mhàthar Leah. 'An sin thubhairt Rachel re Leah, Thoir dhomh, guidheam ort, *cuid* do mhandragaibh do mhic.

15 Agus thubhairt i ria, Am beag a' chùis gu'n d'thug thu m'fhear uam, agus am b'àill leat mandraga mo mhic a thoirt leat mar an ceudna? Agus thubhairt Rachel, Uime sin luidhidh e leats' an nochd air son mandraga do mhic.

16 Agus thàinig Iacob o'n mhachair 'san fheasgar, agus chaidh Leah mach 'na choinneamh, agus thubhairt i, Thig thu steach a m' ionnsuidhs', oir gu deimhin cheannaich[o] mi thu le mandragaibh mo mhic: Agus luidh e leatha air an oidhche sin.

17 Agus dh'éisd Dia re Leah, agus dh'fhàs i torrach, agus rug i do Iacob 'an cùigeadh mac.

18 Agus thubhairt Leah, Thug Dia *dhomh* mo dhuais, a chionn gu'n d'thug mi mo bhan-oglach do m'fhear: agus thug i Isachar mar ainm air.

19 Agus dh'fhàs Leah torrach a rìs, agus rug i do Iacob an seathadh mac.

20 Agus thubhairt Leah, Dheònaich Dia dhomh deagh chuibhrionn[p]: a nis gabhaidh m'fhear còmhnuidh maille rium, a chionn gu'n d'rug mi dha seathnar mhac; agus thug i Sebulun mar ainm air.

21 Agus 'na dhéigh sin rug i nighean, agus thug i Dinah mar ainm oirre.

22 Agus chuimhnich Dia air Rachel, agus dh'éisd Dia ria, agus dh'fhosgail e a bolg.

23 Agus dh'fhàs i torrach, agus rug i mac; agus thubhairt i, Thug Dia air falbh mo mhi-chliu.

24 Agus thug i Ioseph mar ainm air, ag ràdh, Bheir an Tighearna dhomh fathast mac eile.

25 Agus 'nuair a rug Rachel Ioseph, 'an sin thubhairt Iacob re Laban, Leig air falbh mi, chum gu'n d'théid mi do m'àite, agus do m'dhùthaich féin.

26 Thoir *dhomh* mo mhnài, agus mo chlann, air son an d'rinn mi seirbhis duit, agus gu'm falbh mi: oir is aithne dhuit mo sheirbhis a rinn mi dhuit.

27 Agus thubhairt Laban ris, Guidheam ort, ma fhuair mi deaghghean a'd' shùilibh, *fuirich:* oir dh'fhòghluim mi o m' fhiosrachadh féin gu'n do bheannaich an Tighearna mi air do sgàth-sa.

28 Agus thubhairt e, Ainmich do thuarasdal dhomh, agus bheir mi dhuit *e*.

29 Agus thubhairt e ris, Tha fios agad cionnus a rinn mi seirbhis dhuit, agus cionnus a bha do spréidh agam:

30 Oir *is* beag a bh'agad mun *d' thàinig* mi, agus *a nis* tha e air fàs 'na mhòran; agus bheannaich Dia thu 'an lorg mo *theachdsa:* agus a nis c'uin a ni mi mar an ceudna air son mo thighe féin?

31 Agus thubhairt e, Ciod a bheir mi dhuit? Agus thubhairt Iacob, Cha d'thoir thu ni sam bith dhomh: ma ni thu'n ni so rium, ionaltraidh mi rìs, *agus* gleidhidh mi do threud.

32 Théid mise tre do threud uile 'n diugh, ag atharrachadh as sin gach spréidh a ta breac agus ballach, agus gach spréidh a ta dubh-dhonn a' measg nan caorach, agus ballach,

l *mac eile.* m *buidheann, cuideachd.* n *ùbhla beaga cùbhraidh agus blasda bha fàs ann an Siria agus Iudea.* o *thuarasdaluich.* p *Dheònaich Dia dhomh asaid shona.*

agus breac a' measg nan ghabhar: agus 'se *so* mo thuarasdal.

33 Agus freagraidh air mo shonsa m'ionracas 'san àm re teachd[q], 'nuair a thig e mar mo thuarasdal[r] a'd' làthair-sa: gach aon nach *bi* breac agus ballach a' measg nan gabhar, agus dubh-dhonn a' measg nan caorach, *measar* e mar ni bradach agam-sa.

34 Agus thubhairt Laban, Feuch, b'fhearr leam gu'm bitheadh e réir t'fhocail.

35 Agus dh'atharraich e air an là sin féin na gabhair fhirionn a bha stiallach agus ballach, agus na gabhair bhainionn uile a bha breac agus ballach, *agus* gach aon air an robh gile, agus gach aon a bha dubhdhonn[s] a' measg nan caorach, agus thug e *iad* do làmhan a mhac.

36 Agus chuir e astar thri lathan eadar e féin agus Iacob: agus bheathaich[t] Iacob a'chuid eile do threudaibh Labain.

37 Agus ghabh Iacob dha féin slatan glasa do'n chritheach, agus do'n challdainn, agus do chraoibh nan geanmchnò; agus rùisg e annta stialla geala, agus leig e ris an geal a *bha* 'sna slataibh.

38 Agus chuir e na slatan a rùisg e anns na claisibh, anns na h-amair uisge, far[u] an d'thàinig na treudan a dh'òl, fa chomhair nan treud, chum as gu'm fàsadh iad torrach 'nuair a thigeadh iad a dh'òl.

39 Agus dh'fhàs na treudan torrach fa chomhair nan slat, agus rug iad spréidh stiallach, bhreac agus bhallach.

40 Agus thearbaidh Iacob na h-uain, agus chuir e aghaidh nan treud riusan a bha stiallach, agus gach *beathach a bha* dubh-dhonn ann an treudaibh Labain, agus chuir e threudan féin air leth, agus cha do chuir e iad làimh re treudaibh Labain.

41 Agus ge b'e uair a dh'fhàs an spréidh bu treise torrach, chuir Iacob na slata fa chomhair sùl na spréidh anns na claisibh, chum gu'm fàsadh iad torrach a réir nan slat[w].

42 Ach 'nuair a bha'n spréidh anfhann, cha do chuir e ann *iad*: mar sin bu le Laban iadsan a b'anfhainne, agus le Iacob iadsan bu treise.

43 Agus dh'fhàs an duine roshaibhir agus bha mòran spréidh aige, agus ban-oglaich, agus òglaich, agus càmhail, agus asail.

CAIB. XXXI.

AGUS chual e briathra mhac Labain, ag ràdh, Thug Iacob leis gach ni *bh'* aig ar n-athair, agus o'n *ni sin bu* le ar n-athair-ne fhuair e dha féin a'mhòrachd so uile.

2 Agus chunnaic Iacob gnùis Labain, agus feuch, cha *robh* i leis mar *a bha i* roimhe sin[x].

3 Agus thubhairt an Tighearna re Iacob Pill gu dùthaich t'athracha agus a dh'ionnsuidh do dhilsean, agus bithidh mise maille riut.

4 Agus chuir Iacob *teachdaire* uaith agus ghairm e Rachel agus Leah do'n mhachair a dh'ionnsuidh a threud.

5 Agus thubhairt e riu, Tha mi faicinn gnùis bhur n-athar, nach *'eil* i leam mar *a bha i* roimhe: ach bha Dia m'athar maille rium-sa.

6 Agus tha fios agaibh féin le m'uile dhìchioll gu'n d'rinn mi seirbhis d'ar n-athair.

7 Gidheadh mheall bhur n-athair mi, agus mhùth[y] e mo thuarasdal deich uairean: ach cha do leig Dia leis cron a dheanamh orm.

8 Ma thubhairt e mar so, Bithidh an *spréidh* bhreac 'nan tuarasdal agad, 'an sin rug an spréidh uile *àl* breac: agus ma thubhairt e mar so, Bithidh an *spréidh* stiallach 'nan tuarasdal agad, 'an sin rug an *spréidh* uile *àl* stiallach.

9 Mar so thug Dia air falbh spréidh bhur n-athar, agus thug e dhoms' *iad*.

10 Agus 'nuair a dh'fhàs an spréidh torrach, thog mi suas mo shùilean, agus chunnaic mi ann an aisling, agus feuch, *bha* na reithean, a bha reitheadh na spréidhe[z], stiallach, breac agus gris-fhionn.

11 Agus thubhairt aingeal an Tighearna rium ann an aisling, A Iacoib: agus thubhairt mise, *Tha* mi 'n so.

12 Agus thubhairt esan, Tog suas a nis do shùilean, agus faic na reithean uile, tha reitheadh na spréidhe *gu bheil iad* stiallach, breac agus gris-fhionn: oir chunnaic mise ach ni a rinn Laban ort.

13 *'S* mise Dia Bheteil, far an d'ung thu 'n carragh, far an do

[q] *air an là màireach*, Eabh. [r] *'nuair a thig thu air mo thuarasdal.* [s] *ciar.* [t] *dh'ionaltair.* [u] *'nuair a thàinig.* [w] *am measg nan slat.* [x] *'n dé 's air a bhò 'n dé.* Eabh. [y] *dh'atharaich.* [z] *leum air an spréidh.*

bhòidich thu dhomh-sa bòid: a nis éirich, imich a mach as an tìr so, agus pill gu tìr do dhilsean.

14 Agus fhreagair Rachel agus Leah, agus thubhairt iad ris. Am bheil fathast cuibhrionn no oighreachd air bith againne ann an tigh ar n-athar?

15 Nach 'eil sinn air ar meas leis mar choigrich? oir reic e sinn, agus struidh e mar an ceudna gu tur ar n-airgiod:

16 Oir an saibhreas *sin* uile a thug Dia o'r n-athair 's leinn féin, agus le'r cloinn e: nis uime sin gach ni thubhairt Dia riutsa, dean *e*.

17 'An sin dh'éirich Iacob suas agus chuir e mhic agus a mhnài air càmhalaibh.

18 Agus thug e leis a spréidh uile, agus a mhaoin uile a fhuair e, spréidh a chòsnaidh, a fhuair e'm Padan-aram, gu dol a dh'ionnsuidh Isaaic athar gu tir Chanaain.

19 Agus chaidh Laban a lomairt[a] a chaorach; agus ghoid Rachel na dealbhan[b] *bu* le h-athair.

20 Agus ghoid Iacob air falbh gun fhios do Laban an Sirianach, a chionnach d'innis e dha *gu'n robh* e *gu* teicheadh.

21 Agus theich e leis gach ni bh'aige; agus dh'éirich e suas, agus chaidh e thar an abhainn, agus chuir e aghaidh *re* sliabh Ghilead.

22 Agus dh'innseadh do Laban air an treas là gu'n do theich Iacob.

23 Agus thug e bhràithre leis, agus lean se e astar sheachd laithean, agus rug e air ann an sliabh Ghilead.

24 Agus thàinig Dia gu Laban an Sirianach ann an aisling 'san oidhche, agus thubhairt e ris, Thoir an aire nach labhair thu re Iacob aon chuid math no olc.

25 'An sin rug Laban air Iacob. A nis shuidhich Iacob a bhùth 'san t-sliabh, agus shuidhich Laban maille r'a bhràithribh ann an sliabh Ghilead.

26 Agus thubhairt Laban re Iacob, Ciod *so* rinn thu, gu'n do ghoid thu air falbh gun fhios domh, agus gu'n d'thug thu leat mo nigheana, mar bhraighdean[c] *a thugadh a mach* leis a'chloidheamh?

27 C'ar son a theich thu air falbh gu h-uaigneach, agus a ghoid thu uam, agus nach d'innis thu dhomh, agus gu'n cuirinn air falbh thu le subhachas, agus le h-òranaibh, le tiompan, agus le clàrsaich?

28 Agus nach do leig *thu* leam mo mhic agus mo nigheana a phògadh? a nis is amaideach a fhuara tu le *so* a dheanamh.

29 Tha e 'n comas mo làimhsa cron a dheanamh ort: ach labhair Dia t'athar rium an reidhr, ag ràdh, Thoir an aire, nach labhair thu re Iacob aon chuid math no olc.

30 Agus a nis, ge do b'éigin duit falbh, a chionn gu'n robh thu gu ro mhòr 'an geall air tigh t'athar, *gidheadh* c'ar son a ghoid thu mo dhée?

31 Agus fhreagair Iacob agus thubhairt e re Laban, A chionn gu'n robh eagal orm: oir thubhairt mi, Theagamh gu'n d'thugadh tu uam do nigheana le h-ainneart.

32 Ge b'e neach aig am faigh thu do dhée, na maireadh e beo: 'an làthair ar bràithre faic ciod a th' agam *a bhuineas* duit agus gabh thugad[d] *e*: oir cha robh fhios aig Iacob gu'n do ghoid Rachel iad.

33 Agus chaidh Laban a steach do bhùth Iacoib, agus do bhuth Leah, agus do bhùth an dà bhan-oglaich; ach cha d'fhuair e *iad*. 'An sin chaidh e mach a bùth Leah, agus chaidh e steach do bhùth Racheil.

34 A nis ghoid Rachel na dealbhan, agus chuir i iad ann an acfuinn[e] a' chàmhail, agus shuidh i orra: agus rannsaich Laban am bùth uile, ach cha d'fhuair e *iad*.

35 Agus thubhairt i r'a h-athair, Na cuireadh e corruich air mo thighearna nach urradh mi éirigh suas a't' fhianais, oir *tha* orm a réir gnàth nam ban: agus rannsaich e, ach cha d'fhuair e na dealbhan.

36 Agus bha fearg air Iacob, agus throid e re Laban: agus fhreagair Iacob, agus thubhairt e re Laban, Ciod i mo choire, agus ciod e mo pheacadh gu'n robh thu co-dian air mo thoir.

37 'An déigh dhuit m'airneis uile a rannsachadh, ciod a fhuair thu dh'uile airneis do thighe? cuir 'an so e 'n làthair mo bhràithre-sa agus do bhràithre féin, agus gu'n d'thoir iad breth eadaruinn 'nar dithis.

38 A nis fichead bliadhna *bha* mi maille riut; cha do thilg do chaoraich an uain, no do ghabhair am minn, agus reitheachan do threud cha d'ith mi.

39 An ni sin a reubadh *le fiadhbheathaichibh* cha d'thug mi a't' ionnsuidh; ghiùlain mi féin a chall: o m' làimh-sa dh'iarr thu e, *co ac'* a

[a] *a rùsgadh.* [b] *iomhaighean.* [c] *chiomaich.* [d] *chugad.*
[e] *fasair, uigheam.*

ghoideadh e 'san latha, no ghoi-
deadh e 'san oidhche.
40 *Mar so* bha mi, 'san là chlaoidh
an teas mi, agus an reotha 'san oidh-
che; agus dhealaich mo chodal re
m' shùilibh.
41 Mar so *bh'a* mi fichead bliadhna
a'd' thigh; ceithir bliadhna deug rinn
mi seirbhis duit air son do dhithis ni-
gheana, agus sè bliadhna air son do
spréidhe: agus mhùth thu mo thuaras-
dal deich uairean.
42 Mur bhitheadh gu'n robh Dia
m'athar, Dia Abrahaim, agus eagal
Isaaic maille rium, gu cinnteach
chuireadh tu nis air falbh mi falamh:
chunnaic Dia m'àmhghar agus saoth-
air mo làmh, agus chronaich e thu
'n reidhr.
43 Agus fhreagair Laban, agus
thubhairt e re Iacob, Na h-ingheana
so 's iad mo nigheana-sa iad, agus
a' chlann *so* mo chlann-sa, agus an
spréidh *so* mo spréidh-sa, agus gach
ni *tha* thu faicinn is leamsa e: agus
ciod a dh'fheudas mi dheanamh an
diugh re m'nigheanaibh so, no r'an
cloinn a rug iad?
44 A nis uime sin thig-sa, deanam-
aid coi'-cheangal, mise agus thusa; a-
gus bitheadh e mar fhianuis eadar
mise agus thusa.
45 Agus ghabh Iacob clach, agus
chuir e suas i mar charragh.
46 Agus thubhairt Iacob r'a
bhràithribh, Cruinnichibh clachan;
agus ghabh iad clachan, agus rinn
iad carn, agus dh'ith iad 'an sin air
a' charn.
47 Agus thug Laban mar ainm air
Iegar-Sahaduta: ach thug Iacob mar
ainm air Galeed.
48 Agus thubhairt Laban, *Tha* 'n
carn so 'na fhianuis eadar mise agus
thusa 'n diugh. Uime sin thugadh
Galeed mar ainm air:
49 Agus Midspah; oir thubhairt
e, Deanadh an Tighearna faire eadar
mise agus thusa, 'nuair a bhitheas
sinn as làthair a chéile.
50 Ma bhuineas tu gu cruaidh re
m' nigheanaibh, no ma ghabhas tu
mnài *eile* thuilleadh air mo nigh-
eana-sa, cha'*n 'eil* duine sam bith
maille ruinn; feuch, tha Dia 'na
fhianuis eadar mis' agus thusa.
51 Agus thubhairt Laban re Iacob,
Faic an carn so, agus faic an carragh
so, a shuidhich mi eadar mis' agus
thusa.
52 *Bitheadh* an carn so 'na fhia-
nuis, agus *bitheadh* an carragh *so* 'na
fhianuis, nach d'théid mise a t'ionn-
suidh-sa thar a'charn so, agus nach
d'thig thus' a m' ionnsuidh-sa thar a'
charn so, agus a' charragh so, gu
cron.
53 Gu'n d'thugadh Dia Abrahaim,
agus Dia Nahoir, Dia an athar, breth
eadaruinn. Agus mhionnaich Iacob
air eagal athar Isaaic.
54 'An sin thug Iacob suas iobairt-
ean 'san t-sliabh, agus ghairm e air a
bhràithribh a dh'itheadh arain: agus
dh'ith iad aran, agus dh'fhan iad rè
na h-oidhche 'san t-sliabh.
55 Agus dh'éirich Laban suas
moch 'sa' mhadainn, agus phog e
mhic agus a nigheana, agus bhean-
naich e iad, agus dh'fhalbh e: agus
phill Laban g'a àite féin.

CAIB. XXXII.

AGUS dh'imich Iacob air a shlighe,
agus choinnich aingil Dhé e.
2 Agus thubhairt Iacob, 'nuair a
chunnaic e iad, '*Se* so feachd Dhé:
agus thug e Mahanaim mar ainm air
an àite sin.
3 Agus chuir Iacob teachdairean
roimhe gu h-Esau a bhràthair, gu
fearann Sheir, dùthaich Edoim.
4 Agus dh'àithn e dhoibh, ag ràdh,
Mar so their sibh re m' thighearn E-
sau, Mar so thubhairt do sheirbhi-
seach Iacob, Bha mi air chuairt
maille re Laban, agus dh'fhan mi
maille ris gus a nis.
5 Agus tha agam buar, agus asail,
treudan, agus òglaich, agus ban-og-
laich: agus chuir mi dh'innseadh do
m' thighearna, chum gu'm faighinn
deagh-ghean a'd' shùilibh.
6 Agus phill na teachdairean gu
Iacob, ag ràdh, Thàinig sinn a dh'-
ionnsuidh do bhràthar Esau, agus
mar an ceudna tha e teachd a'd'
chòdhail, agus ceithir cheud fear
maille ris.
7 Agus bha Iacob fa eagal mòr, a-
gus ann an airc; agus roinn e'n
sluagh a *bha* maille ris, agus na treu-
dan, agus 'an crodh, agus na càmhail
'nan dà bhuidhinn;
8 Agus thubhairt e, Ma thig Esau
gu h-aon do na buidhnibh, agus gu'm
buail e i, 'an sin théid a' bhuidheann
a dh'fhanas as *uaith*.
9 Agus thubhairt Iacob, O Dhé
m'athar Abrahaim, agus a Dhé m'a-
thar Isaaic, a Thighearn a thubhairt
rium, Pill gu d'dhùthaich, agus gu
d' dhilsean, agus ni mi math dhuit:
10 Cha 'n airidh mi air a' chuid
a's lugha do na tròcairibh *sin* uile, no
do'n fhìrinn *sin* uile, a nochd thu do
d'sheirbhiseach; oir le m' luirg thài-
nig mi thar an Iordan so, agus tha
mi nis a'm' dhà bhuidhinn.
11 Saor mi, guidheam ort, o làimh

mo bhràthar, o làimh Esau : oir tha eagal orm roimhe, gu'n d'thig e, agus gu'm buail e mi, *agus* a' mhàthair maille ris a chloinn.

12 Agus thubhairt thu, Gu cinnteach ni mi math dhuit, agus ni mi do shliochd mar ghaineamh na fairge, nach feudar àireamh a thaobh lìonmhoireachd.

13 Agus dh'fhan e 'n sin 'san oidhche sin féin, agus ghabh e do na thàinig g'a làimh tiodhlac air son Esau a bhràthar;

14 Dà cheud gabhar agus fichead boc, dà cheud caora agus fichead reithe;

15 Deich càmhail fhichead bhainne le 'n searraich, dà fhichead bò agus deich tairbh, fichead asal bhainionn agus deich searraich.

16 Agus thug e *iad* do làimh a sheirbhiseach, gach iomain leatha féin; agus thubhairt e r'a sheirbhisich, Imichibh romham, agus cuiribh dealachadh eadar iomain agus iomain.

17 Agus dh'àithn e dha-san a bh'air thoiseach, ag ràdh, 'Nuair a choinnicheas mo bhràthair Esau thu, agus a dh'fheòraicheas e dhiot, ag ràdh, Co leis thu, agus c'àite tha thu dol, agus co leis iad sin *a tha* romhad?

18 'An sin their thusa, *Buinidh iad* do d'sheirbhiseach Iacob; *is* tiodhlac a th'ann, a chuireadh a dh'ionnsuidh mo thighearn Esau : agus feuch, mar an ceudna *tha* e féin 'nar déigh.

19 Agus dh'àithn e mar sin do'n dara *seirbhiseach*, agus do'n treas, agus dhoibhsan, uile bha leantuinn nan iomaine, ag ràdh, Air an doigh so labhraidh sibh re h-Esau, 'nuair a gheibh sibh e.

20 Agus their sibh cuideachd, Feuch, *Tha* do sheirbhiseach Iacob 'nar déigh-ne : oir thubhairt e, Ni mi réidh[g] e leis an tiodhlac a théid romham, agus 'an déigh sin chi mi ghnùis; theagamh gu'n gabh e rium.

21 Mar sin chaidh an tiodhlac thairis roimhe : agus dh'fhan e féin an oidhche sin 'sa' chuideachd.

22 Agus dh'éirich e suas 'san oidhche sin, agus ghabh e dhà mhnaoi, agus a dhà bhan-oglaich, agus aon mhac deug, agus chaidh e thairis air àth Iaboic.

23 Agus ghabh e iad, agus chuir e thairis air an t-sruth iad, agus chuir e thairis na *bh*'aige.

24 Agus dh'fhan Iacob 'na aonar; agus ghleachd duine ris, gu ruig briseadh na fàire.

25 Agus 'nuair a chunnaic e nach do bhuadhaich e air, 'an sin bhean e re lag a shléisde; agus chaidh lag sléisde Iacoib as an alt 'nuair a bha e gleachdadh[h] ris.

26 Agus thubhairt e, Leig air falbh mi, oir tha'n fhàir a' briseadh : agus thubhairt esan, Cha leig mi air falbh thu mur beannaich thu mi.

27 Agus thubhairt e ris, Ciod *a's* ainm dhuit? agus thubhairt e, Iacob.

28 Agus thubhairt esan, Cha ghoirear[i] Iacob ni's mò riut mar ainm ach Israel : oir bha cumhachd agad mar uachdaran re Dia, agus re daoine, agus thug thu buaidh.

29 Agus dh'fhiosraich Iacob *dheth*, agus thubhairt e, Innis *dhomh*, guidheam ort, t'ainm : agus thubhairt esan, C'ar son a tha thu farraid m'ainme. Agus bheannaich e 'n sin e.

30 Agus thug Iacob Peniel mar ainm air an àite : oir chunnaic mi Dia aghaidh re h-aghaidh, agus theàrnadh m' anam.

31 Agus dh'éirich a' ghrian air, 'nuair a chaidh e seach Penuel, agus *bha* e bacach air a shliasaid.

32 Uime sin cha'n ith clann Israeil do'n fhéith a chrup, a ta air lag na sléisde, gus an là'n diugh : a chionn gu'n do bhean e re lag sléisde Iacoib 'san fhéith a chrup.

CAIB. XXXIII.

AGUS thog Iacob suas a shùilean, agus dh'amhairc e, agus feuch, *bha* Esau teachd, agus maille ris ceithir cheud fear. Agus roinn e a' chlann do Leah, agus do Rachel, agus do'n dà bhan-oglaich.

2 Agus chuir e na ban-oglaich agus an clann air thoiseach, agus Leah agus a clann 'nan déigh, agus Rachel agus Ioseph air dheireadh.

3 Agus chaidh e féin air aghaidh rompa, agus chrom se e féin gu làr seachd uaire, gus an d'thàinig e dluth d'a bhràthair.

4 Agus ruith Esau 'na choinneamh, agus ghabh e 'na ghlacaibh e, agus thuit e air a mhuineal, agus phòg se e : agus ghuil iad.

5 Agus thog e suas a shùilean, agus chunnaic e na mnài agus a' chlann; agus thubhairt e, Co iad sin *a ta* maille riut? agus thubhairt esan, A' chlann a thug Dia gu gràsmhor do d'sheirbhiseach.

6 'An sin thàinig na ban-oglaich

[g] *ciuin.* [h] *ag spairn.* [i] *cha'n abrar.*

am fagus, iad féin agus an clann, agus chrom siad iad féin.
7 Agus thàinig Leah cuideachd am fagus maille r'a cloinn, agus chrom siad iad féin; agus 'an déigh sin thàinig Ioseph am fagus agus Rachel, agus chrom siad iad féin.
8 Agus thubhairt e, Ciod *a's ciall* duit leis an iomain so uile, a choinnich mi? Agus thubhairt esan, Gu deagh-ghean fhaghail ann an sùilibh mo thighearna.
9 Agus thubhairt Esau, Tha agamsa pailteas, a bhràthair; gléidh dhuit féin na bheil agad.
10 Agus thubhairt Iacob, Ni h-eadh, guidheam ort, ma fhuair mi nis deagh-ghean a'd' shùilibh, 'an sin gabh mo thiodhlac o m' làimh: oir uime sin chunnaic mi do ghnùis, mar gu'm faicinn gnuis Dé, agus thaitinn mi riut.
11 Gabh, guidheam ort, mo bheannachadh a thugadh a d'ionnsuidh, do bhrìgh gu'n do bhuin Dia gu toirbheartach rium, agus gu bheil agam mòr phailteas: agus rinn e ro-earail air, agus ghabh se *e*.
12 Agus thubhairt e, Gabhamaid ar turus, agus biomaid ag imeachd, agus théid mise maille riut [k].
13 Agus thubhairt e ris, Tha fios aig mo thighearna gu *bheil* a' chlann maoth, agus na treudan agus an fheudail *a ta* maille rium, trom le h àl; agus ma dh'iomainear iad gu dian aon latha, gheibh an treud uile bàs.
14 Rachadh, guidheam ort, mo thighearna seachad roimh a sheirbhiseach: agus gabhaidh mise an t-slighe gu socrach, a réir mar a bhios an spréidh a *ta* romham, agus a' chlann, comasach air fhulang, gus an d'thig mi dh'ionnsuidh mo thighearna gu Seir.
15 Agus thubhairt Esau, Leig leam a nis *cuid* do'n mhuinntir a *ta* maille rium fhàgail marriut [l]: Agus thubhairt esan, C'ar son sin? faigheam-sa deagh-ghean 'an sùilibh mo thighearna.
16 Mar sin phill Esau 'san là sin féin air a shlighe gu Seir.
17 Agus dh'imich Iacob gu Sucot, agus thog e dha féin tigh, agus rinn e bothain d'a spréidh: air an aobhar sin thugadh Sucot mar ainm air an àite.
18 Agus thàinig Iacob do Shalem, baile Shecheim a *ta* ann an tìr Chanaain, 'nuair a thàinig e o Phadanaram; agus shuidhich e bhùth fa chomhair a' bhaile.
19 Agus cheannaich e mìr fearainn, far an do shuidhich [m] e a bhùth, o làimh chloinne Hamoir athar Shecheim, air cheud bonn airgid [n].
20 Agus chuir e suas altair 'an sin, agus thug e El-Elohe-Israel mar ainm oirre.

CAIB. XXXIV.

AGUS chaidh Dinah nighean Leah, a rug i do Iacob, a mach a dh'fhaicinn nigheana na tìre.
2 Agus 'nuair a chunnaic Sechem mac Hamoir an Ihhich, uachdaran na tìre i, ghabh e i, agus luidh e leatha, agus thruaill e i [o].
3 Agus dhlù-lean anam re Dinah nighean Iacoib, agus ghràdhaich e a' ghruagach [p], agus labhair e gu caomh ris a' ghruagaich.
4 Agus labhair Sechem re Hamor athair, ag ràdh, Faigh dhomhs' a' ghruagach so mar mhnaoi.
5 Agus chuala Iacob gu'n do thruaill e Dinah a nighean, (Nis bha mhic maille r'a spréidh 'sa' mhachair) agus bha Iacob 'na thosd gus an d'thàinig iad.
6 Agus chaidh Hamor athair Shecheim a mach a dh'ionnsuidh Iacoib, a labhairt ris.
7 Agus thàinig mic Iacoib o'n mhachair 'nuair a chual' iad *e*, agus bha na daoine doilich, agus bha fearg mhòr orra; chionn gu'n d'rinn e amaideachd ann an Israel, ann an luidhe le nighean Iacoib, ni nach bu chòir a dheanamh.
8 Agus labhair Hamor riu, ag ràdh, Tha anam mo mhic Shecheim 'an ro-gheall air bhur nighinn: thugaibh i, guidheam oirbh, dha mar mhnaoi.
9 Agus deanaibh ceanglaiche-pòsaidh [q] ruinne; bhur nigheana-sa thugaibh dhuinne, agus ar nigheanane gabhaidh sibh dhuibhsa.
10 Agus maille ruinne gabhaidh sibh còmhnuidh: agus bithidh an tìr romhaibh; gabhaibh còmhnuidh, agus deanaibh reic agus ceannachd innte, agus faighibh sealbh innte.
11 Agus thubhairt Sechem r'a h-athair, agus r'a bràithribh, Faigheam deagh-ghean 'nar sùilibh; agus ge b'e ni a their sibh rium, bheir mi *dhuibh*.
12 Air mheud 's gu'n dean sibh an dubharaidh [r] orm, agus an tiodhlac,

k *romhad.* l *maille riut, agad.* m *sgaoil.* n *cheud uan.*
o *dh'islich se i.* p *an nighcanag.* q *cleamhnas.* r *dowry.* Sasg.

bheir mi dhuibh eadhon mar a their
sibh rium: a mhàin thugaibh dhomh
a' ghruagach mar mhnaoi.
13 Agus fhreagair mic Iacoib Se-
chem agus Hamor athair le ceilg, a-
gus labhair iad (a chionn gu'n do
thruaill e Dinah am piuthar)
14 Agus thubhairt iad riu, Cha 'n
fheud sinne an ni so dheanamh, ar
piuthar a thoirt do dhuine neo-thim-
chioll-ghearrt': oir bhiodh sin 'na
mhasladh dhuinne.
15 Ach 'an so aontaichidh sinn
leibh; ma bhios sibhse mar *a ta* sinne,
gu'n timchioll-ghearrar gach firion-
nach 'nar measg;
16 'An sin bheir sinne ar nigheana
dhuibhsa, agus bhur nigheana-sa ga-
bhaidh sinn dhuinne, agus gabhaidh
sinn còmhnuidh maille ribh, agus bi-
thidh sinn 'nar n-aon sluagh.
17 Ach mur éisd sibh ruinne, *sibh*
a bhi air bhur timchioll-ghearradh;
'an sin gabhaidh sinne ar nighean,
agus falbhaidh sinn.
18 Agus thaitinn am briathra re
Hamor, agus re Sechem mac Ha-
moir.
19 Agus cha do chuir an t-òga-
nach dàil anns an ni a dheanamh, a
chionn gu'n robh tlachd aige ann an
nighinn Iacoib: agus bha e ni b'ur-
ramaiche na tigh athar uile.
20 Agus thàinig Hamor, agus Se-
chem a mhac gu geatadh am baile,
agus labhair iad re daoinibh am baile,
ag ràdh,
21 *Tha* na daoine so sìochail maille
ruinn, air an aobhar sin gabhadh iad
còmhnuidh 'san tìr, agus deanadh
iad reic agus ceannachd innte;
thaobh an fhearain, feuch, *tha e* far-
saing ni's leòr dhoibh: an nigheana-sa
gabhaidh sinne dhuinne mar mhnài,
agus ar nigheana-ne bheir sinne
dhoibhsan.
22 A mhàin anns an ni so aon-
taichidh na daoine leinn, gu còmh-
nuidh ghabhail maille ruinn, gu bhi
'nar n-aon sluagh, ma thimchioll-
ghearrar gach firionnach againne,
mar *a ta* iadsan air an timchioll-
ghearradh.
23 Nach leinne an spréidh, agus
am maoin agus an ainmhidhean uile?
a mhàin, aontaicheamaid leo, agus
gabhaidh iad còmhnuidh maille
ruinn.
24 Agus dh'éisd gach neach a
chaidh mach air geatadh a bhaile re
Hamor, agus re Sechem a mhac:
agus thimchioll-ghearradh gach firi-
onnach, iadsan uil' a chaidh mach
air geatadh a bhaile.
25 Agus air an treas là, 'nuair a
bha iad air an cràdh, 'an sin ghabh
dithis do mhic Iacoib, Simeon agus
Lebhi, bràithre Dhinah, gach fear ac'
a chloidheamh, agus thàinig iad air a'
bhaile gu dàna; agus mharbh iad
gach firionnach.
26 Agus mharbh iad Hamor agus
Sechem a mhac le faobhar a' chloidh-
eimh, agus thug iad Dinah a tigh
Shecheim, agus chaidh iad a mach.
27 Thàinig mic Iacoib air na
mairbh, agus chreach iad am baile, a
chionn gu'n do thruaill iad am piu-
thar.
28 An caoraich, agus am buar, a-
gus an asail, agus na *bha* 'sa' bhaile,
agus na *bha* 'san fhearann, thog iad:
29 Agus am maoin uile, agus an
clann bheag uile, agus am mnài thug
iad leo 'an daorsadh [s], agus thog iad
'sa' chreich eadhon gach ni a *bha*
stigh.
30 Agus thubhairt Iacob re Sime-
on agus re Lebhi, Chuir sibh triob-
laid [t] orm le m' dheanamh gràineil [u]
a' measg luchd-àiteachadh na tìre, a'
measg nan Canaanach, agus nam Pe-
ridseach: agus air dhomhsa bhi
gann [w] 'an àireamh, cruinnichidh
siad iad féin cuideachd a' m' aghaidh,
agus marbhaidh iad mi; agus cuirear
as domh, agus do m' thigh.
31 Agus thubhairt iad, Am bu
chòir dha buntainn re 'r piuthair-ne
mar re strìopaich?

CAIB. XXXV.

AGUS thubhairt Dia re Iacob,
Eirich, imich suas gu Betel, a-
gus gabh còmhnuidh 'an sin; agus
dean 'an sin altair do Dhia, a dh'-
fhoillsich e féin duit 'nuair a theich
thu o ghnùis Esau do bhràthar.
2 Agus thubhairt Iacob r'a theagh-
lach, agus riu-san uile a *bha* maille
ris, Cuiribh uaibh na dée coimheach
a *ta* 'nar measg, agus bithibh glan,
agus mùthaibh [x] bhur n-eudach:
3 Agus éireamaid, agus rachamaid
suas gu Betel; agus ni mise 'n sin al-
tair do Dhia, a dh'éisd rium ann an
là mo chruaidh-chàis, agus a bha
maille rium 'san t-slighe air an dea-
chaidh mi.
4 Agus thug iad do Iacob na dée
coimheach uile a *bha* 'nan làimh,
agus *an* cluas fhàinnean, a *bha* 'nan

[s] *am braighdeanas.* [t] *aimlisg.* [u] *fuathach.* [w] *tearc, beag.*
[x] *atharraichibh.*

cluasaibh; agus dh'fholaich Iacob
iad fuidh'n daraig a *bha* làimh re
Sechem.
5 Agus dh'imich iad: agus bha
eagal[y] Dhè air na bailtibh a *bha*
m'an cuairt orra, agus cha d'rinn iad
tòireachd air mic Iacoib.
6 Mar sin thàinig Iacob gu Lùds a
ta 'n tìr Chanaain, eadhon Betel, e
fèin agus an sluagh uile a *bha* maille
ris.
7 Agus thog e 'n sin altair, agus
thug e El-betel mar ainm air an àite:
do bhrìgh ann an sin gu'n d'fhoill-
sich Dia e fèin dha, 'nuair a theich
e o ghnùis a bhràthar.
8 Ach fhuair Deborah banaltrum[z]
Rebecah bàs, agus dh'adhlaiceadh i
fuidh Bhetel, fuidh dharaig: agus
thugadh Alonbacut mar ainm air.
9 Agus dh'fhoillsich Dia e fèin do
Iacob a rìs, 'nuair a thàinig e a Pa-
dan-aram; agus bheannaich se e.
10 Agus thubhairt Dia ris, 'Se
Iacob a's ainm dhuit: Cha'n ain-
michear thu Iacob ni's mo, ach '*se*
Israel a bhios 'na ainm ort; agus
thug e Israel mar ainm air.
11 Agus thubhairt Dia ris, '*S* mise
Dia uile-chumhachdach, bi sìolmhar
agus fàs lìonmhor; thig cinneach
agus coi'-thional chinneach uait, agus
thig righre mach a d'leasruidh.
12 Agus am fearann a thug mi
dh'Abraham, agus a dh'Isaac, dhuitse
bheir mi e; agus do d' shliochd a'd'
dhéigh bheir mi am fearann.
13 Agus chaidh Dia suas uaith
'san àit' an do labhair e ris.
14 Agus chuir Iacob suas carragh[a]
'san àit' an do labhair e ris, carragh
cloiche, agus dhòirt e tabhartas-dibhe
air, agus dhòirt e oladh air.
15 Agus thug Iacob Betel mar
ainm air an àite far an do labhair
Dia ris.
16 Agus dh'imich iad o Bhetel, a-
gus cha robh ach astar beag aca re
teachd gu h-Ephrat: agus thàinig
tinneas cloinne air Rachel, agus bha
saothair chruaidh oirre.
17 Agus 'nuair a bha i 'n cruaidh
shaothair, 'an sin thubhairt a' bhean-
ghlùine ria, Na biodh eagal ort, oir
bithidh am mac so agad cuideachd.
18 Agus 'nuair a bha h-anam a'
dealachadh ria, oir fhuair i bàs, thug
i Ben-oni mar ainm air: ach dh'ain-
mich athair e Beniamin.
19 Agus fhuair Rachel bàs, agus
dh'adhlaiceadh i 'san t-slighe gu h-E-
phrat, eadhon Betlehem.
20 Agus chuir Iacob suas carragh
air a h-uaigh: '*se* so carragh uaigh
Racheil gus an là'n diugh.
21 Agus ghabh Israel a thurus, a-
gus shuidhich e a bhùth an taobh
thall do thùr Edeir.
22 Agus 'nuair a bha Israel a
chòmhnuidh 'san tìr sin, chaidh Reu-
ben, agus luidh e le Bilhah leannan[b]
athar: agus chual' Israel *sin*. A nis
bha dà mhac deug aig Iacob.
23 Mic Leah; Reuben ceud-ghin
Iacoib, agus Simeon, agus Lebhi, a-
gus Iudah, agus Isachar, agus Sebu-
lun.
24 Mic Racheil; Ioseph, agus Ben-
iamin.
25 Agus mic Bhilhah, bhan-og-
laich Racheil; Dan, agus Naphtali.
26 Agus mic Shilpah, bhan-oglaich
Leah; Gad agus Aser. '*S* iad sin
mic Iacoib, a rugadh dha am Padan-
aram.
27 Agus thàinig Iacob chum Isaaic
athar do Mhamre, gu baile Arbah
eadhon Hebron, far an robh Abra-
ham agus Isaac air chuairt.
28 Agus b'iad làithean Isaaic ceud
bliadhna 's ceithir fichead.
29 Agus thug Isaac suas an deò,
agus dh'eug e, agus chruinnicheadh
e chum a mhuinntir fèin, *agus e* 'na
sheann-duine, agus làn do làithibh.
Agus dh'adhlaic a mhic Esau agus
Iacob e.

CAIB. XXXVI.

AGUS *is* iad sin ginealaich Esau,
eadhon Edoim.
2 Ghabh Esau a mhnài do ni-
gheanaibh Chanaain; Adah nighean
Eloin an Hitich, agus Aholibamah
nighean Anah, nighinn Shibeoin an
Hibhich:
3 Agus Basemat nighean Ismaeil,
piuthar Nebaiot.
4 Agus rug Adah do Esau, Eli-
phads, agus rug Basemat Reuel.
5 Agus rug Aholibamah Ieus, a-
gus Iaalam, agus Corah: '*S* iad sin
mic Esau, a rugadh dha ann an tìr
Chanaain.
6 Agus ghabh Esau a mhnài, agus
a mhic, agus a nigheana, agus uile
mhuinntir a thighe, agus a spréidh,
agus ainmhidhean uile, agus a
mhaoin uile, a fhuair e ann an tìr
Chanaain; agus chaidh e do thìr *eile*
o ghnùis a bhràthar Iacoib.
7 Oir bha 'n saibhreas ni bu mhò
na gu'm feudadh iad còmhnuidh gha-
bhail cuideachd; agus cha b'urradh
an tìr anns an robh iad 'nan coigrich
an giùlan air son an spréidhe.

[y] *uamhann, oillt.* [z] *muime.* [a] *pillar.* Sasg. [b] *coi'-leabach.*

8 Mar so ghabh Esau còmhnuidh ann an sliabh Sheir: 's e Esau Edom.

9 Agus 's iad sin ginealaich Esau athar nan Edomach ann an sliabh Sheir.

10 'S iad sin ainmeanna mhac Esau; Eliphads mac Adah mhnà Esau, Reueil mac Bhasemat mhnà Esau.

11 Agus b'iad mic Eliphads; Teman, Omar, Sepho, agus Gatam, agus Cenads.

12 Agus bha Timna 'na leannan aig Eliphads mac Esau; agus rug i do Eliphads Amalec: b' iad sin mic Adah mhnà Esau.

13 Agus 's iad sin mic Reueil; Nahat agus Serah, Samah agus Midsah: b'iad sin mic Bhasemait mhnà Esau.

14 Agus b' iad sin mic Aholibamah, nighinn Anah, nighinn Shibeoin mhnà Esau: agus rug i do Esau Ieus, agus Iaalam, agus Corah.

15 B'iad sin cinn-fheadhna mhac Esau: mic Eliphads ceud-ghin Esau; ceann-feadhna Teman, ceann-feadhna Omar, ceann-feadhna Sepho, ceann-feadhna Cenads,

16 Ceann-feadhna Corah, ceann-feadhna Gatam, *agus* ceann-feadhna Amalec: 's iad sin na cinn-fheadhna *a thàinig o* Eliphads, ann an tìr Edoim: b'iad sin mic Adah.

17 Agus 's iad sin mic Reueil mhic Esau; ceann-feadhna Nahat, ceann-feadhna Serah, ceann-feadhna Samah, ceann-feadhna Midsah. 'S iad sin na cinn-fheadhna *a thàinig o* Reuel, ann an tìr Edoim: 's iad sin mic Bhasemait mhnà Esau.

18 Agus 's iad sin mic Aholibamah mhnà Esau; ceann-feadhna Ieus, ceann-feadhna Iaalam, ceann-feadhna Corah: b' iad sin na cinn-fheadhna *a thàinig o* Aholibamah nighinn Anah mhnà Esau.

19 'S iad sin mic Esau, eadhon Edoim; agus 's iad sin an cinn-fheadhna.

20 'S iad sin mic Sheir an Horich, luchd-àiteachadh na tìre; Lotan, agus Sobal, agus Sibeon, agus Anah,

21 Agus Dison, agus Edser, agus Disan: 's iad sin cinn-fheadhna nan Horach, cloinne Sheir, ann an tìr Edoim.

22 Agus b' iad clann Lotain; Hori, agus Heman: agus b'i Timna piuthar Lotain.

23 Agus b' iad sin clann Shobail; Albhan, agus Manahat, agus Ebal, Sepho, agus Onam.

24 Agus b' iad sin clann Shibeoin; araon Aiah, agus Anah: b' e so an t-Anah, a fhuair a mach na muileidean[c] 'san fhàsach, 'nuair a bha e 'g ionaltradh asal Shibeoin athar.

25 Agus b'iad sin clann Anah; Dison, agus Aholibamah nighean Anah.

26 Agus b'iad sin clann Dhisoin; Hemdan, agus Esban, agus Itran, agus Cheran.

27 B' iad sin clann Eseir; Bilhan, agus Saabhan, agus Achan.

28 B' iad sin clann Dhisain; Uds, agus Aran.

29 B' iad sin cinn-fheadhna nan Horach; ceann-feadhna Lotan, ceann-feadhna Sobal, ceann-feadhna Sibeon, ceann-feadhna Anah,

30 Ceann-feadhna Dison, ceann-feadhna Eser, ceann-feadhna Disan: 's iad sin na cinn-fheadhna *a thàinig* o Hori, am measg an ceann-fheadhna-san ann 'an tìr Sheir.

31 Agus 's iad sin na righrean a rìoghaich ann an tìr Edoim, mun do rìoghaich rìgh *'sam bith* air cloinn Israeil.

32 Agus rìoghaich ann an Edom Belah mac Bheoir; agus b'e ainm a bhaile Dinhabah.

33 Agus dh'eug Belah, agus rìoghaich 'na àite Iobab mac Sherah o Bhosrah.

34 Agus dh'eug Iobab, agus rìoghaich 'na àite Husam o thalamh Themani.

35 Agus dh'eug Husam, agus rìoghaich 'na àite Hadad mac Bhedaid, a bhuail Midian 'am fearann Mhoaib: agus b'e ainm a bhaile Abhit.

36 Agus dh'eug Hadad, agus rìoghaich 'na àite Samlah o Mhasrecah.

37 Agus dh'eug Samlah, agus rìoghaich 'na àite Saul o Rehobot, *làimh ris* an abhainn.

38 Agus dh'eug Saul, agus rìoghaich 'na àite Baal-hanan mac Achboir.

39 Agus dh'eug Baal-hanan mac Achboir, agus rìoghaich 'na àite Hadar: agus b'e ainm a bhaile Pau; agus ainm a mhnà Mehetabel, nighean Mhatreid, nighinn Mhedsahaib.

40 Agus 's iad sin ainmeanna nan ceann-feadhna *a thàinig* o Esau, a réir an teaghlaichean, a réir an àiteacha, 'nan ainmibh; ceann-feadhna Timnah, ceann-feadhna Albhah, ceann-feadhna Ietet,

41 Ceann-feadhna Aholibamah,

[c] *mules.* Sasg.

ceann-feadhna Elah, ceann-feadhna
Pinon,
42 Ceann-feadhna Cenads, ceann-
feadhna Teman, ceann-feadhna Mib-
sar,
43 Ceann-feadhna Magdiel, ceann-
feadhna Iram: 's iad sin cinn-fheadh-
na Edoim, a réir an àiteacha-còmh-
nuidh, ann an tìr an seilbh; 's esan
Esau, athair nan Edomach.

CAIB. XXXVII.

AGUS ghabh Iacob còmhnuidh
'san tìr anns an robh athair 'na
choigreach, ann an tìr Chanaain.
2 'S iad so ginealaich Iacoib:
'Nuair a bha Ioseph seachd bliadhna
deug a dh'aois, bha e buachailleachd
an treud maille r'a bhràithribh, agus
bha 'n t-òganach maille re mic Bhil-
hah, agus maille re mic Shilpah,
mnài athar; agus thug Ioseph an
droch thuairesgeul-san a dh'ionn-
suidh athar.
3 Agus bu docha le h-Israel Ioseph
na mhic uile, chionn gu'*m b*'e mac a
shean-aois e: agus rinn e dha còta
dh' *iomadh* dath [d].
4 Agus 'nuair a chunnaic a bhrài-
thre gu'm bu docha le athair e na
bhràithrean uile, dh'fhuathaich iad e,
agus cha b'urradh iad labhairt ris gu
sìochail
5 Agus chunnaic Ioseph aisling [e],
agus dh'innis e d'a bhràithribh *i*,
agus dh'fhuathaich iad e fathast ni's
mò.
6 Agus thubhairt e riu, Eisdibh,
guidheam oirbh, ris an aisling so a
chunnaic mi:
7 Oir feuch, *bha* sinn a' ceangal
sguab 'san achadh, agus feuch, dh'éi-
rich mo sguab-sa suas, agus sheas i
gu dìreach; agus feuch, sheas bhur
sguaba-sa m'an cuairt oirre, agus
rinn iad ùmhlachd do m' sguaib-sa.
8 Agus thubhairt a bhràithre ris,
Am bi thusa gun amharus a'd' righ
oirne? am bi agad d'a rìreadh ti-
ghearnas oirne? Agus dh'fhua-
thaich iad e fathast ni's mò air son
aislingean, agus air son a bhriathra.
9 Agus chunnaic e fathast aisling
eile, agus dh'innis e d'a bhràithribh
i, agus thubhairt e, Feuch, chunnaic
mi aisling eile; agus feuch, rinn a'
ghrian agus a' ghealach, agus an aon
reul deug, ùmlachd dhomhsa.
10 Agus dh'innis e d'a athair *i*, a-
gus d'a bhràithribh: agus thug athair
achmhasan da, agus thubhairt e ris,
Ciod i an aisling so a chunnaic thu?
An e gu'n d'thig d'a rìreadh mise a-
gus do mhàthair agus do bhràithre,
chum sinn féin a chromadh sìos
duitse gu làr?
11 Agus bha farmad aig a bhràith-
ribh ris: ach thug athair fa'near a'
chainnt.
12 Agus chaidh a bhràithrean a
dh'ionaltradh treud an athar do She-
chem.
13 Agus thubhairt Israel re Ioseph,
Nach 'eil do bhràithrean ag ional-
tradh *an treud* ann an Sechem?
Thig, agus cuiridh mi thu d'an ionn-
suidh. Agus thubhairt e ris, *Tha*
mise 'n so.
14 Agus thubhairt e ris, Imich,
guidheam ort, faic am bheil do
bhràithrean gu math, agus am bheil
an treud gu math; agus thoir fios a
m' ionnsuidhs' a ris. Mar sin chuir
e mach e a gleann Hebroin, agus
thàinig e gu Sechem.
15 Agus fhuair duin' *àraidh* e, a-
gus feuch, *bha e* air seacharan 'sa'
mhachair: agus dh'fheòraich an
duine dheth, ag ràdh, Ciod a tha thu
'g iarraidh?
16 Agus thubhairt e, *Tha mi* 'g
iarraidh mo bhràithre: innis dhomh,
guidheam ort, c'àit' am bheil iad ag
ionaltradh *an treuda*.
17 Agus thubhairt an duine, Dh'-
fhalbh iad a so: oir chuala mi iad ag
ràdh, Rachamaid gu Dotan. Agus
chaidh Ioseph 'an déigh a bhràith-
rean, agus fhuair e iad ann an Do-
tan.
18 Agus 'nuair a chunnaic iad e
fada uatha, eadhon mun d'thàinig e
'm fagus doibh, chuir iad an comh-
airle re chéile 'na aghaidh, gus a
mharbhadh.
19 Agus thubhairt iad r'a chéile,
Feuch, tha 'n t-aislingiche so a'
teachd.
20 Thigibh a nis ma ta, agus mar-
bhamaid e, agus tilgeamaid e ann
an slochd éigin; agus their sinn,
Chuir droch bhéist éigin as da: agus
chi sinn ciod gus an d'thig aisling-
ean.
21 Agus chuala Reuben *so*, agus
shaor e as an làimh e, agus thubhairt
e, Na cuireamaid gu bàs e.
22 Agus thubhairt Reuben riu, Na
dòirtibh fuil; tilgibh e 'san t-slochd
so, a *ta* 'san fhàsach, agus làmh na
cuiribh ann: a chum 's gu'n saoradh
e as an làimh e, agus gu'n aisigeadh
e rìs d'a athair e.
23 Agus 'nuair a thàinig Ioseph a
dh'ionnsuidh a bhràithre, 'an sin

[d] *dh'iomad mìr.* [e] *bhruadair Ioseph bruadar.*

bhuin iad do Ioseph a chòta, a chòta nan *iomadh* dath, a *bha* air.
24 Agus ghabh iad e, agus thilg iad e ann an slochd, agus bha 'n slochd falamh, gun uisge ann.
25 Agus shuidh iad sìos a dh'ith-eadh arain, agus thog iad suas an sùilean agus dh'amhairc iad, agus feuch, *bha* cuideachd do chloinn Is-maeil a' teachd o Ghilead le'n càmh-alan a' giùlan spìosraidh, agus ìoc-shlaint[f], agus mirr, a' dol gus *an* toirt sìos do'n Eiphit.
26 Agus thubhairt Iudah r'a bhràithribh, Ciod an tairbh a *bhios dhuinn ann* ma mharbhas sinn ar bràthair, agus ma cheileas sinn fhuil.
27 Thigibh, agus reiceamaid e ris na h-Ismaelich, agus na cuireamaid làmh ann; oir *is e* ar dearbh-bhrà-thair e, agus ar feoil: agus dh'éisd a bhràithre ris.
28 'An sin chaidh Midianaich seachad, ceannaichean; agus thar-ruing iad agus thog iad suas Ioseph as an t-slochd: agus reic iad Ioseph ris na h-Ismaelich air fhichead *bonn* airgid. Agus thug iadsan Ioseph do'n Eiphit.
29 Agus phill Reuben a dh'ionn-suidh an t-sluichd; agus feuch, cha robh Ioseph 'san t-slochd: agus reub[g] e eudach.
30 Agus phill e dh'ionnsuidh a bhràithrean, agus thubhairt e, Cha'*n 'eil* an leanabh ann; agus mise, c'àit' an d' théid mi?
31 Agus ghabh iad còta Ioseiph, agus mharbh iad meann do na gabh-raibh, agus thum iad an còta 'san fhuil.
32 Agus chuir iad uatha còta nan *iomadh* dath, agus thug iad *e* dh'-ionnsuidh an athar; agus thubhairt iad, Fhuair sinne so: aithnich a nis an e so còta do mhic, no nach e.
33 Agus dh'aithnich se *e*, agus thubhairt e, Còta mo mhic; chuir droch bhéisd as da: tha Ioseph gun teagamh air a reubadh as a chéile.
34 Agus reub Iacob eudach, agus chuir e eudach-saic air a leasruidh, a-gus rinn e bròn air son a mhic rè mòrain lài.
35 Agus dh'éirich a mhic uile, agus a nigheanan uile suas, a thoirt sòlais da; ach dhiùlt esan sòlas a gha-bhail; agus thubhairt e, Oir théid mi sìos do 'n uaigh a chum mo mhic re bròn. Mar so rinn athair caoidh air a shon.
36 Agus reic na Midianaich e 'san Eiphit re Potiphar, oifigeach le Pha-raoh, ceannard an fhreiceadain[h].

CAIB. XXXVIII.

AGUS 'san àm sin féin chaidh Iu-dah sìos o bhràithribh, agus thionndaidh e steach a dh'ionnsuidh Adulamaich àraidh, d'am *b*'ainm Hi-rah.
2 Agus chunnaic Iudah 'n sin ni-ghean Canaanaich àraidh, d'am *b*'-ainm Suah: agus ghabh e i, agus chaidh e steach d'a h-ionnsuidh.
3 Agus dh'fhàs i torrach, agus rug i mac; agus thug e Er mar ainm air.
4 Agus dh'fhàs i torrach a rìs, a-gus rug i mac; agus thug i Onan mar ainm air.
5 Agus dh'fhàs i torrach fathast, agus rug i mac; agus thug i Selah mar ainm air: agus bha esan ann an Chedsib 'nuair a rug i e.
6 Agus ghabh Iudah bean do Er a cheud-ghin, d' *am b*'ainm Tamar.
7 Agus bha Er, ceud-ghin Iudaih, aingidh ann an sealladh an Tighear-na; agus mharbh an Tighearn e.
8 Agus thubhairt Iudah re h-O-nan, Falbh a steach a dh'ionnsuidh mnà do bhràthar, agus pòs i, agus tog suas sliochd do d' bhràthair.
9 Agus bha fhios aig Onan nach b'ann leis féin a bhiodh an sliochd; agus 'nuair a chaidh e steach a dh'ionnsuidh mnà a bhràthar, dhòirt e air a' bhlàr *e*, chum nach d'thugadh e sliochd d'a bhràthair.
10 Agus bha 'n ni a rinn e olc ann an sealladh an Tighearna: uime sin mharbh e esan mar an ceudna.
11 'An sin thubhairt Iudah re Ta-mar mnaoi a mhic, Fan a'd' bhan-traich ann an tigh t'athar, gus am fàs mo mhac Selah suas; oir thu-bhairt e, An t-eagal gu'm faigheadh esan bàs mar an ceudna mar a *fhuair* à bhràithre. Agus dh'fhalbh Tamar, agus dh'fhan i 'n tigh a h-athar.
12 Agus ùine fhada 'n déigh sin fhuair nighean Shuaih bean Iudaih bàs: agus thog Iudah a mhisneach, agus chaidh e suas a dh'ionnsuidh luchd-lomairt[i] a chaorach, e féin agus a charaid Hirah an t-Adula-mach, gu Timnat.
13 Agus dh'innseadh do Thamar, ag ràdh, Feuch, *tha* t'athair-céile a' dol suas gu Timnat a lomairt a chao-rach.
14 Agus chuir i a culaidh-ban-traich dhith, agus chòmhdaich si i féin le gnùis-bhrat, agus phaisg si i féin,

f *balm.* Sasg. g *rachd.* h *ceannard* a *shaighdearan, caiptein a' gheard.* i *luchd-bearraidh.*

agus shuidh i ann an ionad follais-
each a *ta* làimh ris an t-slighe gu
Timnat: oir chunnaic i gu'n d'fhàs
Selah suas, agus nach d'thugadh i
dha mar mhnaoi.

15 'Nuair a chunnaic Iudah i,
shaoil e gu'*m bu* strìopach i, a chionn
gu'n do chòmhdaich i h-eudan.

16 Agus thionndaidh e d'a h-ionn-
suidh air an t-slighe, agus thubhairt
e, Leig leam, guidheam ort, teachd a
steach a't' ionnsuidh; oir cha robh
fhios aige gu'*m b'i* bean a mhic i:
agus thubhairt i, Ciod a bheir thu
dhomh a chum as gu'n d'thig thu
steach a'm' ionnsuidh?

17 Agus thubhairt esan, Cuiridh
mi meann[k] a't' ionnsuidh o'n treud:
agus thubhairt ise, An d'thoir thu
geall *domh* gus an cuir thu *m' ionn-
suidh e?*

18 Agus thubhairt e, Ciod an geall
a bheir mi dhuit? Agus thubhairt
ise, Do sheula, agus do làmh-fhailean,
agus do lorg a *ta* ann ad làimh: agus
thug e dh'i *iad*, agus chaidh e steach
d'a h-ionnsuidh, agus rinneadh i tor-
rach leis.

19 Agus dh'éirich i, agus dh'fhalbh
i roimpe, agus chuir i seachad a gnùis-
bhrat uaithe[l], agus chuir i a culaidh-
bantraich oirre.

20 Agus chuir Iudah am meann le
làimh a charaid an Adulamaich, chum
as gu'm faigheadh e 'n geall o làimh
na mnà: ach cha d'fhuair e i.

21 'An sin dh'fheòraich e do
dhaoinibh an àite sin, ag ràdh, C'àit'
am bheil an strìopach a *bha* gu fol-
laiseach re taobh na slighe[m]? Agus
thubhairt iadsan, Cha robh strìopach
'sam bith an so.

22 Agus phill e dh'ionnsuidh Iu-
daih, agus thubhairt e, Cha d'fhuair
mi i: agus mar an ceudna thubhairt
daoin' an àite, Cha robh strìopach
'sam bith 'an so.

23 Agus thubhairt Iudah, Gabh-
adh i dh'i féin *e*, an t-eagal gu mas-
laichear sinn: feuch, chuir mi am
meann so *d'a h-ionnsuidh*, agus cha
d'fhuair thu i.

24 Agus beul re tri mìosa 'n déigh
sin, dh'innseadh do Iudah, ag ràdh,
Rinn Tamar bean do mhic strìopa-
chas; agus feuch cuideachd, *tha* i
torrach le strìopachas. Agus thu-
bhairt Iudah, Thugaibh a mach i,
agus loisgear i.

25 'Nuair a thugadh a mach i,
chuir i *fios* a dh'ionnsuidh a h-athar-
céile, ag ràdh, Aig an fhear d'am
buin iad sin *tha* mise leththromach:
agus thubhairt i, Faic, guidheam ort,
cia leis an seula, agus na làmh-fhail-
ean, agus an lorg so.

26 Agus ghabh Iudah riu, agus
thubhairt e, Bha i ni bu cheirte na
mise, a chionn nach d'thug mi i do
Shelah mo mhac: agus cha robh
aithne aige oirre ni's mo.

27 Agus 'nuair a bha i re saothair
chloinne, feuch, *bha* leth-aona 'na
bolg.

28 Agus 'nuair a bha i re saothair,
chuir *a h-aon diubh* mach *a* làmh:
agus rug a bhean-ghlùin air a làimh,
agus cheangail i snàthainn scarlaid
oirre, ag ràdh, Thàinig e so a mach
'an toiseach.

29 Agus 'nuair a tharruing e a
làmh air ais, feuch, thàinig a bhrà-
thair a mach; agus thubhairt ise,
Cionnus a bhris thu mach? *bitheadh*
am briseadh *so* ortsa: Uime sin thu-
gadh Phareds mar ainm air.

30 Agus 'an déigh sin thàinig a
bhràthair a mach, aig an robh an
snàthainn scarlaid air a làimh; agus
thugadh Sarah mar ainm air.

CAIB. XXXIX.

AGUS thugadh Ioseph sìos do'n
Eiphit: agus cheannaich Poti-
phar oifigeach le Pharaoh, ceannard
an fhreiceadain, Eiphiteach, e o
làimh nan Ismaelach, a thug sìos 'an
sin e.

2 Agus bha 'n Tighearna maille
re Ioseph, agus bha e 'na dhuine
leis an do shoirbhich gach ni; agus
bha e'n tigh a mhaighstir an Eiphit-
ich.

3 Agus chunnaic a mhaighstir gu
'n robh an Tighearna maille ris, agus
gu'n d'thug an Tighearn air gach ni
a rinn e soirbheachadh 'na làimh.

4 Agus fhuair Ioseph deagh-ghean
'na shealladh, agus rinn e seirbhis
da: agus rinn se e 'na fhear-riagh-
laidh air a thigh, agus gach ni a
bh'aige chuir e fuidh làimh.

5 Agus o'n àm sin féin 'san d'rinn
se e 'na fhear-riaghlaidh air a thigh,
agus air gach ni a bh'aige, bheannaich
an Tighearna tigh an Eiphit-
ich air sgàth Ioseiph: agus bha bean-
nachadh an Tighearn air gach ni
bh'aige, anns an tigh, agus anns a
'mhachair.

6 Agus dh'fhàg e gach ni a *bh*'aige
'an làimh Ioseiph, agus cha b'fhios
da aon ni bh'aige, saor o'n aran
a *bha* e 'g itheadh: agus bha Ioseph
'na *dhuine* maiseach, agus sgiamhach
'san aghaidh.

[k] *meann do na gabhraibh.* Eabh. [l] *uaipe, uaiche.* [m] *an ròid.*

7 Agus 'an déigh nan nithe sin leag bean a mhaighstir a sùilean air Ioseph, agus thubhairt i, Luidh leam-sa.

8 Ach dhiùlt esan, agus thubhairt e re mnaoi a mhaighstir, Feuch, cha 'n 'eil fios aig mo mhaighstir ciod a tha maille rium 'san tigh, agus gach ni a th'aige chuir e fuidh m' làimh-sa.

9 Cha *'n 'eil* neach 'san tigh so a 's mò na mise; agus cha do chum e uam ni 'sam bith ach thus', a chionn gur tu a bhean: cionnus uime sin a ni mise 'n t-olc mòr so, agus a pheacaicheas mi 'n aghaidh Dhé?

10 Agus thachair e 'nuair a labhair i re Ioseph o là gu là, agus nach éisdeadh esan ria, gu luidhe leatha, *no* bhi maille ria:

11 Agus thachair e air latha àraidh, gu'n deachaidh esan a steach do'n tigh a dheanamh oibre féin, agus cha *robh* a h-aon do dhaoinibh an tighe 'an sin a stigh.

12 Agus rug i air air eudach-uachdair [n], ag ràdh, Luidh leam-sa: agus dh'fhàg e eudach-uachdair 'na làimh, agus theich e, agus thàr e mach.

13 Agus 'nuair a chunnaic ise gu 'n d'fhàg e eudach-uachdair 'na làimh, agus gu 'n do theich e mach,

14 'An sin ghairm i air daoinibh a tighe, agus labhair i riu, ag ràdh, Faicibh, thug e steach d'ar n-ionnsuidh Eabhruidheach g'ar maslachadh [o]: thàinig e steach a m' ionnsuidhs' a luidhe leam, agus ghlaodh mise le guth ard:

15 Agus 'nuair a chual' e gu'n do thog mi suas mo ghuth, agus gu'n do ghlaodh mi, 'an sin dh'fhàg e eudach-uachdair maille rium, agus theich e, agus chaidh e mach.

16 Agus thaisg i eudach-uachdair làimh ria, gus an d'thàinig a thighearna dhachaidh.

17 Agus labhair i ris a réir nam briathra so, ag ràdh, Thàinig an seirbhiseach Eabhruidheach a thug thu d'ar n-ionnsuidh a steach a'm' ionnsuidhsa gu m' mhaslachadh:

18 Agus 'nuair a thog mise suas mo ghuth, agus a ghlaodh mi, 'an sin dh'fhàg e eudach-uachdair maille rium, agus theich e mach.

19 Agus 'nuair a chual' a mhaighstir briathran a mhnà, a labhair i ris, ag ràdh, Air an dòigh so rinn do sheirbhiseach orm; 'an sin las fhearg suas.

20 Agus ghabh maighstir Ioseiph e, agus chuir e 'sa' phrìosan e, far an robh prìosanaich an righ ceangailte: agus bha e 'n sin 'sa' phrìosan.

21 Ach bha 'n Tighearna maille re Ioseph, agus nochd e tròcair dha, agus thug e dha deagh-ghean ann an sùilibh fhir-gleidhidh a' phrìosain.

22 Agus chuir fear-gleidhidh a' phrìosain fuidh làimh Ioseiph na prìosanaich uile a *bha* 'sa' phrìosan; agus gach ni a rinn iad 'an sin, b' esan a rinn *e.*

23 Cha d'amhairc fear-gleidhidh a' phrìosain air ni 'sam bith *a bha* fuidh làimh, a chionn gu'*n robh* an Tighearna maille ris; agus *an ni sin* a rinn e, thug an Tighearn air soirbheachadh *leis.*

CAIB. XL.

AGUS 'an déigh nan nithe sin chuir buidealair righ na h-Eiphit, agus fhuineadair, fearg air an tighearna righ na h-Eiphit.

2 Agus bha corruich mhòr air Pharaoh re dithis d'a sheirbhisich, ris an àrd-bhuidealair, agus ris an ard-fhuineadair.

3 Agus chuir e 'n làimh [p] iad ann an tigh ceannaird an fhreiceadain 'sa' phrìosan, far *an robh* Ioseph ceangailte.

4 Agus chuir ceannard an fhreiceadain an cùram air Ioseph, agus fhritheil e dhoibh; agus dh'fhan iad tamull [q] ann an làimh.

5 Agus chunnaic iad aisling le chéile, gach fear *ac'* aisling féin 'san aon oidhche, gach fear a réir eadar-mhìneachaidh aislinge; am buidealair agus fuineadair righ na h-Eiphit, a *bha* ceangailte 'sa' phrìosan.

6 Agus thàinig Ioseph a steach d'an ionnsuidh 'sa' mhadainn, agus dh'amhairc e orra, agus feuch, *bha* iad dubhach.

7 Agus dh'fheòraich e do sheirbhisich Pharaoih, a *bha* 'n làimh maille ris ann an tigh a thighearna, ag ràdh, C'ar son a tha bhur gnùis *cho* mhuladach an diugh?

8 Agus thubhairt iad ris, Chunnaic sinn aisling, agus cha *'n 'eil neach againn* a dh'eadar-mhìnicheas i. Agus thubhairt Ioseph riu, Nach ann o Dhia *tha* gach eadar-mhìneachadh? innsibh dhomhs' *iad*, guidheam oirbh.

9 Agus dh'innis an t-ard-bhuidealair aisling do Ioseph, agus thubhairt e ris, A'm' aisling-sa feuch, *bha* fìnemhain fa m' chomhair.

[n] *fhalluing, a chòta.* [o] *a mhagadh oirn.* [p] *ann an daingneach.* [q] *seal.*

10 Agus air an fhìneamhain *bha* trì meanglain [r]; agus *bha* i mar gu'm biodh i a' briseadh a mach, *agus* thàinig i fuidh làn-bhlàth, *agus* thug a bagaidean dearcan abuich uatha.

11 Agus *bha* cupan Pharaoih a'm' làimh; agus ghabh mi na fìon-dhearcan, agus dh'fhàisg mi iad 'an cupan Pharaoih, agus thug mi 'n cupan ann an làimh Pharaoih.

12 Agus thubhairt Ioseph ris, '*Se* so a h-eadar-mhìneachadh: Na tri meanglainn, *is* tri lài iad.

13 Eadhon 'an ceann thri lài togaidh Pharaoh suas do cheann, agus bheir e rìs gu t-àite féin thu; agus bheir thu cupan Pharaoih 'na láimh mar a b'àbhuist duit roimhe 'nuair a bha thu d'bhuidealair aige.

14 Ach cuimhnich thusa ormsa 'nuair a dh'eireas gu math dhuit, agus dean, guidheam ort, caoimhneas domh: agus thoir iomradh orm re Pharaoh, agus thoir a mach mi as an tigh so:

15 Oir gu deimhin ghoideadh air falbh mi a tìr nan Eabhruidheach, agus mar an ceudna 'n so cha d'rinn mi ni sam bith gu'n cuirte 'san t-slochd mi.

16 'Nuair a chunnaic an t-ard-fhuineadair gu'n d'eadar-mhìnich e gu math, thubhairt e re Ioseph, *Bha* mise mar an ceudna a'm' aisling, agus feuch, *bha* tri bascaide geala air mo cheann:

17 Agus anns a' bhascaid a b'àirde *bha* do gach seòrta bìdh air son Pharaoih do dheasachadh an fhuineadair; agus dh'ith an eunlaith iad a mach as a' bhascaid air mo cheann.

18 Agus fhreagair Ioseph, agus thubhairt e, '*S e* so a h-eadar-mhìneachadh [s]: Na tri bascaide, 's tri lài iad.

19 'An ceann thri lài togaidh Pharaoh suas do cheann dhìot, agus crochaidh e thu air crann, agus ithidh an eunlaith t-fheoil dhìot.

20 Agus air an treas là, co'-ainm latha-breithe Pharaoih, rinn e cuirm d'a sheirbhisich uile: agus thog e suas ceann an àrd-bhuidealair, agus ceann an àrd-fhuineadair am measg a sheirbhiseach.

21 Agus thug e 'n t-àrd-bhuidealair a chum a bhuidealaireachd a rìs; agus thug e 'n cupan 'an làimh Pharaoih.

22 Ach chroch e 'n t-àrd-fhuineadair, mar a dh'eadar-mhìnich Ioseph dhoibh.

23 Gidheadh cha do chuimhnich an t-àrd-bhuidealair air Ioseph, ach dhì-chuimhnich se e.

CAIB. XLI.

AGUS 'an ceann dà bhliadhna iomlan, chunnaic Pharaoh aisling; Agus feuch, sheas e làimh ris an abhainn:

2 Agus feuch, thàinig a nìos as an abhainn seachd bà, sgiamhach r'am faicinn, agus reamhar 'am feoil; agus bha iad ag ionaltradh ann am mìnfheur [t].

3 Agus feuch, thàinig seachd bà eile nìos 'nan déigh as an abhainn, granda re 'm faicinn, agus caol 'nam feoil; agus sheas iad làimh ris na bà *eile*, air bruaich na h-aibhne.

4 Agus dh'ith na bà *bha* granda r'am faicinn agus caol 'nam feoil, suas na seachd bà sgiamhacha agus reamhra. Mar sin dhùisg Pharaoh.

5 Agus choidil agus chunnaic e aisling an dara uair: Agus feuch, dh'éirich suas seachd diasan air aon choinlin, reachdmhor agus math.

6 Agus feuch, dh'fhàs suas 'nan déigh seachd diasa caola, agus air an seargadh leis a' ghaoith 'n ear.

7 Agus shluig na seachd diasa caola sìos na seachd diasa reachdmhor agus làn: agus dhùisg Pharaoh, agus feuch, *b'* aisling a *bh'* *ann*.

8 Agus 'sa' mhadainn bha a spiorad air a bhuaireadh [u]; agus chuir e *fios* uaith agus ghairm e uile dhruidhean na h-Eiphit, agus a dhaoine glic uile: agus dh'innis Pharaoh aisling dhoibh; ach cha *robh* neach ann a dh'eadar-mhìnicheadh iad do Pharaoh.

9 'An sin labhair an t-ard-bhuidealair re Pharaoh, ag ràdh, An diugh tha mis' a' cuimhneachadh mo lochdan [w].

10 Bha fearg air Pharaoh r'a sheirbhisich, agus chuir e mise 'n làimh ann an tigh cheannaird an fhreiceadain, *araon* mise, agus an t-àrd-fhuineadair.

11 Agus chunnaic sinn aisling 'san aon oidhche, mis' agus esan: chunnaic *gach* fear *againn* aisling a réir eadar-mhìneachaidh aislinge.

12 Agus *bha* 'n sin maille ruinne òganach Eabhruidheach, seirbhiseach do cheannard an fhreiceadain; agus dh'innis sinn da, agus dh'eadar-mhìnich e dhuinn ar n-aislingean: do

[r] *geuga.* [s] *brigh.* [t] *lian, lòn, miadan.* [u] *air a chràdh.*
[w] *mo choire.*

gach fear againn a' réir aislinge
dh'eadar-mhinich e.
13 Agus mar a dh'éadar-mhinich
e dhuinn, mar sin bha e: mise chuir
e ris ann am aite, agus esan chroch e.
14 Agus chuir Pharaoh *teachdoire*
uaith, agus ghairm e Ioseph, agus
thug iad le cabhaig a mach as an
t-slochd e: agus bhearr se e *féin*, a-
gus mhùth e eudach, agus thàinig e
steach a dh'ionnsuidh Pharaoih.
15 Agus thubhairt Pharaoh re
Ioseph, Chunnaic mi aisling, agus
cha *'n'eil* neach ann a dh'eadar-mhi-
nicheas i: agus chuala mi air a ràdh
mu d'thimchiollsa, 'nuair a chluin-
neas tu aisling gur aithne dhuit a
h-eadar-mhineachadh.
16 Agus fhreagair Ioseph Pha-
raoh, ag ràdh, Cha *'n'eil e* annam-
sa: bheir Dia freagradh sìth do Pha-
raoh.
17 Agus thubhairt Pharaoh re Io-
seph, A'm' aisling, feuch, sheas mi
air bruaich na h-aibhne:
18 Agus feuch, thainig a nios as
an abhainn seachd bà, reamhar 'am
feoil, agus sgiamhach ann an cruth;
agus bha iad ag ionaltradh 'am min-
fheur:
19 Agus feuch, thàinig seachd bà
eile nios 'nan déigh, bochd agus ro-
ghranda, agus caol 'am feoil: cha 'n
fhaca mi 'n samhuil *riamh* ann an
uile thir na h-Eiphit air olcas.
20 Agus dh'ith na bà caol' agus
granda suas na ceud seachd bà
reamhra.
21 Agus 'nuair a dh'ith iad suas
iad, cha'n aithnichte *orra* gu'n d'ith
siad iad; ach *bha iad* granda r'am
faicinn mar 'an toiseach. 'An sin
dhuisg mi.
22 Agus chunnaic mi a'm' aisling:
agus feuch, thàinig a nios seachd
diasan air aon choinlin, làn agus
math:
23 Agus feuch, dh'fhàs suas 'nan
déigh seachd diasan, air an crionadh,
caol *agus* seargta leis a' ghaoith 'n
ear.
24 Agus shluig na diasa caola sìos
na seachd diasa matha: agus dh'innis
mi *so* do na druidhibh; ach cha
robh neach ann a b'urradh *a' chùis*
fhoillseachadh dhomh.
25 Agus thubhairt Ioseph re Pha-
raoh, Aisling Pharaoih, *is* aon i: an
ni sin a ta Dia gus a dheanamh,
dh'fhoillsich e do Pharaoh.
26 Na seachd ba matha, *is* seachd
bliadhnan iad; agus na seachd diasa
matha, *is* seachd bliadhnan iad: is
aon an aisling.
27 Agus na seachd bà caol' agus
grand' a thàinig a nios 'nan déigh, *is*
seachd bliadhnan iad; agus na
seachd diasa fàs[x] seargta leis a'
ghaoith 'n ear, bithidh iad 'nan
seachd bliadhnan gortaidh.
28 So an ni a thubhairt mi re
Pharaoh: An ni ta Dia gus a dhean-
amh, nochd e do Pharaoh.
29 Feuch, *tha* seachd bliadhnan
mòr-phailteis a' teachd feadh thìr na
h-Eiphit uile:
30 Agus éiridh seachd bliadhnan
gortaidh suas 'nan déigh, agus di-
chuimhnichear am pailteas uile 'n tir
na h-Eiphit, agus claoidhidh a' ghorta
'n tir.
31 Agus cha'n aithnichear am
pailteas anns an tir air son na gort-
aidh a leanas: oir bithidh i ro-
throm.
32 Agus a thaobh gu'n do dhù-
blaicheadh an aisling do Pharaoh dà
uair, *tha sin* a chionn gu *bheil* an
ni air a shuidheachadh le Dia; agus
bheir Dia ann an aithghearradh gu
crich e.
33 A nis uime sin amhairceadh
Pharaoh a mach air son duine thuig-
sich agus ghlic, agus cuireadh e os
cionn tir na h-Eiphit e.
34 Deanadh Pharaoh *so*, agus or-
duicheadh e luchd-riaghlaidh os
cionn na tire, agus togadh iad an
cuigeadh cuid *do thoradh* tir na
h-Eiphit 'sna seachd bliadhnaibh
pailteis.
35 Agus cruinnicheadh iad uile
bhiadh nam bliadhna matha sin re
teachd, agus taisgeadh iad suas
arbhar fuidh laimh Pharaoih, agus
gleidheadh iad biadh 'sna bailtibh.
36 Agus bithidh am biadh *sin* 'na
thaisgeach do'n tir, fa chomhair nan
seachd bliadhna gortaidh a bhitheas
ann an tir na h-Eiphit; chum as
nach d'théid as do'n tir leis a'
ghorta.
37 Agus bha chomhairle math[y]
ann an suilibh Pharaoih, agus ann
an suilibh a sheirbhiseach uile.
38 Agus thubhairt Pharaoh r'a
sheirbhisich, Am bheil e 'n comas
duinn a leithid so do dhuine fhao-
tainn, anns *am bheil* spiorad Dhé?
39 Agus thubhairt Pharaoh re Io-
seph, A thaobh gu'n d'fhoillsich Dia
so uile dhuit cha *'n 'eil* neach ann
cho tuigseach agus cho ghlic riut
fein.
40 Bithidh tu os cionn mo thighe-

[x] *falamh, caocha.*

[y] *bha an ni math.*

sa, agus a rèir t'fhocail bithidh mo
shluagh uile air an riaghladh: a
mhàin 'san righ-chathair bithidh
mise ni's mò na thu.
41 Agus thubhairt Pharaoh re Io-
seph, Faic, chuir mi thu os cionn uile
thìr na h-Eiphit.
42 Agus thug Pharaoh fhàinne
bhàrr a làimh, agus chuir e air làimh
Ioseiph e; agus sgeadaich se e ann
an trusgan do lìon-eudach[z] grinn,
agus chuir e slabhruidh òir m'a
mhuineal.
43 Agus thug e air marcachd 'san
dara carbad a *bh*'aige fèin; agus
ghlaodh iad roimhe, Lùbaibh an
glùn[a]: agus rinn se e *'na uachda-
ran* air tìr na h-Eiphit uile.
44 Agus thubhairt Pharaoh re Io-
seph, *Is* mise Pharaoh, agus as t'eug-
mhais-sa cha tòg duine suas a làmh
no a chos ann an tìr na h-Eiphit
uile.
45 Agus thug Pharaoh Saphnat-
paaneah mar ainm air Ioseph; agus
thug e dha Asenat nighean Photi-
pheraih shagairt Oin mar mhnaoi:
agus chaidh Ioseph a mach air feadh
uile thìr na h-Eiphit.
46 Agus *bha* Ioseph deich bliadh-
na fichead a dh'aois an uair a sheas
e 'm fianuis Pharaoih righ na h-Eiph-
it: agus chaidh Ioseph a mach o
làthair Pharaoih, agus chaidh e
troimh[b] thìr na h-Eiphit uile.
47 Agus thug an talamh a mach
anns na seachd bliadhnaibh pailteis
'na ghlacaidibh.
48 Agus chruinnich e r'a chéile
uile bhiadh nan seachd bliadhna, a
bha 'n tìr na h-Eiphit; agus thaisg e
suas biadh 'sna bailtibh: biadh fear-
ainn gach baile, a *bha* mu'n cuairt
air, thaisg e suas ann.
49 Agus chuir Ioseph r'a chéile
sìol mar ghaineamh na fairge, ro-
mhòran, gus an do sguir e d'*a* àir-
eamh; oir *bha e* gun àireamh.
50 Agus do Ioseph rugadh dithis
mhac mun d'thàinig bliadhnacha na
gortaidh, a rug Asenat dha, nighean
Photipheraih sagairt Oin.
51 Agus thug Ioseph Manaseh
mar ainm air a' cheud-ghin; oir thug
Dia orm, *ars' esan*, mo shaothair uile
dhi-chuimhneachadh, agus tigh m'a-
thar uile.
52 Agus air an dara *mac* thug e
Ephraim mar ainm; oir thug Dia
orm, *ars' esan*, a bhi sìolmhar ann an
tìr m'àmhghair.
53 Agus chrìochnuicheadh seachd
bliadhnan a' phailteis a bha ann an
tìr na h-Eiphit.
54 Agus thòisich seachd bliadh-
nan na gortaidh re teachd, mar a
thubhairt Ioseph; agus bha ghorta
anns na dùthchannaibh uile: ach ann
an uile thìr na h-Eiphit bha aran.
55 Agus an uair a bha tìr na
h-Eiphit uile ann an uireasbhuidh,
'an sin ghlaodh an sluagh re Pha-
raoh air son arain: agus thubhairt
Pharaoh ris na h-Eiphitich uile, Ruig-
ibh Ioseph; *an ni sin* a their e
ruibh deanaibh.
56 Agus bha ghorta air aghaidh
na talmhain uile: agus dh'fhosgail
Ioseph na taisgeachan[c] uile, agus
reic e ris na h-Eiphitich: agus
bhuadhaich a' ghort'[d] ann an tìr na
Eiphit.
57 Agus thàinig gach dùthaich
do'n Eiphit a dh'ionnsuidh Ioseiph
a cheannach *bìdh*; oir bhuadhaich
a' ghorta 'sgach dùthaich.

CAIB XLII.

A NIS an uair a chunnaic Iacob
gu'n robh sìol[e] 'san Eiphit,
thubhairt e r'a mhic, C'ar son a ta
sibh ag amharc air a chéile?
2 Agus thubhairt e, Feuch, chuala
mi gu bheil sìol 'san Eiphit: rachaibh
sìos 'an sin, agus ceannaichibh dhuinn
as sin, chum as gu'm bi sinn beò,
agus nach faigh sinn bàs.
3 Agus chaidh deichnear bhràith-
rean Ioseiph sìos a cheannach sìl 'san
Eiphit.
4 Ach cha do chuir Iacob Benia-
min bràthair Ioseiph maille r'a
bhràithribh: oir thubhairt e, An t-
eagal gu'n éirich olc[f] dha.
5 Agus thàinig mic Israeil a cheann-
nach *sìl* 'am measg na muinntir a
thàinig: oir bha ghort' ann an tìr
Chanaain.
6 Agus bha Ioseph 'na uachdaran
air an tìr: *B'* esan a bha a' reiceadh
re sluagh na tìre uile. Agus thàinig
bràithrean Ioseiph, agus chrom siad
iad féin sìos da, *le* 'n aghaidh gu
làr.
7 Agus chunnaic Ioseph a bhràith-
rean, agus dh'aithnich e iad, ach
rinn se e féin 'na choigreach dhoibh,
agus labhair e gu coimheach riu;
agus thubhairt e riu, Cia as a
thàinig sibhse? Agus thubhairt iad-
san ris, A tìr Chanaain a cheannach
bìdh.

[z] *anart.* [a] *Athair-chaoimh.* [b] *romh; trìd.* Eir. [c] *tighean-stòir.* [d] *dh'fhàs a' ghorta gcur.* [e] *gràn, arbhar.* [f] *dosgaich, sgiorradh, tubaist.*

8 Agus dh'aithnich Ioseph a bhràithrean, ach cha d'aithnich iad-san esan.

9 Agus chuimhnich Ioseph air na h-aislingean a chunnaic e mu'n timchioll, agus thubhairt e riu, *Is* luchd-brathaidh [g] sibh; a dh'fhaicinn lomnochdaidh na tìre thàinig sibh.

10 Agus thubhairt iad ris, Cha *sinn*, mo thighearna, ach is ann a thàinig do sheirbhisich a cheannach bìdh:

11 *Is* mic aon duine sinne uile, *is* daoine fìrinneach sinn; cha luchd-brathaidh do sheirbhisich.

12 Agus thubhairt esan riu, Ni h-eadh, ach is ann a dh'fhaicinn lomnochdaidh na tìre thàinig sibh.

13 Agus thubhairt iad, *Is* dà bhràthair dheug do sheirbhisich, mic aon duine ann an tìr Chanaain; agus feuch, *tha'm fear* a's òig' an diugh maille r'ar n-athair, agus *tha* h-aon nach maireann [h].

14 Agus thubhairt Ioseph riu, So an ni a thubhairt mi ribh, ag ràdh, *Is* luchd-brathaidh sibh.

15 Mar so dearbhar sibh; mar is beo Pharaoh, cha d'théid sibh a mach as so, mur d'thig bhur bràthair a's òige 'n so.

16 Cuiribh uaibh fear agaibh, agus thugadh e leis bhur bràthair, agus gleidhear sibhs' am prìosan [i], chum as gu'n dearbhar bhur briathran, am *bheil no nach 'eil* fìrinn annaibh: no mar is beo Pharaoh, gu cinnteach *is* luchd-brathaidh sibh.

17 Agus chuir e 'm prìosan iad uile rè thri làì.

18 Agus thubhairt Ioseph riu air an treas là, Deanaibh so, agus bithibh beo: *oir* tha eagal Dé ormsa.

19 Ma '*s* daoine fìrinneach sibh, fàgar aon d'ar bràithribh ceangailte 'n tigh bhur prìosain: agus imichibh-sa, thugaibh leibh sìol air son gortaidh bhur teaghlaiche.

20 Ach thugaibh bhur bràthair a's òig' a m' ionnsuidh; mar sin dearbhar bhur briathran [k], agus cha 'n fhaigh sibh bàs. Agus rinn iad mar sin.

21 Agus thubhairt iad r'a chéile, *Tha* sinn gu deimhin ciontach a thaobh ar bràthar, do bhrìgh gu'm faca sinn cràdh anma, 'nuair a ghuidh e oirn, agus nach d'éisd sinn ris: uime sin thàinig an airc [l] so oirn.

22 Agus fhreagair Reuben iad, ag ràdh, Nach do labhair mise ribh, ag ràdh, Na peacaichibh 'an aghaidh an leinibh; agus cha d'éisd sibh? Uime sin feuch mar 'an ceudna tha fhuil air a h-iarraidh *oirn*.

23 Agus cha robh fhios aca-san gu'n *robh* Ioseph '*gan* tuigsinn; oir *bha* eadar-theangair eatorra.

24 Agus thionndaidh se e féin uatha, agus ghuil e; agus phill e rìs d'an ionnsuidh, agus labhair e riu, agus thug e Simeon uatha, agus cheangail se e fa chomhair an sùl.

25 'An sin dh'àithn Ioseph an saic a lìonadh le sìol, agus airgiod gach duine chur air ais 'na shac, agus biadh a thoirt doibh air son na slighe; agus is ann mar so a rinn e riu.

26 Agus thog iad an sìol air an asalaibh, agus dh'imich iad a sin.

27 Agus an uair a dh'fhosgail fear ac' a shac, a thoirt bìdh d'a asal 'san tigh-òsda, chunnaic e airgiod; oir feuch *bha* e 'm beul a shaic.

28 Agus thubhairt e r'a bhràithribh, Thugadh air ais m'airgiod-sa; agus feuch, *tha e* eadhon a'm' shac. Agus dh'fhàilingich an cridhe, agus bha eagal orra, ag ràdh gach fear r'a chéile, Ciod é so rinn Dia oirn?

29 Agus thàinig iad a chum Iacoib an athar, do thìr Chanaain, agus dh'innis iad dha gach ni thachair dhoibh, ag ràdh,

30 Labhair an duine ta 'na uachdaran air an tìr ruinn gu coimheach, agus ghabh e sinn mar luchd-brathaidh air an dùthaich.

31 Agus thubhairt sinn ris, *Is daoine* fìrinneach sinne: cha luchd-brathaidh *idir* sinn:

32 *Is* dà bhràthair dheug sinn, mic ar n-athar; *tha* aon *mhac* nach *maireann*, agus tha '*m mac* a's òige 'n diugh maille r'ar n-athair ann an tìr Chanaain.

33 Agus thubhairt an duine, uachdaran na tìre ruinn, Mar so aithnichidh mi gur *daoine* fìrinneach sibh; fàgaibh aon d'ar bràithribh maille riumsa, agus gabhaibh *biadh* air son gortaidh bhur teaghlaichean, agus bithibh ag imeachd:

34 Agus thugaibh bhur bràthair a's òige a m' ionnsuidh; 'an sin bithidh fios agam nach luchd-brathaidh sibh, *ach* gur *daoine* fìrinneach sibh: *mar sin* bheir mise bhur bràthair dhuibh, agus ni sibh ceannachd 'san tìr.

35 Agus an uair a thaomaich iad an saic, feuch, *bha* ceanglachan airgid gach duine 'na shac féin, agus

[g] *luchd-rannsachaidh.* [h] *nach 'eil ann.* [i] *ceanglar sibhse.* Eabh. [k] *fìrinnichear bhur briathra.* [l] *cruaidh-chas.*

an uair a chunnaic iad fein agus an athair na ceanglachain airgid, bha eagal orra.

36 Agus thubhairt Iacob an athair riu, Thug sibh uamsa *mo chlann:* Ioseph cha *mhaireann*, agus Simeon cha *mhaireann*, agus Beniamin bheir sibh *air falbh:* m'aghaidh-sa tha na nithe sin uile.

37 Agus labhair Reuben r'a athair, ag ràdh, Cuir gu bàs mo dhithis mhac, mur d'thoir mi t'ionnsuidh e: thoir thairis do m' làimhs' e, agus bheir mis' a t-ionnsuidh a rìs e.

38 Agus thubhairt e, Cha d'théid mo mhac sìos maille ribh; oir tha bhràthair marbh, agus dh'fhàgadh esan 'na aonar: ma thachras olc dha 'san t-slighe air an d'théid sibh, 'an sin bheir sibh sìos m'fhalt liath le bròn do'n uaigh.

CAIB. XLIII.

AGUS *bha* ghorta ro-mhòr 'san tìr.

2 Agus an uair a dh'ith iad suas an sìol a thug iad as an Eiphit, thubhairt an athair riu, Rachaibh a rìs, ceannaichibh dhuinn beagan bìdh.

3 Agus labhair Iudah ris, ag ràdh, Thug an duine dearbh-chinnte dhuinn, ag ràdh, Cha'n fhaic sibh mo ghnùis-sa, mur *bi* bhur bràthair maille ribh.

4 Ma chuireas tu ar bràthair maille ruinn, théid sinn sìos agus ceannaichidh sinn biadh dhuit;

5 Ach mur cuir thu *leinn e*, cha d' théid sinn sìos: oir thubhairt an duine ruinn, Cha'n fhaic sibh mo ghnùis mur *bi* bhur bràthair maille ribh.

6 Agus thubhairt Israel, C'ar son a bhuin sibh *cho* olc rium, agus gu'n d'innis sibh do'n duine gu'n robh bràthair tuilleadh agaibh?

7 Agus thubhairt iad, Dh'fhiosraich an duine dhinn gu teann m'ar timchioll féin, agus mu thimchioll ar càirdean, ag ràdh, Am *bheil* bhur n-athair fathast beò? am bheil bràthair *eile* agaibh? Agus dh'innis sinne dha a réir brì' nam briathra sin: Am b'urradh sinne fios a bhi againn gu cinnteach gu'n abradh e, Thugaibh bhur bràthair a nuas?

8 Agus thubhairt Iudah re h-Israel athair, Cuir an t-òganach maille riumsa, agus éiridh sinn, agus imichidh sinn, a chum as gu'm bi sinn beò agus nach faigh sinn bàs, araon sinne, agus thu fein, *agus* mar an ceudna ar clann bheag.

9 Bithidh mis' a'm' urras air a shon; o m' làimh-sa iarraidh tu e: mur d'thoir mis' a t'ionnsuidh, agus mur cuir mi a'd' làthair e, 'an sin biodh a' choire gu bràth orm[m].

10 Oir mur bitheamaid air deanamh moille, gu cinnteach bha sinn a nis air pilltinn air ar n-ais an dara uair so.

11 Agus thubhairt Israel an athair riu, *Ma dh'fheumas a' chùis a bhi* mar sin a nis, deanaibh so; gabhaibh do'n toradh[n] a's fearr 'san tìr 'nar soithichibh[o], agus thugaibh sìos tiodhlac do'n duine; beagan ìocshlaint, agus beagan meala, spìosraidh, agus mirr, cnothan[p], agus almoine:

12 Agus thugaibh leibh airgiod dùbailte[q] 'nar làimh, agus an t-airgiod a thugadh air ais 'am beul bhur sac, thugaibh air ais e 'nar làimh; theagamh gur mearachd a bh'ann.

13 Gabhaibh mar an ceudna bhur bràthair; agus éiribh, rachaibh a rìs a dh'ionnsuidh an duine.

14 Agus gu'n d'thugadh Dia uilechumhachdach tròcair dhuibh 'an là thair an duine, chum as gu'n leig e air falbh leibh bhur bràthair eile, agus Beniamin: ach ma chaill mise *mo chlann*, chaill mi *iad*.

15 Agus ghabh na daoin' an tiodhlac sin, agus thug iad leo airgiod dùbailte 'nan làimh, agus Beniamin; agus dh'éirich iad, agus chaidh iad sìos do'n Eiphit, agus sheas iad 'an làthair Ioseiph.

16 Agus an uair a chunnaic Ioseph Beniamin maille riu, thubhairt e re fear-riaghlaidh a thighe, Thoir na daoine *sin* dachaidh, agus marbh, agus deasaich; oir maille riumsa ithidh na daoine *sin* air mheadhonlà.

17 Agus rinn an duine mar a dh'iarr Ioseph; agus thug e na daoine do thigh Ioseiph.

18 Agus bha eagal air na daoine, chionn gu'n d'thugadh iad do thigh Ioseiph, agus thubhairt iad, *'S ann* air son an airgid, a chuireadh air ais 'nar sacaibh a' cheud uair a thugadh a stigh sinn; chu'm gu faigh e cionfath 'nar n-aghaidh, agus gu'n tuit e oirn[r], agus gu'n gabh e sinn mar thràillean[s], agus ar n-asail.

19 Agus thàinig iad am fagus do

[m] *bitheamsa fuidh 'n choir-iomchar gu bràth.* [n] *do'n mheas.* [o] *soirrichibh.* [p] *cnuthan.* [q] *dà-fhillte.* [r] *gu'n leum, buail e oirn.* [s] *mar dhaoine daor.*

fhear-riaghlaidh tighe Ioseiph, agus
labhair iad ris aig dorus an tighe,
20 Agus thubhairt iad, O mo
thighearna, thàinig sinn da rìreadh a
nuas 'an toiseach a cheannach bidh.
21 Agus an uair a thàinig sinn do'n
tigh-òsda, agus a dh'fhosgail sinn ar
saic, feuch, *bha* airgiod gach fir am
beul a shaic, ar n-airgiod 'na làn
chothrom: agus thug sinn air ais
leinn e 'nar làimh.
22 Agus airgiod eile thug sinn a
nuas leinn 'nar làimh a cheannach
bidhe: cha 'n'eil fhios againn cò
chuir ar n-airgiod 'nar sacaibh.
23 Agus thubhairt e, Sìth *gu robh*
dhuibh, na biodh eagal oirbh: thug
bhur Dia féin, agus Dia bhur n-athar
ionmhas duibh 'nar sacaibh: fhuair
mise bhur n-airgiod. Agus thug e
Simeon a mach d'an ionnsuidh.
24 Agus thug an duine na daoine
steach do thigh Ioseiph, agus thug e
uisge *dhoibh*, agus nigh iad an
cosa[t], agus thug e biadh d'an asal-
aibh.
25 Agus dh'ulluich iad an tiodhlac
'an coinneamh do Ioseph teachd aig
meadhon-là; oir chual' iad gu'n
robh iad gu aran itheadh 'an sin.
26 Agus an uair a thàinig Ioseph
dhachaidh[u], thug iad d'a ionnsuidh
an tiodhlac, a bha 'nan làimh, do'n
tigh: agus chrom siad iad féin dha
gu làr.
27 Agus dh'fheòraich e 'n robh
iad gu math, agus thubhairt e, Am
bheil bhur n-athair, an seann duine
mu'n do labhair sibh, gu math? Am
bheil e fathast beo?
28 Agus thubhairt iadsan, *Tha*
do sheirbhiseach ar n-athair-ne gu
math; *tha* e fathast beo: agus chrom
siad iad féin sios, agus rinn iad
ùmhlachd.
29 Agus thog e suas a shùilean,
agus chunnaic e Beniamin a bhràth-
air, mac a mhàthar, agus thubhairt
e, An e so bhur bràthair a's òige,
mu'n do labhair sibh rium? Agus
thubhairt e, Gu'n robh Dia gràsmhor
dhuit, a mhic.
30 Agus rinn Ioseph cabhag, oir
bha chridhe a' tiomachadh r'a
bhràthair; agus dh'iarr e *àit'* anns
an guileadh e; agus chaidh e steach
d'a sheòmar, agus ghuil e 'n sin.
31 Agus nigh e eudan, agus
chaidh e mach, agus chum e air féin,
agus thubhairt e, Cuiribh sìos aran.
32 Agus chuir iad sìos dhasan leis
féin, agus dhoibhsan leo féin, agus
do na h-Eiphitich, a dh'ith maille
ris, leo féin; a chionn nach feudadh
na h-Eiphitich aran itheadh maille
ris na h-Eabhruidhich; oir *is* gràin-
eileachd sin do na h-Eiphitich.
33 Agus shuidh iad sìos 'na làthair,
an ceud-ghin a réir a chòir-breithe[w],
agus am fear a b'òige a réir òige: a-
gus ghabh na daoine iongantas *gach*
fear r'a chéile.
34 Agus ghabh esan, *agus chuir* e
cuibhrionnan o làthair féin d'an
ionnsuidh: ach rinn e cuibhrionn
Bheniamin cùig uaire ni bu mhò na
cuid a h-aon aca-san. Agus dh'òl
iad, agus bha iad subhach[x] maille
ris.

CAIB. XLIV.

AGUS dh'àithn e do fhear-riagh-
laidh[y] a thighe, ag ràdh, Lìon
saic nan daoine le sìol a' mheud 's
is urradh iad a ghiùlan, agus cuir
airgiod *gach* duine 'am beul a shaic.
2 Agus cuir mo chupans', an cupan
airgid, 'am beul saic an fhir a's òige,
agus airgiod a shìl: agus rinn e reir
an fhocail a labhair Ioseph.
3 Co luath 's a bha mhadainn soil-
leir, chuireadh na daoin' air falbh,
iad féin agus an asail.
4 *Agus* an uair a chaidh iad a
mach as a' bhaile, agus gun iad
fathast fad' o làimh, thubhairt Io-
seph re fear-riaghlaidh a thighe,
Eirich, lean na daoine; agus an uair
a bheireas tu orra, abair riu, C'ar
son a dhìol sibh olc 'an éiric maith[z]?
5 Nach e so *an cupan* as am bheil
mo thighearn ag òl? agus leis am
bheil e da rìreadh a' deanamh
fiosachd? is olc a fhuara sibh so a
dheanamh.
6 Agus rug e orra, agus labhair e
riu na briathra ceudna,
7 Agus thubhairt iad ris, C'ar son
a labhras mo thighearna na briathra
so? nar leigeadh Dia gu'n deanadh
do sheirbhisich a réir an ni so.
8 Feuch, an t-airgiod a fhuair sinn
'am beul ar sac, thug sinn a rìs a
t'ionnsuidh a tìr Chanaain; cionnas
uime sin a ghoideamaid airgiod no
òr a tigh do thighearna?
9 Cia b'e *air bith* do d'sheirbhis-
ich aig am faighear e, cuirear gu
bàs esan, agus bithidh sinne mar an
ceudna 'nar tràillean aig mo thigh-
earna.
10 Agus thubhairt e, A nis ma ta
bitheadh e réir bhur briathra: bith-
idh esan aig am faighear e 'na sheir-

[t] *casan.* [u] *dhathaigh.* [w] *a cheirt-beirthe.* Eir. [x] *criodhail.*
[y] *stiùbhard.* [z] *olc air son maith.*

bhiseach agamsa; agus bithidh sibhse neochoireach.

11 'An sin thug iad a nuas gu grad *gach* duine a shac féin gu làr, agus dh'fhosgail *gach* duine a shac.

12 Agus rannsaich esan, *agus* thòisich [a] e aig an fhear bu shine, agus sguir e aig an fhear a b'òige: agus fhuaradh an cupan ann an sac Benjamin.

13 'An sin reub iad an eudach, agus chuir *gach* duine a shac air asail, agus phill iad do'n bhaile.

14 Agus thàinig Iudah, agus a bhràithre do thigh Ioseph (oir *bha* e fathast 'an sin) agus thuit iad sìos 'na fhianuis air an làr.

15 Agus thubhairt Ioseph riu, Ciod é 'n gniomh so a rinn sibh? nach robh fhios agaibh gur aithne do m' leithidse do dhuine da rìreadh fiosachd a dheanamh?

16 Agus thubhairt Iudah, Ciod a their sinn re m' thighearna? cionnas a labhras sinn? no cionnas a ghlanas sinn sinn féin? fhuair Dia a mach aingidheachd do sheirbhiseach: feuch, *tha* sinne 'nar seirbhisich do m' thighearna, faraon sinne, agus esan mar an ceudna aig [b] an d'fhuaradh an cupan.

17 Agus thubhairt e, Nar leigeadh Dia gu'n deanainnse so: ach an duine aig an d'fhuaradh an cupan, bithidh esan 'na sheirbhiseach agamsa; agus d'ar taobhsa, rachaibh suas 'an sith a dh'ionnsuidh bhur n-athar.

18 'An sin thàinig Iudah am fagus da, agus thubhairt e, Och mo thighearna, leig le d' sheirbhiseach, guidheam ort, focal a labhairt ann an cluasaibh mo thighearna, agus na lasadh t'fhearg 'an aghaidh do sheirbhisich: oir *is* amhuil thusa agus Pharaoh.

19 Dh'fheòraich mo thighearna d'a sheirbhisich, ag ràdh, Am bheil athair agaibh, no bràthair?

20 Agus thubhairt sinn re m' thighearna, Tha athair againn, seann duine, agus leanabh a shean aois, maothran: agus tha bhràthair marbh, agus dh'fhàgadh esan 'na aonar *do chloinn* a mhàthar, agus tha gràdh aig athair air.

21 Agus thubhairt thu re d' sheirbhisich, Thugaibh a nuas e do m' ionnsuidhs' a chum as gu'n socruich mi mo shùilean air.

22 Agus thubhairt sinne re m' thighearna, Cha'n fheud an leanabh athair fhàgail: oir nam fàgadh e athair, gheibheadh *athair* bàs.

23 Agus thubhairt thusa re d' sheirbhisich, Mur d'thig bhur bràthair a's òige 'nuas maille ribh, cha'n fhaic sibh m'aghaidhsa ni's mò.

24 Agus an uair a chaidh sinne suas a dh'ionnsuidh do sheirbhisich m'athar, dh'innis sinn da focail mo thighearna.

25 Agus thubhairt ar n-athair, Rachaibh a rìs, ceannaichibh dhuinn beagan bìdh.

26 Agus thubhairt sinne, Cha'n fheud sinn dol sìos: ma bhios ar bràthair as òige maille ruinn, 'an sin théid sinn sìos; oir cha'n fheud sinn aghaidh an duine fhaicinn, mur *bi* ar bràthair a's òige maille ruinn.

27 Agus thubhairt do sheirbhiseach m'athair ruinn, Tha fhios agaibh gu'n do rug mo bhean dithis *mhac* dhomh.

28 Agus chaidh aon *diubh* a mach uam, agus thubhairt mi, Gu cinnteach reubadh 'na bhloighdibh e; agus cha'n fhaca mi o sin e.

29 Agus ma bheir sibh *am mac* so uam mar an ceudna, agus gu'n d'thig tubaist air, bheir sibh sìos m'fhalt liath le bròn do'n uaigh.

30 A nis uime sin, an uair a thig mis' a dh'ionnsuidh do sheirbhisich m'athar, gun an leanabh maille ruinn; (do bhrì' gu bheil anam-sa ceangailt' ann an anam an leinibh);

31 Tarlaidh, 'nuair a chi e nach *'eil* an leanabh *maille ruinn*, gu'm faigh e bàs: agus bheir do sheirbhiseach sìos falt liath do sheirbhisich ar n-athar le bròn do'n uaigh.

32 Oir chaidh do sheirbhiseach 'an urras air son an leinibh do m'athair, ag ràdh, Mur d'thoir mi a't' ionnsuidh e, 'an sin bithidh mi fui' choire aig m'athair gu bràth.

33 A nis uime sin, guidheam ort, leig le d' sheirbhiseach fantuinn 'an àit' an leinibh, a'm' thràill do m' thighearna; agus leig leis an leanabh dol suas maille r'a bhràithribh.

34 Oir cionnas a théid mise suas a dh'ionnsuidh m'athar, agus gun an leanabh maille rium? an t-eagal gu faic mi 'n t-olc a thig air m'athair.

CAIB. XLV.

AGUS cha b'urrainn Ioseph cumail air féin 'nan làthair-san uile a sheas làimh ris; agus ghlaodh e, Cuiribh gach duine mach uam; agus cha do sheas duine sam bith

[a] *thòsaich, thionnsgain.* [b] *'na làimh.* Eabh.

maille ris, an uair a rinn Ioseph e
féin aithnichte d'a bhràithribh.
2 Agus ghuil e gu h-àrd ; agus
chuala na h-Eiphitich, agus tigh Pha-
raoih e.
3 Agus thubhairt Ioseph r'a
bhràithribh, *Is* mise Ioseph ; am bheil
m'athair fathast beo? agus cha b'-
urrainn a bhràithrean a fhreagairt;
oir bha eagal orra roimh a làthair-
san.
4 Agus thubhairt Ioseph r'a
bhràithribh, Thigibh am fagus domh,
guidheam oirbh ; agus thàinig iad am
fagus : Agus thubhairt esan, *Is* mise
Ioseph bhur bràthair, a reic sibhse
do'n Eiphit.
5 Agus a nis na biodh doilgheas
oirbh, no corruich agaibh ribh féin, a
chionn gu'n do reic sibh mise 'n so [b] ;
oir chuir Dia romhaibh mi gu *sibhs'*
a ghleidheadh beo :
6 Oir rè an dà bhliadhna-sa *bha*
ghorta 'san tìr, agus *tha* fathast cùig
bliadhna *re teachd*, anns nach *bi* aon
chuid treabhadh no foghar.
7 Agus chuir Dia mise romhaibh,
a ghleidheadh dhuibhse iarmaid [c] air
thalamh, agus a thearnadh bhur
beatha le fuasgladh mòr.
8 A nis uime sin cha sibhs' a chuir
mis' 'an so, ach Dia ; agus rinn e mi
a'm' athair do Pharaoh, agus a'm'
thighearna os cionn a thighe uile,
agus a'm' uachdaran ann an tir na h-
Eiphit uile.
9 Deanaibh cabhag, agus rachaibh
suas a chum m'athar, agus abraibh
ris, Mar so thubhairt do mhac Ioseph,
Rinn Dia mis' a'm' uachdaran air an
Eiphit uile ; thig a nuas a'm' ionn-
suidh, na dean moille :
10 Agus gabhaidh tu còmhnuidh
'am fearann Ghosein, agus bithidh
tu'm fagus dhomhsa, thu *féin*, agus
do chlann, agus clann do chloinne,
agus do threudan, agus do bhuar [d],
agus gach ni a *ta* agad.
11 Agus beathaichidh mise thu 'n
sin (oir fathast *bithidh* cùig bliadhna
gorta ann) an t-eagal gu'n d'thig thu
féin, agus do theaghlach, agus gach
ni a ta agad, gu bochdainn.
12 Agus feuch, tha bhur sùilean a'
faicinn, agus sùilean mo bhràthar
Bheniamin, gur e mo bheul féin a tha
labhairt ribh.
13 Agus innsidh sibh do m'athair
mo ghlòir-sa uile 'san Eiphit, agus
gach ni a chunnaic sibh ; agus ni sibh
cabhag, agus bheir sibh a nuas m'-
athair 'an so.
14 Agus thuit e air muineal [e] a
bhràthar Beniamin, agus ghuil e ;
agus ghuil Beniamin air a mhuineal-
san.
15 Phòg e mar an ceudna a
bhràithrean uile, agus ghuil e os an
ceann : agus 'na dhéigh sin rinn a
bhràithrean cainnt ris.
16 Agus chualas iomradh so ann
an tigh Pharaoih, ag ràdh, Tha
bràithrean Ioseiph air teachd : agus
thaitinn e gu math re Pharaoh, agus
r'a sheirbhisich.
17 Agus thubhairt Pharaoh re Io-
seph, Abair re d'bhràithribh, Dea-
naibh so, sacaichibh bhur n-
ainmhidhean, agus imichibh, ra-
chaibh thìr Chanaain.
18 Agus thugaibh leibh bhur n-ath-
air, agus bhur teaghlaichean, agus
thigibh a m' ionnsuidhs', agus bheir
mise dhuibh math tìre na h-Eiphit ;
agus ithidh sibh reamhrachd na tìre.
19 A nis thugadh àithne dhuit ;
deanaibhsa mar so : thugaibh leibh
a tìr na h-Eiphit carbadan air son
bhur cloinne bige, agus bhur ban,
agus thugaibh bhur n-athair leibh,
agus thigibh.
20 Agus na biodh suim agaibh d'ar
n-airneis-tighe ; oir is leibhse math
tìre na h-Eiphit uile.
21 Agus rinn clann Israeil mar
sin : agus thug Ioseph dhoibh carbad-
an a réir ordugh Pharaoih ; agus
thug e dhoibh lòn [f] air son na slighe.
22 Thug e dhoibh uile do gach aon
diubh fa leth culaidhean eudaich [g] ;
ach do Bheniamin thug e tri cheud
bonn airgid, agus cùig culaidhean
eudaich.
23 Agus chuir e dh'ionnsuidh athar
mar so : deich asail a' giùlan do nith-
ibh matha na h-Eiphit, agus deich
asail bhainionn a giùlan sìl, agus
arain, agus lòin d'an athair air son
na slighe.
24 Mar sin chuir e bhràithrean
air falbh, agus dh'imich iad : agus
thubhairt e riu, Feuchaibh nach
cuir sibh a mach air a' chéile air an
t-slighe.
25 Agus chaidh iad suas as an Ei-
phit, agus thàinig iad gu tìr Cha-
naain a dh'ionnsuidh Iacob an athar.
26 Agus dh'innis iad da, ag ràdh,
Tha Ioseph fathast beo, agus *tha* e
'na uachdaran air tìr na h-Eiphit uile.
Agus dh'fhannaich [h] cridhe Iacoib,
oir cha do chreid e iad.
27 Agus dh'innis iad da uile
bhriathran Ioseiph, a labhair e riu :

[b] *do'n* dùthaich *so*. [c] *sliochd*. [d] *chrodh*. [e] *leum e mu mhuineal*.
[f] *biadh*. [g] *atharrachadh culaidh*, Eabh. [h] *lagadh*, *lagaich*.

Agus an uair a chunnaic e na carbadan a chuir Ioseph g'a ghiùlan, dh'ath-bheothaich spiorad Iacoib an athar.

28 Agus thubhairt Israel, *Is* leòr e; *tha* Ioseph mo mhac fathast beo: théid mi agus chi mi e mum faigh mi bàs.

CAIB. XLVI.

AGUS dh'imich Israel maille ris gach ni a bh'aige, agus thàinig e gu Beer-seba, agus thug e suas iobairtean do Dhia athar Isaaic.

2 Agus labhair Dia re h-Israel ann an taisbeanaibh[i] na h-oidhche, agus thubhairt e, A Iacoib, a Iacoib: Agus thubhairt esan, *Tha* mi 'n so.

3 Agus thubhairt e, *Is* mise Dia, Dia t'athar: na biodh eagal ort dol sìos do'n Eiphit; oir ni mis' a'd' chinneach mòr thu 'an sin.

4 Théid mise maille riut sìos do'n Eiphit; agus bheir mi mar an ceudna gu cinnteach a nìos thu *rìs*: agus cuiridh Ioseph a làmh air do shuilibh.

5 Agus dh'éirich Iacob suas o Bheer-seba: agus thug mic Israeil leo Iacob an athair, agus an clann bheag, agus am mnài, anns na carbadaibh a chuir Pharaoh g'a ghiùlan.

6 Agus ghabh iad an spréidh, agus am maoin, a fhuair iad ann an tìr Chanaain, agus thàinig iad do'n Eiphit, Iacob, agus a shliochd uile maille ris;

7 A mhic, agus mic a mhac maille ris, a nigheana, agus nigheanan a mhac, agus a shliochd uile thug e maille ris do'n Eiphit.

8 Agus *is* iad so ainmeanna chloinn Israeil, a thàinig do'n Eiphit, Iacob agus a mhic: Reuben, ceud-ghin Iacoib.

9 Agus mic Reubein; Hanoch, agus Phallu, agus Hesron, agus Carmi.

10 Agus mic Shimeoin; Iemuel, agus Iamin, agus Ohad, agus Iachin, agus Sohar, agus Saul mac Ban-chanaanaich.

11 Agus mic Lebhi; Gerson, Cohat, agus Merari.

12 Agus mic Iudaih; Er, agus Onan, agus Selah, agus Phareds, agus Serah: ach fhuair Er agus Onan bàs ann an tìr Chanaain. Agus b'iad mic Phareds, Hesron, agus Hamul.

13 Agus mic Isachair; Tola, agus Phubhah, agus Iob, agus Simron.

14 Agus mic Shebuluin; Sered, agus Elon, agus Iahleel.

15 *Is* iad sin mic Leaih, a rug i do Iacob 'am Padan-aram, maille r'a nighinn Dinah: *b'iad* uile anman a mhac agus a nigheana tri-deug 'ar fhichead.

16 Agus mic Ghaid; Siphion, agus Hagai, Suni, agus Esbon, Heri agus Arodi, agus Areli.

17 Agus mic Aseir; Imnah, agus Isuah, agus Isui, agus Beriah, agus Serah am piuthar. Agus mic Bheriaih; Heber, agus Malchiel.

18 *Is* iad sin mic Shilpaih, a thug Laban d'a nighinn Leah; agus rug i iad sin do Iacob, *eadhon* sè anmanna deug.

19 Mic Racheil mnà Iacoib; Ioseph, agus Beniamin.

20 Agus rugadh do Ioseph ann an tìr na h-Eiphit, Manaseh agus Ephraim, a rug Asenat nighean Photipheraih sagairt Oin dha.

21 Agus *b'iad* mic Bheniamin; Belah agus Becher, agus Asbel, Gera, agus Naaman, Ehi, agus Ros, Mupim, agus Hupim, agus Ard.

22 *Is* iad sin mic Racheil, a rugadh do Iacob: na h-anman uile, ceithir-deug.

23 Agus mic Dhain; Husim.

24 Agus mic Naphtali; Iahseel, agus Guni, agus Iedser, agus Sillem.

25 *Is* iad sin mic Bhilhaih, a thug Laban d'a nighinn Rachel, a rug i do Iacob: na h-anman uile, seachdnar.

26 Na h-anman uile a thàinig le Iacob do'n Eiphit, a thàinig a mach as a leasruidh, a thuilleadh air mnaibh mhac Iacoib; *b'iad* na h-anmanna *so* uile tri fichead 's a sè.

27 Agus mic Ioseiph a rugadh dha 'san Eiphit, *bu* dhà anam *iad*: uile anmanna thighe Iacoib, a thàinig do'n Eiphit, *bu* tri fichead 's a deich *iad*.

28 Agus chuir e Iudah roimhe gu Ioseph, chum as gu'n d'thugadh e fios dha *teachd* 'na làthair ann an Gosen[k]; agus thàinig iad gu fearann Ghosein.

29 Agus bheartaich Ioseph a charbad, agus chaidh e suas 'an coinneamh Israeil athar gu Gosen; agus nochd se e féin da, agus thuit e air a mhuineal, agus ghuil e air a mhuineal ré tamuill.

30 Agus thubhairt Israel re Ioseph, Faigheams' a nis bàs, o chunnaic

[i] *seallaibh, aislingibh.*

[k] *chum gu'n seòladh e air aghaidh e gu Gosen.*

mi do ghnùis, do bhrìgh gu *bheil* thu
fathast beo.
31 Agus thubhairt Ioseph r'a
bhràithribh, agus re teaghlach athar,
Théid mise suas, agus cuiridh mi 'n
céill do Pharaoh, agus their mi ris,
Tha mo bhràithrean, agus teaghlach,
m' athar, a *bha* ann an tìr Chanaain,
air teachd a'm' ionnsuidh:
32 Agus *is* buachaillean [l] na
daoine, oir bu luchd-spréidhe [m] iad;
agus thug iad leo an treudan, agus
am feudail [n], agus gach ni a *bh'* aca.
33 Agus tarlaidh 'nuair a ghairmeas
Pharaoh oirbh, agus a their e, Ciod *is*
ceird duibh?
34 Gu'n abair sibhse, Bu luchd-
spréidhe do sheirbhisich o'r n-òige
eadhon gus a nis, sinn féin *agus* mar
an ceudna ar n-aithreacha; chum as
gu'n gabh sibh còmhnuidh ann am
fearann Ghosein, oir *is* gràineileachd
do na h-Eiphitich gach buachaille
spréidhe.

CAIB. XLVII.

AN sin thainig Ioseph agus dh'in-
nis e do Pharaoh, agus thubh-
airt e, Thàinig m'athair agus mo
bhràithrean, agus an treudan, agus
am feudail, agus gach ni a *bh'* aca, a
mach a tìr Chanaain; agus feuch,
tha iad ann am fearann Ghosein.
2 Agus ghabh e cùignear d'a
bhràithribh, agus chuir e 'n làthair
Pharaoih iad.
3 Agus thubhairt Pharaoh r'a
bhràithribh. Ciod *is* ceird duibh?
Agus thubhairt iadsan re Pharaoh,
Is buachaillean do sheirbhisich, sinn
féin agus ar n-aithreacha.
4 Thubhairt iad mar an ceudna re
Pharaoh, '*S ann* gu bhi air chuairt
anns an tìr a thàinig sinn; oir cha
'n'eil feur aig do sheirbhisich d'an
spréidh, do bhrìgh gu bheil a' ghorta
mòr ann an tìr Chanaain: a nis uime
sin, guidheamaid ort, leig le d' sheir-
bhisich còmhnuidh ghabhail 'am
fearann Ghosein.
5 Agus labhair Pharaoh re Ioseph,
ag ràdh, Thàinig t'athair agus do
bhràithrean a't' ionnsuidh:
6 Tha tìr na h-Eiphit romhad;
anns a' chuid a's fearr do'n fhearann
thoir air t'athair agus do bhràithr-
ibh còmhnuidh a ghabhail; gabhadh
iad còmhnuidh 'am fearann Ghosein:
agus ma's aithne dhuit gu bheil 'nam
measg daoine comasach [o], ni thu
iad 'nan ard bhuachaillibh air mo
spréidh-sa.
7 Agus thug Ioseph Iacob athair
a stigh, agus chuir e 'n làthair Pha-
raoih e: agus bheannaich Iacob
Pharaoh.
8 Agus thubhairt Pharaoh re Ia-
cob, Ciod is aois dhuit?
9 Agus thubhairt Iacob re Pha-
raoh, '*S iad* lài bliadhnacha mo
chuairte [p] ceud agus deich bliadhna
fichead: bu tearc agus olc lài bliadh-
nacha mo bheatha, agus cha d'ràinig
iad lài bliadhnacha beatha m'
aithreacha ann an laithibh an cuairte-
san.
10 Agus bheannaich Iacob Pha-
raoh, agus chaidh e mach as làthair
Pharaoih.
11 Agus shuidhich Ioseph athair,
agus a bhràithrean, agus thug e
dhoibh sealbh ann an tìr na h-Eiphit,
anns a' chuid a's fearr do'n fhearann,
ann am fearann Rameseis, mar a
dh'àithn Pharaoh.
12 Agus bheathaich Ioseph athair,
agus a bhràithrean, agus uile theagh-
lach athar le h-aran, a réir *an*
cloinne.
13 Agus cha *robh* aran anns an
tìr uile; oir *bha* ghorta ro-mhòr, air
chor as gu'n robh talamh na h-Eiphit,
agus tìr Chanaain *uile* fann [q] leis a'
ghorta.
14 Agus chruinnich Ioseph an t-
airgiod uile a fhuaradh ann an tìr na
h-Eiphit, agus ann an tìr Chanaain,
air son a' bhìdh a cheannaich iad:
agus thug Ioseph an t-airgiod do
thigh Pharaoih.
15 Agus an uair a theirig airgiod
ann an tìr na h-Eiphit, agus ann an
tìr Chanaain, thàinig na h-Eiphitich
uile gu Ioseph, ag ràdh, Thoir dhuinn
aran; c'ar son a gheibheamaid bàs
a'd' làthair? oir theirig *ar n*-airgiod.
16 Agus thubhairt Ioseph, Thug-
aibh seachad bhur spréidh, agus bheir
mise dhuibh air son bhur spréidhe,
ma theirig airgiod *dhuibh*.
17 Agus thug iad an spréidh gu
Ioseph: agus thug Ioseph dhoibh
aran air son each, agus air son nan
caorach, agus air son a' chruidh,
agus air son nan asal: agus bheath-
aich e iad le h-aran, air son an
spréidh uile, air a' bhliadhna sin.
18 'Nuair a chriochnaicheadh a'
bhliadhna sin, thàinig iad d'a ionn-
suidh air an dara bliadhna, agus thu-
bhairt iad ris, Cha cheil sinne air mo
thighearna gu'n do chaitheadh ar n-
airgiod; tha mar an ceudna *ar*
treudan spréidh aig mo thighearna:

[l] *aodhairean.* [m] *àirich.* [n] *am buar, an tàin.* [o] *tapaidh.*
[p] *m'cilthire.* [q] *lag, anfhann.*

cha d'fhàgadh ann an sealladh mo thighearna ach ar cuirp agus ar fearann.

19 C'ar son a gheibh sinn bàs fa chomhair do shùl, araon sinne agus ar fearann? Ceannaich sinne agus ar fearann air son arain, agus bithidh sinne agus ar fearann 'nar seirbhisich do Pharaoh: agus thoir *dhuinn* sìol, chum as gu'm bi sinn beo, agus nach faigh sinn bàs, agus nach bi am fearann 'na fhàsach.

20 Agus cheannaich Ioseph fearann na h-Eipit uile do Pharaoh; oir reic na h-Eiphitich gach duine fhearann féin, a chionn gu'n do bhuadhaich a' ghorta orra: mar sin bu le Pharaoh an talamh.

21 Agus a thaobh an t-sluaigh, chuir e imrich iad[r] do bhailtibh o aon cheann chrìocha na h-Eiphit, eadhon gu nuig an ceann *eile* dhith:

22 A mhàin fearann nan sagart cha do cheannaich e; oir *dh'orduicheadh* cuibhrionn do na sagartaibh le Pharaoh, agus dh'ith iad an cuibhrionn a thug Pharaoh dhoibh: uime sin cha do reic iad am fearann.

23 Agus thubhairt Ioseph ris an t-sluagh, Feuch, cheannaich mi sibh an diugh, agus bhur fearann do Pharaoh: feuch, *so* sìol duibh, agus cuiribh am fearann.

24 Agus tarlaidh[s], do na chinneas gu'n d'thoir sibh an cùigeadh *cuid* do Pharaoh, agus bithidh agaibh féin ceithir earrannan[t], air son sìl an fhearainn, agus air son bhur bidh, agus air son muinntir bhur teaghlacha, agus air son bidh d'ar cloinn bhig.

25 Agus thubhairt iadsan, Ghleidh thu beo sinn: faigheamaid deaghghean ann an sealladh mo thighearna, agus bithidh sinn 'nar seirbhisich do Pharaoh.

26 Agus rinn Ioseph sin 'na lagh gus an là 'n diugh air feadh fhearainn na h-Eiphit, gu'm bitheadh aig Pharaoh an cùigeadh *cuid;* saor a mhàin o fhearann nan sagart, nach bu le Pharaoh.

27 Agus ghabh Israel còmhnuidh ann an tìr na h-Eiphit, ann an talamh Ghosein; agus bha sealbh aca ann, agus shìolaich iad, agus dh'fhàs iad ro-lìonmhor.

28 Agus bha Iacob beo ann an tìr na h-Eiphit seachd bliadhna deug: agus b'iad bliadhnacha beatha Iacoib uile ceud agus dà fhichead agus seachd bliadhna.

29 Agus dhlùthaich an t-àm anns am b'éigin do Israel bàs fhaghail: agus ghairm e air a mhac Ioseph, agus thubhairt e ris, Ma fhuair mi nis deagh-ghean a'd' shealladh, cuir, guidheam ort, do làmh fuidh m'leis[u], agus buin gu caoimhneil agus gu fìrinneach rium; na h-adhlaic mi, guidheam ort, 'san Eiphit.

30 Ach luidhidh mi maille re m' aithreachaibh: agus giùlainidh tu mi mach as an Eiphit, agus adhlaichidh tu mi 'nan àit'adhlaic-san. Agus thubhairt esan, Ni mi mar a thubhairt thu.

31 Agus thubhairt e, Mionnaich dhomh: agus mhionnaich e dha. Agus chrom Israel e féin air ceannadhairt na leapach.

CAIB. XLVIII.

AGUS 'an déigh nan nithe sin, dh'innis *neach* do Ioseph, Feuch, tha t'athair tinn: agus thug e leis a dhà mhac, Manaseh agus Ephraim.

2 Agus dh'innis *neach* do Iacob, agus thubhairt e, Feuch, tha do mhac Ioseph a' teachd a' t' ionnsuidh: agus neartaich Israel e féin, agus shuidh e air an leabaidh.

3 Agus thubhairt Iacob re Ioseph, Dh'fhoillsich Dia uile-chumhachdach e féin dhomhsa aig Luds ann an tìr Chanaain, agus bheannaich e mi,

4 Agus thubhairt e rium, Feuch, ni mise sìolmhar agus lìonmhor thu, agus ni mi thu a'd' choi'-thional chinneach[w], agus bheir mi am fearann so do d'shliochd a'd' dhéigh, mar sheilbh shiorruidh.

5 Agus a nis do dhithis mhac, Ephraim agus Manaseh, a rugadh dhuit ann an tìr na h-Eiphit, mun d'thàinig mis' a't' ionnsuidh do'n Eiphit, *is* leamsa iad; mar Reuben agus Shimeon, bithidh iad leamsa.

6 Agus bithidh do shliochd, a ghineas tu 'nan déigh, leat féin: a réir ainm am bràithre goirear iad 'nan seilbh féin.

7 Agus air mo shon-sa dheth, 'nuair a thàinig mi o Phadan, fhuair Rachel bàs agam ann an tìr Chanaain, air an t-slighe, 'nuair nach *robh* fathast ach astar goirid re teachd gu h-Ephrat: agus dh'adhlaic mi 'n sin i air an t-slighe gu h-Ephrat; 's *e* sin Betlehem.

8 Agus chunnaic Israel mic Ioseiph, agus thubhairt e, Cò iad sin?

[r] *dh'atharraich e iad.* [s] *tachairidh.* [t] *codacha.* [u] *shliasaid.* [w] *sluaigh.*

9 Agus thubhairt Ioseph r'a athair, *'S iàd* mo mhic-sa iad, a thug Dia dhomh 'an so: agus thubhairt e, Thoir a'm' ionnsuidh iad, guidheam ort, agus beannaichidh mi iad.

10 Agus bha sùilean Israeil trom le h-aois, air chor nach bu léir dha *gu math:* agus thug e 'm fagus da iad, agus phòg e iad, agus ghabh e 'na ghlacaibh iad.

11 Agus thubhairt Israel re Ioseph, Cha do shaoil mi gu'm faicinn do ghnùis, agus feuch, nochd Dia dhomh mar an ceudna do shliochd.

12 Agus thug Ioseph a mach iad o eadar a ghlùinean, agus chrom se e féin le aghaidh gu làr.

13 Agus ghabh Ioseph iad le chéile, Ephraim 'na làimh dheis o làimh chli Israeil, agus Manaseh 'na làimh chli o làimh dheis Israeil; agus thug e 'm fagus da *iad*.

14 Agus shìn Israel a mach a làmh dheas, agus chuir e *i* air ceann Ephraim, am *mac* a b'òige, agus a làmh chli air ceann Mhanaseih: stiuir e a làmha gu seòlta; oir b'e Manaseh an ceud-ghin.

15 Agus bheannaich e Ioseph, agus thubhairt e, Gu'n deanadh Dia, 'an làthair an do ghluais m'aithreacha Abraham agus Isaac, an Dia a bheathaich mi ré mo bheatha uile gus an là'n diugh,

16 An t-aingeal a shaor mi o gach olc, na leinibh a bheannachadh; agus ainmichear m'ainmsa orra, agus ainm m'aithreacha Abrahaim agus Isaaic: agus mar iasg *na mara* fàsadh iad lìonmhor 'am meadhon na talmhainn.

17 Agus an uair a chunnaic Ioseph gu'n do chuir athair a làmh dheas air ceann Ephraim, cha do thaitinn e ris: agus chum e suas làmh athar, a chum a h-atharrachadh o cheann Ephraim gu ceann Mhanaseih.

18 Agus thubhairt Ioseph r'a athair, Ni h-ann mar sin, athair: oir *is* e so an ceud-ghin; cuir do làmh dheas air a cheann.

19 Agus dhiùlt athair, agus thubhairt e, Ta fhios agam, a mhic, ta fhios agam; bithidh esan cuideachd 'na shluagh, agus fàsaidh e mar an ceudna mòr: ach gu deimhin bithidh a bhràthair a's òige ni's mò na e, agus bithidh a shliochd 'nan iomadaidh[x] chinneach.

20 Agus bheannaich e iad air an là sin, ag ràdh, Ionnad-sa beannaichidh Israel, ag ràdh, Gu deanadh Dia thu mar Ephraim, agus mar Mhanaseh: agus chuir e Ephraim roimh Mhanaseh.

21 Agus thubhairt Israel re Ioseph, Feuch, a taims' a' faghail a' bhàis; ach bithidh Dia maille ribhse, agus bheir e rìs sibh gu dùthaich bhur n-aithreacha.

22 Agus thug mise dhuit aon chuid-roinne thar do bhràithrean, a bhuin mi mach a làimh an Amoraich le m' chloidheamh agus le m' bhogha.

CAIB. XLIX.

AGUS ghairm Iacob air a mhic, agus thubhairt e, Cruinnichibh sibh féin 'an ceann a chéile, chum as gu'n innis mi dhuibh ciod a tharlas dhuibh 'sna laithibh deireannach.

2 Cruinnichibh sibh féin 'an ceann a chéile, agus cluinnibh, a mhaca Iacoib; agus éisdibh re h-Israel bhur n-athair.

3 A Reubein, *is* tu mo cheud-ghin, mo threise, agus toiseach mo neirt, òirdheirceas[y] àrd-inbhe[z], agus òirdheirceas cumhachd.

4 Neo-sheasmhach[a] mar uisge, cha d'thoir thu barrachd, do bhrì gu'n deachaidh tu suas do leabaidh t' athar: 'an sin thruaill thu i; chaidh e suas do m' uirigh.

5 *Is* bràithre Simeon, agus Lebhi: *tha* innil aingidheachd 'nan àitibhcomhnuidh[b].

6 'Nan dìomhaireachd[c] na d'thigeadh m'anamsa; r'an coi'thional na bitheadh m' onoirs' air a h-aonadh: oir 'nan corruich mharbh iad duine, agus 'nam féin-thoil leag iad sìos balla.

7 Mallalchte *gu'n robh* an corruich, oir *bha i* garg; agus am fearg, oir bha i ain-iochdmhar: roinnidh mi iad ann an Iacob, agus sgaoilidh[d] mi iad ann an Israel.

8 A Iudaih, molaidh do bhràithrean thusa; *bithidh* do làmh 'am muineal do naimhde: cromaidh clann t'athar iad féin sìos a'd' làthair.

9 *Is* cuilean leòmhain Iudah; o'n chobhartaich[e], a mhic, chaidh tu suas: chrom se e féin sìos, chrùb e mar leòmhan, agus mar sheann leòmhan; cò dhùisgeas suas e?

10 Cha dealaich an t-slat-rìoghail re Iudah, no lagh-thabhartair o ea-

[x] *mòran.* [y] *barrachd.* [z] *mòrachd.* [a] *Atmhor.* Eabh.
[b] is *innil foirneirt an comhairlean aingidh r'a chéile.* [c] *dìùbhras.*
[d] *sgapaidh.* [e] *o'n chreich.*

dar a chosa, gus an d'thig Siloh, agus dha-san géillfidh na slòigh[f]:

11 A' ceangal a shearraich ris an fhìneamhain, agus loth asail ris an fhìneamhain thaghta; nigh e eudach 'am fìon, agus a thrusgan 'am fuil nam fìon-dhearc.

12 Bithidh a shùilean ni's deirge na fìon, agus fhiacla ni's gile na bainne[g].

13 Gabhaidh Sebulun còmhnuidh aig caladh a' chuain, agus *bithidh* e air son calaidh long; agus *bithidh* eir-thir[h] gu nuig Sidon.

14 *Is* asal làdair Isachar, a' crùbadh sios eadar dhà eallaich[i].

15 Agus chunnaic e gu'm *bu mhath* an nì fois, agus gu'*n robh* am fearann taitneach; agus chrom e ghuala gu iomchar, agus rinneadh e 'na sheirbhiseach do chìs.

16 Bheir Dan breth air a shluagh, mar aon do threubhaibh Israeil.

17 Bithidh Dan 'na nathair air an ròd, 'na nathair-nimhe air an t-slighe, a theumas sàiltean an eich, air chor as gu'n tuit a mharcaich 'an coinneamh a chùil.

18 Re d' shlàinte dh'fheith mise, O Thighearna.

19 Gad, bheir, buidheann buaidh air: ach bheir esan buaidh fa dheireadh.

20 A mach a h-Aser *bithidh* aran-san reamhar, agus bheir e uaith sògh rìoghail.

21 *Is* eilid air a leigeadh fuasgailte Naphtali; bheir e focail thaitneach uaith.

22 *Is* geug thorrach Ioseph, geug thorrach làimh re tobar, aig am bheil a meanglain a' sgaoileadh thar a' bhalladh.

23 Chràidh na fir-bhogha gu geur e, agus thilg iad *air*, agus dh'fhuathaich iad e.

24 Ach dh'fhan a bhogha 'n *a* neart, agus rinneadh gairdeana[k] a làmh làdair le làmhaibh *Dé* chumhachdaich Iacoib; (uaithe sin tha 'm buachaille, cloch Israeil).

25 *Eadhon* le Dia t-athar, a ni còmhnadh leat, agus leis an Uile-chumhachdach, a bheannaicheas thu le beannachdaibh néimh o'n àirde, beannachdaibh na doimhne shìos, beannachdaibh nan cìoch, agus na bronn.

26 Thug beannachda t-athar barrachd air beannachdaibh mo shinnseara, gu nuig foir-iomall[l] nan sliabh sìorruidh; bithidh iad air ceann Ioseiph, agus air mullach a chinn-san a sgaradh o bhràithribh.

27 Ni Beniamin fiadhach mar mhadadh-alluidh: sa'-mhadainn ithidh e chobhartach[m], agus 'san fheasgar roinnidh e chreach.

28 *Is* iad sin uile dà threubh dheug Israeil: agus '*s e* so an ni a labhair an athair riu, agus bheannaich e iad; gach aon ac' a réir a bheannachaidh, bheannaich e iad.

29 Agus dh'àithn e dhoibh, agus thubhairt e riu, Cruinnichear mise chum mo dhaoine: adhlaicibh mi maille re m'aithreachaibh 'san uaimh a *ta* ann an achadh Ephroin an Hiteich,

30 'San uaimh a *ta* ann an achadh Mhachpelaih, a *ta* fa chomhair Mhamre, ann an tìr Chanaain, a cheannaich Abraham maille ris an achadh o Ephron an t-Hiteach, mar sheilbh àit'-adhlaic.

31 ('An sin dh'adhlaic iad Abraham agus Sarah a bhean; 'an sin dh'adhlaic iad Isaac agus Rebecah a bhean; agus 'an sin dh'adhlaic mise Leah).

32 Cheannaicheadh an t-achadh, agus an uaimh a *ta* ann, o chloinn Het.

33 Agus an uair a chrìochnaich Iacob àitheanta thoirt d'a mhic, chruinnich e chosan suas do'n leabaidh, agus chaochail[n] e, agus chruinnicheadh e chum a dhaoine.

CAIB. L.

AGUS thuit Ioseph air aghaidh athar, agus ghuil e air, agus phòg se e.

2 Agus dh'àithn Ioseph d'a sheirbhisich na léighean[o] spìosraidh chur[p] air corp athar: agus chuir na léighean spìosraidh air Israel.

3 Agus choi'-lionadh air a shon dà-fhichead là (oir mar so coi'-lionar lài na muinntir sin air an cuirear spìosraidh;) agus rinn na h-Eiphitich bròn air a shon deich is tri fichead là.

4 Agus an uair a chaidh lài a bhròin thairis, labhair Ioseph re teaghlach Pharaoih, ag ràdh, A nis ma fhuair mi deagh-ghean 'nar sùilibh, labhraibh, guidheam oirbh, ann an cluasaibh Pharaoih, ag ràdh,

[f] *d'a ionnsuidh-san bithidh cruinneachadh nam pobul.* [g] *Bithidh a shùilean dearg le fìon, agus fhiacla geal le bainne.* [h] *iomall.* [i] *uallaich.* [k] *rìgheach.* [l] *miann, deigh.* Eabh. [m] *am fiadhach.* [n] *dh'eug.* [o] *lighichean.* [p] *embalm.* Sasg.

5 Ghabh m'athair mionnan diom,
ag ràdh, Feuch, *a ta* mis' a' faghail
a' bhàis[q]: a'm' uaigh a chladhaich
mi dhomh féin ann an tìr Chanaain,
'an sin adhlaicidh tu mi. A nis uime
sin leig dhomh dol suas, guidheam
ort, agus m' athair adhlac, agus thig
mi rìs.
6 Agus thubhairt Pharaoh, Falbh
suas, agus adhlaic t-athair, a réir
mar a ghabh e mionnan dìot.
7 Agus chaidh Ioseph suas a dh'
adhlac athar: agus maille ris chaidh
seirbhisich Pharaoih suas uile, sean-
airean a thighe, agus uile sheanair-
ean tìre na h-Eiphit,
8 Agus teaghlach Ioseiph uile, agus
a bhràithrean, agus teaghlach athar:
a mhàin dh'fhàg iad an clann bheag,
agus an caoraich, agug am buar[r],
'am fearann Ghosein.
9 Agus chaidh suas maille ris, ar-
aon carbadan agus marc-shluagh: a-
gus bha chuideachd ro-mhòr.
10 Agus thàinig iad gu h-urlar-
bualaidh Ataid, a *tha* 'n taobh thall
do Iordan; agus rinn iad bròn 'an sin
le caoidh mhòir agus ro-chràitich[s]:
agus rinn e bròn air son athar seachd
làì.
11 Agus an uair a chunnaic luchd-
àiteachaidh na tìre, na Canaanaich,
am bròn ann an urlar Ataid, thubh-
airt iad, *Is* doilgheasach am bròn so
do na h-Eiphitich: uime sin thug-
adh Abel-misraim mar ainm air, a
tha 'n taobh thall do Iordan.
12 Agus rinn a mhic dha mar a
dh' àithn e dhoibh:
13 Oir ghiùlain a mhic e do thìr
Chanaain, agus dh' adhlaic iad e ann
an uaimh achaidh Mhachpelaih, a
cheannaich Abraham maille ris an a-
chadh mar sheilbh àit'-adhlaic, o E-
phron an t-Hiteach, fa chomhair
Mhamre.
14 Agus phill Ioseph do 'n Eiphit,
e féin agus a bhràithrean, agus iad-
san uil' a chaidh suas maille ris a
dh'adhlac athar, 'an déigh dha athair
adhlac.
15 Agus an uair a chunnaic brài-
threan Ioseiph gu'n d'fhuair an ath-
air bàs, thubhairt iad, Theagamh gu
'n d' thoir Ioseph fuath dhuinn, agus
gu 'n dìol e gu cinnteach oirn an
t-olc sin uile a rinn sinn air.
16 Agus chuir iad teachdairean
gu Ioseph, ag ràdh, Dh'àithn t-ath-
air mun d'fhuair e bàs, ag ràdh,
17 Mar so their sibh re Ioseph,
Math[t], guidheam ort a nis, eucoir[u]
do bhràithrean, agus am peacadh, do
bhrìgh gu'n d' rinn iad olc ort: agus
a nis, guidheam ort, math eucoir
sheirbhiseach Dhé t-athar. Agus
ghuil Ioseph an uair a labhair iad
ris.
18 Agus chaidh a bhràithre mar
an ceudna, agus thuit iad sìos 'na
làthair, agus thubhairt iad, Feuch,
is seirbhisich dhuit sinne.
19 Agus thubhairt Ioseph riu', Na
biodh eagal oirbh; oir *am bheil*
mise 'n àite Dhé?
20 Agus d' ar taobh-sa, shun-
raich[w] sibh olc a'm' aghaidh; *ach*
shunraich Dia sin a chum maith, a
chum, mar air an là 'n diugh, gu'n
tearnadh e mòr shluagh beo.
21 A nis uime sin na biodh eagal
oirbh: altrumaidh[x] mise sibh, agus
bhur clann bheag. Agus thug e co'-
fhurtachd dhoibh, agus labhair e gu
caoimhneil riu.
22 Agus ghabh Ioseph còmhnuidh
'san Eiphit, e féin agus teaghlach a-
thar: agus bha Ioseph beo ceud agus
deich bliadhna.
23 Agus chunnaic Ioseph clann
Ephraim, do'n treas *ginealach*:
thogadh suas mar an ceudna clann
Mhachir mhic Mhanaseih air glùin-
ibh Ioseiph.
24 Agus thubhairt Ioseph r'a
bhràithribh, *A ta* mis' a' faghail a'
bhàis: ach amhaircidh Dia gu cinnt-
each oirbhse[y], agus bheir e mach
sibh as an fhearann so do'n fhearann
a mhionnaich e do Abraham, do
Isaac, agus do Iacob.
25 Agus ghabh Ioseph mionnan
do chloinn Israeil, ag ràdh, Amhairc-
idh Dia gu cinnteach oirbhse, agus
giùlainidh sibh mo chnàmh-sa suas
as so.
26 Agus fhuair Ioseph bàs, agus
e ceud agus deich bliadhna dh' aois:
agus chuir iad spìosraidh air, agus
chuireadh ann an ciste-mhairbh e
'san Eiphit.

[q] *ta mise dlù do'n bhàs.* [r] *crodh.* [s] *ro-ghoirt.* [t] *Maith, lagh.* [u] *ea-coir.* [w] *dhealbh, smuainich.* [x] *àraichidh.* [y] *fiosraichidh Dia gu cinnteach sibhse.*

ECSODUS.

CAIB. I.

A NIS *is* iad so ainmeanna chloinn Israeil, a thàinig do'n Eiphit; thàinig gach duine agus a theaghlach maille re Iacob:

2 Reuben, Simeon, Lebhi, agus Iudah,

3 Isachar, Sebulun, agus Beniamin,

4 Dan, agus Naphtali, Gad, agus Aser:

5 Agus na h-anman uile a thàinig a mach a leasraidh Iacoib, bu deich agus tri fichead anam iad; oir bha Ioseph 'san Eiphit *a cheana*.

6 Agus fhuair Ioseph bàs, agus a bhràithrean uile, agus an ginealach[a] sin uile.

7 Agus bha clann Israeil siolmhar, agus dh'fhàs iad gu mòr, agus rinneadh lìonmhor iad, agus chinn[b] iad ro-chumhachdach; agus lìonadh an tir leo.

8 A nis dh'éirich righ ùr air an Eiphit, do nach b'aithne Ioseph.

9 Agus thubhairt e r'a shluagh, Feuch, tha sluagh chloinn Israeil ni's lìonmhoire agus ni's cumhachdaiche na sinne.

10 Thigibh, buineamaid gu seòlta[c]: an t-eagal gu'm fàs iad lìonmhor, agus gu'n tachair e, 'nuair a dh'éireas cogadh, gu'n gabh iadsan mar an ceudna le'r naimhdibh-ne, agus gu'n cog iad[d] nar n'aghaidh, agus gu'n d'théid iad a mach as an tir.

11 Uime sin chuir iad maighstirean-oibre[e] orra, chum an sàrachadh le'n eallachaibh[f]. Agus thog iad bailtean-ionmhais[g] do Pharaoh, Pitom agus Raamses.

12 Ach mar is mò a shàraich siad iad, 's ann is mò a rinneadh iadsan lìonmhor agus a dh'fhàs iad. Agus bha iad fuidh dhoil-gheas[h] air son chloinn Israeil.

13 Agus thug na h-Eiphitich air cloinn Israeil seirbhis a dheanamh le cruadhas[k].

14 Agus rinn iad am beatha searbh dhoibh le daorsa chruaidh, ann am moirtear, agus ann an clachaibh-creadha, agus anns gach gnè oibre 'sa' mhachair: bha an obair uile, anns an d-thug iad orra obair a dheanamh, le cruadhas.

15 Agus labhair righ na h-Eiphit re mnaibh-glùine nan Eabhruidheach (*b'e* ainm a h-aon diubh Siphrah, agus ainm na té eile Puah;)

16 Agus thubhairt e, 'Nuair a ni sibh gnìomh mnà-glùine do na mnaibh Eabhruidheach, agus a chi sibh *iad* air na stòlaibh[l]; ma's mac *a bhios ann*, 'an sin marbhaidh sibh e, ach ma's nighean *a bhios ann* bithidh si beo.

17 Ach bha eagal Dé air na mnaibh-glùine, agus cha d'rinn iad mar a dh'àithn righ na h-Eiphit dhoibh, ach ghleidh iad a' chlann mhac beo.

18 Agus ghairm righ na h-Eiphit air na mnaibh-glùine, agus thubhairt e riu, C'ar son a rinn sibh an ni so, agus a ghleidh sibh a' chlann mhac beo?

19 Agus thubhairt na mnài-ghlùine re Pharaoh, A chionn nach *'eil* na *mnài* Eabhruidheach mar na mnài Eiphiteach: oir *tha* iad féin beothail[m], agus air an aisead mu'n d'thig na mnai-ghlùine a steach d'an ionnsuidh.

20 Uime sin bhuin Dia gu math ris na mnaibh-glùine: agus rinneadh an sluagh lìonmhor, agus dh'fhàs iad ro-chumhachdach.

21 Agus a chionn gu'n robh eagal Dé air na mnaibh-glùine, rinn e tighean dhoibh.

22 Agus thug Pharaoh àithne[n] d'a shluagh uile, ag ràdh, Gach mac a bheirear tilgidh sibh 'san abhainn, agus gach nighean gleidhidh sibh beo.

CAIB. II.

A GUS chaidh duine do thigh Lebhi, agus ghabh e nighean de Lebhi *'na mnaoi*.

2 Agus dh'fhàs a' bhean torrach, agus rug i mac: agus an uair a

[a] *àl.* [b] *dh'fhàs.* [c] *glic.* [d] *gu'n dean iad cogadh.* [e] *cinn-oibre.* [f] *ualiachaibh, eiribh.* [g] *bailte-stòir.* [h] *im-cheist.* [k] *an-iochd, peineilteachd.* [l] *suidheachanaibh, cathraichibh.* [m] *tròma.* [n] *sparradh.*

chunnaic i gu'n *robh* e 'na leanabh tlachdmhor, dh'fholaich i e re thri mìosa.

3 Agus an uair nach b'urrainn i fholach ni b'fhaide, ghabh i dha cobhan cuilce[o], agus chuir i thairis[p] e le làthaich agus le pic[q], agus chuir i 'n leanabh ann: agus chuir i e 'sa' chuilc aig bruaich na h-aibhne.

4 Agus sheas a phiuthar am fad *uaith*, a dh'fhaicinn ciod a dheanta ris.

5 Agus thàinig nighean Pharaoih a nuas g'a nigheadh féin 'san abhainn, agus bha a maighdeana 'g imeachd re taobh na h-aibhne: agus an uair a chunnaic i 'n cobhan 'am measg na cuilce, chuir i a ban-oglach g'a thoirt *d'a h-ionnsuidh*.

6 Agus an uair a dh'fhosgail i *e*, chunnaic i 'n leanabh: agus feuch, ghuil an naoidhean. Agus ghabh i truas ris, agus thubhairt *i*, *Is aon* so do chloinn nan Eabhruidheach.

7 'An sin thubhairt a phiuthar re nighean Pharaoih, An d'théid mis', agus an gairm mi dhuit banaltrum do na mnaibh Eabhruidheach, a chum as gu'n altrum i 'n leanabh dhuit?

8 Agus thubhairt nighean Pharaoih ria, Falbh. Agus chaidh a' mhaighdean, agus ghairm i màthair an leinibh.

9 Agus thubhairt nighean Pharaoih ria, Thoir an leanabh so leat, agus altrum dhomhsa e, agus bheir mi *dhuit* do thuarasdal. Agus ghabh a' bhean an leanabh, agus dh'altrum i e.

10 Agus dh'fhàs an leanabh, agus thug i e dh'ionnsuidh nighinn Pharaoih, agus bha e 'na mhac dh'i Agus thug i Maois mar ainm air: agus thubhairt i, A chionn as an uisge gu'n do tharruing mi mach e.

11 Agus tharladh anns na laithibh sin, an uair a dh'fhàs Maois suas, gu 'n deachaidh è mach a dh'ionnsuidh a bhràithrean, agus gu'n d'amhairc e air an eallachaibh: agus chunnaic e Eiphiteach a' bualadh Eabhruidhich aon d'a bhràithribh.

12 Agus dh'amhairc e 'n taobh so agus an taobh ud, agus an uair a chunnaic e nach *robh aon* duine ann, mharbh e 'n t-Eiphiteach, agus dh' fholaich e 'sa' ghaineamh e.

13 Agus an uair a chaidh e mach an dara[r] là, feuch, *bha* dithis do na h-Eabhruidhich a' strì r'a chéile: agus thubhairt e ris-san a rinn an eucoir, C'ar son a bhuaileas tu do choimhearsnach[s]?

14 Agus thubhairt e, Cò rinn thusa a'd' uachdaran agus a'd' bhreitheamh oirnne? am miann leat mis' a mharbhadh, mar a mharbh thu 'n t-Eiphiteach? agus ghabh Maois eagal, agus thubhairt e, Gu cinnteach tha 'n ni so aithnichte.

15 A nis an uair a chuala Pharaoh an ni so, dh'iarr e Maois a mharbhadh. Ach theich Maois o aghaidh Pharaoih, agus ghabh e còmhnuidh ann an tìr Mhidiain; agus shuidh e sìos làimh re tobar.

16 A nis bha aig sagart Mhidiain seachdnar nighean: agus thàinig iad agus tharruing iad *uisge*, agus lìon iad na h-amair a thoirt uisge do threud an athar.

17 Agus thàinig na buachaillean agus dh'fhuadaich iad air falbh iad: ach sheas Maois suas agus chuidich e leo, agus thug e uisge d'an treud.

18 Agus an uair a thàinig iad gu Reuel an athair, thubhairt e, Cionnus a thàinig sibh co luath an diugh?

19 Agus thubhairt iad, Shaor Eiphiteach sinn a làimh nam buachaillean, agus mar an ceudna tharruing e uisge gu leòr dhuinn, agus thug e uisge do'n treud.

20 Agus thubhairt esan r'a nigheanaibh, Agus c' àit' *am bheil e?* C'ar son a dh'fhàg sibh an duine? Gairmibh air, a chum's gu'n ith e aran.

21 Agus bha Maois toileach còmhnuidh ghabhail maille ris an duine: agus thug e Siporah a nighean do Mhaois *mar mhnaoi*.

22 Agus rug i mac *dha*, agus thug e Gersom mar ainm air: oir thubhairt e, Bha mi 'm choigreach ann an tìr aineoil[t].

23 Agus tharladh 'an ceann mòrain laithean, gu'n d'fhuair righ na h-Eiphit bàs, agus bha clann Israeil ag osnaich air son na daorsa, agus ghlaodh iad; agus thàinig an glaodh suas gu Dia, air son na daorsa.

24 Agus chuala Dia an osnaich, agus chuimhnich Dia a choi'-cheangal re h-Abraham, re h-Isaac, agus re Iacob.

25 Agus dh'amhairc Dia air cloinn Israeil, agus dh'fhiosraich se iad.

CAIB. III.

A NIS bha Maois a' gleidheadh treud Ietro athar-céile, sagairt

[o] *ciste luachrach.* [p] *chòmhdaich, shlìob, spairt i.* [q] *bìgh.*
[r] *darna.* [s] *chompanach.* [t] *ann an dùthaich choimhich.*

Mhidiain: agus thug e 'n treud gu
taobh cùil an fhàsaich, agus thàinig e
gu sliabh Dhé, gu Horeb.
2 Agus dh'fhoillsicheadh aingeal
an Tighearna dha ann an lasair
theine a meadhon pris: agus dh'
amhairc e, agus feuch, bha 'm preas
a' lasadh le teine, ach cha *robh* am
preas air a losgadh.
3 Agus thubhairt Maois, Tionn-
daidh' mi nis a leth-taobh, agus chi
mi 'n sealladh mòr so, c'ar son nach
'eil am preas air a losgadh.
4 Agus an uair a chunnaic an
Tighearna gu'n do thionndaidh e a
leth-taobh a dh'fhaicinn *sin*, ghairm
Dia air a meadhon a' phris, agus
thubhairt e, A Mhaois, a Mhaois.
Agus thubhairt esan, *Tha* mi 'n so.
5 Agus thubhairt e, Na d'thig am
fagus 'an so; cuir dhìot do bhròga
bhàrr do chos, oir an t-àit' am bheil
thu d' sheasamh, is talamh naomh e.
6 Thubhairt e mar an ceudna, *Is*
mise Dia t-athar, Dia Abrahaim, Dia
Isaaic, agus Dia Iacoib. Agus dh'
fholaich Maois aghaidh: oir bha
eagal air amharc air Dia.
7 Agus thubhairt an Tighearna,
Chunnaic mi gu cinnteach àmhghar
mo shluaigh a *ta* 'san Eiphit, agus
chuala mi 'n glaodh air son am
maighstirean-oibre: oir is aithne
dhomh an doilgheas.
8 Agus thàinig mi nuas g'an saor-
adh a làimh nan Eiphiteach, agus
g'an toirt suas a mach as an fhear-
ann sin, gu fearann math agus far-
suing, gu fearann a ta sruthadh le
bainne agus mil; gu àite nan Ca-
naanach, agus nan Hiteach, agus
nan Amorach, agus nam Peridseach,
agus nan Hibheach, agus nan Iebus-
ach.
9 A nis uime sin, feuch, tha
glaodh chloinn Israeil air teachd
a'm' ionnsuidhsa: agus mar an
ceudna chunnaic mi am fòireigin[u]
leis am bheil na h-Eiphitich 'g am
fòireigneadh.
10 Agus a nis thig, agus cuiridh
mi thu dh'ionnsuidh Pharaoih, a
chum as gu'n d'thoir thu mach mo
shluagh clann Israeil as an Eiphit.
11 Agus thubhairt Maois re Dia,
Cò mise, gu'n rachainn a dh'ionn-
suidh Pharaoih, agus gu'n d'thugainn
a mach clann Israeil as an Eiphit?
12 Agus thubhairt e, Bithidh mise
gu cinnteach leat; agus bithidh so
'na chomhara dhuit, gu'n do chuir
mise uam thu: 'nuair a bheir thu
mach an sluagh as an Eiphit, ni sibh
aoradh do Dhia air an t-sliabh so.
13 Agus thubhairt Maois re Dia,
Feuch, an uair a thig mi dh'ionn-
suidh cloinn Israeil, agus a their mi
riu, Chuir Dia bhur n-aithreacha
mise d'ar n'ionnsuidh; agus a their
iad rium, Ciod is ainm dha? Ciod a
their mi riu.
14 Agus thubhairt Dia re Maois,
IS MI AN TI A'S MI: Agus thu-
bhairt e, Mar so their thu re cloinn
Israeil, Chuir IS MI mise d'ar n-
ionnsuidh.
15 Agus thubhairt Dia thuill' air
so re Maois, Mar so their thu re
cloinn Israeil, Chuir an Tighearna
Dia bhur n-aithreacha, Dia Abra-
haim, Dia Isaaic, agus Dia Iacoib,
mise d'ar n-ionnsuidh: 's e so m'ainm
a chaoidh', agus 's e so mo chuimh-
neachan do gach uile ghinealach.
16 Imich agus cruinnich r'a chéile
seanairean Israeil, agus abair riu,
Dh'fhoillsich an Tighearna Dia bhur
n-aithreacha e féin dhomhsa, Dia
Abrahaim, Isaaic, agus Iacoib, ag
ràdh, Gu cinnteach dh'amhairc mi
oirbh, agus *chunnaic mi* an ni a
rinneadh oirbh 'san Eiphit.
17 Agus thubhairt mi, Bheir mi
suas sibh a h-àmhghar na h-Eiphit,
gu fearann nan Canaanach, agus nan
Hiteach, agus nan Amorach, agus
nam Peridseach, agus nan Hibheach,
agus nan Iebusach, gu fearann *a ta*
sruthadh le bainne agus mil.
18 Agus éisdidh iadsan re d' ghuth:
agus théid thu féin agus seanairean
Israeil, gu righ na h-Eiphit, agus
their sibh ris, Choinnich an Tigh-
earna Dia nan Eabhruidheach sinne:
agus a nis leig dhuinn, guidheamaid
ort, dol astar thri lathan do'n fhàs-
ach, chum as gu'n iobair sinn[w] do'n
Tighearn ar Dia.
19 Agus is deimhin leam nach
leig righ na h-Eiphit leibh imeachd,
cha leig *eadhon* le làimh làdair[x].
20 Agus sìnidh mis' a mach mo
làmh, agus buailidh mi 'n Eiphit le
m' iongantasan uile, a ni mi 'n a
meadhon: agus 'an déigh sin leigidh
e dhuibh imeachd.
21 Agus bheir mise do'n t-sluagh
so deagh-ghean[y] ann an sealladh nan
Eiphiteach: agus tarlaidh, 'nuair a
dh'fhalbhas sibh, nach falbh sibh fa-
lamh;
22 Ach iarraidh gach bean[z] o ban-

[u] *foirneart, ainneart.* [w] *gun d'thoir sinn ìobairt.* [x] ach *le làimh làdair.* [y] *fàbhor.* [z] *iarraidh gach bean 'n iasachd, no'n coingheall.*

chòimhearsnaich, agus o'n mhnaoi a bhios air aoidheachd 'na tigh, seudan[a] airgid, agus seudan òir, agus eudach: agus cuiridh sibh *iad* air bhur mic, agus air bhur nighean-aibh; agus creachaidh sibh na h-Eiphitich[b].

CAIB. IV.

AGUS fhreagair Maois, agus thubhairt e, Ach feuch, cha chreid iad mi, ni mò dh'éisdeas iad re m' ghuth: oir their iad, Cha do thaisbein[c] an Tighearn e féin dhuit.

2 Agus thubhairt an Tighearna ris, Ciod sin ann do làimh? Agus thubhairt esan, Slat.

3 Agus thubhairt e, Tilg air an làr i; agus thilg e air an làr i, agus rinneadh i 'na nathair: agus theich Maois roimpe.

4 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Cuir a mach do làmh, agus glac air a h-earr[d] i. Agus chuir e mach a làmh, agus rug e oirre, agus rinneadh slat dh'i 'na làimh.

5 Chum as gu'n creid iad gu'n d'fhoillsich an Tighearna Dia an aithreacha, Dia Abrahaim, Dia Isaaic, agus Dia Iacoib, e féin dhuit.

6 Agus thubhairt an Tighearn a thuill' air so ris, Cuir a nis do làmh a'd' bhroilleach; agus chuir e a làmh 'na bhroilleach: agus an uair a thug e mach i, feuch, bha a làmh lobhrach mar shneachda.

7 Agus thubhairt e, Cuir do làmh a ris a'd' bhroilleach; agus chuir e làmh a ris 'na bhroilleach, agus thug e mach a bhroilleach i, agus feuch, dh' iompaicheadh[e] i mar *a' chuid eile d' a* fheoil.

8 Agus tarlaidh, mur creid iad thu, agus mur éisd iad re guth a' cheud chomharaidh, gu'n creid iad guth a' chomharaidh dheireannaich.

9 Agus tarlaidh, mur creid iad mar an ceudna an dà chomhara sin, agus mur éisd iad re d' ghuth, gu'n gabh thu *cuid* a dh' uisge na h-aibhne, agus gu'n dòirt thu air an *talamh* thioram *e:* agus fàsaidh 'n t-uisg' a bheir thu as an abhainn, 'na fhuil air an *talamh* thioram.

10 Agus thubhairt Maois ris an Tighearna, O mo Thighearna, cha duine deas-chainnteach mi aon chuid roimhe so[f], no o'n àm 'san do labhair thusa re d' sheirbhiseach; do bhri' gu'm bheil mi mall ann an càinnt, agus mall ann an teangaidh.

11 Agus thubhairt an Tighearna ris, Cò a rinn beul an duine? no cò a rinn am balbh, no'm bodhar, no'n ti a chi, no'n dall? Nach mise an Tighearna?

12 A nis uime sin imich, agus bithidh mise le d' bheul, agus teagaisgidh mi dhuit ciod a their thu.

13 Agus thubhairt e, O mo Thighearna, cuir, guidheam ort, le làimh *an ti a* chuireas tu[g].

14 Agus las corruich an Tighearna 'n aghaidh Mhaois, agus thubhairt e, *Nach* e Aaron an Lebhitheach do bhràthair? tha fhios agam gu'n labhair esan gu math. Agus mar an ceudna, feuch, tha e teachd a mach a'd' choinneamh· agus an uair a chi e thu, bithidh e subhach 'na chridhe.

15 Agus labhraidh tusa ris, agus cuiridh tu focail 'na bheul: agus bithidh mise le d' bheul, agus le bheul-san, agus teagaisgidh mi dhuibh ciod a ni sibh.

16 Agus labhraidh esan air do shon-sa ris an t-sluagh: agus bithidh esan, bithidh *eadhon* esan dhuit 'an àite beoil, agus bithidh tusa dhasan 'an àite Dhé.

17 Agus gabhaidh tu 'n t-slat so ann do làimh, leis an dean thu comharan.

18 Agus dh'imich Maois agus phill e gu Ietro athair-céile, agus thubhairt e ris, Théid mi nis, agus pillidh mi chum mo bhràithrean a *ta* 'san Eiphit, agus chi mi 'm bheil iad fathast beo. Agus thubhairt Ietro re Maois, Imich 'an sìth.

19 Agus thubhairt an Tighearna re Maois ann am Midian, Imich, pill do'n Eiphit: oir tha na daoine *sin* uile marbh a bha 'g iarraidh t' anma.

20 Agus ghabh Maois a bhean, agus a mhic, agus chuir e iad air asal, agus phill e do thalamh na h-Eiphit. Agus ghabh Maois slat Dhé 'na làimh.

21 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, An uair a dh'imicheas tu chum pilltinn do'n Eiphit, thoir an aire[h] gu'n dean thu na h-iongantais *sin* uile, a chuir mis' ann ad làimh, 'am fianuis Pharaoih: ach cruadhaichidh mis' a chridhe, agus cha leig e leis an t-sluagh imeachd.

22 Agus their thu re Pharaoh, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, '*S* e Israel mo mhac, mo cheud-ghin.

23 Agus tha mi 'g ràdh riut, Leig le m' mhac imeachd, a chum as gu'n

[a] *soithichean.* Eabh. [b] *an Eiphit.* [c] *Cha d'fhoillsich.* [d] *earrball.* [e] *thionndadhadh.* [f] *o'n dé no 'n là roimhe sin.* [g] *a chi thu iomchuidh a chur.* [h] *faic.*

dean e seirbhis dhomh: agus ma dhiultas tu leigeadh [i] leis imeachd, feuch, marbhaidh mise do mhac-sa, *cadhon* do cheud-ghin.

24 Agus tharladh air an t-slighe 'san tigh-tàimh [k], gu'n do choinnich an Tighearn e, agus gu'n d'iarr e mharbhadh.

25 'An sin ghabh Siporah clach *gheur*, agus thimchioll-ghearr i roimh-chroicionn a mic, agus thilg i aig a chasaibh *e*, agus thubhairt *i*, Gu cinnteach *is* fear-pòsda fuileachdach dhomhsa thu.

26 Agus leig e uaith e: 'an sin thubhairt i, *Is* fear-pòsda fuileachdach *thu* air son an timchioll-ghearraidh.

27 Agus thubhairt an Tighearna re h-Aaron, Imich 'an coinneamh Mhaois do'n fhàsach. Agus dh'imich e, agus choinnich se e ann an sliabh Dhé, agus phòg se e.

28 Agus dh'innis Maois do Aaron uile bhriathran an Tighearn, a chuir uaith e, agus na comharan uile a dh'àithn e dha.

29 Agus chaidh Maois agus Aaron, agus chruinnich iad seanairean chloinn Israeil uile.

30 Agus labhair Aaron na briathran uile a labhair an Tighearna re Maois, agus rinn e na comharan ann an sealladh an t-sluaigh.

31 Agus chreid an sluagh: agus an uair *a* chual' iad gu'n d'amhairc an Tighearn air cloinn Israeil, agus gu 'm fac' e an àmhghar, 'an sin chrom iad an cinn, agus rinn iad aoradh.

CAIB. V.

AGUS 'na dhéigh sin chaidh Maois agus Aaron a steach, agus thubhairt iad re Pharaoh, Mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Leig le m' shluagh imeachd, a chum as gu'n cum [l] iad féisd [m] dhomhsa 'san fhàsach.

2 Agus thubhairt Pharaoh, Cò e an Tighearna, gu'n éisdinn-sa r'a ghuth a leigeadh le h-Israel imeachd? Cha 'n aithne dhomhs' an Tighearn, agus mar an ceudna cha leig mi le h-Israel imeachd.

3 Agus thubhairt iad, Dh'fhoillsich Dia nan Eabhruidheach e féin dhuinne [n]: leig leinn, guidheamaid ort, dol astar thri lài do'n fhàsach, a chum as gu'n ìobramaid do'n Tighearn ar Dia, an t-eagal gu'm buail e sinn [o] le plàigh, no leis a' chlaidheamh.

4 Agus thubhairt righ na h-Eiphit riu, C'ar son a ta sibhs', a Mhaois agus Aaroin, a' toirt air an t-sluagh sgur o'n oibribh? Rachaibh a chum bhur n-eallacha.

5 Agus thubhairt Pharaoh, Feuch, *a ta* sluagh na tìr' a nis lìonmhor, agus tha sibhs' a' toirt orra bhi 'nan tàmh o'n eallachaibh.

6 Agus dh'àithn Pharaoh air an là sin féin do mhaighstiribh-oibre an t-sluaigh, agus d' an luchd-riaghlaidh [p], ag ràdh,

7 Cha d'thoir sibh conlach tuille do'n t-sluagh a dheanamh chlacha-creadha mar roimhe so: rachadh iad agus cruinnicheadh iad conlach dhoibh féin.

8 Agus cuiridh sibh orra àireamh nan clacha-creadha a rinn iad roimhe: cha leig sibh sìos a' bheag dheth, oir tha iad dìomhanach; uime sin tha iad aig éigheach, ag ràdh, Rachamaid *agus* ìobramaid d'ar Dia.

9 Cuirear an obair ni's truime air na daoine, chum as gu'n saoraich iad innte; agus na h-earbadh iad a briathraibh dìomhain.

10 Agus chaidh maighstirean-oibre an t-sluaigh a mach, agus an luchd-riaghlaidh, agus labhair iad ris an t-sluagh, ag ràdh, Mar so tha Pharaoh ag ràdh, Cha d'thoir mi dhuibh conlach.

11 Rachaibh, gabhaibh dhuibh féin conlach far am feud sibh a fhaghail: gidheadh cha leigear sìos a' bheag do'r n-obair.

12 Uime sin sgaoileadh [q] an sluagh air feadh tìre na h-Eiphit uile, a chruinneachadh asbhuain [r], 'an àite conlaich.

13 Agus chuir na maighstirean-oibre thuige [s] *iad*, ag ràdh, Coi'-lionaibh bhur n-oibre chumta lathail [t], mar an uair a thugadh conlach dhuibh.

14 Agus bhuaileadh [u] luchd-riaghlaidh chloinn Israeil a chuir maighstirean-oibre Pharaoih os an ceann, *agus* dh'fhiosraicheadh dhiubh, C'ar son nach do choi'lion sibh bhur n-obair chumta ann an deanamh chlacha-creadha araon an dé agus an diugh, mar *a rinn sibh* roimhe?

15 'An sin thàinig luchd-riaghlaidh chloinn Israeil, agus ghlaodh iad re

[i] *leigeil.* [k] *tigh-òsda.* [l] *gleidh, dean.* [m] *fleadh, féill, cuirm.* [n] *ghairm Dia nan Eabhruidheach.* Eabh. [o] *tuit e oirn; coinnich e sinn.* [p] *an luchd-stiùbhraidh, an griobhan, am maoir.* [q] *sgapadh.* [r] *bunain, stailcnich.* [s] *chuige.* [t] *gnothuch an là 'na là.* [u] *ghabhadh air.*

Pharaoh, ag ràdh, C'ar son a bhuineas
tù air an dòigh so re d' sheirbhisich?
16 Cha 'n'eil conlach air a toirt do
d'sheirbhisich, agus 's e their iad ruinn,
Deanaibh clacha-creadha: agus feuch,
a ta do sheirbhisich air am bualadh;
ach is ann aig do shluagh féin a ta
choire.
17 Ach thubhairt esan, *Tha* sibh
dìomhanach, *tha sibh* dìomhanach:
uime sin their sibh, Rachamaid *agus*
ìobramaid do'n Tighearna.
18 Uime sin imichibh a nis, dean-
aibh obair; oir cha d'thoirear conlach
dhuibh, agus bheir sibh uaibh làn àir-
eamh nan clacha-creadha.
19 Agus chunnaic luchd-riaghlaidh
chloinn Israeil gu'm bu chruaidh *an
càs* anns *an robh* iad, agus e air a
ràdh *riu*, Cha bheagaich sibh *dad*
d'ar clachaibh-creadha, do'n obair
dhligheach lathail.
20 Agus choinnich iad Maois agus
Aaron, a sheas air an t-slighe [w], 'nuair
a thàinig iad a mach o Pharaoh.
21 Agus thubhairt iad riu, Gu'n
amhairceadh Dia oirbh, agus gu'n
d'thugadh e breth, do bhrìgh gu'n d'-
rinn sibh ar boladh gràineil 'an làthair
Pharaoih [x], agus 'an làthair a sheir-
bhiseach, a' cur claidheimh 'nan làimh
a chum sinne a mharbhadh.
22 Agus phill Maois a dh'ionn-
suidh an Tighearna, agus thubhairt e,
A Thighearna, c'ar son a bhuin thu
cho olc ris an t-sluagh so? c'ar son a
chuir thu uait mi?
23 Oir o'n àm a thàinig mi gu
Pharaoh a labhairt ann ad ainm, rinn
e olc do'n t-sluagh so; agus cha do
shaor thu idir do shluagh.

CAIB. VI.

AN sin thubhairt an Tighearna re
Maois, A nis chi thu ciod a ni
mi re Pharaoh: oir le làimh làdair
leigidh e leo imeachd, agus le làimh
làdair fuadaichidh e mach as a
dhùthaich iad.
2 Agus labhair Dia re Maois, agus
thubhairt e ris, *Is* mise an Tighearna.
3 Agus dh'fhoillsich mi mi féin do
Abraham, do Isaac, agus do Iacob, le
ainm an Dé uile-chumhachdaich, ach
le m'ainm Iehobhah cha robh mi aith-
nichte dhoibh.
4 Agus mar an ceudna dhaingnich
mi mo choi'-cheangal [y] riu, gu'n d'-
thugainn dhoibh talamh Chanaain,
talamh an cuairte, anns an robh iad
'nan coigrich.
5 Agus mar an ceudna chuala mi
osnaich chloinn Israeil, a ta na h-Ei-
phitich a' cumail ann an daorsa: agus
chuimhnich mi mo choi'-cheangal.
6 Uime sin abair re cloinn Israeil,
Is mise an Tighearna, agus bheir mi
sibh a mach o *bhi* fuidh eallachaibh
nan Eiphiteach, agus saoraidh mi
sibh o'n daorsa: agus fuasglaidh mi
sibh le gàirdean sìnt' a mach, agus le
breitheanasaibh mòra.
7 Agus gabhaidh mi sibh dhomh
féin mar shluagh, agus bithidh mi
dhuibh a'm' Dhia: agus bithidh fios
agaibh gur mise an Tighearna bhur
Dia, a ta 'gar toirt-sa [z] mach o *bhi*
fuidh eallachaibh nan Eiphiteach.
8 Agus bheir mi steach sibh a
dh'ionnsuidh an fhearainn a mhionn-
aich mi gu'n d'thugainn e do Abra-
ham, do Isaac, agus do Iacob; agus
bheir mi e dhuibhse mar oighreachd:
Is mise an Tighearna.
9 Agus labhair Maois mar sin re
cloinn Israeil: ach cha d'éisd iad re
Maois, tre chràdh spioraid, agus tre
dhaorsa chruaidh.
10 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
11 Imich a steach, labhair re Pha-
raoh righ na h-Eiphit, e a leigeadh
do chloinn Israeil dol a mach as a
dhùthaich.
12 Agus labhair Maois 'an làthair
an Tighearn, ag ràdh, Feuch, cha d'
éisd clann Israeil rium; cionnus ma
ta dh'éisdeas Pharaoh riumsa, aig
am bheil mo bhilean neo-thimchioll-
ghearrta?
13 Agus labhair an Tighearna re
Maois, agus re h-Aaron, agus thug
e dhoibh àithne [a] a chum cloinn Is-
raeil, agus a chum Pharaoih righ na
h-Eiphit, clann Israeil a thoirt a
mach a talamh na h-Eiphit.
14 *'S* iad sin ceannardan thighean
an aithreacha: mic Reubein ceud-
ghin Israeil; Hanoch, agus Pallu,
Hesron, agus Carmi: *'s* iad sin
teaghlaichean Reubein.
15 Agus mic Shimeoin; Gemuel,
agus Iamin, agus Ohad, agus Iachin,
agus Sohar, agus Saul mac Ban-
chanaanaich: *'s* iad sin teaghlaichean
Shimeoin.
16 Agus *'s* iad sin ainmeanna
mhac Lebhi, a réir an ginealacha;
Gerson, agus Cohat, agus Merari;
agus *b'iad* bliadhnacha beatha Lebhi
ceud agus seachd bliadhna deug 'ar
fhichead.
17 Mic Ghersoin; Libni, agus
Simi, a réir an teaghlaichean.

[w] *'nan coinneamh.* Eabh. [x] *ann an sùilibh Pharaoih.* Eabh.
[y] *a mo chùmhnant.* [z] *'gar tabhairt.* [a] *ordugh.*

18 Agus mic Chohait; Amram, agus Idshar, agus Hebron, agus Udsiel: agus *b'iad* bliadhnacha beatha Chohait ceud agus tri bliadhna deug 'ar fhichead.

19 Agus mic Mherari; Mahali agus Musi: '*s* iad sin teaghlaichean Lebhi, a réir an ginealacha.

20 Agus ghabh Amram Iochebed piuthar-athar dha féin 'na mnaoi; agus rug i dha Aaron agus Maois: agus *b'iad* bliadhnacha beatha Amraim ceud agus seachd bliadhna deug 'ar fhichead.

21 Agus mic Idshair; Corah, agus Nepheg, agus Sichri.

22 Agus mic Udsieil; Misael, agus Elsaphan, agus Sitri.

23 Agus ghabh Aaron Eliseba nighean Aminadaib, piuthar Naasoin, dha féin 'na mnaoi; agus rug i dha Nadab agus Abihu, Eleasar agus Itamar.

24 Agus mic Choraih; Asir, agus Elcanah, agus Abiasaph: '*s* iad sin teaghlaichean nan Corhach.

25 Agus ghabh Eleasar mac Aaroin *aon* do nigheanaibh Phutieil dha féin 'na mnaoi; agus rug i dha Phinehas: '*s* iad sin ceannardan aithreacha nan Lebhitheach, a réir an teaghlaichean.

26 '*S iad* so an t-Aaron agus am Maois ud, ris an d'thubhairt an Tighearna, Thugaibh a mach clann Israeil a talamh na h-Eiphit, a réir an slògh [b].

27 '*S iad* so iadsan a labhair re Pharaoh righ na h-Eiphit, a chum clann Israeil a thoirt a mach as an Eiphit: '*s iad* so am Maois agus an t-Aaron ud.

28 Agus tharladh 'san là air an do labhair an Tighearna re Maois ann an tìr na h-Eiphit,

29 Gu'n do labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh, *Is* mise an Tighearna; labhair thusa re Pharaoh righ na h-Eiphit gach *ni* a their mi riut.

30 Agus thubhairt Maois 'an làthair an Tighearna, Feuch, a ta mise neo-thimchioll-ghearrt' a'm' bhilibh, agus cionnus a dh'éisdeas Pharaoh rium?

CAIB. VII.

AGUS thubhairt an Tighearna re Maois, Feuch, rinn mi thu a'd' dhia do Pharaoh; agus bithidh do bhràthair Aaron 'na fhàidh agad.

2 Labhraidh tusa gach *ni* a dh'àithneas mise dhuit; agus labhraidh Aaron do bhràthair re Pharaoh, esan a chur cloinn Israeil a mach as a thìr.

3 Agus cruadhaichidh mise cridhe Pharaoih, agus ni mi mo chomharan agus m'iongantasan [c] lìonmhor ann an tìr na h-Eiphit.

4 Ach cha 'n éisd Pharaoh ribh, agus leagaidh mise mo làmh air an Eiphit, agus bheir mi mach m'armailtean, *agus* mo shluagh clann Israeil, a tìr na h-Eiphit, le breitheanasaibh móra.

5 Agus bithidh fios aig na h-Eiphitich gur mise an Tighearna, 'nuair a shìneas mi mach mo làmh air an Eiphit, agus a bheir mi mach clann Israeil o *bhi* 'nam measg.

6 Agus rinn Maois agus Aaron mar a dh'àithn an Tighearna dhoibh, mar sin rinn iad.

7 Agus *bha* Maois ceithir fichead bliadhna dh'aois, agus Aaron ceithir fichead agus tri bliadhna dh'aois, an uair a labhair iad re Pharaoh.

8 Agus labhair an Tighearna re Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh,

9 'Nuair a labhras Pharaoh ribh, ag ràdh, Nochdaibh iongantas [d] air bhur son féin: 'an sin their thu re h-Aaron, Gabh do shlat, agus tilg sìos *i* 'an làthair Pharaoih, *agus* fàsaidh i 'na nathair.

10 Agus chaidh Maois agus Aaron a steach a dh'ionnsuidh Pharaoih, agus rinn iad mar sin, mar a dh'àithn an Tighearna: agus thilg Aaron sìos a shlat 'an làthair Pharaoih, agus 'an làthair a sheirbhiseach, agus rinneadh i 'na nathair.

11 'An sin ghairm Pharaoh mar an ceudna air na daoine glice, agus air an luchd fiosachd: agus rinn mar an ceudna druidhean [e] na h-Eiphit mar sin le'n druidheachdaibh:

12 Oir thilg iad sìos gach duine a shlat, agus rinneadh iad 'nan nathraichibh: ach shluig slat Aaroin suas an slatan-sa.

13 Agus chruadhaicheadh cridhe Pharaoih, air chor as nach d'éisd e riu; mar a thubhairt an Tighearna.

14 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Chruadhaicheadh cridhe Pharaoih, tha e diùltadh leigeadh leis an t-sluagh falbh.

15 Imich-sa dh'ionnsuidh Pharaoih 'sa' mhadain, feuch, tha e dol a mach a dh'ionnsuidh an uisge, agus seasaidh tu 'na choinneamh air

[b] *a réir an armailtean.* [c] *mo mhìorbhuilean.* [d] *Taisbeinibh mìorbhuil.* [e] *draoidhean.*

bruaich na h-aibhne[f]; agus an t-slat
a thionndadhadh 'na nathair gabh-
aidh tu a'd' làimh.
16 Agus their thu ris, Chuir an
Tighearna Dia nan Eabhruidheach
mise a' t'ionnsuidh, ag ràdh, Leig le
m'shluagh imeachd, a chum as gu'n
dean iad seirbhis dhomhsa 'san fhàs-
ach: agus feuch, gus a so cha b'
àill leat éisdeachd.
17 Mar so tha'n Tighearn ag ràdh,
Ann an so aithnichidh tu gur mise
an Tighearna: feuch, buailidh mi
leis an t-slait a *ta* m'làimh, na h-
uisgeachan a *ta* 'san abhainn, agus
tionndadhar iad gu fuil.
18 Agus gheibh an t-iasg a *ta* 'san
abhainn bás, agus lobhaidh an abh-
ainn; agus bithidh gràin air na h-
Eiphitich uisge ól as an abhainn.
19 Agus labhair an Tighearna re
Maois, Abair re h-Aaron, Gabh do
shlat, agus sìn a mach do làmh air
uisgibh na h-Eiphit, air an aibhnibh,
air an sruthaibh, agus air an lochan-
aibh, agus air uile cho'-chruinneach-
adh an uisgeacha, chum as gu'm fàs
iad 'nam fuil; agus bithidh fuil air
feadh tìre na h-Eiphit uile, araon
ann an *soithichibh* fiodha, agus ann
an soithichibh cloiche.
20 Agus rinn Maois agus Aaron
mar sin, a réir mar a dh'àithn an
Tighearna, agus thog e suas an t-slat,
agus bhuail e na h-uisgeachan a *bha*
'san abhainn, ann an sealladh Pha-
raoih, agus ann an sealladh a sheir-
bhiseach: agus thionndadhadh na
h-uisgeachan uile a *bha* 'san abhainn,
gu fuil.
21 Agus fhuair an t-iasg, a *bha*
'san abhainn, bàs: agus lobh an
abhainn, agus cha b' urradh na h-
Eiphitich uisge òl as an abhainn:
agus bha'n fhuil ann an tìr na h-
Eiphit uile.
22 Agus rinn druidhean na h-Ei-
phit mar sin le'n druidheachdaibh:
agus chruadhaicheadh cridhe Pha-
raoih, agus cha d'éisd e riu, mar a
thubhairt an Tighearna.
23 Agus phill Pharaoh, agus
chaidh e d'a thigh; agus cha do
shocraich e chridhe air so cuid-
eachd.
24 Agus chladhaich na h-Eiphit-
ich uile timchioll na h-aibhne air són
uisge r'a òl: oir cha b'urrain[g] iad òl
a dh'uisge na h-aibhne.
25 Agus choi'-lionadh seachd
laithean 'an déigh do'n Tighearn an
abhainn a bhualadh.

CAIB. VIII.

AGUS thubhairt an Tighearna re
Maois, Falbh a dh'ionnsuidh
Pharaoih, agus abair ris, Mar so tha
'n Tighearna 'g ràdh, Leig le m'
shluagh imeachd, a chum as gu'n
dean iad seirbhis dhomh.
2 Agus ma dhiultas tu '*n* leigeadh
air falbh, feuch, buailidh mi do
chrìochan uile le losgannaibh:
3 Agus brùchdaidh an abhainn a
mach losgainn, agus théid iad suas,
agus thig iad a steach do d' thigh,
agus do d'sheòmar-leapach, agus air
uachdar do leapach[h], agus do thigh
do sheirbhiseach, agus air do shluagh,
agus do d' àmhuinnibh, agus do d'
amaraibh-fuinidh[i]:
4 Agus théid na losgainn suas ort
féin, agus air do shluagh, agus air do
sheirbhisich uile.
5 Agus thubhairt an Tighearna re
Maois, Abair re h-Aaron, Sìn a mach
do làmh le d' shlait os cionn nan
aibhnichean, os cionn nan allt, agus
os cionn nan lochan; agus thoir air
na losgannaibh dol suas air talamh
na h-Eiphit.
6 Agus shìn Aaron a mach a làmh
os cionn uisgeacha na h-Eiphit; agus
chaidh na losgainn suas, agus chòmh-
daich[k] iad talamh na h-Eiphit.
7 Agus rinn na druidhean mar sin
le 'n druidheachdaibh, agus thug iad
suas losgainn air talamh na h-Ei-
phit.
8 'An sin ghairm Pharaoh air
Maois agus air Aaron, agus thubhairt
e, Guidhibh air an Tighearna gu'n
d' thoir e air falbh na losgainn uam
féin, agus o m' shluagh; agus leigidh
mise leis an t-sluagh imeachd, a
chum as gu'n iobair iad do'n Tigh-
earna.
9 Agus thubhairt Maois re Pha-
raoh, Dean uaill tharum: c'uin a
ghuidheas mi air do shon, agus air
son do sheirbhiseach, agus air son do
shluaigh, gu'n cuirear as do na los-
gannaibh uait féin, agus o d' thigh-
ibh; air chor agus gu mair[l] iad a
mhàin 'san abhainn?
10 Agus thubhairt esan, Am mài-
reach. Agus thubhairt e, *Bithcadh*
e a réir t'fhocail; a chum as gu'm bi
fios agad nach '*eil* neach ann cos-
mhuil ris an Tighearn ar Dia.
11 Agus falbhaidh na losgainn

[f] *seasaidh tus' air bruaich na h-aibhn' air cheann dha teachd.*
[g] *cha b'urradh.* [h] *do leapa.* [i] *do d' sealaibh-fuinidh.*
[k] *chuibhrig, dh'fholaich.* [l] *gu'm fan, gu'm fàgar iad.*

uait féin, agus o d' thighibh, agus o d' sheirbhisich, agus o d' shluagh; a mhàin 'san abhainn mairidh iad.

12 Agus chaidh Maois agus Aaron a mach o Pharaoh; agus dh'éigh[m] Maois ris an Tighearn a thaobh nan losgann, a thug e 'n aghaidh Pharaoih.

13 Agus rinn an Tighearn a réir focail Mhaois: agus bhàsaich na losgainn as na tighibh, as na bailtibh, agus as na machraichibh.

14 Agus chruinnich iad r'a chéile 'nan dùnaibh iad; agus lobh an tìr[n].

15 Ach an uair a chunnaic Pharaoh gu'n robh fois ann, chruadhaich e chridhe, agus cha d'éisd e riu, mar a thubhairt an Tighearna.

16 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Abair re h-Aaron, Sin a mach do shlat, agus buail duslach[o] na talmhainn, a chum gu'm fàs e 'na mhialaibh air feadh tìre na h-Eiphit uile.

17 Agus rinn iad mar sin; oir shìn Aaron a mach a làmh le shlait, agus bhuail e duslach na talmhainn, agus rinneadh e 'na mhialan air duin' agus air ainmhidh[p]: rinneadh uile dhuslach na talmhainn 'na mhialaibh air feadh tìre na h-Eiphit uile.

18 Agus rinn na druidhean mar sin le'n druidheachdaibh a thoirt a mach mhial, ach cha b'urrainn iad; agus bha mialan air duine agus air ainmhidh.

19 'An sin thubhairt na druidhean re Pharaoh, '*S* e meur Dhé a th'ann: agus chruadhaicheadh cridhe Pharaoih, agus cha d' éisd e riu; mar a thubhairt an Tighearna.

20 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Eirich suas gu moch 'sa' mhadainn, agus seas 'an làthair Pharaoih, (feuch, tha e teachd a mach a dh'ionnsuidh an uisge) agus abair ris, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Leig le 'm shluagh imeachd, a chum as gu'n dean iad seirbhis dhomh.

21 Ach mur leig thu le m' shluagh imeachd, feuch, cuiridh mi sgaoth chuileag[q] ort féin, agus air do sheirbhisich, agus air do shluagh, agus ann do thighibh; agus lìonar tighean nan Eiphiteach leis an sgaoth chuileag, agus mar an ceudna 'n talamh air *am bheil* iad.

22 Agus cuiridh mi air leth air an là sin féin fearann Ghosein, anns am bheil mo shluagh a chòmhnuidh, air chor as nach bi cuileagan sam bith 'an sin; a chum as gu'm bi fios agad gur mise an Tighearn 'am meadhon na talmhainn.

23 Agus cuiridh mi dealachadh eadar mo shluagh-sa agus do shluagh-sa: air an là màireach bithidh an comhara so.

24 Agus rinn an Tighearna mar sin: agus thàinig sgaoth an-barrach[r] chuileag do thigh Pharaoih, agus do thighibh a sheirbhiseach, agus do thìr na h-Eiphit uile: thruailleadh an talamh a thaobh nan cuileag.

25 Agus ghairm Pharaoh air Maois agus air Aaron, agus thubhairt e, Rachaibh, ìobraibh d'ar Dia 'san tìr.

26 Agus thubhairt Maois, Cha 'n'eil e iomchuidh[s] *sinn* a dheanamh mar sin; oir ìobairidh sinn gràineileachd nan Eiphiteach do'n Tighearn ar Dia, Feuch, an ìobair sinne gràineileachd nan Eiphiteach fa chomhair an sùl, agus nach gabh iad do chlachaibh oirnn?

27 Théid sinn astar thri laithean do'n fhàsach, agus ìobraidh sinn do'n Tighearn ar Dia, mar a dh'àithneas e dhuinn.

28 Agus thubhairt Pharaoh, Leigidh mi dhuibh imeachd, a chum as gu'n ìobair sibh do'n Tighearna bhur Dia 'san fhàsach; ach na rachaibh rofhad' air astar: guidhibh air mo shonsa.

29 Agus thubhairt Maois, Feuch, théid mise mach uait, agus guidhidh mi air an Tighearna gu'm falbh na cuileagan o Pharaoh, o sheirbhisich, agus o shluagh, am màireach: ach na buineadh Pharaoh gu cealgach tuilleadh, ann an diùltadh leigeadh do'n t-sluagh dol a dh'ìobradh do'n Tighearna.

30 Agus chaidh Maois a mach o Pharaoh, agus ghuidh e air an Tighearna.

31 Agus rinn an Tighearn a réir focail Mhaois: agus chuir e air falbh na cuileagan o Pharaoh, o sheirbhisich, agus o shluagh: cha d'fhan a h-aon.

32 Agus chruadhaich Pharaoh a chridhe air an àm so mar an ceudna, agus cha do leig e leis an t-sluagh imeachd.

CAIB. IX.

AGUS thubhairt an Tighearna re Maois, Falbh a steach a dh'ionnsuidh Pharaoih, agus innis da, Mar

[m] *ghlaodh.* [n] *dh'fhàs droch fhàile do'n tìr.* [o] *luaithre.* [p] *ann an duine agus ann an ainmhidh.* Eabh. [q] *iomadh gnè chuileag.* [r] *dhòlasach.* [s] *iomchubhaidh.*

so tha'n Tighearna Dia nan Eabh-
ruidheach ag ràdh, Leig le m'
shluagh imeachd, a chum as gu'n
dean iad seirbhis dhomh:
2 Oir ma dhiùltas tu leigeadh *leo*
imeachd, agus gu'n cum thu iad
fathast,
3 Feuch, bithidh làmh an Tighearn
air do spréidh a *ta* 'sa' mhachair, air
na h-eich, air na h-asail, air na càmh-
ail, air a'chrodh, agus air na caor-
aich: *bithidh* plàigh[t] ro-mhòr ann.
4 Agus cuiridh an Tighearna deal-
achadh eadar spréidh Israeil, agus
spréidh na h-Eiphit: agus cha'n
fhaigh a' bheag bàs a dh'aon *ni a's*
le cloinn Israeil.
5 Agus shuidhich an Tighearn àm,
ag ràdh, Am màireach ni an Tigh-
earn an ni so 'san tìr.
6 Agus rinn an Tighearn an ni
sin air an là màireach, agus fhuair
spréidh na h-Eiphit uile bàs: ach do
spréidh chloinn Israeil cha d'fhuair
a h-aon bàs.
7 Agus chuir Pharaoh *teachdaire*
uaith agus feuch cha robh eadhon a
h-aon do spréidh nan Israeleach
marbh. Agus chruadhaicheadh
cridhe Pharaoih, agus cha do leig e
an sluagh air falbh.
8 Agus thubhairt an Tighearna re
Maois, agus re h-Aaron, Gabhaibh
dhuibh féin làn bhur glac[u] do
luaith teallaich[w], agus crathadh
Maois i re nèamh ann an sealladh
Pharaoih:
9 Agus bithidh i 'na duslach mìn
air feadh tìre na h-Eiphit uile, agus
bithidh i 'na neasgaid a' briseadh a
mach 'na bolgaibh air duine, agus
air ainmhidh, air feadh tìre na h-
Eiphit uile.
10 Agus ghabh iad luath na teal-
laich, agus sheas iad 'an làthair Pha-
raoih, agus chrath Maois i re nèamh;
agus rinneadh i 'na neasgaid a' bris-
eadh a mach 'na bolgaibh air duine
agus air ainmhidh.
11 Agus cha b'urradh na druidh-
ean seasamh 'an làthair Mhaois air
son na neasgaid; oir bha an neasg-
aid air na druidhibh, agus air na h-
Eiphitich uile.
12 Agus chruadhaich an Tighear-
na cridhe Pharaoih, agus cha d'éisd
e riu; mar a labhair an Tighearna
re Maois.
13 Agus thubhairt an Tighearn re
Maois, Eirich suas gu moch 'sa'
mhadainn, agus seas 'an làthair Pha-
raoih, agus abair ris, Mar so tha'n
Tighearna Dia nan Eabhruidheach
ag ràdh, Leig le m' shluagh imeachd,
a chum as gu 'n dean iad seirbhis
dhomh.
14 Oir air an àm so cuiridh mise
mo phlàighean uile air do chridhe-sa,
agus air do sheirbhisich, agus air do
shluagh; a chum as gu'm bi fios agad
nach *'eil* neach ann cosmhuil riumsa
'san talamh uile.
15 Oir a nis sìnidh mi mach mo
làmh, agus buailidh mi thu féin agus
do shluagh le plàigh; agus gearrar
as thu o 'n talamh.
16 Agus gu deimhin air son so
thog mi suas thu, a chum as gu'n
nochdainn annad mo chumhachd,
agus gu'm biodh m'ainm iomraid-
each[x] 'san domhan uile.
17 Am bheil thu fathast 'gad ard-
achadh féin 'an aghaidh mo shluaigh,
air chor as nach leig thu leo
imeachd?
18 Feuch, mu'n àm so màireach
bheir mis' air cloich-mheallain ro-
mhòir[y] frasadh a nuas, nach robh a
samhuil 'san Eiphit, o'n là 'san do
leagadh a bunachur[z] eadhon gus a
nis.
19 Uime sin a nis cuir *fios* uait,
agus cruinnich do spréidh, agus
gach ni a *ta* agad 'sa' mhachair: *oir*
air gach duine agus ainmhidh a
gheibhear 'sa' mhachair, agus nach
cruinnichear dhachaidh, thig a'
chlach-mheallain a nuas, agus gheibh
iad bàs.
20 An ti a ghabh eagal roi' fhocal
an Tighearna measg sheirbhiseach
Pharaoih, thug e air a sheirbhisich
agus a spréidh teicheadh do na
tighibh:
21 Agus esan nach do ghabh suim
do fhocal an Tighearna, dh'fhàg e
a sheirbhisich agus a spréidh 'sa'
mhachair.
22 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Sìn a mach do làmh gu
nèamh, chum as gu'm bi clach-mheal-
lain ann an talamh na h-Eiphit uile,
air duine, agus air ainmhidh, agus
air uile luibh na machrach ann an
tìr na h-Eiphit.
23 Agus shìn Maois a mach a
shlat gu nèamh; agus rinn an Tigh-
earna tairneanach agus clach-mheal-
lain, agus ruidh tein-adheir air
uachdar na talmhainn; agus fhras
an Tighearna clach-mheallain air tìr
na h-Eiphit.

[t] *eucail.* [u] *bhur dorn.* [w] *fuirneis, àmhuinn.* [x] *air fhoillseachadh, air a chraobhsgaoileadh.* [y] *ro-chràitich, ro-mhilltich.* [z] *bunadh, stéidh.*

24 Mar so bha clach-mheallain ann, agus teine measgta leis a' chloich-mheallain ro-mhòir, aig nach robh a samhuil ann an tìr na h-Eiphit uile, o rinneadh dùthaich dhith.

25 Agus bhuail a' chlach-mheallain air feadh tìre na h-Eiphit uile gach *ni* a *bha* 'sa' mhachair, araon duine agus ainmhidh: agus bhuail a' chlach-mheallain uile luibh na machrach, agus bhris i uile chraobha na machrach.

26 A mhàin ann an talamh Ghosein, far *an robh* clann Israeil, cha robh clach-mheallain.

27 Agus chuir Pharaoh *teachdaire* uaith, agus ghairm e air Maois agus air Aaron, agus thubhairt e riu, Pheacaich mi air an uair so: *tha* 'n Tighearna ceart, agus mise agus mo shluagh aingidh.

28 Guidhibhs' air an Tighearn (oir is leòr e) nach bi tairneanach anbarrach [a] agus clach-mheallain ann *ni's mò;* agus leigidh mise leibh falbh, agus cha'n fhan sibh ni's faide.

29 Agus thubhairt Maois ris, Co luath 's a theid mise mach as a' bhaile, sìnidh mi mo làmhan a mach a chum an Tighearna; *agus* sguiridh an tairneanach, agus cha bhi a' chlach-mheallain ann ni's mò; chum as gu'm bi fios agad gur leis an Tighearn an talamh.

30 Ach air do shon-sa, agus air son do sheirbhiseach, a ta fhios agam nach bi eagal oirbh fathast roimh an Tighearna Dia.

31 Agus bhuaileadh an lìon agus an t-eòrna; oir *bha* 'n t-eòrna fa dhéis, agus an lìon fa fhras [b].

32 Ach cha do bhuaileadh an cruithneachd agus an seagal; oir cha *robh* iad air fàs suas.

33 Agus chaidh Maois a mach o Pharaoh as a' bhaile, agus shìn e mach a làmha chum an Tighearna; agus sguir an tairneanach agus a' chlach-mheallain, agus cha do dhòirteadh an t-uisge air an talamh.

34 Agus an uair a chunnaic Pharaoh gu'n do sguir an t-uisge, agus a' chlach-mheallain, agus an tairneanach, pheacaich e fathast mar an ceudna, agus chruadhaich e chridhe, e féin agus a sheirbhisich.

35 Agus chruadhaicheadh cridhe Pharaoih, agus cha do leig e clann Israeil air falbh, mar a labhair an Tighearna le Maois.

CAIB. X.

AGUS thubhairt an Tighearna re Maois, Imich a steach gu Pharaoh; oir chruadhaich mi a chridhe, agus cridhe a sheirbhiseach; a chum gu nochdainn iad sin mo chomharan 'na làthair:

2 Agus gu'n innseadh tu ann an cluasaibh do mhic, agus mhic do mhic, na nithean a dh' oibrich mi 'san Eiphit, agus mo chomharan a rinn mi 'nam measg; agus gu'm bi fios agaibh gur mise an Tighearna.

3 Agus chaidh Maois agus Aaron a steach gu Pharaoh, agus thubhairt iad ris, Mar so tha'n Tighearna Dia nan Eabhruidheach ag ràdh, Cia fhada dhiultas tu thu féin ìsleachadh a'm' làthair-sa? Leig le m' shluagh imeachd, agus gu'n dean iad seirbhis dhomh:

4 Ach ma dhiùltas tu leigeadh le m' shluagh imeachd, feuch, bheir mise a màireach na locuist a steach do d' chriochaibh:

5 Agus còmhdaichidh iad aghaidh na talmhainn, air chor as nach urradh neach an talamh fhaicinn: agus ithidh iad fuigheal an ni sin a theid as [c], a dh'fhanas agaibh o'n chloich-mheallain, agus ithidh iad gach craobh a ta fàs dhuibh as a' mhachair.

6 Agus lìonaidh iad do thighean, agus tighean do sheirbhiseach uile agus tighean nan Eiphiteach uile; ni nach faca aon chuid t'aithreacha, no aithreacha t'aithreacha, o'n là a bha iad air an talamh gus an là'n diugh. Agus phill se e féin, agus chaidh e mach o Pharaoh.

7 Agus thubhairt seirbhisich Pharaoih ris, Cia fhada bhios an duine so 'na ribe dhuinne? Leig leis na daoine falbh, chum gu'n dean iad seirbhis do'n Tighearn an Dia: nach 'eil fhios agad fathast gu bheil an Eiphit air a milleadh?

8 Agus thugadh Maois agus Aaron a ris gu Pharaoh: agus thubhairt e riu, Rachaibh, deanaibh seirbhis do'n Tighearna bhur Dia: *ach* co iad a theid?

9 Agus thubhairt Maois, Le'r n-òigridh agus le'r daoine aosmhar théid sinne; le'r mic agus le'r nigheanaibh, le'r treudaibh agus le'r buar théid sinn; oir *is éigin* duinn féisd *a chumail* do'n Tighearna.

10 Agus thubhairt e riu, Gu robh an Tighearna mar sin maille ribh, mar a leigeas mise leibh féin agus

[a] *guthanna Dhé.* Eabh. [b] *ros.* [c] *a thèaruincas.*

le'r cloinn bhig imeachd: amhairc-
ibh, oir *tha* olc romhaibh.
11 Ni h-ann mar sin: imichibh a
nis, sibhs' a ta 'nar daoinibh, agus
deanaibh seirbhis do'n Tighearna, oir
is e so an ni a dh'iarr sibh: Agus dh'-
fhuadaicheadh a mach iad as làthair
Pharaoih.
12 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Sìn a mach do' làmh thar
talamh na h-Eiphit air son nan lo-
cust, a chum as gu'n d'thig iad suas
air talamh na h-Eiphit, agus gu'n ith
iad uile luibh na talmhainn, *eadhon*
gach ni a dh'fhàg a' chlach-mheal-
lain.
13 Agus shin Maois a mach a shlat
thar talamh na h-Eiphit, agus thug
an Tighearna gaoth an ear air an
talamh ré an là sin uile, agus rè na
h-oidhche uile: *agus* 'sa' mhadainn
thug a' ghaoth an ear a steach na
locuist.
14 Agus chaidh na locuist suas
thar talamh na h-Eiphit uile, agus
dh'fhan iad ann an crìochaibh na
Eiphit uile, gu ro-dhiùbhalach [d];
rompa cha robh riamh an leithide
do locuist, agus 'nan deigh cha bhi
an leithide:
15 Oir chòmhdaich iad aghaidh na
talmhainn uile, air chor as gu'n do
dhorchaicheadh an talamh; agus
dh'ith iad uile luibh na talmhainn,
agus uile mheas nan craobh a dh'-
fhàg a' chlach-mheallain: agus cha
d'fhàgadh ni sam bith glas 'sna
craobhaibh, no ann an luibhibh na
machrach ann an tìr na h-Eiphit
uile.
16 'An sin ghairm Pharaoh air
Maois agus air Aaron le cabhaig,
agus thubhairt e, Pheacaich mi 'n
aghaidh an Tighearna bhur Dé, agus
'nar n-aghaidhsa.
17 A nis uime sin math, guidheam
ort, mo pheacadh a mhàin an uair so,
agus guidhibh air an Tighearna bhur
Dia, gu'n d'thoir e air falbh uam a
mhàin am bàs so.
18 Agus chaidh e mach o Pharaoh,
agus ghuidh e air an Tighearna.
19 Agus thionndaidh an Tigh-
earna gaoth an iar ro-làdair, a thug
air falbh na locuist, agus a thilg iad
'san fhairge ruaidh: cha d'fhan aon
locust ann an crìochaibh na h-Eiphit
uile.
20 Ach chruadhaich an Tighearna
cridhe Pharaoih, agus cha do leig e
air falbh clann Israeil.
21 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Sìn a mach do làmh gu
néamh, agus bithidh dorchadas air
feadh tìre na h-Eiphit, eadhon
dorchadas *a* dh'fheudar a laimh-
seachadh.
22 Agus shìn Maois a mach a
làmh gu néamh: agus bha tiugh
dhorchadas [e] ann an tìr na h-Eiphit
uile ré thri laithean.
23 Cha'n fhaca h-aon diubh a
chéile, ni mò a dh'éirich neach o
àite ré thri laithean: ach bha aig
cloinn Israeil uile solus 'nan àitibh-
còmhnuidh.
24 Agus ghairm Pharaoh air
Maois, agus thubhairt e, Rachaibhse,
deanaibh seirbhis do'n Tighearna;
a mhàin fanadh bhur treudan agus
bhur buar: rachadh bhur clann
bheag mar an ceudna maille ribh.
25 Agus thubhairt Maois, Feum-
aidh tu mar an ceudna iobairtean a
thoirt duinn, agus tabhartais-loisgte,
chum as gu'n iobair sinn do'n Tigh
earn ar Dia.
26 Agus mar an ceudna théid ar
spréidh maille ruinn; cha 'n fhàgar
ionga nar déigh [f], oir is éigin duinn
gabhail diubh gu seirbhis a dheanamh
do 'n Tighearn ar Dia; agus cha 'n
'eil fhios againn cia leis a ni sinn
seirbhis do'n Tighearna gus an d'
thig sinn 'an sin.
27 Ach chruadhaich an Tighearna
cridhe Pharaoih, agus cha leigeadh
e leo imeachd.
28 Agus thubhairt Pharaoh ris,
Imich a mach uam; thoir an aire
dhuit féin, na faic m' aghaidh ni's
mò: oir 'san là sin anns am faic thu
m'aghaidh, gheibh thu bàs.
29 Agus thubhairt Maois, Labhair
thu gu math; cha 'n fhaic mi t'agh-
aidh ni's mò.

CAIB. XI.

AGUS thubhairt an Tighearna re
Maois, Bheir mi aon phlàigh
fathast air Pharaoh, agus air an Ei-
phit; an déigh sin leigidh e leibh
imeachd as so: an uair a leigeas e
leibh imeachd, gu cinnteach fuad-
aichidh e mach as so sibh gu h-
iomlan.
2 Labhair a nis ann an cluasaibh
an t-sluaigh, agus iarradh gach duine
o choimhearsnach, agus gach bean o
ban-choimhearsnaich, seudan airgid,
agus seudan òir.
3 Agus thug an Tighearna deagh-
ghean do'n t-sluagh ann an sùilibh
nan Eiphiteach: Mar an ceudna, *bha*

[d] *ro-mhillteach.* [e] *dall-dhorchadas.* [f] *cha'n fhàgar speir nar déigh.*

'n duine Maois ro-mhòr 'an tìr na h-
Eiphit, ann an sùilibh sheirbhiseach
Pharaoih, agus ann an sùilibh an t-
sluaigh.
4 Agus thubhairt Maois, Mar so
tha'n Tighearn ag ràdh, Mu mheadh-
on-oidhche théid mi mach do
mheadhon na h-Eiphit:
5 Agus gheibh gach ceud-ghin ann
an tìr na h-Eiphit bàs, o cheud-ghin
Pharaoih, a ta 'na shuidhe air a
righ-chathair, eadhon gu ceud-ghin
na bantràille [g] a *ta* air cùl a' mhuil-
inn, agus uile cheud-ghin nan ain-
mhidhean.
6 Agus bithidh éigheach [h] mhòr
ann an tìr na h-Eiphit uile, nach
robh riamh a leithid ann, ni mò
bhitheas a leithid ann tuilleadh.
7 Ach 'an aghaidh a h-aon do
chloinn Israeil cha charuich [i] mad-
adh a theanga, aon chuid 'an agh-
aidh duine no ainmhidh; chum as
gu'm bi fios agaibh cionnus a chuir-
eas an Tighearna dealachadh eadar
na h-Eiphitich agus Israel.
8 Agus thig iad sin do sheirbhisich
uile sios a'm' ionnsuidhsa, agus
cromaidh siad iad féin domh, ag
ràdh, Imich a mach, agus an sluagh
uile a ta 'gad leantuinn; agus 'an
déigh sin théid mi mach. Agus
chaidh e mach o Pharaoh ann an
corruich mhòir.
9 Agus thubhairt an Tighearna re
Maois, Cha'n éisd Pharaoh ribh, a
chum as gu meudaichear m'iongan-
tais [k] ann an tìr na h-Eiphit.
10 Agus rinn Maois agus Aaron
na h-iongantais sin uile 'am fianuis
Pharaoih: agus chruadhaich an Ti-
ghearna cridhe Pharaoih, agus cha
do leig e le cloinn Israeil imeachd as
a dhùthaich.

CAIB. XII.

AGUS labhair an Tighearna re
Maois agus re h-Aaron ann an
talamh na h-Eiphit, ag ràdh,
2 *Bithidh* am mìos so dhuibh 'na
thoiseach nam mìos: *bithidh* e
dhuibh 'na cheud mhìos na bliadh-
na.
3 Labhraibh-sa re coi'-thional Is-
raeil uile, ag ràdh, Air an deicheamh
là do'n mhìos so gabhaidh iad
dhoibh féin gach duine uan, a réir
tighe *an* aithreacha, uan air son
tighe.
4 Agus ma bhios an teaghlach ro-
bheag air son uain, 'an sin gabhaidh
esan agus a choimhearsnach a's
faigse d'a thigh e, a réir àireimh
nan anmanna; gach duine, a réir
itheannaich, àirmhear leibh air son
an uain.
5 *Bithidh* bhur n-uan gun ghaoid [l],
firionn, bliadhna dh'aois [m]: as na
caoiribh no as na gabhraibh gabhaidh
sibh *e*.
6 Agus gleidhidh sibh a stigh e gu
nuig an ceathramh là deug do'n
mhìos so: agus marbhaidh co'-
chruinneachadh iomlan chloinn Is-
raeil e 'san fheasgar [n].
7 Agus gabhaidh iad do'n fhuil,
agus cuiridh iad i air an dà ursainn,
agus air ard-dorus nan tighean, anns
an ith iad e.
8 Agus ithidh iad an fheoil 'san
oidhche sin féin ròiste le teine, agus
aran neo-ghoirtichte [o]; maille re
luibhibh searbha ithidh iad e.
9 Na ithibh a' bheag dheth amh,
no idir air a bhruicheadh [p] ann an
uisge, ach ròiste le teine: a cheann
maille r'a chasaibh, agus maille r'a
ghrealaich [q].
10 Agus cha'n fhàg sibh *a' bheag*
dheth gu madainn: agus na dh'-
fhàgar dheth gu madainn, loisgidh
sibh le teine.
11 Agus mar so ithidh sibh e;
le'r leasraidh criosraichte, bhur
brògan air bhur casaibh, agus bhur
lorg [r] 'nar làimh: agus ithidh sibh e
le cabhaig; *'se* càisg [s] an Tighearn a
th'ann.
12 Oir théid mise troi' [t] thìr na h-
Eiphit air an oidhche so, agus
buailidh mi gach ceud-ghin ann an
tìr na h-Eiphit, araon duin' agus ain-
mhidh; agus 'an aghaidh dhee nan
Eiphiteach uile cuiridh mi breith-
eanas 'an gnìomh: *is* mise an Tigh-
earna.
13 Agus bithidh an fhuil dhuibh
mar chomhar' air na tighibh anns am
bheil sibh: agus an uair a chi mis'
an fhuil, théid mi thairis oirbh, agus
cha bhi phlàigh oirbh a chum *bhur*
millidh, 'nuair a bhuaileas mi tìr na
h-Eiphit [u].
14 Agus bithidh an là so dhuibh
mar chuimhneachan; agus gleidhidh

[g] *na ban-seirbhisich.* [h] *éigh, eubha, glaodhaich.* [i] *cha ghluais.* [k] *mo mhìorbhuilean.* [l] *gun aineamh, fallain.* [m] *bliadhnach.* [n] *eadar an dà fheasgar.* Eabh. [o] *gun laibhin.* [p] *bhruitheadh.* [q] *innibh.* [r] *bata.* [s] *dol thairis.* Eabh. [t] *air feadh; tre.* Eir. [u] *'nuair a bhuaileas mi ann an tìr na h-Eiphit.* Eabh.

sibh e 'na là-féill [w] do'n Tighearn air
feadh bhur ginealacha; le h-ordugh
siorruidh gleidhidh sibh e.
15 Seachd laithean ithidh sibh
aran neo-ghoirtichte; air a' cheud
là féin cuiridh sibh a mach taois
ghoirt as bhur tighibh: oir gach
neach a dh'itheas aran goirtichte,
o'n cheud là gus an t-seachdamh là,
gearrar an t-anam sin as o Israel.
16 Agus air a' cheud là *bithidh
agaibh* co'-ghairm naomha, agus air
an t-seachdamh bithidh agaibh co'-
ghairm naomha: obair 'sam bith cha
deanar orra, saor o na dh'ithear leis
gach neach; sin a mhàin nithear
leibh.
17 Agus cumaidh sibh *féisd an*
arain neo-ghoirtichte; oir air an là
sin féin [x] thug mise mach bhur
sloigh [y] a tìr na h-Eiphit; uime sin
coimhididh sibh an là so 'nar
ginealachaibh, le h-ordugh sior-
ruidh.
18 'Sa' cheud *mhìos*, air a' cheath-
ramh là déug do'n mhìos 'san
fheasgar, ithidh sibh aran neo-
ghoirtichte, gu nuig an ceud là 'ar
fhichead do'n mhìos 'san fheasgar.
19 Rè sheachd laithean cha'n
fhaighear taois ghoirt 'nar tighibh;
oir ge b'e neach a dh'itheas aran
goirtichte, gearrar an t-anam sin féin
as o cho'-thional Israeil, co dhiubh [z]
is coigreach e, no neach a rugadh
'san tìr.
20 Ni air bith goirtichte cha'n
ith sibh: 'nar n-àitibh-còmhnuidh
uile ithidh sibh aran neo-ghoirt-
ichte.
21 'An sin ghairm Maois air sean-
airean Israeil uile, agus thubhairt e
riu, Tairngibh a mach, agus gabh-
aibh dhuibh féin uan, a réir bhur
teaghlaichean, agus marbhaibh a'
chàisg.
22 Agus gabhaidh sibh bad hìosoip,
agus tumaidh sibh *e* 'san fhuil a ta
'san t-soitheach, agus beanaidh sibh
do'n ard-dorus, agus do'n dà ursainn,
leis an fhuil a *ta* 'san t-soitheach:
agus cha d' théid a h-aon agaibh a
mach air dorus a thighe gu nuig a'
mhadainn.
23 Agus théid an Tighearna
thairis a bhualadh nan Eiphiteach;
agus an uair a chi e 'n fhuil air an
ard-dorus, agus an dà ursainn, théid
an Tighearna thairis air an dorus,
agus cha leig e leis a' mhillteir
teachd a steach d'ar tighibh gu 'r
bualadh.
24 Agus gleidhidh sibh an ni so
mar ordugh dhuibh féin, agus d'ar
mic [a], gu siorruidh.
25 Agus tarlaidh 'nuair a théid
sibh a steach do'n fhearann a bheir
an Tighearna dhuibh, a réir mar a
gheall e, gu'n gleidh sibh an t-seirbhis
so.
26 Agus tarlaidh, 'nuair a their
bhur clann ruibh, Ciod *is ciall
duibh* leis an t-seirbhis so?
27 Gu'n abair sibh, So iobairt càisg
an Tighearna, a chaidh thairis air
tighibh chloinn Israeil 'san Eiphit,
'nuair a bhuail e na h-Eiphitich, agus
a shaor e ar tighean-ne. Agus chrom
an sluagh iad féin, agus rinn iad
aoradh.
28 Agus dh'fhalbh clann Israeil,
agus rinn iad *mar so;* mar a
dh'àithn an Tighearna do Mhaois
agus do Aaron, mar sin rinn iad.
29 Agus air meadhon na h-oidhche
sin féin bhuail an Tighearna gach
ceud-ghin ann an tìr na h-Eiphit, o
cheud-ghin Pharaoih a shuidh air a
righ-chathair, gu ceud-ghin a' chio-
maich [b] a *bha* ann an slochd a' phrìo-
sain [c]; agus gach ceud-ghin ain-
mhidh.
30 Agus dh'éirich Pharaoh 'san
oidhche, e féin agus a shieirbhisich
uile, agus na h-Eiphitich uile; agus
bha éigheach mhòr 'san Eiphit, oir
cha-*robh* tigh anns nach *robh neach*
marbh.
31 Agus ghairm e air Maois agus
air Aaron 'san oidhche, agus thu-
bhairt e, Eiribh, rachaibh a mach a
meadhon mo shluaigh, araon sibhse
agus clann Israeil: agus rachaibh,
deanaibh seirbhis do'n Tighearna,
mar a thubhairt sibh.
32 Thugaibh leibh mar an ceudna
bhur treudan, agus bhur buar, mar
a thubhairt sibh, agus imichibh:
agus beannaichibh mise mar an
ceudna.
33 Agus thug na h-Eiphitich dian-
sparradh [d] do'n t-sluagh, a chum
gu'n cuireadh iad le cabhaig a mach
as an tìr iad: oir thubhairt iad, *Is
daoine* marbha sinn gu léir.
34 Agus ghabh an sluagh an taois
mun do ghoirticheadh i, an amaran-
fuinidh ceangailte 'nan eudach air
an guaillibh.
35 Agus rinn clann Israeil a réir

[w] *là-féisde.* [x] *ann an corp an là sin.* Eabh. [y] *armailtean.* [z] *co ac'.* [a] *dhuit féin agus do d' mhac.* Eabh. [b] *a' bhraighde; the captive.* Sasg. [c] *na gainn-tire.* [d] *geur-impidh.*

focail Mhaois: agus dh'iarr iad o na h-Eiphitich seudan airgid, agus seudan òir, agus eudach.

36 Agus thug an Tighearna deagh-ghean do'n t-sluagh ann an sùilibh nan Eiphiteach, agus thug iad 'an coingheall[e] dhoibh: agus chreach iad na h-Eiphitich.

37 Agus dh'imich clann Israeil o Rameses gu Sucot, mu thimchioll sè ceud mìle fear d'an cois, a thuilleadh air cloinn.

38 Agus mar an ceudna chaidh iomadaidh do shluagh eile[f] suas maille riu, agus treudan, agus buar, ro-mhòran sprèidhe[g].

39 Agus dh'fhuin iad do'n taois a thugadh a mach as an Eiphit breacaga neo-ghoirtichte, oir cha do ghoirticheadh i; do bhrigh gu 'n d'fhuadaicheadh iad a mach as an Eiphit, agus nach b'urradh iad fuireach, agus mar an ceudna nach do dheasaich iad biadh dhoibh fèin.

40 A nis *b'i aimsir* cuairte chloinn Israeil, a bha iad a chòmhnuidh 'san Eiphit, ceithir cheud agus deich bliadhna fichead.

41 Agus aig ceann nan ceithir cheud agus nan deich bliadhn' 'ar fhichead, air an là sin féin, chaidh slòigh an Tighearn uile mach a tìr na h-Eiphit.

42 *Is* oidhche so gu bhi air a coimhead[h] gu h-àraidh do'n Tighearna, air son an toirt-san a mach a tìr na h-Eiphit: so an oidhche sin gu bhi air a coimhead do'n Tighearna le cloinn Israeil uile 'nan ginealachaibh.

43 Agus thubhairt an Tighearna re Maois agus re h-Aaron, So ordugh na càisge: cha'n ith coigreach[i] sam bith dhith.

44 Agus gach seirbhiseach duine, a cheannaicheadh le h-airgiod, an uair a thimchioll-ghearras tu e, 'an sin ithidh e dhith.

45 Cha'n ith coigreach no seirbhiseach tuarasdail dhith.

46 Ann an aon tigh ithear i: cha ghiùlain thu bheag do'n fheoil a mach as an tigh; ni mò a bhriseas sibh cnàimh dhith.

47 Ni coi'-thional Israeil uile sin.

48 Agus an uair a bhios coigreach air chuairt maille riut, agus a chumas e chàisg do'n Tighearna, timchioll-ghearrar gach firionnach aige, agus 'an sin thigeadh e am fagus g'a cumail, agus bithidh e mar neach a rugadh 'san tìr: ach cha'n ith neach 'sam bith neo-thimchioll-ghearrta dhith.

49 Bithidh an t-aon lagh aige-san a rugadh 'san tìr, agus aig a' choigreach a ta air chuairt 'nar measg.

50 Mar so rinn clann Israeil uile: mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois agus do Aaron, mar sin rinn iad.

51 Agus air an là sin féin thug an Tighearna mach clann Israeil a tìr na h-Eiphit a réir an slògh[k].

CAIB. XIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Naomhaich dhomhsa gach ceud-ghin, ge b'e air bith a dh'fhosgaileas a' bhrù[l] a' measg cloinn Israeil, eadar duine agus ainmhidh: *is* leamsa e.

3 Agus thubhairt Maois ris an t-sluagh, Cuimhnichibh an là so, air an d'thàinig sibh a mach as an Eiphit, a tigh na daorsa; oir le làimh thréin thug an Tighearn a mach sibh as sin: agus cha'n ithear[m] aran goirtichte.

4 Air an là 'n diugh thàinig sibh a mach 'am mios Abib.

5 Agus an uair a bheir an Tighearna steach thu do thìr nan Canaanach, agus nan Hiteach, agus nan Amorach, agus nan Hibheach, agus nan Iebusach, a mhionnaich e do d' aithreachaibh gu'n d' thugadh e dhuit, fearann a' sruthadh le bainne agus le mil, 'an sin coimhididh tu an t-seirbhis so anns a' mhìos so.

6 Seachd laithean ithidh tu aran neo-ghoirtichte, agus air an t-seachdamh là *bithidh* féisd do 'n Tighearna.

7 Ithear aran neo-ghoirtichte seachd laithean; agus cha'n fhaiccar aran goirtichte agad, agus ni mò a chithear taois ghoirt agad ann ad chrìochaibh uile.

8 Agus innsidh tu do d' mhac 'san là sin, ag ràdh, *Nithear so* air sgàth an ni sin *a* rinn an Tighearna dhomhsa, 'nuair a thàinig mi mach as an Eiphit.

9 Agus bithidh e dhuit mar chomhar' air do làimh, agus mar chuimhneachan eadar do shùilibh, a chum gu'm bi lagh an Tighearn ann

[e] *iasad.* [f] *cumasg mòr sluaigh.* [g] *ro-mhòran ni.* [h] *cumail, gleidheadh.* [i] *mac coigrich.* Eabh. [k] *an armailtean.* [l] *a' mhachlag; womb.* Sasg. [m] *cha'n ichear.*

do bheul; oir le làimh thréin thug
an Tighearna mach thu as an Eiph-
it.
10 Air an aobhar sin coimhididh [n]
tu an t-ordugh so 'na thràth[o] féin o
bhliadhna gu bliadhna.
11 Agus an uair a bheir an Tigh-
earna steach thu do thìr nan Ca-
naanach, mar a mhionnaich e dhuitse,
agus do d' aithreachaibh, agus a
bheir e dhuit e,
12 'An sin cuiridh tu air leth do'n
Tighearna gach ni a dh'fhosgaileas
a' bhrù, agus gach ceud-ghin, a thig
o ainmhidh a's leat-sa, *buinidh iad-
san a ta* firionn '*nam measg* do'n
Tighearna.
13 Agus gach ceud-ghin asail fuas-
gailidh tu le h-uan; agus mur fuas-
gail thu *e*, 'an sin brisidh tu amhach:
agus gach ceud-ghin duine a' measg
do chloinne fuasgailidh tu.
14 Agus an uair a dh'fheòraicheas
do mhac dhiot 'san aimsir re teachd,
ag ràdh, Ciod é so? 'an sin their thu
ris, Le làimh thréin thug an Tigh-
earna mach sinn as an Eiphit, a tigh
na daorsa:
15 Agus an uair a chruadhaich
Pharaoh e féin, agus nach b'àill leis
an leigeadh air falbh, 'an sin mharbh
an Tighearna gach ceud-ghin ann an
tìr na h-Eiphit, araon ceud-ghin
duine, agus ceud-ghin ainmhidh; air
an aobhar sin iobraidh mi do'n Tigh-
earna gach ni a dh'fhosgaileas a'
bhrù, *ma 's* firionnaich *iad*, ach uile
cheud-ghin mo chloinne fuasgailidh
mi.
16 Agus bithidh e mar chomhar'
air do làimh, agus mar eudanan eadar
do shùilibh; oir le làimh thréin thug
an Tighearna mach sinn as an Ei-
phit.
17 Agus eadhon an uair a leig
Pharaoh do'n t-sluagh imeachd, cha
do threòraich[p] Dia iad *air* slighe
tìre nam Philisteach, ge do *bha* sin
aithghearr: oir thubhairt Dia, An
t-eagal gu'm bi aithreachas air an
t-sluagh an uair a chi iad cogadh,
agus gu'm pill iad do'n Eiphit.
18 Ach threòraich Dia an sluagh
m'an cuairt, *air* slighe fàsaich na
mara ruaidhe: agus chaidh clann
Israeil suas 'an ordugh catha a tìr na
h-Eiphit.
19 Agus thug Maois cnàmhan Io-
seiph leis; oir ghabh e mionnan
teann do chloinn Israeil, ag ràdh, Gu
cinnteach amhaircidh Dia oirbhse,
agus bheir sibh suas mo chnàmha
leibh as so.
20 Agus dh'imich iad o Shucot, a-
gus champaich iad ann an Etam, ann
an iomall an fhàsaich.
21 Agus chaidh an Tighearna
rompa 'san là ann am meall[q] neoil,
a chum an treòrachadh air an t-slighe,
agus 'san oidhche ann am meall teine,
a thoirt soluis doibh; gu imeachd a
là agus a dh'oidhche.
22 Cha d' thug e air falbh am
meall neoil 'san là, no 'm meall
teine 'san oidhche, as làthair an
t-sluaigh.

CAIB. XIV.

AGUS labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
2 Labhair re cloinn Israeil, gu'm
pill iad, agus gu 'n campaich iad fa
chomhair Phihahirot, eadar Migdol
agus an fhairge, fa chomhair Bhaal-
sephoin: fa choinneamh-san camp-
aichidh sibh làimh ris an fhairge.
3 Oir their Pharaoh mu chloinn
Israeil, *Tha* iad air seachran [r] 'san
tìr, dh'iadh am fàsach mu'n tim-
chioll.
4 Agus cruadhaichidh mise cridhe
Pharaoih, agus théid e air an tòir,
agus gheibh mise glòir a thaobh
Pharaoih agus a shlòigh uile; agus
bithidh fios aig na h-Eiphitich gur
mise an Tighearna. Agus rinn iad
mar sin.
5 Agus dh'innseadh do righ na h-
Eiphit gu'n do theich an sluagh: a-
gus thionndaidh cridhe Pharaoih,
agus a sheirbhiseach 'an aghaidh an
t-sluaigh, agus thubhairt iad, Ciod
é so a rinn sinn, gu'n do leig sinn le
h-Israel imeachd as ar seirbhis?
6 Agus bheartaich [s] e a charbad,
agus thug e a shluagh maille ris;
7 Agus thug e leis sé ceud carbad
taghta, agus uile charbada na h-Ei-
phit, agus ceannardan orra uile.
8 Agus chruadhaich an Tighearna
chridhe Pharaoih righ na h-Eiphit, a-
gus lean e air tòir chloinn Israeil:
agus chaidh clann Israeil a mach le
làimh ard.
9 Ach chaidh na h-Eiphitich air an
tòir (eich *agus* carbadan Pharaoih,
agus a mharc-shluagh, agus armailt
uile) agus rug iad orra, *agus iad* a'
campachadh làimh ris an fhairge,
làimh re Pihahirot, fa chomhair
Bhaal-sephoin.
10 Agus an uair a thàinig Pha-
raoh am fagus, thog clann Israeil

[n] *gleidhidh.* [o] *thràth, àm.* [p] *cha d'thug.* [q] *stac, baidcal; pillar.* Sasg. [r] *air an amaladh.* [s] *dh'ulluich.*

suas an sùilean, agus feuch, bha na h-Eiphitich air an tòir, agus bha eagal mòr orra: agus dh'éigh clann Israeil ris an Tighearna.

11 Agus thubhairt iad re Maois, An ann a chionn nach *robh* uaighean 'san Eiphit a thug thu leat sinn gu bàs fhaghail 'san fhàsach? C'ar son a rinn thu so oirnn, ar tabhairt a mach as an Eiphit?

12 Nach e so am focal a labhair sinn riut 'san Eiphit, ag ràdh, Leig leinn seirbhis a dheanamh do na h-Eiphitich? Oir *b*'fhearr dhuinn seirbhis a dheanamh do na h-Eiphitich na bàs fhaghail 'san fhàsach.

13 Agus thubhairt Maois ris an t-sluagh, Na biodh eagal oirbh, seasaibh, agus faicibh slàint' an Tighearn, a dh'oibricheas e dhuibh an diugh; oir na h-Eiphitich a chunnaic sibh an diugh, cha'n fhaic sibh iad a chaoidh' tuilleadh.

14 Cogaidh an Tighearn[t] air bhur son, agus fanaidh sibhse 'nar tosd.

15 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, C'ar son a ta thu 'g éigheach riumsa? Abair re cloinn Israeil dol air an aghaidh.

16 Ach togsa suas do shlat, agus sìn a mach do làmh os cionn na fairge, agus sgoilt i; agus théid clann Israeil a steach 'am meadhon na fairge air *talamh* tioram.

17 Agus cruadhaichidh mise, eadhon mise, cridhe nan Eiphiteach, agus théid iad a steach 'nan déigh: agus gheibh mise glòir a thaobh Pharaoih agus a thaobh a shlòigh uile, a thaobh a charbadan, agus a thaobh a mharc-shluaigh.

18 Agus bithidh fios aig na h-Eiphitich gur mise an Tighearna, 'nuair a gheibh mi glòir a thaobh Pharaoih, a thaobh a charbadan, agus a thaobh a mharc-shluaigh.

19 Agus dh'fhalbh aingeal an Tighearn a chaidh roimh champa Israeil, agus dh'imich e 'nan déigh; agus dh'fhalbh am meall neoil o 'm beulaobh, agus sheas e air an cùlaobh.

20 Agus thàinig e eadar campa nan Eiphiteach agus campa Israeil, agus bha e 'na neul, agus 'na dhorchadas *dhoibh sud*, ach shoillsich e 'n oidhche *dhoibh so*, air chor as nach d'thàinig a h-aon diubh am fagus d'a chéile rè na h-oidhche.

21 Agus shìn Maois a mach a làmh os cionn na fairge, agus thug an Tighearn air an fhairge dol *air a h-ais* le gaoith làdair o 'n ear rè na h-oidhche sin, agus rinn e 'n fhairge 'na *talamh* tioram, agus roinneadh na h-uisgeacha.

22 Agus chaidh clann Israeil a steach 'am meadhon na fairge air *talamh* tioram, agus *bha* na h-uisgeacha 'nam balla dhoibh air an làimh dheis, agus air an làimh chli.

23 Agus lean na h-Eiphitich, agus chaidh iad a steach 'nan déigh gu meadhon na fairge, *eadhon* eich Pharaoih uile, a charbadan, agus a mharc-shluagh.

24 Agus ann am faire na maidne dh'amhairc an Tighearn air sluagh nan Eiphiteach troimh[u] 'n mheall theine, agus neoil; agus chlaoidh e armailt nan Eiphiteach.

25 Agus thug e air falbh rothan an carbad, air chor as gu'n do tharruingeadh iad gu trom. Agus thubhairt na h-Eiphitich, Teicheamaid as làthair Israeil, oir tha 'n Tighearna cogadh leosan 'an aghaidh nan Eiphiteach.

26 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Sìn a mach do làmh os cionn na fairge, chum gu'n d'thig na h-uisgeachan air an ais air na h-Eiphitich, air an carbadaibh, agus air am marc-shluagh.

27 Agus shìn Maois a mach a làmh os cionn na fairge, agus phill an fhairge g'a neart an uair a shoillsich a' mhadainn; agus theich na h-Eiphitich 'na h-aghaidh: agus chuir an Tighearna na h-Eiphitich fodha[w] 'am meadhon na fairge.

28 Agus phill na h-uisgeachan, agus dh'fholaich iad na carbaid, agus am marc-shluagh, *agus* armailt Pharaoih[x] uile, a thàinig 'san fhairge 'nan déigh: cha d'fhàgadh uiread 's a h-aon diubh.

29 Ach dh'imich clann Israeil air *talamh* tioram 'am meadhon na fairge, agus *bha* na h-uisgeacha 'nam balla dhoibh air an làimh dheis, agus air an làimh chli.

30 Mar so shaor an Tighearn Israel air an là sin a làimh nan Eiphiteach: agus chunnaic Israel na h-Eiphitich marbh air tràigh na fairge.

31 Agus chunnaic Israel an obair[y] mhòr sin a rinn an Tighearn air na h-Eiphitich, agus bha eagal an Tighearn air an t-sluagh, agus chreid iad an Tighearna, agus Maois a sheirbhiseach.

[t] *Ni an Tighearna cogadh.* [u] *trid.* Eir. [w] *thilg e iad bun os cionn,* [x] *do armailt Pharaoih.* Eabh. [y] *làmh.* Eabh.

CAIB. XV.

AN sin chan[z] Maois agus clann Israeil an laoidh [a] so do'n Tighearna, agus labhair iad, ag ràdh, Canaidh mise do 'n Tighearn, oir thug e buaidh gu glòrmhar; an t-each agus a mharcach thilg e 'san fhairge.

2 *'S* e 'n Tighearna mo neart, agus *mo* dhàn[b], agus tha e 'na shlàinte dhomh: 's esan mo Dhiasa, agus ni mi àite-còmhnuidh dha; Dia m'athar, agus ardaichidh mi e.

3 *Is* fear-cogaidh an Tighearna; *'se* 'n Tighearn a's ainm dha.

4 Carbadan Pharaoih, agus armailt thilg e 'san fhairge; agus tha rogha a cheannardan air am bàthadh 'san fhairge ruaidh[c].

5 Dh'fholaich na doimhneachdan iad; chaidh iad sìos do'n aigean mar chloich.

6 Rinneadh do dheas làmh, O Thighearna, glòrmhar ann an cumhachd; bhris do dheas làmh, O Thighearn, an nàmhaid 'na bhloighdibh.

7 Agus ann am meud t'òir-dheirceis chlaoidh thu iadsan a dh'éirich suas a'd' aghaidh; chuir thu t'fhearg a mach, loisg i suas[d] iad mar asbhuain.

8 Agus le anail do shròine chruinnicheadh na h-uisgeacha; sheas na tuilte suas mar thorr[e], chruadhaich[f] na doimhneachdan 'am meadhon na fairge.

9 Thubhairt an nàmhaid, Leanaidh mi, beiridh mi orra, roinnidh mi a' chreach: sàsuichear mo mhiann orra; rùisgidh mi mo chlaidheamh, sgriosaidh mo làmh iad[g].

10 Shéid thu le d' ghaoith, chòmhdaich an fhairge iad, chaidh iad fodha mar luaidh anns na h-uisgeachaibh làdair.

11 Cò *'s* cosmhuil riuts' am measg nan Dé[h], a Thighearna? Cò *tha* cosmhuil riut, glòrmhar ann an naomhachd, àghmhor[i] ann am moladh[k], a' deanamh *nithe* iongantach?

12 Shìn thu mach do dheas làmh; shluig an talamh suas iad.

13 Threòraich thu ann ad thròcair an sluagh so *a* shaor thu; thug thu *iad* ann ad neart a chum àite-còmhnuidh do naomhachd.

14 'Nuair a chluinneas na cinnich, bithidh eagal orra; thig doilgheas air luchd-àiteachaidh Phalestina.

15 'An sin bithidh uamhann air cinn-fheadhna[l] Edoim, thig geiltchrith air daoine treuna Mhoaib; leaghaidh air falbh luchd-àiteachaidh Chanaain uile.

16 Tuitidh uamhann agus eagal orra, le meud do ghairdein bithidh iad tosdach mar chloich gus an d'théid do shluagh thairis, a Thighearna, gus an d' théid an sluagh so thairis, *a* cheannaich thu.

17 Bheir thu steach iad, agus suidhichidh tu iad ann an sliabh[m] t' oighreachd-sa, anns an àit' a rinn thu dhuit féin, a Thighearna, chum còmhnuidh a ghabhail ann, *'san* ionad-naomha, a Thighearn, *a* dhaingnich do làmha-sa.

18 Rioghaichidh an Tighearna gu saoghal nan saoghal.

19 Oir chaidh eich Pharaoih a steach le charbadaibh, agus le marcshluagh, 'san fhairge, agus thug an Tighearn uisgeacha na fairge air an ais orra; ach dh'imich clann Israeil air *talamh* tioram 'am meadhon na fairge.

20 Agus ghlac Miriam a' bhanfhàidh, piuthar Aaroin, tiompan 'na làimh; agus chaidh na mnài uile mach 'na déigh le tiompanaibh agus le dannsa[n].

21 Agus fhreagair Miriam iad, Canaibh do'n Tighearn, oir thug e buaidh gu glòrmhar; an t-each agus a mharcach thilg e 'san fhairge.

22 Mar sin thug Maois Israel o'n mhuir ruaidh, agus chaidh iad a mach gu fàsach Shuir, agus dh'imich iad trì laithean 'san fhàsach, agus cha d'fhuair iad uisge.

23 Agus an uair a thàinig iad gu Marah, cha b' urradh iad uisgeacha Mharaih òl, oir bha iad searbh; uime sin thugadh Marah mar ainm air.

24 Agus rinn an sluagh gearan[o] 'an aghaidh Mhaois, ag ràdh, Ciod a dh'òlas sinn?

25 Agus dh'éigh esan ris an Tighearna, agus nochd an Tighearna fiodh[p] dha, agus thilg e 'sna h-uisgeachaibh *e*, agus rinneadh na h-uisg-

[z] *sheinn.* [a] *òran.* [b] *m'òran, mo chliu.* [c] *'san fhairge sheamuinich.* [d] *dh'ith i suas, chuir i as doibh.* Eabh. [e] *mar chruaich, mar mheall.* [f] *dhaingnichcadh.* [g] *sealbhaichidh mo làmh iad mar oighreachd, bithidh tighearnas aig mo làimh orra.* Eabh. [h] *measg nan cumhachdach.* [i] *a'd' chùis eagail, urramach.* [k] *'am moltaibh.* [l] *ceannardan.* [m] *ann ambeinn.* [n] *damhsa le feadagaibh.* [o] *monmhor, duarman.* [p] *craobh.*

eacha milis: ann an sin rinn e lagh
agus ordugh dhoibh, agus ann an sin
dhearbh e iad;
26 Agus thubhairt e, Ma dh'éisd-
eas tu gu dùrachdach re guth an
Tighearna do Dhé, agus ma ni thu
an ni sin a ta ceart 'na shealladh,
agus ma bheir thu 'n aire d'a àith-
eantaibh, agus ma ghleidheas tu a
reachdan [q] uile, h-aon do na h-
eucailibh [r] a chuir mi air na h-Eiph-
itich, cha chuir mi ortsa; oir *is* mise
an Tighearn a shlànuicheas thu.
27 Agus thàinig iad gu h-Elam
far *an robh* dà thobar dheug uisge,
agus deich agus tri fichead crann [s]
pailme; agus champaich iad [t] 'an
sin làimh ris na h-uisgeachaibh.

CAIB. XVI.

AGUS dh'fhalbh iad o Elim, agus
thàinig coi'-thional chloinn Is-
raeil uile gu fàsach Shin, a *ta* eadar
Elim agus Sinai, air a' chùigeadh là
deug do'n dara mìos 'an déigh
dhoibh teachd a mach a tìr na h-
Eiphit.
2 Agus rinn coi'-thional chloinn
Israeil uile gearan 'an aghaidh
Mhaois agus Aaroin 'san fhàsach.
3 Agus thubhairt clann Israeil riu,
B'fhearr gu'm faigheamaid bàs le
làimh an Tighearn ann an tìr na
h-Eiphit, an uair a bha sinn 'nar
suidhe làimh ris na poitibh feòla,
agus an uair a dh'ith sinn aran gu'r
sàth; oir thug sibh a mach sinn do'n
fhàsach so, a mharbhadh a' choi'-
thionail so uile le h-ocras.
4 'An sin thubhairt an Tighearna
re Maois, Feuch, frasaidh mise
dhuibh aran o neamh, agus théid an
sluagh a mach, agus cruinnichidh
iad cuibhrionn *gach* là air an là sin
féin, a chum as gu'n dearbh mi iad,
co ac' a ghluaiseas iad ann am [u] lagh,
no nach gluais.
5 Agus air an t-seathadh là ulluich-
idh iad an *ni sin* a bheir iad a steach,
agus bithidh e dhà uibhir agus a
chruinnicheas iad gach là *eile*.
6 Agus thubhairt Maois agus Aa-
ron re cloinn Israeil uile, Mu
fheasgar, 'an sin bithidh fios agaibh
gu'n d'thug an Tighearn a mach sibh
a tìr na h-Eiphit:
7 Agus 'sa' mhadainn, 'an sin chi
sibh glòir an Tighearna; do bhrì' gu
bheil e a' cluinntinn bhur gearain 'an
aghaidh an Tighearna: Agus ciod
sinne, gu bheil sibh a' deanamh
gearain 'nar n-aghaidh?
8 Agus thubhairt Maois, *Bithidh
a' chùis mar so* 'nuair a bheir an
Tighearna dhuibh 'san fheasgar feoil
r'a h-itheadh, agus aran 'sa' mhad-
ainn gu'r sàth; do bhrì' gu bheil an
Tighearn a' cluinntinn bhur gearain
a ta sibh a' deanamh 'na aghaidh:
Agus ciod sinne? cha'n ann 'nar
n-aghaidh-ne *tha* bhur gearan, ach
'an aghaidh an Tighearna.
9 Agus thubhairt Maois re h-Aa-
ron, Abair re coi'-thional chloinn Is-
raeil uile, Thigibh am fagus 'an
làthair an Tighearn, oir chual' e bhur
gearan.
10 Agus an uair a labhair Aaron
re coi'-thional chloinn Israeil uile,
dh'amhairc iad a dh'ionnsuidh an
fhàsaich, agus feuch, dh'fhoillsich-
eadh glòir an Tighearn ann an neul.
11 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
12 Chuala mi gearan chloinn Is-
raeil; labhair riu, ag ràdh, Mu
fheasgar ithidh sibh feoil, agus 'sa'
mhadainn sàsuichear sibh le h-aran:
agus bithidh fios agaibh gur mise an
Tighearna bhur Dia.
13 Agus an uair a bha 'm feasgar
ann, 'an sin thàinig na gearra-goirt [w]
a nìos, agus chòmhdaich iad an
campa; agus anns a' mhadainn bha
'n drùchd 'na luidhe ma thimchioll
a' champa.
14 Agus an uair a' dh'éirich an
drùchd a bha 'na luidhe suas, feuch,
bha air aghaidh an fhàsaich ni beag
cruinn, beag mar an liath-reodh air
an talamh.
15 Agus an uair a chunnaic clann
Israeil e, thubhairt iad gach aon r'a
chéile, Mana [x]: oir cha robh fhios
aca ciod e. Agus thubhairt Maois
riu, So an t-aran a thug an Tighear-
na dhuibh r'a itheadh.
16 So an ni a dh'àithn an Tighear-
na; Cruinnichibh dheth *gach* duine
a réir itheannaich, omer do gach
neach a réir àireimh bhur n-anmanna,
gabhadh *gach* duine agaibh air *an*
son-*san* a *ta* 'na bhùth.
17 Agus rinn clann Israeil mar
sin, agus chruinnich iad, cuid ni bu
mhò, agus cuid ni bu lugha [y].
18 Agus an uair a thomhais iad e
le h-omer, cha robh a' bheag thairis
aige-san a chruinnich ni bu mhò,
agus air-san a chruinnich ni bu

[q] *orduighean, àitheantan.* [r] *euslaintibh.* [s] *craobh.*
[t] *shuidhich iad am pubuill, thàmh iad.* [u] *ann mo.* [w] *quaila.*
Sasg. [x] *Ciod é so?* Eabh. [y] *bu lagha.*

lugha, cha robh uireasbhuidh:
chruinnich *gach* duine a réir ith-
eannaich.
19 Agus thubhairt Maois riu, Na
fàgadh duine 'sam bith dheth gu
madainn.
20 Gidheadh cha d'éisd iad re
Maois, ach dh'fhàg cuid dheth gu
madainn, agus ghin e cnuimhean
agus lobh e: Agus bha corruich air
Maois riu.
21 Agus chruinnich iad e air gach
madainn, gach duine a réir ithean-
naich: agus an uair a dh'fhàs a'
ghrian teth, leaghadh e.
22 Agus air an t-seathadh là
chruinnich iad a dhà uiread arain,
dà omer air son *gach* aon: agus
thàinig uachdarain a' choi'-thional
uile, agus dh'innis iad *sin* do Mhaois.
23 Agus thubhairt e riu, So *an ni*
a labhair an Tighearna, *Bithidh* fois
na sàbaide naomha do'n Tighearn
am màireach: *a' mheud 's* a tha
sibh gu fhuineadh, fuinibh *an diugh*,
agus *a' mheud 's* a tha sibh gu
bhruicheadh, bruichibh; agus gach
ni a bhios thairis, taisgibh suas
dhuibh féin gu madainn.
24 Agus thaisg iad suas e gu ma-
dainn, mar a dh'àithn Maois; agus
cha do lobh e, ni mò a bha cnuimh
'sam bith ann.
25 Agus thubhairt Maois, Ithibh
sin an diugh, oir *tha* sàbaid ann an
diugh do'n Tighearna; an diugh
cha'n fhaigh sibh e 'sa' mhachair.
26 Sè laithean cruinnichidh sibh
e, ach air an t-seachdamh là *bithidh*
an t-sàbaid; cha bhi e ann air *an là*
sin.
27 Agus tharladh air an t-seachd-
amh là gu'n deachaidh *cuid* do'n
t-sluagh a mach g'*a* chruinneachadh,
agus cha d'fhuair iad *a' bheag*.
28 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Cia fhad' a dhiùltas sibh
m'àitheanta-san a choimhead[z], agus
mo reachdan.
29 Faicibh, do bhrì' gu'n d'thug
an Tighearna dhuibh an t-sàbaid,
air an aobhar sin tha e a' tabhairt[a]
dhuibh air an t-seathadh là aran dhà
là: fanaibh, *gach* duine 'na àite
féin; na rachadh duine 'sam bith a
mach as àite air an t-seachdamh là.
30 Mar sin ghabh an sluagh fois air
an t-seachdamh là.
31 Agus thug tigh Israeil Mana
mar ainm air: agus *bha* e mar fhras
coriandeir, geal, agus a bhlas mar
abhlain[b] *air an deanamh* le mil.
32 Agus thubhairt Maois, So an
ni a dh'àithn an Tighearna, Lìon
omer dheth gu bhi air a ghleidheadh
air son bhur ginealacha, chum gu
faic iad an t-aran leis an do bheath-
aich mi sibh 'san fhàsach, an uair a
thug mi mach sibh a tìr na h-Eiphit.
33 Agus thubhairt Maois re h-
Aaron, Gabh soitheach[c], agus cuir
ann làn omeir do Mhana[d], agus
taisg e 'n làthair an Tighearna, gu
bhi air a ghleidheadh air son bhur
ginealacha.
34 Mar a dh'àithn an Tighearna
do Mhaois, mar sin thaisg Aaron e
'an làthair na fianuis, gu bhi air a
ghleidheadh.
35 Agus dh'ith clann Israeil am
Mana dà fhichead bliadhna, gus an
d'thàinig iad gu tìr àitichte: dh'ith
iad am Mana gus an d'thàinig iad gu
crìch tìre Chanaain.
36 A nis *is e* omer an deicheamh
cuid do ephah.

CAIB. XVII.

AGus dh'imich coi'-thional chloinn
Israeil uile o fhàsach Shin, a réir
an turusan, mar a dh'àithn an Tigh-
earn, agus champaich iad ann an Re-
phidim; agus cha *robh* uisge ann do'n
t-sluagh re òl.
2 Uime sin rinn an sluagh consach-
adh[e] re Maois, agus thubhairt iad,
Thoir[f] dhuinn uisge chum as gu'n òl
sinn. Agus thubhairt Maois riu, C'ar
son a ta sibh a' consachadh rium-sa?
C'ar son a bhrosnaicheas sibh[g] an
Tighearna?
3 Agus mhiannaich an sluagh
uisge[h] ann an sin; agus rinn an
sluagh gearan 'an aghaidh Mhaois,
agus thubhairt iad, C'ar son so a
thug thu nìos sinn as an Eiphit, a
chum sinn féin a mharbhadh, agus
ar clann, agus ar spréidh le tart?
4 Agus dh'éigh Maois ris an Tigh-
earn, ag ràdh, Ciod a ni mi ris an
t-sluagh so? is beag nach 'eil iad 'g
am chlochadh.
5 Agus thubhairt an Tighearna re
Maois, Imich roimh 'n t-sluagh, agus
thoir leat *cuid* do sheanairibh Israeil;
agus do shlat leis an do bhuail thu an
abhainn, gabh a'd' làimh, agus bi 'g
imeachd:
6 Feuch, seasaidh mise romhad 'an
sin air a' charraig ann an Horeb, agus

[z] *a ghleidheadh.* [a] *a' toirt.* [b] *bhreacagan.* [c] *poit.*
[d] *Man.* Eabh. [e] *throid an sluagh.* [f] *Tabhair.* [g] *dhearbhas sibh, bhuaireas sibh, chuireas sibh cathachadh air.* [h] *bha tart uisge air an t-sluagh.*

buailidh tusa a' charraig, agus thig
uisg' a mach aisde, a chum gu'n òl an
sluagh. Agus rinn Maois mar sin ann
an sealladh sheanairean Israeil.
7 Agus thug e mar ainm air an àite
Masah agus Meribah, air son consach-
aidh [i] chloinn Israeil, agus do bhrì'
gu'n do bhrosnuich [k] iad an Tighearn,
ag rádh, Am bheil an Tighearna 'nar
measg, no nach *'eil?*
8 'An sin thàinig Amalec, agus chog
e re h-Israel ann an Rephidim.
9 Agus thubhairt Maois re Iosua,
Tagh a mach dhuinn daoine, agus
falbh a mach, cog re h-Amalec: am
màireach seasaidh mise air mullach
an t-sléibh, agus slat Dhé a'm' làimh.
10 Agus rinn Iosua mar a thubhairt
Maois ris, agus chog e re h-Amalec.
Agus chaidh Maois, Aaron, agus Hur,
suas gu mullach an t-sléibh.
11 Agus an uair a thog Maois suas
a làmh, 'an sin bhuadhaich Israeil, a-
gus an uair a leag e sìos a làmh,
bhuadhaich Amalec.
12 Ach *bha* làmhan Mhaois trom,
agus ghabh iad clach, agus chuir iad
fuidhe *i*, agus shuidh e oirre: agus
chum Aaron agus Hur suas a làmhan,
fear *dhiubh* air aon taobh, agus fear
air an taobh eile; agus bha a làmhan
seasmhach gu dol fuidhe [l] na gréine.
13 Agus chlaoidh Iosua Amalec
agus a dhaoine le faobhar a' chlaidh-
eimh.
14 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Sgrìobh so *mar* chuimhn-
eachan ann an leabhar, agus aithris *e*
ann an cluasaibh Iosua; oir dubhaidh
mise as gu tur cuimhne Amaleic o
bhi fuidh [m] néamh.
15 Agus thog Maois altair, agus
thug e Iehobhah-Nisi mar ainm oirre:
16 Oir thubhairt e, Do bhrì' gu'n
do mhionnaich an Tighearna, *gu'm bi*
cogadh aig [n] an Tighearna re h-A-
malec o linn gu linn.

CAIB. XVIII.

NUAIR a chuala Ietro, sagart
Mhidiain, athair-céile Mhaois,
gach ni a rinn Dia air son Mhaois,
agus air son Israeil a shluaigh, gu'n
d'thug an Tighearn a mach Israel as
an Eiphit;
2 'An sin thug Ietro, athair-céile
Mhaois, leis Siporah bean Mhaois, 'an
déigh dha a cur air a h-ais,
3 Agus a dithis mhac, d'am *b'* ainm
do h-aon diubh Gersom, (oir thubhairt
e, A'm' choigreach bha mi ann an tìr
choimhich.)
4 Agus *b'e* ainm an *fhir* eile Elie-
ser, (oir *rinn* Dia m'athar, *thubhairt
e*, còmhnadh rium, agus shaor e mi
o chlaidheamh Pharaoih)
5 Agus thàinig Ietro, athair-céile
Mhaois, agus a mhic, agus a bhean, a
dh'ionnsuidh Mhaois do'n fhàsach,
far an do champaich e aig sliabh
Dhé.
6 Agus thubhairt e re Maois, *Tha*
mise d'athair-céile Ietro, air teachd
a'd' ionnsuidh, agus do bhean, agus
a dithis mhac maille ria.
7 Agus chaidh Maois a mach 'an
coinneamh athar-céile, agus rinn e
ùmhlachd [o] *dha*, agus phòg se e,
agus dh'altaich iad beatha a' chéile [p],
agus thàinig iad a steach do'n
bhùth.
8 Agus dh'innis Maois d'a athair-
céile gach *ni* a rinn an Tighearn air
Pharaoh, agus air na h-Eiphitich air
sgàth Israeil, gach saothair [q] a thàinig
orra air an t-slighe, agus *cionnus* a
shaor an Tighearn iad.
9 Agus rinn Ietro gairdeachas a
leth a' mhaith sin uile a rinn an Tigh-
earna do Israel, a shaor e a làimh nan
Eiphiteach.
10 Agus thubhairt Ietro, Bean-
naichte gu robh an Tighearn, a shaor
sibh a làimh nan Eiphiteach, agus a
làimh Pharaoih, a shaor an sluagh o
bhi fuidh làimh nan Eiphiteach.
11 A nis tha fios agam gur mò an
Tighearna na na h-uile dhée; oir
anns an ni sin anns an do rinn iad gu
h-uaibhreach, *bha esan* os an ceann.
12 Agus ghabh Ietro, athair-céile
Mhaois, tabhartas-loisgte agus ìob-
airte do Dhia: Agus thàinig Aaron,
agus uile sheanairean Israeil a
dh'itheadh arain maille re athair-
céile Mhaois 'an láthair Dhé.
13 A nis air an là màireach shuidh
Maois gu breth a thoirt air an t-
sluagh; agus sheas an sluagh làimh re
Maois o mhadainn gu feasgar.
14 Agus an uair a chunnaic athair-
céile Mhaois gach *ni* a rinn e ris an
t-sluagh, thubhairt e, Ciod e an ni so
a tha thu deanamh ris an t-sluagh?
C'ar son a ta thusa a'd' shuidhe a'd'
aonar, agus a ta 'n sluagh uile a' seas-
amh làimh riut o mhadainn gu feas-
gar?
15 Agus thubhairt Maois r'a athair-

[i] *gcur-chainnt, comh-strìbh.* [k] *gu'n d'fheuch, gu'n do dhearbh.* Eabh. [l] *dol fodha, luidhe.* [m] *fo.* [n] *gu'n cathaich.* [o] *chrom se e féin.* Eabh. [p] *dh'fheòraich iad mu leas a chéile, ghabh iad sgeula mu shlàint' a chéile.* [q] *dragh.*

céile, Do bhri' gu'n d'thig an sluagh
a'm' ionnsuidh a dh'fhiosrachadh o
Dhia.
16 'Nuair a bhios cùis aca, thig iad
a'm' ionnsuidh, agus bheir mi breth
eadar duine agus duine, agus nochd-
aidh mi *dhoibh* orduighean Dhé, agus
a laghanna.
17 Agus thubhairt athair-céile
Mhaois ris, Cha mhath an ni a *ta* thu
deanamh.
18 Caithidh[r] tu as gu tur, araon
thu féin, agus an sluagh so a *ta* maille
riut, oir a ta an ni *so* ro-throm air do
shon; cha'n 'eil e 'n comas duit a
dheanamh a'd' aonar.
19 A nis ma ta éisd re m' ghuth,
bheir mi comhairl' ort, agus bithidh
Dia maille riut: bi-sa air son an
t-sluaigh 'an làthair Dhé, agus bheir
thu na cùisean a dh'ionnsuidh Dhé:
20 Agus teagaisgidh tu dhoibh na
h-orduighean agus na laghanna, agus
nochdaidh tu dhoibh an t-slighe air
an còir dhoibh imeachd, agus an
obair a's còir dhoibh a dheanamh.
21 Agus taghaidh tu a mach as an
t-sluagh uile, daoine foghainteach[s],
air am bi eagal Dé, daoine fìrinn-
each, a dh'fhuathaicheas sannt; agus
cuiridh tu iad os an cionn 'nan
uachdaranaibh[t] mhìlte, 'nan uachd-
aranaibh leth-cheuda, agus 'nan
uachdaranaibh dheichnear.
22 Agus bheir iad breth air an
t-sluagh anns gach àm; ach gach
cùis mhòr bheir iad a'd' ionnsuidh-sa,
agus air gach cùis bhig bheir iad
féin breth: mar sin bithidh e ni's
eutruime dhuit-se, agus iomcharaidh
iadsan *an eallach* maille riut.
23 Ma ni thu an ni so, agus gu'n
àithn Dia *sin* dhuit, 'an sin is urr-
ainn thu seasamh ris, agus mar an
ceudna théid an sluagh so uile d'an
àite féin 'an sìth.
24 A nis dh'éisd Maois re guth
athar-céile, agus rinn e gach ni a
thubhairt e.
25 Agus thagh Maois daoine fogh-
ainteach a mach a h-Israel uile, agus
rinn e iad 'nan ceannardaibh air an
t-sluagh; 'nan uachdaranaibh mhìlte,
'nan uachdaranaibh cheuda, 'nan
uachdaranaibh leth-cheuda, agus 'nan
uachdaranaibh dheichnear.
26 Agus thug iad breth air an
t-sluagh anns gach àm: na cùisean
cruaidh thug iad a dh'ionnsuidh
Mhaois, ach air gach cùis bhig thug
iad féin breth.
27 Agus leig Maois le athair-céile
imeachd; agus dh'fhalbh e roimhe
d'a thìr féin.

CAIB. XIX.

ANNS an treas mìos 'an déigh do
chloinn Israeil teachd a mach
a tìr na h-Eiphit, 'san là sin féin
thàinig iad gu fàsach Shinai.
2 Oir dh'imich iad o Rephidim,
agus thàinig iad gu fàsach Shinai,
agus champaich iad 'san fhàsach;
agus champaich Israel ann an sin fa
chomhair an t-sléibh[u].
3 Agus chaidh Maois suas a dh'
ionnsuidh Dhé, agus ghairm an Tigh-
earn air as an t-sliabh, ag ràdh, Mar
so their thu re tigh Iacoib, agus inn-
sidh tu do chloinn Israeil:
4 Chunnaic sibh na rinn mi ris na
h-Eiphitich, agus *cionnus* a ghiùlain
mi sibhse *mar* air sgiathaibh iolair-
ean, agus a thug mi a m' ionnsuidh
féin sibh.
5 A nis ma ta, ma dh'éisdeas sibh
da rìreadh re m' ghuth, agus ma
ghleidheas sibh mo choi'-cheangal,
an sin bithidh sibh dhomhsa 'nar
n-ionmhas sònraichte[w] os cionn nan
uile shluagh: oir *is* leams' an talamh
uile.
6 Agus bithidh sibh dhomhsa 'nar
rìoghachd shagart, agus 'nar cinn-
each naomha. *Is* iad sin na briath-
ran a labhras tu re cloinn Israeil.
7 Agus thàinig Maois, agus ghairm
e air seanairean an t-sluaigh, agus
chuir e rompa na briathra sin uile a
dh'àithn an Tighearna dha.
8 Agus fhreagair an sluagh uile le
h-aon ghuth, agus thubhairt iad,
Gach ni a labhair an Tighearna, ni
sinne. Agus thug Maois air ais
briathran an t-sluaigh a dh'ionnsuidh
an Tighearna.
9 Agus thubhairt an Tighearna re
Maois, Feuch, thig mis' a'd' ionn-
suidh ann an-neul tiugh, a chum
gu'n cluinn an sluagh an uair a
labhras mi riut, agus mar an ceudna
gu'n creid iad thu gu sìorruidh.
Agus dh'innis Maois briathran an
t-sluaigh do'n Tighearna.
10 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Imich a dh'ionnsuidh an
t-sluaigh, agus naomhaich iad an
diugh, agus am màireach, agus
nigheadh iad an eudach,
11 Agus bitheadh iad deas air
cheann an treas là[x]; oir air an treas
là thig an Tighearn a nuas ann an
sealladh an t-sluaigh uile air sliabh
Shinai.

r *Scargaidh.* s *comasach.* t *'nan riaghladairibh.* u *fa chomhair na bcinne.* w *sealbh àraid.* x *'an coinneamh an treas là.*

12 Agus suidhichidh tu criocha do'n t-sluagh m' an cuairt, ag ràdh, Thugaibh an aire dhuibh féin, *nach* d'théid sibh suas do'n t-sliabh, agus *nach* bean sibh r'a iomall: gach neach a bheanas ris an t-sliabh, gu cinnteach cuirear gu bàs e.

13 Cha bhean làmh ris; oir gu deimhin clochar e, no sàthar sleagh troimhe[y]: ma's ainmhidh no duine e, cha mhair e beo. 'Nuair a shéideas an trompaid[z] re ùin' fhada, thig iadsan a nìos do'n t-sliabh.

14 Agus chaidh Maois sìos o'n t-sliabh a dh'ionnsuidh an t-sluaigh, agus naomhaich e 'n sluagh, agus nigh iad an eudach.

15 Agus thubhairt e ris an t-sluagh, Bithibh deas air cheann an treas là: na d'thigibh am fagus d'*ar* mnaibh.

16 Agus an uair a thàinig an treas là, anns a' mhadainn bha tairneanaich agus dealanaich ann, agus neul tiugh air an t-sliabh, agus fuaim na trompaid ro-ard: agus chriothnaich an sluagh uile a *bha* 'sa champa.

17 Agus thug Maois an sluagh a mach as a' champa 'an coinneamh Dhé, agus sheas iad aig ìochdar an t-sléibh[a].

18 Agus bha sliabh Shinai uile fa dheataich, do bhrì' gu'n d'thàinig an Tighearn a nuas air ann an teine; agus dh'éirich a dheatach suas mar dheataich àmhuinn[b], agus chriothnaich an sliabh uile gu mòr.

19 Agus an uair a bha fuaim na trompaid a' dol a mach, agus a' fàs ro-làdair, 'an sin labhair Maois, agus fhreagair Dia e le guth.

20 Agus thàinig an Tighearn a nuas air sliabh Shinai, air mullach an t-sléibh: agus ghairm an Tighearna Maois *suas* gu mullach an t-sléibh, agus chaidh Maois suas.

21 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Imich sìos, thoir àithne do'n t-sluagh[c] an t-eagal gu'm bris iad a steach a dh'ionnsuidh an Tighearn a dh'amharc, agus gu'n tuit mòran diubh.

22 Agus mar an ceudna na sagairt a thig am fagus do'n Tighearna, naomhaichear iad iad féin, an t-eagal gu'm bris an Tighearn a mach orra[d].

23 Agus thubhairt Maois ris an Tighearna, Cha 'n'eil e 'n comas do'n t-sluagh teachd a nìos do shliabh Shinai; oir thug thu àithne dhuinn, ag ràdh, Cuir criocha mu'n t-sliabh, agus naomhaich e.

24 Agus thubhairt an Tighearna ris, Imich romhad, falbh sìos, agus thig a nìos thu féin, agus Aaron maille riut; ach na briseadh na sagartan agus an sluagh a steach, gu teachd a nìos a dh'ionnsuidh an Tighearn, an t-eagal gu'm bris e mach orra.

25 Agus chaidh Maois sìos a dh'ionnsuidh an t-sluaigh, agus labhair e riu.

CAIB. XX.

AGUS labhair Dia na briathra so uile, ag ràdh,

2 *Is* mis' an Tighearna do Dhia, a thug a mach thu a tìr na h-Eiphit, a tigh na daorsa.

3 Na biodh dée 'sam bith eile agad a'm' làthair-sa.

4 Na dean dhuit féin *dealbh* snaidhte[e], no coslas 'sam bith *a dh'aon ni*, a *ta* 'sna neamhaibh shuas, no air an talamh shìos[f], no 'sna h-uisgeachaibh fuidh 'n talamh.

5 Na crom thu féin sìos doibh, agus na dean seirbhis doibh: oir mis' an Tighearna do Dhia, *is* Dia eudmhar mi, a' leantuinn aingidheachd nan aithreacha air a' chloinn, air an treas[g], agus air a' cheathramh *ginealach* dhiubhsan a dh'fhuathaicheas mi;

6 Agus a' nochdadh tròcair do mhìltibh dhiubhsan a ghràdhaicheas mi, agus a choimhideas m'àitheanta.

7 Na tabhair[h] ainm an Tighearna do Dhé 'an dìomhanas; oir cha mheas an Tighearna neo-chiontach *esan* a bheir ainm 'an dìomhanas.

8 Cuimhnich là na sàbaid a naomhachadh.

9 Sé laithean saothraichidh tu, agus ni thu t'obair uile.

10 Ach *air* an *t*-seachdamh là *tha* sàbaid an Tighearna[i] do Dhé: *air an là sin* na dean obair 'sam bith, thu féin, no do mhac, no do nighean, d'òglach, no do bhan-oglach, no d'ainmhidh, no do choigreach a *ta* 'n taobh a stigh do d' gheataibh[k]:

11 Oir ann an sé laithibh rinn an Tighearna na neamhan agus an talamh, an fhairge, agus gach ni a *ta* annta; agus ghabh e fois air an t-seachdamh là: air an aobhar sin

---

[y] *trìd*. Eir. [z] *an adharc; stoc*. Eir. [a] *aig bun na beinne*. [b] *fuirneis, teallaich*. [c] *earail do'n t-sluagh*. [d] *gu'n sgrios an Tighearn iad*. [e] ìomhaigh *shnòighte, ghràbhalta*. [f] *a bhos*. [g] *gus an treas*. [h] *Na d'thoir*. [i] *do'n Tighearna*. Eabh. [k] *dhorsaibh*.

bheannaich an Tighearna là na sàbaid, agus naomhaich se e.

12 Tabhair onoir do t'athair, agus do d'mhàthair; a chum as gu'm bi do làithean buan air an fhearann a *tha* 'n Tighearna do Dhia a' toirt dhuit.

13 Na dean mortadh.

14 Na dean adhaltrannas.

15 Na dean gaduigheachd.

16 Na tabhair fianuis bhréige 'n aghaidh do choimhearsnaich.

17 Na sanntaich tigh do choimhearsnaich; na sanntaich bean do choimhearsnaich, no òglach, no bhanoglach, no dhamh [l], no asal, no aon ni a's le do choimhearsnach.

18 Agus mhothaich [m] an sluagh uile na tairneanaich, agus na dealanaich, agus fuaim na trompaid, agus an sliabh fa dheataich [n]: agus an uair a chunnaic an sluagh *sin*, ghluais iad, agus sheas iad fad' o làimh [o].

19 Agus thubhairt iad re Maois, Labhair thusa ruinn, agus éisdidh sinn: ach na labhradh Dia ruinn, an t-eagal gu'm faigh sinn bàs.

20 Agus thubhairt Maois ris an t-sluagh, Na biodh eagal oirbh, oir is ann a chum bhur dearbhadh a thàinig Dia, agus a chum gu'm bi eagal-san oirbh [p], air chor as nach peacaich sibh.

21 Agus sheas an sluagh fad' o làimh, agus thàinig Maois am fagus do'n dorchadas, far *an robh* Dia.

22 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Mar so their thu re cloinn Israeil, Chunnaic sibh gu'n do labhair mi ribh o na neamhaibh.

23 Cha dean sibh maille riumsa dée airgid, agus dée òir cha dean sibh dhuibh féin.

24 Altair do thalamh ni thu dhomhsa, agus lobraidh tu oirre do thabhartais-loisgte, agus do thabhartais-sìth, do chaoraich, agus do dhaimh [q]: anns gach àite 'san d'thoir mise fa'near gu'n cuimhnichear m'ainm, thig mi a d' ionnsuidh, agus beannaichidh mi thu.

25 Agus ma ni thu altair chloiche dhomh, cha tog thu i le cloich shnaidhte; oir ma thogas tu d'inneal-snaidhidh suas oirre, truaillidh tu i.

26 Ni mò théid thu suas air ceumaibh a dh'ionnsuidh m' altarach, a chum nach leigear ris do lomnochduigh [r] oirre.

CAIB. XXI.

A NIS *is* iad so na breitheanais a chuireas tu rompa.

2 Ma cheannaicheas tu òglach [s] Eabhruidheach, sé bliadhna ni e seirbhis; agus 'san t-seachdamh théid e mach saor a nasguidh.

3 Ma's ann *a mhàin* leis féin a thàinig e steach, leis féin théid e mach; ma bha bean aige, théid mar an ceudna a bhean a mach maille ris.

4 Ma thug a mhaighstir dha bean, agus gu'n d'rug i dha mic, no nigheana; bithidh a' bhean agus a clann aig a maighstir, agus théid esan a mach leis féin.

5 Ach ma their an t-òglach gu cinnteach, Is toigh leam mo mhaighstir [t], mo bhean, agus mo chlann, cha d'théid mi mach saor:

6 'An sin bheir a mhaighstir e chum nam breitheamhna: bheir e mar an ceudna chum an doruis e, no chum ursainn an doruis, agus tollaidh a mhaighstir a chluas le minidh, agus ni e seirbhis dha gu bràth.

7 Agus ma reiceas [u] duine a nighean gu bhi 'na ban-oglaich [w], cha d'théid i mach mar a théid na h-òglaich.

8 Mur taitinn i r'a maighstir, a rinn ceangal-pòsaidh ria, 'an sin bheir e fa'near gu'm fuasgailear i: re cinneach coimheach cha bhi comas aige a reiceadh, do bhrì' gun do bhuin e gu cealgach ria.

9 Agus ma cheangail e r'a mhac i, a réir modh nan nighean ni e ria.

10 Ma ghabhas e *bean* eile dha féin, a biadh, a h-eudach, agus a dlighe-pòsaidh [x], cha lughdaich e [y].

11 Agus mur dean e na tri *nithe* sin ria, 'an sin theid i mach saor gun airgiod.

12 Esan a bhuaileas duine air chor as gu'm bàsaich e, gu cinnteach cuirear gu bàs e.

13 Agus mur do luidh duine 'am plaid [z], ach gu'n d'thug Dia thairis

[l] *tharbh.* Eabh. [m] *chunnaic.* Eabh. [n] *ag smùidrich.* [o] *fad' as, fad' air astar.* [p] *air bhur gnùis.* Eabh. [q] *do bhuar.* [r] *do dhlomhaireachd.* [s] *seirbhiseach, tràill, daorsanach.* [t] *Tha gràdh agam air mo mhaighstir.* [u] *chreiceas.* [w] *ban-tràill.* [x] *dubharaidh; dowry.* Sasg. [y] *cha chuir e 'n laghad.* [z] *mur robh duine a' feitheamh fàth.*

g'a làimh[a] e, 'an sin sònruichidh[b] mis' àite dhuit d'an teich e.

14 Ach ma thig duine gu dàna air a choimhearsnach, gu mharbhadh le ceilg, o m' altair bheir thu e, a chum gu 'm bàsaich e.

15 Agus esan a bhuaileas athair, no a mhàthair, gu cinnteach cuirear gu bàs e.

16 Agus esan a ghoideas duine, agus a reiceas e, no ma gheibhear 'na làimh e, gu cinnteach cuirear gu bàs e.

17 Agus esan a mhallaicheas athair no mhàthair, gu cinnteach cuirear gu bàs e.

18 Agus ma ni daoine comhstri', agus gu'm buail duine a choimhearsnach le cloich, no le dhorn, agus nach faigh e bàs, ach gu'n gabh e *a* leaba:

19 Ma dh'éireas e, agus gu'n siubhail e mach air a luirg, 'an sin saorar esan a bhuail *e;* a mhàin dìolaidh e air son call uine, agus bheir e fa'near a leigheas gu h-iomlan.

20 Agus ma bhuaileas duine òglach, no bhan-oglach le slait, agus gu'm bàsaich e fa làimh, dìolar air gu deimhin:

21 Ach ma mhaireas e *beo*[c] là no dà là, cha dìolar air; oir *is* e airgiod e.

22 Agus ma ni daoine comhstri', agus gu'm buail iad bean thorrach, agus gu'n dealaich i r'a cloinn, ach nach faigh i bàs[d]; cuirear gu cinnteach ùbhla air, a réir mar a chuireas fear na mnà air, agus bheir e seachad mar a *dh'orduicheas* na breitheamhna[e].

23 Ach ma gheibh *i* bàs, 'an sin bheir thu anam air son anma,

24 Sùil air son sùla, fiacail air son fiacla, làmh air son làimhe, cos air son coise,

25 Losgadh air son losgaidh, lot[f] air son lotaidh, buille air son buille.

26 Agus ma bhuaileas duine sùil òglaich, no sùil a bhan-oglaich, agus gu mill e i, leigidh se as saor e air son a shùla.

27 Agus ma chuireas e fiacail a òglach, no fiacail as a bhan-oglaich, leigidh se as saor e air son fhiacla.

28 Agus ma reubas damh[g] duine no bean le adhairc, agus gu'm faigh e bàs, gu cinnteach clochar an damh, agus cha 'n ithear fheoil; ach bithidh sealbhadair an daimh neochiontach.

29 Ach ma ghnàthaich an damh sàthadh[h] le adhaircibh 'san aimsir roimhe sin, agus gu'n do dhearbhadh sin d'a shealbhadair, agus nach do ghleidh e stigh e, agus gu'n do mharbh e duine no bean, clochar an damh, agus cuirear mar an ceudna a shealbhadair gu bàs.

30 Ma chuirear *airgiod*-réitich air, 'an sin bheir e mar éirig anma ge b'e ni a chuirear air.

31 Ma's mac a reub e le adhairc, no ma's nighean a reub e, a réir a' bhreitheanais so nithear ris.

32 Ma reubas an damh òglach no ban-oglach, bheir e deich secel 'ar fhichead airgid d'am maighstir, agus clochar an damh.

33 Agus ma dh'fhosglas duine slochd, no ma chladhaicheas duine slochd, agus nach còmhdaich se e, agus gu'n tuit damh no asal ann;

34 Ni esan d' am buin an slochd suas an calldach, bheir e airgiod d'an sealbhadair, agus is leis féin am *beathach* marbh.

35 Agus ma reubas damh neach air bith damh neach eile, agus gu'm faigh e bàs, 'an sin reicidh iad an damh beo, agus roinnidh iad an t-airgiod *a fhuaradh* air a shon, agus roinnidh iad mar an ceudna an damh marbh.

36 No ma bha fhios gu'n do ghnàthaich an damh sàthadh le adhaircibh 'san aimsir roimhe sin, agus nach do ghleidh a shealbhadair a stigh e, gu cinnteach ìocaidh e damh air son daimh, agus is leis féin am marbh.

CAIB. XXII.

MA ghoideas duine damh no caora, agus gu marbh se e, no gu'n reic se e, dìolaidh e[i] cùig daimh air son an daimh, agus ceithir caoraich air son na caorach.

2 Ma gheibhear gaduiche a' briseadh a stigh, agus gu'm buailear e, agus gu'm faigh e bàs, cha *dòirtear* fuil air a shon:

3 Ma bhios a' ghrian air éirigh air, *dòirtear* fuil air a shon. Ni esan *a ghoideas* dìoladh iomlan[k]:

[a] *dh'ionnsuidh a làimh.* [b] *sùnruichidh, suidhichidh, orduichidh.* [c] *ma sheasas e ris.* [d] *nach d'thig beud 'na lorg.* [e] *breitheachan.* [f] *cneadh.* [g] *tarbh.* Eabh. [h] *ma bha 'n damh gunaidcach, ma b'àbhuist da purradh.* [i] *bheir e uaith, aisigidh e, cuitichidh e.* [k] *oir bu chòir dha dìoladh iomlan a dheanamh.*

mur *bi* ni 'sam bith aige, 'an sin reicear e air son a ghaduigheachd.

4 Ma gheibhear gu cinnteach a' mheirle[l] 'na láimh beò, ma's damh e, no asal, no caora; dìolaidh se dùbailt'[m] e.

5 Ma bheir duine fa'near gu'n ithear suas fearann no fìon-lios[n], agus gu'n cuir e ainmhidh *ann*, agus gu 'm biadhar e ann am fearann duin' eile; do'n chuid a's fearr d'a fhìon-lios féin, ni e dìoladh[o].

6 Ma bhriseas teine a mach, agus gu'n tachair e air droighinn[p], agus gu'n loisgear na cruachan arbhair, no 'n t-arbhar 'na sheasamh, no'n t-achadh[q]; ni esan a rinn an losgadh gu cinnteach dìoladh.

7 Ma bheir duine d'a choimhearsnach airgiod, no airneis, g'a ghleidheadh, agus gu'n goidear a tigh an duine e; ma gheibhear an gaduiche, dìolaidh se dùbailt' e.

8 Mur faighear an gaduiche, 'an sin théid maighstir an tighe a dh'ionnsuidh nam breitheamhna, *a dh' fheuchainn* co ac' a shìn e mach a làmh gu cuid a choimhearsnaich.

9 Air son gach gné choire, air son daimh, air son asail, air son caorach, air son eudaich, air son gach ni a chaidh chall, a their *neach eile* gur leis féin; 'an làthair nam breitheamhna thig cùis gach aon diubh: *esan* a dhìteas na breitheamhna, dìolaidh e dùbailte d'a choimhearsnach.

10 Ma bheir duine d'a choimhearsnach asal, no damh, no caora, no ainmhidh 'sam bith g'a ghleidheadh, agus gu'm faigh e bàs, no gu'n ciurrar e, no gu'n iomainear air falbh e, gun neach air bith 'ga fhaicinn:

11 '*An sin*, bithidh mionnan an Tighearn eatorra le chéile, nach do shìn e a làmh gu cuid a choimhearsnaich: agus gabhaidh a shealbhadair *sin* uaith, agus cha dean esan dìoladh.

12 Agus ma ghoideadh uaith e, dìolaidh e d'a shealbhadair.

13 Ma reubadh as a chéile e, thugadh e leis mar fhianuis e; air son an ni sin a chaidh reubadh, cha dìol e.

14 Agus ma dh'iarras[r] duine *ni* 'an coingheall[s] o choimhearsnach, agus gu'n ciurrar e, no gu'm faigh e bàs, gun a shealbhadair a *bhi* maille ris; gu cinnteach dìolaidh e.

15 *Ach* ma *bhios* a shealbhadair maille ris, cha dìol e: ma's *ni* air son tuarasdail[t] e, thàinig e air son a thuarasdail.

16 Agus ma mheallas duine maighdean, nach 'eil fuidh cheangal-pòsaidh, agus gu'n luidh e leatha, gu cinnteach gabhaidh se i dha féin mar mhnaoi.

17 Ma dhiùltas a h-athair gu tur a tabhairt da, dìolaidh e airgiod a réir tochraidh nam maighdean[u].

18 Cha leig thu le ban-fhiosaiche[w] bhi beò.

19 Ge b'e neach a luidheas le h-ainmhidh, gu cinnteach cuirear gu bàs e.

20 Esan a dh'ìobras do dhéibh *'sam bith*, ach do'n Tighearn a mhàin, gearrar as e.

21 Air coigreach cha chuir thu doilgheas, ni mó a ni thu foirneart air; oir bha sibh féin 'nar coigrich ann an tìr na h-Eiphit.

22 Re bantraich[x] 'sam bith, no dìleachdan[y], cha bhuin sibh gu cruaidh.

23 Ma bhuineas tu air chor sam bith gu cruaidh riu, agus gu'n glaodh iad idir riumsa, éisdidh mise gu cinnteach r'an glaodh.

24 Agus lasaidh suas mo chorruich, agus marbhaidh mi sibh leis a' chlaidheamh; agus bithidh bhur mnài 'nam bantraichibh, agus bhur clann 'nan dìleachdain.

25 Ma bheir thu airgiod 'an coingheall do *neach air bith do* m' shluagh-sa *a ta* bochd làimh riut, cha bhi thu dha mar neach a chuireas airgiod air riadh[z]; cha chuir thu riadh air.

26 Ma ghabhas tu idir eudach do choimhearsnaich ann an geall, mu dhol fodha na gréine bheir thu air ais dha e:

27 Oir *is* e sin a chòmhdach a mhàin, *is* e eudach d'a chroicionn e: ciod anns an coidil e? agus an uair a dh'éigheas e rium, éisdidh mise; oir *a ta* mi trocaireach.

28 Air breitheamhnaibh[a] cha labhair thu olc, agus uachdaran do shluaigh cha chàin[b] thu.

29 Ceud thoradh d'fhearainn, agus d'fhìon-lios, gun dàil *bheir thu seachad:* ceud-ghin do mhac bheir thu dhomhsa.

l *an ni sin a ghoid e.* m *dà-fhillte.* n *fìon-ghàradh.* o *coi'-leasachadh.* p *gu'm faigh e droighionn.* Eabh. q *an raon.* r *ma ghabhas.* s *air iasachd.* t *luach-saoithreach,* u *a réir crodh nan òigh.* w *buidsich, ban-bhusdraich.* x *bain-treabhaich.* y *leanabh gun athair.* z *ocar.* a *déibh.* Eabh. b *cha mhallaich.*

30 Mar sin ni thu re d' chrodh, *a-gus* re d' chaoraich: seachd laithean bithidh e maille r'a mhàthair, air an ochdamh là bheir thu dhomhs' e.

31 Agus bithidh sibh 'nar daoine naomha dhomhsa, agus feoil *'sam bith* a reubadh *le fiadh-bheathaich-ibh* 'sa' mhachair, cha'n ith sibh: chum nan con tilgidh sibh i.

CAIB. XXIII.

CHA tog thu tuairesgeul [c] bréige: na cuir do làmh maille ris an aingidh gu bhi d'fhianuis air an eucoir.

2 Cha lean thu a' mhòr chuid-eachd a dh'ionnsuidh an uilc, agus cha labhair [d] thu ann an cùis, gu claonadh 'an déigh a' mhòrain, chum *breth* fhiaradh.

3 Agus re *duine* bochd cha bhi thu bàigheil [e] na chùis.

4 Ma thachaireas tu air damh do nàmhaid, no asal a' dol air seacharan [f], bheir thu gu cinnteach air ais e d'a ionnsuidh.

5 Ma chi thu asal duine aig am bheil fuath dhuit a' luidhe fa h-eallaich, agus gu'n *smuainich* thu air fantuinn o chòmhnadh dheanamh ria, ni thu gu cinnteach còmhnadh ria.

6 Cha chlaon [g] thu breth do bhochd 'na chùis.

7 O chùis-bhréige cum thu féin am fad; agus an neo-chiontach agus an t-ionraic na marbh: oir cha 'n fhìreanaich mise an t-aingidh.

8 Agus tiodhlac [h] cha ghabh thu; oir dallaidh tiodhlac na *daoine* glice, agus claonaidh e briathra nan *daoine* ionraic.

9 Agus air coigreach na dean foirneart: oir is aithne dhuibh inntinn [i] coigrich, do bhrì' gu'n robh sibh féin 'nar coigrich ann an tìr na h-Eiphit.

10 Agus sè bliadhnan cuiridh tu t'fhearann, agus cruinnichidh tu stigh a thoradh [k].

11 Ach air an t-seachdamh fàgaidh tu *mach* [l] e, agus leigidh tu leis *luidhe 'na thàmh*, a chum gu'n ith bochdan do shluaigh, agus na dh'fhàgas iadsan, gu'n ith beathaiche na machrach *e*. Air a' mhodh cheudna ni thu re d'fhìon-lios, *agus* re d' lios-olaidh.

12 Sè laithean ni thu t'obair, agus air an t-seachdamh là gabhaidh tu fois; a chum gu faigh do dhamh agus d'asal fois, agus gu faigh mac do bhan-oglaich agus an coigreach anail.

13 Agus a thaobh nan uile nithe a labhair mi ribh, bithibh faicilleach; agus air ainm dée eile na luaidhibh [m]: na cluinnear as bhur beul *e*.

14 Tri uaire cumaidh tu féisd dhomhsa 'sa' bhliadhna.

15 Féisd an *arain* neo-ghoirtichte cumaidh tu: seachd laithean ithidh tu *aran* neo-ghoirtichte, mar a dh'àithn mi dhuit, 'san àm *shuidhichte* do'n mhìos Abib; oir anns *a' mhìos* sin thàinig thu mach as an Eiphit: agus cha d'thig neach air bith a'm' làthair-sa falamh:

16 Agus féisd an fhogharaidh, ceud-thoraidh do shaoithreach, a chuir thu 'san fhearann: agus féisd a' chruinneachaidh [n] aig deireadh na bliadhna, 'nuair a chruinnicheas tu stigh *toradh* do shaoithreach as an fhearann.

17 Tri uairean 'sa' bhliadhna nochdar gach firionn agad 'an làthair an Tighearna Dé.

18 Cha d'thoir thu seachad [o] fuil m' ìobairt-sa le *h-aran* goirtichte, ni mò dh'fhanas [p] saill m' ìobart gu madainn.

19 Toiseach ceud-thoraidh d'fhearainn bheir thu do thigh an Tighearna do Dhé. Cha bhruich thu meann ann am bainne a mhàthar.

20 Feuch, cuiridh mis' aingeal romhad, gu d' choimhead 'san t-slighe, agus gu d' thabhairt a steach do'n àit' a dh'ulluich mi.

21 Bi faicilleach [q] 'na làthair, agus éisd r'a ghuth; na cuir 'na aghaidh [r]; oir cha lagh e bhur cionta; oir *a ta* m'ainm annsan.

22 Ach ma dh'éisdeas tu da rìreadh r'a ghuth, agus ma ni thu gach ni a labhras mise, 'an sin bithidh mi a'm' nàmhaid do d' nàmhaid-sa [s], agus claoidhidh mi iadsan a chlaoidheas thu:

23 Oir théid m' aingeal romhad, agus bheir e steach thu chum nan Amorach, agus nan Hiteach, agus

[c] *iomradh.* [d] *fhreagair.* Eabh. [e] *cha nochd thu iochd, cha 'n ùidh thu leis, cha ghabh thu leis.* [f] *air faontradh.* [g] *Cha'n fhiar.* [h] *tiodhlacadh, gibht.* [i] *cridhe.* [k] *a bhàrr.* [l] fàs. [m] *na deanaibh iomradh.* [n] *an tarraigh, a' chròdhaidh.* [o] *cha tairg thu.* [p] *dh'fhàgar.* [q] *Thoir an aire dhuit féin.* [r] *na brosnuich e, na cuir corruich air.* [s] *bithidh mi m'eas-caraid do d' eas-cairdibh.*

nam Peridseach, agus nan Canaanach, nan Hibheach agus nan Iebusach; agus gearraidh mi as iad.

24 Cha chrom thu thu féin sìos d'an déibh, agus cha dean thu seirbhis doibh, ni mò a ni thu a réir an oibre: ach sgriosaidh tu gu tur iad, agus brisidh tu an dealbhan 'nam bloighdibh.

25 Agus ni sibh seirbhis do'n Tighearna bhur Dia, agus beannaichidh esan t'aran, agus t'uisge, agus cuiridh mi euslaint air falbh o'r measg.

26 Cha tilg ni 'sam bith àl, ni mò a bhios e seasg a'd' thìr: àireamh do làithean coi'-lìonaidh mise.

27 Cuiridh mi m' eagal romhad, agus sgriosaidh mi an sluagh uile dh'ionnsuidh an d'théid thu, agus bheir mi air do naimhdibh gu léir an cùl a thionndadh riut.

28 Agus cuiridh mise cearnabhain[t] romhad, agus fògraidh iad a mach an t-Hibheach, an Canaanach, agus an t-Hiteach, as do làthair.

29 Cha tilg mi mach iad as do làthair ann an aon bhliadhna, an t-eagal gu'm bi 'm fearann air fhàsachadh, agus gu'm fàs fiadh-bheathaiche na machrach lìonmhor a'd' aghaidh.

30 A lìon beag is beag[u] tilgidh mi mach iad as do làthair, gus an sìolaich thu, agus gu'n sealbhaich thu am fearann.

31 Agus suidhichidh mi do chrìochan o'n mhuir ruaidh eadhon gu nuig fairge nam Philisteach[w], agus o'n fhàsach gu nuig an abhainn[x]: oir bheir mi thairis 'nar làimh luchd-àiteachaidh na tìre; agus tilgidh tu mach iad as do làthair.

32 Cha dean thu riu-san, no r'an déibh coi'-cheangal 'sam bith.

33 Cha ghabh iad còmhnuidh a'd' thìr, an t-eagal gu'n d'thoir iad ort peacachadh a'm' aghaidh-sa le seirbhis a dheanamh d'an déibh; *agus* gu'm bi *sin* 'na ribe dhuit.

CAIB. XXIV.

AGUS thubhairt e re Maois, Thig a nìos a dh'ionnsuidh an Tighearna, thu féin agus Aaron, Nadab agus Abihu, agus tri fichead 'sa deich do sheanairibh Israeil: agus ni sibh aoradh fad' o làimh[y].

2 Agus thig Maois 'na aonar am fagus do'n Tighearn, ach cha d' thig iadsan am fagus, ni mò théid an sluagh suas maille ris.

3 Agus thàinig Maois agus dh'innis e do'n t-sluagh briathran an Tighearn uile, agus ná breitheanais uile: agus fhreagair an sluagh gu léir le h-aon ghuth, agus thubhairt iad, Gach ni a labhair an Tighearna, ni sinne.

4 Agus sgrìobh Maois briathran an Tighearna uile, agus dh'éirich e gu moch 'sa' mhadainn, agus thog e altair fuidh 'n t-sliabh, agus dà charragh[z] dheug a réir dhà thréibh dheug Israeil.

5 Agus chuir e uaith òganaich do chloinn Israeil, agus thug iad suas tabhartais-loisgte, agus dh'ìobair iad iobairte-sìth do dhaimh do'n Tighearna.

6 Agus ghabh Maois leth na fola, agus chuir e ann an cuachaibh *i;* agus leth na fola chrath e air an altair.

7 Agus ghabh e leabhar a' choi'-cheangail, agus leugh e ann an éisdeachd an t-sluaigh; agus thubhairt iadsan, Gach *ni* a labhair an Tighearna, ni sinne, agus bheir sinn géill.

8 Agus ghabh Maois an fhuil, agus chrath e *i* air an t-sluagh, agus thubhairt e, Feuch, fuil a' choi'-cheangail a rinn an Tighearna ribh a thaobh nam briathra sin uile.

9 Agus chaidh Maois suas agus Aaron, Nadab agus Abihu, agus tri fichead 's a deich do sheanairibh Israeil.

10 Agus chunnaic iad Dia Israeil: agus fuidh chosaibh *bha* mar gu'm biodh obair[a] do chloich shaphir, agus mar na nèamha féin[b] ann an soillse.

11 Agus air maithibh[c] chloinn Israeil cha do chuir e a làmh: agus chunnaic iad Dia, agus dh'ith iad agus dh'òl iad.

12 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Thig a nìos a m' ionnsuidh-sa do'n t-sliabh, agus bi 'n sin: agus bheir mise dhuit clàir chloiche, agus lagh, agus na h-àitheantan a sgrìobh mi, chum iadsan a theagasg.

13 Agus dh'éirich Maois suas, agus Iosua òglach: agus chaidh Maois suas do shliabh Dhé.

14 Agus thubhairt e ris na seanairibh, Fanaibh-sa ruinn 'an so gus am pill sinn d'ar n-ionnsuidh: Agus feuch, *a ta* Aaron agus Hur maille

[t] *comuichean, beachan-each mòra; hornets.* Sasg. [u] *A' chuid, a' chuid; a' bheagan, a' bheagan.* [w] *Philistineach.* [x] *Euphrates.* [y] *fad' as.* [z] *stac.* [a] *obair làir, obair shnaidhte.* [b] *mar chorp nan nèamh.* Eabh. [c] *air uaislibh, daoine mòra.*

ribh: esan aig am bi cùis 'sam bith, thigeadh e d'an ionnsuidhsan.

15 Agus chaidh Maois suas do'n t-sliabh, agus chòmhdaich neul an sliabh.

16 Agus chòmhnuich glòir an Tighearn[d] air sliabh Shinai, agus chòmhdaich an neul e sè laithean: Agus dh'eigh e re Maois air an t-seachdamh là a meadhon an neoil.

17 Agus *bha* foillseachadh[e] glòir an Tighearna mar theine dian-loisgeach air mullach an t-sléibh ann an sùilibh chloinn Israeil.

18 Agus chaidh Maois a steach 'am meadhon an neoil, agus chaidh e suas do'n t-sliabh: agus bha Maois 'san t-sliabh dà fhichead là agus dà fhichead oidhche.

CAIB. XXV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Labhair re cloinn Israeil, gu'n d' thoir iad a'm' ionnsuidh tabhartas: o gach duine a bheir seachad gu toileach e le chridhe, gabhaidh sibh mo thabhartas.

3 Agus *is* e so an tabhartas a ghabhas sibh uatha; òr, agus airgiod, agus umha[f],

4 Agus gorm, agus corcur[g], agus scarlaid, agus anart[h] grinn, agus *fionnadh* ghabhar,

5 Agus croicinne reitheachan air an dath dearg, agus croicinne bhroc, agus fiodh sitim,

6 Ola chum soluis, spìosraidh chum ola-ungaidh, agus a chum tuise deadhbholaidh,

7 Clachan onics, agus clachan re'n cur anns an ephod, agus 'san uchdéididh.

8 Agus ni iad dhomh *ionad*-naomha, agus gabhaidh mise còmhnuidh 'nam measg.

9 A rèir gach ni a leigeas mise dhuit fhaicinn, *a rèir* samhlaidh[i] a' phàilliuin, agus samhlaidh airneis uile, eadhon mar sin ni sibh.

10 Agus ni iad àirc[k] do fhiodh sitim: dà làmh-choille gu leth[l] a fad, agus làmh-choille gu leth a leud, agus làmh-choille gu leth a h-airde.

11 Agus còmhdaichidh tu thairis i le h-òr fìor-ghlan, a stigh agus a muigh còmhdaichidh tu thairis i; agus ni thu oirre coron[m] òir m'an cuairt.

12 Agus ni[n] thu air a son ceithir failbheagan òir, agus cuiridh tu *iad* air a ceithir oisinnibh; agus *bithidh* dà fhailbheig air aon taobh dh'i, agus dà fhailbheig air an taobh eile dh'i.

13 Agus ni thu bataichean[o] do fhiodh sitim, agus còmhdaichidh tu thairis iad le h-òr.

14 Agus cuiridh tu na bataichean anns na failbheagaibh air taobhan na h-àirce, chum an àirc a ghiùlan leo.

15 Ann am failbheagaibh na h-àirce bithidh na bataichean: cha ghluaisear uaithe[p] iad.

16 Agus cuiridh tu 'san àirc an fhianuis[q] a bheir mise dhuit.

17 Agus ni thu cathair-thròcair[r] a dh'òr fìor-ghlan; dà làmh-choille gu leth a fad, agus làmh-choille gu leth a leud.

18 Agus ni thu dà cherub òir: a dh'obair bhuailte ni thu iad aig dà cheann na cathair-thròcair.

19 Agus ni thu aon cherub aig aon cheann, agus cerub eile aig a' cheann eile do'n chathair-thròcair: ni sibh na ceruban aig a dà cheann.

20 Agus bithidh na ceruban a' sìneadh a mach *an* sgiath gu h-àrd, a' còmhdachadh na cathair-thròcair le'n sgiathaibh, agus an aghaidhean[s] r'a chéile: re cathair-na-tròcair bithidh aghaidhean nan cerub.

21 Agus cuiridh tu a' chathair-thròcair suas air an àirc, agus anns an àirc cuiridh tu an fhianuis a bheir mise dhuit.

22 Agus coinnichidh mise thu 'n sin, agus labhraidh mi riut o uachdar na cathair-thròcair, o eadar an dà cherub a *ta* air àirc na fianuis, a thaobh gach *ni* a dh'àithneas mi dhuit do chloinn Israeil.

23 Agus ni thu bòrd do fhiodh sitim; dà làmh-choille fhad, agus làmh-choille a leud, agus làmh-choille gu leth àirde.

24 Agus còmhdaichidh tu thairis e le h-òr fìor-ghlan, agus ni thu dha coron òir m'an cuairt.

25 Agus ni thu dha iomall[t] do leud boise m'an cuairt, agus ni thu coron òir d'a iomall m'an cuairt.

26 Agus ni thu dha ceithir fail-

[d] *ghabh glòir an Tighearna còmhnuidh.* [e] *sealladh, cosamhlachd.* [f] *unga, prais.* [g] *purpur.* [h] *lìon-eudach.* [i] *deilbh, cumaidh, saimpleir, coslais.* [k] *cobhan, ciste.* [l] *dà làmh-choille agus leth làmh-choille.* [m] *crùn, fleasg.* [n] *tilgidh, leaghaidh.* [o] *lunnan, maidean.* [p] *uaipe.* [q] *an teisteas.* [r] *uachdar, còmhdach na h-àirce; suidhe-tròcair.* [s] *an eudanan.* [t] *imcall, foir.*

bheagan òir, agus cuiridh tu na failbheagan air na ceithir oisinnibh a *tà* aig a cheithir chosaibh.

27 Fa chomhair an iomaill bithidh na failbheagan, chum àitean do na bataichibh, gus am bòrd a ghiulan.

28 Agus ni thu na bataichean *do* fhiodh sitim, agus còmhdaichidh tu thairis iad le h-òr, agus giùlainear am bòrd leo.

29 Agus ni thu a mhiasan[u], agus a thùiseircan[w], agus a chuachan[x], agus a chopain, leis an d'thoirear seachad[y] iobairt-dibhe; a dh'òr fìor-ghlan ni thu iad.

30 Agus cuiridh tu air a' bhord aran taisbeanta romhams' 'an còmhnuidh:

31 Agus ni thu coinnleir *a dh*'òr fìor-ghlan; *a dh*'obair bhuailte nithear an coinnleir. Bithidh a chos, agus a mheoir[z], a chopain, a chnapan[a], agus a bhlàtha, do'n *obair* cheudna.

32 Agus thig sè meoir a mach as a thaobhan; tri meoir a' choinnleir a h-aon taobh dheth, agus tri meoir a' choinnleir as an taobh eile dheth:

33 Tri copain air an deanamh cosmhuil re almonaibh ann an aon mheur, *maille re* cnap agus blàth; agus tri copain air an deanamh cosmhuil re almonaibh anns a' mheur eile, *maille re* cnap agus blàth: mar sin anns na sè meoir a thig a mach as a' choinnleir.

34 Agus anns a' choinnleir *bithidh* ceithir copain air an deanamh cosmhuil re almonaibh, *maille re*'n cnapaibh agus am blàthaibh.

35 Agus *bithidh* cnap fuidh dhà mheur dheth, agus cnap fuidh dhà mheur dheth, agus cnap fuidh dhà mheur dheth; *mar sin* do na sè meoir a thig a mach as a' choinnleir.

36 Bithidh an cnaip agus am meoir do'n *obair* cheudna: *bithidh* e uile 'na aon obair bhuailte *do* òr fìor-ghlan.

37 Agus ni thu dha seachd lòchrain: agus cuirear suas[b] a lòchrain, a chum gu'n d'thoir iad solus thall fa chomhair.

38 Agus *bithidh* a chlobhachan, agus a smàl-shoithichean a dh'òr fìor-ghlan.

39 *Do* thalann a dh'òr fìor-ghlan nithear e, maille ris na soithichibh sin uile.

40 Agus feuch gu'n dean thu *iad* a réir an t-samhlaidh, a chaidh leigeadh dhuit fhaicinn 'san t-sliabh.

CAIB. XXVI.

AGUS ni thu 'm pàilliun *le* deich cùirteinibh *a dh*' anart grinn toinntc, agus *do* ghorm, agus *do* choreur, agus *do* scarlaid; *maille re* cerubaibh *a dh*' obair ealanta[c] ni thu iad:

2 Fad aon chùirtein ochd làmhacoille thar fhichead, agus leud aon chùirtein, ceithir làmha-coille: an t-aon tomhas do na cùirteinibh uile.

3 Bithidh cùig cùirteinean air an ceangal gach aon r'a chéile; agus na cùig cùirteinean *eile* air an ceangal gach aon r'a chéile.

4 Agus ni thu lùban do ghorm air foir aon chùirtein, o'n iomall anns a' choi'-cheangal: agus air a' mhodh cheudna ni thu 'am foir a' chùirtein a's fhaid' a mach, ann an coi'-cheangal an dara *h-aon*.

5 Leth-cheud lùb ni thu ann an aon chùirtein, agus leth-cheud lùb ni thu 'am foir a' chùirtein a *ta* ann an coi'-cheangal an dara *h-aon;* a chum's gu'n gabh na lùban greim d'a chéile.

6 Agus ni thu leth-cheud cromag[d] òir, agus ceanglaidh tu na cùirteinean r'a chéile leis na cromagaibh: agus bithidh e 'na aon phàilliun.

7 Agus ni thu cùirteine *do fhionna* ghabhar *gu bhi* 'nan còmhdach air a' phàilliun: aon chùirtein deug ni thu dhiubh.

8 Fad aon chùirtein deich làmhacoille thar fhichead, agus leud aon chùirtein ceithir làmha-coille: *bithidh* an t-aon chùirtein deug *uile* dh'aon tomhas.

9 Agus cuiridh tu re chéile cùig cùirteine leo féin, agus sè cùirteine leo féin, agus dùblaichidh tu 'n seathadh cùirtein air taobh beoil a' bhùtha.

10 Agus ni thu leth-cheud lùb air foir an aon chùirtein *a's* fhaid' a mach 'sa' choi'-cheangal, agus leth-cheud lùb air foir a' chùirtein a tha coi'-cheangal an dara *h-aon.*

11 Agus ni thu leth-cheud cromag a dh'umha, agus cuiridh tu na cromagan anns na lùbaibh, agus cuiridh tu 'm bùth re chéile, air chor as gu'm bi e 'na aon.

12 Agus am fuigheall a dh'fhàgar do chùirteinibh a' bhùtha, leth a'

[u] *shoithichean.* [w] *liaghan, ladair, spàinean.* [x] *a sgàlan.* [y] *an taomar a mach; an còmhdaichear.* [z] *a mheanglain.* [a] *a mhill.* [b] *lasar.* [c] *innleachduich* [d] *clasp.*

chùirtein a dh'fhàgar, crochar e thar taoibh cùil a' phàilliuin.

13 Agus làmh-choille air an taobh so, agus làmh-choille air an taobh eile do na dh'fhàgadh air *am* fad do chùirteinibh a' bhùtha, crochar e thar taobhan a' phàilliuin, air an taobh so, agus air an taobh eile, g'a chòmhdachadh.

14 Agus ni thu còmhdach air son a' bhùtha *do* chroicnibh [e] reitheachan air an dath' dearg, agus còmhdach do chroicnibh bhroc os a cheann.

15 Agus ni thu buird air son a' phàilliuin *do* fhiodh sitim, 'nan seasamh:

16 Deich làmha-coille fad buird, agus làmh-choille gu leth leud aon bhuird.

17 *Bithidh* dà làimh aig aon bhord, air an cur 'an ordugh fa chomhair a' chéile; mar so ni thu do uile bhordaibh a' phàilliuin.

18 Agus ni thu na buird air son a' phàilliuin fichead bord air an taobh deas, ris an airde deas.

19 Agus ni thu dà fhichead cas [f] airgid, fuidh 'n fhichead bord: da chois fuidh aon bhord a réir a dhà làimh, agus dà chois fuidh bhord eile a réir a dhà làimh.

20 Agus air son an dara taoibh do'n phàilliun air an taobh tuath, fichead bord;

21 Agus an dà fhichead cas *a dh'* airgiod, dà chois fuidh aon bhord, agus dà chois fuidh bhord eile.

22 Agus air son thaobh a' phàilliuin air an làimh an iar, ni thu sè buird.

23 Agus dà bhord ni thu air son oisinnean a' phàilliuin 'san dà thaobh.

24 Agus bithidh iad air an coi'-cheangal fuidhe, agus mar an ceudna bithidh iad air an coi'-cheangal os a cheann re aon fhailbheig; mar so nithear dhoibh le chéile; bithidh iad air son an dà oisinn.

25 Agus bithidh ochd buird ann, agus an casan *a dh'*airgiod, sè casa deug; dà chois fuidh aon bhord, agus dà chois fuidh bhord eile.

26 Agus ni thu croinn do fhiodh sitim; cùig air son nam bord air aon taobh do'n phàilliun.

27 Agus cùig croinn air son nam bord air an taobh eile do'n phàilliun, agus cùig croinn air son bhord taoibh a' phàilliuin air son an dà thaobh an iar.

28 Agus ruigidh an crann meadhonach ann am meadhon nam bord o cheann gu ceann.

29 Agus còmhdaichidh tu thairis [g] na buird le h-òr, agus ni thu 'm failbheagan *a dh'*òr *mar* àiteachan do na crannaibh: agus còmhdaichidh tu thairis na croinn le h-òr.

30 Agus togaidh tu suas am pàilliun a réir a shamhlaidh [h], a nochdadh dhuit 'san t-sliabh.

31 Agus ni thu brat *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *a dh'*anart grinn [i] toinnte: a dh'obair ealanta nithear e, le cerubaibh.

32 Agus crochaidh tu e air ceithir postaibh *do fhiodh* sitim, air an còmhdachadh thairis le h-òr: agus *bithidh* an cromagan *a dh'*òr, air na ceithir bonnaibh [k] airgid.

33 Agus crochaidh tu suas am brat fuidh na cromagaibh, agus bheir thu steach ann an sin àirc na fianuis, an taobh a stigh do'n bhrat: agus roinnidh am brat dhuibhsan eadar an *t-ionad* naomha agus an *t-ionad* ro-naomha.

34 Agus cuiridh tu cathair-na-tròcair air àirc na fianuis, 'san *ionad* ro-naomha.

35 Agus cuiridh tu 'm boird an leth muigh do'n bhrat, agus an coinnleir fa chomhair a' bhuird air taobh deas a' phàilliuin: agus cuiridh tu 'm bord air an taobh tuath.

36 Agus ni thu còmhdach [l] air son doruis a' bhùtha, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte, oibrichte le h-obair gréis [m].

37 Agus ni thu air son a' chòmhdaich cùig postan [n] *do fhiodh* sitim, agus còmhdaichidh tu thairis iad le h-òr, *agus bithidh* an cromagan *a dh'*òr, agus tilgidh tu air an son cùig buinn umha [o].

CAIB. XXVII.

AGUS ni thu altair *do* fhiodh sitim; cùig làmha-coille air fad, agus cùig làmha-coille air leud: bithidh an altair ceithir-chearnach, agus a h-airde tri làmha-coille.

2 Agus ni thu a h-adhaircean [p] air a ceithir oisinnibh: bithidh a h-adhaircean do'n ni cheudna;

[e] *chraicnibh.* [f] *bonn, pulag, socait.* [g] *cuiridh tu thairis.* [h] *a chumachd.* [i] *caol, mìn, finealta.* [k] *bunailibh.* [l] *brat.* [m] *obair snàthaide.* [n] *trostain.* [o] *praisc.* [p] *aoiricean.*

agus còmhdaichidh tu thairis i le h-ùmha.

3 Agus ni thu a h-aigheannan a ghabhail a luaithe, agus a sluasaidean, agus a cuachan[q], agus a greimichean, agus a h-aigheannan-teine: a soithichean uile ni thu *a dh'*-ùmha.

4 Agus ni thu dh'i cliath do lìon-obair ùmha: agus ni thu air an lìon ceithir failbheagan ùmha air a cheithir oisinnibh.

5 Agus cuiridh tu e fuidh chuairt na h-altarach gu h-ìosal, agus bithidh an lìon gu nuig meadhon na h-altarach.

6 Agus ni thu bataichean[r] do'n altair, bataichean *do* fhiodh sitim, agus còmhdaichidh tu thairis iad le h-ùmha.

7 Agus cuirear na bataichean anns na failbheagaibh, agus bithidh na bataichean air dà thaobh na h-altarach g'a giùlan.

8 Fàs le bordaibh ni thu i: mar a nochdadh dhuit 'san t-sliabh, mar sin nìthear i.

9 Agus ni thu cùirt a phàilliuin air an taobh deas, re deas: *bithidh* cùirteinean air son na cùirte *do* anart grinn toinnte; ceud làmh-choille am fad, air aon taobh.

10 Agus *bithidh* a fichead post, agus am fichead bonn *a dh'*ùmha: *bithidh* cromagan nam post, agus an cuairteagan *a dh'*airgiod.

11 Agus mar an ceudna air an taobh tuath air fad, *bithidh* cùirteine ceud *làmh-choille* air fad, agus a fichead post, agus am fichead bonn *a dh'*ùmha: cromagan nam post, agus an cuairteagan, *a dh'*airgiod.

12 Agus *air* leud na cùirte air an taobh an iar, *bithidh* cùirteine do leth-cheud làmh-choille: am puist deich, agus am buinn deich.

13 Agus *bithidh* leud na cùirte air an taobh an ear, ris an aird an ear, leth-cheud làmh-choille.

14 Agus *bithidh* na cùirteine air aon taobh cùig làmha-coille deug: am puist tri, agus am buinn tri.

15 Agus air an taobh eile *bithidh* a cùirteine cùig *làmha-coill*e deug: am puist tri, agus am buinn tri.

16 Agus air son geataidh na cùirte *bithidh* brat a dh'fhichead làmh-choille, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *a dh'*anart grinn toinnte, oibrichte le h-obair snàthaide: am puist ceithir, agus am buinn ceithir.

17 *Bithidh* na puist uile timchioll na cùirte air an ceangal m'an cuairt[s] le h-airgiod: *bithidh* an cromagan a dh'airgiod, agus am buinn *a dh'*ùmha:

18 Fad na cùirte ceud làmh-choille, agus a leud leth-cheud *làmh-choille* 'sgach àite, agus *a h*-airde cùig làmha-còille, *a dh'*anart grinn toinnte; agus am buinn *a dh'*ùmha.

19 *Bithidh* uile shoithichean a' phàilliuin, 'na sheirbhis uile, agus a phinneachan uile, agus pinneacha na cùirte uile *do* ùmha.

20 Agus àithnidh tu do chloinn Israeil, gu'n d'thoir iad a t'ionnsuidh oladh fhìor-ghlan a' chroinn-olaidh, brùite air son an t-soluis, a thoirt air an lòchran[t] lasadh 'an còmhnuidh.

21 Ann am bùth a' choi'-thionail an taobh a muigh do'n bhrat, a *ta* fa chomhair na fianuis, orduichidh Aaron e, agus a mhic, o fheasgar gu madainn 'an làthair an Tighearna: *bithidh* e 'na reachd sìorruidh d'an ginealachaibh, a leth chloinn Israeil.

CAIB. XXVIII.

AGUS gabh a t' ionnsuidh Aaron do bhràthair, agus a mhic maille ris, o mheasg chloinn Israeil, a chum gu fritheil e dhomhsa ann an dreuchd an t-sagairt, *eadhon* Aaron, Nadab agus Abihu, Eleasar agus Itamar, mic Aaroin.

2 Agus ni thu éididh[u] naomha do d' bhràthair Aaron, air son glòir, agus air son maise.

3 Agus labhraidh tu riu-san uile *a ta* glic 'an cridhe, a lìon mise le spiorad a' ghliocais; agus ni iad éididh Aaroin, g'a choisrigeadh, a chum gu fritheil e dhomhs' ann an dreuchd an t-sagairt.

4 Agus so an éididh a ni iad; uchd-éididh, agus ephod, agus falluing, agus còta iomadh-dathach[w], crùn-sagairt, agus crios: agus ni iad éididh naomha air son Aaroin do bhràthar, agus air son a mhac, a chum gu fritheil e dhomhs' ann an dreuchd an t-sagairt.

5 Agus gabhaidh iad òr, agus gorm, agus corcur, agus scarlaid, agus anart grinn.

6 Agus ni iad an ephod *do* òr, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do*

[q] *soithichean-crathaidh.* [r] *lunnan.* [s] *cuairtichte.* [t] *lampa.* [u] *eudaichean.* [w] *do obair gréis, rìomhach, ainneamh.*

scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte, le h-obair ealanta.
7 Bithidh an dà mhìr-guailne [x] aice ceangailte r'a chéile aig a dà fhoir; agus *mar sin* cuirear re chéile i.
8 Agus bithidh crios rìomhach [y] na h-ephoid a ta air a h-uachdar, a réir a h-oibre féin, do'n *ni* cheudna [z], *eadhon do* òr, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte.
9 Agus gabhaidh tu dà chloich onics, agus gearraidh tu orra ainmeanna chloinn Israeil.
10 Sé d'an ainmibh air aon chloich, agus sé ainmeanna chàich air a' chloich eile [a], a réir an sinead [b].
11 Le h-obair gearradair 'an cloich [c], le gearradh seulaidh, gearraidh tu an dà chloich, le ainmibh chloinn Israeil: bheir thu fa'near an ceangal [d] ann am failibh òir [e].
12 Agus cuiridh tu an dà chloich air guailnibh na h-ephoid, *mar* chlocha cuimhneachain do chloinn Israeil. Agus giùlainidh Aaron an ainmean ann an làthair an Tighearn air a dhà ghualainn, mar chuimhneachan.
13 Agus ni thu failean òir;
14 Agus dà shlabhruidh *a dh'*òr fìor-ghlan aig na cinn: ni thu iad *a dh'*obair fhighte, agus ceanglaidh tu na slabhruidhean fighte ris na failean:
15 Agus ni thu uchd-éididh a' bhreitheanais le h-obair ealanta; a réir oibre na h-ephoid ni thu i: *do* òr, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte ni thu i.
16 Ceithir-chearnach bithidh i, *agus* dà-fhillte [f]; réis a fad, agus réis a leud.
17 Agus cuiridh tu innte suidheachadh chlach [g], *eadhon* ceithir sreathan [h] chlach; *a' cheud* sreath, sardius, topas, agus carbuncul: *so* a' cheud sreath.
18 Agus an dara sreath; emerald, saphir, agus daoimein [i].
19 Agus an treas sreath; ligur, agat, agus ametist.
20 Agus an ceathramh sreath; beril, agus onics, agus iasper: ceanglar iad le h-òr 'nan suidheachadh.
21 Agus bithidh na clochan le ainmibh chloinn Israeil, a dhà dheug, a réir an ainmeanna: *le* gearradh seulaidh, bithidh gach aon aca le h-ainm féin a réir an dà threibh dheug.
22 Agus ni thu air an uchd-éididh slabhruidhean aig na cinn, *a dh'*obair fhighte [k] *dh'* òr fìor-ghlan.
23 Agus ni thu air an uchd-éididh dà fhàinne oir, agus cuiridh tu'n dà fhàinne air dà cheann na h-uchd-éididh.
24 Agus cuiridh tu 'n dà *shlabhruidh* fhighte òir 'san dà fhàinne, *a ta* air cinn na h-uchd-éididh.
25 Agus dà cheann *eile* na dà *shlabhruidh* fhighte daingnichidh tu anns an dà fhail, agus cuiridh tu *iad* air mìribh-guailne na h-ephoid air a beulaobh.
26 Agus ni thu dà fhàinne òir, agus cuiridh tu iad air dà cheann na h-uchd-éididh, 'san fhoir sin dith, a *ta* aig taobh na h-ephoid a stigh.
27 Agus ni thu dà fhàinne *eile* do òr, agus cuiridh tu iad air dà thaobh na h-ephoid, fuipe, làimh r'a cuid-toisich, fa chomhair a coi'-cheangail *eile*, os cionn crios rìomhach na h-ephoid.
28 Agus ceanglaidh iad an uchd-éididh leis a fàinnibh, re fàinnibh na h-ephoid le h-éill [l] ghuirm, chum as gu'm bi *i* os cionn crios rìomhach na h-ephoid, agus nach fuasglar an uchd-éididh o'n ephoid.
29 Agus giùlainidh Aaron ainmeanna chloinn Israeil ann an uchd-éididh a' bhreitheanais, air a chridhe, 'nuair a théid e steach do'n *ionad* naomha, mar chuimhneachan ann an làthair an Tighearn a ghnà.
30 Agus cuiridh tu ann an uchd-éididh a' bhreitheanais, an Urim agus an Tummim; agus bithidh iad air cridhe Aaroin, an uair a théid e steach 'an làthair an Tighearna: agus giùlainidh Aaron breitheanas chloinn Israeil air a chridhe ann an làthair an Tighearn 'an còmhnuidh.
31 Agus ni thu falluing na h-ephoid uile *do* ghorm.
32 Agus bithidh toll 'na mullach, 'na meadhon [m]: bithidh foir [n] aice

[x] *dà ghuaillеachan, dà chlàr-guailne.* [y] *crios ainneamh: obair ealanta.* Eabh. [z] *do'n* stubh *cheudna.* [a] *air an darna cloich.* [b] *a réir am breith; a réir an ginealacha.* Eabh. [c] *clach-shnaidheadair.* [d] *an cur, an suidheachadh.* [e] *fàinnean, foirean òir.* [f] *air a dùblachadh.* [g] *àlach chloch.* [h] *sreudan.* [i] *diamond.* Sasg. [k] *thoinnte.* [l] *cordail: lace.* Sasg. [m] *toll a mullaich 'na meadhon.* [n] *oir.*

timchioll a tuill a dh'obair fhighte, mar tholl lùiriche-màillich, a chum as nach reubar i.

33 Agus *gu h-iosal* air a h-iomall ni thu pomgranata *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, air a h-iomall m'an cuairt; agus cluig òir eatorra m'an cuairt:

34 Clag òir agus pomgranat, clag òir agus pomgranat, air iomall na falluinge m'an cuairt.

35 Agus bithidh i air Aaron gu frithealadh: agus cluinnear a fuaim, an uair a théid e steach do'n *ionad* naomh 'an làthair an Tighearn, agus an uair a thig e mach; a chum nach bàsaich e.

36 Agus ni thu leachd[o] *a dh'* òr fìor-ghlan, agus gearraidh tu oirre *cosmhuil re* gearradh seul-aidh, NAOMHACHD DO'N TIGH-EARNA.

37 Agus cuiridh tu i air éill ghuirm, agus bithidh i air a' chrùn-sagairt: air taobh beoil a' chrùin-sagairt bithidh i.

38 Agus bithidh i air clàr eudain Aaroin, agus giùlainidh Aaron cionta nan nithe naomha, a choisrigeas clann Israeil'nan tiodhlacaibh naomha uile: agus bithidh i air clàr eudain 'an còmhnuidh, a chum as gu'm bi iad taitneach 'an làthair an Tighearna.

39 Agus ni thu 'n còta le h-obair gréis a dh'anart grinn, agus ni thu 'n crùn-sagairt a dh'anart grinn, agus ni thu 'n crios a dh'obair snàthaide.

40 Agus do mhic Aaroin ni thu còtaichean, agus ni thu dhoibh, air son glòir agus air son maise.

41 Agus cuiridh tu iad air Aaron do bhràthair, agus air a mhic maille ris; agus ungaidh tu iad, agus coisrig-idh tu iad, agus naomhaichidh tu iad; agus frithealaidh iad dhomhs' ann an dreuchd an t-sagairt.

42 Agus ni thu dhoibh briogais anairt a dh'fholach' an nochd[p]: o'*n* leasruidh eadhon gus *an* sléisdean ruigidh iad.

43 Agus bithidh iad air Aaron, agus air a mhic, an uair a thig iad a stigh do phàilliun a' choi'-thionail, no 'nuair a thig iad am fagus do'n altair, a fhrithealadh 'san *ionad* naomha; chum as nach giùlain iad aingidh-eachd, agus nach faigh iad bàs: *bith-idh e* 'na reachd sìorruidh dha féin, agus d'a shliochd 'na dhéigh.

CAIB. XXIX.

AGUS so an ni a ni thu riu chum an coisrigeadh, gu frithealadh dhomhs' ann an dreuchd an t-sagairt: Gabh aon tarbh òg, agus dà reithe gun ghaoid[q],

2 Agus aran neo-ghoirtichte, agus breacagan neo-ghoirtichte coi'-measg-ta le h-oladh, agus gearragan[r] neo-ghoirtichte, ungta le h-ola: do phlùr[s] a' chruithneachd ni thu iad.

3 Agus cuiridh tu iad ann an aon bhascaid, agus bheir thu iad leat 'sa' bhascaid, maille ris an tarbh òg agus an dà reithe.

4 Agus bheir thu Aaron agus a mhic gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail, agus ionnailidh[t] tu iad le h-uisge.

5 Agus gabhaidh tu an éididh, agus cuiridh tu 'n còta air Aaron, agus fal-luing na h-ephoid, agus an ephod, a-gus an uchd-éididh, agus criosraichidh tu e le crios rìomhach na h-ephoid.

6 Agus cuiridh tu 'n crùn-sagairt air a cheann, agus an crùn naomh air a' chrùn-sagairt.

7 Agus gabhaidh tu 'n oladh-ung-aidh, agus dòirtidh tu air a cheann i, agus ungaidh tu e.

8 Agus bheir thu leat a mhic, agus cuiridh tu còtaichean orra.

9 Agus criosraichidh tu iad le crios-aibh (Aaron agus a mhic) agus cuir-idh tu na boineidean orra: agus is leosan dreuchd an t-sagairt le reachd bith-bhuan: agus coisrigidh tu Aaron agus a mhic.

10 Agus bheir thu fa'near an tarbh a thoirt gu beulaobh pàilliuin a' choi'-thionail: agus cuiridh Aaron agus a mhic an làmhan air ceann an tairbh.

11 Agus marbhaidh tu 'n tarbh 'an làthair an Tighearna, làimh re dorus pàilliuin a' choi'-thionail.

12 Agus gabhaidh tu do fhuil an tairbh, agus cuiridh tu *i* air adhaircibh na h-altarach le d'mheur, agus dòirt-idh tu 'n fhuil uile aig bun na h-alt-arach.

13 Agus gabhaidh tu 'n t-saill uile ta còmhdachadh a' mhionaich, agus an sgairt *a ta* os cionn nan àinean[u], agus an dà àra[w], agus an t-saill a *ta* orra, agus loisgidh tu *iad* air an altair.

14 Ach feoil an tairbh agus a shciche[x], agus aolach loisgidh tu le teine 'n taobh a muigh do'n champa: *is tabhartas*-peacaidh e.

15 Gabhaidh tu mar an ceudna aon

[o] *clàr, bonn; blàth.* Eabh. [p] *an lomnochduidh.* [q] *gun ghò, gun aineamh.* [r] *abhlain; wafers.* Sasg. [s] *mhin.* [t] *nighidh.* [u] *àc, grùan.* [w] *àrainn.* [x] *a shcice.*

reithe, agus cuiridh Aaron agus a mhic an lámhan air ceann an reithe.
16 Agus marbhaidh tu 'n reithe, agus gabhaidh tu fhuil, agus crathaidh tu *i* m'an cuairt air an altair.
17 Agus gearraidh tu 'n reithe 'na mhìribh, agus nighidh tu mhionach, agus a chasan, agus cuiridh tu *iad* air a mhìribh, agus air a cheann.
18 Agus loisgidh tu 'n reithe uile air an altair: *is* tabhartas-loisgte e do'n Tighearna; fàile cùbhraidh, tabhartas air a thoirt suas le teine do'n Tighearna.
19 Agus gabhaidh tu 'n reithe eile, agus cuiridh Aaron agus a mhic an lamhan air ceann an reithe.
20 'An sin marbhaidh tu 'n reithe, agus gabhaidh tu d'a fhuil, agus cuiridh tu *i* air bàrr cluaise *deis* Aaroin, agus air bàrr cluaise deis a mhac, agus air ordaig[y] an làimhe deise, agus air ordaig an coise deise; agus crathaidh tu 'n fhuil air an altair m'an cuairt.
21 Agus gabhaidh tu do'n fhuil a *ta* air an altair, agus do'n oladh-ungaidh, agus crathaidh tu *iad* air Aaron, agus air éididh, agus air a mhic, agus air éididh a mhac maille ris: agus coisrigear e féin, agus éididh, agus a mhic, agus éididh a mhac maille ris.
22 Mar an ceudna gabhaidh tu do'n reithe an t-saill, agus bun an earbuill, agus an t-saill a ta còmhdachadh a' mhionaich, agus scairt nan àinean, agus an dà àra, agus an t-saill a *ta* orra, agus an slinnean deas; oir *is* reithe coisrigidh e:
23 Agus aon bhuilionn [z] arain, agus aon bhreacag arain le h-ola, agus aon ghearrag a bascaid an arain neo-ghoirtichte a *ta* 'n làthair an Tighearna.
24 Agus cuiridh tu *iad* uile ann an lámhan Aaroin, agus ann an lámhan a mhac; agus luaisgidh tu[a] iad mar tabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna.
25 Agus gabhaidh tu iad bhàrr an làmh, agus loisgidh tu *iad* air an altair mar thabhartas-loisgte, chum fàile cùbhraidh 'an làthair an Tighearna: *is* tabhartas e air a thoirt suas le teine do'n Tighearna.
26 Agus gabhaidh tu 'n t-uchd o reithe coisrigidh Aaroin, agus luaisgidh tu e *mar* thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna: agus bithidh sin agadsa mar chuibhrionn.
27 Agus naomhaichidh tu uchd an tabhartais-luaisgte, agus slinnean an tabhartais-thogta, a chaidh luasgadh, agus a thogail suas do reithe a' choisrigidh, *eadhon do'n ni sin* a's le h-Aaron, agus do'n ni sin a *bhuineas* d'a mhic.
28 Agus bithidh e le h-Aaron[b] agus le mhic le reachd bithbhuan, o chloinn Israeil; oir *is* tabhartas-togta e: agus bithidh e 'na thabhartas-togta o chloinn Israeil do ìobairtibh an tabhartasan-sìth, *eadhon* an tabhartas-togta do'n Tighearna.
29 Agus is le mic Aaroin éididh naomha-san 'na dhéigh, gu bhi air an ungadh innte, agus gu bhi air an coisrigeadh innte.
30 Seachd laithean cuiridh esan d'a mhic air ì, a bhios 'na shagart 'na àite, a théid a stigh do phàilliun a' choi'-thionail, a fhrithealadh 'san *ionad* naomha.
31 Agus gabhaidh tu reithe a' choisrigidh, agus bruichidh tu fheoil 'san *ionad* naomha.
32 Agus ithidh Aaron agus a mhic feoil an reithe, agus an t-aran a ta 'sa' bhascaid, aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail.
33 Agus ithidh iad na nithe sin leis an d'rinneadh an réite[c], chum an coisrigeadh *agus* an naomhachadh: ach cha 'n ith coigreach *dhiubh*, do bhrì' gu *bheil* iad naomha.
34 Agus ma dh'fhàgar a' bheag a dh'fheoil a' choisrigidh, no bheag d'on aran, gus a' mhadainn; 'an sin loisgidh tu 'm fuigheall[d] le teine: cha 'n ithear e, do bhrì' gu *bheil* e naomha.
35 Agus ni thu mar so re h-Aaron, agus r'a mhic, a réir nan uile *nithe* a dh'àithn mise dhuit: seachd laithean coisrigidh tu iad.
36 Agus bheir thu seachad gach là tarbh òg *mar* thabhartas-peacaidh, chum reite[e]: agus glanaidh tu 'n altair an uair a ni thu réite air a son, agus ungaidh tu i chum a naomhachadh.
37 Seachd laithean ni thu réite air son na h-altarach, agus naomhaichidh tu i; agus bithidh i 'na h-altair ro-naomha: gach ni a bheanas ris an altair, naomhaichear e.
38 Agus so an ni a bheir thu seachad air an altair; dà uan a dh'aois bliadhna, o là gu là 'an còmhnuidh.
39 Aon uan bheir thu seachad 'sa' mhadainn; agus an t-uan eile bheir thu seachad mu fheasgar.

[y] *ardoig.* [z] *mhuilionn.* [a] *crathaidh tu a nunn agus a nall.*
[b] *buinidh e dh' Aaron.* [c] *réidhte, sìth.* [d] *fuighleach.*
[e] *gu slothachadh.*

40 Agus maille ris an aon uan an deicheamh cuid do phlùr mìn[f] measgta leis a' cheathramh cuid do hin a dh'ola bhrùite; agus an ceathramh cuid do hin a dh'fhìon, *mar* thabhartas-dibhe.

41 Agus an t-uan eile bheir thu seachad mu fheasgar, *agus* ni thu ris a réir tabhartais-bidhe na maidne, agus a réir a tabhartais-dibhe, mar fhàile cùbhraidh, tabhartas air a thoirt suas le teine do'n Tighearna.

42 *Bithidh so* 'na thabhartas-loisgte bith bhuan[g] air feadh bhur ginealacha, *aig* dorus pàilliuin a' choi'-thionail 'an làthair an Tighearna, far an coinnich mise sibh, a labhairt riut-sa 'n sin.

43 Agus 'an sin coinnichidh mise clann Israeil, agus naomhaichear *am pàilliun* le m' ghlòir.

44 Agus naomhaichidh mi pàilliun a' choi'-thionail, agus an altair: naomhaichidh mi mar an ceudna Aaron agus a mhic, gu frithealadh dhomh ann an dreuchd an t-sagairt.

45 Agus gabhaidh mi còmhnuidh 'am measg chloinn Israeil, agus bithidh mi'm Dhia aca.

46 Agus bithidh fios aca gur mise an Tighearn an Dia, a thug a mach iad a talamh na h-Eiphit, a' chum 's gu'n gabh mi còmhnuidh 'nam measg: *Is* mise an Tighearn an Dia.

CAIB. XXX.

AGUS ni thu altair a losgadh tùis oirre; *do* fhiodh sitim ni thu i:

2 Làmh-choille a fad, agus làmh-choille a leud (ceithir-chearnach bithidh i) agus dà làmh-choille a h-airde: *bithidh* a h-adhaircean do'n *ni* cheudna.

3 Agus còmhdaichidh tu thairis i le h-òr fìor-ghlan, a mullach, agus a taobhan[h] m'an cuairt, agus h-adhaircean: agus ni thu dh'i coron òir m'an cuairt.

4 Agus dà fhailbheig òir ni thu dh'i fuidh a coron; aig a dà oisinn ni thu *iad*, air a dà thaobh: agus bithidh iad air son àiteachan do na bataibh chum a giùlan leo.

5 Agus ni thu na batajchean *do* fhiodh sitim, agus còmhdaichidh tu thairis iad le h-òr.

6 Agus cuiridh tu i fa chomhair an roinn-bhrat, a ta làimh re àirc na fianuis; air beulaobh cathair-na-tròcair, a *ta* os cionn na fianuis, far an coinnich mise thu.

7 Agus loisgidh Aaron tùis chùbhraidh oirre gach madainn; an uair a dheasaicheas e na lòchrain, loisgidh e tùis oirre.

8 Agus an uair a lasas Aaron na lòchrain mu fheasgar, loisgidh e tùis oirre; tùis bhith-bhuan 'an làthair an Tighearn, air feadh bhur ginealacha.

9 Cha loisg sibh tùis choimheach 'sam bith oirre, no iobairt-loisgte, no tabhartas-bidhe; ni mò dhòirteas sibh tabhartas-dibhe oirre.

10 Agus ni Aaron réite air a h-adhaircibh aon uair 'sa' bhliadhna le fuil iobairt-pheacaidh na réite: aon uair 'sa' bhliadhna ni e réite oirre, air feadh bhur ginealacha: tha i ro-naomha do'n Tighearna.

11 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

12 'Nuair a ghabhas tu cunntas chloinn Israeil a réir an àireimh; 'an sin bheir gach duine dhiubh éiric air son anma do'n Tighearna, 'nuair a dh'àirmheas tu iad; a chum nach bi plàigh 'nam measg, an uair a dh'àirmheas tu iad.

13 So bheir iad uatha, gach aon a théid seachad nam measg-san a dh' àirmhear; leth seceil a réir seceil an *ionaid* naomha ('*s* e secel fichead gerah) leth seceil mar thabhartas do'n Tighearna.

14 Bheir gach aon a théid seachad 'nam measg-san a dh'àirmhear, o fhichead bliadhn' a dh'aois agus os a cheann, tabhartas do'n Tighearna.

15 Cha d'thoir an saibhir tuilleadh, agus cha d'thoir am bochd ni's lugha na leth seceil, an uair a bheir *iad* tabhartas do'n Tighearna, a dheanamh reite air son bhur n-anmanna.

16 Agus gabhaidh tu airgiod na réite o chloinn Israeil, agus cuiridh tu air leth[i] e fa chomhair seirbhis pàilliuin a' choi'-thionail; agus bithidh e 'na chuimhneachan do chloinn Israeil 'an làthair an Tighearn, a dheanamh reite air son bhur n-anmanna.

17 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

18 Ni thu mar an ceudna soitheach-ionnlaid *a dh*'umha, agus a chas *a dh*'umha, chum ionnlaid: agus cuiridh tu e eadar pàilliun a' choi'-thionail agus an altair, agus cuiridh tu uisge ann.

19 Agus ionnailidh Aaron agus a mhic an làmhan as, agus an cosan.

20 'Nuair a théid iad a steach do

[f] *do mhin mhìn a' chruinneachd.* [g] *'na gnà-ofrail loisgte.*
[h] *a h-uachdar agus a sliosan.* [i] *orduichidh tu, builichidh tu.*

phailliun a choi'-thionail, ionnailidh
siad iad féin le h-uisge, chum as
nach bàsaich iad: no 'nuair a thig
iad am fagus do'n altair a fhritheal-
adh, a losgadh tabhartais a bheirear
suas le teine do'n Tighearna.

21 Agus ionnailidh iad an làmhan
agus an cosan, a chum nach básaich
iad: agus bithidh e 'na ordugh bith-
bhuan dhoibh, *cadhon* dha féin agus
d'a shliochd air feadh an ginealacha.

22 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,

23 Gabh-sa dhuit féin mar an
ceudna spiosraidh thaghta do mhirr
fior-ghlan, cúig ceud *secel*, agus do
chanal cùbhraidh a leth uiread,
cadhon dà cheud agus leth-cheud
secel, agus do chalamus cùbhraidh
dá cheud agus leth-cheud *secel*,

24 Agus do chasia cùig ceud *secel*
a réir seceil an *ionaid* naomha, agus
hin do oladh a' chroinn-olaidh.

25 Agus ni thu dheth oladh-ung-
aidh naomha, oladh-ungaidh coi'-
measgta réir ealadhain an léigh[k]:
bithidh i 'na h-oladh-ungaidh naomh-
a.

26 Agus ungaidh tu páilliun a'
choi'-thionail leatha, agus àirc na
fianuis.

27 Agus am bord agus a shoith-
ichean uile, agus an coinnleir agus a
shoithichean, agus altair na tùise,

28 Agus altair na h-iobairt-loisgte
agus a soithichean uile, agus an
soitheach-ionnlaid agus a chas.

29 Agus naomhaichidh tu iad, a
chum as gu'm bi iad ro-naomha: ge
b'e ni a bheanas riu, bithidh e
naomha.

30 Agus ungaidh tu Aaron agus
a mhic, agus coisrigidh tu iad, gu
frithealadh dhomhs' ann an dreuchd
an t-sagairt.

31 Agus labhraidh tu re cloinn
Israeil, ag rádh, Bithidh so 'na
oladh-ungaidh naomha dhomhsa, air
feadh bhur ginealacha.

32 Air feoil duine cha doirtear i,
ni mò a ni sibh a leithid a réir a
measgaidh: *a ta* i naomha, agus
naomha bithidh i dhuibh.

33 Ge b'e neach a mheasgas *ni*
cosmhuil ria, agus ge b'e neach a
chuireas a' bheag dhith air coigreach,
gu deimhin gearrar as e o shluagh.

34 Agus thubhairt an Tighearna
ri Maois, Gabh dhuit spiosraidh
chùbhraidh, stacte, agus onicha, agus
galbanum; spiosraidh chùbhraidh
maille re tùis fhior-ghloin: do gach
aon diubh bithidh an t-aon tomhas.

35 Agus ni thu boltrachan deth,
air a dheanamh suas a réir ealadhain
an léigh, coi'-measgta, fior ghlan,
naomha.

36 Agus bruthaidh tu *cuid* deth
ro-mhìn, agus cuiridh tu *cuid* deth
f'a chomhair na fianuis ann am páil-
liun a' choi'-thionail, far an coinnich
mise thu: ro-naomha bithidh e
dhuibh.

37 Agus am boltrachan a ni thu,
cha dean sibh *a leithid* duibh féin a
réir a mheasgaidh: bithidh e dhuitse
naomha do'n Tighearna.

38 Ge b'e neach a nì a choslas, a
ghabhail fáile uaith, gearrar as e o
shluagh.

CAIB. XXXI.

AGUS labhair an Tighearna ri
Maois, ag ràdh,

2 Feuch, ghairm mi air ainm, Be-
saleel mac Uri, mhic Hur, do thréibh
Iudaih;

3 Agus lion mi e le spiorad Dhé,
ann an gliocas, agus ann an tuigse, a-
gus ann an eòlas, agus anns gach uile
ghnè oibre,

4 A dhealbhadh[l] oibre ealanta, a
dh'oibreachadh ann an òr, agus ann
an airgiod, agus ann an umha,

5 Agus ann an gearradh chloch a
chum *an* ceangal, agus ann an gearr-
adh fiodha, à dh'oibreachadh anns
gach uile ghnè oibre.

6 Agus mise, feuch, thug mi seach-
ad maille ris Aholiab mac Ahisamaich
do thréibh Dhan; agus ann an cridhe
gach neach a ta glic-chridheach chuir
mi gliocas, agus ni iad gach ni a dh'-
àithn mi dhuit:

7 Pàilliun a' choi'-thionail, agus
àirc na fianuis, agus cathair-na-tròcair
a *ta* oirre, agus uile uidheam[m] a'
phàilliuin,

8 Agus am bord agus uidheam,
agus an coinnleir fior-ghlan le uidh-
eam uile, agus altair na tùise,

9 Agus altair na h-iobairt-loisgte le
h-uidheam uile, agus an soitheach-
ionnlaid agus a chas,

10 Agus éididh[n] na seirbhis, agus
éididh naomha air son Aaroin an t-sa-
gairt, agus éididh a chuid mac, gu
frithealadh ann an dreuchd an t-sag-
airt,

11 Agus an oladh-ungaidh, agus
tùis chùbhraidh air son an *ionaid*
naomha; a réir nan uile *nithe* dh'àithn
mi dhuit, ni iad.

12 Agus labhair an Tighearna ri
Maois, ag ràdh,

13 Labhair thusa mar an ceudna

[k] *scoltachd an lusragain.* [l] *a thùr.* [m] *airneis.* [n] *eudach.*

ri cloinn Israeil, ag ràdh, Gu deimhin coimhididh [o] sibh mo shàbaidean-sa: oir *is* comhara sin eadar mise agus sibhse, air feadh bhur ginealacha; chum as gu'm bi fios agaibh gur mise an Tighearn, a naomhaicheas sibh.

14 Coimhididh sibh uime sin an t-sàbaid, oir *a ta* i naomha dhuibh. Esan a thruailleas [p] i, cuirear gu cinnteach gu bàs e: oir gach neach a ni obair oirre, gearrar an t-anam sin as o mheasg a shluaigh.

15 Sè laithean feudar obair a dheanamh; ach 'san t-seachdamh *ta* sàbaid fhois, naomha do'n Tighearna: gach neach a ni obair air là na sàbaid, cuirear gu cinnteach gu bàs e.

16 Uime sin coimhididh clann Israeil an t-sàbaid, a ghleidheadh na sàbaid air feadh an ginealacha, *mar* choi'-cheangal [q] sìorruidh.

17 Eadar mise agus clann Israeil *is* comhar' i a chaoidh; oir ann an sè laithibh rinn an Tighearna na neamhan agus an talamh, agus air an t-seachdamh là sguir e, agus ghabh e fois.

18 Agus thug e do Mhaois, an uair a sguir e do labhairt ris air sliabh Shinai, dà chlàr na fianuis, clàir chloiche, sgrìobhta le meur Dhé.

CAIB. XXXII.

AGUS an uair a chunnaic an sluagh gu'n d'rinn Maois moille ann an teachd a nuas as an t-sliabh, chruinnich iad iad féin gu h-Aaron, agus thubhairt iad ris, Eirich suas, dean dhuinne dée a théid romhainn, oir *a thaobh* a' Mhaois so, an duine a thug a nìos sinn a talamh na h-Eiphit, cha 'n' eil fhios againn ciod a thàinig air [r].

2 Agus thubhairt Aaron riu, Brisibh [s] dhibh na cluas-fhailean òir a *ta* ann an cluasaibh bhur ban, bhur mac, agus bhur nigheana, agus thugaibh a m' ionnsuidh' *iad*.

3 Agus bhris an sluagh uile dhiubh na cluas-fhailean òir a *bha* 'nan cluasaibh, agus thug iad gu h-Aaron *iad*.

4 Agus ghabh e *iad* as an làimh; agus chum se e le inneal-gearraidh [t], an déigh dha laogh leaghta dheanamh dheth, agus thubhairt iad, Sin do dhée, o Israel, a thug a nìos thu a talamh na h-Eiphit.

5 Agus an uair a chunnaic Aaron *e*, thog e altair fa chomhair, agus thug Aaron gairm, agus thubhairt e, *Is* là féisd [u] am màireach do'n Tighearna.

6 Agus dh'éirich iad suas gu moch air an *là* màireach [w], agus thug iad suas tabhartais-loisgte, agus thug iad leo tabhartais-sìth: agus shuidh an sluagh sios a dh'itheadh agus a dh'òl, agus dh'éirich iad suas gu sùgradh [x].

7 Agus thubhairt an Tighearna ri Maois, Imich, falbh sìos; oir thruaill do shluagh, a thug thu mach a talamh na h-Eiphit, *iad féin*.

8 Chlaon iad gu grad o'n t-slighe a dh'àithn mise dhoibh: rinn iad dhoibh féin laogh leaghta; agus rinn iad aoradh dha, agus thug iad suas ìobairtean dha, agus thubhairt iad, Sin do dhée, o Israel, a thug a nìos thu a talamh na h-Eiphit.

9 Agus thubhairt an Tighearna ri Maois, Chunnaic mis' an sluagh so, agus feuch, is sluagh rag-mhuinealach [y] iad.

10 A nis uime sin leig leam, agus lasaidh mo chorruich 'nan aghaidh, agus claoidhidh mi iad: agus ni mi dhiotsa cinneach mòr.

11 Agus ghuidh Maois air an Tighearn a Dhia, agus thubhairt e, C'ar son, a Thighearn, a ta do chorruich a' lasadh 'an aghaidh do shluaigh, a thug thu mach à talamh na h-Eiphit, le cumhachd mòr, agus le làimh thréin?

12 C'ar son a labhradh na h-Eiphitich, ag ràdh, Le droch rùn thug e mach iad, a chum am marbhadh 'sna beanntaibh, agus an claoidh bhàrr aghaidh na talmhainn? Pill o d' chorruich ghairg, agus gabh aithreachas do'n olc so 'an aghaidh do shluaigh.

13 Cuimhnich air Abraham, Isaac, agus Israel, do sheirbhisich, d'an d'thug thu mìonnan ort féin, agus r'an d'thubhairt thu, Ni mi bhur sliochd lìonmhor mar reulta néimh, agus am fearann so uile m'an do labhair mi, bheir mi d'ar sliochd-sa, agus sealbhaichidh iad *e* gu sìorruidh.

14 Agus ghabh an Tighearn aithreachas do'n olc a thubhairt e gu'n deanadh e air a shluagh.

15 Agus thionndaidh Maois, agus chaidh e sìos as an t-sliabh, agus dà chlàr na fianuis 'na làimh: *bha* na clàir sgrìobhta air an dà thaobh; air an taobh so, agus air an taobh ud eile *bha* iad sgrìobhta.

16 Agus b'iad na clàir obair Dhé,

[o] *gleidhidh.* [p] *a mhi-naomhaicheas.* [q] *chunnradh, chùmhnant.* [r] *ciod is cor dha.* [s] *Bristibh.* [t] *inneal-breacaidh, inneal-dualaidh.* [u] *féill, cuirm.* [w] *an la'r na mhàireach.* [x] *mireadh, cluiche, cleasachd.* [y] *cruaidh-mhuinealach.*

agus b'e 'n sgrìobhadh sgrìobhadh Dhe, gearrta air na clàraibh.

17 Agus chuala Iosua toirm an t-sluaigh an uair a rinn iad gàir [z], agus thubhairt e ri Maois, *Tha* toirm chogaidh 'sa' champ.

18 Agus thubhairt e, Cha 'n e guth *dhaoin'* a' deanamh gàir air son na buadha, cha mhò *is e* guth *dhaoine* ag éigheach a chionn gu'n d'thugadh buaidh orra, *ach* toirm luchd gabhail ciuil a ta mi a' cluinntinn.

19 Agus co luath 'sa thàinig e 'm fagus do'n champ, chunnaic e 'n laogh, agus an dannsa: agus las corruich Mhaois, agus thilg e na clàir as a làimh, agus bhris e iad aig bun an t-sléibh.

20 Agus ghabh e 'n laogh a rinn iad, agus loisg e 'san teine *e*, agus mheil e gu smùr [a] *e*, agus chrath e air an uisge *e*, agus thug e air cloinn Israeil òl *dheth*.

21 Agus thubhairt Maois ri h-Aaron, Ciod a rinn an sluagh so ort, gu'n d'thug thu peacadh co mòr orra?

22 Agus thubhairt Aaron, Na lasadh fearg mo thighearna: is aithne dhuit an sluagh, gu'm bheil iad *so-aomaidh* a dh'ionnsuidh an uilc.

23 Oir thubhairt iad rium, Dean dhuinn dée, a théid romhainn; oir a thaobh a' Mhaois so, an duine a thug a mach sinn a talamh na h-Eiphit, cha 'n fhios duinn ciod a thàinig air.

24 Agus thubhairt mi riu, Gach neach aig am bheil a' bheag a dh'òr, briseadh e dheth *e*: agus thug iad dhomh *e*, agus thilg mi 'san teine e, agus thàinig a mach an laogh so.

25 Agus an uair a chunnaic Maois gu'n *robh* an sluagh rùisgte [b], (oir rùisg Aaron iad a chum *an* nàire 'am measg an naimhde,)

26 'An sin sheas Maois ann an geatadh [c] a' chaimp, agus thubhairt e, Cò tha leis an Tighearna? *thigeadh e* m'ionnsuidhsa. Agus chruinnich mic Lebhi uile d'a ionnsuidh.

27 Agus thubhairt e riu, Mar so, tha 'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Cuireadh gach duine agaibh a chlaidheamh air a leis [d], *agus* rachaibh a steach agus a mach o gheata gu geatadh air feadh a' chaimp, agus marbhadh gach duine agaibh a bhràthair, agus gach duine a chompanach, agus gach duine a choimhearsnach.

28 Agus rinn clann Lebhi a réir focail Mhaois: agus thuit do'n t-sluagh 'san là sin mu thimchioll thri mìle fear.

29 Oir thubhairt Maois, Coisrigibh sibh féin an diugh do'n Tighearna, eadhon gach duine air a mhac, agus air a bhràthair; a chum as gu'm builich [e] e oirbh beannachadh air an là 'n diugh.

30 Agus air an là màireach, thubhairt Maois ris an t-sluagh, Pheacaich sibh peacadh mòr: agus a nis théid mise suas a dh'ionnsuidh an Tighearn, a dh'fheuchainn an dean mi réite air son bhur peacaidh.

31 Agus phill Maois a dh'ionnsuidh an Tighearn, agus thubhairt e, Och! pheacaich an sluagh so peacadh mòr, agus rinn iad dhoibh féin dée òir!

32 Gidheadh a nis, ma's toil leat, math dhoibh am peacadh; ach mur *math*, dubh mise, guidheam ort, a mach as do leabhar a sgrìobh thu.

33 Agus thubhairt an Tighearna ri Maois, Ge b'e a pheacaich a'm' aghaidh, esan dubhaidh mi mach as mo leabhar.

34 Uime sin a nis imich, treòraich [f] an sluagh a chum *an ionaid* mu'n do labhair mi riut; feuch, théid m'aingeal romhad: gidheadh, 'san là am fiosraich mi, leanaidh mi am peacadh orra.

35 Agus chlaoidh [g] an Tighearn an sluagh, a chionn gu'n d'rinn iad an laogh [h], a rinn Aaron.

CAIB. XXXIII.

AGUS thubhairt an Tighearna ri Maois, Imich, falbh suas as so, thu féin agus an sluagh a thug thu mach a talamh na h-Eiphit, a dh'ionnsuidh na tìre a mhionnaich mi do Abraham, do Isaac, agus do Iacob, ag ràdh, Do d' shliochdsa bheir mi e:

2 Agus cuiridh mi aingeal romhad; agus fuadaichidh mi mach an Canaanach, an t-Amorach, agus an t-Hiteach, agus am Peridseach, agus an t-Hibheach, agus an Iebusach:

3 A dh'ionnsuidh fearainn a ta sruthadh le bainne agus mil: oir cha d'théid mi suas a'd' mheasg [i], oir *is* sluagh rag-mhuinealach thu; an t-eagal gu'n claoidh mi thu 'san t-slighe.

[z] *iolach.* [a] *fùdar.* [b] *lomnochd.* [c] *dorus.* [d] *a leth-taobh.* [e] *gu'm bàruig.* [f] *thoir leat.* [g] *bhuail.* Eabh. [h] *air son* an aoraidh *a rinn iad* do'n *laogh.* [i] *a'd' mheadhon.*

4 Agus an uair a chual' an sluagh an droch sgeul so, rinn iad bròn; agus cha do chuir duine 'sam bith air a bhrèaghachd [k].

5 Oir thubhairt an Tighearna ri Maois, Abair ri cloinn Israeil, *Is* sluagh rag-mhuinealach sibh: ann am platha [l] théid mi suas 'nar measg, agus claoidhidh mi sibh: a nis uime sin cuiribh dhibh bhur brèaghachd, a chum as gu'm bi fios agam ciod a ni mi ribh.

6 Agus rùisg clann Israeil am brèaghachd dhiubh làimh ri sliabh Horeb.

7 Agus ghabh Maois am pàilliun [m], agus shuidhich e 'n taobh a mach do'n champ e, fad' o'n champ, agus thug e pàilliun a' choi'-thionail mar ainm air. Agus 'na lorg sin, chaidh gach neach a bha 'g iarraidh an Tighearn a mach do phàilliun a' choi'-thionail, a *bha* 'n taobh a muigh do'n champ.

8 Agus an uair a chaidh Maois a mach do'n phàilliun, dh'éirich an sluagh gu léir suas, agus sheas gach duine aig dorus a bhùtha, agus dh'amhairc iad an déigh Mhaois gus an deachaidh e stigh do'n phàilliun.

9 Agus an uair a chaidh Maois a stigh do'n phàilliun, thàinig am meall [n] neoil a nuas, agus sheas e aig dorus a' phàilliuin, agus labhair *an Tighearna* ri Maois.

10 Agus chunnaic an sluagh uile am meall neoil 'na sheasamh aig dorus a' phàilliuin: agus dh'éirich an sluagh uile suas, agus rinn iad aoradh, gach duine ann an dorus a bhùtha.

11 Agus labhair an Tighearna ri Maois aghaidh re h-aghaidh, mar a labhras duine r'a charaid. Agus phill e ris do'n champ; ach cha deachaidh a sheirbhiseach Iosua, mac Nun, duine òg, a mach as a' phàilliun.

12 Agus thubhairt Maois ris an Tighearna, Feuch, *a ta* thu 'g ràdh rium, Thoir suas an sluagh so: agus cha d'thug thu fios domh cò chuireas tu maille rium. Gidheadh thubhairt thu, 'S aithne dhomh thu air t'ainm, agus mar an ceudna fhuair thu deagh-ghean a'm' shùilibh [o].

13 A nis uime sin, guidheam ort, ma fhuair mi deagh-ghean a'd' shùilibh, nochd dhomh do shlighe, a chum as gu'm bi aithne agam ort, agus gu'm faigh mi deagh-ghean a'd' shùilibh, agus meas [p] gur e 'n cinneach so do shluagh-sa.

14 Agus thubhairt e, Théid mo làthaireachd [q] *leat*, agus bheir mi fois dhuit.

15 Agus thubhairt e ris, Mur d'théid do làthaireachd *maille ruinn*, na d'thoir suas sinn a so:

16 Oir ciod e leis an aithnichear ann an so, gu'n d'fhuair mise agus do shluagh deagh-ghean a'd' shùilibh? Nach ann le d' dhol maille ruinn? Mar so dealaichear sinn, mise agus do shluagh, o gach uile shluagh a *ta* air aghaidh na talmhainn.

17 Agus thubhairt an Tighearna ri Maois, An ni so mar an ceudna a thubhairt thu, ni mise; oir fhuair thu deagh-ghean a'm' shùilibh, agus is aithne dhomh thu air t'ainm.

18 Agus thubhairt esan, Foillsich dhomh, guidheam ort, do ghlòir.

19 Agus thubhairt e, Bheir mi air mo mhaitheas uile dol seach a'd' làthair [r], agus gairmidh mi ainm an TIGHEARN a'd' fhianuis; agus bithidh mi gràsmhor dha-san d'an bi mi gràsmhor, agus nochdaidh mi tròcair dha-san d'an nochd mi tròcair.

20 Agus thubhairt e, Cha'n fheud thu m'aghaidh s' fhaicinn; oir cha 'n fhaic duine air bith mise, agus e beo [s].

21 Agus thubhairt an Tighearna, Feuch, *tha* àite làimh rium, agus seasaidh tusa air carraig [t]:

22 Agus an uair a bhios mo ghlòir a' dol seachad, 'an sin cuiridh mi thu ann an sgoltadh do'n charraig, agus còmhdaichidh mi le m' làimh thu gus an d'théid mi seachad:

23 Agus bheir mi air falbh mo làmh, agus chi thu mo chùlaobh; ach cha'n fhaicear m'aghaidh.

CAIB. XXXIV.

AGUS thubhairt an Tighearna ri Maois, Snaidh dhuit féin dà chlàr chloiche cosmhuil ris na ceud *chlàir;* agus sgrìobhaidh mis' air na clàir *sin* na focail a bha air na ceud chlàir a bhris thu.

2 Agus bi deas [u] 'sa' mhadainn, agus thig a nìos 'sa' mhadainn do

[k] *cudach rìomhach.* [l] *mionaid, tiota, athghaoraid.* [m] *bùth.* Eabh. [n] *column, pillar.* Sasg. [o] *taitneachd a'm' shealladh.* [p] *faic.* Eabh. [q] *m'aghaidh.* Eabh. [r] *gabhail seach romhad.* [s] *cha'n urrain duin' air bith mise fhaicsinn, agus a bhi beo.* [t] *air a' chreig sin.* [u] *ullamh.*

shliabh Shinai, agus nochd thu féin 'an sin dhomhs' air mullach an t-sléibh.

3 Agus na d'thigeadh duine 'sam bith a nios maille riut, agus na faicear duine 'san t-sliabh uile, agus na h-ionaltradh na treudan no'm buar[w] fa chomhair an t-sléibh sin.

4 Agus shnaidh e dà chlàr chloiche, cosmhuil ris na ceud *chlàir;* agus dh'éirich Maois suas gu moch 'sa' mhadainn, agus chaidh e suas do shliabh Shinai, mar a dh'àithn an Tighearna dha, agus thug e leis 'na làimh an dà chlàr chloiche.

5 Agus thàinig an Tighearna nuas ann an neul, agus sheas e maille ris 'an sin; agus ghairm e air ainm an Tighearna.

6 Agus chaidh an Tighearna seachad[x] fa chomhair, agus ghairm e, AN TIGHEARNA, AN TIGHEARNA DIA, iochdmhor agus gràsmhor, fad-fhulangach,agus pailt' ann an caoimhneas[y] agus 'am f ìrinn,

7 A' gleidheadh tròcair do mhìltibh, a' mathadh[z] aingidheachd agus eusaontais, agus peacaidh, agus nach saor air aon dòigh *an ciontach;* a' leantuinn aingidheachd nan aithreachan air a' chloinn,agus air cloinn na cloinne, air an treas[a] agus air a' cheathramh *ginealach.*

8 Agus rinn Maois deifir[b], agus chrom e cheann ri làr, agus rinn e aoradh.

9 Agus thubhairt e, Ma fhuair mi nis deagh-ghean a'd' shùilibh, O Thighearna, rachadh mo Thighearna, guidheam ort, 'nar measg, (oir *is* sluagh rag-mhuinealach iad,) agus math dhuinn ar n-aingidheachd agus ar peacadh, agus gabh sinn mar t'oighreachd féin.

10 Agus thubhairt e, Feuch, *ni* mise coi'-cheangal: ann an làthair do shluaigh uile ni mi nithe iongantach, nithe nach d'rinneadh an leithid air an talamh uile, no ann an aon chinneach: agus chi an sluagh uile, 'am measg *am bheil* thu, obair an Tighearna: oir *is* ni uamhasach a ni mise riut.

11 Coimhid thusa an ni a *tha* mi 'g àithneadh dhuit an diugh: Feuch, fuadaichidh mi mach[c] romhad an t-Amorach, agus an Canaanach, agus an t-Hiteach, agus am Peridseach, agus an t-Hibheach, agus an Iebusach.

12 Thoir an aire dhuit féin, an t-eagal gu'n dean thu coi'-cheangal ri luchd-àiteachaidh na tìre d'am bheil thu dol, an t-eagal gum bi e 'na ribeadh a'd' mheadhon.

13 Ach sgriosaidh sibh an altairean, agus brisidh sibh an dealbhan, agus gearraidh sibh sìos an doireachan[d].

14 Oir cha dean thu aoradh do dhia 'sam bith eile: oir an Tighearna, d'an ainm Eudmhor, *is* Dia eudmhor e:

15 An t-eagal gu'n dean thu coi'-cheangal ri luchd-àiteachadh na tìre, agus gu'n d'théid iad le striopachas 'an deigh an diathan, agus gu'n d'thoir iad iobairt d'an déibh, agus gu'n d'thoir *neach* cuireadh dhuit, agus gu'n ith thu d'a iobairt;

16 Agus gu'n gabh thu d'an nigheanaibh do d' mhic, agus gu'n d'théid an nigheana le striopachas 'an déigh an diathan[e], agus gu'n d'thoir iad air do mhic dol le striopachas 'an déigh an diathanna.

17 Cha dean thu dhuit féin dée leaghta.

18 Féisd[f] an arain neo-ghoirtichte cumaidh tu: seachd laithean ithidh tu aran neo-ghoirtichte, mar a dh'àithn mi dhuit, ann an àm a' mhìos Abib[g]; oir anns a' mhìos Abib thàinig thu mach as an Eiphit.

19 Gach *ni* a dh'fhosglas a' bhru[h] *is* leams' e; agus gach ceud-ghin am measg do spréidhe, *ma's ann* do'n bhuar[i] no do na caoraich e *a bhios firionn.*

20 Ach ceud-ghin asail fuasglaidh tu le h-uan; agus mur fuasgail thu e, 'an sin brisidh tu amhach[k]. Uile cheud-ghin do mhac fuasglaidh tu: agus cha nochdar[l] a h-aon a'm' làthair-sa falamh.

21 Sè laithean ni thu obair, ach air an t-seachdamh là gabhaidh tu fois: ann an àm an treabhaidh agus anns an fhoghar gabhaidh tu fois.

22 Agus cumaidh tu féisd nan seachduine, a' cheud toraidh do fhoghar a' chruithneachd, agus

[w] *na caoraich no 'n crodh.* [x] *seach.* [y] *tròcair.* [z] *a' maitheamh; a' toirt air falbh aingidheachd.* Eabh. [a] *gu ruig an treas.* [b] *cabhag.* [c] *tilgidh mi mach.* [d] *badan-coille.* [e] *dée.* [f] *féill, fleadh, cuirm.* [g] *mìos a' cheud thoraidh.* [h] *a' mhachlag.* [i] *chrodh.* [k] *mhuineal.* [l] *taisbeanar.*

3 Agus ghabh iad o Mhaois na tabhartasan uile a thug clann Israeil leo chum oibre seirbhis an *ionaid* naomha, g'a deanamh. Agus thug iad fathast d'a ionnsuidh saor thabhartasan gach aon mhadainn.

4 Agus thàinig na daoine glic uile, a rinn uil' obair an *ionaid* naomha, gach duine ac' o obair féin a *bha* iad a' deanamh;

5 Agus labhair iad ri Maois, ag ràdh, Tha 'n sluagh a' toirt leo tuille mòr na ni's leòr, a chum seirbhis na h-oibre dh'àithn an Tighearn a dheanamh.

6 Agus dh'àithn Maois, agus thugadh gairm air feadh a' chaimp, ag ràdh, Na deanadh fear no bean 'sam bith tuilleadh oibre air son tabhartais an *ionaid* naomha. Mar sin thoirmisgeadh [a] do'n t-sluagh *ni 'sam bith a* thoirt leo.

7 Oir bu leòr an t-uidheam [b] a bh'aca air son na h-oibre uile, g'a deanamh, agus bu tuille 's ni bu leòr e.

8 Agus rinn gach duine glic-chridheach 'nam measg-san a dh'oibrich obair a phàilliuin [c], deich cùirteine *do* anart grinn toinnte, agus *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid; *le* ccrubaibh a dh'obair ealanta rinn e iad:

9 Fad aon chùirtein ochd làmha-coille thar fhichead, agus leud aon chùirtein ceithir làmha-coille: na cùirteinean uile dh'aon tomhas.

10 Agus cheangail e cùig cùirteine gach aon r'a chéile: agus na cùig cùirteinean *eile* cheangail e gach aon r'a chéile.

11 Agus rinn e lùban do ghorm air foir aon chùirtein, o'n iomall 'sa' choi'-cheangal: air a' mhodh cheudna rinn e ann am foir a' chùirtein *eile* 's faide mach, ann an coi'-cheangal an dara *h-aon.*

12 Leth-cheud lùb rinn e ann an aon chùirtein, agus leth-cheud lùb rinn e ann an iomall a' chùirtein a *bha* ann an coi'-cheangal an dara *h-aon :* cheangail na lùban aon *chùirtein* ri *cùirtein* eile [d].

13 Agus rinn e leth-cheud cromag òir, agus choi'-cheangail e na cùirteinean aon ri h-aon leis na cromagaibh. Mar sin rinneadh e 'na aon phàilliun.

14 Agus rinn e cùirteine do *fhionna* ghabhar, air son a' bhùtha os cionn a' phàilliuin [e]: aon chùirtein deug rinn e dhiubh:

15 *B'e* fad aon chùirtein deich làmha-coille thar fhichead, agus ceithir làmha-coille leud aon chùirtein: *bha*'n t-aon chùirtein deug a dh'aon tomhas.

16 Agus choi'-cheangail e cùig cùirteine leo féin, agus sé cùirteine leo féin.

17 Agus rinn e leth-cheud lùb air an fhoir a b'fhaide mach do'n chùirtein 'sa choi'-cheangal, agus leth-cheud lùb rinn e air foir a' chùirtein a tha coi'-cheangal an dara *h-aon.*

18 Agus rinn e leth-cheud cromag *a dh'*umha, a cheangal a' bhùtha r'a chéile, chum as gu'm biodh e 'na aon.

19 Agus rinn e còmhdach do'n bhùth, *do* chroicnibh reitheachan air an dath' dearg, agus còmhdach *do* chroicnibh bhroc os *a* cheann.

20 Agus rinn e buird do'n phàilliun *do* fhiodh sitim, 'nan seasamh:

21 Deich làmha-coille fad buird, agus làmh-choille gu leth leud aon bhuird.

22 *Bha* dà làimh [f] aig aon bhord, air an cur 'an ordugh aon fa chomhair a h-aon [g]: mar so rinn e ri bùird a' phàilliuin uile.

23 Agus rinn e buird do'n phàilliun: fichead bord air son an taoibh dheas, ris an airde deas.

24 Agus dà fhichead cas [h] airgid rinn e fuidh 'n fhichead bord: dà chois fuidh aon bhord a réir [i] a dhà làimh, agus dà chois fuidh bhord eile a réir a dhà làimh.

25 Agus air son taoibh eile a' phàilliuin *a ta* ris an airde tuath, rinn e fichead bord,

26 Agus an dà fhichead cas a dh'airgiod: dà chois fuidh aon bhord, agus dà chois fuidh bhord eile.

27 Agus air son thaobh a' phàilliuin ris an aird an iar, rinn e sè buird.

28 Agus rinn e dà bhord air son oisinnean a' phàilliuin 'san dà thaobh.

29 Agus bha iad air an ceangal ri chéile fuidhe, agus mar an ceudna bha iad air an coi'-cheangal aig a cheann ri h-aon fhailbheig: mar so rinn e riu le chéile 'san dà oisinn.

30 Agus bha ochd buird ann, agus an casan a dh'airgiod, *cadhon*

[a] *bhacadh.* [b] *stubh ; obair.* Eabh. [c] *a' phubuill.* [d] bha *na lùban fa chomhair a' chéile.* Eabh. [e] *gu bhi 'nan còmhdach air a' phàilliun.* [f] *tarsannain : tenons.* Sasg. [g] *gach aon co fhad o chéile.* [h] *cos, pulag.* [i] *air son.*

sè casa deug: dà chois fuidh gach bord.

31 Agus rinn e croinn do fhiodh sitim, cùig air son bhord aon taoibh do'n phàilliun.

32 Agus cùig croinn air son bhord an taoibh eile do'n phàilliun, agus cuig croinn air son bhord a' phàilliuin a chum nan taobh *a ta* ris an aird an iar.

33 Agus thug e air a' chrann mheadhonach dol troimh[k] na buird o cheann gu ceann.

34 Agus chòmhdaich e thairis na buird le h-òr, agus rinn e'm failbheagan *a dh'*òr *gu bhi* 'nan àitibh do na croinn, agus chòmhdaich e thairis na croinn le h-òr.

35 Agus rinn e roinn-bhrat *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte: a dh'obair ealannta rinn se e, *le* cerubaibh.

36 Agus rinn e dha ceithir puist *do fhiodh* sitim, agus chòmhdaich e thairis iad le h-òr: *bha* 'n cromagan *a dh'*òr, agus thilg[l] e dhoibh ceithir buinn airgid.

37 Agus rinn e air son doruis a' bhùtha[m], brat[n] *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte, *dh'*obair snàthaide:

38 Agus a chùig postan le 'n cromagaibh: agus chòmhdaich e thairis an cinn, agus an cuairteagan le h-òr: ach *bha* 'n cùig buinn a dh'umha.

CAIB. XXXVII.

AGUS rinn Besaleel an àirc *do* fhiodh sitim; dà làimh-choille gu leth a fad, agus làmh-choille gu leth a leud, agus làmh-choille gu leth a h-airde:

2 Agus chòmhdaich e thairis i le h-òr fìor-ghlan a stigh agus a muigh; agus rinn e coron òir dh'i m'an cuairt.

3 Agus thilg e dh'i ceithir failbheagan òir, *gu bhi* air a ceithir oisinnibh; eadhon dà fhailbheig air aon taobh dh'i, agus dà fhailbheig air an taobh eile dh'i.

4 Agus rinn e bataichean *do* fhiodh sitim, agus chòmhdaich e thairis iad le h-òr.

5 Agus chuir e na bataichean 'sna failbheagaibh air taobhan na h-àirce, chum an àirc a ghiùlan.

6 Agus rinn e cathair-na-tròcair *a dh'*òr fìor-ghlan, dà làimh-choille gu leth a fad, agus làmh-choille gu leth a leud.

7 Agus rinn e dà cherub *a dh'*òr, buailte mach a h-aon mhìr rinn e iad, aig dà cheann cathair-na-tròcair;

8 Aon cherub aig a' cheann air an taobh so, agus cerub eile aig a' cheann air an taobh ud: a mach a cathair-na-tròcair rinn e na ceruban aig a dà cheann.

9 Agus bha na ceruban a' sgaoileadh *an* sgiathan gu h-ard, a' còmhdachadh le 'n sgiathaibh os cionn cathair-na-tròcair, agus an aghaidhean[o] r'a chéile; ri cathair-na-tròcair bha aghaidhean nan cerub.

10 Agus rinn e 'm bord *do* fhiodh sitim: dà làimh-choille fhad, agus làmh-choille a leud, agus làmh-choille gu leth airde.

11 Agus chòmhdaich e thairis e le h-òr fìor-ghlan, agus rinn e dha coron òir m'an cuairt.

12 Mar an ceudna rinn e dha iomall do leud boise m'an cuairt: agus rinn e coron òir d'a iomall m'an cuairt.

13 Agus thilg e dha ceithir failbheagan òir, agus chuir e na failbheagan air na ceithir oisinnibh a *bha* aig a cheithir chasaibh.

14 Thall fa chomhair an iomaill bha na failbheagan, na h-àiteachan do na bataichibh, gus am bord a ghiùlan.

15 Agus rinn e na bataichean *do* fhiodh sitim, agus chòmhdaich e thairis iad le h-òr, gus am bord a ghiùlan.

16 Agus rinn e na soithichean a *bha* air a' bhord, a mhiasan, agus a thùiseirean, agus a chopain, agus a chuachan leis an d'thoirear seachad tabhartas-dibhe, *a dh'*òr fìor-ghlan.

17 Agus rinn e 'n coinnleir *a dh'*òr fìor-ghlan; *a dh'*obair bhuailte rinn e 'n coinnleir: bha chas agus a mheur[p], a chopain, a chnapan, agus a bhlàthan, do'n *ni* cheudna.

18 Agus sè meoir a' dol a mach as a thaobhan: tri meoir a' choinnleir a h-aon taobh dheth, agus tri meoir a' choinnleir as an taobh eile dheth.

19 Tri copain air an deanamh cosmhuil ri almonaibh ann an aon mheur, *maille ri* cnap agus blàth; agus tri copain air an deanamh cosmhuil ri almonaibh ann am meur eile, *maille ri* cnap agus blàth: mar

[k] *roimh; tre, trid.* Eir. [l] *rinn.* [m] *a' phàilliuin, a' phubuill.* [n] *còmhdach, cùirtein.* [o] *aghainean.* [p] *mheanglan.*

sin anns na sè meoir a' dol a mach as a' choinnleir.

20 Agus anns a' choinnleir *bha* ceithir copain air an deanamh cosmhuil ri almonaibh, *maille r*'a chnaip agus a bhlàthan.

21 Agus cnap fuidh dhà mheur dheth, agus cnap fuidh dhà mheur dheth, agus cnap fuidh dhà mheur dheth, a réir nan sè meur a' dhol a mach as.

22 Bha 'n cnaip agus am meoir do'n *ni* cheudna: *b*'aon obair bhuailte a dh'òr fìor-ghlan an t-iomlan deth.

23 Agus rinn e a sheachd lòchrain, agus a smàladairean [q], agus a smàlshoithichean, *a dh*'òr fìor-ghlan.

24 *Do* thàlann òir fhìor-ghloin rinn se e, agus a shoithichean uile.

25 Agus rinn e altair na tùise *do* fhiodh sitim: làmh-choille a fad, agus làmh-choille a leud, *(bha i* ceithir-chearnach,) agus dà làimh-choille a h-airde; bha a h-adhaircean do'n *ni* cheudna.

26 Agus chòmhdaich e thairis i le h-òr fìor-ghlan, a mullach, agus a taobhan m'an cuairt, agus a h-adhaircean; agus rinn e coron òir dh'i m'an cuairt.

27 Agus rinn e dà fhailbheig òir dh'i fuidh a coron, aig [r] a dà oisinn, air a dà thaobh, *gu bhi* 'nan àitibh do na bataichibh chum a giùlan leo.

28 Agus rinn e na bataichean *do* fhiodh sitim, agus chòmhdaich e thairis iad le h-òr.

29 Agus rinn e an oladh-ungaidh naomha, agus an tùis fhìor-ghlan do spìosraidh chùbhraidh, a réir oibre an léigh [s].

CAIB. XXXVIII.

AGUS rinn e altair na h-iobairt-loisgte *do* fhiodh sitim: cùig làmha-coille a fad, agus cùig làmha-coille a leud, *(bha i* ceithir-chearnach,) agus tri làmha-coille a h-airde.

2 Agus rinn e a h-adhaircean air a ceithir oisinnibh: bha a h-adhaircean do'n *ni* cheudna; agus chòmhdaich e thairis i le h-umha.

3 Agus rinn e uile shoithichean na h-altarach, na h-aigheannan [t]; agus na sluasaidean, agus na cuachan, *agus* na greimichean, agus na h-aigheannan-teine: a soithichean uile rinn e *a dh*'umha.

4 Agus rinn e do'n altair cliath *do* lìon-obair umha, f'a cuairt gu h-ìosal, gu nuig a meadhon.

5 Agus thilg e ceithir failbheagan do cheithir oisinnibh [u] na cléith umha, *gu bhi* 'nan àitibh do na bataichibh.

6 Agus rinn e na bataichean *do* fhiodh sitim, agus chòmhdaich e thairis iad le h-umha.

7 Agus chuir e na bataichean 'sna failbheagaibh air taobhan na h-altarach, chum a giùlan leo: fàs le bòrdaibh rinn e i.

8 Agus rinn e an soitheach-ionnlaid *a dh*'umha, agus a chas a dh'umha, do sgàthanaibh *nam ban*, a chruinnich 'nam buidhnibh aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail [w].

9 Agus rinn e chùirt air an taobh mu dheas, ris àn airde deas: *bha* cùirteinean na cùirte *do* anart grinn toinnte, ceud làmh-choille *air fad;*

10 Am puist fichead, agus am buinn umha, fichead; *bha* cromagan nam post agus an cuairteagan *a dh*'airgiod.

11 Agus air an taobh mu thuath, *bha na cùirteine* do cheud làmh-choille; am puist fichead, agus am buinn umha fichead: cromagan nam post, agus an cuairteagan [x] *a dh*'airgiod.

12 Agus air an taobh an iar *bha* cùirteine do leth-cheud làmh-choille; am puist deich, agus am buinn deich: cromagan nam post agus an cuairteagan *a dh*'airgiod.

13 Agus air an taobh an ear ris an aird an ear, leth cheud làmh-choille.

14 *Bha* cùirteinean aon taobh *do'n gheata* cùig làmha-coille deug; am puist tri, agus am buinn tri.

15 Agus air son an taoibh eile do gheata na cùirte, air an làimh so agus air an làimh ud, *bha* cùirteine do chùig làmha-coille deug; am puist tri, agus am buinn tri.

16 *Bha* cùirteinean na cùirte uile m'an cuairt *a dh*'anart grinn toinnte.

17 Agus *bha* buinn nam post *a dh*'umha; cromagan nam post, agus an cuairteagan *a dh*'airgiod, agus còmhdach an ceann *a dh*'airgiod; agus *bha* uile phuist na cùirte air

[q] *a chlobhachan.* [r] *ag.* [s] *an ollaidh, an lusragain.*
[t] *coireachan, poitean.* [u] *chinn.* [w] *a bha cruinneachadh, a chruinnich aig dorus bùtha a' choi'-thionail.* Eabh.
[x] *stìoman.*

an ceangal m'an cuairt[y] le h-airgiod.

18 Agus *bha* 'm brat air son geataidh na cùirte 'na obair shnàthaid *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte: agus *b'e* fichead làmh-choille 'fhad, agus *b'e* airde 'san leud cùig làmha-coille, a' coi'-fhreagairt do chuirteinibh na cùirte:

19 Agus am puist ceithir, agus am buinn umha ceithir; an cromagan *a dh'*airgiod, agus còmhdach an ceann, agus an cuairteagan *a dh'*-airgiod.

20 Agus *bha* uile phinneachan a' phàilliuin, agus na cùirte m'an cuairt, a dh'umha.

21 *Is* e sin àireamh *nithe* a' phàilliuin, pàilliuin na fianuis, mar a dh' àirmheadh iad, a réir àithne Mhaois, *air son* seirbhis nan Lebheach, le làimh Itamair, mhic Aaroin an t-sagairt.

22 Agus rinn Besaleel mac Uri, mhic Shur, do thréibh Iudaih, gach *ni* a dh'àithn an Tighearna do Mhaois;

23 Agus maille ris Aholiab, mac Ahisamaich, do thréibh Dhan, gearradair, agus oibriche ealanta, agus fear oibre gréis[z] ann an gorm, agus ann an corcur, agus ann an scarlaid, agus ann an anart grinn.

24 B'e 'n t-òr uile a chuireadh 'am feum[a] 'san obair, ann an uil' obair an *ionaid* naomha, eadhon òr an tabhartais, naoi tàlanna fichead, agus seachd ceud agus deich secel 'ar fhichead, a réir seceil an *ionaid* naomha.

25 Agus *b'e* airgiod na muinntir a dh'àirmheadh do'n choi'-thional, ceud tàlann, agus mìle agus seachd ceud agus cùig secel deug agus tri fichead, a réir seceil an *ionaid* naomha:

26 Becah air son gach fir, *'s e sin* leth seceil, a réir seceil an *ionaid* naomha, air son gach aon a chaidh gu bhi air an àireamh, o fhichead bliadhn' a dh'aois agus os a cheann, air son shé ceud mìle agus thri mìle agus chùig ceud agus leth-cheud *fear*.

27 Agus do'n cheud tàlann airgid thilgeadh buinn an *ionaid* naomha, agus buinn an roinn-bhrait; ceud bonn do'n cheud tàlann, tàlann do gach bonn.

28 Agus do'n mhìle agus sheachd ceud agus a' chùig *secel* deug agus tri fichead, rinn e cromagan do na puist, agus chòmhdaich e 'n cinn, agus chuir e cuairteagan m'an timchioll[b].

29 Agus *b'e* umha an tabhartais deich agus tri fichead tàlann, agus dà mhìle agus ceithir cheud secel.

30 Agus rinn e le sin na buinn do dhorus pàilliuin a' choi'-thionail, agus an altair umha, agus a' chliath umha aice, agus soithichean na h-altarach uile,

31 Agus buinn na cùirte m'an cuairt, agus buinn geataidh na cùirte, agus uile phinneachan a' phàilliuin, agus uile phinneacha na cùirte m'an cuairt.

CAIB. XXXIX.

AGUS do'n ghorm, agus *do'n* chorcur, agus *do'n* scarlaid, rinn iad éididh[c] frithealaidh, gu frithealadh 'san *ionad* naomha, agus rinn iad éididh naomha do Aaron; mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

2 Agus rinn e 'n ephod *do* òr, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte.

3 Agus bhuail iad a mach an t-òr 'na leachdaibh[d] tana, agus ghearr iad *e 'na* shnàinnibh[e], a chum oibreachadh 'am measg a' ghuirm, agus 'am measg a' chorcuir, agus 'am measg na scarlaid, agus 'am measg an anairt ghrinn le h-obair ealanta.

4 Rinn iad mìrean-guailne dh'i, ceangailte ri chéile[f] air a dà fhoir: *mar sin* chuireadh ri chéile i.

5 Agus *bha* crios rìomhach na h-ephoid a *bha* air a h-uachdar, do'n *ni* cheudna, a réir a h-oibre féin; *eadhon do* òr, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte; mar a dh'-àithn an Tighearna do Mhaois.

6 Agus dh'oibrich iad clachan o-nics ceangailte ann am failibh òir, air an gearradh le gearradh seulaidh, le ainmibh chloinn Israeil *orra*.

7 Agus chuir e iad air guailnibh na h-ephoid, *gu bhi 'nan* clacha cuimhneachain do chloinn Israeil; mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

8 Agus rinn e 'n uchd-éididh le h-obair ealanta, a réir oibre[g] na h-

[y] *cuairtichte, stìomaichte.* [z] *gréisear; embroiderer.* Sasg.
[a] *a chaitheadh.* [b] *stìmich e iad.* [c] *truscan, aodaichean.*
[d] *lannaibh.* [e] *thcudaibh.* [f] *g'a ceangal ri chéile.*
[g] *cosmhuil ri obair.*

ephoid, *do* òr, *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, agus *do* anart grinn toinnte.

9 Bha i ceithir-chearnach; rinn iad an uchd-éididh dà-fhillte: réis a fad, agus réis a leud; *bha i* dà-fhillte.

10 Agus chuir iad innte ceithir sreathan chlach: *a' cheud* sreath, sardius, topas, agus carbuncul: *so* a' cheud sreath.

11 Agus an dara sreath, emerald, saphir, agus daoimein.

12 Agus an treas sreath, ligur, agat, agus ametist.

13 Agus an ceathramh sreath, beril, onics, agus iasper: *bha iad* air an ceangal ann am failibh òir 'nan suidheachadh [h].

14 Agus *bha* na clachan a réir ainmeanna chloinn Israeil, a dhà-dheug a réir an ainmeanna, le gearradh seulaidh, gach aon aca le h-ainm féin, a réir an dà thréibh dheug.

15 Agus rinn iad air an uchd-éididh slabhruidhean aig na cinn, *a dh'*obair shnìomhta *dh'*òr fìor-ghlan.

16 Agus rinn iad dà fhail òir, agus dà fhàinne òir: agus chuir iad an dà fhàinne air dà cheann na h-uchd éididh.

17 Agus chuir iad an dà *shlabh-ruidh* shnìomhta 'san dà fhàinne air cinn na h-uchd-éididh.

18 Agus dhaingnich iad dà cheann na dà *shlabhruidh* shnìomhta 'san dà fhail, agus chuir siad iad air mìribh-guailne na h-ephoid air a beulaobh.

19 Agus rinn iad dà fhàinne òir, agus chuir siad iad air dà cheann na h-uchd-éididh, air an iomall dith, a *bha* air taobh na h-ephoid a stigh.

20 Agus rinn iad dà fhàinne òir *eile*, agus chuir siad iad air dà thaobh na h-ephoid gu h-ìosal, leth ris a' chuid bheoil dith, fa chomhair a' choi'-cheangail *eile*, os ceann crios rìomhach na h-ephoid.

21 Agus cheangail iad an uchd-éididh leis a fàinnibh ri fàinnibh na h-ephoid le h-éill ghuirm, a chum gu'm bitheadh i os ceann crios rìomhach na h-ephoid, agus nach biodh an uchd-éididh air a fuasgladh o'n ephoid, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

22 Agus rinn e falluing na h-ephoid *a dh'*obair fhighte, uile *do* ghorm.

23 Agus *bha* toll 'am meadhon na falluinge, mar tholl lùiriche-màillich, *agus* foir [i] timchioll a tuill, a chum nach reubtadh i.

24 Agus rinn iad air iomall na falluinge pomgranata *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, *agus do anart* toinnte.

25 Agus rinn iad cluig *a dh'*òr fìor-ghlan, agus chuir iad na cluig eadar na pomgranatan, air iomall na falluinge m'an cuairt eadar na pomgranata:

26 Clag agus pomgranat, clag agus pomgranat, air iomall na falluinge m'an cuairt, a fhrithealadh *innte*, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

27 Agus rinn iad còtaichean *a dh'*anart grinn, *a dh'*obair fhighte, air son Aaroin agus a chuid mac,

28 Agus crùn-sagairt *a dh'*anart grinn, agus bonaidean sgiamhach *a dh'*anart grinn, agus briogais anairt *a dh'*anart grinn toinnte,

29 Agus crios *do* anart grinn toinnte, agus *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* scarlaid, *a dh'*obair shnàthaide, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

30 Agus rinn iad leachd [k] a' chrùin naomha *dh'*òr fìor-ghlan, agus sgrìobh iad oirre sgrìobhadh, *cosmhuil ri* gearradh seulaidh, NAOMHACHD DO'N TIGHEARNA.

31 Agus cheangail iad ria iall do ghorm g'a daingneachadh air a' chrùn gu h-ard, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

32 Mar so chrìochnaicheadh uil' obair pàilliuin bùtha a' choi'-thionail [l]: agus rinn clann Israeil a réir gach *ni* a dh'àithn an Tighearna do Mhaois; mar sin rinn iad.

33 Agus thug iad am pàilliun gu Maois, am bùth, agus airneis uile, a chromagan, a bhuird, a chroinn, agus a phuist, agus a bhuinn;

34 Agus an còmhdach do chroicnibh reitheachan air an dath' dearg, agus an còmhdach do chroicnibh bhroc, agus brat a' chomhdaich;

35 Airc na fianuis, agus a bàtaichean, agus cathair-na-tròcair;

36 Am bord *agus* a shoithichean uile, agus an t-aran taisbeanta;

37 An coinnleir fìor-ghlan *agus* a lòchrain, *eadhon a* lòchrain gu bhi air an cur ann an ordugh, agus a shoithichean uile, agus an oladh a chum soluis;

38 Agus an altair òir, agus an

[h] *dùnadh, cur.* [i] *iomall, bann.* [k] *fleasg, blàth.*
[l] *uil' obair pàilliuin,* eadhon *bùtha a' choi'-chruinnich.*

oladh-ungaidh, agus an tùis chùbhraidh, agus am brat air son doruis a' phàilliuin;

39 An altair umha, agus a cliath umha, a bataichean, agus a soithichean uile, an soitheach-ionnlaid agus a chas;

40 Cuirteincan na cùirte, a puist, agus a buinn, agus am brat[m] air son geataidh na cùirte, a cuird, agus a pinneachan[n], agus uile shoithiche seirbhis a' phàilliuin, air son bùtha a' choi'-thionail;

41 Eudach an fhritheilidh[o] gu frithealadh 'san *ionad* naomha, an t-eudach naomha air son Aaroin an t-sagairt, agus eudach a chuid mac, a fhrithealadh ann an dreuchd an t-sagairt.

42 A réir gach ni a dh'àithn an Tighearna do Mhaois, mar sin rinn clann Israeil an obair uile.

43 Agus dh'amhairc Maois air an obair uile, agus feuch, rinn iad i mar a dh'àithn an Tighearna, eadhon mar sin rinn iad i: agus bheannaich Maois iad.

CAIB. XL.

AGUS labhair an Tighearna ri Maois, ag ràdh,

2 Air a' cheud là do'n cheud mhìos cuiridh tu suas pàilliun bùtha a' choi'-thionail;

3 Agus cuiridh tu ann àirc na fianuis, agus folaichidh tu 'n àirc leis an roinn-bhrat.

4 Agus bheir thu stigh am bord, agus cuiridh tu 'n ordugh 'na nithe a ta gu bhi air an cur 'an ordugh air; agus bheir thu stigh an coinnleir, agus lasaidh tu a lòchrain.

5 Agus suidhichidh tu 'n altair òir *a ta* chum na tùise fa chomhair àirc na fianuis, agus cuiridh tu brat an doruis ris a' phàilliun.

6 Agus suidhichidh tu altair na h-iobairt-loisgte fa chomhair doruis pàilliuin bùtha a' choi'-thionail.

7 Agus suidhichidh tu 'n soitheach-ionnlaid eadar bùth a' choi'-thionail agus an altair, agus cuiridh tu uisge ann.

8 Agus cuiridh tu suas a' chùirt m'an cuairt, agus crochaidh tu suas am brat aig geata na cùirte.

9 Agus gabhaidh tu an oladh-ungaidh, agus ungaidh tu 'm pàilliun, agus gach ni a *ta* ann, agus naomhaichidh tu e, agus a shoithichean uile: agus bithidh e naomha.

10 Agus ungaidh tu altair na h-iobairt-loisgte, agus a soithichean uile, agus naomhaichidh tu an altair: agus bithidh an altair ro-naomha.

11 Agus ungaidh tu an soitheach-ionnlaid agus a chas, agus naomhaichidh tu e.

12 Agus bheir thu Aaron agus a mhic gu dorus bùtha a choi'-thionail[p], agus ionnailidh tu iad le h-uisge.

13 Agus cuiridh tu air Aaron an t-eudach naomha[q], agus ungaidh tu e, agus naomhaichidh tu e; agus fritheilidh e dhomhsa ann an dreuchd an t-sagairt.

14 Agus bheir thu leat a mhic agus cuiridh tu còtaichean orra,

15 Agus ungaidh tu iad, mar a dh'ung thu 'n athair, agus fritheilidh[r] iad dhomhsa ann an dreuchd an t-sagairt; oir bithidh gu deimhin an ungadh-sa dhoibh a chum sagartachd sìorruidh air feadh an ginealacha.

16 Agus rinn Maois a réir gach ni a dh'àithn an Tighearna dha: mar sin rinn e.

17 Agus b'anns a' cheud mhìos, 'san dara bliadhna, air a' cheud *là* do'n mhìos, a chuireadh suas am pàilliun.

18 Agus chuir Maois suas am pàilliun agus dhaingnich e bhuinn, agus chuir e suas a bhuird, agus chuir e stigh a chroinn, agus thog e suas a phuist,

19 Agus sgaoil e mach am bùth os cionn a' phàilliuin, agus chuir e còmhdach a' bhùtha air os a cheann, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

20 Agus ghabh e agus chuir e an fhianuis[s] anns an àirc, agus chuir e na bataichean air an àirc, agus chuir e cathair-na-tròcair air an àirc os *a* ceann.

21 Agus thug e 'n àirc a stigh do'n phàilliun, agus chuir e suas brat a' chòmhdaich, agus chòmhdaich e àirc na fianuis, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

22 Agus chuir e 'm bord ann am bùth a' choi'-thionail air taobh a' phàilliuin mu thuath, an taobh a muigh do'n roinn-bhrat.

23 Agus chuir e 'n t-aran ann an ordugh air, ann an làthair an Tighearna, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

[m] *croch-bhrat.* [n] *tairngean.* [o] *Truscan na seirbhis.* [p] *pàilliuin a' choi'-thionail.* [q] *an truscan, a' chulaidh naomha.* [r] *chum gu fritheil.* [s] *an teisteas.*

24 Agus chuir e 'n coinnleir ann am bùth a' choi'-thionail thall fa chomhair a' bhuird, air taobh a' phàilliuin ris an airde deas.

25 Agus las e na lòchrain ann an làthair an Tighearna, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

26 Agus chuir e 'n altair òir ann am bùth a' choi'-thionail air beul-aobh an roinn-bhrait.

27 Agus loisg e tùis chùbhraidh oirre, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

28 Agus chuir e suas am brat [t] aig dorus a' phàilliuin.

29 Agus chuir e altair na h-ìobairt-loisgte làimh ri dorus pàilliuin bùtha a' choi'-thionail, agus thug e suas oirre an ìobairt-loisgte, agus an tabhartas-bìdh, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

30 Agus chuir e 'n soitheach-ionnlaid eadar bùth a' choi'-thionail agus an altair, agus chuir e uisge ann, a dh'ionnlad *leis*.

31 Agus dh'ionnail Maois, agus Aaron, agus a mhic, an làmhan agus an cosan aige.

32 An uair a bha iad gu dol a stigh do bhùth a' choi'-thionail, agus gu teachd am fagus do'n altair, dh'ionnail siad iad féin, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

33 Agus chuir e suas a' chùirt timchioll a' phàilliuin agus na h-altarach, agus chuir e suas brat geataidh na cùirte: mar sin chrìochnaich Maois an obair.

34 'An sin chòmhdaich neul bùth a' choi'-thionail, agus lìon glòir an Tighearn am pàilliun.

35 Agus cha b'urradh Maois dol a stigh do bhùth a' choi'-thionail, a chionn gu'n do ghabh an neul còmhnuidh air, agus gu'n do lìon glòir an Tighearn am pàilliun.

36 Agus an uair a dh'éirich an neul suas o mhullach a' phàilliuin, ghaidh clann Israeil air an aghaidh 'nan uile thurusaibh:

37 Ach mur d'éirich an neul suas, 'an sin cha do thriall iad gus an là 'san d'éirich e suas:

38 Oir bha neul an Tighearn air a' phàilliun 'san là, agus bha teine air 'san oidhche, ann an sealladh thighe Israeil uile, air feadh an uile thurusa.

[t] *an còmhdach.*

LEBHITICUS.

CAIB. I.

AGUS ghairm an Tighearn air Maois, agus labhair e ris a pàilliun a' choi'-thionail [u], ag ràdh,

2 Labhair ri cloinn Israeil, agus abair riu, Ma bheir duine *'sam bith* agaibh tabhartas a dh'ionnsuidh an Tighearna, bheir sibh bhur tabhartas do'n spréidh, *eadhon* do'n bhuar agus do'n treud.

3 Ma *bhios* a thabhartas do'n bhuar'na ìobairt-loisgte [w], thugadh e seachad *beathach* fìrionn gun ghaoid: aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail bheir e seachad e d'a shaor thoil féin, 'an làthair an Tighearna.

4 Agus cuiridh e a làmh air ceann na h-ìobairt-loisgte: agus gabhar air a shon i, a dheanamh réite air a shon.

5 Agus marbhaidh e 'n tarbh òg [x] an làthair an Tighearna: agus bheir na sagairt mic Aaroin leo an fhuil, agus crathaidh iad an fhuil m'an cuairt air an altair, a *ta* aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail.

6 Agus fionnaidh e 'n ìobairt-loisgte, agus gearraidh e i 'na mìribh [y].

7 Agus cuiridh mic Aaroin an t-sagairt teine air an altair, agus leagaidh iad fiodh [z] ann an ordugh air an teine.

8 Agus leagaidh na sagairt mic Aaroin na mìrean, an ceann, agus an t-saill, ann an ordugh air an fhiodh a *ta* air an teine, a *tha* air an altair.

9 Ach a mhionach [a] agus a chasan nighidh e ann an uisge: agus loisgidh an sagart an t-iomlan [b] air an altair, mar ìobairt-loisgte, tabhartas a

[u] *bùth a' choi'-thionail.* [w] chum *ìobairt-loisgte.* [x] *gamhuinn; mac bòtha.* Eabh. [y] *'na bloighdibh.* [z] *connadh.* [a] *a ghrealach.* [b] *na h-uile.*

bheirear suas le teine, a dh'fhàile cùbhraidh[c] do'n Tighearna.

10 Agus ma's ann do na treudaibh a *bhios* a thabhartas, *eadhon* do na caoraich, no do na gabhraibh, chum iobairt-loisgte; 'na *bheathach* fiiionn gun ghaoid bheir e leis e.

11 Agus marbhaidh se e aig taobh na h-altarach mu thuath ann an làthair an Tighearna: agus crathaidh na sagairt mic Aaroin 'fhuil air an altair m'an cuairt.

12 Agus gearraidh se e 'na mhìribh, maille r'a cheann agus r'a shaill; agus cuiridh an sagart iad ann an ordugh air an fhiodh a *ta* air an teine, a *tha* air an altair.

13 Ach nighidh e am mionnach agus na casan le h-uisge; agus bheir an sagart leis an t-iomlan, agus loisgidh e air an altair *e*, mar iobairt-loisgte, tabhartas a bheirear suas le teine, a dh'fhàile cubhraidh do'n Tighearna.

14 Agus ma's ann do eunaibh *a bhios* a thabhartas do'n Tighearna *chum* iobairt-loisgte, 'an sin bheir e a thabhartas do thurturaibh, no do cholmanaibh òga.

15 Agus bheir an sagart e chum na h-altarach, agus sniomhaidh[d] e cheann deth, agus loisgidh e air an altair *e;* agus fàisgear a mach 'fhuil air taobh na h-altarach.

16 Agus spionaidh[e] e gheuban as maille r'a chloimh[f], agus tilgidh se e làimh ris an altair, air an taobh an ear, a dh'àite na luatha.

17 Agus sgoiltidh se e maille r'a sgiathaibh, *ach* cha roinn e o chéile *e:* agus loisgidh an sagart e air an altair, air an fhiodh a *ta* air an teine, mar iobairt-loisgte, tabhartas a bheirear suas le teine, a dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna.

CAIB. II.

AGUS an uair a bheir neach air bith tabhartas-bìdh do'n Tighearna, bithidh a thabhartas *do* phlùr mìn: agus dòirtidh e oladh air, agus cuiridh e tùis air:

2 Agus bheir se e gu mic Aaroin na sagairt, agus gabhaidh e as làn a dhuirn d'a phlùr, agus d'a ola, maille r'a thùis uile; agus loisgidh an sagart a chuimhneachan air an altair, *gu bhi* 'na thabhartas air a thoirt suas le teine, a dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna.

3 Agus fuigheall an tabhartais-bhìdh, *is* le Aaron agus le mhic *e:* *is* ni ro-naomha e do thabhartasaibh an Tighearn air an toirt suas le teine.

4 Agus ma bheir thu seachad tabhartas-bìdh air a dheasachadh[g] 'san àmhuinn, *is* breacagan neo-ghoirtichte do phlùr mìn measgta le h-oladh a *bhios ann*, no dearnagan[h] neo-ghoirtichte ungta le h-ola.

5 Agus ma's tabhartas-bìdh *air a dheasachadh* ann an aghann *a bhios* a'd' thabhartas, bithidh e *do* phlùr mìn neo-ghoirtichte, measgta le h-ola.

6 Roinnidh tu e na mhìribh, agus dòirtidh tu oladh air: *is* tabhartas-bìdh a t'ann.

7 Agus ma *bhios* do thabhartas 'na thabhartas-bìdh o'n aghann-ròstaidh, nìthear e do phlùr mìn le h-ola.

8 Agus bheir thu 'n tabhartas-bìdh, a nìthear do na nithibh so, chum an Tighearna: agus an uair a thaisbeanar[i] do'n t-sagart e, bheir se e chum na h-altarach.

9 Agus gabhaidh an sagart as an tabhartas-bìdh cuimhneachan dheth, agus loisgidh se *e* air an altair: *is* tabhartas *a th'ann* air a thoirt suas le teine, a dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna.

10 Agus an ni a dh'fhàgar do'n tabhartas-bìdh, *is le* Aaron agus *le* mhic *e: tha e* 'na ni ro-naomha do thabhartais an Tighearn air an toirt suas le teine.

11 Cha deanar tabhartas-bìdh sam bith, a bheir sibh a dh'ionnsuidh an Tighearna, le taois ghoirt; oir cha loisg sibh a' bheag do thaois ghoirt, no do mhil, ann an tabhartais an Tighearn a bheirear suas le teine.

12 A thaobh tabhartais a' cheud toraidh, bheir sibh seachad e do'n Tighearna: ach cha loisgear air an altair e chum fàile cùbhraidh.

13 Agus gach tabhartas-bìdh a bheir thu leat, ni thu blasda le salann: cha mhò a leigeas tu le salann coi'-cheangail do Dhé bhi dh'easbhuidh air do thabhartais-bìdh: le d' thabhartais uile bheir thu seachad salann.

14 Agus ma bheir thu seachad tabhartas-bìdh do d' cheud thoradh do'n Tighearna, bheir thu seachad mar an tabhartas-bìdh do d' cheud thoradh, diasa glasa do arbhar

[c] *do bholadh cùbhraidh.* [d] *spìonaidh.* [e] *reubaidh.* [f] *iteagan.* [g] *bruichte.* [h] *gearragan; wafers.* Sasg. [i] *nochdar.*

cruaidhichte leis an teine, *eadhon* sìol buailte as na diasaibh ùra [k].

15 Agus cuiridh tu oladh air, agus leagaidh tu tùis air: is tabhartas-bìdh e.

16 Agus loisgidh an sagart a chuimhneachan, cuid d'a arbhar buailte, agus cuid d'a ola, maille r'a thùis uile: *is* tabhartas *e* a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

CAIB. III.

AGUS ma *bhios* a thabhartas, *a chum* ìobairt tabhartasan-sìth, ma's ann do'n bhuar a bheir e seachad *e* ma'*s* firionn no bainionn *e;* bheir e, seachad e gun ghaoid 'an làthair an Tighearna.

2 Agus cuiridh e a làmh air ceann a thabhartais, agus marbhaidh se e aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail: agus crathaidh mic Aaroin na sagairt an fhuil air an altair m'an cuairt.

3 Agus bheir e seachad do ìobairt nan tabhartas-sìth, tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna; an t-saill a *ta* còmhdachadh a' mhionaich, agus an t-saill uile a *th*'air a' mhionach,

4 Agus an dà àra, agus an t-saill a *ta* orra, a *ta* air an loch-léin, agus an sgairt a *ta* os cionn nan àinean; maille ris na h-àirnibh, bheir e air falbh i.

5 Agus loisgidh mic Aaroin e air an altair, air an ìobairt-loisgte, a *ta* air an fhiodh a *th*'air an teine: *is* tabhartas *e* a bheirear suas le teine, a dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna.

6 Agus ma's ann *do*'n treud *a* bhios a thabhartas chum ìobairt tabhartasan-sìth do'n Tighearna, firionn no bainionn; bheir e seachad e gun ghaoid.

7 Ma bheir e seachad uan mar a thabhartas, bheir e seachad e 'an làthair an Tighearna.

8 Agus cuiridh e a làmh air ceann a thabhartais, agus marbhaidh se e fa chomhair pàilliuin a' choi'-thionail: agus crathaidh mic Aaroin fhuil air an altair m'an cuairt.

9 Agus bheir e seachad *cuid* do ìobairt nan tabhartas-sìth, mar thabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna: a shaill *agus* an t-earball uile, teann air a' chnàimh-dhroma bheir e air falbh e: agus an t-saill a ta còmhdachadh a' mhionaich, agus an t-saill uile a *ta* air a' mhionach,

10 Agus an dà àra, agus an t-saill a *ta* orra, a *ta* làimh ris an loch-léin, agus an sgairt os cionn nan àinean; maille ris na h-àirnibh, bheir e air falbh i.

11 Agus loisgidh an sagart e air an altair; *'se* biadh an tabhartais a bheirear suas le teine do'n Tighearn *e*.

12 Agus ma's gabhar *a bhios* 'na thabhartas, bheir e seachad i 'an làthair an Tighearna.

13 Agus cuiridh e a làmh air a ceann, agus marbhaidh e i fa chomhair pàilliuin a' choi'-thionail: agus crathaidh mic Aaroin a fuil air an altair m'an cuairt.

14 Agus bheir e seachad dhith a thabhartas, *eadhon* tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna; an t-saill a tha còmhdachadh a' mhionaich, agus an t-saill uile a *ta* air a' mhionach,

15 Agus an dà àra, agus an t-saill a *ta* orra, a *tha* làimh ris an loch-léin, agus an sgairt os cionn nan àinean; maille ris na h-àirnibh, bheir e air falbh i.

16 Agus loisgidh an sagart iad air an altair: *is iad* biadh an tabhartais a bheirear suas le teine, chum fàile cùbhraidh. An t-saill uile *is* leis an Tighearna.

17 *Bithidh e* 'na reachd [l] bith-bhuan do'r ginealachaibh air feadh bhur n-àiteacha-còmhnuidh uile, nach ith sibh saill no fuil sam bith.

CAIB. IV.

AGUS labhair an Tighearna ri Maois, ag ràdh,

2 Labhair ri cloinn Israeil, ag ràdh, Ma pheacaicheas anam tre aineolas [m] 'an aghaidh h-aon sam bith do àitheantaibh an Tighearna (thaobh nithe nach bu chòir a dheanamh) agus gu'n dean e *ni* 'an aghaidh a h-aon diubh;

3 Ma pheacaicheas an sagart a chaidh ungadh, a réir peacaidh an t-sluaigh; 'an sin thugadh e air son a pheacaidh a pheacaich e, tarbh òg gun ghaoid a dh'ionnsuidh an Tighearna chum ìobairt-pheacaidh.

4 Agus bheir e an tarbh gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail 'an làthair an Tighearna; agus cuiridh e a làmh air ceann an tairbh, agus marbhaidh e 'n tarbh 'an làthair an Tighearna.

5 Agus gabhaidh an sagart a

[k] *làna.* [l] *ordugh, lagh.* [m] *ann an aineolus.* Eabh.

chaidh ungadh, *cuid* do fhuil an tairbh, agus bheir e i gu pàilliun a' choi'-thionail.

6 Agus tumaidh an sagart a mheur 'san fhuil, agus crathaidh e *cuid* do'n fhuil seachd uairean 'an làthair an Tighearna, fa chomhair roinn-bhrait an *ionaid* naomha.

7 Agus cuiridh an sagart *cuid* do'n fhuil air adhaircibh altarach na tùis chùbhraidh 'am fianuis an Tighearna, a *ta* ann am pàilliun a' choi'-thionail; agus dòirtidh e fuil an tairbh uile aig bun altarach na h-ìobairt-loisgte, a *ta* aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail.

8 Agus uile shaill tairbh na h-ìobairt-pheacaidh bheir e air falbh uaith; an t-saill a ta còmhdachadh a' mhionaich, agus an t-saill uile a *ta* air a' mhionach,

9 Agus an dà àra, agus an t-saill a *ta* orra, a *tha* làimh ris an lochléin [n], agus an sgairt os cionn nan àinean: maille ris na h-àirnibh bheir e air falbh i,

10 Mar a thugadh air falbh i o tharbh ìobairt nan tabhartas-sìth: agus loisgidh an sagart iad air altair na h-ìobairt-loisgte.

11 Agus seiche [o] an tairbh, agus fheoil uile, maille r'a cheann, agus maille r'a chasan, agus a mhionach, agus a ghaorr [p],

12 Eadhon an tarbh gu h-iomlan giùlainidh e mach an taobh a muigh do'n champ gu h-ionad glan, far an dòirtear [q] a mach an luath, agus loisgidh e air an fhiodh e le teine: far an dòirtear a mach an luath, loisgear e.

13 Agus ma pheacaicheas coi'-thional Israeil uile tre aineolas, agus gu bheil an ni folaichte o shùilibh a' choi'-chruinnich, agus gu'n d'rinn iad *ni-eigin* [r] *'an aghaidh* a h-aon sam bith a dh'àitheantaibh an Tighearna, *a thaobh nithe* nach bu chòir a dheanamh, agus gu bheil iad ciontach:

14 An uair a bhios am peacadh a pheacaich iad 'na aghaidh aithnichte, 'an sin bheir an coi'-chruinneach seachad tarbh òg air son a' pheacaidh, agus bheir iad e fa chomhair pàilliuin a' choi'-thionail.

15 Agus cuiridh seanairean a' choi'-thionail an làmhan air ceann an tairbh 'an làthair an Tighearna: agus marbhar an tarbh 'an làthair an Tighearna.

16 Agus bheir an sagart a chaidh ungadh *cuid* do fhuil an tairbh gu pàilliun a' choi'-thionail.

17 Agus tumaidh an sagart a mheur *ann an cuid* do'n fhuil, agus crathaidh e i seachd uairean 'an làthair an Tighearna, fa chomhair an roinn-bhrait.

18 Agus cuiridh e *cuid* do'n fhuil air adhaircibh na h-altarach a *ta* 'm fianuis an Tighearna, a *ta* ann am pàilliun a' choi'-thionail, agus dòirtidh e mach an fhuil uile aig bun altarach na h-ìobairt-loisgte, a *ta aig* dorus pàilliuin a' choi'-thionail.

19 Agus bheir e air falbh a shaill uile uaith, agus loisgidh e *i* air an altair.

20 Agus ni e ris an tarbh mar a rinn e ri tarbh na h-ìobart pheacaidh, mar sin ni e ris: agus ni an sagart réite air an son, agus bheirear maitheanas dhoibh.

21 Agus bheir e mach an tarbh an taobh a muigh do'n champ, agus loisgidh se e mar a loisg e 'n ceud tarbh: *is* ìobairt-pheacaidh e air son a' choi'-chruinnich.

22 'Nuair a pheacaicheas uachdaran, agus a ni e *ni-eigin* tre aineolas 'an aghaidh a h-aon sam bith a dh'àitheantaibh an Tighearn a Dhé, *a thaobh nithe* nach bu chòir a dheanamh, agus gu bheil e ciontach:

23 Ma thig a pheacadh, a pheacaich e, g'a fhios; bheir e leis *mar* a thabhartas, meann do na gabhraibh, *beathach* fìrionn gun ghaoid.

24 Agus cuiridh [s] e a làmh air ceann a' mhinn, agus marbhaidh se e 'san ionad anns am marbh iad an ìobairt loisgte [t] ann an làthair an Tighearna: *is* ìobairt-pheacaidh e.

25 Agus gabhaidh an sagart *cuid* do fhuil na h-ìobairt-pheacaidh le mheur, agus cuiridh e *i* air adhaircibh altarach na h-ìobairt-loisgte, agus dòirtidh e mach a fuil aig bun altarach na h-ìobairt-loisgte.

26 Agus loisgidh e a saill uile air an altair, mar *a loisgear* saill ìobairt nan tabhartas-sìth: agus ni an sagart réite air a shon a thaobh a pheacaidh, agus mathar dha e.

27 Agus ma pheacaicheas aon neach do shluagh na dùthcha [u] tre aineolas, an uair a ta e deanamh *ni-eigin 'an aghaidh* a h-aon sam bith a dh'àitheantaibh an Tighearna, *a thaobh nithe* nach bu chòir a

[n] *a' bhlian.* [o] *seice, craicionn.* [p] *aolach.* [q] *tilgear.*
[r] ni-'gin. [s] *leagaidh.* [t] *tabhartas-loisgte, ofrail-loisgte.*
[u] *do'n tua'-cheatharn, do'n phobul chumanta.*

dhèanamh, agus gu'm bheil e ciontach :

28 Ma thig a pheacadh, a pheacaich e, g'a fhios; 'an sin bheir e leis *mar* a thabhartas, meann do na gabhraibh, *beathach* bainionn gun ghaoid, air son a pheacaidh a pheacaich e.

29 Agus cuiridh e a làmh air ceann na h-iobairt-pheacaidh, agus marbhaidh e 'n iobairt-pheacaidh ann an ionad na h-iobairt-loisgte.

30 Agus gabhaidh an sagart *cuid* d'a fuil le mheur, agus cuiridh e *i* air adhaircibh altarach na h-iobairt-loisgte, agus dòirtidh e mach a fuil uile aig bun na h-altarach.

31 Agus bheir e aisde a saill uile, mar a bheirear an t-saill a h-iobairt nan tabhartas-sìth; agus loisgidh an sagart *i* air an altair, a chum fàile cùbhraidh do'n Tighearna: agus ni an sagart réite air a shon, agus bheirear maitheanas dha.

32 Agus ma bheir e leis uan mar a thabhartas air son peacaidh, bheir e leis *uan* bainionn gun ghaoid.

33 Agus cuiridh e a làmh air ceann an tabhartais-pheacaidh [w], agus marbhaidh se e mar iobairt-pheacaidh 'san ionad anns am marbh iad an iobairt-loisgte.

34 Agus gabhaidh an sagart *cuid* do fhuil na h-iobairt-pheacaidh le mheur, agus cuiridh e *i* air adhaircibh altarach na h-iobairt-loisgte, agus dòirtidh e mach a fuil uile aig bun na h-altarach.

35 Agus bheir e aisde a saill uile mar a bheirear air falbh saill an uain o iobairt nan tabhartas-sìth; agus loisgidh an sagart iad air an altair, a réir nan tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna: agus ni 'n sagart réite air a shon a thaobh a pheacaidh a rinn e, agus mathar e dha.

CAIB. V.

AGUS ma pheacaicheas anam, agus gu'n cluinn e guth mionnachaidh [x], agus *gur* fianuis e, a chunnaic no is fiosrach air *a' chùis*, mur cuir e 'n céill *i*, 'an sin giùlainidh e a chionta:

2 No ma bheanas anam ri nì sam bith neo-ghlan, ma's cairbh [y] fiadh-bheathaich neo-ghloin e, no cairbh spréidh neo-ghloin, no cairbh ni neo-ghloin a shnàigeas [z], agus e 'an-fhiosrach air; bithidh esan mar an ceudna neo-ghlan, agus ciontach:

3 No ma bheanas e ri neo-ghloine duine, ge b'e air bith an neo-ghloine leis an salaichear duine, agus gu'm bheil e an-fhiosrach air; an uair is fios da e, 'an sin bithidh e ciontach:

4 No ma mhionnaicheas anam [a], ag ràdh le bhilibh gu'n dean e olc, no gu'n dean e math, ge b'e air bith e a labhras duine le mionnaibh, agus gu bheil e an-fhiosrach air; an uair is fios da e, 'an sin bithidh e ciontach ann an aon diubh sin.

5 Agus tachairidh 'nuair a bhios e ciontach do aon do na *nithibh* sin, gu'n aidich [b] e gu'n do pheacaich e 'san *nì* sin.

6 Agus bheir e leis iobairt-eusaontais a dh'ionnsuidh an Tighearn air son a pheacaidh a pheacaich e, *beathach* bainionn o'n treud, uan no meann o na gabhraibh, mar iobairt-pheacaidh: agus ni an sagart réite air a shon a thaobh a pheacaidh.

7 Agus mur urrainn e uan a thoirt leis, 'an sin bheir e leis air son a choire a rinn e, dà thurtur, no dà choluman òga, dh'ionnsuidh an Tighearna; fear a chum iobairt-pheacaidh, agus am fear eile chum iobairt-loisgte.

8 Agus bheir e iad a dh'ionnsuidh an t-sagairt, agus bheir esan seachad *am fear* a *ta* chum na h-iobairt-pheacaidh air tùs, agus sniomhaidh e cheann o amhaich [c], ach cha sgar e o chéile *iad*.

9 Agus crathaidh e *cuid* do fhuil na h-iobairt pheacaidh air taobh na h-altarach, agus a' chuid eile do'n fhuil fàisgear a mach aig bun na h-altarach: *is* iobairt-pheacaidh e.

10 Agus bheir e seachad an dara *eun* mar iobairt-loisgte, a réir a' ghnàtha: agus ni an sagart réite air a shon a thaobh a pheacaidh a pheacaich e, agus mathar e dha.

11 Ach mur urrainn e dà thurtur, no dà choluman òga a thoirt leis; 'an sin bheir esan a pheacaich leis mar a thabhartas an deicheamh cuid do ephah do phlùr mìn, mar thabhartas-peacaidh: cha chuir e oladh air, ni mò a chuireas e tùis air, oir *is* tabhartas-peacaidh e.

12 'An sin bheir e chum an t-sagairt e, agus gabhaidh an sagart làn a dhuirn deth, *eadhon* cuimhneachan deth, agus loisgidh e air an altair e, a réir nan tabhartas a bheir-

[w] *an tabhartais air son peacaidh.* [x] *guth mionnan.* [y] *closach.* [z] *a shnàgas, a chràbas.* [a] *ma bheir neach mionnan.* [b] *aidmhich.* [c] *mhuineal.*

ear suas le teine do'n Tighearna: *is* tabhartas-peacaidh e.

13 Agus ni an sagart réite air a shon a thaobh a pheacaidh a pheacaich e ann an aon diubh sin, agus mathar e dha: agus bithidh *am fuigheall* leis an t-sagart, mar thabhartas-bidh.

14 Agus labhair an Tighearna ri Maois, ag ràdh,

15 Ma ni anam coire, agus gu'm peacaich e tre aineolas ann an nithibh naomha an Tighearna; 'an sin bheir e air son a choire dh'ionnsuidh an Tighearna, reithe gun ghaoid o na treudaibh; a réir do mheas le secelibh airgid, a réir secel an *ionaid* naomha, chum ìobairt-eusaontais.

16 Agus air son an lochd a rinn e 'san ni naomha ni e coi'-leasachadh, agus cuiridh e ris an cùigeadh cuid, agus bheir e do'n t-sagart e: agus ni an sagart réite air a shon le reithe na h-ìobairt-eusaontais, agus mathar dha e.

17 Agus ma pheacaicheas anam, agus gu'n dean e h-aon do na nithibh sin a thoirmisgeadh le àitheantaibh an Tighearna bhi air an deanamh; ge nach b'fhios da e, gidheadh a ta e ciontach, agus giùlainidh e aingidheachd [d].

18 Agus bheir e leis reithe gun ghaoid o'n treud, a réir do mheas, chum ìobairt-eusaontais, a dh'ionnsuidh an t-sagairt: agus ni an sagart réite air a shon a thaobh aineolais, leis an deachaidh e air seacharan [e] agus gun fhios aig *air*; agus mathar dha e.

19 *Is* ìobairt-eusaontais a th'ann: chiontaich e gu deimhin 'an aghaidh an Tighearna.

CAIB. VI.

AGUS labhair an Tighearna ri Maois, ag ràdh,

2 Ma pheacaicheas anam, agus gu'n dean e eusaontas 'an aghaidh an Tighearna, agus gu'n dean e breug d'a choimhearsnach a thaobh an ni a thugadh dha r'a ghleidheadh, no ann an companas, no thaobh 'an ni a thugadh air falbh le h-ainneart, no ma mheall e choimhearsnach;

3 No ma fhuair e an ni sin a chailleadh, agus gu'n dean e breug uime, agus gu'n d'thoir e mionnan eithich [f]; ann an aon ni dhiubh sin uile a ni duine, a' peacachadh annta:

4 'An sin tachairidh, a chionn gu'n do pheacaich e, agus gu bheil e ciontach, gu'n d'thoir e air ais [g] an ni sin a thug e air falbh le h-ainneart, no an ni sin a fhuair e gu mealltach, no an ni sin a thugadh dha r'a ghleidheadh, no chailleadh agus a fhuair e,

5 No ni sam bith m'an d'thug e mionnan eithich; bheir e air ais e 'san iomlan, agus cuiridh e 'n cùigeadh cuid a thuille ris, *agus* bheir e dha-san e d'am buin e, ann an là ìobairt-eusaontais.

6 Agus bheir e leis ìobairt-eusaontais chum an Tighearna, reithe gun ghaoid o'n treud, a réir do mheas, mar ìobairt eusaontais a dh'ionnsuidh an t-sagairt.

7 Agus ni an sagart réite air a shon 'an làthair an Tighearna: agus gheibh e maitheanas a thaobh gach ni dhiubh sin uile a rinn e, a' ciontachadh annta [h].

8 Agus labhair an Tighearna ri Maois, ag ràdh,

9 Thoir àithne do Aaron agus d'a mhic, ag ràdh, *Is e* so lagh na h-ìobairt-loisgte: (*Is* i 'n ìobairt-loisgte i, air son an losgaidh air an altair air feadh na h-oidhche uile gu madainn, agus bithidh teine na h-altarach a' losgadh innte)

10 Agus cuiridh an sagart truscan [i] anairt uime, agus cuiridh e briogais anairt air fheoil, agus togaidh e suas an luath a loisg an teine leis an ìobairt-loisgte air an altair, agus cuiridh e i làimh ris an altair.

11 Agus cuiridh e a thruscan dheth, agus cuiridh e truscan eile uime, agus giùlainidh e 'n luath a mach an taobh a muigh do'n champa, gu h-ionad glan.

12 Agus bithidh an teine air an altair a' losgadh innte; cha chuirear as e: agus loisgidh an sagart fiodh oirre gach madainn, agus cuiridh e an ìobairt-loisgte ann an ordugh oirre, agus loisgidh e oirre saill nan ìobairte-sìth.

13 Bithidh an teine a' lasadh air an altair 'an cómhnuidh: cha d'théid e idir as.

14 Agus *is* e so lagh an tabhartais-bhìdh: bheir mic Aaroin e 'an làthair an Tighearna fa chomhair na h-altarach.

15 Agus gabhaidh e làn a dhuirn dheth, do phlùr an tabhartais-bhìdh, agus d'a oladh, agus an tùis uile a

[d] *a chiontu, a choire.* [e] *'am mearachd.* [f] *mionnan gu breugach.* [g] *aisig e.* [h] *air an d'fhuaradh ciontach e.* [i] *éididh, eudach, culaidh.*

fa air an tabhartas-bhidh, agus loisg-
idh e air an altair *e*, *chum* fàile
cùbhraidh, *cadhon* cuimhneachan
dheth do'n Tighearna.
16 Agus ithidh Aaron agus a mhic
am fuigheall: maille re aran neo-
ghoirtichte ithear e 'san ionad
naomha; ann an cùirt pàilliuin 'a
choi'-thionail ithidh iad e.
17 Cha'n fhuinear e le taois ghoirt:
thug mi *dhoibh* e *mar* an cuibh-
rionn do m' thabhartasaibh air an
toirt suas le teine: tha e ro-naomha,
mar an ìobairt-pheacaidh, agus mar
an ìobairt-eusaontais.
18 Ithidh gach firionnach am
measg chloinn Aaroin dheth: *bith-
idh* e 'na reachd sìorruidh air feadh
bhur ginealacha thaobh tabhartasan
an Tighearn air an toirt suas le
teine: bithidh gach neach a bheanas
riu naomha.
19 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
20 *Is e* so tabhartas Aaroin, agus
a chuid mac, a bheir iad seachad do'n
Tighearna, 'san la a dh'ungar e; an
deicheamh cuid do ephah do phlùr
mìn mar thabhartas-bìdh 'an còmh-
nuidh[k], a leth 'sa' mhadainn, agus
a leth 'san fheasgar.
21 Ann an aigheann[l] nìthear e
le h-oladh, *agus an uair a bhios e*
fuinte, bheir thu stigh e: *agus* na
mìrean fuinte do'n tabhartas-bìdh
bheir thu seachad a chum fàile
cùbhraidh do'n Tighearna.
22 Agus bheir an sagart d'a mhic,
a dh'ungadh 'na àite, seachad e: *is*
reachd sìorruidh e do'n Tighearna;
loisgear gu h-iomlan e:
23 Oir loisgear gach tabhartas-
bìdh air son an t-sagairt gu h-iom-
lan: cha'n ithear e.
24 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
25 Labhair re h-Aaron agus r'a
mhic, ag ràdh, *Is* e so lagh na h-
ìobairt-pheacaidh: 'san ionad anns
am marbhar an ìobairt-loisgte, bith-
idh an ìobairt-pheacaidh air a marbh-
adh 'am fianuis an Tighearna: *tha* i
ro-naomha.
26 Ithidh an sagart i, a bheir
seachad i air son peacaidh: anns an
ionad naomha ithear i, ann an cùirt
pàilliuin a' choi'-thionail.
27 Ge b'e ni a bheanas r'a feoil
bithidh e naomha; agus an uair a
chrathar a' bheag d'a fuil air eudach
sam bith, nighidh tu an ni air an do
chrathadh i anns an ionad naomha.
28 Agus bithidh an soitheach
creadha anns an do bhruicheadh i
air a bhriseadh; ach ma bhrui-
cheadh i ann an coireadh umha[m],
glanar agus nighear[n] e ann an
uisge.
29 Ithidh na firionnaich uile am
measg nan sagart dhith: *tha* i ro-
naomha.
30 Ach cha'n ithear ìobairt-pheac-
aidh sam bith, d'an d'thugadh *a'
bheag* do'n fhuil a steach do phàil-
liun a' choi'-thionail a dheanamh
réite 'san *ionad* naomha: loisgear
'san teine i.

CAIB. VII.

AGUS *is e* so lagh na h-ìobairt-
eusaontais: *tha* i ro-naomha.
2 Anns an ionad 'sam marbh iad
an ìobairt-loisgte, marbhaidh iad an
ìobairt-eusaontais: agus crathaidh e
a fuil air an altair m'an cuairt.
3 Agus bheir e seachad dhith a
saill uile; an t-earball[o] agus an t-
saill a ta còmhdachadh a' mhion-
aich,
4 Agus an dà àra, agus an t-saill
a *ta* orra, a ta làimh ris an loch-
léin, agus an scairt *a ta* os cionn
nan àinean[p]; maille ris na h-airn-
ibh, bheir e air falbh i.
5 Agus loisgidh an sagart iad air
an altair, mar thabhartas a bheirear
suas le teine do'n Tighearna: *is* ìo-
bairt-eusaontais i.
6 Ithidh gach firionnach am measg
nan sagart dhith: 'san ionad naomha
ithear i: tha i ro-naomha.
7 Mar an ìobairt-pheacaidh, *is*
amhuil sin an ìobairt-eusaontais: *is*
aon lagh dhoibh; leis an t-sagart a
ni réite leatha, bithidh i.
8 Agus an sagart a bheir seachad
ìobairt-loisgte duine sam bith, is leis
an t-sagart so croicionn na h-ìobairt-
loisgte a thug e seachad.
9 Agus buinidh an tabhartas-bìdh
uile a dh'fhuinear ann an àmhuinn,
agus gach *ni* a dheasaichear ann an
aigheann - ròstaidh, agus ann am
méis[q], do'n t-sagart a bheir seachad
e.
10 Agus bithidh gach tabhartas-
bìdh measgta le h-oladh agus tioram,
le mic Aaroin uile, leis gach aon
uiread r'a chéile.
11 Agus *is e* so lagh ìobairt nan

[k] *bith-bhuan, daonan.* [l] *aghann.* [m] *preis unga.*
[n] *sgùrar agus glan-nighear.* [o] *bun an earbaill.* [p] *os cionn a' ghrùthain.* [q] *aigheann.*

tabhartas-sìth a bheir e seachad do'n Tighearna:

12 Ma's ann mar bhreithbuidheachais a bheir e seachad i, 'an sin bheir e seachad maille ris an ìobairt-bhuidheachais breacagan neo-ghoirtichte measgta le h-oladh, agus dearnagan neo-ghoirtichte ungta le h-oladh, agus breacagan measgta le h-oladh, do phlùr mìn, air a rostadh.

13 A thuilleadh air na breacagaibh, bheir e seachad *mar* a thabhartas, aran goirtichte, maille re ìobairt-buidheachais a thabhartasan-sìth.

14 Agus dh'i *sin* bheir e seachad aon as an tabhartas iomlan, *mar* thabhartas-togta do'n Tighearna, *agus* bithidh e leis an t-sagart a chrathas fuil nan tabhartas-sìth.

15 Agus ithear feoil ìobairt a thabhartasan-sìth air son breith buidheachais, 'san là sin féin anns 'an d'thoirear seachad i: cha 'n fhàg e bheag dhith gu madainn.

16 Ach ma's bòid no tabhartas deònach ìobairt a thabhartais-san, 'san là sin féin anns d'thoir e seachad ìobairt, ithear i: agus air an là màireach mar an ceudna ithear a fuigheall.

17 Ach loisgear le teine fuigheall feòla na h-ìobairt air an treas là.

18 Agus ma dh'ithear idir a' bheag do fheoil ìobairt a thabhartasan-sìth air an treas là, cha ghabhar i, ni mò a mheasar i dha-san a bheir seachad i: bithidh i 'na gràinealachd, agus an t-anam a dh'itheas dhith giùlainidh e aingidheachd.

19 Agus an fheoil a bheanas re *ni* sam bith neo-ghlan, cha'n ithear i, loisgear i le teine: agus a thaobh na feòla, gach neach a bhios glan, ithidh e dhith.

20 Ach an t-anam a dh'itheas do fheoil ìobairt nan tabhartas-sìth, a *bhuineas* do'n Tighearna, agus a neo-ghloine air, gearrar eadhon an t-anam sin as o shluagh.

21 Agus an t-anam a bheanas re *ni* sam bith neo-ghlan, re neo-ghloine duine, no re ainmhidh neo-ghlan, no re gràinealachd neo-ghloin sam bith, agus a dh'itheas do fheoil ìobairt nan tabhartas-sìth a *bhuineas* do'n Tighearna, sgathar eadhon an t-anam sin as o shluagh[r].

22 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

23 Labhair re cloinn Israeil, ag ràdh, Saill sam bith daimh, no caorach, no gaibhre, cha 'n ith sibh.

24 Agus feudar saill ainmidh a gheibh bàs leis féin[s], agus saill an ainmhidh sin a reubar le fiadh-bheathaichibh, a ghnàthachadh gu feum sam bith eile; ach cha'n ith sibh idir dhith:

25 Oir ge b'e dh'itheas saill o'n ainmhidh sin d'an d'thoir daoine seachad ìobairt a loisgear le teine do'n Tighearna, gearrar eadhon an t-anam sin a dh'itheas *dhith* as o shluagh.

26 Agus cha'n ith sibh gnè sam bith fola, ma's ann do eunaibh no do ainmhidh, ann an aon air bith d'ar n-àiteachaibh-còmhnuidh.

27 Gach anam a dh'itheas gnè sam bith fola, gearrar eadhon an t-anam sin as o shluagh.

28 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

29 Labhair re cloinn Israeil, ag ràdh, Esan a bheir seachad ìobairt a thabhartasan-sìth do'n Tighearna, bheir e leis a thabhartas a dh'ionnsuidh an Tighearna, do ìobairt a thabhartasan-sìth.

30 Bheir a làmhan féin leo tabhartasan an Tighearn a bheirear suas le teine, an t-saill maille ris an uchd, so bheir e leis, a chum gu'n luaisgear an t-uchd *mar* thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna.

31 Agus loisgidh an sagart an t-saill air an altair: ach bithidh an t-uchd le Aaron agus le mhic.

32 Agus an slinnean deas bheir sibh do'n t-sagart *mar* thabhartas-togta, do ìobairtibh bhur tabhartasan-sìth.

33 Aige-san do mhic Aaroin a bheir suas fuil nan tabhartas-sìth, agus an t-saill, bithidh an slinnean deas mar *a* chuibhrionn.

34 Oir ghabh mi an t-uchd luaisgte agus an slinnean togta o chloinn Israeil, do ìobairtibh an tabhartasan-sìth, agus thug mi iad do Aaron an sagart, agus d'a mhic le reachd sìorruidh o mheasg chloinn Israeil.

35 *Is* e so *cuibhrionn* ungaidh a chuid mac, do thabhartasaibh an Tighearn a bheirear suas le teine, 'san là anns an d'thug e a làthair iad a fhrithealadh do'n Tighearn ann an dreuchd an t-sagairt:

36 A dh'àithn an Tighearn a thoirt dhoibh o chloinn Israeil, 'san là anns an d'ung e iad, le reachd sìorruidh, air feadh an ginealacha.

37 *Is* e so lagh na h-ìobairt-loisgte, an tabhartais-bhìdh, agus na h-ìobairt-pheacaidh, agus na h-ìobairt-

[r] *bho na phobul.*

[s] *cairbh.*

eusaontais, agus nan coisreagadh, agus ìobairte nan tabhartas-sìth:

38 A dh'àithn an Tighearna do Mhaois ann an sliabh Shinai, 'san là anns an d'àithn e do chloinn Israeil an tabhartasan a thoirt seachad do'n Tighearn ann am fàsach Shinai.

CAIB. VIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Thoir leat Aaron agus a mhic maille ris, agus an truscan[t] *naomha*, agus an oladh-ungaidh, agus tarbh mar an ìobairt-pheacaidh, agus dà reithe, agus bascaid do aran neo-ghoirtichte.

3 Agus cruinnich an coi'-thiònal uile 'an ceann a' chéile gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail.

4 Agus rinn Maois mar a dh'àithn an Tighearna dha, agus chruinnicheadh an coi'-thional r'a chéile gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail.

5 Agus thubhairt Maois ris a' choi'-thional, *Is e* so an ni a dh'àithn an Tighearn a dheanamh.

6 Agus thug Maois Aaron agus a mhic leis, agus dh'ionnail e iad le h-uisge.

7 Agus chuir e air an còta, agus chriosraich se e leis a' chrios, agus dh'eudaich se e leis an fhalluing, agus chuir e 'n ephod air, agus chriosraich se e le crios rìomhach na h-ephoid, agus cheangail e ris *i* leis.

8 Agus chuir e 'n uchd-éididh air; agus chuir e anns an uchd-éididh an Urim agus an Tummim.

9 Agus chuir e 'n crùn-sagairt air a cheann; mar an ceudna air a' chrùn-sagairt, *cadhon* air a' chuid beoil deth chuir e 'n leachd òir, an crùn naomha, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

10 Agus ghabh Maois an oladh-ungaidh, agus dh'ung e 'm pàilliun agus gach *ni* a *bha* ann, agus naomhaich e iad.

11 Agus chrath e *cuid* dhith air an altair seachd uairean, agus dh'ung e 'n altair, agus a soithichean uile, araon[u] an soitheach-ionnlaid agus a chas, a chum an naomhachadh.

12 Agus dhòirt e do'n oladh-ungaidh air ceann Aaroin, agus dh'ung se e, chum a naomhachadh.

13 Agus thug Maois mic Aaroin leis, agus chuir e còtaichean orra, agus chriosraich e iad le criosaibh, agus chuir e boineidean orra, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

14 Agus thug e leis an tarbh air son na h-ìobairt-pheacaidh, agus chuir Aaron agus a mhic an làmhan air ceann an tairbh air son na h-ìobairt-pheacaidh.

15 Agus mharbh se *e;* agus ghabh Maois an fhuil, agus chuir e *i* air adhaircibh na h-altarach m'an cuairt le mheur, agus ghlan e 'n altair; agus dhòirt e 'n fhuil aig bun na h-altarach, agus naomhaich e i, a dheanamh réite oirre.

16 Agus ghabh e 'n ìgh uile a *bha* air a' mhionach, agus an scairt *os cionn* nan àinean, agus an dà àra, agus an ìgh; agus loisg Maois *iad* air an altair.

17 Ach an tarbh agus a sheiche, agus fheoil, agus aolach[w], loisg e le teine an taobh a muigh do'n champ, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

18 Agus thug e leis an reithe *air son* na h-ìobairt-loisgte: agus chuir Aaron agus a mhic an làmhan air ceann an reithe.

19 Agus mharbh se *e;* agus chrath Maois an fhuil air an altair m'an cuairt.

20 Agus ghearr e 'n reithe 'na mhìribh, agus loisg Maois an ceann, agus na mìrean, agus an t-saill.

21 Agus nigh e am mionach agus na casan ann an uisge; agus loisg Maois an reithe uile air an altair: *b*'ìobairt-loisgte *e*, chum fàile cùbhraidh: tabhartas air a thoirt suas le teine do'n Tighearna, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

22 Agus thug e leis an reithe eile, reithe a' choisreagaidh: agus chuir Aaron agus a mhic an làmhan air ceann an reithe.

23 Agus mharbh se *e;* agus ghabh Maois *cuid* d'a fhuil, agus chuir e *i* air bàrr cluaise deise Aaroin, agus air ordaig a làimhe deise, agus air ordaig a choise deise.

24 Agus thug e leis mic Aaroin, agus chuir Maois *cuid* do'n fhuil air bàrr an cluaise deise, agus air ordaig an làimhe deise, agus air ordaig an coise deise[x]: agus chrath Maois an fhuil air an altair m'an cuairt.

25 Agus ghabh e 'n t-saill, agus an t-earball, agus an ìgh uile a *bha* air a' mhionach, agus an scairt *os cionn* nan àinean, agus an dà àra[y] agus an ìgh, agus an slinnean deas.

[t] *éididh.* [u] *an dà chuid.* [w] *inneir, a ghaorr.*
[x] *air ordagaibh an làmha deasa, agus air ordagaibh an cosa deasa.*
[y] *an dà àrainn.*

26 Agus a bascaid an arain neo-ghoirtichte, a *bha* 'n làthair an Tighearna, ghabh e aon bhreacag neo-ghoirtichte, agus aon bhreacag do aran le h-oladh, agus aon dearnagan [z], agus chuir e *iad* air an t-saill, agus air an t-slinnean deas:

27 Agus chuir e 'n t-iomlan air làmhan Aaroin, agus air làmhan a chuid mac [a], agus luaisg e iad mar thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna.

28 Agus ghabh Maois iad bhàrr an làmh, agus loisg e *iad* air an altair os cionn na h-iobairt-loisgte; *bu* tabhartas-coisreagaidh iad a chum fàile cùbhraidh: tabhartas air a thoirt suas le teine do'n Tighearna.

29 Agus ghabh Maois an t-uchd, agus luaisg sè e mar thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna: b'e cuibhrionn Mhaois e do reithe a' choisreagaidh; mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

30 Agus ghabh Maois *cuid* do'n oladh-ungaidh, agus do'n fhuil a *bha* air an altair, agus chrath e air Aaron i; air 'eudach, agus air a mhac, agus air eudach a mhac maille ris: agus naomhaich e Aaron, *agus* 'eudach, agus a mhic, agus eudach a mhac maille ris.

31 Agus thubhairt Maois re h-Aaron, agus r'a mhic, Bruichibh an fheoil aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail: agus ann an sin ithibh i leis an aran a *ta* ann am bascaid a' choisreagaidh [b], mar a dh'àithn mise, ag ràdh, Ithidh Aaron agus a mhic i.

32 Agus an ni sin a dh'fhàgar do'n fheoil agus do'n aran, loisgidh sibh le teine.

33 Agus air dorus pàilliuin a' choi'-thionail cha d'théid sibh a mach *rè* sheachd laithean, gus am bi laithean bhur coisreagaidh air an crìochnachadh [c]: oir rè sheachd laithean coisrigidh e sibh.

34 Mar a rinn e 'n diugh, mar sin dh'àithn an Tighearna bhi deanta, dheanamh réite air bhur son.

35 Uime sin aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail fanaidh sibh a là agus a dh'oidhche, rè sheachd laithean, agus coimhididh [d] sibh freasdal [e] an Tighearna, chum nach faigh sibh bàs: oir is ann mar sin a thugadh àithne dhomhsa.

36 Agus rinn Aaron agus a mhic na h-uile nithe dh'àithn an Tighearna le làimh Mhaois.

CAIB. IX.

AGUS air an ochdamh là ghairm Maois air Aaron agus air a mhic, agus air seanairean Israeil;

2 Agus thubhairt e re h-Aaron, Gabh dhuit féin laogh òg chum iobairt-pheacaidh, agus reithe chum iobairt-loisgte, gun ghaoid, agus thoir seachad *iad* 'an làthair an Tighearna.

3 Agus labhraidh tu re cloinn Israeil, ag ràdh, Gabhaibhsa meann do na gabhraibh chum iobairt-pheacaidh; agus laogh, agus uan, *le chéile* do'n cheud bhliadhna [f], gun ghaoid, a chum iobairt-loisgte;

4 Mar an ceudna tarbh agus reithe, mar thabhartasan-sìth, a chum an iobradh 'an làthair an Tighearna; agus tabhartas-bìdh measgta le h-oladh: oir an diugh foillsichidh an Tighearn e féin dhuibh.

5 Agus thug iad *an ni sin* a dh' àithn Maois gu beulaobh pàilliuin a' choi'-thionail: agus thàinig an coi'-thional uile 'm fagus, agus sheas iad 'an làthair an Tighearna.

6 Agus thubhairt Maois, *Is e* so an ni a dh'àithn an Tighearna gu'n deanadh sibh: agus foillsichear glòir an Tighearna dhuibh.

7 Agus thubhairt Maois re h-Aaron, Imich a dh'ionnsuidh na h-altarach, agus iobair t'iobairt-pheacaidh, agus t'iobairt-loisgte, agus dean réite air do shon féin agus airson an t-sluaigh: agus thoir suas tabhartas an t-sluaigh, agus dean réite air an son, mar a dh'àithn an Tighearna.

8 Chaidh Aaron uime sin a dh'ionnsuidh na h-altarach, agus mharbh e laogh na h-iobairt-pheacaidh, a *bha* air a shon féin.

9 Agus thug mic Aaroin an fhuil d'a ionnsuidh: agus thum [g] e mheur 'san fhuil, agus chuir e air adhaircibh na h-altarach *i*, agus dhòirt e mach an fhuil aig bun na h-altarach.

10 Ach an t-saill agus na h-airnean, agus an scairt os cionn àinean na h-iobairt-pheacaidh, loisg e air an altair, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

11 Agus an fheoil agus an t-seiche loisg e le teine, an taobh a muigh do'n champa.

12 Agus mharbh e 'n iobairt-loisgte; agus thug mic Aaroin an fhuil d'a ionnsuidh, agus chrath e i air an altair m'an cuairt.

[z] *abhlan; wafer*. Sasg. [a] *air làmhan a mhac*. [b] *nan* nithe *coisrigte*. [c] *gus an là anns an crìochnaich laithean bhur coisreagaidh*. Eabh. [d] *gleidhidh*. [e] *cùram, ordugh*. [f] *bliadhna dh'aois*. [g] *thom, bhog*.

13 Agus thug iad an iobairt-loisg-
te d'a ionnsuidh, maille r'a mìribh,
agus an ceann :- agus loisg e *iad* air
an altair.
14 Agus nigh e am mionach agus
na casan, agus loisg e *iad* air an
ìobairt-loisgte air an altair.
15 Agus thug e leis tabhartas an
t-sluaigh, agus ghabh e meann na h-
ìobairt-pheacaidh [h] a *bha* air son an
t-sluaigh, agus mharbh se e, agus
thug e suas e air son peacaidh, mar
a' cheud ìobairt.
16 Agus thug e leis an ìobairt-
loisgte, agus dh'ìobair e i do réir a'
ghnàtha [i].
17 Agus thug e leis an tabhartas-
bìdh, agus lìon e dhorn as, agus
loisg e air an altair e, a thuilleadh
air ìobairt-loisgte na maidne.
18 Mharbh e mar an ceudna an
tarbh, agus an reithe, mar ìobairt nan
tabhartasan-sìth, a *bha* air son an t-
sluaigh ; agus thug mic Aaroin d'a
ionnsuidh an fhuil, agus chrath e i
air an altair m'an cuairt.
19 Agus saill an tairbh agus earball
an reithe, agus an *ni* sin a ta còmh-
dachadh *a' mhionaich*, agus na h-
àirnean, agus an scairt *os cionn* nan
àinean.
20 Agus chuir iad an t-saill air na
h-uchdaibh, agus loisg e 'n t-saill air
an altair.
21 Agus na h-uchdan agus an
slinnean deas luaisg Aaron *mar*
thabhartas-luaisgte 'an làthair an
Tighearna, mar a dh'àithn Maois.
22 Agus thog Aaron suas a làmha
chum an t-sluaigh, agus bheannaich
e iad ; agus thàinig e nuas o ìobradh
na h-ìobairt-pheacaidh, agus na h-ìo-
bairt-loisgte, agus nan ìobairtean-
sìth.
23 Agus chaidh Maois agus Aaron
a steach do phàilliun a' choi'-
thionail, agus thàinig iad a mach,
agus bheannaich iad an sluagh : agus
dh'fhoillsicheadh glòir an Tighearna
do'n t-sluagh uile.
24 Agus thàinig teine a mach o
làthair an Tighearna, agus loisg e air
an altair an ìobairt-loisgte, agus an
t-saill : agus chunnaic an sluagh uile
e, agus rinn iad gàir, agus thuit iad
air an aghaidh.

CAIB. X.

AGUS ghabh Nadab agus Abihu,
mic Aaroin, gach fear diubh a
thùiseir [k], agus chuir iad teine ann,
agus chuir iad tùis air, agus thug iad
suas am fianuis an Tighearna teine
coimheach, nach d'àithn e dhoibh.
2 Agus chaidh teine mach o làth-
air an Tighearna, agus loisg e suas [l]
iad, agus fhuair iad bàs 'an làthair
an Tighearna.
3 'An sin thubhairt Maois re h-
Aaron, *Is e so an ni* a labhair an
Tighearn, ag ràdh, Annta-san a thig
am fagus dhomh naomhaichear mise,
agus 'an làthair an t-sluaigh uile
glòraichear mi. Agus dh'fhan Aa-
ron 'na thosd.
4 Agus ghairm Maois air Misael
agus air Elsaphan, mic Udsiel bràthar
athar Aaroin, agus thubhairt e riu,
Thigibh am fagus, giùlainibh bhur
bràithre o fhianuis an *ionaid* naomha
mach as a' champa.
5 Agus chaidh iad am fagus, agus
ghiùlain iad 'nan còtaichibh iad a
mach as a' champa, mar a thubhairt
Maois.
6 Agus thubhairt Maois re h-Aa-
ron, agus re h-Eleasar, agus re h-
Itamar a mhic, Na rùisgibh bhur
cinn, agus na reubaibh bhur n-eud-
ach, an t-eagal gu'm faigh sibh bàs,
agus an t-eagal gu'n d'thig fearg air
an t-sluagh uile ; ach deanadh bhur
bràithre, tigh Israeil uile, tuireadh [m]
air son an losgaidh a las an Tigh-
earna.
7 Agus cha d'théid sibh a mach
air dorus pàilliuin a choi'-thionail,
an t-eagal gu'm faigh sibh bàs : oir *a
ta* oladh-ungaidh an Tighearn oirbh.
Agus rinn iad a réir focail Mhaois.
8 Agus labhair an Tighearna re h-
Aaron, ag ràdh,
9 Na h-òl fìon no deoch làidir [n],
thu féin, no do mhic maille riut, an
uair a théid sibh a steach do phàil-
liun a' choi'-thionail, an t-eagal gu'm
faigh sibh bàs : *bithidh e* 'na reachd
bith-bhuan air feadh bhur gineal-
acha :
10 Agus a chum gu'n cuir sibh
eadar-dhealachadh eadar naomha
agus mi-naomha, agus eadar neo-
ghlan agus glan :
11 Agus a chum gu'n teagaisg
sibh do chloinn Israeil na h-orduigh-
ean [o] uile a labhair an Tighearna riu
le làimh Mhaois.
12 Agus labhair Maois re h-Aaron,
agus re h-Eleasar, agus re h-Itamar,
a mhic a dh'fhan *beo*, Gabhaibh
an tabhartas-bìdh a dh'fhàgadh do

[h] *a' ghabhar a* bha *'na h-ìobairt pheacaidh.* [i] *a réir an orduigh, mar bu chòir.* [k] *a shoitheach-tùis.* [l] *dh'ith e suas.* Eabh. [m] *caoidh.* [n] *làdair.* [o] *stàtuis.*

thabhartasaibh an Tighearn air an toirt suas le teine, agus ithibh e gun choirteachadh làimh ris an altair: oir *a ta* e ro-naomha.

13 Agus ithidh sibh e 'san ionad naomha, a chionn *gur* e do dhlighe-sa[p], agus dlighe do mhac, do thabhartasaibh an Tighearn air an toirt suas le teine: oir is ann mar sin a dh'àithneadh dhomhsa.

14 Agus an t-uchd luaisgte agus an slinnean togta ithidh sibh ann an ionad glan; thu féin, agus do mhic, agus do nigheana maille riut: oir is *iad* do dhlighe iad, agus dlighe do mhac, *a* thugadh dhoibh a iobairtibh tabhartasan-sìth chloinn Israeil.

15 An slinnean togta, agus an t-uchd luaisgte, maille ris na tabhartasaibh air an toirt suas le teine do'n t-saill, bheir iad leo gus *a* luasgadh *mar* thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna; agus is leats' e, agus le d' mhic maille riut, le reachd bith-bhuan, mar a dh'àithn an Tighearna.

16 Agus dh'iarr Maois gu dìchiollach meann na h-iobairt-pheacaidh, agus feuch, loisgeadh e: agus bha fearg aige re h-Eleasar agus re h-Itamar, mic Aaroin, *a* dh'fhàgadh *beo*, ag ràdh,

17 C'ar son nach d'ith sibh an iobairt-pheacaidh 'san ionad naomha, do bhrì' gu *bheil* i ro-naomha, agus thug *Dia* dhuibh i a ghiulan aingidheachd a' choi'-thionail, a dhèanamh rèite air an son 'am fianuis an Tighearna?

18 Feuch, cha d'thugadh a fuil a steach an taobh a stigh do'n *ionad* naomha: bu chòir dhuibh gu deimhin a h-itheadh 'san *ionad* naomha, mar a dh'àithn mise.

19 Agus thubhairt Aaron re Maois, Feuch, an diugh thug iad suas an iobairt-pheacaidh, agus an iobairt-loisgte 'an làthair an Tighearna; agus thachair an leithidean sin do nithibh dhomhsa; agus nam bithinn air itheadh na h-iobairt-pheacaidh an diugh, an gabhta ria 'an làthair an Tighearna?

20 Agus an uair a chuala Maois *sin*, bha e toilichte.

CAIB. XI.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh riu,

2 Labhraibh re cloinn Israeil, ag ràdh, *Is iad* so na beathaichean a dh'itheas sibh do na h-uile ainmhidhibh a *ta* air an talamh.

3 Gach aon a roinneas an ionga[q], agus a sgoilteas an ladhar[r], agus a chnàmhas[s] a' chìr am measg nan ainmhidhean, sin ithidh sibh.

4 Ach iad so cha'n ith sibh, dhiubhsan a chnàmhas a' chìr, no dhiubhsan a roinneas an ionga: *mar* an càmhal, a chionn ge do chnàmh e a' chìr, nach roinn e 'n ionga[t]; neo-ghlan *tha* e dhuibh.

5 Agus an coinean, a chionn ge do chnàmh e a' chìr, nach roinn e 'n ionga; neo-ghlan *tha* e dhuibh.

6 Agus a' mhaigheach[u], a chionn ge do chnàmh i a' chìr, nach roinn i 'n ionga; neo-ghlan *tha* i dhuibh.

7 Agus a' mhuc, a chionn ge do roinn i 'n ionga, agus ge do sgoilt i an ladhar, gidheadh nach cnàmh i a' chìr; neo-ghlan *tha* i dhuibh.

8 D'am feoil cha'n ith sibh, agus r'an cairbh[w] cha bhean sibh: neo-ghlan *tha* iad dhuibh.

9 Iad so ithidh sibh, dhiubhsan uile a *ta* 'sna h-uisgeachaibh: gach *ni* air am bheil itean[x] agus lannan anns na cuantaibh[y], agus anns na h-aibhnichibh, iad sin ithidh sibh.

10 Agus gach *ni* air nach 'eil itean no lannan anns na cuantaibh, agus anns na h-aibhnichibh, do gach *ni* a ghluaiseas 'sna h-uisgeachaibh, agus do gach ni beo[z], a *ta* 'sna h-uisgeachaibh; 'nan gràineileachd *bithidh* iad dhuibh;

11 Eadhon 'nan gràineileachd bithidh iad dhuibh: d'am feoil cha'n ith sibh, agus d'an cairbh gabhaidh sibh gràin.

12 Gach *ni* air nach 'eil itean no lannan anns na h-uisgeachaibh, 'na ghràineileachd *bithidh* sin duibh.

13 Agus dhiubh so gabhaidh sibh gràin am measg nan eun[b], cha'n ithear iad, 'nan gràineileachd *tha* iad: an iolair[c], agus an cnàimhbhristeach[d], agus an iolair-uisge[e],

[p] *chòir.* [q] *crodhan.* [r] *a sgoilteas sgoltadh nan iongan.* Eabh. [s] *chagnas.* Eir. [t] *a chionn gu'n cnàmh e a' chìr, ach nach roinn e 'n ionga.* [u] *a' mhoigheach, an gearr-fhiadh.* [w] *closach, conablach, corp marbh.* [x] *sgiathan; eiteach.* Eir. [y] *fairgibh.* [z] *anam beo.* Eabh. [b] *eunlaith.* [c] *am fìreun.* [d] *iolair mhòr na mara; ossifrage.* Sasg. *peres.* Eabh. [e] *an t-iasgair cairneach; ghadsniah.* Eabh.

14 Agus am fang[f], agus an clamhan[g] a réir a ghnè,

15 Gach fitheach a réir a ghnè;

16 Agus a' chailleach-oidhche[h], agus an t-seabhag-oidhche[i], agus a' chuach[k], agus an t-seabhag[l] a réir a gnè,

17 Agus a' chailleach-oidhche bheag[m], agus an scarbh[n], agus a' chailleach-oidhche mhòr[o],

18 Agus an eala[p], agus am pelican, agus an iolair-fhionn[q],

19 Agus a' chorra-bhan, *agus* a' chorra-ghlas[r] a réir a gnè, agus an t-adharcan-luachrach[s], agus an ialtag.

20 *Bithidh* gach ni snàigeach a dh'itealaicheas[t], *agus* a dh'imicheas air cheithir *chasan*, 'na ghràineileachd dhuibh.

21 Ach iad so feudaidh sibh itheadh, do gach ni snàigeach[u] a dh'itealaicheas, *agus* a dh'imicheas air cheithir *chasan*, aig am bheil luirgeannan os cionn a throidhean[w], gu leum leo air an talamh.

22 *Eadhon* iad so dhiubh feudaidh sibh itheadh: an locust a réir a ghnè, agus an locust maol a réir a ghnè, agus an daol[x] a réir a ghnè, agus an leumnach-uaine[y] a réir a ghnè.

23 Ach *bithidh* gach ni eile snàigeach a dh'itealaicheas, aig am bheil ceithir chasan, 'na ghràineileachd dhuibh.

24 Agus air an son sin bithidh sibh neo-ghlan: gach neach a bheanas r'an cairbh, bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

25 Agus ge b'e air bith a ghiùlaineas *a bheag* d'an cairbh, nighidh e eudach, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

26 Bithidh *cairbh* gach ainmhidh a roinneas an ionga, agus nach sgoilt an ladhar, agus nach cnàmh a' chìr, neo-ghlan dhuibh: gach neach a bheanas riu, bithidh e neo-ghlan.

27 Agus ge b'e air bith a dh'imicheas air a mhàgaibh am measg nan uile bheathaichean a dh'imicheas air ceithir *chasan*, *bithidh* e neo-ghlan dhuibh; gach neach a bheanas r'an cairbh, bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

28 Agus esan a ghiùlaineas an cairbh, nighidh e eudach, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar; neo-ghlan *tha* iad dhuibh.

29 Agus *bithidh* iad so neo-ghlan duibh am measg nan nithe snàigeach a shnàigeas air an talamh: an eas[z], agus an luch, agus an crocodeil[a] a réir a ghnè,

30 Agus am firead[b], agus an cameleon[c], agus an arc-luachrach[d], agus an t-seilcheag[e], agus am famh[f].

31 *Tha* iad sin neo-ghlan duibh 'nam measg-san uile a shnàigeas: gach neach a bheanas riu 'nuair a bhios iad marbh, bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

32 Agus gach ni air an tuit *a h-aon* diubh 'nuair a bhios e marbh, bithidh e neo-ghlan, co dhiubh is soitheach fiodha sam bith e, no eudach, no croicionn, no sac: feumaidh gach soitheach anns an deanar obair sam bith, a bhi air a chur ann an uisge, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar: 'an sin bithidh e glan.

33 Agus *a thaobh* gach soithich creadha, anns an tuit *a h-aon* diubh, bithidh gach ni a *ta* ann neo-ghlan; agus brisidh sibh e.

34 Do gach uile bhiadh a dh'ithear, bithidh *am biadh sin* air an d'thig uisge, neo-ghlan; agus bithidh gach deoch a dh'òlar ann an soitheach sam bith, neo-ghlan.

35 Agus bithidh gach *ni* air an tuit *a' bheag* d'an cairbh, neo-ghlan; *ma's* àmhuinn *e*, no coireacha[g], brisear sìos iad: neo-ghlan *tha* iad, agus neo-ghlan bithidh iad dhuibh.

36 Gidheadh bithidh fuaran no tobar[h] *anns am bi* pailteas uisge, glan: ach bithidh an ni sin a bheanas r'an cairbh, neo-ghlan.

[f] *preachan ingneach, preachan criosach.* Eir. *vulture.* Sasg. *doah.* Eabh. [g] *kite.* Sasg. *aiah.* Eabh. [h] *a' chomhachag.* [i] *tachmas.* Eabh. [k] *a chuthag; shachaph.* Eabh. [l] *an seobhag.* [m] *coos.* Eabh. [n] *shalach.* Eabh. [o] *ianshuph.* Eabh. [p] *tinshemeth.* Eabh. [q] *iolair-thimchiollach; gier-eagle.* Sasg. *racham.* Eabh. [r] *a' chùrr; anapah.* Eabh. [s] *upupa; ducipath.* Eabh. [t] *gach creutair sgiathach a ghluaiseas.* [u] *snàigheach.* Eir. [w] *throighean, spàgan.* [x] *salegham.* Eabh. [y] *am fionnan feoir; chagab.* Eabh. [z] *an nas, an casog; choled.* Eabh. [a] *uilebheist an fhàsaich; land-crocodile.* Sasg. *tzab.* Eabh. [b] *ferret.* Sasg. *anakah.* Eabh. [c] *coach.* Eabh. [d] *letaah.* Eabh. [e] *chomet.* Eabh. [f] *tinshameth.* Eabh. [g] *àitean air son phoitean* no *phreisean.* [h] *tiobar, slochd.*

37 Agus ma thuiteas *a' bheag* d'an cairbh air sìol-cuir sam bith, a bhios re chur, *bithidh* e glan.

38 Ach ma chuirear uisge *sam bith* air an t-sìol, agus gu'n tuit *a' bheag* d'an cairbh air, neo-ghlan *bithidh* e dhuibh.

39 Agus ma bhàsaicheas ainmhidh sam bith d'am feud sibh itheadh, bithidh esan a bheanas r'a chairbh neo-ghlan gu feasgar.

40 Agus esan a dh'itheas d'a chairbh, nighidh e eudach, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar: esan mar an ceudna a ghiùlaineas a chairbh, nighidh e eudach, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

41 Agus *bithidh* gach ni snàigeach a shnàigeas air an talamh, 'na ghràineileachd: cha'n ithear e.

42 Gach ni a dh'imicheas air a' bhroinn, agus gach ni a dh'imicheas air cheithir *chasan*, no ge b'e air bith aig am bheil tuille chasan am measg nan uile nithe snàigeach a shnàigeas air an talamh; cha'n ith sibh iad, oir *is* gràineileachd iad.

43 Cha dean sibh sibh féin gràineil le ni snàigeach sam bith a shnàigeas, cha mhò ni sibh sibh féin neo-ghlan leo, air chor as gu'n truaillear sibh leo.

44 Oir *is* mise an Tighearna bhur Dia: naomhaichidh sibh air an aobhar sin sibh féin, agus bithidh sibh naomha; oir *is ta* mise naomha: agus cha truaill sibh sibh féin [i] le ni snàigeach sam bith a shnàigeas air an talamh.

45 Oir *is* mise an Tighearn a thug sibhse a mach a talamh na h-Eiphit gu bhi'm Dhia agaibh: bithidh sibhse uime sin naomha, oir *a ta* mise naomha.

46 *Is e* so lagh nan ainmhidhean, agus nan eun, agus gach dùil [k] bheo a ghluaiseas anns na h-uisgeachaibh, agus gach dùil a shnàigeas air an talamh:

47 A chur dealachaidh eadar an neo-ghlan agus an glan, agus eadar am beathach a dh'fhéudar itheadh, agus am beathach nach féudar itheadh.

CAIB. XII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Labhair re cloinn Israeil, ag ràdh, Ma dh'fhàsas bean torrach, agus gu'm beir i mac; 'an sin bithidh i neo-ghlan seachd laithean: a reir laithean *a* dealachaidh air son a h-anfhainneachd [l] bithidh i neo-ghlan.

3 Agus air an ochdamh là timchioll-ghearrar feoil a roimh-chroicinn.

4 Agus fanaidh i 'an sin tri laithe deug 'ar fhichead ann am fuil a glanaidh: cha bhean i re ni naomha sam bith, agus cha d'thig i steach do'n ionad naomha, gus an coi'-lionar laithean a glanaidh.

5 Ach ma bheireas i leanabh nighinn, 'an sin bithidh i neo-ghlan dà sheachduin, mar 'na dealachadh: agus fanaidh i ann am fuil a glanaidh tri fichead agus sè laithean.

6 Agus an uair a choi'-lionar laithean a glanaidh air son mic, no air son nighinn; bheir i uan do'n cheud bhliadhna chum iobairt-loisgte, no columan òg, no *eun* turtuir chum iobairt-pheacaidh, gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail, dh'ionnsuidh an t-sagairt:

7 Agus bheir e seachad e 'an làthair an Tighearna, agus ni e réite air a son, agus glanar i o ruidh [m] a fola. *Is e* so an lagh air a son-sa a bheireas mac no nighean.

8 Agus mur urrainn i uan a thoirt leatha, 'an sin bheir i leatha dà thurtur, no dà cholumán òga; fear dhiubh chum iobairt-loisgte, agus am fear eile chum iobairt-pheacaidh; agus ni an sagart réite air a son, agus bithidh i glan.

CAIB. XIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois agus re h-Aaron, ag ràdh,

2 'Nuair a bhios aig duine ann an croicionn fheòla, atadh, no guirein [n], no ball [o] soilleir, agus gu'm bi e ann an croicionn fheòla *cosmhuil* re plàigh luibhre; 'an sin bheirear e gu h-Aaron an sagart, no gu h-aon d'a mhic na sagartan.

3 Agus amhaircidh an sagart air a' phlàigh ann an croicionn fheòla: agus *an uair* a bhios am fionnadh 'sa' phlàigh air tionndadh [p] gu bàn, agus *a bhios* a' phlàigh r'a faicinn ni's doimhne na croicionn fheòla; *is* plàigh luibhre *a bhios* ann: agus amhaircidh an sagart air, agus gairmidh e [q] neo-ghlan e.

4 Ach ma *tha* 'm ball soilleir ann an croicionn fheòla bàn, agus gun e

[i] *bhur n-anmanna.* Eabh. [k] *creutair.* [l] *laigse.* [m] *ruith, dhòrtadh.* [n] *scab.* [o] *leus.* [p] *iompochadh, atharrachadh, caochladh.* [q] *cuiridh e 'n céill.*

bhi r'a fhaicinn ni's doimhne na 'n croicionn, agus gun fhionnadh bhi air tionndadh gu bàn ; 'an sin druididh an sagart a stigh *esan air am bheil* a' phlàigh seachd laithean.

5 Agus amhaircidh an sagairt air, air an t-seachdamh là: agus feuch, *ma* tha phlàigh 'na shealladh air stad, *agus* gun a' phlàigh bhi sgaoileadh 'sa' chroicionn ; 'an sin druididh an sagart a stigh e seachd laithean eile.

6 Agus amhaircidh an sagart air a rìs air an t-seachdamh là, agus feuch, *ma bhios* a' phlàigh càileigin[r] dorcha, agus nach 'eil a' phlàigh air sgaoileadh 'sa' chroicionn, gairmidh an sagairt glan e: *cha 'n 'eil* ann *ach* guirein; agus nighidh e eudach, agus bithidh e glan.

7 Ach ma sgaoil an guirein gu mòr a mach 'sa' chroicionn, 'an déigh dha bhi air fhaicinn leis an t-sagart a chum a ghlanaidh; chìthear e rìs leis an t-sagart.

8 Agus amhaircidh an sagart air, agus feuch, *ma* tha 'n guirein air sgaoileadh 'sa' chroicionn, 'an sin gairmidh an sagart e neo-ghlan: *is* luibhre *a th'ann.*

9 An uair a bhios plàigh luibhre air duine, 'an sin bheirear e chum an t-sagairt:

10 Agus amhaircidh an sagart *air:* agus feuch, *ma tha* atadh bàn 'sa' chroicionn, agus gu'n do thionndaidh e 'm fionnadh gu bàn, agus *gu'm bheil* feoil bheo dhearg 'san atadh;

11 Is seann luibhre a th'ann, ann an croicionn fheòla, agus gairmidh an sagart e neo-ghlan, agus cha druid e stigh e, oir *tha* e neoghlan.

12 Agus ma bhriseas luibhre gu mòr a mach 'sa' chroicionn, agus gu'n cómhdaich[s] an luibhre croicionn *an neach air am bheil* a' phlàigh uile o cheann gu throidh, ge b'e ball air an amhairc an sagart;

13 'An sin bheir an sagart fa'near: agus feuch, *ma* chòmhdaich an luibhre fheoil uile, gairmidh e *esan* glan *air am bheil* a' phlàigh: thionndadhadh e uile gu bàn; *tha* e glan.

14 Ach an uair a bhios feoil dhearg r'a faicinn air, bithidh e neoghlan.

15 Agus amhaircidh an sagart air an fheoil dhearg, agus gairmidh e neo-ghlan e; oir tha 'n fheoil dhearg neo-ghlan: *is* luibhre a th'ann.

16 Ach ma thig an fheoil dhearg air ais a rìs, agus gu'n tionndadhar gu bàn i, thig e chum an t-sagairt,

17 Agus amhaircidh an sagart air: agus feuch, ma tha phlàigh air tionndadh gu bàn, 'an sin gairmidh an sagart *esan* glan *air am bheil* a' phlàigh: *tha* e glan.

18 An fheoil mar an ceudna anns an robh, *eadhon* 'na croicionn, neascaid, agus a leighiseadh,

19 Agus aig am bheil ann an àite na neascaid atadh bàn, no ball soilleir bàn, càil-eigin dearg, nochdar[t] do'n t-sagart e;

20 Agus ma 'se 'nuair a chi an sagart e, feuch, gu'm bheil e r'a fhaicinn ni's doimhne na'n croicionn, agus fhionnadh air a thionndadh gu bàn; gairmidh an sagart neo-ghlan e: *is* plaigh luibhre a *th'ann* air briseadh a mach anns an neascaid.

21 Ach ma dh'amhairceas an sagart air, agus feuch, *nach 'eil* fionnadh bàn air bith ann, agus gun e ni's doimhne na'n croicionn, ach càil-eigin dorcha; 'an sin druididh an sagart a stigh e seachd laithean.

22 Agus ma tha e air sgaoileadh a mach gu mòr 'sa' chroicionn, 'an sin gairmidh an sagart e neo-ghlan; *is* plàigh a th'ann.

23 Ach ma tha 'm ball soilleir air stad 'na àite, gun e air sgaoileadh, *is* neascaid loisgeach a th'ann; agus gairmidh an sagart glan e.

24 No *ma bhios* feoil *air bith ann,* aig am bheil 'na croicionn losgadh teth, agus gu'm bi anns an *fheoil* bheo a ta losgadh ball bàn soilleir, càil-eigin dearg, no bàn;

25 'An sin amhaircidh an sagart air; agus feuch, *ma* tha 'm fionnadh anns a' bhall shoilleir air tionndadh gu bàn, agus e r'a fhaicinn ni's doimhne na 'n croicionn; is luibhre a th'ann air briseadh a mach anns an losgadh: uime sin gairmidh an sagart neo-ghlan e; *is* plàigh luibhre a th'ann.

26 Ach ma dh'amhairceas an sagart air, agus feuch *nach 'eil* fionnadh bàn air bith air a' bhall shoilleir, agus nach 'eil e ni's doimhne na'n croicionn eile, ach *gu bheil* e càil-eigin dorcha; 'an sin druididh an sagart a stigh e seachd laithean.

27 Agus amhaircidh an sagart air air an t-seachdamh là: *agus* ma tha e air sgaoileadh a mach gu mòr 'sa'

[r] *ni-eigin, raod-eigin.* [s] *cuibhrig, folaich.* [t] *feuchar, taisbeanar.*

chroicionn, 'an sin gairmidh an sagart neo-ghlan e; *is* plàigh luibhre a th'ann.
28 Agus ma tha 'm ball soilleir air stad 'na àite, gun e air sgaoileadh sa' chroicionn, ach e cail-eigin dorcha; *is* atadh o'n losgadh a th'ann, agus gairmidh an sagart glan e; oir *is* leannachadh [u] a th'ann o'n losgadh.
29 Ma tha aig duine no mnaoi plàigh air a' cheann, no air an fheusaig;
30 'An sin amhaircidh an sagart air a' phlàigh; agus feuch, ma tha i r'a faicinn ni's doimhne na 'n croicionn, agus fionnadh tana buidhe innte; 'an sin gairmidh an sagart neo ghlan e: is càrr tioram *a th'ann*, eadhon luibhre air a' cheann, no air an fheusaig.
31 Agus ma dh'amhairceas an sagart air plàigh na carra, agus feuch, nach *'eil* i r'a faicinn ni's doimhne na 'n croicionn, agus *nach 'eil* fionnadh dubh sam bith innte; 'an sin druididh an sagart a stigh esan air *am bheil* plàigh na carra, seachd laithean.
32 Agus amhaircidh an sagart air a' phlàigh air an t-seachdamh là, agus feuch, mur 'eil a' chàrr air sgaoileadh, agus nach 'eil fionnadh buidhe sam bith innte, agus nach 'eil a' chàrr r'a faicinn ni's doimhne na'n croicionn;
33 'An sin bearrar [w] e, ach a' chàrr cha bhearr e: agus druididh an sagart a stigh *esan air am bheil* a' chàrr, seachd laithean eile.
34 Agus air an t-seachdamh là amhaircidh an sagart air a' chàrr: agus feuch, mur 'eil a' chàrr air sgaoileadh 'sa' chroicionn, no r'a faicinn ni's doimhne na'n croicionn; 'an sin gairmidh an sagart glan e: agus nighidh e eudach, agus bithidh e glan.
35 Ach ma tha chàrr air sgaoileadh gu mòr 'sa' chroicionn 'an déigh [x] a ghlanaidh;
36 'An sin amhaircidh an sagart air, agus feuch, ma tha chàrr air sgaoileadh 'sa' chroicionn, cha 'n iarr an sagart fionna buidhe: *tha* e neo-ghlan.
37 Ach ma tha chàrr 'na sheal-ladh air stad, agus *ma tha* fionna dubh air fàs suas innte; leighis-eadh [y] a' chàrr, tha e glan: agus gairmidh an sagart glan e.
38 Ma bhios mar an ceudna aig duine no aig mnaoi ann an croicionn am feòla buill shoilleir, *eadhon* buill bhàna shoilleir;
39 'An sin amhaircidh an sagart: agus feuch, ma tha na buill shoilleir ann an croicionn am feòla odhar-bhan [z], is leus [a] teas e air fàs 'sa' chroicionn: *tha* e glan.
40 Agus an duine aig am bheil a cheann air faileadh, *tha* e maol: *gidheadh tha* e glan.
41 Agus esan aig am bheil fhalt air faileadh do'n chuid sin d'a cheann tha leth r'a eudan, *tha* e maol-bhathaiseach: *gidheadh tha* e glan.
42 Agus ma tha 'n*a* cheann maol, no 'n*a* bhathais mhaoil creuchd bhàn cail-eigin dearg; *is* luibhre a th'ann air fàs suas 'na cheann maol, no 'na bhathais mhaoil.
43 'An sin amhaircidh an sagart air; agus feuch, *ma tha* atadh na creuchda bàn-dearg 'na mhaol cheann, no 'na mhaol bhathais, mar a nochdar an luibhre ann an croicionn na feòla;
44 *Is* duine lobhrach e, *tha* e neo-ghlan: gairmidh an sagart e neo-ghlan gu h-iomlan; *tha* a phlàigh 'na cheann.
45 Agus an lobhar air *am bheil* a' phlàigh, reubar eudach, agus bithidh a cheann lomnochd, agus cuiridh e folach air a bhil [b] uachdraich, agus glaodhaidh e, Neo-ghlan, neo-ghlan.
46 Rè nan uile laithean *a bhios* a' phlàigh air, bithidh e salach; *tha* e neo-ghlan: gabhaidh e còmhnuidh 'na aonar, 'an taobh a muigh do'n champa *bithidh* ionad tàimh.
47 An t-eudach mar an ceudna anns am bheil plàigh na luibhre, ma's eudach olla *e*, no ma's eudach lìn *e*,
48 Ma's ann *a tha i* 'san dlùth, no 'san inneach [c], do lìon no dh'-olainn, ma's ann an croicionn, no ann an ni sam bith deanta do chroi-cionn:
49 Agus ma tha plàigh uaine no dearg [d] 'san eudach, no 'sa' chroi-cionn, aon chuid 'san dlùth no 'san inneach, no ann an ni sam bith *deanta* do chroicionn; *is* plàigh luibhre a th'ann, agus feuchar [e] *i* do'n t-sagart.
50 Agus amhaircidh an sagart air a' phlàigh, agus druididh e stigh *an*

[u] *feargachadh, lasadh, teas.* [w] *lomar.* [x] *'an déis.* [y] *do leighiscadh.* [z] *dorch-bhàn.* [a] *pucoid.* [b] *lip.* [c] *'sa' chur.* [d] *ro-uaine no ro-dhearg.* Eabh. [e] *nochdar.*

ni anns a' bheil a' phlàigh, seachd laithean.

51 Agus amhaircidh e air a' phlàigh air an t-seachdamh là: ma tha phlàigh air sgaoileadh 'san eudach, aon chuid 'san dlùth no 'san inneach, no ann an croicionn, *no* ann an obair sam bith deanta do chroicionn; *is* luibhre chnàmhanach a' phlàigh: *tha* e neo-ghlan.

52 Loisgidh e uime sin an t-eudach, ma's dlùth no inneach, ann an olainn no ann an lìon, no ni air bith *deanta* do chroicionn, anns a' bheil a' phlàigh: oir *is* luibhre chnàmhanach a th'ann; loisgear e 'san teine.

53 Agus ma dh'amhairceas an sagart, agus feuch, nach 'eil a' phlàigh air sgaoileadh 'san eudach, aon chuid 'san dlùth, no 'san inneach, no ann an ni sam bith *deanta* do chroicionn;

54 'An sin àithnidh an sagart dhoibh an ni anns *a' bheil* a' phlàigh a nigheadh, agus druididh e stigh e seachd laithean eile.

55 Agus amhaircidh an sagart air a' phlàigh 'an déigh a nigheadh: agus feuch, mur do mhùth a' phlàigh a dath, agus mur do sgaoil a' phlàigh, *tha* e neo-ghlan; loisgidh tu 'san teine e: *is* cnàmhan an leth stigh e, *ma's* lom a stigh no muigh e.

56 Agus ma dh'amhairceas an sagart, agus feuch, *gu bheil* a' phlàigh càil-eigin dorcha 'an déigh a nigheadh; 'an sin reubaidh e as an eudach i, no as a' chroicionn, no as an dlùth, no as an inneach.

57 Agus ma tha i r'a faicinn fathast 'san eudach, aon chuid 'san dlùth, no 'san inneach, no ann an ni air bith *deanta* do chroicionn; *is plàigh* sgaoilteach a th'ann: loisgidh tu le teine an ni anns *a' bheil* a' phlàigh.

58 Agus an t-eudach, ma's dlùth, no inneach *e*, no ni air bith *deanta* do chroicionn, a nigheas tu, ma chaidh a' phlàigh asda, 'an sin nighear e an dara uair, agus bithidh e glan.

59 *Is e* so lagh plàigh na luibhre ann an eudach olla no lìn, anns an dlùth, no anns an inneach, no ann an ni sam bith *deanta* do chroicnibh, chum a ghairm glan, no ghairm neo-ghlan.

CAIB. XIV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag radh,

2 Bithidh so 'na lagh do'n lobhar, ann an là a ghlanaidh: Bheirear e chum an t-sagairt;

3 Agus théid an sagart a mach as a' champa; agus amhaircidh an sagart, agus feuch, *ma* leighiseadh plàigh na luibhre anns an lobhar;

4 'An sin àithnidh an sagart gu'n gabhar air a shon-san a tha gu bhi air a ghlanadh, dà eun bheo ghlan, agus fiodh seudair, agus scarlaid, agus hiosop.

5 Agus àithnidh an sagart gu marbhar aon do na h-eunaibh ann an soitheach creadha, os cionn uisge ruidh[f].

6 A thaobh an eoin bheo, gabhaidh se e, agus am fiodh seudair, agus an scarlaid, agus an hiosop, agus tumaidh e iad agus an t-eun beo, ann am fuil an eoin a mharbhadh os cionn an uisge ruidh.

7 Agus crathaidh e air-san a ta gu bhi air a ghlanadh o'n luibhre, seachd uairean, agus gairmidh e glan e, agus leigidh e as an t-eun beo air aghaidh na machrach.

8 Agus nighidh esan a ta gu bhi air a ghlanadh eudach, agus bearraidh e dheth fhionnadh uile, agus nighidh se e féin ann an uisge, chum gu'm bi e glan: agus 'na dhéigh sin thig e steach do'n champa, agus fanaidh e mach as a' bhùth seachd laithean.

9 Ach air an t-seachdamh là, bearraidh e falt a chinn uile agus fheusag, agus mailghean a shùl, eadhon fhionnadh uile bearraidh e dheth: agus nighidh e eudach, nighidh e mar an ceudna fheoil ann an uisge, agus bithidh e glan.

10 Agus air an ochdamh là gabhaidh e dà uan fhirionn gun ghaoid, agus aon uan boirionn do'n cheud bhliadhna gun ghaoid, agus tri deich carrannan[g] do phlùr mìn mar thabhartas-bìdh, measgta le h-oladh, agus aon[h] log ola.

11 Agus nochdaidh[i] an sagart a ni glan *e*, an duine a ta r'a ghlanadh, agus na nithe sin 'an làthair an Tighearna, *aig* dorus pàilliuin a' choi'-thionail:

12 Agus gabhaidh an sagart aon uan firionn, agus bheir e seachad e mar iobairt-eusaontais, agus an log olaidh, agus luaisgidh e iad mar thabhartas-luaisgte, am fianuis an Tighearna.

13 Agus marbhaidh e 'n t-uan anns an àite 'sam marbh e 'n iobairt-

[f] *ruith uisge, fior uisge; uisge beo.* Eabh. [g] *codacha.*
[h] *tomhas tri cheithreanna pinnte.* [i] *taisbeanaidh.*

pheacaidh agus an ìobairt-loisgte, anns an ionad naomha: oir mar *is* leis an t-sagart an ìobairt-pheacaidh, *is amhuil* sin an ìobairt-eusaontais: *tha* i ro-naomha.

14 Agus gabhaidh an sagart *cuid* do fhuil na h-ìobairt-eusaontais, agus cuiridh an sagart *i* air bàrr cluaise deise an neach a ta r'a ghlanadh, agus air ordaig a làimhe deise, agus air ordaig a choise deise.

15 Agus gabhaidh an sagart *cuid* do'n log ola, agus dòirtidh e *i* ann an glaic a làimhe clìthe fèin.

16 Agus tumaidh an sagart a mheur deas 'san oladh *a ta* 'na làimh chlì, agus crathaidh e *cuid* do'n ola le mheur, seachd uairean 'an làthair an Tighearna.

17 Agus do'n chuid eile do'n oladh a *ta* 'na làimh cuiridh an sagart air bàrr cluaise deise an neach a ta r'a ghlanadh, agus air ordaig a làimhe deise, agus air ordaig a choise deise, air fuil na h-ìobairt-eusaontais.

18 Agus fuigheall na h-ola, a *ta* 'n làimh an t-sagairt, dòirtidh e air ceann an neach a ta r'a ghlanadh: agus ni an sagart rèite air a shon am fianuis an Tighearna.

19 Agus ìobraidh an sagart an ìobairt-pheacaidh, agus ni e rèite air a shonsan a ta r'a ghlanadh o neo-ghloine, agus 'na dhèigh sin marbhaidh e 'n ìobairt-loisgte.

20 Agus bheir an sagart seachad an ìobairt-loisgte, agus an tabhartas-bìdh air an altair: agus ni an sagart rèite air a shon, agus bithidh e glan.

21 Agus ma *tha* e bochd, agus nach urrainn e na h-uiread fhaghail [k]; 'an sin gabhaidh e aon uan *chum* ìobairt-eusaontais gu bhi air a luasgadh, a dheanamh rèite air a shon, agus aon deicheamh earrann [l] do phlur mìn measgta le h-ola, mar thabhartas-bìdh, agus log ola:

22 Agus dà thurtur, no dà choluman òga, mar is urrainn e [m] fhaghail; agus bithidh fear dhiubh 'na ìobairt-pheacaidh, agus am fear eile 'na ìobairt-loisgte.

23 Agus bheir e iad air an ochdamh là, air son a ghlanaidh, chum an t-sagairt, gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail, 'an làthair an Tighearna.

24 Agus gabhaidh an sagart uan na h-ìobairt-eusaontais, agus an log ola, agus luaisgidh an sagart iad *mar* thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna.

25 Agus marbhaidh e uan na h-ìobairt-eusaontais, agus gabhaidh an sagart *cuid* do fhuil na h-ìobairt-eusaontais, agus cuiridh e *i* air bàrr cluaise deise an fhir a ta r'a ghlanadh, agus air ordaig a làimhe deise, agus air ordaig a choise deise,

26 Agus dòirtidh an sagart *cuid* do'n oladh ann an glaic a làimhe clìthe fèin.

27 Agus crathaidh an sagart le mheur deas *cuid* do'n oladh a *ta* 'na làimh chlì seachd uairean am fianuis an Tighearna.

28 Agus cuiridh an sagart *cuid* do'n oladh a *ta* 'na làimh, air bàrr cluaise deise an fhir a ta r'a ghlanadh, agus air ordaig a làimhe deise, agus air ordaig a choise deise, air ionad fola na h-ìobairt-eusaontais.

29 Agus a' chuid eile do'n oladh a *ta* 'n làimh an t-sagairt, cuiridh e air ceann an fhir a ta r'a ghlanadh, a dheanamh rèite air a shon am fianuis an Tighearna.

30 Agus ìobraidh e fear do na turtuir, no do na columain òga, mar is urrainn e fhaghail:

31 *Eadhon* an ni is urrainn e fhaghail, fear mar ìobairt-pheacaidh, agus am fear eile mar ìobairt-loisgte, maille ris an tabhartas-bìdh Agus ni an sagart rèite air a shon-san a ta r'a ghlanadh, am fianuis an Tighearna.

32 So lagh an *fhir* anns *a' bheil* plàigh na luibhre, neach nach ruig a làmh air *an ni sin a' bhuineas d'*a ghlanadh.

33 Agus labhair an Tighearna re Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh,

34 An uair a thig sibh do thìr Chanaain, a bheir mise dhuibh mar sheilbh, agus a chuireas mi plàigh luibhre ann an tigh fearainn bhur seilbh:

35 Agus gu'n d'thig esan d'am buin an tigh agus gu'n innis e do'n t-sagart, ag ràdh, A rèir mo bharail-sa tha mar gu'm bu phlàigh *luibhre* 'san tigh:

36 'An sin àithnidh an sagart dhoibh an tigh fhalmhachadh [n] mun d'thèid an sagart *a stigh ann* a dh'fhaicinn na plàigh; chum nach deanar gach ni a *tha* 'san tigh neo-ghlan: agus 'na dhèigh sin thèid an sagart a steach a dh'fhaicinn an tighe.

37 Agus amhaircidh e air a'

[k] *thaighèil, fhaotainn.* [l] *cuid.* [m] *mar a thig leis; ni air an ruig a làmh.* Eabh. [n] *fhàgail falamh.*

phlàigh, agus feuch, *ma bhios* a' phlàigh ann am ballaibh an tighe, le stiallaibh doimhne [o], càil-eigin uaine no dearga, a *tha* r'am faicinn [p] ni's ìsle na 'm balla;

38 'An sin théid an sagart a mach as an tigh gu dorus an tighe, agus bheir e fa'near an tigh a dhùnadh suas seachd laithean.

39 Agus thig an sagart a rìs 'air an t-seachdamh là, agus amhaircidh e: agus feuch, *ma* bhios a' phlàigh air sgaoileadh ann am ballaibh an tighe;

40 'An sin àithnaidh an sagart iad a thoirt air falbh nan clach, anns *a' bheil* a' phlàigh, agus tilgidh iad ann an àite neo-ghlan iad an taobh a mach do'n bhaile.

41 Agus bheir e fa'near an tigh a sgrìobadh air an taobh a stigh m'an cuairt, agus tilgidh [q] iad a mach an duslach a sgrìobas iad deth, an taobh a muigh do'n bhaile gu àite neo-ghlan.

42 Agus gabhaidh iad clachan eile, agus cuiridh iad ann an àite nan clach ud *iad;* agus gabhaidh e criadh [r] eile, agus còmhdaichidh e thairis [s] an tigh *leatha*.

43 Agus ma thig a' phlàigh a rìs, agus *ma* bhriseas i mach 'san tigh, 'an déigh dha na clachan a thoirt air falbh, agus 'an déigh dha 'n tigh a sgrìobadh, agus 'an déigh *dha* a chòmhdachadh thairis *le criadh;*

44 'An sin thig an sagart agus amhaircidh e, agus feuch, ma tha phlàigh air sgaoileadh 'san tigh, *is* luibhre chnàmhain i 'san tigh; *tha* e neo-ghlan.

45 Agus brisidh e sìos an tigh, a chlachan, agus fhiodh, agus criadh an tighe uile: agus bheir e fa'near *an* giùlan a mach as a' bhaile gu h-ionad neo-ghlan.

46 Agus bithidh esan a théid a stigh do'n tigh ré na h-uine a dhruidear suas e, neo-ghlan gu feasgar.

47 Agus nighidh esan a luidheas anns an tigh eudach: agus nighidh esan a dh'itheas 'san tigh eudach.

48 Agus ma théid an sagart a stigh, agus gu'n amhairc e *air*, agus feuch, cha do sgaoil a' phlàigh 'san tigh, 'an déigh an tigh a chòmhdachadh thairis; 'an sin gairmidh an sagart an tigh glan, a chionn gu'n do leighiseadh a' phlàigh.

49 Agus gabhaidh e chum an tigh a ghlanadh dà eun, agus fiodh seudair, agus scarlaid, agus hiosop.

50 Agus marbhaidh e fear do na h-eunaibh ann an soitheach creadha, os cionn uisge ruidh.

51 Agus gabhaidh e'm fiodh seudair, agus an hiosop, agus an scarlaid, agus an t-eun beo, agus tumaidh e iad ann am fuil an eoin a chaidh mharbhadh, agus anns an uisge ruidh; agus crathaidh e air an tigh seachd uaire.

52 Agus glanaidh e an tigh le fuil an eoin, agus leis an uisge ruidh, agus leis an eun bheo, agus leis an fhiodh sheudair, agus leis an hiosop, agus leis an scarlaid.

53 Ach leigidh e as an t-eun beo an taobh a mach do'n bhaile, air aghaidh na machrach, agus ni e réite air son an tighe: agus bithidh e glan.

54 So an lagh air son gach gné do phlàigh luibhre, agus do chàrr,

55 Agus air son luibhre eudaich, agus air son tighe,

56 Agus air son ataidh, agus air son guirein, agus air son buill shoilleir:

57 A theagasg c'uin *a bhios e* neo-ghlan, agus c'uin *a bhios e* glan: *is e* so lagh na luibhre.

CAIB. XV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh,

2 Labhraibh re cloinn Israeil, agus abraibh riu, 'Nuair a bhios aig duine sam bith silteach o fheoil, air son a shiltich *bithidh* e neo-ghlan.

3 Agus is e so a neo-ghloine 'na shilteach: ma shileas fheoil a mach a sileadh, no ma dhùinear fheoil suas o shilteach, *is e* so a neo-ghloine.

4 Gach leabadh air an luidh esan air am bheil silteach, bithidh *i* neo-ghlan: agus gach ni air an suidh e, bithidh *e* neo-ghlan.

5 Agus gach neach a bheanas r'a leabaidh, nighidh e eudach, agus ionnailidh se *e féin* ann an uisge, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

6 Agus esan a shuidheas air ni *sam bith* air an do shuidh neach air am bheil silteach, nighidh e eudach, agus ionnailidh se *e féin* ann an uisge, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

7 Agus esan a bheanas re feoil neach air am bheil silteach, nighidh

[o] *claisichte.* [p] *'san amharc.* [q] *dòirtidh.* Eabh. [r] *làthach, creuch; morter.* Sasg. [s] *spairtidh; plaister.* Sasg.

e eudach, agus ionnailidh se *e féin*
ann an uisge, agus bithidh e neo-
ghlan gu feasgar.
8 Agus ma thilgeas esan air am
bheil silteach smugaid airsan a ta
glan, 'an sin nighidh e eudach, agus
ionnailidh se *e féin* ann an uisge,
agus bithidh e neo-ghlan, gu feas-
gar.
9 Agus gach diollaid air am mar-
caich esan air am bheil silteach,
bithidh i neo-ghlan.
10 Agus gach neach a bheanas re
ni sam bith a bha fuidhe, bithidh e
neo-ghlan gu feasgar: agus esan a
ghiùlaineas *a h-aon air bith do* na
nithibh sin, nighidh e eudach, agus
ionnailidh se *e féin* ann an uisge,
agus bithidh e neo-ghlan gu feas-
gar.
11 Agus gach neach ris am bean
esan air am bheil silteach, agus nach
d'ionnail a làmhan ann an uisge,
nighidh e eudach agus ionnailidh se
e féin ann an uisge, agus bithidh e
neo-ghlan gu feasgar.
12 Agus an soitheach creadha ris
am bean esan air am bheil silteach,
brisear *e*: agus gach soitheach fiodha,
nighear ann an uisge e.
13 Agus an uair a ghlanar esan
air am bheil silteach o shilteach;
'an sin àirmhidh e dha féin seachd
laithean air son a ghlanaidh, agus
nighidh e eudach, agus ionnailidh e
fheoil ann an uisge ruidh, agus
bithidh e glan.
14 Agus air an ochdamh là gabh-
aidh e dha féin dà thurtur, no dà
choluman òga, agus thig e 'an làth-
air an Tighearna, gu dorus pàil-
liuin a' choi'-thionail, agus bheir e
iad do'n t-sagart.
15 Agus ìobraidh [t] an sagart iad,
a h-aon diubh mar ìobairt-pheacaidh,
agus an t-aon eile mar ìobairt-
loisgte; agus ni an sagart réite air a
shon 'an làthair an Tighearn a thaobh
a shiltich.
16 Agus ma dh'fhalbhas a shìol-
ginidh o dhuine air bith, 'an sin nigh-
idh e fheoil uile ann an uisge, agus
bithidh e neo-ghlan gu feasgar.
17 Agus gach eudach, agus gach
croicionn air am bi an sìol-ginidh,
nighear e ann an uisge, agus bithidh
e neo-ghlan gu feasgar.
18 Mar an ceudna a' bhean leis
an luidh fear le sìol-ginidh, nighidh
iad *araon iad féin* ann an uisge,
agus bithidh iad neo-ghlan gu feas-
gar.
19 Agus an uair a bhios silteach
air mnaoi, *agus* gur fuil a bhios 'na
silteach 'na feoil, seachd laithean
cuirear air leth i; agus gach neach
a bheanas ria, bithidh e neo-ghlan
gu feasgar.
20 Agus gach ni air an luidh i
'nuair a chuirear air leth i, bithidh
e neo-ghlan: gach ni mar an ceudna
air an suidh i, bithidh e neo-ghlan.
21 Agus gach neach a bheanas
r'a leabaidh, nighidh e eudach, agus
ionnailidh se *e féin* ann an uisge,
agus bithidh e neo-ghlan gu feas-
gar.
22 Agus gach neach a bheanas re
ni sam bith air an do shuidh i, nigh-
idh e eudach, agus ionnailidh se *e
féin* ann an uisge, agus bithidh e
neo-ghlan gu feasgar.
23 Agus ma *bhios* e air *a* lea-
baidh, no air an ni sam bith air an
suidh i, 'nuair a bheanas e ris, bith-
idh e neo-ghlan gu feasgar.
24 Agus ma luidheas fear sam
bith maille ria, agus gu'm bi a fuil-
mìos air, bithidh e neo-ghlan seachd
laithean, agus bithidh gach leabadh
air an luidh e, neo-ghlan.
25 Agus an uair a bhios a silteach
fola air mnaoi mòran do laithibh,
cha 'n ann 'an àm a dealachaidh, no
ma shileas e 'an déigh *àm* a dealach-
aidh, bithidh uile laithean silidh
a neo-ghloine mar laithean a deal-
achaidh: bithidh i neo-ghlan.
26 Gach leabadh air an luidh i ré
uile laithean a siltich, bithidh i dh'i
mar leabaidh a dealachaidh: agus
gach ni air an suidh i, bithidh e neo-
ghlan, a reir neo-ghloine a deal-
achaidh.
27 Agus gach neach a bheanas ris
na nithibh sin, bithidh e neo-ghlan;
agus nighidh e eudach, agus ionnail-
idh se *e féin* ann an uisge, agus
bithidh e neo-ghlan gu feasgar.
28 Ach ma ghlanar i o silteach,
'an sin àirmhidh i dh'i féin seachd
laithean, agus 'an déigh sin bithidh i
glan:
29 Agus air an ochdamh là gabh-
aidh i dh'i fein dà thurtur, no dà
choluman òga, agus bheir i iad a
dh'ionnsuidh an t-sagairt, gu dorus
pàilliuin a' choi'-thionail:
30 Agus ìobraidh an sagart a h-
aon *diubh* mar ìobairt-pheacaidh,
agus an t-aon *eile* mar ìobairt-loisgte;
agus ni an sagart réite air a son 'an
làthair an Tighearna, air son siltich
a neo-ghloine.
31 Mar so dealaichidh sibh clann
Israeil o'n neo-ghloine, chum as nach

[t] *ni.* Eabh.

bàsaich iad 'nan neo-ghloine, 'nuair a thruailleas[u] iad mo phàilliun-sa a *ta* 'nam measg.

32 *Is e* so lagh an *fhir* air am bheil silteach, agus an *fhir* sin aig an d'théid a shìol uaith, agus a shalaichear leis;

33 Agus na *mnà* a bhios gu tinn ann an *àm* a dealachaidh, agus an neach sin air am bi silteach, an fhir, agus na mnà, agus an duine *sin* a luidheas leatha-sa ta neo-ghlan.

CAIB. XVI.

AGUS labhair an Tighearna re Maois 'an déigh bàis dhithis mhac Aaroin, an uair a thug iad seachad tabhartas 'an làthair an Tighearna, agus a bhàsaich iad:

2 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Labhair re h-Aaron do bhràthair, a chum nach d'théid e anns gach àm a steach do'n *ionad* naomha an taobh a stigh do'n roinn-bhrat, 'an làthair cathair-na-tròcair, a *ta* air an àirc; a chum nach bàsaich e: oir foillsichidh[x] mise mi féin ann an neul air cathair-na-tròcair.

3 Mar so théid Aaron a steach do'n *ionad* naomha: le tarbh òg chum ìobairt-pheacaidh, agus reithe chum ìobairt-loisgte.

4 An còta anairt naomha cuiridh e air, agus bithidh na brigisean anairt aige air fheoil, agus leis a' chrios anairt criosraichidh se e féin, agus an crùn-anairt cuiridh e air: *is* éididh naomha iad sin; air an aobhar sin ionnailidh e fheoil ann an uisge, agus cuiridh e air iad.

5 Agus o choi'-thional chloinn Israeil gabhaidh e dà bhoc[y] o na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh, agus aon reithe chum ìobairt-loisgte.

6 Agus bheir Aaron seachad tarbh na h-ìobairt-pheacaidh a *bhios* air a shon féin: agus ni e réite air a shon féin, agus air son a thighe.

7 Agus gabhaidh e an dà bhoc-gaibhre, agus nochdaidh e iad 'an làthair an Tighearna, aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail.

8 Agus tilgidh Aaron croinn[z] air an dà bhoc; aon chrann air son an Tighearna, agus crann eile air son a' bhuic a théid as.

9 Agus bheir Aaron leis am boc air an do thuit an crann air son an Tighearna, agus ìobraidh se e mar ìobairt-pheacaidh.

10 Ach am boc air an do thuit an crann gu'n leigte as e, nochdar beo *e* 'an làthair an Tighearna, gu réite a dheanamh leis, chum a leigeadh as saor do'n fhàsach.

11 Agus bheir Aaron leis tarbh na h-ìobairt-pheacaidh, a *bhios* air a shon féin, agus ni e réite air a shon féin, agus air son a thighe; agus marbhaidh e tarbh na h-ìobairt-pheacaidh, a *bhios* air a shon féin.

12 Agus gabhaidh e tùiseir làn a dh'eibhlibh teine o'n altair 'an làthair an Tighearna, agus làn a ghlac do thùis dheagh-bholaidh pronnta gu mìn, agus bheir e 'n taobh a stigh do'n roinn-bhrat e.

13 Agus cuiridh e an tùis air an teine 'an làthair an Tighearna, chum gu'n còmhdaich neul na tùise cathair-na-tròcair a *ta* air an fhianuis, agus nach faigh e bàs.

14 Agus gabhaidh e do fhuil an tairbh, agus crathaidh e i le mheur air cathair-na-tròcair chum na h-àird an ear: agus fa chomhair cathair-na-tròcair crathaidh e do'n fhuil seachd uairean le mheur.

15 'An sin marbhaidh e boc-gaibhre na h-ìobairt-pheacaidh a *bhios* air son an t-sluaigh, agus bheir e fhuil an taobh a stigh do'n roinn-bhrat, agus ni e r'a fhuil-san mar a rinn e re fuil an tairbh, agus crathaidh e i air cathair-na-tròcair, agus fa chomhair cathair-na-tròcair.

16 Agus ni e réite air son an *ionaid* naomha thaobh neo-ghloine chloinn Israeil, agus a thaobh an seachrana[a] 'nam peacannaibh gu léir: agus mar so ni e air son pàilliuin a' choi'-thionail a ta chòmhnuidh maille riu, ann am meadhon an neo-ghloine.

17 Agus duine sam bith cha bhi ann am pàilliun a' choi'-thionail, an uair a théid e dheanamh réite 'san *ionad* naomha, gus an d'thig e mach, agus gu bheil e air deanamh réite air a shon féin, agus air son a thighe[b], agus air son uile choi'-thionail Israeil.

18 Agus théid e mach a dh'ionnsuidh na h-altarach a *ta* 'm fianuis an Tighearna, agus ni e réite air a son; agus gabhaidh e do fhuil an tairbh, agus do fhuil a' bhuic, agus cuiridh e i air adhaircibh an h-altarach m'an cuairt.

19 Agus crathaidh e oirre do'n fhuil le mheur seachd uairean, agus glanaidh e i, agus naomhaichidh e i o neo-ghloine chloinn Israeil.

20 Agus an uair a bhios e air

[u] *mhi-naomhaichcas.* [x] *taisbeanaidh.* [y] *dà mheann.*
[z] *crannchur.* [a] *eusaontais.* [b] *a theaghlaich.*

deanamh réite [c] air son an *ionaid* naomha, agus air son pàilliuin a' choi'-thionail, agus air son na h-altarach, bheir e leis am boc-gaibhre beo :

21 Agus cuiridh Aaron a dhà làimh air ceann a' bhuic bheo, agus aidichidh e os a chionn uile lochda chloinn Israeil, agus an uile sheachrana [d] 'nam peacannaibh gu léir, agus cuiridh e air falbh *e* le làimh duine iomchuidh do'n fhàsach.

22 Agus giùlainidh an boc-gaibhre air féin an lochda gu léir gu fearann air leth [e] : agus leigidh e air falbh am boc 'san fhàsach.

23 Agus théid Aaron a steach do phàilliun a' choi'-thionail, agus cuiridh e dheth an éididh anairt, a chuir e air an uair a chaidh e steach do'n *ionad* naomha, agus fàgaidh e 'n sin i.

24 Agus ionnailidh e fheoil ann an uisge 'san ionad naomha, agus cuiridh e air éididh, agus thig e mach, agus ìobraidh e ìobairt-loisgte féin, agus ìobairt-loisgte an t-sluaigh; agus ni e réite air a shon féin agus air son an t-sluaigh.

25 Agus saill na h-ìobairt-pheacaidh loisgidh e air an altair.

26 Agus esan a leig as am boc-gaibhre mar bhoc saor, nighidh e eudach, agus ionnailidh e fheoil ann an uisge; agus 'na dhéigh sin théid e do'n champa.

27 Agus an tarbh air son na h-ìobairt-pheacaidh, agus am boc-gaibhre air son na h-ìobairt-pheacaidh, d'an d'thugadh am fuil a steach a chum réite a dheanamh 'san *ionad* naomha, bheirear a mach iad an taobh a muigh do'n champa; agus loisgidh iad 'san teine an croicinn, agus am feoil, agus an aolach.

28 Agus esan a loisgeas iad, nighidh e eudach, agus ionnailidh e fheoil ann an uisge, agus 'na dhéigh sin théid e do'n champa.

29 Agus bithidh *so* dhuibh 'na ordugh gu sìorruidh: Anns an t-seachdamh mìos, air an deicheamh *là* do'n mhìos, irioslaichidh [f] sibh bhur n-anman, agus obair sam bith cha dean sibh, *aon chuid* esan a tha do mhuinntir bhur dùthcha féin, no 'n coigreach a ta air chuairt 'nar measg;

30 Oir air an là sin ni *an sagart* réite air bhur son, chum bhur glanadh: o bhur peacannaibh gu léir 'an làthair an Tighearna glanar sibh.

31 *Bithidh* e 'na shàbaid tàimh dhuibh, agus irioslaichidh sibh bhur n-anman, le ordugh sìorruidh.

32 Agus ni an sagart a dh'ungas e, agus a choisrigeas e gu fritheáladh ann an àit' athar, an réite : agus cuiridh e air an éididh anairt, *cadhon* an truscan naomha.

33 Agus ni e réite air son an ionaid ro-naomha, agus air son pàilliuin a' choi'-thionail, agus air son na h-altarach ni e réite; mar an ceudna air son nan sagart, agus air son uile shluaigh a' choi'-thionail ni e réite.

34 Agus bithidh so dhuibh 'na ordugh sìorruidh, chum réite a dheanamh air son chloinn Israeil as leth am peacanna gu léir aon uair 'sa' bhliadhna. Agus rinn e mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

CAIB. XVII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Labhair re h-Aaron, agus r'a mhic, agus re cloinn Israeil uile, agus abair riu, So an ni a dh'àithn' an Tighearn, ag ràdh,

3 Ge b'e duine air bith do thigh Israeil, a mharbhas tarbh, no uan, no gabhar anns a' champa, no mharbhas *e* mach as a' champa,

4 Agus nach d'thoir e gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail gu tabhartas a thoirt seachad do'n Tighearn air beulaobh [g] pàilliuin an Tighearna, cuirear fuil as leth an duine sin, dhòirt e fuil; agus gearrar as an duine sin o mheasg a shluaigh:

5 Chum as gu'n d'thoir clann Israeil an ìobairtean, a dh'ìobras iad a muigh 'sa' mhachair [h], eadhon gu'n d'thoir iad a chum an Tighearn iad, gu dorus pàilliuin a choi'-thionail a dh'ionnsuidh an t-sagairt, agus gu'n ìobair iad *mar* ìobairtean-sìth iad do'n Tighearna.

6 Agus crathaidh an sagart an fhuil air altair an Tighearna, aig dorus pàilliuin a' choi'-thionail, agus loisgidh e 'n t-saill a chum fàile cùbhraidh do'n Tighearna.

7 Agus cha 'n ìobair iad ni's mò an ìobairtean do dhiabholaibh, as déigh an deachaidh iad le striopachas: Bithidh so 'na reachd dhoibh gu sìorruidh air feadh an ginealacha.

[c] *'nuair a chuireas e crìoch air réite dheanamh.* Eabh. [d] *eu-cearta.* [e] *gu fearann neo-àitichte.* [f] *cràdhaidh.* Eabh. [g] *fa chomhair.* [h] *air aghaidh an fhearainn.* Eabh.

8 Agus their thu riu, Ge b'e duine air bith do thigh Israeil, no do na coigrich a bhios air chuairt 'nar measg, a bheir seachad tabhartas-loisgte no ìobairt,

9 Agus nach d'thoir e gu dorus pailliuin a' choi'-thionail, a chum ìobradh do'n Tighearna; gearrar eadhon an duine sin as o mheasg a shluaigh.

10 Agus ge b'e duine do thigh Israeil, no do na coigrich a ta air chuairt 'nar measg, a dh'itheas gnè sam bith fola; cuiridh mise mo ghnùis 'an aghaidh an anma sin a dh'itheas fuil, agus gearraidh mi as e o mheasg a shluaigh.

11 Oir tha beatha na feòla 'san fhuil, agus thug mi dhuibh i air an altair, a dheanamh rèite air son bhur n-anmanna: oir *is i* 'n fhuil *a* ni rèite air son an anma.

12 Uime sin thubhairt mi re cloinn Israeil, Cha 'n ith anam sam bith agaibh fuil, ni mò a dh'itheas an coigreach fuil, a bhios air chuairt 'nar measg.

13 Agus ge b'e duine air bith do chloinn Israeil, no do na coigrich a bhios air chuairt 'nar measg, a ni sealg agus a ghlacas beathach no eun a dh'fheudar itheadh; dòirtidh e mach fhuil, agus còmhdaichidh[i] e le duslach i.

14 Oir *is i* beatha gach uile fheòla a fuil; *tha* i air son beatha dh'i: uime sin thubhairt mi re cloinn Israeil, Cha 'n ith sibh fuil feòla sam bith; oir *is i* beatha gach feòla a fuil: gach neach a dh'itheas i, gearrar as e.

15 Agus gach anam a dh'itheas an ni a bhàsaicheas *dheth féin*, no a reubadh *le fiadh-bheathaichibh*, (ma's neach e a rugadh 'nar tìr féin, no coigreach) nighidh e eudach, agus ionnailidh se *e féin* ann an uisge, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar: 'an sin bithidh e glan.

16 Ach mur nigh se *e*, agus mur ionnail e fheoil; 'an sin giùlainidh e aingidheachd.

CAIB. XVIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

3 A rèir gnìomhara tìr na h-Eiphit anns an robh sibh a chòmhnuidh, cha dean sibh: agus a rèir gnìomhara tìr Chanaain gus *am bheil* mise 'gar tabhairt, cha dean sibh: ni mò a ghluaiseas sibh 'nan orduighibh.

4 Ni sibh mo bhreitheanais, agus gleidhidh sibh m'orduighean, gu gluasad annta: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

5 Uime sin gleidhidh sibh mo reachdan agus mo bhreitheanais; nithe ma ni duine, bithidh e beo annta: *Is* mise an Tighearna.

6 Cha d' thig a h-aon agaibh am fagus a dh'aon neach a ta dlùth dha ann an dàimh, a chum *a* nàire a leigeadh ris: *Is* mise an Tighearna.

7 Nochd[k] t'athar, no nochd do mhàthar, cha leig thu ris: *is i* do mhàthair i, cha leig thu ris a nochd.

8 Nochd mnà t'athar cha leig thu ris: *is e* nochd t'athar e.

9 Nochd do pheathar, nighinn t'athar, no nighinn do mhàthar, co dhiubh a rugadh i aig an tigh, no rugadh a mach i, *eadhon* an nochd-san cha leig thu ris.

10 Nochd nighinn do mhic, no nighinn do nighinn, *eadhon* an nochd-san cha leig thu ris: oir *is e* an *nochd-san* do nochd féin.

11 Nochd nighinn mnà t'athar, a ghineadh le t'athair, (*is i* do phiuthar i) cha leig thu ris a nochd-sa.

12 Cha leig thu ris nochd peathar t'athar: *is i* ban-charaid ro-dhlleas t'athar i.

13 Cha leig thu ris nochd peathar do mhàthar: oir *is i* ban-charaid ro-dhìleas do mhàthar i.

14 Cha leig thu ris nochd bràthar t'athar, cha d'thig thu 'm fagus d'a mhnaoi: *is i* bean bhràthar t'athar i.

15 Cha leig thu ris nochd do bhan-chleamhna: *is i* bean do mhic i, cha leig thu ris a nochd.

16 Cha leig thu ris nochd mnà do bhràthar: *is e* nochd do bhràthar e.

17 Cha leig thu ris nochd mnà agus a h-ighinn[l], ni mò a ghabhas tu nighean a mic, no nighean a h-ighinn, a chum a nochd a leigeadh ris; *oir is* iad a ban-chairde dìlse iad: *is* aingidheachd e.

18 Ni mò a ghabhas tu bean maille r'a piuthair, a chum a buaireadh[m], a leigeadh ris a nochd, a thuilleadh air an té eile, am feadh is beo i.

19 Mar an ceudna cha d'thig thu 'm fagus do mhnaoi a leigeadh ris a nochd, an uair a chuirear air leth i air son a neo-ghloine.

20 Agus cha luidh thu gu collaidh

[i] *folchaidh.* [k] *lomnochduidh, nàire.* [l] *inghin.* [m] *brosnuchadh, cràdh.*

le mnaoi do choimhearsnaich, a chum thu féin a thruailleadh leatha.

21 Agus cha leig thu le neach air bith do d' shliochd dol tre *'n teine* do Mholech, ni mò a mhi-naomhaicheas tu ainm do Dhé: *Is* mise an Tighearna.

22 Cha luidh thu le firionnach mar le bainionnach: *is* gràineileachd e.

23 Ni mò a luidheas tu le h-ainmhidh sam bith gu d' thruailleadh féin leis: ni mò a sheasas bean sam bith roimh ainmhidh gu luidhe sìos da: is amhluadh [n] e.

24 Na truaillibh sibh féin ann an aon sam bith do na nithibh sin: oir anns na nithibh sin uile thruaill na cinnich *sin* iad féin, a thilgeas mise mach romhaibh.

25 Agus shalaicheadh am fearann: uime sin leanaidh mi aingidheachd air, agus sgeithidh am fearann féin a mach a luchd-àiteachaidh.

26 Uime sin gleidhidh sibh mo reachdan agus mo bhreitheanais, agus cha dean sibh *a h-aon air bith* do na gràinealachdaibh sin; *aon chuid* neach sam bith d'ar cinneach féin, no coigreach a bhios air chuairt 'nar measg:

27 (Oir na gràinealachda sin uile rinn daoine na dùthcha, a *bha* romhaibh, agus tha 'm fearann air a thruailleadh)

28 Chum nach sgeith am fearann sibhse mach mar an ceudna, 'nuair a thruailleas sibh e, mar a sgeith e mach na cinnich a *bha* romhaibh.

29 Oir ge b'e neach a ni h-aon air bith do na gràinealachdaibh ud, eadhon na h-anman a ni *iad*, gearrar as iad o mheasg an sluaigh.

30 Uime sin gleidhidh sibh m'orduighean, a chum nach dean sibh *a h-aon air bith* do na gnàthannaibh gràineil ud, a rinneadh romhaibh, agus nach truaill sibh sibh féin annta: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

CAIB. XIX.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Labhair re coi'-thional chloinn Israeil uile, agus abair riu, Bithibh naomha: oir *a ta* mise an Tighearna bhur Dia naomha.

3 Bitheadh eagal bhur màthar agus bhur n-athar air gach duine agaibh, agus gleidhibh mo shàbaidean: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

4 Na rachaibh a thaobh gu h-iodholaibh, agus na deanaibh diathan [o] leaghta dhuibh féin: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

5 Agus ma dh'iobras sibh iobairt thabhartasan-sìth do'n Tighearna, iobraidh sibh i d'ar toil féin.

6 'San là sin féin anns an iobair sibh i ithear i, agus air an là màireach: agus ma mhaireas a' bheag *dh'i* gus an treas là, loisgear 'san teine e.

7 Agus ma dh'ithear e idir air an treas là, *is* gràineil e; cha ghabhar e.

8 Uime sin *gach neach* a dh'itheas e, giùlainidh e aingidheachd, a chionn gu'n do mhi-naomhaich e ni coisrigte an Tighearna: agus gearrar an t-anam sin as o shluagh.

9 Agus an uair a bhuaineas sibh foghar bhur fearainn, cha bhuain thu gu buileach oisinnean t-achaidh, ni mò a chruinnicheas tu dioghluim [p] t'fhogharaidh.

10 Agus cha tur-lom thu t'fhìon-lios [q], ni mò a chruinnicheas tu *uile* fhìon-dhearca t'fhìon-lios; do'n bhochd agus do'n choigreach fàgaidh tu iad: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

11 Cha ghoid sibh, ni mò a ni sibh breug [r], no mheallas aon agaibh a chéile.

12 Agus cha mhionnaich sibh air m'ainm-sa gu breugach, ni mò a mhi-naomhaicheas tu ainm do Dhé: *Is* mise an Tighearna.

13 Cha dean thu foirneart [s] air do choimhearsnach, ni mò a ni thu reubainn air: cha'n fhan duais an fhir-thuarasdail maille riut re na h-oidhche gu madainn.

14 Cha mhallaich thu 'm bodhar, agus roimh 'n dall cha chuir thu ceap-tuislidh, ach bithidh eagal do Dhé ort; *Is* mise an Tighearna.

15 Cha dean sibh eucoir sam bith ann am breitheanas; cha bhi suim agad do ghnùis [t] an *duine* bhochd, ni mò a bheir thu onoir do ghnùis an duine chumhachdaich; ann an ceartas bheir thu breth air do choimhearsnach.

16 Cha d'théid thu *m'an cuairt* mar fhear tuailis [u] am measg do shluaigh; ni mò a sheasas tu 'an aghaidh fola do choimhearsnaich: *Is* mise an Tighearna.

[n] *aimlisg; confusion.* Sasg. [o] *dée.* [p] *scasgana.* [q] *lom thu gu buileach t'fhìon-ghàradh.* [r] *a dh'àicheadhas.* Eabh. [s] *eucoir, feall, cealg.* [t] *phearsa.* [u] *fhear cùlchàincadh, fhear innseadh sgeoil.*

17 Cha bhi fuath agad do d' bhràthair ann ad chridhe: air gach aon chor cronaichidh tu do choimhearsnach, agus cha'n fhuiling thu peacadh air.

18 Cha dean thu dìoghaltas, ni mò bhios falachd [w] agad re cloinn do shluaigh, ach gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin: *Is* mise an Tighearna.

19 Gleidhidh sibh mo reachda: Cha leig thu le d' spréidh sìolachadh le gnè eile [x]: Cha chuir thu t'fhearann le sìol measgta: ni mò a chuirear umad eudach measgta do olainn agus do lìon.

20 Agus ge b'e neach a luidheas gu collaidh le mnaoi a *ta* 'na bantràill fuidh cheangal-pòsaidh aig fear, agus nach d'fhuasgladh idir, ni mò a thugadh saorsa dh'i; sgiùrsar i: cha chuirear gu bàs iad, a chionn nach robh i saor.

21 Agus bheir e ìobairt-eusaontais do'n Tighearna, gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail, *eadhon* reithe mar ìobairt-eusaontais.

22 Agus ni an sagart réite air a shon le reithe na h-ìobairt-eusaontais 'an làthair an Tighearna, air son a pheacaidh a rinn e: agus mathar dha a pheacadh a rinn e.

23 Agus an uair a thig sibh do'n fhearann, agus a shuidhicheas sibh gach gnè chraobh air son bìdh; 'an sin measaidh sibh an toradh mar ni neo-thimchioll-ghearrta: tri bliadhnan bithidh e dhuibh mar ni neo-thimchioll-ghearrta: cha'n ithear dheth.

24 Ach air a' cheathramh bliadhna bithidh a thoradh uile naomha chum cliu do'n Tighearna.

25 Agus air a' chùigeadh bliadhna ithidh sibh d'a thoradh, chum as gu'n d'thoir e a chinneas [y] duibh: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

26 Cha 'n ith sibh *ni sam bith* leis an fhuil: ni mò a ghnàthaicheas sibh druidheachd [z], no shceallas sibh air amanaibh [a].

27 Cha bhearr sibh m'an cuairt oisinnean bhur ceann, ni mò a mhilleas tu oisinnean t'fheusaig.

28 Cha dean sibh gearradh sam bith 'nar feoil air son nam marbh, ni mò a chuireas sibh comhara sam bith oirbh: *Is* mise an Tighearna.

29 Na truaill do nighean, a thoirt oirre bhi 'na strìopaich; a chum as nach d'thoir am fearann gu strìopachas, agus nach lìonar an dùthaich le h-aingidheachd.

30 Gleidhidh sibh mo shàbaidean, agus bheir sibh urram do m'ionad naomha: *Is* mise an Tighearna.

31 Na bìodh suim agaibh dhiubhsan aig am bheil leannain-sìth [b], agus na iarraibh a dh'ionnsuidh luchd-fiosachd, gu bhi air bhur truailleadh leo: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

32 'An làthair a' chinn léith éiridh tu suas, agus bheir thu onoir do ghnùis an duine aosda, agus bithidh eagal do Dhé ort: *Is* mise an Tighearna.

33 Agus ma bhios coigreach air chuairt maille riut 'nar tìr, cha bhuin sibh gu cruaidh ris.

34 Mar neach a rugadh 'nar measg bithidh dhuibhse an coigreach a ta air chuairt maille ribh, agus gràdhaichidh tu e mar thu féin; oir bha sibh féin 'nar coigrich ann an tìr na h-Eiphit: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

35 Cha dean sibh eucoir sam bith ann am breitheanas, ann an slaitthomhais, ann an cudthrom, no ann an tomhas.

36 Meidhean cearta [c], clachatomhais cearta, ephah cheart, agus hin cheart bithidh agaibh: *Is* mise an Tighearna bhur Dia, a thug sibhse mach a tìr na h-Eiphit.

37 Uime sin gleidhidh sibh mo reachdan uile, agus mo bhreitheanais uile, agus ni sibh iad: *Is* mise an Tighearna.

CAIB. XX.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 A ris their thu re cloinn Israeil, Ge b'e air bith *e* do chloinn Israeil, no do na coigrich a ta air chuairt ann an Israel, a bheir a' bheag d'a shliochd do Mholech; cuirear gu cinnteach gu bàs e, clachaidh sluagh na dùthcha e le clachaibh.

3 Agus cuiridh mise mo ghnùis 'an aghaidh an duine sin, agus gearraidh mi as e o mheasg a shluaigh: a chionn gu'n d'thug e d'a shliochd do Mholech a shalchadh m'ionaid naomha-sa, agus a thruailleadh m'ainm naomha.

4 Agus ma dh'fholaicheas sluagh na dùthcha air chor sam bith an sùilean o'n duine sin, an uair a bheir

[w] *mìo-rùn.* [x] *le seòrsaibh eagsamhuil.* [y] *fhàs.*
[z] *fiosachd.* [a] *am-annaibh.* [b] *spioradа fàistineachd.*
[c] *Toimhsean fìrinneach.*

e d'a shliochd do Mholech, agus nach marbh iad e;

5 'An sin cuiridh mise mo ghnùis 'an aghaidh an duine sin, agus 'an aghaidh a theaghlaich, agus gearraidh mi as e, agus iadsan uile a théid le strìopachas 'na dhéigh, a dheanamh strìopachais le Molech, o mheasg an sluaigh.

6 Agus an t-anam a théid a thaobh a dh'ionnsuidh muinntir aig am bheil leannain-sìth, agus a dh'ionnsuidh luchd fiosachd, gu dol le strìopachas 'nan déigh, cuiridh mise mo ghnùis 'an aghaidh an anma sin, agus gearraidh mi as e o mheasg a shluaigh.

7 Naomhaichibh sibh féin uime sin, agus bithibh naomha: oir *is* mise an Tighearna bhur Dia.

8 Agus gleidhidh sibh mo reachdan, agus ni sibh iad: *Is* mise an Tighearn a naomhaicheas sibh.

9 Oir gach neach a mhallaicheas athair no mhàthair, cuirear gu cinnteach gu bàs e: mhallaich e athair no mhàthair; *bithidh* fhuil air féin.

10 Agus an duine a ni adhaltrannas re mnaoi fir *eile eadhon esan* a ni adhaltrannas re mnaoi a choimhearsnaich, cuirear an t-adhaltranach agus a' bhan-adhaltranach gu cinnteach gu bàs.

11 Agus an duine a luidheas le mnaoi athar, leig e ris nochd athar: cuirear gu cinnteach le chéile gu bàs iad; *bithidh* am fuil orra féin.

12 Agus ma luidheas duine le mnaoi a mhic, cuirear gu deimhin le chéile gu bàs iad: dh'oibrich iad amhluadh[c]: *bithidh* am fuil orra féin.

13 Mar an ceudna ma luidheas duine le fear, mar a luidheas e le mnaoi, rinn iad le chéile gràinealachd: cuirear gu cinnteach gu bàs iad; *bithidh* am fuil orra féin.

14 Agus ma ghabhas duine *d'a ionnsuidh* bean agus a màthair, *is* aingidheachd e: loisgear le teine iad, eadhon esan agus iadsan; a chum as nach bi aingidheachd 'nar measg.

15 Agus ma luidheas duine le h-ainmhidh, cuirear gu cinnteach gu bàs e: agus marbhaidh sibh an t'ainmhidh.

16 Agus ma thig bean am fagus a dh'ainmhidh sam bith, agus gu'n luidh i sìos da, marbhaidh tu a' bhean agus an t-ainmhidh: cuirear gu cinnteach gu bàs iad; *bithidh* am fuil orra féin.

17 Agus ma ghabhas duine a phiuthar, nighean athar no nighean a mhàthar, agus gu'm faic e a nochd, agus gu'm faic ise a nochd-san; *is* ni maslach[d] e; agus gearrar as iad ann an sealladh an sluaigh[e]: leig e ris nochd a pheathar, giùlainidh e aingidheachd.

18 Agus ma luidheas duine le mnaoi agus a tinneas oirre, agus gu'n leig e ris a nochd: leig e ris a tobar, agus leig ise ris tobar a fola; agus gearrar as le chéile iad o mheasg an sluaigh.

19 Agus cha leig thu ris nochd peathar do mhàthar, no peathar t'athar: oir tha e rùsgadh fheòla féin: giùlainidh iad an aingidheachd.

20 Agus ma luidheas duine le mnaoi bhràthar athar, leig e ris nochd bhràthar athar; giùlainidh iad am peacadh, gheibh iad bàs gun chloinn.

21 Agus ma ghabhas duine bean a bhràthar, *is* ni neo-ghlan e: leig e ris nochd a bhràthar, bithidh iad gun chloinn.

22 Uime sin gleidhidh sibh mo reachdan uile, agus mo bhreitheanais uile, agus ni sibh iad; a chum as nach dean am fearann, g'am bheil mi 'gar tabhairt gu còmhnuidh a ghabhail ann, bhur sgeith a mach.

23 Agus cha ghluais sibh ann an gnàthannaibh[f] nan cinneach a *ta* mise tilgeadh a mach romhaibh: oir rinn iadsan na nithe sin uile, agus uime sin ghabh mi gràin diubh.

24 Ach thubhairt mi ribhse, Sealbhaichidh sibh am fearann, agus bheir mi dhuibh e chum a shealbhachadh, fearann a ta sruthadh le bainne agus le mil: *Is* mise an Tighearna bhur Dia, a dhealaich sibhse o gach sluagh *eile*.

25 Cuiridh sibh uime sin eadardhealachadh eadar bheathaichibh glana agus neo-ghlana, agus eadar eunlaith neo-ghlan agus ghlan; agus cha dean sibh bhur n-anmanna gràineil le beathach no le h-eun, no le gnè air bith *do ni beo* a shnàigeas air an talamh, a sgar mise uaibh mar neo-ghlan.

26 Agus bithidh sibh naomha dhomhsa: oir *a ta* mise an Tighearna naomha, agus dhealaich mi sibhse o gach sluagh *eile*, chum as gu'm bu leam *féin* sibh.

[c] *aimlisg, easordugh.* [d] *aingidh.* [e] *ann an sùilibh mhac an sluaigh.* Eabh. [f] *reachdaibh, orduighibh.* Eabh.

27 Bean no duine mar an ceudna, aig am bheil leannan-sìth, no bhios re fiosachd, cuirear gu deimhin gu bàs iad: clachaidh iad le clachaibh iad; *bithidh* am fuil orra féin.

CAIB. XXI.

AGUS thubhairt an Tighearna re Maois, Labhair ris na sagairt mic Aaroin, agus abair riu, Air son nam marbh cha salaichear neach sam bith *dhibh* am measg a shluaigh.

2 Ach air son a dhilsean [g], a ta 'm fagus da, *eadhon* air son a mhàthar, agus air son athar, agus air son a mhic, agus air son a nighinn, agus air son a bhràthar,

3 Agus air son a pheathar a ta 'na h-òigh, a *ta* 'm fagus da, aig nach robh fear-pòsda; air a sonsa feudaidh e bhi air a shalchadh.

4 *Ach* cha salaich se e féin, *air bhi dha 'na* dhuine urramach [h] am measg a shluaigh, gu thruailleadh féin.

5 Cha dean iad maoile air an ceann [i], agus oisinn am feusaig cha bhearr iad, ni mò a ni iad gearradh 'nam feoil;

6 Bithidh iad naomha d'an Dia, agus cha truaill iad ainm an Dé: oir tha iad a' toirt seachad tabhartais an Tighearna a bheirear suas le teine, *agus* arain an Dé; uime sin bithidh iad naomha.

7 Cha ghabh iad bean a ta 'na strìopaich, no mi-naomha [k]; ni mò a ghabhas iad bean a chuireadh air falbh o fear: oir *tha* e naomha d'a Dhia.

8 Uime sin naomhaichidh tu e, oir tha e toirt seachad arain do Dhé: bithidh e naomha dhuit: oir *tha* mise an Tighearna naomha, a *ta* 'gar naomhachadh.

9 Agus ma thruailleas nighean sagairt air bith i féin le striopachas a dheanamh, tha i truailleadh a h-athar: loisgear le teine i.

10 Agus esan a tha 'na ard shagart o mheasg a bhràithrean, neach a dhòirteadh an ola naomha air a cheann, agus a choisrigeadh a chur na h-éididh [l] uime, cha rùisg e cheann, ni mò a reubas e eudach.

11 Ni mò théid e steach a dh'ionnsuidh cuirp mhairbh sam bith: air son athar no air son a mhàthar cha salaich se e féin.

12 Agus as an ionad naomha cha d'théid e mach, ni mò a thruailleas e ionad naomh a Dhé; oir *a ta* crùn oladh-ungaidh a Dhé air: *Is* mise an Tighearna.

13 Agus gabhaidh e bean 'na maighdeanas.

14 Bantrach no bean a chuireadh air falbh o fear, no bean mhi-naomha, no strìopach; iad sin cha ghabh e: ach òigh d'a shluagh féin gabhaidh e mar mhnaoi.

15 Agus cha truaill e a shliochd am measg a shluaigh: oir *a ta* mise an Tighearna 'ga naomhachadh.

16 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

17 Labhair re h-Aaron, ag ràdh, Ge b'e air bith e do d' shliochd 'nan ginealachaibh, anns am bi gaoid [m] *sam bith,* na d'thigeadh e 'm fagus a thoirt seachad arain a Dhé:

18 Oir ge b'e air bith duine anns *am bi* gaoid, cha d'thig e 'm fagus: duine dall, no bacach, no aig am bheil sròn leachdach, no ni sam bith thuilleadh air a' chòir.

19 No duine aig am bi cos bhriste, no làmh bhriste,

20 No crotach, no 'na throich, no aig am bheil leus [n] air a shùil, no air am bheil càrr [o], no cloimh [p], no aig am bheil a chlochan brùite:

21 Cha d'thig duine sam bith do shliochd Aaroin an t-sagairt, anns am bheil gaoid, am fagus a thoirt seachad tabhartasan an Tighearn a bheirear suas le teine: *tha* gaoid ann, cha d'thig e 'm fagus a thoirt seachad arain a Dhé.

22 Ithidh e aran a Dhé, *araon* do'n *aran* ro-naomha, agus naomha.

23 Ach an taobh a steach do'n roinn-bhrat cha d'théid e, ni mò thig e 'm fagus do'n altair, a chionn gu *bheil* gaoid ann; a chum nach truaill e 'm ionaid naomha: oir *a ta* mise an Tighearna 'gan naomhachadh.

24 Agus dh'innis Maois *so* do Aaron agus d'a mhic, agus do chloinn Israeil uile.

CAIB. XXII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Labhair re h-Aaron, agus r'a mhic, iad 'gan sgaradh féin o nithibh naomha chloinn Israeil, agus gun iad a thoirt eas-onoir do [q] m'ainm

[g] *fheòla féin.* Eabh. [h] *'na ard dhuine.* [i] *Cha mhaolaich iad an ceann le splonadh an gruaige.* [k] *air a truailleadh.* [l] *an truscain* naomha. [m] *ciurram, aincamh.* [n] *ball geal.* [o] *tachas tioram; scurvy.* Sasg. [p] *sgrìobach.* [q] *a thruailleadh.*

naomha-sa, anns *na nithibh sin* a naomhaicheas iad dhomh; *Is* mise an Tighearna.

3 Abair riu, Ge b'e air bith e d'ar sliochd uile am measg bhur ginealach, a théid a dh'ionnsuidh nan nithe naomha, a naomhaicheas clann Israeil do'n Tighearna, agus a neoghloine air, gearrar as an t-anam sin as mo làthair: *Is* mise an Tighearna.

4 Ge b'e air bith an duine do shliochd Aaroin a *ta* 'na lobhar, no air am bheil silteach[r], cha 'n ith e do na nithibh naomha gus am bi e glan. Agus ge b'e bheanas re ni air bith *a ta* neo-ghlan leis a' mharbh, no duine aig am bheil a shìol a' dol uaith:

5 No ge b'e bheanas re ni air bith a shnàigeas, leis an deanar neoghlan e, no re duine o'm faigh e neo-ghloine, ge b'e air bith neoghloine a bhios air.

6 An t-anam a bheanas re h-aon air bith d'an leithidibh sin, bithidh e neo-ghlan gu feasgar, agus cha 'n ith e do na nithibh naomha, mur nigh e fheoil le h-uisge.

7 Agus an uair a théid a' ghrian sìos, bithidh e glan, agus 'an déigh sin ithidh e do na nithibh naomha, a chionn gur e a bhiadh e.

8 An ni sin a bhàsaicheas leis féin, no a reubar *le fiadh-bheathaichibh*, cha 'n ith e 'ga shalchadh féin leis: *Is* mise an Tighearna.

9 Gleidhidh iad uime sin m'ordugh[s], an t-eagal gu'n giùlain iad peacadh air a shon, agus uime sin gu'm faigh iad bàs, ma thruailleas iad e: Tha mise an Tighearna 'gan naomhachadh.

10 Ca 'n ith coigreach sam bith *do'n* ni naomha: cha 'n ith fearcuairt[t] an t-sagairt, no seirbhiseach tuarasdail do'n ni naomha.

11 Ach ma cheannaicheas an sagart duine le airgiod, ithidh e dheth, agus esan a rugadh 'na thigh: ithidh iad d'a bhiadh.

12 Agus ma bhios nighean an t-sagairt *pòsda* re coigreach, cha 'n fheud i itheadh do thabhartas nan nithe naomha.

13 Ach ma bhios nighean an t-sagairt 'na bantraich, no dealaichte *r'a fear*, agus gun sliochd aice, agus i air pilltinn gu tigh a h-athar, mar 'na h-òige, ithidh i do bhiadh a h-athar; ach cha'n ith coigreach sam bith dheth.

14 Agus ma dh'itheas duine do'n ni naomha gun fhios da, 'an sin cuiridh e an cùigeadh *cuid* deth ris, agus bheir e do'n t-sagart *e, maille ris* an ni naomha.

15 Agus cha truaill iad nithe naomha chloinn Israeil a bheir iad suas do'n Tighearna.

16 Ni mò a leigeas iad leo cionta an eusaontais a ghiùlan an uair a dh'itheas iad an nithe naomha: oir a ta mise an Tighearna 'gan naomhachadh.

17 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

18 Labhair re h-Aaron agus r'a mhic, agus re cloinn Israeil uile, agus abair riu, Ge b'e air bith e do thigh Israeil, no do na coigreachaibh ann an Israel, a bheir seachad a thabhartas air son a bhòidean uile, no air son a shaor thabhartasan uile a bheir iad seachad do'n Tighearna chum ìobairt-loisgte:

19 *Bheir sibh seachad* dàr toil féin *beathach* firionn gun ghaoid do'n bhuar, do na caoraich, no do na gabhraibh.

20 *Ach* ge b'e air bith ni anns am bi gaoid, *sin* cha d'thoir sibh seachad; oir cha ghabhar air bhur son e.

21 Agus ge b'e air bith e a bheir seachad ìobairt thabhartasan-sìth do'n Tighearna, a choi'-lionadh *a* bhòid, mar thabhartas saor-thoil, do'n bhuar, no do na caoraich[u], bithidh e iomlan, a chum as gu'n gabhar ris: cha bhi gaoid sam bith ann.

22 Dall, no briste, no ciurramach, no air am bi fliodh[w], no càrr[x], no cloimh, cha d'thoir sibh seachad iad sin do'n Tighearna, ni mò a bheir sibh tabhartas dhiubh a bheirear suas le teine air an altair do'n Tighearna.

23 Aon chuid tarbh no uan aig am bi ni sam bith thar a' chòir, no dh'uireasbhuidh 'na bhallaibh, sin feudaidh tu thoirt seachad *mar* shaor thabhartas; ach air son bòide[y] cha ghabhar ris.

24 Ni sam bith a ta brùite, no pronnta, na reubta[z], no gearrta, cha d'thoir sibh seachad do'n Tighearna; agus cha 'n ìobair[a] sibh e 'nar tìr.

25 Agus o làimh coigrich cha d'thoir sibh seachad aran bhur Dé

[r] *creuchd shilteach.* [s] *m'fhaire.* [t] *cil-thireach, aoidhe, aithnichinn.* [u] *do'n mheanbh spreidh.* [w] *wen.* Sasg. [x] *scurvy.* Sasg. [y] *mòide.* [z] *briste.* [a] *cha dean.* Eabh.

do h-aon diubh sin; a chionn *gu'm bheil* an truaillidheachd annta, *agus gu'm bheil* gaoidean annta: cha ghabhar riu air bhur son.

26 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

27 'Nuair a bheirear tarbh, no caora, no gabhar, 'an sin bithidh e seachd laithean fuidh mhàthair; agus o'n ochdamh là agus a sin suas, gabhar ris mar thabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

28 Agus *ma's* bò no caora *bhios ann*, cha mharbh sibh i féin agus a h-òg 'san aon là.

29 Agus an uair a dh'iobras sibh iobairt-bhuidheachais do'n Tighearna, iobraidh sibh i d'ar toil féin.

30 Air an là sin féin ithear suas i, cha 'n fhàg sibh a' bheag dhith gu madainn: *Is* mise an Tighearna.

31 Air an aobhar sin gleidhidh sibh m'àitheanta, agus ni sibh iad: *Is* mise an Tighearna.

32 Agus cha truaill sibh m'ainm naomha-sa, agus bithidh mi air mo naomhachadh am measg chloinn Israeil: *Is* mise an Tighearn a ta 'gar naomhachadh,

33 A thug a mach sibh a tìr na h-Eiphit gu bhi a'm' Dhia agaibh: *Is* mise an Tighearna.

CAIB. XXIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, *A thaobh* féisdean[b] an Tighearna, a ghairmeas sibh *a bhi* 'nan co'-ghairmibh naomha, *is* iad *eadhon* sin m'fhéisdean-sa.

3 Sè laithean nithear obair, ach 'san t-seachdamh là *bithidh* sàbaid fois, co'-ghairm naomha: obair sam bith cha dean sibh *air: is* e sàbaid an Tighearn e 'nar n-àitibh-còmhnuidh uile.

4 *Is iad* sin féisdean an Tighearna, *eadhon* co'-ghairmean naomha, a ghairmeas sibh 'nan amannaibh féin:

5 Anns a' cheud mhìos, air a' cheathramh *là* deug do'n mhìos air feasgar, *bithidh* càisg an Tighearna.

6 Agus air a chùigeadh là deug do'n mhìos sin féin *bithidh* féisd an arain neo-ghoirtichte do'n Tighearna: seachd laithean ithidh sibh aran neo-ghoirtichte.

7 Air a' cheud là bithidh co'-ghairm naomha agaibh: obair thràilleil[c] sam bith cha dean sibh *air*.

8 Ach bheir sibh seachad tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna seachd laithean: air an t-seachdamh là *bithidh* co'-ghairm naomha; obair thràilleil sam bith cha dean sibh *air*.

9 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

10 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, 'Nuair a thig sibh a dh'ionnsuidh an fhearainn a bheir mise dhuibh, agus a bhuaineas sibh fhoghar, 'an sin bheir sibh sguab do cheud thoradh bhur fogharaidh dh'ionnsuidh an t-sagairt:

11 Agus luaisgidh e 'n sguab 'an làthair an Tighearna, chum gu'n gabhar ria air bhur son: air an là màireach 'an déigh na sàbaid luaisgidh an sagart i.

12 Agus iobraidh sibh air an là sin an uair a luaisgeas sibh an sguab, uan fìrionn gun ghaoid, do'n cheud bhliadhna, mar iobairt-loisgte do'n Tighearna.

13 Agus *is e* a thabhartas-bìdh dà dheicheamh earrann do phlùr mìn measgta le h-ola, tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna *chum* fàile cùbhraidh: agus *bithidh* a thabhartas-dibhe do fhìon, an ceathramh *cuid* do hin.

14 Agus cha 'n ith sibh aran, no gràn cruadhaichte, no diasa glasa, gus an là sin féin anns an d'thoir sibh tabhartas a chum bhur Dé: *bithidh e* 'na reachd bith-bhuan air feadh bhur ginealacha, 'nar n-àitibh-còmhnuidh uile.

15 Agus àirmhidh sibh dhuibh féin o'n là màireach 'an déigh na sàbaid, o'n là 'san d'thug sibh leibh sguab an tabhartais-luaisgte: bithidh seachd sàbaidean iomlan ann:

16 Eadhon gus an là màireach 'an déigh na seachdamh sàbaide, àirmhidh sibh leth-cheud là, agus bheir sibh seachad nuadh thabhartas-bìdh do'n Tighearna.

17 Bheir sibh leibh as bhur n-àitibh còmhnuidh dà bhuillionn[d] luaisgte, do dhà dheicheamh earrann; bithidh iad do phlùr mìn, fuinear iad le taois ghoirt, *bithidh iad* 'nan ceud thoradh do'n Tighearna.

18 Agus bheir sibh seachad maille ris an aran seachd uain gun ghaoid, do'n cheud bhliadhna, agus aon tarbh òg, agus dà reithe: bithidh iad 'nan iobairt-loisgte do'n Tighearna, maille r'an tabhartas-bìdh, agus an tabhartais-dibhe, *eadhon* tabhartas a bheirear suas le teine

[b] *féillean, laithean féille.* [c] *shaoithreachail.* [d] *mhuilionn.*

dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna.

19 'An sin ìobraidh sibh aon mheann do na gabhraibh mar iobairt-pheacaidh, agus dà uan do'n cheud bhliadhna mar ìobairt thabhartasan-sìth.

20 Agus luaisgidh an sagart iad maille re aran a' cheud toraidh, *mar* thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna, maille ris an dà uan: bithidh iad naomha do'n Tighearna chum an t-sagairt

21 Agus gairmidh sibh air an là sin féin, *a chum as gu'm* bi e 'na cho'-ghairm naomha dhuibh: obair thràilleil sam bith cha dean sibh *air: Bithidh e*'na reachd sìorruidh 'nar n-àitibh-còmhnuidh uile air feadh bhur ginealacha.

22 Agus an uair a bhuaineas sibh foghar bhur fearainn, cha ghearr thu gu buileach oisinnean t'achaidh 'nuair a bhuaineas tu, ni mò a thionaileas tu dioghluim t-fhogharaidh: fàgaidh tu iad do'n bhochd agus do'n choigreach: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

23 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

24 Labhair re cloinn Israeil, ag ràdh, 'San t-seachdamh mìos, air a' cheud *là* do'n mhìos, bithidh sàbaid agaibh, cuimhneachan shéideadh thrompaidean[e], co'-ghairm naomha.

25 Obair thràilleil sam bith cha dean sibh *air;* ach bheir sibh seachad tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

26 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

27 Mar an ceudna air an deicheamh *là* do'n t-seachdamh mìos so, *bithidh* là réite; bithidh e 'na cho'-ghairm naomha dhuibh, agus cràdhaidh sibh bhur n-anmanna[f], agus bheir sibh seachad tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

28 Agus obair sam bith cha dean sibh air an là cheudna; oir *is* là réite e dheanamh réite air bhur son 'an làthair an Tighearna bhur Dé.

29 Oir ge b'e anam nach bi fa chràdh 'san là sin féin, gearrar as e o mheasg a shluaigh.

30 Agus gach anam a ni obair sam bith air an là cheudna, an t-anam sin féin sgriosaidh mise o mheasg a shluaigh.

31 Obair sam bith cha dean sibh: *bithidh e 'na* reachd sìorruidh air feadh bhur ginealacha 'nar n-àitibh-còmhnuidh uile.

32 *Bithidh* e dhuibh 'na shàbaid fois, agus cràdhaidh sibh bhur n-anmanna air an naothadh *là* do'n mhìos air feasgar: o fheasgar gu feasgar cumaidh sibh bhur sàbaid.

33 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

34 Labhair re cloinn Israeil, ag ràdh, Air a' chùigeadh là deug do'n t-seachdamh mìos so *bithidh* feisd nam pàilliun[g] *rè* sheachd laithean do'n Tighearna.

35 Air a' cheud là *bithidh* co'-ghairm naomha: obair thràilleil sam bith cha dean sibh *air.*

36 Seachd laithean bheir sibh seachad tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna: air an ochdamh là bithidh co'-ghairm naomha agaibh, agus bheir sibh seachad tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna: is ard cho'-thional e; obair thràilleil sam bith cha dean sibh *air.*

37 *Is* iad sin féisdean an Tighearna, a ghairmeas sibh *gu bhi* nan co'-ghairmibh naomha, a thoirt seachad tabhartais a bheirear suas le teine do'n Tighearna, tabhartas-loisgte, agus tabhartas-bìdh, ìobairt, agus tabhartasan-dibhe, gach ni air a là féin,

38 A thuilleadh air sàbaidibh an Tighearna, agus a thuilleadh air bhur tiodhlacaibh, agus a thuilleadh air bhur bòidibh uile, agus a thuilleadh air bhur saor-thabhartais uile, a bheir sibh do'n Tighearna.

39 Mar an ceudna air a chùigeadh là deug do'n t-seachdamh mìos, an uair a chruinnicheas sibh a stigh toradh an fhearainn, cumaidh sibh féisd do'n Tighearna seachd laithean: air a' cheud là *bithidh* sàbaid[h], agus air an ochdamh là *bithidh* sàbaid.

40 Agus gabhaidh sibh dhuibh *féin* air a' cheud là meas[i] chraobh àluinn, geugan chrann pailm, agus geugan chraobh tiugh, agus seileach an t-sruthain; agus ni sibh gairdeachas 'an làthair an Tighearna bhur Dé seachd laithean.

41 Agus cumaidh sibh e 'na fhéisd do'n Tighearna seachd laithean 'sa bhliadhna: *bithidh* e 'na reachd sìorruidh air feadh bhur ginealacha; cumaidh sibh e 'san t-seachdamh mìos.

[e] *stoc, adharc.* [f] *cuiridh sibh bhur n-anmanna fa àmhghar.* [g] *jéill nam bùth.* [h] *fois, tàmh.* Eabh. [i] *meanglain.*

42 Ann am pàilliunaibh [k] gabhaidh sibh còmhnuidh seachd laithean; gabhaidh gach aon a rugadh 'na Israelach còmhnuidh ann am pàilliunaibh;

43 Chum gu'm bi fios aig bhur ginealaich gu'n d'thug mise air cloinn Israeil còmhnuidh ghabhail ann am pàilliunaibh, 'nuair a thug mi mach iad a tìr na h-Eiphit: *Is* mise an Tighearna bhur Dia.

44 Agus chuir Maois 'an céill do chloinn Israeil féisdean an Tighearna.

CAIB. XXIV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Aithn do chloinn Israeil iad a thoirt a' t'ionnsuidh ola fìor-ghlan a' chroinn-olaidh, brùite air son an t-soluis, a thoirt air na lòchrain lasadh 'an còmhnuidh.

3 An taobh a muigh do bhrat na fianuis, ann am pàilliun a' choi'-thionail, orduichidh Aaron e o fheasgar gu madainn, 'an làthair an Tighearn 'an còmhnuidh: *bithidh e* 'na reachd sìorruidh air feadh bhur ginealacha.

4 Orduichidh e na lòchrain air a' choinnleir fhìor-ghlan 'an làthair an Tighearn 'an còmhnuidh.

5 Agus gabhaidh tu phlùr mìn, agus fuinidh tu dà bhreacaig dheug dheth: dà dheicheamh earrann bithidh ann an aon bhreacaig.

6 Agus suidhichidh tu iad ann an dà shreath, sè ann an sreath, air a' bhòrd fhìor-ghlan 'an làthair an Tighearna.

7 Agus cuiridh tu tùis fhìor-ghlan air *gach* sreath, a chum as gu'm bi i air an aran mar chuimhneachan, *eadhon* tabhartas a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

8 Gach aon là sàbaid cuiridh e 'n ordugh e 'an làthair an Tighearn 'an còmhnuidh, *air a ghabhail* o chloinn Israeil le coi'-cheangal sìorruidh.

9 Agus is le Aaron agus a mhic e, agus ithidh iad e 'san ionad naomha; oir *a ta* e ro-naomha dha, do thabhartasaibh an Tighearn a bheirear suas le teine, le reachd [l] bith-bhuan.

10 Agus chaidh mac ban-Israelich, aig an *robh* Eiphiteach 'na athair, a mach am measg chloinn Israeil; agus bha mac na ban-Israelich agus duine do Israel a comhstri' 'sa' champa.

11 Agus mhaslaich [m] mac na ban-Israelich ainm *an Tighearna*, agus mhallaich e: agus thug iad gu Maois e (agus *b'e* ainm a mhàthar Selomit, nighean Dhibri, do thréibh Dhan)

12 Agus chuir iad 'an làimh [n] e, chum gu'n nochdtadh dhoibh inntinn an Tighearna.

13 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

14 Thoir a mach esan a mhallaich an taobh a muigh do'n champa, agus cuireadh iadsan uile a chual' *e* an làmhan air a cheann, agus clachadh an co'-chruinneach uile e.

15 Agus labhraidh tu re cloinn Israeil, ag ràdh, Ge b'e neach a mhallaicheas a Dhia, giùlainidh e a pheacadh.

16 Agus esan a mhaslaicheas ainm an Tighearna, cuirear gu cinnteach gu bàs e; clachaidh gu deimhin an co'-chruinneach uile e: an coigreach co math agus esan a rugadh 'san dùthaich, 'nuair a mhaslaicheas e ainm *an Tighearna*, cuirear gu bàs e.

17 Agus esan a mharbhas duine sam bith, cuirear gun teagamh gu bàs e.

18 Agus esan a mharbhas ainmhidh, ni e dìoladh air a shon; ainmhidh air son ainmhidh.

19 Agus ma bheir duine ciurram air a choimhearsnach, mar a rinn e, mar sin nìthear air:

20 Briseadh [o] air son brisidh, sùil air son sùla, fiacail air son fiacla, mar a thug e ciurram air duine, mar sin nìthear air.

21 Agus esan a mharbhas ainmhidh, dìolaidh se [p] e: agus an neach a mharbhas duine, cuirear gu bàs e.

22 Bithidh an t-aon ghnè lagha agaibh co math air son a' choigrich, agus air son neach do mhuinntir bhur dùthcha féin: oir *is* mise an Tighearna bhur Dia.

23 Agus labhair Maois re cloinn Israeil, iad a thoirt leo esan a mhallaich, an taobh a muigh do'n champa, agus a chlachadh le clachaibh [q]: agus rinn clann Israeil mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

[k] *bùthaibh.* [l] *lagh, ordugh.* [m] *dh'ainmich.* Eabh. [n] *ann an gaintir, 'am prìosun.* [o] *Bristeadh.* [p] *bheir e air ais.* Eabh. [q] *a chlochadh le clochaibh.*

CAIB. XXV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois ann an sliabh Shinai, ag ràdh,
2 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, 'Nuair a thig sibh chum na tìre a bheir mise dhuibh, 'an sin gleidhidh an tìr sàbaid do'n Tighearna.
3 Sé bliadhnan cuiridh tu t'fhearann[r], agus sè bliadhnan bearraidh[s] tu t'fhìon-lios, agus cruinnichidh tu stigh a thoradh.
4 Ach anns an t-seachdamh bliadhna bithidh sàbaid fois do'n tìr, sàbaid do'n Tighearna: t'fhearann cha chuir thu, agus t'fhìon-lios cha bhearr thu.
5 An ní sin a dh'fhàsas dheth féin do t'fhoghar, cha bhuain thu, agus fìon-dhearca t'fhìonain neo-dheasaichte cha chruinnich thu: 'na bliadhna fois bithidh i do'n tìr.
6 Agus bithidh sàbaid na tìre[t] 'na biadh dhuibh: dhuit féin, agus do d' òglach agus do d' bhan-oglaich, agus do d' fhear-tuarasdail, agus do d' choigreach a ta air chuairt maille riut;
7 Agus do d' spréidh, agus do'n *fhiadh*-bheathach a *ta* ann ad fhearann; bithidh a cinneas uile chum bidh.
8 Agus àirmhidh tu dhuit féin seachd sàbaidean do bhliadhnaibh, seachd uairean seachd bliadhna; agus bithidh ùine nan seachd sàbaidean do bhliadhnaibh dhuit 'na naoi bliadhnaibh 's dà fhichead.
9 'An sin bheir thu fa'near trompaid na Iubile a shéideadh 'san t-seachdamh mìos, air an deicheamh *là* do'n mhìos: ann an là na réite bheir sibh fa'near an trompaid a shéideadh air feadh bhur tìre uile.
10 Agus naomhaichidh sibh an deicheamh bliadhna 's dà fhichead, agus gairmidh sibh saorsa air feadh na dùthcha, d'a luchd-àiteachaidh uile: bithidh e 'na Iubile dhuibh, agus pillidh sibh gach duine chum a sheilbhe féin, agus pillidh gach duine agaibh g'a theaghlach féin.
11 Bithidh an deicheamh bliadhna sin agus dà fhichead 'na Iubile dhuibh; cha chuir sibh *sìol*, ni mò a bhuaineas sibh an ni a dh'fhàsas dheth féin innte, ni mò a thionaileas sibh *dearcan-fìona* innte do d'fhìonain neo-dheasaichte:
12 Oir is Iubile i, bithidh i naomha dhuibh; ithidh sibh a cinneas as an fhearann.
13 Ann am bliadhna na Iubile so pillidh gach duine agaibh a dh'ionnsuidh a sheilbhe féin.
14 Agus ma reiceas tu bheag re d' choimhearsnach, no ma cheannaicheas tu *bheag* o làimh do choimhearsnaich; cha dean sibh eucoir[u] air a' chéile.
15 A réir àireimh nam bliadhna 'an déigh na Iubile ceannaichidh tu o d' choimhearsnach, *agus* a réir àireimh bhliadhna nan toraidh reicidh e riut.
16 A réir lìonmhoireachd nam bliadhna meudaichidh tu a luach, agus a réir teircid nam bliadhna beagaichidh tu a luach: oir *a réir* àireimh *bhliadhna* nan toraidh tha e a' reiceadh riut.
17 Agus cha dean sibh eucoir air a' chéile: ach bithidh eagal do Dhé ort; oir *is* mise an Tighearna bhur Dia.
18 Uime sin ni sibh mo reachdan, agus gleidhidh sibh mo bhreitheanais, agus ni sibh iad; agus gabhaidh sibh còmhnuidh 'san tìr ann an téaruinteachd[w].
19 Agus bheir am fearann a mach a thoradh, agus ithidh sibh bhur sàth, agus gabhaidh sibh còmhnuidh ann gu téaruinte.
20 Agus ma their sibh, Ciod a dh'itheas sinn air an t-seachdamh bliadhna? feuch, cha chuir sinn *sìol* ni mò a chruinnicheas sinn ar toradh:
21 'An sin àithnidh mise mo bheannachadh oirbh 'san t-seathadh bliadhna, agus bheir i mach toradh air son thri bliadhna.
22 Agus cuiridh sibh air an ochdamh bliadhna, agus ithidh sibh *fathast* do'n t-seann toradh gus an naothadh bliadhna; gus an d'thig a toradh a stigh, ithidh sibh *do'n* t-seann *toradh*.
23 Cha reicear am fearann gu bràth; oir *is* leamsa am fearann: oir *is* coigrich agus luchd-cuairt sibhse maille rium.
24 Agus ann am fearann bhur seilbh uile, bheir sibh saorsa[x] do'n fhearann.
25 Ma dh'fhàs do bhràthair bochd, agus gu'n do reic e *cuid* d'a sheilbh, agus ma thig a h-aon air bith d'a dhillsibh g'a fhuasgladh, 'an sin fuasglaidh e an ni a reic a bhràthair.

[r] *sìol-chuiridh tu t'achadh.* [s] *deasaichidh.* [t] toradh *sàbaid na tìre.* [u] *foirneart.* [w] *tèaruntachd.* [x] *fuasgladh.*

26 Agus mur 'eil aig an duine neach g'a fhuasgladh, agus gur urrainn e féin fhuasgladh:

27 'An sin àirmheadh e bliadhnan a reicidh, agus thugadh e air ais an ni a ta thairis do'n duine ris an do reic se e: a chum's gu'm pill[y] e dh'ionnsuidh a sheilbhe féin.

28 Agus mur urrainn e *sin* a thoirt air as da, 'an sin fanaidh an ni sin a reiceadh ann an làimh an neach a cheannaich e, gu bliadhna na Iubile: agus anns an Iubile théid e mach, agus pillidh e chum a sheilbhe.

29 Agus ma reiceas duine tigh-còmhnuidh ann am baile cuartaichte le balladh, 'an sin feudaidh e fhuasgladh an taobh a stigh do bhliadhn' iomlain 'an déigh a reiceadh: *an taobh a stigh do* bhliadhn' iomlain feudaidh e fhuasgladh.

30 Agus mur fuasglar e gus an coi'-lionar bliadhn' iomlan; 'an sin daingnichear an tigh, a *tha* 'n taobh a stigh do'n bhaile cuartaichte le balla, gu bràth dhasan a cheannaich e, air feadh a ghinealacha: cha d'théid e mach san Iubile.

31 Ach measar tighean nam bailtean nach 'eil cuartaichte le balla, mar fhearann na tìre: feudar am fuasgladh, agus théid iad a mach 'san Iubile.

32 Gidheadh, bailtean nan Lebhitheach, *agus* tighean bhailtean an seilbh, feudaidh na Lebhithich am fuasgladh uair sam bith.

33 Agus ma cheannaicheas duine o na Lebhithich, 'an sin théid an tigh a reiceadh, agus baile a sheilbh, a mach 'san Iubile: oir *is iad* tighean bhailtean nan Lebhitheach an sealbh am measg chloinn Israeil.

34 Ach cha'n fheudar am fearann a tha'n taobh a muigh d'am bailtibh a reiceadh, oir *is e* sin an sealbh mhairtheanach[a].

35 Agus ma dh'fhàsas do bhràthair bochd, agus gu'n d' théid e dhéigh-laimh agad, 'an sin fuasglaidh[b] tu air: *seadh, ged' is* coigreach no fear-cuairt e; agus bithidh e beo maille riut.

36 Na gabh riadh uaith no tuille 's a thug thu dha[c]: ach biodh eagal do Dhé ort, a chum's gu'm feud do bhràthair a bhi beo maille riut.

37 T' airgiod cha d'thoir thu dha air riadh, agus air son buannachd cha d'thoir thu dha do bhiadh.

38 *Is* mise an Tighearna bhur Dia, a thug a mach sibh a talamh na h-Eiphit, a thoirt dhuibh tìr Chanaain, *agus* a bhi 'm Dhia agaibh.

39 Agus ma dh'fhàs do bhràthair a ta làimh riut bochd, agus gu'n do reiceadh riut e; cha d'thoir thu air seirbhis a dheanamh dhuit mar thràill:

40 Mar sheirbhiseach tuarasdail, *agus* mar fhear-cuairt, bithidh e maille riut; gu bliadhna na Iubile ni e seirbhis dhuit.

41 Agus '*an sin* imichidh e uait, e féin agus a chlann maille ris, agus pillidh e chum a theaghlaich féin, agus a chum seilbh aithreacha pillidh e:

42 Oir *is* iadsan mo sheirbhisich, a thug mi mach a tìr na h-Eiphit: cha reicear iad mar thràillibh.

43 Cha ghnàthaich thu uachdranachd[d] os a cheann le h-aniochd, ach bithidh eagal do Dhé ort.

44 Agus do thràillean, agus do bhan-tràillean, a bhios agad, do na cinnich a ta m'ar timchioll *bithidh iad;* uatha-san ceannaichidh sibh tràillean agus ban-tràillean.

45 Agus a thuilleadh air so, o chloinn nan coigreach a ta air chuairt 'nar measg, uathasan ceannaichidh sibh, agus o'n teaghlaichibh a *ta* maille riubh, a ghin iad 'nar fearann: agus bithidh iad 'nan seilbh dhuibh.

46 Agus gabhaidh sibh iad mar oighreachd d'ar cloinn 'nar déigh, a chum *an* sealbhachadh *mar* oighreachd, bithidh iad dhuibh 'nan tràillibh a chaoidh: ach os cionn bhur bràithre cloinn Israeil, *eadhon* os cionn a chéile cha ghnàthaich sibh uachdranachd[e] le h-an-iochd.

47 Agus ma dh'fhàsas fear-cuairt no coigreach saibhir[f] làimh riut, agus ma dh'fhàsas do bhràthair làimh ris bochd, agus gu'n reic se e féin ris a' choigreach, ris an fhear-chuairt a tha maille riut, no re gineal teaghlaich a' choigrich:

48 'An déigh a reiceadh, feudar fhuasgladh a rìs; feudaidh aon d'a bhràithribh fhuasgladh:

49 Feudaidh aon chuid bràthair athar, no mac bhràthar athar fhuasgladh, no feudaidh aon neach a tha dlù 'an dàimh dha d'a theaghlach féin fhuasgladh; no ma's urrainn e, feudaidh se e féin fhuasgladh.

[y] *till.* [a] *bhuan, shìorruidh.* [b] *cabhairidh, fòiridh.* [c] *teachd a mach, fàs.* [d] *Cha riaghlaich thu.* [e] *riaghladh, tighearnas, maighstireachd.* [f] *beartach.*

50 Agus ni e cunntas ris-san a
heannaich e o'n bhliadhna anns an
o reiceadh ris e, gu bliadhna na
ubile: agus bithidh luach a reicidh
réir àireimh nam bliadhna, a réir
imsir seirbhisich tuarasdail bithidh
dha.
51 Ma *bhios* fathast mòran bhliadh-
acha *re teachd*, d'an réir sin bheir
a rìs[g] luach fhuasglaidh, as an
irgiod air son an do cheannaicheadh
.
52 Agus mur 'eil re teachd ach
eagan bhliadhnacha gu bliadhna na
ubile, 'an sin ni e cunntas ris, *agus*
réir a bhliadhnacha bheir e dha a
is luach fhuasglaidh.
53 Mar sheirbhiseach *a ta* air
huarasdal o bhliadhna gu bliadhna
ithidh e maille ris: cha ghnàth-
ichear uachdranachd os a cheann
e h-an-iochd ann do shealladh-sa.
54 Agus mur fuasglar e anns *na*
bliadhnaibh sin, 'an sin théid e
nach ann am bliadhna na Iubile, e
éin agus a chlann maille ris.
55 Oir dhomhsa tha clann Israeil
nan seirbhisich; *is* iadsan mo
heirbhisich, a thug mi mach a
ìr na h-Eiphit: *Is* mise an Tighearna
bhur Dia.

CAIB. XXVI

CHA dean sibh dhuibh féin
iodholan[h] no *coslas* snaidhte,
agus cha chuir sibh suas ìomhaigh[i]
dhuibh féin, ni mò shuidhicheas
sibh cloch-dhealbh 'nar fearann, gu
cromadh sìos d'i: oir *is* mise an
Tighearna bhur Dia.
2 Gleidhidh sibh mo shàbaidean,
agus bheir sibh urram do m'ionad
naomha: *Is* mise an Tighearna.
3 Ma ghluaiseas sibh a'm' reachd-
aibh, agus *ma* ghleidheas sibh m'àith-
eanta; agus *ma* ni sibh iad.
4 'An sin bheir mise dhuibh
uisge[k] 'na àm féin, agus bheir am
fearann a mach a thoradh, agus bheir
craobhan na machrach am meas
uatha.
5 Agus ruigidh bhur bualadh am
fìon-fhoghar, agus ruigidh *bhur*
fìon-fhoghar àm an t-sìlchur, agus
ithidh sibh bhur n-aran gu'r sàth,
agus gabhaidh sibh còmhnuidh gu
téaruinte 'nar tìr.
6 Agus bheir mise sìth 'san tìr,
agus luidhidh sibh sìos, agus cha
chuir neach sam bith eagal *oirbh:*
agus sgriosaidh[l] mi droch beath-
aichean as an dùthaich, agus cha
d'théid an claidheamh tre bhur fear-
ann.
7 Agus ruaigidh sibh bhur naimh-
dean, agus tuitidh iad romhaibh leis
a' chlaidheamh.
8 Agus cuiridh cùigear dhibh an
ruaig air ceud, agus cuiridh ceud
dhibh an ruaig air deich mìle: agus
tuitidh bhur naimhdean romhaibh
leis a' chlaidheamh.
9 Oir amhaircidh mise oirbh[m],
agus ni mi sìolmhor sibh, agus bheir
mi oirbh fàs lìonmhor, agus daing-
nichidh mi mo choi'-cheangal ribh.
10 Agus ithidh sibh an seann *lòn*,
agus bheir sibh a mach an seann *lòn*
air son an *lòin* nomha[n].
11 Agus suidhichidh mi mo phàil-
liun 'nar measg: agus cha bhi gràin
aig m'anam dhibh.
12 Agus imichidh mi 'nar measg,
agus bithidh mi a'm' Dhia dhuibh,
agus bithidh sibhse nar sluagh
dhomhsa.
13 *Is* mise an Tighearna bhur
Dia, a thug sibhse a mach a tìr na
h-Eiphit, a chum as nach bitheadh
sibh 'nar tràillibh aca, agus bhris mi
cuibhreach[o] bhur cuinge, agus thug
mi oirbh imeachd dìreach.
14 Ach mur éisd sibh rium, agus
mur dean sibh na h-àitheanta sin
uile:
15 Agus ma ni sibh tàir air mo
reachdaibh, no ma ghabhas bhur
n-anam gràin do m' bhreitheanais,
air chor as nach dean sibh m'àith-
eantan uile, *ach* gu'm bris sibh mo
choi'-cheangal;
16 Ni mise mar an ceudna so
ribhse, orduichidh mi oirbh uamhas,
caitheamh, agus fiabhrus loisgeach,
a chaitheas na sùilean, agus a bheir
cràdh do'n chridhe: agus cuiridh
sibh bhur sìol ann an dìomhaineas,
oir ithidh bhur naimhdean e.
17 Agus cuiridh mise mo ghnùis
'nar n-aghaidh, agus marbhar sibh
'an làthair bhur naimhdean: agus
rioghaichidh a' mhuinntir air am
beag sibh oirbh, agus teichidh sibh
an uair nach bi neach 'an tòir
oirbh.
18 Agus mur éisd sibh rium
fathast air a shon so uile, 'an sin
ni mi peanas oirbh seachd uaire
ni's mò air son bhur peacanna.
19 Agus brisidh mi uabhar bhur

[g] *aisigidh e.* [h] *dealbhan, cuspairean-aoraidh faoin.* [i] *standing image; statue.* Sasg. [k] *frasachd.* [l] *dìthichidh, fuadaichidh.* [m] *bithidh spéis agamsa dhuibh.* [n] *nuadha.* [o] *bannan.*

cumhachd; agus ni mi bhur neamha mar iarunn, agus bhur talamh mar unga:

20 Agus caithear bhur spionnadh ann an diomhanas; oir cha d'thoir bhur fearann fhàs uaith, ni mò a bheir craobhan na tìre am meas uatha.

21 Agus ma théid sibh a'm' aghaidh, agus nach éisd sibh rium; bheir mi seachd uaire tuille phlàigh-ean oirbh a réir bhur peacanna.

22 Cuiridh mi mar an ceudna fiadh-bheathaichean na machrach 'nar measg, a bheir uaibh bhur clann, agus a chuireas as d'ar spréidh, agus a ni sibh tearc ann an àireamh, agus bithidh bhur rathaide[p] *mòra* fàs.

23 Agus mur leasaichear leamsa sibh leis *na nithibh* sin, ach gu'n d'théid sibh a'm' aghaidh:

24 'An sin théid mise mar an ceudna 'nar n-aghaidh-sa, agus ni mi peanas oirbh seachd uairean fathast air son bhur peacanna.

25 Agus bheir mi claidheamh oirbh, a dhìolas cùis-ghearain mo choi'-cheangail; agus an uair a chruinnichear sibh 'an ceann a chéile an taobh a stigh d'ar bailtibh, cuiridh mi a' phlàigh 'nar measg; agus bheirear thairis sibh do làimh naimhdean.

26 An uair a bhriseas mise lorg bhur n-arain, fuinidh deich mnài bhur n-aran ann an aon àmhuinn, agus bheir iad air ais *dhuibh* bhur n-aran air a thomhas, agus ithidh sibh agus cha bhi sibh sàthach.

27 Agus mur éisd sibh air son so *uile* rium, ach gu'n d'théid sibh a'm' aghaidh.

28 'An sin théid mise 'nar n-aghaidh-sa mar an ceudna ann am fraoch feirge: agus smachdaichidh mise, eadhon mise, seachd uaire sibh air son bhur peacanna.

29 Agus ithidh sibh feoil bhur mac, agus feoil bhur nigheana ithidh sibh.

30 Agus cuiridh mise as d'ar n-ionadaibh arda, agus gearraidh mi sìos bhur dealbhan, agus tilgidh mi bhur colannan[q] air colannaibh bhur n-iodhol, agus gabhaidh m'anam gràin dibh.

31 Agus cuiridh mi bhur bailtean fàs, agus bheir mi lomsgrìob air[r] bhur n-ionada naomha, agus cha ghabh mi fàile bhur boltrach cùbh-raidh[s].

32 Agus bheir mi lom-sgrìob air an fhearann: agus bithidh iogh-nadh[t] air bhur naimhdibh a ghabhas còmhnuidh ann, mu'n *ni* sin.

33 Agus sgapaidh mi sibh am measg nan cinneach, agus tairngidh[u] mi claidheamh 'nar déigh: agus bithidh bhur fearann creachta, agus bhur bailtean fàs.

34 'An sin mealaidh am fearann a shàbaidean, am fad 'sa luidheas e fàs, agus *a bhios* sibhse ann am fear-ann bhur naimhdean; *eadhon* 'an sin gabhaidh am fearann fois, agus mealaidh e a shàbaidean.

35 Am fad 's a luidheas *am fear-ann* fàs, bithidh fois aige: do bhri' nach robh fois aige 'nar sàbaidibh-sa 'nuair a ghabh sibh còmhnuidh ann[w].

36 Agus orra-san a dh'fhàgar *beo* dhibh, cuiridh mise laigse[x] 'nan cridheachaibh ann an dùthchaibh an naimhdean; agus cuiridh fuaim duilleig air chrith iad air theicheadh; agus teichidh iad, mar gu'm biodh iad a' teicheadh o 'n chlaidheamh: agus tuitidh iad an uair nach bi neach 'an tòir orra.

37 Agus tuitidh iad air muin a chéile, mar gu'm b'ann roimh 'n chlaidheamh, 'nuair nach bi neach 'an tòir orra; agus cha bhi neart agaibh gu seasamh roimh bhur naimhdibh.

38 Agus théid as duibh am measg nan cinneach, agus ithidh talamh bhur naimhdean suas sibh.

39 Agus seargaidh iadsan a dh'fhàgar dhibh as'nan aingidheachd ann an dùthchaibh bhur naimhdean, agus mar an ceudna ann an eu-ceartaibh an aithreacha seargaidh iad as maille riu.

40 Ma dh'aidicheas iad an ain-gidheachd féin, agus aingidheachd an aithreacha, a réir an eusaontais a rinn iad a'm' aghaidh, agus mar an ceudna gu'n do ghluais iad a'm' aghaidh:

41 Agus gu'n do ghluais mise mar an ceudna 'nan aghaidhsan, agus gu'n d'thug mi iad do dhùthaich an naimhdean; ma bhios 'an sin an cridhe neo-thimchioll-ghearrt' air irioslachadh[y], *air chor as gu'n* gabh iad re peanas an aingidheachd.

42 'An sin cuimhnichidh mise mo choi'-cheangal re Iacob, agus mar

[p] *ròide, slighean.* [q] *cuirp.* [r] *sgriosaidh mi, fàsaichidh mi.* [s] *blasda.* [t] *uamhann.* [u] *rùisgidh.* [w] *air.* Eabh. [x] *laige.* [y] *irislea·hadh.*

an ceudna mo choi'-cheangal re
h-Isaac, agus mar an ceudna mo
choi'-cheangal re h-Abraham cuimh-
nichidh mi, agus cuimhnichidh mi
am fearann.
43 Tréigear mar an ceudna am
fearann leo, agus mealaidh e a
shàbaidean, am feadh 's a ta e 'na
luidhe fàs as an eugmhais; agus
gabhaidh iad re peanas an aingidh-
eachd; a chionn, eadhon a chionn
gu'n d'rinn iad tàir air mo bhreith-
eanais, agus a chionn gu'n do ghabh
an anam gràin do m' reachdaibh.
44 Agus gidheadh air a shon so
uile, 'nuair a bhios iad ann an tìr an
naimhdean, cha tilg mi uam iad, ni
mò a ghabhas mi gràin diubh, g'an
sgrios gu tur, *agus* a bhriseadh mo
choi'-cheangail riu: oir *is* mise an
Tighearn an Dia.
45 Ach air an sgàth-san cuimh-
nichidh mi coi'-cheangal an sinn-
sirean, a thug mi mach a tìr na
h-Eiphit, ann an sealladh nan cinn-
each, a chum as gu'm bithinn a'm'
Dhia aca: *Is* mise an Tighearna.
46 *Is iad* sin na h-orduighean,
agus na breitheanais, agus na
reachdan, a rinn an Tighearn eadar
e féin agus clann Israeil, ann an
sliabh Shinai, le làimh Mhaois.

CAIB. XXVII.

AGUS labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
2 Labhair re cloinn Israeil, agus
abair riu, 'Nuair a bheir duine boid
àraidh [z], *buinidh* na h-anmanna [a]
do'n Tighearn, a réir do mheas:
3 Agus bithidh do mheas, air an
fhirionnach o fhichead bliadhna
dh'aois, eadhon gu tri fichead
bliadhna dh'aois; bithidh eadhon do
mheas leth-cheud secel airgid, a réir
seceil an ionaid naomha.
4 Agus ma's bainionnach *a bhios*
ann, 'an sin bithidh do mheas deich
seceil 'ar fhichead.
5 Agus ma's gille o chùig bliadh-
na dh'aois, eadhon gu fichead bliadh-
na dh'aois a bhios ann, 'an sin
bithidh do mheas air son an fhir-
ionnaich fichead seceil, agus air son
na bainionnaich deich seceil.
6 Agus ma's ann o mhìos a
dh'aois, eadhon gu cùig bliadhna
dh'aois; 'an sin bithidh do mheas
air son an fhirionnaich cùig seceil
airgid, agus air son na bainionnaich
bithidh do mheas tri seceil airgid.
7 Agus ma's ann *a bhios* e o thri
fichead bliadhna dh'aois agus os a
chionn, *ma's* firionnach e, 'an sin
bithidh do mheas cùig seceil deug,
agus air son bainionnaich deich se-
ceil.
8 Ach ma bhios e ni's bochda na
do mheas, 'an sin nochdaidh se e
féin 'an làthair an t-sagairt, agus
measaidh an sagart e: a réir a
chomais-san a thug a' bhoid, meas-
aidh an sagart e.
9 Agus ma's ainmhidh e d'an
d'thoir daoine tabhartas a dh'ionn-
suidh an Tighearna; bithidh gach
ni a bheir *duine* d'an leithidibh sin
do'n Tighearna, naomha.
10 Cha mhùth [b] se e, ni mò
mhalairticheas se e, math air son
uile, no olc air son maith: ach ma
mhalairticheas e air chor sam bith
ainmhidh air son ainmhidh; 'an sin
bithidh e féin, agus *an ni a fhuar-
adh 'na* mhalairt, naomha.
11 Agus ma's ainmhidh neo-ghlan
sam bith *e*, do nach d'thoir iad
seachad tabhartas do'n Tighearna;
'an sin nochdaidh e 'n t-ainmhidh
'an làthair an t-sagairt:
12 Agus measaidh an sagart e,
ma's math no olc e; mar a mheasas
tusa *a bhios a'd'* shagart e, mar sin
bithidh e.
13 Ach ma dh'fhuasglas e air
chor sam bith e, 'an sin cuiridh e an
cùigeadh cuid deth re d' mheas-sa.
14 Agus an uair a choisrigeas
duine a thig, *gu bhi* naomha do'n
Tighearna, 'an sin measaidh an
sagart e, ma's math no olc e: mar
a mheasas an sagart e, mar sin
seasaidh e.
15 Agus ma dh'fhuasglas esan a
choisrig e, a thigh, 'an sin cuiridh e
an cùigeadh *cuid* a dh'airgiod do
mheas-sa ris, agus bithidh e leis.
16 Agus ma choisrigeas duine
do'n Tighearna *cuid* do fhearann a
sheilbh, 'an sin bithidh do mheas a
réir a shìl [c]: *measar* homer do
shìol eorna aig leth-cheud secel
airgid.
17 Ma choisrigeas e fhearann o
bhliadhna an Iubile, a réir do mheas
seasaidh e.
18 Ach ma choisrigeas e fhearann
'an déigh na Iubile, 'an sin àirmh-
idh [d] an sagart an t-airgiod da a
réir nam bliadhn' a ta re teachd [e],
eadhon gu bliadhna na Iubile, agus
leigear sin sìos do d' mheas.
19 Agus ma dh'fhuasglas am fear
a choisrig am fearann e air chor sam

[z] *shònraichte.* [a] *pearsanna.* [b] *Cha'n atharraich, cha
chaochail.* [c] *churachd.* [d] *cunntaidh.* [e] *a mhaireas.*

bith; 'an sin cuiridh e an cùigeadh *cuid* a dh'airgiod do mheas-sa ris, agus daingnichear dha e.

20 Agus mur fuasgail e 'm fearann, no ma reic e 'm fearann re duin' eile, cha 'n fhuasglar ni's mò e.

21 Ach bithidh am fearann, an uair a théid e mach 'san Iubile, naomha do'n Tighearna, mar fhéarann coisrigte [f]: buinidh a shealbh do'n t-sagart.

22 Ach ma choisrigeas *duine* do'n Tighearna fearann a cheannaich e, nach ann do fhearann a sheilbh;

23 'An sin àirmhidh an sagart dha luach do mheas, *eadhon* gu bliadhna na Iubile, agus bheir e seachad do mheas *féin* 'san là sin, *mar* ni naomha do'n Tighearna.

24 Ann am bliadhna na Iubile pillidh am fearann d'a ionnsuidh-san o'n do cheannaicheadh e, *eadhon* d'a ionnsuidh-san d'*am buineadh* sealbh an fhearainn.

25 Agus bithidh do mheas-sa uile a réir seceil an ionaid naomha; bithidh fichead gerah 'san t-secel.

26 Ach ceud-ghin nan ainmhidhean bu chòir a bhi 'na cheud-ghin do'n Tighearna, cha choisrig duine air bith sin, co dhiubh *is* tarbh, no caora e: *is* leis an Tighearn e.

27 Ach ma's *ann* do bheathach neo-ghlan *e*, 'an sin fuasglaidh se *e* a réir do mheas-sa, agus cuiridh e an cùigeadh *cuid* deth ris; no mar fuasglar e, 'an sin reicear e a réir do mheas.

28 Gidheadh cha reicear agus cha 'n fhuasglar ni sam bith coisrigte a choisrigeas duine do'n Tighearna, do gach ni a ta aige, araon do dhuine agus do ainmhidh, agus do fhearann a sheilbh: tha gach ni coisrigte ro-naomha do'n Tighearna.

29 Cha 'n fhuasglar ni sam bith coisrigte, a choisrigear le daoinibh: *ach* cuirear gu cinnteach gu bàs e.

30 Agus uile dheachamh an fhearainn, *ma's ann* do shìol an fhearainn *no* do mheas na craoibhe, *is* leis an Tighearn e: *tha e* naomha do'n Tighearna.

31 Agus ma dh'fhuasglas duine idir a' bheag d'a dheachamh, cuiridh e an cùigeadh *cuid* deth ris.

32 Agus a thaobh uile dheachaimh a' chruidh no an treud, *eadhon* gach ni air bith a dh'imicheas fa'n t-slait; bithidh an deachamh dheth naomha do'n Tighearna.

33 Cha rannsaich e am bi e math no olc, ni mò a mhalairticheas se e: agus ma mhalairticheas e idir e, 'an sin bithidh an dà chuid e féin agus a mhalairt naomha; cha 'n fhuasglar e.

34 *Is* iad sin na h-àitheantan a dh'àithn an Tighearna do Mhaois air son chloinn Israeil, ann an sliabh Shinai.

[f] *air a chur air leth.*

AIREAMH.

CAIB. I.

AGUS labhair an Tighearna re Maois ann am fàsach Shinai, ann am pàilliun a' choi'-thionail, air a' cheud *là* do'n dara mìos, 'san dara bliadhna, 'an déigh dhoibh teachd a mach a tìr na h-Eiphit, ag ràdh,

2 Gabhaibh *àireamh* [a] cheann co'-chruinnich chloinn Israeil uile, a réir [b] an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, maille re àireamh an ainmeanna, gach firionnach a' réir an ceann:

3 O fhichead bliadhna dh'aois, agus os a cheann, gach aon a's urrainn dol a mach gu cogadh ann an Israel; àirmhidh tusa agus Aaron iad a réir an armailtean [c].

4 Agus maille ribhse bithidh duine do gach uile thréibh: gach aon diubh 'na cheann tighe aithreacha.

5 Agus *is* iad so ainmeanna nan daoine a sheasas maille ribh: Do *thréibh* Reubein; Elisur mac Shedeuir.

6 Do Shimeon; Selumiel mac Shurisadai.

[a] cunntas. [b] *do réir.* [c] *sloigh, buidhnean.*

7 Do Iudah; Nahson mac Aminadaib.

8 Do Isachar; Nataneel mac Shuair.

9 Do Shebulun; Eliab mac Heloin.

10 Do chloinn Ioseiph; do Ephraim, Elisama mac Amihuid; do Mhanasch, Gamaliel mac Phadahsuir.

11 Do Bheniamin; Abidan mac Ghideoni.

12 Do Dhan; Ahieser mac Amisadai.

13 Do Aser; Pagiel mac Ocrain.

14 Do Ghad; Eliasaph mac Dheucil.

15 Do Naphtali; Ahira mac Enain.

16 *B'* iad sin *daoin'* ainmeil [d] a' cho'-chruinnich, cinn-fheadhna threubhan an aithreacha, ceannardan mhìlte ann an Israel.

17 Agus ghabh Maois agus Aaron na daoine sin, a ghairmeadh air *an* ainmibh.

18 Agus thionail iad an co'-chruinneach uile 'an ceann a chéile air a' cheud *là* do'n dara mìos, agus chuir iad 'an céill an ginealacha réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh [e] *nan* ainmean, o fhichead bliadhna dh'aois agus thairis, a réir an ceann.

19 Mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois, mar sin dh'àireamh e iad ann am fàsach Shinai.

20 Agus bha clann Reubein a' mhic bu shine bh'aig Israel, *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh *nan* ainmean, a réir an ceann, gach firionnach o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, gach aon a b'urrainn dol a mach gu cogadh;

21 Iadsan a dh'àirmheadh dhiubh, *eadhon* do thréibh Reubein, *bha* iad ann dà fhichead agus sè mìle agus cùig ceud.

22 Do chloinn Shimeoin, *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, iadsan a chaidh àireamh dhiubh, a réir àireimh *nan* ainmean, a réir an ceann, gach firionnach o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, gach aon a b'urrainn dol a mach gu cogadh;

23 Iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *eadhon* do thréibh Shimeoin, *b'*iad leth-cheud agus naoi mìle agus tri cheud.

24 Do chloinn Ghad, *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh *nan* ainmean, o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, gach aon a b'urrainn dol a mach gu cogadh;

25 Iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *eadhon* do thréibh Ghad, *b'*iad dà fhichead agus cùig mìle agus sè ceud agus leth-cheud.

26 Do chloinn Iudaih *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh *nan* ainmean, o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, gach aon a b'urrainn dol a mach gu cogadh;

27 Iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *eadhon* do thréibh Iudaih, *b'*iad tri fichead agus ceithir mìle deug agus sè ceud.

28 Do chloinn Isachair, *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh *nan* ainmean, o fhichead bliadhna dh'aois, agus os a cheann, gach aon a b'urrainn dol a mach gu cogadh;

29 Iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *eadhon* do thréibh Isachair, *b'*iad leth-cheud agus ceithir mìle agus ceithir cheud.

30 Do chloinn Shebuluin, *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh *nan* ainmean, o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, gach aon a b'urrainn dol a mach gu cogadh;

31 Iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *eadhon* do thréibh Shebuluin, *b'* iad leth-cheud agus seachd mìle agus ceithir cheud.

32 Do chloinn Ioseiph, *eadhon* do chloinn Ephraim, *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh *nan* ainmean, o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, gach aon a b'urrainn dol a mach gu cogadh;

33 Iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *eadhon* do thréibh Ephraim, *b'* iad dà fhichead mìle agus cùig ceud.

34 Do chloinn Mhanaseh, *a réir* an ginealacha, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, a réir àireimh *nan* ainmean, o fhichead bliadhna dh'aois agus os a

[d] daoin' *alloil.*

[e] *ann an àireamh.* Eabh.

cheann, gach aon a b' urrainn dol a
mach gu cogadh ;
35 Iadsan a chaidh àireamh
dhiubh, *eadhon* do thréibh Mhana-
seh, *b'* iad dà mhìle dheug 'ar fhi-
chead agus dà cheud.
36 Do chloinn Bheniamin, *a réir*
an ginealacha, a réir an teaghlaich-
ean, a réir tighe an aithreacha, a
réir àireimh *nan* ainmean, o fhi-
chead bliadhna dh'aois agus os a
cheann, gach aon a b'urrainn dol a
mach gu cogadh ;
37 Iadsan a chaidh àireamh
dhiubh, *eadhon* do thréibh Bhen-
iamin, *b'* iad cùig-mìle deug 'ar fhi-
chead agus ceithir cheud.
38 Do chloinn Dhan, a réir an
ginealacha, a réir an teaghlaichean,
a réir tighe an aithreacha, a réir
àireimh *nan* ainmean, o fhichead
bliadhna dh'aois agus os a cheann,
gach aon a b'urrainn dol a mach gu
cogadh ;
39 Iadsan a chaidh àireamh
dhiubh, *eadhon* do thréibh Dhan,
b' iad tri fichead agus dà mhìle agus
seachd ceud.
40 Do chloinn Aseir *a réir* an
ginealacha, a réir an teaghlaichean,
a réir tighe an aithreacha, a réir àir-
eimh *nan* ainmean, o fhichead
bliadhna dh'aois agus os a cheann,
gach aon a b'urrainn dol a mach gu
cogadh ;
41 Iadsan a chaidh àireamh
dhiubh, *eadhon* do thréibh Aseir,
b' iad aon mhìle agus dà fhichead
agus cùig ceud.
42 Do chloinn Naphtali *a réir* an
ginealacha, a réir an teaghlaichean,
a réir tighe an aithreacha, a réir àir-
eimh *nan* ainmean, o fhichead
bliadhna dh'aois agus os a cheann,
gach aon a b'urrainn dol a mach gu
cogadh ;
43 Iadsan a chaidh àireamh
dhiubh, *eadhon* do thréibh Naph-
tali, *b'*iad trí mìle deug agus dà
fhichead agus ceithir cheud.
44 Sin iadsan a chaidh àireamh, a
dh'àireamh Maois agus Aaron, agus
ceannardan Israeil, *eadhon* dà fhear
dheug : bha gach fear diubh air son
tighe aithreacha.
45 Mar sin bha iadsan uile a
chaidh àireamh do chloinn Israeil,
a réir tighe an aithreacha, o fhi-
chead bliadhna dh'aois agus os a
cheann, gach aon a b'urrainn dol a
mach gu cogadh ann an Israel ;
46 Eadhon iadsan uile a chaidh
àireamh, *b'* iad sè ceud mìle agus
tri mìle agus cùig ceud agus leth-
cheud.
47 Ach cha deachaidh na Lebhi-
thich, a réir tréibh an aithreacha,
àireamh 'nam measg :
48 Oir labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
49 A mhàin treubh Lebhi cha 'n
àireamh thu, ni mò a ghabhas tu an
cunntas cheann am measg chloinn
Israeil :
50 Ach orduichidh tu na Lebhi-
thich os ceann pàilliuin na fianuis,
agus os ceann a shoithichean uile,
agus os ceann nan uile nithe a *bhuin-
eas* da : giùlainidh iad am pàilliun,
agus a shoithichean uile, agus fritheal-
aidh iad da, agus campaichidh iad
m'an cuairt air a' phàilliun.
51 Agus an uair a bhios am pàil-
liun gu dol air aghaidh, leagaidh na
Lebhithich a nuas e : agus an uair
a bhios am pàilliun r'a shuidheach-
adh, togaidh na Lebhithich suas e :
agus an coigreach a thig am fagus,
cuirear gu bàs e.
52 Agus suidhichidh clann Israeil
am bùthan gach duine làimh r'a
chuideachd [f] féin, agus gach duine
làimh r'a bhrataich féin, air feadh
an armailtean [g].
53 Ach suidhichidh na Lebhi-
thich am bùthan m'an cuairt air
pàilliun na fianuis ; a chum's nach
bi corruich air co' - chruinneach
chloinn Israeil, agus gleidhidh [h] na
Lebhithich cùram pàilliuin na fia-
nuis.
54 Agus rinn clann Israeil a réir
nan uile nithe a dh'àithn an Tigh-
earna do Mhaois ; mar sin rinn
iad.

CAIB. II.

AGUS labhair an Tighearna re
Maois, agus re h-Aaron, ag
ràdh,
2 Suidhichidh gach duine do
chloinn Israeil làimh r'a bhrataich
féin, maille re suaichiontas [i] tighe
an aithreacha : fad as m'an cuairt
air pàilliun a' choi'-thionail suidhich-
idh iad.
3 Agus air taobh na h-airde 'n
ear leth re éirigh na gréine, sui-
dhichidh luchd brataich chaimp Iu-
daih, a réir an armailtean : agus
bithidh Nahson mac Aminadaib 'na
cheannard [k] air cloinn Iudaih.
4 Agus armailt-san, eadhon iadsan
a chaidh àireamh dhiubh, *b'*iad tri

[f] *champa.* Eabh. [g] *slòigh.* [h] *coimhididh.* [i] *suaith-
cantas.* [k] *chaiptein.*

fichead agus ceithir mìle deug agus sè ceud.

5 Agus am fagus da suidhichidh treubh Isachair: agus *bithidh* Nataneel mac Shuair 'na cheannard air cloinn Isachair.

6 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhith, *b*'iad leth-cheud agus ceithir mìle agus ceithir cheud.

7 *'An sin* treubh Shebuluin: agus *bithidh* Eliab mac Heloin 'na cheannard air cloinn Shebuluin.

8 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhith, *b*'iad leth-cheud agus seachd mìle agus ceithir cheud.

9 Na h-uile chaidh àireamh ann an camp Iudaih, *b*'iad ceud mìle agus ceithir fichead mìle agus sè mìle agus ceithir cheud, a réir an armailtean: is iad so a théid a mach air thùs.

10 Air taobh na h-airde deas *bithidh* bratach chaimp Reubein, a réir an armailtean: agus 'na cheannard air cloinn Reubein, *bithidh* Elisur mac Shedeuir.

11 Agus armailt-san agus iadsan a chaidh àireamh dhith, *b*'iad dà fhichead agus sè mìle agus cùig ceud.

12 Agus làimh ris suidhichidh treubh Shimeoin; agus *bithidh* Selumiel mac Shurisadai 'na cheannard air cloinn Shimeoin.

13 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhith, *b*' iad leth-cheud agus naoi mìle agus tri cheud.

14 'An sin treubh Ghad: agus 'na cheannard air mic Ghad, *bithidh* Eliasaph mac Reueil.

15 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b*' iad dà fhichead agus cùig mìle agus sè ceud agus leth-cheud.

16 Na h-uile a chaidh àireamh ann an campa Reubein, *b*' iad ceud mìle agus leth-cheud, agus aon mhìle, agus ceithir-cheud agus leth-cheud, a réir an armailtean: agus théid iadsan a mach 'san dara ordugh[l].

17 'An sin théid pàilliun a' choi'-thionail air aghaidh maille re campa nan Lebhitheach am meadhon a' champa[m]: mar a champaicheas iad, mar sin théid iad air an aghaidh, gach duine 'na àite féin làimh r'am brataichibh.

18 Air taobh na h-airde 'n iar *bithidh* bratach champa Ephraim, a réir an armailtean; agus *bithidh* Elisama mac Amihuid, 'na cheannard air mic Ephraim

19 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b*' iad dà fhichead mìle agus cùig ceud.

20 Agus làimh ris-san *bithidh* treubh Mhanaseh: agus *bithidh* Gamaliel mac Phedahsuir, 'na cheannard air cloinn Mhanaseh.

21 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b*'iad dà mhìle dheug 'ar fhichead agus dà cheud.

22 'An sin treubh Bheniamin: agus *bithidh* Abidan mac Ghideoni, 'na cheannard air mic Bheniamin.

23 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b' iad* cùig mìle deug 'ar fhichead agus ceithir cheud.

24 Iadsan uile a dh'àirmheadh do champa Ephraim, *b' iad* ceud mìle agus ochd mìle agus ceud, a réir an armailtean: agus théid iadsan air an aghaidh 'san treas ordugh.

25 *Bithidh* bratach champa Dhan air taobh na h-airde tuath a réir an armailtean: agus *bithidh* Ahieser mac Amisadai 'na cheannard air cloinn Dhan.

26 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b'iad* tri fichead agus dà mhìle agus seachd ceud.

27 Agus làimh ris campaichidh treubh Aseir: agus *bithidh* Pagiel mac Ocrain, 'na cheannard air cloinn Aseir.

28 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b' iad* dà fhichead agus aon mhìle agus cùig ceud.

29 'An sin treubh Naphtali: agus *bithidh* Ahira mac Enain 'na cheannard air cloinn Naphtali.

30 Agus armailt-san, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b' iad* leth-cheud agus tri mìle agus ceithir-cheud.

31 Iadsan uile a chaidh àireamh ann an campa Dhan, *b'iad* ceud mìle agus leth-cheud agus seachd mìle agus sè ceud: imichidh iadsan fa dheireadh le'm brataichibh.

32 *Is* iad sin iadsan a' dh'àirmheadh do chloinn Israeil, a réir tighe an aithreacha, iadsan uile a chaidh àireamh do na campaibh a réir an armailtean, *b' iad* sè ceud mìle agus trì mìle agus cùig ceud agus leth-cheud.

33 Ach cha d'àirmheadh na Le-

[l] *'san dara h-àite.*

[m] *a' chaimp.*

bhithich am measg chloinn Israeil, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

34 Agus rinn clann Israeil a réir gach ni a dh'àithn an Tighearna do Mhaois; mar sin champaich iad làimh r'am brataichibh, agus mar sin chaidh iad air an aghaidh, gach aon a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha.

CAIB. III.

IS iad so mar an ceudna ginealaich Aaroin agus Mhaois, 'san là anns an do labhair an Tighearna re Maois ann an sliabh Shinai.

2 Agus *is* iad so ainmean mhac Aaroin; Nadab an ceud-ghin, agus Abihu, Eleasar, agus Itamar.

3 *Is* iad sin ainmeanna mhac Aaroin, na sagairt a dh'ungadh, a choisrig e gu frithealadh ann an dreuchd an t-sagairt.

4 Agus fhuair Nadab agus Abihu bàs 'an làthair an Tighearna, 'nuair a thug iad suas teine coimheach 'an làthair an Tighearna, ann am fàsach Shinai, agus cha robh clann aca: agus fhritheil Eleasar agus Itamar ann an dreuchd an t-sagairt, ann an sealladh Aaroin an athar.

5 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

6 Thoir treubh Lebhi am fagus, agus taisbein iad 'an làthair Aaroin an t-sagairt, a chum's gu'm fritheil iad dha.

7 Agus gleidhidh iad a chùramsan, agus cùram a' choi'-thionail uile air beulaobh pàilliuin a' choi'-thionail, a dheanamh seirbhis [n] a' phàilliuin.

8 Agus gleidhidh iad uile shoithichean [o] pàilliuin a' choi'-thionail, agus cùram chloinn Israeil, a dheanamh seirbhis a' phàilliuin.

9 Agus bheir thu na Lebhithich do Aaron agus d'a mhic: *tha* iad air an tabhairt da gu h-iomlan a mach a cloinn Israeil.

10 Agus orduichidh tu Aaron agus a mhic, agus feithidh iadsan air dreuchd an t-sagairt: agus an coigreach a thig am fagus, cuirear gu bàs *e*.

11 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

12 Agus mise, feuch, ghabh mi na Lebhithich o mheasg chloinn Israeil, 'an àite a' cheud-ghin uile a dh'fhosgaileas a' bhrù am measg chloinn Israeil: agus is leamsa na Lebhithich;

13 A chionn gur leamsa gach uile cheud-ghin; *oir* air an là anns an do bhuail mi gach ceud-ghin ann an tìr na h-Eiphit, naomhaich mi dhomh féin gach ceud-ghin ann an Israel, eadar dhuine agus ainmhidh; is leamsa iad: *Is* mise an Tighearna.

14 Agus labhair an Tighearna re Maois ann am fàsach Shinai, ag ràdh,

15 Aireamh clann Lebhi a réir tighe an aithreacha, a réir an teaghlaichean: gach firionnach o mhìos a dh'aois agus os a cheann, àirmhidh tu iad.

16 Agus dh'àireamh Maois iad a réir focail an Tighearna, mar a thugadh àithne dha.

17 Agus b'iad so mic Lebhi a réir an ainmean; Gerson agus Cohat, agus Merari.

18 Agus *is* iad so ainmean mhac Ghersoin a réir an teaghlaichean; Libni agus Simei.

19 Agus mic Chohait a réir an teaghlaichean; Amram agus Idsar, Hebron agus Udsiel.

20 Agus mic Mherari a réir an teaghlaichean; Mahli, agus Musi: *is* iad sin teaghlaichean nan Lebhitheach, a réir tighe an aithreacha.

21 O Gherson *bha* teaghlach Libni, agus teaghlach Shimei: *is* iad sin teaghlaichean nan Gersonach.

22 Iadsan a chaidh àireamh dhiubh, a réir àireimh nam firionnach uile o mhìos a dh'aois agus os a cheann, *eadhon* iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b*'iad seachd mìle agus cùig ceud.

23 Suidhichidh teaghlaichean nan Gersonach air cùlaobh a' phàilliuin air taobh na h-airde 'n iar.

24 Agus *bithidh* Eliasaph mac Laeil, 'na cheann tighe athar nan Gersonach.

25 Agus air cùram [p] mhac Ghersoin, ann am pàilliun [q] a' choi'-thionail, *bithidh* am pàilliun *féin*, agus am bùth, a chòmhdach, agus am brat air son doruis pàilliuin a' choi'-thionail,

26 Agus cùirtcine na cùirte, agus am brat air son doruis na cùirte, a ta làimh ris a' phàilliun, agus làimh ris an altair m'an cuairt, agus a cuird, air son a seirbhis uile.

27 Agus o Chohat *bha* teaghlach nan Amramach, agus teaghlach nan

[n] *frithealaidh.* [o] *airneis.* [p] *fa choimhead.* [q] *bùth.* Eabh.

Idscharach, agus teaghlach nan Hebronach, agus teaghlach nan Udsielach: *is* iad sin teaghlaichean nan Cohatach.

28 Ann an àireamh nam firionnach uile o mhìos a dh'aois agus os a cheann, *bha* ochd mìle agus sè ceud, a bha gleidheadh cùraim [r] an ionaid naomha.

29 Suidhichidh teaghlaichean mhac Chohait air taobh a' phàilliuin mu dheas.

30 Agus *bithidh* Elisaphan mac Udsiel 'na cheann tighe athar theaghlaichean nan Cohatach.

31 Agus air an cùram-san *bithidh* an àirc, agus am bord, agus an coinnleir, agus na h-altairean, agus soithichean an ionaid naomha, leis am fritheil iad, agus am brat, agus a sheirbhis uile.

32 Agus *bithidh* Eleasar mac Aaroin an t-sagairt 'na cheannard air ceannardaibh [s] nan Lebhitheach, *agus bithidh* sùil aig orra-san a bhios a' gleidheadh cùraim an ionaid naomha.

33 O Mherari bha teaghlach nam Mahlach, agus teaghlach nam Musitheach: *is* iad sin teaghlaichean Mherari.

34 Agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, a réir àireimh nam firionnach uile o mhìos a dh'aois agus os a cheann, *b'iad* sè mìle agus dà cheud.

35 Agus *b'e* Suriel mac Abihail ceann tighe athar theaghlaichean Mherari; suidhichidh iadsan air taobh a' phàilliuin mu thuath.

36 Agus *fa* choimhead agus cùram mhac Mherari *bithidh* buird a' phàilliuin, agus a chroinn, agus a phuist, agus a bhuinn, agus a shoithichean uile, agus gach ni a fhrithealas da,

37 Agus puist na cùirte m'an cuairt agus am buinn, agus am pinneachan, agus an cuird.

38 Ach iadsan a champaicheas air beulaobh a' phàilliuin air taobh na h-airde 'n ear, *eadhon* air beulaobh pàilliuin a' choi'-thionail leth re éirigh na gréine, *is iad* Maois agus Aaron, agus a mhic, a' gleidheadh cùraim an ionaid naomha, air son cùraim chloinn Israeil; agus an coigreach a thig am fagus, cuirear gu bàs *e*.

39 Iadsan uile a chaidh àireamh do na Lebhithich, a dh'àireamh Maois agus Aaron a réir àithne an Tighearna, a réir an teaghlaichean, na firionnaich uile o mhìos a dh'aois agus os a cheann, *b'iad* dà mhìle thar fhichead.

40 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Aireamh gach ceud-ghin *a ta* 'na fhirionnach do chloinn Israeil o mhìos a dh'aois agus os a cheann, agus gabh àireamh an ainmean.

41 Agus gabhaidh tu na Lebhithich dhomhsa (*Is* mise an Tighearna) 'an àite nan ceud-ghin uile am measg chloinn Israeil; agus spréidh nan Lebhitheach 'an àite nan ceud-ghin uile am measg spréidhe chloinn Israeil.

42 Agus dh'àireamh Maois, mar a dh'àithn an Tighearna dha, gach ceud-ghin am measg chloinn Israeil.

43 Agus gach ceud-ghin *a bha* 'na fhirionnach, a réir àireimh *nan* ainmean, o mhìos a dh'aois agus os a cheann, dhiubh-san a chaidh àireamh dhiubh, b' iad dà mhìle thar fhichead dà cheud agus tri fichead agus tri-deug.

44 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

45 Gabh na Lebhithich 'an àite nan ceud-ghin uile am measg chloinn Israeil, agus spréidh nan Lebhitheach 'an àite an spréidhe-san, agus bithidh na Lebhithich leamsa: *Is* mise an Tighearna.

46 Agus air an son-san a ta gu bhi air am fuasgladh do'n dà cheud agus an tri fichead agus an tri-deug, do cheud-ghin chloinn Israeil, a tha ni's lìon-mhoire na na Lebhithich;

47 Gabhaidh tu eadhon cùig seceil am fear air an ceann, a réir seceil an ionaid naomha gabhaidh tu *iad: is e* 'n secel fichead gerah.

48 Agus bheir thu 'n t-airgiod leis am fuasglar an àireamh chòrr diubh do Aaron agus d'a mhic.

49 Agus ghabh Maois an t-airgiod fuasglaidh uatha-san a bha thuilleadh orra-san a dh'fhuasgladh leis na Lebhithich.

50 O cheud-ghin chloinn Israeil ghabh e 'n t-airgiod: mìle tri cheud agus tri fichead agus cùig *seceil*, a réir seceil an ionaid naomha.

51 Agus thug Maois airgiod na muinntir sin a dh'fhuasgladh, do Aaron, agus d'a mhic, a réir focail an Tighearna, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

CAIB. IV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh,

[r] *a' gleidheadh faire.*

[s] *uaislibh, daoine urramach.*

2 Gabh àireamh mhac Chohait o mheasg mac Lebhi, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha;

3 O dheich bliadhna fichead a dh'aois agus os a cheann, eadhon gu leth-cheud bliadhna dh'aois, gach neach a théid a steach do'n armailt, a dheanamh na h-oibre ann am pàilliun a' choi'-thionail.

4 So an t-seirbhis a bhios aig mic Chohait ann am pàilliun a' choi'-thionail *mu thimchioll* nan nithe ro-naomha.

5 Agus an uair a bhios an campa gu dol air aghaidh [t], thig Aaron agus a mhic, agus bheir iad a nuas brat a' chòmhdaich, agus còmhdaichidh iad àirc na fianuis leis.

6 Agus cuiridh iad oirre an còmhdachadh do chroicnibh bhroc, agus sgaoilidh iad os a ceann eudach uile do ghorm, agus cuiridh iad a bataichean innte.

7 Agus air bord arain na fianuis sgaoilidh iad eudach do ghorm, agus cuiridh iad air na miasan [u], agus na tùiseirean [w] agus na copain [x], agus na cuachan leis an d'thoirear seachad tabhartas-dibhe [y]: agus bithidh an t-aran 'an còmhnuidh air.

8 Agus sgaoilidh iad orra eudach scarlaid, agus còmhdaichidh iad sin le còmhdachadh do chroicnibh bhroc, agus cuiridh iad a bhataichean ann.

9 Agus gabhaidh iad eudach do ghorm, agus còmhdaichidh iad coinnleir an t-soluis, agus a lòchrain, agus a chlobhachan [z], agus a smàl-shoithichean, agus a shoithichean-olaidh uile, leis am fritheil iad da.

10 Agus cuiridh iad e *féin* agus a shoithichean uile ann an còmhdachadh do chroicnibh bhroc, agus cuiridh iad air lunn e.

11 Agus air an altair òir sgaoilidh iad eudach do ghorm, agus còmhdaichidh iad i le còmhdachadh do chroicnibh bhroc, agus cuiridh iad *ria* a bataichean.

12 Agus gabhaidh iad na h-innil frithealaidh uile, leis am fritheil iad 'san ionad naomha, agus cuiridh iad ann an eudach do ghorm *iad,* agus còmhdaichidh iad le còmhdachadh do chroicnibh bhroc iad, agus cuiridh iad air lunn iad.

13 Agus bheir iad air falbh an luath o'n altair, agus sgaoilidh iad eudach corcuir [a] oirre;

14 Agus cuiridh iad oirre a soithichean uile, leis am fritheil iad m'a timchioll, *eadhon* na tùiseirean [b], na greimichean-feòla, agus na sluasaidean, agus na cuachan [c], soithichean na h-altarach uile; agus sgaoilidh iad oirre còmhdachadh do chroicnibh bhroc, agus cuiridh iad *ria* a bataichean.

15 Agus criochnaichidh Aaron agus a mhic còmhdachadh an ionaid naomha, agus uile shoithichean an ionaid naomha, 'nuair a bhios an campa gu dol air aghaidh; agus 'an déigh sin thig mic Chohait g'*an* giùlan: ach cha bhean iad re ni naomha *sam bith,* an t-eagal gu'm bàsaich iad. *Is* iad *na nithe* sin eallach mhac Chohait ann am pàilliuin a' choi'-thionail.

16 Agus do dhreuchd Eleasair mhic Aaroin an t-sagairt, *buinidh* an ola chum an t-soluis, agus an tùis chùbhraidh, agus an tabhartas-bìdh lathail, agus an oladh-ungaidh, *agus* cùram [d] a' phàilliuin uile, agus nan uile nithe a *ta* ann, 'san ionad naomha, agus 'na shoithichibh.

17 Agus labhair an Tighearna re Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh,

18 Na gearraibh as treubh theaghlaichean nan Cohatach o mheasg nan Lebhitheach.

19 Ach so ni sibh riu, chum as gu'm bi iad beo agus nach bàsaich iad, an uair a thig iad am fagus do na nithibh ro-naomha; théid Aaron agus a mhic a steach, agus orduichidh siad iad gach aon d'a sheirbhis *féin,* agus d'a eallaich.

20 Ach cha d'théid iad a steach a dh'fhaicinn an uair a chòmhdaichear na nithe naomha, an t-eagal gu'm faigh iad bàs.

21 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

22 Gabh mar an ceudna àireamh mhac Ghersoin, a réir tighe an aithreacha, a réir an teaghlaichean.

23 O dheich bliadhna fichead a dh'aois agus os a cheann, gu leth-cheud bliadhna dh'aois àirmhidh tu iad; gach neach a théid a steach a dheanamh na seirbhis, a dheanamh na h-oibre ann am pàilliun a' choi'-thionail.

24 *Is* i so seirbhis theaghlaichean nan Gersonach, seirbhis a dheanamh, agus eallach a ghiùlan [e].

25 Agus giùlainidh iad cùirtein-

[t] *re atharrachadh.* [u] *soithichean.* [w] *liaghan, spàinean.* [x] *cupain.* [y] *na còmhdaichean g'a chòmhdachadh.* [z] *a theanchairean.* [a] *purpuir.* [b] *tùis-shoithichean.* [c] *soithichean-crathaidh.* [d] *sùil-bhcachd.* [e] *air son uallach.*

ean a' phàilliuin, agus pàilliun a' choi'-thionail, a chòmhdach, agus an còmhdach do chroicnibh bhroc, a ta shuas thairis air, agus brat doruis pàilliuin a' choi'-thionail.

26 Agus cùirteine na cùirte, agus brat doruis geataidh na cùirte a *ta* làimh ris a' phàilliun agus ris an altair m'an cuairt, agus an cuird, agus innil am frithealaidh uile, agus gach ni a rinneadh air an son: mar so ni iad seirbhis.

27 A réir focail Aaroin agus a mhac bithidh uile sheirbhis mhac nan Gersonach, 'nan eallachaibh uile, agus 'nan seirbhis uile: agus orduichidh sibh dhoibh mar an cùram an eallachan uile.

28 *Is i* so seirbhis theaghlaichean mhac Ghersoin, ann am pàilliun a' choi'-thionail; agus *bithidh* an cùram fuidh làimh Itamair mhic Aaroin an t-sagairt.

29 A thaobh mhac Mherari, àirmhidh tu iad a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha.

30 O dheich bliadhna fichead a dh'aois agus os a cheann, eadhon gu leth-cheud bliadhna dh'aois àirmhidh tu iad, gach aon a théid a steach do'n t-seirbhis, a dheanamh oibre pàilliuin a' choi'-thionail.

31 Agus *is e* so cùram an eallaich, a réir an seirbhis uile ann am pàilliun a' choi'-thionail; buird a' phàilliuin, agus a chroinn, agus a phuist, agus a bhuinn,

32 Agus puist na cùirte m'an cuairt, agus am buinn, agus am pinneachan[f], agus an cuird, maille r'an innealaibh uile, agus maille r'an seirbhis uile: agus air *an* ainm àirmhidh sibh innil cùraim an eallaich.

33 *Is i* so seirbhis theaghlaichean mhac Mherari, a réir an seirbhis uile ann am pàilliun a' choi'-thionail, fuidh làimh Itamair mhic Aaroin an t-sagairt.

34 Agus dh'àireamh Maois agus Aaron agus ceannardan a' cho'-chruinnich mic nan Cohatach, a réir an teaghlaichean, agus a réir tighe an aithreacha;

35 O dheich bliadhna fichead a dh'aois agus os a cheann, eadhon gu leth-cheud bliadhna dh'aois, gach aon a théid a steach do'n t-seirbhis, chum oibre ann am pàilliun a choi'-thionail.

36 Agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh a réir an teaghlaichean, b'iad dà mhìle seachd ceud agus leth-cheud.

37 *B'* iad so iadsan a chaidh àireamh do theaghlaichibh nan Cohatach, gach neach a dh'fheudadh seirbhis a dheanamh ann am pàilliun a' choi'-thionail; a dh'-àireamh Maois agus Aaron, a réir àithne an Tighearna le làimh Mhaois.

38 Agus iadsan a chaidh àireamh do mhic Ghersoin, a réir an teaghlaichean, agus a réir tighe an aithreacha.

39 O dheich bliadhna fichead a dh'aois agus os a cheann, eadhon gu leth-cheud bliadhna dh'aois, gach aon a théid a steach do'n t-seirbhis, a chum oibre ann am pàilliun a' choi'-thionail;

40 Eadhon iadsan a chaidh àireamh dhiubh, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha, b'iad dà mhìle agus sè ceud agus deich 'ar fhichead.

41 So iadsan a chaidh àireamh do theaghlaichibh mhac Ghersoin, do gach neach a dh'fheudadh seirbhis a dheanamh ann am pàilliun a' choi'-thionail, a dh'àireamh Maois agus Aaron a réir àithne an Tighearna.

42 Agus iadsan a chaidh àireamh do theaghlaichibh mhac Mherari, a réir an teaghlaichean, a réir tighe an aithreacha;

43 O dheich bliadhna fichead a dh'aois agus os a cheann, eadhon gu leth-cheud bliadhna dh'aois, gach aon a théid a stigh do'n t-seirbhis, chum oibre ann am pàilliun a' choi'-thionail:

44 Eadhon iadsan a chaidh àireamh dhiubh a réir an teaghlaichean, b'iad tri mìle agus dà cheud.

45 So iadsan a chaidh àireamh do theaghlaichibh mhac Mherari, a dh'àireamh Maois agus Aaron, a réir focail an Tighearna le làimh Mhaois.

46 Iadsan uile a chaidh àireamh do na Lebhithich, a dh'àireamh Maois agus Aaron agus ceannardan Israeil, a réir an teaghlaichean, agus a réir tighe an aithreacha;

47 O dheich bliadhn' 'ar fhichead agus os a cheann, eadhon gu leth-cheud bliadhna dh'aois, gach aon a thàinig a dheanamh seirbhis an fhrithealaidh, agus seirbhis na h-eallaich ann am pàilliun a choi'-thionail;

48 Eadhon iadsan a chaidh àireamh dhiubh, b'iad ochd mìle agus cùig ceud agus ceithir fichead.

49 A réir àithne an Tighearna dh'àirmheadh iad le làimh Mhaois, gach aon a réir a sheirbhis, agus a

[f] *tairngean.*

réir eallaich : mar so dh'àirmheadh iad leis, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

CAIB. V.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Aithn do chloinn Israeil, iad a chur a mach as a' champa gach lobhar, agus gach neach air am bheil silteach, agus gach neach a ta air a shalchadh leis a' mharbh.

3 Araon firionnach agus bainionnach cuiridh sibh a mach, an taobh a muigh do'n champa cuiridh sibh iad; a chum as nach truaill iad an campan, anns am bheil mise gabhail còmhnuidh.

4 Agus rinn clann Israeil mar so, agus chuir iad a mach iad an taobh a muigh do'n champa : mar a labhair an Tighearna re Maois, mar sin rinn clann Israeil.

5 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

6 Abair re cloinn Israeil, An uair a ni fear no bean peacadh air bith a ni daoine, a dheanamh eusaontais[g] 'an aghaidh an Tighearna, agus gu'm bheil an t-anam sin ciontach;

7 'An sin aidichidh iad am peacadh a rinn iad : agus ni e coi-leasachadh[h] air son eucorach[i] san iomlan, agus cuiridh e an cùigeadh *cuid* deth ris, agus bheir e *sin dhasan* air an d'rinn e 'n eucoir.

8 Ach mur bi aig an duine caraid sam bith[k] gu coi'-leasachadh a thoirt da 'san eucoir, thugar an coi'-leasachadh a nìthear do'n Tighearn air son na h-eucorach, do'n t-sagart; a thuilleadh air reithe na réite, leis an deanar an réite air a shon.

9 Agus gach tabhartas do nithibh naomha chloinn Israeil uile a bheir iad chum an t-sagairt, is leis-san iad.

10 Agus nithe coisrigte gach duine, is leis-san iad : ge b'e ni a bheir duine sam bith do'n t-sagart, is leis e.

11 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

12 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, Ma théid bean fir sam bith á thaobh, agus gu'n ciontaich i 'na aghaidh,

13 Agus gu'n luidh fear gu collaidh leatha, agus gu'm bi sin folaichte o shùilibh a fir-pòsda, agus gu'm bi e ceilte[l], agus gu'm bi i air a truailleadh, agus nach *bi* fianuis sam bith 'na h-aghaidh, agus gun i air a glacadh *'sa' chùis*,

14 Agus gu'n d'thig spiorad eud air, agus gu'm bheil e 'g eudach air a mhnaoi, agus gu'n do thruailleadh i; no ma thàinig spiorad eud air, agus gu'm bheil e eudmhor m'a mhnaoi, agus nach do thruailleadh i :

15 'An sin bheir an duine a bhean a dh'ionnsuidh an t-sagairt, agus bheir e leis a tabhartas air a son, an deicheamh *cuid* a dh'ephah do mhin eorna ; cha dòirt e oladh air, ni mò a chuireas e tùis air, oir *is* tabhartas eudaich[m] a t'ann, tabhartas cuimhneachain, a' toirt aingidheachd ann an cuimhne.

16 Agus bheir an sagart am fagus i, agus cuiridh e i 'an làthair an Tighearna.

17 Agus gabhaidh an sagart uisge naomha ann an soitheach creadha, agus gabhaidh an sagart *cuid* do'n duslach[n] a bhios air urlar a' phàilliuin, agus cuiridh e 'san uisge *e*.

18 Agus cuiridh an sagart a' bhean ann an làthair an Tighearna, agus rùisgidh e ceann na mnà, agus cuiridh e 'n tabhartas cuimhneachain 'na làmhaibh, eadhon an tabhartas eudaich ; agus bithidh aig an t-sagart 'na làimh an t-uisge searbh a mhallaicheas.

19 Agus gabhaidh an sagart mionnan dhith, agus their e ris a' mhnaoi, Mur do luidh fear sam bith leat, agus mur deachaidh tu thaobh gu neo-ghloine *maille re neach eile* 'an àite t'fhir-pòsda, bi-sa saor o 'n uisge shearbh so a mhallaicheas :

20 Ach ma chaidh tu thaobh *gu neach eile* 'an àite t'fhir-pòsda, agus gu'n do thruailleadh thu, agus gu'n do luidh fear eile leat a thuilleadh air t'fhear-pòsda ;

21 'An sin gabhaidh an sagart do'n mhnaoi mionnan mallachaidh, agus their an sagart ris a' mhnaoi, Gu'n deanadh an Tighearn a'd' mhallachadh agus a'd' mhionnan thu am measg do shluaigh, 'nuair a bheir an Tighearn air do shliasaid[o] lobhadh, agus air do bhroinn atadh ;

22 Agus théid an t-uisge so a mhallaicheas a stigh a'd' innibh[p], a thoirt air *do* bhroinn atadh, agus air *do* shliasaid lobhadh : Agus their a' bhean, Amen, amen.

23 Agus sgrìobhaidh an sagart na mallachdan sin ann an leabhar, agus

[g] *euceirt*. [h] *dìoladh, éiric*. [i] *a chiontaidh*. [k] *dìoghaltair*. Eabh. [l] *am folach*. [m] *an offering of jealousy*. Sasg. [n] *luaithre*. [o] *leas*. [p] *mhionach*.

ìdubhaidh e mach *iad* leis an uisge
shearbh;

24 Agus bheir e air a' mhnaoi an
t-uisge searbh a bheir am mallach-
adh, òl: agus théid an t-uisge a
mhallaicheas a steach innte, *agus
fàsaidh* e searbh.

25 'An sin gabhaidh an sagart
an tabhartas eudaich a làimh na
mnà, agus luaisgidh e 'n tabhartas
'an làthair an Tighearna, agus bheir
e seachad e air an altair.

26 Agus gabhaidh an sagart làn
glaice do'n tabhartas, *eadhon* a
chuimhneachan, agus loisgidh e air
an altair *e*, agus 'an déigh sin bheir
e air a' mhnaoi an t-uisge òl.

27 Agus an uair a bheir e oirre an
t-uisge òl, 'an sin tarlaidh, ma
thruailleadh i, agus ma rinn i coire
'an aghaidh a fir-pòsda; gu'n d'théid
an t-uisge a mhallaicheas a steach
innte, *agus fàsaidh* e searbh, agus
ataidh a brù, agus lobhaidh a slias-
aid: agus bithidh a' bhean 'na mal-
lachadh am measg a sluaigh.

28 Agus mur do thruailleadh a'
bhean, ach gu'm bheil i glan; 'an
sin bithidh i saor, agus fàsaidh i
torrach.

29 *Is* e so lagh nan eud, an uair
a théid bean a thaobh *gu fear eile*
'an àite a fir-pòsda, agus a thruail-
lear i;

30 No 'nuair a thig spiorad eud
air fear, agus a tha e eudmhor m'a
mhnaoi, agus a chuireas e a' bhean
'an làthair an Tighearna, agus a
chuireas an sagart 'an gnìomh oirre
an lagh so uile;

31 An sin bithidh an duine saor
o'n chionta, agus giùlainidh a' bhean
so a cionta.

CAIB. VI.

AGUS labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,

2 Labhair re cloinn Israeil, agus
abair riu, 'Nuair a dhealaicheas aon-
chuid bean no fear *iad féin* a bhòid-
eachadh bòid Nasaraich, a chum
iad féin a dhealachadh [q] do'n Tigh-
earna;

3 O fhìon, agus o dhibh làidir
sgaraidh se e féin; fìon-geur fìona,
no fìon-geur dibhe làidir cha'n òl
e, ni mò a dh'òlas e bheag do shùgh
nam fìon-dhearcan, ni mò a dh'ith-
eas e fìon-dhearcan ùr no tioram.

4 Uile laithean a dhealachaidh
cha 'n ith e bheag a nìthear do'n
chraoibh-fhìona, o na h-eiteanaibh
gus am plaosg.

5 Uile laithean bòid a dhea-
lachaidh, cha d'thig ealtainn air a
cheann: gus an coi'-lionar na laith-
ean anns an dealaich se e *féin* do'n
Tighearna, bithidh e naomha; *agus*
leigidh e le ciabhaibh gruaige a
chinn fàs.

6 'Sna laithibh sin uile anns an
dealaich se e *féin* do'n Tighearna,
cha d'thig e 'm fagus do chorp [r]
marbh sam sith.

7 Cha dean se e féin neo-ghlan
air son athar, no air son a mhàthar,
air son a bhràthar, no air son a
pheathar, an uair a gheibh iad bàs;
do bhrì' gu *bheil* coisreagadh a Dhé
air a cheann.

8 Uile laithean a dhealachaidh
tha e naomha do'n Tighearna.

9 Agus ma gheibh duine gu
h-obann bàs-làimh ris, agus gu'n do
shalaich e ceann a choisreagaidh;
'an sin bearraidh [s] e cheann ann an
là a ghlanaidh, air an t-seachdamh
là bearraidh se e.

10 Agus air an ochdamh là bheir
e dà thurtur [t], no dà choluman òg
a dh'ionnsuidh an t-sagairt, gu dorus
pàilliuin a' choi'-thionail.

11 Agus ìobraidh an sagart fear
diubh mar ìobairt-pheacaidh, agus
am fear eile mar ìobairt-loisgte, agus
ni e réite air a shon, do bhrì' gu'n
do pheacaich e thaobh a' mhairbh,
agus naomhaichidh e cheann 'san là
sin féin.

12 Agus coisrigidh e do'n Tigh-
earna laithean a dhealachaidh, agus
bheir e leis uan do'n cheud bhliadh-
na chum ìobairt-eusaontais: ach
bithidh na laithean a chaidh seachad
caillte, do bhrì' gu'n do shalaicheadh
a dhealachadh.

13 Agus *is* e so lagh an Nasaraich:
'Nuair a choi'-lionar laithean a
dhealachaidh, bheirear e [u] gu dorus
pàilliuin a' choi'-thionail.

14 Agus bheir e seachad a thabhar-
tas do'n Tighearna, aon uan firionn
do'n cheud bhliadhna gun ghaoid a
chum ìobairt-loisgte, agus aon uan
boirionn do'n cheud bhliadhna gun
ghaoid, a chum ìobairt-pheacaidh,
agus aon reithe gun ghaoid a chum
ìobairt-shìth;

15 Agus bascaid do aran neo-
ghoirtichte, breacagan do phlùr mìn
measgta le h-ola, agus dearnagana
do aran neo-ghoirtichte ungta le
h-ola, agus an tabhartas-bìdh, agus
an tabhartasan-dibhe.

[q] *sgaradh.* [r] *cholann.* [s] *lomaidh.* [t] *fhearan.* Eir.
[u] *bheir se e.*

16 Agus bheir an sagart *iad* 'an làthair an Tighearna, agus iobraidh e 'iobairt-pheacaidh, agus 'iobairt-loisgte.
17 Agus iobraidh e 'n reithe mar iobairt thabhartasan-sìth do'n Tighearna, maille ris a' bhascaid do aran neo-ghoirtichte: bheir an sagart seachad mar an ceudna a thabhartas-bìdh, agus a thabhartas-dibhe.
18 Agus bearraidh an Nasarach ceann a dhealachaidh, aig dorus pailliuin a' choi'-thionail; agus gabhaidh e gruag cinn a dhealachaidh, agus cuiridh e *i* 'san teine a *ta* fuidh iobairt nan tabhartasan-sìth.
19 Agus gabhaidh an sagart slinnein bruich an reithe, agus aon bhreacag neo-ghoirtichte as a' bhascaid, agus aon dearnagan [w] neo-ghoirtichte; agus cuiridh e *iad* air làmhaibh an Nasaraich, 'an déigh do *ghruaig* a dhealachaidh bhi air a bearradh.
20 Agus luaisgidh an sagart *iad* mar thabhartas-luaisgte 'an làthair an Tighearna; *tha* so naomha do'n t-sagart maille ris an uchd luaisgte, agus *maille ris* an t-slinnean thogta: agus 'an déigh sin feudaidh an Nasarach fìon òl.
21 *Is* e so lagh an Nasaraich, a thug bòid, *agus lagh* a thabhartas do'n Tighearna air son a dhealachaidh, a thuilleadh air na gheibh a làmh: a réir a bhòid a bhòidich e, mar sin is éigin da dheanamh, a réir lagh a dhealachaidh.
22 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
23 Labhair re h-Aaron agus r'a mhic, ag ràdh, Air a' mhodh so beannuichidh sibh clann Israeil, ag ràdh riu,
24 Gu'm beannuicheadh an Tighearn thu, agus gu'n gleidheadh e thu:
25 Gu'n d'thugadh an Tighearn air aghaidh dealrachadh ort, agus bitheadh e gràsmhor dhuit:
26 Gu'n togadh an Tighearna suas a ghnùis ort, agus gu'n d'thugadh e sìth dhuit.
27 Agus cuiridh iad m'ainm air cloinn Israeil, agus beannaichidh mise iad.

CAIB. VII.

AGUS tharladh air an là anns an do chuir Maois suas am pàilliun gu h-iomlan, agus 'san d'ung se e, agus 'san do naomhaich se e, agus uidheam [x] uile, araon [y] an altair agus a soithichean uile, agus 'san d'ung e iad, agus 'san do naomhaich e iad;
2 Gu'n d' thug ceannardan [z] Israeil, cinn tighe an aithreacha, (eadhon ceannardan nan treubh, a bha os cionn na muinntir a chaidh àireamh) seachad tabhartas:
3 Agus thug iad an tabhartas 'an làthair an Tighearna, sé feùnan còmhdaichte, agus dà dhamh dheug: feun [a] air son dithis do na ceannardaibh, agus damh air son gach fear dhiubh, agus thug iad air beulaobh a' phàilliuin iad.
4 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
5 Gabh uatha *iad* a chum as gu'm bi iad a dheanamh seirbhis pàilliuin a' choi'-thionail; agus bheir thu iad do na Lebhithich, do gach fear a réir a sheirbhis.
6 Agus ghabh Maois na feunan agus na daimh, agus thug e do na Lebhithich iad.
7 Dà fheun agus ceithir daimh thug e do mhic Ghersoin, a réir an seirbhis [b].
8 Agus ceithir feunan agus ochd daimh thug e do mhic Mherari, a réir an seirbhis, fuidh làimh Itamair mhic Aaroin an t-sagairt:
9 Ach do mhic Chohait cha d'thug e h-aon air bith: a chionn gu'*m b'e* seirbhis an ionaid naomha a bhuineadh dhoibhsan, gu'n giùlaineadh iad air an guaillibh.
10 Agus thug na ceannardan seachad tabhartas a chum coisreagaidh na h-altarach, air an là anns an d'ungadh i; thug eadhon na ceannardan seachad an tabhartas air beulaobh an h-altarach.
11 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Bheir gach ceannard seachad a thabhartas air a là féin, chum coisreagaidh na h-altarach.
12 Agus esan a thug seachad a thabhartas air a' cheud là, b'e Nahson mac Aminadaib do thréibh Iudaih.
13 Agus b'e a thabhartas aon mhias [c] airgid, d'am bu chudthrom ceud agus deich *secceil* 'ar fhichead, aon chuach [d] airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir secceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartas-bìdh:

[w] *abhlan.* [x] *innil, a shoithichean.* [y] *agus.* Eabh. [z] *cinn-feadhna, maithean.* [a] *feanaidh* [b] *am frithealaidh, am foghnaidh.* [c] *chlàr.* [d] *chopan, soitheach-crathaidh.*

14 Aon spàin do dheich *seceil* òir, làn do thuis :

15 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte :

16 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh :

17 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reithcachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Nahsoin mhic Ammin-adaib.

18 Air an dara là thug Nataneel mac Shuair ceannard Isachair, seachad tabhartas.

19 Thug e seachad mar a thabhartas aon mhias airgid, d'am bu chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh :

20 Aon spàin òir do dheich *seceil*, làn do thùis:

21 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte :

22 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh :

23 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Nataneeil mhic Shuair.

24 Air an treas là *thug* Eliab mac Heloin ceannard chloinn Shebuluin, *seachad tabhartas.*

25 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid, d'*am bu* chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh ;

26 Aon spàin òir do dheich *seceil*, làn do thùis :

27 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte :

28 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh :

29 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cuig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Eliaib mhic Heloin.

30 Air a' cheathramh là *thug* Elisur mac Shedeuir, ceannard chloinn Reubein, *seachad tabhartas.*

31 *B'e* a thabhartas aon mhias airgid do cheud agus deich seceil 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlur mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh.

32 Aon spàin òir do dheich *seceil*, làn do thùis :

33 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte :

34 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh :

35 Agus a chum iobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Elisuir mhic Shedeuir.

36 Air a' chùigeadh là *thug* Selumiel mac Shurisadai, ceannard chloinn Shimeoin, *seachad tabhartas.*

37 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid, d'am bu chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh.

38 Aon spàin òir do dheich seceil, làn do thùis :

39 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte :

40 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh :

41 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Shelumiel mhic Shuris-adai.

42 Air an t-seathadh là *thug* Eliasaph mac Dheueil, ceannard chloinn Ghad, *seachad tabhartas :*

43 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid, d'am bu chudthrom ceud agus deich *secel* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhar-tais-bìdh :

44 Aon spàin òir do dheich *seceil*, làn do thùis :

45 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte :

46 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh :

47 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig

uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Eliasaiph mhic Dheueil.

48 Air an t-seachdamh là *thug* Elisama mac Amihuid, ceannard chloinn Ephraim, *seachad tabhartas.*

49 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid, d'am bu chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh:

50 Aon spàin òir do dheich *seceil,* làn do thùis:

51 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte:

52 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh:

53 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Elisama mhic Amihud.

54 Air an ochdamh là *thug* Gamaliel mac Phedahsuir, ceannard chloinn Mhanaseih, *seachad tabhartas.*

55 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid do cheud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh:

56 Aon spàin òir do dheich *seceil,* làn do thùis:

57 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte:

58 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh:

59 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Ghamaliel mhic Phedahsuir.

60 Air an naothadh là, *thug* Abidan mac Ghideoni, ceannard chloinn Beniamin, *seachad tabhartas.*

61 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid, d'am bu chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh:

62 Aon spàin òir do dheich *seceil,* làn do thùis:

63 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte:

64 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh:

65 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Abidain mhic Ghideoni.

66 Air an deichcamh là *thug* Ahieser mac Amisadai, ceannard chloinn Dhan, *seachad tabhartas.*

67 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid, d'*am bu* chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh:

68 Aon spàin òir do dheich *seceil,* làn do thùis:

69 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte:

70 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh:

71 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Ahieseir mhic Amisadai.

72 Air an aon là deug *thug* Pagiel mac Ocrain, ceannard chloinn Aseir, *seachad tabhartas.*

73 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid d'am bu chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel a réir seceil an ionaid naomha, iad le céile làn do phlùr mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh:

74 Aon spàin òir do dheich *seceil,* làn do thùis:

75 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n cheud bhliadhna, chum ìobairt-loisgte:

76 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh:

77 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Phagieil mhic Ocrain.

78 Air an dara là dheug, *thug* Ahira mac Enain, ceannard chloinn Naphtali, *seachad tabhartas.*

79 *B'e* a thabhartas-san aon mhias airgid, d'am bu chudthrom ceud agus deich *seceil* 'ar fhichead, aon chuach airgid do dheich agus tri fichead secel, a réir seceil an ionaid naomha, iad le chéile làn do phlùr

mìn measgta le h-ola, chum tabhartais-bìdh:
80 Aon spàin òir do dheich *seccil*, làn do thùis:
81 Aon tarbh òg, aon reithe, aon uan do'n chéud bhliadhna, chum iobairt-loisgte.
82 Aon mheann do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh:
83 Agus a chum ìobairt nan tabhartas-sìth, dà tharbh, cùig reitheachan, cùig buic-gaibhre, cùig uain do'n cheud bhliadhna. *B'e* so tabhartas Ahira mhic Enain.
84 *B'e* so coisreagadh na h-altarach ('san là anns an d'ungadh i) le ceannardaibh Israeil: dà mhias dheug airgid, dà chuach dheug airgid, dà spàin dheug òir:
85 *Bu chudthrom* do gach méis airgid ceud agus deich *seccil* 'ar fhichead, agus do gach cuaich deich agus tri fichead: *B'e cudthrom* nan soithichean airgid uile, dà mhìle agus ceithir cheud *seccil*, a réir seceil an ionaid naomha.
86 *Bha* da spàin dheug òir *ann*, làn do thùis, cudthrom gach aon fa leth deich seceil a réir seceil an ionaid naomha: *b'e* òr nan spàinean uile ceud agus fichead *secel*.
87 *B'iad* na tairbh uile chum ìobairt-loisgte dà tharbh dheug, na reitheachan a dhà-dheug, na h-uain do'n cheud bhliadhna dhà-dheug, maille r'an tabhartas-bìdh: agus na minn do na gabhraibh chum ìobairt-pheacaidh dhà-dheug.
88 Agus *b'iad* na tairbh uile chum ìobairt nan tabhartas-sìth ceithir tairbh 'ar fhichead, na reitheachan tri fichead, na buic-gaibhre tri fichead, na h-uain do'n cheud bhliadhna tri fichead. *B'e* so coisreagadh na h-altarach 'an déigh dh'i bhi air a h-ungadh.
89 Agus an uair a chaidh Maois a steach do phàilliun a' choi'-thionail, a labhairt ris[e]: 'an sin chual' e guth *aon* a' labhairt ris o uachdar cathair-na-tròcair a *bha* os cionn àirc na fianuis, o eadar an dà cherub; agus labhair e ris.

CAIB. VIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
2 Labhair re h-Aaron, agus abair ris, 'Nuair a lasas tu na lòchrain, bheir na seachd lòchrain solus uatha thall fa chomhair a' choinnleir.
3 Agus rinn Aaron mar sin; las e a lòchrain thall fa chomhair a' choinnleir; mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.
4 Agus *b'e* so obair a' choinnleir: *bha e* dh'òr buailte gu nuig a chas, gu nuig a bhlàthan *bha* e dh'obair bhuailte: a réir an t-samhlaidh a nochd an Tighearna do Mhaois, mar sin rinn e 'n coinnleir.
5 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
6 Gabh na Lebhithich o mheasg chloinn Israeil, agus glan iad.
7 Agus mar so ni thu riu, chum an glanadh: crath uisge glanaidh orra, agus thugadh iad ealtainn thar[f] am feoil uile, agus nigheadh iad an eudach, agus *mar sin* deanadh iad glan iad féin.
8 'An sin gabhadh iad tarbh òg maille r'a thabhartas-bìdh, *eadhon* plùr mìn measgta le h-ola, agus tarbh òg eile gabhaidh tu chum ìobairt-pheacaidh.
9 Agus bheir thu na Lebhithich air beulaobh pàilliuin a' choi'-thionail: agus cruinnichidh tu coi'-thional chloinn Israeil uile 'an ceann a' chéile:
10 Agus bheir thu na Lebhithich 'an làthair an Tighearna, agus cuiridh clann Israeil an làmhan air na Lebhithich:
11 Agus luaisgidh Aaron na Lebhithich ann 'an làthair an Tighearna, *mar* thabhartas luaisgte o chloinn Israeil; a chum as gu'n dean iad seirbhis an Tighearna.
12 Agus cuiridh na Lebhithich an làmhan air cinn nan tarbh; agus ìobraidh tu h-aon *diubh mar* ìobairt-pheacaidh, agus am fear eile *mar* ìobairt-loisgte do'n Tighearna, a dheanamh réite air son nan Lebhitheach.
13 Agus cuiridh tu na Lebhithich 'an làthair Aaroin, agus 'an làthair a mhac, agus luaisgidh tu iad *mar* thabhartas-luaisgte do'n Tighearna.
14 Mar so sgaraidh tu na Lebhithich o mheasg chloinn Israeil, agus bithidh na Lebhithich leamsa.
15 Agus 'na dhéigh sin théid na Lebhithich a steach a dheanamh seirbhis pàilliuin a' choi'-thionail; agus glanaidh tu iad, agus luaisgidh tu iad *mar* thabhartas-luaisgte:
16 Oir thugadh dhomhsa gu h-iomlan iad o mheasg chloinn Israeil; 'an àite gach aon a dh'fhosglas a' bhrù, *eadhon 'an àite* ceud-ghin chloinn Israeil uile, ghabh mi dhomh iad.
17 Oir *is* leamsa uile cheud-ghin

[e] *re* Dia.

[f] *bearradh iad.*

chloinn Israeil, *araon* duine agus ainmhidh: 'san là air an do bhuail mi gach ceud-ghin ann an tìr na h-Eiphit, naomhaich mi iad dhomh féin.

18 Agus ghabh mi na Lebhithich 'an àite uile cheud-ghin chloinn Israeil.

19 Agus thug mi na Lebhithich mar thiodhlac do Aaron, agus d'a mhic, o mheasg chloinn Israeil; a dheanamh seirbhis chloinn Israeil ann am pàilliun a' choi'-thionail, agus a dheanamh réite air son chloinn Israeil: a chum as nach bi plàigh sam bith am measg chloinn Israeil, an uair a thig clann Israeil am fagus do'n ionad naomha.

20 Agus rinn Maois agus Aaron, agus co'-chruinneach chloinn Israeil uile, ris na Lebhithich a réir gach ni a dh'àithn an Tighearna do Mhaois a thaobh nan Lebhitheach, mar sin rinn clann Israeil riu.

21 Agus ghlanadh na Lebhithich, agus nigh iad an eudach; agus thug Aaron suas [g] iad *mar* thabhartas 'an làthair an Tighearna; agus rinn Aaron reite air an son a chum an glanadh.

22 Agus 'an déigh sin chaidh na Lebhithich a steach, a dheanamh an seirbhis ann am pàilliun a' choi'-thionail 'an làthair Aaroin agus 'an làthair a mhac: mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois a thaobh nan Lebhitheach, mar sin rinn iad riu.

23 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

24 *Is e* so *an ni* a *bhuineas* do na Lebhithich: o chùig bliadhna fichead a dh'aois, agus os a cheann, théid iad a steach a dh'fheitheamh air seirbhis pàilliuin a' choi'-thionail.

25 Agus o aois leth-cheud bliadhna sguiridh iad a dh'fheitheamh air *a* sheirbhis, agus cha dean iad seirbhis ni 's mò:

26 Ach frithéilidh iad maille r'am bràithribh ann am pàilliun a' choi'-thionail a ghleidheadh a chùraim, agus cha dean iad seirbhis sam bith *eile*. Mar so ni thu ris na Lebhithich a thaobh an cùraim.

CAIB. IX.

AGUS labhair an Tighearna re Maois ann am fàsach Shinai, 'sa' cheud mhìos do'n dara bliadhna, 'an déigh dhoibh teachd a mach a' tìr na h-Eiphit, ag ràdh,

2 Cumadh mar an ceudna clann Israeil a' chàisg 'na h-àm suidhichte féin.

3 'Sa' cheathramh là deug do'n mhìos so air feasgar [h] cumaidh sibh i 'na h-àm suidhichte féin, a réir a h-orduighean uile, agus a réir a deasghnàthan uile cumaidh sibh i.

4 Agus labhair Maois re cloinn Israeil, iad a chumail na càisge.

5 Agus chum iad a' chàisg air a' cheathramh là deug do'n cheud mhìos air feasgar, ann am fàsach Shinai: a réir gach ni a dh'àithn an Tighearna do Mhaois, mar sin rinn clann Israeil.

6 Agus bha daoine àraidh a shalaicheadh le corp duine mhairbh, air chor as nach b'urrainn iad a' chàisg a chumail air an là sin: agus thàinig iad 'an làthair Mhaois, agus 'an làthair Aaroin air an là sin.

7 Agus thubhairt na daoine sin ris, *Tha* sinne air ar salachadh le corp duine mhairbh: c'ar son a chumar air ar n-ais sinn, a chum as nach feud sinn tabhartas an Tighearna thoirt seachad 'na àm suidhichte féin am measg chloinn Israeil?

8 Agus thubhairt Maois riu, Seasaibh *'an sin*, agus cluinnidh mise ciod a dh'àithneas an Tighearna d'ar taobh.

9 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

10 Labhair re cloinn Israeil, ag ràdh, Ma bhios duine sam bith dhibh no d'ar sliochd air a shalachadh le corp marbh, no *ma bhios e* air thurus fad air astar, gidheadh cumaidh e chàisg do'n Tighearna.

11 'Sa' cheathramh là deug do'n dara mìos air feasgar cumaidh iad i: le h-aran neo-ghoirtichte, agus le *lusaibh* searbha ithidh iad i.

12 Cha 'n fhàg iad a' bheag dhith gu madainn, ni mò a bhriseas iad cnàimh dhith: a réir uile orduighean na càisge cumaidh iad i.

13 Ach an duine a *ta* glan, agus nach 'eil air thurus, agus a dhearmadas a' chàisg a chumail; gearrar eadhon an t-anam sin féin as o shluagh, a chionn nach d'thug e seachad tabhartas an Tighearna 'na àm suidhichte: giùlainidh an duine sin a pheacadh.

14 Agus ma bhios coigreach air chuairt 'nar measg, agus gu'n cum e chàisg do'n Tighearna, a réir orduigh na càisge, agus a réir a gnàtha, mar sin ni e: bithidh aon ordugh agaibh araon air son a' choig-

[g] *dh'ofrail Aaron.* [h] *eadar an dà fheasgar.* Eabh.

rich, agus air a shon-san a rugadh
'san tìr.
15 Agus air an là anns an do
thogadh suas am pàilliun, chòmh-
daich an neul am pàilliun, *eadhon*
bùth na fianuis; agus air feasgar
bha air a' phàilliun mar gu'm bu
choslas [i] teine gus a' mhadainn.
16 Mar sin bha e ghnàth: chòmh-
daich an neul e *'san là*, agus coslas
teine 'san oidhche.
17 Agus an uair a thogadh an
neul suas o'n phàilliun, 'an sin gun
dàil ghabh clann Israeil an turus:
agus 'san ionad anns an do stad an
neul, ann an sin champaich clann
Israeil.
18 Air àithne an Tighearna ghabh
clann Israeil an turus, agus air
àithne an Tighearna champaich iad:
am feadh 's a dh'fhan an neul air a'
phàilliun, dh'fhan iad 'nam bùth-
aibh.
19 Agus an uair a dh'fhan an
neul air a' phàilliun mòran do laith-
ibh, 'an sin ghleidh clann Israeil
freasdal [k] an Tighearna, agus cha
d'imich iad.
20 Agus an uair a bha an neul
beagan do laithibh air a' phàilliun,
a réir àithne an Tighearna dh'fhan
iad 'nam bùthaibh, agus a réir
àithne an Tighearna ghabh iad an
turus.
21 Agus an uair a dh'fhan an
neul o fheasgar gu madainn, agus
a thogadh an neul suas 'sa' mhadainn,
'an sin ghabh iad an turus: ma
b'anns an là no 'san oidhch' a thog-
adh an neul suas, ghabh iad an
turus.
22 No co *dhiubh a b'ann* dà là,
no mìos, no bliadhna dh'fhan an
neul air a' phàilliun, a' fuireach air,
dh'fhan clann Israeil 'nam bùthaibh,
agus cha d'imich iad: ach an uair a
thogadh suas e, ghabh iad an turus [l].
23 A réir àithne an Tighearna
dh'fhan iad 'nam bùthaibh, agus a
réir àithne an Tighearna ghabh iad
an turus: ghleidh iad freasdal an
Tighearn a réir àithne an Tighearna
le làimh Mhaois.

CAIB. X.

AGUS labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
2 Dean dhuit féin dà thrompaid
airgid; a dh'aon mhìr ni thu iad;
agus gnàthaichidh tu iad a ghairm
a' choi'-thionail, agus a chum tu-
ruis [m] nan campa.
3 Agus an uair a shéideas iad leo,
cruinnichidh an coi'-thional uile iad
féin a't' ionnsuidh aig dorus pàil-
liuin a' choi'-thionail.
4 Agus mur séid iad *ach* le h-aon
trompaid, 'an sin cruinnichidh na
ceannardan *a ta* 'nan cinn-fheadh-
na air mhìltibh Israeil, iad féin a't'
ionnsuidh.
5 'Nuair a shéideas sibh cais-
meachd [n], 'an sin théid na campan
a ta 'nan luidhe air taobh na h-airde
'n ear air an aghaidh.
6 'Nuair a shéideas sibh cais-
meachd an dara uair, 'an sin théid
na campan a ta 'nan luidhe air taobh
na h-airde deas air an aghaidh:
séididh iad caismeachd a chum an
turusan.
7 Ach an uair a tha 'n coi'-thional
gu bhi air a chruinneachadh 'an
ceann a chéile, séididh sibh, ach cha
séid sibh caismeachd.
8 Agus séididh mic Aaroin na
sagartan leis na trompaidibh; agus
bithidh iad dhuibh [o] mar reachd
sìorruidh air feadh bhur ginealacha.
9 Agus ma théid sibh gu cogadh
'nar dùthaich 'an aghaidh an nàmh-
aid a ta deanamh foirneart oirbh,
'an sin séididh sibh caismeachd leis
na trompaidibh; agus cuimhnichear
sibh 'an làthair an Tighearna bhur
Dé, agus saorar sibh o bhur naimh-
dibh.
10 Mar an ceudna ann an là bhur
subhachais, agus 'nar n-ard laithibh
féille, agus ann an toiseach bhur
mìos, séididh sibh leis na trompaid-
ibh os cionn bhur n-iobairte-loisgte,
agus os cionn iobairte bhur tabhar-
tasan-sìth; agus bithidh iad dhuibh
mar chuimhneachan 'an làthair bhur
Dé: *Is* mise an Tighearna bhur
Dia.
11 Agus tharladh air an fhichead-
amh *là* do'n dara mìos, 'san dara
bliadhna, gu'n do thogadh suas an
neul o uachdar pàilliuin na fianuis.
12 Agus ghabh clann Israeil an
turusan a fàsach Shinai; agus stad
an neul ann am fàsach Pharain.
13 Agus ghabh iad air tùs an
turus, a réir àithne an Tighearna le
làimh Mhaois.
14 'Sa' cheud *àite* dh'imich brat-
ach champa chloinn Iudaih, a réir
an armailtean; agus air ceann a
shlòigh *bha* Nahson mac Amina-
daib.
15 Agus air ceann slòigh thréibh

[i] *chosamblas.* [k] *cùram, earbsadh.* [l] *thriall iad.* [m] *gluasad.* [n] *cath-fhuaim.* [o] *bithidh e dhuibh.*

chloinn Isachair *bha* Nataneel mac Shuair.

16 Agus air ceann slòigh thréibh chloinn Shebuluin *bha* Eliab mac Heloin.

17 Agus thugadh a nuas am pàilliun; agus chaidh mic Ghersoin, agus mic Mherari air an aghaidh, a' giùlan a' phàilliuin.

18 Agus ghluais bratach champa Reubein air a h-aghaidh a réir an armailtean; agus air ceann a shlòigh *bha* Elisur mac Shedeuir.

19 Agus air ceann slòigh thréibh chloinn Shimeoin, *bha* Selumiel mac Shurisadai.

20 Agus air ceann slòigh thréibh chloinn Ghad, *bha* Eliasaph mac Dheuil.

21 Ach chaidh na Cohataich air an aghaidh, a' giùlan an ionaid naomha, agus chuireadh suas am pàilliun air cheann doibh teachd.

22 Agus ghluais bratach champa chloinn Ephraim air a h-aghaidh a réir an armailtean: agus air ceann a shlòigh *bha* Elisama mac Amihuid.

23 Agus air ceann slòigh thréibh chloinn Mhanaseh *bha* Gamaliel mac Phedahsuir.

24 Agus air ceann slòigh thréibh chloinn Bheniamin *bha* Abidan mac Ghideoni.

25 Agus chaidh bratach thréibh chloinn Dhan air a h-aghaidh, *a bha* air deireadh nan campan uile air feadh an slòigh: agus air ceann a shlòigh *bha* Ahieser mac Amisadai.

26 Agus air ceann slòigh thréibh chloinn Aseir, *bha* Pagiel mac Ocrain.

27 Agus air ceann slòigh thréibh chloinn Naphtali, *bha* Ahira mac Enain.

28 *B'* iad sin turusan chloinn Israeil, a réir an armailtean, 'nuair a ghluais iad air an aghaidh.

29 Agus thubhairt Maois re Hobab mac Ragueil a' Mhidianaich, athar-céile Mhaois, Tha sinn air ar turus a chum an àite m'an dubhairt Dia, Bheir mi dhuibh e: thig thusa maille ruinn, agus ni sinn math dhuit; oir labhair an Tighearna math a thaobh Israeil.

30 Agus thubhairt e ris, Cha d'théid mi *maille ribh:* ach imichidh mi chum mo dhùthcha féin, agus a chum mo dhilsean [p] féin.

31 Agus thubhairt e, Na fàg sinn, guidheam ort, oir tha fhios agad cionnus a champaicheas sinn anns an fhàsach, agus bithidh tu dhuinn 'an àite shùl [q].

32 Agus tarlaidh, ma théid thu maille ruinn, seadh tarlaidh, ge b'e math a ni Dia dhuinne, gu'n dean sinne am math ceudna dhuitse.

33 Agus dh'imich iad o shliabh [r] an Tighearna astar thri laithean: agus chaidh àirc coi'-cheangail an Tighearna rompa astar thri laithean, a rannsachadh a mach àite tàimh dhoibh.

34 Agus *bha* neul an Tighearna orra 'san là, 'nuair a chaidh iad a mach as a' champa.

35 Agus tharla 'nuair a bha'n àirc gu dol air a h-aghaidh, gu'n dubhairt Maois, Eirich suas, a Thighearna, agus biodh do naimhdean air an sgapadh, agus teicheadh a' mhuinntir leis am fuathach thu romhad.

36 Agus an uair a stad i, thubhairt e, Pill, a Thighearna, chum nam mìlte [s] do mhìltibh Israeil.

CAIB. XI.

AGUS an uair a rinn an sluagh gearan, mhi-thaitinn e ris an Tighearna: agus chual' an Tighearn *e;* agus las fhearg; agus loisg teine an Tighearna 'nam measg, agus chuir e as *doibhsan a bha* 'n iomall a' champa.

2 Agus ghlaodh an sluagh re Maois: agus an uair a rinn Maois ùrnuigh ris an Tighearna, choisgeadh [t] an teine.

3 Agus thug e Taberah mar ainm air an àite sin; a chionn gu'n do loisg teine an Tighearna 'nam measg.

4 Agus ghlac ciocras [u] an cumasgsluaigh [w] a *bha* 'nam measg: agus ghuil mar an ceudna clann Israeil a ris, agus thubhairt iad, Cò bheir dhuinn feoil r'a h-itheadh?

5 Is cuimhne leinn an t-iasg a dh'ith sinn 'san Eiphit gu saor [x]; na cularain [y], agus na mealbhucain [z], agus na léicis, agus na h-uinneinean, agus an creamh [a].

6 Ach a nis *tha* ar n-anam air tiormachadh; cha '*n'eil* ni air bith

[p] *mo chinnich.* [q] *cionnus a champaich sinn anns an fhàsach, agus bha thu dhuinne 'an àite shùl.* [r] *bheinn.* [s] *nan deich mìlte.* Eabh. [t] *mhùchadh.* [u] *miann.* [w] *an sluagh measgta.* [x] *a nasgaidh.* [y] *cucumbers.* Sasg. [z] *melons.* Sasg. [a] *garlick.* Sasg.

againn ach am mana so 'nar sealladh.
7 Agus *bha* am mana cosmhuil re fras coriandeir, agus a dhath mar dhath bdellium.
8 Chaidh an sluagh m'an cuairt, agus thionail iad e, agus mheil[b] iad e ann am muilnibh, no phronn iad e ann am mortair[c], agus bhruich iad e ann an aighnibh, agus rinn iad breacagan deth: agus bha bhlas mar bhlas olaidh uir.
9 Agus an uair a thuit an drùchd[d] air a' champa 'san oidhche, thuit am mana air.
10 An sin chuala Maois an sluagh a' gul tre 'n teaghlaichibh, gach duine ann an dorus a bhùtha: agus lasadh fearg an Tighearna gu mòr; bha Maois mar an ceudna diomach[e].
11 Agus thubhairt Maois ris an Tighearna, C'ar son a bhuin thu gu h-olc re d' sheirbhiseach? agus c'ar son nach d'fhuair mi deagh-ghean[f] a'd' shealladh, gu'n do leag thu eireadh[g] an t-sluaigh so uile orm?
12 Am mise a ghin an sluagh so uile? an ann domh a rugadh iad, gu'n abradh tu rium, Giùlain a'd' uchd iad (mar a ghiùlaineas oid'-altruim leanabh na ciche) chum an fhearainn a mhionnaich thu d'an aithreachaibh?
13 Cia as a gheibhinn-sa feoil gu tabhairt do'n t-sluagh so uile? oir tha iad a' gul rium, ag ràdh, Thoir dhuinn feoil, a chum as gu'n ith sinn?
14 Cha'n urrainn mise *cudthrom* an t-sluaigh so uile a ghiùlan a'm' aonar, a chionn gu *bheil* e ro-throm air mo shon.
15 Agus ma bhuineas tu rium mar so, marbh mi, guidheam ort, as an làimh, ma fhuair mi deagh-ghean a'd' shealladh; agus na faiceam mo thruaighe.
16 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Cruinnich dhomhsa deich agus tri fichead fear do sheanairibh Israeil, muinntir a's aithne dhuit a bhi 'nan seanairibh an t-sluaigh, agus 'nan luchd-riaghlaidh os an ceann; agus thoir iad gu pàilliun a' choi'-thionail, a chum as gu'n seas iad 'an sin maille riut.
17 Agus thig mise nuas agus labhraidh mi riut 'an sin: agus gabhaidh mi do'n spiorad a *ta* ortsa, agus cuiridh mi orra-san e: agus giùlainidh iad eallach an t-sluaigh maille riut, a chum as nach giùlain thu féin e a'd' aonar.
18 Agus abair ris an t-sluagh, Naomhaichibh sibh féin air cheann an là màireach, agus ithidh sibh feoil (oir ghuil sibh ann an éisdeachd[h] an Tighearna, ag ràdh, Co bheir' dhuinn feoil r'a h-itheadh? oir *bu* mhath ar cor 'san Eiphit) uime sin bheir an Tighearna feoil dhuibh, agus ithidh sibh.
19 Cha'n ith sibh aon là, no dà là, no cùig laithean, no deich laithean, no fichead là;
20 Ach eadhon mìos iomlan, gus an d'thig i mach a cuinneinibh bhur sròn, agus gu'm bi i gràineil duibh: a chionn gu'n d' rinn sibh tàir air an Tighearn a *ta* 'nar measg, agus gu'n do ghuil sibh 'na làthair, ag ràdh, C'ar son a thàinig sinn a mach as an Eiphit?
21 Agus thubhairt Maois, Tha'n sluagh am measg am bheil mise, 'nan sè ceud mìle coisiche; agus thubhairt thu, Bheir mi dhoibh feoil, a chum as gu'n ith iad rè mìos iomlain.
22 Am marbhar na caoraich agus am buar dhoibh, chum an sàsuchadh? no an cruinnichear iasg na mara uile r'a chéile dhoibh, chum an sàsuchadh?
23 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Am bheil làmh an Tighearn air fàs goirid? chi thus' a nis an d' thig no nach d' thig m'fhocal gu crich dhuit.
24 Agus chaidh Maois a mach, agus dh'innis e do'n t-sluagh focail an Tighearna, agus chruinnich e an deich agus an tri fichead do sheanairibh an t-sluaigh, agus thug e orra seasamh mu thimchioll a' phàilliuin.
25 Agus thàinig an Tighearn a nuas ann an neul, agus labhair e ris, agus ghabh e do'n spiorad a *bha* air, agus thug se e do'n deich agus an tri fichead seanair: agus tharla, 'nuair a ghabh an spiorad còmhnuidh orra, gu'n d'rinn iad fàidheadoireachd, agus nach do sguir iad[i].
26 Ach dh'fhan dithis *do na* daoinibh 'sa' champa; *b'e* ainm a h-aon diubh Eldad, agus ainm an fhir eile Medad: agus ghabh an spiorad còmhnuidh orra (agus *bha* iad dhiubhsan a chaidh sgrìobhadh, ach cha deachaidh iad a mach do'n

[b] *bhleath.* [c] *bràth-spìosraidh.* [d] *driùchd.* [e] *diombuidheach.* [f] *fàbhor.* [g] *eallach, cudthrom.* [h] *ann an cluasaibh.* Eabh. [i] *nach d'rinn ni b'fhaide.*

phàilliun) agus rinn iad fàidhead-
oireachd 'sa' champa.
27 Agus ruidh òganach, agus
dh'innis e do Mhaois, agus thubhairt
e, *Tha* Eldad agus Medad re fàidh-
eadoireachd 'sa' champa.
28 Agus fhreagair Iosua mac
Nun, seirbhiseach Mhaois, *aon* d'a
òganachaibh, agus thubhairt é, Mo
thighearn, a Mhaois, bac iad.
29 Agus thubhairt Maois ris, Am
bheil farmad ort air mo shon-sa?
Is e mo ghuidhe re Dia gu'm biodh
sluagh an Tighearn uile 'nam fàidh-
ibh, *agus* gu'n cuireadh an Tighearn
a spiorad orra.
30 Agus chaidh Maois do'n
champa, e féin agus seanairean Is-
raeil.
31 Agus chaidh gaoth a mach
o'n Tighearna, agus thug i gearra-
goirt[k] o'n fhairge, agus leig i leo
tuiteam làimh ris a' champa, mar
astar là air an taobh so, agus mar
astar là air an taobh eile, m'an
cuairt air a' champa, agus mar dhà
làimh-choille *air àirde,* air aghaidh
na talmhainn.
32 Agus sheas an sluagh suas air
an là sin uile, agus air an oidhche
sin uile, agus air an là a b'fhaigse
uile, agus thionail iad na gearra-
goirt: esan bu lugha a thionail,
thionail e deich homeir, agus sgaoil
iad gu farsaing doibh féin *iad* mu
thimchioll a' champa.
33 'Nuair *a bha* 'n fheoil fathast
eadar am fiacla, mun do chagnadh
i, lasadh fearg an Tighearn 'an
aghaidh an t-sluaigh, agus bhuail
an Tighearn an sluagh le plàigh ro-
mhòir.
34 Agus thug e Cibrot-hataabhah
mar ainm air an àite sin; a chionn
ann an sin gu'n d'adhlaic iad an
sluagh a mhiannaich.
35 Agus dh'imich an sluagh o
Chibrot-hataabhah gu Haserot: agus
dh'fhan iad ann an Haserot.

CAIB. XII.

AGUS labhair Miriam agus Aa-
ron 'an aghaidh Mhaois air
son na mnà o Etiopia, a phòs e: oir
bha e air posadh mnà o Etiopia.
2 Agus thubhairt iad, An do labh-
air an Tighearna da rìreadh le
Maois a mhàin? nach do labhair e
mar an ceudna leinne? agus chual'
an Tighearn *e.*
3 (A nis *bha* 'n duine Maois ro-
chiuin[l], thar nan uile dhaoine a *bha*
air aghaidh na talmhainn)
4 Agus labhair an Tighearna gu
grad re Maois, agus re h-Aaron,
agus re Miriam, Thigibh a mach
sibhse 'nar triuir gu pàilliun a' choi'-
thionail. Agus thàinig iad 'nan
triuir a mach.
5 Agus thàinig an Tighearna nuas
ann am meall neoil, agus sheas e
ann an dorus a' phàilliuin, agus
ghairm e air Aaron agus Miriam:
agus thàinig iad le chéile a mach.
6 Agus thubhairt e, Eisdibh a
nis re m' bhriathraibh-sa: Ma tha
fàidh 'nar measg, ni mise an Tigh-
earna mi féin aithnichte dha ann
an taisbeanadh[m], *agus* labhraidh
mi ris ann am bruadar.
7 Cha 'n *'eil* mo sheirbhiseach
Maois mar sin, a *tha* fìrinneach[n]
ann am thigh uile.
8 Beul re beul labhraidh mi ris-
san, eadhon gu soilleir, agus cha 'n
ann am briathraibh dorcha, agus
coslas an Tighearna chi e: c'ar son
ma ta nach robh eagal oirbh labh-
airt 'an aghaidh mo sheirbhisich
Mhaois?
9 Agus las fearg an Tighearna
'nan aghaidh, agus dh'fhalbh e.
10 Agus dh'fhalbh an neul bhàrr
a' phàilliuin, agus feuch, *rinneadh*
Miriam 'na lobhar, *geal* mar
shneachda: agus dh'amhairc Aa-
ron air Miriam, agus feuch, *bha i*
'na lobhar.
11 Agus thubhairt Aaron re
Maois, Och! mo Thighearna, guidh-
eam ort, na cuir am peacadh as ar
leth[o], leis an d'rinn sinn gu
h-amaideach, agus leis an do pheac-
aich sinn.
12 Na biodh i mar aon marbh,
d'am bheil an fheoil air a leth-
chaitheamh, 'nuair a thig e mach a
broinn a mhàthar.
13 Agus ghlaodh Maois ris an
Tighearna, ag ràdh, Leighis i nis, O
Dhé, guidheam ort.
14 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Nan tilgeadh a h-athair
ach smugaid 'na h-eudan, nach bu
chòir dh'i bhi fa nàire seachd laith-
ean? druidear a mach o'n champa i
ré sheachd laithean, agus 'na dhéigh
sin gabhar a steach i *rìs.*
15 Agus dhruideadh Miriam a
mach o'n champa seachd laithean:
agus cha do ghabh an sluagh an
turus, gus an d'thugadh Miriam a
steach *a rìs.*

[k] *quails.* Sasg. [l] *ro-shèimh.* [m] *foillseachadh, taibhse.*
[n] *tairis, dìleas.* [o] *na leig, na càirich am peacadh oirn.*

16 Agus 'na dhéigh sin dh'imich an sluagh o Haserot, agus champaich iad ann am fàsach Pharain.

CAIB. XIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Cuir daoine uait, a chum as gu'n rannsaich iad tìr Chanaain, a bheir mise do chloinn Israeil; as gach uile thréibh d'an aithreachaibh cuiridh sibh duine, gach aon *diubh* 'na cheannard 'nam measg.

3 Agus chuir Maois iad o fhàsach Pharain, a réir àithne an Tighearna: *bu* cheannardan na daoine sin uile air cloinn Israeil.

4 Agus *is* iad so an ainmeanna: Do thréibh Reubein, Samua mac Shacuir.

5 Do thréibh Shimeoin, Saphat mac Hori.

6 Do thréibh Iudaih, Caleb mac Iephuneh.

7 Do thréibh Isachair, Igal mac Ioseiph.

8 Do thréibh Ephraim, Osea mac Nun.

9 Do thréibh Bheniamin, Palti mac Raphu.

10 Do thréibh Shebuluin, Gadiel mac Shodi.

11 Do thréibh Ioseiph, eadhon, do thréibh Mhanaseih, Gadi mac Shusi.

12 Do thréibh Dhan, Amiel mac Ghemali.

13 Do thréibh Aseir, Setur mac Mhichaeil.

14 Do thréibh Naphtali, Nahbi mac Uopsi.

15 Do thréibh Ghad, Geuel mac Mhachi.

16 *Is* iad sin ainmeanna nan daoine a chuir Maois a ghabhail beachd air an fhearann: Agus thug Maois Iehosua mar ainm air Osea mac Nun.

17 Agus chuir Maois iad a ghabhail beachd air talamh Chanaain, agus thubhairt e riu, Rachaibh suas *'san t-slighe* so mu dheas, agus gabhaibh suas a chum na beinne:

18 Agus faicibh am fearann ciod e, agus an sluagh a ta 'nan còmhnuidh ann, am *bheil* iad làidir no anfhann, tearc no lìonmhor:

19 Agus ciod e am fearann anns am bheil iad a chòmhnuidh, am *bheil* e math no olc: agus ciod iad na bailte anns *am bheil* iad 'nan còmhnuidh, ann an am bùthaibh, no ann an daingneachaibh[p] làidir;

20 Agus ciod e an talamh[q], am *bheil* e reamhar no caol[r], am bheil coille ann no nach 'eil. Agus bìodh agaibh deagh mhisneach, agus thugaibh leibh do thoradh an fhearainn (a nis *b*'e 'n t-àm àm nan ceud dhearca-fìona abuich.)

21 Mar sin chaidh iad suas, agus rannsaich iad am fearann o fhàsach Shin, gu Rehob, mar a théid daoine gu Hamat.

22 Agus chaidh iad suas mu dheas, agus thàinig iad gu Hebron, far *an robh* Ahiman, Sesai, agus Talmai, mic Anaic (a nis thogadh Hebron seachd bliadhnan roimh Shoan 'san Eiphit)

23 Agus thàinig iad gu sruth[s] Escoil, agus ghearr iad sìos as sin geug le aon bhagaide fhìondhearc, agus ghiùlain iad i eadar dhithis air luirg: agus *thug iad leo* do na pomgranadaibh, agus do na fìgisibh.

24 Thugadh sruth Escoil mar ainm air an àite sin, air son a' bhagaide fhìon-dhearcan a ghearr clann Israeil sìos as sin.

25 Agus phill iad o rannsachadh an fhearainn 'an déigh dhà fhichead là.

26 Agus dh'imich iad, agus thàinig iad gu Maois agus gu h-Aaron, agus gu co'-chruinneach chloinn Israeil uile, gu fàsach Pharain, gu Cades; agus thug iad leo fios d'an ionnsuidh, agus a dh'ionnsuidh a' cho'-chruinnich uile, agus dh'fheuch[t] iad dhoibh toradh na tìre.

27 Agus dh'innis iad dha, agus thubhairt iad, Thàinig sinne a dh'ionnsuidh an fhearainn gus an do chuir thu sinn, agus gu deimhin tha e sruthadh le bainne agus mil; agus *is* e so a thoradh.

28 Gidheadh *tha* 'n sluagh làidir a tha 'nan còmhnuidh 'san fhearann, agus *tha* na bailte air an cuartachadh le ballaibh, *agus* ro-mhòr: agus os bàrr chunnaic sinn clann Anaic 'an sin.

29 Tha na h-Amalecich 'nan còmhnuidh 'am fearann na h-airde deas: agus *tha* na Hitich agus na Iebusaich, agus na h-Amoraich 'nan còmhnuidh 'sna beanntaibh: agus *tha* na Canaanich 'nan còmhnuidh làimh ris an fhairge, agus re taobh Iordain,

30 Agus chiùinich[u] Caleb an

[p] *àitibh daingnichte.* [q] *fonn, fearann.* [r] *truagh, bochd.* [s] *sruth, gleann.* [t] *nochd.* [u] *shìthich, chaisg.*

sluagh 'an làthair Mhaois, agus thubhairt e, Rachamaid suas a dh'aon fheachd, agus sealbhaicheamaid e; oir is urrainn sinn gu cinnteach a cheannsachadh [w].

31 Ach thubhairt na daoine a chaidh suas maille ris, Cha 'n urrainn sinn dol suas 'an aghaidh an t-sluaigh, oir *is* treise iad na sinne.

32 Agus thug iad droch sgeul [x] air an fhearann a rannsaich iad gu cloinn Israeil, ag ràdh, Am fearann tre 'n deachaidh sinne 'ga rannsachadh, *is* fearann e a tha 'g itheadh suas a luchd-àitich, agus an sluagh uile a chunnaic sinn ann, *is* daoine iad do mheudachd mhòir [y].

33 Agus chunnaic sinn na famhairean [z] 'an sin, mic Anaic, *a thàinig* o na famhairean: agus bha sinne 'n ar sealladh féin mar fhionnain-feoir [a], agus bha sinn mar sin 'nan sealladh-san.

CAIB. XIV.

AGUS thog an co'-chruinneach uile suas an guth, agus ghlaodh iad; agus ghuil an sluagh air an oidhche sin.

2 Agus rinn clann Israeil uile gearan 'an aghaidh Mhaois, agus 'an aghaidh Aaroin: agus thubhairt an co'-chruinneach uile riu, Och nach d'fhuair sinn bàs ann an tìr na h-Eiphit, no nach d'fhuair sinn bàs anns an fhàsach so!

3 Agus c'ar son a thug an Tighearna sinn do'n fhearann so, a thuiteam leis a' chlaidheamh, a chum gu'm biodh ar mnài agus ar clann bheag 'nan cobhartaich [b]? nach b'fhearr dhuinn pilleadh do'n Eiphit?

4 Agus thubhairt iad gach fear re chéile [c], Deanamaid dhuinn féin ceannard, agus pilleamaid do'n Eiphit.

5 'An sin thuit Maois agus Aaron air an aghaidh 'an làthair coi'-thional co'-chruinnich chloinn Israeil uile.

6 Agus reub Iosua mac Nun, agus Caleb mac Iephuneh, *a bha* dhiubhsan a rannsaich am fearann, an eudach.

7 Agus labhair iad re cuideachd chloinn Israeil uile, ag ràdh, Am fearann a chaidh sinne troimhe g'a rannsachadh, *is* fearann romhath e.

8 Ma tha tlachd aig an Tighearn annainn, 'an sin bheir e sinn a dh'ionnsuidh an fhearainn so, agus bheir e dhuinn e, fearann a tha sruthadh le mil agus bainne.

9 A mhàin na deanaibh ceannairc [d] 'an aghaidh an Tighearna, agus na biodh eagal sluaigh an fhearainn oirbh; oir *is* aran duinn iad: dh'fhalbh an dìon uatha, agus *tha* 'n Tighearna maille ruinne; na biodh eagal oirbh rompa.

10 Ach dh'iarr an co'-chruinneach uile an clachadh le clachaibh: agus dh'fhoillsicheadh glòir an Tighearn ann am pàilliun a' choi'-thionail, 'an làthair chloinn Israeil uile.

11 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Cia fhad a bhrosnaicheas an sluagh so mi? agus cia fhad a bhitheas e mun creid iad mi, air son nan comharan uile a nochd [e] mi 'nam measg?

12 Buailidh mi iad leis a' phlàigh, agus fògraidh mi iad [f], agus ni mi thusa a'd' chinneach a's mò, agus a's cumhachdaiche na iadsan.

13 Agus thubhairt Maois ris an Tighearna, 'An sin cluinnidh na h-Eiphitich *e* (oir thug thusa nìos an sluagh so le d' chumhachd o bhi 'nam measg) [g]

14 Agus innsidh iad e do luchd-àiteachaidh an fhearainn so; *oir* chual' iad gu *bheil* thusa, a Thighearn, am measg an t-sluaigh so, gu *bheil* thusa, a Thighearn, air t'fhaicinn aghaidh re h-aghaidh, agus *gu bheil* do neul a' seasamh os an ceann, agus *gu bheil* thu ag imeachd rompa ann am meall neoil 'san là, agus ann am meall teine 'san oidhche.

15 A nis *ma* mharbhas tu an sluagh so *uile* mar aon duine, 'an sin labhraidh na cinnich a chual' iomradh ort, ag ràdh,

16 A chionn nach b'urrainn an Tighearn an sluagh so thoirt do'n fhearann a mhionnaich e dhoibh, uime sin mharbh e iad 'san fhàsach.

17 Agus a nis, guidheam ort, biodh cumhachd mo Thighearna

[w] *oir gu cinnteach buadhaichidh sinn air.* [x] *tuairesgeul.* [y] *daoine garbha, mòr, 'nam pearsa.* [z] *athaich.* [a] *leumnaich-uaine.* [b] *'nan creich.* [c] *r'a bhràthair.* Eabh. [d] *ar' a mach.* [e] *rinn.* Eabh. [f] *arsuntaichidh mi iad, bheir mi an oighreachd dhiubh.* Eabh. [g] *as meadhon an d'thug thu nìos an sluagh so le d' chumhachd.*

mòr, a réir mar a labhair thu, ag
ràdh,
18 *Tha* 'n Tighearna fad-fhulangach, agus mòr-thròcaireach, a'
toirt maitheanais ann an aingidheachd, agus *ann an* eusaontas, agus
air chor sam bith nach saor[h] *an
ciontach,* a' leantuinn aingidheachd
nan aithreacha air a' chloinn, air an
treas agus air a' cheathramh *ginealach*.
19 Math, guidheam ort, aingidheachd an t-sluaigh so, a réir meud
do thròcair, agus a réir mar a thug
thu maitheanas do'n t-sluagh so o'n
Eiphit gus a nis.
20 Agus thubhairt an Tighearna,
Mhath mi a réir t'fhocail:
21 Agus co fhior 's a ta mi beo,
lìonar an talamh uile le glòir an
Tighearna.
22 Oir na daoine sin uile a
chunnaic mo ghlòir, agus mo
chomharan[i] a rinn mi 'san Eiphit,
agus anns an fhàsach, agus a bhuair
mi nis na deich uairean so, agus
nach d'éisd re m' ghuth;
23 Gu cinnteach cha'n fhaic
iadsan am fearann a mhionnaich
mi d'an aithreachaibh, ni mò a chi
neach air bith dhiubhsan a bhrosnaich mi e:
24 Ach mo sheirbhiseach Caleb,
a chionn gu'n robh aige-san spiorad
eile maille ris, agus gu'n do lean e
mi gu h-iomlan; esan bheir mi do'n
fhearann, d'an deachaidh e: agus
sealbhaichidh a shliochd e.
25 (A nis bha na h-Amalecich,
agus na Canaanaich 'nan còmhnuidh 'sa' ghleann) Am màireach
pillibh, agus rachaibh do'n fhàsach,
air slighe na mara ruaidhe.
26 Agus labhair an Tighearna re
Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh,
27 Cia fhad *a ghiùlaineas mi*
leis an droch cho'-chruinneach so a
tha re gearan a'm' aghaidh? chuala
mi gearain chloinn Israeil, leis *am
bheil* iad re gearan a'm' aghaidh.
28 Abair riu, Co fhior's a ta mi
beo, ars' an Tighearna, mar a
labhair sibh a'm' éisdeachd[k], mar
sin ni mi ribh.
29 'San fhàsach so tuitidh bhur
colanna: agus a' mheud's a chaidh
àireamh dhibh a réir bhur n-àireimh iomlain, o fhichead bliadhna
dh'aois agus os a cheann, a rinn
gearan a'm' aghaidh,
30 Gun amharus sam bith cha
d'thig sibh a steach do'n fhearann
a mhionnaich mise gu'n d'thugainn
oirbh còmhnuidh a ghabhail ann,
saor o Chaleb mac Iephuneh, agus
Iosua mac Nun.
31 Ach bhur clann bheag, a
thubhairt sibh a bhiodh 'nan cobhartaich, iadsan bheir mi steach,
agus gabhaidh iad eòlas air an fhearann air an d'rinn sibhse tàir.
32 Agus air bhur son-sa dheth,
tuitidh bhur colanna[l] anns an fhàsach so.
33 Agus bithidh bhur clann air
seacharan 'san fhàsach dà fhichead
bliadhna, agus giùlainidh iad bhur
strìopachais, gus an caithear bhur
colanna 'san fhàsach.
34 A réir àireimh nan laithean
anns an do rannsaich sibh am fearann, *eadhon* dà fhichead là (gach
là air son bliadhna) giùlainidh sibh
bhur n-eucearta, eadhon dà fhichead
bliadhna, agus bithidh fios agaibh
air mo bhriseadh-geallaidh-sa.
35 Thubhairt mise an Tighearn *e,
agus* gu cinnteach ni mi e do'n
cho'-chruinneach olc so uile, a
chruinnich a'm' aghaidh: anns an
fhàsach so claoidhear iad, agus 'an
sin gheibh iad bàs.
36 Agus na daoine a chuir Maois
a rannsachadh an fhearainn, a phill,
agus a thug air a' cho'-chruinneach
uile gearan a dheanamh 'na aghaidh,
le droch sgeul[m] a thoirt seachad
air an fhearann,
37 Fhuair eadhon na daoine sin a
thug seachad droch sgeul air an
fhearann, bàs leis a' phlàigh 'an
làthair an Tighearna.
38 Ach mhair Iosua mac Nun,
agus Caleb mac Iephuneh, beo do
na daoinibh sin a chaidh a rannsachadh an fhearainn.
39 Agus dh'innis Maois na
briathra sin do chloinn Israeil uile:
agus rinn an sluagh caoidh mhòr.
40 Agus dh'éirich iad gu moch
'sa' mhadainn, agus chaidh iad
suas[n] gu mullach an t-sléibh, ag
ràdh, Feuch, *tha* sinne *'an so*, agus
théid sinn suas do'n àite a gheall
an Tighearna: oir pheacaich sinn.
41 Agus thubhairt Maois, C'ar
son a nis a tha sibh a' briseadh
àithne an Tighearna? ach cha
soirbhich *an ni* so *leibh*.
42 Na rachaibh suas, oir *cha
'n' eil* an Tighearna 'nar measg; a
chum as nach buailear sibh 'an
làthair bhur naimhde.
43 Oir *tha* na h-Amalecich agus

[h] *glan*. [i] *mo mhìorbhuilean*. [k] *a'm' chluasaibh*. Eabh.
[l] *cuirp mhairbh, closaichean*. [m] *tuaileas*. [n] B'àill leo *dol suas*.

na Canaanaich 'an sin romhaibh, agus tuitidh sibh leis a' chlaidheamh, a chionn gu'n do chlaon sibh o'n Tighearna: uime sin cha bhi 'n Tighearna maille ribh.
44 Ach ghabh iad do dhànadas orra dol suas gu mullach an t-sléibh: gidheadh cha deachaidh àirc coi'cheangail an Tighearna, no Maois, a mach as a' champa.
45 'An sin thàinig na h-Amalecich a nuas, agus na Canaanaich a bha 'nan còmhnuidh 'san t-sliabh sin, agus bhuail siad iad, agus chuir iad an ruaig orra, *eadhon* gu Hormah.

CAIB. XV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
2 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, 'Nuair a thig sibh a chum fearainn bhur n-àiteacha-còmhnuidh, a *tha* mise a' tabhairt dhuibh,
3 Agus a bheir sibh suas tabhartas le teine do'n Tighearna, tabhartas-loisgte no ìobairt, gu bòid a choi'-lionadh, no mar thabhartas saor-thoile, no 'nar n-ard fhéillibh [a], a dheanamh fàile cùbhraidh do'n Tighearna, do'n spréidh no do'n treud:
4 'An sin bheir esan a bheir seachad a thabhartas do'n Tighearna, seachad tabhartas-bidh do'n deicheamh cuid do phlùr measgta maille ris a' cheathramh *cuid* do hin ola.
5 Agus bheir thu seachad [p] an ceathramh *cuid* do hin fìona mar thabhartas-dibhe, maille ris an tabhartas-loisgte no'n ìobairt, air son aon uain.
6 No air son reithe, bheir thu seachad mar thabhartas-bidh, dà dheicheamh cuid do phlùr measgta leis an treas *cuid* do hin ola.
7 Agus a chum tabhartais-dibhe, bheir thu seachad an treas *cuid* do hin fìona, *chum* fàile cùbhraidh do'n Tighearna,
8 Agus an uair a bheir thu seachad tarbh òg *mar* ìobairt-loisgte, no *mar* ìobairt gu bòid a choi'-lionadh, no *mar* ìobairt-shìth do'n Tighearna,
9 'An sin bheirear [q] maille ris an tarbh òg, tabhartas-bidh do thri deich codhaichibh do phlùr measgta le leth hin ola.
10 Agus bheir thu seachad a chum tabhartais-dibhe leth hin fìona, *chum* tabhartais a bheirear suas le teine dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna.
11 Mar so nìthear air son aon tairbh, no air son aon reithe, no air son uain, no minn.
12 A réir an àireimh a bheir sibh seachad, mar sin ni sibh do gach aon, a réir an àireimh.
13 Gach neach a rugadh 'san dùthaich, ni e na nithe sin air a' mhodh so, ann an tabhartas a thoirt seachad a bheirear suas le teine dh'fhàile cubhraidh do'n Tighearna.
14 Agus ma bhios coigreach air chuairt maille ribh, no co air bith e *bhios* 'nar measg 'nar ginealachaibh, agus gu'n d'thoir e seachad tabhartas a bheirear suas le teine dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna: mar a ni sibhse, mar sin ni esan.
15 *Bithidh* aon reachd dhuibhse a ta do'n cho'-chruinneach, agus mar an ceudna do'n choigreach a ta air chuairt *maille ribh*, reachd siorruidh 'nar ginealachaibh: mar *a ta* sibhse, mar sin bithidh an coigreach 'an làthair an Tighearna.
16 Aon lagh, agus aon mhodh bithidh agaibhse, agus aig a' choigreach a ta air chuairt maille ribh.
17 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
18 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, 'Nuair a théid sibh a steach do'n fhearann d'am bheil mise 'gar tabhairt,
19 'An sin tarlaidh, 'nuair a dh'itheas sibh a dh'aran an fhearainn, gu'n d'thoir sibh suas tabhartas-togta do'n Tighearna.
20 Bheir sibh suas breacag do'n cheud chuid d'ar taois, *mar* thabhartas-togta; mar *a thogas sibh* tabhartas-togta an urlair-bhualaidh, mar sin togaidh sibh i.
21 Do'n cheud' chuid d'ar taois bheir sibh do'n Tighearna tabhartas-togta, 'nar ginealachaibh.
22 Agus ma rinn sibh mearachd, agus nach do ghleidh [r] sibh na h-àitheanta sin uile a labhair an Tighearna re Maois,
23 *Eadhon* gach *ni* a dh'àithn an Tighearna dhuibh le làimh Mhaois, o'n là sin anns an d'thug an Tighearna àithne do *Mhaois*, agus o sin suas air feadh bhur ginealacha.

[a] *féisdibh sònruichte.*
[q] *bheir e.* Eabh.
[p] *ulluichidh tu; ni thu.* Eabh.
[r] *rinn.* Eabh.

24 'An sin tarlaidh, ma rinneadh
ni sam bith ann an aineolas gun
fhios do'n cho'-chruinneach, gu'n
d' thoir an co'-chruinneach uile
scachad aon tarbh òg a chum
iobairt-loisgte, chum fàile cùbhraidh
do'n Tighearna, maille r'a thabhar-
tas-bìdh agus a thabhartas-dibhe, a
réir a' ghnàtha, agus aon mheann
io na gabhraibh chum ìobairt-pheac-
aidh.
25 Agus ni an sagart réite air son
co'-chruinnich chloinn Israeil uile,
agus mathar dhoibh *e*, oir *is* aineolas
a t'ann: agus bheir iad leo an tabh-
artas, ìobairt a bheirear suas le teine
do'n Tighearna, agus an ìobairt-
pheacaidh 'an làthair an Tighearna,
air son an aineolais.
26 Agus mathar e do cho'-
chruinneach chloinn Israeil uile,
agus do'n choigreach a ta air chuairt
'nam measg; do bhrì' gu'*n robh*
an sluagh uile ann an aineolas.
27 Agus ma pheacaicheas anam
sam bith tre aineolas, 'an sin bheir
e leis gabhar do'n cheud bhliadhna
chum ìobairt-pheacaidh.
28 Agus ni 'n sagart réite air son
an anma a pheacaicheas gu h-ain-
eolach, an uair a pheacaicheas e le
h-aineolas 'an làthair an Tighearna,
dheanamh réite air a shon; agus
mathar dha e.
29 Bithidh aon lagh agaibh air a
shonsan a pheacaicheas tre aineolas,
araon air a shonsan a rugadh am
measg chloinn Israeil, agus air son
a' choigrich a ta air chuairt 'nam
measg.
30 Ach an t-anam a ni bheag gu
h-andàna[s], (*co dhiubh* a rugadh e
san tìr, no 's coigreach e) tha esan
a' toirt eas-urraim do'n Tighearna;
agus gearrar an t-anam sin as o
mheasg a shluaigh.
31 Do bhrì' gu'n d'rinn e tàir air
focal an Tighearna, agus gu'n do
bhris e àithne; gearrar an t-anam
sin as gu tur: *bithidh* aingidh-
eachd air féin.
32 Agus an uair a bha clann Is-
rael 'san fhàsach, fhuair iad duine
a' tional mhaidean[t] air là na
sàbaid.
33 Agus thug iadsan a fhuair e
tional mhaidean a dh'ionnsuidh
Mhaois e, agus a dh'ionnsuidh
Aaroin, agus a dh'ionnsuidh a' cho'-
chruinnich uile.
34 Agus chuir iad 'an làimh e, a
chionn nach d'innseadh ciod bu
choir a dheanamh ris.
35 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Cuirear an duine gu
cinnteach gu bàs; clachaidh an co'-
chruinneach uile e le clachaibh an
taobh a muigh do'n champa.
36 Agus thug an co'-chruinneach
uile mach e as a' champa, agus
chlach iad e le clachaibh, agus
fhuair e bàs; mar a dh'àithn an
Tighearna do Mhaois.
37 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
38 Labhair re cloinn Israeil, agus
abair riu, iad a dheanamh fàbh-
radh[u] dhoibh féin air iomallaibh an
eudaich air feadh an ginealach,
agus iad a chur air fàbhradh nan
iomall iall[w] do ghorm.
39 Agus bithidh e dhuibh mar
fhàbhradh; agus amhaircidh sibh
air, a chum gu'n cuimhnich sibh
uile àitheanta an Tighearna, agus
gu'n dean sibh iad; agus nach iarr
sibh 'an déigh bhur cridhe agus
bhur sùl féin, nithe 's àbhaist duibh
dol 'nan déigh le h-an-miann[x]:
40 A chum as gu'n cuimhnich,
agus gu'n dean sibh m'àitheantan
uile, agus gu'm bi sibh naomha d'ar
Dia.
41 *Is* mise an Tighearna bhur
Dia, a thug a mach sibh a tìr na
h-Eiphit, gu bhi 'm Dhia dhuibh: *Is*
mise an Tighearna bhur Dia.

CAIB. XVI.

AGUS ghabh Corah mac Idshair,
mhic Cohait, mhic Lebhi, agus
Datan agus Abiram mic Eliaib, agus
On mac Pheleit, mic Reubein,
daoine.
2 Agus dh'éirich iad suas 'an
làthair Mhaois[y], maille re daoin'
àraidh do chloinn Israeil, dà
cheud agus leth-cheud ceannard do'n
cho'-thional, inbheach[z] 'sa' cho'-
chruinneach, daoin' iomraideach[a].
3 Agus chruinnich siad iad féin
'an ceann a chéile 'an aghaidh
Mhaois agus 'an aghaidh Aaroin,
agus thubhairt iad riu, *Tha sibh a'*
gabhail tuille 's a' chòir oirbh
féin, do bhrì' gu'*m bheil* an co'-
chruinneach uile naomha gach aon
diubh, agus *tha* 'n Tighearna 'nam
measg: c'ar son uime sin a tha sibh
'gar togail féin suas os cionn co'-
chruinnich an Tighearna?

[s] *le làimh aird*. Eabh. [t] *fiodha, connaidh*. [u] *fringe*. Sasg.
[w] *riobainn, snàthainn*. [x] *strìopachas*. [y] *'an aghaidh Mhaois*.
[z] *gairmte*. Eabh. [a] *ainmeil, alloil*.

4 Agus an uair a chuala Maois *e*, thuit e air aghaidh:

5 Agus labhair e re Corah, agus r'a chuideachd uile, ag ràdh, Eadhon am màireach nochdaidh an Tighearna cò iad *a's* leis, agus *cò a ta* naomha, agus bheir e air teachd am fagus da: bheir e eadhon air-san a ròghnaich e, teachd am fagus da.

6 Deanaibhse so; gabhaibh dhuibh féin tùiseirean, Corah, agus a chuideachd uile;

7 Agus cuiribh teine annta, agus cuiribh tùis orra 'an làthair an Tighearn air an là màireach; agus an duine sin a ròghnaicheas an Tighearna, *bithidh* esan naomha; *tha sibh a' gabhail* tuille 's a chòir oirbh féin, sibhse a mhic Lebhi.

8 Agus thubhairt Maois re Corah, Eisdibh, guidheam oirbh, sibhse a mhic Lebhi:

9 An ni beag e 'nar *barail-sa*, gu'n do sgar Dia Israeil sibh o cho'-chruinneach Israeil, gu'r toirt am fagus da féin, a dheanamh seirbhis pàilliuin an Tighearna, agus a sheasamh am fianuis a' cho'-chruinnich, a fhrithealadh dhoibh?

10 Agus thug e thus' am fagus *da féin*, agus do bhràithrean uile mic Lebhi maille riut: agus am bheil sibh ag iarraidh na sagartachd mar an ceudna?

11 Air an aobhar sin *tha* thusa, agus do chuideachd uile, air bhur cruinneachadh 'an ceann a chéile 'an aghaidh an Tighearna: agus *a thaobh* Aaroin, ciod e, gu'm bheil sibh re gearan 'na aghaidh-san?

12 Agus chuir Maois *teachdaire uaith* a ghairm Dhatain agus Abiraim mhac Eliaib, muinntir a thubhairt, Cha d' théid sinn suas.

13 An ni beag *e* gu'n d' thug thu mios sinn a talamh a tha sruthadh le bainne agus mil, gu'r marbhadh 'san fhàsach, mur dean thu thu féin gu h-iomlan a'd' uachdaran os ar ceann?

14 A thuilleadh air so, cha d'thug thu sinn gu fearann a ta sruthadh le mil agus le bainne, ni mò thug thu dhuinn oighreachd mhachrach agus fhìonliosan: an cuir thu mach sùilean nan daoine sin? cha d' théid sinne suas.

15 Agus bha Maois ro-dhiomach, agus thubhairt e ris an Tighearna, Na biodh meas agad d'an tabhartas; cha do ghabh mise aon asal uatha, ni mò rinn mi cron air a h-aon diubh.

16 Agus thubhairt Maois re Corah, Bi thusa agus do chuideachd uile 'an làthair an Tighearna, thusa, agus iadsan, agus Aaron am màireach;

17 Agus gabhaibh gach duine a thùiseir, agus cuiribh tùis annta, agus thugaibh 'an làthair an Tighearna gach duine a thùiseir, dà cheud agus leth-cheud tùiseir; thusa mar an ceudna agus Aaron, gach aon *dhibh* a thùiseir.

18 Agus ghabh gach duine *dhiubh* a thùiseir, agus chuir iad teine annta, agus chuir iad tùis orra, agus sheas iad ann an dorus pàilliuin a' choi'-thionail maille re Maois agus re h-Aaron.

19 Agus chruinnich Corah an co'-chruinneach uile 'nan aghaidh gu dorus pàilliuin a' choi'-thionail: agus thaisbeineadh glòir an Tighearna do'n cho'-chruinneach uile.

20 Agus labhair an Tighearna re Maois, agus re h-Aaron, ag ràdh,

21 Sgaraibh sibh féin o mheasg a' cho'-chruinnich so, agus sgriosaidh mi iad mar ann am priobadh na sula[b].

22 Agus thuit iad air an aghaidh, agus thubhairt iad, O Dhé, Dia spiorad gach uile fheòla, am peacaich aon duine, agus am bi fearg agad ris a' cho'-chruinneach uile?

23 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

24 Labhair ris a' cho'-chruinneach, ag ràdh, Rachaibh suas o thimchioll pàilliuin Choraih, Dhatain, agus Abiraim.

25 Agus dh'éirich Maois suas, agus chaidh e dh'ionnsuidh Dhatain agus Abiraim; agus lean seanairean Israeil e.

26 Agus labhair e ris a' cho'-chruinneach, ag ràdh, Sgaraibh sibh féin, guidheam oirbh, o bhùthaibh nan daoine aingidh ud, agus na beanaibh re ni sam bith a 's leo, an t-eagal gu'n sgriosar sibh 'nam peacannaibh uile.

27 Mar sin chaidh iad suas o phàilliun Choraih, Dhatain, agus Abiraim, air gach taobh: agus thàinig Datan agus Abiram a mach, agus sheas iad ann an dorus am bùthan, agus am mnài, agus am mic, agus an clann bheag.

28 Agus thubhairt Maois, Le so bithidh fios agaibh gu'n do chuir an Tighearna mise a dheanamh nan oibre sin uile; oir cha *d'rinn mi iad* as mo cheann féin[c].

[b] *ann am platha.*

[c] *o m' chridhe féin*, Eabh.

29 Ma gheibh na daoine sin bàs
mar na h-uile dhaoin' eile, no ma
dh'fhiosraichear iad a réir fiosrach-
aidh nan uile dhaoine; *'an sin*
cha do chuir an Tighearn mise
uaith.
30 Ach ma ni 'n Tighearna gniomh
nuadh, agus gu'm fosgail an talamh
a bheul, agus gu'n sluig e suas iad
maille ris gach ni a' *s* leo, agus gu'n
d'théid iad sìos beò do'n t-slochd;
'an sin tuigidh sibh gu'n do bhros-
naich na daoine sin an Tighearna.
31 Agus tharla 'nuair a sguir e
do labhairt nam briathra sin uile,
gu'n do sgoilt an talamh a *bha*
fodha[d] o chéile:
32 Agus dh'fhosgail an talamh
a bheul, agus shluig e suas iad,
águs an tighean, agus na daoin'
uile a *bhuin* do Chorah, agus *am*
maoin uile.
33 Chaidh iad féin, agus gach ni
a *bhuin* doibh, beò sìos do'n t-slochd,
agus dhruid an talamh orra: agus
chaidh as doibh o mheasg a' cho'-
chruinnich.
34 Agus theich Israel uile a *bha*
m'an timchioll, r'an glaodh; oir
thubhairt iad, An t-eagal gu'n sluig
an talamh sinne suas *mar an
ceudna.*
35 Agus thàinig teine a mach o'n
Tighearna, agus loisg e 'n dà cheud
agus an leth-cheud fear a thug
seachad tùis.
36 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
37 Labhair re h-Eleasar mac
Aaroin an sagart, e thogail suas nan
tùiseirean a meadhon an losgaidh,
agus sgap thusa an teine 'an sud;
oir tha iad coisrigte.
38 Tuiseirean nam peacach ud
'an aghaidh an anma féin; agus
deanadh iad dhiubh leachdan leath-
an *mar* chòmhdach do'n altair:
oir thug iad seachad iad 'an làthair
an Tighearna, air an aobhar sin tha
iad coisrigte; agus bithidh iad 'nan
comhara do chloinn Israeil.
39 Agus ghabh Eleasar an sagart
na tùiseirean umha, leis an d' thug
iadsan a chaidh losgadh seachad
tabhartas; agus rinneadh iad 'nan
leachdaibh leathan *mar* chòmhdach
do'n altair:
40 *Gu bhi* 'nan cuimhneachan do
chloinn Israeil, air chor as nach
d'thig coigreach, nach *'eil* do
shliochd Aaroin, am fagus a losgadh
tùis 'an làthair an Tighearna; chum
as nach bi e mar Chorah, agus mar
a chuideachd: mar a thubhairt an
Tighearna ris le làimh Mhaois.
41 Ach air an là màireach, rinn
co'-chruinneach chloinn Israeil uile
gearan 'an aghaidh Mhaois agus 'an
aghaidh Aaroin, ag ràdh, Mharbh
sibh sluagh an Tighearna.
42 Agus tharla 'nuair a chruin-
nicheadh an co'-chruinneach 'an
aghaidh Mhaois agus 'an aghaidh
Aaroin, gu'n do sheall iad air
pàilliun a' choi'-thionail: agus feuch,
chòmhdaich an neul e, agus dh'fhoill-
sicheadh glòir an Tighearna.
43 Agus thàinig Maois agus
Aaron gu beulaobh pàilliuin a choi'-
thionail.
44 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
45 Rachaibh suas o mheasg a'
cho'-chruinnich so, agus sgriosaidh
mi iad mar ann am priobadh na
sùla: agus thuit iad air an eudann-
aibh.
46 Agus thubhairt Maois re
h-Aaron, Glac tùiseir, agus cuir
teine ann bhàrr na h-altarach, agus
cuir tùis air, agus imich gu grad a
dh'ionnsuidh a' cho'-chruinnich, agus
dean réite air an son; oir chaidh
fearg a mach o'n Tighearna[e]: thòis-
ich a' phlàigh.
47 Agus ghlac Aaron *e*, mar a
dh'àithn Maois, agus ruidh e gu
meadhon a' cho'-chruinnich; agus
feuch, bha phlàigh air tòiseachadh
am measg an t-sluaigh: agus chuir
e tùis air, agus rinn e réite air son
an t-sluaigh.
48 Agus sheas e eadar na mairbh
agus na beòtha, agus choisgeadh a'
phlàigh.
49 Agus bhàsaich 'sa' phlàigh
ceithir mìle deug agus seachd ceud,
a thuilleadh orra-san a bhàsaich 'an
aobhar Choraih.
50 Agus phill Aaron a dh'ionn-
suidh Mhaois, gu dorus pàilliuin a'
choi'-thionail: agus choisgeadh a'
phlàigh.

CAIB. XVII.

AGUS labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
2 Labhair re cloinn Israeil, agus
gabh slat o gach aon aca, a réir
tighe *an* aithreacha, o'n ceannardaibh
uile, a réir tighe an aithreacha, dà
shlait deug: sgrìobh ainm gach
duine air a shlait féin.
3 Agus sgrìobhaidh tu ainm
Aaroin air slait Lebhi: oir *bithidh*

[d] *fodhpa.* [e] *o ghnùis an Tighearna.* Eabh.

aon slat air son cinn tighe an aithreacha.
4 Agus cuiridh tu suas iad ann am pàilliun a' choi'-thionail, 'an làthair na fianuis, far an coinnich mis' thu.
5 Agus tarlaidh, *gu'n* d'thig slat an duine a thaghas mise fuidh bhlàth [f]; agus bheir mi air gearain chloinn Israeil sgur uam, leis am bheil iad re gearan 'nar n-aghaidh-sa.
6 Agus labhair Maois re cloinn Israeil, agus thug gach aon d'an ceannardaibh dha slat am fear, aon air son gach ceannaird, a réir tighe an aithreacha, *eadhon* da shlait deug: agus *bha* slat Aaroin am measg an slat.
7 Agus chuir Maois suas na slatan 'an làthair an Tighearn, ann am pàilliun na fianuis.
8 Agus air an là màireach chaidh Maois a steach do phàilliun na fianuis; agus feuch, bha slat Aaroin, air son tighe Lebhi, air briseadh a mach, agus air cur maoth dhuille aisde, agus air teachd fuidh bhlàth, agus air giùlan almona.
9 Agus thug Maois a mach na slatan uile o làthair an Tighearna gu cloinn Israeil uile; agus dh'amhairc iad orra, agus ghabh gach duine a shlat féin.
10 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Thoir slat Aaroin a rìs 'an làthair na fianuis, gu bhi air a gleidheadh mar chomhara 'an aghaidh nan ceannairceach; agus bheir thu air falbh gu tur an gearain uamsa, chum as nach bàsaich iad.
11 Agus rinn Maois *mar sin*: mar a dh'àithn an Tighearna dha, mar sin rinn e.
12 Agus labhair clann Iaraeil re Maois, ag ràdh, Feuch, tha sinn a' bàsachadh, théid as duinn, théid as duinn uile.
13 Ge b'e air bith a thig am fagus do phàilliun an Tighearna, gheibh e bàs; an claoidhear sinn le bàsachadh?

CAIB. XVIII.

AGUS thubhairt an Tighearna re h-Aaron, Giùlainidh tusa agus do mhic, agus tigh d'athar maille riut, eu-ceart [g] an ionaid naomha; agus giùlainidh tusa agus do mhic maille riut eu-ceart bhur sagartachd.
2 Agus do bhràithre mar an ceudna do thréibh Lebhi, tréibh t'athar, bheir thu leat maille riut, a chum as gu'n ceanglar riut iad, agus gu'm fritheil iad dhuit: ach *fritheilidh* tusa agus do mhic maille riut air beulaobh pài'liuin na fianuis.
3 Agus gleidhidh iad do chùram-sa, agus cùram a' phàilliuin uile: a mhàin cha d'thig iad am fagus do shoithichibh an ionaid naomha agus do'n altair, a chum as nach faigh aon chuid iadsan no sibhse bàs.
4 Agus ceanglar riut iad, agus gleidhidh iad cùram pàilliuin a' choi'-thionail, air son uile sheirbhis a' phàilliuin: agus cha d'thig coigreach am fagus duibh.
5 Agus gleidhidh sibh cùram an ionaid naomha, agus cùram na h-altarach; a chum as nach bi fearg ni's mò air cloinn Israeil.
6 Agus mise, feuch thug mi bhur bràithre na Lebhithich o mheasg chloinn Israeil: dhuibhse thugadh iad *mar* thabhartas do'n Tighearna, a dheanamh seirbhis pàilliuin a' choi'-thionail.
7 Uime sin gleidhidh tusa, agus do mhic maille riut, bhur sagartachd anns gach ni a *bhuineas* do'n altair, agus an taobh a stigh do'n roinn-bhrat, agus ni sibh seirbhis: thug mi *dhuibh* bhur sagartachd, *mar* sheirbhis tabhartais: agus an coigreach a thig am fagus, cuirear gu bàs e.
8 Agus labhair an Tighearna re h-Aaron, Feuch, thug mi dhuit mar an ceudna cùram mo thabbhartasan-togta, do uile nithibh coisrigte chloinn Israeil; dhuitse thug mi iad, air son an ungaidh, agus do d' mhic le reachd sìorruidh.
9 Bithidh so leatsa do na nithibh ro-naomha, *a ghleidheadh* o'n teine: gach tabhartas leosan, gach tabhartas-bidh leo, agus gach iobairt-pheacaidh leo, agus gach iobairt-eusaontais leo, a bheir iad dhomhsa, bithidh e ro-naomha dhuitse, agus do d' mhic.
10 'San ionaid ro-naomha ithidh tu e, ithidh gach firionnach e: bithidh e naomha dhuitse.
11 Agus *is* leat so; tabhartas-togta an tabhartais, maille re uile thabhartasan-luaisgte chloinn Israeil: thug mi dhuitse iad, agus do d' mhic, agus do d' nigheanaibh maille riut, le reachd sìorruidh: gach neach a tha glan a'd' thigh, ithidh e dheth.

[f] *gu'm bris slat an duine a thoghas mise a mach.* [g] *peacanna.*

12 A' chuid a's fearr[g] uile do'n ola, agus a' chuid a's fearr uile do'n fhion, agus do'n chruithneachd, an ceud thoradh leo-san a bheir iad seachad do'n Tighearna, iad sin thug mi dhuit.

13 Gach ni a's luaithe bhios abuich 'nam fearann, a bheir iad chum an Tighearna, bithidh e leatsa; gach aon a ta glan a'd' thigh, ithidh e dheth.

14 Gach ni a choisrigear ann an Israel, bithidh e leatsa.

15 Gach ni a dh'fhosglas a' bhrù do gach feoil, a bheir iad a dh'ionnsuidh an Tighearna, *ma 's ann* do dhuine, no dh'ainmhidh, bithidh e leatsa: gidheadh gu cinnteach fuasglaidh tu ceud-ghin duine, agus ceud-ghin an ainmhidh neo-ghloin fuasglaidh tu.

16 Agus iadsan a dh'fhuasglar, o mhios a dh'aois fuasglaidh tu *iad* a réir do mheas, air son airgid chùig seceilean, a réir seceil an ionaid naomha: *is* e '*n secel* fichead gerah.

17 Ach ceud-ghin bòtha, no ceud-ghin caorach, no ceud-ghin gaibhre cha 'n fhuasgail thu; *tha* iad naomha: crathaidh tu 'm fuil air an altair, agus loisgidh tu 'n saill *mar* thabhartas a bheirear suas le teine chum fàile cùbhraidh do'n Tighearna.

18 Agus bithidh am feoil leatsa, mar a bhitheas an t-uchd luaisgte agus an slinnean deas leat.

19 Uile thabhartasan-togta nan nithe naomha, a bheir clann Israeil seachad do'n Tighearna, thug mi dhuitse, agus do d' mhic, agus do d' nigheanaibh maille riut, le reachd sìorruidh: *is* coi'-cheangal salainn e gu bràth 'an làthair an Tighearna, dhuitse agus do d' shliochd maille riut.

20 Agus labhair an Tighearna re h-Aaron, 'Nam fearann cha bhi oighreachd agad, ni mò bhios roinn agad 'nam measg: *Is* mise do roinnsa agus t'oighreachd am measg chloinn Israeil.

21 Agus feuch, do chloinn Lebhi thug mi an deachamh uile ann an Israel mar oighreachd, air son an seirbhis a ni iad, *eadhon* seirbhis pàilliuin a' choi'-thionail.

22 Agus cha 'n fheud clann Israeil o so suas teachd am fagus do phàilliun a' choi'-thionail, an t-eagal gu'n giùlain iad peacadh, agus gu'm faigh iad bàs.

23 Ach ni na Lebhithich seirbhis pàilliuin a' choi'-thionail, agus giùlainidh iad an cionta: *bithidh* e 'na reachd sìorruidh air feadh bhur ginealacha, nach bi oighreachd sam bith aca am measg chloinn Israeil.

24 Ach deachamh chloinn Israeil a bheir iad seachad *mar* thabhartas-togta do'n Tighearna, thug mi do na Lebhithich mar oighreachd: uime sin thubhairt mi riu, Am measg chloinn Israeil cha bhi ighreachd aca.

25 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

26 Mar so labhair ris na Lebhithich, agus abair riu, 'Nuair a thogas sibh o chloinn Israeil an deachamh a thug mise dhuibh uatha mar bhur n-oighreachd, 'an sin bheir sibh suas tabhartas-togta dheth do'n Tighearna, *eadhon* an deicheamh *cuid* do'n deachamh.

27 Agus measar an tabhartas-togta *so* dhuibh, mar *gu'm b'e* arbhar an urlair-bhualaidh, agus mar làine amar-bruthaidh an fhìona.

28 Mar so mar an ceudna bheir sibh seachad tabhartas-togta do'n Tighearna, d'ar n-uile dheachamh a thogas sibh o chloinn Israeil: agus bheir sibh dheth tabhartas-togta an Tighearna do Aaron an sagart.

29 As bhur n-uile thiodhlacaibh, bheir sibh seachad uile thabhartas-togta an Tighearna do'n chuid a's fearr dheth uile, *eadhon* a' chuid sin deth a tha coisrigte.

30 Uime sin their thu riu, 'Nuair a thogas sibh suas uaith a' chuid a's fearr dheth, 'an sin measar e do na Lebhithich mar thoradh[h] an urlair-bhualaidh, agus mar thoradh amar-bruthaidh an fhìona.

31 Agus ithidh sibh e anns gach àite, sibh féin agus bhur teaghlaichean: oir *is* e bhur duais air son bhur seirbhis ann am pàilliun a' choi'-thionail.

32 Agus cha ghiùlain sibh peacadh sam bith air a shon, an uair a thogas sibh suas as a' chuid a's fearr dheth: ni mò a thruailleas sibh nithe naomha chloinn Israeil, an t-eagal gu'm faigh sibh bàs.

CAIB. XIX.

AGUS labhair an Tighearna re Maois agus re h-Aaron, ag ràdh,

2 *Is* e so ordugh an lagha a dh'àithn an Tighearna, ag ràdh, Labhair re cloinn Israeil, iad a thoirt a'd' ionnsuidh agh ruagh gun

[g] *Smior, reamhrachd.* Eabh. [h] *fhàs, phiscach.*

ghaoid[i], air nach 'eil smal, *agus* nach robh riamh fuidh chuing.

3 Agus bheir sibh i dh'ionnsuidh Eleasair an t-sagairt; agus bheirear i[k] 'n taobh a muigh do'n champa, agus marbhar i 'na fhianuis.

4 Agus gabhaidh Eleasar an sagart *cuid* d'a fuil le mheur, agus crathaidh e cuid d'a fuil dìreach fa chomhair pàilliuin a' choi'-thionail seachd uairean.

5 Agus loisgidh *neach* an t-agh 'na shealladh; a seiche, agus a feoil. agus a fuil, maille r'a h-aolach, loisgidh e.

6 Agus gabhaidh an sagart fiodh seudair, agus hiosop, agus scarlaid, agus tilgidh e *sin* am meadhon losgaidh an aighe.

7 'An sin nighidh an sagart eudach, agus ionnailidh[l] e fheoil ann an uisge, agus 'an déigh sin thig e steach do'n champa, agus bithidh an sagart neo-ghlan gu feasgar.

8 Agus nighidh esan a loisg i eudach ann an uisge, agus ionnailidh e fheoil ann an uisge, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

9 Agus cruinnichidh duine a ta glan luath an aighe, agus taisgidh e i 'n taobh a muigh do'n champa ann an àite glan, agus gleidhear i air son co'-chruinnich chloinn Israeil, mar uisge dealachaidh; *is glanadh* air son peacaidh i.

10 Agus nighidh esan a thionaileas luath an aighe eudach, agus bithidh e neo-ghlan gu feasgar: agus bithidh e do chloinn Israeil, agus do'n choigreach a th'air chuairt'n'am measg, 'na reachd sìorruidh.

11 Esan a bheanas re corp duine mhairbh sam bith, bithidh e neo-ghlan seachd laithean.

12 Glanaidh se e féin leis air an treas là, agus air an t-seachdamh là bithidh e glan: ach mur glan se e féin air an treas là, 'an sin air an t-seachdamh là cha bhi e glan.

13 Ge b'e neach a bheanas re corp duine sam bith a ta marbh, agus nach glan e féin, tha e truailleadh pàilliuin an Tighearna; agus gearrar an t-anam sin as o Israel; a chionn nach do chrathadh an t-uisge dealachaidh air, bithidh e neo-ghlan; *tha* a neo-ghloine fathast air.

14 *Is* e so an lagh, an uair a bhàsaicheas duine ann am bùth: Gach neach a thig a stigh do'n bhùth, agus gach neach a tha 'sa' bhùth, bithidh iad neo-ghlan seachd laithean.

15 Agus gach soitheach fosgailte aig nach 'eil còmhdach ceangailte air, *tha* e neo-ghlan.

16 Agus ge b'e bheanas re neach a mharbhadh le claidheamh 'sa' mhachair[m], no re corp marbh, no re cnàimh duine, no re h-uaigh, bithidh e neo-ghlan seachd laithean.

17 Agus air son an *duine* neo-ghloin gabhaidh iad do luaith an aighe, a loisgeadh air son glanaidh peacaidh, agus cuiridh iad uisge ruidh oirre ann an soitheach.

18 Agus gabhaidh duine glan hiosop, agus tumaidh e 'san uisge *e*, agus crathaidh e air a' bhùth *e*, agus air na soithichibh uile, agus air a' mhuinntir a bha 'n sin; agus airsan a bhean re cnàimh, no re neach a mharbhadh, no re aon marbh, no re h-uaigh;

19 Agus crathaidh an *duine* glan air an neo-ghlan air an treas là, agus air an t-seachdamh là: agus glanaidh se e féin air an t-seachdamh là, agus nighidh e eudach, agus ionnailidh se e féin ann an uisge, agus bithidh e glan air feasgar[n].

20 Ach an duine a bhios neo-ghlan, agus nach glan e féin, gearrar an t-anam sin as o mheasg a' cho'-chruinnich, a chionn gu'n do thruaill e ionad naomh an Tighearna: cha do chrathadh uisge dealachaidh air; *tha* e neo-ghlan.

21 Agus bithidh e 'na reachd sìorruidh dhoibh, gu'n nigh esan a chrathas an t-uisge dealachaidh eudach, agus bithidh esan a bheanas ris an uisge dealachaidh, neo-ghlan gu feasgar.

22 Agus ge b'e ni ris am bean an *duine* neo-ghlan, bithidh e neo-ghlan: agus an t-anam a bheanas *ris*, bithidh e neo-ghlan gu feasgar.

CAIB. XX.

AN sin thàinig clann Israeil, *eadhon* an co'-chruinneach uile, gu fàsach Shin, anns a' cheud mhìos: agus dh'fhan[o] an sluagh ann an Cades; agus fhuair Miriam bás 'an sin, agus dh'adhlaiceadh 'an sin i.

2 Agus cha robh uisge ann do'n choi'-thional: agus chruinnich siad iad féin 'an aghaidh Mhaois agus 'an aghaidh Aaroin.

[i] *fallain.* [k] *bheir e i.* Eabh. [l] *ionnladaidh.*
[m] *air aghaidh na machrach.* [n] *'san fheasgar.* [o] *chòmhnuich.*

3 Agus throid an sluagh re Maois,
agus labhair iad, ag ràdh. B'fhearr
gu'm bitheamaid air faghail bàis an
uair a bhàsaich ar bràithrean 'an
làthair an Tighearna.
4 Agus c'ar son a thug sibh a
nìos co'-chruinneach an Tighearna
do'n fhàsach so, gu bàs fhaghail
'an sin, sinn fein agus ar spréidh.
5 Agus c'ar son a thug sibh oirnne
teachd a nìos as an Eiphit, g'ar
toirt a steach do'n droch àite so?
cha'n àite sìl e, no fhìgis, no chrann-
fìona[p], no phomgranata, ni mò *ta*
uisge ann r'a òl.
6 Agus chaidh Maois agus Aaron
o làthair a' cho'-chruinnich gu dorus
pàilliuin a' choi'-thional, agus thuit
iad air an aghaidh: agus dh'fhoill-
sicheadh glòir an Tighearna dhoibh.
7 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
8 Gabh an t-slat, agus cruinnich
thus' an coi'-thional 'an ceann a'
chéile, thu féin agus Aaron do
bhràthair, agus labhraibh ris a'
charraig fa chomhair an sùl, agus
bheir i seachad a h-uisge; agus
bheir thusa mach uisge dhoibh as a'
charraig, agus bheir thu deoch do'n
choi'-thional, agus d'an spréidh.
9 Agus ghabh Maois an t-slat o
làthair an Tighearna, mar a dh'àithn
e dha.
10 Agus chruinnich Maois agus
Aaron an co'-chruinneach 'an ceann
a' chéile fa chomhair na carraige,
agus thubhairt e riu, Eisdibh a nis,
a luchd-ceannairc; as a' charraig
so am feum sinne uisge thoirt
duibh?
11 Agus thog Maois suas a làmh,
agus bhuail e charraig le shlait dà
uair: agus thàinig an t-uisge mach
gu pailt, agas dh'òl an co'-chruinn-
each, agus an spréidh.
12 Agus labhair an Tighearna re
Maois agus re h-Aaron, A chionn
nach do chreid sibh mi, chum mo
naomhachadh ann an sùilibh chloinn
Israeil, uime sin cha d'thoir sibh a
steach an co'-chruinneach so do'n
fhearann a thug mise dhoibh.
13 *Is* e so uisge Mheribah, a
chionn gu'n d'rinn clann Israeil strì'
ris an Tighearna: agus naomhaich-
eadh e annta.
14 Agus chuir Maois teachdair-
ean o Chades gu righ Edoim, Mar
so tha do bhràthair Israel ag ràdh,
Tha fios agad air an t-saothair sin
uile a thàinig oirnne:
15 Mar a chaidh ar n-aithreacha
sìos do'n Eiphit, agus a ghabh sinn
còmhnuidh 'san Eiphit aimsir fhad-
a[q]: agus bhuin na h-Eiphitich gu
h-olc ruinne, agus r'ar n-aithreach-
aibh.
16 Agus an uair a ghlaodh sinn
ris an Tighearna, chual' e ar guth,
agus chuir e aingeal uaith, agus thug
e mach sinn as an Eiphit: agus
feuch, *tha* sinn ann an Cades, baile
'sa' chuid a's iomallaiche do d'
chrìch.
17 Leig leinn, guidheam ort, dol
tre d' dhùthaich: cha d'théid sinn
tre achadh sam bith, no tre fhion-
lios, ni mò dh'òlas sinn uisge nan
tobar: imichidh sinn air rathad *mòr*
an righ, cha tionndaidh sinn a
dh'ionnsuidh na làimhe deise, no
na làimhe clithe, gus an d'théid sinn
seach do chrìochan.
18 Agus thubhairt Edom ris, Cha
d'théid thu seachad orm[r], an t-eagal
leis a' chlaidheamh gu'n d'thig mi
mach a't' aghaidh.
19 Agus thubhairt clann Israeil
ris, Imichidh sinn air an rathad
mhòr: agus ma dh'òlas mi féin
agus mo spréidh do d' uisge, bheir
mi luach air a shon: a mhàin gun
tuille *dheanamh*, théid mi troimhe
do m' chois.
20 Agus thubhairt e, Cha d'théid
thu troimhe. Agus thàinig Edom
a mach 'na aghaidh le mòr shluagh,
agus le làimh threin.
21 Mar so dhiùlt Edom do Israel
comas dol troimh a chrich: uime
sin thionndaidh Israel uaith.
22 Agus ghabh clann Israeil,
eadhon an co'-chruinneach uile, an
turus o Chades, agus thàinig iad gu
sliabh Hor.
23 Agus labhair an Tighearna re
Maois agus re h-Aaron ann an
sliabh Hor, làimh re crìch fearainn
Edoim, ag ràdh,
24 Cruinnichear Aaron a chum a
shluaigh: oir cha d'théid e steach
do'n fhearann a thug mise do
chloinn Israeil, a chionn gu'*n robh*
sibh ceannairceach 'an aghaidh
m'fhocail-sa aig uisge Mheribah.
25 Gabh Aaron agus Eleasar a
mhac, agus thoir suas iad gu sliabh
Hor:
26 Agus buin eudach do Aaron,
agus cuir air a mhac Eleasar e:
agus cruinnichear Aaron a *chum a
mhuinntir*, agus gheibh e bàs 'an
sin.
27 Agus rinn Maois mar a
dh'àithn an Tighearna: agus chaidh

[p] *fhionainean.* [q] *iomadh là.* Eabh. [r] *troimh m'* chrìch.

iad suas gu sliabh Hor, ann an seall-adh a' cho'-chruinnich uile.

28 Agus bhuin Maois eudach do Aaron, agus chuir e air Eleasar a mhac e; agus fhuair Aaron bàs 'an sin air mullach an t-sléibh; agus thàinig Maois agus Eleasar a nuas o'n t-sliabh.

29 Agus an uair a chunnaic an co'-chruinneach uile gu'n d'fhuair Aaron bàs, rinn iad bròn air son Aaroin deich laithean 'ar fhichead, eadhon tigh Israeil uile.

CAIB. XXI.

AGUS *an uair* a chuala righ Arad an Canaanach, a bha chòmhnuidh 'san airde deas, gu'n d'thàinig Israel air slighe an luchd-brathaidh; 'an sin chog e 'n aghaidh Israeil, agus rinn e *cuid* diubh 'nan ciomaich [s].

2 Agus bhòidich Israel bòid [t] do'n Tighearna, agus thubhairt iad, Ma bheir thu da rìreadh an sluagh so thairis d'ar làimh, 'an sin sgriosaidh sinn gu tur am bailtean [u].

3 Agus dh'éisd an Tighearna re guth Israeil, agus thug e na Canaanaich suas *doibh:* agus sgrios iad gu tur iad agus am bailtean: agus thug iad Horma mar ainm air an àite.

4 Agus ghabh iad an turus o shliabh Hor, air slighe na mara ruaidhe, a dhol m'an cuairt air tìr Edoim; agus bha anam an t-sluaigh fuidh mhi-mhisnich 'san t-slighe [w].

5 Agus labhair an sluagh 'an aghaidh Dhe, agus 'an aghaidh Mhaois, C'ar son a thug sibh a nìos sinn as an Eiphit, gu bàs fhaghail 'san fhàsach? oir cha '*n 'eil* aran, no uisge *ann,* agus tha ar n-anam a' gabhail gràin do'n aran eutrom so.

6 Agus chuir an Tighearna nathraichean loisgeach [x] am measg an t-sluaigh; agus lot [y] iad an sluagh, agus fhuair mòr-shluagh do Israel bàs.

7 Uime sin thàinig an sluagh a dh'ionnsuidh Mhaois, agus thubhairt iad, Pheacaich sinn, oir labhair sinn 'an aghaidh an Tighearna, agus a't' aghaidh-sa; guidh air an Tighearna gu'n d'thoir e air falbh uainn na nathraiche; agus ghuidh Maois air son an t-sluaigh.

8 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Dean dhuit féin nathair loisgeach, agus cuir i air crann: agus tarlaidh, gach neach a lotar, an uair a dh'amhaireas e oirre, gu mair e beo.

9 Agus rinn Maois nathair umha, agus chuir e air crann i: agus tharla, ma lot nathair duine sam bith, agus gu'n d'amhairc e air an nathair umha, gu'n d'fhan e beo.

10 Agus chaidh clann Israeil air an aghaidh, agus champaich iad ann an Obot.

11 Agus ghabh iad an turus o Obot, agus champaich iad aig Iieabarim 'san fhàsach a *ta* fa chomhair Mhoaib, leth re éirigh na gréine.

12 Uaith sin dh'imich iad, agus champaich iad ann an gleann Shareid.

13 O sin dh'imich iad, agus champaich iad air an taobh eile do Arnon, a *ta* 'san fhàsach a tha teachd a mach a criochaibh nan Amorach: oir *is* e Arnon crìoch Mhoaib, eadar Moab agus na h-Amoraich.

14 Uime sin innsear ann an leabhar coganna an Tighearna, Ciod a rinn e [z] 'sa' mhuir ruaidh, agus ann an sruthaibh Arnoin;

15 Agus aig ruidh nan sruth, a tha dol sìos gu àite-còmhnuidh Ar, agus a' luidhe air crìch Mhoaib.

16 Agus o sin *chaidh iad* gu Beer: *is* e sin an tobar m'an do labhair an Tighearna re Maois, Cruinnich an sluagh r'a chéile, agus bheir mise uisge dhoibh.

17 'An sin chan [a] Israel an laoidh so, Sruth a nìos, O thobair, canaibhse dha:

18 Chladhaich na h-uachdarain an tobar, chladhaich uaislean an t-sluaigh e, le *seòladh* fhir tabhairt an lagha, le 'n lorgaibh. Agus o'n fhàsach *chaidh iad* gu Matana:

19 Agus o Mhatana gu Nahaliel: agus o Nahaliel gu Bamot:

20 Agus o Bhamot 'sa' ghleann a ta ann an dùthaich Mhoaib, gu mullach Phisgaih, a ta 'g amharc re Iesimon.

21 Agus chuir Israel teachdairean gu Sihon righ nan Amorach, ag ràdh,

22 Leig dhomh dol tre d' fhearann; cha tionndaidh sinn a dh'ionnsuidh raoin no dh'ionnsuidh fìon-lios sam bith [b]; cha'n òl sinn uisgeachan an tobair: rathad an righ gabhaidh sinn, gus an d'théid sinn seachad air do chrìch.

23 Agus cha leigeadh Sihon le

[s] *prìosanaich.* [t] *mòid.* [u] *an eath-aichean.* [w] *air son na slighe.* [x] *nathraiche teine.* [y] *theum.* [z] Vaheb. Eabh. [a] *sheinn.* [b] *chum nam machairean no chum nam fìon-ghàradh.*

Israel dol troimh a chrich: agus
chruinnich Sihon a shluagh uile r'a
chéile, agus chaidh e mach 'an agh-
aidh Israeil do'n fhàsach: agus
thàinig e gu Iahas, agus chog e 'n
aghaidh Israeil.
24 Agus bhuail Israel e le faobhar
a' chlaidheimh, agus ghabh e sealbh
air fhearann o Arnon gu Iaboc,
eadhon gu cloinn Amoin: oir *bha*
crioch chloinn Amoin làidir.
25 Agus ghlac Israel na bailte
mòra [c] sin uile: agus ghabh Israel
còmhnuidh ann am bailtibh mòra
nan Amorach uile ann an Hesbon,
agus 'na bhailtibh beaga uile:
26 Oir b'e Hesbon baile mòr Shi-
hoin righ nan Amorach, a chog 'an
aghaidh righ Mhoaib a bh'ann
roimhe sin, agus a bhuin fhearann
uile as a làimh, eadhon gu h-Ar-
non.
27 Uime sin their iadsan, a labh-
ras ann an gnàth-fhoclaibh, Thigibh
do Hesbon; biodh baile mòr Shi-
hoin air a thogail agus air a dheas-
achadh:
28 Oir chaidh teine mach a Hes-
bon, lasair o bhaile mor Shihoin;
loisg e Ar Mhoaib, *agus* tighearnan
ionadan arda Arnoin.
29 Mo thruaigh thu, a Mhoaib;
thàinig sgrios ort, O shluagh Che-
mois: thug e mhic a chaidh as, agus
a nigheanan 'am braighdeanas [d] do
Shihon righ nan Amorach.
30 Thilg sinn saighdean orra;
chaidh as do Hesbon eadhon gu
Dibon, agus dh'fhàsaich sinn *iad*
eadhon gu Nopha, a *tha ruigheachd*
gu Medeba.
31 Mar so ghabh Israel còmh-
nuidh ann am fearann nan Amor-
ach.
32 Agus chuir Maois *daoine* uaith
a ghabhail beachd air Iaser, agus
ghlac iad a bhailte, agus dh'fhògair
iad a mach na h-Amoraich a *bha* 'n
sin.
33 Agus phill iad agus chaidh iad
suas air slighe Bhasain: agus
chaidh Og righ Bhasain a mach 'nan
aghaidh, e féin, agus a shluagh uile,
gu cath aig Edrei.
34 Agus thubhairt an Tighearna
re Maois, Na gabh eagal roimhe;
oir do d' làimh-sa thug mi thairis e
féin, agus a shluagh uile, agus
fhearann: agus ni thu air mar a
rinn thu air Sihon righ nan Amor-
ach, a *bha* chòmhnuidh aig Hesbon.
35 Mar sin bhuail iad e féin agus
a mhic, agus a shluagh uile, gus
nach d'fhàgadh aon beo aige: agus
ghabh iad sealbh air fhearann.

CAIB. XXII.

AGUS chaidh clann Israeil air an
aghaidh, agus champaich iad
ann an còmhnardaibh Mhoaib, air
an taobh so do Iordan làimh re Ie-
richo.
2 Agus chunnaic Balac mac Ship-
oir gach ni a rinn Israel air na
h-Amoraich.
3 Agus bha eagal ro-mhòr air
Moab roimh 'n t-sluagh, a chionn
gu'*n robh* iad lionmhor: agus bha
Moab ann an teinn a thaobh chloinn
Israeil.
4 Agus thubhairt Moab re sean-
airibh Mhidiain, A nis imlichidh a'
chuideachd [e] so suas gach ni *a ta*
m'ar timchioll, mar a dh'imlicheas
an damh suas feur na machrach.
Agus *bha* Balac mac Shipoir 'na
righ air na Moabaich 'san àm sin.
5 Chuir e teachdairean uime sin
gu Balaam mac Bheoir, gu Petor, a
ta làimh re abhainn dùthcha cloinne
a shluaigh, g'a ghairm, ag ràdh,
Feuch, tha sluagh air teachd a mach
as an Eiphit: feuch, tha iad a' còmh-
dachadh aghaidh [f] na talmhainn,
agus tha iad 'nan còmhnuidh thall
fa m' chomhair.
6 Thig a nis uime sin, guidheam
ort, mallaich dhomhs' an sluagh so,
oir *tha* iad tuille 's cumhachdach
air mo shon: theagamh gur urrainn
mi am bualadh, agus gu'm fuadaich
mi iad a mach as an dùthaich; oir
tha fios agam gu'*m bheil* esan a
bheannaicheas tusa, beannaichte,
agus esan a mhallaicheas tu, mal-
laichte.
7 Agus dh'imich seanairean
Mhoaib agus seanairean Mhidiain,
le *duais na* druidheachd [g] 'nan
làimh; agus thàinig iad gu Balaam,
agus dh'innis iad dha briathra Bha-
laic.
8 Agus thubhairt e riu, Fanaibh
'an so an nochd, agus bheir mise
fios [h] duibh a ris a réir mar a labhras
an Tighearna rium: agus dh'fhan
ceannardan Mhoaib maille re Ba-
laam.
9 Agus thàinig an Tighearna gu
Balaam, agus thubhairt e, Cò iad
na daoine so maille riut?
10 Agus thubhairt Balaam re Dia,

[c] *cathraiche.* [d] *ann an daorsadh, 'nan ciomaich.*
[e] *an co'-chruinneach.* [f] *sùil.* Eabh. [g] *fiosachd.*
[h] *freagradh.*

Chuir Balac mac Shipoir, righ Mhoaib, *teachdaire* a'm' ionnsuidh, *ag ràdh*,

11 Feuch, *tha* sluagh air teachd a mach às an Eiphit, a ta còmhdachadh aghaidh 'na talmhainn: Thig a nis, mallaich dhomh iad; theagamh gur urrainn mi buaidh thoirt orra, agus gu'm fuadaich mi mach iad.

12 Agus thubhairt Dia re Balaam, Cha d'théid thu maille riu, cha mhallaich thu 'n sluagh; oir *tha* iad beannaichte.

13 Agus dh'éirich Balaam 'sa' mhadainn, agus thubhairt e re ceannardaibh Bhalaic, Imichibh d'ar dùthaich fein; oir tha'n Tighearna diùltadh cead a thoirt domhsa dol maille ribh.

14 Agus dh'éirich ceannardan Mhoaib suas, agus chaidh iad a dh'ionnsuidh Bhalaic, agus thubhairt iad, Tha Balaam a diùltadh teachd maille ruinn.

15 Agus chuir Balac uaith a rìs ceannardan bu lìonmhoire [i], agus a b'urramaiche na iadsan.

16 Agus thàinig iad gu Balaam, agus thubhairt iad ris, Mar so tha Balac, mac Shipoir, ag ràdh, Na bacadh ni sam bith thu, guidheam ort, o theachd a'm' ionnsuidh:

17 Oir ardaichidh mi thu gu h-inbhe ro-mhòir, agus ge b'e ni a their thu rium, ni mi e: Thig uime sin, guidheam ort, mallaich dhomh an sluagh so.

18 Agus fhreagair Balaam, agus thubhairt e re seirbhisich Bhalaic, Ge do bheireadh Balac dhomhsa làn a thighe dh'airgiod agus a dh'òr, cha 'n fheudainn dol thar focal an' Tighearna mo Dhé, a dheanamh beag no mhòr.

19 A nis uime sin, guidheam oirbh, fanaibhse mar an ceudna 'an so an nochd, a chum as gu'm bi fios agam ciod tuilleadh a their an Tighearna rium.

20 Agus thàinig Dia dh'ionnsuidh Bhalaaim 'san oidhche, agus thubhairt e ris, Ma thig [k] na daoine gu d' ghairm, éirich suas, agus imich maille riu; gidheadh am focal a their mise riut, sin ni thu.

21 Agus dh'éirich Balaam suas 'sa' mhadainn, agus chuir e diollaid air asal, agus chaidh e maille re ceannardaibh Mhoaib.

22 Agus las corruich Dhé, a chionn gu'n d'imich e: agus sheas aingeal an Tighearna 'san t-slighe mar eas-caraid [l] 'na aghaidh: a nis bha e marcachd air asal féin, agus a dhà òglach maille ris.

23 Agus chunnaic an asal aingeal an Tighearna 'na sheasamh 'san t-slighe, agus a chlaidheamh tairngte 'na làimh: agus thionndaidh an asal a leth-taobh as an t-slighe, agus chaidh i air feadh an fhearainn: agus bhuail Balaam an asal g'a tionndadh dh'ionnsuidh na slighe.

24 Agus sheas aingeal an Tighearn ann an cos-cheum nam fion-lios: *bha* balladh air an taobh so, agus balladh air an taobh ud.

25 Agus an uair a chunnaic an asal aingeal an Tighearna, theannaich si i féin ris a' bhalla, agus bhrùth i cos Bhalaaim ris a' bhalla: agus bhuail e rìs i.

26 Agus a rìs chaidh aingeal an Tighearna seachad, agus sheas e ann an àite cumhann, far nach *robh* slighe gu tionndadh aon chuid a chum na làimhe deise no clìthe.

27 Agus an uair a chunnaic an asal aingeal an Tighearna, luidh [m] i sìos fuidh Bhalaam: agus las corruich Bhalaaim, agus bhuail e 'n asal le batadh.

28 Agus dh'fhosgail an Tighearna beul na h-asail, agus thubhairt i re Balaam, Ciod a rinn mise ort, gu'n do bhuail thu mi na tri uairean so?

29 Agus thubhairt Balaam ris an asal, A chionn gu'n d'rinn thu fanaid orm; b'fhearr leam gu'm biodh claidheamh a'm' làimh, oir a nis mharbhainn thu.

30 Agus thubhairt an asal re Balaam, Nach mise t'asal féin, air an do mharcaich thu riamh o bu leat *mi*, gus an là'n diugh? am b'àbhaist domh riamh a dheanamh mar so riut? Agus thubhairt e, Cha *b'àbhaist*.

31 'An sin dh'fhosgail an Tighearna sùilean Bhalaaim, agus chunnaic e aingeal an Tighearna 'na sheasamh 'san t-slighe, agus a chlaidheamh tairngte 'na làimh: agus chrom e sìos a cheann, agus thuit e sìos air aghaidh.

32 Agus thubhairt aingeal an Tighearna ris, C'ar son a bhuail thu t'asal na tri uairean so? Feuch, chaidh mi mach gu bhi m' eas-caraid duit, a chionn gu'm bheil *do* shlighe fiar a'm' fhianuis.

33 Agus chunnaic an asal mi, agus thionndaidh i uam na tri uairean so: mur bitheadh: air tionn-

[i] *maithean bu liutha.* [k] *O thàinig.* [l] *gu cur 'na aghaidh.* [m] *thuit.*

iadh uam, gu cinnteach bha mi nis
eadhon air do mharbhadh-sa, agus
ir a gleidheadh-sa beo.
34 Agus thubhairt Balaam re
aingeal an Tighearna, Pheacaich
mi; oir cha robh fios agam gu'n do
sheas thu 'san t-slighe a'm' aghaidh:
a nis uime sin ma's mi-thaitneach-
eat e [n], pillidh mi air m'ais a rìs.
35 Agus thubhairt aingeal an
Tighearna re Balaam, Imich leis na
daoinibh: ach a mhàin am focal a
labhras mise riut, sin labhraidh
tusa: mar sin chaidh Balaam le
ceannardaibh Bhalaic.
36 Agus an uair a chuala Balac
gu'n d'thàinig Balaam, chaidh e
mach 'na choinneamh gu baile do
Mhoab, a *ta* làimh re co'-chrìch Ar-
noin, a *tha* 'sa' chrìch a's faide
mach.
37 Agus thubhairt Balac re Ba-
laam, Nach do chuir mise gu cinn-
teach fios a t' ionnsuidh g'ad
ghairm? C'ar son nach d'thàinig
thu m'ionnsuidh? Nach 'eil mise gu
deimhin comasach air d'ardachadh
gu h-inbhe.
38 Agus thubhairt Balaam re Ba-
lac, Feuch, tha mi air teachd a t'
ionnsuidh: am bheil agam a nis
cumhachd idir ni sam bith a ràdh?
Am focal a chuireas Dia a'm' bheul,
sin labhraidh mi.
39 Agus chaidh Balaam maille re
Balac, agus thàinig iad gu Ciriat-
husot.
40 Agus dh'ìobair Balac daimh
agus caoraich, agus chuir e fios a
dh'ionnsuidh Bhalaaim, agus a
dh'ionnsuidh nan ceannard a *bha*
maille ris.
41 Agus air an-là maireach, ghabh
Balac Balaam, agus thug e suas e gu
àitibh arda Bhaail, a chum as gu
faiceadh e o sin a' *chuid* a b'iomall-
aiche do'n t-sluagh.

CAIB. XXIII.

AGUS thubhairt Balaam re Balac,
Tog dhomh 'an so seachd al-
tairean, agus ulluich dhomh 'an so
seachd tairbh òga agus seachd reith-
eachan.
2 Agus rinn Balac mar a thubh-
airt Balaam; agus dh'ìobair Balac
agus Balaam air *gach* altair tarbh
òg agus reithe.
3 Agus thubhairt Balaam re Ba-
lac, Seas làimh re d'ìobairt-loisgte,
agus imichidh mise; theagamh gu'n
d'thig an Tighearn a'm' choinneamh:
agus ge b'e ni a nochdas [o] e dhomh,
innsidh mi dhuit: Agus chaidh e gu
h-ionad ard.
4 Agus choinnich Dia Balaam,
agus thubhairt *Balaam* ris, Dheas-
aich mi seachd altairean, agus
dh'ìobair mi air *gach* altair tarbh
òg agus reithe.
5 Agus chuir an Tighearna focal
ann am beul Bhalaaim, agus thubh-
airt e, Pill a dh'ionnsuidh Bhalaic,
agus mar so labhraidh tu.
6 Agus phill e d'a ionnsuidh,
agus feuch, sheas e làimh r'a ìobairt-
loisgte, e féin, agus ceannardan
Mhoaib uile.
7 Agus thog e suas a chosamh-
lachd [p], agus thubhairt e, Thug Ba-
lac righ Mhoaib mise a h-Aram, o
bheanntaibh na h-aird' an ear, *ag
ràdh*, Thig, mallaich dhomhsa Iacob,
agus thig, thoir dubhlan do Is-
rael [q].
8 Cionnus a mhallaicheas mi esan
nach do mhallaich Dia? agus cionn-
us a bheir mi dùbhlan *dha-san* do
nach d'thug an Tighearna dùbhlan?
9 Oir o mhullach nan creag tha
mi 'ga fhaicinn, agus o na sléibh-
tibh tha mi 'g amharc air: feuch
gabhaidh an sluagh còmhnuidh air
leth, agus cha mheasar iad am
measg nan cinneach.
10 Cò dh'àirmheas duslach Ia-
coib, no àireamh na ceathramh *cuid*
do Israel? Faigheam-sa bàs an
ionracain [r], agus bitheadh mo
chrìoch dheireannach cosmhuil r'a
chrìch-san!
11 Agus thubhairt Balac re Ba-
laam, Ciod e so a rinn thu orm? a
mhallachadh mo naimhdean thug
mi thu, agus feuch, da rìreadh
bheannaich thu *iad* [s].
12 Agus fhreagair agus thubhairt
e, An ni sin a chuir an Tighearn
a'm' bheul, nach feum mis' an aire
thoirt a labhairt?
13 Agus thubhairt Balac ris, Thig,
guidheam ort, maille rium gu
h-àit' eile, o'm faic thu iad: cha 'n
fhaic thu ach a' chuid a's iomall-
aiche dhiubh, agus cha'n fhaic thu
iad uile, agus mallaich dhomh as
a sin iad.
14 Agus thug e gu fearann Sho-
phim e, gu mullach Phisgaih [t], agus
thog e seachd altairean, agus dh'ìob-
air e tarbh òg agus reithe air *gach*
altair.

[n] *ma's olc ann do shùilibh c.* Eabh. [o] *dh'fhoillsicheas.*
[p] *parable.* Sasg. [q] *càin Israel.* [r] *nan ionracan.* Eabh.
[s] *le beannachadh bheannaich thu* iad. Eabh. [t] *beinne.*

15 Agus thubhairt e re Balac, Seas 'an so làimh re d'iobairt-loisgte, gus an coinnich mis' *an Tighearn* 'an sud.

16 Agus choinnich an Tighearna Balaam, agus chuir e focal 'na bheul, agus thubhairt e, Imich a rìs a dh'ionnsuidh Bhalaic, agus abair mar so.

17 Agus an uair a thàinig e d'a ionnsuidh, feuch, sheas e làimh r'a ìobairt - loisgte, agus ceannardan Mhoaib maille ris. Agus thubhairt Balac ris, Ciod a labhair an Tighearna?

18 Agus thog e suas a chosamhlachd, agus thubhairt e, Eirich suas, a Bhalaic, agus cluinn; éisd riumsa, thus' a mhic Shipoir.

19 Cha duine Dia, gu'n deanadh e breug, no mac duine, gu'n gabhadh e aithreachas: an dubhairt e, agus nach dean e? agus an do labhair e, agus nach coi'-lion se e?

20 Feuch, fhuair mi *àithne* beannachadh; agus bheannaich esan, agus cha 'n urrainn mise atharrachadh.

21 Cha d'thug e fa'near euceart ann an Iacob, agus cha 'n fhac' e cealg ann an Israel: *tha* 'n Tighearn a Dhia leis, agus caithream righ 'nam measg.

22 Thug Dia mach iad as an Eiphit; tha aige amhuil neart an aon-adharcaich [u].

23 Gu cinnteach cha *'n 'eil* druidheachd 'an aghaidh Iacoib, ni mò *ta* fiosachd 'an aghaidh Israeil: a réir na h-aimsir so theirear mu Iacob, agus mu Israel, Ciod a dh'oibrich Dia?

24 Feuch, éiridh an sluagh suas mar leòmhan mòr, agus mar leòmhan òg togaidh e suas e féin: cha luidh e sìos gus an ith e chreach, agus gus an òl e fuil nam marbh.

25 Agus thubhairt Balac re Balaam, Na dean aon chuid am mallachadh idir, no'm beannachadh idir.

26 Ach fhreagair Balaam agus thubhairt e re Balac, Nach d'innis mi dhuit, ag ràdh, Gach ni a labhras an Tighearna, sin is éigin domhs' a dheanamh?

27 Agus thubhairt Balac re Balaam, Thig, guidheam ort, bheir mi thu gu h-ionad eile; theagamh gur toil le Dia [w] thu 'g am mallachadh dhomh as a sin.

28 Agus thug Balac Balaam gu mullach Pheoir, a tha 'g amharc re Iesimon.

29 Agus thubhairt Balaam re Balac, Tog dhomh 'an so seachd altairean, agus ullui h dhomh 'an so seachd tairbh òga, agus seachd reitheachan.

30 Agus rinn Balac mar a thubhairt Balaam, agus dh'ìobair e tarbh agus reithe air *gach* altair.

CAIB. XXIV.

AGUS an uair a chunnaic Balaam gu'm bu toil leis an Tighearn Israel a bheannachadh, cha deachaidh e mar air uairibh eile a dh'iarraidh manaidhean [x], ach chuir e aghaidh ris an fhàsach.

2 Agus thog Balaam suas a shùilean, agus chunnaic e Israel a' fantuinn *'nam bùthaibh* a réir an treubhan, agus thàinig spiorad Dhé air.

3 Agus thog e suas a chosamhlachd, agus thubhairt e, Thubhairt Balaam mac Bheoir, agus thubhairt an duine aig an robh a shùile dùinte;

4 Thubhairt esan, a chuala briathra Dhé, a chunnaic taisbeanadh [y] an Uile-chumhachdaich, a' tuiteam agus a shùilean air am fosgladh [z]:

5 Cia àluinn do bhùthan, O Iacob; do phàilliuna, O Israel!

6 Mar na gleannta tha iad sìnte mach, mar liosan [a] re taobh aibhne, mar chraobha fiodhalois [b] a shuidhich an Tighearna, mar chraobha seudair làimh ris na h-uisgeachaibh.

7 Sruthaidh an t-uisge mach as a shoithichibh, agus *bithidh* a shliochd ann am mòran uisgeacha, agus bithidh a righ ni's airde na Agag, agus ardaichear a rìoghachd.

8 Thug Dia mach as an Eiphit e, tha aige amhuil neart an aon-adharcaich: ithidh e suas na cinnich a naimhdean, agus brisidh e 'n cnàmhan, agus le shaighdibh tro'-lotaidh se iad.

9 Chrùb e, luidh e sìos mar leòmhan, agus mar leòmhan mòr; cò dhùisgeas suas e? *Is* beannaichte gach neach a bheannaicheas thusa, agus *is* mallaichte gach neach a mhallaicheas thu.

10 Agus las corruich Bhalaic 'an aghaidh Bhalaaim, agus bhuail e

[u] *reem.* Eabh. *unicorn.* Sasg. [w] *gu'm bi e ceart ann an sùilibh Dhé* Eabh. [x] *chum fiosachd, druidheachd.* [y] *sealladh.* [z] *a shùilean dùinte.* [a] *ghàraichean.* [b] *phàilliuna.*

bhasan air a chéile: agus thubhairt
Balac re Balaam, A mhallachadh
mo naimhdean ghairm mi thu, agus
feuch, da rìreadh bheannaich thu
iad na tri uairean so.
11 Uime sin teich a nise do d' àite
féin: shaoil mi t'ardachadh gu
h-inbhe mhòir, ach feuch, chum an
Tighearn air t'ais thu o inbhe.
12 Agus thubhairt Balaam re
Balac, Nach do labhair mi eadhon
re d' theachdairibh a chuir thu a'm'
ionnsuidh, ag ràdh,
13 Ge do bheireadh Balac
dhomhsa làn a thighe dh'airgiod
agus a dh'òr, cha b'urrainn mi dol
thar àithne an Tighearna, a dhean-
amh maith no uilc o m'inntinn
féin; *ach* ge b'e ni their an Tigh-
earna, sin labhraidh mise?
14 Agus a nis feuch, tha mi dol
a dh'ionnsuidh mo dhaoine féin:
thig *uime sin*, bheir mi rabhadh [c]
dhuit, ciod a ni 'n sluagh so air do
shluagh-sa anns na laithibh deirean-
nach.
15 Agus thog e suas a cho-
samhlachd, agus thubhairt e, Thubh-
airt Balaam mac Bheoir, agus thubh-
airt an duine aig an robh a shùilean
dùinte:
16 Thubhairt esan a chuala
briathra Dhé, agus d'an àithne
eòlas an Ti 's ro-airde, a chunnaic
taisbeanadh an Uile-chumhachdaich,
a' tuiteam agus a shùilean air am
fosgladh:
17 Chi mi e, ach ni h-ann a nis:
amhaircidh mi air, ach ni h-ann am
fagus: thig reul [d] a mach a Iacob,
agus éiridh slat rìoghail a h-Israel,
agus buailidh i oisinnean Mhoaib,
agus cuiridh i as do chloinn Shet
uile.
18 Agus bithidh Edom 'na
sheilbh, bithidh Seir mar an ceudna
'na sheilbh aig a naimhdibh, agus
ni Israel gaisge.
19 A mach a Iacob thig esan a
bhios 'na uachdaran, agus sgrios-
aidh e 'n ti a mhaireas do'n bhaile
mhòr.
20 Agus an uair a dh'amhairc
e air Amalec, thog e suas a chosamh-
lachd, agus thubhairt e, Tùs nan
cinneach Amalec, ach *is* e dheire
bhi air a sgrios gu sìorruidh.
21 Agus dh'amhairc e air na
Cenich: agus thog e suas a cho-
samhlachd, agus thubhairt e, Is
làidir t'àite-còmhnuidh, agus tha
thu cur do nid ann an carraig.
22 Gidheadh, fàsaichear na Cen-
ich gus an d'thoir Asur leis thu ann
am braighdeanas.
23 Agus thog e suas a cho-
samhlachd, agus thubhairt e, Mo
thruaigh! cò bhios beo 'nuair a ni
Dia so?
24 Agus *thig* longan o iomall [e]
Chittim, agus ni iad olc air Asur,
agus ni iad olc air Eber, agus
sgriosar esan mar an ceudna gu
bràth.
25 Agus dh'éirich Balaam suas,
agus dh'fhalbh e, agus phill e d'a
àite féin: agus dh'fhalbh Balac mar
an ceudna air a shlighe féin.

CAIB. XXV.

AGUS dh'fhan Israel ann an
Sitim, agus thòisich an sluagh
air strìopachas a dheanamh le nigh-
eanaibh Mhoaib.
2 Agus ghairm iad an sluagh gu
ìobairtibh an dée: agus dh'ith an
sluagh, agus chrom iad sìos d'an
déibh.
3 Agus cheangail Israeil e féin re
Baal-peor: agus las corruich an
Tighearn 'an aghaidh Israeil.
4 Agus thubhairt an Tighearna re
Maois, Glac cinn-fheadhna an
t-sluaigh uile, agus croch suas iad
'an làthair an Tighearna fa chomhair
na gréine, chum as gu'm pill cor-
ruich gharg an Tighearn o Israel.
5 Agus thubhairt Maois re breith-
eamhnaibh Israeil, Marbhaidh gach
aon agaibh a dhaoine, a cheangail
iad féin re Baal-peor.
6 Agus feuch, thàinig fear do
chloinn Israeil, agus thug e chum a
bhràithre Ban-mhidianach ann an
sealladh Mhaois, agus ann an seal-
ladh co'-chruinnich chloinn Israeil
uile, agus iad a' gul aig dorus pàil-
liuin a' choi'-thionail.
7 Agus an uair a chunnaic
Phinehas mac Eleasair, mhic Aaroin
an t-sagairt *e*, dh'éirich e suas o
mheasg a' cho'-chruinnich, agus
ghabh e sleagh 'na làimh;
8 Agus chaidh e 'n déigh an
duine do Israel a steach do'n bhùth,
agus thro'-lot e iad [f] le chéile, an
duine do Israel, agus a' bhean tre
broinn: mar sin choisgeadh a'
phlàigh o chloinn Israeil.
9 Agus bhàsaich 'sa' phlàigh,
ceithir mìle thar fhichead.
10 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
11 Phill Phinehas mac Eleasair,
mhic Aaroin an t-sagairt, mo chor-
ruich air falbh o chloinn Israeil, an

[c] *fios, sanas.* [d] *reult.* [e] *o làimh.* Eabh. [f] *shàth e trìd iad.*

uair a bha e eudmhor[g] as mo leth
'nam measg, air chor as nach do
chuir mi as do chloinn Israeil a'm'
eud.
12 Air an aobhar sin abair, Feuch,
bheir mise dha mo choi'-cheangal[h]
sìth.
13 Agus bithidh e aige, agus aig
a shliochd 'na dhéigh, *eadhon* coi'-
cheangal sagartachd shìorruidh; a
chionn gu'n robh e eudmhor as leth
a Dhé, agus gu'n d'rinn e réite air
son chloinn Israeil.
14 A nis *b'e* ainm an Israelich a
mharbhadh, *eadhon* a mharbhadh
maille ris a' Bhan-mhidianaich,
Simri mac Shalu, ceannard prìomh[i]
thighe am measg nan Simeonach.
15 Agus *b'e* ainm na Ban-mhidia-
naich a mharbhadh, Cosbi nighean
Shur; *bu* cheann cinnich e, *agus*
do phrìomh thigh ann am Midian.
16 Agus labhair an Tighearna re
Maois, ag ràdh,
17 Buin gu naimhdeil ris[k] na
Midianaich, agus buailibh iad:
18 Oir tha iadsan a' buntuinn gu
naimhdeil ribhse le'n as-innleachd-
aibh, leis an do mheall iad sibh, ann
an aobhar[l] Pheoir agus ann an
aobhar Chosbi, nighinn ceannaird
do Mhidian am peathar, a mharbh-
adh ann an là na plàigh ann an
aobhar Pheoir[m].

CAIB. XXVI.

AGUS tharladh 'an déigh na
plàigh, gu'n do labhair an
Tighearna re Maois, agus re Elea-
sar mac Aaroin an t-sagairt, ag
ràdh,
2 Gabhaibh àireamh co'-chruin-
nich chloinn Israeil uile, o fhich-
ead bliadhna dh'aois agus os a
chionn, tre thigh an aithreacha,
iadsan uile a's *urrainn* dol a mach
gu cogadh ann an Israel.
3 Agus labhair Maois agus Elea-
sar an sagart riu ann an còmhnard-
aibh[n] Mhoaib làimh re Iordan *am*
fagus do Iericho, ag ràdh,
4 *Gabhaibh àireamh an t-sluaigh,*
o fhichead bliadhna dh'aois agus os
a chionn; mar a dh'àithn an Tigh-
earna do Mhaois agus do chloinn
Israeil, a chaidh a mach a talamh na
h-Eiphit.
5 Reuben am mac bu shine aig Is-
rael: clann Reubein; Hanoch, *o'm*
bheil teaghlach nan Hanochach; o
Phalu, teaghlach nam Paluthach:
6 O Hesron, teaghlach nan Hes-
ronach: o Charmi, teaghlach nan
Carmach.
7 *Is* iad sin teaghlaichean nan
Reubeneach: agus iadsan a chaidh
àireamh dhiubh, b'iad dà fhichead
agus tri mìle agus seachd ceud agus
deich 'ar fhichead.
8 Agus mic Phalu, Eliab.
9 Agus mic Eliaib; Nemuel, agus
Datan, agus Abiram *Is* e so an
Datan agus an t-Abiram *a bha*
ainmeil 'sa' cho'-chruinneach, a rinn
strì' 'an aghaidh Mhaois agus 'an
aghaidh Aaroin ann an cuideachd
Choraih, 'nuair a rinn iad strì' 'an
aghaidh an Tighearna.
10 Agus dh'fhosgail an talamh a
bheul, agus shluig e suas iad maille
re Corah, 'nuair a bhàsaich a'
chuideachd sin, an uair a loisg an
teine suas dà cheud agus leth cheud
fear: agus rinneadh iad 'nan comh-
ara[o].
11 Gidheadh cha do bhàsaich
clann Choraih.
12 Mic Shimeoin a réir an teagh-
laichean: o Nemuel, teaghlach nan
Nemueleach: o Iamin, teaghlach
nan Iamineach: o Iachin, teaghlach
nan Iachineach:
13 O Sherah, teaghlach nan
Sarhach: o Shaul, teaghlach nan
Saulach.
14 *Is* iad sin teaghlaichean nan
Simeonach, fichead agus dà mhìle
agus dà cheud.
15 Clann Ghad a réir an teagh-
laichean: o Shephon, teaghlach nan
Sephonach: o Hagi, teaghlach nan
Hagitheach: o Shuni, teaghlach nan
Sunitheach:
16 O Osni, teaghlach nan Osnith-
each: o Eri, teaghlach nan Erith-
each:
17 O Arod, teaghlach nan Arod-
ach: o Areli, teaghlach nan Arelith-
each.
18 *Is* iad sin teaghlaiche chloinn
Ghad, a réir na dh'àirmheadh
dhiubh, dà fhichead mìle agus cùig
ceud.
19 *B'* iad mic Iudaih Er agus
Onan: agus fhuair Er agus Onan
bàs ann an tìr Chanaain.
20 Agus b'iad mic Iudaih a réir
an teaghlaichean, o Shelah, teaghlach
nan Selanach: o Pharets, teaghlach
nam Pharetsach: o Sherah, teagh-
lach nan Sarhach:
21 Agus b'iad mic Pharets; o

[g] *teas-ghràdhach.* [h] *chùmhnant.* [i] *ceud, ard.* [k] *Teannaich.* Eabh. [l] *cùis.* [m] *air son Pheoir.* [n] *réileanaibh.* [o] *ball sampuill.*

Hesron, teaghlach nan Hesronach: o Hamul, teaghlach nan Hamulach.

22 *Is* iad sin teaghlaichean Iudaih a réir na dh'àirmheadh dhiubh, tri fichead agus sé mìle deug agus cùig ceud.

23 Do mhic Isachair a réir an teaghlaichean: o Tholah, teaghlach an Tolahach: o Phua, teaghlach nam Punach:

24 O Iasub, teaghlach nan Iasubach: o Shimron, teaghlach nan Simronach.

25 *Is* iad sin teaghlaichean Isachair a réir na chaidh àireamh dhiubh, tri fichead agus ceithir mìle agus tri cheud.

26 Do mhic Shebuluin a réir an teaghlaichean: o Shered, teaghlach nan Sardach: o Elon, teaghlach nan Elonach: o Iahleel, teaghlach nan Iahleelach.

27 *Is* iad sin teaghlaichean nan Sebulunach, a reir na chaidh àireamh dhiubh, tri fichead mìle agus cuig ceud.

28 *B'iad* mic Ioseiph a réir an teaghlaiche, Manaseh agus Ephraim.

29 Do mhic Mhanaseh; o Mhachir, teaghlach nam Machireach: agus ghin Machir Gilead: o Ghilead *thàinig* teaghlach nan Gileadach.

30 *Is* iad so mic Ghilead: o Ieser, teaghlach nan Iesereach: o Helec, teaghlach nan Heleceach:

31 Agus o Asriel, teaghlach nan Asrieleach: agus o Shechem, teaghlach nan Sechemeach:

32 Agus o Shemida, teaghlach nan Semideach; agus o Hepher, teaghlach nan Hephereach;

33 Agus cha robh aig Selophehad mac Shepheir mic sam bith, ach nigheanan: agus *b'iad* ainmean nigheana Shelophehaid, Mahla, agus Noha, Hoglah, Milcah, agus Tirsah.

34 *Is* iad sin teaghlaichean Mhanaseh, agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, leth-cheud agus dà mhìle agus seachd ceud.

35 *Is* iad so mic Ephraim, a réir an teaghlaichean: o Shutelah, teaghlach nan Suteleach: o Bhecher, teaghlach nan Bechereach: o Thahan, teaghlach nan Tahanach.

36 Agus *is* iad so mic Shutelah: o Eran, teaghlach nan Eranach.

37 *Is* iad sin teaghlaichean mhac Ephraim, a réir na chaidh àireamh dhiubh, dà mhìle dheug 'ar fhichead agus cùig ceud. *Is* iad sin mic Ioseiph a réir an teaghlaichean.

38 Mic Bheniamin a réir an teaghlaichean: o Bhelah, teaghlach nam Belahach: o Asbel, teaghlach nan Asbeleach: o Ahiram, teaghlach nan Ahiramach.

39 O Shupham, teaghlach nan Suphamach: o Hupham, teaghlach nan Huphamach.

40 Agus *b'iad* mic Bhelah Ard agus Naaman: *o Ard,* teaghlach nan Ardach; *agus* o Naaman, teaghlach nan Naamach.

41 *Is* iad sin mic Bheniamin a réir an teaghlaichean: agus iadsan a chaidh àireamh dhiubh, *b'iad* dà fhichead agus cuig mìle agus sé ceud.

42 *Is* iad so mic Dhan a réir an teaghlaichean: o Shuham, teaghlach nan Suhamach. *Is* iad so teaghlaichean Dhan a réir an teaghlaichean.

43 *B'* iad teaghlaichean nan Suhamach uile a réir na chaidh àireamh dhiubh, tri fichead agus ceithir mìle agus ceithir cheud.

44 Do chloinn Aseir a réir an teaghlaichean: o Iimna, teaghlach nan Iimnathach: o Iesui, teaghlach nan Iesuitheach: o Bheriah, teaghlach nam Beritheach.

45 Do mhic Bheriah: o Heber, teaghlach nan Hebereach: o Mhalchiel, teaghlach nam Malchieleach.

46 Agus *b'e* ainm nighinn Aseir, Sarah.

47 *Is* iad sin teaghlaichean mhac Aseir, a réir na chaidh àireamh dhiubh; leth-cheud agus tri mìle agus ceithir cheud.

48 Do mhic Naphtali a réir an teaghlaichean: o Iahseel, teaghlach nan Iahseeleach: o Ghuni, teaghlach nan Gunitheach:

49 O Ieser, teaghlach nan Iesereach: o Shillem, teaghlach nan Sillemeach.

50 *Is* iad sin teaghlaichean Naphtali a réir an teaghlaichean: agus iadsan a dh'àirmheadh dhiubh, *b'iad* dà fhichead agus cùig mìle agus ceithir cheud.

51 *B'iad* sin iadsan a dh'àirmheadh do chloinn Israeil, sé ceud mìle agus mìle seachd ceud agus deich 'ar fhichead.

52 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

53 Dhoibh sin roinnear am fearann mar oighreachd, a réir àireimh nan ainmeanna.

54 Do mhòran bheir thu ni's mò dh'oighreachd, agus do bheagan bheir thu ni's lugha dh'oighreachd: bheirear oighreachd féin do gach aon, a réir an àireimh.

55 Gidheadh, roinnear am fearann le crannchur: a réir ainmeanna

threubhan an aithreacha gheibh iad an oighreachd.

56 A réir a' chranchuir roinnear a shealbh eadar mhòran *agus* bheagan.

57 Agus *is* iad so iadsan a dh'àirmheadh do na Lebhithich, a réir an teaghlaichean; o Gherson, teaghlach nan Gersonach: o Chohat, teaghlach nan Cohatach: o Mherari, teaghlach nam Meraritheach.

58 *Is* iad so teaghlaichean nan Lebhitheach: teaghlach nan Libnitheach, teaghlach nan Hebronach, teaghlach nam Mahlach, teaghlach nam Muisitheach, teaghlach nan Corahach: agus ghin Cohat Amram.

59 Agus *b'e* ainm mnà Amraim Iochebed, nighean Lebhi, a rug *a màthair* do Lebhi 'san Eiphit: agus rug i do Amram, Aaron, agus Maois, agus Miriam am piuthar.

60 Agus do Aaron rugadh Nadab agus Abihu, Eleasar agus Itamar.

61 Agus fhuair Nadab agus Abihu bàs, an uair a thug iad suas teine coimheach 'an làthair an Tighearna.

62 Agus b' iadsan a chaidh àireamh dhiubh, fichead agus tri mìle, firionnaich uile o mhios a dh'aois agus os a chionn; oir cha d'àirmheadh iad am measg chloinn Israeil, a chionn nach d'thugadh oighreachd dhoibh am measg chloinn Israeil.

63 *Is* iad sin iadsan a chaidh àireamh le Maois agus Eleasar an sagart, a dh'àireamh clann Israeil ann an còmhnardaibh Mhoaib, làimh re Iordan *am fagus do* Iericho.

64 Ach 'nam measg sin cha robh aon duine dhiubhsan a dh'àireamh Maois agus Aaron an sagart, an uair a dh'àireamh iad clann Israeil ann am fàsach Shinai:

65 Oir thubhairt an Tighearn umpasan, Gheibh iad gu deimhin bàs anns an fhàsach. Agus cha d'fhàgadh duine dhiubh, saor o Chaleb mac Iephunneh, agus Iosua mac Nun.

CAIB. XXVII.

AN sin thàinig nigheana Shelophehaid mhic Hepheir, mhic Ghilead, mhic Mhachir, mhic Mhanaseh, do theaghlaichibh Mhanaseh mhic Ioseiph: agus *is* iad so ainmean a nigheana, Mahlah, Noah, agus Hoglah, agus Milcah, agus Tirsah.

2 Agus sheas iad 'an làthair Mhaois, agus 'an làthair Eleasair an t-sagairt, agus 'an làthair nan ceannard, agus a' cho'-chruinnich uile làimh re dorus pàilliuin a' choi'-thionail, ag ràdh,

3 Dh'eug ar n-athair anns an fhàsach, agus cha robh e ann an cuideachd na muinntir a chruinnich iad féin r'a chéile 'an aghaidh an Tighearn ann an cuideachd Choraih, ach dh'eug e 'na pheacadh féin; agus cha robh mic sam bith aige.

4 C'ar son a chaillear ainm ar n-athar o mheasg a theaghlaich, a chionn nach 'eil mac aige? Thugaibh dhuinn *uime sin* sealbh am measg bhràithrean ar n-athar.

5 Agus thug Maois an cùis 'an làthair an Tighearna.

6 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

7 Labhair nigheana Shelophehaid gu ceart: bheir thu dhoibh gu cinnteach sealbh oighreachd am measg bhràithrean an athar; agus bheir thu fa'near gu'n d'thig oighreachd an athar d'an ionnsuidh.

8 Agus labhraidh tu re cloinn Israeil, ag ràdh, Ma gheibh duine bàs, agus gun mhac aige, 'an sin bheir sibh fa'near gu'n d'thig oighreachd-san chum a nighinn.

9 Agus mur bi nighean aige, 'an sin bheir sibh oighreachd d'a bhràithribh.

10 Agus mur bi bràithrean aige, 'an sin bheir sibh oighreachd do bhràithribh athar.

11 Agus mur bi bràithrean aig athair, 'an sin bheir sibh oighreachd d'a fhear-dàimh[p] a's faigse dha d'a theaghlach, agus sealbhaichidh e i: agus bithidh e do chloinn Israeil 'na reachd[q] breitheanais, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

12 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Imich suas do'n t-sliabh so Abarim, agus gabh sealladh do'n fhearann a thug mise do chloinn Israeil.

13 Agus an uair a chi thu e, cruinnichear thusa mar an ceudna chum do dhaoine, mar a chruinnicheadh Aaron do bhràthair:

14 A chionn gu'n d'rinn sibh ceannairc 'an aghaidh m'àithne-sa ann am fàsach Shin, ann an co'-stri' a' cho'-chruinnich, agus nach do naomhaich sibh mi[r] aig an uisge, ann an sealladh an sùl: *is* e sin uisge Mheribah ann an Cadès ann am fàsach Shin.

p *d'a fheoil.* Eabh. q *lagh, ordugh.* r *chum mo naomhachadh*

15 Agus labhair Maois ris an Tighearn, ag ràdh,

16 Cuireadh an Tighearna[s], Dia spiorad na h-uile fheola, duine os cionn a' cho'-chruinnich,

17 A théid a mach rompa, agus a thig a steach rompa, agus a threòraicheas a muigh iad, agus a bheir a stigh iad; a chum nach bi co'-chruinneach an Tighearna mar chaoraich aig nach *'eil* buachaille.

18 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Gabh a t'ionnsuidh Iosua mac Nun, duine anns *a' bheil* an spiorad, agus cuir do làmh air.

19 Agus cuir e 'an làthair Eleasair an t-sagairt, agus 'an làthair a' cho'-chruinnich uile; agus thoir àithne dha 'nain fianuis.

20 Agus cuiridh tu *cuid* do t'urram air, a chum as gu'm bi co'-chruinneach chloinn Israeil uile ùmhal *dha*[t].

21 Agus seasaidh e 'n làthair Eleasair an t-sagairt, a dh'iarras comhairl' air a shon, a réir breitheanais na h-Urim 'an làthair an Tighearna: air fhocal-san théid iad a mach, agus air fhocal thig iad a steach, e fèin agus clann Israeil uile maille ris, eadhon an co'-chruinneach uile.

22 Agus rinn Maois mar a dh'àithn an Tighearna dha; agus ghabh e Iosua, agus chuir e 'n làthair Eleasair an t-sagairt e, agus 'an làthair a' cho'-chruinnich uile.

23 Agus chuir e a làmhan air, agus thug e àithne dha, mar a labhair an Tighearna le làimh Mhaois.

CAIB. XXVIII.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Aithn do chloinn Israeil, agus abair riu, Mo thabhartas, *agus* m'aran air son m'ìobairtean a bheirear suas le teine *chum* fàile cùbhraidh dhomh, bheir sibh an aire gu'n d'thoir sibh seachad dhomhsa 'nan àm iomchuidh féin.

3 Agus their thu riu, Is e so an tabhartas a bheirear suas le teine, a bheir sibh seachad do'n Tighearna; dà uan do'n cheud bhliadhna gun ghaoid gach là, *chum* ìobairt-loisgte ghnàthaichte.

4 Aon uan bheir thu seachad 'sa' mhadainn, agus an t-uan eile bheir thu seachad air feasgar;

5 Agus an deicheamh *earrann* do ephah phlùir m[u] thabhartas-bìdh, measgta leis a' cheathramh *earrann* do hin a dh'ola bhrùite.

6 *Is* ìobairt-loisgte ghnàthaichte a t'ann, a dh'orduicheadh ann an sliabh Shinai chum fàile cùbhraidh, ìobairt a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

7 Agus *is* i a tabhartas-dibhe an ceathramh *earrann* do hin air son aon uain: anns an ionad naomha bheir thu fa'near fìon làidir a dhòrtadh do'n Tighearna mar thabhartas-dibhe.

8 Agus an t-uan eile bheir thu seachad air feasgar: mar thabhartas-bìdh na maidne, agus mar a thabhartas-dibhe bheir thu seachad *e*, mar ìobairt a bheirear suas le teine dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna.

9 Agus air là na sàbaid, dà uan do'n cheud bhliadhna gun ghaoid, agus dà dheicheamh earrann phlùir measgta le h-ola mar thabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.

10 *Is e so* ìobairt-loisgte gach sàbaid, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-dibhe.

11 Agus ann an toiseach bhur mìos bheir sibh seachad *chum* ìobairt-loisgte do'n Tighearna, dà tharbh òga, agus aon reithe, seachd uain do'n cheud bhliadhna gun ghaoid,

12 Agus tri deicheamh earranna phlùir measgta le h-ola mar thabhartas-bìdh air son gach tairbh, agus dà dheicheamh earrann phlùir measgta le h-ola mar thabhartas-bìdh air son gach reithe.

13 Agus aon deicheamh earrann phlùir air leth measgta le h-ola mar thabhartas-bìdh air son gach uain, *chum* ìobairt-loisgte deagh bholaidh, ìobairt a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

14 Agus *mar* an tabhartais-dibhe bithidh leth hin do fhìon air son tairbh, agus an treas *earrann* do hin air son reithe, agus an ceathramh *earrann* do hin air son uain: *is* i so ìobairt-loisgte gach mìos air feadh mhìosa na bliadhna.

15 Agus ìobrar aon mheann do na gabhraibh mar ìobairt-pheacaidh do'n Tighearna, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-dibhe.

16 Agus air a' cheathramh là deug

[s] *Iehobhah.* Eabh. [t] *cuiridh tu do t' onoir air, chum gu'n éisd co'-chruinneach chloinn Israeil uile* ris. [u] *deoch-ofrail.*

do'n cheud mhìos *tha* càisg[w] an Tighearna.

17 Agus air a' chùigeadh là deug do'n mhìos so *tha* 'n fhéisd: seachd laithean ithear aran neo-ghoirtichte.

18 Air a' cheud là *bithidh* co'-ghairm naomha; obair thràilleil[x] sam bith cha dean sibh *air*.

19 Ach bheir sibh seachad *a chum* ìobairt a bheirear suas le teine, mar ìobairt-loisgte do'n Tighearna, dà tharbh òga, agus aon reithe, agus seachd uain do'n cheud bhliadhna: gun ghaoid bithidh iad duibh.

20 Agus bithidh an tabhartas-bìdh *do* phlùr measgta le h-ola: tri deicheamh earranna bheir sibh seachad air son tairbh, agus dà dheicheamh earrann air son reithe.

21 Deicheamh earrann air leth bheir thu seachad air son gach uain, air feadh nan seachd uan:

22 Agus aon bhoc-gaibhre *chum* ìobairt-pheacaidh, a dheanamh réite air bhur son.

23 Iobraidh sibh iad sin a thuilleadh air an ìobairt-loisgte 'sa' mhadainn, a *tha* mar iobairt-loisgte ghnàthaichte.

24 Mar so bheir sibh seachad[y] gach là air feadh nan seachd laithean, biadh na h-ìobairt a bheirear suas le teine, *chum* fàile cùbhraidh do'n Tighearna: bheirear seachad e thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas dibhe.

25 Agus air an t-seachdamh là bithidh co'-ghairm naomha agaibh: obair thràilleil sam bith cha dean sibh air.

26 Mar an ceudna air là nan ceud thoradh, 'nuair a bheir sibh seachad tabhartas-bìdh nuadh[z] do'n Tighearna, aig ceann bhur seachduinean, bithidh co'-ghairm naomha agaibh: obair thràilleil sam bith cha dean sibh.

27 Ach bheir sibh seachad mar ìobairt-loisgte, chum fàile cùbhraidh do'n Tighearna, dà tharbh òga, aon reithe, seachd uain do'n cheud bhliadhna.

28 Agus an tabhartas-bìdh do phlùr measgta le h-ola, tri deicheamh earrannan air son gach tairbh, dà dheicheamh earrann air son gach reithe,

29 Deicheamh earrann air leth air son gach uain, air feadh nan seachd uan:

30 *Agus* aon mheann[a] do na gabhraibh, a dheanamh réite air bhur son.

31 Iobraidh sibh *iad* a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-bìdh (gun ghaoid bithidh iad duibh) agus an tabhartasan-dibhe.

CAIB. XXIX.

AGUS anns an t-seachdamh mìos, air a' cheud *là* do'n mhìos, bithidh co'-ghairm naomha agaibh; obair thràilleil sam bith cha dean sibh: is là shéideadh nan trompaid dhuibh e.

2 Agus bheir sibh seachad mar ìobairt-loisgte chum fàile cùbhraidh do'n Tighearna, aon tarbh òg, aon reithe, *agus* seachd uain do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:

3 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh do phlùr measgta le h-ola, tri deicheamh earrannan air son tairbh, *agus* dà dheicheamh earrann air son reithe,

4 Agus aon deicheamh earrann air son gach uain, air feadh nan seachd uan:

5 Agus aon mheann do na gabhraibh *chum* ìobairt-pheacaidh, a dheanamh réite air bhur son;

6 A thuilleadh air ìobairt-loisgte a' mhìos, agus a tabhartas-bìdh, agus an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan-dibhe, a réir an gnàtha, chum fàile cùbhraidh, ìobairt a bheirear suas le teine do'n Tighearna.

7 Agus bithidh agaibh air an deicheamh *là* do'n t-seachdamh mìos so co'-ghairm naomha: agus cràdhaidh sibh bhur n-anman: obair sam bith cha dean sibh *air*.

8 Ach bheir sibh seachad *chum* iobairt-loisgte do'n Tighearna dh'fhàile cùbhraidh, aon tarbh òg, aon reithe, *agus* seachd uain do'n cheud bhliadhna; gun ghaoid bithidh iad duibh.

9 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh do phlùr measgta le h-ola, tri deicheamh earrannan air son *gach* tairbh, *agus* dà dheicheamh earrann air son gach reithe;

10 Deicheamh earrann air leth air son gach uain, air feadh nan seachd uan:

11 Aon mheann do na gabhraibh *chum* iobairt-pheacaidh, a thuilleadh air ìobairt-pheacaidh na réite,

[w] *gabhail-thairis.* [x] *shaoithreachail.* [y] *ni sibh.* Eabh. *nomha.* [a] *bhoc òg.*

agus an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan dibhe.
12 Agus air a chùigeadh là deug do'n t-seachdamh mìos, bithidh co'-ghairm naomha agaibh; obair thràilleil sam bith cha dean sibh; agus gleidhidh sibh féisd do'n Tighearna seachd laithean.
13 Agus bheir sibh seachad *chum* ìobairt-loisgte, ìobairt a bheirear suas le teine, dh'fhàile cùbhraidh[b] do'n Tighearna, tri tairbh dheug òga, dà reithe, *agus* ceithir uain deug do'n cheud bhliadhna; gun ghaoid bithidh iad.
14 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh do phlùr measgta le h-ola, tri deicheamh earrannan air son gach tairbh do na tri tairbh dheug, dà dheicheamh earrann air son gach reithe do'n dà reithe,
15 Agus deicheamh earrann air leth air son gach uain do na ceithir uain deug:
16 Agus aon mheann do na gabhraibh *chum* ìobairt-pheacaidh, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, a tabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.
17 Agus air an dara là *bheir sibh seachad* dà tharbh dheug óg, dà reithe, ceithir uain deug do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:
18 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan-dibhe air son nan tarbh, air son nan reitheachan, agus air son nan uan, a réir an aireimh. a reir a' ghnàtha:
19 Agus aon mheann do na gabhraibh *chum* ìobairt-pheacaidh, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan-dibhe.
20 Agus air an treas là aon tarbh deug, dà reithe, ceithir uain deug do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:
21 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan-dibhe, air son nan tarbh, air son nan reitheachan, agus air son nan uan, a réir an àireimh, a réir a' ghnàtha:
22 Agus aon bhoc-gaibhre *chum* ìobairt-pheacaidh a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.
23 Agus air a' cheathramh là deich tairbh, dà reithe, *agus* ceithir uain deug do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:
24 *Bithidh* an tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan-dibhe, air son nan tarbh, air son nan reitheachan, agus air son nan uan, a reir an àireimh, a réir a' ghnàtha:
25 Agus aon mheann do na gabhraibh *chum* ìobairt-pheacaidh, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, a tabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.
26 Agus air a' chùigeadh là naoi tairbh, dà reithe, *agus* ceithir uain deug do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:
27 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan dibhe, air son nan tarbh, air son nan reitheachan, agus air son nan uan, a réir an àireimh, a réir a' ghnàtha:
28 Agus aon bhoc-gaibhre *chum* ìobairt-pheacaidh, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.
29 Agus air an t-seathadh là ochd tairbh, dà reithe, *agus* ceithir uain deug do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:
30 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh agus an tabhartasan-dibhe air son nan tarbh, air son nan reitheachan, agus air son nan uan, a réir an àireimh, a réir a' ghnàtha:
31 Agus aon bhoc-gaibhre *chum* ìobairt-pheacaidh, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, a tabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.
32 Agus air an t-seachdamh là seachd tairbh, dà reithe, *agus* ceithir uain deug do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:
33 Agus *bithidh* an tabhartas-bìdh, agus an tabhartasan-dibhe air son nan tarbh, air son nan reitheachan, agus air son nan uan, a réir an àireimh, a réir a' ghnàtha:
34 Agus aon bhoc-gaibhre *chum* ìobairt-pheacaidh, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, a tabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.
35 *Agus* air an ochdamh là bithidh ard choi'-thional agaibh: obair thràilleil sam bith cha dean sibh *air*.
36 Ach bheir sibh seachad *chum* ìobairt-loisgte, ìobairt a bheirear suas le teine dh'fhàile cùbhraidh do'n Tighearna, aon tarbh, aon reithe, seachd uain do'n cheud bhliadhna gun ghaoid:
37 *Bithidh* an tabhartas-bìdh agus an tabhartasan-dibhe, air son an tairbh, air son an reithe, agus

[b] *cùmhraidh*.

air son nan uan, a réir an àireimh, a réir a' ghnàtha:

38 Agus aon bhoc-gaibhre *chum* ìobairt-pheacaidh, a thuilleadh air an ìobairt-loisgte ghnàthaichte, agus a tabhartas-bìdh, agus a tabhartas-dibhe.

39 Na *nithe* sin ni sibh do'n Tighearna 'nar féisdibh suidhichte [c], thuilleadh air bhur bòidibh, agus bhur tabhartasan saorthoile, air son bhur n-ìobairtean-loisgte, agus air son bhur tabhartasan-bìdh, agus air son bhur tabhartasan-dibhe, agus air son bhur tabhartasan-sìth.

40 Agus dh'innis Maois do chloinn Israeil a réir gach ni a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

CAIB. XXX.

AGUS labhair Maois re ceannard-an nan treubh a thaobh chloinn Israeil [d], ag ràdh, *Is* e so an ni a dh'àithn an Tighearna.

2 Ma bhòidicheas duine bòid do'n Tighearna, no ma mhionnaicheas e mionnan a cheangal anma le ceangal [e], cha bhris [f] e fhocal; a réir gach ni a thig a mach as a bheul, ni e.

3 Mar an ceudna ma bhòidicheas bean bòid do'n Tighearna, agus gu'n ceangail si *i féin* le ceangal, *agus i* ann an tigh a h-athar 'na h-òige;

4 Agus gu'n cluinn a h-athair a bòid, agus a ceangal leis an do cheangail i h-anam, agus gu'm fan a h-athair 'na thosd ria, 'an sin seasaidh a bòidean uile, agus seasaidh gach ceangal leis an do cheangail i h-anam.

5 Ach ma chuireas a h-athair 'na h-aghaidh 'san là anns an cluinn e; cha seas aon d'a bòidibh no d'a ceanglaichibh leis an do cheangail i h-anam; agus mathaidh an Tighearna dh'i, a chionn gu'n do chuir a h-athair na h-aghaidh [g].

6 Agus ma bha idir fear-pòsda aice 'nuair a bha bòidean oirre, no 'nuair a labhair i ni as a beul, leis an do cheangail i h-anam,

7 Agus gu'n cual' a fear e, agus gu'n d'fhan e 'na thosd ria 'san là anns an cual' e i: 'an sin seasaidh a bòidean, agus seasaidh a ceanglaichean leis an do cheangail i h-anam.

8 Ach ma chuireas a fear-pòsda 'na h-aghaidh 'san là anns an cluinn e i, 'an sin bheir e gu neo-brìgh a bòid a bhòidich i, agus an ni a labhair i le bilibh, leis an do cheangail i h-anam: agus bheir an Tighearna maitheanas dh'i.

9 Ach gach bòid bantraich, agus mnà dealaichte, leis an do cheangail i a h-anam, seasaidh i na h-aghaidh.

10 Agus ma bhòidich i ann an tigh a fir, no ma cheangail i h-anam le ceangal maille re mionnaibh,

11 Agus gu'n cual' a fear *e*, agus gu'n d'fhan e 'na thosd ria, *agus* nach do chuir e 'na h-aghaidh; 'an sin seasaidh a bòidean uile, agus seasaidh gach ceangal leis an do cheangail i h-anam.

12 Ach ma chuir a fear gu tur air chùl iad [h] 'san là anns an cual' e *iad*, '*an sin* ge b'e ni thàinig a mach as a beul a thaobh a bòidean, no thaobh ceangail a h-anma, cha seas e: chuir a fear air chùl iad, agus bheir an Tighearna maitheanas d'i.

13 Na bòidean, agus na mionnan sin uile a cheanglas a chum an t-anam a chràdh, feudaidh a fear an daingneachadh, no feudaidh a fear an cur air chùl.

14 Ach ma dh'fhanas a fear gu tur 'na thosd ria, o là gu là; an sin tha e daingneachadh a bòidean uile, no a ceanglaichean uile a ta oirre: tha e g'an deanamh seasmhach, a chionn gu'n d'fhan e 'na thosd ria 'san là anns an cual' e *iad*.

15 Ach ma chuireas e air chor sam bith air chùl iad 'an déigh dha '*n* cluinntin; 'an sin giùlainidh e a h-aingidheachdsan.

16 *Is* iad sin na reachdan a dh'àithn an Tighearna do Mhaois eadar duine agus a bhean, eadar athair agus a nighean, *agus i fathast* 'na h-òige ann an tigh a h-athar.

CAIB XXXI.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

2 Dìol clann Israeil [i] air na Midianaich: 'na dheigh sin cruinnichear chum do dhaoine thu.

3 Agus labhair Maois ris an t-sluagh, ag radh, Rachadh cuid dibh fo'n armaibh chum a' chogaidh, agus imicheadh iad *a chogadh* 'an aghaidh nam Midianach, agus

[c] *orduichte.* [d] *cinn-fheadhna threabh chloinn Israeil.* [e] *le cuibhreach, boinn.* [f] *truaill.* [g] *gu'n d'thug a h-athair a bòid gu neo-brìgh.* [h] *rinn a fear faoin iad, thug e gu neo-brìgh iad.* [i] *Thoir aichcabhail chloinn Israeil a mach.*

dhoradh iad an Tighearna air Midian.
4 Do gach treibh mìle, air feadh uile threubhan Israeil, cuiridh sibh chum a' chogaidh.
5 Mar sin thugadh a mach a miltibh Israeil, mìle do *gach* treibh, dà mhìle dheug armaichte chum cogaidh.
6 Agus chuir Maois iad a chum a' chogaidh, mìle do *gach* treibh, adsan agus Phinehas mac Eleasair an t-sagairt, a chum a' chogaidh, leis na h-innealaibh naomha 'na làimh, agus na trompaidean gu séideadh.
7 Agus chog iad 'an aghaidh nam Midianach, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois; agus mharbh iad na firionnaich uile.
8 Agus mharbh iad righrean Mhidiain, a thuilleadh air a' chuid eile dhiubh a mharbhadh; *eadhon* Ebhi, agus Recem, agus Sur, agus Hur, agus Reba, cùig righrean Mhidiain: Balaam mar an ceudna mac Bheoir mharbh iad leis a' chlaidheamh.
9 Agus thug clann Israeil leo mnài Mhidiain 'nam braighdibh, agus an clann-bheag, agus thug iad leo creach an spréidh uile, agus an treudan uile, agus am maoin uile.
10 Agus loisg iad am bailtean uile anns an robh iad a chòmhnuidh, agus an dùin[k] uile le teine.
11 Agus thug iad leo a' chreach uile, agus an cobhartach[l] uile eadar dhaoine agus àinmhidhean.
12 Agus thug iad na braighdean[m], agus a' chreach, agus an cobhartach gu Maois agus Eleasar an sagart, agus gu co'-chruinneach chloinn Israeil, a chum a' champa aig còmhnardaibh Mhoaib, a *ta* làimh re Iordan *am fagus do* Iericho.
13 Agus chaidh Maois agus Eleasar an sagart, agus ceannardan a' cho'-chruinnich uile mach 'nan coinneamh an taobh a muigh do'n champa.
14 Agus bha corruich air Maois re luchd-riaghluidh an t-sluaigh, *ris* na ceannardaibh air mhìltibh, agus na ceannardaibh air cheudaibh, a thàinig o'n chogadh.
15 Agus thubhairt Maois riu, An do ghleidh sibh na mnài uile beo?
16 Feuch, thug iad sin air cloinn Israeil, le comhairle Bhalaaim, peacachadh 'an aghaidh an Tighearn ann an aobhar Pheoir; agus bha plàigh air feadh co'-chruinnich an Tighearna.
17 A nis uime sin marbhaibh gach firionnach am measg na cloinne bige, agus marbhaibh gach bean d'am b'aithne fear le luidheadh leis.
18 Ach a' chlann bhan uile do nach b'aithne fear le luidhe leis, gleidhibh beo dhuibh féin.
19 Agus fanaibhse an taobh a muigh do'n champa seachd laithean: ge b'e mharbh neach air bith, agus ge b'e bhean re neach a mharbhadh, glanaibh sibh féin, agus bhur braighdean air an treas là, agus air an t-seachdamh là;
20 Agus glanaibh *bhur* n-eudach uile, agus gach ni a rinneadh do chroicnibh, agus gach obair do *fhionna* ghabhar, agus gach ni a rinneadh do fhiodh.
21 Agus thubhairt Eleasar an sagart ris na fir-chogaidh a chaidh a mach a dh'ionnsuidh a' chatha, *Is* e so ordugh an lagha a dh'àithn an Tighearna do Mhaois:
22 A mhàin an t-òr, agus an t-airgiod, an t-umha, an t-iarunn, an staoin, agus an luaidh,
23 Gach ni a dh'fhuilgeas an teine, bheir sibh fa'near e dhol tre 'n teine, agus glanar e: gidheadh le uisge an sgaraidh glanar e: agus gach ni nach fulaing an teine, bheir sibh fa'near e dhol tre 'n uisge.
24 Agus nighidh sibh bhur n-eudach air an t-seachdamh là, agus bithidh sibh glan, agus 'na dhéigh sin thig sibh a stigh do'n champa.
25 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
26 Gabh àireamh na creich a thogadh, eadar dhuine agus ainmhidh, thu féin, agus Eleasar an sagart, agus prìomh àithreacha a' cho'-chruinnich:
27 Agus roinn a' chreach 'na dà earrainn; eadar a' mhuinntir a ghabh an cogadh orra féin, a chaidh mach do'n chath, agus eadar an co'-chruinnich uile:
28 Agus tog cìs[n] do'n Tighearna o na fir-chogaidh, a chaidh mach do'n chath: aon anam a cùig ceud, *araon* do na daoinibh, agus do'n bhuar, agus do na h-asail, agus do na caoraich.
29 Gabh e as an leth-san, agus thoir e do Eleasar an sagart, *mar* thabhartas-togta do'n Tighearna.
30 Agus a leth chloinn Israeil, gabhaidh tu aon chuibhrionn a leth-cheud, do na daoinibh, do'n bhuar, do na h-asail, agus do na treudaibh,

[k] *an caistealan, an daingnichean.* [l] *a' chobhartach.*
[m] *ciomaich, prìosanaich.* [n] *cuibhrionn.*

do gach ainmhidh, agus bheir thu iad do na Lebhithich, a tha gleidheadh cùraim pàilliuin an Tighearna.

31 Agus rinn Maois agus Eleasar an sagart mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

32 Agus b'e an cobhartach, *eadhon* a' chuid eile do'n chreich a ghlac na fir-chogaidh, sé ceud mìle agus deich is trì fichead mìle agus cuig mìle caora,

33 Agus trì fichead agus dà mhìle dheug bò,

34 Agus trì fichead agus aon mhìle asal,

35 Agus da mhìle dheug 'ar fhichead anam 'san iomlan, do mhnaibh do nach b'aithne fear le luidhe leis.

36 Agus bha 'n leth bu chuibhrionn doibhsan a chaidh mach a chum a' chogaidh, ann an àireamh trì cheud mìle agus seachd mìle deug 'ar fhichead agus cùig ceud caora;

37 Agus b'i cìs an Tighearna do na caoraich sé ceud agus trì fichead agus cùig deug.

38 Agus *b'iad* am buar sé mìle deug 'ar fhichead: dhiubh so *b'i* cìs an Tighearna tri fichead 's a dhàdheug.

39 Agus *b'iad* na h-asail deich mìle thar fhichead agus cùig ceud: dhiubh so *b'i* cìs an Tighearna tri fichead agus a h-aon.

40 Agus *b'iad* anman nan daoine[o] sé mìle deug: dhiubh so *b'i* cìs an Tighearna dà anam dheug 'ar fhichead.

41 Agus thug Maois a' chìs *eadhon* tabhartas-togta an Tighearna, do Eleasar an sagart, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

42 Agus do leth chloinn Israeil, a roinn Maois o'n luchd cogaidh,

43 (A nis *b'i* 'n leth *a bhuineadh do'n* cho'-chruinneach, tri cheud mìle agus seachd mìle deug 'ar fhichead agus cùig ceud caora,

44 Agus sé mìle deug 'ar fhichead bò,

45 Agus deich mìle thar fhichead asal agus cùig ceud,

46 Agus sé mìle deug anam[p]).

47 Eadhon do'*n* leth *a bhuineadh do* chloinn Israeil, ghabh Maois aon chuibhrionn a leth-cheud eadar dhuine agus ainmhidh, agus thug e iad do na Lebhithich, a bha gleidheadh cùraim pàilliuin an Tighearna, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

48 Agus thàinig an luchd-riaghluidh a *bha* os cionn mhìltean an t-sluaigh, na ceannardan air mhìltibh, agus na ceannardan air cheudaibh, am fagus do Mhaois:

49 Agus thubhairt iad re Maois Ghabh do sheirbhisich àireamh nam fear-cogaidh a *tha* fo'r làimh, agus cha 'n'eil duine dhinn air chall.

50 Uime sin thug sinn tabhartas a chum an Tighearna, gach fear na fhuair e do sheudaibh[q] òir, *eadhon* slabhraidhean, agus usgraichean[r], fàinnean, cluas-fhailean, agus criosan, a dheanamh réite air son ar n-anman 'an làthair an Tighearna.

51 Agus ghabh Maois agus Eleasar an sagart an t-òr uatha, uile 'na sheudaibh oibrichte.

52 Agus b'e òr an tabhartais uile a thug iad seachad do'n Tighearna, o na ceannardaibh air mhìltibh agus o na ceannardaibh air cheudaibh, sé mìle deug, seachd ceud agus lethcheud-secel.

53 (Oir ghabh na fir-chogaidh cobhartach, gach duine dha féin)

54 Agus ghabh Maois agus Eleasar an sagart an t-òr o na ceannardaibh air mhìltibh, agus air cheudaibh, agus thug iad e gu pàilliun a' choi'-thionail, mar chuimhneachan do chloinn Israeil 'an làthair an Tighearna.

CAIB. XXXII.

A NIS bha aig cloinn Reubein agus cloinn Ghad ro-mhòran spréidhe: agus an uair a chunnaic iad fearann Iaseir, agus fearann Ghilead, feuch, *bha* 'n t-àite 'na àite spréidhe:

2 Agus thàinig clann Ghad, agus clann Reubein, agus labhair iad re Maois, agus re Eleasar an sagart, agus re uachdaranaibh a' cho'-chruinnich, ag ràdh,

3 Ataroth, agus Dibon, agus Iaser, agus Nimrah, agus Hesbon, agus Elealeh, agus Sebam, agus Nebo, agus Beon;

4 *Eadhon* an dùthaich a bhuail an Tighearna roimh cho'-chruinneach Israeil, *is* fearann e air son spréidhe, agus tha spréidh aig do sheirbhisich.

5 Uime sin, ars' iadsan, ma fhuair sinn deagh-ghean[s] a'd' shealladh,

[o] *nam pearsanna.* [p] *anmanna dhaoine.* Eabh. *persons.* Sasg.
[q] *innil, uidheam.* [r] *làmh-fhailean; bracelets.* Sasg.
[s] *fàbhor.*

thugar am fearann so do d' sheirbhsich mar sheilbh, *agus* na d'thoir sinn a nunn thar Iordan.
6 Agus thubhairt Maois re cloinn Ghad, agus re cloinn Reubein, An d'théid bhur bràithre gu cogadh, agus an suidh sibhse 'an so?
7 Agus c'ar son a bheir sibh mimhisneach do chridhe chloinn Israeil, a dhol a nunn do'n fhearann a thug an Tighearna dhoibh?
8 Mar so rinn bhur n-aithreacha, 'nuair a chuir mi iad o Chadesbarnea a dh'amharc na tìre:
9 'Nuair a chaidh iad suas gu gleann Escoil, agus a chunnaic iad am fearann, thug iad mi-mhisneach do chridhe chloinn Israeil, a chum nach rachadh iad a steach do'n fhearann a thug an Tighearna dhoibh.
10 Agus las corruich an Tighearna 'san àm sin fein, agus mhionnaich e, ag ràdh,
11 Gu cinnteach cha 'n fhaic a h-aon do na daoinibh a thàinig a nìos as an Eiphit, o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, am fearann a mhionnaich mi do Abraham, do Isaac, agus do Iacob, a chionn nach do lean iad mi gu h-iomlan;
12 Saor o Chaleb mac Iephuneh an Ceniseach, agus Iosua mac Nun: oir lean iadsan an Tighearna gu h-iomlan.
13 Agus las corruich an Tighearna 'an aghaidh Israeil, agus chuir e air seacharan [t] iad 'san fhàsach dà fhichead bhliadhna, gus an deachaidh as do'n ghinealach sin uile a rinn olc 'an sealladh an Tighearna.
14 Agus feuch, tha sibhse air éirigh suas 'an àite bhur n-aithreacha, gineal dhroch dhaoine, a mheudachadh fathast mòr chorruich an Tighearna re h-Israel.
15 Oir ma thionndadhas sibh air falbh o leantuinn-san, fàgaidh e fathast uair eile 'san fhàsach iad, agus sgriosaidh sibh an sluagh so uile.
16 Agus thàinig iad am fagus da, agus thubhairt iad, Togaidh sinn mainnirean chaorach 'an so d'ar spréidh, agus bailte [u] d'ar cloinn bhig.
17 Ach théid sinn féin deas-armaichte roimh chloinn Israeil, gus an d'thoir sinn iad d'an àite: agus ni ar clann bheag còmhnuidh 'sna bailtibh daingnichte air sgàth [w] luchd-àiteachaidh na tìre.
18 Cha phill sinn d'ar tighibh gus an sealbhaich clann Israeil gach duine dhiubh oighreachd féin:
19 Oir cha sealbhaich sinne maille riu-san an taobh eile do Iordan, no thall o sin; a chionn gu'n do thuit ar n-oighreachd dhuinne air an taobh so do Iordan a làimh na h-aird' an ear.
20 Agus thubhairt Maois riu, Ma ni sibh an ni so, ma théid sibh fo'r [x] n-armaibh roimh an Tighearna gu cogadh,
21 Agus gu'n d'théid sibh uile armaichte thar Iordan roimh an Tighearna, gus am fuadaich e mach a naimhdean as a làthair,
22 Agus gu'n ceannsaichear [y] am fearann am fianuis an Tighearna; 'na dhéigh sin pillidh sibh, agus bithidh sibh neo-choireach 'an làthair an Tighearna, agus 'an làthair Israeil, agus bithidh am fearann so 'na sheilbh agaibh am fianuis an Tighearna.
23 Ach mur dean sibh mar so, feuch, pheacaich sibh 'an aghaidh an Tighearna: agus bithibh cinnteach gu'm faigh bhur peacadh a mach sibh.
24 Togaibh bailte d'ar cloinn bhig, agus mainnirean d'ar caoraich; agus deanaibh an ni a chaidh mach as bhur beul.
25 Agus labhair clann Ghad agus clann Reubein re Maois, ag ràdh, Ni do sheirbhisich mar a ta mo Thighearn ag àithneadh.
26 Bithidh ar clann bheag, ar mnài, ar treudan agus ar spréidh uile, 'an sin ann am bailtibh Ghilead.
27 Ach théid do sheirbhisich thairis, gach fear dhiubh armaichte chum cogaidh, roimh an Tighearna gu cath, mar a tha mo thighearn ag ràdh.
28 Agus thug Maois àithne d'an taobh do Eleasar an sagart, agus do Iosua mac Nun, agus do phrìomh aithreachaibh [z] threubha chloinn Israeil:
29 Agus thubhairt Maois riu, Ma théid clann Ghad, agus clann Reubein a nunn maille ribh thar Iordan, gach fear *dhiubh* armaichte chum cath 'an làthair an Tighearna, agus gu'n ceannsaichear an tìr romhaibh [a], 'an sin bheir sibh dhoibh fearann Ghilead mar sheilbh:

[t] *iomroll, allaban.* [u] *caithriche.* [w] *o aghaidh.* Eabh.
[x] *fuidh ar.* [y] *closnaichear.* [z] *aithrichibh.* [a] *roimhibh.*

30 Ach mur d'théid iad thairis maille ribh armaichte, bithidh seilbh aca 'nar measg *féin* ann an tìr Chanaain.

31 Agus fhreagair clann Ghad, agus clann Reubein, ag ràdh, Mar a thubhairt an Tighearna re d' sheirbhisich, mar sin ni sinne.

32 Théid sinn a nunn armaichte roimh an Tighearna do thìr Chanaain, a chum as gu'*m bi* sealbh ar n-oighreachd againn air an taobh so do Iordan.

33 Agus thug Maois dhoibh, *eadhon* do chloinn Ghad, agus do chloinn Reubein, agus do leth thréibh Mhanaseh, mhic Ioseiph, rìoghachd Shihoin righ nan Amorach, agus rìoghachd Og righ Bhasain, an tìr maille r'a bailtibh, anns na crìochaibh, *eadhon* bailte na dùthcha m'an cuairt.

34 Agus thog clann Ghad Dibon, agus Atarot, agus Aroer,

35 Agus Atrot, Sophan, agus Iaaser, agus Iogbehah,

36 Agus Betnimrah, agus Betharan, bailte daingnichte: agus mainnirean air son chaorach:

37 Agus thog clann Reubein Hesbon, agus Elealeh, agus Ciriataim,

38 Agus Nebo, agus Baalmeon (air d'an ainme bhi air an atharrachadh) agus Sibmah: agus thug iad ainmeanna eile do na bailtibh a thog iad.

39 Agus chaidh clann Mhàchir, mhic Mhanaseh, do Ghilead, agus ghlac iad e, agus chuir iad a seilbh an t-Amorach a *bha* ann.

40 Agus thug Maois Gilead do Mhachir mac Mhanaseh: agus ghabh e còmhnuidh ann.

41 Agus chaidh Iaer mac Mhanaseh agus ghlac e a bhailte beaga, agus thug e Habhot-iair mar ainm orra.

42 Agus chaidh Nobah agus ghlac e Cenat, agus a bhailte beaga, agus thug e Nobah mar ainm air, a réir ainme féin.

CAIB. XXXIII.

IS iad so turusan chloinn Israeil, a chaidh mach a tìr na h-Eiphit, a réir an armailtean[b], fuidh làimh Mhaois agus Aaroin.

2 Agus sgrìobh Maois an dol a mach a réir an turusan, air àithne an Tighearna: agus *is* iad so an turusan, a reir an dol a mach.

3 Agus dh'imich iad o Rameses anns a' cheud mhìos, air a' chùig eadh là deug do'n cheud mhìos: air an là màireach 'an déigh na càisge chaidh clann Israeil a mach le làimh aird ann an sealladh nan Eiphiteach uile.

4 Oir dh'adhlaic na h-Eiphitich *an* ceud-ghin uile, a bhuail an Tighearna 'nam measg: air an déibh mar an ceudna chuir an Tighearna breitheanas 'an gnìomh.

5 Agus dh'imich clann Israeil [c] o Rameses, agus champaich iad ann an Sucot.

6 Agus dh'imich iad o Shucot agus champaich iad ann an Etam, a *tha* ann an iomall an fhàsaich.

7 Agus dh'imich iad o Etam, agus phill iad a rìs gu Pihahirot, a *ta* fa chomhair Bhaal-sephoin: agus champaich iad fa chomhair Mhigdol.

8 Agus dh'imich iad o chomhair Phihahirot, agus chaidh iad tre mheadhon na fairge do'n fhàsach, agus dh'imich iad astar thri laithean ann am fàsach Etaim, agus champaich iad ann am Màrah.

9 Agus dh'imich iad o Mhàrah, agus thàinig iad gu h-Elim: agus ann an Elim *bha* dà thobar[d] dheug uisge, agus deich agus tri fichead craobh pailm; agus champaich iad 'an sin.

10 Agus dh'imich iad o Elim, agus champaich iad làimh ris a' mhuir ruaidh.

11 Agus dh'imich iad o'n mhuir ruaidh, agus champaich iad ann am fàsach Shin.

12 Agus dh'imich iad a fàsach Shin, agus champaich iad ann an Dophcah.

13 Agus dh'imich iad o Dhophcah, agus champaich iad ann an Alus.

14 Agus dh'imich iad o Alus, agus champaich iad ann an Rephidim, far nach robh uisge aig an t-sluagh r'a òl.

15 Agus dh'imich iad o Rephidim, agus champaich iad ann am fàsach Shinai.

16 Agus dh'imich iad o fhàsach Shinai, agus champaich iad ann an Cibrot-hataabhah.

17 Agus dh'imich iad o Chibrot-hataabhah, agus champaich iad ann an Haserot.

18 Agus dh'imich iad o Haserot, agus champaich iad ann an Ritmah.

[b] *le'n armailtibh.* [c] *thriall, ghabh clann Israeil an turus.* [d] *shùil.* Eabh.

19 Agus dh'imich iad o Ritmah,
agus champaich iad ann an Rimon-
pares.
20 Agus dh'imich iad o Rimon-
pares, agus champaich iad ann Lib-
nah.
21 Agus dh'imich iad o Libnah
agus champaich iad ann an Risah.
22 Agus dh'imich iad o Risah,
agus champaich iad ann an Cehela-
tah.
23 Agus dh'imich iad o Chehela-
tah, agus champaich iad ann an
sliabh Shapher.
24 Agus dh'imich iad o shliabh
Shapher, agus champaich iad ann
an Haradah.
25 Agus dh'imich iad o Haradah,
agus champaich iad ann am Mache-
lot.
26 Agus dh'imich iad o Mhache-
lot, agus champaich iad ann an
Tahat.
27 Agus dh'imich iad o Thahat,
agus champaich iad ann an Tarah.
28 Agus dh'imich iad o Tharah,
agus champaich iad ann am Mit-
cah.
29 Agus dh'imich iad o Mhitcah,
agus champaich iad ann an Hasmo-
nah.
30 Agus dh'imich iad o Hasmo-
nah, agus champaich iad ann am
Moserot.
31 Agus dh'imich iad o Mhose-
rot, agus champaich iad ann am
Bene-iaacan.
32 Agus dh'imich iad o Bhene-
iaacan, agus champaich iad ann an
Hor-hagidgad.
33 Agus dh'imich iad o Hor-hag-
idgad, agus champaich iad ann an
Iot-batah.
34 Agus dh'imich iad o Iod-batah,
agus champaich iad ann an Ebron-
ah.
35 Agus dh'imich iad o Ebronah,
agus champaich iad ann an Esion-
gaber.
36 Agus dh'imich iad o Esion-
gaber, agus champaich iad ann am
fàsach Shin : *is* e so Cades.
37 Agus dh'imich iad o Chades,
agus champaich iad ann an sliabh
Hor, ann an iomall fearainn E-
doim.
38 Agus chaidh Aaron an sagart
suas gu sliabh Hor air àithne an
Tighearna, agus fhuair e bàs 'an
sin anns an dà fhicheadamh bliadh-
na 'an déigh do chloinn Israeil
teachd a mach a tìr na h-Eiphit,
air a' cheud là do'n chùigeadh
mìos.
39 Agus bha Aaron ceud agus
fichead agus tri bliadhna dh'aois,
an uair a dh'eug e ann an sliabh
Hor.
40 Agus chuala righ Arad an
Canaanach (a bha chòmhnuidh 'san
airde deas ann an tìr Chanaain) mu
theachd chloinn Israeil.
41 Agus dh'imich iad o shliabh
Hor, agus champaich iad ann an
Salmonah.
42 Agus dh'imich iad o Shalmo-
nah, agus champaich iad ann am
Punon.
43 Agus dh'imich iad o Phunon,
agus champaich iad ann an Obot.
44 Agus dh'imich iad o Obot,
agus champaich iad ann Iieabarim,
ann an crìch Mhoaib.
45 Agus dh'imich iad o Iim, agus
champaich iad ann an Dibon-gad.
46 Agus dh'imich iad o Dhibon-
gad, agus champaich iad ann Al-
mon-diblataim.
47 Agus dh'imich iad o Almon-
diblataim, agus champaich iad ann
an sléibhtibh Abarim, fa chomhair
Nebo.
48 Agus dh'imich iad o shléibh-
tibh Abarim, agus champaich iad
ann an còmhnardaibh Mhoaib, làimh
re Iordan *am fagus do* Iericho.
49 Agus champaich iad làimh re
Iordan, o Bhet-iesimot *eadhon* gu
Abel-sitim, ann an còmhnardaibh
Mhoaib.
50 Agus labhair an Tighearna re
Maois ann an còmhnardaibh Mhoaib,
làimh re Iordan *am fagus do* Ieri-
cho, ag ràdh,
51 Labhair re cloinn Israeil agus
abair riu, 'Nuair a théid sibh a nunn
thar Iordan, do thìr Chanaain ;
52 'An sin fògraidh sibh a mach
uile luchd-àiteachaidh na tìre as
bhur fianuis, agus cuiridh sibh as
d'an dealbhan uile, agus sgriosaidh
sibh an coslais [e] leaghta uile, agus
fàsaichidh sibh [f] an ionadan arda
uile.
53 Agus cuiridh sibh a seilbh
luchd - àiteachaidh an fhearainn,
agus ni sibh còmhnuidh ann : oir
thug mise dhuibh am fearann r'a
shealbhachadh.
54 Agus roinnidh sibh am fearann
le crannchur mar oighreachd am
measg bhur teaghlaichean : dhoibh-
san a's lìon-mhoire bheir sibh an
oighreachd a's mò, agus dhoibhsan
a's teirce bheir sibh an oighreachd

[e] *iomhaighean, dreachan, riochdan.* [f] *tilgidh sibh sìos.*

a's lugha: bithidh *oighreachd* gach duine 'san àite anns an tuit a chrannchur; a réir treubha bhur n-aithreacha sealbhaichidh sibh.
55 Ach mur fògair sibh a mach luchd-àiteachaidh an fhearainn as bhur fianuis, 'an sin bithidh iadsan diubh d'an leig sibh fuireach, 'nan scolbaibh [g] 'nar sùilean, agus 'nam bioraibh 'nar taobhan, agus cuiridh iad campar oirbh [h] 'san fhearann anns am bi sibh a chòmhnuidh.
56 Os bàrr tarlaidh, mar a smuainich mi a dheanamh riusan, *gu*'n dean mi ribhse.

CAIB. XXXIV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
2 Aithn do chloinn Israeil, agus abair riu, 'Nuair a thig sibh do thalamh Chanaain (*is* e so am fearann a thuiteas oirbh mar oighreachd, *eadhon* fearann Chanaain maille r'a chrìochaibh)
3 'An sin bithidh bhur cearn [i] deas o fhàsach Shin, leth re crìch Edoim, agus is i bhur crìoch mu dheas fìor iomall na fairge saillte a làimh na h-aird' an ear.
4 Agus pillidh bhur crìoch o dheas gu direadh Acrabim, agus théid i air a h-aghaidh gu Sin; agus bithidh a dol a mach o'n taobh dheas gu Cades-barnea, agus gabhaidh i roimpe gu Hasar-adar, agus théid i air a h-aghaidh gu h-Asmon.
5 Agus bheir a' chrioch cuairt o Asmon gu abhuinn na h-Eiphit, agus bithidh a dol a mach aig an fhairge.
6 Agus a thaobh na crìch an iar, bithidh agaibh eadhon an fhairge mhòr *mar* chrìch: bithidh *a' chrìoch* so 'na crìch dhuibh air an làimh an iar.
7 Agus is i so bhur crìoch air an làimh mu thuath: o'n fhairge mhòir comharaichidh sibh dhuibh féin *gu* sliabh Hor.
8 O shliabh Hor comharaichidh sibh *bhur crìoch* gu dol a stigh Hamat: agus bithidh dol a mach na crìche gu Sedad.
9 Agus gabhaidh *bhur* crìoch roimpe gu Siphron, agus bithidh a dol a mach aig Hasar-enan; is i so bhur crìoch mu thuath
10 Agus comharaichidh sibh bhur crìoch air an taobh an ear o Hasar-enan gu Sepham.
11 Agus théid a' chrìoch sìos o Shepham gu Riblah, air an taobh an ear do Ain; agus théid a' chrìoch sìos, agus ruigidh i gu taobh fairge Chinneret a làimh na h-aird' an ear.
12 Agus théid a' chrìoch sìos gu Iordan, agus bithidh a dol a mach aig a' mhuir shaillte: is e so bhur fearann le chrìochaibh m'an cuairt.
13 Agus dh'àithn Maois do chloinn Israeil, ag ràdh, *Is* e so am fearann a shealbhaicheas sibh le crannchur, a dh'àithn an Tighearna thoirt do na naoi treubhan agus do'n leth-thréibh.
14 Oir fhuair treubh chloinn Reubein *an oighreachd*, a réir tighe an aithreacha, agus treubh chloinn Ghad a réir tighe an aithreacha; agus fhuair leth thréibh Mhanaseh an oighreachd.
15 Fhuair an dà threubh agus an leth thréibh an oighreachd air an taobh so do Iordan *am fagus do* Ierico, a làimh na h-aird' an ear, leth re éirigh na gréine.
16 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,
17 *Is* iad so ainmeanna nan daoine a roinneas am fearann duibh: Eleasar an sagart, agus Iosua mac Nun.
18 Agus gabhaidh sibh aon cheannard do gach tréibh, a roinn an fhearainn mar oighreachd.
19 Agus *is* iad so ainmeanna nan daoine: Do thréibh Iudaih, Caleb mac Iephuneh.
20 Agus do thréibh chloinn Shimeoin, Semuel mac Amihud.
21 Do thréibh Bheniamin, Elidad mac Chisloin.
22 Agus ceannard tréibh chloinn Dhan, Buci mac Iogli.
23 Ceannard chloinn Ioseiph, air son tréibh chloinn Mhanaseh, Haniel mac Ephoid.
24 Agus ceannard tréibh chloinn Ephraim, Cemuel mac Shiphtain.
25 Agus ceannard tréibh chloinn Shebuluin, Elisaphan mac Pharnaich.
26 Agus ceannard tréibh chloinn Isachair, Paltiel mac Asain.
27 Agus ceannard tréibh chloinn Aseir, Ahihud mac Shelomi.
28 Agus ceannard tréibh chloinn Naphtali, Pedahel mac Amihud.
29 *Is* iad sin iadsan d'an d'àithn an Tighearn an oighreachd a roinn do chloinn Israeil ann an tìr Chanaain.

[g] *dealgaibh, gathaibh.* [h] *bithidh iad 'nan naimhdean duibh.* [i] *cearna, oisinn.*

CAIB. XXXV.

AGUS labhair an Tighearna re Maois ann an còmhnardaibh Mhoaib, làimh re Iordan *am fagus do* Iericho, ag ràdh,

2 Aithn do chloinn Israeil, iad a thabhairt do na Lebhithich do oighreachd an seilbh, bailte [k] gu còmhnuidh ghabhail annta: agus bheir sibh mar an ceudna do na Lebhithich fearann comh-roinn[l] d'am bailtibh m'an cuairt orra.

3 Agus bithidh na bailtean aca gu còmhnuidh ghabhail annta, agus bithidh am fearann comh-roinn air son an spréidhe, agus air son am maoin, agus air son an ainmhidhean uile.

4 Agus ruigidh fearann comh-roinn nam bailtean a bheir sibh do' na Lebhithich a mach o bhalladh a' bhaile, mìle làmh-choille m'an cuairt.

5 Agus tomhaisidh sibh o'n leth a muigh do'n bhaile air an taobh an ear dà mhìle làmh-choille, agus air an taobh dheas dà mhìle làmh-choille, agus air an taobh an iar dà mhìle làmh-choille, agus air an taobh thuath dà mhìle làmh-choille; agus *bithidh* am baile 'sa' mheadhon: bithidh so dhoibh 'na fhearann comh-roinn d'am bailtibh.

6 Agus am measg nam bailtean a bheir sibh do na Lebhithich, bithidh sè bailte chum dìdein[m], a dh'orduicheas sibh air a shon-san a mharbhas duine, chum as gu'n teich e 'n sin: agus riu-san cuiridh sibh dà bhaile 's dà fhichead.

7 Mar so *is* iad na bailte sin uile a bheir sibh do na Lebhithich, ochd agus dà-fhichead baile: iad sin *bheir sibh seachad* agus am fearann comh-roinn.

8 Agus *bithidh* na bailtean a bheir sibh seachad do sheilbh chloinn Israeil: uatha-san aig *am bheil* mòran, bheir sibh mòran; ach uatha-san aig *am bheil* beagan, bheir sibh beagan: bheir gach aon d'a bhailtibh do na Lebhithich, a réir oighreachd a ta e sealbhachadh.

9 Agus labhair an Tighearna re Maois, ag ràdh,

10 Labhair re cloinn Israeil, agus abair riu, 'Nuair a bhios sibh air teachd thar Iordan do thìr Chanaain,

11 'An sin orduichidh sibh dhuibh féin bailte, gu bhi 'nam bailtibh dìdein dhuibh; a chum gu'n teich am marbhaich 'an sin, a mharbhas neach 'an ainfhios[n].

12 Agus bithidh iad duibh 'nam bailtibh a chum dìdein o'n dìoghaltair[o]; a chum nach bàsaich esan a mharbhas duine, gus an seas e 'an làthair a' cho'-chruinnich ann am breitheanas.

13 Agus do na bailtibh sin a bheir sibh seachad, bithidh sè bailtean agaibh a chum dìdein.

14 Bheir sibh seachad tri bailtean air an taobh so do Iordan, agus tri bailte bheir sibh seachad ann an tìr Chanaain, *a* bhios 'nam bailtibh dìdein.

15 Bithidh na sè bailte sin 'nan dìdein, *araon* do chloinn Israeil, agus do'n choigreach, agus dha-san a bhios air chuairt 'nam measg: a chum gu'n teich gach neach 'an sin, a mharbhas duine gun fhios.

16 Agus ma bhuaileas se e le h-inneal iaruinn (air chor as gu'm bàsaich e) *is* mortair e: cuirear gu cinnteach am mortair gu bàs.

17 Agus ma bhuaileas se e le clach a thilgeadh (a dh'fheudas a bhàs a thoirt) agus gu'm bàsaich e, *is* mortair e: cuirear gu cinnteach am mortair gu bàs.

18 No *ma* bhuaileas se e le làmh-bhall[p] fiodha (a dh'fheudas a bhàs a thoirt) agus gu'm faigh e bàs, *is* mortair e: cuirear gu cinnteach am mortair gu bàs.

19 Marbhaidh dìoghaltair na fola e féin am mortair: an uair a choinnicheas se e[q], marbhaidh se e.

20 Ach ma bheir e urchuir dha tre fhuath[r], no ma thilgeas e *ni sam bith* air 'am plaid-luidhe[s], air chor as gu'm faigh e bàs;

21 No ma bhuaileas se e le a làimh ann an naimhdeas, air chor as gu'm faigh e bàs; cuirear esan a bhuail e gun teagamh gu bàs; *oir is* mortair e: marbhaidh dìoghaltair na fola am mortair, an uair a choinnicheas se e.

22 Ach ma thug e urchuir dha gu h-obann gun naimhdeas, no ma thilg e ni sam bith air gun phlaid-luidhe;

23 No le cloich sam bith a dh'fheudas bàs duine a thabhairt, gun e 'ga fhaicinn, agus gu'n do

[k] *cathraiche.* [l] *iomallan fearainn, bail'-chroibhtean.* [m] *comruich, girt.* [n] *am mearachd.* [o] *o fhear na folachd.* [p] *làmh-arm.* [q] *thachaireas e air.* [r] *o ghalltanas.* [s] *le fàth-fheitheamh, le rùn mealltach.*

thig e air *i* air chor as gu'm faigh e bas, agus gun a chron iarraidh:

24 'An sin bheir an co'-chruinneach breth eadar am marbhaich agus dìoghaltair na fola, a réir nam breitheanas sin.

25 Agus saoraidh an co'-chruinneach am marbhaiche a làimh dìoghaltair na fola, agus cuiridh an co'-chruinneach air ais[t] e do bhaile a dhìdein, gus an do theich e: agus fanaidh e ann gu bàs an ard-shagairt, a dh'ungadh leis an ola naomha.

26 Ach ma thig am marbhaiche uair air bith an taobh a mach do chrìch baile a dhìdein, gus an do theich e;

27 Agus gu'm faigh dìoghaltair na fola e an taobh a mach do chrìochaibh baile a dhìdein, agus gu'm marbh dìoghaltair na fola am marbhaiche: cha bhi e ciontach do fhuil:

28 A chionn gu'm bu chòir dha fuireach ann am baile a dhìdein gu bàs an ard-shagairt: ach 'an déigh bàis an ard-shagairt, pillidh am marbhaiche gu fearann a sheilbhe fein.

29 Agus bithidh na *nithe* sin 'nan reachd breitheanais dhuibh, air feadh bhur ginealacha 'nar n-àitibh-còmhnuidh uile.

30 Ge b'e mharbhas neach sam bith, cuirear am mortair gu bás le beul[u] fhianuisean: ach cha d'thoir aon fhianuis teisteas 'an aghaidh neach sam bith *a chum a chur* gu bàs.

31 Agus cha ghabh sibh éiric sam bith air son anma mortair, a tha ciontach do bhàs; ach cuirear gu cinnteach gu bás e.

32 Agus cha ghabh sibh éiric sam bith air a shon-san a theich do bhaile a dhìdein, a chum as gu'n d'thigeadh e rìs a ghabhail còmhnuidh 'san fhearann, gu bàs an t-sagairt.

33 Mar sin cha truaill sibh am fearann anns *am bheil* sibh: oir truaillidh fuil am fearann, agus cha 'n'eil e 'n comas am fearann a ghlanadh do'n fhuil a dhoirteadh ann, ach le fuil an ti a dhòirt i.

34 Na salaichibh uime sin am fearann anns am bi sibh a chòmhnuidh, anns am bheil mise a'm' chòmhnuidh: a chionn gu bheil mise an Tighearn a'm' chòmhnuidh am meadhon chloinn Israeil.

CAIB. XXXVI.

AGUS thàinig prìomh aithreacha theaghlaiche chloinn Ghilead, mhic Mhachir, mhic Mhanaseh, do theaghlaichibh mhac Ioseiph, am fagus, agus labhair iad 'an làthair Mhaois, agus 'an làthair nan ceannard, *eadhon* phrìomh aithreacha chloinn Israeil:

2 Agus thubhairt iad, Dh'àithn an Tighearna do m' thighearn am fearann a thoirt mar oighreachd le crannchur do chloinn Israeil, agus dh'àithneadh do m' thighearna leis an Tighearn, oighreachd ar bràthar Shelophehaid a thoirt d'a nigheanaibh.

3 Agus ma phòsar iad re h-aon do mhic nan treubh *eile* do chloinn Israeil, 'an sin bheirear an oighreachd-san o oighreachd ar n-aithreacha, agus cuirear i re oighreachd na tréibh d'an gabhar iad: mar sin bheirear i o chrannchur' ar n-oighreachd-ne.

4 Agus an uair a bhios an iubile[w] ann do chloinn Israeil, 'an sin cuirear an oighreachd re oighreachd na tréibh gus an do ghabhadh iad: mar sin bheirear an oighreachd-san air falbh o oighreachd threibh ar n-aithreacha.

5 Agus dh'àithn Maois do chloinn Israeil, a réir focail an Tighearna, ag ràdh, Is ceart a labhair treubh mhac Ioseiph.

6 *Is* e so an ni a dh'àithn an Tighearna thaobh nigheana Shelophehaid, ag ràdh, Pòsadh iad an neach a's àill leo; a mhàin re teaghlach thréibh an aithreacha pòsaidh iad.

7 Mar sin cha'n atharraich oighreachd chloinn Israeil o thréibh gu tréibh: oir dlùth-leanaidh gach duine do chloinn Israeil re oighreachd tréibh aithreacha.

8 Agus bithidh gach nighean a shealbhaicheas oighreachd ann an tréibh sam bith do chloinn Israeil, 'na mnaoi aig aon do theaghlach tréibh a h-athar, a chum gu meal clann Israeil gach duine dhiubh oighreachd aithreacha.

9 Ni mò dh'atharraicheas an oighreachd o *aon* tréibh gu treibh eile; ach dlùth-leanaidh gach duine do threubhaibh chloinn Israeil r'a oighreachd féin.

10 Eadhon mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois, mar sin rinn nigheana Shelophehaid:

[t] *ais-iocaidh an co'-chruinneach.* [u] *o bhriathraibh.* [w] *bliadhna mhaitheanais.*

11 Oir phòsadh Mahlah, Tirsah, agus Hoglah, agus Milcah, agus Noha, nigheana Shelophehaid, re mic bhràthar an athar.

12 Phòsadh iad *re fir* do theaghlaichibh mhac Mhanaseh mhic Ioseiph, agus dh'fhan an oighreachd ann an treubh teaghlaich an athar.

13 *Is* iad sin na h-àitheantan, agus na breitheanais, a dh'àithn an Tighearna le làimh Mhaois, do chloinn Israeil ann an còmhnardaibh Mhoaib, làimh re Iordan *am fagus do* Iericho.

DEUTERONOMI.

CAIB. I.

IS iad so na briathran a labhair Maois re Israel uile, air an taobh so do Iordan 'san fhàsach, anns a' chòmhnard fa chomhair na mara *ruaidhe*, eadar Paran, agus Tophel, agus Laban, agus Haserot, agus Disahab.

2 (*Tha asdar* aon là deug o Horeb rathad sléibh Sheir, gu Cadesbarnea)

3 Agus anns an dà fhicheadamh bliadhna, anns an aon mhìos deug, air a' cheud là do'n mhìos, labhair Maois re cloinn Israeil, a réir nan uile *nithe* a dh'àithn an Tighearna dha d'an taobh ;

4 'An déigh dha Sihon righ nan Amorach a mharbhadh, a bha chòmhnuidh ann an Hesbon, agus Og righ Bhasain, a *bha* chòmhnuidh aig Astarot ann an Edrei,

5 Air an taobh so do Iordan, ann an tìr Mhoaib, thòisich Maois air an lagh so chur 'an céill, ag ràdh,

6 Labhair an Tighearn ar Dia ruinn ann an Horeb, ag ràdh, Ghabh sibh còmhnuidh fada gu leòr, 'san t-sliabh so :

7 Pillibh agus gabhaibh bhur turus, agus rachaibh a chum sléibh nan Amorach, agus a chum nan *ionadan* uile am fagus da anns a' chòmhnard [a], anns a' mhonadh, agus anns an t-srath, agus mu dheas, agus re taobh na fairge, gu fearann nan Canaanach, agus gu Lebanon, a dh'ionnsuidh na h-aibhne mòire, aibhne Euphrates.

8 Feuch, chuir mi 'n tìr romhaibh; rachaibh a steach, agus sealbhaichibh am fearann a mhionnaich an Tighearna d'ar n-aithreachaibh, Abraham, Isaac, agus Iacob, gu'n d'thugadh e dhoibh *e*, agus d'an sliochd 'nan déigh.

9 Agus labhair mi ribh 'san àm sin, ag ràdh, Cha 'n urrainn mise bhur giùlan a'm' aonar :

10 Rinn an Tighearna bhur Dia lìonmhor sibh, agus feuch, *tha* sibh an diugh mar reulta neimh a thaobh lìonmhoireachd.

11 (Gu deanadh an Tighearna, Dia bhur n-aithreacha, sibh mìle uair ni's lìonmhoire na *tha* sibh, agus gu'm beannaicheadh e sibh mar a gheall e dhuibh)

12 Cionnus is urrainn mise leam féin bhur dragh a ghiùlan, agus bhur n-eallach, agus bhur comhstri.

13 Gabhaibhse dhuibh féin daoine glic agus tuigseach, agus aithnichte 'nar treubhaibh, agus ni mise iad 'nan ceannardan oirbh.

14 Agus fhreagair sibh mi, agus thubhairt sibh, *Tha* an ni a labhair thu math dhuinne r'a dheanamh.

15 Agus ghabh mi cinn bhur treubh, daoine glic, agus aithnichte, agus rinn mi iad 'nan ceannardaibh oirbh, 'nan uachdaranaibh mhìlte, agus 'nan uachdaranaibh cheuda, agus 'nan uachdaranaibh leth-cheuda, agus 'nan uachdaranaibh leth-cheuda, agus 'nan uachdaranaibh dheichnear, agus 'nan luchd-riaghlaidh am measg bhur treubhan.

16 Agus dh'àithn mi d'ar breitheamhnaibh 'san àm sin, ag ràdh, Eisdibh ris *na cùisean a bhios* eadar bhur bràithre, agus thugaibh breth cheart eadar *gach* duine agus a bhràthair, agus an coigreach *a ta* maille ris.

17 Cha bhi suim agaibh do neach seach a' chéile ann am breitheanas ; ris a' bheag éisdidh sibh co mhath

[a] *anns an fhàsach.* [b] *maithean, ard dhaoine.* [c] *ghnùis.* Eabh.

is ris a' mhòr; cha bhi athadh[d]
oirbh roimh ghnùis duine, oir *is* le
Dia a' bhreth: agus a' chùis a bhios
ro-chruaidh oirbh, bheir sibh a'm'
ionnsuidh-s', agus éisdidh mise ria.
18 Agus dh'àithn mi dhuibh 'san
àm sin na h-uile nithe bu chòir
dhuibh a dheanamh.
19 Agus an uair a dh'fhalbh sinn
o Horeb, chaidh sinn tre 'n fhàsach
mhòr agus uamhasach sin uile, a
chunnaic sibh air slighe sléibh nan
Amorach, a réir mar a dh'àithn an
Tighearn ar Dia dhuinn; agus
thàinig sinn gu Cades-barnea.
20 Agus thubhairt mi ribh, Tha
sibh air teachd gu sliabh nan Amo-
rach, a *tha* 'n Tighearn ar Dia a'
toirt duinn.
21 Feuch, chuir an Tighearna do
Dhia am fearann romhad, imich
suas, sealbhaich *e*, a réir mar a
thubhairt an Tighearna Dia t-aith-
reacha riut; na biodh eagal ort,
agus na biodh faitcheas[e] ort.
22 Agus thàinig sibh am fagus
domhsa gach aon agaibh, agus
thubhairt sibh, Cuireamaid daoine
romhainn, agus rannsaicheadh iad
a mach dhuinn am fearann, agus
thugadh iad fios d'ar n-ionnsuidh a
rìs ciod an t-slighe air an d'théid
sinn suas, agus ciod na bailte gus
an d'thig sinn.
23 Agus thaitinn a' chainnt rium
gu math; agus ghabh mi dà fhear
dheug dhibh, aon fhear as *gach*
treibh.
24 Agus thionndaidh iad agus
chaidh iad suas do'n t-sliabh, agus
thàinig iad gu gleann Escoil, agus
rannsaich iad a mach e.
25 Agus ghabh iad 'nan làimh do
thoradh an fhearainn, agus thug
iad a nuas e d'ar n-ionnsuidhne,
agus thug iad fios duinn a rìs, agus
thubhairt iad, *Is* math am fearann
a tha 'n Tighearn ar Dia a' tabhairt
dhuinn.
26 Gidheadh, cha b'àill leibh[f]
dol suas, ach chuir sibh[g] 'an agh-
aidh àithne an Tighearna bhur Dé.
27 Agus rinn sibh gearan 'nar
bùthaibh, agus thubhairt sibh, A
chionn gu'm b'fhuathach leis an
Tighearna sinn, thug e mach sinn
à tìr na h-Eiphit, gu'r toirt thairis
'an làimh nan Amorach, a chur as
duinn.
28 C'àit' an d'théid sinn suas?
Chuir ar bràithrean ar cridhe fuidh
mhi-mhisnich, ag ràdh, *Tha* 'n
sluagh ni's mò agus ni's airde na
sinne; *tha* na bailtean mòra, agus
daingnichte suas gu nèamh, agus
os barr[h], chunnaic sinn mic nan
Anacim 'an sin.
29 'An sin thubhairt mi ribh, Na
biodh geilt oirbh, no eagal rompa.
30 An Tighearna bhur Dia a tha
dol romhaibh, cogaidh esan air bhur
son, a réir nan uile nithe a rinn e
air bhur son 'san Eiphit fa chomh-
air bhur sùl,
31 Agus anns an fhàsach, far am
faca tu cionnus a ghiùlain an Tigh-
earna do Dhia thu, mar a ghiùlain-
eas duine a mhac, 'san t-slighe *sin*
uile air an deachaidh sibh, gus an
d'thàinig sibh do'n àite so.
32 Gidheadh 'san ni so cha do
chreid sibh an Tighearna bhur Dia,
33 A dh'imich romhaibh 'san
t-slighe a rannsachadh a mach àite
dhuibh gus ar bùthan a shuidheach-
adh *ann*, ann an teine 'san oidhche
a nochdadh dhuibh ciod an t-slighe
air an imicheadh sibh, agus ann an
neul 'san là.
34 Agus chual' an Tighearna
fuaim bhur briathra, agus bha cor-
ruich air, agus mhionnaich e, ag
ràdh,
35 Gu cinnteach cha'n fhaic a
h-aon do dhaoinibh[i] a' ghinealaich
uile so am fearann math sin, a
mhionnaich mise gu'n d'thugainn
d'ar n-aithreachaibh;
36 Saor o Chaleb mac Iephuneh;
chi esan e, agus dhasan bheir mi
am fearann air an do shaltair e,
agus d'a chloinn, a chionn gu'n do
lean e 'n Tighearna gu h-iomlan.
37 Mar an ceudna bha fearg aig
an Tighearna riumsa air bhur sgàth,
ag ràdh, Cha d'théid thusa féin a
steach 'an sin.
38 *Ach* Iosua mac Nun, a tha
'na sheasamh a'd' làthair, théid
esan a steach 'an sin. Thoir mis-
neach dha: oir bheir e air Israel a
shealbhachadh.
39 Agus bhur leanbana[k], a thubh-
airt sibh gu'm biodh iad 'nan creich,
agus bhur clann[l] aig nach robh
'san là ud eòlas air math seach olc,
théid iadsan a steach 'an sin, agus
dhoibhsan bheir mi e, agus sealbh-
aichidh iad *e*.
40 Ach air bhur sonsa, pillibh
agus gabhaibh bhur turus do'n fhà-
sach, air slighe na mara ruaidhe.

[d] *eagal.* [e] *mi-mhisneach.* [f] *bu toil leibh.* [g] *sheas sibh, a mach, rinn sibh ar' a mach.* [h] *a bhàrr air sin.* [i] *do dhaoinibh sin.* Eabh. [k] *clann bheag.* [l] *mic.* Eabh.

41 'An sin fhreagair sibh agus
thubhairt sibh rium, Pheacaich sinn
'an aghaidh an Tighearna, théid
sinn suas agus cogaidh sinn a réir
nan uile *nithe* a dh'àithn an Tigh-
earn ar Dia dhuinn. Agus chrios-
raich sibh oirbh gach fear agaibh
airm chogaidh, agus bha sibh ull-
amh gu dol suas do'n t-sliabh.
42 Agus thubhairt an Tighearna
rium, Abair riu, Na rachaibh suas,
agus na cogaibh, oir cha 'n'eil mise
'nar measg; an t-eagal gu'm buail-
ear[m] sibh 'an làthair bhur naimh-
dean.
43 Mar so labhair mi ribh, agus
cha'n éisdeadh sibh, ach rinn sibh
ceannairc 'an aghaidh àithne an
Tighearna, agus chaidh sibh gu h-an-
dàna suas do'n t-sliabh.
44 Agus thàinig na h-Amoraich,
a bha chòmhnuidh 'san t-sliabh sin,
a mach 'nar n-aghaidh, agus ruag
iad sibh mar a ni beachan, agus
chuir iad as duibh ann an Seir, *eadh-
on* gu Hormah.
45 Agus phill sibh, agus ghuil
sibh 'an làthair an Tighearna; ach
cha 'n éisdeadh an Tighearna r'ar
guth, agus cha d'thugadh e cluas
duibh.
46 Mar sin dh'fhan sibh ann an
Cades mòran laithean, a réir nan
laithean a dh'fhan sibh '*an sin*.

CAIB. II.

AN sin phill sinn, agus ghabh
sinn ar turus do'n fhàsach,
air slighe na mara ruaidhe, mar a
labhair an Tighearna riumsa; agus
chuairtich sinn sliabh Sheir mòran
laithean.
2 Agus labhair an Tighearna rium,
ag ràdh,
3 Chuairtich sibh an sliabh so
fada gu leòr: pillibh re tuath.
4 Agus àithn thusa do'n t-sluagh,
ag ràdh, *Tha* sibh gu dol tre chrìch
bhur bràithre cloinn Esau, a ta
chòmhnuidh ann an Seir, agus bith-
idh eagal orra romhaibh: ach thug-
aibh aire mhath dhuibh féin.
5 Na beanaibh riu[n]; oir cha
d'thoir mi *bheag* d'am fearann duibh,
cha d' thoir uiread leud troidhe, a
chionn gu'n d'thug mi sliabh Sheir
a dh'Esau mar sheilbh.
6 Ceannachaidh sibh biadh uatha
le h-airgiod, a chum gu'n ith sibh;
agus mar an ceudna ceannachaidh
sibh uisge uatha le h-airgiod, a
chum gu'n òl sibh.
7 Oir bheannaich an Tighearna
do Dhia thu ann an uile oibribh do
làimh: is aithne dha do thriall tre
'n fhàsach mhòr so: rè an dà-fhich-
ead bhliadhna so *bha* 'n Tighearna
do Dhia maille riut, cha robh uir-
easbhuidh ni sam bith ort.
8 Agus an uair a chaidh sinn
seachad o'r bràithribh cloinn Esau,
a bha chòmhnuidh ann an Seir, tre
shlighe a' chòmhnaird o Elat, agus
o Esion-gaber, phill sinn agus
chaidh sinn seachad air slighe fà-
saich Mhoaib.
9 Agus thubhairt an Tighearna
rium, Na buin gu naimhdeil ris na
Moabaich[o], agus na dean strì' riu
ann an cath: oir cha d'thoir mi
dhuit *a' bheag* d'am fearann mar
sheilbh, a chionn gu'n d' thug mi
Ar do chloinn Lot mar sheilbh.
10 Bha na h-Emich roimhe a
chòmhnuidh ann, sluagh mòr, agus
lìonmhor, agus ard mar na h-Ana-
cim;
11 A mheasadh mar an ceudna
'nam famhairean[p] mar na h-Ana-
cim, ach thug na Moabaich Emich
mar ainm orra.
12 Bha mar an ceudna na Hor-
aich a chòmhnuidh roimhe sin ann
an Seir, ach thàinig clann Esau 'nan
déigh, agus chuir iad as doibh as an
sealladh, agus ghabh iad còmhnuidh
'nan àite, mar a rinn Israel re fear-
ann a sheilbh-san, a thug an Tigh-
earna dhoibh.
13 A nis éiribh suas, *thubhairt
mise*, agus rachaibh thar sruth She-
red; agus chaidh sinn thar sruth
Shered.
14 Agus *b*'i 'n ùin anns an d'thài-
nig sinn o Chades-barnea, gus an
deachaidh sinn thar sruth Shered,
ochd bliadhna deug thar fhichead;
gus an robh ginealach an t-sluaigh-
chogaidh uile air an caitheamh a
mach o mheasg an t-slòigh[q], mar a
mhionnaich an Tighearna dhoibh.
15 Oir da rìreadh bha làmh an
Tighearna 'nan aghaidh, gu'n sgrios
o mheasg an t-slòigh, gus an do
chlaoidheadh iad.
16 Agus tharla, 'nuair a bha na
fir-chogaidh uile air an claoidh
agus air bàsachadh o mheasg an
t-sluaigh,
17 Gu'n do labhair an Tighearna
rium, ag ràdh,

[m] *gu'n leagar.* [n] *Na cogaibh riu.* [o] *Na dean tuair-
eigneadh air na Moabich.* [p] *athaich, curaidhean.*
[q] *a' champa.* Eabh.

18 Tha thu gu dol thairis an
diugh tre Ar, crìoch Mhoaib.
19 Agus *an uair* a thig thu 'm
fagus thall fa chomhair chloinn
Amoin, na buin gu naimhdeil riu,
ni mò a bheanas tu riu: oir cha
d'thoir mi dhuit sealbh sam bith
do fhearann chloinn Amoin, a
chionn gu'n d'thug mi e do chloinn
Lot mar sheilbh.
20 (Mheasadh sin mar an ceudna
'na fhearann fhamhairean; ghabh
famhairean còmhnuidh ann 'san
t-sean aimsir, agus thug na h-Amon-
aich Samsumaich mar ainm orra,
21 Sluagh mòr agus lìonmhor,
agus ard mar na h-Anacim; ach
sgrios an Tighearna iad rompa, agus
thàinig iad 'nan déigh, agus ghabh
iad còmhnuidh 'nan àite:
22 Mar a rinn e re cloinn Esau a
bha chòmhnuidh ann an Seir, an
uair a sgrios e na Horaich rompa;
agus thàinig iad 'nan déigh, agus
ghabh iad còmhnuidh 'nan àite
eadhon gus an là 'n diugh:
23 Agus na Habhaich a bha chòmh-
nuidh ann an Haserim, *eadhon* gu
Hadsah, sgrios na Caphtoraich a
thàinig a mach a Caphtor iad, agus
ghabh iad comhnuidh 'nan àite)
24 Eiribh suas, gabhaibh bhur tu-
rus, agus rachaibh thar sruth[r] Ar-
noin: feuch, thug mi do d' làimh
Sihon an t-Amorach righ Hesboin,
agus fhearann: tòisich air *a* shealbh-
achadh, agus dean strì' ris ann an
cath.
25 Air an là 'n diugh tòisichidh
mi air t'uamhann-sa agus t'eagal a
chur air na cinnich *a ta* fuidh
nèamh uile, a chluinneas iomradh
ort; agus criothnaichidh iad, agus
bithidh cràdh[s] orra a'd' làthair.
26 Agus chuir mi teachdairean a
fàsach Chedemot gu Sihon righ
Hesboin, le briathraibh sìth, ag
ràdh,
27 Leig dhomh gabhail troimh
t'fhearann: imichidh mi romham
air an rathad mhòr, cha tionndaidh
mi aon chuid a chum na làimhe
deise, no chum na làimhe clìthe.
28 Biadh air son airgid reicidh
tu rium, a chum as gu'n ith mi, agus
uisge air son airgid bheir thu dhomh,
a chum as gu'n òl mi; a mhàin
imichidh mi romham do m' chois:
29 (Mar a rinn clann Esau rium,
a tha chòmhnuidh ann an Seir, agus
na Moabaich a tha chòmhnuidh ann
an Ar) gus an d'théid mi thar Ior-
dan do'n fhearann a *tha* 'n Tigh-
earn ar Dia toirt duinn.
30 Ach cha leigeadh Sihon righ
Hesboinn leinn dol troimh *fhear-
ann:* oir chruadhaich an Tighearna
do Dhia a spiorad, agus rinn e
chridhe rag[t], a chum gu'n d'thug-
adh e thairis e do d' làimh, mar *a
chithear* air an là 'n diugh.
31 Agus thubhairt an Tighearna
rium, Feuch, thòisich mi air Sihon
agus fhearann a thoirt thairis a'd'
fhianuis: gabh sealbh[u], a chum as
gu'm bi fhearann agad mar oigh-
reachd.
32 'An sin thàinig Sihon a mach
'nar n-aghaidh, e féin, agus a shluagh
uile, a chogadh aig Tahas.
33 Agus thug an Tighearna ar
Dia thairis e romhainn, agus bhuail
sinn e féin, agus a mhic, agus a
shluagh uile.
34 Agus ghlac sinn a bhailtean[x]
uile 'san àm sin, agus sgrios sinn,
gu tur fir, agus mnài, agus clann
bheag gach baile; cha d'fhàg sinn a
h-aon a làthair[y]:
35 A mhàin ghabh sinn duinn
féin an spréidh mar chobhartach,
agus creach nam bailtean a ghlac
sinn.
36 O Aroer, a *ta* air bruaich
shruth Arnoin, agus *o*'n bhaile a
ta làimh rìs an t-sruth, eadhon gu
Gilead, cha robh aon bhaile tuille
's làidir air ar son: thug an Tigh-
earn ar Dia *iad* uile thairis duinn.
37 A mhàin gu fearann chloinn
Amoin cha d'thàinig thu, *no* gu àite
sam bith *am fagus* do shruth[z] Ia-
boic, no gus *na* bailtibh *am measg*
nam beann, no gu *àite* sam bith a
thoirmisg an Tighearn ar Dia
dhuinn.

CAIB. III.

AN sin phill sinn, agus chaidh
sinn suas air an t-slighe gu
Basan: agus thàinig Og righ Bha-
sain a mach 'nar n-aghaidh, e féin
agus a shluagh uile, gu cath aig
Edrei.
2 Agus thubhairt an Tighearna
riumsa, Na biodh eagal ort roimhe:
oir do d' làimh-sa bheir mise thairis
e féin, agus a shluagh uile, agus
fhearann, agus ni thu ris mar a
rinn thu re Sihon righ nan Amorach,
a bha chòmhnuidh aig Hesbon.
3 Mar sin thug an Tighearn ar

[r] *abhuinn.* [s] *àmhghar, iomghuin.* [t] *reasgach, do-lùbaidh.*
[u] *tòisich, sealbhaich.* Eabh. [x] *a mhòr-bhailtean, a chaithrichean.*
[y] *beò.* [z] *abhuinn.*

Bha thairis d'ar làimh-ne mar an
ceudna Og righ Bhasain, agus a
shluagh uile: agus bhuail sinn e
gus nach d'fhàgadh a h-aon beo aige.
4 Agus ghlac sinn a bhailtean uile
'san àm sin, cha robh baile nach
d'thug sinn uatha, tri fichead baile,
duthaich Argoib uile, rìoghachd Og
ann am Basan.
5 *Bha* na bailte sin uile air an
daingneachadh le balladh ard, *le*
geataibh agus *le* crannaibh, a thuilleadh air bailtibh gun bhalla, romhoran.
6 Agus sgrios sinn gu tur iad mar
a rinn sinn air Sihon righ Hesboin,
a' léir-sgrios fhear, bhan, agus
cloinne gach baile.
7 Ach ghabh sinn an spréidh uile,
agus creach nam bailte mar chobhartach dhuinn féin.
8 Agus thug sinn 'san àm sin a
làimh dà righ nan Amorach, am
fearann a *ta* air an taobh so Iordan,
o shruth Arnoin gu sliabh Hermoir :
9 (Thug na Sidonaich Sirion mar
ainm air Hermon: agus thug na
h-Amoraich Senir mar ainm air)
10 Bailtean a' chòmhnaird [b] uile,
agus Gilead uile, agus Basan uile,
gu Salcha agus Edrei, bailtibh rìoghachd Og ann am Basan:
11 Oir bha Og righ Bhasain a
mhàin a làthair do fhuigheall nam
famhairean; feuch, a leaba, *bu*
leabadh iaruinn i: nach *'eil* i ann
an Rabat chloinn Amoin? *b*'iad
naoi làmh-choille a fad, agus ceithir
lamha-coille a leud, a réir làimhchoille duine.
12 Agus am fearann so *a* shealbhaich sinn 'san àm sin, o Aroer a *ta*
laimh re sruth Arnoin, agus leth
sleibh Ghilead, agus a bhailte thug
mi do na Reubenich, agus do na
Gadaich.
13 Agus a' chuid eile do Ghilead,
agus Basan uile, *eadhon* rìoghachd
Og, thug mi do leth-threibh Mhanaseh; dùthaich Argoib uile, maille
re Basan uile, d'an ainm [c] fearann
nam famhairean.
14 Ghabh Iair mac Mhanaseh
dùthaich Argoib uile gu criochaibh
Ghesuri, agus Mhaachati; agus thug
e Basan-Habhot-Iair mar ainm oirre
a reir ainme féin, gus an là'n
diugh.
15 Agus thug mi Gilead do
Mhachir.
16 Agus do na Reubenich, agus
do na Gadaich, thug mi o Ghilead
eadhon gu sruth Arnoin, leth a'
ghlinne, agus an t-iomall, eadhon
gus an sruth Iaboc, crìoch chloinn
Amoin:
17 An còmhnard mar an ceudna,
agus Iordan, agus *a* chriocha, o
Chineret eadhon gu muir a' chòmhnaird, a' mhuir shaillte, fuidh
Asdot-pisgah a làimh na h-aird' an
ear.
18 Agus dh'àithn mi dhuibh 'san
àm sin, ag ràdh, Thug an Tighearna bhur Dia dhuibh am fearann
so r'a shealbhachadh: théid sibh a
nunn fo'r n-armaibh roimh bhur
bràithre clann Israeil, gach neach
a ta foghainteach a chum cogaidh.
19 Ach fanaidh bhur mnài, agus
bhur clann bheag, agus bhur spréidh
(*oir* is aithne dhomh gu'*m bheil*
mòran spréidh agaibh) 'nar bailtibh
a thug mi dhuibh;
20 Gus an d'thoir an Tighearna
fois d'ar bràithribh co mhath agus
dhuibhse, agus *gus* an sealbhaich
iadsan mar an ceudna am fearann
a thug an Tighearna bhur Dia
dhoibh an taobh thall do Iordan:
agus '*an sin* pillidh gach duine
agaibh g'a sheilbh a thug mi
dhuibh.
21 Agus dh'àithn mi do Iosua
'san àm sin, ag ràdh, Chunnaic do
shùile na h-uile nithe a rinn an
Tighearna bhur Dia ris an dà righ
sin: mar sin ni an Tighearna ris na
rìoghachdaibh uile gus *am bheil*
thu dol.
22 Cha bhi eagal oirbh rompa:
oir cogaidh an Tighearna bhur Dia
e féin air bhur son.
23 Agus ghuidh mi air an Tighearna 'san àm sin, ag ràdh,
24 O Thighearna Dhé, thòisich
thu air do mhòrachd, agus do làmh
chumhachdach a nochdadh do d'
òglach: oir cò an Dia air néamh no
air talamh, a's urrainn a dheanamh
a réir t'oibre-sa, agus a réir do chumhachd-sa?
25 Guidheam ort, leig dhomh
dol thairis, agus am fearann math
sin fhaicinn a *tha* 'n taobh thall do
Iordan, an sliabh math sin, agus
Lebanon.
26 Ach bha fearg air an Tighearna rium air bhur son-sa, agus
cha d'éisd e ruim: agus thubhairt
an Tighearna rium, Gu ma leor
leat e, na labhair ni's mò rium mu'n
chùis so.
27 Falbh suas gu mullach Phisgaih, agus tog suas do shùile ris an
aird' an iar, agus ris an airde tuath,

[b] *a' chònaird.* [c] *d'an goircar.*

agus ris an airde deas, agus ris an aird' an ear, agus amhairc le d' shùilibh[d]; oir cha d'théid thu thar Iordan so.

28 Ach thoir àithne do Iosua, agus thoir misneach dha, agus neartaich e: oir théid esan thairis roimh an t-sluagh so, agus bheir e orra am fearann sin a chi thusa, a shealbhachadh mar oighreachd.

29 Mar sin ghabh sinn còmhnuidh 'sa' ghleann thall fa chomhair Bhet-peoir.

CAIB. IV.

ANIS uime sin éisd, O Israel, ris na reachdaibh, agus ris na breitheanais a *tha* mise a' teagasg dhuibh a dheanamh, a chum as gu'm bi sibh beo, agus gu'n d'théid sibh a steach agus gu'n sealbhaich sibh am fearann a bheir an Tighearna Dia bhur n-aithreacha dhuibh.

2 Cha chuir sibh a' bheag ris an fhocal a *tha* mise ag àithneadh dhuibh, ni mò a bheir sibh ni sam bith uaith, a chum as gu'n gleidh sibh àitheantan an Tighearna bhur Dé, a *tha* mise ag àithneadh dhuibh.

3 Chunnaic bhur sùile ciod a rinn an Tighearna thaobh Bhaal-peoir: oir na daoine sin uile a lean Baal-peoir, sgrios an Tighearna bhur Dia iad as bhur measg.

4 Ach *tha* sibhse a lean ris an Tighearna bhur Dia, beo gach aon agaibh air an là'n diugh.

5 Feuch, theagaisg mi dhuibh reachdan agus breitheanais, eadhon mar a dh'àithn an Tighearna mo Dhia dhomh, a chum as gu'n deanadh sibhse mar sin anns an fhearann gus am bheil sibh a' dol g'a shealbhachadh.

6 Uime sin gleidhibh agus deanaibh *iad*, oir *is* e so bhur gliocas agus bhur tuigse ann an sealladh nan cinneach, a chluinneas na reachda sin uile, agus a their, Gu cinnteach *is* sluagh glic agus tuigseach an cinneach mòr so.

7 Oir cia e an cinneach *co* mhòr, aig *am bheil* Dia am fagus doibh, mar a *ta* 'n Tighearna ar Dia-ne 'sna h-uile *nithibh* air son am bheil sinne a' gairm air?

8 Agus cia an cinneach *co* mhòr, aig am bheil reachdan agus breitheanais *co* cheart ris an lagh so uile, a *tha* mise a' cur romhaibh air an là 'n diugh?

9 A mhàin thoir an aire dhuit féin, agus gleidh t'anam gu dichiollach, air eagal[e] gu'n dichuimhnich thu na nithe sin a chunnaic do shùilean, agus air eagal gu'n dealaich iad re d'chridhe uile laithean do bheatha: ach teagaisg iad do d' mhic, agus do mhic do mhac:

10 *Gu h-àraidh* an là an sheas thu 'an làthair an Tighearna do Dhé ann an Horeb, an uair a thubhairt an Tighearna riumsa, Tional thugam[f] an sluagh r'a chéile, agus bheir mi orra mo bhriathran a chluinntinn, a chum gu fòghlum iad eagal a ghabhail romham rè nan uile laithean *a bhios* iad beo air an talamh, agus *gu'n* teagaisg iad an clann.

11 Agus thàinig sibh am fagus, agus sheas sibh fuidh 'n t-sliabh[g]; agus bha 'n sliabh a' losgadh le teine gu meadhon nèimh, maille re duibhre, neoil, agus dubh dhorchadas.

12 Agus labhair an Tighearna ribh a meadhon an teine: chuala sibh guth nam briathra, ach coslas sam bith cha 'n fhaca sibh, a mhàin *chuala sibh* guth.

13 Agus chuir e 'n céill duibh a choi'-cheangal, a dh'àithn e dhuibh a choi'-lionadh, *eadhon* deich àitheanta, agus sgrìobh e iad air dà chlàr chloiche.

14 Agus dh'àithn an Tighearna dhomhsa 'san àm sin, reachdan agus breitheanais a theagasg dhuibh, a chum gu 'n deanadh sibh iad anns an fhearann a théid sibh a nunn g'a shealbhachadh.

15 Thugaibh uime sin an aire mhath dhuibh féin (òir cha 'n fhaca sibh gné coslais sam bith anns an là *air* an do labhair an Tighearna ribh ann an Horeb, a meadhon an teine)

16 Air eagal gu'n truaill sibh sibh féin, agus gu'n dean sibh dhuibh féin dealbh snaidhte, coslas riochd air bith, coslas fir no mnà,

17 Coslas ainmhidh sam bith a *tha* air an talamh, coslas eoin sgiathaich air bith a dh'itealaicheas 'san athar,

18 Coslas ni sam bith a shnàigeas air an làr, coslas éisg air bith a *tha* 'sna h-uisgibh fuidh'n talamh;

19 Agus air eagal gu'n tog thu suas do shùile re nèamh, agus an uair a chi thu ghrian, agus a' ghealach, agus na reulta, *eadhon* slòigh nèimh uile, gu'n tairngear thu gu cromadh sìos dhoibh, agus

[d] *seall, beachdaich* air. [e] *an t-eagal.* [f] *chugam.* [g] *fuidh 'n bhonn.*

gu aoradh a dheanamh dhoibh, a roinn[h] an Tighearna do Dhia ris gach cinneach a ta fuidh neamh uile.

20 Ach ghabh an Tighearna sibhse, agus thug e mach sibh as an àmhuinn iaruinn, as an Eiphit, gu bhi 'nar sluagh air son oighreachd dha féin, mar air an là 'n diugh.

21 Agus bha fearg aig an Tighearna riumsa air bhur son-sa[i], agus mhionnaich e nach rachainn thar Iordan, agus nach rachainn a steach do'n fhearann mhath sin a *tha* 'n Tighearna do Dhia a' toirt duit mar oighreachd.

22 Ach is éigin domh bàs fhaghail 'san fhearann so, cha d'théid mi thar Iordan; ach théid sibhse nunn, agus sealbhaichidh sibh am fearann math sin.

23 Thugaibh an aire dhuibh féin, air eagal gu'n di-chuimhnich sibh coi'-cheangal an Tighearna bhur Dé, a rinn e ribh, agus gu'n dean sibh dhuibh féin dealbh snaidhte, coslas *ni* air bith a thoirmisg an Tighearna do Dhia dhuit:

24 Oir *is* teine dian-loisgeach an Tighearna do Dhia; *is* Dia eudmhor *e*.

25 'Nuair a ghineas tu clann, agus clann cloinne, agus a dh'fhanas sibh fada 'san fhearann, agus a thruailleas sibh *sibh féin*, agus a ni sibh dealbh snaidhte, coslas *ni* sam bith, agus a ni sibh olc ann an sealladh an Tighearna do Dhé, agus a bhrosnaicheas sibh e gu feirg:

26 Gairmeam nèamh agus talamh mar fhianuis 'nar n-aghaidh air an là 'n diugh, gu'n d'thig léir-sgrios oirbh gu h-aithghearr as an fhearann a chum am bheil sibh dol thar Iordan g'a shealbhachadh: cha bhuanaich sibh bhur làithean air, ach sgriosar sibh gu tur.

27 Agus sgapaidh an Tighearna sibh am measg nan cinneach, agus fàgar sibh tearc 'an àireamh am measg nan cinneach, far an d'thoir an Tighearna sibh.

28 Agus 'an sin ni sibh seirbhis do dhéibh, obair làmha dhaoine, fiodh agus clach, nach faic, agus nach cluinn, agus nach ith, agus nach gabh fàile.

29 Ach ma dh'iarras tu 'n Tighearna do Dhia as sin, amaisidh tu air, ma dh'iarras tu e le d' uile chridhe agus le d' uile anam.

30 'Nuair a bhios tu ann an àmhghar, agus a thig na nithe sin uile ort 'sna laithibh deireannach, ma philleas tu chum an Tighearna do Dhé, agus ma bhios tu ùmhal d'a ghuth;

31 (Oir *is Dia* tròcaireach an Tighearna do Dhia-sa) cha tréig e thu, ni mò a sgriosas e thu, no dhi-chuimhnicheas e coi'-cheangal t'aithreacha, a mhionnaich e dhoibh.

32 Oir fiosraich a nis do na laithibh a chaidh seachad, a bha romhad, o'n là air an do chruthaich Dia an duine air an talamh, agus *fiosraich* o aon iomall do nèamh gus an t-iomall eile, an robh riamh *ni sam bith* ann mar an ni mòr so, no'n cualas *ni* cosmhuil ris?

33 An cuala sluagh *sam bith* guth Dhé a' labhairt a meadhon an teine, mar a chuala tusa, agus an do mhair iad beo?

34 No 'n d'fheuch Dia[k] re dol gu cinneach a ghabhail da féin o mheasg cinnich *eile*, le deuchainnibh[l], le comharaibh, agus le h-iongantasaibh, agus le cogadh, agus le làimh chumhachdaich, agus le gàirdean sìnte mach, agus le h-uamhasaibh mòra, a réir nan uile nithe a rinn an Tighearna bhur Dia air bhur son 'san Eiphit fa chomhair bhur sùl?

35 Dhuitse nochdadh e, chum gu'm biodh fios agad gur e 'n Tighearn *a's* Dia ann; cha *'n'eil* ann ach e.

36 A nèamh thug e ort a ghuth a chluinntinn, a chum gu'n teagaisgeadh e thu: agus air talamh nochd e dhuit a theine mòr, agus chuala tu a bhriathran a meadhon an teine.

37 Agus a chionn gu'n do ghràdhaich e t'aithreacha, uime sin thagh e an sliochd 'nan déigh, agus thug e thusa mach 'na shealladh, le chumhachd mòr, as an Eiphit.

38 A dh'fhuadachadh a mach chinneach romhad, a's mò agus a's cumhachdaiche na thusa, g'ad thoirtsa stigh a thabhart dhuit am fearainn 'na oighreachd, mar air an là 'n diugh

39 Biodh agad fios uime sin an diugh, agus thoir fa'near ann do chridhe, gur e 'n Tighearn *a's* Dia ann air nèamh shuas, agus air an talamh a bhos[m]: cha *'n'eil* ann ach e.

40 Gleidhidh tu uime sin a reachdan, agus àitheantan a tha mise ag

[h] *a phàirtich, a thug.* [i] *air son bhur briathrasa.* Eabh. [k] *Dia* sam bith. [l] *buairibh.* [m] *shlos.*

Aithneadh dhuit an diugh, a chum
gu'n éirich gu math dhuit, agus do
d' chloinn a'd' dhéigh, agus a chum
gu 'm buanaich thu do laithean air
an fhearann, a bheir an Tighearna
do Dhia dhuit gu bràth.
41 'An sin chuir Maois air leth tri
bailtean air an taobh so do Iordan,
leth re éirigh na gréine:
42 A chum as gu'n teicheadh am
marbhaiche 'an sin, a mharbh a
choimhearsnach gun fhios da, agus
gun fhuath aige dha 'san aimsir a
chaidh seachad; agus gu'n teicheadh
e gu h-aon do na bailtibh sin, agus
gu maireadh e beo;
43 *Eadhon* Beser 'san fhasach,
ann an dùthaich a' chòmhnaird[n], do
na Reubenich; agus Ramot ann an
Gilead, do na Gadaich; agus Golan
ann am Basan, do na Manasaich.
44 Agus *is* e so an lagh a chuir
Maois roimh chloinn Israeil.
45 *Is* iad so na teisteis[o], agus na
reachdan, agus na breitheanais, a
labhair Maois re cloinn Israeil, an
uair a thàinig iad a mach as an
Eiphit,
46 Air an taobh so do Iordan
'sa' ghleann thall fa chomhair Bhet-
peoir, ann am fearann Shioin righ
nan Amorach, a *bha* chòmhnuidh
ann an Hesbon, a bhuail Maois
agus clann Israeil, 'an déigh dhoibh
teachd a mach as an Eiphit:
47 Agus shealbhaich iad fhear-
ann agus fearann Og righ Bhasain,
dà righ nan Amorach, *a bha* air an
taobh so do Iordan, leth re éirigh
na gréine;
48 O Aroer, a *ta* làimh re bruaich
sruth Arnoin, eadhon gu sliabh
Shihoin, a's e Hermon,
49 Agus an còmhnard uile air an
taobh so do Iordan a làimh na
h-aird' an ear, eadhon gu muir a'
chòmhnaird, fuidh thobraichibh
Phisgaih.

CAIB. V.

AGUS ghairm Maois air Israel
uile, agus thubhairt e riu, Eisd,
O Israel, ris na reachdaibh agus na
breitheanais a labhras mi 'nar cluas-
aibh air an là'n diugh, a chum gu
fòghlum[p] sibh iad, agus gu'n
gleidh agus gu'n dean sibh iad.
2 Rinn an Tighearna ar Dia coi'-
cheangal[q] ruinn ann an Horeb.
3 Cha d'rinn an Tighearna an
coi'-cheangal so r'ar n-aithreachaibh,
ach ruinne, *eadhon* ruinne a *tha*
uile beo 'an so air an là'n diugh.
4 Aghaidh re h-aghaidh labhair
an Tighearna ribh 'san t-sliabh, a
meadhon an teine,
5 (Sheas mise eadar an Tighearn
agus sibhse 'san àm sin, a nochdadh
dhuibh focail an Tighearna: oir bha
eagal oirbh roimh an teine, agus cha
deachaidh sibh suas do'n t-sliabh)
ag ràdh,
6 *Is* mise an Tighearna do Dhia,
a thug a mach thusa a tìr na h-Ei-
phit, a tigh na daorsa[r].
7 Na biodh dée sam bith eile
agad a'm' fhianuis.
8 Na dean dhuit féin dealbh
snaidhte[s] *no* coslas air bith *ni sam
bith* a *ta* shuas air néamh, no a *ta*
shìos air an talamh, no a *ta* 'sna
h-uisgeachaibh fuidh 'n talamh.
9 Na crom thu féin sìos doibh,
agus na dean seirbhis[t] doibh: oir
mise an Tighearna do Dhia, *is* Dia
eudmhor *mi*, a' leantuinn aingidh-
eachd nan aithreacha air a' chloinn,
agus air an treas agus air a' cheath-
ramh *ginealach* dhiubhsan a
dh'fhuathaicheas mi,
10 Agus a' deanamh[u] tròcair air
mìltibh dhiubhsan a ghràdhaicheas
mi agus a ghleidheas m'àitheanta.
11 Na tabhair ainm an Tighearna
do Dhé 'an dìomhanas: oir cha
mheas an Tighearna neo-chiontach
esan a bheir ainm 'an dìomhanas.
12 Thoir an aire là na sàbaid a
naomhachadh[w], mar a dh'àithn an
Tighearna do Dhia dhuit.
13 Sè làithean saothraichidh tu,
agus ni thu t'obair uile:
14 Ach *air* an *t*-seachdamh là
tha sàbaid an Tighearna do Dhé:
air an là so cha dean thu obair
sam bith, thu féin no do mhac, no
do nighean, no t'òglach, no do bhan-
oglach, no do dhamh, no t'asal, no
aon air bith do d' spréidh, no do
choigreach a *tha* 'n taobh a stigh
do d' gheataibh; a chum as gu'n
gabh t'òglach agus do bhan-oglach
fois co mhath riut féin.
15 Agus cuimhnich gu'n robh thu
féin a'd' sheirbhiseach ann an tìr na
h-Eiphit, agus gu'n d'thug an Tigh-
earna do Dhia mach as sin thu, le
làimh chumhachdaich agus le gaird-

[n] *anns an tìr réidh.* [o] *fianuisean.* [p] *gu'n ionnsuich.* [q] *cunradh, cùmhnant.* [r] *tigh nan tràillean.* [s] *gearrta, gràbhalta.* [t] *aoradh.* [u] *a' nochdadh.* [w] *Coimhid là na sàbaid chum a naomhachadh.*

ean sìnte mach: uime sin dh'àithn an Tighearna do Dhia dhuit an t-sàbaid a choimhead [x].

16 Tabhair onoir [y] do t' athair agus do d' mhàthair, mar a dh'àithn an Tighearna do Dhia dhuit; a chum gu'm buanaichear do làithean, agus gu'n éirich gu math dhuit 'san fhearann a bheir an Tighearna do Dhia dhuit.

17 Na dean mortadh.

18 Ni mò a ni thu adhaltranas.

19 Ni mò a ghoideas tu.

20 Ni mò a bheir thu fianuis bhréige 'an aghaidh do choimhearsnaich.

21 Ni mò a mhiannaicheas tu bean do choimhearsnaich, ni mo a shanntaicheas tu tigh do choimhearsnaich, fhearann, no òglach no bhan-oglach, no dhamh, no asal, no *ni* air bith a'*s* le do choimhearsnach.

22 Na briathra sin labhair an Tighearna r'ar coi'-thional uile 'san t-sliabh, a meadhon an teine, an neoil agus an dubh dhorchadais, *le* guth mòr; agus cha do chuir e tuille ris: agus sgrìobh e iad air dà chlàr chloiche, agus thug e dhomhs' iad.

23 Agus an uair a chuala sibh an guth a meadhon an dorchadais, agus an t-sléibh a' losgadh le teine [z], 'an sin thàinig sibh am fagus domhsa, *cadhon* uile cheannardan bhur treubha, agus bhur seanairean,

24 Agus thubhairt sibh, Feuch, dh'fhoillsich an Tighearn ar Dia dhuinn a ghlòir, agus a mhòrachd, agus chuala sinn a ghuth a meadhon an teine: chunnaic sinn an diugh gu'n labhair Dia re duine, agus gu mair e beo.

25 A nis uime sin c'ar son a gheibheamaid bàs? oir loisgidh an teine mòr so sinn. Ma chluinneas sinn guth an Tighearn ar Dia tuilleadh, 'an sin bàsaichidh sinn.

26 Oir cò *do'n* uile fheoil a chuala guth an Dé bheo a' labhairt a meadhon an teine (mar a rinn sinne) agus a mhair beo?

27 Theirigsa am fagus, agus éisd ris na h-uile nithibh a their an Tighearn ar Dia; agus labhair thusa ruinne gach *ni* a their an Tighearn ar Dia riut, agus éisdidh sinne *ris* agus ni sinn e.

28 Agus chual' an Tighearna guth bhur briathra, 'nuair a labhair sibh rium: agus thubhairt an Tighearna rium, Chuala mi guth briathran an t-sluaigh so, a labhair iad riut: *is* math a thubhairt iad gach ni a labhair iad.

29 O gu'm biodh an gnè cridhe so annta, gu'm biodh m'eagals' orra, agus gu'n gleidheadh iad m'àitheantan uile a ghnàth, a chum gu'n éireadh gu math dhoibh agus d'an cloinn gu bràth!

30 Imich, abair riu, Rachaibh d'ar bùthaibh a rìs.

31 Ach do d' thaobhsa, seas 'an so làimh riumsa, agus labhraidh mi riut na h-àitheantan uile, agus na reachdan, agus na breitheanais a theagaisgeas tu dhoibh; a chum as gu'n dean siad *iad* anns an fhearann a *tha* mise a' tabhairt dhoibh r'a shealbhachadh.

32 Bheir sibh an aire uime sin gu'n dean sibh mar a dh'àithn an Tighearna bhur Dia dhuibh: cha chlaon sibh a thaobh a chum na làimhe deise no clìthe.

33 Anns gach slighe a dh'àithn an Tighearna bhur Dia dhuibh gluaisidh sibh, a chum gu'm bi sibh beo, agus *gu'n éirich* gu math dhuibh, agus *gu*'m buanaich sibh *bhur* làithean anns an fhearann a shealbhaicheas sibh.

CAIB. VI.

ANIS *is* iad so na h-àitheantan, na reachdan, agus na breitheanais, a dh'àithn an Tighearna bhur Dia a theagasg dhuibh, a chum gu'n deanadh sibh *iad* 'san fhearann d'*am bheil* sibh a' dol g'a shealbhachadh:

2 A chum gu'm biodh eagal an Tighearna do Dhé ort, gu'n gleidheadh tu a reachdan uile, agus àitheantan a *tha* mise ag àithneadh dhuit, thu féin, agus do mhac, agus mac do mhic uile làithean do bheatha, agus a chum gu'm buanaichear do làithean.

3 Eisd uime sin, O Israel, agus thoir an aire gu'n dean thu *so*, a chum gu'n éirich gu math dhuit, agus gu'm fàs sibh ro-lìonmhor, mar a gheall an Tighearna Dia t'aithreacha dhuit, ann am fearann a tha sruthadh le bainne agus mil.

4 Eisd, O Israel, An Tighearna ar Dia-ne, *is* aon Tighearna e.

5 Agus gràdhaichidh tu an Tighearna do Dhia le d'uile chridhe, *agus* le d' uile anam, agus le d' uile neart.

6 Agus bithidh na briathra so, a

[x] *a dheanamh.* Eabh.

[y] *urram.*

[z] *oir bha bheinn a losgadh le teine.*

tha mi 'g àithneadh dhuit an diugh, ann do chridhe.

7 Agus teagaisgidh tu iad [a] do d' chloinn, agus labhraidh tu orra 'nuair a shuidheas tu a'd' thigh, agus an uair a dh'imicheas tu air an t-slighe, agus an uair a luidheas tu sìos, agus an uair a dh'éireas tu suas.

8 Agus ceanglaidh tu iad mar chomhar air do làimh, agus bithidh iad mar eudanain eadar do shùilibh.

9 Agus sgrìobhaidh tu iad air ursainnibh do thighe, agus air do gheataibh.

10 Agus an uair a bheir an Tighearna do Dhia thu do'n fhearann a mhionnaich e do d' aithreachaibh, do Abraham, do Isaac, agus do Iacob, gu'n d'thugadh e dhuit bailtean mòra agus matha nach do thog thu féin,

11 Agus tighean làn do gach nì math nach do lìon thu, agus tobraiche cladhaichte nach do chladhaich thu, fìon-liosan agus liosan-olaidh nach do shuidhich [b] thu, 'nuair a dh'itheas tu agus a bhios tu air do shàsachadh;

12 '*An sin* thoir an aire air eagal gu'n di-chuimhnich thu an Tighearn a thug a mach thu a tìr na h-Eiphit, a tigh na daorsa.

13 Bithidh eagal an Tighearna do Dhé ort, agus ni thu seirbhis dha, agus mionnaichidh tu air ainm.

14 Cha d'théid sibh 'an déigh dhiathan [c] eile, do dhéibh an t-sluaigh a *tha* m'an cuairt oirbh:

15 (Oir *tha* 'n Tighearna do Dhia 'na Dhia eudmhor 'nar measg) an t-eagal gu'n las fearg an Tighearna do Dhé a'd' aghaidh, agus gu'n sgrios e thu o aghaidh na talmhainn.

16 Cha bhrosnaich [d] sibh an Tighearna bhur Dia, mar a bhrosnaich sibh e ann am Masah.

17 Gleidhidh sibh gu dìchiollach àitheantan an Tighearna bhur Dé, agus a theisteis, agus a reachdan a dh'àithn e dhuit.

18 Agus ni thu *an nì sin a ta* ceart agus math ann an sealladh an Tighearna; a chum as gu'n éirich gu math dhuit, agus gu'n d' théid thu steach, agus gu'n sealbhaich thu am fearann math a mhionnaich an Tighearna do t'aithreachaibh;

19 A thilgeadh a mach do naimhdean uile romhad, mar a labhair an Tighearna.

20 'Nuair a dh'fhiosraicheas do mhac dhiot 'san aimsir re teachd, ag ràdh, Ciod *is ciall* do na teisteasaibh, agus do na reachdaibh, agus do na breitheanasaibh a dh'àithn an Tighearna ar Dia dhuibh?

21 'An sin their thu re d' mhac, Bha sinn 'nar tràillibh aig Pharaoh 'san Eiphit, agus thug an Tighearn a mach sinn as an Eiphit le làimh chumhachdaich.

22 Agus nochd an Tighearna comharan agus iongantasan mòra agus doilgheasach san Eiphit, air Pharaoh, agus air a theaghlach uile, fa chomhair ar sùl;

23 Agus thug e mach sinn as sin, a chum gu'n d'thugadh e sinn a stigh, a thoirt dhuinn an fhearainn a mhionnaich e d'ar n-aithreachaibh.

24 Agus dh'àithn an Tighearna dhuinn na reachda sin uile a dheanamh, eagal an Tighearn ar Dé bhi oirn a chum ar maith a ghnàth, a chum gu'n gleidheadh e beo sinn, mar air an là'n diugh.

25 Agus bithidh e 'na fhìreantachd dhuinn, ma bheir sinn fa'near na h-àitheanta so uile dheanamh, 'an làthair an Tighearn ar Dé, mar a dh'àithn e dhuinn.

CAIB. VII.

'NUAIR a bheir an Tighearna do Dhia thu stigh do'n fhearann a chum am bheil thu dol g'a shealbhachadh, agus a thilgeas e mach romhad mòran chinneach, na Hitich, agus na Girgasaich, agus na h-Amoraich, agus na Canaanaich, agus na Peridsich, agus na Hìbhich, agus na Iebusaich, seachd cinnich a's mò agus a's cumhachdaiche na thusa;

2 Agus *an uair* a bheir an Tighearna do Dhia iad thairis a'd' làthair, buailidh tu iad, *agus* cuiridh tu gu tur as doibh; cha dean thu coi'-cheangal sam bith riu, ni mò a nochdas tu tròcair dhoibh:

3 Ni mò a ni thu cleamhnas [e] riu; do nighean cha d'thoir thu d'a mhac-san, ni mò a ghabhas tu a nighean-san do d' mhac-sa.

4 Oir tionndaidh iad do mhac o mise a leantuinn, a chum gu'n dean iad seirbhis do dhéibh eile: mar sin lasaidh fearg an Tighearna 'nar n-aghaidh, agus sgriosaidh e thu gu h-obann.

5 Ach mar so buinidh sibh riu: sgriosaidh sibh an altairean, agus brisidh sibh an dealbhan, agus gearraidh sibh sìos an doireachan, agus

[a] *cuiridh tu 'n céill iad gu minic.* [b] *phlanndaich.* [c] *dhée.* [d] *bhuair.* [e] *ceanglaiche-pòsaidh.*

loisgidh sibh an coslais shnaidhte
le teine.
6 Oir *is* sluagh naomha do'n
Tighearna do Dhia thusa: thagh an
Tighearna do Dhia thu gu bhi d'
shluagh àraidh [f] dha fein, os cionn
gach sluaigh a *ta* air aghaidh na
talmhainn.
7 Cha do ghràdhaich an Tigh-
earna sibh, ni mò a thagh e sibh a
chionn gu'n robh sibh ni bu lìon-
mhoire na sluagh sam bith eile (oir
is sibh bu teirce do gach uile
shluagh)
8 Ach a chionn gu'n do ghràdh-
aich an Tighearna sibh, agus a chum
gu'n gleidheadh e na mionnan a
mhionnaich e d'ar n-aithreachaibh,
thug an Tighearna mach sibh le
làimh chumhachdaich, agus shaor e
thu a tigh nan tràillean, a làimh
Pharaoih righ na h-Eiphit.
9 Biodh fios agad uime sin an
Tighearna do Dhia, gur esan Dia,
an Dia fìrinneach, a chumas coi'-
cheangal agus tròcair riu-san a
ghràdhaicheas e, agus a ghleidheas
àitheanta, gu mìle ginealach;
10 Agus a dhìolas orra-san [g] a
dh'fhuathaicheas e, r'an cudan, a
chum an sgrios: cha dean e moille
d'a thaobh-san aig am bheil fuath
dha; dìolaidh e air r'a eudain.
11 Gleidhidh tu uime sin na
h-àitheantan, agus na reachdan,
agus na breitheanais, a tha mi
'gàithneadh dhuit an diugh dhean-
amh.
12 Uime sin, ma dh'éisdeas sibh
ris na breitheanais sin, agus ma
choimhideas agus ma ni sibh iad;
cumaidh an Tighearna do Dhia
riutsa an coi'-cheangal agus an
tròcair a mhionnaich e do d' aith-
reachaibh.
13 Agus gràdhaichidh e thu,
agus beannaichidh e thu, agus ni e
lìonmhor thu: mar an ceudna
beannaichidh e toradh do bhronn,
agus toradh t'fhearainn, t'arbhar,
agus t'fhion, agus t'ola, fàs do
chruidh, agus treuda do chaorach,
'san fhearann a mhionnaich e do d'
aithreachaibh a thabhairt duit
14 Bithidh tu beannaichte os
cionn gach sluaigh; cha bhi firionn-
ach no baimionnach neo-thorr-
ach 'nar measg, no measg bhur
spréidhe.
15 Agus bheir an Tighearna uait
gach eucail, agus cha chuir e ort a
h-aon air bith do dhroch ghalaraibh
na h-Eiphit (a's aithne dhuit) ach
cuiridh e iad orra-san uile le'm
fuathach thu.
16 Agus sgriosaidh tu an sluagh
sin uile a bheir an Tighearna do
Dhia *thairis* dhuit; cha ghabh do
shùil truas riu: ni mò a ni thu
seirbhis d'an déibh, oir *bithidh* sin
'na ribe dhuit.
17 Ma their thu ann ad chridhe,
Is mò na cinnich sin na mise, cionn-
us is urrainn mise an cur a seilbh?
18 Cha bhi eagal ort rompa: *ach*
cuimhnichidh tu gu math ciod a
rinn an Tighearna do Dhia re Pha-
raoh, agus ris na h-Eiphitich uile;
19 Na deuchainnean mòra a
chunnaic do shùilean, agus na comh-
aran, agus na h-iongantais, agus an
làmh chumhachdach, agus an gàird-
ean sìnte mach, leis an d'thug an
Tighearna do Dhia mach thu: mar
sin ni an Tighearna do Dhia ris an
t-sluagh uile roimh am bheil eagal
ort.
20 Os bàrr, cuiridh an Tighearna
do Dhia an consbeach [h] 'nam measg,
gus am bi iadsan a dh'fhàgar, agus
a dh'fholaicheas iad féin o d' ghnùise
air an sgrios.
21 Cha bhi uamhann ort rompa,
oir *tha* 'n Tighearna do Dhia 'nar
measg, Dia mòr, agus uamhasach.
22 Agus cuiridh an Tighearna do
Dhia a mach na cinnich sin romhad
a lìon beagan is beagan: cha 'n
fheud thu an sgrios a dh'aon bheum,
air eagal gu'm fàs fiadh-bheathaiche
na machrach lìonmhor ort.
23 Ach bheir an Tighearna do
Dhia iad thairis duit, agus sgrios-
aidh e iad le sgrios mòr, gus an
cuirear as doibh.
24 Agus bheir e an rìghre thairis
do d' làimh, agus sgriosaidh tu an
ainm o bhi fuidh néamh: cha seas
duine sam bith a'd' aghaidh, gus an
cuir thu as doibh.
25 Dealbhan snaidhte an dé
loisgidh sibh le teine: cha mhian-
naich thu 'n t-airgiod no 'n t-òr *a*
ta orra [i], ni mò ghabhas tu e dhuit
féin, an t-eagal gu'n ribear thu leis:
oir *is* gràineileachd e do'n Tigh-
earna do Dhia.
26 Ni mò bheir thu gràineilachd
do d' thigh, an t-eagal gu'm bi thu
a'd' ni mallaichte cosmhuil ris: *ach*
bheir thu fuath iomlan da, agus
gabhaidh tu gràin deth gu tur, oir *is*
ni mallaichte e.

[f] *sònruichte.* [g] *a chui'ticheas, a dh'ais-iocas dhoibhsan.*
[h] *cearnabhan, eirc-bheach; hornet.* Sasg. [i] *annta.*

CAIB. VIII.

NA h-àitheantan uile a tha mi ag àithneadh dhuit an diugh, bheir sibh an aire gu'n dean sibh *iad,* a chum gu'm bi sibh beo, agus gu'm fàs sibh lìonmhor, agus gu'n d'théid sibh a stigh, agus gu'n sealbhaich sibh am fearann, a mhionnaich an Tighearna d'ar n-aithreachaibh.

2 Agus cuimhnichidh tu an t-slighe sin uile air an do threòraich an Tighearna do Dhia thu rè an dà fhichead bliadhna so anns an fhàsach, gu d' irioslachadh, gu d' dhearbhadh, a chum gu'm biodh fios[k] ciod a *bh*'ann ad chridhe, an gleidheadh tu àitheanta no nach gleidheadh.

3 Agus dh'irioslaich e thu, agus thug e ort ocras fhulang, agus bheathaich e thu le mana (ni nach b'aithne dhuit féin, ni mò a b'aithne do d'aithreachaibh e) a chum gu'n d' thugadh e ort fios a bhi agad nach ann le h-aran a mhàin a bheathaichear duine, ach leis gach *focal* a thig a mach a beul an Tighearna bithidh duine beo.

4 Cha do chaitheadh t'eudach dhiot le h-aois[l], ni mò a dh'at do chos rè an dà fhichead bliadhnasa.

5 Bheir thu mar an ceudna fa'near ann ad chridhe, mar a smachdaicheas duine a mhac, gur ann *mar sin* a tha 'n Tighearna do Dhia 'g ad smachdachadh-sa

6 Uime sin gleidhidh tu àitheantan an Tighearna do Dhé, a chum gu'n gluais thu 'na shlighibh, agus gu'm bi eagal-san ort.

7 Oir tha 'n Tighearna do Dhia 'gad thabhairt gu fearann math, fearann shruthan uisgeacha, thobraichean, agus dhoimhneachdan a tha 'g éirigh suas air feadh ghleann agus air feadh bheann,

8 Fearann cruithneachd, agus eorna, agus fhìonainean, agus chraobhan figis, agus phomgranat[m], fearann ola na craoibh-ola, agus meala,

9 Fearann anns an ith thu aran gun ghoinne, cha bhi uireasbhuidh *ni* sam bith ort ann, fearann aig *am bheil* a chlachan 'nan iarunn[n], agus as a bheanntaibh cladhaichear umha.

10 'Nuair a dh'itheas tu agus a shàsuichear thu, 'an sin beannaichidh tu 'n Tighearna do Dhia air son an fhearainn mhaith a thug e dhuit.

11 Thoir an aire nach dichuimhnich thu 'n Tighearna do Dhia air chor as nach gleidh thu àitheantan, agus a bhreitheanais, agus a reachdan, a *tha* mise ag àithneadh dhuit an diugh:

12 Air eagal *an uair* a dh'itheas tu, agus a shàsuichear thu, agus a thogas tu tighean matha, agus a chòmhnuicheas tu *annta;*

13 Agus a dh'fhàsas do bhuar[o] agus do chaoraich, agus a mheudaichear t'airgiod agus t'òr, agus a mheudaichear gach ni a ta agad;

14 Gu'm bi 'an sin do chridhe air a thogail suas, agus gu'n dichuimhnich thu 'n Tighearna do Dhia a thug a mach thu a tìr na h-Eiphit, *agus* a tigh na daorsa;

15 A threòraich thu tre 'n fhàsach mhòr agus uamhasach sin, *far an robh* naithreacha loisgeach, agus scorpiona, agus ionada tartmhor, far nach *robh* uisge; a thug a mach dhuit uisge as a' charraig ailbhinn;

16 A bheathaich thu 'san fhàsach le mana, nach b'aithne do t'aithreachaibh, a chum gu'n irioslaicheadh e thu, agus gu'n dearbhadh e thu, a dheanamh maith dhuit ann ad *laithibh* deireannach;

17 Agus gu'n abair thu ann ad chridhe, Fhuair mo chumhachd agus neart mo làimhe an saibhreas so dhomh.

18 Ach cuimhnichidh tu 'n Tighearna do Dhia: oir *is* esan a bheir comas dhuit beartas fhaghail, a chum as gu'n daingnich e a choi'-cheangal a mhionnaich e do t'aithreachaibh, mar *air* an là'n diugh.

19 Agus tarlaidh, ma dhichuimhnicheas tu air chor sam bith an Tighearna do Dhia, agus gu'n gluais thu 'an déigh dhiathan eile, agus gu'n dean thu seirbhis doibh, agus gu'n dean thu aoradh dhoibh, tha mi toirt fianuis 'nar n-aghaidh an diugh, gu'n sgriosar gu tur sibh.

20 Mar na cinnich a tha 'n Tighearn a' sgrios roimh bhur gnùis, is amhuil sin a theid as duibhse; a chionn nach b'àill leibh bhi ùmhal do ghuth an Tighearna bhur Dé.

CAIB. IX.

EISD, O Israel: *tha* thu gu gabhail thar Iordan an diugh, gu dol

k *a dheanamh aithnichte, a leigeadh ris.* l *cha d'fhàs t-eudach sean ort.* m *ghran-abhal.* n *aig* an tairngear *iarunn a chlachaibh.* o *chrodh.*

a steach a shealbhachadh chinneach a's mo agus a's treise na thu féin, bailtean mòra agus daingnichte suas gu neamh.

2 Sluagh mòr agus ard[p], clann nan Anacim, a's aithne dhuit, agus *m'an* cual' thu *air a ràdh.* Co is urrainn seasamh roimh chloinn Anaic?

3 Uime sin tuig thusa an diugh, gur e 'n Tighearna do Dhia an ti a théid thairis romhad 'na theine caithteach[q]: cuiridh esan as doibh, agus cuiridh e sìos iad a'd' fhianuis: mar sin fograidh tu mach iad, agus sgriosaidh tu iad gu grad, mar a thubhairt an Tighearna riut.

4 Na labhair ann do chridhe, 'an deigh do'n Tighearna do Dhia an tilgeadh a mach romhad, ag ràdh, Air son m'fhireantachd fein thug an Tighearna steach mi a shealbhachadh an fhearainn so: ach air son aingidheachd nan cinneach sin tha 'n Tighearna 'g am fògradh a mach o'd' làthair.

5 Cha 'n ann air son t'fhireantachd, no air son ionracais do chridhe tha thu dol a shealbhachadh am fearainn; ach air son aingidheachd nan cinneach sin tha 'n Tighearna do Dhia 'g am fògradh a mach o d' làthair-sa, agus a chum gu'n coi'lion e 'm focal a mhionnaich an Tighearna do t'aithreachaibh, Abraham, Isaac, agus Iacob.

6 Tuig uime sin nach ann air son t'fhireantachd-sa a *tha* 'n Tighearna do Dhia a' toirt duit an fhearainn mhaith so r'a shealbhachadh; oir *is* sluagh rag-mhuinealach thu.

7 Cuimhnich, na di-chuimhnich cionnus a bhrosnaich thu 'n Tighearna do Dhia gu feirg 'san fhàsach: o'n la 'san deachaidh tu mach a tìr na h-Eiphit, gus an d'thàinig sibh do'n àite so, bha sibh ceannairceach 'an aghaidh an Tighearna.

8 Mar an ceudna ann an Horeb bhrosnaich sibh an Tighearna gu feirg, air chor as gu'n robh corruich air an Tighearna ribh a chum bhur sgrios.

9 'Nuair a chaidh mise suas do'n t-sliabh a ghabhail nan clàr chloiche, eadhon chlàr a' choi'-cheangail a rinn an Tighearna ribh, 'an sin dh'fhan mi 'san t-sliabh dà fhichead là agus dà fhichead oidhche; cha d'ith mi aran, ni mò a dh'òl mi uisge:

10 Agus thug an Tighearna dhomh dà chlàr chloiche sgrìobhta le meur Dhé; agus orra *bha sgrìobhta* reir nan uile bhriathran a labhair an Tighearna ribh 'san t-sliabh, a meadhon an teine, ann an là a' cho'-chruinnich.

11 Agus tharladh 'an ceann dhà fhichead là agus dhà fhichead oidhche, *gu'n* d'thug an Tighearna dhomhs' an dà chlàr chloiche, *eadhon* clàir a' choi'-cheangail.

12 Agus thubhairt an Tighearna rium, Eirich, imich sìos gu luath as so; oir thruaill do shluagh a thug thu mach as an Eiphit *iad féin:* chlaon iad gu grad o'n t-slighe a dh'àithn mise dhoibh; rinn iad dhoibh féin dealbh leaghta.

13 A bhàrr air so, labhair an Tighearna rium, ag ràdh, Chunnaic mi an sluagh so, agus feuch, *is* sluagh rag-mhuinealach iad.

14 Leig dhomh, a chum as gu'n sgrios mi iad, agus gu'n dubh mi mach an ainm o bhi fuidh néamh: agus ni mi dhiot-sa cinneach a's cumhachdaiche agus a's mò na iadsan.

15 Mar sin phill mi, agus thàinig mi nuas o'n t-sliabh, agus bha 'n sliabh a' losgadh le teine: agus bha dà chlàr a' choi'-cheangail a'm' dhà làimh.

16 Agus dh'amhairc mi, agus feuch, bha sibh air peacachadh[r] 'an aghaidh an Tighearna bhur De, rinn sibh laogh leaghta dhuibh féin: bha sibh air tionndadh a thaobh gu grad as an t-slighe a dh'àithn an Tighearna dhuibh.

17 Agus ghlac mi an dà chlàr, agus thilg mi as mo dhà làimh iad, agus bhris mi iad fa chomhair bhur sùl.

18 Agus thuit mi sìos[s] 'am fianuis an Tighearna, mar air tùs, dà fhichead là agus dà fhichead oidhche; cha d'ith mi aran, ni mò dh'òl mi uisge, air son bhur peacannan uile a pheacaich sibh le olc a dheanamh ann an sealladh an Tighearna, 'ga bhrosnachadh gu feirg.

19 (Oir bha eagal na feirg orm, agus na ro-chorruich leis an robh an Tighearna feargach 'nar n-aghaidh-sa chum bhur sgrios.) Ach dh'éisd an Tighearna rium 'san àm sin mar an ceudna.

20 Agus bha ro-fhearg air an Tighearna re h-Aaron a chum a sgrios: agus rinn mi urnuigh mar

[p] *barrachdail.* [q] *dian-loisgeach.* [r] *bha sibh 'an déigh peacachaidh.* [s] *dh'ìslich mi mi féin, rinn mi aoradh.*

an ceudna air son Aaroin 'san àm sin féin.

21 Agus ghabh mi bhur peacadh, an laogh a rinn sibh, agus loisg mi e le teine, agus phronn mi e, *agus* mheil mi gu mìn e, *eadhon* gus an d'rinneadh mìn e mar dhuslach: agus thilg mi a dhuslach[t] 'san t-sruth a thàinig a nuas o'n t-sliabh.

22 Agus aig Taberah, agus aig Masah, agus aig Cibrot-Hataabhah, bhrosnaich sibh an Tighearna gu feirg.

23 Mar an ceudna 'nuair a chuir an Tighearna sibh o Chades-barnea, ag ràdh, Rachaibh suas, agus sealbhaichibh am fearann a thug mise dhuibh; 'an sin rinn sibh ceannairc 'an aghaidh àithne an Tighearna bhur Dé, agus cha do chreid sibh e, ni mò a dh'éisd sibh r'a ghuth.

24 Bha sibh ceannairceach 'an aghaidh an Tighearna, o'n là a b'aithne dhomhsa sibh.

25 Mar so thuit mi sìos 'am fianuis an Tighearna dà fhichead là agus dà fhichead oidhche, mar a thuit mi sìos *air tùs*[u]; a chionn gu'n dubhairt an Tighearna gu'n sgriosadh e sibh.

26 Uime sin rinn mi urnuigh ris an Tighearna, agus thubhairt mi, O Thighearna Dhé, na sgrios do shluagh féin, agus t'oighreachd, a shaor thu tre do mhòrachd, a thug thu mach as an Eiphit le làimh chumhachdaich.

27 Cuimhnich do sheirbhisich, Abraham, Isaac, agus Iacob; na h-amhairc air reasgachd an t-sluaigh so, no air an aingidheachd, no air am peacadh:

28 Air eagal gu'n abair am fearann as an d'thug thu mach sinn, A chionn nach b'urrainn an Tighearn an toirt a steach do'n fhearann a gheall e dhoibh, agus a chionn gu'n robh fuath aige dhoibh, thug e mach iad g'am marbhadh 'san fhàsach.

29 Gidheadh *is* iad do shluagh iad, agus t'oighreachd, a thug thu mach le d' thréin neart, agus le d' ghairdean sìnte mach.

CAIB. X.

SAN àm sin thubhairt an Tighearna rium, Snaidh dhuit féin dà chlàr chloiche cosmhuil ris na ceud chlàir, agus thig a nìos a'm' ionnsuidh-sa do'n t-sliabh[w], agus dean dhuit àirc fhiodha.

2 Agus sgrìobhaidh mise air na clàir na focail a bh'air na ceud chlàir a bhris thu, agus cuiridh tu iad 'san àirc.

3 Agus rinn mi àirc *do* fhiodh sitim, agus shnaidh mi dà chlàr chloiche cosmhuil ris na ceud chlàir, agus chaidh mi suas do'n t-sliabh, agus an dà chlàr a'm' làimh.

4 Agus sgrìobh e air na clàir a réir a' cheud sgrìobhaidh, na deich àitheantan, a labhair an Tighearna ribh 'san t-sliabh, a meadhon an teine, ann an là a' cho'-chruinnich: agus thug an Tighearn iad dhomhsa.

5 Agus phill mise, agus thàinig mi nuas o'n t-sliabh, agus chuir mi na clàir 'san àirc a rinn mi, agus 'an sin tha iad, mar a dh'àithn an Tighearna dhomh.

6 Agus dh'imich clann Israeil o Bherot chloinn Iaacain gu Mosera: 'an sin fhuair Aaron bàs, agus dh'adhlaiceadh e'n sin; agus fhritheil Eleasar a mhac ann an dreuchd an t-sagairt 'na àite.

7 As sin dh'imich iad gu Gudgodah, agus o Ghudgodah gu Iotbat, fearann shruthan[x] uisge.

8 'San àm sin chuir an Tighearna air leth treubh Lebhi, a ghiùlan àirc coi'-cheangail[y] an Tighearna, a sheasamh 'an làthair an Tighearna gu frithealadh dha, agus a bheannachadh 'na ainm, gus an là'n diugh.

9 Uime sin cha 'n'eil aig Lebhi roinn no oighreachd maille r'a bhràithribh: *is* e 'n Tighearn a's oighreachd dha, a réir mar a gheall an Tighearna do Dhia dha.

10 Agus dh'fhan mi 'san t-sliabh, a réir na ceud uine[z], dà fhichead là agus dà fhichead oidhche, agus dh'éisd an Tighearna rium mar an ceudna 'san àm sin, *agus* cha bu toil leis an Tighearn thusa a sgrios.

11 Agus thubhairt an Tighearna rium, Eirich, imich romh 'n t-sluagh, a chum gu'n d'théid iad a steach, agus gu'n sealbhaich iad am fearann, a mhionnaich mi d'an aithreachaibh gu'n d'thugainn doibh.

12 Agus a nis, Israel, ciod *a tha* 'n Tighearna do Dhia ag iarraidh ort, ach eagal an Tighearna do Dhé a bhi ort, gluasad 'na uile shlighibh, agus a ghràdhachadh, agus seirbhis a dheanamh do'n Tighearna do Dhia le d' uile chridhe agus le d' uile anam;

13 Aitheantan an Tighearn a ghleidheadh, agus a reachdan, a *tha*

[t] *smùr.* [u] *anns an d'ìslich mi mi féin.* [w] *do'n bheinn.*
[x] *àibhnichean.* [y] *cunraidh.* [z] *laithean.* Eabh.

mise ag àithneadh dhuit an diugh
air son do leas?
14 Feuch, *is* leis an Tighearna do
Dhia neamh, agus neamh nan
neamh, an talamh *mar an ceudna*
agus gach *ni* a ta ann.
15 A mhàin bha tlachd aig[a] an
Tighearn a't' aithreachaibh g'an
gràdhachadh, agus thagh e 'n sliochd
'nan déigh, *eadhon* sibhse os cionn
gach sluaigh, mar air an là'n diugh.
16 Timchioll-ghearraibh uime sin
roimh-chroicionn bhur cridhe, agus
na bithibh rag-mhuinealach ni's mò.
17 Oir an Tighearna bhur Dia, *is*
esan Dia nan Dia, agus Tighearna
nan Tighearna, Dia mor, cumhachd-
ach, agus uamhasach, aig nach 'eil
bàigh re neach *seach a chéile*, agus
nach gabh duais[b].
18 Tha e cur 'an gniomh breith-
eanais an dilleachdain agus na bant-
raich, agus is toigh leis an coigreach,
a' toirt dha bidh agus eudaich.
19 Uime sin gràdhaichidh sibh an
coigreach; oir bha sibh féin 'nar
coigrich ann an tìr na-h-Eiphit.
20 Bithidh eagal an Tighearna do
Dhé ort; dhasan ni thu seirbhis,
agus ris-san dlùth-leanaidh tu, agus
air ainm mionnaichidh tu.
21 *Is* esan do chliu, agus *is* esan
do Dhia, a rinn air do shon na nithe
mór agus uamhasach ud a chunnaic
do shùilean.
22 Le tri fichead agus deich an-
manna[c] chaidh t'aithreacha sios do'n
Eiphit; agus a nis rinn an Tighearna
do Dhia thu mar reulta neimh a
thaobh lìon-mhoireachd.

CAIB. XI.

AIR an aobhar sin gràdhaichidh
tu 'n Tighearna do Dhia, agus
gleidhidh tu a chùràm[d], agus a
bhreitheanais, agus àitheantan a
ghnàth.
2 Agus biodh fios agaibhse an
diugh: oir ni' *'n labhram* r'ar
cloinn do nach b'aithne, agus nach
faca smachdachadh an Tighearna
bhur Dé, a mhórachd, a làmh
chumhachdach, agus a ghàirdean
sìnte mach,
3 Agus a chomharan, agus a
ghnìomharan, a rinn e ann am
meadhon na h-Eiphit, re Pharaoh
righ na h-Eiphit, agus r'a fhearann
uile;
4 Agus ciod a rinn e re armailt
nan Eiphiteach, r'an eich, agus r'an
carbadaibh, cionnus a thug e air
uisge na mara ruaidhe dol tharta
'nuair a bha iad 'an tòir oirbh, agus
cionnus a sgrios an Tighearn iad
gus an là'n diugh;
5 Agus ciod a rinn e dhuibhse
'san fhàsach, gus an d'thàinig sibh
do'n àite so;
6 Agus ciod a'rinn e re Datan
agus Abiram mic Eliaib, mhic Reu-
bein; cionnus a dh'fhosgail an tal-
amh a bheul, agus a shluig e sios
iad, agus an teaghlaichean, 'agus
am bùthan, agus a' mhaoin uile a
bha 'nan seilbh, am meadhon Israeil
uile.
7 Ach chunnaic bhur sùileansa
gniomhara mòra an Tighearn uile, a
rinn e.
8 Uime sin gleidhidh sibh na
h-àitheanta sin uile a *tha* mi ag
àithneadh dhuibh air an là'n diugh,
a chum gu'm bi sibh làidir, agus
gu'n d'théid sibh a stigh agus gu'n
sealbhaich sibh am fearann gus am
bheil sibh a' dol g'a shealbhachadh;
9 Agus gu'm buanaich sibh *bhur*
làithean anns an fhearann a mhion-
naich an Tighearna d'ar n-aithreach-
aibh gu'n d' thugadh e dhoibh e,
agus d'an sliochd, fearann a tha
sruthadh le bainne agus mil.
10 Oir cha 'n'eil am fearann d'am
bheil thu dol a stigh g'a shealbh-
achadh, mar fhearann na h-Eiphit
o'n d'thàinig sibh a mach, far an
robh thu cur do shìl, agus 'g *a*
uisgeachadh le d' chois, mar lios
lusan:[e]
11 Ach am fearann gus am bhéil
sibh a' dol g'a shealbhachadh, *is*
fearann bheann agus ghleann e: do
fhrasachd[f] neimh òlaidh e uisge:
12 Fearann d'am bheil an Tigh-
earna do Dhia a' gabhail cùraim:
tha sùilean an Tighearna do Dhé
air a ghnàth, o thoiseach na bliadhna
eadhon gu deire[g] na bliadhna.
13 Agus tarlaidh, ma dh'éisdeas
sibh gu dùrachdach re m' àitheant-
aibhs' a *tha* mi ag àithneadh dhuibh
air an là'n diugh, an Tighearna
bhur Dia 'a ghràdhachadh, agus
seirbhis a dheanamh dha le'r n-uile
chridhe, agus le'r n-uile anam;
14 Gu'n d'thoir mise *dhuibh* uisge
bhur fearainn 'na àm féin, an ceud
uisge agus an t-uisge deireannach,
agus cruinnichidh tu stigh t'arbhar,
agus t'fhìon, agus t'ola.
15 Agus cuiridh mi feur a'd'
mhachair do d' spréidh, agus ithidh
tu agus sàsaichear thu.
16 Thugaibh an aire dhuibh féin,
air eagal gu meallar bhur cridhe,

[a] *ròghnuich.* [b] *ceannach.* [c] *pearsanna.* [d] *a thaisgeach, na dh'earb e riut.* [e] *mar ghàradh lus.* [f] *fheurthuinn.* [g] *deireadh.*

agus gu'n claon sibh a leth-taobh, agus gu'n dean sibh seirbhis do dhéibh eile, agus gu'n dean sibh aoradh dhoibh:

17 Agus gu'n las fearg an Tighearna 'nar n-aghaidh, agus gu'n druid e suas néamh air chor as nach bi uisge sam bith ann, agus nach d'thoir am fearann a thoradh uaith, agus gu'n sgriosar gu grad sibh as an fhearann mhath a *tha* 'n Tighearn a' tabhairt duibh.

18 Uime sin taisgidh sibh suas iad so mo bhriathra 'nar cridhe agus 'nar n-anam, agus ceanglaidh sibh iad mar chomhar air bhur làimh; agus bithidh iad mar eudanain eadar bhur súilibh.

19 Agus teagaisgidh sibh iad d'ar cloinn, a labhairt orra 'nuair a shuidheas tu a'd' thigh, agus an uair a dh'imicheas tu air an t-slighe, agus an uair luidheas tu sios, agus 'an uair a dh'eireas tu suas.

20 Agus sgríobhaidh tu iad air ursainnean doruis do thighe, agus air do gheataibh:

21 A chum as gu'm bi bhur laithean lìonmhor, agus laithean bhur cloinne, 'san fhearann a mhionnaich an Tighearna d'ar n'aithreachaibh a thoirt doibh, mar laithean nèimh air an talamh.

22 Oir ma ghleidheas sibh gu dùrachadh na h-aitheanta so uile a *tha* mise ag àithneadh dhuibh a dheanamh, an Tighearna bhur Dia a ghràdhachadh, gluasad 'na uile shlighibh, agus dlùth-leantuinn ris;

23 'An sin tilgidh an Tighearn a mach na cinnich sin uile romhaibh, agus sealbhaichidh sibh cinnich a's mò agus a's cumhachdaiche na sibh féin.

24 Gach àit air an saltair buinn bhur cos, is libhse: o'n fhàsach, agus Lebanon, o'n abhuinn, an abhuinn Euphrates, eadhon gus an fhairge a's faide mach, bithidh bhur crìoch.

25 Cha seas duine 'nar n-aghaidh: eagal agus geilt-chrith romhaibh cuiridh an Tighearna bhur Dia air gach fearann air an saltair sibh, a réir mar a thubhairt e ribh.

26 Feuch, tha mise a' cur fa'r comhair air an là'n diugh beannachadh agus mallachadh:

27 Beannachadh, ma bheir sibh géill[h] a dh'àitheantaibh an Tighearna bhur Dé, a *tha* mi ag àithneadh dhuibh air an là'n diugh;

28 Agus mallachadh, mur d'thoir sibh géill[i] a dh'àitheantaibh an Tighearna bhur Dé, ach gu'n claon sibh o'n t-slighe a *tha* mi ag àithneadh dhuibh an diugh, a dhol 'an déigh dhiathan eile nach b'aithne dhuibh.

29 Agus tarlaidh, 'nuair a bheir an Tighearna do Dhia thu stigh do'n fhearann d'am bheil thu dol g'a shealbhachadh, gu'n cuir thu am beannachadh air sliabh Gheridsim, agus am mallachadh air sliabh Ebail.

30 Nach '*eil* iad air an taobh eile do Iordan, leth re slighe dol fuidhe na gréine, ann an tìr nan Canaanach, a tha 'g àiteachadh a' chòmhnaird fa chomhair Ghilgail, làimh re còmhnardaibh[k] Mhoreh?

31 Oir théid sibh thar Iordan a dhol a stigh a shealbhachadh an fhearainn a tha 'n Tighearna bhur Dia a' toirt duibh, agus sealbhaichidh sibh e, agus gabhaidh sibh còmhnuidh ann.

32 Agus bheir sibh an aire gu'n dean sibh na reachdan uile agus na breitheanais, a tha mi cur romhaibh air an là'n diugh.

CAIB. XII.

IS iad so na reachdan agus na breitheanais a bheir sibhse fa'near gu'n dean sibh 'san fhearann a tha 'n Tighearna, Dia t'aithreacha, a' toirt duit g'a shealbhachadh, uile làithean bhur beatha air an talamh.

2 Léir-sgriosaidh sibh na h-àiteachan uile anns an d'rinn na cinnich a shealbhaicheas sibh seirbhis d'an déibh, air na beanntaibh arda, agus air na cnocaibh, agus fuidh gach craoibh ghlàis.

3 Agus leagaidh sibh sios an altairean, agus brisidh sibh an caraighean[l], agus loisgidh sibh an doireachan le teine, agus gearraidh sibh sios dealbhan snaidhte an dee, agus sgriosaidh sibh an ainm a mach as an àite sin.

4 Cha dean sibh mar sin ris an Tighearna bhur Dia.

5 Ach a dh'ionnsuidh an àite a roghnaicheas an Tighearna bhur Dia as bhur treubhaibh uile, chum ainm a chur 'an sin, *cadhon* a dh'ionnsuidh àite-còmhnuidh-san iarraidh sibh, agus gu sin thig thu.

6 Agus bheir sibh gu sin bhur tabhartais-loisgte[m], agus bhur n-iobairtean, agus bhur deachamh, agus tabhartais-thogta bhur làimh, agus

[h] *bhios sibh ùmhal.* [i] *éisd sibh re.* Eabh. [k] *réidhleanaibh;* *daragaibh.* [l] *dealbhan-cloiche* [m] *ofraitean-loisgte.*

bhur bòidean, agus bhur saor-thabhartais, agus ceud-ghin bhur cruidh agus bhur caorach.

7 Agus ithidh sibh 'an sin 'an làthair an Tighearna bhur Dé, agus ni sibh gairdeachas anns gach ni ris an cuir sibh bhur làmh, sibh féin agus bhur teaghlaichean, anns an do bheannaich an Tighearna do Dhia thu.

8 Cha dean sibh a réir nan uile *nithe* a tha sinn a' deanamh 'an so an diugh, gach duine an ni a *tha* ceart 'na shùilibh féin.

9 Oir cha d'thàinig sibh fathast a dh'ionnsuidh na fois, agus a dh'ionnsuidh na h-oighreachd a *tha* 'n Tighearna bhur Dia a' tabhairt duibh.

10 Ach *an uair* a théid sibh thar Iordan, agus a ghabhas sibh còmhnuidh 'san fhearann a bheir an Tighearna bhur Dia dhuibh r'a shealbhachadh, agus *an uair* a bheir e fois dhuibh o'r naimhdibh uile mu'n cuairt, agus a ghabhas sibh còmhnuidh gu tèaruinte,

11 'An sin bithidh àit ann a thaghas an Tighearna bhur Dia, a thoirt air ainm còmhnuidh a ghabhail ann; gu sin bheir sibh na h-uile nithe a *tha* mise ag àithneadh dhuibh; bhur tabhartais-loisgte, agus bhur n-iobairte, bhur deachamh, agus tabhartais-thogta bhur làimh, agus taghadh bhur bòidean uile a bhòidicheas sibh do'n Tighearna.

12 Agus ni sibh gairdeachas 'an làthair an Tighearna bhur Dé, sibh féin, agus bhur mic, agus bhur nigheana, agus bhur n-òglaich, agus bhur ban-oglaich, agus an Lebhitheach a *tha* 'n taobh a stigh d'ar geataibh; do bhrigh nach 'eil roinn no oighreachd aige maille ribh.

13 Thoir an aire dhuit féin nach iobair[n] thu t'iobairtean loisgte anns gach àit a chi sibh,

14 Ach anns an àit a thaghas an Tighearn as aon do d' threubhaibh, 'an sin iobraidh tu t'iobairtean-loisgte, agus 'an sin ni thu na h-uile nithe a *tha* mise ag àithneadh dhuit.

15 Gidheadh, feudaidh tu feoil a mharbhadh agus itheadh a'd' gheataibh uile, ge b'e ni air am bheil miann aig t'anam, a réir beannachaidh an Tighearna do Dhé a thug e dhuit: feudaidh an neo-ghlan agus an glan itheadh dheth; mar do'n bhoc-earba, agus do'n fhiadh.

16 A mhàin cha 'n ith sibh an fhuil; air an talamh dòirtidh sibh i mar uisge:

17 Cha 'n fheud thu deachamh t'arbhair itheadh an taobh a stigh do d' gheataibh, no t'fhìona, no t'olaidh, no ceud-ghin do chruidh no do chaorach, no h-aon air bith do d' bhòidibh a bhòidicheas tu, no do shaor-thabhartais, no tabhartais-thogta do làimh:

18 Ach 'an làthair an Tighearna do Dhé ithidh tu iad anns an àit a thaghas an Tighearna do Dhia, thu féin, agus do mhac, agus do nighean, agus t'òglach, agus do bhanoglach, agus an Lebhitheach a *tha* 'n taobh a stigh do d' gheataibh: agus ni thu gairdeachas 'an làthair an Tighearna do Dhé anns gach ni ris an cuir thu do làmha.

19 Thoir an aire dhuit féin, nach tréig thu an Lebhitheach am feadh is beo thu air t'fhearann[o].

20 'Nuair a leudaicheas an Tighearna do Dhia do chrìoch, mar a gheall e dhuit, agus a their thu, Ithidh mi feoil (a chionn gu bheil t'anam a' miannachadh feoil itheadh) a réir uile mhiann t'anma feudaidh tu feoil itheadh.

21 Ma bhios an t-àit a thagh an Tighearna do Dhia a chur ainme 'an sin, ro-fhada uait; 'an sin marbhaidh tu do d' bhuar, agus do d' threud, a thug an Tighearna dhuit, mar a dh'àithn mise dhuit, agus ithidh tu an taobh a stigh do d' gheataibh gach ni is miannach le t'anam.

22 Eadhon mar a dh'ithear an ruadh-bhoc, agus am fiadh, mar sin ithidh tu e: ithidh an neo-ghlan agus an glan deth air an aon dòigh:

23 A mhàin thoir an ro-aire nach ith thu 'n fhuil: oir *is i* 'n fhuil a' bheatha; agus cha 'n fheud thu a' bheatha itheadh maille ris an fheoil.

24 Cha 'n ith thu i; air an talamh dòirtidh tu i mar uisge.

25 Cha 'n ith thu i, chum gu'n éirich gu math dhuit, agus do d' chloinn a'd' dhéigh, 'nuair a ni thu *an ni a ta* ceart ann an sùilibh an Tighearna.

26 A mhàin gabhaidh tu do nithe naomha a tha agad, agus do bhòidean, agus théid thu do'n àit a thaghas an Tighearna:

27 Agus iobraidh tu t'iobairtean-loisgte, an fheoil agus an fhuil, air altair an Tighearna do Dhé; agus dòirtear a mach fuil t'iobairtean air altair an Tighearna do Dhé, agus ithidh tu 'n fheoil.

[n] *ofrail, tiodhlaic, tairg.*   [o] *rè do làithean uile air an talamh.*

28 Thoir an aire[p], agus éisd ris na briathraibh sin uile a *tha* mi ag àithneadh dhuit, a chum gu'n éirich gu math dhuit féin, agus do d' chloinn a'd' dhéigh gu bràth, an uair a ni thu *an ni a tha* math agus ceart ann an sùilibh an Tighearna do Dhé.

29 'Nuair a ghearras an Tighearna do Dhia as na cinnich romhad, a tha thu dol a steach 'an sud a chum an sealbhachadh, agus a thig thu 'nan àite, agus a ghabhas tu còmhnuidh 'nam fearann:

30 Thoir an aire dhuit féin nach ribear thu le'n leantuinn, 'an déigh dhoibh bhi air an sgrios as do lathair, agus nach fiosraich thu mu thimchioll an dée, ag ràdh, Cionnus a rinn na cinnich sin seirbhis d'an déibh? ni mise, mar sin mar an ceudna.

31 Cha dean thusa mar sin ris an Tighearna do Dhia: oir gach gràinealachd do'n Tighearn a's fuathach leis, rinn iadsan d'an deibh; oir eadhon am mic agus an nigheana loisg iad 'san teine d'an déibh.

32 Gach ni a *tha* mise ag àithneadh dhuibh, thugaibh an aire gu'n dean sibh e: cha chuir thu ris, ni mò bheir thu ni sam bith uaith.

CAIB. XIII.

MA dh'éireas suas 'nar measg fàidh, no fear a chi aisling[q], agus gu'n d'thoir e dhuit comhara[r] no iongantas.

2 Agus gu'n d'thig an comhara no'n t-iongantas gu crìch, air an do labhair e riut, ag ràdh, Rachamaid 'an déigh dhiathan eile (nach b'aithne dhuit) agus deanamaid seirbhis doibh:

3 Cha 'n éisd thu re briathraibh an fhàidh sin, no ris an fhear sin a chi aisling: oir tha 'n Tighearna bhur Dia 'gar dearbhadh, a dh'fheuchainn am bheil sibh a' gràdhachadh an Tighearna bhur Dé le'r n-uile chridhe, agus le'r n-uile anam.

4 'An déigh an Tighearna bhur Dé gluaisidh sibh, agus bithidh eagal-san oirbh, agus gleidhidh sibh àitheantan, agus éisdidh sibh r'a ghuth, agus ni sibh seirbhis da, agus dlùth-leanaidh sibh ris.

5 Agus cuirear am fàidh sin, no am fear sin a chi aisling, gu bàs (a chionn gu'n do labhair e chum sibhse chur air seacharan o'n Tighearna bhur Dia, a thug a mach sibh a tìr na h-Eiphit, agus a dh'fhuasgail sibh a tigh na daorsa, chum t'iomain a mach[s] as an t-slighe anns an d'àithn an Tighearna do Dhia dhuit imeachd) 'mar sin cuiridh tu air falbh an t-olc as do mheadhon[t].

6 Ma chuireas do bhràthair, mac do mhàthar, no do mhac féin, no do nighean, no bean-phòsda t'uchd, no do charaid, a *tha dhuit* mar t'anam, impidh ort ann an uaigneas ag ràdh, Rachamaid agus deanamaid seirbhis do dhéibh eile, (nach b'aithne dhuit féin, no do t'aithreachaibh;

7 *Eadhon* do dhéibh nan cinneach a *tha* mu'n cuairt oirbh, am fagus duit, no fada uait, o'n *dara* ceann do'n talamh eadhon gus an ceann *eile* do'n talamh)

8 Cha 'n aontaich thu leis, ni mò a dh'éisdeas tu ris; ni mò a ghabhas do shùil truas ris, ni mò a chaomhnas no cheileas tu e.

9 Ach cuiridh tu gu cinnteach gu bàs e; bithidh do làmh féin 'an tùs air g'a mharbhadh, agus 'an deigh sin làmh an t-sluaigh uile.

10 Agus clachaidh tu e le clachaibh, a chum gu'n basaich e: a chionn gu'n d'iarr e do tharruing[u] o'n Tighearna do Dhia, a thug a mach thu a tìr na h-Eiphit, a tigh na daorsa.

11 Agus cluinnidh Israel uile, agus bithidh eagal orra, agus cha dean iad ni's mò a leithid so do ghnìomh aingidh 'nar measg.

12 Ma chluinneas tu ann an aon do d' bhailtibh, a thug an Tighearna do Dhia dhuit gu còmhnuidh a ghabhail ann, *neach air bith* ag ràdh,

13 Chaidh daoine *àraidh*, clann Bhelial, a mach as bhur measg, agus bhuair[w] iad luchd-àiteachaidh am baile, ag ràdh, Rachamaid agus deanamaid seirbhis do dhéibh eile (nach b'aithne dhuibh)

14 'An sin fiosraichidh tu agus rannsaichidh tu, agus feòraichidh tu gu dùrachdach: agus feuch, *ma's* fìrinn e, *agus* gu'm bheil a' chùis deirbhte, *gu'n* do rinneadh a' ghràineileachd sin 'nar measg;

15 Gu cinnteach buailidh tu luchd-àiteachaidh a' bhaile sin le faobhar a' chlaidheimh, 'ga sgrios gu tur,

p *Gleidh.* q *a bhruadaireas bruadar.* r *sain-fhios.* s *do chur air seacharan.* t *as bhur measg.* u *do sgaradh, t'fhuadach.* w *tharruing, mheall.*

agus gach ni a *ta* ann, agus a spreidh, le faobhar a chlaidheimh.
16 Agus cruinnichidh tu a' chreach[x] uile gu meadhon a shràide, agus loisgidh tu le teine am baile, agus a chreach uile gu h-iomlan, air son an Tighearna do Dhé: agus bithidh e 'na thòrr[y] a chaoidh; cha togar suas e ni's mò.
17 Agus cha lean re d' làimh-sa a' bheag do'n ni mhallaichte; a chum gu'm pill an Tighearn o lasair fheirge, agus gu nochd e trócair dhuit, agus gu'n dean e iochd riut, agus gu'n d'thoir e ort fàs lionmhor, mar a mhionnaich e do t'aithreachaibh;
18 'Nuair a dh'éisdeas tu re guth an Tighearna do Dhé, a ghleidheadh àitheantan uile a *tha* mi ag aithneadh dhuit an diugh, a dheanamh *an ni a ta* ceart ann an sùilibh an Tighearna do Dhé.

CAIB. XIV.

IS sibhse clann an Tighearna bhur Dé: cha ghearr sibh sibh féin, ni mò a ni sibh lomadh *air bith* eadar bhur sùilean air son mairbh:
2 Oir *is* sluagh naomha thu do'n Tighearna do Dhia, agus thagh an Tighearn thu gu bhi a'd' shluagh sònraichte dha féin, thar gach uile chinneach a *tha* air aghaidh na talmhainn.
3 Cha 'n ith thu ni gràineil sam bith.
4 Is iad so na beathaichean a dh'itheas sibh: an damh, a' chaora, agus a' ghabhar,
5 Am fiadh, agus an ruadh-bhoc, agus an dathais[z], agus a' ghabhar fhiadhaich, agus an t-earr-gheal[a], agus an damh fiadhaich, agus an gomer.[b]
6 Agus gach beathach a roinneas an ionga, agus a sgoilteas sgoltadh an dá iongan, agus a chnàmhas a' chìr am measg nán ainmhidhean, sin ithidh sibh.
7 Gidheadh, iad so cha'n ith sibh, dhiubhsan a chnámhas a' chìr, no dhiubhsan a roinneas an ionga sgoilte, mar an càmhal, agus a' mhaigheach, agus an coinean; oir cnàmhaidh iad a' chìr, ach cha roinn iad an ionga: neo-ghlan *tha* iad dhuibh.
8 Agus a' mhuc, a chionn ge do roinn i 'n ionga, nach cnàmh i a' chìr, *tha* i neo-ghlan dhuibh: d'am feoil cha 'n ith sibh, agus r'an cairbh cha bhean sibh.
9 Iad so ithidh sibh dhiubhsan uile a *ta* 'sna h-uisgibh: gach ni air am bheil itean agus lannan, ithidh sibh;
10 Agus gach ni air nach 'eil itean agus lannan, cha'n ith sibh: *tha* e neo-ghlan dhiubh.
11 Gach eun glan ithidh sibh.
12 Ach *is* iad so *iadsan* do nach ith sibh: an iolair, agus an cnàimhbhristeach, agus an iolair-uisge,
13 Agus an croman-gabhlach[c], agus an clamhan, agus am fang[d] a réir a ghné,
14 Agus gach fitheach a réir a ghné,
15 Agus a' chailleach-oidhche, agus an t-seabhag-oidhche, agus a' chuach, agus an t-seabhag a réir a gné,
16 Agus a' chailleach-oidhche bheag, agus a chailleach-oidhche mhòr, agus an eala,
17 Agus an pelican, agus an iolair fhionn, agus an sgarbh,
18 Agus a' chorra-bhàn, agus a' chorra-ghlas a réir a gné, agus an t-adharcan-luachrach, agus an ialtag.
19 Agus *tha* gach ni snàigeach a dh'itealaicheas, neo-ghlan duibh: cha'n ithear iad.
20 Gach eun glan ithidh sibh.
21 Cha'n ith sibh ni sam bith a bhàsaicheas dheth féin[e]: bheir thu e do'n choigreach a *tha* 'n taobh a stigh do d' gheataibh[f], chum gu'n ith se e, no reic e ris an eilthireach[g]: oir *is* sluagh naomha thu do'n Tighearna do Dhia. Cha bhruich thu meann ann am bainne a mhàthar.
22 Bheir thu seachad gu ceart deachamh uile chinnis do shìl, a bheir am fearann uaith o bhliadhna gu bliadhna.
23 Agus ithidh tu 'm fianuis an Tighearna do Dhé, 'san áit a thaghas e chum ainm a chur 'an sin, deachamh t'arbhair, t'fhìona, agus t'ola, agus ceud-ghin do chruidh, agus do chaorach; a chum gu fòghlum thu eagal an Tighearna do Dhé a bhi ort a ghnàth.
24 Agus ma bhios an t-slighe rofhada dhuit, air chor as nach urrainn thu a ghiùlan, a chionn an t-àite bhi fada uait, a thaghas an

[x] *spùinneadh.* [y] *'na charn.* [z] *buabhul; iachmur.* Eabh. [a] *pigarg; dishon.* Eabh. [b] *Ierassa; chamois.* Sasg. [c] *raah.* Eabh. [d] *daiah.* Eabh. [e] *cairbh sam bith.* [f] *a* tha *ann do gheataibh.* [g] *car dùthcha eile, allmharach, atharrach.*

Tighearna do Dhia a chur ainme 'an sin, an uair a bheannaicheas an Tighearna do Dhia thu:

25 'An sin ni thu airgiod *deth*, agus ceanglaidh tu suas an t-airgiod a'd' làimh, agus théid thu chum an àit a thàghas an Tighearna do Dhia.

26 Agus bheir thu an t-airgiod sin air son gach ni a mhiannaicheas t'anam, air son buair[h], no air son chaorach, no air son fìona, no air son dìbhe làidir, no air son gach ni a mhiannaicheas t'anam: agus ithidh tu 'an sin 'an làthair an Tighearna do Dhé, agus ni thu gairdeachas, thu féin, agus do theaghlach.

27 Agus an Lebhitheach a *tha* 'n taobh a stigh do d' gheataibh, cha tréig thu e: oir cha 'n 'eil roinn no oighreachd aige maille riut.

28 Aig crìoch thri bliadhna bheir thu mach uile dheachamh do chinnis air a' bhliadhna sin féin, agus taisgidh tu suas *e* an taobh a stigh do d' gheataibh.

29 Agus thig an Lebhitheach (a chionn nach 'eil roinn no oighreachd aige maille riut) agus an coigreach, agus an dìlleachdan, agus a' bhantrach a *tha* 'n taobh a stigh do d' gheataibh, agus ithidh iad, agus sàsuichear iad; a chum gu'm beannaich an Tighearna do Dhia thu ann an uile oibribh do làmh a ni thu.

CAIB. XV.

AN ceann *gach* seachd bliadhna ni thu fuasgladh.

2 Agus *is* e so modh an fhuasglaidh: Gach fear fiachà a bheir *ni sam bith* air iasachd[i] d'a choimhearsnach, fuasglaidh[k] se *e*, cha 'n iarr e air ais *e* o choimhearsnach, no o bhràthair, a chionn gu'n goirear fuasgladh an Tighearna dheth[l].

3 O eilthireach feudaidh tu iarraidh air ais; ach *an ni* a's leat féin a ta aig do bhràthair, fuasglaidh do làmh e.

4 Ach a mhàin an uair nach bi[m] uireasbhuidheach sam bith 'nar measg: oir beannaichidh an Tighearna gu mòr thu 'san fhearann a tha 'n Tighearna do Dhia a' toirt dhuit *mar* oighreachd, r'a shealbhachadh:

5 A mhàin ma dh'éisdeas tu gu dùrachdach re guth an Tighearna do Dhé, a thoirt an aire gu'n dean thu na h-àitheanta so uile a *tha* mi 'g àithneadh dhuit air an là'n diugh.

6 Oir beannaichidh an Tighearna do Dhia thu, mar a gheall e dhuit; agus bheir thu air iasachd do mhòran chinneach, ach cha ghabh thu air iasachd: agus bithidh uachdranachd agad air mòran chinneach, ach cha bhi uachdranachd aca-san ortsa.

7 Ma bhios 'nar measg duine bochd, aon do d' bhràithribh, an taobh a stigh aon do d' gheataibh, ann ad fhearann a *tha* 'n Tighearna do Dhia a' toirt duit, cha chruadhaich thu do chridhe, ni mò a dhruideas tu do làmh o d' bhràthair bochd:

8 Ach fosglaidh tu do làmh gu farsaing dha, agus gu cinnteach bheir thu air iasachd dha ni's leòr air son fheum, *do'n ni* a tha dh'easbhuidh air.

9 Thoir an aire nach bi smuain a'd' chridhe aingidh, ag ràdh, Tha 'n t-seachdamh bliadhna, bliadhna an fhuasglaidh, am fagus; agus gu'm bi do shùil olc 'an aghaidh do bhràthar bhochd, agus nach d'thoir thu bheag dha, agus gu'n glaodh e ris an Tighearn a't' aghaidh, agus gu'm bi e 'na pheacadh dhuit.

10 Bheir thu dha gu deimhin, agus cha bhi doilgheas air do chridhe 'nuair a bheir thu dha: a chionn air son an ni so gu'm beannaich an Tighearn do Dhia thu a't' oibribh uile agus anns gach ni ris an cuir thu do làmh.

11 Oir cha bhi 'n tìr a chaoidh gun bhochd[n]: uime sin tha mi 'g àithneadh dhuit, ag ràdh, Fosglaidh tu do làmh gu farsaing do d' bhràthair, do d' bhochd, agus do d' uireasbhuidheach a'd' dhùthaich.

12 Ma reicear riut do bhràthair Eabhruidheach, no Ban-eabhruidheach, agus gu'n dean e seirbhis duit sé bliadhnan; 'an sin anns an t-seachdamh bliadhna leigidh tu leis dol saor uait.

13 Agus an uair a chuireas tu e mach saor uait, cha chuir thu air falbh e falamh:

14 Bheir thu dha gu pailt as do thread, agus as t'urlar, agus a t'fhìon-amar: *as na nithibh sin*

[h] *cruidh.* [i] *'an coingheall.* [k] *mathaidh, saoraidh.*
[l] *chionn gu'n abrar fuasgladh an Tighearna ris.*
[m] *A chum nach bi.* [n] *cha teirig, cha'n fhàilingich am bochd a chaoidh as an tìr.*

leis an do bheannaich an Tighearna
do Dhia thu, bheir thu dha.
15 Agus cuimhnichidh tu gu'n
robh thu féin a'd' thràill ann an tìr
na h-Eiphit; agus shaor an Tigh-
earna do Dhia thu: uime sin *tha*
mi ag àithneadh so dhuit an diugh.
16 Ach ma their e riut, Cha'n
fhalbh mi uait (a chionn gur toigh
leis thu agus do thigh, do bhrìgh gu
bheil e gu math agad)
17 'An sin gabhaidh tu minidh,
agus cuiridh tu tre chluais *e* anns
an dorus, agus bithidh e 'na sheirbh-
iseach dhuit gu brath: agus mar an
ceudna re d' bhan-oglaich ni thu
mar sin.
18 Na measar e cruaidh leat, an
uair a chuireas tu uait saor e; oir
bha e dà uair co-math *dhuitse* re
seirbhiseach tuarasdail, le seirbhis a
dheanamh dhuit sè bliadhnan: agus
beannaichidh an Tighearna do Dhia
thu anns gach ni a ni thu.
19 Gach ceud-ghin firionn a bheir-
ear am measg do chruidh[o], agus
am measg do threud, naomhaichidh
tu do'n Tighearna do Dhia: cha
dean thu obair sam bith le ceud-
ghin do bhòtha[p], ni mò a lomas tu
ceud-ghin do chaorach.
20 Am fianuis an Tighearna do
Dhé ithidh tu e o bhliadhna gu
bliadhna, 'san ionad a thaghas an
Tighearna, thu féin agus do theagh-
lach.
21 Agus ma bhios gaoid sam bith
ann, crùbaiche, no doille, *no* droch
ghaoid sam bith, cha 'n ìobair thu e
do'n Tighearna do Dhia.
22 An taobh a stigh do d' gheat-
aibh ithidh tu *e*; *ithidh* an glan
agus an neo-ghlan comh-ionann *dcth*,
mar *do*'n ruadh-bhoc, agus mar *do*'n
fhiadh.
23 A mhàin fhuil cha 'n ith thu:
air an talamh dòirtidh tu i mar
uisge.

CAIB. XVI.

COIMHID mìos Abib, agus cum-
aidh tu a' chàisg do'n Tigh-
earna do Dhia: oir 'sa' mhìos Abib
thug an Tighearna do Dhia thu
mach as an Eiphit 'san oidhche.
2 Uime sin ìobraidh tu chàisg
do'n Tighearna do Dhia, do'n treud
agus do'n bhuar, 'san ionad a thagh-
as an Tighearna chum ainm a chur
'an sin.
3 Cha'n ith thu aran goirtichte[q]
'sam bith leatha: seachd laithean
ithidh tu aran neo-ghoirtichte leatha,
eadhon aran àmhghair (oir le cabh-
aig thàinig thu mach a tìr na h-Eiph-
it) a chum gu cuimhnich thu 'n là
air an d'thàinig thu mach a tìr na
h-Eiphit, uile laithean do bheatha.
4 Agus cha 'n fhaicear agad
aran goirtichte a'd' chrìochaibh uile
rè sheachd laithean: ni mò a mhair-
eas *a' bheag* do'n fheoil a dh'ìo-
bras tu air feasgar 'sa' cheud là, rè
na h-oidhche gu madainn.
5 Cha 'n fheud thu chàisg ìo-
bradh an taobh a stigh aon air bith
do' d' gheataibh, a bheir an Tigh-
earna do Dhia dhuit.
6 Ach aig an àit a thaghas an
Tighearna do Dhia a chur ainme
ann, 'an sin ìobraidh tu chàisg air
feasgar, aig dol fuidhe na gréine,
'san àm an d'thàinig thu mach as
an Eiphit.
7 Agus ròistidh agus ithidh tu *i*
'san àit a thaghas an Tighearn do
Dhia: agus pillidh tu 'sa' mhadainn,
agus théid thu do d' bhùthaibh.
8 Sè laithean ithidh tu *aran* gun
ghoirteachadh; agus air an t-seachd-
amh là *bithidh* ard cho'-chruinneach
do'n Tighearna do Dhia: cha dean
thu obair sam bith *air*.
9 Seachd seachduinean àirmhidh
tu dhuit féin: o'n *àm 'san* tòisich
thu air a' chorran *a chur* 'san arbh-
ar, tòisichidh tu air na seachd
seachduinean àireamh.
10 Agus cumaidh tu féisd[r] nan
seachduine do'n Tighearna do Dhia,
le tiodhlac saor-thoil thabhartais
do làimh, a bheir thu *seachad* a
réir mar a bheannaich an Tighearna
do Dhia thu.
11 Agus ni thu gairdeachas 'an
làthair an Tighearna do Dhé, thu
féin, agus do mhac, agus do nigh-
ean, agus t'òglach, agus do bhan-
oglach, agus an Lebhitheach a *tha*
'n taobh a stigh do d' gheataibh,
agus an coigreach, agus an dìlleach-
dan, agus a' bhantrach a *tha* 'nar
measg, 'san ionad a thagh an Tigh-
earna do Dhia a chur ainm ann.
12 Agus cuimhnichidh tu gu'n
robh thu féin a'd' thràill 'san Eiphit:
agus coimhididh tu, agus ni thu na
reachda so.
13 Cumaidh tu féisd[s] nam pàill-
iuna seachd laithean 'an déigh dhuit
t'arbhar a chruinneachadh a stigh,
agus t'fhìon.
14 Agus ni thu gairdeachas a'd'
fhéisd, thu féin, agus do mhac,

[o] *a thig a'd' chrodh.* [p] *mhairt.* [q] *làibhinte.*
[r] *féill, cuirm.* [s] *féill.*

agus do nighean, agus t'òglach, agus do bhan-oglach, agus an Lebhitheach, agus an coigreach, agus an dìllcachdan, agus a' bhantrach, a *tha* 'n taobh a stigh do d' gheataibh.

15 Seachd laithean cumaidh tu féisd àraidh[t] do'n Tighearna do Dhia, 'san ionad a thaghas an Tighearna: a chionn gu'm beannaich an Tighearna do Dhia thu a't' chinneas uile, agus ann an oibribh do làmh uile, uime sin ni thu gu deimhin gairdeachas.

16 Tri uaire 'sa' bhliadhna taisbeinear[u] t'fhirionnaich uile 'an làthair an Tighearna do Dhé, 'san ionad a thaghas e; ann am féisd an arain neo-ghoirtichte, agus ann am féisd nan seachduine, agus ann am féisd nam pàilliuna: agus cha taisbeinear iad 'an làthair an Tighearna falamh.

17 Bheir gach duine seachad mar is urrainn e, a réir beannachaidh an Tighearna do Dhé, a thug e dhuit.

18 Breitheamhnan, agus uachdarain ni thu dhuit féin an taobh a stigh do d' gheataibh uile, a bheir an Tighearna do Dhia dhuit air feadh do threubh: agus bheir iad breth air an t-sluagh le ceart bhreitheanas.

19 Cha dean thu breitheanas fhiaradh; cha bhi bàigh agad re neach seach a chéile, ni mò a ghabhas tu tiodhlac[w]: oir dallaidh an tiodhlac sùile nan daoine glic, agus fiaraidh[x] e briathra nan ionracan.

20 An ni sin a ta uile-cheart leanaidh tu, a chum gu'm bi thu beo, agus gu'n sealbhaich thu 'm fearann a *tha* an Tighearna do Dhia a' tabhairt dhuit.

21 Cha suidhich thu dhuit féin doire[y] chraobhan sam bith làimh re altair an Tighearna do Dhé, a ni thu dhuit féin.

22 Ni mò a chuireas tu suas dhuit féin dealbh[z] *sam bith, ni* a's fuathach leis an Tighearna do Dhia.

CAIB. XVII.

CHA 'n iobair thu do'n Tighearna do Dhia tarbh, no caora, anns am bheil gaoid, no mi-mhaise sam bith: oir *is* gràineileachd sin do'n Tighearna do Dhia.

2 Ma gheibhear 'nar measg, an taobh a stigh aon do d' gheataibh a bheir an Tighearna do Dhia dhuit, fear no bean, a rinn aingidheachd ann an sùilibh an Tighearna do Dhé, le choi'-cheangal a bhriseadh,

3 Agus gu'n deachaidh e agus gu'n d'rinn e seirbhis do dhéibh eile, agus gu'n d'rinn e aoradh dhoibh, aon chuid do'n ghréin, no do'n ghealaich, no do uile armailt néimh[a] nach d'àithn mise;

4 Agus gu'n d'innseadh dhuit e, agus gu'n cuala tu e, agus gu'n do rannsaich thu gu math, agus feuch, *gur* fìor e, *agus* gu bheil a' chuis deirbhte, *gu'n* do rinneadh a' ghràineileachd sin ann an Israel;

5 'An sin bheir thu mach am fear sin no a' bhean sin (a rinn an ni aingidh sin) chum do gheatacha, *cadhon* am fear sin no a' bhean sin, agus clachaidh tu iad le clachaibh gus am bàsaich iad.

6 Aig beul dà fhianuis, no thri fianuisean, cuirear gu bàs esan a tha toillteanach air bàs: cha chuirear gu bàs e aig beul aon fhianuis.

7 Bithidh làmha nam fianuisean air 'an toiseach, g'a chur gu bàs; agus 'na dhéigh sin làmhan an t-sluaigh uile: mar sin cuiridh tu 'n t-olc air falbh o bhur measg.

8 Ma dh'éireas cùis a bhios ro-chruaidh ort ann am breitheanas eadar fuil agus fuil, eadar breth[b] agus breth, agus eadar buille agus buille, *cadhon* cùiscan conspoid an taobh a stigh do d' gheataibh; 'an sin éiridh tu, agus théid thu suas do'n ionad a thaghas an Tighearna do Dhia,

9 Agus thig thu chum nan sagart nan Lebhitheach, agus a chum a' bhreitheimh a bhios anns na laithibh sin, agus fiosraichidh tu; agus nochdaidh iad dhuit focal[c] a bhreitheanais.

10 Agus ni thu a réir na breithe a nochdas muinntir an àite sin (a thaghas an Tighearna) dhuit, agus bheir thu 'n aire gu'n dean thu a réir gach ni a theagaisgeas iad duit:

11 A réir breth an lagha a theagaisgeas iad dhuit, agus a réir a bhreitheanais a dh'innseas iad duit, ni thu: cha chlaon thu o'n bhreth a nochdas iad duit, a chum na làimhe deise no na làimhe clìthe.

12 Agus an duine a ni[d] gu

[t] *ard, shònruichte.* [u] *nochdar.* [w] *gibht.* [x] *truaillidh.*
[y] *bad.* [z] *iomhaigh, coslas.* [a] *do h-aon do shlògh néimh.*
[b] *tagartas, cùis-lagha.* [c] *binn.* [d] *ghiùlaineas e féin.*

h-andàna [e], agus nach éisd ris an
t-sagart (a sheasas gu frithealadh
'an sin 'an làthair an Tighearna do
Dhé) no ris a' bhreitheamh, bàsaich-
idh eadhon an duine sin, agus cuir-
idh tu 'n t-olc air falbh o Israel.
13 Agus cluinnidh an sluagh uile,
agus bithidh eagal orra, agus cha
dean iad gu h-an-dàna ni's mò.
14 'Nuair a thig thu chum an
fhearainn a bheir an Tighearna do
Dhia dhuit, agus a shealbhaicheas
tu e, agus a ghabhas tu còmhnuidh
ann, agus a their thu, Cuiridh mi
righ os mo cheann, mar na cinnich
uile *ta* m'an cuairt orm:
15 Cuiridh tu air gach aon chor
esan 'na righ os do cheann a thagh-
as an Tighearna do Dhia: *aon* o
mheasg do bhràithre cuiridh tu na
righ os do cheann: cha 'n fheud
thu coigreach a chur os do cheann,
nach 'eil 'na bhràthair dhuit.
16 Ach cha chuir e eich 'an
lionmhoireachd dha féin, ni mò a
bheir e air an t-sluagh pilleadh do'n
Eiphit, a chum as gu'n cuir e eich
'an lionmhoireachd: do bhrìgh gu'n
dubhairt an Tighearna ribh, Cha
phill sibh a so a mach ni's mò air
an t-slighe sin.
17 Ni mò chuireas e mnài 'an
lionmhoireachd dha féin, a chum
nach claon a chridhe air falbh: ni
mò a mheudaicheas e gu mòr dha
fein airgiod agus òr.
18 Agus an uair a shuidheas e
air righ-chaithir a rioghachd, 'an
sin ath-sgrìobhaidh e dha féin an
lagh so [f] ann an leabhar, as an
leabhar sin a tha 'n làthair nan
sagart nan Lebhitheach.
19 Agus bithidh e aige, agus
leughaidh e ann, uile làithean a
bheatha; chum gu fòghlum e eagal
an Tighearn a Dhé a bhi air, uile
bhriathran an lagha so a ghleidh-
eadh, agus na reachda so, chum an
deanamh:
20 A chum nach bi chridhe air a
thogail suas os ceann a bhràithre,
agus nach claon e o'n àithne chum
na làimhe deise no na làimhe clìthe:
air chor as gu'm buanaich e a laith-
ean 'na rioghachd, e féin agus a
chlann am meadhon *Israel*.

CAIB. XVIII.

CHA bhi aig na sagartaibh na
Lebhithich, *eadhon* uile thréibh
Lebhi, roinn sam bith no oighreachd
maille re h-Israel: ithidh iad tabh-
artais an Tighearna bheirear suas le
teine, agus oighreachd-san.
2 Uime sin cha bhi oighreachd
sam bith aca am measg am bràithre:
is e 'n Tighearna féin an oighreachd,
mar a thubhairt e riu.
3 Agus is e so dlighe nan sagart
o'n t-sluagh, uatha-san a dh'iobras
iobairt, ma's tarbh no caora e; agus
bheir iad do'n t-sagart an slinnean,
agus na gialan, agus a' mhaodal.
4 Ceud thoradh *mar an ceudna*
t'arbhair, t'fhìona, agus t'olaidh,
agus ceud lomradh [g] do chaorach
bheir thu dha:
5 Oir thagh an Tighearna do Dhia
e mach as do threubhaibh uile, gu
seasamh chum frithealaidh ann an
ainm an Tighearn, e féin agus a
mhic gu bràth.
6 Agus ma thig Lebhitheach o
h-aon do d' gheataibh a mach a
h-Israel uile, far am bheil e air
chuairt, agus ma thig e le uile
thogradh inntinn do'n ionad a
thaghas an Tighearna;
7 'An sin frithealaidh e ann an
ainm an Tighearn a Dhé, mar a
bhràithrean uile na Lebhithich, a
tha 'nan seasamh 'an sin 'an làthair
an Tighearna.
8 Bithidh ac' uiread re chéile r'a
itheadh, a bhàrr air na thig air o
reiceadh a chuid duine-cloinne.
9 'Nuair a thig thu do'n fhear-
ann a tha 'n Tighearna do Dhia a'
toirt duit, cha 'n fhòghluim thu
dheanamh a réir gràinealachd nan
cinneach sin.
10 Cha'n fhaighear 'nar measg
neach air bith a bheir air a mhac,
no air a nighinn dol tre'n teine, *no*
ghnàthaicheas fiosachd, no speurad-
air [h], no fear-fàistineachd, no ghnàth-
aicheas droch innleachda [i],
11 *No* seunadair [k], no neach a
dh'fhiosraicheas do leannan-sìth [l],
no druidh, no neach a dh'iarras
eòlas o na mairbh.
12 Oir *is* gràinealachd do'n Tigh-
earn iadsan uile a ni na nithe sin;
agus air son nan gràinealachd sin,
tha'n Tighearna do Dhia 'gam fuad-
achadh a mach romhad.
13 Bithidh tusa coimhlion-ta
maille ris an Tighearna do Dhia.
14 Oir dh'éisd na cinnich sin a
shealbhaicheas tusa re speuradair-

[e] *dalma.* [f] *sgrìobhaidh e dha féin dùblachadh an lagha so.*
[g] *rùsgadh.* [h] *mheasas aimsire ni's amhartanaiche na chéile.*
[i] *buitseachas.* [k] *charmer.* Sasg.
[l] *spiorad fiosachd.*

ean, agus re fiosaichibh: ach air do
shon-sa, cha do leig an Tighearna
do Dhia leat mar sin *a dheanamh.*
15 Togaidh an Tighearna do
Dhia suas fàidh dhuit o d' mheadh-
on féin, o d' bhràithribh, cosmhuil
riumsa; ris-san eisdidh sibh.
16 A réir nan uile nithe a dh'iarr
thu o'n Tighearna do Dhia ann an
Horeb, ann an là a' cho'-chruinnich,
ag ràdh, Na cluinneamsa rìs guth
an Tighearna mo Dhé, agus na
faiceam an teine mòr so ni's mò, a
chum nach bàsaich mi.
17 Agus thubhairt an Tighearna
riumsa, Is math *a labhair iad an
ni* a labhair iad.
18 Togaidh mise suas fàidh
dhoibh o mheasg am bràithre,
cosmhuil riutsa, agus cuiridh mi
mo bhriathra 'na bheul, agus labh-
raidh e riu gach ni a dh'àithneas mi
dha.
19 Agus tarlaidh, an duine nach
éisd re m' bhriathraibhse a labhras
e a'm' ainm, iarraidh mi uaith *e:*
20 Ach am fàidh aig am bi dhàn-
adas focal a labhairt a'm' ainm, nach
d'àithn mise dha a labhairt, no
labhras ann an ainm dhiathan eile,
gu cinnteach bàsaichidh am fàidh
sin.
21 Agus ma their thu ann do
chridhe, Cionnus a dh'aithnicheas
sinn am focal nach do labhair an
Tighearna?
22 'Nuair a labhras fàidh ann an
ainm an Tighearna, mur tachair an
ni, agus mur d'thig e gu crìch, *is*
e sin an ni nach do labhair an Tigh-
earna; gu h-andàna labhair am
fàidh e: cha bhi eagal ort roimhe.

CAIB. XIX.

'NUAIR a ghearras an Tighearna
do Dhia as na cinnich, aig an
robh am fearann a tha 'n Tighearna
do Dhia a' tabhairt duit, agus a
thig thu 'nan àite, agus a ghabh-
as tu còmhnuidh 'nam bailtibh [m],
agus 'nan tighibh;
2 Cuiridh tu air leth dhuit féin
tri bailtean am meadhon t'fhear-
ainn a bheir an Tighearna do Dhia
dhuit r'a shealbhachadh.
3 Deasaichidh tu dhuit féin slighe,
agus roinnidh tu crìocha [n] t'fhear-
ainn (a bheir an Tighearna do Dhia
dhuit r'a shealbhachadh) 'nan tri
earrannaibh, a chum gu feud gach
marbhaiche teicheadh 'an sin.
4 Agus *is* e so cor [o] a' mharbh-
aiche, a theicheas 'an sin, a chum
gu'm bi e beò: Ge b'e a mharbhas a
choimhearsnach gun fhios da, do
nach robh fuath aige roimhe [p]:
5 Mar a ta 'nuair a théid duine
maille r'a choimhearsnach do'n
choille ghearradh fiodha, agus a
bheir a làmh buille leis an tuaidh a
ghearradh sìos na craoibh, agus a
leumas an ceann bhàrr na coise [q],
agus a thuiteas e air a choimhears-
nach, air chor as gu'm bàsaich e;
teichidh e chum aon do na bailtibh
sin, agus bithidh e beò:
6 Air eagal gu'n lean dioghaltair
na fola am marbhaiche, am feadh
's a ta chridhe teth, agus gu'm beir
e air, a chionn gu bheil an t-slighe
fada, agus gu marbh se e, ge d' nach
robh e toillteanach air bàs, do bhrìgh
nach robh fuath aige dha 'san àm a
chaidh seachad.
7 Uime sin tha mi ag àithneadh
dhuit, ag ràdh, Cuiridh tu air leth
dhuit féin tri bailte.
8 Agus ma leudaicheas an Tigh-
earna do Dhia do chrioch (mar a
mhionnaich e do t'aithreachaibh)
agus ma bheir e dhuit am fearann
uile a gheall e thoirt do t'aithreach-
aibh;
9 (Ma bheir thu an aire na h-àith-
eanta sin uile a dheanamh, a *tha*
mise ag àithneadh dhuit an diugh,
an Tighearna do Dhia a ghràdhach-
adh, agus gluasad a ghnàth 'na
shlighibh) 'an sin cuiridh tu air leth
dhuit féin tri bailtean eile thuill-
eadh air an tri sin:
10 A chum nach dòirtear fuil
neo-chiontach a't' fhearann, a bheir
an Tighearna do Dhia dhuit mar
oighreachd, agus nach bi *mar sin*
fuil ort.
11 Ach ma tha aig duine sam
bith fuath d'a choimhearsnach, agus
gu'n luidh e 'm plaid air a shon [r],
agus gu'n éirich e suas 'na aghaidh,
agus gu'm buail e gu marbhtach e,
air chor as gu'm faigh e bàs, agus
gu'n teich e gu h-aon do na bailtibh
sin;
12 'An sin cuiridh seanairean a
bhaile féin *fios* uatha, agus bheir
iad as sin e, agus bheir iad thairis e
do làimh dioghaltair na fola, a chum
gu'm basaich e.
13 Cha ghabh do shùil truas ris,
ach cuiridh tu air falbh *cionta* fola
neo-chiontaich o Israel, a chum as
gu'n éirich gu math dhuit.
14 Cha 'n atharraich thu crìoch

[m] *caithreachaibh.* [n] *iomall.* [o] *cùis.* [p] *an dé no air a' bhònde.* Eabh. [q] *samhacha.* [r] *gu caith e feall air.*

fearainn do choimhearsnaich, a
shuidhich na sinnsir a'd' oighreachd
a shealbhaichcas tu, anns an fhear-
ann a bheir an Tighearna do Dhia
dhuit r'a shealbhachadh.
15 Cha 'n éirich aon fhianuis *a
mhàin* suas 'an aghaidh duine air
son eucorach sam bith, no air son
peacaidh sam bith, ann am peacadh
sam bith a pheacaicheas e: aig beul
dà fhianuis, no aig beul tri fianuis-
ean daingnichear a' chùis.
16 Ma dh'éireas fianuis bhréige
suas 'an aghaidh duine sam bith, a
thoirt fianuis 'na aghaidh air an eu-
ceart;
17 'An sin seasaidh an dithis
dhaoine aig am bheil an connsach-
adh, 'am fianuis an Tighearn, 'an
làthair nan sagart, agus nam breith-
eamhna a bhios anns na laithibh
sin.
18 Agus ni na breitheamhna
rannsachadh geur: agus feuch, *ma's*
fianuis bhréige an fhianuis, *agus*
gu'n d'thug e fianuis bhréige 'an
aghaidh a bhràthar,
19 'An sin ni sibh ris, mar a
shaoil esan a dheanamh r'a bhràth-
air: mar sin cuiridh tu air falbh an
t-olc as bhur measg.
20 Agus cluinnidh iadsan a mhair-
eas, agus bithidh eagal orra, agus
cha dean iad o sin a mach a shamh-
uil so do olc 'nar measg.
21 Agus cha ghabh do shùil
truas; *ach théid* anam air son
anma, sùil air son sùla, fiacail air
son fiacla, làmh air son làimhe, cos
air son coise.

CAIB. XX.

NUAIR a théid thu mach gu
cath[s] 'an aghaidh do naimh-
dean, agus a chi thu eich agus carb-
aid, *agus* sluagh a's lìonmhoire na
thu fein, na biodh eagal ort rompa:
oir *tha* 'n Tighearna do Dhia maille
riut, a thug a mach thu a tìr na
h-Eiphit.
2 Agus an uair a dhlùthaicheas
sibh ris a' chath, 'an sin thig an sag-
art am fagus, agus labhraidh e ris
an t-sluagh,
3 Agus their e riu, Eisd, O Israel,
tha sibh an diugh a' dol gu cath 'an
aghaidh bhur naimhde: na biodh
bhur cridhe fann, na biodh eagal
oirbh, agus na criothnaichibh, agus
na biodh uamhann oirbh air an
son;
4 Oir *tha* 'n Tighearna bhur Dia
a' dol maille ribh, a chogadh air
bhur son 'an aghaidh bhur naimhde,
a chum bhur tearnadh.
5 Agus labhraidh an luchd-riagh-
laidh ris an t-sluagh, ag ràdh, Cia
am fear a thog tigh nomha[t], agus
nach do choisrig e? rachadh e agus
pilleadh e chum a thighe, an t-eagal
gu'm bàsaich e 'sa' chath, agus gu'n
coisrig fear eile e.
6 Agus cia an duine a shuidhich
fìon-lios, agus nach d'ith *fathast*
dheth? rachadh esan *mar an ceud-
na*, agus pilleadh e g'a thigh, air
eagal gu'm bàsaich e 'sa' chath, agus
gu'n ith neach eile dheth.
7 Agus cia an duine a rinn
ceangal-pòsaidh re mnaoi, agus nach
do ghabh *d' a ionnsuidh* i? rachadh
e agus pilleadh e d'a thigh, air eagal
gu'm bàsaich e 'sa' chath, agus gu'n
gabh neach eile i *d'a ionnsuidh*.
8 Agus labhraidh an luchd-riagh-
laidh a bhàrr air sin ris an t-sluagh,
agus their iad, Cia an duine a ta
gealtach, agus lag-chridheach? rach-
adh e agus pilleadh e d'a thigh, a
chum nach dean e cridhe a bhràithre
lag mar a chridhe féin.
9 Agus tarlaidh 'nuair a chuireas
an luchd-riaghlaidh crìoch air labh-
airt ris an t-sluagh, gu'n cuir iad
ceannardan air na h-armailtibh gus
an sluagh a thoirt air an aghaidh[u].
10 'Nuair a thig thu 'm fagus do
bhaile[w] gu cogadh 'na aghaidh, 'an
sin gairmidh tu sìth dha.
11 Agus tarlaidh, ma bheir e
freagradh na sìth dhuit, agus ma
dh'fhosglas e dhuit, 'an sin tarlaidh
gu'm bi 'n sluagh uile *a* gheibhear
ann fuidh chìs dhuit, agus gu'n
dean iad seirbhis dhuit.
12 Agus mur dean e sìth riut,
ach gu'n cog e riut, 'an sin cuiridh
tu gu cruaidh 'na aghaidh[x].
13 Agus *an uair* a bheir an Tigh-
earna do Dhia thairis do d' laimh e,
buailidh tu gach fireannach ann le
faobhar a' chlaidheimh.
14 Ach na mnài, agus a' chlann
bheag, agus an spréidh, agus na
h-uile nithe a tha 'sa' bhaile, *eadhon*
a' chreach uile, gabhaidh tu dhuit
féin; agus ithidh tu creach do
naimhdean, a thug an Tighearna do
Dhia dhuit.
15 Mar so ni thu ris na bailtibh
sin uile *a tha* ro-fhada uait, nach
'eil do bhailtibh nan cinneach sin.

[s] *cogadh.* [t] *nuadh.* [u] *gu'n àireamh ceannardan nan armailtean an sluagh fa leth.* [w] *chathair.* [x] *cuiridh tu séisde ris, dubhaidh is teannaidh tu e.*

16 Ach do bhailtibh an t-sluaigh sin a tha 'n Tighearna do Dhia a' toirt duit mar oighreachd, cha ghleidh thu ni sam bith beò anns am bheil anail:

17 Ach sgriosaidh tu gu tur iad, *eadhon* na Hitich, agus na h-Amoraich, na Canaanaich, agus na Peridsich, na Hibhich, agus na Iebusaich, a réir mar a dh'àithn an Tighearna do Dhia dhuit:

18 A chum nach teagaisg iad duit a dheanamh a réir an uile ghràinealachd, a rinn iad d'an déibh; mar sin pheacaicheadh sibh 'an aghaidh an Tighearna bhur Dé.

19 'Nuair a chuireas tu gu cruaidh 'an aghaidh [y] baile ré uine fhada, a' deanamh cogaidh 'na aghaidh chum a ghlacadh, cha chuir thu as d'a chraobhaibh le tuadh a bhualadh orra: oir feudaidh tu itheadh dhiubh, agus cha ghearr thu sìos iad (oir *is* i craobh na machrach *beatha* duine) chum an gnàthachadh ann an cur 'an aghaidh *a' bhaile*.

20 A mhàin na craobhan a's aithne dhuit féin nach craobhan bìdh iad, sgriosaidh agus gearraidh tu sìos iad; agus togaidh tu daingnichean [z] 'an aghaidh a' bhaile a chogas riut gus an ceannsaich thu e [a].

CAIB. XXI.

MA gheibhear *neach* air a mharbhadh 'san fhearann a bheir an Tighearna do Dhia dhuit r'a shealbhachadh, 'na luidhe 'sa' mhachair, agus gun fhios co mharbh e;

2 'An sin thig do sheanairean agus do bhreitheamhnan a mach, agus tomhaisidh iad a chum nam bailtean *a tha* mu'n cuairt airsan a mharbhadh.

3 Agus tarlaidh gu'n gabh am baile a's faigse do'n duine a mharbhadh, eadhon seanairean a' bhaile sin agh leis nach d'rinneadh obair, nach do tharruing *riamh* ann an cuing;

4 Agus bheir seanairean a' bhaile sin an t-agh sìos do ghleann garbh nach do threabhadh agus nach do shìol-chuireadh, agus gearraidh iad 'an sin amhach [b] an aighe dheth 'sa' ghleann;

5 Agus thig na sagairt mic Lebhi an fagus (oir iadsan thagh an Tighearna do Dhia gu frithealadh dha féin, agus gu beannachadh ann an ainm an Tighearna) agus a réir am focail-san crìochnaichear [c] gach uile chonnsachadh, agus gach uile bhuille.

6 Agus nighidh uile sheanairean a' bhaile sin *a's* faigse do'n *duine* a mharbhadh, an làmhan os ceann an aighe d'an do ghearradh an amhach 'sa' ghleann:

7 Agus freagraidh iad agus their iad, Cha do dhòirt ar làmhan an fhuil so, ni mò a chunnaic ar sùilean *i*.

8 Bi tròcaireach, O Thighearna, do d' shluagh Israel, a shaor thu, agus na cuir fuil neo-chiontach a leth do shluaigh Israeil. Agus mathar an fhuil dhoibh.

9 Mar sin cuiridh tu air falbh *cionta* na fola neo-chiontaich o bhur measg, do bhrì' gu'n dean thu *an ni a ta* ceart ann an sùilibh an Tighearna.

10 'Nuair a théid thu mach gu cogadh 'an aghaidh do naimhdean, agus gu'n d'thoir an Tighearna do Dhia thairis iad do d' làimh, agus gu'n dean thu braighde dhiubh,

11 Agus gu'm faic thu measg nam braighde bean sgiamhach, agus gu bheil déigh agad oirre, agus gu'm bu mhath leat agad i 'na mnaoi;

12 'An sin bheir thu dhachaidh i do d' thigh, agus bearraidh i a ceann, agus bheir i dhith a h-ìngean.

13 Agus cuiridh i dhith a h-eudach braighdeanais, agus fanaidh i a'd' thigh, agus ni i caoidh [d] air son a h-athar agus a màthar mìos iomlan: agus 'an déigh sin théid thu steach d'a h-ionnsuidh, agus bithidh tu a't' fhear-pòsda [e] aice, agus bithidh ise 'na mnaoi agad.

14 Ach mur bi tlachd agad innte, 'an sin leigidh tu leatha dol far an àill leatha, ach cha reic thu idir air airgiod i, 'ni mò a ni thu ain-tighearnas oirre [f], a chionn gu'n d'ìslich thu i.

15 Ma bhios aig duine dà mhnaoi, aon diubh gràdhaichte agus an aon eile fuathaichte, agus ma rug iad clann da, *araon* a' *bhean* ghràdhaichte agus a' *bhean* fhuathaichte; agus ma's leis a' mhnaoi fhuathaichte an ceud-ghin mic,

16 'An sin tarlaidh, 'nuair a bheir e sealbh d'a mhic air *an ni* a ta aige, nach fheud e ceud-ghin a

[y] *seisde re.* [z] *dùin-chatha.* [a] *gus an glacar e.*
[b] *muineal.* [c] *bithidh.* Eabh. [d] *caoinidh i.*
[e] *'na t' fhear-pòsda.* [f] *marsantachd leatha*

dheanamh do mhac na *mnà* gràdhaichte roimh mhac na *mnà* fuathaichte, *a's e da rìreadh* an ceudghin :

17 Ach gabhaidh e re [g] mac na *mnà* fuathaichte mar an ceud-ghin le roinn dhùbailte a thoirt da do gach ni a ta aige : oir *is* esan toiseach a neirt, *is* leis còir a' cheudghin.

18 Ma bhios aig duine mac reasgach [h] agus ceannairceach, nach géill do ghuth athar, no do ghuth a mhàthar, agus an uair a smachdaichleas iad e, nach éisd riu :

19 'An sin beiridh athair agus a mhàthair air, agus bheir iad a mach e gu seanairean a bhaile, agus gu geatadh àite féin ;

20 Agus their iad re seanairibh a' bhaile, *Tha* ar mac so reasgach agus ceannairceach, cha d'thoir e géill d'ar guth ; *tha e* 'na gheòcair agus 'na mhisgeir.

21 Agus clachaidh uile dhaoine a bhaile e le clachaibh a chum as gu'm bàsaich e : mar sin cuiridh tu olc air falbh as bhur measg, agus cluinnidh Israel uile, agus bithidh eagal orra.

22 Agus ma rinn duine peacadh a tha toilltcanach air bàs, agus gu'm bi e r'a chur gu bàs, agus gu'n croch thu re craoibh e :

23 Cha 'n fhan a chorp rè 'na h-oidhche air a' chraoibh, ach air gach aon chor adhlaicidh tu e air an là sin féin (oir mallaichte le Dia *tha* esan a chrochadh :) agus cha salaich thu t'fhearann, a *tha* 'n Tighearna do Dhia a' toirt duit mar oighreachd.

CAIB. XXII.

NUAIR a chi thu damh do bhràthar, no a chaora dol air seacharan cha'n fholaich thu thu féin uatha ; bheir thu air gach aon chor air an ais iad a rìs a dh'ionnsuidh do bhràthar.

2 Agus mur bi do bhràthair làimh riut, no mur aithne dhuit e, 'an sin bheir thu e dh'ionnsuidh do thighe féin, agus bithidh e maille riut gus an iarr do bhràthair e, agus bheir thu air ais dha e.

3 Air a' mhodh cheudna ni thu r'a asal ; agus mar so ni thu r'a eudach, agus mar so ni thu ris na h-uile nithibh caillte le d' bhràthair, a chaill e, agus a fhuair thusa : cha 'n fheud thu thu féin fholach.

4 'Nuair a chi thu asal do bhràthar, no a dhamh a' tuiteam sios air an t-slighe, cha'n fholaich thu thu féin uatha : gu cinnteach togaidh tu suas *iad* maille ris a rìs.

5 Cha chaith bean an ni sin a's le fear, ni mò a chuireas fear uime eudach mnà : oir *is* gràinealachd do'n Tighearna do Dhia iadsan uile a ni so.

6 Ma tharlas do nead eoin a bhi romhad 'san t-slighe ann an craoibh, sam bith, no air làr, *ma's* eoin òg *iad*, no uibhean, agus a' mhàthair 'na suidheadh air an àlach [i], no air na h-uibhibh, cha ghlac thu a' mhàthair maille ris an àlach :

7 Air gach aon chor leigidh tu leis a' mhàthair dol as, agus an t-àlach gabhaidh tu dhuit féin ; a chum gu'n éirich gu math dhuit, agus *gu*'m buanaich thu *do* làithean.

8 'Nuair a thogas tu tigh nomha, 'an sin togaidh tu barr-bhalla d'a mhullach, a chum nach d'thoir thu fuil air do thigh, ma thuiteas duine sam bith o sin.

9 Cha chuir thu t'fhion-lios le h-iomadh gnè *sìl*, an t-eagal gu'n truaillear toradh do shìl a chuir thu, agus meas t'fhion-lios.

10 Cha dean thu ar [k] le damh agus le h-asal maille re chéile.

11 Cha chuir thu umad eudach measgta, *mar* do olann agus do lìon le chéile.

12 Ni thu dhuit féin fàbhran [l] air ceithir cheithreanaibh t'eudaich leis an còmhdaich thu *thu féin*.

13 Ma ghabhas duine bean, agus gu'n d'théid e steach d'a h-ionnsuidh, agus gu'm fuathaich e i,

14 Agus gu'n d'thoir e aobhar cainnte 'na h-aghaidh, agus gu'n tog e suas droch ainm oirre, agus gu'n abair e, Ghabh mi a' bhean so, agus an uair a thàinig mi d'a h-ionnsuidh, cha d'fhuair mi 'na maighdinn i :

15 'An sin gabhaidh athair na h-ighinn [m], agus a màthair, agus bheir iad a mach *comharan* maighdeanais na h-ighinn gu seanairibh a' bhaile anns a' gheata :

16 Agus their athair na h-ighinn ris na seanairibh, Thug mi mo nighean do'n duine so 'na mnaoi, agus tha fuath aige oirre :

[g] *aidmhichidh e gur e.* [h] *cas-ùmhal.* [i] *na h-eunaibh òga, iseanaibh.* [k] *treabhadh.* [l] *faimean, oirean.* [m] *na nighinn ; na h-inghin.* Eabh.

17 Agus feuch, thug e aobhar cainnte *'na h-aghaidh*, ag rádh, Cha d'fhuair mi do nighean 'na maighdinn; agus gidheadh *is* iad sin *comharan* maighdeanais mo nighinn: agus sgaoilidh iad an t-eudach 'an làthair sheanairean a' bhaile.

18 Agus gabhaidh seanairean a' bhaile sin an duine, agus smachdaichidh iad e:

19 Agus cuiridh iad ùbhla cheud *secel* airgid air, agus bheir iad do athair na h-ighinn iad, a chionn gu'n do thog e droch ainm air òigh do *chloinn* Israeil; agus bithidh i 'na mnaoi aige, cha 'n fheud e a cur uaith r'a bheò.

20 Ach ma tha an ni so fìor, *agus* nach 'eil *comharan* maighdeanais r'am faghail do'n nighinn;

21 'An sin bheir iad a mach an nighean gu dorus tighe a h-athar, agus clachaidh daoine a baile i le clachaibh gus am bàsaich i; a chionn gu'n d'oibrich i amaideachd ann an Israel le strìopachas a dheanamh ann an tigh a h-athar: mar sin cuiridh tu air falbh olc as bhur measg.

22 Ma gheibhear duine a' luidhe le mnaoi a tha pòsda re fear, 'an sin cuirear gu bàs iad le chéile, an duine a luidh leis a' mhnaoi, agus a' bhean: mar sin cuiridh tu olc air falbh o Israel.

23 Ma tha nighean, *agus i* na h-òigh, fuidh cheangal-posaidh aig fear, agus gu'm faigh duine i 'sa' bhaile, agus gu'n luidh e leatha:

24 'An sin bheir sibh a mach iad le chéile gu geatadh a' bhaile sin, agus clachaidh sibh iad le clachaibh gus am bàsaich iad; an nighean, a chionn nach do ghlaodh i, *agus i bhi* 'sa' bhaile; agus am fear, a chionn gu'n d'ìslich e bean a choimhearsnaich: mar sin cuiridh tu air falbh olc as bhur measg.

25 Ach ma gheibh fear 'sa' mhachair nighean a tha fuidh cheangal-pòsaidh, agus gu'n éignich an duine i, agus gu'n luidh e leatha, 'an sin cuirear a mbàin an duine a luidh leatha gu bàs.

26 Ach air an nighinn cha dean thu bheag sam bith, cha *'n'eil* 'san nighinn coire bàis: oir mar an uair a dh'éireas duine suas 'an aghaidh a choimhearsnaich, agus a mharbhas se e, mar sin a ta chùis so:

27 Oir fhuair e 'sa' mhachair i, *agus* dh'éigh an nighean a bha fuidh cheangal-pòsaidh, agus cha *robh* neach ann g'a teasairginn.

28 Ma gheibh duine nighean *a tha* 'na h-òigh, nach 'eil fuidh cheangal-pòsaidh, agus gu'n dean e greim oirre agus gu'n luidh e leatha, agus gu'm faighear iad;

29 'An sin bheir am fear a luidh leatha do athair na h-ighinn leth-cheud *secel* airgid, agus bithidh i 'na mnaoi aige, a chionn gu'n d'ìslich e i, cha 'n fheud e a cur uaithe r'a bheò.

30 Cha ghabh duine d'a ionnsuidh bean athar, ni mò a leigeas e ris còmhdachadh athar.

CAIB. XXIII.

CHA d'théid esan aig am bheil a chlochan air am bruthadh [n], no bhall diomhair air a ghearradh dheth, a steach do cho'-chruinneach an Tighearna.

2 Cha d'théid fear diolain a steach do cho'-chruinneach an Tighearna; eadhon gu nuig an deicheamh ginealach cha d'théid e steach do cho'-chruinneach an Tighearna.

3 Cha d'théid Amonach no Moabach a steach do cho'-chruinneach an Tighearna; eadhon gus an deicheamh ginealach cha d'théid iad a steach do cho'-chruinneach an Tighearn a chaoidh:

4 A chionn nach do choinnich iad sibh le h-aran agus le h-uisge air an t-slighe, 'nuair a thàinig sibh a mach as an Eiphit, agus a chionn gu'n do thuarasdalaich iad a'd' aghaidh Balaam mac Bheoir o Phetor no Mesopotamia, chum do mhallachadh.

5 Gidheadh, cha 'n éisdeadh an Tighearn do Dhia re Balaam; ach thionndaidh an Tighearna do Dhia dhuit am mallachadh gu beannachadh, a chionn gu'm bu toigh leis an Tighearna do Dhia thu.

6 Cha 'n iarr thu an sìth, no an sonas ré t'uile làithean gu bràth.

7 Cha ghabh thu gràin do Edomach, oir *is* e do bhràthair e: cha ghabh thu gràin do Eiphiteach, a chionn gu'n robh thu a'd' choigreach 'na fhearann.

8 Théid a' chlann a ghinear leosan, a steach do cho'-chruinneach an Tighearna, 'nan treas ginealach.

9 'Nuair a théid *t'*fheachd [o] a mach 'an aghaidh do naimhdean, 'an sin gleidh thu féin o gach droch ni.

10 Ma bhios 'nar measg duine sam

[n] *air an lotadh.* [o] t' *armailt,* do *champa.*

nich nach 'eil glan, a thaobh neo-ghloine a tharlas da 'san oidhche, 'an sin théid e mach as a' champa, cha d'thig e steach do mheadhon a' champa.

11 Ach an uair a bhios e dlùth do'n fheasgar, 'an sin nighidh se *e féin* le h-uisge, agus an uair a theid a' ghrian fodha [p], thig e steach do mheadhon a' champa.

12 Bithidh agad àite mar an ceudna an taobh a muigh do'n champa, far an d' théid thu mach.

13 Agus bithidh pleadhag [q] agad air do chrios [r], agus an uair a shuidheas tu a muigh, cladhaichidh tu leatha, agus tionndaidh tu air t'ais, agus folaichidh tu an ni a thig uait.

14 Oir tha 'n Tighearna do Dhia ag imeachd am meadhon do champa, chum do shaoradh, agus a chum do naimhdean a thoirt thairis romhad: uime sin bithidh do champa naomha, chum nach faic e ni sam bith neo-ghlan annad, agus nach pill e air falbh uait.

15 Cha d'thoir thu suas d'a mhaighsdir an seirbhiseach a chaidh as [s] a t' ionnsuidh o mhaighsdir.

16 Maille riut gabhaidh e comhnuidh 'nar measg, anns an àit a thaghas e, an taobh a stigh aon do d' gheataibh far an taitniche leis: cha dean thu foirneart air.

17 Cha bhi striopach air bith do nigheanaibh Israeil, ni mò bhios Sodomach do mhacaibh Israeil.

18 Cha d'thoir thu tuarasdal striopaich, no luach coin do thigh an Tighearna do Dhé air son bòid sam bith; oir tha iad sin eadhon le chéile 'nan gràinealachd do'n Tighearna do Dhia.

19 Cha d'thoir thu *ni sam bith* 'an coingheall [t] do d' bhràthair air riadh [u]; riadh airgid, riadh bidh, riadh ni sam bith a bheirear 'an coingheall air riadh.

20 Do choigreach feudaidh tu *ni* a thoirt 'an coingheall air riadh, ach do d' bhràthair cha d'thoir thu ni sam bith 'an coingheall air riadh; a chum gu'm beannaich an Tighearna do Dhia thu anns gach ni ris an cuir thu do làmh 'san fhearann d'am bheil thu dol g'a shealbhachadh.

21 'Nuair a bheir thu bòid do'n Tighearna do Dhia, cha dean thu moill 'na h-iocadh: oir gu cinnteach iarraidh an Tighearna do Dhia uait i; agus bhiodh e 'na pheacadh dhuit.

22 Ach ma dh'fhanas tu gun bhòid a thoirt, cha bhi e 'na pheacadh dhuit [w].

23 An ni sin a chaidh mach as do bhilibh, coimhididh agus coimhlionaidh tu; a réir mar a bhòidich thu do'n Tighearna do Dhia, *eadhon* tabhartas saorthoile, a gheall thu le d' bheul.

24 'Nuair a théid thu steach do fhion-lios do choimhearsnaich, 'an sin feudaidh tu fiondhearcan itheadh mar is miann leat, *eadhon* do shàth; ach cha chuir thu bheag a'd' shoitheach.

25 'Nuair a théid thu steach a dh'arbhar do choimhearsnaich, 'an sin feudaidh tu na diasan a spìonadh le d' làimh, ach corran cha chuir thu ann an arbhar do choimhearsnaich.

CAIB. XXIV.

'NUAIR a ghabhas fear bean, agus a phòsas e i, agus gu'n tachair nach faigh i deagh-ghean 'na shùilibh, a chionn gu'n d'fhuair e neo-ghloine éigin innte; 'an sin sgrìobhadh e litir-dhealachaidh [x] dh'i, agus thugadh e 'na làimh *i*, agus cuireadh e mach as a thigh i.

2 Agus an uair a dh'fhalbhas i mach as a thigh, feudaidh i dol agus a bhi *'na mnaoi* aig fear eile.

3 Agus *ma* dh'fhuathaicheas am fear-pòsda ma dheireadh so i, agus gu'n sgrìobh e litir-dhealachadh dh'i, agus gu'n d'thoir e 'na làimh i, agus gu'n cuir e mach as a thigh i; no ma gheibh am fear ma dheireadh bàs, a ghabh i 'na mnaoi dha féin;

4 Cha 'n fheud a ceud fhear-pòsda a chuir uaith i, a gabhail a rìs gu bi 'na mnaoi dha, 'an déigh dh'i bhi air a truailleadh: oir is gràinealachd sin 'an làthair an Tighearna, agus cha d'thoir thu air an fhearann [y] peacachadh, a *tha* 'n Tighearna do Dhia a' toirt duit mar oighreachd.

5 'Nuair a ghabhas duine bean nuadh, cha d'théid e mach gu cogadh, ni mò a chuirear cùram gnothuich sam bith air: fanaidh e saor aig a thigh féin aon bhliadhna,

[p] *fuidhe.* [q] *sluasaid.* [r] *air do bhallairm.* [s] *theich.* [t] *iasachd.* [u] *ann-riadh, ocar.* [w] *annad.* Eabh. [x] *litir-dhealaich.* [y] sluagh *an fhearainn.*

agus bheir e subhachas d'a mhnaoi a ghabh e.

6 Cha ghabh duine sam bith a chlach - mhuilinn ìochdrach no uachdrach mar gheall: oir tha e gabhail anma *duine* mar gheall.

7 Ma gheibhear duine a' goideadh aon neach d'a bhràithribh do chloinn Israeil, agus ma ni e aintighearnas air [z], no *ma* reiceas se e; 'an sin cuirear gu bàs an gaduiche sin, agus cuiridh tu olc air falbh as bhur measg.

8 Thoir an aire, ann am plàigh na luibhre, gu'n d'thoir thu fa'near gu dùrachdach, agus gu'n dean thu a réir nan uile nithe a theagaisgeas na sagarta na Lebhithich dhuibh: a réir mar a dh'àithn mi dhoibh, bheir sibh fa'near gu'n dean sibh.

9 Cuimhnich ciod a rinn an Tighearna do Dhia re Miriam air an t-slighe, 'an déigh dhuibh teachd a mach as an Eiphit.

10 'Nuair a bheir thu do d' choimhearsnach ni sam bith 'an coingheall, cha d'théid thu steach d'a thigh a ghabhail a ghill.

11 A mach seasaidh tu, agus bheir an duine d'am bheil thu toirt 'an coingheall, an geall a mach dhuit.

12 Agus ma *bhios* an duine bochd, cha choidil thu le gheall.

13 Air gach aon chor bheir thu air ais [a] dha 'n geall a rìs, 'nuair a théid a' ghrian fodha, chum gu'n coidil e 'na eudach féin, agus gu'm beannaich e thu: agus bithidh so 'na ionracas dhuit 'an làthair an Tighearna do Dhé.

14 Cha dean thu foirneart air seirbhiseach tuarasdail a tha bochd agus uireasbhuidheach, *co dhiubh a tha e* do d' bhràithribh, no do d' choigrich, a *tha* ann at' fhearann an taobh a stigh do d' gheataibh.

15 Air a là bheir thu *dha* a thuarasdal, agus cha d'théid a' ghrian sìos air, oir *tha* e bochd, agus a' suidheachadh a chridhe air; air eagal gu'n glaodh e a't' aghaidh ris an Tighearna, agus gu'm bi e 'na pheacadh dhuit.

16 Cha chuirear na h-aithreacha gu bàs air son na cloinne, ni mò a chuirear a' chlann gu bàs air son nan aithreacha: cuirear gach duine gu bàs air son a pheacaidh féin.

17 Cha chlaon [b] thu breitheanas a' choigrich, no an dìlleachdain, ni mò a ghabhas tu eudach bantraich mar gheall.

18 Ach cuimhnichidh tu gu'n robh thu *féin* a'd' thràill 'san Eiphit, agus *gu'n do* shaor an Tighearna do Dhia thu as sin: uime sin *tha* mi ag àithneadh dhuit an ni so a dheanamh.

19 'Nuair a bhuaineas tu [c] t'fhoghar a'd' achadh, agus a dhichuimhnicheas tu sguab 'san achadh, cha phill thu g'a togail: air son a' choigrich, air son an dìlleachdain, agus air son na bantraich bithidh i: a chum gu'm beannaich an Tighearna do Dhia thu ann an uile oibribh do làmh.

20 'Nuair a chrathas tu do chroinn-ola, cha d'théid thu thairis air na geugaibh a rìs: air son a' choigrich, air son an dìlleachdain, agus air son na bantraich bithidh e.

21 'Nuair a chruinnicheas tu fìon - dhearcan t'fhìon - lios, cha ghlan thu gu buileach a'd' dhéigh e: air son a' choigrich, air son an dìlleachdain, agus air son na bantraich bithidh e.

22 Agus cuimhnichidh tu gu'n robh thu a'd' thràill [d] ann an tìr na h-Eiphit: uime sin *tha* mi ag àithneadh dhuit an ni so a dheanamh.

CAIB. XXV.

MA bhios connsachadh eadar dhaoine, agus gu'n d'thig iad gu breitheanas, a chum as gu'n d'thoir na *breitheamhna* breth orra [e], 'an sin saoraidh iad an t-ionracan, agus ditidh iad [f] an ciontach.

2 Agus tarlaidh, ma 's airidh an duine aingidh bhi air a bhualadh, gu'n d'thoir am breitheamh air luidhe sìos, agus a bhi air a bhualadh 'na làthair, a réir a choire, ann an àireamh àraidh *do bhuillibh*.

3 Dà fhichead buille bheir e dha: cha d'théid e thairis, air eagal nan rachadh e thairis, agus gu'm buaileadh se e os an ceann sin le mòran bhuillibh, 'an sin gu'm biodh do bhràthair táireil a'd' shùilibh.

4 Cha chuir thu ceangal air beul an daimh an uair a tha e saltairt [g] *an arbhair*.

5 'Nuair a ghabhas bràithrean còmhnuidh maille re chéile, agus gu'm faigh aon diubh bàs, agus gun

[z] *ma ni e marsantachd leis.* [a] *ais-iocaidh tu.* [b] *Cha'n fhiar.* [c] *ghearras tu sìos.* [d] *a'd' dhuine daor.* [e] *cat-orra.* [f] *fàgaidh iad shìos.* [g] *bualadh.*

duine cloinne aige, cha phòs bean
a' mhairbh a mach re coigreach:
théid a bràthair-céile steach d'a
h-ionnsuidh, agus gabhaidh e dha
féin i 'na mnaoi, agus ni e dlighe [h]
bràthar-céile rithe [i].
6 Agus éiridh an ceud-ghin mic a
bheireas i, suas ann an ainm a
bhràthar *a ta* marbh, a chum nach
dubhar a mach ainm a h-Israel.
7 Agus mur toil leis an duine
bean a bhràthar a ghabhail, 'an sin
théid bean a bhràthar suas do'n
gheata chum nan seanairean, agus
their i, Tha mo bhràthair-céile a'
diùltadh ainm a thogail suas d'a
bhràthair ann an Israel, cha 'n àill
leis dlighe bràthar-céile dheanamh
rium.
8 'An sin gairmidh seanairean a'
bhaile air, agus labhraidh iad ris:
agus *ma* sheasas e *mach*, agus gu'n
abair e, Cha 'n àill leam a gabhail;
9 'An sin thig bean a bhràthar
d'a ionnsuidh 'an làthair nan sean-
airean, agus fuasglaidh i a bhròg
bhàrr a choise, agus tilgidh i smug-
aid 'na eudain, agus freagraidh
agus their i, Mar so nìthear ris an
duine nach tog suas tigh a bhràthar.
10 Agus goirear ainm ann an Is-
rael, Tigh an fhir aig am bheil a
bhròg fuasgailte.
11 'Nuair a bhios daoine re comh-
stri' cuideachd, neach re neach eile,
agus gu'n d'thig bean a h-aon diubh
am fagus a dh'fhuasgladh a fir-
pòsda a làimh an fhir a tha 'ga
bhualadh, agus gu'n sìn i mach a
làmh, agus gu'n gabh i greim air a
bhuill dìomhair:
12 'An sin gearraidh tu dhith a
làmh; cha ghabh do shùil truas
dith.
13 Cha bhi agad ann ad mhàla [l]
aon chothrom [m] agus cothrom *eile*;
cothrom mòr agus beag.
14 Cha bhi agad ann ad thigh *aon*
soitheach [n], agus soitheach *eile*
tomhais; *soitheach* mòr agus beag.
15 Cothrom iomlan agus ceart
bithidh agad; soitheach - tomhais
iomlan agus ceart bithidh agad: a
chum gu'm buanaichear do làithean
anns an fhearann a *tha* 'n Tigh-
earna do Dhia a' tabhairt duit.
16 Oir *tha* iadsan uile a ni na
nithe sin, iadsan uile a ni gu h-eucor-
ach, 'nan gràineileachd do'n Tigh-
earna do Dhia.
17 Cuimhnich ciod a rinn Amalec
ort 'san t-slighe, 'nuair a thàinig
sibh a mach as an Eiphit:
18 Cionnus a choinnich e thu 'san
t-slighe, agus a bhuail e chuid bu
deireanaiche dhiot, *cadhon* iadsan
uile *a bha* lag a'd' dhéigh, 'an uair
a bha thu fann agus sgìth, agus
nach ròbh eagal Dé air.
19 Uime sin an uair a bheir an
Tighearna do Dhia fois dhuit o d'
naimhdibh uile mu'n cuairt, anns
an fhearann a bheir an Tighearna
do Dhia dhuit mar oighreachd r'a
shealbhachadh, dubhaidh tu *as*
cuimhne Amaleic o *bhi* fuidh neamh;
cha dìchuimhnich thu *e*.

CAIB. XXVI.

AGUS an uair a théid thu stigh
do'n fhearann a *tha* 'n Tigh-
earna do Dhia a' toirt dhuit mar
oighreachd, agus a shealbhaicheas
tu e, agus a ghabhas tu còmh-
nuidh ann;
2 'An sin gabhaidh tu do'n
cheud chuid do uile thoradh na
talmhainn, a bheir thu leat do
t'fhearann a tha 'n Tighearna do
Dhia a' tabhairt duit, agus cuiridh
tu ann am bascaid *e*, agus théid thu
chum an àite a thaghas an Tigh-
earna do Dhia, a chur ainme 'an sin.
3 Agus théid thu dh'ionnsuidh
an t-sagairt a bhios anns na laithibh
sin, agus their thu ris, Tha mi ag
aideachadh air an là 'n diugh do'n
Tighearna do Dhia, gu'n d'thàinig
mi do'n dùthaich a mhionnaich an
Tighearna d'ar n-aithreachaibh gu'n
d'thugadh e dhuinn.
4 Agus gabhaidh an sagairt a'
bhascaid as do làimh, agus cuiridh
e sìos i air beulaobh altarach an
Tighearna do Dhé.
5 Agus freagraidh tu agus their
thu 'an làthair an Tighearna do
Dhé, Bu Shirianach air sheòl a bhi
caillte m' athair, agus chaidh e sìos
do'n Eiphit, agus bha a air chuairt
'an sin le beagan cuideachd, agus
dh'fhàs e 'n sin 'na chinneach mòr,
cumhachdach agus lìonmhor.
6 Agus bhuin na h-Eiphitich gu
h-olc ruinn [o], agus shàraich iad sinn,
agus chuir iad daorsa chruaidh
oirn.
7 Agus ghlaodh sinn ris an Tigh-
earna, Dia ar n-aithreacha; agus
dh'éisd an Tighearna r'ar guth,
agus dh'amhairc e air ar n-àmhghar
agus ar saothair, agus ar foirneart.
8 Agus thug an Tighearna mach
sinn as an Eiphit le làimh chumh-
achdaich, agus le gàirdean sìnte
mach, agus le h-uamhann mòr, agus

[h] *dleasdanas.* [i] *ria.* [l] *bhalg.* [m] *chlach.* Eabh. [n] *cathar-tomhais; ephah.* Eabh. [o] *reinn.*

le comharaibh, agus le h-iongantas-
aibh.
9 Agus thug e sinn do'n àite so,
agus thug e dhuinn am fearann so,
fearann a tha sruthadh le bainne
agus mil.
10 Agus a nis feuch, thug mi
leam ceud thoradh an fhearainn, a
thug thusa, Thighearna, dhomh:
agus cuiridh tu e 'am fianuis an
Tighearna do Dhé, agus ni thu
aoradh [p] 'am fianuis an Tighearna
do Dhé.
11 Agus ni thu gairdeachas anns
gach *ni* math a thug an Tighearna
do Dhia dhuit, agus do d' thigh,
thu féin, agus an Lebhitheach, agus
an coigreach a *bhios* 'nar measg.
12 'Nuair a chuireas tu crìoch air
deachamh a thoirt seachad, *eadhon*
uile dheachamh do chinneis [q] air
an treas bliadhna, bliadhna an
deachaimh, agus a bheir thu e do'n
Lebhitheach, do'n choigreach, do'n
dilleachdan, agus do'n bhantraich, a
chum gu'n ith iad an taobh a stigh
do d' gheataibh, agus gu'n sàsuich-
ear iad;
13 'An sin their thu 'am fianuis
an Tighearna Dhé, Thug mi leam
na nithe naomha as *mo* thigh, agus
mar an ceudna thug mi iad do'n
Lebhitheach, agus do'n choigreach,
do'n dìlleachdan, agus do'n bhant-
raich, a réir t'àitheantan uile a
dh'àithn thu dhomh: cha do bhris
mi h-*aon* do t'àitheantaibh, ni mò a
dhi-chuimhnich mi *iad*.
14 Cha d'ith mi *bheag* dhiubh
a'm' bhròn, ni mò a ghabh mi *bheag*
dhiubh gu *feum* neo-ghlan *sam bith*,
ni mò a thug mi *bheag* dhiubh air
son a' mhairbh: dh'éisd mi re guth
an Tighearna mo Dhé; rinn mi a
réir nan uile nithe a dh'àithn thu
dhomh.
15 Amhairc a nuas o ionad-còmh-
nuidh do naomhachd, o neamh, agus
beannaich do sluagh Israel, agus am
fearann a thug thu dhuinn, mar a
mhionnaich thu d'ar n-aithreach-
aibh, fearann a tha sruthadh le
bainne agus mil.
16 Air an là'n diugh dh'àithn an
Tighearna do Dhia dhuit na reachd-
an agus na breitheanais sin a
dheanamh: uime sin coimhididh
agus ni thu iad le d' uile chridhe
agus le d' uile anam.
17 Rinn thu roghainn [r] an diugh
do'n Tighearna gu bhi 'na Dhia
dhuit, agus gu gluasad 'na shlighibh,
agus gu reachdan a ghleidheadh,
agus àitheanta, agus a bhreith-
eanais, agus gu éisdeachd r'a
ghuth.
18 Agus thagh [s] an Tighearna
thusa an diugh gu bhi a'd' shluagh
sònraichte dha féin, mar a gheall [t] e
dhuit, agus a chum gu'n gleidheadh
tu àitheantan uile;
19 Agus a chum gu'n deanadh e
ard thu os cionn nan uile chinneach
a rinn e, ann an cliu, agus ann an
ainm, agus ann an urram, agus a
chum gu'm bitheadh tu a'd' shluagh
naomha do'n Tighearna do Dhia,
mar a labhair e.

CAIB. XXVII.

AGUS dh'àithn Maois agus sean-
airean Israeil do'n t-sluagh,
ag ràdh, Gleidhibh na h-àitheantan
dhiubh an diugh.
2 Agus tarlaidh air an là anns an
d'théid sibh thar Iordan do'n
fhearann a bheir an Tighearna do
Dhia dhuit, gu'n cuir thu suas
dhuit féin clacha mòra, agus
còmhdaichidh tu thairis le h-aol
iad.
3 Agus sgrìobhaidh tu orra uile
bhriathran an lagha so, 'nuair a
théid thu thairis, a chum as gu'n
d'théid thu steach do'n fhearann a
bheir an Tighearna do Dhia dhuit,
fearann a tha sruthadh le bainne
agus le mil; mar a gheall an Tigh-
earna Dia t'àithreacha dhuit.
4 Uime sin an uair a théid sibh
thar Iordan, cuiridh sibh suas na
clachan sin, a *tha* mi ag àithneadh
dhuibh air an là'n diugh ann an
sliabh Ebail, agus còmhdaichidh tu
thairis le h-aol iad.
5 Agus 'an sin togaidh tu suas
altair do'n Tighearna do Dhia,
altair do chlachaibh: cha tog thu
suas *inneal* iaruinn *sam bith* orra.
6 Do chlachaibh slàna togaidh tu
altair an Tighearna do Dhé, agus
bheir thu suas oirre iobairte-loisgte
do'n Tighearna do Dhia.
7 Agus iobraidh tu iobairte-sìth,
agus ithidh tu 'n sin, agus ni thu
gairdeachas 'an làthair an Tighear-
na do Dhé.
8 Agus sgrìobhaidh tu air na
clachaibh uile bhriathran an lagha
so gu ro-shoilleir.
9 Agus labhair Maois, agus na
sagairt na Lebhithich, re h-Israel
uile, ag ràdh, Thoir an aire, agus
éisd, O Israel; air an là'n diugh

[p] *àdhradh.* [q] *phisich, fhàs.* [t] *labhair.* Eabh.

[r] *dh'aidich thu.* [s] *ròghnuich.*

·inneadh thu a'd' shluagh [u] do'n
Tighearna do Dhia.
10 Uime sin éisdidh tu re guth
an Tighearna do Dhé, agus ni thu
àitheanta, agus a reachdan a *tha*
mi ag àithneadh dhuit air an là'n
diugh.
11 Agus dh'àithn Maois do'n
t-sluagh air an là sin féin, ag
ràdh,
12 Seasaidh iad so air sliabh
Gheridsim a bheannachadh an
t-sluaigh, 'nuair a theid sibh thar
Iordan; Simeon, agus Lebhi, agus
Iudah, agus Isachar, agus Ioseph,
agus Beniamin.
13 Agus seasaidh iad so air
sliabh Ebail a mhallachadh; Reu-
ben, Gad, agus Aser, agus Sebulun,
Dan, agus Naphtali.
14 Agus labhraidh na Lebhithich,
agus their iad re daoinibh Israeil
uile le guth ard;
15 Mallaichte *gu robh* an duine
a ni dealbh snaidhte [w] no leaghta,
gràineileachd do'n Tighearna, obair
làmh an fhir-cheird, agus a chuireas
e ann an *ionad* diomhair: agus
freagraidh an sluagh uile, agus
their iad, Amen.
16 Mallaichte *gu robh* esan a ni
tàir air athair no air a mhàthair:
agus their an sluagh uile, Amen.
17 Mallaichte *gu robh* esan a
dh'atharraicheas crìoch [x] *fearainn*
a choimhearsnaich [y]: agus their an
sluagh uile, Amen.
18 Mallaichte *gu robh* esan a
chuireas an dall air seacharan 's an
t-slighe: agus their an sluagh uile,
Amen.
19 Mallaichte *gu robh* esan a
chlaonas breitheanas a' choigrich,
an dìlleachdain, agus na bantraich:
agus their an sluagh uile, Amen.
20 Mallaichte *gu robh* esan a
luidheas le mnaoi athar, a chionn
gu bheil e leigeadh ris còmhdach
athar: agus their an sluagh uile,
Amen.
21 Mallaichte *gu robh* esan a
luidheas le h-ainmhidh sam bith:
agus their an sluagh uile, Amen.
22 Mallaichte *gu robh* esan a
luidheas le phiuthair, nighean
athar, no nighean a mhàthar: agus
their an sluagh uile, Amen.
23 Mallaichte *gu robh* esan a
luidheas le mhàthair-chéile: agus
their an sluagh uile, Amen.
24 Mallaichte *gu robh* esan a
bhuaileas a choimhearsnach gu
h-uaigneach [z]: agus their an sluagh
uile, Amen.
25 Mallaichte *gu robh* esan a
ghabhas duais [a] air son duine neo-
chiontach a mharbhadh [b]: agus
their an sluagh uile, Amen.
26 Mallaichte *gu robh* esan nach
daingnich *uile* bhriathran an lagha
so chum an deanamh: agus their an
sluagh uile, Amen.

CAIB. XXVIII.

AGUS tarlaidh, ma dh'éisdeas tu
gu dùrachdach re guth an
Tighearna do Dhé, a choimhead
agus a dheanamh àitheantan uile, a
tha mi ag àithneadh dhuit air an
là'n diugh, gu'n cuir an Tighearna
do Dhia suas thu os cionn uile
chinneacha na talmhainn.
2 Agus thig na beannachda so
uile ort, agus beiridh iad ort, ma
dh'éisdeas tu re guth an Tighearna
do Dhé.
3 Beannaichte *bithidh* tu 'sa'
bhaile, agus beannaichte *bithidh* tu
'sa' mhachair
4 Beannaichte *bithidh* toradh do
chuirp, agus toradh t'fhearainn,
agus toradh do spréidhe, fàs do
chruidh [c], agus treuda do chaorach.
5 Beannaichte *bithidh* do bhas-
caid agus do chuibhrionn [d].
6 Beannaichte *bithidh* tu 'nuair
a thig thu stigh, agus beannaichte
bithidh tu 'nuair a théid thu
muigh.
7 Bheir an Tighearna *fa'near*
gu'm bi do naimhdean, a dh'éireas
suas a't' aghaidh, air am bualadh
roimh do ghnùis: thig iad a mach
a't' aghaidh air aon slighe, agus
teichidh iad romhad air seachd
slighibh.
8 Aithnidh an Tighearna am
beannachd ort a'd' thighibh-tasg-
aidh [e], agus anns gach ni ris an cuir
thu do làmh: agus beannaichidh e
thu 'san fhearann a bheir an Tigh-
earna do Dhia dhuit.
9 Daingnichidh an Tighearn thu
a'd' shluagh naomha dha féin, mar
a mhionnaich e dhuit, ma ghleidheas
tu àitheantan an Tighearna do Dhé,
agus *ma* ghluaiseas tu 'na shligh-
ibh.
10 Agus chi uile chinnich na
talmhainn gu'n goirear ainm an
Tighearn ort, agus bithidh eagal
orra romhad.

[u] *'nad phobull.* [w] *iomhaigh ghràbhalta.* [x] *comhara; teòran. tìr.* [y] *a nàbuidh.* [z] *'am feill.* [a] *ceannach.* [b] *air son fuil neo-chiontach a dhòrtadh.* [c] *do bhò.* [d] *stòr.* [e] *thighibh-stòir, shaibhlibh.*

11 Agus ni an Tighearna saibhir[f] thu ann am maoin, ann an toradh do chuirp, agus ann an toradh do spréidhe, agus ann an toradh do thalmhainn anns an talamh a mhionnaich an Tighearna do t' aithreachaibh a thabhairt duit.

12 Fosglaidh an Tighearna dhuit a dheagh ionmhas[g], na nèamhan a thoirt uisge do t'fhearann 'na àm, agus a bheannachadh uile oibre do làimh; agus bheir thu 'n iasachd[h] do mhòran chinneach, agus cha ghabh thu 'n iasachd.

13 Agus ni an Tighearn an ceann dhìot, agus ni h-e an t-earball[i]; agus bithidh tu mhàin 'an uachdar, agus cha bhi thu 'n ìochdar: ma dh'éisdeas tu re àitheantaibh an Tighearna do Dhé, a *tha* mi ag àithneadh dhuit air an là'n diugh gu'n coimhead agus gu'n dean *thu iad.*

14 Agus cha d'théid thu thaobh o aon air bith do na briathraibh a *tha* mi ag àithneadh dhuit an diugh, a chum na làimhe deise no chum na làimhe clìthe, a dhol 'an déigh dhiathan eile dheanamh seirbhis doibh.

15 Ach tarlaidh, mur éisd thu re guth an Tighearna do Dhé, a thoirt fa'near gu'n dean[k] thu àitheantan agus a reachdan uile a *tha* mi ag àithneadh dhuit an diugh, gu'n d'thig na mallachda so uile ort, agus gu'm beir iad ort.

16 Mallaichte *bithidh* tu 'sa' bhaile, agus mallaichte *bithidh* tu 'sa' mhachair.

17 Mallaichte *bithidh* do bhascaid agus do chuibhrionn.

18 Mallaichte *bithidh* toradh do chuirp, agus toradh t'fhearainn, fàs do chruidh[l], agus treudan do chaorach.

19 Mallaichte *bithidh* tu 'nuair a thig thu stigh, agus mallaichte *bithidh* tu 'nuair a théid thu mach.

20 Cuiridh an Tighearn ort mallachadh, mi-shuaimhneas[m], agus achmhasan anns gach ni ris an cuir thu do làmh gu dheanamh, gus an sgriosar thu, agus gus an d'théid as duit gu h-obann, air son aingidheachd do ghnìomhara leis an do thréig thu mise.

21 Bheir an Tighearn air a' phlàigh leantuinn riut gus an claoidh e thu bhàrr an fhearainn, d'am bheil thu dol a steach g'a shealbhachadh.

22 Buailidh an Tighearn thu le caitheamh[n] agus le fiabhrus[o], agus le h-ain-teas, agus le h-ard-losgadh, agus leis a' chlaidheamh, agus le seargadh[p], agus le fuar-dhealt[q]: agus leanaidh iad thu gus an d'théid as duit.

23 Agus bithidh do speuran a *ta* os do cheann 'nan umha[r], agus an talamh a *ta* fodhad 'na iarunn.

24 Ni an Tighearn uisge t'fhearainn 'na luaithre agus 'na dhuslach: o nèamh thig e nuas ort, gus an sgriosar thu.

25 Bheir an Tighearna fa'near gu'm buailear thu air beulaobh do naimhdean: théid thu mach air aon slighe[s] 'nan aghaidh, agus teichidh tu rompa air seachd slighibh; agus atharraichear thu chum uile rioghachda na talmhainn.

26 Agus bithidh do chlosach[t] 'na biadh aig uile eunlaith an athair, agus aig beathaichibh na talmhainn, agus cha 'n fhuadaich duine sam bith air falbh iad.

27 Buailidh an Tighearn thu le neasgaid na h-Eiphit, agus le ruidh fola[u], agus le càrr, agus le cloimh[w], do nach bi e'n comas do leigheas.

28 Buailidh an Tighearn thu le cuthach, agus le doille, agus le h-uamhann cridhe.

29 Agus smeuraichidh tu[x] mu mheadhon-là, mar a smeuraicheas an dall 'san dorchadas, agus cha soirbhich leat a'd' shlighibh: agus bithidh tu mhàin fuidh fhoirneart, agus air do chreachadh a ghnàth, agus cha teasairg duine sam bith *thu.*

30 Ni thu ceangal-pòsaidh[y] re mnaoi, agus luidhidh fear eile leatha: togaidh tu tigh, agus cha ghabh thu còmhnuidh ann: suidhichidh tu fìon-lios agus cha tionail thu fhìon-dhearcan.

31 Marbhar do dhamh fa chomhair do shùl, agus cha 'n ith thu dheth: bheirear air falbh t'asal a dh'aindeoin as do làthair, agus cha d'thoirear air a h-ais[z] dhuit i: bheir-

[f] *pailt.* [g] *thaisgeach.* [h] *coingheall.* [i] *iorball.*
[k] *gu'n coimhlion.* [l] *àl do bhò.* [m] *carraid.* [n] *éitich.*
[o] *teasaich, cuartaich.* [p] *gaiseadh, losgadh-dealanaich.*
[q] *crith-reodh.* [r] *prais.* [s] *ròd, nathad.* [t] *do chairbh, do chorp marbh.* [u] *hemorrhoids.* Sasg. [w] *claimh.* Eir.
[x] *iarraidh tu fo-làimh.* [y] *réiteachadh-pòsaidh.*
[z] *cha 'n ais-iocar.*

ear do chaoraich do d' naimhdibh, agus cha bhi neach agad a bheir uatha *iad*.

32 Bheirear do mhic agus do nigheana do shluagh eile, agus chi do shùilean, agus fàilnichidh iad *le fadal* air an son[a] rè an là: agus cha *bhi* neart sam bith a'd' làimh.

33 Toradh t'fhearainn, agus do shaothair uile, ithidh cinneach suas, nach b'aithne dhuit; agus bithidh tu mhàin fuidh fhoirneart agus air do bhruthadh 'an còmhnuidh:

34 Air chor as gu'm bi thu air mhi-chéill, air son seallaidh do shùl a chi thu.

35 Buailidh an Tighearn thu 'sna glùinibh agus anns na casaibh, le neasgaid chràitich nach gabh leigheas, o bhonn do choise gu mullach do chinn.

36 Bheir an Tighearn thu *féin*, agus do righ a chuireas tu os do cheann gu cinneach nach b'aithne aon chuid duit féin no do t'aithreachaibh; agus 'an sin ni thu seirbhis do dhéibh eile, *do* fhiodh agus *do* chloich.

37 Agus bithidh tu a't' uamhas[b], a'd' shamhladh[c], agus a'd' leth-fhocal[d] am measg nan uile chinneach gus an treòraich an Tighearn thu.

38 Bheir thu mòran sìl a mach do'n fhearann, ach is beag a chruinnicheas tu stigh: oir ithidh an locust suas e.

39 Suidhichidh tu fìon-liosan agus deasaichidh tu *iad;* ach cha'n òl thu do'n fhìon, ni mo a chruinnicheas tu *na dearcan:* oir ithidh a' chnuimh iad.

40 Bithidh croinn-ola agad air feadh do chrìochan uile, ach cha 'n ung thu thu *féin* leis an ola: oir tilgidh do chrann-ola *a thoradh*.

41 Ginidh tu mic agus nigheana, ach cha mheal thu iad: oir théid iad 'am braighdeanas.

42 Do chraobhan uile agus toradh t'fhearainn millidh[e] an locu-t.

43 Eiridh an coigreach a tha 'nar measg suas gu ro-ard os do cheann; agus thig thusa nuas gu ro-ìosal.

44 Bheir e 'n iasachd dhuit, agus cha d'thoir thusa 'an iasachd dha: bithidh esan 'na cheann, agus bithidh tusa a'd' earball.

45 Agus thig na mallachda sin uile ort, agus leanaidh[f] iad thu, agus beiridh iad ort, gus an sgriosar thu; a chionn nach d'éisd thu re guth an Tighearna do Dhé, a ghleidheadh àitheantan agus a reachdan a dh'àithn e dhuit.

46 Agus bithidh iad ort mar chomhar agus mar iongantas, agus air do shliochd a chaoidh.

47 A chionn nach d'rinn thu seirbhis do'n Tighearna do Dhia le gairdeachas, agus le subhachas cridhe, air son pailteis nan uile *nithe:*

48 Uime sin ni thu seirbhis do d' naimhdibh a chuireas an Tighearn a't' aghaidh, ann an ocras, agus ann an tart, agus ann an lomnochdaidh, agus ann an uireasbhuidh nan uile *nithe:* agus cuiridh e cuing iaruinn air do mhuineal, gus an cuir e as duit.

49 Bheir an Tighearn cinneach a't' aghaidh o *ionad* fad *o làimh*, o iomall 'na talmhainn, mar an iolair air iteig; cinneach nach tuig thu 'n cainnt:

50 Cinneach aig am bheil aghaidh bhorb[g], nach d'thoir urram do ghnùis an aosmhoir, agus nach dean iochd ris an òg.

51 Agus ithidh e toradh do spréidhe, agus toradh t'fhearainn, gus an sgriosar thu: neach nach fàg agad arbhar, fìon, no ola, fàs do chruidh, no treudan do chaorach, gus an cuir e as duit.

52 Agus teannaichidh e thu[h] ann ad gheataibh uile, gus am brisear sìos[i] do bhallachan arda agus daingnichte, anns an robh do dhòigh, air feadh t'fhearainn uile; agus teannaichidh e thu ann ad gheataibh air feadh t'fhearainn uile a thug an Tighearna do Dhia dhuit.

53 Agus ithidh tu toradh do chuirp féin, feoil do mhac agus do nigheana (a thug an Tighearna do Dhia dhuit) anns a' chogadh agus anns an teinn[k] leis an teannaich do naimhdean thu:

54 *Air chor as* an duine *a ta* maoth 'nar measg agus ro-shòghar[l], gu'm bi a shùil olc a thaobh a bhràthar, agus a thaobh mnà uchd féin, agus a thaobh iarmaid[m] a chloinne a dh'fhàgas e:

55 Air chor as nach d'thoir e do

[a] *le* déigh *orra*. [b] *uamhann.* [c] *ghnàth-fhocal.* [d] *fhor-fhocal, ath-dhàn, fhrith-ainm.* [e] *sealbhaichidh.* [f] *ruagaidh.* [g] *gharg.* [h] *cuiridh e féisd riut, suidhidh e umad, cuairtichidh e thu.* [i] *an tuit sìos.* [k] *teanndachd, chumhainge.* [l] *delicate, luxurious.* Sasg. [m] *fuigheall.*

h-aon diubh *a' bheag* do fheoil a
chloinne a dh'itheas e: a chionn
nach fàgar a' bheag aige sa' chog-
adh[n] agus anns an teinn leis an
teannaich do naimhdean thu a'd'
gheataibh uile.
56 A' bhean mhaoth agus shòghar
'nar measg, nach dùraigeadh bonn a
coise a chur air an talamh a thaobh
muirn[o] agus maothalachd[p], bithidh
a sùil olc a thaobh fir-pòsda a h-uchd,
agus a thaobh a mic, agus a thaobh
a h-ighinn,
57 Agus a thaobh a maothrain a
thig a mach o eadar a cosaibh, agus
a thaobh a cloinne a bheireas i: oir
ithidh i iad a dh'uireasbhuidh nan
uile *nithe* 'an dìomhaireachd anns
a' chogadh, agus anns an teinn leis
an teannaich do nàmhaid thu a'd'
gheataibh.
58 Mur d'thoir thu an aire uile
bhriathran an lagha so a dheanamh
a tha sgrìobhta 'san leabhar so, a
chum gu'm bi eagal an ainm
ghlòrmhoir agus uamhasaich so ort,
AN TIGHEARNA DO DHIA:
59 'An sin ni an Tighearna do
phlàighean iongantach, agus plàigh-
ean do shliochd, *eadhon* plàighean
mòra agus maireanach, agus eucail-
ean cràiteach agus fadalach.
60 A bhàrr air so bheir e ort uile
ghalaran na h-Eiphit, roimh an robh
eagal ort; agus leanaidh iad riut.
61 Mar an ceudna gach tinneas,
agus gach plàigh, nach *eil* sgrìobhta
ann an leabhar an lagha so, iad sin
bheir an Tighearn ort, gus an sgrio-
sar thu.
62 Agus fàgar sibh tearc ann an
àireamh, 'an àite gu'n robh sibh mar
reulta nèimh 'an lìonmhoireachd;
a chionn nach d'éisd thu re guth an
Tighearna do Dhé.
63 Agus tarlaidh, mar a rinn an
Tighearna gairdeachas os bhur ceann
a dheanamh maith dhuibh, agus
gu'r deanamh lìonmhor, mar sin gu'n
dean an Tighearna gairdeachas os
bhur ceann gu'r sgrios, agus gu'r
toirt gu neo-ni; agus spìonar sibh
as an fhearann d'am bheil sibh a'
dol g'a shealbhachadh.
64 Agus sgapaidh an Tighearn
thu am measg nan uile chinneach,
o'n dara ceann do'n talamh eadhon
gus an ceann eile do'n talamh; agus
'an sin ni thu seirbhis do dhéibh eile,
nach b'aithne *aon chuid* duit fein
no do t'aithreachaibh, eadhon *do*
fhiodh agus *do* chloich.
65 Agus am measg nan cinneach
sin cha'n fhaigh thu suaimhneas
sam bith, ni mò bhios fois aig bonn
do choise: ach bheir an Tighearna
dhuit 'an sin cridhe gealtach, agus
fàilneachadh shùl, agus doilgheas[q]
inntinn.
66 Agus bithidh do bheatha
crochta ann an amharus[r] fa d'
chomhair; agus bithidh eagal ort a
là 'sa dh'oidhche, agus cha bhi
cinnte air bith agad do d' bheatha.
67 'Sa' mhadainn their thu, Och!
nach b'e 'm feasgar e; agus 'san
fheasgar their thu, Och! nach b'i
mhadainn e; air son eagail do
chridhe le'm bi eagal ort, agus air
son seallaidh do shùl a chi thu.
68 Agus bheir an Tighearna rìs
thu do'n Eiphit ann an longaibh, air
an t-slighe mu'n dubhairt mi riut,
Cha 'n fhaic thu rìs i tuilleadh:
agus 'an sin reicear sibh re'r naimh-
dibh mar thràillean agus mar bhan-
tràillean, agus cha bhi neach ann
gu'r ceannach.

CAIB. XXIX.

IS iad sin briathran a' choi'-cheang-
ail a dh'àithn an Tighearna do
Mhaois a dheanamh re cloinn Is-
raeil, ann an tìr Mhoaib, a thuill-
eadh air a' choi'-cheangal a rinn e
riu ann an Horeb.
2 Agus thug Maois gairm do Is-
rael uile, agus thubhairt e riu,
Chunnaic sibh gach ni a rinn an
Tighearna fa chomhair bhur sùl ann
an tìr na h-Eiphit, re Pharaoh, agus
r'a sheirbhisich uile, agus r'a fhear-
ann uile;
3 Na deuchainnean[s] mòra a
chunnaic do shùilean, na comharan
agus na h-iongantasan mòra sin:
4 Gidheadh cha d'thug an Tigh-
earna dhuibh cridhe a thuig-sinn[t]
agus sùilean a dh'fhaicinn, agus
cluasan a chluinntinn gus an là'n
diugh.
5 Agus threòraich mise sibh dà
fhichead bliadhna 'san fhàsach:
cha do chaitheadh bhur n-eudach
dhibh le h-aois[u], agus cha do chaith-
eadh do bhròg le h-aois bhàrr do
choise.
6 Cha d'ith sibh aran, ni mò
dh'òl sibh fìon, no deoch làidir; a
chum gu'm biodh fios agaibh gur
mise an Tighearna bhur Dia.

[n] *'san t-sìisd.* [o] *grinneis, sògh.* [p] *maothachd.* [q] *bròn, dubhachas.* [r] *'an teagamh.* [s] *dearbhan, buaireanna.* [t] *a mhothachadh.* [u] *cha d'fhàs bhur n-eudach sean umaibh.*

7 Agus an uair a thàinig sibh do'n
àite so, thàinig Sihon righ Hesboin,
agus Og righ Bhasain, a mach 'nar
n-aghaidh chum catha, agus bhuail
sinn iad;
8 Agus ghlac sinn am fearann,
agus thug sinn e mar oighreachd
do na Reubenich, agus do na Gad-
aich, agus do leth-threibh Mhana-
seh.
9 Gleidhibh uime sin briathran a'
choi'-cheangail so, agus deanaibh
iad, a chum gu soirbhich leibh anns
gach ni a ni sibh.
10 Tha sibh uile 'nar seasamh
an diugh 'an làthair an Tighearna
bhur Dé; ceannardan bhur
treubha [w], bhur seanairean, agus
bhur luchd-riaghlaidh, fir Israeil
uile,
11 Bhur clann bheag, bhur mnài,
agus do choigreach a tha ann ad
champa, o fhear-gearraidh t'fhiodha
gu fear-tarruing t'uisge:
12 A chum gu'n rachadh tu ann
an coi'-cheangal ris an Tighearna do
Dhia, agus 'na mhionnaibh-san, a
tha'n Tighearna do Dhia a' dean-
amh riut air an là'n diugh:
13 A chum gu'n daingnich e thu
an diugh mar shluagh dha fein, agus
gu'm bi esan dhuitse 'na Dhia, mar
a thubhairt e riut, agus mar a
mhionnaich e do t'aithreachaibh, do
Abraham, do Isaac, agus do Iacob.
14 Agus cha'n ann ribhse mhàin
a *tha* mise a' deanamh a' choi'-
cheangail so, agus nam mionna so;
15 Ach ris-*san* a tha 'n so maille
ruinn 'na sheasamh an diugh 'an
làthair an Tighearna ar De, agus
mar an ceudna ris-*san* nach *'eil*
'an so maille ruinn an diugh:
16 (Oir is aithne dhuibh cionnus
a bha sinn a chòmhnuidh ann an
tìr na h-Eiphit, agus cionnus a
thàinig sinn tre mheadhon nan cinn-
each air an deachaidh sibh seach-
ad;
17 Agus chunnaic sibh an gràin-
ealachdan, agus an iodholan [x], fiodh
agus clach, airgiod agus òr, a *bha*
'nam measg)
18 Air eagal gu'm biodh 'nar
measg fear, no bean, no teaghlach,
no treubh, a chlaonas a chridhe air
falbh an diugh o'n Tighearn ar Dia,
a dhol a dheanamh seirbhis do
dhéibh nan cinneach sin; air eagal
gu'm biodh 'nar measg freumh a
bheir uaithe *mar thoradh* nimh [y]
agus searbhas [z].
19 Agus an uair a chluinneas e
briathran a' mhallachaidh so, 'an sin
gu'm beannaich se e fein 'na chridhe,
ag ràdh, Bithidh sìth agam, ge do
ghluais mi ann an an-miann [a] mo
chridhe fein, a chur misge re path-
adh:
20 Cha chaomhain an Tighearn e,
ach 'an sin cuiridh fearg an Tigh-
earna, agus eud smuid diubh 'an
aghaidh an duine sin, agus luidhidh
gach mallachadh air a *tha* sgriobh-
ta 'san leabhar so, agus dubhaidh
an Tighearna mach ainm o bhi
fuidh nèamh.
21 Agus sgaraidh an Tighearn e
chum uilc, a mach a treubhaibh
Israeil uile, a réir uile mhallachdan
a' choi'-cheangail, *a tha* sgriobhta
ann an leabhar an lagha so.
22 Air chor as gu'n abair an gin-
eadach re teachd, bhur clann a
dh'éireas suas 'nar déigh, agus an
coigreach a thig o thìr fad o làimh,
'nuair a chi iad plàighean an fhear-
ainn sin, agus eucailean a leag an
Tighearn air;
23 *Agus gu bheil* a thalamh uile
'na phronnasg, agus 'na shalann,
agus 'na losgadh; nach 'eil e air a
chur, no toirt toraidh [b] uaith, agus
nach 'eil feur sam bith a' fàs ann,
cosmhuil re sgrios Shodoim agus
Ghomorraih, Admaih agus Sheboim,
a sgrios an Tighearna 'na fheirg
agus 'na chorruich:
24 Their eadhon na h-uile chinn-
ich, C'ar son a bhuin an Tighearna
mar so ris an fhearann so? Ciod
is *ciall* do theas na corruiche mòire
so?
25 'An sin their daoine, A chionn
gu'n do threig iad coi'-cheangal an
Tighearna Dé an aithreacha, a rinn
e riu 'nuair a thug e mach iad a
tìr na h-Eiphit.
26 Oir chaidh iad agus rinn iad
seirbhis do dheibh eile, agus rinn
iad aoradh [c] dhoibh, dee nach b'aith-
ne dhoibh, agus nach d'thug esan
doibh [d].
27 Agus las corruich an Tighearn
'an aghaidh an fhearainn so, a thoirt
nam mallachdan sin uile air *a tha*
sgriobhta 'san leabhar so.
28 Agus spion an Tighearn a mach
iad as am fearann ann am feirg,
agus ann an corruich, agus ann an

[w] *bhur cinn-fheadhna* agus *bhur treubha.* [x] *diathan-bréige.*
[y] *neimh, puinsion, domblas.* [z] *burmaid.*
[a] *aingidheachd, smuaintibh.* [b] *cinneis,* [c] *shleuchd iad.*
[d] *nach do bhuilich a' bheag orra.*

lasan[e] ro-mhòr, agus thilg e iad do dhùthaich eile, mar air an là'n diugh.

29 *Buinidh* na *nithe* d'omhair do'n Tighearn ar Dia, ach na *nithe a ta* foillsichte dhuinne, agus d'ar cloinn a chaoidh, a chum as gu'n dean sinn uile bhriathran an lagha so.

CAIB. XXX.

AGUS an uair a thig na nithe so uile ort, am beannachadh agus am mallachadh, a chuir mise romhad, agus a chuimhnicheas tu *orra* am measg nan cinneach uile chum an d'fhògair an Tighearna do Dhia thu,

2 Agus a philleas tu dh'ionnsuidh an Tighearna do Dhé, agus a bheir thu géill d'a ghuth a réir nan uile nithe *a tha* mise ag àithneadh dhuit air an là'n diugh, thu féin agus do chlann, le t' uile chridhe, agus le t'uile anam:

3 'An sin bheir an Tighearna do Dhia air ais do bhraighdeanas, agus ni e iochd riut, agus pillidh e agus cruinnichidh e thu as na h-uile chinnich a chum an do sgap an Tighearna do Dhia thu.

4 Ma dh'fhògradh *neach* agad gus a' *chuid* a's iomallaiche do néamh, as sin cruinnichidh an Tighearna do Dhia thu, agus as sin bheir e thu:

5 Agus bheir an Tighearna do Dhia thu do'n fhearann a shealbhaich t'aithreacha, agus sealbhaichidh tu e: agus ni e math dhuit, agus bheir e ort fàs lìonmhor os cionn t'aithreacha.

6 Agus timchioll-ghearraidh an Tighearna do Dhia do chridhe, agus cridhe do shliochd, a ghrádhachadh an Tighearna do Dhé le t'uile chridhe, agus le t'uile anam, a chum gu'm bi thu beo.

7 Agus cuiridh an Tighearna do Dhia na mallachdan sin uile air do naimhdibh, agus orra-san aig am bheil fuath dhuit, a rinn geur-leanmhuinn ort.

8 Agus pillidh tu agus bheir thu géill do ghuth an Tighearna, agus ni thu àitheantan uile a tha mise ag àithneadh dhuit an diugh.

9 Agus ni an Tighearna do Dhia pailt thu ann an uile obair do làimhe, ann an toradh do chuirp, agus ann an toradh do spréidhe, agus ann an toradh t'fhearainn, a chum maith: oir ni an Tighearna rìs gairdeachas os do cheann chum maith, mar a rinn e gairdeachas os cionn t' aithreacha:

10 Ma dh'éisdeas tu re guth an Tighearna do Dhé, a ghleidheadh àitheantan, agus a reachdan, a tha sgrìobhta ann an leabhar an lagha so, *agus* ma philleas tu chum an Tighearna do Dhé le t'uile chridhe agus le t'uile anam.

11 Oir an àithne so a *tha* mise ag àithneadh dhuit an diugh, cha *'n'eil* i 'm folach ort, ni mò *a ta* i fada uait.

12 Cha *'n'eil* i 'sna néamhaibh, air chor as gu'n abradh tu, Cò théid suas air ar son do na néamhaibh, agus a bheir i d'ar n-ionnsuidh, a chum as gu'n cluinn sinn i, agus gu'n dean sinn i?

13 Ni mò a *tha* i 'n taobh thall do'n fhairge, air chor as gu'n abradh tu, Cò théid a nunn air ar son thar an fhairge, agus a bheir i d'ar n-ionnsuidh a chum gu'n cluinn sinn i, agus gu'n dean sinn i?

14 Ach *tha* 'm focal ro-fhagus duit, ann do bheul, agus ann do chridhe, chum gu'n dean thu e.

15 Feuch, chuir mi romhad an diugh beatha agus math, agus bàs agus olc:

16 A mheud gu bheil mi ag àithneadh dhuit an diugh an Tighearna do Dhia a ghràdhachadh, gluasad 'na shlighibh, agus àitheantan a ghleidheadh, agus a reachdan, agus a bhreitheanais, a chum gu'm bi thu beo, agus gu'm fàs thu lìonmhor, agus gu'm beannaich an Tighearna do Dhia thu 'san fhearann d'am bheil thu dol g'a shealbhachadh.

17 Ach ma thionndadhas do chridhe air falbh, agus nach éisd thu, ach gu'n tairgnear air falbh thu, agus gu'n dean thu aoradh do dhéibh eile, agus gu'n dean thu seirbhis dhoibh;

18 Tha mi ag innseadh dhuibh air an là'n diugh, gu'n sgriosar gu cinnteach sibh, *agus* nach buanaich sibh bhur làithean air an fhearann, d'am bheil thu dol thar Iordan gu gabhail a steach g'a shealbhachadh.

19 Tha mi gairm nan néamha agus na talmhainn mar fhianuisean 'nar n-aghaidh air an là'n diugh, gu'n do chuir mi beatha agus bàs f'ar comhair, beannachadh agus mallachadh: uime sin ròghnuich beatha, chum gu'm bi thu féin agus do shliochd beo:

[e] *fraoch, feirge.*

20 A chum gu'n gràdhaich thu 'n Tighearna do Dhia, *agus* gu'n d'thoir thu géill d'a ghuth, agus gu'n lean thu ris, (oir *is* esan do bheatha, agus fad do làithean) a chum gu'n gabh thu còmhnuidh 'san fhearann a mhionnaich an Tighearna do t'aithreachaibh, do Abraham, do Isaac, agus do Iacob, gu'n d'thugadh e dhoibh.

CAIB. XXXI.

AGUS chaidh Maois agus labhair e na briathra so re h-Israel uile.

2 Agus thubhairt e riu, *Tha* mise ceud agus fichead bliadhna dh'aois air an là'n diugh; cha 'n urrainn mi tuilleadh dol a mach agus teachd a steach: agus thubhairt an Tighearna rium, Cha d'théid thu thar an Iordan so.

3 Théid an Tighearna do Dhia e féin a nunn romhad; sgriosaidh esan na cinnich sin o d' làthair, agus sealbhaichidh tu iad: *agus* théid Iosua nunn romhad, mar a thubhairt an Tighearna.

4 Agus ni an Tighearna riu mar a rinn e re Sihon, agus re h-Og, righre nan Amorach, agus re fearann na muinntir sin a sgrios e.

5 Agus bheir an Tighearna thairis iad roimh bhur gnùis, a chum gu'n dean sibh riu a réir gach àithne a dh'àithn mise dhuibh.

6 Bithibh làidir agus biodh deagh mhisneach agaibh; na biodh eagal oirbh, agus na gabhaibh geilt rompa, oir *is* e 'n Tighearna do Dhia e féin a théid leat; cha dìbir e thu, ni mò a thréigeas e thu.

7 Agus ghairm Maois air Iosua, agus thubhairt e ris ann an sealladh Israeil uile, Bi làidir, agus biodh deagh mhisneach agad: oir is tusa a théid a stigh leis an t-sluagh so do'n fhearann a mhionnaich an Tighearna d'an aithreachaibh gu'n d'thugadh e dhoibh; agus bheir thu orra shealbhachadh mar oighreachd.

8 Agus théid an Tighearn e féin romhad, bithidh esan maille riut, cha dìbir e thu, ni mò a thréigeas e thu: na gabh eagal, agus na biodh geilt ort.

9 Agus sgrìobh Maois an lagh so, agus thug se e do na sagartaibh mic Lebhi, a tha giùlan àirc coi'-cheangail an Tighearna, agus do sheanairibh Israeil uile.

10 Agus dh'àithn Maois doibh, ag ràdh, Aig ceann *gach* seachd bliadhna, ann an am orduichte bliadhna an fhuasglaidh, aig féisd nam pàilliun,

11 'Nuair a thig Israel uile g'an taisbeanadh féin 'an làthair an Tighearna do Dhé, 'san ionad a thaghas e; leughaidh tu 'n lagh so 'an làthair Israeil uile, 'nan éisdeachd.

12 Cruinnich an sluagh r'a chéile, fir, agus mnài, agus clann, agus do choigreach a *tha* 'n taobh stigh do d' gheataibh; a chum gu'n cluinn iad, agus gu'm fòghlum iad, agus gu'm bi eagal an Tighearna bhur Dé orra, agus gu'n d'thoir iad fa'near uile bhriathran an lagha so a dheanamh:

13 Agus *gu'*n cluinn an clann do nach b'aithne *bheag*, agus gu fòghlum iad eagal an Tighearna bhur Dé a bhi orra am fad's is beo dhuibh 'san fhearann d'am bheil thu dol thar Iordan g'a shealbhachadh.

14 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Feuch, tha do làithean a' dlùthachadh anns am feum thu bàs fhaghail: gairm air Iosua, agus nochdaibh sibh féin ann am pàilliun a' choi'-thionail, a chum as gu'n d'thoir mise àithne dha. Agus chaidh Maois agus Iosua, agus nochd siad iad féin ann am pàilliun a' choi'-thionail.

15 Agus dh'fhoillsich an Tighearn e féin 'sa phàilliun ann am meall[f] neoil: agus sheas am meall neoil os cionn doruis a' phàilliuin.

16 Agus thubhairt an Tighearna re Maois, Feuch, coidlidh tusa maille re t'aithreachaibh; agus éiridh an sluagh so suas, agus théid iad le striopachas 'an deigh dhiathan na tìre coimhich sin d'am bheil iad a' dol a steach gu *fantuinn* 'na meadhon, agus tréigidh iad mise, agus brisidh iad mo choi'-cheangal a rinn mi riu.

17 Agus lasaidh mo chorruich 'nan aghaidh 'san là sin, agus tréigidh mi iad, agus folaichidh mi mo ghnùis uatha, agus ithear suas iad, agus thig mòran olc agus àmhghar[g] orra, air chor as gu'n abair iad 'san là sin, Nach ann a chionn nach '*eil* ar Dia 'nar measg a thàinig na h-uilc so oirn?

18 Agus gu cinnteach folaichidh mise mo ghnùis 'san là sin, air son gach olc a dh'oibrich iad, a chionn gu'n do thionndaidh iad 'an déigh dhiathan eile.

19 A nis uime sin sgrìobh-aibhse dhuibh féin an laoidh[h] so, agus

[f] *stuadh.* [g] *thrioblòidean, theanntachdan.* [h] *òran.*

teagaisg i do chloinn Israeil: cuir i
'nam beul a chum gu'm bi 'n laoidh
so mar fhianuis dhomhsa 'an agh-
aidh chloinn Israeil.
20 Oir an uair a bheir mi stigh
iad do'n fhearann a mhionnaich mi
d'an aithreachaibh, a tha sruthadh
le bainne agus mil, agus a dh'itheas
iad agus a shàsuichear iad, agus a
dh'fhàsas iad reamhar; 'an sin
tionndadhaidh iad gu déibh eile,
agus ni iad seirbhis doibh, agus
brosnuichidh iad mi, agus brisidh
iad mo choi'-cheangal.
21 Agus tarlaidh an uair a thig
mòran olc agus àmhghar orra, gu'n
labhair[i] an laoidh so mar fhianuis
'nan aghaidh; oir cha di-chuimh-
nichear i as beul an sliochd: oir is
aithne dhomh an smuaintean a tha
iad a' dealbh an diugh *féin*, mun
d'thug mi steach iad do'n fhearann
a mhionnaich mi.
22 Sgrìobh uime sin Maois an
laoidh so air an là sin féin, agus
theagaisg e i do chloinn Israeil.
23 Agus dh'àithn e do Iosua mac
Nun, agus thubhairt e, Bi làidir,
agus biodh deagh mhisneach agad:
oir bheir thu clann Israeil do'n
fhearann a mhionnaich mi dhoibh;
agus bithidh mise maille riut.
24 Agus an uair a chuir Maois
crìoch air sgrìobhadh bhriathran an
lagha so ann an leabhar gus an do
chrìochnaicheadh iad;
25 'An sin dh'àithn Maois do na
Lebhithich a tha giùlan àirc coi'-
cheangail an Tighearna, ag ràdh,
26 Gabhaibh leabhar an lagha so,
agus cuiribh e aig taobh àirc coi'-
cheangail an Tighearna bhur Dé,
chum gu'm bi e 'n sin mar fhianuis
a't' aghaidh.
27 Oir *is* aithne dhomh do chean-
nairc, agus do mhuineal rag: feuch,
am feadh 's a ta mi fathast beo
maille ribh an diugh, bha sibh cean-
nairceach 'an aghaidh an Tighearna;
agus cia's mò na sin *a bhitheas sibh*
'an déigh mo bhàis?
28 Cruinnichibh a'm' ionnsuidh
seanaire bhur treubhan uile, agus
bhur luchd-riaghluidh, a chum as
gu'n labhair mi 'nan cluasaibh na
briathra so, agus gu'n gairm mi na
néamhan agus an talamh mar fhian-
uisean 'nan aghaidh.
29 Oir tha fhios agam, 'an déigh
mo bhàis gu'n truaill sibh *sibh féin*
gu tur, agus gu'n d'théid sibh a'
thaobh o'n t-slighe a dh'àithn mi
dhuibh: agus thig olc oirbh anns na
laithibh deireannach, a chionn gu'n
dean sibh olc ann an sealladh an
Tighearna, 'ga bhrosnachadh gu
feirg le h-obair bhur làmh.
30 Agus labhair Maois ann an
cluasaibh uile cho'-chruinnich Israeil
briathra na laoidhe so, gus an do
chrìochnaicheadh iad.

CAIB. XXXII.

CLUINNIBH, O néamha, agus
labhraidh mi; agus éisdeadh
an talamh re briathraibh[k] mo bheoil.
2 Silidh mar an t-uisge mo theag-
asg, tuitidh mar an drùchd mo
chainnt; mar mhin-uisge air an lus
mhaoth, agus mar fhrasan air an
fheur.
3 A chionn gu'm foillsich mi[l]
ainm an Tighearna: thugaibhse
morachd d'ar Dia-ne
4 *Is esan* a' charraig, tha obair
iomlan: oir *is* breitheanas a shligh-
ean uile: Dia na fìrinn, agus gun
eucoir, cothromach agus ceart tha
esan.
5 Thruaill siad iad féin, cha *'n e*
an smal *smal* a chloinne-san: *is*
ginealach coirbte[m] agus fiar iad.
6 An ann mar so a dh'ìocas sibh[n]
an Tighearna, O shluagh amaideach
agus gun chéill? nach esan t'athair
a cheannaich thu? nach d'rinn e thu,
agus nach do dhaingnich e thu?
7 Cuimhnich na làithean o chian,
thoir fa'near bliadhnacha nan iom-
adh ginealach: fiosraich do t'athair,
agus nochdaidh[o] e dhuit; do d'
sheanairibh, agus innsidh iad dhuit.
8 'Nuair a roinn an Ti a's ro-
airde do na cinnich an oighreachd,
an uair a sgar e mic Adhaimh *o
chéile*, shuidhich e crìochan nan
sluagh a réir àireimh chloinn Israeil.
9 Oir *is* e shluagh cuibhrionn an
Tighearna, *is* e Iacob crannchur
oighreachd-san.
10 Fhuair e ann am fearann fàs e,
eadhon ann am fàsach falamh *làn
ulfhartaich*[p]: threòraich e mu'n
cuairt e, theagaisg se e, ghleidh e
mar ubhal a shùla e.
11 Mar a charaicheas[q] iolair suas
a nead, a dh'itealaicheas i os cionn[r]
a h-àl, a sgaoileas i mach a sgiathan,

[i] *freagair.* [k] *éisd, O thalaimh, re briathraibh.* [l] *cuir mi 'an céill, gairm mi air.* [m] *aingidh.* [n] *An e so an éirig a bheir sibh do?* [o] *taisbeanaidh.* [p] *fàsach uamhora gun àiteach.* [q] *ghleidheas, ghabhas iolair cùram d'a nead.* [r] *a luidheas i gu caomh air.*

a ghabhas i iad, a ghiùlaineas i iad
air a sgiathaibh;
12 *Mar sin* threòraich an Tigh-
earna 'na aonar esan, agus cha *robh*
Dia coigreach maille ris.
13 Thug e air marcachd air àitibh
arda na talmhainn, a chum gu'n
itheadh e toradh an fhearainn, agus
thug e air mil a dheothal[s] as a'
charraig, agus oladh as a' charraig
ailbhinn;
14 Im cruidh, agus bainne chaor-
ach, maille re saill uan agus reith-
eachan do shìol[t] Bhasain, agus
ghabhar, maille re reamhrachd airn-
ean a' chruinneachd: agus dh'òl thu
fuil fhìor-ghlan nam fìon-dhearc.
15 Ach dh'fhàs Iesurun reamhar,
agus bhreab e: tha thu air cinntinn
reamhar, tha thu air fàs tiugh, tha
thu còmhdaichte *le saill:* 'an sin
thréig e an Dia *a* rinn e, agus rinn
e dimeas air carraig a shlàinte.
16 Bhrosnaich iad e gu h-eud le
déibh eile[u], le gràineileachdaibh
chuir iad corruich air.
17 Dh'ìobair iad do dheamhan-
aibh, cha 'n ann do Dhia; do dhéibh
nach b'aithne dhoibh, do *dhéibh*
nuadh *a* dh'ur-éirich suas, roimh
nach robh eagal air bhur n-aithreach-
aibh.
18 Air a' charraig *a* ghin thu tha
thu mi-chuimhneachail, agus tha thu
dearmadach air an Dia a dhealbh
thu.
19 Agus an uair a chunnaic an
Tighearn e, ghabh e gràin *diubh*[w],
air son brosnachaidh a mhac agus a
nigheana.
20 Agus thubhairt e, Folaichidh
mi mo ghnùis uatha, chi mi ciod *is*
crìoch dhoibh: oir *is* ginealach ro-
choirbte[x] iad, clann anns nach *'eil*
creidimh.
21 Rinn iad eudmhor mise[y] leis
an ni nach Dia, bhrosnaich[z] iad
mi gu feirg le 'n dìomhanais: agus
ni mise eudmhor iadsan *leo-san*
nach *'eil* 'nan sluagh, brosnaichidh
mi iad gu feirg re cinneach amaid-
each.
22 Oir tha teine air fhadadh a'm'
fheirg, agus loisgidh e gu h-ifrinn
ìochdrach[a], agus cuiridh e as do[b]
'n talamh le thoradh, agus cuiridh
e re theine bunaite nam beann.
23 Carnaidh mi suas uile[c] orra,
mo shaighdean caithidh mi orra.
24 Claoidhear[d] iad le h-ocras[e],
agus cuirear as doibh le teas loisg-
each, agus le sgrios searbh: fiaclan
fhiadh-bheathaiche mar an ceudna
cuiridh mi orra, maille re nimh
nathraichean an duslaich.
25 O'n leth a muigh sgriosaidh
an claidheamh, agus o'n leth a
stigh uamhann, araon an t-òig-
fhear agus an òigh, an cìochran
agus fear na gruaige léithe.
26 Thubhairt mi, Sgapaidh mi
iad gu cùiltibh, bheir mi air an
cuimhne sgur o mheasg dhaoine:
27 Mur bhitheadh gu'n robh
eagal orm roimh chorruich an
nàmhaid, air eagal gu'n giùlaineadh
an eascairdean iad féin gu mi-
chubhaidh, air eagal gu'n abradh
iad, *Is* i ar làmh airdne[f], agus cha
'ne an Tighearn a rinn so uile.
28 Oir *is* cinneach gun chomh-
airle iad, ni mò *tha* tuigse annta.
29 O gu'm biodh iad glic, *gu'n*
tuigeadh iad so, *gu*'n d'thugadh iad
fa'near an crìoch dheireannach!
30 Cionnus a chuireadh a h-aon
ruaig air mìle, agus a chuireadh
dithis deich mìle air theicheadh,
mur biodh an carraig air an reic-
eadh, agus mur biodh an Tighearn
air an druideadh suas?
31 Oir mar ar carraig-ne cha
'n'eil an carraig-san, air bhi d'ar
naimhdibh féin 'nam breitheamh-
naibh.
32 Oir do fhìonain Shodoim
tha'm fìonainsan, agus do mhach-
airibh Ghomorraih: *is* fìon-dhearc-
an marbhtach[g] am fìon-dhearcan,
tha 'm bagaidean searbh:
33 *Is* e nimh nan dràgon am fìon,
agus puinsion[h] an-iochdar nan
nathraichean[i] nimhe.
34 Nach *'eil* so air a thasgaidh
suas agam, air a sheulachadh a'm'
ionmhasaibh?
35 Dhomhsa *buinidh* dìoghaltas,
agus luaigheachd; re h-ùine
sleamhnaichidh an cos: oir *tha* là
an sgrios am fagus, agus tha na
nithe a thig orra a' deanamh
deifir.
36 Oir bheir an Tighearna breth
air a shluagh, agus gabhaidh e
aithreachas a thaobh a sheirbhis-
eacha; 'nuair a chì e gu'n d'fhalbh
an neart, agus nach *'eil* neach

[s] *shùghadh.* [t] *shliochd.* [u] *coimheach.* [w] *rinn e tàir* orra.
[x] *ro-chrosta.* [y] *Dhùisg iad gu h-eud mise.* [z] *phrosnaich.*
[a] *gus an doimhne a's ìochdraiche.* [b] *ithidh e suas.* [c] *dòrainnean.*
[d] *Loisgear.* [e] *gortadh.* [f] Tha *ar làmh ard.* [g] *nimhe, domblas.*
[h] *nimh, gath.* [i] *asp.*

dhiubh air a dhruideadh suas, no
air fhàgail[k].
37 Agus their e, C'àit *am bheil*
an diathan, a' charraig as an d'earb
iad.
38 A dh'ith saill an ìobairtean, *a*
dh'òl fìon an tabhartais-dibhe? éir-
eadh iad suas, agus cuidicheadh
iad leibh; bitheadh iad dhuibh
'nan dìdean.
39 Faicibh a nis gur mise, *eadh-
on* mise e, agus nach *'eil* Dia sam
bith maille rium: marbhaidh mi,
agus beothachidh mi; lotaidh mi,
agus leighisidh mi; agus cha *'n
'eil neach ann* a shaoras as mo
làimh.
40 Oir togaidh mi suas mo làmh
gu nèamh, agus their mi, *Is* beò
mise gu sìorruidh.
41 Ma gheuraicheas mi mo
chlaidheamh lasrach[l], agus ma ni
mo làmh greim air breitheanas;
ìocaidh mi dìoghaltas do m' naimh-
dibh, agus bheir mi luaigheachd
dhoibhsan aig am bheil fuath
orm.
42 Cuiridh mi air mhisg mo
shaighdean le fuil (agus ithidh mo
chlaidheamh suas feoil) *eadhon* le
fuil nam marbh, agus nam braigh-
dean, o thoiseach nan dìoghaltas
air an nàmhaid.
43 Deanaibh gairdeachas, O chin-
neacha, *maille r'a* shluaghsan: oir
dìolaidh e fuil a sheirbhiseach, agus
ni e dìoghaltas air eascairdibh, agus
bithidh e tròcaireach d'a thìr *agus
d'*a shluagh féin.
44 Agus thàinig Maois, agus
labhair e uile bhriathra na laoidh
so ann an éisdeachd an t-sluaigh, e
féin agus Hosea mac Nun.
45 Agus chuir Maois crìoch air
na briathra sin uile a labhairt re
h-Israel uile.
46 Agus thubhairt e riu, So-
craichibh bhur cridhe air na focail
uile air am bheil mise a' toirt fian-
uis 'nar measg air an là'n diugh, a
dh'àithneas sibh d'ar cloinn a
choimhead, a chum gu'n dean iad
uile bhriathran an lagha so.
47 Oir cha ni dìomhain e dhuibh,
a chionn gur e bhur beatha e; agus
leis an ni so buanaichidh sibh *bhur*
làithean 'san fhearann a tha sibh a'
dol a nunn thar Iordan g'a sheal-
bhachadh,
48 Agus labhair an Tighearna re
Maois 'san là sin féin, ag ràdh,
49 Imich suas do'n bheinn so
Abarim, *do* shliabh Nebo, a *tha*
ann an tìr Mhoaib, a *tha* fa
chomhair Iericho, agus gabh seal-
ladh do thìr Chanaain, a *tha* mi a'
toirt do chloinn Israeil mar sheilbh.
50 Agus gheibh thu bàs 'san
t-sliabh d'an d'théid thu suas, agus
cruinnichear thu chum do dhaoine;
mar a fhuair Aaron do bhràthair
bàs ann an sliabh Hor, agus a
chruinnicheadh e chum a dhaoine:
51 A chionn gu'n do chiontaich
sibh a'm' aghaidh-sa am measg
chloinn Israeil, aig uisgeachaibh
Mheribah-Cades, ann am fàsach
Shin; do bhrìgh nach do naomhaich
sibh mi am meadhon chloinn Is-
raeil.
52 Gidheadh chi thu am fearann
a'*d'* chomhair, ach cha d'théid thu
steach do'n fhearann a *tha* mi tabh-
airt do chloinn Israeil.

CAIB. XXXIII.

AGUS *is e* so am beannachadh
leis an do bheannaich Maois
òglach[m] Dhé clann Israeil roimh a
bhàs.
2 Agus thubhairt e, Thàinig an
Tighearn o Shinai, agus dh'éirich e
suas dhoibh o Sheir; dhealraich e
mach o shliabh Pharain, agus thàin-
ig e le deich mìle do naoimh: o
dheas làimh *chaidh* lagh teine
mach dhoibh.
3 Seadh, ghràdhaich e 'n sluagh;
tha naoimh uile a'd' làimh: agus
shuidh iad sìos aig do chosaibh;
gheibh *gach neach* do d' bhriath-
raibh.
4 Dh'àithn Maois lagh dhuinn,
mar oighreachd do cho'-chruin-
neach Iacoib.
5 Agus bha e 'na righ ann an
Iesurun, an uair a chruinnich ceann-
ardan[n] an t-sluaigh agus treubh-
an Israeil 'an ceann a chéile.
6 Biodh Reuben beò, agus na
faigheadh e bàs; agus bitheadh a
dhaoine *lìonmhor* 'an aireamh.
7 Agus *is e* so *beannachadh*
Iudaih: agus thubhairt e, Eisd, a
Thighearna, guth Iudaih, agus thoir
e chum a shluaigh: biodh a làmhan
foghainteach dha, sgus bi-sa a'd'
chòmhnadh[o] *aige* o naimhdibh.
8 Agus mu Lebhi thubhairt e,
Biodh do Thummim agus t'Urim
aig t'aon naomha, a dhearbh thu aig
Masah, ris an d'rinn thu stri' aig
uisgeachaibh Mheribah;
9 A thubhairt r'a athair agus r'a

[k] *a làthair.* [l] *dealrach, lìobhta.* [m] *duine.* Eabh. [n] *cinn.* Eabh. [o] *chongnamh.* Eir.

mhàthair, Cha 'n fhaca mi e; agus
cha do ghabh e [p] r'a bhràithribh,
agus cha d'aithnich e a chlann
féin: oir choimhid iad t'fhocail,
agus ghleidh iad do choi'-cheangal.
10 Teagaisgidh iad do bhreith-
eanais do Iacob, agus do lagh do
Israel: cuiridh iad tùis fa d'
chomhair, agus làn ìobairt-loisgte
air t'altair.
11 Beannaich, O Thighearn, a
mhaoin [q], agus gabh re obair a
làmh: buail tre leasraidh na muinn-
tir a dh'éireas 'na aghaidh, agus na
muinntir le'm fuathach e, chum
nach éirich iad a rìs.
12 Mu Bheniamin thubhairt e,
Gabhaidh aon gràdhach an Tighear-
na còmhnuidh ann an tèaruint-
eachd làimh ris; *agus* còmhdaich-
idh *an Tighearn* e rè an là uile,
agus gabhaidh e còmhnuidh eadar
a ghuaillibh.
13 Agus mu Ioseph thubhairt e,
Beannaichte o'n Tighearna *gu robh*
fhearann, a thaobh nithe luachmhor
néimh, a thaobh an drùchd, agus
a thaobh na doimhne tha 'na luidhe
shìos,
14 Agus a thaobh nan toradh
luachmhor *a bheirear a mach* leis
a' ghréin, agus a thaobh nan nithe
luachmhor a chuirear a mach leis
gach mìos [r],
15 Agus a thaobh prìomh [s] nithe
nam beann sean [t], agus a thaobh
nithe luachmhor nan sliabh sìor-
ruidh,
16 Agus a thaobh nithe luachmh-
or na talmhainn, agus a làn, agus
deagh-ghean an Ti sin a bha chòmh-
nuidh 'sa' phreas: thigeadh *am
beannachd* air ceann Ioseiph, agus
air mullach a chinnsan a sgaradh o
bhràithribh.
17 Mar cheud-ghin a thairbh *tha*
a sgèimh [u], agus *mar* adhaircean an
aon-adharcaich [w] *tha* adhaircean-
sa: leo so purraidh [x] e'n sluagh le
chéile, gu h-iomallaibh na talmh-
ainn: agus *is* iad so deich mìlte
Ephraim, agus *is* iad so mìlte Mha-
naseh.
18 Agus mu Shebulun thubhairt
e, Dean gairdeachas, a Shebulun,
a'd' dhol a mach; agus Isachair,
a'd' bhùthaibh.
19 Gairmidh iad an sluagh a
chum na beinne, 'an sin iobraidh
iad ìobairtean ionracais: oir pailteas
nan cuan sùgaidh [y] iad suas, agus
ionmhais fholaichte na gaineimh.
20 Agus mu Ghad thubhairt e,
Beannaichte *gu robh* esan a leud-
aicheas [z] Gad: mar leòmhan tha e
gabhail còmhnuidh, agus reubaidh
e 'n gairdean maille re mullach a'
chinn.
21 Agus dheasaich e cheud chuid
dha féin, a chionn 'an sin, *ann an*
cuibhrionn an lagh-thabhartair, gu'n
do shuidhicheadh e; agus thàinig e
maille re ceannardaibh an t-sluaigh;
ceartas an Tighearna chuir e 'n
gnìomh, agus a bhreitheanais re
h-Israel.
22 Agus mu Dhan thubhairt e, *Is*
cuilean leòmhain Dan: leumaidh e
o Bhasan.
23 Agus mu Naphtali thubhairt e,
O Naphtali, sàsaichte le deagh-
ghean, agus làn do bheannachadh
an Tighearna, sealbhaich thusa an
aird' an iar agus an airde deas.
24 Agus mu Aser thubhairt e,
Biodh Aser beannaichte le cloinn;
biodh e taitneach d'a bhràithribh,
agus tumadh [a] e a chos ann an
oladh.
25 *Bithidh* do bhrògan 'nan
iarunn agus 'nan umha [b]; agus mar
do laithean *is amhluidh bhios* do
neart [c].
26 Cha *'n'eil* neach cosmhuil re
Dia Iesuruin, *a tha* marcachd air
nèamh a'd' chòmhnadh, agus 'na
mhòrachd [d] air na speuraibh.
27 *Is e* 'n Dia bith-bhuan do
thearmann, agus fuidh *tha* na
gairdeana sìorruidh: agus fuadaich-
idh e mach an nàmhaid romhad,
agus their e, Cuir as *da*.
28 'An sin gabhaidh Israel còmh-
nuidh gu tèaruinte 'na aonar:
bithidh tobar Iacoib air fearann
arbhair agus fìona; mar an ceudna
silidh a nèamha nuas drùchd.
29 Is sonadh thu, O Israel; cò
tha cosmhuil riut, O shluagh a
shaoradh leis an Tighearna, sgiath
do chòmhnadh, agus neach is e
claidheamh do mhòrachd? agus
gheibhear do naimhde 'nam breug-
airibh dhuit, agus saltraidh tu air an
àitibh arda.

[p] *cha d'aidich e bhràithrean.* [q] *a neart, a shluagh.* [r] *leis a' ghealaich.* [s] *ceud, ard.* [t] *bheanntan an airde 'n ear.* Eabh. [u] *a ghlòir, a mhaise.* [w] *an t-sròn-adharcaich; Rhinoceros.* [x] *sàthaidh.* [y] *sùghaidh, deothalaidh.* [z] *dh'fharsaingicheas.* [a] *tomadh, bogadh.* [b] Bithidh *iarunn agus umha fo d' chosaibh; bithidh do chroinn* no *do ghlasan a dh'iarunn agus a dh'umha.* [c] *do shlìth.* [d] *òirdheirceas.*

CAIB. XXXIV.

AGUS chaidh Maois suas o chòmhnardaibh Mhoaib gu sliabh Nebo, gu mullach Phisgaih [e], a *tha* thall fa chomhair Iericho: agus nochd an Tighearna dha fearann Ghilead uile gu Dan,

2 Agus Naphtali uile, agus tìr Ephraim, agus Mhanaseh, agus tìr Iudaih uile gu nuig an fhairge a's faide mach,

3 Agus an taobh deas, agus còmhnard ghlinne Iericho, baile nan craobh pailm, gu nuig Soar.

4 Agus thubhairt an Tighearna ris, *Is* e so am fearann a mhionnaich mi do Abraham, do Isaac, agus do Iacob, ag ràdh, Do d' shliochd-sa bheir mi e: thug mi ortsa fhaicinn le d' shùilibh, ach d'a ionnsuidh cha d'théid thu thairis.

5 Agus fhuair Maois òglach an Tighearna bàs 'an sin, ann am fearann Mhoaib, a réir focail an Tighearna.

6 Agus dh'adhlaic e ann an gleann e, ann am fearann Mhoaib, thall fa chomhair Bhet-peoir: ach cha 'n aithne do dhuine sam bith uaigh gus an là'n diugh.

7 Agus *bha* Maois ceud agus fichead bliadhna dh'aois an uair a fhuair e bàs: cha d'fhàilnich a shùil [f], ni mò a thréig a neart e [g].

8 Agus ghuil clann Israeil air son Mhaois ann an còmhnardaibh Mhoaib deich laithean air fhichead: mar so chrìochnaicheadh làithean a' ghuil agus a' bhròin air son Mhaois.

9 Agus bha Iosua mac Nun làn do spiorad a' ghliocais; oir chuir Maois a làmhan air: agus dh'éisd clann Israeil ris, agus rinn iad mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

10 Agus cha d'éirich fàidh o sin ann an Israel cosmhuil re Maois, neach a b'aithne do'n Tighearna aghaidh re h-aghaidh.

11 Anns na h-uile chomharaibh, agus iongantasaibh a chuir an Tighearn e dheanamh ann an tìr na h-Eiphit, air Pharaoh [h] agus air a sheirbhisich uile, agus air fhearann uile,

12 Agus anns an làimh chumhachdaich sin uile, agus anns an uamhas mhòr uile, a dh'oibrich Maois ann an sealladh Israeil uile.

[e] *na beinne.* Eabh. [f] *robh a shùil dall.* [g] *lùghdaicheadh a chàil.* [h] *'an aghaidh Pharaoih.*

IOSUA.

CAIB. I.

ANIS an déigh bàis Mhaois, òglaich an Tighearna, labhair an Tighearna re [a] Iosua, mac Nuin, fear-frithealaidh Mhaois, ag ràdh,

2 Tha m'òglach Maois marbh: a nis uime sin éirich, gabh thairis air Iordan so, thu féin, agus an sluagh so uile, dh'ionnsuidh na tìre a tha mise a' tabhairt dhoibh, *eadhon* do chloinn Israeil.

3 Gach ionad air an saltair bonn bhur coise, sin thug mi dhuibh, mar a thubhairt mi re Maois.

4 O'n fhàsach, agus Lebanon so, eadhon gus an abhainn mhòir, abhainn Euphrates, tìr nan Hiteach uile, agus gus an fhairge mhòir, leth re dol fuidhe na gréine, bithidh 'na chrìch dhuibh.

5 Cha'n urrainn duine sam bith seasamh a'd' aghaidh uile laithean do bheatha: mar a bha mi le Maois, *mar sin* bithidh mi leatsa: cha dìbir mi thu, agus cha tréig mi thu.

6 Bi làidir, agus ro-mhisneachail: oir do'n t-sluagh so roinnidh tu mar oighreachd an tìr a mhionnaich mi d'an aithrichibh [b] a thabhairt doibh.

7 A mhàin bi-sa làidir agus ro-mhisneachail, a chum as gu'n d'thoir thu'n aire gu'n dean thu a réir an lagha uile a dh'àithn m'òglach Maois dhuit: na tionndaidh uaith dh'ionnsuidh na làimhe deise no dh'ionnsuidh na làimhe clìthe, a chum gu'n soirbhich leat anns gach *àite* d'an d'théid thu.

8 Cha d'théid leabhar an lagha so as do bheul, ach beachd-smuainichidh tu air a là agus a dh'oidhche, chum as gu'n d'thoir thu 'n aire gu'n dean thu a réir gach *ni a ta* scrìobhte ann: oir an sin bheir thu air do shlighe soirbheachadh leat, agus an sin ni thu gu glic [c].

[a] *ri.* [b] *aithreachaibh.* [c] *éiridh gu maith dhuit.*

9 Nach d'àithn mise dhuit? Bi làidir agus ro-mhisneachail, na bi fa eagal, agus na biodh faitcheas ort: oir *tha* 'n Tighearna do Dhia leat anns gach *ionad* d'an d'théid thu.

10 An sin dh'àithn Iosua do luchd-riaghlaidh an t-sluaigh, ag ràdh,

11 Rachaibh tre'n champ, agus àithnibh do'n t-sluagh, ag ràdh, Deasaichibh dhuibh féin lòn; oir an ceann thri laithean théid sibh thar Iordan so, a dhol a stigh a shealbhachadh na tìre a *tha* 'n Tighearna bhur Dia a' toirt duibh r'a sealbhachadh.

12 Agus ris na Reubenich, agus ris na Gadaich, agus re leth thréibh Mhanaseh, labhair Iosua, ag ràdh,

13 Cuimhnichibh am focal a dh'àithn Maois òglach an Tighearna dhuibh, ag ràdh, Thug an Tighearna bhur Dia fois duibh, agus thug e dhuibh an tìr so:

14 Fanaidh bhur mnài, bhur clann bheag, agus bhur spréidh san tìr a thug Maois duibh air an taobh so do Iordan, ach théid sibh féin thairis fo'r n-armaibh roimh bhur bràithrean, sibhse uile tha treun ann an neart, agus cuidichidh sibh leo;

15 Gus an d'thoir an Tighearna fois d'ar bràithribh, mar *a thug e* dhuibhse, agus gu'n sealbhaich iadsan mar an ceudna an tìr a *tha* 'n Tighearna bhur Dia a' tabhairt doibh: an sin pillidh sibh gu tìr bhur seilbhe, agus sealbhaichidh sibh i, *eadhon an tìr* a thug Maois òglach an Tighearna dhuibh air an taobh so do Iordan, leth re éirigh na gréine.

16 Agus fhreagair iad Iosua, ag ràdh, Na h-uile *nithe* a dh'àithn thu dhuinne, ni sinn; agus ge b'e taobh a chuireas tu sinn, théid sinn.

17 A réir mar a dh'éisd sinn re Maois anns na h-uile *nithibh*, mar sin éisdidh sinn riutsa: a mhàin biodh an Tighearna do Dhia maille riut, mar a bha e maille re Maois.

18 Gach duine a chuireas an aghaidh t'àithne, agus nach éisd re t' bhriathraibh, anns na h-uile *nithibh* a dh'àithneas tu dha, cuirear gu bàs e: a mhàin bi làidir, agus ro-mhisneachail.

CAIB. II.

AGUS chuir Iosua mac Nuin a mach a Sitim dithis dhaoine a rannsachadh a mach gu h-uaigneach, ag ràdh, Imichibh, rannsaichibh a mach an tìr, agus Iericho: agus dh'imich iad, agus chaidh iad a steach do thigh striopaiche, d'am b'ainm Rahab, agus luidh iad an sin.

2 Agus dh'innseadh do righ Iericho, ag ràdh, Feuch, thàinig daoine an so an nochd, do chloinn Israeil, a rannsachadh a mach na tìre.

3 Agus chuir righ Iericho *teachdaire* gu Rahab, ag ràdh, Thoir a mach na daoine a thàinig a t'ionnsuidh, a chaidh steach do d' thigh: oir is ann a rannsachadh a mach na tìre uile a thàinig iad.

4 Agus ghabh a' bhean an dithis dhaoine, agus dh'fholaich i iad, agus thubhairt i mar so, Thàinig gun amharus daoine do m' ionnsuidh; ach cha robh fhios agam cia as *a thàinig* iad:

5 Agus thachair *mu àm* druididh a' gheataidh, 'nuair a bha e dorcha, gu'n deachaidh na daoine mach: c'àit a ghabh na daoine, cha'n fhios domh: leanaibh gu luath air an tòir, oir beiridh sibh orra.

6 Ach bha i air an toirt suas gu mullach an tighe, agus air am folach le cuiseagaibh an lìn, a leag i an ordugh air mullach an tighe.

7 Agus lean na daoine air an tòir san t-slighe gu Iordan, gu ruig[d] na h-àthanna: agus co luath as a chaidh a' mhuinntir a bh'air an tòir a mach, dhruid iad an geatadh.

8 Agus mun robh iad air luidhe sìos, chaidh i suas d'an ionnsuidh air mullach an tighe;

9 Agus thubhairt i ris na daoinibh, Tha fios agam gu bheil an Tighearn air toirt duibh na tìre, agus gu bheil bhur n-uamhas air tuiteam oirne, agus gu'm bheil luchd-àiteachaidh na tìre uile air leaghadh as le h-eagal[e] roimhibh:

10 Oir chuala sinne cionnus a thiormaich an Tighearna suas uisge na mara ruaidhe roimhibh, 'nuair a thàinig sibh a mach as an Eiphit; agus ciod a rinn sibh air dà righ nan Amorach, a *bh*'air an taobh eile do Iordan, Sihon agus Og, a sgrios sibh gu tur.

11 Agus co luath as a chuala sinne *na nithe sin*, leagh ar cridheacha, agus cha d'fhan tuilleadh a' bheag do mhisnich ann an duine sam bith air bhur sonsa: oir an Tighearna bhur Dia, *is* esan Dia anns na nèamhaibh shuas, agus air an talamh bhos[f].

12 A nis uime sin guidheam

[d] *gu ruig*. [e] *air fannachadh*. [f] *shios*.

oirbh, mionnaichibh dhomh air an
Tighearna. a chionn gu'n do nochd
mi caoimhneas dhuibh, gu'n nochd
sibhse mar an ceudna caoimhneas
do thigh m'atharsa, agus gu'n d'thoir
sibh dhomh comhara cinnteach [g];
13 Agus gu'n gléidh sibh beo
m'athair, agus mo mhàthair, agus
mo bhràithrean, agus mo pheath-
raichean, agus na h-uile a *ta* aca,
agus gu'n saor sibh ar n-anmanna [h]
o'n bhàs.
14 Agus fhreagair na daoine i,
Ar n-anam-ne air bhur son-sa gu
bàs, mur foillsich sibh an gnothuch
so againne. Agus tarlaidh 'nuair
a bheir an Tighearna dhuinn an tìr,
gu'm buin sinn gu caoimhneil agus
gu firinneach riutsa.
15 An sin leig i sìos iad air cord
tre [i] 'n uinneig; oir *bha* a tigh air
balladh a' bhaile [k], agus bha i
chòmhnuidh air a' bhalladh.
16 Agus thubhairt i riu, Thugaibh
am monadh [l] oirbh, air eagal gu'n
coinnich an luchd tòrachd sibh;
agus folaichibh sibh féin an sin tri
laithean, gus am bi'n luchd tòrachd
air pilleadh, agus an déigh sin feud-
aidh sibh imeachd air bhur slighe.
17 Agus thubhairt na daoine
rithe [m], *Bithidh* sinne neo-chion-
tach a thaobh iad so do mhionnan
a thug thu oirn a mhionnachadh.
18 Feuch, *'nuair* a thig sinn
do'n tìr, ceanglaidh tu an stìom [n]
so do shnàth scarlait anns an uinn-
eig tre'n do leig thu sìos sinn: agus
bheir thu t'athair, agus do mhàthair,
agus do bhràithrean, agus teaghlach
t'athar uile dhachaidh at' ionn-
suidh.
19 Agus tarlaidh, ge b'e neach a
théid a mach air dorsaibh do thighe
do'n t-sràid, *gu'm bi* fhuil air a
cheann *féin*, agus *bithidh* sinne
neo-chiontach: agus ge b'e neach a
bhios maille riut anns an tigh, *bith-
idh* fhuil air ar ceann-ne, ma
bheanas làmh ris.
20 Agus ma dh'fhoillsicheas tu
an gnothuch so againn, an sin bith-
idh sinne saor o d' mhionnaibh a
thug thu oirn a mhionnachadh.
21 Agus thubhairt ise, A réir
bhur briathra, mar sin *bithcadh* e.
Agus chuir i air falbh iad, agus
dh'imich iad: agus cheangail i an
stìom scarlait anns an uinneig.
22 Agus dh'fhalbh iad, agus
thàinig iad do'n mhonadh, agus
dh'fhan iad an sin tri laithean, gus
an do phill an luchd tòrachd. Agus
dh'iarr an luchd tòrachd *iad* air
feadh na slighe uile, ach cha d'fhuair
siad *iad*.
23 Mar sin phill an dithis
dhaoine, agus chaidh iad sìos o'n
mhonadh, agus chaidh iad thairis,
agus thàinig iad gu Iosua mac
Nuin, agus dh'innis iad da gach *ni*
a thachair dhoibh.
24 Agus thubhairt iad re Iosua,
Gu firinneach thug an Tighearna
thairis d'ar làimh am fearann uile;
oir tha eadhon luchd-àiteachaidh na
tìre uile air leaghadh as fa'r comh-
air.

CAIB. III.

AGUS dh'éirich Iosua gu moch
sa' mhaduinn, agus dh'imich
iad o Shitim, agus thàinig iad gu
Iordan, e féin agus clann Israeil
uile, agus ghabh iad tàmh an sin
mun deachaidh iad thairis.
2 Agus an ceann thri laithean
chaidh an luchd-riaghlaidh tre'n
champ; [o]
3 Agus dh'àithn iad do'n t-sluagh,
ag ràdh, 'Nuair a chi sibh àirc coi'-
cheangail an Tighearna bhur Dé,
agus na sagairt na Lebhithich 'ga
giùlan, an sin gluaisidh sibh o'r
n-àite, agus théid sibh 'na déigh.
4 Gidheadh bithidh astar eadar
sibh agus i, mu thimchioll dà mhìle
làmh-choille do thomhas: na d'thig-
ibh am fagus di, a chum gu'm bi
fios na slighe agaibh air am feum
sibh imeachd; oir cha do ghabh
sibh riamh roimhe an rathad *so*.
5 Agus thubhairt Iosua ris an
t-sluagh, Naomhaichibh sibh féin;
oir am màireach ni'n Tighearna
nithe iongantach 'nar measg.
6 Agus labhair Iosua ris na
sagartaibh, ag ràdh, Togaibh suas
àirc a' choi'-cheangail, agus rach-
aibh thairis roimh 'n t-sluagh. Agus
thog iad suas àirc a' choi'-cheangail,
agus chaidh iad roimh 'n t-sluagh.
7 Agus thubhairt an Tighearna re
Iosua, An diugh tòisichidh mi air
thusa dheanamh mòr ann an seall-
adh Israeil uile, a chum as gu'm bi
fios aca, mar a bha mi le Maois,
gu'm bi mi leatsa.
8 Agus bheir thu àithne do na
sagartaibh a tha giùlan àirc a' choi'-
cheangail, ag ràdh, 'Nuair a bhios
sibh air teachd gu oir uisge Iordain,
ann an Iordan seasaidh sibh.
9 Agus thubhairt Iosua re cloinn
Israeil, Thigibh an so, agus éisdibh

[g] *firinn*. Eabh. [h] *beatha*. [i] *trìd, troimh*. [k] *na cathrach*.
[l] *a' bheinn*. [m] *ria*. [n] *cordan*. [o] *tre'n fhcachd*.

ri briathraibh an Tighearna bhur Dé.
10 Agus thubhairt Iosua, Le so bithidh fios agaibh gu'*m bheil* an Dia beo 'nar measg, agus *gu'm* fuadaich e gun teagamh a mach roimhibh na Canaanaich, agus na Hitich, agus na Hibhich, agus na Perisich, agus na Girgasaich, agus na h-Amoraich, agus na Iebusaich.
11 Feuch, tha àirc coi'-cheangail Tighearna na talmhainn uile a' dol thairis roimhibh do Iordan.
12 A nis uime sin gabhaibh dà fhear dheug a treubhaibh Israeil, fear as gach tréibh.
13 Agus co luath 'sa shocraicheas na sagairt a ta giùlan àirc an Tighearna, Tighearna na talmhainn uile, buinn an cos ann an uisgeachaibh Iordain, bithidh uisgeacha Iordain air an sgaradh *o* na h-uisgeachaibh a thig a nuas o'n airde: agus seasaidh iad 'nan torr.
14 Agus an uair a dh'fhalbh an sluagh o'm bùthaibh, gu dol thar Iordan, agus na sagairt a' giùlan àirc a' choi'-cheangail roimh 'n t-sluaigh;
15 Agus an uair a bha iadsan a ghiùlain an àirc air teachd gu Iordan, agus a bha cosa nan sagart a ghiùlain an àirc air an tumadh ann an oir an uisge (oir tha Iordan a' sruthadh thar uile bhruacha ré an fhogharaidh uile)
16 An sin sheas na h-uisgeachan a thàinig a nuas o'n airde, *agus* dh'éirich iad suas 'nan torr ro-fhad o'n bhaile Adam, a *ta* làimh re Saretan: agus theirig iadsan a chaidh sìos rathad mara a' chòmhnaird, *cadhon* na mara salainn, *agus* ghearradh as iad: agus chaidh an sluagh thairis dìreach fa chomhair Iericho.
17 Agus sheas na sagairt a ghiùlain àirc coi'-cheangail an Tighearna gu daingean[p] air talamh tioram am meadhon Iordain, agus chaidh na h-Israelich uile thairis air talamh tioram, gus an robh an sluagh uile air dol thar Iordan[q]

CAIB. IV.

AGUS an uair a bha 'n sluagh uile air dol thar Iordan, an sin labhair an Tighearna re Iosua, ag ràdh,
2 Gabhaibh dhuibh féin dà fhear dheug as an t-sluagh, duine as gach tréibh,
3 Agus àithnibh dhoibh, ag ràdh, Thugaibh leibh o so a meadhon Iordain, às an àite anns an do sheas cosa nan sagart gu daingean, dà chloich dheug, agus bheir sibh iad thairis leibh, agus cuiridh sibh iad anns an àite-tàimh anns an gabh sibh fois an nochd.
4 An sin ghairm Iosua air an dà fhear dheug, a dheasaich e a cloinn Israeil, fear as gach tréibh.
5 Agus thubhairt Iosua riu, Rachaibh thairis roimh àirc an Tighearna bhur Dé gu meadhon Iordain, agus togadh gach fear dhibh clach air a ghualainn, a réir àireimh threubha chloinn Israeil:
6 A chum as gu'm bi so 'na chomhara 'nar measg, *a chum* 'nuair a dh'fhiosraicheas bhur clann san àm re teachd[r], ag ràdh, Ciod *is ciall* duibh leis na clachaibh so?
7 An sin gu'm freagair sibh iad, Gu'n robh uisgeacha Iordain air an sgaradh o chéile roimh àirc coi'-cheangail an Tighearna, 'nuair a chaidh i thar Iordan, *gu'n* robh uisgeacha Iordain air an sgaradh o chéile: agus bithidh na clachan so 'nan cuimhneachan do chloinn Israeil gu bràth.
8 Agus rinn clann Israeil amhuil mar a dh'àithn Iosua, agus thog iad suas dà chloich dheug a meadhon Iordain, mar a labhair an Tighearna re Iosua, a réir àireimh threubha chloinn Israeil, agus ghiùlain iad leo thairis iad do'n àit anns an do ghabh iad tàmh, agus chuir iad sìos an sin iad.
9 Agus chuir Iosua suas dà chloich dheug am meadhon Iordain, san ionad anns an do sheas cosa nan sagart a ghiùlain àirc a' choi'-cheangail: agus tha iad an sin gus an la'n diugh.
10 Oir sheas na sagairt a ghiùlain an àirc am meadhon Iordain, gus an do chrìochnaicheadh gach ni a dh'àithn an Tighearna do Iosua a labhairt ris an t-sluagh, a réir nan uile nithe a dh'àithn Maois do Iosua: agus rinn an sluagh cabhag, agus chaidh iad thairis.
11 Agus an uair a bha 'n sluagh uile air dol thairis, an sin chaidh àirc an Tighearna thairis, agus na sagairt an làthair an t-sluaigh.
12 Agus chaidh clann Reubein, agus clann Ghad, agus leth thréibh Mhanaseh thairis fo'n armaibh

[p] *deas.* [q] *gus an do chuir an sluagh uile crìoch air dol thar Iordan.* Eabh. [r] *am màireach.* Eabh.

roimh chloinn Israel, mar a labhair
Maois riu:
13 Chaidh thairis mu thimchioll
dà fhichead mìle, deas air son cog-
aidh, an làthair an Tighearna gu
cath do chòmhnardaibh Iericho.
14 Air an là sin dh'ardaich an
Tighearna Iosua ann an sealladh
Israeil uile, agus bha eagal orra
roimhe mar a bha eagal orra roimh
Mhaois, uile laithean a bheatha.
15 Agus labhair an Tighearna re
Iosua, ag ràdh,
16 Aithn do na sagartaibh a tha
giùlan àirc na fianuis, iad a theachd
a nìos a Iordan.
17 Agus dh'àithn Iosua do na
sagartaibh, ag ràdh, Thigibh a nìos
a Iordan.
18 Agus an uair a bha na sagairt
a ghiùlain àirc coi'-cheangail an
Tighearn air teachd a nìos a
meadhon Iordain, *agus* a bha buinn
chos nan sagart air an togail suas
air an talamh thioram, an sin phill
uisgeacha Iordain d'an àite féin,
agus chaidh iad thar a bhruachan
uile, mar *a rinn iad* roimhe.
19 Agus thàinig an sluagh a nìos
a Iordan air an deicheamh *là* do'n
cheud mhìos, agus champaich iad
ann an Gilgal, san iomall a làimh
na h-àirde 'n ear do Iericho.
20 Agus an dà chloich dheug sin
a thug iad a mach a Iordan, chuir
Iosua suas ann an Gilgal.
21 Agus labhair e re cloinn Is-
raeil, ag ràdh, 'Nuair a dh'fhiosraich-
eas bhur clann d'an aithrichibh san
àm re teachd, ag ràdh, Ciod *is ciall
do* na clachaibh so?
22 An sin bheir sibh fios d'ar
cloinn, ag ràdh, Thàinig Israel thar
Iordan so air talamh tioram.
23 Oir thiormaich an Tighearna
bhur Dia suas uisgeacha Iordain
roimhibhse, gus an deachaidh sibh
thairis, mar a rinn an Tighearna
bhur Dia air a' mhuir ruaidh, a
thiormaich e suas romhainn, gus an
robh sinn air dol thairis:
24 A chum as gu'n aithnich
sluagh na talmhainn uile làmh an
Tighearna, gu *bheil* i cumhachdach:
a chum gu'm bi eagal an Tighearna
bhur Dé oirbh am feasd [s].

CAIB. V.

AGUS an uair a chual' uile
righre nan Amorach a *bh'*air an
taobh thall do Iordan a làimh na
h-airde 'n iar, agus uile righre nan
Canaanach a *bha* làimh ris an
fhairge, gu'n do thiormaich an
Tighearna suas uisgeacha Iordain
roimh chloinn Israeil, gus an deach-
aidh sinn thairis, leagh an cridhe,
agus cha robh spiorad tuilleadh
annta, air son chloinn Israeil.
2 Anns an àm sin thubhairt an
Tighearna re Iosua, Dean duit féin
sgeanan geura [t], agus timchioll-
ghearr clann Israeil a rìs an daradh
uair.
3 Agus rinn Iosua dha féin
sgeanan geura, agus thimchioll-
ghearr e clann Israeil aig cnoc nan
roimh-chraicionn.
4 Agus is e an t-aobhar mu'n do
thimchioll-ghearr Iosua: Fhuair an
sluagh uile a thàinig a mach as an
Eiphit *a bha* 'nam firionnaich, *eadh-
on* na fir-chogaidh uile, bàs anns an
fhàsach air an t-slighe, an deigh
dhoibh teachd a mach as an Eiphit.
5 A nis bha 'n sluagh uile a
thàinig a mach, air an timchioll-
ghearradh; ach an sluagh uile a
rugadh san fhàsach air an t-slighe,
'nuair a thàinig iad a mach as an
Eiphit, *iadsan* cha do thimchioll-
ghearr iad.
6 Oir dh'imich clann Israeil anns
an fhàsach dà fhichead bliadhna,
gus an deachaidh as [u] do'n luchd-
cogaidh uile a thàinig a mach as an
Eiphit, a chionn nach d'thug iad
géill do ghuth an Tighearna: d'an
do mhionnaich an Tighearna nach
nochdadh e dhoibh am fearann, a
mhionnaich an Tighearna d'an aith-
richibh gu'n d'thugadh e dhuinn,
fearann a tha sruthadh le bainne
agus mil.
7 Agus an clann-san *a* thog e
suas 'nan àite, iadsan thimchioll-
ghearr Iosua: oir bha iad neo-
thimchioll-ghearrta, a chionn nach
do thimchioll-ghearradh iad air an
t-slighe.
8 Agus an uair a bha 'n sluagh
uile air an timchioll-ghearradh,
dh'fhan iad 'nan àitibh anns a'
champ, gus an robh iad slàn.
9 Agus thubhairt an Tighearna re
Iosua, Air an la 'n diugh bhuin mi
air falbh uaibh masladh na h-Eiphit:
uime sin thugadh Gilgal mar ainm
air an àite sin gus an la 'n diugh.
10 Agus champaich clann Israeil
ann an Gilgal, agus chum iad a'
chàisg, air a' cheathramh la deug
do'n mhìos anns an fheasgar, ann an
còmhnardaibh Iericho.

[s] *gach la.* Eabh. [t] *sgeanan do chlochaibh cruaidh.* Eabh.
[u] *do chaitheadh, do bhàsaich.*

11 Agus dh'ith iad do shean bhàrr [w] an fhearainn air an la màireach an deigh na càisge, breacagan neo-ghoirtichte, agus *sìol* cruaidhichte air an la sin féin.

12 Agus sguir am mana air an la màireach an deigh dhoibh itheadh do shean bhàrr an fhearainn, ni mò a bha mana tuilleadh aig cloinn Israeil, ach dh'ith iad do thoradh fearainn Chanaain air a' bhliadhna sin.

13 Agus an uair a bha Iosua làimh re Iericho, thog e suas a shùilean agus dh'amhairc e, agus feuch, sheas duine thall fa chomhair, agus a chlaidheamh rùisgte 'na làimh: agus chaidh Iosua d'a ionnsuidh, agus thubhairt e ris, An ann leinne *a tha* thu, no le'r n-eascairdibh?

14 Agus thubhairt e, Cha 'n ann: ach mar cheannard slòigh an Tighearna tha mi a nis air teachd. Agus thuit Iosua air aghaidh air an talamh, agus rinn e aoradh, agus thubhairt e ris, Ciod *a tha* mo thighearn ag ràdh r'a sheirbhiseach?

15 Agus thubhairt ceannard slòigh an Tighearna re Iosua, Fuasgail do bhròg bhàrr do choise, oir *tha* 'n t-ionad air am bheil thu a'd' sheasamh, naomha. Agus rinn Iosua mar sin.

CAIB. VI.

ANIS bha Iericho air a dhruideadh suas gu teann, roimh chloinn Israeil: cha deachaidh neach air bith a mach, agus cha d'thàinig neach air bith a stigh.

2 Agus thubhairt an Tighearna re Iosua, Feuch, thug mi do d' làimh Iericho, agus a rìgh, *agus* na daoine treun ann an neart.

3 Agus cuairtichidh sibh am baile, *sibhse* fheara-cogaidh uile, agus théid sibh mu thimchioll a' bhaile aon uair: mar so ni thu air sè laithibh.

4 Agus giùlainidh seachd sagairt roimh an àirc seachd trompaidean a dh'adhaircibh reitheachan: agus air an t-seachdamh la théid sibh mu thimchioll a' bhaile seachd uairean, agus séididh na sagairt leis na trompaidibh.

5 Agus an uair a ni iad *fuaim* fhada le adhaircibh nan reitheachan, *agus* an uair a chluinneas sibh fuaim na trompaide, an sin éighidh an sluagh uile le h-iolaich mhòir, agus tuitidh balladh a' bhaile sìos o bhunadh, agus théid an sluagh suas gach duine dìreach roimhe.

6 Agus ghairm Iosua mac Nuin air na sagartaibh, agus thubhairt e riu, Togaibh suas àirc a' choi'-cheangail, agus giùlaineadh seachd sagairt seachd trompaidean a dh'adhaircibh reitheachan roimh àirc an Tighearna.

7 Agus thubhairt e ris an t-sluagh, Gabhaibh air bhur n-aghaidh, agus cuairtichibh am baile, agus gabhadh esan a tha fo armaibh air aghaidh roimh àirc an Tighearna.

8 Agus an uair a labhair Iosua ris an t-sluagh, ghabh na seachd sagairt a' giùlan sheachd trompaidean a dh'adhaircibh reitheachan air an aghaidh roimh 'n Tighearna, agus shéid iad leis na trompaidibh: agus lean àirc coi'-cheangail an Tighearn iad.

9 Agus chaidh na daoine armaichte roimh na sagartaibh a shéid leis na trompaidibh: agus thàinig a' chuid eile do'n t-sluagh [x] an déigh na h-àirce, *na sagartan* a' gabhail air an aghaidh, agus a' séideadh leis na trompaidibh.

10 Agus dh'àithn Iosua do'n t-sluagh, ag ràdh, Cha dean sibh iolach, agus cha dean sibh fuaim sam bith le'r guth, ni mò théid focal *sam bith* a mach as bhur beul, gus an là anns an abair mise ribh, Deanaibh iolach; an sin ni sibh iolach.

11 Mar sin chuairtich àirc an Tighearn am baile, a'dol m'*a* thimchioll aon uair: agus thàinig iad anns champ, agus ghabh iad tàmh do'n a' champ.

12 Agus dh'éirich Iosua gu moch sa' mhaduinn, agus thog na sagairt suas àirc an Tighearna.

13 Agus dh'imich air an aghaidh a ghnàth seachd sagairt a' giùlan sheachd trompaidean a dh'adhaircibh reitheacha roimh àirc an Tighearna, agus shéid iad leis na trompaidibh: agus dh'imich an sluagh armaichte rompa, ach thàinig a' chuid eile do'n t-sluagh an déigh àirc an Tighearna, *na sagairt* a' gabhail air an aghaidh, agus a séideadh leis na trompaidibh.

14 Agus air an dara là chuairtich iad am baile aon uair, agus phill iad do'n champ: mar so rinn iad *air* sè laithibh.

15 Agus air an t-seachdamh là dh'éirich iad gu moch mu bhriseadh na fàire [y], agus chuairtich iad am

[w] *arbhar, sìol, toradh.* [x] *iadsan a bh'air dheireadh.*
[y] *chamhanaich, scarthanaich an là.*

baile air an dòigh cheudna, seachd
uairean: a mhàin air an là sin
chuairtich iad am baile seachd uair-
ean.
16 Agus air an t-seachdamh uair,
shéid na sagairt leis na trompaidibh,
agus thubhairt Iosua ris an t-sluagh,
Deanaibh iolach, oir thug an Tigh-
earna dhuibh am baile.
17 Agus bithidh am baile mall-
aichte, e féin, agus gach *ni* a *th*'ann,
do'n Tighearna: a mhàin bithidh
Rahab an strìopach beo, i féin agus
iadsan uile a *tha* maille rithe san
tigh, a chionn gu'n d'fholaich i na
teachdairean a chuir sinn *uainn*.
18 Agus sibhse, air gach aon chor
gleidhibh *sibh féin* o'n ni mhall-
aichte, air eagal gu'n dean sibh *sibh
féin* mallaichte, 'nuair a ghabhas
sibh do'n ni mhallaichte, agus gu'n
dean sibh camp Israeil 'na mhallach-
adh, agus gu'n cuir sibh e fuidh
bhuaireas [z].
19 Ach *tha* 'n t-airgiod uile, agus
an t-òr, agus na soithichean umha
agus iaruinn, coisrigte do'n Tigh-
earna: thig iad a steach do ion-
mhas [a] an Tighearna.
20 Agus rinn an sluagh iolach an
uair a shéid *na sagairt* leis na
trompaidibh: agus an uair a chual'
an sluagh fuaim na trompaide, agus
a dh'éigh an sluagh le h-iolaich
mhòir, an sin thuit am balladh sìos
gu làr; agus chaidh an sluagh suas
do'n bhaile, gach duine dìreach
roimhe, agus ghlac iad am baile.
21 Agus léir-sgrios iad gach *ni* a
bha sa' bhaile, eadar fhear agus
bhean, òg agus shean, agus dhamh,
agus chaora, agus asal, le faobhar a'
chlaidheimh.
22 Ach ris an dithis fhear a rann-
saich a mach an tìr thubhairt Iosua,
Rachaibh a steach do thigh na strìop-
aiche, agus thugaibh a mach as sin
a' bhean, agus gach *ni* a th'aice, mar
a mhionnaich sibh dhi.
23 Agus chaidh na h-òganaich a
bha 'nan luchd-rannsáchaidh [b] a
stigh, agus thug iad a mach Rahab,
agus a h-athair, agus a màthair, agus
a bràithre, agus gach *ni* a bh'aice:
agus thug iad a mach a dìlsean uile,
agus chuir iad an taobh a muigh do
champ Israeil iad.
24 Agus loisg iad am baile le
teine, agus gach *ni* a bh'ann: a
mhàin an t-airgiod, agus an t-òr,
agus na soithichean umha agus iar-
uinn, chuir iad ann an ionmhas tighe
an Tighearna.
25 Agus ghléidh Iosua Rahab an
strìopach beo, agus teaghlach a
h-athar, agus gach *ni* a *bh*'aice;
agus tha i 'na còmhnuidh ann an Is-
rael gus an la 'n diugh, a chionn
gu'n d'fholaich i na teachdairean a
chuir Iosua a rannsachadh a mach
Iericho.
26 Agus chuir Iosua fuidh mhionn-
aibh *iad* san àm sin, ag ràdh, Mall-
aichte *gu robh* an duine an làthair
an Tighearna, a dh'éireas agus a
thogas am baile so Iericho: 'na
cheud-ghin leagaidh e a bhunait,
agus 'na *mhac* a's òige cuiridh e
suas a gheatacha.
27 Mar so bha'n Tighearna maille
re Iosua, agus sgaoileadh iomradh-
san air feadh na tìre uile.

CAIB. VII.

ACH rinn clann Israeil cionta san
ni mhallaichte: oir ghabh Ach-
an mac Charmi, mhic Shabdi, mhic
Sherah, do thréibh Iudah, *cuid* do'n
ni mhallaichte: agus las fearg an
Tighearn an aghaidh chloinn Israeil.
2 Agus chuir Iosua daoine o Ieri-
cho gu h-Ai, a *tha* làimh re Bet-
abhen, air an taobh an ear do Bhe-
tel, agus labhair e riu, ag ràdh, Rach-
aibh suas, agus rannsaichibh a mach
an tìr. Agus chaidh na daoine suas,
agus rannsaich iad a mach Ai.
3 Agus phill iad gu Iosua, agus
thubhairt iad ris, Na rachadh an
sluagh uile suas; ach rachadh mu
thimchioll dà mhìle no tri mìle fear
suas, agus buaileadh iad Ai: na
d'thoir air an t-sluagh uile saoith-
reachadh an sin; oir *cha 'n'eil ann*
diubh *ach* beagan.
4 Agus chaidh suas an sin do'n
t-sluagh mu thimchioll tri mìle fear,
agus theich iad roimh fheara Ai.
5 Agus bhuail fir Ai dhiubh mu
thimchioll sé fir dheug thar fhichead:
oir chuir iad an ruaig orra o chomh-
air a' gheataidh *eadhon* gu Seba-
rim, agus bhuail iad san dol sìos iad:
uime sin leagh cridhe an t-sluaigh,
agus dh'fhàs e mar uisge.
6 Agus reub Iosua eudach, agus
thuit e gu làr air aghaidh roimh
àirc an Tighearna, gu tràth feasgair,
e féin agus seanairean Israeil, agus
chuir iad duslach air an cinn.
7 Agus thubhairt Iosua, Och! a
Thighearna Dhé, c'ar son a thug thu
idir an sluagh so thar Iordan, g'ar
toirt thairis do làimh nan Amorach,
a chum ar sgrios? O b'fhearr gu'm
biomaid toilichte, agus gu'm biomaid

[z] *mhi-shuaimhneas.* [a] *thaisgeach.* [b] *luchd-brathaidh.*

air gabhail còmhnuidh air an taobh eile do Iordan.

8 O Thighearna, ciod a their mi 'nuair a thionndaidheas Israel an cùl r'an naimhdibh ?

9 Oir cluinnidh na Canaanaich, agus uile luchd-àiteachaidh na tìre, agus iadhaidh iad mu'n cuairt oirn, agus gearraidh iad as ar n-ainm o'n talamh: agus ciod a ni thu re d'ainm mòr ?

10 Agus thubhairt an Tighearna re Iosua, Eirich suas; c'ar son a luidheas tu mar so air t'aghaidh?

11 Pheacaich Israel, agus bhris iad mar an ceudna mo choi'-cheangal a dh'àithn mi dhoibh ; oir ghabh iad eadhon do'n ni mhallaichte, agus mar an ceudna ghoid iad, agus mar an ceudna cheil [c] iad, agus chuir iad eadhon am measg an airneis féin e.

12 Uime sin cha b'urrainn clann Israeil seasamh roimh an naimhdean, *ach* thionndaidh iad *an* cùl r'an naimhdibh, a chionn gu'n robh iad mallaichte. Cha bhi mise maille ribh tuille, mur sgrios sibh an ti mhallaichte as bhur measg.

13 Eirich suas, naomhaich an sluagh, agus abair, Naomhaichibh sibh féin air son an la màireach : oir mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, *Tha* ni mallaichte a'd' mheadhon, O Israel : cha'n urrainn thu seasamh roimh do naimhdibh, gus an cuir sibh air falbh an ni mallaichte as bhur measg.

14 Anns a' mhaduinn uime sin bheirear cuideachd sibh a réir bhur treubha : agus an treubh a ghabhas an Tighearna, thig i a réir *a* teaghlaichean; agus thig an teaghlach a ghabhas an Tighearn, a réir a thighean; agus thig an tigh a ghabhas an Tighearn, a lìon fear is fear.

15 Agus esan a ghlacar leis an ni mhallaichte, loisgear le teine e féin agus gach *ni* a *th*'aige; a chionn gu'n do bhris e coi'-cheangal an Tighearna, agus gu'n d'rinn e amaideachd [d] ann an Israel.

16 Uime sin dh'éirich Iosua gu moch sa' mhaduinn, agus thug e leis Israel a réir an treubha, agus ghabhadh treubh Iudah.

17 Agus thug e leis teaghlach Iudah, agus ghabh e teaghlach nan Sarhitheach : agus thug e leis teaghlach nan Sarhitheach a lìon fear is fear; agus ghabhadh Sabdi.

18 Agus thug e leis a thigh, a lìon fear agus fear ; agus ghabhadh Achan mac Charmi, mhic Shabdi, mhic Sherah, do thréibh Iudah.

19 Agus thubhairt Iosua re Achan, A mhic, thoir, guidheam ort, glòir do'n Tighearna Dia Israeil, agus dean aidmheil da ; agus innis domh a nis ciod a rinn thu, na folaich uam *e*.

20 Agus fhreagair Achan Iosua, agus thubhairt e, Gu deimhin pheacaich mi an aghaidh an Tighearna Dé Israeil, agus mar so agus mar so rinn mi.

21 'Nuair a chunnaic mi am measg na creiche earradh [e] bhreagha Bhabilonach, agus dà cheud secel airgid, agus geinn òir anns *an robh* leth-cheud secel do chudthrom, an sin shanntaich mi iad, agus ghabh mi iad, agus feuch, *tha* iad folaichte san talamh am meadhon mo bhùtha, agus an t-airgiod fuidhe.

22 Mar sin chuir Iosua teachdairean uaith, agus ruith iad do'n bhùth, agus feuch, *bha e* folaichte 'na bhùth, agus an t-airgiod fuidhe.

23 Agus thug iad *leo* iad a meadhon a' bhùtha, agus thug iad gu Iosua iad, agus gu clann Israeil uile, agus sgaoil [f] iad a mach iad am fianuis an Tighearna.

24 Agus ghabh Iosua agus Israel uile maille ris, Achan mac Sherah, agus an t-airgiod, agus an earradh, agus an geinn òir, agus a mhic, agus a nigheana, agus a dhaimh, agus asail, agus a chaoraich, agus a bhùth, agus gach *ni* a *bh*'aige; agus thug iad do ghleann Achoir iad.

25 Agus thubhairt Iosua, C'ar son a chuir thu dragh oirn? cuiridh an Tighearna dragh ortsa an diugh. Agus chlach clann Israeil uile e le clachaibh, agus loisg iad le teine iad, an déigh dhoibh an clachadh le clachaibh.

26 Agus thog iad suas carn mòr chlach air a mhuin gus an la'n diugh : Agus phill an Tighearna o ghairge a chorruich. Uime sin thugadh gleann Achoir mar ainm air an àite sin gus an la 'n diugh.

CAIB. VIII.

AGUS thubhairt an Tighearna re Iosua, Na gabh eagal, agus na bi fa gheilt: gabh an sluagh cogaidh uile maille riut, agus éirich, imich suas gu h-Ai; feuch, thug mi thairis do d' làimh rìgh Ai, agus a shluagh, agus a bhaile, agus fhearann.

2 Agus ni thu re h-Ai agus r'a rìgh, mar a rinn thu re Ierichο, agus

[c] *dh'àicheadh iad.* [d] *lochd.* [e] *truscan, culaidh, falluing.* [f] *chuir.*

r'a righ : a mhàin a chreach, agus a spreidh, gabhaidh sibh mar chobhartach dhuibh féin : cuir *daoine* ann am feall-fholach [g] an aghaidh a' bhaile air a chùlaobh.

3 Agus dh'éirich Iosua agus an sluagh cogaidh uile, a dhol suas an aghaidh Ai: agus thagh Iosua mach deich mìle fichead a dh'fhearaibh treun ann an neart, agus chuir e air falbh iad san oidhche.

4 Agus dh'àithn e dhoibh, ag ràdh, Feuch, ni sibh feall-fholach an aghaidh a' bhaile, *eadhon* air cùl a' bhaile: na rachaibh ro-fhad o'n bhaile, ach bithibh uile deas:

5 Agus théid mise, agus an sluagh uile a *tha* maille rium, dluth do'n bhaile : agus an uair a thig iad a mach 'nar coinneamh, mar air tùs, teichidh sinne rompa.

6 (Oir thig iad a mach 'nar deigh) gus an tarruing sinn iad o'n bhaile; oir their iad, *Tha* iad a' teicheadh romhainn, mar air tùs: uime sin teichidh sinne rompa.

7 An sin éiridh sibhse o'n fheall-fholach, agus glacaidh sibh am baile: oir bheir an Tighearna bhur Dia 'nar làimh e.

8 Agus an uair a ghlacas sibh am baile, cuiridh sibh am baile re theine: a réir àithne an Tighearna ni sibh. Feuch, dh'àithn mise dhuibh.

9 Uime sin chuir Iosua mach iad; agus dh'fhalbh iad a dheanamh feall-fholach, agus dh'fhan iad eadar Betel agus Ai, air an taobh an iar a dh'Ai : ach dh'fhan Iosua an oidhche sin am measg an t-sluaigh.

10 Agus dh'éirich Iosua gu moch sa' mhaduinn, agus dh'àireamh e'n sluagh [h], agus chaidh e suas, e féin agus seanairean Israeil, roimh 'n t-sluagh gu h-Ai.

11 Agus chaidh an sluagh cogaidh uile suas, a *bha* maille ris, agus chaidh iad am fagus, agus thàinig iad fa chomhair a' bhaile, agus champaich iad air an taobh mu thuath do Ai : a nis *bha* gleann eadar iad agus Ai.

12 Agus ghabh e mu thimchioll chùig mìle fear, agus chuir e iad a dheanamh feall-fholach eadar Betel agus Ai, air an taobh an iar do'n bhaile.

13 Agus an uair a shuidhich iad an sluagh, *eadhon* am feachd uile a *bh'*air an taobh mu thuath do'n bhaile, agus an luchd feall-fholach air an taobh an iar do'n bhaile, chaidh Iosua san oidhche sin do mheadhon a' ghlinne.

14 Agus an uair a chunnaic righ Ai *sin*, rinn iad cabhag agus dh'éirich iad gu moch, agus chaidh fir a' bhaile a mach gu cath an aghaidh Israeil, e féin agus a shluagh uile, ann an àm suidhichte, fa chomhair a' chòmhnaird ; ach cha robh fhios aige gu'*n robh* luchd feall-fholach 'na aghaidh air cùl a' bhaile.

15 Agus rinn Iosua agus Israel uile mar gu'm buailte iad rompa, agus theich iad rathad an fhàsaich.

16 Agus ghairmeadh an sluagh uile a *bha* ann an Ai [i] an ceann a' chéile gu dol air an tòir, agus chaidh iad air tòir Iosua, agus thairngeadh o'n bhaile iad.

17 Agus cha d'fhàgadh duine ann an Ai, no ann am Betel, nach deachaidh a mach an déigh Israeil : agus dh'fhàg iad am baile fosgailte, agus chaidh iad air tòir Israeil.

18 Agus thubhairt an Tighearna re Iosua, Sìn a mach an t-sleagh a *tha* d'làimh rathad Ai ; oir bheir mise a'd' [k] làimh e. Agus shìn Iosua mach an t-sleagh a *bh'aige* 'na làimh, a dh'ionnsuidh a' bhaile.

19 Agus dh'éirich na daoine a bha ris an fheall-fholach gu grad as an àite, agus ruith iad co luath 'sa shìn e mach a làmh: agus chaidh iad a stigh do'n bhaile, agus ghlac iad e, agus rinn iad cabhag, agus chuir iad am baile re theine.

20 Agus an uair a sheall fir Ai 'nan deigh, chunnaic iad, agus feuch, chaidh deatach a' bhaile suas gu nèamh, agus cha robh comas aca teicheadh an taobh so no'n taobh ud : agus thionndaidh an sluagh a theich do'n fhàsach, air an ais air an luchd-tòrachd.

21 Agus an uair a chunnaic Iosua agus Israel uile gu'n do ghlac luchd na feall-fholach am baile, agus gu'n deachaidh deatach a' bhaile suas, an sin phill iad, agus bhuail iad fir Ai.

22 Agus chaidh iadsan a mach as a' bhaile 'nan aghaidh ; mar sin bha iad am meadhon Israeil, cuid air an taobh so, agus cuid air an taobh ud : agus bhuail siad iad, gus nach d'fhàgadh aon-diubh beo, no aon gu dol as.

23 Agus ghlac iad righ Ai beo, agus thug iad e gu Iosua.

24 Agus an uair a chuir Israel crìoch air uile luchd-àiteachaidh [l]

[g] *plaid-luidhe.* [h] *ghabh e beachd do'n t-sluagh.*
[i] *anns a' bhaile.* [k] *'nad.* [l] *luchd-comhnuidh.*

Ai a mharbhadh, anns a' mhachair,
anns an fhàsach d'an do chuir iad
an ruaig orra, agus an uair a thuit
iad uile air faobhar a' chlaidheimh,
gus an do chuireadh as doibh, an
sin phill na h-Israelich uile gu h-Ai,
agus bhuail iad e le faobhar a'chlaidh-
eimh.
25 Agus bha ann dhiubhsan uile
a thuit air an là sin, eadar fheara
agus mhnài, dà mhìle dheug, *cadh-
on* muinntir Ai uile:
26 Oir cha do tharruing Iosua a
làmh air a h-ais, a shìn e mach
leis an t-sleagh, gus an do léir-sgrios
e luchd-àiteachaidh Ai uile.
27 A mhàin spréidh agus creach
a' bhaile sin, ghabh Israel mar
chobhartach dhoibh féin, a réir
focail an Tighearn a dh'àithn e do
Iosua.
28 Agus loisg Iosua Ai, agus rinn
e 'na charn e gu bràth, 'na fhàsach
gus an la 'n diugh.
29 Agus righ Ai chroch e air
crann gu àm an fheasgair: agus mu
dhol fuidhe na gréine dh'àithn Io-
sua, agus thug iad a nuas a chorp
o'n chrann, agus thilg iad e aig dol
a stigh geataidh a' bhaile, agus thog
iad air carn mòr chlach *a tha làth-
air* gus an la 'n diugh.
30 An sin thog Iosua altair do'n
Tighearna Dia Israeil air sliabh
Ebail,
31 Mar a dh'àithn Maois òglach
an Tighearna do chloinn Israeil, a
réir mar a ta e scrìobhta ann an
leabhar lagha Mhaois, altair do
chlachaibh slàna, air nach do thog
duine sam bith suas iarunn; agus
thug iad suas oirre iobairtean-loisgte
do'n Tighearna, agus dh'iobair iad
tabhartais-sìth.
32 Agus scrìobh e 'n sin air na
clachaibh dùblachadh lagha Mhaois,
a scrìobh e an làthair chloinn Israeil.
33 Agus sheas Israel uile, agus
an seanairean, agus *an* luchd-riagh-
laidh, agus am breitheamhna, air an
taobh so do'n àirc, agus air an
taobh ud, an làthair nan sagart nan
Lebhitheach, a ghiùlain àirc coi'-
cheangail an Tighearna, an coigreach
co maith ris-san a rugadh 'nam
measg; leth dhiubh thall fa chomh-
air sléibh Gherisim, agus leth dhiubh
thall fa chomhair sléibh Ebail: mar
a dh'àithn Maois òglach an Tigh-
earna, chum sluagh Israeil a bhean-
nachadh air tùs [m].
34 Agus an déigh sin leugh [n] e
uile bhriathran an lagha, na bean-
nachdan agus na mallachdan, a réir
nan uile *nithe ta* scrìobhta ann an
leabhar an lagha.
35 Cha robh focal do na h-uile
nithibh a dh'àithn Maois, nach do
leugh Iosua an làthair co'-chruinnich
Israeil uile, agus nam ban, agus na
cloinne bige, agus nan coigreach a
bha fantuinn 'nam measg.

CAIB. IX.

AGUS an uair a chuala na righ-
rean uile a *bh*'air an taobh so
do Iordan, anns na beanntaibh, agus
anns a' chòmhnard, agus ann an
uile oirthir [o] na fairge mòire thall fa
chomhair Lebanoin, an Hiteach,
agus an t-Amorach, an Canaanach,
am Periseach, an Hibheach, agus an
Iebusach *so;*
2 Chruinnich iad an ceann a
chéile a chogadh re Iosua, agus re
h-Israel, le aon rùn.
3 Agus an uair a chuala luchd-
àiteachaidh Ghibeoin ciod a rinn
Iosua re Iericho, agus re h-Ai;
4 Rinn iadsan mar an ceudna gu
seòlta, agus chaidh iad agus leig iad
orra gu'm bu teachdairean iad, agus
ghabh iad seann saic air an asal-
aibh, agus fion-shearragan [p] *a bha*
sean agus reubta, agus ceangailte
suas,
5 Agus brògan *a bha* sean agus
càirichte air an cosaibh, agus sean
eudach orra, agus bha aran an lòin
uile tioram *agus* liath.
6 Agus chaidh iad a dh'ionn-
suidh Iosua do'n champ gu Gilgal,
agus thubhairt iad ris, agus re fir
Israeil, Thàinig sinne o dhùthaich
fad as: a nis uime sin deanaibh
coi'-cheangal ruinn.
7 Agus thubhairt fir Israeil ris
na Hibhich, Theagamh gu bheil sibh
a chòmhnuidh 'nar measg, agus cion-
nus a dh'fheudas sinne coi'-cheangal
a dheanamh ribh?
8 Agus thubhairt iad re Iosua, *Is*
sinne do sheirbhisich. Agus thubh-
airt Iosua riu, Cò sibh? agus cia as
a thàinig sibh?
9 Agus thubhairt iad ris, O
dhùthaich ro-fhad air astar thàinig
do sheirbhisich air sgàth ainm an
Tighearna do Dhé: oir chuala sinn
iomradh-san, agus gach *ni* a rinn e
san Eiphit,
10 Agus gach *ni* a rinn e re dà
righ nan Amorach, a *bha* 'n taobh

[m] *mar a dh'àithn Maois roimhe, a chum gu'm beannaicheadh iad sluagh Israeil.* [n] *dh'éigh.* Eabh. [o] *shlios.* [p] *fion-bhuideil.*

thall do Iordan, re Sihon righ Hesboin, agus re h-Og righ Bhasain, a *bha* aig Astarot;
11 Uime sin labhair ar seanairean agus uile luchd-àiteachaidh ar dùthcha ruinn ag ràdh, Gabhaibh lòn 'nar làimh air son an turuis, agus rachaibh 'nan coinneamh, agus abraibh riu, *Is* sinne bhur seirbhisich; agus a nis deanaibh coi'-cheangal ruinn.
12 An t-aran so againn ghabh sinn teth *air son* ar lòin a mach as ar tighibh, san là anns an d'thàinig sinn a mach gu dol d'ar n-ionnsuidh-sa; ach a nis feuch, tha e tioram, agus liath:
13 Agus na searragan fiona so a lion sinn, *bha iad* nuadh[q], agus feuch, tha iad reubta: agus tha ar n-eudach so agus ar brògan air fàs sean, le ro-fhad na slighe.
14 Agus ghabh na daoine d'am biadh, agus cha d'iarr iad *comhairle o* bheul an Tighearna.
15 Agus rinn Iosua sìth riu, agus rinn e coi'-cheangal riu, a leigeil leo bhi beo: agus mhionnaich uachdarain a' cho'-chrunnich dhoibh.
16 Agus thachair an ceann thri laithean, an deigh dhoibh coi'-cheangal a dheanamh riu, gu'n cual' iad gu'm *b'*iad an coimhearsnaich iad, agus *gu*'n robh iad a chòmhnuidh 'nam measg.
17 Agus chaidh clann Israeil air an aghaidh, agus thàinig iad a dh'ionnsuidh am bailtean[r] air an treas là: a nis *b'iad* am bailte Gibeon, agus Chephirah, agus Beerot, agus Ciriat-iearim.
18 Agus cha do bhuail clann Israeil iad, a chionn gu'n do mhionnaich uachdarain a' cho'-chruinnich dhoibh air an Tighearna Dia Israeil: Agus rinn an co'-chruinneach uile gearan[s] an aghaidh nan uachdaran.
19 Ach thubhairt na h-uachdarain uile ris a' cho'-chruinneach uile, Mhionnaich sinn dhoibh air an Tighearna Dia Israeil; agus uime sin cha 'n fheud sinn beantuinn riu.
20 So ni sinn riu; leigidh sinn eadhon leo a bhi beo, a chum as nach bi fearg *Dhé* 'nar n-aghaidh, air son nam mionnan a mhionnaich sinn dhoibh.
21 Agus thubhairt na h-uachdarain riu, Leigibh leo bhi beo, ach biodh iad 'nan luchd-gearraidh fiodha, agus 'nan luchd-tarruing uisge do'n cho'-chruinneach uile, mar a gheall na h-uachdarain dhoibh.
22 Agus ghairm Iosua orra, agus labhair e riu, ag ràdh, C'ar son a mheall sibh sinn, ag ràdh, *Tha* sinn ro-fhada uaibh, an uair a tha sibh a chòmhnuidh 'nar measg?
23 A nis uime sin *tha* sibh mallaichte, agus cha saorar neach air bith dhibh o bhi 'nar tràillibh, agus 'nar luchd-gearraidh fiodha, agus 'nar luchd-tarruing uisge air son tighe mo Dhé.
24 Agus fhreagair iad Iosua, agus thubhairt iad, Do bhrìgh gu'n d'innseadh gu cinnteach do d' sheirbhisich cionnus a dh'àithn an Tighearna do Dhia d'a òglach Maois am fearann uile a thoirt duibh, agus luchd-àiteachaidh na tìre uile a sgrios roimhibh, uime sin bha eagal mòr ar n-anma oirn roimhibh, agus rinn sinn an ni so.
25 Agus a nis feuch, *tha* sinn a' d'làimh: mar a mheasar maith agus ceart leatsa a dheanamh ruinn, dean
26 Agus mar so rinn e riu, agus shaor e iad as làimh chloinn Israeil; agus cha do mharbh siad iad.
27 Agus rinn Iosua iad san là sin féin 'nan luchd-gearraidh fiodha, agus 'nan luchd-tarruing uisge do'n cho'-chruinneach, agus do altair an Tighearna, eadhon gus an la 'n diugh, anns an ionad a roghnaich-eadh e.

CAIB. X.

A NIS an uair a chual' Adonisedec righ Ierusaleim gu'n do ghlac Iosua Ai, agus gu'n do léirsgrios se e (mar a rinn e re Iericho agus r'a righ, mar sin *gu'n* d'rinn e re h-Ai agus r'a righ) agus gu'n d'rinn luchd-àiteachaidh Ghibeoin sìth re h-Israel, agus gu'n robh iad 'nam measg,
2 Ghabh iad eagal mòr, do bhrìgh gu'*m bu* bhaile mòr Gibeon, mar aon do na bailtibh rìoghail, agus do bhrìgh gu'*m bu* mhò e na Ai, agus *gu'n robh* a dhaoine uile treun.
3 Uime sin chuir Adonisedec righ Ierusaleim, *fios* gu Hoham righ Hebroin, agus gu Piram righ Iarmuit, agus gu Iaphia righ Lachis, agus gu Debir righ Egloin, ag ràdh,
4 Thigibh a nios a m'ionnsuidh-sa, agus cuidichibh leam, a chum as gu'm buail sinn Gibeon: oir

[q] *nomha.* [r] *caithrichean, bailte cuairtichte le balladh.* [s] *duarman, monmhor; murmur,* Sasg.

rian e sìth re Iosua, agus re cloinn
Israeil.

5 Uime sin chruinnich cùig righre
nan Amorach, righ Ierusaleim, righ
Hebroin, righ Iarmuit, righ Lachis,
righ Egloin iad féin an ceann a
chéile, agus chaidh iad suas, iad
féin agus an slòigh uile, agus
champaich iad fa chomhair Ghib-
eoin, agus chog iad 'na aghaidh.

6 Agus chuir fir Ghibeoin *fios* gu
Iosua, do'n champ gu Gilgal, ag
ràdh, Na deanadh do làmh moille
o d' sheirbhisich; thig a nìos d'ar
n-ionnsuidh gu grad, agus saor sinn,
agus cuidich leinn: oir tha righre
nan Amorach uile a tha 'nan còmh-
nuidh sna beanntaibh, air cruinn-
eachadh re chéile 'nar n-aghaidh.

7 Agus chaidh Iosua suas o Ghil-
gal, e fein agus an sluagh cogaidh
uile maille ris, agus na fir threuna
uile.

8 Agus thubhairt an Tighearna re
Iosua, Na gabh eagal rompa; oir
thug mise thairis do d' làimh iad:
cha seas duine dhiubh romhad.

9 Uime sin thàinig Iosua orra gu
h-obann: rè na h-oidhche chaidh e
suas o Ghilgal.

10 Agus chlaoidh an Tighearn
iad roimh Israel, agus mharbh[t] e
iad le h-àr[u] mòr aig Gibeon, agus
chuir e'n ruaig orra rathad uchdaich
Bhet-horoin, agus bhuail e iad gu
Hasecah, agus gu Macedah.

11 Agus an uair a bha iad a'
teicheadh roimh Israel, *agus* iad air
leathad Bhet-horoin, thilg an Tigh-
earna clacha mòra orra nuas o
nèamh gu Hasecah, agus fhuair iad
bàs: *bu* lion-mhoire iadsan a bhàs-
aich leis na clacha-meallainn, na
iadsan a mharbh clann Israeil leis
a' chlaidheamh.

12 An sin labhair Iosua ris an
Tighearna san là anns an d'thug an
Tighearna suas na h-Amoraich
roimh chloinn Israel, agus thubhairt
e 'm fianuis Israeil, A ghrian, air
Gibeon stad, agus thusa a ghealach,
air gleann Aialoin.

13 Agus stad a' ghrian, agus sheas
a' ghealach, gus an do dhìol an
sluagh iad féin air an naimhdibh.
Nach 'eil so sgrìobhta ann an leabhar
Iaseir? Agus stad a' ghrian am
meadhon nèimh, agus cha d'rinn i
cabhag gu dol fuidhe mu thimchioll
la iomlain.

14 Agus cha robh *la sam bith*
cosmhuil ris an la sin, roimhe no 'na
dhéigh, anns an d'éisd an Tighearna
re guth duine: oir chog an Tigh-
earna air son Israeil.

[15 Agus phill Iosua, agus Israel
uile maille ris, do'n champ gu Gil-
gal.]

16 Ach theich na cùig righrean
ud, agus dh'fholaich siad iad féin
ann an uaimh ann am Macedah.

17 Agus dh'innseadh do Iosua,
ag ràdh, Fhuaradh na cùig righre
folaichte ann am uaimh ann am
Macedah.

18 Agus thubhairt Iosua, Car-
uichibh clacha mòra air beul na
h-uamha, agus cuiribh daoine làimh
rithe g'an gleidheadh.

19 Agus na stadaibhse, *ach* rach-
aibh air tòir bhur naimhde, agus
buailibh iadsan a's deireannaiche
dhiubh, na leigibh leo dol a stigh
d'am bailtibh; oir thug an Tigh-
earna bhur Dia iad thairis d'ar
làimh.

20 Agus an uair a chuir Iosua
agus clann Israeil crìoch air am
marbhadh le h-àr ro-mhòr gus an do
chuireadh as doibh, chaidh a' chuid
a mhair dhiubh a steach do na
bailtibh daingnichte.

21 Agus phill an sluagh uile do'n
champ gu Iosua aig Macedah ann an
sìth: cha do ghluais neach a theanga
an aghaidh duine sam bìth do
chloinn Israeil.

22 An sin thubhairt Iosua, Fosg-
laibh beul na h-uamha, agus thug-
aibh a mach a m' ionnsuidh na cùig
righrean ud as an uaimh.

23 Agus rinn iad mar sin, agus
thug iad a mach na cùig righrean
ud d'a ionnsuidh as an uaimh, righ
Ierusaleim, righ Hebroin, righ Iar-
muit, righ Lachis, *agus* righ Egloin.

24 Agus an uair a thug iad a
mach na righre sin gu Iosua, ghairm
Iosua air fearaibh Israeil uile, agus
thubhairt e re ceannardaibh nam
fear-cogaidh a chaidh maille ris,
Thigibh am fagus, cuiribh bhur cosan
air muinealaibh nan righ sin. Agus
thàinig iad am fagus, agus chuir iad
an cosan air am muinealaibh.

25 Agus thubhairt Iosua riu, Na
biodh eagal oirbh agus na bithibh
fuidh gheilt, bithibh làidir agus
biodh deagh mhisneach agaibh; oir
mar so ni 'n Tighearna r'ar naimh-
dibh uile ris am bheil sibh a' cogadh.

26 Agus an deigh sin bhuail Iosua
iad, agus mharbh e iad, agus chroch
e iad air cùig crannaibh: agus bha
iad an crochadh air na crannaibh gu
feasgar.

[t] *bhuail.* [u] *marbhadh.*

27 Agus an àm dol fuidhe[w] na
gréine dh'àithn Iosua, agus thug iad
a nuas iad o na crannaibh, agus thilg
siad iad san uaimh anns an d'fhol-
aich siad iad féin, agus chuir iad
clacha mòra am beul na h-uamha, *a
tha làthair* gus a' cheart la so.
28 Agus air an la sin féin ghlac
Iosua Macedah, agus bhuail se e le
faobhar a' chlaidheimh, agus a righ
sgrios e gu tur, iadsan agus gach
anam a *bh'* ann; cha d'fhàg e neach
air bith beo: agus rinn e re righ
Mhacedah, mar a rinn e re righ
Iericho.
29 An sin chaidh Iosua, agus Is-
rael uile maille ris, thairis o Mhac-
edah gu Libnah, agus chog e 'n
aghaidh Libnah.
30 Agus thug an Tighearna thairis
e mar an ceudna, agus a righ, do
làimh Israeil, agus bhuail se e le
faobhar a' chlaidheimh, agus na
h-anman uile a *bha* ann: cha d'fhàg
e neach air bith beo ann, ach rinn
e r'a righ, mar a rinn e re righ Ieri-
cho.
31 Agus chaidh Iosua, agus Israel
uile maille ris, thairis o Libnah gu
Lachis, agus champaich e 'na agh-
aidh, agus chog e 'na aghaidh.
32 Agus thug an Tighearna thairis
Lachis do làimh Israeil, agus ghlac
se e air an dara là, agus bhuail se e
le faobhar a' chlaidheimh, agus gach
anam a *bha* ann, a réir nan uile
nithe a rinn e air Libnah.
33 An sin thàinig Horam righ
Gheseir a nìos a chuideachadh La-
chis; agus bhuail Iosua e agus a
shluagh, gus nach d'fhàg e h-aon
air bith beo aige.
34 Agus chaidh Iosua agus Is-
rael uile maille ris, o Lachis gu
h-Eglon, agus champaich iad 'na
aghaidh, agus chog iad 'na aghaidh.
35 Agus ghlac iad e air an la sin
féin, agus bhuail iad e le faobhar a'
chlaidheimh, agus gach anam a *bha*
ann sgrios e gu tur san la sin, a réir
nan uile *nithe* a rinn e re Lachis.
36 Agus chaidh Iosua, agus Is-
rael uile maille ris, suas o Eglon
gu Hebron, agus chog iad 'na agh-
aidh.
37 Agus ghlac iad e, agus bhuail
iad e le faobhar a' chlaidheimh, agus
a righ, agus a bhailtean uile, agus
gach anam a *bha* ann: cha d'fhàg e
h-aon air bith beo (a réir nan uile
nithe a rinn e re h-Eglon) ach sgrios
e gu tur e, agus gach anam a *bha*
ann.
38 Agus phill Iosua, agus Israel
uile maille ris, gu Debir, agus chog
e 'na aghaidh.
39 Agus ghlac se e, agus a righ,
agus a bhailtean uile, agus bhuail
siad iad le faobhar a' chlaidheimh,
agus léir-sgrios iad gach anam a *bha*
ann; cha d'fhag e h-aon air bith
beo: mar a rinn e re Hebron, mar
sin rinn e re Debir, agus r'a righ;
agus mar a rinn e re Libnah, agus
r'a righ.
40 Agus bhuail Iosua tìr nam
beann uile, agus na h-airde deas,
agus a' chòmhnaird, agus nan tobar,
agus an righrean uile: cha d'fhàg
e h-aon air bith beo, ach leir-sgrios
e gach neach anns an robh anail,
mar a dh'àithn an Tighearna Dia
Israeil.
41 Agus bhuail Iosua iad o Cha-
des-barnea gu ruig Gasa, agus tìr
Ghosein uile gu ruig Gibeon.
42 Agus na righre sin uile, agus
am fearann ghlac Iosua dh'aon
tarruing[x], do bhrigh gu'n do chog
an Tighearna Dia Israeil air son Is-
raeil.
43 Agus phill Iosua, agus Israel
uile maille ris, do'n champ gu Gil-
gal.

CAIB. XI.

AGUS an uair a chuala Iabin
righ Hasoir *na nithe sin*, chuir
e *fios* gu Iobab righ Mhadoin, agus
gu righ Shimroin, agus gu righ Ach-
saiph.
2 Agus a dh'ionnsuidh nan righ a
bha mu thuath anns na beanntaibh,
agus anns a' chòmhnard mu dheas
do Chinerot, agus anns a' ghleann,
agus ann an crìochaibh Dhoir, air an
làimh an iar;
3 *Agus a dh'ionnsuidh* a' Cha-
naanaich air an làimh an ear agus
an làimh an iar, agus a dh'ionn-
suidh an Amoraich, agus an Hitich,
agus a' Pherisich, agus an Iebus-
aich anns na beanntaibh, agus *a
dh'ionnsuidh* an Hibhich fuidh
Hermon, ann an tìr Mhispeh.
4 Agus chaidh iad a mach, iad
féin agus am feachd uile maille riu,
sluagh lìonmhor, eadhon mar an
gaineamh a *ta* air tràigh na fairge
thaobh lìonmhoireachd, le h-each-
aibh agus carbadaibh ro-lìonmhor.
5 Agus an uair a bha na righre
sin uile air coinneachadh a chéile,
thàinig iad agus champaich iad
cuideachd aig uisgeachaibh Mhe-
roim, a chogadh an aghaidh Israeil.
6 Agus thubhairt an Tighearna re

[w] *fodha.* [x] *san aon àm.*

Iosua, Na biodh eagal ort rompa: oir am màireach mu'n àm so bheir mise suas iad uile marbh am fianuis Israeil: gearraidh tu iosgaidean [y] an each, agus loisgidh tu an carbadan le teine.

7 Agus thàinig Iosua, agus an sluagh cogaidh uile maille ris, orra aig uisgeachaibh Mheroim gu h-obann, agus bhuail iad orra.

8 Agus thug an Tighearna thairis iad do làimh Israeil, a bhuail iad, agus a chuir an ruaig orra gu Sidon mòr, agus gu Misrephot-maim, agus gu còmhnard Mhispeh air an làimh an ear, agus bhuail siad iad, gus nach d'fhàg iad aon diubh beo.

9 Agus rinn Iosua riu mar a dh'iarr an Tighearna air: ghearr e iosgaidean an each, agus loisg e 'n carbadan le teine.

10 Agus phill Iosua san àm sin air ais, agus ghlac e Hasor, agus bhuail e a righ leis a' chlaidheamh: oir b'e Hasor roimhe sin ceann nan rìoghachda sin uile.

11 Agus bhuail iad na h-anman uile a *bha* ann le faobhar a' chlaidheimh, '*gan* léir-sgrios: cha d'fhàgadh aon anns an robh anail; agus loisg e Hasor le teine.

12 Agus uile bhailte nan righ sin, agus an righrean uile ghlac Iosua, agus bhuail e iad le faobhar a' chlaidheimh, *agus* sgrios e gu tur iad, mar a dh'àithn Maois òglach an Tighearna.

13 Ach *a thaobh* nam bailte sin uile a sheas a ghnàth 'nan neart [z], cha do loisg Israel aon diubh sin, saor o Hasor a mhàin; *sin* loisg Iosua.

14 Agus uile chreach nam bailte sin, agus an spréidh, ghabh clann Israeil mar chobhartach dhoibh féin: ach bhuail iad gach duine le faobhar a' chlaidheimh, gus an do chuir iad as doibh; cha d'fhàg iad neach air bith anns an robh anail.

15 Mar a dh'àithn an Tighearna d'a òglach Maois, mar sin dh'àithn Maois do Iosua, agus mar sin rinn Iosua: cha d'fhàg e ni gun deanamh do na h-uile a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

16 Mar sin ghlac Iosua am fearann sin uile, na sléibhte, agus an tìr mu dheas uile, agus fearann Ghosein uile, agus an gleann, agus an còmhnard, agus sliabh Israeil, agus a ghleann:

17 O shliabh Halaic, a tha dol suas gu Seir, eadhon gu Baal-gad ann an gleann Lebanoin, fuidh shliabh Hermoin: agus an righrean uile ghlac e, agus bhuail e iad, agus mharbh e iad.

18 Rè ùine fhada [a] rinn Iosua cogadh ris na righribh sin uile.

19 Cha robh baile mòr [b] air bith a rinn sìth re cloinn Israeil, saor o na Hibhich luchd-àiteachaidh Ghibeoin: *càch* uile ghlac iad ann an cath.

20 Oir b'ann o'n Tighearn a bha e an cridheachan a chruadhachadh, chum gu'n d'thigeadh iad an aghaidh Israeil ann an cath, a chum gu'n sgriosadh e iad gu tur, *agus* nach biodh iochd sam bith *air a nochdadh* dhoibh, ach gu'n cuireadh e as doibh, mar a dh'àithn an Tighearna do Mhaois.

21 Agus anns an àm sin thàinig Iosua, agus ghearr e as na h-Anacaich [c] o na sléibhtibh, o Hebron, o Dhebir, o Anab, agus o bheanntaibh Iudah uile, agus o bheanntaibh Israeil uile: sgrios Iosua gu tur iad le'm bailtibh.

22 Cha d'fhàgadh aon do na h-Anacaich ann am fearann chloinn Israeil: a mhàin ann an Gasah, ann an Gat, agus ann an Asdod dh'fhàgadh iad.

23 Mar sin ghlac Iosua an tìr uile, a réir nan uile a thubhairt an Tighearna re Maois, agus thug Iosua i mar oighreachd do chloinn Israeil, ann an earranaibh a réir an treubha. Agus fhuair an tìr fois o chogadh.

CAIB. XII.

ANIS *is* iad so righrean an fhearainn, a bhuail clann Israeil; agus shealbhaich iad am fearann air taobh eile Iordain leth re éirigh na gréine, o shruth [d] Arnoin gu sliabh Hermoin, agus an còmhnard uile air an làimh an ear.

2 Sihon righ nan Amorach, a bha chòmhnuidh ann an Hesbon, *agus* a riaghlaich o Aroer, a *tha* air bruaich sruth Arnoin, agus *o* mheadhon an t-srutha, agus leth Ghilead eadhon gus an sruth Iaboc, crìoch chloinn Amoin:

3 Agus an còmhnard gu muir Chineroit a làimh na h-airde 'n ear, agus gu muir a' chòmhnaird, eadhon a' mhuir shalainn a làimh na h-airde

[y] *easgaidean.* [z] *a sheas air an dùn, air an cnoc.* Eabh. [a] *iomadh là.* Eabh. [b] *cathair, baile cuairtichte le balladh.* [c] *clann Anaic.* [d] *abhuinn.*

'n ear, an t-slighe gu Bet-iesimot; agus o'n airde deas, fuidh Asdotpisgah.

4 Agus crìoch Og righ Bhasain, *a bha* dh' iarmad nam famhairean [e] a bha chòmhnuidh ann an Astarot, agus ann an Edrei,

5 Agus a rìoghaich ann an sliabh Hermoin, agus ann an Salcah, agus ann am Basan uile, gu crìch nan Gesurach agus nam Maachatach, agus leth Ghilead, crìoch Shihoin righ Hesboin.

6 Iadsan bhuail Maois òglach an Tighearn agus clann Israeil, agus thug Maois òglach an Tighearn e mar sheilbh do na Reubenich, agus do na Gadaich, agus do leth thréibh Mhanaseh.

7 Agus *is* iad so righre na tìre a bhuail Iosua agus clann Israeil air an taobh so do Iordan air an làimh an iar, o Bhaalgad ann an gleann Lebanoin eadhon gu sliabh Halaic, a tha dol suas gu Seir, a thug Iosua do threubhaibh Israeil mar sheilbh, a réir an roinnean:

8 Anns na beanntaibh, agus anns na gleanntaibh, agus anns na còmhnardaibh, agus anns na tobraichibh, agus anns an fhàsach, agus anns an tìr mu dheas: na Hitich, na h-Amoraich, agus na Canaanaich, na Perisich, na Hibhich, agus na Iebusaich.

9 Righ Iericho, aon: righ Ai, a *tha* làimh re Betel, aon:

10 Righ Ierusaleim, aon: righ Hebroin, aon:

11 Righ Iarmuit, aon: righ Lachis, aon:

12 Righ Egloin, aon: righ Gheseir, aon:

13 Righ Dhebir, aon: righ Ghedeir, aon:

14 Righ Hormah, aon: righ Araid, aon:

15 Righ Libnah, aon: righ Adulaim, aon:

16 Righ Mhacedah, aon: righ Bhet-eil, aon:

17 Righ Thapuah, aon: righ Hepheir, aon:

18 Righ Apheic, aon: righ Lasaroin, aon:

19 Righ Mhadoin, aon: righ Hasoir, aon:

20 Righ Shimron-meroin, aon: righ Achsaiph, aon:

21 Righ Thaanaich, aon: righ Mhegido, aon:

22 Righ Chedeis, aon: righ Iocneaim o Charmel, aon:

23 Righ Dhoir ann an crìch Dhoir, aon: righ chinneacha Ghilgail, aon:

24 Righ Thirsah, aon: na righrean uile, deich thar fhichead agus aon.

CAIB. XIII.

ANIS bha Iosua sean *agus* air teachd *air aghaidh* ann am bliadhnaibh [f]; agus thubhairt an Tighearna ris, Tha thusa sean *agus* air teachd *air t'aghaidh* am bliadhnaibh, agus tha fathast ro-mhòran fearainn r'a shealbhachadh.

2 *Is e* so am fearann *a tha* fathast a làthair: uile chrìocha nam Philisteach, agus Gesuri uile,

3 O Shihor, a *ta* fa chomhair na h-Eiphit, eadhon gu crìch Ecroin mu thuath, *a* mheasar do'n Chanaanach: cùig tighearnan nam Philisteach; na Gasataich, agus na h-Asdodaich, na h-Escalonaich, na Gitich, agus na h-Ecronaich, agus na Habhaich.

4 O'n taobh mu dheas, uile fhearann nan Canaanach, agus Mearah a *ta* làimh ris na Sidonaich, gu Aphec, gu crìch nan Amorach:

5 Agus fearann nan Gibleach, agus Lebanon uile leth re éirigh na gréine, o Bhaal-gad fuidh shliabh Hermoin, gu ruig an dol a stigh do Hamat.

6 Uile luchd-àiteachaidh nam beann o Lebanon gu Misrephotmaim, *agus* na Sidonaich uile, iadsan fògraidh mi mach roimh chloinn Israeil: a mhàin roinn e le crannchur do na h-Israelich mar oighreachd, mar a dh'àithn mise dhuit.

7 Anis uime sin, roinn am fearann so mar oighreachd do na naoi treubhan, agus do leth-thréibh Mhanaseh.

8 Maille ris *an leth-thréibh eile* fhuair na Reubenich agus na Gadaich an oighreachd-san a thug Maois doibh, an taobh thall do Iordan a làimh na h-airde 'n ear, *eadhon* mar a thug Maois òglach an Tighearna dhoibh:

9 O Aroer a *ta* air bruaich sruth [g] Arnoin, agus am baile [h] a *tha* ann am meadhon an t-srutha, agus còmhnard Mhedebah uile gu Dibon:

10 Agus uile bhailte Shihoin, righ nan Amorach, a rìoghaich ann an Hesbon, gu crìch chloinn Amoin:

11 Agus Gilead, agus crìoch nan Gesurach, agus nam Maachatach, agus sliabh Hermoin uile, agus Basan uile gu Salcah:

[e] *fomhairean, athach.* [f] *laithibh.* Eabh. [g] *aibhne.* [h] *a' chathair.*

12 Uile rìoghachd Og ann am Basan, a rìoghaich ann an Astarot agus ann an Edrei, a mhair do iarmad [i] nam famhairean: oir iad sin bhuail Maois, agus dh'fhògair e mach iad.

13 Gidheadh, cha d'fhògair clann Israeil a mach na Gesuraich, no na Maachataich: ach tha na Gesuraich agus na Maachataich 'nan còmhnuidh am measg nan Israeleach gus an la'n diugh.

14 A mhàin do thréibh Lebhi cha d'thug e oighreachd sam bith; *is* iad iobairtean an Tighearna Dé Israeil a bheirear suas le teine, an oighreachd-san, mar a thubhairt e riu.

15 Agus thug Maois do thréibh chloinn Reubein *oighreachd* a réir an teaghlaichean:

16 Agus bha 'n crìoch o Aroer a *ta* air bruaich sruth Arnoin, agus am baile a *tha* ann am meadhon an t-srutha, agus an còmhnard uile gu [k] Medebah:

17 Hesbon agus a bhailtean uile a *tha* sa' chòmhnard: Dibon, agus Bamot-baal, agus Bet-baalmeon,

18 Agus Iahasa, agus Cedemot, agus Mephaat,

19 Agus Ciriataim, agus Sibmah, agus Saret-sahar ann an sliabh a' ghlinne.

20 Agus Bet-peor, agus Asdod-pisgah, agus Bet-iesimot,

21 Agus uile bhailtean a' chòmhnaird, agus uile rìoghachd Shihoin righ nan Amorach, a rìoghaich ann an Hesbon, a bhuail Maois maille re ceannardaibh Mhidiain, Ebhi, agus Recem, agus Sur, agus Hur, agus Rebah, cinn-fheadhna Shihoin, a bha chòmhnuidh san tìr.

22 Balaam mar an ceudna, mac Bheoir, am fiosaiche [l] mharbh clann Israeil leis a' chlaidheamh 'nam measg-san a mharbhadh leo.

23 Agus b'i crìoch chloinn Rheubein, Iordan agus *a* crìochsan. B'i sin oighreachd chloinn Reubein a réir an teaghlaichean, na bailte mòra [m] agus am bailte beaga [n].

24 Agus thug Maois *oighreachd* do thréibh Ghad, *eadhon* do chloinn Ghad a réir an teaghlaichean.

25 Agus b'i an crìoch Iaser, agus uile bhailte Ghilead, agus leth fearainn chloinn Amoin, gu Aroer a *ta* fa chomhair Rabah:

26 Agus o Hesbon gu Ramat-mhispeh, agus Betonim: agus o Mhahanaim gu crìch Dhebir:

27 Agus anns a' ghleann, Betaram, agus Bet-nimrah, agus Sucot, agus Saphon, a' chuid eile do rìoghachd Shihoin righ Hesboin, Iordan agus *a* crìoch, *eadhon* gu oir [o] fairge Chineret, air taobh eile Iordàin a làimh na h-airde 'n ear.

28 *Is i* sin oighreachd chloinn Ghad a réir an teaghlaichean, na bailte mòra agus am bailte beaga.

29 Agus thug Maois *oighreachd* do leth-thréibh Mhanaseh: agus b'*i so sealbh* leth-thréibh chloinn Mhanaseh, a réir an teaghlaichean:

30 Agus bha 'n crìoch o Mhahanaim; Basan uile, uile rìoghachd Og righ Bhasain, agus uile bhailte Iair, a *ta* ann am Basan, tri fichead baile mòr:

31 Agus leth Ghilead, agus Astarot, agus Edrei, bailte rìoghachd Og ann am Basan, *bhuin iad* do chloinn Mhachir mhic Mhanaseh, *eadhon* do leth chloinn Mhachir, a réir an teaghlaichean.

32 *Is iad* sin *na dùchanna* a roinn Maois mar oighreachd ann an còmhnardaibh Mhoaib, air an taobh eile do Iordan làimh re Iericho, air an taobh an ear.

33 Ach do thréibh Lebhi cha d'thug Maois oighreachd: *b'e* 'n Tighearna Dia Israeil e fein an oighreachd-san, mar a thubhairt e riu.

CAIB. XIV.

AGUS *is* iad so *na dùchanna* a fhuair clann Israeil mar oighreachd ann an tìr Chanaain, a roinn Eleasar an sagart, agus Iosua mac Nuin, agus cinn-fheadhna aithriche threubha chloinn Israeil mar oighreachd dhoibh.

2 Le crannchur *bha* an oighreachd, mar a dh'àithn an Tighearna le làimh Mhaois, do na naoi treubhaibh agus an leth-thréibh.

3 Oir bha Maois air tabhairt oighreachd do dhà thréibh, agus do leth-thréibh, air an taobh eile do Iordan: ach do na Lebhithich cha d'thug e oighreachd sam bith 'nam measg.

4 Oir bha clann Ioseph 'nan dà thréibh, Manaseh agus Ephraim: uime sin cha d'thug iad roinn sam bith do na Lebhithich san fhearann, saor o bhailtibh gu còmhnuidh

[i] *fhuigheall.* [k] *làimh re.* [l] *fear-fàistineachd.* [m] *caithriche, bailte daingnichte.* [n] *frith-bhailte.* [o] *soir.*

ghabhail *annta*, maille r'am fear-
ann comhroinn d'an spréidh, agus
d'am maoin.
5 Mar a dh'àithn an Tighearna
do Mhaois, mar sin rinn clann Is-
raeil, agus roinn iad am fearann.
6 An sin thàinig clann Iudah gu
Iosua ann an Gilgal; agus thubhairt
Caleb mac Iephuneh an Ceniseach
ris, Tha fios agad air an ni a thubh-
airt an Tighearna re Maois òglach
Dhé, a m' thaobhs' agus a d' thaobh
féin, ann an Cades-barnea.
7 Dà fhichead bliadhna dh'aois
bha mise 'nuair a chuir Maois
òglach Dhé mi o Chades-barnea, a
rannsachadh a mach an fhearainn;
agus thug mi air ais fios d'a ionn-
suidh, mar *a bha e* ann am chridhe.
8 Gidheadh, thug mo bhràithrean
a chaidh suas maille rium, air cridhe
an t-sluaigh leaghadh: ach lean
mise gu h-iomlan an Tighearna mo
Dhia.
9 Agus mhionnaich Maois air an
là sin, ag ràdh, Gu cinnteach bith-
idh am fearann air an do shaltair
do chos, agad féin mar oighreachd,
agus aig do chloinn gu bràth; a
cheann gu'n do lean thu gu h-iom-
lan an Tighearna mo Dhia.
10 Agus a nis feuch, ghléidh an
Tighearna mi beo, mar a thubhairt
e, na cùig agus an dà fhichead
bliadhna so, eadhon o labhair an
Tighearn am focal so re Maois, am
feadh a dh'imich *clann* Israeil anns
an fhàsach: agus a nis feuch, *tha*
mi 'n diugh ceithir fichead agus
cùig bliadhna dh'aois.
11 Fathast *tha* mi *co* làidir an
diugh as a *bha* mi san là anns an
do chuir Maois uaith mi: mar a
bha mo neart an sin, mar sin *tha*
mo neart a nis, chum cogaidh, agus
a dhol a mach, agus a theachd a
steach.
12 A nis uime sin thoir dhomh a'
bheinn so, mu'n do labhair an Tigh-
earna san là ud (oir chuala tu san
la ud cionnus a *bha* na Hanacaich
an sin, agus *gu'n robh* na bailte mòr
agus daingnichte) ma tharlas *gu'm*
bi 'n Tighearna leam, an sin fògraidh
mi mach iad, mar a thubhairt an
Tighearna.
13 Agus bheannaich Iosua e, agus
thug e do Chaleb mac Iephuneh,
Hebron mar oighreachd.
14 Rinneadh uime sin Hebron
'na oighreachd do Chaleb, mac Ie-
phuneh, an Ceniseach, gus an la 'n
diugh; a cheann gu'n do lean e gu
h-iomlan an Tighearna Dia Israeil.
15 Agus *b'e* ainm Hebroin roimhe
Ciriat-arba: *bha'n t-Arba* so 'na
dhuine mòr am measg nan Anacach.
Agus bha fois aig an tìr o chogadh.

CAIB. XV.

B'E so uime sin crannchur tréibhe
chloinn Iudah a réir an teagh-
laichean, *eadhon* gu crìch Edoim,
gu fàsach Shin re deas o'n chuid a's
fhaide mach do'n iomall dheas.
2 Agus bha 'n crìoch mu dheas o
thràigh na mara salainn, o 'n chamus[p]
a tha 'g amharc re deas.
3 Agus chaidh i mach a dh'ionn-
suidh an taoibh mu dheas gu h-uchd-
ach [q] Acrabim, agus ghabh i air
a h-aghaidh gu Sin, agus chaidh i
suas air an taobh mu dheas gu Ca-
des-barnea, agus chaidh i air a h-agh-
aidh gu Hesron, agus chaidh i suas
gu h-Adar, agus ghabh i mu'n cuairt
gu Carcaa.
4 *Uaith sin* ghabh i dh'ionnsuidh
Asmoin, agus chaidh i mach gu
abhainn na h-Eiphit, agus bha dol a
mach na crìche sin aig a' mhuir:
bithidh so agaibh 'na crìch [r] mu
dheas.
5 Agus *b'i* a' chrìoch an ear a'
mhuir shalainn, *eadhon* gu ceann
Iordain: agus *bha 'n* crìoch air an
taobh mu thuath o chamus na mara,
aig a' chuid a b'fhaide mach do
Iordan.
6 Agus chaidh a' chrìoch suas gu
Bet-hogla, agus ghabh i air a h-agh-
aidh air an taobh mu thuath do
Bhetarabah, agus chaidh a' chrìoch
suas gu cloich Bhohain mhic Reu-
bein.
7 Agus chaidh a' chrìoch suas gu
Debir o ghleann Achoir, agus re
tuath ag amharc re Gilgal, a *ta* fa
chomhair uchdaich Adumim, a *ta*
air taobh deas na h-aibhne: agus
chaidh a' chrìoch thairis gu uisgeach-
aibh En-semeis, agus bha a dol a
mach aig En-rogel.
8 Agus chaidh a' chrìoch suas gu
gleann mhic Hinoim, gu taobh deas
an Iebusaich; (*is e* sin Ierusalem:)
agus chaidh a' chrìoch suas gu mull-
ach na beinne, a *tha* roimh ghleann
Hinoim, air an làimh an iar, a *ta*
aig ceann glinne nam famhairean re
tuath.
9 Agus thairngeadh [s] a' chrìoch

[p] *teanga.* Eabh.
[r] *b'i so bu chrìoch dhoibh.*
[q] *dìreadh; Maalch.* Eabh.
[s] *chomharaicheadh.*

o mhullach an t-sléibh gu tobar
uisge Nephtoah, agus chaidh i mach
gu bailtibh sléibh Ephroin, agus
thairngeadh a' chrìoch gu Baalah;
(*is e* sin Ciriat-iearim.)
10 Agus chaidh a' chrìoch mu 'n
cuairt o Bhaalah air an làimh an
iar gu sliabh Sheir, agus ghabh i
thairis gu taobh sléibh Iearim (*is e*
sin Chesalon) air an taobh mu
thuath, agus chaidh i sìos gu Bet-
semes, agus ghabh i air a h-aghaidh
gu Timnah:
11 Agus chaidh a' chrìoch a mach
gu taobh Ecroin re tuath; agus
thairngeadh a' chrìoch gu Sicron,
agus ghabh i thairis air sliabh Bhaa-
lah, agus chaidh i mach gu Iabneel;
agus bha dol a mach na crìche aig a'
mhuir.
12 Agus *bha* a' chrìoch an iar gus
an fhairge mhòir, agus *a h*-oirthir[t]:
b'i sin crìoch chloinn Iudah mu'n
cuairt, a réir an teaghlaichean.
13 Agus do Chaleb mac Iephu-
neh, thug e roinn am measg chloinn
Iudah, a réir àithne an Tighearna
do Iosua, *eadhon* baile Arbah athar
Anaic: (*is e* sin Hebron.)
14 Agus dh'fhògair Caleb a mach
as sin triùir mhac Anaic, Sesai, agus
Ahiman, agus Talmai, clann Anaic.
15 Agus chaidh e suas o sin gu
luchd-àiteachaidh Dhebir: agus *b'e*
ainm Dhebir roimhe Ciriat-sepher.
16 Agus thubhairt Caleb, Esan a
bhuaileas Ciriat-sepher, agus a ghla-
cas e, dhasan bheir mi Achsah mo
nighean 'na mnaoi.
17 Agus ghlac Otniel, mac Che-
nais, bràthar Chaleib e; agus thug
e dha Achsah a nighean 'na mnaoi.
18 Agus tharladh, 'nuair a thàin-
ig i *d'a ionnsuidh*, gu 'n do bhros-
nuich i e gu achadh iarraidh air a
h-athair: agus theirinn i bhàrr *a*
h-asail; agus thubhairt Caleb rithe,
Ciod *a b'àill* leat?
19 Agus fhreagair ise, Thoir
dhomh beannachadh; oir thug thu
dhomh fearann mu dheas, thoir
dhomh mar an ceudna tobair uisge:
agus thug e dhi na tobair uachdar-
ach, agus na tobair ìochdarach.
20 *B'i* sin oighreachd tréibhe
chloinn Iudah, a réir an teaghlaich-
ean.
21 Agus b'iad na bailtean a
b'fhaide mach le tréibh chloinn Iu-
dah, leth re crìch Edoim mu dheas,
Cabseel, agus Eder, agus Iagur,
22 Agus Cinah, agus Dimonah,
agus Adadah,
23 Agus Cedes, agus Hasor, agus
Itnan,
24 Siph, agus Telem, agus Bea-
lot,
25 Agus Hasor, Hadatah, agus
Ceriot, *agus* Hesron, (*is e* sin Ha-
sor)
26 Amam, agus Sema, agus Mo-
ladah,
27 Agus Hasar-gadah, agus Hes-
mon, agus Bet-palet,
28 Agus Hasar-sual, agus Beerse-
ba, agus Bis-iotiah,
29 Baalah, agus Iim, agus Asem,
30 Agus Eltolad, agus Chesil, agus
Hormah.
31 Agus Siclag, agus Madmanah,
agus Sansanah,
32 Agus Lebaot, agus Silhim, agus
Ain, agus Rimon: *b'iad* na mòr
bhailtean[u] uile naoi thar fhichead,
maille r'am bailtibh beaga.
33 *Agus* anns a' chòmhnard, Es-
taol, agus Soreah, agus Asnah,
34 Agus Sanoah, agus Enganim,
Tapuah, agus Enam,
35 Iarmut, agus Adulam, Sochoh,
agus Asecah,
36 Agus Seraim, agus Aditaim,
agus Gederah, agus Gederotaim;
ceithir mòr-bhailte deug le'm bail-
tibh beaga.
37 Senan, agus Hadasah, agus
Migdal-gad,
38 Agus Dilean, agus Mispeh,
agus Iocteel,
39 Lachis, agus Boscat, agus
Eglon,
40 Agus Cabon, agus Lahmas,
agus Citlis,
41 Agus Gederot, Bet-dagon, agus
Naamah, agus Macedah; se mòr-
bhailte deug le'm bailtibh beaga.
42 Libnah, agus Eter, agus Asan,
43 Agus Iiphtah, agus Asnah,
agus Nesib,
44 Agus Ceilah, agus Achsib, agus
Maresah; naoi bailte mòra le'm
bailtibh beaga.
45 Ecron le bhailtibh a's mò[w],
agus a bhailtibh beaga.
46 O Ecron, eadhon gus an fhairge,
iadsan uile a *bha* làimh re Asdod,
le'm bailtibh beaga.
47 Asdod le bhailtibh a's mò agus
a bhailtibh beaga, Gasah le bhail-
tibh a's mò agus a bhailtibh beaga,
gu abhainn na h Eiphit, agus an
fhairge mhòir, eadhon *a* crìoch.
48 Agus anns na beanntaibh, Sa-
mir, agus Iatir, agus Socoh,
49 Agus Danah, agus Ciriat-san-
ah, (eadhon Debir)

[t] *eirthir.* [u] *caithriche, bailte daingnichte.* [w] *a nigheana.* Eabh.

50 Agus Anab, agus Estemoh, agus Anim,

51 Agus Gosen, agus Holon, agus Giloh; aon mhòr-bhaile deug, le'm bailtibh beaga.

52 Arab, agus Dumah, agus Esean,

53 Agus Ianum, agus Bet-tapuah, agus Aphecah,

54 Agus Humtah, agus Ciriat-arbah, (*is e* sin Hebron) agus Sior; naoi bailte mòra, le'm bailtibh beaga.

55 Maon, Carmel, agus Siph, agus Iutah,

56 Agus Iesreel, agus Iocdeam, agus Sanoah,

57 Cain, Gibeah, agus Timnah; deich bailte mòra le'm bailtibh beaga.

58 Halhul, Bet-sur, agus Gedor,

59 Agus Maarat, agus Bet-anot, agus Eltecon; sè bailte mòra le'm bailtibh beaga.

60 Ciriat-baal, (*is e* sin Ciriat-iearim) agus Rabah; dà bhaile mòr le'm bailtibh beaga.

61 San fhàsach, Bet-arabah, Middin, agus Secacah,

62 Agus Nibsan, agus baile an t-salainn[x], agus En-gedi; sè bailte mòra le'm bailtibh beaga.

63 A thaobh nan Iebusach luchd-àiteachaidh Ierusaleim, cha b'urrainn clann Iudah am fògradh a mach: ach tha na Iebusaich 'nan còmhnuidh maille re cloinn Iudah ann an Ierusalem gus an la 'n diugh.

CAIB. XVI.

AGUS chaidh[y] crannchur chloinn Ioseph a mach o Iordan làimh re Iericho gu uisgeachaibh Iericho air an làimh an ear, dh'ionnsuidh an fhàsaich a' dol suas o Iericho gu sliabh Bheteil.

2 Agus tha e dol a mach o Bhetel gu Lus, agus a' gabhail seachad gu criochaibh Archi gu Atarot,

3 Agus a' gabhail sìos a làimh na h-airde 'n iar gu crìch Iaphleti, gu crìch Bhet-horoin ìochdaraich, agus gu Geser: agus tha a dhol a mach aig an fhairge.

4 Mar sin ghabh clann Ioseph, Manaseh agus Ephraim, an oighreachd.

5 Agus bha crìoch chloinn Ephraim, a rèir an teaghlaichean, *mar so:* b'i eadhon crìoch an oighreachd air an làimh an ear Atarot-adar, gu Bet-horon uachdarach.

6 Agus chaidh a' chrìoch a mach a dh'ionnsuidh na fairge mu Michmetah air an taobh mu thuath, agus chaidh a' chrìoch mu 'n cuairt a làimh na h-airde 'n ear gu Taanot-siloh, agus ghabh i seachad air an taobh an ear gu Ianohah:

7 Agus chaidh i sìos o Ianohah gu Atarot, agus gu Naarat, agus thàinig i gu Iericho, agus chaidh i mach aig Iordan.

8 Chaidh a' chrìoch a mach o Thapuah a làimh na h-airde 'n iar gu sruth[z] Chanah: agus bha a dol a mach aig an fhairge. *B'i* sin oighreachd treibhe chloinn Ephraim, a rèir an teaghlaichean.

9 Agus *bha* na bailtean mòra a chuireadh air leth do chloinn Ephraim, am measg oighreachd chloinn Mhanaseh, na bailtean mòra uile le'm bailtibh beaga.

10 Agus cha d'fhògair iad a mach na Canaanaich a bha chòmhnuidh ann an Geser: ach tha na Canaanaich 'nan còmhnuidh am measg nan Ephraimeach gus an la 'n diugh; agus tha iad a' deanamh seirbhis *dhoibh* fuidh chìs.

CAIB. XVII.

BHA mar an ceudna crannchur aig treibh Mhanaseh, (oir *b'esan* ceud-ghin Ioseph) *eadhon* aig Machir ceud-ghin Mhanaseh, athair Ghilead; a chionn gu'm b'fhear cogaidh e: uime sin bha Gilead agus Basan aige.

2 Bha mar an ceudna *crannchur* aig a' chuid eile do chloinn Mhanaseh a rèir an teaghlaichean; aig cloinn Abieseir, agus aig cloinn Heleic, agus aig cloinn Asrieil, agus aig cloinn Shecheim, agus aig cloinn Hepheir, agus aig cloinn Shemida: *b'iad* sin clann-mhac Mhanaseh, mhic Ioseph, a rèir an teaghlaichean.

3 Ach aig Selophehad mac Hepheir, mhic Ghilead, mhic Mhachir, mhic Mhanaseh, cha robh mic, ach nigheana: agus *is* iad so ainmeanna a nigheana, Mahlah, agus Noah, Hoglah, Milcah, agus Tirsah.

4 Agus thàinig iad am fagus an làthair Eleasair an t-sagairt, agus an làthair Iosua mhic Nuin, agus an làthair nan uachdaran, ag ràdh, Dh'àithn an Tighearna do Mhaois oighreachd a thoirt duinne am measg ar bràithrean: uime sin a rèir àithne an Tighearna, thug e dhoibh oighreachd am measg bhràithrean an athar.

5 Agus thuit air Manaseh deich cuibhrionna, thuilleadh air fearann

[x] *Air-melc.* Eabh. [y] *thuit.* [z] *abhainn.*

Ghilead, agus Bhasain, a *bh*'air an
taobh eile do Iordan;
6 A chionn gu'n robh aig nigh-
eana Mhanaseh oighreachd am
measg a chuid mac; agus bha fear-
ann Ghilead aig a' chuid eile do
mhacaibh Mhanaseh.
7 Agus bha crìoch Mhanaseh o
Aser gu Michmetah, a *tha* fa
chomhair Shecheim, agus chaidh a'
chrìoch air a h-aghaidh air an làimh
dheis gu luchd-àiteachaidh En-
tapuah.
8 *A nis* bha aig Manaseh fearann
Thapuah: ach Tapuah air crìch
Mhanaseh *bu* le cloinn Ephraim.
9 Agus chaidh a' chrìoch sìos gu
sruth[a] Chanah mu dheas do'n
t-sruth: *bha* bailte sin Ephraim am
measg bhailte Mhanaseh: *bha* mar
an ceudna crìoch Mhanaseh air an
taobh mu thuath do'n t-sruth, agus
bha a dol a mach aig an fhairge.
10 An taobh mu dheas *bu* le
Ephraim, agus an taobh mu thuath
bu le Manaseh, agus b'i an fhairge
a chrìoch, agus choinnich iad a
chéile ann an Aser air an taobh mu
thuath, agus ann an Isachar air an
taobh an ear.
11 Agus bha aig Manaseh ann an
Isachar agus ann an Aser, Bet-sean
agus a bhailtean, agus Ibleam agus
a bhailtean, agus luchd-àiteachaidh
Dhoir agus a bhailtean, agus luchd-
àiteachaidh Endoir agus a bhailt-
ean, agus luchd-àiteachaidh Thaan-
aich agus a bhailtean, agus luchd-
àiteachaidh Mhegido agus a bhailt-
ean; *eadhon* tri dùchanna.
12 Gidheadh cha b'urrainn clann
Mhanaseh *luchd-àiteachaidh* nam
bailte sin fhògradh a mach, ach
b'àill leis na Canaanaich còmhnuidh
ghabhail san tìr sin.
13 Gidheadh tharladh 'nuair a
dh'fhas clann Israeil làidir, gu'n do
chuir iad na Canaanaich fuidh chìs;
ach cha d'fhògair iad gu tur a mach
iad.
14 Agus labhair clann Ioseph re
Iosua, ag ràdh, C'ar son nach
d'thug thu dhomhsa ach aon
chrannchur agus aon chuibhrionn
r'an sealbhachadh, agus gur sluagh
mòr mi, agus gu'n do bheannaich an
Tighearna mi gus a so.
15 Agus fhreagair Iosua iad,
Ma's sluagh mòr thu, imich suas
do'n choilltich, agus gearr sìos[b]
dhuit fein *àit* an sin ann am fear-
ann nam Periseach, agus nam
famhairean, ma tha sliabh Ephraim
ro-chumhaing duit.
16 Agus thubhairt clann Ioseph,
Cha leòr an sliabh dhuinne: agus
tha aig na Canaanaich uile a tha
chòmhnuidh ann am fearann a'
ghlinne, carbadan iaruinn, *an dà
chuid* aca-san a *tha* ann an Bet-
sean agus 'na bhailtibh, agus aca-
san a *tha* ann an gleann Iesreeil.
17 Agus labhair Iosua re tigh Io-
seph, re h-Ephraim, agus re Mana-
seh, ag ràdh, *Is* sluagh mòr thu,
agus tha cumhachd mòr agad; cha
bhi agad aon chrannchur *a mhàin*.
18 Ach bithidh an sliabh agadsa,
oir is coille e; agus gearraidh tu
sìos i: agus bithidh a dhol a mach
agad: oir fògraidh tu mach na Ca-
naanaich, ge do tha carbadan iaruinn
aca, *agus* ge do tha iad làidir.

CAIB XVIII.

AGUS chruinnich coi'-thional
chloinn Israeil uile an ceann a
chéile aig Siloh, agus chuir iad suas
pàilliun a' choi'-thionail an sin, agus
cheannsaicheadh an tìr rompa.
2 Agus bha fathast am measg
chloinn Israeil seachd treubha, nach
d'fhuair an oighreachd.
3 Agus thubhairt Iosua re cloinn
Israeil, Cia fhad *a tha* sibh mall a
dhol a shealbhachadh an fhearainn,
a thug an Tighearna Dia bhur
n-aithriche dhuibh?
4 Thugaibh a mach *dhomhsa* as
bhur measg triùir dhaoine as *gach*
tréibh: agus cuiridh mi uam iad,
agus éiridh iad, agus théid iad tre'n
fhearann, agus tairngidh[c] iad e a
réir an oighreachd-san, agus thig
iad a m'ionnsuidhs' *a rìs*.
5 Agus roinnidh iad e 'na sheachd
earrannaibh: fanaidh Iudah 'na
chrìch féin air an taobh mu dheas,
agus fanaidh tigh Ioseph 'na chrìch
fein air an taobh mu thuath.
6 Uime sin tairngidh sibh am
fearann 'na sheachd earrannaibh,
agus bheir sibh *an tarruing*[d] an
so a m'ionnsuidhse, chum gu'n tilg
mi croinn air bhur son an so an
làthair an Tighearn ar Dé.
7 Ach cha 'n'eil aig na Lebhìth-
ich roinn sam bith 'nar measg, oir
is i sagartachd an Tighearn an oigh-
reachd-san: agus fhuair Gad, agus
Reuben, agus leth thréibh Mhana-
seh, an oighreachd-san an taobh
thall do Iordan air an làimh an ear,

[a] *abhainn.* [b] *ré tich.* [c] *scrìobhaidh* no *comharaichidh
iad sìos.* [d] an samhladh, an cosìas.

a thug Maois òglach an Tighearna
dhoibh.
8 Agus dh'éirich na daoine, agus
dh'fhalbh iad: agus dh'àithn Iosua
dhoibhsan a chaidh a tharruing an
fhearainn, ag ràdh, Imichibh, agus
rachaibh tre'n fhearann, agus tairng-
ibh é, agus thigibh a rìs a m' ionn-
suidhse, chum gu'n tilg mi an so
croinn-mir, bhur son an làthair an
Tighearn ann an Siloh.
9 Agus dh'imich na daoine, agus
chaidh iad tre'n fhearann, agus
tharruing iad e a réir *a* bhailte, 'na
sheachd earrannaibh, ann an leabhar,
agus thàinig iad gu Iosua do'n
champ aig Siloh.
10 Agus thilg Iosua croinn air an
son ann an Siloh, an làthair an
Tighearna: agus an sin roinn Iosua
am fearann do chloinn Israeil a réir
an roinnean.
11 Agus thàinig crannchur tréibhe
chloinn Bheniamin a mach a réir an
teaghlaichean: agus chaidh crìoch
an crannchuir a mach eadar clann
Iudah agus clann Ioseph.
12 Agus bha 'n crìoch air an
taobh mu thuath o Iordan, agus
chaidh a' chrìoch suas gu taobh
Ierichò air an taobh mu thuath,
agus chaidh i suas tre'n mhonadh a
làimh na h-airde 'n iar, agus bha
a dol a mach aig fàsach Bhet-abhen.
13 Agus chaidh a' chrioch thairis
o sin gu Lus, gu taobh Luis (*is e*
sin Betel) re deas, agus chaidh a'
chrìoch sìos gu Atarot-adar, am
fagus do'n t-sliabh a *tha* air an
taobh dheas do Bhet-horon ìochdar-
ach.
14 Agus thairngeadh a' chrìoch *o*
sin, agus chuairtich i oisinn na
mara re deas, o'n t-sliabh a *tha* fa
chomhair Bhet-horoin re deas: agus
bha a dol a mach aig Ciriat-baal,
(*is e* sin Ciriat-iearim) baile le cloinn
Iudah: *b'i* sin a' chearna an iar.
15 Agus *bha* a' chearna mu dheas
o cheann Chiriat-iearim, agus chaidh
a' chrìoch a mach air an làimh an
iar, agus ghabh i mach gu tobar
uisgeacha Nephtoah.
16 Agus chaidh a' chrìoch sìos gu
ceann na beinne, a *tha* fa chomhair
glinne mhic Hinoim, a *tha* ann an
gleann nam famhairean air an taobh
mu thuath, agus chaidh i sìos gu
gleann Hinoim, gu taobh Iebusi
air an *làimh* dheis, agus ghabh i
sìos gu En-rogel.
17 Agus thairngeadh i o'n taobh
mu thuath, agus ghabh i air a
h-aghaidh gu En-semes, agus chaidh
i mach a dh'ionnsuidh Ghelilot, *a*
ta thall fa chomhair uchdaich Adu-
mim, agus ghabh i sìos gu cloich
Bhohain mhic Reubein.
18 Agus ghabh i air a h-aghaidh
chum na taoibh thall fa chomhair
Arabah mu thuath, agus chaidh i
sìos gu Arabah.
19 Agus ghabh a' chrìoch thairis
gu taobh Bhet-hoglah mu thuath:
agus bha dol a mach na crìche aig a'
chamus mu thuath do'n mhuir
shalainn, aig ceann Iordain mu
dheas: *b'i* sin a' chrìoch mu dheas.
20 Agus b'e Iordan a chrìoch air
an làimh an ear. B'i sin oighreachd
chloinn Bheniamin, le a crìochaibh
mu'n cuairt, a réir an teaghlaichean.
21 A nis b'iad bailtean mòra [e]
tréibhe chloinn Bheniamin a réir an
teaghlaichean, Ierichò, agus Bet-
hoglah, agus gleann Chesis,
22 Agus Bet-arabah, agus Semar-
aim, agus Betel,
23 Agus Abhim, agus Parah, agus
Ophrah,
24 Agus Chephar-haamonai, agus
Ophni, agus Gabah; dà mhòr-bhaile
dheug le'm bailtibh beaga.
25 Gibeon, agus Ramah, agus
Beerot,
26 Agus Mispeh, agus Chephirah,
agus Mosah,
27 Agus Rechem, agus Irpeel,
agus Taralah,
28 Agus Selah, Eleph, agus Iebus,
(*is e* sin Ierusalem:) Gibeat, *agus*
Ciriat; ceithir mòr-bhailte deug
le'm bailtibh beaga. *B'i* sin oigh-
reachd chloinn Bheniamin a réir an
teaghlaichean.

CAIB. XIX.

AGUS thàinig an dara crannchur
a mach do Shimeon, *eadhon*
do thréibh chloinn Shimeoin, a réir
an teaghlaichean: agus bha 'n oigh-
reachd-san am meadhon oighreachd
chloinn Iudah.
2 Agus bha aca 'nan oighreachd,
Beer-sebah, agus Sebah, agus Mol-
adah,
3 Agus Hasar-sual, agus Balah,
agus Asem.
4 Agus Eltolad, agus Betel, agus
Hormah,
5 Agus Siclag, agus Bet-marcabot,
agus Hasar-susah,
6 Agus Bet-lebaot, agus Saruhen;
trì mòr-bhailte deug agus am bailte
beaga.
7 Ain, Remon, agus Eter, agus

[e] *caithrichean.*

Asan; ceithir bailte mòra le 'm
bailtibh beaga.
8 Agus na bailtean beaga uile *a*
bha mu thimchioll nam bailte mòra
sin, gu Balat-beer-ramat mu dheas.
B'i sin oighreachd tréibhe chloinn
Shimeoin a réir an teaghlaichean.
9 A mach a crannchur chloinn
Iudah *bha* oighreachd chloinn Shi-
meoin: oir bha cuibhrionn chloinn
Iudah ro-mhòr dhoibh: uime sin
bha aig cloinn Shimeoin an oigh-
reachd ann am meadhon an oigh-
reachd-san.
10 Agus thàinig an treas crann-
chur a mach air son chloinn She-
buluin, a réir an teaghlaichean:
agus bha crìoch an oighreachd-san
gu Sarid.
11 Agus chaidh an crìoch suas a
dh'ionnsuidh na fairge, agus Mara-
lah, agus ràinig i gu Dabaset, agus
ràinig i gu ruig an sruth a tha fa
chomhair Iocneaim,
12 Agus phill i o Shared a làimh
na h-airde 'n ear, leth re éirigh na
gréine, gu crìch Chislot-taboir: agus
an sin tha i dol a mach gu Daberat,
agus a' dol suas gu Iaphia,
13 Agus o sin a' gabhail thairis
air an làimh an ear gu Gitah-
hepher, gu Itah-casin, agus a' dol a
mach gu Remon-metoar gu Neah.
14 Agus tha a' chrìoch a' dol
mu'n cuairt mu thuath gu Hanaton:
agus tha a dol a mach ann an
gleann Iphtah-el,
15 Agus Catat, agus Nahalal,
agus Simron, agus Idalah, agus Bet-
lehem; dà mhòr-bhaile dheug le'm
bailtibh beaga.
16 *B'i* sin oighreachd chloinn
Shebuluin, a réir an teaghlaichean,
na bailte mòra sin le'm bailtibh
beaga.
17 Thàinig an ceathramh crann-
chur a mach do Isachar, air son
chloinn Isachair, a réir an teagh-
laichean.
18 Agus b'i an crìoch Iesreel, agus
Chesulot, agus Sunem,
19 Agus Hapharim, agus Siaon,
agus Anaharat,
20 Agus Rabit, agus Cision, agus
Abes,
21 Agus Remet, agus Enganim,
agus En-hadah, agus Bet-pases;
22 Agus tha a' chrìoch a' ruigh-
eachd gu Tabor, agus Sahasimah,
agus Bet-semes, agus bha dol a
mach an crìche aig Iordan; sè
mòr-bhailte deug le'm bailtibh
beaga.
23 *B'i* sin oighreachd tréibhe
chloinn Isachair a réir an teagh-
laiche, na bailte mòra agus am
bailte beaga.
24 Agus thàinig an cùigeamh
crannchur a mach do thréibh chloinn
Aseir, a réir an teaghlaiche.
25 Agus b'i an crìoch Helcat,
agus Hali, agus Beten, agus Ach-
saph,
26 Agus Alamelech, agus Amad,
agus Miseal; agus tha i a' ruigh-
eachd gu Carmel air an làimh an
iar, agus gu Sihor-libnat,
27 Agus a' pilltinn leth re éirigh
na gréine gu Bet-dagon, agus a'
ruigheachd gu Sebulun, agus gu
gleann Iphtah-el, leth ris an taobh
mu thuath do Bhet-emec, agus
Neiel, agus a' dol a mach gu Cabul
air an làimh chlì,
28 Agus Hebron, agus Rehob,
agus Hamon, agus Canah, *eadhon*
gu Sidon mòr:
29 Agus *an sin* tha chrìoch a'
pilltinn gu Ramah, agus gus am
mor-bhaile daingnichte [f] Tirus, agus
tha a' chrìoch a' pilltinn gu Hosah:
agus tha a dol a mach aig an
fhairge o'n oirthir [g] gu Achsib.
30 Umah mar an ceudna, agus
Aphec, agus Rehob; dà mhòr-
bhaile thar fhichead le 'm bailtibh
beaga.
31 *Is i* sin oighreachd tréibhe
chloinn Aseir, a réir an teaghlaich-
ean, na bailte mòra sin le 'm bailtibh
beaga.
32 Thàinig an seathadh crann-
chur a mach do chloinn Naphtali,
eadhon do chloinn Naphtali, a réir
an teaghlaichean.
33 Agus bha 'n crìoch o Heleph,
o Alon gu Sahananim, agus Adami,
Neceb, agus Iabneel gu Lacum:
agus bha a dol a mach gu Iordan.
34 Agus *an sin* tha a' chrìoch a'
pilltinn an iar gu Asnot-tabor, agus
a' dol a mach o sin gu Hucoc, agus
tha i a' ruigheachd gu Sebulun air
an taobh mu dheas, agus a' ruigh-
eachd gu Aseir air an taobh an iar,
agus gu bruachaibh Iordain [h] leth re
éirigh na gréine.
35 Agus *is iad* na mòr-bhailte
daingnichte Sidim, Ser, agus Hamat,
Racat, agus Cinceret,
36 Agus Adamah, agus Ramah,
agus Hasor,
37 Agus Cedes, agus Edrei, agus
En-hasor,
38 Agus Iron, agus Migdal-el,
Horem, agus Bet-hanat, agus Bet-
semes; naoi mòr-bhailte deug le 'm
bailtibh beaga.

[f] *a' chathair làidir.* [g] *cirthir.* [h] *gu Iudah air Iordan.*

ithich, a tréibh Shebuluin, Iocneam
le fhearánn comh-roinn, agus Car-
tah le fhearann comh-roinn,
35 Dimnah le fhearann comh-
roinn, Nahalal le fhearann comh-
roinn: ceithir bailte.
36 Agus a tréibh Reubein, Beser
le fhearann comh-roinn, agus Iaha-
sah le fhearann comh-roinn,
37 Cedemot le fhearann comh-
roinn, agus Mephaat le fhearann
comh-roinn: ceithir bailte.
38 Agus a tréibh Ghad, Ramot
ann an Gilead le fhearann comh-
roinn, *gu bhi* 'na bhaile didein do'n
mharbhaiche: agus Mahanaim le
fhearann comh-roinn,
39 Hesbon le fhearann comh-
roinn, Iaser le fhearann comh-roinn:
ceithir bailte san iomlan.
40 Mar sin b'iad na bailtean uile
air son chloinn Mherari, a réir an
teaghlaichean, a mhair do theagh-
laichibh nan Lebhitheach, a réir an
crannchuir, dà bhaile dheug.
41 *B'iad* uile bhailtean nan Lé-
bhitheach, an taobh a stigh dosheilbh
chloinn Israeil, ochd bailte agus dà
fhichead le'm fearann comh-roinn.
42 Bha na bailte sin gach aon
le'm fearann comh-roinn mu'n tim-
chioll: mar so *bha* na bailte sin
uile.
43 Agus thug an Tighearna do
Israel am fearann uile a mhionnaich
e thoirt d'an aithrichibh: agus
shealbhaich iad e, agus ghabh iad
còmhnuidh ann.
44 Agus thug an Tighearna dhoibh
fois mu'n cuairt, a réir nan uile *nithe*
a mhionnaich e d'an aithrichibh:
agus cha do sheas duine d'an
naimhdibh uile rompa; an naimh-
dean uile thug an Tighearna thairis
d'an làimh.
45 Cha d'fhàilnich[k] a' bheag do
gach nì maith a labhair an Tighearna
re tigh Israeil: thàinig an t-iomlan
gu crìch.

CAIB. XXII.

AN SIN ghairm Iosua na Reu-
benich, agus na Gadaich, agus
leth-thréibh Mhanaseh,
2 Agus thubhairt e riu, Ghléidh
sibh na h-uile *nithe* a dh'àithn
Maois òglach an Tighearna dhuibh,
agus thug sibh géill do m' ghuth-sa
anns na h-uile *nithibh* a dh'àithn
mi dhuibh.
3 Cha d'fhàg sibh bhur bràithre
re mhòrain do laithibh gus an la'n
diugh, ach ghléidh sibh cùram
àithne an Tighearna bhur Dé.
4 Agus a nis thug an Tighearna
bhur Dia fois d'ar bràithribh, mar
a gheall e dhoibh: a nis uime sin
pillibh, agus rachaibh d'ar pàilliun-
aibh, *agus* gu fearann bhur seilbhe
a thug Maois òglach an Tighearna
dhuibh air an taobh thall do Ior-
dan.
5 Ach thugaibh ro-aire, gu'n
coimhlion[l] sibh an àithne agus an
lagh, a dh'àithn Maois òglach an
Tighearna dhuibh, gràdh a thoirt
do'n Tighearna bhur Dia, agus gluas-
sad 'na uile shlighibh, agus àith-
eantan a ghleidheadh, agus dlùth-
leantuinn ris, agus seirbhis a dhean-
amh dha le'r n-uile chridhe, agus le'r
n-uile anam.
6 Mar sin bheannaich Iosua *iad*,
agus chuir e air falbh iad: agus
chaidh iad d'am pàilliunaibh.
7 A nis do *aon* leth-thréibh Mha-
naseh thug Maois *sealbh* ann am
Basan: ach do'n leth-*thréibh eile*
dhiubh thug Iosua *sealbh* am measg
am bràithrean air an taobh so do
Iordan air an làimh an iar. Agus
cuideachd, an uair a chuir Iosua air
falbh iad d'am pàilliunaibh, an sin
bheannaich e iad,
8 Agus labhair e riu, ag ràdh,
Le mòr shaibhreas pillibh d'ar pàill-
iunaibh, agus le ro-mhòran spréidhe,
le h-airgiod, agus le h-òr, agus le
h-umha, agus le h-iarunn, agus le
ro-mhòran eudaich; roinnibh creach
bhur naimhde r'ar bràithribh.
9 Agus phill clann Reubein, agus
clann Ghad, agus leth-thréibh Mha-
naseh, agus dh'fhalbh iad o chloinn
Israeil a Siloh, a *tha* ann an tìr
Chanaain, gu dol do thìr Ghilead,
gu fearann an seilbhe, a shealbhaich
iad, a réir focail an Tighearna le
làimh Mhaois.
10 Agus an uair a thàinig iad gu
crìochaibh Iordain, a *tha* ann an tìr
Chanaain, thog clann Reubein, agus
clann Ghad, agus leth-thréibh Mha-
naseh altair an sin làimh re Iordan,
altair mhòr re amharc oirre.
11 Agus chuala clann Israeil air
a ràdh, Feuch, thog clann Reubein,
agus clann Ghad, agus leth-thréibh
Mhanaseh, altair thall fa chomhair
tìre Chanaain, ann an crìochaibh
Iordain, far an d'thàinig clann Is-
raeil thairis.
12 Agus an uair a chuala clann
Israeil *so*, chruinnich coi'-thional
chloinn Israeil uile iad féin an ceann

[k] *do thuit.* Eabh.   [l] *dean.* Eabh.

ṙ cheile aig Siloh, gu dol suas a ·hogadh 'nan aghaidh.

13 Agus chuir clann Israeil a dh'ionnsuidh cloinn Reubein, agus a dh'ionnsuidh cloinn Ghad, agus gu leth-thréibh Mhanaseh do thìr Ghilead, Phinehas mac Eleasair an t-sagairt,

14 Agus deich ceannardan [m] maille ris, ceannard do gach prìomh thigh [n], air feadh uile threubhan Israeil, agus b'e gach fear dhiubh ceann tighe an aithriche, air feadh mhìltean Israeil.

15 Agus thainig iad gu cloinn Reubein, agus gu cloinn Ghad, agus gu leth-thréibh Mhanaseh, gu tìr Ghilead, agus labhair iad riu, ag ràdh,

16 Mar so tha co'-chruinneach an Tighearn uile ag ràdh, Ciod e an cionta so a rinn sibh an aghaidh Dé Israeil, pilleadh air falbh an diugh o leantuinn an Tighearna, le altair a thogail duibh féin, chum ceannairc a dheanamh an diugh an aghaidh an Tighearna?

17 An ro-bheag dhuinn cionta Pheoir, o nach 'eil sinn air ar glanadh gus an la'n diugh, (agus *air son* an robh plàigh ann an co'-chruinneach an Tighearna,)

18 Ach gu'm pilleadh sibh air falbh an diugh o'n Tighearn a leantuinn? agus tarlaidh, *do bhrigh* gu bheil sibh a' deanamh ceannairc an diugh an aghaidh an Tighearna, am màireach gu'n las fhearg an aghaidh uile cho'-chruinnich Israeil.

19 Gidheadh ma tha fearann bhur seilbh neo-ghlan, rachaibh thairis a dh'fhearann seilbhe an Tighearna, far am bheil pàilliun an Tighearn a chòmhnuidh, agus gabhaibh sealbh 'nar measg-ne: ach na deanaibh ceannairc an aghaidh an Tighearna, no ceannairc 'nar n-aghaidh-ne, le altair a thogail duibh féin, a thuilleadh air altair an Tighearn ar Dé.

20 Nach d'rinn Achan mac Sherah cionta san ni mhallaichte, agus thuit fearg air uile cho'-chruinneach Israeil? agus cha b'e 'n duine sin 'na aonar a bhàsaich 'na chionta.

21 An sin fhreagair clann Reubein, agus clann Ghad, agus leththréibh Mhanaseh, agus thubhairt iad re ceannardaibh mhìltean Israeil,

22 Aig an Tighearna Dia nan dée, aig an Tighearna Dia nan dée e féin a ta fios, agus aig Israel bithidh fios, ma's ann an ceannairc, no ann an eusaontas an aghaidh an Tighearna, (*ma's ann*, na saor sinn an diugh)

23 A thog sinne dhuinn féin altair, gu pilleadh air falbh o'n Tighearn a leantuinn, no ma's ann a thoirt suas oirre ìobairt-loisgte, no tabhartais-bìdh, no ma's ann a thoirt suas oirre ìobairte thabhartasa-sìth, an sin agradh an Tighearna féin *e*:

24 Agus mur ann air eagal an ni *so* a rinn sinn e, ag ràdh, Anns an àm re teachd dh'fheudadh bhur clann-sa labhairt re 'r cloinn-ne, ag ràdh, Ciod bhur gnothuch-sa ris an Tighearna Dia Israeil?

25 Oir rinn an Tighearna Iordan 'na crìch eadar sinne agus sibhse; a chlann Reubein, agus a chlann Ghad, cha 'n 'eil agaibhse cuibhrionn air bith san Tighearna: mar so bheir bhur clann-sa air ar cloinnne sgur o eagal an Tighearn a bhi orra.

26 Uime sin thubhairt sinn, Gabhamaid a nis mu altair a thogail dhuinn féin, cha 'n ann air son tabhartais-loisgte no air son ìobairt;

27 Ach *a chum gu'm bi* i 'na fianuis eadar sinne agus sibhse, agus ar sliochd 'nar déigh, a chum as gu'n dean sinn seirbhis an Tighearna 'na làthair le'r tabhartais-loisgte, agus le'r n-ìobairtibh, agus le'r tabhartais-sìth, a chum as nach abair bhur clann-sa r'ar cloinn-ne san àm re teachd, Cha 'n'eil cuibhrionn agaibh san Tighearna.

28 Uime sin thubhairt sinn, gu'n tachair e, 'nuair a their iad *so* ruinne, no r'ar sliochd san àm re teachd, gu'm bi againn re ràdh *a rìs*, Faicibh samhladh altair an Tighearna, a rinn ar n-aithriche, cha 'n ann air son thabhartasa-loisgte, no air son ìobairtean, ach [o] *is* fianuis i eadar sinne agus sibhse.

29 Gu ma fada robh e uainne ceannairc a dheanamh an aghaidh an Tighearna, agus pilltinn an diugh o leantuinn an Tighearna, le altair a thogail air son thabhartasa-loisgte, air son thabhartasa-bìdh, no air son ìobairtean, seach altair an Tighearn ar Dé *a tha* air beulaobh a phàilliuin.

30 Agus an uair a chuala Phinehas an sagart, agus ceannardan a' cho'-chruinnich, agus cinn mhìltean Israeil a *bha* maille ris, na briathran a labhair clann Reubein, agus clann Ghad, agus clann Mhanaseh, thaitinn e riu.

[m] *uachdarain.* [n] *as gach tigh ard athar.* [o] *oir.*

31 Agus thubhairt Phinehas mac
Eleasair an t-sagairt re cloinn Reu-
bein, agus re cloinn Ghad, agus re
cloinn Mhanaseh, An diugh tha fios
againn gu'*m bheil* an Tighearna 'nar
measg, a cheann nach d'rinn sibh
an cionta so an aghaidh an Tigh-
earna: a nis shaor sibh clann Israeil
a làimh an Tighearna:
32 Agus phill Phinehas mac
Eleasair an t-sagairt, agus na ceann-
ardan o chloinn Reubein, agus o
chloinn Ghad, a tìr Ghilead gu tìr
Chanaain, gu cloinn Israeil, agus
thug iad fios d'an ionnsuidh a rìs.
33 Agus thaitinn a' chùis re
cloinn Israeil, agus bheannaich clann
Israeil Dia, agus cha robh rùn aca
dol [p] suas 'nan aghaidh gu cath, a
sgrios na tìre anns *an robh* clann
Reubein agus Ghad 'nan còmh-
nuidh.
34 Agus thug clann Reubein,
agus clann Ghad *Ed* mar ainm air
an altair: oir *bithidh* i 'na fianuis
eadaruinn, gur e 'n Tighearn *a's*
Dia *ann*.

CAIB. XXIII.

AGUS an ceann ùine fhada, an
déigh do'n Tighearna fois a
thoirt do Israel o'n naimhdibh uile
mu'n cuairt, dh'fhàs Iosua sean,
agus thàinig e air aghaidh ann am
bliadhnaibh.
2 Agus ghairm Iosua *d'a ionn-
suidh* Israel uile, an seanairean,
agus an ceannardan, agus am breith-
eamhna, agus an luchd-riaghluidh,
agus thubhairt e riu, Tha mise sean,
agus air teachd air m'aghaidh ann
am bliadhnaibh.
3 Agus chunnaic sibh gach *ni* a
rinn an Tighearna bhur Dia ris na
cinnich sin uile air bhur sonsa; oir
is e 'n Tighearna bhur Dia e féin a
chog air bhur son.
4 Faicibh, roinn mi dhuibh le
crannchur na cinnich sin a mhaireas,
gu bhi 'nan oighreachd d'ar treubh-
aibh, o Iordan, maille ris na cinnich
uile a ghearr mi as, eadhon gus an
fhairge mhòir air an taobh an iar.
5 Agus an Tighearna bhur Dia,
fuadaichidh esan iad as bhur fianuis,
agus iomainidh e iad a mach as
bhur sealladh, agus sealbhaichidh
sibh am fearann, mar a gheall an
Tighearna bhur Dia dhuibh.
6 Bithibhse uime sin ro-mhis-
neachail a ghleidheadh agus a dhean-
amh nan uile nithe a ta sgrìobhta
ann an leabhar lagha Mhaois, a chum
nach pill sibh a leth-taobh uaith, a
dh'ionnsuidh na làimhe deise no
dh'ionnsuidh na làimhe clìthe;
7 A chum nach d'thig sibh air
feadh nan cinneach sin, nan *cinn-
each* sin a mhaireas 'nar measg,
agus nach luadh sibh ainm an dée,
agus nach mionnaich sibh *orra*,
agus nach dean sibh seirbhis dhoibh,
agus nach crom sibh sibh féin doibh:
8 Ach dlùth-leanaibh ris an Tigh-
earna bhur Dia, mar a rinn sibh gus
an la'n diugh.
9 Oir dh'fhuadaich an Tighearna
bhur Dia a mach as bhur fianuis
cinnich mòr agus threun: ach d'ar
taobh-sa, cha b'urrainn duine sam
bith seasamh roimhibh gus an la 'n
diugh.
10 Cuiridh aon fhear dhibh an
teicheadh air mìle; oir *is e* 'n Tigh-
earna bhur Dia e féin a chogas air
bhur son, mar a gheall e dhuibh.
11 Thugaibh uime sin aire
mhaith dhuibh féin, gu'n gràdhaich
sibh an Tighearna bhur Dia.
12 No ma théid sibh air chor sam
bith air bhur n-ais, agus ma leanas
sibh re fuigheall nan cinneach sin,
eadhon nan cinneach sin a mhair-
eas 'nar measg, agus ma ni sibh
cleamhnas riu, agus ma théid sibh a
steach d'an ionnsuidh, agus iadsan
d'ar n-ionnsuidh-sa:
13 Biodh fios cinnteach agaibh,
nach fuadaich an Tighearna bhur
Dia tuilleadh *a h-aon air bith do*
na cinnich sin a mach roimhibh:
ach bithidh iad dhuibh 'nan ribe,
agus 'nan ceap-tuislidh, agus 'nan
sgiursadh 'nar taobhaibh, agus 'nam
bioraibh 'nar sùilibh, gus an d'théid
as duibh bhàrr an fhearainn mhaith
so a thug an Tighearna bhur Dia
dhuibh.
14 Agus feuch, *a ta* mise an
diugh a' dol air slighe na talmhainn
uile, agus tha fios agaibh féin 'nar
n-uile chridhe agus 'nar n-uile anam,
nach d'fhàilnich aon ni do na nith-
ibh maithe sin uile a labhair an
Tighearna bhur Dia d'ar taobh;
thàinig iad gu léir gu crìch dhuibh-
se, cha d'fhàilnich aon ni dhiubh.
15 Uime sin tarlaidh, mar a
thàinig na h-uile nithe maithe
oirbh, a gheall an Tighearna bhur
Dia dhuibh, mar sin gu'n d'thoir an
Tighearn oirbh na h-uile nithe olc,
gus an sgrios e sibh bhàrr an fhear-
ainn mhaith so a thug an Tighearna
bhur Dia dhuibh.
16 'Nuair a bhriseas sibh coi-

[p] *cha dubhairt iad gu'n rachadh iad.* Eabh.

cheangal an Tighearna bhur Dé, a dh'àithn e dhuibh, agus a theid sibh, agus a ni sibh seirbhis do dhéibh eile, agus a chromas sibh sibh féin doibh ; an sin lasaidh fearg an Tighearna 'nar n-aghaidh, agus theid as duibh gu grad bhàrr an fhearainn mhaith a thug e dhuibh.

CAIB. XXIV.

AGUS chruinnich Iosua treubhan Israeil uile gu Sechem, agus ghairm e air seanairibh Israeil, agus air an ceannardaibh, agus air am breitheamhnaibh, agus air an luchd-riaghlaidh, agus nochd siad iad féin am fianuis Dé.
2 Agus thubhairt Iosua ris an t-sluagh uile, Mar so tha 'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Air taobh thall an t-srutha[q], anns an t-sean aimsir, chòmhnuich bhur n-aithriche, eadhon Terah athair Abrahaim, agus athair Nachoir: agus rinn iad seirbhis do dhéibh eile.
3 Agus thug mi bhur n-athair Abraham o thaobh thall an t-srutha, agus threòraich mi e tre thìr Chanaain uile, agus rinn mi a shliochd lionmhor, agus thug mi dha Isaac.
4 Agus thug mi do Isaac, Iacob agus Esau: agus thug mi do Esau sliabh Sheir r'a shealbhachadh ; ach chaidh Iacob agus a chlann sìos do'n Eiphit.
5 Chuir mi Maois mar an ceudna agus Aaron a mach, agus bhuail mi an Eiphit a réir an ni sin a rinn mi 'na meadhon: agus an déigh sin thug mi sibhse mach.
6 Agus thug mi bhur n-aithriche as an Eiphit: agus thàinig sibh a dh'ionnsuidh na fairge, agus lean na h-Eiphitich bhur n-aithriche le carbadaibh agus marc-shluagh gus a' mhuir ruaidh.
7 Agus an uair a ghlaodh iad ris an Tighearna, chuir e dorchadas eadar sibhse agus na h-Eiphitich, agus thug e a' mhuir orra-san, agus dh'fholaich e iad ; agus chunnaic bhur suile ciod a rinn mi san Eiphit: agus ghabh sibh còmhnuidh san fhàsach ùine fhada.
8 Agus thug mi sibh do fhearann nan Amorach, a bha chòmhnuidh air an taobh thall do Iordan: agus chog iad ribh ; agus thug mi thairis iad d'ar làimh, agus shealbhaich sibh am fearann ; oir sgrios mise iad as bhur fianuis.
9 An sin dh'éirich Balac mac Shipoir, righ Mhoaib, agus chog e 'n aghaidh Israeil, agus chuir e *fios*, agus ghairm e Balaam mac Bheoir chum sibhse a mhallachadh:
10 Ach cha 'n éisdinn-sa re Balaam; uime sin da rìreadh bheannaich e sibh: mar sin shaor mi sibh as a làimh.
11 Agus chaidh sibh thar Iordan, agus thàinig sibh gu Ierícho: agus chog fir Iericho 'nar n-aghaidh, na h-Amoraich, agus na Perisich, agus na Canaanaich, agus na Hitich, agus na Girgasaich, na Hibhich, agus na Iebusaich; agus thug mi thairis iad d'ar làimh.
12 Agus chuir mi a' chonnsbeach[r] roimhibh, a dh'fhuadaich iad a mach as bhur fianuis, *eadhon* dà righ nan Amorach ; *ach* cha 'n ann le d' chlaidheamh, no le d' bhogha.
13 Agus thug mi dhuibh fearann anns nach do shaothraich sibh, agus bailte nach do thog sibh, agus ghabh sibh còmhnuidh annta : do fhìon-liosaibh agus do liosaibh-olaidh nach do shuidhich sibh, tha sibh ag itheadh.
14 A nis uime sin biodh eagal an Tighearn oirbh; agus deanaibh seirbhis dha ann an treibhdhireas agus am fìrinn, agus cuiribh uaibh na dée d'an d'rinn bhur n-aithriche seirbhis air taobh thall an t-srutha, agus anns an Eiphit; agus deanaibh seirbhis do'n Tighearna.
15 Agus ma mheasar e olc leibh seirbhis a dheanamh do'n Tighearna, roghnaichibh an diugh cò d'an dean sibh seirbhis, an ann do na déibh d'an d'rinn bhur n-aithriche seirbhis, a *bh*'air taobh thall an t-srutha, no do dhéibh nan Amorach, muinntir a tha sibh a chòmhnuidh 'nan tìr: ach air mo shon-sa, agus air son mo thighe, ni sinne seirbhis do'n Tighearna.
16 Agus fhreagair an sluagh, agus thubhairt iad, Gu ma fada robh e uainne an Tighearn a thréigsinn, gu seirbhis a dheanamh do dhéibh eile.
17 Oir an Tighearna ar Dia, *is* esan a thug a nìos sinne, agus ar n-aithrichean a tìr na h-Eiphit, a tigh na daorsa, agus a rinn na comharan mòra sin 'nar sealladh, agus a ghléidh sinn anns an uile shlighe air an d'imich sinn, agus am measg nan uile shlògh tre'n deachaidh sinn.
18 Agus dh'fhògair an Tighearn a mach romhainn na slòigh uile, eadhon na h-Amoraich a bha chòmhn-

[q] *na h-aibhne.* [r] *an cearnabhan ; hornet.* Sasg.

nuidh san tìr: *uime sin* ni sinne mar an ceudna seirbhis do'n Tighearna, oir *is* esan ar Dia.

19 Agus thubhairt Iosua ris an t-sluagh, Cha'n urrainn sibh seirbhis a dheanamh do'n Tighearna; oir *is* Dia ro-naomh e: *is* Dia eudmhor e; cha lagh e bhur n-eusaontais, no bhur peacanna.

20 Ma thréigeas sibh an Tighearna, agus ma ni sibh seirbhis do dhéibh coimheach[s], an sin pillidh e agus ni e olc oirbh, agus claoidhidh e sibh, an déigh dha maith a dheanamh dhuibh.

21 Agus thubhairt an sluagh re Iosua, Ni h-eadh, ach ni sinne seirbhis do'n Tighearna.

22 Agus thubhairt Iosua ris an t-sluagh, *Is* fianuisean sibh 'nar n-aghaidh féin, gu'n do thagh sibh dhuibh féin an Tighearna, gu seirbhis a dheanamh dha. Agus thubhairt iad, *Is* fianuisean *sinn*.

23 A nis uime sin cuiribh air falbh *(ars' esan)* na diathan coimheach a *ta* 'nar measg, agus aomaibh bhur cridhe ris an Tighearna Dia Israeil.

24 Agus thubhairt an sluagh re Iosua, Do'n Tighearn ar Dia ni sinn seirbhis, agus r'a ghuth-san éisdidh sinn.

25 Mar sin rinn Iosua coi'-cheangal ris an t-sluagh air an la sin; agus shuidhich e dhoibh reachd, agus riaghailt ann an Sechem.

26 Agus scrìobh Iosua na briathra so ann an leabhar lagha Dhé, agus ghabh e clach mhòr, agus chuir *e* suas i an sin fuidh dharaig, a *bha* làimh re ionad naomha an Tighearna.

27 Agus thubhairt Iosua ris an t-sluagh uile, Feuch, bithidh a chlach so 'na fianuis duinn; oir chual' i uile bhriathran an Tighearn a labhair e ruinn: bithidh i uime sin 'na fianuis 'nar n-aghaidh-sa air eagal gu'n àicheadh sibh bhur Dia.

28 Agus leig Iosua leis an t-sluagh imeachd, gach duine d'a oighreachd féin.

29 Agus an déigh nan nithe sin fhuair Iosua mac Nuin, òglach an Tighearna, bàs, *agus* e ceud agus deich bliadhna dh'aois.

30 Agus dh'adhlaic iad e ann an crìch oighreachd féin ann an Timnat-serah, a tha ann an sliabh Ephraim, air an taobh mu thuath do shliabh Ghaais.

31 Agus rinn Israel seirbhis do'n Tighearn uile laithean Iosua, agus uile laithean nan seanair a mhair beo an déigh Iosua, agus d'am b'aithne uile oibre an Tighearna, a rinn e air son Israeil.

32 Agus cnàmhan Ioseiph, a thug clann Israeil a nìos as an Eiphit, dh'adhlaic iad ann an Sechem, ann am mìr fearainn a cheannaich Iacob o mhacaibh Hamoir athar Shecheim, air son ceud bonn airgid; agus bha e 'na oighreachd aig cloinn Ioseiph.

33 Agus fhuair Eleasar mac Aaroin bàs, agus dh'adhlaic iad e ann an sliabh le Phinehas a mhac, a thugadh dha ann an sliabh Ephraim.

[s] *do dhiathaibh dùcha eile, do dhiathaibh choigreach.*

BREITHEAMHNA.

CAIB. I.

A NIS an déigh bàis Iosua, dh'fhiosraich[a] clann Israeil do'n Tighearn, ag ràdh, Cò a théid suas air ar son an aghaidh nan Cànaanach air tùs, a chogadh 'nan aghaidh?

2 Agus thubhairt an Tighearna, Théid Iudah suas: feuch thug mi 'n tìr thairis d'a làimh.

3 Agus thubhairt Iudah re Simeon a bhràthair, Thig a nìos maille riumsa do m' chrannchur, a chum as gu'n cog sinn an aghaidh nan Canaanach, agus theid mise mar an ceudna maille riutsa do d' chrannchur-sa. Agus chaidh Simeon maille ris.

4 Agus chaidh Iudah suas, agus thug an Tighearna na Canaanaich, agus na Perisich, thairis d'an làimh: agus mharbh iad diubh ann am Besec deich mìle fear.

5 Agus fhuair iad Adonibesec ann am Besec; agus chog iad 'na aghaidh, agus bhuail iad na Canaanaich agus na Perisich.

[a] *dh'fheòraich.*

6 Ach theich Adoni-besec, agus lean iad e, agus ghlac iad e, agus ghearr iad dheth ordagan a làmh agus a chos.

7 Agus thubhairt Adoni-besec, Thionail tri fichead agus deich righrean, aig an robh ordagan an làmh agus an cos air an gearradh dhiubh, *am biadh* fuidh m' bhord-sa: mar a rinn mi, mar sin dhìol Dia orm. Agus thug iad e gu h-Ierusalem, agus fhuair e bàs an sin.

8 (A nis chog clann Iudah an aghaidh Ierusaleim, agus ghlac iad e, agus bhuail iad e le faobhar a' chlaidheimh, agus chuir iad am baile re theine.)

9 Agus an deigh sin chaidh clann Iudah sìos a chogadh an aghaidh nan Canaanach a bha chòmhnuidh sa' mhonadh, agus anns an airde deas, agus anns a' chòmhnard.

10 Agus chaidh Iudah an aghaidh nan Canaanach a bha chòmhnuidh ann an Hebron; (a nis *b'e* ainm Hebroin roimhe Ciriat-arba:) agus mharbh iad Sesai, agus Ahiman, agus Talmai.

11 Agus a sin chaidh e an aghaidh luchd - àiteachaidh Dhebir: (agus *b'e* ainm Dhebir roimhe Ciriat-sepher.)

12 Agus thubhairt Caleb, Esan a bhuaileas Ciriat-sepher, agus a ghlacas e, dha-san bheir mi Achsah mo nighean 'na mnaoi.

13 Agus ghlac Otniel mac Chenais bràthar a b'òige Chaleib e: agus thug e dha Achsah a nighean 'na mnaoi.

14 Agus an uair a thàinig i *d'a ionnsuidh*, bhrosnaich i e gu achadh iarraidh o h-athair: agus theirinn i bhàrr a h asail; agus thubhairt Caleb rithe, Ciod is àill leat?

15 Agus thubhairt i ris, Thoir dhomh beannachadh, oir thug thu dhomh fearann re deas [b], thoir dhomh mar an ceudna tobair uisge. Agus thug Caleb dh'i na tobair uachdarach, agus na tobair ìochdarach.

16 Agus chaidh clann a' Chenich, athar cèile Mhaois, suas a baile nan craobha-pailme, maille re cloinn Iudah, do fhàsach Iudah, a *tha* air an taobh mu dheas do Arad, agus chaidh iad agus ghabh iad còmhnuidh am measg an t-sluaigh.

17 Agus chaidh Iudah maille re Simeon a bhràthair, agus bhuail iad na Canaanaich a bha 'nan còmhnuidh ann an Sephat, agus sgrios iad gu tur e: (agus thugadh Hormah mar ainm air a' bhaile.)

18 Agus ghlac Iudah Gasa agus a chrìochan, agus Ascelon agus a chrìochan, agus Ecron agus a chrìochan.

19 Agus bha'n Tighearna maille re Iudah, agus ghabh e sealbh air a' mhonadh, ach cha b'urrainn e luchd-àiteachaidh an t-sratha fhògradh a mach, a chionn gu'n robh carbaid iaruinn aca.

20 Agus thug iad Hebron do Chaleb, mar a thubhairt Maois: agus dh'fhuadaich e as a sin triuir [c] mhac Anaic.

21 Agus cha do chuir clann Bheniamin a mach na Iebusaich a bha 'nan còmhnuidh ann an Ierusalem: ach tha na Iebusaich 'nan còmhnuidh maille re cloinn Bheniamin ann an Ierusalem gus an la 'n diugh.

22 Agus tigh Ioseiph, chaidh iadsan mar an ceudna suas an aghaidh Bheteil: agus *bha*'n Tighearna maille riu.

23 Agus chuir tigh Ioseiph *daoine* a rannsachadh a mach Bheteil: (a nis b'e ainm a' bhaile roimhe Lus.)

24 Agus chunnaic an luchd-brathaidh duine a' teachd a mach as a' bhaile, agus thubhairt iad ris, Feuch dhuinn, guidheamaid ort, an rathad a stigh do'n bhaile, agus nochdaidh sinn tròcair dhuit.

25 Agus an uair a dh'fheuch e dhoibh an rathad a stigh do'n bhaile, bhuail iad am baile le faobhar a' chlaidheimh: ach leig iad air falbh an duine agus a theaghlach uile.

26 Agus chaidh an duine do fhearann nan Hiteach, agus thog e baile, agus thug e Lus mar ainm air: *is e* so ainm gus an la 'n diugh.

27 Cha mhò a dh'fhògair Manaseh a mach *luchd-àiteachaidh* Bhetseain agus a bhailte, no Thaanaich agus a bhailte, no luchd-àiteachaidh Dhoir agus a' bhailte, no luchd-àiteachaidh Ibleaim agus a bhailte, no luchd-àiteachaidh Mhegido agus a bhailte: ach b'àill leis na Canaanaich comhnuidh a ghabhail san fhearann sin.

28 Agus tharladh an uair a dh'fhàs Israel làidir, gu'n do chuir iad na Canaanaich fuidh chìs: ach cha d'fhuadaich iad gu buileach a mach iad.

29 Cha mhò a dh'fhuadaich Ephraim a mach na Canaanaich a bha chòmhnuidh ann an Gaser: ach

[b] *fearann tioram, teth.* [c] *triùir.*

ghabh na Canaanaich comhnuidh
'nam measg ann an Gaser.

30 Cha mho a dh'fhuadaich Se-
bulun a mach luchd-àiteachaidh
Chitroin, no luchd-àiteachaidh Na-
haloil: ach ghabh na Canaanaich
còmhnuidh 'nam measg, agus bha
iad fuidh chìs *doibh*.

31 Cha mhò a dh'fhuadaich Aser
a mach luchd-àiteachaidh Acho, no
luchd-àiteachaidh Shidoin, no Ach-
laib, no Achsib, no Helbah, no
Aphic, no Rehoib:

32 Ach ghabh na h-Aserich còmh-
nuidh am measg nan Canaanach,
luchd-àiteachaidh na tìre; oir cha
d'fhuadaich iad a mach iad.

33 Cha mhò a dh'fhuadaich Naph-
tali a mach luchd-àiteachaidh Bhet-
semeis, no luchd-àiteachaidh Bhet-
anait; ach ghabh e còmhnuidh am
measg nan Canaanach, luchd-àit-
eachaidh na tìre: gidheadh bha
luchd-àiteachaidh Bhet-semeis agus
Bhet-anait fuidh chìs doibh.

34 Agus dh'éignich na h-Amor-
aich clann Dhain do'n t-sliabh: oir
cha leigeadh iad leo teachd a nuas
do'n ghleann.

35 Ach b'àill leis na h-Amoraich
còmhnuidh a ghabhail ann an sliabh
Hereis ann an Aialon, agus ann an
Saalbim: gidheadh bhuadhaich làmh
tighe Ioseiph, agus bha iad fuidh
chìs *doibh*.

36 Agus *bha* crìoch nan Amorach
o uchdaich Acrabim, o'n charraig,
agus suas o sin.

CAIB. II.

AGUS thàinig aingeal an Tigh-
earna nìos o Ghilgal gu Boch-
im, agus thubhairt e, Thug mi nìos
sibh as an Eiphit, agus thug mi
steach sibh do'n fhearann a mhion-
naich mi d'ar n-aithrichibh; agus
thubhairt mi, Cha bhris mi mo
choi'-cheangal ribh gu bràth.

2 Agus cha dean sibh coi'-cheang-
al sam bith re luchd-àiteachaidh na
tìre so, tilgidh sibh sìos an altair-
ean: ach cha d'thug sibh géill do
m' ghuth; c'ar son a rinn sibh so?

3 Uime sin mar an ceudna thubh-
airt mi, Cha 'n fhuadaich mi mach
iad roimhibh; ach bithidh iad mar
bhiora 'nar taobhaibh, agus bithidh
an dée 'nan ribe dhuibh.

4 Agus an uair a labhair aingeal
an Tighearna na briathra sin re
cloinn Israeil uile, thog an sluagh
suas an guth, agus ghuil iad.

5 Agus ghairm iad ainm an àite
sin Bochim: agus dh'iobair iad an
sin do'n Tighearna.

6 Agus an uair a' leig Iosua leis
an t-sluagh imeachd, chaidh clann
Israeil gach duine d'a oighreachd a
ghabhail seilbh air an fhearann.

7 Agus rinn an sluagh seirbhis
do'n Tighearna rè uile laithean
Iosua, agus uile laithean nan sean-
airean a mhair beo an déigh Iosua,
a chunnaic uile oibre mòra an Tigh-
earna, a rinn e air son Israeil.

8 Agus fhuair Iosua mac Nuin,
òglach an Tighearna, bàs, *agus e*
ceud agus deich bliadhna dh'aois.

9 Agus dh'adhlaic iad e ann an
crìch oighreachd féin ann an Timnat-
heres, ann an sliabh Ephraim, air
an taobh mu thuath do shliabh
Ghaais.

10 Agus chruinnicheadh mar an
ceudna an ginealach sin uile chum
an aithriche: agus dh'éirich gineal-
ach eile suas 'nan deigh, do nach
b'aithneadh an Tighearna, no na
h-oibre a rinn e air son Israeil.

11 Agus rinn clann Israeil olc
ann an sealladh an Tighearna, agus
rinn iad seirbhis do Bhaalim.

12 Agus thréig iad an Tighearna
Dia an aithriche, a thug a mach iad
a tìr na h-Eiphit, agus lean iad
diathan eile, do dhéibh an t-sluaigh
a *bha* mu'n cuairt orra, agus chrom
siad iad fein sìos doibh, agus
bhrosnaich iad an Tighearna gu
corruich.

13 Agus thréig iad an Tighearna,
agus rinn iad seirbhis do Bhaal agus
do Astarot.

14 Agus las corruich an Tighearn
an aghaidh Israeil, agus thug e
thairis iad do làimh chreachadair-
ean a chreach iad, agus reic e iad
do làimh an naimhdean mu'n cuairt,
air chor as nach b'urrainn iad ní
b'fhaide seasamh an làthair an
naimhde.

15 Ge b'e taobh a chaidh iad a
mach, bha làmh an Tighearna 'nan
aghaidh chum uile, mar a thubhairt
an Tighearna, agus mar a mhion-
naich an Tighearna dhoibh: agus
bha iad ann an teinn ro-mhòir.

16 Gidheadh thog an Tighearna
suas breitheamhna, a shaor iad a
làimh na muinntir sin a chreach iad.

17 Gidheadh cha 'n eisdeadh iad
r'am breitheamhnaibh, ach chaidh
iad le strìopachas an déigh dhiathan
eile, agus chrom siad iad féin
doibh: phill iad gu grad as an
t-slighe anns an d'imich an aith-
riche, a' toirt géill a dh'àitheant-
aibh an Tighearna: cha d'rinn iad-
san mar sin.

18 Agus an uair a thog an Tigh-

earna suas doibh breitheamhna, an
sin bha 'n Tighearna leis a' bhreith-
eamh, agus shaor e iad a làimh an
naimhde, ré uile laithean a' bhreith-
eamh: (oir ghabh an Tighearna
truas *diubh* air son an osnaich o
làthair[d] na muinntir sin a rinn
aimneart orra, agus a shàraich iad[e].)
19 Agus an uair a bha 'm breith-
eamh marbh, phill iad, agus thruaill
siad iad féin ni's mò na'n aithriche,
ann an leantuinn dhiathan eile, gu
seirbhis a dheanamh dhoibh, agus
gu cromadh sìos doibh: cha do
sguir iad o'n gnìomharaibh féin, no
o'n slighe eas-umhail.
20 Agus las fearg an Tighearn an
aghaidh Israeil, agus thubhairt e,
A chionn gu'n do bhris an sluagh so
mo choi'-cheangal a dh'àithn mi
d'an aithrichibh, agus nach d'éisd
iad re m' ghuth:
21 Cha chuir mise mar an ceudna
a so suas duine sam bith a mach
rompa, do na cinnich a dh'fhàg
Iosua 'nuair a fhuair e bàs:
22 Chum leo-san gu'n dearbh mi
Israel, an gléidh iad slighe an Tigh-
earna, a dh'imeachd innte, mar a
ghléidh an aithrichean *i*, no nach
gléidh.
23 Uime sin dh'fhàg an Tighearna
na cinnich sin, gun am fuadachadh
a mach gu grad; agus cha d'thug e
thairis iad do làimh Iosua.

CAIB. III.

AN IS *is iad* so na cinnich a
dh'fhàg an Tighearn a dhearbh-
adh Israeil leo, (*eadhon* a' mheud
do Israel do nach b'aithne cogaidh
Chanaain uile;
2 A mhàin a-chum gu'm b'aithne
do ghinealaich chloinn Israeil cog-
adh iunnsachadh dhoibh, air bheag
sam bith *dhoibhsan* do nach b'aithne
a' bheag dheth roimhe:)
3 *Eadhon* cùig tighearnan nam
Philisteach, agus na Canaanaich
uile, agus na Sidonaich, agus na
Hibhich a bha chòmhnuidh ann an
sliabh Lebanoin; o shliabh Bhaal-
hermoin, gu dol a stigh Hamait.
4 Agus bha iad gu Israel a
dhearbhadh leo, a dh'aithneachadh
an éisdeadh iad re àitheantaibh an
Tighearna, a dh'àithn e d'an aith-
richibh le làimh Mhaois.
5 Agus ghabh clann Israeil còmh-
nuidh am measg nan Canaanach,
nan Hiteach, agus nan Amorach,
agus nam Periseach, agus nan Hibh-
each, agus nan Iebusach:
6 Agus ghabh iad an nigheana
gu bhi 'nam mnaibh aca, agus thug
iad an nigheana féin d'am macaibh-
san; agus rinn iad seirbhis d'an
déibh.
7 Agus rinn clann Israeil olc ann
an sùilibh an Tighearna, agus dhi-
chuimhnich iad an Tighearn an Dia,
agus rinn iad seirbhis do Bhaalim,
agus do Astarot[f].
8 Uime sin las fearg an Tighearn
an aghaidh Israeil, agus reic e iad
do làimh Chusan-risataim righ Mhe-
sopotamia: agus rinn clann Israeil
seirbhis do Chusan-risataim ochd
bliadhna.
9 Agus an uair a ghlaodh clann
Israeil ris an Tighearna, thog an
Tighearna suas fear-saoraidh do
chloinn Israeil, a shaor iad, *eadhon*
Otniel mac Chenais, bràthar a b'òige
Chaleib.
10 Agus bha spiorad an Tighearn
air, agus thug e breth air Israel,
agus chaidh e mach a chogadh;
agus thug an Tighearna thairis d'a
làimh Cusan-risataim righ Mhesopo-
tamia: agus bhuadhaich a làmh an
aghaidh Chusan-risataim.
11 Agus bha fois aig an tìr ré
dhà fhichead bliadhna: agus fhuair
Otniel mac Chenais bàs.
12 Agus rinn clann Israeil olc a
rìs ann an sùilibh an Tighearna:
agus neartaich an Tighearn Eglon
righ Mhoaib an aghaidh Israeil, a
chionn gu'n d'rinn iad olc ann an
sùilibh an Tighearna.
13 Agus chruinnich e d'a ionn-
suidh clann Amoin, agus Amalec,
agus chaidh e agus bhuail e Israel,
agus shealbhaich iad baile[g] nan
craobha-pailme.
14 Agus rinn clann Israeil seirbhis
do Eglon righ Mhoaib ochd bliadhna
deug.
15 Ach an uair a ghlaodh clann
Israeil ris an Tighearna, thog an
Tighearna suas doibh fear-saoraidh,
Ehud mac Ghera, Beniamineach,
duine ciotach[h]: agus leis-san chuir
clann Israeil tiodhlacadh gu h-Eglon
righ Mhoaib.
16 Ach rinn Ehud dha féin claidh-
eamh, aig an robh dà fhaobhar,
làmh-choille air fad; agus cheangail
se e fuidh eudach, air a shliasaid
dheis
17 Agus thug e 'n tiodhlacadh gu

[d] *air son.* [e] *a theannaich iad.* Eabh. [f] *do na doireachaibh.*
[g] *cathair.* [h] *cli-lamhach.*

h-Eglon rìgh Mhoaib: agus bha Eglon 'na dhuine ro-reamhar.

18 Agus an uair a chuir e crìoch air an tiodhlacadh a thoirt seachad, chuir e air falbh an sluagh a ghiùlain an tiodhlacadh.

19 Ach phill e féin a rìs o na clach-shlocaibh[i] a *bha* làimh re Gilgal, agus thubhairt e, Tha gnothuch uaigneach agam riut, O a rìgh. Agus thubhairt esan, Bi d' thosd. Agus chaidh iadsan uile a sheas làimh ris a mach uaith.

20 Agus chaidh Ehud a steach d'a ionnsuidh, agus bha e 'na shuidhe ann an seomar-samhraidh[k], a *bh*'aige dha féin a mhàin: agus thubhairt Ehud, *Tha* teachdaireachd agam o Dhia a'd' ionnsuidh. Agus dh'éirich e suas as a chathair.

21 Agus chuir Ehud a mach a làmh chli, agus thug e 'n claidheamh o shliasaid dheis, agus shàth e 'na bhroinn e.

22 Agus chaidh an dornchur a stigh an déigh na loinne, agus dhùin an t-saill air an loinn; oir cha do tharruing e 'n claidheamh[l] as a bhroinn: agus thàinig an salchar a mach.

23 An sin chaidh Ehud a mach tre 'n fhor-dhorus[m], agus dhùin e dorsan an t-seòmair air, agus ghlais e iad.

24 'Nuair a chaidh e mach, thàinig a sheirbhisich; agus an uair a chunnaic iad, feuch, gu'*n robh* dorsan an t-seòmair glaiste, thubhairt iad, Gu cinnteach *tha* e còmhdachadh a chos 'na sheòmar-samhraidh.

25 Agus dh'fheith iad gus an robh nàire orra: agus feuch, cha d'fhosgail e dorsan an t-seòmair; uime sin ghabh iad iuchair, agus dh'fhosgail siad *iad*: agus feuch, *bha* 'n tighearn air tuiteam sìos marbh air an talamh.

26 Agus chaidh Ehud as an uair a bha iadsan fuidh amhluadh[n]: agus chaidh e seachad air na clach-shlocaibh, agus chaidh e as gu Seirat.

27 Agus an uair a bha e air teachd, shéid e trompaid ann an sliabh Ephraim, agus chaidh clann Israeil sìos maille ris o'n t-sliabh, agus esan rompa.

28 Agus thubhairt e riu, Leanaibh mise; oir thug an Tighearna bhur naimhde na Moabaich thairis d'ar làimh. Agus chaidh iad sìos 'na dhéigh, agus ghlac iad àthanna Iordain leth re Moab, agus cha do leig iad duine thairis.

29 Agus mharbh iad do Mhoab san àm sin mu thimchioll deich mìle fear, sultmhor[o] uile, agus 'nan daoinibh gaisgeil uile; agus cha deachaidh duine air bith as.

30 Mar sin cheannsaicheadh Moab air an la sin fuidh làimh Israeil: agus bha fois aig an tìr ceithir fichead bliadhna.

31 Agus 'na dhéigh-san bha Samgar mac Anait, a mharbh do na Philisteach sé ceud fear le luirgiomain[p] dhamh; agus shaor esan Israel mar an ceudna.

CAIB. IV.

AGUS rinn clann Israeil olc a rìs ann an sùilibh an Tighearna, 'nuair a bha Ehud marbh.

2 Agus reic an Tighearn iad do làimh Iabin rìgh Chanaain, a rìoghaich ann an Hasor; agus *b*'e ceannard a shluaigh Sisera, a bha chòmhnuidh ann an Haroset nan cinneach.

3 Agus ghlaodh clann Israeil ris an Tighearna: oir bha naoi ceud carbad iaruinn aige; agus rinn e ainneart air cloinn Israeil gu romhòr ré fhichead bliadhna.

4 Agus Deborah ban-fhàidh, bean Lapidoit, thug ise breth air Israel san àm sin.

5 Agus *bha* i chòmhnuidh fuidh chraoibh-phailme Dheborah, eadar Ramah agus Betel ann an sliabh Ephraim: agus chaidh clann Israeil suas d'a h-ionnsuidh air son breitheanais.

6 Agus chuir i *fios*, agus ghairm i Barac, mac Abinoaim, a mach a Cedes-naphtali, agus thubhairt i ris, Nach d'àithn an Tighearna Dia Israeil, *ag ràdh*, Imich, agus tarruing gu sliabh Thaboir, agus thoir leat deich mìle fear do chloinn Naphtali, agus do chloinn Shebuluin?

7 Agus tairngidh mis a t'ionnsuidh gu sruth Chisoin Sisera ceannard armailte Iabin, le charbadaibh, agus a mhòr shluagh; agus bheir mi thairis e do d'làimh.

8 Agus thubhairt Barac rithe, Ma théid thusa leam, an sin théid mi: ach mur d'théid thu leam, cha d'théid.

[i] *quarries*. Sasg. [k] *fionnfhuaireachd*. [l] *air chor as nach b'urrainn e 'n claidheamh a tharruing*. [m] *porch*. Sasg. [n] *a' fuireach*. [o] *saibhir*. [p] *slait-iomain, bior-greasaidh*.

9 Agus thubhairt i, Gu cinnteach theid mi leat; gidheadh cha bhi 'n turus a ghabhas tu chum do chliu; oir do làimh mnà reicidh an Tighearna Sisera. Agus dh'eirich Deborah, agus chaidh i maille rē Barac gu Cedes.

10 Agus ghairm Barac Sebulun agus Naphtali gu Cedes, agus chaidh e suas d'a chois *le* deich mìle fear[q]: agus chaidh Deborah suas maille ris.

11 A nis sgar Heber an Ceneach, *a bha* do chloinn Hobaib, athar-cèile Mhaois, e fèin o na Cenich, agus shuidhich[r] e a bhùth gu ruig comhnard Shanaim, a *tha* làimh re Cedes.

12 Agus dh'innis iad do Shisera gu'n deachaidh Barac mac Abinoaim suas gu sliabh Thaboir.

13 Agus chruinnich Sisera r'a chèile a charbaid uile, *eadhon* naoi ceud carbad iaruinn, agus an sluagh uile a *bha* maille ris, o Haroset nan cinneach, gu sruth Chisoin.

14 Agus thubhairt Deborah re Barac, Eirich; oir *is e* so an là san d'thug an Tighearna Sisera thairis do d' làimh; nach 'eil an Tighearn air dol a mach romhad? Agus chaidh Barac sìos o shliabh Thaboir, agus deich mìle fear 'na dheigh.

15 Agus sgrios an Tighearna Sisera, agus a charbadan uile, agus *a* shluagh uile le faobhar a' chlaidheimh roimh Bharac: agus theirinn Sisera sìos o charbad, agus theich e as d'a chois.

16 Ach lean Barac an déigh nan carbad, agus an deigh an t-sluaigh gu Haroset nan cinneach: agus thuit sluagh Shisera uile le faobhar a' chlaidheimh: cha d'fhàgadh uiread as a h-aon *diubh*.

17 Gidheadh theich Sisera d'a chois gu bùth Iaeil, mnà Hebeir a' Chenich; oir *bha* sìth eadar Iabin righ Hasoir, agus tigh Hebeir a' Chenich.

18 Agus chaidh Iael a mach an coinneamh Shisera, agus thubhairt i ris, Tionndaidh a steach, mo thighearna, tionndaidh a steach a m' ionnsuidh-sa, na biodh eagal ort: agus an uair a thionndaidh e steach d'a h-ionnsuidh do'n bhùth, chòmhdaich i e le brat[s].

19 Agus thubhairt e rithe, Thoir dhomh, guidheam ort, beagan uisge r'a òl, oir tha tart[t] orm: agus dh'fhosgail i searrag bhainne, agus thug i deoch dha, agus chòmhdaich i e.

20 A rìs thubhairt e rithe, Seas ann an dorus a' bhùtha, agus ma thig duine agus gu'm feòraich e dhiot, agus gu'n abair e, Am bheil duine sam bith an so? an sin their thusa, Cha'*n* '*eil*.

21 An sin ghabh Iael, bean Heber, tarrang[u] do'n phàilliun, agus ghlac i ord 'na làimh, agus chaidh i gu sàmhach a steach d'a ionnsuidh, agus bhuail i 'n tarrang 'na leth-cheann, agus shàth i san talamh i; (oir bha e trom 'na chodal agus sgìth:) agus fhuair e bàs.

22 Agus feuch, an uair a bha Barac an tòir air Sisera, thàinig Iael a mach 'na choinneamh, agus thubhairt i rìs, Thig, agus feuchaidh mi dhuit am fear a *tha* thu 'g iarraidh. Agus an uair a chaidh a steach *d'a bùth*, feuch, *bha* Sisera 'na luidhe marbh, agus an tarrang 'na leth-cheann.

23 Mar sin cheannsaich Dia air an là sin Iabin righ Chanaain am fianuis chloinn Israeil.

24 Agus shoirbhich le làimh chloinn Israeil, agus bha i tonn[w] air Iabin righ Chanaain, gus an do chuir iad as do Iabin righ Chanaain.

CAIB. V.

AGUS chan Deborah, agus Barac mac Abinoaim, air an là sin, ag ràdh;

2 A chionn gu'n do ghabh Israel dioghaltas, a chionn gu'n do thairg an sluagh iad féin gu toileach, molaibhse an Tighearna.

3 Eisdibh, a righre; thugaibh aire, a cheannarda; canaidh mise, mise féin do'n Tighearna, canaidh mi do'n Tighearna Dia Israeil.

4 A Thighearna, 'nuair a chaidh thu mach a Seir, 'nuair a shiubhail thu mach a tìr Edoim, chriothnaich an talamh, agus shil na neamha; shil na neoil mar an ceudna uisge.

5 Leagh na sléibhtean o làthair an Tighearna, Sinai sin féin o làthair an Tighearna Dé Israeil.

6 Ann an laithibh Shamgair mhic Anait, ann an laithibh Iaeil, bha na rathaide mòra gun tathuich, agus dh'imich an luchd turuis air rathaidibh seachranach.

7 Sguir *luchd-àiteachaidh* nam bailtean ann an Israel, sguir iad gus an d'eirich mise Deborah, gus

[q] *chaidh e suas le deich mìle fear aig a chois.* [r] *shìn, sgaoil.* Eabh.
[s] *falluing.* [t] *pathadh.* [u] *tarrann.* [w] *bha i cruaidh.* Eabh.

an d'éirich mise a'm' mhàthair ann
an Israeil.
8 Thagh iad dée nuadha; an sin
bha cogadh anns na geataibh: an
robh sgiath no sleagh re'm faicinn
am measg dhà fhichead mhìle ann
an Israel?
9 *Tha* mo chridhe le uachd-
aranaibh Israeil, a thairg iad féin
gu toileach am measg an t-sluaigh.
Beannaichibh an Tighearna.
10 Sibhse a ta marcachd air
asalaibh geala, sibhse a ta 'nar
suidhe am breitheanas, agus a'
siubhal an ròid, labhraibh.
11 *Iadsan a tha air an saoradh*
o fhuaim nam fear-bogha ann an
ionadaibh tarruing an uisge, an sin
airisidh iad gnìomhara cothromach
an Tighearna, *eadhon* na gnìomh-
ara cothromach *a thaobh luchd-*
àiteachaidh a bhailtean ann an Is-
rael: an sin théid sluagh an Tigh-
earna sìos a dh'ionnsuidh nan geat-
acha.
12 Dùisg, dùisg, a Dheborah:
dùisg, duisg, can òran: éirich, a
Bharaic, agus thoir do bhruid [x] am
braighdeanas, thusa a mhic Abin-
oaim.
13 An sin thug e air-san a
mhaireas tighearnas a bhi aige air
na h-uaislibh am measg an t-sluaigh:
thug an Tighearn ormsa tighearnas
a bhi agam os cionn nan cumhachd-
ach.
14 A h-Ephraim *bha* freumh
dhiubh an aghaidh Amaleic; a'd'
dhéigh-sa Beniamin am measg do
shluaigh; a Machir thàinig a nuas
lagh-thabhartairean, agus a Sebulun
iadsan a laimhsicheas peann an
sgrìobhair.
15 Agus *bha* ceannardan Isachair
le Deborah, eadhon Isachar, *agus*
mar an ceudna Barac; do'n ghleann
chuireadh esan sìos d'a chois: air
son roinnean Reubein *bha* smuaint-
ean mòra cridhe.
16 C'ar son a dh'fhuirich thu am
measg chrò nan caorach, a chluinn-
tinn meilich nan treud? air son
roinnean Reubein *bha* smuaintean [y]
mòra cridhe.
17 Dh'fhan Gilead an taobh thall
do Iordan; agus c'ar son a
dh'fhuirich Dan ann an longaibh?
dh'fhan Aser air tràigh [z] na
fairge, agus 'na bhearnaibh ghabh e
còmhnuidh.
18 *Bu* shluagh Shebulun agus
Naphtali, *a* chuir an anma ann an
cunart gu bàs ann an àitibh ard an
fhearainn.
19 Thàinig na righrean *agus* chog
iad, an sin chog righre Chanaain
ann an Taanach làimh re uisgibh
Mhegido; cha do ghabh iad buann-
achd air bith airgid.
20 O nèamh chog na reulta; o'n
slighcannaibh arda chog iad an agh-
aidh Shisera.
21 Sguab sruth Chisoin air falbh
iad, an seann sruth sin, sruth Chis-
oin: O m'anam! shaltair thu sìos
neart.
22 An sin bhruthadh iongana nan
each le leumnaich, le leumnaich an
aona cumhachdach.
23 Mallaichibhse Meros, (thubh-
airt aingeal an Tighearna,) mallaich-
ibh gu mòr a luchd-àiteachaidh: a
chionn nach d'thàinig iad gu còmh-
nadh [a] an Tighearna, gu còmhnadh
an Tighearn an aghaidh nan cumh-
achdach.
24 Beannaicht' os cionn bhan
bithidh Iael bean Heber a' Che-
nich, beannaichte bithidh i os
cionn bhan anns a' bhùth.
25 Dh'iarr e uisge, thug i *dha*
bainne; ann an soitheach uasal thug
i làthair im.
26 Chuir i a làmh [b] ris an tar-
raing, agus a làmh dheas re ord
nan oibrichean, agus leis an ord
bhuail [c] i Sisera; bhuail i a cheann,
agus lot i, agus shàth i troimh a
leth-cheann.
27 Aig a cosaibh chrom e, thuit
e, luidh e sìos: aig a cosaibh chrom
e, thuit e; far an do chrom e, an
sin thuit e sìos marbh.
28 A mach air uinneig dh'amhairc
màthair Shisera, agus ghlaodh i tre'n
chléith [d], C'ar son a ta charbad co
fhad a' teachd? c'ar son a ta rothan
a charbaid a' deanamh moille?
29 Fhreagair a bain-tighearnan glic
i, seadh, thug i freagradh dhi féin.
30 Nach d'fhuair iad, *nach* 'eil
iad a' roinn 'na creiche? maighdean
no dhà do gach fear? creach iom-
adh-dathach do Shisera, creach iom-
adh-dathach a dh'obair snàthaide
air gach taobh, air son mhuinealan
na muinntir sin a ghlacas a'
chreach?
31 Mar sin rachadh as do d'
naimhdibh uile, a Thighearna: ach
biodh iadsan leis an ionmhuinn e
mar a' ghrian an uair a théid i
mach 'na neart. Agus bha fois aig
an tìr re dhà fhichead bliadhna.

[x] *do bhraighdeanas.* [y] *rannsachadh.* [z] *ann an caladh.*
[a] *congnamh.* Eir. [b] *làmh chli.* [c] *bhrùth.* [d] *latless.* Sasg.

CAIB. VI.

AGUS rinn clann Israeil olc ann
an sùilibh an Tighearna: agus
thug an Tighearna thairis iad do
làimh Mhidiain rè sheachd bliadhna.
2 Agus bhuadhaich làmh Mhid-
iain an aghaidh Israeil: *agus* air
sgàth nam Midianach rinn clann
Israeil dhoibh féin na sluic a *tha*
sna beanntaibh, agus na h-uamhan,
agus na daingnichean làidir.
3 Agus thachair, an uair a chuir
clann Israeil *sìol*, gu'n d'thàinig
na Midianaich a nìos, agus na
h-Amalecich, agus clann na h-aird'
an ear; thàinig eadhon iadsan a
nìos 'nan aghaidh:
4 Agus champaich iad 'nan agh-
aidh, agus mhill iad toradh na talmh-
ainn, gus an d'thig thu gu Gasa,
agus cha d'fhàg iad teachd-an-tìr
sam bith do Israel, aon chuid
caora, no bò, no asal.
5 Oir thàinig iad a nìos le'n
spréidh, agus am bùthaibh, agus
thàinig iad mar na locuist air lìon-
mhoireachd; *oir* bha 'n dà chuid
iad féin agus an càmhail gun àir-
eamh: agus chaidh iad a steach
do'n tìr a chum a milleadh.
6 Agus thugadh Israel gu bochd-
ainn ro-mhòir leis na Midianaich;
agus ghlaodh clann Israeil ris an
Tighearna.
7 Agus an uair a ghlaodh clann
Israeil ris an Tighearn air son nam
Midianach,
8 Chuir an Tighearna fàidh
dh'ionnsuidh chloinn Israeil, agus
thubhairt e riu, Mar so tha'n Tighear-
na Dia Israeil ag ràdh, Thug mi
nìos sibh o'n Eiphit, agus thug mi
mach sibh a tigh na daorsa.
9 Agus shaor mi sibh a làimh
nan Eiphiteach, agus a làimh nan
uile a rinn foirneart oirbh; agus
dh'fhuadaich mi mach iad roimh-
ibh, agus thug mi dhuibh am fear-
ann.
10 Agus thubhairt mi ribh, *Is*
mise an Tighearna bhur Dia, na
biodh eagal dhée nan Amorach
oirbh, muinntir *a tha* sibh a chòmh-
nuidh 'nam fearann: ach cha d'éisd
sibh re m' ghuth.
11 Agus thàinig aingeal an
Tighearna, agus shuidh e fuidh
dharaig a *bha* ann an Ophrah,
a *bhuin* do Ioas an t-Abiesrach:
agus *bha* a mhac Gideon a' bualadh
arbhair ann an [e] amar-bruthaidh an
fhìona, gu fholach o na Midian-
aich.
12 Agus dh'fhoillsich aingeal an
Tighearn e féin da, agus thubhairt
e ris, *Tha*'n Tighearna maille riut,
a dhuine thréin ann an neart.
13 Agus thubhairt Gideon ris,
Och mo thighearna, ma tha 'n Tigh-
earna maille ruinn, c'ar son a thàin-
ig so uile oirn? agus c'àit am bheil
a mhìorbhuilean uile a dh'innis ar
n-aithriche dhuinn, ag ràdh, Nach
d'thug an Tighearna sinn a nìos o'n
Eiphit? ach a nis thréig an Tighear-
na sinn, agus thug e thairis sinn do
làimh nam Midianach.
14 Agus dh'amhairc an Tighearna
air, agus thubhairt e, Imich ann do
neart so, agus saoraidh tu Israel o
làimh nam Midianach: nach do
chuir mise *uam* thu?
15 Agus thubhairt e ris, Och mo
Thighearna, cia leis a shaoras mise
Israel? feuch, *tha* mo theaghlach
bochd ann am Manaseh, agus *is*
mise a's lugha ann an tigh m'athar.
16 Agus thubhairt an Tighearna
ris, Gu cinnteach bithidh mise maille
riut, agus buailidh tu na Midianaich
mar aon duine.
17 Agus thubhairt e ris, Ma
fhuair mi nis deagh-ghean a'd'
shùilibh, an sin nochd comhara
dhomh gur tusa *a ta* labhairt
rium.
18 Na falbh a so, guidheam ort,
gus an d'thig mi a'd' ionnsuidh, agus
gu'n d'thoir mi mach mo thìodh-
lacadh, agus gu'n cuir mi a'd'
làthair *e*. Agus thubhairt e, Fan-
aidh mi gus an d'thig thu a rìs.
19 Agus chaidh Gideon a stigh,
agus dheasaich e meann do na
gabhraibh, agus ephah phlùir [f] 'na
bhreacagaibh neo-ghoirtichte: an
fheoil chuir e ann am bascaid, agus
an sùgh chuir e ann am poit, agus
thug e mach *iad* d'a ionnsuidh
fuidh 'n daraig, agus chuir e 'na
làthair *iad* [g].
20 Agus thubhairt aingeal Dé rìs,
Gabh an fheoil, agus na breacaga
neo-ghoirtichte, agus cuir *iad* air
a' charraig so, agus taom a mach an
sùgh. Agus rinn e mar sin.
21 An sin chuir aingeal an Tigh-
earna mach bàrr a' bhataidh a *bha*
'na làimh, agus bhean e ris an
fheoil, agus ris na breacagaibh neo-
ghoirtichte: agus dh'éirich teine
suas as a' charraig, agus loisg e 'n
fheoil, agus na breacagan neo-
ghoirtichte: an sin chaidh aingeal
an Tighearna as a shealladh.
22 Agus an uair a thuig Gideon

[e] *làimh re.* [f] *mine.* [g] *thairg e dha* iad.

gu'm *b*'e aingeal an Tighearn a
bh'ann, thubhairt Gideon, Och, a
Thighearna Dhé! a chionn gu'm
faca mi aingeal an Tighearn agh-
aidh re h-aghaidh.
23 Agus thubhairt an Tighearna
ris, Sìth dhuit; na biodh eagal ort,
cha 'n fhaigh thu bàs.
24 Agus thog Gideon altair an
sin do'n Tighearna, agus thug e
Iehobhah-salom mar ainm oirre:
gus an la'n diugh *tha* i fathast ann
an Ophrah nan Abiesrach.
25 Agus air an oidhche sin féin
thubhairt an Tighearna ris, Gabh
an tarbh òg aig t'athair, agus an
dara tarbh *a tha* seachd bliadhna
dh'aois, agus tilg sìos altair Bhaail
a *th*'aig t'athair, agus gearr sìos an
doire a *tha* làimh rithe;
26 Agus tog altair do'n Tighearna
do Dhia air mullach na carraige
so, ann an ordugh[h], agus gabh an
dara tarbh, agus thoir suas iobairt-
loisgte le fiodh an doire a ghearras
tu sìos.
27 An sin ghabh Gideon deich-
near dhaoine d'a sheirbhisich, agus
rinn e mar a thubhairt an Tighearna
ris: agus tharladh, a chionn gu'n
robh eagal teaghlaich athar air,
agus dhaoine a' bhaile, air chor as
nach b'urrainn e dheanamh san là,
gu'n d'rinn e san oidhche *e*.
28 Agus an uair a dh'éirich
daoine a' bhaile gu moch anns a'
mhaduinn, feuch, bha altair Bhaail
air a tilgeadh sìos, agus bha'n doire
a *bha* làimh rithe air a ghearradh
sìos, agus bha'n dara tarbh air iob-
radh air an altair *a* thogadh.
29 Agus thubhairt iad gach aon
r'a chéile, Cò a rinn an ni so? agus
an uair a dh'fhiosraich agus a rann-
saich iad, thubhairt iad, Is e Gid-
eon mac Ioais a rinn an ni so.
30 An sin thubhairt daoine a'
bhaile re Ioas, Thoir a mach do
mhac, a chum as gu'm bàsaich e; a
chionn gu'n do thilg e sìos altair
Bhaail, agus gu'n do ghearr e sìos
an doire a *bha* làimh rithe.
31 Agus thubhairt Ioas riusan
uile a sheas 'na aghaidh, An tagair
sibh air son Bhaail? an saor sibh e?
esan a thagras air a shon, cuirear
gu bàs e, am feadh is *i* mhaduinn
a tha fathast ann: ma's dia e,
tagradh e air a shon féin, a chionn
gu'n do thilgeadh sìos altair.
32 Uime sin air an là sin féin
thug e Ierubaal mar ainm air, ag
ràdh, Tagradh Baal 'na aghaidh, a
chionn gu'n do thilg e sìos altair.
33 An sin bha na Midianaich
uile, agus na h-Amalecich, agus
clann na h-airde 'n ear air cruin-
neachadh r'a chéile, agus chaidh
iad a nunn, agus champaich iad
ann an gleann Iesreeil.
34 Ach thàinig spiorad an Tigh-
earn air Gideon, agus shéid e
trompaid, agus ghairm e Abieser 'na
dhéigh.
35 Agus chuir e teachdairean air
feadh Mhanaseh uile, a chruinnich-
eadh mar an ceudna 'na dhéigh;
agus chuir e teachdairean gu h-Aser,
agus gu Sebulun, agus gu Naphtali,
agus thàinig iad a nìos 'nan coin-
neamh.
36 Agus thubhairt Gideon re Dia,
Ma shaoras tu Israel le m' làimh-sa,
mar a thubhairt thu,
37 Feuch, cuiridh mi lomradh
olla air an urlar-bhualaidh, *agus*
ma bhios an drùchd air an lom-
radh a mhàin, agus tiormachd air
an talamh uile, an sin bithidh fios
agam gu'n saor thu Israel le'm
làimh, mar a thubhairt thu.
38 Agus bha e mar sin: oir
dh'éirich e gu moch air an la màir-
each, agus theann e 'n lomradh
cuideachd, agus dh'fhàisg e 'n
drùchd as an lomradh, làn cuaich
a dh'uisge.
39 Agus thubhairt Gideon re
Dia, Na biodh do chorruich teth
a'm' aghaidh, agus labhraidh mi a
mhàin an aon uair so: leig dhomh
dearbhadh, guidheam ort, an uair
so a mhàin leis an lomradh; bith-
eadh a nis tiormachd air an lom-
radh a mhàin, agus air an talamh
uile bitheadh drùchd.
40 Agus rinn Dia mar sin air an
oidhche sin: agus bha tiormachd
air an lomradh a mhàin, agus air
an talamh uile bha drùchd.

CAIB. VII.

AN SIN dh'éirich Ierubaal,
(eadhon Gideon) agus an sluagh
uile a *bha* maille ris, suas gu moch,
agus champaich iad làimh re tobar
Haroid: agus bha feachd nam Mid-
ianach air an taobh mu thuath
dhiubh, làimh re sliabh Mhoreh
anns a' ghleann.
2 Agus thubhairt an Tighearna
re Gideon, *Tha*'n sluagh a tha
maille riut tuille's lionmhor gu mise
a thoirt nam Midianach 'nan làimh,
air eagal gu'n deanadh Israel uaill

[h] *anns an ionad shònraichte.*

'm' aghaidh, ag ràdh, Shaor mo àmh fein mi.

3 Agus a nis uime sin gairm ann in cluasaibh an t-sluaigh, ag ràdh, Ge b'e neach air am bheil eagal agus geilt, pilleadh e; agus imicheadh e gu moch o shliabh Ghilead: agus phill do'n t-sluagh dà mhìle thar fhichead, agus dh'fhan deich mìle.

4 Agus thubhairt an Tighearna re Gideon, *Tha*'n sluagh fathast tuille's lìonmhor; thoir sìos iad a dh'ionnsuidh an uisge, agus dearbhaidh mise dhuit iad an sin: agus tarlaidh, ge b'e *fear* mu'n abair mise riut, Théid am *fear* so maille riut, gu'n d'théid esan maille riut; agus ge b'e *fear* mu'n abair mi riut, Cha d'théid am *fear* so maille riut, nach d'théid esan ann.

5 Mar sin thug e sìos an sluagh a dh'ionnsuidh an uisge: agus thubhairt an Tighearna re Gideon, Gach aon a dh'imlicheas [i] an t-uisge le theangaidh, mar a dh'imlicheas cù, cuiridh tu esan air leth; mar an ceudna gach aon a chromas sìos air a ghlùinibh a' dh'òl.

6 Agus b'e àireamh na muinntir a dh'imlich, *a' cur* an làimhe r'am beul, tri cheud fear: ach chrom a' chuid eile uile do'n t-sluagh sìos air an glùinibh a dh'ol uisge.

7 Agus thubhairt an Tighearna re Gideon, Leis an tri cheud fear so a dh'imlich, saoraidh mise sibh, agus bheir mi na Midianaich thairis do d' làimh: agus rachadh am mòr shluagh uile, gach duine d'a àite féin.

8 Agus ghabh an sluagh lòn 'nan làimh, agus an trompaidean: agus gach fear *eile* do Israel chuir e air falbh, gach aon d'a bhùth, agus ghléidh e an tri cheud fear so: agus bha sluagh Mhidiain fuidhe anns a' ghleann.

9 Agus air an oidhche sin féin thubhairt an Tighearna ris, Eirich, falbh sìos a dh'ionnsuidh an fheachd, oir thug mise thairis e do d' làimh.

10 Ach ma ta eagal ort dol sìos, falbh-sa agus Phurah t'òglach sìos a dh'ionnsuidh an fheachd:

11 Agus cluinnidh tu ciod a their iad, agus 'na dhéigh sin neartaichear do làmhan, agus théid thu sìos a dh'ionnsuidh an fheachd. An sin chaidh e sìos maille re Phurah òglach, gu taobh a muigh nan daoine armaichte a *bha* san fheachd.

12 Agus bha na Midianaich, agus na h-Amalecich, agus clann na h-aird' an ear uile 'nan luidhe sa' ghleann mar na locuist air lìonmhoireachd; agus *bha* an càmhail gun àireamh, mar an gaineamh a *tha* air tràigh na fairge air lìonmhoireachd.

13 Agus an uair a thàinig Gideon, feuch, *bha* duine ag innseadh aislinge d'a chompanach, agus thubhairt e, Feuch, Chunnaic mi aisling, agus feuch, thàinig breacag a dh'aran eorna car air char a stigh do champ Mhidiain, agus thàinig i gu bùth, agus bhuail i e, agus thuit e, agus thilg i bun os ceann e, agus thuit am bùth sìos.

14 Agus fhreagair a chompanach, agus thubhairt e, Cha ni sam bith eile so ach claidheamh Ghideoin mhic Ioais, duine do Israel: thug Dia thairis d'a làimh-san Midian, agus an sluagh uile.

15 Agus an uair a chuala Gideon aithris na h-aislinge, agus a h-eadarmhìneachadh, rinn e aoradh: agus phill e gu feachd Israeil, agus thubhairt e, Eiribh, oir thug an Tighearna thairis d'ar làimh feachd Mhidiain.

16 Agus roinn e 'n tri cheud fear 'nan tri chuideachdaibh, agus chuir e trompaid ann an làimh gach aoin diubh, maille re soithichibh falamh, agus lòchranaibh anns na soithichibh.

17 Agus thubhairt e riu, Amharcibh ormsa, agus deanaibhse mar an ceudna: agus feuch, an uair a thig mi gu taobh a mach a' chaimp, tarlaidh mar a ni mise, mar sin gu'n dean sibhse.

18 'Nuair a shéideas mise le trompaid, mi féin agus iadsan uile a *tha* maille rium, an sin séidibhse na trompaidean mar an ceudna mu thimchioll a' chaimp uile, agus abraibh, *Claidheamh* an Tighearna, agus Ghideoin.

19 Mar sin thàinig Gideon agus an ceud fear a *bha* maille ris, gu taobh a mach a' chaimp, ann an toiseach na faire meadhonaich; agus cha robh iad ach air ùr-shuidheachadh na faire; agus shéid iad na trompaidean, agus bhris iad na soithichean a *bha* 'nan làimh.

20 Agus shéid na tri chuideachdan na trompaidean, agus bhris iad na soithichean, agus chum iad na lòchrain 'nan làimh chli, agus na trompaidean 'nan làimh dheis gu séideadh *leo*: agus ghlaodh iad

[i] *ligheas*. Eir.

Claidheamh an Tighearna, agus Ghideoin.

21 Agus sheas iad gach duine 'na àite féin mu thimchioll a' chaimp: agus bhriseadh[k] am feachd uile, agus ghlaodh iad, agus theich iad.

22 Agus shéid an tri cheud na trompaidean, agus chuir an Tighearna claidheamh gach duine an aghaidh a chompanaich, eadhon air feadh an fheachd uile: agus theich an sluagh gu Bet-sitah ann an Sererat, *agus* gu crìch Abeil-mheholah, làimh re Tabat.

23 Agus chruinnicheadh fir Israeil r'a chéile a Naphtali, agus a h-Aser, agus a Manaseh uile, agus chaidh iad air tòir nam Midianach.

24 Agus chuir Gideon teachdairean air feadh sléibh Ephraim uile, ag ràdh, Thigibh a nuas an aghaidh nam Midianach, agus glacaibh rompa na h-uisgeacha gu Bet-barah agus Iordan. An sin chruinnicheadh fir Ephraim uile re chéile, agus ghlac iad na h-uisgeacha gu Bet-barah agus Iordan.

25 Agus ghlac iad dà cheannard nam Midianach, Oreb agus Seeb; agus mharbh iad Oreb air carraig Oreib, agus Seeb mharbh iad aig amar-bruthaidh fiona Sheeib, agus chaidh iad air tòir Mhidiain, agus thug iad cinn Oreib agus Sheeib gu Gideon air an taobh eile do Iordan.

CAIB. VIII.

AGUS thubhairt fir Ephraim ris, Ciod é an ni so a rinn thu oirn, nach do ghairm thu oirn an uair a chaidh thu a chogadh an aghaidh nam Midianach? agus throid iad ris gu geur.

2 Agus thubhairt e riu, Ciod a nis a rinn mise mar *a rinn* sibhse? Nach fearr dìoghluim[l] fhìon-dhearcan Ephraim na fìon-fhoghara Abieseir?

3 Thug Dia thairis d'ar làimh ceannardan Mhidiain, Oreb agus Seeb: agus ciod a b'urrainn mis' a dheanamh mar *a rinn* sibhse? An sin thraogh am fearg ris, an uair a thubhairt e sin.

4 Agus thàinig Gideon gu Iordan, *agus* chaidh e thairis, e féin, agus an tri cheud fear a *bha* maille ris, sgìth, gidheadh air *an* tòir.

5 Agus thubhairt e re fir Shucoit, Thugaibh, guidheam oirbh, buillinnean arain do n t-sluagh a *tha* 'gam leantuinn[m], oir *tha* iad sgìth, agus *tha* mi air tòir Sheba agus Shalmuna, righre Mhidiain.

6 Agus thubhairt ceannardan Shucoit, Am *bheil* làmhan Sheba agus Shalmuna nis ann a'd' làimh, gu'n d'thugamaid aran do d' armailt?

7 Agus thubhairt Gideon, Uime sin an uair a bheir an Tighearna Seba agus Salmuna thairis do m' làimh, an sin reubaidh mi bhur feoil le sgiothach an fhàsaich, agus le drisibh.

8 Agus chaidh e suas a sin gu Penuel, agus labhair e riusan air a' mhodh cheudna: agus fhreagair daoine Phenueil e, mar a fhreagair daoine Shucoit.

9 Agus labhair e cuideachd re daoinibh Phenueil, ag ràdh, 'Nuair a thig mi a rìs ann an sìth, brisidh mi sìos an tùr so.

10 A nis *bha* Seba agus Salmuna ann an Carcor, agus an slòigh maille riu, mu thimchioll cùig mìle deug *fear*, an t-iomlan a dh'fhàgadh do shlòigh cloinne na h-àird' an ear uile: oir thuit ceud agus fichead mìle fear a tharruing claidheamh.

11 Agus chaidh Gideon suas air slighe na muinntir a tha 'nan còmhnuidh ann am bùthaibh, air an làimh an ear do Nobah, agus do Iogbehah, agus bhuail e 'n sluagh; oir bha 'n sluagh gun umhaill.

12 Agus an uair a theich Seba agus Salmuna, chaidh e air an tòir, agus ghlac e dà righ Mhidiain, Seba agus Salmuna, agus chuir e geilt air an t-sluagh uile.

13 Agus phill Gideon mac Ioais o'n chath roimh *éirigh* na gréine[n].

14 Agus ghlac e òig-fhear do dhaoinibh Shucoit, agus dh'fhiosraich e dheth: agus sgrìobh e dhà *ainmean* cheannardan Shucoit, agus a sheanairean, tri fichead agus seachd fir dheug.

15 Agus thàinig e gu fir Shucoit, agus thubhairt e, Feuchaibh, Seba agus Salmuna a thilg sibh suas orm, ag ràdh, Am *bheil* làmhan Sheba agus Shalmuna nis a'd' làimh, gu'n d'thugamaid aran do d' dhaoinibh a *tha* sgìth?

16 Agus ghlac e seanairean a' bhaile, agus *ghabh e* sgiothach an fhàsaich, agus drisean, agus leo so reub[o] e fir Shucoit.

17 Agus leag e sìos tùr Phenueil, agus mharbh e fir a' bhaile.

[k] *ruith.* [l] *gleaning.* Sasg. [m] *aig mo chois.* Eabh.
[n] *Hares.* Eabh. [o] *smachdaich, theagaisg.*

18 An sin thubhairt e re Seba agus re Salmuna, Ciod a' ghnè dhaoine a mharbh sibh ann an Tabor? Agus fhreagair iad, Mar *a ta* thusa, is amhuil *a bha* iadsan, gach aon cosmhuil re cloinn righ.

19 Agus thubhairt e, *B'iad sin* mo bhràithreau-sa, mic mo mhàthar: *mar* is beo an Tighearna, nan gleidheadh sibh beo iadsan, cha mharbhaiun sibhse.

20 Agus thubhairt e re Ieter a cheud-ghin, Eirich, marbh iad: ach cha do tharruing an t-òganach a chlaidheamh; oir bha eagal air, a chionn gu'n robh e fathast 'na òganach.

21 An sin thubhairt Seba agus Salmuna, Eirich féin agus buail oirn: oir mar an duine, *tha* a neart. Agus dh'éirich Gideon, agus mharbh e Seba agus Salmuna, agus thug e leis na h-usgraichean a *bh*'air amhaichibh an càmhalan.

22 An sin thubhairt fir Israeil re Gideon, Bi-sa a'd' uachdaran oirn, thu féin, agus do mhac, agus mac do mhic mar an ceudna; oir shaor thu sinn a làimh Mhidiain.

23 Agus thubhairt Gideon riu, Cha bhi mis' a'm' uachdaran oirbh, ni mò a bhios mo mhac 'na uachdaran oirbh: bithidh an Tighearna 'na uachdaran oirbh.

24 Agus thubhairt Gideon riu, Dh'iarruinn aon athchuinge oirbh, gu'n d'thugadh gach duine dhibh cluas-fhàinnean a chreiche dhomh: (oir bha cluas-fhàinnean òir aca, a chionn gu'*m b*' Ismaelich iad.)

25 Agus fhreagair iad, Bheir sinne gu toileach *dhuit iad*. Agus sgaoil iad eudach, agus thilg iad an sin, gach duine cluas-fhàinnean a chreiche.

26 Agus b'e cothrom nan cluas-fhàinnean òir a dh'iarr e mìle agus seachd ceud *secel* òir, a thuilleadh air usgraichibh, agus cluigeinibh, agus eudach corcuir a *bh*'air righribh Mhidiain, agus a thuilleadh air na slabhraidhibh a *bh*'air amhaichibh an càmhalan.

27 Agus rinn Gideon ephod dheth, agus chuir e i 'na bhaile féin, *eadhon* ann an Ophrah; agus chaidh Israel uile an sin le strìopachas 'na déigh; agus rinneadh *sin* 'na ribe do Ghideon agus d'a thigh.

28 Mar so chìosnaicheadh Midian roimh chloinn Israeil, agus cha do thog iad an ceann tuilleadh: agus bha fois aig an tìr rè dhà fhichead bliadhna ann an laithibh Ghideoin.

29 Agus chaidh Ierubaal mac Ioais, agus ghabh e còmhnuidh 'na thigh féin.

30 Agus bha aig Gideon deichnear agus tri fichead mac a thàinig o leasraidh féin; oir bha mòran bhan aige.

31 Agus a choimh-leabach[p] a *bha* ann an Sechem, rug ise mar an ceudna mac dha, air an d'thug e Abimelech mar ainm.

32 Agus fhuair Gideon mac Ioais bàs ann an deagh shean aois, agus dh'adhlaiceadh e ann an uaigh Ioais athar, ann an Ophrah nan Abiesrach.

33 Agus co-luath 'sa fhuair Gideon bàs, phill clann Israeil a rìs, agus chaidh iad le strìopachas an déigh Bhaalim, agus rinn iad Baalberit 'na dhia dhoibh féin.

34 Agus cha do chuimhnich clann Israeil an Tighearn an Dia, a shaor iad a làimh an naimhdean uile air gach taobh:

35 Ni mò a nochd iad caoimhneas do thigh Ierubaail, *eadhon* Ghideoin, a réir a' mhaitheis *sin* uile a nochd e do Israel.

CAIB. IX.

AGUS chaidh Abimelech mac Ierubaail do Shechem, gu bràithribh a mhàthar, agus labhair e riu, agus re teaghlach tighe athar a mhàthar uile, ag ràdh,

2 Labhraibh, guidheam oirbh, ann an cluasaibh mhaithean[q] Shecheim uile, Cia dhiubh *is* fearr dhuibh tri fichead agus deichnear fhear (*eadhon* mic Ierubaail uile) a bhi 'nan uachdarain oirbh, no aon fhear a bhi 'na uachdaran oirbh? cuimhnichibh mar an ceudna gur mise bhur cnàimh agus bhur feoil.

3 Agus labhair bràithrean a mhàthar uime ann an cluasaibh mhaithean Shecheim uile na briathra sin uile: agus dh'aom an cridheachan an déigh Abimeleich; oir thubhairt iad, *Is* e ar bràthair e.

4 Agus thug iad da tri fichead agus deich *buinn* airgid, a tigh Bhaail-bherit; leis an do thuarasdalaich Abimelech daoine faoin[r] agus eutrom, a lean e.

5 Agus chaidh e gu tigh athar ann an Ophrah, agus mharbh e a bhràithre mic Ierubaail, *eadhon*

[p] *leannan*. [q] *dhaoine, luchd-àiteachaidh*. [r] *folamh*. Eabh.

deichnear agus tri fichead fear, air aon chloich: gidheadh, dh'fhágadh Iotam am mac a b'òige aig Ierubaal; oir dh'fholaich se e féin.

6 Agus chruinnich maithean Shecheim uile r'a chéile, agus tigh Mhilo uile, agus chaidh iad agus rinn iad Abimelech 'na righ làimh re comhnard[s] a' charraigh[t] a *bha* ann an Sechem.

7 Agus an uair a dh'innis iad *so* do Iotam, chaidh e agus sheas e air mullach sléibh Gherisim, agus thog e suas a ghuth, agus ghlaodh e, agus thubhairt e riu, Eisdibh riumsa, sibhse a mhaithean Shecheim, a chum as gu'n éisd Dia ribhse.

8 Chaidh na craobhan a mach *air àm àraidh* a dh'ungadh righ os an cionn féin, agus thubhairt iad ris a' chrann-olaidh, Bi-sa a'd' righ oirn.

9 Ach thubhairt an crann-olaidh riu, Am fàgainnse mo reamhrachd, leis am bheil iad leam-sa toirt urraim do Dhia agus do dhuine, agus an rachainn gu bhi air m'ardachadh[u] os cionn nan craobh?

10 Agus thubhairt na craobhan ris a' chrann-fhìge, Thig-sa, *agus* bi d' righ oirn.

11 Ach thubhairt an crann-fìge riu, Am fàgainnse mo mhill-seachd, agus mo dheagh mheas, agus an rachainn gu bhi air m'ardachadh os cionn nan craobh?

12 Agus thubhairt na craobhan ris an fhìonain[w], Thig-sa, *agus* bi d' righ oirn.

13 Agus thubhairt an fhìonain riu, Am fàgainnse m'fhìon, a tha toirt subhachais do Dhia agus do dhuine, agus an rachainn gu bhi air m'ardachadh os cionn nan craobh?

14 An sin thubhairt na craobhan uile ris an dris[x], Thig-sa, agus bi d' righ oirn.

15 Agus thubhairt an dris ris na craobhan, Ma's e is da rìreadh gu'n ung sibh mise a'm' righ oirbh, thigibh, cuiribh bhur dòchas[y] a'm' sgàile-sa: agus mur *dean sibh sin*, thigeadh teine mach as an dris, agus loisgeadh e seudair[z] Lebanoin.

16 A nis uime sin, ma rinn sibh gu fìrinneach agus gu tréibh-dhireach an uair a rinn sibh Abimelech 'na righ, agus ma bhuin sibh gu maith re Ierubaal agus r'a thigh, agus ma rinn sibh ris a réir toillteanais a làmh.

17 (Oir chog m'athair-sa air bhur son, agus chuir e anam ann an cunnart mòr, agus shaor e sibh a làimh Mhidiain:

18 Agus tha sibh air éirigh suas an aghaidh tighe m'athar-sa an diugh, agus mharbh sibh a mhic, tri fichead agus deichnear fhear, air aon chloich, agus rinn sibh Abimelech mac a bhan-oglaich 'na righ os cionn mhaithean Shecheim, a chionn gur e bhur bràthair e.)

19 Uime sin ma bhuin sibh gu fìrinneach agus gu tréibh-dhireach re Ierubaal agus r'a thigh an diugh, deanaibh gairdeachas ann an Abimelech, agus deanadh esan mar an ceudna gairdeachas annaibhse:

20 Ach mur *do rinn sibh mar sin*, thigeadh teine a mach o Abimelech, agus loisgeadh e maithean Shecheim, agus tigh Mhilo: agus thigeadh teine a mach o mhaithibh Shecheim, agus o thigh Mhilo, agus loisgeadh e Abimelech,

21 Agus ruith Iotam air falbh, agus theich e, agus chaidh e gu Beer, agus ghabh e còmhnuidh an sin, air eagal Abimeleich a bhràthar.

22 Agus rìoghaich Abimelech tri bliadhna air Israel.

23 Agus chuir Dia droch spiorad eadar Abimelech agus maithean Shecheim; agus bhuin maithean Shecheim gu fealltach re Abimelech:

24 A chum gu'n d'thigeadh an aimneart[a] a rinneadh air deichnear agus tri fichead mac Ierubaail, agus gu'n luidheadh an fuil air Abimelech am bràthair a mharbh iad, agus air maithibh Shecheim a neartaich a làmhan ann am marbhadh a bhràithrean.

25 Agus chuir maithean Shecheim luchd feall-fholach air a shon air mullaichibh nam beann, agus rinn iad reubainn air gach neach a chaidh seachad orra san t-slighe sin: agus dh'innseadh sin do Abimelech.

26 Agus thàinig Gaal mac Ebeid agus a bhràithrean, agus chaidh iad thairis gu Sechem: agus chuir maithean Shecheim an dòchas ann.

27 Agus chaidh iad a mach do'n fhearann, agus chruinnich iad toradh am fion-liosan, agus bhrùth iad *na fion-dhearcan*, agus rinn iad gairdeachas[b], agus chaidh iad a

[s] *daraig, doire.* [t] *an fhreiceadain.* [u] *gu mi féin a chrathadh.* Eabh. [w] *ris a' chrann-fhìona.* [x] *droighionn; atad.* Eabh. [y] *earbsadh, muinghin.* [z] *ceudair.* [a] *an t ain-iochd.* [b] *cantaireachd; cluiche.* Eabh.

steach do thigh an dé, agus dh'ith agus dh'òl iad, agus mhallaich iad Abimelech.

28 Agus thubhairt Gaal mac Ebeid, Cò e Abimelech, agus cò e Sechem, gu'n deanamaidne seirbhis da? nach *e* mac Ierubaail *e*, agus Sebul ceannard a shlòigh? deanaibh seirbhis do dhaoinibh Hamoir athar Shecheim: oir c'ar son a dheanamaid seirbhis dha-san?

29 Agus b'e mo ghuidhe gu'n d'thugta an sluagh so do m' làimhsa, an sin dh'atharraichinn Abimelech. Agus thubhairt e re Abimelech, Meudaich t'armailt, agus thig a mach.

30 Agus an uair a chuala Sebul uachdaran a' bhaile briathra Ghaail mhic Ebeid, las a chorruich.

31 Agus chuir e teachdairean gu Abimelech os ìosal, ag ràdh, Feuch, thàinig Gaal mac Ebeid agus a bhràithre do Shechem; agus feuch, *tha* iad a' teannachadh a' bhaile a'd' aghaidh.

32 A nis uime sin éirich suas san oidhche, thu féin agus an sluagh a *ta* maille riut, agus dean feall-fholach anns an fhearann.

33 Agus anns a' mhaduinn mu éirigh na gréine, éiridh tu gu moch, agus bheir thu ionnsuidh air a' bhaile: agus feuch, *'nuair* a thig e féin agus an sluagh a *tha* maille ris a mach a'd' aghaidh, an sin ni thu orra mar a bhios a'd' chomas [c].

34 Agus dh'éirich Abimelech suas, agus an sluagh uile a *bha* maille ris, san oidhche, agus rinn iad feall-fholach an aghaidh Shecheim, 'nan ceithir chuideachdaibh.

35 Agus chaidh Gaal mac Ebeid a mach, agus sheas e ann an dol a stigh geataidh a' bhaile. Agus dh'éirich Abimelech, agus an sluagh a *bha* maille ris, o'n fheall-fholach.

36 Agus an uair a chunnaic Gaal an sluagh, thubhairt e re Sebul, Feuch, *tha* sluagh a' teachd a nuas o mhullach nam beann. Agus thubhairt Sebul ris, *Tha* thu faicinn sgàile nam beann mar dhaoine.

37 Agus labhair Gaal a rìs, agus thubhairt e, Feuch, *tha* sluagh a' teachd a nuas o mheadhon na tìre, agus *tha* cuideachd eile a' teachd air an aghaidh rathad còmhnaird [d] Mhehonenim.

38 An sin thubhairt Sebul ris, C'àite nis *am bheil* do bheul, leis an dubhairt thu, Cò e Abimelech, gu'n deanamaid seirbhis da? nach *e* so an sluagh air an d'rinn thu tàir falbh a mach, guidheam ort a nis agus cog riu.

39 Agus chaidh Gaal a mach roimh mhaithean Shecheim, agus chog e re Abimelech.

40 Agus chuir Abimelech an ruaig air, agus theich e roimhe, agus thuit mòran a chaidh leònadh, *eadhon* gu ruig dol a stigh a' gheataidh.

41 Agus ghabh Abimelech còmhnuidh ann an Arumah; agus dh'fhuadaich Sebul a mach Gaal agus a bhràithrean, a chum nach gabhadh iad còmhnuidh ann an Sechem.

42 Agus air an là màireach chaidh an sluagh a mach do'n mhachair, agus dh'innis iad *sin* do Abimelech.

43 Agus ghabh e'n sluagh, agus roinn e iad 'nan tri chuideachdaibh, agus rinn e feall-fholach sa' mhachair, agus dh'amhairc e, agus feuch, *bha*'n sluagh air dol a mach as a' bhaile, agus dh'éirich e 'nan aghaidh, agus bhuail e iad.

44 Agus thug Abimelech agus a' chuideachd a *bha* maille ris ionnsuidh, agus sheas iad ann an dol a stigh geataidh a' bhaile: agus thug an dà chuideachd *eile* ionnsuidh orra-san uile a *bha* sa' mhachair, agus bhuail siad iad.

45 Agus chog Abimelech an aghaidh a' bhaile rè an là sin, agus ghlac e 'm baile, agus mharbh e 'n sluagh a *bh*'ann, agus leag e sìos am baile, agus chuir e le salann e.

46 Agus an uair a chual' uile mhuinntir [e] tùir Shecheim *sin*, chaidh iad a steach do dhaingneach tighe an dé Bherit.

47 Agus dh'innseadh do Abimelech, gu'n robh uile mhuinntir tùir Shecheim air cruinneachadh r'a chéile.

48 Agus chaidh Abimelech suas gu sliabh Shalmoin, e féin agus an sluagh uile a *bha* maille ris; agus ghlac Abimelech tuagh 'na làimh, agus ghearr e sìos geug o na craobhan, agus ghabh e i, agus chuir e air a ghualainn *i*, agus thubhairt e ris an t-sluagh a *bha* maille ris, An ni a chunnaic sibh mise a' deanamh, greasaibh, deanaibh mar *a rinn* mise.

49 Agus ghearr mar an ceudna an sluagh uile sìos gach duine a gheug, agus lean iad Abimelech, agus chuir iad ris an daingneach *iad*, agus chuir iad an daingneach re theine

[c] *mar a gheibh do làmh.* Eabh. [d] *daraige.* [e] *dhaoine.*

orra: mar sin fhuair daoine tùir
Shecheim bàs uile mar an ceudna,
mu thimchioll mìle fear agus bean.
50 An sin chaidh Abimelech gu
Tebes, agus champaich e 'n aghaidh
Thebeis, agus ghlac se e.
51 Ach bha tùr làidir ann am
meadhon a' bhaile, agus gu sin theich
na fir agus na mnài uile, agus muinn-
tir a' bhaile uile, agus dhùin iad
orra féin e, agus chaidh iad suas air
mullach an tùir.
52 Agus thàinig Abimelech gu
ruig an tùr, agus chog e 'na aghaidh,
agus dhlùthaich e re dorus an tùir
a chum a losgadh le teine.
53 Agus thilg bean àraidh mìr do
chloich-mhuilinn air ceann Abime-
leich, agus bhris i a chlaigionn.
54 An sin ghairm e gu luath air
an oganach a bha 'g iomchar arm,
agus thubhairt e ris, Tarruing do
chlaidheamh, agus marbh mi, air
eagal gu'n abair iad umam, Mharbh
bean e. Agus shàth an t-òganach
aige troimhe e, agus fhuair e bàs.
55 Agus an uair a chunnaic fir
Israeil gu'n d'fhuair Abimelech bàs,
dh'imich iad *gach* fear d'a àite féin.
56 Agus dhìol Dia olc Abimeleich,
a rinn e air athair, le thri fichead
agus a dheichnear bhràithrean a
mharbhadh.
57 Agus uile olc dhaoine Shech-
eim dhìol Dia air an ceann féin:
agus thàinig orra mallachadh Iotaim
mhic Ierubaail.

CAIB. X.

AGUS dh'éirich an déigh Abim-
eleich, a shaoradh Israeil, Tola
mac Phuah, mhic Dhodo, duine do
Isachar; agus *bha* e chòmhnuidh
ann an Samir, ann an sliabh Eph-
raim.
2 Agus thug e breth air Israel tri
bliadhna fichead: agus fhuair e bàs,
agus dh'adhlaiceadh e ann an Sa-
mir.
3 Agus dh'éirich 'na dhéigh-san
Iair, Gileadach, agus thug e breth
air Israel dà bhliadhna thar fhich-
ead.
4 Agus bha deich thar fhichead
mac aige, a mharcaich air deich
thar fhichead asal òg; agus *bha*
deich thar fhichead baile aca, air
an d'thugadh Habhot-iair mar ainm
gu ruig an la'n diugh, a *tha* ann an
tìr Ghilead.
5 Agus fhuair Iair bàs, agus
dh'adhlaiceadh e ann an Camon.

6 Agus rinn clann Israeil a rìs olc
ann an sùilibh an Tighearna, agus
rinn iad seirbhis do Bhaalim, agus
do Astarot, agus do dhéibh Shiria,
agus do dhéibh Shidoin, agus do
dhéibh Mhoaib, agus do dhéibh
chloinn Amoin, agus do dhéibh nam
Philisteach: agus thréig iad an
Tighearna, agus cha d'rinn iad
seirbhis dha.
7 Agus las fearg an Tighearn an
aghaidh Israeil, agus thug e thairis[f]
iad do làimh nam Philisteach, agus
do làimh chloinn Amoin.
8 Agus chlaoidh agus rinn iad[g]
foirneart air cloinn Israeil anns an
àm sin ré ochd bliadhna deug, air
cloinn Israeil uile a *bh*'air an
taobh eile do Iordan, ann an tìr
nan Amorach, a *tha* ann an Gilead.
9 Agus chaidh clann Amoin thar
Iordan a chogadh mar an ceudna
'n aghaidh Iudah, agus an aghaidh
Bheniamin, agus an aghaidh tighe
Ephraim: agus bha Israel ann an
teanndachd ro-mhòir.
10 Agus ghlaodh clann Israeil
ris an Tighearna, ag ràdh, Pheac-
aich sinn a't' aghaidh, an dà chuid
a chionn gu'n do thréig sinn ar Dia,
agus gu'n d'rinn sinn seirbhis do
Bhaalim.
11 Agus thubhairt an Tighearna
re cloinn Israeil, Nach *do shaor
mise sibh* o na h-Eiphitich, agus o
na h-Amoraich, o chloinn Amoin,
agus o na Philistich?
12 Rinn mar an ceudna an Sidon-
aich, agus na h-Amalecich, agus na
Maonaich[h] foirneart oirbh, agus
ghlaodh sibh riumsa, agus shaor mi
sibh as an làimh.
13 Gidheadh thréig sibh mi, agus
rinn sibh seirbhis do dhéibh eile:
uime sin cha saor mi sibh ni's mò.
14 Rachaibh agus gairmibh air
na déibh a roghnuich sibh: saoradh
iad sibh ann an àm bhur teannd-
achd.
15 Agus thubhairt clann Israeil
ris an Tighearna, Pheacaich sinn;
dean-sa ruinn a réir gach *ni* a *ta*
maith a'd' shùilibh: a mhàin saor
sinn, guidheamaid ort, air an là'n
diugh.
16 Agus chuir iad air falbh na
na diathan coimheach as am measg,
agus rinn iad seirbhis do'n Tighear-
na: agus bha doilgheas air anam air
son truaighe Israeil.
17 An sin ghairmeadh clann Am-
oin cuideachd, agus champaich iad

[f] *reic e.* Eabh. [g] *clann Amoin.*
[h] *Canaanaich.*

ann an Gilead: agus chruinnich
clann Israeil iad fein an ceann a
chéile, agus champaich iad ann am
Mispeh.
18 Agus thubhairt an co'-chruin-
neach[i], uachdarain Ghilead, gach
aon re chéile, Cia am fear sin a
thòisicheas re cogadh an aghaidh
chloinn Amoin? bithidh esan 'na
cheann air uile luchd-àiteachaidh
Ghilead.

CAIB. XI.

ANIS bha Iephtah an Gileadach
treun ann an neart, agus *bu*
mhac strìopaiche e: agus ghin Gil-
ead Iephtah.
2 Agus rug bean Ghilead mic
dha; agus dh'fhàs mic a mhnà
suas, agus thilg iad a mach Iephtah,
agus thubhairt iad ris, Cha'n
fhaigh thu oighreachd ann an tigh
ar n-atharne, oir *is* mac mnà coimh-
ich[k] thu.
3 An sin theich Iephtah o bhràith-
ribh[l], agus ghabh e còmhnuidh ann
an tìr Thoib: agus chruinnicheadh
daoine faoin gu Iephtah, agus
chaidh iad a mach maille ris.
4 Agus an ceann laithean àraidh,
chog clann Amoin, re h-Israel.
5 Agus an uair a chog clann Am-
oin re h-Israel, chaidh seanairean
Ghilead a thoirt Iephtah a tìr
Thoib.
6 Agus thubhairt iad re Iephtah,
Thig agus agus bi a'd' cheannard
oirn, agus cogaidh sinn an aghaidh
chloinn Amoin.
7 Agus thubhairt Iephtah re sean-
airibh Ghilead, Nach d'fhuathaich
sibh mi, agus nach do thilg sibh a
mach mi a tigh m'athar? agus c'ar
son a thàinig sibh a'm'ionnsuidh a
nis, an uair *a tha* sibh ann an
teanntachd?
8 Agus thubhairt seanairean Ghil-
ead re Iephtah, Uime sin phill sinn
a nis a'd'ionnsuidh, a chum as
gu'n d'théid thu maille ruinn, agus
gu'n cog thu 'n aghaidh chloinn
Amoin, agus gu'm bi thu a'd'
cheann oirn, *eadhon* air uile luchd-
àiteachaidh Ghilead.
9 Agus thubhairt Iephtah re sean-
airibh Ghilead, Ma bheir sibh air
m'ais mi a chogadh an aghaidh
chloinn Amoin, agus gu'n d'thoir an
Tighearna thairis iad a'm' fhianuis,
am bi mise a'm' cheann oirbh?
10 Agus thubhairt seanairean
Ghilead re Iephtah, Bitheadh an
Tighearna 'na fhianuis eadaruinn,
gu'n dèan sinne mar sin, a reir
t'fhocail.
11 Agus chaidh Iephtah maille
re seanairibh Ghilead, agus rinn an
sluagh[m] e 'na cheann orra, agus
'na cheannard. Agus labhair Ieph-
tah a bhriathran uile an làthair an
Tighearn ann am Mispeh.
12 Agus chuir Iephtah teachdair-
ean a dh'ionnsuidh righ chloinn Am-
oin, ag ràdh, Ciod e do gnothuch-sa
rium-sa, gu'n d'thàinig thu a'm' agh-
aidh a chogadh ann am thìr?
13 Agus thubhairt righ chloinn
Amoin re teachdairibh Iephtah, A
chionn gu'n do ghlac Israel
m'fhearann an uair a thàinig iad
a nìos as an Eiphit, o Arnon gu
ruig Iaboc, agus gu ruig Iordan; a
nis uime sin thoir thusa air ais e[n]
ann an sìth.
14 Agus chuir Iephtah a rìs
teachdairean a dh'ionnsuidh righ
chloinn Amoin;
15 Agus thubhairt e ris, Mar so
tha Iephtah ag ràdh, Cha do ghlac
Israel fearann Mhoaib, no fearann
chloinn Amoin:
16 Ach an uair a thàinig Israel a
nìos as an Eiphit, agus a ghluais
iad troimh 'n fhàsach gu ruig a'
mhuir ruadh, agus a' thàinig iad gu
Cades;
17 An sin chuir Israel teachdair-
ean gu righ Edoim, ag ràdh, Leig
dhuinn, guidheamaid ort, dol
troimh t'fhearann: ach cha'n eisd-
eadh righ Edoim. Agus mar an
ceudna chuir iad *teachdairean* gu
righ Mhoaib; ach cha d'aontaich e:
agus dh'fhan Israel ann an Cades.
18 An sin ghluais iad troimh 'n
fhàsach, agus chuairtich iad tìr
Edoim, agus tìr Mhoaib, agus thàin-
ig iad o thaobh na h-airde 'n ear
do thìr Mhoaib, agus champaich iad
air an taobh eile do Arnon, ach cha
d'thàinig iad an taobh a stigh do
chrìch Mhoaib: oir *b'*e Arnon crìoch
Mhoaib.
19 Agus chuir Israel teachdairean
gu Sihon righ nan Amorach, righ
Hesboin; agus thubhairt Israel ris,
Leig dhuinn, guidheamaid ort,
gabhail troimh t'fhearann do'r n-àite
féin.
20 Ach cha d'earb Sihon re h-Is-
rael gabhail tre chrìch: ach chruin-
nich Sihon a shluagh uile cuid-
eachd, agus champaich iad ann an
Iahas; agus chog e re h-Israel.

[i] *sluagh.* Eabh. [k] *mac màthar eile.* [l] *o ghnùis a bhràithre.* Eabh. [m] *an co'-chruinneach.* [n] *iad.* Eabh.

21 Agus thug an Tighearna Dia Israeil Sihon agus a shluagh uile thairis do làimh Israeil, agus bhuail siad iad: agus shealbhaich Israel uile fhearann nan Amorach, luchd-àiteachaidh na tìre sin.

22 Agus shealbhaich iad uile chrìocha nan Amorach, o Arnon gu ruig Iaboc, agus o'n fhàsach gu ruig Iordan.

23 Agus a nis thilg an Tighearna Dia Israeil a mach na h-Amoraich a fianuis a shluaigh Israeil, agus am bu chòir dhuitse dol 'nan seilbh-san?

24 *An ni* sin a bheir do dhia Chemos dhuit r'a shealbhachadh, nach sealbhaich thusa e? agus ge b'e neach a thilg an Tighearn ar Dia-ne mach romhainn, 'na sheilbh-san theid sinne.

25. Agus a nis am *bheil* thusa ni's fearr na Balac, mac Shipoir, righ Mhoaib? an do rinn esan riamh strì re h-Israel, *agus* an do chog e riamh 'nan aghaidh?

26 'Nuair a ghabh Israel còmhnuidh ann an Hesbon agus 'na bhailtibh, agus ann an Aroer agus 'na bhailtibh, agus anns na bailtibh uile a *tha* làimh re Arnon, re thri ceud bliadhna; c'ar son nach do bhuin sibh air an ais *iad* anns an am sin.

27 Uime sin cha do pheacaich mise a'd' aghaidh, ach *tha* thusa a' deanamh eucoir ormsa[o] le cogadh a'm' aghaidh: thugadh an Tighearn am Breitheamh breth an diugh eadar clann Israeil agus clann Amoin.

28 Gidheadh cha d'éisd rìgh chloinn Amoin re briathraibh Iephtah, a chuir e d'a ionnnsuidh.

29 Agus thàinig spiorad an Tighearn air Iephtah, agus chaidh e thairis gu Gilead agus Manaseh, agus *o sin* chaidh e thairis *gu* Mispeh Ghilead, agus o Mhispeh Ghilead chaidh e thairis *gu* cloinn Amoin.

30 Agus bhòidich Iephtah bòid[p] do'n Tighearna, agus thubhairt e, Ma bheir thu gu cinnteach clann Amoin thairis do m' làimh.

31 An sin tarlaidh, ge b'e ni a thig a mach a dorsaibh mo thighe a'm' choinneamh, 'nuair a philleas mi ann an sìth o chloinn Amoin, gu cinnteach gur leis an Tighearn e, agus[q] ìobraidh mi dha ìobairt-loisgte[r].

32 Agus chaidh Iephtah thairis gu cloinn Amoin a chogadh 'nan aghaidh, agus thug an Tighearna thairis iad d'a làimh.

33 Agus bhuail e iad o Aroer, eadhon gus an d'thig thu gu Minit, fichead baile[s], agus gu còmhnard nam fion-lios, le ar[t] ro-mhòr. Mar so dh'irioslaicheadh clann Amoin am fianuis chloinn Israeil.

34 Agus thàinig Iephtah gu Mispeh d'a thigh, agus feuch, thàinig a nighean a mach 'na choinneamh le tiompanaibh agus le dannsaibh, agus *b'i* aon leanabh cloinne i: cha *robh* aige mac no nighean ach i.

35 Agus an uair a chunnaic e i, reub e endach, agus thubhairt e, Och, mo nighean! is ro-ìosal a leag thu mi, agus is aon thu dhiubhsan a ta 'gam chlaoidh; oir dh'fhosgail mi mo bheul do'n Tighearna, agus cha'n fheud mi dol air m'ais.

36 Agus thubhairt ise ris, Athair, *ma* dh'fhosgail thu do bheul do'n Tighearna, dean riumsa a réir an ni a thàinig a mach as do bheul, o rinn an Tighearna dioghaltas air do shonsa air do naimhdibh, air cloinn Amoin.

37 Agus thubhairt i r'a h-athair, Deanar an ni so air mo shonsa, Leigear leam dà mhìos, a chum gu'n imich mi suas agus sìos air na beanntaibh, agus gu'n dean mi caoidh air son m'òigheachd, mi féin agus mo bhan-chompanacha.

38 Agus thubhairt e, Imich. Agus leig e air falbh i *rè* dà mhìos: agus chaidh i maille r'a ban-chompanachaibh, agus rinn i caoidh air son a h-òigheachd air na beanntaibh.

39 Agus an ceann dà mhìos, phill i dh'ionnsuidh a h-athar, agus rinn e rithe *a réir* a bhòid a bhòidich e: agus cha robh aithne aice air fear. Agus bha e 'na ghnàth ann an Israel,

40 *Gu'n* rachadh nigheana Israeil o bhliadhna gu bliadhna a thoirt co'-fhurtachd do[u] nighinn Iephtah a' Ghileadaich, ceithir laithean sa' bhliadhna.

CAIB. XII.

AGUS chruinnicheadh fir Ephraim an ceann a chéile, agus chaidh iad thairis mu thuath[w], agus thubhairt iad re Iephtah, C'ar son

[o] *a' buntainn gu h-olc riumsa.* Eabh. [p] *mòid.* [q] *no.* [r] *bheir mi suas e mar ìobairt-loisgte.* [s] *cathair, baile cuairtichte le balladh.* [t] *marbhadh.* [u] *dheanamh caoidh air son.* [w] *gu Sephon.*

a chaidh thu thairis a chogadh an aghaidh chloinn Amoin, agus nach do ghairm thu oirne gu dol maille riut? loisgidh sinn do thigh ort le teine.
2 Agus thubhairt Iephtah riu, Bha agamsa agus aig mo shluagh comh-stri mhòr re cloinn Amoin; agus an uair a ghairm mi oirbh, cha do shaor sibh mi as an làimh.
3 Agus an uair a chunnaic mi nach do shaor sibh[x] *mi*, chuir mi m'anam a'm' làimh, agus chaidh mi a nunn[y] an aghaidh chloinn Amoin, agus thug an Tighearna thairis iad do m' làimh: c'ar son ma ta a tha sibh air teachd a nìos a m' ionnsuidhs' an diugh a chogadh a'm' aghaidh?
4 An sin chruinnich Iephtah cuideachd fir Ghilead uile, agus chog e re h-Ephraim: agus bhuail fir Ghilead Ephraim a chionn gu'n dubhairt iad, *Is* luchd-fuadain do Ephraim, sibhse a Ghileadacha, am measg Ephraim, *agus* am measg Mhanaseh.
5 Agus ghlac na Gileadaich àthanna Iordain air na h-Ephraimich: agus an uair a thubhairt na h-Ephraimich sin a chaidh as, Leig dhomh dol thairis, thubhairt fir Ghilead ris, An Ephraimeach thu? Ma thubhairt esan, Cha 'n eadh;
6 An sin thubhairt iadsan ris, Abair a nis Schibolet; agus thubhairt esan Sibolet: oir cha b'urrainn e *a* ràdh mar sin[z]. An sin ghabh iad e, agus mharbh iad e aig àthannaibh Iordain: agus thuit anns an àm sin do na h-Ephraimich a dhà agus dà fhichead mìle.
7 Agus thug Iephtah breth air Israel se bliadhna: an sin fhuair Iephtah an Gileadach bàs, agus dh'adhlaiceadh e ann an *aon do* bhailtibh[a] Ghilead.
8 Agus 'na dhéigh-san thug Ibsan o Bhetlehem breth air Israel.
9 Agus bha deich thar fhichead mac aige, agus deich thar fhichead nighean, *a* chuir e mach uaith, agus ghabh e deich thar fhichead nighean a stigh d'a ionnsuidh air son a mhac. Agus thug e breth air Israel seachd bliadhna.
10 Agus fhuair Ibsan bàs, agus dh'adhlaiceadh e ann am Betlehem.
11 Agus 'na dhéigh-san thug Elon an Sebulonach breth air Israel deich bliadhna.
12 Agus fhuair Elon an Sebulonach bàs, agus dh'adhlaiceadh e ann an Aialon ann an tìr Shebuloin.
13 Agus 'na dhéigh-san thug Abdon mac Hileil, Piratonach, breth air Israel.
14 Agus bha dà fhichead mac aige, agus deich thar fhichead mac a mhac, a mharcaich air deich agus tri fichead asal òg: agus thug e breth air Israel ochd bliadhna.
15 Agus fhuair Abdon mac Hileil am Piratonach bàs, agus dh'adhlaiceadh e ann an Piraton, ann an tìr Ephraim, ann an sliabh nan Amaleeeach.

CAIB. XIII.

AGUS rinn clann Israeil olc a rìs ann an sùilibh an Tighearna, agus thug an Tighearna thairis iad do làimh nam Philisteach dà fhichead bliadhna.
2 Agus bha duine àraidh do Shorah, do theaghlach nan Danach, d'am *b*'ainm Manoah, agus *bha a* bhean neo-thorach, agus cha d'rug i *clann.*
3 Agus dh'fhoillsich aingeal an Tighearn e féin do'n mhnaoi[b], agus thubhairt e rithe, Feuch a nis, *tha* thu neo-thorach, agus cha d'rug thu *fathast clann;* ach ginidh tu agus beiridh tu mac.
4 A nis ma ta thoir an aire, guidheam ort, agus na h-òl fion no deoch làidir, agus na h-ith *nì* air bith neo-ghlan;
5 Oir feuch, ginidh tu agus beiridh tu mac, agus cha d'thig ealtainn sam bith air a cheann; oir bithidh an leanabh 'na Nasarach do Dhia o'n bhroinn: agus tòisichidh e air Israel a shaoradh a làimh nam Philisteach.
6 Agus thàinig a' bhean agus dh'innis i d'a fear, ag ràdh, Thàinig òglach[c] Dhé a m ionnsuidh, agus a ghnùis mar ghnùis aingil Dé, ro-uamhasach: ach cha d'fheòraich mi dheth cia as *a bha* e, agus cha d'innis e dhomh ainm.
7 Ach thubhairt e rium, Feuch, ginidh tu, agus beiridh tu mac: agus a nis na h-òl fion no deoch làidir, agus na h-ith *nì* air bith neo-ghlan: oir bithidh an leanabh 'na Nasarach do Dhia o'n bhroinn gu là a bhàis.
8 An sin ghuidh Manoah air an Tighearna, agus thubhairt e, O mo

[x] *thu.* Eabh. [y] *a null; anonn.* Eir. [z] *gu ceart.*
[a] *ann am baile.* [b] *chunncas aingeal an Tighearna leis a' mhnaoi.* Eabh. [c] *duine,* Eabh.

Thighearna, thigeadh, guidheam ort, òglach Dhé a chuir thu uait a rìs d'ar n-ionnsuidh, agus teagaisgeadh e dhuinn ciod a ni sinn ris an leanabh a bheirear.

9 Agus dh'éisd Dia re guth Mhanoah, agus thàinig aingeal Dhé a rìs a dh'ionnsuidh na mnà, agus i 'na suidhe anns an achadh: ach cha *robh* Manoah a fear maille rithe.

10 Agus rinn a' bhean cabhag, agus ruith i, agus dh'innis i d'a fear, agus thubhairt i ris, Feuch, chunnaic mi an duine a thàinig a m' ionnsuidh air an là *roimhe*.

11 Agus dh'éirich Manoah, agus chaidh e 'n déigh a mhnà, agus thàinig e dh'ionnsuidh an duine, agus thubhairt e ris, An tusa an duine a labhair ris a' mhnaoi? Agus thubhairt esan, *Is* mi.

12 Agus thubhairt Manoah, A nis thigeadh do bhriathra gu crìch: cionnus a dh'orduicheas sinn mu'n leanabh, agus ciod a ni sinn ris?

13 Agus thubhairt aingeal an Tighearna re Manoah, O gach *ni* a thubhairt mise ris a' mhnaoi coimheadadh[d] si i féin.

14 Do *ni* sam bith a thig o'n chrann-fhìona na h-itheadh i, agus fìon no deoch làidir na h-òladh i, agus *ni* sam bith neo-ghlan na h-itheadh i: gach *ni* a dh'àithn mise dh'i, coimheadadh i.

15 Agus thubhairt Manoah re aingeal an Tighearna, Leig dhuinn, guidheamaid ort, do ghleidheadh, agus deasaichidh sinn fa d' chomhair meann do na gabhraibh.

16 Agus thubhairt aingeal an Tighearna re Manoah, Ge do ghléidh thu mi, cha'n ith mi do t'aran: agus ma bheir thu suas ìobairt-loisgte, do'n Tighearna bheir thu suas i: oir cha robh fios aig Manoah gu'*m b'e* aingeal an Tighearn e.

17 Agus thubhairt Manoah re aingeal an Tighearna, Ciod *is* ainm dhuit; a chum as, 'nuair a thig do bhriathra gu crìch, gu'n d'thoir sinn urram dhuit?

18 Agus thubhairt aingeal an Tighearna ris, C'ar son a tha thu mar so a' fiosrachadh a thaobh m'ainme-sa, agus *gu bheil* e dìomhair?[e]

19 Agus ghabh Manoah meann do na gabhraibh, maille re tabhartas-bìdh, agus dh'ìobair se e air carraig do'n Tighearna: agus b'iongantach an ni a rinn *an t-aingeal*, agus Manoah agus a bhean ag amharc air;

20 Oir an uair a dh'éirich an lasair bhàrr na h-altarach suas gu nèamh, chaidh aingeal an Tighearna suas ann an lasair na h-altarach; agus an uair a chunnaic Manoah agus a bhean *sin*, thuit iad air an aghaidh a dh'ionnsuidh na talmhainn.

21 (Ach cha d'fhoillsich aingeal an Tighearn e féin tuilleadh do Mhanoah agus d'a mhnaoi.) An sin bha fios aig Manoah gu'm *b'e* aingeal an Tighearn e.

22 Agus thubhairt Manoah r'a mhnaoi, Gu cinnteach gheibh sinn bàs, oir chunnaic sinn Dia.

23 Ach thubhairt a bhean ris, Nam bu toil leis an Tighearn ar marbhadh, cha ghabhadh e o'r làimh ìobairt-loisgte agus tabhartasbìdh, agus cha nochdadh e dhuinn na *nithe* so uile, agus mar air an àm so cha chuireadh e 'n céill duinn a leithid so *do nithibh*.

24 Agus rug a' bhean leanabh, agus thug i Samson mar ainm air: agus dh'fhàs an leanabh, agus bheannaich an Tighearn e.

25 Agus thòisich spiorad an Tighearna r'a bhrosnachadh air uairibh ann an camp Dhain, eadar Sorah agus Estaol.

CAIB. XIV.

AGUS chaidh Samson sìos gu Timnat: agus chunnaic e bean ann an Timnat do nigheanaibh nam Philisteach.

2 Agus thàinig e nìos, agus dh'innis e d'a athair agus d'a mhàthair, agus thubhairt e, Chunnaic mi bean ann an Timnat do nigheanaibh nam Philisteach: agus a nis faighibh i dhomhsa mar mhnaoi.

3 An sin thubhairt athair agus a mhàthair ris, Nach *'eil* bean air bith am measg nigheana do bhràithre, no am measg mo shluaigh uile, gu'n rachadh tu a ghabhail mnà do na Philistich neo-thimchioll ghearrta? Agus thubhairt Samson r'a athair, Faigh dhomh i, oir tha i taitneach[f] a'm' shùilibh.

4 Ach cha robh fhios aig athair agus a mhàthair gu'm b'ann o'n Tighearna *bha* e, gu'n d'iarr e fàth an aghaidh nam Philisteach: oir anns an àm sin bha uachdranachd aig na Philistich os cionn Israeil.

5 Uime sin chaidh Samson sìos,

[d] *gleidheadh.* [e] *iongantach.* Eabh. [f] *dìreach, ceart.* Eabh.

agus athair agus a mhàthair, gu
Timnat, agus thàinig iad gu fion-
liosaibh Thimnait; agus feuch, *bha*
leòmhan òg a' beuchdaich 'na agh-
aidh;
6 Agus thàinig spiorad an Tigh-
earn air gu treun, agus reub se e
mar a reubadh e meann, agus cha
robh ni air bith 'na làimh: ach cha
d'innis e d'a athair no d'a mhàthair
ciod a rinn e.
7 Agus chaidh e sios, agus labh-
air e ris a' mhnaoi; agus bha i tait-
neach ann an sùilibh Shamsoin.
8 Agus an déigh laithean *àraidh*,
phill e chum a gabhail, agus chaidh
e a leth-taobh a dh'fhaicinn closaich
an leòmhain, agus feuch, *bha* sgaoth
bheach ann an closaich an leòmh-
ain, agus mil.
9 Agus ghabh e dhith 'na làmh-
aibh, agus chaidh e air aghaidh ag
itheadh, agus thàinig e dh'ionn-
suidh athar agus a mhàthar, agus
thug e dhoibh, agus dh'ith iad: ach
cha d'innis e dhoibh gu'm b'ann a
closaich an leòmhain a thug e a'
mhil.
10 Agus chaidh athair sìos a
dh'ionnsuidh na mnà, agus rinn
Samson an sin cuirm[g]: oir mar sin
bu ghnàth leis na daoinibh òga a
dheanamh.
11 Agus an uair a chunnaic iad e,
thug iad deich thar fhichead com-
panach gu bhi maille ris.
12 Agus thubhairt Samson riu,
Cuiridh mi nis toimhseachan a
mach dhuibh: ma chuireas sibh gu
cinnteach an céill domh e an taobh
a stigh do sheachd laithibh na
cuirme, agus gu'm faigh sibh a
mach *e*, an sin bheir mise dhuibh
deich thar fhichead brat-lìn[h], agus
deich thar fhichead culaidh eud-
aich.
13 Ach mur urrainn sibh a chur
an céill domh, an sin bheir sibhse
dhomh-sa deich thar fhichead brat-
lìn, agus deich thar fhichead cul-
aidh eudaich. Agus thubhairt iad
ris, Cuir a mach do thoimhseachan,
agus gu'n cluinn sinn e.
14 Agus thubhairt esan riu, As
an *fhear* a dh'itheas thàinig a mach
biadh, agus as an *fhear* gharg[i]
thàinig a mach millsead. Agus cha
b'urrainn iad an toimhseachan
fhuasgladh ann an tri laithibh.
15 Agus air an t-seachdamh là
thubhairt iad re mnaoi Shamsoin,
Meall t'fhear, a chum as gu'n innis
e dhuinn[k] an toimhseachan, air
eagal gu'n loisg sinn thu féin agus
tigh t'athar le teine: an ann gu
sealbh a ghabhail anns na bheil
againn a ghairm thu oirn? nach ann?
16 Agus ghuil bean Shamsoin 'na
fhianuis, agus thubhairt i, Tha
mhàin fuath agad orm, agus cha
'n'eil gràdh agad domh: chuir thu
mach toimhseachan do chloinn mo
shluaigh[l], agus cha d'innis thu
dhomhsa *e*. Agus thubhairt esan
rithe, Feuch, cha d'innis mi *e* do
m'athair no do m' mhàthair, agus
an innis mi dhuitse *e?*
17 Agus ghuil i 'na làthair ré
nan seachd laithean a bha chuirm
aca: agus air an t-seachdamh là
dh'innis e dh'i, a chionn gu'n do
chuir i gu teann ris: agus dh'innis
ise an toimhseachan do chloinn a
sluaigh.
18 Agus thubhairt daoine a' bhaile
ris air an t-seachdamh là, roimh
luidhe na gréine, Ciod *is* milse na
mil, agus ciod *is* gairge[m] na leòmh-
an? Agus thubhairt esan riu, Mur
bitheadh sibh air treabhadh[n] le m'
agh-sa[o], cha'n fhaigheadh sibh a
mach mo thoimhseachan.
19 Agus thàinig spiorad an Tigh-
earn air gu treun, agus chaidh e
sìos gu Ascelon, agus mharbh e
dhiubh deich thar fhichead fear,
agus ghabh e am faobh[p], agus thug
e culaidhean eudaich dhoibhsan a
dh'fhuasgail an toimhseachan: agus
las fhearg, agus chaidh e suas gu
tigh athar.
20 Ach thugadh[q] bean Shamsoin
d'a chompanach, a bha mar charaid
aige.

CAIB. XV.

AGUS an déigh laithean *àraidh*,
ann an àm fogharaidh a' chruith-
neachd, chaidh Samson a dh'fhaic-
inn a mhnà le meann do na gabh-
raibh, agus thubhairt e, Théid mi
stigh a dh'ionnsudh mo mhnà do'n
t-seòmar. Ach cha leigeadh a
h-athair leis dol a stigh.
2 Agus thubhairt a h-athair, Gu
deimhin shaoil mi gu'n d'fhuathaich
thu gu tur i, agus thug mi i do d'
chompanach: nach 'eil a piuthar
a's òige ni's maisiche na i? bitheadh
i nis agad 'na h-àite.
3 Agus thubhairt Samson mu'n

[g] *rè sheachd laithean.* [h] *léine-lìn, earradh-lìn.* [i] *làidir.*
[k] *dhuit.* [l] *mo dhaoine.* [m] *làidire.* [n] *air ar.*
[o] *le m' chòlpaich-sa.* [p] *an éidigh, an creach.*
[q] *bha.* Eabh.

timchioll, A nis bithidh mi ni's neo-chiontaiche na na Philistich, gc do ni mi olc orra.

4 Agus chaidh Samson, agus ghlac e tri cheud sionnach, agus ghabh e leusan-teine, agus thionndaidh e earball re h-earball, agus chuir e leus-teine anns a' mheadhon eadar dà earball.

5 Agus an uair a chuir e na leusan re theine, leig e air falbh iad am measg arbhair nam Philisteach, agus loisg e 'n dà chuid na h-adagan agus mar an ceudna an t-arbhar a bha 'na sheasamh, maille ris na fion-liosaibh *agus ris* na liosaibh-olaidh.

6 An sin thubhairt na Philistich, Cò rinn so? Agus dh'innseadh dhoibh, Samson cliamhuinn an Timnataich, a chionn gu'n do ghabh esan a bhean, agus gu'n d'thug e i d'a chompanach. Agus chaidh na Philistich suas, agus loisg iad i féin agus a h-athair le teine.

7 Agus thubhairt Samson riu, Ge do rinn sibh mar so, gidheadh dìolaidh mise mi féin oirbh, agus 'na dhéigh sin sguiridh mi.

8 Agus bhuail e iad cos gu leis[r] le h-àr mòr; agus chaidh e sìos agus ghabh e còmhnuidh ann an uaimh[s] carraige Etaim.

9 Agus chaidh na Philistich suas, agus champaich iad ann an Iudah, agus sgaoil siad iad féin ann an Lehi.

10 Agus thubhairt fir Iudah, C'ar son a thàinig sibh a nìos 'nar n-aghaidh-ne? Agus thubhairt iadsan, A cheangal Shamsoin thàinig sinn a nìos, a dheanamh air mar a rinn esan oirne.

11 Uime sin chaidh trì mìle fear do Iudah sìos gu uaimh carraige Etaim, agus thubhairt iad re Samson, Nach 'eil fhios agad gu *bheil* na Philistich 'nan uachdarain oirne? agus ciod *é* so *a* rinn thu oirn? agus thubhairt esan riu, Mar a rinn iadsan ormsa, mar sin rinn mise orra-san.

12 Agus thubhairt iad ris, A chum thusa a cheangal tha sinn air teachd a nuas, a chum as gu'n d'thoir sinn thairis thu do làimh nam Philisteach. Agus thubhairt Samson riu, Thugaibh bhur mionnan dhomh, nach buail sibh féin orm.

13 Agus fhreagair iad e, ag ràdh, Cha *bhuail*: ach ceanglaidh sinn thu gu teann, agus bheir sinn thairis thu d'an làimh, ach gu cinnteach cha mharbh sinn thu. Agus cheangail iad e le dà chord nomha, agus thug iad a nìos e o'n charraig.

14 Agus an uair a thàinig e gu Lehi, rinn na Philistich iolach *a' dol* 'na choinneamh: agus thàinig spiorad an Tighearna air gu treun, agus dh'fhàs na cuird a *bha* air a ghairdeanaibh mar lìon a loisgeadh le teine, agus dh'fhuasgladh a cheanglaichean bhàrr a làmha.

15 Agus fhuair e cnàimh-peircill[t] ùr asail, agus chuir e mach a làmh, agus ghlac se e, agus bhuail e leis mìle fear.

16 Agus thubhairt Samson, Le cnàimh-peircill asail, dùn air dhun[u], le cnàimh-peircill asail mharbh mi mìle fear.

17 Agus an uair a sguir e do labhairt, thilg e'n cnàimh-peircill as a làimh, agus dh'ainmich e 'n t-àite sin Ramat-lehi.

18 Agus bha tart mòr air, agus ghairm e air an Tighearna, agus thubhairt e, Thug thu an t-saorsa mhòr so do làimh do sheirbhisich: agus a nis am faigh mi bàs le tart, agus an tuit mi ann an làimh nan neo-thimchiollghearrta?

19 Agus sgoilt Dià lag[w] a *bha* ann an Lehi[x], agus thàinig uisge as; agus dh'òl e, agus thàinig a spiorad a rìs, agus dh'ath-bheothaicheadh e: uime sin thug e En-hacore mar ainm air, a *tha* ann an Lehi gu ruig an la 'n diugh.

20 Agus thug e breth air Israeil ann an laithibh nam Philisteach fichead bliadhna.

CAIB. XVI.

AGUS chaidh Samson gu Gasa, agus chunnaic e an sin striopach, agus chaidh e stigh d'a h-ionnsuidh.

2 *Agus dh'innseadh* do na Gasaich, ag ràdh, Thàinig Samson an so. Agus chuairtich iad *e*, agus rinn iad feall-fholach air a shon rè na h-oidhche ann an geatadh a' bhaile, agus bha iad tosdach[y] rè na h-oidhche, ag ràdh, 'Nuair a thig solus na maidne, marbhaidh sinn e.

3 Agus luidh Samson gu meadhon-oidhche, agus dh'éirich e mu mheadhon-oidhche, agus ghabh e comhlaichean geataidh a' bhaile, agus an dà phòst, agus thug e leis

[r] *cos air leis.* [s] *air mullach.* [t] *cnàimh-géil.*
[u] *le cnàimh-peircill asail chlaoidh mi iad.* [w] *àite folamh.*
[x] *anns a' ghiall.* [y] *sàmhach.*

iad maille ris na crannaibh, agus chuir e air a ghuaillibh *iad*, agus thug e suas iad gu mullach sléibhe a tha fa chomhair Hebroin.

4 Agus 'na dhéigh sin ghràdhaich e bean ann an gleann Shoreic, d'am b'ainm Delilah.

5 Agus chaidh tighearnan nam Philisteach suas d'a h-ionnsuidh, agus thubhairt iad rithe, Meall e, agus feuch c'àit *am bheil* a neart mòr *a' luidhe*, agus cionnus a bhuadhaicheas sinn air, air chor as gu'n ceangail sinn e chum a cheannsachadh [z]: agus bheir sinn dhuit gach aon againn mìle agus ceud *bonn* airgid.

6 Agus thubhairt Delilah re Samson, Innis dhomh, guidheam ort, c'àit *am bheil* do neart mòr *a' luidhe*, agus cionnus a dh'fheudas tu bhi air do cheangal chum do cheannsachadh.

7 Agus thubhairt Samson rithe, Ma cheanglas iad mi le seachd goid ùra, nach do thiormaicheadh, an sin bithidh mi anmhunn, agus bithidh mi mar dhuine eile.

8 An sin thug tighearnan nam Philisteach suas d'a h-ionnsuidh seachd goid ùra nach do thiormaicheadh, agus cheangail i e leo.

9 (A nis *bha* daoine re feallfholach, a' fantuinn maille rithe anns an t-seòmar.) Agus thubhairt i ris, Na Philistich ort, a Shamsoin. Agus bhris e na goid, mar a bhrisear snàthainn ascaird [a] an uair a bheanas e re teine [b]: agus cha d'fhuaras fios a neart.

10 Agus thubhairt Delilah re Samson, Feuch, mheall thu mi, agus dh'innis thu dhomh breugan: a nis innis dhomh, guidheam ort, cionnus a dh'fheudas tu bhi air do cheangal.

11 Agus thubhairt esan rithe, Ma cheanglas iad mi gu teann le cordaibh ùra nach do ghnàthaicheadh riamh, an sin bithidh mi anmhunn, agus bithidh mi mar dhuine eile.

12 Agus ghabh Delilah cuird ùra, agus cheangail i e leo, agus thubhairt i ris, Na Philistich ort, a Shamsoin. (Agus *bha* luchd feallfholach a' fantuinn anns an t-seòmar.) Agus bhris e iad bhàrr a ghàirdeana mar shnàthainn.

13 Agus thubhairt Delilah re Samson, Gu ruige so mheall thu mi, agus dh'innis thu dhomh breugan: innis dhomh cionnus a dh'fheudas tu bhi air do cheangal. Agus thubhairt esan rithe, Ma dh'fhigheas tu seachd duail [c] mo chinn maille ris an eige.

14 Agus dhaingnich i *iad* leis a' phinne [d], agus thubhairt i ris, Na Philistich ort, a Shamsoin. Agus mhosgail e as a chodal, agus thug e air falbh leis pinne na garmainn agus an eige.

15 Agus thubhairt ise ris, Cionnus is urrainn thu a ràdh, Tha gràdh agam dhuit, an uair nach *'eil* do chridhe leam? na tri uaire so mheall thu mi, agus cha d'innis thu dhomh c'àit *am bheil* do neart mòr *a' luidhe*.

16 Agus an uair a chuir i gu teann ris gach aon là le a briathraibh, agus a choi'-éignich i e, bha anam air a chràdh gu bàs.

17 An sin dh'innis e dh'i a chridhe uile, agus thubhairt e rithe, Ealtainn cha d'thàinig riamh air mo cheann; oir *bu* Nasarach do Dhia mi o bhroinn mo mhàthar: ma bhearrar mi, an sin falbhaidh mo neart uam, agus fàsaidh mi anmhunn, agus bithidh mi mar gach duine *eile*.

18 Agus an uair a chunnaic Delilah gu'n d'innis e dh'i a chridhe uile, chuir i fios, agus ghairm i air tighearnaibh nam Philisteach, ag ràdh, Thigibh a nìos an aon uair so, oir dh'innis e dhomh a chridhe uile. An sin thàinig tighearnan nam Philisteach a nìos d'a h-ionnsuidh, agus thug iad airgiod a nìos 'nan làimh.

19 Agus thug i air codal air a glùinibh, agus ghairm i air fear, agus thug i air seachd duail a chinn a bhearradh dheth, agus thòisich i air a cheannsachadh, agus dh'fhalbh a neart uaith.

20 Agus thubhairt i, Na Philistich ort, a Shamsoin. Agus mhosgail e a a chodal, agus thubhairt e, Théid mi mach, mar air uairibh eile, agus crathaidh mi mi féin: oir cha robh fhios aige gu'n d'imich an Tighearn uaith.

21 Agus ghlac na Philistich e, agus chuir iad a mach a shùilean; agus thug iad sìos e gu Gasa, agus cheangail iad e le geimhlibh umha, agus bha e a' bleth ann an tigh a' phrìosain [e].

22 Gidheadh thòisich folt a chinn air fàs a rìs, an déigh dha bhi air a bhearradh.

[z] *a phianadh, a chlaoidh.* [a] *barraiche.* [b] *a ghabhas c fàile an teine.* Eabh. [c] *ciabhan.* [d] *tarraing.* [e] *ann an tigh nan* daoine *ceangailte.* Eabh.

23 Agus chruinnich tighearnan nam
Philisteach iad féin an ceann a
chéile a dh'iobradh iobairte mòire
d'an dia Dagon, agus a dheanamh
gairdeachais: oir thubhairt iad,
Thug ar dia thairis Samson ar
nàmhaid d'ar làimh.
24 Agus an uair a chunnaic an
sluagh e, mhol iad an dia: oir thubh-
airt iad, Thug ar dia thairis d'ar
làimh ar nàmhaid, agus fear-millidh
ar dùcha, a mharbh mòran dhinn.
25 Agus an uair a bha'n cridh-
eacha subhach, thubhairt iad,
Gairmibh air Samson, a chum as
gu'n dean e fearas-chuideachd [f]
dhuinn. Agus ghairm iad air Sam-
son a tigh a' phriosain, agus rinn
e fearas-chuideachd 'nan làthair:
agus chuir iad e eadar na puist.
26 Agus thubhairt Samson ris an
òganach a ghabh greim d'a làimh,
Leig dhomh na puist a laimhseach-
adh air am bheil an tigh 'na sheas-
amh, a chum as gu'n leig mi mo
thaic riu.
27 A nis bha'n tigh làn dhaoine
agus bhan: agus *bha* uile thighear-
nan nam Philisteach an sin, agus
bha air mullach an tighe mu
thimchioll tri mìle fear agus bean,
a bha 'g amharc an uair a rinn Sam-
son fearas-chuideachd.
28 Agus ghairm Samson air an
Tighearn, agus thubhairt e, O Thigh-
earna, Dhé, cuimhnich orm, guidheam
ort, agus neartaich mi, guidheam
ort, a mhàin an aon uair so, O Dhé,
a chum as gu'm bi mi dìolta dh'aon
tarraing air na Philistich air son
mo dhà shùl.
29 Agus ghabh Samson greim
do'n dà phost mheadhonach air an
robh an tigh 'na sheasamh, agus ris
an robh e 'n taic, *do* h-aon *diubh*
le a làimh dheis, agus *do'n fhear*
eile le a làimh chli.
30 Agus thubhairt Samson, Faigh-
eam bàs [g] maille ris na Philistich;
agus chrom'se e féin [h] le uile neart:
agus thuit an tigh air na tighearn-
aibh, agus air an t-sluagh uile a *bha*
ann: agus bha na mairbh a mharbh
e aig a bhàs ni bu lìonmhoire na
iadsan a mharbh e 'na bheatha.
31 Agus chaidh a bhràithrean
agus tigh athar uile sìos, agus
ghabh iad e, agus thug iad suas e,
agus dh'adhlaic iad e eadar Sorah
agus Estaol, ann an àit-adhlaic
Mhanoah athar, agus thug e breth
air Israel fichead bliadhna.

CAIB. XVII.

AGUS bha duine do shliabh Eph-
raim, d'am *b*'ainm Micah.
2 Agus thubhairt e r'a mhàthair,
Am mìle agus an ceud *secel* airgid,
a thugadh air falbh uait, mu'n do
mhallaich thu, agus mu'n do labhair
thu cuideachd ann am chluasaibh-
sa; feuch *tha*'n t-airgiod agamsa,
ghabh mise e. Agus thubhairt a
mhàthair, Gu ma beannaichte thusa
o'n Tighearna, a mhic.
3 Agus an uair a thug e air ais
am mìle agus an ceud *secel* airgid
d'a mhàthair, thubhairt a mhàthair,
Naomhaich mi gu h-iomlan [i] an
t-airgiod do'n Tighearna o m' làimh,
air son mo mhic, a dheanamh deilbh
snaidhte, agus deilbh leaghta: a
nis ma ta bheir mi air ais dhuit e.
4 Agus thug e air ais an t-airgiod
d'a mhàthair, agus ghabh a mhàth-
air dà cheud *secel* airgid, agus thug
i iad do'n òrcheard, agus rinn esan
dhiubh dealbh snaidhte agus dealbh
leaghta: agus bha iad ann an tigh
Mhicah.
5 Agus *bha* aig an duine Micah
tigh dhiathan [k], agus rinn e ephod,
agus teraphim, agus choisrig [l] e aon
d'a mhic, agus bha e aige 'na
shagart.
6 Anns na laithibh sin cha *robh*
righ air bith ann an Israel: rinn
gach fear an *ni sin a bha* ceart 'na
shùilibh féin.
7 Agus bha òganach o Bhet-
lehem Iudah, do theaghlach Iudah,
a *bha* 'na Lebhitheach, agus bha e
air chuairt an sin.
8 Agus dh'imich an duine as a'
bhaile o Bhetlehem Iudah, a dhol
air chuairt far am faigheadh e *àit*,
agus thàinig e gu sliabh Ephraim,
gu tigh Mhicah, a' dol air aghaidh
air a thurus.
9 Agus thubhairt Micah ris, Cia as
a tha thu air teachd? Agus thubh-
airt esan ris, *Is* Lebhitheach mise
o Bhetlehem Iudah, agus *tha* mi a'
triall air chuairt far am faigh mi
àite.
10 Agus thubhairt Micah ris, Fan
maille riumsa, agus bi dhomhsa a'd'
athair agus a'd' shagart, agus bheir
mi dhuit deich *seceil* airgid sa'
bhliadhna [m], agus culaidh eudaich,

[f] *spòrs, sùgradh.* [g] *Bàsaicheadh m'anam.* Eabh. [h] *tharruing e sìos* no puist. [i] *Le naomhachadh naomhaich mi.* Eabh. [k] *tigh do Dhia.* Eabh. [l] *lìon e làmh.* Eabh. [m] *an ccann laithcan.*

agus do bhiadh. Agus chaidh an Lebhitheach a stigh.

11 Agus bha'n Lebhitheach toilichte còmhnuidh ghabhail maille ris an duine, agus bha'n t-òganach dha mar aon d'a mhacaibh.

12 Agus choisrig Micah an Lebhitheach, agus bha'n t-òganach aige 'na shagart; agus bha e ann an tigh Mhicah.

13 Agus thubhairt Micah, A nis tha fios agam gu'n dean an Tighearna maith dhomh, a chionn gu bheil Lebhitheach agam 'na shagart.

CAIB. XVIII.

ANNS na laithibh sin cha *robh* righ air bith ann an Israel: agus anns na laithibh sin dh'iarr treubh[n] nan Danach dhoibh féin oighreachd anns an gabhadh iad còmhnuidh; oir gu ruig an là sin cha do thuit *an* oighreachd *uile* orra am measg threubhan Israeil.

2 Agus chuir clann Dhain cùigear d'an teaghlach o'n crìochaibh, daoine treun o Shorah agus o Estaol, a ghabhail beachd air an tìr, agus g'a rannsachadh a mach; agus thubhairt iad riu, Imichibh, rannsaichibh a mach an tìr. Agus thàinig iad gu sliabh Ephraim, gu tigh Mhicah, agus dh'fhan iad an sin rè na h-oidhche.

3 An uair *a bha* iad aig tigh Mhicah, dh'aithnich iad guth an òganaich, an Lebhithich, agus thionndaidh iad a stigh an sin, agus thubhairt iad ris, Cò thug an so thu? agus ciod *a tha* thu deanamh an so? agus ciod a *th*'agad an so?

4 Agus thubhairt esan riu, Mar so agus mar so rinn Micah rium, agus thuarasdalaich e mi, agus tha mi aige a'm' shagart.

5 Agus thubhairt iad ris, Iarr comhairle, guidheamaid ort, air Dia, chum as gu'm bi fios againn an soirbhich leinn 'n ar slighe air *am bheil* sinn ag imeachd.

6 Agus thubhairt an sagart riu, Imìchibh an sìth: an làthair an Tighearna *tha* bhur slighe, air am bheil sibh ag imeachd.

7 Agus dh'imich an cùigear fhear, agus thàinig iad gu Lais, agus chunnaic iad an sluagh a *bha* ann, a' gabhail còmhnuidh gun umhaill, a réir gnàth nan Sidonach, samhach agus neo-umhailleach[o]; agus cha *robh* uachdaran air bìth anns an tìr, a chuireadh gu nàire *iad* ann an ni *air bith*: agus *bha* iad fada o na Sidonaich, agus cha robh gnothuch aca re duine *air bith*.

8 Agus thàinig iad a dh'ionnsuidh am bràithrean gu Sorah agus Estaol: agus thubhairt am bràithre riu, Ciod *a tha* sibh *ag ràdh?*

9 Agus thubhairt iad, Eiribh agus rachamaid suas 'nan aghaidh; oir chunnaic sinne an tìr, agus feuch, *tha i* ro-mhaith: agus *am bheil* sibhse 'nar tàmh[p]? na bithibh leasg gu imeachd *agus* gu dol a steach a shealbhachadh na tìre.

10 'Nuair a thig sibh, théid sibh a steach a dh'ionnsuidh sluaigh neo-umhaillich, agus do thìr ro-fharsaing; oir thug Dia thairis d'ar làimh i; àit anns nach *'eil* uireasbhuidh ni air bith a *th*'air an talamh.

11 Agus chaidh as sin do theaghlach nan Danach, a Sorah agus a Estaol, sè ceud fear, crioslaichte le innealaibh cogaidh.

12 Agus chaidh iad suas, agus champaich iad ann an Ciriat-iearim, ann an Iudah: uime sin thugadh Mahaneh-dan mar ainm air an àite sin gu ruig an la'n diugh: feuch, *tha e* air cùlaobh Chiriat-iearim.

13 Agus chaidh iad seachad o sin gu sliabh Ephraim, agus thàinig iad gu tigh Mhicah.

14 An sin fhreagair an cùigear fhear a chaidh a ghabhail beachd air tìr Lais, agus thubhairt iad r'am bràithribh, Am bheil fhios agaibh gu bheil anns na tighibh sin ephod agus teraphim, agus dealbh snaidhte, agus dealbh leaghta? a nis ma ta smuainichibh ciod a ni sibh.

15 Agus thionndaidh iad gus a sin, agus thàinig iad gu tigh an òganaich, an Lebhithich, *eadhon* gu tigh Mhicah, agus chuir iad fàilte air.

16 Agus sheas an sè ceud fear crioslaichte le innealaibh cogaidh, a *bha* do chloinn Dhain, aig dol a steach a' gheataidh.

17 Agus chaidh an cùigear fhear suas a chaidh ghabhail beachd air an tìr, *agus* thàinig iad a stigh an sin, *agus* ghabh iad an dealbh snaidhte, agus an ephod, agus an teraphim, agus an dealbh leaghta: (agus sheas an sagart aig dol a stigh a' gheataidh, agus an sè ceud

[n] *fine.* [o] *an sluagh a bha ann,* baile *a bha fantuinn neo-umhailleach a réir gnàth nan Sidonach, sàmhach agus neo-umhailleach.* [p] *'nar tosd.* Eabh.

fear *a bha* crioslaichte le innealaibh cogaidh.)

18 Agus an uair a chaidh iad sin a steach do thigh Mhicah, agus a ghabh iad an dealbh snaidhte, an ephod, agus an teraphim, agus an dealbh leaghta, an sin thubhairt an sagart riu, Ciod *a tha* sibh a' deanamh ?

19 Agus thubhairt iadsan ris, Bi d' thosd, cuir do làmh air do bheul, agus falbh maille ruinne, agus bi dhuinn a't' athair agus a'd' shagart: am fearr dhuit a bhi d' shagart do thigh aon duine, na thu bhi d' shagart do thréibh agus do theaghlach ann an Israel?

20 Agus bha cridhe an t-sagairt subhach, agus ghabh e'n ephod, agus an teraphim, agus an dealbh snaidhte, agus chaidh e ann am meadhon an t-sluaigh.

21 Agus thionndaidh iad agus dh'imich iad, agus chuir iad a' chlann bheag, agus an spréidh, agus ni trom[q] rompa.

22 Agus an uair a bha iad astar fada o thigh Mhicah, chruinnich na fir a *bh*'anns na tighibh a *bha* làimh re tigh Mhicah iad féin an ceann a' chéile, agus chaidh iad air tòir[r] chloinn Dhain.

23 Agus ghlaodh iad re cloinn Dhain; agus thionndaidh iadsan an aghaidh, agus thubhairt iad re Micah, Ciod *a tha teachd* riut, gu bheil thu teachd le leithid so do chuideachd[s]?

24 Agus thubhairt esan, Mo dhiathan a rinn mi thug sibh leibh, agus an sagart, agus dh'fhalbh sibh roimhibh: agus ciod a th'agamsa tuilleadh? agus ciod e so a tha sibh ag ràdh rium, Ciod *a tha teachd* riut?

25 Agus thubhairt clann Dhain ris, Na cluinnear do ghuth 'nar measg, air eagal gu'm buail daoine feargach 'nan spiorad ort, agus gu'n caill thu t'anam féin, agus anma do theaghlaich.

26 Agus dh'imich clann Dhain air an slighe: agus an uair a chunnaic Micah gu'*n robh* iad tuilleadh 's làidir air a shon, thionndaidh e agus phill e d'a thigh.

27 Agus ghabh iad *na nithe* a rinn Micah, agus an sagart a bh'aige, agus thàinig iad gu Lais, a dh'ionnsuidh sluaigh *a bha* sàmhach agus neo-umhailleach: agus bhuail siad iad le faobhar a' chlaidheimh, agus loisg iad am baile le teine.

28 Agus cha *robh* fear-saoraidh *ann*, a chionn gu'*n robh* e fada o Shidon, agus nach *robh* gnothuch aca re duine *sam bith;* agus *bha* é anns a' ghleann a *tha* làimh re Bet-rehob: agus thog iad baile, agus ghabh iad còmhnuidh ann;

29 Agus thug iad Dan mar ainm air a' bhaile, a réir ainme Dhain an athar, a rugadh do Israel; gidheadh *b'e* Lais ainm a' bhaile an toiseach.

30 Agus chuir clann Dhain suas dhoibh féin an dealbh snaidhte: agus bha Ionatan mac Iersoim, mhic Mhanaseh, e féin agus a mhic, 'nan sagartaibh do thréibh Dhain, gu ruig la braighdeanais na tìre.

31 Agus chuir iad suas dhoibh féin dealbh snaidhte Mhicah a rinn e, rè na h-ùine a bha tigh Dhé ann an Siloh.

CAIB. XIX.

AGUS anns na laithibh sin, an uair nach robh righ air bith ann an Israel, bha Lebhitheach àraidh air chuairt air taobh sléibh Ephraim, a ghabh d'a ionnsuidh coimh-leabach o Bhetlehem Iudah.

2 Agus rinn a choimh-leabach siùrtachd 'na aghaidh, agus dh'fhalbh i uaith gu tigh a h-athar gu Betlehem Iudah, agus bha i 'n sin ceithir mìosan iomlan.

3 Agus dh'éirich a fear, agus chaidh e 'na déigh, a chum gu'n labhradh e r'a cridhe, agus gu'n d'thugadh e air a h-ais i, agus 'òganach[t] maille ris, agus dà asal: agus thug i steach e do thigh a h-athar, agus an uair a chunnaic athair na h-ighinn[u] e, chaidh e le gairdeachas[w] 'na choinneamh.

4 Agus ghléidh athair-céile, athair na h-ighinn e, agus dh'fhan e maille ris trì laithean: agus dh'ith agus dh'òl iad, agus dh'fhan iad rè na h-oidhche an sin.

5 Agus air a' cheathramh là, 'nuair a dh'éirich iad gu moch anns a' mhaduinn, dh'éirich esan suas gu imeachd: agus thubhairt athair na h-ighinn r'a chliamhuin, Neartaich do chridhe le greim arain, agus 'na dhéigh sin imichidh sibh.

6 Agus shuidh iad sìos le chéile, agus dh'ith iad cuideachd, agus dh'òl iad: oir thubhairt athair na h-ighinn ris an duine, Bi toilichte,

[q] *luachmhor.* [r] *rug iad air.* [s] *gu bheil thu air do chruinneachadh.* Eabh. [t] *a òganach.* [u] *h-inghin, caibin.* [w] *rinn e gairdeachas.* Eabh.

guidheam ort, agus fan rè na
h-oidhche, agus bitheadh do chridhe
subhach.
7 Agus an uair a dh'éirich an
duine suas gu imeachd, rinn athair-
céile dian earail air: uime sin
dh'fhan e 'n sin an oidhche sin a
rìs.
8 Agus dh'éirich e gu moch anns
a' mhaduinn air a' chùigeadh là gu
imeachd: agus thubhairt athair na
h-ighinn, Neartaich do chridhe,
guidheam ort. Agus dh'fhan iad
gu déigh mheadhon-là[x], agus dh'ith
iad le chéile.
9 Agus an uair a dh'éirich an
duine suas gu imeachd, e féin agus
a choimh-leabach, agus 'òganach,
thubhairt athair-céile, athair na
h-ighinn ris, Feuch, a nis tha'n là a'
tarruing gu feasgar, fanaibh, guidh-
eam ort, rè na h-oidhche: feuch,
tha'n là a' dlùthachadh r'a chrìch,
fan an so rè na h-oidhche, agus bith-
eadh do chridhe subhach, agus am
màireach éiridh sibh gu moch a
chum bhur turuis[y], agus théid thu
dhachaidh.
10 Ach cha b'àill leis an duine
fantuinn an oidhche sin, ach dh'éir-
ich e suas agus dh'imich e, agus
thàinig e air aghaidh fa chomhair
Iebuis, (*is* e sin Ierusalem) agus *bha*
maille ris dà asal le'n diallaidibh;
bha mar an ceudna a choimh-leab-
ach maille ris.
11 *Agus* an uair *a bha* iad làimh
re Iebus, chaitheadh an là gu mòr,
agus thubhairt an t-òganach r'a
mhaighstir, Thig, guidheam ort,
agus tionndaidhmid a stigh do
bhaile so nan Iebusach, agus fanam-
aid rè na h-oidhche ann.
12 Agus thubhairt a mhaighstir
ris, Cha tionndaidh sinn a stigh an
so gu baile coigrich, nach *'eil* do
chloinn Israeil, ach gabhaidh sinn
thairis gu Gibeah.
13 Agus thubhairt e r'a òganach,
Thig agus tairngeamaid am fagus
do aon do na h-àitibh sin gu fan-
tuinn rè na h-oidhche, ann an Gi-
beah, no ann an Ramah.
14 Agus ghabh iad thairis agus
dh'imich iad; agus chaidh a' ghrian
sìos orra làimh re Gibeah, a *bhuin-
eas* do Bheniamin.
15 Agus thionndaidh iad a leth-
taobh an sin, gu dol a stigh a
dh'fhantuinn rè na h-oidhche ann an
Gibeah: agus an uair a chaidh e
stigh, shuidh e sìos ann an sràid a'
bhaile; oir cha *robh* duine sam bith
a ghabh iad d'a thigh gu fantuinn
rè na h-oidhche.
16 Agus feuch, thàinig seann
duine o obair a mach as an fhearann
mu fheasgar, a *bha* mar an ceudna
o shliabh Ephraim, agus *bha* e air
chuairt ann an Gibeah, ach *bu* Bhe-
niaminich daoine an àite.
17 Agus an uair a thog e suas a
shùilean, chunnaic e duine a bha
air thurus ann an sràid a' bhaile:
agus thubhairt an seann duine,
C'àit a tha thu dol? agus cia as a
tha thu air teachd?
18 Agus thubhairt e ris, *Tha* sinn
a' gabhail thairis o Bhetlehem Iu-
dah dh'ionnsuidh taoibh sléibh E-
phraim, as *am bheil* mise: agus
chaidh mi do Bhetlehem Iudah, ach
tha mi *nis* a' dol gu tigh an Tigh-
earna, agus cha *'n'eil* duine air bith
ann a ghabhas mi d'a thigh.
19 Gidheadh tha'n dà chuid fod-
ar agus innlinn ann air son ar n-asal,
agus tha mar an ceudna aran agus
fìon ann air mo shon-sa, agus air
son do bhan-oglaich, agus air son an
òganaich *a tha* maille re d' sheirbh-
ìsich: cha *'n'eil* easbhuidh[z] ni air
bith oirn.
20 Agus thubhairt an seann duine,
Sìth *gu robh* maille riut: gidheadh,
biodh t'easbhuidh gu léir ormsa,
a mhàin na fan anns an t-sràid rè
na h-oidhche.
21 Agus thug e steach e d'a
thigh, agus thug e innlinn do na
h-asalaibh: agus nigh iad an cosan,
agus dh'ith agus dh'òl iad.
22 *Ach* an uair a bha iad a' dean-
amh an cridhe subhach, feuch,
chuairtich daoine a' bhaile, daoine
bu mhic do Bhelial, an tigh mu'n
cuairt, *agus* bhuail iad aig an dorus,
agus labhair iad re maighstir an
tighe, an seann duine, ag ràdh,
Thoir a mach an duine a thàinig a
dh'ionnsuidh do thighe, a chum as
gu'n aithnich sinn e.
23 Agus chaidh an duine, maigh-
stir an tighe, mach d'an ionnsuidh,
agus thubhairt e riu, Na *deanaibh*,
mo bhràithre, na deanaibh, guidh-
eam oirbh, *cho* olc; an déigh do'n
duine so teachd a dh'ionnsuidh mo
thighe-sa, na deanaibh an ni gràin-
eil[a] so.
24 Feuch, mo nighean, maigh-
dean, agus a choimh-leabach, iadsan
bheir mi mach a nis, agus islichibh-
se iad, agus deanaibh riu an *ni sin*

[x] *gus an do thionndaidh an là.* Eabh. [y] *slighe.*
[z] *uireasbhuidh, dìth.* [a] *aingidh, amaideach.*

a ta maith 'nar sùilibh : ach air an
duine so na deanaibh ni cho ghràin-
eil.
25 Ach cha'n éisdeadh na daoine
ris : agus rug an duine air a choimh-
leabach, agus thug e mach i d'an
ionnsuidh ; agus dh'aithnich iad i,
agus mhi-ghnàthaich iad i re na
h-oidhche gu maduinn : agus aig
briseadh na fàire leig iad air falbh i.
26 Agus thàinig a' bhean ann an
scarthanaich[b] an là, agus thuit i
sìos aig dorus tighe an duine, far *an*
robh a tighearna, gus an robh solus
ann.
27 Agus dh'éirich a tighearna
anns a' mhaduinn, agus dh'fhosgail
e dorus an tighe, agus chaidh e
mach gu imeachd air a shlighe :
agus feuch, bha a' bhean a' choimh-
leabach air tuiteam sìos aig dorus
an tighe, agus a làmhan air an
stairsnich.
28 Agus thubhairt e rithe, Eirich,
agus imicheamaid ; ach cha d'thug i
freagradh air bith. Agus ghabh e i
air asail, agus dh'éirich an duine
suas, agus chaidh e d'a àite féin.
29 Agus an uair a thàinig e d'a
thigh, ghabh e sgian, agus rug e air
a choimh-leabach, agus roinn e i
maille r'a cnaimhibh 'na dà mhìr
dheug, agus chuir e i gu uile chrìoch-
aibh Israeil.
30 Agus thubhairt gach neach a
chunnaic e, Cha d'rinneadh agus
cha'n fhacas *ni air bith* cosmhuil
re so, o'n là anns an d'thàinig clann
Israeil a nìos a tìr na h-Eiphit gus
an la'n diugh : beachdaichibh[c] air,
gabhaibh comhairle, agus labh-
raibh.

CAIB. XX.

AN SIN chaidh clann Israeil uile
mach, agus chruinnicheadh an
coi'-thional re chéile, mar aon duine,
o Dhan gu Beer-seba, agus *o* thìr
Ghilead, a dh'ionnsuidh an Tigh-
earna gu Mispeh.
2 Agus nochd prìomh-dhaoine[d]
an t-sluaigh uile, *cadhon* threubhan
Israeil uile, iad féin ann an coi'-
thional sluaigh Dhé, ceithir cheud
mìle coisiche a tharruing claidh-
eamh.
3 (A nis chuala clann Bheniamin
gu'n deachaidh clann Israeil suas
gu Mispeh.) Agus thubhairt clann
Israeil, Innsibh cionnus a bha'n
t-olc so.
4 Agus fhreagair an Lebhitheac
fear na mnà a mharbhadh, ag
thubhairt e, Gu Gibeah a *bhuinea*
do Bheniamin thàinig mise ag
mo choimh-leabach gu fantuinn an
rè na h-oidhche,
5 Agus dh'éirich fir Ghibeah a'n
aghaidh, agus chuairtich iad a
tigh m'an cuairt orm anns a
oidhche : mi féin b'àill leo a mharbh
adh, agus air mo choimh-leabac
rinn iad éigin, agus tha i marbh.
6 Agus rug mi air mo choiml
leabach, agus ghearr mi i 'na mìr
ibh, agus chuir mi i air feadh uil
fhearainn oighreachd Israeil : oi
rinn iad cionta agus gràineileach
ann an Israel.
7 Feuch, *is* clann Israeil sibh uile
thugaibh seachad an so bhur foca
agus bhur comhairle.
8 Agus dh'éirich an sluagh uil
mar aon duine, ag ràdh, Cha d'theic
neach air bith dhinn d'a bhùth
agus cha tionndaidh neach air bith
dhinn a steach d'a thigh ;
9 Ach a nis so an ni a ni sinn re
Gibeah : *théid sinn suas* le crann-
chur 'na aghaidh.
10 Agus gabhaidh sinn deich fir
as a' cheud air feadh uile threubh-
an Israeil, agus ceud as a' mhìle,
agus mìle as na deich mìle, a thoirt
lòin a dh'ionnsuidh an t-sluaigh ;
a chum as gu'n dean *iad*, an uair
a thig iad gu Gibeah Bheniamin, a
réir na gràineileachd uile a rinn iad
ann an Israel.
11 Mar sin chruinnicheadh fir Is-
raeil uile an aghaidh a' bhaile,
ceangailte re chéile mar aon duine.
12 Agus chuir treubhan Israeil
daoine air feadh uile threibh Bhen-
iamin, ag ràdh, Ciod e an t-olc so a
rinneadh 'nar measg ?
13 A nis ma ta thugaibh thairis
dhuinn na daoine, clann Bhelial, a
tha ann an Gibeah, a chum as gu'n
cuir sinn gu bàs iad, agus gu'n cuir
sinn air falbh olc o Israel. Ach cha
'n éisdeadh clann Bheniamin re
guth am bràithre cloinn Israeil.
14 Ach chruinnich clann Bhenia-
min iad féin an ceann a chéile as na
bailtibh gu Gibeah, chum dol a mach
gu cath an aghaidh chloinn Israeil.
15 Agus dh'àirmheadh clann Bhe-
niamin anns an àm[e] sin as na
bailtibh, sé mìle fichead fear a tharr-
uing claidheamh, a bhàrr air luchd-
àiteachaidh Ghibeah.
16 Dh'àirmheadh seachd ceud

[b] *camhanaich ; dawn.* Sasg. [c] *cuiribh bhur cridhe air.*
[d] *maithean, uaislean.* [e] *là.* Eabh.

fear taghta am measg an t-sluaigh
so uile. seachd ceud fear taghta
cli-làmhach[f]: thilgeadh gach aon
diubh so clach a crann-tàbhuill air
leud roineige, agus cha mhearachd-
aicheadh e.
17 Agus dh'àirmheadh clann Is-
raeil air leth o Bheniamin, ceithir
cheud mìle fear a tharruing claidh-
eamh; *b'*fhir chogaidh iad so uile.
18 Agus dh'éirich clann Israeil,
agus chaidh iad suas gu tigh Dhé[g],
agus dh'fhiosraich iad do[h] Dhia,
agus thubhairt iad, Cò dhinn a théid
suas air tùs gu cath an aghaidh
chloinn Bheniamin? agus thubhairt
an Tighearna, *Théid* Iudah *suas* air
tùs.
19 Agus dh'éirich clann Israeil
anns a' mhaduinn, agus champaich
iad an aghaidh Ghibeah.
20 Agus chaidh fir Israeil a mach
gu cath an aghaidh Bheniamin, agus
chuir fir Israeil iad féin ann an
ordugh catha 'nan aghaidh aig Gi-
beah.
21 Agus thàinig clann Bheniamin
a mach a Gibeah, agus sgrios iad
sìos gu làr do chloinn Israeil air an
là sin, dà mhìle thar fhichead fear.
22 Agus ghabh an sluagh, fir Is-
raeil, misneach dhoibh féin, agus
chuir iad a rìs an cath ann an ord-
ugh far an do chuir siad iad féin an
ordugh air a' cheud là.
23 (Agus chaidh clann Israeil
suas, agus ghuil iad am fianuis an
Tighearna gu feasgar, agus dh'fhios-
raich iad do'n Tighearn, ag ràdh,
An d'théid mi suas a rìs gu cath
an aghaidh chloinn Bheniamin mo
bhràthar? Agus thubhairt an Tigh-
earna, Rachaibh suas 'na aghaidh.)
24 Agus thàinig clann Israeil am
fagus an aghaidh chloinn Bhenia-
min an dara là.
25 Agus chaidh Beniamin a
mach 'nan aghaidh a Gibeah an
dara là, agus sgrios iad do chloinn
Israeil a rìs ochd mìle deug fear
sìos gu làr: tharruing iad so uile
claidheamh.
26 Agus chaidh clann Israeil uile
agus an sluagh uile suas, agus thàin-
ig iad gu tigh Dhé, agus ghuil iad,
agus shuidh iad an sin am fianuis
an Tighearna, agus throisg iad air
an là sin gu feasgar, agus dh'iobair
iad iobairte-loisgte agus iobairte-sìth[i]
am fianuis an Tighearna.
27 Agus dh'fhiosraich clann Is-
raeil do'n Tighearna, (oir *bha* àirc
coi'-cheangail Dé an sin anns na
laithibh sin:
28 Agus sheas Phinehas, mac
Eleasair, mhic Aaroin, 'na làthair
anns na laithibh sin) ag ràdh, An
d'théid mi fathast a rìs a mach gu
cath an aghaidh chloinn Bheniamin
mo bhràthar, no an sguir mi? Agus
thubhairt an Tighearna, Rachaibh
suas: oir am màireach bheir mise
thairis iad do d' làimh.
29 Agus chuir Israel luchd feall-
fholach mu'n cuairt air Gibeah.
30 Agus chaidh clann Israeil suas
an aghaidh chloinn Bheniamin air
an treas là, agus chuir siad iad féin
ann an ordugh catha an aghaidh
Ghibeah, mar air uairibh eile.
31 Agus chaidh clann Bheniamin
a mach an aghaidh an t-sluaigh,
agus thairngeadh air falbh iad o'n
bhaile, agus thòisich iad air *cuid*
do'n t-sluagh a bhualadh agus a
mharbhadh, mar air uairibh eile,
anns na rathaidibh mòra, d'*am bheil*
aon a' dol suas gu tigh Dhé, agus
aon gu Gibeah anns an fhearann,
mu thimchioll deich fir fhichead do
Israel.
32 Agus thubhairt clann Bhenia-
min, *Tha* iad air am bualadh sìos
romhainn, mar air tùs. Ach thubh-
airt clann Israel, Teicheamaid, agus
tairngeamaid iad o'n bhaile gu ruig
na rathaidibh mòra.
33 Agus dh'éirich clann Israeil
uile suas as an àite, agus chuir siad
iad féin ann an ordugh catha ann
am Baal-tamar: agus thàinig an
luchd feall-fholach do Israel a mach
as an àitibh, eadhon o uchdaich[k]
Ghibeah.
34 Agus thàinig an aghaidh Ghi-
beah deich mìle fear taghta mach a
h-Israel uile, agus bha'n cath
cruaidh: ach cha robh fhios aca
gu'n robh olc am fagus doibh.
35 Agus bhuail an Tighearna Be-
niamin am fianuis Israeil: agus
sgrios clann Israeil do Bheniamin
air an là sin, cùig mìle fichead agus
ceud fear: tharruing iad so uile
claidheamh.
36 Agus chunnaic clann Bhenia-
min gu'n do bhuaileadh iad: oir
thug fir Israeil àite do na Beniamin-
ich, a chionn gu'n d'earb iad ris an
luchd feall-fholach a shuidhich iad,
làimh re Gibeah.
37 Agus rinn an luchd feall-fho-

[f] *ccarr-làmhach.* [g] *Bet-el.* Eabh. [h] *dh'iarr iad comhairle air.* [i] *tabhartasa-sìth.* [k] *a lòintibh; maaleh* no *maareh.* Eabh.

lach cabhag, agus ruith iad a stigh air Gibeah, agus tharruing an luchd feall-fholach air an aghaidh, agus bhuail iad am baile uile le faobhar a' chlaidheimh.

38 A nis bha comhartha[l] suidhichte eadar fir Israeil agus an luchd feall-fholach, gu'n d'thugadh iad air lasair mhòir le deataich éirigh suas as a' bhaile.

39 Agus an uair a chaidh fir Israeil air an ais anns a' chath, thòisich Beniamin air fir Israeil a bhualadh, agus mharbh iad diubh mu thimchioll deich thar fhichead fear: oir thubhairt iad, Gu cinnteach tha iad air am bualadh sìos romhainn, mar anns a' cheud chath.

40 Agus an uair a thòisich an lasair air éirigh suas as a' bhaile, maille re meall[m] deataich, dh'amhairc na Beniaminich air an cùlaobh, agus feuch, dh'éirich deatach a' bhaile suas gu néamh.

41 Agus an uair a phill fir Israeil a rìs, bha uamhas air fir Bheniamin; oir chunnaic iad gu'n robh olc air teachd orra.

42 Uime sin thionndaidh iad an aghaidh am fianuis chloinn Israeil re slighe an fhàsaich; ach rug an cath orra: agus iadsan a *thàinig* a mach as na bailtibh sgrios iad 'nam meadhon.

43 Chuairtich iad na Beniaminich air gach taobh, ruaig siad iad, shaltair iad orra gun sbairn thall fa chomhair Ghibeah, leth re éirigh na gréine.

44 Agus thuit do Bheniamin ochd mìle deug fear; iad uile 'nan daoinibh treuna.

45 Agus phill iad agus theich iad a dh'ionnsuidh an fhàsaich gu carraig Rimoin: agus dhìoghluim iad diubh air na rathaidibh mòra cùig mìle fear; agus lean iad gu cruaidh iad gu ruig Gidom, agus mharbh iad dhiubh dà mhìle fear.

46 Agus b'iadsan uile a thuit do Bheniamin air an là sin, cùig mìle fichead fear a tharruing claidheamh; iad uile 'nan daoinibh treuna.

47 Ach phill sè ceud fear, agus theich iad do'n fhàsach gu carraig Rimoin, agus dh'fhan iad ann an carraig Rimoin ceithir mìosan.

48 Agus phill clann Israeil air an ais air cloinn Bheniamin, agus bhuail siad iad le faobhar a' chlaidheimh, araon daoine gach baile, agus an spréidh, agus gach ni air bith a fhuaradh *ann;* mar an ceudna chuir iad re theine na bailtean uile d'an d'thàinig iad.

CAIB. XXI.

A NIS mhionnaich fir Israeil ann am Mispeh, ag ràdh, Cha d'thoir fear air bith againn a nighean do Bheniamin 'na mnaoi.

2 Agus thàinig an sluagh gu tigh Dhé, agus dh'fhan iad an sin gu feasgar am fianuis Dhé, agus thog iad suas an guth, agus ghuil iad gu goirt:

3 Agus thubhairt iad, C'ar son, O Thighearna Dhé Israeil, a thàinig an ni so gu crìch ann an Israel, gu'm biodh an diugh aon treubh a dh'easbhuidh air Israel?

4 Agus air an la màireach dh'éirich an sluagh gu moch, agus thog iad an sin altair, agus dh'iobair iad ìobairte-loisgte agus ìobairtesìth.

5 Agus thubhairt clann Israeil, Cò am measg uile threubhan Israeil, nach d'thàinig a nìos maille ris a' choi'-thional a dh'ionnsuidh an Tighearna? oir rinn iad mionnan mòra mu thimchioll-san nach d'thigeadh a nìos a dh'ionnsuidh an Tighearna gu Mispeh, ag ràdh, Cuirear gu cinnteach gu bàs e.

6 Agus ghabh clann Israeil aithreachas a thaobh Bheniamin am bràthar, agus thubhairt iad, Ghearradh air falbh an diugh aon treubh o Israel.

7 Cionnus a ni sinn air son bhan dhoibhsan a mhair, agus gu'n do mhionnaich sinn air an Tighearna, nach d'thoir sinn dhoibh d'ar nigheanaibh mar mhnaibh?

8 Agus thubhairt iad, Cia an aon do threubhaibh Israeil, nach d'thàinig a nìos a dh'ionnsuidh an Tighearna gu Mispeh? agus feuch, cha d'thàinig duine do'n champ o Iabesgilead a dh'ionnsuidh a' choi'-thionail.

9 Oir dh'àirmheadh an sluagh, agus feuch, cha *robh* neach air bith an sin do luchd-àiteachaidh Iabeisghilead.

10 Agus chuir an coi'-thional an sin dà mhìle dheug fear dhiubhsan bu tréine, agus dh'àithn iad dhoibh, ag ràdh, Falbhaibh agus buailibh luchd-àiteachaidh Iabeis-ghilead le faobhar a' chlaidheimh, maille ris na mnaibh agus ris a' chloinn.

11 Agus so an ni a ni sibh, Sgriosaidh sibh gu tur gach firionnach

[l] *àm.* [m] *pillar.* Sasg.

agus gach bean a luidh le firionnach.

12 Agus fhuair iad am measg luchd - àiteachaidh Iabeis - ghilead ceithir cheud maighdean òg aig nach robh aithne air fear le luidhe le firionnach sam bith: agus thug iad do'n champ iad gu Siloh, a *tha* ann an tìr Chanaain.

13 Agus chuir an coi'-thional uile *daoine* uatha, agus labhair iad re cloinn Bheniamin a *bha* ann an carraig Rimoin, agus ghairm iad orra ann an sìth.

14 Agus thàinig Beniamin a rìs anns an àm sin; agus thug iad dhoibh mnài a ghléidh iad beo do mhnaibh Iabeis-ghilead: gidheadh cha d'fhuair iad *na bu leòr* mar sin.

15 Agus ghabh an sluagh aithreachas a thaobh Bheniamin, a chionn gu'n d'rinn an Tighearna briseadh ann an treubhaibh Israeil.

16 Agus thubhairt seanairean a' choi'-thionail, Cionnus a ni sinn air son bhan dhoibhsan a mhair, oir sgriosadh na mnài mach a Beniamin?

17 Agus thubhairt iad, *Tha* oighreachd *ann* air an son-san a chaidh as do Bheniamin: agus cha sgriosar treubh a h-Israel.

18 Gidheadh, cha'n fheud sinn mnài a thoirt doibh d'ar nigheanaibh féin; oir mhionnaich clann Israeil, ag ràdh, Mallaichte *gu robh* esan a bheir bean do Bheniamin.

19 An sin thubhairt iad, Feuch, *tha* féill[n] an Tighearn ann an Siloh gach bliadhna, *anns an àit* a tha air an taobh mu thuath do Bhetel, air an taobh an ear do'n rathad mhòr a tha dol suas o Bhetel gu Sechem, agus air an taobh mu dheas do Lebonah.

20 Uime sin dh'àithn iad do chloinn Bheniamin, ag ràdh, Falbhaibh, agus deanaibh feall-fholach anns na fion-liosaibh;

21 Agus seallaibh, agus feuch, ma thig nigheana Shiloh a mach a dhannsadh ann an dannsaibh, an sin thigibh-sa mach as na fion-liosaibh, agus glacaibh gach fear dhibh a bhean do nigheanaibh Shiloh, agus rachaibh gu tìr Bheniamin.

22 Agus tarlaidh, 'nuair a thig an aithriche no am bràithre d'ar n-ionnsuidh-ne a dheanamh gearain, gu'n abair sinne riu, Bithibh bàigheil riu air ar soin-ne, a chionn nach do ghléidh[o] sinn *do* gach fear a bhean anns a' chogadh; oir cha d'thug sibhse dhoibh anns an àm so, air chor as gu'm biodh sibh ciontach.

23 Agus rinn clann Bheniamin mar sin, agus ghabh iad mnài dhoibh féin a réir an àireimh, dhiubhsan a bha dannsadh, a ghlac iad, agus chaidh iad agus phill iad a dh'ionnsuidh an oighreachd, agus thog iad suas na bailte, agus ghabh iad comhnuidh annta.

24 Agus dh'imich clann Israeil as sin san àm sin, gach duine a dh'ionnsuidh a threibh, agus a dh'ionnsuidh a theaghlaich, agus chaidh iad a mach as sin gach duine a dh'ionnsuidh oighreachd féin.

25 Anns na laithibh sin cha *robh* righ air bith ann an Israel: rinn gach duine an *ni sin a bha* ceart 'na shùilibh féin.

[n] *féisd.*

[o] *ghabh.* Eabh.

RUT.

CAIB. I.

ANIS re linn nam breitheamhna[a], bha gorta san tìr: agus chaidh duine àraidh do Bhetlehem Iudah gu bhi air chuairt ann am fearann Mhoaib, e féin agus a bhean, agus a dhithis mhac.

2 Agus *b'e* ainm an duine Elimelech, agus ainm a mhnà Naomi, agus ainm a dhithis mhac Mahlon agus Chilion, Ephrataich do Bhetlehem Iudah: agus thàinig iad gu fearann-Mhoaib, agus dh'fhan[b] iad an sin.

3 Agus fhuair Elimelech fear Naomi bàs, agus dh'fhàgadh ise, agus a dithis mhac.

4 Agus ghabh iad dhoibh féin mnài do na Ban-mhoabaich: *b'e* ainm aoin *diubh* Orpah, agus ainm

[a] *anns na laithibh anns an d'thug na breitheamhna breth.* Eabh.
[b] *bha.* Eabh.

na *mnà* eile Rut: agus ghabh iad
còmhnuidh an sin mu thimchioll
deich bliadhna.
5 Agus fhuair mar an ceudna
Mahlon agus Chilion le chéile bàs;
agus dh'fhàgadh a' bhean as eug-
mhais a dithis mhac, agus as eug-
mhais a fir.
6 Agus dh'éirich i suas maille
r'a ban-chliamhuinibh [c], a chum
gu'm pilleadh i o fhearann Mhoaib:
oir chual' i ann am fearann Mhoaib,
gu'n d'amhairc an Tighearna air a
shluagh le aran a thabhairt doibh.
7 Uime sin chaidh i mach as an
àite san robh i, agus a dà bhan-
chliamhuin maille rithe; agus dh'im
ich iad air an t-slighe gu dol air an
ais do thìr Iudah.
8 Agus thubhairt Naomi r'a dà
bhan-chliamhuin, Falbhaibh, pill-
eadh gach aon agaibh do thigh a
màthar: gu'm buineadh an Tigh-
earna gu caoimhneil ribh, mar a
bhuin sibhse riutha-san nach mair-
eann [d], agus riumsa.
9 Gu'n d'thugadh an Tighearna
dhuibh gu'm faigh sibh fois, gach
aon dhibh ann an tigh a fir. An
sin phòg i iad: agus thog iad suas
an guth, agus ghuil iad.
10 Agus thubhairt iad rithe, Gu
cinnteach maille riutsa pillidh sinne
dh'ionnsuidh do shluaigh.
11 Agus thubhairt Naomi, Pill-
ibh, mo nigheana; c'ar son a théid
sibh maille riumsa? am bheil fath-
ast mic agamsa a'm' innibh [e], gu
bhi agaibh 'nam fir?
12 Pillibh, mo nigheana, imich-
ibh, oir tha mise tuille's sean gu
fear a bhi agam: nan abrainn, Tha
dòchas agam, *nam* biodh fear agam
eadhon an nochd, agus mar an
ceudna gu'm beirinn mic,
13 Am feitheadh sibh riu gus an
cinneadh iad? am fanadh sibh air
an son gun fhir a bhi agaibh? na
deanaibh sin, mo nigheana; oir tha
mi ro-dhoilich air bhur sonsa, gu'n
deachaidh làmh an Tighearn a mach
a'm' aghaidh-sa.
14 Agus thog iad suas an guth,
agus ghuil iad a rìs: agus phog Or-
pah a màthair-chéile, ach dhlùth-
lean Rut rithe.
15 Agus thubhairt i, Feuch, tha
do phiuthar-chéile air pilltinn a
dh'ionnsuidh a sluaigh, agus a
dh'ionnsuidh a diathan [f]; pill thusa
'n déigh do pheathar-chéile.
16 Agus thubhairt Rut, Na h-iarr
orm t'fhàgail, no pilltinn o bhi 'gad
leantuinn: oir ge b'e taobh a théid
thusa, théid mise; agus far an gabh
thusa tàmh, gabhaidh mise tàmh: *is*
e do shluagh-sa mo shluagh-sa, agus
do Dhia-sa mo Dhia-sa.
17 Far am faigh thusa bàs, gheibh
mise bàs, agus an sin adhlaicear mi.
Gu'n deanadh an Tighearna mar sin
ormsa, agus tuille mar an ceudna,
ma chuireas ach am bàs dealach-
adh eadar mise agus thusa.
18 'Nuair a chunnaic i gu'n robh
i suidhichte [g] air dol maille rithe,
an sin sguir i do labhairt rithe.
19 Agus dh'imich iad le chéile
gus an d'thàinig iad gu Betlehem.
Agus an uair a bha iad air teachd
gu Betlehem, ghluaiseadh am baile
uile m'an timchioll, agus thubhairt
iad, An i so Naomi?
20 Agus thubhairt ise riu, Na
h-abraibh Naomi rium: abraibh Ma-
ra rium; oir bhuin an t-Uile-chumh-
achdach gu ro-gheur rium.
21 Chaidh mi mach làn, agus thug
an Tighearn air m'ais mi folamh.
C'ar son ma ta their sibh Naomi
rium, agus gu'n d'thug an Tighearna
fianuis a'm' aghaidh, agus gu'n do
chuir an t-Uile-chumhachdach fa
àmhghar mi?
22 Mar sin phill Naomi, agus Rut
a' Bhan-mhoabach, bean a mic,
maille rithe, a phill a fearann
Mhoaib: agus thàinig iad gu Betle-
hem ann an toiseach na buain
eorna [h].

CAIB. II.

AGUS bha aig Naomi caraid a
thaobh a fir, duine cumhachd-
ach *aig an robh* mòr bheartas, do
theaghlach Elimeleich, agus b'e
ainm Boas.
2 Agus thubhairt Rut a' Bhan-
mhoabach re Naomi, Leig dhomh a
nis dol do'n achadh, agus diasan
arbhair a dhìoghlum [i] an déigh an
ti sin, aig am faigh mi deagh-ghean [k]
'na shùilibh. Agus thubhairt i rithe,
Falbh, mo nighean.
3 Agus dh'fhalbh i, agus thàinig
i, agus dhìoghluim i san achadh an
déigh nam buanaichean, agus thach-
air dhi dol air earrann do'n ach-
adh *bu* le Boas, a *bha* do theagh-
lach Elimeleich.
4 Agus feuch, thàinig Boas o
Bhetlehem, agus thubhairt e ris na

[c] *mnài a dà mhac.* [d] *ris na mairbh.* Eabh. [e] *a'm' bhroinn.* [f] *dée.* [g] *leagta.* [h] *foghar aidh an eorna.* [i] *a thional.* [k] *caoimhneas.*

buanaichibh, Gu *robh* an Tighearna maille ribh: agus thubhairt iadsan ris, Gu'm beannaicheadh an Tighearn thusa.

5 An sin thubhairt Boas r'a òglach a chuireadh os cionn nam buanaichean, Co leis an òg-bhean[l] so?

6 Agus fhreagair an t-òglach a chuireadh os cionn nam buanaichean, agus thubhairt e, *Is i* so an òg-bhean Mhoabach, a thàinig air a h-ais maille re Naomi a fearann Mhoaib:

7 Agus thubhairt ise, Guidheam ort, leig dhomh dìoghlum, agus tional am measg nan sguab an déigh nam buanaichean: agus thàinig i, agus dh'fhuirich i eadhon o'n mhaduinn gus a nis, gu'n d'fhan i tamull beag a stigh.

8 An sin thubhairt Boas re Rut, Nach cluinn thu, mo nighean? Na gabh a dhìoghlum ann an achadh eile, agus na falbh as so, ach fan an so làimh re m' ghruagaichibh-sa.

9 *Bitheadh* do shùilean air an achadh a bhuaineas iad, agus falbh thusa 'nan déigh. Nach d'àithn mise do na h-òganaich gun bhean-tuinn riut? agus an uair a bhios iotadh[m] ort, falbh a dh'ionnsuidh nan soithichean, agus òl do'*n uisge* a tharruing na h-òganaich.

10 An sin thuit i air a h-aghaidh, agus chrom si i féin gu làr, agus thubhairt i ris, C'ar son a fhuair mi deagh-ghean a'd' shuilibh, gu'n cuireadh tu eòlas orm, agus mi a'm' choigreach.

11 Agus fhreagair Boas, agus thubhairt e rithe, Dh'innseadh gu h-iomlan dhomhsa gach *ni* a rinn thu do d' mhàthair-chéile an déigh bàis t'fhir, agus mar a dh'fhàg thu t'athair agus do mhàthair, agus an tìr anns an d'rugadh tu, agus a tha thu air teachd a dh'ionnsuidh sluaigh nach b'aithne dhuit roimhe so.

12 Gu'n dìoladh an Tighearna do shaothair, agus gu robh do dhuais iomlan o'n Tighearna Dia Israeil, fuidh a sgiathaibh an d'thàinig thu a chur do dhòchais[n].

13 Agus thubhairt ise, Faigheam deagh-ghean a'd' shùilibh, mo Thighearna, do bhrìgh gu'n d'thug thu sòlas dhomh, agus gu'n do labhair thu gu caoimhneil re d' bhanoglaich[o], ge nach 'eil mi cosmhuil re h-aon do d' ghruagaichibh-sa.

14 Agus thubhairt Boas rithe, Aig àm bìdh thig thusa an so, agus ith do'n aran, agus tum do ghreim anns an fhìon-ghéur. Agus shuidh i re taobh nam buanaichean: agus shìn e dh'i *siol* cruaidhichte, agus dh'ith i, agus shàsuicheadh i, agus dh'fhàg i fuigheall.

15 Agus an uair a dh'éirich i suas gu dìoghlum, dh'àithn Boas d'a òganachaibh, ag ràdh, Eadhon am measg nan sguab dìoghluimeadh i, agus na cuiribh nàire oirre[p].

16 Agus cuideachd leigibh d'a deoin le *cuid* do na dlaghaibh[q] tuiteam air a son, agus fàgaibh *iad* a chum gu'n dìoghluim i iad, agus na d'thugaibh achmhasan dhi.

17 Mar sin dhìoghluim i san achadh gu feasgar, agus bhuail i as na dhìoghluim i; agus bha *ann* mu thimchioll ephah eorna.

18 Agus thog i suas e, agus chaidh i do'n bhaile, agus chunnaic a màthair-chéile na dhìoghluim i: agus chuir i a làthair, agus thug i dhi na dh'fhàg i, an déigh dhi bhi sàsuichte.

19 Agus thubhairt a màthair chéile rithe, C'àit an do dhìoghluim thu'n diugh? agus c'àit an do shaothraich thu? beannuichte gu robh an ti a chuir eòlas ort. Agus dh'innis i d'a màthair-chéile cia aig a shaothraich i, agus thubhairt i, *Is* e ainm an duine aig an do shaothraich mi 'n diugh, Boas.

20 Agus thubhairt Naomi r'a ban-chliamhuin, Beannuichte gu robh esan o'n Tighearna, nach do leig dheth a chaoimhneas do na beothaibh, agus do na marbhaibh. Agus thubhairt Naomi rithe, *Tha* 'n duine dlùth an dàimh dhuinn; is aon e d'ar dìlsibh a's faisge[r].

21 Agus thubhairt Rut a' Bhanmhoabach, Mar an ceudna thubhairt e riumsa, Làimh re m'òganaich-sa fanaidh tu, gus an crìochnaich iad m'fhoghara uile.

22 Agus thubhairt Naomi re Rut a ban-chliamhuin, *Is* fearr dhuit, mo nighean, dol a mach maille r'a ghruagaichibh, a chum as nach coinnich iad thu ann an achadh sam bith eile.

23 Dh'fhan i uime sin làimh re gruagaichibh Bhoais a dhìoghlum, gus an do chrìochnuicheadh foghara[s] an eorna, agus foghara a' chruithneachd: agus ghabh i còmhnuidh maille r'a màthair-chéile.

[l] *cailin.* [m] *tart, pathadh.* [n] *t'earbsuidh.* [o] *gu'n do labhair thu re cridhe do bhanoglaich.* Eabh. [p] *na maslaichibh i.* [q] *glacaidibh.* [r] *d'ar luchd-fuasglaidh.* Eabh. [s] *foghmhar.* Eir.

CAIB. III.

AN SIN thubhairt Naomi a màthair-chéile rithe, Mo nighean, nach iarr mise suaimhnéas dhuitse, chum gu'n éirich gu maith dhuit?

2 Agus a nis nach 'eil Boas d'ar dilsibh, maille r'a ghruagaichibh an robh thu? Feuch, *bithidh* e a' fasgnadh eorna an nochd air an urlar-bhualaidh.

3 Uime sin nigh thu féin, agus ung thu féin, agus cuir do thrusgan ort, agus gabh sìos do'n urlar-bhualaidh: *ach* na dean thu féin aithnichte[t] do'n duine, gus an sguir e dh'itheadh agus a dh'òl.

4 Agus an uair a luidheas e sìos, bheir thu fa'near an t-àit anns an luidh e, agus théid thu agus rùisgidh tu a chosan, agus luidhidh tu sìos; agus innsidh e dhuit ciod a ni thu.

5 Agus thubhairt i rithe, Gach *ni* a tha thu ag ràdh rium, ni mise.

6 Agus chaidh i sìos do'n urlar-bhualaidh, agus rinn i a réir gach *ni* dh'àithn a màthair-chéile dhi.

7 Agus an uair a dh'ith agus a dh'òl Boas, agus a bha a chridhe subhach, chaidh e a luidhe sìos aig ceann an dùin arbhair: agus thàinig i gu sàmhach, agus rùisg i a chosan, agus luidh i sìos.

8 Agus an uair a bha e mu mheadhon-oidhche, bha eagal air an duine, agus thionndaidh se e féin; agus feuch, bean 'na luidhe aig a chosaibh.

9 Agus thubhairt e, Cò thusa? Agus fhreagair i, *Is* mise Rut do bhanoglach: sgaoil uime sin iomall t'eudaich air do bhanòglaich, oir *is* fear-dàimh[u] thu.

10 Agus thubhairt e, Beannaichte gu robh thusa o'n Tighearna, mo nighean; nochd thu tuille caoimhneis mu dheireadh na an toiseach, do bhrìgh nach deachaidh tu 'n déigh òig-fheara, bochd no beartach.

11 Agus a nis, mo nighean, na biodh eagal ort; gach *ni* a tha thu ag iarraidh, ni mi dhuit: oir tha fios aig uile bhaile mo shluaigh gur bean shubhailceach[w] thu.

12 Agus a nis tha e fior gur fear-dàimh *dhuit* mise, gidheadh tha fear-dàimh a's faigse *dhuit* na mi.

13 Fan an nochd, agus anns a' mhaduinn ma ni e riut dlighe fir-dàimh[x], *tha sin* gu maith, deanadh e dlighe fir-dàimh; ach mur bi e toileach dlighe fir-dàimh a dheanamh riut, an sin ni mise dlighe fir-dàimh riut, *mar* is beo an Tighearna: luidh sìos gu maduinn.

14 Agus luidh i sìos aig a chosaibh gu maduinn: agus dh'éirich i mu'n robh e 'n comas do dhuine duin' eile aithneachadh. Agus thubhairt e, Na biodh fios *aig neach air bith* gu'n d'thàinig bean a steach do'n urlar-bhualaidh.

15 Mar an ceudna thubhairt e, Thoir *an so* am brat a *tha agad* umad, agus cum e. Agus chum i e, agus thomhais e sè *toimhsean* eorna, agus chuir e oirre *iad*; agus chaidh i a steach do'n bhaile.

16 Agus an uair a thàinig i dh'ionnsuidh a màthar-chéile, thubhairt i, Cò thusa, mo nighean? agus dh'innis i dhi gach *ni* a rinn an duine dhi.

17 Agus thubhairt i, Na sè *toimhsean* eorna so thug e dhomh; oir thubhairt e rium, Na imich falamh a dh'ionnsuidh do mhàthar-chéile.

18 Agus thubhairt ise, Fuirich, mo nighean, gus am bi fios agad cionnus a dh'éireas do'n chùis: oir cha bhi an duine aig fois gus an criochnuich e 'n gnothuch an diugh.

CAIB. IV.

AN SIN chaidh Boas suas a dh'ionnsuidh a' gheataidh, agus shuidh e sìos an sin: agus feuch, bha 'm fear-dàimh a' dol seachad mu'n do labhair Boas, agus thubhairt e ris, Ho, a leithid so a dh'fhear, thig a leth-taobh, suidh sìos an so. Agus thàinig e a leth-taobh, agus shuidh e sìos.

2 Agus ghabh e deichnear dhaoine do sheanairibh a' bhaile, agus thubhairt e, Suidhibh sìos an so. Agus shuidh iad sìos.

3 Agus thubhairt e ris an fhear-dàimh, Tha Naomi, a thàinig air a h-ais a fearann Mhoaib, gu carrann do'n achadh bu le ar bràthair Elimelech, a reiceadh.

4 Agus smuainich mi air fios a thoirt duit, ag ràdh, Ceannuich e 'm fianuis an luchd-àiteachaidh, agus am fianuis sheanairean mo shluaigh: ma dh'fhuasgaileas tu *e*, fuasgail *e*; ach mur fuasgail thu *e*, innis dhomh, a chum as gu'm bi fios agam: oir cha *'n'eil* neach air bith ann gu fhuasgladh ach thusa,

[t] *na nochd, na feuch, na leig ris thu féin.* [u] *aon d'ar dilsibh; fear-fuasglaidh.* Eabh. [w] *aig am bheil deagh bhcusan.* [x] *ma dh'fhuasgaileas e thu.* Eabh.

agus mise a'd' dhéigh-sa. Agus thubhairt esan, Fuasgailidh mise e.
5 An sin thubhairt Boas, San là anns an ceannaich thu 'n t-achadh o làimh Naomi, feumaidh tu cuid-eachd a cheannach o Rut a' Bhan-mhoabach, bean a' mhairbh, a thogail suas ainme a' mhairbh air oighreachd-san.
6 Agus thubhairt am fear-dàimh, Cha 'n fheud mi fhuasgladh dhomh féin, air eagal gu mill mi m'oighreachd féin: fuasgail thusa mo chòir dhuit fein, oir cha 'n fheud mise a fuasgladh.
7 A nis *b'e* so o shean[y] *an gnàth* ann an Israel a thaobh fuasglaidh, agus a thaobh iomlaid[z], a dhaingneachadh gach *ni*: chuireadh duine dheth a bhròg, agus bheireadh e d'a choimhearsnach *i*: agus bha so mar fhianuis ann an Israel.
8 Uime sin thubhairt am fear-dàimh re Boas, Ceannuich air do shon féin e: agus chuir e dheth a bhròg.
9 Agus thubhairt Boas ris na seanairibh, agus *ris* an t-sluagh uile, *Is* fianuisean sibhse an diugh, gu'n do cheannuich mise gach *ni bu* le Elimelech, agus gach *ni bu* le Chilion, agus le Mahlon, o làimh Naomi.
10 Agus mar an ceudna Rut a' Bhan-mhoabach, bean Mhahloin, cheannuich mi dhomh féin gu bhi 'na mnaoi agam, a thogail suas ainme a' mhairbh air oighreachd, a chum nach gearrar as ainm a' mhairbh a meadhon a bhràithrean, agus o gheatadh àite fein: *is* fianuisean sibhse an diugh.
11 Agus thubhairt an sluagh uile a *bha* sa' gheatadh, agus na seanairean, *Is* fianuisean sinn: gu'n deanadh an Tighearna a' bhean a tha teachd a dh'ionnsuidh do thighe, mar Rachel agus mar Leah, a thog suas le chéile tigh Israeil: agus dean thusa gu cubhaidh[a] ann an Ephratah, agus bi cliuiteach ann am Betlehem.
12 Agus bitheadh do thigh mar thigh Phareis, (a rug Tamar do Iudah) do'n t-sliochd a bheir an Tighearna dhuit o'n mhnaoi òig so.
13 Agus ghabh Boas Rut, agus bha i aige 'na mnaoi: agus chaidh e stigh d'a h-ionnsuidh, agus thug an Tighearna toirrcheas dhi, agus rug i mac.
14 Agus thubhairt na mnài re Naomi, Beannuichte gu robh an Tighearna nach d'fhàg thusa 'n diugh gun fhear-dàimh, a chum gu'm bi ainm cliuiteach[b] ann an Israel.
15 Agus bithidh e dhuit 'na fhear ath-nuadhachaidh do bheatha[c], agus 'na fhear-altruim do shean aois: oir is i do bhan-chliamhuin aig am bheil gràdh dhuit, a's fearr dhuit na seachd mic, a rug e.
16 Agus ghabh Naomi an leanabh, agus chuir i 'na h-uchd e, agus bha i 'na ban-altrum aige.
17 Agus thug na mnài 'na coimhearsnachd ainm air, ag ràdh, Rugadh mac do Naomi, agus thug iad Obed mar ainm air: *Is* esan athair Iese, athar Dhaibhidh.
18 A nis *is* iad so ginealaich Phareis: Ghin Phares Hesron,
19 Agus ghin Hesron Ram, agus ghin Ram Aminadab,
20 Agus ghin Aminadab Nahson, agus ghin Nahson Salmon,
21 Agus ghin Salmon Boas, agus ghin Boas Obed,
22 Agus ghin Obed Iese, agus ghin Iese Daibhidh.

[y] *roimhe.* [z] *malairt.* [a] *fcartail, buadhar.* [b] *gu'n goirear ainm.* Eabh. [c] *'na fhear-aisig t'anma.* Eabh.

Ceud Leabhar SHAMUEIL,

d'an ainm air mhodh eile,

Ceud Leabhar nan RIGH.

CAIB. I.

A NIS bha duine àraidh o Ramataim-sophim, o shliabh Ephraim, agus *b'e* ainm Elcanah, mac Ierohaim, mhic Elihu, mhic Thohu, mhic Shuph, Ephrataich.
2 Agus bha dithis bhan aige: ainm mnà dhiubh Hanah, agus ainm na *mnà* eile Peninah. Agus aig Peninah bha clann, ach aig Hanah cha *robh* clann.
3 Agus thàinig an duine so nìos

as a bhaile gach bliadhna[a], a
dheanamh aoraidh agus a dh'ìobradh
do Thighearna nan sluagh ann an
Siloh; agus *bha* dà mhac Eli,
Hophni agus Phinehas, sagartan an
Tighearna, an sin.
4 Agus an uair a thàinig an t-àm
anns an d'ìobair Elcanah, thug e d'a
mhnaoi Peninah, agus d'a mic uile
agus *d*'a nigheanaibh, cuibhrionnan.
5 Ach do Hanah thug e cuibh-
rionn dhùbailte[b]; oir ghràdhaich e
Hanah, ach dhruid an Tighearn
a brù.
6 Agus bhrosnaich a h-eascaraid
i mar an ceudna gu feirg[c], a thoirt
oirre gearan a dheanamh, a chionn
gu'n do dhruid an Tighearn a brù.
7 Agus mar sin rinn e gach
bliadhna, 'nuair a thàinig i nìos do
thigh an Tighearna: mar sin bhros-
naich si i. Uime sin ghuil i, agus
cha 'n itheadh i.
8 An sin thubhairt Elcanah a
fear rithe, A Hanah, c'ar son a tha
thu a' gul[d]? agus c'ar son nach 'eil
thu ag itheadh? agus c'ar son a tha
do chridhe air a chràdh? nach fearr
mise dhuit na deich mic?
9 Agus dh'éirich Hanah suas an
déigh dhoibh itheadh ann an Siloh,
agus an déigh dhoibh òl: (a nis bha
Eli an sagart 'na shuidhe air cath-
air làimh re ursainn ann an teampull
an Tighearna.)
10 Agus bha i air a cràdh 'na
h-anam, agus rinn i urnuigh ris an
Tighearna, agus ghuil i gu goirt.
11 Agus bhòidich i bòid, agus
thubhairt i, O Thighearna nan
sluagh, ma dh'amhairceas tu da
rìreadh air àmhghar do bhanoglaich,
agus gu'n cuimhnich thu orm, agus
nach dìchuimhnich thu do bhanog-
laich, ach gu'n d'thoir thu do d'
bhanoglaich leanabh gille, an sin
bheir mi e do'n Tighearna rè uile
làithean a bheatha, agus cha d'théid
ealtainn air a cheann.
12 Agus an uair a bhuanaich i re
h-urnuigh an làthair an Tighearna,
thug Eli fa'near a beul.
13 A nis bha Hanah a' labhairt
'na cridhe; bha a bilean a mhàin a'
gluasad, ach cha chualas a guth:
uime sin shaoil Eli gu'n robh i air
mhisg.
14 Agus thubhairt Eli rithe, Cia
fad a bhios tu air mhisg? cuir air
falbh t'fhìon uait.
15 Agus fhreagair Hanah agus
thubhairt i, Ni h-eadh, mo thigh-
earna; *is* bean mise *a tha* tuirseach
a'm' spiorad: aon chuid fion no
deoch làidir cha d'òl mi, ach dhòirt
mi mach m'anam an làthair an
Tighearna.
16 Na meas do bhanoglach mar
nighean do Bhelial: oir is ann a
ro-mheud mo ghearain agus mo
dhoilgheis a labhair mi gus a nis.
17 An sin fhreagair Eli agus
thubhairt e, Imich an sìth: agus
gu'n d'thugadh Dia Israeil *dhuit*
t'iarrtus a dh'iarr thu air.
18 Agus thubhairt ise, Faigheadh
do bhanoglach deagh-ghean a'd'
shùilibh. Agus dh'imich a' bhean
roimpe, agus dh'ith i, agus cha robh
a gnùis ni b'fhaide *dubhach*.
19 Agus dh'éirich iad gu moch
anns a' mhaduinn, agus rinn iad
aoradh an làthair an Tighearna,
agus phill iad, agus thàinig iad a
dh'ionnsuidh an tighe gu Ramah:
agus dh'aithnich Elcanah a bhean
Hanah, agus chuimhnich an Tigh-
earn oirre.
20 Uime sin tharladh, an uair a
thàinig an t-àm m'an cuairt, an
déigh do Hanah fàs torrach, gu'n
d'rug i mac; agus thug i Samuel
mar ainm air, *ag ràdh*, Do bhrìgh
gu'n d'iarr mi e air an Tighearna.
21 Agus chaidh an duine Elcanah,
agus a thigh uile, suas a dh'ìob-
radh do'n Tighearna na h-ìobairt
bhliadhnail, agus *a choi'-lionadh* a
bhòide.
22 Ach cha deachaidh Hanah
suas: oir thubhairt i r'a fear, *Cha
d'théid mise suas* gus an cuirear an
leanabh bhàrr na cìche, agus *an sin*
bheir mi leam e, chum gu'n taisb-
eanar e am fianuis an Tighearna,
agus gu'm fan e 'n sin gu bràth.
23 Agus thubhairt Elcanah a fear
rithe, Dean mar is maith leat; fan
gus an cuir thu bhàrr na cìche e;
a mhàin daingnicheadh an Tighearn
fhocal. Agus dh'fhan a' bhean,
agus thug i cìoch d'a leanabh gus
an do chuir i bhàrr na cìche e.
24 Agus an uair a chuir i bhàrr
na cìche e, thug i suas leatha e,
maille re tri-bliadhnach tairbh[e],
agus aon ephah do mhin mhìn[f],
agus searrag fhìona, agus thug i e
do thigh an Tighearna ann an Siloh:
agus bha 'n leanabh òg.
25 Agus mharbh iad an tarbh,
agus thug iad an leanabh a dh'ionn-
suidh Eli.
26 Agus thubhairt i, Mo thigh-

[a] *o laithibh gu laithibh.* Eabh. [b] *thaitneach.* [c] *'ga cur fa champar.* [d] *a' gal.* [e] *maille re tri tairbh òga.* [f] *do phlùr, do mhin chruithneachd.*

earna, *mar* is beo t'anam, mo Thighearna, *is* mis' a' bhean a sheas làimh riut an so, a' deanamh urnuigh ris an Tighearna.
27 Air son an leinibh so rinn mi urnuigh; agus thug an Tighearna dhomh m'iarrtus a dh'iarr mi air.
28 Agus uime sin thug mi seachad gu saor e [g] do'n Tighearna: rè uile laithean a bheatha thugadh seachad e [h] do'n Tighearna. Agus rinn e aoradh do'n Tighearn an sin.

CAIB. II.

AGUS rinn Hanah urnuigh, agus thubhairt i, Tha mo chridhe a' deanamh gàirdeachais anns an Tighearna, dh'ardaicheadh m'adharc anns an Tighearna, rinneadh mo bheul farsaing os cionn mo naimhde, do bhrìgh gu bheil mi aoibhneach ann do shlàinte-sa.
2 Cha'*n'eil* neach air bith naomha mar an Tighearna; oir cha '*n'eil* neach ann ach thu, agus cha '*n'eil* carraig ann mar ar Dia-ne.
3 Na labhraibh ni's mò cho rouaibhreach, na d'thigeadh ardan [i] a mach as bhur beul; oir is Dia eòlais an Tighearna, agus leisean tha gnìomharan air an cothromachadh [k].
4 *Tha* boghanna nan daoine trèun air am briseadh, agus tha iadsan a thuislich air an crioslachadh le neart.
5 *Iadsan a bha* làn, air son arain thuarasdalaich siad iad féin; agus *iadsan a bha* ocrach, sguir iad *do bhi mar sin:* ise a bha roimhe neo-thorach, rug i seachdnar; agus ise aig an robh moran cloinne, dh'fhàs i fann.
6 'Se 'n Tighearn a mharbhas, agus a bheothaicheas: bheir e sìos a dh'ionnsuidh na h-uaighe, agus bheir e nìos.
7 'Se 'n Tighearn a nì bochd, agus a ni beartach: leagaidh e sìos, agus togaidh e suas.
8 Togaidh e 'm bochd o'n duslach; o'n òtrach togaidh e suas am feumach, g'an cur 'nan suidhe maille re uachdranaibh [l], agus a thoirt orra cathair gloire a shealbhachadh: oir *is* leis an Tighearna bunaite na talmhainn, agus shuidhich e an domhan orra.
9 Cosan a naomh gleidhidh e, agus bithidh na h-aingidh tosdach ann an dorchadas; oir le neart cha bhuadhaich duine sam bith.
10 Brisear 'nam bloighdibh eascairdean an Tighearna: as na neamhaibh ni e tairneanach orra: bheir an Tighearna breth air crìochaibh na talmhainn, agus bheir e neart d'a righ, agus ardaichidh e adharc Aoin ungta féin.
11 Agus dh'imich Elcanah gu Ramah d'a thigh; agus fhritheil an leanabh do'n Tighearn am fianuis Eli, an t-sagairt.
12 A nis *bu* mhic do Bhelial mic Eli; cha b'aithne dhoibh an Tighearna.
13 Agus *b'e* gnàth nan sagart leis an t-sluagh, an uair a dh'ìobradh duine sam bith ìobairt, gu'n d'thigeadh òglach an t-sagairt, an uair a bha'n fheoil 'ga bruicheadh, agus greimiche-feòla thri meur 'na làimh:
14 Agus bhuaileadh e san aigheann e, no sa' choire bheag, no sa' choire mhòr, no sa' phoit; gach ni a bheireadh an greimiche-feòla suas, ghabhadh an sagart air a shon féin: mar sin rinn iad ann an Siloh, ris na h-Israelich uile a thàinig an sin.
15 Mar an ceudna mun loisgeadh iad an t-saill, thigeadh òglach an t-sagairt, agus theireadh e ris an duine a dh'ìobair, Thoir feoil g'a ròstadh do'n t-sagart; oir cha ghabh e uait feoil bhruich, ach amh.
16 Agus *nan* abradh duine sam bith ris, Na dearmadadh iad an t-saill a losgadh air ball, agus *an sin* gabh dhuit féin mar is miann le t'anam: an sin fhreagradh e, Ni h-eadh, ach bheir thu *dhomh* a nis; agus mur tabhair, gabhaidh mi a dh'aindeoin.
17 Uime sin bha peacadh nan òganach ro-mhòr am fianuis an Tighearna; oir rinn daoine tarcuis air ìobairt an Tighearna.
18 Ach fhritheil Samuel an lathair an Tighearna, *agus e* 'na leanabh, air a chrioslachadh le ephod do lìon-eudach.
19 Agus rinn a mhàthair dha còta beag, agus thug i d'a ionnsuidh e o bhliadhna gu bliadhna, 'nuair a chaidh i suas maille r'a fear a dh'ìobradh na h-ìobairt bhliadhnail.
20 Agus bheannuich Eli Elcanah, agus a bhean, agus thubhairt e, Gu'n d'thugadh an Tighearna dhuit

[g] *thug mi 'n coinghcall e.* [h] *dh'iarradh e, bheirear an coinghcall e.* [i] *seann nithe.* [k] *cha stiùrar gnìomhara* as eugmhaissan. [l] *uaislibh.*

sliochd o'n mhnaoi so, air son an
tiodhlaic a thug i seachad [m] do'n
Tighearna. Agus chaidh iad d'an
àite féin.
21 Agus dh'amhairc an Tighearn
air Hanah, agus dh'fhàs i torrach,
agus rug i tri mic, agus dà nighinn:
agus dh'fhàs an leanabh Samuel
suas am fianuis an Tighearna.
22 A nis bha Eli ro-shean, agus
chual' e gach *ni* a rinn a mhic re
h-Israel uile, agus cionnus a luidh
iad leis na mnaibh a chruinnich aig
dorus pàilliuin a' choi'-thionail.
23 Agus thubhairt e riu, C'ar son
a tha sibh a' deanamh a leithid so
do nithibh? oir tha mi cluinntinn
a thaobh bhur droch ghnìomhara
o'n t-sluagh so uile.
24 Na *deanaibh mar so*, mo
mhic: oir cha sgeul maith a tha mi
a' cluinntinn, gu bheil sibh a' toirt
air sluagh an Tighearna dol air
seacharan [n].
25 Ma pheacaicheas duine an
aghaidh duin' eile, bheir am breith-
eamh [o] breth air [p]: ach ma pheac-
aicheas duine an aghaidh an Tigh-
earna, có a ghuidheas air a shon?
gidheadh cha d'éisd iadsan re guth
an athar, do bhrìgh gu'm bu toil leis
an Tighearn am marbhadh.
26 (Agus dh'fhàs an leanabh Sa-
muel suas, agus bha e taitneach
araon do'n Tighearna, agus do
dhaoinibh.)
27 Agus thàinig duine [q] le Dia
dh'ionnsuidh Eli, agus thubhairt e
ris, Mar so tha 'n Tighearn ag ràdh,
An d'fhoillsich mise gu soilleir mi
féin do thigh t'athar, an uair a bha
iad san Eiphit, ann an tigh Pha-
raoih?
28 Agus an do thagh mi e a
treubhaibh Israeil uile *gu bhi* 'na
shagart agam, a dh'iobradh [r] air
m'altair, a losgadh tùis, a dh'iom-
char ephoid a'm' fhianuis? agus an
d'thug mi do thigh t'athar na tabh-
artasan uile a bheirear suas le teine
le cloinn Israeil?
29 C'ar son a tha sibh a' deanamh
tàir air [s] m'iobairt, agus air mo
thabhartas a dh'àithn mi *ann am*
àite-còmhnuidh, agus a tha thu a'
toirt urraim do d' mhic os mo chionn-
sa, gu sibh féin a dheanamh reamh-
ar le roghadh [t] uile thabhartasa mo
shluaigh Israeil?
30 Uime sin tha 'n Tighearna Dia
Israeil ag ràdh, Thubhairt mi gu
deimhin, *gu'n* gluaiseadh do thigh-
sa agus tigh t'athar a'm' fhianuis gu
bràth: ach a nis tha 'n Tighearn
ag ràdh, Gu ma fada sin uamsa; oir
dhoibhsan a bheir urram dhomhsa
bheir mise urram, agus iadsan a ni
tàir ormsa, is beag am meas a bhith-
eas dhiubh.
31 Feuch, *tha* na làithean a'
teachd anns an gearr mi dhiot do
ghairdean, agus gàirdean tighe
t'athar, air chor as nach bi seann
duine a'd' thigh.
32 Agus chi thu nàmhaid [u] *ann
am* àite-còmhnuidh-*sa* anns an uile
shaibhreas a bheir *Dia* do Israel:
agus cha bhi seann duine a'd' thigh-
sa gu bràth.
33 Agus an duine sin agad nach
gearr mi as o m' altair, *bithidh e* a
chlaoidh do shùl, agus a chràdh do
chridhe: agus bàsaichidh uile ghin-
eal [w] do thighe ann an tréin' an
neirt [x].
34 Agus *bithidh* so 'na chomhara
dhuit, a thig air do dhithis mhac,
air Hophni agus Phinehas: ann an
aon là bàsaichidh iad le chéile.
35 Agus togaidh mi suas dhomh
féin sagart dìleas, *a* ni mar *a tha* e
ann am chridhe, agus ann am inn-
tinn; agus togaidh mi dha tigh
seasmhach [y], agus imichidh e am
fianuis m'Aoin ungta gu bràth.
36 Agus tarlaidh gu'n d'thig gach
neach a dh'fhàgar a'd' thigh a
chromadh sìos da air son mir airgid,
agus greim arain; agus their e,
Cuir mi, guidheam ort, ann an aon
do dhreuchdaibh nan sagart, a chum
as gu'n ith mi greim arain.

CAIB. III.

AGUS fhritheil an leanabh Sa-
muel do'n Tighearna am fianuis
Eli: agus bha focal an Tighearna
luachmhor anns na laithibh sin;
cha *robh* taisbeanadh follaiseach
ann.
2 Agus tharladh anns an àm sin,
an uair a bha Eli 'na luidhe 'na
àite; (agus thòisich a shùilean air

[m] *air son an iarrtuis a dh'iarr i, air son a' choinghill a thugadh no thug thu.* [n] *claonadh, dol a leth-taobh, peacachadh.*
[o] *Dia; Elohim.* Eabh. [p] *guidhidh daoine re Dia as a leth.*
[q] *òglach.* [r] *gu dol suas.* [s] *a' breabadh an aghaidh.* Eabh.
[t] *toiseach.* Eabh. [u] *chi thu le doilgheas agus farmad neach eile.* [w] *shliochd, fhàs.* [x] *'nan daoinibh.* Eabh.
[y] *cinnteach.*

fàilneachadh [z]: cha b'urrainn e faicinn *gu maith.)*
3 Agus mun deachaidh lòchran Dhé as, an uair a bha Samuel 'na luidhe ann an teampull an Tighearna, far an robh àirc Dhé;
4 Gu'n do ghairm an Tighearna air Samuel, agus fhreagair esan, *Tha* mi 'n so.
5 Agus ruith e dh'ionnsuidh Eli, agus thubhairt e, *Tha* mi 'n so, oir ghairm thu orm. Agus thubhairt esan, Cha do ghairm mise *ort;* pill, luidh sìos. Agus dh'fhalbh e agus luidh e sìos.
6 Agus ghairm an Tighearn a rìs air Samuel. Agus dh'éirich Samuel, agus chaidh e dh'ionnsuidh Eli, agus thubhairt e, *Tha* mi 'n so, oir ghairm thu orm. Agus fhreagair esan, Cha do ghairm mise *ort,* a mhic; pill, luidh sìos.
7 A nis cha b'aithne do Shamuel fathast an Tighearna, agus cha d'fhoillsicheadh focal an Tighearna fathast da.
8 Agus ghairm an Tighearna fathast air Samuel an treas uair. Agus dh'éirich e, agus chaidh e dh'ionnsuidh Eli, agus thubhairt e, *Tha* mi 'n so, oir ghairm thu orm. Agus thuig Eli gu'm b'e 'n Tighearn a ghairm air an leanabh.
9 Uime sin thubhairt Eli re Samuel, Falbh, luidh sìos: agus ma ghairmeas e ort, an sin their thu, Labhair, a Thighearna, oir *tha* do sheirbhiseach a' cluiuntinn. Agus dh'fhalbh Samuel, agus luidh e sìos 'na àite féin.
10 Agus thàinig an Tighearna, agus sheas e, agus ghairm e mar air na h-uairibh eile, A Shamueil, a Shamueil. An sin fhreagair Samuel, Labhair, oir *tha* do sheirbhiseach a' cluinntinn.
11 Agus thubhairt an Tighearna re Samuel, Feuch, ni mi ni ann an Israel, a ni gaoir [a] ann an dà chluais gach neach a chluinneas e.
12 Anns an là sin, coi'-lionaidh [b] mi an aghaidh Eli na *nithe sin* uile a labhair mi mu thimchioll a thighe: tòisichidh mi agus crìochnaichidh mi.
13 Oir dh'innis mi dha gu'n d'thoir mi breth air a thigh gu bràth, air son na h-aingidheachd air am bheil e fiosrach; a chionn gu 'n d'thug a mhic masladh dhomhsa [c], agus nach do chaisg [d] esan iad.
14 Agus uime sin mhionnaich mi do thigh Eli, nach glanar as aingidheachd tighe Eli le h-ìobairt, no le tabhartas gu bràth.
15 Agus luidh Samuel gu maduinn, agus dh'fhosgail e dorsan tighe an Tighearna: agus *bha* eagal air Samuel an taisbeanadh innseadh do Eli.
16 An sin ghairm Eli air Samuel, agus thubhairt e, A Shamueil a mhic. Agus thubhairt esan, *Tha* mi 'n so.
17 Agus thubhairt e, Ciod an ni a chaidh ràdh [e] riut? na ceil ormsa e, guidheam ort: gu'n deanadh Dia mar sin riut, agus tuilleadh mar an ceudna, ma cheileas tu ni *air bith* orm, do gach ni a chaidh ràdh riut.
18 Agus dh'innis Samuel dha na h-uile nithe, agus cha do cheil e *ni sam bith* air. Agus thubhairt esan, *Is* e 'n Tighearn a th'ann: an ni sin a ta maith 'na shùilibh ni e.
19 Agus dh'fhàs Samuel suas, agus bha 'n Tighearna maille ris, agus cha do leig e do h-aon air bith d'a fhoclaibh tuiteam a dh'ionnsuidh an làir.
20 Agus bha fios aig Israel uile o Dhan gu ruig Beer-seba gu'n d'orduicheadh [f] Samuel 'na fhàidh do'n Tighearna.
21 Agus thaisbeineadh an Tighearn a rìs ann an Siloh; oir dh'fhoillsich an Tighearn e féin do Shamuel ann an Siloh, le focal an Tighearna.

CAIB. IV.

AGUS thàinig focal Shamueil a dh'ionnsuidh Israeil uile. A nis chaidh Israel a mach an aghaidh nam Philisteach gu cath, agus champaich iad làimh re Ebeneser: agus champaich na Philistich ann an Aphec.
2 Agus tharruing na Philistich iad féin suas an ordugh blàir an aghaidh Israeil: agus chuireadh an cath, agus bhuaileadh Israel roimh na Philistich: agus mharbh iad anns a' chath sa' mhachair mu thimchioll ceithir mìle fear.
3 Agus an uair a thàinig an sluagh do'n champ, thubhairt seanairean Israeil, C'ar son a bhuail an Tighearna sinn an diugh an làthair nam Philisteach? Thugamaid d'ar n-ionnsuidh a Siloh àirc coi'-cheangail an Tighearna, chum 'nuair a thig i 'nar

[z] *chaidh air a léirsinn.* [a] *fuaim.* [b] *dùisgidh.* [c] *gu'n d'rinn a mhic iad fein mallaichte, tàireil.* [d] *choisg, thoirmisg.* [e] *a thubhairt* an Tighearna. [f] *do dhaingnicheadh.*

measg gu'n saor i sinn a làimh ar naimhde.

4 Agus chuir an sluagh *daoine* gu Siloh, a chum gu'n d'thugadh iad as sin àirc coi'-cheangail Tighearna nan sluagh, a tha chòmhnuidh *eadar* na Cheruban: agus *bha* dithis mhac Eli, Hophni agus Phinehas, an sin maille re àirc coi'-cheangail Dé.

5 Agus an uair a thàinig àirc coi'-cheangail an Tighearna do'n champ, dh'éigh Israel uile le h-iolaich[g] mhòir, agus fhreagair an talamh do'n fhuaim.

6 Agus chuala na Philistich fuaim na h-iolaich, agus thubhairt iad, Ciod *is ciall* do fhuaim na h-iolaiche mòire so ann an camp nan Eabhruidheach? Agus thuig iad gu'n robh àirc an Tighearn air teachd do'n champ.

7 Agus bha eagal air na Philistich, oir thubhairt iad, Tha diathan[h] air teachd do'n champ: agus thubhairt iad, Mo thruaighe sinne; oir cha robh a leithid so do ni riamh roimhe ann!

8 Mo thruaighe sinne! cò a shaoras sinn a làimh nan diatha cumhachdacha sin? *is* iad sin na diathan a bhuail na h-Eiphitich leis gach plàigh, *agus a rinn nithe iongantach anns* an fhàsach.

9 Bithibh làidir, agus bithibh fearail, O sibhse Philisteacha, a chum nach bi sibh 'nar tràillibh aig na h-Eabhruidhich, mar a bha iadsan 'nan tràillean agaibh-se: bithibh ma ta fearail, agus cogaibh.

10 Agus chog na Philistich; agus bhuaileadh Israel, agus theich gach duine dhiubh a dh'ionnsuidh a bhùtha: agus bha àr ro-mhòr ann; oir thuit do Israel deich mìle fichead coisiche.

11 Agus ghlacadh àirc Dhé; agus fhuair dithis mhac Eli, Hophni agus Phinehas, bàs.

12 Agus ruith duine do Bheniamin a mach as an armailt[i], agus thàinig e gu Siloh air an là sin féin, agus eudach air a reubadh[k], agus duslach air a cheann.

13 Agus an uair a thàinig e, feuch, bha Eli 'na shuidhe air cathair làimh ris an t-slighe, a' coimhead[l]; oir bha a chridhe air chrith air son àirc Dhé. Agus an uair a thàinig an duine do'n bhaile, agus a dh'innis se *e*, dh'éigh am baile uile.

14 Agus an uair a chual' Eli fuaim na h-éighich, thubhairt e, Ciod *is ciall* do fhuaim na conghàir so? agus rinn an duine cabhag, agus thàinig e, agus dh'innis e do Eli.

15 A nis *bha* Eli ochd bliadhna deug agus ceithir fichead a dh'aois; agus bha a shùilean mall[m], air chor as nach faiceadh e *gu maith*.

16 Agus thubhairt an duine re Eli, *Is* mise esan a thàinig a mach as an armailt, agus theich mise 'n diugh as an armailt. Agus thubhairt esan, Ciod a thachair, a mhic?

17 Agus fhreagair an teachdaire agus thubhairt e, Theich Israel roimh na Philistich, agus mar an ceudna bha àr mòr am measg an t-sluaigh, agus mar an ceudna tha do dhithis mhac Hophni agus Phinehas marbh, agus ghlacadh àirc Dhé.

18 Agus an uair a dh'ainmich e àirc Dhé, thuit e bhàrr na cathrach an comhair a chùil làimh ris a' gheatadh, agus bhriseadh amhach, agus fhuair e bàs; oir bha e 'na sheann duine, agus trom. Agus thug e breth air Israel dà fhichead bliadhna.

19 Agus bha a bhan-chliamhuin, bean Phinehais, torrach, *dlùth* do bhi air a h-aisead[n]: agus an uair a chual' i 'n sgeul gu'n do ghlacadh àirc Dhé, agus gu'n robh a h-athair-céile marbh, agus a fear, chrom si i féin, agus rug i *mac*; oir thàinig a saothair-chloinne oirre.

20 Agus mu àm a bàis, thubhairt na *mnài* a bha seasamh làimh rithe, Na biodh eagal ort, oir rug thu mac. Ach cha do fhreagair ise, ni mò a thug i fa'near é.

21 Agus thug i Ichabod mar ainm air an leanabh, ag ràdh, Dh'fhalbh a' ghlòir o Israel: (do bhrigh gu'n do ghlacadh àirc Dhé, agus air son a h-athar-céile agus a fir.)

22 Agus thubhairt i, Dh'fhalbh a' ghlòir o Israel; oir ghlacadh àirc Dhé.

CAIB. V.

AGUS ghabh na Philistich àirc Dhé, agus thug iad leo i o Ebeneser gu Asdod.

2 An sin ghabh na Philistich àirc Dhé, agus thug iad i do thigh Dhagoin, agus shuidhich iad i làimh re Dagon.

3 Agus an uair a dh'éirich muinn-

[g] *gàir.* [h] *bha.* [i] *as a' chath.* [k] *shrachdadh.* [l] *a' faire.* [m] *rag, trom; sheas a shùilean.* Eabh. [n] *asaid.*

tir Asdoid gu moch air an là màireach, feuch, *bha* Dagon air tuiteam air aghaidh dh'ionnsuidh an làir fa chomhair àirc an Tighearna: agus ghabh iad Dagon, agus chuir iad a ris e 'na àite féin.

4 Agus an uair a dh'éirich iad gu moch sa' mhaduinn air an là màireach, feuch, *bha* Dagon air tuiteam air aghaidh dh'ionnsuidh an làir fa chomhair àirc an Tighearna; agus *bha* ceann Dhagoin, agus dà bhois a làmh air an gearradh dheth aig an stairsnich: dh'fhàgadh a mhàin *com* Dhagoin aige.

5 Uime sin cha saltair sagairt Dhagoin, no neach air bith a théid a steach do thigh Dhagoin, air stairsnich Dhagoin ann an Asdod, gus an la 'n diugh.

6 Ach bha làmh an Tighearna trom air muinntir Asdoid, agus sgrios[o] e iad, agus bhuail e iad le neasgaidean fola[p], eadhon Asdod agus a chriocha.

7 Agus an uair a chunnaic daoine Asdoid gu'*n robh e* mar sin, thubhairt iad, Cha 'n fhan àirc Dhé Israeil maille ruinne; oir *tha* a làmh trom[q] oirnn, agus air Dagon ar Dia.

8 Uime sin chuir iad *fios* uatha, agus chruinnich iad uile thighearnan[r] nam Philisteach d'an ionnsuidh, agus thubhairt iad, Ciod a ni sinn re àirc Dhé Israeil? Agus fhreagair iadsan, Thugar àirc Dhé Israeil m'an cuairt gu Gat. Agus thug iad m'an cuairt àirc Dhé Israeil *gu Gat*.

9 Agus an uair a thug iad m'an cuairt i, bha làmh an Tighearn an aghaidh a' bhaile le sgrios ro-mhòr, agus bhuail e daoine a' bhaile eadar bheag agus mhòr; agus bha neasgaidean fola aca 'nan àitibh diomhair.

10 Uime sin chuir iad air falbh àirc Dhé gu Hecron; agus an uair a bha àirc Dhe air teachd gu Hecron, dh'éigh na Hecronaich, ag ràdh, Thug iad m'an cuairt d'ar n-ionnsuidh-ne àirc Dhé Israeil, gu sinn féin a mharbhadh, agus ar sluagh.

11 Uime sin chuir iad *fios* uatha, agus chruinnich iad uile thighearnan nam Philisteach, agus thubhairt iad, Cuiribh air falbh àirc Dhé Israeil, agus rachadh i air a h-ais d'a h-àite féin, a chum as nach marbh i sinn féin agus ar sluagh: oir bha sgrios bàis anns a' bhaile uile; bha làmh Dhé ro-throm an sin.

12 Agus na daoine nach do bhàsaich, bhuaileadh iad le neasgaidean fola; agus chaidh éigheach[s] a' bhaile suas gu néamh.

CAIB. VI.

AGUS bhà àirc an Tighearn ann am fearann nam Philisteach seachd mìosan.

2 Agus ghairm na Philistich air na sagartaibh, agus air na fiosaichibh, ag ràdh, Ciod a ni sinn re àirc an Tighearna? thugaibh fios duinn cionnus a chuireas sinn air falbh i d'a h-àite féin.

3 Agus thubhairt iadsan, Ma chuireas sibh air falbh àirc Dhé Israeil, na cuiribh uaibh falamh i; ach air gach uile chor iocaibh[t] dha tabhartas-eusaontais: an sin slànuichear sibh, agus bithidh fios agaibh c'ar son nach do phill a làmh uaibh.

4 An sin thubhairt iad, Ciod an tabhartas-eusaontais a dh'iocas sinn da? Agus fhreagair iadsan, Cùig neasgaidean òir, agus cuig luchaidh òir, *a réir* àireimh thighearnan nam Philisteach; oir *bha* aon phlàigh oirbh uile, agus air bhur tighearnaibh.

5 Uime sin ni sibh dealbhan bhur neasgaidean, agus dealbhan bhur luchaidh, a tha milleadh na tìre; agus bheir sibh glòir do Dhia Israeil: theagamh gu'n eutromaich e a làmh dhibh, agus do bhur déibh, agus do bhur tìr.

6 C'ar son uime sin a chruaidhicheas sibh bhur cridhe, mar a chruaidhich na h-Eiphitich agus Pharaoh an cridhe? an uair a rinn e gu h-iongantach 'nam measg, nach do leig iad an sluagh air falbh, agus dh'imich iad?

7 A nis uime sin deanaibh feun nomha[u], agus gabhaibh dà mhartbhainne, air nach deachaidh cuing; agus ceanglaidh sibh na mairt ris an fheun, agus bheir sibh an laoigh dhachaidh uatha.

8 Agus gabhaidh sibh àirc an Tighearna, agus cuiridh sibh i air an fheun; agus cuiridh sibh na seudan òir, a dh'iocas sibh dha *mar* thabhartas-eusaontais, ann an cobhan[w] r'a taobh, agus cuiridh sibh air falbh i, a chum as gu'n imich i.

9 Agus chi sibh, ma théid i suas

[o] *dh'fhàsaich.* [p] *hemorrhoids.* Sasg. [q] *cruaidh.* [r] *uachdarana.* [s] *glaodh.* [t] *thugaibh air ais.* [u] *cairt nuadh.* [w] *ciste.*

rathad a crìche féin gu Bet-semes, *an sin* rinn e an t-olc mòr so oirn: ach mur *d'théid*, an sin bithidh fios againn nach i a làmh-san *a* bhuail sinn; is tuiteamas *a* thàinig oirn.

10 Agus rinn na daoine mar sin: agus ghabh iad dà mhart-bhainne, agus cheangail iad ris an fheun iad, agus dhruid[x] iad an laoigh a stigh.

11 Agus chuir iad àirc an Tighearn air an fheun, agus an cobhan leis na luchaidh òir, agus dealbhan an neasgaidean fola.

12 Agus ghabh na mairt an rathad dìreach gu slighe Bhet-semeis: air an rathad mhòr dh'imich iad, a' geumnaich mar a dh'imich iad, agus cha do thionndaidh iad a leth-taobh a dh'ionnsuidh na làimhe deise no na làimhe clìthe; agus chaidh tighearnan nam Philisteach 'nan deigh gu crìch Bhet-semeis

13 Agus *bha muinntir* Bet-semeis a' buain an cruithneachd anns a' ghleann; agus thog iad suas an sùilean, agus chunnaic iad an àirc, agus rinn iad gairdeachas 'nuair a chunnaic iad *i*.

14 Agus thàinig am feun gu achadh Iosua a' Bhet-semesich, agus sheas e 'n sin, far *an robh* clach mhòr; agus sgoilt iad fiodh an fheuna, agus thug iad suas na mairt 'nan iobairt-loisgte do'n Tighearna.

15 Agus thug na Lebhithich sìos àirc an Tighearna, agus an cobhan a *bha* maille rithe, anns *an robh* na seudan òir, agus chuir iad air a' chloich mhòir *iad*: agus thug daoine Bhet-semeis suas tabhartais-loisgte, agus dh'iobair iad iobairte san là sin féin do'n Tighearna.

16 Agus an uair a chunnaic cùig tighearnan nam Philisteach *e*, phill iad gu Hecron san là sin féin.

17 Agus *is* iad so na neasgaidean òir, a dh'ìoc na Philistich *mar* thabhartas-eusaontais do'n Tighearna; air son Asdoid aon, air son Ghasa aon, air son Asceloin aon, air son Ghat aon, air son Hecroin aon:

18 Agus na luchaidh òir, *a réir* àireimh uile bhailte nam Philisteach, *a bhuineadh* do na cùig tighearnaibh, araon bhailte daingnichte agus bhailte gun bhalladh, eadhon gu ruig a' chlach mhòr, air an do chuir iad sìos àirc an Tighearna, *clach a tha làthair* gus an la 'n diugh ann an achadh Iosua a' Bhet-semesich.

19 Ach bhuail e daoine Bhet-semeis, a chionn gu'n do sheall iad air àirc an Tighearna; bhuail e eadhon do'n t-sluagh tri fichead agus deichnear fhear[y]; agus rinn an sluagh caoidh, do bhrìgh gu'n do bhuail an Tighearna *cuid* do'n t-sluagh le plàigh[z] mhòir.

20 Agus thubhairt daoine Bhet-semeis, Cò is urrainn seasamh an làthair an Tighearna Dé naomha so? agus cia dh'ionnsuidh a théid i[a] suas uainne?

21 Agus chuir iad teachdairean a dh'ionnsuidh luchd-àiteachaidh Chiriat-iearimn, ag ràdh, Thug na Philistich air a h-ais àirc an Tighearna; thigibh a nuas, thugaibh suas i d'ar n-ionnsuidh.

CAIB. VII.

AGUS thàinig daoine Chiriat-iearim, agus thug iad suas àirc an Tighearna, agus thug iad a steach i do thigh Abinadaib ann an Gibeah[b], agus naomhaich iad a mhac Eliasar, a ghleidheadh àirc an Tighearna.

2 Agus tharladh, o'n là a dh'fhan an àirc ann an Ciriat-iearim, gu'n robh an aimsir fada, (oir bha fichead bliadhna ann) agus rinn tigh Israeil uile caoidh an déigh an Tighearna.

3 Agus labhair Samuel re uile thigh Israeil, ag ràdh, Ma philleas sibh a dh'ionnsuidh an Tighearna le'r n-uile chridhe, *an sin* cuiribh air falbh na diathan coimheach as bhur measg, *Baalim* agus Astarot; agus ulluichibh bhur cridhe a chum an Tighearna, agus deanaibh seirbhis dha-san a mhàin, agus saoraidh e sibh a làimh nam Philisteach.

4 An sin chuir clann Israeil air falbh Baalim agus Astarot, agus rinn iad seirbhis do'n Tighearn a mhàin.

5 Agus thubhairt Samuel, Cruinnichibh Israel uile gu Mispeh, agus ni mise urnuigh air bhur son ris an Tighearna.

6 Agus chruinnich iad an ceann a chéile gu Mispeh, agus tharruing iad uisge, agus dhòirt iad a mach e an làthair an Tighearna, agus throisg iad air an la sin, agus thubhairt iad an sin, Pheacaich sinn an aghaidh an Tighearna. Agus thug Samuel

[x] *ghléidh.* [y] *tri fichead agus deichnear fhear, agus leth-cheud mìle fear.* [z] *àr, sgrios.* [a] i. e. an àirc. [b] *anns a' chnoc.*

breth air cloinn Israeil ann am Mispeh.

7 Agus chuala na Philistich gu'n robh clann Israeil air cruinneachadh an ceann a chéile gu Mispeh, agus chaidh tighearnan nam Philisteach suas an aghaidh Israeil: agus an uair a chuala clann Israeil *e*, bha eagal orra roimh na Philistich.

8 Agus thubhairt clann Israeil re Samuel, Na sguir do ghlaodhaich ris an Tighearna ar Dia air ar son, a chum as gu'n saor e sinn a làimh nam Philisteach.

9 Agus ghabh Samuel uan deothail [c], agus thug e suas e uile mar ìobairt-loisgte do'n Tighearna; agus ghlaodh Samuel ris an Tighearn air son Israeil, agus chual' an Tighearn e.

10 Agus an uair a bha Samuel a' toirt suas na h-ìobairt-loisgte, tharruing na Philistich am fagus gu cath an aghaidh Israeil: ach rinn an Tighearna tairneanach le fuaim [d] mhòir san là sin air na Philistich, agus chlaoidh e iad, agus bhuaileadh iad roimh Israel.

11 Agus chaidh fir Israeil a mach à Mispeh, agus ruaig [e] iad na Philistich, agus bhuail siad iad, gus *an d'thàinig iad* fuidh Bhet-car.

12 An sin ghabh Samuel clach, agus shuidhich e *i* eadar Mispeh agus Sen; agus thug e Ebeneser [f] mar ainm oirre, agus thubhairt e, Gu ruige so chuidich an Tighearna leinn.

13 Agus dh'ìrioslaicheadh [g] na Philistich, agus cha d'thàinig iad tuille gu crìch Israeil: agus bha làmh an Tighearn an aghaidh nam Philisteach uile làithean Shamueil.

14 Agus thugadh na bailtean a ghlac na Philistich o Israel, air an ais do Israel, o Hecron eadhon gu Gat; agus shaor Israel an crìochan a làimh nam Philisteach: agus bha sìth eadar Israel agus na h-Amoraich.

15 Agus thug Samuel breth air Israel re uile làithean a bheatha.

16 Agus chaidh e o bhliadhna gu bliadhna m'an cuairt gu Betel, agus Gilgal, agus Mispeh, agus thug e breth air Israel anns na h-àitibh sin uile.

17 Agus *bha* theachd air ais gu Ramah; oir an sin *bha* a thigh: agus an sin thug e breth air Israel, agus an sin thog e altair do'n Tighearna.

CAIB. VIII.

ANIS an uair a bha Samuel aosda, chuir e a mhic 'nam breitheamhnaibh os cionn Israeil.

2 Agus b'e ainm a cheudghin mic Ioel, agus ainm a dhara *mic* Abiah: *bha iad* 'nam breitheamhnaibh ann am Beer-seba.

3 Agus cha do ghluais a mhic 'na shlighibh-san, ach chlaon iad an déigh tairbhe [h], agus ghabh iad duais [i], agus dh'fhiar iad breitheanas.

4 An sin chruinnich uile sheanairean Israeil iad féin an ceann a chéile, agus thàinig iad a dh'ionnsuidh Shamueil gu Ramah.

5 Agus thubhairt iad ris, Feuch, tha thusa air fàs aosda, agus cha 'n'eil do mhic a' gluasad ann do shlighibh: a nis ma ta dean dhuinne righ gu breth a thoirt oirn, mar na cinnich uile.

6 Ach mhi-thaitinn an ni re Samuel [k], an uair a thubhairt iad, Thoir dhuinn righ gu breth a thoirt oirn: agus rinn Samuel urnuigh ris an Tighearna.

7 Agus thubhairt an Tighearna re Samuel, Eisd re guth an t-sluaigh anns gach *ni* a their iad riut: oir riutsa cha do chuir iad cùl, ach riumsa chuir iad cùl, a chum nach rìoghaichinn os an ceann.

8 A réir nan uile oibre a rinn iad o'n là anns an d'thug mi nìos iad as an Eiphit gu ruig an la 'n diugh, leis an do thréig iad mi, agus an d'rinn iad seirbhis do dhiathaibh eile, mar so *tha* iad a' deanamh mar an ceudna riutsa.

9 A nis uime sin éisd r'an guth: gidheadh bheir thu gu cinnteach fianuis 'nan aghaidh, agus cuiridh tu 'n céill dhoibh lagh [l] an righ a rìoghaicheas os an cionn.

10 Agus dh'innis Samuel uile bhriathran an Tighearna do'n t-sluagh, a *bha* 'g iarraidh righ air.

11 Agus thubhairt e, So mar a bhitheas lagh an righ a rìoghaicheas os bhur cionn: Gabhaidh e bhur mic, agus orduichidh e dha féin *iad* a chum a charbadan, agus *gu bhi* 'nam marcaich aige, agus *gu* ruith roimh a charbadaibh;

12 Agus gu'n cur 'nan ceannard-

[c] *bainne.* Eabh. [d] *torainn.* [e] *lean.*
[f] *i. e. clach a' chuideachaidh.* [g] *cheannsaicheadh.*
[h] *sannt.* [i] *tiodhlacan.* [k] *bha an ni olc ann an sùilibh Shamueil.*
[l] *riaghailt, sgòl.*

aidh dha féin air mìltibh, agus
'nan ceannardaibh air leth-cheud-
aibh, agus a dh'ar fhearainn[m], agus
a bhuain fhogharaidh, agus a dhean-
amh innil cogaidh air a shon, agus
innil air shon a charbada.
13 Agus gabhaidh e bhur nigheana
dheanamh oladh-ungaidh cùbhraidh,
agus *gu bhi* 'nam ban-chòcairibh,
agus 'nam ban-fhuineadairibh.
14 Agus gabhaidh e bhur n-ach-
aidh, agus bhur fion-liosan, agus
bhur liosan-olaidh, *eadhon* a' chuid
a's fearr *dhiubh*, agus bheir e *iad*
d'a òglachaibh.
15 Agus gabhaidh e an deachamh
d'ar siol, agus d'ar fion-liosaibh,
agus bheir e d'a luchd-dreuchd *e*,
agus d'a òglachaibh.
16 Agus gabhaidh e bhur n-òg-
laich-sa agus bhur banoglaich, agus
na h-òganaich a's fearr agaibh, agus
bhur n-asail, agus cuiridh e chum
oibre féin *iad*.
17 Gabhaidh e an deachamh d'ar
caoraich: agus bithidh sibh 'nar
seirbhisich aige.
18 Agus glaodhaidh sibh a mach
san là sin o làthair bhur righ a
thagh sibh dhuibh féin; agus cha 'n
éisd an Tighearna ribh san là sin.
19 Gidheadh, dhiùlt an sluagh
éisdeachd re guth Shamueil, agus
thubhairt iad, Ni h-eadh; ach bith-
idh righ *againne* os ar cionn:
20 Agus bithidh sinne mar an
ceudna mar na cinnich uile, agus
bheir ar righ breth oirn, agus théid
e mach romhainn, agus cuiridh[n] e
ar cathan.
21 Agus chuala Samuel uile
bhriathran an t-sluaigh, agus dh'aith-
ris e iad ann an cluasaibh an Tigh-
earna.
22 Agus thubhairt an Tighearna
re Samuel, Eisd r'an guth, agus
dean righ dhoibh. Agus thubhairt
Samuel re fir Israeil, Rachaibh gach
duine dhibh d'a bhaile féin.

CAIB. IX.

A NIS bha duine do Bheniamin,
d'am *b'*ainm Cis, mac Abieil,
mhic Sheroir, mhic Bhechorait, mhic
Aphiah, Beniaminich, duine treun
ann an neart.
2 Agus bha mac aige, d'am *b'*ainm
Saul, roghadh òig-fhir, agus e
tlachd-mhor[o]; agus cha *robh* am
measg chloinn Israeil fear bu tlachd-
mhoire na e: o ghuaillibh agus o
sin suas b'airde e na 'n sluagh
uile.
3 Agus chailleadh asail Chis,
athar Shauil; agus thubhairt Cis r'a
mhac Saul, Thoir leat a nis aon do
na h-òganaich, agus éirich, falbh,
iarr na h-asail.
4 Agus chaidh e troimh mhonadh
Ephraim, agus chaidh e troimh thìr
Shalisa, ach cha d'fhuair siad *iad*:
an sin chaidh e[p] troimh thìr Sha-
lim, agus cha *robh iad an sin*:
agus chaidh e troimh thìr nam
Beniamineach, ach cha d'fhuair
siad *iad*.
5 *Agus* an uair a thàinig iad gu
tìr Shuph, thubhairt Saul r'a ògan-
ach a *bha* maille ris, Thig agus
pilleamaid, air eagal gu'n leig
m'athair dheth a chùram mu na
h-asail, agus gu'm bi smuairean air
m'ar timchioll-ne.
6 Agus thubhairt esan ris, Feuch
a nis, *tha* duine le Dia anns a'
bhaile so, agus *is* duine urramach
e; thig gach ni a their e gu cinn-
teach gu crìch: a nis ma ta racham-
aid an sin; theagamh gu'n innis e
dhuinn ar slighe, air an còir dhuinn
gluasad.
7 An sin thubhairt Saul r'a ògan-
ach, Ach feuch, *ma* théid sinn, ciod
a bheir sinn a dh'ionnsuidh òglaich[q]
Dhé? oir chaitheadh an t-aran 'nar
soithichibh, agus cha 'n'*eil* tiodhlac
ann re thoirt a dh'ionnsuidh oglaich
Dhé: ciod ma ta a ni sinn?
8 Agus fhreagair an t-òganach
Saul a ris, agus thubhairt e, Feuch,
tha agam an so a'm' làimh an
ceathramh cuid do sheccel airgid:
sin bheir mi do òglach Dhé, agus
innsidh e dhuinn ar slighe.
9 (O shean[r] ann an Israel, an uair
a rachadh duine a dh'fhiosrachadh
do Dhia, mar so labhradh e, Thig-
ibh, agus rachamaid a dh'ionnsuidh
an fhir-sheallaidh[s]: oir esan *ris an
abrar* a nis fàidh, o shean theirte
fear-seallaidh ris.)
10 An sin thubhairt Saul r'a
òganach, Is maith a labhair thu,
thig, imicheamaid: agus dh'imich
iad do'n bhaile, far *an robh* òglach
Dhé.
11 *Agus* an uair a chaidh iad
suas uchdach a' bhaile, fhuair iad
gruagaichean a' dol a mach a thar-
ruing uisge, agus thubhairt iad riu,
Am bheil am fear-seallaidh an so?
12 Agus fhreagair iadsan iad,

[m] *chum a threabhachd a threabhadh.* [n] *cogaidh.* [o] *maith, àluinn.* [p] *iad.* [q] *duine.* Eabh. [r] *Roimhe.* [s] *an fheuch-adair.*

gus thubhairt iad, Tha; feuch, *tha*
roimhibh[t]: deanaibh cabhag[u] a
nis, oir a diugh tha e air teachd
do'n bhaile; oir *tha* iobairt aig an
t-sluagh an diugh anns an ionad ard.
13 An uair a theid sibh a steach
do'n bhaile, air ball gheibh sibh e,
mun d'théid e suas do'n ionad ard
a dh'itheadh: oir cha 'n ith an
sluagh gus an d'thig e, a chionn
gu'm beannaich e an iobairt, agus
an déigh sin ithidh iadsan a chuir-
eadh. A nis uime sin rachaibh
suas, oir mu'n àm so gheibh sibh e.
14 Agus chaidh iad suas do'n
bhaile: *agus* an uair a bha iad a'
dol a steach gu meadhon a' bhaile,
feuch, thàinig Samuel a mach 'nan
coinneamh, gu dol suas do'n ionad
ard.
15 A nis dh'innis[w] an Tighearn
ann an cluais Shamueil, la mun
d'thàinig Saul, ag ràdh,
16 Mu'n àm so am màireach cuir-
idh *mi* a'd' ionnsuidh duine a tìr
Bheniamin, agus ungaidh tu e 'na
cheannard air mo shluagh Israel,
agus saoraidh e mo shluagh a làimh
nam Philisteach; oir dh'amhairc
mi air mo shluagh, a chionn gu'n
d'thàinig an glaodh a m' ionn-
suidh.
17 Agus an uair a chunnaic Sa-
muel Saul, thubhairt an Tighearna
ris, Feuch an duine mu'n do labh-
air mi riut: rìoghaichidh esan os
cionn mo shluaigh.
18 An sin thàinig Saul am fagus
do Shamuel anns a' gheatadh[x],
agus thubhairt e, Innis dhomh,
guidheam ort, c'àit *am bheil* tigh an
fhir-sheallaidh?
19 Agus fhreagair Samuel Saul,
agus thubhairt e, *Is* mise am fear-
seallaidh: gabh suas romham do'n
ionad ard, agus ithidh sibh[y] maille
riumsa an diugh; agus leigidh mi
leat falbh sa' mhaduinn, agus gach
ni a *ta* ann do chridhe innsidh mi
dhuit.
20 Agus a thaobh nan asal agad
a chailleadh o cheann tri laithean,
na suidhich t'inntinn orra, oir
fhuaradh iad: agus co air *am bheil*
uile dhéigh Israeil[z]? nach ann
ortsa, agus air uile thigh t'athar?
21 Agus fhreagair Saul agus
thubhairt e, Nach Beniamineach
mise do'n treubh a's lugha ann an
Israel? agus *nach e* mo theaghlach
a's lugha do uile theaghlaichibh
tréibhe Bheniamin? c'ar son uime
sin a tha thu labhairt riumsa air an
dòigh-so?
22 Agus ghabh Samuel Saul agus
òganach, agus thug e steach iad
do'n t-seòmar-chuirm, agus thug e
àite-*suidhe* dhoibh aig ceann-toisich
nan daoine a chaidh chuireadh,
agus iad mu thimchioll deich fir
fhichead.
23 Agus thubhairt Samuel ris a'
chòcaire, Thoir *dhomh* a' chuibh-
rionn a thug mi dhuit, mu'n dubh-
airt mi riut, Cuir làimh riut i.
24 Agus thog an còcaire an
slinnein, agus *an ni* a *bha* air, agus
chuir e fa chomhair Shauil *e*, agus
thubhairt *Samuel*, Feuch, cuir an
ni sin a dh'fhàgadh air do bheul-
aobh, *agus* ith; oir dh'ionnsuidh an
àm so ghleidheadh dhuit e, *o* thubh-
airt mi, Thug mi cuireadh do'n
t-sluagh. Agus dh'ith Saul maille
re Samuel air an là sin.
25 Agus an uair a thàinig iad a
nuas o'n ionad ard do'n bhaile,
labhair *Samuel* re Saul air mullach
an tighe.
26 Agus dh'éirich iad gu moch:
agus mu bhriseadh na fàire, ghairm
Samuel air Saul gu mullach an
tighe, ag ràdh, Eirich, a chum gu'n
leig mi air falbh thu. Agus dh'éir-
ich Saul, agus chaidh iad a mach
le chéile, e féin agus Samuel.
27 *Agus* an uair a bha iad a'
dol sìos gu iomall a' bhaile, thubh-
airt Samuel re Saul, Abair rís an
òganach dol air aghaidh rombainn,
(agus chaidh e air aghaidh:) ach
seas thusa tamull, agus cuiridh mi
'n céill dhuit focal Dé.

CAIB. X.

AN SIN ghabh Samuel corn[a] ola,
agus dhòirt e air a cheann *e*,
agus phòg se e, agus thubhairt e,
Nach ann a chionn gu'n d'ung an
Tighearn thu *gu bhi* d' cheannard
air oighreachd féin?
2 'Nuair a dh'imicheas tu 'n
diugh uamsa, an sin gheibh thu
dithis dhaoine làimh re uaigh
Racheil; ann an crìch Bheniamin
ann an Selsah: agus their iad riut,
Fhuaradh na h-asail a chaidh thu a
dh'iarraidh; agus feuch, leig t'ath-
air dheth cùram nan asal, agus tha
smuairein air m'ar timchioll-sa, ag
ràdh, Ciod a ni mi air son mo
mhic?

[t] *romhad.* Eabh. [u] *dean cabhag.* Eabh. [w] *a thaisbein, dh'fhoillsich.* Eabh. [x] *am meadhon a' bhaile.* [y] *tu.* [z] *d'am buin uile nithe taitneach Israeil.* [a] *oin.*

3 An sin théid thu air t'aghaidh as sin, agus thig thu dh'ionnsuidh còmhnaird[b] Thaboir, agus coinnichidh thu 'n sin triuir dhaoine a' dol suas a dh'ionnsuidh Dhé gu Betel, aon *diubh* a' giùlan thri meann, agus aon *eile* a' giùlan thri builinnean arain, agus aon *eile* a' giùlan searraig fhìona.

4 Agus cuiridh iad fàilte ort, agus bheir iad dhuit dà *bhuilinn* arain, agus gabhaidh tu as an làimh *iad*.

5 'Na dhéigh sin thig thu gu cnoc Dhé, far *am bheil* freiceadan nam Philisteach: agus tarlaidh 'nuair a thig thu an sin do'n bhaile, gu'n coinnich thu cuideachd fhàidhean a' teachd a nuas o'n ionad ard, le saltair, agus tiompan, agus pìob, agus clàrsach rompa, agus iad re fàidheadoireachd.

6 Agus tuirlingidh[c] spiorad an Tighearn ort, agus ni thu fàidheadoireachd maille riu-san, agus tionndaidhear[d] thu a'd' dhuine eile.

7 Agus an uair a thig na comharan sin ort, ni thu mar a fhreagras a' chùis duit[e], oir *bithidh* Dia maille riut.

8 Agus théid thu sìos romham-sa gu Gilgal, agus feuch, théid mise sìos a'd' ionnsuidh a thoirt suas thabhartasa-loisgte, *agus* a dh'iobradh iobairtean thabhartasa-sìth; seachd laithean fanaidh tu, gus an d'thig mise a d' ionnsuidh, agus gu'n d'thoir mi fios dhuit ciod a ni thu.

9 Agus an uair a thionndaidh e a chùl gu falbh o Shamuel, thug Dia dha cridhe eile; agus thàinig na comharan sin uile gu crìch air an là sin féin.

10 Agus thàinig e o sin[f] do'n chnoc; agus feuch, choinnich cuideachd fhàidhean e, agus thuirling spiorad Dhé air, agus rinn e fàidheadoireachd 'nam measg.

11 A nis an uair a chunnaic iadsan uile a ghabh eòlas air roimhe, feuch, gu'n d'rinn e fàidheadoireachd maille ris na fàidhibh, an sin thubhairt an sluagh gach aon re chéile, Ciod e so thàinig air mac Chis? Am *bheil* Saul cuideachd am measg nam fàidhean?

12 Agus fhreagair duine as an àite sin, agus thubhairt e, Ach cò e an athair[g]? uime sin bha e 'na ghnàth-fhocal, Am *bheil* Saul cuideachd am measg nam fàidhean?

13 Agus an uair a chuir e crìoch air fàidheadoireachd a dheanamh, thàinig e do'n ionad ard.

14 Agus thubhairt bràthair-athar Shauil ris, agus r'a òganach, C'àite chaidh sibh? agus thubhairt esan[h], A dh'iarraidh nan asal: agus an uair a chunnaic sinn nach *robh* iad *r'am faghail*, thàinig sinn gu Samuel.

15 Agus thubhairt bràthair-athar Shauil, Innis dhomh, guidheam ort, ciod a thubhairt Samuel ribh.

16 Agus thubhairt Saul re bràthair-athar, Dh'innis e dhuinn gu cinnteach gu'n d'fhuaradh na h-asail; ach a thaobh na rìoghachd, cha d'innis e dha ciod a thubhairt Samuel.

17 Agus ghairm Samuel an sluagh r'a chéile a dh'ionnsuidh an Tighearna gu Mispeh;

18 Agus thubhairt e re cloinn Israeil, Mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Thug mi nios Israel as an Eiphit, agus shaor mi sibh as làimh nan Eiphiteach, agus as làimh nan rìoghachdan uile, a bha deanamh ainneart oirbh.

19 Gidheadh chuir sibhse an diugh cùl re'r Dia, esan a shaor sibh o bhur n-uile agus bhur teanntachdaibh gu léir; agus thubhairt sibh, Ni h-eadh, ach cuiridh tu rìgh os ar cionn. A nis uime sin nochdaibh sibh féin am fianuis an Tighearn a réir bhur treubhan, agus a réir bhur mìlte.

20 Agus an uair a thug Samuel air uile threubhan Israeil teachd am fagus, ghabhadh[i] treubh Bheniamin.

21 Agus an uair a thug e air tréibh Bheniamin teachd am fagus a réir an teaghlaichean, ghabhadh teaghlach Mhatri: agus an uair a thug e air teaghlach Mhatri teachd am fagus a lion fear agus fear, ghabhadh Saul mac Chis: agus an uair a dh'iarr iad e, cha d'fhuaradh e.

22 Uime sin dh'fhiosraich iad fathast do'n Tighearna, an d'thigeadh an duine fathast an sin; agus fhreagair an Tighearna, Feuch, dh'fholaich se e féin am measg na h-airneis.

23 Agus ruith iad, agus thug iad as sin e: agus an uair a sheas e am meadhon an t-sluaigh, bha e ni

[b] *doire.* [c] *thig.* [d] *iompoichear.* [e] *an ni sin a gheibh do làmh.* Eabh. [f] *iad an sin.* [g] *cò e athair?* [h] *iadsan.* [i] *i. e. le crannchur.*

b'airde na'n sluagh uile, o ghuaillibh agus o sin suas.

24 Agus thubhairt Samuel ris an t-sluagh uile, Am faic sibh esan a thagh an Tighearna, nach 'eil *neach* cosmhuil ris am measg an t-sluaigh uile? agus rinn an sluagh uile iolach[k], agus thubhairt iad, Gu ma fada beo an righ.

25 An sin dh'innis Samuel do'n t-sluagh lagh[l] na rìoghachd, agus sgrìobh e ann an leabhar *e*, agus thaisg e suas am fianuis an Tighearn *e*: agus leig Samuel an sluagh uile air falbh, gach duine d'a thigh.

26 Agus chaidh Saul mar an ceudna dhachaidh gu Gibeah, agus chaidh maille ris *daoine* treun, aig an do bhean Dia r'an cridhe.

27 Agus thubhairt mic Bhelial, Cionnus a shaoras am fear so sinn? agus rinn iad dimeas air, agus cha d'thug iad tiodhlac sam bith d'a ionnsuidh: ach dh'fhan esan 'na thosd.

CAIB. XI.

AN SIN chaidh Nahas an t-Amonach suas, agus champaich e an aghaidh Iabeis-ghilead: agus thubhairt uile dhaoine Iabeis re Nahas, Dean coi'-cheangal ruinn, agus ni sinne seirbhis dhuit.

2 Agus fhreagair Nahas an t-Amonach iad, Air *a' chumha* so ni mi *coi'-cheangal* ribh, gu'n spìon mi mach gach sùil dheas agaibh, agus gu'n cuir mi am masladh[m] so air Israel uile.

3 Agus thubhairt seanairean Iabeis ris, Thoir dhuinn dàil sheachd laithean, a chum as gu'n cuir sinn teachdairean gu uile chrìochaibh Israeil; agus mur bi neach sam bith gu'r saoradh, an sin théid sinn a mach a d' ionnsuidh.

4 An sin thàinig na teachdairean gu Gibeah Shauil, agus dh'innis iad an sgeul ann an cluasaibh an t-sluaigh: agus thog an sluagh uile suas an guth, agus ghuil iad.

5 Agus feuch, thàinig Saul an déigh a' bhuair as a' mhachair, agus thubhairt Saul, Ciod *a thàinig* air an t-sluagh, gu'm bheil iad a' gul? agus dh'innis iad da sgeul dhaoine Iabeis.

6 Agus thuirling spiorad Dhé air Saul an uair a chual' e an sgeul sin, agus lasadh fhearg gu mòr.

7 Agus ghabh e cuing dhamh, agus ghearr e sìos 'nam mìribh iad, agus chuir e *iad* air feadh uile chrìochan Israeil le làimh theachdairean, ag ràdh, Ge b'e nach d'thig a mach an déigh Shauil, agus an déigh Shamueil, mar so nithear r'a dhaimh: agus thuit eagal an Tighearn air an t-sluagh, agus thàinig iad a mach mar aon duine[n].

8 Agus an uair a dh'àireamh e iad ann am Besec, bha ann do chloinn Israeil tri cheud mìle, agus do fhir Iudah deich mìle fichead.

9 Agus thubhairt iad ris na teachdairibh a thàinig, Mar so their sibh re fir Iabeis-ghilead, Am màireach, an uair a dh'fhàsas a' ghrian teth, bithidh cabhair[o] agaibh. Agus thàinig na teachdairean, agus dh'innis iad *sin* do fhir Iabeis; agus bha aoibhneas orra.

10 Uime sin thubhairt fir Iabeis[p], Am màireach théid sinn a mach d'ar n-ionnsuidh, agus ni sibh ruinn a réir gach *ni* a's àill leibh[q].

11 Agus air an la màireach chuir Saul an sluagh 'nan tri buidhnibh, agus thàinig iad gu meadhon an fheachd ann am faire na maidne, agus bhuail iad na h-Amonaich gus an d'fhàs an latha teth: agus sgapadh iadsan a mhair, air chor as nach d'fhàgadh dithis diubh cuideachd.

12 Agus thubhairt an sluagh re Samuel, Cò a thubhairt, Cha[r] rioghaich Saul os ar ceann? thugaibh *an so* na daoine a chum as gu'n cuir sinn gu bàs iad.

13 Agus thubhairt Saul, Cha chuirear duine gu bàs air an là so: oir an diugh dh'oibrich an Tighearna saorsa ann an Israel.

14 An sin thubhairt Samuel ris an t-sluagh, Thigibh, agus rachamaid do Ghilgal, agus athnuadhaicheamaid an sin an rìoghachd.

15 Agus chaidh an sluagh uile gu Gilgal, agus rinn iad Saul an sin 'na righ am fianuis an Tighearn ann an Gilgal; agus dh'ìobair iad an sin ìobairtean thabhartasa-sìth am fianuis an Tighearna: agus rinn Saul an sin agus fir Israeil uile gairdeachas mòr.

CAIB. XII.

AGUS thubhairt Samuel re h-Israel uile, Feuch, dh'éisd mi re'r guth anns gach ni a thubhairt sibh rium, agus rinn mi righ os bhur cionn.

[k] *gàir.* [l] *riaghailt, scòl.* [m] *spìd.* [n] *le aon rùn.*
[o] *còmhnadh, saorsa.* [p] *fir Iabeis re Nahas righ nan Amonach.*
[q] a bhios *maith 'nar sùilibh.* [r] *An.*

2 Agus a nis feuch, *tha*'n righ ag imeachd roimhibh [s]: agus tha mise aosmhor agus ceannliath, agus feuch, *tha* mo mhic maille ribh: agus ghluais mise [t] 'nar fianuis o m'oige gus an la 'n diugh.

3 Feuch *tha* mi 'n so; thugaibh fianuis a'm' aghaidh an làthair an Tighearna, agus an làthair Aoin ungta: cò esan o'n d'thug mi a dhamh? agus cò esan o'n d'thug mi asal? agus cò esan air an d'rinn mi feall? cò esan air an d'rinn mi ainneart? agus cò esan o a làimh an do ghabh mi duais a chum mo shùilean a dhalladh leatha? agus aisigidh mi [u] dhuibh.

4 Agus thubhairt iadsan, Cha d'rinn thu feall oirnne, ni mò a rinn thu ainneart oirn, ni mò a ghabh thu ni air bith o làimh aon duine.

5 Agus thubhairt e riu, Tha 'n Tighearna 'na fhianuis 'nar n-aghaidh, agus tha Aon ungta 'na fhianuis an diugh, nach d'fhuair sibh a'm' làimh-sa ni sam bith. Agus fhreagair iadsan *Tha e* 'na fhiannis.

6 Agus thubhairt Samuel ris an t sluagh, *Is e* 'n Tighearn a rinn [w] Maois agus Aaron, agus a thug bhur n-aithriche nìos a tìr na h-Eiphit.

7 A nis uime sin seasaibh, a chum as gu'n d'thoir mi breth oirbh [x] an làthair an Tighearn, a thaobh uile ghnìomhara ceart an Tighearn, a rinn e dhuibhse agus do bhur n-aithrichibh.

8 An uair 'a thàinig Iacob a steach do'n Eiphit, agus a ghlaodh bhur n-aithriche ris an Tighearna, an sin chuir an Tighearna *d'an ionnsuidh* Maois agus Aaròn, a thug bhur n-aithriche mach as an Eiphit, agus a thug orra còmhnuidh ghabhail anns an àite so.

9 Agus an uair a dhi-chuimhnich iad an Tighearn an Dia, thug e thairis iad do làimh Shisera, ceannaird armailte Hasoir, agus do làimh nam Philisteach, agus do làimh righ Mhoaib, agus chog iad 'nan aghaidh.

10 Agus ghlaodh iad ris an Tighearna, agus thubhairt iad, Pheacaich sinn, do bhrìgh gu'n do thréig sinn an Tighearn, agus gu'n d'rinn sinn seirbhis do Bhaalim agus Astarot; ach a nis saor as làimh ar naimhde, agus ni sinn seirbhis dhuit.

11 Agus chuir an Tighearn naith Ierubaal, agus Barac [y], agus Iephtah, agus Samuel [z], agus shaor e sibh as làimh bhur naimhdean air gach taobh, agus ghabh sibh còmhnuidh gu téaruinte.

12 Agus an uair a chunnaic sibh gu'n d'thàinig Nahas righ chloinn Amoin 'nar n-aghaidh, thubhairt sibh riumsa, Ni h-eadh, ach rìoghaichidh righ os ar cionn; an uair *a b'e* an Tighearna bhur Dia bhur righ.

13 A nis uime sin feuch an righ a thagh sibh, *agus* a dh'iarr sibh: agus feuch, chuir an Tighearna righ os bhur cionn.

14 Ma bhios eagal an Tighearn oirbh, agus *ma* ni sibh seirbhis dha, agus *ma* dh'éisdeas sibh r'a ghuth, agus nach dean sibh ceannairc an aghaidh àithne an Tighearna [a], an sin bithidh sibh féin téaruinte [b], agus mar an ceudna an righ a rìoghaicheas os bhur cionn an déigh an Tighearna bhur Dé [c].

15 Ach mur éisd sibh re guth an Tighearna, agus gu'n dean sibh ceannairc an aghaidh àithne an Tighearna, an sin bithidh làmh an Tighearna 'nar n-aghaidh-sa, mar *a bha i* 'n aghaidh bhur n-aithriche.

16 A nis uime sin seasaibh agus faicibh an ni mòr so a ni an Tighearna fa chomhair bhur sùl.

17 Nach *'eil* foghara a' chruithneachd ann an diugh? gairmidh mise air an Tighearna, agus cuiridh e *nuas* tairneanach agus uisge; a chum as gu'n tuig agus gu'm faic sibh gu'*m bheil* bhur n-olc mòr, a rinn sibh ann an sealladh an Tighearna, le righ iarraidh dhuibh féin.

18 Agus ghairm Samuel air an Tighearna, agus chuir an Tighearn a nuas tairneanach agus uisge air an là sin, agus ghabh an sluagh uile eagal mòr roimh 'n Tighearna, agus roimh Shamuel.

19 Agus thubhairt an sluagh uile re Samuel, Dean urnuigh air son do sheirbhiseacha ris an Tighearna do Dhia, a chum as nach bàsaich sinn: oir chuir sinn r'ar peacannaibh uile an t-olc *so*, righ iarraidh dhuinn féin.

20 Agus thubhairt Samuel ris an t-sluagh, Na biodh eagal oirbh:

[s] *'na cheannard oirbh.* [t] *chaith mi mo bheatha.* [u] *bheir mi air ais.* [w] *a chruthaich, a thog suas.* [x] *gu'n tagair, gu'n reusonaich mi ribh.* [y] *Bedan.* [z] *Samson.* [a] *nach brosnaich sibh an Tighearna gu feirg.* [b] *beo.* Eabh. [c] *an déigh do'n Tighearna bhur Dia bhi 'na righ agaibh.*

'rinn sibh an t-olc so uile: gidheadh na tionndaidhibh a thaobh o'n Tighearn a leantuinn, ach deanaibh seirbhis do'n Tighearna le'r n-uile chridhe;

21 Agus na tionndaidhibh a thaobh an déigh *nithe* faoin [d], nach bi chum tairbhe *dhuibh*, agus nach saor *sibh;* oir *is* faoineas [e] iad.)

22 Oir cha tréig an Tighearn a shluagh, air sgàth a mhòr ainme féin; do bhrìgh gu'm bu toil leis an Tighearna bhur deanamh 'nar sluagh dha féin.

23 Ach air mo shon-sa, nar leigeadh Dia gu'm peacaichinn an aghaidh an Tighearna, le sgur do urnuigh a dheanamh air bhur son: ach teagaisgidh mi dhuibh an t-slighe mhaith agus cheart.

24 A mhàin biodh eagal an Tighearn oirbh, agus deanaibh seirbhis dha ann am fìrinn le bhur n-uile chridhe: oir faicibh cia mòr na nithe a rinn e air bhur son.

25 Ach ma bhuanaicheas sibh ann an droch dheanadas, sgriosar araon sibh féin agus bhur rìgh.

CAIB. XIII.

BHA Saul *deich* bliadhna *fichead* a dh'aois an uair *a thòisich* e air rìoghachadh; agus rìoghaich e dà bhliadhna os cionn Israeil.

2 An sin thagh Saul dha féin tri mìle *fear* do Israel; *d'an* robh dà mhìle maille re Saul ann an Michmas, agus ann an sliabh Bheteil, agus bha mìle maille re Ionatan ann an Gibeah Bheniamin: agus a' chuid eile do'n t-sluagh chuir e gach duine *dhiubh* dh'ionnsuidh a bhùtha.

3 Agus bhuail Ionatan freiceadan nam Philisteach a *bha* ann an Geba [f], agus chuala na Philistich *sin:* agus shéid Saul an trompaid air feadh na tìre uile, ag ràdh, Cluinneadh na h-Eabhruidhich.

4 Agus chual' Israel uile iomradh *gu'n* do bhuail Saul freiceadan nam Philisteach, agus mar an ceudna *gu'n* robh Israel air am meas gràineil leis na Philistich: agus ghairmeadh an sluagh an ceann a chéile an déigh Shauil gu Gilgal.

5 Agus chruinnicheadh na Philistich an ceann a chéile gu cogadh re h-Israel, deich mìle fichead carbad [g], agus sé mìle marcach, agus sluagh mar an gaineamh a *ta* air tràigh na fairge thaobh lìonmhoireachd: agus thàinig iad a nìos, agus champaich iad ann am Michmas, a làimh na h-airde 'n ear o Bhet-abhen.

6 An uair a chunnaic fir Israeil gu'n robh iad ann an teanntachd, a chionn gu'n do dhlùthaich an armailte [h] riu, an sin dh'fholaich an sluagh iad féin ann an uamhaibh, agus ann an droighnich [i], agus ann an creagaibh, agus ann an daingneachaibh [k], agus ann an slochdaibh.

7 Agus chaidh *cuid do* na h-Eabhruidhich thar [l] Iordan gu tìr Ghad, agus Ghilead: ach *bha* Saul fathast ann an Gilgal, agus bha'n sluagh 'na dhéigh uile air chrith.

8 Agus dh'fheith e seachd laithean, gu ruig an t-àm àraidh a shuidhich [m] Samuel: ach cha d'thàinig Samuel gu Gilgal, agus sgapadh an sluagh uaith.

9 Agus thubhairt Saul, Thugaibh a m' ionnsuidh an so ìobairt-loisgte, agus tabhartasan-sìth. Agus thug e suas an ìobairt-loisgte.

10 Agus co luath as a chuir e crìoch air an ìobairt-loisgte a thoirt suas, feuch, thàinig Samuel, agus chaidh Saul a mach 'na choinneamh a chum gu'm beannaicheadh e dha.

11 Agus thubhairt Samuel, Ciod a rinn thu? Agus fhreagair Saul, A chionn gu'm faca mi gu'n robh an sluagh air an sgapadh uam, agus nach d'thàinig thu 'n taobh a stigh do'n àm shuidhichte, agus *gu'n* do chruinnich na Philistich iad féin an ceann a chéile gu Michmas;

12 Uime sin thubhairt mi, A nis thig na Philistich a nuas orm gu Gilgal, agus cha do chuir mi athchuinge dh'ionnsuidh an Tighearna: rinn mi éigin uime sin orm féin [n], agus thug mi suas an ìobairtloisgte.

13 Agus thubhairt Samuel re Saul, Rinn thu gu h-amaideach; cha do ghléidh thu àithne an Tighearna do Dhé, a dh'àithn e dhuit: oir a nis dhaingnicheadh an Tighearna do rìoghachd air Israel gu bràth.

14 Ach a nis cha seas do rìoghachd: dh'iarr an Tighearna dha féin duine a réir a chridhe féin, agus dh'àithn an Tighearna dha *bhi* 'na cheannard air a shluagh, a chionn

[d] *dhiathan bréige.* [e] *neo-ni.* [f] *Gibeah.* [g] *tri mìle carbad.* [h] *sluagh* an naimhdean. [i] *dù-lainnibh.* [k] *tùraibh, ionadaibh arda.* [l] *thair, thairis air.* [m] *thubhairt.* Eabh. [n] *ghabh mi misneach.*

nach do ghléidh thusa *an ni* a dh'àithn an Tighearna dhuit.

15 Agus dh'éirich Samuel [o], agus chaidh e suas o Ghilgal gu Gibeah Bheniamin: agus dh'àireamh Saul an sluagh a bha làthair [p] maille ris, mu thimchioll sè ceud fear.

16 Agus dh'fhan Saul, agus a mhac Ionatan, agus an sluagh a bha làthair maille riu, ann an Gibeah Bheniamin; ach champaich na Philistich ann am Michmas.

17 Agus thàinig an luchd-millidh [q] a mach a camp nam Philisteach 'nan tri chuideachdaibh: thionndaidh aon chuideachd *dhiubh* do'n t-slighe dh'ionnsuidh Ophrah gu tìr Shauil:

18 Agus thionndaidh cuideachd eile do'n t-slighe dh'ionnsuidh Bethoroin: agus thionndaidh cuideachd eile do shlighe na crìche, a tha 'g amharc re gleann Sheboim a dh'ionnsuidh an fhàsaich.

19 A nis cha d'fhuaradh gobha ann an tìr Israeil uile: (oir thubhairt na Philistich, Air eagal gu'n dean na h-Eabhruidhich *dhoibh féin* cloidhean no sleaghan:)

20 Uime sin chaidh na h-Israelich uile sìos a dh'ionnsuidh nam Philisteach, gach duine a gheurachadh a shuic, agus a chaibe, agus a thuaighe, agus a phicoid.

21 Gidheadh bha eighe [r] aca air son nam picoidean, agus air son nan soc, agus air son nan tri-mheurach [s], agus air son nan tuaghan, agus a gheurachadh nam bior.

22 Mar sin thachair e ann an la a' chatha, nach d'fhuaradh aon chuid claidheamh no sleagh ann an làimh neach sam bith do'n t-sluagh, a *bha* maille re Saul agus Ionatan: ach fhuaradh aig Saul agus aig a mhac Ionatan.

23 Agus chaidh freiceadan nam Philisteach a mach gu bealach [t] Mhichmais,

CAIB. XIV.

A NIS air la àraidh thubhairt Ionatan mac Shauil ris an òganach a dh'iomchair [u] airm, Thig, agus rachamaid thairis gu freiceadan nam Philisteach, a tha air an taobh thall:-ach cha d'innis e d'a athair.

2 Agus dh'fhan Saul anns a' chuid a b'fhaide mach do Ghibeah, fuidh chraoibh pomgranait, a *tha* ann am Migron: agus *bha*'n sluagh a *bha* maille ris mu thimchioll sè ceud fear.

3 Agus *bha* Ahiah mac Ahituib, bhràthar Ichaboid, mhic Phinehais, mhic Eli sagairt an Tighearn ann an Siloh, ag iomchar ephoid. Ach cha robh fios aig an t-sluagh gu'n d'fhalbh Ionatan.

4 Agus eadar na bealaichean, air an d'iarr Ionatan dol thairis a dh'ionnsuidh freiceadain nam Philisteach, *bha* creag gheur [w] air aon taobh, agus creag gheur air an taobh eile: agus *b'e* ainm creige dhiubh Boses, agus ainm na creige eile Seneh.

5 Bha suidheachadh creige dhiubh o thuath [x] fa chomhair Mhichmais, agus suidheachadh na creige eile o dheas fa chomhair Ghibeah.

6 Agus thubhairt Ionatan ris an òganach a dh'iomchair airm, Thig, agus rachamaid thairis a dh'ionnsuidh freiceadain nan *daoine* neo-thimchiollghearrta ud: theagamh gu'n oibrich an Tighearn air ar son; oir cha *'n'eil* bacadh air an Tighearna saoradh le mòran no le beagan.

7 Agus thubhairt fear iomchair arm ris, Dean gach *ni* a th'ann ad chridhe: tionndaidh thu féin [y]; feuch, *tha* mise maille riut a réir do chridhe.

8 An sin thubhairt Ionatan, Feuch, théid sinn thairis a dh'ionnsuidh nan daoine *ud*, agus nochdaidh sinn sinn féin doibh.

9 Ma their iad mar so ruinn, Fanaibh gus an d'thig sinn d'ar n-ionnsuidh; an sin seasaidh sinne 'nar n-àite, agus cha d'théid sinn suas d'an ionnsuidh.

10 Agus ma their iad mar so, Thigibh a nìos d'ar ionnsuidh-ne; an sin théid sinn suas, oir thug an Tighearna thairis iad d'ar làimh: agus *bithidh* so 'na chomhara dhuinn.

11 Agus nochd iad le chéile iad féin do fhreiceadan nam Philisteach: agus thubhairt na Philistich, Feuch, *tha* na h-Eabhruidhich a' teachd a mach as na tollaibh [z], anns an d'fholaich siad iad féin.

12 Agus fhreagair fir an fhreic-

[o] *Saul.* [p] *a fhuaradh.* Eabh. [q] *luchd-creiche.*
[r] *liobhan; file.* Sasg. [s] *nan gabhal; forks, tridents.* Sasg.
[t] *slighe chumhaing; dol thairis.* Eabh. [u] *ghiùlain.*
[w] *scor chreige; fiacail chreige.* Eabh. [x] *bha aghaidh aon charraige re tuath.* [y] *imich gc b'e taobh is miann leat.* [z] *còsaibh, frògaibh.*

eadain Ionatan agus fear iomchair
arm, agus thubhairt iad, Thigibh a
nìos d'ar n-ionnsuidh-ne, agus
nochdaidh sinne dhuibh ni. Agus
thubhairt Ionatan re fear iomchair
arm, Thig a nìos a'm' dhéigh; oir
thug an Tighearna thairis iad do
làimh Israeil.
13 Agus chaidh[a] Ionatan suas
air a làmhan agus air a chosan,
agus fear iomchair arm 'na dhéigh:
agus thuit iad roimh Ionatan; agus
mharbh fear iomchair arm 'na
dhéigh.
14 Agus bha an ceud àr sin a rinn
Ionatan agus fear iomchair arm,
mu thimchioll fichead fear, an
taobh a stigh mar gu'm b'ann do
leth-acair fhearainn, *a dh'fheud-
adh* cuing *dhamh ar ann an là.*
15 Agus bha ball-chrith anns an
fheachd sa' mhachair, agus am
measg an t-sluaigh uile: bha crith
mar an ceudna air an fhreiceadan
agus air an luchd-millidh féin, agus
chriothnuich an talamh; agus bha i
'na crith ro-mhòir[b].
16 Agus dh'amhairc luchd-faire
Shauil ann an Gibeah Bheniamin;
agus feuch, leagh am mòr shluagh
as, agus dh'fhalbh iad a' bualadh
sìos[c] *a chéile.*
17 An sin thubhairt Saul ris an
t-sluagh a *bha* maille ris, Gabhaibh
àireamh a nis, agus faicibh cò a
dh'fhalbh uainn. Agus an uair a
dh'àireamh iad, feuch, cha *robh*
Ionatan agus fear iomchair arm *an
sin.*
18 Agus thubhairt Saul re Ahiah,
Thoir an so àirc Dhé; oir bha àirc
Dhé san àm sin maille re cloinn Is-
raeil.
19 Agus an uair a bha Saul a'
labhairt ris an t-sagart, chaidh a'
chonghair a bha ann am feachd
nam Philisteach air a h-aghaidh,
agus mheudaich i: Agus thubhairt
Saul ris an t-sagart, Tarruing air a
h-ais do làmh.
20 Agus chruinnich Saul agus an
sluagh uile a *bha* maille ris iad féin
an ceann a chéile, agus thàinig iad
a dh'ionnsuidh a' chatha; agus
feuch, bha claidheamh gach fir an
aghaidh a choimhearsnaich, *agus
bha* amhluadh[d] ro-mhòr ann.
21 Agus na h-Eabhruidhich *a* bha
maille ris na Philistich roimhe sin,
a chaidh suas maille riu do'n champ
o'n tìr m'an cuairt, *thionndaidh*
iadsan mar an ceudna gu bhi leis
na h-Israelich, a *bha* maille re Saul
agus Ionatan,
22 Agus an uair a chuala na fir
sin uile do Israel, a dh'fholaich iad
féin ann an sliabh Ephraim, gu'n do
theich na Philistich, dhlùth-lean
iadsan mar an ceudna 'nan déigh
anns a' chath.
23 Mar sin shaor an Tighearn Is-
rael air an là sin: agus chaidh an
cath thairis gu Bet-abhen.
24 Agus thàinig fir Israeil am
fagus[e] air an là sin, agus chuir Saul
an sluagh fa mhionnaibh, ag ràdh,
Mallaichte gu *robh* am fear a
dh'itheas biadh[f] gu feasgar, a chum
gu'n dìolar mi air mo naimhdibh:
agus cha do bhlais neach air bith
do'n t-sluagh biadh.
25 Agus thàinig an sluagh uile[g]
gu coille, agus bha mil air aghaidh
na machrach.
26 Agus an uair a thàinig an
sluagh do'n choille, feuch shil a'
mhil sìos, ach cha do chuir duine
sam bith a làmh a dh'ionnsuidh a
bheoil; oir bha eagal nam mionnan
air an t-sluagh.
27 Ach cha chuala Ionatan an
uair a chuir athair an sluagh fuidh
na mionnaibh: uime sin shìn e mach
bàrr na slait a *bha* 'na làimh, agus
thum e i ann an cìr mheala, agus
chuir[h] e a làmh gu bheul, agus
shoillsicheadh[i] a shùilean.
28 An sin fhreagair fear do'n
t-sluagh, agus thubhairt e, Chuir
t'athair an sluagh fuidh mhionnaibh
teann, ag ràdh, Mallaichte *gu robh*
an duine a dh'itheas biadh an diugh.
Agus bha'n sluagh air fannachadh.
29 An sin thubhairt Ionatan,
Chuir m'athair an tìr fa bhuaireas:
faicibh, guidheam oirbh, cionnus a
ta mo shùilean air an soillseachadh,
do bhrìgh gu'n do bhlais mi beagan
do'n mhil so.
30 Cia mò gu mòr, nam biodh
an sluagh air itheadh gu saor an
diugh do chreich an naimhdean, a
fhuair iad? oir nach bitheadh a nis
àr ni bu mhò am measg nam Philis-
teach?
31 Agus bhuail iad air an là sin
na Philistich o Mhichmas gu Aia-
lon: agus bha 'n sluagh air fannach-
adh gu mòr.
32 Agus leum an sluagh air a'

[a] *streap, dhìr.* [b] *'na crith Dhé.* Eabh. [c] *an so agus an sin.* [d] *dioghbhail, sgrios.* [e] *bha fir Israeil ann an airc.* [f] *aran.* Eabh. [g] *uile* shluagh *na tìre.* [h] *phill, thionndaidh.* Eabh. [i] *chunnaic.*

chreich, agus ghabh iad caoraich
agus buar, agus laoigh, agus mharbh
iad air an talamh *iad:* agus dh'ith
an sluagh *iad* leis an fhuil.
33 Agus dh'innis iad do Shaul, ag
ràdh, Feuch, tha'n sluagh a' peac-
achadh an aghaidh an Tighearna,
le itheadh maille ris an fhuil [k].
Agus thubhairt esan, Pheacaich sibh:
caruichibh a m' ionnsuidh an diugh
clach mhòr [l].
34 Agus thubhairt Saul, Sgaoil-
ibh sibh féin am measg an t-sluaigh,
agus abraibh riu, Thugaibh a m'
ionnsuidh an so gach duine a
mhart [m], agus gach duine a chaora,
agus marbhaibh *iad* an so agus ith-
ibh; agus na peacaichibh an aghaidh
an Tighearna le itheadh maille ris
an fhuil. Agus thug an sluagh uile
gach duine a mhart leis [n] air an
oidhche sin, agus mharbh iad an sin
iad.
35 Agus thog Saul altair do'n
Tighearna, B'i sin a' cheud altair a
thog e [o] do'n Tighearna.
36 Agus thubhairt Saul, Racham-
aid sìos an déigh nam Philisteach
san oidhche, agus creachamaid iad
gu solus na maidne, agus na fàgam-
aid fear dhiubh. Agus thubhairt
iadsan, Dean gach ni a's maith leat [p].
An sin thubhairt an sagart, Thig-
eamaid am fagus an so dh'ionnsuidh
Dhé.
37 Agus dh'iarr Saul comhairle
air Dia, An d'théid mi sìos an déigh
nam Philisteach? an d'thoir thu
thairis iad do làimh Israeil? ach
cha do fhreagair se e air an là sin.
38 Agus thubhairt Saul, Thigibh
am fagus an so, *sibhse* uile mhaith-
ean [q] an t-sluaigh, agus biodh fios
agaibh, agus faicibh, c'àit an robh
am peacadh so an diugh.
39 Oir *mar* is beo an Tighearna,
a shaor Israel, ge do robh e ann
mo mhac Ionatan, gu cinnteach
gheibh e bàs. Ach cha do fhreag-
air duine e do'n t-sluagh uile.
40 An sin thubhairt e re h-Israel
uile, Bithibhse air aon taobh, agus
bithidh mise agus mo mhac Iona-
tan air an taobh eile. Agus thubh-
airt an sluagh re Saul, Dean an ni
a's maith leat.
41 Uime sin thubhairt Saul ris an
Tighearna Dia Israeil, Thoir seachad
crannchur cothromach [r]. Agus
ghabhadh Saul agus Ionatan; ach
chaidh an sluagh as.
42 Agus thubhairt Saul, Tilgibh
crannchur eadar mise agus mo
mhac Ionatan. Agus ghabhadh Io-
natan.
43 An sin thubhairt Saul re Io-
natan, Innis dhomh ciod a rinn thu.
Agus dh'innis Ionatan da, agus
thubhairt e, Gu deimhin le bàrr na
slait a *bha* a'm' làimh, bhlais mi
beagan meala; agus feuch, am
faigh mi bàs?
44 Agus thubhairt Saul, Gu'n
deanadh Dia mar sin, agus tuille
mar an ceudna: oir gu cinnteach
gheibh thu bàs, a Ionatain [s].
45 Agus thubhairt an sluagh re
Saul, Am faigh Ionatan bàs, a
dh'oibrich an t-saorsa mhòr so ann
an Israel? Nar leigeadh Dia: *mar*
is beo an Tighearna, cha tuit *aon
ròineag* [t] do fholt a chinn gu làr;
oir maille re Dia dh'oibrich e an
diugh. Uime sin shaor an sluagh
Ionatan, agus cha d'fhuair e bàs.
46 An sin chaidh Saul suas o
leantuinn nam Philisteach: agus
dh'fhalbh na Philistich d'an àite
féin.
47 Agus ghabh Saul an rìoghachd
os cionn Israeil, agus chog e air
gach làimh an aghaidh a naimhde
gu léir, an aghaidh Mhoaib, agus
an aghaidh chloinn Amoin, agus an
aghaidh Edoim, agus an aghaidh
righre Shobah, agus an aghaidh nam
Philisteach; agus ge b'e taobh a
thionndaidh e, chlaoidh e *iad* [u].
48 Agus thog e sluagh, agus
bhuail e na h-Amalecich, agus shaor
e Israel as làimh na muinntir a bha
'gam milleadh [w].
49 A nis b'iad mic Shauil Ionatan,
agus Isui, agus Melchisua: agus
b'iad so ainmean a dhithis nighean;
ainm na ceud-ghin Merab, agus
ainm na *h-ighinn* a b'òige Michal.
50 Agus *b'e* ainm mnà Shauil
Ahinoam, nighean Ahimahais: agus
b'e ainm ceannaird a shluaigh Abner
mac Ner, bràthair-athar Shauil.
51 Agus *b'e* Cis athair Shauil:
agus *b'e* Ner athair Abneir, mac
Abieil.
52 Agus bha cogadh dian an agh-
aidh nam Philisteach ré uile laith-
ean Shauil: agus an uair a chith-
eadh Saul fear làidir sam bith, no

k *air an fhuil.* Eabh. l *i. e.* chum altarach. m *a tharbh.*
n *'na làimh.* Eabh. o *I sin thòisich e r'a togail mar altair.* Eabh.
p *a'd' shùilibh.* Eabh. q *oisinnean.* r *Tumim.* Eabh.
s *bàsaichidh Ionatan.* t fhuilteau. u *bhuin e riu mar dhaoine
ciontach.* w *'gam fàsachadh, 'gan dìtheachadh.*

fear treun sam bith, ghabhadh[x] e
d'a ionnsuidh e.

CAIB. XV.

AGUS thubhairt Samuel re Saul,
Chuir an Tighearna mi gu thu-
sa ungadh a'd' righ os cionn a
shluaigh, os cionn Israeil: a nis
uime sin éisd re briathraibh[y] an
Tighearna.
2 Mar so tha Tighearna nan
sluagh ag ràdh, Is cuimhne leam[z]
ciod a rinn na h-Amalecich air na
h-Israelich, cionnus a chuir iad 'nan
aghaidh san t-slighe 'nuair a thàin-
ig iad a nios as an Eiphit.
3 A nis falbh, agus buail na
h-Amalecich, agus sgrios[a] gu tur
gach *ni* a *th*'aca, agus na caomhain
iad; ach marbh araon fear agus
bean, leanabh agus ciochran[b], damh
agus caora, càmhal agus asal.
4 Agus chruinnich Saul an sluagh
an ceann a chéile, agus dh'àireamh
e iad ann an Telaim, dà cheud mìle
coisiche, agus deich mìle fear do
Iudah.
5 Agus thàinig Saul gu baile le
Amalec, agus rinn e feall-fholach
anns a' ghleann[c].
6 Agus thubhairt Saul ris na Ce-
nich, Falbhaibh, imichibh as so,
rachaibh sìos o mheasg nan Amalec-
each, air eagal gu'n sgrios mi sibh
maille riu; oir nochd sibhse caoimh-
neas do chloinn Israeil uile 'nuair
a thàinig iad a nios as an Eiphit.
Uime sin dh'imich na Cenich o
mheasg nan Amaleceach.
7 Agus bhuail Saul na h-Amalec-
ich o Habhilah, *gus* an d'thig thu
gu Sur, a *tha* fa chomhair na h-Ei-
phit.
8 Agus ghlac e Agag righ nan
Amaleceach beo, agus sgrios e 'n
sluagh uile le faobhar a' chlaidh-
eimh.
9 Ach chaomhain Saul agus an
sluagh Agag, agus a' chuid a b'fhearr
do na caoraich, agus do'n bhuar,
agus do na *beathaichibh* reamhra,
agus do na h-uanaibh, agus do gach
ni a bha maith, agus cha b'àill leo
an sgrios gu tur; ach gach ni a bha
tàireil agus suarrach[d], sin sgrios
iad gu tur.
10 An sin thàinig focal an Tigh-
earna dh'ionnsuidh Shamuel, ag
ràdh,
11 Is aithreach leam gu'n d'rinn
mi Saul 'na righ, oir thionndaidh e
e air ais o m' leantuinn, agus cha
do choi'-lion e m'àitheanta[e]. Agus
chuir sin doilgheas air Samuel, agus
ghlaodh e ris an Tighearna re na
h-oidhche.
12 Agus an uair a dh'éirich Sa-
muel gu moch a choinneachadh
Shauil sa' mhaduinn, dh'innseadh
do Shamuel, ag ràdh, Thàinig Saul
gu Carmel, agus feuch, chuir e suas
dha fein clach-chuimhneachain[f]
agus dh'imich e m'an cuairt, agus
ghabh e air aghaidh, agus chaidh e
sìos gu Gilgal.
13 Agus thàinig Samuel gu Saul;
agus thubhairt Saul ris, Beannaichte
gu'n robh thusa o'n Tighearna;
choi'-lion mis' àithne an Tighearna.
14 Agus thubhairt Samuel, Ciod
is ciall ma ta *do* mheidhlich nan
caorach so ann a'm' chluasaibh, agus
do gheumnaich a' chruidh a tha
mi a' cluinntinn?
15 Agus thubhairt Saul, O na
h-Amalecich thug siad iad; oir
chaomhain an sluagh a' chuid a
b'fhearr do na caoraich, agus do'n
bhuar, a chum *an* iobradh do'n
Tighearna do Dhia; agus a' chuid
eile sgrios sinn gu tur.
16 An sin thubhairt Samuel re
Saul, Fuirich[g], agus innsidh mi
dhuit ciod a thubhairt an Tighearna
riums' an nochd. Agus thubhairt
e ris, Abair romhad.
17 Agus thubhairt Samuel, An
uair *a bha* thu beag a'd' shùilibh
féin, nach d'rinneadh thu a'd' cheann
air treubhaibh Israeil? agus dh'ung
an Tighearn thu a'd' righ os cionn
Israeil.
18 Agus chuir an Tighearn thu
air thurus, agus thubhairt e, Falbh,
agus sgrios gu tur na peacaich na
h-Amalecich, agus cog 'nan aghaidh
gus an cuir thu[h] as doibh.
19 C'ar son ma ta nach d'éisd thu
re guth an Tighearna, ach a leum
thu air a' chreich[i], agus a rinn thu
olc ann an sùilibh an Tighearna?
20 Agus thubhairt Saul re Samuel,
Seadh, dh'éisd mi re guth an Tigh-
earna, agus dh'imich mi air an
t-slighe air an do chuir an Tigh-

[x] *chruinnicheadh.* Eabh. [y] *guth bhriathran.* Eabh.
[z] *Tha e ann am bheachd.* [a] *sgriosaibh.* Eabh. [b] *naoidhean na ciche.* [c] *agus chaidh e sìos do'n ghleann.* [d] *seargta.*
[e] *mo bhriathra.* Eabh. [f] *àite; làmh.* Eabh.
[g] *Leig dhomh.* [h] *sibh.* [i] *a thionndaidh thu dh'ionnsuidh na creiche.*

earna mi, agus thug mi leam Agag righ Amaleic, agus sgrios mi gu tur na h-Amalecich.

21 Ach ghabh an sluagh do'n chreich, caoraich agus buar, toiseach[k] nan nithe bu chòir a bhi air an sgrios gu tur, a chum *an* ìobradh do'n Tighearna do Dhia ann an Gilgal.

22 Agus thubhairt Samuel, Am bheil tlachd aig an Tighearn ann an tabhartasaibh-loisgte agus an ìobairtibh, mar ann an ùmhlachd do ghuth an Tighearna? Feuch, *is* fear ùmhlachd na ìobairt, *agus* aire a thabhairt na saill reitheacha.

23 Oir *mar* pheacadh na druidheachd *tha* ceannairc, agus *mar* aingidheachd ìodhol-aoraidh[l] *tha* rag-mhuineileachd[m]: a chionn gu'n do chuir thusa cùl re[n] focal an Tighearna, chuir esan mar an ceudna cùl riutsa o *bhi* d' righ.

24 Agus thubhairt Saul re Samuel, Pheacaich mi, oir bhris mi àithne an Tighearna, agus do bhriathra-sa; a chionn gu'n robh eagal orm roimh 'n t-sluagh, agus gu'n d'éisd mi r'an guth.

25 A nis uime sin, guidheam ort, lagh mo pheacadh, agus pill maille rium, a chum as gu'n dean mi aoradh do'n Tighearna.

26 Agus thubhairt Samuel re Saul, Cha phill mi maille riut; oir chuir thu cùl re focal an Tighearna, agus chuir an Tighearna cùl riutsa o bhi d'righ air Israel.

27 Agus an uair a thionndaidh Samuel m'an cuairt gu falbh, rug e air oir fhalluinne, agus reubadh i.

28 Agus thubhairt Samuel ris, Reub an Tighearna rìoghachd Israeil dhiot-sa an diugh, agus thug e i do d' choimhearsnach, *a's* fearr na thusa.

29 Agus mar an ceudna cha dean Neart[o] Israeil breug, agus cha ghabh e aithreachas; oir cha duine e gu'n gabhadh e aithreachas.

30 An sin thubhairt e, Pheacaich mi; *gidheadh* a nis thoir urram dhomh, guidheam ort, am fianuis sheanairean mo shluaigh, agus am fianuis Israeil, agus pill maille rium, a chum as gu'n dean mi aoradh do'n Tighearna do Dhia.

31 Agus phill Samuel an déigh Shauil, agus rinn Saul aoradh do'n Tighearna.

32 An sin thubhairt Samuel, Thugaibh an so, a'm' ionnsuidh-sa Agag righ nan Amaleceach: agus thàinig Agag d'a ionnsuidh gu suilbhir[p]. Agus thubhairt Agag, Gu cinnteach chaidh searbhas[q] a' bhàis seachad.

33 Agus thubhairt Samuel, Mar a rinn do chlaidheamh-sa mnài gu'n chlann[r], mar sin bithidh do mhàthair gun chlann am measg bhan. Agus thug Samuel fa'near Agag a ghearradh sìos 'na mhìribh am fianuis an Tighearn ann an Gilgal.

34 An sin dh'imich Samuel gu Ramah, agus chaidh Saul suas d'a thigh gu Gibeah Shauil.

35 Agus cha d'thàinig Samuel tuilleadh a dh'fhaicinn Shauil gu latha a' bhàis; gidheadh, rinn Samuel bròn air son Shauil: agus b'aithreach leis an Tighearna gu'n d'rinn e Saul 'na righ air Israel.

CAIB. XVI.

AGUS thubhairt an Tighearn re Samuel, Cia fhad a ni thu bròn air son Shauil, agus gu'n do chuir mise cùl ris o rìoghachadh os cionn Israeil? lìon do chorn[s] le h-oladh, agus falbh, cuiridh mise thu gu Iese am Betlehemeach; oir fhuair mi mach[t] am measg a chuid mac righ dhomh féin.

2 Agus thubhairt Samuel, Cionnus a dh'fhalbhas mi? oir cluinnidh Saul, agus marbhaidh e mi. Agus thubhairt an Tighearna, Thoir agh leat, agus abair, A dh'ìobradh do'n Tighearna thàinig mi.

3 Agus gairm air Iese dh'ionnsuidh na h-ìobairt, agus bheir mise fios dhuit ciod a ni thu: agus ungaidh tu dhomhsa *esan* a dh'ainmicheas mi dhuit.

4 Agus rinn Samuel an ni sin a labhair an Tighearna, agus thàinig e gu Betlehem: agus chriothnuich seanairean a' bhaile r'a theachd, agus thubhairt iad, An ann an sìth a tha thu teachd?

5 Agus thubhairt esan, Ann an sìth: a dh'ìobradh do'n Tighearna thàinig mi: naomhaichibh sibh féin, agus thigibh maille rium a dh'ionnsuidh na h-ìobairte. Agus naomhaich e Iese agus a mhic, agus ghairm e iad a dh'ionnsuidh na h-ìobairte.

6 Agus an uair a thàinig iad, dh'amhairc e air Eliab, agus thubh-

[k] *roghadh.* [l] *aingidheachd agus ìodhol-aoradh.* [m] *reasgachd, dùiread.* [n] *gu'n d'rinn thu dìmeas air.* [o] *Buaidh, Aon siorruidh.* [p] *o ghéimhlibh.* [q] *searbhadas, scirbhe.* [r] *chloinn.* [s] *t'adharc.* [t] *chunnaic mi.* Eabh.

airt e, Gu cinnteach am fianuis an
Tighearna *tha* aon ungta-san.
7 Ach thubhairt an Tighearna re
Samuel, Na h-amhairc air a ghnùis,
no air airde a phearsa, a chionn
gu'n do chuir mise cùl ris; oir cha'*n*
fhaic an Tighearna[u] mar a chi
duine: oir amhaircidh an duine air
coslas an taobh a muigh[w], ach amh-
aircidh an Tighearna steach air
a' chridhe.
8 An sin ghairm Iese air Abina-
dab, agus thug e air gabhail seachad
fa chomhair Shamueil: agus thubh-
airt e, Ni mò a thagh an Tighearn
e so.
9 An sin thug Iese air Samah dol
seachad: agus thubhairt e, Ni mò
a thagh an Tighearn *e* so.
10 An sin thug Iese air seachd-
nar d'a mhic dol seachad fa chomh-
air Shamueil: agus thubhairt Sa-
muel re Iese, Cha do thagh an Tigh-
earn *iad* so.
11 Agus thubhairt Samuel re Iese,
Am bheil *do* mhic uile an so? Agus
thubhairt esan, Dh'fhàgadh fathast
am mac a's òige, agus feuch, tha e
ag ionaltradh[x] nan caorach. Agus
thubhairt Samuel re Iese, Cuir *fios*
air, agus thoir an so e; oir cha suidh
sinn sìos[y] gus an d'thig e 'n so.
12 Agus chuir e *fios air*, agus thug
e steach e: a nis *bha* e ruiteach,
agus sgiamhach 'na ghnùis[z], agus
maiseach re amharc air. Agus
thubhairt an Tighearna, Eirich, ung
e; oir *is* e so esan.
13 Agus ghabh Samuel an corn
ola, agus dh'ung se e am measg a
bhràithrean: agus thuirling spiorad
an Tighearn air Daibhidh, o'n la sin
a mach. Agus dh'éirich Samuel,
agus chaidh e gu Ramah.
14 Ach dh'fhalbh spiorad an
Tighearn o Shaul, agus chuir droch
spiorad o'n Tighearna buaireas[a]
air.
15 Agus thubhairt seirbhisich
Shauil ris, Feuch a nis, *tha* droch
spiorad *o* Dhia a' cur buaireis ort.
16 Thugadh a nis ar tighearn
àithne do d' sheirbhisich *a tha* ann
ad' fhianuis, gu'n iarr iad a mach
duine *a* chluicheas[b] gu h-ealanta
air clàrsaich: agus an uair a bhios
an droch spiorad *o* Dhia ort, an sin
chluichidh esan le a làimh, agus
bithidh tusa gu maith.
17 Agus thubhairt Saul r'a sheir-
bhisich, Faighibh a nis dhomh duine
a chluicheas gu maith, agus thugaibh
a m' ionnsuidh *e*.
18 An sin fhreagair aon do na
h-òglaich, agus thubhairt e, Feuch,
chunnaic mi mac le Iese am Betle-
hemeach, a chluicheas gu h-ealanta[c],
agus *a tha* treun ann an neart, agus
'na fhear cogaidh, agus glic ann an
gnothuichibh[d], agus 'na dhuine
maiseach; agus *tha* 'n Tighearna
maille ris.
19 Uime sin chuir Saul teachd-
airean a dh'ionnsuidh Iese, agus
thubhairt e, Cuir a m' ionnsuidh
Daibhidh do mhac, a *tha* maille ris
na caoraich.
20 Agus ghabh Iese asal *luchd-*
aichte le h-aran[e], agus searrag
fhìona, agus meann do na gabhraibh,
agus chuir e *iad* le làimh Dhaibhidh
a mhic a dh'ionnsuidh Shauil.
21 Agus thàinig Daibhidh a
dh'ionnsuidh Shauil, agus sheas e
'na fhianuis; agus ghràdhaich e gu
mòr e, agus bha e aige 'na fhear
iomchair arm.
22 Agus chuir Saul *teachdaire*
dh'ionnsuidh Iese, ag ràdh, Seasadh,
guidheam ort, Daibhidh a'm' fhian-
uis; oir fhuair e deagh-ghean a'm'
shùilibh[f].
23 Agus an uair a bha'n droch
spiorad *o* Dhia air Saul, an sin ghabh
Daibhidh clàrsach, agus chluich e
le a làimh: agus bha fois[g] aig Saul,
agus bha e gu maith; oir dh'fhalbh
an droch spiorad uaith.

CAIB. XVII.

A NIS chruinnich na Philistich
an slòigh an ceann a chéile gu
cath, agus chruinnicheadh iad aig
Sochoh, a *bhuineas* do Iudah; agus
champaich iad eadar Sochoh agus
Asecah, ann an Ephesdamim[h].
2 Agus chruinnicheadh Saul agus
fir Israeil an ceann a chéile, agus
champaich iad ann an gleann Elah[i],
agus chuir iad an cath an ordugh[k]
an aghaidh nam Philisteach.
3 Agus sheas na Philistich air

[u] *oir cha*'n fhaic mise. [w] *air a ghnùis; air na sùilibh.* Eabh.
[x] *a' biadhadh, a' gleidheadh.* [y] *i. e. mu'n cuairt air a' bhord.*
[z] *sùilean àluinn aige.* Eabh. [a] *dragh, uamhann.*
[b] *sheinneas.* [c] *a tha còlach air cluicheadh.* [d] *am focal, an comhairle.* [e] *homer arain.* [f] *is taitneach leam e.*
[g] *fèith, anail, lasachadh.* [h] *ann an crìch Dhamim.*
[i] *gleann an daraich.* [k] *eagar.*

sliabh air aon taobh, agus sheas Israel air sliabh air an taobh eile: agus *bha* gleann eatorra.

4 Agus thàinig curaidh[l] a mach a camp nam Philisteach, d'am *b*'ainm Goliath o Ghat, *anns an robh* sè[m] làmhan-coille agus réis air airde.

5 Agus *bha* clogaid[n] umha air a cheann, agus *bha* e air éideadh le lùirich mhàilich[o]: agus *b'e* cothrom na lùiriche cùig mìle secel umha.

6 Agus *bha* coisbheirt[p] umha air a chosaibh, agus targaid[q] umha eadar a ghuaillibh.

7 Agus *bha* crann a shleagha mar gharmain[r] figheadair, agus *bha ann an* ceann a shleagha sè ceud secel iaruinn: agus *bha fear* a' giùlan sgéithe ag imeachd roimhe.

8 Agus sheas e, agus ghlaodh e re slòigh[s] Israeil, agus thubhairt e riu, C'ar son a tha sibh a' teachd a mach gu'*r* cath a chur an ordugh? Nach Philisteach mise, agus *nach* seirbhisich sibhse do Shaul? taghaibh dhuibh féin fear, agus thigeadh e nuas a m'ionnsuidh-sa.

9 Ma's urrainn e còmhrag riumsa, agus *ma* mharbhas e mi, an sin bithidh sinne 'nar seirbhisich agaibhse; ach ma bheir mise buaidh airsan, agus gu marbh mi e, an sin bithidh sibhse 'nar seirbhisich againne, agus ni sibh seirbhis dhuinn.

10 Agus thubhairt am Philisteach, Tha mi toirt dùbhlain do shlòigh Israeil an diugh; faighibh dhomhsa fear, a chum gu'n dean sinn còmhrag re chéile.

11 An uair a chuala Saul agus Israel uile briathra sin an Philistich, bha iad fa uamhas, agus fa eagal mòr.

12 [A nis *b'e* Daibhidh mac an Ephrataich sin o Bhetlehem Iudah, d'am *b*'ainm Iese; agus *bha* ochdnar mhac aige: agus bha an duine ann an laithibh Shauil 'na shean duine, air teachd air aghaidh ann an aois[t].

13 Agus dh'imich an triuir mhac bu shine aig Iese, *agus* chaidh iad an déigh Shauil a chum a' chogaidh; agus *b'iad* ainmean a thriuir mhac a chaidh dh'ionnsuidh a' chogaidh, Eliab an ceud-ghin, agus 'na dhéighsan Abinadab, agus an treas *mac* Samah.

14 Agus *b'e* Daibhidh am *mac* a b'òige: agus chaidh an triuir bu shine an déigh Shauil.

15 Ach dh'fhalbh Daibhidh, agus phill e o Shaul, a dh'ionaltradh chaorach athar ann am Betlehem.

16 Agus tharruing am Philisteach am fagus sa' mhaduinn agus mu fheasgar, agus nochd se e féin dà fhichead là.

17 Agus thubhairt Iese re Daibhidh a mhac, Gabh a nis air son do bhràithrean ephah do'n *t-siol* chruaidhichte so, agus na deich builinnean so, agus ruith do'n champ a dh'ionnsuidh do bhràithre.

18 Agus giùlain na deich mulchagan càise so dh'ionnsuidh ceannaird am mìle-san, agus seall cionnus a tha do bhràithrean, agus gabh an geall.

19 A nis *bha* Saul, agus iadsan, agus fir Israeil uile ann an gleann Elah, a' cogadh ris na Philistich.

20 Agus dh'éirich Daibhidh gu moch sa' mhaduinn, agus dh'fhàg e na caoraich aig fear-gleidhidh, agus thug e leis, agus dh'imich e, mar a dh'àithn Iese dha; agus thàinig e do'n chlais-bhlàir[u] an uair a bha n armailt a' dol a mach a dh'ionnsuidh a' chatha, agus a rinn iad iolach a chum a' chatha:

21 Oir chuir Israel agus na Philistich iad féin an ordugh catha, armailt an aghaidh armailt.

22 Agus dh'fhàg Daibhidh an t-uidheam[w] *a chuir e* dheth ann an làimh fir-gleidhidh an uidheam, agus ruith e dh'ionnsuidh na h-armailt, agus thàinig e, agus chuir e fàilt air a bhràithribh.

23 Agus an uair a bha e a' labhairt riu, feuch, thàinig an curaidh d'am b'ainm Goliath, am Philisteach o Ghat, a nìos a armailt[x] nam Philisteach, agus labhair e a réir nam briathra ceudna: agus chuala Daibhidh *iad*.

24 Agus an uair a chunnaic fir Israeil uile an duine, theich iad roimhe, agus bha eagal mòr orra.

25 Agus thubhairt fir Israeil[y], Am faca sibh am fear so a tha air teachd a nìos? gu cinnteach *is ann* a thoirt dùbhlain do Israel[z] *a tha* e air teachd a nìos: agus ge b'e fear a mharbhas e, ni an righ saibhir e le mòr shaibhreas, agus bheir e dha

l *fear-còmhraig.* m *ceithir.* n *ceann-bheirt.* o *lùirich lannaich.* Eabh. p *cudanain.* q *sgiath.* r *shail.* s *armailtibh; sreathaibh.* Eabh. t *am measg dhaoine.* u *chlais-dhionaidh, daingneach; trench.* Sasg. w *na thug e leis.* x *slòigh.* y *duine do Israel.* z *a mhaslachadh Israeil.*

a nigheau, agus ni e tigh athar saor ann an Israel.

26 Agus thubhairt Daibhidh ris na daoinibh a sheas làimh ris, ag ràdh, Ciod a nìthear do'n duine a mharbhas am Philisteach so, agus a bheir air falbh am masladh o Israel? oir cò e am Philisteach neo-thimchioll-ghearrta so, gu'n d'thugadh e dùbhlan do armailtibh an Dé bheò?

27 Agus fhreagair an sluagh e air an doigh so, ag ràdh, Mar so nìthear do'n duine a mharbhas e.

28 Agus chuala Eliab a bhràthair bu shine, 'nuair a labhair e ris na daoinibh: agus las fearg Eliaib an aghaidh Dhaibhidh, agus thubhairt e, C'ar son a thàinig thu nuas an so? agus cò aig a dh'fhàg thu am beagan chaorach sin anns an fhàsach? tha mi fiosrach air t'uabhar agus olcas do chridhe, oir is ann a dh'fhaicinn a' chatha a thàinig thu nuas.

29 Agus thubhairt Daibhidh, Ciod a rinn mi a nis? nach briathran iad[a]?

30 Agus thionndaidh e uaithsan a dh'ionnsuidh *fir* eile, agus labhair e air an dòigh cheudna: agus fhreagair an sluagh e a rìs a réir an ceud dòigh.

31 Agus an uair a chualas na briathran a labhair Daibhidh, dh'aithris iad am fianuis Shuail *iad*:, agus chuir e fios air[b].]

32 Agus thubhairt Daibhidh re Saul, Na fannaicheadh cridhe duine sam bith air a shon-san: théid do sheirbhiseach agus cogaidh e ris an Philisteach so.

33 Agus thubhairt Saul re Daibhidh, Cha'n urrainn thusa dol an aghaidh an Philistich so a chogadh ris: oir *cha'n'eil* annadsa *ach* òganach, agus *tha* esan 'na fhear cogaidh o òige.

34 Agus thubhairt Daibhidh re Saul, Bha do sheirbhiseach ag ionaltradh chaorach athar, agus thàinig leòmhan, agus mathghamhuin, agus thug e uan às an treud:

35 Agus chaidh mi mach 'na dhéigh, agus bhuail mi e, agus shaor mi as a bheul *e*. Agus an uair a dh'éirich e a'm' aghaidh, rug mi air fheusaig *air*, agus bhuail mi e, agus mharbh mi e.

36 Araon an leòmhan agus am mathghamhuin mharbh do sheirbhiseach: agus bithidh am Philisteach neo-thimchioll-ghearrta so mar aon diubhsan, do bhrìgh gu'n d'thug e dùbhlan do armailtibh an Dé bheo.

37 Mar an ceudna thubhairt Daibhidh, An Tighearn a shaor mise a màg[c] an leòmhain, agus a màg a' mhathghamhuin, saoraidh esan mi a làimh an Philistich so. Agus thubhairt Saul re Daibhidh, Falbh, agus gu robh an Tighearna maille riut.

38 Agus chuir Saul éididh féin air Daibhidh, agus chuir e clogaid umha air a cheann; mar an ceudna chuir e lùireach air.

39 Agus chrioslaich Daibhidh a chlaidheamh air uachdar éididh, agus b'àill leis[d] imeachd, oir cha do chleachd e *iad*: agus thubhairt Daibhidh re Saul, Cha'n urrainn mi imeachd leo so, oir cha do chleachd mi *iad*. Agus chuir Daibhidh dheth iad.

40 Agus ghabh e a bhata 'na làimh, agus thagh e dha féin cùig clacha mìne o'n t-sruth, agus chuir e iad ann am màla buachaille[e] a *bha* aige, eadhon ann an sporran, agus *bha* a chrann-tàbhuill 'na làimh: agus tharruing e 'm fagus do'n Philisteach.

41 Agus thàinig am Philisteach air aghaidh, agus tharruing e 'n fagus do Dhaibhidh; agus fear iomchair a sgéithe roimhe.

42 Agus an uair a dh'amhairc am Philisteach agus a chunnaic e Daibhidh, rinn e dìmeas air, a chionn gu'n robh e 'na òganach, agus ruiteach, agus sgiamhach 'na ghnùis.

43 Agus thubhairt am Philisteach re Daibhidh, An cù mise, gu'n d'thigeadh tu a m' ionnsuidh le bataibh? agus mhallaich am Philisteach Daibhidh ann an *ainm* a dhée[f].

44 Agus thubhairt am Philisteach re Daibhidh, Thig a m' ionnsuidh-sa, agus bheir mi t'fheoil do eunlaith an athair, agus do bheathaichibh na macharach.

45 An sin thubhairt Daibhidh ris an Philisteach, *Tha* thusa a' teachd a m' ionnsuidh-sa le claidheamh, agus le sleagh, agus le sgéith; ach *tha* mise a' teachd a d' ionnsuidh-sa ann an ainm Thighearna nan sluagh, Dhé armailtean Israeil, d'an d'thug thusa dùbhlan.

46 Air an la 'n diugh bheir an Tighearna thairis thu do m' làimh-sa, agus buailidh mi thu, agus buinidh mi dhiot do cheann, agus

[a] *nach* 'eil *aobhar ann?* [b] *ghabh se e.* Eabh. [c] *cròdh; làimh.* Eabh. [d] *dh'fheuch e re.* [e] *aodhairc.* [f] *le dhéibh.*

bheir mi closaichean fheachd nam
Philisteach air an la 'n diugh do
eunlaith an athair, agus do fhiadh-
bheathaichibh na talmhainn; a
chum gu'm bi fios aig an talamh
uile gu bheil Dia ann an Israel [g].
47 Agus bithidh fios aig a' choi'-
thional so uile, nach ann le claidh-
eamh no le sleagh a shaoras an
Tighearna: oir *is* leis an Tighearn
an cath, agus bheir e sibhse d'ar
làimh-ne.
48 Agus an uair a dh'éirich am
Philisteach, agus a thàinig e agus a
tharruing e 'm fagus an coinneamh
Dhaibhidh, an sin rinn Daibhidh
cabhag, agus ruith e dh'ionnsuidh
na h-armailt an coinneamh an Philis-
tich.
49 Agus chuir Daibhidh *a* làmh
'na mhàla, agus ghabh e as sin
clach, agus thilg e i as a chrann-
tàbhuill, agus bhuail e 'm Philis-
teach an clàr eudain; agus chaidh
a' chlach a stigh [h] ann an clàr
eudain, agus thuit e air aghaidh
dh'ionnsuidh an làir.
50 Mar sin thug Daibhidh buaidh
air an Philisteach le crann-tàbhuill,
agus le cloich; agus bhuail e 'm
Philisteach, agus mharbh se e: ach
cha *robh* claidheamh ann an làimh
Dhaibhidh.
51 Uime sin ruith Daibhidh agus
sheas e air an Philisteach, agus
ghlac e a chlaidheamh, agus thar-
ruing e as a thruaill e, agus mharbh
se e, agus ghearr e dheth a cheann
leis. Agus an uair a chunnaic na
Philistich gu'n robh an gaisgeach
marbh, theich iad.
52 Agus dh'éirich fir Israeil agus
Iudah, agus rinn iad iolach, agus
chaidh iad air tòir nam Philisteach,
gus an d'thig thu gu gleann, agus
gu geataichibh Ecroin: agus thuit
iadsan a bha leònta do na Philistich
air an t-slighe gu Saraim, eadhon
gu ruig Gat, agus gu ruig Ecron.
53 Agus phill clann Israeil o
ruagadh nam Philisteach, agus
chreach iad an camp [i].
54 Agus ghabh Daibhidh ceann
an Philistich, agus thug e leis e gu
h-Ierusalem: ach chuir e armachd
'na bhùth.
55 Agus an uair a chunnaic Saul
Daibhidh a' dol a mach an agh-
aidh an Philistich, thubhairt e re
Abner ceannard an t-sluaigh, Ab-
neir, cò d'am mac an t-òganach so?
Agus thubhairt Abner, Mar is beo
t'anam, O a righ, cha 'n'eil fhios
agam.
56 Agus thubhairt an righ, Feòr-
aich [k] thusa cò d'am mac t-ògan-
ach so.
57 Agus an uair a phill Daibhidh
o mharbhadh an Philistich, ghabh
Abner e, agus thug e m' fianuis
Shauil e, le ceann an Philistich 'na
làimh.
58 Agus thubhairt Saul ris, Cò
d'am mac thu, òganaich? Agus
fhreagair Daibhidh, *Is mi* mac do
sheirbhisich Iese, a' Bhetlehemich.

CAIB. XVIII.

AGUS tharladh an uair a chuir e
crìoch air labhairt re Saul,
gu'n do cheangladh anam Ionatain
re anam Dhaibhidh, agus ghràdh-
aich Ionatan e mar anam féin.
2 Agus ghabh Saul *d'a ionnsuidh*
e air an là sin, agus cha do leig e
leis pilltinn ni's mò gu tigh athar.
3 An sin rinn Ionatan agus
Daibhidh coi'-cheangal, do bhrìgh
gu'n do ghràdhaich se e mar anam
féin.
4 Agus chuir Ionatan dheth féin
an fhalluinn [l] a *bh*'air, agus thug e
do Dhaibhidh i, agus éididh eadhon
gu chlaidheamh, agus gu bhogha,
agus gu chrios.
5 Agus chaidh Daibhidh mach
gach taobh a chuir Saul e, *agus*
ghiùlain se e féin gu glic: agus
chuir Saul e os cionn nam fear cog-
aidh; agus bha e taitneach ann an
sùilibh an t-sluaigh uile, agus mar
an ceudna ann an sùilibh sheirbhis-
each Shauil.
6 Agus an uair a bha iad a'
teachd, an déigh do Dhaibhidh
pilltinn o mharbhadh an Philistich,
thàinig na mnài a mach a uile
bhailtibh Israeil, a' seinn agus a'
dannsadh an coinneamh righ Shauil,
le tiompanaibh, le gairdeachas, agus
le h-innealaibh ciuil tri-theudach.
7 Agus fhreagair na mnài *a
chéile an uair a bha iad* a' seinn
agus thubhairt iad, Mharbh Saul a
mhìltean, agus Daibhidh a dheich
mìltean.
8 Agus bha Saul ro-fheargach,
agus mhi-thaitinn an ràdh sin ris [m],
agus thubhairt e, Thug iad do
Dhaibhidh deich mìlte, agus dhomhsa
cha d'thug iad *ach* mìlte: agus *ciod
tuille dh'fheudas bhi* aige ach an
rìoghachd?
9 Agus chum Saul sùil [n] air

[g] *aig Israel.* [h] *an sàs.* [i] *am bùthan.* [k] *Fiosraich.*
[l] *truscan.* [m] *bha 'n ràdh sin olc 'na shùilibh.* Eabh. [n] *sheall Saul gu mi-runach,*

Daibhid[h] o'n là sin, agus o sin a
mach.
10 Agus air an la màireach thàin-
ig an droch spiorad o Dhia air Saul,
agus rinn e fàidheadaireachd[o] ann
am meadhon an tighe: agus chluich[p]
Daibhidh le a làimh, mar air
uairibh[q] eile; agus *bha* sleagh ann
an làimh Shauil.
11 Agus thilg Saul an t-sleagh,
agus thubhairt e, Buailidh mi
Daibhidh *leatha* gu ruig am balla:
ach tharruing Daibhidh as a làthair
dà uair.
12 Agus bha eagal air Saul roimh
Dhaibhidh[r], do bhrìgh gu'n robh
an Tighearna maille ris, agus gu'n
d'imich e o Shaul.
13 Uime sin chuir Saul air falbh
uaith e, agus rinn e 'na cheannard
dha féin os cionn mìle e; agus
chaidh e mach, agus thàinig e stigh
roimh 'n t-sluagh[s].
14 Agus ghiulain Daibhidh e féin
gu glic 'na shlighibh uile; agus *bha*
'n Tighearna maille ris.
15 Agus an uair a chunnaic Saul
gu'n do ghiùlain se e féin gu ro-
ghlic, bha eagal air roimhe.
16 Ach ghràdhaich Israel uile
agus Iudah Daibhidh, do bhrìgh
gu'n deachaidh e mach agus gu'n
d'thàinig e stigh rompa.
17 Agus thubhairt Saul re Daibh-
idh, Feuch, mo nighean a's sine Me-
rab, ise bheir mi dhuit 'na mnaoi:
a mhàin bi thusa gaisgeil air mo
shon-sa, agus cuir cathan an Tigh-
earna: oir thubhairt Saul, Na biodh
mo làmh-sa air, ach biodh làmh nam
Philisteach air.
18 Agus thubhairt Daibhidh re
Saul, Cò mise? agus ciod i mo
bheatha, no teaghlach m'athar[t] ann
an Israel, gu'm bithinn a'm' chliamh-
uin aig an righ?
19 Ach anns an àm sam bu chòir
do Mherab nighean Shauil a bhi air
a tabhairt do Dhaibhidh, thugadh i
do Adriel am Meholatach 'na
mnaoi.
20 Agus ghràdhaich Michal,
nighean Shauil, Daibhidh; agus
dh'innis iad *sin* do Shaul, agus
thaitinn an ni ris[w].
21 Agus thubhairt Saul, Bheir
mi dha i, a chum gu'm bi i dha 'na
ribeadh, agus *gu'm bi* làmh nam
Philisteach 'na aghaidh. Uime sin
thubhairt Saul re Daibhidh, Le *aon*
do'n dithis bithidh tu a'd' chliamh-
uin agams' an diugh.
22 Agus dh'àithn Saul d'a sheir-
bhisich, *ag ràdh*, Labhraibh re Daibh-
idh an uaigneas, ag ràdh, Feuch,
tha tlachd aig an righ annad, agus
tha gràdh aig a sheirbhisich uile
dhuit: a nis uime sin bi-sa a'd'
chliamhuin aig an righ.
23 Agus labhair seirbhisich Shauil
na briathra so ann an cluasaibh
Dhaibhidh: agus thubhairt Daibh-
idh, An ni faoin 'nar sùilibh-sa
bhi ann an cleamhnas re righ, agus
nach 'eil annamsa ach duine bochd,
agus fa dhìmeas?
24 Agus dh'innis seirbhisich
Shauil dha, ag ràdh, Air an dòigh
so labhair Daibhidh.
25 Agus thubhairt Saul, Mar so
their sibh re Daibhidh, Cha 'n'eil an
righ ag iarraidh dubharaidh[w] sam
bith, ach ceud roimh-chroicionn do
na Philistich, gu bhi diolta air
naimhdidh an righ. Ach shaoil
Saul gu'n d'thugadh e air Daibhidh
tuiteam le làimh nam Philisteach.
26 Agus an uair a dh'innis a
sheirbhisich do Dhaibhidh na briath-
ra sin, thaitinn e re Daibhidh a bhi
'na chliamhuin aig an righ: agus
cha do chrìochnaicheadh[x] na laith-
ean.
27 Uime sin dh'éirich Daibhidh,
agus dh'imich e féin agus a dhaoine,
agus mharbh e do na Philistich dà
cheud fear, agus thug Daibhidh leis
an roimh-chroicinn, agus thug iad
'nan làn àireamh iad do'n righ, a
chum gu'm biodh e 'na chliamhuin
aig an righ: agus thug Saul dha
Michal a nighean 'na mnaoi.
28 Agus chunnaic Saul, agus bha
fios aige gu'*n robh* an Tighearna
maille re Daibhidh, agus *gu*'n do
ghràdhaich Michal nighean Shauil e.
29 Agus bha fathast an tuilleadh
eagail air Saul roimh Dhaibhidh;
agus bha Saul 'na nàmhaid do Dhai-
bhidh an còmhnuidh.
30 An sin chaidh ceannardan
nam Philisteach a mach: agus an
déigh dhoibh dol a mach, ghiùlain
Daibhidh e féin ni bu ghlice na uile
sheirbhisich Shauil: agus bha ainm
ro-urramach.

CAIB. XIX.

AGUS labhair Saul r'a mhac
Ionatan, agus r'a sheirbhis-

[o] *bha e air boile.* [p] *bhuail.* [q] *laithibh.* [r] *roimh ghnùis Dhaibhidh.* Eabh. [s] *air ceann an t-sluaigh.* [t] *ciod i beatha teaghlaich m'athar.* [u] *bha an ni ceart 'na shùilibh.* Eabh. [w] *crodh.* [x] *choi'-lionadh.*

ich uile, *iad* a mharbhadh Dhai-
bhidh.
2 Ach bha tlachd mòr aig Iona-
tan mac Shauil ann an Daibhidh:
agus dh'innis Ionatan do Dhaibhidh,
ag ràdh, Tha m'athair Saul ag iarr-
aidh do mharbhadh; a nis uime sin,
guidheam ort, thoir an aire dhuit
féin sa' mhaduinn, agus fan ann an
àite dìomhair, agus folaich thu
féin.
3 Agus théid mise mach, agus
seasaidh mi làimh re m'athair sa'
mhachair anns *am bi* thu, agus
labhraidh mi mu d' thimchioll re
m'athair; agus an ni a chi mi, sin
innsidh mi dhuit [y].
4 Agus labhair Ionatan maith mu
Dhaibhidh r'a athair Saul, agus
thubhairt e ris, Na peacaicheadh an
righ an aghaidh a sheirbhisich, an
aghaidh Dhaibhidh; do bhrìgh
nach do pheacaich esan a'd' agh-
aidh-sa, agus do bhrìgh gu'*n robh*
oibre do d' thaobh-sa ro-mhaith:
5 Oir chuir e anam [z] 'na làimh,
agus mharbh e am Philisteach; agus
dh'oibrich an Tighearna saorsa mhòr
air son Israeil uile: chunnaic thu e
agus rinn thu gairdeachas: c'ar son
ma ta a pheacaicheas tu an aghaidh
fola neo-chiontaich, le Daibhidh a
mharbhadh gun aobhar?
6 Agus dh'éisd Saul re guth Io-
natain; agus mhionnaich Saul, *Mar*
is beo an Tighearna, cha mharbh-
ar e.
7 Agus ghairm Ionatan air Daibh-
idh, agus chuir Ionatan an céill
dha na briathra sin uile: agus thug
Ionatan Daibhidh a dh'ionnsuidh
Shauil, agus bha e 'na fhianuis mar
a bha e roimhe.
8 Agus bha cogadh a rìs ann:
agus chaidh Daibhidh a mach, agus
chog e ris na Philistich, agus bhuail
e iad le h-àr mòr; agus theich iad
roimhe.
9 Agus bha'*n* droch spiorad *o*'n
Tighearn air Saul, an uair a shuidh
e 'na thigh, agus a shleagh 'na
làimh: agus chluich Daibhidh le *a*
làimh.
10 Agus dh'iarr Saul Daibhidh a
bhualadh gu ruig am balladh leis an
t-sleagh; ach tharruing e air falbh a
làthair Shauil, agus bhuail e 'n
t-sleagh a stigh sa' bhalladh: agus
theich Daibhidh, agus chaidh e as
air an oidhche sin.

11 Agus chuir Saul teachdairean [a]
a dh'ionnsuidh tighe Dhaibhidh,
g'a choimhead [b], agus g'a mharbh-
adh, sa' mhaduinn: agus dh'innis
Michal a bhean do Dhaibhidh *e*, ag
ràdh, Mur teasairg thu t'anam an
nochd, am màireach cuirear gu bàs
thu.
12 Agus leig Michal sìos Daibh-
idh tre uinneig: agus dh'fhalbh
e, agus theich e, agus chaidh e as.
13 Agus ghabh Michal dealbh,
agus chuir i san leabaidh *e*, agus
chuir i adhartan [c] do *fhionnadh*
ghabhar f'a cheann, agus chòmh-
daich i le eudach *e*.
14 Agus an uair a chuir Saul
teachdairean a ghlacadh Dhaibhidh,
thubhairt i, *Tha* e tinn.
15 Agus chuir Saul na teachdair-
ean *a rìs* a dh'fhaicinn Dhaibhidh,
ag ràdh, Thugaibh a nìos san leab-
aidh a m' ionnsuidh' e, a chum gu
marbh mi e.
16 Agus an uair a thàinig na
teachdairean a stigh, feuch, *bha*
dealbh anns an leabaidh, agus adh-
artan do *fhionnadh* ghabhar f'a
cheann.
17 Agus thubhairt Saul re Michal,
C'ar son a mheall thu mi mar so,
agus a chuir thu air falbh mo nàmh-
aid, air chor as gu'n deachaidh e
as? Agus fhreagair Michal Saul,
Thubhairt e rium, Leig dhomh im-
eachd; c'ar son a mharbhainn thu?
18 Agus theich Daibhidh, agus
chaidh e as, agus thàinig e dh'ionn-
suidh Shamueil gu Ramah, agus
dh'innis e dha gach *ni* a rinn Saul
ris: agus dh'imich esan agus Samu-
el, agus ghabh iad còmhnuidh ann
an Naiot.
19 Agus dh'innseadh do Shaul,
ag ràdh, Feuch, *tha* Daibhidh aig
Naiot ann an Ramah.
20 Agus chuir Saul teachdairean
a ghlacadh Dhaibhidh: agus an
uair a chunnaic iad cuideachd [d]
nam fàidhean re fàidheadoireachd,
agus Samuel 'na sheasamh *mar* air
a shuidheachadh os an cionn, bha
spiorad Dhé air teachdairibh Shauil,
agus rinn iadsan fàidheadoireachd
mar an ceudna.
21 Agus an uair a dh'innseadh
sin do Shaul, chuir e uaith mar an
ceudna teachdairean eile; agus rinn
iadsan cuideachd [e] fàidheadoir-
eachd. Agus chuir Saul teachdair-

[y] *chi mi ciod* a tha 'na chridhe, no their e, *agus innsidh mi dhuit.* Eabh. [z] *a bheatha.* [a] *maoir.* [b] *fhaireadh.* [c] *cluasag; cebir.* Eabh. [d] *co'-chruinneachadh.* [e] *mar an ceudna.*

ean a rìs an treas uair, agus rinn iadsan cuideachd fàidheadoireachd.

22 An sin chaidh e féin mar an ceudna gu Ramah, agus thàinig e gu tobar mòr a *tha* ann an Sechu, agus dh'fheòraich e, agus thubhairt e, C'àit *am bheil* Samuel agus Daibhidh? agus thubhairt *aon*, Feuch, *tha iad* aig Naiot ann an Ramah.

23 Agus chaidh e 'n sin gu Naiot ann an Ramah: agus bha spiorad Dhé air-san mar an ceudna, agus chaidh e air aghaidh agus rinn e fàidheadoireachd, gus an d'thàinig e gu Naiot ann an Ramah.

24 Agus chuir esan cuideachd eudach dheth, agus rinn e fàidheadoireachd am fianuis Shamueil air an dòigh cheudna: agus luidh[f] e sìos lomnochd ré an là sin agus ré na h-oidhche. Uime sin their iad, Am *bheil* Saul mar an ceudna am measg nam fàidhean?

CAIB. XX.

AGUS theich Daibhidh o Naiot ann an Ramah, agus thàinig e, agus thubhairt e am fianuis Ionatain, Ciod a rinn mi? ciod i m'euceart[g], agus ciod e mo pheacadh am fianuis t'athar, gu bheil e 'g iarraidh m'anma?

2 Agus thubhairt esan ris, Nar leigeadh Dia, cha'n fhaigh thu bàs: feuch, cha dean m'athair ni air bith mòr no beag, nach foillsich e dhomhsa: agus c'ar son a dh'fholaicheadh m'athair uamsa an ni so? cha *bhi* e mar sin.

3 Agus mhionnaich Daibhidh cuideachd, agus thubhairt e, Tha gu cinnteach fios aig t'athair gu'n d'fhuair mise deagh-ghean a'd' shùilibh, agus their e, Na biodh fios aig Ionatan air so, air eagal gu'm bi doilgheas air; ach gu deimhin *mar* is beò an Tighearna, agus *mar* is beò t'anam, cha *'n'eil* ach ceum eadar mise agus am bàs.

4 An sin thubhairt Ionatan re Daibhidh, Ge b'e ni a dh'iarras t'anam, eadhon *sin* ni mise dhuit.

5 Agus thubhairt Daibhidh re Ionatan, Feuch, *tha* a' ghealach nuadh ann am màireach, agus bu chòir dhomhsa suidhe maille ris an rìgh gu biadh; ach leig air falbh mi, a chum as gu'm folaich mi mi féin anns a' mhachair gu feasgar an treas *là*.

6 Ma dh'ionndraineas t'athair idir mi[h], an sin their thu, Dh'iarr Daibhidh gu dùrachdadh *cead* ormsa gu ruith do Bhetlehem a bhaile féin; oir *tha* iobairt bhliadhnail[i] an sin air son an teaghlaich uile.

7 Ma their e mar so, *Ro*-mhaith, *bithidh* sìth aig do sheirbhiseach: ach ma bhios fearg ro-mhòr air, *an sin* bi cinnteach gu bheil olc air a shonrachadh leis[k].

8 Uime sin buinidh tu gu caoimhneil re d' sheirbhiseach; oir thug thu air do sheirbhiseach coi'-cheangal an Tighearna dheanamh riut: gidheadh, ma ta olc annamsa, marbh féin mi; oir c'ar son a bheireadh tu mi dh'ionnsuidh t'athar?

9 Agus thubhairt Ionatan, Gu ma fada sin uait; oir ma bhitheas fios gu cinnteach agamsa gu bheil olc air a shonrachadh le m'athair gu teachd ortsa, an sin nach innis mise dhuit e?

10 An sin thubhairt Daibhidh re Ionatan, Cò dh'innseas dhomh, ma fhreagras t'athair thu gu garg?

11 Agus thubhairt Ionatan re Daibhidh, Thig, agus rachamaid a mach do'n mhachair. Agus chaidh iad a mach le chéile do'n mhachair.

12 Agus thubhairt Ionatan re Daibhidh, *Gu'n deanadh* an Tighearna Dia Israeil[l], an uair a dh'fhidireas mi m'athair[m] mu'n àm *so* am màireach, *no* air an treas là, agus feuch, *ma bhios* maith *ann* a thaobh Dhaibhidh, agus nach cuir mi an sin *fios* a d' ionnsuidh-sa, agus nach foillsich mi dhuit e;

13 Gu'n deanadh an Tighearna mar sin, agus ni's ro-mhò re Ionatan: ach ma's toil le m'athair olc *a dheanamh* ort, an sin foillsichidh mi dhuit e, agus cuiridh mi air falbh thu, agus imichidh tu an sìth; agus gu robh an Tighearna maille riut, mar a bha e maille re m'athair-sa.

14 Agus cha'n e mhàin, ma bhios[n] mi fathast beo, gu'n nochd thu dhomh caoimhneas an Tighearna, chum as nach faigh mi bàs:

15 Ach *cuideachd* cha ghearr

[f] *thuit.* Eabh. [g] *lochd.* [h] *Ma mhothaicheas t'athair mi air falbh.* [i] *laithean.* Eabh. [k] *gu bheil e cur roimhe an uile; gu bheil olc air a choi'-lionadh leis.* Eabh. [l] *O Thighearna Dhé Israeil!* Tha'n *Tighearna Dia Israeil* 'na fhianuis. [m] *rannsaicheas mi m'athair, ni mi dìchioll air inntinn m'athar fhaotainn a mach.* [n] *am feadh a ta.*

thu as do chaoimhneas o m' thigh
gu bràth: cha *ghearr*, eadhon an
uair a ghearras an Tighearn as
naimhdean Dhaibhidh, gach aon
diubh bhàrr aghaidh na talmhainn.
16 Mar sin rinn Ionatan *coi'-cheangal* re tigh Dhaibhidh, *ag ràdh*, Gu'n agradh an Tighearn e
eadhon o làimh naimhde Dhaibhidh.
17 Agus thug Ionatan air Daibhidh mionnachadh a rìs, a chionn
gu'n do ghràdhaich se e: oir
ghràdhaich se e mar a ghràdhaich e
anam féin.
18 An sin thubhairt Ionatan ris,
Am màireach *tha* ghealach nuadh
ann; agus ionndrainear thu, a
chionn gu'm bi d'àite-suidhe fallamh.
19 Agus *an uair* a dh'fhanas tu
gus an treas là, théid thu sìos gu
grad, agus thig thu dh'ionnsuidh an
àite anns an d'fholaich thu thu féin,
an uair a bha'n gnothuch [o] *an
làimh*, agus fanaidh tu aig a'
chloich Esel.
20 Agus tilgidh mise tri saighdean r'*a* taobh, mar gu'n tilginn air
comhara.
21 Agus feuch, cuiridh mi òganach uam, *ag ràdh*, Falbh, faigh a
mach na saighdean. Ma their mi
gu cinnteach ris an òganach, Feuch,
tha na saighdean air an taobh so
dhiot, gabh iad [p]: an sin thig thusa:
oir *tha* sìth *ann* dhuit, agus cha
'n'eil *olc* sam bith, *mar* is beo an
Tighearna.
22 Ach ma their mi mar so ris
an òganach, Feuch, *tha* na saighdean air an taobh thall dìot; imich
thusa, oir chuir an Tighearn air
falbh thu.
23 Agus *a thaobh* a' ghnothuich
mu'n do labhair mise agus thusa,
feuch, gu robh an Tighearn eadar
mise agus thusa gu bràth.
24 Uime sin dh'fholaich Daibhidh
e féin anns a' mhachair: agus an
uair a thàinig a' ghealach nuadh,
shuidh an righ sìos gu biadh itheadh.
25 Agus shuidh an righ air a
chathair féin, mar air uairibh eile,
eadhon air cathair làimh ris a'
bhalladh: agus dh'éirich Ionatan,
agus shuidh Abner re taobh Shauil:
agus bha àite Dhaibhidh falamh.
26 Gidheadh, cha do labhair Saul
a' bheag sam bith air an là sin; oir
thubhairt e *leis féin* [q], Thàinig nieigin air, cha '*n'eil* e glan; gu cinnteach cha '*n'eil* e glan.
27 Agus thachair air an la màireach, an dara *la* do'n mhìos, gu'n
robh àite Dhaibhidh falamh: agus
thubhairt Saul r'a mhac Ionatan,
C'ar son nach d'thàinig mac Iese
gu biadh, aon chuid an dé no'n
diugh?
28 Agus fhreagair Ionatan Saul,
Dh'iarr Daibhidh gu dùrachdach
cead ormsa *dol* do Bhetlehem:
29 Agus thubhairt e, Leig air
falbh mi, guidheam ort, oir *tha* iobairt aig ar teaghlach anns a' bhaile,
agus dh'àithn mo bhràthair dhomh
a bhi 'n sin: agus a nis ma fhuair
mi deagh-ghean a'd' shùilibh, leig
dhomh imeachd, guidheam ort,
agus mo bhràithrean fhaicinn.
Uime sin cha d'thàinig e gu bord
an righ.
30 An sin las fearg Shauil an
aghaidh Ionatain, agus thubhairt e
ris, A mhic na *mnà* crosta ceannairceich [r], nach 'eil fhios agamsa
gu'n do thagh thu mac Iese chum
do mhaslaidh [s] féin, agus a chum
maslaidh lomnochduigh do mhàthar?
31 Oir co fhad 'sa bhios mac
Iese beo air an talamh, cha daingnichear thusa, no do rìoghachd:
uime sin a nis cuir *fios air*, agus
thoir a m' ionnsuidh e, oir gu cinnteach gheibh e bàs [t].
32 Agus fhreagair Ionatan athair
Saul, agus thubhairt e, C'ar son a
chuirear gu bàs e? ciod a rinn e?
33 Agus thilg Saul sleagh air,
chum a bhualadh: le sin bha fios
aig Ionatan gu'*n robh* e suidhichte
le athair Daibhidh a chur gu bàs.
34 Uime sin dh'éirich Ionatan
o'n bhord anu am feirg ro-mhòir,
agus cha d'ith e biadh sam bith air
an dara la do'n mhìos: oir bha e fa
dhoilgheas air son Dhaibhidh, a
chionn gu'n d'thug athair masladh
dha.
35 Agus anns a' mhaduinn chaidh
Ionatan a mach do'n mhachair aig
an àm a shuidhicheadh re Daibhidh,
agus òganach beag maille ris.
36 Agus thubhairt e r'a òganach,
Ruith, faigh a nis a mach na saighdean a thilg mi. *Agus* an uair a
ruith an t-òganach, thilg e saighid
thairis air.
37 Agus an uair a thàinig an
t-òganach gu àite na saighde a thilg

[o] *ann an là a' ghnothuich.* Eabh. [p] *gabh e.* Eabh.
[q] *shaoil e.* [r] *A mhic chrosda na ceannairce.* [s] *t'amhluadh.*
[t] *is mac do'n bhàs e.* Eabh.

Ionatan, ghlaodh Ionatan an déigh
an òganaich, agus thubhairt e, Nach
'eil an t-saighid air do thaobh thall?
38 Ghlaodh Ionatan mar an ceud-
na an déigh an òganaich, Luathaich,
dean cabhag, na stad. Agus thion-
ail òganach Ionatain suas na saighd-
ean, agus thàinig e dh'ionnsuidh a
mhaighstir.
39 Ach cha robh fios aig an ògan-
ach air ni sam bith; bha fios a mhàin
aig Daibhidh agus Ionatan air a'
chùis.
40 Agus thug Ionatan armachd
d'a òganach, agus thubhairt e ris,
Falbh, thoir do'n bhaile *iad*.
41 *Agus* co-luath 'sa dh'fhalbh
an t-òganach, dh'éirich Daibhidh a
àite mu dheas, agus thuit e air agh-
aidh dh'ionnsuidh na talmhainn,
agus chrom se e féin tri uairean:
agus phòg iad a chéile, agus ghuil
iad le chéile; ach *ghuil* [u] Daibhidh
ni bu mhò.
42 Agus thubhairt Ionatan re
Daibhidh, Imich an sìth, do bhrìgh
gu'n do mhionnaich sinn le chéile
ann an ainm an Tighearn, ag ràdh,
Gu robh an Tighearn eadar mise
agus thusa, agus eadar mo shliochd-
sa agus do shliochd-sa gu bràth.
Agus dh'éirich e agus dh'imich e:
agus chaidh Ionatan do'n bhaile.

CAIB. XXI.

AN SIN thàinig Daibhidh gu
Nob, a dh'ionnsuidh Ahime-
leich an t-sagairt: agus bha eagal
air Ahimelech ag coinneachadh
Dhaibhidh, agus thubhairt e ris,
C'ar son *a tha* thu a'd' aonar, agus
nach 'eil duine sam bith maille
riut?
2 Agus thubhairt Daibhidh re
Ahimelech an sagart, Dh'àithn an
righ gnothuch dhomhsa, agus thubh-
airt e rium, Na biodh fios aig duine
sam bith a thaobh a' ghnothuich
mu'm bheil mise 'g ad chur uam,
agus a dh'àithn mi dhuit: agus
dh'orduich mi [w] do m' òganachaibh
dol a dh'ionnsuidh a leithid so
agus a leithid sud a dh'àite.
3 A nis uime sin ciod a tha fa d'
làimh? thoir *dhomh* cuig *builinn-
ean* arain a'm' làimh, no ge b'e ni a
tha làthair.
4 Agus fhreagair an sagart Daibh-
idh, agus thubhairt e, Cha *'n'eil*
aran coitcheann [x] sam bith fa m'
làimh, ach tha aran coisrigte [y] ann;
ma ghléidh na h-òganaich iad féin
air bheag sam bith o mhnaibh.
5 Agus fhreagair Daibhidh an
sagart, agus thubhairt e ris, Gu
deimhin chumadh mnài uainne na
tri laithe so, o thàinig mise mach,
agus tha [z] soithiche nan òganach
naomha; agus tha *'n t-aran* coitch-
eann air chor, eadhon ge do naomh-
aicheadh e an diugh anns an
t-soitheach [a].
6 Uime sin thug an sagart
dha *aran* naomha; oir cha robh
aran sam bith an sin ach aran na
fianuis [b] a thugadh a fianuis an
Tighearna, gu aran teth a chur sìos
anns an là san d'thugadh air
falbh e.
7 A nis *bha* duine àraidh do
sheirbhisich Shauil an sin air an là
sin, air a chumail an làthair an
Tighearna; agus *b'e* ainm Doeg,
Edomach, am fear a b'airde do na
buachaillibh a *bhuineadh* do Shaul.
8 Agus thubhairt Daibhidh re
Ahimelech, Agus nach 'eil an so fa
d' làimh sleagh no claidheamh? oir
cha d'thug mi aon chuid mo chlaidh-
eamh no m' airm *eile* leam, a chionn
gu'n robh gnothuch an righ cabhag-
ach.
9 Agus thubhairt an sagart,
Claidheamh Gholiath an Philistich,
a mharbh thu ann an gleann Elah,
feuch, *tha* e *'n so* paisgte ann an
eudach air cùlaobh na h-Ephoid:
ma ghabhas tu sin dhuit féin, gabh
e; oir cha *'n'eil claidheamh sam
bith* eile ach e an so. Agus thubh-
airt Daibhidh, Cha *'n'eil* a leithid
eile ann, thoir dhomh e.
10 Agus dh'éirich Daibhidh, agus
theich e air an là sin a fianuis Shauil,
agus chaidh e gu Achis righ Ghat.
11 Agus thubhairt seirbhisich
Achis ris, Nach e so Daibhidh righ
na tìre? nach ann m'a thimchioll-san
a chan iad le chéile [c] ann an danu-
saibh, ag ràdh, Mharbh Saul a
mhìlte, agus Daibhidh a dheich
mìlte?
12 Agus thaisg Daibhidh suas na
briathra sin 'na chridhe, agus bha
eagal mòr air roimh Achis righ
Ghat.
13 Agus dh'atharraich e a ghiùl-
an 'nam fianuis, agus leig e air féin

[u] *gus* an do ghuil. Eabh. [w] *thug mi fios.* Eabh.
[x] *cumanta.* [y] *naomhaichte.* [z] *bha.*
[a] *agus ma bha neo-ghloine sam bith air an t-slighe, gidheadh gu cinnteach an diugh bithidh na soithichean glan.* [b] *aran taisbeanta.*
[c] *fhreagair iad a chéile.*

a bhi air a' chuthach 'nan làmhaibh, agus scrìob e air comhlaichibh [d] a' gheataidh, agus leig e le shileadh tuiteam sìos air fheusaig.

14 An sin thubhairt Achis r'a sheirbhisich, Feuch, chi sibh gu bheil an duine air a' chuthach: c'ar son *ma ta* thug sibh a m' ionnsuidhs' e?

15 Am bheil feum agamsa air daoinibh air a' chuthach, gu'n d'thugadh sibh am *fear* so gu bhi air a' chuthach a'm' làthair? an d'thig am *fear* so a steach do m' thigh-sa?

CAIB. XXII.

DH'IMICH Daibhidh air an aobhar sin as sin, agus chaidh e as gu uaimh Adulaim: agus an uair a chual' a bhràithrean agus tigh athar uile e, chaidh iad sìos an sin d'a ionnsuidh.

2 Agus chruinnich d'a ionnsuidh gach duine *a bha*'n teanntachd, agus gach duine *a bha* fa fhiachaibh, agus gach duine *a bha* fuidh smuairein [e] 'na inntinn; agus bha e 'na cheannard orra: agus bha maille ris mu thimchioll ceithir cheud fear.

3 Agus chaidh Daibhidh as sin gu Mispeh Mhoaib, agus thubhairt e re righ Mhoaib, Thigeadh, guidheam ort, m'athair agus mo mhàthair a mach, *agus bitheadh iad* maille ribh, gus am bi fios agam ciod a ni Dia air mo shon.

4 Agus thug e iad am fianuis righ Mhoaib; agus dh'fhan iad maille ris rè nan làithean uile a bha Daibhidh anns an daingneach.

5 Agus thubhairt am fàidh Gad re Daibhidh, Na fan anns an daingneach; falbh, agus imich romhad gu tìr Iudah. An sin dh'fhalbh Daibhidh, agus thàinig e gu coillteach Hareit.

6 Agus chuala Saul gu'm facas [f] Daibhidh, agus na daoine a *bha* maille ris: (a nis dh'fhan Saul ann an Gibeah fuidh chraoibh ann an Ramah, agus a shleagh 'na làimh, agus a sheirbhisich uile 'nan seasamh làimh ris.)

7 Agus thubhairt Saul r'a sheirbhisich a sheas làimh ris, Eisdibh a nis, a Bheniamineacha: eadhon dhuibhse uile an d'thoir mac Iese achanna agus fion-liosan, *agus* an dean e sibh uile 'nar ceannardaibh air mhìltibh, agus 'nar ceannardaibh air cheudaibh;

8 Gu'n deachaidh sibh uile ann an comh-bhoinn [g] a'm' aghaidh-sa, agus nach *'eil* neach ann a chuireas an céill domh gu bheil mo mhac air deanamh coi'-cheangail re mac Iese, agus nach *'eil* neach agaibh a tha doilich air mo shon, no chuireas an céill domh gu'n do dhùisg mo mhac mo sheirbhiseach a'm' aghaidh, a dheanamh feall-fholach, mar air an la 'n diugh?

9 An sin fhreagair Doeg an t-Edomach (a bha 'na sheasamh maille re seirbhisich Shauil [h]) agus thubhairt e, Chunnaic mi mac Iese a' teachd gu Nob, a dh'ionnsuidh Ahimeleich mhic Ahituib.

10 Agus dh'fhiosraich e air a shon do'n Tighearna, agus thug e biadh dha, agus thug e dha claidheamh Gholiath an Philistich.

11 An sin chuir an righ fios air Ahimelech an sagart, mac Ahituib, agus tigh athar uile, na sagairt a *bha* ann an Nob: agus thàinig iad uile dh'ionnsuidh an righ.

12 Agus thubhairt Saul, Eisd a nis, a mhic Ahituib. Agus fhreagair esan, *Tha* mi 'n so, mo thighearna.

13 Agus thubhairt Saul ris, C'ar son a chaidh sibh ann an comhbhoinn a'm' aghaidh-sa, thusa agus mac Iese, do bhrìgh gu'n d'thug thu dha aran agus claidheamh, agus gu'n d'fhiosraich thu do Dhia air a shon, a chum gu'n éireadh e suas a'm' aghaidh, a dheanamh feall-fholach, mar air an la 'n diugh?

14 An sin fhreagair Ahimelech an righ, agus thubhairt e, Agus cò am measg do sheirbhiseach uile a tha co fìrinneach re Daibhidh, a tha 'na chliamhuin aig an righ, agus a dh'imicheas air t'iarrtus, agus a *tha* urramach ann ad thigh?

15 An do thòisich mi air an là sin [i] air Dia fhiosrachadh air a shon? gu ma fada sin uam: na cuireadh an righ ni *sam bith* as leth a sheirbhisich, *no as* leth tighe m'athar uile; oir cha robh fios aig do sheirbhiseach air ni *sam bith* dheth so uile, beag no mòr.

16 Agus thubhairt an righ, Gu cinnteach gheibh thu bàs, Ahimeleich, thu féin agus uile thigh t'athar.

17 Agus thubhairt an righ ris na

[d] *dorsaibh.* [e] *neo-thoilichte; searbh.* Eabh. [f] *gu'n d'aithnicheadh.* Eabh. [g] *Gu'n d'rinn sibh uile ceannairc, chuir sibh uile bhur comhairle re chéile.* [h] *a chuireadh os cionn sheirbhiseacha Shauil.* [i] *an diugh.*

gillibh-ruith a sheas làimh ris, Tionn-
daidhibh agus marbhaibh sagartan
an Tighearna; a chionn gu bheil
mar an ceudna an làmh-san maille
re Daibhidh, agus a chionn gu'n
robh fios aca gu'n do theich e, agus
nach do chuir iad an céill domhsa *e.*
Ach cha b'àill le seirbhisich an righ
an làmh a shìneadh a mach gu
bualadh air sagartaibh an Tigh-
earna.
18 Agus thubhairt an righ re
Doeg, Tionndaidh thusa, agus buail
air na sagartaibh. Agus thionn-
daidh Doeg an t-Edomach, agus
bhuail e air na sagartaibh; agus
mharbh e air an là sin ceithir fich-
ead agus cùig fir a dh'iomchair
ephod do lìon-eudach[k].
19 Agus bhuail e Nob baile nan
sagart le faobhar a' chlaidheimh,
eadar fhear agus bhean, leanabh
agus chìochran, agus dhamh, agus
asal, agus chaora, le faobhar a'
chlaidheimh.
20 Agus chaidh aon do mhic Ahi-
meleich mhic Ahituib as, d'am
b'ainm Abiatar, agus theich e 'n
déigh Dhaibhidh.
21 Agus dh'innis Abiatar do
Dhaibhidh gu'n do mharbh Saul
sagartan an Tighearna.
22 Agus thubhairt Daibhidh re
Abiatar, Bha fios agam air an là
anns an robh Doeg an t-Edomach
an sin, gu cinnteach gu'n innseadh
e do Shaul: is mise b'aobhar *bàis*
gach neach do thigh t'athar.
23 Fan thusa maille riumsa: na
biodh eagal ort; oir esan a dh'iarras
m'anam-sa, iarraidh e t'anam-sa:
ach maille riumsa *bithidh* tu fuidh
dhìdean.

CAIB. XXIII.

AN SIN dh'innis iad do Dhaibh-
idh, ag ràdh, Feuch, *tha* na
Philistich a' cogadh an aghaidh
Cheilah, agus tha iad a' creachadh
nan urlar-bualaidh.
2 Uime sin dh'fhiosraich Daibh-
idh do'n Tighearna, ag ràdh, An
d'théid mise, agus am buail mi na
Philistich sin? Agus thubhairt an
Tighearna re Daibhidh, Falbh, agus
buail na Philistich, agus saor Cei-
lah.
3 Agus thubhairt daoine Dhaibh-
idh ris, Feuch, *tha* eagal oirnne
an so ann an Iudah: cia mò gu mòr
ma ta, ma théid sinn gu Ceilah an
aghaidh armailtean nam Philis-
teach?
4 An sin dh'fhiosraich Daibhidh
a rìs do'n Tighearna. Agus fhreag-
air an Tighearn e, agus thubhairt e,
Eirich, falbh sìos gu Ceilah; oir
bheir mise na Philistich thairis do d'
làimh.
5 Agus chaidh Daibhidh agus a
dhaoine gu Ceilah, agus chog e 'n
aghaidh nam Philisteach, agus thug
e leis an spréidh, agus bhuail e iad
le h-àr mòr; mar sin shaor Daibh-
idh luchd-àiteachaidh Cheilah.
6 (A nis an uair a theich Abiatar
mac Ahimeleich a dh'ionnsuidh
Dhaibhidh gu Ceilah, chaidh e sìos
le ephod 'na làimh.)
7 Agus dh'innseadh do Shaul
gu'n d'thàinig Daibhidh gu Ceilah,
agus thubhairt Saul, Thug Dia thair-
is do m' làimh e; oir dhruideadh
a stigh e le dol a steach do bhaile
gheatachan agus chrann.
8 Agus ghairm Saul an sluagh uile
chum cogaidh, a dhol sìos gu Ceilah
a chuartachadh[l] Dhaibhidh agus a
dhaoine.
9 Agus bha fios aig Daibhidh gu
robh Saul gu dìomhair a' dealbhadh
uilc 'na aghaidh; agus thubhairt e
re Abiatar an sagart, Thoir an so
an ephod.
10 Agus thubhairt Daibhidh, A
Thighearna Dhé Israeil, chuala do
sheirbhiseach gu cinnteach gu *bheil*
Saul ag iarraidh teachd gu Ceilah,
a sgrios a' bhaile air mo shon-sa.
11 An d'thoir luchd-àiteachaidh[m]
Cheilah mise thairis d'a làimh? an
d'thig Saul a nuas mar a chuala do
sheirbhiseach? A Thighearna Dhé
Israeil, guidheam ort, innis do d'
sheirbhiseach. Agus thubhairt an
Tighearna, Thig e nuas.
12 An sin thubhairt Daibhidh,
An d'thoir luchd-àiteachaidh Chei-
lah mise agus mo dhaoine thairis do
làimh Shauil? Agus thubhairt an
Tighearna, Bheir iad thairis *thu.*
13 An sin dh'éirich Daibhidh
agus a dhaoine, *a bha* mu thim-
chioll sè ceud, agus chaidh iad a
mach a Ceilah, agus dh'imich iad an
taobh a dh'fheudadh iad imeachd[n].
Agus dh'innseadh do Shaul gu'n
deachaidh Daibhidh as a Ceilah,
agus leig e dheth dol a mach.
14 Agus dh'fhan Daibhidh anns
an fhàsach ann an daingneachaibh
làidir, agus dh'fhan e ann an sliabh
am fàsach Shiph: agus dh'iarr Saul

[k] *anart.* [l] *a theannachadh.* Eabh. [m] *daoine.*
[n] *dh'imich iad an taobh a dh'imich iad.* Eabh.

e gach aon là, ach cha d'thug Dia thairis d'a làimh e.
15 Agus chunnaic Daibhidh gu robh Saul air dol a mach a dh'iarraidh anma; agus bha Daibhidh ann am fàsach Shiph ann an coille.
16 Agus dh'éirich Ionatan mac Shauil, agus chaidh e dh'ionnsuidh Dhaibhidh do'n choille, agus neartaich e a làmh ann an Dia.
17 Agus thubhairt e ris, Na biodh eagal ort: oir cha'n fhaigh làmh Shauil m'athar-sa thu, agus rioghaichidh tu os cionn Israeil, agus is mise a's faigse bhios dhuit; agus cuideachd tha fios aig m'athair Saul air sin.
18 Agus rinn iadsan 'nan dithis coi'-cheangal am fianuis an Tighearna: agus dh'fhan Daibhidh anns a' choille, agus dh'imich Ionatan d'a thigh féin.
19 An sin chaidh na Siphich suas a dh'ionnsuidh Shauil gu Gibeah, ag ràdh, Nach *'eil* Daibhidh 'ga fholach féin maille ruinne ann an daingneachaibh sa' choille, ann an cnoc Hachilah, a tha air an taobh deas do Iesimon?
20 A nis uime sin, a réir uile mhiann t'anma, O a righ, thig da rìreadh a nuas, agus *is i* ar cuid-ne a thoirt thairis do làimh an righ.
21 Agus thubhairt Saul, Beannaichte *gu robh* sibhse o'n Tighearna, oir ghabh sibh truas rium.
22 Imichibh, guidheam oirbh, ulluichibh fathast, agus biodh fios agaibh, agus faicibh àit anns an gnàth leis a bhi [o], *agus* cò a chunnaic an sin e: oir dh'innseadh dhomh *gu* bheil e deanamh gu ro-sheòlta.
23 Faicibh ma ta, agus biodh fios agaibh air gach àite-folaich anns am bheil e 'ga fholach féin, agus thigibh a m' ionnsuidh a rìs le *fios* cinnteach, agus théid mise maille ribh: agus an sin, ma bhitheas e anns an tìr, rannsaichidh mise mach e air feadh uile mhìltean Iudah.
24 Agus dh'éirich iad, agus chaidh iad gu Siph roimh Shaul: ach *bha* Daibhidh agus a dhaoine ann am fàsach Mhaoin, anns a' chòmhnard air an taobh deas do Iesimon.
25 Agus chaidh Saul agus a dhaoine g'*a* iarraidh, agus dh'innis iad *sin* do Dhaibhidh: uime sin thàinig e nuas gu carraig, agus dh'fhan e ann am fàsach Mhaoin. Agus an uair a chuala Saul *sin*, chaidh e air tòir Dhaibhidh ann am fàsach Mhaoin.
26 Agus chaidh Saul air an taobh so do'n t-sliabh, agus Daibhidh agus a dhaoine air an taobh eile do'n t-sliabh: agus rinn Daibhidh cabhag gu imeachd air falbh roimh Shaul [p]; oir chuairtich Saul agus a dhaoine Daibhidh agus a dhaoine, chum an glacadh.
27 Ach thàinig teachdaire dh'ionnsuidh Shauil, ag ràdh, Dean cabhag, agus thig; oir bhris na Philistich a stigh air an tìr.
28 Uime sin phill Saul o dhol air tòir Dhaibhidh, agus chaidh e 'n aghaidh nam Philisteach: air an aobhar sin thug iad Selah-hamahlecot [q] mar ainm air an àite sin.
29 Agus chaidh Daibhidh suas as sin, agus ghabh e còmhnuidh ann an daingneachaibh làidir Engedi.

CAIB. XXIV.

AGUS an uair a bha Saul air pilltinn o leantuinn nam Philisteach, dh'innseadh dha, ag ràdh, Feuch, *tha* Daibhidh ann am fàsach Engedi.
2 An sin ghabh Saul tri mìle fear taghta a h-Israel uile, agus chaidh e dh'iarraidh Dhaibhidh agus a dhaoine air aghaidh chreag nam fiadh-ghabhar.
3 Agus thàinig e dh'ionnsuidh mainnirean [r] nan caorach làimh ris an t-slighe, far *an robh* uamh; agus chaidh Saul a steach a chòmhdachadh a chos: agus dh'fhan Daibhidh agus a dhaoine ann an taobhaibh na h-uamha.
4 Agus thubhairt daoine Dhaibhidh ris, Feuch an là mu'n d'thubhairt an Tighearna riut, Feuch, bheir mi thairis do nàmhaid do d' làimh, a chum as gu'n dean thu ris mar is àill leat. An sin dh'éirich Daibhidh agus ghearr e air falbh iomall fallainne Shauil os iosal.
5 Agus 'na dhéigh sin bhuail cridhe Dhaibhidh e, a chionn gu'n do ghearr e air falbh iomall *fallainne* Shauil.
6 Agus thubhairt e r'a dhaoinibh, Nar leigeadh Dia gu'n deanainnse an ni so re m' thighearna aon ungta an Tighearna, mo làmh a shìneadh a mach 'na aghaidh, o's e aon ungta an Tighearn e.
7 Agus choisg Daibhidh a dhaoine leis na briathraibh sin, agus cha do

[o] *anns am bheil a chos.* Eabh. [p] *air eagal Shauil.*
[q] *i. e. creag nan sgaradh.* [r] *chrò.*

leig e leo éirigh an aghaidh Shauil. Ach dh'éirich Saul suas as an uaimh, agus dh'imich e air a shlighe.

8 Agus dh'éirich Daibhidh suas an déigh sin, agus chaidh e mach as an uaimh, agus ghlaodh e 'n deigh Shauil, ag ràdh, Mo thighearn, a righ. Agus an uair a dh'amhairc Saul 'na dhéigh, chrom Daibhidh e féin air aghaidh dh'ionnsuidh na talmhainn, agus rinn e ùmhlachd [s].

9 Agus thubhairt Daibhidh re Saul, C'ar son a tha thu ag éisdeachd re briathraibh dhaoine, ag ràdh, Feuch, tha Daibhidh ag iarraidh do chron.

10 Feuch, air an la 'n diugh chunnaic do shùilean cionnus a thug an Tighearna thairis thu an diugh do m' làimh anns an uaimh: agus dh'iarr *cuid* orm do mharbhadh, ach chaomhain mo shùil thu, agus thubhairt mi, Cha chuir mi mo làmh a mach an aghaidh mo thighearna; oir is e aon ungta an Tighearn e.

11 Agus faic, O athair, eadhon faic iomall t'fhalluinne a'm' làimh: do bhrìgh an uair a ghearr mi air falbh iomall t'fhalluinne, nach do mharbh mi thu, biodh fios agad agus faic nach *'eil* aon chuid olc no eusaontas [t] a'm' làimh, agus nach do pheacaich mi a't' aghaidh: gidheadh tha thu a' sealg air m'anam, a chum a ghlacadh.

12 Gu'n d'thugadh an Tighearna breth eadar mise agus thusa, agus gu'n dìoladh an Tighearna mise ort: ach cha bhi mo làmh-sa ort.

13 Mar a their gnàth-fhocal nan sean-fhear, O na h-aingidh thig aingidheachd: ach cha bhi mo làmhsa ort.

14 Cò an déigh an d'thàinig righ Israeil a mach? cò air am bheil thu 'n tòir? an déigh coin mhairbh, an déigh deargainne.

15 Uime sin bitheadh an Tighearna 'na bhreitheamh, agus thugadh e breth eadar mise agus thusa, agus faiceadh e, agus tagradh e mo chùis, agus saoradh e mi as do làimh.

16 Agus an uair a chuir Daibhidh crioch air na briathra sin a labhairt re Saul, an sin thubhairt Saul, An e so do ghuth, a mhic, a Dhaibhidh? Agus thog Saul suas a ghuth, agus ghuil e.

17 Agus thubhairt e re Daibhidh, Is tusa a's firinniche na mise: oir dhìol thusa maith dhomhsa, ach dhìol mise olc dhuitse.

18 Agus nochd thu an diugh cionnus a bhuin thu gu maith rium; do bhrìgh, an uair a thug an Tighearna thairis mi do d' làimh, nach do mharbh thu mi.

19 Oir an uair a ghéibh duine a nàmhaid, an leig e as gu maith [u] e? uime sin gu'n dìoladh an Tighearna maith dhuitse air son na rinn thu dhomhsa an diugh.

20 Agus a nis feuch, tha fios agam gu'm bi thu gu cinnteach a'd' righ, agus gu'n daingnichear rìoghachd Israeil a'd' làimh.

21 Uime sin mionnaich dhomhsa air an Tighearna, nach gearr thu as mo shliochd a'm' dhéigh, agus nach sgrios thu m'ainm a tigh m'athar.

22 Agus mhionnaich Daibhidh do Shaul: agus chaidh Saul dhachaidh; ach chaidh Daibhidh agus a dhaoine suas do'n daingneach.

C A I B. XXV.

AGUS fhuair Samuel bàs; agus chruinnich na h-Israelich uile an ceann a chéile, agus rinn iad caoidh air a shon, agus dh'adhlaic iad e 'na thigh ann an Ramah. Agus dh'éirich Daibhidh, agus chaidh e sìos gu fàsach Pharain.

2 Agus *bha* duine ann am Maon, aig *an robh* a shealbh [w] ann an Carmel, agus *bha* 'n duine ro-mhòr, agus bha tri mìle caora aige, agus mìle gabhar: agus bha e a' lomairt [x] a chaorach ann an Carmel.

3 A nis b'e ainm an duine Nabal, agus ainm a mhnà Abigail: agus *bha* i 'na mnaoi *aig an robh* deagh thuigse, agus maiseach 'na dealbh; ach *bha* 'n duine iargalta [y], agus olc 'na ghnìomharaibh, agus *bha* e do thigh Chaleib [z].

4 Agus chuala Daibhidh san fhàsach gu'*n robh* Nabal a' lomairt a chaorach.

5 Agus chuir Daibhidh naith deichnear òganach, agus thubhairt Daibhidh ris na h-òganaich, Gabhaibh suas gu Carmel, agus rachaibh a dh'ionnsuidh Nabail, agus cuiribh fàilte air a'm' ainm-sa.

[s] *chrom se e féin.* [t] *eu-ceart, aingidheachd.*
[u] *air slighe mhaith.* Eabh. [w] *a ni a spréidh; obair.* Eabh.
[x] *rùsgadh.* [y] *ainméineach; cruaidh.* Eabh.
[z] bu *Chalebeach* e. Eabh.

6 Agus mar so their sibh, Slàn *gu robh thu*[a]; agus sìth *gu robh* dhuit féin, agus sìth do d' thigh, agus sìth do gach ni a *th'*agad.

7 Agus a nis chuala mi gu bheil luchd-lomairt chaorach agad: a nis do bhuachaillean-sa, a bha maille ruinn, cha d'rinn sinn cron orra, ni mo a dh'ionndraineadh[b] ni sam bith leo rè na h-aimsir a bha iad ann an Carmel.

8 Feoraich do d' òganachaibh, agus innsidh iad dhuit: faigheadh ma ta na h-òganaich deagh-ghean a'd' shùilibh, oir air la maith[c] thàinig sinn: thoir, guidheam ort, do d' sheirbhisich, agus do d' mhac Daibhidh, ge b'e ni a thig a dh'ionnsuidh do làimhe[d].

9 Agus an uair a thàinig òganaich Dhaibhidh, labhair iad re Nabal a réir nam briathra sin uile ann an ainm Dhaibhidh, agus bha iad 'nan tosd[e],

10 Agus fhreagair Nabal seirbhisich Dhaibhidh, agus thubhairt e, Cò e Daibhidh, agus cò e mac Iese? is lìonmhor seirbhisich sna laithibh so a tha briseadh air falbh gach duine dhiubh o mhaighstir.

11 An gabh mise ma ta m'aran, agus m'uisge, agus m'fheoil a mharbh mi air son mo luchd-lomairt, agus an tabhair mi e do dhaoinibh nach aithne dhomh cia as *a tha* iad?

12 Uime sin thionndaidh òganaich Dhaibhidh air an slighe, agus phill iad, agus thàinig iad agus dh'innis iad dha do réir nam briathra sin uile.

13 Agus thubhairt Daibhidh r'a dhaoinibh, Cuiribh gach duine a chlaidheamh air. Agus chuir gach duine dhiubh a chlaidheamh air, agus chuir Daibhidh mar an ceudna a chlaidheamh air: agus chaidh suas an déigh Dhaibhidh mu thimchioll ceithir cheud fear, agus dh'fhan dà cheud maille ris an airneis.

14 Ach dh'innis fear do na h-òganachaibh do Abigail bean Nabail, ag ràdh, Feuch, chuir Daibhidh teachdairean as an fhàsach a chur fàilte air ar maighstir, agus thug e anacainnt dhoibh.

15 Ach *bha* na daoine romhaith ruinn, agus cha d'rinneadh cron oirn, ni mò a dh'ionndrain[f] sinn ni sam bith rè na h-aimsir a bha[g] sinn maille riu, 'nuair a bha sinn san fhearann.

16 Bha iad 'nam balladh dhuinn araon a dh'oidhche agus a là, re na h-aimsir a bha sinn maille riu ag ionaltradh nan caorach.

17 A nis air an aobhar sin biodh fios agad agus smuainich ciod a ni thu; oir shonruicheadh olc an aghaidh ar maighstir, agus an aghaidh a thighe uile: agus is mac do Bheliał esan, air chor as nach feud *neach* labhairt ris.

18 An sin rinn Abigail cabhag, agus ghabh i dà cheud *builionn* arain, agus dà shearrag fhìona, agus cùig caoraich air an deasachadh, agus cùig toimhsean do shìol cruaidhichte[h], agus ceud bagaide[i] do fhion-dhearcaibh tiormaichte, agus dà cheud meall do fhìgibh; agus chuir i air asalaibh *iad*.

19 Agus thubhairt i r'a h-òganachaibh, Rachaibh air bhur n-aghaidh romham; feuch, *tha* mi teachd 'nar déigh: ach cha d'innis i *sin* d'a fear Nabal.

20 Agus an uair a bha i a' marcachd air an asail, agus a' teachd a nuas ann am fasgath an t-sléibh, feuch thàinig Daibhidh agus a dhaoine a nuas 'na còdhail, agus choinnich i iad.

21 A nis thubhairt Daibhidh, Gu cinnteach is ann gu diomhaoin a ghléidh mise gach *ni* a bh'aig an *fhear* so san fhàsach, air chor as nach d'ionndraineadh ni air bith do gach *ni* a *bhuineadh* dha; oir dhìol esan olc dhomhsa an éiric maith.

22 Gu'n deanadh Dia mar sin re naimhdibh Dhaibhidh, agus tuille mar an ceudna, ma dh'fhàgas mise dhiubhsan uile a *tha* aige gu ruig a' mhaduinn, aon air bith a ni uisge re balladh.

23 Agus an uair a chunnaic Abigail Daibhidh, rinn i cabhag agus theirinn i bhàrr na h-asail, agus thuit i sìos air a h-aghaidh am fianuis Dhaibhidh, agus chrom si i fein gu làr.

24 Agus thuit i aig a chosaibh, agus thubhairt i, Ormsa, *eadhon* ormsa, mo thighearna, *bitheadh* an cionta so, agus labhradh, guidheam ort, do bhanoglach ann ad éisdeachd, agus cluinn briathra do bhanoglaich.

[a] *mar so their sibh ris-san a tha beò* ann an saibhreas. [b] *chailleadh.* [c] *subhach.* [d] *gheibh do làmh.* Eabh. [e] *sguir iad, stad iad.* [f] *chaill.* [g] *a ghluais.* Eabh. [h] *do ghràn gradain.* [i] *badan; triopall.* Eir. *clusters.* Sasg.

25 Na d'thugadh mo thighearna, uidheam ort, fa'near an duine so[k] : Belial, eadhon Nabal; oir a réir inme, mar sin *tha* e: *is* e Nabal[l] iam, agus *tha* amaideachd maille s: ach cha'n fhaca mise, do bhanglach, òganaich mo thighearna, a huir thu uait.

26 A nis uime sin, mo thighearna, *nar* is beò an Tighearna, agus *mar* s beo t'anam, a chionn gu'n do hum an Tighearn thusa o theachd *dhòrtadh* fola, agus o thu féin a thioladh le d' làimh féin; a nis ime sin mar Nabal bitheadh do aimhdean, agus iadsan a dh'iarras lc do m' thighearna:

27 Agus a nis am beannachadh[m] o, a thug do bhanoglach a dh'ionnuidh mo thighearna, thugar e adhon do na h-òganaich a tha iubhal an cois[n] mo thighearna.

28 Maith, guidheam ort, cionta do bhanoglaich: oir ni an Tighearna gu cinnteach tigh seasmhach do m' thighearna, do bhrìgh gu bheil mo thighearn a' cur cathau an Tighearna, agus nach d'fhuaradh olc annad o *thùs* do làithean.

29 Gidheadh dh'éirich duine gu dol air do thòir, agus a dh'iarraidh t'anma: ach bithidh anam mo thighearna air a cheangal suas ann an ceanglachan na beatha aig an Tighearna do Dhia; agus anmanna do naimhdean, iadsan tilgidh e mach, *mar a* meadhon croinn-tàbhuill[o].

30 Agus an uair a ni an Tighearna do m' thighearn a réir gach maith a labhair e mu d' thimchioll, agus a dh'orduicheas e thu a'd' uachdaran os cionn Israeil;

31 Cha bhi so chum doilgheis[p] dhuit, no chum oilbheim cridhe do m' thighearna, gu'n do dhòirt thu fuil gun aobhar, agus gu'n do dhìol mo thighearn e féin: ach an uair a bhuineas an Tighearna gu maith re m' thighearna, an sin cuimhnich air do bhanoglaich.

32 Agus thubhairt Daibhidh re Abigail, Beannaichte *gu robh* an Tighearna Dia Israeil, a chuir thusa an diugh a'm' choinneamh-sa;

33 Agus beannaichte *gu robh* do chomhairle, agus beannaichte *gu robh* thu féin, a chum mise an diugh o theachd a dhòrtadh fola, agus o mi féin a dhìoladh le m' laimh féin.

34 Oir gu deimhin, *mar* is beo an Tighearna Dia Israeil, a chum mis' o chron a dheanamh ort, mur bitheadh tu air deanamh cabhaig, agus air teachd a'm' choinneamh, gu cinnteach cha'n fhàgta do Nabal gu solus na maidne neach sam bith a ni uisge re balladh.

35 Uime sin ghabh Daibhidh as a làimh na thug i d'a ionnsuidh, agus thubhairt e rithe, Gabh suas ann an sìth a dh'ionnsuidh do thighe; faic, dh'éisd mi re d' ghuth, agus ghabh mi re d' ghnùis.

36 Agus thàinig Abigail a dh'ionnsuidh Nabail, agus feuch, *bha* cuirm aige 'na thigh mar chuirm righ; agus *bha* cridhe Nabail subhach an taobh a stigh dheth, oir *bha* e gu mòr air mhisg: uime sin cha d'innis i dha a bheag no mhòr, gu solus na maidne.

37 Ach anns a' mhaduinn, an uair a chaidh am fion a Nabal[q], agus a dh'innis a bhean dha na nithe sin, bhàsaich a chridhe an taobh a stigh dheth, agus bha e mar chloich.

38 Agus mu thimchioll deich laithean *'na dhéigh sin* bhuail an Tighearna Nabal, agus fhuair e bàs.

39 Agus an uair a chuala Daibhidh gu'n d'fhuair Nabal bàs thubhairt e, Beannaichte *gu robh* an Tighearn a thagair cùis mo mhaslaidh o làimh Nabail, agus a chum a sheirbhiseach o olc: oir thionndaidh an Tighearn aingidheachd Nabail air a cheann féin. Agus chuir Daibhidh *teachdaire* uaith, agus labhair e re Abigail, a chum a gabhail dha féin 'na mnaoi.

40 Agus an uair a thàinig seirbhisich Dhaibhidh a dh'ionnsuidh Abigail gu Carmel, labhair iad rithe, ag ràdh, Chuir Daibhidh sinne a d' ionnsuidh, a chum do ghabhail thuige[r] a'd' mhnaoi.

41 Agus dh'éirich i agus chrom si i féin air a h-aghaidh dh'ionnsuidh na talmhainn, agus thubhairt i, Feuch, bitheadh do bhanoglach 'na h-innilt[s] a nigheadh chos sheirbhiseach mo thighearna.

42 Agus rinn Abigail cabhag, agus dh'éirich i, agus mharcaich i air asail, agus cùigear ghruagach aice ag imeachd 'na déigh; agus lean i teachdairean Dhaibhidh, agus bha i 'na mnaoi aige.

[k] *Na cuireadh mo thighearn a chridhe air an duine so.* Eabh. [l] *i. e. amadan.* [m] *an tiodhlac.* [n] *a' leantuinn.* [o] *meadhon glaice croinn-tàbhuill.* Eabh. [p] *tuislidh.* [q] *an uair a thàinig Nabal gu chéill.* [r] *chuige.* Eir. [s] *'na seirbhisich.*

43 Ghabh Daibhidh cuideachd Ahinoam o Iesreel, agus bha iad mar an ceudna le chéile 'nam mnaibh aige.

44 Oir thug Saul a nighean Michal, bean Dhaibhidh, do Phalti mac Lais, a *bha* do Ghalim.

CAIB. XXVI.

AGUS thàinig na Siphich a dh'ionnsuidh Shauil gu Gibeah, ag ràdh, Nach 'eil Daibhidh 'ga fholach féin ann an sliabh Hachilah fa chomhair Iesimoin ?

2 An sin dh'éirich Saul, agus chaidh e sìos gu fàsach Shiph, agus maille ris tri mìle fear taghta do Israel, a dh'iarraidh Dhaibhidh ann am fàsach Shiph.

3 Agus champaich Saul ann an sliabh Hachilah, a *tha* fa chomhair Iesimoin air an t-slighe: ach dh'fhan Daibhidh anns an fhàsach, agus chunnaic e gu'n d'thàinig Saul 'na dhéigh do'n fhàsach.

4 Uime sin chuir Daibhidh mach luchd-rannsachaidh, agus thuig e gu'n d'thàinig Saul da rìreadh.

5 Agus dh'éirich Daibhidh, agus thàinig e dh'ionnsuidh an àite anns an do champaich Saul: agus chunnaic Daibhidh an t-àit anns an robh Saul 'na luidhe, agus Abner mac Ner, ceannard armailte : agus luidh Saul an taobh a stigh do'n chlais-bhlàir[t], agus champaich an sluagh m'a thimchioll.

6 An sin fhreagair Daibhidh, agus thubhairt e re Ahimelech an Hiteach, agus re Abisai, mac Sheruiah, bràthair Ioaib, ag ràdh, Cò théid sìos maille riumsa dh'ionnsuidh Shauil do'n champ? Agus thubhairt Abisai, Théid mise sìos maille riut.

7 Uime sin thàinig Daibhidh agus Abisai dh'ionnsuidh an t-sluaigh san oidhche; agus feuch, luidh Saul 'na chodal an taobh a stigh do'n chlais-bhlàir, agus a shleagh sàthta san talamh aig a cheann-adhairt; ach luidh Abner agus an sluagh mu'n cuairt air.

8 An sin thubhairt Abisai re Daibhidh, Thug Dia thairis do nàmhaid an diugh do d' làimh: a nis uime sin, leig leam a bhualadh, guidheam ort, leis an t-sleagh a dh'ionnsuidh na talamhainn aon uair, agus cha *bhuail* mi e an dara uair.

9 Agus thubhairt Daibhidh re Abisai, Na marbh e; oir cò a shìneas a mach a làmh an aghaidh aoin ungta an Tighearna, agus a bhios neo-chiontach ?

10 Thubhairt Daibhidh mar an ceudna, *Mar* is beo an Tighearna, bualidh an Tighearn e, no thig a là anns am faigh e bàs, no théid e sìos do'n chath agus tuitidh e.

11 Nar leigeadh an Tighearna gu'n sìninnse mach mo làmh an aghaidh aoin ungta an Tighearna: ach a nis gabh, guidheam ort, an t-sleagh a *tha* aig a cheann-adhairt, agus an soitheach uisge, agus bìomaid ag imeachd.

12 Agus ghabh Daibhidh an t-sleagh agus an soitheach uisge o cheann-adhairt Shauil, agus dh'imich iad rompa, agus cha robh neach ann a chunnaic sin, no aig an robh fios air, no a mhosgail; oir *bha* iad uile 'nan codal, do bhrìgh gu'n do thuit codal trom o'n Tighearn orra.

13 An sin chaidh Daibhidh thairis do'n taobh eile, agus sheas e air mullach sléibhe fad as, *le* astar mòr eatorra.

14 Agus ghlaodh Daibhidh ris an t-sluagh, agus re Abner mac Ner, ag ràdh, Nach freagair thu, Abneir ? Agus fhreagair Abner, agus thubhairt e, Cò thusa, *a tha* glaodhaich ris an righ ?

15 Agus thubhairt Daibhidh re Abner, Nach fear *treun* thusa? agus cò *a's* cosmhuil riut ann an Israel ? c'ar son ma ta nach do choimhid thu do thighearn an righ ? oir thàinig aon do'n t-sluagh a steach a mharbhadh an righ do thighearna.

16 Cha *'n'eil* an ni so maith a rinn thu : *mar* is beo an Tighearna, *tha* sibh a' toilltinn a' bhàis[u], do bhrìgh nach do ghléidh sibh bhur maighstir, aon ungta an Tighearna : agus a nis faic c'àit *am bheil* sleagh an righ, agus an soitheach uisge, a *bha* aig a cheann-adhairt.

17 Agus dh'aithnich Saul guth Dhaibhidh, agus thubhairt e, An e so do ghuth-sa, a mhic, a Dhaibhidh ? agus thubhairt Daibhidh, *Is e* mo ghuth-sa *a th'ann,* mo thighearn, a righ.

18 Agus thubhairt e, C'ar son *a tha* mo thighearn air tòir a sheirbhisich ? oir ciod a rinn mi ? no ciod an t-olc a th'ann am làimh ?

19 A nis uime sin, guidheam ort, éisdeadh mo thighearn an righ re

[t] *an taobh a stigh do chuairt nan carbad, 'na charbad.* [u] is *mic do'n bhàs sibh.* Eabh.

riathraibh a sheirbhisich: ma's e
an Tighearn a bhrosnuich thu a'm'
aghaidh, gabhaidh e tabhartas[w]:
ach ma's iad clann nan daoine, mal-
aichte *tha* iad am fianuis an Tigh-
earna, oir dh'fhuadaich iad mise
nach an diugh o fhantuinn ann an
oighreachd an Tighearna, ag ràdh,
Falbh, dean seirbhis do dhiath-
aibh eile.
20 A nis ma ta, na tuiteadh m'
fhuil a dh'ionnsuidh na talmhainn
mu am fianuis an Tighearna; oir
thàinig righ Israeil a mach a dh'iarr-
aidh deargainne, mar a ruaigeas
fear cearc-choille[x] anns na beann-
taibh.
21 An sin thubhairt Saul, Pheac-
aich mi: pill, a mhic, a Dhaibhidh,
oir cha dean mi cron ort tuilleadh,
a chionn gu'n robh m'anam luach-
mhor a'd' shùilibh an diugh: feuch,
rinn mi gu h-amaideach, agus
chaidh mi air seacharan gu ro-
mhór.
22 Agus fhreagair Daibhidh agus
thubhairt e, Feuch sleagh an righ;
agus thigeadh aon do na h-òganaich
a nall, agus gabhadh e i.
23 Agus ìocadh an Tighearna do
gach neach a réir ionracais agus
fhìreantachd: oir thug an Tighear-
na thairis thu an diugh do m' laimh-
sa, ach cha b'àill leam mo làmh a
shìneadh a mach an aghaidh aoin
ungta an Tighearna.
24 Agus feuch, mar a mheasadh
t'anam-sa gu mor leamsa an diugh,
mar sin bitheadh m'anam-sa air a
mheas gu mór leis an Tighearna,
agus saoradh e mi as gach gàbh-
adh.
25 Agus thubhairt Saul re Daibh-
idh, Beannaichte gu robh thusa, a
mhic, a Dhaibhidh: an dà chuid ní
thu *nithe* móra, agus mar an ceudna
bheir thu gu cinnteach buaidh.
Agus dh'imich Daibhidh air a
shlighe, agus phill Saul d'a àite
féin.

CAIB. XXVII.

AGUS thubhairt Daibhidh 'na
chridhe, A nis tuitidh mi la
eigin an làimh Shauil[y]; cha *'n'eil*
ni air bith a's fearr dhomh na mi
dhol as gu luath do dhùthaich nam
Philisteach, a chum gu'n leig Saul
dheth[z] mise iarraidh ni's mò ann
an crìch air bith do Israel, agus gu'n
d'théid mi as o làimh.
2 Agus dh'éirich Daibhidh, agus
chaidh e thairis agus an sé ceud
fear a *bha* maille ris, a dh'ionn-
suidh Achis mhic Mhaoich, righ
Ghat.
3 Agus ghabh Daibhidh còmh-
nuidh maille re Achis ann an Gat,
e féin agus a dhaoine, gach fear le
theaghlach, Daibhidh agus a dhà
mhnaoi, Ahinoam a' Bhan-iesreel-
each, agus Abigail a' Bhan-charmel-
each, bean Nabail.
4 Agus dh'innseadh do Shaul
gu'n do theich Daibhidh gu Gat,
agus cha d'iarr e ni's mò air a
shon.
5 Agus thubhairt Daibhidh re
Achis, Ma fhuair mi nis deagh-
ghean a'd' shùilibh, thugar dhomh
àit ann am baile éigin san dùthaich,
a chum as gu'n gabh mi còmhnuidh
an sin: oir c'ar son a ghabhadh do
sheirbhiseach còmhnuidh anns a'
bhaile rìoghail maille riutsa?
6 An sin thug Achis dha Siclag
air an là sin: uime sin buinidh Sic-
lag do righribh Iudah gus an la'n
diugh.
7 Agus b'e fad na h-aimsir[a] a
dh'fhan Daibhidh ann an dùthaich
nam Philisteach, bliadhna iomlan[b]
agus ceithir miosan.
8 Agus chaidh Daibhidh agus a
dhaoine suas, agus bhris iad a
stigh air na Gesuraich[c], agus na
Gesirich, agus na h-Amalecich; oir
b'iadsan o shean luchd-àiteachaidh
na tìre, mar a théid thu gu Sur,
eadhon gu tìr na h-Eiphit.
9 Agus bhuail Daibhidh an tìr,
agus cha d'fhàg e fear no bean beo:
agus thug e leis na caoraich, agus
am buar, agus na h-asail, agus na
càmhail, agus an t-eudach; agus
phill e, agus thainig e gu Achis.
10 Agus thubhairt Achis, C'àit
an do bhris sibh a stigh an diugh?
Agus thubhairt Daibhidh, Air an
taobh deas do Iudah, agus air an
taobh deas do na Ierahmeelich, agus
air an taobh deas do na Cenich.
11 Agus fear no bean cha do
leig Daibhidh as beo, a thoirt
sgeula gu Gat, ag ràdh, Air eagal
gu'n innseadh iad oirn, ag ràdh, Mar
so rinn Daibhidh. Agus mar so
bha a sheòl rè na h-aimsir a dh'fhan
e ann an dùthaich nam Philist-
each.
12 Agus chreid Achis Daibhidh,

[w] *gabhaidh e fàilte tabhartais.* Eabh. [x] *cearc-thomain; core.* Eabh. [y] *cuirear gu bàs mi la éigin le làimh Shauil.* [z] *gu'n caill Saul a dhòchas a m' thaobh-sa.* [a] *àireamh nan laithean.* Eabh. [b] *laithean.* Eabh. [c] *chaidh iad a chreachadh nan Gesurach.*

ag ràdh, Thug e air a shluaigh Is-
rael gràin mhòr a ghabhail deth:
uime sin bithidh e 'na sheirbhis-
ach agamsa gu bràth.

CAIB. XXVIII.

AGUS anns na laithibh sin
chruinnich na Philistich an
armailtean an ceann a chéile chum
cogaidh, a chur catha re h-Israel:
agus thubhairt Achis re Daibhidh,
Biodh fios gu cinnteach agad gu'n
d'théid thu mach maille riumsa
chum catha, thu féin agus do
dhaoine.
2 Agus thubhairt Daibhidh re
Achis, Gu deimhin bithidh fios
agad ciod a ni do sheirbhiseach.
Agus thubhairt Achis re Daibhidh,
Uime sin ni mi fear-gleidhidh mo
chinn dìot gu bràth.
3 A nis fhuair Samuel bàs, agus
rinn Israel uile caoidh air a shon,
agus dh'adhlaic iad e ann an Ra-
mah 'na bhaile féin: agus chuir
Saul air falbh iadsan aig an robh
leannain-sìth, agus na fiosaichean,
as an tìr.
4 Agus chruinnicheadh na Philis-
tich an ceann a chéile, agus thàinig
iad agus champaich iad ann an
Sunem: agus chruinnich Saul Israel
uile an ceann a chéile, agus champ-
aich iad ann an Gilboa.
5 Agus an uair a chunnaic Saul
feachd nam Philisteach, bha eagal
air, agus chriothnuich a chridhe gu
mòr.
6 Agus an uair a dh'fhiosraich
Saul do'n Tighearna, cha do fhreag-
air an Tighearn e, aon chuid le
aislingibh, no le Urim, no le fàidh-
ibh.
7 An sin thubhairt Saul r'a
sheirbhisich, Iarraibh dhomhsa bean
aig am bheil leannan-sìth, agus
théid mi d'a h-ionnsuidh, agus
fiosraichidh mi dhith. Agus thubh-
airt a sheirbhisich ris, Feuch, *tha*
bean aig am bheil leannan-sìth ann
an Endor.
8 Agus chuir Saul e féin ann an
riochd eile, agus chuir e air eudach
eile, agus dh'imich e, agus dithis
dhaoine maille ris, agus thàinig
iad a dh'ionnsuidh na mnà anns an
oidhche, agus thubhairt e, Dean
fiosachd [d] dhomhsa, guidheam ort,
leis an leannan-shìth, agus tog suas
dhomh esan a dh'ainmicheas mi
dhuit.
9 Agus thubhairt a' bhean ris,
Feuch, tha fios agad ciod a rinn
Saul, cionnus a' ghearr e as iadsan
aig an robh leannain-sìth, agus na
fiosaichean, as an tìr: c'ar son ma
ta a tha thu a' leagadh ribidh air
son m'anma, chum mo chur gu
bàs?
10 Agus mhionnaich Saul dh'i air
an Tighearn, ag ràdh, *Mar* is beo
an Tighearna, cha tachair olc sam
bith dhuit air son an ni so.
11 An sin thubhairt a' bhean, Cò
thogas mi nìos dhuit? Agus thubh-
airt esan, Tog a nìos dhomh Sa-
muel.
12 Agus an uair a chunnaic a'
bhean Samuel, ghlaodh i le guth
ard, agus labhair a' bhean re Saul,
ag ràdh, C'ar son a mheall thu mi?
oir *is* tu Saul?
13 Agus thubhairt an righ rithe,
Na biodh eagal ort: oir ciod a
chunnaic thu? Agus thubhairt a'
bhean re Saul, Chunnaic mi diathan
a' teachd a nìos as an talamh.
14 Agus thubhairt e rithe, Ciod
e a choslas? Agus thubhairt ise,
Tha seann duine air teachd a nìos,
agus e còmhdaichte le falluinn [e].
Agus dh'aithnich Saul gu'm b'e Sa-
muel *a bh'ann*, agus chrom se e
féin air aghaidh dh'ionnsuidh na
talmhainn, agus rinn e ùmhlachd
dha.
15 Agus thubhairt Samuel re Saul,
C'ar son a chuir thu dragh orm, le
m' thoirt a nìos? Agus fhreagair
Saul, Tha mi ann an teanntachd
mhòir; oir tha na Philistich a'
cogadh a'm' aghaidh, agus dhealaich
Dia rium, agus cha 'n'eil e toirt
freagraidh dhomh ni's mò, aon
chuid le fàidhibh no le aislingibh:
uime sin ghairm mi ortsa, gu fios a
thoirt domh ciod a ni mi.
16 An sin thubhairt Samuel, C'ar
son ma ta a tha thu a' fiosrachadh
dhiomsa, agus gu'n do dhealaich
an Tighearna riut, agus gu bheil e
nis air fàs 'na nàmhaid duit [f]?
17 Agus rinn an Tighearna dha,
mar a labhair e tromham-sa [g]; oir
reub an Tighearn an rìoghachd as
do làimh, agus thug e i do d'
choimhearsnach, do Dhaibhidh.
18 Do bhrìgh nach d'éisd thu re
guth an Tighearna, agus nach do
chuir thu an gnìomh a chorruich
gharg an aghaidh Amaleic; uime
sin rinn an Tighearn an ni so riut
air an la 'n diugh.
19 Agus bheir an Tighearna mar

[d] *fàistineachd.* [e] *agus falluinn uime.* [f] *gu bheil e* nis *maille re d' choimhearsnach.* [g] *le m' làimh-sa.* Eabh.

.n ceudna Israel maille riutsa
bhairis do làimh nam Philisteach :
agus am màireach *bithidh* tusa agus
do mhic maille riumsa: bheir an
Tighearna mar an ceudna feachd
Israeil thairis do làimh nam Philist-
each.
20 An sin air ball thuit Saul
sinte air an talamh, agus bha e fa
eagal ro-mhòr air son bhriathra Sha-
mueil, agus cha robh neart air bith
ann; oir cha d'ith e aran rè an
latha, no rè na h-oidhche sin.
21 Agus thàinig a' bhean a
dh'ionnsuidh Shauil, agus chun-
naic i gu'n robh e fa uamhann mòr,
agus thubhairt i ris, Feuch, thug do
bhanoglach geill [h] do d' ghuth,
agus chuir mi m'anam a'm' laimh,
agus dh'éisd mi re d' bhriathraibh a
labhair thu rium.
22 A nis uime sin, guidheam ort,
éisd thusa mar an ceudna re guth
do bhanoglaich, agus cuiream greim
arain fa d' chomhair, agus ith *e*, agus
bithidh neart agad, an uair a
dh'imicheas tu air do shlighe.
23 Ach dhiùlt esan, agus thubh-
airt e, Cha'n ith mi: ach choimh-
éiguich a sheirbhisich agus mar an
ceudna a' bhean e, agus dh'éisd e
r'an guth: agus dh'éirich e o'n
talamh, agus shuidh e air an leab-
aidh.
24 Agus bha aig a' mhnaoi laogh
biadhta san tigh, agus rinn i cabhag,
agus mharbh i e; agus ghabh i
min mhìn [i], agus dh'fhuin si *i*,
agus rinn i aran neo-ghoirtichte-
dhith.
25 Agus chuir i *iad* fa cho-
mhair Shauil, agus fa chomhair a
sheirbhiseacha, agus dh'ith iad:
an sin dh'éirich iad suas, agus
dh'imich iad air an oidhche sin
féin.

CAIB. XXIX.

A NIS chruinnich na Philistich
am feachd uile gu Aphec: agus
champaich na h-Israelich làimh re
tobar, a th'ann an Iesreel.
2 Agus chaidh tighearnan nam
Philisteach air an aghaidh 'nan
ceudaibh agus 'nam mìltibh: ach
chaidh Daibhidh agus a dhaoine
air an aghaidh *'nan* deireadh maille
re Achis.
3 An sin thubhairt ceannardan
nam Philisteach, Ciod *a tha* na
h-Eabhruidhich sin *a' deanamh an
so?* Agus thubhairt Achis re ceann-
ardaibh nam Philisteach, Nach e so
Daibhidh seirbhiseach Shauil righ
Israeil, a bha maille riumsa na
laithean so, no na bliadhnan so,
agus cha d'fhuair mi cron sam bith
ann o'n là anns an d'thàinig e *a m'
ionnsuidh* gus an la 'n diugh?
4 Agus bha fearg air ceannard-
aibh nam Philisteach ris, agus
thubhairt ceannardan nam Philis-
teach ris, Thoir air an fhear so
pilltinn, a chum as gu'n d'théid e rìs
d'a àit a dh'orduich thu dha, agus
na rachadh e sios maille ruinne
do'n chath, air eagal gu'm bi e 'na
nàmhaid againn sa' chath: oir cia
leis a dheanadh e a réite r'a mhaigh-
stir? nach ann le cinn nan daoine
sin?
5 Nach e so Daibhidh, mu'n do
chan iad le chéile [k] ann an danns-
aibh, ag ràdh, Mharbh Saul a mhilt-
ean, agus Daibhidh a dheich milt-
ean?
6 An sin ghairm Achis air Daibh-
idh, agus thubhairt e ris, Gu
deimhin, *mar* is beo an Tighearna,
bha thu direach, agus is taitneach
a'm' shùilibhse do dhol a mach agus
do theachd a steach maille rium
anns a' champ; oir cha d'fhuair
mi olc annad, o'n là anns an d'thàin-
ig thu a m' ionnsuidh gus an la 'n
diugh: gidheadh, ann an sùilibh
nan tighearnan cha'n 'eil thu tait-
neach.
7 A nis ma ta pill, agus imich ann
an sìth, a chum as nach dean thu
ni a ta olc ann an sùilibh tigh-
earnan nam Philisteach.
8 Agus thubhairt Daibhidh re
Achis, Ach ciod a rinn mi, agus
ciod a fhuair thu ann do sheirbhis-
each o'n *cheud* là a bha mi maille
riut gu ruig an la 'n diugh, nach
feud mi dol a chogadh an aghaidh
naimhdean mo thighearn an righ?
9 Agus fhreagair Achis agus
thubhairt e re Daibhidh, Tha fios
agam gu bheil thu maith; ann am
shùilibh-sa *tha thu* mar aingeal Dé:
gidheadh, thubhairt tighearnan nam
Philisteach, Cha d'théid e suas
maille ruinne do'n chath.
10 A nis ma ta éirich gu moch
sa' mhaduinn maille re seirbhisich
do mhaighstir, a thàinig maille riut;
agus co luath sa' dh'éireas sibh sa'
mhaduinn, agus a bhios solus
agaibh, imichibh.
11 Uime sin rinn Daibhidh agus
a dhaoine moch-eirigh chum gu'm
falbhadh iad anns a' mhaduinn, *agus*

[h] *dh'éisd do bhan-oglach re.* Eabh. [i] *plùr; flour.* Sasg.
[k] *fhreagair iad a chéile.*

gu'm pilleadh iad gu tìr nam Philisteach; agus chaidh na Philistich suas gu Iesreel.

CAIB. XXX.

AGUS an uair a bha Daibhidh agus a dhaoine air teachd gu Siclag air an treas là, bhris na h-Amalecich a stigh air an taobh deas, agus air Siclag, agus loisg iad e le teine.

2 Agus thug iad leo 'nam braighdibh na mnài a *bha* ann; cha do mharbh iad neach air bith, aon chuid beag no mòr, ach thug iad leo *iad*, agus dh'imich iad air an slighe.

3 Agus thàinig Daibhidh agus a dhaoine do'n bhaile, agus feuch, *bha* e loisgte le teine; agus thugadh am mnài, agus am mic, agus an nigheana air falbh ann am braighdeanas.

4 An sin thog Daibhidh agus an sluagha *bha* maille ris an guth, agus ghuil iad, gus nach *robh* neart annta gu gul ni b'fhaide.

5 Agus thugadh dà mhnaoi Dhaibhidh air falbh 'nam braighdibh, Ahinoam a' Bhan-iesreeleach, agus Abigail bean Nabail a' Charmelich.

6 Agus bha Daibhidh ann an teanntachd mhòir; oir labhair an sluagh mu a chlachadh, do bhrìgh gu'n robh anam an t-sluaigh uile air a chràdh, gach duine air son a chuid mac, agus air son a nigheana: ach ghabh Daibhidh misneach dha féin anns an Tighearn a Dhia.

7 Agus thubhairt Daibhidh re Abiatar an sagart, mac Ahimeleich, Thoir a m' ionnsuidh an so, guidheam ort, an ephod: agus thug Abiatar an ephod an sin a dh'ionnsuidh Dhaibhidh.

8 Agus dh'fhiosraich Daibhidh do'n Tighearn, ag ràdh, An d'théid mi air tòir na buidhne so? am beir mi orra? Agus fhreagair esan e, Falbh air an tòir; oir gu cinnteach beiridh tu orra, agus saoraidh tu an t-iomlan.

9 Agus dh'imich Daibhidh, e féin agus an sè ceud fear a *bha* maille ris, agus thàinig iad gu ruig an sruth Besor, far an d'fhan iadsan a dh'fhàgadh 'nan déigh.

10 Agus chaidh Daibhidh air *an* tòir, e féin agus ceithir cheud fear: ach dh'fhan dà cheud fear 'nan deigh, a bha cho sgìth as nach b'urrainn iad dol thar an t-sruth Besor.

11 Agus fhuair iad Eiphiteach anns a' mhachair, agus thug iad e dh'ionnsuidh Dhaibhidh, agus thug iad dha aran, agus dh'ith e; agus thug iad air uisge òl.

12 Agus thug iad dha mìr do mheall[l] fhìgean, agus dà bhagaide *do fhìon-dhearcaibh* tiormaichte; agus an uair a dh'ith e, thàinig a spiorad a rìs d'a ionnsuidh: oir cha d'ith e aran, agus cha d'òl e uisge rè thri laithean agus thri oidhchean.

13 Agus thubhairt Daibhidh ris, Co leis thu, agus cia as *a thàinig* thu? Agus thubhairt esan, *Is* òganach Eiphiteach mi, seirbhiseach do Amaleceach, agus dh'fhàg mo mhaighstir mi, do bhrìgh gu'n robh mi tinn o cheann tri laithean.

14 Bhris sinn a steach air taobh deas nan Cereteach, agus air *a' chrìch* a *bhuineas* do Iudah, agus air taobh deas Chaleib, agus loisg sinn Siclag le teine.

15 Agus thubhairt Daibhidh ris, An d'thoir thu sìos mi dh'ionnsuidh na buidhne sin? Agus thubhairt esan, Mionnaich dhomh air Dia, nach marbh thu mi, agus nach d'thoir thu thairis mi do làimh mo mhaighstir, agus bheir mi sìos thu dh'ionnsuidh na buidhne sin. *Agus mhionnaich Daibhidh dha.*

16 Agus an uair a thug e sìos e, feuch; sgaoileadh iad air aghaidh na tìre uile, ag itheadh agus ag òl, agus a' dannsadh, air son na creiche mòire uile a thug iad leo a tìr nam Philisteach, agus a tìr Iudah.

17 Agus bhuail Daibhidh iad o bhriseadh na fàire gu ruig feasgar an la màireach[m]; agus cha deachaidh duine dhiubh as, ach ceithir cheud òganach a mharcaich air càmhalaibh, agus a theich.

18 Agus shaor Daibhidh gach *ni* a thug na h-Amalecich leo: agus shaor Daibhidh a dhà mhnaoi.

19 Agus cha robh *ni* air bith a dhìth orra[n], aon chuid beag no mòr, mic no nigheana, no creach, no *ni* air bith a thug iad leo: bhuin Daibhidh gach *ni* air ais.

20 Agus ghabh Daibhidh an treud uile, agus am buar: *agus* dh'imich iad[o] roimh an spréidh so, agus thubhairt iad, *Is* i so creach Dhaibhidh.

21 Agus thàinig Daibhidh a

l *bhreacaig.* m *an la 'r na mhàireach.* n *cha d'ionndraineadh ni air bith leo.* o *an treud uile agus am buar,* a *dh'iomain iad.*

dh'ionnsuidh an dà cheud fear, a bha cho sgìth as nach b'urrainn iad Daibhidh a leantuinn, agus air an d'thug iad fantuinn aig an t-sruth Besor: agus chaidh iad a mach an coinneamh Dhaibhidh, agus an coinneamh an t-sluaigh a *bha* maille ris: agus an uair a thàinig Daibhidh am fagus do'n t-sluagh, chuir e fàilt' orra [p].

22 An sin fhreagair na droch dhaoine uile, agus *daoine* Bhelial, dhiubhsan a chaidh maille re Daibhìdh, agus thubhairt iad, Do bhrìgh nach deachaidh iad maille ruinne, cha d'thoir sinn dhoibh *a' bheag* do'n chreich a shaor sinn, ach a mhàin do gach duine a bhean, agus a chlann, a chum gu'n d'thoir iad leo *iad*, agus gu'n imich iad.

23 An sin thubhairt Daibhidh, Cha dean sibh mar sin, mo bhràithre, ris na thug an Tighearna dhuinn, a ghléidh [q] sinn, agus a thug a' bhuidheann a thàinig 'nar n-aghaidh thairis d'ar làimh.

24 Agus cò a dh'eisdeas ribh sa' chùis so? ach mar chuibhrionn an tì a théid sìos do'n chath, mar sin *bithidh* cuibhrionn an tì a dh'fhanas maille ris an airneis: roinnidh iad air an aon dòigh.

25 Agus bha e mar sin o'n là sin a mach, gu'n d'rinn e 'na lagh e agus 'na riaghailt aig Israel gus an la 'n diugh.

26 Agus an uair a thàinig Daibhidh gu Siclag, chuir e *cuid* do'n chreich a dh'ionnsuidh sheanairean Iudah, *eadhon* a dh'ionnsuidh a chairdean, ag ràdh, Feuch, tiodhlac [r] dhuibh do chreich naimhdean an Tighearna:

27 Dhoibhsan a *bh*'ann am Betel, agus dhoibhsan a *bh*'ann an Ramot mu dheas, agus dhoibhsan a *bh*'ann an Iater,

28 Agus dhoibhsan a *bh*'ann an Aroer, agus dhoibhsan a *bh*'ann an Siphmot, agus dhoibhsan a *bh*'ann an Estemoa,

29 Agus dhoibhsan a *bh*'ann an Rachal, agus dhoibhsan a *bh*'ann am bailtibh nan Ierahmeeleach, agus dhoibhsan a *bh*'ann am bailtibh nan Ceneach,

30 Agus dhoibhsan a *bh*'ann an Hormah, agus dhoibhsan a *bh*'ann an Cor-asan, agus dhoibhsan a *bh*'ann an Atach,

31 Agus dhoibhsan a *bh*'ann an Hebron, agus do na h-àitibh sin uile anns am bu ghnàth le Daibhidh agus a dhaoine tathuich [s].

CAIB. XXXI.

A NIS chog na Philistich an aghaidh Israeil, agus theich fir Israeil o fhianuis nam Philisteach, agus thuit iad sìos marbh ann an sliabh Ghilboa.

2 Agus lean na Philistich Saul agus a mhic gu teann; agus bhuail [t] na Philistich Ionatan, agus Abinadab, agus Malchisua, mic Shauil.

3 Agus dh'fhàs an cath cruaidh an aghaidh Shauil, agus bhuail na fir-bhogha air [u], agus lotadh gu mòr e leis na fir-bhogha.

4 An sin thubhairt Saul re fear iomchair arm, Rùisg do chlaidheamh, agus sàth tromham e, air eagal gu'n d'thig na *daoine* neo-thimchiollghearrta sin, agus gu'n sàth iad tromham, agus gu'n d'thoir iad masladh dhomh [w]. Ach cha b'àill le fear iomchair arm *sin a dheanamh*, oir bha eagal mòr air: uime sin ghabh Saul claidheamh, agus thuit e air.

5 Agus an uair a chunnaic fear iomchair arm gu'n robh Saul marbh, thuit esan mar an ceudna air a chlaidheamh, agus fhuair e bàs maille ris.

6 Mar sin fhuair Saul bàs, agus a thriuir mac, agus fear iomchair arm, agus a dhaoine uile air an là sin fein maille re chéile.

7 Agus an uair a chunnaic fir Israeil, a *bha* air taobh a' ghlinne, agus *iadsan* a *bh*'air an taobh so do Iordan, gu'n do theich fir Israeil, agus gu'n robh Saul agus a mhic marbh, thréig iad na bailtean, agus theich iad; agus thàinig na Philistich, agus ghabh iad còmhnuidh annta.

8 Agus air an la màireach, an uair a thàinig na Philistich a dh'fhaobhachadh nam marbh, fhuair iad Saul agus a thriuir mac air tuiteam ann an sliabh Ghilboa.

9 Agus ghearr iad dheth a cheann, agus rùisg iad armachd dheth, agus chuir iad *fios* gu tìr nam Philisteach m'an cuairt, g'*a* chur an céill ann an tigh an diathan-bréige, agus am measg an t-sluaigh.

10 Agus chuir iad armachd ann an tigh Astaroit: agus sparr iad a chorp re balladh Bhetsain.

[p] *ghuidh e sìth dhoibh.* Eabh. [q] *dhìon, dhìdin.*
[r] *tiodhlacadh; beannachadh.* Eabh. [s] *taobhall.* [t] *mharbh.*
[u] *fhuair na fir-bhogha e.* Eabh. [w] *gu'n dean iad fanoid orm.*

11 Agus an uair a chuala luchd-
àiteachaidh Iabeis-ghilead an ni sin
a rinn na Philistich re Saul,
12 Dh'éirich na daoine treun uile,
agus dh'imich iad ré na h-oidhche,
agus thug iad corp Shauil, agus
cuirp a chuid mac, o bhalladh Bhet-
sain, agus thàinig iad gu Iabes, agus
loisg iad an sin iad.
13 Agus ghabh iad an cnaimhean,
agus dh'adhlaic siad *iad* fuidh
chraoibh ann an Iabes, agus throisg
iad seachd laithean.

Dara Leabhar SHAMUEIL,

d'an ainm air mhodh eile,

Dara Leabhar nan RIGH.

CAIB. I.

ANIS an déigh bàis Shauil, phill
Daibhidh o àr nanAmaleceach,
agus dh'fhan Daibhidh ann an Sic-
lag dà latha.
2 Agus air an treas là, feuch,
thàinig duine as a champ o Shaul,
agus eudach reubta, agus ùir air a
cheann: agus an uair a thàinig e
dh'ionnsuidh Dhaibhidh, thuit e air
an talamh, agus rinn e ùmhlachd.
3 Agus thubhairt Daibhidh ris,
Cia as a tha thu air teachd? Agus
thubhairt esan ris, A camp Israèil
theich mi.
4 Agus thubhairt Daibhidh ris,
Ciod a thachair? innis dhomh,
guidheam ort. Agus fhreagair e,
Theich an sluagh o'n chath, agus
cuideachd tha mòran do'n t-sluagh
air tuiteam agus marbh; agus mar
an ceudna tha Saul agus a mhac
Ionatan marbh.
5 Agus thubhairt Daibhidh ris an
òganach a dh'innis dha, Cionnus a
tha fios agad gu bheil Saul agus a
mhac Ionatan marbh?
6 Agus thubhairt an t-òganach a
dh'innis dha, Thachair dhomhsa bhi
air sliabh Ghilboa, agus feuch, bha
Saul a' leigeil a thaice r'a shleagh,
agus feuch, lean na carbadan agus
am marc-shluagh gu dian 'na
dhéigh.
7 Agus an uair a dh'amhairc e 'na
dhéigh, chunnaic e mise, agus ghairm
e orm: agus fhreagair mi, *Tha* mi
'n so.
8 Agus thubhairt e rium, Cò thu-
sa? Agus fhreagair mise e, *Is*
Amaleceach mi.
9 Thubhairt e rium a rìs, Seas
orm, guidheam ort, agus marbh mi;
oir ghlac teanntachd mi, do bhrìgh
gu *bheil* mo bheatha fathast gu
h-iomlan annam.
10 Agus sheas mi air, agus
mharbh mi e, a chionn gu'n robh
fios agam nach biodh e beo an
déigh dha tuiteam; agus ghabh mi
'n crùn a *bha* air a cheann, agus
an làmh-fhail a *bha* air a ghàird-
ean, agus thug mi 'n so iad a dh'ionn-
suidh mo thighearna.
11 An sin rug Daibhidh air eud-
ach, agus reub se e, agus mar an
ceudna na daoine uile a *bha* maille
ris.
12 Agus rinn iad caoidh, agus
ghuil iad, agus throisg iad gu feas-
gar, air son Shauil agus air son a
mhic Ionatain, agus air son sluaigh
an Tighearna, agus air son tighe Is-
raeil, do bhrìgh gu'n do thuit iad
leis a' chlaidheamh.
13 Agus thubhairt Daibhidh ris
an òganach a dh'innis dha, Cia as
duitse? Agus fhreagair esan, *Is*
mac coigrich Amalecich mi.
14 Agus thubhairt Daibhidh ris,
Cionnus nach robh eagal ort do
làmh a shìneadh a mach a mharbh-
adh [a] aoin ungta an Tighearna?
15 Agus ghairm Daibhidh air aon
do na h-òganaich, agus thubhairt e,
Thig am fagus, agus leum air. Agus
bhuail se e, agus fhuair e bàs.
16 Agus thubhairt Daibhidh ris,
Biodh t'fhuil air do cheann féin,
oir thug do bheul fianuis a'd' agh-
aidh, ag ràdh, Mharbh mi aon ungta
an Tighearna.
17 Agus rinn Daibhidh caoidh
leis a' chumhadh [b] so os cionn
Shauil, agus os cionn a mhic Iona-
tain.
18 (Agus dh'àithn e gu'n iunn-
saicheadh *iad* do chloinn Iudah

[a] *a mhilleadh, a sgrios.* [b] *tuireadh.*

tilgeadh le bogha[c]: feuch, *tha e* sgriobhta ann an leabhar Iaseir.)
19 O mhaise Israeil, air do lotadh air t'àitibh arda! cionnus a thuit na cumhachdaich?
20 Na h-innsibh *e* ann an Gat, na cuiribh an céill *e* ann an sràidibh Asceloin; air eagal gu'm bi nigheana nam Philisteach aoibhneach, air eagal gu'n dean nigheana nan neo - thimchioll ghearrta luathghaire.
21 A shléibhte Ghilboa, na *biodh* drùchd no uisge oirbh ; no *oirbhse*, achanna thabhartasa[d]: oir an sin thilgeadh gu tàireil air falbh sgiath nan cumhachdach, sgiath Shauil, *mar* nach *bitheadh e* ungta le h-oladh.
22 O fhuil nam marbh, o shaill nan cumhachdach, cha do thionndaidh bogha Ionatain air ais; agus cha do phill claidheamh Shauil gu faoin[e].
23 *Bha* Saul agus Ionatan gràdhach agus taitneach 'nam beatha, agus 'nam bàs cha do sgaradh iad : bu luaithe iad na iolairean, bu treise iad na leòmhain.
24 A nigheana Israeil, guilibh air son Shauil, a dh'eudaich sibh ann an scarlaid le aoibhneas[f], a chuir òir-ghreus air bhur n-eudach.
25 Cionnus a thuit na cumhachdaich am meadhon a' chatha! O a Ionatain, air t'àitibh arda mharbhadh *thu !*
26 *Tha* cràdh orm air do shon, mo bhràthair a Ionatain: ro-thaitneach bha thu dhomhsa : b'iongantach do ghràdh dhomhsa, a' toirt barrachd air gràdh nam ban.
27 Cionnus a thuit na cumhachdaich, agus a chaidh as do airm a' chogaidh?

CAIB. II.

AGUS 'na dhéigh so dh'fhiosraich Daibhidh do'n Tighearn, ag ràdh, An d'théid mi suas gu aon do bhailtibh Iudah? Agus thubhairt an Tighearna ris, Falbh suas. Agus thubhairt Daibhidh, C'àit a theid mi suas? Agus thubhairt esan, Gu Hebron.
2 Agus chaidh Daibhidh suas an sin, agus mar an ceudna a dhà mhnaoi, Ahinoam a' Bhan-iesreeleach, agus Abigail bean Nabail a' Charmelich.
3 Agus a dhaoine a *bha* maille ris thug Daibhidh suas leis, gach fear le theaghlach; agus ghabh iad còmhnuidh ann am bailtibh Hebroin.
4 Agus thàinig daoine Iudah, agus dh'ung iad an sin Daibhidh 'na righ os cionn tighe Iudah : agus dh'innis iad do Dhaibhidh, ag ràdh, *B'iad* daoine Iabeis - ghilead a dh'adhlaic Saul.
5 Agus chuir Daibhidh teachdairean a dh'ionnsuidh dhaoine Iabeisghilead, agus thubhairt e riu, Beannaichte *gu* robh sibh o'n Tighearna, a thaobh gu'n do nochd sibh an caoimhneas so do'r tighearna, do Shaul, agus gu'n d'adhlaic sibh e.
6 Agus a nis gu nochdadh an Tighearna caoimhneas dhuibhse, agus firinn : agus dìolaidh mise mar an ceudna am maitheas so dhuibh, do bhrigh gu'n d'rinn sibh an ni so.
7 A nis uime sin biodh bhur làmhan air an neartachadh, agus bithibh gaisgeil; oir tha bhur tighearna Saul marbh, agus mar an ceudna dh'ung tigh Iudah mise a'm' righ os an cionn.
8 Ach ghabh Abner mac Ner, ceannard armailte Shauil, Isboset mac Shauil, agus thug e thairis e gu Mahanaim,
9 Agus rinn se e 'na righ air Gilead, agus air na h-Asuraich, agus air Iesreel, agus air Ephraim, agus air Beniamin, agus air Israel uile.
10 Dà fhichead bliadhna dh'aois *bha* Isboset mac Shauil an uair *a thòisich* e air rioghachadh os cionn Israeil, agus rioghaich e dà bhliadhna: ach lean tigh Iudah Daibhidh.
11 Agus b'e àireamh nan làithean a bha Daibhidh 'na righ ann an Hebron air tigh Iudah, seachd bliadhna agus sè miosa.
12 Agus chaidh Abner mac Ner, agus seirbhisich Isboseit mhic Shauil, a mach o Mhahanaim gu Gibeon.
13 Agus chaidh Ioab mac Sheruiah, agus seirbhisich Dhaibhidh a mach, agus choinnich iad a' chéile aig lochan Ghibeoin: agus shuidh iad sios, iad so air aon taobh do'n lochan, agus iad sud air an taobh eile do'n lochan.
14 Agus thubhairt Abner re Ioab, Eireadh na h-òganaich a nis, agus deanadh iad lù-chleas[g] 'nar fianuis. Agus thubhairt Ioab, Eireadh iad.
15 An sin dh'éirich suas agus chaidh thairis dà fhear dheug an

[c] *gu'n teagaisgeadh* iad *do chloinn Iudah* an cumhadh so d'an ainm *am bogha.* [d] *achanna tarbhach.* [e] *ìamh.* [f] *maille re nithibh taitneach.* [g] *cluicheadh iad.*

àireamh do Bheniamin a *bhuineadh*
do Isboset mac Shauil, agus dà
fhear dheug do sheirbhisich Dhaibh-
idh.
16 Agus rug gach fear dhiubh air
ceann a chompanaich[h], agus *shàth
e* a chlaidheamh ann an leth-taobh
a chompanaich, agus thuit iad sìos
cuideachd: uime sin thugadh mar
ainm air an àite sin Helcat-hasurim,
a *tha* ann an Gibeon.
17 Agus bha cath ro-chruaidh ann
air an là sin: agus bhuaileadh Ab-
ner agus fir Israeil fa chomhair
sheirbhiseacha Dhaibhidh.
18 Agus bha tri mic Sheruiah an
sin, Ioab, agus Abisai, agus Asahel:
agus *bha* Asahel *co* luath d'a chois
re boc earba na machrach.
19 Agus chaidh Asahel air tòir
Abneir, agus cha do chlaon e 'na
shiubhal a dh'ionnsuidh na laimhe
deise no na laimhe clìthe, o *dhol*
an déigh Abneir.
20 An sin dh'amhairc Abner 'na
dhéigh, agus thubhairt e, An tusa
Asahel? Agus fhreagair esan, *Is*
mi.
21 Agus thubhairt Abner ris,
Tionndaidh a dh'ionnsuidh do
laimhe deise no dh'ionnsuidh do
laimhe clìthe, agus glac aon do na
h-òganachaibh, agus gabh a d' ionn-
suidh fhaobh[i]. Ach cha b'àill le
Asahel tionndadh o esan a lean-
tuinn.
22 Agus thubhairt Abner a rìs
re Asahel, Tionndaidh o mise a
leantuinn: c'ar son a bhuailinn thu
gu làr? cionnus an sin a thogainn
suas m'aghaidh re Ioab do bhràth-
air?
23 Gidheadh dhiùlt esan tionn-
dadh: uime sin bhuail Abner e le
earr na sleagha fuidh'n chùigeadh
aisne, agus thàinig an t-sleagh a
mach air a chùlaobh; agus thuit e
'n sin, agus fhuair e bàs san àite
sin féin: agus iadsan uile a thàinig
a dh'ionnsuidh an àite anns an do
thuit Asahel sìos agus anns an
d'fhuair e bàs, dh'fhan iad 'nan
seasamh.
24 Chaidh Ioab mar an ceudna
agus Abisai air tòir Abneir: agus
luidh a' ghrian an uair a thàinig iad
gu sliabh Amah, a *tha* fa chomh-
air Ghiah, air slighe fàsaich Ghi-
beoin.
25 Agus chruinnich clann Bhen-
iamin iad féin an ceann a chéile *gu
dol* an déigh Abneir, agus bha iad
'nan aon bhuidhinn, agus sheas iad
air mullach cnoic.
26 An sin ghlaodh Abner re Ioab,
agus thubhairt e An sgrios an
claidheamh gu bràth? nach 'eil fios
agad gu'm bi searbhas ann fa dheir-
eadh? cia fad a bhitheas e ma ta
mu'n abair thu ris an t-sluagh pill-
tinn o leantuinn am bràithre?
27 Agus thubhairt Ioab, *Mar* is
beo Dia, mur[k] bitheadh tu air labh-
airt, gu deimhin an sin anns a' mha-
duinn[l] rachadh an sluagh suas,
gach fear o leantuinn a bhràthar.
28 Uime sin shéid Ioab trompaid,
agus stad an sluagh uile, agus cha
deachaidh iad ni's mò air tòir Is-
raeil, agus cha do chog iad ni's
mò.
29 Agus dh'imich Abner agus a
dhaoine air feadh a' chòmhnaird rè
na h-oidhche sin, agus chaidh iad
thar Iordan, agus chaidh iad troimh
Bhitron uile, agus thàinig iad gu
Mahanaim.
30 Agus phill Ioab o *dhol* an
déigh Abneir, agus an uair a chruin-
nich e 'n sluagh uile an ceann a
chéile, dh'ionndraineadh do sheir-
bhisich Dhaibhidh naoi fir dheug
agus Asahel:
31 Ach bhuail seirbhisich Dhaibh-
idh do Bheniamin, agus do
dhaoinibh Abneir, tri cheud agus
tri fichead fear, *a* fhuair bàs.
32 Agus thog iad leo Asahel, agus
dh'adhlaic iad e ann an àit-adh-
lacaidh athar, a *bha* ann am Betle-
hem: agus dh'imich Ioab agus a
dhaoine rè na h-oidhche, agus thàin-
ig iad gu Hebron mu bhriseadh na
fàire.

CAIB. III.

A NIS bha cogadh fada eadar tigh
Shauil agus tigh Dhaibhidh:
ach *bha* Daibhidh a' sìr-dhol air
aghaidh ann an neart, agus tigh
Shauil a' sìr-dhol an laige.
2 Agus rugadh do Dhaibhidh mic
ann an Hebron: agus b'e a cheud-
ghin Amnon, re Ahinoam a' Bhan-
iesreeleach:
3 Agus a dhara *mac* Chiliab, re
Abigail bean Nabail a' Charmelich:
agus an treas *mac* Absalom, mac
Mhaacah, nighinn Thalmai, righ
Ghesuir:
4 Agus an ceathramh *mac* Ado-
niah, mac Hagit: agus an cùigeadh
mac Sephatiah, mac Abitail:
5 Agus an seathadh *mac* Itream,

[h] *choimh-ghleacair.* [i] *cideadh, armachd.* [k] *nam.* [l] *o'n mhaduinn.* Eabh.

re Eglah bean Dhaibhidh: Rugadh iad sin do Dhaibhidh ann an Hebron.

6 A nis an uair a bha cogadh eadar tigh Shauil agus tigh Dhaibhidh, rinn Abner e féin làidir ann an tigh Shauil.

7 Agus *bha* coimh-leabach aig Saul, d'am *b*'ainm Rispah, nighean Ahiah: agus thubhairt Isboset re Abner, C'ar son a chaidh thu stigh a dh'ionusuidh coimh-leabaich m'athar?

8 An sin bha fearg mhòr air Abner air son bhriathran Isboseit, agus thubhairt e, An ceann coin mise, a *bhuineas* do Iudah? tha mi a' nochdadh caoimhneis an diugh[m] do thigh Shauil t'athar, d'a bhraithribh, agus d'a chairdibh, agus cha d'thug mi thairis thusa do laimh Dhaibhidh; gidheadh tha thusa a' cur coire as mo leth an diugh a thaobh na mnà so?

9 Mar sin gu'n deanadh Dia re Abner, agus tuille mar an ceudna, mar a mhionnaich an Tighearna do Dhaibhidh, mur dean mise eadhon mar sin ris-san,

10 An rìoghachd atharrachadh o thigh Shauil, agus righ-chathair Dhaibhidh a chur suas os cionn Israeil, agus os cionn Iudah, o Dhan eadhon gu Beer-seba.

11 Agus cha b'urrainn e Abner a fhreagairt aon fhocal a rìs, a chionn gu'n robh eagal air roimhe.

12 Agus chuir Abner teachdairean a dh'ionnsuidh Dhaibhidh 'na àite féin[n], ag ràdh, Cia leis an tìr? ag ràdh *mar an ceudna*, Dean do choi'-cheangal riumsa, agus feuch, *bithidh* mo làmh leat, gu Israel uile a thionndadh a t' ionnsuidh.

13 Agus thubhairt esan, *Ro-mhaith*, ni mise coi'-cheangal riut: ach aon ni *tha* mi ag iarraidh ort, eadhon, Nach faic thu mo ghnùis, mur d'thoir thu leat air tùs Michal nighean Shauil, an uair a thig thu g'am fhaicinn.

14 Agus chuir Daibhidh teachdairean gu Isboset mac Shauil, ag ràdh, Tabhair *dhomh* mo bhean Michal, a cheangail mi rium fein am pòsadh air son ceud roimhchroicionn do na Philistich.

15 Agus chuir Isboset *fios oirre*, agus thug e o a fear i, *eadhon* o Phaltiel mac Lais.

16 Agus dh'imich a fear maille rithe, a' gul 'na deigh gu Bahurim: an sin thubhairt Abner ris, Falbh, pill. Agus phill e.

17 Agus rinn Abner còmhradh re seanairibh Israeil, ag ràdh, Anns an aimsir roimhe so dh'iarr sibh Daibhidh *a bhi* 'na righ os bhur cionn.

18 A nis ma ta deanaibh *e*; oir labhair an Tighearna mu Dhaibhidh, ag ràdh, Le làimh mo sheirbhisich Dhaibhidh saoraidh mi mo shluagh Israel a làimh nam Philisteach, agus a làimh an naimhdean uile.

19 Agus labhair Abner mar an ceudna ann an cluasaibh Bheniamin: agus chaidh Abner mar an ceudna a labhairt ann an cluasaibh Dhaibhidh ann an Hebron, gach ni a *bha* taitneach ann an sùilibh Israeil, agus ann an sùilibh tighe Bheniamin uile.

20 Agus thàinig Abner a dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Hebron, agus fichead fear maille ris: agus rinn Daibhidh cuirm do Abner agus do na daoinibh a *bha* maille ris.

21 Agus thubhairt Abner re Daibhidh, Eiridh mi, agus falbhaidh mi, agus cruinnichidh mi Israel uile dh'ionusuidh mo thighearn an righ, a chum as gu'n dean iad coi'-cheangal riut, agus gu'n rìoghaich thu os cionn gach ni a's miann le t'anam: agus chuir Daibhidh Abner air falbh, agus dh'imich e ann an sìth.

22 Agus feuch, thàinig seirbhisich Dhaibhidh agus Ioab o *ruagadh* buidhne, agus thug iad creach mhòr leo: (ach cha *robh* Abner maille re Daibhidh ann an Hebron, oir chuir e air falbh e, agus dh'imich e ann an sìth.)

23 Agus an uair a thàinig Ioab agus an armailt uile a *bha* maille ris, dh'innis iad do Ioab, ag ràdh, Thàinig Abner mac Ner a dh'ionnsuidh an righ, agus chuir e air falbh, e, agus dh'imich e ann an sìth.

24 An sin thàinig Ioab a dh'ionnsuidh an righ, agus thubhairt e, Ciod e a rinn thu? feuch, thàinig Abner a t'ionnsuidh; c'ar son a chuir thu air falbh e, agus gun amharus dh'imich e?

25 Is aithne dhuit Abner mac Ner, gur ann gu d' mhealladh a thàinig e, agus gu fios fhaghail air do dhol a mach agus do theachd a steach, agus gu fios fhaghail air gach *ni* a *tha* thu a' deanamh.

26 Agus an uair a thàinig Ioab a mach o Dhaibhidh, chuir e teachd-

[m] *a nochdas caoimhneas an diugh an aghaidh Iudah.*
[n] *as a leth fein, air ball.*

airean an déigh Abneir, a thug air ais e o thobar Shirah; ach cha robh fios aig Daibhidh air.

27 Agus an uair a phill Abner gu Hebron, thug Ioab e a leth-taobh anns a' gheatadh a labhairt ris ann an sìth[o], agus bhuail e 'n sin e fuidh 'n chùigeadh *aisne*, agus fhuair e bàs air son fola a bhràthar Asahel.

28 Agus 'na dhéigh sin an uair a chuala Daibhidh *e*, thubhairt e, *Tha* mise agus mo rìoghachd neo-chiontach an làthair an Tighearna gu bràth o fhuil Abneir mhic Ner.

29 Fanadh i air ceann Ioaib, agus air tigh athar uile, agus na bitheadh a dhìth air tigh Ioaib neach air am bi silteach, no *bhios* 'na lobhar, no d'an éigin siubhal le batadh, no thuiteas air claidheamh, no air am bi easbhuidh arain.

30 Mar sin mharbh Ioab agus a bhràthair Abisai Abner, a chionn gu'n do chuir esan gu bàs am bràthair Asahel aig Gibeon anns a' chath.

31 Agus thubhairt Daibhidh re Ioab, agus ris an t-sluagh uile a *bha* maille ris, Reubaibh bhur n-cudach, agus cuiribh saic-eudach umaibh, agus deanaibh caoidh roimh Abner. Agus lean righ Daibhidh *féin* an giùlan.

32 Agus dh'adhlaic iad Abner ann an Hebron: agus thog an righ suas a ghuth, agus ghuil e aig uaigh Abneir, agus ghuil an sluagh uile.

33 Agus rinn an righ caoidh os cionn Abneir, agus thubhairt e, An ann mar a bhàsaicheas amadan[p], a bhàsaich Abner!

34 Cha do cheangladh do làmhan, agus cha do chuireadh do chosan ann an geimhlibh: mar a thuiteas duine roimh dhaoine aingidh, *mar sin* thuit thusa. Agus ghuil an sluagh uile a rìs os a chionn.

35 Agus an uair a thàinig an sluagh uile a thoirt air Daibhidh biadh itheadh, am feadh 'sa b'e 'n là fathast a bh'ann, mhionnaich Daibhidh, ag ràdh, Mar sin gu deanadh Dia riumsa, agus tuille mar an ceudna, ma bhlaiseas mi aran no ni air bith eile, gus an d'théid a' ghrian fuidhe.

36 Agus thug an sluagh uile fa'near *e*, agus bha e taitneach 'nan sùilibh; mar a bha gach *ni* a rinn an righ taitneach ann an sùilibh an t-sluaigh uile:

37 Oir thuig an sluagh uile agus Israel uile air an là sin, nach ann o'n righ a bha e Abner mac Ner a chur gu bàs.

38 Agus thubhairt an righ r'a sheirbhisich, Nach 'eil fhios agaibh gu'n do thuit uachdaran agus *duine* mòr an diugh ann an Israel?

39 Agus tha mise an diugh anmhunn[q], ge[r] *do tha* mi ungta a'm' righ; agus tha na daoine sin mic Sheruiah ro-chruaidh air mo shon; dìolaidh an Tighearna do fhear deanamh an uilc a réir aingidheachd.

CAIB. IV.

AGUS an uair a chuala mac Shauil gu'n d'fhuair Abner bàs ann an Hebron, dh'fhàs a làmhan fann, agus bha Israel uile fa bhuaireas.

2 Agus bha aig mac Shauil dithis fhear *a bha* 'nan ceannardaibh air buidhnibh: *b'e* ainm aoin diubh Baanah, agus ainm *an fhir* eile Rechab, mic Rimoin a' Bheerotaich, do chloinn Bheniamin: (oir mheasadh Beerot mar an ceudna do Bheniamin:

3 Agus theich na Beerotaich gu Gitaim, agus tha iad 'nan luchd-cuairt an sin gu ruig an la 'n diugh.)

4 Agus bha aig Ionatan mac Shauil mac *a bha* bacach[s], *agus* a bha cùig bliadhna dh'aois an uair a thàinig an sgeul mu Shaul agus Ionatan a Iesreel; agus thog a bhan-altrum leatha e, agus theich i: agus an uair a rinn i cabhag gu teicheadh, thuit esan, agus rinneadh bacach e; agus *b'e* ainm Mephiboset.

5 Agus dh'imich mic Rimoin a' Bheerotaich, Rechab agus Baanah, agus thàinig iad mu theas an là gu tigh Isboseit, a bha 'na luidhe air leabaidh mu mheadhon-là.

6 Agus feuch, thàinig iad air an aghaidh gu meadhon an tighe *mar gu'm biodh iad* gu cruithneachd a thoirt leo, agus bhuail iad e fuidh 'n chùigeadh *aisne*: agus chaidh Rechab agus a bhràthair Baanah as:

7 Oir an uair a thàinig iad a steach do'n tigh, bha esan 'na luidhe air a leabaidh 'na sheòmar-codail, agus bhuail iad e, agus mharbh iad e, agus chuir iad an ceann deth, agus thug iad leo a cheann, agus dh'im-

[o] *gu h-uaignidhcach.* [p] *duinc aingidh.* [q] *maoth.* Eabh. [r] *agus.* Eabh. [s] *ciurramach 'na chosaibh.* Eabh.

ch iad rompa air slighe an fhàs-
ich[t] rè na h-oidhche.
8 Agus thug iad ceann Isboseit a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Hebron,
agus thubhairt iad ris an righ,
Feuch, ceann Isboseit mhic Shauil
do nàmhaid, a dh'iarr t'anam: agus
thug an Tighearna do m' thighearn
an righ dìoghaltas air an la 'n diugh
air Saul agus air a shliochd.
9 Agus fhreagair Daibhidh Re-
chab agus Baanah a bhràthair, mic
Rimoin a' Bheerotaich, agus thubh-
airt e riu, *Mar* is beo an Tighearn,
a shaor m'anam as gach uile airc;
10 An uair a dh'innis neach
dhomh, ag ràdh, Feuch, tha Saul
marbh (agus e a' meas gu'n robh e
toirt deagh sgeoil leis) rug mi air,
agus mharbh mi e ann an Siclag, an
uair *a shaoil* e gu'n d'thugainn
luigheachd dha air son a sgeoil:
11 Nach mò gu mor, an uair a
mharbh daoine aingidh duine ion-
raic 'na thigh féin air a leabaidh?
agus a nis nach iarr mi fhuil-san
air bhur làimh-sa, agus nach d'thoir
mi bhàrr na talmhainn sibh?
12 Agus dh'àithn Daibhidh d'a
òganaich, agus mharbh siad iad,
agus ghearr iad dhiubh an làmhan
agus an cosan, agus chroch iad suas
iad os cionn an tobair ann an He-
bron: ach ghabh iad ceann Isboseit,
agus dh'adhlaic iad e ann an àit-
adhlacaidh Abneir ann an Hebron.

CAIB. V.

AN SIN thàinig uile threubhan
Israeil a dh'ionnsuidh Dhaibh-
idh gu Hebron, agus labhair iad, ag
ràdh, Feuch, *is* sinne do chnàimh
agus t'fheoil.
2 Mar an ceudna roimhe so,
'nuair a bha Saul 'na righ os ar
cionn, bu tusa an ti a threòraich a
mach agus a thug a steach Israel:
agus thubhairt an Tighearna riut,
Beathaichidh tu mo shluagh Israel,
agus bithidh tu a'd' cheannard air
Israel.
3 Agus thàinig uile sheanairean
Israeil a dh'ionnsuidh an rìgh gu
Hebron, agus rinn righ Daibhidh
coimh-cheangal riu ann an Hebron
am fianuis an Tighearna: agus
dh'ung iad Daibhidh 'na righ air
Israel.
4 *Bha* Daibhidh deich bliadhna
fichead a dh'aois an uair *a thòisich*
e air rìoghachadh; agus rìoghaich e
dà fhichead bliadhna.

5 Ann an Hebron rìoghaich e os
cionn Iudah seachd bliadhna agus
sè mìosan: agus ann an Ierusalem
rìoghaich e tri bliadhna deug thar
fhichead os cionn Israeil uile agus
Iudah.
6 Agus dh'imich an righ agus a
dhaoine gu h-Ierusalem, a dh'ionn-
suidh nan Iebusach, luchd-àiteach-
aidh na tìre; a labhair re Daibhidh,
ag ràdh, Cha d'thig thu a steach an
so mur d'thoir thu air falbh na doill
agus na bacaich, ag ràdh, Cha d'thig
Daibhidh a steach an so.
7 Gidheadh, ghlac Daibhidh
daingneach Shioin: *is* e sin baile
Dhaibhidh.
8 Agus thubhairt Daibhidh air
an là sin, Ge b'e neach a ruigeas a'
chlais-uisge[u], agus a bhuaileas na
Iebusaich, agus na bacaich, agus na
doill, aig am bheil fuath air anam
Dhaibhidh, *bithidh esan 'na
cheannard:* uime sin thubhairt
iad, Cha d'thig an dall agus am bac-
ach a steach do'n tigh.
9 Agus ghabh Daibhidh còmh-
nuidh anns an daingneach, agus
dh'ainmich se e, Baile Dhaibhidh;
agus thog Daibhidh *aitreabh* mu'n
cuairt, o Mhilo agus air an taobh a
stigh.
10 Agus chaidh Daibhidh air agh-
aidh, a' fàs mòr; agus *bha* 'n Tigh-
earna Dia nan sluagh maille ris.
11 Agus chuir Hiram righ Thir-
uis teachdairean a dh'ionnsuidh
Dhaibhidh, agus fiodh seudair, agus
saoir, agus clachairean: agus thog
iad tigh do Dhaibhidh.
12 Agus thuig Daibhidh gu'n do
dhaingnich an Tighearn e 'na righ
air Israel, agus gu'n d'ardaich e
a rìoghachd air son a shluaigh Is-
raeil.
13 Agus ghabh Daibhidh *dha
féin* tuille choimh-leabach agus
bhan a h-Ierusalem, an déigh dha
teachd a Hebron: agus rugadh
fathast mic agus nigheana do
Dhaibhidh.
14 Agus *is* iad so an ainmean-san,
a rugadh dha ann an Ierusalem;
Samuah, agus Sobab, agus Natan,
agus Solamh,
15 Agus Ibhar, agus Elisua, agus
Nepheg, agus Iaphia,
16 Agus Elisama, agus Eliada,
agus Eliphalet.
17 Ach an uair a chuala na Phi-
listich gu'n d'ung iad Daibhidh 'na
righ air Israel, thàinig na Philistich
uile nìos a dh'iarraidh Dhaibhidh;

[t] *a' chòmhnaird.*

[u] *am feadan-uisge.*

agus chuala Daibhidh *sin*, agus
chaidh e sìos do'n daingneach.
18 Agus thàinig na Philistich,
agus sgaoil siad iad féin ann an
gleann Rephaim.
19 Agus dh'fhiosraich Daibhidh
do'n Tighearn, ag ràdh, An d'théid
mi suas a dh'ionnsuidh nam Philis-
teach? an d'thoir thu thairis iad a
m' làimh? Agus thubhairt an Tigh-
earna re Daibhidh, Gabh suas; oir
gu cinnteach bheir mi thairis na
Philistich a d' làimh.
20 Agus thàinig Daibhidh gu
Baal-perasim, agus bhuail Daibhidh
iad an sin, agus thubhairt e, Bhris
an Tighearn o chéile mo naimhdean
a'm' fhianuis, mar bhriseadh uisg-
eacha. Uime sin thug e Baal-pera-
sim mar ainm air an àite sin.
21 Agus dh'fhàg iad an sin an
dealbhan[w], agus loisg[x] Daibhidh
agus a dhaoine iad.
22 Agus thàinig na Philistich a
nìos a rìs, agus sgaoil siad iad féin
ann an gleann Rephaim.
23 Agus an uair a dh'fhiosraich
Daibhidh do'n Tighearna, thubhairt
e, Cha d'théid thu suas: ach gabh
m'an cuairt air an cùlaobh, agus
thig orra fa chomhair chraobh nan
smeur[y].
24 Agus an uair a chluinneas tu
fuaim siubhail ann am mullach[z]
chraobh nam smeur, an sin gluais-
idh tu thu féin; oir an sin théid an
Tighearna mach romhad, a bhualadh
feachd nam Philisteach.
25 Agus rinn Daibhidh mar sin,
mar a dh'àithn an Tighearna dha;
agus bhuail e na Philistich o Ghe-
ba, gus an d'thig thu gu Gaser.

CAIB. VI.

AGUS chruinnich Daibhidh fath-
ast an ceann a chéile *fir* thagh-
ta Israeil uile, deich mìle fichead.
2 Agus dh'éirich Daibhidh, agus
chaidh e, agus an sluagh uile a *bha*
maille ris, o Bhaal Iudah, a thabh-
airt suas a sin àirc Dhé, air an
gairmear ainm Thighearna nan
sluagh, a ghabhas còmhnuidh *eadar*
na Cheruban.
3 Agus chuir iad àirc Dhé air
feun[a] nomha, agus thug iad i a tigh
Abinadaib a *bha* ann an Gibeah:
agus dh'iomain Usah agus Ahio, mic
Abinadaib, am feun nomha maille re
àirc Dhé.
4 Agus dh'imich Ahio roimh 'n
àirc.
5 Agus chluich Daibhidh agus
tigh Israeil uile am fianuis an Tigh-
earn air gach *inneal - ciuil do*
fhiodh-giumhais, eadhon air clàrs-
aichibh, agus air saltairibh, agus air
nabalaibh[b], agus air tiompanaibh,
agus air ciombalaibh.
6 Agus an uair a thàinig iad gu
urlar-bualaidh Nachoin, chuir Usa
a mach *a lámh* a dh'ionnsuidh àirc
Dhé, agus ghabh e greim dhith; oir
chuir na daimh air chrith i.
7 Agus las corruich an Tigh-
earn an aghaidh Usa, agus bhuail
Dia an sin e air son *a* dhànadais[c];
agus fhuair e bàs an sin làimh re
àirc Dhé.
8 Agus bha doilgheas air Daibh-
idh[d], do bhrìgh gu'n d'rinn an
Tighearna briseadh air Usa: agus
dh'ainmich e an t-àite sin Peres-
usah gu ruig an la 'n diugh?
9 Agus bha eagal air Daibhidh
roimh 'n Tighearn air an là sin,
agus thubhairt e, Cionnus a thig àirc
an Tighearn a m' ionnsuidh-sa?
10 Agus cha b'àill le Daibhidh
àirc an Tighearn a thionndadh d'a
ionnsuidh féin gu baile Dhaibhidh:
ach thug Daibhidh a leth-taobh i
gu tigh Obed-edoim a' Ghitich.
11 Agus dh'fhan àirc an Tighearn
ann an tigh Obed-edoim a' Ghitich
tri mìosan: agus bheannaich an
Tighearn Obed-edom, agus a thigh
uile.
12 Agus dh'innseadh do righ
Daibhidh, ag ràdh, Bheannaich an
Tighearna tigh Obed-edoim, agus
gach ni a *bhuineas* da, air son àirc
Dhé. Uime sin dh'fhalbh Daibh-
idh, agus thug e nìos àirc Dhé a
tigh Obed-edoim gu baile Dhaibh-
idh, le gairdeachas.
13 Agus an uair a dh'imich iad-
san a ghiùlain àirc an Tighearna sè
ceuman, dh'ìobair e tairbh agus
beathaichean reamhra.
14 Agus dhanns Daibhidh le uile
neart am fianuis an Tighearna, agus
bha Daibhidh crioslaichte le ephod
lìn-eudaich.
15 Agus thug Daibhidh agus uile
thigh Israeil a nìos àirc an Tighearna
le h-iolaich, agus le fuaim tromp-
aide.
16 Agus an uair a bha àirc an
Tighearn a' teachd a steach gu baile

[w] *an ìodholan.* [x] *ghabh.* [y] *chraobh nam peur; bacaim.* Eabh. [z] *ann an toiseach.* [a] *cairt, carbad.* [b] *nebalim.* Eabh. *timbrels.* Sasg. [c] *a chionn gu'n do chuir e mach a làmh.* [d] *bha Daibhidh diombach.*

Dhaibhidh, dh'amhairc Michal
nighean Shauil tre uinneig, agus
chunnaic i righ Daibhidh a' leum-
naich agus a' dannsadh am fianuis
an Tighearna, agus rinn i tàir air
'na cridhe.
17 Agus thug iad a steach àirc an
Tighearna, agus chuir iad suas i 'na
h-àit ann am meadhon a' phàilliuin,
a shuidhich Daibhidh air a son:
agus thug Daibhidh suas iobairtean-
loisgte am fianuis an Tighearna,
agus iobairtean-sìth.
18 Agus an uair a chuir Daibh-
idh crìoch air iobairtean-loisgte a
thoirt suas, agus ìobairtean-sìth,
bheannaich e an sluagh ann an ainm
Thighearna nan sluagh.
19 Agus roinn e air an t-sluagh
uile, *eadhon* air uile choi'-chruinn-
eachadh Israeil, eadar fheara agus
mhnài, do gach neach breacag ar-
ain, agus mìr maith *feòla*, agus
copan [e] *fìona:* agus dh'fhalbh an
sluagh uile, gach neach d'a thigh
féin.
20 Agus phill Daibhidh a bheann-
achadh a theaghlaich: agus thàinig
Michal nighean Shauil a mach an
coinneamh Dhaibhidh, agus thubh-
airt i, Cia urramach [f] a bha righ Is-
raeil an diugh, a rùisg e féin an
diugh ann an sùilibh bhanoglach a
sheirbhiseach, mar a rùisgeas aon
do na daoinibh eutrom e féin [g]?
21 Agus thubhairt Daibhidh re
Michal, *Is ann a bha e* am fianuis
an Tighearna, a thagh mise roimh
t'athair, agus roimh a thigh uile,
chum m'orduchadh a'm' cheannard
air sluagh an Tighearna, air Israel:
uime sin chluich mise [h] am fianuis
an Tighearna.
22 Agus bithidh mi fathast ni's
tàireile na so, agus bithidh mi ìosal
a'm' shùilibh féin; agus aig na ban-
oglaich mu'n do labhair thu, aca
san gheibh mi urram.
23 Agus cha robh duine-cloinne
aig Michal nighean Shauil gu là a
bàis.

CAIB. VII.

AGUS an uair a shuidh an righ
'na thigh, agus a thug an
Tighearna fois dha o a naimhdibh
uile m'an cuairt,
2 Thubhairt an righ re Natan am
fàidh, Feuch a nis, tha mise a'm'
chòmhnuidh ann an tigh seudair,
ach tha àirc Dhé 'na còmhnuidh an
taobh a stigh do chùirteinibh.
3 Agus thubhairt Natan ris an
righ, Falbh, dean gach ni a ta ann
ad chridhe; oir *tha'n* Tighearna
maille riut.
4 Agus air an oidhche sin féin
thàinig focal an Tighearna gu Na-
tan, ag ràdh,
5 Falbh agus innis do m' òglach
Daibhidh, Mar so tha'n Tighearn
ag ràdh, An tog thusa tigh dhomh-
sa, a chum gu'n gabhainn comh-
nuidh ann?
6 Oir cha do ghabh mise còmh-
nuidh ann an tigh o'n là anns an
d'thug mi nìos clann Israeil as an
Eiphit eadhon gus an la'n diugh,
ach bha mi ag imeachd ann am
bùth agus ann am pàilliun.
7 Anns gach *àit* d'an d'imich mi
maille re cloinn Israeil uile, an do
labhair mi focal re h-aon air bith do
bhreitheamhnaibh [i] Israeil, d'an
d'àithn mi mo shluagh Israel a
bheathachadh, ag ràdh, C'ar son
nach tog sibh dhomhsa tigh seud-
air?
8 A nis uime sin mar so their thu
re m' sheirbhiseach Daibhidh, Mar
so tha Tighearna nan sluagh ag
ràdh, Thug mise thu o mhainnir
nan caorach, o bhi leantuinn nan
caorach, gu bhi d' cheannard air mo
shluagh, air Israel.
9 Agus bha mi maille riut anns
gach *àite* d'an deachaidh tu, agus
ghearr mi as do naimhdean uile o
t'fhianuis, agus rinn mi dhuit ainm
mòr, mar ainm nan *daoine* mòra a
tha air an talamh.
10 (Agus orduichidh [k] mi àit air
son mo shluaigh Israeil, agus suidh-
ichidh mi iad, agus gabhaidh iad
còmhnuidh 'nan àite féin, agus cha
ghluaisear iad ni's mò: agus cha
sàraich clann na h-aingidheachd iad
tuille mar air tùs [l],
11 Agus o'n àm anns an d'àithn
mi breitheamhna bhi os cionn mo
shluaigh Israeil: agus bheir mi
dhuit fois o d' naimhdibh gu léir.)
Mar an ceudna tha'n Tighearn ag
innseadh dhuit, gu'n dean an Tigh-
earna tigh dhuit.
12 Agus an uair a choi'-lionar do
làithean, agus a choidileas tu maille
re t'aithrichibh, togaidh mi suas do
shliochd a'd' dhéigh, a thig a mach
a t'innibh; agus daingnichidh mi a
rìoghachd.

[e] *soitheach.* [f] *glòrmhor.* [g] *e féin gu beag narach.*
[h] *rinn mi aoibhneas.* [i] *threubhaibh.* [k] *dh'orduich.*
[l] *mar* a rinn iad *roimhe.*

13 Togaidh esan tigh do m'ainm-
sa, agus daingnichidh mise righ-
chathair a rioghachd gu bràth.
14 Bithidh mi a'm' athair aige-san,
agus bithidh esan 'na mhac agamsa:
ma ni e aingidheachd, smachdaich-
idh mi e le slait dhaoine, agus le
buillibh chloinn nan daoine:
15 Ach cha 'n imich mo thròcair
air falbh uaith, mar a thug mi air
falbh *i* o Shaul, a chuir mi air falbh
o t'fhianuis-sa.
16 Agus *bithidh* do thigh seas-
mhach, agus do rioghachd gu bràth
a'm' fhianuis-sa[m]: bithidh do righ-
chathair daingean gu bràth.
17 A réir nam briathra so uile,
agus a réir an taisbeanaidh[n] so uile,
mar sin labhair Natan re Daibh-
idh.
18 An sin chaidh righ Daibhidh
a stigh, agus shuidh e am fianuis
an Tighearna, agus thubhairt e, Cò
mise, O Thighearna Dhé, agus ciod
e mo thigh, gu'n d'thug thu mi gu
ruige so?
19 Agus bu bheag an ni so fathast
a'd' shùilibh-sa, a Thighearna Dhé;
ach labhair thu mar an ceudna
thaobh tighe do sheirbhisich rè
aimsir fhada re teachd: agus an e
so gnàth duine, a Thighearna Dhé?
20 Agus ciod tuilleadh a dh'fheud-
as Daibhidh a ràdh riut? oir is
aithne dhuit do sheirbhiseach, a
Thighearna Dhé.
21 Air son t'fhocail, agus a réir
do chridhe féin, rinn thu na nithe
mòra so uile, a thoirt air do sheir-
bhiseach eòlas a ghabhail *orra*.
22 Uime sin a ta thu mòr, a Thigh-
earna Dhé: oir cha *'n'eil* neach ann
cosmhuil riut, agus cha 'n'eil Dia
ann ach thusa, a réir gach *ni* a
chuala sinn le'r cluasaibh.
23 Agus cia an cinneach air thal-
amh cosmhuil re d' shluagh-sa,
cosmhuil re h-Israel, a chaidh Dia
a shaoradh mar shluagh dha féin,
agus a dheanamh ainme dha féin,
agus a dheanamh air an[o] son nithe
mòra, agus uamhasach, air son do
thìre, am fianuis do shluaigh a
shaor thu dhuit féin as an Eiphit, *o*
na cinneachaibh agus *o*'n déibh?
24 Oir dhaingnich thu dhuit féin
do shluagh Israel *gu bhi* 'nan
sluagh dhuit gu bràth; agus tha
thusa, a Thighearna, a'd' Dhia aca.
25 Agus a nis, a Thighearna Dhé,
am focal a labhair thu a thaobh do
sheirbhisich, agus a thaobh a thighe,
dean seasmhach *e* gu bràth; agus
dean mar a thubhairt thu.
26 Agus ardaichear[p] t'ainm gu
bràth, ag ràdh, *Is* e Tighearna nan
sluagh a's Dia os cionn Israeil:
agus bitheadh tigh do sheirbhisich
Dhaibhidh daingean a'd' fhianuis:
27 Oir dh'fhoillsich thusa, a
Thighearna nan sluagh, a Dhé Is-
raeil, do d' sheirbhiseach, ag ràdh,
Togaidh mi tigh dhuit: uime sin
fhuair do sheirbhiseach *'na* chridhe
an urnuigh so a dheanamh riut.
28 Agus a nis, a Thighearna Dhé,
is tu féin Dia[q], agus is iad do
bhriathran an fhìrinn; agus gheall
thu am maitheas so do d' sheir-
bhiseach.
29 A nis uime sin gu ma toil leat
tigh do sheirbhisich a bheannachadh,
a chum gu mair e gu bràth a'd'
fhianuis: oir labhair thusa *e*, a
Thighearna Dhé, agus le d' bheann-
achadh beannaichear tigh do sheir-
bhisich gu bràth.

CAIB. VIII.

AGUS an déigh so bhuail Daibh-
idh na Philistich, agus cheann-
saich[r] e iad: agus ghlac Daibhidh
Meteg-amah[s] a làimh nam Philis-
teach.
2 Agus bhuail e na Moabaich,
agus thomhais e iad le cord[t], 'gan
tilgeadh sìos gu làr: eadhon le dà
chord thomhais e a thabhairt bàis,
agus le aon chord iomlan a ghleidh-
eadh beo. Agus bha na Moabaich
'nan seirbhisich aig Daibhidh, *agus*
thug iad tiodhlaca leo.
3 Bhuail Daibhidh mar an ceud-
na Hadadeser mac Rehoib, righ Sho-
bah, 'nuair a chaidh e a chosnadh a
chrìche air a h-ais[u] aig abhuinn
Euphrateis.
4 Agus thug Daibhidh uaith mìle
carbad, agus seachd ceud[w] marc-
ach, agus fichead mìle coisiche:
agus ghearr Daibhidh speireacha
each nan carbad uile, ach dh'fhàg e
dhiubh *dìol* cheud carbad.
5 Agus an uair a thàinig Sirian-
aich Dhamascuis a chuideachadh le
Hadadeser righ Shobah, bhuail
Daibhidh do na Sirianaich dà mhìle
thar fhichead fear.
6 An sin chuir Daibhidh freic-
eadain ann an Siria Dhamascuis:

[m] *a t'fhianuis.* [n] *an t-scallaidh, an fhoillseachaidh.* [o] *bhur.*
[p] *mòraichear, deanar mòr.* Eabh. [q] Is *tusa an Dia sin.*
[r] *dh'islich.* [s] *Gat agus a bhailtè beaga.* [t] *snàithne-tomhais.*
[u] *a shuidheachadh a làimhe.* Eabh. [w] *mìle.*

agus bha na Sirianaich 'nan seir-
bhisich aig Daibhidh, *agus* thug iad
leo tiodhlacan: agus ghléidh an
Tighearna Daibhidh gach taobh a
chaidh e.
7 Agus ghabh Daibhidh na
sgiathan[x] òir a bh'aig seirbhisich
Hadadeseir, agus thug e iad gu h-Ie-
rusalem.
8 Agus o Bhetah, agus o Bhero-
tai, bailtibh Hadadeseir, thug righ
Daibhidh ro-mhòran umha.
9 An uair a chuala Toi righ Ha-
mait gu'n do bhuail Daibhidh sluagh
Hadadeseir uile,
10 An sin chuir Toi a mhac Io-
ram gu righ Daibhidh, a chur fàilte
air, agus g'a bheannachadh, a chionn
gu'n do chog e re Hadadeser agus
gu'n do bhuail se e, (oir bha cogadh
aig Hadadeser re Toi[y]:) agus 'na
làimh bha soithichean airgid, agus
soithichean òir, agus soithichean
umha.
11 Iad sin mar an ceudna chois-
rig[z] righ Daibhidh do'n Tighearna,
maille ris an airgiod agus ris an òr
a choisrig e o na h-uile chinneach-
aibh a cheannsaich e;
12 O Shiria, agus o Mhoab, agus
o chloinn Amoin, agus o na Philis-
tich, agus o Amalec, agus o chreich
Hadadeseir, mhic Rehoib, righ Sho-
bah.
13 Agus fhuair[a] Daibhidh ainm
dha féin, an uair a phill e o bhual-
adh nan Edomach[b] ann an gleann
an t-salainn, ochd mìle deug *fear*.
14 Agus chuir e freiceadain ann
an Edom: air feadh Edoim uile
chuir e freiceadain; agus bha na
h-Edomaich uile 'nan seirbhisich
aig Daibhidh: agus ghléidh an
Tighearna Daibhidh gach taobh a
chaidh e.
15 Agus rìoghaich Daibhidh air
Israel uile, agus rinn Daibhidh
breitheamhnas agus ceartas d'a
shluagh uile.
16 Agus *bha* Ioab mac Sheruiah
os cionn na h-armailte; agus *bha*
Iehosaphat mac Ahiluid 'na shean-
achaidh[c];
17 Agus *bha* Sadoc mac Ahituib,
agus Ahimelech mac Abiatair 'nan
sagartaibh, agus Seraiah 'na scriobh-
uiche;
18 Agus *bha* Benaiah mac Ie-
hoiada os cionn nan Cereteach agus
nam Peleteach; agus bha mic
Dhaibhidh 'nan ard uachdaran-
aibh.

CAIB. IX.

AGUS thubhairt Daibhidh, Am
bheil fathast neach air bith a
dh'fhàgadh do thigh Shauil, a chum
gu nochd mi dha caoimhneas air
son Ionatain?
2 Agus *bha* aig tigh Shauil seir-
bhiseach, d'am *b*'ainm Siba: agus an
uair a ghairm iad e chum Dhaibh-
idh, thubhairt an righ ris, An tusa
Siba? Agus thubhairt esan, *Is e*
do sheirbhiseach *a th'ann*.
3 Agus thubhairt an righ, Nach
'eil fathast neach air bith do thigh
Shauil, a chum gu nochd mi dha
caoimhneas Dhé? Agus thubhairt
Siba ris an righ, *Tha* fathast mac
aig Ionatan, *a tha* bacach[d].
4 Agus thubhairt an righ ris, C'áit
am bheil e? Agus thubhairt Siba
ris an righ, Feuch, *tha* e ann an
tigh Mhachir, mhic Amieil, ann an
Lodebar.
5 Agus chuir righ Daibhidh *fios
air*, agus thug se e a tigh Mhachir,
mhic Amieil, o Lodebar.
6 A nis an uair a thàinig Mephi-
boset[e], mac Ionatain, mhic Shauil, a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh, thuit e air
aghaidh, agus rinn e ùmhlachd.
Agus thubhairt Daibhidh, A Mhephi-
boset. Agus fhreagair esan, Feuch,
do sheirbhiseach.
7 Agus thubhairt Daibhidh ris,
Na biodh eagal ort; oir gu cinn-
teach nochdaidh mise dhuit caoimh-
neas air son t'athar Ionatain, agus
aisigidh mi dhuit uile fhearann
t'athar Shauil, agus ithidh tu aran
aig mo bhord-sa an còmhnuidh.
8 Agus chrom se e féin, agus
thubhairt e, Cò e do sheirbhiseach,
gu'n amhairceadh tusa air cù marbh,
cosmhuil riumsa?
9 An sin ghairm an righ air Siba
òglach Shauil, agus thubhairt e ris,
Gach ni a bhuineadh do Shaul, agus
d'a thigh uile, thug mi do mhac do
mhaighstir.
10 Agus treabhaidh tusa am fear-
ann air a shon, thu féin, agus do
mhic, agus do sheirbhisich, agus
bheir thu a stigh *an toradh*, a chum
gu'm bi biadh aig mac do mhaigh-
stir a dh'itheas e: ach ithidh Me-
phiboset mac do mhaighstir aran an
còmhnuidh aig mo bhòrd-sa. A nis

[x] *targaidean*. [y] *b'fhear cogaidh Hadadeser an aghaidh Thoi*. Eabh. [z] *naomhaich*. [a] *rinn*. Eabh. [b] *nan Sirianach*.
[c] *eachdraiche*. [d] *ciurramach 'na chosaibh*. Eabh.
[e] *Merib-baal*.

bha aig Siba cùig mic dheug agus
fichead seirbhiseach.
11 An sin thubhairt Siba ris an
righ, A réir gach ni a dh'àithn mo
thighearn an righ d'a sheirbhiseach,
mar sin ni do sheirbhiseach: a
thaobh Mhephiboset, ithidh esan
aig a [e] bhord-san, mar aon do mhic
an righ.
12 Agus *bha* aig Mhephiboset
mac òg, d'am *b*'ainm Micha: agus
bha iadsan uile a ghabh còmhnuidh
ann an tigh Shiba 'nan seirbhisich
do Mhephiboset.
13 Agus chòmhnuich Mephiboset
ann an Ierusalem, oir dh'ith e an
comhnuidh aig bòrd an righ: agus
bha e bacach air a dhà chois.

CAIB. X.

AGUS 'na dhéigh so fhuair righ
chloinn Amoin bàs, agus rìogh-
aich a mhac Hanun 'na àit.
2 An sin thubhairt Daibhidh,
Nochdaidh mi caoimhneas do Ha-
nun mac Nahais, mar a nochd ath-
air-san caoimhneas dhomhsa. Agus
chuir Daibhidh uaith a sheirbhisich,
a thoirt sólais da air son athar. Agus
thàinig seirbhisich Dhaibhidh a
steach do thìr chloinn Amoin.
3 Agus thubhairt ceannardan
chloinn Amoin re Hanun an tigh-
earna, An saoil thu gur ann a chum
urram a thabhairt do t'athair, a
chuir Daibhidh a't' ionnsuidh luchd-
sòlais? nach ann a rannsachadh a'
bhaile, agus a ghabhail beachd air,
agus g'a sgrios, a chuir Daibhidh a
sheirbhisich a't' ionnsuidh?
4 Uime sin ghlac Hanun seirbhis-
ich Dhaibhidh, agus bhearr e *dhiubh*
leth am feusaig, agus ghearr e an
eudach sa' mheadhon, gu ruig am
masan; agus chuir e air falbh iad.
5 Agus an uair a dh'innseadh sin
do Dhaibhidh, chuir e *daoine* 'nan
coinneamh, a chionn gu'n robh nàire
mhòr air na daoinibh: agus thubh-
airt an righ, Fanaibh ann an Ieri-
cho gus am fàs bhur feusag, agus
an sin pillibh.
6 Agus an uair a chunnaic clann
Amoin gu'n robh iad gràineil [f] am
fianuis Dhaibhidh, chuir clann A-
moin *teachdairean* uatha, agus
thuarasdalaich iad Sirianaich Bhet-
rehoib, agus Sirianaich Shoba, fich-
ead mìle coisiche [g], agus o righ
Mhaacah mìle fear, agus o Istob dà
mhìle dheug fear.
7 Agus an uair a chuala Daibh-
idh *sin*, chuir e mach Ioab, agus
uile shluagh nan daoine treuna.
8 Agus thàinig clann Amoin a
mach, agus chuir iad an cath an
ordugh aig dol a stigh a' gheata [h]:
agus *bha* Sirianaich Shoba, agus
Rehoib, agus Istoib, agus Maacah,
leo féin anns a' mhachair.
9 Agus an uair a chunnaic Ioab
gu'n robh aghaidh a' chatha ris air
a bheulaobh agus air a chùlaobh,
thagh e mach *cuid* do uile *dhaoin-
ibh* taghta Israeil, agus chuir e ann
an ordugh catha *iad* an aghaidh nan
Sirianach.
10 Agus a' chuid eile do'n t-sluagh
thug e thairis do làimh a bhràthar
Abisai, a chum gu'n cuireadh e an
ordugh *iad* an aghaidh chloinn
Amoin.
11 Agus thubhairt e, Ma bhios na
Sirianaich ni's treise na mise, an
sin ni thusa còmhnadh riumsa: ach
ma bhios clann Amoin ni's treise
na thusa, an sin thig mise a dheau-
amh còmhnaidh riutsa.
12 Bi misneachail, agus biomaid
gaisgeil air son ar sluaigh, agus air
son bhailtean ar Dé: agus deanadh
an Tighearn an *ni a ta* maith 'na
shùilibh.
13 Agus thàinig Ioab am fagus,
agus an sluagh a *bha* maille ris, gu
cath an aghaidh nan Sirianach: agus
theich iad roimhe.
14 Agus an uair a chunnaic clann
Amoin gu'n do theich na Sirianaich,
an sin theich iadsan mar an ceudna
roimh Abisai, agus chaidh iad a
steach do'n bhaile: agus phill Ioab
o chloinn Amoin, agus thainig e gu
h-Ierusalem.
15 Agus an uair a chunnaic na
Sirianaich gu'n do bhuaileadh iad
roimh Israel, chruinnich siad iad
féin an ceann a chéile.
16 Agus chuir Hadadeser [i] *fios
uaith*, agus thug e mach na Sirian-
aich a *bh*'air an taobh thall do'n
abhuinn, agus thàinig iad gu Helam;
agus *chaidh* Sobach ceannard arm-
ailte Hadareseir rompa.
17 Agus an uair a dh'innseadh
sin do Dhaibhidh, chruinnich e Is-
rael uile an ceann a cheile, agus
chaidh e thar Iordan, agus thàinig
e gu Helam; agus chuir na Sirian-
aich iad féin an ordugh catha an
aghaidh Dhaibhidh, agus chog iad
ris.
18 Agus theich na Sirianaich
roimh Israel, agus mharbh Daibhidh

[e] *mo.* [f] *breun.* [g] *fear-coise.* [h] *geata Mhedeba.*
[i] *Hadareser.*

do na Sirianaich *fir* sheachd ceud carbad, agus dà fhichead mìle marcach; agus bhuail e Sobach ceannard an armailte, a fhuair bàs an sin.

19 Agus an uair a chunnaic na righrean uile, *a bha* 'nan seirbhisich aig Hadadeser, gu'n do bhuaileadh iad roimh Israel, rinn iad sìth re h-Israel, agus rinn iad seirbhis dhoibh. Agus bha eagal air na Sirianaich comhnadh a dheanamh tuille re cloinn Amoin.

CAIB. XI.

AGUS aig teachd mu'n cuairt[k] na bliadhna mu'n àm anns an d'theid righrean a mach *gu cath*, chuir Daibhidh uaith Ioab, agus a sheirbhisich maille ris, agus Israel uile, agus sgrios iad clann Amoin, agus theannaich iad[l] Rabah: ach dh'fhan Daibhidh ann an Ierusalem.

2 Agus thachair e mu fheasgar gu'n d'éirich Daibhidh bhàrr a leapach, agus gu'n robh e a' spaisdearachd air mullach tighe an righ: agus o'n mhullach chunnaic e bean 'ga nigheadh féin, agus *bha* a' bhean ro-mhaiseach re sealltuinn oirre.

3 Agus chuir Daibhidh *fios*, agus dh'fheòraich e mu thimchioll na mnà: agus thubhairt *neach*, Nach i so Batseba nighean Eliam, bean Uriah an Hitich?

4 Agus chuir Daibhidh uaith teachdairean, agus ghabh e i; agus thàinig i stigh d'a ionnsuidh, agus luidh e leatha, (oir bha i air a glanadh o a neo-ghloine;) agus phill i d'a tigh féin.

5 Agus dh'fhàs a' bhean torach, agus chuir i *fios* uaithe[m], agus dh'innis i do Dhaibhidh, agus thubhairt i, *Tha* mi torrach.

6 Agus chuir Daibhidh *fios* uaith gu Ioab, *ag ràdh*, Cuir a m' ionnsuidh Uriah an Hiteach. Agus chuir Ioab Uriah a dh'ionnsuidh Dhaibhidh.

7 Agus an uair a thàinig Uriah d'a ionnsuidh, dh'fheòraich Daibhidh *dheth* cionnus a bha Ioab, agus cionnus a bha 'n sluagh, agus cionnus a chaidh an cogadh air aghaidh.

8 Agus thubhairt Daibhidh re Uriah, Imich sìos do d' thigh, agus nigh do chosan. Agus chaidh Uriah a mach a tigh an righ, agus chuireadh 'na dhéigh lòn *béidh* o'n righ.

9 Ach luidh[n] Uriah aig dorus tighe an righ, maille re uile sheirbhiseachaibh a thighearna, agus cha deachaidh e sìos d'a thigh.

10 Agus an uair a dh'innis iad do Dhaibhidh, ag ràdh, Cha deachaidh Uriah sìos d'a thigh, thubhairt Daibhidh re Uriah, Nach ann o d' thurus a thàinig thu? c'ar son *ma ta* nach deachaidh tu sìos do d' thigh?

11 Agus thubhairt Uriah re Daibhidh, *Tha*'n àirc, agus Israel, agus Iudah a' fantuinn am pàilliunaibh, agus *tha* mo thighearna Ioab, agus seirbhisich mo thighearna air campachadh air aghaidh na macharach; an d'théid mise ma ta a stigh do m' thigh a dh'itheadh, agus a dh'òl, agus a luidhe le m' mhnaoi? *mar* is beo thusa, agus *mar* is beo t'anam, cha dean mi an ni so.

12 Agus thubhairt Daibhidh re Uriah, Fan an so mar an ceudna an diugh, agus am màireach leigidh mi leat imeachd. Agus dh'fhan Uriah ann an Ierusalem an là sin, agus an là màireach.

13 Agus ghairm Daibhidh air, agus dh'ith agus dh'òl e 'na fhianuis, agus chuir e air mhisg e: ach chaidh e mach mu fheasgar a luidhe 'na leabaidh maille re seirbhisich a thighearna, agus d'a thigh féin cha deachaidh e sìos.

14 Agus anns a' mhaduinn scrìobh Daibhidh litir a dh'ionnsuidh Ioaib, agus chuir e *i* le làimh Uriah.

15 Agus scrìobh e anns an litir, ag ràdh, Cuiribh Uriah mu choinneamh a' chatha a's déine, agus pillibh féin o chùlaobh, a chum gu'm buailear e, agus gu'm faigh e bàs.

16 Agus an uair a ghabh Ioab beachd air a' bhaile, dh'orduich e Uriah a dh'ionnsuidh àite anns an robh fios aige gu'*n robh* daoine gaisgeil.

17 Agus chaidh fir a' bhaile a mach, agus chog iad re Ioab; agus thuit *cuid* do'n t-sluagh, do sheirbhisich Dhaibhidh, agus fhuair Uriah an Hiteach bàs mar an ceudna.

18 An sin chuir Ioab *fios* uaith, agus dh'innis e do Dhaibhidh gach ni a thachair sa' chath[o]:

19 Agus dh'àithn e do'n teachdaire, ag ràdh, An uair a chuireas tu crìoch air gach ni a thachair sa' chath innseadh do'n righ,

20 Agus ma thachaireas gu'n éirich fearg an righ, agus gu'n abair

[k] *ath-philleadh.* [l] *chog iad an aghaidh.* [m] *uaipe.* [n] *chòdil.* [o] *uile bhriathra*, no *uile nithe a' chatha.* Eabh.

e riut, C'ar son a chaidh sibh teann air a' bhaile a chathachadh? nach robh fios agaibh gu'n tilgeadh iad o'n bhalladh?

21 Co a bhuail Abimelech mac Ierubeseit [p]? nach do thilg bean mir do chloich-mhuilinn air o'n bhalladh, air chor as gu'n d'fhuair e bàs ann an Tebes? c'ar son a chaidh sibh teann air a' bhalladh? an sin their thusa, Tha do sheirbhiseach Uriah an Hiteach marbh mar an ceudna.

22 Agus dh'imich an teachdaire, agus thàinig agus dh'innis e do Dhaibhidh gach ni mu'n do chuir Ioab air falbh e.

23 Agus thubhairt an teachdaire re Daibhidh, Gu deimhin bhuadhaich na daoine oirn, agus thàinig iad a mach d'ar n-ionnsuidh sa' mhachair, agus chuir sinn an ruaig orra [q] eadhon gu dol a stigh a' gheataidh.

24 Agus thilg na fir-bhogha air do sheirbhisich o'n bhalladh, agus tha *cuid* do sheirbhisich an righ marbh, agus tha do sheirbhiseach Uriah an Hiteach marbh mar an ceudna.

25 An sin thubhairt Daibhidh ris an teachdaire, Mar so their thu re Ioab, Na biodh an ni so olc a'd' shùilibh: oir cuiridh an claidheamh as do aon duine co maith as do dhuin' eile: dean do chath ni's treise an aghaidh a' bhaile, agus sgrios e; agus thoir misneach dha.

26 Agus an uair a chuala bean Uriah gu'n d'fhuair a fear Uriah bàs, rinn i caoidh air son a fir.

27 Agus an uair a bha'm bròn thairis, chuir Daibhidh fios *oirre*, agus thug e i dh'ionnsuidh a thighe, agus bha i 'na mnaoi aige, agus rug i mac dha: ach bha an ni a rinn Daibhidh olc ann an sùilibh an Tighearna.

CAIB. XII.

AGUS chuir an Tighearna Natan a dh'ionnsuidh Dhaibhidh; agus an uair a thàinig e d'a ionnsuidh, thubhairt e ris, Bha dithis fhear ann an aon bhaile, fear dhiubh beartach, agus am fear eile bochd.

2 Aig an *duine* bheartach bha romhòran chaorach agus cruidh:

3 Ach aig an *duine* bhochd cha robh ni sam bith ach aon uan beag boirionn, a cheannaich e, agus a bheathaich e: agus dh'fhàs e suas maille ris fèin, agus maille r'a chloinn; dh'ith e d'a ghreim [r] fèin, agus dh'òl e as a chopan fèin, agus luidh e 'na uchd, agus bha e dha mar nighinn.

4 Agus thàinig fear-turuis [s] a dh'ionnsuidh an duine bheartaich, agus chaomhain e gabhail d'a chaoraich fèin, agus d'a chrodh fèin, a dheasachadh air son an fhir-turuis a thàinig d'a ionnsuidh, ach ghabh e uan an duine bhochd, agus dheasaich se e do'n fhear a thàinig d'a ionnsuidh.

5 Agus las fearg Dhaibhidh an aghaidh an duine gu mòr; agus thubhairt e re Natan, *Mar* is beo an Tighearna, gu cinnteach cuirear gu bàs [t] am fear a rinn an *ni* so.

6 Agus dìolaidh [u] e 'n t-uan ceithir uairean [w], do bhrìgh gu'n d'rinn e an ni so, agus a chionn nach do chaomhain e [x].

7 Agus thubhairt Natan re Daibhidh. *Is* tusa an duine, Mar so tha 'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Dh'ung mise thu a'd' righ os cionn Israeil, agus shaor mi thu a làimh Shauil.

8 Agus thug mi dhu't tigh do mhaighstir, agus mnài do mhaighstir ann ad uchd, agus thug mi dhuit tigh Israeil agus Iudah; agus nam *bu* bheag *sin*, bheirinn dhuit cuideachd an leithide so agus an leithide sud do nithibh.

9 C'ar son a rinn thu tàir air àithne an Tighearna, le olc a dheanamh 'na fhianuis? Uriah an Hiteach bhuail thu leis a' chlaidheamh, agus a bhean ghabh thu 'na mnaoi dhuit fèin, agus esan mharbh thu le claidheamh chloinn Amoin.

10 A nis uime sin cha dealaich an claidheamh re d'thigh gu bràth, do bhrìgh gu'n d'rinn thu tàir orm, agus gu'n do ghabh thu bean Uriah an Hitich gu bi 'na mnaoi dhuit fèin.

11 Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Feuch, togaidh mise suas olc ann ad aghaidh as do thigh fèin, agus gabhaidh mi do mhnài fa chomhair do shùl, agus bheir mi *iad* do d' choimhearsnach, agus luidhidh e le d' mhnaibh ann an sealladh na grèine so:

12 Oir rinn thusa e gu dìomhair; ach ni mise an ni so am fianuis Is-

[p] *Ierubaail.* [q] *chuir sinn 'nan aghaidh; bha sinn orra.* Eabh. [r] *aran, bhiadh.* [s] *aoidhe.* [t] *tha e toilltin a' bhàis; is mac do'n bhàs e.* Eabh. [u] *aisigidh e, bheir e air ais.* [w] *ceithir-fillte.* [x] *nach robh iochd aige.*

racil uile, agus am fianuis na
greine.
13 Agus thubhairt Daibhidh re
Natan, Pheacaich mi an aghaidh an
Tighearna. Agus thubhairt Natan
re Daibhidh, Mar an ceudna chuir
an Tighearn air falbh do pheacadh[y];
cha'n fhaigh thu bàs.
14 Gidheadh, a chionn leis a'
ghniomh so gu'n d'thug thu air
naimhdibh an Tighearna mòr thàir
a dheanamh air, gheibh mar an
ceudna am mac a rugadh dhuit gu
cinnteach bàs.
15 Agus dh'fhalbh Natan d'a
thigh fein: agus bhuail an Tighearn
an leanabh a rug bean Uriah do
Dhaibhidh, agus bha e ro-thinn.
16 Uime sin ghuidh Daibhidh
air Dia air son an leinibh, agus
throisg Daibhidh, agus chaidh e
stigh, agus luidh e re na h-oidhche
air an talamh.
17 Agus thàinig[z] seanairean a
thighe d'a ionnsuidh, g'a thogail
suas o'n talamh: ach cha b'àill leis,
ni mò a dh'ith e aran maille riu.
18 Agus air an t-seachdamh là
fhuair an leanabh bàs; agus bha
eagal air seirbhisich Dhaibhidh inn-
seadh dha gu'n robh an leanabh
marbh: oir thubhairt iad, Feuch, an
uair a bha 'n leanabh fathast beo,
labhair sinn ris, agus cha'n éisdeadh
e r'ar guth: cionnus ma ta, dh'inn-
seas sinn dha gu bheil an leanabh
marbh, a chràidheas se e féin[a]?
19 Ach an uair a chunnaic Daibh-
idh gu'n robh a sheirbhisich re cog-
arsaich, thuig Daibhidh gu'n robh
an leanabh marbh: uime sin thubh-
airt Daibhidh r'a sheirbhisich, Am
bheil an leanabh marbh? Agus
thubhairt iadsan, Tha e marbh.
20 An sin dh'éirich Daibhidh o'n
talamh, agus dh'ionnail agus dh'ung
se *e féin*, agus mhùth[b] e eudach,
agus chaidh e steach do thigh an
Tighearna, agus rinn e aoradh: an
sin thàinig e d'a thigh féin, agus an
uair a dh'iarr e, chuir iad aran fa
chomhair, agus dh'ith e.
21 An sin thubhairt a sheirbhisich
ris, Ciod e an ni so a rinn thu? air
son an leinibh, *an uair a bha e*
beo, throisg thu agus ghuil thu; ach
an uair a dh'eug an leanabh, dh'éir-
ich thu agus dh'ith thu aran.
22 Agus thubhairt esan, An uair a
bha'n leanabh fathast beo, throisg
mi agus ghuil mi: oir thubhairt mi,
Cò aig am bheil fios nach gabh Dia
truas rium, agus nach mair an lean-
abh beo.
23 Ach a nis o fhuair e bàs, c'ar
son a throisginn? an urrainn mi a
thabhairt air ais tuilleadh? théid
mise d'a ionnsuidh-san, ach cha
phill esan a m' ionnsuidh-sa.
24 Agus thug Daibhidh sòlas d'a
mhnaoi Batseba, agus chaidh e
steach d'a h-ionnsuidh, agus luidh e
leatha: agus rug i mac, agus thug e
Solamh mar ainm air; agus ghràdh-
aich an Tighearn e.
25 Agus chuir e *fios* le làimh an
fhàidh Natain, agus thug e Iedidiah
mar ainm air, air son an Tighearna.
26 Agus chog Ioab an aghaidh
Rabah chloinn Amoin, agus ghlac e
am baile rìoghail.
27 Agus chuir Ioab teachdairean
a dh'ionnsuidh Dhaibhidh, agus
thubhairt e, Chog mi an aghaidh
Rabah, agus ghlac mi baile nan uisg-
eacha.
28 A nis uime sin cruinnich a'
chuid eile do'n t-sluagh, agus camp-
aich an aghaidh a' bhaile, agus glac
e, air eagal gu'n glac mise am baile,
agus gu'n d'thoirear m'ainm féin
air.
29 Agus chruinnich Daibhidh an
sluagh uile cuideachd, agus chaidh e
gu Rabah, agus chog e 'na aghaidh,
agus ghlac se e.
30 Agus thug e crùn an righ
bhàrr a chinn (agus b'e a chothrom[c]
talann òir, maille ris na clachaibh
luachmhor[d]) agus chuireadh e air
ceann Dhaibhidh: agus thug e
mach creach a' bhaile ann am mòr
phailteas.
31 Agus thug e mach an sluagh a
bha ann, agus chuir e *iad* fuidh
shàbhan, agus fuidh innealan-bual-
aidh[e] iaruinn, agus fuidh thuaghan
iaruinn, agus thug e orra dol tre
àth nan clacha-creadha; agus mar
so rinn e re uile bhailtibh chloinn
Amoin. Agus phill Daibhidh agus
an sluagh uile gu h-Ierusalem.

CAIB. XIII.

AGUS thachair an déigh so, gu'n
robh aig Absalom mac Dhaibh-
idh piuthar mhaiseach, d'am *b*'ainm
Tamar; agus ghràdhaich Amnon
mac Dhaibhidh i.
2 Agus bha Amnon ann an airc
co mhòr, as gu'n d'fhàs e tinn air
son a pheathar Tamair; oir *b*'òigh

[y] *thug an Tighearn air do pheacadh dol thairis.* Eabh.
[z] *dh'éirich.* Eabh. [a] *a ni e olc.* Eabh. [b] *dh'atharraich.*
[c] *a luach, fhiach.* [d] *prìseil.* [e] *chliathan.*

i, agus bha e cruaidh ann an sùilibh Amnoin ni sam bith a dheanamh oirre.

3 Ach bha aig Amnon caraid, d'am *b'*ainm Ionadab, mac Shimeah, bràthar Dhaibhidh: agus *bha* Ionadab 'na dhuine ro-sheòlta [f].

4 Agus thubhairt e ris, C'ar son *a ta* thusa, agus gur mac do'n righ thu, tana [g] mar so o là gu là? nach innis thu dhomh-sa? Agus thubhairt Amnon ris, Tha gràdh agam air Tamar, piuthar mo bhràthar Absaloim.

5 Agus thubhairt Ionadab ris, Luidh sìos air do leabaidh, agus leig ort a bhi tinn; agus an uair a thig t'athair g'ad fhaicinn, their thu ris, Thigeadh, guidheam ort, mo phiuthar Tamar, agus thugadh i biadh dhomh, agus deasaicheadh i am biadh a'm' fhianuis, a chum gu'm faic mi *e*, agus gu'n ith mi as a làimh *e*.

6 Agus luidh Amnon sìos, agus leig e air a bhi tinn; agus an uair a thàinig an righ g'a fhaicinn, thubhairt Amnon ris an righ, Thigeadh, guidheam ort, mo phiuthar Tamar, agus deanadh i dà bhreacaig a'm' fhianuis, a chum gu'n ith mi as a làimh.

7 An sin chuir Daibhidh *fios* dhachaidh a dh'ionnsuidh Thamair, ag ràdh, Imich a nis gu tigh do bhràthar Amnoin, agus deasaich dha biadh.

8 Agus chaidh Tamar do thigh a bràthar Amnoin, (agus *bha* esan 'na luidhe) agus ghabh i min mhìn, agus thaoisinn [h] si *i*, agus rinn i breacagan 'na fhianuis, agus bhruich i na breacagan.

9 Agus ghabh i aghann, agus thaom i mach *iad* 'na fhianuis, ach dhiult esan itheadh. Agus thubhairt Amnon, Thugaibh a mach gach duine uam, agus thug [i] iad a mach gach duine uaith.

10 Agus thubhairt Amnon re Tamar, Thoir am biadh a steach do'n t-seòmar, a chum gu'n ith mi as do làimh. Agus ghabh Tamar na breacagan a rinn i, agus thug i *iad* do'n t-seòmar a dh'ionnsuidh a bràthar Amnoin.

11 Agus an uair a thug i *iad* d'a ionnsuidh chum *an* itheadh, rug e oirre, agus thubhairt e rithe, Thig, luidh leam, a phiuthar.

12 Agus fhreagair i e, Ni h-eadh, a bhràthair, na h-éignich mi; oir cha choir a leithid so a' bhi air a dheanamh ann an Israel: na deansa an amaideachd so.

13 Agus mise, c'àit an cuir mi air falbh mo mhasladh? agus air do shon-sa, bithidh tu mar aon do na h-amadanaibh [k] ann an Israel: a nis uime sin labhair, guidheam ort, ris an righ; oir cha chum e uait mi.

14 Gidheadh, cha'n éisdeadh esan r'a guth; ach a chionn gu'm bu làidire e na ise, dh'éignich e i, agus luidh e leatha.

15 An sin dh'fhuathaich Amnon i le fuath ro-mhòr, air chor as gu'*m bu* mhò am fuath leis an d'fhuathaich e i, na'n gràdh leis an do ghràdhaich e i: agus thubhairt Amnon rithe, Eirich, bi 'g imeachd.

16 Agus thubhairt ise ris, Na *bitheadh e mar sin, a bhràthair;* oir *is* mò 'an t-olc so 'nam chur air falbh, na'n t-olc eile a rinn thu orm: ach cha'n éisdeadh esan rithe.

17 An sin ghairm e air òglach a fhritheil dha, agus thubhairt e, Cuir a nis *a' bhean* so a mach uam, agus cuir an crann air an dorus 'na déigh.

18 Agus *bha* truscan [l] iomadh-dathach oirre; oir le leithid so do dheise bha nigheanan an righ *a bha* 'nan òighibh, air an sgeadachadh. An sin thug a sheirbhiseach a mach i, agus chrann e an dorus 'na déigh.

19 Agus chuir Tamar luath air a ceann, agus reub i an truscan iomadh-dathach a *bha* oirre, agus chuir i a làmh air a ceann, agus chaidh i air falbh a' glaodhaich.

20 Agus thubhairt a bràthair Absalom rithe, An robh do bhràthair Amnon maille riut? ach a nis, a phiuthar, bi d' thosd; is e do bhràthair e; na cuireadh an ni so smuairean ort [m]. Agus dh'fhan Tamar gu h-aonaranach [n] ann an tigh a bràthar Absaloim.

21 Ach an uair a chuala righ Daibhidh na nithe so uile, bha fearg ro-mhòr air.

22 Agus cha do labhair Absalom re Amnon aon chuid olc no maith; oir dh'fhuathaich Absalom Amnon, a chionn gu'n d'éignich e a phiuthar Tamar.

23 Agus thachair an déigh dà bhliadhna iomlan, gu'n robh aig Absalom luchd-lomairt chaorach

f *ro-ghlic.* g *a' dol as an t-sealladh.* h *dh'fhuin.* i *chaidh.* k *do na daoinibh aingidh.* l *còta.* m *na cuir do chridhe air an ni so.* n *gu h-uaigneach, dubhach.*

ann am Baal-hasor, a *tha* làimh re Ephraim : agus thug Absalom cuireadh do mhic an righ uile.

24 Agus thàinig Absalom a dh'ionnsuidh an righ, agus thubhairt e, Feuch a nis, tha luchd-lomairt chaorach aig do sheirbhiseach; thigeadh, guidheam ort, an righ agus a sheirbhisich maille re d' sheirbhiseach.

25 Agus thubhairt an righ re Absalom, Ni h-eadh, a mhic, na rachamaid uile a nis, a chum nach bi sinn trom ort[o]. Agus chuir e impidh air: gidheadh cha b'àill leis imeachd, ach bheannaich se e.

26 An sin thubhairt Absalom, Mur *d'thig thu féin*, thigeadh, guidheam ort, mo bhràthair Amnon maille ruinn. Agus thubhairt an righ, C'ar son a rachadh e maille riut?

27 Ach chuir Absalom impidh air; agus leig e le Amnon agus mic an righ uile dol maille ris.

28 A nis dh'àithn Absalom d'a òglachaibh, ag ràdh, Thugaibh fa'near a nis an uair a bhios cridhe Amnoin subhach le fìon, agus an uair a their mise ribh, Buailibh Amnon, an sin marbhaibh e. Na biodh eagal oirbh: nach d'àithn mise dhuibh? bithibh misneachail, agus bithibh treun.

29 Agus rinn òglaich Absaloim re h-Amnon, mar a dh'àithn Absalom: an sin dh'éirich mic an righ uile, agus chaidh gach fear dhiubh air a mhuileid, agus theich iad.

30 Agus an uair a bha iad air an t-slighe, thàinig sgeul a dh'ionnsuidh Dhaibhidh, ag ràdh, Bhuail Absalom mic an righ uile, agus cha d'fhàgadh aon diubh *beo*.

31 An sin dh'éirich an righ, agus reub e eudach, agus luidh e air an talamh; agus sheas a sheirbhisich uile làimh ris le 'n eudach reubta.

32 Agus fhreagair Ionadab mac Shimeah, bràthar Dhaibhidh, agus thubhairt e, Na smuainicheadh[p] mo thighearna *gu*'n do mharbh iad na h-òganaich uile, mic an righ: oir tha Amnon a mhàin marbh, oir le Absalom[q] shuidhicheadh an ni so, o'n là anns an d'éignich e a phiuthar Tamar.

33 Agus a nis na gabhadh mo thighearn an righ an ni thuige d'a chridhe, a' smuaineachadh gu bheil mic an righ uile marbh; oir tha Amnon a mhàin marbh.

34 Ach theich Absalom, agus thog an t'òganach a bha gleidheadh na faire a shùilean, agus dh'amhairc e, agus feuch, bha mòran sluaigh a' teachd air an t-slighe air a chùlaobh o thaobh an t-sléibh.

35 Agus thubhairt Ionadab ris an righ, Feuch, tha mic an righ a' teachd: a réir focail do sheirbhisich, mar sin tha e.

36 Agus co luath as a sguir e do labhairt, feuch, thàinig mic an righ, agus thog iad suas an guth agus ghuil iad: agus ghuil mar an ceudna an righ, agus a sheirbhisich uile, le gùl ro-mhòr.

37 Ach theich Absalom, agus chaidh e dh'ionnsuidh Thalmai, mhic Amihud, righ Ghesuir: agus chuala Daibhidh *sin*, agus rinn e caoidh air son a mhic gach aon là.

38 Mar sin theich Absalom, agus chaidh e do Ghesur, agus bha e 'n sin tri bliadhna.

39 Agus mhiannaich *anam* righ Dhaibhidh dol a mach a dh'ionnsuidh Absaloim[r]: oir fhuair e co'fhurtachd a thaobh bàis Amnoin.

CAIB. XIV.

AGUS thuig Ioab, mac Sheruiah, gu'n robh cridhe an righ air[s] Absalom.

2 Agus chuir Ioab *fios* gu Tecoah, agus thug e as sin bean ghlic, agus thubhairt e rithe, Leig ort a bhi re bròn, guidheam ort, agus cuir ort a nis eudach bròin, agus na h-ung thu féin le h-oladh, ach bi mar mhnaoi a tha nis fada re bròn air son mairbh:

3 Agus théid thu a dh'ionnsuidh an righ, agus labhraidh tu ris air an dòigh so. Agus chuir Ioab na focail 'na beul.

4 Agus thàinig a' bhean o Thecoah a dh'ionnsuidh an righ, agus thuit i air a h-aghaidh gu làr, agus rinn i ùmhlachd, agus thubhairt i, Cabhair *orm*, a righ.

5 Agus thubhairt an righ rithe, Ciod *a tha teachd* riut? Agus fhreagair ise, Gu deimhin *is* bantrach[t] mi; oir fhuair m'fhear bàs.

6 Agus *bha* aig do bhan-oglaich dithis mhac, agus chuir iad a mach air a chéile san achadh, agus cha

[o] *costail dhuit*. [p] *Na h-abradh*. Eabh. [q] *le beul Absaloim*. Eabh. [r] *sguir righ Daibhidh do dhol air tòir Absaloim*. [s] *an aghaidh*. [t] *baintreabhach*.

robh neach ann a chuireadh eatorra:
agus bhuail fear dhiubh am fear eile,
agus mharbh se e.
7 Agus feuch, dh'éirich an teagh-
lach uile an aghaidh do bhanoglaich,
agus thubhairt iad, Thoir seachad
esan a bhuail a bhràthair, a chum
as gu marbh sinn e air son anma a
bhràthar a mharbh e, agus gu'n
marbh sinn an t-oighre mar an ceud-
na: agus *mar sin* mùchaidh iad
m'eibhleag a dh'fhàgadh, air chor as
nach fàg iad aig m'fhear *aon chuid*
ainm, no iarmad air aghaidh na tal-
mhainn.
8 Agus thubhairt an righ ris a'
mhnaoi, Imich a dh'ionnsuidh do
thighe, agus bheir mise àithne mu
d' thimchioll.
9 Agus thubhairt a' bhean o The-
coah ris an righ, Ormsa, a thighearn,
a righ, *bitheadh* am peacadh, agus
air tigh m'athar; agus *bitheadh* an
righ agus a righ-chathair neo-chiont-
ach.
10 Agus thubhairt an righ, Ge
b'e neach a their *ni sam bith* riut,
thoir a m' ionnsuidh-s' e, agus cha
bhean e riut ni's mò.
11 An sin thubhairt ise, Cuimh-
nicheadh, guidheam ort, an righ an
Tighearna do Dhia, a chum as nach
bi dioghaltairean na fola lionmhor
gu sgrios, agus nach marbh iad mo
mhac. Agus thubhairt esan, *Mar*
is beo an Tighearna, cha tuit *aon
ròinneag* [u] do fholt do mhic gu
làr.
12 An sin thubhairt a' bhean,
Labhradh, guidheam ort, do bhan-
oglach *aon* fhocal re m' thighearn
an righ. Agus thubhairt esan,
Abair romhad.
13 Agus thubhairt a' bhean, C'ar
son ma ta a smuainich thu a leithid
so *do ni* an aghaidh sluaigh Dhé?
oir tha'n righ a' labhairt an ni so
mar neach a tha ciontach, a chionn
nach 'eil an righ a' toirt fhògaraich
air ais.
14 Oir bàsaichidh sinn gu deimh-
in, agus *tha* sinn mar uisge a dhòirt-
eadh air an talamh, agus nach
cruinnichear a rìs: gidheadh cha'n
àill le Dia beatha[w] a thoirt air falbh,
ach smuainichidh e air meadhon-
aibh a chum nach fògair e fhògar-
ach gu tur uaith.
15 Agus a nis gu bheil mi air
teachd a labhairt re m' thighearn an
righ mu'n ni so, *is ann* a chionn
gu'n do chuir an sluagh eagal orm:
agus thubhairt do bhanoglach, Labh-
raidh mi nis ris an righ; theagamh
gu'n dean an righ iarrtus a bhan-
oglaich.
16 Oir éisdidh an righ, a shaor-
adh a bhanoglaich a làimh an duine,
leis am b'àill mi féin agus mo mhac
a sgrios le chéile a mach a oigh-
reachd Dhé.
17 An sin thubhairt do bhan-
oglach, Bithidh focal mo thighearn
an righ a nis sòlasach: oir mar
aingeal Dé, mar sin *tha* mo thigh-
earn an righ, a thuigsinn maith agus
uile: agus bithidh an Tighearna do
Dhia maille riut.
18 Agus fhreagair an righ, agus
thubhairt e ris a' mhnaoi, Na ceil
orm, guidheam ort, an ni a dh'fheòr-
aicheas mi dhiot. Agus thubhairt a'
bhean, Labhradh a nis mo thighearn
an righ.
19 Agus thubhairt an righ, *Nach
'eil* làmh Ioaib maille riut anns an
ni so uile? Agus fhreagair a' bhean
agus thubhairt i, *Mar* is beo t'anam,
a thighearn, a righ, cha 'n'eil claon-
adh sam bith a dh'ionnsuidh na
làimhe deise, no dh'ionnsuidh na
làimhe clìthe, ann an ni air bith [x] a
labhair mo thighearn an righ; oir
do sheirbhiseach Ioab, *is* esan *a*
dh'iarr ormsa, agus *is* esan *a* chuir
ann am beul do bhanoglaich na
briathra so uile.
20 A thoirt m'an cuairt a leithid
so do chainnt, rinn do sheirbhis-
each Ioab an ni so: agus *tha* mo
thighearna glic, a réir ghliocais aingil
Dé, a thuigsinn gach *ni* a *ta* air an
talamh.
21 Agus thubhairt an righ re
Ioab, Feuch a nis, rinn mi an ni so:
imich ma ta, thoir air ais an t-ògan-
ach Absalom.
22 Agus thuit Ioab air aghaidh gu
làr, agus chrom se e féin, agus
bheannaich e [y] do'n righ: agus
thubhairt Ioab, An diugh tha fios
aig do sheirbhiseach gu'n d'fhuair
mi deagh-ghean a'd' shùilibh, mo
thighearn, a righ; oir rinn an righ
iarrtus a sheirbhisich.
23 Agus dh'eirich Ioab agus
chaidh e gu Gesur, agus thug e
Absalom gu h-Ierusalem.
24 Agus thubhairt an righ, Pill-
eadh e dh'ionnsuidh a thighe féin,

[u] fhuiltean. [w] *anam.* [x] *cha'n fheud duine sam bith tionndadh a dh'ionnsuidh na làimhe deise, no na làimhe clìthe, o ni air bith.* [y] *thug e buidheachas.*

agus na faiceadh e mo ghnùis-sa. Agus phill Absalom a dh'ionnsuidh a thighe féin, agus cha 'n fhac' e gnùis an righ.

25 Ach ann an Israel uile cha robh duine cho mhaiseach re Absalom: *bha* e re mholadh gu mòr: o bhonn a choise gu raig-mullach a chinn cha robh smal air bith air.

26 Agus an uair a bhearr e *folt* a chinn, (oir b'ann aig ceann gach bliadhna [z] a bhearr se e; a chionn gu'n robh e trom air, uime sin bhearr se e) chothromaich e folt a chinn aig dà cheud secel, a réir tomhais [a] an righ.

27 Agus rugadh do Absalom trì mic, agus aon nighean, d'am *b*'ainm Tamar: bha i 'na mnaoi sgiamhaich 'na gnùis.

28 Agus ghabh Absalom còmhnuidh ann an Ierusalem dà bhliadhna iomlan, agus cha'n fhac' e gnùis an righ.

29 Uime sin chuir Absalom *fios* air Ioab, a chum a chur a dh'ionnsuidh an righ; ach cha b'àill leis teachd d'a ionnsuidh: agus an uair a chuir e *fios* a rìs an daradh uair, cha b'àill leis teachd.

30 Uime sin thubhairt e r'a sheirbhisich, Faicibh achadh Ioaib làimh re m'*achadh-sa* [b], agus eorna aig an sin; rachaibh, agus cuiribh re theine e. Agus chuir seirbhisich Absaloim an t-achadh re theine.

31 An sin dh'éirich Ioab, agus thàinig e dh'ionnsuidh Absaloim d'*a* thigh, agus thubhairt e ris, C'ar son a chuir do sheirbhisich m'achadh re theine?

32 Agus fhreagair Absalom Ioab, Feuch, chuir mi *fios* a t' ionnsuidh, ag ràdh, Thig an so, agus cuiridh mi thu dh'ionnsuidh an righ, a ràdh, C'ar son a thàinig mi o Ghesur? *bu* mhaith dhomhsa gu'm bithinn fathast an sin: a nis ma ta faiceam gnùis an righ; agus ma tha eu-ceart *sam bith* annam, thugadh e fa'near mo mharbhadh.

33 Uime sin thàinig Ioab a dh'ionnsuidh an righ, agus dh'innis e *sin* da: agus ghairm e air Absalom, agus thàinig e dh'ionnsuidh an righ, agus chrom se e féin air aghaidh gu làr am fianuis an righ; agus phog an righ Absalom.

CAIB. XV.

AGUS an déigh so dh'ulluich [c] Absalom dha féin carbadan, agus eich, agus leth-cheud fear gu ruith roimhe.

2 Agus dh'éirich Absalom gu moch, agus sheas e làimh re slighe a' gheataidh: agus an uair a thigeadh neach air bith aig an robh comh-stri [d] a dh'ionnsuidh an righ chum breitheanais, an sin ghairmeadh Absalom air, agus theireadh e, Ciod am baile as *am bheil* thu? Agus theireadh esan, O aon do threubhaibh Israeil *tha* do sheirbhiseach.

3 Agus theireadh Absalom ris, Feuch, *tha* t'fhocail maith agus ceart, ach cha'*n'eil* neach air bith ann *air orduchadh* leis an righ gu éisdeachd riut:

4 Theireadh Absalom cuideachd, O nach robh mise air mo shuidheachadh a'm' bhreitheamh anns an tìr, a chum a m' ionnsuidh-sa gu'n d'thigeadh gach duine aig am bheil comh-stri no cùis-lagha, agus dheanainn ceartas dha!

5 Agus an uair a thigeadh duine sam bith am fagus *da* a dheanamh ùmhlachd dha, chuireadh e mach a làmh, agus bheireadh e air, agus phògadh se e.

6 Agus air an dòigh so rinn Absalom re Israel uile a thàinig a chum breitheanais a dh'ionnsuidh an righ: agus ghoid Absalom cridheacha dhaoine Israeil.

7 Agus an ceann cheithir [e] bliadhna thubhairt Absalom ris an righ, Leig dhomh imeachd, guidheam ort, agus mo bhòid a dhìoladh a bhòidich mi do'n Tighearn ann an Hebron:

8 Oir bhòidich do sheirbhiseach bòid an uair a bha mi a'm' chòmhnuidh ann an Gesur ann an Siria, ag ràdh, Ma bheir an Tighearna mi gu dearbh a rìs gu h-Ierusalem, an sin ni mi seirbhis do'n Tighearna.

9 Agus thubhairt an righ ris, Imich ann an sìth. Agus dh'éirich e, agus chaidh e gu Hebron.

10 Ach chuir Absalom luchd-bratha air feadh uile threubhan Israeil, ag ràdh, Cho luath as a chluinneas sibh fuaim na trompaide, an sin their sibh, Tha Absalom 'na righ ann an Hebron.

11 Agus maille re Absalom chaidh da cheud fear a mach a h-Ierusalem, a ghairmeadh, agus dh'imich iad ann an treibhdhireas an *cridhe*, agus cha robh fios ni sam bith aca.

[z] *o cheann laithean gu laithibh*. Eabh. [a] *cloich*. Eabh.
[b] *Faicibh cuibhrionn Ioaib aig mo làimh-sa*. Eabh. [c] *rinn*. Eabh.
[d] *connsachadh, cùis-lagha*. [e] *dhà fhichead bliadhna, dhà fhichead là*.

12 Agus chuir Absalom *fios* air Ahitophel an Gilonach, comhairliche Dhaibhidh, o a bhaile, *eadhon* o Ghiloh, an uair a bha e ag iobradh iobairtean: agus bha a' cheannairc làidir; oir bha 'n sluagh a' sìr-dhol an lionmhoireachd maille re Absalom.

13 Agus thàinig teachdaire dh'ionnsuidh Dhaibhidh, ag ràdh, Tha cridheacha fhear Israeil an déigh Absaloim.

14 Agus thubhairt Daibhidh r'a sheirbhisich uile a *bha* maille ris ann an Ierusalem, Eiribh, agus teicheamaid; oir *mur dean sinn sin*, cha bhi dol as againn o aghaidh Absaloim; luathaichibh agus imichibh, air eagal gu'n dean e cabhag, agus gu'm beir e oirn, agus gu'n tarruing e olc oirn, agus gu'm buail e 'm baile le faobhar a' chlaidheimh.

15 Agus thubhairt seirbhisich an righ ris an righ, A réir gach ni a's àill le m' thighearn [f] an righ, feuch, *ni* do sheirbhisich.

16 Agus chaidh an righ a mach, agus a theaghlach uile 'na dhéigh [g]: a mhàin dh'fhàg an righ deichnear bhan *a bha* 'nan coimh-leabachaibh *aige*, a ghleidheadh an tighe.

17 Agus chaidh an righ a mach, agus an sluagh uile 'na dhéigh: agus dh'fhan iad ann an àit a bha fad as [h].

18 Agus chaidh a sheirbhisich uile thairis laimh ris; agus chaidh na Ceretich uile, agus na Peletich uile, agus na Gitich uile, sè ceud fear a thàinig 'na dhéigh o Ghat, thairis roimh an righ.

19 Agus thubhairt an righ re Itai an Giteach, C'ar son a tha thusa mar an ceudna dol maille ruinne; pill gu d'àit, agus fan maille ris an righ; oir *is* coigreach thu, agus mar an ceudna fògarach o d'àite féin [i].

20 An dé *a mhain* thàinig thu, agus an diugh an d'thoir mise ort dol air faontradh [k] maille ruinne? oir théid mise an taobh *a tha* mi gu dol: pill thusa, agus thoir air an ais do bhràithrean leat; *agus gu nochdadh an Tighearna dhuit* tròcair agus firinn.

21 Agus fhreagair Itai an righ, agus thubhairt e, *Mar* is beo an Tighearn, agus *mar* is beo mo thighearn an righ, gu cinnteach ge b'e àit anns am bi mo thighearn ar righ, ma's ann a chum bàis no chum beatha, eadhon an sin bithidh do sheirbhiseach.

22 An sin thubhairt Daibhidh re Itai, Imich, agus gabh thairis. Agus chaidh Itai an Giteach thairis, agus a dhaoine uile, agus a' chlann bheag uile a *bha* maille ris.

23 Agus ghuil an tìr uile le guth ard, agus chaidh an sluagh uile thairis; chaidh an righ cuideachd thairis air sruth Chidroin, agus chaidh an sluagh uile thairis a làimh na slighe do'n fhàsach.

24 Agus feuch, *bha* Sadoc mar an ceudna, agus na Lebhithich uile maille ris, a' giùlan airc coi'-cheangail Dé, agus shuidhich iad [l] àirc Dhé; agus chaidh Abiatar suas gus an do sguir an sluagh uile do dhol a mach as a' bhaile.

25 Agus thubhairt an righ re Sadoc, Thoir air a h-ais àirc Dhé do'n bhaile: ma gheibh mi deagh-ghean ann an sùilibh an Tighearna, bheir e air m'ais mi, agus nochdaidh e dhomh e féin, agus àite-còmhnuidh.

26 Ach ma their e mar so, Cha 'n'eil tlachd agam annad; feuch, *tha* mise *an so*, deanadh e rium mar is maith leis.

27 Thubhairt an righ mar an ceudna re Sadoc an sagart, Nach fear-seallaidh thusa [m]? pill do'n bhaile ann an sìth, agus Ahimaas do mhac féin, agus Ionatan mac Abiatair, bhur dithis maille ribh.

28 Faicibh, fanaidh mise ann an còmhnardaibh [n] an fhàsaich, gus an d'thig focal uaibhse a thoirt fios domh.

29 Uime sin thug Sadoc agus Abiatar àirc Dhé a rìs gu h-Ierusalem; agus dh'fhan iad an sin.

30 Agus chaidh Daibhidh suas re uchdaich [o] *sléibh* nan oladh, a' dol suas agus a' gul, agus a cheann còmhdaichte, agus e 'g imeachd cosruisgte: agus chòmhdaich an sluagh uile a *bha* maille ris gach fear *dhiubh* a cheann, agus chaidh iad suas, ag imeachd agus a' gul.

31 Agus dh'innis *neach* do Dhaibhidh, ag ràdh, *Tha* Ahitophel am measg an luchd-ceannairc maille re Absalom. Agus thubhairt Daibhidh, Tionndaidh, a Thighearna, guidheam ort, comhairle Ahitopheil gu h-amaideachd.

f *a ròghnaicheas, a dh'orduicheas mo thighearn.* g *d'an cois.* h *Bet-merec.* Eabh. i *agus pillidh tu do d' àite féin.* k *dol sìos agus suas.* l *leig iad sìos.* m *Nach 'eil thu a' faicinn?* n *ann am bealaichibh.* o *bruthach, dìreadh.*

32 Agus an uair a thàinig Daibh-
idh gu mullach *an t-slèibh*, far an
d'rinn e aoradh do Dhia, feuch,
thàinig Husai an t-Arcach 'na
choinneamh, le chòta reubta, agus
ùir air a cheann.
33 Agus thubhairt Daibhidh ris,
Ma thèid thu thàiris maille riumsa,
an sin bithidh tu a'd' eallaich orm.
34 Ach ma philleas tu do'n bhaile,
agus ma their thu re Absalom, Bith-
idh mise a'm' sheirbhiseach dhuit, a
righ; *bu* sheirbhiseach do t'athair
mi gu ruige so [p], agus a nis *bithidh*
mi mar an ceudna a'm' sheirbhis-
each dhuitse; an sin bheir thu air
mo shon-sa comhairle Ahitopheil gu
neo-ni:
35 Agus nach *'eil* maille riut an
sin Sadoc agus Abiatar na sagairt?
agus gach focal a chluinneas tu a
tigh an righ, innsidh tu *e* do Sha-
doc agus do Abiatar na sagairt.
36 Feuch, *tha* 'n sin maille riu an
dithis mac, Ahimaas *mac* Shadoic,
agus Ionatan *mac* Abiatair: agus
le'n làimh-san cuiridh sibh a m'
ionnsuidh-sa gach focal a chluinneas
sibh.
37 Uime sin thàinig Husai caraid
Dhaibhidh do'n bhaile, agus thàinig
Absalom gu h-Ierusalem.

CAIB. XVI.

AGUS an uair a chaidh Daibhidh
beagan thar mullach *an t-slèibh*,
feuch, *thàinig* Siba òglach Mhephi-
boset 'na choinneamh le dà asail air
an diollaideachadh [q], agus dà cheud
builionn arain orra, agus ceud bag-
aide do fhìon-dhearcaibh tiorm-
aichte, agus ceud do mheas samh-
raidh, agus searrag fhìona.
2 Agus thubhairt an righ re Siba,
Ciod *is ciall* duit leo sin? Agus
thubhairt Siba, *Tha* na h-asail air
son teaghlaich an righ chum marc-
achd; agus an t-aran agus am meas
samhraidh air son nan òganach
chum *an* itheadh; agus am fìon,
a chum as gu'n òl esan a bhios
sgìth [r] anns an fhàsach.
3 Agus thubhairt an righ, Agus
c'àit am bheil mac do mhaighstir?
Agus thubhairt Siba ris an righ,
Feuch, tha e fantuinn ann an Ieru-
salem; oir thubhairt e, An diugh
aisigidh tigh Israeil dhomhsa rìogh-
achd m'athar.
4 An sin thubhairt an righ re Si-
ba, Feuch, *is* leatsa gach *ni a bha*
aig Mephiboset. Agus thubhairt
Siba, Tha mi le mòr-ùmhlachd a'
guidhe ort *gu'm* faigh mi deagh-
ghean a'd' shùilibh, a thighearn, a
righ.
5 Agus an uair a thàinig righ
Daibhidh gu Bahurim, feuch, a sin
thàinig a mach duine do theaghlach
tighe Shauil, d'am *b'*ainm Simei, mac
Ghera: thàinig e mach, a' teachd
air aghaidh agus a' mallachadh.
6 Agus thilg e clachan air Daibh-
idh, agus air seirbhisich righ Daibh-
idh uile; agus *bha* 'n sluagh uile,
agus na daoine treuna uile, air a
làimh dheis agus air a làimh chli.
7 Agus mar so thubhairt Simei an
uair a mhallaich se e, Thig a mach,
thig a mach, thus' a dhuine fhuil-
eachdaich, agus a dhuine le Belial.
8 Dhìol an Tighearn ortsa uile
fhuil tighe Shauil, an àit an do
rìoghaich thu; agus thug an Tigh-
earn an rìoghachd do làimh do mhic
Absaloim: agus feuch, *ghlacadh*
thu ann ad olc féin, a chionn gur
duine fuileachdach thu.
9 An sin thubhairt Abisai mac
Sheruiah ris an righ, C'ar son a
mhallaicheadh an cù marbh so mo
thighearn an righ? leig dhomh dol
a nunn, guidheam ort, agus a cheann
a thoirt deth.
10 Agus thubhairt an righ, Ciod *e*
mo ghnothuch-sa ribhse [s], a mhaca
Sheruiah? leigibh leis mallachadh,
a chionn gu'n d' thubhairt an Tigh-
earna ris, Mallaich Daibhidh: agus
cò a their, C'ar son a rinn thu mar
so?
11 Agus thubhairt Daibhidh re
Abisai, agus r'a sheirbhisich uile,
Feuch, mo mhac, a thàinig a mach a
m'innibh, ag iarraidh m'anma; agus
cía mòr is mò a nis *a dh'fheudas*
am Beniamineach so? Leigibh leis,
agus mallaicheadh e, oir dh'iarr an
Tighearn air.
12 Theagamh gu'n amhairc an
Tighearn air m'àmhghar, agus gu'n
diol an Tighearna dhomh maith air
son a mhallachaidh air an la 'n
diugh.
13 Agus an uair a dh'imich
Daibhidh agus a dhaoine air an
t-slighe, dh'imich Simei air slios [t]
an t-sléibh làimh ris [u], a' dol air
aghaidh agus a' mallachadh, agus
thilg e clachan agus ùir air.
14 Agus thàinig an righ agus an

[p] *a cheann fada.* [q] *le'n acfuinn orra.* [r] *lag, fann.*
[s] *Ciod e dhomhsa agus dhuibhse.* Eabh. [t] *taobh.*
[u] *fa chomhair.*

sluagh uile a *bha* maille ris, sgìth; agus leig iad an anail an sin.

15 Agus thàinig Absalom agus uile shluagh fhear Israeil, gu h-Ierusalem, agus Ahitophel maille ris.

16 Agus an uair a thàinig Husai an t-Arcach, caraid Dhaibhidh, a dh'ionnsuidh Absaloim, thubhairt Husai re Absalom, Gu ma fada beo an righ, gu ma fada beo an righ.

17 Agus thubhairt Absalom re Husai, An e so do chaoimhneas re d' charaid? c'ar son nach deachaidh tu maille re d' charaid?

18 Agus thubhairt Husai re Absalom, Ni h-eadh; ach ge b'e neach a thaghas an Tighearna, agus an sluagh so, agus fir Israeil uile, leis-san bithidh mise, agus maille ris fanaidh mi.

19 Agus san daradh àite, cia dha a dheanainn seirbhis? nach ann an làthair a mhic? mar a rinn mi seirbhis ann an làthair t'athar, mar sin bithidh mi a'd' làthair-sa.

20 An sin thubhairt Absalom re Ahitophel, Thugaibh comhairle 'nar measg ciod a ni sinn.

21 Agus thubhairt Ahitophel re Absalom, Gabh a stigh a dh'ionnsuidh choimh-leabach t'athar, a dh'fhàg e a ghleidheadh an tighe; agus cluinnidh Israel uile gu bheil thu air fàs gràineil do t'athair, agus neartaichear làmhan gach neach a *tha* maille riut.

22 Agus sgaoil iad bùth do Absalom air mullach an tighe; agus chaidh Absalom a steach a dh'ionnsuidh choimh-leabach athar ann an sealladh Israeil uile.

23 Agus *bha* comhairle Ahitopheil a thug e seachad anns na laithibh sin, mar gu'm fiosraicheadh duine do fhocal Dhé: mar sin *bha* uile chomhairle Ahitopheil, araon aig Daibhidh agus aig Absalom.

CAIB. XVII.

AGUS thubhairt Ahitophel re Absalom, Leig dhomh a nis dà mhìle dheug fear a thaghadh a mach, agus éiridh mi, agus théid mi air tòir Dhaibhidh an nochd.

2 Agus thig mi air an uair a tha e sgìth agus lag-làmhach, agus cuiridh mi eagal air: agus teichidh an sluagh uile a *tha* maille ris, agus buailidh mi an righ a mhàin.

3 Agus bheir mi air an ais an sluagh uile a t'ionnsuidh-sa: *tha* 'n duine a *tha* thu ag iarraidh mar gu'm pilleadh an t-iomlan: agus bithidh an sluagh uile ann an sìth.

4 Agus thaitinn a' chainnt re Absalom [w], agus re seanairibh Israeil uile.

5 Agus thubhairt Absalom, Gairm a nis mar an ceudna air Husai an t-Arcach, agus cluinneamaid mar an ceudna ciod a their esan [x].

6 Agus thàinig Husai a dh'ionnsuidh Absaloim, agus labhair Absalom ris, ag ràdh, Air an dòigh so labhair Ahitophel: an dean sinn *a réir* fhocail, no nach *dean?* labhair thusa.

7 Agus thubhairt Husai re Absalom, Cha 'n'*eil* a' chomhairle a thug Ahitophel, maith air an uair so.

8 Oir, arsa Husai, is aithne dhuit t'athair agus a dhaoine, gur *daoine* treun iad agus air am feargachadh 'nan spiorad [y], mar mhath-ghamhuin o'n d'thugadh a cuileana anns a' mhachair: agus *is* fear-cogaidh [z] t'athair, agus cha ghabh e tàmh maille ris an t-sluagh.

9 Feuch, tha e nis am folach ann an slochd éigin, no ann an àit *éigin* eile: agus tachairidh, an uair a thuiteas cuid diubh an toiseach, ge b'e neach a chluinneas e, gu'n abair e, Tha àr am measg an t-sluaigh a tha leantuinn Absaloim.

10 Agus esan mar an ceudna *a tha* 'na dhuine treun, aig *am bheil* a chridhe mar chridhe leòmhain, leaghaidh e gu tur: oir tha fios aig Israel uile gur duine treun t'athair, agus *gur* daoine treun iadsan a *tha* maille ris.

11 Air an aobhar sin is i mo chomhairle-sa, Gu'n cruinnichear Israel uile a t'ionnsuidh, o Dhan eadhon gu Beer-seba, mar an gaineamh a *tha* làimh ris an fhairge air lìonmhoireachd, agus gu'n d'théid thu féin [a] *maille riu* do'n chath.

12 Agus thig sinn air ge b'e àit am faighear e, agus tuitidh sinn air mar a thuiteas an drùchd air an talamh: agus cha'n fhàgar dheth féin, agus do na fir uile a *tha* maille ris, eadhon aon.

13 Agus ma théid e a steach do bhaile, an sin bheir fir Israeil uile cuird leo a dh'ionnsuidh a' bhaile sin, agus tairngidh sinn e do'n abhuinn [b], gus nach fàgar an sin aon chlach bheag.

14 Agus thubhairt Absalom agus

[w] *bha am focal ceart ann an sùilibh Absaloim.* Eabh. [x] *ciod a tha 'na bheul-san.* Eabh. [y] *garg 'nan inntinn.* [z] *fear deanta re cogadh.* [a] *do ghnùis féin.* Eabh. [b] *do'n t-sruth.*

ir Israeil uile, *Is* fcarr comhairle Husai an Arcaich na comhairle Ahitopheil: oir dh'orduich an Tighearna comhairle mhaith Ahitopheil a thoirt gu neo-ni, a chum gu'n d'thugadh an Tighearn olc air Absalom.

15 An sin thubhairt Husai re Sadoc agus re Abiatar na sagairt, Mar so agus mar so chomhairlich Ahitophel Absalom agus seanairean Israeil; agus mar so agus mar so chomhairlich mise.

16 A nis uime sin cuiribh *fios* gu grad, agus innsibh do Dhaibhidh, ag ràdh, Na fan an nochd ann an còmhnardaibh an fhàsaich, ach gabh thairis gu luath, air eagal gu'n sluigear suas an righ, agus an sluagh uile a *tha* maille ris.

17 Agus dh'fhan Ionatan agus Ahimaas làimh re En-rogel, agus chaidh cailin agus dh'innis i dhoibh; agus chaidh iadsan agus dh'innis iad do righ Daibhidh: oir cha'n fheudadh iad a bhi air am faicinn a' dol a stigh do'n bhaile.

18 Gidheadh chunnaic òganach iad, agus dh'innis e do Absalom: ach dh'imich iadsan le chéile gu luath, agus thàinig iad gu tigh duine ann am Bahurim, aig an robh tobar 'na chùirt [c], agus chaidh iad sìos an sin.

19 Agus ghabh a' bhean còmhdach agus sgaoil i e air beul an tobair, agus chuir i gràn meilte [d] air; agus cha d'aithnicheadh an ni.

20 Agus an uair a thàinig seirbhisich Absaloim a dh'ionnsuidh na mnà do'n tigh, thubhairt iad, C'àit am bheil Ahimaas agus Ionatan? Agus thubhairt a' bhean riu, Chaidh iad thairis air an t-sruthan uisge. Agus an uair a dh'iarr iad, agus nach d'fhuair iad, phill iad gu h-Ierusalem.

21 Agus an uair a dh'fhalbh iad, thàinig iadsan a nìos as an tobar, agus chaidh iad agus dh'innis iad do righ Daibhidh, agus thubhairt iad re Daibhidh, Eiribh, agus rachaibh gu grad thar an uisge; oir mar so chomhairlich Ahitophel 'nar n-aghaidh-sa.

22 Agus dh'éirich Daibhidh, agus an sluagh uile a *bha* maille ris, agus chaidh iad thar Iordan gu solus na maidne, gus nach robh aon diubh nach deachaidh thar Iordan.

23 Agus an uair a chunnaic Ahitophel nach do ghabhadh a chomhairle, chuir e dìollaid air asail, agus dh'éirich e, agus dh'imich e dh'ionnsuidh a thighe, d'a bhaile féin, agus thug e àitheanta d'a theaghlach [e], agus chroch se e féin, agus fhuair e bàs, agus dh'adhlaiceadh e ann an àit-adhlacaidh athar.

24 An sin thàinig Daibhidh gu Mahanaim: agus chaidh Absalom thar Iordan, e féin agus fir Israeil uile maille ris.

25 Agus rinn Absalom Amasa 'na cheannard air an t-sluagh an àit Ioaib: agus *b'e* Amasa mac duine, d'am *b'*ainm Itra Israeleach [f], a chaidh a steach gu Abigail nighean Nahais, piuthar Sheruiah, màthar Ioaib.

26 Agus champaich Israel agus Absalom ann am fearann Ghilead.

27 Agus an uair a thàinig Daibhidh gu Mahanaim, thug Sobi mac Nahais o Rahab chloinn Amoin, agus Machir mac Amieil o Lodebar, agus Barsillai an Gileadach o Rogelim,

28 Leapaichean, agus cuachan, agus soithichean creadha, agus cruithneachd, agus eorna, agus min mhìn, agus *gràn* cruaidhichte, agus pònair [g], agus gall pheasair, agus *peasair* chruaidhichte,

29 Agus mil, agus im, agus caoraich, agus càise cruidh air son Dhaibhidh, agus air son an t-sluaigh a *bha* maille ris, a chum *an* itheadh; oir thubhairt iad, *Tha*'n sluagh ocrach, agus sgìth, agus iotmhor [h] anns an fhàsach.

CAIB. XVIII.

AGUS dh'àireamh Daibhidh an sluagh a *bha* maille ris, agus chuir e ceannardan mhìltean agus ceannardan cheudan os an cionn.

2 Agus chuir Daibhidh a mach trian do'n t-sluagh fuidh làimh Ioaib, agus trian fuidh làimh Abisai, mhic Sheruiah, bràthar Ioaib; agus trian fuidh làimh Itai a' Ghitich: agus thubhairt an righ ris an t-sluagh, Gu deimhin théid mi féin mar an ceudna mach maille ribh.

3 Ach fhreagair an sluagh, Cha d'théid thu mach: oir ma theicheas sinne, cha ghabh iad suim dhinn [i]; agus ma bhàsaicheas ar leth, cha ghabh iad suim dhinn; ach a nis *a ta thusa* mar dheich mìle dhinne:

[c] *loinn; court.* Sasg. [d] *blethte.* [e] *chuir e a theaghlach an ordugh.* [f] *Iesraeleach.* [g] *pànoir.* [h] *pàiteach.*
[i] *cha chuir iad an cridhe oirn.* Eabh.

uime sin a nis *is* fearr gu'n deanadh tusa còmhnadh[k] ruinn a mach as a' bhaile.

4 Agus thubhairt an righ riu, *An ni sin* a tha ceart 'nar sùilibh, ni mise. Agus sheas an righ làimh ris a' gheatadh, agus thàinig an sluagh uile a mach 'nan ceudaibh agus 'nam mìltibh.

5 Agus dh'àithn an righ do Ioab, agus do Abisai, agus do Itai, ag ràdh, *Buinibh* gu mìn air mo sgàthsa ris an òganach, re Absalom. Agus chual' an sluagh uile 'nuair a dh'àithn an righ do na ceannardaibh uile a thaobh Absaloim.

6 Agus chaidh an sluagh a mach do'n mhachair an aghaidh Israeil: agus bha'n cath ann an coille Ephraim.

7 Agus mharbhadh an sin sluagh Israeil roimh sheirbhisich Dhaibhidh, agus bha 'n sin air an là sin àr mòr fhichead mìle *fear:*

8 Oir bha'n cath an sin air sgaoileadh air aghaidh na tìre uile; agus chuir a' choille as do thuilleadh sluaigh air an la sin na chuir an claidheamh.

9 Agus thachair Absalom air seirbhisich Dhaibhidh; agus *bha* Absalom a' marcachd air muileid, agus chaidh a' mhuileid a steach fuidh gheuga tiugha craoibhe mòire daraich, agus ghlacadh a cheann anns a' chraoibh dharaich, agus chrochadh e eadar néamh agus talamh; agus dh'imich a' mhuileid a *bha* fuidhe roimpe.

10 Agus chunnaic duine àraidh *so*, agus dh'innis e do Ioab, agus thubhairt e, Feuch, chunnaic mi Absalom crochta ann an craoibh dharaich.

11 Agus thubhairt Ioab ris an duine a dh'innis dha, Agus feuch, chunnaic thu *e*, agus c'ar son nach do bhuail thu e 'n sin gu làr[l], agus bheirinnse dhuit deich *seceil* airgid[m], agus crios?

12 Agus thubhairt an duine re Ioab, Ge do gheibhinnse mìle *secel* airgid ann mo làimh, cha chuirinn mo làmh a mach an aghaidh mic an righ: oir 'nar n-éisdeachd dh'àithn an righ dhuitse, agus do Abisai, agus do Itai, ag ràdh, Gleidhibh dhomh an t-òganach Absalom.

13 No dheanainn eucoir[n] an aghaidh m'anma[o] féin; oir cha 'n'eil ni air bith am folach air an righ, agus sheasadh tusa féin a'*m'* aghaidh.

14 An sin thubhairt Ioab, Cha'n fheud mise fuireach mar so maille riut. Agus ghabh e tri gathan 'na làimh, agus shàth e iad an cridhe Absaloim, an uair *a bha* e fathast beo ann am meadhon[p] na craoibhe daraich.

15 Agus chuairtich deichnear òganach *a bha* 'g iomchar arm Ioaib, agus bhuail iad Absalom, agus mharbh iad e.

16 Agus shéid Ioab an trompaid, agus phill an sluagh o ruagadh Israeil; oir chum Ioab air ais an sluagh.

17 Agus ghabh iad Absalom, agus thilg iad e ann an slochd mòr anns a' choille, agus chuir iad carn ro-mhòr chlach air: agus theich Israel uile, gach fear a dh'ionnsuidh a bhùtha.

18 A nis ghabh Absalom, an uair bu bheo e, agus chuir e suas dha féin carragh, a *bha* ann an gleann an righ; oir thubhairt e, Cha 'n'eil mac agam a chumail m'ainme air chuimhne: agus thug e ainm féin air a' charragh, agus theirear ris gu ruig an la 'n diugh, Clachchuimhneachain Absaloim[q].

19 An sin thubhairt Ahimaas mac Shadoic, Leig dhomh ruith a nis, agus sgeul[r] a thoirt a dh'ionnsuidh an righ, gu'n do shaor an Tighearn e a làimh a naimhde[s].

20 Agus thubhairt Ioab ris, Cha d'thoir thu sgeul leat an diugh, ach bheir thu sgeul leat là eile: ach an diugh cha d'thoir thu sgeul leat, a chionn gu bhèil mac an righ marbh.

21 Agus thubhairt Ioab re Cusi, Falbh, innis do'n righ ciod a chunnaic thu. Agus chrom Cusi e féin do Ioab, agus ruith e.

22 An sin thubhairt Ahimaas mac Shadoic a rìs re Ioab, Ach gidheadh[t], leig dhomhsa, guidheam ort, ruith mar an ceudna an déigh Chusi. Agus thubhairt Ioab, C'ar son a ruitheadh tusa, a mhic, agus nach d'fhuaradh sgeul sam bith dhuit[u].

23 Ach gidheadh, *ars' esan,* leig

[k] *congnamh.* Eir. [l] *c'ar son nach do bhuail thu e,* agus nach do thilg thu e sìos *gu làr?* [m] *agus* bhiodh e mar fhiacha *ormsa deich seceil airgid a thoirt duit.* Eabh. [n] *breug, ceilg.* [o] *mo bheatha.* [p] *ann an cridhe.* Eabh. [q] *Aite; làmh.* Eabh. [r] *deagh sgeula, teachdaireachd mhaith.* [s] *gu'n do dhìol an Tighearn e air a naimhdibh.* [t] *ciod air bith a thachaireas.* [u] *agus gun sgeul sam bith deas agad.*

lhomh ruith. Agus thubhairt e ris,
Ruith. Agus ruith Ahimaas rathad
a' chòmhnaird, agus chaidh e seach-
ad air Cusi.
24 Agus shuidh Daibhidh eadar
an dà gheatadh, agus chaidh am
fear-faire suas gu mullach a' gheat-
aidh, air a' bhalladh; agus thog e
suas a shùilean, agus dh'amhairc e,
agus feuch, duine a' ruith 'na aonar.
25 Agus ghlaodh am fear-faire,
agus dh'innis e do'n righ. Agus
thubhairt an righ, Ma *tha* e 'na
aonar, *tha* sgeul aige 'na bheul.
Agus dh'imich e air aghaidh, agus
thàinig e am fagus.
26 Agus chunnaic am fear-faire
duine eile a' ruith, agus ghlaodh am
fear-faire ris an dorsair, agus thubh-
airt e, Feuch, *tha* duine *eile* a' ruith
'na aonar. Agus thubhairt an righ,
Tha esan mar an ceudna a' toirt
sgéil.
27 Agus thubhairt am fear-faire,
Tha mi a' faicinn ruith a' cheud
duine mar ruith Ahimaais, mhic
Shadoic. Agus thubhairt an righ,
Is duine maith esan, agus is ann le
sgeul maith a tha e a' teachd.
28 Agus ghlaodh Ahimaas, agus
thubhairt e ris an righ, Tha gach
ni gu maith [w]. Agus chrom se e
fein sìos do'n righ air aghaidh
dh'ionnsuidh na talmhainn, agus
thubhairt e, Gu ma beannuichte an
Tighearna do Dhia, a thug thairis
na daoine a thog an làmhan suas an
aghaidh mo thighearn an righ.
29 Agus thubhairt an righ, Am
bheil an t-òganach Absalom téar-
uinte? Agus fhreagair Ahimaas,
An uair a chuir Ioab air falbh seir-
bhiseach an righ, agus *mise* do
sheirbhiseach [x], chunnaic mi buair
eas mòr, ach cha robh fios agam
ciod e.
30 Agus thubhairt an righ *ris,*
Tionndaidh a leth-taobh, *agus* seas
an so. Agus thionndaidh e a leth-
taobh, agus sheas e.
31 Agus feuch, thàinig Cusi, agus
thubhairt Cusi, Bheirear sgeul do
m' thighearn, an righ, gu'n do shaor
an Tighearn thusa an diugh a làimh
nan uile [y] a dh'éirich suas a'd' agh-
aidh.
32 Agus thubhairt an righ re Cu-
si, Am bheil an t-òganach Absalom
tèaruinte? Agus fhreagair Cusi,
Gu robh naimhdean mo thighearn
an righ, agus iadsan uile a dh'éirich
suas a't' aghaidh a dheanamh *do*
chroin, mar *a tha* an t-òganach
sin.
33 Agus ghluaiseadh an righ gu
mòr [z], agus chaidh e suas do'n
t-seòmar os cionn a' gheataidh, agus
ghuil e; agus ag imeachd dha, thubh-
airt e mar so, A mhic Absaloim, a
mhic, a mhic Absaloim! O nach
mise fein a fhuair bàs air do shon,
Absaloim, a mhic, a mhic!

CAIB. XIX.

AGUS dh'innseadh do Ioab,
Feuch, tha'n righ a' gul agus
a' caoidh air son Absaloim.
2 Agus bha a' bhuaidh air an là
sin *air a tionndadh* gu caoidh
do'n t-sluagh uile; oir chual' an
sluagh 'ga ràdh air an là sin, Tha 'n
righ fa thuirse air son a mhic.
3 Agus ghoid an sluagh air an là
sin a steach do'n bhaile, mar a
ghoideas sluagh air falbh agus iad
fa nàire, an uair a theicheas iad ann
an cath.
4 Ach dh'fholaich an righ agh-
aidh, agus ghlaodh an righ le guth
ard, A mhic Absaloim, Absaloim,
a mhic, a mhic!
5 Agus thàinig Ioab a steach a
dh'ionnsuidh an righ do'n tigh, agus
thubhairt e, Chuir thu nàire an
diugh air aghaidhibh do sheirbhis-
each uile, a shaor t'anam an diugh,
agus anmanna do mhac, agus do
nighean, agus anmanna do bhan,
agus anmanna do choimh-leabach:
6 A chionn gu bheil gràdh agad
dhoibhsan aig am bheil fuath dhuit,
agus gu bheil fuath agad dhoibhsan
aig am bheil gràdh dhuit: oir nochd
thu an diugh nach 'eil *suim* agad
do cheannardaibh, no do sheirbhis-
ich; oir tha mi tuigsinn an diugh,
nam biodh Absalom beò, agus nam
bitheamaidne uile marbh an diugh,
an sin gu'm bitheadh e ceart a'd'
shùilibh.
7 A nis uime sin éirich, falbh a
mach, agus labhair gu caoimhneil
re d' sheirbhisich [a]; oir bheireamsa
mo mhionnan air an Tighearna, mur
d'théid thu 'mach, nach fan duine
maille riut an nochd; agus bithidh
sin ni's miosa dhuit na gach olc a
thàinig ort o t'òige gus a nis.
8 An sin dh'éirich an righ, agus
shuidh e anns a' gheatadh. Agus

[w] *sìth.* Eabh. [x] *An uair a chuir seirbhiseach an rìgh Ioab air falbh do sheirbhiseach.* [y] *oir dhìol an Tighearn thusa an diugh orra-san uile.* [z] *bha'n righ fa thuirse mhòir.*
[a] *labhair re cridhe do sheirbhiseach.* Eabh.

dh'innis iad do'n t-sluagh uile, ag ràdh, Feuch, tha'n righ 'na shuidhe anns a' gheatadh: agus thàinig an sluagh uile am fianuis an righ. Agus theich Israel, gach fear a dh'ionnsuidh a bhùtha.

9 Agus bha'n sluagh uile re connsachadh air feadh uile threubhan Israeil, ag ràdh, Theasairg an righ sinn a làimh ar naimhde, agus shaor e sinn a làimh nam Philisteach, agus a nis tha e air teicheadh as an tìr roimh Absalom.

10 Agus fhuair Absalom, a dh'ung sinn os ar cionn, bàs anns a' chath: a nis ma ta c'ar son a tha sibh tosdach mu'n righ a thoirt air ais?

11 Agus chuir righ Daibhidh *fios* gu Sadoc agus gu Abiatar na sagairt, ag ràdh, Labhraibh re seanairibh Iudah, ag ràdh, C'ar son a tha sibhse air dheireadh a thoirt an righ air ais d'a thigh? (agus gu'n d'thàinig cainnt Israeil uile dh'ionnsuidh an righ d'a thigh)

12 *Is* sibhse mo bhràithre, *is* sibh mo chnàmhan agus m'fheoil: c'ar son ma ta a tha sibh air dheireadh a thoirt an righ air ais?

13 Agus re h-Amasa their sibh, Nach tusa mo chnàimh, agus m'fheoil? Mar sin gu'n deanadh Dia riumsa, agus tuilleadh mar an ceudna, mur bi thusa a'd' cheannard air an t-sluagh a'm' làthairs' an còmhnuidh an àit Ioaib?

14 Agus dh'aom e cridheacha fheara Iudah uile, mar *chridhe* aon duine, *air chor as* gu'n do chuir iad *am fios so* dh'ionnsuidh an righ, Pill féin agus do sheirbhisich uile.

15 Uime sin phill an righ, agus thàinig e gu Iordan, agus thàinig Iudah gu Gilgal, a dhol an coinneamh an righ, gus an righ a thoirt thar Iordan.

16 Agus luathaich Simei mac Ghera, Beniamineach, a bha o Bhahurim, agus thàinig e nuas maille re fearaibh Iudah an coinneamh righ Daibhidh.

17 Agus *bha* mìle fear do Bheniamin maille ris, agus Siba òglach tighe Shauil, agus a chùig mic dheug, agus fhichead seirbhiseach maille ris: agus chaidh iad thar Iordan roimh an righ.

18 Agus chaidh bàt-aisig a nunn[b] a thoirt teaghlaich an righ thairis, agus a dheanamh an *ni* bu mhaith leis: agus thuit Simei mac Ghera, sìos am fianuis an righ, 'nuair a thàinig e thar Iordan;

19 Agus thubhairt e ris an righ, Na cuireadh mo thighearn eu-ceart as mo leth, agus na cuimhnich an ni a rinn do sheirbhiseach gu h-andligheach air an là anns an deachaidh mo thighearn an righ a mach a h-Ierusalem, air chor as gu'n gabhadh an righ e g'a chridhe.

20 Oir tha fios aig do sheirbhiseach gu'n do pheacaich mi: uime sin, feuch, thàinig mi an diugh an ceud duine do thigh Ioseph uile, a dhol sìos an coinneamh mo thighearn an righ.

21 Ach fhreagair Abisai mac Sheruiah, agus thubhairt e, Nach cuirear air a shon so Simei gu bàs, a chionn gu'n do mhallaich e *aon* ungta an Tighearna?

22 Agus thubhairt Daibhidh, Ciod e mo ghnothuch-sa ribhse, a mhaca Sheruiah, gu'm bitheadh sibh an diugh 'nar n-easeairdibh dhomh? an cuirear an diugh duine sam bith gu bàs ann an Israel? oir nach 'eil fhios agam gu bheil mi an diugh a'm' righ os cionn Israeil?

23 Agus thubhairt an righ re Simei, Cha'n fhaigh thu bàs: agus mhionnaich an righ dha.

24 Agus thàinig Mephiboset, mac Shauil[c], a nuas an coinneamh an righ, agus cha do dheasaich[d] e a chosan, agus cha do chuir e snas air[e] fheusaig, agus cha do nigh e eudach o'n là anns an do thriall an righ, gus an là anns an d'thàinig e *ris* ann an sìth.

25 Agus an uair a thàinig e gu h-Ierusalem an coinneamh an righ, an sin thubhairt an righ ris, C'ar son nach deachaidh tu maille riumsa, a Mhephiboset?

26 Agus fhreagair esan, A thighearn, a righ, mheall mo sheirbhiseach mi; oir thubhairt do sheirbhiseach, Cuiridh mi diollaid dhomh féin air asail[f], agus marcaichidh mi oirre, agus théid mi dh'ionnsuidh an righ, a chionn gu bheil do sheirbhiseach bacach.

27 Agus chùl-chàin esan do sheirbhiseach re m' thighearn an righ; ach *tha* mo thighearn an righ mar aingeal Dé: dean uime sin an *ni sin a ta* maith a'd' shùilibh.

28 Oir cha robh teaghlach m'athar uile ach 'nan daoinibh marbha[g] am fianuis mo thighearn an righ; gidh-

rinn iad gach ni deas.
nigh. [e] *dheasaich e.*
[c] *mac* Ionatain, mhic *Shauil.*
[f] *Cuir diollaid dhomh air asail.*
[g] *buailteach do'n bhàs.*

eadh chuir thu do sheirbhiseach 'nam measg-san a dh'ith aig do bhord féin: ciod ma ta a' chòir a th'agamsa tuilleadh air glaodhaich ni's mò ris an righ?

29 Agus thubhairt an righ ris, C'ar son a labhras tu ni's mò mu d' ghnothuichibh [h]? thubhairt mise, Roinnidh tusa agus Siba am fearann.

30 Agus thubhairt Mephiboset ris an righ, Seadh, gabhadh e an t-iomlan, o thàinig mo thighearn an righ *a ris* ann an sìth d'a thigh féin.

31 Agus thàinig Barsillai an Gileadach a nuas o Rogelim, agus chaidh e thar Iordan maille ris an righ, chum a chur thar Iordan.

32 A nis *bha* Barsillai 'na dhuine ro-shean, ceithir fichead bliadhna dh'aois, agus thug esan lòn do'n righ [i] an uair a dh'fhan e ann am Mahanaim; oir *bu* duine ro-mhòr e.

33 Agus thubhairt an righ re Barsillai, Thig-sa thairis maille rium, agus beathaichidh mi thu maille rium féin ann an Ierusalem.

34 Agus thubhairt Barsillai ris an righ, Cia fad a th'agamsa re bhi beo [k], gu'n rachainn suas maille ris an righ gu h-Ierusalem?

35 *Tha* mi an diugh ceithir fichead bliadhna dh'aois: an urrainn mise aithneachadh eadar maith agus olc? an urrainn do sheirbhiseach na dh'itheas no na dh'òlas mi a bhlasadh? an urrainn mise tuilleadh guth fhear agus bhan a sheinneas a chluinntinn? c'ar son ma ta a bhiodh do sheirbhiseach fathast 'na eire [l] air mo thighearn an righ?

36 Théid do sheirbhiseach rè ùine bhig thar Iordan maille ris an righ: agus c'ar son a dhìoladh an righ sin dhomhsa le leithid so do luaigheachd?

37 Leig le d' sheirbhiseach, guidheam ort, pilltinn air ais, a chum gu'm faigh mi bàs ann mo bhaile féin, làimh re uaigh m'athar, agus mo mhàthar: ach feuch, rachadh do sheirbhiseach Chimham thairis maille re m' thighearn an righ, agus dean ris na *bhios* maith a'd' shùilibh.

38 Agus fhreagair an righ, Théid Chimham thairis maille rium, agus ni mi dha na *bhios* maith a'd' shuilibh; agus ge b'e ni a dh'iarras tusa orm, ni mi e dhuit.

39 Agus chaidh an sluagh uile thar Iordan, agus chaidh an righ thairis: agus phòg an righ Barsillai, agus bheannaich se e, agus phill e d'a àite fein.

40 An sin chaidh an righ air aghaidh gu Gilgal, agus chaidh Chimham air aghaidh maille ris: agus thug sluagh Iudah uile thairis an righ, agus mar an ceudna leth sluaigh Israeil.

41 Agus feuch, thàinig fir Israeil uile dh'ionnsuidh an righ, agus thubhairt iad ris an righ, C'ar son a ghoid ar bràithrean fir Iudah thu air falbh, agus a thug iad an righ agus a theaghlach, agus daoine Dhaibhidh uile maille ris thar Iordan?

42 Agus fhreagair fir Iudah uile fir Israeil, A chionn gu bheil an righ fagus an dàimh dhuinne: c'ar son ma ta a tha fearg oirbhse air son an ni so? an d'ith sinn a' bheag o'n righ? no'n d'thug e tiodhlac sam bith dhuinn?

43 Agus fhreagair fir Israeil fir Iudah, agus thubhairt iad, *Tha* deich earrannan [m] againne anns an righ, agus *tha* mar an ceudna tuilleadh *còir* againn ann an Daibhidh na *th*'agaibhse: c'ar son ma ta a rinn sibh tàir oirnne? agus nach b'e ar gnothuch-ne an toiseach ar righ a thabhairt air ais [n]? Agus bu ghairge briathran fhear Iudah na briathran fhear Israeil?

CAIB. XX.

AGUS thachair gu'n robh duine an sin le Belial, d'am b'ainm Seba, mac Bhichri, Beniamineach; agus shéid e trompaid, agus thubhairt e, Cha 'n'eil againne cuibhrionn sam bith ann an Daibhidh, agus cha 'n'eil oighreachd sam bith againn ann am mac Iese: gach fear a dh'ionnsuidh a bhùtha, O Israel.

2 Agus chaidh gach duine do Israel suas o *bhi* 'n déigh Dhaibhidh, agus lean iad Seba mac Bhichri: ach dhlùth-lean daoine Iudah r'an righ, o Iordan eadhon gu h-Ierusalem.

3 Agus thàinig Daibhidh d'a thigh ann an Ierusalem, agus ghabh an righ an deichnear bhan, *a* choimhleabacha, a dh'fhàg e a ghleidheadh an tighe, agus chuir e ann an gaintir [o] iad, agus bheathaich e iad, ach

[h] *a labhras tu ni's mò do bhriathra?* [i] *bheathaich esan an righ.* [k] *Cia lìon iad làithean bhliadhnacha mo bheatha-sa.* Eabh. [l] *callaich.* [m] *cuibhrionnan.* [n] *nach d'iarradh ar comhairle air tùs a thabhairt ar righ air ais.* [o] *prìosun.*

cha deachaidh e stigh d'an ionn-
suidh; agus bha iad air an druid-
eadh suas gu là am bàis, a' caith-
eamh am beatha ann 'am bantrach-
as.
4 An sin thubhairt an righ re
Amasa, Cruinnich dhomhsa fir Iu-
dah an ceann thri laithean, agus
seas féin an so.
5 Agus dh'fhalbh Amasa a chruin-
neachadh *fhear* Iudah; ach dh'fhan
e ni b'fhaide na'n t-àm suidhichte a
shònraich esan dha.
6 Agus thubhairt Daibhidh re
Abisai, A nis ni Seba, mac Bhichri,
tuille croin duinn na *rinn* Absalom:
gabh thusa seirbhisich do thigh-
earna, agus falbh air a thòir, air
eagal gu'm faigh e dha féin bailte
daingnichte, agus gu'n d'théid e as
uainn.
7 Agus chaidh a mach 'na dhéigh
fir Ioaib, agus na Ceretich, agus na
Pelctich, agus na *fir* threuna uile:
agus chaidh iad a mach a h-Ierusa-
lem a dhol air tòir Sheba, mhic
Bhichri.
8 An uair *a bha* iad aig a' chloich
mhòir a *tha* ann an Gibeon, thàinig
Amasa rompa. Agus bha Ioab crios-
laichte le falluinn a chuir e uime,
agus oirre sin crios *le* claidheamh
ceangailte air a leis 'na thruaill,
agus an uair a chaidh e air aghaidh,
thuit e aiste.
9 Agus thubhairt Ioab re Amasa,
Am *bheil* thus' slàn, a bhràthair? agus
ghlac Ioab le dheas làimh Amasa
air fheusaig, a thabhairt pòige dha.
10 Ach cha d'thug Amasa fa'near
an claidheamh, a *bha* ann an làimh
Ioaib: agus bhuail e leis e fuidh'n
chùigeadh *aisne*, agus leig e mach
a mhionach a dh'ionnsuidh an làir,
agus cha do bhuail e rìs e, agus
fhuair e bàs. Agus chaidh Ioab,
agus a bhràthair Abisai, air tòir She-
ba, mhic Bhichri.
11 Agus sheas fear do òganach-
aibh Ioaib làimh ris, agus thubhairt
e, Esan leis an ionmhuinn Ioab,
agus esan a *tha* le Daibhidh, lean-
adh e Ioab.
12 Agus bha Amasa 'ga aonairt [p]
am fuil am meadhon an rathaid
mhòir. Agus an uair a chunnaic
an duine gu'n d'fhan an sluagh uile
'nan seasamh, dh'atharraich e Ama-
sa o'n rathad mhòr do'n achadh,
agus thilg e eudach air, an uair a
chunnaic e gu'n d'fhan gach neach
a thàinig làimh ris 'nan seasamh.
13 An uair a dh'atharraicheadh e
o'n rathad mhòr, chaidh an sluagh
uile air an aghaidh an déigh Ioaib,
a dhol air tòir Sheba mhic Bhichri.
14 Agus chaidh e air feadh uile
threubhan Israeil gu h-Abel Bhet-
maacah, agus na Berich uile: agus
chruinnicheadh iad an ceann a
chéile, agus chaidh iad mar an
ceudna 'na dhéigh.
15 Agus thàinig iad, agus thean-
naich [q] iad e ann an Abel Bhetmaa-
cah, agus chuir iad suas torr [r] an
aghaidh a' bhaile, agus sheas e
làimh ris a' bhalladh [s]: agus rinn
an sluagh uile a *bha* maille re Ioab
an dìchioll air a' bhalladh a leagadh
sìos.
16 An sin ghlaodh bean ghlic a
mach as a' bhaile, Eisdibh, éisdibh;
abraibh, guidheam oirbh, re Ioab,
Thig am fagus an so, agus labhraidh
mi riut.
17 Agus an uair a thàinig e 'm
fagus d'i, thubhairt a' bhean, An tu
Ioab? Agus fhreagair esan, *Is* mi.
An sin thubhairt i ris, Eisd re briath-
raibh do bhanoglaich. Agus fhreag-
air esan, Tha mi ag éisdeachd.
18 An sin labhair i, ag ràdh, Gu
cinnteach labhair iad an toiseach,
ag ràdh, Gu deimhin iarraidh iad
sìth air Abel: agus mar sin crìoch-
naichidh iad *an gnothuch* [t].
19 *Is aon* mise dhiubhsan *a tha*
sìothchail *agus* fìrinneach [u] ann an
Israel: ach tha thusa ag iarraidh
baile a sgrios, agus màthair ann an
Israel. C'ar son a shluigeas tu suas
oighreachd an Tighearna?
20 Agus fhreagair Ioab agus thubh-
airt e, Gu ma fada, fada sin uamsa,
gu'n sluiginn suas, no gu'n sgrios-
ainn.
21 Cha 'n ann mar sin a tha an
gnothuch: ach thog duine do shliabh
Ephraim, d'an ainm Seba mac Bhi-
chri, a làmh suas an aghaidh an
righ, an aghaidh Dhaibhidh: thug-
aibh esan a mhàin thairis, agus
imichidh mi o'n bhaile. Agus thubh-
airt a' bhean re Ioab, Feuch, tilgear
a cheann a d' ionnsuidh thar a'
bhalladh.
22 An sin chaidh a' bhean a dh'ionn-
suidh an t-sluaigh uile 'na gliocas [w],

[p] *aoineagran.* [q] *besieged.* Sasg. [r] *dùn.*
[s] *anns a' chlais.* [t] *labhair i, ag ràdh, Bu ghnàth leo labhairt san t-sean aimsir, ag ràdh, Gu deimhin iarraidh iad* comhairle *ann an Abel: agus mar sin chrìochnaich iad* a' chùis. [u] *dìleas.*
[w] agus labhair i *'na gliocas.*

agus ghearr iad ceann Sheba mhic
Bhichri dheth, agus thilg iad a mach
e dh'ionnsuidh Ioaib : agus shéid e
trompaid, agus chaidh iad air falbh
o'n bhaile, gach fear a dh'ionnsuidh
a bhùtha. Agus phill Ioab do Ie-
rusalem a dh'ionnsuidh an righ.
23 A nis bha Ioab os cionn arm-
ailte Israeil uile : agus *bha* Benaiah
mac Iehoiadah os cionn nan Ceret-
each, agus os cionn nam Peleteach :
24 Agus *bha* Adoram os cionn na
cìse : agus *bha* Iehosaphat mac
Ahiluid 'na sheanachaidh :
25 Agus *bha* Sebha 'na scrìobh-
uiche : agus *b*'iad Sadoc agus Abi-
atar na sagairt :
26 Agus mar an ceudna bha Ira
an Iaireach 'na ard riagh-lair [x] aig
Daibhidh.

CAIB. XXI.

AGUS bha gorta ann an laithibh
Dhaibhidh, rè thri bliadhna,
bliadhna 'n déigh bliadhna. Agus
dh'fhiosraich Daibhidh do'n Tigh-
earna [y], agus fhreagair an Tighearna,
Is ann air son Shauil, agus air son
a thighe fhuileachdaich *a tha i*, a
chionn gu'n do mharbh e na Gibeon-
aich.
2 Agus ghairm an righ air na
Gibeonaich, agus thubhairt e riu :
(a nis cha *robh* na Gibeonaich do
chloinn Israeil, ach do iarmad [z] nan
Amorach, agus thug clann Israeil
mionnan doibh : agus dh'iarr Saul
am marbhadh, 'na eud [a] air son
chloinn Israeil agus Iudah :)
3 Uime sin thubhairt Daibhidh
ris na Gibeonaich, Ciod a ni mi air
bhur son ? agus cia leis a ni mi an
réite, a chum gu'm beannaich sibh
oighreachd an Tighearna ?
4 Agus thubhairt na Gibeonaich
ris, Cha *bhi* againne airgiod no òr o
Shaul, no o a thigh [b], agus air ar
soinne cha mharbh thu duine sam
bith ann an Israel. Agus thubhairt
esan, *An ni* a their sibh, ni mise
dhuibh [c].
5 Agus fhreagair iad an righ, An
duine a chuir as duinn, agus a
smuainich 'nar n-aghaidh sinn a bhi
air ar sgrios, air chor as nach fanam-
aid ann an crìch air bith do Israel ;
6 Thugar dhuinn seachdnar d'a
mhic-san, agus crochaidh sinn suas
iad do'n Tighearna ann an Gibeah
Shauil, a thagh an Tighearna. Agus
thubhairt an righ, Bheir mi *dhuibh
iad*.
7 Ach chaomhain an righ Mephi-
boset mac Ionatain, mhic Shauil, air
son mhionnan an Tighearn a *bha*
eatorra, eadar Daibhidh agus Iona-
tan mac Shauil.
8 Ach ghabh an righ dà mhac
Rispah nighinn Aiah, a rug i do
Shaul, Armoni agus Mephiboset,
agus cùigear mhac Mheroib [d] nigh-
inn Shauil, a rug i do Adriel mac
Bharsillai a' Mheholataich.
9 Agus thug e thairis iad do
làimh nan Gibeonach, agus chroch
siad iad anns an t-sliabh am fianuis
an Tighearna, agus thuit an t-seachd-
nar sin cuideachd, agus chuireadh
gu bàs iad ann an ceud laithibh an
fhogharaidh, ann an toiseach fogh-
araidh an eorna.
10 Agus ghabh Rispah nighean
Aiah saic-eudach, agus sgaoil i dhi
féin e air a' charraig, o thoiseach an
fhogharaidh gus an do shil uisge
orra o nèamh : agus cha do leig i le
eunlaith an athair fois a ghabhail
orra san là, no do fhiadh bheath-
aichibh na macharach san oidhche.
11 Agus dh'innseadh do Dhaibh
idh ciod a rinn Rispah, nighean
Aiah, coimh-leabach Shauil.
12 Agus dh'fhalbh Daibhidh,
agus thug e o dhaoinibh Iabeis-ghil-
ead cnàmhan Shauil, agus cnàmh-
an a mhic Ionatain, a ghoid iad o
shràid Bhetsain, far an do chroch
na Philistich iad, anns an là air an
do mharbh na Philistich Saul ann
an Gilboa.
13 Agus thug e nìos as sin cnàmh-
an Shauil, agus cnàmhan Ionatain,
a mhic ; agus chruinnich iad cnàmh-
an na muinntir a chrochadh.
14 Agus dh'adhlaic iad cnàmhan
Shauil, agus a mhic Ionatain, ann
an tìr Bheniamin ann an Selah, ann
an àit adhlacaidh Chis athar. Agus
rinn iad gach ni a dh'àithn an righ :
agus 'na dhéigh sin bha Dia réidh
ris an tìr [e].
15 Agus bha cogadh aig na Phi-
listich fathast re Israel, agus chaidh
Daibhidh sios agus a sheirbhisich
maille ris, agus chog iad ris na Phi-
listich ; agus dh'fhàs Daibhidh
sgith.
16 Agus thubhairt Isbi-benob [f],

[x] *'na ad uachdaran.* [y] *dh'iarr Daibhidh gnùis Iehobhah.* Eabh. [z] *fhuigheall ; iarsma.* Eir. [a] *'na theas ghràdh.* [b] *maille re Saul, no maille r'a thigh.* Eabh. [c] *Ciod ma ta a b'àill leibh gu'n deanainn-sa dhuibh ?* [d] *Mhichail.* [e] *dh'éisd Dia re ath-chuinge* muinntir *na tìre.* [f] *shaoil Isbi-benob, chuir e roimhe.*

a bha do shliochd an fhamhair, (agus aig am b'e cothrom cinn a shleagha tri cheud secel umha, agus e crioslaichte le crios [k] nomha,) gu'm marbhadh e Daibhidh.

17 Ach rinn Abisai mac Sheruiah còmhnadh ris, agus bhuail e am Philisteach, agus mharbh se e. An sin mhionnaich fir Dhaibhidh dha, ag ràdh, Cha d'théid thu mach ni's mò maille ruinne gu cath, chum nach cuir thu as lòchran Israeil.

18 Agus 'na dhéigh so bha cath a rìs ann an Gob [l] ris na Philistich: an sin bhuail Sibechai an Husatach Saph [m], a *bha* do shliochd an fhamhair.

19 Agus bha rìs cath ann an Gob ris na Philistich: agus bhuail Elhanan mac Iare-oregim Lahmi [n] bràthair Gholiath a' Ghitich; agus *bha* crann a shleagha mar gharmain figheadair.

20 Agus bha fathast cath ann an Gat, far an robh fear do mheud *mhòir*, agus sè meoir aige air gach làimh, agus sè meoir air gach cois, ceithir thar fhichead an àireamh; agus rugadh esan mar an ceudna do'n fhamhair.

21 Agus an uair a thug e dùbhlan [o] do Israel, mharbh Ionatan, mac Shimeah, bràthar Dhaibhidh e.

22 Rugadh a' cheathrar sin do'n fhamhair ann an Gat, agus thuit *iad* le làimh Dhaibhidh, agus le làimh a sheirbhiseach.

CAIB. XXII.

AGUS labhair Daibhidh ris an Tighearna briathra na laoidhe so, anns an là air an do shaor an Tighearn e a [p] làimh a naimhdean uile, agus a làimh Shauil.

2 Agus thubhairt e, *Is e* 'n Tighearna mo charraig, agus mo dhaingneach, agus mo shlanuighear.

3 *Is e* Dia mo charraig; earbaidh mi as: mo sgiath agus adharc mo shlàinte, mo thùr ard agus mo dhìdean: m'fhear-saoraidh; o ainneart saoraidh tusa mi.

4 Gairmidh mi air an Tighearna, *a's* airidh air cliu; agus o m' naimhdibh saorar mi.

5 Oir chuairtich tonnan a' bhàis mi: chuir tuilte dhroch dhaoine eagal orm.

6 Dh'iadh cuird [q] ifrinn mu m' thimchioll: ghabh lìontan [r] a' bhàis romham.

7 A'm' airc ghairm mi air an Tighearna, agus re m' Dhia ghlaodh mi, agus chual' e o theampull mo ghuth, agus ràinig mo ghlaodh a chluasa.

8 Agus chrathadh agus chriothnaich an talamh: ghluaiseadh bunaite nan nèamh [s], agus chrathadh iad, a chionn gu'n robh fearg air.

9 Chaidh deatach suas o shròin, agus loisg teine as a bheul: lasadh eibhlean leis.

10 Agus lùb e a nèamha, agus thàinig e nuas; agus dorchadas fa chosaibh.

11 Agus mharcaich e air cherub, agus chaidh e air iteig: agus dh'itealaich [t] e air sgiathaibh na gaoithe.

12 Agus rinn e dorchadas 'na phàilliunaibh m'a thimchioll, co'-chruinneachadh nan uisgeacha [u], neoil thiugha nan speur.

13 Leis an dealradh a bha fa chomhair lasadh eibhlean teine.

14 Rinn an Tighearna tairneanach o na nèamhaibh, agus leig an Ti a's aird' a ghuth a mach.

15 Agus chuir e mach saighdean, agus sgap e iad; dealanach, agus chlaoidh e iad [w].

16 Agus leigeadh ris aigean na fairge nochdadh bunaite an domhain, le achmhasan an Tighearna, le séideadh anaile a shròine.

17 Chuir e nuas o'n aird, ghlac e mi: tharruing e mi a mòran uisgeacha.

18 Shaor e mi o m' nàmhaid làidir, uatha san a dh'fhuathaich mi; oir bu treise iad 'na mise.

19 Ghabh iad romham ann an là m'àmhghair: ach b'e 'n Tighearna mo chùl-taice.

20 Agus thug e mach mi gu ionad farsaing: shaor e mi, a chionn gu'n do ghabh e tlachd annam.

21 Thug an Tighearna luaidheachd dhomh a réir m'ionracais: a réir gloine mo làmh dhìol e dhomh.

22 Oir ghléidh mi slighean an Tighearna, agus o m' Dhia cha do chlaon mi gu h-aingidh.

23 Oir *bha* a bhreitheanais uile a'm' fhianuis: agus a reachda cha do chuir mi uam [x].

24 Agus bha mi ionraic 'na fhian-

[k] *claidheamh.* [l] *Gesar.* [m] *Sipai.* [n] *mac Iare-oregim Betlehemeach.* Faic I. Eachdr. Caib. XX. r. 5. [o] *masladh.* [p] *as.* [q] *pianta.* [r] *ribeacha.* [s] *nam beann.* [t] *chunncas.* [u] *uisgeacha dorcha.* [w] *chuir e gu h-amhluadh iad.* [x] *bha do dhealaich mi riu.*

uis, agus ghléidh mi mi féin o m' aingidheachd [y].
25 Uime sin dhìol an Tighearna
dhomh a réir m'ionracais, a réir mo ghloine ann an sealladh a shùl.
26 Do'n duine thròcaireach nochdaidh tu thu féin tròcaireach, agus do'n duine ionraic nochdaidh tu thu féin ionraic.
27 Do'n duine ghlan nochdaidh tu thu féin glan, agus do'n duine reasgach nochdaidh tu thu féin reasgach.
28 Agus an sluagh a ta fa àmhghar saoraidh tu: ach *a ta* do shùilean an aghaidh nan uaibhreach; bheir thu nuas *iad* [z].
29 Oir iasaidh tusa mo lòchran [a],
a Thighearna: agus soillsichidh an Tighearna mo dhorchadas.
30 Oir leatsa ruith mi troimh bhuidhinn: le m' Dhia leum mi thar balladh.
31 *A thaobh* Dhé, *tha* a shlighe iomlan; *tha* focal an Tighearna air a dhearbhadh: *is* sgiath e dhoibhsan uile a chuireas an dòchas ann [b].
32 Oir cò *a's* Dia ann ach an Tighearna? agus cò *a's* carraig ann ach ar Dia ne?
33 Is e Dia mo neart *agus mo* chumhachd [c], agus tha e deanamh mo shlighe iomlan.
34 *Tha e* deanamh mo chos mar *chosan* eilde: agus air m'àitibh arda socraichidh e mi.
35 *Tha e* 'g iunnsachadh mo làmh gu cath, air chor as gu'm brisear bogha umha *le* m' ghairdeinibh.
36 Agus thug thu dhomh sgiath do shlàinte: agus rinn do chaoimhneas mòr mi.
37 Rinn thu mo cheum farsaing fodham, air chor as nach do shleamhnaich mo chosa.
38 Lean mi mo naimhde, agus rug mi orra [d]; agus cha do phill mi air m'ais gus an do chuir mi as doibh.
39 Agus lot mi iad [e], agus cha 'n éirich iad; agus thuit iad fa m' chosaibh.
40 Oir chrioslaich thu mi le neart chum catha: leag thu iadsan a dh'éirich suas a m' aghaidh, sìos fodham.
41 Agus mo naimhde thug thu dhomh air mhuineal; iadsan a dh'fhuathaich mi, agus ghearr mi as iad.
42 Sheall iad, agus cha *robh* fearsaoraidh ann; *eadhon* a dh'ionnsuidh an Tighearna, ach cha do fhreagair e iad.
43 An sin mhìn-phronn mi iad mar dhuslach na talmhainn; mar chlàbar na sràide bhrùth mi iad, leudaich mi a mach iad.
44 Agus shaor thu mi o chomhstri [f] mo shluaigh: ghléidh thu mi gu bhi 'm cheann [g] air na cinnich: ni sluagh nach b'aithne dhomh seirbhis dhomh.
45 Striochdaidh coigrich sìos dhomh [h]: co luath 'sa chluinneas iad, géillidh iad dhomh.
46 Seargaidh coigrich as, agus bithidh eagal orra a mach as an àitibh daingne.
47 Is beo an Tighearna, agus gu ma beannaichte mo charraig-sa: agus air ardachadh gu robh Dia, carraig mo shlàinte.
48 Is e Dia a ni dìoghaltas air mo shonsa, agus a chuireas sìos an sluagh fodham,
49 Agus a bheir a mach mi o m' naimhdibh: agus os an cionn-san a dh'éirich suas a'm' aghaidh thog thu suas mi: o fhear an ainneart shaor thu mi.
50 Uime sin cliùthaichidh mi thu [i], a Thighearna, am measg nan cinneach, agus do t'ainm seinnidh mi.
51 Bheir esan saorsa mòr d'a righ [k], agus nochdaidh e tròcair d'a *aon* ungta fein, do Dhaibhidh, agus d'a shliochd gu bràth.

CAIB. XXIII.

ANIS is iad so briathra deireannach Dhaibhidh, Thubhairt Daibhidh mac Iese, agus thubhairt an duine a chuireadh suas gu h-ard, *aon* ungta Dhé Iacoib, agus salmadair binn Israeil;
2 Labhair spiorad an Tighearna
tromhamsa, agus fhocal air mo theangaidh.
3 Thubhairt Dia Israeil, labhair carraig Israeil riumsa: *Bithidh* esan a riaghlas os cionn dhaoine ceart, a' riaghladh ann an eagal Dé:

[y] *o m' pheacannaibh.* [z] *ach na sùilean arda bheir thu nuas.* [a] *is tu mo lòchran.* [b] *a dh'earbas as.* [c] *a tha 'gam chrioslachadh le neart.* [d] *sgrios mi iad.* [e] *chuir mi as doibh, agus lot mi iad.* [f] *stribh.* [g] *ni thu mi a'm' cheann.* [h] *ni coigrich breug dhomh.* Eabh. [i] *aidichidh mi dhuit, bheir mi buidheachas dhuit.* [k] Is esan *tùr slàinte a righ.*

4 Agus mar sholus na maidne
'*nuair* a dh'éireas a' ghrian [l], maid-
ne gun neoil; *mar* am feur *a' fàs*
as an talamh le dealradh an déigh
uisge.
5 Ge nach *'eil* mo thigh mar sin
aig Dia, gidheadh rinn e coi'-cheang-
al sìorruidh riumsa, air a shuidh-
eachadh anns gach *ni*, agus a
choimhidear [m]: oir *is e* so mo
shlàinte uile, agus *mo* mhiann uile,
ge nach 'eil e toirt air fàs.
6 Ach *bithidh mic* Bhelial uile
mar dhroighionn a thilgear air falbh,
a chionn nach glacar le làimh iad.
7 Ach am fear a bheanas riu,
dìonar [n] e le h-iarunn, agus le crann
sleagha; agus le teine loisgear gu
tur iad far am fàs iad [o].
8 *Is* iad so ainmeanna nan daoine
treun a *bha* aig Daibhidh: Iaso-
beam, mac Hachmoni, 'na cheann
air triuir; thog esan a shleagh an
aghaidh thri ceud, a mharbhadh
leis san aon àm [p].
9 Agus 'na dhéigh-san bha Elea-
sar mac Dhodo an t-Ahohach, aon
do'n triuir dhaoine treun *a bha*
maille re Daibhidh, an uair a thug
iad dùbhlan [q] do na Philistich [r] *a*
chruinnicheadh an sin gu cath, agus
a dh'imich fir Israeil rompa.
10 Dh'éirich esan agus bhuail e
na Philistich gus an robh a làmh
sgìth, agus gu'n do lean a làmh ris
a' chlaidheamh. Agus dh'oibrich
an Tighearna saorsa mhòr air an là
sin; agus phill an sluagh 'na dhéigh
a mhàin a dh'fhaobhachadh [s].
11 Agus 'na dhéigh-san bha Sa-
mah, mac Agee, an Hararach: agus
chruinnicheadh na Philistich 'nam
buidhinn, far an robh mìr fearainn
làn do ghall-pheasair: agus theich
an sluagh roimh na Philistich.
12 Ach sheas esan am meadhon
an fhearainn, agus dhìon se e, agus
bhuail e na Philistich: agus dh'oi-
brich an Tighearna saorsa mhòr.
13 Agus chaidh triuir do na
deich ceannarda fichead sìos, agus
thàinig iad an àm an fhogharaidh a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh, do uaimh
Adullaim: agus champaich buidh-
eann nam Philisteach ann an gleann
Rephaim.
14 Agus bha Daibhidh an sin ann
an daingneach, agus *bha* freiceadan
nam Philisteach an sin ann am Bet-
lehem.
15 Agus mhiannaich Daibhidh,
agus thubhairt e, O gu'n d'thugadh
fear eigin dhomh deoch uisge o
thobar Bhetlehem, a *tha* làimh ris
a' gheata!
16 Agus bhris an triuir dhaoine
treuna stigh troimh fheachd nam
Philisteach, agus tharruing iad
uisge a tobar Bhetlehem, a *bha*
làimh ris a' gheata, agus ghabh iad
e, agus thug iad leo *e* dh'ionnsuidh
Dhaibhidh: gidheadh cha b'àill leis
òl deth, ach thaom e mach e do'n
Tighearna.
17 Agus thubhairt e, Gu ma fada
uamsa, a Thighearna, so a dhean-
amh; an *òlainnse* fuil nan daoine a
chaidh ann an cunnart [t] an anma?
uime sin cha b'àill leis òl deth. Na
nithe sin rinn an triuir dhaoine
treuna.
18 Agus bha Abisai bràthair Ioaib,
mac Sheruiah, 'na cheann air triuir:
agus thog e suas a shleagh an agh-
aidh tri cheud, a mharbh *e;* agus
fhuair e ainm am measg thriuir.
19 Do'n triuir nach b'e a b'urram-
aiche? uime sin bha e 'na cheannard
orra: gidheadh, cha do ràinig e gu
ruig a' *cheud* triuir.
20 Agus *mharbh* Benaiah mac
Iehoiada, mhic duine ghaisgeil, o
Chabseel, a rinn mòran ghnìomhara,
mharbh esan dithis fhear leòmh-
anta [u] do Mhoab: chaidh e sìos mar
an ceudna, agus mharbh e leòmhan
ann am meadhon sluichd an àm
sneachdaidh.
21 Agus mharbh e Eiphiteach,
duine comharaichte [w]: agus ann an
làimh an Eiphitich bha sleagh; ach
chaidh esan sìos d'a ionnsuidh le
luirg, agus spìon e 'n t-sleagh a
làimh an Eiphitich, agus mharbh e
le shleagh féin e.
22 Na *nithe* sin rinn Benaiah
mac Iehoiada; agus *bha* ainm aige
am measg triuir dhaoine treuna.

[l] *Agus mar sholus na maidne éiridh Iehobhah a' ghrian.*
[m] *cinnteach.* [n] *lìonar.* Eabh. [o] *anns an àite* cheudna; *'na àite-tàimh.* Eabh. [p] Is *iad so ainmeanna nan daoine treun a* bha *aig Daibhidh: An Tachmonach a shuidh anns a' chathair, ceann nan ceannard (b'e so Adino an t-Esneach)* thog e suas a shleagh *an aghaidh ochd ceud, a mharbh e san aon àm.* Faic I. Eachdr. Caib. XI. r. 11.
[q] *masladh.* [r] *ann am Pas-damim.* I. Eachdr. Caib. XI. r. 13.
[s] *a chreachadh.* [t] *cuntart.* [u] *treun mar leòmhain.*
[w] *mòr, tlachdmhor.*

23 Do'n triuir[x] b'e a b'urramaiche, ach cha d'ràinig e gu ruig a' *cheud* triuir: agus chuir Daibhidh é os cionn a fhreiceadain.

24 *Bha* Asahel bràthair Ioaib am measg an deich thar fhichead, Elhanan mac Dhodo o Bhetlehem,

25 Samah an Harodach, Elica an Harodach,

26 Heles am Paltach, Ira mac Iceis an Tecoach,

27 Abieser an t-Anetotach, Mebunai an Husatach,

28 Salmon an t-Ahohach, Maharai an Netophatach,

29 Heleb mac Bhaanah, an Netophatach, Itai mac Ribai o Ghibeah chloinn Bheniamin,

30 Benaiah am Piratonach, Hidai o shruthaibh Ghaais,

31 Abialbon an t-Arbatach, Asmabhet am Barhumach,

32 Eliahba an Saalbonach: do mhacaibh Iasein, Ionatan,

33 Samah an Hararach, Ahiam mac Sharair an Hararach,

34 Eliphelet mac Ahasbai, mhic a' Mhaachataich, Eliam mac Ahitopheil an Gilonach,

35 Hesrai an Carmeleach, Paarai an t-Arbach,

36 Igal mac Natain o Shobah, Bani an Gadach,

37 Selec an t-Amonach, Naharai am Beerotach, fear iomchar arm Ioaib, mhic Sheruiah,

38 Ira an t-Itreach, Gareb an t-Itreach,

39 Uriah an Hiteach: seachd deug thar fhichead uile.

CAIB. XXIV.

AGUS a rìs las fearg an Tighearn an aghaidh Israeil, agus bhrosnaich e[y] Daibhidh 'nan aghaidh, a ràdh, Falbh, gabh àireamh Israeil agus Iudah.

2 Oir thubhairt an righ re Ioab ceannard an t-slòigh, a *bha* maille ris, Imich a nis air feadh uile threubhan Israeil, o Dhan eadhon gu Beerseba, agus gabh[z] àireamh an t-sluaigh, a chum gu'm bi fios àireimh an t-sluaigh agam.

3 Agus thubhairt Ioab ris an righ, A nis gu'n cuireadh an Tighearna do Dhia ris an t-sluagh (ge b'e ciod an t-àireamh a th'ann diubh) fathast a' cheud uibhir, agus gu'm faiceadh sùilean mo thighearn an rìgh e: ach c'ar son a tha mo thighearn an righ a' gabhail tlachd anns an ni so?

4 Gidheadh, bhuadhaich focal an righ an aghaidh Ioaib, agus an aghaidh cheannardan an t-slòigh: agus chaidh Ioab agus ceannardan an t-slòigh a mach a fianuis an righ, a ghabhail àireimh sluaigh Israeil.

5 Agus chaidh iad a nunn thar Iordan, agus champaich iad ann an Aroer, air taobh mu dheas a' bhaile, a *tha* ann am meadhon aibhne[a] Ghad, agus leth re Gaser.

6 An sin thàinig iad gu Gilead, agus gu fearann ìochdarach[b] Hodsi; agus thàinig iad gu Dan-iaan, agus mu'n cuairt gu Sidon.

7 Agus thàinig iad gu daingneach Thiruis, agus gu uile bhailtibh nan Hibheach, agus nan Canaanach: agus chaidh iad a mach do'n taobh mu dheas do Iudah, gu Beer-seba.

8 Agus an uair a chaidh iad air feadh na tìre uile, thàinig iad gu h-Ierusalem an ceann naoi mìos agus fhichead là.

9 Agus thug Ioab suas làn àireamh[c] an t-sluaigh do'n righ: agus bha ann do Israel ochd ceud mìle fear gaisgeil a tharruing claidheamh, agus do fhearaibh Iudah cùig ceud mìle fear.

10 Agus bhuail cridhe Dhaibhidh e, an déigh dha'n sluagh àireamh: agus thubhairt Daibhidh ris an Tighearna, Pheacaich mi gu mòr anns an ni a rinn mi: agus a nis, a Thighearna, guidheam ort, thoir air cionta do sheirbhisich dol seachad, oir rinn mi gu ro-amaideach.

11 Agus dh'éirich Daibhidh anns a' mhaduinn; agus thàinig focal an Tighearna dh'ionnsuidh an fhàidh Ghad, fir-seallaidh Dhaibhidh, ag ràdh,

12 Falbh agus abair re Daibhidh, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Tha mi cur thri *nithe* fa d' chomhair: ròghnaich dhuit féin aon diubh, a chum gu'n dean mi dhuit *e*.

13 Agus thàinig Gad a dh'ionnsuidh Dhaibhidh, agus dh'innis e dha, agus thubhairt e ris, An d'thig tri[d] bliadhna gortaidh ort ann ad thìr? no an teich thu tri mìosan roimh do naimhdibh, agus iad an tòir ort? no am bi tri laithean plàigh ann ad thìr? A nis smuainich, agus faic ciod a fhreagaireas mi dhasan a chuir uaith mi.

[x] *Do'n deich thar fhichead.* [y] *agus sheas Satan an aghaidh Israeil agus bhrosnaich e.* I. Eachdr. Caib. XXI. r. 1. [z] *gabhaibh.* [a] *srutha, glinne.* [b] *Tachtim.* Eabh. [c] *uibhir àireimh.* [d] *seachd.* Faic I. Eachdr. Caib. XXI. r. 12.

14 Agus thubhairt Daibhidh re Gad, Tha mi ann an teinn[e] mhòir: tuiteamaid a nis ann an làimh an Tighearna, oir is lìonmhor a thròcairean, ach ann an làimh duine na tuiteam.

15 Agus chuir an Tighearn plàigh air Israel, o'n mhaduinn eadhon gu ruig an t-àm suidhichte[f]: agus bhàsaich do'n t-sluagh o Dhan gu Beerseba, deich agus tri fichead mìle fear.

16 Agus an uair a chuir an t-aingeal a mach a làmh gu h-Ierusalem g'a sgrios, ghabh an Tighearn aithreachas a thaobh an uilc, agus thubhairt e ris an aingeal a sgrios an sluagh, *Is* leòr e: cum a nis air do làimh. Agus bha aingeal an Tighearna làimh re urlar-bualaidh Araunah an Iebusaich.

17 Agus labhair Daibhidh ris an Tighearna 'nuair a chunnaic e 'n t-aingeal a bhuail an sluagh, agus thubhairt e, Feuch, is mise a pheacaich, agus is mise rinn gu h-aingidh; ach na caoraich sin, ciod a rinn iad? bitheadh do làmh, guidheam ort, a'm' aghaidh-sa, agus an aghaidh tighe m'athar.

18 Agus thàinig Gad a dh'ionnsuidh Dhaibhidh air an là sin, agus thubhairt e ris, Gabh[g] suas, tog altair do'n Tighearn ann an urlarbualaidh Araunah an Iebusaich.

19 Agus chaidh Daibhidh suas a rèir focail Ghad, mar a dh'àithn an Tighearna.

20 Agus dh'amhairc Araunah, agus chunnaic e'n righ agus a sheirbhisich a' teachd air an aghaidh d'a ionnsuidh: agus chaidh Araunah a mach, agus chrom se e féin do'n righ air aghaidh gu làr.

21 Agus thubhairt Araunah, C'ar son a thàinig mo thighearn an righ a dh'ionnsuidh a sheirbhisich? Agus thubhairt Daibhidh, A cheannach uait an urlair-bhualaidh, a thogail altarach do'n Tighearna, a chum gu'n caisgear a' phlàigh o'n t-sluagh.

22 Agus thubhairt Araunah re Daibhidh, Gabhadh, agus iobradh[h] mo thighearn an righ an *ni sin a bhios* maith 'na shùilibh: feuch, *tha* buar *an so* chum ìobairt-loisgte, agus innealan-bualaidh, agus acfuinn *eile* a bhuineas do'n bhuar air son connaidh.

23 Iad sin uile thug Araunah do'n righ[i]. Agus thubhairt Araunah ris an righ, Gu'n gabhadh an Tighearna do Dhia riut.

24 Agus thubhairt an righ re Araunah, Ni h-eadh; ach gu deimhin ceannaichidh mi uait *iad* air luach, agus cha'n ìobair mi ìobairtean-loisgte do'n Tighearna mo Dhia do'n ni sin a gheibh mi a nasgaidh. Agus cheannaich Daibhidh an t-urlar-bualaidh, agus am buar, air leth-cheud secel airgid.

25 Agus thog Daibhidh an sin altair do'n Tighearna, agus dh'ìobair e ìobairte-loisgte, agus ìobairtesìth: agus bha'n Tighearna réidh ris an tìr, agus choisgeadh a' phlàigh o Israel.

[e] *teanntachd, airc.* [f] *àm a' cho'-chruinneachaidh.* [g] *Rach.* [h] *ofraileadh.* [i] *thug Araunah mar righ do'n righ.*

Ceud Leabhar nan RIGH,

d'an ainm gu coitcheann,

Treas Leabhar nan RIGH.

CAIB. I.

A NIS bha righ Daibhidh sean, *agus* air teachd *air aghaidh* ann am bliadhnaibh; agus chòmhdaich iad e le h-eudach, gidheadh cha do ghabh e blàthas.

2 Uime sin thubhairt a sheirbhisich[a] ris, Iarradh iad do m' thighearn an righ gruagach *a ta* 'na h-òigh, agus seasadh i am fianuis an righ, agus eiridneadh i e, agus luidheadh i ann ad uchd, a chum gu'n gabh an tighearna mo righ blàthas.

3 Uime sin dh'iarr iad gruagach mhaiseach air feadh uile chrìoch Israeil, agus fhuair iad Abisag, Bansunamach, agus thug iad i a dh'ionnsuidh an righ.

4 Agus bha a' ghruagach romhaiseach, agus dh'eiridinn i an

[a] *a mhuinntir.*

righ, agus fhritheil i dha; ach cha d'aithnich an righ i.

5 An sin dh'ardaich Adoniah mac Hagit e féin, ag ràdh, Rìoghaichidh mise: agus dh'ulluich e dha féin carbaid, agus marc-shluagh, agus leth-cheud fear a ruith roimhe.

6 Agus cha do chuir athair doilgheas [b] air uair sam bith [c], ag ràdh, C'ar son a rinn thu mar so? Agus *bha* esan mar an ceudna romhaiseach 'na dhealbh, agus rugadh e an déigh Absaloim.

7 Agus bha comhluadar [d] aige re Ioab mac Sheruiah, agus re Abiatar an sagart: agus a' leantuinn Adoniah, rinn iad còmhnadh *ris*.

8 Ach cha robh Sadoc an sagart, agus Benaiah mac Iehoiada, agus Natan am fàidh, agus Simei, agus Rei, agus na fir threuna a *bhuineadh* do Dhaibhidh, maille re Adoniah.

9 Agus dh'ìobair Adoniah caoraich agus buar, agus *spréidh* reamhar làimh re cloich Shohelet, a *tha* làimh re En-rogel: agus thug e cuireadh d'a bhraithribh uile, mic an righ, agus do fhearaibh Iudah uile, seirbhisich an righ.

10 Ach do Natan am fàidh, agus do Bhenaiah, agus do na fir threuna, agus do Sholamh a bhràthair, cha d'thug e cuireadh.

11 Uime sin labhair Natan re Batseba màthair Sholaimh, ag ràdh, Nach cuala tu gu bheil Adoniah mac Hagit, a' rìoghachadh, agus cha 'n'eil fhios aig ar tighearna Daibhidh *air*?

12 A nis ma ta, leig dhomhsa, guidheam ort, comhairle a thabhairt ort, a chum as gu'n saor thu t'anam féin, agus anam Sholaimh do mhic.

13 Imich, agus gabh a steach gu righ Daibhidh, agus abair ris, Nach d'thug thusa, mo thighearn, a righ, mionnan do d' bhanoglaich, ag ràdh, Gu deimhin rìoghaichidh Solamh do mhac a'm' dhéigh-sa, agus suidhidh e air mo righ-chathair-sa? c'ar son ma seadh a tha Adoniah a' rìoghachadh?

14 Feuch, am feadh a bhios tusa fathast a' labhairt an sin ris an righ, thig mise mar an ceudna steach a'd' dhéigh [e], agus daingnichidh [f] mi do bhriathra.

15 Agus chaidh Batseba a steach a dh'ionnsuidh an righ, do'n t-seòmar: agus bha'n righ ro-shean, agus fhritheil Abisag a' Bhan-ṣunamach do'n righ.

16 Agus chrom Batseba sìos [g], agus rinn i ùmhlachd do'n righ. Agus thubhairt an righ, Ciod a's àill leat?

17 Agus thubhairt ise ris, Mo thighearna, mhionnaich thu air an Tighearna do Dhia do d' bhanoglaich, *ag ràdh*, Gu cinnteach rìoghaichidh Solamh do mhac a'm' dhéigh-sa, agus suidhidh e air mo righ-chathair-sa:

18 Agus a nis feuch, tha Adoniah a' rìoghachadh, agus agad-sa, mo thighearn, a righ, cha 'n'eil fios *air*.

19 Agus dh'ìobair e buar, agus *spréidh* reamhar, agus caoraich gu lìonmhor, agus thug e cuireadh do mhic an righ uile, agus do Abiatar an sagart, agus do Ioab ceannard an t-slòigh; ach do t' òglach Solamh cha d'thug e cuireadh.

20 Agus a nis mo thighearn, a righ, *tha* sùilean Israeil uile ort, a chum gu'n innseadh tu dhoibh cò a shuidheas air righ-chathair mo thighearn an righ 'na dhéigh féin.

21 Oir, *mur innis*, tarlaidh 'nuair a choidleas mo thighearn an righ maille r'a aithrichibh, gu'm measar mise agus mo mhac Solamh 'nar ciontaich.

22 Agus feuch, am feadh a bha i fathast a' labhairt ris an righ, thàinig Natan am fàidh mar an ceudna a steach.

23 Agus dh'innis iad do'n righ, ag ràdh, Feuch, Natan am fàidh. Agus an uair a thàinig e steach am fianuis an righ, chrom se e féin do'n righ le aghaidh gu làr.

24 Agus thubhairt Natan, Mo thighearn, a righ, an d'thubhairt thusa, Rìoghaichidh Adoniah a'm' dhéigh-sa, agus suidhidh esan air mo righ-chathair?

25 Oir chaidh e sìos an diugh, agus dh'ìobair e buar, agus *spréidh* reamhar, agus caoraich gu lìonmhor; agus thug e cuireadh do mhic an righ uile, agus do cheannardaibh an t-slòigh, agus do Abiatar an sagart; agus feuch, *tha* iad ag itheadh agus ag òl 'na lathair, agus their iad, Gu ma fada beo an righ Adoniah.

26 Ach dhomhsa, *eadhon* dhomhsa do sheirbhiseach, agus do

[b] *mìothlachd*. [c] *o a laithibh*. Eabh. [d] *còmhradh; focail*. Eabh. [e] *a'd' dhiaigh*. [f] *coimhlionaidh*. [g] *dh'aom Batseba a ceann*.

Shadoc an sagart, agus do Bhenaiah mac Iehoiada, agus do t'òglach Solamh cha d'thug e cuireadh.

27 An ann le m' thighearn an righ a rinneadh an ni so, agus nach d'thug thu fios do d' sheirbhiseach cò a shuidheas air righ-chathair mo thighearn an righ 'na dhéigh féin ?

28 Agus fhreagair righ Daibhidh, agus thubhairt e, Gairmibh a'm' ionnsuidh Batseba. Agus thàinig i an làthair an righ, agus sheas i am fianuis an righ.

29 Agus mhionnaich an righ, agus thubhairt e, *Mar* is beo an Tighearna, a shaor m'anam as gach airc[h] :

30 Amhuil mar a mhionnaich mi dhuit air an Tighearna Dia Israeil, ag ràdh, Gu deimhin rìoghaichidh do mhac Solamh a'm' dhéigh-sa, agus suidhidh e air mo righ-chathair a'm' àite : gu cinnteach is ann mar sin a ni mi an diugh.

31 An sin chrom Batseba sìos le h-aghaidh gu làr, agus rinn i ùmhlachd do'n righ, agus thubhairt i, Maireadh mo thighearna righ Daibhidh gu bràth.

32 Agus thubhairt righ Daibhidh, Gairmibh am' ionnsuidh Sadoc an sagart, agus Natan am fàidh, agus Benaiah mac Iehoiada. Agus thàinig iad am fianuis an righ.

33 Agus thubhairt an righ riu, Thugaibh leibh seirbhisich bhur tighearna, agus thugaibh air Solamh mo mhac marcachd air mo mhuileid féin, agus thugaibh sìos e gu Gihon.

34 Agus ungadh Sadoc an sagart, agus Natan am fàidh, an sin e 'na righ air Israel : agus séidibhse an trompaid[i] agus abraibh, Gu ma fada beò righ Solamh.

35 An sin thig sibh a nìos 'na dhéigh, agus thig esan, agus suidhidh e air mo righ-chathair-sa, agus rìoghaichidh e a'm' àite : agus dh'àithn mise e bhi 'na cheannard air Israel, agus air Iudah.

36 Agus fhreagair Benaiah mac Iehoiada an righ, agus thubhairt e, Amen[k] : gu'n abradh an Tighearna Dia mo thighearn an righ mar sin *cuideachd*.

37 Mar a bha'n Tighearna maille re m' thighearn an righ, gu ma h-amhluidh bhios e le Solamh, agus gu'n ardaicheadh[l] e a righ-chathair thar righ-chathair mo thighearn righ Daibhidh.

38 Agus chaidh Sadoc an sagart, agus Natan am fàidh, agus Benaiah mac Iehoiada, agus na Ceretich, agus na Peletich sìos, agus thug iad air Solamh marcachd air muileid righ Daibhidh, agus thug iad e gu Gihon.

39 Agus thug Sadoc an sagart corn[m] ola as a' phàilliun, agus dh'ung e Solamh, agus shéid iad an trompaid, agus thubhairt an sluagh uile, Gu ma fada beò righ Solamh.

40 Agus thàinig an sluagh uile a nìos 'na dhéigh, agus *bha*'n sluagh a' piobaireachd le pìobaibh, agus a' deanamh gairdeachais le mòr ghairdeachas, air chor as gu'n do reubadh an talamh le'n fuaim.

41 Agus chual' Adoniah, agus na h-aoidhean[n] uile a *bha* maille ris *e*, 'nuair a sguir iad a dh'itheadh : agus an uair a chual' Ioab fuaim na trompaide, thubhairt e, C'ar son a tha fuaim so a' bhaile, *agus e* làn co'-ghàir[o] ?

42 Agus am feadh a bha esan fathast a' labhairt, feuch, thàinig Ionatan mac Abiatair an t-sagairt. agus thubhairt Adoniah *ris*, Thig a steach, oir is duine treun[p] thu, agus bheir thu sgeul maith leat.

43 Agus fhreagair Ionatan, agus thubhairt e re Adoniah, Gu deimhin rinn ar tighearna righ Daibhidh Solamh 'na righ.

44 Agus chuir an righ leis Sadoc an sagart, agus Natan am fàidh, agus Benaiah mac Iehoiada, agus na Ceretich, agus na Peletich ; agus thug iad air marcachd air muileid an righ.

45 Agus dh'ung Sadoc an sagart, agus Natan am fàidh e 'na righ ann an Gihon : agus thàinig iad a nìos as sin a' deanamh gairdeachais, air chor as gu bheil am baile re co'-ghàir[q] : *is* i so an fhuaim a chuala sibh.

46 Agus mar an ceudna tha Solamh 'na shuidhe air cathair na rìoghachd.

47 Agus os barr, thàinig seirbhisich an righ a bheannachadh ar tighearna righ Daibhidh, ag ràdh, Gu'n deanadh Dia ainm Sholaimh ni's fearr na t'ainm-sa, agus gu'n ardaicheadh e a righ-chathair os cionn do righ-chathair-sa : agus chrom an righ e féin air an leabaidh.

48 Agus cuideachd mar so thubh-

[h] *teanntachd.* [i] *adharc, stoc.* [k] *Bitheadh e mar sin.* [l] *gu'm meudaichcadh.* [m] *adharc.* [n] *an luchd-cuiridh.* [o] *conghàir.* [p] *gaisgeil, foghainteach.* [q] *air a lìonadh le fuaim.*

…irt an righ, Gu ma beannaicht' an Tighearna Dia Israeil, a thug an diugh *duine* a shuidhe air mo righchathair, agus mo shùilean féin 'ga fhaicinn.

49 Agus ghlac uamhas[r] na h-aoidhean uile a *bha* maille re Adoniah, agus dh'éirich iad, agus dh'imich iad gach fear air a shlighe féin.

50 Agus bha eagal air Adoniah roimh Sholamh, agus dh'éirich e, agus chaidh e, agus ghabh e greim do adharcaibh na h-altarach.

51 Agus dh'innseadh do Sholamh, ag ràdh, Feuch, tha eagal air Adoniah roimh righ Solamh, agus feuch, ghabh e greim a dh'adharcaibh na h-altarach, ag ràdh, Thugadh righ Solamh a mhionnan domhsa an diugh, nach marbh e a sheirbhiseach leis a' chlaidheamh.

52 Agus thubhairt So'amh, Ma bhios e 'na dhuine maith[s], cha tuit *ròineag* d'a fholt gu làr; ach ma gheibhear olc ann, cuirear gu bàs e.

53 Agus chuir righ Solamh *fios air*, agus thug iad air teachd a nuas o'n altair, agus thàinig e agus chrom se e féin do righ Solamh. Agus thubhairt Solamh ris, Imich do d' thigh.

CAIB. II.

A NIS thàinig laithean Dhaibhidh am fagus anns am faigheadh e bàs, agus dh'àithn e do Sholamh a mhac, ag ràdh,

2 Tha mise a' dol air slighe na talmhainn uile: bi thusa uime sin làidir, agus dean gu fearail:

3 Agus coimhid cùram an Tighearna do Dhé, a dh'imeachd 'na shlighibh, a ghleidheadh a reachdan, agus àitheantan, agus a bhreitheanais, agus a theisteis, mar a tha e scrìobhta ann an lagh Mhaois, a chum gu'n soirbhich leat[t] anns gach *ni* a ni thu, agus anns gach *àite* d'an tionndaidh thu thu féin.

4 Chum gu'n daingnich an Tighearn fhocal féin, a labhair e a m' thaobh-sa, ag ràdh, Ma choimhideas do chlann an slighe, gu imeachd a'm' fhianuis-sa ann am firinn, le'n uile chridhe, agus le'n uile anam, cha bhi (ars' esan) duine dh'easbhuidh ort[u] air righ-chathair Israeil.

5 Os barr, tha fhios agad ciod a rinn Ioab mac Sheruiah ormsa, agus ciod a rinn e air dà cheannard slòigh Israeil, air Abner mac Ner, agus air Amasa mac Ieteir; oir mharbh e iad, agus dhòirt e fuil a' chogaidh anns an t-sìth, agus chuir e fuil a' chogaidh air a chrios a *bha* m'a leasraidh, agus air a bhrògaibh a *bh'*air a chosaibh.

6 Dean thusa ma ta a réir do ghliocais, agus na leig le cheann liath dol sìos do'n uaigh ann an sìth.

7 Ach nochd caoimhneas do mhacaibh Bharsillai a' Ghileadaich, agus bitheadh iad am measg an dream a dh'itheas aig do bhord; oir is ann mar so a thàinig iad a m' ionnsuidh-sa 'nuair a theich mi roimh Absalom do bhràthair.

8 Agus feuch, maille riut *tha* Simei, mac Ghera, Beniamineach o Bhahurim, a mhallaich mise le mallachadh geur, anns an là san deachaidh mi do Mhahanaim: ach thàinig e a nuas a'm' choinneamh gu Iordan, agus mhionnaich mi dha air an Tighearna, ag ràdh, Cha chuir mi gu bàs leis a' chlaidheamh thu.

9 A nis ma ta na meas neochiontach e[w]: oir *is* duine glic thu, agus tha fhios agad ciod is còir dhuit a dheanamh ris; ach[x] thoir a cheann liath sìos do'n uaigh le fuil.

10 An sin choidil Daibhidh maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann am baile Dhaibhidh.

11 Agus *b'iad* na laithean a rìoghaich Daibhidh os cionn Israeil dà fhichead bliadhna: ann an Hebron rìoghaich e seachd bliadhna, agus ann an Ierusalem rìoghaich e tri bliadhna deug thar fhichead.

12 An sin shuidh Solamh air righ chathair Dhaibhidh athar, agus dhaingnicheadh a rìoghachd gu mòr.

13 Agus thàinig Adoniah mac Hagit gu Batseba màthair Sholaimh, agus thubhairt i, An ann an sìth a tha thu teachd? Agus thubhairt esan, Ann an sìth.

14 Thubhairt e os barr, Tha ni agam re ràdh riut. Agus thubhairt ise, Abair romhad.

15 Agus thubhairt esan, Tha fhios agad gu'm bu leamsa an rìoghachd, agus *gu'n* do chuir Israel uile

[r] *uamhann.* [s] *subhailceach, deagh-bheusach.* [t] *gu'n dean thu gu glic.* [u] *cha ghearrar as uait duine.* Eabh. [w] *na leig as gun dìoghaltas e.* [x] *na d'thoir.*

an aghaidh orm, chum gu'n rìogh-
aichinn : gidheadh, thionndadhadh
an rìoghachd mu'n cuairt, agus
fhuair mo bhràthair i; oir bu leis-
san o'n Tighearn i.
16 Agus a nis, aon athchuinge
tha mi 'g iarraidh ort, na diùlt mi [x].
Agus thubhairt ise ris, Abair
romhad.
17 Agus thubhairt esan, Labhair,
guidheam ort, re Solamh an righ
(oir cha diùlt e thusa) gu'n d'thug-
adh e dhomh Abisag a' Bhan-sunam-
ach 'na mnaoi.
18 Agus thubhairt Batseba, Ro-
mhaith, labhraidh mise air do shon
ris an righ.
19 Chaidh Batseba uime sin a
dh'ionnsuidh righ Solamh, a labhairt
ris air son Adoniah. Agus dh'éirich
an righ suas 'na coinneamh, agus
chrom se e féin d'i, agus shuidh e
air a righ-chathair, agus thug e
fa'near cathair [y] a chur sìos do
mhàthair an righ; agus shuidh i air
a làimh dheis.
20 An sin thubhairt i, *Tha* mi 'g
iarraidh aon athchuinge bige ort,
na diùlt mi, *guidheam ort.* Agus
thubhairt an righ rithe, Iarr, a
mhàthair, oir cha diùlt mi thu.
21 Agus thubhairt ise, Thugar
Abisag a' Bhan-sunamach do Adon-
iah do bhràthair 'na mnaoi.
22 Agus fhreagair righ Solamh,
agus thubhairt e r'a mhàthair,
Agus c'ar son a dh'iarras tu Abisag
a' Bhan-sunamach do Adoniah ? iarr
dha an rìoghachd mar an ceudna
(oir is e mo bhràthair a's sine e)
eadhon dha-san, agus do Abiatar
an sagart, agus do Ioab mac Sheru-
iah.
23 An sin mhionnaich righ Sol-
amh air an Tighearn, ag ràdh, Gu'n
deanadh Dia mar sin riumsa agus
tuilleadh mar an ceudna, mur ann
an aghaidh anma [z] féin a labhair
Adoniah am focal so.
24 A nis uime sin, *mar* is beo an
Tighearna, a dhaingnich mise, agus
a chuir a'm' shuidhe mi air righ-
chathair Dhaibhidh m'athar, agus a
rinn tigh dhomh, mar a labhair e [a],
cuirear Adoniah gu bàs an diugh.
25 Agus chuir righ Solamh le
làimh Bhenaiah mhic Iehoiada,
agus bhuail [b] e air, air chor as gu'n
d'fhuair e bàs.
26 Agus re Abiatar an sagart
thubhairt an righ, Imich gu Anatot
a dh'ionnsuidh t'fhearainn féin, oir
tha thu toilltinn a' bhàis [c]; ach an
diugh cha mharbh mi thu, a chionn
gu'n do ghiùlan thu àirc an Tigh-
earna Iehobhah am fianuis Dhaibh-
idh m'athar, agus a chionn gu'n
d'fhuiling thu àmhghar anns gach
ni san d'fhuiling m'athair àmh-
ghar.
27 Mar so thilg Solamh a mach
Abiatar o bhi 'na shagart do'n
Tighearna, a choi'-lionadh focail an
Tighearna, a labhair e do thaobh
tighe Eli ann an Siloh.
28 An sin thàinig tuairesgeul gu
Ioab (oir thionndaidh Ioab an déigh
Adoniah, ge [d] nach do thionndaidh
e 'n déigh Absaloim) agus theich
Ioab gu pàilliun an Tighearna, agus
ghabh e greim a dh'adharcaibh na
h-altarach.
29 Agus dh'innseadh do righ
Solamh gu'n do theich Ioab gu
pàilliun an Tighearna, agus gu'n
robh e làimh ris an altair [e]. An sin
chuir Solamh uaith Benaiah mac
Iehoiada, ag ràdh, Falbh, buail
air.
30 Agus thàinig Benaiah gu pàil-
liun an Tighearna, agus thubhairt e
ris, Mar so tha'n righ ag ràdh, Thig
a mach. Agus thubhairt esan, Cha
d'théid, ach gheibh mi bàs an so.
Agus thug Benaiah sgeul air ais a
dh'ionnsuidh an righ, ag ràdh, Mar
so labhair Ioab, agus mar so fhreag-
air e mi.
31 Agus thubhairt an righ ris,
Dean mar a labhair e, agus buail
air, agus adhlaic e, a chum as gu'n
d'thoir thu air falbh an fhuil neo-
chiontach, a dhòirt Ioab, uamsa
agus o thigh m'athar.
32 Agus pillidh [f] an Tighearna
fhuil air a cheann féin, do bhrìgh
gu'n do bhuail e air dithis dhaoine
a b'ionraice agus a b'fhearr na e
féin, agus *gu'n* do mharbh e leis a'
chlaidheamh iad, gun fhios do m'
athair Daibhidh, *eadhon*, Abner mac
Ner, ceannard slòigh Israeil, agus
Amasa mac Ieteir ceannard slòigh
Iudah.
33 Pillidh uime sin am fuil-san
air ceann Ioaib, agus air ceann a
shliochd gu bràth : ach aig Daibh-
idh, agus aig a shliochd, agus aig a
thigh, agus aig a righ-chathair, bith-
idh sìth gu bràth o'n Tighearna.

x *na tabhair orm m'aghaidh thionndadh uait.* Eabh. y *righ-chathair.* z *a bheatha.* a *gheall e.* b *leum.* c *is duine buailteach do'n bhàs thu.* d *giodh.* Eir. e *agus feuch,* e *làimh ris an altair.* Eabh. f *dìoladh.*

34 Agus chaidh Benaiah mac Iehoiada suas, agus bhuail e air, agus mharbh se e: agus dh'adhlaiceadh e 'na thigh féin anns an fhàsach.

35 Agus chuir an righ Benaiah mac Iehoiada 'na àit os cionn an t-slòigh: agus Sadoc an sagart chuir an righ an àit Abiatair.

36 Agus chuir an righ *fios*, agus ghairm e air Simei, agus thubhairt e ris, Tog dhuit fein tigh ann an Ierusalem, agus gabh còmhnuidh an sin, agus na falbh a mach as sin taobh sam bith [g].

37 Oir tachairidh air an là anns an d'théid thu mach, agus an gabh thu thar sruth Chidroin, gu'm bi fios gu cinnteach agad gu'm faigh thu gu deimhin bàs: bithidh t'fhuil air do cheann féin.

38 Agus thubhairt Simei ris an righ, *Is* maith an ràdh [h]: mar a labhair mo thighearn an righ, is amhluidh a ni do sheirbhiseach. Agus ghabh Simei còmhnuidh ann an Ierusalem mòran do laithibh.

39 Agus thachair an ceann thri bliadhna, gu'n do theich dà sheirbhiseach le Simei dh'ionnsuidh Achis, mhic Mhaachah, righ Ghat: agus dh'innis iad do Shimei, ag ràdh, Feuch, *tha* do sheirbhisich ann an Gat.

40 Agus dh'éirich Simei, agus chuir e diollaid air asail [i], agus chaidh e do Ghat a dh'ionnsuidh Achis, a dh'iarraidh a sheirbhiseacha: agus dh'fhalbh Simei, agus thug e leis a sheirbhisich o Ghat.

41 Agus dh'innseadh do Sholamh gu'n deachaidh Simei o Ierusalem gu Gat, agus gu'n d'thàinig e air ais.

42 Agus chuir an righ *fios*, agus ghairm e air Simei, agus thubhairt e ris, Nach d'thug mise ortsa mionnachadh air an Tighearna, agus nach d'thug mi fianuis a'd' aghaidh, ag ràdh, Air an là anns an d'théid thu mach, agus am falbh thu taobh sam bith, biodh fios gu cinnteach agad gu'm faigh thu gu deimhin bàs? agus thubhairt thu rium, *Is* maith am focal *a* chuala mi.

43 C'ar son ma ta nach do ghléidh thu mionnan an Tighearna, agus an àithne a dh'àithn mise dhuit?

44 Thubhairt an righ cuideachd re Simei, Is aithne dhuit féin gach uile olc, air am fiosrach do chridhe, a rinn thu air Daibhidh m'athair-sa: uime sin phill [k] an Tighearna t'olc air do cheann féin.

45 Ach *bithidh* righ Solamh beannaichte, agus bithidh righ-chathair Dhaibhidh daingean am fianuis an Tighearna gu bràth.

46 An sin dh'àithn an righ do Bhenaiah mac Iehoiada; agus chaidh e mach agus bhuail e air, agus fhuair e bàs. Agus dhaingnicheadh an rìoghachd ann an làimh Sholaimh.

CAIB. III.

AGUS rinn Solamh cleamhnas re Pharaoh righ na h-Eiphit, agus ghabh e nighean Pharaoh, agus thug e i do bhaile Dhaibhidh, gus an do chuir e crioch air a thigh féin a thogail, agus tigh an Tighearna, agus balladh Ierusaleim m'an cuairt.

2 Ach [l] dh'iobair an sluagh air àitibh arda [m], do bhrigh nach do thogadh tigh do ainm an Tighearna gus na laithibh sin.

3 Agus ghràdhaich Solamh an Tighearna, ag imeachd ann an orduighibh Dhaibhidh athar: ach [n] ann an àitibh arda dh'iobair e agus loisg e tùis.

4 Agus chaidh an righ do Ghibeon a dh'iobradh an sin, oir *b'e* sin am mòr àit ard: mile ìobairt-loisgte thug Solamh suas air an altair sin.

5 Ann an Gibeon thaisbein an Tighearn e féin do Sholamh [o] ann an aisling na h-oidhche, agus thubhairt Dia, Iarr ciod is àill leat mi thabhairt duit.

6 Agus thubhairt Solamh, Nochd [p] thu do t'òglach Daibhidh m'athair caoimhneas mòr, a réir mar a dh'imich e a't' fhianuis ann am firinn, agus ann an ionracas, agus ann an treibhdhireas cridhe maille riut; agus ghléidh thu dha an caoimhneas mòr so, gu'n d'thug thu dha mac a shuidhe air a righ-chathair, mar *a tha e* 'n diugh.

7 Agus a nis a Thighearna mo Dhia, rinn thu t'oglach 'na righ an àite Dhaibhidh m'athar; agus mise a'm' leanabh [q] beag, do nach aithne dol a mach no teachd a steach.

8 Agus *tha* t'òglach am meadhon

[g] *a nunn no a nall.* Eabh. [h] *am focal.* [i] *a asail.* [k] *pillidh.* [l] *A mhàin.* [m] *air ardaibh, tulaichibh.* [n] *a mhàin.* [o] *chunncas an Tighearna le Solamh.* Eabh. [p] *Rinn.* Eabh. [q] *òganach.*

do shluaigh a thagh thu, sluagh lionmhor, nach 'eil e 'n comas àireamh no mheas aig an lionmhoireachd.

9 Thoir uime sin do t'òglach cridhe tuigseach a thoirt breth air do shluagh, gu dealachadh chur[r] eadar am maith agus an t-olc; oir cò a's urrainn breth a thabhairt air do shluagh so a tha co mòr?

10 Agus bha e 'na ni taitneach leis an Tighearna, gu'n d'iarr Solamh an ni so.

11 Agus thubhairt Dia ris, A chionn gu'n d'iarr thu an ni so, agus nach d'iarr thu dhuit féin saoghal fada[s], agus nach d'iarr thu dhuit féin saibhreas, agus nach d'iarr thu anam do naimhdean, ach gu'n d'iarr thu dhuit féin tuigse a dheanamh breitheanais.

12 Feuch, rinn mise a réir do bhriathra: feuch, thug mi dhuit cridhe glic agus tuigseach, air chor as nach robh neach air bith romhad cosmhuil riut, agus nach mò a dh'éireas a'd' dhéigh neach air bith cosmhuil riut.

13 Agus mar an ceudna thug mi dhuit an ni nach d'iarr thu, araon[t] saibhreas agus cliu, air chor as nach bi duine cosmhuil riut am measg nan righ re do làithean uile.

14 Agus ma dh'imicheas tu ann mo shlighibh-sa, a ghleidheadh mo reachdan, agus m'àitheanta, mar a dh'imich Daibhidh t'athair, an sin ni mi do làithean fada.

15 Agus mhosgail Solamh, agus feuch, b'aisling *a bh'ann*: agus thainig e gu h-Ierusalem, agus sheas e am fianuis àirc coi'-cheangail an Tighearna, agus thug e suas iobairtean-loisgte, agus dh'iobair e iobairtean-sìth, agus rinn e cuirm d'a sheirbhisich uile.

16 An sin thàinig dithis bhan *a bha* 'nan striopachaibh a dh'ionnsuidh an righ, agus sheas iad 'na làthair.

17 Agus thubhairt bean diubh, O mo thighearna, tha mise agus a' bhean so a' gabhail còmhnuidh ann an aon tigh, agus dh'aiseadadh mise[u] maille rithe san tigh.

18 Agus air an treas la 'n déigh dhomhsa bhi air m'aisead, dh'aiseadadh a' bhean so mar an ceudna, agus *bha* sinn cuideachd; cha *robh* coigreach sam bith maille ruinn san tigh, ach sinn féin 'nar dithis anns an tigh.

19 Agus dh'eug mac na mnà so san oidhche, a chionn gu'n do luidh i air.

20 Agus dh'éirich i, mu mheadhon-oidhche, agus thug i mo mhac-sa o m' thaobh, am feadh a bha do bhanoglach 'na codal, agus chuir i 'na luidhe e 'na h-uchd féin, agus chuir i a mac marbh féin 'na luidhe ann am uchd sa.

21 Agus dh'éirich mi anns a' mhaduinn a thoirt cìche do m' mhac, agus feuch, bha e marbh. Ach an uair a thug mi an aire dha sa' mhaduinn, feuch, cha b'e mo mhac-sa bh'ann, a rug mi.

22 Agus thubhairt a' bhean eile, Ni h-eadh; ach *is e* mo mhac-sa *tha* beo, agus *is e* do mhac-sa *tha* marbh: agus thubhairt ise[w], Ni h-eadh; ach *is e* do mhac-sa *tha* marbh, agus is e mo mhac-sa *tha* beo. Mar so labhair iad[x] am fianuis an righ.

23 An sin thubhairt an righ, *Tha* i so ag ràdh, *Is* e so mo mhac-sa *tha* beo, agus *is e* do mhac-sa *tha* marbh: agus *tha* i sud ag ràdh, Ni h-eadh; ach *is e* do mhac-sa *tha* marbh, agus *is e* mo mhac-sa *tha* beo.

24 Agus thubhairt an righ, Thugaibh dhomh claidheamh. Agus thug iad claidheamh am fianuis an righ.

25 Agus thubhairt an righ, Roinnibh am mac beo 'na dha *leth*[y], agus thugaibh leth dh'aon *mhnaoi*, agus leth do'n *mhnaoi* eile.

26 An sin labhair a' bhean le'm bu leis am mac beo ris an righ (oir theòdh a cridhe[z] r'a mac) agus thubhairt i, O mo thighearna, thugaibh dh'ise an leanabh beo, agus na marbhaibh idir e: ach thubhairt *a' bhean* eile, Na biodh e agam-sa no agadsa, *ach* roinnibh e.

27 An sin fhreagair an righ, agus thubhairt e, Thugaibh dh'ise an leanabh beo, agus na marbhaibh idir e: *is* ise a mhàthair.

28 Agus chual' Israel uile a' bhreth a thug an righ, agus bha eagal orra roimh an righ; oir chunnaic iad gu'*n robh* gliocas Dhé ann[a], a dheanamh breitheanais.

CAIB. IV.

AGUS bha righ Solamh 'na righ air Israel uile.

r *a chor as gu'n tuig, gu mothaich e.* s *mòran làithean.* Eabh.
t *an dà chuid.* u *dh'asaideadh, rug mi leanabh.* w *i so.* Eabh.
x *rinn iad connsachadh.* y earrann. z *a h-innidh, a bruas.*
a *'na chridhe.*

2 Agus *is* iad so na h-uachdarain[b] a *bh'*aige: Asariah mac Shadoic an t-sagairt.

3 Elihoreph agus Ahiah mic Shisa, sgrìobhuichean: Iehosaphat mac Ahiluid, an seanachaidh[c]:

4 Agus Benaiah mac Iehoiada air ceann an t-slòigh: agus Sadoc agus Abiatar, na sagairt:

5 Agus Asariah mac Natain os cionn an luchd-dreuchd[d]: agus Sabud mac Natain, an t-ard fhear-dreuchd, 'na charaid[e] aig an righ:

6 Agus Ahisar os cionn an teaghlaich, agus Adoniram mac Abda os cionn na cìse.

7 Agus bha aig Solamh dà fhear dheug dreuchd os cionn Israeil uile, a bheathaich an righ agus a theaghlach: rè a mhìos féin sa' bhliadhna bha e mar fhiachaibh air gach fear dhiubh *a* bheathachadh.

8 Agus *is* iad so an ainmeanna: mac Huir ann an sliabh Ephraim:

9 Mac Dhecair ann am Macas, agus ann an Saalbim, agus *ann am* Bet-semes, agus *ann an* Elon, agus *ann am* Bet-hanan:

10 Mac Heseid ann an Arubot; aige-san *bha* Sochoh, agus uile thìr Hepheir:

11 Mac Abinadaib, *aig an robh* uile thìr Dhoir: bha Taphat nighean Sholaimh aige 'na mnaoi:

12 Baanah mac Ahiluid: *aige-san bha* Taanach agus Megido, agus Bet-sean uile, a *tha* làimh re Sartanah sìos o Iesreel, o Bhet-sean gu Abel-meholah, gu ruig an taobh thall do Iocneam:

13 Mac Ghebeir ann an Ramot-gilead: dhasan *bhuineadh* bailtean Iair mhic Mhanaseh, a *tha* ann an Gilead: dhasan *mar an ceudna bhuineadh* tìr Argoib, a *tha* ann am Basan, tri fichead baile mòr le ballachaibh agus le crannaibh umha:

14 Ahinadab mac Ido ann am Mahanaim:

15 Ahimaas ann an Naphtali: ghabh esan mar an ceudna Basmat nighean Sholaimh 'na mnaoi:

16 Baanah mac Husai ann an Aser, agus ann am Balot:

17 Iehosaphat mac Pharuah ann an Isachar:

18 Simei mac Elah ann am Beniamin:

19 Geber mac Uri ann an tìr Ghilead, ann an tìr Shihoin righ nan Amorach, agus Og righ Bhasain; agus *b'esan* an t-aon fhear-dreuchd a *bha* san tìr.

20 *Bha* Iudah agus Israel lìonmhor, mar an gaineamh a *tha* re taobh na fairge air lìonmhoireachd, ag itheadh, agus ag òl, agus a' dheanamh subhachais.

21 Agus rìoghaich Solamh os cionn nan rìoghachdan uile, o'n abhuinn gu tìr nam Philisteach, agus gu ruig crìoch na h-Eiphit: thug iad leo tiodhlacan, agus rinn iad seirbhis do Sholamh ré uile làithean a bheatha.

22 Agus b'e lòn[f] Sholaimh air son aon là, deich tomhais[g] fhichead do mhin mhìn[h] *chruithneachd*, agus tri fichead tomhas mine *eile*,

23 Deich daimh bhiadhta, agus fichead damh bhàrr an fheoir, agus ceud caora, a thuilleadh air féidh, agus ruadh-bhuic, agus dathais, agus eoin bhiadhta.

24 Oir bha uachdranachd aige os cionn *na tìre* uile air an taobh so do'n abhuinn, o Thiphsah eadhon gu Asah, os cionn nan righ uile air an taobh so do'n abhuinn: agus bha sìth aige o gach taobh mu'n cuairt da.

25 Agus ghabh Iudah agus Israel còmhnuidh gu tèaruinte, gach fear fa chrann-fiona, agus fa chrann-fige féin, o Dhan eadhon gu Beer-seba, ré uile làithean Sholaimh.

26 Agus bha aig Solamh ceithir mìle[i] prasach each air son a charbad, agus dà mhìle dheug marcach.

27 Agus bheathaich an luchd-dreuchd sin righ Solamh, agus gach neach a thàinig gu bòrd righ Solamh, gach duine 'na mhìos féin: cha d'fhuiling iad ni air bith a bhi dh'easbhuidh.

28 Eorna mar an ceudna agus conlach do na h-eachaibh, agus do na dromedairibh, thug iad a dh'ionnsuidh an àit anns an robh *an luchd-dreuchd*, gach fear a réir orduigh féin.

29 Agus thug Dia gliocas do Sholamh, agus tuigse ro-mhòr, agus farsaingeachd cridhe, mar an gaineamh a *tha* air tràigh na mara.

30 Agus bu mhò gliocas Sholaimh na gliocas uile chloinne na h-aird an ear, agus na uile ghliocas na h-Eiphit.

[b] *ceannardan, prionnsaidh.* [c] *cuimhnicheoir.* [d] *os cionn nan daoine a fhritheil do'n righ.* [e] *'na fhear-ràin* [f] *aran.* Eabh. [g] *cor.* Eabh. *measures.* Sasg. [h] *phlùr.* [i] *dà fhichead mìle.* Faic II. Eachdr. Caib. IX. r. 25.

31 Agus bha e glic thar gach duine, thar Etan an t-Esrahach[k], thar Heman, agus Chalcol, agus Darda, mic Mhahoil[l]: agus bha a chliu[m] anns gach dùthaich mu'n cuairt.

32 Agus labhair e trì mìle gnàthfhocal; agus b'e *àireamh* a dhàn mìle agus cùig.

33 Agus labhair e air craobhan, o'n chrann-seudair a *tha* ann an Lebanon, eadhon gu ruig an hisop a dh'fhàsas a mach as a' bhalladh: labhair e mar an ceudna air ainmhidhibh, agus air eunlaith, agus air nithibh a shnàigeas, agus air iasgaibh.

34 Agus thàinig *cuid* do na h-uile chinneachaibh a dh'éisdeachd re gliocas Sholaimh, o uile righibh na talmhainn, a chual' *iomradh* a ghliocais.

CAIB. V.

AGUS chuir Hiram righ Thiruis[n] a sheirbhisich a dh'ionnsuidh Sholaimh, an uair a chual' e gu'n d'ungadh e 'na righ an àit athar: oir bha spéis aig Hiram do Dhaibhidh ré uile làithean.

2 Agus chuir Solamh *fios* gu Hiram, ag ràdh,

3 Tha fhios agad cionnus nach b'urrainn m'athair Daibhidh tigh a thogail do ainm an Tighearn a Dhé, air son a' chogaidh leis an do chuairtich *a naimhdean* e, gus an do chuir an Tighearn iad fuidh bhonnaibh a chos.

4 Ach a nis thug an Tighearna mo Dhia fois domhsa air gach taobh: cha *'n'eil* nàmhaid air bith ann, no droch thuiteamas.

5 Agus feuch, tha mi a' cur romham tigh a thogail do ainm an Tighearna mo Dhé, mar a labhair an Tighearna re m'athair Daibhidh, ag ràdh, Do mhac a chuireas mise a'd' àit air do righ-chathair, togaidh esan tigh do m'ainm-sa.

6 A nis uime sin àithn thusa gu'n gearr iad dhomhsa craobhan seudair[o] a Lebanon, agus bithidh mo sheirbhisich-sa maille re d' sheirbhisich-sa: agus tuarasdal do sheirbhiseacha bheir mise dhuit, a réir gach ni a dh'ainmicheas[p] tu: oir tha fhios agad nach *'eil* 'nar measgne duine d'an aithne fiodh a ghearradh, mar na Sidonaich.

7 Agus an uair a chuala Hiram briathra Sholaimh, bha aoibhneas mòr air, agus thubhairt e, Gu ma beannaicht' an Tighearn an diugh, a thug do Dhaibhidh mac glic os cionn an t-sluaigh lìonmhoir so.

8 Agus chuir Hiram *fios* gu Solamh, ag ràdh, Chuala mi[q] na nithe mu'n do chuir thu *fios* do m'ionnsuidh: ni mi d'uile thoil a thaobh nan craobh seudair agus a thaobh nan craobh giuthais.

9 Bheir mo sheirbhisich sìos *iad* o Lebanon a dh'ionnsuidh na mara: agus cuiridh mi air falbh iad 'nan ràthaibh[r] air muir, gu ruig an t-àit a shònruicheas tu dhomh, agus cuiridh mi air tìr[s] iad an sin, agus bheir thusa leat *iad*; agus ni thu mo riar ann am biadh a thabhairt do m' theaghlach.

10 Mar sin thug Hiram do Sholamh fiodh seudair, agus fiodh giuthais, *a réir* uile thoil.

11 Agus thug Solamh do Hiram fichead mìle tomhas[t] cruithneachd mar lòn d'a theaghlach, agus fichead tomhas do oladh fhìor-ghloin: mar so thug Solamh do Hiram o bhliadhna gu bliadhna.

12 Agus thug an Tighearna gliocas do Sholamh, mar a gheall e dha[u]: agus bha sìth eadar Hiram agus Solamh, agus rinn iad coi'-cheangal re chéile.

13 Agus rinn righ Solamh togail *dhaoine* a h-Israel uile; agus b'i an togail deich mìle fichead fear.

14 Agus chuir e iad do Lebanon, deich mìle sa' mhìos mu'n seach: mìos bha iad ann an Lebanon, agus dà mhìos 'nan tighibh féin[w]: agus *bha* Adoniram air ceann na togail.

15 Agus bha aig Solamh deich agus tri fichead mìle fear-iomchar eallaich, agus ceithir fichead mìle fear-gearraidh anns a' bheinn:

16 A thuilleadh air ard luchd-dhreuchd Sholaimh, a *bha* os cionn na h-oibre, tri mìle agus tri cheud[x], aig an robh uachdranachd air an t-sluagh a bha deanamh na h-oibre.

17 Agus dh'àithn an righ, agus thug iad leo clacha mòra, clacha luachmhor, a shuidheachadh bunait an tighe, clacha snaidhte.

18 Agus shnaidh clachairean Sho-

k *mac Sherah.* Faic I. Eachdr. Caib. II. r. 6. l *luchd dàin.* m *ainm.* Eabh. n *Thìor.* o *ceudair.* p *their.* Eabh. q *Smuainich mi air.* r *'nan snàmhachain.* s *cuiridh mi o chéile.* Eabh. t *cor.* Eabh. u *mar a labhair e ris.* Eabh. w gach fear *'na thigh féin.* Eabh. x *sè ceud.* II. Eachdr. Caib. II. r. 18.

làimh, agus clachairean Hiraim, agus na gearradairean-chlach [y] *iad:* mar sin *rè thri bliadhna* dheasaich iad fiodh agus clachan a thogail an tighe.

CAIB. VI.

AGUS [anns a' cheathramh ceud agus an ceathramh fichead bliadhna o theachd chloinn Israeil a mach a tìr na h-Eiphit,] anns a' cheathramh bliadhna [do rìoghachadh Sholaimh os cionn Israeil,] anns a' mhìos Siph (*is* e sin an dara mìos) thòisich e air tigh a thogail do'n Tighearna.

2 Agus an tigh a thog righ Solamh do'n Tighearna, *b'iad* tri fichead làmh-choille fhad, agus fichead *làmh-choille* a leud, agus deich thar fhichead làmh-choille airde.

3 Agus an sgàth-thigh [z] air beulaobh teampuill an tighe, *b'iad* fichead làmh-choille fhad, a réir [a] leoid an tighe; *agus* deich làmhan-coille a leud, air beulaobh an tighe.

4 Agus rinn e do'n tigh uinneagan soluis air an tarruing cumhaing.

5 Agus thog e re [b] balladh an tighe seomraiche mu'n cuairt, re ballachaibh an tighe mu'n cuairt, *araon* an teampuill agus a' ghuthàit [c]: agus rinn e frith-sheomraiche mu'n cuairt.

6 *Bha*'n seòmar ìochdrach cùig làmhan-coille air leud, agus an *seòmar* meadhonach se làmhan-coille air leud, agus an treas *seòmar* seachd làmhan-coille air leud; oir thug e steach balladh an tighe [d] mu'n cuairt o'n taobh a muigh, air chor as nach rachadh *na sailthean* an greim ann am balladh an tighe.

7 Agus an uair a bha'n tigh 'ga thogail, thogadh e do chlachaibh air an cumadh mun d'thugadh d'a ionnsuidh iad [e]: agus cha chualas ord no tuagh, *no* inneal iaruinn sam bith, anns an tigh, an uair a bha e 'ga thogail.

8 *Bha* dorus an t-seòmair mheadhonaich air taobh deas an tighe: agus air staidhrichibh snìomhain chaidh iad suas do'n *t-seòmar* mheadhonach, agus as an *t-seòmar* mheadhonach do'n treas *seòmar*.

9 Mar so thog e an tigh, agus chrìochnaich se e; agus chòmhdaich e [f] an tigh le sailthibh agus le clàraibh seudair.

10 Agus thog e seomraiche ris an tigh uile, cùig làmhan-coille air airde: agus leig iad an cudthrom air an tigh le fiodh seudair.

11 Agus thàinig focal an Tighearna gu Solamh, ag ràdh,

12 *A thaobh* an tighe so a *tha* thu a' togail, ma ghluaiseas tu ann am reachdaibh-sa, agus *ma* chuireas tu mo bhreitheanais an gnìomh, agus *ma* ghleidheas tu m'àitheantan uile le gluasad annta; an sin coi'lionaidh [g] mise m'fhocal duit, a labhair mi re Daibhidh t'athair,

13 Agus gabhaidh mi còmhnuidh am meadhon chloinn Israeil, agus cha tréig mi mo shluagh Israel.

14 Mar sin thog Solamh an tigh agus chrìochnaich se e.

15 Agus thog e ballachan an tighe air an taobh a stigh le clàraibh seudair, o urlar an tighe gu ruig mullach nam ballacha [h] chòmhdaich e *iad* le fiodh a stigh: agus chòmhdaich e urlar an tighe le clàraibh [i] giuthais.

16 Agus thog e fichead làmhchoille re taobhan an tighe, le clàraibh seudair, o'n urlar gu ruig *mullach* nam ballacha: agus thog e dha *iad* air an taobh a stigh, *eadhon* do'n ghuth-àit, do'n *ionad* ro-naomha.

17 Agus *bha*'n tigh, sin *re ràdh*, an teampull air a bheulaobh, dà fhichead làmh-choille *air fad*.

18 Agus *bha* seudar an tighe air an taobh a stigh gearrta [k] le cnapaibh, agus blàthaibh fosgailte: *bu* sheudar an t-iomlan, cha robh clach r'a faicinn.

19 Agus dh'ulluich e an guth-àit anns an tigh a steach, a chur an sin àirc coi'-cheangail an Tighearna.

20 Agus ann an taobh-beoil a' ghuth-àit [l] *bha* fichead làmh-choille air fad, agus fichead làmh-choille air leud, agus fichead làmh-choille air airde: agus chòmhdaich se e le h-òr fìor-ghlan: chòmhdaich e cuideachd an altair le seudar.

21 Agus chòmhdaich Solamh an tigh a steach le h-òr fìor-ghlan: agus

[y] *gibelim.* Eabh. [z] *àilear, for-dhorus; porch.* Sasg. [a] *air beulaobh.* Eabh. [b] *air.* [c] *àit an Dé-fhreagraidh; dabir.* Eabh. *oracle.* Sasg. [d] *rinn e socairean cumhaing ann am balladh an tighe.* [e] *do chloich iomlain, do chloich deasaichte roimh làimh.* [f] *chuir e ceann air.* [g] *daingnichidh.* [h] *gu ruig ballacha cinn an tighe.* [i] *bòrdaibh.* [k] *breacta, air a ghràbhaladh.* [l] *anns a' chuid-thoisich do'n oracul.*

rinn e balladh-dealachaidh [m] le slabhraidhibh òir air beulaobh a' ghuth-àit, agus chòmhdaich e le h-òr e.

22 Agus chòmhdaich e an tigh uile le h-òr, gus an do chrìochnaicheadh an tigh uile: mar an ceudna an altair uile, a *bha* làimh ris a' ghuth-àit, chòmhdaich e le h-òr.

23 Agus rinn e anns a' ghuth-àit dà cherub do chrann-olaidh, gach aon diubh deich làmhan-coille air airde.

24 Agus *bha* cùig làmhan-coille *ann an* aon sgéith a' cheruib, agus cùig làmhan-coille *ann an* sgéith eile a' cheruib: *bha* deich làmhan-coille o bhàrr aon sgéith aige gu bàrr a sgéith eile.

25 Agus *bha* deich làmhan-coille anns a' cherub eile: *bha*'n t-aon tomhas agus an aon mheud anns an dà cherub.

26 *B'e* airde aon cheruib deich làmhan-coille, agus mar sin *bha airde* a' cheruib eile.

27 Agus chuir e na cheruban anns an tigh a b'fhaide a steach; agus shìn na cheruban *an* sgiathan a mach, air chor as gu'n do bhean sgiath aon *cheruib* re *aon* bhalladh, agus sgiath a' cheruib eile ris a' bhalladh eile; agus bhean an sgiathan re chéile ann 'am meadhon an tighe.

28 Agus chòmhdaich e na cheruban le h-òr.

29 Agus bhreac e ballachan an tighe uile mu'n cuairt le dealbhaibh gearrta cheruban, agus chraobhan-pailme, agus bhlàth fosgailte [n], a stigh agus a muigh.

30 Agus urlar an tighe chòmhdaich e le h-òr, a stigh agus a muigh.

31 Agus do dhorus a' ghuth-àit rinn e comhlacha *do* chrann-olaidh: *bha*'n t-ard-dhorus *agus* na h-ursainnean cùig-oisneach.

32 *Bha*'n dà chòmhladh mar an ceudna *do* chrann-olaidh; agus ghearr e orra dealbhan [o] cherub, agus chraobh-pailme, agus bhlàth fosgailte, agus chòmhdaich e le h-òr *iad*: agus sgaoil e òr air na cheruban, agus air na craobhan-pailme.

33 Agus air an dòigh cheudna rinn e do dhorus an teampuill, ursainnean *do* chrann-olaidh, ceithir-chearnach.

34 Agus *bha*'n dà chomhladh *do* fhiodh giuthais: *bha* dà dhuilleag aon chomhlaidh a' filleadh, agus dà dhuilleag a' chomhlaidh eile a' filleadh.

35 Agus ghearr e orra cheruban, agus craobhan-pailme, agus blàthan-fosgailte: agus chòmhdaich e *iad* le h-òr, cumta ris an *obair* ghearrta.

36 Agus thog e a' chùirt a stigh le tri sreathan [p] do chlachaibh snaidhte, agus sreath do shailthibh seudair.

37 Anns a' cheathramh bliadhna shuidhicheadh bunait tighe an Tighearna, anns a' mhìos Siph.

38 Agus anns an aon bhliadhna deug, anns a' mhìos Bul (*is* e sin an t-ochdamh mìos) chrìochnaicheadh an tigh ann a earrannaibh uile, agus a réir a chumaidh uile. Agus bha e seachd bliadhna 'ga thogail.

CAIB. VII.

ACH bha Solamh tri bliadhna deug a' togail a thighe féin, agus chrìochnaich e a thigh uile.

2 Thog e mar an ceudna tigh frìthe [q] Lebanoin; ceud làmh-choille fhad, agus leth-cheud làmh-choille a leud, agus deich thar fhichead làmh-choille airde; air ceithir [r] sreathaibh do phostaibh seudair, agus sailthean seudair air na postaibh.

3 Agus chòmhdaicheadh e le seudar os a chionn air na sailthibh, a *bha* air dà fhichead agus cùig puist, cuig-deug anns gach sreath.

4 Agus *bha* tri sreathan uinneag [s] ann, agus solus fa chomhair soluis tri uairean.

5 Agus *bha* na dorsan uile agus na h-ursainnean ceithir-chearnach, maille ris na h-uinneagaibh: agus *bha* solus fa chomhair soluis tri uairean.

6 Agus rinn e sgàth-thigh do phostaibh; leth-cheud làmh-choille fhad, agus deich làmha-coille thar fhichead a leud: agus *bha*'n sgàth-thigh rompa sin, agus *bha* na puist eile agus na sailthean garbha rompa.

7 Rinn e mar an ceudna sgàth-thigh na righ-chathrach far am biodh e a' tabhairt breth, *eadhon* sgàth-thigh a' bhreitheanais: agus chòmh-

[m] *lantaoir*. Eir. *partition*. Sasg. [n] *fosgladh bhlàthan*. Eabh. [o] *gearradh*. [p] *breathan*. [q] *coille*. [r] *tri*. [s] *leusan, sholusan*.

daicheadh e le seudar o aon taobh do'n urlar gu ruig an taobh eile.

8 Agus aig a thigh féin anns an do chòmhnuich e, *bha* cùirt [t] eile an taobh a stigh do'n sgàth-thigh, *a* bha do'n obair cheudna. Rinn e cuideachd tigh do nighinn Pharaoih, a ghabh Solamh dha féin *'na mnaoi,* cosmhuil ris an sgàth-thigh so.

9 *Bha* iad sin uile do chlachaibh luachmhora, a réir tomhais chlach snaidhte, air an sàbhadh [u] le sàibh a stigh agus a muigh, eadhon o'n bhunait gu ruig na clacha-mullaich [w], agus *mar sin* air an taobh a mach gu ruig a' chùirt mhòr.

10 Agus *bha* a' bhunait *do* chlachaibh luachmhora, *do* chlachaibh mòra; clacha san robh deich làmhan-coille, agus clacha san robh ochd làmhan-coille.

11 Agus gu h-ard *bha* clacha luachmhora (a réir tomhais chlach snaidhte) agus seudair.

12 Agus aig a' chùirt mhòir mu'n cuairt *bha* tri sreathan do chlachaibh snaidhte, agus sreath do shailthibh seudair: air an dòigh cheudna aig cùirt a steach tighe an Tighearna, agus aig sgàth thigh an tighe.

13 Agus chuir righ Solamh *fios,* agus thug e Hiram o Thirus.

14 *Bu* mhac bantraich e do thréibh [x] Naphtali, agus *b'*fhear o Thirus athair, ceard umha: agus bha e làn do ghliocas, agus do thuigse, agus do eòlas a dheanamh gach oibre ann an umha: agus thàinig e dh'ionnsuidh righ Solamh, agus rinn e obair uile.

15 Oir dhealbh e dà phost umha: ochd lamha-coille deug airde gach puist dhiubh, agus chaidh snàthainn anns an robh dà lamh-choille dheug mu'n cuairt air gach [y] post dhiubh.

16 Agus rinn e dà cheann do umha leaghta, chum an cur air mullach nam post: cùig làmha-coille airde aon chinn, agus cùig làmha-coille airde a' chinn eile.

17 Lìonta do lìon-obair [z], stìoman do obair shlabhraidh, do na cinn a *bha* air mullach nam post: seachd do aon cheann, agus seachd do'n cheann eile.

18 Agus rinn e pomgranatan, dà shreath [a] mu'n cuairt air aon lìon-obair, a chòmhdachadh nan ceann a *bha* air mullach nam post [b]: agus mar sin rinn e ris a' cheann eile.

19 Agus *bha* na cinn a *bh'*air mullach nam post, do obair lili anns an sgàth-thigh, ceithir làmha-coille.

20 Agus *bha* cinn [c] air an dà phost mar an ceudna gu h-ard, làimh ris a' bhalg a *bha* air an taobh thall do'n lìon-obair: agus *bha* dà cheud pomgranat ann, 'nan sreathaibh mu'n cuairt air a' cheann eile.

21 Agus chuir e suas na puist ann an sgàth-thigh an teampuill: agus chuir e suas am post deas, agus thug e Iachin mar ainm air; agus chuir e suas am post clì, agus thug e Boas mar ainm air.

22 Agus air mullach nam post *bha* obair lili: mar so chrìochnaicheadh obair nam post.

23 Agus rinn e muir leaghta, deich làmhan-coille o bhile [d] gu bile; cruinn mu'n cuairt, agus cùig làmhan-coille a h-airde: agus chuairtich snàthainn dheich lamha-coille thar fhichead i air gach taobh.

24 Agus *bha* mill fuidh a bile 'ga cuairteachadh mu'n cuairt, deich anns an làmh-choille, a' dol mu thimchioll na mara: thilgeadh dà shreath mheall an uair a thilgeadh i féin.

25 Sheas i air dà dhamh dheug, tri ag amharc gu tuath, agus tri ag amharc an iar [e], agus tri ag amharc gu deas, agus tri ag amharc an ear [f]: agus *chuireadh* a' mhuir orra gu h-ard, agus *bha* a' chuid dheiridh dhiubh uile a stigh.

26 Agus *bha* leud boise air tiughaid innte, agus *bha* a bile air a dheanamh mar bhile copain, le blàthaibh lili: chum i dà mhìle bat.

27 Agus rinn e deich buinn [g] umha: ceithir lamha-coille fad gach [h] buinn, agus ceithir làmha-coille a leud, agus tri lamha-coille airde.

28 Agus *bha* obair nam bonn *air an dòigh* so: *bha* iomaill [i] aca, agus *bha* na h-iomaill eadar na tàdhacha [k].

29 Agus air na h-iomaill a *bha* eadar na tàdhacha *bha* leòmhainn, daimh, agus cheruban: agus air na tàdhachaibh *bha* mar sin [l] gu h-ard: agus fuidh na leòmhainn agus na daimh *bha* ath-leasachadh a dh'obair thana [m].

[t] *lann, lios.* [u] *gearradh.* [w] *clachan-iomchair.*
[x] *do fhineadh, chloinn.* [y] *an dara.* Eabh. [z] *do obair tharsuinn.*
[a] *na puist, agus dà shreath.* [b] *air a' mhullach, maille re pomgranataibh.* [c] Bha pomgranatan *aig na cinn.* [d] *oir.*
[e] *siar.* [f] *soir.* [g] *bunaite.* [h] *aon.* Eabh. [i] *oirean.*
[k] *ceumaibh.* [l] *bonn.* [m] *obair shìnte.*

30 Agus *bha* ceithir rothan umha aig gach bonn, agus clair[n] umha; agus aig a cheithir oisnibh *bha* guailne [o]: fuidh'n t-soitheach-ionnlaid *bha* guailne leaghta, aig taobh gach athleasachaidh.

31 Agus *bha* a bheul an taobh a stigh do'n cheann, agus shuas, làmh-choille *air leud:* ach *bha* a bheul cruinn *a réir* oibre a' bhuinn làmh-choille gu leth: agus mar an ceudna air a bheul *bha* gearraidhean [p], agus an iomaill ceithir-chearnach, cha'n ann cruinn.

32 Agus *bha* ceithir rothan fuidh na h-iomallaibh: agus *bha* mulan[q] nan roth *an greim* anns a' bhonn: agus *b'e* airde gach rotha làmh-choille gu leth.

33 Agus *bha* obair nan roth cosmhuil re obair rotha carbaid: *bha* am mulan, agus an ciochan, agus an cuairsgeinean, agus an tarsanain uile leaghta.

34 Agus *bha* ceithir guailne re ceithir oisnibh gach buinn; na guailne do'n bhonn féin.

35 Agus ann am mullach a' bhuinn, leth làmh-choille air airde, *bha* cuairt mu thimchioll: agus air mullach a' bhuinn *bha* a làmhan[r] agus iomaill dheth féin.

36 Agus air clàraibh a làmh, agus air iomallaibh, ghearr e cheruban, leòmhainn agus craobha pailme, a réir riochd gach aon diubh, agus ath-leasachadh mu'n cuairt.

37 Mar so rinn e na deich buinn: an t-aon tilgeadh, an t-aon tomhas, an t-aon ghearradh[s] aca uile.

38 Agus rinn e deich soithichean-ionnlaid umha: chumadh[t] gach soitheach-ionnlaid dhiubh dà fhichead bat: *bha* ceithir làmhan-coille anns gach soitheach-ionnlaid: *chuireadh* aon soitheach-ionnlaid air gach aon do na deich buinn.

39 Agus chuir e cùig buinn air taobh[u] na làimhe deise do'n tigh, agus cùig air taobh na làimhe cli dheth: agus chuir e a' mhuir air taobh na làimhe deise do'n tigh, a làimh na h-airde 'n ear, fa chomhair na h-airde deas.

40 Agus rinn Hiram na soithichean-ionnlaid, agus na sluasaidean, agus na cuachan: agus chuir Hiram crìoch air deanamh na h-oibre uile a rinn e do righ Solamh air son tighe an Tighearna:

41 An dà phost, agus *dà* chuairt[w] nan ceann a *bh*'air mullach an dà phuist: agus an dà lìon-obair, a chòmhdachadh dà chuairt nan ceann a *bh*'air mullach nam post:

42 Agus ceithir cheud pomgranat do'n dà lìon-obair: dà shreath phomgranat do gach lìon-obair, a chòmhdachadh dà chuairt nan ceann a *bh*'air na puist:

43 Agus na deich buinn, agus na deich soithichean-ionnlaid air na buinn:

44 Agus aon mhuir, agus dà dhamh dheug fuidh'n mhuir:

45 Agus na h-aigheannan[x], agus na sluasaidean, agus na cuachan: agus na soithiche sin uile a rinn Hiram do righ Solamh air son tighe an Tighearna, *bha iad do* umha lìobhta[y].

46 Ann an còmhnard Iordain thilg an righ iad anns an talamh chreadha, eadar Sucot agus Sartan.

47 Agus dh'fhàg Solamh na soithichean[z] uile *gun chothromachadh*, air son an lìonmhoireachd anbarraich: cha d'fhuaradh a mach[a] cothrom an umha.

48 Agus rinn Solamh an t-uidheam[b] uile a *bhuineadh* do thigh an Tighearna: an altair do òr, agus am bord, air *an robh* aran na fianuis, do òr:

49 Agus na coinnleirean, cùig air an làimh dheis, agus cùig air an làimh chli, air beulaobh a' ghuthaite, do òr fìor-ghlan; agus na blàthan, agus na lòchrain, agus na clobhachan[c], do òr.

50 Agus na cuachan, agus na smàladairean, agus na copain, agus na spàinean, agus na tùiseirean, do òr fìor-ghlan: agus na lùthdagan do òr, an dà chuid do dhorsaibh an tighe a steach, *eadhon* an *ionaid* ro-naomha, *agus* do dhorsaibh an tighe, *eadhon* an teampuill.

51 Agus chrìochnaicheadh an obair uile a rinn righ Solamh air son tighe[d] an Tighearna: agus thug Solamh a stigh nithe naomhaichte[e] Dhaibhidh athar; *eadhon* an t-airgiod, agus an t-òr, agus an t-uidheam[f], chuir e am measg ionmhais tighe an Tighearna.

[n] *lannan.* [o] *pruip, casan, buill-iomchair.* [p] *gravings.* Sasg.
[q] *aisilean; làmhan.* Eabh. [r] *tharsanain.* [s] *mheud.*
[t] *ghabhadh.* [u] *gualainn.* Eabh. [w] *shoitheach cruinn.*
[x] *poitean.* [y] *dealrach, fìor-ghlan.* [z] *an t-uidheam.*
[a] *cha do rannsaicheadh.* [b] *an airneis, na soithiche.*
[c] *teanchairean.* [d] *ann an tigh.* [e] *nithe coisrigte.*
[f] *na soithiche.*

CAIB. VIII.

AN SIN chruinnich Solamh seanairean Israeil, agus cinn nan treubh uile, ceannardan aithriche chloinn Israeil, gu righ Solamh ann an Ierusalem, chum gu'n d'thugadh iad a nìos àirc coi'-cheangail an Tighearna, a baile Dhaibhidh: *is* e sin Sion.

2 Agus chruinnich fir Israeil uile iad féin a dh'ionnsuidh righ Solamh, air an fhéill[g] ann am mìos Etanim; *is* e sin an seachdamh mìos.

3 Agus thàinig uile sheanairean Israeil, agus thog na sagairt an àirc.

4 Agus thug iad suas àirc an Tighearna, agus pàilliun a' choi'-thionail, agus an t-uidheam naomh uile a *bha* sa' phàilliun; eadhon iad sin thug na sagairt agus na Lebhithich suas.

5 Agus *bha* righ Solamh, agus coi'-thional Israeil uile, a thionail d'a ionnsuidh, maille ris roimh an àirc, ag iobradh chaorach, agus cruidh, nach robh e'n comas àireamh, no mheas, a thaobh lìonmhoireachd.

6 Agus thug na sagairt a steach àirc coi'-cheangail an Tighearna d'a h-àite féin, do ghuth-àit an tighe, do'n *ionad* a's ro-naomha, *eadhon* fuidh sgiathaibh nan cherub.

7 Oir sgaoil na cheruban a mach *an* sgiathan os cionn àite na h-àirce, agus chòmhdaich na cheruban an àirc, agus a lunnan[h] gu h-àrd.

8 Agus tharruing iad a mach na lunnan, air chor as gu'm faicte cinn nan lunn as an *ionad* naomh fa chomhair a' ghuth-àite, ach cha'n fhaicte a mach iad: agus tha iad an sin gus an la'n diugh.

9 Cha *robh* ni air bith anns an àirc ach an dà chlàr chloiche, a chuir Maois an sin ann an Horeb, an uair a rinn an Tighearna *coi'-cheangal* re cloinn Israeil, ag teachd a mach dhoibh a tìr na h-Eiphit.

10 Agus an uair a thàinig na sagairt a mach as an *ionad* naomha, lìon an neul tigh an Tighearna;

11 Air chor as nach b'urrainn na sagairt seasamh a fhrithealadh leis an neul: oir lìon glòir an Tighearna tigh an Tighearna.

12 An sin thubhairt Solamh, Thubhairt an Tighearna gu'n gabhadh e còmhnnuidh ann an dorchadas tiugh.

13 Gu dearbh thog mise tigh-còmhnuidh dhuit, àite deas[i] chum thu dh'fhantuinn ann gu brath.

14 Agus thionndaidh an righ aghaidh, agus bheannaich e uile choi'-thional Israeil (agus uile choi'-thional Israeil 'nan seasamh)

15 Agus thubhairt e, Gu ma beannaichte an Tighearna Dia Israeil, a labhair le bheul féin re m'athair Daibhidh, agus a choi'-lìon e le làimh[k], ag radh,

16 O'n là air an d'thug mi mo shluagh Israel a mach as an Eiphit, cha do thagh mi baile sam bith a uile threubhaibh[l] Israeil, a thogail tighe, chum gu'm biodh m'ainm an sin: ach thagh mi Daibhidh gu bhi os cionn mo shluaigh Israeil.

17 Agus bha e ann an cridhe Dhaibhidh m'athar, tigh a thogail do ainm an Tighearna Dé Israeil.

18 Agus thubhairt an Tighearna re Daibhidh m'athair, A chionn gu'n robh e ann do chridhe tigh a thogail do m'ainm-sa, is maith a rinn thu gu'n robh e ann do chridhe.

19 Gidheadh, cha tog thusa an tigh, ach do mhac a thig a mach as do leasraidh, togaidh esan an tigh do m'ainm-sa.

20 Agus choi'-lion[m] an Tighearn fhocal a labhair e, agus dh'éirich mise suas an àite Dhaibhidh m'athar, agus tha mi a'm' shuidhe air righ-chathair Israeil, mar a labhair[n] an Tighearna, agus thog mi tigh do ainm an Tighearna Dé Israeil.

21 Agus shuidhich mi'n sin àite do'n àirc, anns *am bheil* coi'-cheangal an Tighearna, a rinn e r'ar n-aithrichibh, an uair a thug e mach iad a tìr na h-Eiphit.

22 Agus sheas Solamh air beul-aobh altair an Tighearna, ann an làthair uile choi'-thionail Israeil, agus sgaoil e mach a làmhan gu neamh:

23 Agus thubhairt e, A Thighearna Dhé Israeil, cha *'n'eil* Dia ann cosmhuil riutsa anns an neamhaibh shuas no air an talamh a bhos[o], a chumas coi'-cheangal agus tròcair re d' sheirbhisich a ghluaiseas a'd' fhianuis le'n uile chridhe:

[g] *fhéisd.* [h] *bataichean.* [i] *suidhichte.* [k] *le chumhachd.*
[l] *theaghlaichibh, fhineachaibh.* [m] *dhaingnich.* Eabh.
[n] *gheall.* [o] *shìos.*

24 A chum re t'òglach Daibhidh m'athair an ni a labhair thu ris; oir labhair thu le d' bheul, agus le d' làimh choi'-lion thu, mar air an la'n diugh.

25 A nis uime sin, a Thighearna Dhé Israeil, cum re t'òglach Daibhidh m'athair *an ni* a labhair thu ris, ag ràdh, Cha bhi duine dhìth ort a'm' fhianuis-sa, a shuidheas air rìgh-chathair Israeil; ma bheir a mhàin do chlann an aire d'an slighe, le gluasad a'm' fhianuis-sa, mar a ghluais thusa a'm' fhianuis.

26 Agus a nis, a Dhé Israeil, daingnichear[p], guidheam ort, t'fhocal, a labhair thu re t'òglach Daibhidh m'athair.

27 Ach an gabh Dia da rìreadh còmhnuidh air an talamh? feuch, cha chum na nèamha agus nèamha nan nèamh thusa; cia gu mòr as lugha na sin an tigh so a thog mise?

28 Gidheadh amhairc air[q] urnuigh do sheirbhisich, agus air athchuinge[r], a Thighearna mo Dhia, a dh'éisdeachd ris a' ghlaodh agus ris an urnuigh, a *tha* do sheirbhiseach a' deanamh a't' fhianuis an diugh:

29 A chum as gu'm bi do shùilean fosgailte ris an tigh so a dh'oidhche agus do là *eadhon* ris an àite mu'n dubhairt thu, Bithidh m'ainm an sin: a chum as gu'n éisd thu ris an urnuigh a ni do sheirbhiseach dh'ionnsuidh an àite so[s].

30 Agus éisd thusa re athchuinge do sheirbhisich, agus do shluaigh Israeil, an uair a ni iad urnuigh a dh'ionnsuidh an àite so: agus éisd thusa o d' àite-comhnuidh, o na nèamhaibh[t], agus an uair a dh'éisdeas tu, maith[u] *dhoibh*.

31 Ma pheacaicheas duine an aghaidh a choimhearsnaich, agus ma dh'iarras e mionnan air, a' toirt air mionnachadh, agus gu'n d'thig na mionnan air beulaobh t'altarach anns an tigh so;

32 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, agus dean, agus thoir breth air do sheirbhiseachaibh, a' dìteadh an aingidh, gu shlighe a thabhairt air a cheann féin, agus a' fireanachadh[w] an fhìrein, a thabhairt da a réir fhìreantachd[x].

33 An uair a bhuailear do shluagh Israel an làthair an nàmhaid, a chionn gu'n do pheacaich iad a't' aghaidh, agus a philleas iad riut, agus a dh'aidicheas iad t'ainm, agus a ni iad urnuigh, agus a ghuidheas iad ort anns an tigh so;

34 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, agus maith peacadh do shluaigh Israeil, agus thoir a rìs iad do'n fhearann a thug thu d'an aithrichibh.

35 An uair a dhruidear na nèamha, agus nach *bi* uisge ann, a chionn gu'n do pheacaich iad a't' aghaidh sa, agus a ni iad urnuigh a dh'ionnsuidh an àite so, agus a dh'aidicheas iad t'ainm, agus a dh'iompoichear iad o'm peacadh, an uair a chuireas tu fuidh àmhghar iad;

36 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, agus maith peacadh do sheirbhiseach, agus do shluaigh Israeil, a chum as gu'n teagaisg thu dhoibh an t-slighe mhaith anns an còir dhoibh gluasad, agus gu'n cuir thu uisge air t'fhearann, a thug thu do d' shluagh mar oighreachd.

37 Ma bhios gortadh anns an tìr, ma bhios plaigh ann, seargadh, fuar-dhealt[y], locuist, ma bhios burruis[z] ann; ma theannaicheas[a] a nàmhaid e ann an tìr a bhailte, ciod air bith plàigh, ciod air bith euslaint *a bhios ann:*

38 Ge b'e urnuigh, ge b'e athchuinge a chuirear suas le duine sam bith, *no* le d' shluagh Israel uile, ma bhios fios aig gach aon air plàigh a chridhe féin, agus *ma* sgaoileas e mach a làmhan a dh'ionnsuidh an tighe so;

39 An sin éisd thusa o na nèamhaibh t'àite-còmhnuidh, agus maith, agus dean, agus thoir do gach duine a réir a shlighean uile, a tha fios agad air a chridhe; (oir is ann agadsa, agadsa mhàin a tha fios air cridheachaibh uile chloinn nan daoine:)

40 A chum gu'm bi eagal orra romhad-sa re nan uile làithean a bhios iad beo anns an fhearann[b], a thug thu d'ar n-aithrichibh.

[p] *firinnichear.* [q] *biodh suim agad do.* [r] *aslach.*
[s] *a làimh an àite so, anns an àite so.* [t] *ann ad àite-còmhnuidh, ann am flaitheanas.* [u] *lagh.* [w] *a' saoradh, glanadh.*
[x] *ionracais.* [y] *crith-reodh, mill-cheo, carc-dhrùchd.*
[z] *luschuach; caterpillar.* Sasg. *hasil.* Eabh. [a] *chuimhaingicheas, chuairticheas.* [b] *air aghaidh an fhearainn.* Eabh.

41 Os bàrr[c], a thaobh coigrich nach *'eil* do d' shluagh Israel, ach a thig a tìr chéin[d] air sgàth t'ainm-sa,

42 (Oir cluinnidh iad mu t'ainm mòr-sa, agus mu d' làimh làidir, agus do ghairdean sìnte mach:) an uair a thig e agus a ni e urnuigh a dh'ionnsuidh an tighe so;

43 Eisd thusa o na néamhaibh t'àite-còmhnuidh, agus dean a réir nan uile *nithe* mu'n glaodh an coigreach riut: a chor as gu'm bi eòlas aig uile shlòigh na talmhainn air t'ainm-sa, chum gu'm bi eagal orra romhad mar *a ta air* do shluagh Israel, agus gu'm bi fios aca gu bheil an tigh so a thog mise air ainmeachadh ort.

44 Ma théid do shluagh a mach a chogadh an aghaidh an naimhde, ge b'e rathad a chuireas tu iad, agus gu'n dean iad urnuigh ris an Tighearn a laimh[e] a' bhaile a ròghnaich thusa, agus an tighe a chuir mise suas do t'ainm;

45 An sin éisd thusa o na néamhaibh r'an urnuigh agus r'an athchuinge, agus seas[f] an còir.

46 Ma pheacaicheas iad a't' aghaidh, (oir cha *'n'eil* duine ann nach peacaich,) agus gu'n las t'fhearg 'nan aghaidh, agus gu'n d'thoir thu thairis iad d'*an* naimhdibh, agus gu'n d'thoir iad leo 'nam braighdibh iad do thìr *an* naimhde, am fad no'm fagus;

47 *Gidheadh*, ma ni iad aithreachas 'nan cridhe[g] anns an tìr d'an d'thugadh 'nam braighdibh iad, agus ma dh'iompoichear iad, agus ma ghuidheas iad ort ann an tìr na muinntir a thug leo 'nam braighdibh iad, ag ràdh, Pheacaich sinn, rinn[h] sinn gu h-eucorach, rinn sinn gu h-aingidh:

48 Agus *mar so* ma philleas iad a't' ionnsuidh-sa le'n[i] uile chridhe, agus le'n uile anam, ann an tìr an naimhde, a thug leo 'nam braighdibh iad, agus *ma* ni iad urnuigh riutsa rathad an tìre féin, a thug thu d'an aithrichibh, *rathad* a' bhaile a ròghnuich thu, agus an tighe a thog mi do t'ainm;

49 An sin éisd thusa o na néamhaibh, t'àite-còmhnuidh, r'an urnuigh agus r'an athchuinge, agus seas an còir,

50 Agus maith do d' shluagh a pheacaich a't' aghaidh, agus an eusaontais uile a rinn iad a't' aghaidh, agus faigh truas dhoibh an làthair na muinntir a thug leo 'nam braighdibh iad, a chum as gu'n gabh iad truas riu:

51 Oir *is iad* do shluagh-sa agus t'oighreachd iad, a thug thu mach as an Eiphit, a meadhon na h-àmhuinne iaruinn:

52 A chum as gu'm bi do shùile fosgailte re athchuinge do sheirbhisich, agus re athchuinge do shluaigh Israeil, a dh'éisdeachd riu anns gach ni mu'n gairm iad ort.

53 Oir dhealaich thu iad chum oighreachd dhuit féin o uile shluagh na talmhainn, mar a labhair thu le làimh Mhaois t'òglaich féin, an uair a thug thu ar n-aithriche mach as an Eiphit, a Thighearna Dhé.

54 Agus an uair a chuir Solamh crìoch air an urnuigh so uile a dheanamh ris an Tighearn, agus an athchuinge so, dh'éirich e o bheulaobh altarach an Tighearna, o e féin a lubadh air a ghlùinibh, agus a làmhan sgaoilte dh'ionnsuidh nan neamh:

55 Agus sheas e, agus bheannaich e uile choi'-thional Israeil, le guth mòr, ag ràdh,

56 Gu ma beannaicht' an Tighearn a thug suaimhneas[k] d'a shluagh Israel, a réir nan uile *nithe* a labhair[l] e: cha do thuit[m] aon fhocal *gu làr* d'a bhriathraibh maithe uile, a labhair e le làimh Mhaois, òglaich fein.

57 Gu'n robh an Tighearn ar Dia maille ruinne, mar a bha e maille re'r n-aithrichibh: na fàgadh e sinn, agus na tréigeadh e sinn:

58 A chum as gu'n aom e ar cridhe thuige[n] fein, a ghluasad 'na shlighibh uile, agus a ghleidheadh àitheanta, agus a reachdan, agus a bhreitheanasa, a dh'àithn e d'ar n-aithrichibh.

59 Agus gu'n robh na briathra so agamsa, leis an do chuir mi suas athchuinge am fianuis an Tighearna, am fagus do'n Tighearn ar Dia a là agus a dh'oidhche, a chum as gu'n seas e còir a sheirbhisich, agus còir a shluaigh Israeil, anns gach àm, mar a dh'iarras a' chuis[o]:

60 A chum gu'm bi fios aig uile shluagh na talmhainn gur e'n Tigh-

[c] *A thuill' air sin.* [d] *fad as.* [e] *a dh'ionnsuidh.*
[f] *cum suas; dean.* Eabh. [g] *ma philleas iad d'an cridhe.* Eabh.
[h] *agus rinn.* [i] *'nan.* Eabh. [k] *fois, tàmh.* [l] *gheall.*
[m] *cha d'fhàilnich.* [n] *chuige.* [o] *gnothuch gach là 'na latha féin.* Eabh.

earn a's Dia ann, agus nach 'eil ann ach e.

61 Bitheadh bhur cridhe uime sin iomlan leis an Tighearn ar Dia, a ghluasad 'na reachdaibh, agus a ghleidheadh àitheanta, mar air an la'n diugh.

62 Agus dh'ìobair an righ, agus Israel uile maille ris, ìobairt am fianuis an Tighearna.

63 Agus dh'ìobair Solamh ìobairt thabhartasa-sìth, a dh'ìobair e do'n Tighearna, dà mhìle thar fhichead bò, agus ceud agus fichead mìle caora: mar sin choisrig [p] an righ, agus clann Israeil uile, tigh an Tighearna.

64 Air an là sin féin naomhaich an righ meadhon na cùirte, a *bh*'air beulaobh tighe an Tighearna: oir thug e suas an sin ìobairte-loisgte, agus tabhartasa-bìdh, agus saill nan tabhartas-sìth; a chionn gu'*n robh* an altair umha a *bha*'m fianuis an Tighearna, ro-bheag a ghabhail nan ìobairt-loisgte, agus nan tabhartas-bìdh, agus saill nan tabhartas-sìth.

65 Agus chum Solamh anns an àm sin féill [q], agus Israel uile maille ris, coi'-thional mòr, o dhol a stigh Hamait gu ruig abhuinn na h-Eiphit, am fianuis an Tighearn ar Dé, seachd laithean agus seachd laithean, *eadhon* ceithir là deug.

66 Air an ochdamh' là leig e air falbh an sluagh: agus bheannaich iad an righ, agus chaidh iad a dh'ionnsuidh am bùth, subhach agus aoibhinn 'nan cridhe, air son a' mhaith uile a rinn an Tighearna do Dhaibhidh a sheirbhiseach agus d'a shluagh Israel.

CAIB. IX.

AGUS an uair a chuir Solamh crìoch air tigh an Tighearn agus tigh an righ a thogail, agus uile mhiann Sholaimh bu taitneach leis a dheanamh,

2 Dh'fhoillsich an Tighearn e féin do Sholamh an dara h-uair, mar a dh'fhoillsich se e féin da ann an Gibeon.

3 Agus thubhairt an Tighearna ris, Chuala mi t'urnuigh agus t'athchuinge a chuir thu suas a'm' fhianuis: naomhaich mi an tigh sò a thog thu, a chur m'ainme an sin gu bràth; agus bithidh mo shùilean agus mo chridhe an sin gach la [r].

4 Agus ma ghluaiseas tusa ann am fhianuis, mar a ghluais Daibhidh t'athair, ann an iomlaine cridhe, agus ann an ionracas, a dheanamh a réir nan uile *nithe* a dh'àithn mise dhuit, agus gu'n gléidh thu mo reachdan agus mo bhreitheanais,

5 An sin daingnichidh mise cathair do rìoghachd air Israel gu bràth, mar a labhair mi re Daibhidh t'athair, ag ràdh, Cha bhi duine dhìth ort air righ-chathair Israeil.

6 Ach ma thionndaidheas sibh da rìreadh o m' leantuinnsa, *sibh féin* agus bhur clann, agus nach gléidh sibh m'àitheantan *agus* mo reachdan a chuir mi roimhibh, ach gu'm falbh sibh agus gu'n dean sibh seirbhis do dheibh eile, agus gu'n sleuchd sibh [s] dhoibh:

7 An sin gearraidh mise Israel as bhàrr aghaidh an fhearainn a thug mi dhoibh; agus an tigh so a naomhaich mi do m'ainm féin, tilgidh mi as mo shealladh; agus bithidh Israel 'na ghnath-fhocal, agus 'na leth-fhocal [t] am measg nan uile shluagh:

8 Agus an tigh so a bha [u] *co* ard, gach neach a ghabhas seachad air, bithidh iongnadh air, agus ni e sgeig [w]; agus their iad, C'ar son a rinn an Tighearna mar so ris an tìr so, agus ris an tigh so?

9 Agus freagraidh [x] iad, A chionn gu'n do thréig iad an Tighearn an Dia, a thug a mach an aithriche a tìr na h-Eiphit, agus gu'n do ghabh iad d'an ionnsuidh [y] diathan eile, agus gu'n do shleuchd iad dhoibh, agus gu'n do rinn iad seirbhis dhoibh: uime sin thug an Tighearn orra an t-olc so uile.

10 Agus an ceann fhichead bliadhna, 'anns an do thog Solamh an dà thigh, tigh an Tighearn agus tigh an righ.

11 *A chionn gu'n* d'thug Hiram righ Thiruis seachad do Sholamh fiodh seudair, agus fiodh giuthais, agus òr, gu uile thoil, an sin thug righ Solamh do Hiram fichead baile ann an tìr na Galile.

12 Agus thàinig Hiram a mach à Tìrus a dh'fhaicinn nam bailtean a thug Solamh dha; ach cha do thaitinn iad ris.

13 Agus thubhairt e, Ciod iad na bailte sin a thug thu dhomh, a

[p] *naomhaich.* [q] *cuirm, féisd.* [r] *an còmhnuidh.* [s] *crom sibh sìos.* Eabh. [t] *focal-fachaid.* [u] *tha.* [w] *feadaidh e; he will hiss.* Sasg. [x] *their.* Eabh. [y] *rinn iad greim air.*

bhràthair? Agus thugadh fearann
Chabuil mar ainm orra gus an la'n
diugh.
14 Agus chuir Hiram a dh'ionn-
suidh an righ sé fichead tàlann òir.
15 Agus *is e* so aobhar na cìse a
thog righ Solamh a thogail tighe an
Tighearna, agus a thighe féin, agus
Mhilo, agus ballaidh Ierusaleim,
agus Hasoir, agus Mhegido, agus
Gheseir.
16 Chaidh Pharaoh righ na h-Ei-
phit suas, agus ghlac e Geser, agus
loisg se e le teine, agus mharbh e
na Canaanaich a bha chòmhnuidh
sa' bhaile, agus thug se e *mar*
thiodhlac d'a nighinn, mnaoi Sho-
laimh.
17 Agus thog Solamh Geser, agus
Bet-horon ìochdarach,
18 Agus Baalat, agus Tadmor san
fhàsach anns an tìr,
19 Agus na h-uile bhailte ion-
mhais a bh'aig Solamh, agus bailt-
ean a charbad, agus bailtean a
mharc-shluaigh, agus miann Sho-
laimh a mhiannaich e thogail ann
an Ierusalem, agus ann an Lebanon,
agus ann an tìr a thighearnais [z] uile.
20 *Agus* an sluagh uile a dh'fhàg-
adh *beo* do na h-Amoraich, *do* na
Hitich, *do* na Perisich, *do* na Hibh-
ich, agus *do* na Iebusaich, nach
robh do chloinn Israeil,
21 An clann a dh'fhàgadh 'nan
déigh san tìr, nach b'urrainn clann
Israeil a sgrios gu tur, dhiubhsan
thog Solamh daor-chìs gus an la'n
diugh.
22 Ach do chloinn Israeil cha
d'rinn Solamh tràill sam bith: ach
bha iad 'nam fir-chogaidh, agus
'nan seirbhisich aige, agus 'nan
uachdaranaibh, agus 'nan ceannard-
aibh, agus 'nan riaghlairibh a charb-
ad agus a mharc-shluaigh.
23 *B'iad* so uachdarain an luchd-
dreuchd a *bha* os cionn oibre Sho-
laimh, cúig ceud agus leth-cheud, a
riaghail os cionn an t-sluaigh a
a dh'oibrich san obair.
24 Ach chaidh nighean Pharaoih
suas a baile Dhaibhidh d'a tigh
féin, a thog *Solamh* dh'i: an sin
thog e Milo.
25 Agus dh'iobair Solamh tri
uairc sa' bhliadhna ìobairte-loisgte,
agus ìobairte-sìth air an altair a thog
e do'n Tighearna, agus loisg e tùis
air an *altair* a *bha* [a] 'm fianuis an
Tighearna: agus chrìochnaich e 'n
tigh.
26 Agus rinn righ Solamh loing-
eas [b] ann an Esion-geber, a *tha*
láimh re Elot, air tràigh na mara
ruaidhe, ann an tìr Edoim.
27 Agus chuir Hiram anns an
loingeas òglaich féin, maraichean [c]
aig an robh eólas na fairge, maille
re òglaich Sholaimh.
28 Agus thàinig iad gu h-Ophir,
agus thug iad as sin òr, ceithir
cheud agus fichead tàlann, agus
thug iad gu righ Solamh *e*.

CAIB. X.

AGUS an uair a chuala ban-righ-
inn [d] Sheba cliu Sholaimh ann
an ainm [e] an Tighearna, thàinig i
g'a dhearbhadh le ceisdibh cruaidhe [f].
2 Agus thàinig i do h-Ierusalem
le cuideachd ro-mhòir, le càmhal-
aibh a' giùlan spìosraidh [g], agus ro-
mhòran òir agus clacha luach-
mhor [h]: agus thàinig i dh'ionnsuidh
Sholaimh, agus labhair i ris gach ni
a bha 'na cridhe.
3 Agus mhìnich Solamh dh'i a
briathran [i] uile: cha robh ni *air
bith* am folach air an righ nach do
mhìnich e dh'i.
4 Agus an uair a chunnaic ban-
righinn Sheba uile ghliocas Sholaimh,
agus an tigh a thog e,
5 Agus biadh a bhuird, agus
suidhe [k] a sheirbhiseach, agus feith-
eamh a luchd-frithealaidh, agus an
truscan [l], agus a ghillean-cupain,
agus a dhol suas air an deachaidh e
suas gu [m] tigh an Tighearna, cha
robh spiorad innte ni's mò.
6 Agus thubhairt i ris an righ,
B'fhìor an t-iomradh [n] a chuala mise
ann am thìr féin air do ghnìomh-
araibh [o], agus air do ghliocas.
7 Gidheadh, cha do chreid mi na
briathra, gus an d'thàinig mi, agus
gu'm faca mo shùilean féin *e;* agus
feuch, cha d'innseadh a leth dhomh:
chaidh do ghliocas agus do shoir-
bheachadh thar [p] an iomradh a
chuala mi.
8 *Is* sona do dhaoine, *is* sona iad
so do sheirbhisich a sheasas a't'
fhianuis an còmhnuidh, ag éisd-
eachd re d' ghliocas.

[z] *uachdaranachd.* [a] *oirre-san a* bha. Eabh. [b] *long.*
[c] *sciopairean.* [d] *ban-righ.* [e] *agus ainm.* [f] *toimhseachanaibh.*
[g] *nithe cùbhraidh.* [h] *leug.* [i] *ceisdean.* [k] *còmhnuidh.*
[l] *earradh, cudach.* [m] *na h-ìobairte-loisgte a dh'ìobair e ann.*
[n] *B'fhìrinn am focal.* [o] *do bhriathraibh, do ràdhaibh.*
[p] *chuir thu gliocas agus maith ris.* Eabh.

9 Gu ma beannuichte an Tighearna do Dhia, a ghabh tlachd annad gu d' chur air righ-chathair Israeil: a chionn gu bheil gràdh aig an Tighearn do Israel gu bràth, uime sin rinn e thusa a'd' righ, a dheanamh breitheanais agus ceartais.

10 Agus thug i do'n righ sè fichead tàlann òir, agus ro-mhòran do spìosraidh, agus clachan luachmor: (cha d'thàinig riamh tuilleadh a leithid so do phailteas spìosraidh, as a thug ban-righinn Sheba do righ Solamh.

11 Agus mar an ceudna loingeas[q] Hiraim a ghiùlain or o Ophir, thug i o Ophir ro-mhòran do fhiodh[r] almuig, agus clacha luachmhor.

12 Agus rinn an righ do'n fhiodh almuig puist do thigh an Tighearna, agus do thigh an righ, clàrsaichean mar an ceudna agus saltairean do'n luchd-ciuil: cha d'thàinig a leithid so do fhiodh almuig, agus cha'n fhacas *a leithid* gus an la'n diugh.)

13 Agus thug righ Solamh do bhan-righinn Sheba a h-uile mhiann a dh'iarr i, a thuilleadh air na thug e dh'i a réir fhialaidheachd rìoghail féin[s]: agus phill i, agus dh'fhalbh i d'a tir, i féin agus a seirbhisich.

14 A nis b'e cothrom[t] an òir a thàinig gu Solamh ann an aon bhliadhna, sè ceud, tri fichead, agus sè tàlannan òir:

15 A thuilleadh air *na fhuair e* o na ceannaichibh, agus o mhalairt[u] an luchd-spìosraidh, agus o uile righibh Arabia, agus o uachdaranaibh na tìre.

16 Agus rinn righ Solamh dà cheud sgiath *do* òr buailte[w]: sé ceud *secel* òir chuir e chum gach sgéithe.

17 Agus *rinn e* tri cheud targaid *do* òr buailte: tri puind òir chuir e chum gach targaide: agus chuir an righ iad ann an tigh frìthe Lebanoin.

18 Rinn an righ mar an ceudna righ-chathair mhòr do fhiaclaibh *elephant*, agus chòmhdaich e i leis an òr bu ghloine.

19 *Bha* sè ceuman aig an righ-chathair, agus *bha* mullach na righ-chathrach cruinn o cùl; agus *bha* làmhan air gach taobh do'n àite-shuidhe, agus dà leomhan a' seasamh làimh ris na làmhan.

20 Agus sheas dà leòmhan dheug an sin air na sé ceumaibh, air an taobh so agus air an taobh ud: cha d'rinneadh a leithid ann an rìoghachd air bith *eile*.

21 Agus *bha* uile shoithichean òil righ Solaimh *do* òr, agus uile shoithiche tighe frìthe Lebanoin *do* òr fìor-ghlan: cha robh aon diubh *do* airgiod; cha robh meas air bith dheth ann an laithibh Sholaimh.

22 Oir *bha* loingeas Tharsis aig an righ air muir maille re loingeas Hiraim: aon uair anns na tri bliadhnaibh thàinig loingeas Tharsis, a' giùlan òir agus airgid, fhiacal elephant, agus apa, agus pheucag[x].

23 Mar so thug righ Solamh barrachd air uile righibh an domhain ann an saibhreas, agus ann an gliocas.

24 Agus dh'iarr an talamh uile teachd an làthair[y] Sholaimh, a dh'éisdeachd r'a ghliocas, a chuir Dia 'na chridhe.

25 Agus thug iad leo gach fear a thiodhlacadh; soithichean airgid agus soithichean òir, agus truscana, agus airm, agus spìosraidh, eich agus muileidean; cuibhrionn[z] bliadhna anns gach bliadhna.

26 Agus chruinnich Solamh carbaid agus marc-shluagh: agus bha mìle agus ceithir cheud carbad aige, agus dá mhìle dheug marcach; a chuir e ann am bailtibh nan carbad[a], agus maille ris an righ ann an Ierusalem.

27 Agus thug an righ air airgiod *a bhi* ann an Ierusalem mar chlachan, agus air na crannaibh seudair thug e *bhi* mar na croinn shicomoir a *tha* anns an t-srath, air lìonmhoireachd.

28 Agus thugadh eich do Sholamh a mach as an Eiphit, agus snàth-lìn: ghabh ceannaichean an righ an snàth-lìn air luach.

29 Agus thàinig carbad a nìos agus chaidh e mach as an Eiphit air shè ceud *secel* airgid, agus each air cheud gu leth: agus mar sin do uile righibh nan Hiteach, agus do righibh Shiria, thug iadsan a mach *iad* le'n làimh.

CAIB. XI.

AGUS *bha* gaol aig righ Solamh air mòran do mhnaibh coimheach[b], a thuilleadh air nighinn Pharaoih, Ban-mhoabaich, Ban-am-

[q] *long.* [r] *chrannaibh.* [s] *a réir làimhe righ Solaimh.* Eabh. [t] *cudthrom.* [u] *cheannaigheachd, ghnothuichibh.* [w] *fìor-ghlan.* [x] *pheubh-eun.* [y] *dh'iarr an talamh uile gnùis.* Eabh. [z] *ni.* Eabh. [a] *air son charbad.* [b] *a bha 'nan coigrich.*

onaich, Ban-edomaich, Ban-shidon-
aich, *agus* Ban-hitich;
2 Do na cinneachaibh mu'n
d'thubhairt an Tighearna re cloinn
Israeil, Cha d'théid sibhse a steach
d'an ionnsuidh-san, cha mhò a thig
iadsan a steach d'ar n-ionnsuidh-sa;
oir gu deimhin bheir iad air bhur
cridhe claonadh an déidh an dée:
riu so dhlùth-lean Solamh ann an
gaol.
3 Agus bha seachd ceud bean
aige, mar bhan-righinnean, agus tri
ceud coimh-leabach: agus thug a
mhnài air a chridhe claonadh.
4 Oir thachair, ann an àm sean
aois Sholaimh, *gu'n* do chlaon a
mhnài a chridhe an déigh dhiathan
eile; agus cha robh a chridhe iom-
lan leis an Tighearn a Dhia, mar *a
bha* cridhe Dhaibhidh athar.
5 Oir chaidh Solamh an déigh
Astaroit ban-dé nan Sidonach, agus
an déigh Mhilcoim gràineileachd
nan Amonach.
6 Agus rinn Solamh olc ann an
sùilibh an Tighearna: agus cha do
lean e gu coimhlionta an Tighearna,
mar *a rinn* Daibhidh athair.
7 An sin thog Solamh ionad ard
do Chemos, gràineileachd Mhoaib,
anns an t-sliabh a *tha* mu choin-
neamh Ierusaleim; agus do Mho-
lech, gràineileachd chloinn Amoin.
8 Agus air an dòigh cheudna rinn
e d'a mhnaibh coimheach uile, a
loisg tùis agus a thug suas ìobairt
d'an déibh.
9 Agus bha fearg air an Tighearna
re Solamh, a chionn gu'n do chlaon
a chridhe o'n Tighearna Dia Israeil,
a dh'fhoillsich e féin dha dà uair,
10 Agus *a* dh'àithn dha a thaobh
an ni so, nach rachadh e'n déigh
dhiathan eile: ach cha do ghléidh
esan an ni a dh'àithn an Tighearna.
11 Uime sin thubhairt an Tigh-
earna re Solamh, A chionn gu'n
d'rinneadh so leat[c], agus nach do
ghléidh thu mo choi'-cheangal-sa,
agus mo reachdan a dh'àithn mi
dhuit, gu deimhin reubaidh mise an
rìoghachd uait, agus bheir mi do d'
sheirbhiseach i.
12 Gidheadh ann ad laithibh-sa
cha dean mi so, air sgàth Dhaibhidh
t'athar: as làimh do mhic reubaidh
mi i.
13 Ach cha reub mi an rìoghachd
uile: bheir mi aon treubh[d] do d'
mhac air sgàth Dhaibhidh m'òglaich,
agus air sgàth Ierusaleim a thagh
mi.
14 Agus dhùisg an Tighearna
nàmhaid suas do Sholamh, Hadad
an t-Edomach: *bha* e do'n t-sliochd
rìoghail ann an Edom.
15 Oir an uair a bha Daibhidh
ann an Edom, *agus* a chaidh Ioab
ceannard an t-slòigh suas a dh'adh-
lacadh nam marbh, an déigh dha
gach firionnach ann an Edom a
bhualadh,
16 (Oir dh'fhan Ioab sè mìosan
an sin, agus Israel uile, gus an do
ghearr e as gach firionnach ann an
Edom)
17 Theich Adad, e féin agus E-
domaich àraidh do sheirbhisich athar
maille ris, gu dol a stigh do'n Eiphit;
agus Hadad fathast 'na leanaban òg.
18 Agus dh'éirich iad a Midian,
agus thàinig iad gu Paran, agus
thug iad daoine leo a Paran, agus
thàinig iad do'n Eiphit gu Pharaoh
righ na h-Eiphit, agus thug esan dha
tigh, agus dh'òrduich e lon dha,
agus thug e fearann dha.
19 Agus fhuair Hadad deagh-
ghean[e] mòr ann an sùilibh Pharaoih,
air chor as gu'n d'thug e dha 'na
mnaoi piuthar a mhnà féin, piuthar
Thahpeneis na ban-righinn.
20 Agus rug piuthar Thahpeneis
dha Genubat a mhac, a chuir Tah-
penes bhàrr na cìche ann an tigh
Pharaoih: agus bha Genubat ann an
teaghlach Pharaoih am measg mhac
Pharaoih.
21 Agus an uair a chuala Hadad
san Eiphit gu'n do choidil[f] Daibhidh
maille r'a aithrichibh, agus gu'n robh
Ioab ceannard an t-slòigh marbh,
thubhairt Hadad re Pharaoh, Leig
dhomh imeachd, a chum g'un d'théid
mi do m' thìr féin.
22 Agus thubhairt Pharaoh ris,
Ach ciod a tha dh'easbhuidh ort
maille riumsa, gu'n iarradh tu, feuch,
dol do d' thìr féin? Agus fhreagair
esan, Cha *'n'eil ni air bith*, gidh-
eadh leig dhomh falbh air gach aon
chor.
23 Agus dhùisg Dia suas nàmhaid
eile dha, Reson mac Eliadah, a
theich o Hadareser[g], righ Shobah, a
thighearna.
24 Agus chruinnich e daoine
thuige[h], agus bha e 'na cheannard
air buidhinn, an uair a mharbh
Daibhidh iadsan *o Shobah:* agus
chaidh iad do Dhamascus, agus
chòmhnuich iad ann, agus rinn iad
e 'na righ[i] ann an Damascus.
25 Agus bha e 'na nàmhaid do Is-

[c] *gu'n robh so maille riut.* Eabh. [d] *fhineadh.* [e] *bàigh.*
[f] *luidh.* [g] *Hadadeser.* [h] *chuige.* [i] *rioghaich iad.*

rael rè uile làithean Sholaimh, a thuilleadh air an olc a *rinn* Hadad: agus dh'fhuathaich e Israel, agus rìoghaich e os cionn Edoim[k].

26 Agus Ieroboam mac Nebait, Ephratach o Shereda, seirbhiseach do Sholamh (agus *b'e* ainm a mhàthar Seruah, bantrach) thog eadhon esan *a* làmh an aghaidh an righ.

27 Agus *b'e* so an t-aobhar mu'n do thog e *a* làmh an aghaidh an righ: Thog Solamh Milo, *agus* chàirich e bearnan[l] bhaile Dhaibhidh athar.

28 Agus *bha'n* duine Ieroboam treun ann an neart: agus an uair a chunnaic Solamh gu'n robh an t-òganach deanadach, chuir se e os cionn uile luchd-giùlain uallach[m] tighe Ioseiph.

29 Agus thachair anns an àm sin, air dol do Ieroboam a mach a h-Ierusalem, gu'n d'fhuair am fàidh Ahiah an Silonach e san t-slighe, agus e sgeadaichte le truscan[n] ùr: agus *bha* iad 'nan dithis leo féin anns a' mhachair.

30 Agus rug Ahiah air an truscan ùr a *bha* air, agus reub e *'na* dhà mhìr dheug e.

31 Agus thubhairt e re Ieroboam, Gabh dhuit féin deich mirean; oir mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Feuch, reubaidh mise an rìoghachd as làimh Sholaimh, agus bheir mi deich treubhan dhuitse:

32 (Ach bithidh aon treubh aigesan air sgàth Dhaibhidh m'òglaich, agus air sgàth Ierusaleim, am baile a thagh mi as uile threubhan Israeil)

33 A chionn gu'n do thréig iad mise, agus gu'n do shleuchd iad[o] do Astarot bain-dia nan Sidonach, do Chemos dia nam Moabach, agus do Mhilcom dia chloinn Amoin, agus nach do ghluais iad ann am shlighibh-sa, a dheanamh an *ni a ta* ceart a'm' shùilibh, agus *a ghleidheadh* mo reachdan agus mo bhreitheanasa, mar *a rinn* Daibhidh athair.

34 Gidheadh, cha d'thoir mi'n rìoghachd uile as a làimh, ach ni mi e 'na uachdaran[p] rè uile làithean a bheatha, air sgàth Dhaibhidh m'òglaich, a thagh mi, a chionn gu'n do ghléidh e m'àitheantan agus mo reachda.

35 Ach bheir mi'n rìoghachd as làimh a mhic, agus bheir mi dhuitse i, *eadhon* deich treubhan.

36 Agus d'a mhac-san bheir mi aon treubh, a chum gu'm bi lòchran aig Daibhidh m'òglach an còmhnuidh a'm' fhianuis ann an Ierusalem, am baile a thagh mi dhomh féin a chur m'ainme an sin.

37 Agus gabhaidh mi thusa, agus rìoghaichidh tu a réir nan uile *nithe* a mhiannaicheas t'anam, agus bithidh tu a'd' righ air Israel.

38 Agus ma dh'éisdeas tu ris na h-uile *nithibh* a dh'àithneas mise dhuit, agus gu'n gluais thu ann am shlighibh, agus gu'n dean thu an *ni a ta* ceart a'm' shùilibh, a ghleidheadh mo reachdan agus m'àitheanta, mar a rinn Daibhidh m'oglach; an sin bithidh mise maille riut, agus togaidh mi dhuit tigh daingean, mar a thog mi do Dhaibhidh, agus bheir mi Israel dhuit.

39 Agus cràdhaidh mi[q] sliochd Dhaibhidh air a shon so, ach cha'n ann gu bràth.

40 Uime sin dh'iarr Solamh Ieroboam a mharbhadh. Ach dh'éirich Ieroboam, agus theich e do'n Eiphit, a dh'ionnsuidh Shisaic righ na h-Eiphit, agus bha e san Eiphit gu bàs Sholaimh.

41 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh[r] Sholaimh, eadhon[s] na h-uile *nithe* a rinn e, agus a ghliocas, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar ghnìomhara Sholaimh?

42 Agus *b'i* an ùine[t] a rìoghaich Solamh ann an Ierusalem os cionn Israeil uile, dà fhichead bliadhna.

43 Agus choidil[u] Solamh maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann am baile Dhaibhidh athar: agus rìoghaich Rehoboam a mhac 'na àite.

CAIB. XII.

AGUS chaidh Rehoboam do Shechem: oir thàinig Israel uile gu Sechem gu dheanamh 'na righ.

2 Agus an uair a chuala Ieroboam, mac Nebait, a bha fathast anns an Eiphit *sin* (far an do theich e o ghnùis righ Solaimh) phill Ieroboam as an Eiphit[x].

3 Agus chuir iad *fios* agus ghairm iad air: agus thàinig Ieroboam,

k *Shiria.* l *dhùin e suas briseadh.* m *uile chùraim.*
n *eudach-ùachdair, falluing.* o *chrom siad iad féin.* Eabh.
p *'na cheannard, 'na phrionnsadh.* q *cuiridh mi fa àmhghar.*
r *bhriathraibh.* s *agus.* t b'iad *na laithean.* Eabh.
u *luidh.* x *agus chòmhnuich Ieroboam anns an Eiphit.* Faic II. Eachdr. Caib. X. r. 2.

agus co'-chruinneachadh Israeil uile, agus labhair iad re Rehoboam, ag ràdh,
4 Dh'antromaich t'athair ar cuing-ne, ach eutromaich thus' a nis seirbhis[y] chruaidh t'athar, agus a chuing throm a chuir e oirn, agus ni sinn seirbhis dhuit.
5 Agus thubhairt e riu, Falbhaibh fathast *gu ceann* thri laithean, an sin thigibh a rìs a m' ionnsuidh. Agus dh'fhalbh an sluagh.
6 Agus chuir righ Rehoboam a chomhairle ris na seann daoinibh a sheas an làthair Sholaimh athar, an uair bu bheo e, ag ràdh, Cionnus a tha sibh a' comhairleachadh *dhomh* freagradh a thabhairt do'n t-sluagh so?
7 Agus labhair iadsan ris, ag ràdh, Ma bhios tusa an diugh a'd' sheirbhiseach aig an t-sluagh so, agus gu'n dean thu seirbhis dhoibh, agus gu'm freagair thu iad, agus gu'n labhair thu focail mhaithe riu, an sin bithidh iadsan agadsa 'nan seirbhisich gu bràth[z].
8 Ach thréig esan comhairle nan seann daoine, a thug iad air; agus chuir e chomhairle ris na daoinibh òga a dh'fhàs suas maille ris *féin*, *agus* a sheas 'na lathair.
9 Agus thubhairt e riu, Ciod *a tha* sibhse a' comhairleachadh, a chum as gu'n d'thoir sinn freagradh do'n t-sluagh so, a labhair rium, ag ràdh, Eutromaich a' chuing a chuir t'athair oirn?
10 Agus labhair na daoine òga a dh'fhàs suas maille ris *féin* ris, ag ràdh, Mar so their thu ris an t-sluagh so a labhair riut, ag ràdh, Dh'antromaich t'athair ar cuing-ne, ach eutromaich thusa dhuinn *i;* mar so labhraidh tu riu, *Tha am meur* a's lugha agamsa ni's gairbhe na leasraidh m'athar.
11 Agus a nis chuir m'athair gun amharus oirbh cuing throm, ach cuiridh mise re bhur cuing: smachdaich m'athair sibh le slataibh[a], ach smachdaichidh mise sibh le scorpionaibh[b].
12 Uime sin thàinig Ieroboam agus an sluagh uile gu Rehoboam air an treas là, mar a dh'àithn an righ, ag ràdh, Thigibh a m' ionnsuidh a rìs air an treas la.
13 Agus fhreagair an righ an sluagh gu garbh; agus thréig e comhairle nan seann daoine a thug iad dha.
14 Agus labhair e riu a réir comhairle nan daoine òga, ag ràdh, Dh'antromaich m'athair bhur cuing, agus cuiridh mise re bhur cuing; smachdaich m'athair sibh le slataibh, ach smachdaichidh mise sibh le scorpionaibh.
15 Mar so cha d'éisd an rìgh ris an t-sluagh; oir bha'n t-aobhar o'n Tighearna, chum gu'n coimh-lionadh e fhocal féin, a labhair an Tighearna le làimh Ahiah an t-Silonaich re Ieroboam mac Nebait.
16 Agus an uair a chunnaic Israel uile nach d'éisd an righ riu, fhreagair an sluagh an righ, ag ràdh, Ciod a' chuibhrionn *a th*'againne ann an Daibhidh? agus cha *'n'eil* oighreachd againne ann am mac Iese: do d' bhùthaibh, O Israel; a nis amhairc air do thigh féin, a Dhaibhidh. Agus dh'fhalbh Israel d'am bùthaibh.
17 Ach *a thaobh* chloinn Israeil a bha chòmhnuidh ann am bailtibh Iudah, rioghaich Rehoboam os an cionn.
18 An sin chuir righ Rehoboam Adoram *d'an ionnsuidh* a *bha* os cionn na cise; agus chlach Israel uile e le clachaibh, agus fhuair e bàs: uime sin rinn righ Rehoboam cabhag gu dol suas[c] d'a charbad, chum as gu'n teicheadh e do h-Ierusalem.
19 Agus rinn Israel ceannairc an aghaidh tighe Dhaibhidh[d] gus an la'n diugh.
20 Agus an uair a chual Israel uile gu'n d'thàinig Ieroboam a rìs, chuir iad *fios*, agus ghairm iad air do'n cho'-chruinneachadh, agus rinn iad e 'na righ air Israel uile: cha do lean *aon* tigh Dhaibhidh ach treubh Iudah a mhàin.
21 Agus an uair a thàinig Rehoboam gu h-Ierusalem, chruinnich e tigh Iudah uile, agus treubh Bheniamin, ceud agus ceithir fichead mile fear taghta a bha deanta re cogadh, a chogadh re tigh Israeil, a thoirt na rioghachd air a h-ais gu Rehoboam mac Sholaimh.
22 Ach thàinig focal Dé gu Semaiah duine le Dia, ag ràdh,
23 Labhair re Rehoboam mac Sholaimh, righ Iudah, agus re tigh Iudah agus Bheniamin uile, agus re fuigheall an t-sluaigh, ag ràdh,

[y] *traillidheachd.* [z] *gach uile là.* Eabh. [a] *sciùrsaibh.* [b] *le slataibh calgach cosmhuil re scorpionaibh.* [c] *chaidh righ Rehoboam le uile neart suas.* [d] *thréig, dhealaich Israel re tigh Dhaibhidh.*

24 Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Na rachaibh suas, agus na cogaibh re'r bràithribh cloinn Israeil: pillibh gach duine d'a thigh féin, oir is ann leamsa a rinneadh an ni so. Agus dh'éisd iad re focal an Tighearna, agus phill iad gu imeachd a reir focail an Tighearna.

25 Agus thog Ieroboam Sechem ann an sliabh Ephraim, agus chòmhnuich e ann: agus chaidh e mach as sin, agus thog e Penuel.

26 Agus thubhairt Ieroboam 'na chridhe, A nis pillidh an rìoghachd gu tigh Dhaibhidh.

27 Ma théid an sluagh so suas a dheanamh ìobairtean ann an tigh an Tighearn ann an Ierusalem, an sin pillidh cridhe an t-sluaigh so r'an tighearna, re Rehoboam righ Iudah: agus marbhaidh iad mise, agus pillidh iad gu Rehoboam righ Iudah.

28 Uime sin ghabh an righ comhairle, agus rinn e dà laogh òir, agus thubhairt e riu, Is mòr oirbh dol suas gu h-Ierusalem: feuch do dhée, O Israel, a thug a nìos thu a tìr na h-Eiphit.

29 Agus shuidhich e aon *diubh* ann am Betel, agus an *laogh* eile chuir e ann an Dan.

30 Agus rinneadh an ni so 'na pheacadh: oir chaidh an sluagh *a shleuchdadh* an làthair aoin *diubh*, gu ruig Dan.

31 Agus rinn e tigh àitean arda, agus rinn e sagairt do'n chuid a b'ìsle do'n t-sluagh[e], nach robh do chloinn Lebhi.

32 Agus rinn Ieroboam féisd[f] anns an ochdamh mìos, air a' chùigeadh la deug do'n mhìos, cosmhuil ris an fhéisd a *bha* ann an Iudah, agus dh'ìobair e[g] air an altair: mar sin rinn e ann am Betel, ag ìobradh do na laoghaibh a rinn e: agus shuidhich e ann am Betel sagarta nan àitean ard a rinn e.

33 Agus dh'ìobair e air an altair a rinn e ann am Betel, air a' chùigeadh la deug do'n ochdamh mìos, anns a' mhìos air an do smuainich e 'na chridhe féin: agus rinn e féisd do chloinn Israeil, agus dh'ìobair e air an altair, agus loisg e tùis[h].

CAIB. XIII.

AGUS feuch, thàinig duine le Dia a Iudah le focal an Tighearna gu Betel: agus *bha* Ieroboam 'na sheasamh làimh ris an altair, a losgadh tùise.

2 Agus dh'éigh e an aghaidh na h-altarach ann am focal an Tighearna, agus thubhairt e, O altair, altair, mar so thubhairt an Tighearna, Feuch, beirear mac do thigh Dhaibhidh, d'an ainm Iosiah, agus ìobraidh e ortsa sagarta nan àitean ard a loisgeas tùis ort, agus loisgear cnàmha dhaoine ort.

3 Agus thug e air an là sin féin comhara seachad, ag ràdh, *Is e* so an comhara a labhair an Tighearna: Feuch, reubar an altair, agus dòirtear a mach an luath a *tha* oirre.

4 Agus an uair a chuala righ Ieroboam focal an duine le Dia, a dh'éigh e an aghaidh na h-altarach ann am Betel, shìn e a làmh a mach o'n altair, ag ràdh, Beiribh air: agus shearg[i] a làmh, a shìn e mach 'na aghaidh, air chor as nach b'urrainn e a tabhairt air a h-ais thuige[k].

5 Agus reubadh an altair, agus dhòirteadh an luath a mach o'n altair, a réir a' chomharaidh a thug an duine le Dia le focal an Tighearna.

6 Agus fhreagair an righ, agus thubhairt e ris an duine le Dia, Aslaich a nis gnùis an Tighearna do Dhé, agus dean urnuigh air mo shon, a chum gu'n aisigear mo làmh dhomh a rìs. Agus dh'aslaich an duine le Dia gnùis an Tighearna, agus dh'aisigeadh làmh an righ dha a rìs, agus bha i mar air tùs.

7 Agus thubhairt an righ ris an duine le Dia, Thig maille riumsa do m' thigh, agus neartaich thu féin; agus bheir mi tiodhlacadh dhuit.

8 Agus thubhairt an duine le Dia ris an righ, Ge do bheireadh tu dhomhsa leth do thighe, cha rachainn a stigh maille riut, cha mhò a dh'ithinn aran, no dh'òlainn uisge anns an àite so:

9 Oir mar so dh'àithneadh dhomhsa le focal an Tighearna, ag ràdh, Na h-ith aran, agus na h-òl uisge, agus na pill air an t-slighe air an d'thàinig thu.

10 Agus dh'fhalbh e air slighe eile, agus cha do phill e air an t-slighe air an d'thàinig e do Bhetel.

[e] *do dheireadh an t-sluaigh.* [f] *féill.* [g] *chaidh e suas.*
[h] *chaidh e suas air an altair, a losgadh tùise.* [i] *thiormaich.*
[k] *chuige.*

11 A nis bha sean fhàidh 'na
chòmhnuidh ann am Betel, agus
thàinig a mhic, agus dh'innis iad da
na h-oibre uile a rinn an duine
le Dia air an là sinn ann am Betel:
na briathran a labhair e ris an righ,
iad so dh'innis iad mar an ceudna
d'an athair.
12 Agus thubhairt an athair riu,
Cia i an t-slighe air an d'fhalbh e?
agus dh'fheuch[k] a mhic *dha* an
t-slighe air an d'fhalbh an duine le
Dia, a thàinig a Iudah.
13 Agus thubhairt e r'a mhic,
Cuiribh diollaid dhomh air an asail.
Agus chuir iad diollaid dha air an
asail, agus mharcaich e oirre.
14 Agus chaidh e'n déigh an
duine le Dia, agus fhuair e 'na
shuidhe e fuidh dharaig, agus
thubhairt e ris, An tusa an duine
le Dia, a thàinig a Iudah? Agus
thubhairt esan, *Is* mi.
15 An sin thubhairt e ris, Thig
maille riumsa do m' thigh, agus ith
aran.
16 Agus thubhairt esan, Cha'n
fheud mi pilltinn maille riut, no
dol a steach maille riut: cha mhò
a dh'itheas mi aran no dh'olas mi
uisge maille riut anns an àite so:
17 Oir chaidh a ràdh rium le
focal an Tighearna, Cha'n ith thu
aran, agus cha'n òl thu uisge an sin;
cha mhò philleas tu gu imeachd air
an t-slighe air an d'thàinig thu.
18 Agus thubhairt e ris, *Is* fàidh
mise mar an ceudna mar thu féin,
agus labhair aingeal rium le focal an
Tighearna, ag ràdh, Thoir air ais
leat e do d' thigh, a chum as gu'n
ith e aran, agus gu'n òl e uisge.
Ach rinn e breug dha.
19 Agus phill e maille ris, agus
dh'ith e aran 'na thigh, agus dh'òl
e uisge.
20 Agus an uair a bha iad 'nan
suidhe aig a' bhord, thàinig focal an
Tighearn a dh'ionnsuidh an fhàidh
a thug air ais e.[l]
21 Agus ghlaodh e ris an duine
le Dia a thàinig a Iudah, ag ràdh,
Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, A
chionn gu'n robh thu eas-ùmhal do
fhocal[m] an Tighearna, agus nach
do ghléidh thu an àithne a dh'àithn
an Tighearna do Dhia dhuit,
22 Ach gu'n do phill thu, agus
gu'n d'ith thu aran, agus gu'n d'òl
thu uisge anns an àite mu'n d'thubh-
airt e riut, Na h-ith aran, agus na
h-òl uisge; cha d'théid do chorp[n] a
steach do uaigh t'aithriche.
23 Agus an déigh dha aran ith-
eadh, agus an déigh dha òl, chuir e
diollaid dha air an asail, *cadhon*,
do'n fhàidh a thug e air ais.
24 Agus an uair a dh'fhalbh e,
thachair leòmhan air san t-slighe,
agus mharbh se e: agus thilgeadh a
chorp air an t-slighe, agus sheas an
asal làimh ris: sheas an leòmhan
mar an ceudna làimh ris a' chorp.
25 Agus feuch, *bha* daoine a'
gabhail seachad, agus chunnaic iad
an corp tilgte air an t-slighe, agus
an leòmhan 'na sheasamh làimh ris
a' chorp: agus thàinig iad, agus
dh'innis iad *e* anns a' bhaile, anns
an robh an sean fhàidh 'na chòmh-
nuidh.
26 Agus an uair a chual am fàidh
a thug air ais e o'n t-slighe *sin*,
thubhairt e, *Is* esan an duine le Dia,
a bha eas-ùmhal do fhocal an Tigh-
earna: uime sin thug an Tighearna
thairis e do'n leòmhan, a reub e,
agus a mharbh e a réir focail an
Tighearna, a labhair e ris.
27 Agus labhair e r'a mhic, ag
ràdh, Cuiribh diollaid dhomh air an
asail. Agus chuir iad diollaid
oirre.
28 Agus dh'fhalbh e, agus fhuair
e a chorp tilgte air an t-slighe, agus
an asal agus an leòmhan 'nan seas-
amh làimh ris a' chorp: cha d'ith an
leòmhan an corp, cha mhò a reub e
an asal.
29 Agus thog am fàidh corp an
duine le Dia, agus chuir e air an
asail e, agus thug e air ais e: agus
thàinig an sean fhàidh do'n bhaile[o],
gu caoidh a dheanamh, agus gu
adhlacadh[p].
30 Agus chuir e a chorp 'na
uaigh féin, agus rinn iad caoidh os
a cheann, *ag ràdh*, Mo thruaighe
mo bhràthair!
31 Agus an déigh dha esan
adhlacadh, labhair e r'a mhic, ag
ràdh, 'Nuair a gheibh mise bàs, an
sin adhlaicibh mi anns an uaigh
anns *am bheil* an duine le Dia
adhlaicte; làimh r'a chnàmhaibh-
san cuiribh mo chnàmha-sa:
32 Oir gu deimhin thig *e* gu crìch
an ni a dh'éigh e le focal an Tigh-
earn an aghaidh na h-altarach ann
am Betel, agus an aghaidh uile
thighean nan àit arda, a *tha* ann
am bailtibh Shamaria.

[k] *oir chunnaic.* [l] *a thug e air ais.* [m] *bheul.* [n] *chlosach, mharbhan.* [o] *thàinig e do bhaile an t-sean-fhàidh.* [p] *adhlac.*

33 An déigh an ni so, cha do phill Ieroboam o 'dhroch shlighe, ach rinn e a rìs[q] do'n chuid a b'ìsle do'n t-sluagh sagartan do na h-àitibh arda: ge b'e leis am b'àill, choisrig se e, agus bha e *'na aon do* shagartaibh nan àitean arda.

34 Agus bha an ni so 'na pheacadh do thigh Ieroboaim, agus a chum *a* ghearradh as, agus a chum *a* sgrios bhàrr aghaidh na talmhainn.

CAIB. XIV.

ANNS an àm sin bha Abiah, mac Ieroboaim, gu tinn.

2 Agus thubhairt Ieroboaim r'a mhnaoi, Eirich a nis, agus cuir thu féin ann an coslas eile[r], a chor as nach aithnich iad gur tu bean Ieroboaim; agus imich do Shiloh: feuch, an sin *tha* Ahiah am fàidh, a dh'innis dhomhsa *gu'm bithinn* a'm' righ air an t-sluagh so.

3 Agus thoir[s] leat a'd' làimh deich builinnean, agus breacagan, agus soitheach meala, agus falbh d'a ionnsuidh: innsidh esan duit ciod a dh'éireas do'n leanabh.

4 Agus rinn bean Ieroboaim mar sin, agus dh'éirich i, agus chaidh i do Shiloh, agus thàinig i gu tigh Ahiah: ach cha b'urrainn Ahiah *ni* fhaicinn, oir dhorchaicheadh[t] a shùilean le aois.

5 Agus thubhairt an Tighearna re Ahiah, Feuch, tha bean Ieroboaim a' teachd a dh'iarraidh ni ort a thaobh a mic, oir *tha* e gu tinn: mar so agus mar so labhraidh tu ria[u]; oir tarlaidh[w] 'nuair a thig i a steach, gu'n gabh i oirre féin *gur bean* eile i.

6 Agus tharladh, an uair a chual Ahiah fuaim a cos[x], agus i a' teachd a steach air an dorus, gu'n dubhairt e, Thig a steach, a bhean Ieroboaim: c'ar son a tha thu a' gabhail ort *gur bean* eile thu? ach chuireadh mise a d' ionnsuidh *le teachdaireachd* chruaidh.

7 Falbh, innis do Ieroboam, Mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, A chionn gu'n d'ardaich mise thu a meadhon an t-sluaigh, agus gu'n do chuir mi thu a'd' cheannard air mo shluagh Israel:

8 Agus gu'n do reub mi an rìoghachd o thigh Dhaibhidh, agus gu'n d'thug mi dhuitse i; agus *gidheadh* nach robh thu mar m'òglach Daibhidh, a ghléidh m'aitheanta, agus a lean mi le uile chridhe, a dheanamh *an ni sin* a mhàin *a bha* ceart ann mo shùilibh-sa;

9 Ach gu'n d'rinn thu olc os cionn nan uile a bha romhad, agus gu'n deachaidh tu agus gu'n d'rinn thu dhuit féin diathan eile[y], agus dealbhan leaghta, gu fearg a chur ormsa; agus gu'n do thilg thu mi air do chùlaobh:

10 Uime sin feuch, bheir mise olc air tigh Ieroboaim, agus gearraidh mi as o Ieroboam esan a ni uisge re balladh, esan a dhruideadh a steach agus a dh'fhàgadh ann an Israel; agus bheir mi air falbh fuigheall tighe Ieroboaim, mar a bheir neach air falbh aolach gus an teirig e.

11 Esan a gheibh bàs do Ieroboam anns a' bhaile, ithidh na madraidh *e;* agus esan a gheibh bàs anns a' mhachair, ithidh eunlaith an athair *e:* oir labhair an Tighearn *e.*

12 Uime sin éirich thusa, imich do d' thigh féin: an uair a théid do chosan[z] a steach do'n bhaile, gheibh an leanabh bàs.

13 Agus ni Israel uile caoidh air a shon, agus adhlaicidh iad e: oir théid esan a mhàin o Ieroboam a dh'ionnsuidh na h-uaighe; a chionn gu'n d'fhuaradh ann ni maith a thaobh an Tighearna Dé Israeil, ann an tigh Ieroboaim.

14 Os bàrr, togaidh an Tighearna suas dha féin righ air Israel, a ghearras as tigh Ieroboaim air an là sin: ach ciod? a nis féin.

15 Agus buailidh an Tighearn Israel, mar a ghluaisear cuilc anns an uisge, agus spìonaidh e Israel as an fhearann mhaith so, a thug e d'an aithrichibh, agus sgapaidh se iad air an taobh thall do'n abhuinn; a chionn gu'n d'rinn iad an doireachan, a' cur feirg air an Tighearna.

16 Agus bheir e thairis Israel, air son pheacanna Ieroboaim, a pheacaich, agus a thug air Israel peacachadh.

17 Agus dh'éirich bean Ieroboaim, agus dh'imich i, agus thàinig i gu Tirsah: *agus* an uair a chaidh i steach air stairsnich an tighe, fhuair an leanabh bàs.

18 Agus dh'adhlaic iad e, agus rinn Israel uile caoidh air a shon, a réir focail an Tighearna, a labhair e

[q] *phill e agus rinn e.* Eabh. [r] *atharraich thu féin.* Eabh. [s] *beir.* [t] *sheas.* Eabh. [u] *ri, rithe.* [w] *bithidh e.* Eabh. [x] *cas.* [y] *coimheach.* [z] *do chos.*

le làimh òglaich féin Ahiah an
fhàidh.
19 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Ieroboaim, mar a chog, agus
mar a rìoghaich e, feuch, *tha* iad
scrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh [a] righre Israeil.
20 Agus *b'iad* na laithean a
rìoghaich Ieroboam dà bhliadhna
thar fhichead: agus choidil e maille
r'a aithrichibh, agus rìoghaich Nadab
a mhac 'na àit.
21 Agus rìoghaich Rehoboam
mac Sholaimh ann an Iudah.
Bha Rehoboam bliadhna agus dà
fhichead a dh'aois an uair a thòisich
e air rìoghachadh, agus rìoghaich e
seachd bliadhna deug ann an Ieru-
salem, am baile a thagh an Tigh-
earn a uile threubhaibh Israeil, a
chur ainme an sin: agus *b'e* ainm a
mhàthar Naamah, Ban-amonach.
22 Agus rinn Iudah olc ann an
sùilibh an Tighearna, agus bhros-
naich iad e gu h-eud le'm peacann-
aibh, a rinn iad os cionn nan uile a
rinn an aithriche:
23 Oir thog iadsan mar an ceud-
na àitean arda dhoibh féin, agus
dealbhan, agus doireachan, air gach
cnoc ard, agus fuidh gach craoibh
uaine.
24 Agus bha mar an ceudna
Sodomaich anns an tìr: rinn iadsan
a réir uile ghràineileachda nan
cinneach, a thilg an Tighearn a
mach roimh chloinn Israeil.
25 Agus anns a' chùigeadh bliadh-
na do righ [b] Rehoboam, thàinig
Sisac righ na h-Eiphit a nìos an agh-
aidh Ierusaleim:
26 Agus thug e leis ionmhais
tighe an Tighearna, agus ionmhais
tighe an righ; bhuin e leis eadhon
an t-iomlan: agus thug e leis na
sgiathan òir uile a rinn Solamh.
27 Agus rinn righ Rehoboam
sgiathan umha 'nan àit, agus thug
e thairis *iad* gu làimh ceannard an
fhreiceadain [c] a ghléidh dorus
tighe an righ.
28 Agus an uair a chaidh 'n
righ a steach do thigh an Tighearna,
dh'iomchair am freiceadan iad, agus
thug iad air an ais iad gu seòmar an
fhreiceadain.
29 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh [d] Rehoboaim, agus na h-uile
nithe a rinn e, nach *'eil* iad scrìobhta
ann an leabhar eachdraidh righre
Iudah?
30 Agus bha cogadh eadar Reho-
boam agus Ieroboam rè *an* làithean
uile.
31 Agus choidil Rehoboam maille
r'a àithrichibh, agus dh'adhlaiceadh
e maille r'a àithrichibh ann am baile
Dhaibhidh: agus *b'e* ainm a mhàth-
ar Naamah, Ban-amonach. Agus
rìoghaich Abiam a mhac 'na àit.

CAIB. XV.

A NIS anns an ochdamh bliadh-
na deug do righ Ieroboam mac
Nebait, rìoghaich Abiam os cionn
Iudah.
2 Tri bliadhna rìoghaich e ann an
Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàth-
ar Maachah, nighean Abisaloim.
3 Agus ghluais e ann an uile
pheacaibh athar, a rinn e roimhe:
agus cha robh a chridhe iomlan leis
an Tighearn a Dhia, mar *a bha*
cridhe Dhaibhidh athar.
4 Gidheadh, air sgàth Dhaibhidh
thug an Tighearn a Dhia lòchran
dha ann an Ierusalem, a chur a
mhic suas 'na dhéigh, agus a
dhaingneachadh Ierusalem:
5 A chionn gu'n d'rinn Daibhidh
an *ni a bha* ceart ann an sùilibh
an Tighearna, agus nach do chlaon
e o na h-uile *nithibh* a dh'àithn e
dha rè uile làithean a bheatha, ach
a mhàin an cùis Uriah an Hitich.
6 Agus bha cogadh eadar Reho-
boam agus Ieroboam rè uile làithean
a bheatha.
7 A nis a' chuid eile do ghnìomh-
araibh [e] Abiaim, agus na h-uile
nithean a rinn e, nach 'eil iad
scrìobhta ann an leabhar eachdraidh
righre Iudah? agus bha cogadh
eadar Abiam agus Ieroboam.
8 Agus choidil Abiam maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e
ann am baile Dhaibhidh: agus
rìoghaich Asa a mhac 'na àit.
9 Agus anns an fhicheadamh
bliadhna do Ieroboam righ Israeil,
rìoghaich Asa os cionn Iudah.
10 Agus bliadhna agus dà fhich-
ead rìoghaich e ann an Ierusalem:
agus *b'e* ainm a mhàthar Maachah
nighean Abisaloim.
11 Agus rinn Asa an *ni a bha*
ceart ann an sùilibh an Tighearna,
mar a rinn Daibhidh athair.
12 Agus dh'fhuadaich e na So-
domaich as an tìr, agus chuir e air
falbh na dealbhan uile a rinn aith-
riche.

[a] *leabhar thràth-eachdraidh; leabhar fhocla laithean.* Eabh. *chronicles.* Sasg. [b] *rìoghachadh.* [c] *nan gillean-ruith.* [d] *bhriathraibh, sgeul.* [e] *bhriathraibh.*

13 Agus mar an ceudna Maachah
a mhàthair, chuir e eadhon ise o
bhi 'na ban-righinn, a chionn gu'n
d'rinn i dealbh uamhasach ann an
doire: agus sgrios Asa a dealbh
uamhasach, agus loisg se *e* aig
sruth Chidroin.
14 Ach cha do chuireadh as do[f]
na h-àitibh arda: gidheadh, bha
cridhe Asa iomlan leis an Tighear-
na rè a làithean uile.
15 Agus thug e steach na nithean
a naomhaich athair, agus na nithean
a naomhaich e féin, do thigh an
Tighearna, airgiod, agus òr, agus
soithichean.
16 Agus bha cogadh eadar Asa
agus Baasa righ Israeil, rè an làith-
ean uile.
17 Agus chaidh Baasa righ Is-
raeil suas an aghaidh Iudah, agus
thog e Ramah, a chum nach leig-
eadh e le neach air bith dol a mach
no teachd a steach gu Asa righ
Iudah.
18 Agus ghabh Asa an t-airgiod
agus an t-òr uile a dh'fhàgadh ann
an ionmhasaibh tighe an Tighearna.
agus *ann an* ionmhasaibh tighe an
righ, agus thug e iad an làimh a
sheirbhiseach: agus chuir righ Asa
iad gu Ben-hadad mac Thabrimoin,
mhic Hesioin righ Shiria, a bha
chòmhnuidh ann an Damascus, ag
ràdh,
19 *Tha* coi'-cheangal eadar mise
agus thusa, *agus* eadar m'athair-sa
agus t'athair-sa: feuch, chuir mi
a t'ionnsuidh tiodhlacadh airgid
agus òir; thig agus bris do choi'-
cheangal re Baasa righ Israeil, a
chum gu'm falbh e uam[g].
20 Agus dh'éisd Ben-hadad re
righ Asa, agus chuir e ceannarda
nan armailtean a *bha* aige, an agh-
aidh bhailtean Israeil, agus bhuail
e Iion, agus Dan, agus Abel-bet-
maachah, agus Cinerot uile, maille
re tìr Naphtali uile.
21 Agus an uair a chuala Baasa
sin, sguir e do thogail Ramah, agus
ghabh e còmhnuidh ann an Tirsah.
22 An sin thug righ Asa gairm
air feadh Iudah uile (cha robh
neach air bith saor) agus thug iad
leo clacha Ramah, agus fhiodh,
leis an do thog Baasa e; agus thog
righ Asa leo Gebah Bheniamin,
agus Mispah.
23 Agus a' chuid eile do uile
ghniomharaibh[h] Asa, agus a neart
uile, agus gach *ni* a rinn e, agus na
bailtean a thog e, nach *'eil* iad
sgrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh righre Iudah? Gidheadh, an
àm a shean aois bha eucail 'na
chosaibh.
24 Agus choidil Asa maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e
maille r'a aithrichibh ann am baile
Dhaibhidh athar: agus rìoghaich a
mhac Iehosaphat 'na àit.
25 Agus thòisich Nadab mac
Ieroboaim air rìoghachadh os cionn
Israeil anns an dara bliadhna do
Asa righ Iudah; agus rìoghaich e
os cionn Israeil dà bhliadhna.
26 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, agus ghluais e ann an
slighe athar, agus 'na pheacadh leis
an d'thug e air Israel peacachadh.
27 Agus rinn Baasa mac Ahiah,
do thigh Isachair, ceannairc[i] 'na
aghaidh; agus bhuail Baasa e làimh
re Gibeton, a *bhuineas* do na
Philistich, an uair a bha Nadab agus
Israel uile a' teannachadh[k] Ghibet-
oin.
28 Mar so mharbh Baasa e anns
an treas bliadhna do Asa righ
Iudah, agus rìoghaich e 'na àit.
29 Agus an uair a rìoghaich e,
bhuail e tigh Ieroboaim uile; cha
d'fhàg e neach air bith anns an
robh anail aig Ieroboaim, gus an do
sgrios se e, a réir focail an Tighear-
na, a labhair e le làimh a sheirbhis-
ich Ahiah an t-Silonaich:
30 Air son pheacanna Ieroboaim
a pheacaich e, agus leis an d'thug e
air Israel peacachadh; air son a
bhrosnachaidh leis an do bhrosnaich
e an Tighearna Dia Israeil gu feirg.
31 Agus a' chuid eile do ghniomh-
araibh Nadaib, agus na h-uile
nithe a rinn e, nach *'eil* iad
sgrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh righre Israeil.
32 Agus bha cogadh eadar Asa
agus Baasa righ Israeil rè an làith-
ean uile.
33 Anns an treas bliadhna do
Asa righ Iudah, thòisich Baasa mac
Ahiah air rìoghachadh os cionn Is-
raeil uile ann an Tirsah; *agus
rìoghaich e* ceithir bliadhna fich-
ead.
34 Agus rinn e olc ann an
sùilibh an Tighearna, agus ghluais
e ann an slighe Ieroboaim, agus
'na pheacadh leis an d'thug e air
Israel peacachadh.

[f] *cha do chuireadh air falbh, cha d'atharraicheadh.* [g] *gu'n tog e dhiom.* [h] *bhriathraibh.* [i] *coi'-chealg.* [k] *cuairt-cachadh, luidhe mu.*

CAIB. XVI.

UIME sin thàinig focal an Tighearna gu Iehu mac Hanani an aghaidh Bhaasa, ag radh,
2 A chionn gu'n d'ardaich mise thu o'n duslach, agus gu'n d'rinn mi thu a'd' cheannard air mo shluagh Israel, ach gu'n do ghluais thusa ann an slighe Ieroboaim, agus gu'n d'thug thu air mo shluagh Israel peacachadh, 'gam bhrosnachadh gu feirg le m' peacaibh:
3 Feuch, gearraidh mi as sliochd Bhaasa, agus sliochd a thighe, agus ni mi do thigh-sa mar thigh Ieroboaim mhic Nebait.
4 Esan a dh'eugas do Bhaasa anns a' bhaile, ithidh na madraidh *e;* agus esan a dh'eugas leis anns an fhearann, ithidh eunlaith an athair [l] *e.*
5 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Bhaasa, agus *na nithe* a rinn e, agus a neart, nach *'eil* iad sgriobhta ann an leabhar eachdraidh righre Israeil?
6 Agus choidil Baasa maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann an Tirsah: agus rìoghaich Elah a mhac 'na àit.
7 Agus mar an ceudna le làimh an fhàidh Iehu mhic Hanani, thàinig focal an Tighearn an aghaidh Bhaasa, agus an aghaidh a thighe, air son an uilc uile a rinn e ann an sùilibh an Tighearna, 'g a bhrosnachadh gu feirg le obair a làmh, gu bhi mar thigh Ieroboaim, agus a chionn gu'n do mharbh se e.
8 Anns an t-seathadh bliadhna fichead do Asa righ Iudah, thòisich Elah mac Bhaasa air rìoghachadh os cionn Israeil ann an Tirsah; *agus rìoghaich e* dà bhliadhna.
9 Agus rinn a sheirbhiseach Simri, ceannard leth *a* charbad, ceannairc 'na aghaidh 'nuair a bha e ann an Tirsah, ag òl gus an robh e air mhisg ann an tigh Arsah, a bha os cionn *a* thighe ann an Tirsah.
10 Agus chaidh Simri steach, agus bhuail se e, agus mharbh se e, anns an t-seachdamh bliadhna fichead do Asa righ Iudah; agus rìoghaich e 'na àit.
11 Agus an uair a thòisich e air rìoghachadh, co luath as a shuidh e air a righ-chathair, bhuail e tigh Bhaasa uile: cha d'fhàg e neach air bith aige a dheanadh uisge re balladh, d'a luchd-dàimh no d'a chairdibh.
12 Mar so sgrios Simri tigh Bhaasa uile, a réir focail an Tighearna, a labhair e an aghaidh Bhaasa le làimh Iehu an fhàidh;
13 Air son uile pheacanna Bhaasa, agus pheacanna Elah a mhic, leis an do pheacaich iad, agus leis an d'thug iad air Israel peacachadh, a' brosnachadh an Tighearna Dé Israeil gu feirg le'n dìomhanasaibh.
14 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Elah, agus na h-uile *nithe* a rinn e, nach *'eil* iad sgriobhta ann an leabhar eachdraidh righre Israeil?
15 Anns an t-seachdamh bliadhna fichead do Asa righ Iudah, rìoghaich Simri seachd laithean ann an Tirsah: agus *bha*'n sluagh air campachadh [m] an aghaidh Ghibetoin, a *bhuineadh* do na Philistich.
16 Agus chual an sluagh *a bha* air campachadh, 'ga ràdh, Rinn Simri ceannairc, agus mar an ceudna bhuail e'n righ: uime sin rinn Israel uile Omri ceannard an t-slòigh 'na righ air Israel an la sin féin anns a' champ.
17 Agus chaidh Omri, agus Israel uile maille ris, suas o Ghibeton, agus theannaich iad [n] Tirsah.
18 Agus an uair a chunnaic Simri gu'n do ghlacadh am baile, chaidh e steach do lùchairt tighe an righ, agus loisg e tigh an righ os a chionn féin le teine, agus dh'eug e,
19 Air son a pheacanna leis an do pheacaich e, a' deanamh uilc ann an sùilibh an Tighearna, a' gluasad ann an slighe Ieroboaim, agus 'na pheacadh a rinn e, ann an tabhairt air Israel peacachadh.
20 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Shimri, agus a' cheannairc a rinn e, nach *'eil* iad sgriobhta ann an leabhar eachdraidh righre Israeil?
21 An sin roinneadh sluagh Israeil 'nan dà leth: lean leth an t-sluaigh Tibni mac Ghinait, gu dheanamh 'na righ; agus lean an leth eile Omri.
22 Ach bhuadhaich an sluagh a lean Omri air an t-sluagh a lean Tibni mac Ghinait: agus fhuair Tibni bàs, agus rìoghaich Omri.
23 Anns an aon bhliadhna deug thar fhichead do Asa righ Iudah, thòisich Omri air rìoghachadh os cionn Israeil [o]; *agus rìoghaich e* dà bhliadhna dheug: ann an Tirsah rìoghaich e se bliadhna.
24 Agus cheannaich e sliabh Sha-

[l] *an aidheir.* [m] *'nan suidhe.* [n] *shuidh iad mu'n cuairt air.*
[o] *os cionn Israeil* uile.

maria [p] o Shemer air dhà thàlann airgid, agus thog e *aitreabh air* an t-sliabh, agus ghoir e ainm a' bhaile a thog e, a réir ainme Shemeir, sealbhadair sléibh Shamaria.
25 Ach rinn Omri olc ann an sùilibh an Tighearna, agus rinn e ni's measa na iadsan uile a bha roimhe:
26 Oir ghluais e ann an uile shlighe Ieroboaim mhic Nebait, agus 'na pheacadh leis an d'thug e air Israel peacachadh, a' brosnachadh an Tighearna Dé Israeil gu feirg le'n diomhanasaibh.
27 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Omri a rinn e, agus a neart a dh'fheuch e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh righre Israeil?
28 Agus choidil Omri maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann an Samaria: agus rìoghaich Ahab a mhac 'na àit.
29 Agus thòisich Ahab mac Omri air rìoghachadh os cionn Israeil anns an ochdamh bliadhna deug thar fhichead do Asa righ Iudah: agus rìoghaich Ahab mac Omri os cionn Israeil ann an Samaria, dà bhliadhna thar fhichead.
30 Agus rinn Ahab mac Omri olc ann an sùilibh an Tighearna, os cionn nan uile a *bha* roimhe.
31 Agus mar gu'm bu ni faoin [q] dhasan gluasad ann am peacaibh Ieroboaim mhic Nebait, ghabh e 'na mnaoi Iesebel nighean Etbaail righ nan Sidonach, agus chaidh e agus rinn e seirbhis do Bhaal, agus shleuchd e dha.
32 Agus chuir e suas altair do Bhaal ann an tigh Bhaail, a thog e ann an Samaria.
33 Agus rinn Ahab doire; agus rinn Ahab ni's mò a bhrosnachadh an Tighearna Dé Israeil gu feirg na uile righrean Israeil a bha roimhe.
34 'Na laithibh-san thog Hiel am Beteleach Iericho: ann an Abiram [r] a cheud-ghin shuidhich e a bhunait, agus ann an Segub a mhac a b'òige chuir e suas a gheataidh, a réir focail an Tighearna, a labhair e le làimh Iosua mhic Nuin.

CAIB. XVII.

AGUS thubhairt Eliah an Tisbitheach, *a bha* do luchd-àiteachaidh Ghilead [s], re Ahab, *Mar* is beo an Tighearna Dia Israeil, an làthair am bheil mise a'm' sheasamh, cha bhi sna bliadhnaibh so drùchd no uisge ann, ach a réir m'fhocail-sa.
2 Agus thàinig focal an Tighearna d'a ionnsuidh, ag ràdh,
3 Imich as so, agus tionndaidh thu féin a làimh na h-airde 'n ear; agus folaich thu féin aig sruth Cherit, a *tha* fa chomhair Iordain.
4 Agus òlaidh tu do'n t-sruth, agus dh'àithn mise do na fitheachaibh do bheathachadh an sin.
5 Agus dh'imich e, agus rinn e a réir focail an Tighearna; oir chaidh *e*, agus ghabh e còmhnuidh aig sruth Cherit, a *tha* fa chomhair Iordain.
6 Agus thug na fithich d'a ionnsuidh aran agus feoil sa' mhaduinn, agus aran agus feoil san fheasgar; agus dh'òl e as an t-sruth.
7 Ach an ceann tamuill [t] thiormaich an sruth, a chionn nach robh uisgé anns an tìr.
8 Agus thàinig focal an Tighearna d'a ionnsuidh, ag ràdh,
9 Eirich, imich gu Sarephat, a's le Sidon, agus gabh còmhnuidh an sin: feuch, dh'àithn mise do mhnaoi *a ta* 'na bantraich an sin do bheathachadh.
10 Agus dh'éirich e, agus chaidh e do Sharephat: agus an uair a thàinig e gu geatadh a' bhaile, feuch, bha a' bhantrach an sin a' tional bhioran [u]; agus ghairm e oirre, agus thubhairt e, Thoir a m' ionnsuidh, guidheam ort, beagan uisge ann an soitheach, a chum gu'n òl mi.
11 Agus an uair a bha i a' dol g'a thoirt leatha, ghlaodh e ria, agus thubhairt e, Thoir a m' ionnsuidh, guidheam ort, greim arain a'd' làimh.
12 Agus thubhairt ise, *Mar* is beo an Tighearna do Dhia, cha 'n'eil breacag agam, ach làn an duirn do mhin ann an soitheach [w], agus beagan olaidh ann an coin [x]: agus feuch, *tha* mi a' tional biorain no dhà, a chum gu'n d'théid mi steach, agus gu'n deasaich mi e dhomh féin agus do m' mhac, agus gu'n ith sinn e, agus gu'm faigh sinn bàs.
13 Agus thubhairt Eliah ria, Na biodh eagal ort; falbh, dean a réir t'fhocail: ach dean dhomhsa dhiubh sin breacag bheag an toiseach, agus thoir a m' ionnsuidh i, agus dhuit

[p] *Someron.* Eabh [q] *eutrom, suarach.* [r] *ann am* bàs *Abiraim.* [s] a bha *o Thisbi Ghilead.* [t] *an ceann bliadhna ; an ceann laithean.* Eabh. [u] *mhaidean, connaidh.* [w] *baraill, cuinneig.* [x] *crùisgein.*

fein agus do d' mhac deasaich[y] 'na dhéigh sin.

14 Oir mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Cha chaithear an soitheach mine, agus cha teirig an corn olaidh, gus an là san cuir an Tighearn uisge air aghaidh na talmhainn.

15 Agus dh'fhalbh i, agus rinn i a réir focail Eliah, agus dh'ith ise, agus esan, agus a tigh re *mòrain do laithibh*.

16 Cha do chaitheadh an soitheach mine, agus cha do theirig an corn olaidh, a réir focail an Tighearna, a labhair e le làimh Eliah.

17 Agus thachair an déigh nan nithe sin, gu'n d'fhàs mac na mnà, *eadhon* mnà an tighe, gu tinn; agus bha a thinneas cho trom, as nach d'fhàgadh anail ann.

18 Agus thubhairt i re Eliah, Ciod e mo ghnothuch-sa riut[z], a dhuine le Dia? an d'thàinig thu a m' ionnsuidh a chur mo pheacaidh an cuimhne, agus a mharbhadh mo mhic?

19 Agus thubhairt esan ria, Thoir dhomhsa do mhac. Agus ghlac e as a h-uchd e, agus thug e suas e do sheòmar uachdarach[a], anns *an robh* e féin a' fantuinn, agus chuir e 'na luidhe air a leabaidh féin e.

20 Agus dh'éigh e ris an Tighearna, agus thubhairt e, A Thighearna mo Dhia, an d'thug thu mar an ceudna olc air a' bhantraich aig *am bheil* mi air aoidheachd[b], le a mac a mharbhadh?

21 Agus shìn se e féin air an leanabh tri uairean, agus dh'éigh e ris an Tighearna, agus thubhairt e, A Thighearna mo Dhia, thigeadh, guidheam ort, anam an leinibh so a steach ann a rìs.

22 Agus dh'éisd an Tighearna re guth Eliah; agus thàinig anam an leinibh a steach ann a rìs, agus dh'ath-bheothaicheadh e.

23 Agus ghlac Eliah an leanabh, agus thug e sìos e as an t-seòmar uachdarach do'n tigh, agus thug e d'a mhàthair e: agus thubhairt Eliah, Feuch, tha do mhac beo.

24 Agus thubhairt a' bhean re Eliah, A nis le so tha fios agam gur duine le Dia thu, agus gur firinn focal an Tighearn ann do bheul.

CAIB. XVIII.

AGUS an déigh mòrain do laithibh, thàinig focal an Tighearna gu Eliah anns an treas bliadhna, ag ràdh, Falbh, nochd[c] thu féin do Ahab, agus bheir mise uisge air aghaidh na talmhainn.

2 Agus dh'fhalbh Eliah g'a nochdadh féin do Ahab: agus *bha* gorta mhòr ann an Samaria.

3 Agus ghairm Ahab air Obadiah, a *bha* os cionn *a* thighe (a nis bha eagal an Tighearna gu mòr air Obadiah:

4 Oir an uair a thug Iesebel fa'near fàidhean an Tighearn a ghearradh as, ghabh Obadiah ceud fàidh, agus dh'fholaich e iad 'nan leth-cheudaibh[d] ann an uaimh, agus bheathaich e iad le h-aran agus uisge)

5 Agus thubhairt Ahab re h-Obadiah, Imich do'n tìr a dh'ionnsuidh nan tobar uisge uile, agus a dh'ionnsuidh nan sruth uile, a dh'fheuchainn am faigh sinn feur, a chum as gu'n gléidh sinn ar n-eich agus ar muileidean beo, agus nach caill sinn an spréidh uile.

6 Agus roinn iad an tìr eatorra gu dol troimpe: chaidh Ahab air aon slighe leis féin, agus chaidh Obadiah air slighe eile leis féin.

7 Agus an uair a bha Obadiah san t-slighe, feuch, thachair Eliah air: agus dh'aithnich se e, agus thuit e air aghaidh, agus thubhairt e, An tusa *tha'n* so, mo thighearn Eliah?

8 Agus thubhairt esan ris, *Is* mi: imich, innis do d' thighearna, Feuch, *tha* Eliah *an so*.

9 Agus thubhairt esan, Ciod am peacadh a rinn mi, gu'n d'thugadh tu do sheirbhiseach an làimh Ahaib, g'am mharbhadh?

10 *Mar* is beo an Tighearna do Dhia, cha 'n'eil cinneach no rìoghachd, do nach do chuir mo thighearna g'ad iarraidh: agus an uair a thubhairt iad, Cha *'n'eil e'n so;* ghabh e mionnan do'n rìoghachd agus do'n chinneach, nach d'fhuair e[e] thu.

11 Agus a nis *tha* thu ag ràdh, Imich, innis do d'thighearna, Feuch, *tha* Eliah *an so*.

12 Agus tachraidh, an uair a dh'imicheas mise uait, gu'n tog

[y] *dean.* [z] *Ciod dhomhsa agus dhuitse.* Eabh. [a] *lobhta.*
[b] *maille ris* am bheil *mi air chuairt.* [c] *taisbein, feuch.*
[d] *a llon leth-cheud agus leth-cheud,* [e] *iad.*

Spiorad an Tighearna leis thusa far
nach 'eil fhios agamsa, agus an uair
a thig mise a dh'innseadh do Ahab,
agus nach faigh e thu, gu'm marbh
e mise: gidheadh *tha* eagal an
Tighearn orm-sa do sheirbhiseach o
m'òige.
13 Nach d'innseadh do m' thigh-
earna ciod a rinn mi 'nuair a mharbh
Iesebel fàidhean an Tighearna, mar
a dh'fholaich mi ceud fear a
dh'fhàidhibh an Tighearna, 'nan
leth-cheudaibh ann an uaimh, agus
a bheathaich mi iad le h-aran agus
le h-uisge?
14 Agus a nis *tha* thu ag ràdh,
Imich, innis do d' thighearna, Feuch,
tha Eliah *an so;* agus marbhaidh
e mi.
15 Agus thubhairt Eliah, *Mar* is
beò Tighearna nan slògh, an làthair
am bheil mi a'm' sheasamh, gu
deimhin nochdaidh mi mi féin da
an diugh.
16 Uime sin chaidh Obadiah an
coinneamh Ahaib, agus dh'innis e
dha. Agus chaidh Ahab an coin-
neamh Eliah.
17 Agus an uair a chunnaic Ahab
Eliah, thubhairt Ahab ris, An tusa
esan a tha cur Israeil fa bhuair-
eas [f]?
18 Agus thubhairt esan, Cha
mhise a chuir Israel fa bhuaireas,
ach thusa agus tigh t'athar, a thaobh
gu'n do thréig sibh àitheantan an
Tighearna, agus gu'n do lean sibh [g]
Baalim.
19 A nis uime sin cuir *fios* cruin-
nich a m' ionnsuidh-sa Israel uile gu
sliabh Charmeil, agus fàidhean
Bhaail, ceithir cheud agus leth-
cheud, agus fàidhean nan doire,
ceithir cheud, a tha 'g itheadh aig
bord Iesebeil.
20 Agus chuir Ahab *fios* a
dh'ionnsuidh chloinn Israeil uile,
agus chruinnich e na fàidhean an
ceann a chéile gu sliabh Charmeil.
21 Agus thàinig Eliah dh'ionn-
suidh an t-sluaigh uile, agus thubh-
airt e, Cia fhad a bhitheas sibh san
iom-chomhairl[k] eadar dhà bharail?
Ma's e'n Tighearn a's Dia ann, lean-
aibh *e;* ach ma's e Baal, leanaibh
esan. Ach cha do fhreagair an
sluagh e aon fhocal.
22 An sin thubhairt Eliah ris an
t-sluagh, Dh'fhàgadh mise, eadhon
mise a mhàin a'm' fhàidh leis an
Tighearna; ach tha fàidhean Bhaail
ceithir cheud agus leth-cheud fear
an àireamh.
23 Thugadh iad dhuinne ma ta
dà tharbh òg, agus taghadh iadsan
dhoibh féin aon tarbh òg, agus gear-
radh iad 'na mhìribh e, agus cuir-
eadh iad air connadh *e*, ach na cuir-
eadh iad teine fuidhe: agus deas-
aichidh mise an tarbh òg eile, agus
cuiridh mi air connadh *e*, ach cha
chuir mi teine fuidhe.
24 An sin gairmibh-sa air ainm
bhur dée féin, agus gairmidh mise
air ainm an Tighearna [h]: agus an
Dia a fhreagras le teine, bithidh
esan 'na Dhia. Agus fhreagair an
sluagh uile agus thubhairt iad, *Is*
maith a labhair *thu.*
25 Agus thubhairt Eliah re fàidh-
ibh Bhaail, Taghaibh-sa dhuibh féin
aon tarbh òg, agus deasaichibh an
toiseach *e*, oir *tha* sibh lìonmhor;
agus gairmibh air ainm bhur dée,
ach na cuiribh teine fuidhe.
26 Agus ghabh iad an tarbh òg a
thugadh dhoibh, agus dheasaich
iad *e*, agus ghairm iad air ainm
Bhaail o mhaduinn eadhon gu
meadhon là, ag ràdh, A Bhaail, éisd
ruinne. Ach cha *robh* guth, no
neach air bith a fhreagradh ann:
agus leum iad air an altair a rinn
iad [i].
27 Agus an uair a bha e mu
mheadhon-là, rinn Eliah fanoid
orra, agus thubhairt e, Eighibh le
guth ard; oir *is* dia e: an dara
cuid *tha* e a' beachd-smuaineach-
adh [k], no *tha* e air thurus, *no*
theagamh gu'm bheil e 'na chodal,
agus gu'm feumar a dhùsgadh.
28 Agus dh'éigh iadsan le guth
ard, agus ghearr siad iad féin a réir an
gnàtha le cloidhibh [l] agus le lan-
naibh, gus an do thaom an fhuil a
mach orra.
29 Agus an uair a chaidh meadh-
on-là thairis, agus a rinn iad fàidh-
eadoireachd gu *àm* toirt suas na
h-ìobairt-*fheasgair*, cha *robh* guth
ann, no aon air bith a fhreagradh,
no bheireadh fa'near *iad.*
30 Agus thubhairt Eliah ris an
t-sluagh uile, Thigibh am fagus
domh-sa. Agus thàinig an sluagh
uile am fagus da: agus chàirich
e altair an Tighearn *a bha* air a
briseadh sìos.
31 Agus ghabh Eliah dà chloich
dheug, a réir àireimh threubh mhac
Iacoib, chum an d'thàinig focal an

f *a'tuairgneadh Israeil.* g *thusa.* h *Iehobhah.* Eabh.
i *a rinneadh.* k *re bruadhinn.* l *sgeanaibh.*

Tighearn, ag ràdh, Bithidh Israel
mar ainm ort.
32 Agus thog e leis na clachaibh
altair ann an ainm an Tighearna;
agus rinn e clais co mòr as gu'n
cumadh i dà thomhas sìl, mu'n
cuairt air an altair.
33 Agus shuidhich e'n connadh,
agus ghearr e'n tarbh òg 'na mhìr-
ibh, agus chuir e air a' chonnadh *e*.
34 An sin thubhairt e, Lìonaibh
ceithir soithichean le h-uisge, agus
dòirtibh e air an iobairt-loisgte agus
air a' chonnadh. Agus thubhairt e,
Deanaibh an dara h-uair e, agus
rinn iad an dara h-uair e: agus
thubhairt e, Deanaibh an treas uair
e, agus rinn iad an treas uair e.
35 Agus chaidh an t-uisge mu'n
cuairt air an altair, agus lìon e mar
an ceudna a' chlais le h-uisge.
36 Agus an àm toirt suas na
h-iobairt-*fheasgair*, thàinig Eliah
am fàidh am fagus, agus thubhairt
e, A Thighearna Dhia Abrahaim,
Isaaic, agus Israeil, biodh fhios an
diugh gur tusa a's Dia ann an Israel,
agus *gur* mise t'òglach, agus *gur*
ann air t'fhocal-sa rinn mi na nithe
so uile.
37 Eisd rium, A Thighearna, éisd
rium; agus biodh fios aig an t-sluagh
so gur tusa 'n Tighearna Dia, agus
gu'n do phill thu an cridhe air ais
a rìs.
38 An sin thuit teine an Tigh-
earna, agus chaith e [m] an iobairt-
loisgte, agus an connadh, agus na
clachan, agus an luaithre; agus an
t-uisge *bha* sa' chlais dh'imlich e
suas.
39 Agus an uair a chunnaic an
sluagh uile *e*, thuit iad air an agh-
aidh, agus thubhairt iad, *Is* e'n
Tighearna féin a's Dia ann, *is* e'n
Tighearna féin a's Dia ann.
40 Agus thubhairt Eliah riu,
Glacaibh fàidhean Bhaail; na rach-
adh duine dhiubh as. Agus ghlac
siad iad; agus thug Eliah sìos iad
gu sruth Chisoin, agus mharbh e
iad an sin.
41 Agus thubhairt Eliah re Ahab,
Eirich suas, ith agus òl; oir *tha*
fuaim pailteis uisge *ann*.
42 Agus chaidh Ahab suas a
dh'itheadh agus a dh'òl: agus
chaidh Eliah suas gu mullach Char-
meil, agus thilg se e féin sìos air an
talamh, agus chuir e aghaidh eadar
a ghlùinibh.
43 Agus thubhairt e r'a òglach,
Falbh suas a nis, amhairc a dh'ionn-
suidh na fairge. Agus chaidh esan
suas, agus dh'amhairc e, agus thubh-
airt e, Cha *'n'eil* ni air bith *ann*.
Agus thubhairt e, Falbh a rìs seachd
uairean.
44 Agus air an t-seachdamh uair
thubhairt e, Feuch, *tha* neul beag
cosmhuil re bois [n] duine ag éirigh
as an fhairge. Agus thubhairt e,
Falbh suas, abair re Ahab, Ulluich
do charbad, agus gabh sìos, a chum
nach bac an t-uisge thu.
45 Agus anns a' cheart àm sin,
dhorchaicheadh na speuran le neul-
aibh agus le gaoith; agus bha uisge
mòr ann. Agus mharcaich Ahab,
agus chaidh e do Iesreel.
46 Agus bha làmh an Tighearn
air Eliah; agus chrioslaich e a leas-
raidh, agus ruith e roimh Ahab, gus
an d'thàinig e do Iesreel [o].

CAIB. XIX.

AGUS dh'innis Ahab do Iesebel
na h-uile *nithe* a rinn Eliah,
agus cionnus a mharbh e na fàidh-
ean uile leis a' chlaidheamh.
2 Agus chuir Iesebel teachdaire
dh'ionnsuidh Eliah, ag ràdh, Mar
sin deanadh na dée *riumsa*, agus
tuilleadh mar an ceudna, mur dean [p]
mise mu'n àm so am màireach
t'anam-sa [q] mar anam aoin diubh-
san.
3 Agus bha eagal air, agus [r] dh'eir-
ich e, agus dh'fhalbh e air sgàth
anma, agus thàinig e gu Beer-seba,
a *bhuineas* do Iudah, agus dh'fhàg
e òglach an sin.
4 Ach chaidh e féin astar latha [s]
do'n fhàsach, agus thàinig e agus
shuidh e fuidh chraoibh-aiteil, agus
dh'iarr e dha féin [t] bàs fhaghail [u],
agus thubhairt e, Is leòr e; a nis a
Thighearna, thoir leat m'anam; oir
cha'n fhearr mise na m'aithriche.
5 Agus an uair a luidh e agus a
choidil e fuidh chraoibh-aiteil, feuch
an sin bhean aingeal ris, agus thubh-
airt e ris, Eirich, ith.
6 Agus dh'amhairc e, agus feuch,
bha aig a cheann breacag a bhruich-
eadh air a ghrìosaich, agus soitheach
uisge: agus dh'ith agus dh'òl e, agus
luidh e sìos a rìs.
7 Agus thàinig aingeal an Tigh-
earn air ais an dara h-uair, agus
bhean e ris, agus thubhairt e, Eir-

[m] *dh'ith e suas, loisg e.* [n] *làimh.* [o] *gu dol a steach Iesreeil.*
[p] *cuir.* [q] *do bheatha-sa.* [r] *Agus an uair a chunnaic* e sin.
[s] *là.* [t] *d'a anam.* Eabh. [u] *fhaotainn.*

ich, ith; oir tha'n turus mòr air do shon.

8 Agus dh'éirich esan, agus dh'ith agus dh'òl e, agus dh'imich e ann an neart a' bhìdh sin dà fhichead là, agus dà fhichead oidhche, gu ruig Horeb sliabh Dhé.

9 Agus chaidh e steach an sin do uaimh, agus ghabh e tàmh innte; agus feuch, thàinig focal an Tighearna d'a ionnsuidh, agus thubhairt e ris, Ciod e do gnothuch an so, Eliah?

10 Agus thubhairt esan, Bha mi ro-eudmhor air son an Tighearna Dé nan slògh: oir thréig clann Israeil do choi'-cheangal, thilg iad sìos t'altairean, agus mharbh iad t'fhàidhean leis a' chlaidheamh; agus dh'fhàgadh mise a mhàin, agus tha iad ag iarraidh m'anma, chum a thoirt air falbh.

11 Agus thubhairt e, Falbh a mach, agus seas air an t-sliabh an làthair an Tighearna. Agus feuch, ghabh, an Tighearna seachad, agus reub gaoth mhòr agus làidir na beanntan, agus bhris i na creaga 'nam bloighdibh roimh an Tighearna, *ach* cha *robh* an Tighearn anns a' ghaoith; agus an déigh na gaoithe crith-thalmhainn, *ach* cha *robh* an Tighearn anns a' chrith-thalmhainn;

12 Agus an déigh na crith-thalmhainn teine, *ach* cha *robh* an Tighearn anns an teine; agus an déigh an teine guth ciuin caol.

13 Agus an uair a chual Eliah *e*, chòmhdaich e aghaidh le fhalluing, agus chaidh e mach, agus sheas e am beul na h-uamha: agus feuch, *thàinig* guth d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, Ciod e do ghnothuch an so, Eliah?

14 Agus thubhairt esan, Bha mi ro-eudmhor air son an Tighearna Dé nan slògh: oir thréig clann Israeil do choi'-cheangal, thilg iad sìos t'altairean, agus mharbh iad t'fhàidhean leis a' chlaidheamh; agus dh'fhàgadh mise a mhàin, agus tha iad ag iarraidh m'anma chum a thoirt air falbh.

15 Agus thubhairt an Tighearna ris, Falbh, pill air do shlighe gu fàsach Dhamascuis; agus an uair a thig thu, ung Hasael 'na righ air Siria.

16 Agus Iehu mac Nimsi [w] ungaidh tu 'na righ air Israel: agus Elisa mac Shaphait o Abel-meholah ungaidh tu 'na fhàidh a'd' àite féin.

17 Agus tachraidh, esan a théid as o chlaidheamh Hasaeil, *gu* marbh Iehu *e*; agus esan a théid as o chlaidheamh Iehu, *gu* marbh Elisa *e*.

18 Gidheadh dh'fhàg mi *dhomh* féin ann an Israel seachd mìle, na glùinean uile nach do lùb iad féin do Bhaal, agus gach uile bheul nach d'thug pòg dha.

19 Agus dh'fhalbh e as sin, agus fhuair e Elisa mac Shaphait, agus e ag ar le dà chuing dheug *dhamh* roimhe, agus e féin leis an dara *cuing* deug: agus chaidh Eliah thairis d'a ionnsuidh [x], agus thilg e fhalluing air.

20 Agus dh'fhàg esan na daimh, agus ruith e'n déigh Eliah, agus thubhairt e, Leig dhomh, guidheam ort, m'athair agus mo mhàthair a phògadh, agus *an sin* leanaidh mi thu. Agus thubhairt esan ris, Falbh, pill; oir ciod a rinn mise ort?

21 Agus phill e uaith, agus ghabh e cuing dhamh, agus mharbh e iad, agus le acfuinn nan damh bhruich e am feoil, agus thug e do'n t-sluagh *i*, agus dh'ith iad. An sin dh'éirich e, agus chaidh e'n déigh Eliah, agus fhritheil e dha.

CAIB. XX.

AGUS chruinnich Ben-hadad righ Shíria a shluagh uile an ceann a chéile; agus *bha* dà righ dheug thar fhichead maille ris, agus eich agus carbaid: agus chaidh e suas agus theannaich e Samaria, agus chog e 'na aghaidh.

2 Agus chuir e teachdairean gu Ahab righ Israeil do'n bhaile, agus thubhairt e ris, Mar so tha Ben-hadad ag ràdh,

3 T'airgiod agus t'òr *is* leamsa; do mhnài mar an ceudna agus do chlann, *eadhon a' chuid* a's fearr dhiubh, *is* leamsa iad.

4 Agus fhreagair righ Israeil agus thubhairt e, A réir t'fhocail, mo thighearn a righ, *is* leat mise, agus gach *ni* a *ta* agam.

5 Agus phill na teachdairean, agus thubhairt iad, Mar so labhair Ben-hadad, ag ràdh, Ge do chuir mi fios a t' ionnsuidh, ag ràdh, T'airgiod, agus t'òr, agus do mhnài, agus do chlann bheir thu dhomhsa;

6 Gidheadh mu'n tràth so am màireach cuiridh mi mo sheirbhisich a t' ionnsuidh, agus rannsaichidh

[w] *Iehu mac Iehosaphait, mhic Nimsi.* II. Righ. Caib. IX. r. 2.
[x] *ghabh Eliah seachad air.*

iad do thigh, agus tighean do sheir-
bhiseach: agus tachraidh e, gach ni
a ta taitneach do d' shùilibh, *gu*'n
cuir iad 'nan làimh, agus *gu*'n d'thoir
iad leo *e*.
7 Agus ghairm righ Israeil air uile
sheanairibh na tìre, agus thubhairt
e. Thugaibh fa'near[y], guidheam
oirbh, agus faicibh cionnus a *tha'm
fear* so ag iarraidh uilc; oir chuir e
fios a m' ionnsuidh air mo mhnaibh,
agus air mo chloinn, agus air m'air-
giod, agus air m'or, agus cha do
dhiult mi e.
8 Agus thubhairt na seanairean
uile agus an sluagh uile ris, Na
h-éisd *ris*, agus na h-aontaich *leis*.
9 Uime sin thubhairt e re teachd-
airibh Bhen-hadaid, Innsibh do m'
thighearn an righ, Gach *ni* air an
do chuir thu *fios* gu t'òglach an
toiseach, ni mi; ach an ni so
cha'n urrainn mi dheanamh. Agus
dh'fhalbh na teachdairean, agus
thug iad freagradh air ais d'a ionn-
suidh.
10 Agus chuir Ben-hadad *fios* d'a
ionnsuidh, agus thubhairt e, Mar
sin deanadh na dée riumsa, agus
tuilleadh mar an ceudna, ma's leòr
duslach Shamaria gu làn *an* dorn
do'n t-sluagh uile a *tha* 'gam lean-
tuinn-sa.
11 Agus fhreagair righ Israeil,
agus thubhairt e, Abraibh *ris*, Na
deanadh an ti sin uaill, a ta crios-
lachadh *armachd* uime, mar an ti
a chuir dheth *i*.
12 Agus an uair a chuala *Ben-
hadad* an teachdaireachd so, agus
e féin agus na righrean ag òl anns
na pàilliunaibh, thubhairt e r'a
sheirbhisich, Cuiribh *sibh féin an
ordugh*[z]. Agus chuir iadsan *iad
féin an ordugh* an aghaidh a'
bhaile.
13 Agus feuch, thàinig fàidh àr-
aidh gu Ahab righ Israeil, agus
thubhairt e, Mar so tha'n Tighearn
ag ràdh, Am faca tusa an sluagh
mor so uile? feuch, bheir mise a'd'
làimh iad an diugh, agus bithidh
fios agad gur mise an Tighearna.
14 Agus thubhairt Ahab, Co leis?
Agus thubhairt esan, Mar so tha'n
Tighearn ag ràdh, Le òganachaibh
uachdarana nan duchanna[a]. An
sin thubhairt e, Cò chuireas an cath
an ordugh. Agus thubhairt esan,
Thusa.
15 An sin dh'àireamh e òganaich
uachdarana nan duchanna, agus
bha ann diubh dà cheud agus a
dhà-dheug thar fhichead: agus 'nan
déigh-san dh'àireamh e an sluagh
uile, *cadhon* uile *shluagh* chloinn
Israeil, seachd mìle.
16 Agus chaidh iad a mach mu
mheadhon-là: ach *bha* Ben-hadad
ag òl gus an robh e air mhisg anns
na pailliunaibh, e féin agus na
righre, eadhon an dà righ dheug
thar fhichead a bha 'ga chòmhnadh.
17 Agus chaidh òganaich uachd-
arana nan dùchanna mach an tois-
each, agus chuir Ben-hadad *daoine*
a mach, agus dh'innis iad da, ag
ràdh, Thàinig daoine a mach a Sa-
maria.
18 Agus thubhairt esan, Ma's ann
gu sìth a thàinig iad a mach, glac-
aibh beo iad; no ma's ann gu cog-
adh a thàinig iad a mach, glacaibh
beo iad.
19 Agus thàinig iad a mach as a'
bhaile, òganaich uachdarana nan
dùchanna, agus an armailt a lean
iad.
20 Agus mharbh gach fear diubh
fhear: agus theich na Sirianaich,
agus ruag Israel iad; agus chaidh
Ben-hadad righ Shiria as air muin
eich, maille ris a' mharc-shluagh.
21 Agus chaidh righ Israeil a
mach, agus bhuail e na h-eich, agus
na carbaid, agus mharbh e na Sirian-
aich le h-àr mòr.
22 Agus thàinig am fàidh gu righ
Israeil, agus thubhairt e ris, Falbh,
neartaich thu féin, agus thoir
fa'near, agus faic ciod a ni thu; oir
aig teachd mu'n cuairt[b] na bliadhna
thig righ Shiria nios a'd' aghaidh.
23 Agus thubhairt seirbhisich righ
Shiria ris, *Is* dée bheann an dée-
san; uime sin bhuadhaich iad oirn:
ach cogamaid riu anns a' chòmh-
nard, agus gun teagamh buadhaich-
idh sinne orrasan.
24 Agus dean an ni so, Thoir na
righrean air falbh, gach fear as àit,
agus cuir ceannardan 'nan àit.
25 Agus àireamh dhuit fein arm-
ailt, mar an armailt a thuit agad[c],
each air an each, agus carbad air a'
charbad; agus cogaidh sinn riu anns
a' chòmhnard, *agus* gu cinnteach
buadhaichidh sinn orra[d]. Agus
dh'éisd e r'an guth, agus rinn e mar
sin.
26 Agus aig teachd mu'n cuairt
na bliadhna dh'àireamh Ben-hadad

[y] *comharaichibh.* [z] *Suidhichibh* na h-innealа-cogaidh. [a] *tìr.*
[b] *ath-philleadh,* [c] *a chaill thu.* [d] *bithidh sinn ni's treise
na iad.*

na Sirianaich, agus chaidh e suas gu h-Aphec a chogadh re h-Israel.

27 Agus dh'àirmheadh clann Israeil, agus bha iad uile a làthair, agus chaidh iad 'nan coinneamh: agus champaich clann Israeil fa'n comhair, mar dhà threud bheaga ghabhar: ach lìon na Sirianaich an tìr.

28 Agus thàinig duine le Dia, agus labhair e re rìgh Israeil, agus thubhairt e, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, A chionn gu'n dubhairt na Sirianaich, Is Dia bheann an Tighearna, ach cha 'n e Dia nan gleann e: air an aobhar sin bheir mise an sluagh lìonmhor so uile ann ad làimh-sa, agus bithidh fios agaibh gur mise an Tighearna.

29 Agus champaich iad mu choinneamh a chéile seachd laithean: agus air an t-seachdamh là chuireadh an cath: agus mharbh clann Israeil do na Sirianaich ceud mìle coisiche ann an aon là.

30 Ach theich a' chuid eile gu h-Aphec, do'n bhaile: agus *an sin* thuit balladh air seachd mìle fichead fear do na dh'fhàgadh. Agus theich Ben-hadad, agus thainig e do'n bhaile, do sheòmar-cùil [e].

31 Agus thubhairt a sheirbhisich ris, Feuch a nis, chuala sinn mu righre tighe Israeil, gur righre iochdmhor iad: cuireamaid ma ta saic-eudach air ar leasraidh, agus cuird [f] air ar ceann, agus rachamaid a mach gu rìgh Israeil; theagamh gu'n saor e t'anam.

32 Agus cheangail iad saic-eudach air an leasraidh, agus chuir iad cuird air an cinn, agus thàinig iad gu rìgh Israeil, agus thubhairt iad, Tha do sheirbhiseach Ben-hadad ag ràdh, Leig dhomh, guidheam ort, a bhi beo. Agus thubhairt esan, *Am bheil* e fathast beo? *is* e mo bhràthair e.

33 Agus thug na daoine an aire gu furachar *a dh'fheuchainn an d'thigeadh ni air bith* uaith, agus ghrad-ghlac iad e; agus thubhairt iad, Do bhràthair Ben-hadad. An sin thubhairt esan, Rachaibh, thugaibh leibh e. Agus thàinig Ben-hadad a mach d'a ionnsuidh; agus thug e air dol suas do'n charbad.

34 Agus thubhairt Ben-hadad ris, Na bailtean a thug m'athair-sa o t'athair-sa, bheir mise air an ais, agus ni thusa sràide dhuit féin ann an Damascus, mar a rinn m'athair-sa ann an Samaria. An sin *thubhairt Ahab*, Leigidh mise air falbh thu leis a' choi'-cheangal so. Mar so rinn e coi'-cheangal ris, agus leig e air falbh e.

35 Agus thubhairt duine àraidh do mhacaibh nam fàidh r'a choimhearsnach ann am focal an Tighearna, Buail mi, guidheam ort. Agus dhiùlt an duine a bhualadh.

36 An sin thubhairt esan ris, A chionn nach d'éisd thu re guth an Tighearna, feuch, co luath as a dh'fhalbhas tu uamsa, marbhaidh leòmhan thu. Agus co luath as a dh'fhalbh e uaith, fhuair leòmhan e, agus mharbh se e.

37 'Na dhéigh sin fhuair e duine eile, agus thubhairt e, Buail mi, guidheam ort. Agus bhuail gu deimhin an duine [g] e, agus lot se e.

38 Agus dh'fhalbh am fàidh, agus dh'fheith e air an rìgh làimh ris an t-slighe, agus chuir se e féin ann an coslas [h] eile le luath [i] air aghaidh [k].

39 Agus an uair a bha'n rìgh a' gabhail seachd, dh'éigh e ris an rìgh, agus thubhairt e, Chaidh t'òglach a steach gu meadhon a' chatha, agus feuch, thionndaidh duine a leth-taobh, agus thug e duine a m'ionnsuidh-sa, agus thubhairt e, Gleidh am fear so: mur bi e r'a fhaotainn [l] air chor sam bith, bithidh t'anam-sa àir son anma-san, no dìolaidh [m] tu talann airgid.

40 Agus am feadh a bha t'òglach a' bith-dheanamh an so agus an sud, cha *robh* esan *r'a fhaghail* [n]. Agus thubhairt rìgh Israeil ris, Is ann mar so *a bhitheas* do bhreitheanas-sa, dh'orduich thu féin e.

41 Agus rinn e cabhag, agus chuir e'n luath air falbh o aghaidh; agus dh'aithnich rìgh Israeil e, gu'*m b'ann* do na fàidhibh e.

42 Agus thubhairt e ris, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, A chionn gu'n do leig thu as do làimh duine a dh'orduich mise gu léir-sgrios, uime sin bithidh t'anam-sa air son anma-san, agus do shluagh-sa air son a shluaigh-san.

43 Agus dh'fhalbh rìgh Israeil a dh'ionnsuidh a thighe dubhach [o] agus feargach [p], agus thàinig e gu Samaria.

[e] *do sheòmar ann an seòmar.* Eabh. [f] *taoid.* [g] *bhuail an duine e le bualadh.* Eabh. [h] *duaicneuchd.* [i] *gnùis-bhrat.* [k] *a shùilibh.* Eabh. [l] *ma dh'ionndruinear e.* [m] *cudthromaichidh.* Eabh. [n] fhaotainn. [o] *tuirseach.* [p] *famhi-ghean.*

CAIB. XXI.

AGUS thachair an déigh nan
nithe sin, *gu*'n robh fion-lios
aig Nabot an t-Iesreeleach, a *bha*
ann an Iesreel, làimh re lùchairt
Ahaib righ Shamaria.
2 Agus labhair Ahab re Nabot,
ag ràdh, Thoir dhomhsa t'fhion-lios,
gu bhi agam 'na lios[q] luibhean, a
chionn gu *bheil* e fagus do m'
thigh, agus bheir mise dhuitse air a
shon fion-lios a's fearr na e; no ma's
e a's taitniche leat[r], bheir mi dhuit
a luach an airgiod.
3 Agus thubhairt Nabot re Ahab,
Nar leigeadh Dia dhomhsa, gu'n
d'thugainn oighreachd m'aithriche
dhuitse.
4 Agus thàinig Ahab d'a thigh
dubhach agus feargach, air son an
fhocail a labhair Nabot an t-Iesreel-
each ris: oir thubhairt e, Cha
d'thoir mi dhuit oighreachd m'aith-
riche: agus luidh e sìos air a leab-
aidh, agus thionndaidh e aghaidh
air falbh, agus cha'n itheadh e aran.
5 Ach thàinig Iesebel a bhean
d'a ionnsuidh, agus thubhairt i ris,
C'ar son a tha do spiorad cho dubh-
ach, agus nach ith thu aran?
6 Agus thubhairt esan ria, Air
son gu'n do labhair mi re Nabot an
t-Iesreeleach, agus gu'n dubhairt mi
ris, Thoir dhomhsa t'fhion-lios air
airgiod; no, ma's àill leat, bheir mi
dhuit fion-lios *eile* air a shon: agus
thubhairt esan, Cha d'thoir mi dhuit
m'fhion-lios.
7 Agus thubhairt Iesebel a bhean
ris, Tha thus' a nis a' stiùradh
rioghachd Israeil! Eirich, ith aran,
agus bìodh do chridhe subhach:
bheir mise dhuit fion-lios Naboit an
Iesreelich.
8 Agus scriobh i litrichean ann
an ainm Ahaib, agus sheulaich i *iad*
le sheula; agus chuir i na litriche
dh'ionnsuidh nan seanair, agus a
dh'ionnsuidh nan uaislean a *bha*
chòmhnuidh maille re Nabot 'na
bhaile.
9 Agus scrìobh i anns na litrich-
ibh, ag ràdh, Gairmibh trosgadh,
agus thugaibh air Nabot suidhe an
toiseach an t-sluaigh.
10 Agus cuiribh dithis dhaoine,
mic Bhelial, mu choinneamh, a
thoirt fianuis 'na aghaidh, ag ràdh,
Mhaslaich thu[s] Dia agus an righ:
agus *an sin* thugaibh a mach e, agus
clachaibh e, a chum gu'm faigh e bàs.
11 Agus rinn daoine a bhaile,
eadhon na seanairean, agus 'na
h-uaislean a chòmhnuich 'na bhaile,
a réir *an fhios* a chuir Iesebel d'an
ionnsuidh, a réir *an ni* a *bha*
scrìobhta anns na litrichibh a chuir i
d'an ionnsuidh.
12 Ghairm iad trosgadh, agus
thug iad air Nabot suidhe an tois-
each an t-sluaigh.
13 Agus thàinig dithis dhaoine,
mic Bhelial, agus shuidh iad mu
choinneamh: agus rinn fir Bhelial
fianuis 'na aghaidh, *eadhon an agh-
aidh* Naboit, an làthair an t-sluaigh,
ag ràdh; Mhaslaich Nabot Dia agus
an righ. An sin thug iad a mach as
a' bhaile e, agus chlach iad e le
clachaibh, agus fhuair e bàs.
14 'Na dhéigh sin chuir iad
teachdaire gu Iesebel, ag ràdh,
Chlachadh Nabot, agus tha e
marbh.
15 Agus an uair a chuala Iesebel
gu'n do chlachadh Nabot, agus gu'n
robh e marbh, thubhairt Iesebel re
Ahab, Eirich, gabh sealbh ann am
fion-lios Naboit an Iesreelich, a
dhiùlt e thoirt duit air airgiod; oir
cha 'n'eil Nabot beo, ach marbh.
16 Agus an uair a chual Ahab
gu'n robh Nabot marbh, dh'éirich
Ahab a dhol sìos gu fion-lios Naboit
an Iesreelich, a ghabhail seilbh ann.
17 Agus thàinig focal an Tighear-
na dh'ionnsuidh Eliah an Tisbidhich,
ag ràdh,
18 Eirich, falbh sìos a choinneach-
adh Ahaib righ Israeil, a *tha* ann
an Samaria: feuch, tha e ann am
fion-lios Naboit, d'an deachaidh e
sìos a ghabhail seilbh ann.
19 Agus labhraidh tu ris, ag
ràdh, Mar so tha'n Tighearn ag
radh, An do mharbh thu, agus mar
an ceudna an do ghabh thu sealbh?
Agus labhraidh tu ris, ag ràdh, Mar
so tha'n Tighearn ag ràdh, Anns an
àit anns an d'imlich na madraidh
fuil Naboit, imlichidh na madraidh
t'fhuil-sa, eadhon t'*fhuil-sa.*
20 Agus thubhairt Ahab re h-Eliah,
An d'fhuair thu mi, O mo nàmhaid?
Agus thubhairt esan, Fhuair mi
thu; a chionn gu'n do reic thu thu
féin a dheanamh uilc ann an sùilibh
an Tighearna.
21 Feuch, bheir mise olc ort,
agus cuiridh mi as do d' shliochd,
agus gearraidh mi air falbh o Ahab
esan a ni uisge re balladh, agus esan
a dhruidear a stigh, agus a dh'fhàg-
ar ann an Israel.

[q] *ghàradh.* [r] *fear a'd' shùilibh.* Eabh. [s] *Mhallaich thu, thug thu toibheum do.*

22 Agus ni mi do thigh-sa mar thigh Ieroboaim mhic Nebait, agus mar thigh Bhaasa mhic Ahiah, air son a' bhrosnachaidh leis an do bhrosnaich thu *mi* gu feirg, agus leis an d'thug thu air Israel peacachadh.

23 Agus mar an ceudna mu Iesebel labhair an Tighearna, ag ràdh, Ithidh na madraidh Iesebel aig balladh [t] Iesreeil.

24 Esan a gheibh bàs do Ahab anns a' bhaile ithidh na madraidh, agus esan a gheibh bàs anns a' mhachair [u] ithidh eunlaith an athair.

25 Ach cha robh *neach* ann cosmhuil re Ahab, a reic e féin a dheanamh uilc ann an sùilibh an Tighearna, do bhrigh gu'n do tharruing a bhean Iesebel thuige [w] e.

26 Agus rinn e nithe ro-ghràineil ann an leantuinn dhée bréige [x], a réir nan uile *nithe* a rinn na h-Amoraich, a thilg an Tighearn a mach roimh [y] chloinn Israeil.

27 Agus an uair a chual Ahab na briathra sin, reub e eudach, agus chuir e saic-eudach air fheoil, agus throisg e, agus luidh e ann an saic-eudach, agus ghluais e gu mall [z].

28 Agus thàinig focal an Tighearna gu Eliah an Tisbidheach, ag ràdh,

29 Am faic thusa mar a tha Ahab 'ga ùmhlachadh féin a'm' fhianuis-sa? a chionn gu bheil e 'ga ùmhlachadh féin a'm' fhianuis, cha d'thoir mi an t-olc 'na laithibh-san: *ach* ann an laithibh a mhic bheir mi an t-olc air a thigh.

CAIB. XXII,

AGUS dh'fhan iad tri bliadhna gun chogadh eadar Siria agus Israel.

2 Agus anns an treas bliadhna thàinig Iehosaphat righ Iudah a nuas gu righ Israeil.

3 (Agus thubhairt righ Israeil r'a sheirbhisich, Nach 'eil fios agaibh gur leinne Ramot ann an Gilead? agus *gidheadh tha* sinn gun ghuth againn air a ghlacadh [a] a làimh righ Shiria.)

4 Agus thubhairt e re Iehosaphat, An d'théid thu maille riumsa gu cath do Ramot-gilead? Agus thubhairt Iehosaphat re righ Israeil, *Tha* mise mar *a ta* thusa, mo shluagh-sa mar do shluagh-sa, m'eich-sa mar t'eich-sa.

5 Agus thubhairt Iehosaphat re righ Israeil, Fiosraich [b], guidheam ort, an diugh do fhocal an Tighearna.

6 Uime sin chruinnich righ Israeil na fàidhean an cionn a chéile, mu thimchioll ceithir cheud fear, agus thubhairt e riu, An d'théid mi an aghaidh Ramot-gilead gu cath, no'n leig mi leis? Agus thubhairt iadsan, Falbh suas, oir bheir an Tighearn an làimh an righ *e*.

7 Agus thubhairt Iehosaphat, Nach *'eil* an so fàidh tuilleadh leis an Tighearna, chum gu'm fiosraich sinn dheth?

8 Agus thubhairt righ Israeil re Iehosaphat, *Tha* fathast aon fhear *ann*, Micaiah mac Imlah, leis am feud sinn fiosrachadh do'n Tighearna; ach tha fuath agam dha, oir cha mhaith a chuireas e air mo mhanadh-sa [c], ach olc. Agus thubhairt Iehosaphat, Na h-abradh an righ mar sin.

9 Agus ghairm righ Israeil air maor [d], agus thubhairt e, Greas *an so* Micaiah mac Imlah.

10 Agus shuidh righ Israeil, agus Iehosaphat righ Iudah, gach fear air a righ-chathair féin, le'n earradh *rìoghail* orra, ann an àite réidh, ann an dol a steach geataidh Shamaria, agus na fàidhean uile re fàidheadaireachd 'nam fianuis.

11 Agus rinn Sedeciah mac Chenaanah adhaircean iaruinn dha fein, agus thubhairt e, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Leo so buailidh tu na Sirianaich, gus an cuir thu as doibh.

12 Agus rinn na fàidhean uile fàidheadaireachd [e] mar so, ag ràdh, Falbh suas gu Ramot-gilead, agus soirbhich; oir bheir an Tighearn an làimh an righ *e*.

13 Agus an teachdair' a chaidh a ghairm Mhicaiah, labhair *e* ris, ag ràdh, Feuch a nis, *tha* briathra nam fàidh le h-aon bheul *a' foillseachadh* maith do'n righ: bitheadh t'fhocal-sa, guidheam ort, mar fhocal aoin diubhsan, agus labhair *an ni a ta* maith.

14 Agus thubhairt Micaiah, *Mar* is beo an Tighearna, an *ni* a their an

t *ann an daingneach.* u *anns an fhearann.* w *chuige.*
x *dhealbh, iodhola.* y *o aghaidh.* Eabh. z *gu fòil.*
a *'nar tosd o a ghlacadh.* Eabh. b *Feòraich.* c *cha tairgir e maith mu m' thimchioll-sa.* d *caillteineach; eunuch.* Sasg.
e *fàistineachd, manadaireachd.*

Tighearna rium, sin labhraidh mise.
15 Agus thàinig e dh'ionnsuidh
an righ, agus thubhairt an righ ris,
A Mhicaiah, an d'théid sinn do
Ramot-gilead gu cath, no'n leig sinn
leis? Agus thubhairt esan ris,
Falbh suas, agus soirbhich; oir bheir
an Tighearn an làimh an righ e.
16 Agus thubhairt an righ ris,
Cia lion uair a mhionnaicheas mi
thu, nach innis thu dhomh ach an
fhìrinn ann an ainm an Tighearna?
17 Agus thubhairt esan, Chunnaic
mi Israel uile sgapta air na sléibh-
tibh, mar chaoraich aig nach *'eil*
adhaire[f]: agus thubhairt an Tigh-
earna, Cha 'n'eil maighstir, orra so:
pilleadh gach fear dhiubh d'a thigh
féin ann an sìth.
18 Agus thubhairt righ Israeil re
Iehosaphat, Nach d'innis mi dhuit,
nach cuireadh e maith sam bith air
mo mhanadhsa[g], ach olc?
19 Agus thubhairt esan, Uime sin
éisd thusa[h] re focal an Tighearna:
Chunnaic mise an Tighearna 'na
shuidhe air a righ-chathair, agus
uile shlòigh nan néamh 'nan seas-
amh làimh ris, air a làimh dheis
agus air a làimh chli.
20 Agus thubhairt an Tighearn,
Co a chuireas impidh[i] air Ahab, a
chum as gu'n d'théid e suas, agus
gu'n tuit e ann an Ramot-gilead?
Agus thubhairt aon mar so, agus
aon eile mar sud.
21 Agus thàinig spiorad a mach,
agus sheas e am fianuis an Tighear-
na, agus thubhairt e, Cuiridh mise
impidh air.
22 Agus thubhairt an Tighearna
ris, Cia leis? Agus thubhairt esan,
Théid mi mach, agus bithidh mi
a'm' spiorad bréige ann am beul
fhàidhean uile. Agus thubhairt e,
Cuiridh tu impidh air, agus mar an
ceudna buadhaichidh tu: falbh a
mach, agus dean mar sin.
23 A nis uime sin, feuch, chuir an
Tighearna spiorad bréige ann am
beul nam fàidh sin agad uile, agus
labhair an Tighearn olc mu d' thim-
chioll.
24 Agus chaidh Sedeciah mac
Chenaanah am fagus, agus bhuail e
Micaiah air a' ghiall, agus thubhairt
e, Cia'n taobh a chaidh spiorad an
Tighearna uamsa a labhairt riutsa?
25 Agus thubhairt Micaiah, Feuch,
chi thu san là air an d'théid thu
steach do sheòmar-cùil[k] gu t'fhol-
achadh féin.
26 Agus thubhairt righ Israeil,
Glacaibh[l] Micaiah, agus thugaibh
air ais e gu Amon uachdaran a'
bhaile, agus gu Ioas mac an righ:
27 Agus abraibh, Mar so thubh-
airt an righ, Cuiribh am *fear* so
anns a' phrìosan[m], agus beathaich-
ibh e le aran airce[n], agus le uisge
airce, gus an d'thig mise ann an
sìth.
28 Agus thubhairt Micaiah, Ma
philleas tusa idir ann an sìth, cha
do labhair an Tighearna leamsa.
Agus thubhairt e, Eisdibh, a shlòigh
uile.
29 Uime sin chaidh righ Israeil,
agus Iehosaphat righ Iudah, suas gu
Ramot-gilead.
30 Agus thubhairt righ Israeil re
Iehosaphat, Cuiridh mise mi féin
ann an coslas eile, agus théid mi a
steach do'n chath; ach cuir thusa
t'earradh *rìoghail* ort. Agus chuir
righ Israeil e féin ann an coslas eile,
agus chaidh e steach do'n chath.
31 Ach dh'àithn righ Shiria do'n
dà cheannard deug thar fhichead a
bha os cionn a charbad, ag ràdh,
Na cogaibh ris a' bheag no ris a'
mhòr, ach re righ Israeil 'na aonar.
32 Agus an uair a chunnaic
ceannardan nan carbad Iehosaphat,
thubhairt iad, Gu cinnteach *is* e so
righ Israeil. Agus thionndaidh iad
a leth-taobh a chogadh 'na aghaidh:
agus ghlaodh Iehosaphat a mach.
33 Agus an uair a chunnaic
ceannardan nan carbad nach *b'e*
righ Israeil a bh'ann, phill iad o a
leantuinn.
34 Agus tharruing fear *a* bhogha
a thaobh tuairimeis[o], agus bhuail e
righ Israeil eadar altaibh na lùirich:
uime sin thubhairt e r'a charbadair,
Tionndaidh do làmh, agus thoir a
mach as an fheachd mi; oir tha mi
air mo lotadh.
35 Agus mheudaich[p] an cath air
an là sin: agus chumadh an righ
suas 'na charbad an aghaidh nan
Sirianach, agus fhuair e bàs mu
fheasgar; agus ruith an fhuil a
mach as an lot gu meadhon a'
charbaid.
36 Agus chaidh gairm air feadh
an t-slòigh mu luidhe na gréine, ag

[f] *treudaiche, buachaille.* [g] *nach roimh-innseadh e maith sam bith mu m' thimchioll-sa.* [h] *éisdibh.* [i] *a dh'aomas, a mheallas.* [k] *do sheòmar ann an seòmar.* Eabh. [l] *Glac.* [m] *ghainntir; tigh a' phrìosain.* Eabh. [n] *àmhghair, gainne.* [o] *tuairim, teagmhuis.* [p] *dh'éirich.* Eabh.

ràdh, Gach fear d'a bhaile, agus
gach fear d'a thìr féin.
37 Agus dh'eug an righ, agus
thugadh do Shamaria e: agus
dh'adhlaic iad an righ ann an Sama-
ria.
38 Agus nigh *neach* an carbad
ann an lochan Shamaria, agus dh'im-
lich na madraidh fhuil, agus nigh
iad armachd, a réir focail an Tigh-
earn, a labhair e.
39 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Ahaib, agus na h-uile *nithe*
a rinn e, agus an tigh do fhiaclaibh
elephant a thog e, agus na bailtean
uile a thog e, nach '*eil* iad scrìobhta
ann an leabhar eachdraidh righ-
rean Israeil?
40 Agus choidil Ahab maille r'a
aithrichibh, agus rìoghaich Ahasiah
a mhac 'na àit.
41 Agus thòisich Iehosaphat mac
Asa air rìoghachadh os cionn Iudah
anns a' cheathramh bliadhna do
Ahab righ Israeil.
42 Bha Iehosaphat cùig bliadhna
deug thar fhichead a dh'aois an
uair a thòisich e air rìoghachadh,
agus rìoghaich e cùig bliadhna
fichead ann an Ierusalem: agus b'e
ainm a mhàthar Asubah, nighean
Shilhi.
43 Agus ghluais e ann an uile
shlighe Asa athar, cha do chlaon e
uaithe, a' deanamh an *ni a bha*
ceart ann an sùilibh an Tighearna:
gidheadh, cha d'thugadh air falbh
na h-àitean arda, *oir* fathast dh'ìo-
bair an sluagh, agus loisg iad tùis
anns na h-àitibh arda.
44 Agus rinn Iehosaphat sìth re
righ Israeil.
45 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Iehosaphait, agus a threine [q]
a dh'fheuch e, agus cionnus a chog
e, nach '*eil* iad scrìobhta ann an
leabhar eachdraidh righrean Iudah?
46 Agus fuigheall nan Sodomach
a dh'fhan ann an laithibh Asa
athar, chuir e as an tìr.
47 San àm sin cha *robh* righ ann
an Edom: *b'*fhear-riaghlaidh *a bha*
'na righ [r].
48 Rinn Iehosaphat longa do
Tharsis [s] gu dol do Ophir air son
òir: (ach cha deachaidh iad *ann;*
oir bhriseadh na longa ann an
Esion-geber.)
49 Agus thubhairt Ahasiah mac
Ahaib re Iehosaphat, Rachadh mo
sheirbhisich-sa maille re d' sheirbhis-
ich-sa anns na longaibh: ach cha
b'àill le Iehosaphat *sin.*
50 Agus choidil Iehosaphat maille
r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh
e maille r'a aithrichibh ann am baile
Dhaibhidh athar: agus rìoghaich
Iehoram a mhac 'na àit.
51 Thòisich Ahasiah mac Ahaib
air rìoghachadh os cionn Israeil
ann an Samaria san t-seachdamh
bliadhna deug do Iehosaphat righ
Iudah, agus rìoghaich e os cionn Is-
raeil dà bhliadhna.
52 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, agus ghluais e ann
an slighe athar, agus ann an slighe
a mhàthar, agus ann an slighe Iero-
boaim mhic Nebait, a thug air Is-
rael peacachadh.
53 Oir rinn e seirbhis do Bhaal,
agus shleuchd e dha, agus bhros-
naich e 'n Tighearna Dia Israeil gu
feirg, a réir nan uile *nithe* a rinn
athair.

[q] *neart.* [r] bha'*n àite righ.* [s] *longa fairge.*

Dara Leabhar nan RIGH,

d'an goirear gu coitcheann,

Ceathramh Leabhar nan RIGH.

CAIB. I.

AGUS rinn Moab ceannairc an
aghaidh Israeil an déigh bàis
Ahaib.
2 Agus thuit Ahasiah sìos troimh
chliath-uinneig 'na sheòmar uachd-
arach a *bha* ann an Samaria, agus
bha e tinn: agus chuir e teachdair-
ean uaith, agus thubhairt e riu,
Rachaibh, fiosraichibh do Bhaal-
sebub dia Ecroin, an d'thig mi beo
o'n tinneas so.
3 Ach thubhairt aingeal an Tigh-
earna, re Eliah an Tisbidheach, Eir-
ich, falbh suas an coinneamh theachd-
airean righ Shamaria, agus abair
riu, An ann a chionn nach '*eil* Dia
ann an Israel, a tha sibh a' dol a

dh'fhiosrachadh do Bhaal-sebub dia Ecroin?

4 A nis uime sin mar so tha'n Tighearn ag ràdh, O'n leabaidh sin air an deachaidh tu suas, cha d'thig thu a nuas, ach gu cinnteach gheibh thu bàs. Agus dh'fhalbh Eliah.

5 Agus an uair a phill na teachdairean d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, C'ar son a tha sibh air pilltinn?

6 Agus thubhairt iadsan ris, Thàinig duine a nios 'nar coinneamh, agus thubhairt e ruinn, Rachaibh, pillibh a dh'ionnsuidh an righ a chuir uaith sibh, agus abraibh ris, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, An ann a chionn nach *'eil* Dia ann an Israel, *a tha* thu a' cur *teachdairean* a dh'fhiosrachadh do Bhaal-sebub dia Ecroin? Uime sin o'n leabaidh sin air an deachaidh tu suas, cha d'thig thu a nuas, ach gu cinnteach gheibh thu bàs.

7 Agus thubhairt e riu, Ciod e eugas[a] an duine a thàinig a nios 'nar coinneamh, agus a labhair ribh na briathra sin?

8 Agus thubhairt iadsan ris, Duine molach, agus *e* crioslaichte le crios leathair m'a leasraidh. Agus thubhairt esan, *Is* e Eliah an Tisbidheach *a bh'ann.*

9 Agus chuir an righ d'a ionnsuidh ceannard leth-cheud, maille r'a leth-cheud: agus chaidh e suas d'a ionnsuidh (agus feuch, *bha* e 'na shuidhe air mullach sléibh) agus labhair e ris, A dhuine le Dia, thubhairt an righ, Thig a nuas.

10 Agus fhreagair Eliah, agus thubhairt e re ceannard an leth-cheud, Agus ma's duine le Dia mise, thigeadh teine a nuas o na néamhaibh, agus loisgeadh e suas thusa agus do leth-cheud. Agus thàinig teine a nuas o na néamhaibh, agus loisg e suas esan agus a leth-cheud.

11 Agus a rìs chuir e d'a ionnsuidh ceannard eile leth-cheud, maille r'a leth-cheud: agus labhair e, agus thubhairt e ris, A dhuine le Dia, mar so thubhairt an righ, Thig a nuas gu grad[b].

12 Agus fhreagair Eliah agus thubhairt e riu, Ma's duine le Dia mise, thigeadh teine a nuas o na néamhaibh, agus loisgeadh e suas thusa agus do leth-cheud. Agus thàinig teine Dhé a nuas o na néamhaibh, agus loisg e suas esan agus a leth-cheud.

13 Agus a rìs chuir e uaith ceannard an treas leth-cheud, maille r'a leth-cheud: agus chaidh an treas ceannard leth-cheud suas, agus thàinig e, agus leig se e féin air a ghlùinibh fa chomhair Eliah, agus dh'aslaich e air, agus thubhairt e ris, A dhuine le Dia, bitheadh, guidheam ort, m'anam-sa, agus anam an leth-cheud òglach so agad, luachmhor a'd' shùilibh.

14 Feuch, thàinig teine a nuas o na néamhaibh, agus loisg e suas an dà cheud cheannard leth-cheud, maille r'an leth-cheudaibh; ach a nis bitheadh m'anam-sa luachmhor a'd' shùilibh.

15 Agus thubhairt aingeal an Tighearna le Eliah, Falbh sìos maille ris, na biodh eagal ort roimhe. Agus dh'éirich e, agus chaidh e sìos maille ris a dh'ionnsuidh an righ.

16 Agus thubhairt e ris, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, A chionn gu'n do chuir thu teachdairean a dh'fhiosrachadh do Bhaal-sebub dia Ecroin, mur nach biodh Dia ann an Israel a dh'fhiosrachadh d'a fhocal[c], uime sin o'n leabaidh sin air an deachaidh tu suas, cha d'thig thu nuas, ach gu cinnteach gheibh thu bàs.

17 Agus fhuair e bàs a réir focail an Tighearna, a labhair Eliah: agus rìoghaich Iehoram 'na àit[d], anns an dara bliadhna do Iehoram mac Iehosaphait righ Iudah, a chionn nach robh mac aige.

18 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Ahasiah a rinn e, nach *'eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil?

CAIB. II.

AGUS thachair an uair a bha'n Tighearna gu Eliah a thogail suas le h-iomghaoith do na néamhaibh, gu'n deachaidh Eliah maille re Elisa o Ghilgal.

2 Agus thubhairt Eliah re Elisa, Fan an so, guidheam ort; oir chuir an Tighearna mise gu Betel. Agus thubhairt Elisa *ris, Mar* is beo an Tighearna, agus *mar* is beo t'anam cha'n fhàg mi thu. Agus chaidh iad sìos gu Betel.

3 Agus thàinig mic nam fàidh a *bha* ann am Betel a mach gu Elisa, agus thubhairt iad ris, Am bheil fhios agad gu'n d'thoir an

[a] *aogas, coslas.* [b] *Greas ort, thig a nuas.* Eabh. [c] *an ann a chionn nach 'eil Dia ann an Israel a dh'fheòraich d'a fhocal?* Eabh. [d] *rìoghaich Iehoram, a bhràthair, 'na àit.*

Tighearn an diugh do mhaighstir
air falbh o d' cheann? Agus thubh-
airt esan, Seadh, tha fhios agam
air; bithibhse 'nar tosd.
4 Agus thubhairt Eliah ris, Elisa,
fan an so, guidheam ort; oir chuir
an Tighearna mise gu Iericho. Agus
thubhairt esan, *Mar* is beo an Tigh-
earna, agus *mar* is beo t'anam, cha
dealaich mi riut. Agus thàinig iad
gu Iericho.
5 Agus thàinig mic nam fàidh a
bha ann an Iericho gu Elisa, agus
thubhairt iad ris, Nach 'eil fhios
agadsa gu'n d'thoir an Tighearn an
diugh do mhaighstir air falbh o d'
cheann? Agus fhreagair esan,
Seadh, tha fhios agam air, bithibhse
'nar tosd.
6 Agus thubhairt Eliah ris, Fan,
guidheam ort, an so; oir chuir an
Tighearna mise gu Iordan. Agus
thubhairt esan, *Mar* is beo an Tigh-
earna, agus *mar* is beo t'anam, cha'n
fhàg mi thu. Agus chaidh iad 'nan
dithis air an aghaidh.
7 Agus chaidh leth-cheud fear do
mhacaibh nam fàidh, agus sheas iad
fa'n comhair fad as: agus sheas
iadsan 'nan dithis làimh re Iordan.
8 Agus ghabh Eliah fhalluing,
agus dh'fhill e cuideachd *i*, agus
bhuail e na h-uisgeacha, agus roin-
neadh iad a null agus a nall: agus
chaidh iadsan 'nan dithis thairis air
talamh tioram.
9 Agus an uair a bha iad air dol
thairis, thubhairt Eliah re Elisa,
Iarr ciod is àill leat mise a dhean-
amh air do shon, mun d'thoirear mi
air falbh uait. Agus thubhairt Elisa,
Bitheadh, guidheam ort, cuibhrionn
dhùbailte do d' spiorad orm.
10 Agus thubhairt esan, Is cruaidh
an ni a dh'iarr thu: *gidheadh*, ma
chi thu mise 'nuair a bheirear air
falbh uait mi, bithidh e dhuit mar
sin; ach mur *faic*, cha bhi e *mar
sin*.
11 Agus an uair a bha iad a'
gabhail air an aghaidh, agus a'
còmhradh, feuch, carbad teine, agus
eich theine, agus dhealaich iad o
chéile iad: agus chaidh Eliah suas
le h-iomghaoith do na nèamhaibh.
12 Agus chunnaic Elisa *sin*, agus
ghlaodh e, M'athair, m'athair, car-
bad Israeil, agus a mharc-shluagh.
Agus cha'n fhac' e ni's mò e: agus
rug e air eudach féin, agus reub e
'na dhà mhìr [e] e.
13 Agus thog e suas falluing
Eliah, a thuit uaith, agus phill e,
agus sheas e làimh re bruaich Ior-
dain.
14 Agus ghabh e falluing Eliah
a thuit uaith, agus bhuail e na
h-uisgeacha, agus thubhairt e, C'àit
a nis *am bheil* an Tighearna Dia
Eliah? Agus an uair a bhuail e na
h-uisgeacha, roinneadh iad a null
agus a nall, agus chaidh Elisa
thairis.
15 Agus an uair a chunnaic mic
nam fàidh e, a *bha* ann an Iericho
fa chomhair, thubhairt iad, Dh'fhan
spiorad Eliah air Elisa. Agus
thàinig iad 'na choinneamh, agus
chrom siad iad féin dha [f] gu làr.
16 Agus thubhairt iad ris, Feuch
a nis, tha maille re d' sheirbhisich
leth-cheud fear treun [g]; rachadh
iad, guidheamaid ort, agus iarradh
iad do mhaighstir, air eagal gu'n do
thog spiorad an Tighearna suas e,
agus gu'n do thilg se e air beinn
éigin, no ann an gleann éigin. Agus
thubhairt esan, Cha chuir sibh
uaibh *iad*.
17 Agus an uair a chuir iad imp-
idh air gus an robh nàire air, thubh-
airt e, Cuiribh uaibh *iad*. Agus
chuir iad uatha leth-cheud fear,
agus dh'iarr iad *e* ré thri laithean,
ach cha d'fhuair iad e.
18 Agus an uair a thàinig iad a
ris d'a ionnsuidh, agus e a chòmh-
nuidh ann an Iericho, thubhairt e
riu, Nach dubhairt mise ribh, Na
rachaibh?
19 Agus thubhairt fir a' bhaile re
Elisa, Feuch a nis, *tha* suidheach-
adh a' bhaile *so* taitneach, mar *a tha*
mo thighearn a' faicinn, ach *tha*'n
t-uisge olc, agus an talamh neo-
thorach.
20 Agus thubhairt esan, Thug-
aibh a m' ionnsuidh soitheach [h]
nomha, agus cuiribh salann ann.
Agus thug iad d'a ionnsuidh e.
21 Agus chaidh e mach a dh'ionn-
suidh tobair [i] nan uisgeacha, agus
thilg e salann an sin, agus thubhairt
e, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh,
Shlànuich mi na h-uisgeacha sin:
cha bhi o sin ni's mò bàs, no *tal-
amh* neo-thorach.
22 Agus shlànuicheadh na h-uisg-
eacha gus an la'n diugh, a réir focail
Elisa a labhair e.
23 Agus chaidh e suas as sin gu
Betel: agus an uair a bha e a' dol
suas air an t-slighe, thàinig clann
bheag [k] a mach as a' bhaile, agus

[e] *reubadh*. Eabh. [f] *'na làthair*. [g] *mic neart*. Eabh.
[h] *corn, gloin*. [i] *teachd a mach, màthar*. [k] *giullain bheaga*.

rinn iad fanoid air, agus thubhairt
iad ris, Gabh suas, fhir mhaoil;
gabh suas, fhir mhaoil.
24 Agus sheall e 'na dhéigh, agus
chunnaic e iad, agus mhallaich e iad
ann an ainm an Tighearna: agus
thàinig dà mhathghamhuin bhan-
ionn a mach as a' choille, agus reub
iad a dhà agus dà fhichead duine
cloinne dhiubh.
25 Agus chaidh e as sin gu sliabh
Charmeil: agus as sin phill e gu
Samaria.

CAIB. III.

A NIS thòisich Iehoram mac Ahaib
air rìoghachadh os ceann Israeil
ann an Samaria, anns an ochdamh
bliadhna deug do Iehosaphat righ
Iudah, agus rìoghaich e dà bhliadh-
na dheug.
2 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, ach cha *b'ann* cos-
mhuil r'a athair agus cosmhuil r'a
mhàthair; oir chuir e air falbh
dealbh Bhaail a rinn athair.
3 Gidheadh, re peacaibh Iero-
boaim mhic Nebait a thug air Is-
rael peacachadh, dhlùth-lean e: cha
do dhealaich e riu sin.
4 Agus bha Mesa righ Mhoaib
'na shealbhadair chaorach, agus
dh'ioc e do righ Israeil ceud mìle
uan, agus ceud mìle reithe le'n
olainn.
5 Agus an uair a dh'eug Ahab,
rinn righ Mhoaib ceannairc an agh-
aidh righ Israeil.
6 Agus chaidh righ Iehoram a
mach air an là sin a Samaria, agus
dh'àireamh e Israel uile.
7 Agus chaidh e, agus chuir e
teachdairean gu Iehosaphat righ
Iudah, ag ràdh, Rinn righ Mhoaib
ceannairc a'm' aghaidh: an d'théid
thu maille rium an aghaidh Mhoaib
gu cath? Agus thubhairt esan,
Théid mi suas: *tha* mise, mar *a ta*
thusa, mo shluagh-sa, mar do shluagh-
sa, m'eich-sa mar t'eich-sa.
8 Agus thubhairt e, Cia an rathad
a théid sinn suas? Agus fhreagair
esan, Rathad fàsaich Edoim.
9 Agus dh'imich righ Israeil, agus
righ Iudah, agus righ Edoim, agus
chaidh iad mu'n cuairt astar sheachd
là; agus cha robh uisge *aca* do'n
t-sluàgh, agus do'n spréidh a lean
iad.
10 Agus thubhairt righ Israeil,
Mo thruaighe, gu'n do ghairm an
Tighearna na tri righre so cuid-
eachd, chum an toirt thairis do
làimh Mhoaib.
11 Agus thubhairt Iehosaphat,
Nach *'eil* an so fàidh leis an Tigh-
earna, a chum gu'n fiosraich sinn
do'n Tighearna leis? Agus fhreag-
air aon do sheirbhisich righ Israeil,
agus thubhairt e, *Tha*'n so Elisa
mac Shaphait, a thaom uisge air
làmhan Eliah.
12 Agus thubhairt Iehosaphat,
Tha focal an Tighearna maille ris.
Agus chaidh righ Israeil, agus Ieho-
saphat, agus righ Edoim, sìos d'a
ionnsuidh.
13 Agus thubhairt Elisa re righ
Israeil, Ciod e mo ghnothuch-sa
riut-sa? imich a dh'ionnsuidh fhàidh-
ean t'athar, agus a dh'ionnsuidh
fhàidhean do mhàthar. Agus thubh-
airt righ Israeil ris, Ni h-eadh; oir
ghairm an Tighearna na tri righre
so cuideachd, chum an toirt thairis
do làimh Mhoaib.
14 Agus thubhairt Elisa, *Mar* is
beo Tighearna nan slògh, an làthair
am bheil mi a'm' sheasamh, gu cinn-
teach mur biodh meas agamsa do
làthaireachd[l] Iehosaphait righ Iu-
dah, cha seallainn ortsa, ni mò a
chithinn thu.
15 Ach a nis thugaibh a m' ionn-
suidh fear-ciuil. Agus an uair a
bha 'm fear-ciuil a' cluicheadh, bha
làmh an Tighearn air.
16 Agus thubhairt e, Mar so tha'n
Tighearn ag ràdh, Dean an gleann
so làn do chlaisibh[m]:
17 Oir mar so tha'n Tighearn ag
ràdh, Cha'n fhaic sibh gaoth, ni
mò a chi sibh uisge; gidheadh lìonar
an gleann so le h-uisge, agus òlaidh
sibh, sibh féin agus bhur spréidh,
agus bhur n-ainmhidhean.
18 Agus is beag[n] so ann an sùil-
ibh an Tighearna: bheir e mar an
ceudna na Moabaich thairis d'ar
làimh.
19 Agus buailidh sibh gach baile
daingnichte, agus gach baile taghta,
agus leagaidh sibh sìos gach craobh
mhaith, agus dùinidh sibh suas na
tobair uisge uile, agus millidh sibh
gach mìr maith *fearainn* le clach-
aibh.
20 Agus anns a' mhaduinn, mu
àm toirt suas an tabhartais-bhìdh,
feuch, thàinig uisge rathad Edoim,
agus lìonadh an tir le h-uisge.
21 Agus an uair a chuala na Moab-
aich uile gu'n d'thàinig na righrean
a nìos a chogadh 'nan aghaidh,
ghairmeadh cuideachd iadsan uile a

[l] *do ghnùis.* [m] *'na chlaisibh, chlaisibh.* Eabh. [n] *eutrom, suarach.*

thàinig gu aois airm iomchar [o], agus os a chionn *sin*, agus sheas iad aig a' chrìch.

22 Agus dh'éirich iad gu moch anns a' mhaduinn, agus dhealraich a' ghrian air na h-uisgeachaibh, agus chunnaic na Moabaich thall fa'n comhair na h-uisgeacha dearg mar fhuil:

23 Agus thubhairt iad, *Is* fuil so: sgriosadh gun teagamh na righre, agus bhuail iad a chéile: a nis ma ta, dh'ionnsuidh na creiche, a Mhoaib.

24 Agus an uair a thàinig iad gu camp Israeil, dh'éirich na h-Israelich, agus bhuail iad na Moabaich, agus theich iad rompa: ach chaidh iadsan air an aghaidh a' bualadh nam Moabach, eadhon 'nan *tìr féin*.

25 Agus leag iad sìos na bailte, agus air gach mìr maith fearainn thilg gach fear a chlach, agus lìon iad e, agus dhùin iad suas gach tobar uisge, agus leag iad sìos gach craobh mhaith: a mhàin ann an Cir-haraset dh'fhàg iad a chlacha: ach chuairtich luchd nan crann-tàbhuill e, agus bhuail iad e.

26 Agus an uair a chunnaic righ Mhoaib gu'n do bhuadhaich an cath air, thug e leis seachd ceud fear a tharruing claidheamh, a chum briseadh a steach gu righ Edoim, ach cha b'urrainn iad.

27 An sin ghabh e a cheud-ghin mic, a bha gu rìoghachadh 'na àit, agus dh'ìobair se e mar iobairt-loisgte air a' bhalladh: agus bha corruich mhòr an aghaidh Israeil; agus dh'imich iad uaith, agus phill iad d'*an* tìr *féin*.

CAIB. IV.

A NIS ghlaodh bean àraidh do mhnaibh mhac nam fàidh re Elisa, ag ràdh, Fhuair t'òglach m'fhear bàs; agus tha fios agad gu'n robh eagal an Tighearn air t'òglach: agus tha fear nam fiach air teachd a thoirt mo dhìthis mac leis gu bhi 'nan tràillibh aige.

2 Agus thubhairt Elisa ria, Ciod a ni mise air do shon? innis dhomh ciod a th'agad san tigh? Agus thubhairt ise, Cha 'n'eil aig do bhanoglaich ni air bith san tigh, ach soitheach olaidh.

3 An sin thubhairt esan, Falbh, iarr dhuit féin soithiche an coimhearsnachaibh uile, *eadhon* soithiche falamh: na dean le beagan.

4 Agus an uair a théid thu a steach, druididh tu an dorus ort féin, agus air do mhacaibh, agus taomaidh tu anns na soithichibh sin uile, agus cuiridh tu'n soitheach làn a leth-taobh.

5 Agus dh'fhalbh i uaith, agus dhruid i an dorus oirre féin, agus air a macaibh; *agus* thug iadsan *na soithiche* d'a h-ionnsuidh, agus thaom ise a mach.

6 Agus an uair a bha na soithiche làn, thubhairt i r'a mac, Thoir a m' ionnsuidh fathast soitheach. Agus thubhairt esan ria, Cha '*n'eil* soitheach ann tuilleadh. Agus stad an oladh.

7 An sin thàinig i agus dh'innis i *sin* do'n duine le Dia: agus thubhairt esan, Falbh, reic an oladh, agus dìol [p] t'fhiacha; agus thig féin agus do mhic beo air a' chuid eile.

8 Agus thachair air la *àraidh* gu'n deachaidh Elisa thairis gu Sunam, far *an robh* bean mhòr; agus chuir i impidh air [q] aran itheadh. Agus ge b'e uair a rachadh e seachad, thionndadhadh e stigh an sin a dh'itheadh arain.

9 Agus thubhairt ise r'a fear, Feuch a nis, tha fhios agam gur duine naomha le Dia e so, a tha gabhail seachad oirn co tric [r].

10 Deanamaid, guidheam ort, seòmar beag ballaidh [s], agus cuireamaid da an sin leabadh, agus bord, agus cathair, agus coinnleir: agus an uair a thig e d'ar n-ionnsuidh, tionndadhaidh e stigh an sin.

11 Agus tharladh [t] air la *àraidh* gu'n d'thàinig e 'n sin, agus thionndaidh e steach do'n t-seòmar, agus luidh e 'n sin.

12 Agus thubhairt e re Gehasi òglach, Gairm air a' bhan-sunamaich so. Agus ghairm esan oirre, agus sheas i 'na fhianuis.

13 Agus thubhairt e ris, Abair a nis ria, Feuch, ghabh thu cùram d'ar taobh-ne leis a' chùram so uile; ciod *a tha* re dheanamh air do shon? an àill leat labhairt air do shon ris an righ, no re ceannard an t-slòigh? Agus fhreagair ise, Am measg mo shluagh féin *tha* mi a'm' chòmhnuidh.

14 Agus thubhairt esan, Ciod ma ta *a tha* re dheanamh air do shon?

o *gach neach a chrioslaich e féin le crios.* Eabh. p *pàigh.*
q *choimh-éignich i e.* r *an còmhnuidh.* s *le balladh.*
t *thachair.*

Agus thubhairt Gehasi, Gu deimhin
cha '*n'eil* mac aice, agus *tha* a fear
sean.
15 Agus thubhairt esan, Gairm
oirre. Agus an uair a ghairm e
oirre, sheas i anns an dorus.
16 Agus thubhairt e, Aig an àm
shuidhichte so, a réir àm na beatha,
bithidh mac agad a'd' ghlacaibh.
Agus thubhairt ise, Na *dean*, mo
thighearn, a dhuine le Dia, na dean
breug do d' bhanoglaich.
17 Agus dh'fhàs a' bhean torrach,
agus rug i mac aig an àm shuidhichte
sin mu'n do labhair Elisa ria,
a réir àm na beatha.
18 Agus dh'fhàs an leanabh suas:
agus thachair air là *àraidh* gu'n
deachaidh e mach a chum athar, a
dh'ionnsuidh nam buanaichean.
19 Agus thubhairt e r'a athair,
Mo cheann, mo cheann. Agus
thubhairt esan re òglach, Tog leat e
dh'ionnsuidh a mhàthar.
20 Agus thog esan leis e, agus
thug e dh'ionnsuidh a mhàthar e:
agus shuidh e air a gluinibh gu
meadhon-là, agus *an sin* dh'eug e.
21 Agus chaidh i suas, agus chuir
i 'na luidhe e air leabaidh an duine
le Dia, agus dhruid i *an dorus* air,
agus chaidh i mach.
22 Agus ghairm i air a fear, agus
thubhairt i, Cuir a m' ionnsuidh,
guidheam ort, aon do na h-òglachaibh,
agus aon do na h-asalaibh, a
chum as gu'n ruith mi a dh'ionnsuidh
an duine le Dia, agus gu'n
d'thig mi a rìs.
23 Agus thubhairt esan, C'ar son
a théid thu d'a ionnsuidh? an diugh
cha '*n'eil* gealach nomha, no sàbaid
ann. Agus thubhairt ise, *Bithidh
gach ni* gu maith [u].
24 An sin chuir i diollaid air
asail, agus thubhairt i r'a h-òglach,
Tarruing, agus bi 'g imeachd: na
cuir moille orm a' marcachd [w], mur
iarr mi ort.
25 Agus dh'imich i, agus thàinig
i dh'ionnsuidh an duine le Dia gu
sliabh Charmeil: agus an uair a
chunnaic an duine le Dia i fa chomhair
[x], thubhairt e re Gehasi òglach,
Feuch, *is* i sud a' Bhan-sunamach.
26 Ruith a nis, guidheam ort,
'na coinneamh, agus abair ria, Am
bheil thu féin gu maith? am *bheil*
t'fhear gu maith? am *bheil* an
leanabh gu maith? Agus fhreagair
ise, *Tha* gu maith.
27 Agus an uair a thàinig i a
dh'ionnsuidh an duine le Dia chum
an t-sléibh, rug i air a chosaibh; ach
thàinig Gehasi am fagus gus a cur
air falbh. Agus thubhairt an duine
le Dia, Leig dh'i, oir *tha* a h-anam
air a chradh innte: agus cheil an
Tighearn ormsa *e*, agus cha d'innis
e dhomh.
28 Agus thubhairt ise, An d'iarr
mise mac o m' thighearna? nach
dubhairt mi, Na meall mi?
29 An sin thubhairt e re Gehasi,
Crioslaich do leasraidh, agus glac
mo bhata-sa [y] ann do làimh, agus bi
'g imeachd: ma thachaireas tu air
duine sam bith, na beannaich dha;
agus ma bheannaicheas duine sam
bith dhuit, na freagair e a rìs: agus
cuir mo bhatadh air aghaidh an
leinibh.
30 Agus thubhairt màthair an
leinibh. *Mar* is beo an Tighearna,
agus *mar* is beo t'anamsa, cha 'n
fhàg mi thu. Agus dh'éirich e,
agus lean e i.
31 Agus chaidh Gehasi air aghaidh
rompa, agus chuir e 'm batadh
air aghaidh an leinibh, ach cha *robh*
cainnt no claisteachd *aige*: uime
sin phill e 'na choinneamh, agus
dh'innis e dha, ag ràdh, Cha 'n'eil
an leanabh air dùsgadh.
32 Agus an uair a thàinig Elisa
a steach do'n tigh, feuch, bha'n
leanabh marbh, *agus* 'na luidhe air
a leabaidh-san.
33 Uime sin chaidh e stigh, agus
dhùin e 'n dorus orra 'nan dithis,
agus rinn e urnuigh ris an Tighearna.
34 Agus chaidh e suas agus luidh
e air an leanabh, agus chuir e a
bheul air a bheul, agus a shùilean
air a shuilibh, agus a làmhan air a
làmhaibh, agus shìn se e féin sios
air, agus dh'fhàs feoil an leinibh
blàth.
35 Agus a rìs, dh'imich e [z] anns
an tigh a null agus a nall [a], agus
chaidh e suas, agus shìn se e féin
sios air; agus rinn an leanabh
sreothartaich seachd uairean, agus
dh'fhosgail an leanabh a shùilean.
36 Agus ghairm e air Gehasi, agus
thubhairt e, Gairm air a' Bhan-sunamaich
so. Agus ghairm esan oirre;
agus an uair a thàinig i stigh d'a
ionnsuidh, thubhairt esan, Tog leat
do mhac.
37 Agus thàinig i, agus thuit i
aig a chosaibh, agus chrom si i féin

[u] *Sìth.* Eabh. [w] *na dean air mo shon-sa moille ann am marcachd.* [x] *fad uaith.* [y] *mo lorg-sa.* [z] *Agus phill e, agus dh'imich e.* Eabh. [a] *aon uair an so agus aon uair an sud.* Eabh.

sìos gu làr, agus thog i leatha a mac, agus chaidh i mach.

38 Agus phill Elisa gu Gilgal, agus *bha* gorta san tìr, agus *bha* mic nam fàidh 'nan suidhe fa chomhair: agus thubhairt e r'a òglach, Cuir air a' phoit mhòr, agus bruich brochan do mhacaibh nam fàidh.

39 Agus chaidh aon a mach do'n achadh a thional luibhean, agus fhuair e fionain[b] fhiadhaich, agus thionail e dhith dearcan[c] fiadhaich, làn fhalluinge, agus thàinig e agus ghearr e sìos iad anns a' phoit bhrochain; oir cha b'aithne dhoibh iad.

40 Agus thaom iad a mach do na daoinibh gu itheadh; agus an uair a bha iad ag itheadh do'n bhrochan, ghlaodh iad, agus thubhairt iad, Bàs anns a' phoit, a dhuine le Dia. Agus cha b'urrainn iad itheadh *dheth*.

41 Agus thubhairt esan, Thugaibh ma ta min *a m' ionnsuidh*. Agus thilg e anns a' phoit *i*, agus thubhairt e, Taom a mach air son an t-sluaigh, a chum as gu'n ith iad: agus cha robh ni air bith olc anns a' phoit.

42 Agus thàinig duine o Bhaal-salisa, agus thug e dh'ionnsuidh an duine le Dia aran do'n cheud toradh, fichead builionn eorna, agus làn dhiasan arbhair 'nan caithleach[d]; agus thubhairt e, Thoir do'n t-sluagh, a chum as gu'n ith iad.

43 Agus thubhairt fhear-frithealaidh[e] ris, C'ar son a chuirinn so an làthair cheud fear? Agus thubhairt esan *a rìs*, Thoir do'n t-sluagh, a chum as gu'n ith iad: oir mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Ithidh *iad*, agus bithidh fuigheall ann.

44 Uime sin chuir e 'nan làthair e, agus dh'ith iad, agus bha fuigheall aca, a réir focail an Tighearna.

CAIB. V.

ANIS bha Naaman ceannard slòigh righ Shiria 'na dhuine mòr aig a thighearna, agus urramach; a chionn leis-san[f] gu'n d'thug an Tighearna saorsadh do Shiria: bha e mar an ceudna treun ann an neart, *ach bu* lobhar *e*.

2 Agus chaidh na Sirianaich a mach 'nam buidhnibh, agus thug iad leo am braighdeanas a tìr Israeil caileag bheag; agus bha i a' feitheamh air mnaoi Naamain.

3 Agus thubhairt i r'a ban-mhaighstir, B'fhearr leam gu'm biodh mo thighearna maille ris an fhàidh a *tha* ann an Samaria; an sin leighiseadh e o 'luibhre *e*.

4 Agus chaidh esan[g] a stigh, agus dh'innis e d'a thighearna, ag ràdh, Mar so agus mar so thubhairt a' chaileag a *tha* o thìr Israeil.

5 Agus thubhairt righ Shiria, Imich romhad, agus cuiridh mise litir a dh'ionnsuidh righ Israeil. Agus dh'imich e, agus thug e leis[h] deich tàlannan airgid, agus sè mile *bonn* òir, agus deich culaidhean eudaich.

6 Agus thug e 'n litir a dh'ionnsuidh righ Israeil, ag ràdh, A nis an uair a thig an litir so a t'ionnsuidh, feuch, chuir mi a t'ionnsuidh *leatha* Naaman mo sheirbhiseach, a chum as gu'n leighis thu e o 'luibhre[i].

7 Agus an uair a leugh righ Israeil an litir, reub e eudach, agus thubhairt e, An Dia mise, a mharbhadh agus a dheanamh beo, gu'n cuireadh am *fear* so *fios* a m' ionnsuidh duine a leigheas o 'luibhre? uime sin thugaibh fa'near, guidheam oirbh, agus faicibh cionnus a tha e 'g iarraidh aobhair a'm' aghaidh[k].

8 Agus an uair a chual Elisa an duine le Dia gu'n do reub righ Israeil eudach, chuir e *fios* a dh'ionnsuidh an righ, ag ràdh, C'ar son a reub thu t'eudach? thigeadh e nis a m' ionnsuidh-sa, agus bithidh fios aige gu bheil fàidh ann an Israel.

9 Agus thàinig Naaman le eachaibh agus le charbad, agus sheas e aig dorus tighe Elisa.

10 Agus chuir Elisa teachdaire d'a ionnsuidh, ag ràdh, Imich, agus nigh thu féin seachd uairean ann an Iordan, agus thig t'fheoil a rìs a t' ionnsuidh, agus bithidh tu glan.

11 Ach bha fearg air Naaman, agus dh'fhalbh e roimhe, agus thubhairt e, Feuch, shaoil mi[l], gu cinnteach gu'n d'thigeadh e mach a m' ionnsuidh, agus gu'n seasadh e, agus gu'n gairmeadh e air ainm an Tighearn a Dhé, agus gu'n cuireadh e a làmh air an àit, agus gu'n leighiseadh e an lobhar.

12 Nach 'eil Abana agus Pharpar, aibhnichean Dhamascuis, ni's

b *fineamhain, crann-fiona.* c *meallain chruinne; gourds.* Sasg.
d *'nan caithleanaibh, 'nan cogall; 'na mhàla.* e *a sheirbhiseach.*
f *le a làimh-san.* Eabh. g i. e. Naaman. h *'na làimh.* Eabh.
i *o a luibhre.* k *ag iarraidh aobhair* cur a mach *orm.*
l *thubhairt mi.* Eabh.

fearr na uile uisgeacha Israeil? nach feud mi mi fein a nigheadh auntasan, agus a bhi glan? Agus thionndaidh e, agus dh'fhalbh e roimhe ann an corruich.

13 Agus thàinig a sheirbhisich am fagus, agus labhair iad ris, agus thubhairt iad, O athair, *nam* biodh am fàidh air iarraidh ort ni mòr a dheanamh, nach deanadh tu *e?* nach ro-mhò na sin ma ta, 'nuair a tha e 'g ràdh riut, Nigh agus bi glan?

14 Au sin chaidh e sìos, agus thum se e féin ann an Iordan seachd uairean, a réir focail an duine le Dia; agus thàinig fheoil a rìs mar fheoil leinibh bhig, agus ghlanadh e.

15 Agus phill e a dh'ionnsuidh an duine le Dia, e féin agus a chuideachd uile, agus thàinig e, agus sheas e 'na làthair, agus thubhairt e, Feuch, a nis tha fios agam nach *'eil* Dia anns an talamh uile ach anu an Israel: a nis ma ta, guidheam ort, gabh tiodhlacadh[m] o d' sheirbhiseach.

16 Ach thubhairt esan, *Mar* is beo an Tighearna, an làthair am bheil mi a'm' sheasamh, cha ghabh mi *e*. Agus chuir e impidh air *a* ghabhail, ach dhiùlt esan *e*.

17 Agus thubhairt Naaman, Nach d'thoirear ma ta, guidheam ort, do d' sheirbhiseach eire[n] dhà mhuileid do thalamh[o]? oir cha d'thoir do sheirbhiseach suas a so a mach tabhartas-loisgte, no ìobairt do dhéibh air bith eile, ach do'n Tighearna.

18 Anns an ni so gu'n d'thugadh an Tighearna maitheanas do d' sheirbhiseach, an uair a théid mo thighearn a steach do thigh Rimoin a dheanamh aoraidh[p] an sin, agus a leigeas e a thaic[q] air mo làimh-sa, agus a chromas mise mi fein sìos ann an tigh Rimoin: an uair a chromas mise mi féin sìos ann an tigh Rimoin, gu'n d'thugadh an Tighearna maitheanas do d' sheirbhiseach anns an ni so.

19 Agus thubhairt esan ris, Imich ann an sìth. Agus dh'imich e uaith beagan astair.

20 Ach thubhairt Gehasi òglach Elisa an duine le Dia, Feuch, chaomhain mo mhaighstir Naaman an Sirianach so, a thaobh nach do ghabh *e* as a làimh *an ni* sin a thug e leis: ach *mar* is beo an Tighearna, ruithidh mise 'na dhéigh, agus gabhaidh mi ni éigin uaith.

21 Agus lean Gehasi Naaman: agus an uair a chunnaic Naaman *e* a' ruith 'na dhéigh, leum e nuas as a charbad 'na choinneamh, agus thubhairt e, Am *bheil* gach ni gu maith?

22 Agus thubhairt esan, *Tha gach ni* gu maith: chuir mo mhaighstir uaith mi, ag ràdh, Feuch, a nis thàinig a m' ionnsuidh dà òganach o shliabh Ephraim do mhacaibh nam fàidh: thoir dhoibh, guidheam ort, tàlann airgid, agus dà chulaidh eudaich.

23 Agus thubhairt Naaman, *Ma's* toil leat, gabh dà thàlann. Agus choimh-éignich se e, agus cheangail e dà thàlann airgid ann an dà mhàla, agus dà chulaidh eudaich, agus chuir e iad air dithis d'a òglachaibh, agus ghiùlain iadsan roimhe *iad*.

24 Agus an uair a thàinig e do'n dùn[r], ghabh e as an làimh *iad*, agus thaisg e anns an tigh *iad*: agus leig e na daoine air falbh, agus dh'fhalbh iad.

25 Agus chaidh esan a steach, agus sheas e an làthair a mhaighstir, agus thubhairt Elisa ris, Cia as a thàinig *thusa*, a Ghehasi? Agus thubhairt esan, Cha deachaidh do sheirbhiseach taobh air bith.

26 Agus thubhairt esan ris, Nach deachaidh mo chridhe-sa *maille riut*, an uair a phill an duine o charbad a'd' choinneamh? an àm so a ghabhail airgid, agus a ghabhail eudaich, agus liosan-olaidh, agus fhion-liosan, agus chaorach, agus buair[s], agus oglach, agus bhanoglach?

27 Uime sin dlùth-leanaidh luibhre Naamain riutsa, agus re d' shliochd gu bràth. Agus chaidh e mach a fhianuis, 'na lobhar, *geal* mar shneachda.

CAIB. VI.

AGUS thubhairt mic nam fàidh re Elisa, Feuch a nis, *tha*'n t-àit anns am bheil sinn a chòmhnuidh maille riut ro-chumhaing air ar son.

2 Leig dhuinn dol' guidheamaid ort, gu Iordan, agus bheir gach fear againn sail as sin, agus ni sinn

[m] *beannachadh.* Eabh. [n] *eallach, luchd, sac.* [o] *ùir.*
[p] *a shleuchdadh.* [q] *a chudthrom.* [r] *tùr, àit ard; ophel.* Eabh.
[s] *cruidh.*

dhuinn féin an sin àite gu còmh-
nuidh a ghabhail ann. Agus fhreag-
air esan, Rachaibh.
3 Agus thubhairt aon *diubh*, Ma's
i do thoil a nis, falbh féin maille re
d' sheirbhisich. Agus fhreagair
esan, Théid mi.
4 Agus chaidh e maille riu: agus
an uair a thàinig iad gu Iordan,
ghearr iad sìos fiodh.
5 Ach an uair a bha aon *diubh*
a' leagadh sailthe, thuit iarunn *na
tuaighe* anns an uisge: agus
dh'éigh e agus thubhairt e, Mo
thruaigh, a mhaighstir, agus *gur*
ann an coingheall *a bha* e.
6 Agus thubhairt an duine le Dia,
C'ait an do thuit e? Agus dh'fheuch
esan da an t'àit. Agus ghearr e sìos
maide, agus thilg e 'n sin *e*, agus
thug e air an iarunn snàmh.
7 Agus thubhairt e, Tog leat *e*.
Agus sh ìn esan a mach a làmh, agus
ghabh se e.
8 Agus bha righ Shiria a' cogadh
re h-Israel; agus chuir e a chomh-
airle r'a sheirbhisich, ag ràdh, Ann
an leithid so dh'àite *bithidh* mo
champ.
9 Agus chuir an duine le Dia
fios a dh'ionnsuidh rìgh Israeil, ag
ràdh, Feuch nach d'théid thu thairis
a dh'ionnsuidh[t] a leithid so dh'àite;
oir an sin tha na Sirianaich air
teachd a nuas.
10 Agus chuir righ Israeil *daoine*
a dh'ionnsuidh an àite mu'n d'innis
an duine le Dia dha, agus mu'n
d'thug e rabhadh dha, agus dhìon
se e féin an sin, cha b'ann aon uair
no dà uair.
11 Agus bha cridhe righ Shiria fa
bhuaireas mòr air son an ni so, agus
ghairm e air a sheirbhisich, agus
thubhairt e riu, Nach innis sibh
dhomh cò 'nar measg-ne *tha* le righ
Israeil?
12 Agus thubhairt aon d'a sheir-
bhisich, Cha *'n'eil neach air bith*,
a thighearn, a righ: ach Elisa am
faidh, a *tha* ann an Israel, innsidh
esan do righ Israeil na briathran a
labhras tu ann do sheòmar-leapach.
13 Agus thubhairt esan, Rachaibh
agus seallaibh c'àit *am bheil* e, a
chum as gu'n cuir mi *daoine* uam,
agus gu'n glac mi e[u]. Agus dh'inn-
seadh dha, ag ràdh, Feuch, *tha* e
ann an Dotan.
14 Uime sin chuir e eich an sin,
agus carbaid, agus sluagh mòr: agus
thàinig iad san oidhche, agus
chuairtich iad am baile.
15 Agus dh'éirich seirbhiseach an
duine le Dia gu moch sa mhaduinn,
agus chaidh e mach; agus feuch,
bha armailt a' cuairteachadh a'
bhaile, maille re eachaibh agus re
carbadaibh; agus thubhairt òglach
ris, Mo thruaigh, a mhaighstir,
cionnus a ni sinn?
16 Agus fhreagair esan, Na biodh
eagal ort; oir *is* lionmhoire *iad* a
tha leinne na *iadsan* a *tha* leo-san.
17 Agus rinn Elisa urnuigh, agus
thubhairt e, A Thighearna, fosgail,
guidheam ort, a shuilean, a chum
as gu'm faic e. Agus dh'fhosgail an
Tighearna sùilean an òganaich. agus
chunnaic e; agus feuch, *bha*'n
sliabh làn do eachaibh, agus do
charbadaibh teine mu'n cuairt air
Elisa.
18 Agus an uair a thàinig iad a
nuas d'a ionnsuidh, rinn Elisa urn-
uigh ris an Tighearna, agus thubh-
airt e, Buail, guidheam ort, an
sluagh so le doille. Agus bhuail e
iad le doille, a réir focail Elisa.
19 Agus thubhairt Elisa riu, Cha
'n i so an t-slighe, agus cha 'n e so
am baile; leanaibh mise, agus bheir
mi sibh a dh'ionnsuidh an duine a
tha sibh ag iarraidh. Ach thug e
iad gu Samaria.
20 Agus an uair a thàinig iad a
steach do Shamaria, thubhairt Elisa,
A Thighearna, fosgail sùilean nan
daoine so, chum as gu'm faic iad.
Agus dh'fhosgail an Tighearn an
sùilean, agus chunnaic iad, agus
feuch, *bha iad* am meadhon Sha-
maria.
21 Agus thubhairt righ Israeil re
Elisa 'n uair a chunnaic e iad, Am
buail, am buail mi *iad*[w], athair?
22 Agus fhreagair esan, Cha
bhuail thu *iad:* am buaileadh tu
iadsan a ghlac thu 'nam braighdibh
le d' chlaidheamh, agus le d'
bhogha[x]? cuir aran agus uisge fa'n
comhair, a chum gu'n ith agus gu'n
òl iad, agus gu'n d'théid iad a
dh'ionnsuidh an tighearna féin.
23 Agus rinn e deasachadh mòr
air an son: agus an uair a dh'ith
agus a dh'òl iad, leig e air falbh iad,
agus chaidh iad a dh'ionnsuidh an
tighearna. Agus cha d'thàinig
buidhne Shiria ni's mò do thìr Is-
raeil.
24 Agus 'na dhéigh so chruinnich

[t] *seachad air.* [u] *gu'n d'thoir mi'n so e.* [w] *Le bualadh am buail mi* iad. Eabh. [x] *An ann a chionn gu'n do ghlac thu iad le d' chlaidheamh, agus le d' bhogha, a mharbhadh tu iad?*

Ben-hadad righ Shiria armailt uile,
agus chaidh e suas agus theannaich
e Samaria.
25 Agus bha gorta mhòr ann an
Samaria; agus feuch, theannaich iad
e, gus an robh ceann asail *air a
reiceadh* air cheithir fichead *bonn*
airgid, agus an ceathramh cuid do
chab do aolach choluman [y] air chùig
bonnaibh airgid.
26 Agus an uair a bha righ Israeil
a' gabhail seachad air a' bhalladh,
ghlaodh bean ris, ag ràdh, Dean
cabhair orm, mo thighearn a righ.
27 Agus thubhairt esan, Mur
dean an Tighearna cabhair ort,
cionnus a ni mise cabhair ort? an
ann as urlar an t-sabhail, no as an
fhìon-amar?
28 Agus thubhairt an righ ria,
Ciod *a tha teachd* riut? Agus
fhreagair ise, Thubhairt a' bhean
so rium, Thoir seachad do mhac-sa,
chum as gu'n ith sinn an diugh e,
agus mo mhac-sa ithidh sinn am
màireach.
29 Agus bhruich sinn mo mhac-
sa, agus dh'ith sinn e: agus thubh-
airt mise ria-sa air an ath là, Thoir
seachad do mhac-sa, chum as gu'n
ith sinn e: ach dh'fholaich ise a
mac.
30 Agus an uair a chual an righ
briathra na mnà, reub e eudach,
agus ghabh e seachad air a' bhall-
adh, agus dh'amhairc an sluagh,
agus feuch, *bha* saic-eudach air
fheoil air an taobh a stigh.
31 An sin thubhairt e, Gu'n
deanadh Dia mar sin riumsa, agus
tuilleadh mar an ceudna, ma sheas-
as ceann Elisa mhic Shaphait air an
diugh.
32 Ach *bha* Elisa 'na shuidhe 'na
thigh, agus na seanairean 'nan
suidhe maille ris: agus chuir an
righ duine uaith as a làthaireachd
féin [z]: ach mu'n d'thàinig an teachd-
aire d'a ionnsuidh, thubhairt e ris
na seanairibh, Am faic sibhse mar
a chuir mac so a' mhortair duine a
thoirt mo chinn diomsa? thugaibh
an aire [a] 'n uair a thig an teachd-
aire, druidibh an dorus, agus cum-
aibh gu daingean e aig an dorus:
nach *'eil* fuaim chos a thighearna
'na dhéigh?
33 An uair a bha e fathast a'
labhairt riu, feuch, thàinig an teachd-
aire nuas d'a ionnsuidh: agus
thubhairt e, Feuch, tha'n t-olc so
o'n Tighearna; c'ar son a dh'fheith-
innse air an Tighearna ni's faide?

CAIB. VII.

AN SIN thubhairt Elisa, Eisdibh
re focal an Tighearna: Mar so
tha'n Tighearn ag ràdh, Mu'n tràth
so am màireach *reicear* tomhas do
mhin mhin air shecel, agus dà
thomhas eorna air shecel, ann an
geatadh Shamaria.
2 Agus fhreagair ceannard [b], a
leig an righ a thaic air a làimh, an
duine le Dia, agus thubhairt e,
Feuch, *ge do* dheanadh an Tigh-
earna tuil-dhorsan [c] anns na neamh-
aibh, am feudadh an ni so bhi?
Agus thubhairt esan, Feuch, chi
thusa le d' shùilibh *e*, ach cha'n ith
thu dheth.
3 Agus bha ceathrar do dhaoinibh
air an robh an luibhre aig dol a
steach a' gheataidh; agus thubhairt
iad gach fear r'a chéile, C'ar son a
dh'fhanas sinn an so gus am bàsaich
sinn?
4 Ma their sinn, Rachamaid a
steach do'n bhaile, *tha* a' ghortadh
anns a' bhaile, agus bàsaichidh sinn
an sin: agus ma dh'fhanas sinn an
so, bàsaichidh sinn mar an ceudna.
A nis ma ta thigibh, agus teich-
eamaid gu camp [d] nan Sirianach:
ma chaomhnas iad beo sinn, bith-
idh sinn beo; ach ma mharbhas iad
sinn, cha 'n fhaigh sinn ach am bàs.
5 Agus dh'éirich iad anns an dù-
thra [e] gu dol a dh'ionnsuidh caimp [f]
nan Sirianach: agus an uair a thàin-
ig iad gus a' chuid a b'fhaide mach
do champ nan Sirianach, feuch, cha
robh duin' *air bith* an sin:
6 Oir thug an Tighearn air feachd
nan Sirianach fuaim charbad a
chluinntinn, agus fuaim each, *eadh-
on* fuaim slòigh mhòir: agus thubh-
airt iad gach fear r'a chéile, Feuch,
thuarasdalaich righ Israeil 'nar
n-aghaidh righre nan Hiteach, agus
righre nan Eiphiteach gu teachd
oirn.
7 Uime sin dh'éirich iad, agus
theich iad anns an dù-thra, agus
dh'fhàg iad am bùthan, agus an
eich, agus an asail, *eadhon* an camp
mar *a bha* e, agus theich iad air
son an anma.
8 Agus an uair a thàinig na lobh-
air sin gus a' chuid a b'fhaide mach

[y] *do ghall-pheasair.* [z] *dhiubhsan a bha feitheamh air.*
[a] *seallaibh.* [b] *moir-fhear, duine san treas àite fuidh 'n righ.*
[c] *uinneagan.* [d] *feachd.* [e] *an-moch, duibhre.*
[f] *campa.*

do'n champ, chaidh iad a steach do
aon bhùth, agus dh'ith iad, agus
dh'òl iad, agus thug iad leo as sin
airgiod, agus òr, agus eudach, agus
chaidh iad agus dh'fholaich siad
iad: agus thàinig iad air an ais,
agus chaidh iad a steach do bhùth
eile, agus thug iad leo as sin *mar
an ceudna,* agus chaidh iad agus
dh'fholaich siad *iad.*
9 Agus thubhairt iad gach fear
r'a chéile, Cha *'n'eil* sinn a' dean-
amh gu ceart: *is* là deagh sgéil an
là so, agus *tha* sinne 'nar tosd: ma
dh'fhanas sinn gu solus na maidne,
thig olc éigin oirn: a nis ma tà
thigibh, agus rachamaid agus inn-
seamaid do theaghlach an righ.
10 Agus thàinig iad agus ghlaodh
iad re dorsairibh[g] a' bhaile, agus
dh'innis iad dhoibh, ag ràdh, Chaidh
sinne gu camp nan Sirianach, agus
feuch, cha *robh* duine air bith an
sin, no guth duine, ach eich cean-
gailte, agus asail ceangailte, agus na
bùtha mar *a bha* iad.
11 Agus ghlaodh na dorsairean[h],
agus dh'innis iadsan do theaghlach
an righ a stigh.
12 Agus dh'éirich an righ anns
an oidhche, agus thubhairt e r'a
sheirbhisich, Innsidh mi dhuibh a
nis ciod a rinn na Sirianaich oirn:
tha fios aca gu *bheil* sinne ocrach,
agus chaidh iad a mach as a' champ
gu'm folach féin anns a' mhachair,
ag ràdh, An uair a thig iad a mach
as a' bhaile, glacaidh sinn beo iad,
agus théid sinn a steach do'n bhaile.
13 Agus fhreagair aon d'a sheir-
bhisich, agus thubhairt e, Gabhar a
nis cùig do na h-eachaibh a tha air
am fàgail, a dh'fhan anns *a' bhaile,*
(feuch, *tha* iad mar uile shluagh
Israeil[i] d'an do chuireadh as) agus
cuireamaid *teachdairean* uainn
agus faiceamaid.
14 Ghabhadh uime sin dà each
carbaid[k], agus chuir an righ *teachd-
airean* an déigh feachd nan Sirian-
ach, ag ràdh, Rachaibh agus faic-
ibh.
15 Agus chaidh iad 'nan déigh
gu ruig Iordan, agus feuch, bha'n
t-slighe uile làn do eudach, agus do
shoithichibh, a thilg na Sirianaich
uatha 'nan cabhaig: agus phill na
teachdairean, agus dh'innis iad do'n
righ.
16 Agus chaidh an sluagh a mach,
agus chreach iad camp[l] nan Sirian-
ach: agus reiceadh tomhas do mhin
mhìn air shecel, agus dà thomhas
eorna air shecel, a réir focail an
Tighearna.
17 Agus chuir an righ cùram a'
gheataidh air a' cheannard, a leig e
a thaic air a làimh: agus shaltair
an sluagh air anns a' gheatadh, agus
dh'eug e; mar a thubhairt an duine
le Dia, a labhair an uair a thàinig
an righ a nuas d'a ionnsuidh.
18 Agus thachair e, mar a labhair
an duine le Dia ris an righ, ag ràdh,
Bithidh dà thomhas eorna air she-
cel, agus tomhas do mhin mhìn air
shecel, mu'n tràth so am màireach
ann an geatadh Shamaria:
19 Agus fhreagair an ceannard
sin an duine le Dia, agus thubhairt
e, Feuch a nis, *ge do* dheanadh an
Tighearna tuil-dhorsan anns na
nèamhaibh, am feudadh a leithid
so do nì a bhi? agus thubhairt esan,
Feuch, chi thu le d' shùilibh e, ach
cha'n ith thu dheth.
20 Eadhon mar sin thachair e
dha: oir shaltair an sluagh air anns
a' gheatadh, agus dh'eug e.

CAIB. VIII.

AN SIN labhair Elisa ris a'
mhnaoi, d'an d'ath-bheothaich
e a mac, ag ràdh, Eirich, agus imich
thusa agus do theaghlach, agus
falbh air chuairt ge b'e àit am feud
thu bhi air chuairt: oir ghairm an
Tighearn air gorta, agus mar an
ceudna thig i air an tìr rè sheachd
bliadhna.
2 Agus dh'éirich a' bhean, agus
rinn i a réir focail an duine le Dia:
agus dh'fhalbh i féin agus a teagh-
lach, agus bha i air chuairt ann an
tìr nam Philisteach rè sheachd
bliadhna.
3 Agus aig ceann nan seachd
bliadhna, phill a' bhean a tìr nam
Philisteach: agus chaidh i mach a
ghairm air an righ air son a tighe,
agus air son a fearainn.
4 Agus labhair an righ re Ge-
hasi òglach an duine le Dia, ag
ràdh, Innis dhomh, guidheam ort,
na nithe mòra uile a rinn Elisa.
5 Agus an uair a bha e ag inn-
seadh do'n righ mar a dh'ath-bheoth-
aich e *neach* a bha marbh, feuch,
ghlaodh a' bhean d'an d'ath-bheoth-
aich e a mac, ris an righ air son a
tighe, agus air son a fearainn. Agus
thubhairt Gehasi, Mo thighearn, a

g *dorsair.* h *ghlaodh e ris na dorsairibh.* i *mar uile shluagh Israeil a dh'fhàgadh ann; feuch,* tha mi 'g ràdh, *tha iad mar uile shluagh Israeil.* k *dà charbad le'n eachaibh.* l *bùthan.*

righ, so a' bhean, agus so a mac, a dh'ath-bheothaich Elisa.

6 Agus an uair a dh'fheòraich an righ do'n mhnaoi, dh'innis i dha. Agus dh'orduich an righ dh'i maor àraidh, ag ràdh, Thoir air ais gach *ni* bu leatha, agus uile thoradh an fhearainn o'n là a dh'fhàg i an tir, eadhon gus a nis.

7 Agus thàinig Elisa gu Damascus, agus *bha* Ben-hadad righ Shiria tinn, agus dh'innseadh dha, ag ràdh, Thàinig an duine le Dia an so.

8 Agus thubhairt an righ re Hasael, Gabh ann ad làimh tiodhlacadh, agus falbh an coinneamh an duine le Dia, agus fiosraich do'n Tighearna leis, ag ràdh, An d'thig mi beo o'n tinneas so?

9 Agus dh'fhalbh Hasael 'na choinneamh, agus ghabh e tiodhlacadh 'na làimh, eadhon *do* gach ni maith *a bha*'n Damascus, eire [m] dhà fhichead chàmhal: agus thàinig e, agus sheas e 'na làthair, agus thubhairt e, Chuir do mhac Ben-hadad, righ Shiria, mise a t' ionnsuidh, ag ràdh, An d'thig mi beo o'n tinneas so?

10 Agus thubhairt Elisa ris, Falbh, abair ris, Feudaidh tu gun teagamh teachd uaith: gidheadh, nochd an Tighearna dhomhsa gu'm faigh e gu cinnteach bàs.

11 Agus shocraich e a ghnùis gu seasmhach, gus an robh nàire air: agus ghuil an duine le Dia.

12 Agus thubhairt Hasael, C'ar son *a tha* mo thighearn a' gul? Agus fhreagair esan, A chionn gu bheil fios agam air an olc a ni thusa do chloinn Israeil: an daingneacha làidir cuiridh tu re theine, agus an daoine òga marbhaidh tu leis a' chlaidheamh, agus an clann bheag bruthaidh tu [n], agus am mnathan torrcha reubaidh tu suas.

13 Agus thubhairt Hasael, Ach ciod, an cù do sheirbhiseach, gu'n deanadh e an ni mòr so? Agus fhreagair Elisa, Nochd an Tighearna dhomhsa *gu'm bi* thu a'd' righ air Siria.

14 Agus dh'fhalbh e o Elisa, agus thàinig e dh'ionnsuidh a thighearna, a thubhairt ris, Ciod a thubhairt Elisa riut? Agus fhreagair esan, Dh'innis e dhomh *gu'n* d'thig thu gu cinnteach *o'n tinneas so*.

15 Agus air an la màireach ghabh e eudach tiugh, agus thum e ann an uisge *e*, agus sgaoil e air aghaidh e, air chor as gu'n d'fhuair e bàs: agus rìoghaich Hasael 'na àit.

16 Agus anns a' chùigeadh bliadhna do Ioram mac Ahaib, righ Israeil [o], thòisich Iehoram, mac Iehosaphait righ Iudah, air rìoghachadh.

17 Dà bhliadhna dheug thar fhichead a dh'aois bha e 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e ochd bliadhna ann an Ierusalem.

18 Agus ghluais e ann an slighe righrean Israeil, mar a rinn tigh Ahaib; oir bha nighean Ahaib 'na mnaoi aige: agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna.

19 Gidheadh cha b'àill leis an Tighearn Iudah a sgrios, air sgàth Dhaibhidh òglaich, mar a gheall e dha solus [p] a thabhairt da féin agus d'a mhacaibh an còmhnuidh.

20 'Na laithibh-san dh'éirich Edom [q] o *bhi* fuidh làimh Iudah, agus rinn iad righ os an cionn féin.

21 Agus chaidh Ioram thairis gu Sair, agus na carbadan uile maille ris; agus dh'éirich e san oidhche, agus bhuail e na h-Edomaich a bha mu'n cuairt air, agus ceannarda nan carbad: agus theich an sluagh d'am bùthaibh.

22 Gidheadh dh'éirich Edom o *bhi* fuidh làimh Iudah gus an la'n diugh: agus dh'éirich Libnah san àm cheudna.

23 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Ioraim, agus gach *ni* a rinn e, nach 'eil iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Iudah?

24 Agus choidil Ioram maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh: agus rìoghaich Ahasiah a mhac 'na àit.

25 Anns an dara bliadhna deug do Ioram mac Ahaib, righ Israeil, thòisich Ahasiah mac Iehoraim, righ Iudah, air rìoghachadh.

26 Dà bhliadhna thar fhichead a dh'aois *bha* Ahasiah an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e aon bhliadhna ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Ataliah, nighean Omri [r] righ Israeil.

27 Agus ghluais e ann an slighe tighe Ahaib, agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, mar *a rinn*

[m] *eallach, luchd.* [n] *buailidh tu ris* an làr.
[o] *righ Israeil, 'nuair a bha Iehosaphat 'na righ air Iudah.*
[p] *lòchran.* [q] *rinn Edom ar' a mach.* [r] *nighean* Ahaib, mhic *Omri.* Faic I. Righ. Caib. XVI. r. 28.

tigh Ahaib: oir *bu* chliamhuin do
thigh Ahaib e.
28 Agus chaidh e maille re Ioram
mac Ahaib, gu cogadh an aghaidh
Hasaeil righ Shiria ann an Ramot-
gilead, agus lot na Sirianaich Io-
ram.
29 Agus chaidh rìgh Ioram air
ais gu bhi air a leigheas ann an Ies-
reel o na lotaibh a thug na Sirian-
aich dha ann an Ramot, an uair a
chog e an aghaidh Hasaeil righ Shi-
ria: agus chaidh Ahasiah mac Ie-
horaim, righ Iudah, sìos a dh'fhaic-
inn Ioraim mhic Ahaib ann an Ies-
reel, a chionn gu'*n robh* e tinn.

CAIB. IX.

AGUS ghairm Elisa am fàidh
air aon do mhacaibh nam fàidh,
agus thubhairt e ris, Crioslaich do
leasraidh, agus gabh an corn olaidh
so ann do làimh, agus imich gu Ra-
mot-gilead.
2 Agus an uair a thig thu 'n sin,
seallaidh tu an sin air son Iehu mhic
Iehosaphait, mhic Nimsi; agus théid
thu a stigh, agus bheir thu air éir-
igh suas o mheasg a bhràithre, agus
bheir thu e do sheòmar-cùil:
3 Agus gabhaidh tu an corn
olaidh, agus taomaidh tu air a
cheann *e*, agus their thu, Mar so
tha'n Tighearn ag ràdh, Dh'ung mi
thu a'd' righ air Israel: an sin fos-
gailidh tu an dorus, agus teichidh
tu, agus cha 'n fhan thu.
4 Agus dh'imich an t'òganach [s]
am fàidh, gu Ramot-gilead.
5 Agus an uair a thàinig e, feuch,
bha ceannardan an t-slòigh 'nan
suidhe, agus thubhairt e, Tha ni
agam re ràdh riut [t], a cheannaird.
Agus thubhairt Iehu, Cia ris dhinn
uile? Agus thubhairt esan, Riut-sa,
a cheannaird.
6 Agus dh'éirich e, agus chaidh e
steach do'n tigh, agus thaom e an
oladh air a cheann, agus thubhairt
e ris, Mar so tha'n Tighearna Dia
Israeil ag ràdh, Dh'ung mi thusa
a'd' righ air sluagh an Tighearna,
cadhon air Israel.
7 Agus buailidh tu tigh Ahaib do
thighearna, agus dìolaidh mise fuil
mo sheirbhiseacha nam fàidh, agus
fuil uile sheirbhiseacha an Tigh-
earna, air làimh Iesebeil.
8 Agus sgriosar tigh Ahaib uile,
agus gearraidh mi as o Ahab esan
a ni uisge re balladh, agus esan a
dhruidear suas agus a dh'fhàgar
ann an Israel.
9 Agus ni mi tigh Ahaib mar
thigh Ieroboaim mhic Nebait, agus
mar thigh Bhaasa mhic Ahiah.
10 Agus ithidh na madraidh Ie-
sebel ann an cuibhrionn Iesreeil,
agus cha *bhi neach air bith ann* a
dh'adhlaiceas *i*. Agus dh'fhosgail
e 'n dorus, agus theich e.
11 An sin thàinig Iehu a mach a
dh'ionnsuidh sheirbhiseacha a Thigh-
earna, agus thubhairt iad [u] ris, Am
bheil gach ni gu maith? c'ar son a
thàinig am *fear* cuthaich so a t'
ionnsuidh? Agus thubhairt esan
riu, Is aithne dhuibh an duine, agus
a chainnt.
12 Agus thubhairt iadsan, *Is*
breug *e;* innis dhuinn a nis. Agus
thubhairt esan, Mar so agus mar so
labhair e rium, ag ràdh, Mar so
tha'n Tighearn ag ràdh, Dh'ung mi
thu a'd' righ air Israel.
13 An sin rinn iad cabhag, agus
ghabh iad gach fear dhiubh fhal-
luing [w], agus chuir iad fuidhe *i* air
mullach na staidhreach [x], agus shéid
iad le trompaid, agus thubhairt iad,
Is e Iehu an righ.
14 Uime sin rinn Iehu mac Ieho-
saphait, mhic Nimsi, ceannairc [y] an
aghaidh Ioraim (a nis bha Ioram a'
gleidheadh Ramot-gilead, e féin agus
Israel uile, an aghaidh Hasaeil righ
Shiria.
15 Ach phill righ Ioram gu bhi
air a leigheas ann an Iesreel o na
lotaibh a thug na Sirianaich dha,
'nuair a chog e re Hasael righ Shi-
ria.) Agus thubhairt Iehu, Ma's e
bhur toil e, na rachadh neach air
bith a mach, agus na teicheadh e as
a' bhaile, gu dol g'*a* innseadh ann
an Iesreel.
16 Agus mharcaich Iehu ann an
carbad, agus chaidh e gu Iesreel;
oir *bha* Ioram 'na luidhe an sin:
agus thàinig Ahasiah righ Iudah a
nuas a dh'fhaicinn Ioraim.
17 Agus sheas fear-faire air an
tùr ann an Iesreel, agus chunnaic e
buidheann [z] Iehu 'nuair a bha e a'
teachd, agus thubhairt e, *Tha* mi
faicinn buidhne. Agus thubhairt
Ioram, Gabh marcach, agus cuir
'nan coinneamh *e*, agus abradh e,
An sìth *a th'ann?*
18 Agus chaidh fear a' marcachd
air each 'na choinneamh, agus thubh-
airt *e*, Mar so tha'n righ ag ràdh,

[s] *an t-òganach*, eadhon *an t-òganach.* [t] *Tha gnothuch agam riut.*
[u] *thubhairt* neach. [w] *a bhràt.* [x] *nan ceum.*
[y] *coimh-chealg.* [z] *cuideachd.*

An sìth *a th'ann?* Agus thubhairt
Iehu, Ciod do ghnothuch-sa re sìth?
tionndaidh air mo chùlaobh. Agus
dh'innis am fear-faire, ag ràdh,
Thàinig an teachdaire d'an ionn-
suidh, ach cha 'n'eil e teachd air ais.
19 Agus chuir e uaith fear eile a'
marcachd air each, agus thàinig e
d'an ionnsuidh, agus thubhairt e,
Mar so tha'n righ ag ràdh, An sìth
a th'ann? Agus fhreagair Iehu,
Ciod do ghnothuch-sa re sìth? tionn-
daidh air mo chùlaobh.
20 Agus dh'innis am fear-faire, ag
ràdh, Thàinig e eadhon d'an ionn-
suidh, agus cha 'n'eil e teachd air
ais: agus *tha*'n siubhal cosmhuil re
siubhal Iehu mhic Nimsi[a]; oir tha
e a' siubhal gu dian.
21 Agus thubhairt Ioram, Ul-
luich[b]. Agus dh'ulluich e a char-
bad. Agus chaidh Ioram rìgh Is-
raeil, agus Ahasiah rìgh Iudah, a
mach gach fear dhiubh 'na charbad,
agus chaidh iad a mach an coin-
neamh[c] Iehu, agus thachair iad air
ann an cuibhrionn Naboit an Ies-
reelich.
22 Agus an uair a chunnaic Io-
ram Iehu, thubhhirt e, An sìth *a
th'ann*, a Iehu? Agus thubhairt esan,
Ciod an t-sìth, fhad 's *a bhios*
strìopachas Iesebeil do mhàthar,
agus a druidheachda co lìonmhor?
23 An sin thionndaidh Ioram a
làmhan agus theich e, agus thubh-
airt e re Ahasiah, *Tha* feall ann, O
Ahasiah.
24 Agus tharruing Iehu bogha le
uile neart, agus bhuail e Iehoram
eadar a ghairdeana, agus chaidh an
t-saighead a mach troimh a chridhe,
agus chrom e sìos 'na charbad.
25 An sin thubhairt *Iehu* re Bid-
car a cheannard, Tog *agus* tilg e
ann an cuibhrionn fearainn Naboit
an Iesreelich: oir is cuimhne leam[d],
an uair a bha mise agus thusa a'
marcachd cuideachd an déigh Ahaib
athar, gu'n do chuir an Tighearn an
eallach so air[e].
26 Gu cinnteach chunnaic mi an
dé fuil Naboit, agus fuil a mhac, ars'
an Tighearna, agus dìolaidh mi ort
anns a' chuibhrionn[f] so, ars' an
Tighearn. A nis ma ta tog *agus*
tilg e anns a' chuibhrionn *fhear-
ainn*, a réir focail an Tighearna.
27 Agus an uair a chunnaic Aha-
siah rìgh Iudah *so*, theich e rathad
tighe an lios[g]: agus lean Iehu 'na
dhéigh, agus thubhairt e, Buailibh
esan mar an ceudna '*na* charbad.
Agus bhuail iad e aig uchdaich
Ghuir, a *tha* làimh re Ibleam: agus
theich e gu Megido, agus fhuair e
bàs an sin.
28 Agus thug a sheirbhisich leo
e ann an carbad gu h-Ierusalem,
agus dh'adhlaic iad e 'na àit-adh-
lacaidh, maille r'a aithrichibh ann
am baile Dhaibhidh.
29 Agus anns an aon bhliadhna
deug do Ioram mac Ahaib, thòisich
Ahasiah air rìoghachadh os cionn
Iudah.
30 Agus an uair a thàinig Iehu
gu Iesreel, chuala Iesebel *e*, agus
chuir i dath mu a sùilibh[h], agus
sgeadaich i a ceann, agus dh'amh-
airc i mach air uinneig.
31 Agus an uair a bha Iehu a'
teachd a stigh air a' gheatadh, thubh-
airt i, An *robh* sìth aig Simri, a
mharbh a thighearna?
32 Agus thog esan aghaidh suas
a dh'ionnsuidh na h-uinneige, agus
thubhairt e, Cò *a ta* leamsa, cò?
agus dh'amhairc a mach air dithis
no triuir do chaillteanachaibh.
33 Agus thubhairt e, Tilgibh a
nuas i. Agus thilg iadsan sìos i;
agus chrathadh *cuid* d'a fuil air a'
bhalladh, agus air na h-eachaibh,
agus shaltair iad[i] fa 'n cosaibh i.
34 Agus chaidh e stigh, agus
dh'ith agus dh'òl e, agus thubhairt
e, Rachaibh a nis a dh'fhaicinn na
mnà mallaichte sin, agus adhlaicibh
i; oir *is* nighean rìgh i.
35 Agus chaidh iad g'a h-adh-
lacadh, ach cha d'fhuair iad dìth
ach an cloigeann, agus na cosan,
agus basan *a* làmh.
36 Agus phill iad, agus dh'innis
iad da: agus thubhairt esan, *Is* e
so focal an Tighearna, a labhair e le
làimh òglaich Eliah an Tisbithich,
ag ràdh, Ann an cuibhrionn Iesreeil,
ithidh na madraidh feoil Iesebeil:
37 Agus bithidh closach Iesebeil
mar aolach air aghaidh an fhear-
ainn ann an cuibhrionn Iesreeil, *air
chor* as nach abair iad, *Is i* so Ie-
sebel.

CAIB. X.

AGUS *bha* aig Ahab deich agus
tri fichead mac ann an Samaria.

[a] *Iehu* mhic Iehosaphait, *mhic Nimsi*: Faic r. 2. [b] *Beartaich*. [c] *an aghaidh*. [d] *cuimhnich*. [e] *gu'n do chuir an Tighearn an céill an fhàisneachd so 'na aghaidh*. [f] *bhall, àite, achadh*. [g] *a' ghàraidh*. [h] *chuir i lìth air a h-aghaidh; chuir i a sùilean ann an dath*. Eabh. [i] *shaltair e*.

Agus scriobh Iehu litrichean, agus
chuir e do Shamaria *iad*, a dh'ionn-
suidh uachdarana[k] Iesreeil, a dh'ionn-
suidh nan seanair, agus d'an ionn-
suidh-san a thog *clann* Ahaib, ag ràdh,

2 A nis an uair a thig an litir so
d'ar n-ionnsuidh, o tha mic bhur
tighearna maille ribh, agus carbaid
agaibh, agus eich, agus baile daing-
nichte, agus airm:

3 Amhaircibh a mach eadhon air
a shon-san a's fearr agus a's iomch-
uidh do mhacaibh bhur tighearna,
agus cuiribh e air righ-chathair
athar, agus cogaibh air son tighe
bhur tighearna.

4 Ach bha eagal ro-mhòr orra-san,
agus thubhairt iad, Feuch, cha do
sheas dà righ roimhe, agus cionnus
a sheasas sinne?

5 Agus chuir *esan* a *bha* os cionn
an tighe, agus *esan* a *bha* os cionn
a' bhaile, agus na seanairean, agus
iadsan a thog *a' chlann*, *teachdair-
ean* gu Iehu, ag ràdh, *Is* sinne do
sheirbhisich, agus ni sinn gach *ni* a
a dh'iarras tu oirn; cha dean sinn
righ air bith: an *ni a ta* taitneach
a'd' shùilibh-sa, dean *e*.

6 Agus sgriobh e d'an ionnsuidh
litir an dara uair, ag ràdh, Ma'*s*
leamsa sibh, agus *ma* dh'éisdeas
sibh re m' ghuth, gabhaibh cinn
mhac[l] bhur tighearna, agus thigibh
a m' ionnsuidh-sa mu'n tràth so am
màireach gu Iesreel (a nis *bha* mic
an righ, deich agus tri fichead fear,
maille re daoinibh mòra a' bhaile a
thog iad).

7 Agus an uair a thàinig an litir
d'an ionnsuidh, ghabh iad mic an
righ, agus mharbh iad deich agus
tri fichead fear, agus chuir iad an
cinn ann am bascaidibh, agus chuir
iad d'a ionnsuidh *iad* gu Iesreel.

8 Agus thàinig teachdaire, agus
dh'innis e dha, ag ràdh, Thug iad
leo cinn mhac an righ. Agus
thubhairt esan, Cuiribh iad 'nan dà
dhùn aig dol a stigh a' gheataidh gu
maduinn.

9 Agus anns a' mhaduinn chaidh
e mach agus sheas e, agus thubhairt
e ris an t-sluagh uile, Tha sibhse
ionraic: feuch, rinn mise ceannairc
an aghaidh mo thighearna, agus
mharbh mi e; ach cò a bhuail iad
so uile?

10 Biodh fios agaibh a nis, nach
tuit *ìde* do fhocal an Tighearna gu
làr, a labhair an Tighearna mu thigh
Ahaib; oir rinn an Tighearn an *ni
sin* a labhair e le làimh a sheirbhis-
ich Eliah.

11 Mar sin bhuail Iehu iadsan
uile a mhair do thigh Ahaib ann an
Iesreel, agus a dhaoine mòra uile,
agus a luchd-dàimh, agus a shagairt,
gus nach d'fhàg e duine beo[m] aige.

12 Agus dh'éirich e, agus dh'imich
e, agus chaidh e do Shamaria.
Agus an uair *a bha* e aig tigh-
bearraidh nam buachaillean[n] air an
t-slighe,

13 Thachair Iehu air bràithribh
Ahasiah righ Iudah, agus thubhairt
e, Cò sibhse? Agus thubhairt iad-
san, *Is* sinne bràithrean Ahasiah,
agus tha sinn a' dol sìos a chur
fàilte air cloinn an righ, agus air
cloinn na ban-righinn[o].

14 Agus thubhairt esan, Glacaibh
beo iad. Agus ghlac iad beo iad,
agus mharbh siad iad aig slochd an
tigh-bhearraidh, dà fhichead agus
dithis fear; agus cha d'fhàg e
duine *beo* dhiubh.

15 Agus an uair a dh'fhalbh e as
sin, thachair e air Iehonadab mac
Rehaib *a' teachd* 'na choinneamh,
agus chuir e fàilte air, agus thubh-
airt e ris, Am bheil do chridhe-sa
dìreach[p], mar *a tha* mo chridhe-sa
le d' chridhe-sa? Agus thubhairt
Iehonadab, Tha. Ma tha, *ars' esan*,
thoir *dhomh* do làmh. Agus thug
e dha a làmh, agus thog e suas e
d'a ionnsuidh do'n charbad.

16 Agus thubhairt e, Thig maille
riumsa, agus faic m'eud air son an
Tighearna. Agus thug e[q] air marc-
achd 'na charbad.

17 Agus thàinig e do Shamaria,
agus bhuail e iadsan uile a mhair
do Ahab ann an Samaria, gus an do
sgrios se e, a réir focail an Tighear-
na, a labhair e re Eliah.

18 Agus chruinnich Iehu an
sluagh uile, agus thubhairt e riu,
Rinn Ahab beagan seirbhis do Bhaal,
ach ni Iehu mòran seirbhis dha.

19 A nis ma ta gairmibh a m'
ionnsuidh-sa fàidhean Bhaail uile, a
sheirbhisich uile, agus a shagairt
uile; na biodh duine dhiubh air
chall[r]; oir *tha* iobairt mhòr agam
r'a deanamh do Bhaal: ge b'e
neach a bhios air chall, cha mhair e
beo. Ach rinn Iehu so ann an
seòltachd, a chum gu'n sgriosadh e
luchd-aoraidh Bhaail.

20 Agus thubhairt Iehu, Gairmibh

k *uachdarana Shamaria*. l *nan daoine* eadhon *mhac*. Eabh.
m *a mhair*. n *nan aodhair*. o *ban-righ*. p *Am bheil do
chridhe-sa dìreach* le m' chridhe-sa. q *iad*. r *air ionndruin*.

féill[s] naomha do Bhaal. Agus
ghairm iad i.
21 Agus chuir Iehu *fios* air feadh
Israeil uile, agus thàinig uile luchd-
aoraidh Bhaail; cha d'fhàgadh duine
dhiubh nach d'thàinig: agus chaidh
iad a steach do thigh Bhaail, agus
lìonadh tigh Bhaail o cheann gu
ceann.
22 Agus thubhairt e ris-san a
bha os cionn seòmair nan culaidh,
Thoir a mach culaidhean do uile
luchd-aoraidh Bhaail. Agus thug e
mach dhoibh culaidhean.
23 Agus chaidh Iehu agus Ieho-
nadab mac Rehaib a steach do thigh
Bhaail, agus thubhairt e re luchd-
aoraidh Bhaail, Rannsaichibh agus
faicibh nach bi an so maille ribh
neach air bith do sheirbhisich an
Tighearna, ach luchd-aoraidh Bhaail
a mhàin.
24 Agus an uair a chaidh iad a
steach a thoirt suas ìobairtean agus
thabhartasa-loisgte, shuidhich Iehu
ceithir fichead fear leis a muigh,
agus thubhairt e, *Ma* théid fear air
bith as do na daoinibh a thug mise
thairis d'ar làimh, théid anam an
neach *a leigeas as* e air son anma-
san.
25 Agus co-luath agus a chuir e
crìoch air an ìobairt-loisgte ìobradh,
thubhairt Iehu ris an fhreiceadan,
agus ris na ceannardaibh, Rachaibh
a steach, buailibh iad, na d'thig-
eadh duine dhiubh mach. Agus
bhuail siad iad le faobhar a' chlaidh-
eimh, agus thilg am freiceadan agus
na ceannardan a mach *iad;* agus
chaidh iad gu baile tighe Bhaail.
26 Agus thug iad a mach na
dealbhan a tigh Bhaail, agus loisg
siad iad.
27 Agus bhris iad sìos dealbh
Bhaail, agus bhris iad sìos tigh
Bhaail, agus rinn iad e 'na thigh-
salchair gus an la'n diugh.
28 Mar so sgrios Iehu Baal a
mach a h-Israel.
29 Gidheadh re peacaibh Ierobo-
aim mhic Nebait, a thug air Israel
peacachadh, cha do dhealaich Iehu,
eadhon ris na laoghaibh òir a *bha*
ann am Betel, agus a *bha* ann an
Dan.
30 Agus thubhairt an Tighearna
re Iehu, A chionn gu'n do rinn thu
gu maith *anns an ni sin* a dhean-
amh *a tha* ceart ann mo shùilibh-
sa, *agus* gu'n d'rinn thu re tigh
Ahaib a réir gach *ni* a *bha* ann am
chridhe-sa, suidhidh do mhic do'n
cheathramh *ginealach* air righ-
chathair Israeil.
31 Ach cha d'thug Iehu an aire
air imeachd ann an lagh an Tighear-
na Dé Israeil le uile chridhe; *oir*
cha do dhealaich e re peacaibh Iero-
boaim, a thug air Israel peacachadh.
32 Anns na laithibh sin thòisich
an Tighearn air Israel a ghearradh
goirid: agus bhuail Hasael iad ann
an uile chrìochaibh Israeil;
33 O Iordan a làimh na h-airde
'n ear, fearann Ghilead uile, na
Gadaich, agus na Reubenich, agus
na Manasaich, o Aroer (a *tha* làimh
re sruth[t] Arnoin) eadhon Gilead
agus Basan.
34 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Iehu, agus gach *ni* a rinn e,
agus a thréine uile, nach *'eil* iad
sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh
righrean Israeil?
35 Agus choidil Iehu maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e
ann an Samaria: agus rìoghaich
Iehoahas a mhac 'na àit.
36 Agus *b'i* 'n ùin' a rìoghaich
Iehu os cionn Israeil ann an Sama-
ria, ochd bliadhna fichead.

CAIB. XI.

AGUS an uair a chunnaic Atal-
iah màthair Ahasiah gu'n robh
a mac marbh, dh'éirich i, agus
sgrios i an sliochd rìoghail uile.
2 Ach ghabh Iehoseba nighean
rìgh Ioraim, piuthar Ahasiah, Ioas
mac Ahasiah, agus ghoid i e a measg
mhac an rìgh a mharbhadh, agus
chuir i e fein agus a bhan-altrum
ann an seòmar nan leapaiche[u];
agus dh'fholaich iad e o Ataliah[x],
air chor as nach do mharbhadh e.
3 Agus bha e maille ria am folach
ann an tigh an Tighearna rè shé
bliadhna: agus rìoghaich Ataliah
os cionn na tìre.
4 Agus air an t-seachdamh bliadh-
na chuir Iehoiada *fios* uaith, agus
ghabh e iadsan a bha os cionn
cheudan[y], agus na ceannardan,
agus am freiceadan, agus thug e
steach d'a ionnsuidh iad do thigh
an Tighearna, agus rinn e coi'-
cheangal riu, agus ghabh e mionnan
diubh ann an tigh an Tighearna,
agus dh'fheuch e dhoibh mac an
rìgh.
5 Agus dh'àithn e dhoibh, ag ràdh,

[s] *féisd, comh-chruinneachadh.* [t] *abhainn.* [u] Faic II. Eachdr. Caib. XXII. r. 11. [x] *o ghnùis Ataliah.* Eabh. [y] *na ceannardan-cheud.*

So an ni a ni sibh : *Bithidh* an treas cuid dhibhse a théid a steach air an t-sàbaid, a' gleidheadh faire tighe an righ.

6 Agus *bithidh* trian aig geatadh Shuir, agus trian aig a' gheatadh air cùlaobh an fhreiceadain : mar so gleidhidh sibh faire an tighe, a chum nach brisear a steach air[z].

7 Agus *gleidhidh* dà chuid dhibhse uile a théid a mach air an t-sàbaid, gleidhidh eadhon iadsan faire tighe an Tighearna mu'n cuairt air an righ.

8 Agus cuairtichidh sibh an righ air gach taobh, gach fear le airm 'na làimh : agus esan a thig an taobh a stigh do na sreathaibh[a], marbhar e ; agus bithibhse maille ris an righ 'nuair a théid e mach, agus an uair a thig e steach.

9 Agus rinn na ceannarda-cheud a réir gach *ni* a dh'àithn Iehoiada an sagart, agus ghabh iad gach fear dhiubh a dhaoine *a bha* dol a steach air an t-sàbaid, maille riuthasan *a bha* dol a mach air an t-sabàid, agus thàinig iad a dh'ionnsuidh Iehoiada an t-sagairt.

10 Agus thug an sagart do na ceannardaibh-cheud sleaghanna agus sgiathan righ Daibhidh, a *bha* ann an tigh[b] an Tighearna.

11 Agus sheas am freiceadan, gach fear le airm 'na làimh, mu'n cuairt air an righ, o thaobh[c] deas an tighe gu ruig taobh cli an tighe, làimh ris an altair agus an tigh.

12 Agus thug e mach mac an righ, agus chuir e 'n crùn air, agus *thug e dha* an fhianuis, agus rinn iad 'na righ e, agus dh'ung iad e, agus bhuail iad am basa, agus thubhairt iad, Gu ma fada beo an righ.

13 Agus an uair a chual Ataliah fuaim an t-sluaigh a' ruith cuideachd[d], thàinig i dh'ionnsuidh an t-sluaigh, a steach do thigh an Tighearna.

14 Agus an uair a dh'amhairc i, feuch, sheas an righ làimh re post, mar bu ghnàth, agus na h-uachdarain, agus na trompadairean làimh ris an righ, agus rinn sluagh na tìre uile gairdeachas, agus shéid iad le trompaidibh : agus reub Ataliah a h-eudach, agus dh'eigh i, Feall, feall.

15 Ach dh'àithn Iehoiada an sagart do na ceannardaibh-cheud, a chuireadh os cionn an t-slòigh, agus thubhairt e riu, Thugaibh a mach i an taobh a muigh do na sreathaibh ; agus ge b'e neach a leanas i, marbhar leis a' chlaidheamh e : oir thubhairt an sagart, Na cuirear gu bàs i ann an tigh an Tighearna.

16 Agus thug iad comas d'i[e], agus dh'imich i air an t-slighe air an d'thig na h-eich gu tigh an righ, agus mharbhadh an sin i.

17 Agus rinn Iehoiada coi'-cheangal eadar an Tighearn agus an righ agus an sluagh, gu'm biodh iad 'nan sluagh aig an Tighearna ; mar an ceudna eadar an righ agus an sluagh.

18 Agus chaidh sluagh na tìre uile a steach do thigh Bhaail, agus leag iad sios e ; altairean agus a dhealbhan bhris iad gu tur ; agus mharbh iad Matan sagart Bhaail fa chomhair nan altair : agus chuir an sagart luchd-riaghlaidh[f] os cionn tighe an Tighearna.

19 Agus ghabh e iadsan a bha os cionn cheudan, agus na ceannardan, agus am freiceadan, agus sluagh na tìre uile, agus thug iad a nuas an righ o thigh an Tighearna, agus thàinig iad rathad geataidh an fhreiceadain gu tigh an righ : agus shuidh e air cathair nan righ.

20 Agus rinn sluagh na tìre uile gairdeachas, agus bha 'm baile sàmhach : agus mharbh iad Ataliah leis a' chlaidheamh *làimh re* tigh an righ.

21 Seachd bliadhna dh'aois bha Iehoas an uair a thòisich e air rìoghachadh.

CAIB. XII.

ANNS an t-seachdamh bliadhna do Iehu thòisich Iehoas air rìoghachadh, agus rìoghaich e dà fhichead bliadhna ann an Ierusalem : agus *b'e* ainm a mhàthar Sibiah o Bheerseba.

2 Agus rinn Iehoas an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna rè a làithean uile, anns an do theagaisg Iehoiada an sagart e.

3 Ach cha d'thugadh air falbh na h-àitean arda : *bha* 'n sluagh fathast ag ìobradh, agus a' losgadh tùis anns na h-àitibh arda.

4 Agus thubhairt Iehoas ris na sagartaibh, Uile airgiod nan nithe coisrigte a bheirear a steach do thigh an Tighearna, airgiod gach duin' a théid seachad *san àireamh*,

z *a chum nach brisear sìos e.* a *rangaibh.* b *teampull.*
c *oisinn, ghualainn.* d *fuaim an fhreiceadain* agus *an t-sluaigh.*
e *chuir iad làmh innte.* f *luchd-frithealaidh.*

airgiod meas[g] gach duine, an
t-airgiod uile a thig e ann an cridhe
duine sam bith a thoirt a steach do
thigh an Tighearna,
5 Gabhadh na sagairt d'an ionn-
suidh *e*, gach duine o fhear-eòlais,
agus càireadh iad briseadh an tighe,
eadhon gach briseadh a gheibhear
ann.
6 Gidheadh, anns an treas bliadh-
na fichead do righ Iehoas, cha do
chàirich na sagairt briseadh an
tighe.
7 An sin ghairm righ Iehoas air
Iehoiada an sagart, agus air na
sagartaibh *eile*, agus thubhairt e
riu, C'ar son nach *'eil* sibh a' càradh
brisidh an tighe? a nis ma ta na
gabhaibh airgiod *tuilleadh* o luchd
bhur n-eòlais, ach thugaibh air son
brisidh an tighe e.
8 Agus dh'aontaich na sagart
gun airgiod a ghabhail *tuilleadh*
o'n t-sluagh, agus gun bhriseadh an
tighe a chàradh.
9 Ach ghabh Iehoiada an sagart
ciste, agus rinn e toll 'na h-uachd-
ar[h], agus chuir e i re taobh na
h-altarach air an làimh dheis, mar a
thig duine a steach do thigh an
Tighearna: agus ann an sin chuir
na sagairt a bha gleidheadh an
doruis, an t-airgiod uile a thugadh
a steach do thigh an Tighearna.
10 Agus an uair a chunnaic iad
gu'*n robh* mòran airgid anns a'
chiste, chaidh scrìobhuich an righ
suas, agus an t-ard shagart, agus
cheangail iad suas, agus dh'àireamh
iad[i] an t-airgiod a fhuaradh ann an
tigh an Tighearna.
11 Agus thug iad an t-airgiod an
an uair a dh'àirmheadh e ann an
làimh nan daoine a rinn an obair, a
chuireadh os cionn tighe an Tigh-
earna; agus thug iadsan a mach e
do na saoraibh, agus do'n luchd-
togail, a rinn obair air tigh an Tigh-
earna,
12 Agus do chlachairibh, agus do
luchd-snaidhidh chlach, agus a
cheannach fiodha agus chlacha
snaidhte a chàradh brisidh tighe an
Tighearna, agus air son gach ni a
chuireadh a mach air an tigh g'*a*
chàradh.
13 Gidheadh, cha d'rinneadh do
thigh an Tighearna copain airgid,
smàladairean, cuachan, trompaid-
ean, soithichean òir air bith no
soithichean airgid air bith, do'n
airgiod a thugadh a steach do thigh
an Tighearna.
14 Ach thug iad e do'n luchd-
oibre, agus chàirich iad leis tigh an
Tighearna.
15 Os bàrr, cha d'thug iad air na
daoinibh, an làimh an d thug iad an
t-airgiod chum a thoirt do'n luchd-
oibre, cunntas a thoirt seachad: oir
rinn iadsan gu fìrinneach.
16 Cha d'thugadh an t-airgiod
eusaontais agus an t-airgiod peac-
aidh a steach do thigh an Tighear-
na: bu leis na sagartaibh e.
17 An sin chaidh Hasael righ
Shiria suas, agus chog e an aghaidh
Ghat, agus ghlac se e: agus chuir
Hasael aghaidh re dol suas gu h-Ie-
rusalem.
18 Agus ghabh Iehoas righ Iudah
na nithe coisrigte uile a choisrig
Iehosaphat agus Iehoram agus
Ahasiah aithriche, righrean Iudah,
agus a nithe coisrigte féin, agus an
t-òr uile a fhuaradh ann an ionmhas-
aibh tighe an Tighearna, agus tighe
an righ, agus chuir e dh'ionnsuidh
Hasaeil righ Shiria *e*, agus dh'imich
e o h-Ierusalem.
19 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Ioais, agus gach *ni* a rinn e,
nach *'eil* iad scrìobhta ann an leabh-
ar eachdraidh righrean Iudah?
20 Agus dh'éirich a sheirbhisich,
agus rinn iad ceannairc, agus
bhuail[k] iad Ioas ann an tigh Mhilo,
a tha san dol sìos gu[l] Sila:
21 Oir bhuail Iosachar mac
Shimeat, agus Iehosabad mac Shom-
air a sheirbhisich e, agus fhuair e
bàs: agus dh'adhlaic iad e maille
r'a aithrichibh ann am baile Dhaibh-
idh: agus rìoghaich Amasiah a mhac
'na àit.

CAIB. XIII.

ANNS an treas bliadhna fichead
do Ioas mac Ahasiah righ
Iudah, thòisich Iehoahas mac Iehu
air rìoghachadh os cionn Israeil ann
an Samaria; *agus rìoghaich e*
seachd bliadhna deug.
2 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, agus lean e peacanna
Ieroboaim mhic Nebait, a thug air
Israel peacachadh: cha do dheal-
aich e riu.
3 Agus las fearg an Tighearn an
aghaidh Israeil, agus thug e thairis
iad do làimh Hasaeil righ Shiria,
agus do làimh Bhen-hadaid mhic
Hasaeil, rè *a*[m] làithean uile.

[g] *airgiod meas anma.* Eabh. [h] *'na clar-beoil.* [i] *chuir iad ann am màladh, agus dh'àireamh iad.* [k] *mharbh.* [l] *a théid sìos gu.* [m] an.

4 Agus ghuidh Iehoahas air an Tighearna, agus dh'éisd an Tighearna ris; oir chunnaic e foirneart[n] Israeil, oir rinn righ Shiria foirneart orra.

5 (Agus thug an Tighearna fear-saoraidh do Israel, agus chaidh iad a mach o *bhi* fuidh làimh nan Sirianach: agus ghabh clann Israeil còmhnuidh 'nam bùthaibh, mar a *rinn iad* roimhe.

6 Gidheadh, cha do dhealaich iad re peacaibh tighe Ieroboaim, a thug air Israel peacachadh, *ach* ghluais iad annta: agus dh'fhan an doire cuideachd ann an Samaria.)

7 Agus cha d'fhàgadh[o] aig Iehoahas do'n t-sluagh ach leth-cheud marcach agus deich carbaid, agus deich mìle coisiche; oir sgrios righ Shiria iad, agus rinn e iad mar an duslach[p] le bualadh.

8 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Iehoahais, agus gach *ni* a rinn e, agus a thréine[q], nach '*eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil?

9 Agus choidil Iehoahas maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e ann an Samaria, agus rìoghaich Iehoas[r] a mhac 'na àit.

10 Anns an t-seachdamh bliadhna deug thar fhichead do Ioas righ Iudah thòisich Iehoas mac Iehoahais air rìoghachadh os cionn Israeil ann an Samaria; *agus rìoghaich e* sè bliadhna deug.

11 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna: cha do dhealaich e re uile pheacaibh Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh, *ach* ghluais e annta.

12 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Ioais, agus gach *ni* a rinn e, agus a thréine leis an do chog e an aghaidh Amasiah righ Iudah, nach '*eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil?

13 Agus choidil Ioas maille r'a aithrichibh, agus shuidh Ieroboam air a righ-chathair: agus dh'adhlaiceadh Ioas ann an Samaria maille re righribh Israeil.

14 A nis bha Elisa tinn d'a thinneas d'an fhuair e bàs, agus thàinig Ioas righ Israeil a nuas d'a ionnsuidh, agus ghuil e os a chionn[s], agus thubhairt e, O athair, athair, carbad Israeil agus a mharc-shluagh.

15 Agus thubhairt Elisa ris, Gabh bogha agus saighdean: agus ghabh e d'a ionnsuidh bogha agus saighdean.

16 Agus thubhairt e re righ Israeil, Cuir do làmh air a' bhogha. Agus chuir e a làmh air; agus chuir Elisa a làmhan air làmhan an righ.

17 Agus thubhairt e, Fosgail an uinneag a làimh na h-àirde 'n ear: agus dh'fhosgail e *i*. An sin thubhairt Elisa, Tilg: agus thilg esan. Agus thubhairt e, Saighead shaoraidh an Tighearna, agus saighead shaoraidh o[t] Shiria: oir buailidh tu na Sirianaich ann an Aphec, gus an cuir thu as *doibh*.

18 Agus thubhairt e, Gabh na saighdean: agus ghabh esan iad. Agus thubhairt e re righ Israeil, Buail air an talamh: agus bhuail e trì uairean, agus stad e.

19 Agus bha fearg air an duine le Dia ris, agus thubhairt e, Bu chòir dhuit bualadh cùig no sè uairean, an sin bhuaileadh tu Siria gus an cuireadh tu as *dìth*: ach a nis buailidh tu Siria *a mhàin* trì uairean.

20 Agus fhuair Elisa bàs, agus dh'adhlaic iad e: agus thàinig buidhnean nam Moabach a stigh do'n tìr[u] aig teachd a steach na bliadhna.

21 Agus an uair a bha iad ag adhlacadh duine, feuch, chunnaic iad buidheann *dhaoine*, agus thilg iad sìos an duine do àit-adhlacaidh Elisa, agus an uair a leigeadh an duine sìos, agus a bhean e re cnàmhan Elisa, dh'ath-bheothaicheadh e, agus dh'éirich e air a chosaibh.

22 A nis rinn Hasael righ Shiria foirneart air Israel rè uile làithean Iehoahais.

23 Ach bha'n Tighearna bàigheil riu, agus ghabh e truas riu, agus dh'amhairc e orra air sgàth a choi'-cheangail re Abraham, Isaac, agus Iacob, agus cha b'àill leis an sgrios, cha mhò a thilg e as a làthair iad gus a nis.

24 Agus fhuair Hasael righ Shiria bàs, agus rìoghaich Ben-hadad a mhac 'na àit.

25 Agus thug Iehoas mac Iehoahais air an ais as làimh Bhen-hadaid mhic Hasaeil, na bailtean a thug esan as làimh Iehoahais athar anns a' chogadh: trì uairean bhuail Iehoas[w] e, agus thug e air an ais bailtean Israeil.

[n] *sàruchadh, àmhghar.* [o] *cha d'fhàg e.* [p] *luaithre.*
[q] *a ghaisge, a neart.* [r] *Ioas.* [s] *air aghaidh.* Eabh.
[t] *an aghaidh.* [u] *thug buidhnean nam Moabach ionnsuidh air an tìr.* [w] *Ioas.*

CAIB. XIV.

ANNS an dara bliadhna do Iehoas[x] mac Iehoahais righ Israeil, rìoghaich Amasiah mac Ioais righ Iudah.

2 Cùig bliadhna fichead a dh'aois bha e 'n uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e naoi bliadhna fichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Iehoadan o Ierusalem.

3 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna; ach cha *b'*ann cosmhuil re Daibhidh athair: a réir gach *ni* a rinn Ioas athair, rinn esan.

4 Ach cha d'thugadh air falbh na h-àitean arda: fathast *bha*'n sluagh ag ìobradh, agus a' losgadh tùis air na h-àitibh arda.

5 A nis an uair a dhaingnicheadh an rìoghachd 'na làimh, mharbh e a sheirbhisich a mharbh an righ athair.

6 Ach mic nam mortair[y] cha do mharbh e; mar a tha e sgrìobhta ann an leabhar lagha Mhaois, anns an d'àithn an Tighearn, ag ràdh, Cha chuirear na h-aithriche gu bàs air son nam mac, agus cha chuirear na mic gu bàs air son nan aithriche: ach cuirear gach duine gu bàs air son a pheacaidh féin[z].

7 Bhuail e do Edom ann an gleann an t-salainn deich mìle, agus ghlac e Selah anns a' chogadh, agus thug e Iocteel mar ainm air gus an la'n diugh.

8 An sin chuir Amasiah teachdairean a dh'ionnsuidh Iehoais mhic Iehoahais, mhic Iehu righ Israeil, ag ràdh, Thig, seallamaid air a chéile san aghaidh.

9 Agus chuir Iehoas righ Israeil *teachdairean* a dh'ionnsuidh Amasiah righ Iudah, ag ràdh, Chuir am foghannan[a] a *bha* ann an Lebanon fios a dh'ionnsuidh an t-seudair a *bha* ann an Lebanon, ag ràdh, Thoir do nighean do m' mhac-sa 'na mnaoi: agus chaidh fiadh-bheathach seachad a *bha* ann an Lebanon, agus shaltair e sìos am foghannan.

10 Bhuail thu gun amharus Edom, agus thog do chridhe suas thu: dean uaill *a so*, agus fan aig do thigh: oir c'ar son a bhiodh làmh agad ann an ni chum t'aimhleis, air chor as gu'n tuiteadh tu féin agus Iudah maille riut?

11 Ach cha d'éisd Amasiah *ris*: uime sin chaidh Iehoas righ Israeil suas, agus dh'amhairc e féin agus Amasiah righ Iudah air aghaidh a chéile aig Betsemes, a *bhuineas* do Iudah.

12 Agus bhuaileadh Iudah roimh Israel, agus theich iad gach fear a dh'ionnsuidh am bùthan.

13 Agus ghlac Iehoas righ Israeil Amasiah righ Iudah, mac Iehoais mhic Ahasiah, aig Betsemes, agus thàinig e gu h-Ierusalem, agus bhris e sìos balladh Ierusaleim, o gheatadh Ephraim gu geatadh na h-oisne, ceithir cheud làmh-choille.

14 Agus ghabh e an t-òr agus an t-airgiod uile, agus na soithichean[b] uile a fhuaradh ann an tigh an Tighearna, agus ann an ionmhasaibh tighe an righ, agus braighdeangill[c], agus phill e gu Samaria.

15 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Iehoais a rinn e, agus a thréine, agus mar a chog e re Amasiah righ Iudah, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil?

16 Agus choidil Iehoas maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann an Samaria maille re righribh Israeil, agus rìoghaich Ieroboam a mhac 'na àit.

17 Agus bha Amasiah mac Ioais righ Iudah, beo an déigh bàis Iehoais mhic Iehoahais righ Israeil, cùig bliadhna deug.

18 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Amasiah, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Iudah?

19 Agus rinn iad ceannairc 'na aghaidh ann an Ierusalem, agus theich e gu Lachis: ach chuir iad *daoine* 'na dhéigh gu Lachis, agus mharbh iad e an sin.

20 Agus thug iad leo air eachaibh e: agus dh'adhlaiceadh e ann an Ierusalem maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh.

21 Agus ghabh sluagh Iudah uile Asariah[d], agus e sè bliadhna deug a dh'aois, agus rinn iad 'na righ e an àit athar Amasiah.

22 Thog esan Elat, agus dh'aisig se[e] e do Iudah, an déigh do'n righ codal maille r'a aithrichibh.

23 Anns a' chùigeadh bliadhna deug do Amasiah mac Ioais, righ Iudah, thòisich Ieroboam mac Ioais righ Israeil, air rìoghachadh ann an Samaria, *agus rìoghaich* e bliadhna agus dà fhichead.

[x] *Ioas.* [y] *nan daoine marbhta.* [z] *'na pheacadh féin.* Eabh.
[a] *cluaran.* [b] *na h-innil, an t-uidheam.* [c] *hostages.* Sasg.
[d] *Udsiah.* [e] *thug e air ais.*

24 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna: cha do dhealaich e re uile pheacaibh Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israeil peacachadh.

25 Dh'aisig e crìoch Israeil o dhol a steach Hamait gu ruig muir a' chòmhnaird, a rèir focail an Tighearna Dé Israeil, a labhair e le làimh a sheirbhisich Ionah, mhic Amitai an fhàidh, a *bha* o Ghathepher.

26 Oir chunnaic an Tighearn àmhghar Israeil, *gu'n robh e* roshearbh; oir cha *robh* neach air bith air a dhruideadh suas, agus cha d'fhàgadh neach air bith, agus cha *robh* fear-còmhnaidh [f] ann aig Israel.

27 Agus cha dubhairt an Tighearna gu'n dubhadh e mach [g] ainm Israeil o *bhi* fuidh nèamh: ach shaor e iad le làimh Ieroboaim mhic Ioais.

28 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Ieroboaim, agus gach *ni* a rinn e, agus a thréine, mar a chog e, agus mar a dh'aisig e Damascus, agus Hamat, [*bu* le Iudah,] do Israel, nach *'eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil?

29 Agus choidil Ieroboam maille r'a aithrichibh, maille re righribh Israeil; agus rìoghaich Sachariah a mhac 'na àit.

CAIB. XV.

ANNS an t-seachdamh bliadhna fichead do Ieroboam righ Israeil, thòisich Asariah [h] mac Amasiah righ Iudah air rìoghachadh.

2 Sé bliadhna deug a dh'aois bha e 'n uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e dà bhliadhna dheug agus dà fhichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Iecholiah o Ierusalem.

3 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna, a rèir gach *ni* a rinn Amasiah athair.

4 Gidheadh, cha d'thugadh air falbh na h-àitean arda: fathast *bha* 'n sluagh ag iobradh, agus a' losgadh tùis anns na h-àitibh arda.

5 Agus bhuail an Tighearn an righ, agus bha e 'na lobhar gu là a bhàis, agus ghabh e còmhnuidh ann an tigh air leth: agus *bha* Iotam mac an righ os cionn an tighe, a' toirt breth air sluagh na tìre.

6 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Asariah, agus gach *ni* a rinn e, nach *'eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Iudah?

7 Agus choidil Asariah maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh: agus rìoghaich Iotam a mhac 'na àit.

8 Anns an ochdamh bliadhna deug thar fhichead do Asariah righ Iudah, rìoghaich Sachariah mac Ieroboaim os cionn Israeil ann an Samaria sé mìosan.

9 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, mar a rinn aithriche: cha do dhealaich e re peacaibh Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh.

10 Agus rinn Salum mac Iabeis ceannairc 'na aghaidh, agus bhuail se e am fianuis an t-sluaigh, agus mharbh se e, agus rìoghaich e 'na àit.

11 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Shachariah, feuch, *tha* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil:

12 *B'e* so focal an Tighearna, a labhair e re Iehu, ag ràdh, Suidhidh do mhic air righ-chathair Israeil, gu ruig an ceathramh *ginealach*. Agus bha e mar sin.

13 Thòisich Salum mac Iabeis air rìoghachadh anns an naothadh bliadhna deug thar fhichead do Udsiah [i] righ Iudah, agus rìoghaich e mìos iomlan [k] ann an Samaria:

14 Oir chaidh Menahem mac Ghadi suas o Thirsah, agus thàinig e gu Samaria, agus bhuail e Salum mac Iabeis ann an Samaria, agus mharbh se e, agus rìoghaich e 'na àit.

15 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Shaluim, agus a' cheannairc a rinn e, feuch, *tha* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil.

16 An sin bhuail Menahem Tiphsah, agus iadsan uile a *bha* ann, agus a chrìocha o Thirsah; a chionn nach d'fhosgail iad *dha*, uime sin bhuail se e: a mhnathan torrcha uile reub e suas.

17 Anns an naothadh bliadhna deug thar fhichead do Asariah righ Iudah thòisich Menahem mac Ghadi air rìoghachadh os cionn Israeil, *agus rìoghaich e* deich bliadhna ann an Samaria.

18 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna: cha do dhealaich e rè uile làithean re peacaibh Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh.

[f] *fear-cuidich.* [g] *gu'n sgriosadh e.* [h] *Udsiah.*
[i] *Asuriah.* [k] *mìos do laithibh.* Eabh.

19 *Agus* thàinig Pul righ Asiria an aghaidh na tìre: agus thug Menahem do Phul mìle tàlann airgid, a chum as gu'm biodh a làmh leis, a dhaingneachadh na rìoghachd 'na làimh.

20 Agus thog Menahem an t-airgiod o Israel, *eadhon* uathasan uile a bha comasach ann an saibhreas, leth-cheud secel airgid o gach duine, chum a thabhairt do righ Asiria: agus phill righ Asiria air ais, agus cha d'fhan e 'n sin anns an tìr.

21 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Mhenaheim, agus gach *ni* a rinn e, nach *'eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil?

22 Agus choidil Menahem maille r'a aithrichibh; agus rìoghaich Pecahiah a mhac 'na àit.

23 Anns an deicheamh bliadhna agus dà fhichead do Asariah righ Iudah, thòisich Pecahiah mac Mhenaheim air rìoghachadh os cionn Israeil ann an Samaria; *agus rìoghaich e* dà bhliadhna.

24 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna; cha do dhealaich e re peacaibh Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh.

25 Ach rinn Pecah mac Remaliah, ceannard leis féin, ceannairc 'na aghaidh, agus bhuail se e ann an Samaria, ann an lùchairt tighe an righ, maille re Argob, agus re Arieh, agus maille ris leth-cheud fear do na Gileadaich: agus mharbh se e, agus rìoghaich e 'na àit.

26 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Phecahiah, agus gach *ni* a rinn e, feuch, *tha* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil?

27 Anns an dara bliadhna deug agus dà fhichead do Asariah righ Iudah, thòisich Pecah mac Remaliah air rìoghachadh os cionn Israeil ann an Samaria; *agus rìoghaich e* fichead bliadhna.

28 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna; cha do dhealaich e re peacaibh Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh.

29 Ann an laithibh Phecah righ Israeil thàinig Tiglat-pileser righ Asiria, agus ghlac e Iion, agus Abel-bet-maachah, agus Ianoah, agus Cedes, agus Hasor, agus Gilead, agus Galile, uile thìr Naphtali, agus thug e 'nam braighdibh iad gu Asiria.

30 Agus rinn Hosea mac Elah ceannairc an aghaidh Phecah mhic Remaliah, agus bhuail se e, agus mharbh se e, agus rìoghaich e 'na àit, anns an fhicheadamh bliadhna do Iotam mac Udsiah[k].

31 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Phecah, agus gach *ni* a rinn e, feuch, *tha* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Israeil.

32 Anns an dara bliadhna do Phecah mac Remaliah righ Israeil, thòisich Iotam mac Udsiah righ Iudah air rìoghachadh.

33 Cùig bliadhna fichead a dh'aois bha e 'n uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e se bliadhna deug ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Ierusa, nighean Sadoic.

34 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna: a réir nan uile *nithe* a rinn Udsiah athair, rinn esan.

35 Gidheadh cha d'thugadh air falbh na h-àitean arda: fathast *bha* 'n sluagh ag ìobradh agus a' losgadh tùis anns na h-àitibh arda. Chuir e suas an geatadh a b'airde do thigh an Tighearna.

36 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Iotaim, agus gach *ni* a rinn e, nach *'eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Iudah?

37 (Anns na laithibh sin thòisich an Tighearn air Resin righ Shiria, agus Pecah mac Remaliah a chur an aghaidh Iudah.)

38 Agus choidil Iotam maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh athar: agus rìoghaich Ahas a mhac 'na àit.

CAIB. XVI.

SAN t-seachdamh bliadhna deug do Phecah mac Remaliah, thòisich Ahas mac Iotaim righ Iudah air rìoghachadh.

2 Fichead bliadhna dh'aois *bha* Ahas an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e sè bliadhna deug ann an Ierusalem; agus cha do rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearn a 'Dhé, mar *a rinn* Daibhidh athair.

3 Ach dh'imich e ann an slighe righrean Israeil, agus mar an ceudna thug e air a mhac dol troimh 'n teine, a réir ghràineileachd nan cinneach, a thilg an Tighearn a mach roimh chloinn Israeil.

[k] *Asariah.*

4 Agus dh'ìobair e agus loisg e
tùis anns na h-àitibh arda, agus air
na cnoic, agus fuidh gach craoibh
uaine.
5 An sin thàinig Resin righ Shiria,
agus Pecah mac Remaliah righ Is-
raeil, a nìos gu h-Ierusalem a chog-
adh, agus theannaich iad Ahas, ach
cha b'urrainn iad buaidh a thoirt
air.
6 San àm sin choisinn Resin righ
Shiria Elat air ais do Shiria, agus
dh'fhògair e na h-Iudhaich a
h-Elat: agus thàinig na Sirianaich
do Elat, agus ghabh iad còmhnuidh
ann gus an la 'n diugh.
7 Agus chuir Ahas teachdairean
gu Tiglat-pileser righ Asiria, ag
ràdh, *Is* mise t'òglach agus do
mhac; thig a nìos agus saor mi a
làimh righ Shiria, agus a làimh righ
Israeil, a dh'éirich a'm' aghaidh.
8 Agus ghabh Ahas an t-airgiod
agus an t-òr a fhuaradh ann an
tigh an Tighearna, agus ann an
ionmhasaibh tighe an righ, agus
chuir se e mar thiodhlacadh gu
righ Asiria.
9 Agus dh'éisd righ Asiria ris;
oir chaidh righ Asiria suas an agh-
aidh Dhamascuis, agus ghlac se e,
agus thug e a *shluagh* leis am
braighdeanas gu Cir, agus mharbh e
Resin.
10 Agus chaidh righ Ahas an
coinneamh Thiglat-pileseir righ Asi-
ria gu Damascus, agus chunnaic e
altair a *bha* ann an Damascus:
agus chuir righ Ahas gu h-Uriah an
sagart samhladh na h-altarach, agus
a cumadh, a réir a h-uile oibre.
11 Agus thog Uriah an sagart
altair a réir gach ni a chuir Ahas
an righ o Dhamascus: mar sin
rinn Uriah an sagart *i* air cheann
do righ Ahas teachd o Dhamascus.
12 Agus an uair a thàinig an righ
o Dhamascus, chunnaic an righ an
altair: agus thàinig an righ am fagus
do'n altair, agus dh'ìobair e oirre.
13 Agus loisg e a thabhartas-
loisgte [l], agus a thabhartas-bìdh, agus
thaom e a thabhartas-dibhe, agus
chrath e fuil a thabhartasan-sìth air
an altair.
14 Agus thug e mar an ceudna an
altair umha, a *bha* 'm fianuis an
Tighearna, o bheulaobh an tighe, o
eadar an altair agus tigh an Tigh-
earna, agus chuir e i air taobh tuath
na h-altarach.
15 Agus dh'àithn righ Ahas do
Uriah an sagart, ag ràdh, Air an al-
tair mhòir loisg tabhartas-loisgte na
maidne, agus tabhartas-bìdh an fheas-
gair, agus tabhartas-loisgte an righ,
agus a thabhartas-bìdh, agus tabhar-
tas-loisgte uile shluaigh na tìre, agus
an tabhartas-bìdh, agus an tabhartais-
dibhe, agus crath oirre uile fhuil an
tabhartais-loisgte, agus uile fhuil na
h-ìobairte: agus bithidh an altair
umha agamsa gu fiosrachadh *leatha*.
16 Mar so rinn Uriah an sagart,
a réir gach ni a dh'àithn righ Ahas.
17 Agus ghearr righ Ahas iomaill
nam bonn diubh, agus dh'atharraich
e dhiubh an soitheach-ionnlaid, agus
thug e nuas an fhairge bhàrr nan
damh umha a bha foipe [m], agus chuir
e i air urlar chlach.
18 Agus an còmhdachadh [n] sàbaid
a thog iad san tigh, agus slighe an
righ a steach o'n leth muigh, thionn-
daidh e o thigh an Tighearna air
son [o] righ Asiria.
19 A nis a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Ahais a rinn e, nach 'eil iad
scrìobhta ann an leabhar eachdraidh
righrean Iudah?
20 Agus choidil Ahas maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e
maille r'a aithrichibh ann am baile
Dhaibhidh; agus rìoghaich Hese-
ciah a mhac 'na àit.

CAIB. XVII.

ANNS an dara bliadhna deug do
Ahas righ Iudah, thòisich Ho-
seah mac Elah air rìoghachadh ann
an Samaria air Israel; *agus rìogh-
aich e* naoi bliadhna.
2 Agus rinn e olc ann an sealladh
an Tighearna, ach cha b'ann mar
righribh Israeil a bha roimhe.
3 'Na aghaidh-san thàinig a nìos
Salmaneser righ Asiria, agus bha
Hoseah 'na sheirbhiseach aige, agus
thug e tiodhlacadh [p] dha.
4 Agus fhuair righ Asiria cean-
nairc [q] ann an Hoseah; oir chuir e
teachdairean gu So righ na h-Eiphit,
agus cha d'thug e tiodhlacadh air
bith gu righ Asiria, mar *a chleachd
e* o bhliadhna gu bliadhna: uime
sin dhruid righ Asiria suas e, agus
cheangail e ann am prìosun e.
5 An sin thàinig righ Asiria nìos
troimh 'n fhearann uile, agus chaidh
e suas gu Samaria, agus theannaich
se e tri bliadhna.
6 Anns an naothadh bliadhna do
Hoseah ghlac righ Asiria Samaria,
agus thug e leis Israel do Asiria,

[l] *ìobairt-loisgte.* [m] *fuidhe.* [n] *pàilliun.* [o] *air eagal.*
[p] *cìs.* [q] *feall.*

agus shuidhich e iad ann an Halah, agus ann an Habor *làimh re* abhainn Ghosain, agus ann am bailtibh nam Medeach.

7 Oir tharladh gu'n do pheacaich clann Israeil an aghaidh an Tighearn an De, a thug a nìos iad a tir na h-Eiphit, o bhi fuidh làimh Pharaoih righ na h-Eiphit, agus bha eagal dhiathan eile orra.

8 Agus dh'imich iad ann an reachdaibh nan cinneach, (a thilg an Tighearn a mach roimh chloinn Israeil,) agus *ann an reachdaibh* righrean Israeil a rinn iad.

9 Agus rinn clann Israeil gu dìomhair nithe nach *robh* ceart an aghaidh an Tighearn an Dé, agus thog iad dhoibh féin àitean arda 'nam mòr-bhailtibh uile, o thùrait an luchd-faire gus a' bhaile dhaingnichte.

10 Agus chuir iad suas dhoibh féin dealbhan agus doireachan [r], air gach uile chnoc ard, agus fuidh gach uile chraoibh uaine.

11 Agus an sin loisg iad tùis anns na h-àitibh ard uile, mar na cinnich a thug Dia air falbh rompa; agus rinn iad nithe olc a bhrosnachadh an Tighearna gu corruich :

12 Oir rinn iad seirbhis do ìodholaibh, mu'n d'thubhairt an Tighearna riu, Cha dean sibh an ni so.

13 Gidheadh thug an Tighearna fianais an aghaidh Israeil, agus an aghaidh Iudah, leis na fàidhibh uile, *agus leis* an luchd-seallaidh uile, ag ràdh, Pillibh o bhur droch shlighibh, agus gleidhibh m'àitheantan *agus* mo reachdan, a réir an lagha uile a dh'àithn mi d'ar n-aithrichibh, agus a chuir mi d'ar n-ionnsuidh le m' sheirbhisich [s] na fàidhean.

14 Gidheadh cha b'àill leo éisdeachd, ach chruadhaich iad am muineal, cosmhuil re muineal an aithriche, nach do chreid anns an Tighearn an Dia.

15 Agus rinn iad tàir air a reachdaibh, agus air a choi'-cheangal a rinn e r'an àithrichibh, agus air a theisteis leis an d'thug e fianuis 'nan aghaidh, agus lean iad dìomhanas, agus dh'fhàs iad dìomhain, agus chaidh iad an déigh nan cinneach a *bha* mu'n cuairt orra, mu'n d'thug an Tighearna sparradh dhoibh, nach deanadh iad cosmhuil riu.

16 Agus thréig iad uile àitheantan an Tighearn an Dé, agus rinn iad dhoibh féin dealbhan leaghta, eadhon dà laogh, agus rinn iad doire, agus rinn iad aoradh do uile armailt néimh, agus rinn iad seirbhis do Bhaal.

17 Agus thug iad air am macaibh agus air an nigheanaibh dol troimh 'n teine, agus ghnàthaich iad fiosachd agus druidheachd, agus reic siad iad féin a dheanamh uilc ann an sealladh an Tighearna, chum a bhrosnachadh gu feirg.

18 Uime sin bha fearg ro-mhòr aig an Tighearna re h-Israel, agus dh'atharraich e iad as a shealladh : cha d'fhàgadh aon ach treubh Iudah a mhàin.

19 (Mar an ceudna cha do ghléidh Iudah àitheantan an Tighearn an Dé, ach dh'imich iad ann an reachdaibh Israeil a rinn iad.)

20 Agus chuir an Tighearna cùl re uile shliochd Israeil, agus chuir e fuidh àmhghar iad, agus thug e thairis iad do làimh chreachadairean, gus an do thilg e as a shealladh iad.

21 Oir scar Israel e féin o thigh Dhaibhidh [t], agus rinn iad Ieroboam mac Nebait 'na righ, agus dh'fhuadaich Ieroboam Israel o'n Tighearn a leantuinn, agus thug e orra peacadh mòr a pheacachadh.

22 Agus dh'imich clann Israeil ann an uile pheacaibh Ieroboaim a rinn e : cha do dhealaich iad riu :

23 Gus an d'atharraich an Tighearn Israel as a shealladh, mar a thubhairt e le sheirbhisich uile na fàidhean. Agus thugadh Israel air falbh as an tìr féin do Asiria, gus an la 'n diugh.

24 Agus thug righ Asiria *daoine* o Bhabilon, agus o Chutah, agus o Abha, agus o Hamat, agus o Shepharbhaim, agus shuidhich e *iad* ann am bailtibh Shamaria, an àite chloinn Israeil; agus shealbhaich iad Samaria, agus ghabh iad còmhnuidh 'na bhailtibh.

25 Agus tharladh, 'nuair a ghabh iad an toiseach còmhnuidh an sin, nach robh eagal an Tighearn orra; uime sin chuir an Tighearna leòmhainn 'nam measg, a mharbh *cuid* diubh.

26 Air an aobhar sin labhair iad re righ Asiria, ag ràdh, Na cinnich a dh'atharraich thu, agus a shuidhich thu ann am bailtibh Shamaria, cha 'n aithne dhoibh gnàth Dhé na tìre : uime sin chuir e leòmhainn

[r] *ìodholan; asherim.* Eabh.

[s] *le làimh mo sheirbhiseach.* Eabh.

[t] *reub e Israel o thigh Dhaibhidh.*

'nam measg, agus feuch, tha iad 'gam
marbhadh, a chionn nach aithne
dhoibh gnàth Dhé na tìre.

27 An sin dh'àithn righ Asiria,
ag ràdh, Thugaibh leibh an sin aon
do na sagartaibh a thug sibh as sin,
agus rachadh e [u] agus gabhadh e [w]
còmhnuidh an sin, agus teagaisg-
eadh e dhoibh gnàth Dhé na tìre.

28 An sin thàinig aon do na sag-
artaibh a thug iad leo a Samaria,
agus ghabh e còmhnuidh ann am
Betel, agus theagaisg e dhoibh cion-
nus bu chòir dhoibh eagal an Tigh-
earn a bhi orra.

29 Gidheadh, rinn gach cinneach
dée dhoibh féin, agus chuir siad *iad*
ann an tighibh nan àitean ard a
rinn na Samaritich, gach cinneach
'nam bailtibh féin anns an do ghabh
iad còmhnuidh.

30 Agus rinn daoine Bhabiloin
Sucot-benot, agus rinn daoine Chuit
Nergal, agus rinn daoine Hamait
Asima.

31 Agus rinn na h-Abhaich Nibhas
agus Tartac, agus loisg na Sephar-
bhaich an clann san teine do Adra-
melech agus Anamelech, dée She-
pharbhaim.

32 Agus bha eagal an Tighearn
orra, agus rinn iad doibh féin do'n
chuid a b'ìsle dhiubh sagairt nan àit
arda, agus thug iad suas ìobairtean
air an son ann an tighibh nan àit
arda.

33 Bha eagal an Tighearn orra,
agus rinn iad seirbhis d'an déibh
féin, a réir gnàtha nan cinneach a
thug iad leo as sin.

34 Gus an la 'n diugh tha iad a
deanamh a réir nan ceud ghnàth:
cha 'n'eil eagal an Tighearn orra,
cha mhò tha iad a' deanamh a réir
an reachda, no do réir an orduigh-
ean, no do réir an lagha, no do réir
na h-àithne a dh'àithn an Tighearna
do chloinn Iacoib, air an d'thug e
Israel mar ainm:

35 Ris an d'rinn an Tighearna
coi'-cheangal, agus d'an d'thug e
sparradh [x], ag ràdh, Cha bhi eagal
dhiathan eile oirbh, agus cha chrom
sibh sibh féin doibh, agus cha dean
sibh seirbhis doibh, agus cha 'n
ìobair sibh doibh:

36 Ach an Tighearn a thug a nìos
sibh a tìr na h-Eiphit le mòr chumh-
achd, agus le gairdean sìnt' a mach,
eagal-san bithidh oirbh, agus dha-san
lùbaidh sibh an glùn, agus dha-san
ìobraidh sibh.

37 Agus na reachdan, agus na
h-orduighean, agus an lagh, agus an
àithne a sgrìobh e dhuibh, bheir sibh
an aire gu'n dean sibh iad gu bràth;
agus cha bhi eagal dhiathan eile
oirbh.

38 Agus an coi'-cheangal a rinn
mise ribh cha di-chuimhnich sibh;
agus cha bhi eagal dhiathan eile
oirbh.

39 Ach bithidh eagal an Tigh-
earna bhur Dé oirbh, agus saoraidh
esan sibh a làimh bhur naimhdean
uile.

40 Gidheadh cha d'éisd iad, ach
rinn iad a réir an ceud ghnàtha.

41 Agus bha eagal an Tighearn
air na cinnich sin, gidheadh rinn
iad seirbhis d'an dealbhaibh snaidhte
féin, araon an clann agus clann an
cloinne: mar a rinn an aithriche,
is amhuil a ta iadsan a' deanamh
gus an la'n diugh.

CAIB. XVIII.

AGUS anns an treas bliadhna do
Hosea mac Elah righ Israeil,
thòisich Heseciah mac Ahais, righ
Iudah, air rìoghachadh.

2 Cùig bliadhna fichead a dh'aois
bha e 'nuair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìoghaich e naoi bliadh-
na fichead ann an Ierusalem: agus
b'e ainm a mhàthar Abi, nighean
Shecariah.

3 Agus rinn e an *ni a bha* ceart
ann an sùilibh an Tighearna, a réir
nan uile nithe a rinn Daibhidh
athair.

4 Chuir e air falbh na h-àitean
arda, agus bhris e na dealbhan, agus
ghearr e sìos na doireacha, agus
mhìn-phronn e an nathair umha a
rinn Maois; oir gus na laithibh sin
bha clann Israeil a' losgadh tuis
dh'i: agus thugadh [y] Nehustan mar
ainm oirre.

5 As an Tighearna Dia Israeil bha
earbsadh; agus 'na dhéigh cha robh
neach sam bith cosmhuil ris am
measg uile righrean Iudah, no *aon*
a bha roimhe.

6 Oir dhlùth-lean e ris an Tigh-
earna, cha do chlaon e o a leantuinn;
ach ghléidh e àitheantan, a dh'àithn
an Tighearn do Mhaois.

7 Agus bha 'n Tighearna maille
ris: anns gach àite d'an deachaidh
e, shoirbhich e. Agus dh'éirich e
'n aghaidh righ Asiria, agus cha
d'rinn e seirbhis dha.

8 Bhuail e na Philistich gu ruig

[u] *iad*. [w] *iad*. [x] *ordugh teann*. [y] *thug e*.

Gasa, agus a chrìocha, o thùr an fhreiceadain gu ruig am baile daingnichte.

9 Agus anns a' cheathramh bliadhna do righ Heseciah, agus san t-seachdamh bliadhna[z] do Hoseah mac Elah righ Israeil, thàinig Salmaneser, righ Asiria, a nìos an aghaidh Shamaria, agus theannaich se e.

10 Agus ghlac iad e an ceann thri bliadhna: anns an t-seathadh bliadhna do Heseciah, agus san naothadh bliadhna do Hoseah righ Israeil, ghlacadh Samaria.

11 Agus thug righ Asiria leis Israeil do Asiria, agus chuir e iad ann an Halah agus ann an Habor *làimh re* abhainn Ghosain, agus ann am bailtibh nam Medeach;

12 A chionn nach d'éisd iad re guth an Tighearn an Dé, ach gu'n do bhris iad a choi'-cheangal, na h-uile *nithe* a dh'àithn Maois òglach an Tighearna; nach d'éisd iad *riu*, agus nach mo a rinn siad *iad*.

13 Agus anns a' cheathramh bliadhna deug do righ Heseciah thàinig Senacherib righ Asiria a nìos an aghaidh uile bhailte daingnichte Iudah, agus ghlac e iad.

14 Agus chuir Heseciah righ Iudah *teachdairean* gu righ Asiria do Lachis, ag ràdh, Chiontaich mi, pill uam: *an ni* a chuireas tu orm, giùlainidh mi. Agus chuir righ Asiria air Heseciah righ Iudah tri cheùd tàlann airgid, agus deich tàlanna fichead òir.

15 Agus thug Heseciah *dha* an t-airgiod uile a fhuaradh ann an tigh an Tighearna, agus ann an ionmhasaibh tighe an righ.

16 Anns an àm sin ghearr Heseciah air falbh comhlaidh teampuill an Tighearna, agus na h-ursainnean a chòmhdaich Heseciah righ Iudah, agus thug e iad[a] do righ Asiria.

17 Agus chuir righ Asiria Tartan, agus Rabsaris, agus Rabsaceh o Lachis, gu righ Heseciah le sluagh mor an aghaidh Ierusaleim: agus air teachd a nìos doibh[b], thàinig iad agus sheas iad aig sruth-chlais na linne a's airde, a *tha* air slighe achaidh an luadhadair.

18 Agus an uair a dh'éigh iad ris an righ, thàinig a mach d'an ionnsuidh Eliacim mac Hilciah, a *bha* os cionn an teaghlaich, agus Sebna an sgrìobhuich, agus Ioas mac Asaiph an seanachaidh.

19 Agus thubhairt Rabsaceh riu, Abraibh a nis re Heseciah; Mar so tha 'n righ mòr, righ Asiria, ag ràdh, Ciod an t-earbsadh[c] mòr so a th'agad?

20 Tha thu ag ràdh, (ach *is* briathra faoin *iad) Tha* comhairle agus neart *agam* chum a' chogaidh: a nis ma ta cò as am bheil thu 'g earbsadh, gu'n deanadh tu cogadh a'm' aghaidh-sa?

21 A nis, feuch, tha thu 'g earbsadh as an luirg bhriste chuilce sin, as an Eiphit, a théid, ma leigeas duine a chudthrom oirre, a steach 'na làimh, agus a thollas troimhe[d] i. *Is ann* mar so *a tha* Pharaoh righ na h-Eiphit dhoibhsan uile a dh'earbas as.

22 Ach ma their sibh rium, As an Tighearn ar Dia tha ar n-earbsadh: nach e so esan, a chuir Heseciah air falbh àitean arda, agus altairean, agus a thubhairt re Iudah agus re Ierusalem, Fa chomhair na h-altarach so sleuchdaidh sibh ann an Ierusalem?

23 A nis uime sin, guidheam ort, thoir gill do m' thighearna righ Asiria, agus bheir mise dhuit dà mhìle each, ma's urrainn thusa air do thaobh féin marcaich a chur orra.

24 Cionnus ma ta bheir thu air aon cheannard, do na seirbhisich a's lugha a tha aig mo thighearna-sa, aghaidh a thionndadh uait, agus a dh'earbas tu as an Eiphit air son charbad agus marc-shluaigh?

25 *Ach* a nis, an ann as eugmhais an Tighearn a thàinig mis a nìos an aghaidh an àite so, g'a sgrios? Is e 'n Tighearn a thubhairt riumsa, Falbh suas an aghaidh na tìre so, agus sgrios i.

26 An sin thubhairt Eliacim mac Hilciah, agus Sebna, agus Ioah, re Rabsaceh, Labhair, guidheam ort, re d' sheirbhisich anns a' chainnt Shirianaich, oir tuigidh sinn *i;* agus na labhair ruinn anns a' chainnt Iudhaich, an cluasaibh an t-sluaigh a *tha* air a' bhalladh.

27 Ach thubhairt Rabsaceh riu, An ann a dh'ionnsuidh do thighearna-sa, agus a t' ionnsuidh-sa, a chuir mo thighearna mise a labhairt nam briathra so? nach ann a dh'ionnsuidh nan daoin' a tha 'nan suidhe air a' bhalladh, a chum gu'n ith iad an salchar féin, agus gu'n òl iad an uisge féin maille ribhse?

[z] b'i *sin an seachdamh bliadhna.* Eabh. [a] *an t-òr a bha orra.* [b] *agus chaidh iad suas, agus thàinig iad gu h-Ierusalem: agus an uair a thàinig iad a nìos.* [c] *an dòchas.* [d] *trìd.*

28 An sin sheas Rabsaceh, agus dh'éigh e le guth ard anns a' chainnt Iudhaich, agus labhair e, ag ràdh, Eisdibh re focal an righ mhòir, righ Asiria.

29 Mar so tha'n righ ag ràdh, Na mealladh Heseciah sibh, oir cha 'n urrain e bhur saoradh a m' làimh-sa [e].

30 Agus na d'thugadh Heseciah oirbh bhur dòchas a chur san Tighearn, ag ràdh, Gu deimhin saoraidh an Tighearna sinne, agus cha d'thoirear thairis am baile so do làimh righ Asiria.

31 Na h-éisdibh re Heseciah: oir mar so tha righ Asiria 'g ràdh, Deanaibh suas cairdeas riumsa [f], agus thigibh a mach a m' ionnsuidh, agus ithibh gach fear d'a chrann-fiona, agus gach fear d'a chrann-fige féin, agus òlaibh gach fear uisge a thobair féin;

32 Gus an d'thig mise, agus gu'n d'thoir mi air falbh sibh do thìr cosmhuil r'ar tìr féin, tìr arbhair agus fiona, tìr arain agus fhìon-lios, tìr olaidh a' chroinn-olaidh agus meala, a chum gu'm bi sibh beo, agus nach faigh sibh bàs: agus na h-éisdibh re Heseciah, an uair a chuireas e impidh oirbh, ag ràdh, Saoraidh an Tighearna sinn.

33 An do shaor riamh dée nan cinneach, gach aon a thìr féin, as làimh righ Asiria?

34 C'àit *am bheil* dée Hamait, agus Arphaid? c'àit *am bheil* dée Shepharbhaim, Hena, agus Ibhah? an do shaor iad Samaria as mo làimh-sa?

35 Cò am measg uile dhée nan dùthchanna, a shaor an tìr féin as mo làimh-sa, gu'n saoradh an Tighearn Ierusalem as mo làimh?

36 Ach bha 'n sluagh 'nan tosd, agus cha do fhreagair iad aon fhocal da: oir b'i àithne an righ dhoibh, Na d'thugaibh freagradh air.

37 An sin thàinig Eliacim mac Hilciah, a *bha* os cionn an teaghlaich, agus Sebna an scrìobhuich, agus Ioah mac Asaiph an seanachaidh, gu Heseciah le'n eudach reubta, agus dh'innis iad da briathra Rabsaceh.

CAIB. XIX.

AGUS an uair a chuala Heseciah an righ e, reub e eudach, agus chòmhdaich se e féin le saic-eudach, agus chaidh e do thigh an Tighearna.

2 Agus chuir e Eliacim, a *bha* os cionn an tighe, agus Sebna an scrìobhuich, agus seanaire nan sagart, còmhdaichte le saic-eudach, gu Isaiah am fàidh, mac Amois.

3 Agus thubhairt iad ris, Mar so tha Heseciah ag ràdh, *Is* là teinn, agus achmhasain, agus maslaidh an là so: oir tha clann air teachd gu inbhe breith, agus neart gu'*m* breith cha '*n'eil* ann.

4 Theagamh gu'n cluinn [g] an Tighearna do Dhia uile bhriathra Rabsaceh, a chuir a thighearna righ Asiria a mhaslachadh an Dé bheo; agus gu'n cronaich e na briathran a chual an Tighearna do Dhia: tog suas t'urnuigh ma tà air son an fhuighill a dh'fhàgadh.

5 Uime sin an uair a thàinig seirbhisich righ Heseciah gu h-Isaiah,

6 Thubhairt Isaiah riu, Mar so their sibh r'ar tighearna, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Na biodh eagal ort roimh na briathraibh a chuala tu, leis an d'thug seirbhisich righ Asiria masladh dhomhsa.

7 Feuch, cuiridh mise spiorad ann [h], agus cluinnidh e tuaire-sgeul, agus pillidh e d'a thìr féin, agus bheir mise air tuiteam leis a' chlaidheamh 'na thìr féin.

8 Agus phill Rabsaceh, agus fhuair e righ Asiria a' cogadh an aghaidh Libnah: oir chual e gu'n d'fhalbh e o Lachis.

9 Agus an uair a chual e 'ga ràdh mu Thirhacah righ Etiopia [i], Feuch, thàinig e mach a chogadh riut: chuir e teachdairean a rìs gu Heseciah, ag ràdh,

10 Mar so labhraidh sibh re Heseciah righ Iudah, ag ràdh, Na mealladh do Dhia thu, as am bheil thu 'g earbsadh, ag ràdh, Cha d'thoirear Ierusalem thairis do làimh righ Asiria.

11 Feuch, chuala tu ciod a rinn righrean Asiria ris gach uile thìr, 'g an sgrios gu tur: agus an saorar thusa?

12 An do shaor dée nan cinneach iadsan a sgrios m'aithriche-sa, *eadhon* Gosan, agus Haran, agus Reseph, agus clann Edein a *bha* ann an Telasar?

13 C'àit am bheil righ Hamait, agus righ Arpaid, agus righ mòr-bhaile [k] Shepharbhaim, Hena, agus Ibha?

14 Agus ghabh Heseciah an litir

[e] *as a làimh-san.* [f] *Deanaibh* coi'-cheangal *riumsa le tiodhlacadh.*
[g] *O gu'n cluinneadh!* [h] *osag air.* [i] *Chuis.* Eabh.
[k] *caithreach.*

a làimh nan teachdaire, agus leugh
se i: agus chaidh Heseciah suas do
thigh an Tighearna, agus sgaoil e i
am fianuis an Tighearna.
15 Agus rinn Heseciah urnuigh
an làthair an Tighearna, agus thubh-
airt e, O Thighearna Dhé Israeil, a
tha d' chòmhnuidh *eadar* na che-
ruban, is tu féin Dia, thusa a'd'
aonar, *Dia* uile rìoghachda ná
talmhainn; is tu a rinn na néamha
agus an talamh.
16 Crom, a Thighearn, a nuas do
chluas, agus éisd; fosgail, a Thigh-
earna, do shùilean, agus faic: seadh
cluinn briathra Shenacherib, a chuir
e a mhaslachadh an Dé bheo.
17 Gu deimhin, a Thighearna,
sgrios righrean Asiria na cinnich
agus an tìr.
18 Agus thilg iad an dée san
teine: oir cha *bu* dée iad, ach oibre
làmha dhaoine, fiodh agus clach:
uime sin sgrios siad iad.
19 A nis ma ta, O Thighearn ar
Dia, saor sinn, guidheam ort, as a
làimh, chum as gu'm bi fios aig uile
rìoghachdaibh na talmhainn gur
tusa an Tighearna Dia, thu féin a't'
aonar.
20 An sin chuir Isaiah mac Amois
teachdaire gu Heseciah, ag ràdh,
Mar so tha'n Tighearna Dia Israeil
ag ràdh, An urnuigh a rinn thu
riumsa mu thimchioll Shenacherib
rìgh Asiria, chuala mi.
21 So am focal a labhair an Tigh-
earna mu thimchioll: Rinn òigh
nighean Shioin tàir ort; rinn i gàire
fanoid riut; chrath nighean Ieru-
saleim a ceann air do chùlaobh.
22 Cò d'an d'thug thu masladh
agus toibheum? agus cò a dh'ard-
aich thu *do* ghuth 'na aghaidh, agus
a thog thu do shùilean gu h-àrd? an
aghaidh *Ti* naomha Israeil.
23 Le làimh do theachdairean
mhaslaich thu 'n Tighearna, agus
thubhairt thu, Le lìon-mhoireachd
mo charbad dhìrich mi airde nam
beann, sliosan Lebanoin; agus gear-
raidh mi sìos a chraobhan seudair
a's airde [l], agus roghadh a chraobh-
an giuthais, agus théid mi stigh a
dh'àitibh-tàimh a chrìche, frìth a
Charmeil.
24 Chladhaich mi agus dh'òl mi
uisgeacha coimheach, agus le bonn
mo chos thiormaich mi suas uile
aibhniche nan daingneach.
25 Nach cuala tu o cheann fada
cionnus a rinn mi e, *agus* o'n aim-
sir chéin gu'n do dhealbh mi e? a
nis thug mi gu crìch e, gu'm bith-
eadh tusa chum bailtean daingnichte
fhàsachadh 'nan carnaibh sgrios.
26 Uime sin bha 'n luchd-àiteach-
aidh air bheag neirt: bha crith-ea-
gail orra agus amhluadh; bha iad
mar fheur na machrach, agus *mar*
an luibh ghlas [m], *mar* fheur mul-
laich nan tighean, agus *mar* arbhar
seargta mu'm fàs e suas.
27 Ach is aithne dhomh t'àite-
còmhnuidh, agus do dhol a mach,
agus do theachd a steach, agus
fraoch t'fheirge a'm' aghaidh.
28 A chionn gu'm bheil fraoch
t'fheirge a'm' aghaidh, agus t'on-
fhadh air teachd a nìos gu m' chluas-
aibh, uime sin cuiridh mi mo dhubh-
an a'd' shròin, agus mo shrian a'd'
bheul [n], agus pillidh mi air t'ais thu
san t-slighe air an d'thàinig thu.
29 Agus *bithidh* so 'na chomh-
ara dhuit: Ithidh tu air a' bhliadh-
na so na nithe a dh'fhàsas leo féin,
agus anns an dara bliadhna na nithe
a chinneas asda sin; agus anns an
treas bliadhna cuiridh agus buain-
idh sibh, agus suidhichidh sibh fion-
liosan, agus ithidh sibh d'an toradh.
30 Agus gabhaidh am fuigheall a
théid as do thigh Iudah, fathast
freumh sìos, agus cuiridh e toradh
suas.
31 Oir a Ierusalem théid fuigheall [o]
a mach, agus iadsan a théid às o
shliabh Shioin: ni eud Thighearna
nan sluagh so [p].
32 Uime sin mar so tha'n Tigh-
earn ag ràdh mu thimchioll rìgh
Asiria, Cha d'thig e do'n bhaile so,
agus cha tilg e saighead ann, agus
cha d'thig e fa chomhair le sgéith,
agus cha chuir e suas torr [q] 'na agh-
aidh.
33 Air an t-slighe air an d'thàinig
e, air an *t-slighe* cheudna pillidh e,
agus cha d'thig e steach do'n bhaile
so, ars' an Tighearna:
34 Oir dìonaidh mise am baile so
chum a shaoradh, air mo shon féin,
agus air son Dhaibhidh m'òglaich.
35 Agus air an oidhche sin féin
chaidh aingeal an Tighearna mach,
agus bhuail e ann an camp nan Asi-
rianach ceud agus ceithir fichead
agus cùig mìle: agus an uair a
dh'éirich iad gu moch anns a' mhad-
uinn, feuch, *bha* iad uile 'nan corp-
aibh marbha.

[l] *airde a chraobha seudair.* Eabh. [m] *uaine.* [n] *a'd' bhilibh.*
[o] *iarmad.* [p] *ni eud an Tighearna so.*
[q] *dùn talmhainn, daingneach.*

36 Agus dh'imich Senacherib righ Asiria, agus chaidh e agus phill e, agus ghabh e còmhnuidh ann an Ninebheh.

37 Agus an uair a bha e re aoradh ann an tigh Nisroich a Dhé, bhuail Adramelech agus Sareser a mhic e leis a' chlaidheamh; agus theich iad do thìr Armenia: agus rìoghaich Esarhadon a mhac 'na àit.

CAIB. XX.

ANNS na laithibh sin bha Heseciah tinn gu bàs: agus thàinig am fàidh Isaiah mac Amois d'a ionnsuidh, agus thubhairt e ris, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Cuir do thigh an ordugh, oir gheibh thu bàs, agus cha bhi thu beo.

2 An sin thionndaidh e aghaidh ris a' bhalladh, agus rinn e urnuigh ris an Tighearn, ag ràdh,

3 Guidheam ort, O Thighearna, cuimhnich a nis cionnus a ghluais mi a'd' làthair ann am firinn, agus le cridhe iomlan, agus a rinn mi an *ni a ta* maith a'd' shùilibh. Agus ghuil Heseciah gu goirt.

4 Agus mu'n deachaidh Isaiah mach do'n chùirt mheadhonaich, thàinig focal an Tighearna d'a ionnsuidh, ag ràdh,

5 Pill, agus abair re Heseciah ceannard mo shluaigh, Mar so tha'n Tighearna, Dia Dhaibhidh t'athar, ag ràdh, Chuala mise t'urnuigh, chunnaic mi do dheoir: feuch, slànuichidh mi thu; air an treas là theid thu suas do thigh an Tighearna.

6 Agus cuiridh mi re d' laithibh cùig bliadhna deug, agus saoraidh mi thusa, agus am baile so, a làimh righ Asiria, agus dìonaidh mi am baile so air mo shon féin, agus air son Dhaibhidh m'òglaich.

7 Agus thubhairt Isaiah, Gabhaibh meall fhìge. Agus ghabh agus chuir iad *e* air an neascaid, agus shlànuicheadh e[r].

8 Agus thubhairt Heseciah re Isaiah, Ciod an comhara gu'n leighis an Tighearna mi, agus gu'n d'théid mi suas air an treas là do thigh an Tighearna?

9 Agus thubhairt Isaiah, *Bithidh* so 'na chomhara dhuit o'n Tighearna, gu'n dean an Tighearn an ni a labhair e: an d'théid an dubhar air aghaidh deich ceumanna, no'n d'théid e air ais deich ceumanna?

10 Agus fhreagair Heseciah, Is suarach an ni do'n dubhar dol sios[s] deich ceumanna; ni h-eadh, ach pilleadh an dubhar air ais deich ceumanna.

11 Agus ghlaodh Isaiah am fàidh ris an Tighearna, agus thug e air ais an dubhar deich ceumanna, a chaidh e sios[t] air ceumannaibh Ahais[u].

12 San àm sin chuir Berodach-baladan[w] mac Bhaladain, righ Bhabiloin, *teachdairean le* litrichibh agus tiodhlacadh gu Heseciah: oir chual e gu'n robh Heseciah tinn.

13 Agus rinn Heseciah gairdeachas os an cionn[x], agus dh'fheuch e dhoibh uile thigh-tasgaidh a nithe luachmhor, an t-airgiod, agus an t-òr, agus na spìosraidh, agus an ola luachmhor, agus a thigh armachd, agus na nithean uile a fhuaradh 'na ionmhasaibh: cha robh ni 'na thigh, no 'na rìoghachd uile, nach d'fheuch Heseciah dhoibh.

14 An sin thàinig Isaiah am fàidh gu righ Heseciah, agus thubhairt e ris, Ciod a thubhairt na daoine so? agus cia as a thàinig iad a t' ionnsuidh? agus thubhairt Heseciah, Thàinig iad o thìr chéin, o Bhabilon.

15 Agus thubhairt e, Ciod a chunnaic iad a'd' thigh? Agus fhreagair Heseciah, Na h-uile *nithe* a *ta* m' thigh chunnaic iad: cha 'n'eil ni ann am ionmhasaibh nach d'fheuch mi dhoibh.

16 Agus thubhairt Isaiah re Heseciah, Eisd re focal an Tighearna.

17 Feuch, tha na laithean a' teachd, anns am bi na h-uile *nithe* a *tha* ann ad thigh, agus na h-ionmhasan a thaisg t'aithriche suas gus an la'n diugh, air an giùlan gu Babilon: cha'n fhàgar ni air bith, ars' an Tighearna.

18 Agus *cuid* do d' mhacaibh a thig uait, a ghineas tu, bheir iad leo, agus bithidh iad 'nan caillteanaich ann an lùchairt righ Bhabiloin.

19 An sin thubhairt Heseciah re Isaiah, *Is* maith focal an Tighearn a labhair thu: thubhairt e mar an ceudna, Nach *maith*, ma bhios sìth agus firinn a'm' laithibh-sa?

20 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Heseciah, agus a thréine uile, agus mar a rinn e lochan[y], agus sruth-chlais, agus a thug e uisge steach do'n bhaile, nach *'eil* iad

[r] Faic Isaiah. Caib. XXXVIII. r. 21. [s] *air aghaidh.* [t] *air aghaidh.* [u] *uaireadair-gréine Ahais.* [w] *Merodach-baladan.* Isaiah. Caib. XXXIX. r. 1. [x] *dh'éisd Heseciah riu.* Faic Isaiah. Caib. XXXIX. r. 2. [y] *poll-éisg.*

scrìobhta ann an leabhar eachdraidh
righrean Iudah?

21 Agus choidil Heseciah maille
r'a aithrichibh: agus rìoghaich Ma-
naseh a mhac 'na àit.

CAIB. XXI.

DA bhliadhna dheug a dh'aois
bha Manaseh 'nuair a thòisich
e air rìoghachadh, agus rìoghaich e
cùig bliadhna deug agus dà fhich-
ead ann an Ierusalem: agus *b'e*
ainm a mhàthar Heph-sibah.

2 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, a réir ghràinealachd
nan cinneach, a thilg an Tighearna
mach roimh chloinn Israeil.

3 Oir thog e suas a rìs na h-àitean
arda a sgrios Heseciah athair, agus
chuir e suas altairean do Bhaal,
agus rinn e doire, mar a rinn Ahab
rìgh Israeil, agus shlcuchd e do uile
armailt neimh, agus rinn e seirbhis
doibh.

4 Agus thog e altairean ann an
tigh an Tighearna, mu'n dubhairt
an Tighearna, Ann an Ierusalem
cuiridh mi m'ainm.

5 Agus thog e altairean do uile
armailt néimh, ann an dà chùirt
tighe an Tighearna.

6 Agus thug e air a mhac dol
troimh 'n teine, agus thug e fa'near
amanna, agus ghnàthaich e druidh-
eachd, agus chuir e air chois lean-
nain-shìth, agus luchd fiosachd:
dh'oibrich e mòr aingidheachd ann
an sùilibh an Tighearna, g'a bhros-
nachadh gu féirg.

7 Agus chuir e dealbh snaidhte
an doire a rinn e, anns an tigh mu'n
dubhairt an Tighearna re Daibhidh,
agus re Solamh a mhac, Anns an tigh
so, agus ann an Ierusalem, a thagh
mi a uile threubhaibh Israeil, cuir-
idh mi m'ainm gu bràth.

8 Cha mhò a bheir mi air cosaibh
Israeil caruchadh[z] tuilleadh a mach
as an fhearann a thug mi d'an aith-
richibh; a mhàin ma bheir iad an
aire gu'n dean iad a réir nan uile
nithe a dh'àithn mise dhoibh, agus a
réir an lagha uile a dh'àithn m'òg-
lach Maois dhoibh.

9 Ach cha d'éisd iad: agus thar-
ruing Manaseh iad gu tuilleadh uilc
a dheanamh na rinn na cinnich, a
sgrios an Tighearna roimh chloinn
Israeil.

10 Agus labhair an Tighearna le
sheirbhisich[a] na fàidhean, ag ràdh,

11 A chionn gu'n d'rinn Manaseh
righ Iudah na gràinealachda so'
agus gu'n d'rinn e ni's measa na na
h-uile *nithe* a rinn na h-Amoraich a
bha roimhe, agus gu'n d'thug e air
Iudah mar an ceudna peacachadh le
ìodholaibh:

12 Uime sin mar so tha'n Tigh-
earna Dia Israeil ag ràdh, Feuch,
tha mi tabhairt uilc air Ierusalem
agus Iudah, a bheir air gach neach
a chluinneas e, gu'm bi gaoir[b] 'na
dhà chluais.

13 Agus sìnidh mi mach os cionn
Ierusalem sreang-thomhais Shama-
ria, agus sreang-riaghailt[c] tighe
Ahaib: agus glanaidh mi as Ierusa-
lem mar a ghlanas *neach* soitheach,
g'*a* ghlanadh, agus a' tionndadh a
bheoil fuidh[d].

14 Agus tréigidh mi fuigheall
m'oighreachd, agus bheir mi iad do
làimh an naimhdean, agus bithidh
iad 'nan creich agus 'nan cobhartach
d'an naimhdibh uile;

15 A chionn gu'n d'rinn iad olc
a'm' shùilibh, agus gu'n do bhros-
naich iad mi gu féirg o'n là san
d'thàinig an aithriche mach as an
Eiphit, eadhon gus an la 'n diugh.

16 Os bàrr, dhòirt Manaseh fuil
neo-chiontach gu ro-mhor, gus an do
lìon i Ierusalem o cheann gu ceann,
a thuilleadh air a pheacadh féin leis
an d'thug e air Iudah peacachadh,
le olc a dheanamh ann an sùilibh an
Tighearna.

17 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Mhanaseh, agus na h-uile
nithe a rinn e, agus a pheacadh a
rinn[e] e, nach '*eil* iad scrìobhta ann
an leabhar eachdraidh righrean Iu-
dah?

18 Agus choidil Manaseh maille
r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh
e ann an lios a thighe féin, ann an
lios Udsa: agus rìoghaich Amon a
mhac 'na àit.

19 Dà bhliadhna thar fhichead a
dh'aois *bha* Amon an uair a thòisich
e air rìoghachadh, agus rìoghaich e
dà bhliadhna ann an Ierusalem:
agus *b'e* ainm a mhàthar Mesulemet,
nighean Haruis o Iotbah.

20 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, mar a rinn Manaseh
athair.

21 Agus dh'imich e anns an uile
shlighe san d'imich athair, agus rinn
e seirbhis do na h-ìodholaibh d'an
d'rinn athair seirbhis, agus rinn e
aoradh dhoibh;

22 Agus thréig e 'n Tighearna Dia

[z] *corrochadh.* Eir. [a] *le làimh a sheirbhiseach.* Eabh. [b] *glaoim.*
[c] *cudthrom.* Eabh. [d] *foidh.* [e] *pheacaich.* Eabh.

aithriche, agus cha do ghluais e ann
an slighe an Tighearna.
23 Agus rinn seirbhisich Amoin
ceannairc 'na aghaidh, agus mharbh
iad an righ 'na thigh féin.
24 Agus mharbh[f] sluagh na tìre
iadsan uile a rinn ceannairc an agh-
aidh righ Amoin, agus rinn sluagh
na tìre Iosiah a mhac 'na righ 'na àit.
25 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Amoin a rinn e, nach *'eil* iad
scrìobhta ann an leabhar eachdraidh
righrean Iudah?
26 Agus dh'adhlaic iad e 'na
uaigh féin ann an lios Udsa: agus
rìoghaich Iosiah a mhac 'na àit.

CAIB. XXII.

OCHD bliadhna dh'aois *bha* Ios-
iah 'nuair a thòisich e air
rìoghachadh, agus rìoghaich e aon
bhliadhna deug thar fhichead ann
an Ierusalem: agus *b'e* ainm a
mhàthar Iedidah, nighean Adaiah o
Bhoscat.
2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart
ann an sùilibh an Tighearna, agus
dh'imich e ann an uile shlighe
Dhaibhidh athar, agus cha do
chlaon e dh'ionnsuidh na làimhe
deise no na làimhe clìthe.
3 Agus anns an ochdamh bliadh-
na deug do righ Iosiah, chuir an
righ Saphan mac Asaliah, mhic
Mhesullaim, an scrìobhuiche, do
thigh an Tighearn, ag ràdh,
4 Falbh suas gu Hilciah an t-ard
shagart, chum gu'n àireamh e an
t-airgiod a thugadh do thigh an
Tighearna, a chruinnich luchd-
gleidhidh an doruis o'n t-sluagh:
5 Agus thugadh iad e do làimh
luchd deanamh na h-oibre, dhoibh-
san a tha os cionn tighe[g] an Tigh-
earna: agus thugadh iadsan e do
luchd deanamh na h-oibre, a *tha*
ann an tigh an Tighearna, a chàradh
brisidh an tighe;
6 Do shaoraibh, agus do luchd
togail, agus do chlachairibh, agus a
cheannach fiodha, agus chlach
snaidhte, a chàradh an tighe.
7 Gidheadh, cha d'rinneadh cunn-
tas riu thaobh an airgiod a thugadh
d'an làimh, a chionn gu'n d'rinn
iad gu h-ionraic.
8 Agus thubhairt Hilciah an
t-ard shagart re Saphan an scrìobh-
uiche, Fhuair mi leabhar an lagha
ann an tigh an Tighearna; agus thug
Hilciah an leabhar do Shaphan, agus
leugh se e.
9 Agus thàinig Saphan an scrìobh-
uiche dh'ionnsuidh an righ, agus
dh'aithris e 'n gnothuch do'n righ,
agus thubhairt e, Chruinnich do
sheirbhisich an t-airgiod a fhuar-
adh anns an tigh, agus thug iad e
do làimh luchd deanamh na h-oibre,
a bha os cionn tighe an Tighearna.
10 Agus dh'innis Saphan an
scrìobhuiche do'n righ, ag ràdh,
Thug Hilciah an sagart leabhar
dhomh: agus leugh Saphan e an
làthair an righ.
11 Agus an uair a chual an righ
briathra leabhar an lagha, reub e
eudach.
12 Agus dh'àithn an righ do
Hilciah an sagart, agus do Ahìcam
mac Shaphain, agus do Achbor mac
Mhicaiah, agus do Shaphan an
scrìobhuiche, agus do Asahiah seir-
bhiseach an righ, ag ràdh,
13 Rachaibh, fiosraichibh do'n
Tighearn air mo shon-sa, agus air
son an t-sluaigh, agus air son
Iudah uile, thaobh bhriathran an
leabhair so a fhuaradh: oir is mòr
fearg an Tighearn a tha air lasadh
'nar n-aghaidh, a chionn nach d'éisd
ar n-aithriche re briathraibh an
leabhair so, a dheanamh a réir
gach ni a ta scrìobhta d'ar taobh.
14 Uime sin chaidh Hilciah an
sagart, agus Ahicam, agus Achbor,
agus Saphan, agus Asahiah, dh'ionn-
suidh Huldah a' bhan-fhàidh, mnà
Shaluim mhic Thicbhah, mhic Harh-
ais fir-gleidhidh an eudaich, (a nis
bha i chomhnuidh ann an Ierusa-
lem anns an oil-thigh[h]) agus labhair
iad ria.
15 Agus thubhairt i riu, Mar so
tha'n Tighearna Dia Israeil ag
ràdh, Innsibh do'n duine a chuir
a'm' ionnsuidh-sa sibh,
16 Mar so tha'n Tighearn ag
ràdh, Feuch, bheir mise olc air an
àite so, agus air a luchd-àiteach-
aidh, *eadhon* uile bhriathran an
leabhair a leugh righ Iudah.
17 A chionn gu'n do thréig iad
mise, agus gu'n do loisg iad tùis
do dhéibh eile, chum mo bhrosnach-
adh gu corruich le uile oibribh an
làmh: uime sin lasaidh m'fhearg
an aghaidh an àite so, agus cha
mhùchar i.
18 Ach re righ Iudah a chuir
sibh a dh'fhiosrachadh do'n Tigh-
earna, mar so their sibh ris, Mar so
tha'n Tighearna Dia Israeil ag
ràdh, *A thaobh* nam briathran a
chual thu,
19 A chionn gu'n robh do chridhe

[f] *bhuail.* [g] *os cionn* na h-oibre *ann an tigh.* [h] *tigh anfhòghluim; misena.* Eabh.

tiom [i], agus gu'n d'irislich thu thu-
féin an làthair an Tighearna, 'nuair
a chual thu ciod a labhair mise 'n
aghaidh an àite so, agus an agh-
aidh a luchd-àiteachaidh, gu'm
biodh iad 'nam fàsach, agus 'nam
mallachadh, agus *gu'n do* reub thu
t'eudach agus *gu'n do* ghuil thu
a'm' fhianuis; chuala mise mar an
ceudna *thusa*, ars' an Tighearna.
20 Feuch uime sin, cruinnichidh
mise thu chum t'aithriche, agus
cruinnichear thu do d' uaigh an
sìth, agus cha 'n fhaic do shùilean
an t-olc sin uile a bheir mise air an
àite so. Agus thug iad fios a rìs a
dh'ionnsuidh an righ.

CAIB. XXIII.

AGUS chuir an righ *teachdair-
ean uaith*, agus chruinnich d'a
ionnsuidh uile sheanairean Iudah,
agus Ierusaleim.
2 Agus chaidh an righ suas do
thigh an Tighearna, agus daoine
Iudah uile, agus uile luchd-àiteach-
aidh Ierusaleim maille ris, agus na
sagartan, agus na fàidhean, agus an
sluagh uile eadar bheag agus
mhòr [k]: agus leugh e 'nan éisd-
eachd [l] uile bhriathra leabhair a'
choi'-cheangail, a fhuaradh ann an
tigh an Tighearna.
3 Agus sheas an righ làimh re
post, agus rinn e coi'-cheangal am
fianuis an Tighearna, gu'n gluais-
eadh iad an déigh an Tighearna,
agus gu'n gleidheadh iad àithean-
tan agus a theisteis, agus a reachdan
le'*n* uile chridhe, agus le'*n* uile
anam, a choi'-lionadh bhriathra a'
choi'-cheangail so, *a ta* scrìobhta
san leabhar so: agus sheas an sluagh
uile ris a' choi'-cheangal.
4 Agus dh'àithn an righ do Hilc-
iah an t-ard shagart, agus do shag-
artaibh an dara *orduigh*, agus do
luchd-gleidhidh an doruis, na soith-
ichean uile a rinneadh do Bhaal,
agus do'n doire [m], agus do uile
armailt neimh, a thoirt a mach a
teampull an Tighearna: agus loisg
e iad an taobh a muigh do Ierusa-
lem ann am machairibh Chidroin,
agus ghiùlain e'n luath gu Betel.
5 Agus chuir e as do shagartaibh
an ìodhol-aoraidh, a dh'orduich
righrean Iudah a losgadh tuis anns
na h-àitibh arda, ann am mór-bhailt-
ibh Iudah, agus anns na h-àitibh
mu thimchioll Ierusaleim; iadsan
mar an ceudna a loisg tùis do
Bhaal, do'n ghréin, agus do'n gheal-
aich, agus do na reultaibh seachran-
ach, agus do uile armailt nèimh.
6 Agus thug e 'n doire [n] o thigh
an Tighearna, an taobh a mach do
Ierusalem, gu sruth Chidroin, agus
loisg se e aig sruth Chidroin, agus
mhìn-phronn e gu luaithre air
uaighibh cloinne an t-sluaigh.
7 Agus bhris e sìos tighean nan
Sodomach a *bha* làimh re tigh an
Tighearna, far an robh na mnài a'
figheadh chùirteine [o] do'n doire.
8 Agus thug e mach na sagairt
uile a bailtibh Iudah, agus thruaill [p]
e na h-àitean arda far an do loisg na
sagairt tùis, o Gheba gu Beer-seba,
agus bhris e sìos àitean arda nan
geata, a *bha* ann an dol a stigh
geataidh Iosua-uachdarain a' bhaile,
a *bha* air làimh chli duine ann an
geatadh a' bhaile.
9 Gidheadh, cha deachaidh sag-
airt nan àit arda suas gu altair an
Tighearn ann an Ierusalem, ach
dh'ith iad aran neo-ghoirtiche am
measg am bràithre.
10 Agus thruaill e Tophet a *tha*
ann an gleann mhic [q] Hinnoim, a
chum as nach feudadh duine air
bith toirt air a mhac no air a
nighinn dol troimh'n teine do Mho-
lech.
11 Agus thug e air falbh na h-eich
a thug righrean Iudah do'n ghréin,
o dhol a steach tighe an Tighearna,
làimh re seòmar [r] Natan-meleich a'
chaillteanaich, a *bha* sa' mhach-
bhaile [s], agus loisg e carbada na
gréine le teine.
12 Agus na h-altairean a *bha* air
mullach seòmair uachdaraich Ahais,
a rinn righrean Iudah, agus na
h-altairean a rinn Manaseh ann an
dà chùirt tighe an Tighearna, thilg
an righ sìos, agus bhris e o sin *iad* [t],
agus thilg e 'n luaithre ann an sruth
Chidroin.
13 Agus na h-àitean arda a *bha*
fa chomhair Ierusaleim, a *bh*'air an
làimh dheis do shliabh na truaillidh-
eachd [u], a thog Solamh righ Israeil
do Astarot gràinealachd nan Sidon-
ach, agus do Chemos gràinealachd
nam Moabach, agus do Mhilcom
gràinealachd chloinn Amoin, thruaill
an righ.

[i] *maoth.* [k] *o'n bheag gus a' mhòr.* Eabh. [l] *cluasaibh.* Eabh.
[m] *do* ìodhol *an doire; asherah.* Eabh. [n] dealbh snaidhte *an doire; asherah.* Eabh. Faic Caib. XXI. r. 7. [o] *bhùthan.* [p] *shalaich.*
[q] *chloinn.* [r] *tigh, àite-còmhnuidh.* [s] *Pharurim.* Eabh.
[t] *ruith e* leo *as sin.* [u] *shliabh nan olaidh.*

14 Agus bhris e 'nam bloighdibh na dealbhan, agus ghearr e sìos na doireachan, agus lìon e 'n àitean le cnàmhaibh dhaoine.

15 Os bàrr, an altair a *bh*'aig Betel, agus an t-àit ard a' rinn Ieroboam mac Nebait, a thug air Israel peacachadh, araon an altair agus an t-àit ard bhris e sìos, agus loisg e 'n t-àit ard, *agus* mhin-phronn e gu luaithre *e*, agus loisg e 'n doire.

16 Agus an uair a thionndaidh Iosiah mu'n cuairt, chunnaic e na h-uaighean a *bha* 'n sin san t-sliabh, agus chuir e *daoine* uaith, agus thug e na cnàmhan as na h-uaighibh, agus loisg e *iad* air an altair, agus thruaill e i, a réir focail an Tighearna, a labhair òglach Dhé [w] a chuir an céill na briathra so.

17 An sin thubhairt e, Ciod e an carragh [x] so a *tha* mi faicinn? Agus thubhairt daoine a' bhaile ris, *Is i* uaigh òglaich Dhé a th'ann, a thàinig o Iudah, agus a chuir an céill [y] na nithe sin a rinn thusa an aghaidh altarach Bheteil.

18 Agus thubhairt e, Leigibh leis, na gluaiseadh duine sam bith a chnàmha-san: agus leig iad tàmh d'a chnàmhaibh, maille re cnàmhaibh an fhàidh a thàinig a Samaria.

19 Agus mar an ceudna uile thighean nan àitean ard a *bha* ann am bailtibh Shamaria, a rinn righrean Israeil a bhrosnachadh *an Tighearna* gu feirg, thug Iosiah air falbh, agus rinn e riu a réir nan uile ghnìomh a rinn e ann am Betel.

20 Agus mharbh e uile shagairt nan àitean ard a *bha* 'n sin air na h-altairibh, agus loisg e cnàmhan dhaoine orra, agus phill e gu h-Ierusalem.

21 Agus dh'àithn an righ do'n t-sluagh uile, ag ràdh, Cumaibh a' chàisg do'n Tighearna bhur Dia, mar *a ta e* scrìobhta ann an leabhar a' choi'-cheangail so.

22 Gu cinnteach cha do chumadh a leithid so do chàisg, o laithibh nam breitheamh a thug breth air Israel, no ann an uile laithibh righrean Israeil, no righrean Iudah:

23 Ach anns an ochdamh bliadhna deug do righ Iosiah, chumadh a' chàisg so do'n Tighearn, ann an Ierusalem.

24 Os bàrr, na leannain-shìth, agus an luchd-fiosachd, agus na dealbhan, agus na h-iodholan, agus gach uile ghràinealachd a chunncas ann an tìr Iudah, agus ann an Ierusalem, chuir Iosiah air falbh, a chum gu'n coimh-lionadh e briathran an lagha, a bha scrìobhta san leabhar a fhuair Hilciah an sagart ann an tigh an Tighearna.

25 Agus cosmhuil ris-san cha robh rìgh air bith roimhe, a phill a dh'ionnsuidh an Tighearna le uile chridhe, agus le uile anam, agus le uile neart, a réir lagha Mhaois uile; agus 'na dhéigh cha d'éirich a shamhuil.

26 Gidheadh, cha do phill an Tighearn o theas fheirge mòire, leis an do las fhearg an aghaidh Iudah, air son nan uile bhrosnachadh [z] leis an do bhrosnaich Manaseh e.

27 Agus thubhairt an Tighearna, Atharraichidh mi Iudah mar an ceudna as mo shealladh, mar a dh'atharraich mi Israel, agus cuiridh mi cùl gu tur ris a' mhòr-bhaile so Ierusalem, a thagh mi, agus ris an tigh mu'n dubhairt mi, Bithidh m'ainm an sin.

28 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Iosiah, agus na h-uile *nithe* a rinn e, nach *'eil* iad scrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Iudah?

29 'Na laithibh-san chaidh Pharaoh-necho righ na h-Eiphit suas an aghaidh righ Asiria gu abhuinn Euphrates: agus chaidh righ Iosiah 'na aghaidh, agus mharbh esan e aig Megido 'nuair a chunnaic se e.

30 Agus ghiùlain a sheirbhisich e marbh [a] ann an carbad o Mhegido, agus thug iad e gu h-Ierusalem, agus dh'adhlaic iad e 'na uaigh féin: agus ghabh sluagh na tìre Iehoahas mac Iosiah, agus dh'ung iad e, agus rinn iad 'na righ e an àit athar.

31 Trì bliadhna fichead a dh'aois *bha* Iehoahas an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e trì mìosan ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Hamutal, nighean Ieremiah o Libnah.

32 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, a réir nan uile *nithe* a rinn aithriche.

33 Agus chuir Pharaoh-necho e ann an cuibhreachaibh aig Riblah, ann an tìr Hamait, a chum nach rìoghaicheadh e ann an Ierusalem, agus chuir e ceud tàlann airgid,

[w] *a labhair òglach Dhé* ['*nuair a sheas Ieroboam air là na féill air an altair. Agus an uair a thionndaidh e mu'n cuairt, thog e suas a shùilean air uaigh*] *òglaich Dhé*. [x] *comhara, scrìobhadh*. [y] *a ghairm*. [z] *phrosnachadh*. [a] '*nuair a bha e faghail a' bhàis*.

agus tàlann òir, mar chìs air an
tìr.
34 Agus rinn Pharaoh-necho Eli-
acim mac Iosiah 'na rìgh an àit Io-
siah athar, agus thionndaidh e
ainm gu Iehoiacim, agus thug e air
falbh Iehoahas: agus thàinig e do'n
Eiphit, agus dh'eug e an sin.
35 Agus thug Iehoiacim an t-air-
giod agus an t-òr do Pharaoh: ach
thug e fa'near an tìr a mheas a
chum gu'n ìocadh iad an t-airgiod
a réir àithne Pharaoih; dh'iarr e'n
t-airgiod agus an t-òr o shluagh na
tìre, o gach neach a réir a mheas,
gus a thabhairt do Pharaoh-necho.
36 Cùig bliadhna fichead a dh'aois
bha Iehoiacim an uair a thòisich e
air rìoghachadh, agus rìoghaich e
aon bhliadhna deug ann an Ierusa-
lem; agus *b'e* ainm a mhàthar Se-
budah, nighean Phedaiah o Rumah.
37 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, a réir nan uile *nithe*
a rinn aithriche.

CAIB. XXIV.

NA laithibh-san thàinig Nebu-
chadneser rìgh Bhabiloin a
nìos, agus bha Iehoiacim 'na sheir-
bhiseach aige tri bliadhna: an sin
phill e agus rinn e ceannairc 'na
aghaidh.
2 Agus chuir an Tighearna 'na
aghaidh buidhnean do na Caldean-
aich, agus buidhnean do na Sirian-
aich, agus buidhnean do na Moab-
aich, agus buidhnean do chloinn
Amoin, agus chuir e iad an aghaidh
Iudah g'a sgrios, a réir focail an
Tighearn, a labhair e le sheirbhisich [b]
na fàidhean.
3 Gu cinnteach air àithne an
Tighearna thàinig *so* air Iudah,
chum *an* atharrachadh as a sheall-
adh air son pheacanna Mhanaseh, a
réir nan uile *nithe* a rinn e:
4 Agus mar an ceudna air son na
fola neo-chiontaich a dhòirt e; oir
lìon e Ierusalem le fuil neo-chiont-
aich, nach maitheadh an Tighearna.
5 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Iehoiacim, agus na h-uile
nithe a rinn e, nach *'eil* iad scrìobh-
ta ann an leabhar eachdraidh rìgh-
rean Iudah?
6 Agus choidil Iehoiacim maille
r'a aithrichibh: agus rìoghaich Ie-
hoiachin a mhac 'na àit.
7 Agus cha d'thàinig rìgh na
h-Eiphit ni's mò as a thìr féin: oir
ghlac rìgh Bhabiloin o abhuinn na
h-Eiphit gus an abhuinn Euphrates,
gach ni bu le rìgh na h-Eiphit.
8 Ochd bliadhna deug a dh'aois
bha Iehoiachin an uair a thòisich e
air rìoghachadh, agus rìoghaich e
ann an Ierusalem tri mìosan: agus
b'e ainm a mhàthar Nehusta, nigh-
ean Elnatain o Ierusalem.
9 Agus rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, a réir nan uile *nithe*
a rinn athair.
10 Anns an àm sin thàinig seir-
bhisich Nebuchadnesair rìgh Bha-
biloin a nìos an aghaidh Ierusalem,
agus theannaicheadh am baile.
11 Agus thàinig Nebuchadnesar
rìgh Bhabiloin an aghaidh a' bhaile,
agus theannaich a sheirbhisich e.
12 Agus chaidh Iehoiachin rìgh
Iudah a mach a dh'ionnsuidh rìgh
Bhabiloin, e féin, agus a mhàthair,
agus a sheirbhisich, agus a cheann-
ardan [c], agus a chaillteanaich [d]:
agus ghlac rìgh Bhabiloin e san
ochdamh bliadhna d'a rìoghachadh.
13 Agus thug e mach as sin uile
ionmhais tighe an Tighearna, agus
ionmhais tighe an rìgh, agus ghearr
e 'nam bloighdibh na soithichean òir
uile a rinn Solamh rìgh Israeil ann
an teampull an Tighearn, mar a
labhair an Tighearna.
14 Agus thug e leis Ierusalem
uile, agus na ceannardan uile, agus
na daoine treun uile, deich mìle do
bhraighdibh, agus an luchd-ceirde
uile, agus na goibhne [e]: cha d'fhan
a h-aon ach bochdan sluaigh na
tìre.
15 Agus thug e leis Iehoiachin
do Bhabilon, agus màthair an rìgh,
agus mnài an rìgh, agus a chaill-
teanaich, agus daoine cumhachdach
na tìre, *iad sin* thug e leis am
braighdeanas, o Ierusalem do Bhabi-
lon:
16 Agus na daoine gaisgeil uile,
seachd mìle, agus an luchd-ceirde
agus na goibhnean, mìle, iadsan
uile a bha comasach *agus* à dhean-
adh cogadh, eadhon iadsan thug
rìgh Bhabiloin am braighdeanas leis
do Bhabilon.
17 Agus rinn rìgh Bhabiloin Mata-
niah bràthair athar 'na rìgh 'na àit,
agus thionndaidh e ainm gu Sede-
ciah.
18 Bliadhna thar fhichead a
dh'aois *bha* Sedeciah 'nuair a thòis-
ich e air rìoghachadh, agus rìogh-
aich e aon bhliadhna deug ann an
Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar

[b] *le làimh a sheirbhiseacha.* Eabh. [c] *uachdarain, a mhaithean, a dhaoine mòra.* [d] *luchd-dreuchd.* [e] *gaibhne.*

Hamutal, nighean Ieremiah o Libnah.

19 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, a réir nan uile *nithe* a rinn Iehoiacim.

20 Oir tre [f] chorruich an Tighearna bha e *mar sin* ann an Ierusalem agus ann an Iudah, gus an do thilg e as a làthair iad: agus rinn Sedeciah ceannairc an aghaidh righ Bhabiloin.

CAIB. XXV.

AGUS anns an naothadh bliadhna d'a rìoghachadh, san deicheamh mìos, air an deicheamh *là* do'n mhìos, thàinig Nebuchadnesar righ Bhabiloin, e féin agus armailt uile, an aghaidh Ierusaleim, agus champaich e 'na h-aghaidh, agus thog iad daingnichean [g] 'na h-aghaidh mu'n cuairt.

2 Agus bha am baile air a theannachadh gus an aon bhliadhna deug do righ Shedeciah.

3 Agus air an naothadh *là* do'n *cheathramh* mìos, bhuadhaich a' ghorta sa' bhaile, agus cha robh aran ann do shluagh na tìre.

4 Agus bhriseadh sìos am baile, agus theich na fir chogaidh uile san oidhche, air slighe a' gheataidh, eadar an dà bhalladh, a *tha* làimh re lios an righ, (a nis *bha* na Caldeanaich an aghaidh a' bhaile mu'n cuairt) agus dh'imich iad [h] air an t-slighe dh'ionnsuidh a' chòmhnaird.

5 Agus lean armailt nan Caldeanach an righ, agus rug iad air ann an còmhnardaibh Iericho: agus sgapadh armailt uile uaith.

6 Mar sin ghlac iad an righ, agus thug iad suas e dh'ionnsuidh righ Bhabiloin, gu Riblah; agus thug esan [i] breth air.

7 Agus mharbh e [k] mic Shedeciah fa chomhair a shùl, agus chuir e a shùilean a Sedeciah, agus cheangail se e le geimhlibh [l] umha, agus thug e leis e do Bhabilon [m].

8 Agus anns a' chùigeamh mìos, air an t-seachdamh *là* do'n mhìos (*b*'i sin an naothadh bliadhna deug do righ Nebuchadnesar, righ Bhabiloin) thàinig Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain, seirbhiseach righ Bhabiloin, gu h-Ierusalem:

9 Agus loisg e tigh an Tighearna, agus tigh an righ, agus tighean Ierusaleim uile; agus gach uile thigh mòr loisg e le teine.

10 Agus leag uile armailt nan Caldeanach, a *bha* maille re ceannard an fhreiceadain, sìos ballacha Ierusaleim mu'n cuairt.

11 Agus a' chuid eile do'n t-sluagh a dh'fhàgadh sa' bhaile, agus an luchd-teichidh a chaidh thairis gu righ Bhabiloin, maille re fuigheall an t-sluaigh, thug Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain air falbh leis.

12 Ach dh'fhàg ceannard an fhreiceadain cuid do bhochdaibh na tìre, *gu bhi* 'nan luchd-deasachaidh fhìonainean agus 'nan treabhaichibh [n].

13 Agus na puist umha a *bha* ann an tigh an Tighearna, agus na buinn, agus an fhairge umha a *bha* ann an tigh an Tighearna, bhris na Caldeanaich 'nam bloighdibh, agus thug iad leo an umha do Bhabilon.

14 Agus na poitean, agus na sluasaidean, agus na smàladairean, agus na spàinean, agus na soithichean umha uile leis an d'rinn iad frithealadh, thug iad leo.

15 Agus na h-aighnean teine [o], agus na cuachan, *na nithe* a *bha* do òr '*na* òr, agus a *bha* do airgiod '*na* airgiod, thug ceannard an fhreiceadain air falbh.

16 Dà phost, aon fhairge, agus na buinn a rinn Solamh air son tighe an Tighearna, bha umha nan soithiche sin uile gun tomhas:

17 Ochd làmha-coille deug airde aon phuist, agus an ceann-mullaich *a bh*'air do umha, agus airde a' chinn-mhullaich tri làmha-coille: agus an lìon-obair, agus na pomgranatan air a' cheann-mhullaich mu'n cuairt, iad sin uile do umha: agus an leithide sin *bha* aig an dara post, maille re lìon-obair.

18 Agus ghlac ceannard an fhreiceadain Seraiah an t-ard shagart, agus Sephaniah an dara sagart, agus na tri dorsairean.

19 Agus as a' bhaile thug e aon chailltcanach, a *bha* os cionn nam fear cogaidh, agus cùignear [p] fhear dhiubhsan a bha 'n làthair an righ, a fhuaradh sa' bhaile, agus ard scrìobhuiche na h-armailt, a bha 'g iunnsachadh cogaidh do shluagh na tìre [q], agus tri fichead fear do shluagh na tìre a fhuaradh sa' bhaile.

20 Agus ghlac Nebusar-adan cean-

[f] *troimh, trìd.* [g] *tùir.* [h] *dh'imich* an righ. [i] *iad.*
[k] *iad.* [l] *slabhraidhibh.* [m] Faic Ieremiah. Caib. XXXIX.
r. 6. 7. [n] *tuathannaich.* [o] *tùiscirean.* [p] *cùigear.*
[q] *a thairngeadh suas, a ghabhadh àireamh sluaigh na tìre.*

nard an fhreiceadain iad sin, agus
thug e iad gu righ Bhabiloin do
Riblah.
21 Agus bhuail righ Bhabiloin iad,
agus mharbh e iad aig Riblah ann
an tìr Hamait. Agus thugadh Iudàh
air falbh as an tìr féin.
22 Agus *os cionn* an t-sluaigh a
dh'fhàgadh ann an tìr Iudah, a
dh'fhàg Nebuchadnesar righ Bhabi-
loin, eadhon os an cionnsan chuir e
Gedaliah mac Ahicaim, mhic Sha-
phain.
23 Agus an uair a chual uile
cheannarda nan armailt, iad féin
agus an daoine, gu'n do rinn righ
Bhabiloin Gedaliah 'na uachdaran,
thàinig gu Gedaliah do Mhispah,
eadhon Ismael mac Netaniah, agus
Iohanan mac Chareah, agus Seraiah
mac Thanhumeit an Netophatach,
agus Iaasaniah mac Mhaachataich,
iad féin agus an daoine.
24 Agus mhionnaich Gedaliah
dhoibh, agus d'an daoinibh, agus
thubhairt e riu, Na biodh eagal
oirbh a bhi 'nar seirbhisich do na
Caldeanaich: gabhaibh còmhnuidh
san tìr, agus deanaibh seirbhis do
righ Bhabiloin, agus éiridh gu maith
dhuibh.
25 Ach anns an t-seachdamh
mìos, thàinig Ismael mac Netaniah,
mhic Elisamah do'n t-sliochd riogh-
ail, agus deichnear fhear maille ris,
agus bhuail iad Gedaliah air chor
as gu'n d'eug e, agus na h-Iudhaich
agus na Caldeanaich a bha maille
ris aig Mispah.
26 Agus dh'éirich an sluagh uile
eadar bheag agus mhòr, agus ceann-
arda nan armailt, agus thàinig iad
do'n Eiphit: oir bha eagal nan Cal-
deanach orra.
27 Ach anns an t-seachdamh
bliadhna deug thar fhichead do
bhraighdeanas Iehoiachin righ Iu-
dah, anns an dara mìos deug, air an
t-seachdamh *la* fichead do'n mhìos,
thog Ebhil-merodach righ Bhabiloin,
air a' bhliadhna anns an do thòisich
e air rioghachadh, suas ceann Ieho-
iachin righ Iudah a prìosun[r].
28 Agus labhair e gu caoimhneil
ris, agus chuir e suas a righ-chathair
os cionn righ-chathair nan righ, *a
bha* maille ris ann am Babilon.
29 Agus mhùth e eudach-prìosuin,
agus dh'ith e aran a ghnàth 'na
làthair rè uile làithean a bheatha.
30 Agus *bu* chuibhrionn ghnàth-
aichte a chuibhrionn a thugadh dha
o'n righ, cuid laitheil fa chomhair
gach là, rè uile làithean a bheatha.

[r] *a tigh a'phrìosuin.* Eabh.

Ceud Leabhar nan EACHDRAIDH.

CAIB. I.

ADHAMH, Set, Enos,
2 Cenan, Mahalaleel, Iered,
3 Henoch, Metuselah, Lamech,
4 Noah, Sem, Ham agus Iaphet.
5 Mic Iaphet; Gomer, agus
Magog, agus Madai, agus Iabhan,
agus Tubal, agus Mesech, agus
Tiras.
6 Agus mic Ghomeir; Aschenas,
agus Riphat, agus Togarmah.
7 Agus mic Iabhain; Elisah,
agus Tarsis, Citim, agus Dodanim.
8 Mic Ham; Cus, agus Misraim,
agus Phut, agus Canaan.
9 Agus mic Chuis; Seba, agus
Habhilah, agus Sabta, agus Raamah,
agus Sabtecha: agus mic Raamah;
Seba agus Dedan.
10 Agus ghin Cus Nimrod: thòis-
ich esan air a bhi cumhachdach air
an talamh.
11 Agus ghin Misraim na Luda-
ich[a], agus na h-Anamaich, agus na
Lehabaich, agus na Naphtuhaich,
12 Agus na Patrusaich, agus na
Casluhaich, (o'n d'thàinig na Philist-
ich) agus na Caphtoraich.
13 Agus ghin Canaan Sidon a
cheud-ghin, agus Het,
14 Agus an Iebusach, agus an
t-Amorach, agus an Girgasach,
15 Agus an t-Ibheach, agus an
t-Archach, agus an Sineach,
16 Agus an t-Arbhadach, agus an
Semarach, agus an t-Hamatach.
17 Mic Sheim; Elam, agus Asur,
agus Arphacsad, agus Lud, agus
Aram; agus mic Araim Us[b] agus
Hul, agus Geter, agus Mesech.
18 Agus ghin Arphacsad Selah,
agus ghin Selah Eber.
19 Agus do Eber rugadh dithis
mhac: *b'e* ainm aoin diubh Peleg, a
chionn 'na laithibh-san gu'n do

[a] *Ludim.* Eabh.
[b] Faic Gen. Caib. X. r. 23.

roinneadh an talamh; agus ainm a bhràthar Ioctan.

20 Agus ghin Ioctan Almodad, agus Seleph, agus Hasarmabhet, agus Ierah,

21 Agus Hadoram, agus Usal, agus Diclah,

22 Agus Ebal [c], agus Abimael, agus Seba,

23 Agus Ophir, agus Habhilah, agus Iobab. *B'iad* sin uile mic Ioctain.

24 Sem, Arphacsad, Selah,

25 Eber, Peleg, Reu,

26 Serug, Nahor, Terah,

27 Abram, *is* e sin Abraham.

28 Mic Abrahaim; Isaac agus Ismael.

29 *Is iad* so an ginealaichean: Ceud-ghin Ismaeil, Nebaiot; an sin Cedar, agus Adbeel, agus Mibsam,

30 Misma, agus Dumah, Masa, Hadad, agus Tema,

31 Ietur, Naphis, agus Cedemah. *Is* iad sin mic Ismaeil.

32 Agus mic Cheturah, coimhleabaich [d] Abrahaim: rug ise Simran, agus Iocsan, agus Medan, agus Midian, agus Isbac, agus Suah. Agus mic Iocsain; Seba, agus Dedan.

33 Agus mic Mhidiain; Ephah, agus Epher, agus Henoch, agus Abida, agus Eldaah. *Is iad* sin uile mic Cheturah.

34 Agus ghin Abraham Isaac. Mic Isaaic; Esau agus Israel.

35 Mic Esau; Eliphas, Reuel, agus Ieus, agus Iaalam, agus Corah.

36 Mic Eliphais; Teman, agus Omar, Sephi, agus Gatam, agus Cenas: agus rug Timna, coimh-leabach Eliphais, dha Amalec [e].

37 Mic Reueil; Nahat, Serah, Sama, agus Midsah.

38 Agus mic Sheir; Lotan, agus Sobal, agus Sibeon, agus Anah, agus Dison, agus Eser, agus Disan.

39 Agus mic Lotain; Hori, agus Homam: agus *b'i* Timna piuthar Lotain.

40 Mic Shobail; Alian, agus Manahat, agus Ebal, Sephi, agus Onam. Agus mic Shibeoin; Aiah, agus Anah.

41 Mic Anah; Dison. Agus mic Dhisoin; Amran, agus Esban, agus Itran, agus Cheran.

42 Mic Eseir; Bilhan, agus Sabhan, agus Iacan. Mic Dhisain; Us, agus Aran.

43 A nis *is iad* so na righrean a rìoghaich ann an tìr Edoim, mun do rìoghaich righ air bith os cionn chloinn Israeil; Bela mac Bheoir: agus *b'e* ainm a bhaile [f] Dinhabah.

44 Agus dh'eug Bela; agus rìoghaich Iobab, mac Sherah o Bhosrah, 'na àit.

45 Agus dh'eug Iobab; agus rìoghaich 'na aite Husam o thìr nan Temanach.

46 Agus dh'eug Husam; agus rìoghaich Hadad mac Bhedaid (a bhuail Midian ann am machair Mhoaib) 'na àit: agus *b'e* ainm a bhaile Abhit.

47 Agus dh'eug Hadad; agus rìoghaich Samlah o Mhasrecah 'na àit.

48 Agus dh'eug Samlah; agus rìoghaich Saul o Rehobot làimh ris an abhuinn 'na àit.

49 Agus dh'eug Saul; agus rìoghaich Baal-hanan mac Achboir 'na àit.

50 Agus dh'eug Baal-hanan; agus rìoghaich Hadad 'na àit: agus *b'e* ainm a bhaile Pau [g]; agus *b'e* ainm a mhnà Mehetabel, nighean Mhatreid, nighinn Mhesahaib.

51 Dh'eug Hadad mar an ceudna. Agus b'iad cinn-fheadhna [h] Edoim; ceann-feadhna Timna, ceann-feadhna Aluah [i], ceann-feadhna Ietet,

52 Ceann-feadhna Aholibamah, ceann-feadhna Elah, ceann-feadhna Pinon,

53 Ceann-feadhna Cenas, ceann-feadhna Teman, ceann-feadhna Mibsar,

54 Ceann-feadhna Magdiel, ceann-feadhna Iram. *Is iad* sin cinn-fheadhna Edoim.

CAIB. II.

IS iad so mic Israeil; Reuben, Simeon, Lebhi, agus Iudah, Isachar, agus Sebulun,

2 Dan, Ioseph, agus Beniamin, Naphtali, Gad, agus Aser.

3 Mic Iudah; Er, agus Onan, agus Selah: an triuir so rugadh dha le nighinn Shuah a' Bhan-chanaanaich. Agus bha Er ceud-ghin Iudah olc ann an sùilibh an Tighearna, agus mharbh se e.

4 Agus rug Tamar a bhan-chliamhuin dha Phares agus Serah. *B'iad* uile mhic Iudah cùignear.

5 Mic Phareis; Hesron agus Hamul.

[c] *Obal.* [d] *leannain.* Faic Gen. Caib. XXXVI. r. 12. [g] *Pài.* [h] *ceannarda.*

[e] *Cenas, agus Timna, agus Amalec.* [f] *a chaithreach, a bhaile mhòir.* [i] *Aliah.*

6 Agus mic Sherah; Simri, agus Etan, agus Heman, agus Calcol, agus Dara: cùignear diubh uile.

7 Agus mic Charmi; Achar, fear-buaireis [k] Israeil, a chiontaich anns an ni mhallaichte.

8 Agus mic Etain; Asariah.

9 Agus mic Hesroin, a rugadh dha; Ierahmeel, agus Ram, agus Chelubai.

10 Agus ghin Ram Aminadab, agus ghin Aminadab Nahson, ceannard chloinn Iudah.

11 Agus ghin Nahson Salma, agus ghin Salma Boas,

12 Agus ghin Boas Obed, agus ghin Obed Iese,

13 Agus ghin Iese a cheud-ghin Eliab, agus Abinadab an dara *mac*, agus Sima an treas,

14 Netaneel an ceathramh, Radai an cùigeadh,

15 Osem an seathadh, Daibhidh an seachdamh [l]:

16 Agus *b'iad* am peathraichesan Seruiah agus Abigail. Agus mic Sheruiah; Abisai, agus Ioab, agus Asahel, triuir.

17 Agus rug Abigail Amasa: agus *b'e* athair Amasa, Ieter an t-Ismeeleach.

18 Agus ghin Caleb mac Hesroin re Asubah a mhnaoi, Ieriot [m]: *b'iad* so mar an ceudna a mic, Ieser, agus Sobab, agus Ardon.

19 Agus an uair a bha Asubah marbh, ghabh Caleb d'a ionnsuidh Ephrat, a rug Hur dha.

20 Agus ghin Hur Uri, agus ghin Uri Besaleel.

21 Agus 'na dhéigh sin chaidh Hesron a steach a dh'ionnsuidh nighinn Mhachir, athar Ghilead, agus ghabh e i 'nuair a bha e tri fichead bliadhna dh'aois, agus rug i dha Segub.

22 Agus ghin Segub Iair, aig an robh tri thar fhichead do bhailtibh mòra [n] ann an tìr Ghilead.

23 Agus thug e Gesur agus Aram le bailtibh Iair uatha, maille re Cenat agus a bhailtibh, *eadhon* tri fichead baile mòr: *bhuin* iad sin uile do mhacaibh Mhachir, athar Ghilead.

24 Agus an déigh do Hesron bàs fhaghail ann an Caleb-ephratah, an sin rug Abiah bean Hesroin Asur athair Thecoah dha.

25 Agus b'iad mic Ierahmeeil ceud-ghin Hesroin, Ram an ceud-ghin, agus Bunah, agus Oren, agus Osem, agus Ahiah.

26 Bha mar an ceudna bean eile aig Ierahmeel, d'am *b'ainm* Atarah: b'ise màthair Onaim.

27 Agus b'iad mic Ram ceud-ghin Ierahmeeil, Maas, agus Iamin, agus Ecer.

28 Agus b'iad mic Onaim, Samai, agus Iada. Agus mic Shamai; Nadab agus Abisur.

29 Agus *b'e* ainm mnà Abisuir, Abihail, agus rug i dha Ahban agus Molid.

30 Agus mic Nadaib; Seled agus Apaim: ach fhuair Seled bàs gun chlann.

31 Agus mic Apaim; Isi. Agus mic Isi; Sesan. Agus mic Shesain; Ahlai.

32 Agus mic Iada bràthar Shamai; Ieter, agus Ionatan: agus fhuair Ieter bàs gun chlann.

33 Agus mic Ionatain; Pelet, agus Sasa. B'iad sin mic Ierahmeeil.

34 A nis cha robh aig Sesan mic, ach nigheana: agus bha aig Sesan òglach, Eiphiteach, d'am *b'ainm* Iarha.

35 Agus thug Sesan a nighean d'a òglach Iarha 'na mnaoi: agus rug i dha Atai.

36 Agus ghin Atai Natan, agus ghin Natan Sabad,

37 Agus ghin Sabad Ephlal, agus ghin Ephlal Obed,

38 Agus ghin Obed Iehu, agus ghin Iehu Asariah,

39 Agus ghin Asariah Heles, agus ghin Heles Eleasah,

40 Agus ghin Eleasah Sisamai, agus ghin Sisamai Salum,

41 Agus ghin Salum Iecamiah, agus ghin Iecamiah Elisama.

42 A nis *b'iad* mic Chaleib bràthar Ierahmeeil, Mesa a cheud-ghin; *b'esan* athair Shiph: agus mic Mharesah athar Hebroin [o].

43 Agus mic Hebroin; Corah, agus Tapuah, agus Recem, agus Sema.

44 Agus ghin Sema Raham, athair Iorcoaim: agus ghin Recem Samai.

45 Agus *b'e* mac Shamai Maon: agus *b'e* Maon athair Bhet-suir.

46 Agus rug Ephah coimh-leabach Chaleib Haran, agus Mosa, sgus Gases: agus ghin Haran Gases.

47 Agus mic Iahdai; Regem, agus Iotam, agus Gesan, agus Pelet, agus Ephah, agus Saaph.

[k] *fear-tuairgneadh.* [l] *Elihu an seachdamh, Daibhidh an t-ochdamh.* [m] *agus Ieriot.* [n] *chaithrichibh, bhailtibh daingnichte.* [o] *agus mic* Shiph; *Maresah athair Hebroin.*

48 Rug Maachah coimh-leabach Chaleib Seber agus Tirhanah.

49 Rug i mar an ceudna Saaph athair Mhadmanah, Sebhah athair Mhachbenah, agus athair Ghibeah: agus *b'i* nighean Chaleib Achsa.

50 B'iad so mic Chaleib mhic Huir, ceud-ghin Ephratah; Sobal athair Chiriat-iearim.

51 Salma athair Bhetlehem, Hareph athair Bhetgadeir.

52 Agus bha aig Sobal athair Chiriat-iearim mic; Haroch, Hatsi, Hameniot [p].

53 Agus teaghlaiche Chiriat-iearim; na h-Itrich, agus na Puthich, agus na Sumataich, agus na Misraich: uatha-san thàinig na Sareataich, agus na h-Estaulaich.

54 Mic Shalma; Betlehem, agus na Netophataich, Atarot, tigh Ioaib, agus leth nam Manaheteach, na Soraich.

55 Agus teaghlaichean nan scrìobhuich a bha chòmhnuidh aig Iabes; na Tirataich, na Simeataich, *agus* na Suchataich. *Is iad* sin na Cenich a thàinig o Hemat, athair tighe Rechaib.

CAIB. III.

ANIS b'iad so mic Dhaibhidh, a rugadh dha ann an Hebron: an ceud-ghin Amnon o Ahinoam a' Bhan-iesreeleach: an dara *mac*, Daniel o Abigail a' Bhan-charmelcach:

2 An treas *mac*, Absalom mac Mhaachah, nighinn Thalmai righ Ghesuir: an ceathramh, Adoniah mac Hagit:

3 An cùigeadh, Sephatiah o Abital: an seathadh, Itream le Eglah a mhnaoi.

4 Rugadh an t-seathnar *sin* dha ann an Hebron, agus ann an sin rìoghaich e seachd bliadhna agus sè mìosan: agus ann an Ierusalem rìoghaich e tri bliadhna deug thar fhichead.

5 Agus rugadh iad so dha ann an Ierusalem; Simea, agus Sobab, agus Natan, agus Solomon, ceathrar, o Bhatseba [q] nighinn Amieil:

6 Ibhar mar an ceudna, agus Elisama [r], agus Eliphelet,

7 Agus Nogah, agus Nepheg, agus Iaphia,

8 Agus Elisama, agus Eliada, agus Eliphelet [s], naonar.

9 *B'iad sin* mic Dhaibhidh uile, a bhàrr air macaibh nan coimh-leabach, agus Tamar am piuthar.

10 Agus *b'e* mac Sholomoin Rehoboam, Abia a mhac-san, Asa a mhac-san, Iehosaphat a mhac-san,

11 Ioram a mhac-san, Ahasiah a mhac-san, Ioas a mhac-san,

12 Amasiah a mhac-san, Asariah [t] a mhac-san, Iotam a mhac-san,

13 Ahas a mhac-san, Heseciah a mhac-san, Manaseh a mhac-san,

14 Amon a mhac-san, Iosiah a mhac-san.

15 Agus *b'iad* mic Iosiah; an ceud-ghin Iohanan, an dara *mac* Iehoiacim, an treas *mac* Sedeciah, an ceathramh Salum.

16 Agus mic Iehoiacim; Ieconiah a mhac, Sedeciah a mhac.

17 Agus mic Ieconiah; Asir, Salatiel a mhac,

18 Agus Malchiram, agus Pedaiah, agus Senasar, Iecamia, Hosama, agus Nedabiah.

19 Agus *b'iad* mic Phedaiah Serubabel, agus Simei: agus mic Sherubabeil, Mesulam, agus Hananiah, agus Selomit am piuthar:

20 Agus Hasubah, agus Ohel, agus Berechiah, agus Hasadiah, Iusab-hesed, cùignear.

21 Agus mic Hananiah; Pelatiah, agus Iesaiah a mhac-san, Rephaiah a mhac-san, Arnan a mhac-san, Obadiah a mhac-san, Sechaniah a mhac-san [u].

22 Agus mic Shechaniah; Semaiah: agus mic Shemaiah; Hatus agus Igeal, agus Bariah, agus Neariah, agus Saphat, seathnar.

23 Agus mic Neariah; Elioenai, agus Heseciah, agus Asricam, triuir.

24 Agus *b'iad* mic Elioenai, Hodaiah, agus Eliasib, agus Pelaiah, agus Acub, agus Iohanan, agus Dalaiah, agus Anani, seachdnar.

CAIB. IV.

MIC Iudah; Phares, Hesron, agus Carmi, agus Hur, agus Sobal.

2 Agus ghin Reaiah mac Shobail Iahat, agus ghin Iahat Ahumai, agus Lahad. *Is iad* sin teaghlaiche nan Soratach.

3 Agus *thàinig* iad so o athair Etaim; Iesreel, agus Isma, agus Idbas: agus *b'e* ainm am peathar Haselelponi.

4 Agus Penuel athair Ghedoir, agus Eser athair Husah. *Is iad*

[p] agus *leth nam Manaheteach.* [q] *Bhetsua.* [r] *Elisua.* [s] *Eliphala.* [t] *Udsiah.* [u] *Pelatiah, agus Iesaiah; mic Rephaiah, mic Arnain, mic Obadiah, mic Shechaniah.*

sin mic Huir, ceud-ghin Ephratah,
athar Bhetlehem.
5 Agus bha aig Asur athair The-
coah dà mhnaoi, Helah agus Naa-
rah.
6 Agus rug Naarah dha Ahusam,
agus Hepher, agus Temeni, agus
Haahastari. *B'iad* sin mic Naarah.
7 Agus *b'iad* mic Helah, Seret,
agus Iesoar, agus Etnan.
8 Agus ghin Cos Anub, agus So-
bebah, agus teaghlaichean Aharheil,
mhic Harnim.
9 Agus bha Iabes ni b'urramaiche
na a bhràithrean: agus thug a
mhàthair Iabes a dh'ainm air, ag
ràdh, A chionn gu'n d'rug mi e le
doilgheas.
10 Agus ghairm Iabes air Dia Is-
raeil, ag ràdh, O gu'm beannaich-
eadh tu mi da rìreadh, agus gu'n
cuireadh tu mo chrìochan am far-
saingeachd, agus gu'm biodh do
làmh leam, agus gu'n gleidheadh tu
mi o olc, a chum nach cràidh e mi!
Agus dheònaich Dia dha an ni sin
a ghuidh e.
11 Agus ghin Chelub bràthair
Shuah Mehir: *b'*esan athair Estoin.
12 Agus ghin Eston Betrapha,
agus Paseah, agus Tehinah athair
Ir-nahais. *Is iad* sin fir Rechah.
13 Agus mic Chenais; Otniel,
agus Seraiah: agus mic Otniel;
Hatat.
14 Agus ghin Meonotai Ophrah:
agus ghin Seraiah Ioab, athair
muinntir glinne Charasaim; oir bu
luchd-ceirde iad.
15 Agus mic Chaleib mhic Ie-
phuneh; Iru, Elah, agus Naam:
agus mic Elah; Cenas.
16 Agus mic Iehaleleeil; Siph,
agus Siphah, Tiria, agus Asareel.
17 Agus *b'iad* mic Esra, Ieter,
agus Mered, agus Epher, agus Ialon:
agus rug i Miriam, agus Samai,
agus Isbah athair Estemoa.
18 Agus rug a bhean Iehudiah
Iered athair Ghedoir, agus Heber
athair Shocho, agus Iecutiel athair
Shanoah. Agus *is iad* sin mic Bhi-
tiah nighinn Pharaoh, a ghabh Me-
red '*na mnaoi.*
19 Agus mic a mhnà Hodiah,
peathar Nahaim, athar Cheilah a'
Gharmaich, agus Estemoa a' Mhaach-
ataich.
20 Agus *b'iad* mic Shimoin, Am-
non, agus Rinah, Ben-hanan, agus
Tilon. Agus *b'iad* mic Isi, Sohet,
agus Ben-sohet.
21 *B'iad* mic Shelah mhic Iudah,
Er athair Lecah, agus Laadah athair
Mharesah, agus teaghlaichean tighe
na muinntir a dh'oibrich anart grinn
do thigh Asbea.
22 Agus Iocim, agus daoine Cho-
seba, agus Ioas, agus Saraph, aig an
robh an uachdaranachd ann am
Moab, agus Iasubilehem. Agus *is*
seann nithe *iad sin.*
23 *B'iad* sin na criadhadairean,
agus iadsan a chòmhnuich am measg
lusan agus ghàraichean: maille ris
an rìgh 'na obair dh'fhan iad an sin.
24 *B'iad* mic Shimeoin, Nemuel,
agus Iamin, Iarib, Serah, *agus* Saul:
25 Salum a mhac-san, Mibsam a
mhac-san, Misma a mhac-san.
26 Agus mic Mhisma; Hamuel a
mhac, Sachur a mhac-san, Simei a
mhac-san.
27 Agus *bha* aig Simeon sè mic
deug agus seathnar[w] nighean; ach
aig a bhràithribh cha *robh* mòran
cloinne, agus cha deachaidh an
teaghlaichean uile an lìonmhoir-
eachd, cosmhuil re cloinn Iudah.
28 Agus chòmhnuich iad ann am
Beer-seba, agus Moladah, agus Ha-
sar-sual,
29 Agus ann am Bilhah, agus ann
an Esem, agus ann an Tolad,
30 Agus ann am Betuel, agus ann
an Hormah, agus ann an Siclag,
31 Agus ann am Bet-marcabot,
agus ann an Hasar-susim, agus ann
am Bet-birei, agus ann an Saaraim:
B'iad sin am bailte mòra, gus an do
rìoghaich Daibhidh, maille re'm bail-
tibh beaga.
32 Etam mar an ceudna, agus
Ain, Rimon, agus Tochen, agus A-
san, cùig bailte mòra;
33 Agus am frith-bhailtean uile a
bha mu'n cuairt air na mòr-bhail-
tibh sin gu ruig Baal. B'iad sin an
ionaid-tàimh, agus an sloinnteir-
eachd.
34 Agus Mesobab, agus Iamlech,
agus Iosah mac Amasiah,
35 Agus Ioel, agus Iehu mac Io-
sibiah, mhic Sheraiah, mhic Asieil,
36 Agus Elioenai, agus Iaacobah,
agus Iesohaiah, agus Asaiah, agus
Adiel, agus Iesimiel, agus Benaiah,
37 Agus Sisa mac Shiphi, mhic
Aloin, mhic Iedaiah, mhic Shimri,
mhic Shemaiah.
38 *Bha* iad sin *a tha* air an
aithris air an ainmibh 'nan cean-
nardaibh 'nan teaghlaichibh féin:
agus ann an tigh an aithriche mheud-
aich iad gu mòr[x].
39 Agus chaidh iad gu ruig dol a

[w] *seisear.* [x] *mheudaich tigh an aithriche gu mòr.*

steach Ghedoir, *eadhon* gu ruig
taobh an ear a' ghlinne, a dh'iarr-
aidh ionaltraidh d'an treudaibh.
40 Agus fhuair iad ionaltradh
reamhar agus maith, agus *bha* an
tìr farsaing, agus sàmhach, agus
sìochail; oir bha *sliochd* Ham a
chòmhnuidh an sin roimhe.
41 Agus thàinig iadsan a tha
scrìobhta air an ainm, ann an laith-
ibh Hesekiah righ Iudah, agus bhuail
iad am bùthan agus na h-ionada-
còmhnuidh [y] a fhuaradh [z] an sin,
agus chuir iad as doibh gu tur gus
an la'n diugh, agus ghabh iad còmh-
nuidh 'nan àite; a chionn gu'*n robh*
ionaltradh an sin d'an treudaibh.
42 Agus chaidh *cuid* diubh,
eadhon do mhacaibh Shimeoin, cùig
ceud fear, gu sliabh Sheir; agus Pe-
latiah, agus Neariah, agus Repha-
iah, agus Udsiel, mic Isi air an
ceann.
43 Agus bhuail iad am fuigheall
a chaidh as do Amalec, agus chòmh-
nuich iad an sin gus an là'n diugh.

CAIB. V.

A NIS *b'iad* mic Reubein, ceud-
ghin Israeil (oir *b*'esan an ceud-
ghin, ach a chionn gu'n do thruaill
e leabadh athar, thugadh a chòir-
bhreithe do mhacaibh Ioseiph mhic
Israeil: agus cha 'n'eil na ginneal-
acha gu bhi air an àireamh a réir
na còir-bhreithe.
2 Oir bhuadhaich Iudah air a
bhràithribh, agus uaith-san *thàinig*
an t-ard riaghladair, ach bu le Io-
seph a' chòir-bhreithe)
3 Mic Reubein, ceud-ghin Israeil;
Hanoch, agus Palu, Hesron, agus
Carmi.
4 Mic Ioeil; Semaiah a mhac,
Gog a mhac-san, Simei a mhac-san,
5 Micah a mhac-san, Reaia a
mhac-san, Baal a mhac-san,
6 Beerah a mhac-san, a thug Tig-
lat-pilneser, righ Asiria, air falbh
leis [a]; b'esan uachdaran nan Reu-
beneach.
7 Agus *bha* a bhràithrean a réir
an teaghlaiche ('n uair a dh'àirmh-
eadh an sloinnte a réir an gineal-
acha)'nan cinn-fheadhna, Ieiel, agus
Sechariah,
8 Agus Bela mac Asais, mhic
Shema, mhic Ioeil, aig *an robh* a
chòmhnuidh ann an Aroer, eadhon
gu ruig Nebo, agus Baalmeon.
9 Agus a làimh na h-airde 'n ear
chòmhnuich e gu ruig dol a steach
an fhàsaich o'n abhuinn Euphrates;
a chionn gu'n d'fhàs an spréidh ro-
lìonmhor ann am fearann Ghilead.
10 Agus ann an laithibh Shauil
rinn iad cogadh ris na Hagaraich, a
thuit le'n làimh: agus chòmhnuich
iad 'nam bùthaibh-san air feadh uile
aghaidh na h-aird' an ear do Ghi-
lead.
11 Agus chòmhnuich clann Ghad
thall fa'n comhair, ann an tìr Bha-
sain gu ruig Salchah:
12 Ioel an ceann [b], agus Saphan
a b'fhaigse [c], agus Iaanai, agus Sa-
phat ann am Basan.
13 Agus *b'iad* am bràithre do
thigh an aithriche, Michael, agus
Mesulam, agus Seba, agus Iorai,
agus Iachan, agus Sia, agus Heber,
seachdnar.
14 *Is iad* sin clann Abihail mhic
Huri, mhic Ieroah, mhic Ghilead,
mhic Mhichaeil, mhic Iesisai, mhic
Iahdo, mhic Bhuis:
15 Ahi mac Abdieil, mhic Ghuni,
ceann tighe an aithriche.
16 Agus ghabh iad còmhnuidh
ann an Gilead, ann am Basan, agus
'na bhailtibh, agus ann an uile fhear-
ann chomh-roinn [d] Sharoin, air an
crìochaibh.
17 Dh'àirmheadh iad sin uile le
sloinnteireachd ann an laithibh Io-
taim righ Iudah, agus ann an laith-
ibh Ieroboaim righ Israeil.
18 *Bha* mic Reubein, agus na
Gadaich, agus leth threibh Mhana-
seh, do fhearaibh treuna [e], fir chom-
asach gu sgiath agus claidheamh
iomchar, agus gu tilgeadh le bogha,
agus teòma air cogadh, ceithir agus
dà fhichead mìle, agus seachd ceud
agus tri fichead *an àireamh*, a
chaidh a mach gu cogadh.
19 Agus rinn iad cogadh ris na
Hagaraich, agus re Ietur, agus Ne-
phis, agus Nodab;
20 Agus chuidicheadh leo 'nan
aghaidh, agus thugadh thairis 'nan
làimh na Hagaraich, agus iadsan
uile a *bha* maille riu: oir dh'éigh
iad re Dia anns a' chath, agus
dh'aontaich esan le'n guidhe, a
chionn gu'n d'earb iad as.
21 Agus thug iad leo am feudail;

[y] *meunim.* Eabh. [z] *fhuaras.* [a] *air falbh leis ann am braighdeanas.*
[b] *ceann-feadhna, ceannard, prìomh-fhear.* [c] *an t-ath-fhear.*
[d] *ann an uile mhach-bhailtibh, iomall-bhailtibh.*
[e] *do mhic gaisge.* Eabh.

d'an càmhalaibh deich agus dà fhichead mìle, agus do chaoiribh dà cheud agus leth-cheud mìle, agus do asalaibh dà mhìle, agus do dhaoinibh [f] ceud mìle:

22 Oir thuit mòran sìos air am marbhadh [g], a chionn gu'*n robh* an cogadh o Dhia. Agus ghabh iad còmhnuidh 'nan àite gu ruig am braighdeanas.

23 Agus chòmhnuich clann leth threibh Mhanaseh anns an tìr, o Bhasan gu Baal-hermon, agus Senir, agus gu sliabh Hermoin; *agus* dh'fhàs iad lionmhor.

24 Agus b'iad so cinn tighe an aithriche, eadhon Epher, agus Isi, agus Eliel, agus Asriel, agus Ieremiah, agus Hodabhiah, agus Iahdiel, daoine treunmhor, daoine allail [h], cinn tighe an aithriche.

25 Ach chiontaich iad an aghaidh Dhé an aithriche, agus chaidh iad le strìopachas an déigh dhée muinntir na tìre, a sgrios Dia rompa.

26 Agus dhùisg Dia Israeil suas spiorad Phul righ Asiria, agus spiorad Thilgat-pilneseir righ Asiria, agus thug e leis iad (eadhon na Reubenich, agus na Gadaich, agus leth threibh Mhanaseh) agus thug e iad gu Halah, agus Habor, agus Hara, agus gu abhuinn Ghosain, gus an la'n diugh.

CAIB. VI.

MIC Lebhi; Gerson, Cohat, agus Merari.

2 Agus mic Chohait; Amram, Ishar, agus Hebron, agus Udsiel.

3 Agus mic Amraim; Aaron, agus Maois, agus Miriam. Agus mic Aaroin; Nadab, agus Abihu, Eleasar, agus Itamar.

4 Ghin Eleasar Phinehas, agus ghin Phinehas Abisua,

5 Agus ghin Abisua Buci, agus Buci Udsi,

6 Agus ghin Udsi Serahiah, agus ghin Serahiah Meraiot,

7 Ghin Meraiot Amariah, agus ghin Amariah Ahitub,

8 Agus ghin Ahitub Sadoc, agus ghin Sadoc Ahimaas,

9 Agus ghin Ahimaas Asariah, agus ghin Asariah Iohanan,

10 Agus ghin Iohanan Asariah (esan a bha frithealadh ann an dreuchd an t-sagairt anns an tigh a thog Solamh ann an Ierusalem)

11 Agus ghin Asariah Amariah, agus ghin Amariah Ahitub,

12 Agus ghin Ahitub Sadoc, agus ghin Sadoc Salum,

13 Agus ghin Salum Hilciah, agus ghin Hilciah Asariah,

14 Agus ghin Asariah Seraiah, agus ghin Seraiah Iehosadac.

15 Agus chaidh Iehosadac *am braighdeanas*, an uair a thug an Tighearn air falbh Iudah agus Ierusalem le làimh Nebuchadnesair.

16 Mic Lebhi; Gersom, Cohat, agus Merari.

17 Agus is iad so ainmeanna mhac Ghersoim; Libni, agus Simei.

18 Agus *b'iad* mic Chohait Amram agus Ishar, agus Hebron, agus Udsiel.

19 Mic Mherari; Mahli, agus Musi. Agus is iad so teaghlaichean nan Lebhitheach, a réir an aithriche:

20 O Ghersom; Libni a mhac, Iahat a mhac-san, Simah a mhac-san,

21 Ioah a mhac-san, Ido a mhac-san, Serah a mhac-san, Ieatearai a mhac-san.

22 Mic Chohait; Aminadab a mhac, Corah a mhac-san, Asir a mhac-san,

23 Elcanah a mhac-san, agus Ebiasaph a mhac-san, agus Asir a mhac-san,

24 Tahat a mhac-san, Uriel a mhac-san, Udsiah a mhac-san, agus Saul a mhac-san.

25 Agus mic Elcanah; Amasai, agus Ahimot:

26 Elcanah a mhac-san [i], Sophai a mhac-san, agus Nahat a mhac-san,

27 Eliab a mhac-san, Ieroham a mhac-san, Elcanah a mhac-san.

28 Agus mic Shamueil; an ceud-ghin *Ioel*, agus an dara Abiah [k].

29 Mic Mherari; Mahli, Libni a mhac-san, Simei a mhac-san, Udsa a mhac-san,

30 Simei a mhac-san, Hagiah a mhac-san, Asaiah a mhac-san.

31 Agus *is* iad sin *iadsan* a chuir Daibhidh os cionn seirbhis a' chiuil [l] ann an tigh an Tighearna, an déigh do'n àirc fois fhaghail.

32 Agus bha iad a' frithealadh fa chomhair pàilliuin bùtha a' choi'-thionail le ceòl [m] gus an do thog Solamh tigh an Tighearn ann an Ierusalem: agus an sin dh'fheith iad air an dreuchd a réir an orduigh.

33 Agus *is* iad so iadsan a bha

[f] *anamaibh dhaoine.* Eabh. [g] *a chaidh leònadh.* [h] *ainmeil.*
[i] *Elcanah: mic Elcanah.* [k] *mic Shamueil; an ceud-ghin Bhasni, agus Abiah.* [l] *na cantaireachd.* [m] *le seinn.*

feitheamh, le'n cloinn: do mhacaibh nan Cohatach; Heman am fear-ciuil [n], mac Ioeil, mhic Shemueil,

34 Mhic Elcanah, mhic Ierohaim, mhic Elieil, mhic Thoah,

35 Mhic Shuph, mhic Elcanah, mhic Mhahait, mhic Amasai,

36 Mhic Elcanah, mhic Ioeil, mhic Asariah, mhic Shephaniah,

37 Mhic Thahait, mhic Asir, mhic Ebiasaiph, mhic Chorah,

38 Mhic Ishair, mhic Chohait, mhic Lebhi, mhic Israeil.

39 Agus a bhràthair Asaph (a sheas air a làimh dheis) *eadhon* Asaph mac Bherachiah, mhic Shimea,

40 Mhic Mhichaeil, mhic Mhaaseiah, mhic Mhalchiah,

41 Mhic Etni, mhic Sherah, mhic Adaiah,

42 Mhic Etain, mhic Shimah, mhic Shimei,

43 Mhic Iahait, mhic Ghersoin, mhic Lebhi.

44 Agus am bràithre mic Mherari air an làimh chli; Etan mac Chisi, mhic Abdi, mhic Mhaluich,

45 Mhic Hasabiah, mhic Amasiah, mhic Hilciah,

46 Mhic Amasi, mhic Bhani, mhic Shameir,

47 Mhic Mhahli, mhic Mhusi, mhic Mherari, mhic Lebhi.

48 Dh'orduicheadh mar an ceudna am bràithre na Lebhithich chum gach uile ghné sheirbhis pàilliuin tighe Dhé.

49 Ach thug Aaron agus a mhic suas tabhartais air altair na h-iobairt-loisgte, agus air altair na tuise; *agus dh'orduicheadh* iad chum uile oibre an *ionaid* ro-naomha, agus a chum réite a dheanamh air son Israeil, a réir gach ni a dh'àithn Maois òglach Dhé.

50 Agus *is* iad so mic Aaroin, Eleasar a mhac, Phinehas a mhac-san, Abisua a mhac-san,

51 Buci a mhac-san, Udsi a mhac-san, Serahiah a mhac-san,

52 Meraiot a mhac-san, Amariah a mhac-san, Ahitub a mhac-san,

53 Sadoc a mhac-san, Ahimaas a mhac-san.

54 Agus *is* iad so an àiteacha-còmhnuidh, air feadh an lùchairte [o] 'nan criochaibh, do mhacaibh Aaroin, do theaghlaichibh nan Cohatach: oir bu leo-san an crannchur.

55 Agus thug iad dhoibh Hebron ann an tìr Iudah, agus fhearann comh-roinn [p] mu'n cuairt air.

56 Ach achanna a' bhaile, agus a fhrith-bhailte [q] thug iad do Chaleb mac Iephuneh.

57 Agus do mhacaibh Aaroin thug iad bailte; Hebron am *baile* dìdein [r], agus Libnah le fhearann comh-roinn, agus Iatir, agus Estemoa le fhearann comh-roinn,

58 Agus Hilen le fhearann comh-roinn, Debir le fhearann comh-roinn,

59 Agus Asan le fhearann comh-roinn, agus Betsemes le fhearann comh-roinn.

60 Agus o thréibh Bheniamin; Geba le fhearann comh-roinn, agus Alemet le fhearann comh-roinn, agus Anatot le fhearann comh-roinn. *B'iad* am bailtean [s] uile air feadh an teaghlaichean, tri bailte deug.

61 Agus do mhacaibh Chohait *a* dh'fhàgadh do theaghlach an treibh sin, *thugadh* o'n leth thréibh, *eadhon* leth *thréibh* Mhanaseh, le crannchur, deich bailte.

62 Agus do mhacaibh Ghersoin air feadh an teaghlaiche, *thugadh* o thréibh Isachair, agus o threibh Aseir, agus o thréibh Naphtali, agus o thréibh Mhanaseh ann am Basan, tri baile deug.

63 Do mhacaibh Mherari air feadh an teaghlaiche, o thréibh Reubein, agus o thréibh Ghad, agus o thréibh Shebuluin, *thugadh* le crannchur dà bhaile deug.

64 Agus thug clann Israeil do na Lebhithich na bailte *sin* le'm fearann comh-roinn.

65 Agus thug iad le crannchur o thréibh chloinn Iudah, agus o thréibh chloinn Shimeoin, agus o thréibh chloinn Bheniamin, na bailte sin a ghairmear air an ainmibh.

66 Agus bha *aig a' chuid eile* do theaghlaichibh mhac Chohait bailte an crìch o thréibh Ephraim.

67 Agus thug iad dhoibh *do* na bailtibh dìdein, Sechem ann an sliabh Ephraim, le fhearann comh-roinn; Geser mar an ceudna le fhearann comh-roinn,

68 Agus Iocmeam le fhearann comh-roinn, agus Bet-horon le fhearann comh-roinn,

69 Agus Aialon le fhearann comh-roinn, agus Gat-rimon le fhearann comh-roinn;

70 Agus o leth thréibh Mhanaseh,

[n] *an t-òranaich.* [o] *caistealan.* [p] *iomall-bhailte, a dhlùth-bhailte, fho-bhailte; suburbs.* Sasg. [q] *a bhailte beaga.* [r] *thug iad baile Iudah,* eadhon *Hebron am* baile *didein.* [s] *an caithriche, am mòr-bhailte.*

Aner le fhearann comh-roinn, agus Bileam le fhearann comh-roinn, air son teaghlaich chloinn Chohait a dh'fhàgadh.

71 Do mhacaibh Ghersoim *thugadh* o theaghlach leth-thréibh Mhanaseh, Golan ann am Basan le fhearann comh-roinn, agus Astarot le fhearann comh-roinn:

72 Agus o thréibh Isachair; Cedes le fhearann comh-roinn, Daberat le fhearann comh-roinn,

73 Agus Ramot le fhearann comh-roinn, agus Anem le fhearann comh-roinn:

74 Agus o thréibh Aseir; Masal le fhearann comh-roinn, agus Abdon le fhearann comh-roinn,

75 Agus Hucoc le fhearann comh-roinn, agus Rehob le fhearann comh-roinn:

76 Agus o thréibh Naphtali; Cedes ann an Galile le fhearann comh-roinn, agus Hamon[s] le fhearann comh-roinn, agus Ciriataim le fhearann comh-roinn.

77 Do'n chuid eile do chloinn Mherari *thugadh* o thréibh Shebuluin, Rimon le fhearann comh-roinn, Tabor le fhearann comh-roinn:

78 Agus air taobh thall Iordain làimh ri[t] Iericho, air an taobh an ear do Iordan, *thugadh dhoibh* o thréibh Reubein, Beser anns an fhàsach le fhearann comh-roinn, agus Iahsah le fhearann comh-roinn,

79 Agus Cedemot le fhearann comh-roinn, agus Mephaat le fhearann comh-roinn:

80 Agus o thréibh Ghad; Ramot ann an Gilead le fhearann comh-roinn, agus Mahanaim le fhearann comh-roinn,

81 Agus Heshon le fhearann comh-roinn, agus Iaser le fhearann comh-roinn.

CAIB. VII.

A NIS *b'iad* mic Isachair, Tola, agus Puah, Iasub, agus Simron, ceathrar.

2 Agus mic Thola; Udsi, agus Rephaiah, agus Ieriel, agus Iahmai, agus Ibsam, agus Semuel, cinn tighe an aithriche, *eadhon* Thola: daoine treun 'nan ginealachaibh, d'am *b*'àireamh ann an laithibh Dhaibhidh dà mhìle thar fhichead agus sè ceud.

3 Agus mic Udsi; Israhiah: agus mic Israhiah; Michael, agus Obadiah, agus Ioel, *agus* Isiah, cùignear, iad uile 'nan ceannaibh *tighe:*

4 Agus aca-san, a réir an ginealacha, a réir tighe an aithriche, *bha* buidhnean shaighdeir[u] gu cogadh, sè mìle deug thar fhichead *fear:* oir bha iomadh bean agus mac aca.

5 Agus *bha* am bràithrean am measg uile theaghlaichean Isachair 'nan daoinibh treun[w], air an àireamh san iomlan a réir an ginealacha 'nan seachd agus ceithir fichead mìle.

6 Mic Bheniamin; Bela, agus Becher, agus Iediael, triuir.

7 Agus mic Bhela; Esbon, agus Udsi, agus Udsiel, agus Ierimot, agus Iri, cùignear, cinn tighe an aithriche, daoine treun, agus dh'àirmheadh iad a réir an ginealacha 'nan dà mhìle thar fhichead, agus ceithir deug thar fhichead.

8 Agus mic Bhecheir; Semira, agus Ioas, agus Elieser, agus Elioenai, agus Omri, agus Ierimot, agus Abiah, agus Anatot, agus Alamet. *Is* iad sin uile mic Bhecheir.

9 Agus *b'e* an àireamh a réir an sloinnte, a réir an ginealacha, cinn tighe an aithriche, daoine treun, fichead mìle agus dà cheud.

10 Agus mic Iediaeil; Bilhan: agus mic Bhilhain; Ieus, agus Beniamin, agus Ehud, agus Cenaanah, agus Setan, agus Tarsis, agus Ahisahar.

11 *Bha* iad sin uile mic Iediaeil, a réir cheann an aithriche, daoine treun, 'nan seachd mìle deug agus dà cheud *fear*, iomchuidh gu dol a mach chum cogaidh *agus* catha.

12 Supim mar an ceudna agus Hupim mic Ir, *agus* Husim mic Aheir.

13 Mic Naphtali; Iahsiel, agus Guni, agus Ieser, agus Salum, mic Bhilhah.

14 Mic Mhanaseh; Asriel, a rug i (*ach* rug a choimh-leabach, a' Bhan-aramach, Machir athair Ghilead.

15 Agus ghabh Machir mar mhnaoi *piuthar* Chupim agus Shupim, agus *b'e* ainm a peathar Maachah) agus b'e ainm an dara *mic* Selophehad: agus bha aig Selophehad nigheana.

16 Agus rug Maachah bean Mhachir mac, agus thug i Peres mar ainm air; agus *b'e* ainm a bhràthar Seres; agus b'iad a mhic-san Ulam agus Racem.

[s] *Hamot.* Iosua. Caib. XXI. r. 32. [t] *fa chomhair.*
[u] *shaighd-fhear.* [w] *treun an neart, comasach gaisgeil.*

17 Agus mic Ulaim; Bedan. B'iad sin mic Ghilead, mhic Mhachir, mhic Mhanaseh.

18 Agus rug a phiuthar Hamolecet Isod, agus Abieser, agus Mahalah.

19 Agus b'iad mic Shemida, Ahian, agus Sechem, agus Lichi, agus Aniam.

20 Agus mic Ephraim; Sutelah, agus Bered a mhac-san, agus Tahat a mhac-san, agus Eladah a mhac-san, agus Tahat a mhac-san,

21 Agus Sabad a mhac-san, agus Sutelah a mhac-san, agus Eser, agus Elead, a mharbh fir Ghad a rugadh san tìr *sin*, a chionn gu'n d'thàinig iad a nuas a thogail an creich [x].

22 Agus rinn an athair Ephraim bròn rè iomadh là, agus thàinig a bhràithre gu comh-fhurtachd a thoirt da.

23 Agus chaidh e stigh a dh'ionnsuidh a mhnà, agus dh'fhàs i torrach, agus rug i mac, agus thug e Beriah mar ainm air, a chionn gu'n d'éirich gu h-olc le thigh.

24 (Agus b'i a nighean Serah, ise a thog Bet-horon ìochdarach, agus uachdarach, agus Udsen-serah)

25 Agus b'e Rephah a mhac, mar an ceudna Reseph, agus Tela a mhac-san, agus Tahan a mhac-san,

26 Laadan a mhac-san, Amihud a mhac-san, Elisama a mhac-san,

27 Non a mhac-san, Iehosua a mhac-san,

28 Agus *b'iad* an seilbh agus an àiteacha-còmhnuidh Betel agus a bhailtean, agus a làimh na h-airde 'n ear Naaran, agus a làimh na h-airde 'n iar Geser le bhailtibh, Sechem mar an ceudna agus a bhailte, gu ruig Gasa agus a bhailte.

29 Agus làimh re cloinn Mhanaseh, Bet-sean agus a bhailte, Taanach agus a bhailte, Megido agus a bhailte, Dor agus a bhailte. Annta sin ghabh clann Ioseiph mic Israeil còmhnuidh.

30 Mic Aseir; Imnah, agus Isuah, agus Isui, agus Beriah, agus Serah am piuthar.

31 Agus mic Bheriah; Heber, agus Malchiel: *b*'esan athair Bhirsabhit.

32 Agus ghin Heber Iaphlet, agus Somer, agus Hotam, agus Suah am piuthar.

33 Agus mic Iaphleit; Pasach, agus Bimhal, agus Asbhat: *is* iad sin mic Iaphleit.

34 Agus mic Shameir; Ahi, agus Rohgah, Iehubah, agus Aram.

35 Agus mic Heleim a bhràthar; Sophah, Imna, agus Seles, agus Amal.

36 Mic Shophah; Suah, agus Harnepher, agus Saul, agus Beri, agus Imrah,

37 Beser, agus Hod, agus Sama, agus Silsah, agus Itran, agus Beera.

38 Agus mic Ieteir; Iephuneh, agus Pispah, agus Ara.

39 Agus mic Ula; Ara, agus Haniel, agus Resia.

40 B'iad sin uile mic Aseir, cinn tighe an aithriche, daoine taghta, treun an neart, roghadh [y] nan uachdaran. Agus an uair a dh'àirmheadh iad a réir an ginealacha chum cogaidh *agus* catha, b'e an àireamh se mìle fichead fear.

CAIB. VIII.

ANIS ghin Beniamin Bela a cheud-ghin, Asbel an dara, agus Ahara an treas,

2 Nohah an ceathramh, agus Rapha an cùigeadh.

3 Agus b'iad mic Bhela, Adar, agus Gera, agus Abihud,

4 Agus Abisua, agus Naaman, agus Ahoah,

5 Agus Gera, agus Sephuphan, agus Huram.

6 Agus *is* iad so mic Ehuid: *is* iad so cinn aithriche [z] luchd-àiteachaidh Gheba, agus dh'atharraich siad iad gu Manahet:

7 Agus Naaman, agus Ahiah, agus Gera, dh'atharraich e iad, agus ghin e Udsa, agus Ahihud.

8 Agus ghin Saharaim *clann* ann an tìr Mhoaib, an déigh dha Husim agus Baara a mhnài a chur air falbh [a].

9 Agus ghin e re Hodes a mhnaoi, Iobab, agus Sibia, agus Mesa, agus Malcham,

10 Agus Ieus, agus Sachia, agus Mirma. *B*'iad sin a mhic, cinn nan aithriche.

11 Agus re Husim ghin e Ahitub agus Elphaal.

12 Mic Elphaail; Eber, agus Misam, agus Samed, a thog Ono, agus Lod le bhailtibh.

13 Agus Beriah agus Sema: *b*'iadsan cinn aithriche luchd-àiteachaidh Aialoin, a ruag luchd-àiteachaidh Ghat:

14 Agus Ahio, Sasac, agus Ierimot,

[x] *a thoirt leo am feudalach.* [y] *cinn.* Eabh. [z] *theaghlach.*
[a] *an déigh an cur air falbh, Husim agus Baara a mhnài.* Eabh.

15 Agus Sebadiah, agus Arad, agus Adar,
16 Agus Michael, agus Ispah, agus Ioha, mic Bheriah;
17 Agus Sebadiah, agus Mesulam, agus Heseci, agus Heber,
18 Agus Ismerai, agus Iesliah, agus Iobab, mic Elphaail;
19 Agus Iacim, agus Sichri, agus Sabdi,
20 Agus Elioenai, agus Siltai, agus Eliel,
21 Agus Adaiah, agus Beraiah, agus Simrat, mic Shimhi;
22 Agus Ispan, agus Heber, agus Eliel,
23 Agus Abdon, agus Sichri, agus Hanan,
24 Agus Hananiah, agus Elam, agus Antotiah,
25 Agus Iphedeiah, agus Penuel, mic Shasaic;
26 Agus Samserai, agus Schariah, agus Ataliah,
27 Agus Iaresiah, agus Eliah, agus Sichri, mic Ierohaim.
28 Sin cinn nan aithriche, a réir an ginealacha, cinn-fheadhna. Bha iad sin a chòmhnuidh ann an Ierusalem.
29 Agus ann an Gibeon bha *Iehiel*, athair Ghibeoin, a chòmhnuidh; agus *b'e* ainm a mhnà Maachah:
30 Agus a cheud-ghin mic Abdon, agus Sur, agus Cis, agus Baal, agus Ner, agus Nadab,
31 Agus Gedor, agus Ahio, agus Sacher, agus Miclot[b].
32 Agus ghin Miclot Simeah. Agus chòmhnuich iad sin mar an ceudna fa chomhair am bràithrean ann an Ierusalem maille r'am bràithribh.
33 Agus ghin Ner Cis, agus ghin Cis Saul, agus ghin Saul Ionatan, agus Malchisua, agus Abinadab, agus Esbaal.
34 Agus *b'e* mac Ionatain Merib-baal; agus ghin Merib-baal Micah.
35 Agus *b'iad* mic Mhicah, Piton, agus Melech, agus Tarea, agus Ahas.
36 Agus ghin Ahas Iehoadah, agus ghin Iehoadah Alemet, agus Asmabhet, agus Simri; agus ghin Simri Mosa.
37 Agus ghin Mosa Binea: *b'e* Rapha a mhac-san, Eleasah a mhac-san, Asel a mhac-san.
38 Agus *bha* aig Asel sèathnar mhac; agus *is* iad so an ainmeanna, Asricam, Bocheru, agus Ismael, agus Seariah, agus Obadiah, agus Hanan. *B'iad* sin uile mic Aseil.
39 Agus *b'iad* mic Eseic a bhràthar, Ulam a cheud-ghin, Iehus an dara, agus Eliphelet an treas.
40 Agus bha mic Ulaim 'nan daoinibh treun, 'nam fir-bhogha[c]; agus bha mòran mhac aca, agus mhac am mac, ceud agus leth-cheud: iad sin uile do mhacaibh Bheniamin.

CAIB. IX.

AGUS dh'àirmheadh Israel uile a réir an ginealacha, agus feuch, *bha* iad sgrìobhta ann an leabhar righrean Israeil. Ach thugadh Iudah[d] air falbh do Bhabilon air son an eusaontais.
2 Agus *b'iad* an ceud luchd-àiteachaidh *a ghabh còmhnuidh* 'nan sealbh 'nam bailtibh, na h-Israelich, na sagairt, na Lebhithich, agus na Netinich.
3 Agus ann an Ierusalem ghabh còmhnuidh do chloinn Iudah, agus do chloinn Bheniamin, agus do chloinn Ephraim, agus Mhanaseh:
4 Utai mac Amihuid, mhic Omri, mhic Imri, mhic Bhani, do chloinn Phareis mhic Iudah.
5 Agus do na Silonaich; Asaiah an ceud-ghin, agus a mhic.
6 Agus do mhacaibh Sherah; Ieuel, agus am bràithre, sè ceud agus ceithir fichead agus a deich.
7 Agus do mhacaibh Bheniamin; Salu mac Mhesulaim, mhic Hodabhiah, mhic Hasenuah:
8 Agus Ibneiah mac Ierohaim, agus Elah mac Udsi, mhic Mhichri, agus Mesullam mac Shephatiah, mhic Reueil, mhic Ibniah;
9 Agus am bràithrean, a réir an ginealacha, naoi ceud agus sè deug agus dà fhichead. *Bu* chinn aithriche na daoine sin uile ann an tigh an aithriche.
10 Agus do na sagartaibh; Iedaiah, agus Iehoiarib, agus Iachin;
11 Agus Asariah mac Hilciah, mhic Mhesulaim, mhic Shadoic, mhic Mheraiot, mhic Ahituib, riaghladair tighe Dhé;
12 Agus Adaiah mac Ierohaim, mhic Phasuir, mhic Mhalchiah; agus Maasai mac Adieil, mhic Iahserah, mhic Mhesulaim, mhic Mhesulemit, mhic Imeir;
13 Agus am bràithre, cinn tighe

[b] Faic Caib. IX. r. 36, 37. [c] *a thairngeadh bogha, a thilgeadh gu maith le bogha.* [d] *leabhar righrean Israeil agus Iudah, a thugadh.*

an aithriche, mìle agus seachd ceud agus tri fichead, daoine ro-fhoghainteach fa chomhair oibre seirbhis tighe Dhé.

14 Agus do na Lebhithich; Semaiah mac Hasuib, mhic Asricaim, mhic Hasabiah, do mhacaibh Mherari;

15 Agus Bacbacar, Heres, agus Galal, agus Mataniah mac Mhicah, mhic Shichri, mhic Asaiph;

16 Agus Obadiah mac Shemaiah, mhic Ghalail, mhic Ieduthuin, agus Berechiah mac Asa, mhic Elcanah, a bha chòmhnuidh ann' am frithbhailtibh [e] nan Netophatach.

17 Agus *b'iad* na dorsairean Salum, agus Acub, agus Talmon, agus Ahiman, agus am bràithre: *b'e* Salum an ceannard:

18 A *bha* gus an àm so aig geatadh an righ air an taobh an ear, 'nan dorsairibh ann an cuideachdaibh chloinn Lebhi.

19 Agus *bha* Salum mac Chore, mhic Ebiasaiph, mhic Chorah, agus a bhràithre (do thigh athar) na Corahaich os cionn oibre na seirbhis, 'nan luchd-gleidhidh gheatacha a' phàilliuin; agus an aithriche os cionn slòigh an Tighearna, 'nan luchd-gleidhidh air dol a stigh *a' phàilliuin.*

20 Agus b'e Phinehas mac Eleasair bu cheann-riaghlaidh orra *o shean* am fianuis an Tighearna [e].

21 Maille ris *bha* Sechariah, mac Mheselemiah, 'na dhorsair doruis pàilliuin a' choi'-thionail.

22 Iad sin uile a thaghadh gu bhi 'nan dorsairibh anns na geataibh, *bu* dà cheud agus dà fhear dheug iad. Dh'àirmheadh iad sin a réir an ginealacha [f] 'nam frith-bhailtibh, a shuidhich Daibhidh agus Samuel àm fear-seallaidh 'nan dreuchd suidhichte.

23 Mar sin bha iadsan, agus am mic, os cionn gheatacha tighe an Tighearna, *agus* tighe a' phàilliuin, chum *an* gleidheadh [g].

24 Ann an ceithir chearnaibh bha na dorsairean, a làimh na h-airde 'n ear, na h-airde 'n iar, na h-airde tuath, agus na h-àirde deas.

25 Agus am bràithre 'nam frithbhailtibh, gu teachd an déigh sheachd laithean o àm gu h-àm maille riu.

26 Oir bha na Lebhithich sin, na ceithir ard dhorsairean, '*nan* dreuchd suidhichte, agus bha iad os cionn sheomraiche, agus os cionn ionmhasan tighe Dhé.

27 Agus bha iad a' gabhail tàimh mu'n cuairt air tigh Dhé, a chionn gu'm b'ann orra-san *a bha a* chùram, agus gu'*m buineadh* dhoibh fhosgladh gach maduinn.

28 Agus *bha cuid* diubh os cionn nan soithiche [h] frithealaidh, chum an toirt a stigh agus a mach air àireamh.

29 Chuireadh *cuid* diubh mar an ceudna os cionn nan soithiche, agus os cionn uile inncalan an ionaid naomha, agus os cionn na mine mìne, agus an fhìona, agus na h-ola, agus na tùise, agus nan spìosraidh [i].

30 Agus *bha cuid* do mhacaibh nan sagart a' deanamh na h-oladhungaidh do na spìosraidh.

31 Agus b'ann aig Matitiah *aon* do na Lebhithich, eadhon ceud-ghin Shaluim a' Chorahaich, *a bha* dreuchd suidhichte os cionn [k] nan nithe a rinneadh ann an aighnibh.

32 Agus *bha cuid eile* d'am bràithribh, do mhacaibh nan Cohatach, os cionn arain na fianuis [l] gu dheasachadh gach sàbaid.

33 Agus *is* iad sin an luchd ciuil [m], cinn aithriche nan Lebhitheach, *a bha* anns na seomraichibh, saor *o gach cùram eile;* oir a là agus a dh'oidhche *bha* orra *bhi* r'*an* obair-*san.*

34 *Bha* cinn aithriche sin nan Lebhitheach 'nan cinn a réir an ginealacha. Bha iad a chòmhnuidh ann an Ierusalem.

35 Agus ann an Gibeon chòmhnuich athair Ghibeoin, Iehiel; agus *b'e* ainm a mhnà Maachah:

36 Agus a cheud-ghin mic Abdon, an sin Sur, agus Cis, agus Baal, agus Ner, agus Nadab,

37 Agus Gedor, agus Ahio, agus Sechariah, agus Miclot.

38 Agus ghin Miclot Simeam: agus ghabh iadsan mar an ceudna còmhnuidh fa chomhair am bràithrean ann an Ierusalem maille r'am bràithribh.

39 Agus ghin Ner Cis, agus ghin Cis Saul, agus ghin Saul Ionatan, agus Malchisua, agus Abinadab, agus Es baal.

40 Agus *b'e* mac Ionatain Meribbaal: agus ghin Merib-baal Micah.

d *bailtibh beaga.* e *an Tighearn*, a bha *maille ris.* f *an sloinnte.*
g *seal m'an seach.* h *air* cuid *diubh* bha *cùram nan soithiche.*
i *nithe cùbhraidh.* k *re Matatiah bha'n earbsadh* bhi *os cionn.*
l *an arain thaisbeanta.* m *luchd seinn.*

41 Agus b'iad mic Mhicah, Piton,
agus Melech, agus Tahrea, agus
Ahas.
42 Agus ghin Ahas Iehoadah [n],
agus ghin Iehoadah Alemet, agus
Asmabhet, agus Simri; agus ghin
Simri Mōsa,
43 Agus ghin Mosa Binea: agus
b'e Rephaiah a mhac-san, Eleasah a
mhac-san, Asel a mhac-san.
44 Agus bha aig Asel seathnar
mhac, agus *is* iad so an ainmeanna;
Asricam, Bocheru, agus Ismael, agus
Seariah, agus Obadiah, agus Hanan.
B'iad sin mic Aseil.

CAIB. X.

ANIS chog na Philistich an agh-
aidh Israeil, agus theich fir Is-
raeil o fhianuis nam Philisteach,
agus thuit iad sìos marbhta ann an
sliabh Ghilboa.
2 Agus lean na Philistich gu
teann an deigh Shauil, agus an
deigh a chuid mac; agus bhuail na
Philistich Ionatan, agus Abinadab,
agus Malchisua, mic Shauil.
3 Agus dh'fhàs an cath cruaidh
an aghaidh Shauil, agus chuimsich [o]
na fir-bhogha e, agus lotadh e leis
na fir-bhogha.
4 An sin thubhairt Saul re fear
iomchair arm, Rùisg do chlaidh-
eamh agus sàth tromham e, air ea-
gal gu'n d'thig na *daoine* neo-
thimchioll-ghearrta sin, agus gu'n
gnàthaich iad gu maslach mi. Ach
cha deanadh fear iomchair arm sin,
oir bha eagal mòr air. Uime sin
ghlac Saul claidheamh, agus thuit e
air.
5 Agus an uair a chunnaic fear
iomchair arm gu'n robh Saul marbh,
thuit esan mar an ceudna air a
chlaidheamh, agus fhuair e bàs.
6 Mar sin fhuair Saul bàs, agus
a thriuir mac, agus dh'eug a thigh
uile san aon àm.
7 Agus an uair a chunnaic uile
fhir Israeil a *bha* sa' ghleann, gu'n
do theich iad, agus gu'n robh Saul
agus a mhic marbh, an sin thréig
iad am bailtean, agus theich iad;
agus thàinig na Philistich, agus
chòmhnuich iad annta.
8 Agus air an la màireach, an
uair a thàinig na Philistich a
dh'fhaobhachadh nam marbh, fhuair
iad Saul agus a mhic air tuiteam
ann an sliabh Ghilboa.
9 Agus an uair a dh'fhaobhaich
iad e, ghlac iad a cheann, agus airm,
agus chuir iad *fios* do thìr nam Phi-
listeach mu'n cuairt, gu sgeul a
thoirt do thigh an diathan bréige [p],
agus do'n t-sluagh.
10 Agus chuir iad airm ann an tigh
an dée, agus dhaingnich iad a
cheann ann an teampull Dhagoin.
11 Agus an uair a chual uile
luchd-àiteachaidh Iabeis-ghilead
na h-uile *nithe* a rinn na Philistich
re Saul,
12 Dh'éirich na fir threuna uile,
agus thug iad leo corp Shauil, agus
cuirp a chuid mac, agus thug iad gu
Iabes iad, agus dh'adhlaic iad an
cnaimhean fuidh 'n daraig ann an
Iabes, agus throisg iad seachd laith-
ean.
13 Mar so dh'eug Saul air son a
chiontaidh a rinn e 'n aghaidh an
Tighearna, an aghaidh focail an
Tighearna nach do ghléidh e, agus
mar an ceudna a chionn gu'n d'iarr
e *bean* aig an robh leannan-sìth, a
dh'fhiosrachadh *dhith*,
14 Agus nach d'fhiosraich e do'n
Tighearna: uime sin mharbh se e,
agus thionndaidh e 'n rìoghachd a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh mhic Iese.

CAIB. XI.

AN SIN chruinnich Israel uile
iad féin a dh'ionnsuidh Dhaibh-
idh gu Hebron, ag ràdh, Feuch, *is*
sinne do chnàimh agus t'fheoil.
2 Agus a bhàrr air so, san ùine
chaidh seachad, eadhon an uair a
bha Saul 'na righ, *bu* tusa a threòr-
aich a mach, agus a thug a steach
Israel; agus thubhairt an Tighearna
do Dhia riut, Beathaichidh tusa mo
shluagh Israel, agus bithidh tu a'd'
cheannard air mo shluagh Israel.
3 Agus thàinig uile sheanairean
Israeil a dh'ionnsuidh an righ gu
Hebron, agus rinn Daibhidh coi'-
cheangal riu ann an Hebron am fia-
nuis an Tighearna, agus dh'ung iad
Daibhidh 'na righ air Israel, a réir
focail an Tighearn, le làimh Sha-
mueil.
4 Agus chaidh Daibhidh agus Is-
rael uile gu h-Ierusalem, (is e sin
Iebus) far *an robh* na Iebusaich,
luchd-àiteachaidh an fhearainn.
5 Agus thubhairt luchd-àiteach-
aidh Iebuis re Daibhidh, Cha d'thig
thu 'n so. Gidheadh, ghlac Daibh-
idh tùr Shioin; *is* e sin baile [q]
Dhaibhidh.
6 Agus thubhairt Daibhidh, Ge
b'e bhuaileas na Iebusaich an tois-

[n] *Iarah.* Faic Caib. VIII. r. 36. [o] *fhuair.* Eabh.
[p] *gu sgeul a thoirt d'an iodholaibh.* [q] *caithir.*

each, bithidh esan 'na cheannard agus 'na uachdaran. Agus chaidh Ioab mac Sheruiah suas an toiseach, agus bha e 'na cheannard.

7 Agus ghabh Daibhidh còmhnuidh san tur: uime sin thug iad baile Dhaibhidh mar ainm air.

8 Agus thog e am baile mu'n cuairt eadhon o Mhilo mu'n cuairt: agus chuir Ioab suas a rìs a' chuid eile do'n bhaile.

9 Agus dh'fhàs Daibhidh ni bu mhò, agus ni bu mhò; oir *bha* Tighearna nan sluagh leis.

10 Agus *is* iad so roghadh nan daoine treun a *bha* aig Daibhidh, a neartaich iad féin leis 'na rìoghachd, *agus* le h-Israel uile, gu rìgh a dheanamh dheth, a réir focail an Tighearna mu thimchioll Israeil.

11 Agus *is* e so àireamh nan daoine treun a *bha* aig Daibhidh: Iasobeam, mac Hachmoni,'na cheann air triuir[r]: thog esan a shleagh an aghaidh thri ceud, a mharbhadh leis san aon àm.

12 Agus 'na dhéigh-san *bha* Eleasar, mac Dhodo, an t-Ahohach: *b*'aon esan do na tri gaisgich.

13 Bha esan maille re Daibhidh ann am Pas-damim, agus an sin bha na Philistich air cruinneachadh an cionn a chéile gu cath [agus dh'imich fir Israeil rompa.

Dh'éirich esan, agus bhuail e na Philistich gus an robh a làmh sgìth, agus gu'n do lean a làmh ris a' chlaidheamh. Agus dh'oibrich an Tighearna saorsa mhòr air an là sin; agus phill an sluagh 'na dhéigh a mhàin a dh'fhaobhachadh.

Agus 'na dhéigh-san bha Samah, mac Agee, an Hararach: agus chruinnicheadh na Philistich 'nam buidhinn] [s] far an robh dail [t] fhearainn làn eorna [u], agus theich an sluagh roimh na Philistich.

14 Agus shuidhich iadsan iad féin am meadhon na dalach *sin*, agus dhìon iad i, agus mharbh iad na Philistich; agus shaor an Tighearn *iad* le saorsadh mhòir.

15 A nis chaidh triuir do na deich ceannaird fhichead sìos do'n charraig a dh'ionnsuidh Dhaibhidh, gu uaimh Adullaim: agus champaich feachd nam Philisteach ann an gleann Rephaim.

16 Agus *bha* Daibhidh an sin san daingneach: agus *bha* freiceadan nam Philisteach an sin ann am Betlehem.

17 Agus mhiannaich Daibhidh, agus thubhairt e, O nach d'thugadh neach dhomh deoch uisge o thobar Bhetlehem, a *tha* aig a' gheatadh!

18 Agus bhris an triuir troimh fheachd nam Philisteach, agus tharruing iad uisge a tobar Bhetlehem a *bha* aig a' gheatadh, agus ghabh iad *e*, agus thug iad *e* gu Daibhidh: ach cha 'n òladh Daibhidh e, ach thaom e mach e do'n Tighearna.

19 Agus thubhairt e, Nar leigeadh mo Dhia dhomh gu'n deanainn an ni so: an òlainnse fuil nan daoine so a chuir an anmanna ann an cunnart? oir le cunnart an anmanna thug iad leo e: uime sin cha 'n òladh e dheth. Na nithe sin rinn an triuir dhaoine treuna.

20 Agus bha Abisai, bràthair Ioaib, 'na cheann air triuir: agus thog e a shleagh an aghaidh tri cheud, a mharbh e; agus *bha* ainm aige am measg thriuir.

21 Do'n triuir *b*'e a b'urramaiche na an dithis, agus bha e 'na cheannard orra: gidheadh, cha d'ràinig e gu ruig a' *cheud* triuir.

22 *Mharbh* Benaiah, mac Iehoiada, mhic duine ghaisgeil o Chabseel, a rinn mòran ghnìomhara, mharbh esan dithis fhear leòmhanta do Mhoab: chaidh e sìos mar an ceudna, agus mharbh e leòmhan ann am meadhon sluichd air latha sneachdaidh.

23 Agus mharbh e Eiphiteach, duine do mheudachd *mhòir*, cùig làmha-coille air airde, agus ann an làimh an Eiphitich *bha* sleagh cosmhuil re garmain [w] figheadair; ach chaidh esan sìos d'a ionnsuidh le luirg, agus spìon e 'n t-sleagh a làimh an Eiphitich, agus mharbh e le shleagh féin e.

24 Na *nithe* sin rinn Benaiah mac Iehoiada, agus *bha* ainm aige am measg triuir dhaoine treuna.

25 Feuch, do'n triuir [x] b'e a b'urramaiche, ach cha d'ràinig e gu ruig a' *cheud* triuir: agus chuir Daibhidh e os cionn a fhreiceadain.

26 Mar an ceudna *b*'iad daoine treuna nan armailt, Asahel bràthair Ioaib, Elhanan mac Dhodo o Bhetlehem,

27 Samot an t-Harorach, Heles am Pelonach,

[r] *ceann nan ceannard.* [s] II. Samuel, Caib. XXIII. r. 9, 10, 11.
[t] *mìr.* [u] *làn do ghall-pheasair.* II. Sam. Caib. XXIII. r. 11.
[w] *sail.* [x] *do'n deich thar fhichead.*

28 Ira mac Iceis an Tecoach, A-
hieser an t-Anatotach,
29 Sibecai an t-Husatach, Ilai an
t-Ahohach,
30 Maharai an Netophatach, He-
led mac Bhaanah an Netophatach,
31 Itai mac Ribai o Ghibeah
chloinn Bheniamin, Benaiah am Pi-
ratonach,
32 Hurai o shruthaibh [y] Ghaais,
Abiel an t-Arbatach,
33 Asmabhet am Baharumach,
Eliabha an Saalbonach.
34 Mic Haseim a' Ghisonaich;
Ionatan mac Shage an t-Hararach,
35 Ahiam mac Shacair an t-Hara-
rach, Eliphal mac Uir,
36 Hepher am Mecheratach, A-
hiah am Pelonach,
37 Hesro an Carmeleach, Naarai
mac Esbai,
38 Ioel bràthair Natain, Mibchar
mac Hageri,
39 Selec an t-Amonach, Naharai
am Berotach, fear iomchair arm
Ioaib mhic Sheruiah,
40 Ira an t-Itreach, Gareb an
t-Itreach,
41 Uriah an t-Hiteach, Sabad mac
Ahali,
42 Adina mac Shisa Reubeneach,
ceannard do na Reubenich, agus
deich thar fhichead maille ris,
43 Hanan mac Mhaachah, agus
Iosaphat am Mitneach,
44 Udsia an t-Asteratach, Sama
agus Iehiel mic Hotaim an Aroerich,
45 Iediael mac Shimri, agus Ioha
a bhràthair an Tidseach,
46 Eliel am Mahabhach, agus Ie-
ribai agus Iosabhiah mic Elnaaim,
agus Itmah am Moabach,
47 Eliel, agus Obed, agus Iasiel o
Mhesobia.

CAIB. XII.

ANIS *is* iad-so iadsan a thàinig a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Sic-
lag, 'n uair a bha e fathast 'ga chum-
ail féin a stigh air eagal Shauil mhic
Chis: agus *bha* iad am measg nam
fear treuna, 'nan luchd cuideachaidh
sa' chogadh.
2 *Bha iad* armaichte le boghan-
naibh, agus teòma leis an làimh
dheis agus chli air clachan *a thilg-
eadh*, agus saighdean a bogha, *eadh-
on* do bhràithribh Shauil do Bhen-
iamin.
3 B'e Ahieser bu bharraichte [z]
dhiubh, an sin Ioas, mic Shemaah
a' Ghibeataich, agus Iesiel agus Pe-
let mic Asmabheit, agus Beracha,
agus Iehu an t-Anatotach,
4 Agus Ismaiah an Gibeonach,
duine treun am measg an deich
thar fhichead, agus os cionn an
deich thar fhichead, agus Ieremiah,
agus Iehasiel, agus Iohanan, agus
Iosabad an Gederatach,
5 Elusai, agus Ierimot, agus Bea-
liah, agus Semariah, agus Sepha-
tiah an t-Haruphach,
6 Elcanah, agus Iesia, agus Asa-
reel, agus Ioeser, agus Iasobeam, na
Corhaich,
7 Agus Ioelah agus Sebadiah, mic
Ierohaim o Ghedor.
8 Agus do na Gadaich chaidh
thairis [a] a dh'ionnsuidh Dhaibhidh,
do'n daingneach anns an fhàsach,
daoine treun, fir chogaidh *iom-
chuidh* chum catha, d'am b'aithne
sgiath agus targaid a laimhseach-
adh, aig *an robh* an gnùisean mar
ghnùisibh leòmhan, agus iad co
luath ris na h-eildibh air na beann-
taibh.
9 Eser an ceud fhear, Obadiah
an dara, Eliab an treas,
10 Mismanah an ceathramh, Ie-
remiah an cùigeadh,
11 Atai an seathadh, Eliel an
seachdamh,
12 Iohanan an t-ochdamh, Elsa-
bad an naothadh,
13 Ieremiah an deicheamh, Mach-
banai an t-aon fhear deug.
14 *Bha* iad sin do mhacaibh Ghad
'nan ceannardaibh an t-sloigh: an
t-aon bu lugha dhiubh os cionn
cheud, agus an *t-aon* bu mhò os
cionn mhìle.
15 Sin iadsan a chaidh thairis air
Iordan sa' cheud mhìos, an uair a
bha shruth cur thairis air a bhruach-
aibh uile, agus chuir iad an ruaig
air *muinntir* nan gleann uile, a
làimh na h-airde 'n ear, agus na
h-airde 'n iar.
16 Thàinig mar an ceudna *cuid*
do chloinn Bheniamin agus Iudah
do'n daingneach a dh'ionnsuidh
Dhaibhidh.
17 Agus chaidh Daibhidh a mach
'nan coinneamh, agus fhreagair e,
agus thubhairt e riu, Ma thàinig sibh
gu sìochail a m' ionnsuidh-sa a
chuideachadh leam, bithidh mo
chridhe leibh le aon rùn: ach ma
thàinig sibh a chum mo bhrath do
m' naimhdibh, 'nuair nach 'eil eu-
coir air bith a'm' lamhaibh, gu'n

[y] *aibhnichibh.* [z] *an ceann.* Eabh.
[a] *chuir air leth, dhealaich, thearbaidh iad féin.*

amhairceadh Dia ar n-aithriche air *sin*, agus gu'n cronaicheadh se *e*.

18 An sin thàinig an spiorad air Amasai, am fear a b'inbhiche do na ceannardaibh, *agus thubhairt e*, Leatsa *tha sinne*, a Dhaibhidh, agus air do thaobh, a mhic Iese: sìth, sìth dhuit, agus sìth do d' luchd cuideachaidh; oir tha do Dhia a' còmhnadh [b] leat. Agus ghabh Daibhidh iad, agus rinn e iad 'nan ceannardaibh na buidhne.

19 Agus chaidh *cuid* do Mhanaseh thairis [c] a dh'ionnsuidh Dhaibhidh, 'nuair a thàinig e leis na Philistich an aghaidh Shauil gu cath, ach cha do chuidich iad [d] leo; oir, le comhairle, chuir tighearnan nam Philisteach air falbh e, ag ràdh, Le *cunnart* ar ceann-ne théid e thairis a dh'ionnsuidh Shauil a thighearna.

20 'Nuair a bha e dol gu Siclag, chaidh thairis d'a ionnsuidh do Mhanaseh, Adnah, agus Iosabad, agus Iediael, agus Michael, agus Iosabed, agus Elihu, agus Siltai, cinn-fheadhna nam miltean a *bha* do Mhanaseh.

21 Agus chuidich iad le Daibhidh an aghaidh buidhne nan creachadairean; oir *bu* daoine treun iad uile, agus bha iad 'nan ceannardaibh san fheachd.

22 Oir mu'n àm *sin* là 'n déigh là thàinig iad a dh'ionnsuidh Dhaibhidh a chòmhnadh [e] leis, gus an robh feachd mòr ann, mar fheachd Dhé.

23 Agus *is* e so àireamh [f] nan *daoine* armaichte chum cogaidh, a thàinig a dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Hebron, a thionndadh rioghachd Shauil d'a ionnsuidh-san, a réir focail an Tighearna:

24 Mic Iudah, a ghiùlain sgiath agus sleagh, sè mìle agus ochd ceud, armaichte chum cogaidh.

25 Do mhacaibh Shimeoin, fir threuna gu cogadh, seachd mìle agus ceud.

26 Do mhacaibh Lebhi, ceithir mìle agus sè ceud.

27 Agus Iehoiada ceannard nan Aaronach, agus maille ris tri mìle agus seachd ceud.

28 Agus Sadoc òganach ro-threun, agus do thigh athar dà cheannard thar fhichead.

29 Agus do mhacaibh Bheniamin luchd-dàimh Shauil, tri mìle: oir fathast *bha* chuid bu mhò dhiubh 'nam freiceadan air tigh Shauil.

30 Agus do mhacaibh Ephraim, fichead mìle agus ochd ceud, fir threuna, ainmeil ann an tigh an aithriche.

31 Agus do leth-thréibh Mhanaseh, ochd mìle deug, a dh'ainmicheadh air an ainmibh, gu teachd a dheanamh Dhaibhidh 'na righ.

32 Agus do mhacaibh Isachair, aig an robh aithne [g] air na h-aimsiribh, a thuigsinn ciod bu chòir do Israel a dheanamh, *bu* dà cheud an ceannardan; agus am bràithrean uile aig an ordugh-sa.

33 Do Shebulun a' mheud 'sa chaidh mach gu cath, daoine teòma ann an cogadh, le uil' innealaibh cogaidh, deich agus dà fhichead mìle, a chnideachadh *Dhaibhidh* [h] gun cheilg nan cridhe.

34 Agus do Naphtali mìle ceannard, agus maille riu-san, le sgéith agus sleagh, seachd mìle deug thar fhichead.

35 Agus do na Danaich, teòma ann an cogadh, ochd mìle fichead agus sè ceud.

36 Agus do Aser, a' mheud 'sa rachadh a mach gu cath, teòma ann an cogadh, dà fhichead mìle.

37 Agus air an taobh eile do Iordan, do na Reubenich, agus do na Gadaich, agus do leth-thréibh Mhanaseh, le uil' innealaibh cogaidh chum catha, ceud agus fichead mìle.

38 Na fir chogaidh sin uile, d'am b'aithne dol an ordugh *blàir*, le cridhe iomlan thàinig iad gu Hebron a dheanamh Dhaibhidh 'na righ os cionn Israeil uile: agus mar an ceudna *bha* chuid eile do Israel gu léir do aon chridhe chum Daibhidh dheanamh 'na righ.

39 Agus bha iad an sin maille re Daibhidh tri laithean, ag itheadh agus ag òl: oir dh'ulluich am bràithrean air an son.

40 A bhàrr air sin, thug iadsan a bha fagus doibh, gu ruig Isachar, agus Sebulun, agus Naphtali, aran leo air asalaibh, agus air càmhalaibh, agus air mhuileidibh, agus air dhamhaibh, biadh, min, mill fhìge, agus bagaidean do fhìon-dhearcaibh tiormaichte, agus fìon, agus oladh, agus daimh, agus caoraich ann am pailteas; oir *bha* aoibhneas ann an Israel.

[b] *cungnamh*. Eir. [c] *thuit do Mhanaseh*. Eabh. [d] *e*.
[e] *a chuideachadh*. [f] *cunntas cheann* Eabh. [g] *còlus*.
[h] *a rachadh an ordugh* blàir.

CAIB. XIII.

AGUS chuir Daibhidh a chomh-
airle riu-san a bha os cionn
mhìlte, agus cheud, ris gach uile
cheannard.
2 Agus thubhairt Daibhidh re
uile cho'-chruinneachadh Israeil,
Ma *chithear* iomchuidh dhuibh,
agus *gur ann* o'n Tighearn ar Dia
a tha chùis, cuireamaid fios a mach
a dh'ionnsuidh ar bràithrean anns
gach àit, a dh'fhàgadh ann an uile
thìr Israeil, agus maille riu-san *a*
dh'ionnsuidh nan sagart agus nan
Lebhitheach *a tha* 'nam bailtibh
le'm fearann comh-roinn [i], iad g'an
cruinneachadh fein thugainn [k].
3 Agus thugamaid a rìs àirc ar
Dé d'ar n-ionnsuidh : oir cha d'fhios-
raich sinn dheth ann an laithibh
Shauil.
4 Agus thubhairt an co'-chruin-
neachadh gu léir, gu'm bu chòir sin
a dheanamh [l]; oir bha an ni ceart
ann an sùilibh an t-sluaigh uile.
5 Uime sin chruinnich Daibhidh
Israel uile an ceann a chéile, o Shi-
hor na h-Eiphit gu dol a steach Ha-
mait, chum àirc Dhé a thoirt o Chi-
riat-iearim.
6 Agus chaidh Daibhidh suas,
agus Israel uile do Bhaalat, *eadhon*
gu Ciriat-iearim a *bhuineadh* do
Iudah, a thabhairt leo as sin àirc
Dhé au Tighearn, a tha chòmhnuidh
eadar na cheruban, air an gairmear
ainm.
7 Agus ghiùlain iad àirc Dhé air
feun [m] nomha o thigh Abinadaib:
agus dh'iomain Usa agus Ahio am
feun.
8 Agus chluich Daibhidh agus Is-
rael uile am fianuis Dhé le 'n uile
neart, eadhon le laoidhibh [n], agus
le clàrsaichibh, agus le saltairibh,
agus le tiompanaibh, agus le ciom-
balaibh, agus le trompaidibh.
9 Agus an uair a thàinig iad gu
h-urlar-bualaidh Chidoin, chuir Usa
a mach a làmh, a ghabhail greim
do'n àirc, oir chuir na daimh air
chrith i.
10 Agus las fearg an Tighearn an
aghaidh Usa, agus bhuail se e, a
chionn gu'n do chuir e a làmh ris
an àirc : agus dheug e 'n sin an
làthair Dhé.
11 Agus bha doilgheas air Daibh-
idh [o] a chionn gu'n d'rinn an Tigh-
earna briseadh air Usa : agus dh'ain-
mich e 'n t-àite sin Peres-usa gu ruig
an la 'n diugh.
12 Agus bha eagal air Daibhidh
roimh Dhia air an là sin, agus thubh-
airt e, Cionnus a bheir mise àirc
Dhé dhachaidh a m' ionnsuidh?
13 Uime sin cha d'thug Daibhidh
an àirc d'a ionnsuidh féin gu baile
Dhaibhidh ; ach thug e a leth-taobh
i gu tigh Obed-edoim a' Ghitich.
14 Agus dh'fhan àirc Dhé maille
re teaghlach Obed-edoim 'na thigh
tri mìosan. Agus bheannaich an
Tighearna tigh Obed-edoim, agus
gach *ni* a *bh*'aige.

CAIB. XIV.

A NIS chuir Hiram righ Thiruis
teachdairean a dh'ionnsuidh
Dhaibhidh, agus fiodh seudair, agus
clachairean, agus saoir, a thogail
tighe dha.
2 Agus dh'aithnich Daibhidh gu'n
do dhaingnich an Tighearn e 'na
righ air Israel, *agus* gu'n d'ard-
aicheadh gu mòr a rìoghachd air son
a shluaigh Israeil.
3 Agus ghabh Daibhidh tuille
bhan ann an Ierusalem, agus ghin
Daibhidh fathast mic agus nigheana.
4 Agus is iad so ainmean a
chloinne a bha aige ann an Ierusa-
lem ; Samua, agus Sobab, Natan,
agus Solamh,
5 Agus Ibahar, agus Elisua, agus
Elphalet,
6 Agus Nogah, agus Nepheg,
agus Iaphia,
7 Agus Elisama, agus Beeliada,
agus Eliphalet.
8 Agus an uair a chuala na Phi-
listich gu'n d'ungadh Daibhidh 'na
righ air Israel uile, thàinig na Phi-
listich gu léir a nìos a dh'iarraidh
Dhaibhidh : agus chuala Daibhidh
sin, agus chaidh e mach 'nan agh-
aidh.
9 Agus thàinig na Philistich, agus
sgaoil siad iad féin ann an gleann
Rephaim.
10 Agus dh'fhiosraich Daibhidh
do Dhia, ag ràdh, An d'théid mi
suas an aghaidh nam Philisteach,
agus an d'thoir thu thairis iad a m'
làimh? Agus thubhairt an Tighear-
na ris, Gabh suas, agus bheir mise
thairis iad a d' làimh.
11 Agus thàinig iad gu Baal-pe-
rasim, agus bhuail Daibhidh an sin
iad. Agus thubhairt Daibhidh, Bhris

[i] *'nam bailtibh* agus *'nam mach-bhailtibh.* [k] *chugainn.*
[l] *gu'n deanadh iad mar sin.* [m] *fèana, cairt.*
[n] *air gach* inneal-ciuil do *fhiodh giumhais.* II. Sam. Caib. VI. r. 5.
[o] *bha Daibhidh fa mhi-ghean.*

Dia mo naimhdean o chéile le m' làimh-sa, mar bhriseadh uisgeacha. Uime sin thug iad Baal-perasim mar ainm air an àite sin.

12 Agus dh'fhàg iad an diathan an sin, agus thug Daibhidh àithne, agus loisgeadh iad le teine.

13 Agus thàinig na Philistich a rìs, agus sgaoil siad iad féin anns a' ghleann.

14 Uime sin dh'fhiosraich Daibhidh a rìs do Dhia, agus thubhairt Dia ris, Na gabh suas 'nan déigh, tionndaidh air falbh uatha, agus thig orra fa chomhair chraobh nan smeur.

15 Agus an uair a chluinneas tu fuaim siubhail ann am barraibh chraobh nan smeur, an sin théid thu mach chum catha; oir théid Dia a mach romhad, a bhualadh feachd nam Philisteach.

16 Agus rinn Daibhidh mar a dh'àithn Dia dha: agus bhuail iad[p] feachd nam Philisteach o Ghibeon eadhon gu Gaser.

17 Agus chaidh ainm[q] Dhaibhidh a mach do gach tìr, agus thug an Tighearn eagal-san air na h-uile chinneachaibh.

CAIB. XV.

AGUS rinn Daibhidh dha féin tighean ann am baile Dhaibhidh, agus dh'ulluich e àite do àirc Dhé, agus shuidhich e bùth dh'i.

2 An sin thubhairt Daibhidh, Cha chòir do neach air bith àirc Dhé iomchar, ach do na Lebhithich: oir iadsan ròghnaich an Tighearna gu àirc Dhé iomchar, agus gu frithealadh dha gu bràth.

3 Agus chruinnich Daibhidh Israel uile an ceann a chéile gu h-Ierusalem, gu àirc an Tighearn a thòirt suas a dh'ionnsuidh a h-àite, a dh'ulluich e air a son.

4 Agus chruinnich Daibhidh mic Aaroin agus na Lebhithich.

5 Do mhacaibh Chohait; Uriel an ceann, agus a bhràithre ceud agus fichead.

6 Do mhacaibh Mherari; Asaiah an ceann, agus a bhràithre dà cheud agus fichead.

7 Do mhacaibh Ghersoim; Ioel an ceann, agus a bhràithre ceud agus deich thar fhichead.

8 Do mhacaibh Elisaphain; Semaiah an ceann, agus a bhràithre dà cheud.

9 Do mhacaibh Hebroin; Eliel an ceann, agus a bhràithre ceithir fichead.

10 Do mhacaibh Udsieil; Aminadab an ceann, agus a bhràithre ceud agus dà fhear dheug.

11 Agus ghairm Daibhidh air Sadoc agus Abiatar na sagairt, agus air na Lebhithich, air Uriel, Asaiah, agus Ioel, Semaiah, agus Eliel, agus Aminadab.

12 Agus thubhairt e riu, *Is* sibhse cinn aithriche nan Lebhitheach: naomhaichibh sibh féin, sibhse agus bhur bràithre, chum gu'n d'thoir sibh suas àirc an Tighearna Dé Israeil, a dh'ionnsuidh an àit a dh'ulluich mise dh'i:

13 Oir a chionn nach *robh* sibh *a làthair* roimhe, rinn an Tighearn ar Dia briseadh oirne, do bhrigh nach d'iarr sinn e air mhodh dligheach.

14 Uime sin naomhaich na sagairt agus na Lebhithich iad féin, a thabhairt suas àirce an Tighearna Dé Israeil.

15 Agus ghiùlain mic nan Lebhitheach àirc Dhé air an guailnibh, leis na lunnaibh[r] orra, mar a dh'àithn Maois a réir focail an Tighearna.

16 Agus labhair Daibhidh re h-uachdaranaibh[s] nan Lebhitheach, am bràithrean orduchadh *bhi* 'nan luchd-ciuil le h-innealaibh ciuil, saltairibh, agus clàrsaichibh, agus ciombalaibh, a' deanamh fuaim, a' togail suas a' ghutha le h-aoibhneas.

17 Uime sin dh'orduich na Lebhithich Heman mac Ioeil; agus d'a bhràithribh, Asaph mac Bherechiah; agus do mhacaibh Mherari am bràithribh, Etan mac Chusaiah:

18 Agus maille riu am bràithrean do'n dara *ceum*, Sechariah, Ben, agus Iaasiel, agus Semiramot, agus Iehiel, agus Uni, Eliab, agus Benaiah, agus Maaseiah, agus Matitiah, agus Elipheleh, agus Micneiah, agus Obed-edom, agus Ieiel, na dorsairean.

19 Agus *bha*'n luchd-ciuil, Heman, Asaph, agus Etan, gu fuaim a dheanamh le ciombalaibh umha;

20 Agus Sechariah, agus Asiel, agus Semiramot, agus Iehiel, agus Uni, agus Eliab, agus Maaseiah, agus Benaiah, le saltairibh air Alamot;

21 Agus Matitiah, agus Elipheleh, agus Micneiah, agus Obed-edom, agus Iehiel, agus Asasiah, le

[p] e. [q] *alladh, cliu.* [r] *bataichibh.*
[s] *priomh fhearaibh.*

clàrsaichibh air Seminit a thoirt barrachd.

22 Agus *bha* Cenaniah uachdaran do na Lebhithich fa chomhair na laoidh: sheol e mu thimchioll na laoidh, a chionn gu'*n robh* e eòlach.

23 Agus *bha* Berechiah agus Elcanah 'nan dorsairibh do'n àirc.

24 Agus bha Sebaniah agus Iehosaphat, agus Netaneel, agus Amasai, agus Sechariah, agus Benaiah, agus Elieser na sagairt, a' séideadh leis na trompaidibh roimh àirc Dhé: agus *bha* Obed-edom agus Iehiah 'nan luchd-gleidhidh doruis na h-àirce.

25 Mar sin chaidh Daibhidh agus seanairean Israeil, agus na ceannardan mhìltean, a thoirt suas àirce coi'-cheangail an Tighearn a tigh Obed-edoim le h-aoibhneas.

26 Agus an uair a chuidich Dia leis na Lebhithich a ghiùlain àirc coi'-cheangail an Tighearna, dh'iobair iad seachd tairbh òga agus seachd reitheacha.

27 Agus *bha* Daibhidh sgeadaichte le falluing do anart grinn, agus na Lebhithich uile a bha giùlan na h-àirce, agus an luchd-ciuil, agus Chenaniah an t-ard fhear-seinn am measg an luchd-ciuil: air Daibhidh mar an ceudna *bha* ephod anairt.

28 Mar so thug Israel uile suas àirc coi'-cheangail an Tighearna le h-iolaich, agus le fuaim a' bhuabhuill[t], agus le trompaidibh, agus le ciombalaibh, a' deanamh co'-sheirm le saltairibh agus clàrsaichibh.

29 Agus an uair a thàinig àirc coi'-cheangail an Tighearna steach do bhaile Dhaibhidh, bha Michal nighean Shauil ag amharc a mach air uinneig, agus chunnaic i righ Daibhidh a' dannsadh agus a' cluicheadh; agus rinn i tàir air 'na cridhe.

CAIB. XVI.

AGUS thug iad a steach àirc Dhé, agus chuir iad i ann am meadhon a' bhùtha a shuidhich Daibhidh air a son; agus thug iad seachad ìobairtean-loisgte agus ìobairtean-sìth am fianuis Dhé.

2 Agus an uair a chuir Daibhidh crìoch air na h-ìobairtean-loisgte thoirt suas, agus na h-ìobairtean-sìth, bheannaich e 'n sluagh an ainm an Tighearna.

3 Agus roinn e air gach aon do Israel, eadar fhear agus bhean, do gach aon builionn arain, agus mìr maith feòla, agus copan *fiona*.

4 Agus dh'orduich e *cuid* do na Lebhithich a fhrithealadh roimh àirc an Tighearna, agus a chur air chuimhne, agus a thoirt buidheachais[u] agus cliu do'n Tighearna Dia Israeil:

5 Asaph an ceann[w], agus 'na dhéigh-san Sechariah, an sin Ieiel, agus Semiramot, agus Iehiel, agus Matitiah, agus Eliab, agus Benaiah, agus Obed-edom: agus Ieiel le saltairibh agus clàrsaichibh, agus Asaph le ciombalaibh a' deanamh fuaim:

6 Benaiah mar an ceudna agus Iahasiel na sagairt, le trompaidibh a ghnàth roimh àirc coi'-cheangail Dhé.

7 An sin air an là sin, thug Daibhidh seachad a' cheud uair an *laoidh* mholaidh so do'n Tighearna, ann an làimh Asaiph agus a bhràithre:

8 Molaibh an Tighearna[x], gairmibh air ainm, deanaibh a ghnìomharan aithnichte am measg nan sluagh.

9 Seinnibh dha-san, seinnibh sailm dha, labhraibh air uil' oibribh iongantach-sa.

10 Deanaibhse uaill 'na ainm naomha, deanadh cridhe na muinntir a tha 'g iarraidh an Tighearna gairdeachas.

11 Iarraibh an Tighearn agus a neart, iarraibh a ghnùis a ghnàth.

12 Cuimhnichibh oibrean iongantach a rinn e, a chomharan[y] agus breitheanais a bhéil.

13 O sibhse a shliochd Israeil òglaich-san, sibhse a chlann Iacoib a dhaoine taghta-san,

14 *Is* esan an Tighearn ar Dia-ne; air feadh na talmhainn uile *tha* a bhreitheanais-san.

15 Cuimhnichibh an còmhnuidh[z] a choi'-cheangal, am focal *a* dh'àithn e do mhìle ginealach;

16 A rinn e re h-Abraham, agus a mhionnan do Isaac:

17 Agus dhaingnich e sin do Iacob mar lagh, do Israel mar choi'-cheangal bith-bhuan,

18 Ag ràdh, Dhuitse bheir mi fearann Chanaain, crannchur bhur n-oighreachd.

19 An uair nach robh iad[a] ach ro-thearc an àireamh, agus 'nan coigrich ann,

[t] *na gall-truimp.* [u] *molaidh.* [w] *am prìomh fhear.*
[x] *Thugaibh buidheachas, aidichibh do'n Tighearna.*
[y] *iongantasan.* [z] *gu bràth.* Eabh. [a] *sibh.*

20 Agus a chaidh iad o chinneach gu cinneach, agus o rìoghachd gu sluagh eile;

21 Cha do leig e le duine sam bith eucoir [b] a dheanamh orra, agus smachdaich e righrean air an son-sa;

22 *Ag ràdh*, Na beanaibh re m' dhaoinibh ungta, agus air m'fhàidh-ibh na deanaibh cron sam bith.

23 Seinnibh do'n Tighearn, gach uile thìr [c]; foillsichibh o là gu là a shlàinte.

24 Cuiribh a ghlòir an céill am measg nan cinneach; oibre iongant-ach am measg nan uile shluagh:

25 Oir *is* mòr an Tighearn, agus ro-airidh air cliu; agus *is* aobhar eagail esan os cionn nan uile dhée:

26 Oir *is* iodhoil [d] uile dhée nan cinneach [e]; ach is e 'n Tighearn a rinn na nèamha.

27 *Tha* glòir agus mòralachd 'na làthair; neart agus subhachas 'na ionad-san.

28 Thugaibh do'n Tighearna, sibhse fhineacha nan sluagh; thug-aibh do'n Tighearn urram agus neart.

29 Thugaibh do'n Tighearn an t-urram a's cubhaidh d'a ainm: thug-aibh tabhartas leibh, agus thigibh 'na làthair; sleuchdaibh do'n Tighearn ann am maise na naomhachd.

30 Biodh eagal oirbh 'na fhianuis-san, gach uile thìr: daingnichear an domhan *leis*, air chor as nach gluaisear e [f].

31 Biodh na nèamhan ait, agus deanadh an talamh gairdeachas; agus abradh iad am measg nan cin-neach, Tha'n Tighearn a' rìoghach-adh.

32 Beucadh an fhairge, agus a làn; deanadh a' mhachair gaird-eachas, agus gach *ni* a *ta* innte.

33 An sin seinnidh craobhan na coille gu h-ard-ghuthach an làthair an Tighearna, a chionn gu bheil e teachd a thoirt breith air an tal-amh.

34 Molaibh an Tighearn [g], oir *tha* e maith; oir gu bràth *mairidh* a thròcair.

35 Agus abraibhse, Téaruinn sinn, O Dhé ar slàinte, agus cruinn-ich r'a chéile sinn, agus saor sinn o na cinnich, a chum gu'n d'thoir sinn moladh do t'ainm naomha-sa, agus gu'n dean sinn uaill ann ad chliu.

36 Beannuichte gu robh an Tigh-earna Dia Israeil gu saoghal nan saoghal. Agus thubhairt an sluagh uile, Amen, agus chliùthaich iad an Tighearna.

37 Agus dh'fhàg e an sin fa chomhair àirce coi'-cheangail an Tighearna, Asaph agus a bhràithre, a fhrithealadh air beulaobh na h-àirc an còmhnuidh, mar a dh'iarr-adh obair gach là:

38 Agus Obed-edom, agus am bràithrean, ochd agus trì fichead: Obed-edom mar an ceudna, mac Iedutuin, agus Hosah 'nan dorsair-ibh:

39 Agus Sadoc an sagart, agus a bhràithre na sagairt, fa chomhair pàilliuin an Tighearna, anns an àit ard a *bh*'ann an Gibeon:

40 A dh'ìobradh ìobairt-loisgte do'n Tighearn air altair na h-ìobairt-loisgte a ghnàth, sa' mhaduinn agus san fheasgar, agus *a dheanamh* a réir gach ni a ta scrìobhta ann an lagh an Tighearn, a dh'àithn e do Israel:

41 Agus maille riu-san Heman agus Iedutun, agus a' chuid eile a thaghadh, a ghairmeadh [h] air an ainmibh, a thoirt cliu [i] do'n Tigh-earn, a chionn gu *bheil* a thròcair bith-bhuan:

42 Eadhon maille riu-san Heman agus Iedutun le trompaidibh agus le ciombalaibh a' deanamh fuaim [k], agus le h-innealaibh ciuil Dé: agus *bha* mic Iedutuin 'nan dorsairibh.

43 Agus dh'fhalbh an sluagh uile, gach duine d'a thigh féin: agus phill Daibhidh a bheannachadh a thighe féin.

CAIB. XVII.

ANIS an uair a bha Daibhidh 'na shuidhe 'na thigh, thubhairt Daibhidh re Natan am fàidh, Feuch, *tha* mise a'm' chòmhnuidh ann an tigh seudair [l], ach *tha* àirc coi'-cheangail an Tighearna fuidh chùir-teinibh.

2 Agus thubhairt Natan re Daibh-idh, Dean gach ni a *tha* ann ad chridhe; oir *tha* Dia leat.

3 Agus air an oidhche sin féin thàinig focal Dhé gu Natan, ag ràdh,

[b] *foirneart.* [c] *á thalaimh uile.* [d] *faoin.* [e] *nan sluagh.* [f] Faic Salm XCVI. r. 9. 10. [g] *Thugaibh buidheachas do'n Tigh-earn.* [h] *a dh'ainmicheadh, a shonraicheadh.* [i] *buidheachais.* [k] *fa'n comhair-san d'am buineadh fuaim a dheanamh.* [l] *ceudair.*

4 Falbh agus innis do m'òglach Daibhidh, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Cha tog thusa dhomhsa tigh gu còmhnuidh ghabhail ann :

5 Oir cha do ghabh mise còmhnuidh ann an tigh o'n là air an d'thug mi nios Israel as an Eiphit[m] gus an la'n diugh, ach bha mi o bhùth gu bùth, agus o phàilliun *gu pàilliun*.

6 Ge b'e taobh a chaidh mi le h-Israel uile, an do labhair mi focal re h-aon do bhreitheamhnaibh Israeil, (d'an d'àithn mi mo shluagh a bheathachadh,) ag ràdh, C'ar son nach do thog sibh dhomh tigh seudair ?

7 A nis uime sin mar so their thu re m' sheirbhiseach Daibhidh, Mar so tha Tighearna nan sluagh ag ràdh, Thug mi thu o chrò nan caorach, o leantuinn nan caorach, gu bhi d'cheannard air mo shluagh Israel:

8 Agus bha mi leat gach taobh a chaidh tu, agus ghearr mi as do naimhdeau uile romhad, agus rinn mi dhuit ainm cosmhuil re ainm nan *daoine* mòra a *tha* air an talamh.

9 Agus dh'orduich[n] mi àite do m' shluagh Israel, agus shuidhich mi iad, agus gabhaidh iad còmhnuidh 'nan àit, agus cha ghluaisear iad tuilleadh ; cha mhò a chlaoidheas clann na h-aingidheachd iad tuilleadh, mar an toiseach,

10 Agus o'n àm san d'àithn mi do bhreitheamhnaibh *bhi* os cionn mo shluaigh Israeil: agus ceannsaichidh mi do naimhdean uile. Mar an ceudna tha mi 'g innseadh dhuit gu'n tog an Tighearna tigh dhuit.

11 Agus an uair a choi'-lionar do làithean, agus gur éigin duit triall maille re t'aithrichibh, togaidh mise suas do shliochd a'd' dhéigh, a bhios do d' mhacaibh, agus daingnichidh mi a rioghachd-san.

12 Togaidh esan tigh dhomh, agus daingnichidh mi a righ-chathair gu bràth.

13 Bithidh mi a'm' athair dha, agus bithidh esan 'na mhac dhomhsa ; agus cha d'thoir mi mo thròcair air falbh uaith, mar a thug mi uaith-san a bha romhad-sa.

14 Agus suidhichidh mi e ann am thigh agus ann am rìoghachd gu bràth ; agus bithidh a righ-chathair daingean gu bràth.

15 A réir nam briathra so uile, agus a réir an taisbeanaidh so uile, mar sin labhair Natan re Daibhidh.

16 An sin chaidh righ Daibhidh a stigh, agus shuidh e am fianuis an Tighearna, agus thubhairt e, Cò mise, O Thighearna Dhé, agus ciod e mo thigh, gu'n d'thug thu mi gu ruige so ?

17 Agus bu bheag so a'd' shùilibhsa, O Dhé, oir labhair thu *mar an ceudna* mu thigh do sheirbhisich ré aimsir fhada re teachd, agus thug thug thu meas[o] orm a réir staid duine ard-inbhich, a Thighearna Dhé.

18 Ciod tuilleadh is urrainn Daibhidh a ràdh[p] riut, air son urraim do sheirbhisich ? ach is aithne dhuit do sheirbhiseach.

19 A Thighearn, is ann air son do sheirbhisich[q], agus a réir do chridhe féin a rinn thu na nithe mòra so uile, a chum gu'n deanadh tu na nithe mòra *so* gu léir aithnichte.

20 O Thighearna, cha *'n'eil* neach ann cosmhuil riutsa, agus cha *'n'eil* Dia ann ach thusa, a réir gach ni a chuala sinn le'r cluasaibh.

21 Agus cia an cinnèach air thalamh cosmhuil re d' shluagh Israel, a chaidh Dia a shaoradh mar shluagh dha féin, a dheanamh ainme dhuit féin, *a dheanamh* nithe mòra agus uamhasach le cinnich fhògradh roimh do shluagh, a shaor thu as an Eiphit[r] ?

22 Oir rinn thu do shluagh Israel 'nan sluagh dhuit féin gu bràth; agus tha thusa, a Thighearn, a'd' Dhia aca.

23 A nis ma ta, a Thighearna, am focal a labhair thu mu thimchioll do sheirbhisich, agus mu thimchioll a thighe, daingnichear e gu bràth, agus dean mar a thubhairt thu.

24 Biodh e eadhon air a dhaingneachadh, agus ardaichear t'ainmsa gu bràth, ag ràdh, *Is e* Tighearna nan sluagh Dia Israeil, *is* Dia do Israel : agus *biodh* tigh Dhaibhidh do sheirbhisich air a dhaingneachadh a'd' fhianuis.

25 Oir dh'fhoillsich[s] thusa, O mo Dhia, do d' sheirbhiseach, gu'n togadh tu tigh dha: uime sin fhuair do sheirbhiseach *'na chridhe* urnuigh a dheanamh a'd' làthair.

26 Agus a nis, a Thighearn, *is* tu

m II. Samuel. Caib. VII. r. 6. n *orduichidh.* o *dh'amhairc thu.* Eabh. p Faic II. Sam Caib. VII. r. 20. q *air son t'fhocail.* II. Sam. Caib. VII. r. 21. r II. Sam. Caib. VII. r. 23. s *dh'innis.*

féin Dia, agus gheall thu do d' sheirbhiseach am maitheas so.

27 A nis uime sin gu ma toil leat tigh do sheirbhisich a bheannachadh, a chum gu'm bi e gu bràth a'd' fhianuis: oir an uair a bheannuicheas tusa, a Thighearna, beannuichte *bithidh e* gu bràth.

CAIB. XVIII.

AGUS an déigh so bhuail Daibhidh na Philistich, agus cheannsaich e iad; agus ghlàc e Gat agus a bhailte beaga as làimh nam Philisteach.

2 Agus bhuail e Moab: agus bha na Moabaich 'nan seirbhisich aig Daibhidh, agus thug iad tabhartais leo[t].

3 Agus bhuail Daibhidh Hadareser[u] righ Shobah gu ruig Hamat, an uair a chaidh e a dhaingneachadh a thighearnais[w] aig abhuinn Euphrateis.

4 Agus thug Daibhidh uaith mìle carbad, agus seachd mìle marcach, agus fichead mìle coisiche: agus ghearr Daibhidh speireacha *each* nan carbad uile, ach dh'fhàg e dhiubh *dìol* cheud carbad.

5 Agus an uair a thàinig Sirianaich Dhamascuis a chuideachadh le Hadareser righ Shobah, mharbh Daibhidh do na Sirianaich dà mhìle fichead fear.

6 An sin chuir Daibhidh freiceadain[x] ann an Siria Dhamascuis; agus bha na Sirianaich 'nan seirbhisich aig Daibhidh, agus thug iad tabhartais leo. Agus ghléidh an Tighearna Daibhidh gach taobh a chaidh e.

7 Agus ghabh Daibhidh na sgiathan òir a bh'air seirbhisich Hadareseir, agus thug e iad gu h-Ierusalem.

8 Agus o Thibat agus o Chun, bailtibh Hadareseir, thug Daibhidh ro-mhòran umha, leis an d'rinn Solamh an fhairge umha, agus na puist, agus na soithichean umha.

9 Agus an uair a chuala Tou[y] righ Hamait gu'n do bhuail Daibhidh uile shluagh Hadareseir righ Shobah,

10 Chuir e Hadoram a mhac gu righ Daibhidh, a chur fàilte air, agus g'a bheannachadh, a chionn gu'n do chog e 'n aghaidh Hadareseir, agus gu'n do bhuail se e; (oir bha Hadareser a' cogadh re Tou;) agus *leis-san* gach uile ghné shoithichean òir, agus airgid, agus umha.

11 Iad sin mar an ceudna choisrig righ Daibhidh do'n Tighearna, maille ris an airgiod agus an òr a thug e o na cinneachaibh *so* uile; o Edom, agus o Mhoab, agus o chloinn Amoin, agus o na Philistich, agus o Amalec.

12 Os bàrr, mharbh Abisai mac Sheruiah do na h-Edomaich ann an gleann an t-salainn ochd mìle deug.

13 Agus chuir e freiceadain ann an Edom, agus bha na h-Edomaich uile 'nan seirbhisich aig Daibhidh. Agus ghléidh an Tighearna Daibhidh gach taobh a chaidh e.

14 Agus rìoghaich Daibhidh air Israel uile; agus bha e a' cur an gnìomh breitheanais agus ceartais d'a shluagh uile.

15 Agus *bha* Ioab mac Sheruiah os cionn na h-armailte, agus Iehosaphad mac Ahiluid 'na sheanachaidh;

16 Agus Sadoc mac Ahituib, agus Ahimelech[z] mac Abiatair 'nan sagartaibh; agus Sabhsa 'na scrìobhuiche;

17 Agus Benaiah mac Iehoiada os cionn nan Cereteach, agus nam Peleteach. Agus *b'iad* mic Dhaibhidh bu mhò inbhe mu thimchioll an righ.

CAIB. XIX.

AGUS an déigh so fhuair Nahas righ chloinn Amoin bàs, agus rìoghaich a mhac 'na àit.

2 Agus thubhairt Daibhidh, Nochdaidh[a] mi caoimhneas do Hanan mac Nahais, a chionn gu'n do nochd athair-san caoimhneas dhomhsa. Uime sin chuir Daibhidh teachdairean gu co'-fhurtachd[b] a thoirt da mu thimchioll athar: agus thàinig seirbhisich Dhaibhidh do fhearann chloinn Amoin gu Hanun, chum co'-fhurtachd a thabhairt da.

3 Ach thubhairt ceannardan chloinn Amoin re Hanun, An saoil thusa gur ann a chum urram a thabhairt do t'athair a chuir Daibhidh a t'ionnsuidh luchd co'-fhurtachd? nach ann a rannsachadh, agus a ghabhail beachd air an fhearann, agus g'a sgrios[c], a thàinig a sheirbhisich a t' ionnsuidh?

4 Uime sin ghlac Hanun seirbhisich Dhaibhidh, agus bhearr e iad,

[t] *dh'ìoc iad cìs* dha. [u] *Hadadeser.* [w] *a làimhe.* Eabh.
[x] II. Sam. Caib. VIII. r. 6. [y] *Toi.* [z] *Abimelech.*
[a] *Feuchaidh.* [b] *sòlas.* [c] *g'a chur bun os cionn.* Faic II. Sam. Caib. X. r. 3.

agus ghearr e an eudach sa' mheadhon, gu ruig am màsan; agus chuir e air falbh iad.

5 Agus chaidh *daoine*, agus dh'innis iad do Dhaibhidh mar a bhuineadh ris na fearaibh, agus chuir esan *teachdairean* 'nan coinneamh, a chionn gu'n robh nàire mhòr air na daoinibh: agus thubhairt an righ, Fanaibh ann an Iericho gus am fàs bhur feusag, agus *an sin* pillibh.

6 Agus an uair a chunnaic clann Amoin gu'n d'rinn siad iad féin gràineil[d] do Dhaibhidh, chuir Hanun agus clann Amoin mìle tàlann airgid a thuarasdalachadh charbad agus marc-shluaigh dhoibh a Mesopotamia, agus a Siria-maachah, agus a Sobah.

7 Agus thuarasdalaich iad dà mhìle dheug thar fhichead *fear, agus* carbadan[e], agus righ Mhaachah agus a shluagh; agus thàinig iadsan agus champaich iad fa chomhair Mhedeba. Agus chruinnich clann Amoin iad féin an ceann a chéile as am bailtibh, agus thàinig iad chum catha.

8 Agus an uair a chuala Daibhidh *sin*, chuir e mach Ioab, agus uile fheachd[f] nan daoine treuna.

9 Agus thàinig clann Amoin a mach, agus chuir iad an cath an ordugh fa chomhair geataidh a' bhaile: agus *bha* na righrean a thàinig, leo féin anns a' mhachair.

10 Agus an uair a chunnaic Ioab gu'n robh aghaidh a' chatha ris air a bheulaobh agus air a chùlaobh, thagh e mach *cuid* do uile *dhaoinibh* taghta Israeil, agus chuir e ann an ordugh catha *iad* an aghaidh nan Sirianach.

11 Agus a' chuid eile do'n t-sluagh thug e thairis do làimh Abisai a bhràthar, agus chuir iadsan *iad féin* an ordugh an aghaidh chloinn Amoin.

12 Agus thubhairt e, Ma bhios na Sirianaich ni's treise na mise, an sin cuidichidh tusa leamsa: ach ma bhios clann Amoin ni's treise na thusa, an sin cuidichidh mise leatsa.

13 Bi misneachail, agus biomaid gaisgeil air son ar sluaigh, agus air son bhailtean ar Dé: agus deanadh an Tighearn an *ni a ta* maith 'na shùilibh.

14 Agus thàinig Ioab am fagus, agus an sluagh a *bha* maille ris, an aghaidh nan Sirianaich gu cath: agus theich iad roimhe.

15 Agus an uair a chunnaic clann Amoin gu'n do theich na Sirianaich, theich iadsan mar an ceudna roimh Abisai a bhràthair, agus chaidh iad a steach do'n bhaile. An sin thàinig Ioab gu h-Ierusalem.

16 Agus an uair a chunnaic na Sirianaich gu'n do bhuaileadh iad roimh Israel, chuir iad teachdairean uatha, agus thug iad a mach na Sirianaich a *bh*'air an taobh thall do'n abhuinn: agus *chaidh* Sophach ceannard armailte Hadareseir rompa.

17 Agus an uair a dh'innseadh sin do Dhaibhidh, chruinnich e Israel uile, agus chaidh e thar Iordan, agus thàinig e orra, agus chuir e *'n cath* an ordugh 'nan aghaidh. Agus an uair a chuir Daibhidh an cath an ordugh an aghaidh nan Sirianaich, chog iad ris.

18 Agus theich na Sirianaich roimh Israel, agus mharbh Daibhidh do na Sirianaich *fir* sheachd mìle carbad, agus dà fhichead mìle coisiche, agus mharbh e Sophach ceannard na h-armailte.

19 Agus an uair a chunnaic seirbhisich Hadareseir gu'n do bhuaileadh iad roimh Israel, rinn iad sìth re Daibhidh, agus rinn iad seirbhis da: agus cha chuidicheadh na Sirianaich le cloinn Amoin tuille.

CAIB. XX.

AGUS aig teachd mu'n cuairt na bliadhna, mu'n àm anns an d'théid righrean a mach *gu cogadh*, tharruing Ioab a mach neart an airm, agus chuir e fàs dùthaich chloinn Amoin, agus thàinig e agus theannaich e Rabah; (ach dh'fhan Daibhidh ann an Ierusalem;) agus bhuail Ioab Rabah, agus sgrios se e.

2 Agus thug Daibhidh crùn an righ bhàrr a chinn, agus fhuair e cudthrom tàlainn òir ann, agus *bha* clacha luachmhor ann; agus chuireadh e air ceann Dhaibhidh: agus thug e mach ro-mhòran creiche as a' bhaile.

3 Agus thug e mach an sluagh a *bha* ann, agus ghearr e *iad* le sàbhan, agus le h-innealaibh-bualaidh[g] iaruinn, agus le tuaghaibh: agus mar so bhuin Daibhidh re uile bhailtibh chloinn Amoin. Agus phill Daibhidh agus an sluagh uile gu h-Ierusalem.

4 Agus 'na dhéigh so dh'éirich cogadh ann an Geser ris na Philistich: an sin bhuail Sibechai an

[d] *fuathach.* [e] *dà mhìle dheug thar fhichead carbad.* [f] *armailt, shluagh.* [g] *cliathaibh.*

t-Husatach Sipai *a bha* do shliochd an fhamhair, agus cheannsaicheadh iad.

5 Agus bha rìs cogadh ris na Philistich; agus bhuail Elhanan mac Iair Lahmi bràthair Gholiath a' Ghitich, aig *an robh* crann a shleagha mar gharmain [h] fighheadair.

6 Agus bha fathast cogadh ann an Gat, far an robh fear do mheudachd *mhòir*, agus sé meoir aige *air gach làimh*, agus sè *air gach cois*, ceithir thar fhichead *an àireamh;* agus rugadh esan mar an ceudna do'n fhamhair.

7 Ach an uair a thug e dùbhlan do Israel, mharbh Ionatan mac Shimea, bràthair Dhaibhidh, e.

8 Rugadh iad sin do'n fhamhair ann an Gat; agus thuit iad le làimh Dhaibhidh, agus le làimh a sheirbhiseach.

CAIB. XXI.

AGUS sheas Satan suas an aghaidh Israeil, agus bhrosnuich e Daibhidh gu Israel àireamh.

2 Agus thubhairt Daibhidh re Ioab, agus re uachdaranaibh an t-sluaigh, Rachaibh, àirmhibh Israel o Bheer-seba eadhon gu Dan; agus thugaibh an' àireamh a m' ionnsuidhsa, chum gu'm bi fios agam air.

3 Agus fhreagair Ioab, Gu'n deanadh an Tighearn a shluagh féin ceud uair ni's lìonmhoire na *tha* iad. Ach, mo thighearn a righ, nach iad seirbhisich mo thighearn iad uile? C'ar son ma seadh a tha mo thighearn ag iarraidh an ni so? C'ar son a bhios e 'na aobhar ciontaidh do Israel?

4 Gidheadh, bhuadhaich focal an righ an aghaidh Ioaib: uime sin dh'imich Ioab, agus chaidh e air feadh Israeil uile, agus thàinig e gu h-Ierusalem.

5 Agus thug Ioab uibhir àireimh an t-sluaigh do Dhaibhidh: agus bha ann do Israel uile, mìle do mhìltibh agus ceud mìle fear a tharruing claidheamh; agus do Iudah, ceithir cheud agus deich agus tri fichead mìle fear a tharruing claidheamh.

6 Ach Lebhi agus Beniamin cha d'àireamh e 'nam measg; oir bha focal an righ gràineil do Ioab.

7 Agus mhi-thaitinn an ni so re Dia: uime sin bhuail e Israel.

8 Agus thubhairt Daibhidh re Dia, Pheacaich mi gu mòr, a chionn gu'n d'rinn mi an ni so: ach a nis, guidheam ort, thoir air falbh cionta do sheirbhisich; oir rinn mi gu ro-amaideach.

9 Agus labhair an Tighearna re Gad, fear-seallaidh Dhaibhidh, ag ràdh,

10 Falbh agus labhair re Daibhidh, ag ràdh, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Tri *nithe* tha mi cur fa d' chomhair: ròghnaich dhuit féin aon diubh, chum gu'n dean mi dhuit *e*.

11 Agus thàinig Gad a dh'ionnsuidh Dhaibhidh, agus thubhairt e ris, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Gabh do roghainn:

12 Aon chuid tri bliadhna gortaidh; no bhi tri mìosan a' teicheadh [i] roimh do naimhdibh, agus claidheamh do naimhdean a' breith ort; no tri laithean do chlaidheamh an Tighearn, eadhon do'n phlàigh anns an fhearann, agus aingeal an Tighearn a' sgrios air feadh uile chrìochan Israeil: a nis uime sin faic ciod a fhreagaireas mi dha-san a chuir uaith mi.

13 Agus thubhairt Daibhidh re Gad, *Tha* mi ann an teinn mhòir: tuiteam a nis ann an làimh an Tighearna, oir is ro-lìonmhor a thròcairean, ach ann an làimh duine na tuiteam.

14 Agus chuir an Tighearna plàigh air Israel: agus thuit do Israel deich agus tri fichead mìle fear.

15 Agus chuir Dia aingeal gu h-Ierusalem, chum a sgrios: agus an uair a bha e a' sgrios, dh'amhairc an Tighearn, agus ghabh e aithreachas a thaobh an uilc, agus thubhairt e ris an aingeal a bha re sgrios, *Is* leòr e; cum a nis air do làimh. Agus sheas aingeal an Tighearna làimh re urlar-bualaidh Ornain [k] an Iebusaich.

16 Agus thog Daibhidh suas a shùilean, agus chunnaic e aingeal an Tighearn 'na sheasamh eadar talamh agus nèamh, agus a chlaidheamh rùisgte 'na làimh, sinte mach os cionn Ierusaleim: agus thuit Daibhidh agus seanairean *Israeil*, còmhdaichte le saic-eudach, sìos air an aghaidh.

17 Agus thubhairt Daibhidh re Dia, Nach mise a dh'àithn an sluagh àireamh? Is mise féin a pheacaich, agus a rinn gu ro-olc; ach na caoraich so, ciod a rinn iadsan? Bitheadh do làmh, guidheam ort, a Thighearna mo Dhia, a'm' aghaidh-

h *shail.* i *air do chlaoidh.* Faic II. Sam. Caib. XXIV. r. 13.
k *Araunah.* II. Sam. Caib. XXIV. r. 16.

sa, agus an aghaidh tighe m'athar ;
ach an aghaidh do shluaigh na *bith-
eadh i*, gu plàigh *a chur orra*.
18 An sin dh'àithn aingeal an
Tighearna do Ghad a ràdh re Daibh-
idh, gu'n rachadh Daibhidh suas a
thogail altarach do'n Tighearna ann
an urlar-bualaidh Ornain an Iebus-
aich.
19 Agus chaidh Daibhidh suas
air focal Ghaid, a labhair e ann an
ainm an Tighearna.
20 Agus thionndaidh Ornan air
ais. agus chunnaic e an t-aingeal [l] ;
agus dh'fholaich a' cheathrar mac,
a bha maille ris, iad fein. A nis
bha Ornan a' bualadh cruithneachd.
21 Agus an uair a thàinig Daibh-
idh a dh'ionnsuidh Ornain, dh'amh-
airc Ornan agus chunnaic e Daibh-
idh, agus chaidh e mach as an
urlar-bhualaidh, agus chrom se e
féin do Dhaibhidh le aghaidh gu
làr.
22 An sin thubhairt Daibhidh re
Ornan, Thoir dhomhsa àit an urlar-
bhualaidh so, a chum gu'n tog mi
altair ann do'n Tighearna : air a
làn luach [m] bheir thu dhomh e, a
chum gu'n caisgear a' phlàigh o'n
t-sluagh.
23 Agus thubhairt Ornan re
Daibhidh, Gabh thugad [n] e, agus
deanadh mo thighearn an righ an
ni a ta maith 'na shùilibh: feuch,
tha mi toirt a' bhuair *dhuit* chum
ìobairtean-loisgte, agus nan inneala,
bualaidh chum connaidh, agus a'
chruithneachd chum tabhartais-
bidh : sin uile tha mi toirt *duit*.
24 Agus thubhairt righ Daibhidh
re Ornan, Ni h-eadh, ach gu deimh-
in ceannaichidh mi *iad* air *an* làn
luach; oir cha ghabh mi *an ni* a's
leatsa *gu thoirt* do'n Tighearna,
agus cha d'thoir mi suas ìobairtean-
loisgte gun chostus.
25 Uime sin thug Daibhidh do
Ornan air an àite, sé ceud secel òir
air thomhas.
26 Agus thog Daibhidh an sin
altair do'n Tighearna, agus dh'ìobair
e ìobairte-loisgte agus ìobairte-sìth,
agus ghairm e air an Tighearn ; agus
fhreagair se e le teine o nèamh air
altair na h-ìobairt-loisgte.
27 Agus dh'àithn an Tighearna
do'n aingeal, agus chuir e suas a
chlaidheamh a rìs 'na thruaill.
28 San àm sin, an uair a chunnaic
Daibhidh gu'n do fhreagair an
Tighearn e ann an urlar-bualaidh
Ornain na Iebusaich, dh'ìobair e an
sin :
29 Oir *bha* pàilliun an Tighearn a'
rinn Maois san fhàsach, agus altair
na h-ìobairt-loisgte san àm sin anns
an àit ard ann an Gibeon.
30 Ach cha b'urrainn Daibhidh
dol 'na làthair, a dh'fhiosrachadh
do Dhia; oir bha e fuidh eagal air
son claidheimh aingil an Tighearna.

CAIB. XXII.

AGUS thubhairt Daibhidh *Is* e
so [o] tigh an Tighearna Dé, agus
is i so altair na h-ìobairt-loisgte do
Israel.
2 Agus dh'àithn Daibhidh na
coigrich a *bha* ann am fearann Is-
raeil a chruinneachadh an ceann a
chéile ; agus chuir e clachairean a
ghearradh chlach snaidhte a thogail
tighe Dhé.
3 Agus sholair Daibhidh iarunn
ann am pailteas chum tairngean do
chomhlaichibh [p] nan geata, agus a
chum nan dlùthadh; agus umha
ann am pailteas, gun tomhas ;
4 Agus fiodh seudair gun àireamh,
oir thug na Sidonaich agus muinntir
Thiruis fiodh seudair am pailteas a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh.
5 Agus thubhairt Daibhidh, Tha
Solamh mo mhac òg agus maoth ;
agus an tigh *a tha* re thogail do'n
Tighearn, *is còir* a dheanamh mòr
agus ard [q], a chum gu'm bi e ainmeil
agus 'na aobhar uaill air feadh gach
uile thìr: uime sin ulluichidh mise
fa chomhair. Agus dh'ulluich Daibh-
idh gu pailt roimh a bhàs.
6 Agus ghairm e air Solamh a
mhac, agus dh'àithn e dha tigh a
thogail do'n Tighearna Dia Israeil.
7 Agus thubhairt Daibhidh re
Solamh, A mhic, air mo shonsa
dheth, bha ann am aire tigh a thog-
ail do ainm an Tighearna mo Dhé ;
8 Ach thàinig focal an Tighearn
a m' ionnsuidh, ag ràdh, Dhòirt thu
mòran fola, agus rinn thu coganna
mòra : cha tog thu tigh do m'ainm-
sa, chionn gu'n do dhòirt thu mòran
fola air an talamh a'm' fhianuis.
9 Feuch, beirear mac dhuit : bith-
idh esan 'na dhuine foistinneach,
agus bheir mise fois dha o 'naimhd-
ibh uile m'an cuairt ; oir bithidh
Solamh mar ainm air, agus sìth agus
suaimhneas bheir mise do Israel r'a
linn-san.
10 Togaidh esan tigh do m'ainm-
sa, agus bithidh e 'na mhac dhomh,

[l] *an righ.* [m] *làn airgiod.* Eabh. [n] *chugad.*
[o] *An so* bithidh. [p] *dhorsaibh.* [q] *a dheanamh ro-mhòr.*

13 An treas deug do Chupah, an ceathramh deug do Iesebeab,
14 An cùigeadh deug do Bhilgah, an seathadh deug do Imer,
15 An seachdamh deug do Hedsir, an t-ochdamh deug do Aphses,
16 An naothadh deug do Phetahiah, am ficheadamh do Iehesecel,
17 An t-aon thar fhichead do Iachin, an dara thar fhichead do Ghamul,
18 An treas thar fhichead do Dhelaiah, an ceathramh thar fhichead do Mhaasiah.
19 *B'e* sin an àireamh a réir an seirbhis chum teachd a steach do thigh an Tighearn, a réir an gnàtha, fuidh làimh Aaroin an athar, mar a dh'àithn an Tighearna Dia Israeil dha.
20 Agus a thaobh a' chuid eile do mhacaibh Lebhi: do mhacaibh Amraim; Subael [e]: do mhacaibh Shubaeil; Iehdeiah.
21 A thaobh Rehabiah: do mhacaibh Rehabiah, an ceud fhear [f] Isiah.
22 Do na h-Itsaraich; Selomot: do mhacaibh Shelomoit; Iahat.
23 Agus mic Hebroin; Ieriah *an ceud fhear*, Amariah an dara, Iahasiel an treas, Iecameam an ceathramh.
24 Do mhacaibh Udsieil; Michah: do mhacaibh Mhichah; Samir.
25 *B'e* bràthair Mhichah Isiah: do mhacaibh Isiah; Sechariah.
26 *B'iad* mic Mherari, Machli agus Musi: [mic Iaasiah; Beno.
27 Mic Mherari le Iaasiah; Beno, agus Soham, agus Sachur, agus Ibri.]
28 O Mhachli *thàinig* Eleasar, aig nach robh mic sam bith.
29 A thaobh Chis: mic Chis; Ierahmeel.
30 Agus mic Mhusi; Machli, agus Eder, agus Ierimot. *B*'iad sin mic nan Lebhitheach, a réir tighe an aithriche.
31 Agus chuir iad sin mar an ceudna crannchur fa chomhair am bràithre mhac Aaroin, am fianuis Dhaibhidh an righ, agus Shadoic, agus Ahimeleich, agus cheann aithriche nan sagart agus nan Lebhitheach, *eadhon* cinn nan aithriche fa chomhair am bràithrean a b'òige.

CAIB. XXV.

OS bàrr, chuir Daibhidh agus ceannardan an t-sluaigh air leth fa chomhair na seirbhis do mhacaibh Asaiph, agus Hemain, agus Iedutuin, *daoine* a dheanadh fàidheadaireachd [g], le clàrsaichibh, le saltairibh, agus le ciombalaibh. Agus b'e àireamh an luchd-fritheal-aidh, a réir an seirbhis:
2 Do mhacaibh Asaiph; Sachur, agus Ioseph, agus Netaniah, agus Asarelah, mic Asaiph, fuidh làimh Asaiph a bha re fàidheadaireachd a réir àithne an righ.
3 O Iedutun: mic Iedutuin; Gedaliah, agus Seri, agus Iesaiah, *agus Simei, agus* Hasabiah, agus Matitiah, sèathnar fuidh làimh an athar Iedutuin, a bha re fàidheadaireachd le clàrsaich a thoirt buidheachais agus cliu do'n Tighearna.
4 O Heman: mic Hemain; Buciah, Mataniah, Udsiel, Sebuel, agus Ierimot, Hananiah, Hanani, Eliatah, Gidalti, agus Romamtieser, Iosbecasah, Maloti, Hotir, Mahasiot.
5 *B*'iad sin uile mic Hemain, fhir-seallaidh an righ, ann am briathraibh Dhé chum an adharc a thogail suas. Agus thug Dia do Heman ceithir mic dheug agus tri nigheana.
6 Bha iad so uile fuidh làimh an athar, fa chomhair laoidhean tighe Dhé, le ciombalaibh, saltairibh agus clàrsaichibh chum seirbhis tighe Dhé, fuidh làimh an righ, Asaiph, Hemain agus Iedutuin [h].
7 Agus b'e an àireamh maille r'am bràithribh, a fhuair iunnsachadh air laoidhibh an Tighearna, *eadhon* iadsan uile a bha tùrail, dà cheud ceithir fichead agus ochdnar.
8 Agus chuir iad crannchur, buidheann an aghaidh *buidhne*, am beag co maith ris a' mhòr, an t-oid'-iunnsaich co maith ris an fhòghlumach.
9 Agus thàinig an ceud chrannchur a mach air Asaph, do Ioseph: an dara do Ghedaliah, dha féin agus d'a bhràithribh agus d'a mhacaibh, dà fhear dheug:
10 An treas do Shachur, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
11 An ceathramh do Isri [i], d'a mhacaibh agus d'à bhràithribh, dà fhear dheug:
12 An cùigeadh do Netaniah, d'a

[e] *Sebuel*. Caib. XXIII. r. 16. [f] *an ceann*. Eabh.
[g] *a sheinneadh laoidhean fàistineachd*. [h] *a réir àithne an righ do Asaph, Iedutun agus Heman*. [i] *Seri*. r. 3.

mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug;

13 An seathadh do Bhuciah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug.

14 An seachdamh do Iesarelah [k], d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug.

15 An t-ochdamh do Iesaiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

16 An naothadh do Mhataniah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

17 An deicheamh do Shimci, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

18 An t-aon deug do Asareel [l], d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

19 An dara *crannchur* deug do Hasabiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

20 An treas deug do Shubael, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

21 An ceathramh deug do Mhatitiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

22 An cùigeadh deug do Ierimot, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

23 An seathadh deug do Hananiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, da fhear dheug:

24 An seachdamh deug do Iosbecasah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

25 An t-ochdamh deug do Hanani, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

26 An naothadh deug do Mhaloti, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

27 Am ficheadamh do Eliatah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

28 An t-aon thar fhichead do Hotir, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

29 An dara thar fhichead do Ghidalti, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

30 An treas thar fhichead do Mhahasiot, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:

31 An ceathramh thar fhichead do Romamtieser, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug.

CAIB. XXVI.

A THAOBH roinnean nan dorsair: do na Corhaich, Meselemiah mac Chore, do mhacaibh Asaiph.

2 Agus mic Mheselemiah; Sechariah an ceud-ghin, Iediael an dara, Sebadiah an treas, Iatniel an ceathramh,

3 Elam an cùigeadh, Iehohanan an seathadh, Elioenai an seachdamh.

4 Agus mic Obed-edoim; Semaiah an ceud-ghin, Iehosabad an dara, Ioah an treas, agus Sacar an ceathramh, agus Netaneel an cùigeadh,

5 Amiel an seathadh, Isachar an seachdamh, Peultai an t-ochdamh; oir bheannaich Dia e.

6 Agus do Shemaiah a mhac rugadh mic, a bha riaghladh tighe an athar; oir *bu* daoine treun iad.

7 Mic Shemaiah; Otni, agus Rephael, agus Obed, Elsabad: agus *b'iad* am bràithre, daoine gaisgeil [m], Elihu agus Semachiah.

8 Iad sin uile do mhacaibh Obededoim: iad fein agus am mic agus am bràithrean, daoine comasach an neart fa chomhair na seirbhis, 'nan tri fichead agus a dhà, o Obed-edom.

9 Agus *bha* aig Meselemiah mic agus bràithre, daoine gaisgeil, ochd fir dheug.

10 Agus *bha* aig Hosah do chloinn Mherari, mic; Simri an ceann: (oir ge nach b'e an ceud-ghin, gidheadh rinn athair e 'na cheann:)

11 Hilciah an dara fear, Tebaliah an treas, Sechariah an ceathramh: uile mhic agus bhràithrean Hosah tri deug.

12 Dhiubh sin *bha* roinnean nan dorsair, *eadhon* do na prìomh dhaoinibh *a bha re* faire fa chomhair am bràithrean, gu frithealadh ann an tigh an Tighearna.

13 Agus thilg iad croinn, am beag co maith ris a' mhòr, a réir tighe an aithriche, air son gach geataidh.

14 Agus thuit an crannchur a làimh na h-aird' an ear air Selemiah: agus thilg iad croinn air son a mhic Sechariah (comhairliche glic,) agus thàinig a chrannchur-san a mach mu thuath.

15 Do Obed-edom mu dheas, agus d'a mhacaibh tigh Asupim [n].

16 Do Shupim agus do Hosah a làimh na h-aird' an iar, maille ris a' gheatadh Salechet, làimh re cruaidhrathad [o] na h-uchdaich, faire fa chomhair faire.

17 Air an taobh an ear *bha* seath-

[k] *Asarelah* r. 2. [l] *Udsiel*, r. 4. [m] *mic gaisge*. Eabh. [n] *tigh an tionail*. [o] *causey*. Sasg.

nar Lebhitheach, air an taobh mu thuath ceathrar gach là, air an taobh mu dheas ceathrar gach là, agus air taobh Asupim dithis agus dithis.

18 Aig Parbar a làimh na h-aird' an iar, ceathrar aig a' chruaidh-rathad, agus dithis aig Parbar.

19 Is iad sin roinnean nan dorsair do mhacaibh Chore, agus do mhacaibh Mherari.

20 Agus do na Lebhithich, *bha* Ahiah os cionn ionmhasan tighe Dhé, agus os cionn ionmhasan nan nithe naomha.

21 *A thaobh* mhac Laadain: mic a' Ghersonaich Laadain, prìomh aithriche, *eadhon* o Laadan an Gersonach *bha* Iehieli.

22 Mic Iehieli; Setam, agus Ioel a bhràthair, *a bha* os cionn ionmhasan tighe an Tighearna.

23 Do na Hamramaich, do na h-Idsaraich, do na Hebronaich, *agus* do na h-Udsielich.

24 Agus *bha* Sebuel mac Ghersoim, mhic Mhaois, 'na ard riaghlair air na h-ionmhasaibh.

25 Agus a bhràithre le Elieser; Rehabiah a mhac, agus Iesaiah a mhac-san, agus Ioram a mhac-san, agus Sichri a mhac-san, agus Selomit a mhac-san.

26 *B*'e Selomit so agus a bhràithrean, *a bha* os cionn uile ionmhasa nan nithe coisrigte, a choisrig Daibhidh an righ, agus cinn nan aithriche, agus an ceannarda mhìlte agus cheud, agus ceannardan an t-slòigh.

27 As na cathaibh agus as na creachaibh choisrig iad *tabhartais* a chàramh tighe an Tighearna.

28 Agus gach uile *ni* a choisrig Samuel am fear seallaidh, agus Saul mac Chis, agus Abner mac Ner, agus Ioab mac Sheruiah, *agus* ge b'e neach a choisrig *ni air bith*, *bha sin* fo làimh Shelomit agus a bhràithrean.

29 Do na h-Idsaraich, *bha* Chenaniah agus a mhic fa chomhair nan gnothuichean o'n leth muigh, os cionn Israeil 'nan luchd-riaghlaidh [p] agus 'nam breitheamhnaibh.

30 Do na Hebronaich, *bha* Hasabiah agus a bhràithre, daoine gaisgeil, mìle agus seachd ceud *fear*, 'nan luchd riaghlaidh air Israel air an taobh so do Iordan a làimh na h-airde 'n iar, ann an uile ghnothuichibh an Tighearna, agus ann an seirbhis an righ.

31 Do na Hebronaich, *b'e* Ieriah ceann nan Hebronach a réir ginealach aithriche. Anns an dà fhicheadamh bliadhna do rioghachadh Dhaibhidh, dh'iarradh iad, agus fhuaradh 'nam measg daoine treun ann an Iaser Ghilead.

32 Agus a bhràithre, daoine gaisgeil, dà mhìle agus seachd ceud, cinn nan teaghlach: agus rinn Daibhidh iad 'nan riaghladairibh os cionn nan Reubeneach, agus nan Gadach, agus leth-thréibh Mhanaseh, anns gach ni a bhuineadh do Dhia agus ann an gnothuichibh an righ.

CAIB. XXVII.

ANIS *bha* clann Israeil, a réir an àireimh, *eadhon* cinn nan aithriche [q], agus na ceannarda mhìlte agus cheud, agus an luchd-riaghlaidh, a' frithealadh do'n righ anns gach cùis *a bhuineadh* do na roinnibh, a bha teachd a steach agus a' dol a mach mìos air mhìos, air feadh uile mhìos na bliadhna: anns gach roinn *bha* ceithir mìle fichead fear.

2 Os cionn na ceud roinne fa chomhair a' cheud mhìos *bha* Iasobeam mac Shabdieil: agus 'na roinnsan *bha* ceithir mìle fichead.

3 Do chloinn Pheres *bha* ceann uile cheannardan an t-slòigh fa chomhair a' cheud mhìos.

4 Agus os cionn roinn an dara mios *bha* Dodai an t-Ahohach, agus air a roinn-san *b'e* Miclot am fear riaghlaidh: agus 'na roinn-san mar an ceudna *bha* ceithir mìle fichead.

5 *B'e* treas ceannard an t-slòigh fa chomhair an treas mìos Benaiah, mac Iehoiada ard shagairt: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

6 So am Benaiah ud a bha treun am measg an deich thar fhichead, agus os cionn an deich thar fhichead: agus 'na roinn-san *bha* Amisabad a mhac.

7 *B'e*'n ceathramh *ceannard* fa chomhair a' cheathramh mìos Asahel bràthair Ioaib, agus Sebadiah a mhac 'na dhéigh: agus 'na roinnsan *bha* ceithir mìle fichead.

8 *B'e*'n cùigeadh ceannard fa chomhair a' chùigeadh mìos Samhut an t-Israhach: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

9 *B'e*'n seathadh *ceannard* fa chomhair an t-seathadh mìos, Ira, mac Iceis, an Tecothach: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

[p] *luchd-dreuchd.* [q] *cinn nan teaghlach, na prìomh aithriche.*

10 *B'e* 'n seachdamh *ceannard* fa chomhair an t-seachdamh mìos Heles am Pelonach do chloinn Ephraim: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

11 *B'e* 'n t-ochdamh *ceannard* fa chomhair an ochdamh mìos Sibecai an t-Husatach do na Sarhaich: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

12 *B'e* 'n naothadh *ceannard* fa chomhair an naothadh mìos Abieser an t-Anetotach do chloinn Iamin: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

13 *B'e* 'n deicheamh *ceannard* fa chomhair an deicheamh mìos Maharai an Netophatach do na Sarhaich: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

14 *B'e* 'n t-aon *cheannard* deug fa chomhair an aon mhìos deug Benaiah am Piratonach do chloinn Ephraim: agus 'na roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

15 *B'e* 'n dara *ceannard* deug fa chomhair an dara mìos deug Heldai an Netophatach o Otniel: agus 'na roinn san *bha* ceithir mìle fichead.

16 Os bàrr, os cionn threubh Israeil: *b'e* ceannard nan Reubeneach, Elieser mac Shichri: nan Simeonach, Sephatiah mac Mhaachah:

17 Nan Lebhitheach, Hasabiah mac Chemuel: nan Aaronach, Sadoc:

18 *Ceannard* Iudah, Elihu[r] *aon* do bhraithribh Dhaibhidh: *ceannard* Isachair, Omri mac Mhichaeil:

19 Shebuluin, Ismaiah mac Obadiah: *ceannard* Naphtali, Ierimot mac Asrieil:

20 *Ceannard* chloinn Ephraim, Hosea mac Asasiah: leth-threibh Mhanaseh, Ioel mac Phedaiah.

21 *Ceannard* leth-threibh Mhanaseh ann an Gilead, Ido mac Shechariah: Bheniamin, Iaasiel mac Abneir:

22 Dhain, Asareel mac Ierohaim. *B'iad* sin ceannarda threubh Israeil.

23 Ach cha do ghabh Daibhidh an àireamh o aois fhichead bliadhna agus fuidh; a chionn gu'n dubhairt an Tighearn, gu'n deanadh e Israel lìon-mhor mar reulta nan neamh.

24 Thòisich Ioab mac Sheruiah air àireamh, ach cha do chrìochnaich e, a chionn gu'n robh air a shon so fearg an aghaidh Israeil; cha mhò chuireadh sìos an uibhir[s] ann an àireamh[t] eachdraidh righ Daibhidh.

25 Agus os cionn ionmhasan an righ *bha* Asmabhet mac Adieil: agus os cionn nan tigh-tasgaidh anns na machairibh, anns na mòr-bhailtibh, agus anns na frith-bhailtibh, agus anns na tùraibh[u], *bha* Iehonatan mac Udsiah.

26 Agus os an cionn-san a rinn obair na macharach ann an treabhadh an fhearainn *bha* Esri mac Cheluib.

27 Agus os cionn nam fìon-lios *bha* Simei an Ramatach: os cionn toraidh nam fìon-lios fa chomhair nam fìon-thaisgeach *bha* Sabdi an Siphmitheach.

28 Agus os cionn nan craobh ola agus nan craobh sicamoir a *bha* sna còmhnardaibh ìosal *bha* Baalhanan an Gedereach: agus os cionn nan taisgeach ola *bha* Ioas.

29 Agus os cionn a' chruidh a bha air feurach ann an Saron *bha* Sitrai an Saronach: agus os cionn a' chruidh anns na gleanntaibh *bha* Saphat mac Adlai.

30 Os cionn nam càmhal mar an ceudna *bha* Obil an t-Ismaeleach: agus os cionn nan asal *bha* Iehdeiah am Meronotach.

31 Agus os cionn nan treud *bha* Iasis an t-Hagereach. *B'iad* sin uile luchd-riaghlaidh na maoin bu le righ Daibhidh.

32 Mar an ceudna *bha* Ionatan, bràthair-athar Dhaibhidh 'na chomhairleach, 'na dhuine glic, agus 'na sgrìobhuiche: agus *bha* Iehiel mac Hachmoni maille re mic an righ.

33 Agus *b'e* Ahitophel comhairleach an righ, agus Husai an t-Architheach companach[w] an righ.

34 Agus an déigh Ahitopheil *bha* Iehoiada mac Bhenaiah, agus Abiatar. Agus *b'e* Ioab ceannard arm-ailt an righ.

CAIB. XXVIII.

AGUS chruinnich Daibhidh gu h-Ierusalem uile cheannardan Israeil, ceannarda nan treubh, agus ceannarda nan roinn[x] a bha frithealadh do'n righ, agus na ceannarda mhìltean, agus na ceannarda cheud, agus an luchd-riaghlaidh os cionn uile mhaoin agus spréidh an righ agus a mhac, leis an luchd-dreuchd, agus na daoinibh cumhachdach agus na daoinibh gaisgeil uile.

[r] *Eliab.* [s] *àireamh.* [t] *a réir àireimh.* [u] *caistealaibh.* [w] *càidreach, caraid.* [x] *nam buidheann.*

2 An sin sheas Daibhidh an righ suas air a chosaibh, agus thubhairt e, Eisdibh riumsa, mo bhràithre, agus mo shluagh: *Bha* e agamsa a'm' chridhe tigh-còmhnuidh a thogail do àirc coi'-cheangail an Tighearna, agus do stòl-chos ar Dé-ne, agus dh'ulluich mi fa chomhair na h oibre:

3 Ach thubhairt Dia rium, Cha tog thu tigh do m'ainm-sa, a chionn gu'n *robh* thu a't' fhear-cogaidh, agus gu'n do dhòirt thu fuil.

4 Gidheadh roghnaich an Tighearna Dia Israeil mi roimh uile thigh m'athar, gu bhi m' righ air Israel gu bràth: oir roghnaich e Iudah mar riaghlair, agus a tigh Iudah tigh m'athar-sa, agus am measg mhac m'athar bu toil leis mise a dheanamh a'm' righ os cionn Israeil uile.

5 Agus do m' mhacaibh uile (oir thug an Tighearna mòran mhac dhomh) roghnaich e Solamh mo mhac gu suidhe air righ-chathair rìoghachd an Tighearna os cionn Israeil.

6 Agus thubhairt e rium, Togaidh Solamh do mhac mo thigh-sa agus mo lùchairte; oir thagh mi e gu bhi 'na mhac agam, agus bithidh mise a'm' athair aige-san.

7 Os bàrr, daingnichidh mi a rìoghachd gu bràth, ma bhios esan seasmhach a choi'-lionadh m'àitheantan agus mo bhreitheanais, mar air an la'n diugh.

8 A nis uime sin *guidheam oirbh* ann an sealladh Israeil uile, co'-chruinneachaidh an Tighearna, agus ann an éisdeachd ar Dé-ne, gleidhibh agus iarraibh uile àitheantan an Tighearna bhur Dé; chum gu sealbhaich sibh am fearann maith so, agus gu fàg sibh e mar oighreachd d'ar cloinn 'nar déigh gu bràth.

9 Agus thusa a Sholamh, a mhic, biodh aithne agad air Dia t'athar, agus dean seirbhis da le cridhe iomlan, agus le inntinn thoilich: oir tha'n Tighearn a' rannsachadh nan uile chridhe, agus a' tuigsinn uile dhealbhadh nan smuain: ma dh'iarras tus' esan, gheibhear e leat; ach ma thréigeas tu e, tilgidh e uaith thu gu bràth.

10 Thoir an aire a nis, oir thagh an Tighearn thu gu tigh a thogail do'n ionad naomh; bi làidir agus dean e.

11 An sin thug Daibhidh do Sholamh a mhac, samhladh an sgàththigh, agus a thighean, agus ionadan-ionmhais, agus a sheomraichean uachdarach, agus a sheomraichean an leth stigh, agus àite na caithir-thròcair.

12 Agus samhladh nan uile nithe a bha aige 'na inntinn[y], a thaobh lùchairtean tighe an Tighearna, agus a thaobh nan uile sheomraiche mu'n cuairt, a thaobh ionadan-ionmhais tighe Dhé, agus a thaobh ionada-tasgaidh nan nithe coisrigte.

13 Mar an ceudna thaobh roinnean nan sagart agus nan Lebhitheach, agus a thaobh uile oibre seirbhis tighe an Tighearna, agus a thaobh nan uile shoithiche seirbhis ann an tigh an Tighearna.

14 A thaobh òir air chudthrom chum *nithe* òir, chum uile innealа gach uile ghnè sheirbhis; *a thaobh airgid* chum uile innealan airgid, air chudthrom chum uile innealа gach uile ghnè sheirbhis:

15 Eadhon an cudthrom chum nan coinnleir òir, agus a chum an lòchrana òir, air chudthrom chum gach coinnleir agus a lòchrana: agus a chum nan coinnleir airgid air chudthrom, chum a' choinnleir agus a lòchrana, a réir feuma gach coinnleir.

16 Agus òr air chudthrom chum bhord an arain thaisbeanta, chum gach buird, agus airgiod chum nam bord airgid;

17 Mar an ceudna òr glan chum nan greimichean feòla, agus nan cuach, agus nan copan: agus a chum nan soitheach-ionnlaid òir, *òr* air chudthrom fa chomhair gach soithich-ionnlaid; *agus airgiod* air chudthrom fa chomhair gach soithich-ionnlaid airgid:

18 Agus a chum altair na tùise òr fìor-ghlan air chudthrom, agus òr fa chomhair samhlaidh carbaid nan cherub, a sgaoil a mach *an sgiathan*, agus a chomhdaich àirc coi'-cheangail an Tighearna.

19 So uile, *arsa Daibhidh*, thug an Tighearn orm a thuigsinn ann an sgrìobhadh le a làimh orm, *eadhon* uile oibre an t-samhlaidh so.

20 Agus thubhairt Daibhidh re Solamh a mhac, Bi làidir agus gabh misneach, agus dean e: na biodh eagal ort, agus na bi fo uamhas, oir bithidh an Tighearna Dia, mo Dhiasa, leat; cha 'n fhàilnich e thu, cha mhò a thréigeas e thu, gus an crìochnaich thu 'n obair uile fa chomhair seirbhis tighe an Tighearna.

[y] o'n spiorad.

21 Agus feuch, roinnean nan sag-
art agus nan Lebhitheach *maille
riut* chum uile sheirbhis tighe Dhé,
agus maille riut a chum gach uile
ghnè oibre, gach duine toileach
tùrail fa chomhair gach uile ghnè
sheirbhis; agus na ceannardan agus
an sluagh gu h-iomlan freagarrach
do t'àitheantaibh uile.

CAIB. XXIX.

AGUS thubhairt Daibhidh an righ
ris a' cho'-chruinneach uile,
Tha Solamh mo mhac d'an d'rinn
Dia a mhàin roghainn, òg agus
maoth, agus *tha* 'n obair mòr: oir
cha'n ann air son duine ach air son
an Tighearna Dé *tha* an lùchairt.
2 A nis le m'uile neart dh'ulluich
mise fa chomhair tighe mo Dhé, an
t-òr chum *nithe* do òr, agus an
t-airgiod chum *nithe* do airgiod,
agus an umha chum *nithe* do umha,
agus an t-iarunn chum *nithe* do iar-
unn, agus am fiodh chum *nithe* do
fhiodh; clachan onics, agus clachan
r'an cur, clachan lonrach agus do
iomadh dath, agus gach uile ghnè
chlach luachmhor, agus clacha mar-
moir am pailteas.
3 Os bàrr, a chionn gu'n do
shocraich mi m'aigne air tigh mo
Dhé, tha agam do m' sheilbh àraidh
féin, do òr agus do airgiod a thug
mi seachad do thigh mo Dhé, a bhàrr
air na dh'ulluich mi uile fa chomh-
air an tighe naomha,
4 Tri mìle tàlann òir, do òr na
h-Ophir, agus seachd mìle tàlann do
airgiod fìor-ghlan, a chòmhdachadh
bhallachan an tighe [z]:
5 An t-òr fa chomhair *nithe* do
òr, agus an t-airgiod fa chomhair
nithe do airgiod, agus fa chomhair
gach uile ghnè oibre *a nithear* le
làmhaibh luchd-cirde. Agus cò a
tha toileach air a sheirbhis a chois-
reagadh an diugh do'n Tighearna?
6 An sin thug cinn nan aithriche [a]
agus uachdarain threubh Israeil,
agus na ceannarda mhìltean agus
cheud, maille ris an luchd-riagh-
laidh os cionn oibre an righ, tabhart-
ais uatha gu toileach.
7 Agus thug iad seachad fa
chomhair seirbhis tighe Dhé, do òr
cùig mìle tàlann agus deich mìle
darcon, agus do airgiod deich mìle
tàlann, agus do umha ochd mìle
deug tàlann, agus ceud mìle tàlann
iaruinn.
8 Agus ge b'e aig an d'fhuaradh
clacha *luachmhora*, thug iad seach-
ad *iad* do ionmhas tighe an Tigh-
earna, le làimh Iehieil a' Gherson-
aich.
9 Agus rinn an sluagh gairdeach-
as a chionn gu'n d'thug iad uatha
gu toileach, a chionn le cridhe
iomlan gu'n thug iad tabhartas
uatha gu toileach do'n Tighearna:
agus rinn Daibhidh an righ mar an
ceudna gairdeachas le aoibhneas
mòr,
10 Air an aobhar sin bheannaich
Daibhidh an Tighearn ann am fian-
uis a' cho' - chruinnich uile, agus
thubhairt Daibhidh, Gu ma bean-
nuicht' thu, a Thighearna Dhia Is-
raeil ar n-athar gu saoghal nan
saoghal.
11 *Is* leatsa, O Thighearn, a'
mhòrachd, agus an cumhachd, agus
a' ghlòir, agus a' bhuaidh, agus a'
mhòralachd; oir is leat na h-uile
ata air nèamh agus air talamh: *is*
leat an rìoghachd, O Thighearna,
agus tha thu air t'ardachadh mar
cheann thar na h-uile.
12 Uaitse *tha teachd* araon
saibhreas agus urram, agus *tha* thu
rìoghachadh os cionn gach uile, agus
ann ad làimh *tha* cumhachd agus
neart; agus ann ad làimh *tha e
neach* a dheanamh mòr, agus neart
a thoirt do gach uile.
13 A nis uime sin, ar Dia-ne, tha
sinn a' toirt buidheachais duit, agus
a' cliùthachadh t'ainm urramaich.
14 Ach cò mise, agus ciod iad
mo shluagh, gu'm biodh e 'nar co-
mas tabhartais a thoirt seachad co
toileach air an dòigh so? oir *is* ann
uaitse *tha* na h-uile nithe, agus is
ann do d' chuid féin a thug sinn
duit:
15 Oir *is* coigrich sinne a'd'
fhianuis agus luchd cuairt, mar ar
n-aithrichean uile; mar fhaileus
tha ar laithean air thalamh, agus
cha '*n* '*eil* buanas [b] ann.
16 O Thighearn ar Dia, *tha* 'm
pailteas so uile a dh'ulluich sinne a
thogail tighe dhuit fa chomhair
t'ainm naomha *a' teachd* o d' làimh
féin, agus *is* leat féin e gu léir.
17 Tha fios agam mar an ceudna,
mo Dhia, gu'n dearbh thusa an
cridhe, agus gu bheil tlachd agad
ann an treibhdhireas. Do m' thaobh-
sa, ann an treibhdhireas mo chridhe
thug mi gu toileach uam mar thabh-
artas na nithe so uile: agus a nis
chunnaic mi le h-aoibhneas do
shluagh a tha 'n so a làthair a' toirt
seachad gu toileach an tabhartais
dhuitse.

[z] *nan tighean.* [a] *nan teaghlach.* [b] *fuireach.*

18 O Thighearna Dhia Abrahaim, Isaaic agus Israeil ar n-aithriche, gléidh so gu bràth ann am breithneachadh smuainte cridhe do shluaigh, agus ulluich an cridhe dhuit féin;

19 Agus thoir do Sholamh mo mhac cridhe iomlan, a ghleidheadh t'àitheanta, do theisteis agus do reachda, agus a dheanamh nan *nithe* so uile, agus a thogail na lùchairt fa chomhair an d'ulluich mise.

20 Agus thubhairt Daibhidh ris a' cho'-chruinneachadh uile, A nis beannaichibh an Tighearna bhur Dia. Agus bheannaich an co'-chruinneachadh gu léir an Tighearna Dia an aithriche, agus chrom iad sìos an cinn, agus thug iad urram do'n Tighearn agus do'n righ.

21 Agus dh'ìobair iad ìobairtean do'n Tighearna, agus thug iad seachad ìobairte-loisgte do'n Tighearn air an la màireach an déigh an là sin, eadhon mìle tarbh, mìle reithe, agus mìle uan, le'n tabhartais dibhe, agus iobairtean am pailteas air son Israeil uile.

22 Agus dh'ith agus dh'òl iad an làthair an Tighearn air an là sin le mòr shubhachas, agus rinn iad Solamh mac Dhaibhidh 'na righ an daradh uair, agus dh'ung iad e do'n Tighearna 'na ard uachdaran, agus Sadoc 'na shagart.

23 Agus shuidh Solamh ann an caithir rìoghail an Tighearna mar righ an àite Dhaibhidh athar, agus shoirbhich leis, agus bha Israel uile ùmhal dha.

24 Agus strìochd na h-uachdarain uile, agus na daoine cumhachdach, agus mar an ceudna uile mhic righ Daibhidh, iad féin do Sholamh an righ.

25 Agus dh'ardaich an Tighearna Solamh gu ro-mhòr an sealladh Israeil uile, agus thug e mòralachd rìoghail dha nach robh aig righ sam bith roimhe ann an Israel.

26 Mar so rìoghaich Daibhidh mac Iese os cionn Israeil uile.

27 Agus *b'*i 'n ùine a rioghaich e os cionn Israeil dà fhichead bliadhna: ann an Hebron rìoghaich e seachd bliadhna, agus ann an Ierusalem rìoghaich e tri *bliadhna* deug thar fhichead.

28 Agus fhuair e bàs ann an deagh shean aois, làn dò laithibh, do shaibhhreas, agus do urram: agus rìoghaich Solamh a mhac 'na àite.

29 A nis gnìomhara Sholaimh an righ, eadar thoiseach agus dheireadh, feuch, *tha* iad scrìobhta ann an leabhar Shamueil an fhir seallaidh, agus ann an leabhar Natain an fhàidh, agus ann an leabhar Ghad an fhir-seallaidh,

30 Maille r'a rìoghachadh gu léir, agus a chumhachd, agus na h-aimsirean a chaidh thairis air, agus thar Israel, agus thar uile rìoghachda nan dùchanna.

Dara Leabhar nan EACHDRAIDH.

CAIB. I.

AGUS dhaingnicheadh Solamh mac Dhaibhidh 'na rioghachd, agus *bha*'n Tighearn a Dhia maille ris, agus dh'ardaich se e gu mòr.

2 Agus dh'àithn Solamh do[a] Israel uile, do na ceannardaibh mhìltean agus cheud, agus do na breitheamhnaibh, agus do gach uachdaran air Israel uile, cinn nan aithriche[b].

3 Agus chaidh Solamh agus an coi'-thional uile maille ris do'n àit ard a *bha* ann an Gibeon; oir an sin bha pàilliun coi'-thionail Dé, a rinn Maois, òglach an Tighearna, anns an fhasach:

4 Ach àirc Dhé thug Daibhidh a nìos o Chiriat-iearim, do'*n àit a* dh'ulluich Daibhidh dh'i; oir shuidhich e pàilliun air a son ann an Ierusalem.

5 Mar an ceudna, *bha*'n altair umha, a rinn Besaleel mac Uri, mhic Huir, an sin fa chomhair pàilliun an Tighearna: agus dh'iarr Solamh agus an coi'-thional e[c].

6 Agus chaidh Solamh suas an sin a dh'ionnsuidh na h'altair umha am fianuis an Tighearna, a *bha* aig pàilliun a' choi'-thionail, agus dh'ìobair e oirre[d] mile iobairt-loisgte.

7 Air an oidhche sin dh'fhoillsich Dia e féin do Sholamh, agus

[a] *labhair Solamh re.* [b] *cinn nan teaghlach, na h-ard aithriche.* [c] *d'a h-ionnsuidh.* [d] *uirre.*

thubhairt e ris, Iarr ciod a bheir mi
dhuit.
8 Agus thubhairt Solamh re Dia,
Nochd thu do Dhaibhidh m'athair
caoimhneas mòr, agus rinn thu mise
a'm' righ 'na àit [e].
9 Anis, a Thighearna Dhé, coimh-
lionar [f] do ghealladh [g] do Dhaibh-
idh m'athair: oir rinn thu mise
a'm' righ air sluagh, lìonmhor mar
dhuslach na talmhainn.
10 Thoir [h] dhomh a nis gliocas
agus eòlas, a chum as gu'n d'théid
mi mach agus gu'n d'thig mi steach
roimh an t-sluagh so: oir cò a's ur-
rainn breth a thabhairt air do shluagh
so *a tha* co mòr?
11 Agus thubhairt Dia re Solamh,
A chionn gu'n robh so a'd' chridhe,
agus nach d'iarr thu beartas, maoin,
no cliu, no anam do naimhdean,
agus mar an ceudna nach d'iarr thu
saoghal fada, ach gu'n d'iarr thu
dhuit féin gliocas agus eòlas, leis
an d'thugadh tu breth air mo
shluagh-sa air an d'rinn mi thu a'd'
righ,
12 *Tha* gliocas agus eòlas air an
tabhairt duit, agus bheir mise dhuit
beartas, agus maoin, agus cliu, air
chor as nach robh a leithid aig na
righrean a *bha* romhad, agus a'd'
dhéigh nach bi a leithid.
13 Agus thàinig Solamh o'n àit
ard [i] a *bha* ann an Gibeon gu h-Ie-
rusalem, o làthair pàilliuin a' choi'-
thionail, agus rìoghaich e os cionn
Israeil.
14 Agus chruinnich Solamh car-
baid agus marc-shluagh: agus bha
mìle agus ceithir cheud carbad aige,
agus dà mhìle dheug marcach;
agus chuir e iad ann am bailtibh
nan carbad, agus maille ris an righ
ann an Ierusalem [k].
15 Agus thug an righ air airgiod
agus air òr *a bhi* ann an Ierusalem
mar na clachan, agus air na cran-
naibh seudair [l] thug e *bhi* mar na
croinn shicomoir a *tha* anns an
t-srath, air lìonmhoireachd.
16 Agus thugadh eich do Sho-
lamh a mach as an Eiphit, agus
snàth-lìn: ghabh ceannaichean an
righ an snàth-lìn air luach.
17 Agus thàinig iad a nìos, agus
thug iad a mach as an Eiphit car-
bad air shè ceud *secel* airgid, agus
each air cheud agus leth-cheud:
agus mar sin do uile righibh nan
Hiteach, agus do righibh Shiria, le'n
làimh-san thugadh amach iad.

CAIB. II.

AGUS shonraich Solamh [m] tigh a
thogail do ainm an Tighearna,
agus tigh d'a rìoghachd.
2 Agus dh'àireamh Solamh a mach
deich agus tri fichead mìle fear-
iomchair eallaich, agus ceithir fich-
ead mìle fear-gearraidh anns a'
bheinn, agus tri mìle agus sè ceud
a shealltuinn thairis orra.
3 Agus chuir Solamh *teachdoire*
gu Huram [n] righ Thiruis, ag ràdh,
Mar a rinn thu re Daibhidh m'ath-
air, agus a chuir thu d'a ionnsuidh
craobhan seudair a thogail tighe dha
gu còmhnuidh ghabhail ann, *dean*
rium-sa:
4 Feuch, *tha* mi gu tigh a thogail
do ainm an Tighearna mo Dhé,
chum *a* choisreagadh [o] dha, gu tùis
chùbhraidh a losgadh 'na fhianuis,
agus air son an arain thaisbeanta
bhith-bhuain [p], agus air son ìobairt-
ean-loisgte air maduinn agus air
feasgar, air na sàbaidibh, agus air
na gealaichibh nomha, agus air ard
fhéillibh an Tighearn ar Dé: gu
bràth *tha* so *ceangailte* air Israel.
5 Agus *bithidh* an tigh a thogas
mise mòr: oir *is* mòr ar Dia-ne os
cionn nan uile dhé.
6 Ach cò a's urrainn tigh a thog-
ail dha, 'nuair nach cum na néamha,
no néamha nan néamh e? Agus
cò mise gu'n togainn dha tigh, ach
a mhàin a losgadh ìobairtean 'na
fhianuis?
7 Anis ma ta cuir a m'ionnsuidh
duine, teòma [q] air oibreachadh ann
an òr, agus ann an airgiod, agus
ann an umha, agus ann an iarunn,
agus ann an corcur, agus ann an
dearg, agus ann an gorm, agus a tha
eòlach air gearradh gu grinn maille
ris na daoinibh ealanta [r] a *tha* maille
riumsa ann an Iudah, agus ann an
Ierusalem, a sholair Daibhidh m'ath-
air.
8 Cuir a m'ionnsuidh mar an
ceudna craobhan seudair, craobhan
giuthais, agus craobhan alguim o
Lebanon: oir tha fhios agam gu
bheil do sheirbhisich eòlach air
fiodh a ghearradh ann an Lebanon:

[e] Faic I. Righ. Caib. III. r. 6. [f] *daingnichear, firinnichear.*
[g] *t'fhocal.* Eabh. [h] *Tabhair.* [i] o thuras *do'n àit ard.*
[k] I. Righ. Caib. X. r. 26. [l] *ceudair.* [m] *chuir Solamh roimhe.*
[n] *Hiram.* I. Righ. Caib. V. r. 1. [o] *naomhachadh.* [p] *lathail.*
[q] *eòlach, glic.* [r] *glice.*

agus feuch, *bithidh* mo sheirbhisich-sa maille re d' sheirbhisich-sa,

9 Eadhon a dheasachadh dhomh fiodha ann am pailteas; oir *bithidh* an tigh a tha mise gus a thogail mòr agus iongantach.

10 Agus feuch, bheir mi do d' sheirbhisich, na gearradairean a ghearras fiodh, fichead mìle tomhas do chruithneachd buailte, agus fichead mìle tomhas eorna, agus fichead mìle bat fiona, agus fichead mìle bat ola.

11 Agus fhreagair Huram righ Thiruis ann an scrìobhadh, a chuir e dh'ionnsuidh Sholaimh, A chionn gu bheil grádh aig an Tighearna d'a shluagh, rinn e thusa a'd' righ os an cionn.

12 Thubhairt Huram mar an ceudna, Beannaichte *gu robh* an Tighearna Dia Israeil a rinn neamh agus talamh, a thug do Dhaibhidh an righ mac glic, aig am bheil eòlas agus tuigse, a thogadh tigh do'n Tighearn, agus tigh d'a rioghachd!

13 Agus a nis chuir mi a d' ionnsuidh duine eòlach, aig am bheil tuigse, *a bha* aig Huram m'athair [s],

14 Mac mnà do nigheanaibh Dhain, agus athair 'na dhuine o Thirus, teòma [t] air oibreachadh ann an òr, agus ann an airgiod, ann an umha, ann an iarunn, ann an cloich, agus ann am fiodh, ann an corcur, ann an gorm, agus ann an anart grinn, agus ann an dearg, agus air gearradh gach gnè gearraidh, agus air dealbhadh gach ni innleachdaich a chuirear fa chomhair, maille re d' dhaoinibh ealanta-sa, agus daoinibh ealanta mo thighearna Dhaibhidh t'athar.

15 A nis air an aobhar sin an cruithneachd, agus an t-eorna, an oladh, agus am fion air an do labhair mo thighearn, cuireadh e *iad* a dh'ionnsuidh a sheirbhiseach:

16 Agus gearraidh sinne fiodh a Lebanon, a réir gach feum a bhios agad, agus bheir sinn a t'ionnsuidh e 'na ráthaibh air muir gu Iopa, agus bheir thusa suas e gu h-Ierusalem.

17 Agus dh'áireamh Solamh na coigrich uile a *bha* ann an tìr Israeil, an déigh an àireimh leis an d'àireamh Daibhidh athair iad; agus fhuaradh ann diubh ceud agus leth-cheud mìle agus tri mìle agus sè ceud.

18 Agus rinn e tri fichead agus deich mìle dhiubh 'nan luchd-iomchair eallach, agus ceithir fichead mìle 'nan gearradairibh anns an t-sliabh, agus tri mìle agus se ceud 'nan luchd-amhairc thairis a thoirt air an t-sluagh obair a dheanamh.

CAIB. III.

AGUS thòisich Solamh air togail tighe an Tighearna ann an Ierusalem air sliabh Mhoriah, far an d'fhoillsicheadh an Tighearna do Dhaibhidh athair, anns an áit a dh'ulluich Daibhidh ann an urlar-bualaidh Ornain an Iebusaich.

2 Agus thòisich e air togail air an dara mios [u], anns a' cheathramh bliadhna d'a rioghachadh.

3 Agus *is* iad so na nithe a shuidhicheadh le Solamh [w] chum tigh Dhé a thogail: am fad ann an làmh-aibh-coille a réir a' cheud tomhais, tri fichead làmh-choille, agus an leud fichead làmh-choille.

4 Agus an sgàth-thigh a *bha* air beulaobh *an tighe*, fichead làmh-choille fhad, a réir leoid an tighe, agus ceud agus fichead *làmh-choille* airde: agus chòmhdaich e thairis e air an taobh a stigh le h-òr fior-ghlan.

5 Agus an tigh mòr chòmhdaich e le fiodh giuthais, agus chòmhdaich e thairis e le h-òr fior-ghlan, agus thug e air craobhan-pailme éirigh suas air, agus slabhraidhean.

6 Agus sgeadaich [x] e an tigh le clachaibh uaisle air sgàth sgeimhe; agus *b'e* 'n t-òr òr Pharbhaim.

7 Agus chòmhdaich e thairis an tigh, na sailthean, na puist, agus a bhallachan, agus a dhorsan le h-òr, agus ghearr e cheruban air na ballaibh.

8 Agus rinn e 'n tigh ro-naomha: fhad a réir leoid an tighe fichead làmh-choille, agus a leud fichead làmh-choille: agus chòmhdaich e thairis e le h-òr fior-ghlan, *a thàinig* gu sè ceud tàlann.

9 Agus *b'e* cothrom nan tairngean leth-cheud secel òir: agus chòmhdaich e thairis na seomraichean uachdarach le h-òr.

10 Agus anns an tigh ro naomha rinn e dá cherub do obair shoghluaiste, agus chòmhdaich e thairis le h-òr iad.

11 Agus *bha* sgiathan nan cherub fichead làmh-choille air fad: aon sgiath cùig làmha-coille, a' ruigh-

[s] *duine eòlach aig am bheil tuigse, eadhon Huram-abi.*
[t] *seòlta.* [u] *air an dara* la *do'n dara mìos.*
[w] na nithe anns an *do sheòladh Solamh.* [x] *chòmhdaich.*

eachd gu balladh an tighe; agus an sgiath eile cùig làmha-coille, a' ruigheachd gu sgiath a' cheruib eile:
12 Agus sgiath a' cheruib eile cùig làmha-coille, a' ruigheachd gu balladh an tighe; agus an sgiath eile cùig làmha-coille, tàthta re sgiath a' cheruib eile.
13 Sgaoil sgiathan nan cherub sin iad féin a mach fichead làmh-choille: agus sheas iad air an cosaibh, agus an aghaidhean ris an taobh a stigh.
14 Agus rinn e am brat [y] *do* ghorm, agus *do* chorcur, agus *do* dhearg, agus *do* anart grinn, agus dh'oibrich e cheruban air.
15 Agus rinn e air beulaobh an tighe dà phost cùig lamha coille deug thar fhichead [z] air airde, agus an ceann a *bha* air mullach gach aon diubh cùig làmha-coille.
16 Agus rinn e slabhraidhean, *mar* anns a' ghuth-àit, agus chuir e *iad* air mullach nam post, agus rinn e ceud pomgranat, agus chuir e *iad* air na slabhraidhibh.
17 Agus chuir e suas na puist air beulaobh an teampuill, aon air an làimh dheis, agus aon air an làimh chlì. Agus thug e Iachin mar ainm air a' *phost* air an làimh dheis, agus Boas mar ainm air a' *phost* air an làimh chlì.

CAIB. IV.

AGUS rinn e altair umha: fichead làmh-choille a fad, agus fichead làmh-choille a leud, agus deich làmha-coille a h-airde.
2 Agus rinn e muir leaghta, deich làmha-coille o bhile gu bile, cruinn mu'n cuairt, agus cùig làmha-coille a h-airde; agus chuairtich snàthainn dheich làmha-coille thar fhichead i mu'n cuairt.
3 Agus fuidhe [a] *bha* coslas dhamh [b], a chuairtich i mu'n cuairt, deich anns an làmh-choille a' dol mu thimchioll na mara mu'n cuairt. Thilgeadh dà shreath dhamh an uair a thilgeadh i féin.
4 Sheas i air dà dhamh dheug, tri ag amharc gu tuath, agus tri ag amharc an iar, agus tri ag amharc gu deas, agus tri ag amharc an ear: agus *chuireadh* a' mhuir orra gu h ard, agus *bha* a' chuid-dheiridh dhiubh uile a stigh.
5 Agus *bha* leud boise air tiuighead innte, agus *bha* a bile air a dheanamh mar bhile copain, le blàthaibh lili: ghabh i agus chum i tri mìle [c] bat.
6 Agus rinn e deich soithichean-ionnlaid, agus chuir e cùig dhiubh air an làimh dheis, agus cùig air an làimh chlì, a dh'ionnlad annta: nithe na h-iobairt-loisgte nigh iad annta; ach *bha* a' mhuir air son nan sagart, a dh'ionnlad innte.
7 Agus rinn e deich coinnleirean òir a réir an cumaidh, agus chuir e *iad* anns an teampull, cùig air an làimh dheis, agus cùig air an làimh chlì.
8 Agus rinn e deich buird, agus chuir e *iad* anns an teampull, cùig air an làimh dheis, agus cùig air an làimh chlì: agus rinn e ceud cuach òir.
9 Agus rinn e cùirt nan sagart, agus a' chùirt mhòr, agus dorsan air son na cùirte, agus chòmhdaich e an dorsan thairis le h-umha.
10 Agus chuir e a' mhuir air an taobh deas do'n cheann an ear, fa chomhair na h-airde deas.
11 Agus rinn Huram na h-aighnean [d], agus na sluasaidean, agus na cuachan, agus chuir Huram crìoch air deanamh na h-oibre a rinn e do rìgh Solamh ann an tigh Dhé:
12 *Eadhon* an dà phost, agus na cuairtean, agus na cinn *a bh'* air mullach an dà phuist, agus an dà lion-obair a chòmhdachadh dà chuairt nan ceann a *bh'* air mullach nam post:
13 Agus ceithir cheud pomgranat do'n dà lion-obair; dà shreath phomgranat do gach lion-obair, a chòmhdachadh dà chuairt nan ceann, a *bh'* air na puist.
14 Agus rinn e buinn, agus rinn e soithichean-ionnlaid air na buinn:
15 Aon mhuir, agus dà dhamh dheug fuidhe [e]:
16 Agus na h-aighnean, agus na sluasaidean, agus na greimichean [f] feòla, agus an uidheam [g] uile rinn Huram [h] do rìgh Solamh ann an tigh an Tighearna do umha liobhta.
17 Ann an còmhnard Iordain thilg an rìgh iad, anns an talamh chreadha [i], eadar Sucot agus Seredatah.
18 Agus rinn Solamh an t-uidheam so uile ann am mòr-phailteas;

[y] *an roinn-bhrat.* [z] *ochd làmha-coille deug* I. Rìgh. Caib. VII. r. 15. [a] *fuidhpe, foipe.* [b] *mheall.* I. Rìgh. Caib. VII. r. 24. [c] *dà mhìle* I. Rìgh. Caib. VII. r. 26. [d] *poitean.* [e] *fuidhpe, foipe.* [f] *gramuichean.* [g] *innealan.* [h] *Huram athair; Huram-abiu.* Eabh. [i] *chreudhaich.*

oir cha robh e comasach cothrom
an umha fhaghail a mach.
19 Agus rinn Solamh an t-uidh-
eam uile a *bhuineadh do* thigh
Dhé, agus an altair òir, agus na
buird air *an robh* aran na fianuis,
20 Agus na coinnleirean maille
r'an lòchranaibh, chum gu'n loisg-
eadh iad a réir a' ghnàtha air beu-
laobh a' ghuth-àite, do òr fìor-ghlan;
21 Agus na blàthan, agus na lòch-
rain, agus na clobhachan do òr,
eadhon do'n òr bu ghloine;
22 Agus na smàladairean, agus
na cuachan, agus na spàinean, agus
na tùiseirean, do òr fìor-ghlan;
23 Agus dol a steach an tighe, a
dhorsan a b'fhaide a stigh aig an
ionad ro-naomha, agus dorsan tighe
an teampuill, do òr.

CAIB. V.

AGUS chrìochnaicheadh an obair
uile a rinn Solamh air son
tighe an Tighearna: agus thug So-
lamh a stigh nithe naomhaichte
Dhaibhidh athar: an t-airgiod, agus
an t-òr, agus na h-innealan uile,
chuir e am measg ionmhasan tighe
Dhé.
2 An sin chruinnich Solamh sean-
airean Israeil, agus cinn nan treubh
uile, ceannardan aithriche chloinn
Israeil, gu h-Ierusalem, chum gu'n
d'thugadh iad a nìos àirc coimh-
cheangail an Tighearna a baile
Dhaibhidh, a's e Sion.
3 Agus chruinnich fir Israeil uile
iad féin a dh'ionnsuidh an righ air
an fhéill [ann am mìos Etanim] *is* e
sin [k] an seachdamh mìos.
4 Agus thàinig uile sheanairean
Israeil, agus thog na Lebhithich an
àirc.
5 Agus thug iad suas an àirc,
agus pàilliun a' choi'-thionail, agus
na soithichean [l] naomh uile a *bha*
sa' phàilliuin: thug na sagairt *agus*
na Lebhithich iad sin suas.
6 Agus dh'ìobair righ Solamh,
agus coi'-thional Israeil uile a chruin-
nich d'a ionnsuidh roimh an àirc,
caoraich agus crodh, nach robh e'n
comas àireamh no mheas, a thaobh
lionmhoireachd.
7 Agus thug na sagairt a steach
àirc coi'-cheangail an Tighearna d'a
h-àite féin, do ghuth-àit an tighe,
do'n ionad a's ro-naomha, *eadhon*
fuidh sgiathaibh nan cherub:
8 Oir sgaoil na cheruban a mach
an sgiathan os cionn àite na h-àirce,
agus chòmhdaich na cheruban an
àirc agus a lunnan gu h-ard.
9 Agus tharruing iad a mach na
lunnan, air chor as gu'm faicte cinn
nan lunn o'n àirc fa chomhair a'
ghuth-àite, ach cha 'n fhaicte a
mach iad: agus tha iad [m] an sin
gus an la'n diugh.
10 Cha *robh* ni air bith anns an
àirc ach an dà chlàr, a chuir Maois
an sin ann an Horeb, an uair a
rinn an Tighearna *coi'-cheangal* re
cloinn Israeil, ag teachd a mach
dhoibh as an Eiphit.
11 Agus an uair a thàinig na sag-
airt a mach as an *ionad* naomha
(oir naomhaicheadh na sagairt uile
a *bha* làthair: cha robh iad a' feith-
eamh *san àm sin* a réir an roinn-
ean [n]).
12 An sin *bha* na Lebhithich, an
luchd-seinn, agus iad uile do Asaph,
do Heman, do Iedutun, maille r'am
macaibh agus am bràithribh, air
dhoibh bhi air an sgeadachadh ann
an lìon-eudach geal, le ciombalaibh,
agus le saltairibh, agus le clàrsaich-
ibh, 'nan seasamh aig a' cheann an
ear do'n altair, agus maille riu ceud
agus fichead sagart a' deanamh fuaim
le trompaidibh.
13 Agus bha iad mar aon a' dean-
amh fuaim le trompaidibh, agus a'
seinn, a thoirt air aon ghuth a bhi
air a chluinntinn a mholadh agus a
thoirt buidheachais do'n Tighearna.
Ach an uair a thog iad suas *an* guth
leis na trompaidibh, agus na ciom-
balaibh, agus na h-innealaibh ciuil,
agus a bha iad a' moladh an Tigh-
earna, a chionn gu *bheil* e maith, a
chionn gu *mair* a thròcair gu bràth,
an sin lìonadh an tigh le neul, tigh
an Tighearna.
14 Agus cha b'urrainn na sagairt
seasamh a fhrithealadh air sgàth an
neoil: oir lìon glòir an Tighearna
tigh Dhé.

CAIB. VI.

AN sin thubhairt Solamh, Thubh-
airt an Tighearna gu'n gabh-
adh e còmhnuidh ann an dorchadas
tiugh.
2 Ach thog mise tigh-còmhnuidh
dhuit, agus àite chum thu dh'fhan-
tuinn ann gu bràth.
3 Agus thionndaidh an righ agh-
aidh, agus bheannaich e uile choi'-
thional Israeil, (agus uile choi'-
thional Israeil 'nan seasamh)
4 Agus thubhairt e, Gu ma bean-

[k] Faic I. Righ. Caib. VIII. r. 2. [l] *na h innealan, an t-uidheam.* [m] i. [n] *a réir an seal.*

nuichte an Tighearna Dia Israeil, a choi'-lion le a làimh na labhair e le bheul re m'athair Daibhidh, ag ràdh,
. 5 O'n là air an d'thug mi mo shluagh a mach a tìr na h-Eiphit, cha do thagh mi baile sam bith a uile threubhaibh Israeil a thogail tighe, chum gu'm biodh m'ainm an sin, agus cha do thagh mi duine sam bith gu bhi 'na uachdaran os cionn mo shluaigh Israeil.
6 Ach *a nis* thagh mi Ierusalem, a chum gu'm biodh m'ainm an sin, agus thagh mi Daibhidh gu bhi os cionn mo shluaigh Israeil.
7 Agus bha e ann an cridhe Dhaibhidh m'athar tigh a thogail do ainm an Tighearna Dé Israeil.
8 Agus thubhairt an Tighearna re Daibhidh m'athair, A chionn gu'n robh e ann ad chridhe tigh a thogail do m' ainm-sa, is maith a rinn thu gu'n robh e ann do chridhe:
9 Gidheadh, cha tog thusa an tigh, ach do mhac a thig a mach as do leasraibh, togaidh esan an tigh do m'ainm-sa.
10 Agus choi'-lion an Tighearn fhocal a labhair e, agus dh'éirich mise suas an àite Dhaibhidh m'aththar, agus tha mi a'm' shuidhe air righ-chathair Israeil, mar a labhair an Tighearna, agus thog mi an tigh do ainm an Tighearna Dé Israeil.
11 Agus shuidhich mi an sin an àirc, anns am bheil coi'-cheangal an Tighearna, a rinn e re cloinn Israeil.
12 Agus sheas e roimh altair an Tighearna, an làthair uile choi'-thionail Israeil, agus sgaoil e mach a làmhan.
13 (Oir rinn Solamh bonn umha, agus chuir se e ann am meadhon na cùirte, cùig làmha-coille air fad, agus cùig làmha-coille air leud, agus tri làmha-coille air airde; agus sheas e air, agus leig se e féin air a ghlùinibh an làthair coi'-thionail Israeil uile, agus sgaoil e mach a làmhan gu nèamh)
14 Agus thubhairt e, A Thighearna Dhé Israeil, cha *'n'eil* Dia ann cosmhuil riutsa anns na néamhaibh, no air an talamh, a chumas coi'-cheangal agus tròcair re d' sheirbhisich, a ghluaiseas a'd' fhianuis le'n uile chridhe:
15 A chum re t'òglach Daibhidh m'athair an ni a labhair thu ris; oir labhair thu le d' bheul, agus le d' làimh choi'-lion thu, mar air an la'n diugh.
16 Anis uime sin, a Thighearna Dhé Israeil, cum re t'òglach Daibhidh m'athair *an ni* a labhair thu
ris, ag ràdh, Cha bhi duine dhìth ort a'm' fhianuis-sa, a shuidheas air righ-chathair Israeil, ma choimhideas a mhàin do chlann an slighe, a ghluasad ann am lagh, mar a ghluais thusa a'm' fhianuis.
17 Agus a nis, a Thighearna Dhé Israeil, daingnichear t'fhocal, a labhair thu re t'òglach Daibhidh.
18 Ach an gabh Dia d'a rìreadh còmhnuidh maille re daoinibh air an talamh? feuch, cha chum na néamha agus néamha nan néamh thusa; cia is ro lugha na sin an tigh so a thog mise?
19 Gidheadh, amhairc air urnuigh do sheirbhisich, agus air athchuinge, a Thighearna mo Dhia, a dh'éisdeachd ris a' ghlaodh agus ris an urnuigh, a *tha* do sheirbhiseach a' deanamh a't'fhianuis;
20 A chum gu'm bi do shùilean fosgailte ris an tigh so a dh'oidhche agus do là, *eadhon* ris an àite mu'n dubhairt thu gu'n cuireadh tu t'ainm an sin, a dh'éisdeachd ris an urnuigh, a ni do sheirbhiseach a dh'ionnsuidh an àite so.
21 Eisd air an aobhar sin re athchuinge do sheirbhisich, agus do shluaigh Israeil, an uair a ni iad urnuigh a dh'ionnsuidh an àite so; agus éisd thusa o t'àite-còmhnuidh, o na néamhaibh, agus an uair a dh'éisdeas tu, maith *dhoibh*.
22 Ma pheacaicheas duine an aghaidh a choimhearsnaich, agus ma dh'iarras e mionnan air, a' toirt air mionnachadh, agus gu'n d'thig na mionnan an làthair t'altarach anns an tigh so;
23 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, agus dean, agus thoir breth air do sheirbhiseachaibh, ag ìocadh do'n aingidh, a' toirt a shlighe air a cheann féin, agus a' fìreanachadh an fhìrein, a' tabhairt da a réir fhìreantachd.
24 Agus ma bhuailear do shluagh Israel an làthair an nàmhaid, a chionn gu'n do pheacaich iad a't' aghaidh, agus ma philleas iad agus gu'n aidich iad t'ainm, agus gu'n dean iad urnuigh agus gu'n guidh iad a'd' làthair anns an tigh so;
25 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, agus maith peacadh do shluaigh Israeil, agus thoir a rìs iad do'n fhearann a thug thu dhoibh féin agus d'an aithrichibh.
26 An uair a dhruidear na nèamha, agus nach bi uisge ann, a chionn gu'n do pheacaich iad a't' aghaidhsa, agus a ni iad urnuigh a dh'ionnsuidh an àite so, agus a dh'aidicheas

iad t'ainm, agus a dh'iompoichear iad o'm peacadh, an uair a chuireas tu fuidh amhghar iad;

27 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, agus maith peacadh do sheirbhiseach, agus do shluaigh Israeil, a chum as gu'n teagaisg thu dhoibh an t-slighe mhaith air an còir dhoibh gluasad, agus gu'n cuir thu uisge air an fhearann a thug thu do d' shluagh mar oighreachd.

28 An uair a bhios gortadh anns an tìr, an uair a bhios plàigh ann, an uair a bhios seargadh ann, no fuar dhealt, locuist, no burruis; an uair a theannaicheas a nàmhaid e ann an tìr a bhailte, ciod air bith plàigh, agus ciod air bith euslaint*a bhios ann;*

29 Ge b'e urnuigh, ge b'e athchuinge a chuirear suas le duine sam bith, no le d' shluagh Israel uile, an uair a bhios fios aig gach aon air a phlàigh féin, agus a dhoilgheas féin, agus a sgaoileas e mach a làmhan a dh'ionnsuidh an tighe so;

30 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, o t'àite-còmhnuidh, agus maith, agus thoir do gach duine a réir a shlighean uile, a tha fios agad air a chridhe (oir is ann agadsa, agadsa mhàin a tha fios air cridheachaibh chloinn nan daoine)

31 A chum gu'm bi eagal orra romhadsa, a ghluasad ann ad shlighibh rè an laithean uile bhios iad beo anns an tìr a thug thu d'ar n-aithrichibh.

32 Os bàrr, a thaobh a' choigrich, nach 'eil do d' shluagh Israel, ach a thig a tìr chéin air sgàth do mhòr ainme-sa, agus do làimhe làidir, agus do ghairdein sìnte mach, agus a thig agus a ni urnuigh anns an tigh so;

33 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, o t'àite-comhnuidh, agus dean a réir nan uile *nithe* mu'n glaodh an coigreach riut: a chum gu'm bi eòlas aig uile shlòigh na talmhainn air t'ainm, agus gu'm bi eagal orra romhad, mar *ata air* do shluagh Israel, agus gu'm bi fios aca gu'n goirear t'ainm-sa air [o] an tigh so a thog mise.

34 An uair a théid do shluagh a mach a chogadh an aghaidh an naimhdean air an t-slighe air an cuir thu iad, agus a ni iad urnuigh riut a làimh [p] a' bhaile [q] so a roghnaich thusa, agus an tighe a thog mise do t'ainm;

35 An sin éisd thusa o na nèamhaibh r'an urnuigh agus r'an athchuinge, agus cum ceartas riu.

36 An uair a pheacaicheas iad a't' aghaidh, (oir cha *'n 'eil* duine ann nach peacaich,) agus a lasas t'fhearg 'nan aghaidh, agus a bheir thu thairis iad d'*an* naimhdibh, agus a bheir iad leo 'nam braighdibh iad do thìr am fad no am fagus;

37 Gidheadh *ma* thig iad gu inntinn cheart [r] anns an tìr d'an d'thugadh 'nam braighdibh iad, agus *ma* dh'iompoichear iad, agus *ma* ni iad urnuigh riut ann an tìr am braighdeanais, ag ràdh, Pheacaich sinn, rinn sinn gu h-eucorach, agus rinn sinn gu h-aingidh;

38 Ma philleas iad a't' ionnsuidhsa le'n uile chridhe agus le'n uile anam, ann an tìr am braighdeanais, d'an d'thugadh iad 'nam braighdibh, agus ma ni iad urnuigh a làimh an tìre féin a thug thu d'an aithrichibh, agus *a làimh* a' bhaile a ròghnaich thu, agus an làimh an tighe a thog mise do t'ainm;

39 An sin éisd thusa o na nèamhaibh, o t'àite-còmhnuidh, r'an urnuigh agus r'an athchuinge, agus cum ceartas riu, agus maith do d' shluagh a pheacaich a't' aghaidh.

40 A nis, mo Dhia, bitheadh, guidheam ort, do shùilean fosgailte, agus thugadh do chluasan an aire do urnuigh an àite so.

41 Ach a nis éirich thusa, a Thighearna Dhé, do d' àite suaimhneis, thu féin agus àirc do neirt. Bitheadh do shagairt, a Thighearna Dhé, air an sgeadachadh le slàinte, agus deanadh do naoimh gairdeachas ann am maitheas.

42 A Thighearna Dhé, na tionndaidh air falbh gnùis t'aoin ungta: cuimhnich tròcairean Dhaibhidh do sheirbhisich.

CAIB. VII.

AGUS an uair a chuir Solamh crioch air urnuigh a dheanamh, thàinig an teine a nuas o nèamh, agus loisg e suas an tabhartas-loisgte agus na h-iobairtean; agus lìon glòir an Tighearna an tigh.

2 Agus cha b'urrainn na sagairt dol a steach do thigh an Tighearna, a chionn gu'n do lìon glòir an Tighearna tigh an Tighearna.

3 Agus an uair a chunnaic clann Is-

[o] *gu'n ainmichear ortsa.* [p] *rathad.* Eabh. [q] *na cathrach.*
[r] *ma philleas iad d'an cridhe.* Eabh.

raeil uile mar a thàinig an teine nuas, agus glòir an Tighearna air an tigh, chrom siad iad féin le'n aghaidhibh chum na talmhainn air an urlar, agus rinn iad aoradh, agus mhol iad an Tighearn, a chionn *gu bheil* e maith, gu *mair* a throcair gu bràth.

4 An sin dh'ìobair an righ agus an sluagh uile iobairtean am fianuis an Tighearna.

5 Agus dh'ìobair righ Solamh mar ìobairt dà mhìle fichead bò, agus ceud agus fichead mìle caora: agus choisrig an righ agus an sluagh uile tigh Dhé.

6 Agus dh'fheith na sagairt air an dreuchd; na Lebhithich mar an ceudna le innealaibh-ciuil an Tighearna, a rinn Daibhidh an righ a mholadh an Tighearna, a chionn gu *mair* a thròcair gu bràth, an uair a bha Daibhidh a' cliùthachadh le'n làimh-san: agus shéid na sagairt trompaidean rompa, agus sheas Israel uile.

7 Agus naomhaich Solamh meadhon na cùirte a *bha* fa chomhair tighe an Tighearna: oir thug e suas an sin ìobairte-loisgte, agus saill nan tabhartas-sìth, a chionn nach b'urrainn an altair umha a rinn Solamh na h-ìobairtean-loisgte, agus na tabhartasa-bìdh, agus an t-saill, a ghabhail.

8 Agus chum Solamh anns an àm sin an fhéill seachd laithean, agus Israel uile maille ris, co'-chruinneachadh ro-mhòr, o dhol a stigh Hamait gu ruig abhuinn na h-Eiphit.

9 Agus air an ochdamh là chum iad ard choi'-thional; oir chum iad coisreagadh na h-altarach seachd laithean, agus an fhéill seachd laithean.

10 Agus air an treas la fichead do'n t-seachdamh mios leig e an sluagh air falbh d'am bùthaibh, aoibhinn agus subhach 'nan cridhe air son a' mhaitheis a nochd an Tighearna do Dhaibhidh, agus do Sholamh, agus do Israel a shluagh.

11 Agus chrìochnaich Solamh tigh an Tighearna, agus tigh an righ: agus gach ni a thàinig ann an cridhe Sholaimh a dheanamh ann an tigh an Tighearna, agus 'na thigh féin, shoirbhich leis 'na dheanamh.

12 Agus dh'fhoillsich an Tighearn e féin do Sholamh san oidhche, agus thubhairt e ris, Chuala mi t'urnuigh, agus thagh mi 'n t-aite so dhomh féin air son tighe ìobairte.

13 Ma dhruideas mi na néamha, agus nach bi uisge ann, no ma dh'àithneas mi do na locuist am fearann itheadh suas, no ma chuireas mi plàigh am measg mo shluaigh;

14 Ma dh'irioslaicheas mo shluagh air an goirear[s] m'ainm iad féin, agus gu'n dean iad urnuigh, agus gu'n iarr iad mo ghnùis, agus gu'm pill iad o'n droch shlighibh, an sin cluinnidh mise o na néamhaibh, agus maithidh mi am peacadh, agus leighisidh mi am fearann.

15 A nis bithidh mo shùilean fosgailte, agus bhcir mo chluasan an aire do urnuigh an àite so:

16 Oir a nis thagh mi agus naomhaich mi an tigh so, chum gu'm bi m'ainm an sin gu bràth; agus bithidh mo shùilean agus mo chridhe an sin gach là.

17 Agus ma ghluaiseas tusa ann am fhianuis, mar a ghluais Daibhidh t'athair, agus ma ni thu a réir gach *ni* a dh'àithn mi dhuit, agus gu'n gléidh thu mo reachdan agus mo bhreitheanais,

18 An sin daingnichidh mise righ-chathair do rioghachd, mar a rinn mi coi'-cheangal re Daibhidh t'athair, ag ràdh, Cha bhi duine dhìth ort gu bhi 'na uachdaran ann an Israel.

19 Ach ma thionndaidheas sibh uam, agus gu'n tréig sibh mo reachdan agus m'àitheantan a chuir mi roimhibh, agus gu'n d'théid sibh agus gu'n dean sibh seirbhis do dhéibh eile, agus gu'n sleuchd sibh dhoibh,

20 An sin spìonaidh mise sibh[t] as m'fhearann a thug mi dhuibh[u]; agus an tigh so a naomhaich mi do m'ainm, tilgidh mi as mo shealladh, agus ni mi e 'na shamhladh[w] agus na leth-fhocal[x] am measg nan uile chinneach.

21 Agus an tigh so a bha *co* ard, bithidh iongantas air gach neach a théid seachad air, agus their e, C'ar son a rinn an Tighearna mar so ris an tìr so, agus ris an tigh so?

22 Agus freagrar[y], A chionn gu'n do thréig iad an Tighearna Dia an aithriche, a thug a mach iad a tìr na h-Eiphit, agus gu'n do ghabh iad d'an ionnsuidh[z] diathan eile, agus gu'n do shleuchd iad dhoibh, agus gu'n do rinn iad seirbhis dhoibh: uime sin thug e an t-olc so uile orra.

[s] *gairmear.* [t] *iad.* [u] *dhoibh.* [w] *ghnàth-fhocal.*
[x] *bhall-magaidh.* [y] *their iad.* Eabh. [z] *gu'n d'rinn iad greim air.*

CAIB. VIII.

AGUS tharladh an ceann fhich-
ead bliadhna, anns an do thog
Solamh tigh an Tighearn agus a
thigh féin,
2 Na bailtean a thug Huram do
Sholamh, gu'n do thog Solamh iad,
agus thug e air cloinn Israeil còmh-
nuidh a ghabhail an sin.
3 Agus chaidh Solamh gu Hamat-
sobah, agus thug e buaidh air.
4 Agus thog e Tadmor anns an
fhàsach, agus na bailtean ionmhais
uile a thog e ann an Hamat.
5 Mar an ceudna thog e Bet-ho-
ron uachdarach, agus Bet-horon
ìochdarach, bailte daingnichte, le
ballaibh, geataibh agus crannaibh:
6 Agus Baalat, agus na h-uile
bhailtean ionmhais a bha aig So-
lamh, agus uile bhailte nan carbad,
agus bailtean a' mharc-shluaigh,
agus uile mhiann Sholaimh a
mhiannaich e thogail ann an Ieru-
salem, agus ann an Lebanon, agus
ann an uile thìr a thighearnais.
7 *A thaobh* an t-sluaigh uile a
dh'fhàgadh do na Hitich, agus *do*
na h-Amoraich, agus *do* na Peris-
ich, agus *do* na Hibhich, agus *do*
na Iebusaich, nach *robh* do Israel,
8 D'an cloinn a dh'fhàgadh 'nan
déigh anns an tìr, nach do sgrios
clann Israeil, dhiubhsan thog So-
lamh cìs gus an la'n diugh.
9 Ach do chloinn Israeil cha
d'rinn Solamh tràill sam bith air
son oibre; oir bha iad 'nam fir-
chogaidh, agus 'nan uachdaranaibh,
agus 'nan ceannardaibh[a] aige, agus
'nan riaghlairibh a charbad agus a
mharc-shluaigh.
10 Agus *b'* iad so uachdarain an
luchd-dreuchd a *bha* aig righ So-
lamh, dà cheud agus leth-cheud[b] a
riaghail os cionn an t-sluaigh.
11 Agus thug Solamh suas nigh-
ean Pharaoih a baile Dhaibhidh a
dh'ionnsuidh an tighe a thog e dh'i:
oir thubhairt e, Cha ghabh mo
bhean-sa còmhnuidh ann an tigh
Dhaibhidh righ Israeil; oir *is*
naomha na *h-àitean*, d'an d'thàinig
àirc an Tighearna steach.
12 An sin dh'ìobair Solamh ìob-
airte loisgte do'n Tighearna, air
altair an Tighearna, a thog e fa
chomhair an sgàth-thighe;
13 A dhlighe féin air gach là, ag
ìobradh a réir àithne Mhaois air na
sàbaidibh, agus air na gealaichibh
nomha, agus air na féillibh[c] sòn-
raichte, tri uairean sa' bhliadhna,
air féill an arain neo-ghoirtichte,
agus air féill nan seachduin, agus
air féill nam pailliun.
14 Agus shuidhich e, a réir
riaghailt Dhaibhidh athar, roinnean
nan sagart chum an seirbhis, agus
na Lebhithich chum an cùraim, a
mholadh agus a fhrithealadh am
fianuis nan sagart, a réir dlighe
gach là, agus na dorsairean a réir
an roinnean aig gach geatadh: oir
mar sin dh'àithn Daibhidh òglach
Dhé.
15 Agus cha do chlaon iad o
àithne an righ mu na sagairt agus
na Lebhithich, a thaobh ni air bith,
no thaobh nan ionmhas.
16 Agus dheasaicheadh obair
Sholaimh uile gu ruig an là anns an
do leagadh bunait[d] tighe an Tigh-
earna, agus gus an do chrìochnaich-
eadh e. *Mar sin* rinneadh tigh an
Tighearna gu h-iomlan.
17 An sin chaidh Solamh gu h-E-
sion-geber, agus gu h-Elot, air taobh
na mara ann an tìr Edoim.
18 Agus chuir Huram d'a ionn-
suidh le làimh a sheirbhiseach longa,
agus seirbhisich aig an robh eòlas na
fairge, agus chaidh iad maille re
seirbhisich Sholaimh gu h-Ophir,
agus thug iad as sin ceithir cheud
agus leth-cheud tàlann òir, agus
thug iad gu rìgh Solamh *iad*.

CAIB. IX.

AGUS an uair a chuala ban-righ-
inn Sheba cliù Sholaimh, thàin-
ig i a dhearbhadh Sholaimh le ceis-
dibh cruaidhe gu h-Ierusalem, le
cuideachd ro-mhòir, agus *le* càmhal-
aibh a' giùlan spìosraidh agus oir
ann am pailteas, agus clacha
luach-mhor: agus an uair a thàinig
i dh'ionnsuidh Sholaimh, labhair i
ris gach *ni* a bha 'na cridhe.
2 Agus fhreagair[e] Solamh dh'i
a ceisdean[f] uile; agus cha robh ni
air bith am folach air Solamh nach
d'innis e dh'i.
3 Agus an uair a chunnaic ban-
righinn Sheba gliocas Sholaimh, agus
an tigh a thog e,
4 Agus biadh a bhuird, agus
suidhe a sheirbhiseach, agus feith-
eamh a luchd-frithealaidh agus an
truscan, agus a ghillean-cupain agus
an truscan, agus a dhol-suas air an

[a] I. Righ. Caib. IX. r. 22. [b] *cùig ceud agus leth-cheud.* I. Righ. Caib. IX. r. 23. [c] *féisdibh.* [d] *stéidh.* [e] *dh'fhuasgail, mhìnich.* [f] *briathran,* Eabh.

deachaidh e suas gu [g] tigh an Tighearna, cha robh spiorad innte ni's mò.

5 Agus thubhairt i ris an righ, B'fhìor an t-iomradh a chuala mi ann am thìr féin, air do ghnìomharaibh, agus air do ghliocas.

6 Gidheadh cha do chreid mi am briathra, gus an d'thàinig mi, agus gu'm faca mo shùilean ; agus feuch, cha d'innseadh dhomh leth meud do ghliocais: chaidh thu thar an iomradh a chuala mi.

7 *Is* sona do dhaoine, agus *is* sona iad so do sheirbhisich, a sheasas a't'fhianuis an còmhnuidh, agus a chluinneas do ghliocas.

8 Gu ma beannuichte an Tighearna do Dhia a ghabh tlachd annad gu d' chur air a righ-chathair, gu bhi d' righ air son an Tighearna do Dhé: a chionn gu'n do ghràdhaich do Dhia Israel, chum an daingneachadh gu bràth, uime sin rinn e thusa a'd' righ os an ceann, a dheanamh breitheanais agus ceartais.

9 Agus thug i do'n righ ceud agus fichead tàlann òir, agus romhòran do spìosraidh, agus clacha luachmhor: Agus cha robh riamh a leithid so do spìosraidh, as a thug ban-righinn Sheba do righ Solamh.

10 Agus, mar an ceudna thug seirbhisich Huraim, agus seirbhisich Sholaimh, a thug òr o Ophir, fiodh alguim [h] leo, agus clacha luachmhor.

11 Agus rinn an righ do'n fhiodh alguim staidhrichean [i] do thigh an Tighearna agus do thigh an righ, agus clàrsaichean agus saltairean do'n luchd-ciuil: agus cha n'fhacas an leithid roimhe ann an tìr Iudah.

12 Agus thug righ Solamh do bhan-righinn Sheba a h-uile mhiann a dh'iarr i, a thuilleadh air na thug i dh'ionnsuidh an righ [k]: agus thionndaidh i agus dh'imich i d'a tìr, i féin agus a seirbhisich.

13 A nis b'e cothrom an òir a thàinig a dh'ionnsuidh Sholaimh ann an aon bhliadhna, se ceud agus tri fichead agus sè tàlannan òir :

14 A thuilleadh air na thug na ceannaichean agus an luchd malairt, agus uile righrean Arabia, agus uachdarain na tìre; a thug òr agus airgiod a dh'ionnsuidh Sholaimh [l].

15 Agus rinn righ Solamh dà cheud sgiath do òr buailte: chaidh sè ceud *secel* do òr buailte chum gach sgéithe.

16 Agus *rinn e* tri cheud targaid do òr buailte: chaidh tri cheud *secel* òir chum gach targaide: agus chuir an righ iad ann an tigh frìthe Lebanoin.

17 Rinn an righ mar an ceudna righ-chathair mhòr do fhiaclaibh *elephant*, agus chòmhdaich e i leis an òr bu ghloine.

18 Agus *bha* sè ceuman aig an righ-chathair agus cos-stòl òir, air an tàthadh ris an righ-chathair, agus làmhan air gach taobh do'n àite-shuidhe, agus dà leòmhan a' seasamh làimh ris na làmhan.

19 Agus sheas dà leòmhan dheug an sin air na sè ceumaibh, air an taobh so agus air an taobh ud. Cha d'rinneadh a leithid ann an rìoghachd air bith eile.

20 Agus *bha* uile shoithichean òil righ Solaimh *do* òr, agus uile shoithiche tighe frìthe Lebanoin *do* òr fìor-ghlan: cha robh meas do airgiod ann an laithibh Sholaimh chum ni sam bith.

21 Oir chaidh loingeas an righ gu Tarsis maille re seirbhisich Huraim: aon uair anns na tri bliadhnaibh thàinig loingeas Tharsis a' giùlan òir agus airgid, fhiacal elephant, agus apa, agus pheucag.

22 Agus thug righ Solamh barrachd air uile righibh an domhain ann an saibhreas agus gliocas.

23 Agus dh'iarr uile righre na talmhainn teachd an làthair Sholaimh, a chluinntinn a' ghliocais a chuir Dia 'na chridhe.

24 Agus thug iad leo gach fear a thiodhlacadh, soithichean airgid, agus soithichean òir, agus truscana, agus airm, agus spìosraidh, agus eich, agus muileidean, cuibhrionn bliadhna anns gach bliadhna.

25 Agus bha aig Solamh ceithir mìle prasach each air son a charbad [m], agus dà mhìle dheug marcach, a chuir e mach ann am bailtibh nan carbad, agus maille ris an righ ann an Ierusalem.

26 Agus rìoghaich e os cionn nan righ uile, o'n abhuinn gu ruig tìr nam Philisteach, agus gu ruig crìoch na h-Eiphit.

27 Agus thug an righ air airgiod *a bhi* ann an Ierusalem mar chlachan, agus air na crannaibh seudair

[g] *na h-ìobairte-loisgte a dh'ìobair e ann.* [h] *almuig.* I. Righ. Caib. X. r. 11. [i] *ard-shlighean.* [k] *a thuilleadh air na thug an righ dh'i d'a fhiallaidheachd féin* I. Righ. Caib. X. r. 13. [l] *Faic* I. Righ. Caib. X. r. 15. [m] I. Righ. Caib. IV. r. 26.

thug e *bhi* mar na croinn shicomoir, a *tha* anns an t-srath, air lìonmhoireachd.

28 Agus thugadh eich a dh'ionnsuidh Sholaimh as an Eiphit, agus as gach uile thìr.

29 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Sholaimh, an toiseach agus mu dheireadh[n], nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar Natain an fhàidh, agus ann am fàidheadoireachd Ahiah an t-Silonaich, agus ann an seallannaibh Ido an fhir-sheallaidh an aghaidh Ierobòaim mhic Nebait?

30 Agus rìoghaich Solamh ann an Ierusalem os cionn Israeil uile, dà fhichead bliadhna.

31 Agus choidil Solamh maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann am baile Dhaibhidh athar: agus rìoghaich Rehoboam a mhac 'na àite.

CAIB. X.

AGUS chaidh Rehoboam do Shechem: oir thàinig Israel uile do Shechem g'a dheanamh 'na righ.

2 Agus an uair a chuala Ieroboam mac Nebait *sin*, a *bha* anns an Eiphit, far an do theich e o ghnùis righ Solaimh, phill Ieroboam as an Eiphit.

3 Agus chuir iad *fios*, agus ghairm iad e: agus thàinig Ieroboam agus Israel uile, agus labhair iad re Rehoboam, ag ràdh,

4 Dh'antromaich t'athair ar cuing-ne, ach eutromaich thus a nis seirbhis chruaidh t'athar, agus a chuing throm a chuir e oirn, agus ni sinn seirbhis dhuit.

5 Agus thubhairt e riu, An ceann thri laithean thigibh a rìs a m'ionnsuidh. Agus dh'fhalbh an sluagh.

6 Agus chuir righ Rehoboam a chomhairle ris na seann daoinibh a sheas an làthair Sholaimh athar, an uair bu bheò e, ag ràdh, Cionnus a chomhairlicheas sibh *dhomh* freagradh a thabhairt do'n t-sluagh so?

7 Agus labhair iadsan ris, ag ràdh, Ma bhios tusa caoimhneil ris an t-sluagh so, agus gu'n toilich thu iad, agus gu'n labhair thu riu briathra maithe, bithidh iadsan agadsa 'nan seirbhisich gu bràth.

8 Ach thréig esan comhairle nan seann daoine, a thug iad air; agus chuir e chomhairle ris na daoinibh òga a dh'fhàs suas maille ris féin, *agus* a sheas 'na làthair.

9 Agus thubhairt e riu, Ciod *a tha* sibhse a' comhairleachadh, a chum as gu'n d'thoir sinn freagradh do'n t-sluagh so, a labhair rium, ag ràdh, Eutromaich a' chuing a chuir t'athair oirn?

10 Agus labhair na daoine òga a dh'fhàs suas maille ris *féin* ris, ag ràdh, Mar so their thu ris an t-sluagh a labhair riut, ag ràdh, Dh'antromaich t'athair ar cuing-ne, ach eutromaich thusa dhuinn *i;* mar so their thu riu, *Is* gairbhe mo lùghdag-sa na leasraidh m'athar.

11 Agus a nis chuir m'athair gun amharus oirbh cuing throm, ach cuiridh mise re bhur cuing: smachdaich m'athair sibh le slataibh, ach *smachdaichidh* mise *sibh* le scorpionaibh.

12 Agus thàinig Ieroboam agus an sluagh uile gu Rehoboam air an treas là, mar a dh'àithn an righ, ag ràdh, Thigibh a rìs am' ionnsuidh air an treas là.

13 Agus fhreagair an righ iad gu garbh, agus thréig righ Rehoboam comhairle nan seann daoine.

14 Agus labhair e riu a réir comhairle nan daoine òga, ag ràdh, Dh'antromaich m'athair bhur cuing, ach cuiridh mise rithe; smachdaich m'athair sibh le slataibh, ach *smachdaichidh* mise *sibh* le scorpionaibh.

15 Mar so cha d'éisd an righ ris an t-sluagh; oir bha'n t-aobhar o Dhia, chum gu'n coimhlionadh an Tighearn fhocal féin, a labhair e le làimh Ahiah an t-Silonaich re Ieroboam mac Nebait.

16 Agus an uair a chunnaic Israel uile nach d'éisd an righ riu, fhreagair an sluagh an righ, ag ràdh, Ciod a' chuibhrionn *a th'*againne ann an[o] Daibhidh? agus cha *'n'eil* oighreachd *againn* ann am mac Iese: gach fear do d' bhùthaibh, O Israel; a nis thoir an aire[p] air do thigh féin, a Dhaibhidh. Agus dh'fhalbh Israel uile d'am bùthaibh.

17 Ach *a thaobh* chloinn Israeil a bha chòmhnuidh ann am bailtibh Iudah, rìoghaich Rehoboam os an cionn.

18 An sin chuir righ Rehoboam Adoram a *bha* os cionn na cìse *d'an ionnsuidh;* agus chlach clann Israeil e le clachaibh, agus fhuair e bàs: agus rinn Rehoboam cabhag gu dol suas d'a charbad, chum as gu'n teicheadh e do h-Ierusalem.

19 Agus rinn Israel ceannairc an

[o] *o thoiseach gu deireadh.*

[o] *maille re.*

[p] *seall.*

aghaidh tighe Dhaibhidh gus an la'n diugh.

CAIB. XI.

AGUS an nair a thàinig Rehoboam gu h-Ierusalem, chruinnich e do thigh Iudah agus Bheniamin, ceud agus ceithir fichead mìle *fear* taghta, deanta re cogadh, a chogadh an aghaidh Israeil, a chum an rioghachd a thoirt a rìs gu Rehoboam.

2 Ach thàinig focal an Tighearna gu Semaiah òglach[q] Dhé, ag ràdh,

3 Labhair re Rehoboam, mac Sholaimh, righ Iudah, agus re h-Israel uile ann an Iudah agus *ann am* Beniamin, ag ràdh,

4 Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Cha d'théid sibh suas, agus cha chog[r] sibh re'r bràithribh: pillibh, gach fear a dh'ionnsuidh a thighe; oir leamsa rinneadh an ni so. Agus dh'éisd iad re briathraibh an Tighearna, agus phill iad o dhol an aghaidh Ieroboaim.

5 Agus ghabh Rehoboam còmhnuidh ann an Ierusalem, agus thog e bailte daingnichte ann an Iudah:

6 Thog e eadhon Bet-lehem, agus Etam, agus Tecoa,

7 Agus Bet-sur, agus Socho, agus Adullam,

8 Agus Gat, agus Maresah, agus Siph,

9 Agus Adoraim, agus Lachis, agus Asecah,

10 Agus Sorah, agus Aialon, agus Hebron; a *tha* ann an Iudah, agus ann am Beniamin, 'nam bailtibh daingnichte.

11 Agus neartaich e na daingnichean, agus chuir e ceannardan annta, agus taisgeacha bìdh, agus olaidh, agus fìona.

12 Agus anns gach baile[s] fa leth *chuir e* sgiathan agus sleaghan, agus rinn e ro-làidir iad; oir bha Iudah agus Beniamin aige air a thaobh.

13 Agus thàinig na sagairt agus na Lebhithich, a *bha* ann an Israel uile, d'a ionnsuidh as an crìochaibh uile:

14 (Oir dh'fhàg na Lebhithich am fo-bhailtean[t], agus an sealbh, agus thàinig iad gu Iudah agus gu h-Ierusalem; a chionn gu'n do chuir Ieroboam agus a mhic iad o fhritheaiadh ann an dreuchd nan sagart do'n Tighearna.

15 Agus rinn e dha féin sagairt air son nan àit ard, agus air son dhiabhol, agus air son nan laogh a rinn e)

16 Agus 'nan déigh-san thàinig a mach as uile threubhaibh Israeil iadsan a shocraich an cridhe a dh'iarraidh an Tighearna Dé Israeil, gu h-Ierusalem a dh'ìobradh do'n Tighearna Dia an aithriche.

17 Agus dhaingnich iad rìoghachd Iudah, agus rinn iad Rehoboam mac Sholaimh làidir rè thri bliadhna; oir rè thri bliadhna ghluais iad ann an slighe Dhaibhidh agus Sholaimh.

18 Agus ghabh Rehoboam Mahalat nighean Ierimoit, mhic Dhaibhidh, dha féin mar mhnaoi; Abihail mar an ceudna, nighean Eliaib, mhic Iese:

19 Agus rug ise dha clann; Ieus, agus Semariah, agus Saham.

20 Agus 'na déigh-san ghabh e Maachah, nighean Absaloim, a rug dha Abiah, agus Atai, agus Sisa, agus Selomit.

21 Agus ghradhaich Rehoboam Maachah, nighean Absaloim, os cionn a bhan agus a choimhleabaichean uile; (oir ghabh e dha féin ochd mnài dheug, agus tri fichead coimhleabach, agus ghin e ochd mic fhichead, agus tri fichead nighean)

22 Agus rinn Rehoboam 'na cheannard Abiah, mac Mhaachah, gu bhi 'na riaghlair am measg a bhràithre; oir smuainich e air a dheanamh 'na righ.

23 Agus rinn e gu glic, agus sgaoil e *a' chuid eile* d'a mhacaibh uile air feadh uile thìre Iudah agus Bheniamin, anns na bailtibh daingnichte uile, agus thug e dhoibh pailteas bìdh: agus dh'iarr e mòran bhan.

CAIB. XII.

AGUS an nair a dhaingnicheadh rìoghachd Rehoboaim, agus a dh'fhàs e cumhachdach[u], thréig e lagh an Tighearna, agus Israel uile maille ris.

2 Agus anns a' chùigeadh bliadhna do righ Rehoboam, thàinig Sisac righ na h-Eiphit a nios an aghaidh Ierusaleim (a chionn gu'n do pheacaich iad an aghaidh an Tighearna)

3 Le mìle agus da cheud carbad, agus le tri fichead mìle marcach: agus *bha* 'n sluagh gun àireamh a thàinig maille ris as an Eiphit; na Lùbaich, na Sucaich, agus na h-Etiopaich.

[q] *duine-* Eabh. [r] *chòmhraig.* [s] *cathair.* [t] *dlù-bhailtean fearann comh-roinn; suburbs.* Sasg. [u] *neartaich se e féin.*

4 Agus ghlac e na bailte daingnichte a *bhuineadh* do Iudah, agus thàinig e gu h-Ierusalem.

5 An sin thàinig Semaiah am fàidh gu Rehoboam agus gu h-uachdaranaibh Iudah, a bha air cruinneachadh gu h-Ierusalem air eagal Shisaic, agus thubhairt e riu, Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Dh'fhàg[w] sibhse mise, agus air an aobhar sin dh'fhàg mise sibhse ann an làimh Shisaic.

6 An sin dh'irioslaich uachdarain Israeil agus an righ iad féin, agus thubhairt iad, *Tha*'n Tighearna ceart.

7 Agus an uair a chunnaic an Tighearn gu'n d'irioslaich siad iad féin, thàinig focal an Tighearna gu Semaiah, ag ràdh, Dh'irioslaich siad iad féin; cha sgrios mi iad, ach bheir mi dhoibh càil-eigin do shaorsadh, agus cha taomar mo chorruich a mach air Ierusalem le làimh Shisaic.

8 Gidheadh, bithidh iad 'nan seirbhisich aige, agus bithidh aithne aca air mo sheirbhis-sa, agus air seirbhis rìoghachda nan dùchanna.

9 Uime sin thàinig Sisac righ na h-Eiphit a nìos an aghaidh Ierusaleim, agus thug e leis ionmhais tighe an Tighearna, agus ionmhais tighe an righ; bhuin e leis an t-iomlan: thug e leis mar an ceudna na targaidean òir a rinn Solamh.

10 Agus rinn righ Rehoboam targaidean umha'nan àit,agus thug e thairis *iad* do làimh cheannard an fhreiceadain, a ghléidh dorus tighe an righ.

11 Agus an uair a chaidh an righ a steach do thigh an Tighearna, thàinig am freiceadan agus thog siad iad, agus thug iad air an ais iad gu seòmar an fhreiceadain.

12 Agus an uair a dh'irioslaich se e féin, thionndaidh corruich an Tighearna uaith, chum nach sgriosadh se *e* gu tur. Agus mar an ceudna ann an Iudah bha nithe gu maith.

13 Agus dhaingnich righ Rehoboam e féin ann an Ierusalem, agus rìoghaich e. A nis *bha* Rehoboam aon agus dà fhichead bliadhna dh'aois an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e seachd bliadhna deug ann an Ierusalem, am baile a thagh an Tighearn a mach as uile threubhaibh Israeil a chur ainme an sin: agus *b'e* ainm a mhàthar Naamah, Ban-amonach.

14 Agus rinn e olc, a chionn nach d'ulluich e a chridhe a dh'iarraidh an Tighearna.

15 Anis gnìomhara Rehoboaim, an toiseach agus mu dheireadh, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar Shemaiah an fhàidh, agus Ido an fhir-fheallaidh, mu thimchioll ghinealach? Agus *bha* cogadh eadar Rehoboam agus Ieroboam rè *an* laithean uile.

16 Agus choidil Rehoboam maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann am baile Dhaibhidh. Agus rìoghaich Abiah a mhac 'na àit.

CAIB. XIII.

A NIS anns an ochdamh bliadhna deug do righ Ieroboam, thòisich Abiah[x] air rìoghachadh os cionn Iudah.

2 Tri bliadhna rìoghaich e ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Maachah, nighean [Abisaloim, mhic] Urieil o Ghibeah[y]. Agus bha cogadh eadar Abiah agus Ieroboam.

3 Agus chuir Abiah an cath an ordugh le armailt do dhaoinibh treun ann an cogadh, ceithir cheud mìle fear taghta: agus chuir Ieroboam an cath an ordugh 'na aghaidh le ochd ceud mìle fear taghta, daoine treun gaisgeil.

4 Agus sheas Abiah suas air sliabh Shemaraim, a *tha* ann an sliabh Ephraim, agus thubhairt e, Eisdibh rium, a Ieroboam, agus Israel uile.

5 Nach bu chòir dhuibhse fios a bhi agaibh gu'n d'thug an Tighearna Dia Israeil an rìoghachd os cionn Israeil thairis do Dhaibhidh gu bràth, *eadhon* dha-san agus d'a mhacaibh le coi'-cheangal salainn?

6 Gidheadh, dh'éirich Ieroboam, mac Nebait, seirbhiseach Sholaimh mhic Dhaibhidh suas, agus rinn e ceannairc an aghaidh a thighearna;

7 Agus chruinnich d'a ionnsuidh daoine faoine, mic Bheliail, agus neartaich siad iad féin an aghaidh Rehoboaim, mhic Sholaimh, 'nuair a bha Rehoboam òg agus taischridheach[z], agus nach b' urrainn e cur 'nan aghaidh.

8 Agus a nis *tha* sibh a' smuaineachadh air cur an aghaidh rìoghachd an Tighearna ann an làimh mhac Dhaibhidh, agus *tha* sibh 'nar[a] sluagh mòr, agus *tha* agaibh laoigh

[w] *Thréig.* [x] *Abiam.* I. Righ. Caib. XV. r. 1. [y] Faic I. Righ. Caib. XV. r. 2. [z] *maoth-chridheach.* [a] *ann bhur.*

òir, a rinn Ieroboam dhuibh mar
dhee.
9 Nach do thilg sibh a mach sag-
artan an Tighearna, mic Aaroin,
agus na Lebhithich, agus nach d'rinn
sibh dhuibh féin sagarta mar chin-
nich *eile* an domhain ? Gach neach
a thig g'a choisreagadh féin le tarbh
òg agus *le* seachd reitheachaibh,
bithidh esan air ball 'na shagart
dhoibhsan nach *'eil* 'nan déibh.
10 Ach d'ar taobh-ne, *is e* 'n
Tighearn ar Dia, agus cha do thréig
sinn e : agus *is iad* mic Aaroin na
sagairt a tha frithealadh do'n Tigh-
earn, agus *tha* na Lebhithich *a'*
feitheamh air *an* obair *féin*.
11 Agus *tha* iad a' losgadh do'n
Tighearn iobairte-loisgte air gach
maduinn agus air gach feasgar, agus
tùis chùbhraidh ; agus *tha* aran na
fianuis air a' bhord fhìor-ghlan, agus
an coinnlcir òir maille r'a lòchran-
aibh a lasadh air gach feasgar : oir
tha sinne a' gleidheadh cùraim an
Tighearn ar Dé; ach thréig sibhse e.
12 Agus feuch, maille ruinne *tha*
Dia féin 'na cheannard *oirn*, agus a
shagairt le tròmpaidibh fuaimneach
a thoirt caismeachd 'nar [a] n-aghaidh-
sa. A chlann Israeil, na cogaibhse
an aghaidh an Tighearna Dé bhur
n-aithriche ; oir cha soirbhich sibh.
13 Ach thug Ieroboam air luchd
feall-fholaich [b] teachd mu'n cuairt
air an cùlaobh, air chor as gu robh
iad féin fa chomhair Iudah, agus an
luchd feall-fholaich air an cùlaobh.
14 Agus an uair a sheall Iudah
'nan déigh, feuch, *bha*'n cath air am
beulaobh agus air an cùlaobh : agus
ghlaodh iad ris an Tighearn, agus
rinn na sagairt fuaim le trompaidibh.
15 Agus rinn fir Iudah gàir : agus
an uair a rinn fir Iudah gàir, air ball
bhuail Dia Ieroboam agus Israel uile
roimh Abiah agus Iudah.
16 Agus theich clann Israeil roimh
Iudah, agus thug Dia thairis iad
'nan làimh.
17 Agus mharbh Abiah agus
a shluagh iad le h-àr mòr ; oir thuit
sìos marbhta do Israel, cùig ceud
mìle fear taghta.
18 Agus dh'irioslaicheadh clann
Israeil air an àm sin, ach neartaich-
eadh [c] clann Iudah, a chionn gu'n
d'earb iad as an Tighearna Dia an
aithriche.
19 Agus lean Abiah an ruaig air
Ieroboam, agus ghlac e uaith mòr-
bhailte [d] ; Bet-el le bhailtibh beaga,
agus Iesanah le bhailtibh beaga,
agus Ephron le bhailtibh beaga.
20 Agus cha d'fhuair Ieroboam
neart ni's mò ann an laithibh Abiah :
agus bhuail an Tighearn e, agus
fhuair e bàs.
21 Ach dh'fhàs Abiah cumhachd-
ach, agus phòs e [e] ceithir mnai
dheug, agus ghin e dà mhac thar
fhichead, agus se nigheana deug.
22 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Abiah, agus a shlighean,
agus a bhriathra, *tha iad* sgrìobhta
ann an eachdraidh an fhàidh Ido.

CAIB. XIV.

AGUS choidil Abiah maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaic iad
e ann am baile Dhaibhidh ; agus
rìoghaich Asa a mhac 'na àit. 'Na
laithibh-san bha'n tìr sàmhach [f]
deich bliadhna.
2 Agus rinn Asa an *ni a bha*
maith agus ceart ann an sùilibh an
Tighearna a Dhé :
3 Oir chuir e air falbh altairean
nan *dée* coimheach, agus na h-àitean
arda, agus bhris e sìos na dealbhan,
agus ghearr e sìos na doireachan,
4 Agus dh'àithn e do Iudah an
Tighearna Dia an aithriche iarraidh,
agus an lagh a ghleidheadh [g], agus
an àithne.
5 Chuir e air falbh mar an ceud-
na as uile bhailtibh Iudah, na
h-àitean arda agus na dealbhan [h].
Agus bha 'n rìoghachd sàmhach 'na
làthair.
6 Agus thog e bailte daingnichte
ann an Iudah : oir bha'n tìr sìochail,
agus cha *robh* cogadh aige anns na
bliadhnaibh sin ; oir thug an Tigh-
earna fois da.
7 Uime sin thubhairt e re Iudah,
Togamaid na bailte so, agus deanam-
aid mu'n cuairt *orra* ballachan, le
tùraibh, geatachaibh agus crannaibh,
an uair *a tha*'n tìr fathast romh-
ainn : oir dh'iarr sinne an Tighearn
ar Dia ; dh'iarr sinn *e*, agus thug e
fois dhuinn air gach taobh. Uime
sin thog iad, agus shoirbhich leo.
8 Agus bha aig Asa armailt *do*
dhaoinibh a dh'iomchair sgiath
agus sleagh, as Iudah tri cheud
mìle, agus a Beniamin a dh'iom-
chair targaid agus a tharruing bogha,
dà cheud agus ceithir fichead mìle ;
iad sin uile 'nan daoinibh treun
gaisgeil.

[a] *ann bhur.* [b] *plaid-luidhe.* [c] *bhuadhaich.*
[d] *caithriche.* [e] *ghabh e d'a ionnsuidh,* Eabh. [f] *aig fois.*
[g] *a dheanamh.* Eabh. [h] *grian-iochdan.*

9 Agus thàinig a mach 'nan aghaidh Serah an t-Etiopach le armailt mìle do mhìltibh, agus trì cheud carbad, agus thàinig e gu Maresah.

10 Agus chaidh Asa mach 'na aghaidh, agus chuir iad an cath an ordugh ann an gleann Shephatah aig Maresah.

11 Agus ghlaodh Asa ris an Tighearn a Dhia, agus thubhairt e, A Thighearna, cha *n'eil* ann ach an aon chuid duitse cuideachadh le mòran, no leo-san *a ta* gun neart: cuidich leinne, a Thighearn, ar Dia; oir asadsa earbaidh sinn, agus ann ad ainm-sa théid sinn an aghaidh na mòr-chuideachd so: a Thighearna, *is* tusa ar Dia; na buadhaicheadh duine a't'aghaidh.

12 Agus bhuail an Tighearna na h-Etiopaich roimh Asa, agus roimh Iudah; agus theich na h-Etiopaich.

13 Agus lean Asa agus an sluagh a *bha* maille ris iad gu Gerar: agus thuit do na h-Etiopaich uiread[i] as nach robh tuilleadh neirt aca[k]; oir sgriosadh iad roimh an Tighearn agus roimh fheachd: agus thug iad leo ro-mhòran creiche.

14 Agus bhuail iad na bailtean uile mu'n cuairt air Gerar, oir bha eagal an Tighearna orra: agus chreach iad na bailtean uile, oir bha mòran creiche annta.

15 Agus bhuail iad mar an ceudna bùthan na spréidh, agus thug iad leo caoraich ann am pailteas, agus càmhail; agus phill iad gu h-Ierusalem.

CAIB. XV.

AGUS thàinig Spiorad Dhé air Asariah mac Odeid.

2 Agus chaidh e suas an coinneamh Asa, agus thubhairt e ris, Eisdibh riumsa, Asa, agus Iudah uile, agus a Bheniamin, *Tha'n* Tighearna maille ribh, am feadh a tha sibhse maille ris-san: agus ma dh'iarras sibh e, gheibhear leibh e; ach ma thréigeas sibhse esan, tréigidh esan sibhse.

3 Anis rè iomadh la *bithidh* Israel as eugmhais Dhé na fìrinn, agus as eugmhais sagairt a theagaisgeas, agus as eugmhais lagha.

4 Ach an uair a philleas iad 'nan airc a dh'ionnsuidh an Tighearna Dé Israeil, agus a dh'iarras iad e, gheibhear leo e.

5 Agus anns na h-amannaibh sin cha *bhi* sìth ann dha-san a théid a mach, no dha-san a thig a steach, ach buaireas[l] mòr air uile luchd-àiteachaidh nan dùchanna.

6 Agus sgriosar cinneach le cinneach, agus baile le baile; oir claoidhidh Dia iad leis gach airc.

7 Ach bithibhse làidir, agus na biodh bhur làmha lag; oir tha duais ann air son bhur n-oibre.

8 Agus an uair a chual Asa na briathra sin, agus fàidheadaireachd [Asariah mhic] Odeid an fhàidh, ghabh e misneach, agus chuir e air falbh na *h-iodhola* gràineil a tìr Iudah agus Bheniamin uile, agus as na bailtibh a ghlac e do shliabh Ephraim, agus dh'athnuadhaich e altair an Tighearna, a *bha* air beulaobh sgàth-thighe an Tighearna.

9 Agus chruinnich e Iudah uile agus Beniamin, agus na coigrich maille riu a h-Ephraim, agus a Manaseh, agus a Simeon; oir thàinig iad thairis d'a ionnsuidh a h-Israel ann am pailteas, an uair a chunnaic iad gu'*n robh* an Tighearn a Dhia maille ris.

10 Agus chruinnich iad an cionn a chéile aig Ierusalem anns an treas mìos, anns a' chùigeadh bliadhna deug do rìoghachadh Asa.

11 Agus dh'iobair iad do'n Tighearna san àm sin do'n chreich *a* thug iad leo, seachd ceud bò, agus seachd mìle caora.

12 Agus rinn iad coi'-cheangal gu'n iarradh iad an Tighearna Dia an aithriche le'n uile chridhe, agus le'n uile anam;

13 Agus gu'n rachadh gach neach nach iarradh an Tighearna Dia Israeil, a chur gu bàs, co dhiubh bu bheag no mòr, fear no bean e.

14 Agus mhionnaich iad do'n Tighearna le guth ard, agus le gàir, agus le trompaidibh, agus le buabhullaibh.

15 Agus rinn Iudah uile gairdeachas a thaobh nam mionna sin: oir mhionnaich iad le'n uile chridhe, agus dh'iarr iad e le'n uile rùn, agus fhuaradh e leo. Agus thug an Tighearna fois dhoibh air gach taobh.

16 Agus mar an ceudna *thaobh* Mhaachah màthar rìgh Asa, chuir e i o *bhi* 'na ban-rìghinn, a chionn gu'n d'rinn i dealbh uamhasach ann an doire: agus ghearr Asa sìos a dealbh uamhasach, agus mhìn-phronn se *e*, agus loisg se *e* aig sruth Chidroin.

[i] *oircad.* Eir. [k] *nach* robh *a' bheag beò dhiubh.* *tuairgne, cràdhshlat.*

17 Ach cha do chuireadh na h-àitean arda air falbh a h-Israel: gidheadh, bha cridhe Asa iomlan rè a laithean uile.

18 Agus thug e steach na nithean a naomhaich athair, agus na nithean a naomhaich e féin, do thigh an Tighearna, airgiod agus òr, agus soithichean.

19 Agus cha robh cogadh tuilleadh ann gu ruig an cùigeadh bliadhna deug thar fhichead do rìoghachadh Asa.

CAIB. XVI.

ANNS an t-seathadh bliadhna deug thar fhichead do rìoghachadh Asa, thàinig Basa righ Israeil a nìos an aghaidh Iudah, agus thog e Ramah, chum nach leigeadh e le neach air bith dol a mach no teachd a stigh gu Asa righ Iudah.

2 An sin thug Asa mach airgiod agus òr as ionmhasaibh tighe an Tighearna agus tighe an righ, agus chuir e *teachdoirean* gu Benhadad righ Shiria a bha chòmhnuidh aig Damascus, ag ràdh,

3 *Biodh* coi'-cheangal eadar mise agus thusa, mar *a bha* eadar m'athair-sa agus t'athair-sa: feuch, chuir mi a t' ionnsuidh airgiod agus òr; falbh, bris do choi'-cheangal re Baasa righ Israeil, a chum gu'n imich e uam.

4 Agus dh'éisd Benhadad re righ Asa, agus chuir e ceannardan nan armailt a *bha* aige, an aghaidh bhailtean Israeil; agus bhuail iad Ion, agus Dan, agus Abel-maim, agus uile bhailtean ionmhais Naphtali.

5 Agus an uair a chuala Baasa *sin*, leig e dheth Ramah a thogail, agus sguir e d'a obair.

6 An sin thug Asa an righ leis Iudah uile, agus thug iad leo clacha Ramah, agus fhiodh, leis an robh Baasa a' togail; agus thog e leo Geba, agus Mispah.

7 Agus anns an àm sin thàinig Hanani am fear-seallaidh gu h-Asa righ Iudah, agus thubhairt e ris, A chionn gu'n d'earb thu a righ Shiria, agus nach d'earb thu as an Tighearna do Dhia, uime sin tha armailt righ Shiria air dol as o d' làimh.

8 Nach robh na h-Etiopaich agus na Lubaich 'nan sluagh lionmhor, le ro-mhòran charbad agus marcshluaigh? gidheadh, a chionn gu'n d'earb thu as an Tighearn, thug e thairis do d' làimh iad.

9 Oir *tha* suilean an Tighearn ag amharc a null agus a nall air feadh na talmhainn uile, a chum e féin a nochdadh làidir as *an* leth-*san*, aig *am bheil* cridhe iomlan d'a thaobh. Rinn thu gu h-amaideach an so; air an aobhar sin o so a mach bithidh cogadh a'd' aghaidh.

10 An sin bha fearg air Asa ris an fhear-sheallaidh, agus chuir e ann an tigh prìosain e, a chionn gu'*n robh* e ann an corruich ris a thaobh an *ni* so. Agus rinn Asa ainneart air *cuid* do'n t-sluagh san àm sin.

11 Agus feuch, gnìomharan Asa, an toiseach agus mu dheireadh, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann an leabhar righrean Iudah agus Israeil.

12 Agus dh'fhàs eucail air Asa 'na chosaibh anns an naothadh bliadhna deug thar fhichead d'a rìoghachadh, gus *an d'thàinig* eucail gu h-airde *mhòir:* gidheadh, 'na eucail cha d'iarr e an Tighearn, ach na lighichean.

13 Agus choidil Asa maille r'a aithrichibh, agus dh'eug e anns a' cheud bliadhna agus dà fhichead d'a rìoghachadh.

14 Agus dh'adhlaic iad e 'na uaigh féin, a rinn e air a shon féin ann am baile Dhaibhidh, agus chuir iad 'na luidhe e ann an leabaidh, a lìonadh le nithibh cùbhraidh [m], agus le h-iomadh gnè olaidh [n] air an deasachadh le h-ealadhain an léigh: agus rinn iad dha losgadh ro-mhòr.

CAIB. XVII.

AGUS rìoghaich Iehosaphat a mhac 'na àit, agus neartaich se e féin an aghaidh Israeil.

2 Agus chuir e feachd ann an uile bhailtibh daingnichte Iudah, agus chuir e freiceadain ann an tìr Iudah, agus ann am bailtibh Ephraim, a ghlac Asa athair.

3 Agus bha'n Tighearna maille re Iehosaphat, a chionn gu'n do ghluais e ann an ceud shlighibh Dhaibhidh athar, agus nach d'iarr e dh'ionnsuidh Bhaalim [o],

4 Ach gu'n d'iarr e dh'ionnsuidh [an Tighearna] Dé athar, agus gu'n do ghluais e 'na àitheantaibh, agus cha b'ann a réir deanadais Israeil:

5 Uime sin dhaingnich an Tighearn an rìoghachd 'na làimh, agus thug Iudah uile tiodhlacan gu Ieho-

[m] *spìosraidh deagh bholaidh.* [n] *oinemeid.*
[o] *dhiathan bréige.*

saphat; agus bha aige beartas agus
urram ann am pailteas.
6 Agus dh'ardaicheadh a chridhe
ann an slighibh an Tighearna; agus
mar an ceudna chuir e air falbh na
h-àitean arda agus na doireachan as
Iudah.
7 Agus anns an treas bliadhna d'a
rìoghachadh chuir e *cuid* da uachd-
aranaibh [p], Benhaïl, agus Obadiah,
agus Sechariah, agus Netaneel, agus
Micaiah, a theagasg ann am bailtibh
Iudah:
8 Agus maille riu-san na Lebhith-
ich Semaiah, agus Netaniah, agus
Sebadiah, agus Asahel, agus Semi-
ramot, agus Iehonatan, agus Ado-
niah, agus Tobiah, agus Tob-ado-
niah, Lebhithich *uile;* agus maille
riu-san Elisama, agus Iehoram, na
sagairt.
9 Agus theagaisg iad ann an Iu-
dah, agus leabhar lagha an Tigh-
earna aca, agus chaidh iad mu'n
cuairt air feadh uile bhailtean Iu-
dah, agus theagaisg iad an sluagh.
10 Agus bha eagal an Tighearna
air uile rìoghachdaibh nan tìr a *bha*
mu'n cuairt air Iudah, agus cha do
chog iad re Iehosaphat.
11 Agus thug *cuid* do na Philis-
tich tiodhlacan do Iehosaphat, agus
airgiod cìse: mar an ceudna thug
na h-Arabaich d'a ionnsuidh spréidh,
seachd mìle agus seachd ceud reithe,
agus seachd mìle agus seachd ceud
boc-gaibhre.
12 Agus dh'fhàs Iehosaphat gu
h-anbarrach mòr; agus thog e ann
an Iudah caistealan [q] agus bailtean
ionmhais.
13 Agus bha mòran oibre aige
ann am bailtibh Iudah, agus fir-
chogaidh, daoine comasach gaisgeil,
ann an Ierusalem.
14 Agus so an àireamh, a réir
tighe an aithriche: Do Iudah, cean-
narda mhìltean; Adnah an cean-
nard, agus maille ris daoine comas-
ach gaisgeil, tri cheud mìle.
15 Agus 'na dhéigh-san Iehoha-
nan an ceannard, agus maille ris dà
cheud agus ceithir fichead mìle.
16 Agus 'na dhéigh-san Amasiah
mac Shichri, a thug e féin suas do'n
Tighearn, agus maille ris dà cheud
mìle fear comasach gaisgeil.
17 Agus do Bheniamin; Eliada
fear comasach gaisgeil, agus maille
ris daoine armaichte le bogha agus
le targaid, da cheud mìle.
18 Agus 'na dhéigh-san Iehosa-
bad, agus maille ris ceud agus
ceithir fichead mìle, deas gu cogadh.
19 *Bha* iad sin a' feitheamh air
an righ, a bhàrr *orra-san* a chuir an
righ anns na bailtibh daingnichte
air feadh Iudah uile.

CAIB. XVIII.

AGUS bha aig Iehosaphat beartas
agus cliu ann am pailteas; agus
rinn e cleamhnas re Ahab.
2 Agus an ceann bhliadhnan *àr-
aidh* chaidh e sìos a dh'ionnsuidh
Ahaib do Shamaria, agus mharbh
Ahab caoraich agus crodh ann am
pailteas air a shon, agus air son an
t-sluaigh a *bha* maille ris, agus
chuir e impidh air dol suas gu Ra-
mot-gilead.
3 Agus thubhairt Ahab righ Is-
raeil re Iehosaphat righ Iudah, An
d'théid thu maille riumsa do Ra-
mot-gilead? Agus fhreagair esan
e, *Tha* mise mar *ata* thusa, agus
mo shluagh mar do shluagh-sa, agus
bithidh sinn leat anns a' chogadh.
4 Agus thubhairt Iehosaphat re
righ Israeil, Fiosraich [r], guidheam
ort, an diugh do fhocal an Tighearna.
5 Uime sin chruinnich righ Is-
raeil na fàidhean an ceann a chéile,
ceithir cheud fear, agus thubhairt e
riu, An d'théid sinn do Ramot-gi-
lead gu cath, no'n leig mi leis? agus
thubhairt iadsan, Falbh suas; oir
bheir Dia an làimh an righ *iad.*
6 Agus thubhairt Iehosaphat,
Nach *'eil* an so fàidh tuilleadh leis
an Tighearna, chum gu'm fiosraich
sinn dheth?
7 Agus thubhairt righ Israeil re
Iehosaphat, *Tha* fathast aon fhear
ann, leis am feud sinn fiosrachadh
do'n Tighearna; ach tha fuath agam
dha, oir cha *'n'eil* e deanamh fàis-
tineachd mu m' thimchioll idir air
maith, ach an còmhnuidh air olc: *is*
e so Micaiah, mac Imla. Agus
thubhairt Iehosaphat, Na h-abradh
an righ mar sin.
8 Agus ghairm righ Israeil aon
d'a mhaoraibh, agus thubhairt e,
Greas *an so* Micaiah mac Imla.
9 Agus shuidh righ Israeil, agus
Iehosaphat righ Iudah, gach fear air
a righ-chathair féin, le'n earradh
rìoghail orra, agus shuidh iad ann
an àite réidh, aig dol a steach geat-
aidh Shamaria, agus *bha* na fàidh-
ean uile re fàidheadaireachd 'nan
làthair.
10 Agus rinn Sedeciah, mac Che-

[p] *chuir e* fios *a dh'ionnsuidh uachdaran.* [q] *tùir.*
[r] *Fèòraich.*

naanah, adhaircean iaruinn dha
fein, agus thubhairt e, Mar so tha'n
Tighearn ag ràdh, Leo so buailidh
tu na Sirianaich [s], gus an cuirear as
doibh.
11 Agus rinn na fàidhean uile
fàidheadaireachd mar sin, ag ràdh,
Falbh suas gu Ramot-gilead, agus
soirbhich; oir bheir an Tighearn an
làimh an righ *iad*.
12 Agus an teachdair' a chaidh a
ghairm Mhicaiah, labhair e ris, ag
ràdh, Feuch, *tha* briathra nam
fàidh le h-aon bheul *a' foillseach-
adh* maith do'n righ: bitheadh
t'fhocal-sa, guidheam ort, mar *fhoc-
al* aoin diubhsan, agus labhair maith.
13 Agus thubhairt Micaiah, *Mar
is* beo an Tighearn, eadhon *an ni* a
their mo Dhia, sin labhraidh mise.
14 Agus thàinig e dh'ionnsuidh
an righ, agus thubhairt an righ ris,
A Mhicaiah, an d'théid sinn do Ra-
mot-gilead gu cath, no'n leig mi
leis? agus thubhairt esan, Rachaibh
suas, agus soirbhichibh; oir bheir-
ear ann bhur làimh *iad*.
15 Agus thubhairt an righ ris,
Cia lion uair a mhionnaicheas mi
thu, nach innis thu dhomh ach an
fhìrinn ann an ainm an Tighearna.
16 Agus thubhairt esan, Chunnaic
mi Israel uile sgapta air na sléibh-
tibh, mar chaoraich aig nach *'eil*
aodhaire: agus thubhairt an Tigh-
earna, Cha *'n'eil* maighstir [t] orra
so; pilleadh gach fear d'a thigh féin
ann an sìth.
17 (Agus thubhairt righ Israeil re
Iehosaphat, Nach d'innis mi dhuit,
nach deanadh e fàistineachd mu
m' thimchioll-sa air maith, ach air
olc?)
18 A rìs thubhairt e, Uime sin
éisdibh re focal an Tighearna: Chun-
naic mise an Tighearna 'na shuidhe
air a righ-chathair, agus uile shlòigh
nan nèamh 'nan seasamh air a làimh
dheis agus air a làimh chli.
19 Agus thubhairt an Tighearna,
Cò a chuireas impidh air [u] Ahab
righ Israeil, a chum as gu'n d'théid
e suas, agus gu'n tuit e ann an Ra-
mot-gilead? Agus labhair aon, ag
ràdh mar so, agus aon eile ag ràdh
mar sud.
20 Agus thàinig spiorad a mach,
agus sheas e am fianuis an Tighearna,
agus thubhairt e, Cuiridh mise imp-
idh air. Agus thubhairt an Tigh-
earna ris, Cia leis?
21 Agus thubhairt esan, Théid
mi mach, agus bithidh mi a'm' spio-
rad bréige ann am beul fhàidhean
uile. Agus thubhairt an Tighearna,
Cuiridh tu impidh air, agus mar an
ceudna buaidhichidh tu: imich,
agus dean mar sin.
22 A nis uime sin, feuch, chuir
an Tighearna spiorad bréige ann am
beul nam fàidh sin agad, agus labh-
air an Tighearn olc mu d' thim-
chioll.
23 An sin chaidh Sedeciah mac
Chenaanah am fagus, agus bhuail e
Micaiah air a' ghiall, agus thubhairt
e, Cia an taobh a chaidh spiorad an
Tighearna uamsa a labhairt riutsa?
24 Agus thubhairt Micaiah, Feuch,
chi thu san là sin air an d'théid
thu steach do sheòmar-cùil gu
t'fholachadh féin.
25 An sin thubhairt righ Israeil,
Glacaibh Micaiah, agus thugaibh air
ais e gu h-Amon uachdaran a' bhaile,
agus gu Ioas mac an righ:
26 Agus abraibh, Mar so thubh-
airt an righ, Cuiribh am *fear* so
anns a' phrìosan, agus beathaichibh
e le aran airce [w], agus le uisge
airce, gus am pill mise ann an sìth.
27 Agus thubhairt Micaiah, Ma
philleas tusa idir ann an sìth, cha
do labhair an Tighearna leamsa.
Agus thubhairt e, Eisdibh, a shlòigh
uile [x].
28 Uime sin chaidh righ Israeil,
agus Iehosaphat righ Iudah, suas gu
Ramot-gilead.
29 Agus thubhairt righ Israeil re
Iehosaphat, Cuiridh mise mi féin ann
an coslas eile, agus théid mi steach
do'n chath; ach cuir thusa t'ear-
radh *rìoghail* ort. Agus chuir righ
Israeil e féin ann an coslas eile, agus
chaidh e [y] steach do'n chath.
30 A nis dh'àithn righ Shiria do
cheannardaibh nan carbad a *bha*
aige, ag ràdh, Na cogaibh ris a'
bheag, no ris a' mhor, ach re righ
Israeil a mhàin.
31 Agus an uair a chunnaic cean-
nardan nan carbad Iehosaphat,
thubhairt iad, *Is* e so righ Israeil:
uime sin thàinig iad mu'n cuairt air
a chogadh. Ach ghlaodh Iehosa-
phat a mach, agus chuidich an
Tighearna leis, agus dh'aom Dia iad
gu falbh uaith.
32 Oir an uair a chunnaic cean
nardan nan carbad nach b'e righ Is-

[s] *purraidh tu Siria.* [t] *tighearn.* [u] *a dh'aomas, a mheallas.*
[w] *teanntachd.* [x] *Eisdeadh gach uile shluagh.* [y] *iad.*

raeil a bha ann, phill iad o a leantuinn.

33 Agus tharruing fear *a* bhogha a thaobh tuairmse[z], agus bhuail e righ Israeil eadar alta na lùirich: uime sin thubhairt e r'a charbadair, Tionndaidh do làmh, agus thoir a mach as an fheachd[a] mi; oir tha mi leointe.

34 Ach mheudaich an cath air an là sin: uime sin dh'fhan righ Israeil shuas '*na* charbad an aghaidh nan Sirianach gu ruig am feasgar; agus fhuair e bàs mu àm dol fodha[b] na gréine.

CAIB. XIX.

AGUS phill Iehosaphat righ Iudah a dh'ionnsuidh a thighe ann an sìth gu h-Ierusalem.

2 Agus chaidh Iehu mac Hanani am fear-seallaidh a mach 'na choinneamh, agus thubhairt e re righ Iehosaphat, Am buineadh dhuitse an t-aingidh a chuideachadh, agus iadsan a ghràdhachadh a dh'fhuathaicheas an Tighearna? uime sin *tha* fearg riut o làthair an Tighearna.

3 Ach fhuaradh nithe maithe annad, a thaobh gu'n do chuir thu air falbh na doireachan as an tìr, agus gu'n d'ulluich thu do chridhe a dh'iarraidh Dhé.

4 Agus ghabh Iehosaphat còmhnuidh ann an Ierusalem: agus chaidh e mach a rìs air feadh an t-sluaigh, o Bheer-seba gu sliabh Ephraim, agus thug e air an ais iad a dh'ionnsuidh an Tighearna Dé an aithriche.

5 Agus shuidhich e breitheamhna anns an tìr, air feadh uile bhailte daingnichte Iudah, anns gach baile fa leth.

6 Agus thubhairt e ris na breitheamhnaibh, Thugaibh an aire ciod a ni sibh, oir cha 'n ann air son duine a tha sibh a' tabhairt breth, ach air son an Tighearna; agus *tha e féin* maille ribh anns a' bhreitheanas[c].

7 A nis ma ta bitheadh eagal an Tighearna oirbh: thugaibh an aire agus bithibh a' deanamh; oir maille ris an Tighearn ar Dia cha '*n'eil* cuceart, no bàigh re neach seach a' chéile, no gabhail duaise.

8 Agus mar an ceudna ann an Ierusalem shuidhich Iehosaphat *cuid* do na Lebhitheachaibh, agus *do* na sagartaibh, agus do cheannaibh theaghlach[d] Israeil, air son breitheanais an Tighearna, agus gu connsachadh *a' chrìochnachadh* an uair a phill iad gu h-Ierusalem.

9 Agus thug e sparradh dhoibh, ag ràdh, Mar so ni sibh ann an eagal an Tighearna, ann an ionracas[e], agus le cridhe iomlan.

10 Agus ge b'e cùis a thig d'ar n-ionnsuidh o bhur bràithribh a tha chòmhnuidh 'nam bailtibh, eadar fuil agus fuil, eadar lagh agus àithne, reachdan agus breitheanais, bheir sibh rabhadh dhoibh nach dean iad eusaontas an aghaidh an Tighearna, agus gu'n d'thig fearg oirbhse agus air bhur bràithribh: deanaibh mar so, agus cha chiontaich sibh.

11 Agus feuch, *tha* Amariah an t-ard shagart os bhur cionn ann an uile ghnothuichibh an Tighearna, agus Sebadiah mac Ismaeil 'na cheannard air tigh Iudah ann an uile ghnothuichibh an righ, agus na Lebhithich 'nan luchd-riaghlaidh 'nar[f] fianuis. Bithibh misneachail, agus deanaibh; agus bithidh an Tighearna maille ris a' mhaith.

CAIB. XX.

AGUS an déigh nan nithe so thàinig clann Mhoaib, agus clann Amoin, agus maille riu cuid do na h-Edomaich[g], an aghaidh Iehosaphait gu cath.

2 Agus thàinig *teachdairean*, agus dh'innis iad do Iehosaphat, ag ràdh, Tha sluagh mòr a' teachd ort a nall thar fairge, *agus* o Edom[h]; agus feuch, *tha* iad ann an Hasason-tamar; *is* e sin En-gedi.

3 Agus bha eagal air Iehosaphat, agus chuir e aghaidh a dh'iarraidh an Tighearna, agus ghairm e trosgadh air feadh Iudah uile.

4 Agus chruinnicheadh Iudah an cionn a chéile a dh'iarraidh *còghnaidh*[i] o'n Tighearna: eadhon as uile bhailtibh Iudah thàinig iad a dh'iarraidh an Tighearna.

5 Agus sheas Iehosaphat ann an coi'-thional Iudah agus Ierusaleim, ann an tigh an Tighearna, fa chomhair na cùirte nomha,

6 Agus thubhairt e, A Thighearna Dhé ar n-aithriche, nach tusa Dia anns na néamhaibh? agus *nach 'eil* thu a' riaghladh os cionn uile rìogh-

[z] *tuairimeis, teagmhuis, tuitimeis.* [a] *as an t-sluagh.*
[b] *fuidh.* [c] *ann am focal no gnothuch a' bhreitheanais.* Eabh.
[d] *aithrichean.* Eabh. [e] *firinn.* [f] *ann bhur.*
[g] *agus maille riu* daoin' eile *thuilleadh air na h-Amonaich.*
[h] *air an taobh so do Shiria.* [i] congnaimh. Eir.

achda nan cinneach? agus ann ad làimh-sa *nach 'eil* neart agus cumhachd, air chor as nach 'eil neach air bith comasach air seasamh a't' aghaidh?

7 Nach tusa ar Dia-ne, a dh'fhògair a mach luchd-àiteachaidh na tìre so roimh do shluagh Israel, agus a thug i do shliochd[k] Abrahaim do charaid gu bràth?

8 Agus ghabh iad còmhnuidh innte, agus thog iad air do shon-sa innte ionad naomha, air son t'ainme-sa, ag ràdh,

9 Ma thig olc air bith oirn, claidheamh, breitheanas[l], no plàigh, no gortadh, seasaidh sinn fa chomhair an tighe so, agus ann ad fhianuis-sa (oir *tha* t'ainm anns an tigh so) agus glaodhaidh sinn riut 'nar teinn[m], agus éisdidh tusa, agus saoraidh tu *sinn*.

10 Agus a nis, feuch, *tha* clann Amoin, agus Mhoaib, agus sléibh Sheir, aig nach do leig thu le h-Israel dol troimh an criocha, 'nuair a thàinig iad a tìr na h-Eiphit, ach thionndaidh iad uatha, agus cha do sgrios siad iad:

11 Feuch, a nis *mar a ta* iad a' toirt luigheachd dhuinn, le teachd gus ar tilgeadh a mach as t'oighreachd, a thug thu dhuinn r'a sealbhachadh.

12 O ar Dia, nach d'thoir thu breth orra? oir cha *'n'eil* neart againne an aghaidh an t-sluaigh mhòir so, a tha teachd oirn: agus cha 'n'eil fhios againn ciod a ni sinn, ach ortsa *tha* ar sùilean.

13 Agus sheas Iudah uile am fianuis an Tighearna; mar an ceudna an òigridh, am mnài agus an clann.

14 Agus air Iahasiel, mac Shechariah, mhic Bhenaiah, mhic Iehieil, mhic Mhataniah, Lebhitheach do mhacaibh Asaiph, bha Spiorad an Tighearna ann am meadhon a' choi'-thionail;

15 Agus thubhairt e, Eisdibh *riumsa*, a Iudah uile, agus a luchd-àiteachaidh Ierusaleim, agus thusa a righ Iehosaphat: Mar so tha'n Tighearn ag ràdh ribh, Na biodh eagal no faitcheas oirbh air son an t-sluaigh mhòir so; oir cha leibhse an cath, ach le Dia.

16 Am màireach rachaibh sìos 'nan aghaidh: feuch, *tha* iad a' teachd a nìos rathad uchdaich Shids, agus gheibh sibh iad aig ceann an t-srutha, fa chomhair fàsaich Ieruel.

17 Cha *bhi* cath agaibh r'a chur an so; a mhàin thigibh a làthair, seasaibh, agus faicibh saorsadh an Tighearna maille ribh, a Iudah, agus a Ierusalem: na biodh eagal no faitcheas oirbh; am màireach rachaibh a mach 'nan aghaidh, agus *bithidh* an Tighearna maille ribh.

18 Agus chrom Iehosaphat a cheann, le aghaidh gu làr; agus thuit Iudah uile, agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim, sìos am fianuis an Tighearna, a' deanamh aoraidh do'n Tighearna.

19 Agus dh'éirich na Lebhithich do chloinn nan Cohatach, agus do chloinn nan Corhach, suas a mholadh an Tighearna Dé Israeil le guth mòr, gu h-àrd.

20 Agus dh'éirich iad gu moch anns a' mhaduinn, agus chaidh iad a mach gu fàsach Thecoa: agus an uair *a bha* iad a' dol a mach, sheas Iehosaphat agus thubhairt e, Eisdibh riumsa, a Iudah, agus a luchd-àiteachaidh Ierusaleim. Creidibh anns an Tighearna bhur Dia, agus daingnichear sibh; creidibh fhàidhean, agus soirbhichidh sibh.

21 Agus an uair a thug e comhairle do'n t-sluagh[n], dh'orduich e luchd-seinn do'n Tighearn, agus daoine a mholadh maise na naomhachd[o], an uair a thigeadh iad a mach roimh 'n armailt, agus a theireadh[p], Thugaibh buidheachas do'n Tighearn, oir gu bràth *mairidh* a thròcair.

22 Agus an uair a thòisich iad air seinn agus air moladh, chuir an Tighearna luchd feall-fholaich an aghaidh chloinn Amoin, agus Mhoaib, agus sléibh Sheir, a thàinig an aghaidh Iudah, agus bhuaileadh iad:

23 Oir sheas clann Amoin agus Mhoaib suas an aghaidh luchd-àiteachaidh sléibh Sheir, chum *am* marbhadh agus *an* sgrios gu tur; agus an uair a chuir iad as do luchd-àiteachaidh Sheir, chuidich iad gach aon diubh gus a chéile a sgrios.

24 Agus an uair a thàinig Iudah làimh re tùr na faire anns an fhàsach, dh'amhairc iad air an t-sluagh mhòr, agus feuch, *bha* iad 'nan corpaibh marbha air tuiteam gu

[k] *shìol.* [l] *claidheamh a' bhreitheanais.* [m] *'nar n-airc.*
[n] *chuir e chomhairle ris an t-sluagh.* [o] *chum maise na naomhachd, ann am maise an ionaid naomha.* [p] *deireadh.* Eir.

talamh, agus cha deachaidh duine as diubh.
25 Agus thàinig Iehosaphat agus a shluagh a thoirt leo an creiche; agus fhuair iad 'nam measg ann am pailteas araon beartàs maille ris na corpaibh marbha, agus seudan luach-mhor [q] a thug iad dhiubh air an son féin, tuilleadh as a b'urrainn iad iomchar leo: agus bha iad tri laithean ann an cruinneachadh na creiche; oir *bha* i mòr.
26 Agus air a' cheathramh là chruinnicheadh iad an cionn a chéile ann an gleann Bherachah, oir an sin bheannaich iad an Tighearn: uime sin thugadh mar ainm air an àite sin gleann Bherachah, gus an la'n diugh.
27 An sin phill fir Iudah agus Ierusaleim uile, agus Iehosaphat air an ceann, a dhol air an ais gu h-Ierusalem le gairdeachas; oir thug an Tighearn orra gairdeachas a dheanamh os cionn an naimhde.
28 Agus thàinig iad gu h-Ierusalem le saltairibh, agus le clàrsaichibh, agus le trompaidibh, a dh'ionnsuidh tighe an Tighearna.
29 Agus bha eagal Dé air uile rìoghachdaibh nan dùchanna *sin*, an uair a chual iad gu'n do chog an Tighearn an aghaidh naimhdean Israeil.
30 Agus bha rìoghachd Iehosaphait sàmhach; oir thug a Dhia fois dha air gach taobh.
31 Agus rìoghaich Iehosaphat os cionn Iudah: cùig bliadhna deug thar fhichead do aois *bha e* 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e cùig bliadhna fichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Asubah, nighean Shilhi.
32 Agus ghluais e ann an slighe Asa athar, agus cha do dhealaich e rithe, a' deanamh an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna.
33 Ach cha d'thugadh air falbh na h-àitean arda; oir fathast cha d'ulluich an sluagh an cridhe air son Dhé an aithriche.
34 A nis a' chuid eile do ghnìomharaibh Iehosaphait, an toiseach agus mu dheireadh, feuch, *tha* iad scrìobhta ann am briathraibh Iehu mhic Hanani, a chuir e sìos ann an leabhar righrean Israeil [r].
35 Agus 'na dhéigh so rinn Iehosaphat righ Iudah coi'-cheangal [s] re Ahasiah righ Israeil, a bha olc 'na dheanadas.
36 Agus rinn e coi'-cheangal ris longan a dheanamh a rachadh gu Tarsis; agus rinn iad na longan ann an Esion-geber
37 Ach rinn Elieser, mac Dhodabhah o Mharesah, fàistineachd an aghaidh Iehosaphait, ag ràdh, A chionn gu'n d'rinn thu coi'-cheangal re Ahasiah, bhris an Tighearna t'oibre. Agus bhriseadh na longa, agus cha b'urrainn iad dol gu Tarsis.

CAIB XXI.

AGUS choidil Iehosaphat maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh: agus rìoghaich Iehoram a mhac 'na àit.
2 Agus *bha* bràithrean aige-san, mic Iehosaphait, Asariah, agus Iehiel, agus Sechariah, agus Asariah, agus Michael, agus Sephatiah: *b'*iad sin uile mic Iehosaphat, righ Iudah [t].
3 Agus thug an athair dhoibh iomadh tiodhlacadh airgid agus òir, agus nithe luachmhor, maille re bailtibh daingnichte ann an Iudah; ach thug e an rìoghachd do Iehoram, a chionn gu'm *b'e*'n ceudghin e.
4 Agus an uair a dh'éirich Iehoram suas gu rìoghachd athar, agus a dhaingnich se e féin, mharbh e a bhràithrean uile leis a' chlaidheamh, agus mar an ceudna *cuid* do uachdaranaibh Israeil.
5 Dà bhliadhna deug thar fhichead a dh'aois *bha* Iehoram an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e ochd bliadhna ann an Ierusalem.
6 Agus ghluais e ann an slighe righrean Israeil, mar a rinn tigh Ahaib; oir bha nighean Ahaib 'na mnaoi aige: agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna.
7 Gidheadh, cha b'àill leis an Tighearna tigh Dhaibhidh a sgrios, air sgàth a' choi'-cheangail a rinn e re Daibhidh, agus gu'n do gheall e solus a thabhairt da féin agus d'a mhacaibh gu bràth [u].
8 'Na laithibh-san dh'éirich na h-Edomaich o *bhi* fuidh làimh Iudah [w], agus rinn iad righ os an cionn féin.

[q] *taitneach.* [r] *air am bheil iomradh ann an leabhar righrean Israeil.* [s] *chaidh Iehosaphat righ Iudah ann an comh-chuideachd.* [t] *Israeil.* [u] *an còmhnuidh; gach là.* Eabh. [w] *rinn Edom aradh a mach an aghaidh Iudah.*

9 Agus chaidh Iehoram a mach le cheannardaibh, agus a charbadan uile maille ris: agus dh'éirich e san oidhche, agus bhuail e 'na h-Edomaich a thàinig mu'n cuairt air, agus ceannardan nan carbad.

10 Gidheadh, dh'éirich na h-Edomaich o *bhi* fuidh làimh Iudah gus an la'n diugh. Agus dh'éirich Libnah san àm cheudna o *bhi* fuidh a làimh, a chionn gu'n do thréig e 'n Tighearna Dia aithriche.

11 Mar an ceudna rinn e àitean arda ann an sléibhtibh Iudah, agus thug e air luchd-àiteachaidh Ierusaleim strìopachas a dheanamh, agus tharruing [x] e Iudah *a dh'ionnsuidh sin.*

12 Agus thàinig scrìobhadh d'a ionnsuidh o Eliah am fàidh, ag ràdh, Mar so tha'n Tighearna, Dia Dhaibhidh t'athar, ag ràdh, A chionn nach do ghluais thu ann an slighibh Iehosaphait t'athar, no ann an slighibh Asa righ Iudah,

13 Ach gu'n do ghluais thu ann an slighe righrean Israeil, agus gu'n d'thug thu air Iudah agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim strìopachas a dheanamh, cosmhuil re strìopachas tighe Ahaib, agus mar an ceudna gu'n do mharbh thu do bhràithrean do thigh t'athar, a b'fhearr na thu féin:

14 Feuch, buailidh an Tighearna le plàigh [y] mhòir do shluagh, agus do chlann, agus do mhnài, agus do mhaoin uile.

15 Agus *bithidh* tu ann an tinneas mòr le eucail do mhionaich, gus an tuit do mhionach a mach leis an eucail, o la gu la.

16 Uime sin bhrosnaich an Tighearn an aghaidh Iehoraim spiorad nam Philisteach, agus nan Arabach, a *bha* làimh ris na h-Etiopaich.

17 Agus thàinig iad a nìos gu Iudah, agus bhris iad a steach innte, agus thug iad leo a' mhaoin uile a fhuaradh ann an tigh an righ, agus mar an ceudna a mhic agus a mhnài; air chor as nach d'fhàgadh mac aige ach Ahasiah [z] a mhac a b'òige.

18 Agus 'na dhéigh so uile bhuail an Tighearn e 'na mhionach le h-eucail nach gabhadh leigheas.

19 Agus an déigh laithean àraidh, an ceann dà bhliadhna, thuit a mhionach a mach le eucail, agus fhuair e bàs le droch ghalaraibh; agus cha d'rinn a shluagh losgadh air a shon cosmhuil re losgadh aithriche.

20 Dà bhliadhna dheug thar fhichead a dh'aois bha e 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e ochd bliadhna ann an Ierusaleim, agus shiubhail e gun déidh sam bith air; agus dh'adhlaic iad e ann am baile Dhaibhidh, ach cha b'ann an àitibh-adhlaic nan righ.

CAIB. XXII.

AGUS rinn luchd-àiteachaidh Ierusaleim Ahasiah a mhac a b'òige 'na righ 'na àit: oir mharbh a' bhuidheann a thàinig maille ris na h-Arabaich do'n champ na *mic* bu shine uile. Agus rìoghaich Ahasiah mac Iehoraim, righ Iudah.

2 Dà bhliadhna thar fhichead [a] a dh'aois *bha* Ahasiah 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e aon bhliadhna ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Ataliah nighean Omri.

3 Ghluais esan mar an ceudna ann an slighibh tighe Ahaib; oir b'i mhàthair a chomhairliche [b] a dheanamh uilc.

4 Air an aobhar sin rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, cosmhuil re tigh Ahaib; oir b'iad sin a chomhairlichean an déigh bàis athar, chum a sgrios.

5 Ghluais e mar an ceudna a réir an comhairle, agus chaidh e maille re Iehoram, mac Ahaib righ Israeil, a chogadh an aghaidh Hasaeil righ Shiria ann an Ramot-gilead: agus lot [c] na Sirianaich Ioram [d].

6 Agus phill e gu bhi air a leigheas ann an Iesreel o na lotaibh [e] a thug iad dha ann an Ramah [f], an uair a chòmhraig e [g] 'n aghaidh Hasaeil righ Shiria. Agus chaidh Ahasiah [h] mac Iehoraim, righ Iudah, sìos a dh'fhaicinn Ioraim mhic Ahaib ann an Iesreel, a chionn gu'*n robh* e tinn.

7 Agus b'ann o Dhia bha sgrios Ahasiah, le theachd gu Ioram: oir an uair a thàinig e, chaidh e mach maille re Iehoram an aghaidh Iehu mhic Nimsi, a dh'ung an Tighearn a ghearradh as tighe Ahaib.

8 Agus an uair a bha Iehu a' deanamh breitheanais air tigh Ahaib, agus a fhuair e uachdarain Iudah, agus mic bhràithrean Ahasiah,

[x] *choimhéignich.* [y] *buille.* [z] *Iehoahas.* [a] *Dà bhliadhna agus dà fhichead* Faic II. Righ. Caib. VIII. r. 26. [b] *chomhairleach.* [c] *bhuail.* [d] *Iehoram.* [e] *a thaobh nan lot.* [f] *Ramot* I. Righ. Caib. VIII. r. 29. [g] *chuir e cath.* [h] *Asariah.*

a fhritheil do Ahasiah, mharbh e iad.

9 Agus dh'iarr e Ahasiah, agus ghlac iad e, agus e am folach ann an Samaria: agus thug iad e dh'ionnsuidh Iehu, agus mharbh iad e, agus dh'adhlaic iad e, a chionn, thubhairt iad, gur e mac Iehosaphait e, a dh'iarr an Tighearna le uile chridhe. Agus cha *robh* e 'n comas do thigh Ahasiah an rìoghachd a ghleidheadh ni b'fhaide.

10 Agus an uair a chunnaic Ataliah, màthair Ahasiah, gu'n robh a mac marbh, dh'éirich i, agus sgrios i uile shliochd rìoghail tighe Iudah.

11 Ach ghabh Iehosabet[i], nighean an righ, Ioas mac Ahasiah, agus ghoid i e a measg mhac an righ a mharbhadh, agus chuir i e féin agus a bhanaltrum ann an seòmar nan leapaiche. Mar sin dh'fholaich Iehosabet, nighean righ Iehoraim, bean Iehoiada an t-sagairt e (oir b'i piuthar Ahasiah i) o Ataliah, air chor as nach do mharbh i e.

12 Agus bha e maille riu am folach ann an tigh Dhé ré shé bliadhna; agus Ataliah a' rìoghachadh os cionn na tìre.

CAIB. XXIII.

AGUS anns an t-seachdamh bliadhna neartaich Iehoiada e féin, agus ghabh e na ceannardan cheud, Asariah mac Ierohaim, agus Ismael mac Iehohanain, agus Asariah mac Obeid, agus Maasiah mac Adaiah, agus Elisaphat mac Shichri, a steach ann an coi'-cheangal ris.

2 Agus chaidh iad mu'n cuairt ann an Iudah, agus chruinnich iad na Lebhithich a mach as uile bhailtibh Iudah, agus cinn aithrichean[k] Israeil, agus thàinig iad gu h-Ierusalem.

3 Agus rinn an coi'-thional uile coi'-cheangal ris an righ ann an tigh Dhé: agus thubhairt e riu, Feuch, rìoghaichidh mac an righ, mar a thubhairt an Tighearna mu mhacaibh Dhaibhidh.

4 So an ni a ni sibh: *Bithidh* an treas cuid dhibhse a théid a steach air an t-sàbaid, do na sagairt agus do na Lebhithich, 'nan luchd-gleidhidh nan dorus.

5 Agus *bithidh* trian aig tigh an righ; agus trian aig geatadh na bunaite: agus *bithidh* an sluagh uile ann an cùirtibh tighe an Tighearna.

6 Ach na d'thigeadh a steach do thigh an Tighearna ach na sagairt, agus iadsan do na Lebhithich a fhritheileas; théid iadsan a steach, oir *tha* iad naomha: ach coimheadaidh[l] an sluagh uile faire an Tighearna.

7 Agus cuairtichidh na Lebhithich an righ air gach taobh, gach fear le airm 'na làimh; agus ge b'e neach a thig a steach do'n tigh, cuirear gu bàs e: ach bithibhse maille ris an righ, 'nuair a thig e steach, agus an uair a théid e mach.

8 Agus rinn na Lebhithich, agus Iudah uile, a réir nan uile *nithe* a dh'àithn Iehoiada an sagart, agus ghabh iad gach fear a dhaoine féin a bha gu teachd a steach air an t-sàbaid, maille riu-san a bha gu dol a mach air an t-sàbaid; oir cha do leig Iehoiada an sagart air falbh na roinnean.

9 Agus thug Iehoiada an sagart do na ceannardaibh-cheud sleaghan, agus sgiathan, agus targaidean, a *bh'*aig righ Daibhidh, a *bha* ann an tigh Dhé.

10 Agus chuir e an sluagh uile, gach fear le ghath[m] 'na làimh, o thaobh deas an tighe gu ruig taobh cli an tighe, làimh ris an altair agus an tigh, mu'n cuairt air an righ.

11 Agus thug iad a mach mac an righ, agus chuir iad an crùn air, agus *thug iad dha* an fhianuis, agus rinn iad 'na righ e: agus dh'ung Iehoiada agus a mhic e, agus thubhairt iad, Gu ma fada beo an righ.

12 Agus an uair a chual Ataliah, fuaim an t-sluaigh a' ruith cuideachd, agus a' moladh an righ, thàinig i dh'ionnsuidh an t-sluaigh, a steach do thigh an Tighearna.

13 Agus dh'amhairc i, agus feuch, sheas an righ làimh r'a phost aig an dol a steach, agus na h-uachdarain agus na trompaidean làimh ris an righ, agus rinn uile shluagh na tìre gairdeachas, agus rinn iad fuaim le trompaidibh, agus an luchd seinn le h-innealaibh-ciuil, agus iadsan a bha eòlach air moladh: agus reub Ataliah a h-eudach, agus thubhairt i, Feall, feall.

14 An sin dh'àithn Iehoiada an sagart do na ceannardaibh-cheud[n] a chuireadh os cionn an t-slòigh,

[i] *Iehoseba* II. Righ. Caib. XI. r. 2. [k] *theaghlaichean.*
[l] *gleidhidh.* [m] *le bhall-airm, le chlaidheamh.* [n] *thug Iehoiada an sagart a mach na ceannardan-cheud.* Faic II. Righ. Caib. XI. r. 15.

agus thubhairt e riu, Thugaibh a mach i an taobh a muigh do na sreathaibh; agus ge b'e neach a leanas i, marbhar leis a' chlaidheamh e: oir thubhairt an sagart, Na cuiribh gu bàs i ann an tigh an Tighearna.

15 Agus thug iad comas d'i[o] agus an uair a thàinig i gu dol a stigh geataidh nan each aig tigh an righ, mharbh iad an sin i.

16 Agus rinn Iehoiada coi'-cheangla eadar e féin agus an sluagh gu léir agus an righ, gu'm biodh iad 'nan sluagh aig an Tighearna.

17 Agus chaidh 'n sluagh uile a stigh do thigh Bhaail, agus leag iad sìos e, agus bhris iad altairean agus a dhealbhan gu tur, agus mharbh iad Matan sagart Bhaail fa chomhair nan altair.

18 Agus shuidhich Iehoiada luchd-riaghlaidh tighe an Tighearna le làimh nan sagart agus nan Lebhitheach, a roinn Daibhidh ann an tigh an Tighearna, chum iobairteanloisgte an Tighearna ìobradh, mar *a ta e* scrìobhta ann an lagh Mhaois, le gairdeachas agus le seinn, a réir orduigh[p] Dhaibhidh.

19 Agus shuidhich e na dorsairean aig geataibh tighe an Tighearna, chum nach rachadh neach air bith a stigh, *a bha* neò-ghlan ann an ni air bith.

20 Agus ghabh e na ceannardancheud, agus na h-ard uaislean, agus uachdarain an t-sluaigh, agus uile shluagh na tìre, agus thug iad a nuas an righ o thigh an Tighearna; agus thàinig iad troimh 'n gheata ard a steach do thigh an righ, agus chuir iad an righ 'na shuidhe air righ-chathair na rìoghachd.

21 Agus rinn uile shluagh na tìre gairdeachas: agus bha'm baile sàmhach, an déigh dhoibh Ataliah a mharbhadh leis a' chlaidheamh.

CAIB. XXIV.

SEACHD bliadhna dh'aois *bha* Ioas[q] an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e dà fhichead bliadhna ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Sibia o Bheer-seba.

2 Agus rinn Ioas an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna ré uile laithean Iehoiada an t-sagairt.

3 Agus ghabh Iehoiada air a shon dà mhnaoi, agus ghin e mic agus nigheana.

4 Agus 'na dhéigh so bha e ann an inntinn[r] Ioais tigh an Tighearn a chàradh[s].

5 Agus chrunnich e re chéile na sagairt agus na Lebhithich, agus thubhairt e riu, Rachaibh a mach do bhailtibh Iudah, agus cruinnichibh o Israel uile airgiod a chàradh tighe bhur Dé o bhliadhna gu bliadhna, agus faicibh gu'n dean sibh cabhag[t] sa' ghnothuch. Gidheadh cha d'rinn na Lebhithich cabhag.

6 Agus ghairm an righ Iehoiada an t-ard-*shagart*, agus thubhairt e ris, C'ar son nach d'iarr thu air na Lebhithich cìs Mhaois[u], òglaich an Tighearna, a thoirt a steach o Iudah, agus o Ierusalem, agus[w] *o* choi'-thional Israeil, air son pàilliuin na fianuis?

7 Oir bhris mic na droch mhnà Ataliah sìos tigh Dhé, agus mar an ceudna uile nithe coisrigte[x] tighe an Tighearna thug iad seachad[y] do Bhaalim.

8 An sin air àithne an righ rinn iad ciste, agus chuir iad i aig geatadh tighe an Tighearna air an taobh a muigh.

9 Agus thug iad gairm air feadh Iudah agus Ierusaleim, cìs Mhaois, òglaich Dhé, *a chuir e* air Israel anns an fhàsach, a thoirt a steach do'n Tighearna.

10 Agus rinn na h-uachdarain uile agus an sluagh uile gairdeachas, agus thug iad leo, agus thilg iad anns a' chiste, gus an do lìonadh i[z].

11 Agus an uair a thugadh a' chiste steach a dh'ionnsuidh luchdriaghlaidh[a] an righ le làimh nan Lebhitheach, agus a chunnaic iad gu'*n robh* mòran airgid *innte*, an sin thàinig scrìobhuich an righ agus fear-riaghlaidh an ard-shagairt, agus dh'fhalamhuich iad a' chiste, agus ghabh iad i, agus thug iad air a h-ais i d'a h-àite féin. Mar so rinn iad o la gu la, agus chruinnich iad airgiod ann am pailteas.

[o] *chuir iad làmh innte.* [p] *làimhe.* Eabh. [q] *Iehoas.* II. Righ. Caib. XII. r. 1. [r] *cridhe.* Eabh. [s] *a leasachadh, ath-nuadhachadh.* [t] *deifir.* [u] *a' chìs* a dh'àithn *Maois bhi air a togail.* [w] *cadhon.* [x] *naomha.* [y] *rinn iad.* Eabh. [z] *gus an do chuir iad crìoch air* a' ghnothuch. [a] *luchd amhairc thairis, luchd-ghnothuichean; seòmair-ghnothuichean.*

12 Agus thug an righ agus Iehoiada e dhoibhsan a rinn obair [b] seirbhis tighe an Tighearna, agus thuarasdalaich iad luchd-snaithidh *chlach* agus saoir a chàradh tighe an Tighearna, agus mar an ceudna luchd-oibre ann an iarunn agus an umha a dheanamh suas [c] tighe an Tighearna.

13 Agus dh'oibrich an luchd-oibre, agus choimhlionadh an obair le'n làimh; agus rinn iad suas tigh an Tighearna co-cheart as a bha e roimhe, agus dhaingnich iad e.

14 Agus an uair a chrìochnaich iad *an obair*, thug iad na dh'fhàg-adh do'n airgiod an làthair an righ agus Iehoiada, agus rinn iad soith-ichean deth do thigh an Tighearna, soithichean-frithealaidh nan ìobairt-loisgte, agus spàinean, agus soith-ichean òir agus airgid: agus dh'ìob-air iad ìobairtean-loisgte a ghnàth ann an tigh an Tighearna, rè uile laithean Iehoiada.

15 Ach dh'fhàs Iehoiada sean, agus bha e làn do laithibh, agus fhuair e bàs: ceud agus deich bliadhna fichead a dh'aois *bha e* 'nuair a fhuair e bàs.

16 Agus dh'adhlaic iad e ann am baile Dhaibhidh maille ris na righ-ribh, a chionn gu'n d'rinn e maith ann an Israel, araon [d] a thaobh Dhé agus a thaobh a thighe.

17 Agus an déigh bàis Iehoiada thàinig uachdarain Iudah, agus rinn iad ùmhlachd do'n righ. An sin dh'éisd an righ riu.

18 Agus thréig iad tigh an Tigh-earna Dé an aithriche, agus rinn iad seirbhis do dhoireachaibh agus do dhealbhaibh [e]: agus thàinig fearg air Iudah agus Ierusalem air son an ciontaidh.

19 Gidheadh chuir e fàidhean d'an ionnsuidh, gu'n toirt air an ais a dh'ionnsuidh an Tighearna, agus rinn iad fianuis 'nan aghaidh, ach cha d'éisd iadsan riu.

20 Agus thàinig Spiorad an Tigh-earna air Sechariah mac Iehoiada an t-sagairt, agus sheas e os cionn an t-sluaigh, agus thubhairt e riu, Mar so tha Dia ag ràdh, Car son a *tha* sibh a' briseadh àitheantan an Tighearna? uime sin cha soirbhich sibh. A chionn gu'n do thréig sibhse an Tighearn, tréigidh esan sibhse.

21 Agus chaidh iad ann an comh-bhoinn 'na aghaidh, agus chlach iad le clachaibh e air àithne an righ, ann an cùirt tighe an Tighearna.

22 Oir cha do chuimhnich Ioas an righ an caoimhneas a rinn Iehoiada athair ris, ach mharbh e a mhac: agus an uair a bha esan a' faghail a' bhàis, thubhairt e, Chi an Tighearn, agus agraidh [f] se.

23 Agus aig ceann [g] na bliadhna thàinig armailt Shiria nìos 'na agh-aidh; agus thàinig iad gu Iudah agus gu h-Ierusalem, agus sgrios iad uile uachdarain an t-sluaigh o mheasg an t-sluaigh, agus chuir iad an creach uile dh'ionnsuidh righ Dhamascuis.

24 Oir le beagan dhaoine thàinig armailt Shiria, agus thug an Tigh-earna thairis 'nan làimh sluagh ro-mhòr, a chionn gu'n do thréig iad an Tighearna Dia an aithriche: uime sin rinn iad breitheanas an aghaidh Ioais.

25 Agus an uair a dh'imich iad uaith, a chionn gu'n d'fhàg iad e ann an eucailibh mòra, rinn a sheir-bhisich féin ceannairc 'na aghaidh air son fola mhic [h] Iehoiada an t-sagairt, agus mharbh iad e air a leabaidh, agus an uair a fhuair e bàs, dh'adhlaic iad e ann am baile Dhaibhidh, ach cha d'adhlaic iad e ann an àitibh-adhlaic nan righ.

26 Agus *is* iad so iadsan a rinn ceannairc 'na aghaidh: Sabad mac Shimeait na Ban-amonaich, agus Ie-hosabad mac Shimrit na Bana-mhoabaich, agus a mhic.

27 A nis *a thaobh* meud na cìs a thog e [i], agus mar a rinn e suas tigh Dhé, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann an eachdraidh leabhair nan righ. Agus rìoghaich Amasiah a mhac 'na àit.

CAIB. XXV.

CUIG bliadhna fichead a dh'aois bha Amasiah 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e naoi bliadhna fichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Iehoadan o Ierusalem.

2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna, ach cha b'ann le cridhe iomlan.

3 A nis an uair a dhaingnicheadh an rìoghachd dha, mharbh e a sheirbhisich a mharbh an righ athair.

[b] *air an robh cùram oibre.* Faic II. Righ. Caib. XII. r. 11. [c] *a chàradh.* [d] *an dà chuid.* [e] *iodholaibh.* [f] *iarraidh, dìoladh.* [g] *trachd mu'n cuairt.* Eabh. [h] *mhac.* [i] *meud na h-eallaich a chuireadh air.*

4 Ach an clann cha do mharbh e, a réir mar a ta e scrìobhta anns an lagh ann an leabhar Mhaois, far an d'àithn an Tighearn, ag ràdh, Cha chuirear na h-aithriche gu bàs air son nam mac, agus cha chuirear na mic gu bàs air son nan aithriche; ach cuirear gach duine gu bàs air son a pheacaidh féin.

5 Agus chruinnich Amasiah Iudah r'a chéile, agus rinn e iad, a réir tighe *an* aithriche 'nan ceannardaibh mhìltean agus 'nan ceannardaibh cheud, ann an Iudah agus ann am Beniamin uile: agus dh'àireamh e iad o fhichead bliadhna dh'aois agus os a chionn, agus fhuair e ann diubh tri cheud mìle *fear* taghta, a rachadh a mach gu cath, a làimhsicheadh sleagh agus sgiath.

6 Thuarasdalaich e mar an ceudna a h-Israel ceud mìle fear comasach gaisgeil [k] air cheud tàlann airgid.

7 Ach thàinig duine le Dia d'a ionnsuidh, ag ràdh, A righ, na rachadh armailt Israeil maille riut; oir cha *'n'eil* an Tighearna maille re h-Israel, *eadhon maille re* cloinn Ephraim uile.

8 Ach ma's àill leat imeachd, dean, bi làidir air son a' chatha: bheir Dia ort tuiteam roimh an nàmhaid; oir tha Dia comasach air còghnadh a dheanamh, agus air tilgeadh sìos.

9 Agus thubhairt Amasiah ris an duine le Dia, Ach ciod a ni sinn mu'n cheud tàlann a thug mi do armailt Israeil? Agus fhreagair an duine le Dia, Tha'n Tighearna comasach air mòran tuilleadh as sin a thabhairt duitse.

10 An sin sgaoil Amasiah iadsan do'n armailt a thàinig d'a ionnsuidh a h-Ephraim, a chum gu'n rachadh iad d'an àite féin. Agus las am fearg gu mòr an aghaidh Iudah, agus phill iad d'an àite féin ann an corruich mhòir.

11 Agus neartaich Amasiah e féin, agus thug e mach a shluagh, agus chaidh e gu gleann an t-salainn, agus bhuail e do chloinn Sheir deich mìle.

12 Agus deich mìle *dhiubh* ghlac clann Iudah beo, agus thug iad leo iad gu mullach carraige, agus thilg iad sìos iad o mhullach na carraige, agus bhriseadh iad gu tur.

13 Ach bhris fir [l] na h-armailte a chuir Amasiah air an ais, a chum nach rachadh iad maille ris gu cath, a stigh air bailtibh Iudah, o Shamaria eadhon gu ruig Bet-horon, agus bhuail iad tri mìle dhiubh, agus thug iad leo creach mhòr.

14 Anis an déigh do Amasiah teachd o àr nan Edomach, thug e leis dée chloinn Sheir, agus chuir e suas iad dha féin mar dhéibh, agus chrom se e féin sìos rompa, agus loisg e tùis dhoibh.

15 Uime sin las fearg an Tighearna an aghaidh Amasiah, agus chuir e d'a ionnsuidh fàidh, a thubhairt ris, C'ar son a dh'iarr thu'n déigh dhiathan an t-sluaigh, nach b'urrainn an sluagh féin a shaoradh as do làimh-sa?

16 Agus an uair a bha e a' labhairt ris, fhreagair esan e, An d'rinneadh thusa a'd' chomhairliche [m] do'n righ? leig dhìot [n]; c'ar son a bhiodh tu air do bhualadh? Agus leig am fàidh dheth, agus thubhairt e, Tha fios agam gu'n do shònraich [o] Dia air do sgrios, a chionn gu'n d'rinn thu so, agus nach d'éisd thu re m' chomhairle-sa.

17 An sin ghabh Amasiah righ Iudah comhairle, agus chuir e *teachdairean* a dh'ionnsuidh Ioais, mhic Iehohais, mhic Iehu righ Israeil, ag ràdh, Thig, faiceamaid aghaidh a chéile.

18 Agus chuir Ioas righ Israeil *teachdairean* gu Amasiah righ Iudah, ag ràdh, Chuir am foghannan a *bha* ann an Lebanon *teachdaire* dh'ionnsuidh an t-seudair [p] a *bha* ann an Lebanon, ag ràdh, Thoir do nighean do m' mhac-sa 'na mnaoi: agus chaidh fiadh-bheathach seachad a *bha* ann an Lebanon, agus shaltair e sìos am foghannan.

19 Thubhairt thu, Feuch, bhuail mi [q] Edom, agus thog do chridhe suas thu chum uaill a dheanamh: fan a nis aig do thigh: c'ar son a bhiodh làmh agad ann an ni chum t'aimhleis, air chor as gu'n tuiteadh tu féin agus Iudah maille riut?

20 Ach cha d'éisd Amasiah *ris*; oir *bha* e o Dhia an toirt thairis 'na làimh, a chionn gu'n d'iarr iad an déigh dhiathan Edoim.

21 Uime sin chaidh Ioas righ Israeil suas, agus chunnaic e féin agus Amasiah righ Iudah aghaidh a chéile aig Bet-semes, a *bhuineas* do Iudah.

[k] *gaisgeach làidir.* [l] *mic.* Eabh. [m] *comhairleach.*
[n] *bi d' thosd.* [o] *shuidhich.* [p] *a' cheudair.* [q] *thu.*

22 Agus bhuaileadh Iudah roimh
Israel, agus theich iad gach fear a
dh'ionnsuidh a bhùtha.
23 Agus ghlac Ioas righ Israeil
Amasiah righ Iudah mac Ioais, mhic
Ahasiah [r], aig Bet-semes, agus thug
se e gu h-Ierusalem, agus bhris e
sìos balladh Ierusaleim, o gheatadh
Ephraim gu geatadh na h-oisne,
ceithir cheud làmh-choille.
24 Agus [ghabh e] an t-òr agus
an t-airgiod uile, agus na soithich-
ean uile a fhuaradh ann an tigh
Dhé aig Obed-edom, agus ionmhas-
an tighe an righ, agus braighde-gill,
agus phill e gu Samaria.
25 Agus mhair Amasiah mac
Ioais, righ Iudah, beò an déigh bàis
Ioais mhic Iehoahais righ Israeil,
cùig bliadhna deug.
26 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Amasiah, an toiseach agus
mu dheireadh, feuch, nach *'eil* iad
scrìobhta ann an leabhar righrean
Iudah agus Israeil ?
27 Ach o'n àm anns an do thionn-
daidh Amasiah o leantuinn an Tigh-
earna, rinn iad ceannairc [s] 'na agh-
aidh ann an Ierusalem, agus theich
e gu Lachis: ach chuir iad *daoine*
'na dhéigh gu Lachis, agus mharbh
iad e an sin.
28 Agus thug iad leo air eachaibh
e, agus dh'adhlaic iad e maille r'a
aithrichibh ann am baile Dhaibh-
idh [t].

CAIB. XXVI.

AGUS ghabh sluagh Iudah uile
Udsiah [u], agus e sè bliadhna
deug a dh'aois, agus rinn iad e 'na
righ an àit athar Amasiah.
2 Thog esan Elat [w], agus dh'aisig
se e do Iudah, an déigh do'n righ
codal maille r'a aithrichibh.
3 Sè bliadhna deug a dh'aois *bha*
Udsiah 'nuair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìoghaich e dà bhliadh-
na dheug agus dà fhichead ann an
Ierusalem : agus *b'e* ainm a mhàthar
Iecoliah o h-Ierusalem.
4 Agus rinn e an *nì a bha* ceart
ann an sùilibh an Tighearna, a réir
gach *nì* a rinn Amasiah athair.
5 Agus dh'iarr e Dia ann an
laithibh Shechariah, a theagaisg e
ann an eagal [x] Dé : agus fhad 'sa
dh'iarr e an Tighearna, thug Dia air
soirbheachadh.
6 Agus chaidh e mach, agus chog
e 'n aghaidh nam Philisteach, agus
bhris e sìos balladh Ghait, agus
balladh Iabneth, agus balladh As-
doid ; agus thog e bailtean ann an
Asdod [y], agus am measg nam Phi-
listeach.
7 Agus chuidich Dia leis an agh-
aidh nam Philisteach, agus an agh-
aidh nan Arabach a bha 'nan còmh-
nuidh ann an Gurbaal, agus nan
Amonach [z].
8 Agus thug na h-Amonaich
tiodhlacan do Udsiah, agus chaidh
ainm a mach gu ruig dol a steach
na h-Eiphit, oir dh'fhàs e ro-chumh-
achdach.
9 Agus thog Udsiah tùir ann an
Ierusalem aig geatadh na h-oisne,
agus aig geatadh a' ghlinne, agus
aig an oisinn [a], agus dhaingnich e
iad.
10 Agus thog e tùir anns an
fhàsach, agus chlaghaich e mòran
thobar ; oir bha mòran spréidh aige,
agus anns an *tìr* iosail agus anns a'
chòmhnard treabhaichean, agus fìon-
liosadairean [b] anns an sléibhtibh
agus ann an Carmel, a chionn gu'm
bu toigh leis tuathanachd.
11 Bha aig Udsiah mar an ceud-
na armailt *do dhaoinibh* a dhean-
adh cogadh, a rachadh a mach gu
cath 'nam buidhnibh, a réir uibhir
an àireimh [c] le làimh Ieieil an
scrìobhuiche, agus Mhaaseiah an
fhir-riaghlaidh, fuidh làimh Hanan-
iah *aon* do uachdaranaibh an righ.
12 *B'e* àireamh iomlan phrìomh [d]
aithriche nan daoine comasach gais-
geil, dà mhìle agus sè ceud.
13 Agus fuidh 'n làimh-san *bha*
armailt, tri cheud mìle agus seachd
mìle agus cùig ceud, a dheanadh
cogadh le treun neart, a chuideach-
adh leis an righ an aghaidh an
nàmhaid.
14 Agus dheasaich Udsiah air an
son, *eadhon* do'n fheachd uile,
targaidean, agus sleaghan, agus
clogaidean, agus lùirichean, agus
boghanna, agus cranna-tàbhuill *a
thilgeadh* chlach.
15 Agus rinn e ann an Ierusalem
innil-chogaidh a dhealbhadh le
daoinibh ealanta [e] gu bhi air na tùr-
aibh agus air oisnibh *nam ballacha*,
a thilgeadh shaighead agus chlach
mòr leo: agus chaidh ainm a mach

[r] *Iehoahais.* [s] *coi'-chealg.* [t] *Iudah.* [u] *Asariah*, II. Righ, Caib. XIV. r. 21. [w] *Elot.* [x] *a bha tuigseach ann an seallannaibh.* [y] *mu thimchioll Asdoid.* [z] *nam Mehunach.* [a] *tionndadh* a' bhallaidh. [b] *fìon-ghàradairean.* [c] *an cunntais, am meas.* [d] *cheann.* Eabh. [e] *innleachdacha.*

an cein, oir b'iongantach an dòigh air an do chuidicheadh leis gus an d'f hàs e cumhachdach.

16 Ach an uair a dh'fhàs e cumhachdach, thogadh a chridhe suas a chum aimhleis, agus pheacaich e an aghaidh an Tighearna a Dhé: oir chaidh e steach do theampull an Tighearna, a losgadh tùise air altair na tùise.

17 Agus chaidh Asariah an sagart a steach 'na dhéigh, agus maille ris ceithir fichead sagart leis an Tighearna, fir threuna.

18 Agus sheas iad an aghaidh Udsiah an righ, agus thubhairt iad ris. Cha *bhuin e* dhuitse, Udsiah, tùis a losgadh do'n Tighearna, ach do na sagartaibh, mic Aaroin, a tha air an naomhachadh a losgadh tuise: imich a mach as an ionad naomha, oir pheacaich thu, agus cha *bhi e* dhuit a chum urraim o'n Tighearna Dia.

19 Agus bha fearg air Udsiah, agus tùiseir aige 'na làimh a losgadh tùise: agus an uair a bha fearg air ris na sagartaibh, air ball dh'éirich luibhre suas ann an clàr eudain am fianuis nan sagart ann an tigh an Tighearna os cionn [f] altaire na tùise.

20 Agus dh'amhairc Asariah an t-ard shagart, agus na sagartan uile air, agus feuch, *bha* luibhre air ann clàr eudain, agus ghreas iad a mach as sin e; agus rinn e féin mar an ceudna cabhag gu dol a mach, a chionn gu'n do bhuail an Tighearna e.

21 Agus bha Udsiah an righ 'na lobhar gu la a bhàis, agus ghabh e còmhnuidh ann an tigh air leth mar fhear a bha 'na lobhar, an uair a dhruideadh a mach e a tigh [g] an Tighearna: agus *bha* Iotam a mhac os cionn tighe an righ, a' toirt breth air sluagh na tìre.

22 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Udsiah, an toiseach agus mu dheireadh, sgrìobh Isaiah am fàidh, mac Amois.

23 Agus choidil Udsiah maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e maille r'a aithrichibh ann am magh *àit*-adhlacaidh nan righ: oir thubhairt iad, *Tha* e 'na lobhar. Agus rìoghaich Iotam a mhac 'na àit.

CAIB. XXVII.

CUIG bliadhna fichead a dh'aois *bha* Iotam an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e sè bliadhna deug ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Ierusa, nighean Shadoic.

2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna, a réir nan uile *nithe* a rinn Udsiah athair: gidheadh cha deachaidh e steach do theampull an Tighearna, agus *bha'n* sluagh fathast truaillidh.

3 Thog e geatadh ard tighe an Tighearna, agus air balladh Opheil thog e mòran.

4 Agus thog e bailtean ann an sléibhtibh Iudah, agus anns na coilltibh thog e caistealan agus tuir.

5 Agus chog e re righ chloinn Amoin, agus thug e buaidh orra. Agus thug clann Amoin dha air a' bhliadhna sin féin ceud tàlann airgid, agus deich mìle tomhas [h] cruithneachd, agus deich mìle *tomhas* eorna. So thug clann Amoin seachad da, araon an dara bliadhna, agus *air* an treas.

6 Agus dh'fhàs Iotam cumhachdach, a chionn gu'n do dheasaich e a shlighean am fianuis an Tighearn a Dhé.

7 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Iotaim, agus a choganna uile, agus a shlighean, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann an leabhar righrean Israeil agus Iudah.

8 Cùig bliadhna fichead a dh'aois bha e 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e sè bliadhna deug ann an Ierusalem.

9 Agus choidil Iotam maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e ann am baile Dhaibhidh: agus rìoghaich Ahas a mhac 'na àit.

CAIB. XXVIII.

FICHEAD bliadhna [i] dh'aois *bha* Ahas an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e sè bliadhna deug ann an Ierusalem: agus cha d'rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna, mar *a rinn* Daibhidh athair.

2 Ach dh'imich e ann an slighibh righrean Israeil, agus mar an ceudna rinn e dealbhan leaghta do Bhaalim.

3 Agus loisg e tùis ann an gleann Bhen-hinoim [k], agus loisg e a chlann anns an teine a réir ghràineileachd nan cinnneach, a thilg an Tighearna mach roimh chloinn Israeil.

4 Agus dh'iobair e agus loisg e tùis anns na h-àitibh arda, agus air na cnoic, agus fuidh gach craoibh uaine.

5 Uime sin thug an Tighearn a Dhia thairis e an làimh righ nan

[f] *o thaobh.* [g] *oir ghearradh as e o thigh.* [h] *cor.* Eabh.
[i] *Cuig bliadhna fichead.* [k] *gleann mhic Hinoim.*

Sirianach [l], agus bhuail iad e, agus thug iad leo mòran diubh 'nam braighdibh, agus thug siad *iad* gu Damascus: agus thugadh mar an ceudna thairis e an làimh righ Israeil, a bhuail e le h-ar mòr.

6 Agus mharbh Pecah mac Remaliah ann an Iudah ceud agus fichead mìle ann an aon la, fir threuna [m] uile; a chionn gu'n do thréig iad an Tighearna Dia an aithriche.

7 Agus mharbh Sichri, duine do Ephraim, Maaseiah mac an righ, agus Asricam uachdaran an tighe, agus Elcanah a b'fhaigse do'n righ.

8 Agus thug clann Israeil leo 'nam braighdibh d'am bràithribh dà cheud mìle bean, mac agus nighean, agus thog iad mar an ceudna creach mhòr uatha, agus thug iad a' chreach gu Samaria.

9 Ach bha fàidh leis an Tighearn an sin d'am b'ainm Oded, agus chaidh e mach am fianuis an t-slòigh a thàinig gu Samaria, agus thubhairt e riu, Feuch, a chionn gu robh fearg air an Tighearna Dia bhur n-aithriche re Iudah, thug e thairis iad ann bhur làimh-sa, agus mharbh sibh iad le buirbe *a* ràinig suas gu nèamh.

10 Agus a nis *tha* sibh a' cur roimhibh clann Iudah agus Ierusaleim a chur fuidhibh mar thràillibh agus mar bhan-tràillibh agaibh. Nach *eil* idir agaibhse, *eadhon* agaibhse peacanna an aghaidh an Tighearna bhur Dé?

11 A nis ma ta éisdibh riumsa, agus thugaibh air an ais na braighdean a thug sibh leibh ann am braighdeanas o bhur bràithribh; oir [illegible] tha fearg laiste an Tighearna ribh.

12 An sin dh'eirich daoine *àraidh* do cheannaibh [n] chloinn Ephraim, Asariah mac Iohanain, Berechiah mac Mhesilemoit, agus Iehisciah mac Shaluim, agus Amasa mac Hadlai, suas 'nan aghaidh-san a thàinig o'n chogadh,

13 Agus thubhairt iad riu, Cha d'thoir sibh na braighdean a steach an so; oir *bhiodh sin* 'na chionta an aghaidh an Tighearna oirnne. *Tha* sibhse a' cur roimhibh tuilleadh a chur r'ar peacannaibh, agus r'ar cionta, 'nuair a ta ar cionta *cheana* mòr agus fearg laiste re h-Israel.

14 An sin dh'fhàg na daoine a bha fo 'n armaibh [o] na braighdean agus a' chreach am fianuis nan uachdaran agus a' chomhchruinnich uile.

15 Agus dhéirich na daoine a ghairmeadh air an ainm, agus ghabh iad na braighdean, agus dh'eudaich iad leis a' chreich iadsan uile a bha lomnochd dhiubh, agus an uair a chuir iad eudach agus brògan orra, thug iad orra itheadh agus òl, agus dh'ung siad iad, agus chuir iad air asalaibh iadsan uile a bha anmhunn diubh, agus thug siad iad gu Iericho, baile nan craobh pailme, a dh'ionnsuidh am bràithrean; agus phill iad gu Samaria.

16 San àm sin chuir righ Ahas *fios* a dh'ionnsuidh righ [p] Asiria, e chuideachadh leis.

17 Oir thàinig na h-Edomaich a rìs, agus bhuail iad Iudah, agus thug iad leo braighdean.

18 Thug na Philistich mar an ceudna ionnsuidh [q] air bailtibh a' chòmhnaird, agus air an taobh deas do Iudah, agus ghlac iad Bet-semes, agus Aialon, agus Gederot, agus Socho le bhailtibh beaga, agus Timnah le bhailtibh beaga, agus Gimso le bhailtibh beaga; agus ghabh iad còmhnuidh an sin.

19 Oir rinn an Tighearn Iudah ìosal air son Ahais righ Iudah [r], a chionn gu'n d'rinn e Iudah lomnochd, agus gu'n d'rinn e cionta mòr an aghaidh an Tighearna.

20 Uime sin thàinig Tilgatpilneser righ Asiria d'a ionnsuidh, agus shàraich [s], ach cha do neartaich se e.

21 Oir ghabh Ahas cuibhrionn a [illegible] tigh an Tighearna, agus a tigh an righ, agus o na h-uachdaranaibh, agus thug e *sin* do righ Asiria; ach cha do chuidich e leis.

22 Agus an àm a theanntachd rinn e fathast tuilleadh ciontaidh an aghaidh an Tighearna, an righ so fein Ahas.

23 Oir dh'iobair e do dhéibh Dhamascuis a bhuail e [t], agus thubhairt e, A chionn gu'n cuidich dee righrean Shiria leo, iobraidh mise dhoibh a chum gu'n cuidich iad leamsa: ach is ann a bha iad 'nan aobhar sgrios dha fein, agus do Israel uile.

24 Agus chruinnich Ahas soith-

[l] *righ Shiria.* [m] *mic neirt.* Eabh. [n] *do phrìomh dhaoinibh, ard uaislibh.* [o] *na daoine armaichte.* [p] *righrean.* Faic II. Righ. Caib. XVI. r. 7. [q] *Bhris na Philistich a stigh.* [r] *Israel.* [s] *theannaich, chuir e 'na éiginn.* [t] *Thubhairt Ahas, iarraidh mi 'n déigh dhéibh Dhamascuis a bhuail mi.*

ichean tighe Dhé, agus ghearr e
'nam miribh soithichean tighe Dhe,
agus dhruid e dorsan tighe an Tigh-
earna. Agus rinn e dha fein altair-
ean anns gach cearn do h-Ierusalem.
25 Agus anns gach baile fa leth
do Iudah rinn e àitean arda, chum
tuis a losgadh do dheibh coimheach,
agus bhrosnaich e gu feirg an Tigh-
earna Dia aithriche.
26 Agus a' chuid eile d'a ghnìomh-
araibh agus d'a shlighibh uile, an
toiseach agus mu dheireadh, feuch,
tha iad sgrìobhta ann an leabhar
righrean Iudah agus Israeil.
27 Agus choidil Ahas maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e
anns a' bhaile, ann an Ierusalem ;
ach cha d'thug iad e do aitibh-adh-
laic righrean Israeil: agus rìogh-
aich Heseciah a mhac 'na àit.

CAIB. XXIX.

THOISICH Heseciah air rìogh-
achadh 'nuair a bha e cùig
bliadhna fichead a dh'aois, agus
rìoghaich e naoi bliadhna fichead
ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a
mhàthar Abiah[t], nighean Shecha-
riah.
2 Agus rinn e an *nì a bha* ceart
ann an sùilibh an Tighearna, a reir
nan uile *nithe* a rinn Daibhidh
athair.
3 Anns a' cheud bhliadhna d'a
rìoghachadh, air a' cheud mhìos,
dh'fhosgail e dorsan tighe an Tigh-
earna, agus chàirich e iad.
4 Agus thug e stigh na sagairt
agus na Lebhithich, agus chruinnich
e iad do'n t-sraid an ear.
5 Agus thubhairt e riu, Eisdibh
rium, a Lebhitheacha ; a nis naomh-
aichibh sibh féin, agus naomhaich-
ibh tigh an Tighearna Dé bhur
n-aithriche, agus thugaibh a mach
an salchar as an *ionad* naomha :
6 Oir pheacaich ar n-aithriche,
agus rinn iad an *nì a bha* olc ann
an sùilibh an Tighearna ar Dé, agus
thréig iad e, agus thionndaidh iad
an aghaidhean o phàilliun an Tigh-
earna, agus chuir iad cùl ris.
7 Mar an ceudna dhruid iad dor-
san an sgàth-thighe, agus chuir iad
as na lochrain, agus cha do loisg
iad tùis, agus cha d'thug iad iobairt-
ean-loisgte suas anns an *ionad*
naomha, do Dhia Israeil.
8 Uime sin bha fearg an Tigh-
earna re Iudah agus re h-Ierusalem,
agus thug e thairis iad do thuairgne[u],
do uamhann[w], agus do sgeig, mar
a chi sibh le'r sùilibh.
9 Oir feuch, thuit ar n-aithriche
leis a' chlaidheamh, agus *tha* ar mic,
agus ar nigheana, agus ar mnài ann
am braighdeanas air son so.
10 A nis *tha e* ann am chridhe
coi'-cheangal a dheanamh ris an
Tighearna Dia Israeil, a chum gu'n
tionndaidh fhearg laiste uainn.
11 Mo mhic, na bithibh a nis
dearmadach ; oir thagh an Tigh-
earna sibh gu seasamh 'na làthair a
dheanamh seirbhis da, agus gu bhi
a' fritheal adh dha agus a' losgadh
tùise.
12 An sin dh'éirich na Lebhithich,
Mahat mac Amasai, agus Ioel mac
Asariah, do mhacaibh nan Cohatach:
agus do mhacaibh Mherari, Cis mac
Abdi, agus Asariah mac Iahaleleil:
agus do na Gersonaich, Ioas mac
Shimah, agus Eden mac Ioah :
13 Agus do mhacaibh Elisaphain,
Simri agus Iehiel : agus do mhac-
aibh Asaiph, Sechariah agus Mata-
niah :
14 Agus do mhacaibh Hemain,
Iehiel agus Simei : agus do mhac-
aibh Iedutuin, Semaiah agus Udsiel.
15 Agus chruinnich iad am
bràithrean, agus naomhaich siad iad
féin, agus thàinig iad a réir àithne
an righ ann am briathraibh an Tigh-
earna, a ghlanadh tighe an Tigh-
earna.
16 Agus chaidh na sagairt do'n
chuid a b'fhaide steach do thigh
an Tighearna g'a ghlanadh, agus
thug iad a mach gach salchar a
fhuair iad ann an teampull an Tigh-
earna gu cùirt tighe an Tighearna.
Agus thog na Lebhithich leo *e*, gu
thoirt a mach gu sruth Chidroin.
17 A nis thòisich iad air a' cheud
la do'n cheud mhìos air naomhach-
adh[x], agus air an ochdamh là do'n
mhìos thàinig iad gu sgàth-thigh an
Tighearna, agus naomhaich iad tigh
an Tighearna ann an ochd laithibh,
agus air an t-seathadh la deug do'n
cheud mhìos chrìochnaich iad *an
obair*.
18 An sin chaidh iad a steach a
dh'ionnsuidh Heseciah an righ, agus
thubhairt iad, Ghlan sinn tigh an
Tighearna uile, agus altair na h-iob-
airt-loisgte maille r'a soithichibh
uile, agus bord an arain thaisbeanta
maille r'a shoithichibh uile.
19 Agus na soithiche sin uile a
chuir righ Ahas, an uair a rìoghaich

[t] *Abi.* II. Righ. Caib. XVIII. r. 2. [u] *theinn, amhluadh.* [w] *iongantas.* [x] *glanadh.*

e, air falbh 'na eusaontas, dheasaich sinne agus naomhaich sinn, agus feuch, *tha* iad fa chomhair altair an Tighearna.

20 An sin dh'éirich Heseciah an righ gu moch, agus chruinnich e uachdarain a' bhaile, agus chaidh e suas do thigh an Tighearna.

21 Agus thug iad leo seachd tairbh òga, agus seachd reitheacha, agus seachd uain, agus seachd buic-gaibhre mar ìobairt-pheacaidh air son na rìoghachd, agus air son an *ionaid* naomha, agus air son Iudah: agus dh'àithn e do na sagartaibh, mic Aaroin, *an* ìobradh air altair an Tighearna.

22 Uime sin mharbh iadsan na tairbh, agus ghabh na sagairt an fhuil, agus chrath iad *i* air an altair: mharbh iad mar an ceudna na reitheachan, agus chrath iad an fhuil air an altair: mharbh iad cuideachd na h-uain, agus chrath iad an fhuil air an altair.

23 Agus thug iad leo na buic-gaibhre air son na h-ìobairt-pheacaidh an làthair an righ agus a' choi'-thionail, agus chuir iad an làmhan orra:

24 Agus mharbh na sagairt iad, agus chrath iad am fuil [y] air an altair chum réite dheanamh air son Israeil uile: oir dh'àithn an righ an ìobairt-loisgte agus an ìobairt-pheacaidh air son Israeil uile.

25 Agus chuir e na Lebhithich ann an tigh an Tighearna le ciombalaibh, le saltairibh, agus le clàrsaichibh, a réir àithne Dhaibhidh, agus Ghaid fhir-sheallaidh an righ, agus Natain an fhàidh: oir *b'i sin* àithne an Tighearna le làimh fhàidhean.

26 Agus sheas na Lebhithich le h-innealaibh Dhaibhidh, agus na sagairt leis na trompaidibh.

27 Agus dh'àithn Heseciah an ìobairt-loisgte ìobradh air an altair: agus an uair a thòisich an ìobairt-loisgte, thòisich *mar an ceudna* laoidh an Tighearna leis na trompaidibh, agus le h-innealaibh Dhaibhidh righ Israeil.

28 Agus rinn an coi'-thional uile aoradh, agus sheinn an luchd-seinn, agus shéid na trompadairean: *mhair* so uile gus an do chrìochnaicheadh an ìobairt loisgte.

29 Agus an uair a chuir iad crìoch air ìobradh, chrom an righ agus iadsan uile a bha maille ris iad féin [z], agus rinn iad aoradh.

30 Agus dh'àithn Heseciah an righ agus na h-uachdarain do na Lebhithich gu moladh iad an Tighearn am briathraibh Dhaibhidh, agus Asaiph an fhir-sheallaidh: agus mhol iad le subhachas, agus chrom iad an cinn, agus rinn iad aoradh.

31 An sin fhreagair Heseciah, agus thubhairt e, A nis choisrig sibh sibh féin do'n Tighearna: thigibh am fagus, agus thugaibh leibh ìobairtean, agus tabhartais-buidheachais do thigh an Tighearna. Agus thug an coi'-thional a steach ìobairtean, agus tabhartais-buidheachais, agus iadsan uile a bha toileach 'nan cridhe, tabhartais-loisgte.

32 Agus b'e àireamh nan tabhartas-loisgte a thug an coi'-thional leo, tri fichead agus deich tairbh òga, ceud reithe, dà cheud uan; iad sin uile chum ìobairt-loisgte do'n Tighearna.

33 Agus na nithe coisrigte, sè ceud bò, agus tri mìle caora.

34 Ach bha na sagairt tearc, agus cha b'urrainn iad na tabhartais-loisgte uile fhionnadh: uime sin chuidich am bràithre na Lebhithich leo gus an do chrìochnaicheadh an obair, agus gus an do naomhaich na sagairt iad féin; oir *bha* na Lebhithich ni bu deise [a] 'nan cridhe chum iad féin a naomhachadh na na sagairt.

35 Agus mar an ceudna *bha* na tabhartais-loisgte am pailteas, maille re saill nan tabhartas-sìth agus nan tabhartas-dibhe, chum na h-ìobairt-loisgte. Agus dheasaicheadh [b] seirbhis tighe an Tighearna.

36 Agus rinn Heseciah agus an sluagh uile gairdeachas, a chionn gu'n do dheasaich Dia air son an t-sluaigh: oir rinneadh an ni gu grad.

CAIB. XXX.

AGUS chuir Heseciah *fios* gu h-Israel uile agus gu Iudah, agus mar an ceudna scrìobh e litrichean gu h-Ephraim agus gu Manaseh, iad a theachd gu tigh an Tighearna ann an Ierusalem, a chumail na càisge do'n Tighearna Dia Israeil.

2 Agus ghabh an righ comhairle, agus uachdarain, agus an coi'-thional uile ann an Ierusalem, a' chàisg a chumail air an dara mìos.

[y] *rinn iad réite le'm fuil.* [z] *iad féin air an gluinibh.* [a] *ni bu dìriche, ionraice.* [b] *shuidhicheadh, chuireadh an ordugh.*

3 Oir cha b'urrainn iad a cumail
san àm sin, a chionn nach do naomh-
aich na sagairt iad féin gu leòr,
agus nach robh an sluagh air cruin-
neachadh gu h-Ierusalem.
4 Agus thàitinn an ni ris an righ,
agus ris a' choi'-thional uile.
5 Agus shuidhich iad reachd,
gairm a thabhairt air feadh Israeil
uile o Bheer-seba eadhon gu Dan,
iad a theachd a chumail na càisge
do'n Tighearna Dia Israeil ann an
Ierusalem; oir cha do chum mòran
i [c] mar a bha e sgrìobhta.
6 Agus chaidh na gillean-ruithe
le litrichibh o'n righ agus o uachd-
aranaibh air feadh Israeil uile agus
Iudah, agus a réir àithne an righ,
ag ràdh, A chlann Israeil, pillibh a
dh'ionnsuidh an Tighearna Dé A-
brahaim, Isaaic, agus Israeil, agus
pillidh esan a dh'ionnsuidh an
fhuighill dibh a chaidh as o làimh
righrean Asiria.
7 Agus na bithibh cosmhuil re'r
n-aithrichibh, agus cosmhuil re'r
bràithribh, a pheacaich an aghaidh
an Tighearna Dé an aithriche, agus
thug esan thairis iad gu léir-sgrios,
mar a chi sibh.
8 A nis na bithibhse cruaidh-
mhuineileach cosmhuil re'r n-aith-
richibh: thugaibh sibh féin thairis
do'n Tighearna, agus rachaibh a
steach d'a ionad naomha, a naomh-
aich e gu bràth; agus deanaibh
seirbhis do'n Tighearna bhur Dia a
chum as gu tionndaidh Iasan fheirge
air falbh uaibh.
9 Oir ma philleas sibh a dh'ionn-
suidh an Tighearna, [gheibh] bhur
bràithrean agus bhur clann iochd
'nam fianuis-san a thug leo am
braighdeanas iad, air chor as gu pill
iad a dh'ionnsuidh na tìre so: oir
gràsmhor agus trocaireach *tha'n*
Tighearna bhur Dia, agus cha tionn-
daidh e a ghnùis air falbh uaibh, ma
philleas sibh d'a ionnsuidh.
10 Agus chaidh na gillean-ruithe
thairis o bhaile gu baile, air feadh
tìre Ephraim agus Mhanaseh, eadh-
on gu ruig Sebulun: ach bha iad
a' fanoid orra, agus a' deanamh ball-
magaidh dhiubh.
11 Gidheadh, dh'irioslaich daoine
àraidh do Aser, agus *do* Mhana-
seh, agus do Shebulun iad féin, agus
thàinig iad gu h-Ierusalem.
12 Mar an ceudna ann an Iudah
bha làmh Dhé a thoirt aon chridhe
dhoibh, a dheanamh àithne an righ
agus nan uachdaran, a réir focail an
Tighearna.
13 Agus chruinnich ann an Ieru-
salem mòran sluaigh, a chumail
féill an arain neo-ghoirtichte anns
an dara mios, co'-chruinneachadh ro-
mhòr.
14 Agus dh'éirich iad, agus thug
iad air falbh na h-altairean a *bha*
ann an Ierusalem, agus na h-altair-
ean uile air son tùise thug iad air
falbh, agus thilg siad iad anu an
sruth Chidroin.
15 Agus mharbh iad a' chàisg air
a' cheathramh *la* deug do'n dara
mios, agus bha nàir air na sagairt
agus air na Lebhithich, agus naomh-
aich siad iad féin, agus thug iad a
steach ìobairtean-loisgte do thigh an
Tighearna.
16 Agus sheas iad 'nan àit a réir
an riaghailte [d], a réir lagha Mhaois
òglaich Dhé; agus chrath na sag-
airt an fhuil *a ghabh iad* o làimh
nan Lebhitheach.
17 Oir *bha* mòran anns a' choi'
thional nach robh air an naomhach-
adh: uime sin bha cùram marbh-
aidh na càisge air na Lebhithich,
air son gach neach nach *robh* glan,
a chum *an* naomhachadh do'n Tigh-
earn.
18 Oir cha do ghlan mòran do'n
t-sluagh, mòran do Ephraim, agus
do Mhanaseh, *do* Isachar, agus *do*
Shebulun iad féin; gidheadh, dh'ith
iad a' chàisg, cha b'ann mar *a ta e*
sgrìobhta.
19 Ach rinn Heseciah urnuigh
air an son, ag ràdh, Gu d'thugadh
an Tighearna maith maitheanas do
gach aon, a dheasaich a chridhe a
dh'iarraidh an Tighearna Dé [e] aith-
riche, ge nach *eil e glan* a réir
glanaidh an *ionaid* naomha.
20 Agus dh'éisd an Tighearna re
Heseciah, agus leighis e an sluagh.
21 Agus chum clann Israeil a bha
làthair ann an Ierusalem féill an
arain neo-ghoirtichte seachd laith-
ean le mòr ghairdeachas: agus mhol
na Lebhithich agus na sagairt an
Tighearn o la gu la, *a' seinn* le
h-innealaibh fuaimneach do'n Tigh-
earna.
22 Agus labhair Heseciah gu
caoimhneil [f] ris na Lebhithich uile,
a theagaisg eòlas maith [g] an Tigh-
earna: agus dh'ith [h] iad *air* an
fhéill rè sheachd laithean, ag ìob-

[c] *cha do chum iad i* rè ùine *fhada.* [d] *am modha.* [e] *Dhé, an Tighearna Dé.* [f] *re'n cridhe.* Eabh. [g] *a bhà tuigsinn eòlais mhaith.* [h] *choimh-lion, chum.*

radh ìobairte-sìth, agus a' cliùth-
achadh an Tighearna Dé an aith-
riche.

23 Agus ghabh an coi'-thional uile
comhairle seachd laithean eile a
chumail: agus chum iad seachd
laithean *eile* le h-aoibhneas.

24 Oir thug Hesecíah righ Iudah
suas do'n choi'-thional mìle tarbh
òg, agus seachd mìle caora; agus
thug na h-uachdarain suas do'n choi'-
thional mìle tarbh òg, agus deich
mìle caora: agus naomhaich mòran
shagart iad féin.

25 Agus rinn coi'-thional Iudah
uile gairdeachas, agus na sagairt,
agus na Lebhithich, agus an coi'-
thional uile a thàinig a h-Israel, agus
na coigrich a thàinig a tìr Israeil,
agus a bha chòmhnuidh ann an Iu-
dah.

26 Mar sin bha mòr aoibhneas
ann an Ierusalem; oir o laithibh
Sholaimh, mhic Dhàibhidh, righ Is-
raeil, cha *robh* a leithid ann an Ie-
rusalem.

27 An sin dh'éirich na sagairt
agus na Lebhithich, agus bhean-
naich iad an sluagh: agus chuala
[Dia] an guth, agus thàinig an ur-
nuigh suas d'a àite-còmhnuidh
naomha-san, do neamh.

CAIB. XXXI.

AGUS an uair a chrìochnaich-
eadh so uile, chaidh Israel uile
a *bha* làthair a mach do bhailtibh
Iudah, agus bhris iad na dealbhan,
agus ghearr iad sìos na doireachan,
agus thilg iad sìos na h-ionadan
arda agus na h-altairean as Iudah
uile agus *a* Beniamin, agus ann an
Ephraim agus Manaseh, gus an do
sgrios iad gu tur *iad*. An sin
phill clann Israeil uile, gach duine
a dh'ionnsuidh a sheilbhe féin, d'am
bailtibh féin.

2 Agus shuidhich Hesecíah roinn-
ean nan sagart agus nan Lebhith-
each a réir an roinnean, gach duine
a réir a sheirbhis féin, na sagairt
agus na Lebhithich air son nan
ìobairt-loisgte agus air son nan
ìobairt-shìth, a fhrithealadh, agus a
thabhairt buidheachais, agus a
chliùthachadh ann an geatachaibh
champ an Tighearna:

3 Cuibhrionn an righ mar an
ceudna d'a mhaoin, air son nan
ìobairt-loisgte, air son ìobairte-
loisgte na maidne agus an fheasgair,
agus ìobairte-loisgte nan sàbaid,
agus nan gealach nomha, agus nam
féill suidhichte, mar *a ta e* sgrìobhta
ann an lagh an Tighearna.

4 Dh'àithn e cuideachd do'n
t-sluagh a bha chòmhnuidh ann an
Ierusalem, gu'n d'thugadh iad
seachad cuibhrionn nan sagart agus
nan Lebhitheach, chum gu'm biodh
iad air an daingneachadh ann an
lagh an Tighearna.

5 Agus co luath as a thàinig an
àithne mach, thug clann Israeil
seachad gu pailt ceud thoradh an
arbhair, an fhìona, agus na h-ola [i],
agus na meala, agus uile fhàis [k] an
fhearainn; agus deachamh nan uile
nithe thug iad a stigh ann am pailt-
eas.

6 Agus *a thaobh* chloinn Israeil
agus Iudah a bha chòmhnuidh ann
am bailtibh Iudah, thug iadsan mar
an ceudna stigh deachamh a' bhuair
agus nan caorach, agus deachamh
nan nithe naomha *a bha* air an
naomhachadh do'n Tighearn an
Dia, agus rinn iad mòran chruach
diubh.

7 Anns an treas mìos thòisich iad
air bunaitean nan cruach a leagadh,
agus anns an t-seachdamh mìos
chrìochnaich siad iad.

8 Agus thàinig Hesecíah agus na
h-uachdarain, agus chunnaic iad na
cruachan, agus bheannaich iad an
Tighearn agus a shluagh Israel.

9 Agus dh'fhiosraich Hesecíah
do na sagairt agus na Lebhithich
mu thimchioll nan cruach.

10 Agus fhreagair Asariah an
t-ard shagart do thigh Shadoic e;
agus thubhairt e, O'n a thòisich iad
air na tabhartais a thoirt a steach
do thigh an Tighearna, dh'ith sinn
gus an do shàsuicheadh sinn, agus
dh'fhàg sinn pailteas: oir bhean-
naich an Tighearn a shluagh, agus
dh'fhàgadh am pailteas mòr so.

11 An sin dh'àithn Hesecíah
seomraichean [l] ulluchadh ann an
tigh an Tighearna; agus dh'ulluich
siad *iad*.

12 Agus thug iad a stigh na tabh-
artais, agus an deachamh, agus na
nithe naomhaichte gu fìrinneach;
agus os an cionn *bha* Cononiah an
Lebhitheach 'na riaghlair, agus Si-
mei a bhràthair san àit a b'fhaigse.

13 Agus *bha* Iehiel, agus Asa-
riah, agus Nahat, agus Asahel, agus
Ierimot, agus Iosabad, agus Eliel,
agus Ismahiah, agus Mahat, agus
Benaiah, 'nan luchd-amhairc thairis
fuidh làimh Chononiah, agus Shi-
mei a bhràthar, air àithne Hese-

[i] *an olaidh*. [k] *chinnis*. [l] *àitean-tasgaidh*.

ciah an righ, agus Asariah uachdar-
ain tighe Dhé.
14 Agus *bha* Core mac Imnah an
Lebhitheach, an dorsair a làimh na
h-aird an ear, os cionn shaor thiodh-
laeadh Dhe, chum gu'n d'thugadh e
seachad tabhartais an Tighearna,
agus na nithe ro-naomha:
15 Agus làimh ris-san Eden, agus
Beniamin[m], agus Iesua, agus Se-
maiah, agus Amariah, agus Secaniah,
ann am bailtibh nan sagart '*nan*
cùram[n], a thabhairt d'am bràithribh
'nan roinnibh[o], mar do'n mhòr mar
sin do'n bheag.
16 A thuilleadh air àireamh nam
firionnach a réir an ginealach o
thri bliadhna dh'aois agus os a
chionn, do gach neach a théid a
steach do thigh an Tighearna, a
chuibhrionn lathail, air son an seir-
bhis 'nan cùram, a réir an roinnean;
17 Araon do àireamh nan sagart
a réir an ginealacha, a réir tighe an
aithriche, agus nan Lebhitheach o
fhichead bliadhna dh'aois agus os a
chionn, 'nan cùram, a réir an roinn-
ean;
18 Agus do àireamh an cloinne
bige uile a réir an ginealacha, am
ban, agus am mac, agus an nigh-
eana, do'n choi'-thional uile: oir
'nan cùram naomhaich siad iad féin
gu mòr:
19 Agus do mhacaibh Aaroin na
sagartaibh ann am fearann comh-
roinn am bailtean, anns gach baile
fa leth na daoine a dh'ainmicheadh
air an ainm, a thabhairt *an* cuibh-
rionna do gach firionnach am measg
nan sagart, agus dhoibhsan uile a
bha air an àireamh a réir an gineal-
acha am measg nan Lebhitheach.
20 Agus rinn Heseciah mar so air
feadh Iudah uile: agus rinn e an
ni sin a bha maith, agus ceart, agus
fìrinneach ann am fianuis an Tigh-
earna Dhé.
21 Agus a thaobh gach oibre air
an do thòisich e ann an seirbhis
tighe Dhé, agus anns an lagh, agus
anns na h-àitheantaibh, a dh'iarraidh
a Dhé, rinn e i le uile chridhe, agus
shoirbhich e.

CAIB. XXXII.

AN déigh nan nithe so agus an
uair a bha iad air an suidh-
eachadh, thainig Senacherib righ
Asiria, agus chaidh e steach do Iu-
dah, agus champaich e an aghaidh
nam bailte daingnichte, agus shònr-
aich[p] e air an cosnadh dha féin.
2 Agus an uair a chunnaic Hese-
ciah gu'n d'thàinig Senacherib, agus
gu'n robh e cur roimhe cogadh an
aghaidh Ierusaleim,
3 Chuir e chomhairle r'a uachd-
aranaibh agus r'a dhaoinibh cumh-
achdacha, uisgeacha nan tobar a
bha'n taobh a muigh do'n bhaile a
dhùnadh suas; agus chuidich iad
leis.
4 Agus chruinnich sluagh mòr,
agus dhùin iad suas na tobraichean
uile, agus na sruthain a bha ruith
ann am meadhon na tìre, ag ràdh,
Car son a thigeadh righrean Asi-
ria, agus a gheibheadh iad mòran
uisge?
5 Agus dhaingnich se e féin, agus
thog e am balladh uile a chaidh
bhriseadh, agus chuir e suas tùir air[q],
agus balladh eile air an taobh a
muigh, agus dhaingnich e Milo
baile Dhaibhidh, agus rinn e gath-
anna agus targaidean ann am pailt-
eas.
6 Agus chuir e ceannardan cog-
aidh os cionn an t-sluaigh, agus
chruinnich e iad d'a ionnsuidh ann
an sràid geataidh a' bhaile, agus
labhair e ra'n cridhe, ag ràdh,
7 Bithibh làidir agus bithibh mis-
neachail, na biodh eagal agus na
biodh faitcheas oirbh roimh righ
Asiria, no roimh 'n t-sluagh mhòr
so uile a *tha* maille ris; oir is mò
a ta leinne na leis-san.
8 Leis-san *tha* gairdean feòla, ach
leinne *tha*'n Tighearn ar Dia, a
chuideachadh leinn, agus a chur ar
catha. Agus dh'earb an sluagh a
briathraibh Heseciah righ Iudah.
9 'Na dhéigh so chuir Senacherib
righ Asiria a sheirbhisich gu h-Ie-
rusalem (oir *bha* e féin aig Lachis,
agus a neart uile maille ris) a
dh'ionnsuidh Heseciah righ Iudah,
agus a dh'ionnsuidh Iudah uile, a
bha aig Ierusalem, ag ràdh,
10 Mar so tha Senacherib righ
Asiria ag ràdh, Cia as *a tha* sibh
ag earbsadh, agus sibh a' fantuinn
'nar daingneach ann an Ierusalem?
11 Nach 'eil Heseciah 'gar comh-
airleachadh sibh féin a thoirt thairis
gu bàs le gortadh agus le tart, ag
ràdh, Saoraidh an Tighearn ar Dia
sinn a làimh righ Asiria?
12 Nach do chuir Heseciah so
féin air falbh àitean arda, agus al-
tairean, agus nach d'àithn e do Iu-

[m] *Miniamin.* [n] *'nan dreuchd shuidhichte.* [o] *'nan sealaibh.*
[p] *shaoil; thubhairt.* Eabh. [q] *chuir e suas e gu ruig na tuir.*

dah agus do Ierusalem, ag ràdh, Fa chomhair aon altarach sleuchdaidh sibh, agus loisgidh sibh tùis oirre?

13 Nach 'eil fhios agaibh ciod a rinn mise agus m'aithriche re uile shluagh nan dùchanna? an robh dée chinneach nan tìr sin comasach air an tìr féin a shaoradh as mo làimh-sa?

14 Cò am measg uile dhée nan cinneach sin a sgrios m'aithriche-sa gu tur, a b'urrainn a shluagh a shaoradh as mo làimh-sa, gu'm biodh bhur Dia-sa comasach air bhur saoradh as mo làimh?

15 A nis ma ta na mealladh Heseciah sibh, agus na comhairlicheadh[r] e sibh mar so, agus na creidibh e; oir cha robh dia air bith cinnich no rìoghachd sam bith comasach air a shluagh a shaoradh as mo làimh-sa, agus as làimh m'aithriche: nach lugha gu mòr na sin is urrainn bhur Dia-sa bhur saoradh as mo làimh?

16 Agus labhair a sheirbhisich tuilleadh as so an aghaidh an Tighearna Dé, agus an aghaidh a sheirbhisich Heseciah.

17 Scrìobh e mar an ceudna litrichean a chàineadh an Tighearna Dé Israeil, agus a labhairt 'na aghaidh, ag ràdh, Mar nach do shaor dée chinneach nan dùchanna an sluagh as mo làimh-sa, mar sin cha saor Dia Heseciah a shluagh as mo làimh.

18 Ghlaodh iad cuideachd le guth ard sa' chànain Iudhaich re sluagh Ierusaleim a *bha* air a' bhalladh, gu eagal agus buaireas a chur orra, chum gu'n glacadh iad am baile.

19 Agus labhair iad an aghaidh Dhé Ierusaleim, mar an aghaidh dhée shluaigh na talmhainn, oibre làmha dhaoine.

20 Agus rinn Heseciah an rìgh, agus am fàidh Isaiah mac Amois, urnuigh air son so, agus ghlaodh iad gu neamh.

21 Agus chuir an Tighearn aingeal uaith, a sgrios na daoine comasach gaisgeil uile, agus na ceannardan, agus na h-uachdarain ann an camp rìgh Asiria: uime sin phill e le nàire gnùise d'a thìr féin. Agus an uair a chaidh e steach do thigh a dhé, mharbh iadsan a thàinig a mach as innibh féin e 'n sin leis a' chlaidheamh.

22 Mar so shaor an Tighearna Heseciah agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim as làimh Shenacheribh rìgh Asiria, agus as làimh nan uile agus stiuir e iad air gach taobh.

23 Agus thug mòran tabhartais a dh'ionnsuidh an Tighearna gu Ierusalem, agus tiodhlacan a dh'ionnsuidh Heseciah rìgh Iudah: agus dh'ardaicheadh e ann an sùilibh nan uile chinneach 'na dhéigh sin.

24 Anns na laithibh sin bha Heseciah tinn gu bàs, agus rinn e urnuigh ris an Tighearn: agus dh'éisd[s] esan ris, agus thug e comhara dha.

25 Ach cha d'ìoc Heseciah a rìs a réir mar a bhuilicheadh air, oir thogadh a chridhe suas: agus bha fearg ris, agus re Iudah agus Ierusalem.

26 Gidheadh dh'irioslaich Heseciah e féin air son uabhair a chridhe (*araon* e féin agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim:) uime sin cha d'thàinig fearg an Tighearna orra ann an laithibh Heseciah.

27 Agus bha aig Heseciah beartas agus urram ro-mhòr: agus rinn e dha féin ionmhasan do airgiod, agus do òr, agus do chlachaibh luachmhor, agus do spìosraidh, agus do thargaidibh, agus do gach seud[t] taitneach:

28 Agus tighean-tasgaidh air son toraidh[u] an arbhair, agus an fhìona, agus na h-ola; agus tighean air son gach gnè ainmhidh, agus mainnirean air son nan treud.

29 Agus rinn e dha féin bailtean: agus *bha* sealbh chaorach agus buar *aige* ann am pailteas, oir thug Dia dha maoin ro-mhòr.

30 Chuir Heseciah so féin mar an ceudna stad air sruth uisge uachdarach Ghihoin, agus thug e sìos dìreach e a làimh na h-airde 'n iar do bhaile Dhaibhidh. Agus shoirbhich Heseciah 'na oibribh uile.

31 Gidheadh, a thaobh theachdairean uachdarana Bhabiloin, a chuireadh d'a ionnsuidh a dh'fhiosrachadh mu'n iongantas a bha san tìr, thréig Dia e g'a dhearbhadh, chum gu'm biodh fios aige air gach *ni a bha* 'na chridhe.

32 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Heseciah, agus a mhaitheas, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann am fàistineachd[w] Isaiah an fhàidh, mhic Amois, agus ann an leabhar righrean Iudah agus Israeil.

33 Agus choidil Heseciah maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e ann an ard àit-adhlacaidh mhac Dhaibhidh: agus thug Iudah uile

[r] *na h-aomadh.* [s] *labhair.* Eabh. [t] *uidheam, inneal.*
[u] *fàis, cinnus.* [w] *sealladh.* Eabh.

agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim
urram dha 'nuair a fhuair e bàs.
Agus rìoghaich Manaseh a mhac
'na àit.

CAIB. XXXIII.

DA bhliadhna dheug a dh'aois
bha Manaseh 'nuair a thòisich
e air rìoghachadh, agus rìoghaich e
cùig bliadhna deug agus dà fhich-
ead ann an Ierusalem.
2 Ach rinn e olc ann an sùilibh
an Tighearna, a réir ghràineileachd
nan cinneach, a thilg an Tighearn a
mach roimh chloinn Israeil.
3 Oir thog e suas a rìs na h-àit-
ean arda a sgrios Heseciah athair,
agus chuir e suas altairean do Bhaa-
lim, agus rinn e doireachan; agus
shleuchd e do uile shlòigh [x] nan
neamh, agus rinn e seirbhis doibh.
4 Agus thog e altairean ann an
tigh an Tighearna, mu'n dubhairt an
Tighearna, Ann an Ierusalem bith-
idh m'ainm-sa gu bràth.
5 Agus thog e altairean do uile
shlòigh nan neamh ann an dà chùirt
tighe an Tighearna.
6 Agus thug e air a chloinn dol
troimh 'n teine ann an gleann mhic
Hinoim, agus thug e fa'near aman-
na, agus ghnàthaich e geasachd [y]
agus druidheachd, agus chuir e air
chois leannain-shìth agus luchd-
fiosachd: dh'oibrich e mòr aingidh-
eachd ann an sùilibh an Tighearna,
g'a bhrosnachadh gu feirg.
7 Agus chuir e dealbh snaidhte,
ìodhol [z] a rinn e, ann an tigh Dhé,
mu'n dubhairt Dia re [a] Daibhidh,
agus re Solamh a mhac, Anns an
tigh so, agus ann an Ierusalem, a
thagh mi as uile threubhaibh Israeil,
cuiridh mi m'ainm gu bràth.
8 Agus cha charuich mi cos Israeil
ni's mò as an fhearann a dh'or-
duich mi do bhur n-aithrichibh; ma
bheir iad a mhàin an aire gu'n dean
iad gach *ni* a dh'àithn mi dhoibh, a
réir an lagha uile, agus nan reachd,
agus nan riaghailt le làimh Mhaois.
9 Mar sin thug Manaseh air Iu-
dah agus luchd-àiteachaidh Ierusa-
leim dol air seacharan, gu tuilleadh
uile a dheanamh na *rinn* na cin-
nich, a sgrios an Tighearna roimh
chloinn Israeil.
10 Agus labhair an Tighearna re
Manaseh, agus r'a shluagh; ach cha
'n éisdeadh iad.
11 Uime sin thug an Tighearn
orra ceannarda feachd righ Asiria:
agus ghlac iad Manaseh ann an
droighnich, agus cheangail iad e le
slabhraidhibh, agus thug iad leo e
gu Babilon.
12 Agus an uair a bha e ann an
amhghar dh'iarr e an Tighearn a
Dhia, agus dh'irioslaich se e fein gu
mòr am fianuis Dhé aithriche.
13 Agus rinn e urnuigh ris, agus
rinneadh esan réidh ris, agus dh'éisd
e r'a athchuinge, agus thug e air ais
e gu h-Ierusalem d'a rìoghachd.
Agus dh'aithnich Manaseh gur e'n
Tighearn a's Dia ann.
14 Agus 'na dhéigh so thog e bal-
ladh an taobh a muigh do bhaile
Dhaibhidh, air an taobh an iar do
Ghihon anns a' ghleann, eadhon gu-
ruig dol a stigh geataidh an éisg,
agus thug e mu'n cuairt air Ophel
e, agus thog e súas e gu ro-ard;
agus chuir e ceannardan cogaidh [b]
ann an uile bhailtibh daingnichte
Iudah.
15 Agus chuir e air falbh na dée
coimheach agus an ìodhol a tigh an
Tighearna, agus na h-altairean uile
a thog e ann an sliabh tighe an Tigh-
earna, agus ann an Ierusalem, agus
thilg e mach as a' bhaile *iad*.
16 Agus chàirich e altair an
Tighearna, agus dh'ìobair e oirre
ìobairtean sìthe agus buidheachais,
agus dh'àithn e do Iudah seirbhis a
dheanamh do'n Tighearna Dia Is-
raeil.
17 Gidheadh, dh'ìobair an sluagh
fathast anns na h-àitibh arda, ***ach*** a
mhàin do'n Tighearn an Dia.
18 Agus a' chuid eile do ghnìomh-
araibh Mhanaseh, agus urnuigh r'a
Dhia, agus briathra nam fear-seall-
aidh a labhair ris ann an ainm an
Tighearna Dé Israeil, feuch, ***tha*** iad
sgrìobhta ann an leabhar righrean
Israeil.
19 Urnuigh mar an ceudna, agus
mar a dh'éisdeadh ris, agus a pheac-
adh uile, agus eusaontas, agus na
h-àitean anns an do thog e ionadan
arda, agus an do chuir e suas doir-
eachan agus dealbhan snaidhte mun
d'irioslaicheadh e, feuch, *tha* iad
sgrìobhta am measg bhriathar nam
fear-seallaidh.
20 Agus choidil Manaseh maille
r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad
e 'na thigh féin: agus rìoghaich a
mhac Amon 'na àit.
21 Dà bhliadhna fichead a dh'aois
bha Amon an uair a thòisich e air

[x] *armailt.* [y] *geasadaireachd.* [z] *cosamhlachd; semel.* Eabh.
[a] *ri.* [b] *ceannardan na h-armailte.*

rìoghachadh, agus rìoghaich e dà bhliadhna ann an Ierusalem.

22 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, mar a rinn Manaseh athair: oir dh'ìobair Amon do na dealbhaibh snaidhte uile, a rinn Manaseh athair, agus rinn e seirbhis doibh.

23 Agus cha d'irioslaich se e féin am fianuis an Tighearna, mar a dh'irioslaich Manaseh athair e féin; ach mheudaich Amon eusaontas.

24 Agus rinn a sheirbhisich ceannairc 'na aghaidh, agus mharbh iad e 'na thigh féin.

25 Ach mharbh sluagh na tìre iadsan uile a rinn ceannairc an aghaidh righ Amoin, agus rinn sluagh na tìre Iosiah a mhac 'na righ 'na àit.

CAIB. XXXIV.

OCHD bliadhna dh'aois *bha* Iosiah 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e ann an Ierusalem aon bhliadhna deug thar fhichead.

2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna, agus dh'imich e ann an slighibh Dhaibhidh athar, agus cha do chlaon e dh'ionnsuidh na làimhe deise no na làimhe clìthe.

3 Oir anns an ochdamh bliadhna d'a rìoghachadh, 'nuair a bha e fathast òg, thòisich e air Dia Dhaibhidh athar iarraidh, agus anns an dara bliadhna deug thòisich e air Iudah agus Ierusalem a ghlanadh o na h-àitibh arda, agus na doireachaibh, agus na dealbhaibh snaidhte, agus na dealbhaibh leaghta.

4 Agus bhris iad sìos altairean Bhaalim 'na fhianuis, agus na dealbhan grianach a *bha* gu h-ard os an ceann ghearr e sìos, agus na doireachan; agus na dealbhan snaidhte, agus na dealbhan leaghta bhris e 'nam mìribh, agus phronn e gu luaithre, agus chrath e *i* air uaighibh na muinntir a dh'ìobair dhoibh.

5 Agus loisg e cnàmha nan sagart air an altairibh, agus ghlan e Iudah, agus Ierusalem.

6 Mar an ceudna ann am bailtibh Mhanaseh, agus Ephraim, agus Shimeoin, eadhon gu ruig Naphtali, 'nan àitibh fàsaichte mu'n cuairt.

7 Agus an uair a bhris e sìos na h-altairean agus na doireachan, agus a phronn e na dealbhan snaidhte gu luaithre, agus a ghearr e sìos na dealbhan grianach [c] uile air feadh tìre Israeil uile, phill e gu h-Ierusalem.

8 Agus anns an ochdamh bliadhna deug d'a rìoghachadh, 'nuair a ghlan e an tìr, agus an tigh, chuir e Saphan mac Asaliah, agus Maaseiah uachdaran a' bhaile, agus Ioah mac Ioahais an seanachaidh, a chàradh tighe an Tighearna a Dhé.

9 Agus thàinig iad gu Hilciah an t-ard shagart, agus thugadh *dhoibh* an t-airgiod a thugadh steach do thigh Dhé, a chruinnich na Lebhithich a ghléidh na dorsan o làimh Mhanaseh agus Ephraim, agus o uile fhuigheall Israeil, agus o Iudah uile, agus *o* Bheniamin, agus *o* luchd-àiteachaidh Ierusaleim [d].

10 Agus thug iad *e* do làimh luchd deanamh na h-oibre, a chuireadh os cionn tighe [e] an Tighearna, agus thug iadsan e do'n luchd-oibre a dh'oibrich ann an tigh an Tighearna, a chàradh agus a leasachadh an tighe.

11 Thug iad *e* eadhon do na saoraibh agus do'n luchd-togail, a cheannach chlach snaidhte, agus fiodha chum nan ceangal [f] agus gu urlar a chur sna tighibh, a mhill righrean Iudah.

12 Agus rinn na daoine an obair gu firinneach: agus *b'iad* an luchd amhairc thairis orra Iahat, agus Obadiah, na Lebhithich, do mhacaibh Mherari; agus Sechariah agus Mesullam, do mhacaibh nan Cohatach, a chur *na h-oibre* air a h-aghaidh; mar an ceudna do na Lebhithich gach neach a bha eòlach [g] air innealaibh-ciuil.

13 *Bha iad* cuideachd os cionn an luchd-iomchair eallach, agus 'nan luchd amhairc thairis orra-san uile a rinn obair ann an gnè seirbhis air bith: agus do na Lebhithich *bha* scrìobhuichean, agus riaghladairean, agus dorsairean.

14 Agus an uair a bha iad a' toirt a mach an airgid a thugadh a steach do thigh an Tighearna, fhuair Hilciah an sagart leabhar lagha an Tighearna an làimh [h] Mhaois.

15 Agus fhreagair Hilciah, agus thubhairt e re Saphan an scrìobhuiche, Fhuair mi leabhar an lagha ann an tigh an Tighearna. Agus thug Hilciah an leabhar do Shaphan.

[c] *na h-iodholan.* [d] *agus phill iad gu h-Ierusalem.*
[e] *a bha 'nan luchd amhairc thairis ann an tigh.* [f] *tàdhacha.*
[g] *seòlta, teòma.* [h] *làimh*-scrìobhaidh.

16 Agus thug Saphan an leabhar a dh'ionnsuidh an righ, agus dh'aithris e 'n gnothuch do'n righ, ag ràdh, Gach *ni* a dh'àithneadh do d' sheirbhisich, *tha* iad a' deanamh.

17 Chruinnich iad an t-airgiod a fhuaradh ann an tigh an Tighearna, agus thug iad e do làimh an luchd amhairc thairis, agus do làimh luchd deanamh na h-oibre.

18 Agus dh'innis Saphan an scrìobhuiche do'n righ, ag ràdh, Thug Hilciah an sagart leabhar dhomh. Agus leugh Saphan e an làthair an righ.

19 Agus an uair a chual an righ briathran an lagha, reub e eudach.

20 Agus dh'àithn an righ do Hilciah, agus do Ahicam mac Shaphain, agus do Abdon[i] mac Mhicah, agus do Shaphan an scrìobhuiche, agus do Asaiah seirbhiseach an righ, ag ràdh,

21 Rachaibh, fiosraichibh do'n Tighearn air mo shon-sa, agus air an son-san a dh'fhàgadh ann an Israel agus ann an Iudah, thaobh bhriathar an leabhair a fhuaradh: oir *is* mòr fearg an Tighearna, a tha air a taomadh a mach oirnn, a chionn nach do choimhid ar n-aithriche focal an Tighearna, a dheanamh a réir gach *ni a ta* scrìobhta anns an leabhar so.

22 Agus chaidh Hilciah agus *iadsan* a dh'òrduich an righ gu Huldah a' bhan-fhàidh, bean Shaluim, mhic Thicbhah, mhic Hasrah[k] fhirghleidhidh an eudaich, (a nis bha i chòmhnuidh ann an Ierusalem ann an oil-thigh[l]) agus labhair iad rithe mar sin.

23 Agus fhreagair i iad, Mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Innsibh do'n duine a chuir sibh a m'ionnsuidh-sa,

24 Mar so tha'n Tighearn ag ràdh, Feuch, bheir mise olc air an àite so, agus air a luchd-àiteachaidh, *eadhon* gach mallachadh a *ta* scrìobhta anns an leabhar a leugh iad am fianuis righ Iudah.

25 A chionn gu'n do thréig iad mise, agus gu'n do loisg iad tùis do dhéibh eile, chum mo bhrosnuchadh gu corruich le uile oibribh an làmh; uime sin taomar m'fhearg a mach air an àite so, agus cha mhùchar i.

26 Ach a thaobh righ Iudah, a chuir sibh a dh'fhiosrachadh do'n Tighearn, mar so their sibh ris, Mar so tha'n Tighearna Dia Israeil ag ràdh, *A thaobh* nam briathar a chual thu,

27 A chionn gu'n do thiomaich do chridhe, agus gu'n d'irioslaich thu thu-féin an làthair Dhé, 'nuair a chual thu a bhriathran an aghaidh an àite so, agus an aghaidh a luchd-àiteachaidh, agus gu'n d'irioslaich thu thu-féin a'm' làthair-sa, agus gu'n do reub thu t'eudach, agus gu'n do ghuil thu a'm' làthair, chuala mise mar an ceudna *thusa*, ars' an Tighearn.

28 Feuch, cruinnichidh mi thu chum t'aithriche, agus cruinnichear thu do d'uaigh an sìth, agus cha 'n fhaic do shùilean an t-olc sin uile a bheir mise air an àite so, agus air a luchd-àiteachaidh. Agus thug iad fios a rìs a dh'ionnsuidh an righ.

29 Agus chuir an righ *teachdairean* uaith, agus chruinnich e r'a chéile uile sheanairean Iudah agus Ierusaleim.

30 Agus chaidh an righ suas do thigh an Tighearna, agus fir Iudah uile, agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim, agus na sagairt agus na Lebhithich, agus an sluagh uile eadar bheag agus mhòr; agus leugh e 'nan éisdeachd uile bhriathran leabhair a' choi'-cheangail, a fhuaradh ann an tigh an Tighearna.

31 Agus sheas an righ 'na àite féin, agus rinn e coi'-cheangal am fianuis an Tighearna, gu'n gluaiseadh e 'n déigh an Tighearna, agus gu'n gleidheadh e àitheantan, agus a theisteis, agus a reachda, le uile chridhe agus le uile anam, a choimhlionadh bhriathar a choi'-cheangail, *a tha* scrìobhta anns an leabhar so.

32 Agus thug e orra-san uile a fhuaradh ann an Ierusalem agus Beniamin, seasamh: agus rinn luchd-àiteachaidh Ierusaleim a réir coi'-cheangail Dé, Dé an aithriche.

33 Agus chuir Iosiah air falbh na gràineileachdan uile as na tìribh uile a *bhuineadh* do chloinn Israeil, agus thug e orra-san uile a fhuaradh ann an Israel seirbhis a dheanamh do'n Tighearn an Dia. Rè a laithean uile cha do chlaon iad o leantuinn an Tighearna, Dé an aithriche.

CAIB. XXXV.

AGUS chum Iosiah ann an Ierusalem càisg do'n Tighearna: agus mharbh iad a' chàisg air a'

[i] *Achbor.* II. Righ. Caib. XXII. r. 12. [k] *Harhais.* II. Righ. Caib. XXII. r. 14. [l] *tigh-fòghluim; miscna.* Eabh.

cheathramh *la* deug do'n cheud mhìos.

2 Agus shuidhich e na sagairt 'nan cùram, agus thug e misneach dhoibh chum seirbhis tighe an Tighearna.

3 Agus thubhairt e ris na Lebhithich a theagaisg Israel uile, a *bha* naomha[m] do'n Tighearna, Cuiribh an àirc naomha anns an tigh a thog Solamh, mac Dhaibhidh, righ Israeil; cha *bhi i* 'na h-eallaich air bhur guaillibh: deanaibh seirbhis a nis do'n Tighearna bhur Dia, agus d'a shluagh Israel.

4 Agus deasaichibh sibh féin a réir tighe bhur n-aithriche, a réir bhur roinnean, mar a scrìobh Daibhidh righ Israeil, agus mar a scrìobh Solamh a mhac.

5 Agus seasaibh anns an *ionad* naomh a réir roinnean theaghlach aithriche bhur bràithre do'n t-sluagh[n], agus *a réir* roinne theaghlach aithriche nan Lebhitheach.

6 Agus marbhaibh a' chàisg, agus naomhaichibh sibh féin, agus deasaichibh bhur bràithrean, chum gu'n dean *iad* a réir focail an Tighearna le làimh Mhaois.

7 Agus thug Iosiah do'n t-sluagh caoraich, uain agus minn, iad uile air son ìobairtean càisge dhoibhsan uile a bha làthair, gu ruig deich mìle fichead an àireamh, agus tri mìle bò: iad sin do mhaoin an righ.

8 Agus thug na h-uachdarain aige gu toileach do'n t-sluagh, do na sagartaibh, agus do na Lebhitheachaibh. Thug Hilciah, agus Sechariah, agus Iehiel, uachdarain tighe Dhé, do na sagartaibh air son ìobairtean na càisge, dà mhìle agus sè ceud [caora] agus tri cheud bò.

9 Agus thug Conaniah, agus Semaiah, agus Netaneel agus a bhràithrean, agus Hasabiah, agus Iehiel, agus Iosabad, uachdarain nan Lebhitheach, do na Lebhithich air son ìobairtean na càisge, cùig mìle [caora] agus cùig ceud bò.

10 Agus dh'ulluicheadh an t-seirbhis, agus sheas na sagairt 'nan àit, agus na Lebhithich 'nan roinnibh, a réir àithne an righ.

11 Agus mharbh iad[o] a' chàisg, agus chrath na sagairt [an fhuil] le'n làimh, agus dh'fhionn na Lebhithich.

12 Agus thug iad air falbh na h-ìobairtean-loisgte, chum gu'n d'thugadh iad seachad a réir roinnean theaghlach an t-sluaigh, a dh'ìobradh do'n Tighearna, mar *a ta e* scrìobhta ann an leabhar Mhaois: agus mar sin *rinn iad* ris a' bhuar[p].

13 Agus ròist iad a' chàisg le teine, a réir na riaghailte; ach bhruich[q] iad na *tabhartais* naomha ann am poitibh, agus ann an coireachaibh, agus ann an aighnibh, agus roinn siad *iad* gu grad am measg an t-sluaigh uile.

14 Agus 'na dhéigh sin dheasaich iad dhoibh féin agus do na sagartaibh. A chionn gu'*n robh* na sagairt, mic Aaroin, ag ìobradh ìobairtean-loisgte agus na saill gu h-oidhche, uime sin dheasaich na Lebhithich dhoibh féin agus do na sagairt, mic Aaroin.

15 Agus *bha*'n luchd-seinn, mic Asaiph, 'nan àite féin, a réir àithne Dhaibhidh, agus Asaiph, agus Hemain, agus Iedutuin fhear-seallaidh[r] an righ, agus na dorsairean aig gach geatadh: cha 'n fheumadh iad an seirbhis fhàgail, oir dheasaich am bràithrean na Lebhithich air an son.

16 Agus dheasaicheadh uile sheirbhis an Tighearna air an là sin féin, chum a' chàisg a chumail, agus ìobairtean-loisgte ìobradh air altair an Tighearna, a réir àithne an righ Iosiah.

17 Agus chum clann Israeil, a bha làthair, a' chàisg san àm sin, agus féill[s] an arain neo-ghoirtichte, seachd làithean.

18 Agus cha do chumadh a leithid sin do chàisg ann an Israel o laithibh Shamueil an fhàidh; ni mò a chum uile righrean Israeil a leithid do chàisg as a chum Iosiah, agus na sagairt, agus na Lebhithich, agus Iudah agus Israel uile a bha làthair, agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim.

19 Anns an ochdamh bliadhna deug do rìoghachadh Iosiah chumadh a' chàisg so.

20 'Na dhéigh so uile 'nuair a dheasaich Iosiah an teampull, thàinig Necho righ na h-Eiphit a nìos a chogadh an aghaidh Charchemis, làimh re Euphrates: agus chaidh Iosiah a mach 'na aghaidh.

21 Ach chuir esan teachdairean d'a ionnsuidh, ag ràdh, Ciod é mo ghnothuch-sa riutsa, a righ Iudah? Cha'n ann a' t'aghaidh-sa *tha* mise

m *iad féin a naomhachadh.* n *mhac an t-sluaigh.* Eabh. o *chuir iad air leth.* p *chrodh.* q *bhruith.* Eir. r *fhir-sheallaidh.* s *cuirm, féisd.*

teachd an diugh, ach an aghaidh tighe ris am bheil mi a' cogadh; agus dh'àithn Dia dhomh mi dheanamh cabhaig: leig dhiot *a bhi* re Dia, a *tha* maille riumsa, chum nach sgrios e thu.

22 Gidheadh cha do thionndaidh Iosiah aghaidh uaith, ach dh'fhàs e ni bu déine [t] gu cogadh 'na aghaidh, agus cha d'éisd e re briathraibh Necho o bheul Dé, agus chaidh e steach a chur catha ann an gleann Mhegido.

23 Agus thilg na fir-bhogha air righ Iosiah; agus thubhairt an righ r'a sheirbhisich, Beiribh leibh mi, oir tha mi air mo lotadh gu mòr.

24 Agus thug a sheirbhisich e as a' charbad sin, agus chuir iad e anns an dara carbad a *bha* aige, agus thug iad e gu h-Ierusalem, agus fhuair e bàs, agus dh'adhlaiceadh e ann an àit-adhlaic aithriche: agus rinn Iudah agus Ierusalem uile caoidh air son Iosiah.

25 Agus rinn Ieremiah tuireadh [u] air son Iosiah, agus labhair na firsheinn agus na mnài-sheinn uile mu thimchioll Iosiah 'nan tuireannaibh gu ruig an la 'n diugh, agus rinn siad iad 'nan reachd ann an Israel. Agus feuch, *tha* iad sgrìobhta ann *an leabhar* nan tuireadh.

26 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Iosiah, agus a mhaitheas, mar *a ta* e scrìobhta ann an lagh an Tighearna,

27 Eadhon a ghnìomharan an toiseach agus mu dheireadh, feuch, *tha* iad scrìobhta ann an leabhar rìghrean Israeil agus Iudah.

CAIB. XXXVI.

AGUS ghabh sluagh na tìre Iehoahas mac Iosiah, agus rinn iad 'na righ e 'n àit athar ann an Ierusalem.

2 Tri bliadhna fichead a dh'aois *bha* Iehoahas an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e tri mìosan ann an Ierusalem.

3 Agus chuir righ na h-Eiphit e [o rìoghachadh] ann an Ierusalem [w], agus chuir e ceud tàlann airgid, agus tàlann òir, mar ùbhla [x] air an tìr.

4 Agus rinn righ na h-Eiphit Eliacim a bhràthair 'na righ air Iudah agus Ierusalem, agus thionndaidh e ainm gu Iehoiacim. Agus ghabh Necho Iehoahas a bhràthair, agus thug e do'n Eiphit e.

5 Cùig bliadhna fichead a dh'aois *bha* Iehoiacim an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e aon bhliadhna deug ann an Ierusalem: agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn a Dhé.

6 'Na aghaidh-san thàinig Nebuchadnesar righ Bhabiloin a nìos, agus cheangail e ann an geimhlibh umha e, chum a thoirt do Bhabilon.

7 Thug Nebuchadnesar mar an ceudna leis *cuid* do shoithichibh tighe an Tighearna do Bhabilon, agus chuir e iad 'na theampull [y] ann am Babilon.

8 Agus a' chuid eile do ghnìomharaibh Iehoiacim, agus a ghràineileachdan a rinn e, agus na fhuaradh ann, feuch, *tha* iad scrìobhta ann an leabhar rìghrean Israeil agus Iudah. Agus rìoghaich Iehoiachin a mhac 'na àit.

9 Ochd bliadhna deug [z] a dh'aois *bha* Iehoiacin an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e tri mìosan agus deich laithean ann an Ierusalem; agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna.

10 Agus aig ceann na bliadhna [a] chuir righ Nebuchadnesar *daoine* uaith, agus thug e do Bhabilon e, maille re soithichibh taitneach [b] tighe an Tighearna: agus rinn e Sedeciah a bhràthair [c] 'na righ air Iudah agus Ierusalem.

11 Bliadhna thar fhichead a dh'aois *bha* Sedeciah 'nuair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìoghaich e aon bhliadhna deug ann an Ierusalem.

12 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna a Dhé; agus cha d'irioslaich se e féin am fianuis Ieremiah an fhàidh, *a labhair* o bheul an Tighearna.

13 Agus mar an ceudna rinn e ceannairc an aghaidh righ Nebuchadnesair, a thug air mionnachadh air Dia: ach ragaich e a mhuineal, agus chruaidhich e a chridhe o thionndadh a dh'ionnsuidh an Tighearna Dé Israeil.

14 Mar an ceudna pheacaich iadsan uile a b'airde do na sagartaibh agus do'n t-sluagh gu ro-mhòr, a réir uile ghràineileachd nan cinneach, agus thruaill iad tigh an

[t] *chuir se e féin ann an atharrachadh crutha.* [u] *cumhadh.*
[w] Faic II. Righ. Caib. XXIII. r. 33. [x] *mar chìs.* [y] *lùchairt.*
[z] Faic II. Righ. Caib. XXIV. r. 8. [a] *teachd mu'n cuairt na bliadhna.*
[b] *maiseach, luachmhor.* [c] *bràthair athar.*

Tighearna, a naomhaich e ann an Ierusalem.

15 Agus chuir an Tighearna Dia an aithriche *fios* d'an ionnsuidh le làimh a theachdairean, ag éirigh gu moch, agus a' cur uaith; a chionn gu'n robh truas aige d'a shluagh, agus d'a àite-còmhnuidh.

16 Ach rinn iadsan fanoid air teachdairibh Dhé, agus rinn iad dìmeas air a bhriathraibh, agus rinn iad tarcuis [d] air fhàidhibh, gus an d'éirich fearg an Tighearna 'n aghaidh a shluaigh air chor as nach *robh* leigheas ann.

17 Uime sin thug e orra righ nan Caldeanach, a mharbh an daoine òga leis a' chlaidheamh ann an tigh an *ionaid* naomha, agus nach do chaomhain òig-fhear no òigh, seann duine no esan a bha air a chromadh leis an aois: thug e thairis iad uile 'na làimh.

18 Agus uile shoithichean tighe Dhé, mòr agus beag, agus ionmhais tighe an Tighearna, agus ionmhais an righ agus uachdarana, thug e leis uile do Bhabilon.

19 Agus loisg iad tigh Dhé, agus bhris iad sìos balladh Ierusaleim, agus loisg iad a lùchairtean uile le teine, agus mhill iad a shoithichean taitneach uile.

20 Agus iadsan a chaidh as o'n chlaidheamh thug e leis do Bhabilon, far an robh iad 'nan seirbhisich aige féin agus aig a mhacaibh, gus an do rìoghaich righ [e] Phersia:

21 Chum gu'm biodh focal an Tighearna le beul Ieremiah air a choimhlionadh, gus am mealadh an tìr a sàbaidean: rè na h-ùine a bha i fàs, chum i sàbaidean [f], gus an do choimhlionadh tri fichead agus deich bliadhna.

[22 A nis ann an ceud bhliadhna Chiruis righ Phersia, chum gu'm biodh focal an Tighearna le beul Ieremiah air a choimhlionadh, dhùisg an Tighearna suas spiorad Chiruis righ Phersia, agus thug e fa'near gairm a bhi air a tabhairt air feadh a rìoghachd uile, agus *a chur* mar an ceudna ann an sgrìobhadh, ag ràdh,

23 Mar so tha Cirus righ Phersia ag ràdh, Uile rìoghachdan an domhain thug an Tighearna Dia nan néamh dhomhsa, agus dh'àithn e dhomh tigh a thogail dha ann an Ierusalem, a *ta* ann an Iudah: ge b'e neach a *ta* 'nar [g] measg d'a shluagh uile, gu robh an Tighearna Dhia maille ris, agus rachadh e suas.]

[d] *magadh.* [e] *rìoghachd.* [f] *rinn i tàmh.* [g] *ann bhur.*

E S R A.

CAIB. I.

A NIS ann an ceud bhliadhna Chiruis righ Phersia, chum gu'm biodh focal an Tighearna le beul Ieremiah air a choimhlionadh, dhùisg an Tighearna suas spiorad Chiruis righ Phersia, agus thug e fa'near gairm a bhi air a tabhairt air feadh a rìoghachd uile, agus *a chur* mar an ceudna ann an sgrìobhadh, ag ràdh,

2 Mar so tha Cirus righ Phersia ag ràdh, Uile rìoghachdan an domhain thug an Tighearna Dia nan néamh dhomhsa, agus dh'àithn e dhomh tigh a thogail dha ann an Ierusalem, a *ta* ann an Iudah.

3 Ge b'e neach *a ta* 'nar measgsa d'a shluagh uile, gu robh a Dhia maille ris, agus rachadh e suas gu h-Ierusalem a *ta* ann an Iudah, agus togadh e tigh an Tighearna Dé Israeil: *is* esan an Dia, a *ta* ann an Ierusalem.

4 Agus ge b'e neach a dh'fhàgadh [a] ann an àite sam bith far *am bheil* e air chuairt, cuidicheadh daoine àite leis le h-airgiod, agus le h-òr, agus le maoin, agus le h-ainmhidhibh, a thuilleadh air an tabhartas saor-thoile air son tighe Dhé a *ta* ann an Ierusalem.

5 An sin dh'éirich cinn aithriche Iudah agus Bheniamin, agus na sagairt agus na Lebhithich, gach neach aig an do dhùisg Dia a spiorad gu dol suas a thogail tighe an Tighearna, a *ta* ann an Ierusalem.

6 Agus neartaich iadsan uile a *bha* mu'n cuairt doibh an làmhan le soithichibh airgid, le h-òr, le maoin, agus le h-ainmhidhibh, agus

[a] *dh'fhanas.*

le nithibh luach-mhor, a thuilleadh
air gach *ni* a thugadh seachad le
saorthoil.
7 Thug mar an ceudna an righ
Cirus a mach soithichean [b] tighe an
Tighearna, a thug Nebuchadnesar a
mach a h-Ierusalem, agus a chuir e
ann an tigh a dhée:
8 Eadhon iad sin thug Cirus righ
Phersia mach le làimh Mhitredait
fhir-ghleidhidh an ionmhais, agus
dh'àireamh e iad do Shesbadsar
uachdaran Iudah.
9 Agus *is* e so an àireamh:
Deich cuacha fichead òir, mìle
cuach airgid, naoi sgeana fichead,
10 Deich thar fhichead soitheach-
ionnlaid òir, ceithir cheud agus
deich soithichean - ionnlaid airgid
do'n dara *seòrsa*, mìle do shoith-
ichibh eile:
11 Na soithichean òir agus airg-
id uile, cùig mìle agus ceithir
cheud: *iad sin* uile thug Sesbadsar
suas maille ris na braighdibh [c], a
thugadh suas o Bhabilon gu h-Ieru-
salem.

CAIB. II.

AGUS *is* iad so clann na mòr-
roinne, a chaidh suas do na
braighdibh, dhiubhsan a thugadh air
falbh, a thug Nebuchadnesar righ
Bhabiloin air falbh leis do Bhabilon,
agus a phill gu h-Ierusalem agus
Iudah, gach fear d'a bhaile féin;
2 A thàinig maille re [d] Serubabel,
Iesua, Nehemiah, Seraiah, Realaiah,
Mordecai, Bilsan, Mispar, Bigbhai,
Rehum, Baanah.

Aireamh dhaoine sluaigh Israeil.

3 Mic Pharois, dà mhìle ceud tri
fichead agus a dhà-dheug.
4 Mic Shephatiah, tri cheud tri
fichead agus a dhà-dheug.
5 Mic Arah, seachd ceud tri fich-
ead agus cùig-deug.
6 Mic Phahat-mhoaib, do chloinn
Iesua [agus] Ioaib, dà mhìle ochd
ceud agus a dhà-dheug.
7 Mic Elaim, mìle dà cheud leth-
cheud agus a ceithir.
8 Mic Shatu, naoi ceud dà fhich-
ead agus a cùig.
9 Mic Shaeai, seachd ceud agus
tri fichead.
10 Mic Bhani, sè ceud dà fhich-
ead agus a dhà.
11 Mic Bhebai, sè ceud fichead
agus a tri.
12 Mic Asgaid, mìle dà cheud
fichead agus a dhà.
13 Mic Adonicaim, sè ceud tri
fichead agus a sè.
14 Mic Bhigbhai, dà mhìle dà
fhichead agus sè-deug.
15 Mic Adin, ceithir cheud leth-
cheud agus a ceithir.
16 Mic Ateir o Heseciah, ceithir
fichead agus ochd-deug.
17 Mic Bhesai, tri cheud fichead
agus a tri.
18 Mic Iorah, ceud agus a dhà-
dheug.
19 Mic Hasuim, dà cheud fichead
agus a tri.
20 Mic Ghibair, ceithir fichead
agus cùig-deug.
21 Mic Bhetleheim, ceud fichead
agus a tri.
22 Daoine Netophah, dà fhichead
agus sè-deug.
23 Daoine Anatoit, ceud fichead
agus a h-ochd.
24 Mic Asmabheit, dà fhichead
agus a dhà.
25 Mic Chiriat-iarim, Chephirah,
agus Bheeroit, seachd ceud agus dà
fhichead agus a tri.
26 Mic Ramah agus Gheba, sè
ceud fichead agus a h-aon.
27 Daoine Mhichmais, ceud fich-
ead agus a dhà.
28 Daoine Bheteil agus Ai, dà
cheud fichead agus a tri.
29 Mic Nebo, dà fhichead agus
a dhà-dheug.
30 Mic Mhagbis, ceud leth-cheud
agus a sè.
31 Mic Elaim eile [e], mìle dà cheud
leth-cheud agus a ceithir.
32 Mic Harim, tri cheud agus
fichead.
33 Mic Loid, Hadid, agus Ono,
seachd ceud fichead agus a cùig.
34 Mic Iericho, tri cheud dà
fhichead agus a cùig.
35 Mic Shenaah, tri mìle agus sè
ceud agus deich thar fhichead.
36 Na sagairt: Mic Iedaia, do
thigh Iesua, naoi ceud tri fichead
agus tri-deug.
37 Mic Imeir, mìle dà fhichead
agus a dhà-dheug.
38 Mic Phasuir, mìle dà cheud dà
fhichead agus a seachd.
39 Mic Harim, mìle agus seachd-
deug.
40 Na Lebhithich: Mic Iesua
agus Chadmieil, do chloinn Hod-
abhiah, tri fichead agus ceithir-
deug.
41 An luchd-seinn: Mic Asaiph,
ceud fichead agus a h-ochd.

[b] *airneis.* [c] *a' bhraighdeanas.* Eabh. [d] *mar-re, le.*
[e] *mic Elam-air.*

42 Mic nan dorsair: Mic Shal-
uim, mic Ateir, mic Thalmoin, mic
Acuib, mic Hatita, mic Shobai, iad
uile ceud agus naoi-deug thar fhich-
ead.
43 Na Netinich: Mic Shiha, mic
Hasupha, mic Thabaoit,
44 Mic Cherois, mic Shiaha, mic
Phadoin,
45 Mic Lebanah, mic Hagabah,
mic Acuib.
46 Mic Hagaib, mic Shalmai, mic
Hanain,
47 Mic Ghideil, mic Ghahair, mic
Reaiah,
48 Mic Resin, mic Necoda, mic
Ghadsaim,
49 Mic Udsa, mic Phaseah, mic
Bhesai,
50 Mic Asnah, mic Mhehunim,
mic Nephusim,
51 Mic Bhacbuic, mic Hacupha,
mic Harhuir,
52 Mic Bhasluit, mic Mhehida,
mic Harsa,
53 Mic Bharcois, mic Shisera, mic
Thamah,
54 Mic Nesia, mic Hatipha.
55 Mic sheirbhiseach Sholaimh.
Mic Shotai, mic Shophereit, mic
Pheruda,
56 Mic Iaalah, mic Dharcoin, mic
Ghideil,
57 Mic Shephatiah, mic Hatil, mic
Phochereit o Sheboim, mic Ami.
58 Na Netinich uile, agus clann
sheirbhiseach Sholaimh, tri cheud
ceithir fichead agus a dhà-dheug.
59 Agus so iadsan a chaidh suas
o Thelmelah, Telharsa, Cherub, Ad-
an agus Imer; ach cha b'urrainn
iad tigh an athar a nochdadh agus
an sliochd, am *b*'ann do Israel
iad:
60 Mic Dhelaiah, mic Thobiah,
mic Necoda, se ceud leth-cheud agus
a dhà.
61 Agus do mhacaibh nan sagart:
Mic Habiah, mic Chois, mic Bhar-
sillai, a ghabh bean do nigheanaibh
Bharsillai a' Ghileadaich, agus a
ghoireadh air an ainm.
62 Dh'iarr iadsan an clàr-scrìobh-
aidh 'nam measg-san a bha air an
àireamh le sloinnteireachd, ach cha
d'fhuaradh iad: uime sin ghearradh
as o'n t-sagartachd iad [f].
63 Agus thubhairt an Tirsata riu,
nach feudadh iad itheadh do na
nithibh ro-naomha, gus an seasadh
sagart suas le Urim agus le Tumim.
64 An coi'-thional uile cuideachd,
dà fhichead agus dà mhìle tri
cheud agus tri fichead;
65 A thuilleadh air an seirbhisich
agus am banoglaich, d'an *robh* ann
seachd mìle tri cheud agus seachd-
deug thar fhichead. agus dhiubhsan
dà cheud 'nam fearaibh agus 'nam
mnaibh-seinn.
66 An eich, seachd ceud agus sè-
deug thar fhichead: am muileid-
ean [g], dà cheud dà fhichead agus a
cùig:
67 An càmhail, ceithir cheud
agus cùig-deug thar fhichead: *an*
asail, sè mìle seachd ceud agus fich-
ead.
68 Agus thug *cuid* do chinn
nan aithriche, 'nuair a thàinig iad
do thigh an Tighearna a *tha* ann
an Ierusalem, seachad d'an saor-
thoil air son tighe Dhé, chum a
chur suas 'na àite féin.
69 A réir an comais thug iad, gu
h-ionmhas na h-oibre, tri fichead
agus aon mhìle darcon [h] òir, agus
cùig mìle pund airgid, agus ceud
culaidh sagairt.
70 Agus ghabh na sagairt agus
na Lebhithich, agus *cuid* do'n
t-sluagh, agus an luchd-seinn, agus
na dorsairean, agus na Netinich,
còmhnuidh 'nam bailtibh, agus Is-
rael uile 'nam bailtibh.

CAIB. III.

AGUS an uair a thàinig an seachd-
amh mìos, agus clann Israeil
'*nam* bailtibh, chruinnich an sluagh
an ceann a chéile mar aon duine gu
h-Ierusalem.
2 Agus sheas Iesua mac Iosadaic
suas, agus a bhràithrean na sagairt,
agus Serubabel mac Shealtieil, agus
a bhràithrean, agus thog iad altair
Dhé Israeil, a dh'iobradh ìobairtean-
loisgte oirre, mar *a ta e* scrìobhta
ann an lagh Mhaois òglaich Dhé.
3 Agus shuidhich iad an altair
air a bonnaibh, oir [i] *bha* eagal orra
roimh shluagh nan tìr sin; agus
dh'ìobair iad ìobairte-loisgte do'n
Tighearna, ìobairte-loisgte air mad-
uinn agus air feasgar.
4 Agus chum iad féill nam pàil-
liun, mar *a ta e* scrìobhta, agus
dh'ìobair iad an ìobairt-loisgte lath-
ail ann an àireamh, a réir na riagh-
ailte, a dhlighe féin air gach la;
5 Agus 'na dhéigh sin an ìobairt-
loisgte ghnàthaichte, araon air na

[f] *mar dhaoine truaillidh chuireadh iad o'n t-sagartachd.*
[g] *muilidhean; mules.* Sasg. [h] *drachm.* Sasg. Faic I. Eachdr. Caib. XXIX. r 7. [i] *ge do.*

gealaichibh nomha, agus air uile fheillibh naomhaichte an Tighearna, agus o gach neach a thug seachad gu toileach tabhartas saor-thoile do'n Tighearna.

6 O'n cheud la do'n seachdamh mios thòisich iad air iobairtean-loisgte iobradh do'n Tighearna, 'nuair nach do leagadh *fathast* bunait teampuill an Tighearna.

7 Ach thug iad airgiod do na snaidheadairibh agus do'n luchd ceirde[k], agus biadh, agus deoch, agus oladh do na Sidonaich agus do na Tioraich[l], a chum gu'n d'thugadh iad fiodh seudair o Lebanon gu muir Iopa, a rèir a' chomais[m] a fhuair iad o Chirus righ Phersia.

8 Agus anns an dara bliadhna 'n dèigh dhoibh teachd gu tigh Dhé aig Ierusalem, anns an dara mìos, thòisich Serubabel mac Shealtieil, agus Iesua mac Iosadaic, agus fuigheall am bràithrean na sagairt agus na Lebhithich, agus iadsan uile a thàinig o'n bhraighdeanas[n] gu h-Ierusalem; agus dh'orduich iad na Lebhithich, o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann, a chur oibre tighe an Tighearna air a h-aghaidh.

9 Agus sheas Iesua agus a mhic agus a bhràithrean, Cadmiel agus a mhic, agus mic Iudah[o] mar aon *duine*, a ghreasadh an luchd-oibre ann an tigh Dhé; mic Henadaid [agus] am mic agus am bràithrean na Lebhithich.

10 Agus an uair a leag an luchd-togail bunait teampuill an Tighearna, sheas na sagairt 'nan culaidhibh le trompaidibh, agus na Lebhithich mic Asaiph le ciombalaibh, a mholadh an Tighearna le làimh[p] Dhaibhidh righ Israeil.

11 Agus fhreagair iad a' chéile ann am moladh agus ann an tabhairt buidheachais do'n Tighearna, A chionn gu *bheil e* maith, gu *mair* a thròcair do Israel gu bràth. Agus rinn an sluagh uile gàir mhòr, an uair a mhol iad an Tighearna, a chionn gu'n do leagadh bunait tighe an Tighearna.

12 Ach *bha* mòran do na sagairt agus *do* na Lebhithich, agus *do* chinn nan aithriche, seann daoine a chunnaic an ceud thigh, 'nuair a leagadh bunait an tighe so fa chomhair an sùl, a' gul le guth ard; agus *bha* mòran a' deanamh gàir gu h-ard le h-aoibhneas:

13 Air chor as nach b'urrainn an sluagh fuaim gàir an aoibhneis aithneachadh, seach fuaim gul an t-sluaigh; oir rinn an sluagh gàir mhòr, agus chualas an fhuaim an céin.

CAIB. IV.

AGUS chuala naimhdean Iudah agus Bheniamin gu'n *robh* clann a' bhraighdeanais a' togail an teampuill do'n Tighearna Dia Israeil.

2 Agus thàinig iad gu Serubabel, agus gu cinn nan aithriche, agus thubhairt iad riu, Togaidh sinne maille ribh; oir tha sinne ag iarraidh bhur Dé-sa mar sibh féin, agus dha-san *tha* sinn ag iobradh o laithibh Esar-hadoin righ Asiria, a thug a nìos an so sinn.

3 Ach thubhairt Serubabel agus Iesua agus a' chuid eile do cheannaibh aithriche Israeil rin, Cha bhuin e dhuibhse tigh a thogail maille ruinne d'ar Dia-ne; oir togaidh sinn féin 'nar n-aonar do'n Tighearua Dia Israeil, mar a dh'àithn Cirus[q] righ Phersia dhuinn.

4 Uime sin dh'anmhunnaich[r] sluagh na tìre làmhan sluaigh Iudah, agus chuir iad dragh orra anns an togail.

5 Agus thuarasdalaich iad comhairlich 'nan aghaidh, a bhacadh an rùin rè uile laithean Chiruis righ Phersia, eadhon gus an do rìoghaich Darius righ Phersia.

6 Agus an uair a rìoghaich Ahasuerus, ann an toiseach a rìoghachaidh, sgrìobh iad litir-chasaid an aghaidh luchd-àiteachaidh Iudah agus Ierusaleim.

7 Agus ann an laithibh Artacserceseis sgrìobh Bislam, Mitridat, Tabeel, agus a' chuid eile d'an cuideachd, gu Artacserces righ Phersia; agus *bha* sgrìobhadh na litireach ann an sgrìobhadh nan Sirianach, agus air a mhìneachadh[s] anns a' chànain Shirianaich.

8 Sgrìobh Rehum an t-ard chomhairleach, agus Simsai an sgrìobhuiche, litir an aghaidh Ierusaleim gu h-Artacserces an righ anns na briathraibh so[t]:

9 An sin *sgrìobh* Rehum an t-ard chomhairleach, agus Simsai an sgrìobhuiche, agus a' chuid eile d'an

[k] *do na clachairibh agus do na saoraibh.* [l] *dhoibhsan a Sidon agus a Tìrus.* [m] *an orduigh.* [n] *bhruid.* [o] *Hodabhia.* Caib. II. r. 40. [p] *a rèir riaghailte,* no, *ann am briathraibh.* [q] *an righ Cirus.* [r] *dh'anfhannaich.* [s] *r'a thuigsinn, air a dheachdadh.* [t] *air a' mhodh so.*

cuideachd, na Dinathaich, na h-A-
pharsatachaich, na Tarpelaich, na
h-Apharsaich, na h-Archebhich, na
Babilonaich, na Susanchaich, na
Dehabhaich, na h-Elamaich,
10 Agus a' chuid eile do na cin-
nich a thug Asnapar mòr agus ur-
ramach a nall, agus a shuidhich e
ann am bailtibh Shamaria, agus a'
chuid eile air an taobh so do'n
abhuinn[u], agus ann an leithid so do
àm.
11 *Is* e so dùblachadh[w] na litir-
each a chuir iad d'a ionnsuidh:
Gu h-Artacsercses an righ do sheir-
bhisich na daoine air an taobh so
do'n abhuinn, agus aig a leithid so
do àm.
12 Biodh fios aig an righ gu bheil
na h-Iudhaich a thàinig a nios uait
d'ar n-ionnsuidh air teachd gu h-Ie-
rusalem, a' togail a' bhaile chean-
nairceich agus uilc sin, agus a cur
suas *a* bhallachan, agus a' ceangal
r'a chéile nam bunait.
13 Bitheadh a nis fios aig an righ,
ma thogar am baile so, agus ma
chuirear suas a bhàllachan, nach ìoc
iad gearradh[x], cìs no càin, agus
gu'n d'thoir thu call air teachd-a-
steach nan righ.
14 A nis a chionn gu bheil sinne
air ar beathachadh o'n lùchairt[y],
agus nach *'eil e* iomchuidh dhuinn
easurram an righ fhaicinn, uime sin
chuir sinn *litir* uainn, agus thug
sinn fios do'n righ:
15 Chum gu'n rannsaichear ann
an leabhar eachdraidh[z] t'aithriche,
agus gu'm faigh thu anns an leabhar
eachdraidh, agus gu'm bi fios agad
gu *bheil* am baile so 'na bhaile cean-
nairceach, agus diùbhalach[a] do
righribh agus do mhòr-roinnibh,
agus gu'n *robh* iad a' deanamh
duaireachais[b] 'na mheadhon san
t-sean aimsir: air son so sgriosadh
am baile so.
16 Tha sinn a' toirt fios do'n righ,
ma thogar am baile so, agus ma
chuirear suas a bhallachan, an sin
nach bi cuibhrionn air bith agad air
an taobh so do'n abhuinn.
17 Chuir an righ freagradh gu
Rehum an t-ard chomhairleach, agus
Simsai an scrìobhuiche, agus a'
chuid eile d'an cuideachd a *bha*
chòmhnuidh ann an Samaria, agus
a' chuid eile an taobh thall do'n
abhuinn, Sìth, agus aig a leithid so
do àm.
18 An litir a chuir sibh a m'ionn-
suidh, leughadh gu soilleir a'm'
làthair i.
19 Agus thugadh àithne leam,
agus rannsaicheadh, agus fhuaradh
a mach gu'n *robh* am baile so o
shean ag éirigh an aghaidh righrean,
agus gu'n d'rinneadh ceannairc agus
duaireachas ann.
20 Agus bha righrean cumhachd-
ach ann an Ierusalem, a riaghlaich
os an cionn-san uile air an taobh
thall do'n abhuinn, agus dh'ìocadh
gearradh, cìs, agus càin doibh.
21 Thugaibhse nis àithne, a thoirt
air na daoine sin sgur, agus nach
togar am baile sin gus an d'thig
ordugh uamsa.
22 Thugaibh an aire ma ta nach
dean sibh mearachd an so. C'ar son
a dh'fhàsadh calldach ann gu cron
nan righ?
23 An sin an uair a leughadh
dùblachadh litireach Artacserceseis
an righ an làthair Rehuim agus
Shimsai an scrìobhuiche agus an
cuideachd, chaidh iad le cabhaig
suas gu h-Ierusalem a dh'ionnsuidh
nan Iudhach, agus thug iad orra
sgur leis an làimh làidir.
24 An sin sguir obair tighe Dhé,
a *ta* ann an Ierusalem. Sguir i gus
an dara bliadhna do rìoghachadh
Dhariuis righ Phersia.

CAIB. V.

ACH rinn Hagai am fàidh, agus
Sechariah mac Ido an fhàidh,
fàidheadaireachd do na h-Iudhach-
aibh a *bha* ann an Iudah agus ann
an Ierusalem, *fàidheadaireachd*
dhoibh ann an ainm an Tighearna
Dé Israeil.
2 An sin dh'éirich Serubabel mac
Shealtieil, agus Iesua mac Iosadaic,
agus thòisich iad air tigh Dhé a
thogail, a *tha* ann an Ierusalem:
agus maille riusan *bha* fàidhean
Dhé a' cuideachadh leo.
3 Anns an àm sin féin thàinig
d'an ionnsuidh Tatnai, an t-uachd-
aran air an taobh so do'n abhuinn,
agus Setar-bosnai, agus an cuid-
eachd[c], agus mar so thubhairt iad
riu, Cò thug ordugh dhuibhse an
tigh so a thogail, agus na ballacha
so a dheanamh suas?
4 An sin thubhairt iad[d] riu air
an dòigh so, C'ainm *a th'* air na
daoinibh a *tha* togail na h-aitreabh[e]
so?

[u] *umhuinn.* [w] *amhladh, lethbhreac.* [x] *dlighe.* [y] *o thigh an righ.* [z] *cuimhne.* [a] *cronail; dioghbhalach.* Eir. [b] *aimhreite, buaircis.* [c] *an companaich.* [d] *sinn.* [e] *deanamh na h-oibre.*

5 Ach bha sùil an Dé air seanair-
ibh nan Iudhach, agus cha d'thug
iad orra sgur, gus an d'thàinig a'
chùis a dh'ionnsuidh Dhariuis, agus
an sin thugadh freagradh le litir
mu thimchioll so:
6 Dùblachadh na litireach a chuir
Tatnai an t-uachdaran air an taobh
so do'n abhuinn, agus Setar-bosnai
agus a chuideachd na h-Arphasac-
aich a *bha* air an taobh so do'n
abhuinn, a dh'ionnsuidh Dhariuis
an righ:
7 Chuir iad litir d'a ionnsuidh,
anns an robh scrìobhta mar so: Gu
Darius an righ, gach uile shìochaint.
8 Biodh fios aig an righ gu'n
deachaidh sinn gu mòr-roinn[f] Iudea,
a dh'ionnsuidh tighe an Dé mhòir,
a tha 'ga thogail le clachaibh mòra,
agus tha fiodh air a chur anns na
ballachaibh, agus tha'n obair so a'
dol gu luath air a h-aghaidh, agus
a' soirbheachadh 'nan làmhaibh.
9 An sin dh'fheòraich, sinn do
na seanairibh sin, [agus] mar so
thubhairt sinn riu, Co thug dhuibh
ordugh an tigh so a thogail, agus
na ballacha so chur suas?
10 Agus mar an ceudna dh'fheòr-
aich sinn an ainmean diubh, a thoirt
fios duit, a chum gu'n scrìobhamaid
ainmean nan daoine a *bh*'air an
ceann.
11 Agus mar so thug iad freag-
radh dhuinn, ag ràdh, *Is* sinne
seirbhisich Dhé nan néamh agus na
talmhainn, agus *tha sinn* a' togail
tighe a chaidh thogail iomadh
bliadhna roimhe so, a thog agus a
chrìochnaich[g] righ mòr a bh'air
Israel.
12 Ach an uair a bhrosnaich ar
n-aithriche Dia nèimh gu feirg,
thug e thairis iad do làimh Nebu-
chadnesair righ Bhabiloin a' Chal-
deanaich, a sgrios an tigh so, agus a
thug an sluagh leis do Bhabilon.
13 Ach ann an ceud bhliadhna
Chiruis righ Bhabiloin, thug righ
Cirus ordugh[h] tigh so Dhé a thogail.
14 Agus mar an ceudna soithich-
ean òir agus airgid tighe Dhé, a
thug Nebuchadnesar as an teampull
a *bha* ann an Ierusalem, agus a thug
e leis do theampull Bhabiloin, iad
sin thug righ Cirus a mach a teamp-
ull Bhabiloin, agus thugadh iad do
fhear d'am b'ainm Sesbadsar, a
rinn e 'na uachdaran.
15 Agus thubhairt e ris, Gabh na
soithiche so, imich, thoir leat iad
do'n teampull a *ta* ann an Ierusa-
lem, agus biodh tigh Dhé air a
thogail 'na àit.
16 An sin thàinig Sesbadsar sin,
agus leag e bunait tighe Dhé a *ta*
ann an Ierusalem: agus o'n àm sin
gus a nis tha e 'ga thogail, agus cha
'n'eil e *fathast* crìochnaichte.
17 A nis uime sin, ma's maith leis
an righ, deanar rannsachadh ann an
tigh ionmhais an righ *a ta* ann
am Babilon, *a dh'fheuchainn* an
d'thugadh an t-ordugh so le righ
Cirus, tigh so Dhé a thogail ann an
Ierusalem, agus cuireadh an righ
fios d'ar n-ionnsuidh *ciod i* a thoil
a thaobh *an ni* so.

CAIB. VI.

AN sin thug Darius an righ ord-
ugh seachad[i], agus rannsaich
iad ann an tigh nan leabhar, far an
robh na h-ionmhais air an tasgaidh
ann am Babilon.
2 Agus fhuaradh ann an Ach-
meta, anns an lùchairt a *ta* ann am
mòr-roinn nam Medach, clàr[k], agus
mar so *bha* scrìobhta ann gu bhi air
a chumail air chuimhne[l]:
3 Ann an ceud bhliadhna Chiruis
an righ, thug Cirus an righ ordugh
seachad *a thaobh* tighe Dhé ann an
Ierusalem, Biodh an tigh air a thog-
ail, an t-àit anns an d'ìobair iad ìob-
airtean, agus a bhunaitean air an
suidheachadh gu làidir: airde, tri
fichead lamh-choille; a leud, tri
fichead làmh-choille:
4 Tri sreathan do chlachaibh
mòra, agus sreath do fhiodh nomha:
agus luasaichear an costus[m] a tigh
an righ.
5 Agus mar an ceudna aisigear[n]
soithichean òir agus airgid tighe
Dhé, a thug Nebuchadnesar as an
teampull a *ta* ann an Ierusalem,
agus a thug e leis do Bhabilon, agus
thugar a rìs iad do'n teampull a *ta*
ann an Ierusalem, *gach aon* d'a àit
féin, agus suidhich *iad* ann an tigh
Dhé.
6 A nis a Thatnai, uachdarain
air an taobh thall do'n abhuinn, a
Shetar-bosnai, maille re'r cuideachd
na h-Arphasacaich a *tha* air an
taobh thall do'n abhuinn, bithibhse
fada o sin.
7 Leigibh le obair tigh so Dhé:
togadh uachdaran nan Iudhach,
agus seanairean nan Iudhach, tigh
so Dhé 'na àit.

[f] *mòr-carrann.* [g] *a choi'-lion, a dheasaich.* [h] *àithne.*
[i] *rinn Darius an righ reachd.* [k] *rola; roll.* Sasg. [l] *cuimh-neachan.* [m] *an cur a mach, an caitheamh.* [n] *thugar air an ais.*

8 Agus tha mise a' toirt orduigh
a thaobh na ni sibh re seanairibh
nan Iudhach sin, chum tigh so Dhé
a thogail; eadhon gu'n d'thugar do
mhaoin an righ, do'n chìs air an
taobh thall do'n abhuinn, costus air
ball do na daoinibh sin, a chum
nach cuirear bacadh *orra*.
9 Agus na *tha* dh'easbhuidh
orra[o], araon tairbh òga, agus reith-
eachan, agus uain air son ìobairte-
loisgte Dhé nèimh, cruithneachd,
salann, fìon, agus oladh, a réir
orduigh nan sagart a *ta* ann an
Ierusalem, thugar gu cinnteach
dhoibh o là gu là, gun fhàiling-
eadh;
10 A chum gu'n d'thoir iad
seachad tabhartais deagh-bholaidh
do Dhia neimh, agus gu'n dean iad
urnuigh air son beatha an righ
agus a mhac.
11 Mar an ceudna thug mi seach-
ad ordugh, ge b'e neach a dh'atharr-
aicheas am focal so, gu'n spìonar
sìos fiodh as a thigh, agus an uair a
chuirear suas e, gu'n crochar air e,
agus gu'n deanar a thigh 'na òtrach[p]
air son so.
12 Agus an Dia a thug air ainm
còmhnuidh a ghabhail an sin, gu'n
sgriosadh esan na righrean sin uile
agus an sluagh a shìneas a mach an
làmh a dh'atharrachadh *agus* a
sgrios tighe Dhé a *ta* ann an Ierusa-
lem. Thug mise Darius ordugh
seachad; deanar an ni gu luath.
13 An sin rinn Tatnai an t-uachd-
aran air an taobh so do'n abhuinn,
Setar-bosnai, agus an cuideachd,
gu'n dàil a réir an *fhios* a chuir
Darius an righ uaith.
14 Agus thog seanairean nan
Iudhach, agus shoirbhich leo a réir
fàidheadaireachd Hagai an fhàidh,
agus Shechariah mhic Ido; agus thog
iad agus chrìochnaich iad, a réir
àithne Dhé Israeil, agus a réir àithne
Chiruis agus Dhariuis, agus Artac-
serceis righ Phersia.
15 Agus chrìochnaicheadh an tigh
so air an treas latha do'n mhìos
Adar, a *bha* anns an t-seathadh
bliadhna do rìoghachadh Dhariuis
an righ.
16 Agus chum clann Israeil, na
sagairt agus na Lebhithich, agus a'
chuid eile do chloinn a' bhraighd-
eanais, coisreagadh[q] tighe so Dhé
le gairdeachas.
17 Agus dh'ìobair iad aig coisreag-
adh tighe so Dhé, ceud tarbh òg, dà
cheud reithe, ceithir cheud uan;
agus mar ìobairt-pheacaidh air son
Israeil uile dà bhoc dheug gaibhre,
a réir àireimh threubh Israeil.
18 Agus shuidhich iad na sagairt
'nan roinnibh, agus na Lebhithich
'nan sealaibh air son seirbhis Dhé a
ta ann an Ierusalem; mar a ta e
scrìobhta ann an leabhar Mhaois.
19 Agus chum clann a' bhraighd-
eanais a' chàisg air a' cheathramh
la deug do'n cheud mhìos.
20 Oir ghlanadh na sagairt agus
na Lebhithich le chéile: *bha* iad
uile glan, agus mharbh iad a' chàisg
do chloinn a bhraighdeanais uile,
agus d'am bràithribh na sàgartaibh,
agus dhoibh féin.
21 Agus dh'ith[r] clann Israeil a
thàinig air an ais o'n bhraighdeanas,
agus iadsan uile a dhealaich[s] iad
féin d'an ionnsuidh o shalchar
chinneach na tìre, a dh'iarraidh an
Tighearna Dé Israeil.
22 Agus chum iad féill an arain
neo-ghoirtichte seachd laithean le
h-aoibhneas: oir rinn an Tighearn
aoibhinn iad, agus thionndaidh e
cridhe righ Asiria d'an ionnsuidh, a
neartachchadh an làmha ann an
obair tighe Dhé, Dhé Israeil.

CAIB. VII.

AGUS an déigh nan nithe sin, re
linn[t] Artaesercseis righ Pher-
sia, *chaidh* Esra mac Sheraiah, mhic
Asariah, mhic Hilciah,
2 Mhic Shaluim, mhic Shadoic,
mhic Ahituib,
3 Mic Amariah, mhic Asariah
[mhic Iohanain, mhic Asariah, mhic
Ahimaais, mhic Shadoic, mhic Ahi-
tuib, mhic Amariah[u]] mhic Mhe-
raoit,
4 Mhic Sheraiah, mhic Udsi, mhic
Bhuci,
5 Mhic Abisua, mhic Phinehais,
mhic Eleasair, mic Aaroin an ard
shagairt:
6 Chaidh Esra so suas o Bhabilon,
agus e 'na scrìobhuiche deas ann
an lagh Mhaois, a thug an Tighear-
na Dia Israeil seachad: agus thug
an righ dha, chionn gu'n robh làmh
an Tighearna a Dhé air, iarrtus
uile.
7 Agus chaidh *cuid* do chloinn
Israeil, agus do na sagartaibh, agus
do na Lebhithich, agus *do*'n luchd-
scinn, agus *do* na dorsairibh, agus
do na Netinich, suas gu h-Ierusalem,

[o] *gach* ni *air* am bheil *feum aca*. [p] *'na dhùnan*. [q] *naomh-achadh, tiomnadh suas*. [r] *dh'ich*. [s] *scar*. [t] *ann an rìoghachadh*. [u] Faic I. Eachdr. Caib. VI. r. 7, 8, 9.

anns an t-seachdamh bliadhna do
Artacsercses an righ.
8 Agus thàinig e gu h-Ierusalem
anns a' chùigeadh mìos, a *bha* anns
an t-seachdamh bliadhna do'n righ.
9 Oir air a' cheud *la* do'n cheud
mhìos thòisich e air dol suas o
Bhabilon, agus air a' cheud *la* do'n
chùigeadh mìos thàinig e gu h-Ieru-
salem, a chionn gu'n robh làmh
mhaith a Dhé air.
10 Oir dh'ulluich Esra a chrídhe a
dh'iarraidh lagha an Tighearna, agus
g'a dheanamh, agus a theagasg ann
an Israel reachdan agus bhreithean-
asa.
11 Agus *is* e so dùblachadh na
litireach a thug righ Artacsercses do
Esra an sagart, an scrìobhuiche,
scrìobhuiche bhriathar àitheantan
an Tighearna, agus a reachda do
Israel:
12 Artacsercses rìgh nan righ, gu
Esra an sagart, scrìobhuiche lagha
Dhé nan neamh, gach uile *sìth* [w],
agus 'na leithid so do àm.
13 Tha mi a' toirt orduigh, iad-
san uile ann am rìoghachd do
shluagh Israeil, agus *d'*a shagart-
aibh, agus *d'*a Lebhitheachaibh, leis
an àill triall do h-Ierusalem, gu'n
d' théid iad maille riutsa:
14 A thaobh gu'n do chuireadh
thu leis an righ, agus le sheachd
comhairleachaibh, a dh'fhiosrach-
adh mu thimchioll Iudah agus Ie-
rusaleim, a réir lagha do Dhé a *ta*
ann ad làimh;
15 Agus a thoirt leat an airgid
agus an òir, a thug an righ agus a
chomhairlich d'an toil féin do Dhia
Israeil, aig *am bheil* àite-còmhnuidh
ann an Ierusalem;
16 Agus an airgid agus an òir
uile a gheibh thu ann an uile mhòr-
roinn Bhabiloin, maille re tabhartas
saor-thoile an t-sluaigh agus nan
sagart, a' toirt seachad d'an saor-
thoil air son tighe an Dé, a *ta* ann
an Ierusalem:
17 A chum gu'n ceannaich thu
air ball leis an airgiod so tairbh òga,
reitheachan, uain, agus an tabhart-
ais-bìdh agus an tabhartais-dibhe,
agus gu'n ìobair thu iad air altair
tighe bhur Dé a *ta* ann an Ierusa-
lem.
18 Agus ge b'e ni a's maith leat
féin agus le d' bhràithribh a dhean-
amh leis a' chuid eile do'n airgiod
agus do'n òr, a réir toile bhur Dé
deanaibh.
19 Na soithiche mar an ceudna
a tha air an tabhairt duit, air son
seirbhis tighe do Dhé, thoir seachad
am fianuis Dé Ierusaleim.
20 Agus ge b'e ni tuilleadh a
bhios feumail air son tighe do Dhé,
a chí thu aobhar air a bhuileach-
adh [x], builich e a tigh-ionmhais an
righ.
21 Agus tha mise, mise féin Ar-
tacsercses an righ, a' toirt orduigh
do uile luchd-coimhead an ionmhais
a *ta* air an taobh thall do'n abhuinn,
ge b'e ni a dh'iarras Esra an sagart,
scrìobhuiche lagha Dhé nan nèamh
oirbh, gu'n deanar air ball e;
22 Gu ruig ceud tàlann airgid,
agus gu ruig ceud tomhas cruith-
neachd, agus gu ruig ceud bat
fìona, agus gu ruig ceud bat olaidh,
agus salann gun àireamh [y].
23 Gach ni *a ta* a réir àithne Dhé
nan nèamh, deanar gu cùramach e
do thigh Dhé nan nèamh, air eagal
gu'm bi fearg an aghaidh rìoghachd
an righ agus a mhac.
24 Mar an ceudna *tha* sinn a'
toirt fios duibh a thaobh nan sagart
uile agus nan Lebhitheach, an
luchd-seinn, nan dorsair, nan Ne-
tineach, no sheirbhiseach tighe so
Dhé, nach feudar gearradh [z], cìs, no
càin a chur orra.
25 Agus suidhich thusa, Esra, a
réir gliocais do Dhé a *ta* ann ad
làimh, uachdarain, agus breitheamh-
na, a bheir breth air an t-sluagh
uile a *ta* air an taobh thall do'n
abhuinn, orra-san uile d'an aithne
laghanna do Dhé; agus teagaisgibh
iadsan do nach aithne *iad*.
26 Agus gach neach nach dean a
réir lagha do Dhé agus lagha an
righ, deanar breitheanas air ball air,
ma's ann a chum bàis, no chum fòg-
raidh, no chum ùbhlaidh [a], no chum
prìosuin [b].
27 Beannuichte *gu robh* an Tigh-
earna Dia ar n-aithriche, a chuir
mar so ann an cridhe an righ, a
dheanamh tighe an Tighearna, a *ta*
ann an Ierusalem, maiseach:
28 Agus a fhuair tròcair dhomhsa
am fianuis an righ agus a chomhairl-
eacha, agus am fianuis uile uachd-
arana cumhachdach an righ: agus
neartaicheadh mi a chionn gu'n
robh làmh an Tighearna mo Dhé
orm, agus chruinnich mi a h-Israel
daoine taghta [c] gu dol suas maille
rium.

[w] sìth *iomlan*. [x] *a thoirt seachad, a chaitheamh.* [y] *gun a bhi air a scrìobhadh.* Eabh. [z] *dlighe.* [a] *call a mhaoin.* [b] *gu geimhlibh.* [c] *cinn.* Eabh.

CAIB. VIII.

AGUS *is* iad so cinn an aithriche, agus an àireamh a réir an ginealacha, a chaidh suas maille rium o Bhabilon, re linn Artacsercseis an righ:

2 Do mhacaibh Phinehais; Gersem: do mhacaibh Itamair; Daniel: do mhacaibh Dhaibhidh; Hatus.

3 Do mhacaibh Shechaniah; ****: do mhacaibh Pharois; Sechariah: agus maille ris-san *bhā* air an àireamh a réir an ginealacha do fhirionnachaibh ceud agus leth-cheud.

4 Do mhacaibh Phahat-mhoaib; Elioenai, mac Sherahiah, agus maille ris dà cheud firionnach.

5 Do mhacaibh [Shatu:] Sechaniah mac Iahasieil, agus maille ris tri cheud firionnach:

6 Agus do mhacaibh Adin; Ebed mac Ionatain, agus maille ris lethcheud firionnach.

7 Agus do mhacaibh Elaim; Iesaiah mac Ataliah, agus maille ris tri fichead agus deich firionnaich.

8 Agus do mhacaibh Shephatiah; Sebadiah mac Mhichaeil, agus maille ris ceithir fichead firionnach.

9 Do mhacaibh Ioaib; Obadiah mac Iehieil, agus maille ris dà cheud agus ochd firionnaich dheug.

10 Agus do mhacaibh [Bhani;] Selomit mac Iosiphiah, agus maille ris ceud agus tri fichead firionnach.

11 Agus do mhacaibh Bhebai; Sechariah mac Bhebai, agus maille ris fichead agus ochd firionnaich.

12 Agus do mhacaibh Asgaid; Iohanan, mac Hacatain, agus maille ris ceud agus deich firionnaich.

13 Agus do mhacaibh deircannach Adonicaim; agus *is* iad so an ainmeanna, Eliphelet, Iciel, agus Semaiah, agus maille riu tri fichead firionnach.

14 Agus do mhacaibh Bhigbhai, Utai agus Sabud, agus maille riu tri fichead agus deich firionnaich.

15 Agus chruinnich mi iad a dh'ionnsuidh na h-aibhne a tha teachd gu Ahabha, agus an sin dh'fhan sinn ann am buthaibh tri laithean, agus ghabh mi beachd do'n t-sluagh, agus do na sagairt, agus cha d'fhuair mi'n sin a h-aon do mhacaibh Lebhi.

16 An sin chuir mi fios air Elieser, air Ariel, air Semaiah, agus air Elnatan[d], agus air Natan, agus air Sechariah, agus air Mesullam, prìomh dhaoine; agus air Ioiarib agus air Elnatan, daoine tuigseach.

17 Agus chuir mi iad le h-àithne gu Ido an ceann, aig àit Chasiphia, agus dh'innis mi dhoibh ciod[e] a theireadh iad re Ido, [agus] r'a bhràithribh na Netinich aig àit Chasiphia, gu'n d'thugadh iad d'ar n-ionnsuidh seirbhisich air son tighe ar Dé.

18 Agus le làimh mhaith ar Dé oirnn thug iad d'ar n-ionnsuidh Issechel[f] do mhacaibh Mhahii, mhic Lebhi, mhic Israeil, agus Serebiah agus a mhic agus a bhràithrean, ochd *fir* dheug.

19 Agus Hasabiah, agus maille ris Iesaiah do mhacaibh Mherari, a bhràithrean agus am mic, fichead.

20 Agus do na Netinich a dh'orduich Daibhidh agus na h-uachdarain air son seirbhis nan Lebhitheach, dà cheud agus fichead Netineach: ghoireadh[g] iad uile air an ainm.

21 An sin ghairm mi trosgadh san àite sin aig abhuinn Ahabha, chum gu'n irioslaicheamaid[h] sinn féin am fianuis ar Dé, a dh'iarraidh air slighe cheirt dhuinn féin, agus d'ar cloinn bhig, agus d'ar maoin uile.

22 Oir bu nàr leam buidheann shaighdearan agus marc-shluagh iarraidh air an righ, a chuideachadh leinn an aghaidh an nàmhaid air an t-slighe; a chionn gun do labhair sinn ris an righ, ag ràdh, Tha làmh ar Dé chum maith orra-san uile a dh'iarras e, ach a chumhachd agus fhearg 'nan aghaidh-san uile a thréigeas e.

23 Uime sin throisg sinn, agus dh'iarr sinn ar Dia air son so, agus dh'éisd e re'r n-athchuinge.

24 An sin chuir mi air leth dà fhear dheug dhiubhsan a b'airde do na sagartaibh, Serebiah, Hasabiah, agus deichnear d'am bràithribh maille riu.

25 Agus thomhais[i] mi dhoibh an t-airgiod, agus an t-òr, agus na soithichean, tabhartas tighe ar Dé, a thug an righ, agus a chomhairlich[k], agus a dhaoine mòra, agus Israel uile a bha làthair, seachad.

26 Thomhais mi cadhon d'an làimh sé ceud agus leth-cheud tàlann airgid, agus *do* shoithichibh airgid ceud tàlann, agus ceud tàlann òir;

27 Agus fichead cuach òir do mhìle darcon, agus dà shoitheach

[d] *air Elnatan, agus air Iarib, agus air Elnatan.* [e] *chuir mi 'nam beul na briathra.* Eabh. [f] *duine tuigseach.* [g] *dh'ainmicheadh.* [h] *crìdhamaid.* [i] *chothromaich.* [k] *chomairlichean.*

do umha buidh maith, luachmhor mar òr.

28 Agus thubhairt mi riu, *Tha* sibhse naomha do'n Tighearna, agus na soithichean naomha, agus an t-airgiod agus an t-òr 'na thabhartas saor-thoile do'n Tighearna Dia bhur n-aithriche.

29 Deanaibh faire, agus coimh-eadaibh, gus an cothromaich sibh *iad* am fianuis uachdarana nan sagart, agus nan Lebhitheach, agus uachdarana aithrichean Israeil ann an Ierusalem, ann an seomraichibh tighe an Tighearna.

30 Uime sin ghabh na sagairt agus na Lebhithich cothrom an airgid agus an òir, agus nan soitheach, chum *an* tabhairt gu h-Ierusalem a dh'ionnsuidh tighe ar Dé.

31 Agus dh'imich sinn o abhuinn Ahabha air an dara latha deug do'n cheud mhios, gu dol do h-Ierusalem; agus bha làmh ar Dé oirnn, agus shaor e sinn o làimh an nàmhaid, agus o'n *làimh*-san a bha deanamh feall-fholach air an t-slighe.

32 Agus thàinig sinn gu h-Ierusalem, agus dh'fhan sinn an sin tri laithean.

33 Agus air a' cheathramh là thomhaiscadh an t-airgiod agus an t-òr, agus na soithichean ann an tigh ar Dé le làimh Mheremoit mhic Uriah an t-sagairt, agus maille ris *bha* Eleasar mac Phinehais, agus maille riu-san Iosabad mac Iesua, agus Noadiah mac Bhinui, Lebhithich:

34 A réir àireimh *agus* a réir tomhais nan uile: agus scrìobhadh an tomhas uile san àm sin.

35 Thug clann na muinntir a thugadh air falbh, agus a thàinig o'n bhraighdeanas, seachad ìobairtean-loisgte do Dhia Israeil, dà tharbh dheug òg air son Israeil uile, ceithir fichead agus sè reithe deug, tri fichead agus seachd uain dheug, dà bhoc dheug gaibhre mar ìobairt pheacaidh: iad uile 'nan iobairt-loisgte do'n Tighearna.

36 Agus thug iad seachad orduighean an righ do ard riaghlairibh an righ, agus do na h-uachdaranaibh air an taobh so do'n abhuinn; agus chuir iadsan an sluagh agus tigh Dhé air an aghaidh.

CAIB. IX.

AGUS an uair a rinneadh na nithe sin, thàinig na h-uachdarain a m' ionnsuidh, ag ràdh, Cha do dhealaich sluagh Israeil, agus na sagairt, agus na Lebhithich iad féin o shluagh na tìre, *a' deanamh* a réir an gràineileachda, *eadhon* nan Canaanach, nan Hiteach, nam Periseach, nan Iebusach, nan Amonach, nam Moabach, nan Eiphiteach, agus nan Amorach.

2 Oir ghabh iad d'an nigheanaibh dhoibh féin agus d'am macaibh, agus mheasg an sliochd naomha iad féin re sluagh nan tìr: agus bha làmh nan uachdaran agus nan riaghlair air thoiseach anns a' chionta so.

3 Agus an uair a chuala mi an nì so, reub mi m'eudach, agus m'fhalluing, agus spìon mi *cuid* do ghruaig mo chinn agus m'fheusag, agus shuidh mi sìos fo uamhann [l].

4 An sin chruinnicheadh am' ionnsuidh iadsan uile a chriothnaich roimh bhriathraibh Dhé Israeil air son euceirt na muinntir a thugadh air falbh, agus shuidh mi fo uamhann gu ruig an ìobairt-fheasgair.

5 Agus aig an ìobairt-fheasgair dh'éirich mi o'm thuirse, le m'eudach agus m'fhalluing reubta umam, agus leag mi mi féin air mo ghlùinibh, agus sgaoil mi mach mo làmhan a dh'ionnsuidh an Tighearna mo Dhé,

6 Agus thubhairt mi, O mo Dhia, tha nàir orm agus rudhadh gruaidh m' aghaidh thogail riutsa, mo Dhia: oir tha ar n-eucearta air fàs lìonmhor os *ar* cionn, agus tha ar cionta air éirigh suas gu nèamh.

7 O laithibh ar n-aithriche *bha* sinn ann an cionta mòr gu ruig an la 'n diugh, agus air son ar n-eucearta thugadh thairis sinn féin, ar righrean, ar sagairt do làimh righrean nan tìr, do'n chlaidheamh, do dhaorsa, agus do chreachadh, agus do nàire gnùise, mar air an la 'n diugh.

8 Agus a nis car tamuill bhig nochdadh gràs [m] o'n Tighearn ar Dia, a dh'fhàgail duinn fuighill [n], agus a thabhairt tairnge dhuinn 'na ionad naomha, chum gu'n soillsicheadh ar Dia ar sùilean, agus gu'n d'thugadh e dhuinn beagan beothachaidh 'nar daorsa:

9 Oir *bha* sinne 'nar tràillibh, gidheadh 'nar daorsa cha do thréig ar Dia sinn, ach fhuair e tròcair dhuinn ann an sùilibh righrean Phersia, a thoirt duinn ath-bheothachaidh a chur suas tighe ar Dé,

[l] *ioghnadh.* [m] *bàigh.* [n] *dol as.*

agus a leasachadh na mhilleadh ann[o],
agus a thoirt duinn ballaidh ann an
Iudah agus ann an Ierusalem.
10 Agus a nis, O ar Dia, ciod a
their sinn an déigh so? oir thréig
sinn t'àitheanta,
11 A dh'àithn thu le d' sheirbhis-
ich na fàidhean, ag ràdh, *Tha*'n ta-
lamh d'am bheil sibh a' dol g'a
shealbhachadh, 'na thalamh neo-
ghlan le neo-ghloine shluaigh nan
tìr, le'n gràineileachdaibh a lìon e o
cheann gu ceann, le'n salchar.
12 A nis ma ta na d'thugaibh bhur
nigheana d'am macaibh, agus an
nigheana-san na gabhaibh do bhur
macaibh-sa, agus na h-iarraibh an
sìth, no an saibhreas gu bràth; chum
gu'm bi sibh làidir, agus gu'n ith
sibh maith an fhearainn, agus gu'm
fàg sibh e 'na oighreachd do'r cloinn
gu bràth.
13 Ach an déigh gach *ni* a thàin-
ig oirnn air son ar droch oibre, agus
air son ar ciontaidh mhòir, o nach
d'rinn thusa ar Dia peanas oirnn a
réir ar droch thoillteanais[p], agus
gu'n d'thug thu dhuinn a leithid so
do shaorsa;
14 Nam briseamaid a rìs t'àith-
eanta, agus nan deanamaid cleamh-
nas re sluagh nan gràineileachd sin,
nach biodh fearg ort ruinn gus an
cuireadh tu as *duinn*, air chor as
nach *biodh* fuigheall no dol as ann?
15 A Thighearna Dhé Israeil,
is ceart thusa, oir tha sinn a làth-
air a thàinig as[q], mar air an la'n
diugh. Feuch, *tha* sinn a' t' fhian-
ais 'nar peacannaibh: oir cha'n ur-
rainn sinn seasamh a' t' fhianais air
son so.

CAIB. X.

A NIS an uair a rinn Esra urn-
uigh, agus a dh'aidich e, a' gul,
agus 'ga thilgeadh féin sìos fa
chomhair tighe Dhé, chruinnich
d'a ionnsuidh a h-Israel comh-
chruinneachadh ro-mhòr do fhear-
aibh, agus do mhnaibh, agus do
chloinn; oir ghuil an sluagh gu
mòr[r].
2 Agus labhair[s] Sechaniah mac
Iehieil, *aon* do mhacaibh Elaim,
agus thubhairt e re h-Esra, Pheac-
aich sinn an aghaidh ar Dé, agus
ghabh sinn d'ar n-ionnsuidh mnài
choimheach[t] do shluagh na tìre:
ach a nis tha dòchas aig Israel a
thaobh an ni so.
3 A nis uime sin deanamaid coi'-
cheangal re'r Dia, na mnài uile a
chur uainn, agus iadsan a rugadh
leo, a réir comhairle mo Thighearna,
agus na muinntir a chriothnuicheas
re àithne ar Dé, agus deanar a réir
an lagha.
4 Eirich; oir dhuitse *buinidh* an
ni *so*, agus *bithidh* sinne maille riut:
gabh misneach, agus dean.
5 Agus dh'éirich Esra, agus thug
e air na h-ard-shagartaibh, na Le-
bhithich, agus Israel uile mionnach-
adh, gu'n deanadh iad a réir an
fhocail so: agus mhionnaich iad.
6 An sin dh'éirich Esra o làthair
tighe Dhé, agus chaidh e do sheòm-
ar Iohanain, mhic Eliasib: agus an
uair a thàinig e 'n sin, cha d'ith e
aran, agus cha d'òl e uisge; oir rinn
e bròn air son ciontaidh na muinn-
tir a thugadh air falbh.
7 Agus thug iad gairm air feadh
Iudah agus Ierusaleim do uile
chloinn a' bhraighdeanais, iad a
chruinneachadh re chéile gu h-Ie-
rusalem;
8 Agus ge b'e neach nach d'thig-
eadh an cionn thri laithean, a réir
comhairle nan uachdaran agus nan
seanair, gu'n d'thugta uaith[u] a
mhaoin uile, agus gu'm biodh e féin
air a dhealachadh o cho'-chruinn-
eachadh na muinntir a thugadh air
falbh.
9 Agus chruinnicheadh fir Iudah
agus Bheniamin uile gu h-Ierusa-
lem an cionn thri laithean: *bha* e
anns an naothadh mìos, air an
fhicheadadh la do'n mhìos: agus
shuidh an sluagh uile ann an sràid
tighe Dhé, air chrith air son an ni
so, agus air son an uisge mhòir.
10 Agus dh'éirich Esra an sagart
agus thubhairt e riu, Pheacaich sibh
agus ghabh sibh dhuibh féin mnà
choimheach a mheudachadh peac
aidh Israeil.
11 A nis ma ta deanaibh aid
mheil[w] do'n Tighearna Dia bhu
n-aithriche, agus coi'-lionaibh a thoil
agus dealaichibh sibh féin o shluagl
na tìre, agus o na mnaibh coimheach
12 Agus fhreagair an coi'-thiona
uile, agus thubhairt iad le guth ard
Mar sin, a réir t'fhocail, *tha e cean
gailte* oirnne a dheanamh.
13 Ach *tha*'n sluagh lìonmhoi

[o] *fhàsaichean.* [p] *gu'n do chaomhain thu sinn thar* mar a thòi
ar peacanna. [q] *tha fuigheall a làthair dhuinn.* [r] *le gul mòi*
Eabh. [s] *fhreagair.* [t] *choigreach.* [u] *gu'n cailleadh e.*
[w] *thugaibh glòir.*

agus *is* àm mòr uisge e, agus cha'n urrainn sinn seasamh a muigh, agus cha'n obair aon latha, no dà *latha* so, oir tha sinn lìonmhor a pheacaich anns an ni so.

14 Seasadh a nis ar n-uachdarain do'n choi'-thional uile, agus aig àmannaibh suidhichte thigeadh iadsan uile 'nar bailtibh a ghabh dhoibh féin mnài choimheach, agus maille riu seanairean gach baile, agus a bhreitheamhna, gus an tionndaidhear fearg laiste ar Dé uainn a thaobh an ni so.

15 Sheas a mhàin Ionatan mac Asaheil, agus Iahasiah mac Thicbhah air son so: agus chuidich Mesulam agus Sabetai an Lebhitheach leo.

16 Agus rinn clann a' bhraighdeanais mar sin: agus dhealaicheadh Esra an sagart, *agus* cinn àraidh nan aithriche a réir tighe an aithriche, agus iad uile a réir an ainmean, agus shuidh iad sìos air a' cheud là do'n deicheamh mìos a rannsachadh na cùise.

17 Agus chrìochnaich iad a thaobh nan daoine uile a ghabh dhoibh féin mnài choimheach, air a' cheud là do'n cheud mhìos.

18 Agus am measg mhac nan sagart fhuaradh a ghabh dhoibh féin mnài choimheach: Do mhacaibh Iesua, mhic Iosadaic, agus a bhràithrean; Maaseiah agus Elieser, agus Iarib, agus Gedaliah.

19 Agus thug iad an làmha gu'n cuireadh iad uatha am mnài: agus air dhoibh bhi ciontach, *thug iad* reithe do'n treud air son an ciontaidh.

20 Agus do mhacaibh Imeir; Hanani, agus Sebadiah.

21 Agus do mhacaibh Harim; Maaseiah, agus Eliah, agus Semaiah, agus Iehiel, agus Udsiah.

22 Agus do mhacaibh Phasuir; Elioenai, Maaseiah, Ismael, Netaneel, Iosabad, agus Elasah.

23 Agus do na Lebhithich; Iosabad, agus Simei, agus Celaiah (*is* e sin Celita,) Petahiah, Iudah, agus Elieser.

24 Agus do'n luchd-seinn; Eliasib: agus do na dorsairibh; Salum, agus Telem, agus Uri.

25 Agus do Israel: Do mhacaibh Pharois; Ramaiah, agus Iesiah, agus Malchiah, agus Miamin, agus Eliaser, agus Malchia, agus Benaiah.

26 Agus do mhacaibh Elaim; Mataniah, Sechariah, agus Iehiel, agus Abdi, agus Ierimot, agus Eliah.

27 Agus do mhacaibh Shatu; Elioenai, Eliasib, Mataniah, agus Ieremot, agus Sabad, agus Asisa.

28 Agus do mhacaibh Bhebai; Iehohanan, Hananiah, Sabai, *agus* Atlai.

29 Agus do mhacaibh Bhani; Mesulam, Maluch, agus Adaiah, Iasub, agus Seal, agus Ramot.

30 Agus do mhacaibh Phahatmhoaib; Adna, agus Chelal, Benaiah, Maaseiah, Mataniah, Besaleel, agus Binui, agus Manaseh.

31 Agus do mhacaibh Harim; Elieser, Isiah, Malchiah, Semaiah, Simeon,

32 Beniamin, Maluch, *agus* Semariah.

33 Do mhacaibh Hasuim; Matenai, Matatah, Sabad, Eliphelet, Ieremai, Manaseh, *agus* Simei.

34 Do mhacaibh Bhani; Maadai, Amrom, agus Uel,

35 Benaiah, Bedaiah, Cheluh,

36 Bhaniah, Meremot, Eliasib,

37 Mataniah, Matenai, agus Iaasau,

38 Agus Bani, agus Binui, Simei,

39 Agus Selemiah, agus Natan, agus Adaiah,

40 Machnadebai, Sasai, Sarai,

41 Asareel, agus Selemiah, Semariah,

42 Salum, Amariah, *agus* Ioseph.

43 Do mhacaibh Nebo; Ieiel, Matitiah, Sabad, Sebina, Iadau, agus Ioel, Benaiah.

44 Ghabh iad sin uile dhoibh féin mnài choimheach: agus aig *cuid* diubh bha mnài ris an robh clann aca.

NEHEMIAH.

CAIB. I.

BRIATHRA Nehemiah mhic
Hachaliah [a]. Agus tharladh
anns a' mhìos Chisleu, anns an
fhicheadamh bliadhna, 'nuair a bha
mi ann an Susan an lùchairt,
2 Gu'n d'thàinig Hanani, aon
do m' bhràithribh, e féin agus daoine
do Iudah, agus dh'fheòraich mi
dhiubh a thaobh nan Iudhach a
chaidh as, a dh'fhàgadh do'n
bhraighdeanas, agus mu thimchioll
Ierusaleim.
3 Agus thubhairt iad rium, *Tha*
'm fuigheall a dh'fhàgadh do'n
braighdeanas an sin anns a' mhòr-
roinn, ann an àmhghar mòr agus
ann am mi-chliu [b]; agus bhriseadh
balladh Ierusaleim sios, agus loisg-
eadh a geatacha le teine.
4 Agus an uair a chuala mi na
briathra so, shuidh mi slos, agus
ghuil mi, agus rinn mi bròn laith-
ean *àraidh*, agus throisg mi, agus
rinn mi urnuigh am fianuis Dhé nan
nèamh,
5 Agus thubhairt mi, Guidheam
ort, a Thighearna, Dhé nan nèamh;
an Dia mòr agus uamhasach, a
ghleidheas coi'-cheangal agus tròc-
air dhoibhsan a ghràdhaicheas e,
agus a choimheadas àitheanta;
6 Biodh do chluas a nis furachar,
agus do shùilean fosgailte, chum as
gu'n éisd thu re h-urnuigh t'òglaich,
a *tha* mi a' deanamh a't' fhianais a
nis, a là agus a dh'oidhche, air son
chloinn Israeil t'òglacha: agus *tha*
mi 'g aidcachadh pheacanna chloinn
Israeil, a pheacaich sinn a't'agh-
aidh: pheacaich araon mise agus
tigh m'athar.
7 Rinn sinn gu ro-thruaillidh
ad' thaobh-sa, agus cha do ghléidh
sinn na h-àitheanta, no na reachda,
no na breitheanais a dh'àithn thu
do t'òglach Maois.
8 Cuimhnich, guidheam ort, am
focal a dh'àithn thu do t'òglach
Maois, ag ràdh, *Ma* pheacaicheas
sibh, sgapaidh mise sibh am measg
nan cinneach.
9 Ach *ma* philleas sibh am'ionn-
suidh, agus gu'n coimhid sibh
m'àitheantan, agus gu'n dean sibh
iad, ge do robh iad dhibh air an
tilgeadh a mach do'n chuid a's
iomallaiche do nèamh, cruinnichidh
mi as sin iad, agus bheir mi iad do'n
àit a thagh mi, a chur m'ainme an
sin.
10 A nis *is* iad so do sheirbhis-
ich agus do shluagh, a shaor thu le
d' mhòr chumhachd, agus le d'
làimh thréin.
11 A Thighearna, guidheam ort,
biodh do chluas a nis furachar re
h-urnuigh do sheirbhisich, agus re
h-urnuigh t'òglacha, le'm miann
eagal t'ainme bhi orra: agus soir-
bhich, guidheam ort, le d' sheirbhis-
each an diugh, agus thoir dha tròc-
air ann an sealladh an duine so.
A nis bha mise a'm' ghille-cupain
aig an righ.

CAIB. II.

AGUS tharladh ann am mìos
Nisain, anns an fhicheadamh
bliadhna do Artacsercses an righ,
gu'n robh fìon roimhe; agus ghabh
mi am fìon, agus thug mi *e* do'n
righ. Agus cha robh mise *roimhe*
sin dubhach 'na fhianais [c].
2 Uime sin thubhairt an righ
rium, C'ar son a tha do ghnùis
dubhach [d], agus gun thu bhi tinn?
cha ni *eile* so ach cràdh cridhe.
Agus bha eagal mòr orm;
3 Agus thubhairt mi ris an righ,
Gu maireadh an righ gu bràth: c'ar
son nach biodh mo ghnùis dubhach,
an uair a tha 'm baile, àit-adhlac-
aidh m'aithriche, air fhàsachadh,
agus a gheatachan air an caitheadh
le teine?
4 Agus thubhairt an righ rium,
Ciod é so a *tha* thu ag iarraidh?
Agus rinn mi urnuigh re Dia nan
nèamh:
5 Agus thubhairt mi ris an righ,
Ma's maith leis an righ, agus ma
gheibh do sheirbhiseach deagh-
ghean a't'fhianais, gu'n cuireadh tu
mi dh'ionnsuidh Iudah, gu baile
àit-adhlacaidh m'aithriche, agus
gu'n tog mi e.
6 Agus thubhairt an righ rium,
agus a' bhan-righinn 'na suidhe
làimh ris, Cia fad an ùine bhios tu
air do thurus; agus c'uin a philleas
tu? Agus bu toil leis an righ mo
chur air falbh, agus shuidhich mi
àm ris.
7 Agus thubhairt mi ris an righ,
Ma's toil leis an righ, thugar litrich-

[a] *Hilciah.* [b] *fo thasart.* [c] *cha bu ghnàth leamsa bhi dubhach 'na fhianuis; cha robh mi olc 'na fhianuis.* Eabh. [d] *olc.* Eabh.

ean dhomh a dh'ionnsuidh nan
uachdaran air an taobh thall do'n
abhuinn, chum gu'n cuir iad thairis
mi gus an d'thig mi gu Iudah ;
8 Agus litir gu Asaph fear-gleidh-
idh frithe an righ, chum gu'n d'thoir
e dhomh fiodh a dheanamh sailth-
ean air son gheatachan na lùchairt
a *bhuineas* do'n tigh, agus air son
ballaidh a' bhaile, agus air son an
tighe d'an d'théid mi. Agus thug
an righ dhomh, a réir làimhe mhaith
mo Dhé orm.
9 Agus thàinig mi dh'ionnsuidh
nan uachdaran air an taobh eile
do'n abhuinn, agus thug mi dhoibh
litrichean an righ. A nis chuir an
righ maille rium ceannardan do'n
armailt agus marc-shluagh.
10 An uair a chuala Sanbalat an
t-Horonach, agus Tobiah an seir-
bhiseach an t-Amonach *e*, chuir e
doilgheas mòr orra gu'n d'thàinig
duine a dh'iarraidh leas chloinn
Israeil.
11 Agus thàinig mi gu h-Ierusa-
lem, agus bha mi 'n sin tri laithean.
12 Agus dh'éirich mi san oidhche,
mi féin agus beagan dhaoine maille
rium ; ach cha d'innis mi do dhuine
ciod a chuir mo Dhia ann am
chridhe a dheanamh ann an Ierusa-
lem: agus cha *robh* ainmhidh maille
rium, ach an t-ainmhidh air an do
mharcaich mi.
13 Agus chaidh mi mach san
oidhche air geatadh a' ghlinne, agus
fa chomhair tobair an dragoin, agus
gu geatadh an aolaich, agus ghabh
mi sealladh do bhallachaibh Ierusa-
leim, a *bha* air am briseadh sios,
agus *d'a* geatachaibh *a* bha air an
caitheadh le teine.
14 Agus chaidh mi air m'aghaidh
gu geatadh an tobair, agus gu loch-
an an righ: ach cha *robh* àit ann
do'n ainmhidh *a bha* fodham gu
dol thairis.
15 An sin chaidh mi suas san
oidhche làimh ris an t-sruth, agus
ghabh mi sealladh do'n bhalladh,
agus thionndaidh mi air m'ais, agus
chaidh mi steach air geatadh a'
ghlinne, agus phill mi.
16 Agus cha robh fios aig na
riaghlairibh c'àit an deachaidh mi,
no ciod a rinn mi, agus cha d'innis
mi e do na h-Iudhachaibh, no do na
sagartaibh, no do na h-ard uaislibh,
no do na riaghlairibh, no do'n chuid
eile a rinn an obair.
17 Agus thubhairt mi riu, *Tha*
sibh a' faicinn a' chruaidhchais anns
am bheil sinn, mar a ta Ierusalem
air a fàsachadh, agus a geatachan
air an losgadh le teine : thigibh agus
togamaid balladh Ierusaleim, chum
as nach bi sinn ni's mò 'nar masladh.
18 Agus dh'innis mi dhoibh a
thaobh làimhe mo Dhé a *bha* maith
orm, agus mar an ceudna briathran
an righ a labhair e rium. Agus
thubhairt iad, Eireamaid agus tog-
amaid. Agus neartaich iad an
làmhan chum maith.
19 Ach an uair a chuala Sanbalat
an t-Horonach, agus Tobiah an seir-
bhiseach an t-Amonach, agus Ge-
sem an t-Arabach *e*, rinn iad gàire
fanoid oirnn, agus rinn iad tàir oirnn,
agus thubhairt iad, Ciod an ni so a
tha sibh a' deanamh ? an dean sibh
ceannairc an aghaidh an righ ?
20 An sin fhreagair mi iad, agus
thubhairt mi riu, Dia nan neamh,
soirbhichidh esan leinn : a chionn
gur sinne a sheirbhisich, éiridh sinn
agus togaidh sinn : ach agaibhse cha
'n eil cuibhrionn, no còir, no cuimh-
neachan ann an Ierusalem.

CAIB. III.

AGUS dh'éirich Eliasib an t-ard
shagart maille r'a bhràithribh
na sagairt, agus thog iad geatadh
nan caorach : naomhaich iad e, agus
chuir iad suas a chomhlachan : eadh-
on gu ruig tùr Mheah naomhaich
iad e, agus gu ruig tùr Hananeeil.
2 Agus làimh ris-san thog fir
Iericho: agus làimh riu-san [e] thog
Sacur mac Imri.
3 Ach geatadh an éisg thog mic
Hasenaah: leag iad a shailthean,
agus chuir iad suas a chomhlachan,
a ghlasan, agus a chroinn.
4 Agus làimh riu-san leasaich [f]
Meremot mac Uriah, mhic Chois:
agus làimh ris-san [g] leasaich Mesul-
am mac Bherechiah, mhic Mhese-
sabeil: agus làimh riu-san leasaich
Sadoc mac Bhaanah.
5 Agus làimh riu-san leasaich na
Tecoaich: ach cha do chuir an ard
uaislean am muineal re seirbhis an
Tighearna.
6 Agus an seann gheatadh leas-
aich Iehoiada mac Phaseah, agus
Mesulam mac Bhesodeiah : leag iad
a shailthean, agus chuir iad suas a
chomhlachan, agus a ghlasan, agus
a chroinn.
7 Agus làimh riu-san leasaich
Melatiah an Gibeonach, agus Iadon
am Meronotach, fir Ghibeoin agus
Mhispah, gu ruig righ-chathair an

[e] *ris-san.* [f] *chàirich.* [g] *riu-san.*

uachdarain air an taobh so do'n abhuinn.

8 Làimh ris-san leasaich Udsiel mac Harhaiah, do na h-òr-cheard-aibh: agus làimh ris-san leasaich Hananiah, mac *aoin* do na léighibh, agus neartaich iad Ierusalem gu ruig am balladh leathann.

9 Agus làimh riu-san leasaich Rephaiah mac Huir, riaghlair leth-roinne [h] Ierusaleim.

10 Agus làimh ris-san [i] leasaich Iedaiah mac Harumaiph, eadhon fa chomhair a thighe: agus làimh ris-san leasaich Hatus mac Hasabniah.

11 Ant ath-thomhas leasaich Malchiah mac Harim, agus Hasab mac Phahat-mhoaib, agus tùr nan àmhuinn.

12 Agus làimh ris-san leasaich Salum mac Haloheis, riaghlair leth-roinne Ierusaleim, e féin agus a nigheana.

13 Geatadh a' ghlinne leasaich Hanun, agus luchd-àiteachaidh Shanoah: thog iad e, agus chuir iad suas a chomhlachan, a ghlasan, agus a chroinn, agus mìle làmh-choille do'n bhalladh, gu ruig geatadh an aolaich.

14 Ach geatadh an aolaich leasaich Malchiah mac Rechaib, riaghlair roinne Bhet-hacereim: thog se e, agus chuir e suas a chomhlachan, a ghlasan, agus a chroinn.

15 Ach geatadh an tobair leasaich Salum mac Chol-hoseh, riaghlair roinne Mhispah: thog se e, agus chuir e dìon air, agus chuir e suas a chomhlachan, a ghlasan, agus a chroinn, agus balladh lochain Shiloah làimh re lios an righ, agus gu ruig na ceuman a' dol sìos o bhaile Dhaibhidh.

16 'Na dhéigh-san leasaich Nehemiah mac Asbuic, riaghlair leth-roinne Bhet-suir, gu ruig fa chomhair àitean-adhlacaidh Dhaibhidh, agus gu ruig an lochan a rinneadh, agus gu ruig Bet-agbarim [k].

17 'Na dhéigh-san leasaich na Lebhithich, Rehum mac Phani: làimh ris-san leasaich Hasabiah, riaghlair leth-roinne Cheilah, 'na roinn féin.

18 'Na dhéigh-san leasaich am bràithrean, Babhai mac Henadaid, riaghlair leth-roinne Cheilah.

19 Agus làimh ris-san leasaich Eser mac Iesua, riaghlair Mhispah, an t-ath-thomhas fa chomhair an dol suas do'n arm-thigh aig an tionndadh.

20 'Na dhéigh-san leasaich [l] Baruch mac Shabai an t-ath-thomhas, o'n tionndadh gu ruig dorus tighe Eliasib an ard-shagairt.

21 'Na dhéigh-san leasaich Meremot mac Uriah, mhic Acois [m], an t-ath-thomhas, o dhorus tighe Eliasib gu ruig ceann tighe Eliasib.

22 Agus 'na dhéigh-san leasaich na sagairt, daoine a' chòmhnaird.

23 'Nan déigh-san [n] leasaich Beniamin, agus Hasub, fa chomhair an tighe: 'na dhéigh-san leasaich Asariah mac Mhaaseiah, mhic Ananiah, làimh r'a thigh.

24 'Na dhéigh san leasaich Binui, mac Henadaid, an t-ath-thomhas, o thigh Asariah gu ruig an tionndadh, agus gu ruig an oisinn:

25 Palal mac Udsai, fa chomhair an tionndaidh, agus an tùir a tha dol a mach o thigh ard an righ, a *bha* làimh re cùirt a' phrìosuin: 'na dhéigh-san Pedaiah mac Pharois.

26 Mar an ceudna na Netinich *a* bha chòmhnuidh ann an Ophel, gu ruig fa chomhair geataidh an uisge a làimh na h-airde 'n ear, agus an tùir a tha dol a mach.

27 'Nan déigh-san leasaich na Tecoaich an t-ath-thomhas, fa chomhair an tùir mhòir a tha dol a mach, gu ruig balladh Opheil.

28 O thaobh shuas geataidh nan each leasaich na sagairt, gach aon fa chomhair a thighe.

29 'Nan déigh-san [o] leasaich Sadoc mac Imeir, fa chomhair a thighe: agus 'na dhéigh-san leasaich Semaiah, mac Shechaniah, fear-gleidhidh an doruis an ear.

30 'Na dhéigh-san leasaich Hananiah, mac Shelemiah, agus Hanun, seathadh mac Shalaiph, an t-ath-thomhas: 'na dhéigh-san leasaich Mesulam mac Bherechiah, fa chomhair a sheòmair féin.

31 'Na dhéigh-san leasaich Malchiah, mac an òr-cheird, gu àit nan Netineach, agus nan ceannaiche, fa chomhair geataidh Mhiphcaid, agus gu dol suas na h-oisinne.

32 Agus o [p] dhol suas na h-oisinne gu geatadh nan caorach, leasaich na h-òr-cheird agus na ceannaichean.

CAIB. IV.

AGUS an uair a chuala Sanbalat gu'*n robh* sinn a' togail a'

[h] *tìre.* [i] *riu-san.* [k] *tigh nan gaisgeach.*
[l] *leasaich gu dìchiollach.* [m] *Chois.* [n] *'Na dhéigh-san.*
[o] *'Na dhéigh-san.* [p] *eadar.* Eabh.

bhallaidh, bha fearg air, agus bha e ann an corruich ro-mhòir, agus rinn e fanoid air na h-Iudhachaibh.

2 Agus labhair e 'm fianuis a bhràithrean agus armailte Shamaria, agus thubhairt e, Ciod a ni na h-Iudhaich anmhunn so? an daingnich siad iad féin [q]? an iobair iad? an criochnaich iad ann an latha? an tog iad suas a rìs [r] na clachan as na dùnaibh luaithre a chaidh losgadh?

3 Agus *bha* Tobiah an t-Amonach làimh ris, agus thubhairt e, Eadhon an *ni* a *tha* iad a' togail, ma théid sionnach suas, brisidh e sìos am balladh cloiche.

4 Eisd, O ar Dia, oir tha tàir air a dheanamh oirnn, agus tionndaidh am masladh air an ceann féin, agus tabhair iad 'nan cobhartach ann an tìr a' bhraighdeanais:

5 Agus na còmhdaich an euceart, agus na dubhar a mach am peacadh[s] as t'fhianuis; oir bhrosnuich iad *thu* gu feirg an làthair an luchd-togail.

6 Agus thog sinn am balladh, agus cheangladh am balladh uile re chéile gu ruig a leth: oir bha toil aig an t-sluagh obair a dheanamh.

7 Ach an uair a chuala Sanbalat agus Tobiah, agus na h-Arabaich, agus na h-Amonaich, agus na h-Asdodaich gu'n robh uile bhallacha Ierusaleim 'gan cur suas, gu'n do thòisich na bearnan re bhi air an dùnadh, an sin bha fearg mhòr orra.

8 Agus chuir iad uile an comhairle re chéile iad a theachd a chogadh an aghaidh Ierusaleim, agus g'a bhacadh.

9 Ach rinn sinne urnuigh r'ar Dia, agus shuidhich sinn freiceadan 'nan aghaidh a là agus a dh'oidhche fa'n chomhair.

10 Agus thubhairt Iudah, Tha neart luchd-iomchair nan eallach air failingeadh, agus mòran luaithre ann, air chor as nach urradh sinn am balladh a thogail.

11 Agus thubhairt ar naimhdean, Cha bhi fios aca, agus cha 'n fhaic iad, gus an d'thig sinn a stigh 'nam meadhon, agus gu marbh sinn iad, agus gu'n cuir sinn stad air an obair.

12 Agus an uair a thàinig na h-Iudhaich a bha chòmhnuidh làimh riu, thubhairt iad ruinn deich uairean, As gach àit o'm pill sibh d'ar n-ionnsuidh-ne, *bithidh iad oirbh* [t].

13 Uime sin shuidhich mi anns na h-àitibh a b'ìsle air cùlaobh a' bhallaidh *agus* air na h-àitibh a b'airde, shuidhich mi eadhon an sluagh a réir an teaghlaichean le'n cloidhibh, le'n sleaghannaibh, agus le'm boghannaibh.

14 Agus dh'amhairc, agus dh'éirich mi, agus thubhairt mi ris na h-ard uaislibh, agus ris na riaghlairibh, agus ris a' chuid eile do'n t-sluagh, Na biodh eagal oirbh rompa: cuimhnichibh an Tighearna mòr agus uamhasach, agus cogaibh [u] air son bhur bràithre, bhur mac, agus bhur nigheana, bhur ban, agus bhur tighean.

15 Ach an uair a chual ar naimhdean gu'n d'fhuair sinn fios air, agus a thug Dia an comhairle gu neo-ni, phill sinn uile dh'ionnsuidh a' bhallaidh, gach aon a dh'ionnsuidh oibre féin.

16 Agus o'n àm sin a mach dh'oibrich leth m'òglach-sa anns an obair, agus chum an leth eile dhiubh na sleaghanna, na sgiathan, agus na boghanna, agus na lùirichean; agus *bha* na riaghlairean air cùlaobh uile thighe Iudah.

17 Dh'oibrich iadsan a thog air a' bhalladh, agus iadsan a ghiùlain eallacha, maille riu-san a luchdaich, *gach aon* le aon làimh anns an obair, agus leis an *làimh* eile chum e gath [w].

18 Agus *bha* aig gach aon do'n luchd-togail a chlaidheamh crios-raichte air a leis, an uair a thog iad: agus *bha* esan a shéid an trompaid làimh riumsa.

19 Agus thubhairt mi ris na h-ard uaislibh, agus ris na riaghlairibh, agus ris a' chuid eile do'n t-sluagh, *Tha*'n obair mòr agus farsaing [x], agus tha sinn air ar dealachadh air a' bhalladh gach aon fada o chéile.

20 Ge b'e àit anns an cluinn sibh fuaim na trompaide, cruinnichibh an sin d'ar n-ionnsuidh-ne: cogaidh ar Dia air ar son.

21 Agus shaothraich sinn anns an obair: agus chum leth dhiubh sleagh-anna o éirigh na maidne gus am facas [y] na rionnagan.

22 Mar an ceudna san àm sin thubhairt mi ris an t-sluagh, Fanadh gach aon maille r'a òglach ann an Ierusalem, chum gu'm bi iad 'nam

[q] *an leig iad leo?* [r] *an ath-bheothaich iad.* [s] *peacanna.* [t] *O gach uile àit d'an tionndaidh sibh,* bithidh iad *oirnn.* [u] *còmh-raigibh.* [w] *ball-tilgidh.* [x] *sgaoilteach.* [y] *an d'éirich.*

freiceadan dhuinn san oidhche, agus san là 'nan oibrichibh.

23 Agus cha do chuir mise no mo bhràithrean, no m'òglaich, no fir an fhreiceadain a lean mi, dhinn ar n-eudach; *ach a mhàin* gu'n do chuir gach duine dheth e air son ionnlaid [y].

CAIB. V.

AGUS bha gàir mhòr aig an t-sluagh, agus aig am mnaibh, an aghaidh am bràithre nan Iudhach.

2 Agus bha ann a thubhairt, *Le* ar mic agus ar nigheana *tha* sinne lìonmhor; agus gabhaidh sinn siol *air an son*, chum gu'n ith sinn agus gu'm bi sinn beo.

3 Agus bha ann a thubhairt, Ar fearann, agus ar fion-liosan, agus ar tighean bheir sinn an geall, chum gu'm faigh sinn siol anns a' ghorta.

4 Agus bha ann a thubhairt, Ghabh sinn airgiod an coingheall air son cìse an righ *air* ar fearann agus ar fìon-liosaibh.

5 Agus a nis mar fheoil ar bràithre *tha* ar feoil-ne, mar am mic-san ar mic-ne; ach feuch, *tha* sinn a' toirt thairis ar mac agus ar nigheana gu bhi 'nan tràillibh, agus tha *cuid* d'ar nigheanaibh air an toirt thairis *a cheana*, agus gun chomas againn *am fuasgladh*, an uair a ta ar fearann agus ar fìon-liosan aig daoinibh eile.

6 Agus bha fearg mhòr orm an uair a chuala mi an gàir, agus na briathra sin.

7 Agus chuir mi mo chomhairle re m' chridhe féin, agus chronaich mi na h-ard uaislean, agus na riaghlairean, agus thubhairt mi riu, *Tha* gach aon agaibh a' togail aindlighe [z] o a bhràthair. Agus chuir mi comh-chruinneachadh mòr 'nan aghaidh.

8 Agus thubhairt mi riu, Shaor sinne a réir ar comais ar bràithre na h-Iudhaich a reiceadh ris na cinnich, agus an reic sibhse mar an ceudna bhur bràithre, agus an reicear iad ruinn féin? Agus bha iad 'nan tosd, agus cha d'fhuair iad ni air bith re ràdh.

9 Mar an ceudna thubhairt mi, Cha mhaith an ni a *tha* sibh a' deanamh: nach buineadh dhuibh gluasad ann an eagal ar Dé, air son masladh nan cinneach ar naimhde?

10 Dh'fheudainn-se cuideachd, mo bhràithre, agus m'òglaich, airgiod agus sìol a thogail uatha. Leigeamaid dhinn, guidheam oirbh, an t-aindlighe so [a].

11 Aisigibh dhoibh, guidheam oirbh, mar air an latha 'n diugh, am fearann, am fìon-liosan, an liosan-olaidh, agus an tighean; mar an ceudna *cuid* do'n airgiod [b] agus do'n t-sìol, do'n fhion agus do'n oladh, a *tha* sibh a' togail uatha.

12 Agus thubhairt iadsan, Aisigidh sinn, agus cha'n iarr sinn uatha: mar sin ni sinn mar *a ta* thu 'g ràdh. An sin ghairm mi na sagairt, agus ghabh mi mionnan diubh gu'n deanadh iad a réir a' ghealladh so?

13 Mar an ceudna chrath mi m'uchd, agus thubhairt mi, Mar so crathadh Dia gach duine nach coimhlion an gealladh so, a mach as a thigh, agus as obair, eadhon mar so crathar a mach agus falmhaichear e. Agus thubhairt an coi'-thional uile, Amen, agus mhol iad an Tighearn. Agus rinn an sluagh a réir a' ghealladh so.

14 Os bàrr, o'n là air an d'thugadh ordugh dhomh mi bhi m'uachdaran orra ann an tìr Iudah, o'n fhicheadamh bliadhna, eadhon gus an dara bliadhna deug thar fhichead do Artacserces an righ, dà bhliadhna dheug, cha d'ith mise no mo bhràithrean aran an uachdarain.

15 Ach bha na ceud uachdarain a *bha* romham trom air an t-sluagh, agus ghabh iad uatha aran agus fìon, a thuilleadh air dà fhichead secel [c] airgid; rinn eadhon an òglaich aintighearnas air an t-sluagh, ach cha d'rinn mise mar sin air eagal Dé.

16 Agus mar an ceudna ann an obair a' bhallaidh so bhuanaich mi, agus cha do cheannaich sinn fearann, agus chruinnicheadh m'òglaich uile an sin a dh'ionnsuidh na h-oibre.

17 Agus *bha* aig mo bhord ceud gu leth Iudhach agus riaghlair, a bhàrr orra-san a thàinig d'ar n-ionnsuidh o na cinnich a *ta* mu'n cuairt oirnn.

18 Agus *so* na dheasaicheadh air son gach latha, aon damh, sè caoraich thaghta; mar an ceudna dheas-

[y] aig *gach duine* bha *a ghath* agus *uisge*. [z] *ocair.* [a] *an callach so chur orra.* [b] *mar an ceudna an ceudamh cuid do'n airgiod.* [c] *ghabh iad air son arain agus fìona o gach aon dà fhichead secel.*

aicheadh eoin dhomh, agus aon uair
anns na deich laithibh pailteas do
gach *gnè* [d] fiona: gidheadh air son
so cha d'iarr mi aran an uachd-
arain, a chionn gu'n robh an daorsa
trom air an t-sluagh so.
19 Cuimhnich ormsa, mo Dhia,
chum maith, *a thaobh* gach *ni* a
rinn mi air son an t-sluagh so.

CAIB. VI.

ANIS an uair a chuala Sanbalat,
agus Tobiah, agus Gesem an
t-Arabach, agus a' chuid eile d'ar
naimhdibh gu'n do thog mi am ball-
adh, agus nach d'fhàgadh briseadh
ann (ge d' nach do chuir mi suas
san àm sin comhlachan air na geat-
aibh)
2 Chuir Sanbalat agus Gesem
teachdairean am' ionnsuidh, ag
ràdh, Thig, agus coinnicheamaid a
chéile ann an Chephirim [e] ann an
còmhnard Ono: ach smuainich iad-
san air olc a dheanamh orm.
3 Agus chuir mi teachdairean
d'an ionnsuidh, ag ràdh, *Tha* mi
a' deanamh oibre mòire, agus cha'n
urrainn mi dol sìos: c'ar son a
sguireadh an obair, an uair a
dh'fhàgainnse i, agus a rachainn
sìos do'r n-ionnsuidh?
4 Gidheadh chuir iad *teachd-
airean* am' ionnsuidh air an dòigh
so ceithir uairean; agus fhreagair
mi iad air an dòigh cheudna.
5 An sin chuir Sanbalat am' ionn-
suidh air an dòigh so an cùigeadh
uair òglach féin, agus litir fhosgailte
'na làimh,
6 Anns an robh scrìobhta: Am
measg nan cinneach tha e air aith-
ris, agus tha Gesem [f] ag ràdh, *gu
bheil* thusa agus na h-Iudhaich a'
smuaineachadh air ceannairc a
dheanamh: uime sin *tha* thu a'
togail a' bhallaidh, a chum gu'm bi
thu a'd' righ orra a réir nam
briathar so.
7 Agus mar an ceudna dh'orduich
thu fàidhean a ghairm mu d' thim-
chioll ann an Ierusalem, ag ràdh,
Is righ *e* ann an Iudah: agus a nis
aithrisear do'n righ a réir nam
briathar so. A nis ma ta thig,
agus cuireamaid ar comhairle re
chéile.
8 An sin chuir mi *fios* d'a ionn-
suidh, ag ràdh, Cha d'rinneadh
nithe sam bith mar a ta thu 'g ràdh,
ach is ann as do chridhe féin *a tha*
thu 'gan dealbh.
9 Oir *bha* iad uile a' cur eagail
oirnn, ag ràdh, Anmhunnaichear an
lamhan o'n obair, agus cha deanar
i: ach a nis neartaich mise [g] mo
làmhan.
10 An sin chaidh mi steach do
thigh Shemaiah, mhic Dhelaiah,
mhic Mhehetabeeil, agus e air a
dhruideadh suas; agus thubhairt e,
Coinnicheamaid a chéile ann an
tigh Dhé, ann am meadhon an
teampuill, agus dùineamaid dorsan
an teampuill; oir thig iad g'ad
mharbhadh, eadhon anns an oidhche
thig iad g'ad mharbhadh.
11 Agus thubhairt mi, An teich
duine mar *a ta* mise? agus cò mar
a ta mise a rachadh a steach do'n
teampull, a chum gu maireadh e
beo? Cha d'théid mi steach.
12 Agus feuch, dh'aithnich mi
nach do chuir Dia uaith e, ach gu'n
do labhair e an fhàidheadaireachd
so a'm' aghaidh: oir thug Tobiah
agus Sanbalat duais dha.
13 Air an aobhar so thugadh
duais dha, chum gu'm biodh eagal
ormsa, agus gu'n deanainn mar so,
agus gu'm peacaichinn, agus gu'm
biodh fàth droch sgeoil aca, chum
gu maslaicheadh iad mi.
14 Cuimhnich thusa, mo Dhia,
air Tobiah agus Sanbalat a réir an
oibre sin, agus mar an ceudna air
a' bhan-fhàidh Noadiah, agus a'
chuid eile do na fàidhibh leis am
b'àill eagal a chur orm.
15 Ach chriochnaicheadh am ball-
adh air a' chùigeadh *la* fichead do'*n
mhìos* Elul, ann an dà latha deug
agus dà fhichead.
16 Agus an uair a chual ar
naimhdean uile *e*, agus a chunnaic
na cinnich uile a *bha* mu'n cuairt
duinn *e*, thilgeadh gu mòr sìos iad
'nan sùilibh fein; oir dh'aithnich
iad gu'm b'ann le'r Dia-ne a rinn-
eadh an obair so.
17 Os bàrr, anns na laithibh sin
chuir ard uaislean Iudah mòran
litriche gu Tobiah, agus thàinig *lit-
riche* Thobiah d'an ionnsuidh-san:
18 Oir *bha* mòran ann an Iudah
air toirt am mionnan da, a chionn
gu'*m bu* chliamhuin e do Shechan-
iah mac Arah; agus gu'n do ghabh
Iohanan a mhac nighean Mhesu-
laim, mhic Bherechiah, '*na mnaoi*.
19 Mar an ceudna dh'aithris iad
a dheagh bhuadhannah [h] a'm' fhian-
uis, agus dh'innis iad mo bhriathra-
sa dha: agus chuir Tobiah litriche
uaith gu eagal a chur orm.

[d] seòrta. [e] *ann an* aon do na *bailtibh beaga*. [f] *Gasmu* Faic r. 1.
[g] *a nis uime sin neartaich*, a Dhé. [h] *ghnìomhara*.

CAIB. VII.

A NIS an uair a thogadh am balladh, agus a chuir mi suas na comhlachan, agus a dh'orduicheadh na dorsairean, agus an luchd-seinn, agus na Lebhithich,

2 Thug mi àithne do m' bhràthair Hanani, agus Hananiah uachdaran na lùchairt, a thaobh Ierusaleim (oir *bha* e 'na dhuine fìrinneach, agus eagal Dé air os cionn mhòrain)

3 Agus thubhairt mi riu, Na fosgailear geatacha Ierusaleim, gus am fàs a' ghrian teth ; agus ag seasamh doibh fathast aig làimh, druideadh iad na comhlachan, agus crannadh iad *iad:* agus shuidhich mi [i] freiceadain do luchd-àiteachaidh Ierusaleim, gach aon 'na fhreiceadan, agus gach aon fa chomhair a thighe féin.

4 A nis *bha*'m baile farsaing agus mòr : ach *bha*'n sluagh tearc ann, agus cha *robh* na tighean air an togail.

5 Agus chuir mo Dhia ann am chridhe gu'n cruinnichinn re chéile na h-ard uaislean, agus na riaghlairean, agus an sluagh, gu bhi air an àireamh a réir an ginealach : agus fhuair mi leabhar ginealaich [k] na muinntir a thàinig a nìos an toiseach, agus fhuair mi scrìobhta ann :

6 *Is* iad so clann na mòr-roinne, a chaidh suas do na braighdibh, dhiubhsan a thugadh air falbh, a thug Nebuchadnesar righ Bhabiloin air falbh leis, agus a phill gu h-Ierusalem agus gu Iudah, gach fear d'a bhaile féin ;

7 A thàinig maille re Serubabel, Iesua, Nehemiah, Asariah, Raamiah, Nahamani, Mordecai, Bilsan, Misperet, Bigbhai, Nehum, Baanah [l].

Aireamh dhaoine sluaigh Israeil.

8 Mic Pharois, dà mhìle ceud tri fichead agus a dhà-dheug.

9 Mic Shephatiah, tri cheud tri fichead agus a dhà-dheug.

10 Mic Arah, sè ceud dà fhichead agus a dhà-dheug.

11 Mic Phahat-mhoaib, do chloinn Iesua agus Ioaib, dà mhìle ochd ceud agus ochd-deug.

12 Mic Elaim, mìle dà cheud leth-cheud agus a ceithir.

13 Mic Shatu, ochd ceud dà fhichead agus a cùig.

14 Mic Shacai, seachd ceud agus tri fichead.

15 Mic Bhinui, sè ceud dà fhichead agus a h-ochd.

16 Mic Bhebai, sè ceud fichead agus a h-ochd.

17 Mic Asgaid, dà mhìle tri cheud fichead agus a dhà.

18 Mic Adonicaim, sè ceud tri fichead agus a seachd.

19 Mic Bhigbhai, dà mhìle tri fichead agus a seachd.

20 Mic Adin, sè ceud leth-cheud agus a cùig.

21 Mic Ateir, o Heseciah, ceithir fichead agus ochd-deug.

22 Mic Hasuim, tri cheud fichead agus a h-ochd.

23 Mic Bhesai, tri cheud fichead agus a ceithir.

24 Mic Hariph, ceud agus a dhà-dheug.

25 Mic Ghibeoin, ceithir fichead agus cùig deug.

26 Fir Bhetleheim agus Netophah, ceud ceithir fichead agus a h-ochd.

27 Fir Anatoit, ceud fichead agus a h-ochd.

28 Fir Bhet-asmabheit, dà fhichead agus a dhà.

29 Fir Chiriat-iearim, Chephirah, agus Bheeroit, seachd ceud dà fhichead agus a tri.

30 Fir Ramah agus Gheba, sè ceud fichead agus a h-aon.

31 Fir Mhichmais, ceud agus fichead agus a dhà.

32 Fir Bheteil agus Ai, ceud fichead agus a tri.

33 Fir Nebo-air [m], leth-cheud agus a dhà.

34 Mic Elam-air [n] mìle dà cheud leth-cheud agus a ceithir.

35 Mic Harim, tri cheud agus fichead.

36 Mic Iericho, tri cheud dà fhichead agus a cùig.

37 Mic Loid, Hadid agus Ono, seachd ceud fichead agus a h-aon.

38 Mic Shenaah, tri mìle naoi ceud agus deich thar fhichead.

39 Na sagairt : Mic Iedaiah, do thigh Iesua, naoi ceud tri fichead agus tri-deug.

40 Mic Imeir, mìle leth-cheud agus a dhà.

41 Mic Phasuir, mìle dà cheud dà fhichead agus a seachd.

42 Mic Harim, mìle agus seachd-deug.

43 Na Lebhithich : Mic Iesua

[i] *suidhich thusa.* [k] *sloinnteireachd.* [l] Faic Esra. Caib. II. [m] *Nebo eile.* [n] *Elaim eile.*

agus [o] Chadmieil, do chloinn Hodebhah, tri fichead agus ceithir-deug.
44 An luchd-seinn: Mic Asaiph, ceud dà fhichead agus a h-ochd.
45 Na dorsairean: Mic Shaluim, mic Ateir, mic Thalmoin, mic Acuib, mic Hatita, mic Shobai, ceud agus ochd-deug thar fhichead.
46 Na Netinich: Mic Shiha, mic Hasupha, mic Thabaoit,
47 Mic Cherois, mic Shia, mic Phadoin,
48 Mic Lebana, mic Hagaba, mic Shalmai,
49 Mic Hanain, mic Ghideil, mic Ghahair,
50 Mic Reaiah, mic Resin, mic Necoda,
51 Mic Ghadsaim, mic Udsa, mic Phaseah,
52 Mic Bhesai, mic Mheunim, mic Nephisesim,
53 Mic Bhacbuic, mic Hacupha, mic Harhuir,
54 Mic Bhaslit, mic Mhehida, mic Harsa,
55 Mic Bharcois, mic Shisera, mic Thamah,
56 Mic Nesiah, mic Hatipha.
57 Mic sheirbhiseach Sholaimh: Mic Shotai, mic Shophereit, mic Pherida,
58 Mic Iaala, mic Dharcoin, mic Ghideil,
59 Mic Shephatiah, mic Hatil, mic Phochereit o Shebaim, mic Amoin:
60 Na Netinich uile, agus clann sheirbhiseach Sholaimh, tri cheud ceithir fichead agus a dhà-dheug.
61 Agus so iadsan a chaidh suas o Thelmela, Telharsa, Cherub, Adon agus Imer; ach cha b' urrainn iad tigh an athar a nochdadh agus an sliochd, am *b*'ann do Israel iad:
62 Mic Dhelaiah, mic Thobiah, mic Necoda, sè ceud dà fhichead agus a dhà.
63 Agus do na sagartaibh: Mic Habaiah, mic Chois, mic Bharsillai, a ghabh bean do nigheanaibh Bharsillai a' Ghileadaich, agus a ghoireadh air an ainm.
64 Dh'iarr iadsan an clàr-sgrìobhaidh 'nam measg-san a bha air an àireamh a réir an ginealach, ach cha d'fhuaradh e: uime sin ghearradh as o'n t-sagartachd iad [p].
65 Agus thubhairt an Tirsata riu, nach feudadh iad itheadh do na nithibh ro-naomha, gus an seasadh sagart suas le Urim agus Tumim.
66 An coi'-thional uile cuideachd, dà fhichead agus dà mhìle tri cheud agus tri fichead;
67 A thuilleadh air an òglaich agus am banoglaich, d'an *robh* ann seachd mìle tri cheud agus seachddeug thar fhichead, agus dhiubhsan dà cheud agus dà fhichead agus a cùig 'nam fearaibh agus 'nam mnaibh-seinn.
68 An eich, seachd ceud agus sèdeug thar fhichead: am muileidean, dà cheud dà fhichead agus a cùig:
69 [An] càmhail, ceithir cheud agus cùig-deug thar fhichead: [an] asail, sè mìle seachd ceud agus fichead.
70 Agus thug cuid do chinn nan aithriche seachad air son na h-oibre. Thug an Tirsata seachad do'n ionmhas, mìle darcon òir, leth-cheud cuach, cùig ceud agus deich thar fhichead culaidh sagairt.
71 Agus thug *cuid* do chinn nan aithriche seachad do ionmhas na h-oibre, fichead mìle darcon òir, agus dà mhìle agus dà cheud pund airgid.
72 Agus *so* na thug a' chuid eile do'n t-sluagh: fichead mìle darcon òir, agus dà mhìle pund airgid, agus tri fichead agus seachd culaidh sagairt.
73 Agus ghabh na sagairt agus na Lebhithich, agus na dorsairean, agus an luchd-seinn, agus *cuid* do'n t-sluagh, agus na Netinich, agus Israel uile, còmhnuidh 'nam bailtibh; agus an uair a thainig an seachdamh mìos, *bha* clann Israeil 'nam bailtibh.

CAIB. VIII.

AGUS chruinnich an sluagh uile an ceann a chéile mar aon duine do'n t-sràid a *tha* fa chomhair geataidh an uisge; agus dh'iarr iad air [q] Esra an sgrìobhuiche e thoirt a làthair leabhair lagha Mhaois, a dh'àithn an Tighearn do Israel.
2 Agus thug Esra an sagart an lagh an làthair a' choi'-thionail, araon fhear agus bhan, agus gach uile a thuigeadh 'nuair a chluinneadh iad *e*, air a' cheud là do'n t-seachdamh mìos.
3 Agus leugh e ann fa chomhair na sràide a *tha* fa chomhair geataidh an uisge, o mhaduinn gu meadhon-là, an làthair nam fear agus nam ban, agus na muinntir a thuigeadh:

[o] Esra Caib. II. r. 40.
[p] Faic Esra. Caib. II. r. 62.
[q] *thubhairt iad re.* Eabh.

agus *bha* cluasan an t-sluaigh uile
re leabhar an lagha.
4 Agus sheas Esra an scrìobhuiche
air crannaig fhiodha, a rinn iad air
son a' ghnothuich, agus làimh ris
sheas Matitiah agus Sema, agus
Anaiah, agus Uriah, agus Hilciah,
agus Maaseiah, air a làimh dheis;
agus air a làimh chli Pedaiah, agus
Misael, agus Malchiah, agus Hasum,
agus Hasbadana, Sechariah [agus]
Mesulam.
5 Agus dh'fhosgail Esra an leabh-
ar ann an sealladh an t-sluaigh uile,
oir bha e os cionn an t-sluaigh uile:
agus an uair a dh'fhosgail se e,
sheas an sluagh uile.
6 Agus bheannaich Esra an Tigh-
earn, an Dia mòr: agus fhreagair
an sluagh uile, Amen, Amen, a'
togail suas an làmh. Agus chrom
iad an cinn, agus rinn iad aoradh
do'n Tighearn le'n aghaidhibh ris an
talamh.
7 Mar an ceudna thug Iesua,
agus Bani, agus Serebiah, Iamin,
Acub, Sabetai, Hodiah, Maaseiah,
Celita, Asariah, Iosabad, Hanan,
Pelaiah, agus na Lebhithich air an
t-sluagh an lagh a thuigsinn: agus
sheas an sluagh 'nan àit.
8 Agus leugh iad ann an leabhar
lagha Dhé gu soilleir, agus thug iad
an seadh seachad[r]; agus thuig iad-
san an uair a leughadh.
9 Agus thubhairt Nehemiah,
neach a's e an Tirsata, agus Esra
an sagart an scrìobhuiche, agus na
Lebhithich a theagaisg an sluagh,
ris an t-sluagh uile, *Tha* 'n latha so
naomha do'n Tighearn bhur Dia, na
deanaibh caoidh no gul; oir ghuil
an sluagh uile, 'nuair a chual iad
briathran an lagha.
10 An sin thubhairt e riu, Imich-
ibh, ithibh *nithe* reamhra, agus
òlaibh *nithe* milse, agus cuiribh
cuibhrionna d'an ionnsuidh san do
nach d'ulluicheadh ni air bith; oir
tha'n latha *so* naomha d'ar Tighear-
na: agus na bithibh re bròn, oir *is*
e gairdeachas an Tighearna bhur
neart.
11 Agus chiuinich[s] na Lebhith-
ich an sluagh uile, ag ràdh, Bithibh
'nar tosd, oir *a ta* 'n latha naomha,
agus na bithibh re bròn.
12 Agus dh'imich an sluagh uile
a dh'itheadh agus a dh'òl, agus a
chur chuibhrionn uatha, agus a
dheanamh aoibhneis mhòir, a chionn
gu'n do thuig iad na briathran a
chuir iad an céill doibh.
13 Agus air an dara là chruin-
nicheadh cuideachd cinn aithriche
an t-sluaigh uile, na sagairt agus na
Lebhithich gu h-Esra an scrìobh-
uiche, chum gu'n tuigeadh iad
briathran an lagha.
14 Agus fhuair iad scrìobhta anns
an lagh a dh'àithn an Tighearn le
làimh Mhaois, gu'n gabhadh clann
Israeil còmhnuidh ann am pàilliun-
aibh[t] air an fhéill air an t-seachd-
amh mìos.
15 Agus an uair a chual iad so,
thug iad gairm[u] 'nam bailtibh uile,
agus ann an Ierusalem, ag ràdh,
Rachaibh a mach do'n t-sliabh, agus
thugaibh leibh geuga[w] chrann-
olaidh, agus geuga giuthais, agus
geuga miortail, agus geuga pailme,
agus geuga chraobh tiugh, a dhean-
amh phàilliun, mar *a ta* e scrìobhta.
16 Agus chaidh an sluagh a mach
agus thug iad leo *iad*, agus rinn iad
dhoibh féin pàilliuna, gach fear air
mullach a thighe, agus 'nan cùirt-
ibh, agus ann an cùirtibh tighe Dhé,
agus ann an sràid geataidh an uisge,
agus ann an sràid geataidh Ephraim.
17 Agus rinn uile choi'-thional na
muinntir a thàinig air an ais o'n
bhraighdeanas pàilliuna, agus shuidh
iad fuidh na pàilliunaibh: oir o
laithibh Iosua[x] mhic Nuin, gu ruig
an là sin, cha d'rinn clann Israeil
mar sin; agus bha gairdeachas ro-
mhòr ann.
18 Agus leugh e ann an leabhar
lagha Dhé là'n déigh là, o'n cheud
là gu ruig an là mu dheireadh: agus
chum iad an fhéill seachd laithean,
agus air an ochdamh là ard choi'-
thional a réir a' ghnàtha.

CAIB. IX.

AGUS air a' cheathramh la fich-
ead do'n mhìos so chruinnich-
eadh clann Israeil ann an trosgadh,
agus ann an saic-eudach, agus ùir
orra.
2 Agus dhealaich sìol Israeil iad
féin o uile chloinn choigreach, agus
sheas iad, agus dh'aidich iad am
peacanna, agus euccearta an aith-
riche.
3 Agus dh'éirich iad 'nan àit,
agus leugh iad ann an leabhar
lagha an Tighearna an Dé an
ceathramh cuid do'n là, agus
ceathramh *eile* dh'aidich iad, agus

[r] *dh'innis iad ciod bu chiall da.* [s] *shlochaintich.* [t] *bùthaibh.*
[u] *agus gu'n cuireadh iad an céill, agus gu'n d'thugadh iad gairm.*
[w] *geugan le'n duilleach; duilleach.* Eabh. [x] *Iesua.*

rinn iad aoradh do'n Tighearn an
Dia.
4 An sin dh'éirich air cheumaibh
nan Lebhitheach Iesua agus Bani,
Cadmiel, Sebaniah, Buni, Serebiah,
Bani, agus Chenani, agus ghlaodh
iad le guth ard ris an Tighearn an
Dia.
5 Agus thubhairt na Lebhithich,
Iesua agus Cadmiel, Bani, Hasab-
niah, Serebiah, Hodiah, Sebaniah,
agus Petahiah, Eiribh, beannaich-
ibh an Tighearna bhur Dia gu
saoghal nan saoghal: agus bean-
naichte gu robh t'ainm glòrmhor-sa,
a ta air ardachadh os cionn gach
beannachaidh agus cliu.
6 Is tusa, *is* tusa a'd' aonar an
Tighearn: rinn thu na neamha,
neamha nan neamh agus an slòigh
uile, an talamh agus gach *ni* a *ta*
air, na cuanta agus gach *ni* a *ta*
annta, agus *tha* thu 'gan cumail
suas [y] uile; agus *a ta* slòigh nan
neamh a' deanamh aoraidh dhuit.
7 *Is* tu féin an Tighearn an Dia,
a thagh Abram, agus a thug a mach
e a h-Ur nan Caldeanach, agus a
thug Abraham mar ainm air.
8 Agus fhuair thu a chridhe
firinneach a't' fhianais, agus rinn
thu coi'-cheangal ris, gu'n d'thugadh
tu tìr nan Canaanach, nan Hiteach,
nan Amorach, agus nam Periseach,
agus nan Iebusach, agus nan Gir-
gasach, gu'n d'thugadh tu *so* d'a
shliochd; agus choi'-lion thu do
bhriathra, oir tha thu ceart.
9 Agus chunnaic thu àmhghar ar
n-aithriche anns an Eiphit, agus
chuala tu an glaodh aig a' mhuir
ruaidh.
10 Agus nochd thu comharan
agus iongantais air Pharaoh, agus
air a sheirbhisich uile, agus air uile
shluagh a thìre; oir bha fios agad
gu'n d'rinn iad gu h-uaibhreach 'nan
aghaidh: agus fhuair thu dhuit
féin ainm, mar air an la 'n diugh.
11 Agus roinn thu a' mhuir
rompa, agus chaidh iad troimh
mheadhon na mara air talamh tior-
am; agus an luchd-tòrachd thilg
thu anns an doimhne, mar chloich
anns na h-uisgeachaibh làidir.
12 Agus le meall [z] neoil threòr-
aich thu iad san là; agus le meall
teine san oidhche, a shoillseachadh
dhoibh na slighe air an imicheadh
iad.
13 Agus thàinig thu nuas air
sliabh Shinai, agus labhair thu riu o
neamh, agus thug thu dhoibh
breitheanais chearta, agus laghanna
fìrinn, reachdan agus àitheanta
maithe.
14 Agus do shàbaid naomha
dh'fhoillsich thu dhoibh; agus
àitheantan agus reachdan, agus lagh
dh'àithn thu dhoibh le làimh Mhaois
t'òglaich.
15 Agus aran o neamh thug thu
dhoibh 'nan ocras [a], agus uisge as a'
charraig thug thu mach dhoibh 'nan
tart: agus thubhairt thu riu [b] dol a
steach a shealbhachadh an fhear-
ainn, a mhionnaich thu [c] gu'n
d'thugadh tu dhoibh.
16 Ach rinn iad féin agus ar
n-aithriche gu h-uaibhreach, agus
chruaidhich iad am muineal, agus
cha d'éisd iad re t'àitheantaibh.
17 Agus dhiùlt iad éisdeachd,
agus cha do chuimhnich iad t'iong-
antasan a rinn thu 'nam measg;
ach chruaidhich iad am muineal,
agus dh'orduich iad ceannard, chum
pilltinn d'an daorsa san Eiphit [d]:
ach *is* Dia thusa a tha ealamh gu
maitheanas a thoirt seachad, gràs-
mhor agus tròcaireach, mall a chum
feirge, agus pailt ann an truacantas [e],
agus cha do thréig thu iad.
18 Eadhon an uair a rinn iad
dhoibh féin laogh leaghta, agus a
thubhairt iad, So do dhia a thug a
nìos thu as an Eiphit, agus a dh'oib-
rich iad mòran brosnachaidh;
19 Gidheadh a d' thruacantas
mòr cha do thréig thu iad san fhàs-
ach: cha do dhealaich am meall
neoil riu san là, gu'n treòrachadh
air an t-slighe: no am meall teine
san oidhche, a shoillseachadh na
slighe dhoibh air an imicheadh iad.
20 Agus do Spiorad maith thug
thu seachad gu'n teagasg, agus do
mhana cha do chum thu o'm beul,
agus uisge thug thu dhoibh 'nan
tart.
21 Eadhon dà fhichead bliadhna
bheathaich thu iad san fhàsach:
cha robh dìth orra: cha d'fhàs an
eudach sean, agus cha d'at an casa.
22 Agus thug thu dhoibh rìogh-
achdan agus slòigh, agus roinn thu
iad ann an cearnaibh; agus shealbh-
aich iad tìr Shihòin, agus tìr righ
Hesboin, agus tìr Og righ Bhas-
ain.
23 Agus rinn thu an clann lìon-
mhor mar reulta nan neamh, agus

[y] *a' toirt beatha dhoibh.* [z] *tuiridh, stuaidh, stac; pillar.* Sasg. [a] *air son an ocrais.* [b] *dh'àithn thu dhoibh.* [c] *a thog thu suas do làmh.* Eabh. [d] *'nan ceannairc.* [e] *caoimhneas.*

thug thu iad do'n tìr mu'n dubhairt thu r'an aithrichibh, gu'n rachadh iad a steach g'*a* sealbhachadh.

24 Agus chaidh an clann a steach, agus shealbhaich iad an tìr, agus chìosnaich thu rompa luchd-àiteachaidh na tìre, na Canaanaich, agus thug thu thairis 'nan làimh iad féin agus an righrean, agus sluagh na tìre, a dheanamh riu mar bu mhiann leo.

25 Agus ghlac iad bailte daingnichte[f], agus talamh reamhar, agus shealbhaich iad tighean làn do gach *ni* maith, tobraiche cladhaichte, fìon-liosan agus liosan-olaidh, agus craobhan meas ann am pailteas: agus dh'ith iad, agus shàsaicheadh iad, agus dh'fhàs iad reamhar, agus bha toil-inntinn aca ann ad mhòr mhaitheas-sa.

26 Gidheadh, bha iad easumhal, agus rinn iad ceannairc a'd' aghaidh, agus thilg iad do lagh air an cùlaobh, agus mharbh iad t'fhàidhean a thug fianais 'nan aghaidh, chum am pilltinn a t'ionnsuidh; agus dh'oibrich iad mòran brosnachaidh.

27 Air an aobhar sin thug thu thairis iad do làimh an naimhdean, a shàraich iad: agus ann an àm an airce ghlaodh iad riut, agus o na nèamhaibh chuala tu, agus a d' mhòr thròcair thug thu dhoibh luchd-saoraidh, a shaor iad as làimh an naimhde.

28 Ach an uair a bha fois aca, rinn iad olc a rìs a't' fhianuis: uime sin dh'fhàg thu iad ann an làimh an naimhde, agus bha uachdaranachd aca orra. Gidheadh, an uair a phill iad agus a ghlaodh iad riut, chuala tu o na nèamhaibh, agus shaor thu iad a d' mhòr thròcair iomadh uair.

29 Agus thug thu fianuis 'nan aghaidh, chum an toirt air an ais a dh'ionnsuidh do lagha: gidheadh, rinn iadsan gu h-uaibhreach, agus cha d'éisd iad re t'àitheantaibh, ach pheacaich iad an aghaidh do bhreitheanasa, nithe ma ni duine, bithidh e beo annta; agus tharruing iad air falbh an gualainn, agus chruaidhich iad am muineal, agus cha 'n éisdeadh iad.

30 Agus ghiùlain thu leo rè iomadh bliadhna, agus rinn thu fianuis 'nan aghaidh le d' spiorad le làimh t'fhàidhean: ach cha 'n éisdeadh iad, agus thug thu thairis iad do làimh shluagh nan tìr.

31 Gidheadh ann ad mhòr thròcair cha do chuir thu as doibh gu tur, agus cha do thréig thu iad; oir *is* Dia gràsmhor agus tròcaireach thusa.

32 A nis ma ta, O ar Dia-ne, a Dhé mhòir, chumhachdaich, agus uamhasaich[g], a chumas coi'-cheangal agus tròcair, na measar beag a t'fhianuis an sàrachadh so uile a thàinig oirnne, air ar righribh, air ar n-uachdaranaibh, agus air ar sagartaibh, agus air ar fàidhibh, agus air ar n-aithrichibh, agus air do shluagh uile, o laithibh righrean Asiria gu ruig an la'n diugh.

33 Ach *a ta* thusa cothromach anns gach *ni* a thàinig oirnn; oir rinn thusa gu fìrinneach, ach rinn sinne gu h-aingidh.

34 Cha do ghléidh ar righrean, ar n-uachdarain, ar sagairt, no ar n-aithriche do laghsa, agus cha d'éisd iad re t'àitheantaibh, agus re d' theisteas leis an d'thug thu teisteas 'nan aghaidh:

35 Oir cha do rinn iad seirbhis dhuit 'nan rìoghachd[h], agus anns a mhòr mhaith a thug thu dhoibh, agus anns an fhearann fharsaing agus reamhar a chuir thu fa'n comhair, agus cha do phill iad o'n droch oibribh.

36 Feuch, *is* seirbhisich sinn an diugh, agus am fearann a thug thu d'ar n-aithrichibh a dh'itheadh a thoraidh agus a mhaith, feuch, *is* seirbhisich sinn ann.

37 Agus *is* mòr a thoradh do na righribh a chuir thu os ar cionn air son ar peacanna; agus *a ta* uachdaranachd aca os cionn ar corpa, agus os cionn ar spréidhe, a réir an toile, agus *tha* sinn ann an àmhghar mòr.

38 Agus air son so uile ni sinn coi'-cheangal cinnteach, agus scrìobhaidh sinn *e;* agus cuiridh ar n-uachdarain, ar Lebhithich, agus ar sagairt an seula air.

CAIB. X.

AGUS so iadsan a chuir an seula air: Nehemiah an Tirsata, mac Hachaliah, agus Sedeciah,

2 Seraiah, Asariah, Ieremiah,

3 Pasur, Amariah, Malchiah,

4 Hatus, Sebaniah, Maluch,

5 Harim, Meremot, Obadiah,

6 Daniel, Gineton, Baruch,

7 Mesulam, Abiah, Mianin,

8 Maasiah, Bilgai, Semaiah: *b'iad* sin na sagairt.

f *làidir.* g *eagalaich.* h *a'd' rìoghachd.*

9 Agus na Lebhithich : Iesua mac Asaniah, Binui do mhacaibh Henadaid, Cadmiel ;

10 Agus am bràithrean, Sebaniah, Hodiah, Celita, Pelaiah, Hanan,

11 Micha, Rehob, Hasabiah,

12 Sacur, Serebiah, Sebaniah,

13 Hodiah, Bani, Beninu,

14 Cinn an t-sluaigh : Paros, Pahat-moab, Elam, Satu, Bani,

15 Buni, Asgad, Bebai,

16 Adoniah, Bigbhai, Adín,

17 Ater, Hisciah, Adsur,

18 Hodiah, Hasum, Besai,

19 Hariph, Anatot, Nebai,

20 Magpias, Mesulam, Hesir,

21 Mesesabeel, Sadoc, Iadua,

22 Pelatiah, Hanan, Anaiah,

23 Hosea, Hananiah, Hasub,

24 Halohes, Pileha, Sobec,

25 Rehum, Hasabnah, Maaseiah,

26 Agus Ahiah, Hanan, Anan,

27 Maluch, Harim, Baanah.

28 Agus a' chuid eile do'n t-sluagh, na sagairt, na Lebhithich, na dorsairean, an luchd-seinn, na Netinich, agus iadsan uile a dhealaich iad féin o shluagh nan tìr a chum lagha Dhé, am mnài, am mic, agus an nigheana, gach aon aig an robh eòlas agus tuigse ;

29 Dhlùth-lean iad r'am bràithribh, an ard uaislean, agus chaidh iad fa mhallachadh, agus fa mhionnaibh, gluasad ann an lagh Dhé, a thugadh seachad le làimh Mhaois òglaich Dhé, agus a choimhead agus a dheanamh uile àitheantan Iehobhah ar Tighearna, agus a bhreitheanasan agus a reachda :

30 Agus nach d'thoir sinn ar nigheana do shluagh na tìre, agus nach gabh sinn an nigheana-san d'ar macaibh :

31 Agus ma bheir sluagh na tìre leo bathar, no biadh air bith air latha na sàbaid, g'a reiceadh, nach ceannaich sinn e uatha air an t-sàbaid, no air latha naomha : agus gu'n leig sinn leis an t-seachdamh bliadhna, agus le togail nam fiach uile.

32 Mar an ceudna rinn sinn reachda dhuinn féin, an treas cuid do shecel a chur a dh'fhiachaibh oirnn féin gach bliadhna, air son seirbhis tighe ar Dé,

33 Air son an arain thaisbeanta, agus air son an tabhartais-bhìdh ghnàthaichte, agus air son ìobairt-loisgte ghnàthaichte nan sàbaid *agus* nan gealach nomha, air son nam féill suidhichte, agus air son nan *nithe* naomha, agus air son nan ìobairt-pheacaidh a dheanamh réite air son Israeil, agus *air son* uile oibre tighe ar Dé.

34 Agus thilg sinn croinn, na sagairt, na Lebhithich, agus an sluagh mu'n tabhartas-fhiodha, chum *a* thabhairt gu tigh ar Dé, a réir tighe ar n-aithriche, air amannaibh suidhichte, o bhliadhna gu bliadhna, a losgadh air altair an Tighearna ar Dé, mar *a ta e* scrìobhta anns an lagh.

35 Agus a thabhairt ceud-thoraidh ar fearainn, agus ceud-thoraidh uile mheas gach uile chraoibh, o bhliadhna gu bliadhna, gu tigh an Tighearna.

36 Agus a thabhairt ceud-ghin ar mac, agus ar n-ainmhidhean, mar *a ta e* scrìobhta anns an lagh, agus ceud-ghin ar cruidh agus ar caorach, gu tigh ar Dé, dh'ionnsuidh nan sagart a fhritheileas ann an tigh ar Dé :

37 Agus gu'n d'thugamaid ceud-thoradh ar taoise, agus ar tabhartasa, agus meas gach gne craoibhe, fìona agus ola, dh'ionnsuidh nan sagart, gu seomraichibh tighe ar Dé, agus deachamh ar fearainn do na Lebhithich, air chor as gu faigheadh na Lebhithich sin an deachamh ann an uile bhailtibh ar treabhachais.

38 Agus bithidh an sagart mac Aaroin maille ris na Lebhithich, an uair a thogas na Lebhithich an deachamh : agus bheir na Lebhithich suas leo deachamh an deachaimh gu tigh ar Dé, a steach do na seomraichibh, do thigh an ionmhais :

39 Oir bheir clann Israeil, agus clann Lebhi leo tabhartas an arbhair, an fhìona nuaidh, agus na h-ola[i], steach do na seomraichibh, far *am bheil* soithichean an ionaid naomha, agus na sagairt, [agus] an luchd-frithealaidh, agus na dorsairean, agus an luchd-seinn. Agus cha tréig sinne tigh ar Dé.

CAIB. XI.

AGUS chòmhnuich uachdarain an t-sluaigh ann an Ierusalem ; agus thilg a' chuid eile do'n t-sluagh croinn, a thoirt aoin as an deichnear a ghabhail còmhnuidh ann an Ierusalem am baile naomha, agus *gu'm biodh* naoi earranna anns na bailtibh *eile*.

2 Agus bheannaich an sluagh na daoine uile, a thairg iad féin gu

[i] *an olaidh.*

toileach gu còmhnuidh ghabhail ann an Ierusalem.

3 Agus *is* iad so cinn na mòr-roinne, a chòmhnuich ann an Ierusalem, agus ann am bailtibh Iudah: ghabh gach aon còmhnuidh 'na sheilbh féin, 'nam bailtibh, na h-Israelich, na sagairt, agus na Lebhithich, agus na Netinich, agus mic sheirbhiseach Sholaimh.

4 Agus chòmhnuich ann an Ierusalem do chloinn Iudah, agus do chloinn Bheniamin: do chloinn Iudah; Ataiah mac Udsiah, mhic Shechariah, mhic Amariah, mhic Shephatiah, mhic Mhahalaleil, do chloinn Phereis.

5 Agus Maaseiah mac Bharuich, mhic Cholhoseh, mhic Hasaiah, mhic Adaiah, mhic Ioiarib, mhic Shechariah, mhic Shiloni.

6 Mic Phereis uile a chòmhnuich ann an Ierusalem, ceithir cheud tri fichead agus ochd fir threuna.

7 Agus *is* iad so mic Bheniamin; Salu mac Mhesulaim, mhic Ioeid, mhic Phedaiah, mhic Cholaiah, mhic Mhaaseiah, mhic Itieil, mhic Iesaiah.

8 Agus 'na dhéigh-san Gabai, Salai, naoi ceud fichead agus a h-ochd.

9 Agus Ioel mac Shichri 'na fhear-amhairc thairis orra; agus Iudah mac Shenuah an dara *fear* os cionn a' bhaile.

10 Do na sagartaibh: Iedaiah, Ioiarib[k], Iachin,

11 Seraiah mac Hilciah, mhic Mhesulaim, mhic Shadoic, mhic Mheraioit, mhic Ahituib, riaghladair tighe Dhé.

12 Agus am bràithrean a rinn obair an tighe, ochd ceud fichead agus a dhà: agus Adaiah, mac Ierohaim, mhic Phelaliah, mhic Amsi, mhic Shechariah, mhic Phasuir, mhic Mhalchiah;

13 Agus a bhràithre cinn nan aithriche, dà cheud dà fhichead agus a dhà: agus Amasai mac Asareeil, mhic Ahasai, mhic Mhesilemoit, mhic Imeir.

14 Agus am bràithrean fir chomasach ghaisgeil, ceud fichead agus a h-ochd: agus 'na fhear-amhairc thairis orra Sabdiel, mac *aoin* do na daoinibh mora[l].

15 Agus do na Lebhithich: Semaiah mac Hasuib, mhic Asricaim, mhic Hasabiah, mhic Bhuni,

16 Agus Sabetai, agus Iosabad, do cheannaibh nan Lebhithich, os cionn oibre tighe Dhé o'n leth muigh.

17 Agus Mataniah mac Mhicha, mhic Shabdi, mhic Asaiph an ceud fhear a thòisicheadh air buidheachas a thoirt[m] ann an urnuigh; agus Bacbuciah, an dara *fear* am measg a bhràithre, agus Abda mac Shamua, mhic Ghalail, mhic Iedutuin.

18 Na Lebhithich uile anns a' bhaile naomha, dà cheud ceithir fichead agus a ceithir.

19 Agus na dorsairean, Acub, Talmon, agus am bràithrean a bha re faire aig na geataibh, ceud tri fichead agus a dhà-dheug.

20 Agus *bha* chuid eile do Israel, na sagairt, agus na Lebhithich, ann an uile bhailtibh Iudah, gach fear 'na sheilbh féin.

21 Ach ghabh na Netinich còmhnuidh ann an Ophel; agus *bha* Siha agus Gispa os cionn nan Netineach.

22 Agus *b'e* fear-amhairc thairis nan Lebhitheach ann an Ierusalem Udsi mac Bhani, mhic Hasabiah, mhic Mhataniah, mhic Mhicha. Do mhacaibh Asaiph, *bha*'n luchd-seinn fa chomhair[n] oibre tighe Dhé:

23 Oir *b'i* àithne an righ mu'n timchioll, gu'm biodh cuibhrionn àraidh air son an luchd-seinn, a dhlighe féin air gach là.

24 Agus *bha* Petaiah mac Mhesesabeeil, do chloinn Sherah mhic Iudah, aig làimh an righ anns gach cùis a thaobh an t-sluaigh.

25 Agus a thaobh nam bailte beaga 'nam fearann[o], chòmhnuich *cuid* do mhacaibh Iudah ann an Ciriat-arba agus '*na* bhailtibh beaga, agus ann an Dibon agus '*na* bhailtibh beaga, agus ann an Iecabseel agus '*na* bhailtibh beaga,

26 Agus ann an Iesua, agus ann am Moladah, agus ann am Bet-pelet,

27 Agus ann an Hasar-sual, agus an am Beer-seba agus '*na* bhailtibh beaga,

28 Agus ann an Siclag, agus ann am Meconah agus '*na* bhailtibh beaga,

29 Agus ann an En-rimon, agus ann an Sareah, agus ann an Iarmut,

30 Sanoah, Adulam, agus '*nam* bailtibh beaga, *ann an* Lachis agus '*na* fhearann, *ann an* Asecah agus

k *Iedaiah mac Ioiarib.* Faic I. Eachdr. Caib. IX. r. 10. l *mac Ghedeloim.* m *an ceud fhear gu moladh agus buidhcachas a thabhairt.* n *os cionn.* o *le'n achaibh.*

'*n*a bhailtibh beaga. Agus chòmhnuich iad o Bheer-seba gu ruig gleann Hinoim;

31 Agus mic Bheniamin o Gheba, *ann am* Michmas, agus Aia, agus Betel agus '*n*a bhailtibh beaga,

32 *Ann an* Anatot, Nob, Ananiah,

33 Hasor, Ramah, Gitaim,

34 Hadid, Seboim, Nebalat,

35 Lod, agus Ono, gleann an luchd-ceirde.

36 Agus do na Lebhithich *bha* roinnean *ann an* Iudah, agus *ann am* Beniamin.

CAIB. XII.

AGUS *is* iad so na sagairt agus na Lebhithich a chaidh suas maille re Serubabel mac Shealtieil, agus Iesua: Seraiah, Ieremiah, Esra,

2 Amariah, Maluch, Hatus,

3 Sechaniah, Rehum, Meremot,

4 Ido, Gineto, Abiah,

5 Miamin, Maadiah, Bilgah,

6 Semaiah, agus Ioiarib, Iedaiah,

7 Salu, Amoc, Hilciah, Iedaiah: *b*'iad sin cinn nan sagart agus am bràithrean ann an laithibh Iesua.

8 Agus na Lebhithich: Iesua, Binui, Cadmiel, Serebiah, Iudah, *agus* Mataniah, *a bha* os cionn nan laoidh-mholaidh [p], e féin agus a bhràithre:

9 Agus Bacbuciah, agus Uni, agus am bràithrean, *a bha* thall fa'n comhair-san anns na fairibh.

10 Agus ghin Iesua Ioiacim, agus ghin Ioiacim Eliasib, agus ghin Eliasib Ioiada,

11 Agus ghin Ioiada Ionatan, agus ghin Ionatan Iadua.

12 Agus ann an laithibh Ioiacim bha sagairt, cinn nan aithriche: o Sheraiah, Maraiah: o Ieremiah, Hananiah:

13 O Esra, Mesulam: o Amariah, Iehohanan:

14 O Mhelicu [q], Ionatan: o Shechaniah [r], Ioseph:

15 O Harim, Adna: o Mheraiot, Helcai:

16 O Ido, Sechariah: o Ghineton, Mesulam:

17 O Abiah, Sichri: o Mhiamin [s], ***: o Mhoadiah, Piltai:

18 O Bhilgah, Samua: o Shemaiah, Iehonatan:

19 O Ioiarib, Matenai: o Iedaiah, Udsi:

20 O Shalai, Calai: o Amoc, Eber:

21 O Hilciah, Hasabiah: o Iedaiah, Netaneel.

22 Scrìobhadh sìos na Lebhithich ann an laithibh Eliasib, Ioiada, agus Iohanain, agus Iadua, cinn nan aithriche; agus na sagairt gu ruig rìoghachadh Dhariuis a' Phersaich.

23 Scrìobhadh sìos mic Lebhi, cinn nan aithriche, ann an leabhar nan eachdraidh, gu ruig laithean Iohanain mhic Eliasib.

24 Agus cinn nan Lebhitheach: Hasabiah, Serebiah, agus Iesua mac Chadmieil, agus am bràithre thall fa'n comhair, a mholadh *agus* a thabhairt buidheachais a réir àithne Dhaibhidh òglaich Dhé, faire fa chomhair faire.

25 Mataniah, agus Bacbuciah, Obadiah, Mesulam, Talmon, Acub, 'nan dorsairibh a' coimhead na faire aig stairsneachaibh [t] nan geata.

26 Iad sin ann an laithibh Ioiacim mhic Iesua, mhic Iosadaic, agus ann an laithibh Nehemiah an uachdarain, agus Esra an t-sagairt, an scrìobhuiche.

27 Agus aig coisreagadh ballaidh Ierusaleim dh'iarr iad na Lebhithich as an àitibh uile, chum an tabhairt gu h-Ierusalem, a chumail a' choisreagaidh le h-aoibhneas, agus le breth-buidheachais, agus le seinn, *le* ciombalaibh, saltairibh, agus le clàrsaichibh.

28 Agus chruinnich mic an luchdseinn an cionn a chéile, araon as an tìr réidh mu thimchioll Ierusaleim, agus a bailtibh beaga Netophati,

29 Agus a tigh Ghilgail, agus a machairibh Gheba agus Asmabheit; oir thog an luchd-seinn bailte beaga dhoibh féin mu thimchioll Ierusaleim.

30 Agus ghlan na sagairt agus na Lebhithich iad féin, agus ghlan iad an sluagh, agus na geatan, agus am balladh.

31 An sin thug mi suas uachdarain Iudah air a' bhalladh, agus dh'orduich mi dà chuideachd mhòr chum molaidh, agus gu'n imicheadh *aon* a dh'ionnsuidh na làimhe deise air a' bhalladh gu geatadh an aolaich:

32 Agus 'nan déigh-san chaidh Hosaiah, agus leth uachdarana Iudah,

33 Agus Asariah, Esra, agus Mesulam,

34 Iudah, agus Beniamin, agus Semaiah, agus Ieremiah:

[p] *os cionn an tabhairt buidheachais.* [q] *Maluch.* r. 2.
[r] *Shebaniah.* [s] *Mhiniamin.* [t] *sgàth-thighibh, tighibh-tionail*; *asupim.* Eabh. Faic 1. Eachdr. Caib. XXVI. r. 15, 17.

35 Agus *cuid* do mhacaibh nan sagart le trompaidibh, Sechariah, mac Ionatain, mhic Shemaiah, mhic Mhataniah, mhic Mhichaiah, mhic Shacuir, mhic Asaph;

36 Agus a bhràithre Semaiah, agus Asareel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel, agus Iudah, *agus* Hanani, le innealaibh-ciuil Dhaibhidh òglaich Dhé, agus Esra an scrìobhuiche rompa.

37 Agus aig geatadh an tobair a bha fa'n comhair, chaidh iad suas air ceumaibh [u] baile Dhaibhidh, aig dol suas a' bhallaidh, os cionn tighe Dhaibhidh, gu ruig geatadh an uisge a làimh na h-airde 'n ear.

38 Agus dh'imich a' chuideachd eile a bha chum molaidh thall fa'*n* comhair, agus mise 'nan déigh, agus leth an t-sluaigh air a' bhalladh, o thaobh shuas tùir nan àmhuinn gu ruig am balladh leathann;

39 Agus o thaobh shuas geataidh Ephraim, agus os cionn an t-sean gheataidh, agus os cionn geataidh an éisg, agus tùir Hananeeil, agus tùir Mheah, gu ruig geatadh nan caorach: agus sheas iad ann an geatadh a' phrìosuin [w].

40 An sin sheas an dà chuideachd a bha chum molaidh ann an tigh Dhé, agus mise agus leth nan riaghlair maille rium:

41 Agus na sagairt, Eliacim, Maaseiah, Miniamin, Michaiah, Elioenai, Sechariah, Hananiah le trompaidibh,

42 Agus Maaseiah, agus Semaiah, agus Eleasar, agus Udsi, agus Iehohanan, agus Malchiah, agus Elam, agus Eser: agus sheinn an luchdseinn gu h-àrd, agus Iesraia 'na fhear-amhairc thairis orra.

43 Agus dh'ìobair iad air an là sin ìobairtean mòra, agus rinn iad gairdeachas; oir thug Dia orra gairdeachas a dheanamh le h-aoibhneas mòr: rinn na mnài mar an ceudna agus a' chlann gairdeachas, agus chualas gairdeachas Ierusaleim an céin.

44 Agus shuidhicheadh air an latha cheudna daoine os cionn nan seòmar air son nan ionmhas, air son nan tabhartas, air son nan ceud thoradh, agus air son nan deachamh, chum gu'n cruinnicheadh iad annta a achannaibh nam baile cuibhrionnan an lagha do na sagairt agus do na Lebhithich: oir *bha* aoibhneas air Iudah air son nan sagart agus air son nan Lebhitheach a bha a' feitheamh [x].

45 Agus choimhid iad faire an Dé, agus faire a' ghlanaidh, araon an luchd-seinn agus na dorsairean, a réir àithne Dhaibhidh agus Sholaimh a mhic:

46 Oir ann an laithibh Dhaibhidh agus Asaiph o shean *bha* cinn ann air an luchd seinn, agus air na laoidhibh molaidh agus buidheachais do Dhia.

47 Agus thug Israel uile seachad ann an laithibh Sherubabeil, agus ann an laithibh Nehemiah, cuibhrionnan an luchd-seinn agus nan dorsair, dlighe gach là air a là féin; agus naomhaich iad *nithe* do na Lebhithich, agus naomhaich na Lebhithich do chloinn Aaroin.

CAIB. XIII.

AIR an là sin leughadh ann an leabhar Mhaois ann an éisdeachd [y] an t-sluaigh, agus fhuaradh scrìobhta ann, nach d'thigeadh an t-Amonach agus am Moabach a steach do choi'-thional Dhé gu bràth;

2 A chionn nach do choinnich iad clann Israeil le h-aran agus le h-uisge, agus gu'n do thuarasdalaich iad Balaam 'nan aghaidh chum am mallachadh: ach thionndaidh ar Dia am mallachadh gu beannachadh.

3 Anis an uair a chual iad an lagh, dhealaich iad an sluagh measgta [z] uile o Israel.

4 Agus roimhe so *bha* aig Eliasib an sagart, a chuireadh os cionn seòmair tighe ar Dé, cleamhnas re Tobiah.

5 Agus rinn e dha seòmar mòr, far an robh iad roimhe a' cur an tabhartais-bhìdh, na tùise, agus nan soitheach, agus deachaimh an arbhair, an fhìona nuaidh agus na h-ola (a dh'orduicheadh do na Lebhithich, agus do'n luchd-seinn agus do na dorsairibh) agus tabhartais nan sagart.

6 Ach an uair a thachair so uile [a] cha robh mise ann an Ierusalem; oir anns an dara bliadhna deug thar fhichead do Artacsercses rìgh Bhabiloin, thàinig mi dh'ionnsuidh an rìgh, agus an déigh laithean àraidh fhuair mi mo chead o'n rìgh:

7 Agus thàinig mi gu h-Ierusalem, agus thuig mi an t-olc a rinn

[u] *staidhrichibh.* [w] *aig geatadh na gaintire.* [x] *a' frithealadh, 'nan seasamh* an sin. [y] *ann an cluasaibh.* Eabh. [z] *na coigrich, iadsan do shliochd eile.* [a] *ann an so uile.* Eabh.

Eliasib air son Thobiah, seòmar a
dheanamh dha ann an cùirtibh tighe
Dhé.
8 Agus ghabh mi gu ro-olc e;
agus thilg mi uile airneis-tighe Tho-
biah mach as an t-seòmar.
9 Agus dh'àithn mi, agus ghlan
iad na seomraiche; agus thug mi
air an ais an sin soithichean tighe
Dhé, an tabhartas-bìdh agus an tùis.
10 Agus dh'aithnich mi nach
d'thugadh seachad cuibhrionna nan
Lebhitheach; oir theich na Lebhith-
ich agus an luchd-seinn a rinn an
obair, gach duine a dh'ionnsuidh
fhearainn féin.
11 Agus thug mi achmhasan do
na riaghlairibh [b], agus thubhairt mi,
C'ar son a threigeadh [c] tigh Dhé?
Agus chruinnich mi iad re chéile,
agus shuidhich mi iad 'nan àit.
12 Agus thug Iudah uile deach-
amh an arbhair, agus an fhìona
nuaidh, agus na h-ola steach do na
h-ionmhasaibh.
13 Agus chuir mi luchd-coimhid
os cionn nan ionmhas, Selemiah an
sagart, agus Sadoc an scrìobhuiche;
agus do na Lebhithich, Pedaiah;
agus làimh riu-san Hanan mac Sha-
cuir, mhic Mhataniah: oir mheasadh
fìrinneach iad, agus *bha* orra-san
roinn air am bràithribh.
14 Cuimhnich orm, O mo Dhia,
air son so, agus na cuir as do sheal-
ladh [d] mo dheagh ghnìomharan a
rinn mi a thaobh tighe mo Dhé agus
a thaobh fhairean [e].
15 Anns na laithibh sin chunnaic
mi ann an Iudah *daoine* a' saltairt
fhìon-amar air an t-sàbaid, agus a'
toirt a stigh sguab, agus a' cur
luchd air asalaibh; agus mar an
ceudna fìon, fìon-dhearcan, agus
fìgean, agus gach *gnè* eallaich, a
thug iad a stigh do h-Ierusalem air
latha na sàbaid: agus thug mi fian-
uis *'nan aghaidh* air an là air an
do reic iad biadh.
16 Ghabh mar an ceudna Tìoraich
còmhnuidh ann, a thug a stigh iasg
agus gach gnè bathair; agus reic
iad air an t-sàbaid re clann Iudah,
agus ann an Ierusalem.
17 Agus thug mi achmhasan do
ard uaislibh Iudah, agus thubhairt
mi riu, Ciod an ni olc so *a tha* sibh
a' deanamh, agus sibh a' briseadh [f]
latha na sàbaid?
18 Nach d'rinn bhur n-aithriche
mar so, agus nach d'thug ar Dia an
t-olc so uile oirnne, agus air a' bhaile
so? agus *tha* sibhse a' toirt tuilleadh
feirge air Israel leis an t-sàbaid a
bhriseadh.
19 Agus an uair a thòisich geat-
aidh Ierusaleim air a bhi dorcha
roimh'n t-sàbaid, dh'àithn mi, agus
dhruideadh na comhlachan; agus
dh'àithn mi nach bitheadh iad air
am fosgladh gus an déigh na sàbaid:
agus *cuid* do m'oglachaibh shuidh-
ich mi aig na geataibh, chum nach
d'thigeadh eallach a stigh air latha
na sàbaid.
20 Agus ghabh na ceannaichean,
agus luchd-reicidh gach gnè bathair,
tàmh an taobh a muigh do Ierusa-
lem uair no dhà.
21 Agus thug mi fianuis 'nan
aghaidh, agus thubhairt mi riu,
C'ar son a tha sibh a gabhail tàimh
fa chomhair a' bhallaidh? ma ni
sibh a rìs e, leagaidh mi làmh oirbh.
O'n àm sin cha d'thàinig iad *tuil-
leadh* air an t-sàbaid.
22 Agus dh'àithn mi do na Le-
bhithich, a bha 'gan glanadh féin,
agus a thàinig a ghleidheadh nan
geatadh, gu'n naomhaicheadh iad
latha na sàbaid. Cuimhnich orm,
O mo Dhia, *thaobh* so mar an ceud-
na, agus caomhain mi a réir meud
do thròcaire.
23 Mar an ceudna anns na laith-
ibh sin chunnaic mi Iudhaich *a* phòs
mnài do Asdod, do Amon, agus do
Mhoab.
24 Agus labhair an clann leth
ann an cainnt Asdoid, agus cha
b'urrainn iad labhairt ann an cainnt
nan Iudhach, ach a réir cainnte an
dà shluaigh [g].
25 Agus thug mi achmhasan
doibh, agus mhallaich mi iad, agus
bhuail mi cuid diubh, agus spìon mi
dhiubh am falt, agus thug mi orra
mionnachadh air Dia, nach d'thug-
adh iad an nigheana [h] d'am mac-
aibh-san, agus nach gabhadh iad an
nigheana-san d'am macaibh, no
dhoibh féin.
26 Leis na nithibh sin nach do
pheacaich Solamh righ Israeil? gidh-
eadh am measg mhòrain chinneach
cha robh righ ann cosmhuil ris, a
bha air a ghràdhachadh le Dhia,
agus a rinn Dia 'na righ air Israel
uile: ach thug mnài choimheach [i]
air-san féin peacachadh.

[b] *thugair mi a' chùis ris na riaghlairibh.* [c] *a thréig sinn.* [d] *na dubh a mach, na di-chuimhnich.* [e] *air son tighe mo Dhé, agus air son a fhrithealaidh.* [f] *a' truailleadh, a' mi-naomhachadh.* [g] *sluaigh agus sluaigh.* Eabh. [h] *Cha d'thoir sibh bhur nigheana, etc.* Eabh. [i] *a bha 'nan coigrich, o thìribh eile*

27 An éisd sinn ribh ma ta gus an t-olc mòr so uile a dheanamh, gu peacachadh an aghaidh ar Dé, le mnài choimheach a phòsadh.

28 Agus bha *aon* do mhacaibh Ioiada, mhic Eliasib an ard-shagairt, 'na chliamhuin aig Sanbalat an t-Horonach: uime sin dh'fhògair mi uam e.

29 Cuimhnich orra, O mo Dhia, chionn gu'n do thruaill iad an t-sagartachd, agus coimh-cheangal na sagartachd agus nan Lebhitheach.

30 Mar so ghlan mi iad o gach coigreach, agus dh'orduich mi faireán nan sagart agus nan Lebhitheach, gach aon 'na ghnothuch féin:

31 Agus air son nan tabhartasfiodha, aig amannaibh suidhichte, agus air son nan ceud thoradh. Cuimhnich orm, O mo Dhia, chum maith.

ESTER.

CAIB. I.

ANIS ann an laithibh Ahasueruis (*is* e so an t-Ahasuerus a rìoghaich o India gu ruig Etiopia, *os cionn* ceud agus seachd thar fhichead mòr-roinn)

2 Anns na laithibh sin, an uair a shuidh righ Ahasuerus air righchathair a rìoghachd, a *bha* ann an Susan an lùchairt:

3 Anns an treas bliadhna d'a rìoghachadh, rinn e fleadh [a] d'a uachdarain uile, agus d'a sheirbhisich; *agus* cumhachd Phersia agus Mhedia, ard uaislean agus uachdarain nam mòr-roinn 'na làthair;

4 An uair a nochd e saibhreas a rìoghachd ghlòrmhoir, agus urram a mhòrachd òirdheirc, rè ceud [b] agus ceithir fichead latha.

5 Agus an uair a chrìochnaicheadh na laithe sin, rinn an righ do'n t-sluagh uile a bha làthair ann an Susan an lùchairt, eadar mhòr agus bheag, fleadh sheachd laithean, ann an cùirt lios [c] tighe an righ.

6 *Bha na cùirteine* geal, uaine agus gorm air an crochadh le cordaibh do anart grinn agus do chorcur, air failbheagaibh airgid, agus postaibh marmoir: na leapaiche do òr agus do airgiod, air leac-urlar do mharmor dearg, agus gorm agus geal, agus dubh.

7 Agus thug iad deoch seachad ann an soithichibh oir, agus na soithiche ea-cosmhuil r'a chéile [d], agus fìon rìoghail ann am pailteas, mar a thigeadh do'n righ [e].

8 Agus *bha* 'n t-òl a réir an lagha, gun neach ann a dh'éignicheadh; oir mar sin dh'àithn an righ do uile dhaoinibh mòra a thighe, gu'n deanadh iad mar a b'àill leis gach duine.

9 Mar an ceudna rinn Bhasti a' bhan-righinn fleadh do na mnaibh *anns* an tigh rìoghail a *bhuineadh* do righ Ahasuerus.

10 Air an t-seachdamh là, 'nuair a bha cridhe an righ subhach le fìon, dh'àithn e do Mhehuman, do Bhista, do Harbona, do Bhigta, agus do Abagta, do Shetar, agus do Charcas, na seachd caillteanaich a fhritheil ann an làthair an righ Ahasueruis,

11 Bhasti a' bhan-righinn a thoirt an làthair an righ leis a' chrùn rìoghail, a nochdadh do'n t-sluagh agus do na h-uachdaranaibh a sgéimhe; oir *bha* i maiseach re amharc oirre.

12 Ach dhiùlt a' bhan-righinn Bhasti teachd air àithne an righ a *thug e seachad* le làimh nan caillteanach: agus bha corruich mhòr air an righ, agus las fhearg an taobh a stigh dheth.

13 An sin thubhairt an righ ris na daoine glice, d'am b'aithne na h-aimsirean (oir *b*'e sin gnàth an righ d'an taobh-san uile a bha eòlach air lagh agus breitheanas:

14 Agus làimh ris *bha* Carsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena, [agus] Memucan, seachd uachdarain Phersia agus Mhedia, a *bha* faicinn gnùise an righ, *agus* a shuidh air thoiseach san rìoghachd)

15 A réir an lagha ciod a ni sinn ris a' bhan-righinn Bhasti, a chionn nach d'rinn i iarrtus an righ Ahasueruis le làimh nan caillteanach?

16 Agus thubhairt Memucan an

[a] *cuirm, féist.* [b] *iomadh latha,* eadhon *ceud.* [c] *gàraidh.* [d] *agus mhùth iad na soithiche.* [e] *mar bu chubhaidh do'n righ; a réir làimhe an righ.* Eabh.

làthair an righ agus nan uachdaran,
Cha'n ann air an righ a mhàin a
rinn Bhasti a' bhan-righinn eucoir,
ach mar an ceudna air na h-uachdar-
anaibh uile, agus air an t-sluagh
uile, a *tha* ann an uile mhòr-roin-
nibh righ Ahasueruis:
17 Oir théid gnìomh na ban-righ-
inn a mach a dh'ionnsuidh nam ban
uile, air chor as gu'n dean iad tàir
air am fir 'nan sùilibh, 'nuair a their
iad, Dh'àithn an righ Ahasuerus a'
bhan-righinn Bhasti a thoirt a steach
'na làthair, ach cha d'thàinig i.
18 Mar an ceudna air an la'n
diugh their baintighearnan Phersia
agus Mhedia, a chluinneas mu
ghnìomh na ban-righinn, re uile
uachdaranaibh an righ: mar so *éir-
idh suas* pailteas tàire agus feirge.
19 Ma's maith leis an righ, thig-
eadh àithne rìoghail a mach uaith,
agus scrìobhar i am measg laghanna
nam Persach agus nam Medach,
chum nach atharraichear i, nach
d'thig Bhasti ni's mò an làthair an
righ Ahasueruis, agus gu'n d'thoir
an righ a h-inbhe rìoghail do mhnaoi
eile a's fearr na ise.
20 Agus an uair a chluinnear
àithne an righ a bheir e seachad air
feadh a rìoghachd uile (oir *tha* i
mòr) bheir na mnài uile urram d'am
fearaibh, eadar mhòr agus bheag.
21 Agus thaitinn am focal ris an
righ agus r'a uachdaranaibh, agus
rinn an righ a réir focail Mhemu-
cain.
22 Agus chuir e litrichean a
dh'ionnsuidh uile mhòr-roinnean an
righ, dh'ionnsuidh gach mòr-roinne
a réir a scrìobhaidh, agus a dh'ionn-
suidh gach sluaigh a réir an cànain [f],
gu'm bitheadh gach fear 'na uachd-
aran 'na thigh féin; agus gu'm
biodh *so* air fhoillseachadh [g] a réir
cànain gach sluaigh.

CAIB. II.

AN déigh nan nithe sin, an uair a
thraogh [h] fearg an righ Ahasu-
eruis, chuimhnich e air Bhasti, agus
na rinn i, agus na dh'àithneadh 'na
h-aghaidh.
2 An sin thubhairt òglaich an righ
a fhritheil da, Iarrar do'n righ
òighean òga, sgiamhach;
3 Agus orduicheadh an righ luchd-
riaghlaidh [i] ann an uile mhòr-roin-
nibh a rìoghachd, agus cruinnich-
eadh iad na h-òighean òga sgiamh-
ach uile gu Susan an lùchairt, gu
tigh nam ban fuidh làimh Hegai,
chaillteanaich an righ, fhir-gleidh-
idh nam ban, agus thugar *dhoibh*
na nithe air son an glanaidh.
4 Agus bitheadh an òigh a
thaitneas ris an righ [k], 'na ban-
righinn an àite Bhasti. Agus thait-
inn an ni ris an righ, agus rinn e
mar sin.
5 Bha Iudhach àraidh ann an
Susan an lùchairt, d'am *b*'ainm
Mordecai, mac Iair, mhic Shimei,
mhic Chis, duine do Bheniamin.
6 A thugadh air falbh o Ierusa-
lem leis a' bhraighdeanas a thugadh
air falbh maille re Ieconiah righ
Iudah, a thug Nebuchadnesar righ
Bhabiloin air falbh.
7 Agus dh'àraich [l] e Hadasah
(*b*'i sin Ester) nighean bràthar-
athar, oir cha robh athair no màth-
air aice, agus *bha*'n òigh maiseach
'na cruth, agus sgiamhach 'na
gnùis: agus an uair a dh'eug a
h-athair agus a màthair, ghabh Mor-
decai d'a ionnsuidh i mar a nigh-
ean féin.
8 Agus an uair a chualas àithne
an righ agus ordugh, agus an uair a
chruinnicheadh iomadh òigh gu
Susan an lùchairt, gu bhi fuidh
làimh [m] Hegai, thugadh Ester mar
an ceudna gu tigh an righ, gu bhi
fuidh làimh Hegai, fhir-gleidhidh
nam ban.
9 Agus thaitinn an òigh ris, agus
fhuair i caoimhneas 'na làthair,
agus rinn e deifir gus a nithe air
son glanaidh, agus na bhuineadh
dh'i, a thabhairt d'a h-ionnsuidh,
agus gu seachd maighdeana iomch-
uidh a thabhairt d'i a tigh an righ;
agus chuir e i féin agus a maighd-
eana do'n *àit* a b'fhearr do thigh
nam ban.
10 Cha d'innis Ester a sluagh, no
a luchd-dàimh; oir dh'àithn Mor-
decai dh'i gun innseadh.
11 Agus gach là *bha* Mordecai
ag imeachd fa chomhair cuirte tighe
nam ban, a dh'fhiosrachadh cionnus
a bha Ester, agus ciod a dh'éireadh
dh'i.
12 Agus an uair a thàinig àm
gach òighe gu dol a steach a
dh'ionnsuidh an righ Ahasueruis, an
déigh dh'i bhi dà mhìos dheug a
réir gnàtha nam ban (oir mar sin

[f] *cànamhain, cainnte.* [g] *air a dheanamh aithnichte.* [h] *a dh'ìllsich, a sguir.* [i] *luchd-amhairc thairis.* [k] *a bhios maith ann an sùilibh an righ.* Eabh. [l] *thog.* [m] *fuidh chùram, ann an coimhead.*

chomhlionadh laithean an glanaidh, sé mìosan le h-ola mirr, agus sé mìosan le luibhibh cùbhraidh agus le nithibh *eile* chum glanaidh nam ban)

13 An sin mar so thàinig gach òigh a dh'ionnsuidh an righ: gach *ni* [n] a dh'iarr i thugadh dh'i gu dol a steach leatha a tigh nam ban gu tigh an righ.

14 Air feasgar chaidh i steach, agus sa' mhaduinn phill i gu dara tigh nam ban, fuidh làimh Shaasgais, chaillteanaich an righ, fhir-gleidhidh nan coimhleabach: cha d'thàinig i steach tuilleadh a dh'ionnsuidh an righ, mar do ghabh an righ tlachd dh'i, agus gu'n do ghairmeadh i air a h-ainm.

15 Agus an uair a thàinig am [o] Esteir, nighinn Abihail, bràtharathar Mhordecai (a ghabh d'a ionnsuidh i mar a nighean féin) gu dol a steach a dh'ionnsuidh an righ, cha d'iarr i ni air bith ach na dh'orduich Hegai, caillteanach an righ, fear-gleidhidh nam ban: agus fhuair Ester gean-maith 'nan sùilibh-san uile a dh'amhairc oirre.

16 Agus thugadh Ester a dh'ionnsuidh an righ Ahasueruis, a dh'ionnsuidh a thighe rìoghail, anns an deicheamh mìos (*is* e sin mìos Thebeit) anns an t-seachdamh bliadhna d'a rìoghachadh.

17 Agus ghràdhaich an righ Ester os cionn nam ban uile, agus fhuair i gean-maith agus caoimhneas 'na làthair os cionn nan òighean uile; agus chuir e an crùn rìoghail air a ceann, agus rinn e 'na ban-righinn i an àite Bhasti.

18 An sin rinn an righ fleadh mòr d'a uachdaranaibh uile agus d'a sheirbhisich, fleadh Esteir, agus thug e saorsa do na mòr-roinnibh, agus thug e seachad tiodhlacan, mar bu chubhaidh do'n righ.

19 Agus an uair a chruinnicheadh na h-òighean an dara uair, an sin shuidh Mordecai ann an geatadh an righ.

20 Cha d'innis Ester *fathast* a luchd-dàimh, no a sluagh, mar a dh'àithn, Mordecai dh'i; oir rinn Ester iarrtus Mhordecai, mar a rinn i 'nuair a dh'àraicheadh i maille ris.

21 Anns na laithibh sin, an uair a bha Mordecai 'na shuidhe ann an geatadh an righ, bha fearg air Bigan agus Teres, dithis do chaillteanachaibh an righ, dhiubhsan a bha coimhead an doruis, agus dh'iarr iad làmh a chur anns an righ Ahasuerus.

22 Agus fhuair Mordecai fios air an ni sin, agus dh'innis se *e* do Ester a' bhan-righinn; agus dh'innis Ester *e* do'n righ ann an ainm Mhordecai.

23 Agus rannsaicheadh an ni, agus fhuaradh a mach e, agus chrochadh suas iad le chéile air crann: agus scrìobhadh e ann an leabhar nan eachdraidh am fianuis an righ.

CAIB. III.

AN déigh nan nithe sin rinn an righ Ahasuerus Haman, mac Hamedata an t-Agagach, *'na dhuine* mòr, agus dh'àrdaich se e, agus chuir e àite-suidhe os cionn nan uachdaran uile a *bha* maille ris.

2 Agus chrom na seirbhisich uile a *bha* ann an geatadh an righ iad féin, agus thug iad urram do Haman, oir dh'àithn an righ mar sin d'a thaobh, ach cha do chrom Mordecai e féin, agus cha d'thug e urram *dha*.

3 Agus thubhairt seirbhisich an righ a *bha* ann an geatadh an righ, re Mordecai, C'ar son a tha thu a' briseadh àithne an righ?

4 Agus an uair a labhair iad ris là 'n déigh là, agus nach d'éisd e riu, an sin dh'innis iad *e* do Haman, a dh'fheuchainn an seasadh briathra Mhordecai; oir dh'innis e dhoibh gu'm *b*'Iudhach e.

5 Agus chunnaic Haman nach do chrom Mordecai e féin, agus nach d'thug e urram dhà, agus bha Haman làn feirge

6 Agus cha b'fhiù leis làmh a chur ann am Mordecai 'na aonar, oir nochd iad da sluagh Mhordecai; uime sin dh'iarr Haman na h-Iudhaich uile a sgrios a *bha* ann an uile rìoghachd Ahasueruis, sluagh Mhordecai.

7 Anns a' cheud mhìos (*is* e sin mìos Nisain) anns an dara bliadhna deug do righ Ahasuerus, thilgeadh [p] Pur, is e *sin* an crannchur, an làthair Hamain, o là gu là, agus o mhìos gu mìos, *gus* an dara *mìos* deug, *is* e sin mìos Adair.

8 Agus thubhairt Haman re righ Ahasuerus, Tha sluagh àraidh ann air an sgaoileadh agus air an roinn am measg an t-sluaigh ann an uile mhòr-roinnibh do rìoghachd, agus *tha* laghanna air leth aca seach gach sluagh, agus cha 'n'eil iad 'a

[n] *gach* neach. [o] *car, seal.* [p] *a thilg e.*

coimhead laghanna an righ; uime sin cha 'n'eil e air son leas an righ am fulang.

9 Ma's toil leis an righ scrìobhar gu'm bi iad air an sgrios, agus ìocaidh mise deich mìle tàlann airgid d'an làimhsan a ni an gnothuch[q], chum *a* thabhairt do ionmhasaibh an righ.

10 Agus thug an righ fhàinne bhàrr a làimhe, agus thug se *e* do Haman mac Hamedata an t-Agagach, nàmhaid nan Iudhach.

11 Agus thubhairt an righ re Haman, *Tha*'n t-airgiod air a thabhairt duit, agus an sluagh, a dheanamh riu mar *is* àill leat.

12 Agus ghairmeadh scrìobhuichean an righ air an treas latha deug don cheud mhìos, agus scrìobhadh, a reir gach *ni* a dh'àithn Haman, chum ard riaghlairean an righ, agus a chum nan uachdaran a *bha* os cionn gach mor-roinne, agus a chum cheannfeadhna[r] gach sluaigh, *chum* gach mòr-roinne a réir an scrìobhaidh, agus *a chum* gach sluaigh a réir an cànain: ann an ainm an righ Ahasueruis scrìobhadh *e*, agus sheulaicheadh *e* le fàinne an righ.

13 Agus chuireadh na litrichean le làimh ghillean-ruithe gu uile mhòr-roinnibh an righ, a sgrios, a mharbhadh, agus a chur as do na h-Iudhaich uile, eadar òg agus shean, chloinn bhig agus mhnaibh, ann an aon latha, air an treas *latha* deug do'n dara mìos deug (*is* e sin mìos Adair) agus am feudail[s] *a thogail* mar chreich.

14 *B*'e dùblachadh an scrìobhaidh, Gu'n d'thugta àithne seachad anns gach mòr-roinn, air a foillseachadh do gach sluagh, iad a bhi deas fa chomhair an là sin.

15 Chaidh na gillean-ruithe a mach, air an greasadh le h-àithne an righ; agus thugadh an t-ordugh seachad ann an Susan an lùchairt: agus shuidh an righ agus Haman sìos a dh'òl; ach bha'm baile Susan fa amhluadh[t].

CAIB. IV.

AN uair a dh'aithnich Mordecai gach *ni* a rinneadh, reub e[u] eudach, agus chuir e saic-eudach air agus luaithre, agus chaidh e mach gu meadhon a' bhaile, agus ghlaodh e le glaodh ard agus searbh.

2 Agus thàinig e eadhon fa chomhair geataidh an righ: oir cha 'n fheudadh neach air bith dol a stigh do gheatadh an righ le saiceudach air.

3 Agus anns gach uile mhòr-roinn d'an d'thàinig focal an righ agus ordugh, *bha* bròn mòr am measg nan Iudhach, agus trosgadh, agus gul, agus caoidh, agus luidh mòran ann an saic-eudach agus an luaithre.

4 Agus thàinig maighdeanan Esteir agus a caillteanaich, agus dh'innis iad sin d'i. Agus bha a' bhanrighinn ro-dhoilgheasach, agus chuir i eudach gu bhi air a chur air Mordecai, agus gu'n d'thugta eudachsaice dheth: ach cha ghabhadh esan e.

5 An sin ghoir Ester air Hatach *aon* do chaillteanachaibh an rìgh d'an d'orduich e feitheamh oirre, agus thug i àithne dha gu Mordecai, gu'm faigheadh e fios ciod e so, agus c'ar son so.

6 Agus chaidh Hatach a mach a dh'ionnsuidh Mhordecai, gu sràid a' bhaile, a *bha* fa chomhair geataidh an righ.

7 Agus dh'innis Mordecai dha gach *ni* a thachair dha, agus an t-suim airgid a gheall Haman a thomhas a stigh do ionmhasaibh an righ air son[w] nan Iudhach, chum an sgrios.

8 Agus thug e dha dùblachadh scrìobhaidh an orduigh, a thugadh ann an Susan gus an sgrios, chum fheuchainn do Ester, agus a chur an céill d'i, agus a dh'àithneadh dh'i gu'n rachadh i stigh a dh'ionnsuidh an righ, a dh'aslachadh air agus a ghuidheadh air[x] as leth a sluaigh.

9 Agus thàinig Hatach, agus dh'innis e do Ester briathra Mhordecai.

10 Agus labhair Ester re Hatach, agus thug i àithne dha gu Mordecai:

11 Tha fios aig seirbhisich an righ uile, agus aig sluagh mhòr-roinnean an righ, ge b'e air bith fear no bean a théid a steach a dh'ionnsuidh an righ do'n chùirt a's faide a stigh, air nach goirear, *gu bheil* aon lagh aige a chur gu bàs, ach a mhàin esan d'an sìn an righ a mach a shlat-òir rìoghail, a chum gu'm bi e beo: ach cha do ghoireadh ormsa teachd a steach a dh'ionnsuidh an righ na deich latha fichead so.

[q] *do làimh an luchd-ghnothuiche.* [r] *cheannard.* [s] *am maoin.* [t] *iomcheist.* [u] *Mordecai.* Eabh. [w] *an aghaidh.* [x] *'na làthair.*

12 Agus dh'innis iad do Mhordecai briathran Esteir.

13 Agus dh'àithn Mordecai freagradh a thoirt do Ester, Na smuainich agad féin gu'n d'théid thu as ann an tigh an righ ni's mò na na h-Iudhaich uile :

14 Oir ma bhitheas tusa gu tur a'd' thosd san àm so, thig lasachadh agus saorsa do na h-Iudhachaibh o àit eile, ach sgriosar thusa agus tigh t'athar : agus cò aig am bheil fios nach ann air son a leithid so do àm a thàinig thu do'n rìoghalachd [y]?

15 An sin dh'iarr Ester *am* freagradh *so* a thoirt do Mhordecai :

16 Falbh, cruinnich r'a chéile na h-Iudhaich uile a gheibhear ann an Susan, agus troisgibh air mo shon-sa, agus na h-ithibh agus na h-òlaibh rè thri laithean, a là no dh'oidhche : troisgidh mise agus mo mhaighdeanan air an dòigh cheudna, agus an sin théid mi a stigh a dh'ionnsuidh an righ, ni nach 'eil a réir an lagha ; agus mar sin ma bhàsaicheas mi, bàsaicheam.

17 Agus dh'imich Mordecai, agus rinn e a réir gach *ni* a dh'àithn Ester dha.

CAIB. V.

ANIS air an treas là chuir Ester orra a [culaidh] rìoghail, agus sheas i anns a' chùirt a b'fhaide steach do thigh an righ, fa chomhair tighe an righ : agus *bha*'n righ 'na shuidhe air a righ-chathair anns an tigh rìoghail, fa chomhair geataidh an tighe.

2 Agus an uair a chunnaic an righ Ester a' bhan-righinn 'na seasamh anns a' chùirt, fhuair i deaghghean 'na shealladh : agus shìn an righ a mach gu Ester an t-slat-òir rìoghail a *bha* 'na làimh ; agus thàinig Ester am fagus, agus bhean i re bàrr na slaite.

3 An sin thubhairt an righ rithe, Ciod a's àill leat, a bhan-righinn Ester, agus ciod e t'iarrtus? gu ruig leth na rìoghachd bheirear dhuit e.

4 Agus fhreagair Ester, Ma's maith leis an righ, thigeadh an righ agus Haman an diugh a dh'ionnsuidh na fleadha a dheasaich mi dha.

5 Agus thubhairt an righ, Greasaibh Haman a dheanamh mar a thubhairt Ester. Agus thàinig an righ agus Haman a dh'ionnsuidh na fleadha a dheasaich Ester.

6 Agus thubhairt an righ re Ester aig fleadh an fhìona, Ciod i t'athchuinge, agus bheirear dhuit i ? agus ciod e t'iarrtus ? agus gu ruig leth na rìoghachd nìthear e.

7 Agus fhreagair Ester, agus thubhairt i, Is i m'athchuinge agus m'iarrtus ;

8 Ma fhuair mi deagh-ghean ann an sealladh an righ, agus ma's maith leis an righ m'athchuinge a dhcònachadh, agus m'iarrtus a dheanamh, thigeadh an righ agus Haman a dh'ionnsuidh na fleadha a dheasaicheas mi dhoibh, agus am màireach ni mi a réir focail an righ.

9 Agus chaidh Haman a mach air an là sin aoibhneach agus subhach 'na chridhe : ach an uair a chunnaic Haman Mordecai ann an geatadh an righ, agus nach d'éirich e, agus nach do charuich e air a shon, bha e [z] làn feirge an aghaidh Mhordecai.

10 Gidheadh chum Haman air féin, agus chaidh e dhachaidh ; agus chuir e *fios* uaith, agus thug e air a chairdibh teachd d'a ionnsuidh, agus air Seres a mhnaoi.

11 Agus chuir Haman an céill doibh mòralachd a bheartais, agus lìonmhoireachd a mhac, agus gach *ni* leis an d'rinn an righ mòr e, agus mar a dh'ardaich se e os cionn nan uachdaran agus sheirbhiseach an righ.

12 Thubhairt Haman mar an ceudna, Os bàrr, cha d'thug Ester a' bhan-righinn duine air bith a stigh maille ris an righ dh'ionnsuidh na fleadha a dheasaich i, ach mi féin ; agus mar an ceudna am màireach, tha mi air mo chuireadh leatha maille ris an righ.

13 Gidheadh cha dean so uile a bheag do mhaith dhomh, am feadh a chi mi Mordecai an t-Iudhach 'na shuidhe ann an geatadh an righ.

14 Agus thubhairt Seres a bhean ris, agus a chairdean uile, Deanar croich leth-cheud làmh-choille air airde, agus anns a' mhaduinn labhair ris an righ gu'n crochar Mordecai oirre, agus gabh a steach maille ris an righ dh'ionnsuidh na fleadha gu subhach. Agus thaitinn an ni re Haman, agus thug e fa'near a' chroich a bhi air a deanamh.

CAIB. VI.

AIR an oidhche sin theich codal an righ uaith, agus dh'iarr e leabhar-cuimhne nan eachdraidh lathail a bhi air a thabhairt d'a

[y] *inbhe rìoghail.*

[z] *Haman.*

ionnsuidh; agus leughadh iad am fianais an righ.

2 Agus fhuaradh scrìobhta, gu'n d'innis Mordecai air Bigtana[a] agus air Teres, dithis do chaillteanachaibh an righ, dhiubhsan a bha coimhead an doruis, a dh'iarr làmh a chur ann an righ Ahasuerus.

3 Agus thubhairt an righ, Ciod an t-urram agus an inbhe a thugadh do Mhordecai air son so? Agus thubhairt òglaich an righ a fhritheil dha, Cha d'rinneadh ni air bith air a shon.

4 Agus thubhairt an righ, Cò *a tha* sa' chùirt? (a nis bha Haman air teachd do chùirt tighe an righ a b'fhaide a mach, a labhairt ris an righ, gu'm biodh Mordecai air a chrochadh air a' chroich a dheasaich e dha)

5 Agus thubhairt òglaich an righ ris, Feuch, *tha* Haman 'na sheasamh anns a' chùirt. Agus thubhairt an righ, Thigeadh e stigh.

6 Agus thàinig Haman a stigh; agus thubhairt an righ ris, Ciod a nithear do'n duine, air an toil leis an righ urram a chur? (A nis thubhairt[b] Haman 'na chridhe, Cò air an toil leis an righ urram a chur ni's mò na orm féin?)

7 Agus fhreagair Haman an righ, Air son an duine air an toil leis an righ urram a chur,

8 Thugar a làthair a' chulaidh[c] rìoghail a chuireas an righ air, agus an t-each air am marcaich an righ, agus an crùn rìoghail a chuirear air a cheann:

9 Agus thugar a' chulaidh agus an t-each do làimh aoin do uachdaranaibh ro-urramach an righ, agus sgeadaicheadh iad an duine air an toil leis an righ urram a chur, agus thugadh iad air marcachd air an each air sràid a' bhaile mhòir[d], agus gairmeadh iad roimhe, Mar so nìthear do'n duine air an toil leis an righ urram a chur.

10 Agus thubhairt an righ re Haman, Greas[e] ort, gabh a' chulaidh agus an t-each mar a thubhairt thu, agus dean mar sin do Mhordecai an t-Iudhach, a tha 'na shuidhe ann an geatadh an righ: na dearmaid ni air bith do na thubhairt thu.

11 An sin ghabh Haman a' chulaidh agus an t-each, agus sgeadaich e Mordecai agus thug e air marcachd air sràid a' bhaile mhòir, agus ghairm e roimhe, Mar so nìthear do'n duine air an toil leis an righ urram a chur.

12 Agus phill Mordecai gu geatadh an righ: ach ghreas Haman d'a thigh féin re bròn, agus a cheann còmhdaichte[f].

13 Agus dh'innis Haman do Sheres a bhean, agus d'a chairdibh uile gach *ni* a thachair dha. Agus thubhairt a dhaoine glice agus Seres a bhean ris, Ma's ann do shliochd nan Iudhach Mordecai, roimh an do thòisich thu air tuiteam, cha bhuadhaich thu 'na aghaidh, ach gun teagamh tuitidh tu roimhe.

14 An uair a bha iad fathast a' labhairt ris, thàinig caillteanaich an righ, agus rinn iad deifir gu Haman a thabhairt a dh'ionnsuidh na fleadha a dheasaich Ester.

CAIB VII.

AGUS thàinig an righ agus Haman chum na fleadha maille re Ester a' bhan-righinn[g].

2 Agus thubhairt an righ re Ester mar an ceudna air an dara là aig fleadh an fhìona, Ciod i t'athchuinge, a bhan-righinn Ester? agus bheirear dhuit i: agus ciod e t'iarrtus? agus gu ruig leth na rìoghachd nithear e.

3 Agus fhreagair Ester a' bhanrighinn, agus thubhairt i, Ma fhuair mi deagh-ghean a'd' shùilibh, a righ, agus ma's maith leis an righ, thugar dhomh m'anam air m'athchuinge, agus mo shluagh air m'iarrtus:

4 Oir reiceadh sinn, mise agus mo shluagh, gu bhi air ar dìtheachadh[h], air ar mharbhadh, agus air ar léirsgrios: ach nam b'ann mar thràillibh agus mar bhan-tràillibh a reiceadh sinn, bhithinn a'm' thosd, ge nach b'urrainn an nàmhaid call[i] an righ a dheanamh suas.

5 Agus fhreagair righ Ahasuerus, agus thubhairt e re Ester a' bhanrighinn, Cò e so? agus c'àit am bheil esan, aig an robh a dhànadas 'na chridhe deanamh mar sin?

6 Agus thubhairt Ester, Is e 'n t-eascaraid agus an nàmhaid Haman an droch dhuine so. Agus bha eagal air Haman an làthair an righ agus na ban-righinn.

[a] *Bigtan.* Caib. II. r. 21. [b] *smuainich.* [c] *an truscan, deise.* [d] *tre shràid na cathrach.* [e] *Luathaich.* [f] *folach air a cheann.* [g] *bhan-ri'n.* [h] *millcadh, sgrios.* [i] *calldach.*

7 Agus dh'éirich an righ 'na
fheirg o fhleadh an fhìona, *agus
chaidh e* do lios na lùchairte[k];
agus sheas Haman gu anam a
ghuidhe o Ester a' bhan-righinn;
oir chunnaic e gu'n do shònraich-
eadh olc 'na aghaidh leis an righ.
8 Agus phill an righ o lios na
lùchairte gu tigh fleadha an fhìona,
agus *bha* Haman air tuiteam air an
leabaidh air *an robh* Ester. Agus
thubhairt an righ, An éignich e a'
bhan-righinn mar an ceudna a'm'
làthair ann am thigh? An uair a
chaidh am focal a beul an righ,
chòmhdaich iad aghaidh Hamain.
9 Agus thubhairt Harbonah aon
do na caillteanachaibh an làthair an
righ, Feuch, *tha* mar an ceudna a'
chroich a rinn Haman do Mhordecai,
a labhair maith air son an righ, 'na
seasamh ann an tigh Hamain, leth-
cheud làmh-choille air airde. Agus
thubhairt an righ, Crochaibh e oirre.
10 Agus chroch iad Haman air a'
chroich a dheasaich e do Mhorde-
cai. Agus thraogh fearg an righ.

CAIB. VIII.

AIR an là sin thug an righ Aha-
suerus tigh Hamain eascaraid
nan Iudhach, do Ester a' bhan-
righinn; agus thàinig Mordecai an
làthair an righ: oir dh'innis Ester
ciod e dh'i[l].
2 Agus thug an righ dheth
fhàinne a thug e o Haman, agus
thug se e do Mhordecai. Agus chuir
Ester Mordecai os cionn tighe Ha-
main.
3 Agus labhair Ester a rìs an
làthair an righ, agus thuit i sìos
aig a chosaibh, agus ghuil i, agus
ghuidh i air gu'n cuireadh e air
falbh olc Hamain an Agagaich, agus
aisinnleachd a dhealbh e[m] an agh-
aidh nan Iudhach.
4 Agus shìn an righ a mach an
t-slat-òir rìoghail gu h-Ester. Agus
dh'éirich Ester, agus sheas i an làth-
air an righ.
5 Agus thubhairt i, Ma's maith
leis an righ, agus ma fhuair mise
deagh-ghean 'na làthair, agus ma *ta*
an ni ceart am fianuis an righ, agus
ma *ta* mi taitneach 'na shùilibh,
scrìobhar a ghairm air an ais nan
litrichean a dhealbhadh le Haman
mac Hamedata an t-Agagach, a
scrìobh e chum na h-Iudhaich a *ta*
ann an uile mhòr-roinnibh an righ a
sgrios.
6 Oir cionnas is urrainn mi amh-
arc air an olc a thig air mo
shluagh? agus cionnas is urrainn mi
amharc air sgrios mo luchd-dàimh?
7 An sin thubhairt an righ Aha-
suerus re Ester a' bhan-righinn,
agus re Mordecai an t-Iudhach,
Feuch, tigh Hamain thug mi do
Ester, agus esan chroch iad air a'
chroich, a chionn gu'n do chuir e a
làmh anns na h-Iudhachaibh.
8 Scrìobhaibhse mar an ceudna
air son nan Iudhach mar is maith
leibh ann an ainm an righ, agus
seulaichibh le fàinne an righ: oir
an scrìobhadh a scrìobhar ann an
ainm an righ, agus a sheulaichear le
fàinne an righ, cha 'n fheudar a
chur air ais.
9 Uime sin ghairmeadh scrìobh-
uichean an righ air an àm sin anns
an treas mìos (*is* e sin mìos Shibh-
ain) air an treas *latha* fichead
dheth, agus scrìobhadh, a réir gach
ni a dh'àithn Mordecai, chum nan
Iudhach, agus a chum nan ard-riagh-
lair[n], agus nan ceannard agus
uachdarana nam mòr-roinn[o] a *tha*
o India gu h-Etiopia, ceud fichead
agus seachd mòr-roinn, *chum* gach
mòr-roinne a réir an scrìobhaidh,
agus *a chum* gach sluaigh a réir an
cànain[p], agus a chum nan Iudhach
a réir an scrìobhaidh, agus a réir
an cànain.
10 Agus scrìobh e ann an ainm
an righ Ahasueruis, agus sheulaich e
le fàinne an righ, agus chuir e
litrichean le làimh ghillean-ruithe[q]
air eachaibh, a' marcachd air each-
aibh luatha, agus air muileidibh,
mic nan caball[r];
11 Anns an d'thug an righ cead
do na h-Iudhachaibh, a *bha* anns
gach baile, cruinneachadh an ceann
a chéile, agus seasamh air son an
anama, a sgrios, a mharbhadh, agus
a chur as do uile neart sluaigh agus
mòr-roinne a thigeadh 'nan agh-
aidh[s], *araon an* clann bheag agus
am mnài, agus an creach a thogail,
12 Air aon latha ann an uile
mhòr-roinnibh an righ Ahasueruis,
air an treas *latha* deug do'n dara
mìos deug (*is* e sin mìos Adair)
13 *B*'e dùblachadh an scrìobh-

k *do lios an tighe, do'n lios a b'fhaide stigh.* l *mar* a bha *e dh'i.* m *a dhroch smuainte a smuainich e.* n *fear-àite an righ.* o *mòr-earrann.* p *cainnte.* q *theachdairean, phost.* r agus *marcaich air muileidibh, càmhalaibh,* agus *dromedairibh òga.* s *a bheireadh ionnsuidh orra.*

aidh, Gu'n d'thugta àithne seachad anns gach mòr-roinn, air a foillseachadh do gach sluagh, gu'm biodh na h-Iudhaich deas air an là sin gu'n dìoladh féin[t] air an naimhdibh.

14 Chaidh na gillean-ruithe[u] a mach, a' marcachd air eachaibh luatha, [agus] air muileidibh[w], le cabhaig, agus iad air an greasadh le àithne an righ; agus thugadh an t-ordugh seachad ann an Susan an lùchairt.

15 Agus chaidh Mordecai mach as làthair an righ ann an eudach rìoghail do ghorm agus do gheal, agus le crùn mòr òir, agus le trusgan do anart grinn agus do chorcur: agus rinn baile Shusain gairdeachas, agus bha e aoibhinn.

16 Aig na h-Iudhachaibh bha solus, agus aoibhneas, agus gairdeachas, agus urram.

17 Agus anns gach mòr-roinn agus anns gach baile, ge b'e àit d'an d'thàinig àithne an righ agus orduigh, bha aoibhneas agus gairdeachas aig na h-Iudhachaibh, cuirm agus latha maith. Agus dh'fhàs mòran do shluagh na tìre 'nan Iudhachaibh; oir thuit eagal nan Iudhach orra.

CAIB. IX.

ANIS anns an dara mìos deug (*is* e sin mìos Adair) air an treas latha deug do'n *mhìos*, air an robh àithne an righ agus ordugh gu bhi air an coimhlionadh, air an là anns an robh dùil aig naimhdibh nan Iudhach cumhachd fhaghail os an cionn (ge do thachair, air a' chaochladh, gu'n robh aig na h-Iudhaich cumhachd os an cionn-san a dh'fhuathaich iad)

2 Chruinnich na h-Iudhaich iad fein an cionn a chéile 'nam bailtibh, ann an uile mhòr-roinnibh an righ Ahasueruis, gu làmh a chur anntasan a dh'iarr an cron; agus cha b'urrainn duine air bith seasamh 'nan aghaidh, oir thuit an eagal air gach uile shluagh.

3 Agus thug uile uachdarana nam mòr-roinn agus na h-ard riaghlairean, agus na ceannardan, agus iadsan a rinn gnothuichean an righ, urram do na h-Iudhachaibh[x]; oir thuit eagal Mhordecai orra:

4 Oir bha Mordecai mòr ann an tigh an righ, agus chaidh iomradh a mach air feadh nam mòr-roinn uile; oir dh'fhàs an duine so Mordecai ni bu mhò agus ni bu mhò.

5 Agus bhuail na h-Iudhaich an naimhdean uile le buille a' chlaidheimh, agus àir, agus sgrios; agus rinn iad mar bu mhiann leo orra-san a dh'fhuathaich iad.

6 Agus ann an Susan an lùchairt mharbh na h-Iudhaich, agus sgrios iad cùig ceud fear.

7 Agus Parsandata, agus Dalphon, agus Aspata,

8 Agus Porata, agus Adalia, agus Aridata,

9 Agus Parmasta, agus Arisai, agus Aridai, agus Bhaiesata,

10 Deich mic Hamain mhic Hamedata, nàmhaid nan Iudhach, mharbh iad: ach air a' chreich cha do chuir iad an làmh.

11 Air an là sin thugadh àireamh na muinntir a mharbhadh ann an Susan an lùchairt an làthair an righ.

12 Agus thubhairt an righ re Ester a' bhan-righinn, Mharbh na h-Iudhaich agus sgrios iad cùig ceud fear ann an Susan an lùchairt, agus deich mic Hamain: agus anns a' chuid eile do mhòr-roinnibh an righ ciod a rinn iad? ach ciod i t'athchuinge? agus bheirear dhuit i: agus ciod e t'iarrtus os bàrr? agus nìthear e.

13 Agus thubhairt Ester, Ma's maith leis an righ, thugar comas do na h-Iudhachaibh a *tha* ann an Susan, deanamh mar an ceudna am màireach a réir orduigh an la'n diugh, agus crochar deich mic Hamain air a' chroich.

14 Agus dh'àithn an righ a dheanamh mar sin, agus thugadh an t'ordugh ann an Susan; agus chroch iad deich mic Hamain:

15 Agus chruinnich na h-Iudhaich a *bha* ann an Susan an cionn a chéile mar an ceudna air a' cheathramh latha deug do mhìos Adair, agus mharbh iad ann an Susan tri cheud fear; ach air a' chreich cha do chuir iad an làmh.

16 Agus chruinnich a' chuid eile do na h-Iudhachaibh a *bha* ann am mòr-roinnibh an righ an cionn a chéile, agus sheas iad air son an anama, agus bha fois aca o'n naimhdibh, agus mharbh iad d'an eascairdibh cùig-deug agus tri fichead mìle; ach air a' chreich cha do chuir iad an làmh.

[t] *gu dìoghaltas a dheanamh.* [u] *teachdairean.* [w] *air muileidibh agus càmhalaibh.* [x] *dh'ardaich iad, chuidich iad leis na h-Iudhachaibh.*

17 Air an treas latha deug do mhìos Adair *rinn iad mar so;* agus bha fois aca air a' cheathramh latha deug do'n *mhìos* cheudna, agus rinn iad e 'na latha cuirme agus aoibhneis.

18 Ach chruinnich na h-Iudhaich a *bha* ann an Susan iad féin an cionn a chéile air an treas *latha* deug, agus air a' cheathramh *latha* deug do'n *mhìos;* agus bha fois aca air a' chùigeadh latha deug do'n *mhìos* cheudna, agus rinn iad e 'na latha cuirme agus aoibhneis.

19 Uime sin rinn Iudhaich nam bailte beaga, a bha 'nan còmhnuidh ann am bailtibh nam mòr-roinn [y], an ceathramh latha deug do mhìos Adair *'na latha* aoibhneis, agus cuirme, agus 'na latha maith, agus a' chur chuibhrionn a chum a' chéile.

20 Agus sgrìobh Mordecai na nithe so, agus chuir e litriche chum nan Iudhach uile a *bha* ann an uile mhòr-roinnibh an righ Ahasueruis, am fad's am fagus;

21 Chum a shuidheachadh 'nam measg, gu'n cumadh iad an ceathramh latha deug do mhìos Adair, agus an cùigeadh latha deug dheth gach bliadhna.

22 A réir nan laithean anns an d'fhuair na h-Iudhaich fois o'n naimhdibh, agus a' mhìos a dh'iompoicheadh dhoibh o thuirse gu h-aoibhneis, agus o bhròn gu h-àm [z] maith; gu'n deanadh siad iad 'nan laithibh cuirme, agus aoibhneis, agus a' chur chuibhrionn chum a chéile, agus thiodhlacadh chum nam bochd.

23 Agus ghabh na h-Iudhaich os làimh deanamh mar a thòisich iad, agus mar a sgrìobh Mordecai d'an ionnsuidh.

24 A chionn gu'n do smuainich [a] Haman mac Hamedata an t-Agagach, nàmhaid nan Iudhach uile, an aghaidh nan Iudhach chum an sgrios, agus gu'n do thilg e Pur (*is e sin,* crannchur) chum an dìtheachadh agus an sgrios.

25 Ach an uair a thàinig [Ester] an làthair an righ, dh'orduich e le litir, gu'm pilleadh aisinnleachd donadh [b] a dhealbh e 'n aghaidh nan Iudhach air a cheann féin, agus gu'm biodh esan agus a mhic air an crochadh air a' chroich.

26 Uime sin dh'ainmich iad na laithean sin Purim, a réir ainme Phuir: Air an aobhar sin air son uile bhriathar na litireach sin, agus na chunnaic iad a thaobh an ni so, agus na thachair dhoibh,

27 Shuidhich [c] na h-Iudhaich, agus ghabh iad orra féin agus air an sliochd, agus orra-san uile a leanadh riu, air chor as nach rachta thairis air, gu'n cumadh iad an dà latha sin a réir an sgrìobhaidh, agus a réir an àm, anns gach bliadhna.

28 Agus *gu'm biodh* na laithean sin air an cuimhneachadh, agus air an cumail air feadh gach àil, gach teaghlaich, gach mòr-roinne, agus gach baile; agus nach leigte sìos [d] na laithean sin Phurim am measg nan Iudhach, agus nach rachadh as d'an cuimhne o'n sliochd.

29 Agus sgrìobh a' bhan-righinn Ester nighean Abihail, agus Mordecai an t-Iudhach, leis an uile ùghdarras, a dhaingneachadh na dara litireach so Phurim.

30 Agus chuir e litriche chum nan Iudhach uile, chum a' cheud agus nan seachd mòr-roinn fhichead rìoghachd Ahasueruis, le briathraibh sìth agus fìrinn,

31 A dhaingneachadh laithean sin Phurim 'nan amannaibh, mar a shuidhich Mordecai an t-Iudhach agus Ester a' bhan-righinn d'an taobh, agus mar a dh'orduich iad air an son féin, agus air son an sliochd nithe nan trosgadh agus an éighich.

32 Agus dhaingnich ordugh Esteir nithe Phurim sin, agus sgrìobhadh e ann an leabhar.

CAIB. X.

AGUS chuir an righ Ahasuerus cìs air an tìr, agus *air* eileanaibh na mara.

2 Agus uile ghnìomharan a thréine agus a chumhachd, agus foillseachadh mòrachd Mhordecai chum an [e] d'ardaich an righ e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh righrean Mhedia agus Phersia?

3 Oir *b'e* Mordecai an t-Iudhach a b'fhaigse do righ Ahasuerus; agus *bha* e mòr am measg nan Iudhach, agus taitneach do mhòr chuideachd a bhràithrean, ag iarraidh maith [f] d'a shluagh, agus a' labhairt sìth r'a shliochd uile.

[y] *anns na bailtibh gun bhallaibh.* [z] *latha.* Eabh. [a] *thùr.* [b] *an t-aimhleas, a dhroch smuainte.* [c] *dh'orduich.* [d] *rachar thairis air.* [e] *leis an.* [f] *soirbheis, beartais.*

IOB.

CAIB. I.

BHA duine ann an tìr Uis, d'am
b'ainm Iob; agus bha 'n duine
sin coimhlionta [a] agus dìreach [b],
agus '*na neach* air an robh eagal
Dé, agus a sheachainn olc.
2 Agus rugadh dha seachd mic,
agus tri nigheana.
3 Agus b'i a mhaoin [c] seachd mìle
caora, agus tri mìle càmhal, agus
cùig ceud cuing dhamh, agus cùig
ceud asal bhoirionn [d], agus teagh-
lach ro-mhòr: agus bha 'n duine sin
mòr os cionn uile dhaoine na h-àirde
'n ear.
4 Agus chaidh a mhic agus rinn
iad cuirm aig an tigh, gach fear air
a latha féin; agus chuir iad *fios*,
agus thug iad cuire d'an tri peath-
raichibh a dh'itheadh agus a dh'òl
maille riu.
5 Agus an uair a chaidh laithean
na cuirme mu'n cuairt, chuir Iob
fios orra, agus naomhaich e iad;
agus dh'éirich e moch sa' mhaduinn
agus dh'iobair e iobairte-loisgte *a
réir* an àireimh uile: oir thubhairt
Iob, Theagamh gu'n do pheacaich
mo mhic, agus gu'n do mhallaich iad
Dia 'nan cridhe. Mar so rinn Iob
gach latha.
6 Auis bha là air an d'thàinig mic
Dhé gu seasamh an làthair an Tigh-
earna; agus thàinig mar an ceudna
Satan 'nam measg.
7 Agus thubhairt an Tighearna re
Satan, Cia as a thàinig thu? Agus
fhreagair Satan an Tighearn, agus
thubhairt e, O imeachd mu'n cuairt
air an talamh, agus o shiubhal sìos
agus suas air.
8 Agus thubhairt an Tighearna re
Satan, An d'thug thu fa'near m'òg-
lach Iob, nach '*eil* neach ann cos-
mhuil ris air an talamh, duine
coimhlionta agus dìreach, air am
bheil eagal Dé, agus a' seachnadh
uilc?
9 Agus fhreagair Satan an Tigh-
earn, agus thubhairt e, An ann a
nasgaidh *a tha* eagal Dhé air Iob?
10 Nach do chuir thu gàradh
mu'n cuairt air féin, agus mu'n
cuairt air a thigh, agus mu'n cuairt
air gach *ni* a *ta* aige air gach taobh?
Obair a làmh bheannaich thu, agus
dh'fhàs a mhaoin mòr san tìr.
11 Ach cuir a nis a mach do
làmh, agus bean ris gach *ni* a *ta*
aige, agus as an eudan mallaichidh
e thu.
12 Agus thubhairt an Tighearn
re Satan, Feuch, *tha* gach *ni* a ta-
aige a'd' làimh-sa: a mhàin air féin
na cuir do làmh. Agus chaidh Sa-
tan a mach o làthair an Tighearna.
13 Agus bha là air *an robh* a
mhic agus a nigheana ag itheadh,
agus ag òl fiona ann an tigh am
bràthar bu shine.
14 Agus thàinig teachdaire gu
Iob, agus thubhairt e, Bha na daimh
ag ar, agus na h-asail ag ionaltradh
làimh riu:
15 Agus leum [e] na Sabeanaich [f]
orra, agus thug iad leo iad, agus
mharbh iad na h-òglaich le faobhar
a' chlaidheimh; agus thàinig mise
a'm' aonar as a dh'innseadh dhuit.
16 An uair a bha e fathast a'
labhairt, thàinig mar an ceudna *fear*
eile, agus thubhairt e, Thuit teine
Dhé o na néamhaibh, agus loisg e
na caoraich agus na h-òglaich, agus
chuir e as doibh; agus thàinig mise
a'm' aonar as a dh'innseadh dhuit.
17 An uair a bha e fathast a'
labhairt, thàinig mar an ceudna fear
eile, agus thubhairt e, Rinn na Cal-
deanaich suas tri buidhnean, agus
thug iad ionnsuidh air na càmhal-
aibh, agus thug iad leo iad, agus
mharbh iad na h-òglaich le faobhar
a' chlaidheimh; agus thàinig mise
a'm' aonar as a dh'innseadh dhuit.
18 An uair a bha e fathast a' labh-
airt, thàinig mar an ceudna *fear*
eile, agus thubhairt e, *Bha* do mhic
agus do nigheana ag itheadh, agus
ag òl fiona ann an tigh am bràthar
bu shine.
19 Agus feuch, thàinig gaoth mhòr
o'n fhàsach, agus bhuail i air ceithir
oisinnibh an tighe, agus thuit e air
na h-òganaich, agus tha iad marbh;
agus thàinig mise a'm' aonar as a
dh'innseadh dhuit.
20 An sin dh'éirich Iob, agus reub
e fhalluing, agus bhearr e a cheann,
agus thuit e sìos air an talamh, agus
rinn e aoradh,
21 Agus thubhairt e, Lomnochd
thàinig mi a broinn mo mhàthar,
agus lomnochd pillidh mi an sin:
thug an Tighearn uaith, agus thug
an Tighearn leis: beannuichte gu
robh ainm an Tighearna.
22 An so uile cha do pheacaich

[a] *foirfe.* [b] *cothromach.* [c] *a ni, a spréidh, eudail.*
[d] *bhainionn.* [e] *thuit.* [f] *creachadairean.*

Iob, agus cha do labhair e gu h-amaideach an aghaidh Dhé [g].

CAIB. II.

ARIS bha là air an d'thàinig mic Dhé gu seasamh an làthair an Tighearna, agus thàinig mar an ceudna Satan 'nam measg gu seasamh an làthair an Tighearna.

2 Agus thubhairt an Tighearn re Satan, Cia as a thàinig thu? Agus fhreagair Satan an Tighearn, agus thubhairt e, O imeachd mu'n cuairt air an talamh, agus o shiubhal sìos agus suas air.

3 Agus thubhairt an Tighearn re Satan, An d'thug thu fa'near m'òglach Iob, nach *'eil* neach ann cosmhuil ris air an talamh, duine coimhlionta agus dìreach, air am bheil eagal Dé, agus a' seachnadh uilc? agus fathast tha e gleidheadh ionracais, ge do ghluais [h] thusa mi 'na aghaidh chum a sgrios gun aobhar.

4 Agus fhreagair Satan an Tighearn, agus thubhairt e, Croicionn air son croicinn, eadhon gach *ni* a *ta* aig duine bheir e air son anama.

5 Ach cuir a nis a mach do làmh, agus bean r'a chnàimh agus r'a fheoil, agus as an eudan mallaichidh e thu.

6 Agus thubhairt an Tighearn re Satan, Feuch, *tha* e a'd' làimh-sa, ach caomhain anam.

7 Agus chaidh Satan a mach o làthair an Tighearna, agus bhuail e Iob le neasgaidibh cràiteach, o bhonn a choise gu mullach a chinn.

8 Agus ghabh e slige-chreadha g'a sgrìobadh féin leatha; agus shuidh e am measg na luaithre.

9 An sin thubhairt a bhean ris, Am *bheil* thu fathast a' cumail t'ionracais? mallaich Dia, agus fàigh bàs.

10 Ach thubhairt esan rithe, Mar a labhras aon do na mnaibh amaideach tha thu a' labhairt: seadh, an gabh sinn maith o làimh Dhé, agus nach gabh sinn olc? An so uile cha do pheacaich Iob le bhilibh.

11 A nis an uair a chuala tri chairdean Iob an t-olc so uile a thàinig air, thàinig iad gach fear o àite féin, Eliphas an Temanach, agus Bildad an Suhach, agus Sophar an Naamatach; oir shuidhich iad eatorra féin [i] teachd a dheanamh bròin [k] maille ris, agus a thabhairt comhfhurtachd dha.

12 Agus an uair a thog iad an sùilean [l] fad as, agus nach d'aithnich iad e, thog iad an guth agus ghuil iad, agus reub iad gach fear fhalluing, agus chrath iad duslach air an cinn a làimh nan neamh.

13 Agus shuidh iad sìos maille ris air an talamh seachd laithean agus seachd oidhchean, agus cha do labhair neach focal ris; oir chunnaic iad gu'n robh *a* dhoilgheas ro-mhór.

CAIB. III.

'NA dhéigh so dh'fhosgail Iob a bheul, agus mhallaich e a latha.

2 Agus labhair Iob, agus thubhairt e,

3 Rachadh as do'n là air an d'rugadh mi, agus do'n oidhche *anns* an dubhradh, Ghineadh leanabh mic.

4 Biodh an là sin 'na dhorchadas; na h-iarradh Dia e [m] o'n airde, agus na dealraicheadh solus air.

5 Dubhadh an dorchadas agus sgàile a' bhàis e; gabhadh neul còmhnuidh air; deanadh iad uamhasach e mar na laithean a's seirbhe [n].

6 An oidhche sin, glacadh dorchadas i; na cuirear i re laithibh na bliadhna; ann an àireamh nan mìos na d'thigeadh i.

7 Feuch, biodh an oidhche sin aonaranach [o]; na d'thigeadh fonn aoibhinn oirre [p].

8 Mallaicheadh iadsan i a mhallaicheas an latha, a tha deas a thogail Lebhiathain [q].

9 Dorchaichear reultan a dùthra [r]; amhairceadh i air son soluis, ach na *d'thigeadh e;* agus na faiceadh i rosga na maidne [s]:

10 A chionn nach do dhruid i dorsa mo bhronn [t], agus nach d'fholaich i bròn [u] o m' shùilibh.

11 C'ar son nach d'eug mi o'n bhronn? *c'ar son,* an uair a thàinig mi as a' bholg, nach d'thug mi suas an deo?

[g] *cha do chuir e amaideachd as leth Dhé.* [h] *dhùisg, bhrosnaich.* [i] *rinn iad coinneamh re chéile.* [k] *comh-dhoilgheis.* [l] *an uair a dh'amhairc iad.* [m] *na h-amhairceadh Dia air a shon, na biodh sgadh aig Dia dheth.* [n] *cuireadh duibhre an là oillt air.* [o] *aonarach.* [p] *na d'thigeadh guth aoibhinn innte.* [q] *na h-uile-bheiste, am bròin.* [r] *feasgair.* [s] *briseadh na fàire.* [t] *bronn mo mhàthar.* [u] *docair, doilgheas.*

12 C'ar son a ghabh na glùinean
romham? agus c'ar son na cìocha,
gu'n deothailinn?
13 Oir a nis luidhinn sìos, agus
gheibhinn fois; chaidlinn, an sin
bhiodh tàmh agam;
14 Maille re rìghribh agus comh-
airlichibh na talmhainn, a thog àit-
ean aonaranach[w] dhoibh féin;
15 No maille re h-uachdaranaibh
aig *an robh* òr, a lìon an tighean le
h-airgiod;
16 No mar thorraicheas an-abuich[x]
folaichte cha bhithinn ann, mar
naoidheana nach faca solus.
17 An sin sguiridh na h-aingidh
do bhuaireas[y], agus an sin gheibh
iadsan a ta sgìth le saothair fois:
18 Cuideachd bithidh tàmh aig
na prìosunaich; cha chluinn iad
guth an fhir-shàrachaidh.
19 *Tha* am beag agus am mòr an
sin; agus an seirbhiseach saor o
mhaighstir.
20 C'ar son a thug e do'n truagh
solus, agus beatha dhoibhsan a ta
ann an searbhas anama?
21 A tha gabhail fadail air son a'
bhàis, ach cha *'n'eil e a' teachd;*
agus a chladhaicheas air a shon ni's
mò na air son ionmhasa folaichte:
22 A ni aoibhneas ro-mhòr, *a* ni
luathghaire 'nuair a gheibh iad an
uaigh:
23 Do'n duine aig am bheil a
shlighe folaichte, agus a dhruid Dia
suas air gach taobh.
24 Oir roimh mo bhiadh thig
m'osnaich, agus taomar a mach mar
uisge mo bhùireadh.
25 Oir an ni roimh an robh eagal
mòr orm, thachair e dhomh; agus
an ni roimh an robh mi fa uamh-
ann, thàinig e orm.
26 Cha robh mi an sìth, agus cha
d'fhuair mi fois, agus cha robh tàmh
agam; oir thàinig buaireas[z].

CAIB. IV.

AN sin fhreagair Eliphas an Te-
manach, agus thubhairt e.
2 Ma dh'fheuchas sinn re labhairt
riut, an gabh thu gu h-olc e[a]? ach
cò a's urrainn e féin a chumail o
labhairt?
3 Feuch, theagaisg thusa mòran,
agus neartaich thu na làmhan laga.
4 Esan a bha tuiteam chum do
bhriathra suas, agus na glùine an-
mhunn[b] neartaich thu.
5 Ach a nis thàinig e ort, agus
ghabh thu gu h-olc e[c]; bhean e
riut, agus tha thu fa amhluadh.
6 Nach e t'eagal *diadhuidh*
t'earbsadh, agus ionracas do shligh-
ean do dhòchas?
7 Cuimhnich, guidheam ort, cò e
an neochiontach a sgriosadh, no
c'àit an do ghearradh as na h-ion-
racain.
8 A réir mar a chunnaic mise,
iadsan a threabhas[d] euceart, agus a
chuireas aingidheachd, buainidh
iad e.
9 Le séideadh[e] Dhé sgriosar iad,
agus le anail a shròine cuirear as
doibh.
10 Tha beucaich an leòmhain,
agus guth an leòmhain ghairg[f], agus
fiacla nan leòmhan òg air am bris-
eadh.
11 Tha 'n seann leòmhan a' bàs-
achadh dhìth cobhartaich, agus
sgarar o chéile cuileana an leòmh-
ain bhoirinn[g].
12 Ach a m' ionnsuidh-sa thugadh
focal[h] gu h-uaignidheach, agus
ghabh mo chluas beagan deth.
13 Ann an smuaintibh o aislingibh
na h-oidhche, 'nuair a thuiteas codal
trom air daoinibh,
14 Thàinig eagal orm agus crith,
a thug air mo chnàmha gu léir[i]
criothnachadh:
15 Agus ghabh spiorad seachad
roimh mo ghnùis; sheas falt mo
chuirp.
16 Sheas e, ach cha d'aithnich mi
a chruth: dealbh fa chomhair mo
shùl——tosd, agus chuala mi guth:
17 Am bi duine ni's ceirte na
Dia? am bi fear ni's gloine na
Chruith-fhear?
18 Feuch, as a sheirbhisich cha'n
earb e, agus as leth aingle cuiridh e
amaideachd:
19 Nach lugha na sin asdasan[k],
a tha 'nan còmhnuidh ann an tigh-
ibh creadha, aig *am bheil* am bun-
adh anns an duslach, a bhruthar
roimh an leomann[l]?
20 O mhaduinn gu feasgar bruth-
ar[m] iad; gun neach ann 'ga thoirt
fa'near, théid as doibh gu bràth.
21 Nach siubhail am feodhas air
falbh maille riu? bàsaichidh iad,
agus cha'n ann le gliocas.

[w] *fàsail.* [x] *neo-inbhich.* [y] *aisith.* [z] *fearg, triobloid.* [a] *am bi thu doilich.* [b] *laga, fanna.* [c] *tha thu a' fannachadh.* [d] *dh'aireas.* [e] *anail, osaig.* [f] *sachal.* Eabh. [g] *bhaininn.* [h] *ni.* [i] *lìonmhoireachd mo chnàmh.* Eabh. [k] *Mar an ceudna nach* cuir e sin *as an leth-san.* [l] *reudan.* [m] *sgriosar.*

CAIB. V.

GAIRM a nis, ma ta e ann a fhreagaireas thu: agus cia do na naomhaibh ris an tionndaidh thu?

2 Oir marbhaidh fearg an t-amaideach, agus bheir tnù bàs an duine shuaraich.

3 Chunnaic mi an t-amaideach a' freumhachadh; ach mhallaich mi àite-còmhnuidh air ball.

4 Is fhad a bhios a mhic o thèaruinteachd, agus bruthar iad anns a' gheatadh, gun neach ann gu'*n* teasairginn.

5 Agus ithidh an t-ocrach suas fhoghara, agus eadhon as na droighnibh gabhaidh se e[n]: sluigidh an creachadair suas am maoin.

6 Ge nach d'thig àmhghar a mach as an duslach, agus nach fàs carraid[o] as an talamh;

7 Gidheadh, rugadh an duine chum carraid, mar a dh'éireas na srada[p] suas.

8 Ach dh'iarrainnse dh'ionnsuidh Dhé, agus a chum Dhé chuirinn mo ghuth[q]:

9 A tha deanamh *nithe* mòra agus do-rannsaich, *nithe* iongantach gun àireamh:

10 A tha toirt fhras uisge[r] air aghaidh na talmhainn, agus a' cur uisgeacha air aghaidh nam machair;

11 A chum iadsan a tha ìosal a chur an aird, agus iadsan a tha dubhach a thogail suas an tèaruinteachd:

12 A tha toirt innleachda nan cuilbheartach gu neo-ni, air chor as nach coimhlion an làmhan *an* gnìomh:

13 A tha glacadh nan daoine glice 'nan cuilbheartachd[s] féin, air chor as gu tilgear sìos comhairle nan daoine fiara[t].

14 San là coinnichidh iad dorchadas; agus mar anns an oidhche smeuraichidh iad[u] mu mheadhon-là.

15 Ach saoraidh e am bochd o'n chlaidheamh o'm beul[w], agus o làimh a' chumhachdaich.

16 Agus aig a bhochd bithidh dòchas, agus druididh aingidheachd a beul.

17 Feuch, *is* nèarachd[x] an duine a smachdaicheas Dia: air cronachadh an Uile-chumhachdaich ma ta na dean-sa tàir.

18 Oir cràdhaidh e, agus ceanglaidh e suas; lotaidh e, agus leighisidh a làmhan.

19 Ann an sè[y] teanntachdaibh[z] saoraidh e thu, agus anns an t-seachdamh cha d'thig olc an gar dhuit.

20 Ann an gorta tearnaidh e thu o'n bhàs; agus ann an cogadh, o chumhachd[a] a' chlaidheimh.

21 O sgiùrsadh na teanga folaichear thu; agus cha bhi eagal ort roimh sgrios an uair a thig e.

22 Re sgrios agus re gorta[b] gàiridh tu; agus roimh fhiadh-bheathaichibh na talmhainn cha bhi eagal ort.

23 Oir re clachaibh na macharach *bithidh* tu ann an coimh-cheangal; agus bithidh fiadh-bheathaiche na macharach ann an sìth riut.

24 Agus aithnichidh tu gu'*m bi* do phàilliun ann an sìth, agus amhaircidh tu air t'àite-còmhnuidh, agus cha dean thu gu h-olc[c].

25 Aithnichidh tu mar an ceudna gu'*m bi* do shliochd lìonmhor, agus do ghineal mar fheur na talmhainn.

26 Thig thu ann an làn aois chum na h-uaighe, mar a chuirear suas cruach[d] arbhair 'na h-àm.

27 Feuch, so an ni a rannsaich sinn; mar sin *a ta* e: éisd ris, agus biodh fios agad air, air do shon féin.

CAIB. VI.

ACH fhreagair Iob, agus thubhairt e,

2 O nach robh mo dhoilgheas[e] air a làn-chothromachadh, agus mo dhòruinn[f] togta anns na meidhibh le chéile!

3 Oir a nis bhiodh e ni bu truime na gaineamh na fairge: uime sin tha mo bhriathran air an slugadh suas.

4 Oir *tha* saighdean an Uile-chumhachdaich annam, agus *tha* an nimh ag òl suas mo spioraid: tha uamhasa Dhé 'gan cur féin an ordugh catha a'm' aghaidh.

5 An dean am fiadh-asal sitirich

[n] 5. *Na ghearras iad sìos san fhoghara ithidh an t-ocrach suas; agus o bhioraibh cha saorar iad.* [o] *teinn, triobloid.* [p] *mic an teine.* Eabh. [q] *re Dia dh'earbainn mo chùis.* [r] *feurthuinn.* [s] *'nan innleachdaibh.* Faic I. Cor. Caib. III. r. 19. [t] *carach, aingidh.* [u] *re iarraidh fo-làimh bithidh iad.* [w] *o chlaidheamh am beoil.* [x] is *ro-shona.* [y] *sea.* [z] *cruaidh-chasaibh, cuntartaibh.* [a] *o làmhaibh.* Eabh. [b] *Mu fhàsachadh agus mu ghorta.* [c] *cha pheacaich thu.* [d] *mar a chuirear a stigh adag.* [e] *m'fhearg.* [f] *m'olc, m'aingidheachd.*

os cionn feoir? an dean an damh geum os cionn innlinn?

6 An gabh an ni a ta neo-bhlasta itheadh gun salann? am bheil blas air gealagan an uibhe?

7 Tha m'anam a' diultadh bean-tuinn *riu:* tha iad sin mar mo bhiadh bròin [g].

8 O nach d'thugta dhomh m'ath-chuinge, agus gu'n deònaicheadh Dia dhomh mo mhiann!

9 Agus gu'm bu toil le Dia mo sgrios; gu'n cuireadh e mach a làmh [h], agus gu'n gearradh e as mi!

10 An sin bhiodh furtachd agam fathast, ge do bhithinn air mo chruadhachadh ann an do-bròn, agus nach caomhnadh e; oir cha do cheil mi briathran an Aoin naomha.

11 Ciod e mo neart, gu'm biodh dòchas agam? agus ciod i mo chrìoch, gu'n sìninn mo bheatha?

12 An e neart nan clach mo neart? am *bheil* m'fheoil do umha?

13 Nach *'eil* mo chabhair annam féin? agus an d'fhuadaicheadh glioc-as uam?

14 Dha-san a thréigeas a charaid is mòr am masladh *e* [i]; tréigidh e mar an ceudna eagal an Uile-chumh-achdaich.

15 Mheall mo bhràithre mi mar shruth: mar neart nan sruth ghabh iad seachad:

16 A bhios dubh le h-eigh; anns am folaichear an sneachda:

17 An uair a leaghas iad, théid as doibh; an uair a dh'fhàsas e teth, caithear as an àit iad.

18 Tha ceuman an slighe air claon-adh: thig iad gu neo-ni, agus sgrios-ar iad.

19 Dh'amhairc buidhnean Thema, dh'fheith cuideachdan [k] Sheba orra.

20 Bha iad fa amhluadh, a chionn *roimhe sin* gu'n robh dòchas aca: thàinig iad an sin, agus bha nàire orra.

21 Ach a nis tha sibhse 'nar neo-ni; chi sibh mo bhriseadh-cridhe, agus tha eagal oirbh.

22 An dubhairt mi, Thugaibh a'm' ionnsuidh? no d'ar maoin thugaibh tiodhlacadh air mo shon?

23 No tearnaibh mi o làimh an nàmhaid? no o làimh nan cumh-achdach saoraibh mi?

24 Teagaisgibh mi, agus bithidh mi a'm' thosd; agus ma chaidh mi bheag am mearachd, thugaibh orm a thuigsinn.

25 Nach neartmhor briathra ceart? ach ciod a chronaicheas esan a chron-aicheas 'nar measg [l]?

26 An smuainich sibh air briath-ran a chronachadh, agus cainnt an eu-dòchasaich, *a tha* mar ghaoith [m]?

27 Seadh, tha sibh a' leum air an dilleachdan, agus a' cladhachadh *sluichd* d'ar caraid.

28 Anis uime sin, ma's toil leibh, amhaircibh orm; agus *bithidh e* soilleir dhuibh, ma ni mi breug.

29 Pillibh, guidheam oirbh, na biodh euceart ann; seadh, pillibh fathast, *tha* m'fhìreantachd-sa ann.

30 Am bheil ann am theangaidh euceart? nach aithnich mo bhlas nithe fiara?

CAIB. VII.

NACH *'eil* àm suidhichte aig an duine air thalamh? agus mar laithean fhir-tuarasdail a laithean?

2 Mar a mhiannaicheas an seir-bhiseach an sgàile, agus mar a bhios sùil aig an fhear-tuarasdail re duais oibre;

3 Mar sin fhuair mise mar sheilbh dhomh féin mìosan dìomhanais, agus àirmhear [n] dhomh oidhchean cràidh [o].

4 Ma luidheas mi sìos, their mi, C'uin a dh'éireas mi, agus a théid an oidhche thairis? agus tha mi làn luasgaidh a null agus a nall gu bris-eadh na fàire.

5 Tha m'fheoil air a còmhdach-adh le cnuimhibh agus spairtibh ùire; bhris mo chroicionn, agus tha e breun.

6 Tha mo laithean ni's luaithe na spàl figheadair, agus tha iad air an caitheadh gun dòchas.

7 Cuimhnich gur gaoth mo bheatha: cha phill mo shùil a dh'fhaicinn maith.

8 Sùil an ti a chunnaic mi, cha'n fhaic i mi: *bithidh* do shùilean orm, agus cha *bhi* mi ann.

9 Caithear an neul, is théid e as; mar sin esan a théid sìos do'n uaigh, cha d'thig e nios,

10 Cha phill e ni's mò dh'ionn-suidh a thighe; agus cha'n aithnich àit e ni's mò.

11 Uime sin cha chum mi mo

[g] *d'am bheil mi gabhail gràin.* [h] *gu'n leigeadh e a làmh sgaoilte.* [i] *Dha-san a tha ann an àmhghar* dlighear *truacàntas o charaid.* [k] *luchd-turuis.* [l] *ciod a tha bhur comh-reusonachadh a' cronachadh?* [m] *air a' ghaoith an tilg sibh gu faoin bhur cainnt?* Faic Caib. VIII. r. 2. [n] *orduichear, suidhichear.* [o] *oidhchean piantachail, fadalach.*

bheul; labhraidh mi ann an teanntachd[p] mo spioraid; gearainidh mi ann an searbhas m'anama.

12 Am muir mi, no mucmhara[q], gu'n cuireadh tu faire orm?

13 Ma their mi, Bheir mo leaba furtachd dhomh, eutromaichidh m'uirigh mo ghearan;

14 An sin cuiridh tu fuathas orm le h aislingibh, agus uamhas le seallannaibh.

15 Agus is fearr le m'anam tachdadh, bàs na beatha[r].

16 Tha mi gabhail gràin *dith;* cha b'àill leam bhi beo gu bràth: leig leam, oir *is* diomhanas mo laithean.

17 Ciod e an duine, gu'n ardaicheadh tu e? agus gu'n suidhicheadh tu do chridhe air?

18 Agus gu'm fiosraicheadh tu e gach maduinn? gach mionnaid gu'n dearbhadh tu e?

19 Cia fhad a bhios tu gun dealachadh rium? agus nach leig thu leam gus an sluig mi sìos mo shile?

20 Pheacaich mi; ciod a ni mi dhuit, O Fhir-coimhid dhaoine? c'ar son a chuir thu mi a t'aghaidh[s], agus a ta mi a'm' eire[t] orm féin?

21 Agus c'ar son nach maith thu m'eusaontas, agus nach cuir thu air falbh m'euceart? oir a nis anns an duslach coidlidh mi, agus iarraidh tu mi anns a' mhaduinn, ach cha *bhi* mi ann.

CAIB. VIII.

AN sin fhreagair Bildad an Suhach, agus thubhairt e,

2 Cia fhad a labhras tu *mar* sin, agus *a bhios* briathra do bheoil *mar* ghaoith làidir?

3 Am fiar Dia breitheanas, agus am fiar an t-Uile-chumhachdach ceartas?

4 Ma pheacaich do chlann 'na aghaidh, agus gu'n d'thug e thairis iad do'n eusaontas[u];

5 Nan iarradh tu gu moch a dh'ionnsuidh Dhé, agus air an Uile-chumhachdach nan aslaicheadh tu;

6 Nam *biodh* tu glan agus ionraic, gu cinnteach a nis mhosgaileadh e air do shon, agus dheanadh e àite-còmhnuidh t'fhìreantachd sìochail:

7 Ge do bhiodh do thoiseach beag, dh'fhàsadh do chrìoch gu mòr.

8 Oir fiosraich, guidheam ort, do'n linn roimhe, agus deasaich thu féin chum rannsachaidh an aithriche.

9 (Oir o'n dé *tha* sinne, agus cha 'n aithne dhuinn, a chionn gur sgàile ar laithean air thalamh)

10 Nach teagaisg iad thu, nach innis iad duit, agus o'n cridhe nach labhair iad briathra?

11 Am fàs an luachair gun làthach? am fàs am mìn-fheur[w] gun uisge?

12 'Nuair a bhios e fathast 'na ghlaise[x], cha ghearrar sìos e; gidheadh, roimh gach luibh seargaidh e.

13 Mar sin ceuma nan uile a dhichuimhnicheas Dia: agus bàsaichidh dòchas a' chealgair;

14 Aig an gearrar a dhòchas as, oir *is* e lìon[y] an damhain-allaidh earbsa.

15 Leigidh e thaic re tigh, ach cha seas e: cumaidh se gu daingean e, ach cha mhair e.

16 Uaine *tha* e fa chomhair na gréine, agus 'na lios[z] fàsaidh a mheanglan suas.

17 Air a' charn bithidh a fhreumhan air am figheadh air feadh a chéile, agus fiosraichidh e àit nan clach[a].

18 Ma ghearras e as[b] o àit e, an sin àicheadhaidh se e, *ag ràdh*, Cha'n fhaca mi thu.

19 Feuch, *is* e so aoibhneas a shlighe-san: ach as an ùir fàsaidh aon eile.

20 Feuch, cha tilg Dia air falbh an *duine* foirfe, agus cha ghabh e greim do làimh nan daoine aingidh:

21 Gus an lìon e do bheul le gàire, agus do bhilean le gairdeachas.

22 Iadsan a dh'fhuathaicheas thu, còmhdaichear iad le nàire; agus cha *bhi* pàilliun nan aingidh ann.

CAIB. IX.

AGUS fhreagair Iob, agus thubhairt e,

2 Gu deimhin tha fhios agam gu *bheil e* mar sin: oir cionnas a shaoras duine e féin[c] aig Dia?

3 Ma's àill leis a chùis a thagradh 'na làthair[d], cha fhreagair se e aon *uair* as a' mhìle.

4 Glic an cridhe, agus treun an

[p] *cràdh.* [q] *uile-bheist.* [r] *cnaimhean slàna; mo chnàmha.* Eabh. [s] *c'ar son a chuir thu fa d' chomhair* mar chuspair *mi?* [t] *a'm' eallaich.* [u] *chuir e iad ann an làimh an eusaontais.* Eabh. [w] *an gall-sheilisdeir, feur a' chladaich.* Faic Gen. Caib. XLI. r. 2. [x] *'na ghuirme, uaine.* [y] *tigh.* Eabh. [z] *ghàradh.* [a] *chi e tigh nan clach.* Eabh. [b] *Ma sgriosar.* [c] *a bhios duine ceart?* [d] *Ma ni e strì ris.*

neart, cò a chruaidhich e féin 'na aghaidh, agus a shoirbhich?

5 A dh'atharraicheas na beannta, agus cha bhi fios ac' *air;* a thilgeas bun os cionn iad 'na fheirg:

6 A chrathas an talamh as àit, agus criothnaichidh a phuist:

7 A dh'àithneas do'n ghréin, agus cha'n éirich i; agus air na reultaibh a chuireas seula:

8 A sgaoileas a mach na néamha 'na aonar, agus a shaltaireas air tonnaibh na fairge:

9 A tha deanamh Arcturuis[e], Orioin[f], agus Phleiades[g], agus sheòmraiche na h-airde deas:

10 A tha deanamh *nithe* mòra, nach bi e 'n comas fhaghail a mach, agus *nithe* iongantach nach gabh àireamh.

11 Feuch, théid e seachad orm, agus cha 'n fhaic mi *e;* agus gabhaidh e thairis, ach cha mhothaich mi e.

12 Feuch, ma bheir e air falbh, có a bhacas e[h]? cò a their ris, Ciod a tha thu a' deanamh?

13 Cha tionndaidh Dia air falbh fhearg: fuidhe cromaidh fir-chuideachaidh an ardain.

14 Nach ro-lugha na sin a fhreagaireas mise e, a thaghas mi mo bhriathra ris?

15 Oir ge do bhithinn ionraic[i], cha fhreagairinn e; air mo bhreitheamh dh'aslaichinn.

16 Nan gairminn, agus gu'm freagaireadh e mi, cha chreidinn[k] gu'n d'éisd e re m' ghuth:

17 Oir le doinionn tha e 'gam bhruthadh, agus a' deanamh mo lot lìonmhor gun aobhar.

18 Cha leig e leam m'anail a tharruing, ach lìonaidh e mi le searbhas[l].

19 Ma *labhrar* mu neart, feuch, *tha e* làidir; agus ma *labhrar* mu bhreitheanas, cò a shuidhicheas àm[m] air mo shon?

20 Ma dh'fhìreanaicheas mi mi féin, dìtidh mo bheul féin mi; agus foirfe *ma ni mi* mi féin, nochdaidh e fiar mi.

21 Foirfe ge do bhithinn, cha'n aithnichinn *e;* a'm' anam[n] dheanainn tàir air mo bheatha.

22 *Is* aon ni e: uime sin thubhairt mi, Am foirfe agus an t-aingidh *tha* e a' sgrios.

23 Ma mharbhas an t-slat gu h-obann, re deuchainn nan neo-chiontach gàiridh e.

24 Thugadh an talamh an làimh an aingidh: aghaidhean a bhreitheamhna còmhdaichidh e: mar *dean e mar so,* c'àit, cò esan *a ni?*

25 Bha mo laithean ni bu luaithe na gille-ruithe: theich iad air falbh, cha'n fhac iad maith.

26 Ghabh iad seachad mar na longaibh luatha, mar an iolaire a' dol air iteig[o] a chum cobhartaich.

27 Ma their mi, Di-chuimhnichidh mi mo ghearan, leigidh mi dhìom mo dhubhachas[p], agus bheir mi comhfhurtachd dhomh féin;

28 Tha eagal orm roimh mo dhoilgheasaibh uile; tha fios agam nach meas thu neo-chiontach mi.

29 *Ma* bhios mi aingidh[q], c'ar son ma ta a shaothraichinn gu dìomhain?

30 Ma nigheas mi mi féin ann an uisgibh sneachdaidh, agus ma ghlanas mi gu glan mo làmha;

31 An sin tumaidh tu mi san t-slochd[r], agus gabhaidh m'eudach féin gràin dìom.

32 Oir cha duine e mar *a ta* mise, gu'm freagairinn e, gu'n d'thigeamaid cuideachd gu breitheanas.

33 Cha 'n'eil fear-réite[s] eadarainn, *a* chuireadh a làmh oirnn le chéile.

34 Thugadh e air falbh a shlat dhìom, agus na cuireadh eagal roimhe uamhas orm.

35 *An sin* labhrainn, agus cha bhiodh eagal orm roimhe: ach cha *'n'eil* mi mar sin agam féin[t].

CAIB. X.

THA m'anam sgìth do m' bheatha; fàgaidh mi mo ghearan orm féin; labhraidh mi ann an searbhas m'anama.

2 Their mi re Dia, Na dìt mi; thoir fios domh c'ar son a tha thu a' cur a'm' aghaidh.

3 Am maith leat gu'n sàraicheadh tu, gu'n deanadh tu tàir air

[e] *Has.* Eabh. [f] *Chesil.* Eabh. [g] *nan seachd rionnag; Chima.* Eabh. [h] *ma bheir e leis, cò a bheir air aiseag?* [i] *ceart, cothromach, neo-chiontach.* [k] *is gann a chreidinn.* [l] *searbhasaibh.* [m] *àm*-tagraidh. [n] *Foirfe ge do bhithinn, cha'n aithnichinn m'anam.* [o] *mar an iolaire a dh'itealaicheas.* [p] *mo thuirse; mo ghnùis.* Eabh. [q] *ciontach.* [r] *san t-salchar, san dìg.* [s] *fear-tagraidh, fear-eadraiginn, breitheamh.* [t] *ni h-ann mar sin* a ta e *agamsa.*

obair do làmh? agus gu'n deal-
raicheadh tu air comhairle nan
aingidh?
4 Am bheil sùilean feòla agad?
an ann mar a chi duine, a chi thusa?
5 An ann mar laithibh duine *a*
tha do laithean-sa? am *bheil* do
bhliadhnacha mar laithibh duine,
6 Gu'n sireadh tu air son[u]
m'euceirte, agus gu'n rannsaicheadh
tu air son mo pheacaidh?
7 Tha fhios agad nach d'rinn mi
gu h-aingidh: agus cha *'n'eil* neach
ann a shaoras o d' làimh.
8 Shaothraich do làmha-sa mi,
agus rinn iad mi comhchreart mu'n
cuairt; agus an sgrios thu mi?
9 Cuimhnich, guidheam ort, gur
ann mar chriadh a rinn thu mi;
agus gu duslach an tionndaidh thu
mi a rìs?
10 Mar bhainne nach do thaom
thu mi mach, agus mar chàise nach
do dhaingnich thu mi?
11 Le croicionn agus le feoil
chomhdaich thu mi, agus le cnàimh-
aibh agus fèithibh-luthaidh dhion[w]
thu mi.
12 Beatha agus caoimhneas dheòn-
aich thu dhomh, agus choimhid do
fhreasdal[x] mo spiorad.
13 Agus na nithe so dh'fholaich
thu a'd' chridhe: tha fios agam gu
bheil so agad[y].
14 Ma pheacaicheas mi, bheir thu
fa'near mi, agus o m'euceart cha
saor[z] thu mi.
15 Ma bhios mi aingidh, mo
thruaigh mi! agus *ma* bhios mi ion-
raic, cha tog mi mo cheann. Làn
maslaidh[a] *a ta* mi, agus faic fèin
m'àmhghar;
16 Oir tha e a' meudachadh: mar
leòmhan garg tha thu a' sealg orm;
agus a rìs tha thu 'gad nochdadh
fèin iongantach orm[b].
17 Tha thu ag ath-nuadhachadh
t'fhianaisean a'm' aghaidh, agus a'
meudachadh do chorruich rium;
tha caochlaidh agus cogadh a'm'
aghaidh.
18 C'ar son ma ta a thug thu
mach as a' bhroinn mi? Och nach
d'thug mi suas an deò, gun sùil
'gam fhaicinn!
19 Bhithinn mar nach bithinn
ann; o'n bhroinn a dh'ionnsuidh na
h-uaighe bhithinn air mo ghiulan.
20 Nach tearc mo laithean? sguir
ma ta, agus leig leam, agus gu faigh
mi beagan comh-fhurtachd;
21 Mun siubhail mi, agus nach
pill mi tuilleadh, gu tìr an dorchad-
ais agus sgàile a' bhàis;
22 Tìr dorchadais mar dhuibhre
sgàile a' bhàis, agus as eugmhais
gach riaghailt, agus far am bheil an
solus mar dhorchadas[c].

CAIB. XI.

AN sin fhreagair Sophar an Naam-
atach, agus thubhairt e,
2 Do lionmhoireachd bhriathar
nach d'thoirear freagradh? agus an
saorar fear na mòr bhruidhne?
3 An d'thoir do bhreugan-sa air
daoinibh a bhi 'nan tosd? agus an
uair a ni thu fanoid, nach cuir duin'
air bith nàir ort?
4 Oir thubhairt thu, Glan *a ta*
mo theagasg, agus neo-chiontach[d]
tha mi ann ad shùilibh.
5 Ach, O nach labhradh Dia, agus
nach fosgaileadh e a bhilean riut[e];
6 Agus nach nochdadh e dhuit
nithe dìomhair a' ghliocais, gu *bheil*
iad dùbailte na ta ann[f]! Biodh fios
agad uime sin gu bheil Dia 'gad
agairt air son t'euceirte[g].
7 An urrainn thusa le rannsach-
adh Dia fhaghail a mach? an urr-
ainn thu an t-Uile-chumhachdach
fhaghail a mach gu h-iomlan?
8 Ard mar na neamha; ciod a ni
thu? ni's doimhne na ifrinn; ciod is
aithne dhuit?
9 Ni's faide na'n talamh a thomh-
as, agus ni's leithne na'n fhairge.
10 Ma ghearras e as[h], no ma
dhùineas e suas, no ma chruinnich-
eas e re chéile, cò a bhacas e?
11 Oir is aithne dha daoine
faoine[i]; agus an uair a chi e euceart,
nach d'thoir e fa'near i?
12 Agus b'àill leis an duine fhol-
amh[k] a bhi glic, ge d' is ann mar
loth asail fhiadhaich a bheirear
duine.
13 Ma dheasaicheas tu do chridhe,
agus gu'n sin thu d'a ionnsuidh do
làmhan.
14 Ma bhios euceart a'd' làimh,
cuir fada uait i, agus na leig le
aingidheachd còmhnachadh a'd'
phàillinnaibh.
15 Oir an sin togaidh tu suas do

[u] *an déigh.* [w] *neartaich.* [x] *t'fhiosrachadh.* [y] *a't'aigne.*
[z] *cha ghlan.* [a] *amhluaidh.* [b] *tha do làmh iongantach trom orm.*
[c] *agus a bhios dorcha mar an dorchadas féin.* [d] *glan.* [e] *a't'agh-*
aidh. [f] *na ta* air am foillseachadh do dhaoinibh. [g] *gur* lugha *a*
tha Dia a' togail uait na tha t'euceart a'toilltinn. [h] *Ma chaoch-*
aileas e. [i] *breugach.* [k] *fhàs, fhaoin.* [l] *do thruaighe.*

ghnuis gun smal, agus bithidh tu seasmhach, agus cha bhi eagal ort.

16 Oir di-chuimhnichidh tu do dhocair[l]; mar na h-uisgibh *a* chaidh seachad cuimhnichidh tu i.

17 Agus ni's soilleire na meadhon-la fàsaidh *t*'aois; ge d' robh thu ann an dorchadas, mar a' mhaduinn bithidh tu.

18 Agus earbaidh tu[m], oir bithidh dochas agad; agus cladhaichidh tu, [agus] gu tearuinte gabhaidh tu tàmh.

19 Agus an uair a luidheas tu sìos, cha chuir neach air bith eagal ort; agus iarraidh mòran do ghnuis.

20 Ach fàilnichidh suilean nan aingidh; agus dol as cha bhi aca; agus *bithidh* an dòchas *mar* thoirt suas an deò.

CAIB. XII.

AGUS fhreagair Iob, agus thubhairt e,

2 Cha 'n'eil teagamh nach sibhse an sluagh, agus maille ribhse bàsaichidh gliocas.

3 Ach agamsa *tha* tuigse[n], mar *a ta* agaibhse[o]; cha'n ìsle mise na sibhse: agus cò aig nach *'eil fios air* an leithide sin?

4 *Mar neach a ta* 'na bhall-magaidh aig a charaid tha mise, a ghairmeas air Dia, agus freagraidh se è: 'Na bhall-fochaid *tha* an duine ceart ionraic.

5 *Mar* lochran fuidh thàir ann an smuaintibh an ti a ta aig fois, *bithidh* esan a bhios ullamh[p] gu sleamhnachadh le chois.

6 Siochail bithidh pàilliuna chreachadairean; agus tèaruinte *bithidh* iadsan a bhrosnaicheas Dia; d'an d'thug Dia *ni* 'nan làimh.

7 Ach feòraich a nis do na h-ainmhidhibh, agus teagaisgidh iad thu, agus do eunlaith nan speur, agus innsidh iad duit:

8 No labhair ris an talamh, agus teasgaisgidh e thu: agus cuiridh iasg na mara an céill duit.

9 Cò aig nach 'eil fios a thaobh nan *nithe* so uile, gur i làmh an Tighearna a rinn so?

10 Aig am bheil 'na làimh anam gach ni beò, agus anail gach uile fheòla dhaoine.

11 Nach dearbh a' chluas briathra, agus nach blais am beul a bhiadh?

12 Anns na h-aosda tha gliocas, agus am fad laithean tuigse.

13 Maille ris-san tha gliocas agus neart; aige-san *tha* comhairle agus tuigse.

14 Feuch, brisidh e sìos, agus cha togar suas: druididh e suas duine, agus cha'n fhosgailear.

15 Feuch, cumaidh e na h-uisgeachan air an ais, agus tiomnaichidh iad suas; agus cuiridh e mach iad, agus tilgidh iad bun os cionn an talamh.

16 Aige-san tha neart agus gliocas: *is* leis-san esan a mheallar, agus esan a mheallas.

17 Cuiridh e air falbh comhairlich creachta, agus do bhreitheamhnaibh ni e amadain.

18 Cuibhreach righre sgaoilidh e, agus crioslaichidh e crios air an leasraibh.

19 Cuiridh e air falbh uachdarain[q] creachta, agus tilgidh e sìos na cumhachdaich.

20 Atharraichidh e cainnt nam fìrinneach, agus bheir e air falbh tuigse nan aosmhor.

21 Taomaidh e tàir air ard-uaislibh[r], agus anmhunnaichidh e neart nan *daoine* treuna.

22 Taisbeanaidh e nithe doimhne a dorchadas, agus bheir e sgàile a' bhàis gu solus.

23 Meudaichidh e na cinnich, agus sgriosaidh se iad: fairsingichidh e na cinnich, agus cumhangaichidh se iad.

24 Bheir e air falbh cridhe cheannard sluaigh na talmhainn, agus cuiridh e air seacharan iad ann am fàsach as eugmhais slighe.

25 Smeuraichidh iad san dorchadas, agus *iad* gun solus; agus bheir e orra tuisleachadh mar dhuine air mhisg[s].

CAIB. XIII.

FEUCH, chunnaic mo shùil *so* uile; chuala mo chluas, agus mhothaich[t] i e.

2 Mar is aithne dhuibhse, is aithne dhomhsa mar an ceudna: cha 'n ìsle mise na sibhse.

3 Ach labhrainnse ris an Uile-chumhachdach, agus b'àill leam tagradh[u] re Dia:

4 Oir *is* luchd cumadh[w] bhreug sibhse, léighean nach fiu sibh uile.

5 O nach robh sibh gu tur 'nar tosd! agus b'e sin bhur gliocas.

6 Cluinnibh a nis mo thagradh[x],

[m] *bithidh tu tèaruinte.* [n] *cridhe.* Eabh. [o] *co-maith ribhse.*
[p] *ealamh.* [q] *sagairt.* [r] *uachdaranaibh, ceannardaibh.*
[s] *mheisg.* [t] *thuig.* [u] *reusonachd.* [w] *luchd dhealbh.*
[x] *m'achmhasan.*

agus éisdibh re deasboireachd mo bhilean.

7 An labhair sibh gu h-aingidh air son Dhé? agus air a shon-san an labhair sibh gu cealgach?

8 An gabh sibh r'a ghnùis[y]? air son Dhé an dean sibh comhstri?

9 Am bheil e maith gu'n rannsaicheadh e mach sibh? mar a nìthear fanoid air duine, an dean sibh fanoid air-san?

10 Gu cinnteach cronaichidh e sibh, ma ghabhas sibh an uaignidheas re gnùis.

11 Nach cuir òirdheirceas-san eagal oirbh? agus nach tuit uamhann-san oirbh?

12 *Tha* bhur cuimhne cosmhuil re luaithre, mar chuirp creadha bhur cuirp.

13 Bithibh 'nar tosd a m' thaobhsa, agus labhraidh mi, agus thigeadh[z] orm na *dh'fheudas*.

14 C'ar son a tha mi gabhail m'fheòla a'm' fhiaclaibh, agus a' cur mo bheatha a'm' làimh[a]?

15 Ge do mharbh e mi, gidheadh earbaidh mi as[b]: ach tagraidh[c] mi mo shlighean 'na fhianais.

16 Mar an ceudna *bithidh* e dhomhsa chum slàinte; oir cha d'thig cealgair 'na làthair[d]?

17 Eisdibh gu furachar re m' chainnt, agus re m' sgeul le'r cluasaibh.

18 Feuch, a nis chuir mi *mo* chùis an ordugh: tha fios agam gu'n saorar mi.

19 Cò esan *a* thagras rium? oir a nis ma bhitheas mi a'm' thosd, bheir mi suas an deò.

20 Amhàin dà *ni* na dean rium; an sin o d'ghnùis cha 'n fholaich mi mi féin.

21 Tarruing do làmh fad uam; agus na cuireadh t'uamhann eagal orm.

22 An sin gairm thusa, agus freagraidh mise: no labhraidh mise, agus freagair thusa mi.

23 Cia lìonmhor m'eucearta agus mo pheacanna? air m'eusaontas agus mo pheacadh thoir fios domh.

24 C'ar son a tha thu a' folachadh do ghnùise, agus 'gam mheas mar nàmhaid duit?

25 Am bris thu an duilleag a thilgear a null agus a nall? agus an ruaig thu an asbuain thioram?

26 Oir tha thu a' scrìobhadh nithe searbha a'm' aghaidh, agus a' toirt orm eucearta m'òige a shealbhachadh.

27 Agus tha thu a' cur mo chos anns a' cheap, agus a' geur-amharc air mo shlighibh gu léir, agus a' cur chomhar air bonnaibh mo chos.

28 Agus mar ni breun cuirear as da[e], mar thrusgan a dh'itheas an leomann[f].

CAIB. XIV.

THA'N duine a rugadh o mhnaoi, gearr-shaoghalach[g], agus làn àmhghair.

2 Mar bhlàth thig e mach, agus gearrar sìos e: agus teichidh e mar sgàile, agus cha'n fhan e.

3 Gidheadh air a leithid sin dh'fhosgail thu do shùilean; agus mise tha thu a' tabhairt gu breitheanas maille riut.

4 Cò a bheir glan a neo-ghlan? cha *tabhair* a h-aon.

5 Gu deimhin *tha*[h] a làithean suidhichte, *tha* àireamh a mhìos agadsa; dh'orduich thu a chrìocha, agus cha d'théid e thairis orra.

6 Tionndaidh uaith chum gu bi fois aige, gus an coimhlion e mar fhear-tuarasdail a latha.

7 Oir tha dòchas a craoibh, ma ghearrar sìos i, gu'm fàs i a rìs, agus nach fàilnich a faillean[i] òg.

8 Ge d'fhàs a freumh sean anns an talamh, agus anns an ùir ge do bhàsaich a stoc;

9 Trìd fhàile an uisge ùr-fhàsaidh si, agus bheir i mach geuga mar òg chraoibh.

10 Ach bàsaichidh fear, agus theid gu tur as da; agus bheir duine suas an deò, agus c'àit *am bheil e?*

11 Fàilnichidh na h-uisgeacha o'n mhuir, agus caithear an abhuinn, agus tiormaichidh i suas[k]:

12 Mar sin luidhidh an duine sìos, agus cha'n éirich e; gus nach *bi* na neamha ann, cha mhosgail iad, agus cha dùisgear as an codal iad.

13 Och nach folaicheadh tu mi anns an uaigh, nach gleidheadh tu mi an uaignidheas, gus am biodh t'fhearg thairis! nach suidhicheadh tu dhomh àm àraidh, agus gu'n cuimhnicheadh tu mi!

14 Ma bhàsaicheas duine, an

[y] *Am bi sibh leth-bhreitheach air a thaobh-san?* [z] *gabhadh thairis.* [a] *ann an cuntart.* [b] *cha 'n'eil dùil agam* re ni eile. [c] *dearbhaidh, seasaidh.* [d] *'na shlàinte dhomsa, ge nach d'thig cealgair 'na làthair.* [e] *domh.* [f] *an reudan, a' chnuimh.* [g] *air bheag laithean.* [h] *A thaobh gu bheil.* [i] *meanglan.* [k] Faic Isaiah, Caib. XIX. r. 5.

d'thig e beò? uile laithean m'aimsire suidhichte feithidh mi, gus an d'thig mo chaochladh.

15 Gairmidh[l] tusa, agus freagraidh mise thu: air obair do làmh bithidh déigh agad

16 Oir a nis tha thu ag àireamh mo cheum: agus nach 'eil thu re faire air mo pheacadh?

17 Seulaichte ann an ceanglachan *tha* m'eusaontas, agus fuaighidh tu suas m'euceart.

18 Agus gu deimhin tuitidh a' bheinn, agus théid as d'i; agus atharraichear a' charraig as a h-àit.

19 Caithidh na h-uisgeacha na clacha: bheir thu tuil air na nithibh a dh'fhàsas *a* h-ùir na talmhainn, agus sgriosaidh tu dòchas an duine.

20 Buadhaichidh tu gu bràth 'na aghaidh, agus siubhlaidh e: caochailidh tu a ghnùis, agus cuiridh tu air falbh e.

21 Urramach fàsaidh a mhic, agus cha bhi fios aig air; agus islichear iad, ach cha d'thoir e fa'near iad[m].

22 Ach bithidh fheoil an taobh a stigh dheth[n] cràiteach, agus ni anam an taobh a stigh dheth bròn.

CAIB. XV.

AN sin fhreagair Eliphas an Temanach, agus thubhairt e,

2 An luadh duine glic air eòlas na gaoithe[o], agus an lìon e a chliabh leis a' ghaoith an ear?

3 An tagair e le briathraibh gun tairbhe, agus le cainnt leis nach dean e maith?

4 Seadh, tha thu a' tilgeadh dhìot eagail[p], agus a' leigeadh urnuigh dhìot an làthair Dhé.

5 Oir teagaisgidh t'aingidheachd do bheul[q], agus ròghnaichidh tu teanga nan cuilbheartach.

6 Dìtidh do bheul féin thu, agus cha mhise; agus bheir do bhilean féin fianuis a't' aghaidh.

7 An tusa an ceud duine a rugadh? no roimh na cnocaibh an do rinneadh thu?

8 Au cuala tu bheag ann an comhairle dhìomhair Dhé? agus a t'ionnsuidh féin a mhàin an do tharruing thu gliocas[r]?

9 Ciod is aithne dhuitse, nach aithne dhuinne? a thuigeas tusa, nach tuig sinne[s]?

10 *Tha* araon an ceann-liath agus an t-aosmhor 'nar measgne, ni's sine gu mòr na t'athair.

11 Am beag leat sòlasa Dhé? agus am bheil ni dìomhair agad[t]?

12 C'ar son a tha do chridhe 'gad thoirt air falbh? agus c'ar son a tha do shùilean a' caogadh?

13 Gu bheil thu a' tionndadh do spioraid an aghaidh Dhé, agus a' leigeadh an leithide sin do bhriathraibh a mach as do bheul?

14 Cò ẽ an duine, gu'm biodh e glan? agus gu'n saoradh esan e féin, a rugadh o mhnaoi?

15 Feuch, as a naomhaibh cha'n earb e; agus cha 'n'eil na nèamha glan 'na shùilibh.

16 Nach gràineile agus nach sailche gu mòr an duine, a dh'òlas euceart mar uisge?

17 Innsidh mi dhuit, éisd rium; agus na chunnaic mi, cuiridh mi 'n ceill,

18 A dh'aithris daoine glice, agus nach do cheil an aithriche orra[u]:

19 D'an d'thugadh 'nan aonar an talamh, agus cha d'imich coigreach 'nam measg.

20 Rè a laithean uile cràdhar an t-aingidh; agus folaichear àireamh *a* bhliadhnan air an fhear-shàrachaidh.

21 *Tha* fuaim eagalach 'na chluasaibh: 'na shoirbheachadh thig am fear millidh air.

22 Cha chreid e gu'm pill e as an dorchadas: agus feithear air leis a' chlaidheamh.

23 Tha se ag imeachd mu'n cuairt air son arain, *ag ràdh*, C'àit *am bheil e?* tha fios aige gu bheil latha an dorchadais deas aig a làimh.

24 Cuiridh teanntachd agus àmhghar[w] uamhas air: buadhaichidh iad air, mar righ deas a chum catha.

25 Oir sìnidh e mach a làmh an aghaidh Dhé, agus an aghaidh an Uile-chumhachdaich neartaichidh se e féin.

26 Ruithidh e air, air *a* mhuineal, air copaibh tiugha a sgiath;

27 A chionn gu'n do chòmhdaich

[l] *Goiridh.* [m] *cha mhothaich e* sin *d'an taobh.* [n] *air a shon féin.* [o] *eòlas faoin.* [p] *eagail dhiadhaidh.* [q] *nochduidh do bheul t'aingidheachd.* [r] *a t'ionnsuidh féin an d'thoir thu air falbh gliocas, riut féin a mhàin an cum thu gliocas?* [s] *nach* 'eil *aguinne.* Eabh. [t] *an d'fholaich e focal agad.* [u] *dh'aithris daoine glice o'n aithrichibh, agus nach do cheil iad.* [w] *cruaidhchas?*

a ghnùis le a shult [x], agus gu'n d'rinn e fillean [y] saille air a leasraidh.

28 Agus còmhnuichidh e ann am bailtibh fàsaichte [z], ann an tighibh nach 'eil air an àiteachadh, a tha ullamh gu bhi 'nan carnaibh.

29 Cha bhi e beartach, agus cha mhair a mhaoin; agus cha sìn e mach a fhreumh san talamh [a].

30 Cha triall e a dorchadas; tiormaichidh lasair a mhean-glan [b]; agus siubhlaidh e le anail a bheoil.

31 Na h-earbadh esan a mheallar a dìomhanas, oir dìomhanas bithidh aige mar luaigheachd.

32 Roimh a là coimhlionar e; agus cha bhi a gheug uaine.

33 Crathaidh e dheth mar an fhìonain fhìon-dhearcan anabaich, agus tilgidh e dheth mar an crann-olaidh a bhlàth.

34 Oir *bithidh* coi'-thional nan cealgair aonarach, agus caithidh teine pàilliuna na duais-bhratha [c].

35 Ginidh iad donas, agus beiridh iad droch-bheart [d], agus ulluichidh an com cealg.

CAIB. XVI.

ACH fhreagair Iob, agus thubhairt e,

2 Chùala mi mòran d'an leithidibh sin: *is* luchd-comhfhurtachd truagh sibh uile.

3 Am bi crìoch air briathraibh gaoithe [e]? no ciod a tha toirt an dànadais duit gu bheil thu a' freagairt?

4 Dh'fheudainnse mar an ceudna labhairt cosmhuil ribhse: nam biodh bhur n-anam an àit m'anama-sa, dh'fheudainn briathra chur cuideachd 'nar n-aghaidh, agus mo cheann a chrathadh ribh:

5 [Ach] neartaichinn sibh le m' bheul, agus lughdaicheadh gluasad mo bhilean *bhur doilgheas*.

6 Ge do labhair mise, cha lughdaichear mo dhoilgheas; agus *ma* bhios mi a'm' thosd, ciod am fuasgladh a gheibh mi?

7 Ach a nis sgìthich e mi: sgap thu [f] mo chuideachd uile.

8 Agus rinn thu mi làn phreasageudain [g]; mar fhianais tha *sin*: agus dh'éirich mo chaoile a'm' aghaidh [h]; re m'eudan freagraidh i.

9 Reub a chorruich mi [i], agus tha fuath aige dhomh: chas e fhiaclan rium; tha mo nàmhaid a' geurachadh a shùl orm.

10 Chas iad am beul rium; le masladh bhuail iad mo ghiala; cuideachd chruinnich iad a'm' aghaidh.

11 Thug Dia mi thairis do'n aindiadhaidh, agus an làimh nan aingidh thilg e mi.

12 An sìth bha mi, ach phronn e mi: agus rug e air mo mhuineal, agus chrath e as a chéile mi, agus chuir e suas mi dha féin mar chuspair.

13 Tha a luchd-shaighead [k] 'gam chuartachadh air gach taobh: sgoiltidh e m'airnean o chéile, agus cha chaomhain e; taomaidh e mach mo dhomblas air an talamh.

14 Brisidh e mi le briseadh air bhriseadh; ruithidh e orm mar churaidh [l].

15 Dh'fhuaigh mi saic-eudach air mo chroicionn, agus shalaich mi m'adharc san duslach.

16 Tha m'eudan air a h-atadh [m] le gal [n], agus air mo rosgaibh [o] *tha* sgàile a' bhàis;

17 Cha 'n ann air son euceirt a'm' làmhaibh: mar an ceudna *tha* m'urnuigh glan.

18 A thalamh, na còmhdaich thusa m'fhuil, agus na biodh àit aig mo ghlaodh.

19 Mar an ceudna nis, feuch, anns na nèamhaibh *tha* m'fhianuis, agus esan a bheir teisteas orm anns na h-airdibh.

20 A'fanoid orm *tha* mo chàirdean: chum Dhé tha mo shùil a' taomadh *dheur*.

21 O nach feudadh duine tagradh re Dia, mar *a thagras* mac an duine r'a choimhearsnach [p]!

22 An uair a thig beagan do bhliadhnaibh, an sin san t-slighe air nach pill mi siubhlaidh mi.

CAIB. XVII.

THRUAILLEADH m'anail; ghearradh as mo laithean; *tha* na h-uaighean air mo shon-sa.

2 Nach 'eil luchd-fanoid maille

[x] *reamhrad.* [y] *staoigean.* [z] *fàsail.* [a] *cha sìn e an coimhliontachd air an talamh; cha chuir e mach sgàile air an talamh.* [b] *fhaillean.* [c] *duais na h-eucorach.* [d] *dìomhanas.* [e] *briathraibh faoin.* [f] *rinn thu aonaranach.* [g] *chasadh.* [h] *annam.* [i] *Reub e mi 'na fheirg.* [k] *a shaighde.* [l] *mar fhamhair.* [m] *salchadh.* [n] *gul, caoineadh.* [o] *air fàbhraidhibh mo shùl.* [p] *tagradh air son duine re Dia, mar a* thagras *duine air son a choimhearsnaich.*

rium? agus 'nam brosnachadh nach
'eil mo shùil a' buanachadh?
3 Cuir sìos a nis, thoir dhomh
urras maille riut: co esan a ghlacas
mo làmh?
4 Oir dh'fholuich thu an cridhe
o thuigse: uime sin cha 'n ardaich
thu *iad*.
5 Esan a ni miodal r'a chaird-
ibh[q], failnichidh sùilean a chloinne.
6 Agus rinn e mi a'm' ghnàth-
fhocal an t-sluaigh; agus tha mi
mar bhall-fochaid rompa[r].
7 Agus dhorchaich mo shùil le
bròn[s], agus *tha* mo bhuill uile mar
sgàile.
8 Bithidh uamhas air na h-ion-
racain air son so; agus dùisgidh[t]
an neo-chiontach an aghaidh a'
chealgair.
9 Agus cumaidh an *duine* coth-
romach a shlighe; agus gheibh esan
a ta glan 'na làmhaibh tuilleadh
neirt.
10 Ach air bhur son-sa uile, pill-
ibh agus thigibh a nis; agus cha 'n
fhaigh mi *duine* glic 'nar measg.
11 Chaidh mo laithean thairis,
bhriseadh mo smuainte[u] air falbh,
seilbh[w] mo chridhe.
12 An oidhche tionndadhaidh
iad gu là: *tha'n* solus gaoraid a
thaobh dorchadais.
13 Ma dh'fheitheas mi, is i'n
uaigh mo thigh; san dorchadas rinn
mi mo leaba.
14 Re truaillidheachd thubhairt
mi, *Is* tu m'athair; ris a' chnuimh,
Is tu mo mhàthair, agus mo phiuth-
ar.
15 Agus c'àit a nis *am bheil* mo
dhòchas[x]? seadh, mo dhòchas-sa,
cò chi e?
16 *Gu* crannaibh an t-sluichd
théid iad sìos: an sin *bithidh ar*
fois cuideachd anns an duslach.

CAIB. XVIII.

AN SIN fhreagair Bildad an
Subach, agus thubhairt e,
2 Cia fhada gus an cuir sibh
crìoch air briathraibh? tuigibh[y],
agus 'na dhéigh sin labhramaid.
3 C'ar son a mheasar sinne mar
ainmhidhibh, *agus* a tha sinn tàir-
eil[z] a'd' shùilibh-sa?
4 *Tha e* a' reubadh anama 'na
chorruich! air do shon-sa an tréig-
ear an talamh? agus an atharraich-
ear a' charraig as a h-àit?
5 Seadh, cuirear solus an aing-
idh[a] as; agus cha dealraich lasair[b]
a theine.
6 Dorchaichear an solus 'na
phàilliun, agus cuirear as a lochran
aige.
7 Cumhaingichear ceuman a neirt,
agus tilgidh a chomhairle féin sìos
e:
8 Oir cuirear ann an lìon e le a
chosaibh féin[c], agus air ribe[d] imich-
idh e.
9 Glacaidh an cord air shàil e;
buadhaichidh am fear-reubainn 'na
aghaidh.
10 Foluichte anns an talamh tha
ribe air a shon, agus inneal-glacaidh
air a shon air an t-slighe.
11 Air gach taobh cuiridh uamh-
asan eagal air, agus fuadaichidh iad
air a chosaibh e.
12 Bithidh a neart air a chlaoidh
le h-ocras, agus léir-sgrios deas aig
a thaobh.
13 Ithidh e suas neart[e] a chroic-
inn; ithidh ceud-ghin a' bhàis suas
a neart.
14 Spìonar as a phàilliun a dhòch-
as; agus bheir se e gu righ nan
uamhann.
15 Gabhaidh e còmhnuidh 'na
phàilliun, a chionn nach leis-san e;
crathar pronnasg air àite-còmh-
nuidh.
16 Shios tiormaichear a fhreumh-
an, agus shuas gearrar air falbh a
bhàrr.
17 Sgriosar a chuimhne as an
talamh, agus cha *bhi* ainm aige air
an t-sràid.
18 Fògairear e o sholus gu dorch-
adas, agus as an t-saoghal tilgear e.
19 Cha *bhi* mac aige, no mac a
mhic am measg a shluaigh, no
neach a mhaireas 'na aitibh-còmh-
nuidh.
20 R'a latha bithidh iongnadh
orra-san a thig 'na dhéigh, mar a
ghlac uamhas[f] iadsan a thàinig
roimhe.
21 Gu deimhin *is* iad sin ionada-
còmhnuidh an aingidh; agus is e so
àite-san, da nach aithne Dia.

CAIB. XIX.

ACH fhreagair Iob agus thubh-
airt e,

[q] *a gheallas creach d'a chairdibh.* [r] *roimhe bha mi mar thiompan.* [s] *doilgheas, ardan.* [t] *dùisgear.* [u] *rùna.* [w] *smuainte.* [x] *mo dhùil.* [y] *thugaibh fa'near.* [z] *gràineil, neo-ghlan.* [a] *nan aingidh.* [b] *srad.* [c] *cuirear ann an lìon a chos.* [d] *lìon, painteir.* [e] *maise.* [f] *fuathas.*

2 Cia fhada chuireas sibh doil-
gheas air m'anam, agus a bhriseas
sibh mo chridhe le briathraibh?
3 Na deich uaire so mhaslaich
sibh mi: cha nàr leibh *gu* bheil
sibh cho-choimheach rium[g].
4 Agus gu deimhin ma chaidh mi
air seacharan, fanaidh mo sheach-
aran agam féin.
5 Au ardaich[h] sibhse d'a rìreadh
sibh féin a'm' aghaidh, agus an tag-
air sibh a'm' aghaidh mo mhas-
ladh?
6 Biodh fios agaibh a nis gu'n do
thilg Dia thairis mi, agus gu'n do
chuir e a lìon mu'n cuairt orm.
7 Feuch, glaodhaidh mi, Eucoir,
ach cha 'n éisdear rium; éighidh
mi gu h-ard, ach cha *'n'eil* breith-
eanas ann.
8 Dhùin e suas mo shlighe air
chor as nach urrainn mi dol seachad,
agus chuir e dorchadas air mo
cheumaibh.
9 Bhùin e mo ghlòir dhìom, agus
thug e an crùn bhàrr mo chinn.
10 Sgrios e mi air gach taobh,
agus chaidh as domh[i]; agus chuir
e air falbh, mar chraoibh, mo
dhòchas.
11 Agus las fhearg a'm' aghaidh,
agus mheas e mi mar *aon d'*a
naimhdibh.
12 Cuideachd thàinig a bhuidh-
nean, agus chuir iad suas an slighe
a'm' aghaidh, agus champaich iad
mu'n cuairt air mo phàilliun.
13 Chuir e mo bhràithrean fad
uam; agus tha mo luchd-eòlais gu
deimhin air fàs coimheach rium.
14 Thréig mo dhilsean, agus dhi-
chuimhnich mo luchd-eòlais[k] mi.
15 Mheas muinntir mo thighe,
agus mo bhanoglaich mi mar choig-
reach: a'm' eil-thireach[l] bha mi
'nan sùilibh.
16 Air mo sheirbhiseach ghairm
mi, agus cha do fhreagair e: le'm'
bheul féin ghuidh mi air.
17 Bha m'anail coimheach do m'
mhnaoi, ge do ghuidh mi as leth[m]
cloinne mo chuirp féin[n].
18 Rinn eadhon clann òg tàir
orm: dh'éirich mi, agus labhair iad
a'm' aghaidh.
19 Ghabh mo luchd-rùin uile
gràin dìom; agus tha iadsan *a*
ghràdhaich mi air tionndadh a'm'
aghaidh.
20 Re m' chroicionn agus re
m'fheoil dhluth-lean mo chnàmh;
agus chaidh mi as le croicionn
m'fhiacal.
21 Gabhaibh truas dìom, gabh-
aibh truas dìom, O mo chairde, oir
bhean làmh Dhé rium.
22 C'ar son a gheur-leanas sibhse
mi mar *a ni* Dia, agus le m'fheoil
nach sàsuichear sibh?
23 O nach robh mo bhriathra nis
air an sgriobhadh! O nach robh iad
air an cur sìos ann an leabhar!
24 Le peann iaruinn agus luaidh
gu bràth ann an carraig nach robh
iad air an gearradh!
25 Oir a ta fios agam gu bheil
m'fhear-saoraidh beo, agus ma
dheireadh gu seas e air an talamh[o];
26 Agus an déigh dhoibh so mo
chroicionn a chnàmh[p], gidheadh
ann am fheoil gu'm faic mi Dia:
27 Neach a chi mise air mo shon
féin, agus air an amhairc mo shùil-
ean-sa, agus ni h-e neach eile: so
uile chuir mi suas a'm' chom féin[q].
28 Ach their sibhse, C'ar son a
gheur-leanamaid e, agus gu'n d'fhuar-
adh freumh a' ghnothuich ann[r]?
29 Biodh eagal oirbh roimh'n
chlaidheamh; oir fàsaidh an claidh-
eamh teth [an aghaidh] eucearta[s],
chum gu'm bi fios agaibh gu'm bi
breitheanas ann.

CAIB. XX.

AN sin fhreagair Sophar an Naam-
atach, agus thubhairt e,
2 Uime sin tha mo smuainte toirt
orm freagairt, agus air a shon so ni
mi deifir.
3 Achmhasan mo mhaslaidh
cluinneam[t], agus tha spiorad mo
thuigse a' toirt orm freagairt.
4 Nach aithne dhuit so o chian,
o shuidhicheadh an duine air thal-
amh,
5 Gur gearr caithream[u] nan aing-
idh, agus *nach 'eil* gairdeachas a'
chealgair *ach* car tiota?
6 Ge d'éirich airde[w] suas gus na
neamhaibh, agus ge do ruig a cheann
na neoil;
7 Mar aolach féin gu bràth théid
as da: their iadsan a chunnaic e,
C'àit *am bheil* e?

[g] *air bhur cruadhachadh a'm' aghaidh.* [h] *Ma dh'ardaicheas.* [i] *siùbhlam.* [k] *mo chairdean.* [l] *allmharach.* [m] *agus tha mi re caoidh air son.* [n] *m'innidh; mo bhronna.* Eabh. [o] *gu'n éirich e air an duslach.* [p] *an déigh mo chroicinn ge do chnàmh iad* a' chreubhag so. [q] ge do *chaithear m'airnean an taobh a stigh dhiom.* [r] *annam.* [s] *oir* bheir *fearg peanas a' chlaidheimh.* [t] *Mo chronachadh maslach chuala mi.* [u] *luathghaire.* [w] *uaill.*

8 Mar aisling grad-shiùbhlaidh[x] e, agus cha'n fhaighear e; agus teichidh e mar shealladh na h-oidhche.

9 An t-sùil a chunnaic e, cha '*n fhaic i e* tuilleadh; agus ni's mò cha'n amhairc àite féin air.

10 Iarraidh a mhic na bochdan a thoileachadh, agus aisigidh a làmhan am maoin.

11 Tha a chnàmha làn do *pheacadh* òige[y], agus maille ris anns an duslach luidhidh e.

12 Ge do robh an t-olc milis 'na bheul, *ge* d'fholaich se e fuidh a theangaidh.

13 *Ge* do chaomhain se e, agus nach tréig se e, ach gu'n gléidh se e an taobh a stigh a bheoil;

14 Tionndaidhear a bhiadh 'na mhionach, gu domblas nan nathair an taobh a stigh dheth.

15 Shluig e sìos beartas, agus sgeithidh e nìos e: tilgidh Dia mach as a bhroinn e.

16 Sùgaidh e nimh nan nathair[z]: marbhaidh teanga na nathrach mìlltich e.

17 Cha 'n fhaic e na h-aibhniche 'nan roinnibh[a], na sruthain meala agus ime.

18 Aisigidh e an ni air son an do shaothraich e, agus cha sluig e sìos e: a réir *a* shaibhris[b] bithidh aiseag[c], agus cha dean e gairdeachas *ann:*

19 A chionn gu'n d'rinn e fòireigin, gu'n do thréig e na bochdan, le h-ainneart gu'n d'thug e air falbh tigh nach do thog e.

20 Oir cha mhothaich e suaimhneas 'na chom[d], cha téaruinn e bheag do na mhiannaich e.

21 Cha 'n fhàgar a' bheag d'a bhiadh: uime sin cha bhi sùil *aig duine air bith* r'a mhaoin[e].

22 Ann an iomlaine a' phailteis bithidh e ann an teanntachd: thig gach aobhar dragha air[f].

23 *An uair* a bhios e gus a bhrù a lìonadh, tilgidh *Dia* fraoch[g] fheirge air, agus frasaidh e air e 'nuair a bhios e ag itheadh.

24 Teichidh e roimh na h-armaibh iaruinn: buailidh am bogha umha[h] troimhe e.

25 Tairngear, agus thig a mach as *a* chorp, thig an claidheamh lainneara[i] mach as a dhomblas: *thig* uamhasan air.

26 *Bithidh* gach uile dhorchadas folaichte 'na ionadaibh diomhair: loisgidh teine gun séideadh e: éiridh gu h-olc dhasan a dh'fhàgar 'na phàilliun.

27 Foillsichidh na néamhan aingidheachd; agus éiridh an talamh 'na aghaidh.

28 Triallaidh fàs a thighe: sruthaidh *nithe* as ann an latha fheirge.

29 *Is* e so cuibhrionn an duine aingidh o Dhia, agus an oighreachd a dh'orduicheadh dha le Dia.

CAIB. XXI.

ACH fhreagair Iob, agus thubhairt e,

2 Eisdibh gu furachar re m' chainnt, agus biodh so mar[k] bhur comhfhurtachd.

3 Fuilgibh dhomh, agus labhraidh mi; agus an déigh dhomh labhairt, cuiribh re'r fanoid.

4 Am' thaobh-sa, an ann re duine *a tha* mo ghearan? agus nam b'ann, c'ar son nach biodh mo spiorad fa bhuaireas[l].

5 Amhaircibh orm, agus biodh ìongnadh[m] oirbh, agus cuiribh *bhur* làmh air *bhur* beul:

6 Oir an uair a chuimhnicheas mi, tha eagal[n] orm; agus glacaidh geilt-chrith m'fheoil.

7 C'ar son ata na h-aingidh beò, a dh'fhàsas iad sean, agus a bhios iad ard[o] ann an cumhachd?

8 *Tha*'n sliochd air a dhaingneachadh 'nam fianuis maille riu, agus an gineal fa chomhair an sùl.

9 *Tha*'n tighean saor o eagal[p]; agus cha '*n'eil* slat Dhé orra.

10 Ginidh an tarbh, agus cha'n fhàilnich e; beiridh am bò laogh, agus cha tilg i *e*.

11 Cuiridh iad a mach an clann bheag mar threud; agus dannsaidh[q] an gineal.

12 Togaidh iad an tiompan agus a' chlàrsach; agus ni iad gairdeachas re fuaim an orgain.

13 Caithidh iad an laithean ann an saibhreas, agus ann an tiota[r] théid iad sìos do'n uaigh.

14 Agus their iad re Dia, Imich

[x] *iteilichidh.* [y] *d'a* pheacannaibh *dìomhair.* [z] *asp.* Sasg. *petan.* Eabh. [a] *meuraibh, sruth-chlaisibh.* [b] a *neirt.* [c] *ath-dhìoladh.* [d] *'na bhroinn.* [e] *cha mhair a shoirbheas.* [f] *buailidh làmh gach* duine *dhrochmhuinte air.* [g] *lasan.* [h] *stàilinn, cruadh ch.* [i] *lìobhta, dealrach.* [k] *an àit.* [l] *air a theannachadh, air a bhrosnachadh.* [m] *uamhas.* [n] *uamhas.* [o] *barraichte, treun.* [p] *téaruinte* agus *as eugmhais eagail.* [q] *damhsaidh.* [r] *ann an gradaig.*

uainn; oir cha'n àill leinn eòlas do shlighean.

15 Cò e an t-Uile-chumhachdach, gu'n deanamaid seirbhis dha? agus ciod an tairbhe bhios ann duinn, ma ni sinn urnuigh ris?

16 Feuch, cha *'n'eil* am maith 'nan làimh: *tha* comhairle nan aingidh fada uamsa.

17 Cia minic a chuirear coinneal nan aingidh as, agus a thig an sgrios orra? roinnidh *Dia* doilgheasan 'na fheirg.

18 Bithidh iad mar asbhuain roimh'n ghaoith, agus mar mholl a bheir an iomghaoth leatha.

19 Taisgidh Dia suas euceartsan[r] d'a chloinn: dìolaidh e dha, agus bithidh fios aig *air*.

20 Chi a shùilean a sgrios, agus do fheirg an Uile-chumhachdaich òlaidh se.

21 Oir ciod an tlachd *a bhios* aige 'na thigh 'na dhéigh, 'nuair a ghearrar as àireamh a mhìos 'nam meadhon?

22 Do Dhia an teagaisg *neach air bith* eòlas, agus gur e féin a bheir breth orra-san ata arda?

23 Bàsaichidh e so 'na làn neart, agus e uile aig fois agus an sìth.

24 Tha innidh làn saill[s], agus a chnàmhan air an taisleachadh le smior.

25 Agus bàsaichidh e sin ann an searbhas anama, agus cha 'n ith e idir le toil-inntinn.

26 Cuideachd anns an duslach luidhidh iad, agus còmhdaichidh cnuimhean iad.

27 Feuch, is aithne dhomh bhur smuainte, agus na h-innleachdan *a* tha sibh a' dealbhadh gu h-eucorach a'm' aghaidh:

28 Oir their sibh, C'àit *am bheil* tigh an duine mhòir, agus c'àit *am bheil* ionada-còmhnuidh nan aingidh?

29 Nach d'fheòraich sibh dhiubhsan a ghabhas seachad air an t-slighe? agus nach aithne dhuibh an comharan?

30 Gu'n gleidhear an t-aingidh chum latha an sgrios; chum latha na feirge gu'n d'thoirear a mach iad.

31 Cò a chuireas an céill a shlighe as an eudan: agus cò a dh'ìocas dha *na* rinn e.

32 Ach a chum na h-uaighe bheirear e, agus anns an àit-adhlacaidh fanaidh se.

33 Bithidh fòidean a' ghlinne milis dha, agus tairngidh gach duine 'na dhéigh, mar *a ta* iad do-àireamh roimhe.

34 Cionnas ma ta a tha sibh a' tabhairt comh-fhurtachd dhomh gu dìomhain, an uair a ta cealg 'nar freagraibh?

CAIB. XXII.

AN sin fhreagair Eliphas an Temanach, agus thubhairt e,

2 Do Dhia am feud duine a bhi tarbhach, mar a dh'fheudas esan a ta glic a bhi tarbhach dha féin?

3 An toilinntinn do'n Uile-chumhachdach gu'n saor thusa thu féin? agus am buannachd e *dha-san*, gu'n dean thu do shlighean iomlan?

4 Air eagal romhad an cronaich e thu? an d'théid e chum breitheanais leat?

5 Nach 'eil t'aingidheachd mòr? agus t'eucearta gun chrìoch?

6 Oir ghabh thu geall o d' bhràithribh gun aobhar, agus rùsgadh nan lomnochd bhuin[t] thu dhiubh.

7 Cha d'thug thu uisge do'n sgìth r'a òl, agus o'n ocrach chum thu aran.

8 Ach *aig* fear a' ghairdein làidir bha an talamh, agus ghabh an duine urramach còmhnuidh ann.

9 Chuir thu bantraichean uait folamh, agus bhriseadh gairdeana nan dìlleachdan.

10 Air an aobhar sin mu'n cuairt ort *bha* ribeacha, agus ghlac[u] geilt obann thu;

11 No dorchadas, air chor as nach faiceadh tu; agus chòmhdaich pailteas uisgeachan thu.

12 Nach 'eil Dia *ann an* airde nan nèamh? agus faic mullach[w] nan rionnag, cia ard a ta iad.

13 Agus their thusa, Cionnas a ta fios aig Dia? troimh an dorchadas[x] am breithnich e?

14 *Tha* neoil 'nan còmhdachadh dha, agus cha'n fhaic e; agus ann an cuairt nan nèamh siubhlaidh e.

15 An d'thug thu fa'near an t-slighe o shean, air an d'imich daoine aingidh;

16 A ghearradh sìos roimh an àm, agus thaom tuil thar am bunait?

17 A thubhairt re Dia, Imich uainn: agus ciod is urrainn an

[r] *euceart* an duine aingidh, *a thruaighe.* [s] *a chìocha làn bainne.* [t] *ruisg.* [u] *glacaidh.* [w] *airde; ceann.* Eabh. [x] *ar neul dorcha.*

t-Uile-chumhachdach a dheanamh air ar[y] son?

18 Gidheadh lìon e an tighean le *nithibh* maithe: ach gu ma fada *bhios* comhairle nan aingidh uamsa!

19 Chi na h-ionraic, agus bithidh aoibhneas orra; agus ni an neo-chiontach gàire-fanoid riu.

20 An àit nach do ghearradh ar maoin-ne sìos; ach loisgidh teine am fuigheall-san.

21 Gabh-sa nis eòlas air-san, agus bi an sìth: mar sin thig maith a'd' ionnsuidh.

22 Gabh, guidheam ort, an lagh o bheul, agus cuir suas a bhriathran ann ad chridhe.

23 Ma philleas tu dh'ionnsuidh an Uile-chumhachdaich, togar suas thu; cuiridh tu euceart am fad o d' phàilliunaibh.

24 Agus cuiridh tu suas òr mar dhuslach, agus *òr* Ophir mar chlachaibh nan sruth.

25 Agus bithidh an t-Uile-chumhachdach 'na dhìdean agad, agus bithidh neart[z] airgid agad.

26 Oir an sin bithidh do thlachd anns an Uile-chumhachdach, agus togaidh tu suas do ghnùis a dh'ionnsuidh Dhé.

27 Ni thu urnuigh ris, agus éisdidh e riut, agus dìolaidh tu do bhòidean.

28 Agus cuiridh tu ni romhad, agus daingnichear dhuit e; agus air do shlighibh dealraichidh solus.

29 An uair a dh'ìslichear daoine, an sin their thu, *Bithidh* ardachadh ann: agus saoraidh e an t-iriosal.

30 Saoraidh se esan nach 'eil neo-chiontach[a], agus saorar e le gloine do[b] làmh-sa.

CAIB. XXIII.

ACH fhreagair Iob, agus thubhairt e,

2 An diugh féin *is* searbh mo ghearan: is truime mo bhuille na m'osna.

3 Och gun fhios agam c'àit am faighinn esan, *agus* gu'n d'thiginn a dh'ionnsuidh àite!

4 Chuirinn *mo* chùis an ordugh 'na làthair, agus lìonainn mo bheul le h-argumaidibh.

5 Bhiodh fios agam air na briathraibh leis am freagaireadh e mi, agus thuiginn ciod a theireadh e rium.

6 Le *a* mhòr chumhachd an tagaireadh e a'm' aghaidh? ni h-eadh, ach chuireadh e *neart* annam.

7 An sin thagaireadh am fìrean ris, agus bhithinn air mo shaoradh gu bràth o' m' bhreitheamh.

8 Feuch, théid mi air m'aghaidh, ach cha '*n'eil* esan ann; agus air m'ais, ach cha mhothaich mi e:

9 Air an làimh chlì, far am bheil e ag oibreachadh, ach cha 'n fhaic mi *e;* folaichidh se e féin air an làimh dheis, agus cha léir dhomh *e.*

10 Ach is aithne dha an t-slighe agam: an uair a dhearbhas e mi, mar òr thig mi a mach.

11 Air a cheumaibh chum mo chos; ghléidh mi a shlighe, agus cha do chlaon mi.

12 *O* àithne a bhilean cha deachaidh mi air m'ais; ni's mò na mo dhlighe *bìdh* mheas mi briathran a bheoil[c].

13 Ach *tha* e san aon *bheachd*[d] agus cò a dh'iompoicheas[e] e? agus *an ni* is miann le anam, *sin* ni e.

14 Oir coimhlionaidh e an ni a dh'orduicheadh dhomhsa: agus *tha* mòran d'an leithidibh sin aige.

15 Uime sin tha fiamh orm 'na fhianais; an uair a bheir mi fa'near, tha eagal orm roimhe:

16 Oir mhaothaich Dia mo chridhe, agus chuir an t-Uile-chumhachdach fiamh orm;

17 A chionn nach do ghearradh as mi roimh an dorchadas, agus o m' ghnùis nach d'fholaich e an dorchadas.

CAIB. XXIV.

CAR SON, o nach d'fholaicheadh aimsirean o'n Uile-chumhachdach, nach faic iadsan d'an aithne e a laithean?

2 Atharraichidh iad na comharan-talmhainn: bheir iad treudan leo le foirneart, agus biadhaidh siad *iad.*

3 Iomainidh iad air falbh asal nan dìlleachdan; mar gheall glacaidh iad damh na bantraich.

4 Tionndadhaidh iad na feumaich as an t-slighe: le chéile folaichidh bochdan na talmhainn iad féin.

5 Feuch, mar asalaibh fiadhaich anns an fhàsach théid iad a mach a chum an oibre, ag eirigh gu moch a chum creiche: *bheir* am fàsach biadh dhoibh d'*an* òigridh[f].

6 Anns an fhearann buainidh iad

[y] *an.* [z] *pailteas.* [a] *an neo-chiontach, eilean an neo-chiontaich.*
[b] *a.* [c] *a'm' chridhe thaisg mi briathran a bheoil.* [d] *tha e 'na aon.*
[e] *thionndadhas, philleas.* [f] *d'an cloinn.*

arbhar; agus cruinnichidh iad fìon-fhoghara an aingidh.

7 Bheir iad air an lomnochd luidhe gun eudach, agus gun chòmhdachadh anns an fhuachd.

8 Le frasaibh nam beann bithidh iad fliuch, agus a dhìth fasgaidh [g] gabhaidh iad 'nan glacaibh a' charraig.

9 Spìonaidh iad an dìlleachdan o'n chìch, agus o'n bhochd gabhaidh iad geall.

10 Bheir iad air imeachd lòmnochd, gun eudach; agus *o* na h-ocraich bheir iad leo an sguab.

11 An taobh a stigh d'am ballachaibh fàisgidh [h] iad ola; bruthaidh iad *am* fìon-amair, agus fuilingidh iad tart.

12 As a' bhaile tha daoine ag osnaich, agus éighidh anam nan *daoine* leònta; gidheadh cha chuir Dia amaideachd as *an* leth.

13 Tha iad dhiubhsan a dh'éireas suas an aghaidh an t-soluis; cha 'n aithne dhoibh a shlighean, agus cha ghluais iad 'na cheumaibh.

14 Leis an t-solus éiridh am mortair [i], [agus] marbhaidh e am bochd agus am feumach; agus anns an oidhche bithidh e mar ghaduiche.

15 Mar an ceudna feithidh sùil an adhaltranaich ris an dubh-thra [k], ag ràdh, Cha'n fhaic sùil mi; agus cuiridh e folach air aghaidh.

16 Cladhaichidh iad anns an dorchadas troimh thighibh, *a* chomharaich iad dhoibh féin san là; cha'n aithne dhoibh an solus:

17 Oir *tha* mhaduinn dhoibhsan mar sgàile a' bhàis: ma dh'aithnicheas *neach iad, bithidh iad ann an* uamhasaibh sgàile a' bhàis.

18 Luath *tha* e mar na h-uisgeacha [l]: mallaichear an cuibhrionn air an talamh: cha'n fhaic e slighe nam fìon-lios.

19 Bheir tiormachd agus teas leo uisgeachan an t-sneachdaidh; an uaigh *iadsan a* pheacaich.

20 Di-chuimhnichidh a' bhrù e, biadhaidh a' chnuimh gu mìlis air; ni's mò cha chuimhnichear e; agus brisear aingidheachd mar chrann.

21 Bithidh e olc ris a' *mhnaoi* neo-thoraich, nach beir *clann;* agus do'n bhantraich cha dean e maith.

22 Agus tairngidh e na daoine treuna le a neart: éiridh e suas, agus cha 'n'eil *neach air bith* cinnteach d'a bheatha.

23 Bheir e dha a bhi ann an tèaruinteachd, agus *as sin* earbaidh e; ach *a ta* a shùilean air an slighibh.

24 Ardaichear iad rè tamuill, ach cha *bhi* iad ann; ìslichear iad, agus mar na h-uile bheirear air falbh iad, agus mar cheann déise gearrar as iad.

25 Agus mur *'eil* e mar sin a nis, cò a ni breugaire dhìom, agus a bheir gu neo-ni mo chainnt?

CAIB. XXV.

AN sin fhreagair Bildad an Suhach, agus thubhairt e,

2 *Tha* tighearnas agus eagal maille ris-san: ni e sìth 'na ionadaibh arda.

3 Am bheil àireamh air bith air a shlòigh? agus cò air nach éirich a sholus.

4 Cionnas ma ta a shaorar duine aig Dia? agus cionnas a bhios esan glan a rugadh o mhnaoi?

5 Amhairc eadhon air a' ghealaich, agus cha dealraich i; agus cha 'n'eil na rionnaga glan 'na shealladh.

6 Cia is ro-lugha na sin an duine *a ta* 'na chnuimh, agus mac an duine *a ta* 'na chnuimh?

CAIB. XXVI.

ACH fhreagair Iob, agus thubhairt e,

2 Cionnas a chuidich thu leis an ti *a ta* gun chumhachd? cionnas a shaor thu an gairdean *a ta* gun neart?

3 Cionnas a chomhairlich thu esan aig nach *'eil* gliocas, agus a dh'fhoillsich thu gu pailte an ni mar a ta e?

4 Cia ris a labhair thu briathran? agus cia leis an spiorad a thàinig uait?

5 Dealbhar *nithe* marbha fuidh na h-uisgeachaibh, agus an luchd-àiteachaidh.

6 Lomnochd tha ifrinn 'na làthair, agus cha *'n'eil* còmhdachadh aig léir sgrios.

7 *Tha e* a' sìneadh na h-airde tuath os cionn an ionaid fholaimh, a' crochadh na talmhainn air neo-ni;

8 A' ceangal suas nan uisgeacha 'na neulaibh, agus cha reubar an neul fopa;

9 A' cumail a stigh [m] aghaidh *a* rìgh-chathrach, a' sgaoileadh a neoil oirre.

10 Chuairtich e na h-uisgeacha le criochaibh, gus an teirig [n] an là maille ris an oidhche.

[g] *a chion tearmuinn.* [h] *ni.* [i] *murtair.* [k] *fheasgar, anmoch.* [l] *air aghaidh nan uisgeacha.* Eabh. [m] *air a h-ais.* [n] *d'thig crioch air.*

11 Criothnaichidh puist[o] nan
neamh, agus bithidh uamhas orra r'a
achmhasan.
12 Le chumhachd roinnidh e an
fhairge, agus le thuigse buailidh e
an t-uaibhreach.
13 Le a spiorad sgeadaich e na
nèamha: dhealbh a làmh an nathair
lùbach.
14 Feuch, *is* iad sin cuid d'a
shlighibh; ach cia beag a' chuibh-
rionn a chuala sinn deth? agus cò a
dh'fheudas tairneanach a chumh-
achd a thuigsinn?

CAIB. XXVII.

AGUS bhuanaich Iob 'na chos-
amhlachd a labhairt a mach,
agus thubhairt e,
2 Mar is beo Dia *a* thug air falbh
mo bhreitheanas, agus an t-Uile-
chumhachdach *a* chràidh m'anam,
3 Co fhad as a bhios m'anail an-
nam, agus spiorad Dhé ann am
chuinncinibh[p],
4 Cha labhair mo bhilean aingidh-
eachd, agus cha chan mo theanga
cealg.
5 Nar leigeadh Dia gu'n saorainn
sibh: gus am bàsaich mi, cha'n
atharraich mi m'ionracas uam.
6 Ann am fhìreantachd fanaidh
mi, agus cha leig mi uam i; cha
mhaslaich mo chridhe *mi* rè mo
laithean.
7 Mar an t-aingidh biodh mo
nàmhaid; agus esan a dh'éireas
suas a'm' aghaidh mar an t-eucorach.
8 Oir ciod e dòchas a' chealgoir,
ge do bhuannaich e, 'n uair a bheir
Dia air falbh anam?
9 An éisd Dia r'a ghlaodh, 'nuair
a thig àmhghar air?
10 Anns an Uile-chumhachdach
an gabh e tlachd? an gairm e air
Dia gach àm?
11 Teagaisgidh mi sibh le làimh
Dhé; *an ni* a *ta* aig an Uile-
chumhachdach, cha cheil mi.
12 Feuch, chunnaic sibh féin uile
e; c'ar son ma ta a tha sibh cho ro-
fhaoin?
13 Is i so cuibhrionn an duine
aingidh aig Dia, agus oighreachd
luchd-foirneart *a* gheibh iad o'n
Uile-chumhachdach.
14 Ma dh'fhàsas a mhic lìonmhor,
is ann air son a' chlaidheimh: agus
cha sàsaichear a shliochd le h-aran.
15 Adhlaicear iadsan a mhaireas
'na dhéigh[q] anns a' bhàs; agus cha
ghuil a bhan-traichean.
16 Ge do charn e suas airgiod
mar an duslach, agus ge do dheas-
aich e eudach mar an làthach;
17 Deasaichidh se *e*, ach cuiridh
an t-ionracan air e; agus roinnidh
an neo-chiontach an t-airgiod.
18 Togaidh e mar an leomann a
thigh, agus mar bhothan *a* ni am
fear-coimhid.
19 Luidhidh an saibhir sìos, ach
cha chruinnichear e: fosgailidh se a
shùilean, agus cha *'n'eil* e ann.
20 Glacaidh uamhasan e mar
uisgeacha: san oidhche goididh
doinionn air falbh e.
21 Bheir a' ghaoth an ear leatha
e, agus siubhlaidh e; agus le
h-iomghaoith grad-ghluaisidh i as
àit e.
22 Oir caithidh[r] Dia air, agus
cha chaomhain e: bu mhiann leis
teicheadh as a làimh.
23 Buailidh *daoine* am basan ris,
agus le sgeig fuadaichidh iad as
àit e.

CAIB. XXVIII.

GU cinnteach tha dol a mach[s]
aig an airgiod, agus àit aig an
òr *anns* an leagh iad e.
2 Bheirear iarunn as an talamh,
agus leaghar a' chlach 'na h-umha.
3 Chuir e crìoch air an dorchad-
as; agus rannsaichidh e mach gach
iomlaine, clachan duibhre agus
sgàile a' bhàis.
4 Brisidh an sruth[t] a mach o'n
luchd àiteachaidh; dearmadar[u] iad
leis a' chois; tiormaichear suas iad,
o dhaoinibh siubhlaidh iad.
5 *A thaobh* na talmhainn, aisde
thig aran; agus fuidhe[w] tionndadh-
ar suas amhuil teine:
6 *Is iad* a clachan àit na saphir;
agus *tha* duslach òir aice:
7 Ceum nach aithne do'n eunlaith,
agus nach faca sùil na fainge[x].
8 Cha do shaltair cuileana an
leòmhain[y] air, agus cha deachaidh
an leòmhan garg seachad air.
9 Air a' charraig cuiridh e mach
a làmh: tilgidh e bun os cionn na
beannta.
10 Anns na creagaibh bheir e air
aibhnichibh briseadh a mach; agus
chi a shùil gach ni luachmhor.
11 Ceanglaidh e na h-aibhnichean
o dhol thairis, agus *an ni a ta*
folaichte bheir e gu solus.

[o] *tuiridhean; pillars.* Sasg. [p] *choimhlionaibh.* [q] *iarmad.* [r] *tilgidh.* [s] *cuisle.* [t] *na sruthan, an tuil.* [u] *di-chuimhnichear.* [w] *fuipe, o a h-iochdar.* [x] *na seabhaige; Aiah.* Eabh. [y] *mic an ardain.*

12 Ach cia as a gheibhear gliocas? agus c'àit am bheil ionad na tuigse?
13 Cha 'n aithne do dhuine a luach [z]; agus cha'n fhaighear i ann an tìr nam beo.
14 Their an doimhne, Cha '*n'eil* i annam-sa; agus their a' mhuir, Cha '*n'eil* i maille riumsa.
15 Cha d'thoirear òr air a son, agus cha tomhaisear airgiod mar a luach.
16 Cha mheasar i le h-òr na h-Ophir, leis an Onics luachmhoir, no leis an t-saphir.
17 Cha choimeasar òr no leug rithe; agus cha *bhi* a malairt le seudaibh do'n òr fhior-ghlan.
18 Air coireal no neamhnuidibh [a] cha luadhar; oir tha luach gliocais os cionn nan clach a's uaisle [b].
19 Cha choimeasar topas na h-Etiopia rithe: leis an òr fhior-ghlan cha mheasar i.
20 Cia as ma ta a' thig gliocas? agus c'àit *am bheil* ionad na tuigse?
21 Oir a ta i am folach o shùilibh nan uile bheò; agus o eunlaith an athair tha i an cleith.
22 Thubhairt léir-sgrios agus am bàs, Le'r cluasaibh chuala sinn a cliu.
23 Tuigidh Dia a slighe, agus is aithne dha a h-àit:
24 Oir gu crìochaibh na talmhainn amhaircidh esan; fuidh na neamhaibh uile chi e:
25 Chum gu dean e cudthrom do'n ghaoith, agus *gu* tomhais e na h-uisgeacha le tomhas.
26 An uair a rinn e reachd do'n uisge, agus slighe do dhealanach na tairneanaich;
27 An sin chunnaic se i, agus dh'fhoillsich e i; dheasaich e i, seadh, agus rannsaich e mach i.
28 Agus thubhairt e ris an duine, Feuch, eagal an Tighearna, *is* e sin gliocas; agus an t-olc a threigsinn, tuigse.

CAIB. XXIX

AGUS bhuanaich Iob 'na chosamhlachd a labhairt a mach, agus thubhairt e,
2 Och nach robh mi mar anns na miosaibh a chaidh tharum, mar anns na laithibh *air* an do choimhid [c] Dia mi!
3 'Nuair a thug e air a lochran dealrachadh air mo cheann, *agus* le a sholus a ghluais mi san dorchadas;
4 Mar a bha mi ann an laithibh m'òige, 'nuair *a bha* rùn-dìomhair Dhé air mo phàilliun;
5 An uair a *bha*'n t-Uile-chumhachdach fathast maille rium, *agus* m'òganaich [d] mu m' thimchioll;
6 An uair a nigh mi mo cheuma le h-im, agus a thaom a' charraig a mach dhomh sruthan ola;
7 'Nuair a chaidh mi mach gu geatadh a' bhaile, a dheasaich mi m'àite-suidhe anns an t-sràid.
8 Chunnaic na daoine òga mi, agus dh'fholaich siad iad féin, agus dh'éirich na *daoine* aosda, *agus* sheas iad.
9 Sguir na h-uachdarain do labhairt, agus chuir iad *an* làmh air am beul.
10 Dh'fhan na h-ard-uaislean 'nan tosd, agus lean an teanga r'an gial.
11 An uair a chual a' chluas, bheannaich i mi; agus an uair a chunnaic an t-sùil, thug i fianuis leam.
12 A chionn gu'n do shaor mi am bochd a bha 'g éigheach, agus an dìlleachdan aig nach robh fear-cuideachaidh [e].
13 Thàinig beannachadh an ti a bha ullamh gu bàsachadh orm; agus thug mi air cridhe na bantraich seinn le h-aoibhneas.
14 Chuir mi ionracas orm, agus dh'eudaich e mi: mar fhalluing agus mar choron *bha* mo bhreitheanas.
15 Bu shùilean mi do'n dall, agus *bu* chosan mi do'n bhacach.
16 *Bha* mi a'm' athair do na bochdaibh; agus a' chùis nach b'aithne [f] dhomh rannsaich mi a mach.
17 Agus bhris mi gial an droch dhuine, agus as fhiaclaibh spìon mi a' chreach.
18 Agus thubhairt mi, Ann am nead gheibh mi bàs, agus mar a' ghaineamh ni mi *mo* laithean lìonmhor.
19 Bha [g] mo fhreumh air a sgaoileadh a mach làimh ris na h-uisgeachaibh, agus luidh [h] an drùchd ré na h-oidhche air mo mheangan.
20 *Bha* mo ghlòir ùr agam, agus dh'athnuadhaicheadh mo bhogha ann am làimh.
21 Riumsa dh'éisd *daoine*, agus

[z] *a riaghailt, a slighe.* [a] *gabis.* Eabh. [b] *rubies.* Sasg. *peninim.* Eabh. [c] *ghléidh.* [d] *mo chlann.* [e] *agus* esan *aig nach robh fear-cuideachaidh.* [f] *cùis an ti nach b'aithne dhomh.* [g] *Bithidh.* [h] *luidhidh.*

dh'fheith iad, agus bha iad 'nan tosd re m' chomhairle.

22 An déigh mo bhriathra cha do labhair iad a rìs; agus shil mo chainnt orra.

23 Agus bha sùil aca rium, mar ris an uisge; agus dh'fhosgail iad am beul gu farsaing, *mar* air son an uisge dheireanaich.

24 Ma ghàir mi riu, cha do chreid iad, agus solus mo ghnùise cha do thilg iad sìos.

25 Thagh mi mach an slighe, agus shuidh mi mar cheannard, agus chòmhnuich mi mar rìgh ann an armailt, mar *aon a* bheir comhfhurtachd do luchd-bròin.

CAIB. XXX.

ACH a nis tha iadsan a's òige na mise a' deanamh fanoid orm, muinntir nach b'fhiu leam an aithrichean a chur maille re conaibh mo threuda.

2 Seadh, ciod an tairbhe *a bhiodh* dhomhsa ann an neart an làmh, aig an deachaidh as d'an sean aois?

3 Le dìth agus le gorta *bha iad* uaigneach, a' teicheadh do'n fhàsach, *a bha* san àm a chaidh seachad 'na fhàsalachd agus 'na léirsgrios:

4 A' gearradh sios maloimh [i] làimh ris na preasaibh, agus freumhan-aiteil mar bhiadh.

5 O mheasg *dhaoine* dh'fhògradh a mach iad: dh'éigh iad 'nan aghaidh, mar *an aghaidh* gaduiche.

6 *Bha iad* a chòmhnuidh ann an sgaradh nan gleann, *ann an* uamhaibh na talmhainn agus nan creag.

7 Am measg nam preas rinn iad gearan [k]: fuidh 'n eanntagaich chruinnicheadh iad re chéile:

8 Clann nan amadan, seadh, clann *dhaoine* gun chliu: bha iad ni bu tàireile na'n talamh.

9 Agus a nis is mise a's òran doibh, agus a ta mi a'm' leth-fhocal aca.

10 Tha iad a' gabhail gràin dhiom, tha iad a' teicheadh fad as uam, agus cha chaomhain iad smugaid a thilgeadh a'm' eudan.

11 A chionn gu'n d'fhuasgail e mo chord, agus gu'n do shàraich e mi, leig iadsan mar an ceudna an t-srian sgaoilte romham.

12 Air *mo* dheas làimh dh'éirich an òigridh, thug iad air mo chosaibh sleamhnachadh uam, agus thog iad suas a'm' aghaidh slighean an sgrios.

13 Mhill iad mo cheuma, chuir iad m'aimhleas air aghaidh, gun fhear-cuideachaidh aca.

14 Mar bhriseadh a steach leathan thàinig iad, mar ann an léir-sgrios thaom iad a stigh.

15 Thionndaidh uamhasan a'm' aghaidh [l]: ruaig iad m'anam mar a' ghaoth; agus mar neul chaidh mo thearuinteachd seachad.

16 Agus a nis tha m'anam air a dhòrtadh a mach orm; ghlac laithean àmhghair mi.

17 San oidhche tha mo chnàmhan air an tolladh annam: agus cha bhi m'fhéithean aig fois.

18 Le meud a neirt mhùth e m'eudach [m]: mar bhile mo chòta chuairtich e mi.

19 Thilg e mi anns an làthaich, agus tha mi air fàs cosmhuil re duslach agus re luaith.

20 Dh'éigh mi riut, agus cha d'éisd thu rium; sheas mi suas, agus [cha] d'thug thu fa'near mi.

21 Tha thu air fàs an iochdmhor rium; le neart do làimhe tha thu 'gad chur féin a'm' aghaidh.

22 Tha thu 'gam thogail ris a' ghaoith: tha thu toirt orm marcachd *oirre*, agus a' leaghadh as mo bhrìgh.

23 Oir a ta fhios agam gu'n d'thoir thu mi gu bàs, agus a chum an tighe a dh'orduicheadh do gach uile bheò.

24 Gidheadh cha sin e mach *a* làmh a chum na h-uaighe, ge do ghlaodh iad 'na sgrios.

25 Nach do ghuil mise air a shon-san a bha ann an àmhghar? nach robh m'anam doilich air son an *duine* bhochd?

26 An uair a bha sùil agam re maith, an sin thàinig olc; agus an uair a bha dùil agam re solus, thàinig dorchadas.

27 Bha m'innigh air ghoil, agus cha robh fois aca: chuir laithean àmhghair romham.

28 Re bròn dh'imich mi as eugmhais na gréine: dh'éirich mi, anns a' chomhchruinneachadh dh'éigh mi.

29 Is bràthair mi do na dragonaibh, agus *is* companach *mi* do na cumhachagaibh [n].

30 Dhubhadh mo chroicionn orm, agus loisgeadh mo chnàmha le teas.

31 Agus tha mo chlàrsach air

[i] *gropis; maluch.* Eabh. [k] *ciurrulan; sitirich.* Eabh.
[l] *orm.* [m] *le neart* m'eudach *chaochaileadh m'eudach.*
[n] *coileachaibh-oidhche.*

tionndadh gu bròn, agus m'organ
gu guth na muinntir a ghuileas.

CAIB. XXXI.

RINN mi coi'-cheangal re m'
shùilibh: car son ma ta a
smuainichinn air maighdinn?
2 Oir ciod e cuibhrionn Dhé o'n
ionad shuas, agus oighreachd an
Uile-chumhachdaich o'n airde?
3 Nach *'eil* sgrios ann do'n droch
dhuine, agus coimhichead [o] do
luchd-deanamh na h-euccirte?
4 Nach 'eil e a' faicinn mo shligh-
ean, agus ag àireamh mo cheumanna
gu léir?
5 Ma ghluais mi le dìomhanas,
agus ma ghreas mo chos a chum
ceilge;
6 Cudthromaichear mi ann am
meidhibh a' cheartais, chum gu'm
bi fios aig Dia air m'ionracas.
7 Ma thionndaidh mo cheum as
an t-slighe, agus an déigh mo shùl
gu'n do ghluais mo chridhe, agus
re m' làmhaibh gu'n do lean smal
air bith;
8 Cuiream, agus itheadh neach
eile, seadh, biodh mo shliochd air
an spìonadh as am fréimh.
9 Ma mhealladh mo chridhe le
mnaoi, agus aig dorus mo choimh-
earsnaich ma rinn mi feall-fholach;
10 Meileadh mo bhean do neach
eile, agus cromadh daoin eile oirre;
11 Oir *is* cionta mòr so, agus *is*
euceart e *air son* nam breitheamh-
na [p].
12 Oir *is* teine e a loisgeas chum
sgrios, agus a spìonadh as m'fhàs
uile.
13 Ma rinn mi tàir air cùis m'òg-
laich, no mo bhan-oglaich, an uair a
thagair iad [q] rium;
14 Ciod ma ta a ni mi 'nuair a
dh'éireas Dia? agus an uair a dh'fhios-
raicheas e, ciod a fhreagaireas mi
dha?
15 Nach e 'n ti a rinn mise anns
a' bhroinn, a rinn esan? agus nach
aon a dhealbh sinn anns a' bhroinn?
16 Ma chum mi na bochdan o'*m*
miann, agus ma thug mi air sùilibh
na bantraiche fàilneachadh;
17 No ma dh'ith mi mo ghreim
a'm' aonar, agus nach d'ith an dìll-
eachdan dheth;
18 (Oir o m'òige dh'fhàs e suas
maille rium, mar *aig* athair: agus o
bhroinn mo mhàthar threòraich mi
ise)
19 Ma chunnaic mi neach a' bàs-
achadh a dhìth eudaich, agus nach
robh còmhdachadh aig a' bhochd;
20 Mur dó bheannaich a leasraidh
mi, agus mur do bhlàthaicheadh e
le lomradh mo chaorach;
21 Ma thog mi mo làmh an agh-
aidh an dìlleachdain, an uair a chun-
naic mi mo chòmhnadh anns a'
gheata:
22 Tuiteadh mo ghairdean o'n
t-slinnean, agus brisear mo righe
o'n chnàimh [r].
23 Oir *bha* sgrios o Dhia 'na
uamhas dhomhsa, agus a thaobh
airde-san cha robh e'n comas domh
fulang;
24 Ma chuir mi san òr mo dhòch-
as, agus ma thubhairt mi ris an òr
fhìor-ghlan, *Is tu* m'earbsa;
25 Ma rinn mi gairdeachas a
chionn gu'*n robh* mo bheartas mòr,
agus a chionn gu'n d'fhuair mo
làmh mòran;
26 Ma dh'amhairc mi air a' ghréin
an uair a dhealraich i, no air a'
ghealaich a' gluasad an soillse,
27 Agus gu'n do mhealladh mo
chridhe os ìosal, agus gu'n do phòg
mo bheul mo làmh:
28 *Is* cionta so mar an ceudna
air son a' bhreitheimh, oir dh'àich-
eadhainn an Dia *a ta* shuas.
29 Ma rinn mi gairdeachas re
sgrios an ti a dh'fhuathaich mi, agus
ma thog mi mi féin suas a chionn
gu'n d'thàinig olc air:
30 Oir cha do leig mi le m'bheul
peacachadh le mallachadh iarraidh
air anam.
31 Mur d'thubhairt fir mo phàil-
liuin, Och nach robh sinn air ar sàs-
uchadh le fheoil [s]!
32 Am muigh cha do luidh an
coigreach: mo dhorus dh'fhosgail
mi do'n fhear-turuis.
33 Ma cheil mi, mar Adhamh,
m'eusaontais, le m'euceart fholach-
adh a'm' uchd,
34 An uair a bha eagal orm [t]
roimh mhòr shluagh, no chuir tarc-
uis theaghlach uamhas orm, agus a
bha mi a'm' thosd agus nach deach-
aidh mi mach air dorus.
35 Och nach éisdeadh aon rium!
feuch, *is e* mo mhiann *gu'm* freag-
aireadh an t-Uile-chumhachdach

[o] peanas *iongantach.* [p] *gu bi air a smachdachadh leis na breitheamhnaibh.* [q] *a rinn iad strì rium.* [r] *o'n uilinn.* [s] *Och nach robh againn d'a fheoil! cha sàsuichear sinn.* [t] *An robh eagal orm, etc.*

mi, agus *gu'n* scrìobhadh m'fhear-
casaid [u] leabhar.
36 Gu deimhin air mo ghualainn
ghabhainn e; cheanglainn e mar
choron orm.
37 Aireamh mo cheumanna chuir-
inn an ceill da; mar cheannard
rachainn am fagus da.
38 Ma dh'éigheas m'fhearann a'm'
aghaidh, no ma ghearaineas mar an
ceudna a chlaisean:
39 Ma dh'ith mi a thoradh gun
airgiod, no ma thug mi air a luchd-
seilbh an anam a chall:
40 An àit cruithneachd fàsadh
droighneach, agus an àit eorna ionn-
tagach [w]. Chrìochnaicheadh briath-
ran Iob.

CAIB. XXXII.

AN sin sguir an triuir dhaoine
so do thoirt freagraidh air Iob,
a chionn gu'*n robh* e ionraic 'na
shùilibh féin.
2 Agus las fearg Elihu mhic Bha-
racheil a' Bhusithich, do chinneadh
Ram; an aghaidh Iob las fhearg, a
chionn gu'n d'fhìreanaich [x] se e féin
ni's mò na Dia.
3 Mar an ceudna an aghaidh a
thriuir chairde las fhearg, a chionn
nach d'fhuair iad freagradh, agus
gu'n do dhìt iad Iob.
4 A nis dh'fheith Elihu gus an
do labhair Iob, a chionn gu'*m bu*
shine iad na esan.
5 An uair a chunnaic Elihu nach
robh freagradh air bith ann am beul
an triuir dhaoine *so,* an sin las
fhearg.
6 Agus fhreagair Elihu mac Bha-
racheil a' Bhusithich, agus thubh-
airt e, *Tha* mise òg, agus sibhse aos-
mhor; uime sin bha eagal orm, agus
bha mi sgàthach mu m' bharail a
nochdadh dhuibh.
7 Thubhairt mi, Labhradh laith-
ean, agus teagaisgeadh lìonmhoir-
eachd bhliadhnacha gliocas.
8 Ach *a ta* spiorad san duine,
agus bheir anail an Uile-chumh-
achdaich tuigse dha [y].
9 Cha bhi daoine mòra *a ghnàth*
glic, agus *cha* tuig na h-aosmhoir
breitheanas.
10 Uime sin thubhairt mi, Eisd-
ibh rium; nochdaidh mise mar an
ceudna mo bharail.
11 Feuch, dh'fheith mi re'r briath-
raibh; dh'éisd mi re'r reusonaibh,
gus an do rannsaich sibh ciod a
theireadh sibh.
12 Seadh, thug mi fa'near sibh:
agus feuch, cha *robh* aon agaibh a
dhearbh an aghaidh Iob, *no* a thug
freagradh air a bhriathraibh.
13 Air eagal gu'n abradh sibh,
Fhuair sinn a mach gliocas: *is e*
Dia a thilgeas sìos e, cha'n e duine.
14 A nis cha do chuir e *a* bhriath-
ran an ordugh a'm' aghaidhse; agus
le bhur foclaibhse [z] cha fhreagair
mise e.
15 Bha uamhas orra; cha do
fhreagair iad ni bu mhò; sguir iad
do labhairt.
16 Agus dh'fheith mi, ach cha
do labhair iad: ach sheas iad, agus
cha do fhreagair iad ni bu mhò.
17 Freagairidh mise mar an ceud-
na mo chuid féin; nochdaidh mise
mar an ceudna mo bharail.
18 Oir a ta mi làn do bhriath-
raibh; a ta spiorad mo chuim 'gam
éigneachadh.
19 Feuch *a ta* mo chom mar
fhìon gun dol as aige: mar shear-
raga nuadha, tha e ullamh gu bhi
air a reubadh.
20 Labhraidh mi, agus bithidh
lasachadh [a] agam; fosgailidh mi mo
bhilean, agus freagairidh mi.
21 Na gabham-sa, guidheam ort,
re gnuis duine air bith; agus re
duine na labhram gu miodalach.
22 Oir cha'n aithne dhomhsa
cainnt mhiodalach: nam *b'aithne,*
gu h-aithghearr bheireadh mo
Chruith-fhear air falbh mi.

CAIB. XXXIII.

UIME sin, a Iob, cluinn, guidh-
eam ort, mo bhriathra [b], agus
éisd re m'fhoclaibh uile.
2 Feuch, a nis dh'fhosgail mi mo
bheul; labhair mo theanga ann am
bheul.
3 *O* ionracas mo chridhe *thig* mo
bhriathra; agus labhraidh mo bhil-
ean eòlas gu soilleir.
4 Rinn spiorad Dhé mi, agus thug
anail an Uile-chumhachdaich beatha
dhomh.
5 Ma's urrainn thu, freagair mi,
cuir *do bhriathran* an ordugh a'm'
làthair, seas suas.
6 Feuch, *a ta* mise, mar a ta thu
féin o Dhia [c]; as a' chréidh dhealbh-
adh mise mar an ceudna.
7 Feuch, cha chuir m'uamhas-sa

[u] *m'eascaraid.* [w] *eanntagach, luibh loibheach.* [x] *gu'n do shaor.*
[y] *dhoibh.* [z] *uirghiol-sa.* [a] *anail, fois.* [b] *mo chainnt, m'uirghiol.* [c] a ta *mise, a réir do ghuidhe, an àit Dhé.*

eagal ort, agus cha bhi mo làmh trom ort.
8 Gu cinnteach labhair thu a'm' éisdeachd, agus chuala mi guth [do] bhriathar.
9 Glan *a ta* mi, gun eusaontas; neo-chiontach *a ta* mi, agus cha *'n'eil* euceart annam.
10 Feuch, tha'e faghail chùisean [d] a'm' aghaidh; tha e 'gam mheas mar a nàmhaid.
11 Tha e a' cur mo chos anns a' cheap; tha e a' geur-amharc air mo cheumaibh gu léir.
12 Feuch, *an* so cha 'n'eil thu ceart: freagairidh mi thu gur mò Dia na duine.
13 C'ar son a chuireas tu 'na aghaidh; oir ann an aon air bith d'a nithibh cha d'thoir e cùnntas [e]?
14 Oir aon uair labhraidh Dia, agus an dara uair cha'n amhairc e thairis air [f].
15 Ann an aisling, ann an sealladh [g] na h-oidhche, 'nuair a thuiteas codal trom air daoinibh, 'nuair a bhios iad 'nan suain air an leabaidh.
16 An sin fosgailidh e cluasan dhaoine, agus seulaichidh e an teagasg.
17 Chum gu tarruing e duine *o a* dheanadas [h], agus gu'n folaich e uabhar o dhuine;
18 Gu'n cum e anam o'n t-slochd, agus a bheatha o sgrios leis a' chlaidheamh.
19 Oir smachdaichear e le péin air a leabaidh, agus lìonmhoireachd a chnàmh *le péin* làidir:
20 Air chor as gu'n gabh a bheatha gràin do aran, agus anam do bhiadh deagh-bhlasda.
21 Caithear fheoil air chor as nach faicear i; agus a chnàmha nach facas, seasaidh a mach.
22 Agus tairngidh anam am fagus do'n uaigh, agus a bheatha do na milltearaibh.
23 Ma bhios teachdaire aige, eadar-theangair, aon am-measg mìle, a nochdadh ionracais do dhuine:
24 An sin gabhaidh e truas deth, agus their e, Saor e o dhol sìos do'n t-slochd: fhuair mi éiric [i].
25 Bithidh fheoil ni's ùire na *feoil* leinibh: thig e air ais gu laithibh òige.
26 Ni e urnuigh ri Dia, agus gabhaidh e gu caoimhneil [k] ris, agus chi e a ghnùis le gairdeachas; oir iocaidh e do dhuine ionracas.
27 Amhaircidh e air daoinibh, agus *ma* their *aon duine* [l], Pheacaich mi, agus chlaon mi an *ni a bha* ceart, agus cha robh e chum tairbhe dhomh.
28 Saoraidh e anam [m] o dhol sìos do'n t-slochd, agus chi a [n] bheatha solus.
29 Feuch, na *nithe* sin uile oibrichidh Dia gu minic [o] a thaobh duine.
30 A thoirt anama air ais o'n t-slochd, gu bhi air a shoillseachadh le solus nam beo.
31 Thoir fa'near, a Iob, éisd riùm, bi d'thosd, agus labhraidh mi.
32 Ma ta bheag agad r'a ràdh, freagair mi: labhair, oir bu mhiann leam do shaoradh [p].
33 Mur 'eil, éisd thusa riumsa: bi d' thosd, agus teagaisgidh mise dhuit gliocas.

CAIB. XXXIV.

Athuilleadh air so fhreagair Elihu, agus thubhairt e,
2 Cluinnibh mo bhriathra, a *dhaoine* glice, agus éisdibh rium, sibhse aig am bheil eòlas.
3 Oir dearbhaidh a' chluas briathran, agus blaisidh am beul biadh.
4 Ròghnaicheamaid dhuinn féin breitheanas: biodh fios againn eadaruinn féin ciod *an ni a ta* maith.
5 Oir thubhairt Iob, A ta mi ionraic, agus thug Dia air falbh mo bhreitheanas.
6 Ann am bhreitheanas tha mi air mo mhealladh [q]: *tha* mo lot doleighis, as eugmhais eusaontais.
7 Cia an duine *a ta* cosmhuil ri Iob, *a* dh'òlas suas magadh mar uisge?
8 A dh'imicheas ann an cuideachd luchd-dheanamh na h-euceirte, agus a' shiubhlas le droch dhaoinibh.
9 Oir thubhairt e, Cha 'n'eil tairbhe ann do dhuine tlachd a ghabhail ann an Dia.
10 Uime sin eisdibh rium, sibhse a dhaoine tuigseach: Fada gu robh aingidheachd o Dhia, agus euceart o'n Uile-chumhachdach.
11 Oir gnìomh duine iocaidh e dha, agus bheir e air gach duine gu faigh e ã réir a shlighe.

[d] *chion-fàth.* [e] *cha fhreagair e.* [f] *seadh, dà uair, gu nach d'thoir* duine *fa'near e.* [g] *taisbeanadh.* [h] *a rùn.* [i] *fuasgladh, fuasgladh.* [k] *bàigheil.* [l] *agus their e.* [m] *Shaor e m'anam.* [n] *mo.* [o] *tri uairean.* Eabh. [p] *do ghlanadh.*
[q] *An deanainn breug an aghaidh mo cheirt?*

12 Seadh, gu cinnteach cha dean Dia gu h-aingidh, agus cha chlaon an t-Uile-chumhachdach breitheanas.

13 Cò a chuir an talamh fuidh a chùram? agus cò a shuidhich an domhan uile?

14 Ma chuireas e a chridhe air [r], ma chruinnicheas e d'a ionnsuidh fein a spiorad agus anail;

15 Bàsaichidh gach uile fheoil le cheile, agus pillidh an duine a ris do'n duslach.

16 A nis ma *ta* tuigse *agad*, cluinn so, éisd re guth mo bhriathar.

17 An riaghail esan féin aig am bheil fuath do cheartas? agus an dit thu esan a's ro-cheinte?

18 An abrar re righ, *Tha thu* aingidh? re daoinibh urramach [s], *Tha sibh* aindiadhaidh?

19 *Ris-san* nach gabh re gnùis uachdaranan, agus nach meas an saibhir ni's mò na'm bochd? oir *is* iad uile oibre a làmh.

20 Gu h-obann gheibh iad bàs, agus mu mheadhon-oidhche cuirear an sluagh fa bhuaireas [t], agus siubhlaidh iad: agus bheirear an cumhachdach air falbh gun làmh.

21 Oir *a ta* a shùilean air slighibh duine, agus chi e a cheumanna gu léir.

22 Cha *'n'eil* dorchadas no sgàile bàis ann, far am folaich luchd-dheanamh na h-aingidheachd iad féin.

23 Oir cha leag e tuilleadh *'sa' chòir* air duine, chum gu'n rachadh e am breitheanas re Dia.

24 Brisidh e sìos *daoine* cumhachdach gun àireamh, agus cuiridh e suas *daoine* eile 'nan àit.

25 Uime sin is aithne dha an gnìomharan, agus tilgidh e bun os cionn *iad* san oidhche, agus sgriosar iad.

26 Mar dhroch dhaoinibh buailidh se iad ann an sealladh soilleir dhaoine eile:

27 A chionn gu'n do thionndaidh iad air an ais uaith, agus nach d'thug iad fa'near aon air bith d'a shlighibh;

28 Air chor as gu'n d'thug iad air glaodh nam bochd teachd d'a ionnsuidh, agus gu'n cual e glaodh nan truaghan.

29 An uair a bheir esan fois, cò a ni buaireas [u]? agus an uair a dh'fholaicheas e *a* ghnùis, cò a chi e? ma's ann a thaobh cinnich, no a thaobh duine a mhàin.

30 A chum nach rìoghaich duine a bhios 'na chealgair, air eagal gu'm biodh an sluagh air an ribeadh.

31 Gu cinnteach re Dia tha e iomchuidh r'a ràdh, Ghiùlain mi *smachdachadh*, cha chiontaich mi *ni's mò*.

32 *An ni* nach léir dhomh, teagaisg thusa dhomh: ma rinn mi aingidheachd, cha dean mi *sin* ni's mò.

33 An ann a réir do thoile-sa *bu choir an ni a bhi?* dìolaidh se e, ma dhiultas tusa, oir is tu féin a roghnaicheas, agus cha mhise; uime sin an ni a's aithne dhuit labhair.

34 Innseadh daoine tuigseach dhomh, agus éisdeadh duine glic rium.

35 Labhair Iob gun eòlas, agus *bha* a bhriathran as eugmhais gliocais.

36 *Is e* mo mhiann Iob a bhi air a dhearbhadh chum na crìche, air son *a* fhreagraidhean le daoinibh aingidh.

37 Oir tha e a' cur ceannairce r'a pheacadh, a' bualadh a bhas 'nar measg, agus a' deanamh a bhriathra lìonmhor an aghaidh Dhé.

CAIB. XXXV.

FHREAGAIR Elihu a rìs, agus thubhairt e,

2 An saoil thusa so a bhi ceart, *gu'n* dubhairt thu, *Tha* m'fhìreantachd-sa os cionn *fìreantachd* Dhé?

3 Oir thubhairt thu, Ciod an tairbhe bhios ann dhuitse? *agus*, Ciod a' bhuannachd a bhios ann domhsa, *ma shaorar mi* o m' pheacadh?

4 Freagairidh mise thu, agus do chompanaich maille riut.

5 Amhairc air na néamhaibh, agus feuch; agus faic na neoil *a*'s airde na thu.

6 Ma pheacaicheas tu, ciod a ni thu 'na aghaidh-san? agus *ma* dh'fhàsas t'eusaontais lìonmhor, ciod a ni thu air-san?

7 Ma bhios tu ionraic, ciod a bheir thu dha-san? no ciod a gheibh e o d' làimh?

8 Feudaidh t'aingidheachd *cron a dheanamh* do dhuine mar a ta thusa, agus t'fhìreantachd *a bhi tarbhach* do mhac an duine.

9 Glaodhaidh iadsan a tha air an sàrachadh le mòran, éighidh iad air son gairdein na mòr chuideachd [w].

[r] *air duine.* [s] *uachdaranaibh, ard-uaislibh.* [t] *fo thriobloid.* [u] *a chuireas tuairgne.* [w] *nan daoine mòra.*

10 Ach cha 'n abair aon neach, C'àit am bheil Dia mo Chruith-fhear, a tha tabhairt dhàn seachad san oidhche?
11 A tha 'gar teagasg ni's mò na ainmhidhean na talmhainn, agus 'gar deanamh ni's glice na eunlaith nan speur.
12 An sin éighidh iad (ach cha fhreagair *neach air bith iad)* air son uabhair dhroch dhaoine.
13 Gu cinnteach cha 'n éisd Dia re diomhanas, agus cha bhi meas aig an Uile-chumhachdach air.
14 Ge do their thu nach faic thu e, tha breitheanas 'na làthair; uime sin earb thusa as.
15 Ach a nis a chionn nach *'eil e mar sin*, dh'fhiosraich e 'na chorruich, gidheadh ni h-aithne dha *sin* ann an deuchainn [x] mhòir.
16 Uime sin fosglaidh Iob a bheul gu diomhain: ni e briathra lionmhor gun eòlas.

CAIB. XXXVI.

AGUS chaidh Elihu air aghaidh, agus thubhairt e,
2 Leig dhomh beagan, agus nochdaidh mi dhuit gu *bheil* fathast ni *agam* re labhairt air son Dhé.
3 Tairngidh [y] mi m'eòlas o chéin, agus do m' Chruthadair bheir mi ceartas.
4 Oir gu cinnteach cha *bhi* mo bhriathra breugach: *tha* esan a ta iomlan ann an eòlas maille riut.
5 Feuch, *tha* Dia cumhachdach, agus cha dean e tàir; cumhachdach ann an neart, *le* gliocas.
6 Cha ghléidh e beo an t-aingidh, ach bheir e ceartas do na bochdaibh.
7 Cha tarruing e a shùilean o'n ionracan; ach *a ta iad* le righribh air an righ-chathair, agus daingnichidh e iad gu bràth, agus ardaichear iad.
8 Agus ma *bhios* iad ceangailte an geimhlibh, *ma* ghlacar iad ann an cordaibh àmhghair;
9 An sin nochdaidh e dhoibh an obair agus an eusaontais, gu'n robh iad anbarrach.
10 Agus fosgailidh e an cluas chum fòghluim, agus àithnidh e dhoibh pilltinn o euceart.
11 Ma dh'éisdeas iad *ris* agus ma ni iad seirbhis *da*, caithidh iad an laithean ann an saibhreas, agus am bliadhnan ann an sùbhachas.
12 Ach mur éisd [z] iad, cuirear as doibh leis a' chlaidheamh, agus gheibh iad bàs gun eòlas.
13 Ach carnaidh na cealgairean sa' chridhe suas fearg: cha 'n éigh iad an uair a cheanglas e iad.
14 Gheibh iad bàs 'nan òige, agus *tha* am beatha am measg nan neoghlan.
15 Saoraidh e am bochd 'na àmhghar; agus fosgailidh e an cluasan *'nan* sàrachadh.
16 Eadhon mar sin dh'atharraicheadh e thusa a meadhon teanntachd *gu* àite farsaing, far nach *'eil* teanntachd air bith, agus *bhiodh* na chuirte air do bhord làn do shaill.
17 Ach choimhlion thu breitheanas an aingidh: gabhaidh breitheanas agus ceartas gréim *dhìot.*
18 A chionn *gu bheil* fearg *riut,* tabhair an aire nach d'thoir e air falbh thu le *a* bhuille: an sin cha saor éiric [a] mhòr thu.
19 Am meas e do shaibhreas? cha *mheas, no* òr, no uile neart cumhachd.
20 Na miannaich an oidhche 'nuair a ghearrar as sluagh 'nan àit.
21 Tabhair an aire nach claon thu gu euceart [b]; oir so ròghnaich thu thar àmhghar.
22 Feuch, ardaichidh Dia le a chumhachd: cò a theagaisgeas cosmhuil ris-san?
23 Cò a dh'fhiosraich [c] a shlighe? agus cò a dh'fheudas a ràdh, Rinn thu euceart?
24 Cuimhnich gu'n ardaich thu obair-san, a chi daoine.
25 Chi na h-uile dhaoine i: chi duine *i* o chéin.
26 Feuch, *tha* Dia mòr, agus cha'n aithne dhuinn *e*, agus cha rannsaichear a mach àireamh a bhliadhnacha.
27 Oir ni e meanbh na braoin uisge: taomaidh iad a nuas uisge a réir a cheò,
28 A shileas na neoil; frasaidh iad air an duine gu pailt.
29 A bhàrr air so an urrainn *neach air bith* sgaoileadh nan neul a thuigsinn, *no* fuaim a phàilliuin?
30 Feuch, sgaoilidh e a sholus air, agus còmhdaichidh e ìochdar na fairge.
31 Oir leo sin bheir e breth air an t-sluagh, bheir e biadh seachad am pailteas.
32 Le a làmhaibh [d] còmhdaichidh e an solus, agus àithnidh e dha teachd a rìs.

[x] *cionta.* [y] *Togaidh.* [z] *géill.* [a] *fuasgladh.* [b] *na tabhair spéis do euceart.* [c] *a dh'orduich.* [d] *neulaibh.*

33 Nochaidh an fhuaim aige a thaobh sin, an spréidh mar an ceud-
na a thaobh na théid suas [e].

CAIB. XXXVII.

MAR an ceudna uime so chrioth-
naich mo chridhe, agus chai-
aicheadh as ait e.
2 Eisdibh gu furachar re fuaim a ghutha, agus an torman *a* théid a mach as a bheul.
3 Fuidh na nèamhaibh uile stiù-
raidh se e, agus a dhealanach gu crìochaibh na talmhainn
4 'Na dhéigh sin beucaidh guth: ni e tairneanach [f] le guth a mhòral-
achd, agus cha chum e air an ais iad an uair a chluinnear a ghuth.
5 Ni Dia tairneanach le a ghuth gu h-iongantach; ni e nithe mòra do-thuigsinn.
6 Oir ris an t-sneachda their e, Bi-sa air an talamh; mar an ceud-
na ris an uisge mheanbh, agus re uisge mòr a neirt.
7 Air làimh gach duine cuiridh e seula, chum gu'n aithnich na h-uile dhaoine obair-san.
8 Agus théid na fiadh-bheathaiche steach d'an garaidh, agus 'nan àit-
ibh-tàimh luidhidh iad.
9 As an airde deas thig an ioma-
ghaoth [g], agus fuachd as an airde tuath.
10 Le h-anail Dhé bheirear reodh-
adh, agus cumhaingichear leud nan uisgeacha.
11 Mar an ceudna le h-uisgeach-
adh sgìthichidh e an neul tiugh: sgaoilidh e a neul soillseach.
12 Agus tionndaidhear mu'n cuairt e le a chomhairle; chum gu'n dean iad ge b'e ni a dh'àith-
neas e dhoibh air aghaidh a' chruinne-
ché.
13 Bheir e air teachd, ma's ann a chum smachdachaidh, no air son fhearainn, no air son tròcaire:
14 Eisd re so, a Iob: seas, agus tabhair fa'near oibre iongantach Dhé.
15 Am bheil fios agad c'uin a dh'orduich Dia iad, agus a thug e air solus a neoil dealrachadh?
16 Am bheil fios agad air coth-
romachadh nan neul, *air* oibribh iongantach an ti a ta iomlan ann an eòlas?
17 Cionnas *a ta* t'eudach blàth, 'nuair a chiuinichear [h] an talamh leis a' ghaoith a deas?
18 An do sgaoil thu mach maille ris-san na speura, *a ta* làidir, mar sgàthan leaghta?
19 Nochd dhuinn ciod a their sinn ris: cha'n urrainn sinn *ar cainnt* a chur an ordugh a thaobh doi chad-
ais.
20 An innsear dha 'nuair a labh-
ras mi? ma labhras duine, gu cinnt-
each sluigear suas e.
21 Agus a nis cha 'n fhaic *daoine* an solus dealrach a ta anns na neul-
aibh: ach siubhlaidh a' ghaoth, agus glanaidh si iad.
22 As an airde tuath thig soin-
ionn [i]: aig Dia tha mòrachd uamh-
asach.
23 An t-Uile-chumhachdach, cha 'n urrainn sinn fhaghail a mach: *tha e* òirdheirc ann an cumhachd, agus am breitheanas, agus an làn cheartas: cha sàraich e.
24 Uime sin bithidh eagal air daoinibh roimhe: cha bhi meas aige air *duine* sam bith *a bhios* glic an cridhe.

CAIB. XXXVIII.

AN sin fhreagair an Tighearn Iob as a' chuairt-ghaoith [k], agus thubhairt e,
2 Cò e so *a tha* dorchachadh comhairle le briathraibh gun eòlas?
3 Criosraich a nis mar fhear do leasraidh, agus feòraichidh mi dhiot, agus freagair thusa mi.
4 C'àit an robh thu 'nuair a leag mise bunaite na talmhainn? innis, ma ta tuigse agad.
5 Cò a shuidhich a thoimhsean, ma's aithne dhuit? no cò a shìn an snàithne-tomhais air?
6 Ciod air am bheil a bhunaitean air an daingneachadh, no cò a leag a chlach-oisinne;
7 'Nuair a sheinn reulta na maidne cuideachd, agus a rinn uile mhic Dhé gairdeachas?
8 No *cò* a dhruid a stigh an fhairge le dorsaibh, 'nuair a bhris i mach *mar* gu'n d'thigeadh i as a' bhroinn;
9 An uair a rinn mi neul 'na thruscan d'i, agus tiugh dhorchadas 'na chrios-spaoilidh [l] d'i?
10 Agus a bhris mi suas d'i m'*àite* suidhichte, agus a rinn mi *dh'i* crannan agus dorsan;
11 Agus a thubhairt mi, Gu ruig so thig thu, ach cha d'thig ni's faide, agus an so coisgear do thonna uaibh-
reacha?

[e] *a' cheò.* [f] *tairncinichidh* no *tairnichidh e.* [g] *a' chuairt-ghaoth.* [h] *'nuair a shìothaicheas e.* [i] *deadh aimsir; &c.* [k] *ioma-ghaoith.* [l] *'na chrios-pasgaidh.*

12 O *thoiseach* do laithean an d'thug thu àithne do'n mhaduinn? an d'thug thu fios a h-àite do'n scarthanaich [m]?

13 A chum greim a ghabhail [n] do chrìochaibh na talmhainn, agus gu'n crathta na h-aingidh as.

14 Tionndaidhear e mar chriadh *ris* an t-seula, agus seasaidh iadsan mar eudach.

15 Agus cumar an solus o na h-aingidh, agus brisear an gairdean ard.

16 An deachaidh tu steach gu tobraichibh na fairge? no ann an rannsachadh an dubhaigein [o] an d'imich thu?

17 An d'fhosgladh geatachan a' bhàis duit? no'm faca tu dorsa sgàile a' bhàis?

18 An d'thug thu fa'near leud na talmhainn? innis, ma's aithne dhuit e uile.

19 C'àit *am bheil* an t-slighe *anns* an còmhnuich an solus? agus an dorchadas, c'àit *am bheil* ionadsan?

20 Gu'n gabhadh tu e g'a chrìch, agus gu'm b'aithne dhuit na ceuman a dh'ionnsuidh a thighe?

21 An aithne dhuit *e*, a chionn gu'n d'rugadh tu an sin, no *gu bheil* àireamh do bhliadhnacha mòr?

22 An deachaidh tu steach gu ionmhasaibh an t-sneachdaidh? no'm faca tu ionmhasa na cloiche-meallain [p]?

23 A thaisg mise fa chomhair aimsire na teanntachd, fa chomhair latha a' chatha agus a chogaidh.

24 Cia an rathad a dhealaichear an solus, *a* sgaoileas a' ghaoth an ear air an talamh?

25 Cò a roinn sruth-chlais air son na tuile, agus slighe air son dealanaich [q] na tairneanaich;

26 A thoirt air frasadh air an talamh *far* nach *'eil* duine, *air* an fhàsach gun duine ann;

27 A shàsachadh an fhàsaich agus an diothreabh, agus a thoirt air cinneas [r] an lus mhaoth fàs suas?

28 Am bheil athair aig an uisge? no cò a ghin braoin an drùchda?

29 A broinn cò an d'thàinig an eigh [s]? agus liath-reodhadh nan speur, cò a ghin e?

30 Mar chloich tha na h-uisgeacha air an cruadhachadh [t], agus aghaidh na doimhne air reodhadh.

31 An feud thusa cumhachda milse Phleiades [u] a cheangal, no ceanglaichean Orioin [w] fhuasgladh?

32 An d'thoir thu mach Madsarot 'na àm? no an stiùir thu Arcturus maille r'a mhacaibh?

33 An aithne dhuit reachda nan nèamh? an suidhich thu an uachdaranachd air an talamh?

34 An tog thu suas a dh'ionnsuidh nan neul do ghuth, air chor as gu'n còmhdaich pailteas uisgeacha thu?

35 An cuir thu uait dealanaich, agus an d'théid iad, agus an abair iad riut, *Tha* sinn an so?

36 Cò a chuir gliocas san taobh a stigh [x]? no cò a thug tuigse do'n chridhe?

37 Cò a dh'àirmheas na neoil an gliocas? no cò a choisgeas searraga nan nèamh;

38 'Nuair a dh'fhàsas an duslach 'na mheall cruaidh, agus a dhlùthleanas na fòide re chéile?

39 An sealg thusa cobhartach do'n leòmhan bhoirionn, agus an sàsaich thu ciocras [y] nan leòmhan òga;

40 'Nuair a chrùbas iad 'nan garaidh, a dh'fhanas iad ann an sgàile chum fèall-fheitheamh?

41 Cò a sholaras do'n fhitheach a lòn? an uair a dh'éigheas an t-àl òg aige re Dia, théid iad air iomròll [z] a chion bìdh.

CAIB. XXXIX.

AN aithne dhuitse an t-àm anns am beir gabhair fhiadhaich na carraige? an d'thoir thu fa'near c'uin a bheireas na h-eilde laoigh?

2 An urrainn thu na mìosan àireamh *a* choimhlionas iad, agus an aithne dhuit an t-àm anns am beir iad?

3 Cromaidh siad iad féin, beiridh iad an àl, tilgidh iad dhiubh an dobròn.

4 Tha an àl an culaidh mhaith, tha iad a' fàs suas anns na cluainibh [a]; théid iad a mach, agus cha phill iad d'an ionnsuidh.

5 Cò a chuir a mach an t-asal fiadhaich saor, agus cò a dh'fhuasgail ceanglaiche an asail fhiadhaich?

6 D'an d'rinn mi a thigh do'n

[m] *chamhaoir.* [n] *gus an gabh thu greim.* [o] *na doimhne.* [p] *cloich-shneachdaidh.* [q] *theintich* [r] *ùras.* [s] *deigh.* [t] *air am folachadh.* [u] *Chimah.* Eabh. [w] *Chesil.* Eabh. [x] *sna h-airnibh.* [y] *miann; anam.* Eabh. [z] *seacharan.* [a] *le h-arbhar.*

fhàsach, agus àite-còmhnuidh do'n
fhearann neo-thorach.
7 Ni e tarcuis air mòr shluagh a'
bhaile: re eigheach an fhir-ghreas-
aidh cha 'n eisd e.
8 Rannsaichidh e na sléibhte
chum' ionaltraidh, agus siridh e 'n
déigh gach *ni* uaine[b].
9 Am bi an t-aonadharcach[c] toil-
each air seirbhis a dheanamh dhuit?
am fan e aig do phrasaich?
10 An ceangail thu an t-aonadh-
arcach le chuing anns a' chlais? no'n
cliath e na gleannta a'd' dhéigh?
11 An earb thu as, a chionn gur
mòr a neart; no 'm fàg thu t'obair
dha?
12 An creid thu e gu'n aisig e[d]
do shìol, agus gu'n cruinnich se *e do*
d' urlar-bualaidh[e]?
13 *An tusa thug* sgiathan breagha
do na peucagaibh[f]? no sgiathan
agus iteach[g] do'n struth[h];
14 A dh'fhàgas a h-uibhean san
talamh, agus a bhlàthaicheas iad san
duslach,
15 Agus a dhi-chuimhnicheas
gu'm feud cos am bruthadh, no
fiadh-bheathach na macharach am
briseadh?
16 Cruadhaichear i 'n aghaidh a
h-àlaich, mar nach *bu* leatha iad:
diomhain *tha* a saothair gun eagal;
17 A chionn gu'n do dhiùlt Dia
dh'i gliocas, agus nach do roinn e
tuigse rithe.
18 Ge b'e uair a thogas si i féin
an aird, ni i tàir air an each, agus
air a mharcach.
19 An d'thug thusa neart do'n
each? an d'eudaich thu a mhuineal
le tairneanaich?
20 An dean thu gealtach e mar
an leumnach-uaine[i]? *is* uamhasach
glòir a chuinneine[k].
21 Bùraichidh[l] e le chois anns a'
ghleann, agus ni e gairdeachas 'na
neart: théid e air aghaidh an coin-
neamh an airm.
22 Ni e magadh air eagal, agus
cha bhi uamhann air, agus cha phill
e air ais o fhaobhar[m] a' chlaidh-
eimh.
23 Ni 'm balg-saighid torman 'na
aghaidh, an t-sleagh loinreach agus
an gath[n].
24 Le gairge agus feirg cladhaich-
idh[o] e 'n talamh; agus cha chreid e
gur i fuaim na trompaide-*a ta ann.*
25 Am meadhon *fuaim* na tromp-
aide their e, Ha, ha, agus fad as
gabhaidh e boladh a' chatha, tairn-
eanaich nan ceannard, agus na h-iol-
aiche.
26 An ann le d' ghliocas-sa a
dh'itealaicheas an t-seabhag, a shìn-
eas i a sgiathan a làimh na h-airde
deas?
27 An ann air t-àithne-sa a dh'éir-
eas an iolaire suas, agus a ni i a nead
gu h-ard?
28 Gabhaidh i còmhnuidh anns a'
charraig, agus fanaidh i air scor[p] na
carraige, agus *anns* an daingneach.
29 As sin iarraidh i còbhartach:
chi a sùilean fad as.
30 Agus sùgaidh a h-àlach[q] suas
fuil; agus far *am bi* na mairbh, an
sin *bithidh* ise.

CAIB. XL.

A thuilleadh air so fhreagair an
Tighearn Iob, agus thubh-
airt e,
2 An teagaisg esan a ni stri ris
an Uile-chumhachdach? esan a
thagras re Dia, freagradh e air a
shon.
3 Agus fhreagair Iob an Tighearn,
agus thubhairt e,
4 Feuch, tha mi gràineil; ciod a
fhreagras mi dhuit? cuiridh mi mo
làmh air mo bheul.
5 Aon uair labhair mi, ach cha
fhreagair mi; seadh, dà uair, ach
cha 'n abair mi tuilleadh.
6 An sin fhreagair an Tighearn
Iob as a' chuairt-ghaoith, agus thubh-
airt e,
7 Criosraich a nis mar dhuine do
leasraidh: feòraichidh mi dhiot,
agus freagair thusa mi[r].
8 An d'thoir thusa mo bhreith-
eanas-sa gu neo-ni? an dìt thu mise,
chum gu saorar thu féin?
9 Am *bheil* gairdean agad cos-
mhuil re Dia? no'n dean thu tairn-
eanach le guth cosmhuil ris-san?
10 Sgeadaich thu féin a nis le
mòrachd agus le h-òirdheirceas,
agus eudaich thu féin le glòir agus
maise.
11 Taom[s] a mach fraoch t'fheirge,
agus faic gach neach a ta uaibh-
reach, agus irioslaich e:

[b] *glas.* [c] *an sròn-adharcach, am buabhul.* [d] *gu'n tabhair e stigh.* [e] *do d' shabhal.* [f] *renanim.* Eabh. [g] *cleiteach.* [h] *ostrich.* Sasg. [i] *fionnan-feoir, dreolan teasbhuidh.* [k] *a phollaircan.* [l] *Cladhaichidh.* [m] *aghaidh.* Eabh. [n] *an sgiath.* [o] *sluigidh e suas.* [p] *fiacail.* Eabh. [q] *coin òga.* [r] *thoir thusa fios domh.* [s] *Tilg.*

12 Faic gach neach a ta uaibhreach, islich e, agus saltair sìos na droch dhaoine 'nan àit.

13 Folaich iad san duslach le chéile, ceangail an aghaidhean an dìomhaireachd.

14 An sin mar an ceudna aidichidh mise dhuit, gu'n saor do dheas làmh féin thu.

15 Feuch a nis Behemot, a rinn mise maille riut; ithidh e feur mar dhamh.

16 Feuch a nis, *tha* a neart 'na leasraidh, agus a spionnadh ann an iomlaig a bhronn.

17 Gluaisidh e earrball mar sheudar: tha féithean-luthaidh a shléisdean ceangailte r'a cheile.

18 *Tha* a chnàmha làidir *mar* umha; *tha* a chnàmha mar chrannaibh iaruinn.

19 *Is* e tùs shlighean Dhé e: an tì a chruthaich e, feudaidh esan a chlaidheamh a thoirt am fagus *da*.

20 Gu cinnteach bheir na sléibhte dha feur, far am bi uile bheathaiche na macharach re sùgradh [t].

21 Fuidh na crannaibh dubharach luidhidh e, am folach na cuilce agus na làthaich.

22 Còmhdaichidh na cranna dubharach e *le*'n sgàile: cuairtichidh seileach an t-sruthain e.

23 Feuch, thig abhainn gu cruaidh air, agus cha dean e deifir: bithidh dòchas aige 'nuair a thig Iordan a mach g'a bheul [u].

24 'Na shùilibh [w] an glac *duine* e? le dubhanaibh [x] an toll e *a* shròn?

CAIB. XLI.

AN tarruing thu mach Lebhiatan le dubhan, no a theanga le cord *a* leigeas tu sìos?

2 An cuir thu cromag 'na shròin, agus le deilg [y] an toll thu a ghial?

3 An dean e mòran aslachaidh ort? an labhair e *briathra* mìne riut?

4 An dean e coimhcheangal riut? an gabh thu e mar sheirbhiseach gu bràth?

5 An dean thu cluicheadh ris mar *re* h-eun? no'n ceangail thu e do d' ghruagachaibh?

6 An dean na companaich cuirm dheth? an roinn iad e am measg nan ceannuiche?

7 An lìon thu le gathaibh a chroiciónn, no le morghathaibh éisg a cheann?

8 Cuir do làmh air, cuimhnich an cath, na dean tuilleadh.

9 Feuch, is dìomhain a dhòchas-san: eadhon aig a shealladh nach tilgear *duine* sìos?

10 Nach borb e 'nuair a dhùisgeas *neach* e [z]? agus cò esan a sheasas 'na làthair [a]?

11 Cò a ghabh romham [b], agus gu'n dìolainn? *gach ni a ta* fuidh na néamhaibh uile, *is* leamsa e.

12 Cha cheil mi a bhuill, no a neart, no a dhealbh sgiamhach.

13 Cò a dh'fhoillsicheas aghaidh eudaich? cò a thig d'a ionnsuidh le shrian dùbailte?

14 Cò a dh'fhosgaileas dorsan aghaidh? *tha* fhiaclan uamhasach mu'n cuairt.

15 *Is iad a* lannan uaill, dùinte suas le chéile *mar le* seula daingean;

16 Aon air a cur re h-aon eile, air chor as nach d'thig deò eatorra.

17 Tha iad air an tàthadh re chéile; tha iad a' dlùth-leantuinn re chéile, agus cha ghabh iad dealachadh.

18 Le a shitrich soillsichidh solus; agus *tha* a shùilean cosmhuil re rosgaibh na maidne.

19 As a bheul théid leusa [c]; leumaidh srada teine a mach.

20 A cuinneanaibh a shròine thig deatach a mach, mar *a* poit air ghoil no coire.

21 Lasaidh anail gual, agus théid lasair a mach as a bheul.

22 'Na mhuineal còmhnuichidh neart, agus roimhe ruithidh bròn [d].

23 Tha filleachan [e] fheòla a' leantuinn re chéile: *tha* iad daingean ionnta féin; cha ghabh iad gluasad.

24 *Tha* a chridhe cruaidh mar chloich, cruaidh eadhon mar chloich-mhuilinn ìochdraich.

25 An uair a thogas se e féin suas, bithidh na cumhachdaich fa gheilt: air eagal brisidh glanaidh siad iad féin.

26 Cha seas claidheamh an tì a

[t] *mire, cluicheadh.* [u] *òlaidh e suas abhuinn, agus cha bhi cabhag air: is dòigh leis gu'n tarruing e suas Iordan 'na bheul.* [w] *na shealladh.* [x] *ann an ribeachaibh.* [y] *bior.* [z] *Cha'n eil neach ann cho bhorb as gu'n dùisg se e.* [a] *a'm' làthair.* [b] *a chuidich leam.* [c] *lòchrain lasarra.* [d] *ni bròn gairdeachas, tionndaidhear bròn gu gairdeachas 'na làthair.* [e] *sleamhach.*

bheanas ris; an t-sleagh, an gath,
no'n lùireach [f].
27 Measaidh e mar chonlaich an
t-iarunn, mar fhiodh grod an t-umha.
28 Cha d'thoir an t-saighead [g] air
teicheadh; 'nan conlaich tionn-
daidhear leis clachan a' chroinn-
tàbhuill.
29 Mar chonlaich measar gathan [h];
agus ni e gàire re crathadh sleagha.
30 Fuidhe *tha* clacha geura:
sgaoilidh e *nithe* geura air an làth-
aich.
31 Bheir e air an doimhne bhi air
ghoil mar choire: an fhairge ni e
mar phoit ol'-ungaidh.
32 'Na dhéigh bheir e air a shlighe
soillseachadh: saoilidh *neach* an
t-aigean a bhi liath.
33 Air thalamh cha '*n'eil* a shamh-
uil, a rinneadh as eugmhais eagail.
34 Chi e gach *ni* ard: *tha* e 'na
righ os cionn uile chloinne an uabh-
air.

CAIB. XLII.

AN sin fhreagair Iob an Tighearn,
agus thubhairt e,
2 Tha fios agam gur urrainn thusa
gach *ni* a dheanamh, agus nach
ceilear smuaineadh air bith ort.
3 Cò esan a cheileas comhairle
gun eòlas? uime sin chuir mi 'n
céill *nithe* nach do thuig mi; *nithe*
tuilleadh 's iongantach air mo shon-
sa, nach b'aithne dhomh.
4 Eisd, guidheam ort, agus labh-
raidh mi: feòraichidh mi dhiot, agus
foillsich thusa dhomh.
5 Le éisdeachd na cluaise chuala
mi thu: ach a nis chunnaic mo shùil
thu.
6 Uime sin gabhaidh mi gràin
dhiom féin, agus ni mi aithreachas
ann an duslach agus an luaith.
7 Ach an déigh do'n Tighearn na
briathra sin a labhairt re Iob, thubh-
airt an Tighearn re Eliphas an Te-
manach, Tha m'fhearg air a lasadh
a't' aghaidh-sa agus an aghaidh do
dhithis cairde, a chionn nach do
labhair sibh a'm' thaobh-sa [i] an *ni a
bha* ceart, mar *a labhair* m'òglach
Iob.
8 Agus uime sin gabhaibh dhuibh
féin seachd tairbh oga agus seachd
reitheacha, agus rachaibh a dh'ionn-
suidh m'òglaich Iob, agus iobraibh
iobairt-loisgte air bhur son féin, agus
ni m'òglach Iob ùrnuigh air bhur
son, oir ris-san [k] gabhaidh mi; chum
nach buin mi ribh *a réir bhur*
n-amaideachd, a chionn nach do
labhair sibh a'm' thaobh-sa an *ni a
bha* ceart, mar *a labhair* m'òglach
Iob.
9 Agus chaidh Eliphas an Teman-
ach agus Bildad an Suhach, agus
Sophar an Naamatach, agus rinn iad
mar a dh'àithn an Tighearn dhoibh;
agus ghabh an Tighearn re Iob.
10 Agus thionndaidh an Tighearn
braighdeanas Iob, an uair a rinn e
ùrnuigh air son a chairde: agus
thug an Tighearn do Iob a dhà uir-
ead 'sa bha aige roimhe.
11 Agus thàinig a bhraithbrean uile
d'a ionnsuidh, agus a pheathraich-
ean uile, agus iadsan uile d'am
b'aithne e roimhe, agus dh'ith iad
aran maille ris 'na thigh; agus bha
truas aca dheth, agus thug iad comh-
fhurtachd dha thaobh an uilc uile a
thug an Tighearn air: agus thug iad
dha gach aon diubh bonn airgid,
agus gach aon diubh cluas-fhàinne
òir.
12 Agus bheannaich an Tighearn
deireadh Iob ni's mò na a thoiseach;
agus bha aige ceithir mìle deug
caora, agus sè mìle càmhal, agus
mìle cuing dhamh, agus mìle asal
bhoirionn.
13 Agus bha aige seachd mic,
agus triùr nighean.
14 Agus thug e Iemima mar ainm
air a' cheud *nighinn*, agus Cesiah
mar ainm air an dara, agus Ceren-
hapuch mar ainm air an treas *nigh-
inn*.
15 Agus cha d'fhuaradh mnài
cho-sgiamhach re nigheanaibh Iob
anns an tìr uile; agus thug an ath-
air dhoibh oighreachd am measg
am bràithre.
16 Agus bha Iob beo 'na dhéigh
so ceud agus dà fhichead bliadhna;
agus chunnaic e a mhic, agus mic a
mhac, ceithir ginealaich.
17 Agus fhuair Iob bàs 'na sheann
duine, agus làn do laithibh.

[f] *uchd-éididh*. [g] *mac a' bhogha*. Eabh. [h] *totach*. Eabh.
[i] *umam-sa, a'm' làthair-sa*. [k] *r'a ghnùis-san*. Eabh.

Leabhar nan SALM.

SALM I.

IS beannuichte an duine sin nach gluais ann an comhairle nan aingidh, agus nach seas ann an slighe nam peacach, agus nach suidh ann an caithir luchd fanoid :

2 Ach aig *am bheil* tlachd ann an lagh [a] an Tighearna, agus a smuainicheas air a laghsan a là agus a dh'oidhche.

3 Bithidh e mar chraoibh suidhichte làimh re sruthaibh uisge, a bheir a mach a toradh 'na h-aimsir, agus nach caill a duille : agus soirbhichidh leis gach ni a ni e.

4 Cha'n ann mar sin *a bhios* na h-aingidh ; ach mar mholl a sgapas a' ghaoth.

5 Air an aobhar sin cha seas na h-aingidh ann am breitheanas, no peacaich ann an coimhthional nam firean.

6 Oir is aithne do'n Tighearna [b] slighe nam firean ; ach sgriosar slighe nan aingidh.

SALM II.

C'AR SON a ghabh na cinnich boile, agus a smuainich na slòigh ni dìomhain ?

2 *C'ar son* a dh'éirich righre na talmhainn, agus a ghabh na h-uachdarain comhairle le chéile, an aghaidh an Tighearna, agus an aghaidh Aoin ungta-san, *ag ràdh*,

3 Briseamaid o chéile an cuibhreach, agus tilgeamaid dhinn an cuing [c] ?

4 An ti a ta 'na shuidhe air neamh, ni e gàire ; ni an Tighearna fochaid orra.

5 An sin labhraidh e riu 'na fheirg ; agus 'na chorruich cuiridh e uamhann orra ;

6 Gidheadh dh'ung [d] mise mo Righ air Sion, mo shliabh naomhasa.

7 Cuiridh mi 'n céill ordugh an Tighearna : thubhairt e rium, *Is* tu mo mhacsa ; an diugh ghin mi thu.

8 Iarr orm, agus bheir mi dhuit na cinnich mar oighreachd, agus criocha na talmhainn mar sheilbh.

9 Brisidh tu iad le slait iaruinn ; mar shoitheach criadhadair, pronnaidh tu iad 'nam bloighdibh.

10 A nis ma ta, a righre, bithibh glic ; gabhaibh fòghlum, a bhreitheamhna na talmhainn.

11 Deanaibh seirbhis do'n Tighearna le h-eagal, agus deanaibh gairdeachas le ball-chrith.

12 Pògaibh am Mac [e], air eagal gu'm bi fearg air, agus gu sgriosar sibh san t-slighe, 'nuair a lasas ach gu beag a chorruich. *Is* beannuichte iadsan uile a dh'earbas as.

SALM III.

Salm le Daibhidh, 'nuair a theich e roimh Absalom a mhac.

A Thighearn, nach lìonmhor a dh'fhàs mo naimhdean ? *is* iomadh iad a tha 'g éirigh a'm' aghaidh.

2 *Is* iomadh iad a their re m'anam, nach *'eil* furtachd aige ann an Dia. Selah.

3 Ach *a ta* thusa, a Thighearn, a'd' sgéith dhomhsa ; mo ghlòir, agus fear-togalach mo chinn.

4 Le m' ghuth dh'éigh mi ris an Tighearn, agus dh'éisd e rium as a shliabh naomha. Selah.

5 Luidh mi sìos, agus choidil mi ; dhùisg mi, oir chum an Tighearna suas mi.

6 Cha'n eagal leam deich mìle sluagh, a chuir iad féin a'm' aghaidh air gach taobh.

7 Eirich, a Thighearn ; saor mi, O mo Dhia : oir bhuail thu mo naimhdean uile air an gial ; bhris thu fiacla nan aingidh.

8 *Is* leis an Tighearn an fhurtachd : air do shluagh *tha* do bheannachd. Selah.

SALM IV.

Do'n ard fhear-ciuil air Neginot. Salm le Daibhidh.

'NUAIR a dh'éigheas mi, éisd rium, a Dhé m'ionracais ; *'nuair a bha mi* ann an teinn, dh'fhuasgail thu orm ; dean tròcair orm, agus éisd re m'ùrnuigh.

2 A chlann nan daoine, cia fhad *a thionndaidheas sibh* mo ghlòir chum nàire [f] ? a ghràdhaicheas sibh dìomhanas, a shireas sibh an déigh bhreug ? Selah.

3 Ach biodh fios agaibh gu'n do ròghnuich an Tighearn an duine

[a] *reachd.* [b] *is taitneach leis an Tighearn.* [c] *an cuird.* [d] *shuidhich.* [e] *Thugaibh ùmhlachd do'n mhac.* [f] *cia fhad* a bhios *sibh trom an cridhe ? car son.*

naomh dha fein : éisdidh an Tighearn, an uair a dh'éigheas mi ris.

4 Biodh eagal oirbh, agus na peacaichibh : labhraibh r'ar cridhe air bhur leabaidh, agus bithibh tosdach. Selah.

5 Iobraibh iobairtean ionracais, agus earbaibh as an Tighearn.

6 *Tha* mòran ag ràdh, Cò nochdas dhuinn *ni* maith? Tog oirnne solus do ghnùise, a Thighearna.

7 Chuir thu aoibhneas ann am chridhe, ni's mò na 'nuair is pailte an arbhar agus am fion-san.

8 An sìth araon luidhidh mi, agus coidlidh mi ; oir is tusa mhàin, a Thighearn, a bheir orm còmhnuidh ghabhail gu téaruinte.

SALM V.

Do'n ard fhear-ciuil air Nechilot. Salm le Daibhidh.

REM' bhriathraibh éisd, a Thighearn ; beachdaich air mo smuaintibh.

2 Thoir an aire do ghuth mo ghlaoidh, mo Righ, agus mo Dhia ; oir riutsa ni mi ùrnuigh.

3 A Thighearn, air maduinn cluinnidh tu mo ghuth; air maduinn deasaichidh mi mi féin a'd' lathair [g], agus amhaircidh mi suas.

4 Oir cha Dia thusa aig am bheil tlachd an aingidheachd, agus cha chòmhnuich an t-aingidh [h] maille riut.

5 Cha seas na h-amadain a'd' làthair : is fuath leat uile luchd-deanamh an uilc.

6 Sgriosaidh tu luchd-labhairt bhreug : is gràin leis an Tighearn an duine fuileachdach agus cealgach.

7 Ach air mo shonsa, ann an lìonmhoireachd do thròcaire, thig mi steach do d' thigh ; sleuchdaidh mi aig do theampull naomha [i], ann ad eagal.

8 A Thighearn, treòruich mi ann ad fhìreantachd : air sgàth mo naimhde, dean do shlighe dìreach romham :

9 Oir cha '*n'eil* ceart [k] 'nam beul ; *is* fior aingidheachd an taobh a stigh dhiubh ; *is* uaigh fhosgailte an sgornan ; ni iad miodal le'n teangaidh.

10 Sgrios [l] iad, a Dhé ; tuiteadh iad le'n comhairle féin : air son ionmhoireachd an eucearta tilg a mach iad ; oir rinn iad ceannairc a'd' aghaidh.

11 Ach deanadh iadsan uile aoibhneas a chuireas an dòigh annad : gu bràth deanadh iad iolach, a chionn gu'n dìon thu iad : agus deanadh iadsan luath-ghaire annad, leis an ionmhuinn t'ainm.

12 Oir beannuichidh tusa am fìrean, a Thighearna : le deadhgh-ean cuairtichidh tu e, mar le sgéith.

SALM VI.

Do'n ard fhear-ciuil air Neginot air Seminit. Salm le Daibhidh.

A Thighearn, ann ad chorruich na cronuich mi, agus ann ad fheirg na smachdaich mi.

2 Gabh truas dìom, a Thighearn, oir *ata* mi lag : slànuich mi, a Thighearn, oir a ta mo chnàmhan air an cràdh,

3 Agus a ta m'anam air a chràdh gu mòr : ach thusa, a Thighearn, cia fhad ?

4 Pill, a Thighearna, fuasgail m'anam : saor mi, air sgàth do thròcaire.

5 Oir anns a' bhàs cha '*n'eil* cuimhne ort : anns an uaigh cò bheir dhuit cliu [m] ?

6 Tha mi sgìth le m'osnaich ; ré na h-oidhche tha mi cur mo leabaidh air snàmh ; le m' dheuraibh uisgicheam m'uirigh.

7 Caithear le dubhachas mo shùil ; fàsaidh i sean, air son m'eascairde gu léir.

8 Imichibh uam, sibhse uile a luchd deanamh na h-euceirt, oir chual an Tighearn guth mo chaoidh.

9 Chual an Tighearn m'athchuinge ; gabhaidh an Tighearna re m'ùrnuigh.

10 Cuirear gu nàire agus gu mòr amhluadh mo naimhde gu léir : pilleadh iad, cuirear gu h-obann gu nàire iad.

SALM VII.

Sigaion le Daibhidh, a sheinn e do'n Tighearna, thaobh bhriathar Chuis a' Bheniaminich.

A Thighearna mo Dhia, annad cuiream mo dhòigh : saor mi uatha-san uile a tha'n tòir orm, agus teasairg mi :

2 Air eagal mar leòmhan gu'n reub e m'anam, '*ga* liodairt, gun neach a shaoras.

3 A Thighearna mo Dhia, ma rinn mi so ; ma tha lochd a'm' làmhaibh ;

4 Ma dh'ìoc mi olc do'n fhear a bha an sìth rium, no ma rinn mi

[g] *stiùraidh mi* m'urnuigh *a'd' ionnsuidh*. [h] *olc*. [i] *le m'aghaidh re d' lùchairt naomha*. [k] *firinn*. [l] *Dìt*. [m] *buidheachas*.

foirneart air-san a bha 'na eascaraid domh gun aobhar [n],

5 Geur-leanadh an nàmhaid m'anam, agus glacadh se e, agus saltradh e mo bheatha gu làr, agus leagadh e mo chliu san duslach. Selah.

6 Eirich, a Thighearn, a't' fheirg; tog suas thu féin air son corruich mo naimhdean, agus mosgail air mo shon chum na breth *a* dh'àithn thu.

7 An sin cuairtichidh coimhthional an t-sluaigh thu; air an son-san uime sin pill gu h ionad ard.

8 Bheir an Tighearna breth air an t-sluagh: thoir breth orm, a Thighearn, a réir m'fhìreantachd, agus a réir m'ionracais *a ta* annam.

9 Thigeadh crìoch air aingidheachd nan aingidh, ach daingnich thusa am firean: oir dearbhaidh tu na cridheachan agus na h-airnean, a Dhé chothromaich [o].

10 *Is* e Dia mo sgiath, a shaoras iadsan a tha ceart an cridhe.

11 *Is* Breitheamh cothromach Dia, agus bithidh Dia am feirg *ris a' chiontach* gach là.

12 Mur pill e, geuraichidh e a chlaidheamh: chuir e a bhogha air lagh, agus dheasaich se e.

13 Agus dh'ulluich e air a shon innil bàis: dhealbh e a shaighdean an aghaidh luchd geur-leanmhuinn [p].

14 Feuch, tha e re saothair le h-euceart, ghin e olc, agus rug e breug.

15 Dh'fhosgail e slochd, agus chladhaich se e, agus thuit e féin anns a' chlais *a* rinn e.

16 Pillidh 'olc [q] air a cheann féin, agus thig fhoirneart a nuas air a chloigionn féin.

17 Molaidh mise an Tighearn a réir a cheartais; agus seinnidh mi cliu do ainm an Tighearna a's ro-airde.

SALM VIII.

Do'n ard fhear-ciuil air Gitit. Salm le Daibhidh.

O Iehobhah ar Tighearn, cia òirdheirc t'ainm air feadh na talmhainn uile? a shocraich do ghlòir os cionn nan néamh.

2 A beul naoidhean agus chìochran dh'orduich thu neart, air son do naimhde, chum gu coisgeadh tu an nàmhaid agus an dioghaltach.

3 'Nuair a dh'amhairceas mi air do nèamhaibh, obair do mheur; air a' ghealaich agus na reultaibh, a shuidhich [r] thu;

4 Cò e an duine gu'm biodh tusa cuimhneachail air, agus mac an duine gu'm fiosraicheadh tu e?

5 Rinn thu e beagan ni b'isle na na h-aingil, agus chrùn thu e le glòir agus le h-urram.

6 Thug thu uachdaranachd dha air oibribh do làmh: chuir thu gach ni fa chosaibh;

7 Caoraich agus buar uile, agus mar an ceudna ainmhidhean na machrach;

8 Eunlaith nan speur, agus iasg na mara, a shiubhlas air slighibh nan cuan.

9 O Iehobhah, ar Tighearn, cia òirdheirc t'ainm air feadh na talmhainn uile?

SALM IX.

Do'n ard fhear-ciuil air Mutlaben. Salm le Daibhidh.

MOLAIDH mi *thu*, a Thighearn, le m'uile chridhe; cuiridh mi'n céill t'oibre iongantach gu léir.

2 Ni mi aoibhneas agus gairdeachas annad; seinnidh mi cliu do t'ainm, O Thi a's airde.

3 'Nuair a phillear mo naimhdean air an ais, tuitidh iad agus théid as doibh a t'fhianuis:

4 Oir sheas thu dhomh mo chòir agus mo chùis; shuidh thu air *do* righ-chathair, a' toirt breth le ceartas.

5 Smachdaich thu na cinnich, sgrios thu na h-aingidh; chuir thu as d'an ainm gu saoghal nan saoghal.

6 Chaidh crìoch air sgrios an nàmhaid am feasd; leag thu sìos *am* bailte mòra: théid as d'an cuimhne maille riu féin.

7 Ach mairidh an Tighearna gu sìorruidh: dheasaich e a righ-chaithir chum breitheanais.

8 Agus bheir esan breth air an t-saoghal am fìreantachd, ni e breitheanas do'n t-sluagh an ceartas.

9 Agus bithidh an Tighearna 'na dhaingneach do'n tì a shàruichear, 'na dhaingneach ann an aimsiribh teanntachd.

10 Agus cuiridh iadsan d'am aithne t'ainm an dòigh annad: oir cha tréig thusa, a Thighearn, iadsan a dh'iarras thu.

11 Seinnibh cliu do'n Tighearn a

n *(seadh, theasairg mi an tì a bha 'na nàmhaid domh gun aobhar.)* o *oir dearbhaidh an Dia cothromach na cridheachan agus na h-airnean.* p *luchd tòrach, luchd dìobhargaidh.* q *a olc.*
r *dh'orduich, dheasaich.*

chòmhnuicheas ann an Sion, aithrisibh am measg nan cinneach a ghniomhara.

12 'Nuair a ni e rannsachadh air fuil, cuimhnichidh e orra; cha dichuimhnich e glaodh nam bochd.

13 Dean tròcair orm, a Thighearn; amhairc air m'àmhghar *a tha mi fulang* uatha-san le'm fuathach mi, O thusa a tha ga m' thogail suas o gheataibh a' bhàis;

14 Chum gu foillsich mi do chliu uile ann an geataibh nighinn Shioin: ni mi gairdeachas ann ad shlàinte.

15 Thuit na cinnich sìos anns an t-slochd a rinn iad: anns an lìon a dh'fholaich iad, chaidh an cos féin an sàs.

16 Aithnichear an Tighearna sa' bhreitheanas *a* rinn e: ann an gnìomh a làmh féin ribear an t-aingidh. Higaion. Selah.

17 Cuirear na h-aingidh gu h-ifrinn[s], na cinnich uile nach cuimhnich Dia.

18 Oir cha di-chuimhnichear an t-ainnis[t] gu bràth; cha d'théid as do dhòchas nam bochd gu sìorruidh.

19 Eirich, a Thighearn, na buadhaicheadh duine; thugar breth air na cinnich a't' fhianuis.

20 Cuir, a Thighearn, eagal orra; chum gu'n aithnich na cinnich nach 'eil annta féin ach daoine. Selah.

SALM X.

CAR son, a Thighearn, a sheasas tu fad a làimh? a dh'fholaicheas tu thu féin ann an aimsiribh teanntachd?

2 'Na uabhar geur-leanaidh an t-aingidh am bochd[u]: glacar iad sna h-innleachdaibh a dhealbh iad.

3 Oir ni an t-aingidh ràiteachas a miann a chridhe; agus molaidh e an duine sanntach, *a*'s beag air Dia.

4 Ann an uabhar a ghnùise cha'n iarr an t-aingidh *Dia: cha'n'eil* Dia 'na uile smuaintibh.

5 Tha a shlighean doilgheasach anns gach àm; *tha* do bhreitheanais ard as a shealladh: *thaobh* a naimhdean uile, ni e tarcuis orra[w].

6 Thubhairt e 'na chridhe, Cha ghluaisear mi, gu bràth cha *bhi* mi ann an àmhghar.

7 Tha a bheul làn do mhallachadh, agus do cheilg, agus do mhealltaireachd: fo theangaidh *tha* donas agus dìomhanas.

8 Suidhidh e ann an ionadaibh folaich nam bailte beaga: ann an àitibh dìomhair mortaidh e an neochiontach: tha a shùilean ann an uaignidheas a' dearcadh air a' bhochd.

9 Ni e feall-fholach gu dìomhair, mar leòmhan 'na gharaidh: ni e feall-fholach chum gu'n glac e an duine bochd: glacaidh e an duine bochd, 'ga tharruing 'na lìon.

10 Crùbaidh e, cromaidh e sìos, agus tuitidh am bochd le *dhaoinibh* làidir[x].

11 Thubhairt e 'na chridhe, Dhichuimhnich Dia; dh'fholaich e a ghnùis, cha léir dha*sud* am feasd.

12 Eirich, a Thighearna Dhé, tog suas do làmh; na di-chuimhnich na daoine bochda[y].

13 C'ar son a rinn an t-aingidh tàir air Dia? a thubhairt e 'na chridhe, Cha'n iarr thu *e?*

14 Chunnaic thu *e; oir is léir* dhuit donas agus mìorun, chum *an* dìoladh le d' làimh: ortsa fàgaidh an duine bochd e féin; is tu fear-cuideachaidh an dilleachdain.

15 Bris thusa gairdean an aingidh, agus an droch dhuine; rannsaich a mach aingidheachd gus nach faigh thu *i*.

16 *Tha'n* Tighearna 'na Righ gu saoghal nan saoghal: sgriosadh[z] na cinnich a mach as a thìr.

17 A Thighearn, chuala tu miann nan daoine bochd[a]: deasaichidh tu an cridhe; bheir thu air do chluais éisdeachd:

18 A chumail ceirt ris an dilleachdan agus ris an truaghan, chum nach dean duine o'n ùir foirneart ni's mò.

SALM XI.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

AS an Tighearn earbam: c'ar son a their sibh re m'anam, Teich as mar eun, gu d' shliabh[b]?

2 Oir feuch, chuir na h-aingidh bogha air lagh; ghleus iad an saighead air sreing, chum tilgeadh san dorcha orra-san a ta ceart 'nan cridhe.

3 Ma sgriosar na bunaitean, ciod a ni am fìrean?

4 *Tha*'n Tighearn 'na theampull

[s] *Pillear na h-aingidh do'n uaigh.* [t] *an t-uireasbhuidheach.* [u] *an truaghan.* [w] *séididh e orra.* [x] *'na* ionadaibh *làidir.* [y] *truagh, iriosal.* [z] *sgriosar.* [a] *truagh, iriosal.* [b] *Teich as do na beanntaibh, mar eun.*

naomh; *tha* righ-chaithir an Tighearna anns na nèamhaibh: chi a shùilean, rannsaichidh [c] a rosgan clann nan daoine.

5 Rannsaichidh an Tighearn am firean; ach an t-aingidh, agus esan a thug spéis do fhoirneart, is fuath le anam.

6 Frasaidh e air na h-aingidh ribeachan [d], teine agus pronnusc, agus doinionn uamhasach, mar chuibhrionn an cupain.

7 Oir is ionmhuinn leis an Tighearna cheart ceartas: amhaircidh a ghnùis air an duine ionraic.

SALM XII.

Do'n ard fhear-ciuil air Seminit. Salm le Daibhidh.

CUIDICH *leam*, a Thighearn, oir cha 'n'eil duine diadhuidh ann; oir theirig [e] na h-ionraic o mheasg chloinn nan daoine.

2 Labhraidh iad dìomhanas [f] gach neach r'a choimhearsnach: *le* bilibh miodalach, le cridhe dùbailte [g] labhraidh iad.

3 Sgathaidh an Tighearna na bilean miodalach uile, an teanga a labhras *nithe* mòra;

4 Iadsan a thubhairt, Le'r teangaidh buaidhichidh sinn; *is* leinn fein ar bilean: cò *a ta* 'na thighearn os ar cionn?

5 Air son foirneirt nam bochd, air son osnaich nan ainnis [h], a nis éiridh mi, ars' an Tighearn: cuiridh mi *e* ann an tèaruinteachd *uaithesan* a bhagras 'na aghaidh [i].

6 *Is* briathra fior-ghlan, briathran an Tighearna; *mar* airgiod air a dhearbhadh ann an àmhuinn chreadha, air a ghlanadh seachd uairean.

7 Gleidhidh tusa sinn [k], a Thighearn; dìonaidh tu sinn [l] o'n ghinealach so gu bràth.

8 Gluaisidh na h-aingidh air gach taobh, 'nuair a dh'arduichear iadsan a's suaraiche do chloinn nan daoine.

SALM XIII.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

CIA fhad, a Thighearn, a dhichuimhnicheas tu mi? an ann gu bràth? Cia fhad a dh'fholaicheas tu do ghnùis uam?

2 Cia fhad a ghabhas mi comhairle ann am anam, bròn ann am chridhe gach là? Cia fhad a dh'arduichear mo nàmhaid os mo chionn?

3 Amhairc orm, éisd rium, a Thighearna mo Dhia: soillsich mo shùilean, air eagal gu'n coidil mi chum bàis [m]:

4 Air eagal gu'n abair mo nàmhaid, Bhuadhaich mi 'na aghaidh; gu'n dean m'eascairdean gairdeachas an uair a dh'aomar mi.

5 Ach dh'earb mise as do thròcair; ni mo chridhe gairdeachas ann ad shlàinte.

6 Seinnidh mi do'n Tighearn, a chionn gu'n do bhuin e rium gu fial: [agus seinnidh mi cliu do ainm an Tighearna a's ro-airde.]

SALM XIV.

Do'n ard fhear-ciuil. *Salm* le Daibhidh.

THUBHAIRT an t-amadan 'na chridhe, Cha *'n'eil* Dia ann. Tha iad truaillidh; rinn iad oibre gràineil; cha *'n'eil* neach ann a ni maith.

2 Dh'amhairc an Tighearn a nuas o nèamh air cloinn nan daoine, a dh'fheuchainn an robh neach ann a bha glic, a bha 'g iarraidh Dhé.

3 Chlaon iad uile, tha iad gu léir air fàs salach: cha *'n'eil* neach ann a ni maith, cha *'n'eil* eadhon aon.

4 Nach 'eil eòlas aca-san uile a tha deanamh na h-eucorach, a tha 'g itheadh suas mo shluaigh, *mar* a dh'itheadh iad aran, *agus* nach gairm air an Tighearn?

5 An sin ghabh iad eagal mòr, a chionn gu *bheil* Dia ann an ginealach nam firean.

6 Nàirich iad [n] comhairle an duine bhochd, a chionn gur e'n Tighearn a thearmunn.

7 O gu d'thigeadh slàinte Israeil a mach a Sion! An uair a bheir an Tighearn air ais braighdeanas [o] a shluaigh, ni Iacob gairdeachas, ni Israel aoibhneas.

SALM XV.

Salm le Daibhidh.

A Thighearna, cò dh'fhanas ann ad phàilliun? cò chòmhnuicheas air do shliabh naomha?

2 Esan a ghluaiseas gu h-ionraic, agus a ni ceartas, agus a labhras an fhìrinn 'na chridhe;

3 Nach dean cùl-chàineadh le theangaidh, nach dean olc d'a char-

[c] *dearbhaidh.* [d] *cibhlean.* [e] *dh'fhàilnich.* [f] *breug.* [g] *le cridhe dà-shillte; cridhe agus cridhe.* Eabh. [h] *air son glaoidh nam feumach.* [i] *le'm b'àill a ribeadh.* [k] *iad.* [l] *e, iad.* [m] *gu'n coidil mi* codal *a'bhàis.* [n] *sibh.* [o] *braighdean.*

aid[p], agus nach tog droch sgeul air a choimhearsnach;

4 Leis an suarach an droch dhuine[q], ach a bheir urram dhoibhsan air am bi eagal an Tighearna; a mhionnuicheas chum a challdaich féin[r], agus nach caochail;

5 Nach cuir 'airgiod a mach air ocar[s], agus nach gabh duais an aghaidh an neo-chiontaich. Esan a ni *na nithe* sin, cha ghluaisear gu bràth e.

SALM XVI.

Michtam le Daibhidh.

GLEIDH mi, a Dhé, oir chuir mi mo dhòigh-annad.

2 Thubhairt mi[t] re Iehobhah, *Is* tu mo Thighearn: cha *ruig* mo mhaitheas ortsa.

3 A thaobh nan naomh[u] a *ta* air an talamh, agus nam flath; *tha* mo thlachd uile annta.

4 Meudaichear an doilgheasan dhoibhsan *a* ni deifir[w] an déigh *dhé* eile: cha 'n iobair mi an iobairtean-dibhe do fhuil, agus cha luadh mi air an ainmibh le m' bhilibh[x].

5 *Is* e an Tighearna cuibhrionn m'oighreachd agus mo chupain: is tusa a chumas suas mo chrannchur.

6 Thuit mo roinn[y] dhomhsa ann an *ionadaibh* aoibhneach; seadh, *tha* oighreachd thaitneach agam.

7 Beannuichidh mise an Tighearn, a thug comhairle orm: tha m'airne mar an ceudna 'gam theagasg an àm na h-oidhche.

8 Chuir mi an Tighearna romham a ghnàth: a chionn gu *bheil e* air mo dheas làimh, cha ghluaisear mi.

9 Uime sin ni mo chridhe aoibhneas, agus ni mo ghlòir gairdeachas: gabhaidh m'fheoil mar an ceudna fois ann an dòchas.

10 Oir cha'n fhàg thu m'anam[z] anns an uaigh; cha leig thu le t'aon naomha truaillidheachd fhaicinn.

11 Feuchaidh tu dhomh slighe na beatha: *tha* lànachd aoibhneis a'd' làthair-sa; *tha* mòr shubhachas aig do dheas laimh gu sìorruidh.

SALM XVII.

Urnuigh le Daibhidh.

EISD re ceartas, a Thighearn, tabhair aire do m' ghlaodh; cluinn m'urnuigh, *a thig a mach* cha'n ann o bhilibh cealgach.

2 O t'fhianuis thigeadh mo bhreth: faiceadh do shùilean nithe cothromach.

3 Dhearbh thu mo chridhe, dh'fhiosraich thu *mi* san oidhche; rannsuich thu mi, cha d'fhuair thu *a' bheag:* is e mo rùn nach ciontaich mo bheul.

4 A thaobh ghnìomhara dhaoine, le focal do bhilean sheachainn mi ceumanna[a] a' mhillteir.

5 Cum suas mo cheumanna ann ad shlighibh, chum nach sleamhnuich mo chosan.

6 Ghairm mi ort, oir éisdidh tu rium, a Dhé; aom do chluas a m' ionnsuidh, cluinn mo chainnt.

7 Taisbein do chaoimhneas iongantach, O thusa a shaoras le d' dheas laimh iadsan a dh'earbas asad, uatha-san a dh'éireas suas *'nan aghaidh.*

8 Gleidh mi mar chloich na sùla, fuidh sgàile do sgiathan foluich mi.

9 O ghnùis nan droch dhaoine *a* tha re foirneart orm, naimhdean m'anama *a* tha ga m' chuartachadh air gach taobh.

10 'Nan saill tha iad air an druideadh suas: le'm beul labhraidh iad gu h-uaibhreach.

11 'Nar ceum a nis chuairtich iad sinn: shuidhich iad an sùilean, a' cromadh sìos gu làr.

12 Cosmhuil re leòmhan *a* tha gionach chum cobhartaich, agus re leòmhan òg a' feitheamh ann an ionadaibh dìomhair.

13 Eirich, a Thighearn, cuir roimhe leag sìos e, saor m'anam o'n aingidh le d' chlaidheamh[b].

14 O dhaoinibh le d' làimh, a Thighearn, o dhaoinibh an t-saoghail, *d'am bheil* an cuibhrionn sa' bheatha *so*, agus d'an do lìon thu am brù le t'*ionmhas* foluichte: sàsuichear an clann[c], agus fàgaidh iad am fuigheall d'an naoidheanaibh.

15 Air mo shonsa, ann am fireantachd chi mi do ghnùis: sàsuichear mi, 'nuair a dhùisgeas mi, le d' chosamhlachd.

[p] *chompanach, choimhearsnach.* [q] *'Na shùilibh am bi an droch dhuine tàireil.* Eabh. [r] *a mhionnuicheas d'a charaid.* [s] *anriadh.* [t] *Thubhairt thu,* O m'anam. [u] Ach *air na naoimh.* [w] *cabhag.* [x] *cha ghabh mi an ainmean air mo bhilibh.* [y] *nà crìocha; na sreanga-tomhais.* Eabh. [z] *mo phearsa, mise.* [a] *thug mi fa'near ceumanna.* [b] *a tha 'na chlaidheamh dhuit.* [c] *tha iad làn cloinne.*

SALM XVIII.

Do'n ard fhear-ciuil [Salm] le Daibhidh, òglach an Tighearna, a labhair ris an Tighearna briathra na laoidh so, san là air an do shaor an Tighearn e as làimh a naimhdean uile, agus as laimh Shauil, agus an dubhairt e:

GRADHAICHIDH mi thu, a Thighearn, mo neart.

2 *Is* e an Tighearna mo charruig, agus mo dhaingneach, agus m'fhear-saoraidh: mo Dhia, mo chreag[d] anns an cuiream mo dhòchas, mo sgiath, agus adharc mo shlàinte, mo thùr ard.

3 Gairmidh mi air an Tighearn a's airidh air cliu, agus o m' naimhdibh saorar mi.

4 Chuairtich piantan a' bhàis[e] mi, agus chuir tuilte dhroch dhaoine eagal orm.

5 Chuairtich piantan ifrinn[f] mi; ghabh liontan a' bhàis romham,

6 A'm' éigin ghairm mi air an Tighearn, agus re m' Dhia ghlaodh mi: chual e as a theampull mo ghuth, agus thàinig mo ghlaodh 'na làthair d'a chluasaibh.

7 An sin chrathadh agus chriothnuich an talamh, agus ghluaiseadh bunaitean nam beann agus chrathadh iad, a chionn gu'n robh corruich air.

8 Chaidh deatach suas as a shròin[g], agus dhian-loisg[h] teine as a bheul: lasadh cibhlean leis.

9 Agus lùb e na nèamhan, agus thuirling e nuas: agus *bha* dorchadas fuidh a chosaibh.

10 Agus mharcuich e air cherub, agus chaidh e air iteig: agus dh'itealaich e air sgiathaibh na gaoith.

11 Chuir e dorchadas mar ionad diomhair mu'n cuairt air: *bu* phàilliun dà, duibhre uisgeacha, neoil nan speur[i].

12 O'n dealradh a bha fa chomhair chaidh a neoil thairis; clacha-meallain agus eibhle teine[k].

13 Agus rinn an Tighearna tairneanach sna speuraibh, agus chuir an Ti a's airde a mach a ghuth[l].

14 Agus chuir e mach a shaighdean, agus sgap e iad; agus thilg e mòran tein'-athair, agus chlaoidh e iad.

15 Agus chunncas aigein nan uisge[m], agus nochdadh bunaitean an domhain, le d' achmhasansa, a Thighearn, le séideadh anaile[n] t'fheirge[o].

16 Chuir e nuas o'n airde, ghlac e mi, tharruing e mi a h-uisgibh lionmhor[p].

17 Shaor e mi o m' nàmhaid làidir, agus uatha-san a dh'fhuathaich mi; oir bu treise iad na mise.

18 Ghabh iad romham ann an latha m'àmhghair: ach bha'n Tighearna 'na chùl-taice dhomh.

19 Agus thug e mach mi gu ionad farsaing: shaor e mi, a chionn gu'n do ghabh e tlachd annam.

20 Thug an Tighearna luigheachd dhomh a réir m'ionracais: a réir gloine mo làmh dhìol e dhomh.

21 Oir ghléidh mi slighean an Tighearna, agus cha do chlaon mi gu h-aingidh o m' Dhia.

22 Oir *bha* a bhreitheanais uile a'm' fhianuis; agus a reachdan cha do chuir mi uam.

23 Agus bha mi ionraic 'na fhianuis, agus ghléidh mi mi féin o m' aingidheachd.

24 Uime sin dhìol an Tighearna dhomh a réir m'ionracais, a réir gloine mo làmh ann an sealladh a shùl.

25 Do'n duine thròcaireach nochdaidh tu thu féin tròcaireach; do'n duine ionraic nochdaidh tu thu féin ionraic.

26 Do'n duine ghlan nochdaidh tu thu féin glan, agus do'n duine reasgach[q] nochdaidh tu thu féin reasgach.

27 Oir saoraidh tu an sluagh a ta fa àmhghar; ach na sùilean arda bheir thu nuas.

28 Oir lasaidh tusa mo lòchran, a Thighearn: soillsichidh mo Dhia mo dhorchadas.

29 Oir leatsa ruith[r] mi troimh bhuidhinn, agus le m' Dhia leum mi thar balladh.

30 *A thaobh* Dhé, *tha* a shlighe iomlan: *tha* focal an Tighearna air a dhearbhadh: *is* sgiath e dhoibhsan uile a chuireas an dòchas ann[s].

31 Oir cò *a's* Dia ann ach an Tighearn? agus cò *a's* carraig ann ach ar Dia-ne?

32 *Is* e Dia a tha 'gam chrioslach-

[d] *mo neart, mo dhìdean.* [e] *tonnan a' bhàis.* II. Sam. C. XXII. r. 5. [f] *na h-uaighe.* [g] *'na fheirg.* [h] *chnàmh, chaith, sgrios.* [i] *ann an neulaibh tiugh nan speur.* [k] *lasadh eibhlean teine.* II, Sam. C. XXII. r. 13. [l] *a ghuth*, le *clochaibh meallain agus eibhlibh teine.* [m] *na fairge.* [n] *analach.* [o] *do shròine.* [p] *mòra.* [q] *dhoirbh, fhiata.* [r] *bhris.* [s] *dh'earbas as.*

adh le neart, agus a' deanamh mo shlighe iomlan.

33 *Tha* e deanamh mo chos mar *chosaibh* eilde, agus gam' shocrachadh air m'àitibh arda.

34 Tha e 'giunnsachadh mo làmh gu cath, air chor as gu'm brisear bogha umha [t] le m' ghairdeinibh.

35 Agus thug thu dhomh sgiath do shlàinte: agus chum do dheas làmh suas mi, agus rinn do chaoimhneas mòr mi.

36 Rinn thu mo cheuma farsaing fodham, air chor as nach do shleamhnuich mo chosa.

37 Lean mi mo naimhdean, agus rug mi orra; agus cha do phill mi air m'ais gus an do chuir mi as doibh.

38 Lot mi iad, agus cha bhi e 'n comas doibh éirigh: thuit iad fo m' chosaibh.

39 Oir chrioslaich thu mi le neart chum catha: leag thu sìos fodham iadsan a dh'éirich suas a'm' aghaidh.

40 Agus thug thu dhomh mo naimhdean air mhuineal; iadsan a dh'fhuathaich mi, agus ghearr mi as iad.

41 Ghlaodh iad, ach cha *robh* fear-saoraidh ann; *eadhon* air an Tighearn, ach cha do fhreagair e iad.

42 An sin mhìn-phronn mi iad mar dhuslach [u] fa chomhair na gaoithe: mar chlàbar nan sràid bhrùth mi iad [w].

43 Shaor thu mi o chomh-stri an t-sluaigh; rinn thu mi a'm' cheann air na cinnich: ni sluagh nàch b'aithne dhomh, seirbhis dhomh.

44 Co luath 'sa chluinneas iad, géillidh iad dhomh: strìochdaidh coigrich dhomh [x].

45 Seargaidh coigrich as, agus bithidh eagal orra mach [y] as an àitibh daingne.

46 Is beo an Tighearn, agus gu ma beannuichte mo charraig-se! agus air ardachadh gu robh Dia mo shlàinte!

47 *Is* e Dia a ni dioghaltas air mo shon, agus a chuireas an sluagh fodham;

48 A shaoras mi o m' naimhdibh. Seadh, os an cionn-san a dh'éireas suas a'm' aghaidh togaidh tusa suas mi: o fhear an ainneart saoraidh tu mi.

49 Uime sin cliùthaichidh mi thu, a Thighearn, am measg nan cinneach, agus seinnidh mi do t'ainm.

50 Bheir esan saorsa mòr d'a righ, agus nochdaidh e tròcair d'a aon ungta féin, do Dhaibhidh agus d'a shliochd gu bràth.

SALM XIX.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

CUIRIDH na néamha an céill glòir Dhé, agus nochdaidh na speura gniomh a làmh.

2 Tha là a' deanamh sgéil do là, agus oidhche a' foillseachadh eòlais a dh'oidhche.

3 Cha '*n'eil* cainnt, cha '*n'eil* briathra, *anns* nach cluinnear an guth.

4 Air feadh na talmhainn uile chaidh am fuaim [z] a mach, agus am focail gu h-iomall an domhain.

5 Do'n ghréin chuir e pàilliun annta; agus *tha* i mar nuadh fhear-pòsda a' teachd a mach a sheòmar; ni i gairdeachas mar ghaisgeach a ruith na slighe [a].

6 *Tha* a dol a mach o chrìch nan speur, agus a cuairt gu ruig an crìochaibh; agus cha '*n'eil* ni air bith a dh'fholaichear o a teas.

7 *Is* iomlan lagh an Tighearna, ag iompochadh an anama; *tha* fianuis [b] an Tighearna cinnteach, a' deanamh a' bhaoghalta [c] glic.

8 *Tha* reachdan an Tighearna ceart, a' deanamh a' chridhe aoibhneach; *tha* àithne an Tighearna glan, a' soillseachadh nan sùl.

9 *Tha* eagal an Tighearna fiorghlan, a' maireachduinn am feasd: *is* firinn breitheanais an Tighearna; tha iad gu h-iomlan cothromach.

10 Ni's mò r'an iarruidh *tha* iad na'n t-òr, seadh, na mòran do'n òr fhior-ghlan; agus ni's milse na a' mhil, seadh, na *mhil* a shileas as na cìribh-meala.

11 Os bàrr, tha do sheirbhiseach a' faotainn [d] rabhaidh uatha: 'nan coimhead *tha* mòr dhuais.

12 Cò thuigeas *a* sheacharain? o *lochdaibh* diomhair glan thusa mi.

13 Mar an ceudna o *pheacaibh* dànadais cum air ais t'oglach; na biodh ard-cheannas [e] aca orm: an sin bithidh mi ionraic, agus bithidh mi neo-chiontach o eusaontas [f] mòr.

14 Bitheadh briathra mo bheoil,

[t] *stàilinn, cruadhach.* [u] *luaithre.* [w] *thilg mi mach iad.* [x] *ni coigrich breug dhomh.* Eabh. [y] *thig iad a mach le h-eagal.* [z] *an crìoch.* Faic Rom. C. X. r. 18. [a] *coimhlionga, réise.* [b] *teisteas.* [c] *an* duine *eu-céillidh, aon-fhillte, shimplidh.* [d] *faghail.* Eir. [e] *uachdaranachd.* [f] *pheacadh.*

agus smuainte mo chridhe, taitneach a'd' làthair, a Thighearna, mo charraig[g], agus m'fhear-saoraidh.

SALM XX.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

GU'N éisdeadh an Tighearna riut ann an latha teanntachd! gu cumadh ainm Dhé Iacoib suas thu!

2 Gu cuireadh e cabhair thugad[h] as ionad naomha! agus a Sion gu neartaicheadh e thu!

3 Gu cuimhnicheadh e do thabhartasan uile, agus gu'n gabhadh e gu taitneach uait t'iobairt-loisgte! Selah.

4 Gu d'thugadh e dhuit a réir do chridhe féin, agus gu coimhlionadh e do chomhairle uile!

5 Ni sinne aoibhneas ann ad shlàinte, agus ann an ainm ar Dé-ne togaidh sinn suas ar bratach. Gu coimhlionadh Dia t'iarrtuis uile!

6 Anis tha fios agam gu'n saor an Tighearn aon ungta féin: éisdidh e ris o nèamhaibh a naomhachd, le neart-saoraidh a dheas laimh.

7 Earbaidh cuid a carbadaibh, agus cuid a h-eachaibh; ach cuimhnichidh sinne ainm an Tighearna ar Dé.

8 Dh'islicheadh iadsan, agus thuit iad; ach dh'éirich sinne, agus sheas sinn.

9 Saor an righ, a Thighearn; agus éisd ruinn san là a ghairmeas sinn[i].

SALM XXI.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

ANN ad neart, a Thighearn, ni an righ aoibhneas: agus ann ad shlàinte cia mòr an gairdeachas a ni e?

2 Miann a chridhe thug thu dha; agus athchuinge a bhilean cha do dhiùlt thu dha. Selah.

3 Oir ghabh thu roimhe le beannachadh *do* mhaitheis; chuir thu m'a cheann coron do òr fior-ghlan.

4 Dh'iarr e beatha ort: thug thu dha fad laithean gu saoghal nan saoghal.

5 *Is* mòr a ghlòir trìd do shlàinte-sa: urram agus mòralachd chuir thu air.

6 Oir rinn thu e ro-bheannuichte gu bràth; rinn thu e ro-aoibhneach le d' ghnùis.

7 Oir earbaidh an righ as an Tighearn; agus trìd thròcair an Ti a's airde, cha ghluaisear e.

8 Gheibh do làmh a mach do naimhdean uile; gheibh do dheas làmh a mach iadsan le'm fuathach thu.

9 Ni thu iad mar àmhuinn[k] theintich ann an àm t'fheirge; sluigidh an Tighearna sìos iad 'na chorruich, agus caithidh[l] an teine iad.

10 An toradh sgriosaidh tu o'n talamh, agus an sliochd o chloinn nan daoine.

11. Oir dhealbh iad olc a't' aghaidh; smuainich iad droch smuainte, nach b'urrainn iad *a choimhlionadh.*

12 Uime sin bheir thu orra an cùl a thionndadh; air sreangaibh do bhogha gleusaidh[m] tu *do shaighdean* 'nan aghaidh.

13 Bi air t'ardachadh, a Thighearn, ann ad neart: seinnidh sinne agus molaidh sinn do chumhachd.

SALM XXII.

Do'n ard fhear-ciuil air Ailet-sachar. Salm le Daibhidh.

MO Dhia, mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi? fad o m' ghlaodh[n], *o* bhriathraibh mo bhùiridh?

2 O mo Dhia! gairmeam san là, ach cha fhreagair thu; agus san oidhche, ach cha *n'eil* fois agam.

3 Ach *a ta* thusa naomha, a'd' chòmhnuidh *far am bheil* cliu Israeil[o].

4 Asadsa dh'earb ar n-aithriche; dh'earb iad, agus shaor thu iad.

5 Riutsa ghlaodh iad, agus theasairgeadh iad; asadsa dh'earb iad, agus cha robh nàire orra.

6 Ach *is* cnuimh mise[p], agus cha duine; masladh dhaoine, agus tàir an t-sluaigh.

7 Ni iadsan uile a chi mi, gàire-fanoid rium; casaidh iad am beul, crathaidh iad an ceann, *ag radh:*

8 Chuir e a dhòigh anns an Tighearn, fuasgladh e air; saoradh se e, a chionn gu bheil tlachd aige ann.

9 Ach *is* tusa an ti a thug a mach as a' bhroinn mi; *bu* tu aobhar mo dhòchais, air cìch mo mhàthar.

10 Ortsa thilgeadh mi o'n bhroinn;

[g] *mo neart.* [h] *chugad, a'd' ionnsuidh.* [i] *Fòir, a Thighearn; éisdeadh an righ ruinn, 'nuair a ghairmeas sinn.* [k] *Cuiridh tu iad ann an àmhuinn.* [l] *millidh.* [m] *deasaichidh.* [n] *o m'fhurtachd.* [o] *Ach O thusa, a tha d' chòmhnuidh san ionad naomha, cliu Israeil.* [p] *mar chnuimh* a ta *mise.*

o bhroinn mo mhàthar *is* tusa mo
Dhia.
11 Na bi-sa fada uam, oir *a ta*
àmhghar dlùth *dhomh*, agus gun
neach ann gu m' chuideachadh.
12 Chuairtich mòran tharbh mi;
dh'iadh *tairbh* làidir Bhasain umam.
13 Dh'fhosgail iad orm am beul,
mar leòmhan reubach[q] agus beuc-
ach.
14 Mar uisge dhòirteadh mach
mi, agus sgain mo chnàmhan uile o
chéile: tha mo chridhe mar chéir,
air leaghadh am meadhon mo chuim.
15 Air tiormachadh mar shoith-
each creadha tha mo neart, agus
tha mo theanga a' leantuinn re m'
ghial; agus gu h-ùir a' bhàis thug
thu mi.
16 Oir chuairtich madraidh mi;
dh'iadh coimhthional dhroch dhaoine
umam: lot iad mo làmhan agus mo
chosan.
17 Feudaidh mi mo chnàmhan
uile àireamh: tha iadsan a' seall-
tuinn, tha iad a' geur-amharc orm.
18 Roinn iad mo thruscan eat-
orra, agus air mo bhrat thilg iad
crannchur.
19 Ach na bi-sa, a Thighearn, fad
uam: O thusa mo neart, greas gu
m' chabhair.
20 Teasairg m'anam o'n chlaidh-
eamh, m'aon *ghràdh*[r] o neart[s] a'
mhadaidh.
21 Saor mi o bheul an leòmhain,
agus o adharcaibh nam buabhull[t]
teasairg mi[u].
22 Cuiridh mi'n céill t'ainm do
m' bhràithribh; ann am meadhon
a' choimhthionail molaidh mi thu.
23 Sibhse air am bheil eagal Dé,
molaibh e: sibhse uile, a shìol Ia-
coib, thugaibh glòir dha; agus biodh
eagalsan oirbh, sibhse uile a shìol
Israeil.
24 Oir cha do rinn e tàir air, agus
cha do ghabh e gràin do àmhghar
an truaghain[w], agus cha d'fholuich
e a ghnùis air; ach an uair a
ghlaodh e ris, dh'éisd e.
25 Ortsa *bithidh* mo mholadh
anns a' mhòr choimhthional[e]: mo
bhòidean ìocaidh mi 'nan làthair-
san d'an eagal e.
26 Ithidh na daoine macanta,
agus sàsuichear iad: molaidh iadsan
an Tighearn a dh'iarras e: bithidh
an cridhe[x] beo gu bràth.
27 Cuimhnichidh air, agus pillidh
a dh'ionnsuidh an Tighearna uile
chrìocha na talmhainn, agus strìochd-
aidh uile theaghlaiche nan cinneach
'na làthair.
28 Oir *is* leis an Tighearn an
rioghachd; agus *tha* esan 'na uachd-
aran air na cinnich.
29 Ithidh daoine reamhar[y] na
talmhainn uile, agus ni iad aoradh[f]:
'na làthairsan sleuchdaidh iadsan
uile, a théid sìos do'n duslach; oir
cha chum neach anam beo[z].
30 Ni sliochd[a] seirbhis dha:
measar e do'n Tighearna mar ghin-
ealach.
31 Thig iad, agus cuiridh iad an
céill fhìreantachd do'n àl re teachd,
gu'm b'esan a rinn *sud*[b].

SALM XXIII.

Salm le Daibhidh.

IS e'n Tighearna mo bhuachaille:
cha bhi mi ann an dìth.
2 Ann an cluainibh glas bheir e
orm luidhe sìos: làimh re h-uisgibh
ciùin treòraichidh e mi.
3 Aisigidh[c] e m'anam; treòraich-
idh e mi air slighibh na fìreantachd
air sgàth ainme féin.
4 Seadh, ge do shiubhail mi trìd
ghlinn sgàile a' bhàis, cha bhi eagal
uile orm; oir *a ta* thusa maille
rium: bheir do shlat agus do lorg
comhfhurtachd dhomh.
5 Deasaichidh tu bord fa m'
chomhair am fianuis mo naimhde:
dh'ung thu le h-ola mo cheann; tha
mo chupan a' cur thairis.
6 Gu cinnteach leanaidh maith
agus tròcair mi uile laithean mo
bheatha, agus còmhnuichidh mi ann
an tigh an Tighearna fad *mo* laith-
ean[d].

SALM XXIV.

Salm le Daibhidh.

IS leis an Tighearn an talamh,
agus a làn; an domhan, agus
iadsan a tha 'nan còmhnuidh ann.
2 Oir shuidhich e air na cuantaibh
e, agus shocraich e air na sruth-
aibh e.
3 Cò théid suas gu sliabh an
Tighearna? agus cò sheasas 'na
ionad naomha-san?
4 Esan aig am bheil làmhan neo-
chiontach agus cridhe glan, nach do
thog anam re dìomhanas, agus nach
do mhionnaich chum ceilge.

[q] *fuileachdach.* [r] *mo bhcatha, mo phearsa.* [s] *o làimh.* Eabh.
[t] *nan aon-adharcach, nan sròin-adharcach.* [u] *dh'éisd thu rium.*
[w] *an* duine *bhochd.* [e] *ann an ioma coimhthional.* [x] *bhur cridhe.*
[y] *beartach.* [f] *Iadsan uile tha air an talamh, ithidh iad is ni iad
aoradh.* [z] *agus bithidh m'anam beo dhasan* [a] *mo shliochd.*
[b] *oir rinn esan* e. [c] *iompoichidh.* [d] *gu bràth.*

5 Gheibh esan beannachadh o'n Tighearn, agus fireantachd o Dhia a shlàinte.
6 *Is* i so ginealach na droinge a dh'iarras e, a dh'iarras do ghnùis, a Dhia Iacoib. Selah.
7 Togaibh, a gheatacha, bhur cinn, agus bithibh air bhur togail suas, a dhorsa sìorruidh; agus thig Rìgh na glòire steach.
8 Cò e so Rìgh na glòire? An Tighearna làidir agus treun, an Tighearna treun an cath.
9 Togaibh suas bhur cinn, a gheatacha, agus bithibh air bhur togail suas, a dhorsa sìorruidh, agus thig Rìgh na glòire steach.
10 Cò e so Rìgh na glòire? Tighearna nan slògh, *is* esan Rìgh na glòire. Selah.

SALM XXV.

Le Daibhidh.

RIUTSA, a Thighearn, togam m'anam suas.
2 Annadsa, mo Dhia, cuiream mo dhòchas; na nàraichear mi, agus na deanadh mo naimhdean gairdeachas os mo chionn.
3 Seadh, na nàraichear neach sam bith a dh'fheitheas ortsa; biodh nàire orra-san a chiontaicheas gun aobhar.
4 Nochd dhomh do shlighean, a Thighearn; teagaisg dhomh do cheumanna.
5 Treòraich mi ann ad fhìrinn, agus teagaisg mi; oir *is* tusa Dia mo shlàinte, agus ortsa tha mi feitheamh gach là.
6 Cuimhnich do chaomh thròcairean, a Thighearn, agus do chaoimhneasan gràdhach; oir *tha* iad ann o chian nan cian.
7 Peacanna m'òige, agus m'eusaontais, na cuimhnich thusa: a rèir do thròcaire bi-sa cuimhneach orm, air sgàth do mhaitheis, a Thighearn.
8 *Is* maith agus *is* dìreach an Tighearn; uime sin teagaisgidh e peacaich san t-slighe.
9 Treòraichidh e na daoine ciùin[e] ann am breitheanas; agus teagaisgidh e do na daoinibh ciùin a shlighe.
10 *Is* tròcair agus fìrinn uile shlighean an Tighearna, dhoibhsan a ghleidheas a choimh-cheangal agus a theisteis.
11 Air sgàth t'ainme, a Thighearn, lagh mo chionta; oir *a ta* i mor.
12 Cò e am fear air am bheil eagal an Tighearna? seòlaidh e esan san t-slighe *a* roghnuicheas[f] e.
13 Ni anam tàmh ann am maith[g]; agus mealaidh a shliochd an tìr.
14 *Tha* rùn an Tighearna aig an dream d'an eagal e; agus foillsichidh e dhoibh a choimh-cheangal.
15 *Tha* mo shùilean a ghnàth ris an Tighearn; oir bheir esan mo chasan as an lìon.
16 Amhairc orm[h], agus gabh truas dhiom; oir *a ta* mi a'm' aonar, agus fa àmhghar.
17 Tha teinn mo chridhe a' dol am meud: o'm' àmhgharaibh saor thusa mi[i].
18 Amhairc air m' àmhghar, agus air mo phèin[k], agus lagh mo pheacanna gu lèir.
19 Amhairc air mo naimhdibh, oir tha iad lìonmhor; agus le fuath anabarrach[l] tha iad ga m' fhuathachadh.
20 Glèidh m'anam, agus saor mi; na leig fo nàire mi, oir chuir mi mo dhoigh annad.
21 Dìonadh ionracas agus ceartas mi; oir tha mi feitheamh ortsa.
22 Saor Israel, a Dhé, as àmhgharaibh uile.

SALM XXVI.

Le Daibhidh.

THOIR breth orm, a Thighearn, oir ghluais mi ann am ionracas: o chuir mi mo dhòigh anns an Tighearn, cha ghluaisear mi.
2 Fidir mi, a Thighearn, agus dearbh mi; rannsuich[m] m'airnean agus mo chridhe.
3 Oir *tha* do chaoimhneas gràdhach fa chomhair mo shùl: agus ghluais mi ann ad fhìrinn.
4 Cha do shuidh mi le daoinibh mealltach[n], agus maille re luchd-ceilge cha d'thèid mi steach.
5 Is beag orm coimhthional luchd-uilc, agus le daoinibh aingidh cha suidh mi.
6 Nighidh mi mo làmhan ann an neo-chionta, agus cuairtichidh mi t'altair, a Thighearn;
7 Chum gu foillsich mi le guth molaidh, agus gu cuir mi an cèill t'oibre iongantach gu lèir.
8 A Thighearn, is ionmhuinn

[e] *truagh, iriosal.* [f] *thaghas e, d'an còir dha roghuinn a dheanamh.* [g] *socair, seasgaireachd.* [h] *Tionndaidh rium.* [i] *Lasaich teanntachda mo chridhe, agus o m' àmhgharaibh saor thusa mi.* [k] *mo shaothair.* [l] *cucorach.* [m] *glan.* [n] *faoin, dìomhain.*

leam còmhnuidh do theach-sa[o],
agus ionad pàil uin do ghlòire.
9 Na cruinnich m'anam le peac-
achaibh, no mo bheatha le daoinibh
fuileachdach :
10 Aig am bheil lochd[p] 'nan
làmhaibh, agus an làmh dheas làn
do dhuais-bhratha.
11 Ach gluaisidh mise ann am
ionracas: saor mi, agus dean tròcair
orm.
12 Tha mo chos 'na seasamh ann
an ionad còmhnard : anns na coimh-
thionalaibh beannuichidh mi an
Tighearna.

SALM XXVII.

Le Daibhidh.

IS e an Tighearna mo sholus, agus
mo shlàinte ; cò chuireas eagal
orm? *Is* e an Tighearna neart mo
bheatha ; cò chuireas geilt orm?
2 'Nuair a thàinig luchd-uilc orm
a dh'itheadh suas m'fheòla, mo
naimhdean agus m'eascairdean, thu-
islich iad féin, agus thuit iad.
3 Ge do champuicheadh feachd
a'm' aghaidh, cha bhiodh eagal air
mo chridhe: ge d' éireadh cogadh
a'm' aghaidh, as so ni mi mo bhun.
4 Aon *ni* ghuidh mi air an Tigh-
earna, sin iarraidh mi, a bhi m'
chòmhnuidh ann an tigh an Tigh-
earna rè uile laithean mo bheatha,
chum gu faicinn maise an Tighearna,
agus gu fiosraichinn 'na theampull.
5 Oir folaichidh e mi 'na sgàth-
thigh[q] ann an latha an uilc; fol-
aichidh e mi ann an diomhaireachd
a phàilliuin[r]; air carraig togaidh e
suas mi.
6 Agus a nis togar suas mo cheann
os cionn mo naimhdean mu'n cuairt
orm; agus iobraidh mi 'na phàilliun
iobairtean aoibhneis; seinnidh mi,
agus canaidh mi cliu do'n Tighearn.
7 Eisd, a Thighearna, re m' ghuth,
'nuair a dh'éigheas mi; dean tròc-
air orm, agus freagair mi.
8 *'Nuair a thubhairt thusa,*
Iarraibhse mo ghnùis, thubhairt mo
chridhe riut, Do ghnùis, a Thigh-
earn, iarraidh mi.
9 Na folaich do ghnùis uam, na
cuir air falbh t'òglach am feirg: bu
tusa mo chabhair; na fàg mi, agus
na tréig mi, a Dhia mo shlàinte.
10 'Nuair a thréigeas m'athair
agus mo mhàthair mi, an sin tog-
aidh an Tighearna suas mi.
11 Teagaisg dhomh do shlighe,
a Thighearn, agus treòruich mi air
slighe dhìrich, air sgàth mo naimhde.
12 Na tabhair thairis mi do thoil
mo naimhde; oir dh'éirich fianuis-
ean bréige a'm' aghaidh, agus luchd
bagairt foirneirt.
13 Gidheadh chreid mise[s] gu'm
faicinn maitheas an Tighearna ann
an tìr nam beo.
14 Feith air an Tighearna, glac
misneach[t], agus neartaichidh esan
do chridhe: feith, tha mi 'g ràdh,
air an Tighearn.

SALM XXVIII.

Le Daibhidh.

RIUTSA, a Thighearn, éigheam,
mo charraig: na bi-sa a'd'
thosd[u] a m' thaobh, air eagal, ma
bhios tu a'd' thosd a m' thaobh, gu
fàs mi cosmhuil riu-san a théid sìos
do'n uaigh[w].
2 Eisd re guth m'athchuingean
an uair a ghlaodhas mi riut, an uair
a thogas mi mo làmhan chum do
ghuth-àite naomha-sa[x].
3 Na tarruing mi mach leis na
h-aingidh, agus le luchd-dheanamh
na h-eucorach, a tha labhairt sìth
r'an coimhearsnaich, agus olc aca
'nan cridhe.
4 Thoir dhoibh a réir an oibre,
agus a réir an aingidheachd an
gnìomhara; a réir oibre an lamh
thoir dhoibh; ìoc an luigheachd[y]
dhoibh.
5 A chionn nach d'thoir iad an
aire do ghnìomharaibh an Tighearna,
no do obair a làmh, sgriosaidh e iad,
agus cha tog e suas iad.
6 Beannuichte gu *robh* an Tigh-
earn, a chionn gu'n d'éisd e re guth
m'athchuinge.
7 *Is* e an Tighearna mo neart,
agus mo sgiath; annsan chuir mo
chridhe a dhòchas, agus chuidich-
eadh leam : uime sin rinn mo chridhe
gairdeachas, agus le m' laoidh mol-
aidh mi e.
8 *Is* e an Tighearna neart a
shluaigh; agus *is* esan neart slàinte
aoin ungta féin.
9 Saor do shluagh, agus bean-
nuich t'oighreachd : beathuich iad,
agus ardaich iad gu bràth.

[o] *aite-còmhnuidh do naomhachd-sa.* [p] *aingidheachd, donas.* [q] *'na phubull, 'na phàilliun.* [r] *bhùtha.* [s] Rachadh mo mhisneach air cùl *mur creidinn.* [t] *bi daingean; bi làidir.* Eabh. [u] *bodhar.* [w] *do'n t-slochd.* [x] *gu ionad-còmhnuidh do naomhachd-sa.* [y] *an dìol, an dlighe.*

SALM XXIX.

Salm le Daibhidh.

THUGAIBH do'n Tighearn, a chlann nan cumhachdach, thugaibh do'n Tighearna glòir agus neart.

2 Thugaibh do'n Tighearn a' ghlòir a's cubhaidh d'a ainm; sleuchdaibh do'n Tighearn ann am maise na naomhachd.

3 *Tha* guth an Tighearna os cionn nan uisge: rinn Dia na glòire tairneanach, an Tighearn, os cionn nan uisge mòra.

4 *Tha* guth an Tighearna cumhachdach; *tha* guth an Tighearna làn mòralachd.

5 Brisidh guth an Tighearna na seudair; seadh, brisidh an Tighearna seudair Lebanoin.

6 Agus bheir e orra leum mar laogh; Lebanon agus Sirion, mar bhuabhull[z] òg.

7 Sgoiltidh guth an Tighearna lasraiche an teine[a].

8 Crathaidh guth an Tighearna am fàsach; crathaidh an Tighearna fàsach Chadeis.

9 Bheir guth an Tighearna air na h-eildibh an laoigh a thilgeadh[b], agus lomaidh e na coillte: agus 'na theampull cuiridh gach neach an ceill *a* ghlòir.

10 Suidhidh an Tighearn air an tuil; agus suidhidh an Tighearna 'na Righ gu sìorruidh.

11 Bheir an Tighearna neart d'a shluagh; beannuichidh an Tighearn a shluagh le sìth.

SALM XXX.

Salm; laoidh coisreagaidh tighe Dhaibhidh.

MOLAIDH mi thu, a Thighearn; oir thog thu suas mi, agus cha d'thug thu air m'eascairdibh gairdeachas a dheanamh os mo chionn.

2 A Thighearna mo Dhia, ghlaodh mi riut, agus shlànuich thusa mi.

3 A Thighearna, thog thu m'anam a nìos as an uaigh: ghléidh thu beo mi, chum nach rachainn sìos do'n t-slochd.

4 Seinnibh do'n Tighearna, sibhse a naoimh-san, agus thugaibh buidheachas re cuimhneachadh air a naomhachd.

5 Oir *cha 'n'eil ach* tiota 'na fheirg, *tha* beatha 'na dheadh-ghean: re oidhche mairidh bròn, ach air maduinn *thig* gairdeachas.

6 Thubhairt mise a'm' shocair[c], Cha ghluaisear mi am feasd.

7 A Thighearna, le d' dheadh-ghean thug thu air mo bheinn seasamh gu daingean[d]: dh'fholuich thu do ghnùis; bha mi fa amhluadh.

8 Ghlaodh mi riutsa, a Thighearn: agus air an Tighearn dh'asluich mi:

9 Ciod an tairbhe *a tha* ann am fhuil, 'nuair a théid mi sìos do'n t-slochd? am mol an ùir thu? an cuir i an céill t'fhìrinn?

10 Eisd rium, a Thighearn, agus dean tròcair orm: A Thighearna, bi-sa a'd' fhear-cuidich leam.

11 Thionndaidh thu dhomhsa mo bhròn gu dannsadh: chuir thu dhìom m'eudach-saic, agus chrioslaich thu mi le h-aoibhneas:

12 Chum gu seinneadh *mo* ghlòir cliu dhuit, agus nach bitheadh i 'na tosd: A Thighearna mo Dhia, gu bràth molaidh mise thu[e].

SALM XXXI.

Do'n ard fhear-ciuil, Salm le Daibhidh.

ANNADSA, a Thighearn, cuiream mo dhòigh; na nàraichear mi gu bràth; trid t'fhìreantachd saor mi.

2 Aom a m' ionnsuidh do chluas, gu grad furtaich orm: bi-sa a'd' charraig làidir dhomh, a'd' thightearmuinn chum mo dhìonadh.

3 Oir *is* tusa mo charraig, agus mo dhaingneach; agus air sgàth t'ainme treòraichidh agus stiùraidh tu mi.

4 Bheir thu mi as an lìon a dh'fholuich iad fa m' chomhair; oir *is* tusa mo neart.

5 Ann ad làimh-sa tiomnam mo spiorad: saor mi[f], a Thighearna Dhé na fìrinn.

6 *Is* fuath leat[g] iadsan a bheir fa'near dìomhanasa breugach: ach anns an Tighearna chuir mise mo dhochas.

7 Ni mi aoibhneas agus gairdeachas ann do thròcair: oir chunnaic thu m'àmhghar; b'aithne dhuit m'anam ann an teanntachdaibh;

8 Agus cha do dhruid thu suas mi ann an làimh an nàmhaid; shocraich thu mo chosan ann an àite farsaing.

9 Gabh truas dìom, a Thighearn,

---

[z] *aon-adharcach.* [a] *an dealanaich.* [b] *Crathaidh guth an Tighearna na daragan.* [c] *shuaimhneas, shoirbheas.* [d] *thug thu neart do m' urram, do m' mhaise.* [e] *bheir mise buidheachas dhuit.* [f] *shaor thu mi.* [g] *leam.*

oir *tha* mi ann an teinn; tha mo shùil, m'anam, agus mo chom, air seargadh as le doilgheas.

10 Oir chlaoidheadh mo bheatha le bròn, agus mo bhliadhnan le h-osnaich; air son m'euceirt thuit mo neart, agus chaitheadh mo chnàmha.

11 Am measg mo naimhde gu léir bha mi a'm' mhasladh, agus gu h-àraidh do m' choimhearsnachaibh, agus a'm' aobhar eagail do m' luchd eòlais: iadsan a chunnaic mi a muigh, theich iad uam.

12 Dhi-chuimhnicheadh mi mar dhuine marbh air dol a cuimhne; tha mi mar shoitheach briste.

13 Oir chuala mi cùl-chàineadh mòrain dhaoine; *bha* eagal air gach taobh, 'nuair a ghabh iad comhairle le chéile a'm' aghaidh, a dhealbh iad mo bheatha thoirt uam.

14 Ach dh'earb mise asadsa, a Thighearn; thubhairt mi, *Is* tu mo Dhia.

15 Ann ad làimh-sa *tha* m'aimsirean: saor mi as làimh mo naimhdean, agus uatha-san a tha 'n tòir orm.

16 Thoir air do ghnùis dealrachadh air t'òglach: saor mi air sgàth do thròcaire.

17 Na nàraichear mi, a Thighearn, oir ghairm mi ort: nàire biodh air na h-aingidh, 'nan tosd bitheadh iad san uaigh!

18 Deanar balbh na bilean breugach, a labhras an aghaidh an fhìrein gu cruaidh, le h-uabhar agus tarcuis.

19 Cia mòr do mhaitheas, a thaisg thu dhoibhsan d'an eagal thu; a rinn thu dhoibhsan a dh'earbas asad, am fianuis chloinn nan daoine!

20 Folaichidh tu iad ann an diomhaireachd do làthaireachd[h] o àilgheas dhaoine; folaichidh tu iad ann am pàilliun o strì nan teanga.

21 Beannuichte *gu robh* an Tighearn; oir nochd e gu h-iongantach a chaoimhneas dhomhsa ann am baile daingnichte[i].

22 Thubhairt mise a'm' dheifir, Ghearradh as mi o fhianuis do shùl: gidheadh dh'éisd thusa re guth m'asluchaidh, 'nuair a dh'éigh mi riut.

23 Gràdhaichibh an Tighearn, sibhse uile a naoimhsan: gleidhidh an Tighearn na daoine treibhdhireach, agus dìolaidh e gu pailt dhasan a ni gu h-uaibhreach.

24 Bithibhse misneachail, agus neartaichidh esan bhur cridhe, sibhse uile a chuir bhur dòchas anns an Tighearn.

SALM XXXII.

Le Daibhidh, Maschil.

IS beannuichte esan d'an do mhaitheadh[k] eusaontas, d'am bheil a pheacadh air fholachadh.

2 *Is* beannuichte an duine, nach cuir an Tighearn euceart as a leth, agus aig nach *'eil* cealg 'na spiorad.

3 'Nuair a bha mi a'm' thosd[l], luidh aois air mo chnàmhaibh[m], le m' bhùireadh fad an latha.

4 Oir a là agus a dh'oidhche bha do làmh trom orm: tha mo bhrìgh air a h-atharrachadh gu tiormachd an t-samhraidh. Selah.

5 Dh'aidich mi mo pheacadh dhuit, agus cha do cheil mi m'euceart: thubhairt mi, Aidichidh mi m'eusaontais do'n Tighearn; agus mhaith thusa cionta mo pheacaidh. Selah.

6 Air an aobhar sin ni gach duine diadhuidh[n] ùrnuigh riutsa, san àm am faighear thu: gu cinnteach ann an tuil nan uisge mòra, cha d'thig iad am fagus da.

7 *Tha* thusa a'd' ionad-foluich dhomh; o theinn gleidhidh tu mi; le h-òranaibh saorsa cuairtichidh tu mi. Selah.

8 Fìor-theagaisgidh mi thu, agus nochdaidh mi dhuit an t-slighe air an d'thigeadh dhuit triall; seòlaidh mi dhuit le m' shùil[o].

9 Na bi mar each, no mar mhuileid[p], *aig* nach 'eil ciall; d'an cuirear sparrag agus srian 'nam beul, chum nach d'thig iad an gar dhuit[q].

10 *Is* lìonmhor doilgheasan do'n aingidh; ach cuairtichidh tròcair esan a dh'earbas as an Tighearn.

11 Bithibh aoibhneach anns an Tighearn, agus deanaibh gairdeachas, sibhse fhìreana; agus deanaibh luathghaire, sibhse uile *a tha* ceart an cridhe.

SALM XXXIII.

DEANAIBH gairdeachas san Tighearna, sibhse fhìreana: do na h-ionraic *tha* cliu ciatach.

2 Molaibh an Tighearn air clàrs-

[h] *do ghnùise.* Eabh. [i] *ann an cathair làidir.* [k] *dhi-chuimhnicheadh.* [l] a thaobh mo pheacaidh. [m] *chaitheadh mo chnàmhan.* [n] *naomh, maith.* [o] *bheir mi comhairle dhuit le m' shùil a bhi ort; socraichidh mi mo shùil ort.* [p] *mhuilidh; mule.* Sasg. [q] no *cha d'thig iad am fagus duit.*

aich: air an t-saltair, inneal-ciuil nan deich teud, seinnibh dha.

3 Cānaibh dha òran nuadh; seinnibh fonn gu h-ealanta, le fuaim àrd.

4 Oir *tha* focal an Tighearna ceart, agus *tha* oibre uile *deanta* ann am firinn.

5 Is ionmhuinn leis ceartas agus breitheanas; do mhaitheas an Tighearna tha'n talamh làn.

6 Le focal an Tighearna rinneadh na nèamha, agus le h-anail a bheoil an slòigh uile.

7 Carnaidh e suas mar thorr uisgeacha na fairge; cuiridh e an doimhne suas *'na* thighibh-tasgaidh.

8 Roimh an Tighearna biodh eagal air an talamh uile; roimhesan biodh fiamh air uile luchd-àiteachaidh an domhain:

9 Oir labhair e, agus bha e ann; dh'àithn e, agus sheas e [r].

10 Rinn an Tighearna comhairle nan cinneach faoin; thug e innleachdan an t-sluaigh gu neo-ni.

11 Seasaidh comhairle an Tighearna gu sìorruidh, smuaintean a chridhe o linn gu linn.

12 *Is* beannuichte an cinneach sin, 'gam *bheil* an Tighearna 'na Dhia dhoibh; an sluagh *a* ròghnuich e mar oighreachd dha féin.

13 O na nèamhaibh amhaircidh an Tighearn a nuas; chi e uile chlann nan daoine.

14 O ionad seasmhach a chòmhnuidh beachdaichidh e air uile luchd-àiteachaidh na talmhainn.

15 Chum esan an cridhe air aon dòigh; bheir e fa'near an gnìomharan uile.

16 Cha tearnar righ le meud fheachd [s]; cha saorar laoch le meud a neirt.

17 *Is* dìomhain an t-each chum tèaruinteachd; agus le meud a neirt cha saor e.

18 Feuch, *tha* sùil an Tighearna orra-san d'an eagal e; orra-san a chuireas an dochas 'na thròcair;

19 Chum an anam a theasairginn o'n bhàs, agus an cumail beo anns a' ghorta.

20 Feithidh ar n-anam air an Tighearn; *is* esan ar cabhair, agus ar sgiath.

21 Oir annsan ni ar cridhe gairdeachas, a chionn 'na ainm naomhasan gu'n do chuir sinn ar dòigh.

22 Gu robh do thròcair, a Thighearn, oirnn, a réir mar a chuir sinn ar dòchas annad.

SALM XXXIV.

Le Daibhidh, 'nuair a dh'atharruich e a ghiùlan an làthair Abimeleich, agus a chuir esan uaith e, agus a dh'imich e.

BEANNUICHIDH mi an Tighearna gach àm: an còmhnuidh *bithidh* a mholadh ann am bheul.

2 Anns an Tighearna ni m'anam uaill; cluinnidh na daoine sèimh, agus ni iad aoibhneas.

3 Molaibh an Tighearna leam-sa, agus ardaicheamaid ainm le chéile.

4 Dh'iarr mi an Tighearn, agus dh'éisd e rium; agus shaor e mi o gach aobhar eagail a bha agam.

5 Dh'amhairc iad air, agus shoillsicheadh iad; agus cha robh nàire air an gnùis [t].

6 Ghlaodh an duine bochd so, agus dh'éisd an Tighearna ris; agus as a theanntachdaibh gu léir shaor se e.

7 Campuichidh aingeal an Tighearna mu'n tiomchiollsan d'an eagal e, agus teasairgidh e iad.

8 O blaisibh agus faicibh gur maith an Tighearn: *is* beannuichte an duine sin *a* dh'earbas as.

9 Biodh eagal an Tighearna oirbh, a naoimh-san; oir cha *bhi* dìth air a luchd-eagailsan.

10 Bithidh easbhuidh air na leòmhanaibh òga [u], agus bithidh ocras orra; ach orra-san a dh'iarras an Tighearna cha bhi maith air bith a dhìth.

11 Thigibh, a chlann, éisdibh rium; teagaisgidh mi dhuibh eagal an Tighearna.

12 Cò e am fear a mhiannuicheas beatha, a ghràdhaicheas laithean a dh'fhaicinn maith?

13 Gléidh do theanga o olc, agus do bhilean o labhairt ceilg.

14 Seachuinn an t-olc, agus dean am maith; iarr sìochaint agus lean i.

15 *Tha* sùilean an Tighearna air na fireanaibh, agus a chluas r'an glaodh.

16 *Tha* gnùis an Tighearna an aghaidh luchd-deanamh uilc, chum an cuimhne a ghearradh as o'n talamh.

17 Ghlaodh na [fireana] agus dh'éisd an Tighearn; agus as an teanntachdaibh gu léir shaor e iad.

18 *Is* dlùth an Tighearna dhoibh-

[r] *bha e air buil.* [s] *a shlòigh.* [t] *Amhaircibhse air, agus bithibh air bhur soillseachadh; agus cha bhi nàire air bhur gruaidh.*
[u] *Bithidh daoine cumhachdach bochd.*

san a tha briste 'nan cridhe, agus saoraidh e iadsan a tha brùite 'nan spiorad.

19 *Is* lìonmhor àmhgharan an fhìrein; ach asda air fad saoraidh an Tighearn e.

20 Gleidhidh an Tighearn, a chnamhan uile: cha bhi h-aon diubh briste.

21 Marbhaidh olc na h-aingidh [w], agus iadsan a tha toirt fuath do'n fhìrean lom-sgriosar iad.

22 Saoraidh an Tighearn anam a sheirbhiseach; agus cha sgriosar aon air bith dhiubhsan a chuireas an dòigh ann.

SALM XXXV.

Le Daibhidh.

TAGAIR, a Thighearn, riu-san a a thagras a'm' aghaidh; cog 'nan aghaidh-san a chogas a'm' aghaidh.

2 Glac targaid agus sgiath, agus éirich chum mo chuideachaidh.

3 Agus tarruing a mach an t-sleagh, agus druid *an t-slighe* 'nan aghaidh-san [x] a tha 'n tòir orm: abair re m'anam, *Is* mi do shlàinte.

4 Nàire agus masladh gu robh orra-san a tha 'g iarraidh m'anama; gu pillear iadsan air an ais, agus gu robh amhluadh orra, a tha smuaineachadh uilc dhomh.

5 Bitheadh iad mar mholl fa chomhair na gaoithe, agus aingeal an Tighearna 'gan ruagadh.

6 Bitheadh an slighe dorcha agus sleamhuinn, agus aingeal an Tighearna an tòir orra.

7 Oir gun aobhar dh'fholuich iad air mo shon an lìon; slochd gun aobhar chladhaich iad air son m'anama.

8 Thigeadh sgrios air gun fhios da, agus a lìon a dh'fholuich e, glacadh se e féin: san sgrios sin tuiteadh e.

9 Ach ni m'anamsa gairdeachas anns an Tighearn; ni e aoibhneas 'na shlàinte.

10 Their mo chnàmhan uile, A Thighearn, cò *is* cosmhuil riutsa, a theasairgeas am bochd [y] uaith-san a's treise na e, agus am bochd agus an t-ainnis [z] uaith-san a chreachadh e?

11 Dh'éirich fianuisean eucorach; chuir iad as mo leth [a] *nithe* air nach robh fios agam.

12 Dhìol iad dhomh olc an éiric maith, *a' cur rompa* mo bheatha a thoirt uam.

13 Ach am thaobhsa, 'nuair a bha iadsan gu tinn, b'e eudach-saic mo chulaidh, dh'irioslaich mi m'anam le trosgadh [b], agus phill m'ùrnuigh a'm' uchd féin.

14 Mar gu'm bu charaid no bràthair dhomh *a bhiodh* ann, ghluais mi; mar fhear caoidh a mhàthar, gu dubhach chrom mi sìos.

15 Ach air bhi dhomhsa ann an àmhghar, bha iadsan ait, agus chruinnich iad le chéile; chruinnich daoine suarach nach b'aithne dhomh le chéile a'm' aghaidh; reub iad, agus cha do sguir iad.

16 Le luchd dian-mhagaidh [c] cealgach, chas iad am fiacla rium.

17 Cia fhad, a Thighearn, a dh'amhairceas tu air *so?* saor m'anam o am milleadh, m'aon *ghràdh* [d] o na leòmhanaibh.

18 Cliùthaichidh mi thu [e] anns a' mhòr choimhthional; am measg sluaigh lìonmhoir molaidh mi thu.

19 Na deanadh iadsan a ta 'nan naimhdibh dhomh gu h-eucorach, gairdeachas os mo chionn: iadsan aig am bheil fuath dhomh gun aobhar, na caogadh iad le'n sùil:

20 Oir cha labhair iad sìth, ach an aghaidh dhaoine ciuin na tìre dealbhaidh iad nithe cealgach.

21 Dh'fhosgail iad am beul gu farsaing a'm' aghaidh; thubhairt iad, Aha, aha, chunnaic ar sùil.

22 Chunnaic thusa *so*, a Thighearn, na bi a'd' thosd: a Thighearn, na bi fad uam.

23 Tog ort, agus mosgail chum mo cheirt [f]; chum mo chùise, mo Dhia agus mo Thighearn.

24 Thoir breth orm a réir do cheartais, a Thighearna, mo Dhia, agus na deanadh iad gairdeachas os mo chionn.

25 Na h-abradh iad 'nan cridhe, Aha, *is* e sud ar miann: idir na h-abradh iad, Shluig sinn suas e.

26 Nàire agus amhluadh gu robh orra-san le chéile, a tha deanamh gairdeachais re m'olc: còmhdaichear le nàire agus masladh iadsan a dh'ardaicheas iad féin a'm' aghaidh!

27 Deanadh iadsan iolach, agus

[w] *an t-aingidh.* [x] *tarruing an t-sleagh agus an claidheamh 'nan aghaidh-san.* [y] *an duine truagh, àmhgharach.* [z] *am feumannach.* [a] *dh'fheòraich iad dhìom.* [b] *trasgadh.* [c] *luchd-magaidh air cuirmibh.* [d] *mo sheircein, mo phearsa.* [e] *Bheir mi buidheachas duit.* [f] *mo chòir, mo bhreitheanais.*

bitheadh iad aoibhneach, a sheasas mo chòir dhomh [g]; agus abradh iad a ghnàth, Mòr chliù gu robh do'n Tighearn, aig am bheil tlachd ann an sìth a sheirbhisich!

28 An sin cuiridh mo theanga an céill do cheartas, air feadh an là do chliù.

SALM XXXVI.

Do'n ard fhear-ciuil, Le Daibhidh òglach an Tighearna:

SE their an t-aingidh an taobh a stigh d'a chridhe [h], gu'm peacaich e: cha *'n'eil* eagal Dé fa chomhair a shùl.

2 Oir ni e bàigh [i] ris féin 'na shùilibh féin, gus am faighear a mach a chionta mar aobhar fuatha [k].

3 *Is* euceart agus cealg briathran a bheoil: leig e dheth bhi glic, maith a dheanamh.

4 Dealbhaidh e euceart air a leabaidh; suidhichidh se e féin air slighe nach *'eil* maith; cha'n oilteil leis an t-olc.

5 A Thighearn, anns na nèamhaibh *tha* do thròcair; tha t-fhìrinn gu ruig na neoil.

6 *Tha* t'fhìreantachd mar na beannta arda, do bhreitheanais 'nan doimhne mhòir: gleidhidh tusa, a Thighearn, duine agus ainmhidh.

7 Cia luachmhor do chaoimhneas gràdhach, a Dhé! uime sin earbaidh clann nan daoine a sgàile do sgiathan.

8 Sàsuichear iad gu mòr le saill [l] do thighe, agus as abhuinn do shòlasan bheir thu orra òl.

9 Oir agadsa *tha* tobar na beatha: ann ad sholus-sa chi sinne solus.

10 Buanaich do chaoimhneas gràidh dhoibhsan a chuir eòlas ort, agus t'fhìreantachd dhoibhsan a tha ionraic 'nan cridhe.

11 Na d'thigeadh cos an ardain orm, agus na gluaiseadh làmh nan aingidh mi.

12 An sin thuit luchd-dheanamh na h-euceirt sìos; leagadh sìos iad, agus cha'n urrainn iad éirigh.

SALM XXXVII.

Le Daibhidh.

NA biodh campar [m] ort mu dhaoinibh aingidh, agus na gabh farmad re luchd-dheanamh na h-euceirt:

2 Oir mar am fear gearrar gu grad sìos iad, agus mar an luibh ghlas [n] seargaidh iad.

3 Earb thusa as an Tighearn, agus dean maith; *mar sin* gabhaidh tu còmhnuidh san tìr, agus beathaichear thu gu cinnteach [o].

4 Mar an ceudna gabh tlachd anns an Tighearn, agus bheir e dhuit iarrtuis do chridhe.

5 Tabhair suas do shlighe do'n Tighearn, agus earb as, agus ni se *e*.

6 Agus bheir a mach t'fhìreantachd mar an solus, agus do bhreitheanas mar am meadhon-là.

7 Bi d' thosd an làthair an Tighearna [p], agus feith le foighidinn air: na biodh campar ort mu'n ti a shoirbhicheas 'na shlighe, mu'n fhear a bheir a droch innleachda gu buil.

8 Leig fearg dhìot, agus tréig corruich; na biodh campar ort air aon chor [q] chum uilc.

9 Oir gearrar as droch dhaoine; ach iadsan a dh'fheitheas air an Tighearn, buan-mhealaidh iad an talamh [r].

10 Oir fathast tamull [s] beag, agus cha *bhi* an t-aingidh ann; seadh, bheir thu fa'near àit-san, agus cha *bhi* e ann.

11 Ach mealaidh daoine macanta [t] an talamh, agus gabhaidh iad tlachd ann am meud na sìth.

12 Tha'n t-aingidh a' cumadh uilc do'n ionraic, agus a' casadh fhiacal ris.

13 Ni Dia fanoid air, oir is léir dha gu bheil a latha a' teachd.

14 Tharruing na h-aingidh an claidheamh, agus chuir iad am bogha air ghleus, a leagadh sìos a' bhochd agus an ainnis, a mharbhadh luchd deagh-bheus [u].

15 Théid an claidheamh a steach 'nan cridhe féin, agus brisear am bogha.

16 *Is* fearr beagan aig an duine ionraic na saibhreas mhòrain dhroch-dhaoine.

17 Oir brisear gairdeana dhroch dhaoine; ach cumaidh Dia suas na fireana.

18 *Is* fiosrach Dia air laithibh

[g] *leis an ionmhuinn mo cheartas.* [h] *do m' chridhe.* [i] *miodal, brionnal.* [k] *'nuair a gheibhear a mach a chionta gràineil.* [l] *pailteas.* [m] *lasan, fearg.* [n] *uaine.* [o] *le a pailteas.* [p] *Fan gu sàmhach ris an Tighearn.* [q] *a mhàin.* [r] *sealbhaichidh iad an talamh mar oighreachd.* [s] *tiota, sealan.* [t] *ciuin, sìimh.* [u] *nan* daoine *dìreach 'nan slighe.*

nam daoine ionraic, agus bithidh an oighreachd gu sìorruidh.

19 Cha chuirear gu nàire iad ann an àm an uilc, agus ann an laithibh na gorta sàsuichear iad.

20 Ach sgriosar droch dhaoine, agus *bithidh* naimhdean an Tighearna mar shaill uan: théid as doibh, mar dheataich théid as doibh.

21 Gabhaidh an t-aingidh air iasachd [w], agus cha dìol e rìs; ach tha'm firean tròcaireach, agus bheir e uaith.

22 Oir iadsan a bheannuichear leis, mealaidh iad an talamh; agus iadsan a mhalluichear leis, gearrar as iad.

23 Leis an Tighearn tha ceumanna duine air an orduchadh, agus gabhaidh e tlachd 'na shlighe.

24 Ge do thuit e, cha tilgear gu tur sìos e; oir cumaidh an Tighearna suas air làimh e.

25 Bha mi òg, agus a nis tha mi sean; gidheadh cha'n fhaca mi am firean air a thréigsinn, agus a shliochd ag iarruidh arain.

26 *Tha* e ghnàth truacanta agus coingheallach; agus *bithidh* a shliochd beannuichte.

27 Seachuinn an t-olc, agus dean am maith, agus gabh còmhnuidh gu bràth.

28 Oir is toigh leis an Tighearna breitheanas, agus cha tréig e a naoimh: gu bràth coimhidear [x] iadsan; ach gearrar as sliochd nan aingidh.

29 Mealaidh na fireana an tìr, agus gabhaidh iad còmhnuidh innte gu bràth.

30 Cuiridh beul an fhìrein an céill gliocas, agus labhraidh a theanga breitheanas.

31 *Tha* lagh a Dhé 'na chridhe: cha sleamhnuich a cheumanna.

32 Bithidh an droch dhuine re faire air an fhìrean, agus iarruidh e a mharbhadh.

33 Cha'n fhàg an Tighearn e 'na làimh; agus cha dìt se e, 'nuair a bheirear breth air.

34 Feith air an Tighearn, agus gléidh a shlighe; agus ardaichidh e thu, chum an tìr a mhealtuinn: 'nuair a ghearrar as droch dhaoine, chi thu *e*.

35 Chunnaic mi an duine aingidh ann mòr chumhachd, agus e 'ga sgaoileadh féin a mach mar ùr chraoibh [y] uaine.

36 Ach chaidh e seachad [z], agus feuch, cha *robh* e ann; agus dh'iarr mi e, ach cha d'fhuaras e.

37 Thoir fa'near an duine foirfe [a], agus amhairc air an duine ionraic; oir *is* i sìth a's crìoch do'n duine *sin*.

38 Ach sgriosar luchd eusaontais faraon; gearrar as crìoch [b] dhroch dhaoine.

39 *Tha* slàinte nam firean o'n Tighearn; *is esan* an neart ann an àm teanntachd:

40 Agus cuidichidh an Tighearna leo, agus teasairgidh e iad: teasairgidh e iad o dhroch dhaoinibh, agus saoraidh e iad, a chionn gu'n d'earb iad as.

SALM XXXVIII.

Salm le Daibhidh a chur an cuimhne.

A THIGHEARNA, na cronuich mi ann ad chorruich, agus na smachdaich mi ann an teas t'fheirge:

2 Oir shàthadh do shaighdean annam, agus tha do làmh trom orm.

3 Cha *'n'eil* fallainneachd a'm' fheoil air son t'fheirge: cha *'n'eil* sìth a'm' chnàmhaibh air son mo pheacaidh:

4 Oir chaidh m'eucearta thar mo cheann: mar eire [c] thruim tha iad ro-throm air mo shon.

5 Tha mo chreuchda lobhta, breun, air son m'amaideachd.

6 Tha mi cràiteach, chromadh sìos mi gu mòr; air feadh an là uile tha mi 'g imeachd gu dubhach:

7 Oir tha mo leasraidh làn do *ghalar* granda; agus cha *'n'eil* fallaineachd a'm' fheoil.

8 Tha mi lag, agus ro bhrùite: tha mi a' buireadh trid mi-shuaimhneis mo chridhe.

9 A Thighearn, *tha* mo mhiann uile a'd' làthair, agus cha 'n'eil m'osnaich foluichte ort.

10 Tha mo chridhe a' ploscartaich [d]; thréig mo neart mi: a thaobh fradhairc [e] mo shùl, sin mar an ceudna cha *'n'eil* agam.

11 Tha luchd mo ghaoil agus mo chairdean a' seasamh fa chomhair mo leoin; agus tha mo dhìlsean a' seasamh fad nam.

12 Agus tha luchd-iarruidh m'anama a' cur ribeacha *romham*, agus luchd - iarruidh m'uilc a' labh-

[w] *an coingheall.* [x] *gleidhear.* [y] *mar shcudar, esdre.* Eabh. [z] *chaidh mi seach.* [a] *coimhlionta, iomlan.* [b] *fuigheall, sliochd.* [c] *uallaich, ealaich.* [d] *luaimhneach.* [e] *radhairc, soluis.*

airt nithe aimhleasach, agus a' smuaineachadh ceilge air feadh an là uile.

13 Ach mar dhuine bodhar, cha-chluinn mise; agus *tha* mi mar dhuine balbh, nach fosgail a bheul.

14 Tha mi eadhon mar fhear nach cluinn, agus aig nach *'eil* achmhasain 'na bheul.

15 Oir annadsa, a Thighearn, chuir mi mo dhòchas: éisdidh tusa, a Thighearna mo Dhia.

16 Oir thubhairt mi, Air eagal gu'n dean iad gairdeachas a'm' aghaidh; 'nuair a shleamhnuicheas mo chos, gu'n ardaich siad iad féin a'm' aghaidh.

17 Oir *tha* mi ealamh gu tuisleachadh, agus *tha* mo dhoilgheas[f] a'm' fhianuis a ghnàth.

18 Oir aidichidh mi m'euceart; bithidh mi doilich air son mo pheacaidh.

19 Ach *a ta* mo naimhdean beothail, tha iad làidir[g]; agus thà iadsan aig am bheil fuath dhomh gu h-eucorach, air fàs lìonmhor.

20 Agus tha iadsan a dhìolas olc air son maith a' cur a'm' aghaidh, a chionn gu bheil mi leantuinn a' mhaith.

21 Na tréig mi, a Thighearn, mo Dhia; na bi-sa fad uam.

22 Greas chum mo chuideachaidh, a Thighearn, mo shlàinte.

SALM XXXIX.

Do'n ard fhear-ciuil, do Iedutun. Salm le Daibhidh.

THUBHAIRT mi, Bheir mi'n aire do m' shlighibh, nach peacaich mi le m' theangaidh: gleidhidh mi srian air mo bheul, an uair a bhios an *duine* aingidh a'm' fhianuis.

2 Bha mi balbh tosdach, dh'fhan mi o labhairt maith *féin;* ach dhùisgeadh mo dhoilgheas.

3 Dh'fhàs mo chridhe teth an taobh a stigh dhìom; 'nuair a bha mi a' beachd-smuaineachadh, las an teine; labhair mi le m' theangaidh:

4 Thoir fios dhomh, a Thighearn, air mo chrìch, agus tomhas mo l'aithean ciod e, chum gu bi fios agam cia gearr mo ré.

5 Feuch, mar leud boise rinn thu mo laithean, agus *tha* m'aois mar neo-ni a'd' fhianuis: gu deimhin *is* dìomhanas gach duine d'a fheabhas. Selah.

6 Gu deimhin tha gach duine a' siubhal ann an samhladh dìomhain[h]: gu deimhin cuirear mi-shuaimhneas orra gu faoin: carnaidh *neach* suas *beartas*, gun fhios aige cò mhealas[i] e.

7 Agus a nis ciod ris am feitheam, a Thighearn? tha mo dhòchas annadsa.

8 Saor mi o m'eusaontasaibh uile; na dean ball-maslaidh an amadain dhìom.

9 Bha mi a'm' thosd, cha d'fhosgail mi mo bheul, a chionn gur tusa a rinn *e*.

10 Tog dhìom do bhuille: le beum do làimh-sa chlaoidheadh mi.

11 Le achmhasanaibh air son euceirt 'nuair a chronuicheas tu duine, bheir thu air a shnuadh caitheadh mar leomann: gu deimhin *is* dìomhanas gach duine. Selah.

12 Cluinn m'ùrnuigh, a Thighearn, agus éisd re m' ghlaodh; re m' dheoir na bi a'd' thosd: oir *is* coigreach mi maille riut, *agus* fear-cuairt, mar m'aithriche uile.

13 O! caomhain mi[k], chum gu faigh mi neart[l], mun siubhail mi, agus nach bi mi ann ni's mò.

SALM XL.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

DH'FHEITH mi le foighidinn ris an Tighearn, agus chrom e thugam[m]; agus chual e mo ghlaodh.

2 Agus thug e nìos a slochd uamhuinn mi, a clàbar làthaich, agus chuir e mo chosan air carraig; shocraich e mo cheumanna.

3 Agus chuir e òran nuadh ann am bheul, òran-molaidh d'ar Dia: chi mòran e, agus bithidh eagal orra, agus earbaidh iad as an Tighearn.

4 *Is* beannuichte an duine sin a chuireas a dhòchas anns an Tighearn, agus nach seall an deigh nan uaibhreach[n], no 'nan déigh-san a chlaonas chum bréige.

5 *Is* lìonmhor, a Thighearna mo Dhia, na nithe a rinn thu! t'oibre iongantach, agus do smuainte d'ar taobh-ne, cha 'n'eil e 'n comas a

[f] *mo bhròn.* [g] *tha iadsan a tha 'nan naimhdibh dhomh gun cobhar làidir.* [h] *mar sgàile siubhladh duine.* [i] *chruinnicheas.* [k] *tionndaidh uam* [l] *fois, comhfhurtachd.* [m] *chugam.* [n] *nach tionndaidh chum nan uaibhreach, nach gabh tlachd anns na h-uaibhrich.*

chur sìos an ordugh dhuit: nochd-
ainn agus chuirinn an céill *iad; ach*
tha iad ni's lìonmhoire na gu'n gabh
iad àireamh.
6 Ann an ìobairt agus an tabh-
artas cha do ghabh thu tlachd:
dh'fhosgail thu mo chluasan [o]: ìob-
airt-loisgte agus ìobairt-pheacaidh
cha d'iarr thu.
7 An sin thubhairt mi, Feuch,
tha mi teachd; ann an rola an leabh-
air tha e sgriobhta ormsa.
8 Is e mo thlachd do thoil a
dheanamh, a Dhé; seadh, *tha* do
lagh an taobh a stigh do m' chridhe.
9 Rinn mi sgeul air *t*'fhìrean-
tachd sa' choimhthional mhòr:
feuch, cha do choisg mi mo bhilean,
a Thighearn, is aithne dhuit.
10 Cha d'fholuich mi t'fhìreant-
achd ann am meadhon mo chridhe:
chuir mi'n céill t'fhìrinn agus do
shlàinte: cha do cheil mi do chaoimh-
neas gràdhach, agus t'fhìrinn, o'n
choimhthional mhór.
11 A Thighearn, na cum-sa do
chaomh thròcairean uam: gleidh-
eadh do chaoimhneas gràdhach agus
t'fhìrinn a ghnàth mi.
12 Oir dh'iadh uilc gun àireamh
mu'n cuairt orm; ghlac m'euceartan [p]
mi, agus cha'n 'eil e 'n comas domh
sealltuinn suas; ni's lìonmhoire tha
iad na falt mo chinn, agus thréig
mo chridhe mi.
13 Gu ma toil leat, a Thighearn,
mo theasairginn; greas, a Thighearn,
chum mo chuideachaidh.
14 Nàire agus amhluadh gu robh [q]
orra-san le chéile, a tha 'g iarraidh
m'anama g'a sgrios: ruagar air an
ais agus nàraichear iadsan a tha
guidheadh uilc dhomh.
15 Aonaranach gu robh iadsan [r]
mar thuarasdal an nàire, a their
riumsa, Aha, Aha!
16 Deanadh iadsan uile a dh'iarr-
as tusa, gairdeachas agus aoibhneas
annad: abradh iadsan an còmh-
nuidh, a ghràdhaicheas do shlàinte,
Mòr mholadh gu robh do'n Tigh-
earn.
17 *Tha* mise bochd agus uir-
easbhuidheach, *ach* smuainichidh
an Tighearn orm: *is* tusa m'fhear-
cabhair, agus m'fhear-saoraidh; a
Dhé, na dean moille.

SALM XLI.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

IS beannuichte esan a bheir an
aire do'n duine bhochd [s]: ann
an latha an uilc [t] saoraidh an Tigh-
earn e.
2 Gleidhidh an Tighearn e, agus
cumaidh e beo e, agus bithidh e
beannuichte air thalamh: na tabhair
thusa e do thoil a naimhde [u].
3 Bheir an Tighearna neart dha
air leabaidh a thinneis iarganaich:
a leabadh uile ni thusa dha 'na
euslainte:
4 Thubhairt mi, A Thighearn,
dean tròcair orm: leighis m'anam,
oir pheacaich mi a'd' aghaidh.
5 Tha mo naimhdean a' labhairt
uilc orm, *ag ràdh*, C'uin a gheibh
e bàs, agus a sgriosar ainm?
6 Agus ma thig *neach* g'am
shealltuinn, labhraidh e diomhanas;
carnaidh [w] a chridhe euceart dha
féin; théid e mach, agus labhraidh
se *e*.
7 Tha iadsan uile aig am bheil
fuath dhomh a' cogarsaich le chéile
a'm' aghaidh: tha iad a' dealbh uilc
a'm' aghaidh.
8 Tha droch ni, *ars' iadsan*, air
teachd air [x]; agus esan a tha nis 'na
luidhe, cha 'n éirich e ni 's mò.
9 Eadhon fear mo shìth [y], as an
d'earb mi, esan a dh'ith do m' aran,
thog e *a* shàil a'm' aghaidh.
10 Ach deansa, a Thighearn, tròc-
air orm, agus tog suas mi, agus
bheir mi luigheachd dhoibh.
11 Le so tha fios agam gu bheil
tlachd agadsa annam, a chionn nach
'eil mo nàmhaid a' deanamh caith-
reim [z] os mo cheann.
12 Ach air mo shonsa, cumaidh
tu suas mi ann am ionracas, agus
suidhichidh tu mi a'd' fhianuis gu
bràth.
13 Beannuichte gu *robh* an Tigh-
earna Dia Israeil, o shiorruidheachd
gu siorruidheachd! Amen, agus A-
men!

SALM XLII.

Do'n ard fhear-ciuil, Maschil, air son mhac Chorah.

MAR a thogras am fiadh chum
nan sruth uisge, mar sin tha
m'anam a'togairt a'd' ionnsuidhse, a
Dhé.

[o] *dheasuich thu corp dhomh.* [p] *m'àmhgharan.* [q] *bithidh.*
[r] *dì-làraichear iad, gu robh iad fo uamhunn.* [s] *ìosal.* [t] *ann an àm teinn* [u] *agus beannuichidh e air thalamh e, agus cha tabhair e do thoil a naimhdean e.* [w] *cruinnichidh.* [x] *tha droch thinneas a' dlùth-leantuinn ris; tha mòr chionta air a chur as a leth.* [y] *mo charaid.* [z] *gairdeachais.*

2 Tha tart air m'anam chum Dhé,
chum an Dé bheo : c'uin a thig mi,
agus a nochdar mi àm fianuis Dhé [a]?
3 Is iad mo dheoir a's biadh
dhomh a là agus a dh'oidhche,
'nuair a theirear rium gach là, C'àit
am bheil do Dhia ?
4 Na *nithe* so is cuimhne leam,
agus tha mi dòrtadh a mach m'an-
ama leam féin ; oir ghabh mi thairis
leis a' mhòr-chuideachd, chaidh mi
leo gu tigh Dhé, le fuaim gairdeach-
ais agus molaidh, *leis* a' chuideachd
a bha cumail latha féille [b].
5 C'ar son a tha thu air do leagadh
sìos, O m'anam ? agus c'ar son a tha
thu fo bhuaireas [c] an taobh a stigh
dhìom ? earb thusa a Dia ; oir fathast
molaidh mise e, slàinte mo ghnuise [d],
agus mo Dhia.
6 Leagadh sìos m'anam an taobh
a stigh dhìom : uime sin cuimh-
nichidh mi ortsa, mo Dhia, o thìr
Iordain, agus o Hermon, o shliabh
Mhitsair.
7 *Tha* doimhne a' gairm air
doimhne le fuaim t'fheadan uisge ;
chaidh do stuaidhean [e] agus do
thonnan uile tharum.
8 Anns an là àithnidh an Tigh-
earn a throcair [f] ; agus san oidhche
bithidh a laoidh maille rium, agus
m'ùrnuigh re Dia mo bheatha.
9 Their mi re Dia mo charraig,
C'ar son a dhi-chuimhnich thu mi ?
c'ar son a tha mi a' triall gu dubh-
ach air son foirneirt an eascaraid ?
10 Mar chlaidheamh a'm' chnàmh-
aibh, tha mo naimhdean a' toirt
maslaidh dhomh, 'nuair a their iad
rium gach là, C'àit *am bheil* do
Dhia ?
11 C'ar son a tha thu air do
leagadh sìos, O m'anam ? agus c'ar
son a tha thu fo bhuaireas an taobh
a stigh dhìom? earb thusa a Dia ;
oir fathast molaidh mise e, slàinte
mo ghnùise, agus mo Dhia.

SALM XLIII.

THOIR breth orm [g], a Dhé, agus
tagair mo chùis : o chinneach
an-iochdmhor [h], o fhear na ceilge
agus na h-euceirt, saor thusa mi.
2 Oir *is* tusa Dia mo neirt ; c'ar
son a chuir thu mi fad uait ? c'ar
son a tha mi a' triall gu dubhach
air son foirneirt an eascaraid ?
3 O cuir a mach do sholus, agus
t'fhìrinn ! seòladh iadsan mi, thug-
adh iad mi chum do shléibh naomha-
sa, agus chum do phàilliuna.
4 An sin théid mi dh'ionnsuidh
altaire Dhé, a dh'ionnsuidh Dhé,
m'aoibhneis ro-mhòir [i] ; agus mol-
aidh mi thu air a' chlàrsaich a Dhia,
mo Dhia.
5 C'ar son a tha thu air do leag-
adh sìos, O m'anam ? agus c'ar son a
tha thu fo bhuaireas an taobh a
stigh dhìom ? earb thusa a Dia ; oir
fathast molaidh mise e, slàinte mo
ghnùise, agus mo Dhia.

SALM XLIV.

Do'n ard fhear-ciuil, air son mhac
Chorah, Maschil.

A Dhé, le'r cluasaibh chuala
sinn, dh'innis ar n-aithriche
dhuinn an obair a rinn thu 'nan
làithibh-san, sna laithibh o shean.
2 Le d' làimh thilg thu mach na
cinnich, ach shuidhich thu iadsan :
chlaoidh thu na slòigh, ach thug
thu orra-san soirbheachadh [k].
3 Oir cha'n ann le'n claidheamh
féin a fhuair iad sealbh san tìr,
agus cha'n e an gairdean féin a
shaor iad ; ach do dheas làmh, agus
do ghairdean-sa, agus solus do
ghnùise, a chionn gu'n robh deadh-
ghean agad doibh.
4 *Is* tu féin mo Righ, a Dhé :
àithn thusa saorsa do Iacob.
5 Trìd-sa buailidh sinn ar naimhde;
trìd t'ainme-sa saltraidh sinn orra-
san a dh'éireas 'nar n-aghaidh.
6 Oir as mo bhogha cha'n earb
mi, agus cha saor mo chlaidheamh
mi.
7 Ach shaor thusa sinn o ar
naimhdibh, agus nàirich thu iadsan
aig an robh fuath dhuinn.
8 A Dia ni sinne uaill air feadh
an là ; agus t'ainm-sa molaidh sinn
gu sìorruidh. Selah.
9 Ach a nis thilg thu uait sinn,
agus nàirich thu sinn ; agus cha
'n'eil thu dol a mach le'r n-armailt-
ibh.
10 Thug thu oirnn tionndadh air
ar n-ais o'n nàmhaid, agus tha iad-

[a] *a chi mi gnùis Dhé ?* [b] *Na* nithe *so cuimhnichidh mi, agus taomaidh mi mach m'anam an taobh a stigh dhìom, 'nuair a ghabhas mi thairis leis a' mhòr chuideachd, a théid mi leo, etc.* [c] *mhi-shuaimhneas.* [d] *air son furtachd a ghnùise.* [e] *do shùmainnean.* [f] *a chaoimhneas.* [g] *Cum còir rium.* [h] *mi-naomha, aindiadhuidh.* [i] m'*aoibhneis* agus *mo ghairdeachais.* [k] *rinn thu olc do na slòigh, ach chuir thu iadsan an* tìr *thèaruinte.*

san le'm fuathach sinn 'gar creachadh[l].

11 Thug thu sinn mar chaoraich air son bìdh; agus am measg nan cinneach sgap thu sinn.

12 Reic thu do shluagh gun fhiach, agus cha do mheudaich thu *do mhaoin* le'n luach[m].

13 Rinn thu sinn 'nar masladh d'ar coimhearsnachaibh, 'nar ball-fanoid agus magaidh dhoibhsan a tha mu'n cuairt oirnn.

14 Rinn thu gnàth-fhocal dhinn am measg nan cinneach, aobhar crathaidh cinn am measg an t-sluaigh.

15 Fad an latha[n] *tha* m'amhluadh a'm'fhianuis, agus chòmhdaich naire mo ghnùise mi[o].

16 Air son gutha an fhir a bheir masladh agus toibheum, air son fianuis an nàmhaid agus an dioghaltaich.

17 Thàinig so uile oirnn; gidheadh, cha do dhi-chuimhnich sinn thu, agus cha d'rinn sinn cealg ann ad choimhcheangal.

18 Cha do thionndaidh ar cridhe air ais, agus cha do chlaon ar cos o d' shlighe:

19 Ge do mhìn-phronn thu sinn ann an ionad dhràgon, agus ge do chòmhdaich thu sinn le sgàil a' bhàis.

20 Ma dhi-chuimhnich sinn ainm ar Dé, no ma shìn sinn ar làmha gu Dia coimheach,

21 Nach rannsuich Dia so a mach? oir tha fios aige-san air *nithibh* diomhair a' chridhe.

22 Ach air do shon-sa mharbhadh sinn ré an latha gu léir; mheasadh sinn mar chaoraich chum casgraidh.

23 Mosgail; c'ar son a choidleas tu, a Thighearn? dùisg, na tilg *sinn* uait gu bràth.

24 C'ar son a dh'fholaicheas tu do ghnùis? a dhi-chuimhnicheas tu ar n-àmhghar, agus ar foirneart?

25 Oir chromadh sìos ar n-anam do'n uir; dhlùth-lean ar com[p] ris an talamh.

26 Eirich, cuidich leinn, agus saor sinn air sgàth do throcaire.

SALM XLV.

Do'n ard fhear-ciuil air Sosanim air son mhac Chorah, Maschil. Oran gràidh.

THA mo chridhe a' deachdadh[q] deadh nì; cuiridh mi 'n céill na nithe a rinn mi do'n Righ[r]; *bithidh* mo theanga mar pheann fir-scrìobhaidh dheis.

2 Is maisiche thu na clann nan daoine; dhòirteadh gràs ann ad bhilibh: uime sin bheannuich Dia thu gu bràth.

3 Crioslaich[s] do chlaidheamh air do leis, O a ghaisgeich; le d' ghlòir, agus le d' mhòralachd.

4 Marcaich[t] air t'aghaidh gu buadhach air sgàth na firinn, agus na macantachd[u], agus na fireantachd; agus teagaisgidh do dheas làmh dhuit nithe uamhasach.

5 *Is* geur do shaighdean, (tuitidh na slòigh fodhad) *is geur iad* ann an cridhe naimhdean an Righ[w].

6 *Tha* do righ-chaithir, a Dhé, gu saoghal nan saoghal: *is* slat cheartais slat-shuaicheantais do rioghachdsa.

7 Ghràdhaich thusa fireantachd, agus thug thu fuath do aingidheachd; uime sin dh'ung Dia, do Dhia-sa, thu le h-oladh aoibhneis os cionn do chompanach.

8 Do mhirr, agus do alos, agus do chasia, *théid boladh o* d' thrusgan uile, a mach a lùchairtibh do fhiaclaibh elephant[x], leis an do chuireadh aoibhneas ort.

9 *Tha* nigheana righre am measg do bhan urramach; seasaidh do bhan-righinn air do dheas làimh, ann an òr na h-Ophir.

10 Eisd, a nighean, agus amhairc, agus aom do chluas; agus di-chuimhnich do shluagh féin agus tigh t'athar.

11 An sin gabhaidh an Righ mòr thlachd ann ad àille[y]: a chionn gur esan do Thighearn, thoir-sa urram[z] dha.

12 *Thig* eadhon nighean Thiruis le tiodhlacadh; asluichidh daoine saibhir an t-sluaigh do dheadhghean.

13 Uile glòrmhor *tha* nighean an righ a stigh; air oibreachadh le h-òr *tha* a h-eudach.

14 Ann an trusgan do obair ghréis

[l] *a' creachadh dhoibh fein.* [m] *prìs.* [n] *A ghnàth.* [o] *tha ar n-amhluadh 'nar fianuis, agus chòmhdaich nàire ar gnùise sinn.* [p] *brù.* [q] *cur a mach.* [r] *mu'n Righ.* [s] *Criosraich, Deasaich.* [t] *Ann ad mhòralachd marcaich.* [u] *ceannsachda.* [w] *ann an cridhe do naimhdean bithidh thu ad' Righ.* [x] *air an deanamh* maiseach *le fiaclàibh elephant.* [y] *àilne, sgèimh.* [z] *ùmhlachd, aoradh.*

bheirear i chum an Righ; bheirear na maighdeana 'na déigh, a bana-chompanaich, a steach thugad [z].

15 Bheirear iad le h-aoibhneas agus le gairdeachas; théid iad a steach do lùchairt an Righ.

16 An àite t'aithriche bithidh do mhic; ni thu iad 'nan uachdaranaibh air an talamh uile.

17 Bheir mi air t'ainm a bhi air chuimhne anns gach linn a thig: uime sin molaidh an sluagh thu gu saoghal nan saoghal.

SALM XLVI.

Do'n ard fhear-ciuil air son mhac Chorah. Oran air Alamot.

IS e Dia ar tearmunn, agus ar neart; ar cabhair ro-dheas ann an teanntachdaibh.

2 Air an aobhar sin cha bhi eagal oirnn, ge do ghluaisear [a] an talamh, agus ge d'atharruichear na beannta gu meadhon na fairge:

3 Ge do bheuc a h-uisgeacha, agus ge do chuirear thar a chéile iad; ge do chriothnuich na beannta le a h-ataireachd. Selah.

4 *Tha* abhuinn [b] ann, *agus* ni a sruthan cathair [c] Dhé ait; naomh-ionad phàilliun an Ti a's airde.

5 *Tha* Dia 'na meadhon; cha ghluaisear i: cuidichidh Dia leatha gu moch air mhaduinn.

6 Ghabh na cinnich boile, ghluaiseadh na rioghachdan: chuir e mach a ghuth, leagh an talamh.

7 *Tha* Dia nan slogh leinn; is e Dia Iacoib *a's* dìdean duinn. Selah.

8 Thigibh, faicibh oibre an Tighearna, gach léir-sgrios [d] a rinn e air thalamh.

9 Coisgidh e an cogadh gu h-iomall na talmhainn, brisidh e am bogha, agus gearraidh e an t-sleagh: na carbadan-cogaidh loisgidh e le teine.

10 Bithibh sàmhach, agus tuigibh gur mise Dia: ardaichear mi am measg nan cinneach, ardaichear mi air thalamh.

11 *Tha* Dia nan slògh leinn; *is* e Dia Iacoib a's dìdean duinn. Selah.

SALM XLVII

Do'n ard fhear-ciuil, Salm air son mhac Chorah.

BUAILIBH bhur basan, uile shlòigh; togaibh iolach do Dhia le guth gairdeachais [e].

2 Oir *tha*'n Tighearn, an Ti a's airde, 'na aobhar eagail: *is* Righ mòr e os cionn na talmhainn uile.

3 Cuiridh e na slòigh fa'r smachd, agus na cinnich fa'r cosaibh.

4 Taghaidh e ar n-oighreachd dhuinn, òirdheirceas [f] Iacoib, a ghràdhaich e. Selah.

5 Chaidh Dia suas le caithreim, an Tighearna le fuaim trompaide.

6 Seinnibh moladh do Dhia, seinnibh; seinnibh moladh d'ar Righ, seinnibh.

7 Oir *is* e Dia righ na talmhainn uile; sinnibh moladh gu h-eòlach.

8 Tha Dia 'na righ os cionn nan cinneach: tha Dia 'na shuidhe air righ-chaithir a naomhachd.

9 Chruinnicheadh uachdarain nan sluagh le chéile, sluagh Dhé Abrahàim: oir, *is* le Dia sgiatha na talmhainn; tha e air ardachadh gu mòr.

SALM XLVIII.

Oran *agus* Salm air son mhac Chorah.

IS mòr an Tighearn, agus is ro-airidh air cliù e ann am baile [g] ar De, ann an sliabh a naomhachd.

2 Sgiamhach 'na shuidheachadh, aoibhneas na talmhainn uile *is* e sliabh Shioin: air an taobh mu thuath *tha* baile [h] an Righ mhòir.

3 Aithnichear Dia 'na lùchairtibh mar thearmunn.

4 Oir feuch, chruinnicheadh na righre; ghabh iad thairis le chéile.

5 Chunnaic iad, agus b'ioghnadh leo; bha uamhas orra, ghreas iad orra.

6 Ghlac geilt-chrith iad an sin, pian mar phéin mnà re saothair.

7 Le gaoith an ear mìn-bhrisidh tu longa Tharsis.

8 Mar a chuala sinn, is amhuil a chunnaic sinn ann am baile Thighearna nan slògh, ann am baile ar Dé: daingnichidh se e gu bràth. Selah.

9 Smuainich sinn air do chaoimhneas gràidh, a Dhé, ann am meadhon do theampuill.

10 Mar t'ainm, a Dhé, mar sin *a ta* do chliu gu crìochaibh na talmhainn: tha do dheas làmh làn do fhìreantachd.

11 Deanadh sliabh Shioin aoibhneas, deanadh nigheana Iudah gairdeachas, air son do bhreitheanasa.

[z] *chugad.* [a] *mhùthar, chaochailear.* [b] *amhuinn.* [c] *mòr-bhaile.* [d] *na nithe uamhasach.* [e] *caithreime.* [f] *mòrachd.* [g] *mòr-bhaile, cathair.* [h] *cathair.*

12 Cuairtichibh Sion, agus rach-
aibh m'a timchioll; àirmhibh a tùir.
13 Thugaibh an aire d'a balladh
làidir [i], comharaichibh a lùchairt-
ean [k] chum gu cuir sibh an céill e
do'n àl re teachd.
14 Oir *is* e an Dia so ar Dia-ne
gu saoghal nan saoghal: stiuraidh
e sinn gu ruig am bàs [l].

SALM XLIX.

Do'n ard fhear-ciuil, Salm air son
mhac Chorah.

CLUINNIBH so, a shlòigh uile,
éisdibh, *sibhse* uile luchd-àit-
eachaidh an domhain,
2 Araon a dhaoine iosal agus ard,
beartach agus bochd le chéile.
3 Labhraidh mo bheul gliocas [m],
agus smuaintichidh mo chridhe air
tuigse [n].
4 Aomaidh mi gu cosamhlachd
mo chluas; nochdaidh [o] mi air a'
chlàrsaich mo ràdh-dorcha.
5 C'ar son a bhiodh eagal orm
ann an laithibh an uilc, *'nuair* a
chuairticheas aingidheachd m'eas-
cairdean [p] mi,
6 A dh'earbas as an saibhreas,
agus a ni uaill a pailteas am beart-
ais?
7 Cha'n urrainn duine air chor
sam bith *a* bhràthair a shaoradh, no
éiric a thabhairt do Dhia air a shon:
8 (Oir tha saorsa an anama luach-
mhor, agus sguiridh e am feasd:)
9 Gu maireadh e beo gu sìor-
ruidh, *agus* nach faiceadh e truail-
lidheachd [q].
10 Oir chi e *gu*'m faigh na daoine
glice bàs, *gu*'n sgriosar le chéile an
t-amadan agus an t-ümaidh, agus
gu'm fàg iad am beartas aig daoin-
ibh eile.
11 *Is* iad smuaintean an cridhe
gu mair an tighean gu bràth, an
ionada-còmhnuidh o linn gu linn:
bheir iad ainm air *am* fearann, a
réir an ainme féin.
12 Ach *ge do robh* an duine ann
an urram, cha mhair e [r]: is còs-
mhuil e ris na h-ainmhidhibh, *a*
ghearrar as.
13 *Is* i so an slighe, eadhon an
amaideachd: gidheadh gabhaidh
an sliochd tlachd 'nan cainnt. Selah.
14 Mar chaoraich cuirear iad san
uaigh, ithidh am bàs iad [s], agus bith-
idh uachdaranachd aig na fireanaibh
os an cionn anns a' mhaduinn:
seargaidh [t] an dreach as san uaigh,
an ionad-còmhnuidh [u].
15 Ach saoraidh Dia m'anam-sa o
chumhachd [w] na h-uaighe; oir
gabhaidh e mi d'a ionnsuidh. Se-
lah.
16 Na gabh thusa eagal an uair
a dh'fhàsas duine beartach, 'nuair
a mheudaichear glòir a thighe:
17 Oir 'nuair a gheibh e bàs, cha
d'thoir e ni air bith leis; cha d'theid
a ghlòir sìos 'na dheidh:
18 Ge do bheannuich e anam féin,
'nuair a tha e beo; agus molar thu-
sa, 'nuair a ni thu maith dhuit
féin [x].
19 Théid e gu h-àl a shinnsear:
gu bràth cha'n fhaic iadsan solus.
20 Tha 'n duine, *a tha* ann an
urram, agus a tha gun tuigse, cos-
mhuil ris na h-ainmhidhibh *a* ghear-
rar as.

SALM L.

Salm le Asaph.

LABHAIR Dia nan Dia [y], Ie-
hobhah, agus ghairm e an tal-
amh o éirigh gu ruig luidhe gréine.
2 A mach a Sion, iomlaine na
maise, dhealruich Dia.
3 Thig ar Dia-ne, agus cha bhi e
'na thosd: roimh a ghnùis lasaidh
teine millteach [z], agus mu'n cuairt
air bithidh doinionn mhòr.
4 Gairmidh e air na nèamhaibh
o'n airde, agus air an talamh, chum
breth a thoirt air a shluagh.
5 Cruinnichibh mo naoimh a m'
ionnsuidh, iadsan a rinn coimh-
cheangal rium le h-ìobairt.
6 Agus cuiridh na nèamhan an
céill a cheartas; oir *is* e Dia féin
a's Breitheamh ann. Selah.
7 Eisdibh, O mo shluagh, agus
labhraidh mi; O Israel, agus ni mi
fianuis a't' aghaidh [a]: *is* mise Dia,
do Dhia-sa.
8 Air son t'ìobairtean cha'n agair

[i] *d'a daingneachd, d'a neart.* [k] *caistealan.* [l] *gu bràth.* [m] *nithe glice.* [n] *nithibh tuigseach.* [o] *fosgailidh.* Eabh. [p] *aingidheachd luchd-feall; lochd mo shàl.* [q] *Ach mairidh esan* [an t-aon naomha] *beo gu sìorruidh; cha'n fhaic e truaillidheachd.* [r] *tha e gun tuigse.* [s] *ionaltraidh am bàs orra.* [t] *agus seargaidh.* [u] *o'n ionad còmhnuidh.* [w] *o làimh.* Eabh. [x] *agus ge do mhol e thusa, 'nuair a ni thu maith dha.* [y] *an Dia treun.* [z] *caithidh teine, ithidh teine suas.* Eabh. [a] *mu d' thimchioll, dhuit.*

mi thu; oir *tha* t'iobairtean-loisgte a ghnàth a'm' fhianuis.

9 Cha ghabh mi tarbh òg as do thigh, *no* gabhair fhirionn as do mhainniribh [b].

10 Oir *is* leamsa uile bheathaiche na coille, an spréidh air mìle sliabh.

11 Is aithne dhomhsa uile eunlaith nam beann [c]; agus *is* leamsa fiadh-bheathaiche na macharach.

12 Nam bithinn ocrach, cha'n innsinn duitse; oir *is* leamsa an domhan, agus a làn.

13 An e gu'n ithinn feoil tharbh? agus an òlainn fuil ghabhar?

14 Iobair iobairt bhuidheachais do Dhia, agus ìoc do bhòidean do'n Ti a's airde.

15 Agus gairm orm ann an latha teanntachd: saoraidh mise thu, agus bheir thusa glòir dhomhsa.

16 Ach ris an droch dhuine their Dia, Ciod e do ghnothuchsa mo reachdan [d] a chur an céill, no gu'n gabhadh tu mo choimh-cheangal ann ad bheul;

17 'Nuair a ta fuath agad air fòghlum, agus a thilg thu mo bhriathran air do chùl?

18 Ma chunnaic thu gaduiche, dh'aontaich thu leis [e]; agus maille re luchd adhaltrannuis bha do chuibhrionn.

19 Chuir thu do bheul chum uilc, agus dhealbh do theanga cealg.

20 Shuidh thu, *agus* an aghaidh do bhràthar labhair thu; agus do mhac do mhàthar thug thu beum [f].

21 Na *nithe* so rinn thu, agus bha mise a'm' thosd; shaoil thu gu'n robh mi gu tur mar thu féin: cronaichidh mi thu, agus cuiridh mi *gach ni* an ordugh fa chomhair do shùl.

22 Smuainichibh a nis air so, sibhse nach cuimhnich Dia; air eagal gu'n reub mi as a chéile, gun neach ann a theasairgeas.

23 Esan a dh'iobras moladh, bheir e glòir dhomhsa; agus dhasan a dh'orduicheas *a* shlighe, nochdaidh mi [g] slàinte Dhé.

SALM LI.

Do'n ard fhear-ciuil, Salm le Daibhidh, 'nuair a thàinig Natan am fàidh d'a ionnsuidh, an déigh dha bhi aig Batseba.

DEAN tròcair orm, a Dhé, a réir do chaoimhneis gràidh; a réir lionmhoireachd do chaomh thròcairean [h], dubh as m'ensaontas.

2 Gu h-iomlan ionnail mi o m' lochd, agus glan mi o m' pheacadh:

3 Oir tha mi ag aideachadh m'easaontais, agus *tha* mo pheacadh a'm' làthair a ghnàth.

4 A't'aghaidh, a't'aghaidh féin a mhàin pheacaich mi, agus rinn mi olc a'd' shealladh, air chor as gu'm fireanaichear thusa 'nuair a labhras tu, gu'm bi thu glan 'nuair a bheir thu breth.

5 Feuch, ann an euceart dhealbhadh mi, agus ann am peacadh ghabh mo mhàthair mi 'na broinn.

6 Feuch, is ionmhuinn leat an fhìrinn san taobh a stigh [i]; agus san *ionad* fholuichte bheir thu orm gliocas a thuigsinn.

7 Glan mi le hisop, agus bithidh mi glan; ionnail mi, agus bithidh mi ni's gile na sneachda.

8 Thoir orm guth subhachais agus aoibhneis a chluinntinn; agus ni na cnàmhan *a* bhris thu gairdeachas.

9 Foluich do ghnùis o'm' pheacaibh, agus dubh as m'eucearta gu léir.

10 Cruthaich annam cridhe glan, a Dhé; agus ath-nuadhaich spiorad ceart an taobh a stigh dhiom.

11 Na tilg mi o d' shealladh, agus na toir do spiorad naomha uam.

12 Aisig dhomh gairdeachas do shlàinte, agus *le d'* spiorad saor cum suas mi:

13 Teagaisgidh mi do luchd-eusaontais do shlighean; agus iompoichear peacaich a t' ionnsuidh.

14 Saor mi o chionta fola, a Dhé, a Dhé mo shlàinte: ard-mholaidh mo theanga t'fhìreantachd.

15 A Thighearn, fosgail mo bhilean, agus cuiridh mo bheul an céill do chliu.

16 Oir cha'n iarr thu iobairt, no bheirinn dhuit *i*; ann an iobairtloisgte cha 'n'eil tlachd agad.

17 *Is* iad iobairtean Dhé spiorad briste: air cridhe briste agus brùite, a Dhé, cha dean thusa tàir.

18 Dean maith, a'd' dheadh-ghean, do Shion; tog suas ballacha Ierusaleim.

19 An sin taitnidh iobairtean ionracais riut, iobairtean-loisgte agus làn iobairtean-loisgte: an sin iobraidh iad tairbh òga air t'altair.

[b] *chròthaibh.* [c] *eunlaith an athair.* [d] *stàtuin.* [e] *ruith thu leis.* [f] *musladh.* [g] *agus* is *i so an t-slighe* air *an nochd mi dha.* [h] *do thruacantais.* [i] *sna h-airnibh.*

SALM LII.

Do'n ard fhear-ciuil, Maschil le Daibhidh, 'nuair a thàinig Doeg an t-Edomach, agus a dh'innis e do Shaul, agus a thubhairt e ris, Thàinig Daibhidh gu tigh Ahimeleich.

CA'R SON a ni thu uaill às an olc. O ghaisgich? *Mairidh* maitheas Dé a ghnàth[k].

2 Dealbhaidh do theanga aimhleas, mar ealtuinn ghéir, ag oibreachadh ceilge.

3 Is annsa leat an t-olc na maith, a' bhreug na briathran a' cheartais. Selah.

4 Is ionmhuinn leat gach focal millteach, an teanga chealgach[l].

5 Uime sin[m] sgriosadh Dia thu gu bràth: bheir e air falbh thu, agus tairngidh e as [do] phàilliun thu, agus spìonaidh e do fhreumhan a tìr nam beo. Selah.

6 Agus chi na fireana, agus bithidh eagal orra, agus ni iad gàire uime, *ag ràdh*,

7 Feuch, so am fear nach d'rinn a neart do Dhia, ach a dh'earb a pailteas à bheartais, agus a neartaich e féin 'na aingidheachd.

8 Ach *bithidh* mise mar chrannolaidh uaine ann an tigh Dhé; earbaidh mi a tròcair Dhé gu saoghal nan saoghal.

9 Molaidh mise thu gu sìorruidh, a chionn gu'n d'rinn thu *e*; agus feithidh mi air t'ainmsa, oir *tha* e maith an làthair do naomh.

SALM LIII.

Do'n ard-fhear-ciuil, air Mahalat, Maschil le Daibhidh.

THUBHAIRT an t-amadan 'na chridhe, Cha *'n'eil* Dia ann: Tha iad truaillidh, agus rinn iad aingidheachd ghràineil; cha *'n'eil* neach ann a ni maith.

2 Dh'amhairc Dia a nuas o nèamh air cloinn nan daoine, a dh'fheuchainn an robh neach ann a bha glic, a bha 'g iarraidh Dhé.

3 Chaidh gach aon diubh air ais; tha iad gu léir air fàs salach: cha *'n'eil* neach ann a ni maith, cha *'n'eil* eadhon aon.

4 Nach 'eil eòlas aca-san a tha deanamh na h-eucorach, a tha 'g itheadh suas mo shluaigh, mar a dh'itheadh iad aran, *agus* nach gairm air Dia?

5 An sin ghabh iad eagal mòr, 'nuair nach robh aobhar eagail ann; sgaoil Dia a chnàmha-san o chéile a champuich *a'd' aghaidh*: nàraich thu iad, a chionn gu'n d'rinn Dia tàir orra.

6 O gu d'thigeadh slàinte Israeil a mach a Sion! An uair a bheir Dia air ais braighdeanas a shluaigh, ni Iacob gairdeachas, ni Israel aoibhneas.

SALM LIV.

Do'n ard fhear-ciuil air Neginot, Maschil le Daibhidh, 'nuair a thàinig na Siphich, agus a thubhairt iad re Saul, Nach 'eil Daibhidh 'ga fholach féin maille ruinne?

AIR sgàth t'ainme, a Dhé, saor thusa mi, agus le d' chumhachd cum cothrom rium.

2 Cluinn m'ùrnuigh, a Dhé; éisd re briathraibh mo bheoil.

3 Oir dh'éirich coigrich[n] a'm' aghaidh, agus dh'iarr luchd foirneirt mo bheatha; cha do chuir iad Dia fa'n comhair. Selah.

4 Feuch, *is* e Dia m'fhearcuideachaidh: *tha*'n Tighearna dhuibhsan[o] a chumas suas mo bheatha.

5 Dìolaidh e olc do m' naimhdibh: a't' fhìrinn gearr as iad.

6 Le saor thoil bheir mi iobairt dhuit; molaidh mi t'ainm, a Thighearn, oir *tha e* maith.

7 Oir shaor thu mi as gach teinn: agus chunnaic mo shùil *mo mhiann* air mo naimhdibh.

SALM LV.

Do'n ard fhear-ciuil, air Neginot, Maschil le Daibhidh.

EISD, a Dhé, re m'ùrnuigh, agus na folaich thu féin o m'asluchadh.

2 Thoir aire dhomh, agus éisd rium: tha mi ard ann am ghearan, agus re bùireadh:

3 Air son gutha m'eascaraid, air son foirneirt an duine aingidh; oir tha iad a' tilgeadh euceirt orm, agus am feirg tha iad a' toirt fuatha dhomh.

4 Tha mo chridhe air a chràdh an taobh a stigh dhìom, agus thuit uamhasan a' bhàis orm.

5 Thàinig eagal agus crith orm, agus chòmhdaich uamhunn mi.

6 Agus thubhairt mi, Och, nach robh agam sgiathan! mar choluman-theichinn as air iteig, agus gheibhinn fois.

7 Feuch, shiùbhlainn fad as;

[k] *gach là.* Eabh. [l] *a theanga chealgaich.* [m] *Mar an ceudna.* [n] *na h-uaibhrich.* [o] *'nam measgsan, le-san.*

chòmhnuichinn anns an fhàsach.
Selah.

8 Dheanainn deifir[p] gu dol as o
ghaoith làidir[q], agus o'n doininn.

9 Sgrios, a Thighearn, *agus* roinn
an teanga[r]; oir chunnaic mi foirn-
eart agus consachadh sa' bhaile.

10 A là agus a dh'oidhche tha
iad a' dol mu'n cuairt air, air a bhal-
laibh; agus *tha* euceart agus aimh-
leas 'na mheadhon.

11 *Tha* aingidheachd 'na mheadh-
on; agus cha dealaich feall agus
cealg r'a shràidibh.

12 Oir cha bu nàmhaid *a* thug
masladh dhomh, no dh'fhuilginn *e;*
cha b'e fear le 'm b'fhuathach mi *a*
dh'ardaich e féin a'm' aghaidh, no
dh'fholaichinn mi féin uaith:

13 Ach thusa! fear bu choimpire
dhomh féin[s], fear m'fuil, agus fear
m'eolais.

14 Le chéile ghabh sinn comhairle
bhlasta; gu tigh Dhé dh'imich sinn
cuideachd.

15 Gabhadh am bàs sealbh orra,
rachadh iad sìos beo do'n uaigh[t];
oir *a ta* uilc 'nan àite-còmhnuidh,
'nam meadhon.

16 Glaodhaidh mise re Dia; agus
saoraidh Iehobhah mi.

17 Air feasgar, air maduinn, agus
aig meadhon-là ni mi ùrnuigh, agus
glaodhaidh mi gu h-ard; agus éisd-
idh esan re m' ghuth.

18 Saoraidh[u] e m'anam ann an
sìth o'n chòmhrag a'm' aghaidh; oir
is lìonmhor iad a tha *strì* rium[w].

19 Eisdidh Dia, agus bheir e nuas
iad, eadhon esan a tha ann o chian.
Selah: oir cha '*n'eil* atharrachadh
orra, agus cha '*n'eil* eagal Dé orra.

20 Shìn e mach a làmh 'nan agh-
aidh-san a bha an sìth ris; bhris e a
choimhcheangal.

21 Bu mhìne na im *focail* a bhéil,
ach *bha* cogadh 'na chridhe; bu
bhuige a bhriathra na ola, ach *bu*
chloidhean rùisgte iad.

22 Tilg air an Tighearna do chùr-
am[x], agus cumaidh esan suas thu:
cha leig e am feasd do'n fhìrean a
bhi air a ghluasad.

23 Ach tilgidh tusa, a Dhé, sìos
iad gu slochd an sgrios: cha mhair
daoine fuileachdach agus cealgach
leth an laithean; ach cuiridh mise
mo dhòigh annadsa.

SALM LVI.

Do'n ard fhear-ciuil air Ionatelim-rechocim, Michtam le Daibhidh, an uair a ghlac na Philistich e ann an Gat.

DEAN iochd orm, a Dhé; oir
b'àill le duine mo shlugadh
suas[y]: tha e 'gam shàruchadh gach
là le cogadh.

2 B'àill le m'eascairdibh mo
shlugadh suas gach là; oir *is* lìon-
mhor iad a tha cogadh rium o *ionad*
ard[z].

3 San là air am bi eagal orm,
earbaidh mi asadsa.

4 Ann an Dia molaidh mi fhocal;
ann an Dia chuir mi mo dhòigh;
cha'n eagal leam ciod a dh'fheudas
feoil a dheanamh orm.

5 Gach là[a] tha iad a' fiaradh mo
bhriathar; *tha* 'n smuainte uile a'm'
aghaidh chum uilc.

6 Tha iad a' cruinneachadh le
chéile, tha iad 'gam folach féin; tha
iad a' toirt fa'near mo cheumanna,
'nuair a tha iad a' feitheamh air son
m'anama.

7 Le h-eucoir[b] an d'théid iad as?
ann *ad* fheirg tilg sìos na slòigh, a
Dhé.

8 Dh'àireamh thu mo sheachar-
ain: cuir mo dheoir ann ad shear-
raig[c]: nach '*eil iad* ann ad leabhar?

9 An sin pillear mo naimhdean
air an ais, san là a ghairmeas mi
ort: air so tha fios agam, oir *tha*
Dia leam.

10 Ann an Dia molaidh mi fhocal:
anns an Tighearna molaidh mi
fhocal.

11 Ann an Dia chuir mi mo
dhòigh: cha'n eagal leam ciod a
dh'fheudas duine a dheanamh orm.

12 Ormsa, a Dhe, *tha* do bhòid-
ean[d]: iocaidh mi cliu dhuit:

13 Oir shaor thu m'anam o'n
bhàs, agus mar an ceudna mo chosan
o thuisleadh, chum gu gluaisinn,
ann ad fhianuis, a Dhé, ann an so-
lus nam beo.

SALM LVII.

Do'n ard fhear-ciuil, Altaschit, Michtam le Daibhidh, 'nuair a theich e o làthair Shauil do'n uaimh.

DEAN tròcair orm, a Dhé, dean
tròcair orm; oir annadsa tha
m'anam a' cur a dhòigh, agus fuidh

[p] *cabhag.* [q] *annrathaich, bhuaireasnich.* [r] *comhairle.*
[s] *a réir mo choslais féin, a réir mo chridhe féin.* [t] *gu h-ifrinn.*
[u] *Sh·or.* [w] *bu lìonmhor iad a bha leum.* [x] *t'eallach.* [y] *salt-*
airt orm. [z] *O thi a's airde!* [a] *rè an latha.* [b] *Air son an*
euceirt. [c] *ann ad shoircadh, ann ad shealladh.* [d] *mhòidean.*

sgàile do sgiathan gabhaidh mi mo thearmunn, gus an d'theid na h-uile so uile thairis.
2 Eighidh mi ris an Dia a's airde, re Dia a choimhlionas *nithe* air mo shon.
3 Cuiridh e *neart* o neamh, agus saoraidh e mi; bheir e masladh do'n fhear le'm b'àill mo shlugadh suas [e]. Selah. Cuiridh Dia a mach a thròcair agus fhìrinn.
4 *Tha* m'anam am measg leòmhan; tha mi a'm' luidhe *am measg* dronge air lasadh [f], daoine aig *am bheil* am fiacla 'nan sleaghaibh agus 'nan saighdibh, agus an teanga 'na claidheamh geur.
5 Ardaich thu féin os cionn nan neamh, a Dhé; do ghlòir os cionn na talmhainn uile.
6 Dheasaich iad lìon fa chomhair mo cheum; chrom iad m'anam sìos: chladhaich iad slochd romham; thuit iad féin 'na mheadhon. Selah.
7 Tha mo chridhe deas [g], a Dhé, tha mo chridhe deas: seinnidh mi, agus molaidh mi.
8 Mosgail, mo ghlòir; mosgail, a shaltair agus a chlàrsaich: mosglaidh mi féin moch air mhaduinn.
9 Molaidh mi thu am measg nan sluagh, a Thighearn; seinnidh mi dhuit am measg nan cinneach.
10 Oir *is* mor do thròcair [h] gu ruig na neamha, agus t'fhìrinn gu ruig na neula.
11 Ardaich thu féin os cionn nan neamh, a Dhé; do ghlòir os cionn na talmhainn uile.

SALM LVIII.

Do'n ard fhear-ciuil, Al-taschit, Michtam le Daibhidh.

AN labhair sibh, a choimhthional [i], da rìreadh an ceartas? an d'thoir sibh breth gu cothromach, a chlann nan daoine?
2 Seadh, 'nar cridhe tha sibh a' dealbhadh aingidheachd; air talamh tha sibh a' tomhas foirneirt bhur làmh.
3 Tha na h-aingidh a' claonadh o'n bhroinn; tha iad a' dol air seacharan o'm breith, a' labhairt bhreug.
4 *Tha* an nimh mar nimh nathrach; *tha iad* mar nathair bhodhar, a dhruideas a cluas,
5 Nach eisd re guth nan druidh, a tha ro-sheòlta 'nan druidheachd.
6 Bris am fiaclan, a Dhé, 'nam beul; pronn gu tur tuisg [k] nan leomhau òg, a Thighearn.
7 Leaghadh iad, mar uisgeacha *a* ruitheas gu saor [l]; cuireadh *Dia* a shaighdean *'nan aghaidh*, agus gearrar as iad.
8 Mar sheilcheig a bhios a' leaghadh as, rachadh iad as; *mar* thorraicheas anabuich mnà, na faiceadh iad a' ghrian.
9 Mu'm mothaich bhur coireacha *teas* o'n droighnich, bheir e air falbh iad *mar* le h-iomaghaoith [m], araon beo, agus 'n*a* chorruich.
10 Bithidh aoibhneas air an fhìrean, an uair a chi e an dioghaltas: nighidh e a chosan ann am fuil an duine aingidh.
11 An sin their daine, Gu deimhin *tha* duais ann do'n fhìrean; gu cinnteach tha Dia ann a tha toirt breth air an talamh.

SALM LIX.

Do'n ard fhear-ciuil, Al-taschit, Michtam le Daibhidh; 'nuair a chuir Saul daoine uaith, agus a chuir iad faire air an tigh, chum a mharbhadh.

TEASAIRG mi o m' naimhdibh, O mo Dhia; dìon mi uathasan a tha 'g éirigh a'm' aghaidh.
2 Teasairg mi o luchd-deanamh na h-euceirt, agus o dhaoinibh fuileachdach saor mi:
3 Oir feuch, tha iad a' feitheamh nam fàth [n] an aghaidh m'anama; tha daoine cumhachdach air cruinneachadh a'm' aghaidh; cha'n ann *air son* mo lochd-sa, no *air son* mo pheacaidh, a Thighearn.
4 Gun choire *agamsa*, ruithidh iad, agus ulluichidh siad iad féin: mosgail thusa a chuideachadh leam, agus amhairc.
5 O thusa, a Thighearn, a Dhé nan sluagh, a Dhé Israeil, mosgail a dh'fhiosrachadh nan cinneach uile: na dean iochd air luchd-eusaontais ciontach sam bith. Selah.
6 Pillidh iad san fheasgar, ni iad donnalaich mar choin, agus théid iad mu'n cuairt air a' bhaile.
7 Feuch, brùchdaidh iad a mach le'm beul; *tha* claidhean 'nam bilibh: Oir cò, *ars' iadsan*, a chluinneas?
8 Ach ni thusa, a Thighearn, gàire umpa; ni thu fanoid [o] air na cinnich uile.
9 O thusa mo neart [p], feithidh mi ort: oir *is* e Dia mo dhaingneach [q].

[e] *saltairt orm.* [f] *re theine.* [g] *ullamh, gleusta, suidhichte.* [h] *mhaitheas, chaoimhneas.* [i] *a bhreitheamhna.* [k] *fiacla mòra, cùil-fhiacla.* [l] *leo féin, an còmhnuidh.* [m] *cuairt-ghaoith.* [n] *re feall-fholach, a' luidhe am plaid.* [o] *tarcuis.* [p] *Air sgàth a neirt.* [q] *dhidean.*

10 Mo Dhia, gabhaidh a thròcair romham [r]: bheir Dia dhomh gu faic mi *mo mhiann* air m'eascairdibh.

11 Na marbh iad, air eagal gu'n di-chuimhnich mo shluagh; sgaoil iad le d' neart, agus leag gu h-ìosal iad, a Thighearn ar sgiath.

12 *Air son* peacaidh am beoil, *air son* bhriathar am bilean, glacar iad 'nan ardan; eadhon air son nam mallachd agus nam breug *a* labhras iad.

13 Sgrios [iad] am feirg, sgrios [iad,] agus na *biodh* iad ann; agus biodh fios aig *daoine* gu bheil Dia 'na uachdaran ann an Iacob, gu ruig [s] crìocha na talmhainn. Selah.

14 Pillidh iad san fheasgar, ni iad donnalaich mar choin, agus théid iad mu'n cuairt air a' bhaile.

15 Gabhaidh iad a null agus a nall air son bìdh [t], agus mur sàsuichear iad, ni iad gearan.

16 Ach seinnidh mise mu d' neart, agus ard-mholaidh mi sa' mhaduinn do thròcair; oir bu tusa mo dhaingneach, agus mo dhìdean, ann an latha mo theanntachd.

17 O thusa mo neart, canaidh mi dhuit; oir *is* e Dia mo dhaingneach, mo Dhia-sa, mo thròcair [u].

SALM LX.

Do'n ard fhear-ciuil air Susanedut, Michtam le Daibhidh, chum teagaisg, an uair a chog e an aghaidh Aram-naharaim, agus an aghaidh Aram-sobah, agus a phill Ioab, agus a bhuail e do Edom ann an gleann an t-salainn dà mhìle dheug.

A Dhé, thilg thu uait sinn, sgap [w] thu sinn, bha fearg ort; O pill thusa ruinn.

2 Chuir thu an talamh air chrith; bhris thu e; slànuich a bhriseadh, oir tha e air a luasgadh [x].

3 Nochd thu do d' shluagh *nithe* cruaidh; thug thu oirnn fìon a' bhuaireis òl.

4 Thug thu bratach dhoibhsan d'an eagal thu, gu bhi air a togail suas air sgàth na fìrinn. Selah.

5 Chum gu teasairgear iadsan a's ionmhuinn leat, saor thusa le d' dheas laimh, agus éisd rium.

6 Labhair Dia 'na naomhachd: ni mi aoibhneas, roinnidh mi Sechem, agus tomhaisidh mi gleann Shucoit.

7 *Is* leamsa Gilead, agus *is* leam Manaseh; agus *is* e Ephraim neart mo chinn, Iudah fear-tabhairt mo lagha.

8 *Is* e Moab mo shoitheach-ionnlaid; os cionn Edoim tilgidh mi mo bhròg: thar Palestin ni mi caithreim [y].

9 Cò bheir mi do'n bhaile dhaingnichte? cò threòraicheas mi gu h-Edom?

10 Nach tusa, a Dhé? *thusa a* thilg uait sinn, agus nach deachaidh a mach, a Dhé, maille r'ar n-armailtibh?

11 Thoir còmhnadh dhuinn ann an teinn [z]; oir *is* dìomhain furtachd duine.

12 Trìd Dhé ni sinn treubhantas; oir saltraidh esan sìos ar naimhdean.

SALM LXI.

Do'n ard fhear-ciuil, air Neginot. *Salm* le Daibhidh.

EISD, a Dhé, re m' ghlaodh, thoir an aire do m' ùrnuigh.

2 O iomall na talmhainn éighidh mi rint, an uair a bhios mo chridhe lag [a]: chum na carraige *a*'s airde na mi féin, treòraich thusa mi:

3 Oir bha thusa a'd' thearmunn domh, a'd' thùr làidir an aghaidh an nàmhaid.

4 Gabhaidh mi còmhnuidh ann ad phàilliun gu bràth: cuiridh mi mo dhòigh ann an sgàil do sgiathan. Selah.

5 Oir chuala tusa, a Dhé, mo bhòidean: thug thu oighreachd dhoibhsan air am bheil eagal t'ainme.

6 Cuir thusa [b] laithean re laithibh an righ: *biodh* a bhliadhnan mar linn agus linn.

7 Maireadh e gu bràth am fianuis Dhé: gleidheadh tròcair agus fìrinn e [c].

8 Mar sin seinnidh mi cliu do t'ainm gu bràth, chum gu dìol [d] mi mo bhòidean o là gu là.

SALM LXII.

Do'n ard fhear-ciuil, do Iedutun. Salm le Daibhidh.

AIR Dia a mhàin *tha* m'anam a' feitheamh: uaith-san *thig* mo shlàinte.

[r] *Gabhaidh Dia mo thròcaire romham.* [s] *agus gu ruig.* [t] *ag iarraidh bìdh.* [u] *Dia mo thròcaire, mo Dhia tròcaireach.* [w] *bhris.* [x] *a' criothnuchadh.* [y] *air mo shonsa, a Phalestin, dean caithreim.* [z] *an aghaidh an nàmhaid.* [a] *trom, fa thuirse.* [b] *Cuiridh tusa.* [c] *deasaich,* no *orduich gu'n gléidh tròcair agus fìrinn e.* [d] *coimhlion.*

2 *Is* esan a mhàin mo charraig agus mo shlàinte: *is e* mo dhìdean: cha ghluaisear gu mòr mi.
3 Cia fhad' a dhealbhas sibh aimhleas an aghaidh duine? marbhar sibh uile; mar bhalladh ag aomadh, mar ghàradh [e] air chrith, *bithidh sibh.*
4 A mhàin chum *a* thilgeadh sìos o 'airde [f] tha iad a' gabhail comhairle le chéile; is miann leo breugan; le'm beul beannuichidh iad, ach 'nan cridhe malluichidh iad. Selah.
5 A mhàin air Dia feith, O m'anam; oir is ann uaith-san *a ta* mo dhòchas.
6 *Is* esan a mhàin mo charraig, agus mo shlàinte: *is e* mo dhìdean; cha ghluaisear mi.
7 An Dia *tha* mo shlàinte agus mo ghlòir; carraig mo neirt, mo thearmunn *is* e Dia.
8 Cuiribh air gach àm bhur dòigh ann, O a shluagh; dòirtibh a mach bhur cridhe 'na fhianuis: *tha* Dia na thearmunn duinn. Selah.
9 Gu cinnteach *tha* clann Adhaimh [g] 'nan dìomhanas, clann an duine [h] 'nam bréig: air meidh ma chuirear iad, *is* eutruime iad gu léir na dìomhanas.
10 Na h-earbaibh a foirneirt, agus a reubainn na deanaibh uaill [i]: 'nuair a dh'fhàsas saibhreas, na cuiribh bhur cridhe *air.*
11 Aon uair labhair Dia, dà uair chuala mi so, gur le Dia cumhachd.
12 Mar an ceudna dhuitse, a Thighearn, *buinidh* tròcair; oir bheir thu [k] luigheachd do dhuine a réir oibre.

SALM LXIII.

Salm le Daibhidh, 'nuair a bha e ann am fàsach Iudah.

A DHIA, *is* tu mo Dhia-sa; gu moch iarraidh mi thu: tha tart air m'anam a'd' dhéigh, tha m'fheoil a' togradh a t'ionnsuidh ann an tìr thioraim agus thartmhoir, as eugmhais uisge:
2 Chum, mar a chunnaic mi thu ann *ad* ionad naomha, gu faicinn do chumhachd agus do ghlòir.
3 Do bhrìgh gur fearr do chaoimhneas gràidh [l] na beatha, bheir mo bhilean cliù dhuit.
4 Mar sin beannuichidh mi thu, an cian is beo mi; ann ad ainm togaidh mi mo làmhan.
5 Mar *le* smior agus *le* saill sàsuichear m'anam, agus le bilibh aoibhneach moluidh mo bheul *thu;*
6 'Nuair a chuimhnicheas mi ort air mo leabaidh, a bheachd-smuainicheas mi ort ann am fairibh na h-oidhche.
7 A chionn gu robh thu a'd' chabhair agam, uime sin fo sgàile do sgiathan ni mi gairdeachas.
8 Tha m'anam a' dlùth-leantuinn riut: cumaidh do dheas làmh suas mi.
9 Ach iadsan *a* dh'iarras m'anam a chum *a* sgrios, théid iad do ionadaibh ìochdarach na talmhainn.
10 Tuitidh iad le faobhar a' chlaidheimh; mar chuibhrionn do na sionnachaibh bithidh iad.
11 Ach bithidh an rìgh aoibhneach ann an Dia: ni gach neach a mhionnuicheas airsan, uaill; 'nuair a dhruidear beul na droinge a labhras breug.

SALM LXIV.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

EISD, a Dhé, re m' ghuth ann am asluchadh; o eagal au nàmhaid gléidh mo bheatha.
2 Folaich mi o chomhairle dhìomhair dhroch dhaoine, o chomh-chruinneachadh [m] luchd - deanamh na h-euceirt;
3 A gheuraich mar chlaidheamh an teanga; a dheasaich an saighdean, *eadhon* briathra searbh;
4 Chum an tilgeadh ann an *ionadaibh* dìomhair air an *duine* ionraic [n]: gu h-obann tilgidh iad air, agus cha bhi eagal orra [o].
5 Gabhaidh iad misneach dhoibh féin an droch-bheirt; labhraidh iad le chéile mu leagadh ribeacha gu dìomhair; 'se their iad, Cò a chì sinn [p]?
6 Rannsaichidh iad a mach eucearta; coimhlionaidh iad mìn-rannsachadh; agus *sin* an taobh a stigh do dhuine, eadhon sa' chridhe dhomhain.
7 Ach tilgidh Dia saighid orrasan; gu h-obann bithidh iad air an lotadh [q].
8 Agus bheir iad air an teangaidh

[e] *dhìg, fhàl.* [f] *o urram, o a chliu.* [g] *daoine beag.* [h] *daoine mòra.* [i] *le reubainn na meallar sibh.* [k] *gc do bheir thu.* [l] *do thròcair-sa.* [m] *cheannairc, ionnsuidh ghairbh, bhuaircas.* [n] *fhoirfe, iomlan.* [o] *cha'n fhaicear iad.* [p] *iad.* [q] *air am bualadh.*

féin tuiteam orra féin: teichidh gach neach a chi iad.

9 Agus bithidh eagal air gach duine[r], agus cuiridh iad an céill obair Dhé; oir tuigidh iad a ghniomh-san.

10 Ni am firean aoibhneas anns an Tighearn, agus cuiridh e a dhòchas ann: agus ni iadsan uile a tha ceart 'nan cridhe gairdeachas.

SALM LXV.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm *no* laoidh le Daibhidh.

ORTSA, O Dhé, *tha* moladh a' feitheamh ann an Sion, agus dhuitse dìolar a' bhòid [s].

2 O thusa a dh'éisdeas re h-ùrnuigh, thugadsa[t] thig gach feoil.

3 Thug euceart a[u] buaidh oirnn[w]: ar n-eusaontais glanaidh tusa uainn.

4 *Is* beannuichte *esan a* thaghas tusa, agus a bheir thu am fagus *duit;* gheibh e còmhnuidh a'd' chùirtibh: sàsuichear sinn le maitheas do thighe, do theampuill naomha.

5 *Le* nithibh uamhasach an ceartas bheir thu freagradh dhuinn, a Dhé ar slàinte, dòchas uile chrìocha na talmhainn, agus na fairge, fada uainn!

6 A tha socrachadh nam beann le d'[x] chumhachd, air do chrioslachadh le neart[y];

7 A chaisgeas fuaim fhairgean, fuaim an tonn, agus buaireas nan cinneach.

8 Gabhaidh eadhon luchd-àiteachaidh nan crìoch fada mach[z] eagal roimh do chomharaibh: bheir thusa air dol a mach na maidne agus an fheasgair gairdeachas a dheanamh.

9 Tha thu a' fiosrachadh na talmhainn[a], agus 'ga uisgeachadh; ni thu ro-bheartach e, *oir* tha abhuinn Dhé làn do uisge: deasaichidh tu arbhar[b], 'nuair a dh'ulluich thu e mar so.

10 Tha thu gu pailte ag uisgeachadh iomairean, tha thu a' leagadh sìos a sgrìoban; le frasaibh ni thu tais e, beannuichidh tu fhàs.

11 Crùnaidh tu a' bhliadhna le d' mhaitheas; agus silidh do cheuman[c] saill.

12 Silidh iad *air* cluainibh[d] an fhàsaich; agus ni na cnuic gairdeachas air gach taobh.

13 Tha na cluainean air an sgeadachadh[e] le treudaibh, agus tha na glinn air an còmhdachadh le h-arbhar: ni iad iolach ait; seadh, seinnidh iad.

SALM LXVI.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm *no* laoidh.

TOGAIBH iolach ait do Dhia, a thìrean uile.

2 Seinnibh glòir ainme, deanaibh a chliu glòrmhor.

3 Abraibh re Dia, Cia h-uamhasach t'oibre? trid meud do neirt, strìochdaidh do naimhde dhuit.

4 Sleuchdaidh gach tir dhuit, agus seinnidh iad dhuit; seinnidh iad do t'ainm. Selah.

5 Thigibh, agus faicibh oibre Dé: uamhasach *tha* e 'na ghniomharaibh air chloinn nan daoine:

6 Thionndaidh e a' mhuir gu talamh tioram: troimh 'n t-sruth ghabh iad thairis d'an cois. An sin rinn[f] sinn gairdeachas ann.

7 Le thréin neart riaghluidh e gu bràth; amhaircidh a shùilean air na cinnich: na h-ardaicheadh luchd-ceannairc iad féin. Selah.

8 Beannuichibh, O a shlóigh, ar Dia-ne, agus thugaibh air fuaim a mholaidh bhi air a cluinntinn;

9 Neach a chumas ar n-anam beo, agus nach leig le'r cois carruchadh[g].

10 Oir dhearbh thu sinn, a Dhé; ghlan thu sinn san teine, mar a ghlanar airgiod.

11 Thug thu steach san lìon sinn; chuir thu teinn[h] air ar leasraidh.

12 Thug thu air daoinibh marcachd thar ar cinn, chaidh sinn troimh[i] theine, agus triomh uisge; ach thug thu mach sinn gu h-ionad saibhir.

13 Théid mi do d' thigh le h-iobairtibh-loisgte: coimhlionaidh mi dhuit mo bhòidean,

14 Leis an d'fhosgladh mo bhilean, agus a labhair mo bheul, 'nuair a bha mi ann an éigin,

15 Iobairtean-loisgte do *fheudail* reamhar iobraidh mi dhuit, maille re tùis reitheacha: bheir mi suas buar, maille re gabhraibh. Selah.

16 Thigibh, éisdibh, sibhse uile aig am bheil eagal Dé, agus cuiridh

[r] *chí na h-uile dhaoine.* [s] *dìolar a' bhòid [ann an Ierusalem].* [t] *chugadsa.* [u] *nithe euceart.* [w] *orm.* [x] *le a* [y] *treubhantas.* [z] *luchd-àiteachaidh chrìocha na talmhainn.* [a] *an talmhainn.* [b] *arbhar dhoibh.* [c] *neoil.* [d] *Silidh cluainean.* [e] *air an còmhdachadh.* [f] *ni.* [g] *corrùchadh.* Eir. [h] *teanntachd, àmhghar.* [i] *trid.*

mi 'n céill na rinn e air son m'an-
ama.

17 Ghlaodh mi ris le m' bheul,
agus dh'ardaicheadh e le m' theang-
aidh.

18 Ma bheir mi spéis do euceart
a'm' chridhe, cha'n éisd an Tighearna
rium.

19 Gu dearbh dh'éisd Dia, thug e
an aire do ghuth m'ùrnuigh.

20 Beannuichte gu *robh* Dia,
nach do thionndaidh m'ùrnuigh
uaith-san, agus a thròcair uamsa!

SALM LXVII.

Do'n ard fhear-ciuil air Neginot.
Salm *no* laoidh.

GU deanadh Dia tròcair oirnn,
agus gu beannuicheadh e sinn!
agus gu d'thugadh e air a ghnùis
dealrachadh oirnn! Selah.

2 Chum gu'n aithnichear do
shlighe air an talamh, do shlàinte
am measg nan uile chinneach.

3 Moladh na slòigh thu, a Dhé!
moladh na slòigh uile thu!

4 Biodh na cinnich aoibhneach,
agus deanadh iad luathghaire; oir
bheir thusa breth- air na slòigh an
ceartas, agus riaghluidh tu na cin-
nich air an talamh. Selah.

5 Moladh na slòigh thu, a Dhé!
moladh na slòigh uile thu!

6 Bheir an talamh a thoradh: gu
beannuicheadh Dia, ar Dia-ne, sinn!

7 Gu beannuicheadh Dia sinn!
agus gu robh eagal-san air uile
chrìochaibh na talmhainn!

SALM LXVIII.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm *no*
laoidh le Daibhidh.

EIREADH Dia! biodh a naimhd-
ean air an sgapadh! agus teich-
eadh iadsan aig am bheil fuath dha,
o ghnùis!

2 Mar a dh'fhuadaichear deatach,
fuadaichear[k] iad: mar a leaghar
céir fa chomhair an teine, sgriosar
droch dhaoine am fianuis Dhé.

3 Ach biodh na fireana aoibh-
neach; deanadh iad gairdeachas am
fianuis Dé, agus biodh iad suilbhir
le luathghaire.

4 Seinnibh do Dhia, molaibh ainm;
ardaichibh esan a ta marcachd air
an nèamhaibh[l] le ainm Iah, agus
deanaibh gairdeachas 'na fhianuis.

5 Athair nan dìlleachdan, agus
breitheamh nam bantrach, *is e* Dia
ann an ionad-còmhnuidh a naomh-
achd.

6 Suidhichidh Dia na daoine aon-
aranach ann an teaghlach[m]; bheir
e mach iadsan a tha ceangailte le
cuibhreachaibh; ach gabhaidh na
ceannaircich còmhnuidh ann an *tìr*
thartmhoir[n].

7 A Dhé, 'nuair a chaidh thu
mach roimh do shluagh, 'nuair a
dh'imich thu anns an fhàsach.
Selah.

8 Chriothnuich an talamh, shil
mar an ceudna na nèamha; [leagh
na beannta[o]] o làthair Dhé, Sinai
sin féin o làthair an Tighearna Dé
Israeil.

9 Shil thu nuas uisge gu pailt, a
Dhé; air t'oighreachd, agus i sgìth,
dh'fhurtaich thu.

10 Chòmhnuich do choimhthion-
al[p] innte; dheasaich thu, a Dhé, do
d' mhaitheas do'n *duine* bhochd.

11 Chuir an Tighearn a ghuth a
mach; *bu* lìonmhor cuideachd na
muinntir a dh'fhoillsich[q] *e.*

12 Theich, theich righrean nan
armailte; agus roinn ise a dh'fhan
aig an tigh a' chreach.

13 Ge do luidh sibh am measg
choireacha[r], *bithidh sibh mar* sgiath-
aibh columain air an còmhdach-
adh le h-airgiod, agus 'iteagan le
h-òr buidhe.

14 'Nuair a sgaoil an t-Uile-
chumhachdach righrean innte, *bha*
i geal mar shneachda air Salmon.

15 *Tha* beinn Dhé *mar* bheinn
Bhasain, 'na beinn ard *mar* bheinn
Bhasain[s].

16 C'ar son a leumas sibh[t], a
bheanntа arda? *is i so* a' bheinn
anns am miann le Dia còmhnuidh
a ghabhail, seadh, còmhnuichidh an
Tighearn *innte* gu bràth.

17 *Tha* carbaid Dhé 'nam fichead
mìle, *le* mìltibh do mhìltibh *aingle:*
tha an Tighearna 'nam measg, *mar*
ann an Sinai, san ionad naomha.

18 Chaidh thu suas air *ionad*
ard, thug thu bruid[u] am braighd-
eanas: thug[w] thu tiodhlacan do
dhaoinibh, seadh, eadhon *do* dhaoin-
ibh ceannairceach, chum gu gabh-
adh an Tighearna Dia còmhnuidh
'nam measg.

19 Beannuichte *gu robh* an Tigh-

[k] *fuaduich thusa.* [l] *trid nam fàsach.* [m] *tigh.* [n] *thioraim.* [o] Faic Breitheamhna. Caib. V. r. 5. [p] *chreutairean beo.* [q] *a chuir an céill.* [r] *phota.* [s] Is *beinn mhòr beinn Bhasain, beinn nan airde beinn Bhasain.* [t] *dh'amhairceas sibh gu h-uaibhreach.* [u] *braighdeanas, braighdean.* [w] *fhuair.*

earn, *a tha* gach là 'gar cumail suas[x], Dia ar slàinte! Selah.

20 *Is* e ar Dia-ne Dia na slàinte, agus do'n Tighearna Dia *buinidh* an t-slighe o'n bhàs[y].

21 Ach brisidh Dia ceann a naimhde, claigionn greannach an fhir a dh'imicheas 'na pheacaibh.

22 Thubhairt an Tighearna, *Mar* o Bhasan bheir mi *mo shluagh* air an ais; bheir mi air an ais *iad mar* o dhoimhneachdaibh na fairge:

23 Chum gu tumar do chos ann am fuil *do* naimhde, teanga do mhadradh anns an *ni* cheudna.

24 Chunnaic iad do thriall, a Dhé! triall mo Dhé, mo Righ, san ionad naomha!

25 Dh'imich an luchd-seinn air thoiseach, an luchd-ciuil 'nan déigh, am meadhon mhaighdean a' bualadh thiompan[z].

26 Anns na coimhthionalaibh beannuichibh Dia, an Tighearn o thobar Israeil.

27 An sin *tha* Beniamin beag[a] 'na uachdaran orra, ceannardan Iudah an luchd-comhairle, ceannardan Shebuluin, ceannardan Naphtali.

28 Dh'àithn do Dhia duit do neart: neartaich, a Dhé, an *ni* so *a* rinn thu air ar son.

29 Air son do theampuill ann an Ierusalem, bheir righre tiodhlacadh dhuit.

30 Smachduich luchd nan sleagh[b], mòr chuideachd nan tarbh, le laoghaibh an t-sluaigh, *gus* an striochd iad le mìribh airgid: sgap thusa na slòigh a ghabh tiachd do'n chogadh.

31 Thig ard uaislean as an Eiphit; sinidh Etiopia a làmhan a mach gu luath re Dia.

32 A rioghachda na talmhainn, seinnibh do Dhia; seinnibh moladh do'n Tighearna: Selah.

33 Dhasan a tha marcachd air nèamhaibh nan neamh o chian! Feuch, tha e a' cur a mach a ghutha, gutha neirt.

34 Thugaibhse neart do Dhia: thar Israel *tha* a ghloir, agus *tha* a neart anns na neulaibh.

35 *Is* uamhasach thusa, a Dhé, o d' ionadaibh naomha! *Is* e Dia Israeil a bheir neart agus treoir d'*a* shluagh. Gu ma beannuichte Dia!

SALM LXIX.

Do'n ard fhear-ciuil air Sosanim. Le Daibhidh.

TEASAIRG mi, a Dhé, oir thàinig na h-uisgeacha steach gu ruig *m*'anam.

2 Tha mi a' dol fodha ann an làthaich dhomhain, gun àite gu seasamh: tha mi air teachd gu doimhneachdaibh nan uisge, agus tha'n sruth a' dol tharum.

3 Tha mi sgìth le m' ghlaodhaich, tha mo scornan air tiormachadh: tha mo shùilean air fàilneachadh le feitheamh air mo Dhia.

4 Is lionmhoire na falt mo chinn iadsan aig am bheil fuath dhomh gun aobhar: tha iadsan air fàs làidir le'm b'àill mo mhilleadh, a tha 'nan naimhdibh dhomh gu h-eucorach; an ni sin nach d'thug mi leam, an sin is éigin domh aiseag.

5 Tha fios agadsa, a Dhé, air m'amaideachd; agus cha 'n'eil mo lochda folaichte ortsa.

6 Na biodh nàire orra-san air mo sgàth-sa, a dh'fheitheas ortsa, a Thighearna Dhé nan slògh: na biodh amhluadh orra-san air mo sgàth-sa, a dh'iarras tusa, a Dhé Israeil:

7 Oir air do sgàth-sa dh'fhuiling mi masladh, chòmhdaich amhluadh mo ghnùis.

8 Is coigreach mi do m' bhràithribh, agus coimheach do chloinn mo mhàthar:

9 Oir dh'ith eud do thighe suas mi; agus ormsa thuit toibheum na muinntir sin a thug toibheum dhuitse.

10 Agus an uair a dh'irioslaich mi m'anam le trosgadh[c], bha e 'na mhasladh dhomh.

11 Agus rinn mi mo chulaidh do shaic-eudach, agus bha mi a'm' lethfhocal[d] aca.

12 Tha iadsan a tha 'nan suidhe anns a' gheatadh a' labhairt a'm' aghaidh, agus *tha mi a'm'* òran aca-san a tha 'g òl dibhe làidir.

13 Ach air mo shonsa, *tha* m'ùrnuigh riutsa, a Thighearn, ann an àm taitneach: a Dhé, ann an lìonmhoireachd do thròcaire éisd rium, ann am firinn do shlàinte.

14 Saor mi o'n làthaich, agus na racham sìos: teasairgear mi uathasan le'm fuathach mi, agus o na h-uisgibh domhain.

15 Na rachadh tuil nan uisge

[x] *a dh'uallaicheas sinn gach là* le thiodhlacaibh. [y] *slighe a' bhàis.* [z] *thabur.* [a] *òg.* [b] *fiadh-bheathach na cuilce.* Eabh. [c] *'nuair a ghuil mi le trosgadh.* [d] *ghnàth-fhocal, fhocal-fochaid.*

tharum, agus na sluigeadh an doimhneachd mi, agus na druideadh an slochd a bheul orm!
16 Eisd rium, a Thighearn, oir *is* maith do chaoimhneas gràdhach; a reir lionmhoireachd do chaomh thròcairean pill rium [e].
17 Agus na folaich do ghnùis o d' òglach, oir tha mi ann an airc [f]; éisd rium gu grad.
18 Druid re m'anam, saor e; a bhrigh ni eascairdean, teasairg mi.
19 Is aithne dhuit mo mhasladh, agus mo nàire, agus mo mhi-chliu: a'd' fhianuis *tha* mo naimhdean uile.
20 Bhris masladh mo chridhe, agus tha mi iargunach: agus dh'amhairc mi air son *neach* a ghabhadh truas, ach cha *robh* e ann; agus air son luchd-comhfhurtachd, ach cha d'fhuair mi *iad*.
21 Agus thug iad dhomh, mar mo bhiadh, domblas; agus ann am iotadh [g], thug iad dhomh fion-geur r'a òl.
22 Biodh [h] am bord fa'n comhair mar ribe, agus *an* soirbheas mar cheap-tuislidh *doibh*.
23 Dorchaichear an sùilean, chum nach faic iad; agus thoir air an leasraidh a ghnàth bhi air chrith.
24 Doirt t'fhearg orra, agus glacadh do chorruich gheur iad.
25 Biodh an àite-tàimh fàs; 'nam pàilliunaibh na gabhadh neach còmhnuidh!
26 Oir gheur-lean iad an ti a bhuail thusa, agus labhair iad chum doilgheis doibhsan a lot thu [i].
27 Cuir euceart r'an euceart, agus na d'thigeadh iad a steach a'd' fhìreantachdsa.
28 Dubh a mach iad a leabhar nam beo, agus maille ris na fìreanaibh na sgrìobhar iad.
29 Ach mise, *a ta* bochd agus brònach, togadh do shlàinte, a Dhé, an aird mi.
30 Molaidh mise ainm Dé le h-òran, agus ardaichidh mi e le breith-buidheachais.
31 Agus is fearr leis an Tighearna *so* na damh, *na* tarbh òg a ta adharcach, crobhanach [k].
32 Chi 'na daoine sèimh so, agus bithidh aoibhneas orra: sibhse a dh'iarras an Tighearna, bithidh bhur cridhe beo.
33 Oir éisdidh an Tighearna re bochdaibh, agus cha dean e tàir air a phriosunaich [l].
34 Moladh na nèamha agus an talamh e; na cuanta, agus gach ni a ghluaiseas annta!
35 Oir saoruidh Dia Sion, agus togaidh e bailtean Iudah; agus gabhaidh iad còmhnuidh an sin, agus mealaidh iad i.
36 Sealbhaichidh sliochd a sheirbhiseach i, agus gabhaidh iadsan a ghràdhaicheas ainmsan còmhnuidh innte.

SALM LXX.

Do'n ard fhear-ciuil, *Salm* le Daibhidh, a chur an cuimhne.

A Dhé, chum mo theasairginn, a Thighearna, chum mo chuideachaidh dean deifir [m].
2 Biodh nàire agus amhluadh orra-san a tha 'g iarraidh m'anama: pillear air an ais iad, agus mòr amhluadh gu robh orra-san a tha miannachadh uile dhomh.
3 Gu pillear iadsan air an ais [n], mar thuarasdal d'an nàire, a their rium, Aha, Aha!
4 Deanadh iadsan uile a tha ga d' iarraidh, aoibhneas agus gairdeachas annad; agus abradh iadsan a ghnàth, le'n toigh do shlàinte, Mòr mholadh gu robh do Dhia!
5 Ach *a ta* mise bochd agus uireasbhuidheach; a Dhé, greas a m' ionnsuidh: *is* tusa mo chabhair agus m'fhear-saoraidh; a Thighearna, na dean moille.

SALM LXXI.

ANNADSA, a Thighearna, cuiream mo dhòigh: nàire na biodh orm am feasd.
2 A'd' cheartas teasairg mi, agus thoir orm dol as; aom do chluas rium, agus saor mi.
3 Bi-sa a'd' charraig làidir [o] dhomh, chum an rachainn a ghnàth: dh'àithn thu mi bhi air mo shaoradh; oir *is* tu mo charraig, agus mo dhaingneach.
4 O mo Dhia, thoir fuasgladh dhomh a làimh an aingidh, a làimh an duine eucoraich agus an fhochdmhoir.
5 Oir *is* tusa mo dhòchas, a Thighearna Dhé, mo dhòigh o m'òige.

[e] *amhairc orm.* [f] *teanntachd.* [g] *thart, phathadh.* [h] *Bithidh.* [i] *chuir iad re doilgheas nan* daoine *a lot thu.* [k] *adharach.* [l] *a dhaoine ceangailte.* [m] *cabhag.* [n] *Aonaranach gu robh iadsan.* Faic Salm XL. r. 15. [o] *charraig còmhnuidh.*

6 Leatsa chumadh mise suas o'n
bhroinn: a' h-innibh mo mhàthair
bhuin thu mi: ortsa *bithidh* mo
mholadh an còmhnuidh.
7 Mar aobhar iongantais tha mi
aig mòran; ach *is* tusa mo thear-
munn làidir.
8 Lìonar mo bheul *le* d' mholadh,
le d' urram-sa gach là.
9 Na tilg uait mi an àm sean
aoise; 'nuair a dh'fhàiluicheas mo
neart, na tréig mi.
10 Oir labhair mo naimhdean a'm'
aghaidh; agus ghabh iadsan a tha
feitheamh nam fàth air m'anam,
comhairle le chéile,
11 Ag ràdh, Thréig Dia e: lean-
aibh e gu teann, agus glacaibh e; oir
cha '*n'eil* neach ann a shaoras *e*.
12 A Dhé, na bi-sa fad uam; O
mo Dhia, greas gu m' chabhair.
13 Biodh nàire, biodh claoidh air
eascairdibh m'anama: còmhdaichear
le masladh agus le mi-chliu iadsan
a tha 'g iarraidh m'uilc.
14 Ach sir-earbaidh mise, agus
cuiridh mi re d' chliu uile [p].
15 Aithrisidh mo bheul t'fhìreant-
achd, air feadh an latha do shlàinte;
ge nach aithne [q] dhomh *an* àir-
eamh.
16 Théid mi air m'aghaidh ann
an neart an Tighearna Dé: ni mi
sgeul air t'fhìreantachd, t'fhìreant-
achd féin a mhàin.
17 O Dhé, theagaisg thu mi o
m'òige; agus gu ruige so chuir mi
t'oibre iongantach an céill.
18 Agus a nis an uair a ta mi sean
agus liath, a Dhé, na tréig mi;
gus an cuir mi an céill do neart
do'*n* àl *so*, do gach *àl* re teachd do
chumhachd.
19 Agus *a ta* t'fhìreantachdsa, a
Dhé, ro ard, O thusa a rinn nithe
mòra: a Dhé, cò *is* cosmhuil riut?
20 A nochd dhomh teanntachdan
mòra agus cruaidh, a bheothaicheas
mi a rìs, agus o dhoimhneachdaibh
na talmhainn a bheir a nìos mi a
rìs.
21 Meudaichidh tu mo mhòrachd,
agus air gach taobh bheir thu sòlas
dhomh.
22 Uime sin molaidh mise thu air
an t-saltair, *seadh* t'fhìrinn-sa [r], mo
Dhia; seinnidh mi dhuit air a'
chlàrsaich, O Aoin naomha Israeil.
23 Ni mo bhilean mòr ghairdeach-
as an uair a sheinneas mi dhuit, agus
m'anam a shaor thu.
24 Labhraidh mar an ceudna mo
theanga air t'fhìreantachd air feadh
an latha; oir chuireadh amhluadh,
oir chuireadh nàire orra-san a tha
'g iarraidh m'aimhleis [s].

SALM LXXII.

Air son Sholaimh.

A Dhé, thoir do bhreitheanais
do'n righ, agus t'fhìreantachd
do mhac an righ.
2 Bheir esan breth air do shluagh
le fireantachd, agus air do bhochd-
aibh le ceartas.
3 Bheir na beannta sìth do'n
t-sluagh, agus na tulaich [t].
4 Le ceartas bheir e breth air
bochdaibh an t-sluaigh; saoraidh e
clann nan ainnis, ach mìn-bhrisidh e
fear an fhoirneirt.
5 Bithidh t'eagal orra am feadh a
mhaireas a' ghrian agus a' ghealach [u],
o linn gu linn.
6 Thig e nuas mar uisge air an
fhaiche bhuainte, mar fhrasaibh a
dh'uisgicheas an talamh.
7 'Na laithibhsan soirbhichidh leis
an fhìrean [w], agus bithidh pailteas
sìth ann, gus nach *bi* a' ghealach
ann ni's mò.
8 Agus bithidh uachdaranachd
aige o fhairge gu fairge, agus o'n
abhuinn gu ruig crìochaibh na talmh-
ainn.
9 'Na fhianuis sleuchdaibh sìos
luchd-còmhnuidh an fhàsaich, agus
imlichidh a naimhdean an ùir.
10 Bheir righrean Tharsis agus
nan eilean tiodhlacan uatha; bheir
righrean Sheba agus Shaba [x] tabh-
artais dha.
11 Agus sleuchdaidh na h-uile
righre sìos dha; ni na cinnich uile
seirbhis dha.
12 Oir saoraidh e an t-ainnis an
uair a dh'éigheas e; agus an truagh-
an, aig nach 'eil fear-cuideachaidh.
13 Caomhnaidh e am bochd agus
am feumach; agus tearnaidh e an-
ama nam feumach.
14 O fheill agus o fhoirneart
saoraidh e an anam; agus bithidh
am fuil luachmhor 'na shùilibh.
15 Agus bithidh e beo, agus bheir-
ear dha do òr Sheba: agus nìthear
ùrnuigh air a shon a ghnàth; gach
là beannuichear e.
16 Bithidh dorlach sìl san talamh,

[p] *seinnidh mi do chliu ni's mò agus ni's mò.* [q] *oir cha'n aithne.*
[r] *air inneal-ciuil na saltaire molaidh mise t'fhìrinn.* [s] *m'uilc.*
[t] *na tulaich fireantachd.* [u] *maille ris a' ghréin, agus am fianuis na gealaich.* Eabh. [w] *le fireantachd.* [x] *Seba.*

air mullach nam beann; crathaidh
mar Lebanon a thoradh; agus thig
iadsan do'n bhaile fo bhlàth, mar
luibh na talmhainn.
17 Bithidh ainmsan buan gu sìorr-
uidh; comh-mhairionn ris a' ghréin
bithidh ainmsan; agus annsan bean-
nuichear na slòigh uile, agus bean-
nuichidh iadsan e [y].
18 Beannuichte gu *robh* an
Tighearna Dia, Dia Israeil, an ti a
mhàin a ni nithe iongantach!
19 Agus beannuichte gu *robh*
ainm glòrmhor-san gu sìorruidh,
agus lìonar an talamh uile le ghlòir!
Amen, agus Amen!

Chriochnaicheadh ùrnuighean
Dhaibhidh mhic Iese.

SALM LXXIII.

Salm le Asaph.

GU deimhin *tha* Dia maith do
Israeil, dhoibhsan a tha glan
'nan cridhe.
2 Ach air mo shonsa, is beag
nach d'aom mo chosa; cha mhòr
nach do shleamhnuich mo cheum-
anna uam.
3 Oir ghabh mi tnù [z] re h-amad-
anaibh, re faicinn soirbheis [a] dhaoine
aingidh.
4 Oir cha *'n'eil* cuibhrichean
'nam bàs [b]; ach *a ta* an neart
làidir.
5 Ann an docair mar dhaoinibh
eil cha *'n'eil* iad; agus mar dhaoin-
ibh *eil* cha 'n'eil iad air an sàruch-
adh.
6 Uime sin mar shlabhraidh
chuairtich ardan iad; mar thruscan,
chòmhdaich foirneart iad.
7 Sheas an sùil a mach [c] le saill:
fhuair iad thar miann an cridhe.
8 Tha iad truaillidh, agus labh-
raidh iad gu h-aingidh air foirneart;
gu h-ard labhraidh iad.
9 Chuir iad am bheul an aghaidh
nan neamh; agus ghluais an teanga
air feadh na talmhainn.
10 Air an aobhar sin pillidh a
shluagh [d] an so; agus fàisgear uisg-
eacha *cupain* lain a mach dhoibh.
11 Agus their iad, Cionnus is
aithne do Dhia? agus am bheil eòlas
aig an Ti a's airde?
12 Feuch, *is* iad sin na daoine
aingidh, a tha soirbheachadh san
t-saoghal; tha iad a' carnadh suas
beartais.
13 Do rìreadh gu diomhain ghlan
mi mo chridhe, agus nigh mi mo
làmhan an neo-chionta:
14 Oir bhuaileadh mi air feadh an
latha, agus smachdaicheadh mi gach
maduinn.
15 Nan abrainn, Labhraidh mi
mar so, feuch, *air* ginealach do
chloinne dheanainn eucoir.
16 'Nuair a smuainich mi air so a
thuigsinn, *bu* chruaidh an gnothuch
e ann am shùilibh:
17 Gus an deachaidh mi steach
do naomh-ionad Dhé: an sin thuig
mi an crìoch-san.
18 Gu deimhin ann an àitibh
sleamhna chuir thu iad: thilg thu
sìos iad gu sgrios.
19 Cionnus a thugadh iad gu
sgrios, mar ann an tiota! a chuir-
eadh as doibh gu tur le h-uamhas-
aibh!
20 Mar aisling 'nuair a dhùisg-
eas neach, a Thighearn, anns a'
bhaile [e] ni thu tarcuis [f] air an
dealbh.
21 Ach bha mo chridhe goirt,
agus bha goimh a'm' airnibh.
22 Agus *bha* mi baoth, agus ain-
eolach; mar ainmhidh bha mi a'd'
lathair.
23 Gidheadh, *tha* mi gnàth
maille riut; chum thu suas *mi* air
mo dheas làimh.
24 Le d'chomhairle stiùraidh tu
mi, agus fa dheoidh [g] gabhaidh tu mi
chum gloire.
25 Cò *th'*agam anns na neamh-
aibh *ach thusa?* agus an coimhmeas
riut cha *'n'eil* neach air thalamh air
am bheil mo dhéigh.
26 Tha m'fheoil agus mo chridhe
air fàilneachadh: *is* e Dia neart
mo chridhe agus mo chuibhrionn
gu sìorruidh.
27 Oir feuch, sgriosar iadsan a
théid fad uait: ghearr thu as gach
neach a chaidh le striopachas uait.
28 Ach is maith dhomhsa teachd
dlùth do Dhia: anns an Tighearna
Dia chuir mi mo dhòigh, chum gu
foillsichinn t'oibre uile.

SALM LXXIV.

Maschil, le Asaph.

CARSON, a Dhé, a thilg thu uait
sinn gu bràth? a lasas t'fhearg
re caoraich t'ionaltraidh?
2 Cuimhnich do choimhthional,
a cheannuich thu o chian, *a* shaor
thu; slat [h] t'oighreachd, beinn

[y] *bheir iad cliù dha.* [z] *farmad.* [a] *soirbheachaidh.*
[b] *ceanglaichean* orra *gu'n bàs.* [c] *Tha an sùilean air bòrcadh.*
[d] *mo shluagh.* [e] *'nuair a mhosglas tu.* [f] *dìmeas.*
[g] *'na dhéigh sin.* [h] *treubh.*

Shioin so anns an do ghabh thu còmhnuidh.
3 Tog do chosa chum nam fàsach sìorruidh, *chum* nan uile olc a rinn an nàmhaid ann *ad* ionad naomha.
4 Bheuc do naimhdean am measg do choimhthionail; chuir iad suas am brataichean mar chomharaibh.
5 Bha *neach* ainmeil mar a thog-adh e a thuagh gu h-ard air coille thiugh.
6 A nis mar an ceudna bhris iad sìos 'obair ghearrta[i] le chéile le tuaghaibh agus le h-ordaibh.
7 Chuir iad re theine t'ionad naomha gu ruig an làr; thruaill iad pàillinn t'ainme-sa.
8 Thubhairt iad 'nan cridhe, Sgriosamaid iad le chéile: loisg iad uile ionada-cruinneachaidh[k] Dhé san tìr.
9 Ar comharan cha'n fhaic sinn; cha *'n'eil* fàidh ann ni's mò, agus cha *'n'eil* neach 'nar measg aig am bheil fhios cia fad.
10 Cia fad, a Dhé, a bheir an t-eascaraid beum? an dean an nàmhaid tarcuis air t'ainm gu bràth?
11 C'ar son a philleas tu do làmh, do dheas làmh féin air a h-ais? buin a mach o d' bhrollach *i*[l].
12 Oir *is* e Dia mo Righ o chian, ag oibreachadh slàinte am meadhon na talmhainn.
13 Sgaoil thusa an fhairge le d' neart; bhris thu cinn nan dràgon[m] air na h-uisgeachaibh.
14 Phronn thu cinn Lebhiatain; thug thu e mar bhiadh do'n t-sluagh anns an fhàsach.
15 Sgoilt thu an tiobairt[n] agus an sruth; thiormaich thu aibhne[o] mòra.
16 *Is* leatsa an là, mar an ceudna *is* leatsa an oidhche: is tu dheasaich solus agus grian.
17 Shuidhich thu uile chrìocha na talmhainn; rinn thu an samhradh agus an geamhradh.
18 Cuimhnich so: thug an t-eascaraid beum, a Thighearn, agus rinn sluagh amaideach tarcuis air t'ainm.
19 Na toir suas do'n fhiadh-bheathach[p] anam do cholumain[q]: anamanna do dhaoine truagh na di-chuimhnich gu bràth.
20 Thoir an aire do'n choimhcheangal[r]; oir tha àitean dorcha na tìre làn do ionadaibh-còmhnuidh an fhoirneirt.
21 Na pillear air ais le nàire an ti a shàruichear: moladh am bochd agus am feumannach t'ainm.
22 Eirich, a Dhé, tagair do chùis féin: cuimhnich mar a ta'n t-amadan a' toirt toibheim dhuit gach là.
23 Na' di-chuimhnich guth do naimhdean, toirm[s] na muinntir a dh'éirich a t'aghaidh, a tha dol suas an còmhnuidh.

SALM LXXV.

Do'n ard fhear-ciuil, Altaschit. Salm *no* laoidh le Asaph.

BHEIR sinn moladh[t] dhuit, a Dhé, bheir sinn moladh; oir gu *bheil* t'ainm am fagus[u] cuiridh t'oibre iongantach an céill.
2 'Nuair a ghlacas mi an t-àm suidhichte[w], bheir mi breth le ceartas.
3 Sgaoileadh an tìr agus a luchd-àiteachaidh gu léir: cumaidh mise suas a puist. Selah.
4 Thubhairt mi ris na h-amadanaibh, Na bithibh amaideach; agus ris na h-aingidh, Na togaibh suas *bhur n*-adharc.
5 Na togaibh suas bhur n-adharc gu h-ard; *na* labhraibh le muineal cruaidh.
6 Oir cha'n ann o'n ear, no o'n iar, no o dheas *a thig* ardachadh.
7 Ach *is* e Dia am Breitheamh: leagaidh e sìos am fear so, agus ardaichidh e am fear sin.
8 Oir *tha* cupan[x] an làimh an Tighearna, agus tha am fion dearg: làn coimeisg *tha* e, agus dòirtidh e cuid as: ach a dheasguinean[y] fàisgidh agus òlaidh uile dhaoine aingidh na talmhainn.
9 Ach ni mise gairdeachas[z] gu bràth; seinnidh mi moladh do Dhia Iacoib.
10 Agus sgathaidh mi sìos uile adharca nan aingidh: ardaichear adharcan an fhìrein.

SALM LXXVI.

Do'n ard fhear-ciuil air Neginot. Salm *no* laoidh le Asaph.

AITHNICHEAR Dia ann an Iudah; ann an Israel *tha* 'ainm mòr:

i *obair shnaidhte an* ionaid-naoimh, *a ghcatacha*. k *shionagoga, ionadan-aoraidh*. l *agus a chumas tu do dheas làmh air a h-ais ann ad bhrollach?* m *uabheist*. n *tobar*. o *aimhne*. p *do mhòr chuideachd* nan aingidh. q *an ti a bheir aoradh dhuit*. r *do d' choimhcheangal*. s *bruidheann*. t *buidheachas*. u *gu* bheil *thu am fagus*. w *an coimhthional*. x *copan*. y *dheasgaidh*. z *cuiridh mise an céill*.

2 Agus ann an Salem tha a phàill-
liun, agus 'ionaid-comhnuidh ann an
Sion.
3 An sin bhris e saighdean a'
bhogha, an sgiath, agus an claidh-
eamh, agus an cath [a]. Selah.
4 *Is* alloil [b] thusa, *is* glòrmhor
thu os cionn bheann na creiche.
5 Chreachadh iadsan a bha mis-
neachail an cridhe; choidil iad an
codal, agus cha d'fhuair na daoine
treuna gu léir an làmha.
6 Le d'achmhasan, a Dhé Iacoib,
chuireadh araon am marcach agus
an t-each [c] 'nan suain.
7 *Is* cùis eagail thusa, *eadhon*
thusa: agus cò sheasas a'd' làthair
an uair a bhios fearg ort?
8 Thug thusa air breitheanas gu'n
cualadh o neamh e: bha eagal air
an talamh, agus bha e 'na thàmh;
9 An uair a dh'éirich Dia chum
breitheanais, a shaoradh uile dhaoine
ciuine na talmhainn. Selah.
10 Gu cinnteach bheir fearg duine
moladh dhuit: fuigheall na feirge
coisgidh tu.
11 Bòidichibh, agus iocaibh do'n
Tighearna bhur Dia: thugadh iad-
san uile a ta m'a thimchioll tiodhlaca
dha-san a's aobhar eagail ann!
12 Sgathaidh e sìos spiorad nachd-
arana: *is* cùis eagail e do righribh
na talmhainn.

SALM LXXVII.

Do'n ard fhear-ciùil, do Iedutun.
Salm le Asaph.

LE M' ghuth dh'éigh mi re Dia,
le m' ghuth *dh'éigh mi* re Dia,
agus dh'éisd e rium.
2 Ann an la mo theinn dh'iarr mi
an Tighearn; shìneadh mo làmh a
mach [d] san oidhche gun sgur; dhiùlt
m'anam sòlas a ghabhail.
3 Chuimhnich mi air Dia, agus
bha mi fo bhuaireas [e]; rinn mi
gearan, agus chlaoidheadh mo spior-
ad. Selah.
4 Chum thu mo shùilean 'nam
faireachadh; tha mi iargunach, agus
cha'n urrainn mi labhairt.
5 Smuainich mi air na laithibh o
shean, air bliadhnaibh na h-aimsir
chéin.
6 Chuimhnich mi mo cheòl [f] san
oidhche; rinn mi cainnt re m'
chridhe féin, agus rannsaich mo
spiorad gu geur:
7 An tilg an Tighearn uaith gu
bràth? agus nach nochd e a dheagh-
ghean ni's mò?
8 An do sguir a chaoimhneas am
feasd? an d'fhàilnich fhocal o linn
gu linn?
9 An do dhearmaid Dia a bhi
gràsmhor? an do dhruid e 'na chorr-
uich a chaomh-thròcairean? Selah.
10 An sin thubhairt mise, *Is* e
so m'anmhuinneachd: *is* e caoch-
ladh deas láimhe [g] an Ti a's airde a
th'ann.
11 Cuimhnichidh mi oibre an
Tighearna; gu deimhin cuimhnich-
idh mi t'iongantais o'n aimsir chéin.
12 Agus beachd-smuainichidh mi
air t'oibribh gu léir, agus air do
ghnìomharaibh labhraidh mi.
13 *Tha* do shlighe, a Dhé, san
ionad naomha [h]: cò *a ta* 'na Dhia
mòr mar *ar* Dia-*ne*?
14 *Is* tusa an Dia a tha deanamh
nithe iongantach: thaisbein thu am
measg nan sluagh do neart.
15 Shaor thu le d' ghairdean do
shluagh, mic [i] Iacoib agus Ioseiph.
Selah.
16 Chunnaic na h-uisgeachan thu,
a Dhé! chunnaic na h-uisgeachan
thu; bha eagal orra, seadh, ghluais-
eadh [k] na doimhneachda.
17 Dhòirt na neoil a nuas uisge,
thug na speura fuaim; mar an ceud-
na chaidh do shaighdean a mach.
18 *Bha* guth do thairneanaich
san speur; shoillsich do dhealan-
aich an saoghal; ghluaiseadh agus
chriothnaich an talamh.
19 San fhairge *bha* do shlighe,
agus do cheumanna anns na h-uisg-
ibh mòra; agus cha d'aithnicheadh
luirg do chos.
20 Threòraich thu mar thread
do shluagh, le làimh Mhaois agus
Aaroin.

SALM LXXVIII.

Maschil le Asaph.

EISDIBH, O mo shluagh, re m'
reachd, aomaibh bhur cluas
chum bhriathar mo bhéil.
2 Fosgailidh mi mo bheul ann an
cosamhlachd; cuiridh mi sean-fhoc-
ail dhorcha [l] an céill:
3 A chuala sinn, agus a b'aithne

[a] *agus claidheamh a' chòmhraig.* [b] *urramach.* [c] *marcaich nan each; luchd nan carbad-cogaidh agus nan each.* [d] *shil mo shùil, ruith mò leòn.* [e] *mhi-shuaimhneas.* [f] *mo dhàn.* [g] ach cuimhnichidh mi *bliadhnan deas làimhe.* [h] *an naomhachd.* Eabh. [i] *clann, sliochd.* [k] *chriothnuich.* [l] *sgeula o'n t-sean aimsir.*

dhuinn, agus a dh'innis ar n-aithriche dhuinn.

4 Cha cheil sinn air an cloinn *iad*, a' foillseachadh cliu an Tighearna do'n àl a ta re teachd, agus a neart, agus 'oibre iongantach a rinn e:

5 Oir chuir e suas teisteas [m] ann an Iacob, agus shuidhich e lagh ann an Israel, a dh'àithn e d'ar n-aithrichibh gu'n deanadh iad aithnichte d'an cloinn;

6 Chum gu'm biodh fios aig an àl re teachd *orra*, gu'n éireadh a' chlann *a* bheirteadh, agus gu'n cuireadh iad an céill *iad* d'an cloinn féin;

7 Agus gu'n cuireadh iad an dòchas ann an Dia, agus nach dichuimhnicheadh iad oibre Dhé, ach gu'n gleidheadh iad 'àitheanta [n];

8 Agus nach bitheadh iad mar an aithriche, 'nan ginealach reasgach [o] agus ceannairceach, ginealach nach do shuidhich an cridhe gu ceart, agus aig nach robh an spiorad tairis do Dhia.

9 Ge do bha clann Ephraim fo'n armaibh, agus ge do thilgeadh iad le bogha, phill iad air an ais ann an latha catha.

10 Cha do ghléidh iad coimhcheangal Dhé, agus dhiult iad imeachd 'na reachd.

11 Agus dhi-chuimhnich iad 'oibre, agus 'iongantais a nochd e dhoibh.

12 An làthair an aithriche rinn e nithe iongantach, ann an tìr na h-Eiphit, ann am machair Shoain.

13 Sgoilt e an fhairge, agus thug e iadsan thairis; agus thug e air na h-uisgeachaibh seasamh mar thorr.

14 Agus stiuir e iad le neul san latha, agus air feadh na h-oidhche le solus teine.

15 Sgoilt e na creagan san fhàsach, agus thug e deoch dhoibh, mar a doimhneachdaibh mòra.

16 Agus thug e srutha a mach as a' charraig, agus thug e air uisgibh ruith sios mar aibhnibh.

17 Gidheadh pheacaich iad fathast ni's mò 'na aghaidh, a' brosnachadh an Ti as airde san fhàsach.

18 Agus bhuair iad [p] Dia 'nan cridhe, ag iarraidh bìdh d'am miann.

19 Seadh, labhair iad an aghaidh Dhé; thubhairt iad, An urrainn Dia bord a dheasachadh san fhàsach?

20 Feuch, bhuail e a' chreag, agus bhrùchd uisgeacha mach, agus dh'éirich na tuilte: an urrainn e mar an ceudna aran a thabhairt? an deasaich e feoil d'a shluagh?

21 Uime sin chual an Tighearn, agus bha corruich air; agus las teine an aghaidh Iacoib, agus mar an ceudna dh'éirich fearg an aghaidh Israeil:

22 A chionn nach do chreid iad ann an Dia, agus nach d'earb iad as a shlàinte;

23 Ge d' a dh'àithn e do na neulaibh o'n airde, agus ge d' a dh'fhosgail e dorsa nan neamh;

24 Agus ge do fhras e nuas mana orra r'a itheadh, agus ge do thug e dhoibh coirc nan neamh.

25 Dh'ith daoine biadh nan aingeal: thug e dhoibh an sàth do lòn.

26 Thug e air gaoith an ear imeachd sna neamhaibh, agus le a neart thug e stigh a' ghaoth a deas.

27 Agus fhras e nuas feoil orra mar dhuslach [q], agus eunlaith iteagach [r] mar ghaineamh na fairge.

28 Agus thug e orra tuiteam am meadhon an campa, mu thimchioll an àitean-còmhnuidh.

29 Agus dh'ith iad, agus lànshàsuicheadh iad; oir thug e dhoibh am miann féin.

30 Cha robh iad air an sgarachduinn o am miann: fathast *bha* am biadh 'nam beul.

31 An sin thàinig fearg Dhé orra, agus mharbh e iadsan bu shultmhoire [s] dhiubh, agus leag e sios daoine taghta Israeil.

32 An déigh so gu léir pheacaich iad fathast, agus cha do chreid iad air son oibre iongantach-san.

33 Uime sin chàith e an laithean ann an diomhanas, agus am bliadhnacha ann an uamhas [t].

34 'Nuair a mharbh e iad, an sin dh'iarr iad e, agus phill iad, agus bha iad gu moch ag iarraidh Dhé [u];

35 Agus chuimhnich iad gu'm *b*'e Dia an carraig, agus an Dia a's airde am fear-saoraidh.

36 Ach rinn iad miodal ris le'm beul, agus rinn iad breug dha le'n teangaidh:

37 Oir cha robh an cridhe ceart maille ris, agus cha robh iad dìleas 'na choimhcheangal.

38 Gidheadh gu h-iochdmhor

[m] *fianuis.* [n] *àitheantan.* [o] *cas-caoin, fiar, cas-umhal.*
[p] *dhearbh, dh'fheuch, chuir iad cathachadh air.* [q] *luaithre.*
[r] *sgiathanach.* [s] *a b'fhearr, bu làidire.* [t] *carroid, cabhaig.*
[u] *a' teachd gu moch a dh'ionnsuidh Dhé.* [w] *Laingeau, seasmhach.*

mhaith esan *an* lochd, agus cha do
sgrios e *iad;* seadh, iomadh uair
thionndaidh e fhearg uaith, agus
cha do dhùisg e a chorruich uile ;
39 Oir chuimhnich e nach *robh*
annta ach feoil ; osag gaoithe a
shiubhlas, agus nach pill a rìs.
40 Cia tric a bhrosnuich iad e
anns an fhàsach, a chuir iad campar
air anns an ionad uaigneach ?
41 Seadh, phill iad air an ais,
agus bhuair[x] iad Dia, agus chuir
iad tomhas air Aon naomha Israeil.
42 Cha do chuimhnich iad a làmh,
*no'*n là air an do shaor e iad o'n
nàmhaid[y];
43 Mar a nochd e a chomharan
anns an Eiphit, agus 'oibre iongant-
ach ann am machair Shoain ;
44 Agus a thionndaidh e an uisg-
eacha gu fuil, agus an srutha, air
chor as nach feudta òl diubh ;
45 A chuir e 'nam measg iomadh
gnè chuileag[z], a dh'ith suas iad,
agus losgainn a sgrios iad ;
46 A thug e an toradh do'n
bhurrus[a], agus an saothair do'n
locust ;
47 A mhill e an croinn-fhìona le
cloich-mheallain, agus an croinn-
fhige[b] le reodhadh ;
48 Agus a thug e thairis am feud-
ail[c] do'n chloich-mheallain, agus an
treuda do'n tein-athair ;
49 A thilg e orra teas fheirge,
boile[d], agus corruich, agus teinn, le
aingil olc a chuir *'nam measg;*
50 A rinn e slighe d'a fheirg,
nach do chaomhain e an anam o'n
bhàs, ach a thug e thairis am beatha
do'n phlàigh ;
51 Agus a bhuail e gach ceud-ghin
san Eiphit, toiseach an neirt ann am
pàilliunaibh Ham ;
52 Ach a thug e mach mar chaor-
aich a shluagh féin, agus a threòraich
e iad mar threud anns an fhàsaich.
53 Agus stiuir e iad gu tèaruinte,
air chor as nach robh eagal orra, ach
a chòmhdaich an fhairge an naimhd-
ean ;
54 Agus a thug e iad gu crìch
ionaid naomha-san, do'n t-sliabh so
a choisinn a dheas làmh ;
55 Agus a thilg e mach na cinnich
rompa, agus a roinn e oighreachd
dhoibh[e] le crannchur, agus a thug
e air treubhaibh Israeil còmhnuidh
a ghabhail 'nam pàilliunaibh-san.
56 Gidheadh bhuair agus bhros-
nuich iad an Dia a's airde, agus cha
do ghléidh iad a theistcis.
57 Ach phill iad, agus ghluais
iad gu fealltach, mar an aithriche ;
chaidh iad a thaoibh, mar bhogha
fiar[f];
58 Agus bhrosnuich iad e le'n
ionadaibh arda, agus le'n dealbhaibh
gearrta dhùisg iad e gu h-eud.
59 Chuala Dia, agus bha fearg
air, agus ghabh e gràin mhòr do Is-
rael.
60 Agus thréig e pàilliun Shilo,
am bùth[g] *a* shuidhich e am measg
dhaoine.
61 Agus thug e suas a neart gu
braighdeanas, agus a ghlòir do
làimh an nàmhaid.
62 Agus thug e thairis a shluagh
do'n chlaidheamh, agus ghabh e
fearg r'a oighreachd.
63 Loisg an teine an òigridh,
agus cha d'fhuair an òighean pòs-
adh[h].
64 Thuit an sagairt leis a' chlaidh-
eamh, agus cha d'rinn am bantraich
bròn.
65 An sin mhosgail an Tighearna
mar neach a bha 'na chodal, mar
churaidh a ni iolach an déigh dha
fion òl.
66 Agus bhuail e a naimhdean
'nan deireadh ; thug e masladh bith-
bhuan dhoibh.
67 Agus dhiùlt e pàilliun Ioseiph,
agus cha do thagh e treubh E-
phraim.
68 Ach thagh e treubh Iudah,
sliabh Shioin a ghràdhaich e.
69 Agus thog e 'ionad[i] naomha
féin mar *lùchairt* ard, mar an tal-
amh[k] a shuidhich e gu bràth.
70 Agus thagh e Daibhidh 'òg-
lach, agus thug se e o chrò nan
caorach.
71 O bhi 'n déigh nan caorach a
bha trom le h-àl, thug se e a bheath-
achadh Iacoib a shluaigh, agus Is-
raeil 'oighreachd.
72 Agus bheathaich e iad a réir
ionracais a chridhe ; agus le seòlt-
achd a làmh stiuir e iad.

[x] *bhrosnuich.* [y] *o theinn.* [z] *chonachuileag.* [a] *caterpillar.* Sasg. *hasil.* Eabh. [b] *sicomoir.* [c] *an crodh, an ainmhidhean.* [d] *buile.* [e] *a roinn e am fearann dhoibh.* [f] *cluon, mealltach, cealgach.* [g] *am pubull, an t-ionad-còmhnuidh.* [h] *cha do mholadh an òighean.* [i] *a ionad.* [k] *ann an* ionad *ard, air an talamh.*

SALM LXXIX.

Salm le Asaph.

A Dhé, thàinig na cinnich a steach do d' oighreachd; thruaill iad do theampull naomha; dh'fhàg iad Ierusalem 'na carnaibh.

2 Thug iad cuirp do sheirbhiseach mar bhiadh do eunlaith nan speur, feoil do naomh do fhiadh bheathaichibh na talmhainn.

3 Dhòirt iad am fuil mar uisge timchioll Ierusaleim, agus cha *robh* neach gu'*n* adhlacadh.

4 Tha sinn 'nar masladh d'ar coimhearsnachaibh, 'nar n-aobhar fanoid agus magaidh dhoibh-san a tha mu'n cuairt oirnn.

5 Cia fhad, a Thighearn, a bhios fearg ort? gu bràth an las t'eud, mar theine?

6 Doirt do chorruich air na cinnich aig nach 'eil eòlas ort, agus air na rìoghachdaibh nach gairm air t'ainm.

7 Oir chuir iad as do [l] Iacob, agus rinn iad 'àite-còmhnuidh 'na fhàsach.

8 Na cuimhnich thusa 'nar n-aghaidh ar n-eucearta roimhe so [m]: gu luath gabhadh do thròcairean romhainn; oir thugadh gu ro-ìosal sinn.

9 Cuidich leinn, a Dhé ar slàinte, air sgàth glòire t'ainme; agus teasairg sinn, agus glan ar peacaidh uainn air son t'ainme féin.

10 C'ar son a theireadh na cinnich, C'àit *am bheil* an Dia? aithnichear am measg nan cinneach fa chomhair ar sùl dìoghaltas fola [n] do sheirbhiseach, a dhòirteadh!

11 Thigeadh osnaich a' phriosunaich a'd' làthair, a réir meud do neirt [o]: saor thusa iadsan a dh'òrduicheadh chum bàis [p].

12 Agus dìol d'ar coimhearsnachaibh a sheachd uiread 'nam brollach, am masladh leis an do mhasluich iad thusa, a Thighearna.

13 Agus molaidh sinne do shluagh, agus caoraich t'ionaltraidh, thusa gu bràth: o linn gu linn cuiridh sinn an céill do chliu.

SALM LXXX.

Do'n ard fhear-ciuil air Sosanim Edut. Salm le Asaph.

O AODHAIRE [q] Israeil, éisd, thusa a stiuireas Ioseph mar threud, thusa a tha d' chòmhnuidh *eadar* na cheruban, dealraich a mach.

2 An làthair Ephraim, agus Beniamin, agus Mhanaseh, dùisg do chumhachd, agus thig gu'r saoradh.

3 Pill sinn, a Dhé; agus thoir air do ghnùis dealrachadh, agus saorar sinn.

4 A Thighearna Dhé nan slògh, cia fhad a bhios fearg ort re ùrnuigh do shluaigh?

5 Thug thu dhoibh aran nan deur r'a itheadh, agus thug thu dhoibh deoir r'an òl am pailteas.

6 Rinn thu sinn 'nar n-aobhar strì d'ar coimhearsnachaibh; agus ni ar n-eascairdean gàire-fanoid umainn [r].

7 A Dhé nan slògh, pill sinn; agus thoir air do ghnùis dealrachadh, agus saorar sinn.

8 Thug thu fionain [s] as an Eiphit; thilg thu mach na cinnich, agus shuidhich thu *i*.

9 Réitich thu *àite* fa comhair, agus thug thu oirre freumhachadh gu daingean, agus lìon i an tìr.

10 Chòmhdaicheadh [t] beannta *le* a sgàile, agus *le* a geugaibh seudair arda [u].

11 Chuir i mach a meoir gu ruig a' mhuir, agus a meanglain [w] gu ruig an abhuinn.

12 C'ar son a bhris thu sìos a ballacha-dìonaidh [x], air chor as gu bheil uile luchd-gabhail na slighe 'ga spìonadh?

13 Tha an torc as a' choille 'ga fasachadh, agus tha fiadh-bheathach na macharach 'ga h-itheadh suas.

14 A Dhé nan slògh, pill, guidheamaid ort; amhairc a nuas o neamh, agus faic, agus fiosraich an fhìonain so;

15 Agus am fìon-lios a shuidhich do dheas-làmh, agus am meanglan *a* neartuich thu dhuit féin [y].

16 Loisgeadh i le teine, ghearradh sìos i: le achmhasan do ghnùise sgriosar iad.

17 Bìodh do làmh air fear do laimhe deise, air mac an duine *a* neartaich thu dhuit féin.

18 An sin cha phill sinn air ar n-ais uait: beothaich sinn, agus gairmidh sinn air t'ainm.

19 A Thighearna Dhé nan slògh,

[l] *dh'ith iad suas, mhill iad.* [m] *ar seann pheacanna.*
[n] *aithnichear esan am measg nan cinneach 'nar sealladh féin le dìoghaltas* a ghabhail *air fuil.* [o] *do ghairdein.* Eabh. [p] *mic a' bhàis.* [q] *bhuachaille.* [r] *leo féin.* [s] *fineamhuin, crannfìona.* [t] *Chòmhdaich.* [u] bha *a geugan* mar *sheudair arda.* [w] *geugan.* [x] *a callaidean.* [y] *Agus daingnich an nì a shuidhich do dheas làmh;* [*eadhon air son mic an duine, a neartaich thu dhuit féin.*]

pill sinn, thoir air do ghnùis deal-
rachadh, agus saorar sinn.

SALM LXXXI.

Do'n ard fhear-ciuil air Gitit. *Salm* le Asaph.

SEINNIBH gu h-ait do Dhia, ar
neart; togaibh iolach do Dhia
Iacoib.
2 Glàcaibh salm, agus thugaibh
tiompan leibh; a' chlàrsach bhinn
maille ris an t-saltair.
3 Anns a' ghealaich nuaidh [z]
séidibh an trompaid, anns an àm
shuidhichte, air latha ar féille.
4 Oir *bu* reachd so do Israel,
riaghailt le Dia Iacoib.
5 Mar fhianuis shuidhich se e
ann an Ioseph, an uair a thàinig e
mach a tìr na h-Eiphit, *far* an cual
e cainnt nach do thuig e [a].
6 O'n eallaich thug mi as a ghuala:
o na potaibh [b] shaoràdh a làmhan.
7 Ann an teinn ghairm thu, agus
shaor mi thu; fhreagair mi thu ann
an ionad dìomhair na tairneanaich:
dhearbh mi thu làimh re uisgibh
Mheribah. Selah.
8 Eisd, O mo shluagh, agus bheir
mi fianuis dhuit; O Israel, ma
dh'éisdeas tu rium;
9 Cha bhi dia coigreach annad [c],
agus cha chrom thu sìos do dhia
coimheach.
10 *Is* mise an Tighearna do Dhia,
a thug a nìos thu a tìr na h-Eiphit:
fosgail do bheul gu farsuing, agus
lìonaidh mise e.
11 Gidheadh cha d'éisd mo
shluagh re m' ghuth, agus cha do
ghabh Israel rium.
12 Uime sin thug mi thairis iad
do anamhiann an cridhe féin: dh'im-
ich iad 'nan comhairle féin.
13 O nach éisdeadh mo shluagh
rium! nach imicheadh Israel a'm'
shlighibh!
14 Gu luath leagainn sìos an
eascairdean, agus thionndaidhinn
mo làmh an aghaidh an naimhdean.
15 Bheireadh luchd-fuath an
Tighearna ùmhlachd dha: ach
mhaireadh an aimsir-san gu bràth.
16 Agus bheathaicheadh e iad le
smior a' chruineachd: agus le mil
o'n charraig shàsuichinn thu [d].

SALM LXXXII.

Salm le Asaph.

THA Dia 'na sheasamh ann an
coimhthional nan cumhachd-
ach [e]: am measg nan dé bheir e
breth.
2 Cia fhad a bheir sibh breth gu
h-eucorah, agus a ghabhas sibh re
gnùis [f] dhaoine aingidh? Selah.
3 Deanaibh ceartas do'n bhochd
agus do'n dilleachdan; cumaibh
còir ris an truaghan [g] agus ris an
fheumach.
4 Teasairgibh am bochd agus an
t-ainnis; as làimh nan aingidh saor-
aibh *iad*.
5 Cha 'n'eil eòlas no tuigse aca;
ann an dorchadas gluàisidh iad: tha
uile bhunaitean na talmhainn air
chrith [h].
6 Thubhairt mi, *Is* dée sibh, agus
is mic sibh uile do'n Tì a's airde.
7 Ach gheibh sibh bàs mar dhaoine,
agus tuitidh sibh mar aon do na
h-uachdaranaibh.
8 Eirich, a Dhé, thoir breth air an
talamh; oir sealbhaichidh tu na
h-uile chinnich mar oighreachd.

SALM LXXXIII.

Laoidh *no* Salm le Asaph.

A Dhé, na bi a'd' thosd; na bi
sàmhach, agus na bi a'd' thàmh,
a Dhé:
2 Oir feuch, tha do naimhdean re
buaireas; agus thog iadsan le'm
fuathach thu, suas an cinn.
3 An aghaidh do shluaigh gu
cuilbheartach dhealbh iad olc [i], agus
ghabh iad comhairle le chéile an
aghaidh do mhuinntir dhìomhair.
4 Thubhairt iad, Thigibh, agus
gearramaid as iad o *bhi* 'nan cin-
neach chum nach cuimhnichear
ainm Israeil ni's mò:
5 Oir le h-aon inntinn ghabh iad
comhairle le chéile, a't'aghaidh-sa
rinn iad coimhcheangal.
6 Pàilliuna Edoim agus na h-Is-
maelich, Moab agus na Hagaraich,
7 Gebal, agus Amon, agus Ama-
lec, na Philistich maille re luchd-
àiteachaidh Thìor [k].
8 Mar an ceudna dhlùth-lean
Asur riu: bu chòmhnadh iad do
chloinn Lot. Selah.
9 Dean orra mar *air* Midian, mar
air Sisera, mar *air* Iabin, aig sruth
Chisoin;

[z] *nomha.* [a] *chuala mi teanga nach do thuig mi.* [b] *o shoithichibh-giùlain na creadha.* [c] *agad.* [d] *shàsuicheadh e iad.* [e] *san ard choimh-thional.* [f] *pearsa.* [g] *an duine chràite.* [h] *air an corruchadh.* [i] *ghabh iad comhairle chuilbheartach.* [k] *Thiruis.*

10 A sgriosadh aig Endor, a rinneadh mar aolach do'n talamh.

11 Dean an ard uaislean[l] mar Oreb, agus mar Sheeb, agus an uachdarain gu léir mar Sheba, agus mar Shalmuna;

12 A thubhairt, Glacamaid dhuinn féin mar oighreachd àiteacha-còmhnuidh Dhé.

13 O mo Dhia, dean iad mar roth [m], mar asbhuain roimh'n ghaoith.

14 Mar a loisgeas teine a' choille, agus mar a chuireas lasair na beannta re theine;

15 Mar sin dean thusa tòrachd orra le d' dhoininn, agus le d' iomaghaoith cuir uamhann orra.

16 Lìon an eudan le masladh, chum gu'n iarr iad t'ainm, a Thighearn.

17 Biodh amhluadh agus buaireas orra gu bràth; seadh, glacadh nàire iad agus sgriosar iad:

18 Chum gu'm bi fhios aig *daoinibh* gur tusa mhàin, d'an ainm Iehobhah, an Ti a's airde os cionn na talmhainn uile.

SALM LXXXIV.

Do'n ard fhear-ciuil air Gitit. Salm air son mhac Chorah.

CIA so-ghràdhach do phàilliuna, a Thighearna nan slògh!

2 Tha m'anam a' miannachadh, seadh, eadhon a' fannachadh [n] le déigh air cùirtibh an Tighearna: tha mo chridhe agus m'fheoil ag éigheach gu h-ard air son an Dé bheo.

3 Fhuair eadhon an gealbhonn tigh, agus an gobhlan-gaoithe nead dh'i féin, anns an cuireadh i a h-àlach; t'altairean-sa [o], a Thighearna nan slògh, mo Dhia, agus mo Righ.

4 *Is* beannuichte iadsan a tha 'nan còmhnuidh a'd' thigh-sa: molaidh iad thu a ghnàth. Selah.

5 *Is* beannuichte an duine sin aig *am bheil* a neart annadsa, *agus iadsan aig am bheil* do shlighean [p] 'nan cridhe.

6 A' dol trìd ghlinn Baca [q], ni iad sin tobar [r] ann: lìonaidh mar an ceudna an t-uisge na linnte.

7 Imichidh iad o neart gu neart; nochdar *gach aon diubh* an làthair Dhé ann an Sion.

8 A Thighearna Dhé nan slògh, cluinn m'ùrnuigh; éisd, a Dhé Iacoib. Selah.

9 A Dhé, ar sgiath, faic, agus amhairc air gnùis t'Aoin ungta:

10 Oir *is* fearr là a'd' chùirtibh na mìle: b'fhearr leam a bhi re dorsaireachd ann an tigh mo Dhé, na bhi'm chòmhnuidh ann am pàilliunaibh aingidheachd:

11 Oir *is* grian agus *is* sgiath an Tighearna Dia, agus bheir an Tighearna gràs agus glòir; cha chum e maith air bith uatha-san a ghluaiseas gu h-ionraic.

12 A Thighearna nan slògh, *is* beannuichte an duine a chuireas a dhòigh annadsa.

SALM LXXXV.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm air son mhac Chorah.

BHA thusa bàigheil, a Thighearna, re d' thìr: thug thu air ais braighdeanas [s] Iacoib.

2 Mhaith thu [t] cionta do shluaigh; dh'fholuich thu am peacadh uile. Selah.

3 Choisg thu do chorruich uile; thionndaidh thu o fhraoch t'fheirge.

4 Pill sinn, a Dhé ar slàinte, agus tog t'fhearg dhinn.

5 Gu bràth am bi corruich ort ruinn? an sìn thu t'fhearg o linn gu linn?

6 Nach ath-bheothaich thu sinn? chum gu dean do shluagh gairdeachas annad.

7 Nochd dhuinn, a Thighearna, do thròcair, agus deònuich dhuinn do shlàinte.

8 Cluinnidh mi ciod a their Dia an Tighearna: oir labhraidh e sìth r'a shluagh, agus r'a naomhaibh; ach na pilleadh iad chum amaideachd.

9 Gu dearbh *tha* a shlàinte dlùth dhoibhsan d'an eagal e; chum gu'n còmhnuich glòir 'nar tìr.

10 Tha tròcair agus firinn air còmhlachadh [u] a chéile: tha ceartas agus sìth air pògadh a chéile.

11 Fàsaidh firinn a nìos as an talamh, agus seallaidh ceartas a nuas o na nèamhaibh.

12 Seadh, bheir an Tighearna maith *dhuinn*, agus bheir ar fearann uaith a thoradh [w].

[l] *iad féin agus an ard uaislean.* [m] *mar mholl air iomain mu'n cuairt.* [n] *a'laguchadh, air a chlaoidh, meata.* [o] *làimh re t'altairibh-sa.* [p] *Is beannuichte an sluagh sin aig* am bheil *an neart annadsa, aig* am bheil *do shlighean.* [q] *ghlinn nan deur, ghlinn a' bhròin.* [r] *òlaidh iad do thobar.* [s] *braighdean.* [t] *thug thu air falbh.* [u] *coinneachadh.* [w] *fhàs.*

13 Imichidh ceartas [x] roimhe,
agus stiùraidh e a cheumanna san
t-slighe [y].

SALM LXXXVI.

Urnuigh le Daibhidh.

AOM, a Thighearna, do chluas,
eisd rium; oir *tha* mi bochd
agus uireasbhuidheach.

2 Gléidh m'anam, oir *a ta* mi
diadhaidh [z]: O thusa mo Dhia, saor
t'òglach, a dh'earbas asad.

3 Dean tròcair orm, a Thighearna;
oir tha mi a' glaodhaich riut gach
là [a].

4 Dean anam t'òglaich féin aoibh-
inn; oir riutsa, a Thighearna, tog-
aidh mi m'anam:

5 Oir *a ta* thusa, a Thighearna,
maith agus iochdmhor, agus pailt
ann an tròcair dhoibhsan uile a
ghairmeas ort.

6 Eisd, a Thighearna, re m'ùrn-
uigh, agus thoir fa'near guth m'ath-
chuinge.

7 Ann an latha mo theinn gairm-
idh mi ort; oir freagraidh tu mi.

8 Cha *'n'eil* do shamhuil-sa am
measg nan dé, a Thighearna; agus
cha *'n'eil oibre* ann, cosmhuil re
t'oibribh-sa.

9 Thig na cinnich uile a rinn thu,
agus sleuchdaidh iad a'd' làthair, a
Thighearn, agus bheir iad glòir do
t'ainm.

10 Oir *is* mòr thusa, agus *tha* thu
deanamh nithe iongantach; *is* tusa
Dia, thu féin a mhàin.

11 Teagaisg dhomh, a Thighearna,
do shlighe; gluaisidh mi a' t'fhìr-
inn: coimhcheangail mo chridhe [b],
chum eagal t'ainme bhi orm.

12 Molaidh mi thu, a Thighearna
mo Dhia, le m'uile chridhe, agus
bheir mi glòir [c] do t'ainm gu bràth:

13 Oir *is* mòr do thròcair ormsa,
agus shaor thu m'anam o'n t-slochd [d]
a's iochdaraiche.

14 A Dhé, dh'éirich na h-uaibh-
rich a'm' aghaidh, agus dh'iarr
coimhthional luchd-foirneirt m'an-
am; agus cha do chuir iad thusa
rompa.

15 Ach *a ta* thusa, a Thighearn,
a'd' Dhia iochdmhor agus gràsmhor,
mall chum feirge, agus pailt ann an
tròcair agus am fìrinn.

16 Amhairc orm [e], agus dean tròc-
air orm; thoir neart [f] do t'òglach,
agus saor mac do bhanoglaich.

17 Thoir dhomh comhara air
mhaith, chum gu faic iadsan a aig
am bheil fuath dhomh, agus gu'n
gabh iad nàire, a chionn, a Thigh-
earna, gu'n do chuidich thusa leam,
agus gu'n d'thug thu comhfhurt-
achd dhomh.

SALM LXXXVII.

Salm *no* laoidh air son mhac Cho-
rah.

THA a bhunait anns na beann-
taibh naomha.

2 *Is* ionmhuinn leis an Tighearna
geatacha Shioin, thar uile ionada-
còmhnuidh Iacoib.

3 Innsear nithe glòrmhor ortsa, a
chathair [g] Dhé. Selah.

4 Cuimhnichidh mi Rahab agus
Babel dhoibhsan d'an aithne mi:
feuch, Palestin, agus Tìor, maille re
h-Etiopia; rugadh am *fear* so an
sin.

5 Ach mu Shion theirear, Rugadh
am fear so agus am fear ud innte,
agus daingnichidh an Ti a's airde i.

6 Comharaichidh an Tighearna [h],
'nuair a scrìobhas e sìos na fineacha,
gu'n d'rugadh am *fear* so an sud.
Selah.

7 *Bithidh* araon luchd-seinn agus
luchd-ciuil *an sin: tha* mo thobair
uile annadsa.

SALM LXXXVIII.

Laoidh *no* salm air son mhac
Chorah, do'n ard fhear-ciuil air
Mahalat Leanot, Maschil le
Heman an t-Esrahach.

A THIGHEARN, a Dhé mo
shlàinte, a là agus a dh'oidhche
ghlaodh mi a't' fhianuis.

2 Thigeadh m'ùrnuigh a'd' làth-
air; aom do chluas re m' ghlaodh:

3 Oir tha m'anam làn truaighe [i],
agus tha mo bheatha dlùth do'n
uaigh.

4 Mheasadh mi mar iadsan a
théid sìos do'n t-slochd; tha mi
mar dhuine gun neart;

5 Saor am measg nam marbh, mar
iadsan a mharbhadh, a ta 'nan
luidhe san uaigh, air nach 'eil
cuimhne agad ni's mò; oir o d'
làimh [k] ghearradh as iad.

6 Chuir thu mi san t-slochd a's

[x] *am fìrean.* [y] *stiùraidh* e sinn *air slighe a cheumanna.*
[z] *oir* a ta *mi naomha, oir* a ta *thusa maith.* [a] *rè an latha.*
[b] *aonaich, druid mo chridhe* riut. [c] *urram.* [d] *o ifrinn, o'n uaigh.* [e] *Pill rium.* [f] *do neart.* [g] *a mhòr bhaile.*
[h] *Airmhidh an Tighearna.* [i] *do olcaibh.* Eabh.
[k] *le d' làimh.*

ìsle ann an dorchadas, anns na
doimhneachdaibh [l].
7 Luidh t'fhearg orm gu teann,
agus le d' thonnaibh uile chlaoidh
thu mi. Selah.
8 Chuir thu mo luchd-eòlais fad
uam; rinn thu mi a'm' ghràineil-
eachd dhoibh: druidte suas *thu mi*,
agus cha'n urrainn mi teachd a
mach.
9 Tha mo shùil a' fàilneachadh [m]
a bhrìgh m'àmhghair; ghairm mi
ort, a Thighearna, gach là; shìn mi
mo làmhan riut.
10 Do na marbhaibh an nochd
thu iongantais? an éirich na mairbh,
agus am mol iad thu? Selah.
11 An cuirear an céill do chaoimh-
neas caomh san uaigh? t'fhìrinn
ann an sgrios?
12 An aithnichear t'iongantais
anns an dorchadas? agus t'fhìreant-
achd ann an talamh na dì-chuimhne?
13 Ach riutsa, a Thighearna,
ghlaodh mise; agus anns a' mhad-
uinn thig m'ùrnuigh a'd' làthair.
14 C'ar son, a Thighearn, a thilg-
eas tu m'anam uait? a dh'fholaich-
eas tu do ghnùis uam?
15 *Tha* mise air mo chràdh, agus
dlùth do'n bhàs, o *m*'òige; dh'fhuil-
ing mi t'uamhasan, tha mi an imch-
eist.
16 Dh'imich t'fhearg gheur thar-
um; chlaoidh t'uamhasa mi.
17 Chaidh iad timchioll orm mar
uisge gach là; chuairtich iad mi le
chéile.
18 Chuir thu fear mo ghaoil agus
mo charaid fad uam: *tha* luchd
m'eòlais ann an dorchadas.

SALM LXXXIX.

Maschil [n] le h-Etan an t-Esrahach.

AIR tròcairibh an Tighearna gu
bràth seinnidh mi; o linn gu
linn foillsichidh mi t'fhìrinn le m'
bheul:
2 Oir thubhairt mi [o], Gu bràth
togar suas tròcair: anns na néamh-
aibh daingnichidh tu t'fhìrinn, *ag
ràdh*,
3 Rinn mi coimhcheangal re
m'Aon taghta; mhionnuich mi do
Dhaibhidh, m'òglach.
4 Gu bràth daingnichidh mi do
shliochd, agus togaidh mi suas do
rìgh-chaithir o linn gu linn. Selah.
5 Molaidh na néamha t'iongant-
ais, a Thighearna; mar an ceudna
t'fhìrinn ann an coimhthional nan
naomh.
6 Oir cò ann am flaitheanas [p] a
choimhmeasar ris an Tighearna? cò
am measg mhac nan cumhachdach
a shamhluichear ris an Tighearna?
7 Is aobhar eagail Dia gu mòr
ann an coimhthional nan naomh;
agus is còir urram a thabhairt da os
an cionn-san uile *a tha* mu'n cuairt
da.
8 A Thighearna Dhé nan slògh,
cò *a ta* cosmhuil riut? treun *a ta*
thu, a Thighearna, agus *tha* t'fhìr-
inn mu'n cuairt duit.
9 Riaghlaidh tusa onfha [q] na
fairge: 'nuair a dh'éireas a tonnan,
coisgidh tu iad.
10 Mhìn-phronn thu Rahab, mar
dhuine leònta [r]; le gairdean do
neirt sgap thu do naimhdean.
11 *Is* leatsa na néamha, mar an
ceudna *is* leat an talamh; shuidhich
thusa an cruinne-cé, agus a làn.
12 Chruthaich thusa an airde
tuath, agus an airde deas; ni Ta-
bor agus Hermon gairdeachas ann
ad ainm.
13 Agadsa *tha* gairdean neart-
mhor; is làidir do làmh, is ard do
dheas làmh.
14 *Is* iad ceartas agus breithean-
as àite-tàimh do rìgh-chaithreach;
théid tròcair agus fìrinn roimh do
ghnùis.
15 *Is* beannuichte an sluagh d'an
aithne an fhuaim aoibhneach:
imichidh iad, a Thighearn, ann an
solus do ghnùise.
16 Ann ad ainm-sa ni iad gaird-
eachas air feadh an là; agus ann ad
fhìreantachd ardaichear iad.
17 Oir *is* tusa glòir an neirt; agus
ann ad dheadh-ghean ardaichear [s]
ar n-adharc.
18 Oir *is* e'n Tighearn ar sgiath [t],
agus Aon naomha Israeil ar Rìgh.
19 An sin labhair thu ann an
taisbeanadh [u] re d' Aon naomha [w],
agus thubhairt thu, Chuir mise cuid-
eachadh, air aon a ta cumhachdach,
dh'ardaich mi aon taghta as an
t-sluagh.
20 Fhuair mi Daibhidh m'òglach;
le m'ola naomh dh'ung mi e:
21 Le'm bi mo làmh gu daingean:
mar an ceudna neartaichidh mo
ghairdean e.

[l] *ann an sgàile a' bhàis.* [m] *re bròn.* [n] *Teagasg.*
[o] *thu.* [p] *anns na speuraibh, sna neulaibh.* [q] *anfa, uabhar.*
[r] *ràthta tri'd, air a mharbhadh.* [s] *ardaichidh tu.* [t] *dìdean.*
[u] *sealladh.* [w] *re d' naomhaibh.*

22 Cha tog an nàmhaid cìs dheth [x]; agus cha chlaoidh mac an uilc e.

23 Agus pronnaidh [y] mi a naimhdean roimhe, agus buailidh mi iadsan le'm fuathach e.

24 Agus *bithidh* m'fhìrinn agus mo thròcair maille ris, agus ann am ainmsa arduichear adharc-san.

25 Agus cuiridh mi a làmh [z] anns an fhairge, agus a dheas làmh anns na h-aibhnibh [a].

26 Glaodhaidh e rium, *Is* tu m'athair, mo Dhia, agus carraig mo shlàinte.

27 Mar an ceudna ni mi *mo* cheud-ghin dheth, ard os cionn righre na talmhainn.

28 Gu bràth gleidhidh mi mo thròcair dha, agus bithidh mo choimhcheangal seasmhach leis.

29 Agus suidhichidh mi gu bràth a shliochd, agus a righ-chaithir mar laithibh nan nèamh.

30 Ma thréigeas a chlann mo lagh, agus nach gluais iad ann am bhreitheanasaibh;

31 Ma mhi-naomhaicheas iad mo reachdan, agus nach gléidh iad m'àitheantan;

32 An sin fiosraichidh mi le slait an eusaontas, agus le buillibh an euceart.

33 Gidheadh, cha bhuin mi gu tur mo chaoimhneas-gràidh uaith, agus cha bhreugaich mi mo ghealladh.

34 Cha bhris mi mo choimhcheangal; agus an ni a thàinig a m' bhilibh cha chaochail mi.

35 Aon uair mhionnaich mi air mo naomhachd, nach dean mi breug do Dhaibhidh.

36 Mairidh a shliochd gu bràth, agus a righ-chaithir mar a' ghrian a'm' làthair.

37 Mar a' ghealach, daingnichear e gu bràth; agus mar fhianuis dhìlcas ann an nèamh. Selah.

38 Ach thilg thu uait, agus ghabh thu gràin [b]; bha fearg ort re t'Aon ungta.

39 Sgaoil thu coimhcheangal t'òglaich; thruaill thu a choron, *g'a thilgeadh* gu làr.

40 Bhris thu a bhallacha-dìonaidh uile; rinn thu a dhaingneacha 'nan sgrios.

41 Creachaidh iadsan uile a ghabhas an t'slighe e: tha e 'na mhasladh d'a choimhearsnachaibh.

42 Thog thu suas deas làmh a naimhdean; rinn thu 'eascairdean uile ait.

43 Mar an ceudna phill thu faobhar a chlaidheimh, agus cha d'thug thu air seasamh anns a' chath.

44 Chuir thu as d'a ghlòir [c], agus thilg thu sìos a righ-chaithir gu làr.

45 Ghiorraich thu laithean 'òige [d]; chòmhdaich [e] thu e le nàire. Selah.

46 Cia fhad, a Thighearn, a dh'fholuicheas tu thu féin gu tur [f]? a loisgeas, mar theine, do chorruich?

47 Cuimhnich cia gearr m'aimsir: c'ar son a chruthaich thu gu diomhain clann nan daoine uile;

48 Cò e an duine a ta beo, agus nach faic am bàs, *no* theasairgeas anam féin o làimh na h-uaighe? Selah.

49 C'àit *am bheil* do chaoimhneasa-gràidh roimhe so, a Thighearn, *a* mhionnaich thu do Dhaibhidh air t'fhìrinn?

50 Cuimhnich, a Thighearna, masladh do sheirbhiseach; gu'n do ghiùlain mise ann am uchd uile *mhasladh* sluaigh mhòir,

51 Leis an do mhaslaich do naimhdean, a Thighearna, leis an do mhaslaich iad ceumanna t'Aoin ungta.

52 Beannuichte gu *robh* an Tighearna gu sìorruidh! Amen, agus Amen.

SALM XC.

Urnuigh le Maois, òglach Dé.

A THIGHEARNA, bha thusa a'd' ionad-còmhnuidh [g] dhuinn o linn gu linn.

2 Mun do ghineadh na beannta, agus mun do dhealbh thu an talamh agus an cruinne-cé, eadhon o bhithbhuantachd gu bith-bhuantachd *is* tusa Dia.

3 Tionndaidhidh tu an duine gu sgrios; agus their thu, Pillibh, a chlann nan daoine

4 Oir *a ta* mìle bliadhna ann ad shealladh-sa, mar an la'n dé 'nuair a théid e seachad, agus *mar* fhaire anns an oidhche.

5 Dh'fhuadaich thu iad, mar le sruth; *mar* chodal tha iad: anns a' mhaduinn *tha iad* mar fheur *a* dh'fhàsas suas [h].

6 Air maduinn thig e fuidh bhlàth, agus fàsaidh e suas; air

[x] *Cha dean an nàmhaid fòireigin air.* [y] *sgriosaidh.*
[z] *a neart, a chumhachd.* [a] *sruthaibh.* [b] *dhiùlt thu.*
[c] *ghloine.* [d] *a òige.* [e] *dh'fholuich.* [f] *an ann gu bràth?*
[g] *a'd' thearmunn.* [h] *a chaochlaidheas.*

feasgar gearrar sìos e, agus searg-aidh e.

7 Oir tha sinn air ar caitheadh le d' fheirg, agus le d' chorruich tha sinn air ar claoidh [i].

8 Chuir thu ar n-euceartà a't' fhianuis, ar *peacanna* dìomhair ann an solus do ghnùise.

9 Oir tha ar laithean air teireachd-uinn [k] ann ad fheirg: chaith sinn ar bliadhnacha mar sgeul a dh'inn-seadh.

10 *Tha* laithean ar bliadhnacha 'nan tri fichead bliadhna agus a deich; agus le tuilleadh neirt ma *bhios* ceithir fichead ann, *is* saothair agus doilgheas an spionnadh [l]: oir gearrar às e gu grad, agus siubhlaidh sinn [m].

11 Cò d'an aithne neart t'fheirge, agus a réir t'eagail do chorruich?

12 Teagaisg dhuinn mar so ar laithean àireamh, chum gu socraich sinn *ar* cridhe air gliocas.

13 Pill, a Thighearna; cia fhad [n]? agus gabh aithreachas a thaobh do sheirbhiseach.

14 Sàsuich sinn gu moch le d' thròcair, a chum gu dean sinn gaird-eachas agus aoibhneas re ar laithean uile.

15 Dean aoibhneach sinn a réir nan là *air* an do chràidh thu sinn, nam bliadhna *anns* am faca sinn olc.

16 Faicear t'obair le d' sheirbhis-ich, agus do ghlòir le'n cloinn.

17 Agus biodh maise an Tigh-earna ar Dé oirnn; agus daingnich thusa obair ar làmh dhuinn [o], seadh, daingnich obair ar làmh.

SALM XCI.

GABHAIDH esan a tha 'na chòmhnuidh ann an ionad dìomhair an Ti a's airde, tàmh fo sgàile an Uile-chumhachdaich.

2 Their mi [p] mu thimchioll an Tighearna, *Is* e mo thearmunn, agus mo dhaingneach; mo Dhia, anns an cuir mi mo dhòigh.

3 Gu dearbh saoraidh e thu o rib an eunadair, o'n phlàigh mhilltich.

4 Le 'iteagaibh [q] còmhdaichidh e thu, agus fuidh a sgiathaibh bith-idh t'earbsa; *bithidh* fhìrinn 'na sgéith agus 'na targaid dhuit.

5 Cha bhi eagal ort a thaobh an uamhais anns an oidhche, *no* na saighde *a* ruitheas san là,

6 *No* na plàigh *a* ghluaiseas an dorchadas, *no* an sgrios *a* mhilleas mu mheadhon-là.

7 Tuitidh mìle re d' thaobh, agus deich mìle air do làimh dheis; ach cha d'thig e am fagus duit.

8 A mhàin le d' shùilibh seallaidh tu, agus chi thu dìol [r] nan aing-idh.

9 A chionn gu'n d'rinn thu an Tighearna 'na thearmunn [s], an Ti a's airde 'na ionad-còmhnuidh dhuit;

10 Cha'n éirich olc air bith dhuit, agus cha d'thig plàigh am fagus do t'fharduich [t]:

11 Oir bheir e àithne d'à ainglibh mu d' thimchioll, chum do ghleidh-eadh ann ad shlighibh uile.

12 'N*an* làmhaibh [u] togaidh iad suas thu, air eagal gu'm buail thu do chos air cloich.

13 Air an leòmhan [w] agus an nathair-nimhe saltraidh tu; pronn-aidh tu fo d' chois an leòmhan òg agus an dràgon.

14 A chionn gu bheil gràdh aige dhomh, saoraidh mi e; ardaichidh mi e, a chionn gur aithne dha m'ainm.

15 Gairmidh e orm, agus éisdidh mi ris: *bithidh* mi maille ris ann an teinn; teasairgidh mi e, agus bheir mi urram dha.

16 Le fad laithean [x] sàsuichidh mi e, agus nochdaidh mi dha mo shlàinte.

SALM XCII.

Salm *no* laoidh air son latha na sàbaid.

IS maith an ni buidheachas a thabhairt do'n Tighearna, agus cliu a' thabhairt do t'ainmsa, O Thi a's airde;

2 Do chaoimhneas-gràidh [y] a chur an céill anns a' mhaduinn, agus t'fhìrinn gach oidhche,

3 Air inneal-ciuil nan deich teud, agus air an t-saltair; air a' chlàrs-aich le fuaim fhonnmhoir aird [z].

4 Oir rinn thu mi aoibhinn, a Thighearna, trìd t'oibre-sa; ann an gnìomharaibh do làmh ni mi gaird-eachas.

5 Cia mòr do ghnìomhara-sa, a

[i] *fa amhluadh.* [k] *air tionndadh, air gabhail seach.* [l] *a chuid a's fearr, a' chuid a's mò dhiubh.* [m] *teichidh sinn romhainn.* [n] *Pill, a Thighearna, fa dheoidh.* [o] *oirnn.* [p] *Their e.* [q] *a iteich.* [r] *duais, tuarasdal.* [s] neach a's e *mo thearmunn.* [t] *do d' phàilliun.* [u] *Air an làmhaibh.* [w] *sachal.* Eabh. [x] *Le saoghal fada.* [y] *do thròcair.* [z] *Higaion.* Eabh.

Thighearna! ro-dhomhainn tha do smuainte.
6 Cha'n eòl do'n amhlair[a], agus cha tuig an t-amadan so.
7 An uair a chinneas na h-aingidh mar fheur, agus a thig uile luchd-dheanamh na h-euceirt fo bhlàth, *bithidh*[b] iad air an sgrìos am feasd.
8 Ach *a ta* thusa ro-ard gu sìorruidh, a Thighearna.
9 Oir feuch, do naimhdean, a Thighearn, oir feuch, do naimhdean, sgriosar iad: sgapar uile luchd-dheanamh na h-euceirt.
10 Ach mar *adharc* buabhuill[c] ardaichidh tu m'adharc-sa: ungar mi le h-oladh ùir.
11 Agus amhaircidh mo shùil air m'eascairdibh[d]; mu na droch dhaoinibh a dh'éireas suas a'm' aghaidh cluinnidh mo chluasan.
12 Mar chraun-pailme, thig am fìrean fo bhlàth[e]; mar sheudar air Lebanon, fàsaidh e suas.
13 Iadsan a shuidhichear ann an tigh an Tighearna, ann an cùirtibh ar Dé-ne thig iad fo bhlàth:
14 Fathast 'nan sean aois bheir iad a mach toradh; sultmhor[f] agus ùr[g] bithidh iad:
15 A chum gu nochd iad gu *bheil* an Tighearna, mo charraig, cothromach, agus nach *'eil* euceart ann.

SALM XCIII.

THA'N Tighearn a' rìoghachadh, tha e air a sgeadachadh le moralachd; tha'n Tighearn air a sgeadachadh le neart, agus chrioslaich se e féin: tha'n saoghal mar an ceudna air a dhaingneachadh, chum nach gluaisear e.
2 Dhaingnicheadh do rìgh-chaithir o chian: o shìorruidheachd *tha* thusa.
3 Thog na tuilte suas, a Thighearna, thog na tuilte suas an guth: togaidh na tuilte suas an tonna.
4 Os cionn toirme[h] uisgeacha lìonmhor, *os cionn* thonn neartmhor na mara, *is* neartmhor[i] anns na h-ardaibh[k] an Tighearna.
5 Tha do theisteis[l] ro-fhìor: do d' thigh-sa is iomchuidh naomhachd, a Thighearna, gu bràth.

SALM XCIV.

A Dhé an dioghaltais[m], a Thighearna Dhé an dioghaltais, dealraich a mach.
2 Ardaich thu féin, a Bhreitheimh na talmhainn; ìoc luigheachd[n] do na h-uaibhrich.
3 Cia fhad a ni na h-aingidh, a Thighearna, cia fhad a ni na h-aingidh caithreim?
4 *Cia fhad* a bhrùchdas iad briathra, a labhras iad nithe cruaidhe? a bhios uile luchd-dheanamh an uilc re ràiteachas?
5 A bhruthas iad do shluagh, a Thighearn, agus a chlaoidheas iad t'oighreachd?
6 A mharbhas iad a bhantrach agus an coigreach, agus a mhortas iad na dìlleachdain?
7 Agus a their iad, Cha'n fhaic an Tighearn, agus cha d'thoir Dia Iacoib fa'near *e?*
8 Tuigibh, *sibhse* amhlairean[o] am measg an t-sluaigh; agus amadana, c'uin a bhios sibh glic?
9 An ti a shuidhich a' chluas, nach cluinn e? an ti a dhealbh an t-sùil, nach faic e?
10 An ti a smachdaicheas na fineacha[p], nach cronuich e? an ti a theagaisgeas eòlas do'n duine, *nach 'eil eòlas aige?*
11 Is fiosrach an Tighearn air smuaintibh dhaoine, gur dìomhanas iad.
12 *Is* beannuichte an duine a smachdaicheas tusa, a Thighearn, agus a theagaisgeas tu as do lagh:
13 Chum fois a thabhairt da o laithibh an uilc[q], gus an cladhaichear sloc hd do'n aingidh.
14 Oir cha tilg Dia dheth a shluagh, agus cha tréig e oighreachd féin;
15 Ach pillidh breitheanas re ceartas, agus leanaidh iadsan uile a tha ionraic[r] 'nan cridhe e.
16 Cò dh'éireas leam an aghaidh luchd-deanamh an uilc? cò sheasas air mo shon an aghaidh luchd-deanamh na h-aingidheachd?
17 Mur *biodh* an Tighearna 'gam chuideachadh, is beag nach robh m'anam 'na thàmh gu tosdach[s].
18 'Nuair a thubhairt mi, Tha mo chos air sleamhnachadh uam,

[a] *do'n ùmaidh, do'n duine bhrùideil.* [b] is ann *a chum gu'm bi.* [c] *aon-adharcaich, sròin-adharcaich.* [d] *air* crioch *m'euscairdean.* [e] *bithidh piseach air, soirbhichidh leis an fhìrean.* [f] *brìoghmhor, sùghmhor.* [g] *uaine.* [h] *ghuth.* [i] *mòralach, uamhasach.* [k] *anns an* ionad *ard.* [l] *t'fhianuisean.* [m] *d'am buin dioghaltas.* [n] *luaigheachd, duais.* [o] *a dhaoine baoghalta, brùidéil.* [p] *cinnich.* [q] *àmhghair.* [r] *dìreach.* [s] *san uaigh.*

chum do thròcair, a Thighearna, suas mi.
19 Ann an lìonmhoireachd mo smuainte an taobh a stigh dhìom, thug do chomhfhurtachdsa sòlas do m'anam.
20 Am bi comunn riutsa aig righchaithir na h-euceirt, a dhealbhas aimhleas le reachd?
21 Cruinnichidh iad le chéile an aghaidh anama an fhìrein, agus dìtidh iad fuil neo-chiontach.
22 Ach, *is* e'n Tighearna mo dhaingneach; agus *is* e mo Dhia carraig mo dhòchais [t].
23 Agus dìolaidh e orra féin an euceart, agus 'nan aingidheachd féin gearraidh e as iad; gearraidh an Tighearn ar Dia as iad.

SALM XCV.

O THIGIBH, seinneamaid do'n Tighearna; togamaid iolach do charraig ar slàinte.
2 Thigeamaid 'na fhianuis le buidheachas, agus le salmaibh togamaid ceòl dha gu suilbhireach:
3 Oir *is* Dia mòr an Tighearn, agus *is* Righ mòr e os cionn nan uile dhé.
4 'Na làimh-san *tha* doimhneachda na talmhainn; agus *is* leis airde [u] nam beann.
5 *Is* leis an fhairge, oir is e a rinn i; agus dhealbh a làmhan an talamh tioram.
6 O thigibh, sleuchdamaid, agus cromamaid sìos; tuiteamaid air ar glùinibh am fianuis an Tighearna a rinn sinn:
7 Oir *is* esan ar Dia, agus *is* sinne sluagh ionaltraidh-san, agus caoraich a làimhe.
8 An diugh ma dh'éisdeas sibh r'a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' chonsachadh [w], mar ann an latha a'bhuairidh [x] anns an fhàsach;
9 'Nuair a bhuair bhur n-aithriche mi, a dhearbh iad mi, agus a chunnaic iad m'oibre rè dhà fhichead bliadhna [y].
10 Chuireadh campar orm leis a' ghinealach *ud*, agus thubhairt mi, *Is* sluagh seachranach 'nan cridhe iad, agus cha'n aithne dhoibh mo shlighean:
11 D'an d'thug mi mo mhionnan a'm' fheirg, nach rachadh iad a steach a'm' fhois.

SALM XCVI.

CANAIBH do'n Tighearn laoidh [z] nuadh; canaibh do'n Tighearn, a thìrean uile.
2 Canaibh do'n Tighearna, beannuichibh 'ainm; foillsichibh o là gu là a shlàinte.
3 Cuiribh an céill am measg nan cinneach a ghlòir, am measg gach sluaigh iongantais-san.
4 Oir *is* mòr an Tighearn, agus *is* ro-airidh e air cliù: *is* aobhar eagail esan os cionn nan uile dhé:
5 Oir *is* iodhoil [a] uile dhée nan cinneach: ach is e'n Tighearn a rinn na nèamha.
6 *Tha* urram agus mòralachd 'na fhianuis; neart agus maise 'na ionad naomh.
7 Thugaibh do'n Tighearna, sibhse fhineacha nan sluagh; thugaibh do'n Tighearna glòir [b] agus neart.
8 Thugaibh do'n Tighearn a' ghlòir a's cubhaidh d'a ainm; thugaibh tabhartas leibh, agus thigibh a steach d'a chùirtibh.
9 Sleuchdaibh do'n Tighearn ann am maise na naomhachd; biodh eagal oirbh 'na fhianuis, gach uile thìr.
10 Abraibh am measg nan cinneach, Tha'n Tighearn a' rìoghachadh: mar an ceudna daingnichear an domhan, chum nach gluaisear e: bheir e breth air na slòigh le ceartas.
11 Biodh na nèamhan aoibhneach, agus deanadh an talamh gairdeachas; beucadh an fhairge, agus a làn.
12 Biodh a' mhachair ait, agus gach ni a *ta* innte: an sin deanadh uile chranna na coille luathghaire.
13 An làthair an Tighearna; oir tha e a' teachd, oir tha e a' teachd a thoirt breth air an talamh: bheir e breth air an t-saoghal le ceartas, agus air na sloigh le fìrinn.

SALM XCVII.

THA'N Tighearn a' rìoghachadh; biodh aiteas air an talamh: deanadh na h-eileana lìonmhor gairdeachas.
2 *Tha* neoil agus dorchadas m'a thimchioll: *is* iad ceartas agus breitheanas àite-còmhnuidh a rìghchaithreach.
3 Théid teine roimhe, agus loisgidh e suas a naimhdean air gach taobh [c].
4 Shoillsich a dhealanaich an

[t] *mo charraig-dhìonaidh.* [u] *neart.* [w] *chomh-stri; Meribah.* Eabh. [x] *Masah.* Eabh. [y] Faic Eabh. Caib. III. r. 9. [z] *òran.* [a] *dealbha faoin.* [b] *urram.* [c] *mu'n cuairt.*

cruinne-cé: chunnaic, agus chriothnaich an talamh.

5 Leagh na beannta as mar chéir o làthair an Tighearna, o làthair Thighearna na talmhainn uile.

6 Cuiridh na neamha an céill a cheartas, agus chi gach sluagh a ghlòir.

7 Bithidh[d] amhluadh orra-san uile a ni seirbhis do dhealbhaibh snaidhte, a nì uaill a h iodholaibh: sleuchdaibh dha, a dhée uile.

8 Chuala Sion, agus bha aoibhneas oirre, agus rinn nigheana Iudah gairdeachas, air son do bhreitheanasa, a Thighearna.

9 Oir *a ta* thusa, a Thighearn, ard os cionn na talmhainn uile; tha thu air t'ardachadh gu mòr os cionn nan uile dhé.

10 Sibhse a ghràdhaicheas an Tighearna, fuathaichibh olc: gleidhidh e anama a naomh; a làimh nan aingidh saoruidh e iad.

11 Dh'éirich[e] solus do'n fhìrean, agus aoibhneas dhoibhsan a tha ionràic 'nan cridhe.

12 Biodh aoibhneas[f] oirbh, fhìreana, anns an Tighearna; agus thugaibh buidheachas re cuimhneachadh air a naomhachd.

SALM XCVIII.

Salm.

O SEINNIBH do'n Tighearna laoidh[g] nuadh, oir rinn e nithe iongantach: dh'oibrich a dheaslàmh agus a ghairdean naomh slàinte dha[h].

2 Thaisbein an Tighearn a shlàinte; an sealladh nan cinneach dh'fhoillsich e fhìreantachd.

3 Chuimhnich e a thròcair agus fhìrinn do theaghlach Israeil; chunnaic uile chriocha na talmhainn slàinte ar Dé.

4 Togaibh iolach ait do'n Tighearn, a thìrean uile[i]: togaibh bhur guth, deanaibh gairdeachas, agus seinnibh cliu.

5 Seinnibh do'n Tighearn le clàrsaich; le clàrsaich agus guth sailme.

6 Le trompaidibh agus guth na h-adhairce[k], togaibh iolach ait an làthair an Righ Iehobhah.

7 Beucadh an fhairge agus a làn, an saoghal agus iadsan a tha 'nan còmhnuidh ann.

8 Buaileadh na tuiltean am bosa; cuideachd deanadh na beannta luathghaire.

9 An làthair an Tighearna; oir tha e a' teachd a thabhairt breth air an talamh: bheir e breth air an t-saoghal am fireantachd, agus air na slòigh an ceartas.

SALM XCIX.

THA'N Tighearn a' rìoghachadh; criothnuicheadh na slòigh: tha e 'na shuidhe eadar cheruban; biodh crith air an talamh.

2 *Tha*'n Tighearna mòr ann an Sion, agus *tha* e ard os cionn gach sluaigh.

3 Moladh iad t'ainm mòr agus uamhasach: *is* naomha e.

4 Agus is toigh leis an Righ chumhachdach[l] breitheanas: is tu a shocruicheas a' chòir; ni thusa breitheanas agus ceartas ann an Iacob.

5 Ardaichibh an Tighearn ar Dia, agus sleuchdaibh aig stòl a chos: *is* naomha esan.

6 *Bha* Maois agus Aaron am measg a shagart, agus Samuel 'nam measg san a ghairm air 'ainm: ghairm iadsan air an Tighearn, agus fhreagair esan iad.

7 Am baideal[m] neoil labhair e riu: ghléidh iad a theisteis, agus an reachd *a* thug e dhoibh.

8 A Thighearn ar Dia, fhreagair thusa iad: is tu an Dia a thug maitheanas dhoibh, ge do rinn thu dioghaltas air son an gniomhara[n].

9 Ardaichibh an Tighearn ar Dia, agus sleuchdaibh aig a shliabh naomha: oir *is* naomh an Tighearn ar Dia.

SALM C.

Salm molaidh.

TOGAIBH iolach ait do'n Tighearn, a thìrean uile.

2 Deanaibh seirbhis do'n Tighearna le h-aoibhneas, thigibh 'na fhianuis le luathghaire[o].

3 Biodh fios agaibh gur e'n Tighearn a's Dia ann: *is* e *a* rinn sinn, agus cha sinn féin; *is* sinn a shluagh, agus caoraich ionaltraidh-san.

4 Thigibh a steach 'na gheataibh le buidheachas, 'na chùirtibh le

[d] *Biodh.* [e] *Chuireadh, Shiol-chuireadh.* [f] *aiteas, gairdeachas.* [g] *òran.* [h] *thug a dheas-làmh agus a ghairdean naomh buaidh a mach dha.* Faic Isaiah, Caib. LXIII. r. 5. [i] *uile luchd-àiteachaidh na talmhainn.* [k] *a' bhuabhuill, na gall-ruimp; cornet.* Sasg. [l] *le neart an Righ.* Eabh. [m] *stac, meall, uàithne.* [n] *an innleachda.* [o] *le fonn ait.*

moladh; thugaibh buidheachas dha,
beannuichibh 'ainm.
5 Oir *tha*'n Tighearna maith;
mairidh a thròcair gu bràth, agus
fhìrinn o linn gu linn.

SALM CI.

Salm le Daibhidh.

MU thròcair agus breitheanas
canaidh mi: dhuitse, a Thigh-
earna, seinnidh mi.
2 Iomchairidh mi mi féin gu glic
air slighe ionraic [p]? O c'uin a thig
thu am' ionnsuidh [q]? gluaisidh mi
ann an ionracas mo chridhe am
meadhon mo thighe.
3 Cha chuir mi ni olc sam bith fa
chomhair mo shùl: is fuathach leam
obair luchd eusaontais; cha lean i
rium.
4 Triallaidh cridhe iargalt [r] uam;
air an daoi [s] cha chuir mi eòlas.
5 An ti gu dìomhair a bheir beum
d'a choimhearsnach, esan gearraidh
mi as; an ti aig am bheil sealladh
ard, agus cridhe uaibhreach, esan
cha'n fhuiling mi.
6 *Bithidh* mo shùilean air fir-
eanaibh na tìre, chum gu gabh iad
còmhnuidh leam: esan a ghluaiseas
ann an slighe ionraic, ni e seirbhis
dhomh.
7 Cha ghabh fear-deanamh ceilge
còmhnuidh ann am thigh; cha'n
fhuirich fear-labhairt bhreug fa
chomhair mo shùl.
8 Gu moch gearraidh mi as uile
dhroch dhaoine na tìre; chum gu
sgath mi as o chathair an Tighearna [t]
uile luchd-deanamh an uilc.

SALM CII.

Urnuigh air son duine thruaigh,
'nuair a bhios e air a shàruch-
adh, agus a thaomas e a ghear-
an an làthair an Tighearna.

A THIGHEARN, éisd re m'ùrn-
uigh, agus thigeadh mo
ghlaodh a d'ionnsuidh.
2 Na foluich do ghnùis uam ann
an latha mo theinn: aom do chluas
rium san là *air* an gairm mi ort;
éisd rium gu grad.
3 Oir tha mo laithean air teir-
eachdainn mar dheataich, agus tha
mo chnàmhan air an losgadh mar
theinntein [u].
4 Tha mo chridhe air a bhualadh,
agus air seargadh mar fheur; air
chor as nach cuimhne leam m'aran
itheadh.
5 Le guth m'osnaich, lean mo
chnàmhan re m'fheoil [w].
6 Tha mi cosmhuil re pelican an
fhàsaich; tha mi mar chomhachaig [x]
nan ionad aonaranach.
7 Tha mi re faire, agus tha mi
mar eun [y] 'na aonar air mullach
tighe.
8 Air feadh an latha tha mo
naimhde gam' mhasluchadh; agus
iadsan a tha air boile rium, mhion-
naich iad a'm' aghaidh [z].
9 Oir dh'ith mi luath mar aran,
agus mheasg mi mo dheoch le *m'*
dheuraibh [a],
10 Trid do chorruich agus
t'fheirge; oir thog thu mi suas, agus
leag thu mi sìos.
11 Tha mo laithean, mar sgàile,
ag aomadh sìos; agus tha mi féin,
mar fheur, air seargadh.
12 Ach mairidh tusa, a Thighearna,
gu bràth, agus do chuimhne o linn
gu linn.
13 Eiridh tusa, ni thu tròcair air
Sion; oir tha'n t-àm gu deadh-
ghean [b] a nochdadh dh'i, seadh, an
t-àm suidhichte air teachd.
14 Oir tha do sheirbhisich a'
gabhail tlachd 'na clachaibh, agus
tha deadh rùn aca d'a luaithre.
15 Mar sin bithidh eagal air na
cinnich roimh ainm an Tighearna,
agus air uile righribh na talmhainn
roimh a [c] ghlòir.
16 An uair a thogas an Tighearna
suas Sion, chithear e 'na ghlòir.
17 Bheir e 'n aire do ùrnuigh nan
diobarach [d], agus cha dean e tàir air
an athchuinge.
18 Scrìobhar so do'n àl re teachd;
agus molaidh an sluagh a ghinear [e]
an Tighearna.
19 Oir dh'amhairc e nuas o airde
a naomhachd [f] féin; o na nèamh-
aibh sheall an Tighearn air an tal-
amh.
20 A chluinntinn osnaich a'
phriosunaich [g], chum fuasgladh orra-
san a dh'òrduicheadh chum bàis [h];
21 Chum ainm an Tighearna chur
an ceill ann an Sion, agus a chliu
ann an Ierusalem;

[p] *fhoirfe, iomlain.* [q] *'nuair a thig thu am' ionnsuidh.* [r] *reasgach, ana-mèineach.* [s] *an droch dhuine.* [t] *o mhòr-bhaile an Tighearna.* [u] *theallach.* [w] *re m' chraicionn.* [x] *chaillich-oidhche.* [y] *ghealbhonn.* [z] *orm.* [a] *lè gul.* [b] *gràs, truacantas.* [c] *do.* [d] *nan daoine bochd, lom.* [e] *a chruthaichear.* [f] *ionaid naomha.* [g] *osnaidh a' chimich.* [h] *air clann a' bhàis.*

22 An uair a chruinnichear na slòigh le chéile, agus na rìoghachda, gu seirbhis a dheanamh do'n Tighearna.
23 Chlaoidh e anns an t-slighe mo neart; ghiorraich e mo laithean.
24 Thubhairt mi, Mo Dhia, na tabhair air falbh mi ann am meadhon mo laithean: *tha* do bhliadhnan-sa air feadh nan uile linn.
25 O chian[i] leag thu bunaite na talmhainn; agus *is* iad na neamha obair do làmha.
26 Théid as doibhsan[k], ach mairidh tusa: fàsaidh iadsan uile sean mar cudach; mar thrusgan caochlaidh tu iad, agus bithidh iad air an caochladh[l].
27 Ach *is* tusa an Ti ceudna, agus cha chrìochnuichear do bhliadhnan.
28 Mairidh clann do sheirbhiseach, agus daingnichear an sliochd a'd' fhianuis.

SALM CIII.

Salm le Daibhidh.

BEANNUICH an Tighearn, O m'anam! agus *moladh* gach ni a ta'n taobh a stigh dhìom, ainm naomha-san.
2 Beannuich an Tighearn, O m'anam! agus na di-chuimhnich a thiodhlacan uile.
3 'Se mhaitheas dhuit do pheacanna gu léir, a shlànuicheas t'euslaintean[m] uile;
4 A shaoras do bheatha o sgrios[n], a chrùnas tu le caoimhneas-gràidh agus caomh thròcairibh.
5 A shàsuicheas do bheul le nithibh maithe, air chor as gu'n athnuadhaichear t'òige, mar *òige* na h-iolaire.
6 Ni an Tighearna ceartas agus breitheanas dhoibhsan uile a tha air an sàruchadh[o].
7 Dh'fhoillsich e a shlighean do Mhaois, a ghnìomhara do chloinn Israeil.
8 *Is* tròcaireach agus *is* gràsmhor an Tighearn, mall chum feirge, agus pailt ann an caoimhneas-gràidh[p].
9 Cha chronuich e gu sìorruidh, agus cha ghléidh e *fhearg* gu bràth.
10 A réir ar peacanna cha d'rinn e oirnn, agus a réir ar n eucearta cha d'thug e luighcachd dhuinn.
11 Oir mar a ta na nèamhan ard[q] os cionn na talmhainn, *mar sin* a ta a thròcair[r] mòr d'an taobh-san d'an eagal e.
12 Co fhad as a ta 'n aird an ear o'n aird an iar, co fhad as sin chuir e uainn ar n-eusaontais.
13 Mar a ghabhas athair truas d'a chloinn, gabhaidh an Tighearna truas dhiubhsan d'an eagal e.
14 Oir is aithne dha ar dealbh; is cuimhne leis gur duslach sinn.
15 An duine, mar fheur *tha* a laithean; mar bhlàth na machrach, mar sin fàsaidh e fo bhlàth.
16 Oir gabhaidh a' ghaoth thairis, agus cha *bhi* e ann; agus cha'n aithnich ionad féin e ni's mò.
17 Ach *a ta* tròcair an Tighearna o shìorruidheachd orra-san d'an eagal e; agus fhìreantachd do chloinn *an* cloinne;
18 Dhoibhsan a chumas a choimhcheangal, agus a chuimhnicheas 'aitheanta, chum an deanamh.
19 Shocruich an Tighearn a righchaithir anns na nèamhaibh; agus tha a rìoghachd a' riaghladh os cionn nan uile.
20 Beannuichibh an Tighearna, sibhse 'aingle, treun an neart, a' deanamh 'iarrtuis, ag éisdeachd re fuaim fhocail[s].
21 Beannuichibh an Tighearn, a shlòigh uile, sibhse a luchd-fritheal aidh a ni a thoil.
22 Beannuichibh an Tighearn, 'oibre uile, anns gach àit d'a thighearnas: beannuich an Tighearn, O m'anam!

SALM CIV.

BEANNUICH an Tighearn, O m'anam! A Thighearna mo Dhia, tha thusa ro-mhòr; le h-urram agus mòralachd[t] tha thu air do sgeadachadh.
2 *Tha* thu a' cur soluis umad mar thrusgan, a' sìneadh a mach nan nèamh mar chùirtein.
3 Tha e a' leagadh sailthean a sheòmar anns na h-uisgibh, a' deanamh nan neul 'nan carbad dha féin, a' siubhal air sgiathaibh gaoithe;
4 A' deanamh 'aingle 'nan spioradaibh, a luchd-frithealaidh 'nan teine lasrach[u].
5 Shuidhich e an talamh air a bhunaitibh, chum nach gluaisteadh e gu bràth.

[i] *An toiseach, air tùs.* [k] *Teirgidh iadsan.* [l] *air am mùthadh, air an atharrachadh.* [m] *eucailean.* [n] *o'n t-slochd.* Eabh. [o] *fo fhoirneart.* [p] *tròcair.* [q] *a réir airde nan nèamh.* [r] *a ghràs, a chaoimhneas gràdhach.* [s] *guth fhocail.* [t] *glòir.* [u] *A' deanamh a theachdairean do na gaothaibh, a luchd-frithealaidh do'n teine lasrach.*

6 Leis an doimhneachd, mar le trusgan, chòmhdaich[w] thu e: sheas na h-uisgeacha os cionn nam beann.

7 O t'achmhasan-sa theich iad, o ghuth do thairneanaich ghreas iad rompa.

8 Chaidh iad suas re taobh nam beann; chaidh iad sìos air feadh nan gleann do'n àit a dh'orduich thusa dhoibh.

9 Shuidhich thu crìoch air nach d'théid iad thairis; chum nach pill iad a rìs a chòmhdachadh[x] na talmhainn.

10 *Tha* e a' cur tiobar anns na gleanntaibh, *a* tha a' ruith air feadh nam beann.

11 Bheir iad deoch do uile bheathaichibh na machrach: coisgidh na h-asail fhiadhaich an lotadh[y].

12 Am fagus doibh còmhnuichidh eunlaith nan speur, *a* bhios a' seinn am measg nan geug.

13 Uisgichidh e na beannta o sheomraibh: le toradh a[z] ghnìomh sàsuichear an talamh.

14 Bheir e air feur fàs do'n spréidh, agus air luibh chum seirbhis[a] an duine, chum aran a thabhairt as an talamh,

15 Agus fion *a* ni cridhe an duine subhach, ola a ni *a* ghnùis dealrach, agus aran *a* neartaicheas cridhe an duine.

16 Tha craobhan an Tighearna làn brìghe, seudair Lebanoin a shuidhich e:

17 Far an dean na h-eoin an nid; aig an storc[b] *tha* na craobhan giuthais[c] mar ionad-tàimh.

18 *Tha* na beanntan ard 'nan tearmunn do na gabhair fhiadhaich; na creagan do na coineanaibh[d].

19 Rinn e a' ghealach air son aimsirean; is aithne do'n ghréin mar a luidheas i.

20 Ni thu dorchadas, agus tha'n oidhche ann: an sin snàigidh uile bheathaiche na coille *mach*

21 Beucaidh na leòmhain òg air son cobhartaich, agus ag iarraidh am bìdh air Dia.

22 Eiridh a' ghrian, cruinnichidh iad le chéile, agus 'nan àitibh-tàimh luidhidh iad.

23 Théid an duine mach gu 'obair, agus gu shaothair gu feasgar.

24 Cia lìonmhor t'oibre, a Thighearn! ann an gliocas rinn thu iad gu léir: tha'n talamh làn le d' shaibhreas;

25 *Mar an ceudna* an cuan so a ta mòr agus farsaing, anns *am bheil creutairean* snàigeach[e] gun àireamh, araon beathaichean beag agus mòr.

26 An sin siubhlaidh na longa; agus an Lebhiatan sin, a dhealbh thu gu sùgradh ann.

27 Feithidh iad sin uile ort-sa, chum gu'n tabhair thu dhoibh am biadh 'na thràth.

28 Bheir thusa dhoibh, cruinnichidh iadsan; fosgailidh tu do làmh, sàsuichear iad le maith.

29 Foluichidh tu do ghnùis, bithidh iad fa amhluadh; bheir thu uatha an deò, eugaidh iad, agus pillidh iad re'n ùir[f].

30 Cuiridh tu mach do spiorad, cruthaichear iad; agus athnuadhaichidh tu aghaidh na talmhainn.

31 Mairidh gloir an Tighearna gu bràth; ni an Tighearna gairdeachas 'na oibribh.

32 Seallaidh e air an talamh, agus criothnuichidh e; beanaidh e ris na beanntaibh, agus bithidh deatach dhiubh.

33 Seinnidh mise do'n Tighearn an cian is beo mi; canaidh mi moladh do m' Dhia fhad's a bhios bith agam.

34 Bithidh mo smuaintean air milis[g]; ni mi gairdeachas anns an Tighearna.

35 Sgriosar peacaich a mach as an talamh, agus cha *bhi*[h] na h-aingidh ann ni's mò. Beannuich an Tighearn, O m'anam. Molaibhse an Tighearna.

SALM CV.

THUGAIBH buidheachas[i] do'n Tighearna; gairmibh air 'ainm; foillsichibh[k] am measg nan sluagh a ghnìomhara.

2 Seinnibh dha, seinnibh sailm dha; labhraibh air oibribh iongantach-san gu léir.

3 Deanaibh uaill as ainm naomhasan: biodh gairdeachas air cridhe na droinge a dh'iarras an Tighearn.

4 Iarraibh an Tighearn agus a neart; iarraibh a ghnùis a ghnàth.

5 Cuimhnichibh 'oibrean iongant-

[w] *dh'fholuich.* [x] *a dh'fholach.* [y] *an tart, am pathadh.* [z] *do.* [a] *feuma.* [b] *a' chorra-bhàin.* [c] *giumhais.* [d] *sapan.* Eabh. [e] *snàighcach, gluasadach.* [f] *duslach, luaithre.* [g] *mo smuainte taitneach dha.* [h] *na* biodh. [i] *moladh, cliu.* [k] *deanaibh aithnichte.*

ach a rinn e, a chomharan[l] agus
breitheanais a bhéil,

6 O sibhse a shliochd Abrahaim
'òglaich-san, sibhse a chlann Iacoib
a dhaoine taghtasan.

7 *Is* esan an Tighearn ar Dia-ne;
air feadh na talmhainn uile *tha* a
bhreitheanais.

8 Chuimhnich e gu sìorruidh a
choimhcheangal, am focal *a* dh'ord-
uich e do mhìle ginealach;

9 A rinn e re h-Abraham, agus a
mhionnan do Isaac:

10 Agus dhaingnich e sin do Ia-
cob mar reachd[m], do Israel mar
choimhcheangal bith-bhuan,

11 Ag ràdh, Dhuitse bheir mi
fearann Chanaain, crannchur bhur
n-oighreachd.

12 An uair nach robh iad ach ro-
thearc an àireamh, agus 'nan coig-
rich ann,

13 Agus a chaidh iad o chinneach
gu cinneach, o rìoghachd gu sluagh
eile;

14 Cha do leig e le duine sam
bith eucoir a dheanamh orra, agus
smachdaich e righrean air an son:

15 *Ag ràdh*, Na beanaibh re m'
dhaoinibh ungta, agus air m' fhàidh-
ibh na deanaibh cron.

16 Agus ghairm e gorta air an
tìr; bhris e uile lorg an arain.

17 Chuir e duine rompa, Ioseph,
a reiceadh mar thràill.

18 Le geimhlibh dhochainn iad a
chosan; chuireadh an iarunn e gu
teann;

19 Gu ruig an t-àm anns an
d'thàinig a bhriathar: dhearbh focal
an Tighearna e.

20 Chuir an righ *teachdoire*
uaith, agus dh'fhuasgail e air;
uachdaran an t-sluaigh, agus leig e
saor as e.

21 Rinn se e 'na thighearn air a
thigh, agus 'na uachdaran os cionn
a mhaoin uile:

22 Chum gu'n ceangladh e 'ard-
cheannardan a réir a thoile, agus
gu'n deanadh e a sheanairean glic.

23 Agus thàinig Israel do'n Eiphit,
agus bha Iacob air chuairt ann an
tìr Cham[n].

24 Agus thug e air a shluagh fas
ro-lionmhor, agus rinn e ni bu treise
iad na'n naimhdean.

25 Dh'iompoich e an cridhe gu
fuath a thoirt d'a shluagh, agus gu
buntainn gu cealgach r'a sheirbhis-
ich.

26 Chuir e *d'an ionnsuidh* Maois
'òglach féin, Aaron a thagh e.

27 Nochd iad a chomharan 'nam
measg, agus a bheartan iongantach
ann an tìr Cham.

28 Chuir e mach dorchadas, agus
bha dorchadas ann[o]: agus cha
d'rinn iad ceannairc an aghaidh
fhocail.

29 Thionndaidh e an uisgeacha
gu fuil, agus mharbh e an iasg.

30 Thug an tìr a mach losgainn[p]
gu pailt, ann an seomraichibh an
righre.

31 Labhair e[q], agus thàinig iom-
adh gnè chuileag[r], agus mialan 'nan
crìochaibh uile.

32 Air son an uisge thug e dhoibh
clach-mheallain[s], agus teine las-
rach[t] 'nan tìr.

33 Agus bhuail e an croinn-
fhìona agus an croinn-fhìge; agus
bhris e craobhan an crìoch.

34 Labhair e, agus thàinig locuist,
agus burruis, agus sin gun àireamh;

35 Agus dh'ith iad gach luibh
'nan tìr; agus dh'ith iad meas[u]
am fearainn.

36 Agus bhuail e gach ceud-ghin
'nan tìr, toiseach an neirt uile.

37 Agus thug e mach iad le
h-airgiod agus le h-òr: agus 'nan
treubhaibh uile cha *robh* aon neach
lag.

38 Bha aoibhneas air an Eiphit
an uair a chaidh iad a mach; oir
thuit an eagal-san orra.

39 Sgaoil e neul mar chòmhdach[w],
agus teine gu solus a thoirt san
oidhche.

40 Dh'iarr iad, agus thug e *dhoibh*
gearra-goirt; agus le h-aran neimhe
shàsuich e iad.

41 Dh'fhosgail e a' chreag, agus
bhrùchd uisgeacha mach; ruith iad
air na h-ionadaibh tiorma mar abh-
uinn.

42 Oir chuimhnich e a ghealladh
naomha do Abraham a sheirbhis-
each.

43 Agus thug e mach a shluagh
le h-aoibhneas, a dhaoine taghta le
gairdeachas.

44 Agus thug e dhoibh fearann
nan cinneach; agus shealbhaich iad
saothair nan sluagh.

45 Chum gu d'thugadh iad fa'near
a reachdan, agus gu gleidheadh iad
a laghanna. Molaibh an Tighearna.

[l] *iongantasan.* [m] *lagh.* [n] *Ham.* [o] *dhorchaich e.*
[p] *bhrùchd an talamh a mach losgainn.* [q] *Dh'àithn e.* [r] *sgaoth chuileag.* [s] *clach-shneachd.* [t] *teine dealanaich.* [u] *toradh.*
[w] *bhrat.*

SALM CVI.

MOLAIBH an Tighearn. O
thugaibh buidheachas do'n
Tighearn, oir *tha* e maith, oir gu
bràth *mairidh* a thròcair.
2 Cò is urrainn gnìomhara treun
an Tighearna a chur an céill? *cò* is
urrainn a chliu uile fhoillseachadh?
3 *Is* beannuichte iadsan a choimh-
ideas[x] breitheanas, a nì ceartas
anns gach àm.
4 Cuimhnich oirnn[y], a Thighear-
na, leis an deadh-ghean *a nochdas
tu* do d' shluagh féin: O fiosraich
sinn[z] le d' shlàinte:
5 Chum gu faic sinn[a] maith do
dhaoine taghta, chum gu dean sinn
aoibhneas ann an aoibhneas do
chinnich; chum gu dean sinn uaill
le t'oighreachd-sa.
6 Pheacaich sinne le'r n-aithrich-
ibh; rinn sinn gu h-olc, rinn sinn
gu h-aingidh.
7 Cha do thuig ar n-aithriche[b]
t'iongantais anns an Eiphit, cha do
thuig iad lìonmhoireachd do thròc-
airean, ach bhrosnuich iad *thu*[c]
làimh ris a' mhuir, aig a' mhuir
ruaidh.
8 Gidheadh theasairg e iad air
sgàth ainme féin; chum gu nochd-
adh e a chumhachd.
9 Agus smachdaich e a' mhuir
ruadh, agus thiormaicheadh i; agus
threòraich e iad[d] trìd nan doimh-
neachd, mar trìd fàsaich.
10 Agus theasairg e iad o làimh
an ti a thug fuath *dhoibh*, agus
shaor e iad o làimh an nàmhaid.
11 Agus dh'fholuich na h-uisg-
eacha an eascairde: cha d'fhàgadh
aon diubh.
12 An sin chreid iad a bhriathran[e],
agus sheinn iad a chliu.
13 Gu luath dhi-chuimhnich iad
a ghnìomhara; cha d'fheith iad r'a
chomhairle.
14 Ach ghlac anamhiann iad[f]
san fhàsach, agus bhuair[g] iad Dia
anns an ionad uaigneach.
15 Agus thug e dhoibh an iarrtus,
ach chuir e caoile[h] air an anam.
16 Agus ghabh iad farmad re
Maois anns a' champa, agus re
h-Aaron *sagart* naomh an Tighear-
na.
17 Dh'fhosgail an talamh, agus
shluig e sìos Datan, agus dh'fhol-
uicheadh cuideachd Abiraim.
18 Agus las teine 'nan cuid-
eachd; loisg an lasair suas na droch
dhaoine.
19 Rinn iad laogh ann an Horeb;
agus shleuchd iad[i] do'n dealbh
leaghta.
20 Agus chaochail iad an glòir gu
cosamhlachd daimh a dh'itheas
feur.
21 Dhi-chuimhnich iad Dia am
Fear-saoraidh, a rinn nithe mòra
anns an Eiphit,
22 Nithe iongantach ann an tìr
Cham, nithe uamhasach aig a' mhuir
ruaidh:
23 Uime sin thubhairt e gu'm
milleadh[k] e iad, mur bhitheadh gu'n
do sheas *'òglach* taghta Maois fa
chomhair anns a' bheirn[l], gus a
chorruich a thionndadh uatha, chum
nach sgriosadh e iad.
24 Agus rinn iad tarcuis air an
tìr thaitnich: cha do chreid iad
fhocal.
25 Agus rinn iad gearan 'nam
bùthaibh[m]; agus cha d'éisd iad re
guth an Tighearna.
26 An sin thog e a làmh[n] 'nan
aghaidh, a thoirt orra tuiteam anns
an fhàsach.
27 Agus a thilgeadh sìos an
sliochd am measg nan cinneach,
agus gu'n sgaoileadh air feadh nan
tìr.
28 Mar an ceudna naisg iad iad
féin re Baal-peor, agus dh'ith iad
ìobairte nam marbh.
29 Agus bhrosnuich iad e le'n
gnìomharaibh[o]; agus bhris a' phlàigh
a steach orra.
30 An sin sheas Phinehas, agus
chuir e breitheanas an gnìomh;
agus choisgeadh a' phlàigh.
31 Agus mheasadh sin dha mar
fhìreantachd, o linn gu linn gu
bràth.
32 Chuir iad fearg air mar an
ceudna aig uisgibh Mheribah[p]; agus
dh'éirich olc do Mhaois air an son.
33 Oir bhrosnuich iad a spiorad,
air chor as gu'n do labhair e gu
h-aithghearr le bhilibh.
34 Cha do sgrios iad na slòigh,
mu'n d'thug an Tighearn àithne
dhoibh;
35 Ach choimh-mheasg iad iad
féin am measg nan cinneach, agus
dh'fhòghluim iad an oibre.
36 Agus rinn iad seirbhis d'an

[x] *ghleidheas.* [y] *orm.* [z] *mi.* [a] *mi.* [b] *Cha d'thug ar sinnseara fa'near.* [c] *bha iad ceannairceach.* [d] *thug e orra imeachd.* [e] *fhocal.* [f] *loisg iad le h-anamhiann.* [g] *dhearbh.* [h] *claoidh, sgrios.* [i] *rinn iad aoradh.* [k] *sgriosadh.* [l] *bhcum, bhriseadh.* [m] *pàilliunaibh, pubullaibh.* [n] *mhionnaich e.* [o] *innleachdaibh.* [p] *uisgibh na comh-stri.*

iodholaibh[q], a bha mar ribe dhoibh.
37 Agus dh'iobair iad am mic
agus an nigheana do dheamhnaibh,
38 Agus dhòirt iad fuil neo-
chiontach, fuil am mac[r] agus an
nighean, a dh'iobair iad do iodhol-
aibh Chanaain: agus thruailleadh
an tìr le fuil.
39 Agus rinneadh neo-ghlan iad
le'n oibribh, agus chaidh iad air
striopachas le'n gniomharaibh[s].
40 Agus las fearg an Tighearna an
aghaidh a shluaigh, agus ghabh e
gràin d'a oighreachd.
41 Agus thug e suas iad do làimh
nan cinneach; agus bha iadsan a
dh'fhuathaich iad, 'nan uachdarain
os an cionn.
42 Agus shàruich an naimhdean
iad; agus leagadh gu h-iosal iad fo'n
làimh.
43 Iomadh uair shaor e iad; ach
bhrosnuich iad e le'n comhairlibh,
agus thugadh sìos iad air son an
cionta.
44 Gidheadh thug e an àmhghar
fa'near[t], an uair a chual e an
glaodh.
45 Agus chuimhnich e dhoibh a
choimhcheangal, agus ghabh e aith-
reachas a rèir lionmhoireachd a
thròcaire[u].
46 Agus fhuair e truas[w] dhoibh
an sealladh na muinntir sin a thug
leo 'nam braighdibh iad.
47 Saor sinn, a Thighearn ar Dia,
agus tionail sinn o mheasg nan cinn-
each, chum buidheachas[x] a thabh-
airt do t'ainm naomha-sa, chum
caithream[y] a dheanamh ann ad
chliu.
48 Gu ma beannuichte an Tigh-
earna Dia Israeil o shìorruidheachd
gu sìorruidheachd! agus abradh an
sluagh uile, Amen. Molaibhse an
Tighearn.

SALM CVII.

O THUGAIBH buidheachas[z]
do'n Tighearn, oir *tha e* maith,
oir gu bràth *mairidh* a thròcair.
2 *Mar so* abradh iadsan a shaor-
adh leis an Tighearn, a shaor e o
làimh an nàmhaid;
3 Agus a chruinnich e as na tìribh,
o'n aird an ear agus o'n aird an
iar, o'n airde tuath agus o'n airde
deas[a],
4 Chaidh iad air seacharan anns
an fhàsach, ann an ionad uaigneach;
slighe[b] gu baile tàimh[c] cha d'fhu-
air iad.
5 Ocrach agus tartmhor, dh'fhàil-
nich an anam annta.
6 An sin ghlaodh iad ris an Tigh-
earna 'nan airc, agus as an teannt-
achdaibh[d] shaor e iad.
7 Agus threoraich e iad air slighe
cheirt, chum gu rachadh iad gu
baile tàimh.
8 O gu moladh *daoine* Dia air
son a mhaitheis[e], agus air son a
bhearta iongantach do chloinn nan
daoine!
9 Oir shàsuich e an t-anam cioc-
rach[f], agus lìon e an t-anam ocrach
le maith.
10 Iadsan a shuidh ann an
dorchadas agus ann an sgàile a'
bhàis, ceangailte ann an truaighe
agus an iarrunn,
11 A chionn gu'n d'rinn iad cean-
nairc an aghaidh bhriathar Dhé,
agus gu'n d'rinn iad tàir air comh-
airle an Ti a's airde;
12 Aig an do leagadh[g] sìos an
cridhe le docair[h]: thuit iad, agus
cha *robh* fear-cuideachaidh ann:
13 An sin ghlaodh iad ris an Tigh-
earna 'nan airc, agus as an teannt-
achdaibh shaor e iad.
14 Thug e iad a dorchadas agus a
sgàile a' bhàis, agus bhris e o chéile
an cuibhreach.
15 O gu moladh *daoine* an Tigh-
earn air son a mhaitheis, agus air
son a bhearta iongantach do chloinn
nan daoine!
16 Oir bhris[i] e na geatan umha[k],
agus ghearr e sìos na croinn iarr-
uinn.
17 Bha amadain, air son an eus-
aontais[l] agus air son an eucearta,
fo àmhghar[m].
18 Do gach biadh ghabh an anam
gràin, agus thàinig iad dlùth do
gheataibh bàis.
19 An sin ghlaodh iad ris an
Tighearna 'nan airc, agus as an
teanntachdaibh shaor e iad.
20 Chuir e fhocal uaith, agus
shlànuich e iad; agus shaor e iad o
sgrios[n].
21 O gu moladh *daoine* an Tigh-
earn air son a mhaitheis, agus air

[q] *diathaibh-bréige.* [r] *clann mhac.* [s] *innleachdaibh.*
[t] *dh'amhairc e orra 'nan teinn.* [u] *a réir saibhreis a ghràis.*
[w] *bàigh, iochd.* [x] *moladh.* [y] *uaill.* [z] *moladh.* [a] *o'n mhuir* ruaidh. Eabh. [b] *air slighe uaignich.* [c] *baile còmhnuidh.*
[d] *àmhgharaibh.* [e] *a thròcaire.* [f] *miannach.* [g] *leag e.*
[h] *saothair.* [i] *bhrist.* [k] *praise.* [l] *le slighe an eusaontais.* Eabh. [m] *air an cràdh.* [n] *o shlochdaibh truaillidheachd.*

son a bhearta iongantach do chloinn
nan daoine!

22 Agus gu'n ìobradh iad ìobairte
buidheachais, agus gu'n cuireadh
iad an céill a gnìomhara le luath-
ghaire!

23 Iadsan a théid sìos do'n
fhairge air longaibh, a ni obair air
uisgibh mòra,

24 Chi iadsan gnìomhara an Tigh-
earna, agus a bhearta iongantach [o]
san doimhne.

25 Oir labhraidh e, agus dùisgidh
e a' ghaoth dhoinionnach, agus tog-
aidh i a tonna [p].

26 Théid iad suas do na nèamh-
aibh, théid iad sìos do na doimh-
neachdaibh; le h-àmhghar leagh-
aidh an anam.

27 Théid iad thuige [q] agus uaith,
agus tuislichidh iad mar dhuine air
mhisg; agus théid as d'an céill
uile [r].

28 An sin glaodhaidh iad ris an
Tighearna 'nan airc, agus as an
teanntachdaibh bheir e iad.

29 Cuiridh e an doinionn gu
fèith; agus bithidh a tonna 'nan
tàmh.

30 An sin bithidh iad ait a chionn
gu'm bi iad sàmhach; agus bheir e
iad do'n chaladh a's miannach leo.

31 O gu moladh *daoine* an Tigh-
earn air son a mhaitheis, agus air
son a bhearta iongantach do chloinn
nan daoine!

32 Agus gu'n ardaicheadh iad e
ann an coimhthional an t-sluaigh,
agus ann an àite-suidhe[s] nan seanair
gu moladh iad e!

33 Ni e aibhniche 'nam fàsach,
agus tobair uisge 'nan talamh tart-
mhor [t].

34 Fearann beartach *ni e* fàs [u],
air son aingidheachd a luchd-àiteach-
aidh.

35 Ni e fàsach 'na linne uisge,
agus fearann tioram 'na thobraichibh
uisge.

36 Agus an sin bheir e air na
h-ocraich còmhnuidh a ghabhail;
agus deasaichidh iad baile tàimh [w].

37 Agus siol-chuiridh iad achanna,
agus suidhichidh iad fìonliosan;
agus bheir iad toradh pailt [x] uatha.

38 Agus beannuichidh se iad,
agus fàsaidh iad ro-lìonmhor; agus
cha lughdaich e an spreidh.

39 Ach *ma pheacaicheas iad*,
lughdaichear agus leigear sìos iad
le foirneart, olc [y], agus doilgheas.

40 Dòirtidh e tarcuis air ard-uais-
libh [z], agus cuiridh e air seacharan
iad ann am fàsach as eugmhais
slighe.

41 Agus togaidh e suas am bochd
o thruaighe [a], agus ni e teaghlaich-
ean *dha* mar threud.

42 Chi na fìreana *so*, agus bithidh
iad ait; agus druididh gach euceart
a beul.

43 Cò *a ta* glic, agus *a* bheir
fa'near na nithe sin? tuigidh esan
caoimhneas gràdhach [b] an Tighear-
na.

SALM CVIII.

Laoidh *no* Salm le Daibhidh

THA mo chridhe deas, a Dhé;
seinnidh mi agus molaidh mi,
eadhon le m' ghlòir [c].

2 Mosgail, a shaltair agus a chlàrs-
ach: mosglaidh mi féin moch air
mhaduinn.

3 Molaidh mi thu am measg nan
sluagh, a Thighearn, agus seinnidh
mi dhuit am measg nan cinneach.

4 Oir *is* mòr do thròcair os cionn
nan nèamh; agus *tha* t'fhìrinn gu
ruig na neula.

5 Bi air t'ardachadh os cionn nan
nèamh, a Dhé; agus os cionn na
talmhainn uile *biodh* do ghlòir.

6 Chum gu teasairgear iadsan a's
ionmhuinn leat, saor thusa le d'
dheas làimh, agus éisd rium [d].

7 Labhair Dia 'na naomhachd: ni
mi aoibhneas, roinnidh mi Sechem,
agus tomhaisidh mi gleann Shucoit.

8 *Is* leamsa Gilead, *is* leam Mana-
seh; agus *is* e Ephraim neart mo
chinn, Iudah fear - tabhairt mo
lagha.

9 *Is* e Moab mo shoitheach-ionn-
laid; os cionn Edoim tilgidh mi mo
bhròg: thar Palestin ni mi caith-
reim.

10 Cò bheir mi do'n bhaile
dhaingnichte? cò threòraicheas mi
gu h-Edom?

11 Nach tusa, a Dhé? *thusa a*
thilg uait sinn, agus nach deach-
aidh a mach [e], a Dhé, le ar n-arm-
ailtibh?

12 Thoir còmhnadh dhuinn ann
an airc; oir *is* diomhain furtachd
duine.

[o] *iongantais-san.* [p] *tonna na fairge.* [q] *chuige.* [r] *sluigear suas an ciall uile, teirgidh an seòltachd uile.* [s] *cruinneachaidh.* [t] *tioram, cruaidh.* [u] *goirt, bochd, gun toradh.* [w] *chum còmhnuidh ann.* [x] *toradh an cinneis.* [y] *le foirneart an uilc, le sàruchadh uilc.* [z] *uachdaranaibh, prionnsaibh.* [a] *àmhghar.* [b] *caomh thròcairean.* [c] Faic Salm LVII. r. 7, etc. [d] Faic Salm LX. r. 6, etc. [e] An *do thilg thu uait sinn? agus nach d'théid thu mach?* Faic Salm LX. r. 10.

13 Trid Dhé [f] ni sinn treubhantas;
oir saltraidh esan sìos ar naimhd-
ean.

SALM CIX.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le
Daibhidh.

A Dhe mo chliu, na bi a'd'
thosd.
2 Oir tha beul an aingidh, agus
beul na ceilge fosgailte a'm' agh-
aidh; labhair iad a'm' aghaidh le
teangaidh nam breug.
3 Agus le briathraibh fuatha
chuairtich iad mi; agus chog iad
a'm' aghaidh gun aobhar.
4 An éiric mo ghràidh tha iad
naimhdeil dhomh, agus mi *re* h-ùrn-
uigh.
5 Agus dhìol iad dhomh olc an
éiric maith, agus fuath an éiric mo
ghràidh.
6 Cuir an t-aingidh os a chionn [g],
agus seasadh Satan aig a dheas
làimh.
7 'Nuair a bheirear breth air,
faighear ciontach e [h], agus biodh
'ùrnuigh dha 'na peacadh.
8 Biodh a laithean tearc, agus
glacadh neach eile a dhreuchd [i].
9 Biodh a chlann 'nan dìlleachd-
ain [k], agus a bhean 'na bantraich.
10 A ghnàth air seacharan biodh
a chlann, agus iarradh iad déirc;
agus sireadh [l] iad as an àitibh fàs.
11 Glacadh fear nam fiach gach
ni a *ta* aige, agus creachadh coig-
rich a shaothair.
12 Na biodh neach ann a ni tròc-
air air [m], agus na biodh aon ann a
ghabhas truas d'a chloinn gun ath-
air.
13 Sgrios gu robh air a shliochd:
san àl a thig 'na dhéigh, gu cuirear
as d'a ainm [n].
14 Air chuimhne biodh aingidh-
eachd 'aithriche aig an Tighearn,
agus na cuirear as [o] peacadh a
mhàthar.
15 Biodh iad am fianuis an Tigh-
earna a ghnàth; agus gearradh e as
an cuimhne o'n talamh.
16 A chionn nach do chuimhnich
e tròcair a nochdadh, ach gu'n do
gheur-lean e an duine bochd agus
uireasbhuidheach, agus aig an robh
cridhe goirt, chum a mharbhadh.
17 Mar a ghràdhaich e mallach-
adh, thigeadh e air: mar nach robh
tlachd aige ann am beannachadh,
biodh e fad uaith.
18 Mar a chuir e mallachadh
uime mar 'eudach [p], thigeadh e
steach mar uisg 'na chom, agus mar
ola 'na chnàmhaibh.
19 Biodh e dha mar an trusgan
leis an còmhdaichear e, agus mar an
crios leis an criosiaichear e a
ghnàth.
20 *Is* e so obair m'eascairdean an
làthair an Tighearna [q], agus nan
daoine a labhras olc an aghaidh
m'anama.
21 Ach dean thusa air mo shon, a
Thighearna Dhé, air sgàth t'ainme;
a chionn gu *bheil* do thròcair maith,
saor thusa mi.
22 Oir *tha* mi bochd [r] agus uir-
easbhuidheach, agus tha mo chridhe
air a lotadh an taobh a stigh dhiom.
23 Mar sgàile a' claonadh sìos tha
mi a' siubhal; tha mi air m'fhuad-
achadh mar an locust.
24 Tha mo ghlùinean lag le trosg-
adh, agus tha m'fheoil a' teireachd-
uinn le dìth sùlta.
25 Agus tha mi a'm' aobhar mas-
laidh dhoibh: *'nuair* a sheall iad
orm, chrath iad an cinn.
26 Cuidich leam, a Thighearna
mo Dhia; saor mi a réir do thròc-
aire:
27 Chum gu'm bi fios aca gur i
so do làmh, *gur* tusa, a Thighearn,
a rinn e.
28 Malluicheadh iadsan, ach bean-
nuich thusa: 'nuair a dh'éireas iad,
biodh nàire orra; ach biodh t'òglach-
sa ait.
29 Biodh m'eascairdean air an
còmhdachadh le nàire, agus biodh
iad air am folachadh le'n amhluadh
féin, mar le falluing.
30 Ard-mholaidh mi an Tighearna
le m' bheul; agus am measg na
mòr-chuideachd bheir mi cliu dha.
31 Oir seasaidh e aig deas laimh
an duine bhochd, chum *a* shaoradh
o luchd-dìtidh [s] 'anama.

SALM CX.

Salm le Daibhidh.

THUBHAIRT an Tighearna re m'
Thighearna, Suidh aig mo dheas
làimh, gus an cuir mi do naimhdean
'nan stòl fo d' chosaibh.
2 Slat-shuaicheantais do chumh-

[f] *Ann an Dia.* Eabh. [g] "*Cuir an t-aingidh,*" ars' iadsan, "*os a chionn,*" etc. [h] *thigeadh binn' a mach 'na aghaidh.* [i] *a chùram.* Faic Gniomh. Caib. 1. r. 20. [k] *gun athair.* [l] *tilgear a mach.* [m] *a shìneas tròcair thuige.* [n] *d'an ainm.* [o] *glanar as, dubhar as.* [p] *a chulaidh.* [q] *duais m'eascairdean o'n Tighearna.* [r] *truagh.* [s] *breitheamhnaibh.*

achd cuiridh an Tighearn a mach a
Sion: bi thusa a'd' uachdaran am
meadhon do naimhde.
3 *Bithidh* do shluagh ro-thoil-
each ann an latha do chumhachd:
ann am maise na naomhachd, mar
an drùchd o bholg na maidne, *bith-
idh* t'òigridh agad[t].
4 Mhionnaich an Tighearn, agus
cha ghabh e aithreachas, *Is* sagart
thu gu bràth, a réir orduigh Melchi-
sedeic.
5 Buailidh[u] an Tighearn, a ta aig
do dheas làimh, righrean ann an
latha fheirge.
6 Bheir e breth am measg nan
cinneach; lionaidh e *gach àit le*
corpaibh marbha; lotaidh e an
t uachdaran[w] os cionn iomadh tìr.
7 Do'n t-sruth air an t-slighe olaidh
e; uime sin togaidh e suas a cheann.

SALM CXI.

MOLAIBHSE an Tighearna.
Bheir mise cliu do'n Tighear-
na le m' uile chridhe, ann an coin-
neamh nam firean, agus anns a'
choimhthional.
2 *Tha* gnìomharan an Tighearna
mòr; rannsaichear iad leosan uile
aig am bheil tlachd annta.
3 Urramach agus glòrmhor *tha*
obair-san; agus mairidh fhìreant-
achd gu bràth.
4 Chuir e a ghnìomharan iongant-
ach air chuimhne: gràsmhor agus
truacanta *tha* an Tighearna.
5 Thug e lòn[x] doibhsan d'an
eagal e: cuimhnichidh e gu bràth a
choimhcheangal.
6 Chuir e neart 'oibre an céill d'a
shluagh, le oighreachd nan cinneach
a thabhairt doibh.
7 *Is* iad firinn agus ceartas
gnìomharan a làmh; *is* fìor[y] àith-
eanta-san uile.
8 Seasmhach *tha* iad gu saogh-
al nan saoghal, deanta ann am
firinn agus an ceartas.
9 Chuir e saorsa dh'ionnsuidh a
shluaigh, dh'àithn e a choimhcheang-
al gu bràth: *is* naomh agus urram-
ach ainm-san.
10 *Is* e eagal an Tighearna tois-
each a' ghliocais; *tha* deagh thuigse
aca-san uile a ni *àitheantasan*[z]:
mairidh a chliu gu bràth.

SALM CXII.

MOLAIBHSE an Tighearn. *Is*
beannuichte an duine air am
bi eagal an Tighearna, a ghabhas
tlachd mòr d'a àitheantaibh.
2 Làidir anns an tìr bithidh a
shliochd; beannuichear ginealach
nam firean.
3 *Bithidh* maoin agus saibhreas
'na thigh; agus mairidh fhìreant-
achd gu bràth.
4 Ann an dorchadas éiridh solus
do na fireanaibh: gràsmhor agus làn
truacantais, agus cothromach *tha*
[an Tighearna[a].]
5 *Is* maith do'n duine a bhios
truacanta agus coingheallach[b], *a*
riaghlas a ghnothuiche gu ceart[c]:
6 Oir gu bràth cha ghluaisear e;
air chuimhne gu bràth bithidh am
firean.
7 Roimh dhroch sgeul cha bhi
eagal air; *tha* a chridhe suidhichte,
ag earbsadh as an Tighearna.
8 *Tha* a chridhe air a shocrach-
adh, cha bhi eagal air, gus am faic
e *crìoch* a naimhdean[d].
9 Sgaoil e, thug e do na bochd-
aibh; mairidh fhìreantachd gu
bràth; mairidh 'adharc le h-urram.
10 Chi an droch dhuine, agus
bithidh fearg air; casaidh e fhiac-
lan, agus seargaidh e as: sgriosar
miann nan aingidh.

SALM CXIII.

MOLAIBHSE an Tighearna.
Molaibh, O sibhse òglacha an
Tighearna, molaibh ainm an Tighear-
na.
2 Gu ma beannuichte ainm an
Tighearna, o'n àm so agus gu bràth.
3 O éirigh na gréine gu ruig a
luidhe, *is* ionmholta ainm an Tigh-
earna.
4 Ard os cionn nan cinneach uile
tha an Tighearn, os cionn nan neamh
a ghlòir.
5 Cò *is* cosmhuil ris an Tighearn
ar Dia, a tha 'na chòmhnuidh
shuas[e]?
6 A dh'islicheas e féin gu amh-
arc air *na nithibh a ta* sna neamh-
aibh, agus air an talamh?
7 Togaidh e am bochd o'n dus-
lach; o'n òtrach ardaichidh e an
t-ainnis;

[t] *roimh reult na maidne ghin mi thu.* [u] *Lotaidh.* [w] *an ceann.* Eabh. [x] *biadh.* [y] *cinnteach, seasmhach.* [z] *a ghnàthaicheas e, i. e. eagal an Tighearna; a ni iad.* Eabh. [a] Faic Salm CXI. r. 4. [b] Bithidh *an duine maith bàigheil agus coingheallach.* [c] *ann am breitheanas.* Eabh. [d] *gus an amhairc e air 'eascairdibh.* Faic Salm XCII. r. 11. [e] *a dh'ardaicheas e féin gu còmhnuidh a ghabhail.* Eabh.

8 Chum *a* chur 'na shuidhe le ard uaislibh[f], le ard uaislibh a shluaigh.

9 Bheir e air a' mhnaoi a ta gun shliochd còmhnuidh a ghabhail ann an tigh, 'na màthair ait cloinne.

SALM CXIV.

MOLAIBHSE an Tighearna. 'Nuair a thàinig Israel a mach as an Eiphit, tigh Iacoib o shluagh coimheach[g],

2 Bha Iudah dha mar a chòmhnuidh naomh, Israel mar a thighearnas.

3 Chunnaic an cuan, agus theich e; thionndaidh Iordan air a h-ais.

4 Leum na beannta mar reitheacha, na cnuic mar uain.

5 Ciod, a chuain, *a thug* ort teicheadh? a Iordain, *a thug ort* tionndadh air t'ais?

6 A bheannta, *a thug oirbh* leum mar reitheacha; a chnoca, mar uain?

7 Criothnuich, a thalaimh, an làthair an Tighearna, an làthair Dhé Iacoib!

8 A thionndaidheas a' charraig gu linne uisge, an ailbhinn[h] gu tobar uisge!

SALM CXV.

TABHAIR glòir, a Thighearna, cha'n ann duinne, cha'n ann duinne, ach do t'ainm féin, air son do thròcaire agus air son t'fhìrinne.

2 C'ar son a theireadh na cinnich, C'àit a nis *am bheil* an Dia?

3 Ach *a ta* ar Dia-ne anns na nèamhaibh, agus rinn e gach ni a b'àill leis.

4 *Is* airgiod agus òr an iodhoilsan, obair làmha dhaoine.

5 *Tha* béil aca, ach cha labhair iad; sùilean aca, ach cha'n fhaic iad.

6 *Tha* cluasan aca, ach cha chluinn iad; sròinean aca, ach cha ghabh iad fàile[i].

7 *Tha* làmhan aca, ach cha laimhsich iad; cosan[k] aca, ach cha'n imich iad; agus cha labhair iad trìd an scornain.

8 Cosmhuil riu féin tha iadsan a ni iad, agus gach neach a dh'earbas asda.

9 Earbaidh tigh Israeil[l] as an Tighearn: *is* esan an còmhnadh[m], agus an sgiath.

10 Earbaidh tigh Aaroin[n] as an Tighearn: *is* esan an còmhnadh, agus an sgiath.

11 Iadsan[o] air am bi eagal an Tighearna, earbaidh iad[p] as an Tighearn: *is* esan an còmhnadh agus an sgiath.

12 Bha an Tighearna cuimhneach oirnn: beannuichidh e sinn, beannuichidh e tigh Israeil, beannuichidh e tigh Aaroin.

13 Beannuichidh e iadsan air am bi eagal an Tighearna, na big agus na mòir.

14 Cuiridh an Tighearna sibh an lionmhoireachd, sibh féin agus bhur clann.

15 *Is* beannuichte sibhse o'n Tighearn, a rinn na nèamha agus an talamh.

16 *Is* leis an Tighearna na nèamha, *eadhon* na nèamha[q]; ach an talamh thug e do chloinn nan daoine.

17 Cha mhol na mairbh an Tighearna, no iadsan uile a théid sìos tosdach *do'n uaigh.*

18 Ach beannuichidh sinne an Tighearn, o'n àm so agus gu bràth. Molaibhse an Tighearna.

SALM CXVI.

IS toigh leam an Tighearn, oir dh'éisd e re guth m'athchuingean[r].

2 A chionn gu'n d'aom e a chluas rium, uime sin re'm' bheo éighidh mi ris.

3 Chuairtich doilgheasan[s] a' bhàis mi, agus ghlac piantan ifrinn mi: fhuair mi teinn agus bròn.

4 An sin ghairm mi air ainm an Tighearna: A Thighearna, guidheam ort, saor m'anam.

5 *Is* gràsmhor an Tighearn, agus cothromach; agus *is* tròcaireach ar Dia-ne.

6 Gleidhidh an Tighearna na daoine aon-fhillte[t]: dh'islicheadh mi, agus theasairg e mi.

7 Pill, O m'anam, gu d' shuaimhneas[u], oir bhuin an Tighearna riut gu fial.

8 Oir shaor thu[w] m'anam o'n bhàs, mo shùil o dheuraibh, agus mo chos o shleamhnachadh.

9 Gluaisidh mi am fianuis an Tighearna ann an tìr nam beo.

[f] *maithibh, prionnsaibh.* [g] *o shluagh le teangaidh choimhich.* [h] *a' chlach-theine.* [i] *àile.* [k] *casan.* [l] *O Israeil, earb thusa.* [m] *am fear-cuideachaidh.* [n] *A thigh Aaroin, earb.* [o] *Sibhse.* [p] *earbaibh.* [q] *nèamha nan nèamh.* [r] *re m' ghuth* agus *re m' athchuingibh.* [s] *ioghanna, pianta.* [t] *simplidh, neo-chronail.* [u] *gu d' fhois.* [w] *shaor e.*

10 Chreid mi, uime sin labhair
mi [x]; chlaoidheadh mi gu mòr.
11 Thubhairt mi a'm' dheifir, *Tha*
gach duine breugach.
12 Ciod a dh'iocas mi do'n Tigh-
earn air son 'uile thiodhlaca dhomh?
13 Glacaidh mi cupan na slàinte,
agus gairmidh [y] mi air ainm an
Tighearna.
14 Iocaidh mi mo bhòidean do'n
Tighearna, a nis an làthair a shluaigh
uile.
15 *Is* luachmhor an sealladh an
Tighearna, bàs a naomh.
16 O a Thighearn, gu deimhin *is*
mi [z] t'òglach, *is* mi t'òglach, mac do
bhan-oglaich; sgaoil thu mo chuibh-
reach.
17 Dhuitse ìobraidh mi ìobairt
molaidh [a], agus air ainm an Tigh-
earna gairmidh mi.
18 Iocaidh mi mo bhòidean do'n
Tighearn a nis an làthair a shluaigh
uile,
19 Ann an cùirtibh tighe an Tigh-
earna, ann ad mheadhon-sa, O Ieru-
salem. Molaibhse an Tighearna.

SALM CXVII.

MOLAIBH an Tighearna, sibhse
a chinneacha uile; molaibh e,
a shlòigh uile:
2 Oir is mòr a thròcair chaomh [b]
d'ar taobh-ne; agus *mairidh* fìrinn
an Tighearna gu bràth. Molaibhse
an Tighearna.

SALM CXVIII.

O THUGAIBH buidheachas [c]
do'n Tighearn, oir *tha* e maith,
oir gu bràth *mairidh* a thròcair:
2 Abradh Israel a nis, gu *mair* a
thròcair gu bràth.
3 Abradh tigh Aaroin a nis, gu
mair a thròcair gu bràth.
4 Abradh iadsan a nis d'an eagal
an Tighearna, gu *mair* a thròcair
gu bràth.
5 Ann an teinn ghairm mi air an
Tighearn: fhreagair an Tighearna
mi, *ga m' chur* ann an ionad fars-
aing.
6 *Tha*'n Tighearna leam [d], cha'n
eagal leam ciod a dh'fheudas duine
a dheanamh orm.
7 Tha'n Tighearn am measg mo
luchd-cuideachaidh, agus chi mi
crìoch mo luchd-fuatha [e].
8 *Is* fearr earbsadh as an Tigh-
earna, na earbsadh a duine.
9 *Is* fearr earbsadh as an Tighear-
na, na earbsadh a h-uachdaranaibh [f].
10 Chuairtich na cinnich gu léir
mi; ach ann an ainm an Tighearna
gearraidh mi as [g] iad.
11 Chuairtich iad mi, seadh,
chuairtich iad mi; ach ann an ainm
an Tighearna gearraidh mi as iad.
12 Chuairtich iad mi mar bheach-
aibh; cuirear as iad mar theine
droighnich; oir ann an ainm an
Tighearna gearraidh mi as iad.
13 Thug thu [h] ionnsuidh dhian
orm, chum mo leagadh; ach chuid-
ich an Tighearna leam.
14 *Is* e 'n Tighearna mo neart,
agus mo cheòl [i]; agus is e mo
shlàinte.
15 *Tha* guth gairdeachais agus
slàinte ann am pàilliunaibh nam
firean: rinn deas làmh an Tighearna
treubhantas!
16 Dh'ardaicheadh deas làmh an
Tighearna; rinn deas làmh an Tigh-
earna treubhantas!
17 Cha'n fhaigh mi bàs, ach mair-
idh mi beo, agus cuiridh mi'n céill
oibre an Tighearna.
18 Throm-smachdaich an Tigh-
earna mi; ach gu bàs cha d'thug e
thairis mi.
19 Fosglaibh dhomh geatachan
an ionracais; théid mi steach orra,
agus molaidh mi an Tighearna.
20 *Is* e so geatadh an Tighearna,
air an d'théid na fireana steach.
21 Molaidh mi thu, oir dh'éisd
thu rium, agus is tu mo shlàinte.
22 A' chlach *a* dhiùlt na clach-
airean, rinneadh i 'na *cloich*-chinn
na h-oisinne.
23 O'n Tighearna tha so; is iong-
antach e 'nar sùilibh-ne!
24 *Is* e so an là *a* rinn [k] an Tigh-
earna: deanamaid gairdeachas, agus
biomaid ait air.
25 Guidheamaid [l] ort, a Thighear-
na, saor a nis; guidheamaid ort, a
Thighearna, soirbhich *leinn* a nis.
26 Beannuichte gu *robh* an Ti a
thig an ainm an Tighearna; thug
sinne beannachd oirbhse o thigh an
Tighearna.
27 *Is* e Dia a's Tighearna ann,
agus dhealraich e oirnn [m]: ceang-

[x] Faic II. Cor. Caib. IV. r. 13. [y] *goiridh.* [z] *a chionn gur mi.*
[a] *buidheachais.* [b] *a ghràs.* [c] *moladh.* [d] *am measg mo luchd-cuideachaidh.* [e] Faic Salm CXII. r. 8. [f] *prionnsaibh.*
[g] *ghearr mi as, sgrios mi.* [h] *Thugadh.* [i] *mo laoidh, fàth mo mholaidh.* [k] *dh'orduich.* [l] *Guidheam.* [m] *thug e solus dhuinn.*

laibh an iobairt[n] le cordaibh, eadh-
on re adharcaibh na h-altaire.
28 *Is* tusa mo Dhia, agus molaidh
mi thu: mo Dhia, ardaichidh mi
thu.
29 O thugaibh buidheachas do'n
Tighearn, oir *tha* e maith, oir gu
bràth *mairidh* a thròcair !

SALM CXIX.

ALEPH.

IS beannuichte iadsan a tha neo-
lochdach[o] san t-slighe, a dh'im-
icheas ann an lagh an Tighearna.
2 *Is* beannuichte iadsan a ghleidh-
eas a theisteis[p], *a* dh'iarras e le'n
uile chridhe.
3 Mar an ceudna cha dean iad
aingidheachd: 'na shlighibh imich-
idh iad.
4 Dh'àithn thu t'orduighean[q] a
bhi air an coimhead gu dìcheall-
ach.
5 O nach robh mo cheumanna air
an stiùradh, chum do reachdan a
choimhead !
6 An sin cha ghabh mi nàire, an
uair a bheir mi spéis do t'àitheant-
aibh gu léir.
7 Molaidh mi thu le tréibhdhireas
cridhe, 'nuair a dh'fhòghlumas mi
breitheanais do cheartais.
8 Coimhididh mi do reachda: O
na tréig mi gu tur !

BETH.

9 Ciod leis an glan an t-òganach
a shlighe? trìd faicill, a réir t'fhoc-
ail[r].
10 Le m'uile chridhe dh'iarr mi
thu: na leig dhomh dol air seacharan
o t'àitheantaibh.
11 A'm' chridhe dh'fholuich mi
t'fhocal, chum nach peacaichinn a't'
aghaidh.
12 *Is* beannuichte thusa, a Thigh-
earna; teagaisg dhomh do reachd-
an.
13 Le m' bhilibh chuir mi an céill
uile bhreitheanais do bhéil.
14 Ann an slighe do theisteas
rinn mi gairdeachas, mar os cionn
gach uile shaibhreis.
15 Air t'àitheantaibh beachd-
smuainichidh mi, agus dearcaidh[s]
mi air do cheumannaibh.
16 Ann ad reachdaibh gabhaidh
mi tlachd; cha di-chuimhnich mi
do bhriathra.

GIMEL.

17 Buin gu fial re t'òglach, *chum*
gu bi mi beo, agus *gu* coimhid mi
do bhriathra.
18 Fosgail mo shùilean, chum gu
faic mi nithe iongantach o d' lagh.
19 *Is* coigreach air talamh mi;
na ceil orm t'àitheanta.
20 Tha m'anam brùite, le déidh
air do bhreitheanasaibh gach tràth.
21 Smachduich thu na h-uaibh-
rich: *is* malluichte iadsan a théid
air seacharan o t'àitheantaibh[t].
22 Tionndaidh uam masladh agus
tàir; oir ghléidh mi do theisteis.
23 Shuidh eadhon uachdarain,
agus labhair iad a'm' aghaidh; ach
bheachd-smuainich t'òglach air do
reachdaibh.
24 Mar an ceudna *is* iad do theis-
teis mo thlachd, mo chomhairlich-
ean.

DALETH.

25 Tha m'anam a' leantuinn ris
an ùir[u]: beothaich mi a réir t'fhoc-
ail.
26 Chuir mi an céill mo shligh-
ean, agus dh'éisd thu rium: teagaisg
dhomh do reachdan.
27 Thoir orm slighe t'àitheantan[w]
a thuigsinn, agus labhraidh mi air
t'oibribh iongantach.
28 Tha m'anam a' leaghadh as le
tuirse[x]: neartaich mi a réir t'fhoc-
ail.
29 Cuir uam slighe nam breug,
agus gu gràsmhor deònaich dhomh
do lagh.
30 Roghnaich[y] mi slighe na fir-
inn; chuir mi do bhreitheanais
fa m' chomhair.
31 Dhlùth-lean mi re d' theisteas-
aibh: a Thighearna, na cuir gu nàire
mi.
32 Ann an slighe t'àitheanta
ruithidh mi, 'nuair a chuireas tu mo
chridhe am farsaingeachd.

HE.

33 Teagaisg dhomh, a Thighear-
na, slighe do reachda, agus gleidh-
idh mi i gu ruig a' chrìoch[z].
34 Thoir tuigse dhomh, agus
gleidhidh mi do lagh; seadh,
coimhididh mi e le m'uile chridhe.
35 Thoir orm triall an ceum
t'àitheanta; oir ann-san tha mo
thlachd.
36 Lùb mo chridhe gu d' theis-
teasaibh, agus ni h-ann gu sannt.

[n] *an t-uan.* [o] *ionraic, iomlan.* [p] *fhianuisean.* [q] *do reachdan.* [r] *le d' bhriathran a choimhead.* [s] *geur-amhaircidh.* [t] Faic Deut. XXVII. r.26. [u] *duslach.* [w] *t'orduighean.* [x] *bròn.* [y] *Thagh.* [z] *gu crìch mo shaoghail.*

37 Tionndaidh mo shùilean o amharc air dìomhanas; ann ad shlighibh[a] beothaich mi.

38 Daingnich t'fhocal do t'òglach, air *am bheil* t'eagal-sa[b].

39 Cuir uam[c] mo mhasladh a's eagal leam; oir *tha* do bhreitheanais maith.

40 Feuch, is miannach leamsa do reachdan[d]: a'd' cheartas beothaich mi.

VAU.

41 Agus thigeadh do thròcair a m'ionnsuidh, a Thighearn, do shlàinte a réir t'fhocail:

42 An sin bithidh freagradh agam dhasan a bheir masladh dhomh, gu bheil m'earbsadh as t'fhocal-sa.

43 Agus na buin focal na fìrinn gu h-iomlan as mo bheul; oir ann ad bhreitheanasaibh chuir mi mo dhòchas.

44 Agus coimhididh mi do lagh a ghnàth, gu suthain is gu sìor.

45 Agus gluaisidh mi am farsaingeachd[e]; a chionn gu'n iarr mi do reachda.

46 Agus labhraidh mi air do theisteis an làthair righre, agus cha bhi nàire orm.

47 Agus gabhaidh mi tlachd do t'àitheantaibh, d'an d'thug mi gràdh.

48 Agus togaidh mi mo làmha re t'àitheantaibh, d'an d'thug mi gràdh; agus beachd-smuainichidh mi air do reachdaibh.

ZAIN.

49 Cuimhnich am focal[f] do t'òglach, as an d'thug thu orm earbsadh.

50 *Is* e so mo chomhfhurtachd ann am àmhghar; oir bheothaich t'fhocal mi.

51 Rinn na h-uaibhrich fanoid orm gu mòr; gidheadh o d' lagh cha do chlaon mi.

52 Chuimhnich mi do bhreitheanais o chian, a Thighearna, agus fhuair mi comhfhurtachd.

53 Ghlac uamhann mi a thaobh nan daoine aingidh, a threigeas do lagh.

54 B'iad do reachdan mo cheòl ann an tigh mo chuairt.

55 Chuimhnich mi t'ainm, a Thighearn, anns an oidhche, agus ghléidh mi do lagh.

56 Mar so tharladh[g] e dhomhsa, a chionn gu'n do ghléidh mi do reachda.

CHETH.

57 *Is* tusa mo chuibhrionn, a Thighearna: thubhairt mi gu coimhidinn t'fhocail.

58 Dh'asluich mi do dheadhghean[h] le m'uile chridhe: dean tròcair orm a réir t'fhocail.

59 Chnuasaich mi[i] mo shlighean, agus phill mi mo chosa re d' theisteasaibh.

60 Rinn mi deifir[k], agus cha robh mi mairnealach[l], chum t'àitheantan a choimhead.

61 Chreach buidhnean dhroch dhaoine mi; ach cha do dhi-chuimhnich mi do lagh.

62 Mu mheadhon-oidhche éiridh mi, chum buidheachas a thoirt duit air son bhreitheanasa do cheartais.

63 *Is* fear-comuinn[m] mi dhoibhsan uile air am bi t'eagal; agus dhoibhsan a ghleidheas do reachda.

64 Do d' thròcair, a Thighearna, tha'n talamh làn: teagaisg dhomh do reachdan.

TETH.

65 Rinn thu gu maith do t'òglach, a Thighearn, a réir t'fhocail.

66 Teagaisg dhomh deagh thuigse agus eòlas; oir chreid mi t'àitheanta.

67 Mun robh mi ann an àmhghar[n], chaidh mi air seacharan; ach a nis tha mi a' gleidheadh t'fhocail.

68 *Is* maith thusa, agus ni thu maith: teagaisg dhomh do reachdan.

69 Dhealbh na h-uaibhrich breug a'm' aghaidh; ach gleidhidh mise t'àitheanta[o] le m'uile chridhe.

70 Co reamhar[p] re saill tha an cridhe-san; ach ann ad lagh tha mo thlachd-sa.

71 *Is* maith dhomhsa gu'n robh mi ann an àmhghar, chum gu fòghlumainn do reachda.

72 *Is* fearr dhomhsa lagh do bhéil, na mìltean do òr agus do airgiod.

IOD.

73 Rinn agus dhealbh do làmhan mi: thoir tuigse dhomh, chum gu fòghlum mi t'àitheantan.

[a] *shlighe.* [b] *a* bhios *a chum t'eagail-sa.* [c] *Tionndaidh uam.* [d] *t'orduighean.* [e] *gu saor.* [f] *t'fhocal.* [g] *thachair, bha e.* [h] *do ghnùis* Eabh. [i] *Mheas, bheachd-smuainich mi air.* [k] *eabhag.* [l] *cha do chuir mi dàil.* [m] *companach, caidreach.* [n] *teinn.* [o] *do reachdan, t'orduighean.* [p] *tiugh.*

74 Chi iadsan air am bi t'eagal
mi, agus bithidh iad ait, a chionn
gu'n d'earb mi as t'fhocal.
75 Tha fhios agam, a Thighearna,
gu *bheil* do bhreitheanais ceart, agus
gur ann am firinn a chlaoidh thu
mi.
76 Biodh a nis do thròcair
chaomh chum comhfhurtachda
dhomh, a réir t'fhocail re t'òg-
lach.
77 Thigeadh do chaomh thròc-
airean a m' ionnsuidh, chum gu'm
bi mi beo; oir *is* e do lagh mo
thlachd.
78 Biodh nàire air luchd an ard-
ain, oir gun aobhar [q] bhuin iad gu
fiar rium; ach beachd-smuainichidh
mise air t'àitheantaibh [r].
79 Pilleadh iadsan air am bheil
t'eagal rium, agus iadsan a tha eòlach
air do theisteasaibh.
80 Biodh mo chridhe tréibhdhir-
each [s] ann ad reachdaibh, chum
nach nàraichear mi.

CAPH.

81 Tha m'anam air a chlaoidh le
deigh air do shlàinte: ann ad fhocal
chuir mi mo dhòchas.
82 Tha mo shùilean air an caith-
eadh *le feitheamh* re t'fhocal, 'nuair
a ta mi ag radh, C'uin a ni thu
furtachd orm?
83 Oir tha mi mar shearraig [t] ann
an deataich; gidheadh cha do dhi-
chuimhnich mi do reachda.
84 Cia lion iad laithean t'òglaich?
c'uin a chuireas tu breitheanas an
gniomh orra-san a tha'n tòir orm?
85 Chladhaich na h-uaibhrich
sluichd dhomh, nach *'eil* a réir do
lagha.
86 *Is* firinn t'àitheanta-sa gu
léir: gu fealltach tha iad an tòir
orm; cuidich thusa leam.
87 Is beag nach do chuir iad as
domh air talamh; ach cha do thréig
mise do reachda.
88 A réir do chaomh thròcaire
beothaich thusa mi, agus gleidhidh
mi teisteas do bhéil.

LAMED.

89 Gu bràth, a Thighearn, tha
t'fhocal seasmhach anns na neamh-
aibh.
90 O linn gu linn tha t'fhìrinn:
dhaingnich thu an talamh, agus
seasaidh e.
91 A réir t'orduighean tha iad
buan *gus* an diugh; oir *is* iad na
h-uile do sheirbhisich.
92 Mur bhiodh *gu'm b'e* do lagh
mo thlachd, an sin gheibhinn bàs
a'm' àmhghar.
93 Gu bràth cha di-chuimhnich
mi do reachdan; oir leosan bheoth-
aich thu mi.
94 *Is* leat mise, saor mi; oir
dh'iarr mi do reachda.
95 Dh'fheith na h-aingidh orm,
chum mo sgrios; ach beachd-smuain-
ichidh mise air do theisteasaibh.
96 Chunnaic mi crìoch gach iom-
laine: *tha* t'àithne-sa ro-fharsaing.

MEM.

97 O cia h-ionmhuinn leam do
lagh-sa? gach là *is* e mo smuaint-
eachadh [u].
98 Le t'àithne [w] rinn thu mi ni's
glice na m'eascairdean; oir *tha* i a
ghnàth leam.
99 Os cionn mo luchd-teagaisg
uile tha mi a' tuigsinn; oir *is* iad do
theisteis mo smuainteachadh.
100 Os cionn nan seanair tha mi
crìonna, a chionn gu bheil mi a'
gleidheadh do reachda.
101 O gach droch shlighe chum
mi mo chosan, chum gu coimhidinn
t'fhocal.
102 O d' bhreitheanasaibh cha do
chlaon mi; oir theagaisg thusa mi.
103 Cia milis le m' bhlas do
bhriathra! *ni's milse tha iad* na
mil do m' bheul [x].
104 Trìd do reachdan fhuair mi
tuigse: uime sin is fuathach leam
gach slighe bhreugach.

NUN.

105 *Is* lòchran t'fhocal do m'
chois, agus solus do m' cheum.
106 Mhionnaich mi, agus coimh-
lionaidh mi e, gu'n coimhid mi
breitheanais do cheartais.
107 Tha mi ann an àmhghar ro-
mhòr: ath-bheothaich mi, a Thigh-
earn, a réir t'fhocail.
108 Gabh nam gu taitneach, guidh-
eam ort, a Thighearna, saor thabh-
artais mo bhéil; agus teagaisg
dhomh do bhreitheanais.
109 *Tha* m'anam a ghnàth a'm'
làimh; gidheadh cha do dhi-chuimh-
nich mi do lagh.
110 Chuir droch dhaoine ribe [y]
romham; ach o d' reachdaibh cha
deachaidh mise air seacharan.
111 Ghabh mi do theisteis mar

[q] *gu fealltach.* [r] *t'orduighibh, do riaghailtibh.* [s] *ionraic, iomlan.* [t] *shoire-craicinn.* [u] *aobhar mo smuainte.* [w] *t'àitheantaibh.* [x] *dom' chàirean.* [y] *lìon.*

oighreachd gu bràth; oir *is* iad aoibhneas mo chridhe.

112 Dh'aom mi mo chridhe chum do reachdan a chur an gnìomh a ghnàth, gu ruig a' chrìoch.

SAMECH.

113 Is fuath leam smuainte faoin; ach is toigh leam do lagh.

114 *Is* tusa m'ionad-foluich, agus mo sgiath: as t'fhocal-sa tha m'earbsa.

115 Imichibh uam, a luchd-deanamh an uilc; oir gleidhidh mise àitheanta mo Dhé.

116 Cum suas mi a réir t'fhocail, agus mairidh mi beo; agus na leig fo nàire mi a thaobh mo dhòchais.

117 Daingnich[y] mi, agus bithidh mi, téaruinte; agus bithidh tlachd agam ann ad reachdaibh[z] a ghnàth.

118 Shaltair thu orra-san uile a chaidh air seacharan o d' reachdaibh; oir *is* breug[a] an cealg.

119 Mar shal tilgidh tu uait[b] uile dhroch dhaoine na talmhainn: uime sin is toigh leam do theisteis.

120 Chriothnuich m'fheoil le h-uamhunn romhad; agus bha eagal orm roimh do bhreitheanasaibh.

AIN.

121 Rinn mi breitheanas agus ceartas: na fàg mi do m' luchd-foirneirt.

122 Bi-sa an urras air t'òglach chum maith: na deanadh na h-uaibhrich foirneart orm.

123 Tha mo shùilean air an caitheadh *le bhi sealltuinn* air son do shlàinte, agus air son focail t'fhìreantachda[c].

124 Buin re t'òglach a réir do thròcaire, agus teagaisg dhomh do reachda.

125 *Is* mi t'òglach; thoir tuigse dhomh, chum gu'm bi eòlas agam air do theisteasaibh.

126 *Is* mithich dhuit, a Thighearn, a bhi deanamh: bhris iad do lagh.

127 Uime sin is annsa[d] leamsa t'àitheanta na'n t-òr, seadh, na'n t-òr fior-ghlan.

128 Uime sin measam *do* reachdan uile [*a thaobh* gach *ni*] a bhi ceart: is fuathach leam gach slighe bhreugach.

PE.

129 *Is* iongantach do theisteis: air an aobhar sin gleidhidh m'anam iad.

130 Bheir fosgladh do bhriathar solus, a' teagasg nan daoine aonfhillte[e].

131 Dh'fhosgail mi mo bheul, a' ploscartaich; oir bha mi an geall air t'àitheantaibh.

132 Amhairc orm, agus dean tròcair orm, mar is gnàth leat a dheanamh dhoibhsan le'n ionmhuinn t'ainm.

133 Stiuir mo cheumanna a réir t'fhocail; agus na biodh aig eucoort sam bith uachdaranachd orm.

134 Teasairg mi o fhoirneart dhaoine[f]; agus coimhididh mi t'orduighean.

135 Thoir air do ghnùis dealrachadh air t'òglach, agus teagaisg dhomh do reachda.

136 Ruith srutha dheur[g] sìos o m' shùilibh, a chionn nach do choimhid iad do lagh.

TSADDI.

137 *Is* cothromach thusa, a Thighearn, agus *is* ceart do bhreitheanas[h].

138 Dh'àithn thu do theisteis mar cheartas agus mar fhìrinn mhòir[i].

139 Chlaoidh m'eud mi[k], a chionn gu'n do dhì-chuimhnich mo naimhdean do bhriathran.

140 Ro-ghlan *tha* t'fhocal-sa, agus is ionmhuinn le t'òglach e.

141 Beag agus suarach *a ta* mi; gidheadh cha di-chuimhnich mi do reachda.

142 *Is* ceartas sìorruidh do cheartas-sa, agus *is* firinn do lagh.

143 Ghlac teinn agus àmhghar mi; ach *is* iad t'àitheanta mo thlachd.

144 *Mairidh* ceartas do theisteas gu bràth: thoir-sa tuigse dhomh, agus bithidh mi beo.

KOPH.

145 Ghlaodh mi le m' uile chridhe; éisd rium, a Thighearna: gleidhidh mi do reachda.

146 Ghlaodh mi riut; saor mi, agus coimhididh mi do theisteis.

147 Thàinig mi roimh 'n scarthanaich[l], agus dh'éigh mi: as t'fhocal dh'earb mi.

[y] *Neartaich, cum suas.* [z] *dearcaidh mi air do reachdaibh.* [a] *dlomhain.* [b] *cuiridh tu as do.* [c] *do cheartais.* [d] *ionmhuinne.* [e] *simplidh.* [f] *duine.* [g] *uisgeacha.* Eabh. [h] *bhreitheanàis.* [i] *a ta ceart agus ro-fhìrinneach.* [k] *Chuir mo theas-ghràdh as domh.* [l] *bhriseadh na fàire, chamhair.*

148 Ghabh mo shùilean roimh fhairibh na h-oidhche, chum gu beachd-smuainichinn air t'fhocal.

149 Eisd re m' ghuth a réir do chaoimhneis-ghràidh: a Thighearn, a réir do bhreitheanais beothaich mi.

150 Thàinig luchd - leanmhuinn droch-bheirt am fagus: ach fada bha iad o d' lagh.

151 Am fagus *tha* thusa, a Thighearn; agus *is* fìrinn t'àitheantan uile.

152 O thoiseach [m] b'fhiosrach mi a thaobh do theisteas, gu'n do shuidhich thu iad gu bràth.

RESH.

153 Amhairc air m'àmhghar, agus teasairg mi; oir cha do dhì chuimhnich mi do lagh.

154 Tagair mo chùis, agus saor mi; a réir t'fhocail beothaich mi.

155 *Is* fada slàinte [n] o dhroch dhaoinibh; oir cha'n iarr iad do reachda.

156 *Is* lìonmhor [o] do chaomh thròcairean, a Thighearna: a réir do bhreitheanas [p] beothaich mi.

157 *Is* lìonmhor mo luchd-tòrachd agus m'eascairdean; gidheadh, o d' theisteasaibh cha do chlaon mise.

158 Chunnaic mi luchd-eusaontais [q], agus bha doilgheas orm, a chionn nach do choimhid iad t'fhocal.

159 Feuch, is ionmhuinn leam do reachda: a Thighearn, a réir do chaoimhneis-ghràidh beothaich thusa mi.

160 O thoiseach [r] *is* fìrinn t'fhocal-sa, agus gu bràth *mairidh* uile bhreitheanais do cheartais.

SCHIN.

161 Bha uachdarain an tòir orm gun aobhar: ach roimh t'fhocal-sa tha eagal air mo chridhe.

162 *Tha* aiteas orm re t'fhocal-sa, mar neach a fhuair creach mhòr.

163 Is fuath leam, agus is oillteil leam breug; ach is toigh leam do lagh-sa.

164 Seachd uairean san là bheiream moladh dhuit, air son bhreitheanas do cheartais.

165 *Is* mòr sìth na muinntir a tha toirt gràidh do d' lagh, agus cha'*n éirich* aobhar tuislidh dhoibh.

166 Dh'fheith mi re d' shlàinte, a Thighearn; agus rinn mi t'àitheanta.

167 Choimhid m'anam do theisteis, agus is ro-ionmhuinn leam iad.

168 Choimhid mi do reachdan agus do theisteis; oir *tha* mo shlighean uile fa d' chomhair.

TAU.

169 Thigeadh mo ghlaodh am fagus a'd' làthair, a Thighearn: a réir do bhriathair thoir tuigse dhomh.

170 Thigeadh m'asluchadh a'd' làthair: a réir t'fhocail teasairg mi.

171 Cuiridh mo bhilean an céill *do* chliu, 'nuair a theagaisgeas tu dhomh do reachdan.

172 Aithrisidh mo theanga t'fhocal; oir *is* ceartas t'àitheantan uile.

173 Cuidicheadh do làmh leam; oir roghnaich mi do reachda.

174 Bha mi 'n geall air do shlàinte, a Thighearn; agus *is* e do lagh mo thlachd.

175 Biodh m'anam beo, agus moladh e thu: agus cuidicheadh do bhreitheanais leam.

176 Chaidh mi air seacharan mar chaoraich chaillte; iarr t'òglach, oir cha do dhì-chuimhnich mi t'àitheanta.

SALM CXX.

Laoidh nan ceum.

A'M' éigin ghlaodh mi ris an Tighearn, agus dh'éisd e rium.

2 A Thighearna, saor m'anam o bhilibh nam breug, o'n teangaidh chealgaich.

3 Ciod a bheirear dhuit? agus ciod a nithear ort, a theanga chealgach?

4 Geur shaighde laoich, le eibhlibh do'n aiteal.

5 Mo thruaighe mi, gu bheil mi air chuairt ann am Mesech, gu bheil mi a'm' chòmhnuidh ann am bùthaibh Chedair!

6 Is fada ghabh m'anam còmhnuidh leo-san [s] a thug fuath do shìth.

7 *Tha* mise *air son* sìth; ach 'nuair a labhras mi, *tha* iadsan air son cogaidh.

SALM CXXI.

Laoidh nan ceum.

TOGAIDH mi mo shùile chum nam beann, o'n d'thig mo chabhair.

2 *Thig* mo chabhair o'n Tighearn, a rinn neamh agus talamh.

3 Cha leig e le d' chois sleamh-

[m] *O cheann fada.* [n] *saorsa,* [o] *mòr.* [p] *bhreitheanais.* [q] *daoine fealltach.* [r] *Gu h-iomlan.* [s] *leis-san.*

nachadh: cha tuit clò codail air t'fhear-coimhid [t].

4 Feuch, cha tuit clò codail [u] no suain air fear-coimhid Israeil.

5 *Is* e an Tighearna t'fhear-coimhid: *is* e an Tighearna do sgàile air do làimh dheis.

6 San là cha bhuail [w] a' ghrian thu, no a' ghealach san oidhche.

7 Coimhididh an Tighearn thu o gach olc; coimhididh [x] e t'anam.

8 Coimhididh an Tighearna do dhol a mach, agus do theachd a steach, o'n àm so eadhon gu bràth.

SALM CXXII.

Laoidh nan ceum, le Daibhidh.

BHA aoibhneas orm an uair a thubhairt iad rium, Do thigh an Tighearna théid sinn.

2 Seasaidh ar cosan an taobh a stigh do d' gheataibh [y], O Ierusalem.

3 Tha Ierusalem air a togail mar chathair [z], a tha air a coimhcheangal re chéile;

4 D'an d'théid na treubha suas, treubhan an Tighearna, gu teisteas Israeil, a thoirt buidheachais do ainm an Tighearna.

5 Oir an sin tha caithriche breitheanais air an suidheachadh, caithriche tighe Dhaibhidh.

6 Guidhibhse air son sìth Ierusaleim: soirbhichidh iadsan leis an ionmhuinn thu.

7 Sìth gu robh an taobh a stigh do d' bhallaibh, suaimhneas [a] a'd' lùchairtibh!

8 Air sgàth mo bhràithrean agus mo chairdean their mi nis, Sìth *gu robh* an taobh a stigh dhiot!

9 Air sgàth tighe an Tighearna ar Dé, iarraidh mi maith duit.

SALM CXXIII.

Laoidh nan ceum.

A T'IONNSUIDH thog mi mo shùilean, O thusa a *tha* d' chòmhnuidh anns na neamhaibh.

2 Feuch, mar *a ta* sùilean òglach air làimh am maighstirean, *agus* mar *a ta* sùilean banoglaich air làimh a banamhaighstir, mar sin *tha* ar sùile-ne air an Tighearn ar Dia, gus an dean e tròcair oirnn.

3 Dean tròcair oirnn, a Thighearna, dean tròcair oirnn; oir tha sinn air ar lìonadh làn do tharcuis [b].

4 Lìonadh ar n-anam làn le fanoid luchd na seasgaireachd [c], le tarcuis nan uaibhreach.

SALM CXXIV.

Laoidh nan ceum, le Daibhidh.

MUR biodh an Tighearna leinn, abradh Israel a nis.

2 Mur biodh an Tighearna leinn, an uair a dh'éirich daoine 'nar n-aghaidh;

3 An sin shluigeadh iad beo sinn, an uair a las am fearg 'nar n-aghaidh;

4 An sin thigeadh tuiltean uisgeacha tharuinn, rachadh an sruth thar ar n-anam;

5 An sin rachadh na h-uisgeachan uaibhreach thar ar n-anam.

6 Beannuichte gu *robh* an Tighearna, nach d'thug sinn mar chreich d'am fiaclaibh.

7 Chaidh ar n-anam as mar eun a ribe nan eunadair; bhriseadh an ribe, agus chaidh sinn as.

8 *Tha* ar cabhair ann an ainm an Tighearna, a rinn nèamh agus talamh.

SALM CXXV.

Laoidh nan ceum.

BITHIDH iadsan a dh'earbas as an Tighearna mar shliabh [d] Shioin, nach carruichear, *ach* a mhaireas gu sìorruidh.

2 *Mar a ta* na beannta mu thimchioll Ierusaleim, mar sin *tha*'n Tighearna mu thimchioll a shluaigh, o'n àm so agus gu bràth.

3 Oir cha ghabh slat nan daoi [e] tàmh air crannchur nam fìrean, air eagal gu'n sìneadh na fìreana an làmha chum euceirt.

4 Dean maith, a Thighearna, dhoibhsan a ta maith, agus dhoibhsan a ta ionraic 'nan cridhe.

5 Ach iadsan a théid a thaobh d'an slighibh claon, iomainidh an Tighearn a mach le luchd-deanamh an uilc. Sìth gu *robh* air Israel!

SALM CXXVI.

Laoidh nan ceum.

'NUAIR a thug an Tighearn air ais braighdeanas Shioin, bha sinn mar dhaoine a chunnaic aisling.

2 An sin lìonadh ar beul le gàire, agus ar teanga le luath-ghaire [f]: an sin thubhairt iad am measg nan cin-

---

[t] *fhear-gleidhidh.* [u] *dùsal, turra-chodal.* [w] *loisg.* [x] *gleidhidh.* [y] *ann ad gheataibh.* [z] *ard-bhaile.* [a] *soirbheas, soirbheachadh.* [b] *dìmeas.* [c] *sàmhachair, suaimhneis, fois.* [d] *bheinn.* [e] *nan aingidh; na h-aingidheachd.* Eabh. [f] *seinn, ceòl.*

neach, Rinn an Tighearna nithe mòra air an son.

3 Rinn an Tighearna nithe mòra air ar soin-ne: bha sinn aoibhneach.

4 Pill a rìs, a Thighearn, ar braighdeanas, mar shruthaibh san airde deas.

5 Iadsan a chuireas *sìol* le deuraibh, buainidh iad le gairdeachas.

6 Esan a théid a mach, agus a ghuileas, ag iomchar roghadh sìl[g], gu cinnteach thig e a rìs le gairdeachas, ag iomchar a sguab.

SALM CXXVII.

Laoidh nan ceum, le Solamh.

MUR tog an Tighearn an tigh, gu dìomhain saothraichidh a luchd-togail: mur gléidh an Tighearn am baile, gu dìomhain ni am fear-coimhid faire.

2 *Is* dìomhain duibhse bhi 'g éirigh gu moch, a bhi suidhe gu h-anmoch, ag itheadh arain a' bhròin; 'nuair a bheir esan codal d'a sheircein[h].

3 Feuch, *is* iad clann oighreachd an Tighearna, toradh na bronn *a* dhuais.

4 Mar shaighdibh ann an làimh gaisgich, mar sin *tha* mic na h-òige.

5 *Is* sona am fear aig am bheil a bholg-saighead làn diubh: cha bhi nàire orra, 'nuair a labhras iad r'an naimhdibh anns a' gheatadh.

SALM CXXVIII.

Laoidh nan ceum.

IS beannuichte gach neach air am bi eagal an Tighearna, a ghluaiseas 'na shlighibh.

2 Oir ithidh tu toradh do làmh: sona *bithidh* tu, agus *éiridh* gu maith dhuit.

3 *Bithidh* do bhean mar fhìonain tharbhaich re taobhaibh do thighe, do chlann mar òg chroinnolaidh mu thimchioll do bhuird.

4 Feuch, mar so beannuichear an duine, air am bi eagal an Tighearna.

5 Beannuichidh an Tighearn thu a Sion, agus chi thu maith Ierusaleim rè uile làithean do bheatha.

6 Seadh, chi thu clann do chloinne, *agus* sìth air Israel.

SALM CXXIX.

Laoidh nan ceum.

IS minic a chràidh iad mi o m'òige, abradh Israel a nis.

2 Is minic a chràidh iad mi o m'òige; gidheadh cha d'thug iad buaidh orm.

3 Air mo dhruim threabh an luchd-treabhaidh; tharruing iad an scrìoban fada.

4 *Tha* an Tighearna cothromach: ghearr e o chéile cuird nan aingidh.

5 Cuirear gu h-amhluadh, agus pillear air an ais iadsan uile le'm fuathach Sion.

6 Bithidh iad mar fheur air mullach thighean, a sheargas mum fàs e suas:

7 Leis nach lìon am buanuiche a ghlac, no fear-ceangail nan sguab a bhrollach[i].

8 Ni mò their iadsan a bhios a' dol seachad riu, Beannachd an Tighearna gu *robh* oirbh: tha sinn 'gar beannachadh ann an ainm an Tighearna.

SALM CXXX.

Laoidh nan ceum.

O NA doimhneachdaibh ghlaodh mi riut, a Thighearna.

2 A Thighearn, éisd re m' ghuth; thugadh do chluasan an aire do ghuth m'athchuingean.

3 Ma chomharaicheas tusa aingidheachd, a Thighearna; a Thighearna, cò a sheasas.

4 Ach agadsa *tha* maitheanas; agus uime sin bithidh eagal *air daoinibh* romhad.

5 Tha mi a' feitheamh air an Tighearna, tha m'anam a' feitheamh, agus 'na fhocal tha mo dhòigh.

6 Tha m'anam *a' feitheamh* air an Tighearna ni's mò na luchd-faire na maidne, *seadh, na* luchd-faire na maidne.

7 Earbadh Israel as an Tighearna; oir aig an Tighearna *tha* tròcair, agus aige-san *tha* mòr shaorsa;

8 Agus saoraidh e Israel o 'euceartaibh gu léir.

SALM CXXXI.

Laoidh nan ceum, le Daibhidh.

A THIGHEARNA, cha 'n'eil mo chridhe uaibhreach, no mo shùilean arda; agus cha do ghabh mi gnothuch re nithibh mòra, no re nithibh arda air mo shon.

2 Gu deimhin shocraich agus chiuinich mi m'anam, mar leanabh a chuireadh o chìch a mhàthar: mar leanabh a chuireadh o'n chìch *tha* m'anamsa.

3 Earbadh Israel as an Tighearna, o'n àm so agus gu bràth.

[g] *sìl luachmhoir.* [h] *do fhear a ghràidh.*
[i] *uchd, achlais.*

SALM CXXXII.

Laoidh nan ceum.

CUIMHNICH, a Thighearn, air
Daibhidh, agus air 'uile àmh-
ghar:
2 Mar a mhionnaich e do'n Tigh-
earn, a bhòidich e do *Dhia* treun
Iacoib, *ag ràdh*,
3 Gu deimhin cha d'théid mi do
phàilliun mo thighe, cha d'théid mi
suas air mo leabaidh;
4 Cha d'thoir mi codal do m'
shùilibh, no suain do m' rosgaibh [k],
5 Gus am faigh mi àit do'n Tigh-
earn, ionad-comhnuidh do *Dhia*
treun Iacoib.
6 Feuch, chuala sinn uime aig
Ephrata; fhuair sinn e ann am
machairibh na coille [l].
7 Théid sinn a steach d'a phàil-
liunaibh; sleuchdaidh sinn aig stòl
a choise.
8 Eirich, a Thighearna, gu d'
thàmh, thu féin agus àirc do neirt.
9 Sgeadaichear do shagairt le
h-ionracas, agus deanadh do naoimh
luathghaire.
10 Air sgàth Dhaibhidh t'òglaich,
na euir air a h-ais aghaidh t-Aoin
ungta.
11 Mhionnaich an Tighearna do
Dhaibhidh am firinn; cha phill e
uaith: Do thoradh do chuirp suidh-
ichidh mi air do righ-chaithir.
12 Ma choimhideas do chlann mo
choimhcheangal agus mo theisteas,
a theagaisgeas mi dhoibh, suidhidh
mar an ceudna an clann-san air do
righ-chaithir gu bràth.
13 Oir ròghnuich an Tighearna
Sion; mhiannuich e i mar ionad-
còmhnuidh dha féin, *ag ràdh*,
14 *Is* i so mo shuaimhneas gu
sìorruidh: an so gabhaidh mi còmh-
nuidh, oir mhiannuich mi i.
15 Beannuichidh mi gu mòr a
lòn [m]; sàsuichidh mi a bochdan le
h-aran.
16 Eudaichidh mi a sagairt le
slàinte; agus ni a naoimh ard luath-
ghaire.
17 An sin bheir mi air adharc
Dhaibhidh fàs: dh'orduich mi lòch-
ran do m' Aon ungta.
18 Eudaichidh mi a naimhdean
le nàire: ach air féin thig a choron
fo [n] bhlàth.

SALM CXXXIII.

Laoidh nan ceum, le Daibhidh.

FEUCH, cia maith agus cia tait-
neach an ni, do bhràithribh
còmhnuidh a ghabhail cuideachd
ann an aonachd!
2 Mar dheadh oladh-ungaidh air
a' cheann, a ruith sìos air an fheus-
aig, feusaig Aaroin, a ruith sìos air
iomall a thrusgain;
3 Mar dhealt air Hermon, a thuit-
eas air sléibhtibh [o] Shioin [p]: oir an
sin dh'àithn an Tighearn am bean-
nachadh, beatha gu sìorruidh.

SALM CXXXIV.

Laoidh nan ceum.

FEUCH, beannuichibh an Tigh-
earna, sibhse òglacha an Tigh-
earna gu léir, a sheasas ann an tigh
an Tighearna gach oidhche.
2 Togaibh bhur làmha *anns* an
ionad naomha [q], agus beannuichibh
an Tighearna.
3 Beannuicheadh an Tighearna
thu a Sion, a rinn nèamh agus tal-
amh.

SALM CXXXV.

MOLAIBH an Tighearna, mol-
aibh ainm an Tighearna, mol-
aibhse, òglacha an Tighearna;
2 Sibhse a sheasas ann an tigh an
Tighearna, ann an cùirtibh tighe ar
Dé,
3 Molaibh an Tighearn, oir *tha*'n
Tighearna maith: seinnibh cliu d'a
ainm, oir *tha e* taitneach.
4 Oir roghnaich an Tighearna Ia-
cob dha féin, Israel mar 'ionmhas
sònruichte.
5 Oir tha fios agam gur mòr an
Tighearn, agus *gu bheil* ar Tighearn
os cionn nan uile dhé.
6 Ge b'e ni bu toil leis an Tigh-
earna rinn e air nèamh agus air tal-
amh, anns na cuantaibh, agus anns
na doimhneachdaibh uile.
7 *Is* esan a bheir air a' cheò dol
suas o chrìch na talmhainn; a ni
dealanach le h-uisge; a bheir a
mach a' ghaoth as 'ionadaibh-tasg-
aidh;
8 A bhuail ceud-ghin na h-Eiphit,
araon duine agus ainmhidh;
9 *A* chuir comharan agus iongant-
asan ann ad mheadhon, O Eiphit,
air Pharaoh agus air 'òglachaibh gu
léir;
10 A bhuail cinnich mhòra, agus
a mharbh righre mòra,
11 Sihon righ nan Amorach, agus
Og righ Bhasain, agus uile riogh-
achda Chanaain,
12 Agus a thug am fearann mar

k *do fhàbhraidhibh mo shùl.* l *Iaar.* Eabh. m *teachd-an-tìr.* n *fuidh.* o *sliabh.* p *Shihoin.* Faic Deut. Caib. IV. r. 48. q le *naomhachd.*

oighreachd, mar oighreachd do Is-
rael a shluagh.
13 *Mairidh* t'ainmsa, a Thighear-
na, gu bràth; do chuimhne, a Thigh-
earna, o linn gu linn.
14 Oir bheir an Tighearna breth
air a shluagh, agus gabhaidh e
aithreachas a thaobh a sheirbhis-
each.
15 *Is* airgiod agus òr iodhoil [r] nan
cinneach, obair làmha dhaoine.
16 Tha beul aca, ach cha labhair
iad; sùilean aca, ach cha'n fhaic
iad.
17 Tha cluasan aca, ach cha
chluinn iad: ni mò a tha anail 'nam
beul.
18 Cosmhuil riu féin tha iadsan a
ni iad, gach neach a dh'earbas
asda.
19 A thigh Israeil, beannuichibh
an Tighearn; a thigh Aaroin, bean-
nuichibh an Tighearn.
20 A thigh Lebhi, beannuichibh
an Tighearn: sibhse air am bheil
eagal an Tighearna, beannuichibh
an Tighearn.
21 Beannuichte gu robh an Tigh-
earn as Sion, aig am bheil a chòmh-
nuidh ann an Ierusalem. Molaibhse
an Tighearn.

SALM CXXXVI.

O THUGAIBH buidheachas do'n
Tighearn, oir *tha* e maith; oir
gu bràth *mairidh* a thròcair.
2 Thugaibh buidheachas do Dhia
nan dia; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair.
3 Thugaibh buidheachas do Thigh-
earna nan tighearna; oir gu bràth
mairidh a thròcair.
4 Dha-san 'na aonar a ni iongant-
asan mòra; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair:
5 Dha-san a rinn na nèamha le
gliocas; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair:
6 Dha-san a shìn an talamh os cionn
nan uisge; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair:
7 Dha-san a rinn soluis mhòra;
oir gu bràth *mairidh* a thròcair:
8 A' ghrian a riaghladh an latha [s];
oir gu bràth *mairidh* a thròcair:
9 A' ghealach agus na reultan a
riaghladh na h-oidhche; oir gu bràth
mairidh a thròcair:
10 Dha-san a bhuail na h-Eiphit-
ich [t] 'nan ceud-ghinibh; oir gu bràth
mairidh a thròcair:
11 Agus a thug a mach Israel as
am meadhon; oir gu bràth *mairidh*
a thròcair:
12 Le làimh thréin, agus le gàird-
ean sìnte mach; oir gu bràth *mair-
idh* a thròcair:
13 Dha-san a roinn a' mhuir
ruadh 'na roinnibh [u]; oir gu bràth
mairidh a thròcair:
14 Agus a thug air Israel dol
trìd a meadhon; oir gu bràth *mair-
idh* a thròcair:
15 Ach a thilg Pharaoh agus 'arm-
ailt bun os cionn anns a' mhuir
ruaidh; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair:
16 Dha-san a threòraich a shluagh
trìd an fhàsaich: oir gu bràth *mair-
idh* a thròcair:
17 Dha-san a bhuail righre mòra;
oir gu bràth *mairidh* a thròcair:
18 Agus a mharbh righre treuna;
oir gu bràth *mairidh* a thròcair:
19 Sihon righ nan Amorach; oir
gu bràth *mairidh* a thròcair:
20 Agus Og righ Bhasain; oir gu
bràth *mairidh* a thròcair:
21 Agus a thug am fearann mar
oighreachd; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair:
22 Mar oighreachd do Israel òg-
lach féin; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair:
23 A chuimhnich oirnn 'nar staid
ìosail; oir gu bràth *mairidh* a
thròcair:
24 Agus a shaor sinn o ar naimhd-
ibh; oir gu bràth *mairidh* a thròc-
air:
25 A tha tabhairt bìdh do gach
feoil; oir gu bràth *mairidh* a thròc-
air.
26 O thugaibh buidheachas do
Dhia nan nèamh; oir gu bràth *mair-
idh* a thròcair.

SALM CXXXVII.

LAIMH re aibhnichibh Bhabiloin,
an sin shuidh, agus ghuil sinn,
an uair a chuimhnich sinn air
Sion.
2 Air na crannaibh seilich 'na
meadhon chroch sinn ar clàrsaich-
ean.
3 Oir an sin dh'iarr iadsan a thug
am braighdeanas sinn, òran oirnn;
agus *dh'iarr* iadsan a rinn fògar-
aich dhinn [w] aoibhneas oirnn, *ag
ràdh*, Seinnibh dhuinn *aon* do
laoidhibh Shioin.
4 Cionnus a sheinneas sinne
laoidh an Tighearna ann an tìr
choimhich?
5 Ma dhi-chuimhnicheas mise

[r] *dealbha.* [s] *san latha.* [t] *an Eiphit.* [u] *'na h-earran-
naibh.* [w] *a chreach, a chlaoidh sinn.*

thusa, a Ierusalem, di-chuimhneachadh mo làmh dheas *a seòltachd.*

6 Leanadh mo theanga re m' ghial[x], mur cuimhnich mi ort, mur fearr leam Ierusalem na m'aoibhneas a's airde.

7 Cuimhnich, a Thighearna, clann Edoim, ann an latha Ierusaleim, a thubhairt, Leagaibh, leagaibh[y], sìos z gu ruig a bunait.

8 A nighean Bhabiloin, a lomsgriosar[z], *is* sona *esan* a dhìolas dhuitse, a réir mar a rinn thu oirnne.

9 *Is* sona esan a ghlacas agus a phronnas do chlann bheag ris na clachaibh.

SALM CXXXVIII.

Salm le Daibhidh.

MOLAIDH mi thu, a Thighearna, le m'uile chridhe; an làthair nan dé seinnidh mi cliu dhuit.

2 Sleuchdaidh mi aig do theampull[a] naomha, agus molaidh mi t'ainm air son do chaoimhneisgràidh, agus air son t'fhìrinne; oir dh'ardaich thu t'fhocal os cionn t'ainme uile.

3 San là air an do ghlaodh mi *riut*, fhreagair thu mi; neartaich thu mi a'm' anam le treoir.

4 Molaidh uile righre na talmhainn thu, a Thighearna, 'nuair a chluinneas iad briathra do bheoil:

5 Agus seinnidh iad ann an slighibh an Tighearna; oir *is* mòr glòir an Tighearna.

6 Ge h-ard an Tighearna, gidheadh seallaidh e air an iriosal; ach aithnichidh e an t'uaibhreach fad as.

7 Ge do ghluais mi ann am meadhon àmhghair[b], ath-bheothaichidh tu mi; an aghaidh corruich mo naimhde sìnidh tu do làmh, agus saoraidh do dheas làmh mi.

8 Coimhlionaidh an Tighearn air mo shon: *mairidh* do thròcair, a Thighearna, gu bràth: na tréig oibre do làmh.

SALM CXXXIX.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le Daibhidh.

A THIGHEARNA, rannsaich[c] thu mi, agus is aithne dhuit mi.

2 Is aithne dhuit mo shuidhe agus m'éirigh; tuigidh tu mo smuainte fad as.

3 Chuairtich thu mo cheum agus mo luidhe sìos, agus air mo shlighibh gu léir is fiosrach thu.

4 Oir feuch, cha *'n'eil* focal air mo theangaidh, a Thighearna, nach aithne dhuit gu léir.

5 Am dhéigh, agus romham, chuairtich thu mi[d], agus chuir thu do làmh orm.

6 *Is* ro-iongantach an t-eòlas *so* air mo shon: tha e ard; cha ruig mi air.

7 C'àit an d'théid mi o d' Spiorad? agus c'àit an teich mi o d' ghnùis[e]?

8 Ma théid mi suas do nèamh, *tha* thu'n sin; ma ni mi mo leabadh ann an ifrinn[f], feuch, *tha* thu'*n sin.*

9 *Ma* ghabhas mi sgiatha na maidne, agus gu còmhnuich mi ann an ionadaibh iomallach na fairge;

10 Eadhon an sin stiùraidh do làmh mi, agus cumaidh do dheas làmh mi.

11 Ma their mi, Gu deimhin folaichidh an dorchadas mi, bithidh an oidhche féin mar sholus mu'n cuairt orm.

12 Cha'n fholaich eadhon an dorchadas uaitsa, ach dealraichidh an oidhche mar an latha: *is* ionann an dorchadas agus an solus duitse.

13 Oir ghabh thu sealbh air m'airnibh: dh'fholuich thu mi ann am broinn mo mhàthar.

14 Molaidh mi thu, oir is uamhasach, iongantach a dhealbhadh mi; is iongantach t'oibre-sa, agus *is* rofhiosrach m'anam air *sin.*

15 Cha d'fholaicheadh mo chorp[g] uait an uair a rinneadh mi an diomhaireachd, a dhealbhadh mi gu h-iongantach ann an ionadaibh ìochdarach na talmhainn.

16 Chunnaic do shùilean mo cheud-fhàs an-abuich, agus ann ad leabhar scrìobhadh sìos *mo bhuill* uile, *a* dhealbhadh re h-ùine, gun aon diubh *fathast* ann.

17 O cia luachmhor leamsa do smuainte-sa, a Dhé? cia mòr an uibhir[h]?

18 Nan àirmhinn iad, is lìonmhoire iad na a' ghaineamh: 'nuair a dhùisgeas mi, tha mi a ghnàth maille riutsa.

[x] *chàirean.* [y] *Rùisgibh, rùisgibh.* [z] *dh'fhàsaichear.* [a] *a làimh do theampuill.* [b] *teinn, trioblaid.* [c] *dh'fhidir.* [d] *dhealbh thu mi.* [e] *fhianuis, tàthaireachd.* [f] *anns an ionad a's ìochdaraiche, anns an uaigh.* [g] *neart.* [h] *an cunntas ceann, an àireamh.*

19 Gu cinnteach, a Dhé, marbh-
aidh tusa an t-aingidh: uime sin,
a dhaoine fuileachdach, imichibh
uam:
20 Oir labhair iad a't' aghaidh gu
h-aingidh; thug do naimhde *t'ainm*
an dìomhanas.
21 Nach 'eil mi tabhairt fuath, a
Thighearna, dhoibhsan a tha toirt
fuath dhuitse? agus nach 'eil mi
gabhail gràin dhiubhsan a tha 'g
éirigh suas a't' aghaidh?
22 Le fuath iomlan tha mi toirt
fuath dhoibh: mar naimhde measam
iad [i].
23 Rannsuich mi, a Dhé, agus
aithnich mo chridhe: dearbh mi,
agus tuig mo smuainte.
24 Agus amhairc am *bheil* slighe
olc air bith annam, agus treòruich
mi anns an t-slighe shìorruidh.

SALM CXL.

Do'n ard fhear-ciuil. Salm le
Daibhidh.

TEASAIRG mi a Thighearn, o'n
droch dhuine; o fhear na
foireigne gléidh mi;
2 A tha smuaineachadh aimhleis
'*nan* cridhe; cruinnichidh iad gach
là [k] *chum* cogaidh.
3 Gheuraich iad an teanga, mar
theangaidh nathrach; *tha* nimh na
nathrach fo'm bilibh. Selah.
4 Gléidh mi, a Thighearn, o
làmhaibh nan aingidh, o fhear an
fhoirneirt dìon mi, le'm b'àill mo
cheumanna thilgeadh bun os cionn.
5 Dh'fholuich na h-uaibhrich ribe
dhomh, agus cuird; sgaoil iad lìon
re taobh na slighe; leag iad ceapa-
tuislidh dhomh. Selah.
6 Thubhairt mi ris an Tighearn,
Is tu mo Dhia: éisd, a Thighearna,
re guth m'athchuingean.
7 A Iehobhah, a Thighearna,
neart mo shlàinte; dh'fholuich thu
mo cheann ann an latha catha.
8 Na deònuich, a Thighearna,
miannan an aingidh, na soirbhich
le 'ais-innleachd, air eagal gu'n
ardaich siad iad féin. Selah.
9 A thaobh nan daoine a chuairt-
ich mi, còmhdaicheadh [l] aimhleas
am bilean féin iad.
10 Tuiteadh eibhlean teine orra,
san teine tilgear iad; ann an slochd-
aibh domhain, chum nach éirich iad
a rìs.
11 Na daingnichear fear-labhairt
uilc air an talamh: sealgaidh olc air
fear an fhoirneirt, chum *a* sgrios.
12 Tha fhios agam gu'n cum an
Tighearna ceartas ris an duine
thruagh, còir ris na bochdaibh.
13 Gu dearbh bheir na fireana
moladh do t'ainm: gabhaidh na
h-ionracain còmhnuidh a't' fhian-
uis.

SALM CXLI.

Salm le Daibhidh.

A THIGHEARN, tha mi aig
éigheach riut, greas a m' ionn-
suidh; éisd re m' ghuth, 'nuair a
dh'éigheas mi riut.
2 Cuirear m'ùrnuigh a'd' làthair,
mar thùis; togail suas mo làmh,
mar an ìobairt fheasgair.
3 Cuir, a Thighearna, faire air
mo bheul; gléidh dorus mo bhilean.
4 Na aom mo chridhe gu ni olc
air bith, gu bearta aingidh a chur
an gnìomh le luchd-deanamh na
h-euceirt: agus na h-itheam féin
d'an nithibh milse.
5 Buaileadh am firean mi, *is*
caoimhneas e; agus cronaicheadh
e mi, *is* ola luachmhor e, nach bris
mo cheann: oir fathast *bithidh*
m'ùrnuigh mar an ceudna *air an son*
'nan àmhgharaibh.
6 'Nuair a thilgear sìos am
breitheamhna ann an ionadaibh
clachach, éisdidh iad re m' bhriath-
raibh, oir tha iad milis.
7 Mar a ghearras agus a sgoilteas
neach *fiodh* air an làr, sgaoileadh
ar cnàmhan aig beul na h-uaighe.
8 Ach a t' ionnsuidh-sa, a Ieho-
bhah, a Thighearna, *tha* mo
shuilean: annadsa chuir mi mo
dhòigh; na tréig m'anam [m].
9 Coimhid mi o'n ribe *a* leag iad
dhomh, agus o cheapaibh-tuislidh
luchd-deanamh na h-euceirt.
10 Tuiteadh na h-aingidh 'nan
lìontaibh féin, am feadh a bhios mise
a' gabhail thairis.

SALM CXLII.

Maschil le Daibhidh. Urnuigh
'nuair a bha e anns an uaimh.

LE M' ghuth ghlaodh mi ris an
Tighearna; le m' ghuth dh'as-
luich mi air an Tighearna.
2 Thaom mi mo ghearan 'na
làthair; chuir mi 'n céill mo theinn
'na fhianuis.
3 'Nuair a chlaoidheadh mo
spiorad annam, b' aithne dhuitse mo
cheum: san t-slighe air an d'imich
mi, dh'fholuich iad ribe dhomh.
4 Dh'amharc mi air *mo* làimh
dheis, agus feuch, cha *robh* fear

[i] *tha iad agam*. Eabh. [k] *a ghnàth*. [l] *còmhdaichidh*.
[m] *na dean m'anam falamh, lom*.

ann d'am b'aithne mi; thréig cabhair mi; cha robh neach ann a dh'fheòraicheadh air son m'anama.

5 Ghlaodh mi riut, a Thighearna; thubhairt mi, *Is* tu mo thearmunn [n], mo chuibhrionn ann an tìr nam beo.

6 Thoir an aire do m' ghlaodh, oir dh'islicheadh mi gu mòr; saor mi uatha-san a tha'n tòir orm, oir is treise iad na mi.

7 Thoir m'anam a prìosun, chum gu mol mi t'ainm: cuairtichidh na fìreana mi, oir buinidh tu gu fial rium.

SALM CXLIII.

Salm le Daibhidh.

CLUINN m'ùrnuigh, a Thighearn; éisd re m'athchuingibh ann a t'fhìrinn, freagair mi ann ad ceartas.

2 Agus na d'thig ann am breitheanas le t'òglach; oir ann a t' fhianuis cha'n fhìreanaichear duine beo air bith.

3 Oir gheur-lean an nàmhaid m'anam, bhuail e mo bheatha sìos gu làr; thug e orm còmhnuidh ghabhail ann an dorchadas, mar iadsan a bha fada marbh.

4 Uime sin chlaoidheadh mo spiorad annam; tha mo chridhe briste an taobh a stigh dhiom.

5 Is cuimhne leam na laithean o chian, tha do ghnìomhara gu léir a'teachd a'm' aire; tha mi a' beachdsmuaineachadh air obair do làmh.

6 Shìn mi mo làmhan riutsa: *tha* m'anam, mar thalamh tart-mhòr [o], *an geall* ort. Selah.

7 Eisd rium gu grad, a Thighearna; chaidh as do m' spiorad: na folaich do ghnùis orm, air eagal gu'm bi mi cosmhuil riu-san a théid sìos do'n t-slochd.

8 Thoir orm do chaoimhneasgràidh a chluinntinn anns a' mhaduinn, oir annadsa chuir mi mo dhòigh: thoir orm gu'n aithnich mi an t-slighe anns an còir dhomh imeachd, oir riutsa tha mi togail suas m'anama.

9 Teasairg mi o m' naimhdibh, a Thighearna: a t' ionnsuidhsa teichidh mi [p].

10 Teagaisg dhomh do thoil a dheanamh, oir *is* tu mo Dhia: treòraicheadh do spiorad maith mi gu tìr an ionracais.

11 Air sgàth t'ainme, a Thighearna, beothaich thusa mi: trid t'fhìreantachd saor m'anam o theinn.

12 Agus trid do thròcair gearr as mo naimhdean, agus sgrios iadsan uile a tha claoidh m'anama: oir *is* mi t'òglach.

SALM CXLIV.

Salm le Daibhidh.

BEANNUICHTE gu *robh* an Tighearna mo charraig [q], a theagaisgeas mo làmha gu cath, mo mheoir gu comhrag:

2 Mo mhaith, agus mo dhaingneach, mo thùr ard, agus m'fhearsaoraidh-sa, mo sgiath, agus an ti as an earb mi; a cheannsaicheas mo shluagh [r] fodham.

3 A Thighearna, ciod e an duine, gu bheil thu a' gabhail eòlais air? mac an duine, gu bheil meas agad air?

4 Is cosmhuil an duine re dìomhanas: *tha* a laithean mar sgàile a ghabhas seachad.

5 A Thighearna, lùb do fhlaitheasa, agus thig a nuas: bean ris na beanntaibh, agus bithidh deatach dhiubh.

6 Cuir a mach dealanach, agus sgaoil iad; tilg do shaighdean, agus claoidh iad.

7 Sìn uait do làmh o'n airde, saor mi, agus teasairg mi o uisgibh mòra, a làimh cloinne choigreach;

8 Aig am bheil am beul a' labhairt dìomhanais, agus *is* i'n deas làmh deas làimh na bréige.

9 A Dhé, seinnidh mi dhuit òran nuadh; air an t-saltair, *air* innealciuil nan deich teud, seinnidh mi moladh dhuit.

10 *Is* esan a bheir buaidh [s] do righribh, a shaoras Daibhidh, òglach féin, o'n chlaidheamh mhillteach.

11 Saor mi, agus teasairg mi o làimh cloinne choigreach, aig am bheil am beul a' labhairt dìomhanais, agus *is* i'n deas làmh deas làimh na bréige:

12 Chum gu'*m bi* ar mic mar ùr chroinn a' fàs suas 'nan òige, ar nigheana mar chlachaibh oisinne, snaidhte *a réir* cosamhlachda lùchairte.

13 Chum gu'*m bi* ar saibhlean làn, a' toirt uatha do gach gnè thoraidh, ar caoraich a' breith nam mìltean, seadh deich mìltean 'nar machairibh [t];

14 Gu'*m bi* ar daimh làidir gu

[n] *mo dhìdean, mo dhòchas.* [o] *ann an tìr thartmhoir.*
[p] *teichidh mi gu m'fholach.* [q] *mo neart.* [r] *na slòigh.*
[s] *slàinte.* [t] *sràidibh.*

h-obair; nach *bi* briseadh steach ann, no dol a mach; agus nach *bi* gearan 'nar sràidibh.

15 *Is* sona an sluagh, a tha san staid[u] so: *is* sona an sluagh, d'an Dia an Tighearna.

SALM CXLV.

Laoidh-mholaidh le Daibhidh.

ARDAICHIDH mi thu, mo Dhia, mo Righ; agus beannuichidh mi t'ainm gu saoghal nan saoghal.

2 Gach là beannuichidh mi thu, agus molaidh mi t'ainm gu saoghal nan saoghal.

3 *Is* mòr an Tighearn, agus *is* ro-airidh e air moladh, agus cha'n fheudar a mhòrachd a rannsachadh.

4 Molaidh àl do àl do ghnìomhara, agus cuiridh iad an céill t'oibre cumhachdacha.

5 Air urram glòire do mhòrachd, agus air t'oibribh iongantach labhraidh mi[w].

6 Agus labhraidh *daoine*[x] air neart do bhearta uamhasach; agus aithrisidh mise[y] do mhòrachd.

7 Cuiridh iad an céill gu pailt cuimhne do mhaitheis mhòir, agus ard-mholaidh iad t'fhìreantachd.

8 *Is* gràsmhor agus truacanta an Tighearna; mall chum feirge, agus pailt ann an tròcair.

9 *Is* maith an Tighearna do na h-uile, agus *tha* a chaomh thròcairean os cionn 'oibre uile.

10 Molaidh t'oibre gu léir thu, a Thighearna; agus beannuichidh do naoimh thu.

11 Air glòir do rioghachd labhraidh iad, agus cuiridh iad an céill do chumhachd:

12 Chum a[z] bhearta iongantach a dheanamh aithnichte do chloinn nan daoine, agus glòir mòralachd a[a] rioghachd.

13 *Is* rioghachd shìorruidh do rioghachdsa; agus *mairidh* t'uachdaranachd air feadh nan uile ghinealach.

14 [Tha an Tighearna fìrinneach 'na uile bhriathraibh, agus naomha 'na uile ghnìomharaibh.]

15 Cumaidh an Tighearna suas iadsan uile a tha tuiteam, agus togaidh e 'n aird iadsan uile a tha air cromadh sìos.

16 Tha sùilean nan uile a' feitheamh ort, agus bheir thu dhoibh am biadh 'na thràth.

17 Tha thu fosgladh do làimh, agus a' sàsuchadh miann gach ni beo.

18 *Tha*'n Tighearna ceart 'na uile shlighibh, agus naomha 'na uile ghnìomharaibh.

19 *Is* dlùth an Tighearna dhoibhsan uile a ghairmeas air, dhoibhsan uile a ghairmeas air am fìrinn.

20 Coimhlionaidh e miann na droinge d'an eagal e; agus éisdidh e r'an glaodh, agus saoraidh se iad.

21 Gleidhidh an Tighearn iadsan uile a ghràdhaicheas e; ach sgriosaidh e na h-aingidh gu léir.

22 Air cliu an Tighearna labhraidh mo bheul: agus beannuichidh gach feoil ainm naomha-san gu saoghal nan saoghal.

SALM CXLVI.

MOLAIBHSE an Tighearna: mol an Tighearna, O m'anam.

2 Molaidh mi an Tighearn an cian is beo mi[b]; seinnidh mi cliu do m' Dhia, am feadh a bhios bith agam.

3 Na h-earbaibh a h-uachdaranaibh[c], a mac duine sam bith, anns nach *'eil* furtachd.

4 Théid 'anail as, pillidh e g'a ùir: san là sin féin théid as d'a smuaintibh.

5 *Is* sona an ti aig *am bheil* Dia Iacoib mar a chabhair, aig *am bheil* a dhòchas anns an Tighearn a Dhia,

6 A rinn neamh agus talamh, a' mhuir agus gach ni a *ta* annta; a ghleidheas fìrinn gu bràth;

7 A chumas còir riu-san a tha fo fhoirneart, a bheir biadh do na h-ocraich. Cuiridh an Tighearna na prìosunaich fa sgaoil.

8 Fosglaidh an Tighearna *sùilean* nan dall: togaidh an Tighearna suas iadsan a tha air an cromadh sìos: is ionmhuinn leis an Tighearna na fireana.

9 Gleidhidh an Tighearna na coigrich; togaidh e suas an dìlleachdan agus a' bhantrach: ach tilgidh e slighe nan aingidh bun os cionn.

10 Rioghaichidh an Tighearna gu bràth, do Dhia-sa, a Shion, o linn gu linn. Molaibhse an Tighearna.

SALM CXLVII.

MOLAIBHSE an Tighearn; oir *is* maith an ni a bhi tabhairt cliu d'ar Dia, oir *a ta e* taitneach, *agus a ta* moladh ciatfach.

[u] *inbhe, chor.* [w] *Air urram glòire do mhòrachd labhraidh iad, agus air t'oibribh iongantach beachd-smuainichidh iad.* [x] *iad.* [y] *iad.* [z] *do.* [a] *do.* [b] *rè mo bheatha.* [c] *daoinibh mòra, uaisle.*

2 Togaidh an Tighearna suas Ierusalem; cruinnichidh e re chéile dìobaraich Israeil.

3 Leighisidh e iadsan aig am bheil cridhe briste, agus ceanglaidh e suas an leònta [d].

4 Innsidh [e] e àireamh nan rionnag; bheir e ainmean orra uile.

5 *Is* mòr ar Tighearn, agus *is* mòr a chumhachd: *tha* a thuigse gun tomhas.

6 Togaidh an Tighearna suas na daoine ciuin [f], tilgidh e sìos na h-aingidh gu làr.

7 Seinnibh do'n Tighearna le buidheachas; seinnibh moladh d'ar Dia-ne air a' chlàrsaich:

8 A dh'fholaicheas [g] nèamh le neulaibh, a dh'ulluicheas uisge do'n talamh, a bheir air feur fàs air na sléibhtibh.

9 Bheir esan a bhiadh do'n ainmhidh, do na fithich òga a ghoireas [h].

10 Ann an neart an eich cha bhi a dhùil; ann an cosaibh fir cha ghabh e tlachd.

11 Gabhaidh an Tighearna tlachd annta-san d'an eagal e, a chuireas an dòigh 'na thròcair.

12 Mol an Tighearn, a Ierusalem; mol do Dhia, a Shion:

13 Oir neartaich e croinn do gheatacha, bheannuich e do chlann an taobh a stigh dhìot.

14 Ni e sìth a'd' chrìochaibh; sàsuichidh e thu le smior a' chruineachd.

15 Cuiridh e mach 'àithne *air* thalamh; gu luath ruithidh fhocal.

16 Bheir e sneachda mar olainn; sgaoilidh e an liath-reodh mar luaithre.

17 Tilgidh e mach 'eigh [i] mar ghreamanna: cò dh'fheudas seasamh fa chomhair fhuachda?

18 Cuiridh e mach fhocal, agus leaghaidh e iad: séididh a ghaoth, sruthaidh na h-uisgeacha.

19 Foillsichidh e fhocal do Iacob, a reachdan agus a bhreitheanais do Israel.

20 Cha do bhuin e mar so re cinneach sam bith; cha mhò a b'aithne dhoibh *a* bhreitheanais. Molaibhse an Tighearna.

SALM CXLVIII.

MOLAIBHSE an Tighearna. Molaibh an Tighearn o na nèamhaibh; molaibh e anns na h-ardaibh.

2 Molaibh e, 'aingle uile; molaibh e, a shlòigh uile.

3 Molaibh e, a ghrian agus a ghealach; molaibh e, uile reulta soluis.

4 Molaibh e, a nèamha nan nèamh, agus uisgeacha a *tha* os cionn nan nèamh.

5 Moladh iad ainm an Tighearna; oir dh'àithn e, agus chruthaicheadh iad.

6 Agus dhaingnich e iad gu saoghal nan saoghal; rinn e àithne, nach d'théid thairis [k].

7 Molaibh an Tighearn o'n talamh, a dhràgona, agus a dhoimhneachdan uile.

8 Teine [l] agus clach-shneachd, sneachda agus ceò, gaoth dhoinionnach a' coimh-lionadh fhocail,

9 Na beanntа agus na cnuic uile, craobhan-meas [m] agus na h-uile sheudair [n],

10 *Fiadh*-bheathaiche agus gach uile ainmhidh, nithe snàigeach, agus eunlaith iteagach [o],

11 Righre na talmhainn agus na h-uile shlòigh, uachdarana agus uile bhreitheamhna na talmhainn,

12 Araon òig-fhir agus òighean, seann daoine agus clann [p];

13 Moladh iad sin ainm an Tighearna: oir a ta ainm-san a mhàin urramach [q], *tha* a ghlòir os cionn na talmhainn agus nan nèamh.

14 Agus dh'ardaich e adharc a shluaigh, moladh a naomh uile, *eadhon* chloinn Israeil, sluaigh a ta'm fagus da. Molaibhse an Tighearna.

SALM CXLIX.

MOLAIBHSE an Tighearna. Seinnibh do'n Tighearn òran nuadh, *seinnibh* a mholadh ann an coimh-thional nan naomh.

2 Biodh Israel aoibhneach 'na Chruith-fhear: deanadh clann Shioin gairdeachas 'nan Righ.

3 Moladh iad 'ainm anns an dannsadh: le tiompan agus le clàrsaich seinneadh iad dha.

4 Oir gabhaidh an Tighearna tlachd 'na shluagh: ní e na daoine séimh sgiamhach le slàinte.

5 Deanadh na naoimh gairdeachas ann an glòir: deanadh iad iolach [r] air an leapaichibh.

[d] *doilgheasan.* [e] *Airmhidh.* [f] *macanta.* [g] *chòmhdaicheas.* [h] *ghlaodhas.* [i] *a leac oighre.* [k] *nach brisear.* [l] *tein'-athair.* [m] *craobhan-toraidh.* [n] *cheudair.* [o] *sgiathach, sgiathanach.* [p] *òganaich.* [q] *air ardachadh.* [r] *ard-sheinneadh iad.*

6 *Biodh* ard chliu Dhé 'nam beul,
agus claidheamh dà fhaobhair 'nan
làimh,
7 A chum dìoghaltas a dheanamh
air na cinnich, smachdachadh goirt[s]
air na slòigh;
8 A chum an righrean a cheangal
le slabhraidhibh, agus an ard uais-
lean le geimhlibh iaruinn;
9 A chum am breitheanas a chur
an gnìomh orra, a tha scrìobhta:
tha'n t-urram so aig a naoimh uile.
Molaibhse an Tighearna.

SALM CL.

MOLAIBHSE an Tighearna.
Molaibh Dia 'na ionad naomha;
molaibh e ann an speuraibh[t] a
chumhachda.
2 Molaibh e air son a ghnìomhara
treuna; molaibh e a réir airde a
mhòrachd.
3 Molaibh e le fuaim trompaide;
molaibh e le saltair, agus le clàrs-
aich.
4 Molaibh e le tiompan agus dann-
sadh; molaibh e le innealaibh-ciuil
nan teud, agus le organ.
5 Molaibh e le ciombalaibh fonn-
mhor; molaibh e le ciombalaibh ard-
fhuaimneach.
6 Moladh gach ni anns am bheil
anail an Tighearna. Molaibhse an
Tighearna.

[s] *peanas.* [t] *athar, iormoilt.*

GNATH-FHOCAIL.

CAIB. I.

GNATH-FHOCAIL Sholaimh,
mhic Dhaibhidh, righ Israeil;
2 A dh'aithneachadh gliocais agus
teagaisg, a thuigsinn bhriathar na
tuigse;
3 A ghabhail teagaisg a' ghliocais,
a' cheartais, agus a' bhreitheanais,
agus na còrach;
4 A thoirt géire dhoibhsan a ta
baoghalta[u], eòlais agus céill[w] do'n
òganach.
5 Eisdidh duine glic, agus meud-
aichidh e fòghlum, agus sealbhaich-
idh duine tuigseach comhairlean
glice:
6 A thuigsinn gnàth-fhocail, agus
eadar-mhìneachaidh; fhocal nan
daoine glice, agus am briathar
dorcha.
7 *Is* e eagal an Tighearna tùs an
eòlais: air gliocas agus teagasg ni
amadain tàir.
8 A mhic, éisd thusa re teagasg
t'athar, agus na tréig lagh do mhàth-
ar:
9 Oir nan coron maise *bithidh*
iad do d' cheann, agus 'nan slabh-
ruidhibh do d' mhuineal.
10 A mhic, ma thàlaidheas[x] peac-
aich thu, na aontaich thusa leo.
11 Ma their iad, Thig leinne,
deanamaid feall-fheitheamh[y] air
fuil, luidheamaid am folach air son
an neo-chiontaich gun aobhar:
12 Mar an uaigh sluigeamaid suas
beo iad, agus iomlan mar iadsan a
théid sìos do'n t-slochd.
13 Gheibh sinn gach uile mhaoin
luachmhor, lìonaidh sinn ar tighean
le creich[z].
14 Tilg a steach do chrannchur
'nar measgne; bithidh aon sporan
againn uile.
15 A mhic, na h-imich thusa san
t-slighe maille riu; cum air a h-ais
do chos o'n ceum:
16 Oir tha'n cosan a' ruith a chum
uilc, agus a' deanamh deifir a dhòrt-
adh fola.
17 Gu deimhin is dìomhain an
lìon a sgaoileadh an sealladh eòin
air bith.
18 Agus tha iad re feall-fholach[a]
an aghaidh am fola féin, tha iad a'
luidhe an uaigneas an aghaidh an
anama *féin*.
19 Mar sin *tha* slighean gach
neach a ta sanntach air buannachd:
anam a sealbhadairean bheir i air
falbh.
20 Tha gliocas ag éigheach a
muigh, anns na sràidibh tha i a' cur
a mach a gutha;
21 Ann an àitibh sònraichte a'
choimh-chruinneachaidh tha i ag
éigheach, ann am fosgladh nan geata:

[u] *aon-fhillte, neo-gheur.* [w] *eagnaidheachd, deadh chomhairle.*
[x] *bhreugas, mheallas.* [y] *plaid-luidhe.* [z] *spùinne.*
[a] *plaid-luidhe.*

anns a' bhaile tha i a' cur a mach a briathra,

22 Cia fhad, a dhaoine baoghalta, a ghràdhaicheas sibh baoghaltachd? agus a ghabhas luchd-fochaid tlachd 'nam fochaid, agus a bheir amadain fuath do eòlas?

23 Pillibh re m' achmhasan: feuch, dòirtidh mi mach mo spiorad dhuibh [b]; ni mi aithnichte mo bhriathra duibh.

24 A chionn gu'n do ghairm mi, agus gu'n do dhiùlt sibhse, gu'n do shìn mi mach mo làmh, agus nach d'thug duine sam bith an aire;

25 Ach gu'n do chuir sibh an neo-bhrigh m'uile chomhairle, agus nach b'àill leibh a bheag do m' achmhasan;

26 Ni mise mar an ceudna gàire re'r sgrios-sa; ni mi fanoid 'nuair a thig bhur n-eagal;

27 'Nuair a thig bhur n eagal mar fhàsachadh, agus a thig bhur léir-sgrios oirbh mar ioma-ghaoith; 'nuair a thig teinn [c] agus cràdh-cridhe oirbh.

28 An sin gairmidh iad ormsa, ach cha fhreagair mi; iarraidh iad mi gu moch, ach cha'n fhaigh iad mi;

29 A chionn gu'n d'fhuathaich iad eòlas, agus nach do ròghnuich iad eagal an Tighearna.

30 Cha b'àill leo bheag do m' chomhairle [d], rinn iad tàir air m'ach-mhasan uile.

31 Uime sin ithidh iad do thoradh an slighe féin, agus lìonar iad le'n innleachdaibh féin.

32 Oir marbhaidh claonadh nan daoine baoghalta iad, agus sgrios-aidh soirbheas [e] nan amadan iad féin.

33 Ach ge b'e dh'éisdeas riumsa, gabhaidh e còmhnuidh an téaruint-eachd, agus bithidh e saor [f] o eagal uilc.

CAIB. II.

A MHIC, ma ghabhas tu mo bhriathra-sa, agus ma dh'fholuicheas tu m'àitheanta maille riut;

2 Air chor as gu'n aom thu do chluas re gliocas, gu'n leag thu do chridhe air tuigse:

3 Seadh, re eòlas ma dh'éigheas tu, re tuigse ma thogas tu suas do ghuth;

4 Ma dh'iarras tu i mar airgiod, agus ma rannsaicheas tu air a son, mar air son ionmhasan folaichte;

5 An sin tuigidh tu eagal an Tighearna, agus gheibh thu eòlas Dé:

6 Oir bheir an Tighearna gliocas; as a bheul *thig* eòlas agus tuigse.

7 Tha e tasgaidh suas gliocais fhallain air son nam firean: *is* sgiath dhoibhsan a ghluaiseas gu h-ionraic.

8 *Tha* e a' coimhead ceumanna a' bhreitheanais, agus a' dìonadh slighe a naomh.

9 An sin tuigidh tu fireantachd, agus breitheanas, agus ceartas, *seadh*, gach uile dheadh shlighe.

10 'Nuair a théid gliocas a steach ann do chridhe, agus a bhios eòlas taitneach do d' anam;

11 Ni ciall do dhìonadh, coimh-ididh tuigse thu:

12 Gu d' shaoradh [g] o shlighe an droch dhuine; o'n duine a labhras nithe fiara [h],

13 A dh'fhàgas ceumanna an ion-racais, a dh'imeachd ann an slighibh an dorchadais;

14 Leis an aoibhinn an t-olc a dheanamh, *agus* a tha gabhail tlachd ann an aingealtachd nan aingidh.

15 'G *am bheil* an slighean na cam, agus iad a' claonadh 'nan ceum-annaibh.

16 Chum do shaoradh o'n mhnaoi choimhich, o'n bhanachoigrich *a* ni miodal le a briathraibh;

17 A thréigeas oid-ionnsuich [i] a h-òige, agus a dhi-chuimhnicheas coimhcheangal a Dé:

18 Oir tha a tigh a' claonadh chum bàis, agus a ceumanna chum nam marbh.

19 Cha phill duine sam bith a théid d'a h-ionnsuidh, agus a rìs cha'n fhaigh e slighean na na beatha [k].

20 Chum gu'n imich thu ann an slighe dhaoine maithe [l], agus gu'n gleidh thu ceumanna nam firean.

21 Oir gabhaidh na h-ionracain còmhnuidh san tir, agus fanaidh na daoine foirfe [m] innte.

22 Ach gearrar na daoine aingidh bhàrr na talmhainn, agus spìonar luchd eusaontais as.

[b] *oirbh.* [c] *àmhghar.* [d] *cha d'aontuich iad le m' chomhairle.* [e] *soirbheachadh.* [f] *sàmhach.* [g] *gu d' dhìon.* [h] *tarsuinn.* [i] *treòruiche, fear-stiùraidh.* [k] *ni mò a ghabhas e greim do shlighibh na beatha.* [l] *matha.* [m] *iomlan, coimh-lionta.*

CAIB III.

A MHIC, na di-chuimhnich mo
lagh, ach gleidheadh do chridhe
m'aitheanta:

2 Oir laithean buan, agus saoghal
fada, agus sìth bheir iad dhuit.

3 Na tréigeadh tròcair agus firinn
thu: ceangail iad mu d' mhuineal,
scrìobh iad air clàr do chridhe.

4 Agus gheibh thu deadh-ghean,
agus tuigse mhaith an sealladh Dhé
agus dhaoine.

5 Earb as an Tighearna le d' uile
chridhe, agus re d' thuigse féin na
biodh do thaice.

6 Ann ad uile shlighibh aidich e,
agus seòlaidh esan do cheumanna.

7 Na bi glic a'd' shùilibh féin;
biodh eagal an Tighearna ort, agus
tréig olc.

8 'Na shlàinte bithidh e do d'
iomlaig, agus 'na smior do d'
chnàmhaibh.

9 Thoir urram do'n Tighearna le
d' mhaoin, agus le ceud thoradh
t'uile chinneis [n].

10 Agus lìonar do shaibhlean le
pailteas, agus le fion nuadh ruith-
idh t-fhìon-amair thairis.

11 Air cronachadh an Tighearna,
a mhic, na deansa tàir, agus na
sgìthich d'a smachdachadh.

12 Oir esan a's toigh leis an Tigh-
earna smachdaichidh se, mar *a*
smachdaicheas athair am mac *anns*
am bheil a thlachd.

13 *Is* sona an duine *a* dh'amaiseas
air gliocas, agus am fear *a* gheibh
tuigse:

14 Oir *is* fearr a ceannachd [o] na
ceannachd airgid, agus a buan-
nachd [p] na'n t-òr.

15 *Is* luachmhoire i na na seud-
an [q], agus cha 'n'eil gach ni a's ur-
rainn thu mhiannachadh r'an coimh-
meas [r] rithe.

16 *Tha* saoghal fada 'na làimh
dheis; 'na làimh chli saibhreas agus
urram.

17 *Is* sligheanna subhachais a
sligheanna, agus *is* sìth a ceumanna
uile.

18 *Is* craobh beatha i dhoibhsan
a ni greim oirre, agus *is* sona iad-
san a ghleidheas i.

19 Le gliocas shuidhich an Tigh-
earn an talamh; le tuigse shocraich
e na nèamha.

20 Le eòlas-san brisear suas na
doimhneachdan, agus silidh na neoil
a nuas an drùchd.

21 A mhic, na dealaicheadh iad
re d' shùilibh: coimhid gliocas fal-
lain agus tuigse [s].

22 Agus bithidh iad 'nam beatha
do d' anam, agus 'nam maise do d'
mhuineal.

23 An sin imichidh tu a'd' shlighe
gu tèaruinte, agus cha tuislich do
chos [t].

24 'Nuair a luidheas tu sìos, cha
bhi eagal ort: seadh, luidhidh tu
sìos, agus bithidh do chodal milis [u].

25 Na biodh sgàth [w] ort roimh
eagal obann, no roimh fhàsachadh [x]
nan aingidh, 'nuair a thig e.

26 Oir bithidh an Tighearna 'na
thearmunn duit, agus gleidhidh e
do chos o bhi air a glacadh.

27 Na cum maith o'n droing d'an
dlighear e, nuair a tha e 'n comas
do làimh *a* dheanamh.

28 Na h-abair re d' choimhears-
nach, Imich, agus thig a rìs, agus
am màireach bheir mi dhuit, 'nuair
a tha e agad làimh riut.

29 Na dealbh olc an aghaidh do
choimhearsnaich, agus e gabhail
còmhnuidh gu muinghineach làimh
riut.

30 Na dean strì re duine gun
aobhar, mur do rinn e cron ort.

31 Na biodh farmad agad re fear
an fhoirneirt, agus na roghnuich a
bheag d'a shlighibh.

32 Oir *is* gràinealachd do'n Tigh-
earn an duine drochmhùinte [y], ach
tha a rùn aig an ionracan.

33 *Tha* mallachd an Tighearna
ann an tigh an aingidh; ach bean-
nuichidh e àite-còmhnuidh nam
fìrean.

34 Gu cinnteach air luchd-fochaid
ni e fochaid; ach do'n iriosal bheir
e gràs [z].

35 Sealbhaichidh na daoine glice
urram; ach is e nàire ardachadh
nan amadan.

CAIB IV.

CLUINNIBH, a chlann, teagasg
athar, agus thugaibh an aire,
chum gu faigh sibh eòlas air tuigse:

2 Oir tha mi toirt duibh deadh
theagaisg; na tréigibhse mo reachd.

3 Oir bu mhise mac muirneach [a]
m'athar, agus mar aonghin mic *bha*
mi ann an sealladh mo mhàthar.

[n] *fhàis.* [o] *malairt.* [p] *tairbhe.* [q] *leugan, clachan luachmhor.* [r] *samhlachadh.* [s] *léirsinneachd, eagnuidheachd.* [t] *chas.* [u] *ciuin, suaimhneach.* [w] *faitcheas.* [x] *mhilleadh, sgrios.* [y] *droch-mhèineach, ceannairceach.* [z] *deadh-ghean.* [a] *òg, maoth.*

4 Theagaisg e mi mar an ceudna, agus thubhairt e rium, Cumadh do chridhe mo bhriathra; coimhid m'àitheantan agus mair beo.

5 Faigh gliocas, faigh tuigsè: na di-chuimhnich, agus na claon o bhriathraibh mo bheoil.

6 Na tréig i, agus gleidhidh si thu: gràdhaich i, agus coimhididh si thu.

7 *Is* e gliocas an ni sònruichte[b]; faigh gliocas, agus maille re d' uile fhaghail faigh tuigse.

8 Ardaich i, agus cuiridh i suas thu; bheir i gu h-urram thu, 'nuair a ghabhas tu a'd' ghlacaibh i.

9 Bheir i do d' cheann coron maise: crùn glòire bheir i seachad duit.

10 Eisd, a mhic, agus gabh m'fhocail: agus bithidh bliadhnacha do bheatha lìonmhor.

11 Ann an slighe a' ghliocais theagaisg mi thu: threòraich mi thu ann an ceumannaibh dìreach.

12 'Nuair a dh'imicheas tu, cha teannaichear[c] do cheumanna, agus an uair a ruitheas tu, cha tuislich thu.

13 Dean greim daingean air teagasg, na leig as *e;* coimhid e, oir *is* e do bheatha e.

14 Na gabh a steach do rathad nan aingidh, agus na h-imich ann an slighe dhroch dhaoine.

15 Seachainn i, na gabh seachad làimh rithe, pill uaithe[d], agus imich romhad.

16 Oir cha chaidil iadsan mur dean iad olc: agus tha'n cadal air a thoirt uatha mur toir iad air *cuid-eigin* tuiteam.

17 Oir tha iad ag itheadh arain na h-aingidheachd, agus ag òl fiona an ainneirt.

18 Ach *tha* slighe nam firean mar an solus dealrach, a dhealraicheas ni's mò agus ni's mò gu ruig an latha iomlan.

19 *Tha* slighe nan aingidh mar dhorchadas: cha'n aithne dhoibh ciod air am bheil iad a' tuisleachadh.

20 A mhic, do'm' fhoclaibh thoir aire; re m' bhriathraibh aom do chluas.

21 Na imicheadh iad o d' shùilibh: gléidh iad am meadhon do chridhe.

22 Oir *is* beatha iad dhoibhsan a gheibh iad, agus ìoc-shlaint[e] d'am feoil uile.

23 Leis gach uile dhìchioll gléidh do chridhe; oir as sin *tha* sruthanna[f] na beatha.

24 Cuir uait am beul fiar[g], agus na bilean beumnach cuir fad uait.

25 Sealladh do shùilean gu ceart rompa, agus seòladh fabhrainnean[h] do shùl gu dìreach romhad.

26 Cothromaich ceumanna do chos, agus biodh do shlighean uile air an socrachadh.

27 Na tionndaidh a chum na làimhe deise, no clìthe: carruich do chos o'n olc.

CAIB. V.

A MHIC, do m' ghliocas thoir an aire; re m' thuigse aom do chluas.

2 Chum gu'n coimhid thu[i] ciall[k], agus gu'n gléidh do bhilean eòlas.

3 [Na h-éisd re mealltoireachd mnà:] oir *mar* a' chìr-mheala silidh bilean mnà coimhich, agus *is* mìne[l] na oladh a beul.

4 Ach *tha* a crìoch searbh mar a' bhurmaid, geur mar chlaidheamh dà fhaobhair.

5 *Tha* a cosan a' dol sìos chum a' bhàis: ni a ceumanna greim air ifrinn[m].

6 Air eagal gu'n cothromaicheadh tu slighe na beatha[n], luaineach[o] tha a ceumanna, *air chor as* nach urrainn thu '*n* aithneachadh.

7 A nis uime sin, a chlann, eisdibh rium, agus na dealaichibh re briathraibh mo bheoil.

8 Atharraich do shlighe fad uaithe[p], agus na d'thig am fagus do dhorus a tighe:

9 Air eagal gu'n d'thoir thu do neart[q] do mhuinntir eile, agus do bhliadhnacha do'n an-iochdmhor:

10 Air eagal gu'n lìonar coigrich le d' shaibhreas, agus gu'm *bi* do shaothair ann an tigh coigrich,

11 Agus gu'n dean thu caoidh[r] ma dheireadh, 'nuair a chaithear t'fheoil agus do chorp[s],

12 Agus gu'n abair thu, Cionnus a thug mi fuath do theagasg, agus a

[b] *an ceud ni.* [c] *chumhaingichear.* [d] *uaipe.* [e] *slàinte.* [f] *tobraiche.* [g] *cealgach.* [h] *ruisg.* [i] *gu'm bi meas agad air.* [k] *crìonnachd, eagnaidheachd.* [l] *tlàithe.* [m] *bheir a ceumanna do'n uaigh.* [n] *slighe na beatha cha 'n eil i idir a' cothromachadh.* [o] *caochlaideach.* [p] *uaipe.* [q] *t'urram, do mhaise.* [r] *gu'm beuc thu,* [s] *feoil do chuirp.*

rinn mo chridhe tàir air achmhasan?

13 Agus nach robh mi ùmhal do ghuth mo luchd-teagaisg, agus nach d'aom mi mo chluas riu-san a theagaisg mi?

14 Is beag nach robh mi anns gach olc, am meadhon a' chomhchruinneachaidh, agus a' choimthionail.

15 Ol uisgeachan as do shoitheach féin; agus uisgeacha ruith as do thobar[t] féin.

16 Biodh[u] do thobraichean air an sgaoileadh a mach; *do* shruthan uisge anns na sràidibh.

17 Biodh iad agad féin a mhàin, agus na b'ann aig coigrich maille riut.

18 Biodh do thobar beannaichte: agus dean gairdeachas maille re mnaoi-phòsda t'òige.

19 *Biodh i mar* an eilid ghràdhach, agus mar an earb[w] thaitneach; sàsaicheadh a cìochan thu sgach àm: le a gràdh bi a ghnàth air do lìonadh.

20 Agus c'ar son, a mhic, a mheallar thu[x] le mnaoi choimhich, agus a dhlùthaicheas tu re brollach bana-choigrich?

21 Oir fa chomhair shùl an Tighearna *tha* sligheanna an duine, agus *tha e* a' cothromachadh a cheumanna uile.

22 Glacaidh 'eucearta féin an t-aingidh, agus le cuird a pheacaidh ceanglar e.

23 Bàsaichidh e gun teagasg, agus ann am meud 'amaideachd théid e air seacharan.

CAIB. VI.

A MHIC, ma ta thu 'n urras air do charaid, *ma* bhuail thu do làmh le neach eile,

2 Ribeadh thu le briathraibh do bheoil; ghlacadh thu le foclaibh do bheoil.

3 Dean so a nis, a mhic, agus saor thu féin, 'nuair a thig thu 'n làimh do charaid; imich, irioslaich thu féin, agus dean cinnteach do charaid.

4 Na toir codal do d' shùilibh, no clò chodail do d' rosgaibh[y].

5 Thoir as thu féin mar earb a làimh *an t-sealgair*[z], agus mar eun a làimh an eunadair.

6 Imich a chùm an t-seangain, a leisgein[a]; thoir fa'near a shlighean, agus bi glic:

7 Aig nach 'eil fear-seòlaidh, fear-amhairc[b], no riaghladair,

8 A dh'ulluicheas a bhiadh san t-samhradh, agus a chruinnicheas a theachd-an-tìr san fhogharadh.

9 Cia fhad a choidleas tu, a leisgein? c'uin a dh'éireas tu as do chodal?

10 *Fathast* beagan codail, beagan clò chodail, beagan fillidh[c] nan làmh gu codal.

11 An sin thig do bhochdainn mar fhear-siubhail, agus t'uireasbhuidh mar dhuine fuidh armaibh.

12 Duine nach fiu, fear aingidh, siubhlaidh e le beul ana-cneasda.

13 Caogaidh e le shùil, bheir e sanas[d] le chois, teagaisgidh e le mheuraibh.

14 *Tha* aingealtachd[e] 'na chridhe, *tha* e a' dealbhadh uilc a ghnàth; togaidh e aimhreit[f].

15 Uime sin gu h-obann thig a sgrios[g]; gu grad brisear e, gun leigheas.

16 Na sè nithe so is fuathach leis an Tighearna; seadh, *tha* seachd nithe 'nan gràinealachd d'a anam:

17 Sealladh ard[h], teanga bhreugach, agus làmhan a dhòirteas fuil neo chiontach,

18 Cridhe a dhealbhas smuaintean aingidh, cosan a bhios luath a ruith chum uilc,

19 Fianuis bhreugach *a* labhras breugan, agus esan a thogas aimhreit[i] eadar bhràithribh.

20 A mhic, coimhid àithne t'athar, agus na tréig reachd[k] do mhàthar.

21 Ceangail iad a ghnàth air do chridhe, daingnich iad mu d'mhuineal.

22 'Nuair a dh'imicheas tu, treòraichidh iad[l] thu; 'nuair a choidleas tu[m] gleidhidh iad[n] thu; agus *an uair* a dhùisgeas tu, labhraidh iad[o] riut.

23 Oir *is* lòchran an àithne, agus *is* solus an reachd, agus *is iad* slighe na beatha achmhasain teagaisg;

24 Chum do ghleidheadh o'n

[t] *thiobairt.* [u] [*Na*] *biodh.* [w] *earba.* [x] *théid thu air seacharan, bhios tu air do mheadhradh?* [y] *fhàbhraidhibh.*
[z] *as an lìon.* [a] *a lundaire.* [b] *fear sùilbheachd, maighstir-oibre.*
[c] *pasgaidh.* [d] *labhraidh e.* [e] *coirbteachd, ana-cneasdachd.*
[f] *siol-chuiridh e ais-sith.* [g] *àmhghar.* [h] *uaibhreach.*
[i] *ais-sith.* [k] *lagh.* [l] *e.* [m] *a luidheas tu sìos.*
[n] *e.* [o] *e.*

droch mhnaoi, o mhiodal teanga na mnà coimhich.

25 Na miannaich a sgèimh ann ad chridhe; agus na glacadh i thu le a rosgaibh:

26 Oir le[p] mnaoi strìopachail *bheirear duine* gu greim arain: agus sealgaidh a' bhan-adhaltrannach air an anam luachmhor.

27 An urradh duine teine a ghabhail 'na bhrollach, agus gun 'eudach a bhi air a losgadh?

28 An urradh duine imeachd air eibhlibh teithe, agus gun a chosan a bhi air an losgadh?

29 Mar sin esan a théid a steach chum mnà a choimhearsnaich: cha bhi neach air bith neo-chiontach a bheanas rithe.

30 Cha deanar tàir air gaduiche, ma ghoideas e a shàsuchadh 'anama 'nuair a bhios e ocrach:

31 Ach ma ghlacar e, aisigidh[q] e a sheachd uiread, uile mhaoin a thighe bheir e seachad.

32 Ach ge b'e ni adhaltrannas re mnaoi, tha e gun tuigse[r]: sgriosaidh esan *a* ni e anam féin.

33 Lot agus mi-chliu gheibh e, agus a mhasladh cha ghlanar as.

34 Oir *is* e 'n t-eud cuthach an *f*hir: uime sin cha chaomhain e ann an là an dioghaltais.

35 Cha bhi suim aige dh'éiric air bith[s]; ni mò a thoilichear e, ge do bheir thu *dha* mòran thiodhlacan.

CAIB. VII.

A MHIC, gléidh mo bhriathran, agus taisg m'àitheanta maille riut.

2 Gléidh m'àitheantan, agus bi beo; agus mo lagh mar dhubhagan[t] do shùl.

3 Ceangail iad air do mheuraibh; sgrìobh iad air clàr do chridhe.

4 Abair re gliocas, *Is* tu mo phiuthar; agus goir *do* bhancharaid do thuigse:

5 Chum gu'n gléidh iad thu o'n mhnaoi choimhich, o'n bhanachoigrich *a* ni brionnal[u] le a briathraibh.

6 Oir aig uinneig mo thighe dh'amhairc mi troimh[w] mo chleith.

7 Agus sheall mi am measg nan daoine baoghalta; thug mi fa'near am measg nan òganach, òig-fhear gun chéill[x],

8 A' dol seachad air an t-sràid fagus d'a h-oisinn, agus ghabh e an t-slighe chum a tighe,

9 San dù-thra, san fheasgar, san oidhche dhuibh dhoirch:

10 Agus feuch, thachair bean air ann an culaidh strìopaiche, agus cuilbheartach 'na cridhe.

11 *Tha* i ard-ghuthach[z] agus ceann-laidir; cha'n fhan a cosan 'na tigh.

12 A nis *tha i* mach, a nis anns na sràidibh, agus a' feitheamh nam fàth aig gach oisinn.

13 Agus rug i air, agus phòg i e, agus le aghaidh gun nàire thubhairt i ris[a],

14 *Tha* tabhartais-shìth agam; an diugh dh'ìoc mi mo bhòidean.

15 Uime sin thàinig mi mach a'd' choinneamh, a dh'iarraidh t'aghaidh gu dìchiollach, agus fhuair mi thu.

16 Le còmhdaichibh grinne[b] sgeadaich mi mo leaba, le *oibribh* gearrta, le lìon-eadach mìn o'n Eiphit.

17 Rinn mi mo leaba cùbhraidh le mirr, aloe, agus canal.

18 Thig, gabhamaid ar sàth do ghaol gu maduinn, deanamaid comh-ghairdeachas ann an gaol:

19 Oir cha *'n'eil* fear an tighe aig baile; chaidh e air thurus fada.

20 Sporan airgid thug e leis[c]; air an là shuidhichte thig e dhachaidh.

21 Le mòran d'a cainnt mhilis thug i air aontachadh; le miodal a bilean chomh-éignich i e.

22 Tha e a' dol 'na déigh gun dàil, mar a théid an damh chum a chosgaraidh[d], no'n t-amadan a chum peanais a' chip:

23 Gus an d'théid saighead troimh 'àinean, mar a ghreasas eun do'n ribe, gun fhios aige gur ann chum a bhàis *a ta* e.

24 A nis uime sin éisdibh rium, a chlann, agus thugaibh aire do bhriathraibh mo bheoil.

25 Na claonadh do chridhe chum a sligheanna, na rach[e] air seacharan 'na ceumaibh.

26 Oir lot agus leag i sìos mòran; seadh, chaidh mòran do dhaoinibh treuna a mharbhadh leatha.

[p] *trìd.* [q] *bheir e air ais.* [r] *dhìth céille.* [s] *Cha taitinn éiric sam bith ris.* [t] *ubhal, chloich.* [u] *miodal.* [w] *tre, trìd.* [x] *gun chridhe.* Eabh. [y] *Mu dhorchadh nan tràth, san eadar-sholus.* [z] *bruidhneach.* [a] *chruaidhich i a h-aghaidh, agus thubhairt i ris.* [b] *còmhdaichibh do obair ghréis; tapestry,* Sasg. [c] *'na laimh.* Eabh. [d] *mharbhaidh.* [e] *gabh, imich.*

27 *Is* e a tigh an t-slighe gu h-ifrinn, a' dol sios gu seomraichibh a' bhàis.

CAIB. VIII.

NACH 'eil gliocas ag éigheach? agus nach 'eil tuigse a' cur a mach a gutha?

2 Air mullach nan àit arda, làimh ris an t-slighe, ann am meadhon nan rathad *tha* i 'na seasamh.

3 Làimh ris na geatachaibh, aig dol a stigh a' bhaile [f], far an d'thigear a steach air na dorsaibh tha i ag éigheach:

4 Ribhse, O fheara, tha mi ag éigheach; agus *tha* mo ghuth re cloinn nan daoine,

5 A dhaoine baoghalta, tuigibh gliocas; agus amadana, tuigibh 'nar cridhe.

6 Eisdibh, oir labhraidh mi air nithibh òirdheirce; agus *bithidh* fosgladh mo bhilean air nithibh cearta.

7 Oir labhraidh mo bheul firinn; agus *is* gràineileachd aingidheachd do m' bhilibh.

8 Ann an ceartas *tha* uile bhriathra mo bheoil; annta-san cha *'n'eil* ni air bith olc no fiar.

9 *Tha* iad uile soilleir dha-san a thuigeas, agus ceart dhoibhsan a gheibh eòlas.

10 Gabhaibh mo theagasg, agus ni h-e airgiod, agus eòlas thar an òr thaghta.

11 Oir *is* fearr gliocas na na clachan luachmhor; agus cha 'n'eil na h-uile nithe a dh'fheudar a mhiannachadh r'an coimhmeas rithe.

12 Tha mise gliocas a'm' chòmhnuidh maille re céill [g], agus tha mi faghail a mach eòlais air nithibh innleachdacha.

13 *Is* e eagal an Tighearna an t-olc fhuathachadh; uabhar, agus ardan, agus an droch shlighe, agus am beul fiar is fuathach leam.

14 *Is* leamsa comhairle, agus fior ghliocas: *is* leamsa tuigse; *is* leamsa neart [h].

15 Leamsa [i] rìoghaichidh righrean, agus orduichidh uachdarana ceartas.

16 Leamsa riaghlaidh uachdarain, agus daoine mòra [k], uile bhreitheamhna na talmhainn.

17 Iadsan aig am bheil gràdh dhomh gràdhaichidh mi, agus iadsan a dh'iarras mi gu moch gheibh iad mi.

18 *Tha* beartas agus urram maille riumsa; saibhreas maireannach agus fireantachd.

19 *Is* fearr mo thoradh na òr, eadhon na òr fior-ghlan; agus mo theachd-a-stigh na airgiod taghta.

20 Air slighe a' cheartais treòraichidh mi; ann am meadhon cheumanna a' bhreitheanais;

21 A chum as gu'n d'thoir mi orra-san le'n ionmhuinn mi maoin a shealbhachadh; agus lìonaidh mi an ionmhasan.

22 Bha mise aig an Tighearn ann an toiseach a shlighe, roimh 'oibrean o shean.

23 O shìorruidheachd chuireadh suas [l] mi, o'n toiseach, mun robh an talamh ann.

24 Mun *robh* doimhneachda ann, ghineadh mise; 'nuair nach *robh* tobraiche ann, làn do uisgeachaibh.

25 Mun do shuidhicheadh na beannta; roimh na cnocaibh ghineadh mise.

26 Mun d'rinn e fathast an talamh, no na machraichean, no chuid a's airde do dhuslach an domhain.

27 'Nuair a dheasaich e na nèamha, *bha* mi'n sin; 'nuair a tharruing e cuairt air aghaidh na doimhne;

28 'Nuair a dhaingnich e 'n t-athar [m] shuas; 'nuair a neartaich e tobraiche na doimhne;

29 'Nuair a thug e a reachd do'n fhairge, nach rachadh na h-uisgeacha thar 'àithne; 'nuair a shuidhich e bunaite na talmhainn;

30 An sin bha mise aige mar neach a dh'altrumadh [n] *maille ris*, agus bu mhi a thlachd gach là, a' deanamh gairdeachais 'na fhianuis an còmhnuidh;

31 A' deanamh gairdeachais anns a' chuid a dh'àitichear d'a thalamh, agus mo thlachd maille re cloinn nan daoine.

32 A nis uime sin, a chlann, éisdibh rium; oir *is* sona *iadsan* a ghleidheas mo shligheanna.

33 Eisdibh re teagasg, agus bithibh glic, agus na diultaibh *e*.

34 *Is* beannuichte an duine a dh'éisdeas rium, a' deanamh faire aig mo gheataibh gach là, a' feitheamh aig ursainnibh mo dhorsa.

35 Oir esan a gheibh mise, gheibh

[f] *beul a' bhaile.* Eabh. [g] *crionnachd.* [h] is *mise tuigse; agamsa* tha *neart.* [i] *Triomsa.* [k] *ard uaislean.* [l] *dh'ungadh.* [m] *na neoil.* [n] *dh'àraichcadh.*

a beatha, agus gheibh e deadh-
ghean [o] o'n Tighearna.

36 Ach esan a pheacaicheas a'm'
aghaidh-sa [p], ni e cron d'a anam
féin: iadsan uile a dh'fhuathaicheas
mi, gràdhaichidh iad am bàs.

CAIB. IX.

THOG gliocas a tigh; ghearr i
mach [q] a seachd puist.

2 Mharbh i a feoil, mheasg i a
fion; dheasaich i mar an ceudna a
bord.

3 Chuir i mach a h-òighean, tha
i a' gairm air na h-àitibh a's airde
do'n bhaile:

4 Ge be neach *a ta* baoghalta,
thigeadh e a stigh an so: riu-san [r]
a tha dhìth tuigse tha i ag ràdh,

5 Thigibh, ithibh do m'aransa,
agus òlaibh do'n fhìon *a* mheasg
mi.

6 Tréigibh nithe amaideach, agus
bithibh beò, agus imichibh air slighe
na tuigse.

7 Esan a bheir achmhasan do
fhear-fochaid, gheibh e dha féin
masladh; agus esan a chronaicheas
an t-aingidh, *gheibh e* dha féin
smal.

8 Na cronaich fear-fochaid, air
eagal gu'm fuathaich e thu: cron-
aich an duine glic, agus gràdhaich-
idh e thu.

9 Thoir teagasg do'n duine ghlic,
agus bithidh e ni's glice: teagaisg
an duine cothromach, agus meud-
aichidh e ann am fòghlum.

10 *Is* e eagal an Tighearna tois-
each a' ghliocais; agus *is* e eòlas
nithe naomh, tuigse.

11 Oir leamsa mthear do laithean
lìonmhor, agus cuirear re bliadh-
nachaibh do bheatha.

12 Ma bhios tu glic, bithidh tu
glic dhuit féin: ach *ma* bhios tu re
fochaid, is tu féin a mhàin a
dh'iomchaireas e.

13 *Tha* bean amaideach ardghuth-
ach, baoghalta, agus cha 'n aithne
dhi ni air bith:

14 Oir suidhidh i aig dorus a
tighe, air caithir, ann an àitibh
arda a' bhaile,

15 A ghairm orra-san a bhios a'
dol seachad air an t-slighe, a' gabh-
ail dìreach rompa [s].

16 Ge b'e neach *a ta* baoghalta,
thigeadh e stigh an so: agus ris-
san a tha dhìth tuigse their i,

17 *Tha* na h-uisgeachan a ghoid-
ear milis, agus an t-aran *a dh'ithear*
an uaigneas taitneach.

18 Ach cha 'n'eil fhios aige gu
bheil na mairbh an sin, ann an
doimhneachdaibh ifrinn *gu bheil* a
h-aoidheanna.

CAIB. X.

GNATH-FHOCAIL Sholaimh.
Ni mac glic athair subhach;
ach *is* e mac amaideach dubhachas a
mhàthar.

2 Cha 'n'eil tairbhe ann an ion-
mhasaibh aingidheachd; ach saor-
aidh ionracas o'n bhàs.

3 Cha leig an Tighearna le anam
an ionraic gort [t] fhulang; ach
sgaoilidh e maoin nan aingidh.

4 Ni làmh na leisge [u] bochd; ach
ni làmh nan dìchiollach beartach.

5 Esan a chruinnicheas anns an
t-samhradh, *is* mac glic e; ach esan
a choidleas anns an fhoghara, *is*
mac maslach e.

6 *Bithidh* beannachdan air ceann
an fhìrein [w]; ach còmhdaichidh
foirneart beul [x] nan aingidh.

7 *Bithidh* cuimhne an fhìrein
beannuichte; ach lobhaidh ainm nan
aingidh.

8 Gabhaidh esan a ta glic 'na
chridhe àitheanta; ach tuitidh an
t-amadan bith-bhriathrach.

9 Esan a ghluaiseas ann an ion-
racas, gluaisidh e gu tèaruinte; ach
esan a chlaonas a shlighean, aith-
nichear e.

10 Esan a chaogas le shùil, bheir
e bròn: agus tuitidh an t-amadan
bith-bhriathrach.

11 *Is* tobar beatha beul an
fhìrein; ach còmhdaichidh foirneart
beul nan aingidh.

12 Dùisgidh fuath aimhreitean;
ach folaichidh gràdh gach coire [y].

13 Ann am bilibh an duine thuig-
sich gheibhear gliocas; ach *tha* slat
air son druim an tì a tha as eug-
mhais tuigse [z].

14 Ceilidh daoine glic na's aithne
dhoibh [a]; *tha* beul an amadain
dlùth do sgrios.

15 *Is* e beartas an duine shaibhir
a chathair [b] làidir; *is* e milleadh
nam bochd an uireasbhuidh.

16 *Tha* saothair an fhìrein chum

[o] *caoimhneas.* [p] *a théid air seacharan uam.* [q] *shnaidh i.*
[r] *ris-san, ris gach neach.* [s] *a' stiùradh an ceumanna.* [t] *gorta.*
[u] *na ceilge.* [w] *an ionracain.* [x] *gnùis.*
[y] *cionta, peacadh.* [z] *cridhe.* Eabh. [a] *Taisgidh daoine glic eòlas.* [b] *a mhòr-bhaile.*

beatha, teachd a stigh [c] an aingidh chum peacaidh.

17 *Tha* esan a choimhideas fòghlum *anns an* t-slighe gu beatha; ach tha esan a dhiùltas achmhasan air seacharan.

18 Esan a cheileas fuath *le* bilibh cealgach, agus esan a labhras mi-chliu, *is* amadan e.

19 Ann an lìonmhoireachd bhriathar cha bhithear saor o pheacadh; ach *tha* esan a choisgeas a bhilean glic.

20 Mar airgiod taghta [d] *tha* teanga an fhìrein; ach *tha* cridhe nan aingidh mar ni nach fiu.

21 Beathaichidh bilean an fhìrein mòran; ach eugaidh na h-amadain a dhìth tuigse [e].

22 Ni beannachadh an Tighearna saibhir, agus cha chuir e doilgheas 'na chuideachd.

23 *Tha* e mar shùgradh do'n amadan olc a dheanamh; ach *tha* gliocas aig fear na tuigse.

24 An ni is eagal leis an aingidh, thig e air; ach deònuichear miann nam firean.

25 Mar a théid an ioma-ghaoth thairis, mar sin cha *bhi* an droch dhuine ni's mò; ach *is* bunait sìorruidh am firean.

26 Mar fhìon-geur do na fiaclaibh, agus mar dheataich do na sùilibh, mar sin *tha*'n leisgein dhoibhsan a chuireas uatha e.

27 Cuiridh eagal an Tighearna re laithibh *duine;* ach giorraichear bliadhnacha nan aingidh.

28 *Bithidh* dùil nam firean 'na aobhar aoibhneis; ach théid as do dhòchas nan aingidh.

29 *Is* neart do na h-ionraic slighe an Tighearna; ach *thig* sgrios air [f] luchd-deanamh na h-euceirt.

30 Cha ghluaisear am firean gu bràth; ach cha ghabh na h-aingidh còmhnuidh air an talamh.

31 Bheir beul an fhìrein a mach gliocas; ach gearrar as an teanga fhiar.

32 Tha fios aig bilibh an fhìrein air an ni a ta taitneach; ach *labhraidh* beul nan aingidh nithe fiara.

CAIB. XI.

THA meidhean mealltach 'nan gràineileachd do'n Tighearn; ach *is* taitneach leis toimhsean ceart [g].

2 'Nuair a thig uabhar, thig masladh; ach aig na h-iriosail *tha* gliocas.

3 Seòlaidh ionracas nam firean iad; ach millidh fiaradh [h] luchd dò-bheirt iad féin.

4 Cha bhi tairbhe ann an saibhreas ann an latha na feirge; ach saoraidh fireantachd o'n bhàs.

5 Seòlaidh fireantachd an duine ionraic [i] a shlighe; ach trid aingidheachd féin tuitidh an t-aingidh.

6 Saoraidh fireantachd nan ionraic iad; ach glacar fealltairean [k] '*nan* olc *féin*.

7 'Nuair a bhàsaicheas an droch dhuine, théid as d'*a* dhòchas; agus teirgidh dùil luchd-euceirt.

8 Saorar am firean o theinn; ach thig an droch dhuine 'na àite.

9 Le bheul millidh cealgair a choimhearsnach; ach trid eòlais saorar na fireana.

10 'Nuair a dh'éireas gu maith do na fireanaibh, ni am baile [l] gairdeachas; agus an uair a sgriosar na h-aingidh, *bithidh* luath-ghaire ann.

11 Le beannachadh nan ionraic ardaichear baile; ach le beul nan aingidh leagar e.

12 Ni esan a tha às eugmhais gliocais [m] tàir air a choimhearsnach; ach bithidh fear na tuigse 'na thosd.

13 Imichidh fear tuaileis mu'n cuairt a' foillseachadh nithe dìomhair; ach esan a ta firinneach 'na spiorad, ceilidh e ni.

14 Far nach 'eil comhairle, tuitidh sluagh; ach ann an lìonmhoireachd chomhairleach *tha* tèaruinteachd.

15 Ciurrar gu goirt esan a bhios an urras air coigreach; ach esan a dh'fhuathaicheas luchd urrais, bithidh e tèaruinte.

16 Gheibh bean ghràsail urram; agus cosnaidh daoine làidir saibhreas.

17 Ni an duine iochdmhor maith d'a anam féin; ach esan a ta an-iochdmhor, claoidhidh [n] e fheoil féin.

18 Oibrichidh an droch dhuine obair mheallltach; ach aige-san a chuireas [o] fireantachd *bithidh* duais chinnteach.

[c] *toradh.* [d] *dearbhta, fior-ghlan.* [e] *cridhe.* Eabh. [f] is *aobhar uamhais i do.* [g] *clach iomlan.* Eabh. [h] *claonadh, cealg, iomlain.* [k] *cealgairean, luchd eusaontais.* [l] *a' chathair, am mòr-bhaile.* [m] *cridhe.* Eabh. [n] *buairidh.* [o] *shlo-chuireas.*

19 Mar so *tha* fireantachd chum beatha; ach esan a leanas an t-olc, *leanaidh e* chum a bhàis féin *e*.

20 *Is* gràineileachd do'n Tighearn iadsan a tha fiar 'nan cridhe; ach *is* taitneach leis iadsan a tha ionraic [p] *'nan* slighe.

21 *Ge d' iadhadh* làmh mu làimh, cha bhi an droch dhuine gun pheanas; ach saorar sliochd nam firean.

22 *Mar* fhail [q] òir ann an sròin muice, *tha* bean sgiamhach agus i as eugmhais tuigse [r].

23 *Tha* miann nam firean a mhàin maith; ach *is* e dòchas nan aingidh fearg.

24 Tha neach ann a sgaoileas, agus fàsaidh e ni's saibhire [s]; agus *tha* e ann a chumas tuilleadh 'sa ta ceart, ach *thig e* gu bochdainn.

25 Nithear an t'anam fial sultmhor [t]; agus an ti a dh'uisgicheas, uisgichear mar an ceudna e féin.

26 Esan a chumas suas sìol [u], malluichidh an sluagh e; ach *bithidh* beannachd air ceann an ti a reiceas [w].

27 Esan a dh'iarras maith gu dùrachdach, gheibh e deadh-ghean [x]; ach an ti a dh'iarras olc, thig e air féin.

28 Esan a dh'earbas as a shaibhreas, tuitidh e; ach mar ghéig, thig na fireana fo bhlàth.

29 Esan a chuireas a theaghlach féin fo bhuaireas [y], *bithidh* e 'na oighre air a' ghaoith; agus an t-amadan 'na sheirbhiseach dha-san a tha glic 'na chridhe.

30 *Is* craobh beatha toradh an fhìrein; agus *tha* esan a chosnas anama glic.

31 Feuch, bheirear luigheachd [z] do'n fhìrean air an talamh: nach mò na sin do'n aingidh agus do'n pheacach?

CAIB. XII.

ESAN a ghràdhaicheas fòghlum, gràdhaichidh e eòlas; ach esan a dh'fhuathaicheas achmhasan, tha e amaideach [a].

2 Gheibh duine maith deadh-ghean o'n Tighearn; ach dìtidh e fear nan droch innleachd.

3 Cha daingnichear duine le h-aingidheachd; ach cha ghluaisear freumh nam firean.

4 *Tha* bean mhaith [b] 'na crùn d'a fear; ach mar lobhadh 'na chnàmhaibh *tha* ise a nàiricheas e.

5 *Is* ceartas [c] smuainte nam fìrean; ach *is* cealg comhairlean nan aingidh.

6 *Is* iad briathra nan aingidh feall-fheitheamh ar son fola; ach tearnaidh beul nan ionraic iadsan.

7 Tilgear na h-aingidh bun os ceann, agus cha *bhi* iad ann; ach seasaidh tigh nam firean.

8 A réir a ghliocais molar duine; ach nithear dimeas air-san a tha fiar 'na chridhe.

9 *Is* fearr esan air an deanar tàir, agus a tha 'na sheirbhiseach dha féin [d], na esan a bheir urram dha féin, agus a bhios a dhìth arain.

10 Bithidh cùram aig an duine ionraic do bheatha 'ainmhidh; ach *is* an-iochdmhor truacantais nan aingidh.

11 Esan a threabhas [e] fhearann, sàsuichear le h-aran e; ach esan a leanas daoine dìomhain, *tha* e gun tuigse [f].

12 Miannaichidh an t-aingidh lìon dhroch dhaoine; ach bheir freumh nam firean *tòradh* [g].

13 Le peacadh *a* bhilean ribear an droch dhuine; ach thig am firean as o airc [h].

14 Do thoradh *a* bhéil sàsuichear duine le maith, agus ìocar luigheachd làmh duine dha féin.

15 *Tha* slighe an amadain ceart 'na shùilibh féin; ach *tha* esan a dh'éisdeas re comhairle, glic.

16 Aithnichear air ball [i] fearg an amadain; ach ceilidh duine ciallach [k] masladh.

17 *Esan a* labhras an fhìrinn, foillsichidh e ceartas [l]; ach *foillsichidh* fianuis bhreugach cealg.

18 Tha dream ann a labhras mar lotaibh claidheimh; ach *is* slàinte teanga nan daoine glice.

19 Bithidh bile na fìrinn seasmhach gu bràth; ach cha *bhi* an teanga bhreugach ach car tiota.

20 *Is* cealg a bhios an cridhe

[p] *iomlan, neo-lochdach.* [q] *sheud.* [r] *mothachaidh, eagnuidheachd.* [s] *cuirear an tuilleadh ris.* [t] *Sealbhaichidh an t-anam fial pailteas.* [u] *gràn.* [w] *a bheir air a bhi air a reiceadh.* [x] *deadh rùn.* [y] *a thogas an-riaghailt 'na thigh féin.* [z] *luaigheachd, duais.* [a] *mar ainmhidh.* [b] *bean na subhailce, nan deadh bheus.* [c] *ionracas.* [d] *aig am bi seirbhiseach.* [e] *shaothraicheas.* [f] *as eugmhais cridhe.* Eabh. [g] *fàsaidh, daingnichear freumh nam firean.* [h] *theanntachd.* [i] *san àm; san là.* Eabh. [k] *crionna, glic.* [l] *Labhraidh am firean, agus foillsichidh e an fhìrinn.*

luchd-deilbh an uilc; ach do chomhairleachaibh na sìthe *bithidh* gairdeachas.

21 Cha'n éirich aimhleas [m] air bith do'n fhìrean; ach lionar na h-aingidh le h-olc.

22 *Is* gràineileachd do'n Tighearna bilean nam breug; ach *is* iad an droing a ni gu fìrinneach, a thlachd.

23 Ceilidh duine ciallach [n] eòlas; ach foillsichidh cridhe nan amadan amaideachd.

24 Riaghlaidh làmh nan dìchiollach; ach bithidh *làmh* na leisge [o] fo chìs.

25 Ni iomaguin [p] ann an cridhe duine a chromadh sìos; ach ni focal maith sòlasach e.

26 *Is* fearr am fìrean na a choimhearsnach; ach cuiridh slighe nan aingidh air seacharan iad féin.

27 Cha ròist an leisgein a shitheann [q] ach *is* luachmhor saibhreas an duine dhìchiollaich.

28 Ann an slighe na fìreantachd *tha* beatha; agus 'na ceum cha *n'eil* bàs [r].

CAIB. XIII.

EISDIDH mac glic re teagasg athar; ach cha'n éisd fear na fochaid re achmhasan.

2 Do thoradh *a* bheoil ithidh duine ni maith; ach *ithidh* [s] anam nam fealltair [t] ainneart.

3 Esan a choimhideas a bheul, gleidhidh e 'anam; ach esan a dh'fhosglas a bhilean, *thig* sgrios air.

4 Miannaichidh anam an leisgein, agus cha *bhi aige;* ach nìthear anam nan dìchiollach sultmhor.

5 Is beag air an fhìrean na breugan; ach fàsaidh an droch dhuine gràineil, agus nàirichear e.

6 Gleidhidh fìreantachd esan a ta ionraic 'na shlighe: ach claoidhidh aingidheachd am peacach [u].

7 Tha neach ann a leigeas air a bhi beartach [w], agus gun ni air bith *aige; tha* neach ann a leigeas air a bhi bochd, agus mòr shaibhreas aige.

8 *Is* e éirig [x] anama duine a shaibhreas; ach cha chluinn am bochd achmhasan.

9 Ni solus nam fìrean aoibhneach; ach cuirear as lòchran nan aingidh.

10 O uabhar a mhàin thig consachadh; ach aig na daoinibh a ghabhas deadh chomhairle *tha* gliocas.

11 Lùghdaichear saibhreas an diomhanais; ach esan a chruinnicheas le saothair [y], meudaichidh e.

12 Ni an dòchas anns an cuirear moille [z], an cridhe tinn; ach *is* craobh beatha am miann [a] 'nuair a thig e.

13 Esan a ni tàir air focal, millear e; ach esan air am bi eagal roimh àithne, gheibh e luigheachd.

14 *Is* tobar beatha lagh an *duine* ghlic, chum dol as o lìontaibh a' bhàis.

15 Bheir tuigse mhaith deadhghean; ach *is* cruaidh slighe luchd-eusaontais.

16 Ni gach duine ciallach [b] a ghnothuch le h-eòlas; ach leigidh an t-amadan ris 'amaideachd.

17 Tuitidh an droch theachdaire ann an olc; ach *is* slàinte an teachdaire dìleas.

18 Bochdainn agus nàire *bithidh* dhasan a dhiùltas fòghlum; ach an tì aig am bi meas air achmhasan, gheibh e urram.

19 Is milis do'n anam am miann a choimhlionar; ach *is* beag air amadanaibh dealachadh ris an olc.

20 An tì a shiubhlas le daoinibh glic, bithidh e glic; ach sgriosar companach nan amadan.

21 Leanaidh olc peacaich; ach do na fìreanaibh ìocar maith.

22 Fàgaidh duine maith oighreachd aig cloinn a chloinne; ach taisgear do'n fhìrean maoin a' pheacaich.

23 *Bithidh* mòran bìdh *ann an* treabhadh nam bochd; ach bithidh neach ann a sgriosar a dhìth breitheanais.

24 An tì a chaomhnas a shlat, is beag air a mhac; ach an tì leis an ionmhuinn e, smachdaichidh se e 'na thràth.

25 Ithidh am fìrean gu sàsachadh 'anama; ach bithidh dìth air broinn nan aingidh.

CAIB. XIV.

CUIRIDH gach bean ghlic a tigh suas; ach leagaidh a' bhean amaideach sìos e le a làmhaibh féin.

[m] *urchoid.* [n] *crìonna, eagnaidheach.* [o] *ceilge.* [p] *dubhachas.* [q] *an ni a ghlac e le seilg.* [r] *ach treòraichidh rathad seachranach gu bàs.* [s] fuilgidh. [t] *nan cealgair, luchd-eusaontais.* [u] *peacadh.* Eabh. [w] *a ni e féin saibhir.* [x] *fuasgladh.* [y] *le 'làimh.* Eabh. [z] *an dòchas a shìnear.* [a] *fonn, togradh.* [b] *crìonna, glic.*

2 Esan a ghluaiseas 'na ionracas, bithidh eagal an Tighearna air; ach esan a ta fiar 'na shlighibh, ni e tàir air.

3 Ann am beul an amadain *tha* slat uabhair; ach gleidhidh bilean nan daoine glic iad.

4 Far nach *bi* daimh, *bithidh* a' phrasach glan; ach *bithidh* fàs mòr le neart an daimh.

5 Cha dean an fhianuis dhìleas breug; ach labhraidh an fhianuis chealgach [c] breugan.

6 Iarraidh fear na fochaid gliocas, agus cha'*n fhaigh e;* ach do'n ti a thuigeas *tha* eòlas furas [d].

7 Imich as làthair an duine amaidich, 'nuair nach mothaich thu *ann* bilean an eòlais.

8 *Is* e gliocas an duine chiallaich a shlighe a thuigsinn; ach *is* cealg amaideachd nan amadan.

9 Ni amadain magadh do'n pheacadh; ach am measg nam firean *tha* deadh-ghean.

10 Is aithne do chridhe *duine* searbhas 'anama; agus 'na aoibhneas cha bhi comh-roinn aig coigreach [e].

11 Tilgear tigh nan aingidh bun os cionn; ach thig pàillinn nan ionraic fo bhlàth.

12 Tha slighe ann a chithear direach le duine; ach *is* iad a crìoch slighean a' bhàis.

13 Ann an gàire féin bithidh an cridhe brònach; agus *is* e deireadh an t-subhachais sin tuirse.

14 Le shlighibh féin lìonar esan a thionndaidh air ais 'na chridhe; agus uaith féin *sàsuichear* an duine maith.

15 Creididh an duine baoghalta [f] gach focal; ach bheir an duine ciallach an aire d'a cheum.

16 Bithidh eagal air an duine ghlic, agus tréigidh e 'n t-olc; ach tha'n t-amadan borb [g], agus dàna.

17 An ti air am bi fearg gu h-obann, ni e gu h-amaideach; agus fuathaichear fear nan droch innleachd.

18 Sealbhaichidh daoine baoghalta amaideachd mar oighreachd; ach crùnar na daoine ciallach le h-eòlas.

19 Cromaidh droch dhaoine an làthair dhaoine maith, agus na h-aingidh aig geataibh an fhìrein.

20 Eadhon le choimhearsnach féin fuathaichear duine bochd; ach *is* lìonmhor iad leis an ionmhuinn an duine saibhir.

21 An ti a ni tàir air a choimhearsnach, peacaichidh e; ach *is* sona an ti a ghabhas truas do na bochdaibh.

22 Nach d'théid iadsan air seacharan a dhealbhas an t-olc? ach *bithidh* tròcair agus fìrinn aca-san a dhealbhas am maith.

23 Anns gach saothair bithidh tairbhe; ach *thig* cainnt nam bile a mhàin gu h-uireasbhuidh.

24 *Is* e crùn nan daoine glic an saibhreas; ach *is* amaideachd amaideachd nan amadan.

25 Saoraidh fianuis fhìor anama; ach labhraidh *fianuis* chealgach breugan.

26 Ann an eagal an Tighearna *tha* aobhar earbsaidh làidir; agus aig a chloinn bithidh dìdean.

27 *Is* e eagal an Tighearna tobar na beatha, chum dol as o liontaibh a' bhàis.

28 Ann an lìonmhoireachd sluaigh *tha* urram an righ; ach ann an dìth sluaigh *tha* milleadh an uachdarain.

29 An ti a tha mall chum feirge, *tha* e pailt ann an tuigse; ach esan a tha dian 'na spiorad, ardaichidh e amaideachd.

30 *Is* e beatha na feòla, cridhe fallain; ach *is* e lobhadh nan cnàmh, an tnù.

31 An ti a shàruicheas [h] am feumach, màsluichidh e a Chruith-fhear; ach bheir an ti sin urram dha, a ghabhas truas do'n bhochd.

32 'Na aingidheachd fuadaichear air falbh an t-aingidh; ach bithidh dòchas aig an fhìrean 'na bhàs.

33 Ann an cridhe an duine thuigsich gabhaidh gliocas tàmh; ach aithnichear *an ni a ta* 'n taobh a stigh nan amadan.

34 Ardaichidh fireantachd cinneach; ach *is* e am peacadh masladh sluaigh air bith [i].

35 *Bithidh* deadh-ghean an righ aig seirbhiseach glic; ach bithidh fhearg 'na aghaidh-san a bhios 'na aobhar nàire.

CAIB. XV.

PILLIDH freagradh mìn corruich; ach dùisgidh briathra garg fearg.

2 Cuiridh teanga nan daoine glic an céill eòlas gu ceart; ach dòirtidh

[c] *bhreugach.* [d] *furasd.* [e] *neach eile.* [f] *neo-gheur,* *neo-fhillte, simplidh.* [g] *feargach.* [h] *bhruthas.* [i] *nan slògh.*

beul nan amadan a mach amaideachd.

3 *Tha* sùilean an Tighearna anns gach àit, ag amharc air na droch dhaoinibh agus air na deadh dhaoinibh.

4 *Is* craobh beatha teanga fhallain[k]; ach *is* briseadh spioraid fiaradh innte.

5 Ni amadan tàir air teagasg 'athar; ach is ciallach an ti a bheir an aire do achmhasan.

6 Ann an tigh an fhìrein *tha* mòran ionmhais; ach ann an teachd-a-stigh an aingidh *tha* buaireas.

7 Sgaoilidh bilean nan daoine glic eòlas; ach cha *dean* cridhe nan amadan mar sin.

8 *Is* gràineileachd do'n Tighearn iobairt nan aingidh; ach *is* i ùrnuigh nan ionraic a thlachd.

9 *Is* gràineileachd do'n Tighearna slighe an aingidh; ach is ionmhuinn leis an ti a leanas an déigh fireantachd.

10 *Is* searbh smachdachadh dhasan a thréigeas an t-slighe; ach gheibh esan le'm fuathach achmhasan, bàs.

11 *Tha* ifrinn agus sgrios fa chomhair an Tighearna: cia mòr is mò na sin cridheacha chloinn nan daoine?

12 Cha toigh le fear-fochaid esan a chronaicheas e; agus a dh'ionnsuidh dhaoine glice cha d'théid e.

13 Ni cridhe subhach gnùis shuilbhir; ach le bròn a' chridhe brisear an spiorad.

14 Iarraidh cridhe an duine thuigsich eòlas; ach beathaichear beul nan amadan le amaideachd.

15 *Tha* uile laithean an duine thruaigh olc; ach *is* cuirm a ghnàth an cridhe ait.

16 *Is* fearr beagan le h-eagal an Tighearna, na ionmhas mòr, agus buaireas leis.

17 *Is* fearr lòn[l] do luibhibh, far am bi gràdh, na damh biadhta agus fuath leis.

18 Dùisgidh fear feargach consachadh; ach esan a ta mall chum feirge, ciuinichidh e aimhreit[m].

19 *Tha* slighe an leisgein[n] mar ghàradh[o] droighinn; ach *tha* rathad nan ionraic air a dheanamh réidh.

20 Ni mac glic athair aoibhneach; ach ni mac[p] amaideach tàir air a mhàthair.

21 *Is* aobhar aoibhneis amaideachd dha-san a tha as eugmhais ghocais[q]; ach imichidh fear na tuigse gu dìreach.

22 Gun chomhairle, thig rùinte[r] gu neo-ni; ach ann an lìonmhoireachd chomhairleach daingnichear iad.

23 Bithidh aoibhneas aig duine le freagradh a bheoil; agus focal 'na thràth, cia maith e!

24 *Tha* slighe na beatha shuas do'n duine ghlic, chum dol as o ifrinn shìos.

25 Sgriosaidh an Tighearna tigh nan uaibhreach; ach daingnichidh e crìoch na bantraich.

26 *Is* gràineileachd do'n Tighearna smuainte dhroch dhaoine; ach *is* briathra taitneach *briathra* nam fìor-ghlan.

27 Bheir esan buaireas air a thigh féin, a tha sanntach air buannachd; ach bithidh esan le'm fuathach duais-bhratha, beo.

28 Smuainichidh cridhe an fhìrein cionnus is còir dha freagairt; ach dòirtidh beul nan aingidh a mach droch nithe.

29 *Tha*'n Tighearna fada o na h-aingidh; ach éisdidh e re h-ùrnuigh nam fìrean.

30 Ni solus nan sùl an cridhe aoibhneach; agus bheir deadh chliu smior do na cnàmhaibh.

31 Gabhaidh a' chluas a dh'éisdeas re achmhasan na beatha, còmhnuidh am measg nan daoine glic.

32 An ti a dhiùltas fòghlum, ni e tàir air anam féin; ach an ti a dh'éisdeas re achmhasan, gheibh e tuigse[s].

33 *Is* e eagal an Tighearna fòghlum a' ghliocais; agus roimh urram *tha* irioslachd.

CAIB. XVI.

THA deasachadh cridhe duine, agus freagradh na teanga o'n Tighearna[t].

2 *Tha* uile shlighean duine glan 'na shùilibh féin; ach cothromaichidh[u] an Tighearna 'na spioraid.

3 Tabhair t'oibre thairis do'n Tighearn, agus daingnichear do smuainte.

4 Rinn an Tighearna gach ni air.

[k] *chiuin, shìothchail.* [l] *dìneir, biadh-nòin.* [m] *stri.* [n] *lundaire.* [o] *challaid.* [p] *duine.* [q] *cridhe* Eabh. [r] *smuainte.* [s] *cridhe* Eabh. [t] Feudaidh *duine a smuaintean ulluchadh; ach o'n Tighearna* tha *freagradh na teanga.* [u] *meas aidh.*

a shon féin, agus mar an ceudna an t-aingidh air son latha [w] an uilc.

5 *Is* gràineileachd do'n Tighearna gach neach a ta uaibhreach 'na chridhe: *ge d' iadhadh* làmh mu làimh, cha bhi e gun pheanas [x].

6 Trid tròcair agus firinn glanar euceart; agus trid eagail an Tighearna tréigear an t-olc.

7 An uair a ghabhas an Tighearna tlachd ann an slighibh duine, bheir e air a naimhdibh féin a bhi ann an sith ris.

8 *Is* fearr beagan le h-ionracas, na teachd-a-stigh mòr gun cheartas.

9 Smuainichidh cridhe duine air a shlighe; ach is e'n Tighearn a stiuireas a cheumanna.

10 *Tha* faisneachd [y] air bilibh an righ: ann am breitheanas cha dean a bheul euceart.

11 *Is* leis an Tighearna toimhsean agus meidhean ceart [z]: *is* iad uile chlacha-tomhais a' mhàla [a] obairsan.

12 *Is* gràineileachd do righribh aingidheachd a dheanamh; oir le h-ionracas daingnichear an righchaithir.

13 *Is* taitneach do righribh bilean an ionracais, agus is ionmhuinn leo èsan a labhras *nithe* cearta.

14 Tha fearg righ mar theachdairean bàis; ach ciuinichidh [b] duine glic i.

15 Ann an solus gnùise righ *tha* beatha; agus *tha* a dheadh-ghean mar neul an uisge dheireannaich.

16 Cia mòr *is* fearr gliocas fhaotainn [c] na òr, agus *is* ròghnuiche tuigse fhaotainn na airgiod?

17 *Is* e rathad [d] mòr nan ionraic an t-olc a thréigsinn: an ti a choimhideas a shlighe, gleidhidh e 'anam.

18 Roimh sgrios *théid* uabhar; agus roimh leagadh spiorad ardanach.

19 *Is* fearr a bhi do spiorad iriosal maille riu-san a ta ciuin, na a' chreach a roinn maille ris na h-uaibhrich.

20 An ti a ni gnothuch gu tuigseach, gheibh e maith: agus an ti a dh'earbas as an Tighearn, *is* sona e.

21 Goirear duine crionna [e] do'n ti a tha glic 'na chridhe, agus meudaichidh milse nam bile fòghlum.

22 *Is* tobar beatha an tuigse do'n ti aig am bheil i; ach *is* amaideachd fòghlum nan amadan.

23 Ni cridhe an duine ghlic a bheul tuigseach, agus air a bhilibh cuiridh e fòghlum.

24 Mar chir mheala *tha* briathra taitneach, milis do'n anam, agus 'nan slàinte do na cnàmhaibh.

25 Tha slighe ann a tha ceart ann an sealladh duine; ach *is* iad slighean a' bhàis a crioch.

26 An ti a shaothraicheas, saothraichidh e air a shon féin; oir iarraidh a bheul air e.

27 Cladhaichidh an duine neo-dhiadhaidh olc; agus air a bhilibh *bithidh* mar theine loisgeach.

28 Togaidh [f] an duine fiar [g] aimhreit; agus dealaichidh fear na cogarsaich cairde sònraichte.

29 Meallaidh fear an fhoirneirt a choimhearsnach, agus bheir e air imeachd air slighe nach *'eil* maith.

30 Druididh e a shùilean chum smuaineachadh air nithibh fiara; a' gluasad [h] a bhilean, bheir e olc gu crich.

31 *Is* coron glòire an ceann liath, *a* gheibhear ann an slighe an ionracais.

32 *Is* fearr an ti a ta mall chum feirge na gaisgeach, agus an ti a riaghlas a spiorad féin na esan a ghlacas ard-bhaile [i].

33 Anns an uchd tilgear an crannchur; ach is ann o'n Tighearna *a tha* a riaghladh gu léir.

CAIB. XVII.

IS fearr greim tioram, agus suaimhneas leis, na tigh làn do iobairtibh [k] *maille re* h-aimhreit.

2 Riaghlaidh seirbhiseach tuigseach os cionn a' mhic a bhios 'na aobhar nàire; agus am measg nam bràthar roinnidh e an oighreachd [l].

3 *Tha* a' phoit-ghlanaidh air son an airgid, agus an àmhuinn [m] air son an òir; ach dearbhaidh an Tighearna na cridheacha.

4 Bheir an droch dhuine an aire do bhilibh na h-euceirt [n]; éisdidh am breugaire re teanga an aimhleis.

5 An ti a ni fanoid air a' bhochd, bheir e masladh d'a Chruith-fhear:

[w] *là, lò.* [x] *cha mheasar neo-chiontach e, cha d'théid e saor as.* [y] *fàistineachd.* [z] *a' cheartais.* Eabh. [a] *a' bhuilg.* [b] *ceannsaichidh.* [c] *a chosnadh.* [d] *slighe.* [e] *ciallach, tuigseach.* [f] *Dùisgidh, siol-chuiridh.* [g] *coirbte, ana mèinneach.* [h] *gluasachd.* [i] *cathair.* [k] *do nithibh matha, do dheadh ghleus.* [l] *bithidh cuibhrionn aige do'n oighreachd.* [m] *fhuirneis.* [n] *bhilibh cealgach, breugach.*

an ti a ni gairdeachas re dòruinn [o], cha bhi e neo-chiontach [p].
6 *Is* iad clann an cloinne coron sheann daoine; agus *is* iad an aithriche urram [q] cloinne.
7 Cha *'n'eil* cainnt na mòralachd [r] ciatfach do'n amadan: nach lugha na sin *a tha* bilean na bréige *ciatfach* do dhuine mòr [s]?
8 *Is* clach uasal tiodhlacadh ann an sùilibh an ti aig am bi e [t]: ge b'e taobh gus an tionndaidh e, soirbhichidh leis.
9 An ti a cheileas cionta, cosnaidh [u] e gràdh; ach esan a dh'aithriseas ni, dealaichidh e cairde.
10 Drùthaidh achmhasan ni's mò air duine glic, na ceud buille air amadan.
11 Is ceannairc a mhàin a dh'iarras an droch dhuine; uime sin cuirear teachdaire an-iochdmhor 'na aghaidh.
12 Tachaireadh mathghamhuin air call a cuilean air duine, ni's luaithe na amadan 'na amaideachd.
13 Ge b'e dh'ìocas olc air son maith, cha dealaich olc r'a thigh.
14 *Mar gu'n* leigeadh neach a mach uisgeacha, *tha* toiseach aimhreite; uime sin mu'n sgaoil [w] a' chomh-stri, leig dhiot i.
15 *Tha*'n ti a shaoras an t-aingidh, agus an ti a dhìteas am fìrean, araon 'nan gràineileachd do'n Tighearn.
16 C'ar son *a ta* luach ann an làimh amadain a dh'fhaotainn gliocais, agus e gun rùn [x] aige?
17 Anns gach àm gràdhaichidh caraid, agus rugadh bràthair fa chomhair teinn [y].
18 *Is* duine gun tuigse a bhuaileas a làmh, a théid an urras am fianuis [z] a charaid.
19 Gràdhaichidh esan peacadh, a ghràdhaicheas aimhreit: an ti a dh'ardaicheas a dhorus, iarraidh e sgrios.
20 An ti a ta fiar 'na chridhe, cha'n fhaigh e maith; agus an ti a ta lubach [a] 'na theangaidh, tuitidh e ann an olc.
21 An ti a ghineas amadan *ginidh se e* chum a dhoilgheis féin; oir cha bhi sòlas aig athair amadain.
22 Ni cridhe subhach maith *mar* leigheas; ach tiormaichidh spiorad briste na cnàmha.
23 Bheir droch dhuine tiodhlacadh as 'uchd, a chlaonadh shlighean a' bhreitheanais.
24 Fa chomhair [b] an duine thuigsich *tha* gliocas? ach *tha* sùilean amadain ann an iomall na talmhainn.
25 *Tha* am mac amaideach 'na dhoilgheas d'a athair, agus 'na shearbhas dh'ise a rug e.
26 Mar an ceudna cha *'n'eil* e maith peanas a dheanamh air an fhìrean, *no* ard uaislean a bhualadh air son ceartais.
27 Caomhnaidh an ti aig am bheil eòlas a bhriathran; agus bithidh fear na tuigse ciuin [c] 'na spiorad.
28 Measar an t-amadan fein, 'nuair a bhios e 'na thosd, 'na dhuine glic; agus an ti a dhruideas a bhilean, 'na dhuine tuigseach.

CAIB. XVIII.

A REIR a thograidh iarraidh esan a sgaras e féin, agus buinidh e ris gach gliocas.
2 Cha 'n'eil tlachd aig an amadan ann an tuigse, ach gu'm foillsicheadh a chridhe e féin.
3 'Nuair a thig an t-aingidh, thig mar an ceudna tarcuis, agus maille re mi-chliu masladh.
4 *Mar* uisgeacha domhain *tha* briathra beoil duine; *mar* shruth sgaoilteach *tha* tobar a' ghliocais.
5 Cha *'n'eil* e maith gabhail re gnùis [d] an droch dhuine, chum am fìrean a thilgeadh bun os cionn ann am breitheanas.
6 Théid bilean an amadain ann an aimhreit, agus gairmidh a bheul air buillibh.
7 *Is* e beul amadain a sgrios, agus *is* iad a bhilean ribe anama féin.
8 *Tha* briathra fir na cogarsaich [e] mar lotaibh [f], agus théid iad sìos gu ionadaibh ìochdarach a' chuim.
9 Mar an ceudna an ti sin a ta leasg 'na obair, *is* bràthair e do'n mhillteir mhòr [g].
10 *Is* tùr làidir ainm an Tighearna: ruithidh am fìrean d'a ionnsuidh, agus bithidh e tèaruinte [h].
11 *Is* e beartas an duine shaibhir a chathair [i] làidir, agus mar bhalladh ard 'na bheachd féin.

[o] *sgrios neach eile.* [p] *gun pheanas* [q] *uaill, glòir.* [r] *cainnt òirdheirc.* [s] *uasal, ard.* [t] *a gheibh e.* [u] *iarraidh.* [w] *mu'm measgar.* [x] *chridhe.* Eabh. [y] *àmhghair.* [z] *air son.* [a] *fiar, carach.* [b] *Ann an gnùis.* [c] *iriosal, òirdheirc.* [d] *pearsa.* [e] *cogaruich.* [f] *mar bhriathraibh tlàth.* [g] *do fhear na h-anacaitheadh.* [h] *ardaichear e.* [i] *a mhòr-bhaile.*

12 Roimh sgrios bithidh cridhe duine uaibhreach, agus roimh urram *bithidh* irioslachd.

13 An ti a bheir freagradh ann an cùis mu'n cluinn e *i*, *is* amaideachd agus nàire dha e.

14 Giulainidh spiorad duine a laigse: ach cò is urrainn spiorad briste[k] a ghiulan?

15 Gheibh cridhe an duine chrionna[l] eòlas; agus iarraidh cluas nan daoine glic eòlas.

16 Ni tiodhlacadh duine àite dha, agus bheir e 'n làthair dhaoine mòra e.

17 *Saoilear* gu bheil a' chòir aige-san, a tha air thoiseach ann an agairt a chùise; ach thig a choimhearsnach, agus rannsaichidh se e.

18 Bheir an crannchur air aimhreitibh sgur, agus roinnidh e eadar na cumhachdaich.

19 *Tha* bràthair air a bhrosnachadh *ni's cruaidh r' a chosnadh* na cathair[m] làidir; agus *tha* aimhreitean *bhràithre* mar chrannaibh lùchairte[n].

20 Le toradh béil duine lìonar a bhrù; agus le pìseach[o] a bhilean sàsuichear e.

21 *Tha* bàs agus beatha ann an cumhachd[p] na teanga; agus ithidh esan leis an ionmhuinn i d'a toradh.

22 An ti a dh'amaiseas air mnaoi, amaisidh e air ni maith, agus gheibh e deadh-ghean o'n Tighearn.

23 Le h-impidhibh[q] labhraidh an duine bochd; ach freagraidh an duine saibhir gu garbh.

24 Feumaidh fear aig am bi cairdean, cairdeas a nochdadh; agus tha caraid ann a leanas ni's dlùithe na bràthair.

CAIB. XIX.

IS fearr am bochd a ghluaiseas 'na ionracas, na esan a tha fiar 'na bhilibh[r], agus e 'na amadan.

2 Mar an ceudna cha mhaith do'n anam *a bhi* as eugmhais eòlais; oir an ti a ni cabhag le chasaibh, tuislichidh e[s].

3 Claonaidh amaideachd duine a shlighe, agus an aghaidh an Tighearna ni a chridhe gearan[t].

4 Ni saibhreas mòran chàirde; ach sgarar am bochd o a charaid[u].

5 Cha bhi fianuis bhreugach gun pheanas[w]; agus *an ti a* labhras breugan, cha d'theid e as.

6 Iarraidh mòran deadh-ghean an duine mhòir[x]; agus *bithidh* gach duine 'na charaid do fhear nan tiodhlac[y].

7 Bheir uile bhràithrean an duine bhochd fuath dha: nach mò na sin a theid a chairdean am fad uaith? leanaidh e *iad le* briathraibh, *ach tha* iad a dhìth air[z].

8 An ti a gheibh gliocas[a], gràdhaichidh e 'anam féin; an ti a ghleidheas tuigse, gheibh e maith.

9 Cha bhi fianuis bhreugach gun pheanas, agus sgriosar an ti a labhras breugan.

10 Cha 'n'eil aoibhneas iomchuidh do amadan; is lugha na sin do sheirbhiseach riaghladh os cionn uachdarana.

11 Ni tuigse duine e mall chum feirge, agus *is i* a ghloir amharc thairis air eucoir.

12 Mar bheucaich leòmhain *tha* fearg righ; ach mar dhrùchd air feur *tha* a dheadh-ghean.

13 *Is* aobhar doilgheis d'a athair mac amaideach; agus mar shior-shileadh uisge *tha* aimhreitean mná.

14 *Is* iad oighreachd aithriche tigh agus saibhreas; ach is ann o'n Tighearn *a tha* bean chiallach[b].

15 Bheir leisge air *duine* tuiteam ann an trom chodal; agus fuilingidh an t-anam diomhanach ocras.

16 An ti a ghleidheas an àithne, gleidhidh e 'anam féin; ach an ti a ni tàir air[c] a shlighibh, gheibh e bàs.

17 An ti a ghabhas truas do'n bhochd, bheir e air iasachd[d] do'n Tighearn; agus an ni a bheir e uaith, ìocaidh e dha a rìs.

18 Smachdaich do mhac am feadh a ta dòchas *d'a thaobh*, agus na caomhnadh t'anam air son a ghearain[e].

19 Fuilingidh fear na feirge mòire peanas; oir ma shaoras tu *e*, feumaidh tu dheanamh a rìs.

20 Eisd re comhairle, agus gabh

[k] *bruite, leònta.* [l] *chiallaich, thuigsich.* [m] *mòr-bhaile.* [n] *túir, dùin, daingnich.* [o] *fàs, toradh.* [p] *làimh.* Eabh. [q] *asluchadh.* [r] *shlighibh.* [s] *théid e air seacharan, peacaichidh e.* [t] *bithidh fearg air a chridhe.* [u] *choimhearsnach.* [w] *neo-chiontach.* [x] *a' phrionnsaidh, an uachdarain.* [y] *dhasan a bheir tiodhlacan seachad.* [z] tha *iad gun éifeachd.* [a] *cridhe.* Eabh. [b] *thuigseach.* [c] *a dhearmadas, nach toir an aire do.* [d] *an coingheall.* [e] *ach na tog t'anam chum a mhilleadh.*

fòghlum, chum gu'm bi thu glic ann ad *laithibh* deireannach [f].

21 *Is* lionmhor na smuaintean ann an cridhe duine; ach is i comhairle an Tighearna a sheasas.

22 *Is* e tlachd duine a chaoimhneas; agus *is* fearr duine bochd na breugaire.

23 *Treòraichidh* eagal an Tighearna gu beatha, agus gheibh esan a bhios air a lìonadh *leis* fois; cha'n fhiosraichear le h-olc e.

24 Folaichidh an leisgein a làmh '*na* bhrollach [g]; uiread as chum a bhéil cha tabhair e i a rìs.

25 Buail fear-fochaid, agus bithidh an duine neo-gheur air fhaicill; agus cronaich duine tuigseach, agus tuigidh e eòlas.

26 An ti a chreachas [h] 'athair, agus a dh'fhògras *a* mhàthair, *is* mac a bheir nàire agus masladh e.

27 Sguir, a mhic, do éisdeachd ris an teagasg, a chuireas air seacharan o bhriathraibh an eòlais.

28 Ni fianuis aingidh [i] tarcuis air breitheanas; agus sluigidh beul dhroch dhaoine euceart.

29 Dh'ulluicheadh breitheanais do luchd-fochaid, agus buillean do dhruim nan amadan.

CAIB. XX.

IS cealgach an ni fion [k], *is* buaireasach an ni deoch làidir; agus ge b'e neach a mheallar leo, cha 'n'eil e glic.

2 Mar bheucaich leòmhain *tha* eagal righ: an ti a bhrosnuicheas e gu feirg, peacaichidh e *an aghaidh* 'anama féin.

3 *Is* urramach an ni do fhear fantuinn [l] o aimhreit: ach measgaidh gach amadan *innte*.

4 Air son an fhuachda [m] cha treabh an leisgein; iarraidh e déirc anns an fhoghara, ach cha'*n fhaigh* e.

5 Mar uisge domhain *tha* comhairle ann an cridhe duine, ach tairngidh fear na tuigse nìos i.

6 Gairmidh mòran dhaoine gach aon diubh a mhaitheas féin: ach cò a gheibh duine fìrinneach?

7 Gluaisidh am firean 'na ionracas: sona *bithidh* a mhic 'na dhéigh.

8 'Nuair a shuidheas righ air caithir-bhreitheanais, sgaoilidh [n] e gach olc le shùilibh.

9 Cò a dh'fheudas a ràdh, Ghlan mi mo chridhe, tha mi glan o m' pheacadh?

10 *Aon* chothrom agus cothrom *eile*, *aon* soitheach-tomhais agus soitheach-tomhais [o] *eile*, *is* gràineileachd iad araon do'n Tighearn.

11 Aithnichear eadhon leanabh le a bheusaibh, am *bi* a dhèanadas glan, agus am *bi* e ceart.

12 A' chluas a chluinneas, agus an t-sùil a chi, rinn an Tighearn iad araon.

13 Na gràdhaich codal, air eagal gu'n d'thig thu gu bochdainn; fosgail do shùilean, agus sàsuichear thu le h-aran.

14 *Is* olc, *is* olc *e*, ars' an ceannuiche; ach an uair a dh'imicheas e roimhe, an sin ni se uaill.

15 Tha òr ann, agus mòran do chlachaibh luachmhor [p]; ach *is* iad bilean an eòlais an seud a's luachmhoire.

16 Gabh eudach an ti a chaidh an urras air coigreach, agus air son bana-choigrich gabh an geall uaith.

17 *Is* milis le duine aran na ceilge; ach 'na dhéigh sin lìonar a bheul do ghaineamh [q].

18 Daingnichear gach tionsgnadh le comhairle; agus le comhairle ghlic dean cogadh.

19 A' foillseachadh nithe dìomhair, imichidh fear-tuaileis mu'n cuairt [r]: uime sin ris-san a ni miodal le bhilibh [s] na biodh gnothuch agad.

20 Ge b'e mhalluicheas 'athair, no a mhàthair, cuirear as a lòchran ann an duibhre dorchadais.

21 Feudar oighreachd fhaotainn gu luath an toiseach; ach cha bhi a crìoch beannuichte.

22 Na h-abair, Iocaidh mi olc air son uilc: feith air an Tighearn, agus saoraidh e thu.

23 *Is* gràineileachd do'n Tighearn *aon* chlach-thomhais agus clach-thomhais *eile*, agus cha '*n'eil* meidhean cealgach maith.

24 Is ann o'n Tighearn *a tha* ceumanna duine; oir cionnus a thuigeas duine a shlighe féin?

25 *Is* ribe e do dhuine itheadh

[f] Faic Deut. Caib. VIII. r. 16. [g] *aslaich, asgail.* [h] *a mhilleas, a chlaoidheas.* [i] *fianuis do Bhelial.* Eabh. [k] Is *fearmagaidh am fion.* Eabh. [l] *sgur.* [m] *a' gheamhraidh.* [n] *sgapaidh.* [o] *clach agus clach, ephah agus ephah.* Eabh. Faic Deut. Caib. XXV. r. 14. [p] *neamhnuidibh; peninim.* Eabh. [q] *ghairbheal, gharbh-ghaineamh.* [r] Faic Caib. XI. r. 13. [s] *a tha bras le bhilibh.*

do'n ni a ta naomha, agus an déigh bhòid fiosrachadh [t].

26 Sgapaidh righ glic na h-aingidh, agus bheir e air an roth teachd thairis orra.

27 *Is* e spiorad [u] duine lòchran an Tighearna, a' sgrudadh [w] gach ionaid an taobh a stigh do'n chom.

28 Gleidhidh trocair agus firinn righ; seadh, le tròcair daingnichear a righ-chaithir.

29 *Is* e urram dhaoine òga an neart; agus *is* e maise sheann daoine, an ceann liath.

30 Glanaidh guirme [x] cneidhe olc; mar sin *glanaidh* buillean na bheil an taobh a stigh do'n chom [y].

CAIB. XXI.

MAR shruthaibh uisgeacha *tha* cridhe righ ann an làimh an Tighearna: ge b'e taobh is àill leis, tionndaidhidh se e.

2 *Tha* uile shlighean duine ceart 'na shùilibh féin; ach measaidh an Tighearna na cridheacha.

3 Ceartas a dheanamh agus breitheanas, *is* ròghnuiche leis an Tighearna na ìobairt.

4 *Is* peacach sealladh ard, agus cridhe uaibhreach, lòchran nan aingidh [z].

5 *Bheir* gu deimhin smuaintean an duine dhìchiollaich gu pailteas; ach *thig* gach neach a ta gun fhoighidin [a] da rìreadh gu dìth.

6 Ionmhasan fhaotainn le teangaidh bhreugaich, *is* diomhanas e air a luasgadh a null agus a nall aig an droing a dh'iarras am bàs.

7 Sgriosaidh reubainn nan aingidh iad, a chionn gu'n diùlt iad breitheanas a dheanamh.

8 Fiar agus coimheach tha slighe duine; ach *a thaobh* an fhìorghloin, *tha* a dheanadas dìreach.

9 Is fearr còmhnuidh a ghabhail ann an oisinn mullaich tighe, na maille re mnaoi aimhreitich ann an tigh farsaing [b].

10 Miannaichidh anam an aingidh olc: cha'n fhaigh a choimhearsnach deadh-ghean 'na shùilibh.

11 'Nuair a nithear peanas air fear-fochaid, fàsaidh am baoghalta [c] glic; agus an uair a dh'fhòghlumar an duine glic, gheibh e eòlas.

12 Bheir am firean an aire gu glic do thigh an aingidh: tilgear [d] na h-aingidh bun os cionn air son *an* aingidheachd.

13 An ti a dhruideas a chluas re glaodh an duine bhochd, glaodhaidh e féin mar an ceudna, ach cha'n éisdear ris.

14 Ciuinichidh [e] tiodhlacadh ann an diomhaireachd fearg; agus duais san uchd, corruich dhian.

15 *Is* aoibhneas do'n fhìrean bhreitheanas [f] a dheanamh; ach *thig* sgrios air [g] luchd-deanamh na h-euceirt.

16 An duine a théid air seacharan o shlighe na tuigse, fanaidh e ann an coimhthional nam marbh.

17 *Bithidh* esan 'na dhuine bochd a ghràdhaicheas sògh [h]; an ti a ghràdhaicheas fìon agus ola, cha'n fhàs e saibhir.

18 'Na éiric air son an fhìrein *bithidh* an t-aingidh, agus air son nan ionraic an duine fealltach [i].

19 *Is* fearr còmhnuidh a ghabhail ann am fàsach [k], na maille re mnaoi aimhreitich agus fheargaich.

20 *Tha* ionmhas taitneach agus oladh ann an àite-còmhnuidh an duine ghlic; ach caithidh an t-amadan e.

21 An ti a leanas fìreantachd agus tròcair, gheibh e beatha, fìreantachd, agus urram [l].

22 Do chathair [m] nan daoine treun streapaidh an duine glic, agus leagaidh e sìos neart a h-earbsaidh.

23 An ti a ghleidheas a bheul agus a theanga, gleidhidh e 'anam o theanndachdaibh.

24 Fear-magaidh uaibhreach, àrdanach *is* ainm dhasan, a ghiùlaineas e féin ann an corruich an uabhair.

25 Marbhaidh miann an leisgein e; oir diùltaidh a làmhan obair a dheanamh.

26 Air feadh an latha sanntaichidh e gu mor; ach bheir am fìrean uaith, agus cha chaomhain e.

27 *Is* gràineileachd ìobairt nan aingidh: cia mòr is mò, 'nuair a bheirear suas i le droch rùn?

28 Sgriosar fianuis bhreugach; ach an ti a dh'éisdeas, labhraidh e cluim *deadh* chrìche [n].

[t] *dàil a chur 'nan coimhlionadh.* [u] *anam.* [w] *rannsachadh, fiosrachadh.* [x] *salchar, bréine.* [y] *olc a' chridhe.* [z] agus *treabhadh nan aingidh.* [a] *dian, cabhagach.* [b] *comuinn, comh-chuideachd.* [c] *neo-gheur, simplidh.* [d] *tilgidh* Dia. [e] *Traoghaidh, mùchaidh.* [f] *ceartas.* [g] is *aobhar uamhais e do.* [h] *aoibhneas, aighear.* [i] *ciontach.* [k] *an tìr fhàsail.* Eabh. [l] *glòir.* [m] *ard bhaile, bhaile daingnichte.* [n] *aghnàth, am feasd.*

29 Cruaidhichidh an droch dhuine 'eudan; ach ni esan a ta ionraic a shlighe dìreach [o].

30 Cha '*n'eil* gliocas, no tuigse, no comhairle ann, an aghaidh an Tighearna.

31 Deasaichear an t-each fa chomhair latha a' chatha, ach is ann o'n Tighearn *a tha* tèaruinteachd [p].

CAIB. XXII.

IS ròghnuiche ainm maith na mòr shaibhreas, agus deadh-ghean na airgiod agus òr.

2 Coinnichidh am beartach [q] agus am bochd a chéile: *is* e'n Tighearn a rinn iad gu léir.

3 Chi an duine crìonnà [r] olc, agus folaichidh se e féin; ach gabhaidh na daoine baoghalta [s] air an aghaidh, agus fuilingidh iad peanas.

4 Trid irioslachd [agus] eagail an Tighearna, *thig* saibhreas, agus urram, agus beatha.

5 *Tha* droighionn agus ribeacha ann an slighe an duine fhiair: an ti a ghleidheas anam féin, théid e am fad uatha.

6 Teagaisg leanabh a thaobh na slighe air an coir dha imeachd; agus an uair a bhios e sean, cha tréig e i.

7 Riaghlaidh am beartach os cionn nam bochd; agus *bithidh* an ti a ghabhas an coingheall [t] 'na sheirbhiseach dha-san a bheir an coingheall.

8 An ti a shiol-chuireas euceart, buainidh e dìomhanas; agus caithear [u] slat fheirge.

9 Beannuichear esan aig am bheil sùil fhial [w]; oir bheir e d'a aran do'n bhochd.

10 Tilg a mach am fear-fochaid, agus théid consachadh a mach; seadh, sguiridh comh-stri agus masladh.

11 An ti leis an ionmhuinn gloine cridhe, *is* taitneach a bhilean, *bithidh* [x] an righ 'na charaid aige.

12 Coimhididh sùilean an Tighearna eòlas; ach tilgidh e bun os cionn briathran a' chiontaich.

13 Their an leisgein, *Tha* leòmhan am muigh, anns na sràidibh marbhar mi.

14 *Is* slochd domhain beul bhan coimheach; an ti a's gràineil [y] leis an Tighearna, tuitidh e ann.

15 *Tha* amaideachd ceangailte ann an cridhe leinibh; ach cuiridh slat an smachdachaidh am fad uaith i.

16 An ti a shàruicheas am bochd a mheudachadh a *mhaoin* féin, agus an ti a bheir do'n t-saibhir, *thig* e gu deimhin gu h-uireasbhuidh.

17 Aom do chluas, agus éisd re briathraibh dhaoine glice, agus socraich do chridhe air m'eòlas-sa:

18 Oir *is* taitneach *an ni e*, ma ghleidheas tu iad ann ad chom [z], *ma* bhitheas iad araon deas air do bhilibh.

19 Chum gu'm biodh t'earbsa as an Tighearna, nochd mi dhuit an diugh, eadhon dhuitse.

20 Nach do scrìobh mi dhuit nithe òirdheirc, ann an comhairlibh, agus an eòlas?

21 Chum gu nochdainn duit cinnte bhriathar na firinn; chum gu freagradh tu briathra na firinn dhoibhsan a chuireas fios a t'ionnsuidh?

22 Na creach am bochd a chionn gu *bheil* e bochd, agus na sàruich an truaghan anns a' gheata:

23 Oir tagraidh an Tighearn an cùis, agus millidh e anam na muinntir a mhilleas iad.

24 Na dean suas cairdeas ris an fheargach, agus maille re fear na h-ard chorruich na h-imich;

25 Air eagal gu'n ionnsuidh thu a shlighean, agus gu'm faigh thu ribe do t'anam.

26 Na bi dhiubhsan a bhuaileas an làmhan [b], *no* dhiubhsan a théid an urras air son fhiach.

27 Mur 'eil *ni* agad gu dìoladh, c'ar son a bheirteadh [c] uait do leaba a ta fodhad.

28 Na h-atharraich an seann chomhara-crìche, a shuidhich t'aithriche.

29 *Ma* chi thu fear a bhios eathlamh [d] 'na ghnothuichibh, seasaidh e 'n làthair righre, cha seas e an làthair dhaoine ìosal.

CAIB. XXIII.

'NUAIR a shuidheas tu a dh'itheadh maille re h-uachdaran,

[o] *deasaichidh esan a ta ionraic a shlighe.* [p] *saorsa, buaidh.* [q] *saibhir.* [r] *ciallach, geur, léirsinneach.* [s] *neo-gheur, simplidh.* [t] *air iasachd.* [u] *fàilnichidh.* [w] *mhaith, thruacanta.* [x] air son *gràis no deadh-ghean a bhilean* bithidh, *etc.* [y] *fuathach.* [z] *an taobh a stigh dhìot.* [a] *dh'fheilisich.* [b] *a bheir an làmhan seachad.* [c] *a bheireadh* neach, [d] *grad, deas.*

thoir an ro-aire do na *bheil* fa d' chomhair;

2 Agus cuir sgian re d' sgornan, ma's duine thu air do thabhairt do chraos.

3 Na miannaich a nithe milse[e]; oir *is* biadh mealltach iad.

4 Na saothraich gu fàs saibhir, leig dhìot do ghliocas féin.

5 An cuir thu do shùilean air an ni nach '*eil* ann; oir gu cinnteach ni *saibhreas* sgiathan dha féin, mar iolaire *a* dh'itealaicheas chum nan nèamh[f].

6 Na h-ith aran an *ti aig am bheil* droch shùil, agus na miannaich a nithe milse.

7 Oir mar a smuainicheas e 'na anam, mar sin *bithidh* e: Ith agus òl, their e riut, ach cha *bhi* a chridhe leat.

8 An greim *a* dh'ith thu, sgeithidh tu nìos, agus caillidh tu do bhriathra milse.

9 Na labhair ann an cluasaibh amadain; oir ni e tàir air gliocas do bhriathar.

10 Na h-atharraich an seann chomhara crìche, agus air achaibh nan dìlleachdan na bris a steach:

11 Oir *tha* am fear-saoraidh cumhachdach; tagraidh e an cùis a't' aghaidh[g].

12 Aom do chridhe re fòghlum, agus do chluasan re briathraibh eòlais.

13 Na cum smachdachadh o leanabh; oir *ma* bhuaileas tu e le slait, cha'n fhaigh e bàs.

14 Buailidh tu e le slait, agus saoraidh tu 'anam o ifrinn[h].

15 A mhic, ma bhios do chridhe glic, ni mo chridhe-sa gairdeachas, eadhon mo chridhe-sa:

16 Seadh, ni m'airnean gairdeachas, 'nuair a labhras do bhilean nithe cearta.

17 Na gabhadh do chridhe farmad re peacachaibh: ach *bi* ann an eagal an Tighearna air feadh an là uile.

18 Oir gu deimhin tha crìoch ann, ach [i] cha ghearrar as do dhòchas.

19 Eisd thusa, a mhic, agus bi glic, agus treòraich do chridhe anns an t-slighe.

20 Na bi am measg phòiteirean fìona, am measg luchd comh-ithidh geòcach feòla.

21 Oir thig am misgeir agus an geòcaire gu bochdainn; agus eudaichidh turra-chodal[k] *duine* le luideagaibh.

22 Eisd re t'athair a ghin thu, agus na dean tàir air do mhàthair 'nuair a bhios i aosda.

23 Ceannaich an fhìrinn, agus na reic i; *mar an ceudna* gliocas, agus fòghlum, agus tuigse.

24 Ni athair an fhìrein mòr ghairdeachas; agus ni esan a ghineas *mac* glic, aoibhneas ann.

25 Ni t'athair agus do mhàthair aoibhneas, agus ni ise a rug thu gairdeachas.

26 A mhic, thoir dhomhsa do chridhe, agus coimhideadh do shùilean mo shlighean.

27 Oir *is* staing[l] dhomhain striopach, agus *is* slochd cumhang banachoigreach.

28 Tha i mar an ceudna re feallfheitheamh mar chreachadair[m], agus cuiridh i luchd-dobheirt[n] an lìonmhoireachd am measg dhaoine.

29 Cò d'*am buin* truaighe? cò *a ta* re bròn[o]? cò aig *am bheil* consachadh[p]? cò *a ta* re gearan? cò air *am bheil* lotan gun aobhar? cò aig *am bheil* deirge shùl?

30 Iadsan a dh'fhanas fad aig an fhìon, iadsan a théid a dh'iarraidh fìona measgta.

31 Na h-amhairc thusa air an fhìon an uair a bhios e dearg, 'nuair a bheir e a dhath sa' chupan, a théid e sìos dìreach[q].

32 Ma dheireadh teumaidh e mar nathair, agus mar an righ-nathair[r] sàthaidh e ghath.

33 Amhaircidh do shùilean air mnaibh coimheach, agus cuiridh do chridhe an céill nithe claona.

34 Agus bithidh tu mar an ti luidheas sìos ann am meadhon na fairge, no mar esan a luidheas air bàrr croinn-siuil.

35 Bhuail iad mi, *their thu*, agus cha robh mi tinn; ghabh iad orm, agus cha do mhothaich mi: c'uin a dhùisgeas mi? an sin iarraidh mi fathast e.

CAIB. XXIV.

NA gabh farmad re droch dhaoinibh, agus na miannaich a bhi maille riu.

2 Oir smuainichidh an cridhe air milleadh, agus labhraidh am bilean mu dhonas[s].

[e] *annasach.* [f] *nan speur, nan neul.* [g] *riut.* [h] *o'n uaigh, o'n bhàs.* [i] *luigheachd ann, agus.* [k] *codaltachd, lundaireachd, leisge.* [l] *slochd:* [m] air son *creiche.* [n] *luchd-cusaontais, feall-tairean.* [o] *acain.* [p] *aimhreitean.* [q] *a ghluaiseas e gu ceart.* [r] *nathair-nimhe.* [s] *aimhleas, urchoid.*

3 Le gliocas togar tigh, agus le tuigse daingnichear e;

4 Agus le h-eolas lionar a sheomraiche leis gach saibhreas luachmhor agus taitneach.

5 *Tha*'n duine glic 'na *dhuine* làidir, agus tha fear an eòlais treun an neart.

6 Oir le comhairle ghlic ni thu do chogadh; agus ann an lìonmhoireachd chomhairleach *tha* tèaruinteachd.

7 *Tha* gliocas ard air son amadain: anns a' gheatadh na fosgladh e a bheul.

8 Esan a smuainicheas air[t] olc a dheanamh, goirear fear nan droch innleachd dheth.

9 *Is* peacadh smuainte na h-amaideachd; agus *is* e fear na fochaid gràin dhaoine.

10 *Ma* dh'fhannaicheas[u] tu ann an latha an àmhghair[w], *is* beag do neart.

11 Ma dhearmadas tu iadsan a thearnadh a thairngear chum bàis, agus iadsan a tha ullamh gu bhi air am marbhadh;

12 Ma their thu, Feuch, cha robh fios againn air so; nach toir esan a chothromaicheas an cridhe fa'near? agus nach bi fios aige-san a choimhideas t'anam? agus nach ìoc e do gach duine a réir a ghnìomhara?

13 A mhic, ith thusa mil, do bhrìgh gu *bheil i* maith, agus a' chìr mheala *a tha* milis do d' bhlas.

14 Mar sin *bithidh* eòlas a' ghliocais do t'anam, ma gheibh thu *e;* agus an uair *a* thig *do* chrìoch, cha ghearrar as[x] do dhòchas.

15 Na dean feall-fholach, a dhroch dhuine, an aghaidh àite còmhnuidh an fhìrein; na creach 'ionad-tàimh.

16 Oir seachd uairean tuitidh am fìrean, agus éiridh e *rìs;* ach tuitidh na h-aingidh ann an olc.

17 'Nuair a thuiteas do nàmhaid, na bi aoibhneach, agus an uair a thuislicheas e, na deanadh do chridhe gairdeachas:

18 Air eagal gu'm faic an Tighearn, agus gu'm bi e olc[y] 'na shùilibh, agus gu'n tionndaidh e fhearg uaith.

19 Na biodh campar ort mu dhroch dhaoinibh, agus na gabh farmad ris na h-aingidh[z]:

20 Oir cha bhi crìoch mhaith[a] air an droch dhuine; cuirear lochran nan aingidh as.

21 A mhic, biodh eagal an Tighearna agus an righ ort: riu-san aig am bheil atharrachadh giùlain[b] na biodh gnothuch agad:

22 Oir gu h-obann thig[c] an dòruinn; agus cò d'am fios an sgrios araon?

23 *Buinidh* na nithe so mar an ceudna do dhaoinibh glice. Cha mhaith an ni gnùis aithneachadh ann am breitheanas[d].

24 Esan a their ris an aingidh, *Tha* thu cothromach[e], mallaichidh an sluagh e, gabhaidh na fineacha gràin deth.

25 Ach bithidh toil-inntinn acasan a chronaicheas *e,* agus thig beannachadh maith orra.

26 Pògar bilean an ti a bheir freagradh ceart.

27 Ulluich t'obair am muigh, agus deasaich i dhuit féin anns an achadh, agus 'na dhéigh sin tog do thigh.

28 Na bi t'fhianuis gun aobhar an aghaidh do choimhearsnaich, agus na meall le d' bhilibh.

29 Na h-abair, Mar a rinn e orm, mar sin ni mi air: ìocaidh mi do'n duine a réir 'oibre.

30 Ghabh mi seachad air fearann an duine leisg, agus air fion-lios an duine gun tuisge:

31 Agus feuch, bha e uile air fàs suas le cluaranaibh[f], chòmhdaich an eanntagach[g] 'aghaidh, agus bhriseadh sìos a bhalladh cloiche.

32 An sin chunnaic mi, thug mi an aire gu maith[h]; dh'amhairc mi, fhuair mi fòghlum.

33 Fathast beagan codail, beagan clò-chodail, beagan pasgaidh[i] nan làmh gu codal:

34 An sin thig do bhochdainn mar fhear-siubhail, agus t'uireasbhuidh mar dhuine fuidh armaibh.

CAIB. XXV.

IS iad so mar an ceudna gnàthfhocail Sholaimh, a dh'ath-scrìobh daoine Hesecìah righ Iudah.

2 *Is i* glòir Dhé ni a cheiltinn; ach *is e* urram righre ni a rannsachadh.

3 *Tha* nèamh, air airde, agus an

[t] *a dhealbhas, a thùras.* [u] *lagaicheas.* [w] *na teanndachd.* [x] *agus bithidh duais ann, agus cha ghearrar as.* [y] *mi-thaitneach.* [z] Faic Salm XXXVII. r. 1. [a] *duais, luigheachd.* [b] *a tha caochlaideach, so-ghluaiste.* [c] *éiridh.* Eabh. [d] Faic Lebhit. Caib. XIX. r. 15. [e] *ceart, ionraic.* [f] *oighionnaich, droighnich.* [g] *ionntagach.* [h] *shocraich mi mo chridhe.* Eabh. [i] *fillidh.*

talamh air doimhne, agus cridhe righre do-rannsachaidh.
4 Buin an salchar o'n airgiod, agus thig soitheach a mach do'n òr-cheard.
5 Buin an droch dhuine as làthair an righ, agus daingnichear ann am fìreantachd a righ-chaithir.
6 Na gabh urram dhuit féin ann am fianuis righ, agus na seas ann an àite dhaoine mòra:
7 Oir *is* fearr gu'n abrar riut, Thig a nìos an so, na gu cuirear sìos thu am fianuis an uachdarain a chunnaic do shùilean.
8 Na gabh a mach gu h-obann gu strì, air eagal *nach bi fios agad* ciod a ni thu 'na dhéigh sin, an uair a bheir do choimhearsnach gu nàire thu [k].
9 Tagair do chùis re d' choimhearsnach, agus na foillsich rùn-diomhair do neach eile:
10 Air eagal gu cuir an ti a chluinneas gu nàire thu, agus nach atharraichear [l] do mhasladh.
11 *Mar* ùbhlan òir ann an dealbhaibh airgid, *tha* focal a labhrar gu h-iomchuidh.
12 *Mar* chluas-fhàinne òir, agus mar usgair do'n òr fhìor-ghlan, *tha* fear-cronachaidh glic aig cluais fhurachair.
13 Mar fhuachd sneachdaidh ann an àm an fhogharaidh, *tha* teachdaire dìleas dhoibhsan a chuireas uatha e; oir ath-bheothaichidh e anam a mhaighstir.
14 *Mar* neoil agus *mar* ghaoith gun uisge *tha* am fear a ni uaill a tiodhlacadh gu breugach.
15 Le fad-fhulangas cuirear impidh air uachdaran, agus brisidh teanga mhin cnàimh.
16 An d'fhuair thu mil? ith ni's leòr dhuit dith; air eagal gu làn-shàsuichear thu, agus gu sgeith thu i.
17 Tarruing do chos a tigh do choimhearsnaich, air eagal gu'm bi e sgìth dhiot, agus gu fuathaich e thu.
18 *Is* ord, agus claidheamh, agus saighead gheur, am fear a bheir fianuis bhréige an aghaidh a choimhearsnaich.
19 *Mar* fhiacail bhriste, agus *mar* chois as an alt, *tha* earbsadh a duine neo-dhìleas ann an latha airce:
20 *Mar* esan a bheir air falbh eudach ann an latha fuachda, *mar* fhìon geur air creag-shalann [m], mar sin *tha* esan a sheinneas òrain do'n chridhe thuirseach.
21 Ma bhios do nàmhaid [n] ocrach, thoir aran dha r'a itheadh; agus ma bhios e iotmhor [o], thoir uisge dha r'a òl:
22 Oir carnaidh tu eibhle teine air a cheann [p], agus bheir an Tighearna luigheachd [q] dhuit.
23 Cuiridh a' ghaoth a tuath air falbh an t-uisge [r]; mar sin *cuiridh* a' ghnùis fheargach *air falbh* teanga a' chùl-chàinidh.
24 *Is* fearr còmhnuidh a ghabhail ann an oisinn mhullaich tighe, na maille re mnaoi aimhreitich ann an tigh farsaing.
25 *Mar* uisgeacha fuar do'n anam thartmhor, mar sin *tha* deadh sgeul a tìr chéin.
26 *Mar* thobar air a chur troimh a chéile, agus *mar* fhuaran air a thruailleadh, *tha* am firean a thuislicheas am fianuis an aingidh.
27 Cha *'n'eil* e maith mòran meala itheadh; agus *cha* ghlòir *e* do *dhaoinibh* an glòir féin iarraidh [s].
28 *Mar* chathair [t] briste sìos, gun bhalladh, *tha* am fear aig nach *'eil* ceannsal air a spiorad féin.

CAIB. XXVI.

MAR shneachda san t-samhradh, agus mar uisge san fhogharadh, mar sin cha *'n'eil* urram iomchuidh [u] do'n amadan.
2 Mar eun air faondradh, mar an gobhlan-gaoithe ag itealaich, mar sin cha d'thig am mallachadh gun aobhar.
3 Sciùrs [w] do'n each, srian do'n asal, agus slat do dhruim nan amadan.
4 Na freagair amadan a réir 'amaideachd, air eagal gu'm bi thu féin cosmhuil ris.
5 Freagair amadan a réir 'amaideachd, air eagal gu'm bi e glic 'na shùilibh féin.
6 Gearraidh esan dheth a chosan, òlaidh e dochann, a chuireas teachdoireachd le làimh amadain.

[k] *air eagal gu'n dean thu ni-eigin 'na dhéigh sin, air son an cuir do choimhearsnach gu nàire thu.* [l] *pillear.* [m] *nitre.* Sasg. [n] *an ti aig am bheil fuath dhuit.* [o] *tartmhor, pàiteach.* [p] Faic Rom. Caib. XII. r. 20. [q] *duais.* [r] *Bheir a' ghaoth a tuath a mach uisge.* [s] *ach* is *urramach an ni bhi 'g iarraidh urraim.* [t] *mhòr-bhaile.* [u] *ciatfach.* [w] *Sciùrsair.*

7 Cha'n ionann cosan [x] a' bhac-
aich; mar sin *tha* gnàth-fhocal ann
am beul amadana.
8 Mar neach a cheanglas clach
ann an crann-tàbhuill, mar sin *tha*
esan a bheir urram do amadan.
9 Mar a théid bior suas ann an
làimh misgeir, mar sin *tha* gnàth-
fhocal ann am beul amadana.
10 Bheir an *Dia* mòr, a dhealbh
gach *ni*, duais do'n amadan [y], agus
bheir e duais do luchd-eusaontais.
11 Mar a philleas madadh chum
a sgeith féin, pillidh amadan chum
amaideachd féin.
12 Am bheil thu faicinn duine a
tha glic 'na bharail [z] féin? *tha*
aobhar dòchais ni's mò do'n amadan
na dheth-san.
13 Their an leisgein [a], *Tha* leòmh-
an san t-slighe, leòmhan anns na
sràidibh.
14 Mar a thionndaidheas an dorus
air a lùdnanaibh [b], mar sin an leisg-
ein air a leabaidh.
15 Folaichidh an leisgein a làmh
'*na* bhrollach, is doilich leis [c] a toirt
chum a bhéil.
16 *Is* glice an leisgein 'na bharail
féin, na seachdnar a bheir freagradh
gu ceart.
17 *Mar* neach a bheireas air mad-
adh air a chluasaibh, *tha* esan a
théid seach, agus a ghabhas gnoth-
uch re conspoid nach *buin* da.
18 Mar fhear air boile, a thilgeas
leusan-teine, saighdean, agus bàs,
19 Mar sin *tha* am fear *a* mheall-
as a choimhearsnach, agus a their,
Nach ann re fearas-chuideachd [d] *a*
tha mi?
20 Far am bi dìth connaidh, théid
an teine as; agus far nach *bi* fear-
cogarsaich [e], sguiridh a' chomh-stri.
21 *Mar* ghual do eibhlibh, agus
mar chonnadh do theine, mar sin
tha, fear nan aimhreit a dhùsgadh
stri.
22 *Tha* briathra fir na cogarsaich
mar lotaibh [f], agus théid iad sìos gu
ionadaibh ìochdarach a' chuim.
23 *Mar* shoitheach creadha air a
chòmhdachadh le sal airgid, *tha*
bilean air lasadh agus cridhe olc.
24 Le bhilibh ceilidh [g] an ti a
dh'fhuathaicheas; ach an taobh a
stigh dheth taisgidh e cealg.
25 An uair a labhras e gu breagha,
na creid e; oir *tha* seachd gràineil-
eachda 'na chridhe.
26 *An ti a* chòmhdaicheas [h]
fhuath le ceilg [i], foillsichear 'aing-
idheachd [k] am fianuis a' chomh-
chruinnich.
27 An ti a chladhaicheas slochd,
tuitidh e féin ann; agus an ti a
charuicheas clach, pillidh i air féin.
28 Fuathaichidh an teanga bhreug-
ach iadsan d'an dean i dochair,
agus oibrichidh am beul miodalach
sgrios.

CAIB. XXVII.

NA dean uaill a thaobh an latha
màireach [l]; oir cha 'n'eil fhios
agad ciod a bheir là uaith.
2 Moladh neach eile thu, agus na
b'e do bheul féin; coigreach, agus na
b'iad do bhilean féin.
3 *Is* trom clach, agus *is* cudthrom-
ach an gaineamh; ach *is* truime
corruich amadain na iad le chéile.
4 *Is* an-iochdmhor corruich, agus
mar thuil *tha* fearg: ach cò *is*
urrainn seasamh am fianuis tnùtha?
5 *Is* fearr achmhasan follaiseach
na gràdh folaichte.
6 *Is* dìleas lotan caraid; ach *is*
cealgach pògan eascaraid.
7 Gabhaidh an t-anam làn gràin
do'n chìr-mheala; ach do'n anam
ocrach [m] is milis gach ni searbh.
8 Mar eun air seacharan o a nead,
mar sin *tha* am fear a théid air
seacharan o 'aite féin.
9 Ni oladh-ungaidh agus boltrach
an cridhe ait: mar sin *ni* milsead
caraid duine le comhairle a chridhe.
10 Na tréig do charaid féin, no
caraid t'athar, agus na rach [n] a
steach do thigh do bhràthar ann an
latha t'àmhghair [o]: *is* fearr coimh-
earsnach am fagus na bràthair fad
as.
11 Bi glic, a mhic, agus dean mo
chridhe ait, agus bithidh freagradh
agam dhasan a bheir masladh
dhomh [p].
12 Chì an duine crionna olc,
agus folaichidh se e féin; ach gabh-
aidh na daoine baoghalta air an
aghaidh, agus fuilingidh iad pean-
as [q].
13 Gabh eudach an ti a chaidh
an urras air coigreach, agus air son

[x] *Togar casan.* [y] *Claoidhidh* duine *mòr gach neach, agus bheir e duais do'n amadan.* [z] *'na shùilibh.* Eabh. [a] *leisgear, lundaire.* [b] *lùdaganaibh.* [c] *is saothair leis.* [d] *sùgradh.* [e] *cogaraich* [f] *bhriathraibh tlàth.* [g] *aithnichear.* [h] *dh'fholaicheas.* [i] *an uaigneas.* [k] *'olcas.* [l] *an la'r-na-mhàireach.* [m] *acrach.* [n] *teirig, gabh.* [o] *t'urchoid.* [p] Faic Salm CXIX. r. 42. [q] Faic Caib. XXII. r. 3.

bana-choigrich gabh an geall uaith.

14 An ti a bheannuicheas a charaid le guth ard, ag éirigh gu moch sa' mhaduinn, measar e dha mar mhallachadh.

15 Tha sìor-shileadh uisge ann an latha frasach, agus bean aimhreiteach cosmhuil re chéile.

16 Ge b'e dh'fholaicheas i, folaichidh e a' ghaoth, agus oladhungaidh a làimhe deise *a* bhrathas *i féin.*

17 Geuraichear iarunn air iarunn, agus geuraichidh duine gnùis a charaid.

18 Ge b'e ghleidheas craobhfhìge. ithidh e d'a toradh; mar sin esan a dh'fheitheas air a mhaighstir, gheibh e urram.

19 Mar *ann* an uisge *a fhreagras* aghaidh do aghaidh, mar sin *freagraidh* cridhe duine do dhuine

20 Cha sàsuichear ifrinn agus léir-sgrios[r], agus cha sàsuichear sùilean dhaoine.

21 *Mar* a' phoit-ghlanaidh air son an airgid, agus an àmhuinn air son an òir, mar sin *tha* duine do bheul an ti a mholas e.

22 Ge do phronn thu amadan ann an soitheach-pronnaidh am measg cruithneachd le bruthadair[s], cha dealaich 'amaideachd ris.

23 Bitheadh aithne mhaith agad air staid[t] do chaorach; thoir an aire do d' threudaibh:

24 Oir cha *mhair* beartas gu bràth: agus am *mair* an crùn o linn gu linn?

25 Nochdar am feur gearrta, agus taisbeanaidh am feur maoth[u] e féin, agus cruinnichear luibhean nam beann.

26 *Bithidh* na h-uain chum t'eudaich; agus *is* iad na gabhair luach t'fhearainn.

27 Agus *bithidh* ni's leòr do bhainne ghabhar agad chum bìdh, chum bìdh do theaghlaich, agus chum beathachaidh do mhaighdeana[w].

CAIB. XXVIII.

TEICHIDH an t-aingidh, gun neach air bith an tòir air; ach bithidh na h-ionraic dàna mar leòmhan.

2 Air son eusaontais tìre *bithidh* mòran uachdaran oirre; ach le duine tuigseach eòlach nithear *a* staid buan.

3 *Tha* duine bochd a ni foirneart air bochdaibh, *mar* uisge millteach[x] nach fàg biadh 'na dhéigh.

4 Molaidh iadsan a thréigeas an lagh na h-aingidh; ach ni iadsan a ghleidheas an lagh strì[y] riu.

5 Cha tuig droch dhaoine breitheanas; ach tuigidh iadsan a dh'iarras an Tighearna na h-uile nithe.

6 *Is* fearr am bochd a dh'imicheas 'na ionracas, na esan a tha fiar *'na* shlighibh, ge do robh e saibhir.

7 An ti a ghleidheas an lagh, *is* mac glic e; ach esan a ta 'na chompanach do luchd-craois, nàirichidh e 'athair.

8 An ti a mheudaicheas a mhaoin le h-ocar[z] agus le tairbhe eucoraich, cruinnichidh e dhasan a ghabhas truas do'n bhochd.

9 An ti a thionndaidheas a chluas o chluinntinn an lagha, *bithidh* 'ùrnuigh féin 'na gràineileachd.

10 An ti a chuireas na fireana air seacharan air droch shlighe, tuitidh e 'na shlochd féin; ach mealaidh na h-ionraic nithe maithe.

11 *Is* glic duine saibhir 'na bharail[a] féin; ach rannsaichidh an duine bochd aig am bi tuigse mach e.

12 'Nuair a ni na fireana gairdeachas, *bithidh* glòir mhòr ann; ach an uair a dh'éireas na h-aingidh, folaichear[b] duine.

13 An ti a dh'fholaicheas a pheacanna, cha soirbhich leis; ach esan a dh'aidicheas agus a thréigeas *iad*, gheibh e tròcair.

14 *Is* beannuichte an duine air am bi eagal a ghnàth; ach esan a chruaidhicheas a chridhe, tuitidh e ann an olc.

15 *Mar* leòmhan beucach, agus *mar* mhathghamhuin a ruitheas a null agus a nall, *tha* uachdaran aingidh os cionn sluaigh bhochd.

16 Am fear-riaghlaidh aig nach 'eil tuigse, *is* mòr mar an ceudna am fear-foirneirt e; ach an ti a dh'fhuathaicheas sannt, sìnidh e *a* laithean.

17 An duine a ni ainneart air fuil neach sam bith, teichidh e gu ruig an slochd; na cumadh aon duine e[c].

18 An ti a ghluaiseas gu h-ionraic,

[r] *an uaigh agus am bàs.* [s] *pronnadair; pestil.* Sasg. [t] *aghaidhibh.* Eabh. [u] *mìn.* [w] *chailin, bhanoglach.* [x] *sgriosach.* [y] *còmhrag.* [z] *an-riadh.* [a] *'na shùilibh.* Eabh. [b] *iarrar, sircar.* [c] *na cuireadh duine sam bith stad air.*

tearnar e; ach esan a tha fiar *'na* shlighibh, tuitidh e dh'aon bheum.

19 An ti a threabhas fhearann, bithidh pailteas arain aige; ach esan a leanas an déigh dhaoine diomhain, bithidh bochdainn gu leòr aige.

20 Bithidh duine firinneach pailt ann am beannachdaibh; ach esan a ni deifir [d] gu bhi saibhir, cha bhi e neo-chiontach.

21 Cha mhaith an ni gnùis aithneachadh [e]; gidheadh air son greim arain ciontaichidh duine.

22 Ni fear na droch shùla deifir gu bhi saibhir; ach cha'n 'eil fhios aige gu'n d'thig bochdainn air.

23 An ti a chronaicheas duine, 'na dhéigh sin gheibh e ni's mò do dheadh-ghean na esan a ni miodal le theangaidh.

24 An ti a ni reubainn air 'athair no air a mhàthair, agus a their, Cha'n *'eil* cionnta ann, *is* companach e do fhear-millidh.

25 An ti aig am bheil cridhe ardanach, dùisgidh e strì; ach esan a dh'earbas as an Tighearna, nithear sultmhor [f] e.

26 An ti a dh'earbas as a chridhe féin, is amadan e; ach esan a ghluaiseas gu glic, saorar e.

27 An ti a bheir do'n bhochd, cha bhi dìth air; ach air an ti a dh'fholaicheas a shùilean bithidh iomadh mallachd.

28 'Nuair a dh'éireas na h-aingidh, folaichidh daoine iad féin; ach an uair a sgriosar iad, fàsaidh na fireana lìonmhor.

CAIB. XXIX.

AM fear a chronaichear gu minic, gidheadh a chruaidhicheas *a* mhuineal, sgriosar e gu h-obann, agus sin gun leigheas.

2 'Nuair a bhios na fireana cumhachdach [g], ni an sluagh gairdeachas; ach an uair a riaghlas na h-aingidh, ni an sluagh osnaich [h].

3 Am fear a ghràdhaicheas gliocas, ni e 'athair ait; ach esan a chumas cuideachd re striopaichibh, caithidh e *a* mhaoin.

4 Le breitheanas daingnichidh an righ an tìr; ach sgriosaidh am fear a ghabhas tiodhlacan i.

5 Am fear a ni miodal r'a choimhearsnach, sgaoilidh e lìon air son a chos.

6 Ann an eusaontas droch dhuine *tha* ribe; ach seinnidh am firean, agus bithidh e aoibhneach.

7 Bheir am firean an aire do chùis nam bochd; ach cha ghabh an t-aingidh suim do eòlas a bhi aige oirre.

8 Bheir luchd-fochaid baile ann an ribe; ach pillidh daoine glice fearg.

9 Ma ni duine glic strì [i] re duine amaideach, co dhiubh a bhios fearg air, no ni e gàire, cha *bhi* fois ann.

10 Fuathaichidh daoine fuileachdach an duine ionraic; ach iarraidh daoine cothromach 'anam [k].

11 Cuiridh amadan an céill 'inntinn uile; ach cumaidh duine glic a stigh i gus an déigh sin.

12 Ma dh'éisdeas uachdaran re breugaibh, *bithidh* a sheirbhisich uile aingidh.

13 Coinnichidh am bochd agus an cealgair [l] a chéile; bheir an Tighearna solus d'an sùilibh araon.

14 Ma bheir righ breth air bochdaibh ann am firinn, daingnichear a righ-chaithir gu bràth.

15 Bheir an t-slat agus achmhasan gliocas uatha; ach cuiridh an leanabh [m] a dh'fhàgar dha féin nàire air a mhàthair.

16 'Nuair a bhios na h-aingidh lìonmhor, bithidh eusaontas lìonmhor: ach chi na fireana an leagadh [n].

17 Cronaich do mhac, agus bheir e suaimhneas [o] dhuit; seadh, bheir e sòlas do t'anam.

18 Far nach *'eil* taisbeanadh, leigear ris an sluagh; ach an ti a choimhideas an lagh, *is* sona esan.

19 Le briathraibh cha leasaichear seirbhiseach; oir ge do thuig e, cha fhreagair e.

20 Am bheil thu faicinn duine a tha dian [p] 'na bhriathraibh? *tha* aobhar dòchais ni's mò do'n amadan na dheth-san.

21 Ma thogas neach a sheirbhiseach suas gu muirneach o bhi 'na leanabh, ma dheireadh bithidh e aige mar mhac.

22 Dùisgidh duine feargach aimhreit, agus bithidh fear na corruich [q] pailt ann an eusaontas.

23 Islichidh uabhar duine e; ach gheibh esan a ta iriosal 'na spiorad urram.

24 An ti a ni comh-roinn re gadaiche, fuathaichidh e 'anam féin:

[d] *cabhag.* [e] Faic Caib. XXIV. r. 23. [f] *mealaidh e pailteas.* [g] *mòr, lìonmhor.* [h] *caoidh, bròn.* [i] *Ma bhios cùis-lagha aig duine glic.* [k] *a dheadh rùn.* [l] *fear an fhoirneirt.* [m] *òganach.* [n] *sgrios.* [o] *fois.* [p] *cabhagach.* [q] *na boile.*

cluinnidh e mallachadh [r], ach cha'n fhoillsich e.

25 Bheir eagal duine ribe leis; ach ge b'e dh'earbas as an Tighearna, bithidh e téaruinte [s].

26 Iarraidh mòran deadh-ghean [t] an uachdarain; ach is ann o'n Tighearna *tha* breitheanas gach duine.

27 *Is e* fear na h-euceirt gràineileachd nam firean; agus *is* e'n ti a tha ceart 'na shlighe gràineileachd nan aingidh.

CAIB. XXX.

BRIATHRAN Aguir mhic Iaceh, *eadhon* an fhàidheadaireachd [u]: labhair an duine re h-Itiel, *eadhon* re h-Itiel agus re h-Ucal.

2 Gu deimhin *tha* mi ni's amaidiche [w] na duine air bith, agus cha *'n'eil* tuigse duine agam.

3 Agus cha d'fhoghluim mi gliocas, ni mò a tha eòlas agam air nithibh naomha [x].

4 Cò chaidh suas do nèamh, no thàinig a nuas? cò chruinnich a' ghaoth 'na dhornaibh? cò cheangail na h-uisgeacha ann an truscan? cò shuidhich uile chrìocha na talmhainn? ciod *is* ainm dha? agus ciod e ainm a mhic, ma ta fhios agad?

5 *Tha* uile fhocal Dé fìor-ghlan: *is* sgiath e dhoibhsan a chuireas an dòigh ann.

6 Na cuir-sa ni air bith r'a bhriathraibh, air eagal gu cronaich e thu, agus gu faighear breugach thu.

7 Dà ni dh'iarr mi ort; na diùlt *iad* dhomh mum faigh mi bàs.

8 Diomhanas agus breugan cuir fad uam; na toir dhomh bochdainn no beartas, beathuich mi le biadh a bhios iomchuidh air mo shon.

9 Air eagal gum bi mi làn, agus gu'n àicheadh mi *thu*, agus gu'n abair mi, Cò e an Tighearn? no gu'm bi mi bochd, agus gu'n goid mi, agus gu'n toir mi ainm mo Dhé an diomhanas.

10 Na dean càsaid air seirbhiseach r'a mhaighstir, air eagal gu mallaich e thu, agus gu faighear ciontach thu.

11 *Tha* ginealach ann *a* mhallaicheas an athair, agus nach beannuich am màthair.

12 *Tha* ginealach ann a tha glan 'nan sùilibh féin, gidheadh nach 'eil air an nigheadh o an salchar.

13 *Tha* ginealach ann aig am bheil an sùilean arda, agus fàbhraidhean [y] an sùl air an togail suas.

14 *Tha* ginealach ann aig *am bheil* am fiacla *mar* chloidhean, agus am fiacla-cùil *mar* sgeana, a dh'itheadh suas nan truaghan [z] o'n talamh, agus nan feumach o mheasg dhaoine.

15 Aig an deal-each tha dithis nighean, *ag éigeach*, Tabhair, tabhair. Tha tri nithe ann nach sàsuichear, seadh, ceithir nithe nach abair, *Is* leòr e:

16 An uaigh, agus a' bhrù neothorrach, an talamh nach sàsuichear le h-uisge, agus an teine nach abair, *Is* leòr e:

17 An t-sùil *a* ni magadh air athair, agus a ni tarcuis air ùmhlachd do mhàthair, spìonaidh fithich a' ghlinne a mach i, agus ithidh na h-iolairean òga suas i.

18 Tha tri nithe ann a's iongantach leam, seadh, ceithir nithe nach aithne dhomh:

19 Slighe iolaire anns na speuraibh, slighe nathrach air carraig, slighe luinge ann am meadhon na fairge, agus slighe fir le h-òigh.

20 Mar so *tha* slighe ban-adhaltrannaiche: ithidh i, agus glanaidh i a beul, agus their i, Cha d'rinn mi olc air bith,

21 Air son tri nithe ghluaiseadh [a] an talamh, agus air son ceithir nach urrainn e ghiùlan:

22 Air son seirbhisich an uair a riaghlas e, agus air son amadain an uair a bhios e làn do bhiadh,

23 Air son mnà fhuathaich an uair a phòsar i, agus air son banoglaich an uair a bhios i 'na h-oighre air a banamhaighstir.

24 Tha ceithir nithe beaga air an talamh, ach *tha* iad ro-ghlic:

25 *Tha* na seangain 'nan sluagh nach 'eil làidir, gidheadh ulluichidh iad am biadh san t-samhradh;

26 *Tha* na coineana 'nam muinntir nach *'eil* neartmhor, gidheadh togaidh iad an tighean anns na creagaibh;

27 Cha *'n'eil* righ aig na locustaibh, gidheadh imichidh iad a mach uile 'nam buidhnibh;

28 Gabhaidh an damhanalluidh greim le a làmhaibh, agus *bithidh* e ann an lùchairtibh nan righ.

29 *Tha* tri nithe a dh'imicheas

[r] *mionnachadh.* [s] *ardaichear e.* [t] *gnùis.* Eabh.
[u] *an dàn.* [w] *brùideile.* [x] *Ge do* tha *mi ni's amaidiche na duine air bith, etc. gidheadh tha eòlas agam air nithibh naomha.*
[y] *fordhubha.* [z] *daoine bochda.* [a] *chriothnuich, bha mi-shuaimhneas air.*

gu maith, seadh, ceithir, a tha tlachdmhor 'nan siubhal:

30 An leòmhan *a's* làidire am measg bheathaiche, agus nach pill air ais o aon air bith,

31 Mìol-chù, boc-gaibhre mar an ceudna, agus righ an aghaidh nach feudar éirigh [b].

32 Ma rinn thu gù h-amaideach le thu féin a thogail suas, no ma smuainich thu olc, *cuir* do làmh air do bheul.

33 Gu deimhin bheir crathadh [c] bainne im a mach, agus bheir fàsgadh na sròna fuil a mach: mar sin bheir dùsgadh corruich aimhreit a mach.

CAIB. XXXI.

BRIATHRA righ Lemueil, an fhàidheadaireachd a theagaisg [d] a mhàthair dha.

2 Ciod, a mhic? agus ciod, a mhic mo bhronn? agus ciod, a mhic mo bhòidean?

3 Na tabhair do neart [e] do mhnaibh, no do shlighean do mhilleadh righre.

4 Cha *'n'eil* e air son righre, a Lemueil, cha *'n'eil* e air son righre fion òl, no air son uachdarana déidh a bhi aca air dibh làidir.

5 Air eagal gu'n òl iad, agus gu'n dì-chuimhnich [f] iad an lagh, agus gu'n claon iad breitheanas do aon sam bith do chloinn an àmhghair.

6 Thugaibh deoch làidir dhasan a tha ullamh gu bàsachadh, agus fion dhoibhsan a tha ann an searbhas anama [g].

7 Oladh e, agus dì-chuimhnicheadh e a bhochdain, agus na cuimhnicheadh e a thruaighe ni's mò.

8 Fosgail do bheul air son an duine bhailbh, ann an cùis nan uile a tha air an orduchadh chum sgrios [h].

9 Fosgail do bheul, thoir breth le ceartas, tagair cùis an truaghain agus an fheumaich.

10 Cò gheibh bean shubhailceach [i]? oir *tha* a luach gu mòr os cionn chlach uasal [k].

11 Earbaidh cridhe a fir aisde, agus cha bhi feum aige air creich.

12 Iocaidh [l] i maith dha, agus cha'n e olc, rè uile laithean a beatha.

13 Iarraidh i olann agus lìon, agus oibrichidh i gu toileach le a làmhaibh.

14 Tha i mar longaibh nan ceannuiche, bheir i a biadh o *thìr* chéin [m].

15 Eiridh i mar an ceudna 'nuair is i an oidhche a ta fathast ann, agus bheir i lòn d'a teaghlach, agus cuibhrionn [n] d'a maighdeanaibh [o].

16 Measaidh i achadh, agus ceannchaidh si e: le toradh a làmh suidhichidh i fion-lios.

17 Crioslaichidh i a leasraidh le neart, agus neartaichidh si a gairdeana.

18 Mothaichidh i gu *bheil* a ceannachd maith: cha d'théid a coinneal as san oidhche.

19 Cuiridh i a làmhan air an dealgan, agus gabhaidh glacan a làmh greim do'n chuigeil.

20 Fosglaidh i a glac [p] do'n truaghan [q], agus sìnidh i a làmhan do'n fheumach.

21 Cha 'n'eil eagal oirre roimh 'n t-sneachda air son a teaghlaich; oir *tha* a teaghlach uile eudaichte le scarlaid [r].

22 Ni i dhi féin truscain do obair ghréis; *do* shìde [s] agus *do* chorcur *tha* a h-eudach.

23 Aithnichear anns na geataibh [t] a fear, an uair a shuidheas e maille re seanairibh na tìre.

24 Ni i lìon-eudach grinn, agus reicidh i e, agus bheir i criosan do'n cheannuiche.

25 Neart agus urram *is* eudach dhi, agus ni i gairdeachas san àm re teachd.

26 Fosglaidh i a beul le gliocas, agus *tha* lagh a' chaoimhneis [u] air a teangaidh.

27 Bheir i an aire do shlighibh a teaghlaich, agus cha'n ith i aran an dìomhanais

28 Eiridh a clann, agus beannuichidh iad i; a fear, agus molaidh e i.

29 Rinn mòran nighean gu subhailceach, ach thug thusa barrachd orra uile.

30 *Is* mealltach deadh-ghean, agus *is* dìomhain sgèimh; *ach* bean *air am bi* eagal an Tighearna, is ise a mholar.

31 Thugaibh dhi do thoradh a làmh, agus moladh a h-oibre féin anns na geataibh i.

[b] *croslaichte 'na leasraidh.* Eabh. [c] *maistreachadh.* Eir.
[d] *dh'ionnsuich.* [e] *do mhaoin.* [f] *dìochuimhnich.*
[g] *aig am bheil cridhe tuirseach.* [h] *uile chloinne na truaighe; uile mhac an sgrios.* Eabh. [i] *bean mhaith, bean nan deadh bheus.*
[k] *chlach luachmhor, nèamhnuidean; peninim.* Eabh.
[l] *Ni, bheir.* [m] *fad as.* [n] *obuir chumta.* [o] *cailinibh.*
a làmhan. [q] *do'n duine bhochd.* [r] *le* culaidhibh *dà-fhillte.*
shìoda. [t] *anns a' chomh-chruinneachadh.* [u] *na caomhalachd.*

ECLESIASTES,

NO AN

SEARMONUICHE.

CAIB. I.

BRIATHRAN an t-Searmonuiche, mhic Dhaibhidh, righ ann an Ierusalem.

2 Diomhanas nan diomhanas! ars' an Searmonuiche; diomhanas nan diomhanas! *is* diomhanas na h-uile *nithe*.

3 Ciod an tairbhe a th'aig duine 'na uile shaothair a ni e fuidh 'n ghréin?

4 *Tha aon* ghinealach a' siubhal, agus ginealach *eile* a' teachd; ach fanuidh an talamh gu bràth.

5 Eiridh mar an ceudna a' ghrian, agus théid a' ghrian fuidh [a], agus luathuichidh i d'a h-àite féin as an d'éirich i.

6 Théid a' ghaoth a làimh na h-airde deas, agus théid i mu'n cuairt do'n airde tuath; théid i mu'n cuairt agus mu'n cuairt a ghnàth, agus ath-phillidh a' ghaoth air a cuairtibh féin [b].

7 Ruithidh na h-aibhnean [c] uile chum na mara, gidheadh cha *'n'eil* a' mhuir làn: chum an àite as an d'thàinig na h-aibhne, thuige [d] sin pillidh iad a-rìs.

8 *Tha* na h-uile nithe làn do shaothair; cha'n urradh duine a chur an céill: cha sàsuichear an t-sùil le faicinn, agus cha lìonar a' chluas le cluinntinn [e].

9 An ni a bha ann, *is* e an ni sin féin a bhitheas ann; agus an ni sin a rinneadh, *is* e an ni sin féin a nìthear; agus cha *'n'eil* ni sam bith nuadh [f] fuidh'n ghréin.

10 Am bheil ni ann mu'm feudar a ràdh, Feuch, *tha* e so nuadh? Bha e ann a cheana san t-sean aimsir a bh'ann romhainn.

11 Cha *'n'eil* cuimhne air bith air na nithibh a bha ann roimhe; cha mhò a bhios cuimhne air na nithibh a ta re teachd, aca-san-a thig 'nan déigh.

12 Bha mise an Searmonuiche a'm' righ air Israel ann an Ierusalem.

13 Agus thug mi mo chridhe a shireadh agus a rannsachadh [g] le gliocas, mu thimchioll gach ni a nìthear fuidh nèamh: an t-saothair ghoirt so thug Dia do chloinn nan daoine [h], chum an cleachdadh féin rithe [i].

14 Chunnaic mi na h-uile oibre fuidh'n ghréin; agus feuch, *is* diomhanas iad uile, agus buaireadh [k] spioraid.

15 An ni a ta cam, cha ghabh e deanamh dìreach; agus an ni a ta dh'easbhuidh, cha ghabh e àireamh [l].

16 Labhair mi re m' chridhe féin, ag ràdh, Feuch, dh'fhàs mi mòr [m], agus fhuair mi tuilleadh gliocais na iadsan uile a bha romham ann an Ierusalem, agus chunnaic [n] mo chridhe mòran gliocais agus eòlais.

17 Agus thug mi mo chridhe a dh'fhaotainn eòlais air gliocas agus air cuthach [o] agus amaideachd: dh'àithnich mi gur buaireadh spioraid e so mar an ceudna.

18 Oir ann am mòran gliocais *tha* mòran doilgheis [p]; agus an ti a mheudaicheas eòlas, meudaichidh e bròn.

CAIB. II.

THUBHAIRT mi a'm' chridhe, Teann [q] a nis, dearbhaidh mi thu le subhachas, uime sin meal maith [r]: ach feuch, *is* diomhanas so mar an ceudna.

2 Mu ghàire [s] thubhairt mi, *Is* cuthach *e*; agus mu shùgradh, Ciod a ni *e*?

3 Dh'iarr mi ann am chridhe mi féin [m] a thabhairt do fhìon, (gidheadh a' seòladh mo chridhe ann an gliocas [u],) agus greim a ghabhail air amaideachd, gus am faicinn ciod e am maith sin do chloinn nan daoine bu chòir dhoibh a dheanamh fuidh

[a] *luidhidh a' ghrian.* [b] *a réir a cuairtean.* [c] *aimhnean.* [d] *chuige.* [e] *clàistinn.* [f] *nomha, ùr.* [g] *a dh'fhidireadh, a lorgachadh.* [h] *mhacuibh an duine.* [i] *gu'n cràdhadh, gu'm feuchainn leatha.* [k] *cràdh.* [l] *cha bhi e comasach a dheanamh suas.* [m] *thàinig mi gu h-inbhe mhòir.* [n] *dh'airich, dh'fhiosraich.* [o] *boile.* [p] *carraid, diomaidh.* [q] *Thig.* [r] *sàimh.* [s] *Re gàire.* [t] *m'fheoil.* Eabh. [u] *a' cleachdadh mo chridhe re gliocas.*

nèamh. air feadh uile laithean am
beatha.
4 Rinn mi oibre mòra dhomh
féin : thog mi dhomh féin tighean ;
shuidhich mi dhomh féin fion-lios-
aichean.
5 Rinn mi dhomh féin gàrachan
agus liosan chrann-meas, agus
shuidhich mi annta craobhan do
gach gnè thoraidh ;
6 Rinn mi dhomh féin lochain [w]
uisge, a dh'uisgeachadh leo na coille
anns am fàs craobhan.
7 Fhuair mi òglaich agus banoglaich
agus rugadh seirbhisich [x] a'm' thigh:
bha mar an ceudna sealbha mòra
bhuar agus threud [y] agam, os cionn
nan uile a bha romham ann an Ie-
rusalem.
8 Charn [z] mi suas mar an ceudna
dhomh féin airgiod agus òr, agus
ionmhas sònraichte nan righ agus
nam mòr-roinn; fhuair mi dhomh
féin fir-chiuil [a] agus mnài-chiuil,
agus aoibhneasa chloinn nan daoine,
mar a ta innil-chiuil [b], agus sin do
gach gnè.
9 Mar sin bha mi mòr, agus dh'fhàs
mi ni's mò na gach duine a bha
romham ann an Ierusalem : os bàrr,
dh'fhan mo ghliocas agam.
10 Agus gach ni a mhiannaich mo
shùilean cha do chum mi uatha;
cha do bhac [c] mi mo chridhe o
shubhachas sam bith: oir rinn mo
chridhe aoibhneas ann am shaoth-
air uile ; agus b'e so mo chuibhrionn
do m'uile shaothair.
11 An sin sheall mi air m'oibribh
uile a rinn mo làmhan, agus air an
t-saothair anns an do shaothraich
mi 'ga deanamh : agus feuch, *bu*
dìomhanas an t-iomlan, agus buair-
eadh spioraid, agus cha *robh* tairbhe
ann fuidh'n ghréin.
12 Agus sheall mi air m'ais a
dh'fhaicinn gliocais, agus cuthaich [d],
agus amaideachd: oir ciod *a*
dh'fheudas an duine *a dheanamh*
a thig an déigh an righ? an ni sin
féin a rinneadh a cheana.
13 Agus chunnaic mi gu bheil
gliocas co fhad os cionn amaid-
eachd [e], 'sa tha solus os cionn dorch-
adais.
14 *Tha* sùilean an duine ghlic 'na
cheann, ach imichidh an t-amadan
ann an dorchadas : gidheadh dh'aith-
nich mi mar an ceudna gu'n tach-
radh an t-aon ni dhoibh uile.
15 An sin thubhairt mi a'm'
chridhe, Mar a thachras do'n amad-
an mar sin tachraidh dhomhsa féin ;
agus c'ar son uime sin a bha mise
ni bu ghlice *na esan ?* an sin thubh-
airt mi a'm' chridhe, gur dìomhanas
so mar an ceudna.
16 Oir cha *bhi* cuimhne air an
duine ghlic ni's mò na air an am-
adan gu bràth; o dh'-chuimhnich-
ear na nithe a *ta* nis ann, uile anns
na laithibh a ta re teachd : agus
cionnus a dh'eugas an duine glic ?
mar an t-amadan.
17 Uime sin dh'fhuathaich mi
beatha, a chionn gur doilgheasach
dhomh an obair a dh'oibrichear
fuidh'n ghréin: oir *is* dìomhanas
na h-uile nithe agus buaireadh [f]
spioraid.
18 Seadh, dh'fhuathaich mi mo
shaothair uile a shaothraich mi
fuidh'n ghréin, a chionn gu'm fàg
mi i do'n fhear a bhios a'm' dhéigh.
19 Agus cò aig am bheil fios cia
dhiubh a bhios e 'na dhuine glic no
'na amadan? gidheadh bithidh uachd-
aranachd aige os cionn mo shaoith-
reach uile anns an do shaothraich
mi, agus anns an d'fhuara mi gu
glic fuidh'n ghréin. *Is* dìomhanas
so mar an ceudna.
20 Air an aobhar sin thionndaidh
mi thoirt air mo chridhe dol an eu-
dòchas mu'n uile shaothair a shaoth-
raich mi fuidh'n ghréin.
21 Oir a ta duine ann aig *am*
bheil a shaothair ann an gliocas,
agus an eòlas, agus an ceartas ;
gidheadh do dhuine nach do shaoth-
raich ann bheir se e mar a chuibh-
rionn. *Is* dìomhanas so mar an
ceudna, agus olc mòr.
22 Oir ciod a th'aig duine d'a uile
shaothair, agus do bhuaireadh [g] a
chridhe, anns an do shaothraich e
fuidh'n ghréin ?
23 Oir *is* doilgheasan a laithean
uile, agus *is* do-bròn a shaothair :
eadhon san oidhche cha ghabh a
chridhe fois. *Is* dìomhanas so mar
an ceudna.
24 Cha '*n'eil* ni ann a's fearr do
dhuine na gu'n itheadh agus gu'n
òladh e, agus gu'n d'thugadh e air
'anam maith a mhealtuinn [h] 'na
shaothair.

[w] *linntean.* [x] *muinntirich.* [y] *chaorach.* [z] *Chruinnich.*
[a] *fir sheinn.* [b] *abhaidh-chiuil.* [c] *cha do chum mi air ais.*
[d] *boile.* [e] *ni's fearr na amaideachd.* [f] *smuairean, cràdh.*
[g] *chràdh, àmhghar, dhorran.* [h] *gu'n nochdadh e maith d'a anam.*

25 Oir cò a's urrainn [i] itheadh, no cò eile a luathaicheas *thuige* [k] ni's mò na mise?

26 Oir do'n duine a *tha* maith 'na shealladh bheir *Dia* gliocas, agus eòlas, agus aoibhneas: ach do'n pheacach bheir e saothair, a chruinneachadh agus a charnadh suas, chum gun tabhair e do'n ti a ta maith ann am fianuis Dhé. *Is* dìomhanas so mar an ceudna, agus buaireadh spioraid.

CAIB. III.

AIG gach ni *tha* tràth, agus àm aig gach rùn fuidh neamh:

2 Am gu bhi air breith, agus àm gu bàs fhaotainn; àm gu suidheachadh, agus àm gus an ni a shuidhicheadh, a spìonadh suas;

3 Am gu marbhadh, agus àm gu leigheas; àm gu briseadh sìos, agus àm gu togail suas;

4 Am gu gul [l], agus àm gu gàire; àm gu caoidh, agus àm gu dannsadh;

5 Am gu clachan a thilgeadh air falbh, agus àm gu clachan a chruinneachadh; àm gu gabhail an glacaibh, agus àm gu fantuinn o ghabhail an glacaibh [m];

6 Am gu cosnadh [n], agus àm gu call; àm gu gleidheadh, agus àm gu tilgeadh air falbh;

7 Am gu reubadh, agus àm gu fuaigheal; àm gu bhi tosdach, agus àm gu labhairt;

8 Am gu gràdhachadh, agus àm gu fuathachadh; àm gu cogadh, agus àm gu sìth;

9 Ciod an tairbhe [o] a ta aige-san a dh'oibricheas, san ni sin anns an saothraich e?

10 Chunnaic mi an t-saothair a thug Dia do chloinn nan daoine [p], chum an cleachdadh féin rithe.

11 Rinn e gach ni maiseach 'na àm féin: chuir e mar an ceudna an saoghal 'nan cridhe, air chor nach urrainn aon duine an obair fhaotainn a mach a tha Dia a' deanamh, o thoiseach gu deireadh.

12 Tha fhios agam nach '*eil* maith air bith annta, ach gu'm biodh *duine* subhach, agus gu'n deanadh e maith rè a bheatha [q].

13 Agus mar an ceudna gu'n itheadh agus gu'n òladh gach duine, agus gu mealadh e maith a shaothreach uile, *is* e sin tiodhlacadh Dhé.

14 Tha fhios agam gach ni a ni Dia, gu'm bi e gu bràth; cha ghabh aon ni cur ris, no aon ni toirt uaith: agus ni Dia *so*, chum gu'm biodh eagal air *daoinibh* roimhe.

15 An ni a bha, tha e ann a nis; agus an ni a bhitheas, bha e ann a cheana; agus iarraidh Dia an ni a chaidh seachad.

16 Agus os bàrr, chunnaic mi fuidh'n ghréin àit a bhreitheanais, *gu'n robh* euceart [r] *an sin*; agus àite na fireantachd, *gu'n robh* aingidheachd *an sin*.

17 Thubhairt mi a'm' chridhe, Bheir Dia breth air an fhìrean agus air an aingidh: oir *tha* àm an sin chum gach uile rùin, agus chum gach uile oibre.

18 Thubhairt mi ann am chridhe a thaobh staid [s] chloinn nan daoine, gu'n glanadh [t] Dia iad, agus gu'm faiceadh iad gur ainmhidhean iad féin.

19 Oir an ni sin a thachras do chloinn nan daoine, tachraidh e do na h-ainmhidhibh; tachraidh dìreach an t-aon ni dhoibh: mar a dh'eugas aon diubh, is ann mar sin a dh'eugas an t-aon eile; seadh, is i an aon anail a *ta* aca uile, agus cha 'n'eil barrachd aig duine air ainmhidh, oir *is* dìomhanas iad uile.

20 Théid iad uile do aon àite; tha iad uile o'n duslach [u], agus pillidh iad uile do'n duslach.

21 Cò d'an aithne spiorad chloinn nan daoine [w] a théid suas; agus spiorad an ainmhidh a théid sìos chum na talmhainn [x]?

22 Uime sin tha mi ag aithneachadh nach '*eil* ni a's fearr na gu'n deanadh duine gairdeachas 'na oibribh, a chionn gur e sin a chuibhrionn: oir cò bheir e a dh'fhaicinn an ni a bhios 'na dhéigh?

CAIB. IV.

AN SIN thionndaidh mi, agus dh'amhairc mi air na h-uile fhoirneartaibh a nìthear fuidh'n ghréin, agus feuch, deoir na droinge a bha fuidh fhoirneart, agus gun aon fhear-comhfhurtachd aca! agus air taobh [y] an luchd-foirneart *bha*

[i] *a dh'fheudas.* [k] chuige. [l] *gal.* [m] *bhi fad o ghabhail an glacaibh.* Eabh. [n] *iarraidh, faotainn, solaradh.* [o] *a' bhuannachd.* [p] *mhacaibh an duine.* [q] *air feadh a bheatha, 'na bheatha.* [r] *aingidheachd, mi-dhiadhachd.* [s] *cora, inbhe.* [t] *chum gu'n soillsicheadh, gu'n dearbhadh.* [u] *luaithre.* [w] *spiorad an duine.* [x] *fuidh'n talamh.* [y] *làimh.* Eabh.

neart, ach cha *robh* fear-comhfhurt-
achd aca-san.
2 Uime sin mhol mi na mairbh a
dh'eug a cheana, ni's mò na na
beotha a ta beò fathast.
3 Ach *is* fearr na iad le chéile an
ti nach robh ann fathast, nach faca
an droch obair a nithear fuidh'n
ghréin.
4 A rìs, dh'amhairc mi air gach
uile shaothair agus gach uile obair
cheirt, gur fàth farmaid do dhuine o
chomhearsnach i. *Is* dìomhanas
so mar an ceudna, agus buaireadh
spioraid.
5 Fillidh an t-amadan a làmhan
r'a chéile, agus ithidh e fheoil féin.
6 *Is* fearr làn duirn *le* suaimh-
neas, na'n dà làimh làn *le* saothair
agus buaireadh spioraid.
7 An sin thionndaidh mi, agus
chunnaic mi dìomhanas fuidh'n
ghréin.
8 Tha duine ann leis féin, agus
cha *'n'eil* lethbhreac[y] aige; seadh,
cha *'n'eil* leanabh no bràthair aige:
gidheadh cha *'n'eil* crioch air a
shaothair uile, agus cha sàsuichear a
shùil le saibhreas; cha mhò *a their
e*, Cò air son am bheil mi a' saoith-
reachadh, agus a' fàgail m'anama
dh'easbhuidh maith? *Is* dìomhanas
so mar an ceudna, agus *is* saothair
ghoirt e.
9 *Is* fearr dithis na aon *duine*,
a chionn gu bheil deadh dhuais aca
air son an saoithreach.
10 Oir ma thuiteas duine dhiubh[z],
togaidh an duine eile suas a chomp-
anach: ach mo thruaighe esan *a ta*
'na aonar an uair a thuiteas e; oir
cha 'n'eil neach eile aige g'a thogail
suas.
11 Mar an ceudna ma luidheas
dithis cuideachd, bithidh iad blàth:
ach cionnus a bhios aon blàth leis
féin?
12 Agus ma bhuadhaicheas aon
air, seasaidh dithis 'na aghaidh;
agus cha bhrisear cord thri dual[a]
gu h-obann.
13 *Is* fearr leanabh bochd agus
glic na rìgh sean agus amaideach,
nach gabh comhairle[b] ni's mò.
14 Oir a prìosun[c] thig e a rìogh-
achadh; an ti mar an ceudna a rug-
adh 'na rìoghachd, *fàsaidh* e bochd.
15 Thug mi an aire do[d] na h-uile
bheothaibh a shiubhlas fuidh'n
ghréin, maille ris an dara leanabh a
sheasas suas 'na àite.
16 Cha *'n'eil* crioch air an t-sluagh
uile, orra-san uile a bha rompa: cha
dean iadsan mar an ceudna a thig
'nan déigh gairdeachas ann. Gu
cinnteach *is* dìomhanas so mar an
ceudna, agus buaireadh spioraid.

CAIB. V.

COIMHID[e] do chos an uair a
théid thu do thigh Dhé, agus
bi ni's deise gu cluinntinn na gu
iobairt nan amadan a thabhairt; oir
cha *'n'eil* iad sin a' toirt an aire gu
bheil iad a' deanamh uilc.
2 Na bi bras[f] le d' bheul, agus
na luathaicheadh do chridhe gu ni
a labhairt an làthair Dhé: oir *a ta*
Dia air nèamh, agus thusa air tal-
amh: uime sin biodh do bhriathra
tearc.
3 Oir thig aisling le iomadalachd[g]
ghnothuiche, agus *aithnichear* guth
amadain le iomadalachd bhriathar.
4 An uair a bhòidicheas tu bòid
do Dhia, na cuir dàil 'na dìoladh;
oir cha *'n'eil* tlachd *aige* ann an
amadanaibh: an ni a bhòidicheas
tu, dìol e[h].
5 *Is* fearr gun thu bhòideachadh,
na gu'm bòidicheadh tu, agus nach
dìoladh tu.
6 Na leig le d' bheul a thoirt air
t'fheoil peacachadh, agus na h-abair
an làthair an aingil, gu'm *bu* mhear-
achd e; c'uim am biodh fearg air
Dia air son do ghuthasa, agus an
sgriosadh e obair do làmh?
7 Oir mar ann an iomadalachd
nan aisling *a bhios* dìomhanasa, is
amhuil *a bhios* iad ann an iomadal-
achd nam briathar: ach biodh eagal
Dé ortsa.
8 Ma chi thu foirneart an duine
bhochd[i], agus fiaradh breitheanais
agus ceartais le làimh làidir ann am
mòr-roinn, na biodh iongnadh ort
ris an ni so[k]: oir bheir an ti a's
airde na'n neach a ta ard aca-san an
aire, agus *tha iad ann* a's airde na
iadsan.
9 A nis a ta tairbhe na talmhainn
air son nan uile: riaruichear an
rìgh *féin* as an fhearann.
10 An ti a ghràdhaicheas airgiod,
cha sàsuichear e le h-airgiod; no'n ti
a ghràdhaicheas pailteas, le toradh[l]:
is dìomhanas so mar an ceudna.

[y] *a leithid eile, an dara neach.* [z] *ma thuiteas iad.* [a] *snàithne tri-fillte.* [b] *do nach aithne comhairle a ghabhail.* Eabh. [c] *gainntir, tigh nam braighde.* [d] *Dh'amhairc mi air.* [e] *Gléidh.* [f] *obann.* [g] *lìonmhoireachd, mòran.* [h] *ìoc e.* [i] *foirneart air a dhcanamh air an duine bhochd.* [k] *an rùn so.* Eabh. [l] *cinneas.*

11 An uair a mheudaichear nithe maithe [m], meudaichear iad a dh'itheas iad, agus ciod an tairbhe *a tha* annta d'an sealbhadairibh, ach *am* faicinn le'n sùilibh?

12 *Tha* codal oibriche milis, cia dhiubh a dh'itheas e beagan no mòran: ach cha'n fhuiling sàsachd [n] an t-saibhir dha codal.

13 Tha olc cràiteach ann *a* chunnaic mi fuidh'n ghréin, saibhreas air a ghleidheadh d'a shealbhadairibh chum an aimhleis [o].

14 Ach théid as do'n t-saibhreas sin le droch shaothair [p]: agus gin-idh e mac, agus cha *bhi* ni air bith 'na làimh.

15 Mar a thàinig e mach lom-nochd a broinn a mhàthar, ath-phill-idh e, a' dol mar a thàinig e; agus cha ghiùlain e ni air bith d'a shaoth-air a bheir e leis 'na làimh.

16 *Is* olc cràiteach so mar an ceudna, air gach uile chor air an d'thàinig e, mar sin gu'n d'théid e: agus ciod an tairbhe a ta aige-san a shaothraich do'n ghaoith?

17 Mar an ceudna rè a làithean uile ithidh e ann an dorchadas, agus *bithidh* mòran doilgheis [q] agus feirge *aige* 'na thinneas.

18 Feuch, an ni a chunnaic mise maith, gur tlachdmhor *do dhuine* itheadh agus òl, agus maith a mhealtuinn 'na uile shaothair a ghabh e fuidh'n ghréin, air feadh uile laithean a bheatha a bheir Dia dha; oir *is* e sin a chuibhrionn.

19 Gach duine mar an ceudna d'an d'thug Dia beartas agus saibh-reas [r], agus d'an d'thug e comas ith-eadh dhiubh, agus a chuibhrionn a ghlacadh, agus gairdeachas a dhean-amh 'na shaothair; *is* e so tiodhlac-adh Dhé.

20 Oir cha mhòr a chuimhnicheas e laithean a bheatha; a chionn gu'm freagair Dia *e* ann an aoibhneas a chridhe.

CAIB. VI.

THA olc ann a chunnaic mi fuidh'n ghréin, agus *tha* e coitchionn am measg dhaoine [s].

2 Duine d'an d'thug Dia beartas, agus saibhreas, agus urram, agus gun e dh'easbhuidh ni air bith d'a anam do na h-uile a mhiannuicheas e, ach do nach 'eil Dia a' tabhairt comais itheadh dheth, ach a ta coig-reach 'ga itheadh: *is* dìomhanas so, agus *is* droch anshocair e.

3 Ma ghineas duine ceud *lean-abh*, agus gu'm bi e beo iomadh bliadhna, air chor as gu'm bi laith-ean a bhliadhnan lìonmhor, agus nach sàsuichear 'anam le maith, agus mar an ceudna nach bi adhlac-adh aige, *is* fearr, tha mi 'g ràdh, torraicheas anabuich [t] na e.

4 Oir an [u] dìomhanas thig e, agus an dorchadas théid e, agus le dorchadas còmhdaichear [w] 'ainm.

5 Mar an ceudna cha'n fhac e a' ghrian, agus cha b'aithne dha *ni air bith: tha* tuilleadh foise aige so na aig an fhear eile.

5 Seadh, ge do bhi e beo mìle bliadhna dà uair, gidheadh cha'n fhaic e maith: nach imich iad uile do aon àite?

7 *Tha* uile shaothair an duine air son a bheoil, agus gidheadh cha 'n'eil a mhiann sàsuichte [x].

8 Oir ciod tuilleadh a th'aig an duine ghlic na aig an amadan? ciod a th'aig a' bhochd, d'an aithne siubhal an làthair nam beo?

9 *Is* fearr sealladh [y] nan sùl na seacharan a' mhiann: *is* dìomhanas so mar an ceudna agus buaireadh spioraid.

10 An ni [z] a bha ann, dh'ainmich-eadh e a cheana, agus a ta fhios gu'm *b*'e'n duine e, agus nach urr-ainn e gleachdadh [a] ris-san a's treise na e féin.

11 O tha mòran do nithibh ann a mheudaicheas dìomhanas, ciod *is* feirrd an duine sin?

12 Oir cò aig am bheil fios ciod a *tha* maith do dhuine sa' bheatha *so*, rè uile laithean a bheatha dhìomhain a chaitheas e mar sgàile? oir cò is urrainn innseadh do dhuine ciod a bhios 'na dhéigh fuidh'n ghréin?

CAIB. VII.

IS fearr deadh ainm na ol'-ung-aidh luachmhor, agus latha bàis na latha breith neach.

2 *Is* fearr dol do thigh a' bhròin [b], na dol do thigh na cuirme: oir *is* e sin crìoch nan uile dhaoine, agus gabhaidh am beo g'a chridhe *e*.

3 *Is* fearr doilgheas [c] na gàire; oir le dubhachas na gnùise nìthear an cridhe ni's fearr.

[m] *maoin, saibhreas.* [n] *làine, pailteas.* [o] *dochair, call.* [p] *ann an droch ghnothuichibh.* [q] *do-bròin.* [r] *maoin.* [s] *bithdheanta, ro-throm air daoinibh.* [t] *gin neo-inbhich.* [u] *le.* [w] *folaichear.* [x] *anam.* Eabh. [y] *beachd.* [z] *Gach ni.* [a] *strì.* [b] *na caoidh.* [c] *fearg.*

4 *Tha* cridhe nan daoine glice ann an tigh a' bhròin, ach cridhe nan amadan ann an tigh an t-subhachais.

5 *Is* fearr éisdeachd re achmhasan duine ghlic, na gu'n éisdeadh duine re h-òran amadana.

6 Oir mar fhuaim droighních fuidh phoit, mar sin *tha* gàire an amadain: *is* dìomhanas so mar an ceudna.

7 Gu cinnteach cuiridh foirneart duine glic air boile[d], agus millidh tiodhlacadh an cridhe.

8 *Is* fearr deireadh ni na a thoiseach: *is* fearr esan a tha foighidneach 'na spiorad na esan a tha ardanach[e] 'na spiorad.

9 Na deifrich[f] ann ad spiorad gu fearg a ghabhail; oir còmhnuichidh fearg ann an uchd amadana.

10 Na h-abair, Ciod a b'*aobhar* gu'n robh na ceud laithean ni b'fhearr na iad so? oir cha'n ann o ghliocas a dh'fheòraicheas tu mu'n ni so?

11 *Is* maith gliocas maille re h-oighreachd: agus *leis sin tha* tairbhe aca-san a chi a' ghrian.

12 Oir *is* dìdean[g] gliocas, *agus is* dìdean airgiod: ach *is* e òirdheirceas an eòlais, *gu'n* toir gliocas beatha dhoibhsan aig am bi e.

13 Smuainich air[h] obair Dhé: oir cò is urrainn an ni sin a dheanamh dìreach a rinn esan cam?

14 Ann an là an t-soirbheis[i] bi subhach, ach ann an là an doirbheis[k] smuainich: rinn Dia mar an ceudna so fa chomhair sud, a chum nach faigheadh duine *mach* aon ni 'na dhéigh[l].

15 Chunnaic mi na h-uile nithe ann an laithibh mo dhìomhanais; tha fìrean[m] ann d'an d'théid as[n] 'na fhìreantachd, agus tha duine aingidh ann a shìneas *a laithean* 'na aingidheachd.

16 Na bi anbharrach fìreanta, agus na gabh ort a bhi ro-ghlic: c'ar son a sgriosadh tu thu féin?

17 Na bi ro-aingidh, agus na bi amaideach: c'ar son a dh'eugadh tu roimh t' àm?

18 *Is* maith dhuit greim a ghabhail deth so, agus o so mar an ceudna na tabhair air a h-ais do làmh; oir an tí air am bi eagal Dé, thig e asda sin uile.

19 Neartuichidh gliocas duine glic ni's mò na deichnear dhaoine cumhachdach a ta sa' chathair[o].

20 Oir cha '*n'eil* duine ceart[p] air an talamh, a ni maith, agus nach peacaich.

21 Mar an ceudna na tabhair aire do na h-uile bhriathraibh a labhrar, air eagal gu'n cluinn thu t'òglach 'gad mhallachadh.

22 Oir a ta fhios aig do chridhe, gur minic a mhalluich thu féin daoin' eile mar an ceudna.

23 So uile dhearbh mi le gliocas: thubhairt mi, Bithidh mi glic, ach b'fhada sin uam.

24 An ni sin a ta fad as, agus rodhomhain, cò dh'fheudas fhaotainn a mach[q]?

25 Leig mi mo chridhe air faotainn eolais air, agus air rannsachadh[r] agus air sireadh gliocais, agus aobhair[s] *nithe*, agus air fios a bhi agam air aingidheachd amaideachd, agus air amaideachd na mi-chéille[t].

26 Agus fhuair mi ni's seirbhe na'm bàs a' bhean, aig an ribeachan agus lìontan a cridhe, *agus* ceanglaichean a làmhan: ge b'e neach a thaitneas re Dia[u], théid e as uaithe[w], ach glacar am peacach leatha.

27 Feuch, an ni so fhuair mi, ars' an searmonuiche, *a'meas* gach aoin an déigh a chéile, a dh'fhaotainn an aobhair[x] a mach.

28 Ni a ta m'anam ag iarraidh fathast, ach nach d'fhuair mi: aon fhear am measg mhìle fhuair mi, ach bean 'nam measg sin uile cha d'fhuair mi.

29 Feuch, an ni so a mhàin fhuair mi, gu'n d'rinn Dia an duine direach[y]; ach dh'iarr iad féin iomadh innleachd[z] a mach.

CAIB. VIII.

CO a *ta* mar an duine glic? agus cò d'an aithne[a] eadar-mhìneachadh ni? Bheir gliocas duine air a ghnùis dealrachadh, agus atharraichear dànachd a ghnùise.

2 Comhairlicheam dhuit àithne

[d] *air a' chuthach.* [e] *uaibhreach, dian.* [f] *na luathaich, na bi cabhagach.* [g] *sgàile.* [h] *Faic.* Eabh. [i] *latha maith.* [k] *latha olc, latha na h-urchoid.* [l] *aon do na nithibh a ta gu teachd air.* [m] *duine ceart, ionraic.* [n] *a bhàsaicheas.* [o] *sa' bhaile.* [p] *fireanta.* [q] *a thuigsinn.* [r] *lorgachadh.* [s] *àireimh.* [t] *eadhon amaideachd* agus *cuthaich.* [u] *a tha maith an làthair Dhé.* Eabh. [w] *uaipe.* [x] *àireimh.* [y] *ceart, cothromach.* [z] *ais-innleachd.* [a] mar *esan d'an aithne.*

an righ a' choimhead[b], agus *sin* air son mionnan Dé.

3 Na biodh cabhag ort gu dol as a shealladh: na buanaich ann an droch ni, oir ni esan gach ni a's àill leis.

4 Far *am bheil* focal righ, *tha* cumhachd; agus cò dh'fheudas a ràdh ris, Ciod e sin a ta thu a' deanamh?

5 Ge b'e ghleidheas an àithne, cha mhothaich e droch ni sam bith; agus is aithne do chridhe duine ghlic àm agus breitheanas.

6 A chionn aig gach ni[c] gu bheil àm agus breitheanas[d]; uime sin *tha* truaighe an duine trom[e].

7 Oir cha *'n'eil* fhios aige air an ni a bhios ann: oir cò dh'innseas dha cionnus a bhitheas e[f].

8 Cha *'n'eil* duine sam bith aig am bheil cumhachd os cionn an spioraid, a chumail an spioraid, no cumhachd ann an latha a' bhàis; agus cha *'n'eil* dol as anns a' chath *sin*, cha mhò a theasairgeas aingidheachd iadsan a ghnàthuicheas i.

9 So uile chunnaic mi, agus shuidhich mi mo chridhe air gach obair a nìthear fuidh'n ghréin: *tha* àm ann san riaghluich duine os cionn duin' eile, g'a aimhleas féin.

10 Agus mar sin chunnaic mi na h-aingidh adhlaicte[g], a thàinig agus a dh'imich o àit an naoimh, agus dhì-chuimhnicheadh iad anns a' chathair[h] san d'rinn iad mar sin: *is* diomhanas so mar an ceudna.

11 A chionn nach 'eil binn[i] an aghaidh droch oibre 'ga cur an gnìomh gu luath, uime sin tha cridhe chloinn nan daoine làn-shuidhichte air olc a dheanamh.

12 Ge do ni peacach olc ceud uair, agus gu'n sìnear a *laithean*[k], gidheadh a ta fios cinnteach agam gu'n éirich gu maith dhoibhsan air am bi eagal Dé, air am bi eagal 'na làthair.

13 Ach cha'n éirich gu maith do'n aingidh, cha mhò a shìneas e *a* laithean; mar sgàile *bithidh* esan air nach bi eagal an làthair Dhé[l].

14 Tha diomhanas ann an nìthear air an talamh, gu bheil fìreana ann d'an tachair a réir oibre nan aingidh; agus gu bheil daoine aingidh ann, d'an tachair a réir oibre nam fìrean: thubhairt mi gur diomhanas so mar an ceudna.

15 An sin mhol mi subhachas, do bhrìgh nach *'eil* ni a's fearr aig duine fuidh'n ghréin na itheadh agus òl, agus a bhi subhach; oir fanaidh sin aige d'a shaothair, rè laithean a bheatha, a bheir Dia dha fuidh'n ghréin.

16 An uair a leag mi mo chridhe air eòlas a' ghliocais fhaotainn, agus air na gnothuichean a nìthear air an talamh fhaicinn, (oir mar an ceudna *tha* neach ann nach faic codal a là no dh'oidhche le shùilibh)

17 An sin chunnaic mi[m] uile obair Dhé, nach urradh duine an obair a nìthear fuidh'n ghréin fhaotainn a mach; a chionn ge do ni duine a dhìchioll air[n] *a* faotainn a mach, gidheadh nach faigh e *i*; seadh fathast, ge do shaoil duine glic gu'm faigh e eòlas *oirre*, nach urrainn e *a* faotainn a mach.

CAIB. IX.

OIR chuir mi romham ann am chridhe so uile a chur an céill, Gu *bheil* na fìreana agus na daoine glice, agus an oibre, ann an làimh Dhé: cha'n aithne do dhuine sam bith aon chuid gràdh, no fuath, *leis* na h-uile nithibh *a ta* fa'n comhair[o].

2 *Thig* na h-uile nithe air an aon seòl do na h-uile dhaoinibh: tachraidh an t-aon ni do'n fhìrean agus do'n aingidh; do'n mhaith agus do'n ghlan agus do'n neo-ghlan; dha-san a dh'ìobras, agus dha-san nach ìobair: mar *a ta* 'n duine maith, is ann mar sin *a ta* 'm peacach; agus esan a mhionnaicheas, mar an ti air am bheil eagal mhionn.

3 *Is* olc so am measg nan uile *nithe* a nìthear fuidh'n ghréin, gu tachair an t-aon ni dhoibh uile; agus mar an ceudna gu bheil cridhe chloinn nan daoine làn uilc, agus *gu bheil* cuthach 'nan cridhe am fad is beo iad, agus 'na dhéigh sin *gu'n d'théid* iad chum nam marbh.

4 Oir aig gach neach a tha ceangailte ris na h-uile bheothaibh, tha dòchas: oir is fearr madadh beo na leòmhan marbh.

5 Oir *tha* fios aig na beothaibh

[b] *a ghleidheadh.* [c] *rùn, tionnsgnadh.* [d] *modh, riaghuilt.* [e] *mòr air.* [f] *c'uin a bhios e ann.* [g] *air an tiodhlacadh.* [h] *mhòr-bhaile.* [i] *breitheanas.* [k] *gu'n cuirear a* laithean *am fad.* [l] *a laithean* a bhios *mar sgàile, a chionn nach 'eil eagal air an làthair Dhé.* [m] *thuig mi, thug mi fa'near.* [n] *ge do shaothraich duine chum.* [o] *rompa, 'nan làthair.*

gu'm faigh iad bàs: ach cha *'n'eil* fios ni air bith aig na mairbh, cha mhò *a ta* luigheachd[p] aca ni's mò, oir théid an cuimhne air dhìchuimhn'.

6 Chaidh as mar an ceudna a nis d'an gràdh, agus d'am fuath, agus d'am farmad[q]; agus cha *bhi* cuibhrionn aca tuilleadh gu bràth an aon ni a nìthear fuidh'n ghréin.

7 Imich romhad, ith t'aran le gairdeachas, agus òl t'fhion le cridhe subhach; oir tha Dia a nis toilichte le t'oibribh.

8 Biodh t'earradh[r] sgach àm geal; agus na biodh dìth olaidh-ungaidh air do cheann.

9 Caith do bheatha gu subhach leis a' mhnaoi a's ionmhuinn leat rè uile laithean beatha do dhìomhanais, a thug e dhuit fuidh'n ghréin[s]: oir *is e* so do chuibhrionn anns a' bheatha so, agus ann ad' shaothair a ghabhas tu fuidh'n ghréin.

10 Ge b'e ni a gheibh do làmh r'a dheanamh, dean *e* le d' dhìchioll; oir cha *'n'eil* obair, no innleachd[t], no eòlas, no gliocas anns an uaigh, d'am bheil thu a' dol.

11 Thionndaidh mi, agus chunnaic mi fuidh'n ghréin nach ann do na daoinibh luatha *a tha* a chomhruith[u], no do na daoinibh treuna an cath, no do na daoinibh glic aran, no do dhaoinibh tuigseach[w] saibhreas, no do dhaoinibh eòlach deadh-ghean, ach gu'n tachair àm agus tuiteamas[x] dhoibh uile.

12 Oir gu deimhin cha 'n'eil fhios aig duine air àm féin: mar iasg a ghlacar ann an droch lìon, agus mar eoin a ghlacar ann an ribe, is ann mar sin a ribear clann nan daoine ann an droch àm, an uair a thuiteas e orra gu h-obann.

13 An gliocas so mar an ceudna chunnaic mi fuidh'n ghréin, agus *bu* mhòr agam e.

14 *Bha* cathair[y] bheag ann, agus beagan dhaoine innte; agus thàinig righ mòr 'na h-aghaidh, agus shuidh e mu'n cuairt oirre, agus chuir e daingnichean mòra suas 'na h-aghaidh.

15 Agus fhuaradh innte duine bochd glic, agus theasairg e a' chathair le ghliocas; ach cha do chuimhnich neach air bith air an duine bhochd sin.

16 An sin thubhairt mise, *Is* fearr gliocas na neart: gidheadh, nìthear tàir air gliocas an duine bhochd, agus cha'n éisdear r'a bhriathraibh.

17 Eisdear re briathraibh dhaoine glice an ciuineas, ni's mò na re glaodh an ti a riaghlas am measg amadan.

18 *Is* fearr gliocas na innealа cogaidh: ach millidh aon pheacach mòran maith.

CAIB. X.

BHEIR cuileaga marbha air oladh-ungaidh an léigh[z] boladh breun a chur uaithe[a]: *is amhuil* a ni beagan amaideachd airsan a tha cliuiteach air son gliocais agus uraim.

2 *Tha* cridhe duine ghlic air a làimh dheis, ach cridhe amadain air a làimh chli.

3 San t-slighe féin, an uair a shiùbhlas an t-amadan, tréigidh a ghliocas e, agus their e ris gach duine, gur h-amadan e.

4 Ma dh'éireas spiorad an uachdarain a'd' aghaidh, na fàg t'àite; oir ciuinichidh géilleadh[b] lochdan mòra.

5 Tha olc *a* chunnaic mi fuidh'n ghréin, mar sheacharan a thig o làthair an uachdarain[c].

6 Cuirear amaideachd an inbhe[d] mhòir, agus suidhidh na saibhir an ionad ìosal.

7 Chunnaic mi òglaich[e] air eachaibh, agus uachdarain a' siubhal mar òglachaibh air an talamh.

8 An ti a chladhaicheas slochd, tuitidh e féin ann; agus an ti a bhriseas callaid[f], teumadh nathair e.

9 An ti a dh'atharraicheas clachan, goirtichear e leo; agus an ti a sgoilteas fiodh, bithidh e an cunnart uaith.

10 Ma bhios an t-iarunn maol, agus nach geuraich e am faobhar, feumaidh e an tuilleadh spionnaidh a chur leis; ach *a ta* gliocas tarbhach a sheòladh.

11 Gu deimhin teumaidh an nathair gun srann[g], agus cha'n fhearr am bith-bhriathrach[h].

[p] *luaigheachd, duais.* [q] *tnùth.* [r] *do thrusgan, t'eudach.* [s] *fo'n ghréin*, seadh, *rè uile laithean do dhìomhanais.* [t] *smuaineachadh.* [u] *an réis, a' choimhliong.* [w] *crìonna.* [x] *reagmhus, cinneamhuin.* [y] *baile.* [z] *an ollaimh, an lusragain.* [a] *uaipe.* [b] *ceannsachd, macantachd.* [c] *o'n uachdaran.* [d] *airde.* [e] *seirbhisich, tràillean.* [f] *fàl, gàradh, balladh-dìonaidh.* [g] *druidheachd.* [h] *sìor-chainnteach.*

12 Tha briathra beoil duine ghlic grasail; ach sluigidh bilean amadain e féin suas.

13 Is amaideachd toiseach bhriathar a bheoil; agus is cuthach milltach deireadh a chainnte[i].

14 Agus tha amadan làn do bhriathraibh: cha 'n'eil fhios aig duine ciod a bhios ann; agus ciod a bhios ann 'na dhéigh cò a's urrainn innseadh dha?

15 Sgìthichidh saothair nan amadan gach aon diubh, do bhrìgh nach aithne dha cionnus a théid e do'n chathair[k].

16 Mo thruaighe thu, a thìr, an uair is leanabh a's righ dhuit, agus a dh'itheas t'uachdarain biadh anns a' mhaduinn!

17 Is sona thu, a thìr, an uair is e do righ mac nan uasal, agus a dh'itheas t'uachdarain ann an àm iomchuidh, chum neirt, agus cha'n ann chum misge!

18 Le mòran leisg théid an aitreabh sìos[l], agus le dìomhànas nan làmh snidhidh an tigh troimhe.

19 Nìthear cuirm chum aiteis, agus ni fìon duine[m] subhach: ach freagraidh an t-airgiod na h-uile nithe.

20 Eadhon ann ad smuaintibh na malluich an righ, agus an taobh a stigh do d' sheòmar na malluich an saibhir; oir giùlainidh eun an athair[n] an guth, agus innsidh an ni air am bheil sgiathan a' chùis.

CAIB. XI.

TILG t'aran air aghaidh nan uisge; oir an déigh mhòrain do laithibh gheibh thu e.

2 Thoir cuibhrionn do sheachdnar, agus mar an ceudna do ochdnar; oir cha 'n'eil fhios agad ciod an t-olc a bhios air an talamh.

3 Ma bhios na neoil làn do uisge, falmhaichidh siad iad féin air an talamh; agus ma thuiteas craobh mu dheas no mu thuath, anns an àite san tuit a' chraobh, an sin bithidh i.

4 An ti a bheir an aire do'n ghaoith, cha chuir e sìol; agus an ti a dh'amhairceas air na neulaibh, cha bhuain e.

5 Mar nach 'eil fhios agad ciod i slighe an spioraid[o], no cionnus a dh'fhàsas na cnàmhan am broinn na mnà a bhios torrach, is amhuil sin nach 'eil fhios agad air oibhribh Dhé, mar a ni e na h-uile nithe.

6 Anns a' mhaduinn cuir do shìol, agus san fheasgar na toir air do làmh sgur; oir cha 'n'eil fhios agad cia dhiubh is fearr a shoirbhicheas so no sud, no am bi iad le chéile co-maith.

7 Gu deimhin is milis an solus, agus is taitneach do na sùilibh sealltuinn air a' ghréin.

8 Ach ma mhaireas duine iomadh bliadhna, agus gu dean e gairdeachas[p] annta uile; gidheadh cuimhnicheadh e laithean an dorchadais, gu'm bi iad lìonmhor. Is dìomhanas gach ni a thig.

9 Dean gairdeachas, a dhuin' òig, a' t'òige[q], agus deanadh do chridhe subhach[r] thu ann an laithibh t'òige, agus siubhail ann an slighibh do chridhe, agus ann an sealladh do shùl: ach biodh fhios agad air an son so uile gu'n toir Dia chum breitheanais thu.

10 Uime sin atharraich doilgheas[s] o d' chridhe, agus cuir olc air falbh o t' fheoil; oir is dìomhanas leanabachd agus òige.

CAIB. XII.

CUIMHNICH a nis do Chruithfhear[t] ann an laithibh t'òige, mun d' thig na droch laithean, agus an druid na bliadhnacha riut, anns an abair thu, Cha 'n'eil tlachd agam annta:

2 Mun dorchaichear a' ghrian, agus an solus, agus a' ghealach, agus na reultan, agus am pill na neoil an déigh an uisge:

3 Anns an là san criothnuich luchd-gleidhidh[u] an tighe, agus an crom na daoine làidir iad féin, agus an sguir an luchd-bleath[w], a chionn gu bheil iad tearc, agus an dorchaichear an dream a sheallas a mach air na h-uinneagaibh[x];

4 Agus an dùinear na dorsan anns na sràidibh, an uair a bhios fuaim na bleith ìosal, agus a dh'éireas e suas aig guth an eoin, agus a dh'ìslichear uile nigheanan a' chiuil;

5 Mar an ceudna 'nuair a bhios eagal orra roimh ni ard, agus a bhios uamhasan anns an t-slighe, agus a bhios a' chraobh-almoin fuidh bhlàth, agus a bhios an leumnach-uaine[y]

[i] *a bheoil.* Eabh. [k] *mhòr-bhaile.* [l] *aomaidh an aitreabh, théid an aitreabh mu làr.* [m] daoine *beo.* Eabh. [n] *eoin nan speur.* [o] *na gaoithe.* [p] *deanadh e gairdeachas.* [q] *'na t'òige.* [r] *ait, suilbhireach.* [s] *bròn, fearg.* [t] *Chruthadair.* [u] *coimheaduichean.* [w] *na meiltcirean.* [x] *fuinneogaibh.* [y] *am fionnan-feoir.*

'na eallaich, agus a theirgeas miann [z];
a chionn gu bheil an duine a' triall
d'a chòmhnuidh bhuan [a], agus gu
bheil an luchd-cumhaidh [b] a' dol
mu'n cuairt sna sràidibh.
6 Mum fuasgailear an cord [c] air-
gid, agus am brùthar [d] an copan [e]
òr, agus am brisear a' chuinneag [f]
aig an tobar, agus am brisear an roth
aig an t-soitheach-cumail [g].
7 An sin pillidh an duslach [h]
chum na talmhainn 'mar a bha e;
agus pillidh an spiorad chum Dhé,
a thug uaith e.
8 Diomhanas nan diomhanas! ars'
an searmonuiche: *is* diomhanas na
h-uile nithe.
9 Agus os bàrr, do bhrìgh gu'n
robh an searmonuiche glic, theag-
aisg e'n còmhnuidh eòlas do'n
t-sluagh; agus thug e deadh aire,
agus shir e mach [i], agus dheasaich
e [k] mòran ghnàth-fhocal.
10 Dh'iarr an searmonuiche
briathra taitneach fhaotainn: agus
bha an ni a sgrìobhadh ceart,
briathra na fìrinn.
11 *Tha* briathra nan daoine glice
mar bhioraibh, agus mar thairngibh
air an sparradh [l] *le* uachdaranaibh
choimhthional, *a* thugadh le aon
aodhaire.
12 Agus tuilleadh, leo so, a mhic,
gabh rabhadh: air mòran leabh-
raichean a dheanamh *cha 'n'eil*
crioch, agus *tha* mòran leughaidh
'na sgìos do'n fheoil.
13 Cluinneamaid brìgh na chaidh
ràdh uile [m]: Biodh eagal Dé ort,
agus gléidh 'àitheantan; oir *is* e so
dleasdanas iomlan an duine.
14 Oir bheir Dia gach obair chum
breitheanais, maille ris gach ni
diomhair, ma's maith, no ma's olc e.

[z] *a thréigeas fonn.* [a] *d'a thigh sìorruidh.* [b] *luchd-caoidh.* [c] *snàithne, teud.* [d] *brisear.* [e] *a' chuach.* [f] *an soitheach-uisge.* [g] *an t-slochd, an tiobairt.* [h] *luaithre.* [i] *rannsaich e.* [k] *chuir e'n ordugh.* [l] *air an daingneachadh.* [m] *crioch,* no *comh-dhùnadh na cùise uile.*

DAN SHOLAIMH.

CAIB. I.

DAN nan dàn, dàn Sholaimh.
2 Pògadh e mi le pògaibh a
bhéil; oir *is* maith do ghràdh seach
fìon.
3 Air son fàile cùbhraidh *is* maith
t'oladh-ungaidh-sa: *is* oladh-ung-
uidh [a] air a dòrtadh t'ainm; uime
sin ghràdhaich na h-òighean thu.
4 Tarruing mi. A'd' dhéigh ruith-
idh sinn. D'a sheòmaraibh threòr-
aich an Rìgh mi. Ni sinn luath-
ghaire agus bithidh aoibhneas oirnn
annadsa: cuiridh sinn an cuimhne
do ghràdh ni's mò na fìon: ghràdh-
aich na fìreana thu.
5 Dubh *a ta* mi, ach sgiamhach [b],
O a nigheana Ierusaleim, mar bhùth-
aibh Chedair, mar chùirteinibh
rìomhach [c] Sholaimh.
6 Na biodh umhail agaibh ge *do*
tha mi dorcha, a chionn gu'n
d'amhairc [d] a' ghrian orm: bha mic
mo mhàthar am feirg rium; rinn
iad coimheaduiche dhìom fìon-lios
dhóm: am fìon-lios bu leam féin
cha do choimhid mi.
7 Innis dhomh, O thusa d'am
bheil gràdh aig m'anam, c'àit an in-
ealtair [e] thu *do threuda,* c'àit an
toir thu orra luidheadh sìos mu
mheadhon-là; oir c'ar son a bhith-
inn mar aon air faondradh am measg
threud do chompanach [f]?
8 Mur 'eil fhios agad, O thusa
a's àillidh [g] am measg bhan, imich a
mach air luirg an treud, agus ineal-
tair do mheannain làimh re buth-
aibh [h] nan aodhaire.
9 Re h-eachaibh [i] ann an carbad-
aibh Pharaoih samhlaicheam thu,
a bhean mo ghaoil.

[a] *Air son deadh bholaidh t'oladh-ungaidh maithe,* tha *t'ainm* mar *oladh-ungaidh.* [b] *gràdhach, ionmhuinn.* [c] *chroch-bhrataibh do obair ghréise.* [d] *do dhearrsaich.* [e] *am beathaich.* [f] *làimh re treudaibh do chaidreamhach.* [g] *sgiamhaiche.* [h] *bothanaibh.* [i] *re buidheann each, re m'eachaibh.*

10 *Is* àillidh do ghruaidhean le sreathaibh *sheud* [k], do mhuineal le slabhraidhibh.

11 Sreathan òir ni sinn dhuit, le ballaibh[l] airgid.

12 Am feadh a ta'n Righ aig a fhleadh[m], tha mo spiocnard a' sgaoileadh fhàile cùbhraidh.

13 *Is* ceanglachan mirr mo ghràdh[n] dhomhsa; eadar mo chìochaibh luidhidh e ré na h-oidhche.

14 *Mar* bhagaid do'n chrann-champhir *tha* mo ghràdh dhomhsa, ann am fìon-liosaibh Engedi.

15 Feuch, *a ta* thu àillidh, a bhean mo ghaoil[o]; feuch, *a ta* thu àillidh! *tha* sùilean choluman agad.

16 Feuch, *a ta* thu àillidh, fhir mo ghràidh, agus taitneach, agus *a ta* ar n-uirigh[p] uaine.

17 *Is* croinn sheudair[q] sailthean ar tighe, croinn-ghiuthais ar ceann-fhiodh[r].

CAIB. II.

IS ròs o Sharon mise, lili nan gleann.

2 Mar lili am measg droighnich, *is* amhuil mo ghràdh-sa am measg nan nighean.

3 Mar chrann-ubhall am measg chrann na coille *is* amhuil mo rùn-sa am measg nan òganach: fuidh a sgàile mhiannaich mi, agus shuidh mi sìos, agus *bha* a thoradh milis do m' bhlas[s].

4 Threòraich e mi do thigh an fhìona, agus *b'i* a bhratach tharum an gràdh.

5 Cumaibh suas mi le cornaibh, sgapaibh ùbhlan mu m' thimchioll, oir *a ta* mi tinn[t] le gràdh.

6 *Tha* a làmh chlì fuidh m' cheann, agus a làmh dheas timchioll orm.

7 Cuiream mar fhiachaibh oirbh[u], a nigheana Ierusaleim, air earbaibh agus air eildibh na machrach, nach cuir sibh dragh air, agus nach dùisg sibh *mo* ghràdh, gus an àill leis fein.

8 Guth mo ghràidh! Feuch, tha e a' teachd, a' leumnaich air na beanntaibh, a' toirt sithidh air na tulaichibh.

9 *Is* cosmhuil mo ghràdh re h-earb no re laogh féidh[w]: feuch, tha e 'na sheasamh air cùl ar ballaidh, a' sealltuinn a mach air na h-uinneagaibh, 'ga nochdadh féin[x] troimh'n chléith.

10 Fhreagair mo ghràdh, agus thubhairt e rium, Eirich, a bhean mo ghaoil[y], m'aon sgiamhach, thig leam:

11 Oir feuch, tha'n geamhradh seachad, tha'n t-uisge thairis, dh'imich e roimhe.

12 Chithear na blàthan air an talamh, tha àm seinn *nan eun* air teachd, agus cluinnear guth an turtuir[z] 'nar tìr.

13 Tha an crann-fìge a' cur a mach fhìge glasa[a], agus tha dearca maotha a' chroinn-fhìona a' toirt fàile cùbhraidh uatha: éirich, a bhean mo ghaoil, m'aon sgiamhach, agus thig leam.

14 Mo choluman, *a ta* ann an sgoltaibh na creige, ann an ionad-dìomhair[b] a' bhruthaich, leig dhomh amharc ort, leig leam do ghuth a chluinntinn! oir *a ta* do ghuth binn, agus t'eugas[c] maiseach.

15 Glacaibh dhuinn na sionnaich, na sionnaich bheaga, a mhilleas na croinn-fhìona, agus dearcan òga ar crann-fìona[d].

16 *Is* leamsa mo ghràdh, agus *is* leis-san mise: *tha* e ag ionaltradh am measg nan lili.

17 Gus am bris an là[e], agus an teich[f] na sgàilean, pill; bi cosmhuil re h-earb, a ghràidh, no re laogh féidh air beanntaibh Bheteir.

CAIB. III.

AIR mo leabaidh anns an oidhche dh'iarr mi an ti d'am bheil gràdh aig m'anam: dh'iarr mi e, ach cha d'fhuair mi e.

2 Eiridh mi a nis, agus théid mi mu'n cuairt anns a' chathair[g], anns na sràidibh, agus anns na slighibh farsaing iarraidh mi esan d'am bheil gràdh aig m'anam: dh'iarr mi e, ach cha d'fhuair mi e.

3 Thachair orm an luchd-faire a' dol mu'n cuairt anns a' chathair:

[k] *usgraichibh.* [l] *rinnibh, tairngibh, tacaidibh.* [m] *'na shuidhe aig a bhord.* [n] *m'aon gràdhach, m'annsachd, mo rùn.* [o] *mo chaidreach, mo leth-sheise, mo chéile.* [p] *leaba.* [q] *cheudair.* [r] *mullach.* [s] *chàirean.* Eabh. [t] *lag.* [u] *mionnaicheam sibh, àithneam dhuibh.* [w] *mang.* [x] *a' lasadh, a' sradadh.* [y] *mo chaidreach.* [z] *fhearain.* Eir. [a] *uaine.* [b] *còs, ionad-folaich.* [c] *aogas.* [d] *oir a ta dearcan ar craobh-fìona mi.* [e] *an éirich, an tog an la; an cuir an là 'anail a mach.* Eabh. [f] *sgapar, sgaoilear.* [g] *mhòr-bhaile.*

Am faca sibh an ti d'am bheil gràdh
aig m'anam?
4 Cha deachaidh mi ach beagan
air m'aghaidh uatha[h], 'nuair a
fhuair mi esan d'am bheil gràdh aig
m'anam: rinn mi greim air, agus
cha leiginn as e, gus an d'thug mi e
do thigh mo mhàthar, agus d'a
seòmar-sa a rug mi.
5 Cuiream mar fhiachaibh oirbh,
a nigheana Ierusaleim, air earbaibh
agus air eildibh na machrach, nach
cuir sibh dragh air, agus nach dùisg
sibh *mo* ghràdh, gus an àill leis féin.
6 Cò ise a ta 'g éirigh suas as an
fhàsach mar stuadhaibh deataich,
cùbhraidh le mirr agus tùis, le uile
mhion-dhus[i] ceannuiche nan spìos-
raidh?
7 Feuch, uirigh[k] Sholaimh! Tri
fichead treun fhear m'a timchioll
do threun fhearaibh Israeil!
8 Fir chlaidheimh uile, cleachdta[l]
ann an cogadh, gach fear le chlaidh-
eamh air a leis, an aghaidh gàbh-
aidh na h-oidhche:
9 Rinn Solamh an Righ leaba-
phòsaidh[m] dha féin do chrannaibh
Lebanoin.
10 A puist[n] dhealbh e do airgiod,
a h-iochdar do òr, a còmhdach do
chorcur; *bha* a' meadhon air oib-
reachadh[o] *le samhlaibh* gràidh le
nigheanaibh[p] Ierusaleim.
11 Rachaibh a mach, a nigheana
Shioin, agus faicibh Righ Solamh
leis a' chrùn leis an do chrùn a'
mhàthair e air latha[q] a phòsaidh,
agus air latha subhachais a chridhe.

CAIB. IV.

FEUCH, *is* àillidh thu, a bhean
mo ghaoil[r]; feuch, *is* àillidh
thu! *tha* sùilean choluman agad an
taobh a stigh do d' chiabhaibh: *tha*
t'fhalt[s] mar threud ghabhar a
nochdar o shliabh Ghilead[t].
2 *Is* cosmhuil do dheud ris an
treud lomarta[u], a thàinig a nìos
o'n àite-nighidh, a bheireas gach aon
diubh càraid, agus gun aon chaora
sheasg[w] 'nam measg.
3 Mar shnàthainn dearg[x] air a
dhath dà uair *tha* do bhilean, agus
tha do chainnt binn: mar mhìr[y] do
phomgranat[z] *tha* do chamoga[a] am
meadhon do chiabh.
4 Mar thùr Dhaibhidh tha do
mhuineal, air a chur suas gu bhi 'na
thigh-arm; *tha* mìle targaid crochta
suas ris, uile sgiatha nan treun
fhear.
5 *Tha* do dhà chìch mar dhà
mheann earba, càraid na maoislich,
a dh'ionaltras am measg nan lili.
6 Gus am bris[b] an là, agus an
teich na sgàilean, théid mi gu beinn
a' mhirr, agus gu tulach na tùise.
7 *Tha* thu uile àillidh, a bhean
mo ghaoil, agus smal[c] cha '*n eil*
annad.
8 Leamsa o Lebanon, a chéile,
leamsa thig o Lebanon: seall o
mhullach Amana, o mhullach She-
nir agus Hermoin, o àitibh tàimh[d]
nan leòmhan, o bheanntaibh nan
leopard.
9 Dh'éignich thu[e] mo chridhe, a
phiuthar, a chéile; dh'éignich thu
mo chridhe le aon do d' shùilibh[f],
le aon slabhraidh mu d' mhuineal.
10 Cia taitneach a ta do ghràdh,
a phiuthar, a chéile! Cia mòr is
feàrr na fìon do ghràdh, agus fàile
t'oladh-ungaidh na na h-uile spìos-
raidh!
11 *Mar* a' chìr-mheala silidh do
bhilean, a chéile: *tha* mil agus
bainne fuidh d' theangaidh, agus
tha fàile[g] do thruscain mar fhàile
cùbhraidh Lebanoin.
12 *Is* lios[h] glaiste thu, a phiuthar,
a chéile, fuaran dùinte, tobar air a
sheulachadh.
13 *Tha* do gheuga *mar* lios
phomgranat, leis a' mheas a's tait-
niche[i]; *le* croinn champhir maille
re preasaibh spiocnaird.
14 Spiocnard[k] agus cròch[l], cuilc
mhilis agus canal; leis na h-uile
chraobhaibh tùise; mirr agus aloe[m],
maille ris na spìosraidh a's taghta;
15 Fuaran[n] lios, tobar uisgeacha
beò, agus a' sruthadh o Lebanon.
16 Eirich, a ghaoth a tuath, agus
thig, a ghaoth a deas, séid air feadh
mo liosa, rachadh fàile cùbhraidh a
spìosraidh a mach. Thigeadh m'ann-

[h] *seachad orra.* [i] *phùdaraibh.* [k] *leaba.* [l] *teòma.*
[m] *carbad.* [n] *garmuinne.* [o] *air a sgaoileadh, air a leagadh.*
[p] *o nigheanaibh, air son nigheana.* [q] *là, lò.* [r] *a bhanachara, a bhanacharaid.* [s] *do ghruag.* [t] *a dh'ionaltras mu bheinn Ghilead.*
[u] *bhearrta, rùisgte.* [w] *air call a h-uain.* [x] *scarlaid, corcuir.*
[y] *shliseig.* [z] *ghran-ubhal.* [a] *leth-cheann, ghruaidhean.*
[b] Faic Caib. II. r. 17. [c] *gaoid, aineamh.* [d] *thuinnidhibh, ghar-aidhibh.* [e] *thug thu dh'aindeoin, thug thu leat, lìon thu thar tomhas.*
[f] *dh'aon bheum le d' shùilibh.* [g] *boltrach* [h] *gàradh.* [i] *milse.*
[k] *nard.* Eabh. [l] *cròthach; safron.* Sasg. [m] *aloes.* Sasg. [n] *tiobairt.*

sachd[o] d'a lios, agus itheadh e a thoradh taitneach.

CAIB. V.

THA mi air teachd do m' lios, a phiuthar, a chéile; thionail mi mo mhirr maille re m' spìosraidh; dh'ith mi mo chìr-mheala maille re m' mhil; dh'òl mi m' fhìon maille re m' bhainne. Ithibh, a chàirde, òlaibh, seadh, òlaibh gu pailt, a luchd mo ghràidh.

2 Tha mi m' chodal, ach a ta mo chridhe 'na fhaireach[p]. Guth fir mo ghràidh a' bualadh! Fosgail dhomh, mo phiuthar, mo bhanach-araid, mo choluman, mo bhean choimhlionta; oir tha mo cheann còmhdaichte le drùchd, mo chiabha le braonaibh na h-oidhche.

3 Chuir mi dhìom mo thruscan; cionnus a chuireas mi orm e? dh'ionnuil mi mo chosan; cionnus a shalaicheas mi iad?

4 Chuir fear mo ghràidh a làmh tròimh tholl *an doruis*, agus ghluaiseadh m'innigh air a shon[q].

5 Dh'éirich mi a dh'fhosgladh do fhear mo ghràidh; agus shil mo làmhan mirr, agus mo mheoir mirr ruidhteach, air làmhaibh na glaise.

6 Dh'fhosgail mi do fhear mo ghràidh; ach thionndaidh fear mo ghràidh, agus dh'imich e roimhe. Thréig m'anam mi[r] 'nuair a labhair e. Dh'iarr mi e, ach cha d'fhuair mi e; ghairm[s] mi air, ach cha do fhreagair e mi.

7 Fhuair an luchd-faire a bha dol air an cuairtibh sa' chathair mi; bhuail iad mi, lot iad mi; thug luchd-coimhid nam balladh m'fhalluing[t] dhìom.

8 Cuiream mar fhiachaibh oirbh, a nigheana Ierusaleim, ma gheibh sibh fear mo ghràidh, gu'n innis sibh dha, mar *a ta* mi tinn le gràdh.

9 Ciod e fear do ghràidh-sa thar fear-gràidh *eile*, O thusa a's àillidh[u] am measg bhan? ciod e fear do ghràidh-sa thar fear-gràidh *eile*, gu'n do chuir thu air an dòigh so mar fhiachaibh oirnn?

10 *Tha* fear mo ghràidh-sa geal agus dearg, sònruichte[w] am measg dheich mìle.

11 *Tha* a cheann *mar* an t-òr a's gloine, a chiabha bachlagach[x], dubh mar am fitheach.

12 *Tha* a shùile mar *shùilibh* choluman làimh re sruthaibh uisgeacha, a nigheas iad féin ann am bainne, air an suidheachadh gu ceart[y].

13 *Tha* a ghruaidhean mar leabaidh spìosraidh, *mar* bhlàthaibh cùbhraidh; a bhilean *mar* lilidhibh, a' sileadh mirr ruidhtich[z].

14 *Tha* a làmhan *mar* fhàinnibh òir suidhichte le berilibh; a chom *mar* fhiacail *elephaint*[a] liobhta, air a cur thairis[b] le saphiribh.

15 *Tha* a chosan *mar* phostaibh marmoir, suidhichte air bonnaibh do'n òr a's gloine; 'eugas[c] mar Lebanon, barraichte[d] mar na seudair[e].

16 *Is* ro-mhilis a bheul; seadh, *tha* e gu léir ionmhuinn. *Is* e so fear mo ghràidh-sa, agus *is* e so mo charaid, a nigheana Ierusaleim.

CAIB. VI.

C'AIT an deachaidh fear do ghràidh, O thusa a's àillidh[f] am measg bhan? cia an taobh a thionndaidh fear do ghràidh? agus iarruidh sinn e maille riut.

2 Chaidh fear mo ghràidh-sa sìos d'a lios[g], gu leapaichibh nan spìosraidh, a dh'ionaltradh[h] anns na liosaibh, agus a thional lili.

3 *Is* le fear mo ghràidh mise, agus *is* leamsa fear mo ghràidh: tha e ag ionaltradh[i] am measg nan lili.

4 *Is* àillidh thu, a bhean mo ghaoil, mar Thirsah, maiseach mar Ierusalem, uamhasach mar *shluagh* le'm brataichibh.

5 Tionndaidh uam do shùilean, oir chlaoidh iad mi: *tha* t'fholt mar threud ghabhar a nochdar o Ghilead.

6 *Tha* do dheud mar threud chaorach, a thàinig a nìos o'n àitenighidh, a bheireas gach aon diubh càraid, agus gun aon chaora sheasg[k] 'nam measg.

[o] *mo rùn, m'aon gràdhach.* [p] *'na dhùisg.* [q] *bha mo chridhe fo bhuaireas leis.* [r] *chaidh m'anam ann an neul, dh'fhàilnich m'anam, lagaich m'anam.* [s] *ghoir, ghlaodh* [t] *m'fholach, mo chòmhdach.* [u] *maisiche.* [w] *cosmhuil ris-san a ghiùlaineas a' bhratach.* [x] *caisreagach, dualach.* [y] *a' suidhe ann an lànachd.* Eabh. [z] *chùbhraidh, dheadh-bholaidh.* [a] *ivory.* Sasg. [b] *còmhdaichte.* [c] *'aogas, a choslas, a dhreach.* [d] *taghta, òirdheirc.* [e] *ceudair.* [f] *sgiamhaiche.* [g] *ghàradh.* [h] *a dh'itheadh.* [i] *ag itheadh.* [k] *air call a h-uain.*

7 Mar mhìr do phomgranat *tha* do chamoga am meadhon do chiabh [l].

8 Tha trì fichead banrighinn, agus ceithir fichead leannan [m] ann, agus òighean gun àireamh.

9 *Is* ise na h-aonar mo choluman, mo bhean choimhlionta; *is* i aon nighean a màthar i, a seircin-se a rug i [n]. Chunnaic na nigheana i, agus bheannaich iad i; na banrighinnean agus na leannain, agus mhol iad i.

10 Cò ise a chithear [o] mar a' mhaduinn, sgiamhach mar a' ghealach, glan mar a' ghrian, uamhasach mar *shluagh* le'm brataichibh?

11 Do lios nan cnò chaidh mi sìos, a ghabhail beachd [p] do thoradh a' ghlinne, a dh'fhaicinn an robh an fhionain fuidh bhlath, an robh na pomgranait a' briseadh a mach.

12 Mun d'thug mi an aire, ar leam gu'n do thairgneadh a mach dhomh [q] carbada Aminadaib [r].

13 Pill, pill, a Bhan-Sulamach, pill, pill, agus amhairceamaid ort. C'ar son a dh'amhairceadh sibh air a' Bhan-Sulamaich? mar bhuidheann dà fheachd [s].

CAIB. VII.

CIA àillidh do chosan ann am brògaibh, a nighean rìoghail [t]! *tha* uilt do shliasad mar usgraichibh [u], obair làmh fir-ceirde.

2 *Tha* t'imleag *mar* chuaich chruinn, air nach bi easbhuidh [w] dibhe; do bholg *mar* dhùn cruithneachd, cuartuichte le lilidhibh.

3 *Tha* do dhà chich mar dhà mheann earba, càraid na maoislich.

4 *Tha* do mhuineal mar thùr ibhori [x] do shùilean *mar* lochaibh-éisg ann an Hesbon, làimh re geata Bhat-rabim; do shròn mar thùr Lebanoin, a sheallas a làimh Dhamascuis.

5 *Tha* do cheann ort cosmhuil re Carmel, agus folt [y] do chinn cosmhuil re corcur: *tha* an righ ceangailte 'na sheomraichibh [z].

6 Cia àillidh, agus cia taitneach a ta thu, a ghaoil, ann ad mhaisealachd [a]?

7 Tha'n airde sin agad cosmhuil re craoibh-phailme, agus *tha* do chìocha mar bhagaidibh *fhìon-dhearc*.

8 Thubhairt mi, Streapaidh mi suas do'n chraoibh-phailme, gabhaidh mi greim d'a geugaibh: agus a nis bithidh do chìocha mar bhagaidibh do'n fhion-chraoibh [b], agus cùbhraidheachd t'eudain [c] mar chùbhraidheachd nan ubhall:

9 Mar an ceudna do chàirean mar am fìon a's fearr, air son mo ghràidh, a théid *sìos* gu milis [d], a' toirt cainnte do bhilibh an dream a choidleas.

10 *Is* le fear mo ghràidh mise, agus is ann ormsa *a tha* a chion [e].

11 Thig, fhir mo ghràidh, rachamaid a mach do'n mhachair, fanamaid rè na h-oidhche [f] anns na bailtibh.

12 Anns a' mhoch-thrath rachamaid do na fìon-liosaibh, seallamaid am bheil an fhìon-chraobh air teachd fuidh bhlàth [g], am bheil an fhìon-dhearc bheag 'ga nochdadh féin, am bheil na pomgranait air briseadh a mach [h]: an sin bheir mi mo ghràdh dhuit.

13 Tha na mandraga [i] a' tabhairt fàile cùbhraidh uatha; agus aig ar geataibh, gach meas a's taghta, ùr agus sean, fhir mo ghràidh, thaisg mi dhuitse.

CAIB. VIII.

IS truagh nach robh thu mar mo bhràthair, a dheothail cìochan mo mhàthar! Nam faighinn a muigh thu, phògainn thu, agus cha deantadh tàir orm [k].

2 Threòraichinn thu, bheirinn leam thu do thigh mo mhàthar, *a* theagaisgeadh mi [l]; bheirinn ort òl do fhìon spìosradhach [m], do shùgh mo phomgranait.

3 *Bhiodh* a làmh chlì fo m' cheann, agus bhiodh a làmh dheas timchioll orm.

4 Cuiream mar fhiachaibh oirbh, a nigheana Ierusaleim, [air earbaibh

[l] Faic Caib. IV. r. 1, 2, 3. [m] *coimhleabach.* [n] *aon taghta na té a rug i.* [o] *a shealla*s *a mach.* [p] *seallaidh.* [q] *shaoil mi gu'n do thairgneadh a mach air mo shon; shuidhich m'anam dhomh.* Eabh. [r] *mo shluaigh dhìlis.* [s] *Mahanaim.* Eabh. [t] *a nighean an uachdarain.* [u] *sheudaibh.* [w] *dìth.* [x] *do fhiaclaibh elephant.* [y] *falt, gruag.* [z] *chlaisibh.* [a] *thaitneachd.* [b] *fhìonain.* [c] *boladh do shròna.* [d] *gu dìreach.* Eabh. [e] *a dhéidh.* [f] *tàmhamaid.* [g] *air briseadh a mach.* [h] *fuidh bhlàth.* [i] *dudaim.* Eabh. [k] *gidheadh cha'n fhaighinn musladh.* [l] *Talmadni.* Eabh. [m] *measgta le spìosraidh.*

agus air eildibh na machrach], nach
cuir sibh dragh air, agus nach dùisg
sibh *mo* ghràdh gus an àill leis féin.
5 Cò ise a ta teachd a nìos o'n
fhàsach, an taice re fear a gràidh?
Fuidh'n chraoibh-ubhall thog mi suas
thu: an sin bha do mhathair re
saothair ort; an sin bha i re saoth-
air, rug i thu.
6 Cuir mise mar sheula air do
chridhe, mar sheula air do ghaird-
ean; oir laidir mar am bàs *a ta* 'n
gràdh, an-iochdmhor mar an uaigh
an t-eud: *is* eibhle teine 'eibhle-
san, lasair ro-gharg.
7 Cha'n urrainn uisgeacha lion-
mhor an gràdh a mhùchadh [n], agus
cha bhàth na tuiltean e. Nan
d'thugadh duine uile mhaoin a
thighe air son gràidh, dheanadh
daoine tàir air gu tur.
8 *Tha* piuthar bheag againn, agus
cha 'n'eil cìochan aice: ciod a ni
sinn air son ar peathar, san là anns
an labhrar m'a timchioll?

9 Ma's balladh i togaidh sinn
oirre lùchairt airgid; agus ma's
dorus i, dùinidh sinn suas [o] i le
bordaibh seudair [p].
10 *Bu* bhalladh mi, agus *bha* mo
chìochan mar thùraibh: an sin bha
mi 'na shùilibh mar aon a fhuair
deadh-ghean.
11 Bha fìon-lios aig Solamh ann
am Baal-hamon; dh'earb e am fìon-
lios re [q] luchd-coimhid; bha gach
fear gu tabhairt *da*, air son a thor-
aidh, mìle *bonn* airgid.
12 *Tha*'m fìon-lios a's leamsa fa
m' chomhair: *tha* am mìle *bonn*
dhuitse, a Sholaimh, agus dà cheud
do luchd coimhid a thoraidh
13 O thusa a chòmhnuicheas anns
na liosaibh, tha do chompanaich [r] a'
cluinntinn do ghutha, thoir ormsa
a chluinntinn.
14 Luathaich ort, fhir mo ghràidh,
agus bi cosmhuil re h-earb, no re
laogh féidh air bheanntaibh nan
spìosraidh.

[n] *a chur as.* [o] *còmhdaichidh sinn.* [p] *ccudair.* [q] *shuidhich e am fìon-lios air.* [r] *chaidreamhaich.*

ISAIAH.

CAIB. I.

TAISBEANADH Isaiah mhic
Amois, a chunnaic e mu thim-
chioll Iudah agus Ierusaleim, ann an
laithibh Usiah, Iotaim, Ahais, *agus*
Hesecìah, righrean Iudah.
2 Cluinnibh O nèamha, agus tabh-
air éisdeachd O thalamh! oir tha an
Tighearn a' labhairt: Dh'altruim
mise, agus thog mi suas clann, agus
rinn iadsan ceannairc a'm' aghaidh.
3 Is aithne do'n damh a shealbh-
adoir, agus do'n asail prasach a
maighstir; *ach* cha n-aithne do Is-
rael; cha 'n'eil mo shluagh-sa a'
toirt fa'near.
4 Ah, cinneach peacach! sluagh
luchdaichte le h-aingidheachd! siol
nan daoi [a]! clann a ta nam milltear-
aibh! thréig iad an Tighearn, bhros-
naich iad Ti naomha Israeil gu feirg,
dh'fhalbh iad air an ais.
5 C'ar son a bhuailear sibh ni's
mò? théid sibh ni's faide agus ni's
faide air seacharan. Tha an ceann
uile tinn, agus an cridhe uile fann.
6 O bhonn na coise gu ruig an
ceann, cha 'n'eil fallaineachd ann;
ach lot, agus bruthadh, agus creuchd
lobhta; cha do theannaicheadh ri
chéil' iad, cha do cheangladh suas
iad, cha do thaisicheadh le h-oladh
iad.
7 Tha bhur tìr fàs, tha bhur bailt-
ean air an losgadh le teine; bhur
fearann, tha coigrich 'ga itheadh
suas 'n'ur làthair; agus dh'fhàsaich-
idh e, mar gu'm biodh e air a sgrios
le sluagh coimheach [b].
8 Agus tha nighean Shioin air a
fàgail mar bhothan ann am fìon-lios,
mar thigh-fasgaidh ann an gàradh
chularan, mar bhaile air a theannach-
adh *le naimhdibh.*
9 Mur bhiodh gu'n d'fhàg Tigh-
earn nan sluagh iarmad ro bheag
againn; 's ann a bhitheamaid mar
Shodom, bhiomaid cosmhuil ri Go-
morrah.
10 Cluinnibh focal an Tighearna,
O uachdarana Shodoim; éisdibh ri
lagh ar Dé-ne, a mhuinntir Ghomor-
rah:
11 Ciod e lìonmhoireachd 'ur
n-iobairtean dhomhsa? deir an Tigh-
earn: tha mi làn do thabhartasaibh

[a] *droch dhaoine.* [b] *tuil.*

loisgte reitheachan, agus do shaill bheathaichean biadhta; ach ann am fùil tharbh, agus uan, agus bhoc gaibhre, cha 'n'eil mo thlachd.
12 An uair a thig sibh gu'r taisbeanadh féin ann am làthair-sa, cò dh'iarr so air 'ur làimh, mo chùirtean-sa a shaltairt?
13 Na tugaibh tabhartas diomhain uaibh ni's mò: tha tùis na gràinealachd dhomh; a' ghealach ùr, agus an t-sàbaid, gairm a chomh-chruinnich, cha'n fheudar leam 'fhulang; is eu-ceart eadhon an co-ghairm naomha.
14 Bhur gealaichean ùra, agus 'ur feillean suidhichte, is fuath le m'anam; tha iad nan eallaich orm; tha mi sgìth d'*an* giùlan.
15 Agus an uair a shìneas sibh mach 'ur làmhan, folaichidh mise mo shùilean uaibh; seadh an uair a ni sibh iomadh ùrnuigh, cha n-éisd mi: tha 'ur làmhan làn fola.
16 Nighibh, glanaibh; cuiribh air falbh olc 'ur deanadais as mo shealladh [c]; sguiribh do'n olc;
17 Foghlumaibh maith a dheanamh; iarraibh breitheanas; deanaibh fuasgladh air an fhear tha sàruichte; cumaibh còir ris an dìlleachdan; tagraibh cùis na bantraich.
18 Thigibh nis, agus tagramaid le chéile, deir an Tighearn; ged robh 'ur peacanna mar an scarlaid, bithidh iad geal mar an sneachda; ged robh iad dearg mar chorcur, bithidh iad mar olainn.
19 Ma bhitheas sibh toileach agus umhal, ithidh sibh *toradh* maith an fhearainn:
20 Ach ma bhios sibh eas-umhal [d] agus ceannairceach, ithear suas sibh leis a' chlaidheamh; oir labhair beul an Tighearn *e*.
21 Cionnas a dh'fhàs a' chathair dhìleas na striopaich! bha i làn do bhreitheanas, bha ionracas a' gabhail còmhnuidh innte, ach nis mortairean.
22 Tha d'airgiod air fàs na shalchar [e]; tha d'fhìon air a mheasgadh le h-uisge.
23 Tha d'uachdarain ceannairceach, agus nan companachaibh mheirleach; tha gach aon diubh an geall air tiodhlacadh, agus a leantuinn dhuaiscan; ris an dìlleachdan cha 'n'eil iad a' cumail cothroim, agus cùis na bantraich cha 'n'eil a' teachd nan làthair.
24 Uime sin deir an Tighearn, Tighearn nan sluagh, Ti cumhachdach Israeil, Aha, bheir mi fois dhomh féin a thaobh m'eascairdean; dìolaidh mi mi féin air mo naimhdibh.
25 Agus pillidh mi mo làmh ort, agus glanaidh mi uait do shloit gu ro ghlan, agus bheir mi air falbh 'd' uile shalchar.
26 Agus aisigidh mi do bhreitheamhna mar air tùs, agus do chomhairlichean mar *a bha iad* an toiseach; na dhéigh sin goirear dhiot baile na fìreantachd, a' chathair dhìleas.
27 Saorar Sion ann am [f] breitheanas, agus a muinntir iompaichte ann am [g] fìreantachd.
28 Agus claoidhear luchd-easaontais agus peacaich maraon; agus bithidh iadsan a thréigeas an Tighearn air an caitheamh as.
29 Oir gabhaidh iad nàir do na daragaibh a mhiannaich sibh; agus bithidh rugha gruaidh oirbh air son nan liosan a ròghnaich sibh:
30 Oir bithidh sibh mar dharaig aig am bheil a duilleach air seargadh, agus mar lios anns nach 'eil uisge.
31 Agus bithidh an duine làidir mar asgart, agus 'oibriche [h] mar shrad: agus loisgidh iad le chéile cuideachd, agus cha bhi neach ann a mhùchas *iad*.

CAIB. II.

AM focal a chunnaic Isaiah mac Amois mu thimchioll Iudah agus Ierusaleim.
2 Tarlaidh anns na lathaibh deireannach gu'm bi sliabh tighe an Tighearna air a dhaingneachadh air mullach nan sleibhtean; agus àrdaichear e os ceann nam beann; agus sruthaidh na h-uile chinnich d'a ionnsuidh.
3 Agus théid mòran shlògh, agus their iad, Thigibh, agus rachamaid suas gu sliabh an Tighearna, gu tigh Dhé Iacoib; agus teagaisgidh e sinn mu a shlighibh, agus imichidh sinn na cheumaibh; oir o Shion théid an lagh a mach, agus focal an Tighearna o Ierusalem.
4 Agus bheir e breth am measg nan cinneach, agus bheir e achasan do mhòran shlògh; agus buailidh iad an claidhean gu coltair, agus an sleaghan gu corranaibh-sgathaidh; cha tog cinneach claidheamh an aghaidh cinnich, agus cha n-fhòghlum iad cogadh ni's mò.
5 O thigh Iacoib, thigibh agus im-

[c] *as làthair mo shùl.* Eabh. [d] *mi-fhreagarach.* [e] *shal, shlaoit.* [f] *le.* [g] *le.* [h] *obair.*

ichèamaid ann an solus an Tigh-
earna.

6 Air an aobhar sin thréig thu do
shluagh, tigh Iacoib, a chionn gu
bheil iad air an lìonadh o'n àird an
ear, agus nan luchd-fiosachd mar na
Philistich; agus tha an tlachd ann
an cloinn choigreach.

7 Agus tha an tìr air a lìonadh le
airgiod, agus òr, agus cha 'n'eil
crìoch air an ionmhasaibh; tha an
tìr air a lìonadh le h-eachaibh, agus
cha 'n'eil crìoch air an carbadaibh.

8 Tha an tìr fòs air a lìonadh le
h-iodholaibh; tha iad a sleuchdadh
do obair an làmha féin, do'n ni sin a
rinn am meoir féin.

9 Agus tha an duine suarach a'
cromadh sìos, agus tha an duine àrd
'ga ìsleachadh féin; agus cha tabh-
air thusa maitheanas dhoibh.

10 Imich a steach do'n charraig,
agus folaich thu féin anns an ùir,
roimh uamhas an Tighearna, agus o
ghlòir a mhòrachd.

11 Islichear sealladh [i] uaibhreach
an duine mhòir, agus leagar sìos ard-
an nan daoine suarach; agus bith-
idh an Tighearn na aonar air 'àrd-
achadh anns an là sin.

12 Oir *thig* là Tighearna nan
sluagh air gach neach a ta uaibh-
reach agus àrd, agus air gach neach
a ta air a thogail suas, agus leagar
sìos e;

13 Agus air uile sheudaraibh Le-
banoin, *a ta* àrd agus togta suas;
agus air uile dharagaibh Bhasain;

14 Agus air na h-uile bheanntaibh
àrda, agus air na h-uile chnocaibh *a
tha* togta suas;

15 Agus air gach tùr àrd, agus air
gach balladh daingnichte;

16 Agus air uile longaibh Thar-
suis, agus air na h-uile dhealbhaibh
sgiamhach.

17 Agus ìslichear uabhar an duine
mhòir, agus leagar sìos àrdan nan
daoine suarach; agus bithidh an
Tighearn na aonar air 'àrdachadh
anns an là sin.

18 Agus cuiridh e na h-iodholan
gu buileach air cùl.

19 Agus théid iad a steach ann
an còsaibh nan creag, agus ann an
tuill [k] na talmhainn, roimh uamhas
an Tighearna, agus o ghlòir a mhòr-
achd, 'nuair a dh'éireas e a chrath-
adh na talmhainn gu h-uamhasach.

20 Anns an là sin tilgidh duine
'iodholan airgid agus 'iodholan òir,
a rinn iad, *gach aon* dha féin, gu
sleuchdadh *dhoibh*, chum nam famh
agus chum nan ialtag;

21 Gu dol a steach ann an còs-
aibh nan creag, agus ann am mul-
laichibh nan sgeir, roimh umhas an
Tighearna, agus o ghlòir a mhòrachd,
'nuair a dh'éireas e a chrathadh na
talmhainn gu h-uamhasach.

22 Leigibh dhibh *'ur dùil* ri
duine, aig am bheil 'anail na chuin-
neanaibh; oir ciod am fàth mu 'n
gabhar meas [l] dheth?

CAIB. III.

OIR feuch, bheir an Tighearn,
Tighearn nan sluagh, air falbh
o Ierusalem agus o Iudah, an lorg
agus am bata, uile lorg an arain,
agus uile lorg an uisge,

2 An treun-fhear agus am fear-
cogaidh, am breitheamh agus am
fàidh, an duine glic [m] agus an sean-
air;

3 An ceannard air leth-cheud
agus an duine urramach, agus an
comhairliche agus am fear-ceirde
seòlta, agus an cainnt-fhear deas-
bhriathrach.

4 Agus 'ni mi leanabana nan
uachdaranaibh orra, agus riaghlaidh
naoidheana [n] os an ceann.

5 Agus bithidh an sluagh air an
sàruchadh, gach fear le chéile, agus
gach fear le 'choimhearsnach; ni an
t òganach tàir air an aosda, agus an
duine an-uasal air an duin' uasal.

6 An uair a ghlacas fear a bhràth-
air, do thigh 'athar, air a thrusgan,
ag ràdh, Thig, agus bi a'd' fhear-
riaghlaidh oirnn, agus bìodh an
t-aomadh [o] so fuidh do làimh-sa [p]:

7 Bheir e briathar [q] air an là sin,
ag ràdh, Cha bhi mis' a'm' fhear-
slànuich *dhuibh*; oir ann am thigh-
sa cha 'n'eil biadh no eudach; na
cuiribh mise suas a'm' fhear-riagh-
laidh air an t-sluagh.

8 Oir tha Ierusalem air aomadh
sìos, agus Iudah air tuiteam; a
chionn gu bheil an teanga agus an
deanadas an aghaidh an Tighearna,
a chur cathachaidh air sùilibh a
ghlòire.

9 Tha sealladh an gnùise a' toirt
fianuis nan aghaidh; agus tha iad a'
deanamh am peacaidh follasach,
mar Shodom; cha 'n'eil iad 'ga
fholach; is truagh do an anamaibh,
oir thug iad olc [r] orra féin.

10. Abraibh ris an ionracan *gur*

[i] *sùilean.* Eabh. [k] *uamhaibh.* [l] *suim.* [m] *geur-chùiseach*, *fad-shealladh.* [n] *naoidheachain.* [o] *am maidhm.* [p] *an taice riutsa.* [q] *togaidh* e a làmh, Eabh. [r] *dhìol iad olc*, *thug iad droch dhìol.*

maith *a dh'éireas* dha; oir toradh an gniomhara ithidh iad.

11 Is anaoibhin do'n aingidh; *is* olc *a dh'éireas* dha-san; oir dìolar dha obair a làmha fein.

12 *Do thaobh* mo shluaigh-sa, tha clann a' deanamh sàruchaidh orra, agus tha mnathan [s] a' riaghladh os an ceann. O mo shluagh, tha do chinnniuil 'gad chur ar seacharan, agus a' fiaradh slighe do cheumanna.

13 Tha an Tighearn a' seasamh suas chum tagraidh; agus tha e a' seasamh a thabhairt breith air an t-sluagh.

14 Tionnsgnaidh an Tighearn ann am breitheanas ri seanoiribh a shluaigh, agus ri an uachdaranaibh; oir dh'ith [t] sibh suas am fion-lios; tha creach nam bochd ann 'ur tighibh.

15 Ciod a's ciall duibh, gu bheil sibh a' pronnadh mo shluaigh, agus a' bleth eudanna nam bochd? deir Iehobhah Tighearn nan sluagh.

16 Os barr, thubhairt an Tighearn, A chionn gu bheil nigheana Shioin uallach [u], agus ag imtheachd le muinealaibh [w] sìnte mach, agus le sùilibh meara [x], ag imtheachd le ceumaibh iullagach, agus a' deanamh fuaime le'n cosaibh [y]:

17 Uime sin ni an Tighearn maol [z] mullach cinn nigheana Shioin, agus leigidh an Tighearn ris an nàir'.

18 Anns an là sin bheir an Tighearn air falbh àille nan cos-fhàinneacha, agus na brèidean, agus na samhlachan-gealaich,

19 Na cluigeanan, agus na làmhfhaillean, agus na sgàilean,

20 Na cuaileanan, agus na glùineana, agus na foilteana, agus na soireachan-boltraich, agus na cluasfhàinnean,

21 Na fàinneachan, agus na seudasròine,

22 Na trusgana lasach [a], agus na tonnaga, agus na falluingean, agus na deilg,

23 Na sgàthanan, agus na leintean anairt, agus na curaichdean, agus na brata-sgàile.

24 Agus an àit deagh bholaidh *bithidh* bréine, agus an àit criosa *bithidh* srachd, agus an àit fuilt air a dheadh-chleachdadh *bithidh* maoile, agus an àit crios-uchd *bithidh* ceanglachan saic-eudaich, *agus* losgadh [b] an àit maise.

25 Tuitidh do dhaoine leis a' chlaidheamh, agus do threun-fhir anns a' chogadh.

26 Agus ni a geatacha caoidh agus bròn, agus suidhidh si, gu h-aonaranach [c], sìos air an làr.

CAIB. IV.

AGUS ni seachd mnathan greim air aon fhear san là sin, ag ràdh, Ar n-aran féin ithidh sinn, agus ar n-eudach féin caithidh sinn; a mhàin biomaid air ar n-ainmeachadh ortsa, a thoirt air falbh ar michliu.

2 Anns an là sin bithidh meangan an Tighearna sgiamhach agus glòrmhor, agus toradh an fhearainn oirdheirc agus maiseach, dhoibhsan a théid as do Israel.

3 Agus tarlaidh, an neach a dh'fhàgar ann an Sion, agus a dh'fhanas ann an Ierusalem, goirear esan naomh, *eadhon* gach aon a ta sgriobhta am measg nam beo ann an Ierusalem.

4 An uair a nigheas an Tighearn air falbh salchar nigheana Shioin, agus a ghlanas e fuil Ierusaleim as a meadhon, le spiorad breitheanais, agus le spiorad losgaidh.

5 Agus cruthaichidh an Tighearn air gach àite-tàimh do shliabh Shioin, agus air a coimh-thionalaibh, neul anns an là, agus deatach, agus dealradh teine lasraich anns an oidhche; oir thar a' ghlòir uile bithidh còmhdach.

6 Agus bithidh e na bhùth, air son sgàile o'n teas anns an là, agus air son dìdein, agus air son ionaidfasgaidh o'n doininn agus o'n uisge.

CAIB. V.

SEINNIDH mi nis do fhear mo ghràidh, òran le fear mo ghràidh mu thimchioll a lios-fiona. Bha aig mo ghràdh-sa fion-lios ar cnoc àrd tarbhach.

2 Agus chuir e callaid m'a thimchioll, agus ghlan e na clachan as, agus shuidhich e rogha fionain ann, agus thog e tùr na mheadhon, agus cuideachd chladhaich e amar-fiona; agus dh'amhairc e dh'fhenchainn an tugadh e mach dearcana fiona, agus thug e mach dearcana fiadhain [d].

3 Agus a nis, O luchd-àiteachaidh

[s] *mnai.* [t] *loisg.* [u] *sgòdail.* [w] *ambachaibh.*
[x] *mireagach, beag-nàrach.* [y] *le* ailleaganaibh *an cos.*
[z] *carrach.* [a] *so-mhùthta.* [b] *dòthudh.* [c] *gu h-uaigneach, air a fàsachadh.* [d] *dearcana groda.*

Ierusaleim, agus fheara Iudah, thugaibh breth, guidheam oirbh, eadar mise agus m'fhion-lios.

4 Ciod tuilleadh a ghabhadh deanamh[e] ri m' fhion-lios nach d'rinn mi ann? C'ar son, an uair a dh'amhairc mi an tugadh e mach dearcana fiona, a thug e mach dearcan fiadhain?

5 Agus nis thigibh, nochdaidh mise dhuibh ciod a ni mi ri m'fhion-lios; bheir mi air falbh a challaid, agus ithear suas e; brisidh mi a bhalladh, agus bithidh e air a shaltairt sìos.

6 Agus cuiridh mi fàs e; cha sgathar e, agus cha ruamhairear e; ach fàsaidh an dris agus an droighinn *ann;* agus bheir mi àithne do na neulaibh nach fras iad uisge air.

7 Oir is e fìon-lios Tighearna nan sluagh tigh Israeil, agus daoine Iudah luibh[f] a mhòr thlachd; agus bha sùil aige ri breitheanas, agus feuch ain-tighearnas; ri ceartas, agus feuch gaoir ghoirt.

8 Is anaoibhin dhuibhse[g] a ta cur tighe ri tigh, *agus* a' cur achaidh ri achadh, gus nach bi àit ann, agus gu'n gabh sibh còmhnuidh air leth[h] ann am meadhon na tìre.

9 Ann mo chluasaibh *thubhairt* Tighearna nan sluagh, Gu deimhin bithidh iomadh tigh fàs, *tighean* mòra agus maiseach, gun neach a' gabhail-còmhnuidh *annta.*

10 Bheir deich acairean do fhion-lios aon bhat *fiona,* agus bheir Homer do shiol uaith Ephah.

11 Is anaoibhin dhoibhsan a dh'éireas gu moch 'sa mhaduinn, a dhol an déigh dibhe làidir; a bhuanaicheas gu feasgar, ionnas gu'n cuir am fìon teas orra.

12 Agus tha a' chlàrsach, agus a' chruit-chiuil, agus an tabor, agus a' phìb, agus fìon nan cuirmibh[i]; ach obair an Tighearna cha'n 'eil iad a' cur an suim, agus gnìomh a làmh cha 'n'eil iad a' toirt fa'near.

13 Uime sin tha mo shluagh air dol ann am braighdeanas, a chionn *gu bheil iad* gun eòlas; agus tha an uaislean air bàsachadh le gort, agus an ìslean air tiormachadh le tart.

14 Air an aobhar sin mheudaich an uaigh[k] a ciocras, agus dh'fhosgail i a beul thar tomhas; agus théid an glòir, agus am mòr shluagh, agus an greadhnachas, agus esan a ta ri aighir, sìos d'a h-ionnsuidh.

15 Agus leagar sìos an duine suarach, agus ìslichear an duine cumhachdach, agus ìslichear sùilean nan uaibhreach.

16 Ach bithidh Tighearn nan sluagh air 'àrdachadh ann am breitheanas; agus bithidh an Dia naomh air a naomhachadh ann an ceartas.

17 An sin ionaltraidh na h-uain mar a's àbhaist doibh[l]; agus ithidh coigrich machraichean fàsail na muinntir reamhair.

18 Is anaoibhin dhoibhsan a tha tarruing aingidheachd le cordaibh diomhanais, agus peacaidh mar le taodaibh feuna.

19 A deir, Deanadh e deifir, luathaicheadh[m] e 'obair, a chum gu'm faic sinn; agus dlùthaicheadh comhairle Ti naomha Israeil, agus thigeadh i *gu crìch,* a chum gu'm bi fios againn.

20 Is truagh dhoibhsan a deir maith ri olc, agus olc ri maith; a ta cur dorchadais an àit soluis, agus soluis an àit dorchadais; a ta cur an t-seirbh an àit a' mhilis, agus a' mhilis an àit an t-seirbh.

21 Is truagh dhoibhsan a ta glic nam barail[n] féin, agus nam beachd féin tuigseach[o].

22 Is truagh dhoibhsan a ta làidir a dh'òl fiona, agus nan daoinibh neartmhor a mheasgadh dibhe làidir;

23 A ta saoradh a' chiontaich air son duaise; agus a' toirt ionracais an fhìrein air falbh uaith.

24 Uime sin mar a dh'imlicheas teanga an teine suas an asbhuain, agus a chnàmhas an lasair am moll: *mar sin* bithidh am freumh-san mar fhiodh grod, agus théid am blàth suas mar dhuslach; a chionn gu'n do dhiùlt iad le tàir lagh Tighearna nan sluagh, agus gu'n do chuir iad cùl ri focal Ti naomha Israeil.

25 Air an aobhar sin tha corruich an Tighearna air lasadh an aghaidh a shluaigh; agus shìn e mach a làmh nan aghaidh, agus bhuail e iad; agus chriothnaich na sleibhtean, agus bha an colaînnean mar aolach air meadhon nan sràidean. Air son so uile, cha 'n'eil a chorruich air pilleadh air falbh? ach tha a làmh fathast sìnte mach.

[e] *a dh'fheudtadh dheanamh.* [f] *dos, bad.* [g] *dhoibhsan.*
[h] *leibh féin.* [i] *nam fleadhaibh.* [k] *ionad nam marbh, an saoghal neo-fhaicsineach.* [l] *anns an àit gus an iomainear iad.*
[m] *greasadh.* [n] *sùilibh.* Eabh. [o] *crìonna, cagnaidh.*

26 Agus togaidh e suas bratach do na cinneachaibh am fad as, agus ni e fead air an son o iomall na talmhainn; agus feuch, le deifir thig iad gu luath.

27 Cha bhi aon neach fann, agus cha bhi aon neach tuisleach nam measg; cha tig clò, cha tig codal *air aon diubh;* cha n-fhuasgailear crios an leasraidh, agus cha bhrisear barr-iall am bròg.

28 Aig am bheil an saighdean geuraichte, agus am boghachan uile air ghleus[o]; bithidh iongana an eacha air am meas mar ailbhinn, agus an rothan mar chuairt-ghaoith[p].

29 *Bithidh* am beucaich mar leòmhan boireann; beucaidh iad mar leòmhanaibh òga; agus ni iad nuallan, agus glacaidh iad a' chreach, agus togaidh iad leo *i*, agus cha *bhi* neach ann a theasairgeas.

30 Agus anns an là sin beucaidh iad nan aghaidh, mar bheucaich na fairge; agus seallaidh iad air an talamh, agus feuch, dorchadas *agus* teanntachd; agus bithidh an solus air a dhorchachadh ann a[q] speuraibh.

CAIB. VI.

ANNS a' bhliadhna san d'fhuair righ Usiah bàs, chunnaic mi an Tighearn na shuidhe air caithir rioghail, àrd agus togta suas; agus lìon iomall[r] a thruscain an teampull.

2 Os a cheann sheas seraphim: aig gach aon bha sè sgiathan; le dithis chòmhdaich e 'aghaidh, agus le dithis chòmhdaich e a chasan, agus le dithis rinn e itealaich.

3 Agus ghlaodh iad, gach aon r'a chéile, agus thubhairt iad, is naomha, naomha, naomha, Tighearn nan sluagh; tha an talamh uile làn d'a ghlòir.

4 Agus ghluais ursannan an doruis le guth an ti a ghlaodh, agus lìonadh an tigh le deataich.

5 Agus thubhairt mi, Mo thruaighe mise! oir chaidh as domh[s]; oir is duine mi aig am bheil bilean neoghlan, agus am measg sluaigh aig am bheil bilean neoghlan tha mi a'm' chòmhnuidh; oir chunnaic mo shùilean an Righ, Tighearn nan sluagh.

6 An sin thàinig aon do na seraphim ag itealaich a m'ionnsuidh, agus na làimh eibhleag bheo, *a* thug e leis a' chlobha bharr na h-altaire;

7 Agus bhean e ri mo bheul, agus thubhairt e, Feuch, bhean so ri d' bhilibh; agus tha d'aingidheachd air a toirt air falbh, agus do lochd air a ghlanadh.

8 Agus chuala mi guth an Tighearna ag ràdh, Cò leis a chuireas mi fios? agus cò théid air ar son? Agus thubhairt mi, Feuch, tha mis' an so; cuir fios leamsa.

9 Agus thubhairt e, Rach, agus abair ris an t-sluagh so, Cluinnibh do rìreadh[t], ach na tuigibh; agus faicibh do rìreadh[u], ach na tugaibh fainear.

10 Dean cridhe an t-sluaigh so reamhar; agus dean an cluasan trom, agus druid an sùilean; mu'm[w] faic iad le'n sùilibh, agus mu'n cluinn iad le'n cluasaibh, agus mu'n tuig iad le'n cridheachaibh, agus gu'n iompaichear iad, agus gu'm bi iad air an slànuchadh.

11 An sin thubhairt mise, Cia fhad a Thighearna? Agus thubhairt esan, Gus an cuirear bailtean fàs, gun neach '*gan* àiteachadh; agus tighean, gun duine *a gabhail còmhnuidh annta;* agus gu'm bi am fearann gu tur air fhàsachadh;

12 Agus gu'm fogair an Tighearn daoine am fad as; agus gu'm bi fàsalachd mhòr ann am meadhon na tìre.

13 Ach fathast *bithidh* deachamh innte; agus pillidh *e*, agus caithear *e;* mar an cuilionn agus an darach, aig am bheil brigh annta, ged thilg iad *an duilleach*[x] *; mar sin bithidh* siol naomha na bhrìgh innte-san.

CAIB. VII.

ANN an laithaibh Ahais mhic Iòtaim mhic Usiah, righ Iudah, chaidh Resin righ Shiria, agus Pecah mac Remaliah righ Israeil, suas do Ierusalem, a chogadh na h-aghaidh; ach cha b'urrainn iad buadhachadh oirre.

2 Agus dh'innseadh do thigh Dhaibhidh, ag ràdh, Tha Siria ann an co-bhoinn ri Ephraim; agus bha a chridhe air a ghluasad, agus cridhe a shluaigh; mar a' ghluaisear craobhan na coille roimh'n ghaoith.

3 Agus thubhairt an Tighearn ri Isaiah, Rach a mach nis an codhail

[o] *air lagh, deasaichte.* [p] *iomghaoith.* [q] *anns na.* [r] *earr, sgiobull.* [s] *chuireadh as domh, chlaoidheadh mi.* [t] *ag cluinntinn cluinnibh.* Eabh. [u] *a' faicsinn faicibh.* Eabh. [w] *air eagal gu'm.* [x] *aig am bheil am bun a' fantuinn, ged ghearrar sios iad.*

Ahais, thu féin, agus Sear-iasub do mhac; aig ceann sruth-chlais na linne uachdaraich, air slighe achaidh an luadhadair.

4 Agus abair ris, Thoir an aire, agus bi a'd' thosd; na gabh eagal, agus na bi lag-chridheach, air son dà earr[y] nan àithinnean[z] smùidreach so, air son corruich Resin agus Shiria, agus mhic Remaliah.

5 Air son gu'n do dhealbh Siria, Ephraim, agus mac Remalia, olc a'd' aghaidh, ag ràdh,

6 Rachamaid suas an aghaidh Iudah, agus teannaicheamaid e, agus briseamaid a steach, agus cuireamaid righ suas gu rìoghachadh na mheadhon, *eadhon* mac Thabeail.

7 Mar so deir an Tighearn Iehobhah, Cha seas e, ni mò thig e gu crìch.

8 Ged[a] is e ceann Shiria Damascus, agus ceann Dhamascuis Resin; gidheadh[b] an taobh a stigh do chùig agus tri fichead bliadhna, bithidh Ephraim air a bhriseadh, ionnas nach bi e na chinneach;

9 Ged is e ceann Ephraim Samaria, agus ceann Shamaria mac Remaliah. Mur creid sibh, gu cinnteach cha bhi sibh seasmhach.

10 Agus labhair an Tighearn fathast ri Ahas, ag ràdh,

11 Iarr dhuit féin comharadh o'n Tighearn do Dhia; iarr anns an doimhne, no anns an àirde shuas.

12 Ach thubhairt Ahas, Cha n-iarr mi, ni mò a bhuaireas mi an Tighearn.

13 Agus thubhairt esan, Eisdibh nis, a thigh Dhaibhidh; am beag leibh daoin' a sgìtheachadh; ach an sgìthich sibh fòs mo Dhia?

14 Air an aobhar sin, bheir an Tighearn féin comharadh dhuibh; Feuch, bithidh òigh[c] torrach, agus beiridh si mac; agus bheir i Immanuel mar ainm air.

15 Im agus mil ithidh e, gus an[d] tuig e an t-olc a dhiùltadh, agus am maith a ròghnachadh.

16 Oir mu'n aithne do'n leanabh[e] an t-olc a dhiùltadh, agus am maith a ròghnachadh, fàsaichear fearann an dà righ leis am bheil thu air do chlaoidheadh.

17 Bheir an Tighearn ortsa, agus air do shluagh, agus air tigh t'athar, laithean, nach robh an leithide ann o'n là san do dhealuich Ephraim ri Iudah; *eadhon* righ Asiria.

18 Agus tarlaidh anns an là sin, gu'n gairm an Tighearn[f], a' chuileag a ta ann an iomall aibhnichean na h-Eiphit, agus an seillean a th'ann an talamh Asiria.

19 Agus thig iad, agus luidhidh an t-iomlan diubh anns na gleannaibh fàsail, agus ann an còsaibh nan creag, agus air gach uile dhroighnich, agus air gach uile phreas.

20 Anns an là sin lomaidh an Tighearn le ealtainn thuarasdoil, leis an t-sluagh air taobh thall na h-aibhne, le righ Asiria, an ceann agus fionna nan casan; agus bearraidh[g] si eadhon an fheusag.

21 Agus tarlaidh anns an là sin gu'n àraich duine bò òg agus dà chaora.

22 Agus o phailteas a' bhainne bheir iad uatha, ithidh se im; oir im agus mil ithidh gach neach a dh'fhàgar anns an tìr.

23 Agus tarlaidh anns an là sin, gach àit anns an robh mìle fionan[h], *air am meas* air mhìle bonn airgid, gu'm bi e na sgithich agus na dhroighnich.

24 Le saighdibh agus leis a' bhogha thig iad an sin; oir bithidh an talamh uile na sgithich agus na dhroighnich.

25 Agus *air* na h-uile chnocaibh a bhitheas air an ruamhradh leis a' chaibe, cha d'thig eagal sgithich no droighnich; ach bithidh e na àiridh[i] dhamh, agus na ionaltradh[k] mheanbh-chruidh.

CAIB. VIII.

AGUS thubhairt an Tighearn rium, Gabh clàr mòr, agus scrìobh air, le inneal-scrìobhaidh duine mu Mhaher-salal-has-bas[l].

2 Agus thug mi leam, chum dearbhaidh, fianuisean firinneach, Uriah an sagart, agus Sachariah mac Ieberechiah.

3 Agus dhlùthaich mi ris a' bhanfhàidhe, agus dh'fhàs i torrach, agus rug i mac; agus thubhairt an Tighearn rium, Thoir mar ainm air Maher-salal-has-bas,

4 Oir mu'n an aithne do'n leanabh m'athair agus mo mhàthair a ràdh, togar air falbh saibhreas[m] Dhamascuis agus creach Shamaria, roimh righ Asiria.

[y] *earball.* [z] *leusan-teine.* [a] *Oir.* [b] *agus.* [c] *an òigh.* Eabh. [d] *a chum as gu.* [e] *do'n leanabh so.* [f] *dean an Tighearn fead air.* [g] *sguabaidh, lom-sgrìobaidh.* [h] *fineamhuin.* [i] *fhàsach, ionaltradh.* [k] *àite-coiseachd.* [l] *Greas chum na creiche, grad ghlac a' chobhartach.* [m] *maoin, toice.*

5 Agus labhair an Tighearn fathast rium, ag ràdh :

6 A chionn gu'n do chuir an sluagh so cùl ri uisgeachaibh Shiloah, a ruitheas gu seimh ; agus gu bheil iad a' gabhail tlachd ann an Resin agus ann am mac Remaliah :

7 Uime sin, feuch, bheir an Tighearn a nìos orra uisgeachan na h-àibhne, làidir agus lìonmhor, *eadhon* righ Asiria agus 'uile ghreadhnachas; agus éiridh e os ceann a chlaisean uile, agus théid e thar 'uile bhruachaibh.

8 Agus gabhaidh e roimhe air feadh Iudah, a' ruith thairis agus a' sgaoileadh, *eadhon* gus am muineal ruigidh e ; agus lìonaidh sgaoileadh a sgiathan leud do thìre-sa[m], O Immanueil.

9 Cruinnichibh r'a chéile, a chinneacha, agus brisear sibh 'n'ur bloighdibh; éisdibh, sibhse uile 'ta sna dùchaibh fad as; crioslaichibh sibh féin, agus brisear sibh 'n'ur bloighdibh ; crioslaichibh sibh féin, agus brisear sibh 'n'ur bloighdibh.

10 Cuiribh bhur comhairle ri chéile, agus thig i gu neo-bhrigh ; labhraibh am focal, agus cha seas e ; oir tha Dia leinne.

11 Oir thubhairt an Tighearn rium, le làimh làidir[n], agus theagaisg e mi, a chum nach siubhlainn ann an slighe an t-sluaigh so, ag ràdh :

12 Na abraibh-se co-bhoinn ris gach ni ris an abair an sluagh so cobhoinn ; agus na gabhaibh eagal roimh an uamhas-san, agus na biodh geilt oirbh.

13 Tighearn nan sluagh, naomhaichibh esan féin ; agus *biodh* esan duibh na chùis-eagail, agus *biodh* esan duibh na aobhar ball-chrith.

14 Agus bithidh e na ionad naomh ; ach na chloich-thuislidh agus na charraig oilbheim do dhà thigh Israeil ; na lìon, agus na ribe do luchd-àiteachaidh Ierusaleim.

15 Agus gheibh mòran nam measg tuisleadh, agus tuitidh iad agus brisear iad, agus ribear agus glacar iad.

16 Ceangail suas an fhianuis, seulaich [o] an lagh am measg mo dheisciobul-sa.

17 Ach feithidh mise ris an Tighearn a ta foluch a ghnùise o thigh Iacoib, agus bithidh sùil agam ris.

18 Feuch, *tha* mise, agus a' chlann a thug an Tighearn dhomh, nar comharaibh agus nar n-iongantasaibh ann an Israel, o Thighearn nan sluagh a ta na chòmhnuidh ann an sliabh Shioin.

19 Agus an uair a their iad ruibh, Iarruibh a chum nam bàn-fhiosaichean agus chum nan druidhean, muinntir a ni bideil agus borbhanaich ; nach bu chòir do shluagh iarruidh chum an Dé? an ann *a dh'iarradh iad* a chum nam marbh, an àit nam beo ?

20 *Iarradh iad* chum an lagha agus chum na fianuis: mar labhair iad do réir an fhocail so, *'s ann* a chionn nach 'eil solus annta[p].

21 Agus siubhlaidh *gach aon* d'a thrìd, ann an teinn agus ann an gorta ; agus tarlaidh, 'nuair a bhios e ann an gorta, gu'm bi corruich[q] air ris féin, agus mallaichidh e 'a righ agus a Dhia, agus e sealltainn suas.

22 Agus seallaidh e air an talamh, agus feuch teanntachd agus doillearachd ; dubhar an àmhghair agus tiugh dhorchadas[r].

CAIB IX.

ACH cha *bhi* dorchadas innte-san a *bha* ann an teinn : oir anns an aimsir chaidh seachad, dh'ìslich e talamh Shabuloin agus talamh Naphtali, ach anns an aimsir dheireannaich rinn e glòrmhor e [s], air slighe na fairge, taobh thall Iordain, Galile nan cinneach.

2 An sluagh *a bha* siubhal ann an dorchadas, chunnaic iad solus mòr ; iadsan *a bha* nan còmhnuidh ann an tìr sgàile a' bhàis, dh'éirich solus orra.

3 Rinn thu an cinneach lìonmhor ; thug thu air an aoibhneas fàs ; rinn iad gairdeachas a'd' làthair, mar ghairdeachas anns an fhogharadh ; mar ni *daoine* gairdeachas, an uair a roinneas iad a' chreach.

4 Oir bhris thu cuing 'eallaich, agus bata a ghuailne, slat an fhir a shàruich e, mar ann an là Mhidiain.

5 Oir uile choisbheart an fhir-

[m] *sgaoilidh a sgiathan thar leud do thìre.* [n] *agus e'g am ghlacadh air làimh.* [o] *dùin suas, glais.* [p] *anns nach 'eil doillearachd sam bith.* [q] *campar.* [r] *ruaigear e chum dorchadais.*
[s] *Gidheadh cha* bhi *an doillearachd mar a* bha *ri ìnn a h-àmhghair, an uair a bhuail e gu h-eutrom an toiseach talamh Shabuloin, agus talamh Naphtali, agus na dhéigh sin bhuail e ni bu truime e.*

chogaidh 's a chath, agus an éididh air a tumadh ann am moran fuil, bithidh *iad* a chum losgaidh, *agus* nan connadh do'n teine[t].

6 Oir rugadh dhuinne duine-cloinne[u], thugadh dhuinne mac; agus bithidh an uachdranachd air a ghualainn; agus goirear mar ainm-dheth, Iongantach, Comhairliche, an Dia cumhachdach, an t-Athair sìorruidh[w], Prionnsa na sìthe.

7 Air fàs 'uachdranachd, agus air a shìth, cha *d'thig* crìoch; air caithir rìoghail Dhaibhidh, agus air a rìoghachd; chum a daingneachadh agus a socruchadh le breitheanas agus le ceartas, o so a mach agus gu sìorruidh: bheir eud Tighearna nan sluagh so gu crìch.

8 Chuir an Tighearn focal dh'ionnsuidh Iacoib, agus thuit e air Israel.

9 Agus bithidh fios aig an t-sluagh uile, aig Ephraim agus fear-àiteachaidh Shamaria, a ta ag ràdh, ann an uaill agus ardan cridhe,

10 Tha na clachan creadha air tuiteam, ach togaidh sinn le clachaibh snaidhte; tha na craobhan si-camoir air an gearradh sìos, ach cuiridh sinn craobhan seudair nan àit.

11 Uime sin àrdaichidh an Tighearn luchd mìrùin Retsin na aghaidh, agus togaidh e suas a naimhdean le chéile;

12 Na Sirianaich o'n taobh bheoil, agus na Philistich o'n taobh chùil; agus ithidh iad suas Israel le beul farsuing. Air son so uile cha 'n'eil a chorruich air a pilleadh air falbh; ach tha a làmh fathast sìnte mach.

13 Ach cha 'n'eil an sluagh so air pilltinn ris an ti a bhuail iad; ni mò dh'iarr iad Tighearn nan sluagh.

14 Uime sin gearraidh an Tighearn as o Israel an ceann agus an t-earball, a' gheug agus an luachair, ann an aon latha.

15 An duine aosmhor agus urramach, is esan an ceann; agus am fàidh a ta teagasg bréige, is esan an t-earball.

16 Oir tha luchd-stiùraidh an t-sluaigh so 'gan cur air seacharan; agus *bithidh* iadsan a stiùrar leo air an slugadh suas.

17 Air an aobhar sin cha dean an Tighearn gairdeachas os ceann an òganacha, ni mò ni e iochd ri'n dìlleachdanaibh agus am bantrachaibh; oir tha gach aon diubh na chealgoir agus na fhear dòbheirt, agus tha gach beul a' labhairt amaideachd. Air son so uile cha 'n'eil a chorruich air a pilleadh air falbh, ach tha a làmh fathast sìnte mach.

18 Oir loisgidh aingidheachd mar theine; ithidh si suas an dris agus an droighionn; agus cuiridh si ri theine badan na frìthe; agus éirigh iad an àird nan smùid[x] a' dol suas.

19 Trìd corruich Tighearna nan sluagh dhorchaicheadh an tìr; agus bithidh an sluagh mar chonnadh air son an teine; cha dean duine iochd air a bhràthair féin.

20 Agus bheir e teum air an làimh dheis, agus *gidheadh* bithidh e ocrach; agus ithidh e suas air an làimh chlìth, agus cha bhi iad sàsuichte; ithidh gach duine feoil a ghàirdein[y] féin.

21 *Ithidh* Manaseh Ephraim, agus Ephraim Manaseh; agus bithidh iad le chéile an aghaidh Iudah. Air son so uile cha 'n'eil a chorruich air a pilleadh air falbh; ach tha a làmh fathast sìnte mach.

CAIB. X.

IS truagh dhoibhsan a ta 'g orduchadh reachdan eucorach, na scrìobhuichean a ta 'g àithneadh foirneirt.

2 A thionndadh an fheumaich o bhreitheanas, agus a thabhairt *an* còrach[z] le h-ainneart o bhochdaibh mo shluaigh; air chor as gu'm bi bantraichean nan cobhartaich dhoibh, agus *gu'n* creach iad na dìlleachdain.

3 Agus ciod a ni sibh ann an là an smachdachaidh? agus anns an léir-sgrios *a* thig o chéin? Cò dh'ionnsuidh a theicheas sibh chum cobhair? agus c'àit am fàg sibh 'ur glòir?

4 As m'eugmhais-se aomaidh *iad* sìos fo na priosanaich, agus tuitidh iad fo na mairbh. Air son so uile cha 'n'eil a chorruich air a pilleadh air falbh, ach tha a làmh fathast sìnte mach.

5 Ho Asirianaich, slat mo chorruich; agus am bata nan làimh *'s e* sin m'fhearg.

6 An aghaidh cinnich chealgaich cuiridh mi e, agus an aghaidh sluaigh *ris am bheil* mo chorruich

[t] *Oir* tha *gach uile chath an fhir-chogaidh le cruaidh iomairt, agus eudach air a thumadh ann am fuil; ach bithidh* so *le losgadh*, agus *connadh air son an teine.* [u] *leanabh-mic.* [w] *Athair na sìorruidheachd.* Eabh. [x] *deathaich.* [y] *ruighe.* [z] *dlighe.*

bheir mi dha àithne; a thogail creiche, agus a thoirt leo cobhartaich; agus d'an saltairt sìos mar chlàbar nan sràidean.

7 Gidheadh cha'n e sin a bhios na aire-san, agus cha'n e rùn a chridhe e; ach *is e* milleadh *tha* na chridhe, agus cinnich nach gann a ghearradh as.

8 Oir a deir e, Nach 'eil mo cheannardan [a] uile nan righribh?

9 Nach 'eil Calno mar Charchemis? Nach 'eil Hamat mar Arphad? Nach 'eil Samaria mar Dhamascus?

10 Mar a ghlac mo làmh rìoghachdan nan ìodholan, aig an robh dealbhan snaighte ni b'fhearr na iad sin a ta ann an Ierusalem agus ann an Samaria;

11 Mar a rinn mi ri Samaria agus r'a h-ìodholaibh, nach dean mi mar an ceudna ri Ierusalem agus r'a dealbhaibh-san?

12 Ach tarlaidh, 'nuair a choimhlionas an Tighearn 'obair gu h-iomlan air sliabh Shioin agus air Ierusalem, gu'n dean mi dìoghaltas air toradh cridhe uaibhreich rìgh Asiria, agus air sealladh àrd a shùl.

13 Oir deir e, Le neart mo làimhe rinn mi *e*, agus le mo ghliocas; oir tha deadh thuigs' agam; agus dh'atharraich mi crìocha nam fineachan, agus chreach mi an ionmhasan, agus leag mi sìos an sluagh mar *dhuine* treun.

14 Agus fhuair mo làmh, mar nead, maoin nan slògh: agus mar chruinnicheas neach uighean *a* thréigeadh, mar sin chruinnich mis an talamh uile; agus cha robh aon a ghluais an sgiath, a dh'fhosgail an gob, no rinn bìog.

15 An dean an tuadh uaill an aghaidh an fhir a ta gearradh leatha? An àrdaich an tuireasg e féin an aghaidh an fhir a ta 'ga iomairt? mar gu'n sìneadh an t-slat *i féin* an aghaidh an neach a ta 'ga togail; no mar gu'n togadh an lorg suas *e féin* *mar* nach b'fhiodh a *bh'ann*.

16 Air an aobhar sin cuiridh an Tighearn, Tighearn nan sluagh, caoile air a' mhuinntir reamhair, agus fuidh 'oirdheirceas fadaidh e losgadh, mar losgadh teine.

17 Agus bithidh solus Israeil na theine, agus a Thi naomha na lasair; agus loisgidh agus caithidh e a dhroighean agus a dhris ann an aon latha.

18 Agus caithidh e glòir a fhrìdhe, agus 'achaidh tharbhaich, eadar anam agus fheoil, agus bithidh iad mar fhear-iomchair brataich a' call a threoir.

19 Agus bithidh fuigheall chraobhan a choille tearc, ionnas gu'n scrìobh leanabh an àireamh.

20 Agus tarlaidh anns an là sin, nach leig iarmad Israeil, agus iadsan a théid as do thigh Iacoib, an taice ni's mò air an fhear a bhuail iad; ach leigidh iad an taice air an Tighearn, Tì naomh Israeil, ann am firinn.

21 Pillidh fuigheall [b], eadhon fuigheall do Iacob, dh'ionnsuidh Dhé uile-chumhachdaich.

22 Oir ged bhi do shluagh, O Israeil, mar ghaineamh na fairge, *cha phill ach* fuigheall diubh. An léirsgrios a dh'orduicheadh, ruithidh e thairis le ceartas.

23 Oir sgrios, eadhon *sgrios* sònruichte ni Iehobhah, Tighearn nan sluagh, am meadhon na tìre uile.

24 Air an aobhar sin mar so deir Iehobhah, Tighearn nan sluagh, Na biodh eagal ort, O mo shluagh, a ta chòmhnuidh ann an Sion, roimh an Asirianaich; le slait buailidh e thu, agus a bhata togaidh e suas a'd' aghaidh, a réir gnàth na h-Eiphit.

25 Ach fathast ùine ro ghearr, agus coimhlionar *m*'fhearg, agus mo chorruich nan léir-sgrios.

26 Agus togaidh Tighearn nan sluagh slat-sgiursaidh na aghaidh, cosmhuil ri àr Mhidiain aig carraig Oreib: agus *mar a bha* a shlat air an fhairg, mar sin togaidh e suas i, do réir gnàth na h-Eiphit.

27 Agus tarlaidh anns an là sin, *gu'n* atharraichear 'eallach bharr do ghuaille, agus a chuing bharr do mhuineil; agus caithear a' chuing do bhrìgh [c] na h-oladh-ungaidh.

28 Thàinig e gu Aiat, chaidh e thairis gu Migron; aig Michmas taisgidh e 'airneis [d].

29 Chaidh iad null air an aisig [e]; ann an Gebah ghabh iad tàmh: tha Ramah air chrith; tha Gibeah Shauil a' teicheadh.

30 Tog-suas do ghuth, O nighean Ghallim; cluinnear e gu ruig Lais, O Anatot thruagh [f].

31 Theich Madmenah; tha luchd-

[a] *mhaithean.* [b] *iarmad, fuighleach.* [c] *dh'easbhuidh.* [d] *a chungaidh, 'acfuin.* [e] *àth, àthan.* [f] *cluinn O Lais; freagair i O Anatot.*

àiteachaidh Ghebim air gabhail na ruaige.
32 Fanaidh e fathast an là sin ann an Nob; crathaidh e a làmh *an aghaidh* cnuic nighin Shioin, *an aghaidh* sléibh Ierusaleim.
33 Feuch sgathaidh Iehobhah, Tighearn nan sluagh, a' gheug le luasgadh mòr; agus bithidh iadsan a's àirde fàs air an gearradh sìos, agus na h-uaibhreich air an ìsleachadh.
34 Agus gearraidh e dosan na frìdhe le iarunn; agus tuitidh Lebanon le *làimh* chumhachdaich.

CAIB. XI.

AGUS thig geug a mach o bhonn Iese, agus fàsaidh faillean suas as a fhreumhaibh.
2 Agus gabhaidh spiorad an Tighearna còmhnuidh air, spioraid gliocais agus tuigse, spiorad comhairle agus cumhachd, spiorad eòlais agus eagail an Tighearna:
3 Agus bithidh e geur-mhothachail, ann an eagal an Tighearna; agus cha'n ann do réir seallaidh a shùl a bheir e breth, no do réir clàisteachd a chluas a bheir e achmhasan.
4 Ach le ceartas bheir e breth air a' bhochd, agus bheir e achmhasan, le cothrom, as leth dhaoine ciùine na talmhainn; agus buailidh e an talamh le slait a bheoil, agus le anail a bhile marbhaidh e an t-aingidh.
5 Agus bithidh ionracas na chrios m'a leasraidh, agus fìrinn [g] na crios m'a airnibh.
6 An sin gabhaidh an madadh-alluidh còmhnuidh maille ris an uan, agus luidhidh an liopard sìos maille ris a' mheann; agus an laogh, agus an leòmhan òg, agus an spréidh reamhar le chéile; agus ni leanabh beag an stiùradh.
7 Agus ionaltraidh a' bhò agus am math-ghamhuin le chéile; luidhidh an àlach sìos *cuideachd*; agus ithidh an leòmhan connlach [h] mar an damh
8 Agus cluichidh an leanabh cìche air toll na nathrach nimhe; agus air nead na rìgh-nathrach cuiridh an leanabh a thàinig o'n chìch a làmh.
9 Cha dochainn agus cha sgrios iad, air feadh mo shléibh naomha-sa gu h-iomlan; oir lìonar an talamh le eòlas an Tighearna, mar a chòmhduicheas na h-uisgeachan *aigin* na fairge.
10 Agus anns an là sin, bithidh freumh Iese na sheasamh mar bhrataich do na slòigh; d'a ionnsuidh-san iarruidh na cinnich, agus bithidh a thàmh glòrmhor.
11 Agus tarlaidh anns an là sin gu'n cuir an Tighearn a mach a làmh a rìs an dara uair, a thoirt air ais fuighill a shluaigh, a dh'fhàgar *dhiubh*, o Asiria, agus o'n Eiphit, agus o Phatros, agus o Chus, agus o Elam, agus o Shinar, agus o Hamat, agus o innsibh [i] na fairge.
12 Agus togaidh e 'n àird bratach air son nan cinneach, agus tionailidh e diobarraich Israeil, agus muinntir sgapta Iudah cruinnichidh e le chéile o cheithir chearnaibh na talmhainn.
13 Agus sguiridh farmad Ephraim, agus bithidh luchd-sàruchaidh Iudah air an gearradh as; cha bhi farmad aig Ephraim ri Iudah, agus cha sàruich Iudah Ephraim.
14 Ach leumaidh iad air guaillibh [k] nam Philisteach an taobh an iar; creachaidh iad le chéile muinntir na h aird' an ear; air Edom agus Moab leagaidh iad an làmh, agus bheir clann Amoin géill doibh.
15 Agus millidh an Tighearn teanga na fairge Eiphitich, agus crathaidh e a làmh os ceann na h-Aibhne le a ghaoith làidir; agus buailidh se i na seachd sruthaibh, agus bheir *e orra* imtheachd troimpe le casaibh tioram [l].
16 Agus bithidh rathad mòr aig fuigheall a shluaigh a dh'fhàgar o Asiria; mar a bha aig Israel, anns an là 's an d'thàinig e nìos o thìr na h-Eiphit.

CAIB. XII.

AGUS their thu anns an là sin, Molaidh mi thu, O Thighearn, ged bha thu feargach rium, tha d'fhearg air a pilleadh air falbh, agus thug thu comhfhurtachd dhomh.
2 Feuch is e Dia mo shlàinte; earbaidh mi, agus cha bhi eagal orm; oir is e an Tighearn Iehobhah mo neart agus *mo* cheòl, is e fòs *a's* slàinte dhomh.
3 An sin tairngidh sibh uisge le h-aoibhneas as tobraichibh na slàinte.
4 Agus anns an là sin their sibh, Molaibh an Tighearn, gairmibh air 'ainm; cuiribh an céill a ghnìomharra am measg nan cinneach; cum-

[g] *tairisneachd.* [h] *fodar.* [i] *eileanaibh.* [k] *buailidh iad steach air criochaibh.* [l] *nam brògaibh.*

aibh air chuimhne [m] gu bheil 'ainm
air 'àrdachadh.
5 Canaibh do'n Tighearn, oir rinn
e gniomh oirdheirc; tha so aith-
nichte anns an talamh uile.
6 Eigh gu h-àrd, agus dean iol-
ach, O bhean-àiteachaidh Shioin; oir
is mòr ann ad mheadhon Ti naomh
Israeil.

CAIB. XIII.

TROM-eallach [n] Bhabiloin, a
chunnaic Isaiah mac Amois.
2 Air sliabh àrd togaibh suas
bratach; éighibh riu gu h-àrd; sin-
ibh *'ur* làmh; a chum gu'n d'théid
iad a steach air geatachaibh nan
uaislean.
3 Thug mi àithne do mo dhaoin-
ibh coisrigte; seadh, ghairm mi mo
dhaoine treuna a chum mo chorruich
a chur an gnìomh; muinntir a ta
deanamh luathghaire ann am mhòr-
achd.
4 Fuaim mòr-chuideachd anns na
sléibhtibh, amhuil sluaigh mhòir;
fuaim luasgaidh rioghachdan, chinn-
each air an cruinneachadh le chéile;
tha Tighearn nan sluagh ag deasach-
adh [o] feachd chum catha.
5 Tha iad a' teachd o thìr chéin,
o iomall nan néamha, an Tighearn
agus buill-airm a chorruich, a mhill-
eadh na tìre gu léir.
6 Guilibh gu h-àrd, oir tha là an
Tighearna dlù; mar léir-sgrios o'n
Uile-chumhachdach thig e.
7 Air an aobhar sin lagaichear na
h-uile làmhan, agus leaghaidh gach
cridhe duine.
8 Agus bithidh iad fo uabhas; ni
piantan agus guinean greim orra;
mar mhnaoi ri saothair cràdhar
iad; seallaidh iad gach aon air a
chéile le h-iongautas; *mar* lasraich-
ibh teine *bithidh* an eudana.
9 Feuch tha là an Tighearna
teachd, garg *le* feirg agus *le* dian
chorruich, a chur na tìre fàs, agus
a sgrios nan ciontach a mach aisde.
10 Oir cha tabhair reulta neimhe,
agus a comh-shoillse, uatha an
solus, *bithidh* a' ghrian air a dorch-
achadh na dol a mach, agus cha
d'thoir a' ghealach air a solus deal-
radh.
11 Agus diolaidh mis' air an
t-saoghal *an* droch-bheart, agus air
na h-aingidh an ea-ceart; agus cuir-
idh mi crioch air àrdan nan uaibh-
reach, agus leagaidh mi sìos uaill nan
uabhasach.
12 Ni mi duine ni's luachmhoire
na òr grinn; seadh duine, na fìor òr
na h-Ophir.
13 Uime sin luaisgidh mi na
néamhan, agus gluaisear an talamh
as 'àit; ann am feirg Tighearna nan
sluagh, agus ann an là a dhian chor-
ruich.
14 Agus bithidh *iad* mar earb air
a ruagadh, agus mar threud chaor-
ach nach 'eil neach a' cuairteach-
adh; tionndaidhidh iad gach aon
chum a shluaigh féin; agus teich-
idh iad gach aon g'a dhùthaich
féin.
15 Gach fear a ghlacar, sàthar
tríd e; agus na h-uile a dhlù-leanas
r'a chéile, tuitidh iad leis a' chlaidh-
eamh.
16 Agus pronnar an naoidheana
fa chomhair an sùl; bithidh an tigh-
ean air an creachadh, agus am
mnathau air an éigneachadh.
17 Feuch, dùisgidh mi suas nan
aghaidh na Medich, aig nach bi
meas air airgiod; agus *air son* òir,
cha bhi suim aca dheth.
18 Pronnaidh am boghachan na
h-òganaich, agus cha dean iad iochd
air toradh na bronn; cha ghabh an
sùil truas do leanabaibh.
19 Agus bithidh Babilon, maise
nan rioghachdan, glòir uaill nan
Caldeach, mar an leir-sgrios *a thug*
Dia air Sodom agus Gomorrah.
20 Cha'n àitichear gu bràth i, ni
mò ghabhar còmhnuidh innte feadh
linn nan linn; cha suidhich an t-A
rabach bùth an sin, ni mò ni buach-
ailean buaile an sin.
21 Ach gabhaidh fiadh-bheathaich-
ean an fhàsaich còmhnuidh an sin;
agus bithidh an tighean làn do
uathbheistean [p]; agus gabhaidh na
cailleachan-oidhche tàmh an sin,
agus ni na gabhair fhiadhaich mire
an sin.
22 Agus freagraidh na h-eoin
fhiadhaich a chéile na lùchairtibh,
agus na dragona anns na seòmruich-
ibh aoibhin; agus ta 'a h-àm am
fagus, agus cha bhi a laithean air an
sìneadh.

CAIB. XIV.

OIR ni an Tighearn iochd air Ia-
cob, agus ròghnaichidh e fath-
ast Israel, agus suidhichidh se iad
nam fearann féin; agus bithidh an
coigreach air a cheangal riu, agus
dlù-leanaidh iad ri tigh Iacoib.
2 Agus gabhaidh na cinnich iad,

[m] *aithrisibh.* [n] *Faisneachd dhubhach, Tairgreachd a' bhròin.*
[o] *ag cur an ordugh.* [p] *uilebheistean.*

agus bheir iad gu'n àit féin iad, agus sealbhaichidh tigh Israeil iad ann am fearann an Tighearna, mar òglaich agus mar bhanoglaich; agus ni iad braighdean dhiubhsan aig an robh iad nam braighdibh; agus riaghlaidh iad os ceann na muinntir a bha 'gan sàruchadh.

3 Agus tarlaidh anns an là anns an tabhair an Tighearn dhuit fois o d' àmhghar, agus o d' mhi-shuaimhneas, agus o'n daorsa chruaidh a leagadh ort,

4 Gu'n tog thu an fhaisneachd [q] so an aghaidh rìgh Bhabiloin, agus their thu, Cionnus a sguir an fear-sàruchaidh! *cionnus* a sguir ise a bha sgeadaichte le h-òr!

5 Bhris an Tighearn lorg nan aingidh, slat rìoghail an luchd-riaghlaidh.

6 Esan a bhuail na slòigh ann am feirg, le buille gun sgur; esan a thug fo ghéill na cinnich ann an corruich; tha e air a dhìan-ruagadh, gun *neach* a' bacadh.

7 Tha an talamh uile aig fois, *agus* ann an suaimhneas; tha iad a' togail iolaich.

8 Tha na croinn-ghiuthais féin ri gairdeachas tharad, *agus* croinn-sheudair Lebanoin, *ag ràdh*, O'n uair a thuit thusa, cha d'thàinig fear-gearraidh a nìos nar n-aghaidh-ne.

9 Tha ionad nam marbh air gluasad shìos air do shon, gu *do* choinneachadh aig do theachd; tha e dùsgadh nam marbh air do shon, uile dhaoine mòra na talmhainn; tha e toirt air uile rìghre nan cinneach éirigh suas o'n caithrichibh.

10 Labhraidh gach aon diubh, agus their iad riut, Am bheil thusa fòs air fàs lag mar sinne? An d'rinneadh thu cosmhuil ruinne?

11 Tha d'uabhar air a thoirt a nuas chum na h-uaighe, *agus* fuaim d'inneala-ciuil; tha a' chnuimh air a sgaoileadh fodhad, agus *is iad* na cnuimheagan do chòmhdachadh.

12 Cionnus a ta thu air tuiteam o néamh, a Reul dhealrach, a mhic na maidne! *Cionnus* a ta thu air do ghearradh sìos gu làr, *thusa* a thug fo ghéill na cinnich!

13 'S ann a thubhairt thu ann do chridhe, Théid mi suas a chum nan néamha, os ceann reultan Dé àrdaichidh mi mo rìgh-chaithir; agus suidhidh mi air sliabh a' cho-chruinneachaidh, air taobh na h-àirde tuath.

14 Théid mi suas os ceann àirde nan neul: bithidh mi cosmhuil ris an Ti a's àirde.

15 Ach bheirear a nuas thu chum na h-uaighe, gu taobhan an t-sluichd.

16 Iadsan a chi thu, amhaircidh iad gu geur ort, gabhaidh iad beachd dhiot: An e so *deir iad*, am fear a thug air an talamh crìothnachadh, a chuir rìoghachdan air chrith?

17 *A* rinn an saoghal mar fhàsach, agus *a* leag sìos a bhailtean; nach d'fhosgail am prìosun d'a bhraighdibh?

18 Tha uile rìghre nan cinneach, an t-iomlan diubh, a' luidhe sìos ann an greadhnachas, gach aon na fhàrdoich féin.

19 Ach tha thusa air do thilgeadh mach as an uaigh, mar ghéig ghràineil, *mar* thruscan nan daoine a mharbhadh, a throimh-lotadh leis a' chlaidheamh, a chaidh sìos do chlachaibh an t-sluichd; mar chlosaich air a saltairt fo chosaibh.

20 Cha'n adhlaicear thu nan cochuideachdsan; a chionn gu'n do sgrios thu do dhuthaich, gu'n do mharbh thu do dhaoine; cha bhi iomradh [r] gu bràth air sliochd dhroch dhaoine.

21 Ullaichibh àr air son a chloinne, air son aingidheachd an aithrichean; a chum as nach [s] éirich iad, agus nach sealbhuich iad an talamh, agus nach lìon iad aghaidh an domhain le bailtibh.

22 Oir éirigh mise nan aghaidh, deir Tighearn nan sluagh, agus gearraidh mi as o Bhabilon an t-ainm agus an t-iarmad, agus am mac agus an t-ogha, deir an Tighearn.

23 Agus ni mi e na sheilbh do'n ghràineig, agus na phollaibh uisge; agus sguabaidh mi e le sguaib an léir-sgrios, deir Tighearn nan sluagh.

24 Mhionnuich Tighearn nan sluagh, ag ràdh, Gu cinnteach mar a dhealbh mise, mar sin tarlaidh; agus mar a chuir mi romham, bithidh sin air bhuil;

25 A chum an t-Asirianach a bhriseadh ann mo dhùthaich, agus a shaltradh fo m' chosaibh air mo shleibhtibh: an sin falbhaidh a chuing dhiubh, agus togar 'eallach bharr an guaille.

26 So a' chomhairle a ta air a suidheachadh mu'n talamh uile;

[q] *tairgreachd, seanachas baird, briathar filidh.* [r] *biùthas.* [s] *mu'n.*

agus so an làmh a ta sìnte mach
thar na h-uile chinneachaibh.
27 Oir shònruich [t] Tighearn nan
sluagh a' chomhairle, agus cò a
bhacas [u]? agus is i a làmh-san a ta
sìnte mach, agus cò a philleas air a
h-ais i?
28 Anns a' bhliadhna 's an d'fhuair
righ Ahas bàs, bha an trom eallach
so [w].
29 Na dean-sa gàirdeachas, O
uile Phalestine, a chionn gu'n do
bhriseadh slat an fhir *a bha* 'gad
bhualadh; oir o fhreumh na nath-
rach thig a mach righ-nathair, agus
is toradh dh'i nathair theinteach
itealach.
30 Agus beathaichear ceud-ghin
nam bochd, agus luidhidh an
t-ainnis sìos ann an tèaruinteachd;
agus marbhaidh mi do fhreumh-sa
le gorta, agus d'iarmad cuiridh e gu
bàs.
31 Nuallaich, O gheata; éigh, O
chathair; O Phalestìne, tha thu uile
air do leaghadh as; oir o'n àirde
tuath thig deatach, agus cha bhi
neach aonaranach [x] na thràthaibh
suidhichte [y].
32 Agus ciod am freagradh bheir-
ear do theachdairibh nan cinneach?
Gu'n do leag an Tighearn bunaite
Shioin, agus innte cuiridh bochdan a
shluaigh *an* dòchas.

CAIB. XV.

TROM eallach Mhoaib. A chionn
gu bheil Ar Mhoaib air a fàs-
achadh, anns an oidhche, *agus* air a
lomadh gu làr; a chionn gu bheil
Cir Mhoaib air a fàsachadh, *agus* air
a lomadh gu làr:
2 Chaidh e suas gu Bait agus gu
Dibon, na h-ionadaibh àrda, a ghul.
Ni Moab caoineadh air son Nebo
agus air son Mhedeba; air gach
ceann diubh *bithidh* maoile; *bith-
idh* gach feusag air a gearradh
dheth.
3 Ann a sràidibh crioslaichidh
siad iad féin le eudach saic; air
mullach a tighean, agus ann a
sràidibh, caoinidh gach aon diubh
a' sileadh dheur gu frasach.
4 Agus bithidh Hesbon ag éigh-
each, agus Elealeh; cluinnear an
guth gu ruig Iahas; uime sin
glaodhaidh daoine armaichte Mho-
aib gu h-àrd; bithidh a beatha
searbh dh'i.
5 Tha mo chridhe ag éigheach air
son Mhoaib; *teichidh* a luchd-fuad-
ain do Shoar, mar àigh tri bliadhna
dh'aois; dìridh iad uchdach Luhit
le gul; oir ann an slighe Horonaim
togaidh iad iolach mhillidh.
6 Oir bithidh uisgeacha Nimrim
nan léir-sgrios; oir tha an luibh air
seargadh, tha am feur air teireachd-
ainn; cha 'n'eil ni glas [z] ann.
7 Air an aobhar sin, am beartas
a fhuair iad, agus an ni sin a thaisg
iad, bheir iad air falbh gu sruth [a] nan
seileach.
8 Oir chaidh an éigheach timch-
ioll criche Mhoaib; *ràinig* a caoin-
eadh gu Eglaim, agus a caoineadh
gu Beer-Elim.
9 Oir tha uisgeacha Dimoin làn
fola; oir bheir mise tuille air Di-
mon, an leòmhan orra-san a théid
as o Mhoab, agus air fuigheall na
tìre.

CAIB. XVI.

CUIRIBHSE uan dh'ionnsuidh
na tìre, o Shela an fhàsaich, gu
sliabh nighine Shioin.
2 Oir mar eunlaith seacharanach,
air am fògradh o'n nead, *mar sin*
bithidh nigheana Mhoaib aig àthaibh
Arnoin.
3 Tabhair comhairle, cuir an
gnìomh breitheanas; dean do sgàile
mar an oidhche ann an àirde
mheadhon-latha; folaich na dìobar-
aich; na brath am fògarach.
4 Gabhadh mo dhìobaraich tàmh
maille riut, O Mhoaib; bi a'd' ion-
ad-foluich dhoibh o'n mhilltear; oir
thàinig crìoch air an fhear-sàruch-
aidh, sguir am fear-millidh; tha an
luchd-saltairt air an caitheadh as an
tìr.
5 Agus daingnichear an righ-
chaithir ann an tròcair, agus suidh-
idh se oirre ann am fìrinn, ann am
pàilliun Dhaibhidh, a' tabhairt
breth, agus a' rannsuchadh na còr-
ach, agus a' deifreachadh [b] ceart-
ais.
6 Chuala sinn uabhar Mhoaib;
tha e ro uaibhreach; 'àrdan, agus
'uaill, agus 'fhearg; *ach* cha 'n'eil a
spionnadh [c] d'a réir.
7 Air an aobhar sin caoinidh Mo-
ab; air son Mhoaib caoinidh gach
aon; air son bunaite Chir-hareseit
ni sibh tuireadh; gu cinnteach *tha
iad* air am bualadh.

[t] *dh'orduich, aich.* [u] *bheir gu neo-bhrigh?* [w] *thugadh seachad an fhaisneachd dhubhach so.* [x] *air chall, air ionndrain.* [y] *na bhuidhnibh.* [z] *uaine.* [a] *gleann.* [b] *luathachadh.* [c] *a bhreugan.*

8 Oir tha machraichean Hesboin
air fàilneachadh, *agus* fionain Shib-
mah ; bhris maithean nan cinneach
sìos a fìon-chroinn ghasta ; ràinig iad
gu Iaser ; sgaoil iad *air feadh* an
fhàsaich ; shìn a geugan iad féin a
mach, chaidh iad thar an fhairge.
9 Air an aobhar sin guilidh mi
le gul Iaseir air son fionain Shib-
mah ; uisgichidh mi thu le m' dheur-
aibh, O Hesboin agus Elealeh ; oir
dh'fhalbh a' cho-ghàir air son do
mheas - samhraidh, agus air son
d'fhogharaidh.
10 Agus tha aoibhneas agus gaird-
eachas air an toirt air falbh o'n
mhachair thorraich ; agus anns na
fìon-liosaibh cha dean iad ceòl, cha
tog iad iolach ; anns na h-amaraibh
cha bhruth am fear-bruthaidh fìon ;
thug mis' air an iolaich sgur.
11 Uime sin ni mo chom fuaim
mar chlàrsaich, air son Mhoaib ; agus
mo thaobh a stigh, air son Chirhar-
eis.
12 Agus tarlaidh, 'nuair a chith-
ear gu'n do sgìthich Moab e féin air
an ionad àrd, gu'n d'théid e steach
d'a ionad naomh a dheanamh urn-
uigh, ach cha soirbhich leis.
13 So am focal a labhair an Tigh-
earn mu thimchioll Mhoaib o'n àm
sin [d].
14 Ach a nis labhair an Tighearn
ag ràdh, an ceann thri bliadhna,
mar bhliadhnaibh fir - thuarasdail,
nithear glòir Mhoaib tàireil, le a
mhòr shluagh uile ; agus *bithidh*
am fuigheall ro bheag *agus* an-
fhann.

CAIB. XVII.

TROM eallach Dhamascuis.
Feuch tha Damascus air 'ath-
arrachadh o *bhi na* bhaile, agus bith-
idh e na thorr léir-sgrios.
2 Tha bailtean Aroeir air an tréig-
sinn ; bithidh iad air son threud *a*
luidheas sìos, agus cha *bhi neach* 'g
am fuadachadh.
3 Agus dealaichidh an daingneach
o Ephraim, agus an rìoghachd o
Dhamascus ; agus fuigheall Shiria,
bithidh iad mar ghlòir chloinne Is-
raeil, deir Tighearn nan sluagh.
4 Agus tarlaidh, anns an là sin,
gu'm bi glòir Iacoib air a caitheadh
'as, agus fàsaidh saill 'fheòla caol.
5 Agus bithidh e amhuil an uair
a chruinnicheas *neach* fogharadh an
arbhair, agus a bhuaineas a ghaird-
ean na diasan ; agus bithidh e amh-
uil a thionaileas *neach* diasan ann
an gleann Rephaim.
6 Gidheadh fàgar ann fuigheall
dhearcan, mar ann an crathadh a'
chroinn-ola ; dhà *no* trì dhearcan-
aibh air mullach a' mheangain a's
àirde ; ceithir *no* cùig air a gheug-
aibh iomallach torrach, deir an Tigh-
earn Dia Israeil.
7 Air an là sin amhaircidh duine
air a Chruith-fhear, agus seallaidh a
shùilean air Ti naomh Israeil.
8 Agus cha n-amhairc e air na
h-altairibh a rinn a làmha féin, agus
air an ni sin a dhealbh a mheoir cha
seall e : araon na doireachan agus
na dealbhan.
9 Anns an là sin bithidh a bhailt-
ean daingnichte cosmhuil ri meang-
an a dh'fhàgadh, no ri géig a
dh'fhàg iad, roimh chloinn Israeil ;
agus bithidh léir-sgrios ann.
10 A chionn gu'n do dhi-chuimh-
nich thu Dia do shlàinte, agus nach
robh thu cuimhneach air carraig do
neirt : air an aobhar sin suidhichidh
tu craobhan taitneach, agus suidh-
ichidh tu failleana coimheach.
11 Anns an là bheir thu air do
chraobhan fàs, agus anns an oidhche
bheir thu air do shiol cinntinn ; *ach
bithidh* am fogharadh na dhùn ann
an là a' dhoilghis [e] agus a' bhròin
gun dòchas.
12 Is anaoibhin do mhòr chuid-
eachd nam fineacha lìonmhor, *a* ta
deanamh fuaime mar fhuaim nan
cuantan ; agus do bheucaich nan
cinneach, *a* ta ri beucaich cosmhuil
ri toirm uisgeacha làidir.
13 Beucaidh na cinnich cosmhuil
ri toirm mhòrain uisgeacha, ach
bheir *Dia* dhoibh achmhasan, agus
teichidh iad fad air falbh ; agus
fuadaichear iad mar chanach an
t-sléibh roimh'n ghaoith, agus mar
chuairteig roimh an iom-ghaoith.
14 Agus feuch, ri h-àm an fheasg-
air, uabhas ! *agus* mu'n d'thig a'
mhaduinn, cha'n *'eil e* ann. So cui-
bhrionn na muinntir a ta 'gar creach-
adh ; agus crannchur na dream a ta
'gar spuinneadh [f].

CAIB. XVIII.

IS truagh do'n tìr a ta folaichte le
sgiathaibh, a *ta* air taobh thall
aibhnichean Etiopia :
2 A ta cur theachdairean air an
fhairge, agus ann an eathraichibh [g]
cuilce air aghaidh nan uisgeachan,
ag ràdh, Imichibh, a theachdairean
luatha, gu cinneach air a sgaoileadh

[d] *o cheann fada.* [e] *na scilbhe.* [f] *sladadh.* [g] *curachanaibh.*

a mach agus air a lomadh [g]; gu sluagh uabhasach o'n toiseach gu ruige so; gu cinneach air a thomhas a mach leis an t-sreing, agus air a shaltairt sios; aig am bheil 'fhearann air a chreachadh leis na h-aibhnichibh.

3 Sibhse uile a luchd-àiteachaidh an t-saoghail, agus a ta gabhail còmhnuidh air an talamh, an uair a thogar bratach suas air na sléibhtibh, faicibh; agus an uair a shéidear trompaid, éisdibh.

4 Oir mar so thubhairt an Tighearn rium, Gabhaidh mi fois, agus bithidh mo shùil air m'àite-còmhnuidh; mar theas dealrach air an fheur, mar neul dealta ann an teas an fhogharaidh.

5 Oir roimh an fhogharadh, 'nuair a bhitheas am blàth iomlan, agus a bhitheas am fion-dhearc anabuich a' tilgeadh a bhlàtha; gearraidh e dheth na meoir le corranaibh-sgathaidh, agus na geuga bheir e air falbh, *agus* gearraidh e sìos.

6 Fàgar iad le chéile gu eunlaith nam beann, agus gu beathaichibh na talmhainn; agus cuiridh an t-eunlaith thairis an samhradh orra, agus cuiridh gach uile bheathach na talmhainn thairis an geamhradh orra.

7 Anns an àm sin bheirear tabhartas gu Tighearn nan sluagh o chinneach air a sgaoileadh a mach agus air a lomadh; agus o shluagh uabhasach o'n toiseach gu ruige so; cinneach air a thomhas a mach leis an t-sreing, agus air a shaltairt sìos, aig am bheil am fearann air a chreachadh leis na h-aibhnichibh, gu ionad ainme Tighearna nan sluagh, gu sliabh Shioin.

CAIB. XIX.

TROM eallach na h-Eiphit. Feuch tha an Tighearn a' marcachd air neul luath, agus a' teachd do'n Eiphit; agus bithidh iodhola na h-Eiphit air an gluasad na fhianuis; agus leaghaidh cridhe na h-Eiphit na meadhon.

2 Agus cuiridh mis' Eiphitich an aghaidh Eiphiteach; agus cogaidh iad gach fear an aghaidh a bhrathar, agus gach fear an aghaidh a choimhearsnaich; baile an aghaidh baile, *agus* rioghachd an aghaidh rioghachd.

3 Agus fannaichidh spiorad na h-Eiphit na meadhon; agus cuiridh mi ann an neo-brigh a comhairle; agus iarraidh iad a chum nan iodholan, agus a chum nan druidhean, agus a chum na muinntir aig am bheil leannain-shìth, agus a chum an luchd-fiosachd.

4 Agus bheir mi thairis na h-Eiphitich do làimh thighearna ainiochdmhoir; agus riaghlaidh righ borb os an ceann, deir an Tighearn, Tighearn nan sluagh.

5 Agus failnichidh na h-uisgeachan o'n fhairge, agus théid an Abhainn an deòthadh, agus tiormaichear suas i.

6 Agus tionndaidhidh iad na h-aibhnichean fad a lethtaobh, agus bithidh na sruthan dìonaidh air an deanamh folamh agus tioram; seargaidh a' chuilc agus an luachair.

7 Na luibhean ùrar ri taobh nan sruth, aig beul nan sruth, agus gach ni a chuireadh an cois nan sruth, seargaidh, sguabar air falbh, agus cha bhi e ann ni's mò.

8 Agus ni na h-iasgairean bròn, agus ni iadsan uile ta tilgeadh dubhain anns an abhainn caoidh; agus fannaichidh iadsan a ta sgaoileadh liontan air aghaidh nan uisgeacha.

9 Agus cuirear gu h-amhluadh iadsan a ta 'g oibreachadh an lìn ghrinn, agus iadsan a ta figheadh lion oibre.

10 Agus sgaoilear as a chéile innleachdan [h] gach uile neach a ni claisean agus linneachan air son éisg.

11 Gu cinnteach is amadain ceannardan Shoain; thug comhairlichean glice Pharaoih comhairle mhi-chéillidh; cionnus a deir sibh ri Pharaoh, Is mise mac nan daoine glice, mac nan righrean a bh'ann o chian.

12 C'àit *am bheil* iad? Cia *iad* do dhaoine glice? innseadh iad dhuit a nis, agus cuireadh iad an céill, ciod i comhairle Tighearna nan sluagh do thaobh na h-Eiphit.

13 Dh'fhàs ceannardan Shoain nan amadain, tha ceannardan Noph air am mealladh; agus thug iad air an Eiphit dol air seacharan, *eadhon* luchd-taice a treubhan.

14 Mheasg an Tighearn nam meadhon spiorad seacharain; agus thug iad air an Eiphit dol air seacharan na h-uile oibribh, cosmhuil ri misgear a' tuisleachadh na sgeith.

15 Ni mò bhitheas obair air bith anns an Eiphit, aig a' cheann no aig

[g] *'fhionnadh.* [h] *liontan.*

an earball, aig a' ghréig no aig an luachair, r'a deanamh.

16 Anns an là sin bithidh an Eiphit cosmhuil ri mnaibh; agus bithidh crith agus geilt oirre, roimh chrathadh làimhe Tighearna nan sluagh, a chrathas e os a ceann.

17 Agus bithidh tìr Iudah na cùis-eagail do'n Eiphit; gach neach a' ni luadh oirre, gabhaidh e eagal ann féin; air son comhairle Tighearna nan sluagh, a ghabh e na h-aghaidh.

18 Anns an là sin, bithidh cùig bailtean ann an tìr na h-Eiphit, a' labhairt cainnt Chanaain, agus a' mionnachadh do Thighearn nan sluagh; goirear do aon diubh Baile an sgrios.

19 Anns an là sin bithidh altair do'n Tighearn ann am meadhon tìre na h-Eiphit; agus carradh aig a crìch do'n Tighearn.

20 Agus bithidh e mar chomharadh agus mar fhianuis do Thighearn nan sluagh ann an tìr na h-Eiphit, oir glaodhaidh iad ris an Tighearn air son an luchd-sàruchaidh, agus cuiridh e d'an ionnsuidh fear-saoruidh, eadhon fear treun, agus fuasglaidh se iad.

21 Agus bithidh an Tighearn aithnichte do'n Eiphit, agus aithnichidh na h-Eiphitich an Tighearn anns an là sin; agus bheir iad ìobairt agus tabhartas uatha; agus geallaidh iad gealladh [i] do'n Tighearn, agus coimhlionaidh siad e.

22 Agus buailidh an Tighearn an Eiphit, a' bualadh agus a' leigheas; agus pillidh iad dh'ionnsuidh an Tighearna, agus éisdidh esan ri'n guidhe, agus leighisidh se iad.

23 Anns an là sin bithidh rathad mòr o'n Eiphit gu Asiria; agus thig an t-Asirianach do'n Eiphit, agus an t-Eiphiteach gu Asiria; agus ni an t-Eiphiteach aoradh maille ris an Asirianach.

24 Anns an là sin measar Israel an treas aon, maille ris an Eiphit agus ri Asiria, na bheannachadh ann am meadhon na tìre;

25 A bheannuicheas Tighearn nan sluagh, ag ràdh, Beannuichte gu robh an Eiphit, mo shluagh-sa; agus Asiria, obair mo làmh; agus Israel, m'oighreachd.

CAIB. XX.

ANNS a' bhliadhna san d'thàinig Tartan gu Asdod; an uair a chuir Sargon righ Asiria a mach e, agus chog e an aghaidh Asdoid, agus ghlac se e;

2 Anns an àm sin labhair an Tighearn le Isaiah mac Amois, ag ràdh, Imich, agus fuasgail an t-eudach-saic o d' leasraibh, agus cuir dhìot do bhrògan bharr do chos; agus rinn e mar sin, ag imtheachd lomnochd agus casruisgte [k].

3 Agus thubhairt an Tighearn, Amhuil a dh'imich m'òglach Isaiah, lomnochd agus casruisgte tri bliadhna, na chomharadh agus na iongantas air an Eiphit agus air Etiopia;

4 Mar sin bheir righ Asiria air falbh braighdean na h-Eiphit, agus fògaraich Etiopia, òigridh agus seann daoine, le an taobh-cùil air a leigeadh ris, a chum nàire na h-Eiphit.

5 Agus bithidh iad fuidh amhluadh, agus gabhaidh iad nàire do Etiopia *bu* bhun-dòchais doibh, agus do'n Eiphit, *a b*'aobhar uaill doibh.

6 Agus their fear-àiteachaidh na tìre so anns an là sin; Feuch is amhuil so ar bun-dòchais, gus [l] an do theich sinn air son cobhair, a chum gu'm bitheamaid air ar saoradh o righ Asiria; cionnus ma ta théid sin as?

CAIB. XXI.

TROM eallach fàsaich na fairge. Mar dhoinionnaibh anns an àirde deas, a' dol seachad; o'n fhàsach tha e teachd, o thìr uabhasaich.

2 Dh'fhoillsicheadh sealladh eagalach dhomh; tha an cealgair a' caitheadh feill, agus tha am fear-creachaidh a' creachadh; rach suas O Elaim; teannaich O Mhedia; chuir mise crìoch air a h-uile osnaich.

3 Uime sin lìonadh mo leasraidh le cràdh; ghlac piantan mi, mar phiantaibh mnà ri saothair-chloinne. Bha mi air mo chromadh sìos, an uair a chuala mi; dh'fhàs mi air chrith, 'nuair a chunnaic mi.

4 Chlisg mo chridhe; chuir uabhas fiamh orm; feasgar mo shòlais thionndaidh e gu h-uamhunn domh.

5 Deasaich am bòrd; suidhich an fhaire; ith; òl; éiribh, a cheannafeadhna, ungaibh an sgiath.

6 Oir mar so thubhairt an Tighearn rium, Imich, suidhich fear-faire; an ni a chi e, innseadh e.

7 Agus chunnaic e carbad le dà mharcach, carbad le asalaibh, *agus*

[i] *mòidichidh iad mòid.* [k] *caslom.* [l] *dh'ionnsuidh.*

carbad le càmhalaibh; agus thug e
fa'near gu dìchiollach le geur aire.
8 Agus ghlaodh e, Leòmhann[m]:
Mo thighearn, ta mi a'm' sheasamh
an còmhnuidh ann am ionad-faire,
air feadh an là; agus tha mi a'
fantuinn air mo fhreiceadan rè gach
oidhche.
9 Agus feuch, an so tha carbad do
dhaoinibh a' teachd, *le* dà mharc-
ach. Agus fhreagair e agus thubh-
airt e, Tha Babilon air tuiteam, air
tuiteam; agus tha uile dhealbhan
snaighte a diathan air am briseadh
gu làr.
10 Och mo bhualadh, agus arbhar
m'ùrlair! an ni a chuala mi o Thigh-
earn nan sluagh, Dia Israeil, chuir
mi an céill duibhse.
11 Trom eallach Dhumah. Dh'éigh
e rium o Sheir, Fhir na faire, ciod
o'n oidhche? Fhir na faire, ciod
o'n oidhche?
12 Thubhairt am fear-faire, Tha
a' mhaduinn a' teachd, agus fòs an
oidhche: ma dh'fhiosruicheas sibhse,
fiosruichibh: pillibh, thigibh.
13 An fhàisneachd mu thimchioll
Arabia. Anns an fhrìthe, ann an
Arabia, gabhaidh sibh tàmh, a chuid-
eachda-siubhail Dhedanim.
14 Thug luchd-àiteachaidh tìre
Thema uisge dh'ionnsuidh an tart-
mhoir; le an aran thàinig iad an
còdhail an fhògaraich.
15 Oir o na claidhibh theich iad,
o'n chlaidhe ruisgte[n], agus o'n
bhogha lùbta, agus o bhoile a' chog-
aidh.
16 Oir mar so thubhairt an Tigh-
earn rium, Fathast bliadhna, mar
bhliadhnaibh fir-thuarasdail, agus
bithidh uile ghlòir Chedair air caith-
eadh as.
17 Agus lughdaichear fuigheall
àireimh nam fear-bogha, fir-threuna
do mhacaibh Chedair; oir labhair
an Tighearn Dia Israeil e.

CAIB. XXII.

TROM eallach glinn an taisbean-
aidh. Ciod a thàinig ort a nis[o],
gu'n deachaidh thu gu léir suas gu
mullach nan tighean?
2 Thus' a bha làn farum[p], a'd'
chathair fhuaimnich, a'd' chathair
aoibhinn! do *dhaoin'* a th'air am
marbhadh, cha do mharbhadh leis a'
chlaidheamh iad; ni mò is anns a'
chath a dh'eug iad.
3 Tha do chinn-fheadhna uile air
siubhal le chéile, cheangladh iad
leis na fir-bhogha; na h-uile a fhuar-
adh annad, cheangladh iad le chéile,
theich iad fad air falbh.
4 Air an aobhar sin thubhairt mi,
Tionndaidh air falbh uam; guilidh
mi gu goirt; na feuchaibh ri comh-
fhurtachd a thoirt domh, air son
léir-chreach nighine mo shluaigh.
5 Oir is là cruaidh iomairt e, agus
saltairt sìos, agus buairidh, o Ie-
hobhah Tighearn nan sluagh, ann
an gleann an taisbeanaidh; a' bris-
eadh sìos bhallachan, agus a' glaodh-
ach ris na beanntaibh.
6 Agus tha Elam a' giùlan a'
bhuilg-shaighead, le carbad do
dhaoinibh *agus le* marc-shluagh;
agus tha Cir a rùsgadh na sgéithe.
7 Agus tarlaidh gu'm bi rogha do
ghleann air an lìonadh le carbadaibh,
agus cuiridh na marcaich iad féin
an ordugh fa chomhair a' gheataidh.
8 Agus thugadh air falbh còmh-
dach Iudah; agus sheall thu san là
sin ri airm[q] tighe na frìthe.
9 Agus chunnaic sibh bearnan
baile Dhaibhidh, gu bheil iad lìon-
mhor; agus chruinnich sibh uisg-
eacha na linne ìochdaraich.
10 Agus dh'àirimh sibh tighean
Ierusaleim, agus bhris sibh sìos na
tighean a neartachadh a' bhalla.
11 Agus rinn sibh clais eadar an
dà bhalla, air son uisge na seann
linne; ach cha d'amhairc sibh air
san a rinn e; agus esan a dhealbh o
shean e, cha d'thug sibh fainear.
12 Agus anns an là sin ghairm
Iehobhah Tighearn nan sluagh gu
gul, agus gu caoidh, agus gu maoile,
agus gu crioslachadh le eudach
saic:
13 Ach feuch, aoibhneas agus
aighear, marbhadh dhamh agus casg-
airt chaorach, itheadh feòla agus òl
fìona: Itheamaid agus òlamaid, oir
am màireach gheibh sinn bàs.
14 Agus dh'fhoillsicheadh le
Tighearn nan sluagh ann mo chluas-
aibh, Gu deimhin cha ghlanar an
aingidheachd so air falbh uaibh, gus
am faigh sibh bàs, deir Iehobhah
Tighearn nan sluagh.
15 Mar so deir Iehobhah Tigh-
earn nan sluagh, Imich, rach a
dh'ionnsuidh an fhir riaghlaidh[r] so,
dh'ionnsuidh Shebna, a ta os ceann
an tighe, *agus abair ris;*
16 Ciod a th'agad an so? agus cò
a th'agad an so, gu'n do chladhaich

[m] *mar gu'm biodh Leòmhann.* [n] *tharuingte.* [o] *Ciod a dh'fhairich thu nis.* [p] *iomairt.* [q] *tigh-airm, arm lann.* [r] *an stiubhaird.*

thu mach uaigh an so air do shon
féin? *mar* neach a ta cladhachadh
mach uaighe dha fein gu h-àrd, a ta
gearradh àite-còmhnuidh dha féin
ann an carraig.
17 Feuch tilgidh an Tighearn a
mach thu, 'gad thilgeadh a mach
gu làidir; agus ni e gu cinnteach
do chòmhdachadh.
18 Gu cinnteach cuiridh e car
dhiot mu'n cuairt, agus bheir e urch-
air air falbh dhuit mar spitheig gu
tìr fharsuing; ann an sin gheibh
thu bàs, agus ann an sin bithidh do
charbada sgiamhach nan nàire do
thigh do thighearna.
19 Agus iomainidh mi às d'àit
thu, agus o d'inbhe tilgidh mi sìos
thu.
20 Agus tarlaidh anns an là sin,
gu'n gairm mise m'òglach Eliacim
mac Hilciah,
21 Agus sgeadaichidh mi e le
d'fhalluing-sa, agus le do chrios
neartuichidh mi e; agus d'uachdar-
anachd bheir mi thairis ann a làimh;
agus bithidh e na athair do luchd-
àiteachaidh Ierusaleim, agus do
thigh Iudah.
22 Agus iuchair tighe Dhaibhidh
cuiridh mi air a ghualainn; agus
fosglaidh e, agus cha druid aon
neach; agus druididh e, agus cha'n
fhosgail aon neach.
23 Agus daingnichidh mi e *mar*
tharaing ann an àite cinnteach;
agus bithidh e mar chaithir ghlòr-
mhoir air son tighe 'athar.
24 Agus crochaidh iad airsan uile
ghlòir tighe 'athar, an sliochd agus
an gineal, gach soitheach beag, o na
h-uile ghnè chuach, gus na h-uile
ghnè aghann.
25 Anns an là sin, deir Tighearn
nan sluagh, bithidh an tarang *a bha*
air a suidheachadh ann an àit daing-
ean air a h-atharrachadh; agus
gearrar sìos i, agus tuitidh si; agus
gearrar an eallach a *bha* oirre air
falbh; oir labhair an Tighearn e.

CAIB. XXIII.

TROM eallach Thiruis. Dean-
aibh caoineadh a longa Thars-
uis; oir sgriosadh i gu tur, ionnus
nach 'eil tigh no fardoch [s]; o thal-
amh Chittim dh'fhoillsicheadh
dhoibh e.
2 Bithibh tosdach, a luchd-àit-
eachaidh an eilein: lìonadh thu le
ceannuichibh Shidoin, a ta siubhal
thar cuan.
3 Agus siol Shichoir o uisgeach-
aibh mòra, fàs na h-Aibhne, *b'e sin*
a teachd-a-stigh; agus bha i na
margadh do na cinneachaibh.
4 Biodh nàir ort, O Shidoin, oir
labhair an fhairge, eadhon neart na
fairge, ag ràdh, cha robh mi ri saoth-
air, agus cha d'rug mi clann; cha
d'àraich mi òganaich, ni mò thog mi
suas òighean.
5 Mar *a bha* 'nuair a chualas
sgeul mu'n Eiphit, *mar sin* bithidh
iad fo àmhghar ri cluinntinn *sgéil*
mu Thirus.
6 Rachaibh null gu Tarsus; dean-
aibh caoineadh, a luchd-àiteachaidh
nan eilean.
7 An i so bhur *càthair* aoibhinn [t],
aig am bheil a h-aois o aimsir chéin?
Giùlainidh a casan féin i fad as gu
fantuinn air chuairt.
8 Cò a ghabh a' chomhairle so an
aghaidh Thiruis, a thug seachad
corona rìoghail, aig am bheil a cean-
naichean nam prionnsaibh [u]; *agus*
a luch-malairt nan daoinibh urram-
ach na tìre?
9 *Is* e Tighearn nan sluagh a
dh'orduich e, a chur smala air uabh-
ar gach uile ghlòire, agus a thabh-
airt uile uaislean na tìre fuidh dhim-
eas.
10 Ruith thairis air d'fhearann,
mar abhainn, O nighean Tharsuis;
cha 'n'eil neart [w] ann ni's mò.
11 Shìn e a làmh thar an fhairge,
chrath e na rioghachdan; thug an
Tighearn àithne an aghaidh *na
cathrach a ta 'na* ceannuiche, chum
a daingnichean làidir a sgrios.
12 Agus thubhairt e, Cha dean
thu caithream ni's mò, O òigh shàr-
uichte, a nighean Shidoin; éirich,
rach thairis gu Citim: an sin fòs
cha'n fhaigh thu suaimhneas.
13 Feuch tìr nan Caldéach; cha
robh an sluagh so ann, *gus an* do
shuidhich an t-Asirianach i air son
luchd-àiteachaidh an fhàsaich; thog
iad a baidealan [x], chuir iad suas a
lùchairtean; *agus* rinn e a sgrios.
14 Guilibh gu h-àrd, a longa
Tharsuis; oir sgriosadh [y] bhur
neart.
15 Agus tarlaidh anns an là sin,
gu'n leigear air dearmad Tirus deich
agus tri fichead bliadhna, do réir
laithean aon righ; an ceann deich

[s] *araon a stigh agus a muigh.* [t] *aighearach, shunntach.*
[u] *triathaibh, flathaibh.* [w] *crios.* Eabh. [x] *tùran.*
[y] *dhìthicheadh.*

agus tri fichead bliadhna, seinnidh
Tirus mar strìopaich.
16 Glac *do* chlàrsach, cuairtich
am baile, a strìopach a bha air do
dhearmad; dean ceòl gu binn;
seinn iomadh òran; a chum gu'n
cuimhnichear a rìs thu.
17 Agus an ceann deich agus tri
fichead bliadhna, thig an Tighearn a
dh'amharc-Thiruis; agus pillidh si
a chum a cosnaidh; agus ni i strìop-
achas le uile rìoghachdaibh an
domhainn, a ta air aghaidh na
talmhainn.
18 Agus bithidh a malairt agus a
buannachd naomha do'n Tighearn;
cha taisgear suas e, agus, cha
ghleidhear gu tearuint e; oir bith-
idh a malairt air son na muinntir a
ta chòmhnuidh am fianuis an Tigh-
earna, air son lòin a shàsuicheas,
agus air son eudaich a mhaireas.

CAIB. XXIV.

FEUCH tha an Tighearn a' dean-
amh an fhearainn falamh, agus
'ga chur fàs; tha e 'ga thionndadh
bun os ceann, agus a sgapadh a
luchd-àiteachaidh.
2 Agus tarlaidh, mar *a bhios* an
sluagh, mar sin *bithidh* an sagart;
mar *a bhios* an t-òglach, mar sin
bithidh a mhaighstir; mar *a bhios*
a' bhanoglach, mar sin *bithidh* a
ban-mhaighstir; mar *a bhios* an
ceannuiche, mar sin *bithidh* am
fear-reic; mar *a bhios* esan a bheir
iasachd, mar sin *bithidh* esan a
ghabhas iasachd; mar *a bhios* am fear
a ghabhas riadh, mar sin *bithidh*
am fear a bheir riadh uaith [z].
3 Nithear an tìr gu tur falamh,
agus creachar i gu buileach [a]; oir
labhair [b] an Tighearn am briathar
so.
4 Tha an tìr ri caoidh *agus* a'
seargadh; tha an saoghal air lag-
achadh *agus* a' seargadh; tha uail-
sean [c] na tìre air lagachadh.
5 Tha an tìr eadhon air a truaill-
eadh fuidh a luchd-àiteachaidh;
oir bhris iad an reachd, dh'athar-
raich iad an t-ordugh; sgaoil iad an
co cheangal sìorruidh.
6 Air an aobhar sin dh'ith mal-
lachd suas an tìr, agus tha a luchd-
àiteachaidh air am fàsachadh [d];
uime sin tha luchd-àiteachaidh na
tìre air losgadh suas, agus is tearc
an dream a dh'fhàgadh.
7 Tha am fion nuadh ri caoidh,
tha an fhionan lag, tha luchd a'
chridhe aoibhinn uile ag osnaich.
8 Sguir fuaim aighireach nan
tiompan; theirig luadhghair na
muinntir a bha ri gàirdeachas; sguir
aighir na clàrsaich.
9 Cha'n òl iad fion le ceòl; bith-
idh deoch làidir searbh dhoibhsan a
dh'òlas i.
10 Tha cathair na mi-riaghailt [e]
air a briseadh sìos; tha gach tigh
air a dhruideadh suas, air chor as
nach feud aon neach dol a steach.
11 Tha gaoir anns gach sràid air
son fiona; dhorchaicheadh gach
aighir; shiubhail gairdeachas an
fhearainn air falbh.
12 Dh'fhàgadh léir-chreach anns
a' bhaile, agus le buaireas bhriseadh
sìos an geata.
13 An uair a bhitheas mar so ann
am meadhon na tìre, am measg an
t-sluaigh, *bithidh* amhuil crathadh
a' chroinn-ola, *agus* mar an diogh-
lum an uair a chrìochnaichear am
fion-fhogharadh.
14 Togaidh iadsan an guth, cliùth-
aichidh iad gu h-àrd mòrachd an
Tighearna; ni iad iolach o'n fhairge.
15 Uime sin anns an teine [f] glòr-
aichibh an Tighearn; *eadhon* ainm
an Tighearna Dia Israeil, ann an
eileanaibh a' chuain.
16 O iomall na talmhainn chuala
sinn òrain, *eadhon* glòir do'n fhìr-
ean; ach thubhairt mise, mo chaoile,
mo chaoile! mo thruaighe mi! tha
na mealltairean a' mealladh, seadh
le foill tha na mealltairean a' meal-
ladh.
17 Tha an t-uabhas, agus an
slochd, agus an ribe ort, O fhir-àit-
eachaidh na tìre.
18 Agus tarlaidh, esan a theich-
eas o ghuth an uabhais, gu'n tuit e
san t-slochd; agus esan a thig a
nìos o mheadhon an t-sluichd, gu'n
glacar anns an ribe e; oir tha na
tuil-dhorsan o'n àird air am fosg-
ladh; agus tha bunaite na talmh-
ainn air an luasgadh.
19 Tha an tìr gu tur air briseadh
sìos; tha an tìr air a sgaoileadh gu
buileach as a chéile; tha'n tìr air a
luasgadh gu garbh.
20 Bithidh an tìr a' gluasad [g]
thuig agus uaith mar mhisgear; agus
atharraichear i mar bhothan oidhche;
oir luidhidh a h-aingidheachd gu

[z] *mar* a thachaireas do'*n t-sluagh*, *mar sin* tachairidh do'*n t-sagart*, *etc.* [a] *baileach.* [b] *bhriathraich.* [c] *uailse dhaoine.* [d] *oir tha a luchd àiteachaidh ciontach.* [e] *a' chathair fhaondrach.* [f] *ionadaibh grianach, gleanntaibh.* [g] *air udal.*

trom oirre; agus tuitidh si, agus
cha'n éirich i ni's mò.
21 Agus tarlaidh, anns an là sin,
gu'n smachdaich an Tighearn na
daoin' àrda *a ta* shuas, agus righ-
rean na talmhainn air an talamh.
22 Agus cruinnichear iad le chéile,
mar a chruinnichear priosunaich[h]
ann an slochd; agus druidear suas
iad mar ann am priosun[i]; agus an
déigh mòrain do lathaibh fiosruich-
ear iad.
23 An sin bithidh a' ghealach air
a maslachadh, agus a' ghrian air a
nàrachadh; oir rìoghaichidh Tigh-
earn nan sluagh air beinn Shioin,
agus ann an Ierusalem; agus ann
am fianuis a sheanoirean *bithidh* a
ghlòir[k].

CAIB XXV.

O THIGHEARN, is tu mo Dhia;
àrdaichidh mi thu, molaidh mi
d'ainm; oir rinn thu *nithe* iongant-
ach; is tairisneachd *agus* firinn *do*
chomhairlean o shean.
2 Oir rinn thu a' chathair na torr,
am baile daingnichte na *charn*
sgrios; *chuir thu* àros nan coig-
reach o bhi na bhaile; gu bràth cha
togar e.
3 Air an aobhar sin bheir an
sluagh borb dhuit glòir; gabhaidh
cathair nan cinneach uabhasach
eagal romhad.
4 Oir bha thu a'd' neart do'n
bhochd, a'd' neart do'n fheuman-
nach na airc; a'd' dhìdean o'n doin-
inn, a'd' sgàile o'n teas; an uair *a
bha* gaoth nan uabhasach mar
dhoininn *a' séideadh* ris a' bhal-
ladh.
5 Mar an teas ann am fearann
seargta, bheir thusa nuas farum nan
uaibhreach; *mar* an teas le sgàil
neoil, ìslichear geug nan uabhasach.
6 Agus anns a' bheinn so ni an
Tighearn do na h-uile chinneach-
aibh cuirm do nithe blasta, cuirm
do fhion aosda, do nithibh blasta
làn do smior, do fhion aosda air a
dheadh tharruing.
7 Agus sgriosaidh e air a' bheinn
so an còmhdach a chòmhdaich agh-
aidh nan uile shluagh, agus an
sgàile bha air a sgaoileadh thar na
h-uile chinnich.
8 Sluigidh e suas am bàs le
buaidh, agus siabaidh an Tighearn
Iehobhah an deur o gach aghaidh,
agus masladh a shluaigh bheir e air
falbh o'n talamh uile; oir labhair
an Tighearn e.

9 Agus anns an là sin theirear,
Feuch, *is* e so ar Dia-ne; dh'fheith
sinn ris, agus thearuinn e sinn; is
e so an Tighearn, dh'fheith sinn ris,
ni sinn gairdeachas agus uaill na
shlàinte.
10 Oir gabhaidh làmh an Tighearna
fois air an t-sliabh so; agus bithidh
Moab air a shaltairt fuidhe, mar a
shaltairear connlach air an òtrach.
11 Agus sìnidh e mach a làmhan
na mheadhon, mar a shìneas am
fear a shnàmhas a mach *a làmhan*
gu snàmh; agus bheir e nuas uabhar,
maille ri creich a làmh.
12 Agus daingneach àrd do bhal-
lachan leagaidh e sìos, ìslichidh e,
bheir e chum an làir, *eadhon* chum
an duslaich.

CAIB. XXVI.

ANNS an là sin seinnear an dàn
so ann an tìr Iudah; ta againn
cathair làidir; slàinte cuiridh e
suas mar bhallachan agus mar
dhaingneach.
2 Fosglaibh-se na geatachan, a
chum gu'n d'théid an cinneach fìr-
inneach a steach, a choimhideas an
fhìrinn.
3 Gleidhidh tu esan ann an sìth
iomlain, *aig am bheil* 'inntinn suidh-
ichte *ort*, a chionn gu'n do chuir e
a dhòchas annad.
4 Cuiribh-se bhur dòchas anns an
Tighearn do ghnàth, oir anns an
Tighearn Iehobhah tha neart sìor-
ruidh.
5 Oir dh'ìslich e iadsan a bha
chòmhnuidh gu h-àrd; a' chathair
àrd, thug e nuas i; thug e nuas i
chum an làir; thug e i *eadhon*
chum an duslaich.
6 Saltraidh a' chas oirre, casan
an fheumannaich, ceuma nam
bochdan.
7 Tha slighe an fhìrein ro dhìr-
each; ni thusa ceum an fhìrein
fìor-chòmhnard.
8 Seadh ann an slighe do bhreith-
eanais dh'fheith sinn ort; tha
miann *ar* n-anama air d'ainm, agus
air do chuimhne.
9 Le m'anam mhiannaich mi thu
san oidhche; seadh le mo spiorad an
taobh a stigh dh'iarr[l] mi thu sa'
mhaduinn; oir an uair *a bhios* do
bhreitheanais air an talamh, fogh-
lumaidh luchd - àiteachaidh an
t-saoghail fìreantachd.
10 Nochdar tròcair do'n aingidh,
gidheadh cha'n fhoghlum e fìreant-
achd; ann an tìr an ionracais buin-

[h] *ciòmaich.* [i] *gaintir.* [k] *bithidh e air a ghlorachadh.* [l] *iarraidh.*

idh e gu fealltach; agus cha toir
e fainear mòralachd an Tighearna.
11 A Thighearn, tha do làmh
togta suas, *gidheadh* cha'n fhaic
iad; *ach* chi iad, agus bithidh iad
fuidh amhluadh air son eud *an*
t-sluaigh [l]; seadh loisgidh teine do
naimhdean suas iad.
12 A Thighearn, orduichidh tu
sìth dhuinne; oir eadhon ar n-uile
bhearta cumhachdach dh'oibrich
thusa annainn [m].
13 O Thighearn ar Dia, bha cean-
nas oirnn aig tighearnaibh eile bhar-
rachd ortsa [n]; *ach* annadsa a mhàin
ni sinn luadh air d'ainm.
14 *Tha iad* marbh, cha tig iad
beo; dh'eug iad, cha'n eirich iad;
uime sin dh'fhiosraich agus mhill
thu iad, agus sgrios thu as an
cuimhne gu tur.
15 Mheudaich thu an cinneach,
O Thighearn; mheudaich thu an
cinneach, tha thu air do ghlòrach-
adh; sgaoil thu e a mach *eadhon*
gu uile iomallaibh na talmhainn.
16 A Thighearn, ann an àmhghar
dh'iarr iad thu; dhoirt iad a mach
an achuinge *an uair a bha* do
smachdachadh orra.
17 Mar a bhitheas bean thorrach,
an uair a bhios àm a h-aiseid am
fagus, ann an teanntachd, ag éigh-
each gu h-àrd na saothair; mar so
bha sinn ann ad fhianuis, O Thigh-
earn.
18 Dh'fhàs sinn torrach, bha sinn
ann an teanntachd, rug sinn mar
gu'm b'e gaoth; cha d'oibrich sinn
slàinte anns an talamh, ni mò tha
luchd-àiteachaidh an t-saoghail air
tuiteam.
19 Thig do mhairbh beo; *maille*
ri [o] mo chorp marbh-sa éirigh iad.
Dùisgibh, agus seinnibh, sibhse tha
chòmhnuidh anns an duslach; oir
tha do dhrùchd mar dhrùchd luibh-
ean; agus tilgidh an talamh a mach
na mairbh.
20 Thig, O mo shluagh, imich a
steach do d' sheòmraichibh, agus
druid do dhorsan mu'n cuairt duit;
foluich thu féin car tamuill bhig,
car tiota, gus an gabh a' chorruich
thairis [p].
21 Oir feuch tha an Tighearn a'
teachd a mach as 'àit, a smachdach-
adh luchd-àiteachaidh na talmhainn
air son an aingidheachd; agus leig-
idh an talamh ris an fhuil a ta air,
agus cha chòmhduich e ni's mò a
mhairbh.

CAIB. XXVII.

ANNS an là sin smachdaichidh
an Tighearn, le a chlaidheamh
cruaidh agus mòr agus làidir, Le-
bhiatan an nathair dhìreach, agus
Lebhiatan an nathair lùbach; agus
marbhaidh e an dràgon a ta san
fhairge.
2 Anns an là sin, canaibhse do
fhion-lios an fhiona dheirg:
3 Tha mise, an Tighearn, 'ga
choimhead, uisgicheam e gach tiota;
chum 's nach dochainn *aon neach*
e, coimhdidh mi e a là agus a
dh'oidhche.
4 Annamsa cha 'n'eil dian chor-
ruich. Cò a chuireadh an droigh-
ionn agus an dreas a'm' aghaidh
anns a' chath? rachainn trompa,
loisginn iad le chéile.
5 No deanadh e greim air mo
neart; deanadh e sìth rium; sìth
ni e rium.
6 Bheir e orrasan a thig o Iacob
frenmhachadh; brisidh Israel a
mach, agus thig e fuidh bhlàth;
lìonaidh e aghaidh an t-saoghail le
toradh.
7 An do bhuail se e do réir bual-
aidh an ti a bhuail esan? Am bheil
e air a mharbhaidh do réir àir na
muinntir a mharbhadh leis?
8 Ann an tomhas ceart, an uair a
bhriseas e mach, ni thu tagradh ris.
Choisg e a ghaoth gharbh ann an là
na gaoithe 'n ear.
9 Uime sin, le so glanar aingidh-
eachd Iacoib air falbh; agus *is e* so
an toradh uile a thabhairt air falbh
a pheacaidh; 'nuair a ni e uile
chlachan na h-altaire mar chlachan
aoile a ta air am pronnadh as a
chéile, cha seas na doireachan no na
dealbhan suas *ni's mò*.
10 Ach bithidh a' chathair dhaing-
nichte fàs, *agus* an t-àite-còmh-
nuidh air a thréigsinn, agus air
'fhàgail mar fhàsach; an sin ional-
traidh an laogh, agus an sin luidh-
idh e sìos, agus ithidh e a geugan [q].
11 'Nuair a sheargas a meangana,
brisear iad; thig mnathan agus cuir-
idh iad ri theine iad; oir is sluagh
gu'n tuigse iad; uime sin cha ghabh
an ti a rinn iad truas diubh; agus
cha nochd esan a dhealbh iad
caoimhneas dhoibh.
12 Agus tarlaidh, anns an là sin,
gu'n dean an Tighearn bualadh o
chlais na h-Aibhne gu sruth na
h-Eiphit; agus tionailear sibhse suas,
aon agus aon, O chlann Israeil.

[l] d'*eud* air son do *shluaigh*. [m] *dhuinn*. [n] *an leth o muigh dhiotsa*. [o] amhuil mar. [p] *d'théid a' chorruich seachad*. [q] *buinneaga*.

13 Agus tarlaidh, anns an là sin,
gu'n séidear a' ghall-tromp mhòir:
agus thig iadsan a bha bàsachadh
ann an tìr Asiria, agus iadsan a bha
air an sgapadh ann an tìr na h-Eiphit;
agus sleuchdaidh iad sìos do'n
Tighearn, anns an t-sliabh naomha,
ann an Ierusalem.

CAIB. XXVIII.

IS anaoibhinn do chrùn uaibhreach mhisgearan Ephraim, agus do bhlàth seargach am maise glòrmhoir; *dhoibhsan* a ta air ceann a' ghlinn bheartaich, a ta air an leagadh sìos le fion.
2 Feuch, tha aig an Tighearn fear
cumhachdach agus làidir, mar stoirm
mheallain, *mar* dhoininn mhilltich,
mar thuil uisgeacha mòra a' taomadh
thairis, a thilgeas sìos chum an
lair le *a* làimh.
3 Bithidh corona uaibhreach
mhisgearan Ephraim air an saltairt
fo 'chosaibh.
4 Agus bithidh blàth seargach am
maise glòrmhoir, a ta air ceann a'
ghlinn bheartaich, mar am meas
luath roimh an t-samhradh, a chi an
neach a dh'amhairceas air, agus cha
luaithe bhitheas e na làimh na
dh'itheas e suas e.
5 Anns an là sin bithidh Tighearn
na sluagh na chrùn glòire, agus na
choron maiseach do iarmad a
shluaigh;
6 Agus na spiorad breitheanais
dhasan a shuidheas ann am breitheanas;
agus na neart dhoibhsan a
philleas air ais an cath chum a'
gheataidh.
7 Ach chaidh iadsan fòs a thaobh
le fion, agus le dibh làidir chaidh
iad air seacharan; chaidh an sagart
agus am fàidh a thaobh le dibh
làidir, shluigeadh suas iad le fion,
chaidh iad air seacharan le dibh
làidir; chaidh iad am mearachd ann
an sealladh, thuislich iad ann am
breitheanas.
8 Oir tha *am* buird uile làn do
sgeith, *agus* do shalchar, *air chor
as* nach 'eil àit sam bith *saor*.
9 Cò d'an teagaisg e eòlas, agus
cò d'an ionnsuich e foghlum?
dhoibhsan a chuireadh o'n chìch,
agus a sgaradh o'n bhrollach [r].
10 Oir tha àithne air àithne, àithne
air àithne; rann air roinn, rann
air roinn; beagan an so, beagan an
sud.
11 Oir le beul manntach, agus le
teangaidh chòimhich, labhraidh e
ris an t-sluagh so.
12 Ris an dubhairt e, So an fhois
leis an tabhair sibh fois dha-san a ta
sgìth, agus so an suaimhneas; gidheadh
cha'n éisdeadh iadsan.
13 Ach bithidh focal an Tighearna
dhoibhsan na àithn' air àithne, àithn'
air àithne; rann air roinn, rann air
roinn; beagan an so, beagan an sud;
a chum gu'n rachadh iad, agus gu'n
tuiteadh iad air an ais, agus gu'm
biodh iad air am briseadh, agus air
an ribeadh, agus air an glacadh.
14 Uime sin cluinnibh focal an
Tighearna, a luchd-fanoid, a luchd-riaghlaidh
an t-sluaigh so a *ta* ann
an Ierusalem.
15 A chionn gu'n dubhairt sibh,
Dhaingnich sinn coimh-cheangal ris
a' bhàs, agus ris an uaigh rinn sinn
cordadh; an uair a shiùbhlas a'
phlàigh thairis mar thuil, cha ruig i
sinne; oir ghabh sinn a' bhreug mar
ar dìdein, agus fuidh cheilg dh'fholaich
sinn sinn féin.
16 Air an aobhar sin mar so deir
an Tighearn Iehobhah, Feuch suidhichidh
mise mar stéidh ann an Sion
clach, clach dhearbhta, clach-chinn
na h-oisinn; sàr bhunait [s]; esan a
chreideas, cha chuirear gu h-amhluadh
e [t].
17 Agus tomhaisidh mise mach
breitheanas leis an riaghailt, agus
ceartas leis an t-sreing-thomhais;
agus sguabaidh a' chlach-mheallain
air falbh an dìdein-bhréige, agus
còmhduichidh na h-uisgeachan an
t-àit folaich.
18 Agus brisear 'ur coimh-cheangal
ris a' bhàs, agus cha seas 'ur
cordadh ris an uaigh; 'nuair a
shiùbhlas a' phlàigh thairis mar
thuil, an sin bithidh sibhse air bhur
saltairt sìos leatha.
19 O'n àm an siubhail i trìd, ni i
greim oirbh; oir maduinn an déigh
maidne siubhlaidh si trìd, a latha
agus a dh'oidhche; agus dùisgidh
eadhon an t-iomradh a mhàin uamhunn.
20 Oir tha an leaba tuille 's goirid
gu *neach* e féin a shìneadh *oirre;*
agus tha am brat tuille 's ai-leathan
gu *neach* e féin a phasgadh *ann*.
21 Oir éiridh an Tighearn suas,
mar ann an sliabh Pherasim, bithidh
corruich air mar ann an gleann
Ghibeoin; a chum as gu'n coimhlion
e 'obair féin, 'obair neo-ghnathach;
agus gu'n dean e a ghnìomh
féin, a ghnìomh coimheach.

[r] *uchd.*
[s] *luachmhor, daingean air chor as nach gluaisear i.*
[t] *cha bhi e na chabhaig, na bhreislich.*

22 Agus a nis, na bithibh ri fanoid, air eagal gu'n deanar bhur cuibhrichean làidir [t]; oir chuala mi o Iehobhah Tighearn nan sluagh sgrios [u], eadhon air a shònruchadh air an tìr uile.

23 Thugaibhs' an aire, agus cluinnibh mo ghuth; éisdibh, agus cluinnibh mo bhriathra.

24 Am bheil an treabhaiche ri h-ar, ré an là, chum cuir a dheanamh? Am bheil e a' fosgladh agus a' briseadh fòidean 'fhearainn?

25 An uair a ni e 'aghaidh còmhnard, nach sgaoil e an sin a' mheanbh-pheasair, agus nach sgap e an cumin; agus nach cuir e an cruithneachd anns an àit a's fearr, agus an t-eorna anns an ionad shuidhichte, agus an seagal na chrìch féin?

26 Oir bithidh a Dhia ag ionnsuchadh eòlais dha, *agus* 'ga theagasg.

27 Oir cha 'n'eil a' mheanbh-pheasair air a bualadh le inneal-bualaidh; ni mò bheirear air roth feuna tionndadh air a' chumin; ach tha a' mheanbh-pheasair air a bualadh le slait [w], agus an cumin le luirg [x];

28 Ach tha *siol air son* arain air a bhruthadh: Do bhrìgh nach bi e 'ga shìr-bhualadh, no '*ga* bhriseadh le roth 'fheuna, no 'ga phronnadh le 'eachaibh [y]

29 Tha so fòs a' teachd o Thighearn nan sluagh; tha esan iongantach ann an comhairle, oirdheirc ann an gnìomh.

CAIB. XXIX.

MO thruaighe Ariel, Ariel, am baile anns an do chòmhnuich Daibhidh; cuiribh bliadhna ri bliadhna marbhadh iad ìobairtean [z].

2 Gidheadh teannaichidh mise Ariel, agus bithidh caoidh agus bròn ann; agus bithidh e dhomhsa mar Ariel [a].

3 Agus campaichidh mi a'd' aghaidh mu'n cuairt; agus teannaichidh mi thu le toir; agus togaidh mi daingnichean a'd' aghaidh.

4 Agus bheirear sìos thu, *agus* labhraidh tu as an talamh, agus bithidh do chainnt ìosal as an duslach; agus thig do ghuth a mach as an talamh, mar fhiosaiche, agus ni do chainnt borbhanaich as an duslach.

5 Agus mar an dus mìn bithidh mòr bhuidheann do choigreach, agus bithidh mòr bhuidheann nan uabhasach [b] mar am moll luaineach; agus tarlaidh e ann an tiota, gu h-obann.

6 Smàchdaichear thu le Tighearn nan sluagh, le tairneanaich, agus le crith-thalmhainn, agus le treun ghuth, le stoirm agus doininn agus lasair theine chaithtich.

7 Agus amhuil bruadar, aisling na h-oidhche, bithidh mòr shluagh nan uile chinneach, eadhon na h-uile a ta cogadh rithe féin agus *ri* a daingneach, agus a ta 'ga teannachadh.

8 Agus amhuil *duine* ocrach a chì aisling, agus feuch ta e 'g itheadh, ach air dùsgadh dha, tha 'anam ciocrach; agus amhuil *duine* tartmhor a chì aisling, agus feuch tha e 'g òl, ach air dùsgadh dha, feuch *tha e* fann agus 'anam a' miannachadh; mar sin tarlaidh do mhòr chuideachd nan uile chinneach a ta a' cogadh an aghaidh sléibh Shioin.

9 Stadaibh, agus gabhaibh iongantas; seallaibh mu'n cuairt le h-ioghnadh, agus amhaircibh; tha iad air mhisg, ach cha'n ann le fion; tha iad a' call nan cas, ach cha'n ann le dibh làidir.

10 Oir dhoirt an Tighearn oirbh spiorad suain; agus dhruid e suas 'ur sùilean; air na fàidhean agus 'ur luchd-riaghlaidh, agus air an luchd-seallaidh chuir e còmhdach [c].

11 Agus tha an taisbean uile dhuibhse, mar bhriathra leabhair air a ghlasadh suas [d], a bheir *iad* do neach aig am bheil foghlum, ag ràdh, Leugh so, guidheamaid ort; agus their esan, Cha'n urradh mi, oir tha e glaiste suas [e].

12 Agus bheirear an leabhar do neach aig nach 'eil fòghlum, ag ràdh, Leugh so, guidheamaid ort; agus their esan, Cha 'n'eil fòghlum agam.

13 Uime sin thubhairt an Tighearn, Do bhrìgh gu bheil an sluagh so a' teachd dlù *dhomhsa* le'm beul, agus a' toirt onoir dhomh le'm bilibh, ach nan cridhe gu'n do theich iad fada uam; agus gu'm bheil an eagal romhamsa air a theagasg le àithntibh dhaoine;

14 Air an aobhar sin, feuch, théid mis' air m'aghaidh a dheanamh iongantais am measg an t-sluaigh so, iongantas agus iongantas; ionnas gu'n d'théid gliocas an

[t] *gu'n teannuichear bhur ceanglaichean.* [u] *crìoch iomlan.* [w] *bata.* [x] *buailtean.* [y] *fiaclaibh a rothana.* [z] *thigeadh na laithean-féille mu'n cuairt.* [a] *mar leòmhan mòr, mar an altair mhòr.* [b] *athach.* [c] *cumhdach.* [d] *sheulachadh.* [e] *seulaichte.*

daoine glice am mugha, agus tuigse an daoine tuigseach 'as an t-sealladh.

15 Is truagh dhoibhsan a ta 'g iarraidh an comhairle fholachadh gu domhainn o'n Tighearn; aig am bheil an gniomhara anns an dorcha, agus a ta 'g ràdh, Cò a ta 'gar faicinn? Cò aig am bheil fios oirnn?

16 Gu cinnteach measar bhur aisinnleachda[f] mar chriadh a' chriadhadoir; an abair an obair mu'n oibriche, Cha d'rinn e mi? agus an abair an ni a dhealbhadh mu'n neach a dhealbh e, Cha robh tuigse aige?

17 Nach tamull ro bheag fòs, gus an deanar Lebanon na fhearann torrach, agus gus am measar am fearann torrach mar fhridhe[g]?

18 Agus anns an là sin cluinnidh na bodhair briathran an leabhair; agus as an dubhar agus as an dorchadas gheibh sùilean nan dall an léirsin.

19 Meudaichidh fòs na daoine sèimhe an aoibhneas anns an Tighearn; agus ni na bochdan am measg dhaoine gairdeachas anns an Ti naomh Israeil.

20 Oir dh'fhàilnich an t-uabhasach, agus thàinig crìoch air an fhear-fhochaid[h]; agus ghearradh as iadsan uile a bha furachair[i] chum aingidheachd;

21 A ni duine na pheacach air son focail[k]; a ta leagadh ribe air a shonsan a tha tagradh anns a' gheata; agus a tha tionndadh an ionracain a leth-taobh air son ni nach fiù.

22 Air an aobhar sin mar so deir an Tighearn, esan a shaor Abraham, mu thimchioll tighe Iacoib, Cha nàraichear Iacob, agus cha bhi 'aghaidh nise fo amhluadh[l].

23 Ach an uair a chi e a chlann, obair mo làmh-sa, na mheadhon, naomhaichidh iad m'ainm, agus naomhaichidh iad Ti naomh Iacoib, agus bithidh eagal orra roimh Dhia Israeil.

24 Tuigidh iadsan fòs, a chaidh mearachd ann an spiorad, fior eolas; agus foghlumaidh iadsan a bha ri borbhanaich teagasg.

CAIB. XXX.

IS truagh do'n chloinn cheannairc-ich, deir an Tighearn, a ta dealbh chomhairlean, ach cha'n ann uamsa; a ta còmhdachadh le brat-folaich[m], ach cha'n ann le mo spiorad-sa; a chum gu'n cuir iad peacadh ri peacadh.

2 A ta 'g imtheachd gu dol sìos do'n Eiphit, ach nach d'fhiosraich dhiomsa[n]; chum iad féin a neartachadh le neart Pharaoih, agus a dheanamh bun a sgàile na h-Eiphit.

3 Ach bithidh neart Pharaoih dhuibh na nàire; agus 'ùr bun a sgàile na h-Eiphit na mhasladh.

4 Oir bha a cheannardan aig Soan, agus thàinig a theachdairean gu Hanes.

5 Ghabh iad uile nàire do shluagh o nach d'fhuair iad tairbhe; o nach d'fhuair iad cuideachadh no tairbhe; ach *a bha* nan nàire agus nam masladh.

6 Eallach ainmhidhean na h-àirde deas; gu tìr airc agus éigin, as *an d'thig* an leomhan òg agus an seann leomhan, an nathair nimhe, agus an nathair theinteach itealach; giùlainidh iad an saibhreas air gualainn nan asal òga, agus an ionmhas air croit nan càmhal; dh'ionnsuidh sluaigh nach tabhair buannachd *dhoibh*.

7 Oir is dìomhain agus gun tairbhe còmhnadh nan Eiphiteach; uime sin thubhairt mi rithe so, Se an neart fantuinn nan tàmh[o].

8 Imich a nis, sgrìobh e fa'n comhair air clàr, agus comharaich e air leabhar; chum gu'm bi e air son nan aimsirean a thig, air son fianuis gu sìorruidh;

9 Gur sluagh ceannairceach so, clann bhreugach, clann leis nach àill éisdeachd a thabhairt do lagh an Tighearna:

10 A ta 'g ràdh ris na fir-sheallaidh, Na faicibh; agus ris na fàidhean, Na labhraibh nithe ceart ruinn ann am fàisneachd; labhraibh ruinn nithe mine; deanaibh fàisneachd cheilge:

11 Claonaibh air falbh o'n t-slighe; rachaibh a leth-taobh o'n rathad dhìreach; cuiribh air falbh uainn Ti naomh Israeil.

12 Air an aobhar sin, mar so deir Ti naomh Israeil, A chionn gu bheil sibh a' deanamh tàire air an fhocal so, agus ag earbsadh a claonadh agus a ceannairc, agus a' leigeal bhur taice ris;

[f] *tilgeadh nithe bun os ceann.* [g] *fhàsach, lòn.* [h] *fhear-sgeige.* [i] *a' feitheamh, ri faire.* [k] *a tha toirt air an duine bhochd tuisleachadh na chainnt.* [l] *bàn.* Eabh. [m] *dortadh tabhartais-dibhe.* [n] *o mo bheul.* Eabh. [o] *suidhe sàmhach.*

13 Uime sin bithidh an t-olc so dhuibh mar bhriseadh [p] ullamh gu tuiteam, *mar* aomadh ann am balladh àrd, a thuiteas gu làr gu h-obann, ann an tiota.

14 Agus brisidh se e, mar bhriseadh soithich a' chriadhadair, a bhrisear na bhloighdibh; cha chaomhain e, air chor as nach faighear, ann a bhriseadh, sgealb a thogas teine o'n teinntein [q], no a bheir uisge o'n tobar.

15 Oir mar so deir an Tighearn Iehobhah, Ti naomh Israeil, ann am pilleadh, agus ann an samhchair, tearnar sibh; ann an suaimhneas agus ann an earbsadh bithidh 'ur neart; ach cha b'àill leibhse.

16 Ach thubhairt sibh, Ni h-eadh, ach air eachaibh teichidh sinn; air an aobhar sin teichidh sibh; agus air *ainmhidhibh* luatha marcaichidh sinn; uime sin bithidh iadsan luath a leanas air 'ur tòir.

17 *Teichidh* aon mhìle roimh achmhasan [r] aona; roimh achmhasan chùignear teichidh sibh; gus am fàgar sibh mar chrann lom air mullach sléibh, agus mar bhrataich air cnoc.

18 Agus air an aobhar so feithidh an Tighearn, chum gu'n nochd e deadh-ghean duibh; agus air an aobhar so àrduichear e, chum gu'n nochd e tròcair dhuibh; oir is Dia ceart-bhreitheach an Tighearn; is beannuicht' iadsan uile a ta feitheamh ris-san.

19 Oir gabhaidh sluagh còmhnuidh ann an Sion, ann an Ierusalem; cha ghuil thu ni's mò; ni e mòr thròcair ort, ri guth do ghlaoidh; co luath sa chluinneas e, bheir e freagradh dhuit.

20 Agus ged bheir an Tighearn dhuibh aran airce, agus uisge àmhghair, gidheadh cha bhi do luchd-teagaisg air am fògradh fad as; ach bithidh do shùilean a' faicinn do luchd-teagaisg.

21 Agus cluinnidh do chluasan focal o d' chùlaobh, ag ràdh, So an t-slighe, gluaisibh innte, 'nuair a thionndaidheas sibh chum na làimhe deise, no chum na làimhe clìthe.

22 Agus truaillidh sibh truscan 'ur dealbhan airgid, agus sgeadachadh do dhealbhan òir; tilgidh tu uait iad mar eudach truaillte; their thu ris, Teich uam.

23 An sin bheir e uisge air son do shìl, leis an cuir thu d'fhearann; agus aran do thoradh na talmhainn, agus bithidh e reamhar agus pailt; anns an là sin, ionaltraidh do spréidh ann an àilean farsuing;

24 Agus ithidh na daimh, agus na h-asail òga a threabhas am fearann, innlinn air a deagh-ghlanadh, air a greadhadh leis a' ghuit agus leis an t-sluasaid.

25 Agus air gach beinn mhòir, agus air gach cnoc àrd, bithidh caochain agus sruthan uisge; ann an là an àir mhòir, an uair a thuiteas na baidealan [s].

26 Agus bithidh solus na gealaich mar sholus na gréine, agus bithidh solus na gréine a sheachd uiread, mar sholus sheachd laithean; san là anns an ceangail an Tighearn suas briseadh a shluaigh, agus anns an léighis e lot a bhuille.

27 Feuch, tha ainm an Tighearna a' teachd o chéin, a' losgadh *le* 'fheirg, agus an eallach [t] trom; tha a bhile air an lionadh le corruich, agus a theanga mar theine caithteach.

28 Agus bithidh 'anail mar shruth dian a' ruith thairis, a' ruigheachd gu meadhon a' mhuineil; a dh'fhasgnadh nan cinneach le fasgan an dìomhanais; agus *bithidh* srian ann an giallaibh an t-sluaigh, 'gan tarruing air seacharan.

29 Bithidh ceòl agaibh, mar anns an oidhche san coimhdear féill naomh; agus gairdeachas cridhe, amhuil an uair a dh'imicheas neach le *ceòl* pìoba, chum dol gu sliabh an Tighearna, gu carraig Israeil.

30 Agus bheir an Tighearn fa'near gu'n cluinnear a ghuth glòrmhor, agus gu'm faicear leagadh a nuas a ghairdein, le corruich ghairg, agus *le* lasair teine chaithtich; *le* sgapadh, agus doininn, agus clachaibh meallain.

31 Oir le guth an Tighearna buailear sìos an t Asirianach, *a* bha bualadh le slait.

32 Agus *anns* gach àit an siubhail an t-slat shònruichte, a leagas an Tighearn air, bithidh tiompan agus clàrsaichean; agus le cruaidh chòmhraig cogaidh e leatha.

33 Oir dh'ullaicheadh Tophet o shean; eadhon air son an righ tha sin air 'ullachadh; rinn e domhainn e, rinn e farsuing *e*; cruach theine agus mòran connaidh [u]; tha anail an Tighearna, mar shruth pronnaisc 'ga fhadadh [w].

[p] *bheum.* [q] *teallach.* [r] *bhagradh.* [s] *tùir.* [t] *uallach.* [u] *fiodha.* [w] *lasadh.*

CAIB. XXXI.

IS truagh dhoibhsan a tha dol sìos do'n Eiphit air son còmhnaidh; a ta 'g earbsadh a h-eachaibh, agus ag cur an dòchais ann an carbadaibh, a chionn gu *bheil iad* lìonmhor; agus ann am marcaichibh a chionn gu bheil iad ro làidir; ach cha seall iad air Ti naomha Israeil, agus cha'n iarr iad an Tighearn.

2 Ach tha Esan glic, agus bheir e olc *orra*, agus cha chuir e 'fhocal air cùl; ach éiridh e an aghaidh tighe nan aingidh, agus an aghaidh cobhair na muinntir a tha deanamh euceirt.

3 Oir is daoine na h-Eiphitich, agus cha Dia iad; agus is feoil an eich, agus cha spiorad; an 'nair a shìneas an Tighearn a mach a làmh, tuitidh am fear-cuideachaidh, agus leagar sìos am fear a bha air a chòmhnadh leis; agus millear iad gu léir le chéile.

4 Oir mar so thubhairt an Tighearn rium; mar a raoiceas [x] an leòmhan, eadhon an leòmhan òg, os ceann a chobhartaich, 'nuair a chruinnichear buidheann bhuachaillean na aghaidh; cha ghabh e geilt roimh an guth, agus cha chaill e a mhisneach air son an co-ghàir [y]; is amhluidh thig Tighearna nan sluagh a nuas gu cogadh air son sléibh Shioin, agus air son a chnuic.

5 Mar eunlaith ag itealaich *os ceann an àlaich*, mar sin dìonaidh Tighearn nan sluagh Ierusalem; le dìonadh saoraidh *se i; agus* le leum thairis tearnaidh *se i*.

6 Pillibh d'a ionnsuidh-san o'n do chlaon clann Israeil le seacharan fada.

7 Oir anns an là sin tilgidh gach aon air falbh uaith 'iodholan airgid, agus 'iodholan òir, a rinn 'ur làmhan féin duibh *chum* peacaidh.

8 Agus tuitidh an t-Asirianach, cha'n ann le claidheamh gaisgich; seadh cha'n e claidheamh duine a shluigeas suas e; ach teichidh e o'n chlaidheamh, agus claoidhear a dhaoin' òga.

9 Agus tre eagal théid e null dh'ionnsuidh a dhaingnich, agus gabhaidh a chinn-fheadhna geilt [z] roimh'n bhrataich; deir an Tighearn, aig am bheil a theine ann an Sion, agus 'àmhuinn [a] ann an Ierusalem.

CAIB. XXXII.

FEUCH rìoghaichidh rìgh ann am fìreantachd, agus riaghlaidh uachdarain ann am breitheanas.

2 Agus bithidh duine mar ionad-fasgaidh o'n ghaoith, agus mar dhìdein o'n doininn; mar shruthan uisge ann an àit tioram, mar sgàile craige mòire ann an tìr airsnealaich [b].

3 Agus cha bhi ceo air sùilibh na muinntir a chi [c], agus bheir cluasa na muinntir a chluinneas éisdeachd.

4 Agus tuigidh cridhe an duine bhrais eòlas; agus bithidh teanga an duine mhanntaich ealamh chum labhairt gu soilleir.

5 Cha ghoirear an t-ùmaidh fial ni's mò, agus cha'n abrar gu bheil am miodhoir daonnachdail [d].

6 Oir labhraidh an t-ùmaidh do ghnàth amaideachd, agus dealbhaidh a chridhe aingidheachd; a chur an gnìomh ceilge, agus a labhairt foill an aghaidh an Tighearna, a dheanamh anma an ocraich falamh, agus a thabhairt na dibhe o'n duine ìotmhor.

7 Tha inneala an duine mhiodhoir olc, tha e a' dealbh innleachdan aimhleasach, a' ribeadh nam bochd le briathraibh breugach, sa cheart àm an labhair an t-ainniseach gu fìrinneach.

8 Ach dealbhaidh an duine fial nithe fial; agus le nithibh fiala daingnichear e.

9 Eiribh, a mnathan a ta gu suaimhneach, cluinnibh mo ghuth; a nigheana gun umhaill, éisdibh ri mo chainnt [e].

10 Iomadh latha agus bliadhna bithidh sibh gun fhois, O mhnathan gun umhaill; oir dh'fhàilnich am fìon-fhogharadh, cha d'thig tional *an toraidh*.

11 Criothnaichibh, sibhse ta suaimhneach; bithibh gun fhois, sibhse ta gun umhaill; cuiribh dhibh, rùisgibh sibh féin; agus crioslaichibh 'ur leasraidh *le eudach-saic*.

12 Ni iad caoidh air son nan cìoch, air son nam machraichean taitneach, air son na fìonain torraich.

13 Thig an droighionn agus an dreas a nìos thar fearann mo shluaigh; seadh thar na h-uile thighibh aobhach *anns* a' bhaile luaghaireach.

14 Oir tha an t-àros air a thréigsinn, tha buidheann lìonmhor na cathrach air am fàgail: bithidh an

[x] *bhuireas.* [y] *tormain.* [z] *an ruaig.* [a] *'fhuirnis.* [b] *fearann tartmhor.* [c] *cha bhi iad crith-shuileach.* [d] *fial.* [e] *ghlòr.*

daingneach agus an tùr nan uamh-
aibh gu bràth, nan aoibhneas do na
h-asalaibh fiadhaich, nan ionaltradh
air son nan treudan ;
15 Gus an dòirtear a nuas oirnn
an Spiorad o'n àird, agus gu'm bi am
fàsach na mhachair thorraich, agus
gu'm measar a' mhachair thorrach
na frìdh.
16 An sin ni breitheanas tàmh
anns an fhàsach, agus anns a'
mhachair thorraich gabhaidh fìr-
eantachd còmhnuidh.
17 Agus is sìth obair na fìreant-
achd ; agus is toradh do'n fhìreant-
achd suaimhneas agus tèaruint-
eachd gu sìorruidh.
18 Agus gabhaidh mo shluagh
còmhnuidh ann am fardaich fhoist-
inich, agus ann an ionadaibh-còmh-
nuidh tèaruinte, agus ann an àit-
eachaibh tàimh suaimhneach.
19 An uair a thig a' chlach-mheal-
lain a nuas air an doire, agus nith-
ear a' chathair co ìosal ris a' chòmh-
nard.
20 Is beannuichte sibhse a ta cùr
sìl ri taobh gach uisge, a ta cur a
mach coise an daimh agus na h-as-
ail.

CAIB. XXXIII.

IS anaoibhinn duitse a chreachadair,
nach robh air do chreachadh thu
féin ; agus fhir na foill, ris nach do
bhuin iad gu fealltach : an uair a
sguireas tu do chreachadh, creachar
thu ; agus an uair a bheir thu thair-
is[c] a bhi ri foill, buinidh iad gu
fealltach riut.
2 O Thighearn dean tròcair oirnn ;
ortsa tha sinn a' feitheamh ; bi thus'
a'd' ghairdean dhoibh gach mad-
uinn ; ar slàinte fòs ri h-àm na
h-airce[d].
3 O ghuth a' bhuaireis theich na
slòigh ; an uair a thog thu suas thu
féin, sgapadh na cinnich.
4 Agus cruinnichear 'ur creach
mar a chruinnicheas am burrus :
mar shiubhal nan locust, thig e or-
ra.
5 Tha an Tighearn air 'àrdach-
adh ; seadh, tha a chòmhnuidh gu
h-àrd ; lìon e Sion le breitheanas
agus ceartas.
6 Agus bithidh slàinte làidir,
gliocas, agus eòlas, nan daingneach-
adh do d' linn ; tha eagal an Tigh-
earn na ionmhas da.
7 Feuch, togaidh na daoine cumh-
achdach gaoir an taobh a muigh ;
guilidh teachdairean na sìth gu
goirt.
8 Tha na ròide mòra fàsail,
dh'fhalbh am fear-turuis ; bhris e
an coimhcheangal, chuir e cùl ris na
caithrichibh, cha 'n'eil meas aig air
duine.
9 Tha an talamh ri bròn, *agus* a'
fannachadh ; tha Lebanon fo nàire,
agus air a ghearradh sìos ; tha Saron
air fàs mar fhàsach ; agus Basan
agus Carmel air crathadh dhiubh
an toraidh.
10 A nis éiridh mi, deir an Tigh-
earn ; a nis àrdaichear mi ; a nis
togaidh mi suas mi féin.
11 Bithidh sibh torrach ar moll ;
beiridh sibh asbhuain ; ni bhur anail,
mar theine, bhur caitheadh.
12 Agus bithidh na slòigh *mar*
aol air a losgadh ; mar dhroighionn
air a ghearradh sìos, loisgear iad
anns an teine.
13 Cluinnibh, O sibhse ta fad as,
an ni a rinn mi ; agus sibhse ta dlù,
aidichibh mo chumhachd.
14 Tha na peacaich ann an Sion
fuidh eagal ; ghlac uabhunn na
cealgairean ; cò nar measg a ghabhas
còmhnuidh maille ri teine millteach ?
cò nar measg a ghabhas còmhnuidh
maille ri lasraichibh sìorruidh ?
15 Esan a ghluaiseas gu h-ionraic,
agus a labhras gu ceart ; a ghabhas
gràin do bhuannachd na h-ainneirt,
a chrathas a làmh o bhi glacadh
duaise *na h-eucorach ;* a dhruideas
a chluas o éisdeachd ri *sgeul* fola,
agus a dhùineas a shùilean o amh-
arc air olc ;
16 Bithidh a chòmhnuidh-san
anns na h-ionadaibh àrda, bithidh
daingnichean nan creag nan dìdean
dha ; bheirear aran dha, *mairidh*
uisge gu cinnteach aige.
17 Seallaidh do shùilean air an
Righ na mhaise ; chi iad an tìr cian
fad as.
18 Smuainichidh do chridhe air
uabhunn. C'àit am bheil an scrìobh-
uiche ? C'àit am bheil am fear-
tomhais ? C'àit am bheil esan a
dh'àireamh na daingnichean ?
19 Cha'n fhaic thu sluagh borb ;
luchd na cainnte domhainn, nach
b'urrainn thu chluinntinn ; luchd
na teanga manntaich, nach b'urrainn
thu thuigsinn.
20 Amhairc air Sion, cathair ar
n-àrd fhéillean ; chi do shùilean
Ierusalem na còmhnuidh fhoistin-
ich, na pàilliun nach atharraichear ;

[c] *leigeas tu dhìot, sguireas tu.* [d] *ri h-uchd cruaidhchais.*

cha ghluaisear [e] aon d'a chuaillibh gu bràth, ni mò bhrisear aon d'a chordaibh.

21 Ach ann an sin *bithidh* an Tighearn glòrmhor [f] dhuinne na ionad aibhnichean agus shruthan leathan; cha siubhail soitheach ràmhach ann; ni mò théid long ghreadhnach troimhe.

22 Oir *is e* an Tighearn ar breitheamh; *is e* an Tighearn ar fear-tabhairt lagha; *is e* an Tighearn ar Righ; tearnaidh e sinn.

23 Tha do chuird [g] fuasgailte; cha b'urrain iad an crann a ro-dhaingneachadh; cha b'urrainn iad an seòl a sgaoileadh; an sin tha creach phailt air a roinn; ghlac am bacach a' chobhartach.

24 Agus cha'n abair am fear-àiteachaidh, Tha mi tinn: gheibh an sluagh, a ta chòmhnuidh an sin, maitheanas *nan* aingidheachd.

CAIB. XXXIV.

DLUTHAICHIBH, a chinneacha, chum éisdeachd; agus thugaibh aire, O fhineacha: éisdeadh an talamh, agus a làn; an saoghal, agus na h uile a ta teachd a mach uaith.

2 Oir tha fearg air an Tighearn an aghaidh nan cinneach uile; agus corruich an aghaidh an slògh uile; chuir e as doibh, thug e thairis iad chum casgairt.

3 Agus tilgear am mairbh a mach; agus o'n cairbhean naibh éiridh breun bholadh; agus leaghaidh na sléibhtean sìos le'm fuil.

4 Agus crìonaidh feachd [h] neimhe gu léir air falbh, agus fillear na neamha air a chéile mar dhuille leabhair; agus tuitidh am feachd uile sìos, mar thuiteas an duilleag sheargta o'n fhionain, agus mar am meas làn-abuich o'n chrann-fhige.

5 Oir tha mo chlaidheamh air a chur air mhisg [i] anns na néamhaibh; feuch, tuitidh e air Idumea, agus air an t-sluagh a mhallaich mise, chum breitheanais.

6 Tha claidheamh an Tighearna sàsuichte le fuil; tha e biadhta le saill, le fuil uan agus ghabhar, le saill airnean reitheachan; oir tha iobairt aig an Tighearn ann am Bosra, agus àr mòr ann an tìr Idumea.

7 Agus thig na h-aon-adharcaich a nuas maille riu, agus na daimh maille ris na tairbh; agus cuirear an tìr air snàmh le fuil, agus nithear an duslach reamhar le sàill.

8 Oir is e là dioghaltais an Tighearna *a th'ann*, agus bliadhna an ath-dhìolaidh air son connsachaidh Shioin.

9 Agus iompaichear a sruthan gu pìc, agus a duslach gu pronnasc; agus fàsaidh a fearann uile na phìc loisgich.

10 Cha d'théid a chur as dh'oidhche no a là; gu sìorruidh théid a deatach suas; o àl gu h-àl bithidh si fàs; gu linn nan linn cha d'théid aon neach troimpe.

11 Ach sealbhaichidh am pelican agus a' ghràineag [k] i; agus gabhaidh a' chailleach-oidhche agus am fitheach còmhnuidh innte; agus sìnidh e thairis oirre sreang an léirsgrios, agus clachan na faoineachd [l].

12 Gairmidh iad a h-uaislean do'n rìoghachd, ach cha *bhi iad* ann; agus thig a ceannardan uile gu neo-ni.

13 Agus fàsaidh an droigheann suas na lùchairtibh; an cnnntagach agus an dris na daingnichibh; agus bithidh si na fàrdaich aig dragonaibh, na h-àros aig nigheanaibh na comhachaig.

14 Agus coinnichidh fiadh-bheathaichean [m] àn fhàsaich agus fiadhbheathaichean na machrach a chéile; agus glaodhaidh am fiadh-dhuine r'a chompanach; an sin fòs gabhaidh an screuchag-oidhche fois, agus gheibh i dh'i féin aite-tàimh.

15 An sin ni a' chailleach-oidhche mhòr a nead, agus beiridh si a h-uighean; agus ni i gur, agus cruinnichidh si *a h-àlach* fo a sgàile; an sin fòs cruinnichear na faing, gach aon le a chéile féin.

16 Fiosruichibh do leabhar an Tighearn, agus leughaibh; cha bhi aon dhiubh so air chall, cha bhi aon as eugais a céile; oir is e mo bheulsa thug an àithne, agus is e a spiorad a thionail iad.

17 Agus thilg e an crannchur air an son, agus roinn a làmh dhoibh e le sreing; sealbhaichidh iad e gu sìorruidh; o àl gu h-àl gabhaidh iad còmhnuidh ann.

CAIB. XXXV.

NI am fàsach agus an talamh tartmhor gàirdeachas air an

[e] *ghlidichear.* [f] *Ach* bithidh *ainm glòrmhor an Tighearn.* [g] *bhuill, d'acfuinn.* [h] *sluagh.* [i] *air a thumadh, air 'uisgeachadh.* [k] *an scarbh.* [l] *fàsalachd.* [m] *coin fhiadhaich.*

son; agus bithidh an dithreabh[m] ait, agus thig e fo bhlàth mar an ròs.

2 Brisidh e mach gu h-ùrar, seadh ni e gairdeachas gu subhach agus gu ceòlmhor; bheirear glòir Lebanoin dha, maise Charmeil agus Sharoin; chi iad sin glòir an Tighearna, *agus* maise ar De-ne.

3 Neartuichibh-se na làmhan laga, agus daingnichibh na glùinean anfhann.

4 Abraibh riu-san *a ta* lag-chridheach, Bithibh làidir, na biodh eagal oirbh; feuch, thig bhur Dia le dioghaltas, *'se* Dia le ath-dhìoladh; thig e féin, agus saoraidh e sibh.

5 An sin fosgailear sùilean nan dall, agus bithidh cluasan nam bodhar air am fosgladh.

6 An sin leumaidh am bacach mar fhiadh, agus seinnidh teanga a' bhalbhain; oir anns an fhàsach brisidh uisgeachan a mach, agus sruthan anns an dithreabh.

7 Agus fàsaidh am fearann tioram na linne, agus am fearann tartmhor na thobraichibh uisge: ann an àite-còmhnuidh nan dragon, agus *nan* leaba, bithidh feur, leis a' chuilc agus an luachair.

8 Agus bithidh rathad mòr an sin, agus slighe; agus goirear slighe na naomhachd dheth; cha siubhail neach neo-ghlan d'a thrid; ach *bithidh* e air an son-sa; cha d'théid am fear-turuis no na daoine baoghalta air seacharan *ann*[n].

9 Cha bhi leòmhan an sin, ni mò thig fiadh-bheathach millteach suas ann; cha'n fhaighear an sin e; ach siubhlaidh a' mhuinntir shaorta *ann.*

10 Agus pillidh saor-dhaoine an Tighearna, agus thig iad gu Sion le caithream, agus aoibhneas sìorruidh air an cinn; gheibh iad gairdeachas agus aoibhneas, agus teichidh bròn agus osnaich air falbh.

CAIB. XXXVI.

AGUS tharladh anns a' cheathramh bliadhna deug do righ Heseciah, *gu'n* d'thàinig Senacherib righ Asiria nìos an aghaidh uile bhailte daingnichte Iudah, agus ghlac e iad.

2 Agus chuir righ Asiria Rabsaceh o Lachis do Ierusalem, dh'ionnsuidh righ Heseciah, le armailt mhòir; agus sheas e aig sruth-chlais na linne uachdaraich, air rathad mòr achaidh an luadhadair.

3 An sin thàinig a mach d'a ionnsuidh Eliacim mac Hilciah, a *bha* os ceann an tighe, agus Sebnah an scrìobhuiche, agus Ioah mac Asaiph an seanachaidh.

4 Agus thubhairt Rabsaceh riu, Abraibh a nis ri Heseciah, Mar so deir an righ mòr, righ Asiria, Ciod e am bun-dòchais so as am bheil thu ag earbsadh?

5 Tha thu ag ràdh, (ach is briathra faoin *iad,) Tha* comhairle agus neart *agam* air son a' chogaidh; a nis co as am bheil thu ag earbsadh, gu deanadh tu ceannairc a'm' aghaidh-sa?

6 Feuch, tha thu 'g earbsadh as an luirg bhriste chuilce sin, as an Eiphit; ni, ma leigeas duin' a chudthrom air, a théid a steach na làimh, agus a thollas troimhe i: mar so tha Pharaoh righ na h-Eiphit dhoibhsan uile a dh'earbas as.

7 Ach ma their thu rium, As an Tighearn ar Dia tha ar n-earbsadh; nach e sin esan a chuir Heseciah air falbh 'ionadan àrda agus 'altairean; agus thubhairt e ri Iudah agus ri Ierusalem, Fa chomhair na h-altaire so sleuchdaidh sibh?

8 A nis uime sin, guidheam ort, tabhair géill[o] do'm thighearn righ Asiria; agus bheir mise dhuit dà mhìle each, ma's urrainn thu, as do thaobh-sa, marcaichean a chur orra.

9 Cionnus ma ta a philleas tu air ais aon cheann-feadhna do na seirbhisich a's lugha ta aig mo thighearn? agus a dh'earbas tu as an Eiphit air son charbadan agus marcshluaigh?

10 Agus a nis, ann an as eugmhais an Tighearna a thàinig mis' a nìos an aghaidh na tìre so, g'a sgrios? *Is e* an Tighearn a thubhairt rium, Rach suas an aghaidh na tìre so, agus sgrios i.

11 An sin thubhairt Eliacim, agus Sebnah agus Ioah ri Rabsaceh, Labhair, guidheamaid ort, ri do sheirbhisich, anns a' chainnt Shirianaich, oir tuigidh sinn *i;* agus na labhair ruinn anns a' chainnt Iudhaich, ann an cluasaibh an t-sluaigh a *ta* air a' bhalladh.

12 Agus thubhairt Rabsaceh, An ann a dh'ionnsuidh do thighearna-sa agus a d'ionnsuidh-sa, a chuir mo thighearn mise, a labhairt nam briathra so? nach ann a dh'ionnsuidh nan daoine a ta nan suidhe air a' bhalladh, a chum gu'n ith iad

[m] *tìr neo-àitichte.* [n] *ach bithidh Esan leo, ag imeachd air an t-slighe; ionnas nach d'théid na daoine baoghalta* féin *air seacharan.* [o] *geall-umhlachd.*

an salchar féin, agus gu'n òl iad an
uisge [p] féin, maille ribhse?
13 An sin sheas Rabsaceh, agus
ghlaodh e le guth àrd anns a' chainnt
Iudhaich, agus thubhairt e, Cluin-
nibh briathran an righ mhòir, righ
Asiria:
14 Mar so deir an righ, Na meall-
adh Heseciah sibh, oir cha bhi e
comasach air 'ur tearnadh:
15 Agus na tugadh Heseciah
oirbh bhur dòchas a chur anns an
Tighearn, ag ràdh, Gu cinnteach
téarnaidh [q] an Tighearn sinn, cha
d'thoirear thairis am baile so ann
an làimh righ Asiria:
16 Na h-éisdibh ri Heseciah; oir
mar so deir righ Asiria, Deanaibh
coimhcheangal riumsa *le* tíodhlac-
adh, agus thigibh do m' ionnsuidh;
agus itheadh gach fear d'a chrann-
fìona, agus gach fear d'a chrann-
fìge féin, agus òladh gach fear uisge
a 'thobair féin;
17 Gus an d'thig mis agus gu'n
d'thoir mi sibh gu tìr cosmhuil ri'r
tìr féin; tìr arbhair agus fhìona, tìr
arain agus fhìon-liosan.
18 *Thugaibh an aire* nach cuir
Heseciah impidh oirbh, ag ràdh,
Tèarnaidh an Tighearn sinn. An do
theasairg dée nan cinneach, gach
aon a thìr féin, a làimh righ Asiria?
19 C'àit am bheil dée Hamait agus
Arphaid? c'àit am bheil dée She-
pharbhaim? an do theasairg iad Sa-
maria as mo làimh-sa!
20 Cò am measg uile dhiathan
nan dùthchanna so, a theasairg an
tìr féin as mo làimh-sa, gu'n teas-
airgeadh an Tighearn Ierusalem as
mo làimh?
21 Ach dh'fhan iad nan tosd,
agus cha d'thug iad focal freagraidh
air; oir b'i àithne an righ, Na tug-
aibh freagradh air.
22 An sin thàinig Eliacim mac
Hilciah a *bha* os ceann an tighe,
agus Sebnah an scrìobhuiche, agus
Ioah mac Asaiph an seanachaidh, gu
Heseciah, le'n eudach reubta, agus
dh'innis iad dha briathran Rabsa-
ceh.

CAIB. XXXVII.

AGUS an uair a chuala Heseciah
an righ e, reub e 'eudach, agus
chòmhdaich se e féin le eudach
saic, agus chaidh e a steach do thigh
an Tighearna.
2 Agus chuir e Eliacim a bha os
ceann an tighe, agus Sebna an
scrìobhuiche, agus seanoirean nan
sagart, còmhdaichte le eudach saic,
gu Isaiah mac Amois, am fàidh.
3 Agus thubhairt iad ris, Mar so
deir Heseciah, Is là teinn agus ach-
mhasain agus maslaidh an là so;
oir tha clann air teachd gu inbhe
breith, agus neart gu breith cha
'n'eil ann.
4 Theagamh gu'n tabhair an Tigh-
earn do Dhia fa'near briathran Rab-
saceh, a chuir a thighearn righ Asi-
ria a mhaslachadh an Dé bheo; agus
gu'n cronuich e na briathran a chual
an Tighearn do Dhia: cuir thusa
ma ta suas urnuigh air son an iarm-
aid a dh'fhàgadh.
5 Mar sin thàinig òglaich [r] righ
Heseciah gu Isaiah.
6 Agus thubhairt Isaiah riu, Mar
so their sibh ri 'ur tighearn, Mar so
tha an Tighearn ag ràdh, Na biodh
eagal ort air son nam briathran a
chuala tu, leis an d'thug òglaich righ
Asiria masladh dhomhsa.
7 Feuch cuiridh mi osag air [s],
agus cluinnidh e tuairisgeul [t], agus
pillidh e d'a thìr féin; agus bheir
mi air tuiteam leis a' chlaidheamh
na thìr féin.
8 Mar sin phill Rabsaceh, agus
fhuair e righ Asiria a' cogadh an
aghaidh Libnah; oir chual e gu'n
d'fhalbh e o Lachis.
9 Agus an uair a chual e mu
thimchioll Thirhacah righ Etiopiah,
ag ràdh, Thàinig e mach a chogadh
riut; chuir e teachdairean gu He-
seciah, ag ràdh,
10 Mar so their sibh ri Heseciah
righ Iudah, Na mealladh do Dhia
thu, as am bheil thu ag earbsadh, ag
ràdh, Cha d'thoirear Ierusalem
thairis do làimh righ Asiria.
11 Feuch, chuala thu ciod a rinn
righrean Asiria ris na dùthchannaibh
uile, 'gan sgrios gu tur; agus am bi
thusa air do thearnadh?
12 An do theasairg dée nan cin-
neach iadsan a sgrios m'aithriche-
sa, *eadhon* Gosan, agus Haran, agus
Reseph, agus mic Edein a bha ann
an Telasar?
13 C'àit am bheil righ Hamait,
agus righ Arphaid, agus righ mòr-
bhaile Shepharbhaim, Hena, agus
Ibhah?
14 Agus ghabh Heseciah an litir
o làimh nan teachdairean, agus
leugh se i, agus chaidh Heseciah
suas do thigh an Tighearna, agus
sgaoil e i am fianuis an Tighearna.

[p] *mùn.* [q] *teasairgidh.* [s] *spiorad ann.*
[r] *scirbhisich, searbhanta.* [t] *iomradh.*

15 Agus rinn Heseciah urnuigh ris an Tighearn, ag ràdh,
16 O Thighearn nan sluagh, Dhia Israeil, a ta a'd' chòmhnuidh *eadar* na cherubim; is tusa féin, a'd' aon-ar, Dia uile rioghachda na tal-mhainn; is tu a rinn na nèamhan agus an talamh.
17 Crom, O Thighearn, do chluas, agus cluinn; fosgail, O Thighearn, do shùilean, agus faic; agus cluinn uile bhriathran Shenacherib, a chuir e a mhaslachadh an Dé bheo.
18 Gu deimhin, O Thighearn, sgrios righrean Asiria na cinnich uile, agus am fearann.
19 Agus thilg iad an dée anns an teine; oir cha *bu* dée iad, ach obair làmhan duine, fiodh agus clach; uime sin sgrios iadsan iad.
20 Ach a nis O Thighearn ar Dia, teasairg sinn o a làimh; a chum gu'm bi fios aig uile rioghachdaibh na talmhainn gur tus', a Thighearn, an t-aon *Dia*.
21 An sin chuir Isaiah mac Amois fios gu Heseciah, ag ràdh, Mar so deir an Tighearn Dia Israeil, Do thaobh na h'urnuigh a rinn thu rium mu thimchioll Shenacherib righ Asi-ria;
22 So am focal a labhair an Tigh-earn m'a thimchioll-san; Rinn òigh-nighean Shioin tàir ort, rinn i gàire fanoid riut; chrath nighean Ierusa-leim a ceann air do chùlaobh.
23 Cò d'an d'thug thu masladh agus toi-bheum? agus cò a thog thu do ghuth na aghaidh, agus a thog thu suas do shùilean gu h-àrd? *an ann* an aghaidh Ti naomha Israeil?
24 Le do luchd-muinntir mhas-laich thu an Tighearn, agus thubh-airt thu, Le lìonmhoireachd mo charbad dhìr mi àirde nam beann, sliosan Lebanoin; agus gearraidh mi sìos a' chuid a's àirde d'a chraobh-an seudair, rogha a chraobhan giuth-ais; agus théid mi stigh do ionad àrd a chrìche, frìth a Charmeil.
25 Chladhaich mi agus dh'òl mi uisgeacha; agus le bonn mo chos thiormaich mi uile shruthan nan ionada daingnichte.
26 Nach cuala tu o shean *gu'n* d'rinn mi e, *agus* o aimsiribh cian gu'n do dhealbh mi e? A nis thug mi gu crìch e, gu'm biodh tusa chum bailte daingnichte chur fàs nan carnaibh sgrios.
27 Uime sin bha an luchd àiteach-aidh air bheag neart; bha iad fo gheilt-chrith agus amhluadh; bha iad mar fheur na machrach, agus mar an luibh uaine; *mar* fheur mullaich an tighe, agus *mar* an t-arbhar a sheargas mu'm fàs e suas.
28 Ach is aithne dhomh do shuidhe sìos, agus do dhol a mach, agus do theachd a steach, agus do bhoile ann am aghaidh.
29 A chionn gu'n d'thàinig do bhoile a'm' aghaidh, agus d'àrdan [u], a nìos gu'm chluasaibh; air an aobh-ar sin cuiridh mi mo dhubhan ann ad shròin, agus mo shrian ann ad bheul; agus pillidh mi air d'ais thu air an t-slighe air an d'thàinig thu.
30 Agus bithidh so na chomhara dhuit; Ithibh air a' bhliadhna so an ni sin a dh'fhàsas leis féin, agus an dara bliadhna an ni a chinneas as sin; agus an treas bliadhna cuiribh agus buainibh; agus suidhichibh fìon-liosan, agus ithibh an toradh.
31 Agus gabhaidh am fuigheall a théid as do thigh Iudah, fathast freumh sìos, agus giùlainidh e tor-adh suas.
32 Oir o Ierusalem théid fuigheall a mach, agus iadsan a théid as o shliabh Shioin: ni eud Tighearna nan sluagh so a choimhlionadh.
33 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn mu thimchioll righ Asi-ria, Cha d'thig e a steach do'n chath-air so, agus cha tilg e saighead innte, agus cha tog e sgiath fa comhair, agus cha chuir e suas torr na h-agh-aidh.
34 Air an t-slighe air an d'thàinig e, mar sin pillidh e; agus do'n chath-air so cha d'thig e steach, deir an Tighearn.
35 Agus dìonaidh mis' a' chathair so chum a tearnadh, air mo sgàth féin, agus air sgàth Dhaibhidh m'òg-laich.
36 Agus chaidh aingeal an Tigh-earna a mach, agus bhuail e, ann an campa nan Asirianach, ceud agus ceithir fichead agus cùig mìle; agus an uair a dh'éirich *daoine* sa mhad-uinn, bha iad sin uile nan corpaibh marbha.
37 Agus thog Senacherib righ Asiria air, agus dh'fhalbh e, agus phill e, agus ghabh e còmhnuidh ann an Ninebheh.
38 Agus tharladh, an uair a bha e ri aoradh ann an tigh Nisroch a dhé, gu'n do bhuail Adramelec agus Sareser, a mhic, e leis a' chlaidh-eamh, agus theich iad do thìr Ar-menia; agus rìoghaich Esarhadon a mhac na àit.

[u] *do dhalmachd.*

CAIB. XXXVIII.

ANNS na laithibh sin bha Hese-
ciah tinn gu bàs; agus thàinig
Isaiah am fàidh, mac Amois, d'a
ionnsuidh, agus thubhairt e ris, Mar
so tha an Tighearn ag ràdh, Cuir
do thigh an ordugh [w], oir gheibh
thu bàs, agus cha mhair thu beo.
2 An sin thionndaidh Heseciah
'aghaidh ris a' bhalladh, agus rinn e
urnuigh ris an Tighearn;
3 Agus thubhairt e, Guidheam
ort, O Thighearn, cuimhnich a nis
cionnus a ghluais mi a'd' làthair ann
am firinn, agus le cridhe iomlan,
agus rinn mi an *ni a ta* maith a'd'
shùilibh. Agus ghuil Heseciah gu
goirt.
4 An sin thàinig focal an Tigh-
earna dh'ionnsuidh Isaiah, ag ràdh,
5 Falbh agus abair ri Heseciah,
Mar so deir an Tighearn, Dia
Dhaibhidh t'athar, Chuala mise
d'urnuigh, chunnaic mi do dheoir;
feuch cuiridh mi ri d' laithibh cùig
bliadhna deug;
6 Agus saoraidh mi thusa agus
am baile so a' làimh righ Asiria;
agus dìonaidh mi am baile so.
7 [Agus thubhairt Isaiah [x],] *'Se* so
a's comhara dhuit gu'n dean an
Tighearn an ni a labhair e;
8 Feuch, bheir mi air ais dubhar
nan ceum, a ta air dol sìos leis a'
ghréin air ceumaibh [y] Ahais, deich
ceuman air ais. Agus phill a' ghrian
air a h-ais deich ceuman air na
ceumaibh air an deachaidh i sìos.
9 Scrìobhadh Heseciah righ Iu-
dah, an uair a bha e tinn, agus
shlànuicheadh e o 'thinneas.
10 Thubhairt mi, ann an giorrach-
adh mo laithean, Théid mi a steach
air dorsaibh na h-uaighe, chaill mi
fuigheall mo bhliadhnachan.
11 Thubhairt mi, Cha'n fhaic mi
ni's mò an Tighearn, *eadhon* an
Tighearn ann an tìr nam beo; cha
seall mi air duine ni's mò, maille ri
luchd-àiteachaidh an t-saoghail.
12 Tha m'aois air dealachadh
rium, agus dh'atharraicheadh i air
falbh mar *phàilliun* buachaille;
ghearradh as mo bheatha mar *gu'm
b'ann* leis an fhigheadair; ta e 'gam
chlaoidheadh le tinneas caithteach;
o là eadhon gu h-oidhche ta thu a'
cur as domh.
13 Shaoil mi, gus a' mhaduinn,
gu'm briseadh e, mar leòmhan, mo
chnàmhan uile; o là eadhon gu
h-oidhche ta thu a' cur as domh.
14 Mar ghobhlan gaoithe *no mar*
chorr, rinn mi cànran; rinn mi
caoidh mar choluman: tha mo shùil-
ean air fàilneachadh *le sealltuinn*
suas. O Thighearn, tha mi air mo
shàruchadh; bi thus' a'd' urras
dhomh.
15 Ciod a their mi? Labhair e
rium, agus fòs choimhlion e. Gluais-
idh mi gu fòil uile bhliadhnachan
mo *bheatha*, air son amhghair
m'anma.
16 O Thighearn, trìd *nan nithe*
sin bithidh siad beo, agus anns *na
nithibh* sin ta beatha mo spioraid:
mar sin shlànuich agus bheothaich
thu mi.
17 Feuch, tha m'amhghar air a
chaochladh gu fois; theasairg thu
gu caomh m'anam o shlochd millt-
each; seadh, thilg thu air do chùl-
aobh m'uile lochdan.
18 Gu deimhin cha dean an uaigh
luadh [z] ort, cha d'thoir am bàs cliù
dhuit; cha chuir iadsan a théid sìos
do'n t-slochd an dòigh ann ad fhìr-
inn.
19 Am beo, am beo, molaidh esan
thu, mar a dheanams' air an là'n
diugh; foillsichidh an t-athair do'n
chloinn do thairisneachd [a].
20 Bha an Tighearn *leam* do m'
thearnadh; air an aobhar sin seinn-
idh sinn mo dhàin air na h-inneal-
aibh-ciuil, uile laithean ar beatha,
ann an tigh an Tighearna.]
21 Agus thubhairt Isaiah, Gabh-
adh iad meall fhìgean, agus sgaoil-
eadh iad air an neasgaid iad, agus
slànuichear e.
22 Agus thubhairt Heseciah, Ciod
e an comhara gu'n d'théid mi suas
do thigh an Tighearna?

CAIB. XXXIX.

ANNS an àm sin, chuir Mero-
dachbaladan, mac Bhaladain
righ Bhabiloin, litir agus tiodhlac gu
Heseciah; oir chual e gu'n robh e
tinn, agus gu'n do shlànuicheadh e.
2 Agus rinn Heseciah gairdeachas
air an son; agus dh'fheuch e dhoibh
tigh-tasgaidh a nithe luachmhor, an
t-airgiod agus an t-òr, agus na spìos-
ruidhean, agus an ola luachmhor,
agus a thigh-armachd gu léir, agus
na h-uile ni a fhuaradh na ion-
mhasaibh; cha robh ni na thigh
agus na rìoghachd uile, nach
d'fheuch e dhoibh.
3 Agus thàinig am fàidh Isaiah
gu righ Heseciah, agus thubhairt e

[w] *Thoir àithne mu thimchioll do thighe.* [x] Faic II. Righ. XX. 8, 9. [y] *cuairteadair-gréine.* [z] *iomradh.* [a] *d'fhìrinn.*

ris, Ciod a thubhairt na daoine so? agus cia as a thàinig iad a d'ionnsuidh? Agus thubhairt Heseciah, Thàinig iad do m'ionnsuidh o thìr chéin, o Bhabilon.

4 Agus thubhairt e, Ciod a chunnaic iad ann ad thigh? Agus thubhairt Heseciah, Na h-uile *nithe* a *th*'ann mo thigh chunnaic iad; cha 'n'eil ni ann am ionmhasaibh nach d'fheuch mi dhoibh.

5 An sin thubhairt Isaiah ri Heseciah, Cluinn focal Tighearna nan sluagh.

6 Feuch, tha na laithean a' teachd, anns am bi gach ni a *th*'ann ad thigh, agus a thaisg d'aithrichean suas gus an là an diugh, air a ghiùlan air falbh gu Babilon: cha'n fhàgar ni air bith, deir an Tighearn.

7 Agus do d' mhacaibh a thig uait, a ghineas tu, bheir iad leo; agus bithidh iad nan caillteanaich ann an lùchairt righ Bhabiloin.

8 An sin thubhairt Heseciah ri Isaiah, *Is* maith focal an Tighearna a labhair thu; oir thubhairt e gu'm bi sìth agus fìrinn ann ri mo laithibh-se.

CAIB. XL.

THUGAIBH comhfhurtachd, thugaibh comhfhurtachd do mo shluagh-sa, deir 'ur Dia.

2 Labhraibh gu sòlasach ri Ierusalem; agus glaodhaibh rithe, gu'n do choimhlionadh a cogadh, gu'n do ghlanadh a h-aingidheachd; oir fhuair i o làimh an Tighearn a dhà uiread r'a h-uile pheacaibh.

3 Guth an ti a ghlaodhas anns an fhàsach [a], Ulluichibh slighe an Tighearna! réitichibh anns an fhàsach [b] slighe àrd do ar Dia-ne!

4 Bithidh gach gleann air 'àrdachadh, agus gach sliabh agus cnoc air 'ìsleachadh; agus nithear an càm dìreach, agus na h-ionada garbha nan còmhnard réidh.

5 Agus foillsichear glòir an Tighearna, agus chi gach uile fheoil *i* le chéile; oir is e beul an Tighearna a labhair.

6 Tha guth ag ràdh, Eigh; agus thubhairt mise, Ciod a dh'éigheas mi? Is feur gach uile fheoil, agus ta a h-òirdheirceas uile mar bhlàth na machrach.

7 Tha am feur a' seargadh, am blàth a' crìonadh, 'nuair a shéideas gaoth an Tighearna air; gu cinnteach is feur an sluagh.

8 Tha am feur a' seargadh, am blàth a' crìonadh; ach seasaidh focal ar Dé-ne gu sìorruidh.

9 O thus' a tha tabhairt deadh sgéil do Shion, gabh suas gu sliabh àrd, O thus' a tha tabhairt deadh sgéil do Ierusalem, tog do ghuth le neart; tog *e*, na biodh eagal ort; abair ri bailtibh Iudah, Feuch bhur Dia!

10 Feuch thig an Tighearn Iehobhah le làimh làidir, agus bheir a ghairdean buaidh a mach dha; feuch, tha a dhuais maille ris, agus 'obair na fhianuis.

11 Mar bhuachaille beathaichidh e a threud; le a ghairdean cuairtichidh e na h-uain, agus giùlainidh se *iad* na uchd; iomainidh e gu séimh an spréidh a tha trom le h-àl [c].

12 Cò a thomhais na h-uisgeachan ann an glaic a làimhe; agus a shìn a mach na néamha le réis; agus a chruinnich duslach na talmhainn ann an soitheach-tomhais; agus a chothromaich na sléibhtean ann an sligibh, agus na cnuic ann am meighchothroim?

13 Cò a sheòl Spiorad an Tighearna; no *mar* aon d'a chomhairle, a theagaisg e?

14 Cò ris a chuir e a chomhairle, agus cò a theagaisg e, agus a sheòl dha ceum a' bhreitheanais, agus a dh'ionnsuich dha eòlas, agus a sheòl dha slighe na tuigse?

15 Feuch *tha* na cinnich mar bhoinne an t-soithich-uisge; agus measar iad mar dhus mìn na sligetomhais: feuch, togaidh e suas na h-eileana mar smùirnean.

16 Agus cha leòr Lebanon, gu a losgadh, agus cha leòr a bheathaichean air son ìobairt-loisgte.

17 *Tha* na cinnich uile mar neoni na làthair-san; tha iad air am meas leis mar fhior neo-ni agus dìomhanas.

18 Cò ris, ma seadh, a shamhlaicheas sibh Dia? agus ciod an coslas a ni sibh dha [d]?

19 Tilgidh am fear-cìrde dealbh snaidhte, agus cuiridh an t-òr-cheard thairis e le h-òr; agus ni e slabhruidhean airgid *air a shon*.

20 Am fear aig nach 'eil fiù tabhartas, taghaidh e mìr fiodha nach grod; iarraidh e mach dha féin fear-oibre seòlta, a chuireas an uigheam dealbh snaidhte nach d'théid a ghluasad.

21 Nach d'fhuair sibh fios? nach

[a] *Guth neach a' glaodhaich; Anns an fhàsach, etc.* [b] *dithreabh.*
[c] *na caoirich-altruim.* [d] *ciod an samhla bheir sibh air?*

cua.a sibh *sgeul?* nach do chuireadh an céill duibh o thùs? nach do thuig sibh o *leagadh* bunaite na talmhainn?

22 *Is esan* a ta na shuidhe air cuairt na talmhainn, agus *tha* a luchd-àiteachaidh mar fhionnainfheoir[e]; a ta sìneadh mach nan néamha mar sgàil thana, agus 'gan sgaoileadh mar bhùth anns an gabhar còmhnuidh.

23 A tha tabhairt phrionnsuchan gu neo-ni, *agus* a' deanamh bhreitheachan nan dìomhanas.

24 Seadh cha suidhichear iad, ni mò a chuirear iad, ni mò a fhreumhaicheas am bun san talamh; an uair a shéideas e orra, seargaidh iad; agus bheir a' chuairt-ghaoth air falbh iad mar asbhuain.

25 Cò ris ma ta a shamhluicheas sibh mise, no a choimeasar mi? deir an Ti naomha.

26 Togaibh 'ur sùilean an àird, agus feuchaibh, cò a chruthaich iad so; Esan a bheir a mach an armailtean air àireamh; a ghairmeas orr' uile air an ainm; trid meud a neirt agus treise a chumhachd, cha bhi aon air chall[f].

27 C'uime a deir thusa, O Iacoib, agus a labhras tu, O Israeil; tha mo shlighe foluichte o'n Tighearn, tha mo chòir air a leigeadh air dearmad le mo Dhia;

28 Nach aithne dhuit, nach cuala tu? An Dia bith-bhuan, an Tighearn, Cruith-fhear chrìocha na talmhainn, cha'n fhannaich agus cha sgìthich e; cha'n fheudar a thuigse a rannsachadh.

29 Bheir esan neart do'n anfhann, agus dhoibhsan *a ta* gun lùgh meudaichidh e treise.

30 Fàsaidh na h-òigfhir lag agus sgìth, agus tuitidh an òigridh thaghta gu làr;

31 Ach iadsan a dh'fheitheas air an Tighearn gheibh iad spionnadh nuadh; éiridh iad suas mar iolair air a sgiathaibh; ruithidh iad agus cha bhi iad sgìth, siùbhlaidh iad agus cha'n fhàs iad fann.

CAIB. XLI.

BITHIBH 'n'ur tosd a'm' làthair, O eileana, agus ath-nuadhaicheadh na slòigh *an* neart; thigeadh iad am fagus, an sin labhradh iad; dlùthaicheamaid r'a chéile chum tagraidh.

2 Cò a dhùisg suas an t-ionracan o'n ear, a ghairm e chum a choise, a chuir na cinnich na fhochair, agus a thug dha riaghladh thar righribh? a rinn *iad* mar an duslach roimh a chlaidheamh, *agus* mar an asbhuain fhuadaichte roimh a bhogha?

3 Ruaig e iad, chaidh e thairis ann an tèaruinteachd; air slighe nach d'imich e *roimhe* le a chosaibh.

4 Cò a dh'oibrich agus a choimhlion *so*, a' gairm nan ginealach o thùs? Mise an Tighearn, an ceud neach, agus maille riusan air dheireadh, *is* mise e.

5 Chunnaic na h-eileana, agus ghabh iad eagal; iomalla na tìre, *agus* bha iad fo uabhas; dhlùthaich iad, thàinig iad am fagus.

6 Chuidich gach fear a choimhearsnach, agus thubhairt e r'a bhràthair, Bi misneachail.

7 Mar sin thug an saor misneach do'n òr-cheard; esan a mhìnicheas leis an òrd, do'n fhear a bhuaileas air an innein; ag ràdh, *Tha* e ullamh chum a thàthadh[g]; agus dhaingnich e le tairngibh *e*, air chor as nach gluaisteadh e.

8 Ach thusa Israeil, m'òglach, a Iacoib, a roghnaich mi; sliochd Abrahaim mo charaid;

9 *Thusa* a stiuir mi o iomallaibh na talmhainn, agus a ghairm mi o mheasg a maithean; agus thubhairt mi riut, Is tu m'òglach, roghnaich mi thu, agus cha do chuir mi cùl riut:

10 Na biodh eagal ort, oir *tha* mise maille riut; na biodh geilt ort, oir is mise do Dhia; neartaichidh[h] mi thu, seadh cuidichidh[i] mi thu, seadh cumaidh[k] mi suas thu le deas làimh m'fhìreantachd.

11 Feuch nàraichear agus maslaichear iadsan uile a bha air bhoile riut; bithidh iad mar neo-ni; agus théid iadsan a ni strì riut am mugha.

12 Iarraidh tu iad, agus cha'n fhaigh thu iad, *eadhon* na daoine a rinn strì riut; bithidh na daoin' a rinn cogadh riut mar neo-nì, agus mar ni gun bhrìgh.

13 Oir tha mise, an Tighearn do Dhia, 'gad chumail suas air do làimh dheis; ta mi ag ràdh riut, Na biodh eagal ort, ni mise cobhair ort.

14 Na biodh eagal ort, a chnuimh a Iacoib, a dhaoine bàsmhor Israeil; ni mise cobhair ort, deir an Tigh-

[e] *leumnaich uaine, dhreollain.* [f] *air dearmad, do dhìth.*
[g] *ag ràdh mu'n tàthadh, Is maith e.* [h] *neartaich.* [i] *chuidich.*
[k] *chum.*

earn, agus is e d'fhear-saoraidh Ti
naomha Israeil.
15 Feuch ni mis' thu a'd' inneal-
bualaidh geur, nomha, aig am bi
fiacla; buailidh tu na sleibhtean,
agus pronnaidh tu gu mìn *iad;*
agus ni thu na cnuic mar mholl.
16 Fasgainidh tu iad, agus bheir
a' ghaoth air falbh iad, agus sgap-
aidh a' chuairt-ghaoth iad; ach ni
thusa gairdeachas anns an Tighearn,
ni thu uaill ann an Ti naomha Is-
raeil.
17 *An uair* a bhitheas am bochd
agus an t-ainnis ag iarruidh uisge,
agus nach *bi e* ann; agus a bhitheas
an teanga air tiormachadh le tart;
mise Iehobhah freagram iad; Dia Is-
raeil, is mi nach treig iad.
18 Fosgailidh mi aibhnichean anns
na h-ionadaibh àrda, agus tobraich-
ean anu am meadhon nan gleann;
ni mi am fàsach na linne uisge, agus
am fearann tioram na shruthaibh
uisge.
19 Cuiridh mi anns an fhàsach an
seudar, an sitta, am miortal, agus an
crann-ola; suidhichidh mi anns an
fhàsach an giuthas, an gall-ghiuthas,
agus am bocsa le chéile.
20 A chum gu'm faic agus gu'n
aithnich iad, agus gu'n toir iad fain-
ear, agus gu'n tuig iad maraon, gur
i làmh an Tighearna a rinn so, agus
gur e Ti naomh Israeil a dhealbh e.
21 Thugaibh am fagus 'ur cùis,
deir an Tighearn; thugaibh a làthair
bhur mòr chumhachdan, deir righ
Iacoib.
22 Thigeadh iad am fagus, agus
innseadh iad dhuinn na nithe a thig
gu crìch; innseadh iad dhuinn ciod
iad na nithe a bha roimhe, chum as
gu'n d'thoir sinn fainear iad; agus
gu'm bi fios againn air a' chrìch;
no cuireadh iad an céill nithe ri
teachd.
23 Innsibh dhuinn na nithe a thig
gu crìch an déigh so, agus aithnich-
idh sinn gur dée sibh; seadh dean-
aibh maith no deanaibh olc, a chum
as gu'n amhairc sinn[l], agus gu'm
faic sinn *e* maraon.
24 Feuch, is neo-ni sibh, agus is ni
gun bhrìgh bhur n-obair: is gràin-
ealachd *esan* a roghnaicheas sibh.
25 Thog mi suas *fear* o thuath,
agus thig e; o éirigh na gréine
gairmidh e air m'ainm; agus thig e
nuas air prionnsaibh mar *air* clàbar,
agus mar a shaltras an criadhadair
a' chriadh.
26 Cò a dh'innis o thùs, ionnas
gu'm biodh fios againn; agus roimh
làimh, gu'n abramaid, *Tha e* ceart?
Seadh, cha 'n'eil neach ag innseadh,
seadh, cha 'n'eil neach ag cur an
céill, seadh, cha 'n'eil neach ag
cluinntinn 'ur briathra.
27 *Their mi* ri Sion an toiseach,
Feuch, feuch iad sin; agus do Ie-
rusalem bheir mi teachdair deadh
sgéil.
28 Oir dh'amhairc mi, agus cha
robh neach ann, agus nam measg
cha robh fear-comhairle; no neach a
bheireadh freagradh an uair a
dh'fheòruich mi dhiubh.
29 Feuch, is dìomhanas iad uile;
is neo-ni an oibre; is gaoth agus
faoineis an dealbhan leaghta.

CAIB. XLII.

FEUCH m'òglach, a chumas mi
suas; m'aon taghta, anns am
bheil tlachd aig m'anam; chuir mi
mo spiorad air; foillsichidh e breith-
eanas dò na cinnich.
2 Cha ghlaodh e, agus cha tog e
iolach; agus cha chluinnear a ghuth
anns na sràidibh[m].
3 A' chuilc bhrùithte cha bhris *e*,
agus an lìon d'am bheil caol smùid
cha mhùch e; foillsichidh e breith-
eanas chum fìrinn.
4 Cha d'thig failing[n] no briseadh
air, gus an suidhich e breitheanas air
an talamh; agus feithidh na h-eil-
eana air a lagh.
5 Mar so deir an Tighearn Dia,
esan a chruthaich na neamhan, agus
a shìn a mach iad; a sgaoil a mach
an talamh agus na chinneas as; a
tha tabhairt anail[o] do'n t-sluagh a
ta air, agus deo dhoibhsan a ta 'g
imeachd air.
6 Ghairm mise Iehobhah thu ann
am fìreantachd, agus gabhaidh mi
greim do d' làimh, agus gleidhidh
mi thu; agus bheir mi thu mar
choimhcheangal do'n t-sluagh, mar
sholus do na cinnich.
7 A dh'fhosgladh nan sùilean
dalla; a thabhairt a phrìosunaich a
mach as a' phrìosun, agus na muinn-
tir a ta nan suidhe ann an dorchad-
as a' tigh na daorsa.
8 Is mise Iehobhah, is e sin m'ainm;
agus mo ghlòir cha tabhair mi do
neach eile, no mo chliu do dhealbh-
an snaighte.
9 Feuch na seann nithe, thàinig
iad gu crìch, agus nithe nuadh cuir-
eam an céill; mu'm bris iad a mach,
foillsichidh mi dhuibh iad.
10 Seinnibh do'n Tighearn òran

[l] *bi sinn fo uamhas.* [m] *am muigh.* [n] *Cha bhi a neart air a lughduchadh.* [o] *analach.*

nuadh; *scinnibh* a chliu o iomall na talmhainn; sibhse a bhios dol air cuan, agus na h-uile a ta 'ga lìonadh; eileana, agus na h-uile a ta chòmhnuidh annta.

11 Togadh am fàsach *iolach*, agus na bailtean a ta ann; na bailtean beaga, luchd àiteachaidh Chedair; deanadh luchd-àiteachaidh na creige co-ghàir; o mhullach nan sléibhtean togadh iad iolach.

12 Thugadh iad glòir do'n Tighearn, agus cuireadh iad an céill a chliu am measg nan eilean.

13 Mar threun-fhear théid an Tighearn a mach; mar fhear-cogaidh dùisgidh e suas 'eud: glaodhaidh e, seadh togaidh e iolach; ni e gaisge an aghaidh a naimhdean.

14 Dh'fhan mi fada sàmhach, bha mi a'm' thosd, chum mi orm féin [o]; *nis* éighidh mi mar mhnaoi ri saothair; sgriosaidh mi, agus ithidh mi suas maraon.

15 Cuiridh mi fàs sléibhtean, agus tiormaichidh mi am feur uile; ni mi na h-aibhnichean nan eileanaibh, agus tiormaichidh mi na linneachan uisge.

16 Agus stiùraidh mi na doill air slighe nach b'aithne dhoibh; trìd cheuman air nach robh iad eòlach treòraichidh mi iad; ni mi an dorchadas na sholus rompa, agus *ni mi* slighean fiara dìreach: na nithe so ni mi air an son, agus cha tréig mi iad.

17 Pillear air an ais, nàraichear gu tur, iadsan a ta cur an dòchais ann an dealbh snaighte; a ta 'g ràdh ris na dealbhan leaghta, Is sibhse ar dée-ne.

18 Cluinnibh, sibhse ta bodhar; agus a dhaoine dalla, amhaircibh a chum 's gu'm faic sibh.

19 Cò a tha dall ach m'òglach-sa, no bodhar mar an teachdair, *a* chuir mi uam [p]? Cò a tha dall mar esan a ta iomlan, no dall mar òglach an Tighearna?

20 Tha thu faicinn iomadh ni, ach cha 'n'eil thu tabhairt fainear; tha do chluasan fosgailte, ach gun bhi cluinntinn.

21 Tha an Tighearn gràsmhor air sgàth 'fhìrinn féin; àrdaichidh e an lagh, agus cuiridh e urram *air*.

22 Ach is sluagh so *a tha* spùinnte agus creachta; tha iad uile air an glacadh ann an slochdaibh, agus air an druideadh a steach ann am prìosunaibh; rinneadh iad nan cobhartach, agus cha 'n'eil neach 'gan tearnadh; nan creich, agus cha 'n'eil neach a deir, Thoir air ais.

23 Cò 'n'ur measg a dh'éisdeas ri so; a bheir fainear, agus a ghabhas suim san àm ri teachd?

24 Cò a thug Iacob mar cobhartach, agus Israel do'n luchd-creachaidh? Nach b'e an Tighearn, esan an aghaidh an do pheacaich iad, agus nach b'àill leo gluasad na shlighibh, ni mò thug iad géill d'a reachd?

25 Air an aobhar sin dhòirt e air teas a chorruich, agus neart a' chatha; agus dh'fhadaidh e teine mu'n cuairt da, ach cha do thuig e; agus loisg se e, gidheadh cha d'thug e fainear.

CAIB. XLIII.

ACH a nis mar so deir an Tighearn, a chruthaich thu O Iacoib, agus a dhealbh thu O Israeil; Na biodh eagal ort, oir shaor mise thu; ghairm mi thu air d'ainm; is leamsa thu.

2 An uair a shiùbhlas tu trìd nan uisgeachan, *bithidh* mise maille riut; agus trìd nan aibhnichean, cha d'thig iad tharad; an uair a dh'imicheas tu tre an teine, cha loisgear thu, agus cha dean an lasair greim ort [q].

3 Oir is mise an Tighearn do Dhia, Ti naomh Israeil, d'fhear-saoruidh: thug mi an Eiphit ann ad eiric; Etiopia agus Seba air do shon.

4 A chionn gu'n robh thu luachmhor ann am shealladh, fhuair thu urram, agus thug mise gràdh dhuit; uime sin bheir mi daoine air do shon, agus slòigh an eiric d'anama.

5 Na biodh eagal ort, oir tha mise maille riut; o'n ear bheir mi do shliochd, agus o'n iar cruinnichidh mi thu.

6 Their mi ris an àirde tuath, Thoir seachad, agus ris an àirde deas, Na cum air ais; thoir mo mhic o chéin, agus mo nigheanan o chrìochaibh na talmhainn;

7 *Eadhon* gach neach a ta air a ghairm air m'ainm-sa; oir chum mo ghlòire chruthaich mi e, dhealbh mi e, seadh rinn mi e.

8 Thugaibh a mach iadsan a tha dall, agus sùilean aca; agus a ta bodhar, agus cluasan aca.

9 Cruinnichear na cinnich uile le chéile, agus tionailear na slòigh;

[o] *Am bi mi* fathast *a'm' thosd? An cum mi orm féin?* [p] *mar easan gus an do chuir mi mo theachdairean?* [q] *cha dearg an lasair ort.*

cò nam measg a dh'fhoillsicheas so, agus a dh'innseas duinn na nithe air thoiseach? Thugadh iad *a làthair* am fianuisean, a chum gu'm bi iad air am fìreanachadh; no éisdeadh iad, agus aidicheadh [q] iad, *Tha sin* fior.

10 Is sibhse m'fhianuisean, deir an Tighearn, eadhon m'òglach a roghnaich mi; a chum gu'n aithnich agus gu'n creid sibh mi; agus gu'n tuig sibh gur mi Esan; romham-sa cha robh dia sam bith air a dhealbhadh, ni mò bhitheas aon a'm' dheidh.

11 *Is* mise, *eadhon* mise an Tighearn; agus a mach uamsa [r] cha 'n'eil slanuighear ann.

12 Dh'fhoillsich mise, agus theasairg mi, agus chuir mi'n céill, an uair nach robh *dia* eile 'n'ur measg; uime sin is fianuisean sibh dhomhsa, gur mi Dia.

13 Eadhon mu'n robh latha ann, *is* mi E; agus cha 'n'eil neach ann a theasairgeas as mo làimh; oibrichidh mise, agus cò a bhacas e?

14 Mar so deir an Tighearn, 'ur fear-saoraidh, Ti naomha Israeil, Air bhur son-sa chuir mi fios gu Babilon, agus thug mi nuas a croinn-dhruididh uile, agus na Caldéich a ni uaill [s] nan longaibh.

15 Is mise an Tighearn, bhur Ti naomha, cruith-fhear Israeil, bhur righ.

16 Mar so deir an Tighearn, esan a ni slighe anns an fhairge, agus rathad anns na h-uisgeachaibh làidir;

17 A bheir a mach an carbad agus an t-each, an armailt agus am feachd; le chéile luidhidh iad sìos, agus cha'n éirich iad; chuireadh as iad, mhùchadh iad mar asgart.

18 Na cuimhnichibh na nithe a bh'ann roimhe; agus na nithe a bha o shean na tugaibh fainear.

19 Feuch ni mi ni nuadh, a nis brisidh e mach; nach d'thoir sibh aire dha? Seadh, ni mi anns an fhàsach slighe, *agus* aibhnichean anns an dithreabh.

20 Bheir fiadh-bheathach na machrach glòir dhomh; na dragona agus na cailleachan-oidhche; a chionn gu'n d'thug mi uisgeachan anns an fhàsach, aibhnichean anns an dithreabh; a chum deoch a thabhairt do m' shluagh, do mo mhuinntir thaghta.

21 An sluagh so dhealbh mi air mo shon féin, cuiridh iad an céill mo chliu.

22 Gidheadh cha do ghairm thu orm O Iacoib, ach ghabh thu seirbhe dhiom O Israeil.

23 Cha d'thug thu do m' ionnsuidh meanbh-chrodh do thabhartasa loisgte; ni mò thug thu urram dhomh le d'iobairtibh; cha do shàruich mi thu le tabhartas, ni mò sgìthich mi thu le tùis.

24 Cha do cheannuich thu dhomhsa le h-airgiod a' chuilc chùbhraidh, ni mò lìon thu mi le saill d'iobairtean; ach shàruich thu mi le do lochdaibh; sgìthich thu mi le d' eaceairtibh.

25 Is mise, mise féin, esan a dhubhas d' ea-ceairtean as, air mo sgàth féin; agus do lochdan cha chum mi air chuimhne.

26 Cuir a'm' chuimhne, tagramaid le chéile; cuir an céill *do chùis, dh'fheuchainn* an glan thu thu féin.

27 Pheacaich do cheud athair, agus chiontaich do luchd-teagaisg, a'm' aghaidh.

28 Uime sin sgar mi mach uachdarain an ionaid naomha; agus thug mi thairis Iacob chum mallachaidh, agus Israel chum maslaidh.

CAIB. XLIV.

ACH a nis éisd, O Iacoib m'òglach, agus Israeil a roghnaich mi.

2 Mar so deir an Tighearn a chruthaich thu, agus a dhealbh thu o'n bhroinn, *agus* a chuidicheas thu; Na biodh eagal ort, a Iacoib m'òglach agus a Iesuruin a roghnaich mi;

3 Oir doirtidh mi mach uisge air an tartmhor, agus sruthan [t] air an fhearann chruaidh; doirtidh mi mach mo Spiorad air do shliochd, agus mo bheannachd air do ghineil.

4 Agus fàsaidh iad suas *mar* anns an fheur; mar gheugaibh seilich ri taobh nan sruth-chlaisean.

5 Their am fear so, Is leis an Tighearn mise; agus ainmichear fear eile air ainm Iacoib; agus sgrìobhaidh fear eile le a làimh [u] do'n Tighearn, agus sloinnidh se *e féin* air ainm Israeil.

6 Mar so deir an Tighearn, righ Israeil, agus 'fhear-saoraidh, Tighearn nan sluagh, Is mi an ceud neach, agus is mi an neach deireanach,

[q] *abradh.* [r] *a bharr ormsa.* [s] *iolach.* [t] *caochana.*
[u] *cuiridh fear eile comhair air a làimh.*

naich; agus a mach uamsa cha 'n'eil dia ann.

7 Agus cò, mar mise, a ghairmeas, agus a chuireas an céill e, agus a chuireas an ordugh dhomh e, o'n àm an do shuidhich mi an sluagh o shean? no a chuireas an céill duinn[w] na nithe a ta a' teachd, agus a ta ri teachd.

8 Na biodh eagal oirbh, agus na biodh geilt oirbh; nach d'fhoillsich mise dhuit o'n àm ud, agus nach d'innis mi? seadh is fianuisean sibh dhomh. Am bheil dia ann ach mise? seadh cha 'n'eil dia[x] eile ann; cha'n aithne dhomh *aon*.

9 Iadsan a ni dealbh snaighte, is diomhanas iad uile; agus nan nithibh taitneach cha bhi tairbhe; agus tha iad nam fianuisibh nan aghaidh féin, nach faic iad, agus nach tuig iad, a chum as gu'm biodh iad air an nàrachadh.

10 Cò a dhealbh dia, no a thilg dealbh leaghta, anns nach 'eil tairbhe sam bith?

11 Feuch, bithidh a chompanaich uile air an nàrachadh; agus an luchd-oibre, is daoine iad[y]: cruinnichtear iad uile r'a chéile, seasadh iad suas; bithidh eagal orra, agus bithidh iad air an nàrachadh le chéile.

12 Gearraidh an gobha mìr iaruinn, oibrichidh se e anns na h-eibhlibh, agus ni e a chumadh le h-ordaibh, agus caithidh se spionnadh a ghairdein air; seadh bithidh e ocrach, agus fàilnichidh a neart; cha'n òl e uisge, agus bithidh e fann.

13 Sìnidh an saor a mach *a* riaghail, comharaichidh se e le dath; cuiridh e cumadh air leis an lochdar, agus sgéithidh se e leis a' ghobhaloinn; agus dealbhaidh se e do réir coslais fir, do réir maise duine, chum fantuinn anns an fhàrdaich.

14 Gearraidh e sìos craobhan seudair dha féin, agus gabhaidh e an giuthas agus an darach, a thaghas e dha féin am measg chraobhan na frìthe[z]; suidhichidh e crann-uinsinn, agus altruimidh an t-uisge *e*.

15 An sin bithidh e aig duine chum a losgadh; agus gabhaidh e dheth, agus garaidh se e féin; seadh cuiridh e teine *ris*, agus deasaichidh e aran; seadh ni e dia, agus bheir e aoradh *dha*; ni e dealbh snaighte dheth, agus cromaidh e sìos dha.

16 Cuid dheth loisgidh e san teine, le cuid *eile* dheth *deasaichidh agus* ithidh e feoil; ròstaidh e biadh, agus sàsuichear e; an sin garaidh se *e féin*, agus their e Aha, rinn mi mo gharadh, dh'aithnich mi an teine.

17 Agus do'n chuid eile dheth ni e dia, *eadhon* dealbh snaighte dha féin; cromaidh e sìos dha, agus bheir e aoradh *dha;* agus ni e urnuigh ris, agus their e, Teasairg mi, oir is tu mo dhia.

18 Cha 'n'eil eòlas aca, ni mò tha tuigse aca; oir dhruid e an sùilean air chòr as nach faic iad, *agus* an cridheachan air chor as nach tuig iad.

19 Agus cha 'n'eil aon neach a' toirt fainear na cridhe, ni mò tha eòlas no tuigse aige gu a ràdh, Loisg mi cuid dheth san teine, dheasaich mi fós aran air eibhlibh dheth; ròist mi feoil agus dh'ith mi, agus an dean mi am fuigheall deth na ghràinealachd? an crom mi mi féin sìos do bhun craoibhe?

20 Tha e a' teachd beo air luaithre; thug cridhe meallta air seacharan e, air chor as nach toir e as 'anam féin; ni mò their e, Nach 'eil breug ann am làimh dheis?

21 Cuimhnich na nithe so, O Iacoib; agus Israeil, oir is tu m'òglach; dhealbh mi thu, is òglach dhomhsa thu; O Israeil, cha leig mis' air dichuimhn thu.

22 Dhubh mi as, mar neul, d'eaceairtean; agus mar cheo, do lochdan; pill rium, oir shaor mis' thu.

23 Seinnibh, O néamha, oir thug an Tighearn gu crìch e; togaibh iolach, O dhoimhneachda na talmhainn; brisibh a mach le ceileir a shléibhtean; O dhoire, agus gach craobh a ta ann! oir shaor an Tighearn Iacob, agus ghlòraich se e féin ann an Israel.

24 Mar so deir an Tighearn d'fhear-saoraidh, agus esan a dhealbh thu o'n bhroinn; Is mise an Tighearn, cruith-fhear nan uile *nithe;* a ta sìneadh nan néamhan a mach a'm' aonar; a ta sgaoileadh na talmhainn leam féin;

25 A bheir gu neo-ni comharan nam mealltairean, agus a chuireas na fiosaichean air chuthach; a philleas daoine glice air an ais, agus a thiondadhas an eòlas gu amaideachd.

[w] *doibh.* [x] *dìdein, carraig.* Eabh. [y] *air an luchd oibre bithidh rugha gruaidhe.* [z] *agus caithidh se a neart air craobhan na frìthe.*

26 A dhaingnicheas focal a sheirbhisich agus a choimhlionas comhairle a theachdairean; a deir ri Ierusalem, Bithidh tu air d'àiteachadh; agus ri bailtibh Iudah, Bithidh sibh air bhur togail; agus a h-ionada fàsail togaidh mi suas.

27 A deir ris an doimhne, Bi air do thiormachadh; agus tiormaichidh mi d'aibhnichean:

28 A deir mu Chirus, Is e mo bhuachaille; agus coimhlionaidh e m'uile thoil; ag ràdh ri Ierusalem, Togar thu; agus ris an teampull, Leagar do bhunait[a].

CAIB. XLV.

MAR so deir an Tighearn r'a aon ungta, ri Cirus air am bheil greim agam air a làimh dheis, a cheannsachadh chinneach roimhe, agus fuasgailidh mi leasraidh righrean; a dh'fhosgladh nan còmhladh roimhe, agus cha bhi na geatachan air an druideadh.

2 Théid mise romhad, agus ni mi na *slighean* fiara dìreach; na còmhlaidhean umha spealgaidh mi, agus na croinn iarunn brisidh mi nam bloighdibh.

3 Agus bheir mi dhuit ionmhasan an dorchadais, agus taisgeacha nan ionada dìomhair; a chum gu'm bi fios agad gur mise an Tighearn, a ghairm thu air d'ainm, Dia Israeil.

4 Air sgàth Iacoib m'òglaich, agus Israeil a roghnaich mi, ghairm mi eadhon air d'ainm thu; thug mi sloinneadh ort, agus thu aineolach orm.

5 Is mi an Tighearn, agus cha 'n'eil ann ach mi; a mach uamsa cha 'n'eil Dia ann: crioslaichidh mi thu, agus thu aineolach orm.

6 A chum gu'm bi fios aca o éirigh na gréine agus o'n Iar, nach 'eil ann ach mi: is mise an Tighearn, agus cha 'n'eil atharrach[b] ann.

7 Taim a' dealbhadh an t-soluis, agus a' cruthachadh an dorchadais; a' deanamh sìth, agus a' cruthachadh dòlais; tha mise an Tighearn a' deanamh *nan nithe* so uile.

8 Silibh, O néamha, o'n àrd, agus frasadh na neoil a nuas fìreantachd; fosgladh an talamh, agus gineadh iad slàinte, agus fàsadh fìreantachd a nìos maraon; is mise an Tighearn a chruthaich e.

9 Is anaoibhinn dhasan a ni strì ris an fhear a rinn e; an t-sligechreadha ri fear-deilbh na creadha; an abair a' chriadh ris-san a chumas i, Ciod a tha thu deanamh? no *an abair* an ni a rinn thu, Cha 'n'eil làmhan aige-san a *rinn mi?*

10 Is anaoibhinn dha-san a deir r'a athair, Ciod a ta thu gintinn? no r'a mhàthair, Ciod a ta thu breith?

11 Mar so deir an Tighearn, Ti naomh Israeil, agus esan a dhealbh e, Feòraichibh dhiom nithe ri teachd, mu thimchioll mo chloinne; agus iarraibh orm do thaobh oibre mo làmh[c].

12 Is mise a rinn an talamh, agus chruthaich mi an duine air; is iad mo làmhan a shìn a mach na néamhan; agus d'am feachd uile thug mi àithne.

13 Thog mi esan suas ann am fìreantachd, agus ni mi dìreach 'uile shlighean; togaidh e mo chathair, agus fuasglaidh e mo bhraighdean; cha'n ann air son luach, no air son duaise, deir Tighearn nan sluagh.

14 Mar so deir an Tighearn, Saothair na h-Eiphit, agus ceannachd Etiopia, agus na Sabéich, daoine àrd ann an cruth; thig iad thairis a d'ionnsuidh, agus bithidh iad leat[d]; leanaidh iad thu; ann an cuibhrichibh thig iad thairis; agus cromaidh iad sìos duit, agus cuiridh iad suas achuinge riut; *ag ràdh*, Gu deimhin annadsa *tha* Dia, agus cha 'n'eil Dia eile ann.

15 Gu deimhin is Dia thus' a ta 'gad fholuchadh féin, O Dhé Israeil, an Slanuighear.

16 Tha iad air an nàrachadh, tha iad eadhon air am maslachadh, an t-iomlan diubh; cuirear iad maraon gu h-amhluadh, *a tha nan* luchd-deanamh iodholan.

17 *Ach* saorar Israel anns an Tighearn le saorsa shìorruidh, cha nàraichear sibh, ni mò mhaslaichear sibh, feadh linne na sìorruidheachd.

18 Oir mar so deir an Tighearn, a chruthaich na néamha; esan, eadhon Dia, a dhealbh an talamh agus a rinn e, esan a dhaingnich e; (cha do chruthaich e gu dìomhain e, dhealbh se e gu bhi air 'àiteachadh;) Is mise an Tighearn, agus cha 'n'eil atharrach[e] ann.

19 Cha do labhair mi ann an uaigneas, ann an ionad dorcha do'n

[a] *stéidh.* [b] *aon eile.* [c] *Am bheil sibh a' cur ceist ormsa mu nithibh ri teachd, do thaobh mo chloinne? no am bheil sibh a' toirt àithne dhomh mu thimchioll oibre mo làmh?* [d] *buinidh iad dhuit.* [e] *aon eile.*

talamh; cha dubhairt mi ri sliochd
Iacoib gu diomhain [f], Iarraibh mi:
is mise an Tighearn a labhras ann
am fìreantachd, a dh'fhoillsicheas
nithe ceart.
20 Cruinnichibh sibh féin, agus
thigibh; dlùthaichibh le chéile,
sibhs' a ta air dol as o mheasg nan
cinneach: cha 'n'eil eòlas aca-san a ta
cur suas fiodha an deilbh shuaighte,
agus a' deanamh ùrnuigh ri dia nach
urrainn tearnadh.
21 Cuiribh an céill, agus thugaibh
am fagus; seadh, gabhadh iad comh-
airle le chéile; cò a dh'aithris so o
chian? a dh'innis e o'n àm ud? nach
mise, an Tighearn? agus cha 'n'eil
dia tuille ann ach mi; Dia ceart
agus Slanuighear; cha 'n'eil ann ach
mi.
22 Seallaibh riumsa, agus bithibh
air bhur tearnadh, uile iomalla na
talmhainn; oir is mise Dia, agus cha
'n'eil atharrach ann.
23 Orm féin mhionnaich mi; chaidh
fìrinn a mach as mo bheul; briathar,
agus cha phill e air ais; Gu cinn-
teach dhomhsa lùbaidh gach glùn,
mionnaichidh gach teanga.
24 Gu cinnteach, deir *neach*, anns
an Tighearn ta agam fìreantachd
agus neart; d'a ionnsuidh-san thig
iad; bithidh iadsan uile air an nàr-
achadh air am bheil corruich na agh-
aidh.
25 Anns an Tighearn fìreanaich-
ear uile shliochd Israeil, agus ni iad
uaill.

CAIB. XLVI.

THA Bel a' cromadh sìos, Nebo
a' crùbadh; bha an ìodholan
air na beathaichibh agus air na
h-ainmhidhean; tha bhur n-eallaich-
ean trom, nan cudthrom do'n *ain-
mhidh* airsnealach.
2 Chrùb iad, chrom iad sìos le
chéile; cha b'urrainn iad an eallach
a thearnadh; ach chaidh iad féin
ann am braighdeanas.
3 Eisdibh rium a thigh Iacoib,
agus uile iarmad tighe Israeil; a
ghiùlaineadh *leam* o'n bhroinn, a
dh'iomchaireadh o'n bholg:
4 Eadhon gu '*ur* sean aois, agus
gu '*r* falt liath, is mise féin an ti a
ghiùlaineas sibh; is mi a rinn, agus
giùlainidh mi, iomchairidh mi, agus
tearnaidh mi.
5 Cò e ris an samhluich sibh mi,
agus ris an dean sibh comhad mi?
agus cò e ris an coimeas sibh mi, a
chum gu'm bi sinn cosmhuil?
6 Taomaidh iad òr as a' mhàla,
agus tomhaisidh [g] iad airgiod anns
a' mheigh; tuarasdalaichidh iad òr-
cheard, agus ni esan dia dheth;
cromaidh iad sìos, seadh ni iad ao-
radh.
7 Giùlainidh iad e air an guaill-
ibh, iomchairidh iad e, agus cuiridh
iad e na àit, agus seasaidh e, as
'ionad cha ghluais e; seadh glaodh-
aidh *neach* ris, ach cha fhreagair e,
agus cha teasairg se e o 'theinn.
8 Cuimhnichibh so, agus bithibh
fearail [h]; thugaibh fainear *e* a rìs, a
luchd-briseadh an lagha.
9 Cuimhnichibh na ceud nithe, *a
bh'ann* o shean; oir is mise Dia,
agus cha 'n'eil atharrach ann; *is
mise* Dia, agus cha 'n'eil mo shamh-
uil [i] ann;
10 A' foillseachadh na crìche o'n
tùs, agus o'n aimsir chéin; nan nithe
nach 'eil *fathast* deanta; ag ràdh,
Seasaidh mo chomhairle, agus gach
ni a's àill leam ni mi;
11 Ag gairm na h-iolair o'n ear,
agus fir mo chomhairle o thìr chéin;
seadh labhair mi, agus bheir mi gu
crìch e; rùnaich mi, agus coimhlion-
aidh mi e.
12 Eisdibh rium, sibhse aig am
bheil an cridhe rag, a tha fad as o
fhìreantachd.
13 Bheir mis' am fagus m'fhìr-
eantachd-sa, cha bhi i fad as; agus
cha dean mo shlàinte moille; agus
bheir mi slàinte ann an Sion, do Is-
rael mo ghlòir.

CAIB. XLVII.

THIG a nuas agus dean suidhe
anns an duslach, Oigh-nighean
Bhabiloin; suidh air an làr, cha
'n'eil righ-chaithair ann, a nighean
nan Caldéach; oir cha ghair iad
maoth agus muirneach dhìot ni's
mò.
2 Gabh na clacha-muilinn agus
bleith [k] min; leig ris *do* chiabhan,
rùisg do throidh, leig ris do chas [l],
imich trìd nan aibhnichean.
3 Leigear ris do lomnochduigh,
chìthear eadhon do nàir; ni mi
dioghaltas, cha choinnich mi *thu
mar* dhuine [m].
4 Ar fear-saoraidh, is e Tighearn
nan sluagh a's ainm dha, Ti naomh
Israeil.
5 Suidh a'd' thosd, rach a steach

[f] *gu fealltach.* [g] *cothromaichidh.* [h] *gabhaibh naire.* [i] *leth bhreac.* [k] *meil.* [l] *shliasad.* [m] *cha ghabh mi duine mar eadar-mheadhonair.*

ann an dorchadas, O nighean nan
Caldéach; oir cha'n abrar riut ni's
mò Baintighearn nan rìoghachdan.
6 Bha corruich orm ri mo shluagh,
thruaill mi m'oighreachd, agus thug
mi thairis iad do d' làimh; cha do
nochd thusa tròcair dhoibh; air an
aosda leag thu do chuinge gu
trom.
7 Agus thubhairt thu, Bithidh mi
a'm' bhaintighearn gus iorruidh; air
chor as nach do leag thu d'aire air
na nithibh so! cha do chuimhnich
thu a chrìoch dheireannach.
8 Uime sin, cluinn so a nis, a
bhean shoghmhor, a ta 'nad shuidhe
gun umhaill; a ta 'g ràdh ann ad
chridhe, *Ta* mi, agus cha 'n'eil ann
ach mi; cha suidh mi a'm' bhant-
raich, cha'n aithnich mi call cloinne.
9 Gidheadh thig an dà ni so ort
gu h-obann, ann an aon latha, call
cloinne, agus bantrachas; thig iad
ort nan làn tomhas, air son lìon-
mhoireachd do dhruidheachdan, agus
iomadalachd [n] do ghisreagan [o].
10 Oir dh'earb thu a'd' aingidh-
eachd; thubhairt thu, Cha 'n'eil
neach 'gam fhaicinn; chuir eadhon
do ghliocas agus d'eòlas air seach-
aran thu; air chor as gu'n dubhairt
thu ann ad chridhe, *Ta* mi, agus cha
'n'eil ann ach mi.
11 Uime sin thig olc ort, nach bi
fios agad cia as a dh'éirich e; agus
tuitidh aimhleis ort, nach bi thu
comasach air a thionndadh uait;
agus thig léir-sgrios ort gu h-obann,
gun thu 'ga mhothachadh.
12 Seas suas a nis le do ghisreag-
aibh, agus le lìonmhoireachd do
dhruidheachdan, anns an do shaoith-
rich thu o d'òige; ma's e as gur urr-
ainn thu buannachd fhaghail, ma's
e as gu'm feud thu buadhachadh.
13 Tha thu air do sgìtheachadh
ann an lìonmhoireachd do chomhair-
lean. Seasadh na speuradairean
suas, luchd-amharc nan reultan,
iadsan a ta ri fiosachd gach mìos; [p]
agus tearnadh iad thu o *na nithibh*
a tha gu teachd ort.
14 Feuch bithidh iad mar asbhuain,
loisgidh an teine suas iad; cha
tearuinn iad an anama féin o chumh-
achd na lasrach; cha'*n fhàgar fiu*
eibhleag gu neach a gharadh, no
teine gu suidhe làimh ris.
15 Is amhuil a bhitheas dhuit a
mhuinntir leis an do shaoithrich thu,
iadsan ris an robh gnothach agad o
d' òige; tionndaidhidh gach aon a
leth-taobh gu a ghnothach féin; cha
bhi d'fhear-tearnaidh ann.

CAIB. XLVIII.

CLUINNIBH so, O thigh Iacoib,
sibhse ta air bhur n'ainmeach-
adh air Israel; agus a thàinig a
mach o uisgeachaibh Iudah; a ta
mionnachadh air ainm an Tighearna,
agus a' deanamh luaidh air Dia Is-
raeil; ach cha'n ann ann am fìrinn
no ann an ionracas.
2 Oir tha iad 'gan ainmeachadh
féin air a' Chathair naomha, agus a'
leigeil an taice ri Dia Israeil; is e
Tighearn nan sluagh a's ainm dha.
3 Dh'fhoillsich mi na ceud nithe
o thùs; agus o m' bheul chaidh iad a
mach, agus chuir mi an céill iad;
ann an ath-ghoirid rinn mi *iad*, agus
thàinig iad gu crìch.
4 A chionn gu'n robh fios agam
gu'n robh thu reasgach [q], agus *gu'n
robh* do mhuineal mar fhéith iar-
uinn, agus d'eudann na umha.
5 Uime sin dh'fhoillsich mi dhuit
iad o'n tùs; mu'n d'thàinig iad gu
crìch, dh'innis mi dhuit *iad*; a
chum as nach abradh tu, Is e
m'iodhol a thug mu'n cuairt iad; is
iad mo dhealbh snaighte, agus mo
dhealbh leaghta, a dh'orduich iad.
6 Chuala tu *so*, faic e air a choimh-
lìonadh; agus nach cuir sibhse an
céill *e?* Innseam dhuit nithe nuadha
o'n àm so, a ghleidheadh dìomhair,
agus air nach robh fios agad.
7 Tha iad air an tabhairt gu crìch
a nis, agus cha b'ann o shean; agus
roimh an là so cha chuala tu iad; a
chum as nach abradh tu, Feuch, bha
fios agam orra.
8 Seadh, cha chuala tu, seadh,
cha b'aithne dhuit; seadh, o'n tois-
each cha d'fhosgladh do chluas;
oir bha fios agam gu'm buineadh tu
gu ro chealgach, agus *gu'm* b'e Fear-
easaontais a b'ainm dhuit o'n
bhroinn.
9 Air sgàth m'ainme cuiridh mi
dàil ann am chorruich, agus air son
mo chliù cumaidh mi air a h-ais i
uaitse, air chor as nach gearr mi as
thu.
10 Feuch ghlan mi thu, ach cha
b'ann le h-airgiod; thagh mi thu ann
an àmhuinn an àmhghair [r].
11 Air mo sgàth, air mo sgàth féin,
ni mi e; oir cionnas a bhiodh
m'ainm air a mhaslachadh? Agus
mo ghlòir cha tabhair mi do neach
eile.

[n] *lìonmhoireachd, iomarcachd.* [o] *gheasadoireachd.*
[p] *gach gealach uir.* [q] *ain-deonach.* [r] *fuirneis na teinn.*

12 Eisd rium, O Iacoib, agus Is-
raeil, a ghairm mi, *Is* mi Esan, *is*
mi an ceud neach, *is* mi fòs an neach
deireannach.
13 Is i mo làmh a leag stéidh na
talmhainn, agus réis mo dheas làimhe
a thomhais na neamha; bheir mi
gairm dhoibh, seasaidh iad suas le
chéile.
14 Cruinnichibh uile sibh féin le
chéile, agus eisdibh; cò nam[q] measg
a dh'fhoillsich na nithe so? cuiridh
esan a's ionmhuin leis an Tighearn
an gnìomh a thoil air Babilon, agus
bithidh a ghairdean air na Cal-
déich.
15 Mise, mise *féin* labhair; seadh
ghairm mi e, threòruich mi e, agus
soirbhichidh a shlighe.
16 Dlùthaichibh rium, *agus* cluin-
nibh so; o'n toiseach cha do labhair
mi ann an uaigneas; o'n àm an do
thachair e, *bha* mis' an sin[r]; agus a
nis chuir an Tighearn Iehobhah
mach mise, agus a Spiorad.
17 Mar so deir an Tighearn,
d'fhear-saoraidh, Ti naomh Israeil;
Is mis' an Tighearn do Dhia, a tha
teagasg dhuit ciod a thig gu d'
bhuannachd; a tha 'gad stiùradh
anns an t-slighe air an imich thu.
18 O gu'n tugadh tu fainear
m'àitheanta-sa! an sin bhiodh do
shìth mar abhainn, agus d'fhìreant-
achd mar thonna na fairge.
19 Agus bhiodh do shiol mar a'
ghaineamh, agus sliochd do chuim
mar a meanbh-chlocha; cha bhiodh
d'ainm air a ghearradh as, no air a
sgrios as mo làthair.
20 Rachaibh a mach o Bhabilon;
teichibh o thìr nan Caldéach; le
guth gairdeachais innsibh, cuiribh
so an céill; sgaoilibh an sgeul gu
iomall na talmhainn; abraibh, Shaor
an Tighearn 'òglach féin Iacob.
21 Agus cha robh tart orra anns
na fàsaichibh trìd an d'thug thu orra
siubhal; thug e air uisge sruthadh
dhoibh as a' charraig; seadh sgoilt e
a' chreag, agus bhrùchd an t-uisge
mach.
22 Cha 'n'eil sìth, deir an Tigh-
earn, do'n aingidh.

CAIB. XLIX.

EISDIBH, O eileana, riumsa;
agus thugaibh aire, a shlòigh, o
chéin; o'n bhroinn ghairm an Tigh-
earn mi; o chom mo mhàthar thug
e luadh air m'ainm.
2 Agus rinn e mo bheul mar
chlaidheamh geur, ann an sgàil a
làimhe dh'fholaich e mi; seadh
rinn e mi a'm' ghath liomhta; thaisg
e mi ann a dhorlach[s].
3 Agus thubhairt e rium, Is tu
m'òglach, O Israeil, anns am bi mi
air mo ghlòrachadh.
4 Agus thubhairt mise, Shaoith-
rich mi gu diomhain; air son neo-ni,
agus air son diomhanais, chaith mi
mo neart; *ach* gu cinnteach *tha* mo
bhreth maille ris an Tighearn, agus
m'obair[t] maille ri mo Dhia.
5 Agus a nis *mar so* deir an Tigh-
earn, (a dhealbh mi o'n bhroinn *gu*
bhi a'm' òglach dha, a thabhairt Ia-
coib air ais d'a ionnsuidh, agus a
chum gu'm bi Israel air a chruinn-
eachadh thuige; uime sin[u] bitheam
glòrmhor ann an sùilibh an Tigh-
earna, agus bithidh mo Dhia na
neart dhomh;
6 Mar so deir e,) Is ni suarach
dhuit gu'm bitheadh tu a'd' òglach
dhomhsa, a thogail suas gheugan
Iacoib, agus a dh'aisig mheanganа[w]
Israeil; bheir mi thu fòs mar sholus
do na cinnich, gu bhi a'd' shlàinte
uamsa gu iomall na talmhainn.
7 Mar so deir an Tighearn, fear-
saoraidh Israeil, a Thi naomha; ris-
san a ta air a dhi-meas le daoinibh,
ris-san d'an do ghabh an cinneach
gràin; ri seirbhiseach an luchd-
riaghlaidh; *a* chi righrean, agus éir-
idh iad suas; uachdarain, agus ni
iad aoradh; air son an Tighearna
a ta dìleas, *agus* Ti naomha Israeil a
roghnaich thu.
8 Mar so deir an Tighearn, Ann
an àm taitneach chuala mi thu, agus
ann an là na slàinte chuidich mi
thu; agus gleidhidh mi thu, agus
bheir mi thu mar choimhcheangal
do'n t-sluagh; a dhaingneachadh na
tìre, agus a thabhairt air na h-oigh-
reachdaibh fàsail bhi air an sealbh-
achadh;
9 A ràdh ris a' mhuinntir a ta
ceangailte, Rachaibh a mach; *agus*
riu-san a ta ann an dorchadas, Thig-
ibh am follas: Beathaichear iad air
na slighеachaibh, agus anns na
h-uile ionadaibh àrda ni iad ionalt-
radh.
10 Cha bhi ocras no tart orra, ni
mò bhuaileas an teas no a' ghrian
iad; oir ni esan aig am bheil
iochd orra an stiùradh, agus treòr-

[q] *'n'ur.* [r] *roimh dhomh bhi'n sin* bha *mi* ann. [s] *bholg-shaighead.* [t] *duais m'oibre.* [u] *Ged nach bi Israel air a chruinneachadh, gidheadh.* [w] *fhailleana.*

nichidh se iad a chum nan sruthan
uisge.
11 Agus ni mi mo shléibhtean uile
nan slighe chòmhnaird; agus togar
suas mo ròide mòra.
12 Feuch, thig iad so o chian;
agus feuch, iad so o thuath agus o'n
iar; agus iad so o thìr Shinim.
13 Seinnibh gu h-àrd O néamha,
agus dean gairdeachas O thalamh;
agus togaibh iolach O shléibhtean;
oir thug an Tighearn comhfhurt-
achd d'a shluagh, agus gabhaidh e
truas d'a mhuinntir a ta fo àmhgh-
ar.
14 Ach thubhairt Sion, Thréig an
Tighearn mi, agus rinn mo Thighearn,
mo dhi-chuimhneachadh.
15 An di-chuimhnich màthair a
leanabh-cìche, gun iochd a dhean-
amh air mac a cuim? Feudaidh
eadhon iadsan di-chuimhneachadh,
ach cha di-chuimhnich mis' thusa.
16 Feuch air dearnaibh *mo* làmh
ghearr mi thu; tha do bhallachan
a'm' fhianuis an còmhnuidh.
17 Ni do chlann deifir; siùbhlaidh
iadsan a mach asad, a bha 'gad sgrios
agus 'gad chur fàs.
18 Tog suas do shùilean, agus
faic; tha iad so uile air an cruinn-
eachadh le chéile, tha iad a' teachd
do d' ionnsuidh. *Mar* is beo mise,
deir an Tighearn, sgeadaichidh
tu thu féin leo uile, mar le cul-
aidh rìomhaich; agus ceanglaidh
tu iad *umad*, mar a ni bean-bainnse
a seudan.
19 Oir d'ionadan fàsail agus faon-
drach, agus fearann do léir-sgrios,
eadhon a nis bithidh e air a dhomh-
lachadh le luchd àiteachaidh; agus
siubhlaidh iadsan fad air falbh, a bha
'gad shlugadh suas.
20 Their a' chlann, a sgaradh uait,
fathast ann ad chluasaibh, Tha an
t-ionad so ro-chumhang air mo shon;
thoir àit dhomh a chum gu'n gabh mi
còmhnuidh.
21 An sin their thu ann ad chridhe,
Cò a ghin dhomh iad so? oir dh'fhàg-
adh mi gun chloinn agus a'm' aonar,
a'm' fhògarach agus air m'fhuad-
achadh; agus cò a dh'àraich iad so?
Feuch, dh'fhàgadh mi a'm' aonar;
iad so, c'àit *an robh* iad?
22 Mar so deir an Tighearn Ieho-
bhah, Feuch, togaidh mise mo làmh
ris na cinnich, agus ris na slòigh
cuiridh mi suas mo bhratach; agus
bheir iad do mhic nan uchd, agus
giulainear do nigheana air an guaill-
ibh.
23 Agus bithidh righrean nan oid-
eachan-altruim dhuit, agus am ban-
righinnean nam màthraichean-alt-
ruim dhuit; sleuchdaidh iad sìos
duit, le'*n* aghaidh ris an làr, agus
imlichidh iad duslach do chas; agus
aithnichidh tu gur mise an Tighearn,
agus cha nàraichear iadsan a chuir-
eas an dòchas annamsa [x].
24 An d thoirear a' chreach o'n
fhear làidir, no an leigear a' chobh-
artach dhligheach as?
25 Ach mar so deir an Tighearn,
Bheirear eadhon cobhartach an fhir
làidir uaith, agus théid creach an
fhir uabhasaich as; oir gleacaidh mi [y]
ris-san a ghleacas riut, agus do
chlann tearnaidh mi.
26 Agus bheir mi air do luchd-
sàruchaidh am feoil féin itheadh;
agus cuiridh mi air mhisg iad le'm
fuil féin, mar le fion nuadh; agus
bithidh fios aig gach uile fheoil gur
mise an Tighearn do Shlanuighear,
agus gur e d'fhear-saoraidh Tì
cumhachdach Iacoib.

CAIB. L.

MAR so deir an Tighearn, C'àit
am bheil litir-dhealaich 'ur
màthar, a chuir mise uam? No cò e
am measg mo luchd-fiacha ris an do
reic mi sibh? Feuch, air son 'ur do-
bheartan tha sibh air bhur reiceadh;
agus air son 'ur n-ea-ceairtean chuir-
eadh air falbh 'ur màthair.
2 C'ar son, an uair a thàinig mi,
nach *robh* aon neach ann; an uair a
ghairm mi, nach d'thug aon neach
freagradh? Am bheil mo làmh air
fàs co ro-ghairid as nach urradh mi
saoradh? agus am bheil mi gun
chumhachd agam gu tearnadh?
Feuch, le m'achmhasan tiormaich-
idh mi an fhairge, ni mi na h-aibh-
nichean nam fasach; tha 'n iasg a
lobhadh dh'easbhuidh uisge, agus a'
bàsachadh le tart.
3 Eideam na nèamha le dubh-
dhorchadas, agus cuiridh mi eudach-
saic orra mar chòmhdach.
4 Thug an Tighearn Iehobhah
dhomhsa teanga nan daoine fogh-
luimte, a chum gu'm b'aithne dhomh
focal a labhairt ann an deadh àm ris
an *neach a ta* airsnealach: tha e
dùsgadh, maduinn an déigh maidne;
tha e dusgadh mo chluaise, gu éisd-
eachd mar *a ni* foghlumaiche [z].
5 Dh'fhosgail an Tighearn Ieho-
bhah mo chluas, agus cha robh mi
ceannairceach; ni mò thionndaidh
mi air m'ais.

[x] *a dh'fheitheas ormsa.* [y] *cathaichidh mise.* [z] *iadsan a ta foghlum.*

6 Thug mi mo dhruim do'n luchd-bualaidh, agus mo ghialan dhoibhsan a spìon am fionna [z]; cha d'fholuich mi mo ghnùis o nàire agus o shile.

7 Oir is e an Tighearn Iehobhah fear mo chuideachaidh, air an aobhar sin cha chuirear mi gu h-amhluadh; uime sin shuidhich mi mo ghnùis mar chloich-theine, agus tha fios agam nach nàraichear mi.

8 Tha esan am fagus a dh'fhìreanaicheas mi; cò esan a ni strì rium? Seasamaid a mach le chéile; co e m'eascaraid [a]? thigeadh e dlùth a'm' chòdhail.

9 Feuch, is e an Tighearn Iehobhah m'fhear-cuidich, cò a dhìteas mi? Feuch, fàsaidh iad uile sean mar thruscan; ithidh an leòmann suas iad.

10 Cò e 'n'ur measg air am bheir eagal an Tighearna, a ta 'g éisdeachd ri guth a sheirbhisich, a ta siubhal ann an dorchadas, agus aig nach 'eil solus; earbadh e as ainm an Tighearna, agus leigeadh e a thaice r'a Dhia.

11 Feuch, sibhse uil' a ta fadadh teine, a ta 'g'ur cuairteachadh féin le sràdaibh; siubhlaibh ann an solus bhur teine, agus nan sradan a las sibh; so gheibh sibh o m' làimhsa, luidhidh sibh sìos ann an doilghios.

CAIB. LI.

EISDIBH rium, sibhse ta leantuinn fìreantachd, sibhse ta 'g iarruidh an Tighearna; seallaibh ris a' charraig *o'n* do ghearradh a mach sibh, agus ri slochd na h-uamha *o'n* do chladhaicheadh sibh.

2 Seallaibh air Abraham 'ur n-athair, agus air Sarah a rug sibh; oir ghairm mis' e na aonar, agus bheannuich mi e, agus rinn mi lìonmhor e.

3 Oir bheir an Tighearn comhfhurtachd do Shion, bheir e comhfhurtachd d'a h-ionadaibh fàsail uile; agus ni e a fasach mar Eden, agus a di-threabh mar ghàradh an Tighearna; gheibhear aoibhneas agus subhachas innte, breith buidheachais agus fonn ciuil.

4 Eisdibh rium, O mo shluagh, agus thugaibh aire dhomh, O mo chinneach; oir thig reachd a mach uam, agus foillsichidh mi mo bhreitheanais chum soluis do na slòigh.

5 Tha m'fhìreantachd am fagus, tha mo shlàinte air dol a mach, agus ni mo ghàirdean breitheanais air na fineachaibh; feithidh na h-eileana rium, agus ann mo ghairdean cuiridh iad an dòchas.

6 Togaibh 'ur sùilean suas ris na nèamhaibh, agus amhaircibh air an talamh shìos; oir sgaoilear o chéile na neamha mar dheataich, agus fàsaidh an talamh sean mar thruscan; agus bàsaichidh a luchd-àiteachaidh air an amhluadh cheudna [b]; ach mairidh mo shlàinte-sa gu sìorruidh, agus cha d'théid m'fhìreantachd air chùl.

7 Eisdibh rium, sibhse ta eòlach air fìreantachd, a shluagh aig am bheil mo lagh ann 'ur cridhe; na biodh eagal oirbh roimh mhasladh dhaoine, agus na gabhaibh geilt roimh an càineadh.

8 Oir ithidh an leòmann iad mar thrusgan, agus ithidh a' chnuimh iad mar olainn; ach mairidh m'fhìreantachd-sa gu sìorruidh, agus mo shlàinte gu linn nan lìnntean.

9 Dùisg, dùisg, cuir umad neart [c], O ghàirdean an Tighearna! dùisg mar anns na laithibh o shean, anns na h-aimsiribh o chian. Nach tusa a ghearr Rahab, a lot an dragon?

10 Nach tusa a thiormaich an fhairge, uisgeacha na doimhne mòire? a rinn doimhneachdan na fairge nan slighe do'n mhuinntir shaorta gu dol thairis?

11 Mar so pillidh muinntir shaorta an Tighearna, agus thig iad gu Sion le h-iolaich; agus *bithidh* aoibhneas bith-bhuan air an ceann; gheibh iad aoibhneas agus subhachas, *agus* teichidh mulad agus caoidh air falbh.

12 Is mise, *eadhon* mise, an ti a bheir dhuibh comhfhurtachd; cò thusa gu'm biodh eagal ort roimh dhuine *a* gheibh bàs, agus roimh mhac an duine *a* nithear *mar* am feur?

13 Agus gu'n di-chuimhnicheadh tu an Tighearn do Chruithfhear, a shìn a mach na nèamha, agus a leag stéidh na talmhainn; agus gu'm biodh sior eagal ort gach là, air son corruich an fhir-shàruchaidh, mar gu'm biodh e ullamh gu sgrios? agus c'àit am bheil corruich an fhir-shàruchaidh?

14 Tha an ciomach a' deanamh deifir gu bhi air 'fhuasgladh, a chum nach faigh e bàs anns an t-slochd, agus nach fàilnich 'aran.

15 Oir is mise an Tighearn do Dhia, a ni ciuin an fhairge, an uair

[z] *do'n luchd-fionnaidh.* [a] *fear m'agairt.* [b] *mar chnuimhaig.* [c] *eudaich thu féin le neart.*

a bheucas a tonna, is e Tighearn nan
sluagh a's ainm dha.
16 Agus chuir mise mo bhriath-
ran ann ad bheul, agus le sgàile
mo làimhe dh'fholuich mi thu; a
shuidheachadh nan nèamha, agus a
leagadh bunaite na talmhainn; agus
a ràdh ri Sion, Is tu mo shluagh.
17 Duisg, duisg, éirich suas o Ie-
rusalem, a dh'òl [d], o làimh an Tigh-
earna, cuach a chorruich; dh'òl thu,
dh'fhàisg thu as, deisgeanan cuaiche
na ball-chrith.
18 Cha 'n'eil fear-stiùraidh aice,
am measg nan uile mhac *a* rug i;
cha 'n'eil *aon* a ghlacas air làimh i,
am measg nan uile mhac *a* dh'alt-
ruim i.
19 Thachair an dà ni so dhuit;
cò a ni caoidh air do shon? creach-
adh [e] agus milleadh, a' ghort agus
an claidneamh; co a bheir [f] dhuit
comhfhurtachd?
20 Tha do mhic air fannachadh,
tha iad air tuiteam sìos aig ceann
gach sràide, mar tharbh fiadhaich
ann an lion: lìonadh iad làn do
chorruich an Tighearna, do ach-
mhasan do Dhé.
21 Air an aobhar sin, cluinn so a
nis, O thus' *a ta* fuidh àmhghar;
agus air mhisg, ach cha 'n ann le
fion.
22 Mar so deir do Thighearn Ie-
hobhah, agus do Dhia a thagras
cùis a shluaigh; Feuch, thug mi as
do làimh cuach na ball-chrith; deisg-
eanan cuaiche mo chorruich; cha'n
òl thu dh'i ni's mò.
23 Ach cuiridh mi i ann an làimh
luchd do shàruchaidh, a ta 'g ràdh
ri d'anam, Crom sìos, a chum gu'n
d'theid sinn thairis; agus leag thu
do chorp sìos mar an làr, agus mar
an t-sràid dhoibhsan a ta gabhail
seachad.

CAIB. LII.

DUISG, dùisg, cuir umad do
neart, O Shion, cuir umad do
chulaidh sgiamhach, O Ierusalem, a
Chathair naomha; oir cha d'theid
an neo-thimchioll-ghearrta agus an
neo-ghlan a steach annad ni's mò.
2 Crath thu féin o'n duslach, rach
suas, dean suidhe, O Ierusalem;
fuasgail thu féin o cheanglaichibh
do mhuineil, O nighean Shioin a ta
fo dhaorsa [g].
3 Oir mar so deir an Tighearn,
Air neo-ni reiceadh sibh, agus cha'n
ann le h-airgiod a dh'fhuasgailear
sibh.
4 Oir mar so deir an Tighearn
Iehobhah, Chaidh mo shluagh sìos
do'n Eiphit an toiseach, gu bhi air
chuairt an sin; agus rinn an t-Asi-
rianach, mu dheireadh [h], an sàruch-
adh.
5 Agus a nis, ciod a th'agamsa an
so, deir an Tighearn, o thugadh air
falbh mo shluagh air neo-ni? tha
an luchd-riaghlaidh toirt orra caoin-
eadh, deir an Tighearn; agus tha
m'ainmsa an còmhnuidh, gach aon
là, a' faghail toibheim.
6 Air an aobhar sin, bithidh eòlas
aig mo shluagh air m'ainm; air an
aobhar sin *bithidh fios aca*, air an
là sin, gur mis' an ti a ta labhairt;
feuch, *is* mis' *a th'ann.*
7 Cia maiseach air na sléibhtibh
casan an teachdair aoibhinn, a ta 'g
éigheach sìth! teachdair an deadh
sgéil, a ta 'g éigheach slàinte; a ta
'g ràdh ri Sion, Is e do Dhia a's
righ ann!
8 Togaidh do luchd-faire *an* guth;
le'*n* guth ni iad iolach le chéile; oir
chi iad aghaidh ri h-aghaidh [i], an
uair a bheir an Tighearn Sion air a
h-ais.
9 Brisibh a mach le gairdeachas,
deanaibh ceòl [k] le chéile, O fhàs-
aichean Ierusaleim; oir thug an
Tighearn comhfhurtachd d'a
shluagh, shaor e Ierusalem.
10 Leig an Tighearn ris a ghaird-
ean naomha ann an sùilibh nan uile
chinneach; agus chi uile iomalla na
talmhainn slàinte ar Dé-ne.
11 Imichibh, imichibh, rachaibh a
mach as sin; na beanaibh ri *ni* neo-
ghlan; rachaibh a mach as a meadh-
on; bithibhse glan, a ta giùlan
shoitheachan an Tighearna.
12 Oir cha'n ann le cabhaig a
théid sibh a mach, agus cha'n ann le
teicheadh a shiùbhlas sibh; oir
gluaisidh an Tighearn romhaibh,
agus cuairtichidh Dia Israeil sibh
o'n taobh chùil.
13 Feuch, ni m'òglach gu glic;
bithidh e air a thogail suas, agus air
'àrdachadh, agus bithidh e ro àrd.
14 Mar a ghabh mòran iongantas
riut [l]; (is co mòr a' mhi-mhaise a
rinneadh air 'aghaidh, seach *aon*
duine; agus air a dhreach, seach
clann nan daoine;)
15 Mar sin crathaidh e *uisge* [m] air
mòran chinneach; na fhianuis

[d] *dh'òil.* [e] *fàsachadh.* [f] *cò leis a bheir mi.* [g] *a dhaor-nighean Shioin.* [h] *gun leisgeul.* [i] *sùil ri sùil.* Eabh. [k] *togaibh rann.* [l] *ris.* [m] *ni e crath-ghlanadh:* Faic Esec. XXXVI. 25.

druidh rìghre am beoil; oir an ni nach do chuireadh an céill doibh, chi iad; agus an ni nach cual iad, bheir iad fainear.

CAIB. LIII.

CO a chreid ar teachdaireachd? agus cò do'n robh gairdean an Tighearn air 'fhoillseachadh?

2 Oir fàsaidh e suas mar mheanglan na làthair, agus mar fhreumh a talamh tioram; cha 'n'eil sgeimh no grinneas aige, gu'n amhairceamaid air; ni mò tha maise [n] aige, gu'n iarramaid e.

3 Tha e air a dhi eas[o], agus air a chur air chùl le daoinibh [p]; na dhuine dhoilghiosean, agus eòlach air bròn; agus mar neach a dh'fholuicheas 'aghaidh uainn, tha e air a dhimeas, agus cha 'n'eil suim [q] againn dheth.

4 Gu deimhin ar n-anmhuinneachd ghiùlain e, agus ar doilghiosan dh'iomchair e; ach shaoil sinne gu'n robh e air a bhualadh, air a smachdachadh le Dia, agus air a chlaoidheadh.

5 Ach lotadh e air son ar peacaidh-ne, bhrùthadh e air son ar n-aingidheachdan; leagadh air-san smachdachadh ar sìth, agus le a chreuchdaibh - san shlànuicheadh sinne.

6 Chaidh sinn uile, mar chaoraich, air seacharan; thionndaidh sinn, gach aon 'ga shlighe féin; agus leag an Tighearn air-san aingidheachd gach aoin dinn [r].

7 Shàruicheadh e, agus rinneadh ainneart air [s], gidheadh cha d'fhosgail e a bheul; thugadh e mar uan chum a' chasgraidh, agus mar chaor a bhios balbh an làthair a luchdlomairt, mar sin cha d'fhosgail e a bheul.

8 O fhoirneart agus o bhreitheanas thugadh air falbh e; agus a ghinealach cò a chuireas an céill? oir ghearradh as e o thìr nam beo; air son eusaontais mo shluaigh-sa bha e air a throm-bhualadh.

9 Agus dh'orduicheadh 'uaigh maille ris na h-aingidh, agus maille ri duine saibhir na bhàs; air son nach d'rinn e eucoir, agus nach *robh* cealg na bheul.

10 Ach b'i toil an Tighearna a bhruthadh; chuir e fo àmhghar e; an uair a ni thu 'anam na ìobairtréitich, chi e sliochd, sìnear a laithean; agus soirbhichidh rùn an Tighearna an làimh.

11 Do shaothair 'anama chi e, *agus* bithidh e toilichte [t]. Le eòlas airsan ni m'òglach fìreanach mòran fhìreanachadh [u]; oir giùlainidh e an ea-ceairtean.

12 Air an aobhar sin, roinnidh mi dha cuibhrionn maille ris a' mhòran, agus roinnidh e a' chreach maille ris na cumhachdaich; a chionn gu'n do dhòirt e mach 'anam gu bàs; agus gu'n robh e air 'àireamh am measg nan ciontach; agus ghiùlain e peacadh mhòrain, agus rinn e eadar-ghuidhe air son nan ciontach.

CAIB. LIV.

SEINN, a bhean aimrid [w] nach d'rug *clann*; seinn gu luadhghaireach, agus dean iolach àrd, thusa nach robh ri saothair-chloinne; oir is lìonmhoire clann na mnà aonaranaich, na clann na mnà pòsda, deir an Tighearn.

2 Leudaich ionad do phàilliuin, agus sgaoileadh iad a mach bratacòmhduich do bhùthan; na caomhain, leig am fad do chùird, agus daingnich do chuaillean.

3 Oir air an làimh dheis, agus chlì, brisidh tu mach; agus sealbhaichidh do shliochd na cinnich, agus àitichidh iad na caithrichean fàsail.

4 Na gabh eagal, oir cha mhaslaichear thu; na gabh nàire, oir cha chuirear thu gu h-amhluadh; oir dichuimhnichidh tu nàire d'òige, agus masladh do bhantrachais cha chuimhnich thu ni's mò.

5 Oir is e d'fhear-pòsda do Chruith-fhear, 'se Tighearn nan sluagh a's ainm dha; agus is e d'fhear-saoraidh Ti naomh Israeil, goirear Dia an domhain uile mar ainm ris.

6 Oir mar mhnaoi air a tréigsinn, agus fo àmhghar na spiorad, ghairm an Tighearn thu, agus mar mhnaoi *a phòsadh* na h-òige, a chionn gu'n do chuireadh air falbh thu, deir an Tighearn.

7 Rè tiota bhig, dhealaich mi riut; ach le mòr iochd cruinnichidh mi thu.

8 Ann an corruich bhig, dh'fholuich mi mo ghnùis car tiota uait; ach le caoimhneas siorruidh ni mi

[n] *boidhchead.* [o] *chur suarach.* [p] *air a sgaradh o dhaoinibh.* [q] *ciatfhaidh.* [r] *againn.* [s] *Thagradh na fiachan, agus rinneadh esan freagarach.* [t] *sàsuichte.* [u] *làn fhìreanaichidh m'òglach-sa mòran.* [w] *sheasg.*

tròcair ort; deir an Tighearn d'fhear-saoruidh.

9 Oir tha so *mar* uisgeachaibh Noah dhomh; mar a mhionnuich mi nach rachadh uisgeacha Noah tuille thar an talamh, is amhuil a mhionnuich mi nach bithinn ann an corruich riut, agus nach d'thoirinn achmhasan duit.

10 Oir dealaichidh na sléibhtean *ri'm bunait* [x], agus atharraichear na beanntan *as an àit;* ach cha [y] dealaich mo chaoimhneas riutsa, agus cha'n atharraichear coimhcheangal mo shìth, deir an Tighearn aig am bheil truas dhìot.

11 O thus' *a ta* ainniseach, air do luasgadh leis an doininn, agus gun chomhfhurtachd agad; feuch leagaidh mi do chlachan ann an dath sgiamhach, agus suidhichidh mi do bhunaite le clachaibh saphir.

12 Agus ni mi d'uinneagan [z] do chlachaibh rubi [a], agus do gheatachan do charbuncalaibh, agus d'uile iomall do chlachaibh rìomhach.

13 Agus *bithidh* do chlann uile air an teagasg leis an Tighearn; agus is mòr *a bhios* sìth do chloinne.

14 Ann am fìreantachd socraichear thu; bithidh tu fada o shàruchadh, ionnas nach gabh thu eagal; agus o uabhas, ionnas nach d'thig e dlù dhuit.

15 Feuch bithidh cruinneachadh gu deimhin ann, ach cha'n ann leamsa; cò sam bith [b] a chruinnicheas a'd' aghaidh, tuitidh e air do sgàth.

16 Feuch is mis' a chruthaich an gobha ta séideadh suas nan eibhlean san teine, agus a' toirt a mach acfuinn a chum 'oibre; agus is mi a chruthaich am milltear [c] chum cur fàs.

17 Cha soirbhich inneal sam bith a dhealbhar a'd' aghaidh; agus gach teanga a dh'éireas riut am breitheanas, dìtidh tu. Is i so oighreachd sheirbhiseach an Tighearna; agus *tha* am fìreantachd uamsa, deir an Tighearn.

CAIB. LV.

HO! gach neach air am bheil tart, thigibhse chum nan uisgeacha; agus *esan* aig nach 'eil airgiod, thigibh, ceannuichibh agus ithibh; seadh thigibh, ceannuichibh, gun airgiod agus gun luach, fìon agus bainne.

2 C'ar son a ta sibh a' caitheamh airgid air *ni* nach aran? agus bhur saothair [d] air ni nach sàsuich? Eisdibh le deadh aire riumsa, agus ithibh *an ni a ta* maith; agus gabhadh 'ur n-anam toil-inntinn ann an cuilm shòghmhoir [e].

3 Aomaibh 'ur cluas, agus thigibh do m'ionnsuidh-sa; éisdibh, agus mairidh 'ur n-anam beo; agus ni mi ruibh coimhcheangal sìorruidh, *cadhon* tròcairean cinnteach Dhaibhidh.

4 Feuch, thug mi e mar fhianuis do na cinnich, na cheann-iùil agus na uachdaran do na slòigh.

5 Feuch, gairmidh tu cinneach nach b'aithne dhuit; agus cinnich do nach b'aithne thu, ruithidh iad a d' ionnsuidh; air sgàth an Tighearna do Dhé, agus air son Ti naomha Israeil, oir ghlòraich e thu.

6 Iarraibh an Tighearn, am feadh a ta e r'a fhaotainn; gairmibh air, am feadh a ta e am fagus.

7 Tréigeadh an t-aingidh a shlighe, agus an duine eacorach a smuainte; agus pilleadh e ris an Tighearn, agus nochdaidh e tròcair dha; agus ri ar Dia-ne, oir bheir e maitheanas gu pailt.

8 Oir cha'*n iad* mo smuainte-sa bhur smuainte-sa, ni mò *is iad* 'ur slighean-sa mo shlighean-sa, deir an Tighearn.

9 Oir *mar* a ta na néamha àrd seach an talamh; mar sin tha mo shlighean-sa àrd seach bhur slighean-sa, agus mo smuainte-sa seach bhur smuainte-sa.

10 Oir mar a thig an t-uisg' a nuas, agus an sneachda o nèamh, agus nach pill e an sin, ach gu'n uisgich e an talamh, agus gu'n d'thoir e air fàs torrach, agus toradh thabhairt uaith; a chum gu'n tabhair e sìol dha-san a chuireas, agus aran dha-san a dh'itheas;

11 Is amhuil a bhios m'fhocal-sa a théid a mach as mo bheul; cha phill e do m'ionnsuidh gun tairbhe, ach coimh-lionaidh e an ni a's àill leam, agus bheir e gu buil *an ni* mu'n do chuir mi mach e.

12 Oir le h-aoibhneas théid sibh a mach, agus le sìth stiùrar sibh air 'ur n-aghaidh; togaidh na sléibhtean agus na cnuic romhaibh àrd iolach, agus uile chraobha na machrach buailidh am basan.

13 An àit droighne fàsaidh an giuthas, agus an àit drise fàsaidh am

[x] *théid na sléibhtean as an àit.* [y] *mu'n.* [z] *do bhaidealan.*
[a] *agataibh.* [b] *cia b'e.* [c] *fear-millidh.* [d] *saoithreach.*
[e] *reamhrachd.* Eabh.

miortal; agus bithidh e do'n Tigh-
earn mar ainm, mar chomhara bith-
bhuan, nach cuirear as 'àit.

CAIB. LVI.

MAR so deir an Tighearn, Coimh-
eadaibh breitheanas, agus
deanaibh ceartas; oir tha mo shlàinte
dlù chum teachd, agus m'fhìreant-
achd chum bhi air a foillseachadh.
2 Is beannuichte an duine *a* ni
so, agus mac an duine *a* ni greim
air; a choimhdeas an t-sàbaid gun
a mi-naomhachadh, agus a choimh-
deas a làmh o aon olc a dheanamh.
3 Agus na labhradh mac a' choig-
rich, a ta dlù-leantuinn ris an Tigh-
earn, ag ràdh, Sgar an Tighearn mise
gu tur o 'shluagh: agus na h-abradh
an caillteanach, Feuch, *tha* mis'
a'm' chrann tioram [f].
4 Oir mar so deir an Tighearn,
Do na caillteanaich a choimhdeas
mo shàbaidean, agus a roghnaicheas
an ni a thaitneas rium, agus a ni
greim air mo choimhcheangal;
5 Dhoibh sin bheir mi ann am
thigh, agus an taobh a stigh do m'
bhallachan, àit [g] agus ainm ni's fearr
na *ainm* mhac agus nighean [h]; ainm
siorruidh bheir mi dhoibh, nach
gearrar as.
6 Agus mic a' choigrich a ta dlù-
leantuinn ris an Tighearn, gu frith-
ealadh dha, agus gràdh a' thoirt do
ainm an Tighearna, agus gu bhi nan
òglaich dha; gach aon a ghleidheas
an t-sàbaid gun a mi-naomhachadh,
agus a ni greim air mo choimh-
cheangal;
7 Iad sin bheir mi chum mo
shleibh naomha; agus ni mi aoibh-
neach iad ann am thigh-urnuigh;
bithidh an tabhartais loisgte agus
an iobairtean air an gabhail gu
taitneach air m'altair; oir goirear
ri m' thigh-sa, Tigh-urnuigh air son
nan uile shlògh.
8 Mar so deir an Tighearn Ieho-
bhah, a ta cruinneachadh r'a chéile
diobaraich Israeil; Fathast cruin-
nichidh mi *muinntir eile* d'a ionn-
suidh, os barr [i] orra-san a ta air an
cruinneachadh.
9 O uile bheathaiche na machrach,
thigibh chum itheadh, O uile bheath-
aiche na fridhe.
10 Tha a luchd-faire dall, gach
aon diubh; tha iad aineolach, gach
aon diubh; is coin bhalbh iad nach
urrainn tabhaunaich; a' tuiteam
nan codal [k], 'gan sìneadh féin sios,
leis an ionmhuin codal.
11 Seadh is coin chìocrach iad
nach urrainn bhi toilichte; agus is
buachaillean iad nach urrainn tuig-
sinn; tha iad a' sealltainn, gach aon
diubh, air a shlighe féin; gach fear
air a bhuannachd o a chrìch féin.
12 Thigibh, *deir iad*, gabhamaid [l]
fìon, agus òlamaid dibhe làidir; agus
mar an là'n diugh bithidh am màir-
each, *agus* ni's ro phailte gu mòr.

CAIB. LVII.

THA an duine ionraic a' bàsach-
adh, agus gun aon neach a'
toirt fainear; agus na daoine tròc-
aireach air an toirt air falbh, agus
gun aon neach a' tuigsinn gu bheil
an t-ionracan air a thoirt air falbh
o'n olc *a ta ri teachd*.
2 Siùbhlaidh e ann an sìth; gabh-
aidh esan fois na leabuidh, a ta 'g
imeachd na ionracas.
3 Ach thigibhs' am fagus an so, a
mhaca na ban-fhiosaiche, a shliochd
an adhaltranaich agus na strìopaich.
4 Cò d'am bheil sibh a' deanamh
àbhachd [m]? Cò ris am bheil sibh a'
deanamh beoil fharsuing, agus a'
sìneadh a mach na teanga? Nach
clann sibh a chlaon a leth-taobh,
siol na foill [n]?
5 A' fadadh *bhur anmhiann* le
h-iodholaibh fo gach crann uaine;
a' marbhadh na cloinne anns na
gleannaibh, fo sgoltaibh nan creag.
6 Am measg mhìn *chlachan* a'
ghlinne [o] tha do chuibhrionn; is
iad sin, is iad sin do chrannchur;
eadhon dhòirt thu mach tabhartas-
dibhe, dh'iobair thu tiodhlac. An
gabhainn-sa tlachd annta sin?
7 Air sliabh cruachach àrd shuidh-
ich thu do leabadh; eadhon do'n
àit sin chaidh thu suas a thoirt
seachad iobairt.
8 Air cùl an doruis agus na h-urs-
ainn chuir thu suas do chuimhneach-
an; dh'imich thu air falbh uamsa,
agus chaidh thu suas; leudaich thu
do leabadh, agus rinn thu coimh-
cheangal riu; thug thu gràdh do
an leabaidh-san, cia b'e àit anns am
faca tu *i* [p].
9 Agus chaidh thu dh'amharc an
righ le h-oladh-ungaidh, agus mheud-
aich thu do bholtraichean; agus
chuir thu do theachdairean am fad,

[f] *cargta.* [g] *cuimhneachan.* [h] *na do mhacaibh agus do nighcanaibh.* [i] *a thuille.* [k] *a' faicinn shealladh.* [l] *faigheamaid.* [m] *Cò a ta agaibh mar bhall-àbhachd?* [n] *pòr nan lùb.* [o] *an t-srutha.* [p] *dh'ulluich thu àit* dh'i.

agus dh'ìslich thu thu féin eadhon gus an uaigh [q].

10 Ann am buanas do shlighe sgìthicheadh thu; *ach* cha dubhairt thu, Cha 'n'eil dòchas ann; fhuair thu beatha do làimhe, air an aobhar sin cha d'fhannaich thu.

11 Agus cò as a ghabh thu eagal agus fiamh, gu'n d'rinn thu breug, agus nach do chuimhnich thu ormsa, ni mò thug thu fainear? Nach d'fhan mis' a'm' thosd, eadhon o chian, agus cha 'n'eil eagal ort romham?

12 Leigidh mise ris d'fhìreantachd, agus do ghnìomhara; oir cha dean iad feum dhuit.

13 An uair a ghlaodhas tu, deanadh do chuideachdan do thearnadh; ach togaidh a' ghaoth air falbh iad uile, bheir an ceo as *iad;* ach an neach a chuireas a dhòchas annamsa, sealbhaichidh e am fearann, agus gheibh e mar oighreachd mo shliabh naomha.

14 An sin their mi, Tilgibh suas, tilgibh suas; ulluichibh an t-slighe; thugaibh air falbh *gach* ceap-tuislidh a rathad mo shluaigh.

15 Oir mar so deir an Ti ard agus uasal, do'n àit-còmhnuidh sìorruidheachd, do'n ainm an Ti naomha; Anns an ionad àrd agus naomha gabham-sa còmhnuidh; maille rissan fòs a ta leònta agus iosal *na* spiorad; a bheothachadh spioraid nan iriosal; a bheothachadh cridhe nan daoine leònta.

16 Oir cha bhi mi ag cronachadh gu sìor, agus cha bhi fearg orm an còmhnuidh; oir dh'fhàilnicheadh an spiorad romham, agus na h-anama a rinn mi féin.

17 Air son cionta a shannta bha corruich orm, agus bhuail mi e, a' folachadh mo ghnùise ann am feirg; agus dh'imich e roimhe gu fiar, air slighe a chridhe féin.

18 Dh'amhairc mis' air a shlighibh, agus leighisidh mi e; seadh treòruichidh mi e agus aisigidh mi sòlasan [r] dhàsan agus d'a luchd-bròin.

19 Is mi a chruthaicheas toradh nam bile; sìth, sìth, dhàsan *a ta* fad as, agus dhàsan *a ta* dlù, deir an Tighearn; agus slanuichidh mi e.

20 Ach *tha* na h-aingidh cosmhuil ris a' mhuir bhuairte, oir cha'n urrainn i bhi aig fois; ach tha a h-uisgeachan a' dùsgadh nìos salchair agus làthaich [s].

21 Cha '*n'eil* sìth, deir mo Dhia, do na h-aingidh.

CAIB. LVIII.

GLAODH gu h-àrd, na caomhain; mar ghall-truimp tog suas do ghuth; agus nochd do m' shluagh-sa an easaontas, agus do thigh Iacoib an lochdan.

2 Gidheadh o là gu là tha iad 'gam iarraidh-sa; agus is toil leó eòlas a ghabhail air mo shlighibh; mar chinneach a ta cur an gnìomh fìreantachd, agus nach do thréig reachd an Dé; tha iad a' fiosrachadh dhiomsa mu thimchioll reachda na fìreantachd, agus is miann leo bhi teachd dlù do Dhia.

3 C'ar son a thraisg sinn, *deir iad*, agus nach 'eil thus a' faicinn? *C'ar son* a chràidh sinn ar n-anam, agus nach 'eil thus a' toirt fainear? Feuch, ann an là bhur traisg tha sibh a' mealltuinn 'ur sòlais, agus 'ur n-uile dhlighe saoithreach tha sibh ag agairt.

4 Feuch, tha sibh a' trasg chum connsachaidh agus aimhreite, agus chum bualadh le dorn na h-eucorach; cha bhi sibh ri trasg mar air an là'n diugh, a thoirt air bhur guth gu'n cluinnear e gu h-àrd.

5 An e leithid so do thrasg a roghnaich mise, gu'n cuireadh duine 'anam fo leòn car latha? An e gu'n cromadh e a cheann mar luachair, agus gu'n sgaoileadh e sac-eudach agus luaithre fuidhe? An abair thu trasg ri so, agus là taitneach do'n Tighearn?

6 Nach e so an trasg a ta mis a roghnachadh; cuibhrichean na h-aingidheachd a sgaoileadh, na h-uallaichean [t] troma lasachadh, agus a' mhuinntir shàruichte fhuasgladh; agus gach uile chuing a bhriseadh?

7 Nach e d'aran a roinn ris an ocrach, agus aoidheachd a thoirt do na bochdaibh seachranach; an uair a chi thu an lomnochd gu'n còmhduich thu e; agus nach foluich thu thu féin o d'fheoil féin?

8 An sin brisidh do sholus a mach mar a' mhaduinn, agus fàsaidh do shlàinte gu grad; agus theid d'fhìreantachd air thoiseach ort, bithidh glòir an Tighearna 'gad chuairteachadh *o'n taobh chùil.*

9 An sin gairmidh tu, agus freagraidh an Tighearn; glaodhaidh tu, agus their e, *Tha* mis an so. Ma chuireas tu air falbh as do mheadhon a' chuing, tomhadh a' mheoir, agus labhairt toibheim;

10 Agus ma thiomaicheas d'anam

[q] *ionad nam marbh.* [r] *comhfhurtachdan.* [s] *clàbair.*
[t] *callaichean.*

rìs an ocrach, agus gu'n sàsuich thu an t-anam leònta[u]; an sin éiridh do sholus ann an doillearachd, agus *bithidh* do dhorchadas mar mheadhon-latha.

11 Agus stiuraidh an Tighearn thu an còmhnuidh, agus sàsuichidh e d'anam ri àm tarta, agus ungaidh e do chnàmhan; agus bithidh tu mar lios air a dheadh-uisgeachadh; agus mar thobar fìor-uisge [w], air nach d'thig failing uisge.

12 Agus togaidh iadsan *a ghin-ear* uait na seann làraichean, togaidh tu suas bunaite nan ioma ginealach; agus goirear dhiot Fear càramh a' bhcuma, Fear-aisig nan ròidean chum bhi air an àiteachadh.

13 Ma philleas tu air falbh do chos o'n t-Sàbaid, *o* do thoil féin a dheanamh air mo là naomh-sa; agus gu'n abair thu ris an t-Sàbaid, Toilinntinn; ri *là* naomh an Tighearna, Urramach; agus gu'n tabhair thu onoir dh'i, gun bhi leantuinn do shligheachan féin, no gabhail do shòlais féin, no labhairt *do* bhriathra *féin*;

14 An sin gabhaidh tu tlachd anns an Tighearn; agus bheir mis ort marcachd air ionadaibh àrda na talmhainn; agus beathaichidh mi thu le oighreachd Iacoib d'athar; oir labhair beul an Tighearn *e*.

CAIB. LIX.

FEUCH, cha 'n'eil làmh an Tighearna air dol an giorrad, air chor as nach feud i tearnadh; ni mò tha a chluas air fàs mall, air chor as nach feud i cluinntinn.

2 Ach chuir bhur n-eaceairtean dealachadh eadar sibh féin agus bhur Dia; agus dh'fholuich 'ur lochdan uaibh *a* ghnùis, ionnus nach éisd e.

3 Oir tha bhur làmhan air an truailleadh le fuil, agus 'ur meoir le h-eaceairt; labhair 'ur bilean cealg; bithidh bhur teanga a' teachd air aimhleas.

4 Cha 'n'eil neach a' gairm air ceartas, cha 'n'eil neach a' tagradh air son na fìrinn; tha iad a' cur an dòigh ann an diomhanas, agus a' labhairt bhreug; air torrachas le h-aimhleas, agus a' breith eaccairt.

5 Tha iad a' gur air uighean na ri-nathrach, agus a' figheadh lìon an damhan-alluidh; esan a dh'itheas do'n uighean, gheibh e bàs; agus an uair a bhrùthar e, brisidh nathar nimhe mach.

6 Do'n lìontaibh cha deanar trusgan; ni mò chòmhdaichear iad iad féin le'n oibribh; an oibre is oibre na h-eacorach iad; agus tha gniomh an fhoirneirt nan làmhan.

7 Tha an cas a' ruith chum uilc, agus tha iad a' greasadh chum fuil neo-chiontach a dhòrtadh; is innleachdan aingidheachd an innleachdan; tha léir-sgrios agus milleadh nan ceumaibh.

8 Slighe na sìth cha'n aithne dhoibh, ni mò tha ceart-bhreth nan ròidibh; rinn iad dhoibh féin ceumna cama; cò air bith a shiùbhlas annta, cha'n aithne dha sìth.

9 Air an aobhar sin tha breitheanas fada uainn, agus cha 'n'eil ceartas a' breith oirnn; tha sinn ag amharc *ag iarraidh* soluis [x], ach feuch dorchadas; *ag iarraidh* soilleireachd, *ach* tha sinn a' gluasad ann an duibhre.

10 Tha sinn a' smeurachadh, mar na doill, ag iarraidh a' bhalla; agus mar mhuinntir gun fhradharc [y] tha sinn a' smeurachadh; tha sinn a' tuisleachadh mu mheadhon-là, mar anns an du-thrà; *tha sinn* ann an ionadaibh uaigneach [z] mar dhaoinibh marbha.

11 Tha sinn a' bùirich mar mhathghamhnuibh; mar cholumain tha sinn ri sìor-chaoirean; tha ar sùil ri breitheanas, ach cha 'n'eil e ann; ri fuasgladh, ach 's ann a tha e fada uainn.

12 Oir tha ar lochdan air fàs lìonmhor ann ad làthair, agus tha ar ciontan a' toirt fianuis nar *n*-aghaidh; oir tha ar lochdan nar cuideachd [a], agus ar n-aingidheachd is léir dhuinn;

13 Le peacachadh agus le breugaibh an aghaidh an Tighearna, agus le pilleadh air falbh o ar Dia; le ainneart a labhairt, agus le ceannarc a dhealbhadh; agus le briathran breugach aithris o'n chridhe.

14 Agus tha breitheanas air pilleadh air ais, agus tha ceartas a' seasamh fad' as; oir thuislich an fhìrinn air an t-sràid, agus cha b'urrainn ionracas teachd a steach.

15 Agus tha fìrinn air teicheadh air falbh; agus tha esan, a sheachaineas an t-olc, 'ga dheanamh féin na chreich, agus chunnaic an Tighearn, agus mhi-thaitin e ris, nach robh breitheanas ann.

[u] *ciosaichte.* [w] *mhàthair-uisge.* [x] *tha sùil againn ri solus.*
[y] *sùilibh.* Eabh. [z] *am measg nithe foghmhor.* [a] *maille ruinn.*

16 Agus chunnaic e nach robh
fear ann, agus b'ioghnadh leis nach
robh eadar-mheadhonair ann; an
sin dh'oibrich a ghairdean féin
slàinte air a shon, agus 'fhìreant-
achd féin chum i suas e.

17 Agus chuir e uime fìreantachd
mar uchd-éididh; agus clogaid na
slàinte air a cheann; agus chuir e
uime trusgan an dioghaltais mar
eudach, agus chòmhduich se e féin
le h-eud mar le falluinn.

18 Do réir *an* gnìomhara, mar sin
bheir e ath-dhìoladh; corruich d'a
naimhdibh, dioghaltas d'a eascàirdibh;
do na h-eileanaibh ìocaidh e
dioghaltas.

19 Mar sin bheir *iadsan* o'n Iar
urram do ainm an Tighearn; agus
iadsan o éirigh na gréine d'a ghlòir;
an uair a thig *an* namhaid mar
thuil, togaidh Spiorad an Tighearna
suas bratach na aghaidh.

20 Agus thig am Fear-saoraidh
gu Sion, agus tionndaidhidh e eas-
aontas o Iacob [b], deir an Tighearn.

21 Agus air mo shon-sa, so mo
choimhcheangal riu, deir an Tigh-
earn; mo Spiorad a ta ortsa, agus
mo bhriathran chuir mi ann ad
bheul, cha dealuich iad ri d' bheul,
no ri beul do shliochd, no ri beul
sliochd do shliochd, deir an Tigh-
earn, o'n àm so eadhon gu sìor-
ruidh.

CAIB. LX.

EIRICH, dealraich; oir thàinig
do sholus, agus tha glòir an
Tighearna air éirigh ort.

2 Oir feuch, còmhdaichidh dorch-
adas an talamh, agus dall-cheo na
cinnich; ach ortsa éirigh an Tigh-
earn, chithear a ghloir *a' dealradh*
ort.

3 Agus thig cinnich dh'ionnsuidh
do sholuis, agus righrean dh'ionn-
suidh do ghrian-éirigh.

4 Tog suas do shùilean mu'n
cuairt, agus faic; tha iad uile air an
cruinneachadh le chéile; tha iad a'
teachd do d' ionnsuidh; thig do
mhic o chéin, agus bithidh do nigh-
eana air an giùlan air an leis [c].

5 An sin chi thu, agus sruthaidh
tu thairis, agus ni do chridhe plosg-
artaich, agus nìthear farsuing e;
a chionn gu'n tionndadhar mòr
shluagh na fairge chugad, agus gu'n
d'thig feachd nan cinneach a d'ionn-
suidh.

6 Còmhdaichear thu le lìonmhoir-
eachd nan càmhal, le dromedairibh
Mhidiain agus Epha; thig iad uile o
Sheba; òr agus tùis giùlainidh iad,
agus cliù an Tighearna cuiridh iad an
céill.

7 Cruinnichear a d'ionnsuidh uile
threudan Chedair; ni reitheachan
Nebaiot frithealadh dhuit; théid iad
suas, agus gabhar iad gu taitneach
air m'altair; agus tigh mo ghlòire
fathast glòraichidh mi.

8 Cò iad so a ta snàmh mar cheo,
agus mar cholumain *ag itealaich*
dh'ionnsuidh an ionaid-tàimh [d]?

9 Gu deimhin feithidh na h-eileana
rium, agus longa Tharsuis air thois-
each; a thoirt do mhac o chéin, *le'n*
airgiod agus an òr maille riu; a chum
ainme an Tighearna do Dhé, agus a
chum Ti naomha Israeil, oir ghlòraich
esan thu.

10 Agus togaidh mic a' choigrich
suas do bhallachan, agus fritheilidh
an righrean duit; oir ann am chor-
ruich bhuail mi thu, ach ann am
dheadh-ghean ni mi iochd ort.

11 Agus bithidh do gheatachan
fosgailt an còmhnuidh; a là agus a
dh'oidhche cha druidear iad; a
chum as gu'*n* d'thoirear a d'ionn-
suidh mòr shluagh nan cinneach,
agus an righrean le greadhnachas.

12 Oir an cinneach agus an riogh-
achd nach dean seirbhis duit, bith-
idh iad caillte [e]; seadh sgriosar na
cinnich sin gu tur [f].

13 Thig glòir Lebanoin a d'ionn-
suidh, an giuthas, an gall-ghiuthas,
agus an crann-bocsa le chéile; a
chur maise air mo naomh-ionad-sa,
agus a chum gu'n glòraichinn àit mo
chos.

14 Agus thig mic do luchd-sàruch-
aidh 'gan cromadh féin ann ad làth-
air, agus ni gach neach a rinn tàir
ort umhlachd gu bonnaibh do chos;
agus goiridh iad dhiot Cathair an
Tighearna, Sion Ti naomha Is-
raoil [g].

15 An àit thu bhi air do thréig-
sinn, agus air d'fhuathachadh, air
chor as nach do shiubhail aon neach
tromhad [h]; ni mi thu a'd' oirdhearc-
as sìorruidh, a'd' aobhar-gàirdeachais
feadh linn nan linn.

16 Agus deothailidh tu bainne
chinneach, agus cìoch righrean
deothailidh tu; agus bithidh fios
agad gur mis' an Tighearn do Shlàn-
uighear; agus gur e d'fhear-saor-
aidh Ti cumhachdach Iacoib.

[b] Faic Rom. XI. 26. [c] *air an altrum ri* do *thaobh*. [d] *an còsa, an uinneaga.* Eabh. [e] *théid iad am mugha.* [f] *le léir-sgrios.* [g] *Sion* a's le *Ti naomha Israeil.* [h] *thromhad.*

17 Agus an àit umha, bheir mi òr; agus an àit iaruinn, bheir mi airgiod; agus an àit fiodha, umha; agus an àit chlach, iarunn; agus ni mi do mhaoir nan sìth, agus do chìs-mhaoir nan ceartas.
18 Cha chluinnear ni's mò foirneart ann ad fhearann, sgrios agus milleadh ann ad chrìochaibh; ach their thu Slàinte *mar ainm* ri d' bhallachan, agus Moladh ri d' gheatachan.
19 Cha bhi a' ghrian agad ni's faide mar sholus anns an là, ni mò bhitheas dealra na gealaich 'gad shoillseachadh; ach bithidh an Tighearn na sholus sìorruidh dhuit, agus do Dhia na ghlòir agad.
20 Cha d'théid do ghrian tuille sìos, ni mò dhorchaichear do ghealach; oir bithidh an Tighearn na sholus sìorruidh dhuit, agus crìochnaichear laithean do bhròin.
21 Agus *bithidh* do shluagh uile nam fìreanaibh; sealbhaichidh iad am fearann gu sìorruidh; am meangan à shuidhich mi, obair mo làmha, chum gu'm bi mi air mo ghlòrachadh.
22 Fàsaidh an aon bheag na mìle, agus an aon shuarach na cinneach làidir; luathaichidh mise Iehobhah e na thràth.

CAIB. LXI.

THA Spiorad an Tighearna Iehobhah orm, do bhrìgh gu'n d'ung an Tighearn mi; a thoirt deadh sgéil do'n mhacanta chuir e mi; a cheangal suas luchd a' chridhe bhriste, a dh'éigheach fuasglaidh do nabraighdibh, agus fosglaidh a' phrìosuin dhoibhsan a ta ceangailte;
2 A dh'éigheach bliadhna thaitnich an Tighearna, agus latha dioghaltais ar Dé-ne; a thoirt comhfhurtachd dhoibhsan uile a ta ri bròn;
3 A dh'orduchadh do luchd-caoineadh Shioin, a thoirt doibh maise an àit luaithre, ola aoibhneis an àit bròin, éididh mholaidh an àit spioraid airsneil; a chum 's gu'n goirteadh dhiubh Craobhan fìreantachd, a shuidhich [i] an Tighearn air sgàth *a* ghlòire.
4 Agus togaidh iad suas na seann làraichean, càirichidh iad r'a chéile na h-ionada sgaoilte o chian; athnuadhaichidh iad na caithrichean briste, ionada fàsaichte nan iomadh linn.
5 Agus seasaidh coigrich suas, agus beathaichidh iad bhur treudan; agus *bithidh* mic a' choigrich nan treabhaichean dhuibh, agus nan luchd-saoithreachadh na fìonain.
6 Ach goirear dhibhse Sagartan an Tighearna; Luchd-frithealaidh ar Dé-ne theirear ribh; saibhreas nan cinneach ithidh sibh, agus nan glòir ni sibh uaill.
7 An àit bhur nàire *gheibh sibh cuibhrionn* dhùbailte [k]; agus *an àit* maslaidh, ni iad gairdeachas nan cuibhrionn; uime sin nan tìr sealbhaichidh iad roinn dhùbailte, bithidh aoibhneas aca [l] gu sìorruidh.
8 Oir is mise an Tighearn, leis an ionmhuinn breitheanas; is beag orm ainneart air son tabhartais loisgte; agus cuiridh mi air adhart [m] an obair ann am fìrinn; agus coimhcheangal sìorruidh ni mi riu.
9 Agus aithnichear an sliochd am measg nan cinneach, agus an ginealam measg nan sluagh; na h-uile a chi iad, aidichidh iad gur sliochd iad *a* bheannuich an Tighearn.
10 Ni mi gairdeachas gu mòr anns an Tighearn; bithidh m'anam aoibhneach ann am Dhia; oir chuir e orm éideadh na slàinte, chòmhduich e mi le truscan [n] na fìreantachd; mar a sgeadaicheas [o] fear-bainnse [p] e féin le crùn [q] sgiamhach, agus mar a dh'uigheamaicheas bean-bainnse i féin le a seudaibh.
11 Oir mar a chuireas an talamh a mach a chinneas [r], agus mar a bheir an lios [s] air an t-siol fàs a nìos; mar sin bheir an Tighearn Iehobhah air fìreantachd agus moladh fàs suas an làthair nan uile chinneach.

CAIB. LXII.

AIR sgàth Shioin cha bhi mi a'm' thosd, agus air sgàth Ierusaleim cha ghabh mi fois; gus am bris a fìreantachd a mach mar sholus dealrach, agus a slàinte mar leus lasrach.
2 Agus chi na cinnich d'fhìreantachd, agus na h-uile righrean do ghlòir; agus bheirear ainm nuadh ort, a ghairmeas beul an Tighearn.
3 Agus bithidh tu a'd' chrùn glòire ann an làimh an Tighearna,

i *suidheachadh, plandachadh.* Eabh. k *dhà fhillte.* l *orra.*
m *air a' h-aghaidh.* n *falluing.* o *choisrigeas.* Eabh.
p *fear-nuadh-pòsda.* q *uigheam cinn* r *a phiseach, a thoradh.* s *gàradh,*

agus a'd' choron rìoghail ann an glaic do Dhé.

4 Cha n-abrar riut tuille, Tè ris an do chuireadh cul; ni mò theirear ri d' fhearann tuille, am Fàsach; ach 'se theirear riut, Bean mo rùin [t]; agus ri d'fhearann, Beanphòsda [u]; oir bithidh rùn an Tighearna ort, agus bithidh d'fhearann air a cheangal ann am pòsadh.

5 Oir *mar* a phòsas duin' òg òigh, *mar sin* pòsaidh d'fhear-togail thusa; agus *mar* a ni am fear nuadhpòsda gairdeachas na mhnaoi, *mar sin* ni do Dhia gairdeachas annadsa.

6 Chuir mi luchd-faire air do bhallachan, O Ierusalem; rè an là, agus rè na h-oidhche, cha bhi iad nan tosd; sibhse ta deanamh luaidh air *ainm* an Tighearna, na bithibhse 'n'ur tosd;

7 Agus na d'thugaibh fois dha, gus an daingnich e, agus gus an dean e Ierusalem na cliù air an talamh.

8 Mhionnaich an Tighearn air a làimh dheis, agus air a ghairdean cumhachdach, cha tabhair mi ni's mò d'arbhar mar lòn do d' naimhdibh; ni mò dh'òlas clann a' choigrich d'fhìon nuadh, air son an do shaoithrich thu;

9 Ach ithidh iadsan e, a thionaileas e, agus molaidh iad an Tighearn; agus iadsan a chruinnicheas e, òlaidh iad e ann am chùirtibh naomhasa.

10 Siubhlaibh, siubhlaibh trìd nan geatacha; ullaichibh slighe an t-sluaigh; tilgibh suas, tilgibh suas an rathad mòr; glanaibh as na clachan; togaibh suas bratach air son nan slògh.

11 Feuch ghlaodh an Tighearn gu iomall an domhain; Abraibh ri nighin Shioin, Feuch, tha do Shlànuighear a' teachd; feuch, tha a luaigheachd maille ris, agus *duais* 'oibre na làthair.

12 Agus theirear riu, An sluagh naomha, muinntir shaorta an Tighearna; agus riutsa theirear, Miannaichte, Cathair nach tréigear.

CAIB. LXIII.

CO so a ta teachd o Edom, le culaidh dhaithte o Bhosra? e so *a* ta sgiamhach na éideadh, a' siubhal ann am mòrachd a néirt?—Mise, a ta labhairt ann am fìreantachd, cumhachdach gu tearnadh.

2 C'ar son a *tha* d'éideadh dearg, agus do chulaidh mar neach a' saltairt an amair-fhìona?

3 Shaltair mi an t-amar a'm' aonar, agus do na slòigh cha *robh* aon neach maille rium; oir shaltair mi orra ann am fheirg, agus phronn mi iad ann am chorruich; agus chrathadh am fuil air mo chulaidh, agus tharruing mi sal air m'éididh uile.

4 Oir *bha* là an dioghaltais ann mo chridhe, agus bha bliadhna mo mhuinntir shaorta air teachd.

5 Agus dh'amhairc mi, agus cha robh fear-cuidich ann; agus b'ioghnadh leam nach robh fear-taice ann; uime sin dh'oibrich mo ghairdean féin slàinte dhomh, agus chum mo chorruich féin taice rium.

6 Agus shaltair mi sìos na slòigh ann am fheirg, agus chuir mi air mhisg iad ann mo chorruich, agus thug mi sìos an neart chum an làir.

7 Tròcairean an Tighearna aithrisidh mi, *agus* cliù an Tighearna; do réir gach ni a bhuilich an Tighearn oirnn, agus meud a mhaitheis do thigh Israeil, a dheònuich e dhoibh do réir a chaoimhneis, agus do réir lìonmhoireachd a thròcairean.

8 Oir thubhairt e, Gu deimhin is iad mo shluagh, clann nach dean breug; agus bha e na shlànuighear dhoibh.

9 Nan uile àmhghar bha esan fo àmhghar; agus rinn aingeal a làthaireachd an tearnadh; ann a ghràdh agus ann a iochd rinn e féin an saoradh; agus dh'iomchair e iad, agus ghiùlain e iad, rè nan uile laithean o shean.

10 Ach rinn iadsan ceannairc, agus chuir iad doilgheas air a Spiorad naomha; air chor as gu'n d'fhàs e na nàmhaid doibh, *agus* chog e féin nan aghaidh.

11 An sin chuimhnich e na laithean o shean, Maois *agus* a shluagh; *ag ràdh*, Cia esan a thug a nìos iad o'n fhairge, le buachaille a threud? Cia esan a chuir a Spiorad naomh an taobh a stigh dheth?

12 A stiùr *iad* aig deas làimh Mhaois le a ghairdean glòrmhor; a' sgoltadh nan uisgeacha roimhe, a dheanamh ainme shìorruidh dha féin?

13 'Gan stiùradh trìd na doimhne, mar each anns an fhàsach *ionnas* nach tuislicheadh iad?

14 Mar a théid an spréidh sìos do'n ghleann, thug Spiorad an Tigh-

[t] *Hephsibah.* Eabh. [u] *Beulah.* Eabh.

earna orra fois a ghabhail; mar sin
threòraich thu do shluagh, a dhean-
amh-ainme ghlòrmhoir dhuit féin.
15 Seall a nuas o néamh, agus
faic o d' ionad-còmhnuidh naomha
agus glòrmhor; c'àit am bheil d'eud,
agus do neart; lìonmhoireachd do
thròcairean agus do thruas dhìom?
Am bheil iad air an cumail air an
ais?
16 Gu deimhin is tusa ar n-Ath-
air; ged nach aithne do Abraham
sinn, agus nach 'eil Israel a' gabhail
ruinn; *is* tusa, aThighearn, ar n-Ath-
air, ar Fear-saoraidh; *tha* d'ainm o
shìorruidheachd.
17 C'ar son, a Thighearn, a thug
thu oirnn dol air seacharan o d'
shlighibh, *agus* a chruaidhich thu
ar cridhe o d' eagal? Pill air sgàth
do sheirbhiseach, treubhan d'oigh-
reachd féin.
18 Is beag an ùine a shealbhaich
do shluagh naomha; shaltair ar
naimhdean sìos do naomh-ionad.
19 Bu *leat* sinne riamh; cha
robh thu a' riaghladh os an cionn-
san; cha robh iad air an gairm air
d'ainm.

CAIB. LXIV.

O GU'N reubadh tu o chéile na
neamhan, gu'n d'thigeadh tu
nuas, gu'n sruthadh na sléibhtean
sìos ann ad làthair!
2 Mar a loisgeas an teine-leagh-
aidh, *mar* a chuireas an teine goil
air uisge; a chum d'ainm a dhean-
amh aithnichte do d' naimhdibh,
gu'n criothnuicheadh na cinnich ann
ad fhianuis.
3 An uair a rinn thu nithe iong-
antach ris nach robh sùil againn,
thàinig thu nuas; ann ad làthair
shruth na sléibhtean sìos.
4 Oir riamh cha chuala *daoine*,
cha d'àirich iad le'n cluais, ni mo
chunnaic sùil, dia *eile* ach thusa, *a*
ni *a leithid* air son an ti a dh'fheith-
eas air.
5 Tha thu a' teachd an còmh-
dhail an ti a ta gabhail tlachd ann
an ceartas a dheanamh; *a' mhuinn-
tir* a ta cuimhneach ortsa ann ad
shlighibh: feuch, tha corruich ort,
oir pheacaich sinne; *eadhon* riusan
o shean, ach tha sinn air ar tearn-
adh.
6 Agus tha sinne uile mar ni
truaillidh, agus ar n-uil' fhìreant-
achd mar luideig shalaich; agus tha
sinn uile air seargadh mar dhuille;
agus rinn ar lochdan, mar a' ghaoth,
ar giùlan air falbh.
7 Agus cha 'n'eil aon neach ann a
ta gairm air d'ainm, a ta 'ga dhùsg-
adh féin suas a dheanamh greim ort;
oir dh'fholuich thu do ghnùis uainn,
agus chlaoidh thu sinn air son ar
n-eucairtean.
8 Ach a nis, O Thighearn, is tus'
ar n-Athair; is sinne a' chreadh,
agus is tus' ar fear deilbh; agus is
sinne uile obair do làimhe.
9 Na biodh corruich ro gheur ort,
a Thighearn, agus na cuimhnich
aingidheachd gu bràth; feuch, amh-
airc, guidheamaid ort, is sinne uile
do shluagh.
10 Dh'fhàs do bhailtean naomha
nam fàsach; tha Sion na fàsach;
tha Ierusalem faondrach.
11 Tha ar tigh naomh agus àluinn,
anns an d'thug ar n-aithrichean mol-
adh dhuit, air a losgadh le teine;
agus tha ar n-uile nithe tlachdmhor
air an léir-sgrios.
12 An cum thu ort féin air son
nan nithe sin, a Thighearn? Am bi
thu 'nad thosd, agus an cràidh thu
sinn gu goirt?

CAIB. LXV.

DH'FHOILLSICHEADH
mi dhoibhsan nach robh '*gam*
fharraid[w]; fhuaradh mi leosan nach
robh 'gam iarraidh; thubhairt mi,
Feuch mi, feuch mi, ri cinneach nach
robh air 'ainmeachadh orm.
2 Shìn mi mach mo làmhan fad
an là ri sluagh ceannairceach, a ta
gluasad ann an droch shlighe, do
réir an innleachdan féin;
3 Sluagh a ta an còmhnuidh 'gam
bhrosnuchadh gu feirg ri m' agh-
aidh; ag ìobradh anns na liosaibh,
agus a' losgadh tùis air na clach-
aibh-creadha;
4 A ta fantuinn am measg nan
àiteachan-àdhlaic, agus a' gabhail
còmhnuidh anns na h-uamhaibh; a
ta 'g itheadh feòla mhuc, agus aig
am bheil sùgh nithe gràineil nan
soithichibh.
5 A ta 'g ràdh, Fan agad féin, na
d'thig am fagus[x] domhsa, oir is mis'
a's naomha na thusa. Tha iad so
nan deataich[y] ann am shròin, nan
teine ta losgadh rè an là uile.
6 Feuch, tha e sgrìobhta ann am
làthair; cha'n fhan mi a'm' thosd,
ach ath-dhìolaidh mi; seadh ath-
dhìolaidh mi ri'n uchd.
7 Bhur ea-ceairtean, agus ea-ceairt-

[w] *a' fiosrachadh* mu m' thimchioll. [x] *an gar.*
[y] *deathaich.*

ean 'ur n-aithrichean le chéile, deir an Tighearn, a loisg tùis air na sléibhtibh, agus a thug toibheum dhomh air na cnocaibh; seadh tomhaisidh mi air ais dhoibh nan uchd an obair *a rinn iad* roimhe so.

8 Mar so deir an Tighearn, Amhuil a gheibhear an fion nuadh anns a' bhaguide, agus a their *neach*, Na mill e, oir tha beannachadh ann; mar sin ni mise air sgàth mo sheirbhiseach; cha sgrios mi an t-iomlan.

9 Agus bheir mi mach sliochd o Iacob, agus o Iudah sealbhadoir mo shléibhtean; agus sealbhaichidh mo mhuinntir thaghta am fearann, agus gabhaidh m'òglaich tàmh ann.

10 Agus bithidh Saron na chrò chaorach, agus gleann Achoir na bhuaile bhò, air son mo shluaigh-sa, a bha 'gam iarraidh.

11 Agus sibhse a thréig an Tighearn, a dhi-chuimhnich mo shliabh naomha; a ta deasachadh buird do Ghad [z], agus a' lionadh iobairt-dhibhe do Mheni [a];

12 Airmhidh mi sibhse chum a' chlaidheimh, agus cromaidh sibh uile sìos chum a' chosgraidh; a chionn, an uair a ghlaodh mi, nach do fhreagair sibhse, an uair a labhair mi, nach d'éisd sibh, ach rinn sibh olc ann am shealladh, agus an ni anns nach robh tlachd agam roghnaich sibh.

13 Air an aobhar sin mar so deir an Tighearn Iehobhah, Feuch, ithidh m'òglaich-sa, ach bithidh ocras oirbhse; feuch, òlaidh m'òglaich-sa, ach bithidh tart oirbhse; feuch, ni m'òglaich-sa gairdeachas, ach bithidh nàir oirbhse:

14 Feuch, seinnidh m'òglaich-sa tre aoibhneas cridhe, ach glaodhaidh sibhse tre dhoilghios cridhe; agus tre chràdh spioraid ni sibh caoineadh.

15 Agus fàgaidh sibh bhur n-ainm mar mhallachadh do m' mhuinntir thaghta-sa; oir marbhaidh an Tighearn Iehobhah thu, agus bheir e ainm eile air 'òglaich.

16 An neach a bheannuicheas e féin air talamh, beannuichidh se e féin ann an Dia na fìrinn; agus an neach a bheir mionnan air talamh, mionnaichidh e air Dia na fìrinn; a chionn gu bheil na h-àmhgharan roimhe air an di-chuimhneachadh, agus a chionn gu bheil iad foluichte o m' shùilibh.

17 Oir feuch, cruthaicheam néamh-an nuadha agus talamh nuadh; agus cha chuimhnichear iad sin *a bh'ann* roimhe, agus cha d'thig iad an aire *do'n duine.*

18 Ach deanaibhse gairdeachas, agus bithibh aoibhneach gu cian nan cian, *air son an ni* a chruthaicheam; oir feuch, cruthaicheam Ierusalem na cùis-aoibhneis, agus a sluagh nan cùis-ghairdeachais.

19 Agus bithidh mi aoibhneach ann an Ierusalem, agus ni mi gairdeachas ann mo shluagh; agus cha chluinnear guth caoith no guth caoinidh innte ni's mò.

20 Oir cha bhi as sin suas naoidheachan gearr-shaoghalach, no seann duine nach do choimhlion a laithean; oir bàsaichidh an naoidheachan *an uair a ruigeas e* ceud bliadhna dh'aois; ach bithidh am peacair *a ruigeas* ceud bliadhna dh'aois malluichte.

21 Agus togaidh iad tighean, agus gabhaidh iad còmhnuidh *annta*; agus suidhichidh iad fion-liosan, agus ithidh iad d'an toradh.

22 Cha dean iadsan togail, agus neach eile àiteachadh; cha dean iadsan suidheachadh, agus neach eile itheadh; oir mar laithean craoibhe *bithidh* laithean mo shluaigh-sa; agus mealaidh mo mhuinntir thaghta rè ùin' fhada [b], obair an làmha féin.

23 Cha saoithrich iad gu diomhain, ni mò ghineas iad *sliochd* chum dragha; oir is iad siol dhaoine beannuichte an Tighearna, agus an sliochd maille riu.

24 Agus tarlaidh, mu'n gairm iad, freagraidh mi; agus am feadh a bhios iad fòs a' labhairt, éisdidh mi.

25 Ni am madadh-alluidh agus an t-uan ionaltradh le chéile; agus ithidh an leomhan conlach mar an damh; ach 's e an duslach *a's* biadh do'n nathair. Cha dochainn agus cha mhill iad ann mo shliabh naomhsa uile, deir an Tighearn.

CAIB. LXVI.

MAR so deir an Tighearn, Is iad na nèamha mo righ-chaithir, agus an talamh stòl mo chos; cia e an tigh a thogas sibh dhomsa? agus cia e ionad mo chòmhnuidh?

2 Oir na nithe so uile rinn mo làmh, agus na nithe so uile is leamsa, deir an Tighearn; ach air *an fhear* so amhaircidh mi, *eadhon* airsan a ta bochd agus leònta 'n *a*

[z] *bhuidhinn.* [a] *mhòr àireamh.* [b] *caithidh iad as.* Eabh.

spiorad, agus a chriothnaicheas roimh
m'fhocal.
3 Tha esan a mharbhas damh *mar*
gu-m mortadh e duine; esan a
dh'iobras uan, *mar gu'n* cuireadh
e an ceann do mhadadh; esan a
bheir seachad tabhartas, *mar gu'n*
d'thugadh e seachad fuil mhuc;
esan a loisgeas tùis, *mar gu-m*
beannuicheadh e iodhol; seadh
roghnuich iad an sligheachan féin,
agus nan gràinealachdaibh féin tha
an anam a' gabhail tlachd.
4 Roghnuichidh mise fòs am faoin-
smuainte-san, agus an cùis-eagail
bheir mi orra; a chionn gu-n do
ghlaodh mi, agus nach d'thug aon
neach freagradh; labhair mi, agus
cha d'éisd iad; ach rinn iad olc
ann am shealladh, agus an ni anns
nach robh tlachd agam roghnaich
iad.
5 Cluinnibhse focal an Tighearna,
sibhse ta criothnachadh roimh 'fhoc-
al; bhur bràithrean a tha toirt fuath
dhuibh, a thilg a mach sibh air
sgàth m'ainme-sa, deir iad, Biodh
an Tighearn air a ghlòrachadh; ach
foillsichear e chum aoibhneis
duibhse, agus cuirear iadsan gu
h-amhluadh.
6 Guth àrd ghlaoidh o'n chathair:
guth o'n teampull; guth an Tigh-
earna, a' toirt ath-dhiolaidh d'a
nàimhdibh.
7 Mu'n robh i ann an saothair-
chloinne, dh' aiseadadh i; mu'n
d'thàinig a h-ioghanna, rug i lean-
abh-mic.
8 Cò chual a leithid so; cò chun-
naic an leithide so do nithibh? an
tabhair an talamh amach *a thoradh*
ann an aon latha? am bi cinneach
air a bhreith dh'aon bheum [c]? oir
cha bu luaithe bha Sion ann an
saothair na rug i a clann.
9 An d'thoir mi gus a' bhreith,
agus nach d'thoir mi fainear gu'm
beirear? deir an Tighearn; an gin
mi, agus am bac mi a' bhreith? deir
do Dhia.
10 Deanaibh gairdeachas le Ieru-
salem, agus bithibh subhach air a
son, sibhse uile le'n ionmhuin i;
bithibh ro aoibhneach leatha, sibhse
uile ta ri bròn air a son;
11 A chum gu'n deothail sibh,
agus gu'm bi sibh sàsuichte le cìoch-
aibh a sòlais; a chum gu'n tarruing [d]
sibh, agus gu'm faigh sibh toilinn-
tinn ann am pailteas a glòire.
12 Oir mar so deir an Tighearna;
Feuch, sgaoileam sìth thairis oirre
mar abhainn, agus glòir nan cin-
neach mar shruth a' taomadh an-
uas [e]; an sin deòthlaidh sibh, giùl-
ainear sibh air an leis, agus luaisg-
ear [f] sibh air na glùinibh.
13 Mar neach do'n tabhair a
mhàthair comhfhurtachd, mar sin
bheir mise comhfhurtachd dhuibhse;
agus ann an Ierusalem gheibh sibh
sòlas.
14 An uair a chi sibh *so* ni bhur
cridhe gairdeachas; agus bithidh
'ur cnàmhan [g] ùrar mar am feur;
agus foillsichear làmh an Tighearna
d'a òglaich; ach lasaidh 'fhearg an
aghaidh a nàimhdean.
15 Oir feuch, thig an Tighearn le
teine, agus a charbad mar chuairt-
ghaoith; a dhortadh a mach a chor-
ruich mar ainteas, agus 'achmhasain
le lasraichibh teine.
16 Oir le teine agus le a chlaidh-
eamh tagraidh an Tighearn ris gach
uile fheoil; agus bithidh mòran air
am marbhadh leis an Tighearn.
17 Iadsan a ta 'g an naomhach-
adh féin agus 'g an glanadh féin
anns na liosaibh, air cùl aon
chraoibhe 's a' mheadhon; ag ith-
eadh feòla mhuc, agus na gràineal-
achd, agus nan luch; gearrar [h] as
iad le chéile, deir an Tighearn.
18 Oir *is aithne* dhomhsa an
gnìomhara agus an innleachdan;
thigeam a chruinneachadh nan uile
chinneach agus theangannа le cheile;
agus thig iad, agus chi iad mo
ghlòir.
19 Agus cuiridh mi comhara 'n
am measg; agus a' mhuinntir a
théid as dhiubh cuiridh mi dh'ionn-
suidh nan cinneach, gu Tarsis, Pul,
agus Lud, a thairngeas am bogha;
gu Tubal agus Iabhan, na criochan
fad as; nach cuala iomradh orm,
agus nach faca riamh mo ghlòir;
agus cuiridh iad an céill mo ghlòir
am measg nan cinneach.
20 Agus bheir iad 'ur bràithrean
uile, as gach cinneach, *mar* thabh-
artas do'n Tighearn; air eachaibh,
agus air carbadaibh, agus air uirigh-
ibh, air muilidhibh, agus air ain-
mhidhean luath-chosach [i]; gu mo
shliabh naomha-sa Ierusalem deir
an Tighearn; amhuil a bheir clann
Israeil tabhartas ann an soitheach
glan gu tigh an Tighearna.
21 Agus dhiubhsan mar an ceud-
na gabhaidh mi, air son shagart, *agus*

[c] *dh'aon tarruing?* [d] *fàisg, bleodhainn.* [e] *a' dol thar bruaich.* [f] *tu-luaisgear.* [g] *cnàimhean.* [h] *sguabar.* [i] *dleibh.*

air son Lebhitheach, deir an Tigh-
earn.
22 Oir amhuil a mhaireas na
neamha nuadha, agus an talamh
nuadh, a ta mi cruthachadh, ann
am fhianuis, deir an Tighearn; mar
sin mairidh bhur sliochd-sa, agus
'ur n-ainm.
23 Agus tarlaidh, o ghealaich ùir
gu gealaich ùir, agus o shàbaid gu-
sàbaid, gu'n d'thig gach uile fheoil
a dheanamh aoraidh ann am làth-
air-sa deir an Tighearn.
24 Agus théid iad amach, agus
seallaidh iad air closaichean nan
daoine a chiontaich a'm' aghaidh;
oir cha bhàsaich an cnuimh, agus
cha mhùchar an teine; agus bithidh
iad nan gràinealachd [k] do na h-uile
fheoil.

[k] *oillte.*

IEREMIAH.

CAIB. I.

BRIATHRAN Ieremiah mhic
Hilciah, *aon* do na sagartaibh
a *bha* 'n Anatot ann am fearann
Bheniamin:
2 A dh'ionnsuidh an d'thàinig
focal an Tighearna ann an laithibh
Iosiah mhic Amoin righ Iudah, anns
an treas bliadhna deug d'a riogh-
achadh.
3 Thàinig e mar an ceudna ann
an laithibh Iehoiacim mhic Iosiah
righ Iudah, gu ceann aon bhliadhna
deug Shedeciah mhic Iosiah, righ
Iudah, gus an d'thugadh air falbh
Ierusalem ann am braighdeanas anns
a' chùigeamh mìos.
4 Thàinig an sin focal an Tigh-
earna do m'ionnsuidh-sa, ag ràdh:
5 Mu'n do dhealbh mi thu 'sa
bhroinn, b'aithne dhomh thu, agus
mu'n d'thàinig thu mach o'n bholg,
chuir mi air leth thu [a]: mar fhàidh
do na cinnich thug mi thu.
6 An sin thuirt mise, Och! a
Thighearna Iehobhah, feuch, cha'n
aithne dhomhsa labhairt; oir *is*
leanabh mi.
7 Agus thubhairt an Tighearna
rium, Na abair, *Is* leanabh mi: ach
a chum nan uile gus an cuir mise
thu, théid thu; agus ciod sam bith
a dh'àithneas mi dhuit, labhraidh
tu.
8 Na biodh eagal ort roimh an
gnùis; oir tha mise maille riut a
chum do thearnadh, deir an Tigh-
earn.
9 Agus chuir an Tighearn a mach
a làmh, agus bhean e ri m' bheul.
Agus thubhairt an Tighearn rium,
Feuch chuir mise mo bhriathran
ann ad bheul.
10 Feuch, chuir mi thu air an la'n
diugh os cionn nan cinneach agus
os cionn nan rìoghachd, gu spìon-
adh as, agus gu tarruing a nuas,
agus gu sgrios, agus gu leagail; gu
togail, agus gu suidheachadh.
11 Agus thàinig focal an Tigh-
earna do m'ionnsuidh, ag ràdh,
Ciod a tha thu faicinn, a Ieremiah?
Agus thuirt mise, Tha mi faicinn
slaite do chraoibh almoin.
12 Agus thubhairt an Tighearna
rium, Is ceart a chunnaic thu: oir
deifrichidh mise m'fhocal a chum a
choimhlionadh.
13 Agus thàinig focal an Tigh
earna do m'ionnsuidh an dara uair,
ag ràdh, Ciod a tha thu faicinn?
Agus thuirt mise, Tha mi faicinn
coire air ghoil; agus air a tionn-
dadh o'n airde tuath.
14 Agus thubhairt an Tighearn
rium, O'n airde tuath brisidh an
t'olc a mach air uile luchd àiteach-
aidh na tìre.
15 Oir feuch, gairmidh mise air
uile theaghlaichean rìoghachdan na
h-airde tuath, deir an Tighearn;
agus thig iad, agus suidhichidh iad,
gach aon a righ-chaithir aig dol a
steach gheatachan Ierusaleim, agus
air a ballachan uile mu'n cuairt,
agus os cionn uile bhailtean Iudah.
16 Agus cuiridh mise mo bhreith-
eanais an céill nan aghaidh, air son
an uil' angidheachd; a chionn gu'n
do thréig iad mise, agus gu'n do
loisg iad tùis do dhéibh eile, agus
gu'n do shleuchd iad do oibribh an
làmha féin.
17 Criosluich thusa suas uime sin
do leasraidh, agus éirich, agus labh-
air riu na h-uile nithe dh'àithneas
mise dhuit; na biodh fiamh [c] ort

[a] *naomhaich mi thu.* [b] *faitcheas.*

rompa, air eagal gu'n cuir mise gu
h-amhluadh thu nam fianuis.
18 Oir feuch, rinn mise thu an
diugh a'd' chathair dhaingnichte,
agus a'd' phost iaruinn, agus a'd'
bhalladh umha, 'n aghaidh na tìre
so uile; an aghaidh righrean Iu-
dah, an aghaidh a mòr uaislean, an
aghaidh a sagartan, agus an agh-
aidh sluaigh na tìre:
19 Agus cathaichidh iad ann ad
aghaidh, ach cha d'thoir iad buaidh
ort: oir *tha* mise maille riut, deir
an Tighearn, chum do thearnadh.

CAIB. II.

THAINIG focal an Tighearna
mar an ceudna do m'ionnsuidh,
ag ràdh,
2 Imich agus glaodh ann an cluas-
aibh Ierusaleim, ag ràdh; Mar so
deir an Tighearn, Chuimhnich mise
as do leth an caoimhneis *a nochd
mi dhuit* ann ad òige, gràdh do
cheangail-pòsaidh, 'nuair a dh'imich
thu a'm' dhéigh anns an fhàsach,
ann am fearann nach do threabhadh.
3 *Is* naomhachd do'n Tighearn
Israel, ceud thoradh a chinneis:
iadsan uile a ta 'ga shlugadh suas,
measar iad ciontach, thig aimhleas
orra, deir an Tighearn.
4 Cluinnibh focal an Tighearna,
O thigh Iacoib, agus uile theagh-
laichean tighe Israeil.
5 Mar so deir an Tighearn; Ciod
an ea-ceairt a fhuair 'ur n-aithrich-
ean annam-sa, gu'n d'imich iad fada
uam, agus gu'n do ghluais iad an
déigh diomhanais, agus gu'n d'fhàs
iad diomhain?
6 Agus cha dubhairt iad, C'àit
am bheil an Tighearn, esan a thug
a nìos sinn o thìr na h-Eiphit, a
stiuir sinn trìd an fhàsaich, trìd
fearainn fhàsail agus làn shlochd,
trìd fearainn tairt agus sgàile bàis,
trìd fearainn nach do shiubhail aon
duine troimhe, agus far nach do
ghabh duine riamh còmhnuidh?
7 Thug mi sibh mar an ceudna gu
dùthaich thorraich, a dh'itheadh a
toraidh, agus a maitheis; ach an
uair a thàinig sibh a steach, thruaill
sibh m'fhearann, agus m'oighreachd
rinn sibh na gràinealachd.
8 Cha dubhairt na sagairt, C'àit
am bheil an Tighearn? agus iadsan
a laimhsich an reachd, cha b'aithne
dhoibh mise: rinn na h-aodhaircean
fòs ceannairc ann am aghaidh; agus
rinn na fàidhean fàisneachd le Baal,
agus lean iad nithe nach d'thoir
buannachd.
9 Uime sin tagraidh mise ruibh
fathast, deir an Tighearn, agus ri
cloinn bhur cloinne tagraidh mi.
10 Oir siubhlaibh thairis gu criocha
Chitim, agus faicibh; agus cuiribh
fios gu Cedar, agus thugaibh geur
aire; feuchaibh an do thachair
riamh a' leithid so.
11 An do chaochail cinneach an
dée, eadhon iad sin nach robh nan
dée? Ach chaochail mo shluagh-sa
an glòir air son ni gun bhuannachd.
12 Biodh ioghnadh oirbh, O
nèamha, mu'n ni so, agus biodh
uamhas oirbh: bithibh air bhur
tròm-bhualadh le h-uamhunn [d], deir
an Tighearn.
13 Oir chuir mo shluagh-sa dà
olc an gnìomh: thréig iad mise,
tobar nan uisgeacha beo; *agus*
chladhaich iad a mach dhoibh féin
sluichd, sluichd ea-dionach, nach
cum uisge.
14 An tràill Israel? Ma's ann do
chloinn an teaghlaich e, c'uim' an
d'rinneadh e na chobhartaich?
15 Beucaidh na leòmhain òga na
aghaidh; thog iad an guth, rinn iad
'fhearann na fhàsach; tha a bhailt-
ean air an losgadh, gun aon 'gan àit-
eachadh.
16 Ni clann Noiph agus Tahpan-
eis mar an ceudna mullach do chinn
a bhriseadh.
17 Nach do choisinn thu so dhuit
féin, a chionn gu'n do thréig thu an
Tighearn do Dhia, an uair a bha e 'g
ad stiuireadh anns an t-slighe?
18 Agus a nis ciod do ghnothuch
ri slighe na h-Eiphit, a dh'òl uisg-
eachan Shihoir? No ciod do ghnoth-
uch ri slighe Asiria, a dh'òl uisg-
eachan na h-Aibhne?
19 Smachdaichidh d'aingidheachd
féin thu, agus ni do chùl-sleamhnach-
adh féin do chronuchadh: aithnich
uime sin agus faic, gur olc agus
searbh *an ni*, gu'n do thréig thu an
Tighearn do Dhia, agus nach 'eil
m'eagal-sa annad, deir an Tighearn
Dia nan sluagh.
20 Gu deimhin o chian fada bhris
mi [e] do chuing, sgaoil mi do chuibh-
richean; agus thubhairt thu, Cha
bhi mi eas-umhal [f]. Oir air gach
cnoc ard, agus fo gach craoibh
uaine, tha thu dol air seachran ri
striopachas.
21 Gidheadh shuidhich mise thu
a'd'fhionain uasail, gu h-iomlan a'd'

[d] *air bhur fàsachadh gu tur.* [e] *thu* LXX.
[f] *umhal.* Eabh.

shiol ceart: ach cionnas a chaochail thu orm, a' gheug chrionaich na fionain coimhich!
22 Oir ged nigh thu thu féin le natar[f], agus ged ghabh thu mòran
siopuinn, tha d'aingidheachd air a comharachadh ann am làthair-sa, deir an Tighearna Iehobhah.
23 Cionnus a dh'fheudas tu ràdh,
Cha 'n 'eil mi salach, cha deachaidh mi an déigh Bhaalim? Feuch do shlighe anns a' ghleann; aithnich ciod a rinn thu. Tha thu mar dromedari luath ag imeachd na slighe;
24 *Mar* asail fhiadhaich cleachdta ri fàsach, thairngeas a' ghaoth suas na cuinncanaibh, ann an ciocras a h-anama: an tra thig a miann cò a philleas i? Iadsan uile bhios 'ga h-iarruidh cha sgìthichear iad; an ceann a mìos gheibh iad i.
25 Cum do chas o bhi rùisgte,
agus do mhuineal o thart. Ach thuirt thusa, Cha'n'eil leigheas air a' chùis a nis; cha chum; oir ghràdhaich mi coigrich, agus nan déigh théid mi.
26 Mar a bhios nàire air meirleach
an uair a ghlacar e; mar sin chuireadh gu nàire tigh Israeil, iad féin, an righrean, an uachdarain, agus an sagairt, agus am fàidhean:
27 A ta 'g ràdh ri mìr fiodha, *Is*
tu m'athair; agus ri cloich, *Is* tu ghin mi; oir thionndaidh iad riums' *an* cùl, is cha'n i an aghaidh; ach ann an àm an airce their iad, Eirich, agus teasairg sinn.
28 Ach c'àit am bheil do dhée a
rinn thu dhuit féin? Eireadh iadsan, ma's urradh iad do thearnadh ann an àm do chruaidh-chais: oir *do réir* àireimh do bhailtean bha do dhée, O Iudah.
29 C'ar son a thagras sibh riumsa?
chiontaich sibh uile a'm' aghaidh, deir an Tighearn.
30 Gu diomhain bhuail mi bhur
clann; cha do ghabh iad cronuchadh. Shluig 'ur claidheamh féin 'ur fàidhean, amhuil leòmhan millteach.
31 O sibhse do'n ghinealach so,
feuchaibh focal an Tighearna: an robh mise a'm' fhàsach do Israel? a' m'fhearann dorchadais? C'uim an dubhairt mo shluagh, Is tighearnan sinn *oirnn féin;* cha d'thig sinn ni's mo thugadsa?
32 Am feud òg-bhean a h-usgraichean a dhearmad? *no* beanbainnse a culaidh[g]? Gidheadh dhearmaid mo shluagh mise laithean gun àireamh.
33 C'uim an seòl thu do shlighe a
dh'iarruidh gaoil? air an aobhar sin fòs seòlaidh mise dòrainnean air do shlighean-sa.
34 Fhuaradh ann ad sgiobul mar
an ceudna fuil anama nan neo-chiontach bochda: cha 'n ann le sgrùdadh domhain a fhuar mi mach i, ach air a craobh-sgaoileadh.
35 Gidheadh tha thu 'g ràdh, A
chionn gu bheil mi neo-chiontach, gu cinnteach pillidh a chorruich uam. Feuch tionnsgnaidh mise ann am breitheanas riut, a chionn gu bheil thu 'g ràdh, Cha do pheacaich mi.
36 C'uim am bi thu co ro-luaineach a chaochladh do shlighe? bidh fathast nàire ort do'n Eiphit amhuil a bha nàire ort do Asiria.
37 Seadh cuideachd théid thu
mach as so, le d' làmhan air do cheann: oir dhiùlt an Tighearn cuspairean do dhòchais, agus leo cha soirbhich thu.

CAIB. III.

THEIR iad, Ma chuireas duine air falbh a bhean, agus gu'n imich i uaith, agus gu'n gabh i le fear eile, am pill e da h-ionnsuidh a rìs? nach bi am fearann sin gu ro-mhòr air a thruailleadh? Ach rinn thusa strìopachas le mòran leannan; gidheadh pill riums' a rìs, deir an Tighearn.
2 Tog do shùilean suas ris na
h-ionadaibh arda, agus feuch; cia an t-àit anns nach do thruailleadh thu? Shuidh thu 'gam feitheamh anns na slighibh, mar an t-Arabach san fhàsach; agus shaluich thu am fearann le d'strìopachas, agus le d' dhrochbheairt.
3 Agus chumadh na frasan air an
ais, agus an t-uisge deireannach cha robh ann; gidheadh agadsa bha eudann strìopaich, chuir thu cùl ri nàire.
4 Nach gairm thu ormsa o'n uair
so, *ag ràdh*, M'athair, bu tusa fear stiùraidh m'òige?
5 An gléidhear *fearg* gu bràth?
an cumar *corruich* gu siorruidh air chuimhne? Feuch, labhair, agus rinn thu aingidheachd; agus chaidh e leat.
6 Thubhairt an Tighearn rium fòs
ann an laithibh Iosiah an righ, Am faca tu ciod a rinn Israel chùlsleamhnach? Chaidh i suas air gach

[f] *acfuinn-nighe.*

[g] *a breaghad.*

sliabh ard, agus fo gach crann gorm,
agus an sin rinn i striopachas.
7 Agus thubhairt mise, 'n déigh
dh'i so uile a dheanamh, Pill do
m'-ionnsuidh-sa: ach cha do phill i.
Agus chunnaic a piuthar fhealltach
Iudah *so*.
8 Agus chunnaic mise, 'nuair, air
son na h-uile adhaltruis anns an robh
Israel chùl-sleamhnach ciontach, a
chuir mi air falbh i, agus thug mi
litir dhealachaidh dh'i, gidheadh
nach do ghabh a piuthar fhealltach
Iudah eagal, ach gu'n d'imich i, agus
gu'n d'rinn i féin striopachas mar
an ceudna.
9 Agus tharladh, le ro-mheud a
tograidh gu neo-ghloine, gu'n do
thruaill i am fearann, agus gu'n d'rinn
i adhaltrus le clachaibh agus le crann-
aibh.
10 Agus fòs an déigh so uile cha
do phill a piuthar fhealltach Iudah
riumsa le h-uile chridhe, ach gu
cealgach, deir an Tighearn.
11 Uime sin thuirt Iehobhah
rium; Is mò dh'fhìreannaich Israel
chùl-sleamhnach i féin na Iudah
chealgach.
12 Imich agus glaodh na briath-
ran so fa chomhair na h-airde tuath,
agus abair; Pill, O Israeil chùl-
sleamhnach, deir an Tighearn, cha
leag mi mo chorruich ort; oir tha
mise tròcaireach, deir an Tighearn,
cha ghléidh mi m'fhearg gu bràth.
13 A mhàin aidich do chionta,
gu'n d'rinn thu easaontas an agh-
aidh an Tighearn do Dhé; agus
gu'n d'rinn thu do shligheachan
coitchionn do choigrich, fo gach aon
chraoibh uaine; agus nach d'thug
sibh géill do m' ghuth-sa, deir an
Tighearn.
14 Pillibh, O chlann chùl-sleamh-
nach, deir an Tighearn, oir tha mi
pòsda ruibh: agus gabhaidh mi sibh,
aon a baile, agus dithis a teaghlach,
agus bheir mi sibh gu Sion:
15 Agus bheir mi dhuibh aodhair-
ean de réir mo chridhe féin, agus
beathaichidh iad sibh le h-eòlas agus
le tuigse.
16 Agus tarlaidh, an uair a théid
sibh an lìonmhoireachd agus am
meud anns an fhearann, anns na
laithibh sin, deir an Tighearn, cha'n
abair iad ni's mò, Airce coimhcheang-
ail an Tighearn, ni mò thig i nan
aire, ni mò chuimhnicheas iad i, ni
mò bheir iad sùil na déigh, ni mò
nithear *sin* tuille.
17 Anns an àm sin theirear ri
Ierusalem righchaithir an Tighearna;
agus bidh tathaich nan uile chin-
neach d'a h-ionnsuidh, air sgàth
ainme an Tighearn a bhitheas ann
an Ierusalem; agus cha ghluais iad
ni's mò do réir cruais [h] an droch
cridhe féin.
18 Anns na laithibh sin théid tigh
Iudah gu tigh Israeil; agus thig iad
le chéile mach as an tìr mu thuath,
a chum an fhearainn a thug mise
mar sheilbh do 'r n-aithrichibh.
19 Agus 'nuair a thubhairt mi,
Cionnus a bheir mi àite dhuit am
measg mhac, agus a bheir mi dhuit
am fearann taitneach, oighreachd
aoibhneach shluagh nan cinneach?
an sin thubhairt mi, Goiridh tu
riumsa, M'athair; agus cha phill thu
air d'ais o m' leantuinn.
20 Gu deimhin, *mar* a chlaonas
bean neo dhìleas o a fear-pòsda, mar
sin bhuin sibhse gu neo-dhìleas
riumsa, O thigh Israeil, deir an
Tighearn.
21 Chualas guth air na h-ionad-
aibh arda; caoidh *agus* achuinge
cloinne Israeil; a chionn gu'n do
chlaon iad an slighe; dhi-chuimh-
nich iad an Tighearn an Dia.
22 Pillibh, o chlann chùl-sleamh-
nach, leighisidh mise bhur cùl-
sleamhnachaidh. Feuch tha sinn a
teachd do d'ionnsuidh, oir is tu an
Tighearn ar Dia.
23 Gu deimhin *cha 'n'eil ach*
dìomhanas anns na cnocaibh, *ann an*
neart nan sléibhtean; gu deimhin
anns an Tighearn ar Dia-ne tha
slàinte Israeil.
24 Ach dh'ith an ni nàrach sin
suas saothair ar n-aithrichean o 'r
n-òige; an caoirich, agus am buar,
am mic, agus an nigheana.
25 Luidhidh sinn sìos 'nar nàire,
agus thig ar masladh tharuinn: a
chionn gu'n do pheacaich sinn an
aghaidh an Tighearna ar Dia, sinn
féin agus ar n-aithrichean, o'r 'n-òige,
eadhon gus an diugh, agus nach robh
sinn ùmhal do ghuth an Tighearna
ar Dia.

CAIB. IV.

MA philleas tu a rìs, O Israel,
deir an Tighearna, do m'ionn-
suidh-sa pillidh tu; agus ma chuireas
tu air falbh do ghràinealachdan o
m' làthair-sa, an sin cha ghluaisear
thu:
2 Ach mionnaichidh tu, Mar is
beo an Tighearn, ann am fìrinn, ann
am breitheanas, agus ann an ionrac-
as: agus beannuichidh na cinnich
iad féin annsan, agus annsan ni iad
uaill.

[h] *ragaireachd, rasgachd.*

3 Uime sin, mar so deir an Tighearn ri fearaibh Iudah, agus ri Ierusalem; Brisibh suas bhur fearann treabhaidh,agus na cuiribh am measg dhroighionn.

4 Bithibh air 'ur timchioll-ghearradh do'n Tighearn, agus thugaibh air falbh roimh-chraiciun 'ur cridheachan, O fheara Iudah, agus a luchd-àiteachaidh Ierusaleim; mu'n d'theid mo chorruich-sa mach mar theine, 's mu 'n las i, air chor is nach feudar a mùchadh, air son aingidheachd 'ur gniomhara.

5 Cuiribhse 'n ceill ann an Iudah, agus ann an Ierusalem deanaibh follas, agus abraibh; Séidibh an trompaid anns an tir; éighibh gu h-ard agus abraibh, Cruinnichibh le cheile, agus rachamaid a steach do na cathraichibh daingnichte.

6 Cuiribh suaicheantas suas ann an Sion, rachaibh air bhur n-ais, na seasaibh; oir tha mis' a' tabhairt uilc o'n airde tuath, eadhon léir-sgrios mòr.

7 Thàinig an leòmhan a nios o a dhoire, agus tha milltear nan cinneach air a thurus: dh'imich e mach as 'àite chum t'fhearann a dheanamh na fhàsach; bidh do bhailtean air an sgrios, air chor is nach bi aon 'gan àiteachadh.

8 Air an aobhar sin criosluichibh sibh féin le sac-éideadh, deanaibh caoidh agus gul; oir cha 'n 'eil fraoch feirge an Tighearna air a pilleadh air falbh uainn.

9 Agus tarlaidh anns an là sin, deir an Tighearn, gu 'm bàsaich cridhe an righ, agus cridhe nan ard-uaislean; agus bidh amhluath air na sagartaibh, agus uamhas air na faidhibh.

10 An sin thuirt mise, Och! a Thighearna Iehobhah! gu cinnteach mheall thu gu tur an sluagh so agus Ierusalem, ag ràdh, Bidh sith agaibh; an uair a tha 'n claidheamh a ruigheachd gu ruig an t-anam.

11 Anns an àm sin theirear ris an t-sluagh so agus ri Ierusalem; Gaoth loisgeach anu an ionadaibh sgaoilte an fhàsaich, leth ri nighin mo shluaigh sa, cha 'n ann gu fasgnadh no gu glanadh;

12 Thig treun-ghaoth o *na h-àitibh* sin do m' ionnsuidh-sa; a nis fòs labhraidh mi fein breitheanas nan aghaidh.

13 Feuch, mar neulaibh thig e nìos; mar chuairt-ghaoith bidh a charbadan; is luaithe na iolairean a chuid each; mo thruaighe sinne! oir tha sinn creachta.

14 Glan do chridhe o aingidheachd, O Ierusaleim, a chum as gu tearnar thu. Cia fhad a ghabhas do smuaintean aingidh còmhnuidh an taobh a stigh dhiot!

15 Oir tha guth ag éigheach o Dhan, agus a' cur amhghair an céill o shliabh Ephraim.

16 Glaodhaibhse ris na cinnich, Feuch! Cuiribh an céill an aghaidh Ierusaleim, gu bheil luchd freiceadain a' teachd o dhùthaich fad as, agus gu tog iad suas an guth an aghaidh bhailtean Iudah.

17 Mar luchd coimhid faiche tha iad na h-aghaidh mu'n cuairt d'i, a chionn gu'n d'rinn i ar a mach ann am aghaidh-sa, deir an Tighearn.

18 Choisinn do shlighe agus do dheanadas na nithe so dhuit; 's i so d'aingidheachd; a chionn gu bheil i searbh, oir ta i ruigheachd gu do chridhe.

19 Mo chom, mo chom! ta mi air mo chràdh ann am ballachan mo chridhe; an taobh a stigh dhiom tha mo chridhe ri fuaim; cha'n urradh mi fantuinn a'm' thosd; a chionn gu cuala tu, O m'anam! guth na trompaid, gaoir a' chatha.

20 Tha léir-sgrios air lorg léir-sgrios air a ghairm; gu cinnteach tha 'n tìr gu h-iomlan creachta: gu h-obann chreachadh mo phàilliuna, mo sgàileachan ann an tiota.

21 Cia fhad a chi mi a' bhratach? a chluinneas mi fuaim na trompaid?

22 Gu cinnteach tha mo shluagh-sa amaideach, ormsa cha do ghabh iad eòlas; is clann aig nach 'eil tuigs iad, agus tha iad air dhiobhail céille: tha iad seòlta a dheanamh uile, ach maith a dheanamh cha 'n aithne dhoibh.

23 Chunnaic mi an talamh, agus, feuch! *bha e* gun dealbh agus falamh; na nèamha fòs, agus bha iad gun solus.

24 Chunnaic mi na sléibhtean, agus, feuch! chriothnuich iad; agus bha na cnuic uil' air an luasgadh gu mòr.

25 Dh'amhairc mi, agus, feuch! cha robh aon duine ann; agus uile eoin na h-ealtuinn [i], theich iad.

26 Dh'amhairc mi, agus, feuch! *bha* a' mhachair thorrach na fàsach, agus a h-uile bhailtean air an tilgeadh sìos, roimh làthair an Tighearna, roimh dhian-theas 'fheirge.

27 Oir mar so deir Iehobhah,

[i] *an athair, nan speur, nan nèamha.* Eabh.

Bidh am fearann gu h-iomlan air 'fhàsachadh, ach cha dean [k] mi làn chrìoch.
28 Air son so ni an talamh bròn, agus dorchaichear na neamha shuas; a chionn gu'n do labhair mise, agus cha ghabh mi aithreachas; chuir mi romham, agus cha d'théid mi air m' ais uaith.
29 Roimh iolach nam marcach agus nam fear bogha, tha gach cathair a' teicheadh; chaidh iad a steach do thiugh choilltibh, agus streap iad suas air na creagaibh: tha na h-uile bhailtean air an tréigsinn, agus cha 'n 'eil aon duine 'gan àiteachadh.
30 Agus thusa, 'nuair a chreachar thu, ciod a ni thu? Ged éid thu thu féin le corcur, ged sgeadaich thu thu féin le seudaibh òir, ged ung thu do rósgan le dathaibh, gu diomhain ni thu thu féin sgiamhach: nithear tàir ort le *do* leannain, air d'anam tha iad an tòir.
31 Gu cinnteach chuala mi glaodh amhuil mnà ri saothair, teanndachd amhuil mnà ri breith a ceud leinibh, glaodh nighin Shioin; a' caoidh, a' sgaoileadh a bàs, *agus ag ràdh,* Mo thruaighe mise nis! oir tha m'anam air a chlaoidh le luchd mortaidh.

CAIB. V.

RUITHIBH air 'ur n-ais agus air 'ur n-aghaidh [l] feadh shràidean Ierusaleim, agus faicibh a nis, agus biodh fios agaibh, agus iarruibh na h-ionadan farsuing, am faigh sibh aon duine, am bheil neach sam bith ann a ta cur an gnìomh breitheanais, a ta 'g iarruidh na firinn; agus bheir mise dh'i maitheanas.
2 Ach ged their iad, Mar is beo an Tighearn, gu deimhin tha iad a' mionnachadh gu breugach.
3 O Thighearn, nach 'eil do shùilean-sa air an fhìrinn? Bhuail thu iad, ach cha d'rinn iad bròn; chaith thu iad, ach dhiùlt iad gabhail ri smachdachadh; rinn iad an aghaidh ni's cruaidhe na creag, dhiùlt iad pilleadh.
4 An sin thuirt mise, Gu cinnteach is iad so na daoin' iosal; tha iad gun chéill, a chionn nach aithne dhoibh slighe an Tighearna, breitheanas an Dé.
5 Ruigidh mi na daoin' uasal [m], agus labhraidh mi riu-san; oir is aithne dhoibh-san slighe an Tighearna, breitheanas an Dé. Ach spealg iad so gu h-iomlan a' chuing, sgaoil iad as a' chéile na cuibhrichean.
6 Uime sin ni leòmhan as a' choille an sgrios, ni madadh-allùidh an fhàsaich am milleadh; ni liopard faire os cionn am bailtibh: gach aon a théid a mach asda reubar e na bhloighdibh; a chionn gu bheil an lochdan lìonmhor, an cùl-sleamhnachadh minic.
7 Cionnas a mhaitheas mi so dhuit? thréig do chlann mise, agus mhionnuich iad orra sin nach 'eil idir nan dée: an uair a shàsuich mise iad *le lòn,* an sin rinn iad adhaltranus, agus ann an tigh na striopaich chruinnich iad nam buidhnibh.
8 Bha iad mar òig-eich bhiadhta sa' mhaduinn; gach aon a' sitrich an déigh mnà a choimhearsnaich.
9 Air son nan nithe so nach d'thig mise d'*an* amharc, deir an Tighearn; agus air a' leithid so do chinneach nach dean m'anam dioghaltas?
10 Rachaibhse suas air a ballachan, agus sgriosaibh, ach na deanaibh crìochnachadh; thugaibh air falbh a daingnichean, oir cha bhuin iad do 'n Tighearn [n].
11 Oir bhuin tigh Israeil agus tigh Iudah gu ro-chealgach riumsa, deir an Tighearn.
12 Dh'àicheadh iad an Tighearn, agus thubhairt iad, Cha'n e *a t'ann;* ni mò thig olc oirnn; agus an claidheamh no a' ghort cha'n fhaic sinn.
13 Ach bidh na fàidhean mar ghaoith, agus cha 'n 'eil am focal annta: mar so nithear orra féin.
14 Air an aobhar sin mar so deir Iehobhah Dia nan sluagh; a chionn gu bheil sibh ag labhairt an fhocail so, feuch ni mise m'fhocal ann ad bheul-sa na theine, agus an sluagh so nan connadh, agus loisgidh e suas iad.
15 Feuch bheir mi 'nur n-aghaidh cinneach o chéin, O thigh Israeil, deir an Tighearn: is cinneach cumhachdach e, is cinneach ro-shean e; cinneach nach aithne dhuit an cainnt, ni mò thuigeas tu ciod a their iad.
16 Tha am balg-saighead mar uaigh fhosgailte; tha iad uile nan daoine treuna.
17 Agus caithidh iad d'fhoghara, agus d'aran; caithidh iad do mhic agus do nigheana; caithidh iad do

[k] *d'thoir, chuir.* [l] *sìos agus suas.* [m] *daoin' uailse.*
[n] *cha leis an Tighearn iad.*

chaoirich agus do chrodh ; caithidh
iad d'fhionaine agus do chranna-
fige ; ni iad bochd leis a' chlaidh-
eamh na bailtean daingnichte anns
an robh thu a' cur do dhòchais.
18 Gidheadh anns na laithibh sin,
deir an Tighearn, cha dean mise
ruibh crìochnachadh [o].
19 Agus tarlaidh, an uair a their
sibh, C'uim' an d'rinn an Tighearn ar
Dia ruinn na nithe so uile? an sin
freagraidh tus' iad, Amhuil a thréig
sibhse mise, 's a rinn sibh seirbhis [p]
do dhéibh coimheach ann 'ur tìr,
mar sin ni sibh seirbhis do choigrich
ann an dùthaich nach leibh féin.
20 Innsibhse so ann an tigh Ia-
coib, agus cuiribh an céill e ann an
Iudah, ag ràdh ;
21 Eisdibh so a nis, O shluagh
amaideach agus mhi-chéillidh, aig am
bheil sùilean, ach nach faic; aig am
bheil cluasan, ach nach cluinn.
22 Nach bi eagal oirbh romham-
sa, deir an Tighearn? nach crioth-
nuich sibh ann am làthair-sa, a
shuidhich a' ghaineamh *mar* chrìch
do 'n fhairge, le ordugh buan, nach
feud i dol thairte: ged luaisg a
tuinn iad féin, cha d'thoir iad
buaidh ; ged bheuc iad, cha d'théid
iad ni 's faide?
23 Ach aig an t-sluagh so tha
cridhe eas-ùmhal [q] agus ceannairc-
each : chaidh iad air an ais, agus
dh'imich iad air falbh.
24 Ni mò deir iad nan cridhe,
Biodh a nis eagal an Tighearna ar
Dé oirnn, a tha toirt araon an uisge
thoisich agus an uisge dheireannaich,
na àm féin ; seachduinean suidh-
ichte an fhogharaidh tha e gleidh-
eadh air ar son.
25 Phill bhur n-aingidheachd na
nithe so air falbh ; agus chum bhur
lochdan an ni ta maith air ais uaibh.
26 Oir gheibhear am measg mo
shluaigh-sa droch dhaoine: tha iad
ri feall-fholach, mar neach a suidh-
eachadh liontan; tha iad a' leagail
ribe, tha iad a' glacadh dhaoine.
27 Mar chliabh ta làn eun, mar
sin tha an tighean làn do cheilg:
uime sin tha iad air fàs mòr, agus
air cinntinn saibhir.
28 Tha iad air fàs reamhar, tha
iad dealrach: seadh thug iad barr
air gnìomha nan aingidh: cha 'n
'eil iad a' toirt breith air a' chuis,
cùis an dilleachdain, gidheadh tha
iad a' soirbheachadh ; agus còir an
uireasbhuich cha'n 'eil iad a'seasamh.
29 Air son nan nithe so nach
d'thig mise d'*an* amharc? deir an
Tighearn: air a' leithid so do chin-
neach nach dean m'anam dioghaltas?
30 Tha ni uamhasach agus ro-eag-
alach 'ga chur an gnìomh anns an
tìr;
31 Tha na fàidhean ri fàisneachd
bhréige; agus na sagairt a' riaghladh
air an làimh-san; agus is ait le m'
shluagh-sa e bhi mar sin: ach ciod a
ni sibh ann an deireadh na cùise.

CAIB. VI.

TEICHIBH gu h-iomlan, O mhaca
Bheniamin, a mach a meadhon
Ierusaleim, agus ann an Tecoa séid-
ibh an trompaid ; air Bet-acerem fòs
cuiribh suas comhara teine: oir
dh'fhoillsicheadh olc o'n air de
tuath agus dorainn mhòr.
2 Cosmhuil ri àit-ionaltraidh tait-
neach rinn mise nighean Shioin,
3 D'a h-ionnsuidh thig na buach-
aillean le'n treudaibh; suidhichidh
iad am pàilliuna na h-aghaidh air
gach taobh ; ionaltraidh iad gach aon
na àite féin.
4 Deasaichibh cogadh na h-agh-
aidh: Eiribh, agus rachamaid suas
mu mheadhon là: Mo thruaighe
sinne! oir tha 'n là air dol seachad;
oir tha dubharan an anmoich air an
sìneadh a mach.
5 Eiribh, agus rachamaid suas anns
an oidhche, agus milleamaid a lùch-
airtean.
6 Oir mar so labhair Tighearna
nan sluagh; Gearraibh sìos craobh-
an, agus tilgibh torr an aghaidh Ieru-
saleim: is i so a' chathair a ta gu
bhi air a smachdachadh; is foirneart
gu h-iomlan an taobh a stigh dh'i.
7 Amhuil a chuireas tobar a mach
uisgeachan, mar sin tha ise a' cur a
mach a droch-bheairt: tha ainneart
agus creach ri chluinntinn innte: a'
m' làthair-sa do ghnàth tha bròn agus
lotadh.
8 Gabh foghlum [r], O Ierusaleim,
air eagal gu dealaich m'anam riut;
air eagal gu dean mi fàsach dhiot,
fearann neo-àitichte.
9 Mar so deir Tighearna nan
sluagh; Diolumaidh iad gu buileach
mar fhineamhuinn iarmad Israeil;
pill air a h-ais do làmh, mar fhear-
tionail nam fion-dhearcan gus na
cliabha.
10 Cò ris an labhair mi, 's d'an
toir mi rabhadh, air chor is gu'n
cluinn iad? Feuch, tha an cluas gun

[o] *cha chuir mise làn crìoch oirbh.* [p] *foghnamh.* [q] *reasgach.*
[r] *Gabh comhairle; gabh ionnsuchadh; bi oir do leasachadh.*

timchioll-ghearradh, agus cha'n ur-
radh iad éisdeachd: feuch tha focal
Iehobhah dhoibh-san na mhasladh:
cha 'n 'eil tlachd ac' ann.
11 Air an aobhar sin tha mise làn
do chorruich [an Tighearn]: tha mi
sgìth d'a cumail a steach: dòirtidh
mi mach i air a' chloinn anns na
sràidibh, agus air an òigridh a ta
cruinn le chéile: seadh glacar am
fear, agus fòs a' bhean, an t-aosda,
maille ris an tì bhios làn do laith-
ibh.
12 Agus bheirear thairis an tigh-
ean do dhaoinibh eile, *am* fearann
agus na mnathan mar an ceudna;
oir sìnidh mise mo làmh a mach an
aghaidh luchd-àiteachaidh na tìre,
deir an Tighearn.
13 Oir o'n aon a's lugha gus an
aon a's mò dhiubh, tha gach neach
'ga thoirt féin suas d'a an-miann-
aibh; agus o'n fhàidhe fòs gus an
sagart, tha gach aon a' gnàthachadh
ceilge.
14 Leighis iad mar an ceudna lot
nighine mo shluaigh-sa gu faoin,
ag ràdh, Sìth, sìth, agus gun sìth
ann.
15 An robh nàir' orra chionn gu'n
do chuir iad gràinealachd an
gnìomh? ni h-eadh, cha do ghabh
iad nàir' air aon chor; ni mò bha
rugha air an gruaidh: uime sin tuit-
idh iad am measg na muinntir a
thuiteas; anns an àm an d'thig mise
'gan amharc, tilgear sìos iad; deir
an Tighearn.
16 Mar so thuirt an Tighearna;
Seasaibh anns na ròidibh agus
faicibh, agus feòruichibh air son
nan seana cheumanna, C'àit am
bheil an t-slighe mhaith agus gluais-
ibh innte; mar sin gheibh sibh fois
do'r n-anamaibh. Ach thuirt iadsan,
Cha ghluais sinn [*innte*]
17 Chuir mi mar an ceudna luchd-
faire os ar cionn, *ag ràdh*; Eisdibh
ri fuaim na trompaid. Ach thuirt
iadsan, Cha'n éisd sinn.
18 Uime sin cluinnibh, O fhin-
eacha,'s biodh fios agaibh, O choimh-
thionail; an ni sin a ta nam measg
cluinn, O thalamh!
19 Feuch, bheir mise dòrainn air
an t-sluagh so, toradh an smuaintean
féin; a chionn nach d'thug iad éisd-
eachd do m' bhriathraibh: agus do
thaobh mo reachd, chuir iad eadhon
cùl ris.
20 C'uim an d'thig thugam sa
tùis o Sheba? agus a' chuilc chùbh-
raidh o dhùthaich fad as? Cha 'n
'eil bhur tabhartais-loisgte taitneach,
ni mò tha tlachd agam-sa 'n 'ur
n-ìobairtibh.
21 Air an aobhar sin mar so deir
an Tighearn, Feuch, leagaidh mi
cip-thuislidh an rathad an t-sluaigh
so, agus tuitidh na h-aithrichean
agus na mic orra; an coimhears-
nach agus a charaid bàsaichidh le
chéile.
22 Mar so deir an Tighearn,
Feuch, tha sluagh a' teachd o fhear-
ann na h-airde tuath, agus dùisgear
cinneach mòr o chrìochaibh na tal-
mhainn.
23 Glacaidh iad am bogha 's an
t-sleagh: tha iad ainiochdmhor, agus
cha ghabh iad truas; beuchdaidh an
guth mar an fhairge, agus marcaich-
idh iad air eachaibh, air an tarruing
an ordugh mar dhaoine gu cog-
adh, ann ad-aghaidh-sa, O nighean
Shioin.
24 Chuala sinn iomradh air so:
dh'fhàs ar làmhan lag: tha goith air
deanamh greim oirnn; pian, amhuil
mnà ri saothair-chloinne.
25 Na rachaibh a mach do'n
mhachair, na siubhlaibh anns an
t-slighe; oir *an sin* tha claidheamh
na nàmhad, uamhas air gach taobh.
26 O nighean mo shluaigh, éid thu
féin le eudach saic, agus aornagain [s]
thu féin ann an luaithre: dean
caoidh *mar air son* aon mhic, cumha
ro-ghéur: oir gu h-obann thig an
creachadair oirnn.
27 Shonraich mi thusa gu bhi a'd'
bhaideal, a'd' dhaingneach am measg
mo shluaigh; agus aithnichidh tu,
agus dearbhaidh tu an slighe.
28 Tha iad uile nan daoinibh a
thug barrachd ann an ceannairc, a'
gluasad gu cealgach: is umha agus
iarunn iad, an t-iomlan diubh nan
innealaibh truaillidheachd.
29 Loisgeadh na builg leis an
teine, chaitheadh an luaith; leagh
am fear-leaghaidh gu diomhain; oir
cha 'n 'eil iadsan a ta olc air an
sgaradh air falbh:
30 Airgiod nach fiu theirear riu-
san, a chionn gu'n do chuir an Tigh-
earn cùl riu.

CAIB. VII.

AM focal a thàinig gu Ieremiah
o'n Tighearn, ag ràdh;
2 Seas ann an geata tighe an
Tighearna, agus glaodh anns an àite
sin am focal so, agus abair, Cluinn-
ibh focal an Tighearna, uile Iudah,
sibhse ta'g imeachd a steach air na

[s] *aoineagrain; aonairt.*

dorsaibh so gu aoradh a thoirt do Iehobhah.

3 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, Leasaichibh 'ur sligheachan agus 'ur gniomhara, agus bheir mise dhuibh còmhnuidh a ghabhail anns an àite so.

4 Na h-earbaibh a briathraibh breugach, ag ràdh, *Is* Teampull an Tighearna, teampull an Tighearna, teampull an Tighearna iad so.

5 Oir ma leasaicheas sibh gu h-iomlan 'ur sligheachan agus 'ur gniomhara; ma bheir sibh gu ceart breitheanas eadar duine agus a choimhearsnach;

6 Mur sàruich sibh an coigreach, an dilleachdan agus a' bhantrach; agus mur dòirt sibh fuil neochiontach anns an àite so, agus mur d'théid sibh air lorg dhée eile, chum 'ur dorainn féin:

7 An sin bheir mise dhuibh còmhnuidh a ghabhail anns an àite so, anns an fhearann a thug mi do'r n-aithrichibh, o linn gu linn.

8 Feuch, tha sibhse a' deanamh buin a briathraibh breugach o nach faigh sibh buannachd.

9 Ciod? am feadh a ta sibh a' goid, a' mortadh, agus a' deanamh adhaltruis, agus a' mionnachadh gu breugach, agus a' losgadh tùise do Bhaal, agus a' gluasad air lorg dhée coimheach, air nach robh agaibh eòlas;

10 An d'thig sibh an sin, agus an seas sibh ann am làthair-sa, san tigh so a ta air a ghairm air m'ainm, agus an abair sibh, Tha sinn air ar toirt thairis a chum nan gràinealachdan so uile a chur an gniomh?

11 An e gu'n d'rinneadh an tigh so, a dh'ainmicheadh ormsa, na shliochd mheirleach 'n 'ur sùilibhsa? Feuch, chunnaic mise féin *e* deir an Tighearn.

12 Ach rachaibh a nis do m'àitesa ta 'n Siloh, far an do chuir mi m'ainm an toiseach, agus faicibh cionnas a bhuin mi ris, air son aingidheachd mo shluaigh Israeil.

13 Agus a nis, a chionn gu'n d'rinn sibhse na h-oibre so uile, deir an Tighearn, 's gu'n do labhair mise ruibh ag éirigh gu moch, agus a' labhairt, ach cha d'éisd sibhse; agus gu'n do ghlaodh mi ruibh, ach cha do fhreagair sibh:

14 Uime sin, ni mi ris an tigh *so* a dh'ainmicheadh orm, as am bheil sibhs' a' deanamh buin, agus ris an ionad a thug mi dhuibhse, agus do 'r n-aithrichibh, amhuil a rinn mi ri Siloh.

15 Agus tilgidh mi sibh a mach as m'fhianuis, mar a thilg mi mach bhur bràithrean uile, an t-iomlan do shliochd Ephraim.

16 Air an aobhar sin, na guidh thusa air son an t-sluaigh so, ni mò chuireas tu suas glaodh no achuinge as an leth, ni mò ni thu eadarghuidhe riumsa; oir cha'n éisd mise riut.

17 Nach faic thu ciod a tha iad so a' deanamh ann am bailtibh Iudah, agus ann an sràidibh Ierusaleim?

18 Tha a' chlann a' tional connaidh, agus na h aithrichean a' fadadh an teine, agus na mnài a' fuineadh taoise, a dheanamh bhreacag do bhan-righinn néimhe, 's a dhòrtadh a mach thabhartasa-dibhe do dhéibh eile, gu campar a chur ormsa [t].

19 Am bheil iad a' cur campair ormsa? deir an Tighearn, nach ann a tha iad a' cur [dragh] orra féin, a chum maslaidh an gnùise féin?

20 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Iehobhah, Feuch, dòirtear m'fhearg-sa, agus mo dhian-chorruich a mach air an àite so, air duine agus air ainmhidh, agus air craobhan na machrach, agus air toradh an fhearainn; agus loisgidh i, agus cha ghabh i mùchadh.

21 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, Cuiribh 'ur tabhartais loisgte ri'r n-iobairtibh, agus ithibh feoil.

22 Oir cha do labhair mise ri'r n-aithrichibh, ni mò dh'àithn mi dhoibh, anns an là san d'thug mi iad a mach a tìr na h-Eiphit, mu thimchioll thabhartas-loisgte no iobairtean.

23 Ach an ni so dh'àithn mi dhoibh, ag ràdh, Thugaibh géill do m'ghuth, agus bidh mis' a' m' Dhia dhuibhse, agus bidh sibhse 'n'ur sluagh dhomh-sa; agus gluaisibh anns na h-uile shlighibh a dh'àithn mi dhuibh, a chum gu'n éirich gu maith dhuibh.

24 Ach cha d'éisd iad, ni mò dh'aom iad an cluas, ach ghluais iad ann an comhairlibh aisinnleachdach an droch chridhe féin, agus chaidh iad air an ais, agus cha'n ann air an aghaidh.

25 O'n là air an d'thàinig bhur n-aithrichean a mach a tìr na h-Eiphit, gus an là 'n diugh, chuir mi

[t] *gu m'bhrosnuchadh gu féirg.*

do'r n'ionnsuidh m'uile sheirbhisich na fàidhean, ag éirigh gach là gu moch agus 'gan cur a mach.

26 Gidheadh cha d'éisd iad rium, ni mò dh'aom iad an cluas, ach chruaidhich iad am muineal, rinn iad ni bu mheasa n'an aithrichean.

27 Uime sin, labhraidh tu na briathran so uile riu, ach cha'n éisd iad riut: glaodhaidh tu riu mar an ceudna, ach cha fhreagair iad thu.

28 Uime sin their thu riu, So an cinneach nach 'eil a' toirt géill do ghuth an Tighearna an Dia; ni mò ghabh iad ri cronuchadh: dh'eug an fhìrinn, agus ghearradh a mach o'm beul i.

29 Gearr dhiot do ghruag, *O Ierusaleim*, agus tilg uait i, agus tog suas tuireadh air na h-ionadaibh arda: oir chuir Iehobhah uaith, agus thréig e ginealach a chorruich.

30 Oir rinn clann Iudah olc ann am shealladh-sa, deir an Tighearn; chuir iad an gràinealachdan anns an tigh a dh'ainmicheadh ormsa, chum a thruailleadh.

31 Agus thog iad ionadan arda Thopheit, a th'ann an gleann mhic Hinoim, a' losgadh am mac agus an nigheana san teine; ni nach d'àithn mise, 's nach d'thàinig idir ann am chridhe.

32 Air an aobhar sin feuch, tha na làithean a' teachd, deir an Tighearn, anns nach goirear ni 's mò ris Tophet, no gleann mhic Hinoim; ach gleann a' mharbhaidh: oir adhlaicidh iad ann an Tophet, gus nach bi àite *falamh* ann.

33 Agus bidh cairbheannan an t-shluaigh so nam biadh do eunlaith an athair, agus do bheathaichibh na talmhainn; agus cha'n fhuadaich aon neach air falbh *iad*.

34 An sin cuiridh mise cosgadh ann am bailtibh Iudah agus ann an sràidibh Ierusaleim, air guth an t-subhachais, agus guth an aoibhneis, guth an fhir nuadh-phòsda, agus guth na mnà nuadh-pòsda: oir bidh an dùthaich na fhàsach.

CAIB. VIII.

ANNS an àm sin, deir an Tighearn, bheir iad a mach cnàmhan righrean Iudah, agus cnàmhan a a prionnsachan, agus cnàmhan nan sagart, agus cnàmhan nan fàidhean, agus cnàmhan luchd àiteachaidh Ierusaleim as an uaighean;

2 Agus sgaoilidh siad iad fa choinne na gréine, agus na gealaiche, agus uile fheachd neimhe d'an d'thug iad spéis, agus d'an d'rinn iad seirbhis, agus air an robh iad a' leanmhuinn, agus a bha iad ag iarruidh, agus d' an d'thug iad aoradh: cha chruinnichear iad, cha'n adhlaicear iad; nan aolach bidh iad air aghaidh na talmhainn.

3 Agus bidh bàs ni's roghnaiche na beatha leis an uile fhuigheall a mhaireas do'n teaghlach olc so, a bhios nam fuigheall anns gach uile àite gus am fògair mis' iad, deir Tighearn nan sluagh.

4 Os barr, their thu riu, Mar so deir an Tighearn; An tuit iad agus nach éirich iad a rìs? An d'théid e air falbh, agus nach pill e air ais?

5 C'ar son *ma ta* tha'n sluagh so a' sleamhnachadh air an ais? *c'ar son* a ta Ierusalem ri cùl-sleamhnachadh bith-bhuan? tha iad a' deanamh greim daingean air ceilg, tha iad a' diùltadh pilleadh.

6 Thug mise fainear, agus chuala mi; cha do labhair iad gu ceart: cha'n 'eil aithreachas air aon neach d'a aingidheachd, ag ràdh, Ciod a rinn mi? Tha gach aon a' pilleadh g'a shlighe, mar a dhian ruitheas an t-each a chum a' chòmhraig.

7 Seadh, is aithne do'n chorra-bhàin anns an athar a h-àm féin, agus is aithne do'n choluman, agus do'n chorra-mhonaidh, agus do'n gholan-ghaoithe àm an teachd: ach cha'n aithne do m'shluagh-sa breitheanas an Tighearna.

8 Cionnus a their sibh, Tha sinn glic, agus tha reachd an Tighearna nar measg? Feuch, gu deimhin is diomhanas obair na cleit-scrìobhaidh, cha'n 'eil anns na scrìobhuichibh ach diomhanas.

9 Nàraicheadh na daoine glice, tha iad fo gheilt, tha iad an sàs; feuch, ri focal an Tighearna chuir iad cùl; agus ciod an gliocas a ta aca?

10 Uime sin, am mnathan bheir mise do dhaoinibh eile; am fearann dhoibhsan a théid an seilbh ann: oir tha iad uile, o'n neach is mò gus an neach is lugha, air an toirt suas d'an anmiannaibh; o'n fhàidhe eadhon gus an sagart, tha gach aon a' gnàthachadh ceilge.

11 Agus leighis iad lot nighinne mo shluaigh-sa gu faoin, ag ràdh, Sìth, sìth, agus gun sìth ann.

12 An robh nàir orra chionn gu'n do chuir iad gràinealachd an gnìomh? Ni h-eadh, cha robh iad nàrach air aon chor, ni mò ghabh an gruaidh rugha: uime sin tuitidh iad am measg na muinntir a thuiteas; anns an àm an d'thig mise 'gan amharc tilgear sìos iad, deir an Tighearn.

13 Ni mise gu buileach an sgrios,

deir an Tighearn; cha bhi fìon-
dhearc air an fhìneamhuinn, no
fìgean air a' chrann-fhìge; searg-
aidh eadhon an duilleach; agus *na
nithe* thug mise dhoibh siubhlaidh
uatha.
14 C'ar son a ta sinn a' suidhe nar
tàmh? cruinnichibh sibh féin agus
rachamaid a steach do na caithrich-
ibh daingnichte; agus bitheamaid
nar tosd an sin; oir chuir an Tigh-
earn ar Dia nar tosd sinn, agus thug
e dhuinn uisge domblasda r'a òl, a
chionn gu'n do pheacaich sinn an
aghaidh an Tighearna.
15 Bha sùil againn ri sìth, ach
maith sam bith cha *d'thàinig;* ri
h-aimsir slàinte, agus feuch uamh-
as!
16 O Dhan chualas srannail a
chuid each: ro' thorman sitrich
'eacha meamnach chrìothnuich am
fearann uile: oir thàinig iad, agus
shluig iad am fearann, agus gach ni
a ta ann; a'chathair agus iadsan a
tha 'ga h-àiteachadh.
17 Oir feuch, cuiridh mise 'n'ur
measg, nathraichean, righ-nathraich-
ean, air nach luidh geasan, agus
teumaidh iad sibh, deir an Tigh-
earn.
18 Cha'n 'eil leigheas air mo
bhròn; tha mo chridhe fo leòn an
taobh a stigh dhiom.
19 Feuch guth glaoidh nighinne
mo shluaigh, o thìr chéin: Nach 'eil
an Tighearn ann an Sion? nach 'eil
a righ innte? c'ar son ma ta bhros-
nuich iad mise gu feirg le'n dealbhan
snaighte, agus le'n diomhanasaibh
coimheach?
20 Chaidh am foghara seachad,
tha'n samhra criochnaichte, ach cha'n
'eil sinne air ar saoradh.
21 Air son leoin nighinne mo
shluaigh, tha mis air mo leòn; tha
mi dubh-bhrònach; rinn uamhann
mo ghlacadh.
22 Nach 'eil ioc-shlaint ann an
Gilead? nach 'eil léigh an sin? C'ar
son, ma ta, nach 'eil slàint' air a
h-aisig do nighinn mo shluaigh-sa?

CAIB. IX.

OCH nach b'uisge mo cheann,
agus nach bu tobar dheur mo
shùilean, a chum is gu'n guilinn a
là 's a dh'oidhche air son muinntir
mharbhta nighinne mo shluaigh!
2 Och nach robh agam anns an
fhàsach pàilliun fir-thuruis, a chum
gu fàguinn mo shluagh, agus gu'n
imichinn uatha! oir is luchd adhalt-
ruis iad uile, coimhthional do dhaoine
cealgach.
3 Agus tha iad a' lùbadh an teanga
mar am bogha chum ceilge; ach
cha'n 'eil iad treubhach air son na
fìrinn anns an talamh: oir tha iad
a' dol air an aghaidh o olc gu olc,
agus cha'n 'eil eòlas ac' orm-sa, deir
an Tighearn.
4 Bithibh air 'ur faicill, gach aon
roimh a choimhearsnach, agus na
h-earbaidh a bràthair air bith: oir le
foill meallaidh gach bràthair, agus
gluaisidh gach companach gu cealg-
ach.
5 Agus meallaidh iad, gach aon a
choimhearsnach, agus cha labhair
iad an fhìrinn: chleachd iad an
teanga ri labhairt bhreug; sgìthich
iad iad féin, a' cur an gnìomh do-
bheairt.
6 Tha do chòmhnuidh ann am
meadhon ceilge; ann an ceilg tha
iad a' diùltadh eòlas a ghabhail
orm-sa, deir an Tighearn.
7 Air an aobhar sin, mar so deir
Tighearn nan sluagh, Feuch, leagh-
aidh mi iad, agus dearbhaidh mi iad;
oir ciod a dh'fheudas mi dheanamh
do thaobh nighinne mo shluaigh?
8 Tha an teanga *mar* shaighead
fir-mhillidh; is cealg as cainnt d'i:
le 'bheul labhraidh neach gu sìoth-
chail r'a choimhearsnach, ach na
chridhe tha e caitheadh foill air.
9 Air-son nan nithe so nach d'thig
mise *d'an* amharc? deir an Tigh-
earn: air a' leithid so do chinneach
nach dean m'anam dioghaltas!
10 Air son nan sléibhtean togaidh
mi gul agus caoidh, agus air son
ionada-còmhnuidh an fhàsaich, tuir-
eadh; a chionn gu bheil iad air an
losgadh suas, air chor as nach d'théid
aon neach d'*an* trìd [t], agus cha
chluinnear *annta* guth na spréidhe:
eunlaith an athair agus an t-ainmh-
idh maraon theich, shiubhail air
falbh.
11 Agus ni mise Ierusalem na
carnaibh, na h-uaimh dhràgon; agus
bailtean Iudah ni mi 'nam fàsach,
gun neach 'gan àiteachadh.
12 Cò e 'n duine glic, a thuigeas
so? is ris an do labhair beul an
Tighearna, a chum gu cuireadh e 'n
céill e. C'ar son a ta 'n tìr air a
milleadh; air a losgadh suas mar
fhàsach, nach 'eil aon neach ag im-
eachd troimpe?
13 Agus thubhairt an Tighearn,
Do bhrì gu'n do thréig iad mo
reachd a chuir mise f'an comhair,

[t] *trompa, thrompa.*

agus nach robh iad ùmhal do m'
ghuth, ni mo ghluais iad d'a réir;
14 Ach gu'n do ghluais iad a réir
breithneachaidh an cridhe féin, agus
an déigh nan dée [u] a theagaisg an
aithrichean dhoibh :
15 Uime sin, mar so deir Tigh-
earn nan sluagh, Dia Israeil; Feuch,
beathaichidh mis' iad, *eadhon* an
sluagh so, le searbh luibhibh, agus
bheir mi uisge domblasda dhoibh r'a
òl.
16 Sgapaidh mi iad mar an ceudna
measg nan cinneach, air nach robh
aon chuid iad féin no an aithrichean
eolach : agus cuiridh mi an claidh-
eamh air an tòir, gus an cuir mi as
doibh.
17 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Thugaibh fainear, agus gairm-
ibh mnathan tuiridh, agus thigeadh
iad; agus cuiribh fios air mnathaibh
seòlta, agus thigeadh iadsan :
18 Agus deifricheadh iad, agus
togadh iad suas caoidh air bhur
son; a chum gu ruith ar sùilean
sìos le deuraibh, agus gu brùchd
ar rosgan a mach le h-uisgeachaibh.
19 Gun amharus chualas guth
caoith o Shion; Cionnus a tha sinn
air ar creachadh! tha sinn air ar
maslachadh gu ro-mhòr! a chionn
gu'n do thréig sinn am fearann, a
chionn gu'n do thilg iad sìos ar
n-ionada-còmhnuidh.
20 Air an aobhar sin éisdibh, O
mhnathan, focal an Tighearna, agus
glacadh bhur cluas focal a bheoil;
agus teagaisgibh do'r nigheanaibh
caoidh, agus gach aon d'a ban-
choimhearsnaich tuireadh.
21 Oir tha am bàs air teachd an
aird gus ar n-uinneagan, air teachd a
steach gus ar lùchairtean; *thàinig
e* a ghearradh sìos araon an naoidh-
eachain anns a' mhachair, agus nan
òganach anns na sràidibh.
22 Abair, Mar so deir an Tighearn,
tuitidh eadhon colannan dhaoine mar
aolach air aghaidh na faiche, agus
mar an dlaogh [w] an déigh a' bhuan-
aiche, 'nuair nach bi aon neach ann
gu 'thional.
23 Mar so deir an Tighearn, Na
deanadh an duine glic uaill as a
ghliocas, agus na deanadh an duine
neartmhor uaill as a neart, agus na
deanadh an duine saibhir uaill a
'shaibhreas;
24 Ach deanadh esan a ni uaill,
uaill as so, gu bheil tuigse agus
eòlas aige ormsa, gur mi an Tigh-
earn a nochdas caoimhneas gràdh-
ach, breitheanas, agus ceartas air an
talamh; oir anns na nithibh so tha
mo thlachd-sa, deir an Tighearn.
25 Feuch, tha na laithean a'
teachd, deir an Tighearn, anns an
smachdaich mise na h-uile thim-
chioll-ghearrta, maille ris an neo-
thimchioll-ghearrta;
26 An Eiphit, agus Iudah, agus
Edom, agus clann Amoin, agus
Moab, agus na h-uile ta anns na
cearnaibh iomallach, a ta chòmh-
nuidh anns an fhàsach: oir tha na
cinnich so uile neo-thimchioll-
ghearrta, agus tha tigh Israeil uile
neo-thimchioll-ghearrta nan cridhe.

CAIB. X.

CLUINNIBH am focal a ta an
Tighearn a' labhairt ruibh, O
thigh Israeil.
2 Mar so deir an Tighearn; Na
foghlumaibh slighe nan cinneach,
agus na biodh eagal oirbh roimh
chomharan nan néamha, ged tha
eagal air na cinnich rompa.
3 Oir tha gnàthachadh nan slògh
na fhior-dhìomhanas: oir tha iad
a' gearradh craoibh as a' choille,
obair làmh an fhir a dh'oibricheas
le inneal geur [x].
4 Le h-airgiod agus le h-òr tha
iad 'ga deanamh maiseach, le tairng-
ibh agus le h-ordaibh tha iad 'ga
deanamh daingean, air chor is nach
gluais i.
5 Mar chrann-pailme tha iad so
rag, agus cha labhair iad: is éiginn
an giùlan, a chionn nach urradh
iad imeachd: na biodh eagal oirbhse
rompa, oir cha 'n urradh iad cron a
dheanamh; agus fòs maith a dhean-
amh cha'n 'eil nan comas.
6 Cha 'n 'eil aon neach ann cos-
mhuil riutsa, O Thighearn, Is mòr
thu, agus is mòr t'ainm ann an
cumhachd.
7 Cò air nach biodh eagal romh-
adsa, O Righ nan slògh? oir dhuitse
buinidh *urram*; a chionn nach *'eil*
am measg uile dhaoine glic nan cin-
neach, agus am measg an uile rìogh-
achdan, aon neach cosmhuil riut.
8 Ach tha iad gu h-iomlan brùid-
eil agus mi-thuigseach : tha am fiodh
e féin a' cur an céill an dìomhanais.
9 Bheirear airgiod air a bhualadh
a mach o Tharsis, agus òr o Uphas;
obair an fhir-oibre, agus làimhe 'n
òir-cheaird : is gorm agus dearg as
éideadh dhoibh : is iad gu léir obair
dhaoine seòlta.
10 Ach Iehobhah, is esan an Dia

[u] *Bhaalim.* Eabh. [w] *làn an duirn, dornan.* [x] *tuaigh.*

fìor, an Dia beo, agus an righ
bith bhuan : roimh a chorruich san
criothnaichidh an talamh, agus cha'n
urradh na cinnich 'fhearg a ghiùlan.
11 Mar so their sibh riu, Na dée
nach d'rinn na neamha no an talamh,
sgriosar iad a mach o'n talamh, agus
o bhi fuidh na neamha so.
12 Rinn esan an talamh le 'chumh-
achd, shocruich e 'n saoghal le
ghliocas, agus le 'thuigse sgaoil e
mach na neamha.
13 'Nuair a chuireas e mach a
ghuth, tha toirm uisgeachan anns na
neamha, bheir e air a' cheò dol
suas o chrìochaibh na talmhainn :
ni e dealanach le frasaibh, agus
bheir e mach a' ghaoth as 'ionad-
aibh tasgaidh.
14 Dh'fhàs gach duine mar bhrùid
na eòlas ; naraicheadh gach òr-
cheard le iomhaigh leaghta ; oir is
ni breugach an dealbhan leaghta,
agus anail air bith cha 'n 'eil annta.
15 Is ni faoin iad, obair mhear-
achd : ann an àm an smachdachaidh
théid iad am mugha [y].
16 Cha chosmhuil riu so Cuibh-
rionn Iacoib ; oir is esan fear-cum-
aidh an domhain, agus is e Israel
slat 'oighreachd ; Tighearna nan
sluagh is ainm dha.
17 Cruinnich suas do mhaoin as
an fhearann, O thus' a ta 'g àiteach-
adh an daingnich.
18 Oir mar so deir an Tighearn ;
Feuch, bheir mi urchair do luchd-
àiteachaidh na tìre, air a' chuairt
so [z], agus claoidhidh mi iad, air
chor as gu mothaich iad *mo dhiogh-
altas.*
19 Mo thruaighe mise thaobh mo
dhochainn! is cràiteach mo chreuchd:
ach thubhairt mi, Gu deimhin is
deacair so [a], ach is éigin 'fhulang.
20 Tha mo phàilliun air a chur
fàs, agus tha mo chuird gu léir air
am briseadh ; dh'imich mo chlann a
mach uam, agus cha'n 'eil iad ann :
cha 'n 'eil neach ann a sgaoileas mo
phàilliun a mach ni 's mò, no chuir-
eas suas mo sgàile.
21 Oir tha na h-aodhairean air fàs
brùideil, agus cha 'n 'eil iad ag iar-
ruidh an Tighearna : uime sin cha
soirbhich leo féin, agus bidh an
treudan uil' air an sgapadh.
22 Fuaim an iomraidh [b] ! feuch,
tha i teachd dlù, eadhon gluasad
mòr o'n tìr mu thuath, a dheanamh
bhailtean Iudah nam fàsach, nan
àite còmhnuidh do dhràgonaibh.
23 Is aithne dhomh, a Thighearn,
nach 'eil slighe duine na chomas
féin : cha 'n 'eil e 'n comas duine
a ta 'g imeachd a cheum a stiùr-
adh [c].
24 O Thighearn, cronuich mi, ach
ann an tomhas ; ni h-ann a'd' chor-
ruich air eagal gu cuir thu as
domh [d].
25 Dòirt a mach do dhian-chor-
ruich air na cinnich nach do ghabh
eòlas ort, agus air na teaghlaichean
nach 'eil a' gairm air d'ainm : oir
dh'ith iad suas Iacob, 'ga itheadh
agus 'ga chaitheamh, agus rinn iad
'àite-còmhnuidh fàsail.

CAIB XI.

AM focal a thàinig gu Ieremiah
o'n Tighearn, ag ràdh ;
2 Cluinn briathran a' choimh-
cheangail so, agus labhair iad ri
fearaibh Iudah, agus ri luchd-àit-
eachaidh Ierusaleim ;
3 Agus abair riu, Mar so deir an
Tighearn Dia Israeil, Malluichte gu
robh an duine nach bi ùmhal do
bhriathraibh a' choimhcheangail so,
4 A dh'àithn mise do 'r n-aith-
richibh anns an là san d'thug mi iad
a mach a talamh na h-Eiphit, as an
fhuirneis iaruinn, ag ràdh, Thug-
aibh géill do m' ghuth, agus dean-
aimh *na nithe* sin uile, réir mar tha
mise 'g àithneadh dhuibh : mar sin
bidh sibh 'n 'ur sluagh dhomhsa, 's
bidh mis' ann am Dhia dhuibhse.
5 A chum gu coilion mi na mion-
nan a mhionnaich mi d'ur n-aith-
richibh, gu d'thugainn doibh fear-
ann a'sruthadh le mil agus le bainne,
mar air an là 'n diugh. An sin
fhreagair mise, agus thubhairt mi,
Bitheadh amhluidh [e], O Thighearn !
6 Agus thubhairt an Tighearn
rium, Glaodh na briathran so gu
léir, ann am bailtibh Iudah, agus
ann an sràidibh Ierusaleim, ag ràdh,
Cluinnibh-sa briathran a' choimh-
cheangail so, agus deanaimh iad.
7 Oir dh'earalaich mise gu dùr-
achdach do'r n-aithrichibh, air an là
san d'thug mi iad a mach a talamh
na h-Eiphit, gus an là 'n diugh, ag
éirigh gu moch agus ag earalachadh,
ag ràdh, Thugaibh géill do m' ghuth.

[y] *théid as doibh.* [z] *air an tarruing so.* [a] *is cruaidh so.*
[b] *an tuairisgeil!* [c] *Is aithne dhomh an Tighearn, nach 'eil a shlighe mar* shlighe *duine ; nach ann mar dhuine a ghluaiseas esan, agus a stiùras e 'imeachd.* [d] *gu mìn-phronn thu mi.*
[e] *Amen.* Eabh.

8 Gidheadh cha d'thug iadsan
géill, ni mò dh'aom iad an cluas, ach
ghluais iad gach aon a réir crosd-
achd [f] a dhroch chridhe féin: uime
sin bheir mise orra uile bhriathran
a choimhcheangail so, a dh'àithn mi
dhoibh a dheanamh, ach nach d'rinn
iad.
9 Mar an ceudna thubhairt an
Tighearn rium, Fhuaradh co-fheall
am measg fheara Iudah,'s am measg
luchd-àiteachaidh Ierusaleim.
10 Tha iad air pilleadh air an ais
gu aingidheachd an aithrichean o
shean, a dhiùlt mo bhriathran-sa a
choimhead; agus a chaidh air lorg
dhée coimheach, a chum gu'n dean-
adh iad seirbhis dhoibh: bhris tigh
Israeil agus tigh Iudah mo choimh-
cheangal, a rinn mi r'an aithrichibh.
11 Uime sin mar so deir an Tigh-
earn; Feuch, bheir mis' orra dòr-
ainn o nach bi e comasach dhoibh
dol as; agus ged ghlaodh iad rium,
cha 'n éisd mi riu.
12 An sin théid bailtean Iudah,
agus luch-àiteachaidh Ierusaleim,
agus glaodhaidh iad ris na déibh
do'n do loisg iad tùis; ach cha dean
iad sin air aon chor an tearnadh ri
àm an airce.
13 Oir do réir àireimh do bhailt-
ean, bha do dhée, O Iudah; agus
do réir àireimh shràidean Ierusa-
leim chuir sibh 'suas altairean do'n
ni nàrach sin, altairean a losgadh
tùise do Bhaal.
14 Air an aobhar sin na dean thusa
urnuigh air son an t-sluaigh so, ni
mò thogas tu suas glaodh no ach-
uinge as an leth: oir cha 'n éisd
mise san àm anns an glaodh iad
rium an airce.
15 Ciod a th'aig mo ghràdh ri
dheanamh ann am thigh-sa? chuir i
'n gnìomh mòr ghràinealachdan;
agus tha 'n fheoil naomh air teich-
eadh uait. An uair a ta thu aing-
idh, an sin tha thu aoibhneach.
16 Gorm-chrann oladh, maiseach
agus deagh-thorrach, thug an Tigh-
earn mar ainm ort: le fuaim toirme
mòire dh'fhadaidh e teine na mhul-
lach, agus tha a gheugan air am
briseadh.
17 Oir rinn Tighearn nan sluagh,
a shuidhich thu, olc a labhairt a d'
aghaidh; air son aingidheachd tighe
Israeil, agus tighe Iudah, a chuir
iad an gnìomh nan aghaidh féin, le
mise bhrosnuchadh gu feirg, le tùis
a losgadh do Bhaal.
18 Thug an Tighearn, mar an
ceudna fios domhsa, agus thuig mi
an sin dh'fheuch thu dhomh an inn
leachdan.
19 Oir bha mi mar uan, *no mar*
dhamh, air a stiùradh a chum a'
chasgraidh, agus cha robh fios agam
gu'n do dhealbh iad innleachdan
ann am aghaidh, ag ràdh, Sgriosam-
aid an crann maille r'a thoradh, agus
gearramaid e sìos a fearann nam
beo, a chum as nach bi 'ainm ni 's
mò air a chuimhneachadh.
20 Ach, O Thighearna nan sluagh,
a bheir breth gu cothromach, a
dhearbhas na h-airnean agus an
cridhe, faiceam do dhioghaltas orra,
oir dhuitse dh'fhoillsich mi mo
chùis.
21 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn, Do thaobh muinntir
Anatoit, a tha 'g iarruidh d'anama,
ag ràdh, Na dean fàisneachd ann
an ainm Iehobhah, mu'm [g] faigh thu
bàs le'r laimhne:
22 (Uime sin, mar so deir Tigh-
earna nan sluagh), Feuch, smachd-
aichidh mis' iad; bàsaichidh na
h-òganaich leis a' chlaidheamh, bàs-
aichidh am mic agus an nigheana
le gorta,
23 Agus cha'n fhàgar fuigheall
beo dhiubh; oir bheir mise olc air
muinntir Anatoit, bliadhnadh an
smachdachaidh.

CAIB. XII.

IS ceart thusa, O Thighearn,'nuair
a thagram riut: gidheadh cead-
uich dhomh labhairt riut mu thim-
chioll do bhreitheanais: C'ar son a
ta slighe nan droch dhaoin' a soir-
bheachadh? c'ar son a ta iadsan uile
suaimhneach a ta ro-aingidh?
2 Shuidhich thus' iad, seadh
ghabh iad freumh; tha iad a' fàs,
agus fòs a' toirt a mach toraidh: tha
thusa dlù nam beul, ach fada o'n
airnibh.
3 Ach is aithne dhuitse mi, O
Thighearn; chunnaic thu mi, agus
dhearbh thu mo chridhe, [gu bheil]
e leat: tarruing iad a mach mar
chaoirich air son a' chasgraidh, agus
cuir air leth iad fa chomhair là a'
mharbhaidh.
4 Cia fhad a ni'm fearann bròn,
agus a bhios luibhean gach mach-
rach a' seargadh, air son aingidh-
eachd a luchd-àiteachaidh? Bhàs-
aich gach ainmhidh agus eun, a
chionn gu'n dubhairt iad, Cha'n
fhaic esan ar crìoch dheireannach.
5 Ma ruith thu leis na coisichean,

[f] *reasgachd, coirbteachd.* [g] *air eagal gu.*

agus gu'n do sgìthich iad thu, cionnus idir a ní thu strì ri h-eachaibh? agus ann am fearann sìth *gcd* robh agad dòchas, gidheadh ciod a ni thu ann an onfha Iordain?

6 Air son gu'n do bhuin eadhon do bhràithrean agus tigh t'athar, eadhon iadsan, gu fealltach riut; ruaig eadhon iadsan thu le h-eighe chruaidh; na creid iad ged labhair iad briathra caoine riut.

7 Thréig mise mo thigh, dh'fhàg mi m'oighreachd, thug mi thairis gràdh m'anama do làimh a nàimhdean.

8 Bha m'oighreachd dhomhsa mar leòmhan anns a' choille; chuir i mach a guth ann am aghaidh: air an aobhar sin thug mi fuath dh'i.

9 Bha m'oighreachd dhomhsa mar an t-eun fuileachdach Seboa; O euna fuileachdach, thigibhse na h-aghaidh air gach taobh; cruinnichibh, uile bheathaiche na machrach, thigibh a chum itheadh a suas.

10 Mhill mòran aodhairean mo lios fìona, shaltair iad mo chuibhrionn fo chois, rinn iad mo chuibhrionn taitneach na fhàsach uaigneach.

11 Rinn iad e na fhàsach, riumsa tha e na fhàsach ri caoidh; rinneadh an tìr gu h-iomlan fàs, gidheadh cha'n 'eil aon neach 'ga chur an suim.

12 Air gach uile thulaich san fhàsach thàinig an luchd-creachaidh; oir sluigidh claidheamh an Tighearna suas, o aon iomall do'n tìr gus an t-iomall eile: cha bhi sìth aig aon fheoil.

13 Chuir iad cruineachd, ach buainidh iad droighionn: shaoirich iad, ach cha bhuannaich iad: mar sin masluichear sibh do thaobh 'ur cinnis, do bhrìgh lasair feirge an Tighearna.

14 Mar so deir an Tighearn; Do thaobh m'uile dhroch choimhearsnacha, ta cur dragh air an oighreachd a thug mise mar sheilbh do m'shluagh Israel; feuch, spìonaidh mi iad a mach as am fearann, agus as am meadhon spìonaidh mi mach tigh Iudah.

15 Agus tarlaidh, an déigh dhomh an tarruing a mach, gu pill mi, 's gu gabh mi truas diubh, agus bheir mi iad air an ais, gach aon g'a oighreachd féin, agus gach aon g'a fhearann féin.

16 Agus tarlaidh, ma dh'fhoghluimeas iad do rìreadh sligheanna mo shluaigh-sa, gu mionnachadh air m' ainm, Mar is beo Iehobhah, amhuil a theagaisg iadsan do m'shluaghsa mionnachadh air Baal, an sin daingnichear iad ann am meadhon mo shluaigh.

17 Ach mur toir iad géill, an sin spìonaidh mi a mìos an cinneach sin, a' spìonadh a mìos agus a' sgrios, deir an Tighearn.

CAIB. XIII.

MAR so thubhairt an Tighearn rium, Imich agus faigh dhuit féin crios anairt, agus cuir air do leasraibh e, ach na cuir ann an uisge e.

2 Is amhuil a fhuair mi crios, do réir focail an Tighearna, agus chuir mi air mo leasraibh e.

3 Agus thàinig focal an Tighearna do m'ionnsuidh an dara h-uair, ag ràdh,

4 Gabh an crios a fhuair thu, a ta air do leasraibh, agus éirich, imich gu Euphrates, agus folaich an sin e, ann an toll do'n charraig.

5 Is amhuil a dh'imich mi agus dh'fholaich mi e aig Euphrates, mar a dh'àithn an Tighearn dhomh.

6 Agus tharladh an déigh mhòrain laithean, gu'n dubhairt an Tighearn rium, Eirich, imich gu Euphrates, agus thoir as sin an crios a dh'àithn mise dhuit fholach anns an àite sin.

7 An sin dh'fhalbh mi gu Euphrates, agus chladhaich mi, agus thug mi an crios as an àite san d'fholuich mi e; agus feuch, bha'n crios millte, cha b'fhiù air son ni sam bith e[h].

8 An sin thàinig focal an Tighearna do m'ionnsuidh, ag ràdh,

9 Mar so deir an Tighearn; Air a' mhodh so millidh mise uaill Iudah, agus uaill mhòr Ierusaleim.

10 An sluagh olc so, tha diùltadh mo bhriathran-sa éisdeachd, a tha siubhal a réir cruais an cridhe féin, agus a' dol an déigh dhée coimheach, gu seirbheis a dheanamh dhoibh, agus gu aoradh a thoirt doibh; bithidh iad eadhon mar an crios so, nach fiù air son ni sam bith.

11 Oir mar a dhlù-leanas an crios ri leasraibh duine, mar sin thug mis' air tigh Israeil uile, agus air tigh Iudah uile, dlù-leantuinn riumsa, deir an Tighearn; a chum gu'm biodh iad dhomh mar shluagh, agus mar ainm, agus mar chliù,

[h] *cha robh feum sam bith ann; cha robh stà sam bith ann.*

agus mar ghlòir: ach cha'n éisdeadh iadsan.

12 Labhraidh tu riu fòs am focal so, Mar so deir Iehobhah Dia Israeil; Lìonar gach soireadh le fìon. Agus their iad riut, Nach 'eil fios cinnteach againn gu lìonar gach soireadh le fìon?

13 An sin their thu riu, Mar so deir an Tighearn, Feuch lìonaidh mise luchd-àiteachaidh na tìre so air fad, eadhon na rìghrean a tha nan suidhe 'n àite Dhaibhidh air a rìgh-chaithir, agus na sagairt, agus na fàidhean, agus uile luchd-àiteachaidh Ierusaleim, le misg.

14 Agus pronnaidh mi iad an aghaidh a chéile, eadhon na h-aithrichean agus na mic le chéile, deir an Tighearn; cha ghabh mi truas, ni mò choigleas mi, ni mò a ni mi iochd, air chor as nach sgriosainn iad.

15 Eisdibh, agus thugaibh aire, na bithibh uaibhreach; oir labhair an Tighearn.

16 Thugaibhse glòir do'n Tighearn' bhur Dia, mu'n d'thig an dorchadas, agus mu'n tuislich 'ur casan air sléibhte na doilleireachd; an sin, an uair bhios 'ur sùil ri solus, caochailear e gu sgàile bhàis, eadhon gu dorchadas tiugh.

17 Ach mar éisd sibh ris, guilidh m'anam ann an ionadaibh uaigneach air son 'ur n-uabhair, agus guilidh mo shùil gu goirt, agus silidh mo dheoir gu pailt, a chionn gu toirear ann am bruid treud an Tighearna.

18 Abair ris an rìgh, agus ris a' bhan-rìghinn, Irislichibh sibh féin, suidhibh sìos; oir leagar sìos bhur culaidh chinn, *eadhon* crùn bhur glòire.

19 Tha bailtean na h-airde deas air an druideadh suas, agus cha'n 'eil neach 'g*am* fosgladh; tha Iudah uile air a toirt am bruid, tha i gu h-iomlan air a toirt am braighdeanas.

20 Tog suas do shùilean agus faic iadsan a ta teachd o'n airde tuath: c'àit am bheil an treud *a* thugadh dhuit, caoirich do mhaise[i]?

21 Ciod a their thu an uair a thig smachdachadh ort? an déigh dhuit a theagasg dhoibh riaghladh tharad mar cheannardan? nach dean ioghanna do ghlacadh, amhuil mnaoi ri saothair?

22 Agus an uair a their thu ann ad chridhe, C'ar son a thàinig na nithe so orm? Air son meud do chionta tha do sgiortan air an leigeadh ris, tha do shàiltean air an rùsgadh.

23 Am feud an t-Etiopach a chraicionn a mhùthadh, no an liopard a bhreice? an sin feudaidh sibhse, bha cleachdta ri olc, maith a dheanamh.

24 Air an aobhar sin sgapaidh mis' iad mar an asbhuain, a shiubhlas air falbh le gaoith an fhàsaich.

25 Is e so do chrannchur, an cuibhrionn a thomhaiseadh leamsa air do shon, deir an Tighearn; a chionn gu'n do dhì-chuimhnich thu mise, agus gu'n do chuir thu do dhòchas anns a' bhréig.

26 Uime sin leigidh mise do sgiortan ris air do bheulaobh, a chum as gu faicear do nàire.

27 Chunnaic mi d'adhaltranas, agus do shitrich, agus do strìopachas mì-nàrach, do ghràinealachdan air na cnocaibh, anns a' mhachair. Mo thruaighe thu, O Ierusaleim! nach bi thu air do ghlanadh? c'uin idir *a bhitheas sin?*

CAIB. XIV.

FOCAL an Tighearna, a thàinig gu Ieremiah do thaobh na goinne[k].

2 Tha Iudah ri bròn, dh'fhàs a geatachadh lag; tha iad duaichnidh[l] air an làr, agus tha gaoir Ierusaleim air dol suas.

3 Chuir na h-uaislean fòs an clann bheag a dh' iarruidh uisge; thàinig iad gus na sluichd, cha d'fhuair iad uisge sam bith; phill iad le 'n soithichibh falamh; bha nàire agus masladh orra, chòmhdaich iad an cinn.

4 A chionn gu bheil am fearann na smùr, oir cha robh uisge[m] anns an tìr; ghabh na treabhaichean nàire, dh'fholuich iad an cinn.

5 Seadh fòs, rug an eilid a laogh anns a' mhachair, agus thréig i e, chionn nach *robh* feur ann.

6 Agus sheas na h-asala fiadhaich air na h-ionadaibh arda, tharruing iad suas a' ghaoth mar dhràgonaibh; dh'fhàilnich an sùilean a chionn nach *robh* feur ann.

7 Ged tha ar n-ea-ceairtean a' tabhairt fianuis nar n-aghaidh, O Thighearn, dean thusa air sgàth d'ainme féin: oir tha ar cùl-sleamhnachaidh lìonmhor, pheacaich sinn a d'aghaidh.

8 O dhòchais Israeil, a shlàn-

sgèimhe. [k] *an tairt.* [l] *dh'fhàs iad dubh.* [m] *feurthuinn.* [n] *na bhreislich!*

ai'fhear ri àm airce, c'uim am bithеadh tu mar choigreach anns an tìr? agus mar fhear-turuis a thionndaidheas a leth-taobh gu fuireach car oidhche?

9 C'uim am bitheadh tu mar neach ann an suain chadail[n]? mar ghaisgeach aig nach 'eil cumhachd gu tearnadh? Gidheadh tha thusa, O Thighearn, 'nar meadhon, agus ortsa tha sinn air ar n-ainmeachadh, na dean ar tréigsinn.

10 Mar so deir an Tighearn do thaobh an t-sluaigh so, Mar so bu toil leo dol air seachran, cha do chum iad air an ais an casan; uime sin cha ghabh an Tighearn riu, cuimhnichidh e nis an aingidheachd, agus crouuichidh e 'n cionta.

11 Uime sin thubhairt an Tighearn rium, Na guidh a leth an t-sluaigh so air son an lèas.

12 An uair a thraisgeas iad, cha'n éisd mise r'an glaodh; agus an uair a dh'iobras iad iobairt-loisgte agus tabhartas, cha ghabh mis' iad; ach leis a' chlaidheamh, agus leis a' ghort, agus leis a'phlàigh, cuiridh mi as doibh.

13 An sin thuirt mise, Och! a Thighearna Dhia! feuch, tha na fàidhean ag ràdh riu, Cha 'n fhaic sibh an claidheamh, ni mo thig gort oirbh, ach sìth chinnteach bheir mise dhuibh anns an àite so.

14 An sin thuirt an Tighearn rium, Tha na fàidhean ri fàisneachd bhréige ann am ainmsa; cha do chuir mise uam iad, ni mò thug mi àithne dhoibh, ni mò labhair mi riu: sealladh breugach, agus fiosachd, agus neo-ni, agus mealltoireachd an cridhe féin, tha iad a' fàisneachd dhuibh.

15 Uime sin mar so deir an Tighearn; Do thaobh nam fàidhean a tha ri fàisneachd ann am ainmsa, ged nach do chuir mise mach iad, agus ag ràdh, Cha bhi claidheamh agus gorta san fhearann so, le claidheamh agus le gorta bidh na fàidhean sin air an caitheamh.

16 Agus bidh an sluagh do 'n d'rinn iad fàisneachd air an tilgeadh a mach ann an sràidibh Ierusaleim, fa chùis[o] na gorta, agus a' chlaidheimh, agus cha bhi neach ann a dh'adhlaiceas iad; iad féin, am mnathan, agus am mic, agus an nigheanan: oir taomaidh mise orra féin an aingidheachd.

17 Agus labhraidh tu riu am focal so; Sileadh mo shùilean le deuraibh a dh'oidhch' is do là, agus na sguireadh iad: oir tha òigh-nighean mo shluaigh air a dochann le dochann mòr, le buille ro-chràiteach.

18 Ma théid mi mach do'n mhachair, an sin feuch iadsan a mharbhadh leis a' chlaidheamh! agus ma théid mi steach do'n chathair, an sin feuch iadsan a ta air an claoidh leis a' ghorta! seadh, tha am fàidh, agus fòs an sagart ag imeachd air chuairt, gu talamh anns nach 'eil iad eòlach.

19 An do chuir thu gu tur cùl ri Iudah? an d' fhuathaich t-anam Sion? c'uim an do bhuail thu sinn, agus gun aon chobhair againn? bha ar sùil ri sìth, ach maith cha *d'thàinig;* agus ri àm leighis, agus feuch àmhghar!

20 Tha sinn ag aideachadh, O Thighearn, ar n-aingidheachd féin, agus ea-ceairt ar n-aithrichean: oir pheacaich sinn a t'aghaidh-sa.

21 Na tilg uait sinn air sgàth t-ainme féin, na maslaich caithir do ghlòire: cuimhnich, na bris do choimhcheangal ruinn.

22 Am bheil aon air bith am measg dhiomhanas nan cinneach a's urradh uisge thoirt seachad? no'n urradh na neamha srasan a thabhairt? nach tu féin an ti *a ni sin,* O Thighearn ar Dia-ne? air an aobhar sin, feithidh sinne riut: oir is tu a rinn na *nithe* so uile.

CAIB. XV.

AN sin thubhairt an Tighearn rium; Ged sheasadh Maois agus Samuel am làthair, cha bhiodh m'anam leis an t-sluagh so; cuir a mach iad as m'fhianuis, agus siubhladh iad air falbh.

2 Agus tarlaidh, ma their iad riut, C'àit an siubhail sinn air falbh? an sin their thu riu, Mar so deir an Tighearn, Iadsan a ta air son bàis, a chum bàis; agus iadsan a ta air son a'chlaidheimh, a chum a' chlaidheimh; agus iadsan a ta air son na gorta, chum na gorta; agus iadsan a ta air son na bruid, a chum braighdeanais.

3 Agus orduichidh mise os an cionn ceithir seorsanna, deir an Tighearn; an claidheamh gu marbhadh, agus na coin gu reubadh, agus eunlaith an athair, agus beathaichean na machrach, gu itheadh agus gu milleadh.

4 Agus fuadaichidh mi iad air feadh uile rioghachdan an domhain, air son Mhanaseh, mhic Hese-

[o] *do bhrigh.*

ciah, righ Iudah, air son *nan nithe sin* a rinn e ann an Ierusalem.

5 Oir cò ghabhas truas diot, O Ierusalem? no cò ni bròn leat? no cò théid a leth-taobh, a dh'fheòrach cionnus a tha thu?

6 Thréig thu mise, deir an Tighearn, chaidh thu air t'ais; air an aobhar sin, sìnidh mise mo làmh a mach a't'aghaidh, agus sgriosaidh mi thu; tha mi sgìth do ghabhail aithreachais.

7 Uime sin dh'fhuadaich mi iad le inneal fasgnaidh ann an geatachaibh na tìre: dh'fhàg mi gun chlann, sgrios mi mo shluagh; o'n slighibh cha do phill iad.

8 Rinneadh am bantraichean ni bu lìonmhoire leamsa na gaineamh na fairge: thug mi 'n aghaidh na màthar agus nam mac fear-millidh ann am meadhon an là: thug mi air nàmhaid agus air uamhasan bualadh oirre gu h-obann.

9 Dh'fhannaich ise a rug seachdnar, thug i suas an deò; chaidh a grian sìos am feadh a ta fathasd an là ann; nàraicheadh agus mhasluicheadh i: agus na mhaireas diubh bheir mise do'n chlaidheamh ann am fianuis an nàimhdean, deir an Tighearn.

10 Mo thruaighe mise, O mo mhàthair! oir rug thu mi a'm'fhear strì, agus a'm'fhear-connsachaidh anns an fhearann uile; cha d'thug mi seachad air ocar, ni mò thug aon neach air ocar dhomh; *gidheadh* tha iad uile 'gam mhalluchadh.

11 Thubhairt an Tighearn, Gu cinnteach éirigh gu maith do t'iarmad, gu cinnteach bheir mi air an nàmhaid bhi bàigheil riut ann an àm na h-airce, agus ann an àm a'chruaidh-chais.

12 Am bris esan iarunn na bloighdibh, iarunn o thuath agus umha?

13 Do mhaoin agus d'ionnasan bheir mise mar chreich, cha'n ann air son luach, ach air-son d'uile lochdan; seadh ann ad uile chrìochaibh.

14 Agus bheir mi *orra* siubhal air falbh le d' nàimhdibh gu fearann air nach robh thu eòlach; oir tha teine air 'fhadadh ann am fheirg, *agus* lasaidh e 'n'ur n-aghaidh.

15 Agadsa tha fios, O Thighearn; cuimhnich ormsa, agus thig do m'amharc, agus thoir dhomh aichbheil air mo luchd-tòrachd [p]; ann am buanas t'fheirge na toir air falbh mi; thoir fainear gu 'n d'fhuiling mi masladh air do sgàth.

16 Fhuaradh do bhriathran, agus dh'ith mi suas iad; agus bha t'fhocal dhomh na aoibhneas, agus na ghàirdeachas do m' chridhe; oir tha mi air m'ainmeachadh ortsa, O Iehobhah, Dhia nan sluagh.

17 Cha do shuidh mi ann an cuideachd luchd-fochaid, ni mò bha mi subhach; air son do làimhse shuidh mi ann am aonar; a chionn gu 'n do lìon thusa mi le boile.

18 C'uim am bheil mo ghoith gun lasachadh? agus mo chreuchd bàsmhor, a' diùltadh a bhi air a leigheas? c'ar son a bhios tusa dhomh uile gu léir amhuil sruthan mealltach, as nach feudar earbsadh?

19 Uime sin mar so deir an Tighearn, Ma philleas tu, an sin bheir mis' air t'ais thu, *agus* [q] seasaidh tu ann am làthair: agus ma sgaras tu an luachmhor o'n ni nach fiù, mar mo bheul-sa bithidh tu: pillidh iad so riutsa, ach cha phill thusa riusan [r].

20 Agus ni mise dhiot, an aghaidh an t-sluaigh so, balla làidir umha; an uair a chathaicheas iad a' t'aghaidh cha toir iad buaidh ort: oir tha mise maille riut, a chum do dhìon, agus a chum do thearnadh, deir an Tighearn.

21 Agus saoraidh mi thu o làimh nan aingidh, agus fuasglaidh mi thu o ghreim nan uamhasach.

CAIB. XVI.

THAINIG focal an Tighearna fòs do m'ionnsuidh, ag ràdh,

2 Cha ghabh thu dhuit féin bean, ni mò bhios agad mic no nigheanan anns an àite so.

3 Oir mar so deir an Tighearn; Do thaobh nam mac, agus do thaobh nan nigheanan, *a ta* air am breith anns an àite so, agus do thaobh am màithrichean a rug iad, agus do thaobh an aithrichean a ghin iad, anns an tìr so;

4 Le bàs doilgheasach bàsaichidh iad; cha chaoidhear iad, agus cha 'n adhlaicear iad; mar aolach air aghaidh na talmhainn bithidh iad; le claidheamh fòs, agus le gorta, caithear iad; agus bidh an cairbheannan mar lòn do eunlaith an athair, agus do bheathaichibh na talmhainn.

p *dìol mi air luchd mo gheur-leanmhuinn.* q *Ma philleas tu agus gu d'thoir mis air d'ais thu.* r *pilleadh iad so riutsa, ach na pill thusa riusan.*

5 Oir mar so deir an Tighearn,
Cha d'theid thu steach do thigh a'
bhròin, ni mò théid thu dheanamh
caoidh, no thoirt dhoibh co-fhurt-
achd; oir thug mise air falbh mo
shìth o'n t-sluagh so, deir an Tigh-
earn, caoimhneas gradhach agus
caomh-thròcairean.
6 Agus gheibh iad bàs, eadar
bheag agus mhòr, anns an tìr so;
cha'n adhlaicear iad, agus cha dean-
ar caoidh air an son; cha ghearr
aon neach e féin, ni mò ni aon
neach e féin maol air an son.
7 Agus cha bhris *daoine aran*
nam measg, ri àm bròin, a chum co-
fhurtachd a thoirt doibh air son
neach a fhuair bàs; ni mò bheirear
dhoibh deoch a cupan na co-fhurt-
achd, air son athar neach, no air
son a mhàthar.
8 Mar an ceudna cha d'théid thu
gu tigh na cuirme, gu suidhe sios
maille riu a dh'itheadh agus a
dh'òl.
9 Oir mar so deir Tighearn
nan sluagh, Dia Israeil, Feuch, cuir-
idh mise na thosd anns an àite so,
fa chomhair 'ur sùl-sa, agus ann 'ur
laithibh, guth an t-subhachais, agus
guth an aoibhneis, guth an fhir
nuadh-phòsda, agus guth na mnà
nuadh-pòsda.
10 Agus tarlaidh, an uair a dh'inn-
seas tu do'n t-sluagh so na nithe so
uile, agus a their iad riut, C'ar son a
labhair an Tighearn nar n-aghaidh
an t-olc mòr so uile? agus ciod i ar
n-aingidheachd, agus ciod e ar lochd,
a chuir sinn an gnìomh an aghaidh
an Tighearna ar Dia?
11 An sin their thusa riu, A
chionn gu'n do thréig bhur n-aith-
richean mise, deir an Tighearn, agus
gu'n deachaidh iad air lorg dhée
eile, agus gu'n d'thug iad seirbhis
dhoibh, agus gu'n d'thug iad dhoibh
aoradh, agus gu'n do thréig iad
mise, agus nach do choimhid iad
mo reachd.
12 Agus gu'n d'rinn sibhse ni's
measa na bhur n-aithrichean, oir
feuch tha sibh ag imeachd, gach
aon a réir ais-innleachd a dhroch
chridhe féin, gun ghéill a thoirt
dhomhsa.
13 Uime sin tilgidh mi sibh a
mach as an tir so, gu tìr air nach
d'fhuair sibh eòlas, sibh féin no 'ur
n-aithrichean; agus an sin ni sibh
seirbhis do dhéibh coimheach, a
latha agus a dh'oidhche, a chionn
nach dean mise tròcair oirbh.
14 Uime sin, feuch tha na laith-
ean a' teachd, deir an Tighearn,
anns nach abrar ni's mò, Mar is
beo an Tighearn, a thug a nìos clann
Israeil a talamh na h-Eiphit.
15 Ach, Mar is beo an Tighearn,
a thug air an ais clann Israeil o
thalamh na h-airde tuath, agus o
gach talamh gus an d'fhògair e
iad; oir bheir mise air an ais iad
gu'm fearann féin, a thug mi do 'n
aithrichibh.
16 Feuch cuiridh mi fios air mòr-
an iasgairean, deir an Tighearn,
agus ni iad an iasgach; agus na
dhéigh sin, cuiridh mi fios air mòr-
an shealgairean, agus ni iad an
sealg, o gach uile shliabh, agus o
gach uile chnoc, agus o sgeiribh nan
creag.
17 Oir tha mo shùilean-sa air an
uile shlighibh; cha 'n 'eil iad fol-
uichte o m' ghnùis, ni mò tha an
aingidheachd air a còmhdachadh o
fhradharc mo shùl.
18 Agus dìolaidh mi le tomhas
dùbailte [s] an aingidheachd agus
an lochd, a chionn gu 'n do thruaill
iad m'fhearann le sailchead [t] an
gnìomhara fuathach; agus le 'n
gràinealachdaibh lìon iad m'oigh-
reachd.
19 O Thighearn, mo neart, agus
mo dhaingneach, agus mo dhìdein
ann an là na h-airce [u]; do d'ionn-
suidh-sa thig na cinnich o chrìoch-
aibh na talmhainn, agus their iad,
Gu deimhin shealbhuich ar n-aith-
riche ni gun bhrìgh; dìomhanas,
agus *nithe* gun tairbhe.
20 An dean duine dha féin dée,
agus nach 'eil iad nan dée [w]?
21 Air an aobhar sin, foillsichidh
mi dhoibh, air an aon uair so foills-
ichidh mi dhoibh mo làmh agus mo
chumhachd, agus bidh fios aca gur e
m'ainm Iehobhah.

CAIB. XVII.

THA peacadh Iudah air sgrìobh-
adh le peann iaruinn; le roinn
daoimein tha e air a ghearradh, air
clàr an cridhe, agus air adharcaibh
an [x] altairean:
2 Am feadh a ta an clann a'
cuimhneachadh an altairean, agus
an doireachan, aig na crannaibh
uaine, air na cnocaibh arda.
3 O mo shliabh anns a' mhachair,
do mhaoin, agus do thaisgeacha gu

[s] *dà-fhillte.* [t] *closaichibh.* Eabh. [u] *na teinn; a' chruaidh-chais.* [w] *do nithe nach'eil nan dée?* [x] *bhur.*

h-iomlan, bheir mi thairis do 'n
chreich; t'ionadan làidir, air son
peacaidh, air feadh t'uile chrìochan.
4 Agus fògrar thu, eadhon thusa
féin, o d'oighreachd a thug mi dhuit,
agus bheir mi ort seirbhis a dhean-
amh do d'naimhdibh ann an tìr anns
nach 'eil thu eòlach: a chionn gu
'n d'fhadaidh sibh, ann am fheirg-
sa, teine a loisgeas gu sìorruidh.
5 Mar so deir an Tighearn, Is
malluichte an neach a chuireas a
dhòchas ann an duine, 's a ni feoil
na gairdean da, 's aig am bheil
cridhe ta claonadh air falbh o'n
Tighearn.
6 Oir bidh e mar phreas seargta
san ionad sgaoilte, nach mothaich
am maith an uair a thig e; ach a ta
'g àiteachadh ionada loisgte an
fhàsaich, fearainn gun toradh agus
gun chòmhnuidh.
7 Is beannuichte an neach a
dh'earbas as an Tighearn, agus a
chuireas a dhòchas ann an Ieho-
bhah [y].
8 Oir [z] bidh e mar chraoibh air a
suidheachadh ri taobh nan uisgeach-
an, *a* sgaoileas a mach a freumhan
ri taobh an t-srutha, agus nach
mothaich c'uin a thig an tart; ach
aig am bi a duilleach uaine, 's air
nach bi iomguin ann am bliadhna
na tiormachd, ni mò sguireas i thoirt
seachad toraidh.
9 Tha an cridhe cealgach thar na
h-uile *nithe*, agus *tha e* do-leigh-
eas [a]; cò 's urradh a thuigsinn?
10 Tha mise Iehobhah a' rannsach-
adh a' chridhe, agus a' sgrùdadh
nan àirnean, a chum gu tabhair mi
do gach neach a réir a shlighe, agus
do réir toraidh a dheanadais.
11 *Mar* a' chearc a ni gur *air
uighean*, agus nach toir a mach
eoin, [tha] esan a gheibh beartas, ach
nach ann le còir; ann am meadh-
on a laithean dealuichidh e ris; agus
na chrìch dheireannaich bithidh e
na amadan.
12 Is righ-chaithir ghlòirmhor,
arduichte o chian, àit ar n-ionaid
naomha-ne.
13 O Thighearn, cuspair-dòchais
Israeil, bithidh amhluath air gach
aon a threigeas thu; scrìobhar iad
nan luchd ceannairc san talamh; a
chionn gu'n do thréig iad an Tigh-
earn, tobar nan uisgeacha beo.
14 Leighis mi, O Thighearn, agus
bithidh mi air mo leigheas; slàn-
uich mi, agus bithidh mi air mo
shlànuchadh; oir is tu mo mholadh.
15 Feuch, tha iad so ag ràdh
rium, C'àit am bheil focal an Tigh-
earna? Thigeadh e nis.
16 Ach cha d'rinn mi deifir o bhi
a'm'fhear-coimhid a'd'dhéigh-sa,
agus là na h-iarguin cha d'iarr mi;
agad féin tha fios air an nì a thàinig
a mach as mo bheul, bha e ann ad
làthair.
17 Na bi a'd'uamhas domh; is tu
mo dhìdein ann an là na h-airce.
18 Biodh nàir' air a' mhuinntir a
ta 'g am ruagadh, ach na nàraichear
mise: biodh iadsan fo gheilt, ach na
biodh geilt ormsa: thoir thus' orra
là na dòrainn, agus le sgrios ath-
bhuailte sgrios iad.
19 Mar so thubhairt an Tighearn
rium; Falbh agus seas ann an geata
cloinne 'n t-sluaigh, air an d'thig
righrean Iudah a steach, agus air
an d'théid iad a mach, agus ann an
uile gheatachaibh Ierusaleim;
20 Agus abair riu, Cluinnibhse
focal an Tighearna, a righrean Iu-
dah, agus a Iudah uile, agus uile
luchd-àiteachaidh Ierusaleim, a ta
teachd a steach air na geatacha so.
21 Mar so deir an Tighearn, Thug-
aibh aire dhuibh féin, agus na giùl-
ainibh uallach air bith air là na sàb-
aid, agus na tugaibh a steach i air
geatachan Ierusaleim;
22 Ni mò bheir sibh a mach ual-
lach as bhur tighibh air là na sàb-
aid, ni mò ni sibh obair air bith;
ach naomhaichibh là na sàbaid, mar
a dh'àithn mise do 'r n-aithrichibh.
23 Ach cha d'thug iadsan géill,
ni mò dh' aom iad an cluas, ach rinn
iad am muineal rag, air chor as nach
éisdeadh iad, agus air chor as nach
gabhadh iad teagasg.
24 Ach tárlaidh, ma dh' éisdeas
sibh gu cùramach riumsa, deir an
Tighearn, gun uallach sam bith a
thoirt a steach trid gheatachan a'
bhaile so air là na sàbaide, ach là
na sàbaid a naomhachadh, gun obair
sam bith a dheanamh air:
25 An sin théid a steach air geat-
achan a' bhaile so, righrean agus
prionnsachan, nan suidhe air righ-
chaithir Dhaibhidh, a' marcachd air
charbadaibh, agus air eachaibh, iad
féin agus an ceannardan, fir Iudah,
agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim;
agus daingnichear gu bràth a' chath-
air so.
26 Agus thig iad o bhailtibh Iu-

[y] *oir bithidh an Tighearn na chùl-taice dha.* [z] *Agus.*
[a] *lag; caslan.*

[...]lah, agus o na h-àiteachaibh tim-
[...]hioll Ierusaleim, agus o fhearann
[...]heniamin, agus o n' chòmhnard,
[...]gus o na beanntaibh, agus o'n airde
[...]eas, a' toirt leo thabhartasa-loisgte,
[...]gus ìobairtean, agus thabhartasa-
[...]ìdh, agus tùise, a' toirt ìobairtean
[...]nolaidh gu tigh an Tighearna.
27 Ach mur éisd sibh riumsa,
[...]hum là na sàbaid a naomhachadh,
[...]gus gun uallach a ghiùlan, a' dol a
[...]teach air geatachan Ierusaleim air là
[...]a sàbaid: an sin fadaidh mise teine
[...]a geatachaibh, agus loisgidh e
[...]ùchairtean Ierusaleim, agus cha 'n
[...]heudar a mhùchadh.

CAIB. XVIII.

AM focal a thàinig a dh'ionnsuidh Ieremiah o'n Tighearn, ag ràdh,
2 Eirich, agus imich sìos gu tigh
a' chriadhadair, agus an sin bheir
mise ort mo bhriathran a chluinn-
tinn.
3 An sin chaidh mi sìos gu tigh a'
chriadhadair, agus feuch, bha e
deanamh oibre air na leacaibh.
4 Agus bha 'n soitheach a bha e
deanamh do chriadh, air a mhilleadh
ann an làimh a' chriadhadair; an
sin rinn e dheth a rìs soitheach eile,
mar a chunnacas ceart do 'n chriadh-
adair a dheanamh.
5 An sin thàinig focal an Tigh-
earna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
6 O thigh Israeil, nach feud mis'
a dheanamh ruibhse mar an criadh-
adair so? deir an Tighearn. Feuch,
mar a' chriadh an làimh a' chriadh-
adair, is amhuil sin sibhse ann mo
làimh-sa, O thigh Israeil.
7 C'uin air bith a labhras mise
mu thimchioll cinnich, agus mo
thimchioll rioghachd, gu spìonadh a
nìos, gu leagail sìos, agus gu sgrios;
8 Ma philleas an cinneach sin an
aghaidh an do labhair mi, o'n olc;
gabhaidh mise aithreachas do 'n olc
a bha ann am aire thoirt orra.
9 Agus c'uin air bith a labhras
mi mu thimchioll cinnich, agus mu
thimchioll rioghachd, gu 'thogail,
agus gu 'shuidheachadh;
10 Agus gu'n dean e an ni sin a
ta olc ann am shealladh, agus nach
bi e umhal do m' ghuth; an sin
gabhaidh mi aithreachas do 'n
mhaith a bha romham a dheanamh
dhoibh.
11 A nis, uime sin, imich agus
labhair ri fearaibh Iudah, agus ri
luchd-àiteachaidh Ierusaleim, ag
ràdh, Mar so deir an Tighearn,
Feuch, tha mise a' cumadh uilc 'n
'ur n-aghaidh, agus a' dealbh inn-
leachd 'n 'ur n-aghaidh: pillibh a
nis gach aon o 'dhroch shlighe, agus
leasuichibh 'ur sligheanna agus 'ur
gnìomhara.
12 Ach thuirt iadsan, Cha 'n 'eil
dòchas ann; oir gluaisidh sinn a
réir ar smaointe féin, agus ni sinn,
gach aon *do réir* togradh a dhroch
chridhe féin.
13 Uime sin mar so deir an Tigh-
earn, Feòruichibh a nis am measg
nan cinneach, cò chuala an samhuil
so do nithe? rinn òigh Israeil ni ro-
ghràineil.
14 An tréig duine mo mhagh-sa
air son carraige, *air son* shneachda
Lebanoin? an tréigear am fuar
uisge-ruith air son uisgeachan eile?
15 Ach dhi-chuimhnich mo
shluagh mise, loisg iad tùis do
dhìomhanas, agus thug iad orra
tuisleachadh nan sligheachaibh a
bha nan seann ròidibh, gu gluasad
air ceumaibh *eile, air* slighe nach
'eil deanta.
16 A chum am fearann a dhean-
amh fàs, na bhall-àbhacais bith-
bhuan: gabhaidh gach neach a théid
seachad air mòr iongantas, agus
crathaidh e a cheann.
17 Sgapaidh mis' iad mar gu b'ann
le gaoith an ear roimh an nàmhaid;
tionndaidhidh mi riu mo chùl, is
cha 'n i m' aghaidh, ann an là an
léir-sgrios.
18 An sin thubhairt iad, Thigibh,
agus dealbhamaid innleachdan an
aghaidh Ieremiah: oir cha bhàsaich
an reachd o'n t-sagart, no comhairle
o 'n eagnuidh, no 'm focal o 'n
fhàidh. Thigibh, agus buaileamaid
e leis an teangaidh, agus na d'thug-
amaid aire do aon d'a bhriathraibh.
19 Thoir thusa, O Iehobhah, aire
dhomh, agus cluinn guth na muinn-
tir a ta ri strì rium.
20 An dìolar olc air son maith?
Gu cinnteach chladhaich iad slochd
air son m' anama. Cuimhnich cion-
nus a sheas mi ann ad fhianuis, a
dheanamh eadar-ghuidh a chum an
leas, a thionndadh do chorruich air
falbh uatha.
21 Uime sin thoir thusa thairis an
clann do 'n ghorta, 's thoir orra
leaghadh as [b] le neart a' chlaidh-
eimh; biodh am mnathan air am
fàgail gun chlann, agus iad nam
bantraichean, agus faigheadh am fir
bàs leis a' phlàigh, agus marbhar an

[b] *dòirt a mach iad.*

òganaich anns an àraich leis a' chlaidheamh.

22 Cluinnear gaoir as an tighean, an trà bheir thusa feachd orra gu h-obann; oir chladhaich iad slochd gu mis' a ghlacadh, agus shuidhich iad lìontan air son mo chas.

23 Ach agadsa, O Thighearn, tha fios air an innleachdaibh uile an aghaidh m' anama; na maith an cionta, 's na glan an lochd a mach a' t'fhianuis: ach tilgear iad thairis ann ad làthair; tionsgain nan aghaidh ann an àm do chorruich.

CAIB. XIX.

MAR so thubhairt Iehobhah riumsa, Falbh agus faigh criadh-shoitheach criadhadair, agus *thoir leat* cuid do sheanairibh an t-sluaigh, agus do sheanairibh nan sagart;

2 Agus théid thu mach gu gleann mhic Hinoim, a ta fa chomhair a' gheata Harsit, agus glaodhaidh tu anns an àite sin na briathran a labhras mise riut;

3 Agus their thu, Eisdibhse focal an Tighearna, O a righrean Iudah, agus a luchd-àiteachaidh Ierusaleim, Mar so deir an Tighearn nan sluagh, Dia Israeil; feuch, bheir mise olc air an àite so, a bheir air neach sam bith a chluinneas e gu'm bi gaoir na chluasaibh:

4 A chionn gu 'n do thréig iad mise, agus gu 'n d'rinn iad an t-àite so coimheach, agus gu 'n do loisg iad tùis ann do dhéibh eile, nach b'aithne dhoibh; iad féin, agus an aithrichean, agus righrean Iudah, agus gu 'n do lìon iad an t' àite so le fuil neo-chiontach:

5 Agus gu 'n do thog iad ionadan arda Bhaail, a chum am mic a losgadh anns an teine, *mar* thabhartais loisgte do Bhaal; *ni* nach d'àithn mise, ni mò labhair mi, ni mò thàinig e ann am aire:

6 Uime sin, feuch, tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, anns nach abrar ris an àite so ni 's mò Tophet, no gleann mhic Hinoim, ach gleann a' mharbhaidh.

7 Agus cuiridh mise gu neobrigh comhairle Iudah agus Ierusaleim anns an àite so; agus bheir mi orra tuiteam leis a' chlaidheamh an làthair an naimhdean, agus le làimh na muinntir a ta 'g iarruidh an anama: agus bheir mi an colannan mar bhiadh do eunlaith an athair, agus do bheathaichibh na talmhainn.

8 Agus ni mi a' chathair so na fàsach, agus na ball-sgeig: bidh mòr-ioghnadh air gach neach a théid seachad oirre, agus ni e sgeig air son a h-uile phlàighean.

9 Agus bheir mis' orra gu 'n ith iad feoil am mac, agus feoil an nigheana; agus ithidh iad, gach aon feoil a charaid, anns a' chogadh, agus anns an teinne, leis an teannaichear iad le 'n nàimhdibh, agus leo-san a ta 'g iarruidh an anama.

10 An sin brisidh tu an soitheach ann an sealladh nan daoine a théid maille riut,

11 Agus their thu riu, Mar so deir an Tighearn nan sluagh, Amhuil so brisidh mise an sluagh so, agus a' chathair so, mar a bhriseas *neach* soitheach a' chriadhadair, nach feudar a shlànuchadh a rìs; agus adhlaicear *daoine* ann an Tophet, gus nach *bi* àit ann gu adhlacadh.

12 Mar so ni mise ris an àite so, deir an Tighearn, agus r'a luchdcòmhnuidh, air chor as gu 'n deanar a' chathair so eadhon mar Thophet.

13 Agus bidh tighean Ierusaleim, agus tighean righrean Iudah, amhuil ionad Thophet, neo-ghlan; maille ris na [c] tighean sin air fad, air an d'rinn iad tùis a losgadh air am mullach do uile fheachd nèimh, agus lobairtean-dibhe a dhòrtadh a mach do dhéibh coimheach.

14 Agus thàinig Ieremiah o Thophet, gus an do chuir an Tighearn e gu fàisneachd, agus sheas e ann an cùirt tighe an Tighearna, agus thuirt e ris an t-sluagh uile,

15 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, Feuch, bheir mise air a' chathair so, agus air a h-uile bhailtibh, an t-olc sin uile a labhair mi na h-aghaidh; a chionn gu 'n d'rinn iad am muineal rag, air chor as nach éisdeadh iad ri mo bhriathraibh.

CAIB. XX.

AN uair a chuala Pasur mac Imeir an sagart, (a *bha* fòs na ard uachdaran ann an tigh an Tighearna) Ieremiah a' fàisneachd nan nithe so:

2 An sin bhuail Pasur Ieremiah am fàidh, agus chuir e anns an tighsmachdachaidh [d] e, a bha aig geata

[c] *air son nan.*

[d] *a'chcap.*

uachdrach Bheniamin, làimh ri tigh an Tighearna.

3 Agus tharladh air an là màireach, gu 'n do leig Pasur Ieremiah a mach as an tigh smachdachaidh. An sin thuirt Ieremiah ris, Cha 'n e Pasur a thug an Tighearn mar ainm ort, ach Magor-misabib [e].

4 Oir mar so deir an Tighearn, Feuch, ni mise dhiot uamhas duit féin, agus do d' uile chairdibh; agus tuitidh iadsan le claidheamh an nàimhdean, agus do shùilean-sa 'g amharc; agus Iudah uile bheir mi do làimh righ Bhabiloin, agus bheir e leis iad ann am bruid gu Babilon, agus cuiridh e gu bàs iad leis a' chlaidheamh.

5 Agus bheir mi seachad uile neart na cathrach so, agus a h-uile shaothair, agus a h-uile uithe luachmhor; agus uile bheartas righrean Iudah bheir mi thairis do làimh an nàimhdean, a chreachas iad, agus a ghlacas iad, agus a bheir iad air falbh gu Babilon.

6 Agus thusa, a Phasuir, agus na h-uile ta chòmhnuidh ann ad thigh, siùbhlaidh sibh air falbh ann am braighdeanas, agus théid thusa gu Babilon, agus an sin gheibh thu bàs, agus an sin adhlaicear thu, thu féin agus d' uile chairdean, do 'n d'rinn thu fàisneachd bhréige.

7 Mheall thu mi, O Thighearn, agus bha mi air mo mhealladh [f]; is tu a's treise na mise, agus thug thu buaidh tha mi ann am chùis-mhagaidh gach là, gach aon ri fanoid orm.

8 Oir co tric as a labhras mi, a ghlaodhas mi mach *an aghaidh* ainneairt, no dh'éigheas mi léirchreach, tha focal an Tighearna air a dheanamh dhomh na chùis-mhasluidh agus fhanoid gach aon là.

9 An uair a their mi, Cha toir mi iomradh air, ni mò labhras mi tuilleadh na ainm; an sin tha e ann am chridhe, mar gu'm b'e teine loisgeach, air a dhruideadh suas ann am chnàmhan; agus ged sgìthich mi mi féin 'ga chumail a steach, cha 'n urradh mi.

10 Oir chuala mi tuairisgeul mhòrain, Uamhas air gach taobh aithrisibhse, agus aithrisidh sinne e: tha iadsan uile ris an robh mi ann an sìth furachair air son mo thuislidh, *ag ràdh,* Meallar e, agus gu faigh sinn buaidh air, agus gu'n gabh sinn dioghaltas deth.

11 Ach tha an Tighearn leam mar aon chumhachdach uamhasach; air an aobhar sin tuislichidh mo luchdtòir, agus cha bhuadhaich iad: thà iad air an lìonadh le nàire ro-mhòr, a chionn nach do shoirbhich leo, le masladh bith-bhuan, nach leigear gu bràth air di-chuimhn.

12 Ach O Thighearna nan sluagh, a dhearbhas am fìrean, *agus* a chi na h-airnean agus an cridhe, faiceam orra do dhioghaltas: oir dhuitse leig mise ris mo chùis.

13 Seinnibhse do 'n Tighearn; molaibhse an Tighearn, oir shaor e anam a' bhochd a làimh nan aingidh.

14 Malluichte *gu robh* an là air an d' rugadh mise, an là air an d'rug mo mhàthair mi, nar robh e beannuichte.

15 Malluichte *gu robh* esan a thug fios a dh'ionnsuidh m' athar, ag ràdh, Tha leanabh mic air a bhreth dhuit, g'a dheanamh roaoibhneach.

16 Agus biodh an duine sin mar na bailtean a sgrios an Tighearn, agus mu nach do ghabh e aithreachas; cluinneadh e gaoir anns a' mhaduinn, agus iolach anns a' mheadhon là;

17 A chionn nach do mharbh e mi o'n bhroinn, no gu'm biodh mo mhàthair na h-uaigh dhomh, agus a brù an còmhnuidh torrach *leam* [g].

18 C'uim an d' thàinig mi mach as a' bhroinn a dh' fhaicinn mishuaimhneis agus bròn, agus a chaitheamh mo laithean ann am masladh?

CAIB. XXI.

AM focal a thàinig a chum Ieremiah o 'n Tighearn, an uair a chuir an righ Sedeciah d'a ionnsuidh Pasur mac Mhelciah, agus Sephaniah mac Mhaaseiah an sagart, ag ràdh,

2 Fiosruich, guidheamaid ort, do'n Tighearn air ar son-ne, oir tha Nebuchadresar righ Bhabiloin a' cogadh 'nar n-aghaidh; a dh' fheuchainn an dean an Tighearn ruinn do réir 'uile bheartaiongantach, a chum gu'n d'théid e suas uainn.

3 Agus thuirt Ieremiah riu, Mar so their sibh ri Sedeciah;

4 Mar so deir an Tighearn Dia Israeil, Feuch, tionndaidhidh mise air an ais na h-airm-chogaidh a ta 'n 'ur làmhan, leis am bheil sibh a' cogadh an aghaidh righ Bhabiloin, agus an aghaidh nan Caldéach a ta

[e] *Uamhas air gach taobh.* [f] *Dh' aontaich thu mi, etc.* [g] *orm.*

'g'ur teannachadh air taobh a muigh a' bhallaidh, agus cruinnichidh mi iad ànn am meadhon a' bhaile so.

5 Agus ni mise féin cogadh 'n 'ur n-aghaidh le làimh sìnte mach, agus le gàirdean treun, eadhon ann am feirg, agus ann am boile, agus ann an corruich mhòir.

6 Agus buailidh mi luchd-àiteachaidh a' bhaile so, eadar dhuine agus ainmhidh; gheibh iad bàs do phlàigh mhòir.

7 Agus na dhéigh sin, deir an Tighearn, bheir mi thairis Sedeciah righ Iudah, agus 'òglaich, agus an sluagh, eadhon na dh'fhàgar anns a' bhaile so o'n phlàigh, o'n chlaidheamh, agus o'n ghorta, do làimh Nebuchadresair righ Bhabiloin, agus do làimh an nàimhdean, agus do làimh na muinntir a ta 'g iarruidh an anama, agus buailidh e le faobhar a' chlaidheimh iad: cha ghabh e truas diubh, ni mò choigleas e, ni mò ni e tròcair.

8 Agus ris an t-sluagh so their thu, Mar so deir an Tighearn, Feuch, tha mise a' cur mu 'r coinneamh slighe na beatha, agus slighe a' bhàis.

9 Esan a dh'fhanas anns a' bhaile so, bàsaichidh e leis a' chlaidheamh, agus leis a' ghort, agus leis a' phlàigh: ach esan a théid a mach, agus a théid thairis a dh'ionnsuidh nan Caldéach a ta 'g ur teannachadh m'an cuairt, mairidh e beo, agus bidh 'anam aige mar chobhartaich.

10 Oir chuir mise mo ghnùis an aghaidh a' bhaile so air son uilc, agus cha 'n ann air son maith, deir an Tighearn; do làimh righ Bhabiloin bheirear thairis e, agus loisgidh esan e le teine.

11 Agus mu thimchioll tighe righ Iudah, cluinnibhse focal an Tighearna.

12 O thigh Dhaibhidh, mar so deir Iehobhah, Deanaibh gu moch breitheanas, agus saoraibh an duine sàruichte o làimh an fhir-shàruchaidh, mu'n d'théid mo chorruich-sa mach mar theine, agus mu'n las i air chor as nach feudar a mùchadh, air son aingidheachd bhur gnìomhara.

13 Feuch, tha mis' a' d'aghaidh, O thusa ta chòmhnuidh ann an gleann Shoir, anns a' chòmhnard [g], deir an Tighearn; sibhse ta 'g ràdh, Cò thig a nuas 'n 'ar n-aghaidh? no cò thig a steach d'ar n-ionada còmhnuidh?

14 Ach smachdaichidh mise sibh a réir toraidh bhur deanadais, deir an Tighearn; agus lasaidh mi teine 'na coilltibh, agus loisgidh e gach ni mu 'n cuairt da.

CAIB. XXII.

MAR so thubhairt an Tighearn: Falbh sìos gu tigh righ Iudah, agus an sin labhraidh tu am focal so,

2 Agus their thu, Cluinn focal an Tighearna, O a righ Iudah, a ta a'd'shuidhe air righ-chaithir Dhaibhidh, thu féin, agus d'òglaich, agus do shluagh, a ta dol a steach air na dorsaibh so;

3 Mar so deir an Tighearn; Cuiribh an gnìomh breitheanas agus ceartas, agus saoraibh an duine sàruichte o làimh an fhir-shàruchaidh: agus na deanaibh foill: na deanaibh ain-neart air a' choigreach, air an dilleachdan, no air a' bhantraich, ni mò dhòirteas sibh fuil neo-chiontach anns an àite so.

4 Oir ma ni sibh gun amharus do réir an fhocail so, an sin thig a steach air geatachan an tighe so righrean, a shuidheas ann an àite Dhaibhidh, air a righ-chaithir, a' marcachd air carbadaibh agus air eachaibh, gach aon, 'òglaich, agus a shluagh.

5 Ach mur d'thoir sibh éisdeachd do na briathraibh so, orm féin thug mise mionnan, deir an Tighearn, Gu cinnteach nìthear ionad fàs do 'n tigh so.

6 Oir mar so thubhairt an Tighearn do thaobh tighe righ Iudah; Tha thu mar Ghilead dhomhsa, O mhullaich Lebanoin; ach ni mi gu cinnteach fàsach dhiot, bailtean nach bi àitichte.

7 Agus orduichidh mi ann ad aghaidh luchd-millidh, gach aon le 'airmibh; agus gearraidh iad sìos rogha do sheudar, agus tilgidh iad anns an teine *iad*.

8 Agus gabhaidh mòran chinneach seachad air a' chathair so, agus their iad, gach aon r'a choimhearsnach, C'ar son a rinn an Tighearn mar so ris a' chathair mhòir so?

9 An sin freagraidh iad, A chionn gu 'n do thréig iad coimhcheangal an Tighearna an Dia, agus gu 'n d'thug iad aoradh do dhéibh coimheach, agus gu 'n d'rinn iad seirbhis dhoibh.

10 Na guilibh air son a' mhairbh, ni mo ni sibh caoidh air a shon: guilibh gu goirt air a shon-san a dh'imich air falbh: oir cha phill e

[g] *anns a' ghleann, carraig a' chòmhnaird.*

ni's mò, agus cha 'n fhaic e tuille
tìr a dhùchais.
11 Oir mar so deir Iehobhah mu
thimchioll Shaluim mhic Iosiah,
righ Iudah, a rìoghaich an àite Io-
siah 'athar, a chaidh a mach as an
àite so, Cha phill e chuige ni's mò:
12 Ach anns an àite gus an d'thug
iad air falbh e ann am braighdeanas,
gheibh e bàs; agus an tìr so cha 'n
fhaic e ni 's mò.
13 Is anaoibhinn dha-san a thogas
a thigh le h-eucoir, agus 'ard-sheòm-
raichean le ana-cothrom; a ghabhas
saothair a choimhearsnaich a nasg-
aidh, agus air son 'oibre nach d'thoir
dha dìoladh.
14 A ta 'g ràdh, Togaidh mi
dhomh féin tigh mòr, agus seòm-
raichean farsuing: a' gearradh a
mach dha féin mar an ceudna uin-
neaga, 'ga chòmhdachadh [h] fòs le
seudar, agus 'ga dhath le corcur.
15 An righ thu a chionn gu bheil
thu 'gad dhùnadh féin ann an seud-
ar? nach d'ith agus nach d' òl t'ath-
air, agus nach d'rinn e cothrom agus
ceartas? An sin shoirbhich leis.
16 Dhìon e cùis a' bhochd agus
an fheumannaich; an sin dh'éirich
gu maith *dha*. Nach b'e so eòlas a
ghabhail ormsa? deir an Tighearn.
17 Ach cha 'n 'eil do shùileansa
agus do chridhe ach air d' an-mianna
féin, agus air fuil nan neo-chiont-
ach, a chum *a* dortadh, agus air
sàruchadh agus foirneart, a chum *a*
dheanamh.
18 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn mu thimchioll Iehoia-
cim mhic Iosiah righ Iudah, Cha
dean iad caoidh air a shon, *ag ràdh*,
Och mo bhràthair! no, Och mo
phiuthar! Cha dean iad caoidh air
a shon, *ag ràdh*, Och a Thighearn!
no, Och a ghlòir-sa!
19 Le h-adhlacadh asail adhlaic-
ear e, air a tharruing air falbh, agus
air a thilgeadh an taobh a mach do
gheatachan Ierusaleim.
20 Imich suas gu Lebanon agus
éigh, agus air Basan tog an aird do
ghuth, agus glaodh o na crìochaibh
mu'n cuairt, oir chlaoidheadh iad-
san uile a thug gràdh dhuit.
21 Labhair mi riut ann an àm do
shoirbheachaidh, thubhairt thu,
Cha'n éisd mi: b'e so do chleachd o
t'òige.
22 A chionn nach d'éisd thu ri
m' ghuth-sa, ithidh osann suas an
t iomlan do d'aodhairibh, agus im-
ichidh do luchd-gaoil air falbh ann
am braighdeanas; gu cinnteach an
sin bidh nàir' ort, agus còmhdaich-
ear thu le h-amhluadh air son d'uile
dhroch dheanadais.
23 O thusa ta 'g àiteachadh Le-
banoin, a ta deanamh do nid ann an
seudaraibh, cia gràsmhor a bhith-
eas tu [i] an uair a ni piantan greim
ort, goith, amhuil mnà ri saothair!
24 Mar as beo mise, deir an Tigh-
earn, ge b'e Coniah mac Iehoiacim
righ Iudah, am fàinne air mo làimh
dheis, gidheadh as sin dheanainn
do spìonadh.
25 Agus bheir mi thu do làimh na
muinntir a ta 'g iarruidh d' anama,
agus do làimh na muinntir roimh
am bheil eagal ort, eadhon do làimh
Nebuchadresair righ Bhabiloin, agus
do làimh nan Caldéach.
26 Agus tilgidh mi mach thu féin,
agus do mhàthair a rug thu, gu
dùthaich choimhich, far nach robh
sibh air 'ur breith, agus an sin
gheibh sibh bàs.
27 Agus gus an talamh d'am bu
mhiannach leo pilleadh, gus sin cha
phill iad.
28 An dealbh suarrach briste an
duine so Coniah? no an soitheach e
anns nach 'eil aig aon neach tlachd?
c'uim am bheil iad air an tilgeadh a
mach, e féin agus a shliochd, agus
air an iomain gu tìr anns nach 'eil
iad eòlach.
29 O thalamh! a thalamh! a thal-
amh! cluinn focal an Tighearna.
30 Mar so deir an Tighearn,
Sgrìobhaibhse am fear so gun chlann,
duine nach soirbhich na laithibh:
oir cha soirbhich duine d' a shliochd,
a shuidheas air caithir Dhaibhidh,
agus a riaghlas na dhéigh so ann an
Iudah.

CAIB. XXIII.

IS an-aoibhinn do na h-aodhairibh
a ta sgrios agus a' sgapadh treud
mo chluaine-sa, deir an Tighearn.
2 Air an aobhar sin mar so deir
an Tighearn Dia Israeil, do thaobh
nan aodhairean a ta 'g ionaltradh
mo shluaigh-sa, Sgap sibh mo threud,
agus dh'fhuadaich sibh air falbh iad,
agus cha deachaidh sibh g'an amh-
arc; feuch, thig mise g'ur n-amharc-
sa air son aingidheachd 'ur deanad-
ais, deir an Tighearn.
3 Ach tionailidh mi fuigheall mo
threud as gach uile dhùthaich gus
an d'fhògair mi iad, agus bheir mi
iad air an ais d' am mainrichibh [k]

[h] *chur thairis.* [i] *cia goirt a bhitheas do chaoidh.* [k] *crò.*

féin, agus fàsaidh iad torrach agus lìonmhor.

4 Agus togaidh mi suas os an cionn aodhairean a dh'ionaltras iad air chor as nach bi eagal orra tuille, ni mò bhios geilt orra, ni mò bhios iad air an smachdachadh [l], deir an Tighearn.

5 Feuch, tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, anns an tog mise suas do Dhaibhidh Meanglan fìreanach, agus rìoghaichidh righ, agus soirbhichidh leis, agus cuiridh e an gnìomh breitheanas agus ceartas air an talamh.

6 Na laithibh-san tearnar Iudah, agus gabhaidh Israel còmhnuidh ann an tèaruinteachd: agus is e so 'ainm a ghoirear ris, IEHOBHAH AR FIREANTACHD-NE.

7 Air an aobhar so, feuch, tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, anns nach abair iad ni 's mò, Mar is beo an Tighearn a thug a nìos clann Israeil a tìr na h-Eiphit.

8 Ach, Mar is beo an Tighearn, a thug a nìos agus a stiùir sliochd tighe Israeil as an tìr mu thuath, agus as na dùchannaibh sin uile gus an d'fhuadaich mis' iad: a chum gu'n gabhadh iad còmhnuidh nam fearann féin.

9 Do thaobh nam fàidhean. Tha mo chridhe briste 'n taobh a stigh dhiom, tha mo chnàmhan gu léir air ghluasad; is cosmhuil mi ri fear air mhisg; is ionann mi 's duine air an d'fhuair fìon làmh-an-uachdar, air son an Tighearna, agus air son bhriathran a naomhachd.

10 Oir tha am fearann làn do luchd-adhaltruis: oir air son mhionnan tha 'n tìr a' caoidh: tha ionadan aoibhinn an fhàsaich air tiormachadh suas; tha an siubhal mar an ceudna olc, agus an neart eacorach.

11 Oir tha am fàidh agus an sagart araon ain-diadhaidh, eadhon ann am theach [m] féin fhuair mi an aingidheachd, deir an Tighearn.

12 Uime sin bidh an slighe dhoibh mar ionada sleamhain ann an dorchadas; iomainear iad air an aghaidh, agus tuitidh iad ann: gu cinnteach bheir mise dòrainn orra, bliadhna an smachdachaidh, deir an Tighearn.

13 Amhuil a chunnaic mi ann am fàidhean Shamaria amaideachd; rinn iad fàisneachd ann an ainm Bhaail, agus thug iad air mo shluagh Israel dol air seachran:

14 Mar sin ann am fàidhean Ierusaleim chunnaic mi uamharrachd: tha iad a' deanamh adhaltranais, agus ag imeachd ann am breugaibh: tha iad a' neartachadh mar an ceudna làmhan nan aingidh, air chor as nach 'eil aon neach a' pilleadh o 'aingidheachd: tha iad, an t-iomlan diubh, dhomhsa mar Shodom, agus a luchd-àiteachaidh mar Ghomorah.

15 Air an aobhar sin mar so deir an Tighearn nan sluagh mu thimchioll nam fàidhean; Feuch, bheir mise dhoibh searbh-luibhean r'an itheadh, agus uisge domblasda r'a òl: oir o fhàidhean Ierusaleim tha ain-diadhachd air dol a mach air feadh na tìre gu h-iomlan.

16 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Na h-éisdibh ri briathraibh nam fàidhean, a ta ri fàisneachd dhuibh; tha iad 'g'ur mealladh le nithibh faoin; tha iad a' labhairt fiosachd an cridhe féin, *agus* cha 'n ann o bheul an Tighearna;

17 Ag ràdh an còmhnuidh ris a' mhuinntir a ta deanamh di-meas air focal an Tighearna, Bidh sìth agaibh; agus am feadh a ta gach aon ag imeachd a réir an-mianna a chridhe féin, tha iad ag ràdh, Cha d'thig olc air bith oirbh.

18 Oir cò sheas ann an comhairle dhìomhair an Tighearna, agus a chunnaic, agus a chual a' chùis? no cò dh' éisd agus a chuala 'fhocal?

19 Feuch chaidh cuairt-ghaoth mach o'n Tighearn le boile, eadhon cuairt-ghaoth ro-dhian; air ceann nan aingidh tuitidh i gu h-uamhasach.

20 Cha phill corruich an Tighearna air a h-ais, gus an cuir e 'n gnìomh, agus gus an coimhlion e rùn a chridhe: anns na laithibh deireannach bheir sibh so fainear le làn aire.

21 Cha do chuir mise na fàidhean so a mach, gidheadh ruith iad: cha do labhair mi riu, gidheadh rinn iad fàisneachd.

22 Ach nam biodh iad air seasamh ann am chomhairle-sa, an sin bheireadh iad air mo shluagh mo bhriathran éisdeachd, an sin bheireadh iad orra pilleadh o'n slighe, agus o aingidheachd an deanadais.

23 An Dia dlù do làimh mise, deir an Tighearn? agus nach Dia mi am fad as?

24 Am feud neach air bith e féin fholach ann an ionadaibh dìomhair, air chor as nach faic mis e? deir an

[l] *air ionndruinn.* [m] *thigh.*

Tighearn : nach 'eil mise a lìonadh
nan néamha agus na talmhainn? deir
an Tighearn.
25 Chuala mise ciod a thuirt na
fàidhean, a ta fàisneachd bhreug ann
am ainm-sa, ag ràdh, Chunnaic mi
aisling, chunnaic mi aisling.
26 Cia fhad a bhios *so* an cridhe
nam fàidhean a ta ri fàisneachd
bhreug? seadh fàidhean ceilg an
cridhe féin :
27 Aig am bheil rùn a thoirt air
mo shluagh-sa m'ainm a leigeil air
di-chuimhn, le 'n aislingibh, a ta iad
ag innseadh, gach aon d'a choimh-
earsnach, amhuil a rinn an aithrich-
ean m'ainm a leigeil air di-chuimhn,
air son Bhaail.
28 Am fàidh aig am bheil aisling,
Innseadh e 'aisling; ach esan aig am
bheil m' fhocal-sa, labhradh e
m'fhocal gu dìleas : ciod e am moll
do 'n chruinneachd [n]? deir an Tigh-
earn.
29 Nach ionann m'fhocal-sa agus
teine? deir an Tighearn : agus nach
ionann e 's ord a bhriseas a' chreag
na bloighdibh?
30 Uime sin, feuch, tha mise 'n
aghaidh nam fàidhean, deir an Tigh-
earn, a ta goid mo bhriathran-sa,
gach aon o 'choimhearsnach.
31 Feuch, tha mise 'n aghaidh
nam fàidhean, deir an Tighearn, a ta
gnàthachadh an teanga féin, agus ag
ràdh, Labhair esan *e*.
32 Feuch, tha mise 'n aghaidh na
muinntir a ta fàisneachadh aisling-
ean bréige, deir an Tighearn, agus
a ta 'gan innseadh, agus a' toirt air
mo shluagh-sa dol air seachran le
'm breugaibh agus le 'm briathraibh
faoine; gidheadh cha do chuir mis'
a mach iad, ni mò thug mi àithne
dhoibh; air an aobhar sin cha dean
iad air aon chor tairbhe do'n t-sluagh
so, deir an Tighearn.
33 Agus an uair a dh'fheòruicheas
an sluagh so, no fàidh, no sagart,
diot, ag ràdh, Ciod e focal cudrom-
ach an Tighearna? an sin their thusa
riu, Is sibhse an cudrom, agus tilg-
idh mise dhiom sibh, deir an Tigh-
earn.
34 Agus am fàidh, agus an sagart,
agus an sluagh, a their, Focal cud-
romach an Tighearna, bheir eadhon
mise peanas air an duine sin agus
air a theaghlach.
35 Mar so their sibh, gach aon r'a
choimhearsnach, agus gach aon r'a
bhràthair, Ciod a fhreagair an Tigh-
earn? agus, Ciod a labhair an Tigh-
earn?
36 Agus air focal cudromach an
Tighearna cha d'thoir sibh luadh ni
's mò; oir is cudrom do gach aon a
bhriathra féin : oir chlaon sibh briath-
ran an Dé bheo, an Tighearna nan
sluagh, ar Dé-ne.
37 Mar so their thu ris an fhàidh,
Ciod am freagradh a thug an Tigh-
earn dhuit? agus, Ciod a labhair an
Tighearn?
38 Ach ma their sibh, Focal cud-
romach an Tighearna : uime sin, mar
so deir an Tighearn, A chionn gu
bheil sibh ag ràdh an fhocail so,
Focal cudromach an Tighearna, ge
do chuir mise fios chugaibh, ag ràdh,
Cha 'n abair sibh Focal cudromach
an Tighearna;
39 Uime sin, feuch, togaidh mise
sibhse mar chudrom, agus tilgidh
mi air falbh, araon sibh féin agus a'
chathair so, a thug mi dhuibhse,
agus do 'r n-aithrichibh, a mach as
mo làthair.
40 Agus bheir mi oirbh masladh
sìorruidh, agus nàire bhith-bhuan,
nach leigear gu bràth air di-chuimhn.

CAIB. XXIV.

DH'FHOILLSICH an Tighearn
dhomh, agus feuch, dà chliabh[o]
fhìgean air an cur fa chomhair
teampuill an Tighearna, 'n déigh do
Nebuchadresar righ Bhabiloin, Ie-
coniah, mac Iehoiacim righ Iudah,
agus maithean Iudah, agus an luchd-
ealainn [p], agus na h-airm-cheaird, a
thoirt air falbh ann am braighdeanas
o Ierusalem, agus an toirt leis gu
Babilon :
2 *Ann an* aon chliabh bha fìgean
ro-mhaith, mar na fìgean *a bhios* an
toiseach abuich : agus *anns* a'
chliabh eile figean ro olc, nach
feudta itheadh aig an olcas.
3 An sin thuirt an Tighearn rium,
Ciod a tha thu faicinn, a Ieremiah?
agus thubhairt mise, Fìgean : na fìg-
ean maithe ro-mhaith; agus na droch
fhìgean ro-olc, air chor as nach
feudar an itheadh aig an olcas.
4 An sin thàinig focal an Tighear-
na do m' ionnsuidh, ag ràdh,
5 Mar so deir an Tighearn Dia
Israeil, Amhuil na fìgean maithe so,
mar sin gabhaidh mise ris na
dh'fhalbh ann am bruid do Iudah,
a chuir mi mach as an àite so gu
tìr nan Caldéach, a chum an leas.
6 Oir cuiridh mi mo shùilean orra
chum maith, agus bheir mi iad air

[n] *seach an cruinneachd.* [o] *bhascaid.* [p] *no saoir.*

an ais do 'n tìr so, agus togaidh mi iad, agus cha tilg mi sìos; agus suidhichidh mi iad, agus cha spìon mi a bun.

7 Agus bheir mi dhoibh cridhe gu m' aithneachadh, gur mi an Tighearn; agus bidh iad dhomhsa nan sluagh, agus bidh mise dhoibhsan a' m' Dhia; oir pillidh iad do m' ionnsuidh le 'n uile chridhe.

8 Agus amhuil na droch fhìgean, nach feudar itheadh aig an olcas, (mar so gu deimhin deir an Tighearn) mar sin bheir mi thairis Sedeciah righ Iudah, agus 'uachdarain, agus am fuigheall do Ierusalem a dh'fhanas anns an tìr so, agus iadsan a ta chòmhnuidh ann am fearann na h-Eiphit;

9 Bheir eadhon mise thairis iad gu bhi air an luasgadh air feadh uile rìoghachdan an domhain, a chum an aimhleis; gu bhi nan cùis-fhanoid, agus nan gnath-fhocal, nam ball-magaidh, agus nam mallachadh, anns na h-uile àite gus am fògair mi iad.

10 Agus cuiridh mi an claidheamh, a' ghort, agus a' phlàigh nam measg, gus an caithear iad bharr an fhearainn, a thug mise dhoibh féin agus do 'n aithrichibh.

CAIB. XXV.

AM focal a thàinig a dh'ionnsuidh Ieremiah mu thimchioll uile shluaigh Iudah, ann an ceathramh bliadhna Iehoiacim mhic Iosiah righ Iudah; b'i sin ceud bliadhna Nebuchadresair righ Bhabiloin:

2 A labhair Ieremiah am fàidh ri uile shluagh Iudah, agus ri uile luchd-àiteachaidh Ierusaleim, ag ràdh,

3 O threas bliadhna deug Iosiah mhic Amoin righ Iudah, eadhon gus an là an diugh, (is i so an treas bliadhna fichead) thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh-sa, agus labhair mi ruibhsa, ag éirigh gu moch agus a' labhairt, ach cha d' éisd sibh.

4 Agus chuir an Tighearn do 'r n-ionnsuidh 'uile sheirbhisich na fàidhean, ag éirigh gu moch agus 'gan cur a mach; ach cha d'éisd sibhse, agus ni mò dh'aom sibh 'ur cluas gu éisdeachd.

5 Thuirt iadsan, Pillibh air 'ur n-ais a nis, gach aon a 'dhroch shlighe, agus o olcas a dheanadais, agus gabhaibh còmhnuidh anns an fhearann a thug an Tighearn dhuibh, agus do'r n-aithrichibh o linn gu linn.

6 Agus na rachaibh an déigh dhée coimheach, gu seirbhis a dheanamh dhoibh, agus gu aoradh a thoirt doibh, agus na brosnuichibh mise gu corruich le obair 'ur làmh; agus cha dean mi olc oirbh.

7 Gidheadh cha d' éisd sibh riumsa, deir an Tighearn; a chum gu'm brosnuicheadh sibh mi gu corruich le obair 'ur làmh, a chum 'ur n-aimhleis féin.

8 Uime sin mar so deir an Tighearn nan sluagh, A chionn nach d'éisd sibh ri mo bhriathraibhse.

9 Feuch, cuiridh mi fios, agus bheir mi leam uile mhuinntir na h-airde tuath, deir an Tighearn, agus Nebuchadresar righ Bhabiloin m'òglach, agus bheir mi iad an aghaidh na tìre so, agus an aghaidh a luchd-àiteachaidh, agus an aghaidh nan cinneach so uile mu 'n cuairt, agus sgriosaidh mi gu tur iad, agus ni mi iad nan uamhas, agus nan sgeig, agus nam fàsach gu bràth.

10 Os barr bheir mi uatha guth a' ghairdeachais agus guth an aoibhneis, guth an fhir nuadh phòsda, 's guth na mnà nuadh-pòsda, fuaim nan clachamuilinn, agus solus na coinnle.

11 Agus bidh am fearann so uile na fhàsach, *agus* na uamhas; agus ni na cinnich so seirbhis do righ Bhabiloin deich agus trì fichead bliadhna.

12 Agus tarlaidh, 'nuair a choimhlionar deich agus tri fichead bliadhna, gu'n smachdaich mise righ Bhabiloin, agus an cinneach sin, deir an Tighearn, air son an aingidheachd, agus fearann nan Caldéach, agus ni mi e na fhàsach gu bràth.

13 Agus bheir mi air an fhearann sin m' uile bhriathran a labhair mi na aghaidh, gach ni tha sgrìobhta san leabhar so, a rinn Ieremiah fhàisneachd an aghaidh nan uile chinneach.

14 Oir ni mòran chinneach, agus righrean mòra, seirbhis a ghabhail dhiubhsan mar an ceudna: agus dìolaidh mise rìu do réir an gnìomhara, agus do réir oibre an làmha féin.

15 Oir mar so deir an Tighearn Dia Israeil rium, Gabh cuach fhìona na fraoich feirge so as mo làimh-sa, agus thoir r'a h-òl i do na h-uile chinnich gus an cuir mise thu;

16 Agus òlaidh iad, agus bidh iad air bhall-chrith, agus air chuthach, leis a' chlaidheamh a chuireas mise nam measg.

17 An sin ghlac mi a' chuach a làimh an Tighearna, agus thug mi

t'a h-òl i do na h-uile chinneach gus
an do chuir an Tighearn mi;
18 Do Ierusalem, agus do bhailt-
ibh Iudah, agus d 'a righribh, agus
d' a h-uachdaranaibh, a chum an
deanamh nan nochdlaraich, nan
uamhas, nan sgeig, agus nam mall-
achadh, mar air an là 'n diugh:
19 Do Pharaoh righ na h-Eiphit,
agus d' a òglachaibh, agus d' a
uachdaranaibh, agus d' a uile
shluagh,
20 Agus do gach uile shluagh eile
ta measg a' chéile, agus do uile righ-
ribh fearainn Uis, agus do uile righ-
ribh fearainn nam Philisteach, agus
do Ascelon, agus do Ghasah, agus
do Ecron, agus do fhuigheall As-
doid;
21 Do Edom, agus do Mhoab,
agus do chloinn Amoin;
22 Agus do uile righribh Thiruis,
agus do uile righribh Shidoin, agus
do righribh nan crìochan a ta 'n
taobh thall do 'n fhairge;
23 Do Dhedan, agus do Thema,
agus do Bhus, agus do na h-uile *ta*
anns na cearnaibh iomallach;
24 Agus do uile righribh Arabia,
agus do uile righribh an t-sluaigh
mheasgta ta chòmhnuidh anns an
fhàsach;
25 Agus do uile righribh Shimri,
agus do uile righribh Elaim, agus do
uile righribh Mhedia.
26 Agus do uile righribh na
h-airde tuath, am fad 's am fagus,
gach aon le chéile, agus do uile
rìoghachdaibh an domhain, a ta air
aghaidh na talmhainn: agus òlaidh
righ Shesaich, nan déigh so.
27 Agus their thu riu, Mar so deir
an Tighearn Dia nan sluagh, Dia
Israeil, Olaibh, agus bithibh air
mhisg, agus sgeithibh, agus tuitibh,
agus na h-éiribh ni 's mò, roimh 'n
chlaidheamh a chuireas mise 'n 'ur
measg.
28 Agus tarlaidh, ma dhiùltas iad
a' chuach a ghabhail as do làimh,
gu òl, an sin gu 'n abair thu riu,
Mar so deir an Tighearn nan sluagh,
Olaidh sibh gu deimhin.
29 Oir feuch, air a' chathair a ta
air a h-ainmeachadh air m'ainm,
oirre sin tha mise tionsgnadh air olc
a thabhairt, agus am feud sibhse dol
as gu glan-shaor o pheanas? cha
d'théid sibh as: oir gairmidh mise
claidheamh air uile luchd-àiteach-
aidh na talmhainn, deir an Tighearn
nan sluagh.
30 Air an aobhar sin labhair
thusa nan aghaidh na briathran
fàisneachd so air fad, agus abair
riu, Beucaidh an Tighearn o' ionad
ard, agus o ionad còmhnuidh a
naomhachd cuiridh e mach a ghuth;
beucaidh e gu cumhachdach an agh-
aidh ionad a thàimh; togaidh e
iolach, mar [iolach] luchd-bruthaidh
nam fìon-dearc, an aghaidh uile
luchd-àiteachaidh na talmhainn.
31 Thig toirm gu iomallaibh na
talmhainn, a chionn gu bheil coi-
strì aig Dia ris na cinnich; tagraidh
e ris na h-uile feoil, bheir e 'n dream
a ta olc do 'n chlaidheamh, deir an
Tighearn.
32 Mar so deir an Tighearn nan
sluagh, Feuch, théid olc a mach o
chinneach gu cinneach, agus dùisg-
ear suas ioma-ghaoth mhòr o chrìoch-
aibh na talmhainn.
33 Agus bidh iadsan a mharbhar
leis an Tighearn san là sin, o aon
iomall na talmhainn eadhon gu iom-
all eile na talmhainn; cha chaoidh-
ear iad, ni mò chruinnichear iad, ni
mò dh'adhlaicear iad; nan aolach
air aghaidh na talmhainn bithidh
iad.
34 Togaibh gaoir bhròin a bhuach-
aillean, agus éighibh, agus aornagan-
aibh sibh féin [ann an luaithre]
sibhs' a 's urramaiche do 'n treud, a
chionn gu bheil laithean bhur marbh-
aidh agus bhur sgapaidh air an
coimhlionadh; agus tuitidh sibh mar
shoitheach luachmhor.
35 Agus cha bhi seòl-teichidh aig
na buachaillibh, no dol as aig maith-
ean an treud.
36 Guth caoidh nam buachaillean,
agus nuallan mhaithean an treud:
oir mhill an Tighearn an cluain-
ionaltraidh.
37 Mhilleadh fòs ionada-còmh-
nuidh na sìth[q] le dian-chorruich an
Tighearna.
38 Thréig e, mar leòmhann, a
gharradh; oir rinneadh an cuid fear-
ann fàs, trìd corruich a' mhillteir,
agus trìd dìan-theas 'fheirge.

CAIB. XXVI.

ANN an toiseach linn Iehoiacim,
mhic Iosiah righ Iudah, thàinig
am focal so o 'n Tighearn, ag ràdh,
2 Mar so deir an Tighearn, Seas
ann an cùirt tighe an Tighearna,
agus labhair ri uile bhailtibh Iudah,
a ta teachd a dheanamh aoraidh
ann an tigh an Tighearna, na h-uile
bhriathran a dh'àithneas mise dhuit
a labhairt riu; na lughdaich focal;

[q] *na h-ionada-còmhnuidh suaimhneach.*

3 A dh'fheuchainn an éisd iad, agus am pill iad, gach aon o'dhroch shlighe, chum as gu'n gabh mise aithreachas do 'n olc a th' ann am rùn a thoirt orra air son aingidheachd an gnìomhara.

4 Agus their thu riu, Mar so deir an Tighearn, Mur éisd sibh riumsa, gu siubhal ann am reachd, a chuir mi fa 'r comhair,

5 Gu éisdeachd a thoirt do bhriathraibh mo sheirbhiseach na fàidhean, a chuir mi chugaibh, araon ag éirigh gu moch agus 'g an cur a mach, (ge nach d' éisd sibhse)

6 An sin ni mis' an tigh so cosmhuil ri Siloh, agus ni mi a' chathair so na mallachadh do uile chinneachaibh na talmhainn.

7 Agus chuala na sagairt, agus na fàidhean, agus an sluagh uile, Ieremiah a' labhairt nam briathra so ann an tigh an Tighearna.

8 A nis tharladh, air do Ieremiah sgur do labhairt nan uile nithe a dh'àithn an Tighearn *dha* a labhairt ris an t-sluagh uile, gu 'n do ghlac na sagairt, agus na fàidhean, agus an sluagh uile e, ag ràdh, Cuirear gu deimhin gu bàs thu.

9 C'ar son a rinn thu fàisneachd ann an ainm an Tighearna, ag ràdh, Bithidh an tigh so cosmhuil ri Siloh, agus cuirear a' chathair so fàs gun aon 'ga h-àiteachadh? Agus chruinnicheadh an sluagh air fad an aghaidh Ieremiah, ann an tigh an Tighearna.

10 'Nuair a chuala maithean Iudah na nithe so, an sin thàinig iad a nìos o thigh an righ, gu tigh an Tighearna, agus shuidh iad ann an dol a steach a' gheataidh nuaidh aig *tigh* an Tighearna.

11 An sin labhair na sagairt, agus na fàidhean ris na maithibh, agus ris an t-sluagh gu léir, ag ràdh, Is airidh air bàs an duine so, oir rinn e fàisneachd an aghaidh an cathrach so, mar a chuala sibh le 'r cluasaibh.

12 An sin labhair Ieremiah ris na maithibh uile, agus ris an t-sluagh gu h-iomlan, ag ràdh, Chuir an Tighearn mise gu labhrainn ann am fàisneachd an aghaidh an tighe so, agus an aghaidh na cathrach so na h-uile bhriathra sin a chuala sibh.

13 Uime sin a nis leasuichibh 'ur slighe agus 'ur deanadas, agus thugaibh géill do ghuth an Tighearna bhur Dé; agus gabhaidh an Tighearn aithreachas do 'n olc a labhair e 'n 'ur n-aghaidh.

14 Air mo shon-sa, feuch, tha mi 'n 'ur làimh; deanaibh rium mar a chithear maith agus ceart duibh.

15 Ach biodh gu cinnteach fios agaibh, ma chuireas sibh gu bàs mise, gu'n tarruing sibh fuil neo-chiontach oirbh féin, agus air a' chathair so, agus air a luchd-àiteachaidh: oir gu firinneach chuir an Tighearn mise chugaibh, gus na briathran so uile a labhairt 'n 'ur cluasaibh.

16 An sin thuirt na maithean, agus an sluagh uile ris na sagartaibh, agus ris na fàidhibh, Cha'n airidh an duine so air bàs, oir ann an ainm an Tighearna ar Dé labhair e ruinn.

17 An sin sheas cuid do sheanairibh na tìre suas, agus labhair iad ri uile choimhthional an t-sluaigh, ag ràdh,

18 Rinn Micah am Morastach fàisneachd, ann an laithibh Heseciah righ Iudah, agus labhair e ri uile shluagh Iudah, ag ràdh, Mar so deir Tighearn nan sluagh, Bidh Sion *mar* mhachair air a treabhadh, agus bidh Ierusalem na carnaibh, agus sliabh an tighe mar ionadaibh arda na frìdhe.

19 An d'thug Heseciah righ Iudah, agus Iudah uile thairis gu bàs e? nach robh eagal an Tighearna air, agus nach d' iarr e an Tighearn, agus ghabh an Tighearn aithreachas do 'n olc a labhair e nan aghaidh? Ach sinne, tha sinn a' deanamh aimhleis mhòir an aghaidh ar n-anama féin.

20 Agus bha fòs duine ann a rinn fàisneachd ann an ainm an Tighearna, Uriah mac Shemariah, o Chireatiearim, a rinn fàisneachd an aghaidh na cathrach so, agus an aghaidh na tìre so, do réir uile bhriathran Ieremiah.

21 Agus an uair a chuala Iehoiacim an righ, agus a dhaoine cumhachdach uile, agus na maithean uile, a bhriathran, dh'iarr an righ a chur gu bàs; agus chuala Uriah sin, agus bha eagal air, agus theich e, agus dh'imich do 'n Eiphit.

22 Agus chuir an righ Iehoiacim daoine Eiphiteach, Elnatan mac Achboir, agus iadsan a bha leis, do'n Eiphit;

23 Agus thug iad Uriah a mach as an Eiphit, agus thug iad e chum an righ Iehoiacim, a mharbh e leis a' chlaidheamh, agus a thilg a chorp ann an uaighean nan daoine coitchionn.

24 Gidheadh bha làmh Ahicaim mhic Shaphain le Ieremiah, chum

nach biodh e air a thoirt thairis do làimh an t-sluaigh, gu 'chur gu bàs.

CAIB. XXVII.

ANN an toiseach linn Iehoiacim, mhic Iosiah righ Iudah, thàinig am focal so gu Ieremiah o'n Tighearn, ag ràdh,

2 Mar so deir an Tighearn rium, Dean dhuit féin boinn agus cùingean, agus cuir iad air do mhuineal:

3 Agus cuir iad gu righ Edoim, agus gu righ Mhoaib, agus gu righ nan Amonach, agus gu righ Thiruis, agus gu righ Shidoin, le làimh nan teachdairean a ta a' teachd gu Ierusalem, a chum Shedeciah righ Iudah:

4 Agus àithn doibh a ràdh ri 'n tighearnaibh, Mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, Mar so their sibh ri 'r tighearnaibh;

5 Rinn mise an talamh; an duine 's an t-ainmhidh a ta air aghaidh na talmhainn, le m' mhòr chumhachd, agus le m' ghairdean sìnte mach; agus cò air bith do 'm facas iomchuidh leam a thabhairt, dha-san thug mi e.

6 Agus a nis thug mi na dùchanna so uile do làimh Nebuchadresair righ Bhabiloin, m' òglaich; agus beathaichean na machrach fòs thug mi dha, gu frithealadh dha.

7 Agus bheir na h-uile chinnich géill dha-san, agus d' a mhac, agus do mhac a mhic, gus an d'thig àm a dhùcha féin: an sin bheir iomadh cinneach, agus righrean mòra airsan gu 'n d'thoir e géill doibh.

8 Agus tarlaidh, an cinneach no an rioghachd nach d'thoir géill do Nebuchadresar so righ Bhabiloin, agus nach cuir am muineal fo chuing righ Bhabiloin; le claidheamh, agus le gort, agus le plàigh, smachdaichidh mis' an cinneach sin, deir an Tighearn, gus an sgrios mi iad gu tur le 'làimh-san.

9 Uime sin na h-éisdibhse ri 'r fàidhean, no ri 'r fiosaichean, no ri 'r bruadaraichean, no ri 'r speuradairean, no ri 'r druidhean, a ta labhairt ruibh, ag ràdh, Cha d'thoir sibh géill do righ Bhabiloin:

10 Oir tha iad a' fàisneachd bréige dhuibh, a chum 'ur n-atharrachadh fad o 'r fearann féin, agus a chum gu fògrainn-sa mach sibh, agus gu'n rachadh sibh am mugha.

11 Ach an cinneach sin a chuireas an amhach fo chuing righ Bhabiloin, agus a bheir dha ùmhlachd, leigidh mise dhoibh sin fuireach nam fearann féin, agus treabhaidh iad e, agus gabhaidh iad còmhnuidh ann.

12 Agus labhair mise ri Sedeciah righ Iudah, do réir nam briathran so air fad, ag ràdh, Cuiribh 'ur n-amhacha fa chuing righ Bhabiloin, agus thugaibh dha ùmhlachd, dha féin, agus d' a shluagh, agus mairibh beo.

13 C' ar son a bhàsaicheas sibh, thu féin agus do shluagh, leis a' chlaidheamh, leis a' ghort, agus leis a' phlàigh, mar a labhair Dia 'n aghaidh a' chinnich nach d'thoir géill do righ Bhabiloin?

14 Uime sin na h-éisdibh ri briathraibh nam fàidhean a ta labhairt ruibh, ag ràdh, Cha d'thoir sibh umhlachd do righ Bhabiloin: oir tha iad a' fàisneachd bréige dhuibh.

15 Oir cha do chuir mis' a mach iad, deir an Tighearn, gidheadh tha iad a' fàisneachd bhréig ann am ainm, a chum gu fògrainn sibhse mach, agus gu rachadh sibh am mugha; sibh féin agus na fàidhean a ta ri fàisneachd dhuibh.

16 Labhair mi cuideachd ris na sagartaibh, agus ris an t-sluagh so uile, ag ràdh, Mar so deir an Tighearn, Na h-éisdibh ri briathraibh 'ur fàidhean a ta ri fàisneachd dhuibh, ag ràdh, Feuch, bheirear soithichean tighe an Tighearna air an ais o Bhabilon a nis gu h-aithghearr; oir tha iad a' fàisneachd bhréig dhuibh.

17 Na h-éisdibh riu; géillibh do righ Bhabiloin agus mairibh beo; c'ar son a bhitheadh a' chathair so air a deanamh na fàsach?

18 Ach ma 's fàidhean iad, agus ma ta focal an Tighearna maille riu, deanadh iad a nis eadar-ghuidhe ri Tighearn nan sluagh, a chum nach rachadh na soithichean *a ta* air am fàgail ann an tigh an Tighearna, agus *ann an* tigh righ Iudah, agus ann an Ierusalem, gu Babilon.

19 Oir mar so deir Tighearn nan sluagh, mu thimchioll nam prop, agus mu thimchioll na fairge, agus mu thimchioll nam bonn, agus mu thimchioll na cuid eile do na soithichibh a dh'fhan anns a' chathair-sa;

20 Nach d' thug Nebuchadnesar righ Bhabiloin leis, an uair a thug e air falbh ann am braighdeanas Ieconiah mac Iehoiacim righ Iudah, o Ierusalem gu Babilon, agus uile uaislean Iudah agus Ierusaleim;

21 Seadh, mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, mu thimchioll nan soithichean a dh'fhan *ann an* tigh an Tighearna, agus *ann an* tigh righ Iudah, agus *ann an* Ierusalem;

22 Gu Babilon bheirear air falbh iad, agus an sin bithidh iad gus an là anns an d'théid mise d'an amharc, deir an Tighearn: an sin bheir mis' a nìos iad, agus aisigidh mi iad a rìs do 'n àite so.

CAIB. XXVIII.

AGUS tharladh anns a' bhliadhna sin féin, an toiseach linn Shedeciah righ Iudah, anns a' cheathramh bliadhna, anns a' chùigeadh mìos, gu 'n do labhair Hananiah mac Asuir, am fàidh a bha o Ghibeon, riumsa ann an tigh an Tighearna, an làthair nan sagart, agus an t-sluaigh uile, ag ràdh,

2 Mar so labhair Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, ag ràdh, Bhris mise cuing righ Bhabiloin.

3 An ceann dà bhliadhna iomlain bheir mis' air an ais a chum an àite so uile shoithichean tighe an Tighearna, a thug Nebuchadnesar righ Bhabiloin air falbh o 'n àite so, agus a ghiùlain e gu Babilon.

4 Agus bheir mi chum an àite so a rìs Ieconiah mac Iehoiacim righ Iudah, maille ri uile bhraighdibh Iudah, a dh'imich gu Babilon, deir an Tighearn; oir brisidh mise cuing righ Bhabiloin.

5 Agus thuirt am fàidh Ieremiah ris an fhàidh Hananiah, ann an làthair nan sagart, agus ann an làthair an uile shluaigh a bha nan seasamh ann an tigh an Tighearna,

6 Thubhairt eadhon am fàidh Ieremiah, Amen: gu'n deanadh an Tighearn mar sin; gu'n coimhlionadh an Tighearn do bhriathran a rinn thu fhàisneachd, le soithichean tighe an Tighearna, agus gach nì eile a thugadh air falbh ann am bruid, a thoirt air an ais o Bhabilon a chum an àite so.

7 Gidheadh cluinn thus' a nis am focal so ta mis' a' labhairt ann ad éisdeachd, agus ann an éisdeachd an t-sluaigh uile.

8 Na fàidhean a bha romham-sa agus romhad-sa o shean, rinn iad fàisneachd araon do thaobh mhòran dhùchannan, agus do thaobh rioghachdan mòra, air cogadh, agus air gort, agus air plàigh.

9 Am fàidh a nì fàisneachd mu shìth, 'nuair a thig focal an fhàidh gu crìch, aithnichear gur e an Tighearn gu deimhin a chuir am fàidh sin a mach.

10 An sin thug am fàidh Hananiah a' chuing bharr amhcha an fhàidh Ieremiah, agus bhris e i.

11 Agus labhair Hananiah ann an làthair an t-sluaigh uile, ag ràdh, Mar so deir an Tighearn, Amhuil so brisidh mise cuing Nebuchadnesair righ Bhabiloin o mhuineal nan uile chinneach an taobh a stigh do dhà bhliadhna iomlan. Agus dh' fhalbh am fàidh Ieremiah roimhe.

12 Agus thàinig focal an Tighearna gu Ieremiah (an déigh do'n fhàidh Hananiah a' chuing a bhriseadh bharr muineil an fhàidh Ieremiah), ag ràdh,

13 Imich agus labhair ri Hananiah, ag ràdh, Mar so deir an Tighearn, Na cuibhrichean fiodha bhris thu, ach nì thu nan àite cuibhrichean iaruinn.

14 Oir mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, Cuing iaruinn chuir mise air muineal nan cinneach so uile, a chum gu'n d'thugadh iad géill do Nebuchadnesar righ Bhabiloin; agus bheir iad géill dà; agus beathaichean na machrach thug mi dha mar an ceudna.

15 An sin thuirt am fàidh Ieremiah ris an fhàidh Hananiah, Eisd a nis a Hananiah; Cha do chuir an Tighearn fios leatsa, ach tha thu toirt air an t-sluagh so earbs' a dheanamh a bréig.

16 Uime sin mar so deir an Tighearn, Feuch, tilgidh mise thu bharr aghaidh na talmhainn; air a' bhliadhna so gheibh thu bàs, a chionn gu'n do labhair thu ceannairc an aghaidh an Tighearna.

17 Mar sin fhuair am fàidh Hananiah bàs air a' bhliadhna sin féin anns an t-seachdamh mìos.

CAIB. XXIX.

ANIS is iad so briathran na litreach a chuir am fàidh Ieremiah o Ierusalem gus a' chuid eile do na seanairibh a thugadh air falbh ann am braighdeanas, agus gus na sagartan, agus gus na fàidhean, agus gus an uile shluagh a thug Nebuchadnesar air falbh ann am braighdeanas o Ierusalem gu Babilon;

2 (An déigh do Ieconiah an righ, agus a' bhan-righinn, agus na caillteanaich, agus maithean Iudah agus Ierusaleim, agus an luchd-ealainn, agus na h-airmcheaird, imeachd air falbh o Ierusalem;)

3 Le làimh Elasah mhic Shaphain, agus Ghemariah mhic Hilciah, (a chuir Sedeciah righ Iudah do Bhabilon, gu Nebuchadnesar righ Bhabiloin,) ag ràdh,

4 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, ris na h-uile a ta air an toirt air falbh ann am braighdeanas,

a chuir mis' air falbh ann am braigh-
deanas, o Ierusalem gu Babilon,
5 Togaibh tigheau, agus gabhaibh
còmhnuidh; agus suidhichibh lios-
an, agus ithibh an toradh.
6 Gabhaibh mnathan, agus ginibh
mic agus nigheanan; agus gabhaibh
mnathan d' ur macaibh, agus thug-
aibh 'ur nigheanan do fhearaibh, a
chum as gu'm beir iad mic agus
nigheanan; a chum as gu meud-
aichear sibh anns an àite sin, agus
nach lughdaichear sibh.
7 Agus iarruibh sìth na dùcha
gus an do chuir mis' air falbh sibh
ann am braighdeanas: agus guidh-
ibh air a son ris an Tighearn: oir na
sìth-sa bithidh sìth agaibh-sa.
8 Oir mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, Na meallar sibh
leis na fàidhean a ta 'n 'ur measg,
agus le 'r luchd-fiosachd; ni mò dh'
éisdeas sibh ri'r bruadair a ta sibh a
toirt fainear a bhruadar.
9 Oir tha iad a' fàisneachd bhreug
dhuibh ann am ainm-sa; cha do
chuir mis' a mach iad, deir an Tigh-
earn.
10 Oir mar so deir an Tighearn,
An uair a choimhlionar ann am Ba-
bilon deich agus tri fichead bliadhna,
thig mise gu 'r n-amharc, agus
coimhlionaidh mi dhuibh m' fhocal
maith, a chum 'ur toirt air 'ur n-ais
do 'n àite so.
11 Oir is aithne dhomh na smuain-
tean a smuainich mi do 'r taobh, deir
an Tighearn, smuaintean sìth, agus
cha 'n e aimhleas, a thoirt duibh
sliochd agus dòchais.
12 An sin gairmidh sibh orm, agus
théid sibh agus ni sibh urnaigh
rium, agus éisdidh mise ruibh.
13 Agus iarruidh sibh mi, agus
gheibh sibh *mi*, an uair a rannsuich-
eas sibh air mo shon le 'r n-uile
chridhe.
14 Agus bidh mise air m' fhaot-
uinn leibh, deir an Tighearn, agus
pillidh mi air a h-ais 'ur bruid, agus
cruinnichidh mi sibh o na h-uile
chinnich, is o na h-uile àite gus an
d' fhògair mi sibh, deir an Tighearn,
agus bheir mi sibh a rìs a chum an
àite o 'n do chuir mi air falbh sibh
ann am braighdeanas.
15 A chionn gu'n dubhairt sibh,
Thog an Tighearn suas duinn fàidh-
ean ann am Babilon:
16 Mar so deir an Tighearn ris an
righ a ta na shuidhe air caithir
Dhaibhidh, agus ris an uile shluagh
a ta chòmhnuidh anns a' bhaile so,
agus ri'r bràithribh nach deachaidh
a mach leibh ann am braighdeanas;
17 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Feuch, cuiridh mis orra an
claidheamh, a' ghort, agus a' phlàigh,
agus ni mi iad mar dhroch fhìgean,
nach feudar itheadh aig an olcas.
18 Agus dian-ruaigidh mi iad leis
a' chlaidheamh, leis a' ghort, agus
leis a' phlàigh; agus bheir mi thairis
iad gu bhi air an luasgadh air feadh
uile rìoghachdan an domhain, gu
bhi nam mallachadh, agus nan
uamhas, agus nan sgeig, agus nam
masladh, ann am measg nan uile
chinneach gus am fògair mi iad:
19 A chionn nach d'éisd iad ri
m' bhriathraibh-sa, deir an Tighearn,
'nuair a chuir mi do 'n ionnsuidh
m' òglacha na fàidhean, ag éirigh
gu moch, agus 'gan cur a mach, ach
cha 'n éisdeadh sibhse, deir an Tigh-
earn.
20 Cluinnibh uime sin, focal Ie-
hobhah, sibhs' uile ta do 'n bhruid,
a chuir mise o Ierusalem gu Babi-
lon:
21 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, do thaobh A-
haib mhic Cholaiah, agus Shede-
ciah mhic Mhaaseiah, a ta fàis-
neachd bhréig dhuibh ann am ainm-
sa, Feuch, bheir mise thairis iad do
làimh Nebuchadnesair righ Bhabi-
loin, agus marbhaidh esan iad fa
chomhair 'ur sùl;
22 Agus uatha-san togar suas mal-
lachadh le uile bhraighdibh Iudah
a th' ann am Babilon, ag ràdh, Gu
'n deanadh an Tighearn thu cos-
mhuil ri Sedeciah, agus cosmhuil ri
Sedeciah, agus cosmhuil ri Ahab, a
ròst righ Bhabiloin anns an teine.
23 Do bhrigh gu'n do chuir iad
an gnìomh aingidheachd ann an Is-
rael, agus gu'n d' rinn iad adhaltrus
le mnaibh an coimhearsnach, agus
gu'n do labhair iad briathran breug-
ach ann am ainm-sa, nach d' àithn
mise dhoibh, air am bheil eadhon
mise fiosrach agus a' m' fhianuis,
deir an Tighearn.
24 Labhraidh tu fòs ri Semaiah
an Nehelamach, ag ràdh,
25 Mar so labhair Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, ag ràdh, A
chionn gu'n do chuir thu litrichean
ann ad ainm a chum an uile shluaigh
a th' ann an Ierusalem, agus a chum
Shephaniah mhic Mhaaseiah an sag-
art, agus a chum nan sagart air fad,
ag ràdh,
26 Rinn an Tighearn dhiot-sa sag-
art ann an àite Iehoiada an t-sag-
airt, a chum gu'm biodh luchd-
riaghailt ann an tigh an Tighearna,
air son gach duine ta air chuthach,

agus a' deanamh dheth féin fàidh, a
chur anns an tigh-smachdachaidh,
agus ann an sàs.
27 Uime sin a nis, c'uime nach do
chronuich thu Ieremiah o Anatot, a
tha 'ga dheanamh féin na fhàidh
dhuibh?
28 Oir chuir e gun amharus fios
chugainne ta ann am Babilon, ag
ràdh, Tha *bhruid* so buan, togaibh
tighean, agus gabhaibh còmhnuidh,
agus suidhichibh liosan, agus ithibh
an toradh.
29 [Agus leugh Sephaniah an sag-
art an litir so ann an cluasaibh Iere-
miah an fhàidh.]
30 Uime sin thàinig focal an
Tighearna gu Ieremiah, ag ràdh,
31 Cuir fios gu muinntir na bruid
air fad, ag ràdh, Mar so labhair an
Tighearn do thaobh Shemaiah an
Nehelamaich; A chionn gu'n d'
rinn Semaiah fàisneachd dhuibh an
uair nach do chuir mise mach e,
agus gu'n d' thug e oirbh earbs' a
dheanamh a bréig:
32 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn, Feuch, smachdaichidh
mise Semaiah an Nehelamach agus
a shliochd: cha bhi aige duine
ghabhas còmhnuidh am measg an
t-sluaigh so, ni mò chi e am maith
a ni mise air son mo phobuill, deir
an Tighearn, a chionn gu'n do labh-
air e ceannairc an aghaidh an Tigh-
earna.

CAIB. XXX.

AM focal a thàinig a chum Iere-
miah o 'n Tighearn, ag ràdh,
2 Mar so labhair an Tighearn Dia
Israeil, ag ràdh, Sgrìobh dhuit féin
na h-uile bhriathran a labhair mise
riut, ann an leabhar.
3 Oir feuch, tha na laithean a'
teachd, deir an Tighearn, anns an
d'thoir mise air a h-ais bruid mo
shluaigh, Israeil agus Iudah, deir an
Tighearn, agus bheir mi orra pill-
tinn a chum an fhearainn a thug
mi do 'n aithrichibh, agus sealbhaich-
idh iad e.
4 Agus so na briathran a labhair
an Tighearn, mu thimchioll Israeil,
agus mu thimchioll Iudah.
5 Oir mar so deir an Tighearn,
Guth criothnachaidh chuala sinn;
eagal, agus cha 'n e sìth.
6 Feòruichibh a nis, agus feuch-
aibh am beir firionnach leanabh?
c'uim' am faic mi gach duine 's a
làmhan air a leasraibh, mar mhnaoi
ri saothair, agus tha na h-uile agh-
aidh air fàs bàn?
7 Mo thruaighe! oir is mòr an là
sin, agus cha 'n 'eil a choimeas
ann: agus is aimsir teanntachd[r] i
do Iacob; ach tearnar aisd' e.
8 Oir tarlaidh anns an là sin, deir
Tighearn nan sluagh, gu'm bris mise
a chuing bharr a mhuineil, agus a
chuibhrichean sgaoilidh mi as a'
chéile; agus cha ghabh coigrich ni
's mò seirbhis deth.
9 Ach bheir iad seirbhis do 'n
Tighearn an Dia, agus do Dhaibh-
idh an righ, a thogas mise suas
doibh.
10 Uime sin na biodh eagal ort,
O Iacoib, m' òglaich-sa, deir an
Tighearn, agus na biodh geilt ort, O
Israeil: oir feuch, bheir mise tear-
uint thu o chéin, agus do shliochd
o thìr an daorsa; agus pillidh Iacob,
agus gheibh e fois agus sìth, agus
cha bhi aon neach a' cur eagail air.
11 Oir tha mise maille riut, deir
an Tighearn, chum do thearnadh:
ged bheir mi crìoch iomlan air na
h-uile chinnich gus an d' fhògair mi
thu, gidheadh cha d'thoir mi crìoch
iomlan ortsa: ach smachdaichidh
mi thu ann an tomhas, agus cha leig
mi as thu gu h-iomlan o pheanas.
12 Oir mar so deir an Tighearn,
Is do-leigheas do bhruthadh, is
cràiteach do chreuchd.
13 Cha 'n 'eil neach ann a ni tag-
radh air do shon, a chum gu'm
biodh tu air do cheangal suas: ioc-
shlaint chum leigheis cha 'n 'eil
agad.
14 Rinn do leannana gu léir do
dhearmad; cha 'n 'eil iad 'g a d'
iarruidh, oir rinn mise do lot le lot
nàmhaid, le smachdachadh garg;
a chionn gu'n robh do chionta mòr;
do lochdan lìonmhor.
15 C'uim an glaodh thu air son
d' amhghair? cha ghabh do bhròn
leigheas; a chionn gu'n robh do
chionta mòr, do lochdan lìonmhor,
rinn mise na nithe so ort.
16 Uime sin bidh iadsan uile ta
ga d' shlugadh, air an slugadh, agus
théid do nàimhdean uile, gach aon
diubh, ann am braighdeanas: bith-
idh iadsan a ta ga d' chreachadh
nan creich, agus na h-uile ta dean-
amh cobhartaich dhiot, bheir mise
gu bhi nan cobhartach.
17 Oir aisigidh mi slàinte dhuit,
agus leighisidh mi do chreuchdan,
deir an Tighearn; ge do thuirt iad

[r] *carraid, triobloid.*

riut Dìobarach, Sion, ise do nach
'eil aig aon neach suim.
18 Mar so deir an Tighearn,
Feuch, bheir mis' air a h-ais bruid
phàilliun Iacoib, agus air 'ionada-
comhnuidh ni mi iochd, agus togar
a' chathair air a torr féin, agus bidh
an lùchairt a réir a nòis [s] féin air a
daingneachadh.
19 Agus a mach asda thig buidh-
eachas, agus guth na muinntir a ni
gairdeachas: agus ni mise lìonmhor
iad, agus cha bhi iad tearc; ni mi
fòs glòirmhor iad, agus cha bhi iad
suarach.
20 Bidh a chlann fòs mar roimhe
so, agus bidh a choimhthional air a
dhaingneachadh ann am làthairsa,
agus ni mi peanas air gach neach a
shàruicheas e.
21 Agus thig 'Uachdaran uaith
féin, agus thig 'fhear-riaghlaidh a
mach as a mheadhon; agus tairn-
gidh mis e, agus thig e dlù dhomh:
oir cò e so a shocruich a chridhe
air teachd am fogus dhomhsa? deir
an Tighearn.
22 Agus bidh sibhse 'n 'ur sluagh
dhomhsa, agus bidh mis' ann am
Dhia dhuibhse.
23 Feuch, tha cuairt-ghaoth an
Tighearna a' dol a mach le corruich;
cuairt-ghaoth bhuan, a thuiteas le
dòrainn air ceann nan ciontach.
24 Cha phill dian-chorruich an
Tighearna air a h-ais, gus an dean,
agus gus an coimhlion e rùn a
chridhe: anns na laithibh deirean-
nach bheir sibh so fainear.

CAIB. XXXI.

ANNS an àm sin, deir an Tigh-
earn, bidh mis ann am Dhia
do uile theaghlaichibh Israeil, agus
bidh iadsan dhomhsa nan sluagh.
2 Mar so deir an Tighearn, Fhuair
an sluagh a dh' fhàgadh leis a'
chlaidheamh, caoimhneas anns an
fhàsach; *eadhon* Israel, 'nuair a
chaidh *mis'* a thoirt fois da.
3 O chéin dh' fhoillsicheadh Ie-
hobhah dhomhsa, *ag ràdh*, Seadh
le gràdh sìorruidh ghràdhaich mi
thu; uime sin tharruing mi thu le
caoimhneas gràdhach.
4 A rìs togaidh mi thu, agus bith-
idh tu air do thogail, O òigh Israeil;
a rìs sgeadaichear thu le d' thiomp-
anaibh, agus théid thu mach ann an
dannsa na muinntir a ni aidhear.
5 Suidhichidh tu fathast fion-liosan
air sléibhtibh Shamaria; suidhichidh
an luchd-suidheachaidh, agus ithidh
iad an toradh.
6 Oir thàinig an là, dh' éigh an
luchd-faire air sliabh Ephraim; Eir-
ibh, agus rachamaid suas gu Sion, a
chum an Tighearna ar Dia.
7 Oir mar so deir an Tighearn,
Deanaibh iolach ann an Iacob le
h-aoibhneas, agus deanaibh luadh-
ghair am measg rogha nan cinneach;
cuiribh an céill, molaibh, agus ab-
raibh, O Thighearn, saor do shluagh,
iarmad Israeil.
8 Feuch, bheir mi iad o 'n tìr mu
thuath, agus tionailidh mi iad o
chrìochaibh na talmhainn: an dall
agus am bacach maille riu, a' bhean
thorrach, maraon agus ise ta ri
saothair; nan cuideachd mhoir pil-
lidh iad.
9 Thig iad le gul, agus le caomh-
alachd ni mis' an treòrachadh;
treòruichidh mi iad ri taobh nan
sruithean uisge, air slighe réidh, far
nach faigh iad tuisleadh; oir tha
mise ann am athair do Israel; agus
Ephraim, is esan mo cheud-ghin.
10 Cluinnibh focal an Tighearna,
O chinneacha, agus cuiribh an céill
e anns na h-eileanaibh fad as, agus
abraibh, Esan a sgap Israel, ni e a
chruinneachadh agus a choimhead,
mar ni buachaill a threud.
11 Oir shaor an Tighearn Iacob,
agus dh' fhuasgail se e o làimh an
fhir bu treise na e féin.
12 Uime sin thig iad agus sein-
nidh iad ann an airde Shioin, agus
cruinnichidh iad le chéile chum
maitheis an Tighearna, air son cruin-
eachd, agus air son fìona, agus air
son oladh, agus air son àlaich an
treud agus na spréidhe: agus bidh
an anam mar ghàradh uisgichte,
agus cha dean iad air aon chor bròn
ni 's mò.
13 An sin ni an òigh gairdeachas
anns an dannsa, na daoin' òga, agus
na seann daoine le chéile: oir tionn-
daidhidh mis' am bròn gu h-aoibh-
neas, agus bheir mi dhoibh co-
fhurtachd, agus ni mi sòlasach iad
an déigh an amhghair.
14 Agus sàsuichidh mi anam nan
sagart le nithibh blasda, agus bidh
mo shluagh air an sàsuchadh le mo
mhaitheas, deir an Tighearn.
15 Mar so deir an Tighearn,
Chualas guth ann an Ramah, caoidh,
gul ro-ghoirt; Rachel a' gul air son
a cloinne, dhiult i co-fhurtachd air-
son a cloinne a chionn nach 'eil iad
ann [t].

[r] *rian.* [t] *nach maireann iad; nach 'eil iad* beo.

16 Mar so deir an Tighearn, Cum do ghuth o chaoidh, agus do shùilean o dheuraibh: oir gheibh do shaothair duais, deir an Tighearn, agus thig iad a rìs o thìr an nàmhaid.

17 Agus tha dòchas a thaobh do chrich dheireannaich, deir an Tighearn, gu 'n d'thig[u] do chlann a rìs gu 'n crìochaibh féin.

18 Gu deimhin chuala mi Ephraim a' caoidh gu goirt, Smachdaich thu mi, agus bha mi air mo smachdachadh, mar dhamh nach do chleachd *a' chuing*: pill thusa mi, agus bithidh mi air mo philleadh; oir is tu an Tighearn mo Dhia.

19 Gu deimhin an déigh dhomh bhi air mo philleadh, ghabh mi aithreachas; agus an déigh dhomh bhi air mo theagasg, bhuail mi air mo leis; bha nàir' orm, seadh fòs geuramhluadh, a chionn gu'n do ghiùlain mi masladh m' òige.

20 Nach e Ephraim mo mhac caomh? nach leanabh ro-thaitneach e? oir, o 'n uair a labhair mi na aghaidh, tha mi gu dùrachdach 'ga chuimhneachadh fathasd: uime sin tha iomairt ann am chom air a shon: ni mi gu deimhin tròcair air, deir an Tighearn.

21 Cuir suas duit féin comharan slighe; dean duit féin cruinn arda: cuir do chridhe ris an t-slighe, an t-slighe air an d' imich thu: pill a ris, O òigh Israeil, pill a rìs dh' ionnsuidh do chathraichean so.

22 Cia fhad a bhios tu ag tionndadh mu 'n cuairt, O a nighean chùl-sleamhnach: oir chruthaich an Tighearn ni nuadh air an talamh, Ni bean fear a chuartachadh.

23 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, Gnàthaichidh iad fathast a' chainnt so ann am fearann Iudah, agus na bhailtibh, an uair a bheir mis' air a h-ais am bruid, Gu m' beannuicheadh an Tighearn thu, O àite-chòmhnuidh a' cheartais, O shléibh na naomhachd.

24 Agus ann an Iudah, agus na uile bhailtibh, gàbhaidh treabhaichean còmhnuidh, agus luchd-coimhead nan treuda.

25 Oir shàsuich mise an t-anam tartmhòr, agus gach anam acrach lìon mi.

26 An sin mhosgail, agus chunnaic mi, agus bha mo chadal taitneach dhomh.

27 Feuch tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, anns an cuir mise tigh Israeil, agus tigh Iudah le siol duine agus le siol ainmhidh.

28 Agus tarlaidh, amhuil a rinn mise faire os an cionn gu spìonadh a nìos, gu briseadh, agus gu tilgeadh sìos, agus gu sgrios, agus gu claoidh; mar sin ni mi faire os an cionn, gu togail, agus gu suidheachadh, deir an Tighearn.

29 Anns na laithibh sin cha 'n abair iad ni 's mo, Dh'ith na h-aithrichean meas searbh, agus tha deisinn air fiaclaibh na cloinne.

30 Ach gheibh gach aon bàs na aingidheachd féin, gach aon a dh'itheas an caorann searbh, air 'fhiaclaibh-san bidh deisinn.

31 Feuch, tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, anns an dean mise coimhcheangal nuadh ri tigh Israeil, agus ri tigh Iudah:

32 Cha 'n ann a réir a choimhcheangail a rinn mi r'an aithrichibh, anns an là san do ghlac mi air làimh iad, a chum an toirt a mach a talamh na h-Eiphit; eadhon mo choimhcheangal a bhris iad, ged bha mi na m' fhear-pòsda dhoibh, deir an Tighearn:

33 Ach so an coimhcheangal a ni mi ri tigh Israeil; An déigh nan laithean sin, deir an Tighearn, cuiridh mi mo reachd nan taobh a stigh, agus sgrìobhaidh mi air an cridheachan e, agus bidh mise dhoibhsan ann am Dhia, agus bidh iadsan dhomhsa nam pobull.

34 Agus cha teagaisg iad ni's mò, gach aon a choimhearsnach, agus gach aon a bhràthair, ag ràdh, Gabhaibh eòlas air an Tighearn, oir bithidh eòlas aca ormsa uile, o 'n neach a 's lugha, gus an neach a 's mò dhiubh, deir an Tighearn: oir maithidh mise an aingidheachd, agus cha chuimhnich mi ni 's mò an cionta.

35 Mar so deir an Tighearna, tha toirt na gréine air son soluis anns an là, orduighean na gealaiche agus nan reultan air son soluis anns an oidhche, ta deanamh na fairge ciuin, tra bhios a tuinn a' beucaich; Tighearn nan sluagh is e 'ainm.

36 Ma dh'imicheas na h-orduighean so as mo shealladh-sa, deir an Tighearn, *an sin* cuideachd sguiridh sliochd Israeil o bhi nan cinneach am feasd ann am làthair.

37 Mar so deir an Tighearn, Ma dh'fheudar na nèamha shuas a thomhas, agus bunaite na talmhainn shìos a rannsachadh a mach, *an sin* tilgidh mise uam mar an ceudna

[u] *bidh dochas aig do shliochd, deir an Tighearn, agus thig.*

uile shliochd Israeil, air son gach ni
a rinn iad, deir an Tighearn.
38 Feuch tha na laithean a' teachd,
deir an Tighearn, anns an togar a'
chathair air son an Tighearna, o
thorr Hananeeil, gu geata na h-ois-
inn.
39 Agus théid an t-sreang-thomh-
ais fathasd a mach m' a coinneamh,
thair sliabh Ghareib, agus cuart-
aichidh i steach Goat.
40 Agus gleann nan corpa marbha
gu h-iomlan, agus na luaithre, agus
na machraichean uile gu sruthan
Chidroin, gu oisinn geata nan each
an taobh an ear, bidh iad naomh do
'n Tighearn: cha spìonar a nìos,
agus cha tilgear sìos e ni 's mò gu
bràth.

CAIB. XXXII.

AM focal a thàinig gu Ieremiah
o 'n Tighearn anns an deich-
eamh bliadhna do linn Shedeciah
righ Iudah, (b'i sin an t-ochdamh
bliadhna-deug do linn Nebuchad-
nesair)
2 Anns an àm an robh feachd
righ Bhabiloin a' cuartachadh Ieru-
saleim, agus Ieremiah am fàidh air
a dhruideadh suas ann an cùirt a'
phrìosuin a bha 'n tigh righ Iudah.
3 Oir dhruid Sedeciah righ Iu-
dah suas e, ag ràdh, C' uim' am bheil
thu ri fàisneachd, agus ag ràdh,
Mar so deir an Tighearn, Feuch,
bheir mis' a' chathair so do làimh
righ Bhabiloin, agus glacaidh esan i?
4 Agus cha d'théid Sedeciah righ
Iudah as o làimh nan Caldéach, ach
bheirear suas e gu deimhin do làimh
righ Bhabiloin, agus labhraidh e ris,
beul ri beul, agus chi a shùilean a
shùilean-san.
5 Agus bheir e leis Sedeciah gu
Babilon, agus an sin bithidh e gus
an d'thig mise 'ga amharc, deir an
Tighearn: ged ghleachd sibh ris na
Caldéich, cha bhuadhaich sibh.
6 Agus thubhairt Ieremiah, Thàin-
ig focal an Tighearna do m' ionn-
suidh, ag ràdh,
7 Feuch, thig Hanameel mac Shal-
uim, bràthar d' athar, do d' ionn-
suidh, ag ràdh, Ceannuich dhuit
féin m' achadh-sa a ta ann an Ana-
tot, oir is leat còir [w] a fuasglaidh,
gus a ceannach.
8 Agus thàinig Hanameel, mac
bràthar m' athar do m' ionnsuidh
ann an cùirt a' phrìosuin, a réir fo-
cail an Tighearna, agus thuirt e
rium, Ceannuich, guidheam ort,
m'achadh a ta ann an Anatot, ann
an dùthaich Bheniamin: oir is leat-
sa a' chòir-sheilbhe, agus is leatsa a
fuasgladh, ceannuich *i* dhuit féin:
an sin dh' aithnich mi gu 'm b'e so
focal an Tighearna.
9 Agus cheannuich mi achadh
Hananeeil, mhic brathar m' athar,
a bha ann an Anatot, agus thomh-
ais mi dha an t' airgiod, seachd se-
ceile deug airgid.
10 Agus chuir mi mo làmh ris
an sgrìobhadh, agus sheulaich mi e,
agus ghabh mi fianuisean, agus
thomhais mi an t-airgiod air a'
mheigh.
11 Agus ghabh mi dearbhadh a'
cheannuich, e sin anns an robh an
gnothuch agus na cumhnantan seul-
aichte, agus e sin a bha fosgailte.
12 Agus thug mi dearbhadh a'
cheannuich do Bharuch mac Neriah,
mhic Mhaaseiah, ann an sealladh Ha-
nameeil mhic bràthar m' athar, agus
an làthair nam fianuisean, a chuir
an làmh ri leabhar a' cheannuich,
an làthair nan Iudhach uile bha nan
suidhe ann an cùirt a' phrìosuin.
13 Agus thug mi earail theann do
Bharuch nan làthair, ag ràdh,
14 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, Gabh na sgrìobh-
uinnean so, sgrìobhadh so na cean-
nachd, araon e sin a ta seulaichte,
agus an sgrìobhadh so a ta fosgailte,
agus cuir iad ann an soitheach
criadha, chum gu mair iad mòran
laithean.
15 Oir mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, Sealbhuichear
tighean, agus machraichean, agus
fion-liosan anns an tìr so fathasd.
16 A nis an uair a thug mi seach-
ad sgrìobhadh na ceannachd do
Bharuch mac Neriah, rinn mi urn-
uigh ris an Tighearn, ag ràdh,
17 Ah, a Thighearna Dhia, feuch,
rinn thusa neamh agus an talamh le
d' mhòr chumhachd agus le d'
ghairdean sìnte mach, agus cha 'n
'eil ni sam bith tuille 's cruaidh ort.
18 Taisbeanaidh tu caoimhneas
gràdhach do mhìltibh, agus dìolaidh
tu aingidheachd nan aithrichean
ann an uchd an cloinne nan déigh;
an Dia mòr, cumhachdach, do 'n
ainm Tighearn nan sluagh.
19 Mòr ann an comhairle, agus
cumhachdach ann an gnìomh (oir tha
do shùilean fosgailt air uile shligh-
ibh chloinn nan daoine, a thoirt do
gach aon do réir a shlighe, agus do
réir toraidh a ghnìomhara,)

[w] *ceart, dlighe.*

20 A dh' fhoillsich comharan agus mìorbhuilean ann an tìr na h-Eiphit, gus an là an diugh, agus ann an Israel, agus ann am measg dhaoine, agus a rinn duit féin ainm, mar air an là 'n diugh;

21 Agus a thug a mach do shluagh Israel a tìr na h-Eiphit, le comharaibh agus le mìorbhuilibh, agus le làimh làidir, agus le gairdean sìnt' a mach, agus le h-uamhas mòr,

22 Agus a thug dhoibh am fearann so, a mhionnuich thu do 'n aithrichibh gu'n d'thugadh tu dhoibh, fearann a sruthadh le bainne agus le mil.

23 Agus thàinig iad a steach, agus shealbhuich iad e; ach cha d' thug iad géill do d' ghuth-sa, ni mò ghluais iad ann ad reachd: cha d' rinn iad ni sam bith do na h-uile nithibh a dh'àithn thusa dhoibh a dheanamh; uime sin thug thu an t'olc so uile orra.

24 Feuch, na h-inneil bhrisidh, tha iad air teachd a chum na cathrach gus a glacadh, agus tha a' chathair air a toirt do làimh nan Caldéach a ta cogadh na h-aghaidh, air son a' chlaidheimh, agus na gorta, agus na plàighe; agus an ni a labhair thu, thàinig e gu crìch, agus feuch, tha thusa 'g *a* fhaicinn.

25 Gidheadh thuirt thu riumsa, (O Thighearna Dhia) Ceannuich dhuit féin an t' achadh air son airgid, agus gabh fianuisean: an uair a ta chathair air a toirt thairis gu làimh nan Caldéach.

26 An sin thàinig focal an Tighearna gu Ieremiah, ag ràdh,

27 Feuch, is mise an Tighearn, Dia na h-uile fheòla: am bheil ni sam bith tuille 's cruaidh ormsa?

28 Uime sin, mar so deir an Tighearn, Feuch, bheir mi a' chathair so do làimh nan Caldéach, agus do làimh Nebuchadnesair righ Bhabiloin, agus glacaidh se i.

29 Agus thig na Caldéich a ta cogadh an aghaidh na cathrach so, agus cuiridh iad teine rithe, agus loisgidh iad i, maille ris na tighibh air an do loisg iad tùis air am mullach do Bhaal, agus *air an* do dhòirt iad tabhartasa-dibhe a mach do dhéibh eile, chum mis' a bhrosnuchadh gu feirg.

30 Oir cha d' rinn clann Israeil, agus clann Iudah ach olc a mhàin ann am fhianuis-sa o 'n òige: oir cha d'rinn clann Israeil ach a mhàin mo bhrosnuchadh gu feirg le obair an làmha, deir an Tighearn.

31 Oir bha a' chathair so dhomhsa na h-aobhar feirge agus corruich, o'n là san do thog iad i, eadhon gus an là an diugh; a chum gu 'n atharruichinn i as mo shealladh:

32 Air son uile aingidheachd cloinne Israeil, agus cloinne Iudah, a rinn iad a chum mis' a bhrosnuchadh gu corruich, iad féin, an righrean, an uachdarain, an sagairt, agus am fàidhean, agus muinntir Iudah, agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim.

33 Agus thionndaidh iad riumsa an cùl, agus cha 'n i an aghaidh; ged theagaisg mi iad, ag éirigh gu moch agus a' teagasg gidheadh cha d' éisd iadsan, a ghabhail teagaisg.

34 Ach shuidhich iad an gràinealachdan anns an tigh a ta air 'ainmeachadh ormsa, chum a thruailleadh.

35 Agus thog iad ionadan arda Bhaail, a ta ann an gleann mhic Hinoim, a thoirt air am mic is air an nigheana dol trìd *an teine* do Mholoch; ni nach d' àithn mise dhoibh, agus nach d' thàinig idir ann am aire; a' cur an gnìomh na gràinealachd so, gu cionta thoirt air Iudah.

36 Agus a nis uime sin, mar so deir an Tighearn Dia Israeil, do thaobh na cathrach so, mu 'm bheil sibhs' ag ràdh, Bidh i air a toirt thairis do làimh righ Bhabiloin, leis a' chlaidheamh, agus leis a' ghort, agus leis a' phlàigh:

37 Feuch, tionailidh mis' iad as na h-uile dhùchannaibh gus an d' fhògair mi iad ann am chorruich, agus ann am bhoile, agus ann am mhòr-fheirg; agus bheir mi chum an àite so iad a rìs, agus bheir mi orra còmhnuidh ghabhail gu tèaruinte.

38 Agus bidh iad dhomhsa nan sluagh, agus bidh mise dhoibhsan a' m' Dhia.

39 Agus bheir mi dhoibh aon chridhe, agus aon slighe, a chum as gu 'm bi m' eagal-sa gu bràth orra, chum an leas féin, agus *leas* an cloinne nan déigh.

40 Agus ni mi riu coimhcheangal sìorruidh, nach pill mi air falbh uatha, chum maith a dheanamh dhoibh; agus cuiridh mi m' eagal nan cridhe, chum nach dealuich iad rium.

41 Seadh ni mi gairdeachas tharta chum maith a dheanamh dhoibh, agus suidhichidh mi iad anns an fhearann so gu deimhin, le m' uile chridhe, agus le m' uile anam.

42 Oir mar so deir an Tighearn, Amhuil a thug mi an t-olc mòr so uile air an t-sluagh so, is amhluidh

bheir mi orra am maith sin uile a
gheall mi dhoibh.
43 Agus ceannuichear achaidh
anns an fhearann so, mu 'm bheil
sibhs' ag ràdh, Tha e fàs gun duine
no ainmhidh : tha e air a thoirt do
làimh nan Caldéach.
44 Ceannuichidh daoine achaidh
air son airgid, agus cuiridh iad an
làmh ri sgrìobhainnibh, agus seul-
aichidh iad, agus gabhaidh iad fian-
uisean ann am fearann Bheniamin,
agus anns na h-àiteachaibh dlù do
Ierusalem, agus ann am bailtibh Iu-
dah, agus ann am bailtibh nam
beann, agus ann am bailtibh a'
chòmhnaird, agus ann am bailtibh
na h-airde deas: oir bheir mise air
a h-ais am bruid, deir an Tighearn.

CAIB. XXXIII.

OS barr thàinig focal an Tigh-
earna gu Ieremiah an dara
uair, (an tra bha e fathasd air a
dhruideadh suas ann an cùirt a'
phrìosuin) ag ràdh,
2 Mar so deir an Tighearn a rinn
e, an Tighearn a dhealbh e, a ta fòs
'ga dhaingneachadh; is e 'ainm Ie-
hobhah;
3 Glaodh riumsa, agus freagraidh
mi thu, agus feuchaidh mi dhuit
nithe mòra agus cumhachdach, air
nach 'eil thu eòlach.
4 Oir mar so deir an Tighearn,
Dia Israeil, do thaobh thighean na
cathrach so, agus do thaobh thigh-
ean righrean Iudah, a ta air an tilg-
eadh sios leis na h-inneil bhrisidh,
agus leis a' chlaidheamh,
5 A ta air teachd gu cogadh air
taobh nan Caldéach, agus gu 'n lion-
adh le corpaibh marbha nan daoine
a bhuail mise ann am fheirg, agus
ann am chorruich, agus a thug orm,
air son an uile aingidheachd, mo
ghnùis fholach o 'n chathair so :
6 Feuch, bheir mi dh'i slàinte
agus leigheas, agus ni mi an slàn-
uchadh ; agus nochdaidh mi dhoibh
pailteas sìth agus fìrinn.
7 Agus bheir mi air a h-ais bruid
Iudah, agus bruid Israeil; agus tog-
aidh mi iad mar air tùs.
8 Agus glanaidh mi iad o 'n uile
aingidheachd, leis an do chiontaich
iad a' m' aghaidh ; agus maithidh
mi an uile lochdan, leis an do pheac-
aich iad, agus leis an d' rinn iad
ceannairc ann am aghaidh.
9 Agus bidh *a' chathair* so
dhomhsa na h-ainm sòlais, na mol-
adh, agus na maise, ann am measg
uile chinneacha na talmhainn, a
chluinneas gach uile mhaith a ni
mise dhoibh : agus bidh eagal agus
crith orra, air son an uile mhaith-
eis, agus air son an uile shoirbheach-
aidh a dheònuicheas mise dhoibh.
10 Mar so deir an Tighearn, a rìs
cluinnear anns an àite so (mu 'm
bheil sibhse ag radh, Tha e fàs gun
duine agus gun ainmhidh, *eadhon*
ann an cathraichean Iudah, agus
ann an sràidibh Ierusaleim, a ta fàs,
gun duine, eadhon gun fhear-àit-
eachaidh, agus gun ainmhidh,)
11 Guth aoibhneis, agus guth
subhachais, guth an fhir nuadh-
phòsda, agus guth na mna nuadh-
pòsda, guth na muinntir a their,
Molaibhse Tighearn nan sluagh, oir
tha an Tighearn maith, oir tha
'thròcair buan gu sìorruidh; *agus*
na muinntir a bheir an ìobairt-mhol-
aidh gu tigh an Tighearna; oir bheir
mise air a h-ais bruid an fhearainn,
mar air tùs, deir an Tighearn.
12 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Fathasd anns an àite so a ta
fàs, gun duine agus gun ainmhidh,
agus na uile bhailtibh, bidh àite-
còmhnuidh nam buachaillean a'
toirt air an treudan luidhe sìos.
13 Ann am bailtibh nam beann,
agus ann am bailtibh a' chòmhnaird,
agus ann am bailtibh na h-airde
deas, agus ann am fearann Bhe-
niamin, agus anns na h-ionadaibh
timchioll Ierusaleim, agus ann am
bailtibh Iudah, siùbhlaidh na treud-
an a rìs fo làimh an ti dh' àirmheas
iad, deir an Tighearn.
14 Feuch, tha na laithean a'
teachd, deir an Tighearn, anns an
coimhlion mise an ni maith sin a
gheall mi do thigh Israeil, agus do
thigh Iudah.
15 Anns na laithibh sin, agus
anns an àm sin bheir mise air Mean-
glan fìreantachd fàs suas do Dhaibh-
idh, agus cuiridh e an gnìomh
breitheanas agus ceartas air an tal-
amh.
16 Anns na laithibh sin tearnar
Iudah, agus gabhaidh Ierusalem
còmhnuidh ann an tèaruinteachd :
agus is e so esan ris an goirear IE-
HOBHAH AR FIREANTACHD.
17 Oir mar so deir Iehobhah, Cha
bhi gu bràth a dh' uireasbhuidh air
Daibhidh duin' a shuidheas air righ-
chaithir tighe Israeil;
18 Ni mò bhios na sagairt na Le-
bhithich gun duine ann am làthair-
sa, a dh' ìobradh thabhartas-loisgte,
agus a losgadh thabhartas-bìdh, agus
a dheanamh ìobairt an còmhnuidh.
19 Thàinig focal an Tighearna fòs
gu Ieremiah, ag ràdh,

20 Mar so deir an Tighearn, Ma
dh' fheudar leibh mo choimhcheang-
al-sa ris an là a bhriseadh, agus mo
choimhcheangal ris an oidhche, agus
nach bi là no oidhche ann nan àm
féin ;
21 *An sin* fòs feudar mo choimh-
cheangal-sa ri Daibhidh m' òglach a
bhriseadh, gun mhac a bhi aige gu
riaghladh air a righ-chaithir, agus
ris na Lebhithich na sagairt, mo
luchd-frithealaidh.
22 Mar nach feud feachd néimh a
bhi air 'àireamh, no gaineamh na
fairge bhi air a tomhas : is amhluidh
a ni mise lìonmhor sliochd Dhaibh-
idh m' òglaich, agus na Lebhithich
a ta frithealadh dhomh.
23 Os barr, thàinig focal an Tigh-
earna gu Ieremiah, ag ràdh,
24 Am bheil thu toirt fainear
ciod a tha 'n sluagh so a' labhairt,
ag ràdh, An dà theaghlach a roghn-
aich an Tighearn, rinn e an tilg-
eadh uaith ? agus rinn iad di-meas
air mo shluagh-sa, air chor as nach
'eil iad 'gam meas. ni 's mò mar
chinneach.
25 Mar so deir an Tighearn, Mur
'eil mo choimhcheangal-sa ris an là
agus ris an oidhche ; reachdan
néimh agus talmhainn mur do shoc-
ruich mi;
26 An sin tilgidh mi uam sliochd
Iacoib, agus Dhaibhidh m' òglaich,
gun aon d 'a shliochd a ghabhail, gu
bhi nan luchd riaghlaidh thar sliochd
Abrahaim, Isaaic, agus Iacoib : oir
bheir mi air a h-ais am bruid, agus
ni mi tròcair orra.

CAIB. XXXIV.

AM focal a thàinig gu Ieremiah
o 'n Tighearn, ('nuair a chog
Nebuchadnesar righ Bhabiloin, agus
'uile fheachd, agus uile rioghachdan
an domhain a bha fo 'thighearnas,
agus na slòigh uile, 'n aghaidh Ie-
rusaleim, agus an aghaidh a h-uile
bhailtean,) ag ràdh,
2 Mar so deir an Tighearn, Dia
Israeil, Imich, agus labhair ri Sede-
ciah righ Iudah, agus abair ris, Mar
so deir an Tighearn, Feuch, bheir
mis' a' chathair so do làimh righ
Bhabiloin, agus loisgidh se i le
teine :
3 Agus thusa, cha d'théid thu as
o 'làimh, ach bithidh tu gu cinnt-
each air do ghlacadh, agus air do
thoirt thairis d'a làimh, agus chi do
shuilean sùilean righ Bhabiloin,
agus labhraidh e riut beul ri beul,
agus falbhaidh tu gu Babilon.
4 Gidheadh cluinn focal an Tigh-
earna, O Shedeciah, a righ Iudah ;
Mar so deir an Tighearn do d'
thaobh-sa, Cha 'n fhaigh thu bàs
leis a' chlaidheamh ;
5 Gheibh thu bàs ann an sìth ;
agus do réir losgaidh d' aithrichean,
na righrean roimhe so, a bha air
thoiseach ortsa, is amhluidh a loisg-
ear *tùis* dhuitse ; agus ni iad caoidh
air do shon, *ag radh*, Och a thigh-
earna ! oir labhair mise am focal [x],
deir an Tighearn.
6 Agus labhair Ieremiah am fàidh
na briathran so uile ri Sedeciah righ
Iudah, ann an Ierusalem,
7 An uair a chog feachd righ Bha-
biloin an aghaidh Ierusaleim, agus
an aghaidh uile bhailtean Iudah a
bha air am fàgail, an aghaidh La-
cheis, agus an aghaidh Asecah : oir
mhair iad so do bhailtibh Iudah
nam bailtibh daingnichte.
8 Am focal a thàinig gu Ieremiah
o 'n Tighearn, an déigh do righ Se-
deciah coimhcheangal a dheanamh
ris an uile shluagh a bha ann an Ie-
rusalem, a dh' éigheach saorsa
dhoibh :
9 A chum gu'n leigeadh gach
duine d' a òglach, agus gach duine
d'a bhan-oglaich, Eabhrach no ban-
Eabhrach, falbh saor, gun neach a
ghabhail seirbhis diubh, gach aon do
Iudhach a bhràthair.
10 A nis, an uair a chuala na
h-uachdarain uile, agus an sluagh
uile a thionnsgain anns a' choimh-
cheangal, gu'n leigeadh gach duine
d'a òglach, agus gach duine d'a
bhan-oglaich falbh saor, nach gabh-
adh aon seirbhis diubh ni bu mhò,
an sin thug iad géill, agus leig iad
air falbh iad.
11 Ach thionndaidh iad a rìs, agus
thug iad air na h-òglaich, agus air
na ban oglaich, a leigeadh air falbh
saor, pilleadh air an ais, agus thug
iad fo smachd iad, a chum bhi nan
oglaich, agus nam ban-oglaich.
12 Uime sin thàinig focal an Tigh-
earna gu Ieremiah, ag ràdh,
13 Mar so deir an Tighearn, Dia
Israeil, Rinn mise coimhcheangal
ri 'r n-aithrichibh anns an là san d'
thug mi iad a mach a talamh na
h-Eiphit, a tigh nan daor, ag ràdh,
14 An ceann sheachd bliadhna,
leigibh a chead, gach aon d'a bhràth-
air Eabhrach, a bha air a reic riut :
an uair a bheir e seirbhis duit sè

[x] *bhriathraich mise briathar.*

bliadhna, leigidh tu dha falbh uait
saor. Ach cha d' éisd 'ur n-aithrich-
ean riumsa, ni mò dh' aom iad an
cluas.
15 Agus bha sibh a nis air pill-
eadh, agus air deanamh gu ceart ann
am shealladh-sa, le saors a ghlaodh-
ach, gach neach d' a choimhearsnach,
agus rinn sibh coimhcheangal ann
am fhianuis, anns an tigh a'ta air a
ghairm air m' ainm.
16 Ach phill sibh, agus thruaill
sibh m' ainm, agus thug sibh, gach
aon air 'òglach, agus gach aon air a
bhan-oglaich, a leig e saor uaith gu
'thoil féin, pilleadh air an ais; agus
chuir sibh fo smachd iad, gu bhi
dhuibh nan oglaich agus nam ban-
oglaich.
17 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn, Cha d' éisd sibh riums-
sa ann an saors' a ghlaodhach, gach
aon d' a bhràthair, agus gach aon d'
a choimhearsnach: feuch do 'r
taobhsa tha mis' a glaodhach saorsa,
deir an Tighearn, do 'n chlaidheamh,
do 'n phlàigh, agus do 'n ghort;
agus bheir mi oirbh bhi air 'ur luasg-
adh air feadh uile rioghachdan an
domhain.
18 Agus bheir mi a' mhuinntir a
bhris mo choimhcheangal, nach do
choimhlion briathran a'choimcheang-
ail a rinn iad ann am làthair-sa,
'nuair a ghearr iad an laogh na dhà
leth, agus a dh' imich iad eadar a
bhloighdean,
19 Ceannardan Iudah, agus cean-
nardan Ierusaleim, agus na caillteana-
aich, agus na sagairt, agus uile
shluagh an fhearainn a dh' imich
eadar bloighdean an laoigh;
20 Bheir mi eadhon iad sin do
làimh an naimhdean, agus do làimh
na muinntir a ta 'g iarruidh an
anama; agus bidh an cairbheannan
mar bhiadh do eunlaith an athair,
agus do bheathaichibh na talmhainn.
21 Agus Sedeciah righ Iudah,
agus a phrionnsachan, bheir mise do
làimh an naimhdean, agus do làimh
na muinntir a ta 'g iarruidh an
anama, eadhon do làimh feachda
righ Bhabiloin, a ta air imeachd suas
uaibh.
22 Feuch, bheir mise àithne, deir
an Tighearn, agus bheir mi orra pill-
eadh air an ais do 'n chathair so;
agus cogaidh iad na h-aghaidh, agus
glacaidh iad i, agus loisgidh iad i le
teine; agus bailtean Iudah ni mi nan
làraich sgaoilte, gun aon neach 'g an
àiteachadh.

CAIB. XXXV.

AM focal a thàinig gu Ieremiah
o'n Tighearn, ann an laithibh
Iehoiacim mhic Iosiah righ Iudah,
ag ràdh,
2 Imich gu tigh nan Rechabach,
agus labhair riu, agus thoir iad a
chum tighe an Tighearna, gu aon do
na seòmraichean, agus thoir dhoibh
fion r'a òl.
3 An sin ghabh mi Iaasaniah mac
Ieremiah, mhic Habasiniah, agus a
bhràithrean, agus 'uile mhic, agus
uile theaghlach nan Rechabach;
4 Agus thug mi iad gu tigh an
Tighearna, gu seòmar mhic Hanain,
mhic Igdaliah, òglaichDhé, a bha ri
taobh seòmair nan uachdaran, a bha
os cionn seòmair Mhaaseiah mhic
Shaluim, fir-gleidhidh an doruis:
5 Agus chuir mi air beulaobh mhac
tighe nan Rechabach soireachan làn
fiona, agus copain; agus thuirt mi
riu, Olaibh fion.
6 Ach thuirt iadsan, Cha 'n òl
sinne fion: oir thug Ionadab mac
Rechaib ar n-athair, àithne dhuinn,
ag ràdh, Na h-òlaibhse fion, sibh féin
no 'ur mic gu bràth.
7 Ni mò thogas sibh tigh, no
chuireas sibh siol, no shuidhicheas
sibh fion-lios, no bhios *aon* agaibh;
ach fad 'ur n-uile laithean ni sibh
còmhnuidh ann am bùthaibh, a chum
gu mair sibh mòran laithean san
fhearann anns am bheil sibh 'nur
coigrich.
8 Agus thug sinn géill do ghuth
Ionadaib mhic Rechaib ar n-athar,
anns gach ni a chuir e mar fhiach-
aibh oirnn, gun fhion air bith òl fad
ar n-uile laithean, sinn féin, ar mnai,
ar mic, no ar nigheana;
9 No tighean a thogail duinn féin
gu còmhnuidh ghabhail annta: ni
mò ta againn fion-lios, no achadh, no
siol.
10 Ach ghabh sinn còmhnuidh
ann am bùthaibh, agus thug sinn
géill, agus rinn sinn do réir gach ni
a dh'àithn ar n-athair Ionadab
dhuinn.
11 Ach tharladh, an uair a thàinig
Nebuchadnesar righ Bhabiloin a
nìos do 'n fhearann, gu'n dubhairt
sinn, Thigibh, agus rachamaid gu Ie-
rusalem, air eagal feachd nan Cal-
déach, agus air eagal feachd nan
Siriach: air an aobhar sin tha sinn
a chòmhnuidh ann an Ierusalem.
12 An sin thàinig focal an Tigh-
earna gu Ieremiah, ag ràdh,
13 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, Imich agus abair
ri fearaibh Iudah, agus ri luchd-

àiteachaidh Ierusaleim, Nach gabh
sibh ri teagasg, a thoirt éisdeachd
do m' bhriathraibh-sa? deir an Tigh-
earn.
14 Tha briathran Ionadaib mhic
Rechaib, a dh'àithn ed' a mhacaibh,
gun fhìon òl, air an coimhlionadh;
oir gus an là an diugh cha 'n òl iad
fion sam bith, ach tha iad ùmhal do
àithne an athar: gidheadh labhair
mise ruibhse, ag éirigh gu moch agus
a' labhairt, ach cha d' éisd sibh
rium.
15 Chuir mi d' ur n-ionnsuidh
mar an ceudna m' uile sheirbhisich
na fàidhean, ag éirigh gu moch agus
'g an cur a mach, ag ràdh, Pillibh a
nis, gach aon o 'dhroch shlighe, agus
leasuichibh 'ur deanadas, agus na
rachaibh air lorg dhée eile gu seir-
bhis a thoirt doibh, agus gabhaibh
còmhnuidh anns an fhearann a thug
mise dhuibh, agus d' ur n-aithrich-
ibh: ach cha d' aom sibh 'ur cluas,
ni mò thug sibh éisdeachd dhomh.
16 A chionn gu'n do choimhlion
mic Ionadaib, mhic Rechaib àithne
an athar, a dh' àithn e dhoibh, ach
nach d'éisd an sluagh so riumsa:
17 Air an aobhar sin, mar so deir
Iehobhah Dia nan sluagh, Dia Is-
raeil; Feuch, bheir mis' air Iudah,
agus air uile luchd-àiteachaidh Ie-
rusaleim, an t-olc sin uile a labhair
mi nan aghaidh: a chionn gu 'n do
labhair mi riu, ach nach d' éisd iad;
agus gu 'n do ghlaodh mi riu, ach
nach do fhreagair iad.
18 Agus ri teaghlach nan Rechab-
ach thubhairt Ieremiah; Mar so deir
Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, A
chionn gu'n d'thug sibhse géill do
àithne Ionadaib 'ur n-athar, agus
gu 'n do choimhid sibh 'uile iarrtais,
agus gu 'n d'rinn sibh a réir gach
ni a dh' àithn e dhuibh:
19 Uime sin mar so deir an Tigh-
earn nan sluagh, Dia Israeil, Cha bhi
Ionadab mac Rechaib gun duine aige
gu seasamh ann am làthair-sa gu
bràth.

CAIB. XXXVI.

AGUS tharladh ann an ceathramh
bliadhna Iehoiacim mhic Iosiah
righ Iudah, gu 'n d' thàinig am focal
so gu Ieremiah o'n Tighearn, ag
radh,
2 Gabh dhuit clàr-sgrìobhaidh,
agus sgrìobh ann na h-uile bhriath-
ran a labhair mise riut an aghaidh
Israeil, agus an aghaidh Iudah, agus
an aghaidh nan uile chinneach, o'n
là san do labhair mi riut ann an
laithibh Iosiah, eadhon gus an là an
diugh.
3 Theagamh gu 'n tabhair tigh Iu-
dah fainear an t-olc sin uile a th'
ann am aire-sa dheanamh orra; air
chor as gu'm pill iad, gach aon o
'dhroch shlighe, agus gu maith mise
an aingidheachd agus am peacadh.
4 An sin ghairm Ieremiah Baruch
mac Neriah, agus sgrìobh Baruch o
bheul Ieremiah uile bhriathran an
Tighearna, a labhair e ris, air clàr-
sgrìobhaidh.
5 Agus dh'àithn Ieremiah do
Bharuch, ag ràdh Tha mise air mo
dhruideadh suas, cha 'n urradh mi
dol gu tigh an Tighearna:
6 Uime sin, imich thusa agus
leugh anns a' chlàr a sgrìobh thu o
m' bheulsa, briathran an Tighearna,
ann an éisdeachd an t-sluaigh, ann
an tigh an Tighearna, air là an
traisg: agus fòs leughaidh tu iad
ann an éisdeachd uile Iudah a thig
a mach as am bailtibh.
7 Theagamh gu'n taisbean iad [y]
an achuinge ann an làthair an Tigh-
earna, agus gu'm pill iad, gach aon
o 'dhroch shlighe; oir is mòr an
fhearg, agus a' chorruich a labhair
an Tighearn an aghaidh an t-sluaigh
so.
8 Agus rinn Baruch mac Neriah
do réir gach ni a dh'àithn Ieremiah
am fàidh dha, a' leughadh anns an
leabhar bhriathran an Tighearna ann
an tigh an Tighearna.
9 Agus tharladh ann an cùigeamh
bliadhna Iehoiacim mhic Iosiah righ
Iudah, anns an naothamh mìos, gu'n
d' éigh iad trasg ann an lathair an
Tighearna, an sluagh uile a bha ann
an Ierusalem, agus an sluagh uile a
thàinig o bhailtibh Iudah gu Ierusa-
lem.
10 An sin leugh Baruch anns an
leabhar briathran Ieremiah ann an
tigh an Tighearna, ann an seòmar
Ghemariah mhic Shaphain an sgrìobh-
uiche, anns a' chùirt uachdraich, aig
dol a steach geataidh nuaidh tighe an
Tighearna, ann an éisdeachd [z] an
t-sluaigh uile.
11 Agus chuala Michaiah mac
Ghemariah, mhic Shaphain, uile
bhriathran an Tighearna as an leabh-
ar.
12 Agus chaidh e sìos gu tigh an
righ, gu seòmar an sgrìobhuiche;
agus feuch, bha na h-uachdarain uile
nan suidhe an sin, Elisama an
sgrìobhuiche, agus Delaiah mac She-

[y] *cuir iad suas.* [z] *cluasaibh.* Eabh.

ıaiah, agus Elnatan mac Achboir,
gus Gemariah mac Shaphain, agus
edeciah mac Hananiah, agus na
-uaislean uile.
13 An sin chuir Michaiah an céill
oibh na h-uile bhriathran a chual'
, 'nuair a leugh Baruch an leabhar
nn an éisdeachd an t-sluaigh.
14 Agus chuir na h-uachdarain
ile Iehudi mac Netaniah, mhic
helemiah, mhic Chusi, gu Baruch,
g radh, Glac ann ad làimh an clàr
an do leugh thu ann an éisdeachd
n t-sluaigh, agus thig. Agus ghabh
Baruch mac Neriah, an clàr na
àimh, agus thàinig e do 'n ionn-
uidh.
15 Agus thuirt iad ris, Suidh sios
nis, agus leugh e 'nar n-éisdeachd.
Agus leugh Baruch nan éisdeachd.
16 A nis tharladh, an uair a
chuala iad na h-uile bhriathran, gu
n d' amhairc iad le h-eagal, gach
aon air a' cheile; agus thubhairt
ad ri Baruch, Innsidh sinn gu
deimhin do'n righ na briathran so
uile fad.
17 Agus dh' fheòruich iad do Bha-
ruch, ag ràdh, Innis duinn a nis
cionnus a sgrìobh thu na briathran
so uile o 'bheul?
18 Agus fhreagair Baruch iad,
Labhair e rium le 'bheul na briath-
ran so uile, agus sgrìobh mi iad le
dubh ann an leabhar.
19 An sin thuirt na h-uachdarain
ri Baruch, Falbh, agus folaich thu
féin, thusa agus Ieremiah, agus na
biodh fios aig aon neach c'àit am bi
sibh.
20 Agus chaidh iad a steach a
chum an righ do 'n chùirt, ach thaisg
iad suas an clàr ann an seòmar
Elisamah an sgrìobhuiche; agus
dh' innis iad na h-uile bhriathran
ann an éisdeachd an righ.
21 An sin chuir an righ Iehudi a
thoirt a' chlàr d'a ionnsuidh, agus
thug e a seòmar Elisamah an sgrìobh-
uich' e, agus leugh Iehudi e ann
an éisdeachd an righ, agus ann an
éisdeachd nan uile uachdaran a
sheas ri taobh an righ.
22 Agus bha 'n righ na shuidhe
anns an tigh gheamhraidh, anns an
naothamh mìos, agus bha teintein
mu 'chomhair le eibhlibh teine.
23 Agus tharladh an uair a leugh
Iehudi tri no ceithir earrannan, gu'n
do ghearr e leis an scein-phinn e,
agus thilg e anns an tein' a bha air
an teintein e, gus an robh an clàr
gu h-iomlan air a chaitheamh anns
an tein a bha air an teintein.
24 Ach cha do ghabh iad eagal,
ni mò shrachd iad an trusgain, aon
chuid an righ, no aon d'a sheirbhis-
ich a chuala na briathran so uile.
25 Agus ge do rinn Elnatan,
agus Delaiah, agus Gemariah eadar-
ghuidhe ris an righ, nach loisgeadh
e an clàr, gidheadh cha n' éisdeadh
e riu.
26 Agus dh'àithn an righ do Ie-
rahmeel mac Hameleich, agus do
Sheraiah mac Asrieil, agus do She-
lemiah mac Abdeeil, Baruch an
sgrìobhuiche agus Ieremiah am
fàidh a ghlacadh: ach dh' fholaich
an Tighearn iad.
27 An sin thàinig focal an Tigh-
earna gu Ieremiah, (an déigh do 'n
righ an clàr agus na briathran a
sgrìobh Baruch o bheul Ieremiah a
losgadh), ag ràdh,
28 Gabh chugad a rìs clàr eile,
agus sgrìobh ann na h-uile bhriathran
ceudna bha 'sa cheud chlàr, a loisg
Iehoiacim righ Iudah.
29 Agus their thu ri Iehoiacim
righ Iudah, Mar so deir an Tighearn,
Loisg thu 'n clàr so, ag ràdh, C'uim'
an do sgrìobh thu ann, ag ràdh, Thig
righ Bhabiloin gu deimhin, agus
sgriosaidh e 'm fearann so, agus
gearraidh e gach duine agus gach
beathach a mach as?
30 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn do thaobh Iehoiacim
righ Iudah, Cha bhi aige neach a
shuidheas air righ-chaithir Dhaibh-
idh, agus tilgear a chairbhean [a] a
mach a chum an teas anns an latha,
's a chum an reothaidh anns an
oidhche.
31 Agus ni mise peanas air féin
agus air a shliochd, agus air a sheir-
bhisich, air son an easaontais, agus
bheir mi orra-san, agus air luchd-
àiteachaidh Ierusaleim, agus air fear-
aibh Iudah, an t-olc sin uile a labh-
air mi nan aghaidh, ach nach d' éisd
iad.
32 An sin ghabh Ieremiah clàr eile,
agus thug e do Bharuch an sgrìobh-
uich' e, mac Neriah, a sgrìobh ann o
bheul Ieremiah, uile bhriathran an
leabhair a loisg Iehoiacim righ Iudah
anns an teine; agus chuireadh os
barr riu mòran do bhriathra eile
cosmhuil riu sin.

CAIB. XXXVII.

AGUS rioghaich Sedeciah mac Io-
siah ann an àite Choniah mhic

[a] *chlosach.*

Iehoiacim, a rinn Nebuchadnesar righ Bhabiloin na righ ann am fearann Iudah.

2 Ach cha d' éisd, aon chuid e féin no a sheirbhisich, no sluagh na tìre, ri briathraibh an Tighearna, a labhair e leis an fhàidh Ieremiah.

3 Agus chuir an righ Sedeciah Iehucal mac Shelemiah, agus Sephaniah mac Mhaaseiah an sagart, a chum an fhàidh Ieremiah, ag ràdh, Dean urnuigh a nis, guidheam ort, ris an Tighearn ar Dia air ar son-ne.

4 A nis bha Ieremiah teachd a steach agus a' dol a mach am measg an t-sluaigh, oir cha do chuir iad fathasd ann am prìosun e.

5 Anns an àm sin bha feachd Pharaoih air teachd a mach as an Eiphit; agus an uair a chuala na Caldeich, a bha a' teannachadh Ierusalem mu'n cuairt, iomradh orra, dh' imich iad o Ierusalem.

6 An sin thàinig focal an Tighearna chum an fhàidh Ieremiah, ag ràdh,

7 Mar so deir an Tighearn, Dia Israeil, Mar so their sibh ri righ Iudah a chuir chugam-sa sibh, do m' iarruidh; Feuch, pillidh feachd Pharaoih, a thàinig a mach 'gur coghnadh, do 'n Eiphit, d'an tìr féin.

8 Agus thig na Caldéich a rìs, agus cogaidh iad an aghaidh na cathrach so, agus glacaidh iad i, agus loisgidh iad i le teine.

9 Mar so deir an Tighearn, Na meallaibh sibh féin, ag ràdh, Gu deimhin imichidh na Caldéich uainn: oir cha 'n imich iad.

10 Oir ge do bhuaileadh sibh uile fheachd nan Caldéach a ta cogadh 'nur n-aghaidh, agus nach maireadh nam measg ach daoine leònta, gach aon na bhùth, dh' éireadh iad sin féin suas, agus loisgeadh iad a' chathair so le teine.

11 Agus tharladh an uair a dh' imich sluagh nan Caldéach air falbh o Ierusalem, air eagal sluaigh Pharaoih,

12 Gu 'n d' imich an sin Ieremiah a mach a Ierusalem, a chum dol gu fearann Bheniamin, a dh' fhaotainn cuibhrinn deth am measg an t-sluaigh.

13 Agus an uair a bha e 'n geata Bheniamin, bha ceannard an fhreiceadain an sin, d' am b'ainm Iriah, mac Shelemiah, mhic Hananiah; agus ghlac e Ieremiah am fàidh, ag ràdh, Tha thu dol thairis a chum nan Caldéach.

14 An sin thuirt Ieremiah, Cha 'n fhìor sin, Cha 'n 'eil mi dol thairis a chum nan Caldéach: ach cha d' éisd e ris: mar sin ghlac Iriah Ieremiah, agus thug e chum nan uachdaran e.

15 Agus bha corruich air na h-uachdaranaibh ri Ieremiah, agus bhuail iad e, agus chuir iad ann am prìosun e, ann an tigh Ionatain an sgrìobhuiche; oir rinn iad prìosun deth sin.

16 An uair a chaidh Ieremiah steach do'n phrìosun ìochdrach, agus do na slochdaibh, agus a bhuanaich Ieremiah an sin mòran laithean:

17 An sin chuir Sedeciah an righ fios, agus thug e mach e; agus dh' fheòruich an righ dheth gu h-uaigneach na thigh, agus thubhairt e, Am bheil focal sam bith o 'n Tighearn? Agus thuirt Ieremiah, Tha: oir thubhairt e, Do làimh righ Bhabiloin bheirear thairis thu.

18 Os barr thuirt Ieremiah ri righ Sedeciah, Ciod an cron a rinn mise ann ad aghaidh-sa, no 'n aghaidh do sheirbhiseach, no 'n aghaidh an t-sluaigh so, gu 'n do chuir sibh mi ann am prìosun?

19 C'àit am bheil a nis 'ur fàidhean a rinn fàisneachd dhuibh, ag ràdh, Cha d'thig righ Bhabiloin 'n 'ur n-aghaidh, no 'n aghaidh an fhearainn so?

20 Ach éisd a nis, guidheam ort, a thighearn, mo righ; gabhar m' achuinge, guidheam ort, ann ad làthair; agus na d'thoir orm pilleadh gu tigh Ionatain an sgrìobhuiche, air eagal gu 'm faigh mi bàs an sin.

21 Agus dh'àithn an righ Sedeciah gu 'n cuireadh iad Ieremiah ann an cùirt a' phrìosuin, agus gu 'n d'thugadh iad dha gach latha cuibhrionn arain a sràid nam fuineadairean, gus am biodh uile aran na cathrach air teireachduinn. Agus dh'fhan Ieremiah ann an cùirt a' phrìosuin.

CAIB. XXXVIII.

AN sin chuala Sephatiah mac Mhatain, agus Gedaliah mac Phasuir, agus Iucal mac Shelemiah, agus Pasur mac Mhalchiah, na briathran a labhair Ieremiah ris an t-sluagh uile, ag ràdh,

2 Mar so deir an Tighearn, Esan a dh'fhanas anns a' chathair so bàsaichidh e leis a' chlaidheamh, leis a' ghort, agus leis a' phlàigh; ach esan a théid a mach a chum nan Caldéach, mairidh e beo; oir gheibh e 'anam mar chobhartach, agus mairidh e beo.

3 Mar so deir an Tighearn, Bheir-
.r gu deimhin a' chathair so suas
) laimh feachda righ Bhabiloin, a
glacas i.
4 Air an aobhar sin, thuirt na
uachdarain ris an righ, Biodh an
uine so, guidheamaid ort, air a
mur gu bàs: oir mar so tha e lag-
hadh làmhan an luchd-cogaidh a
fathasd a làthair anns a' chathair
, agus làmhan an t-sluaigh uile, le
ri labhairt a' leithide so do bhriath-
n riu: oir cha 'n'eil an duine so
iarruidh leas an t-sluaigh so, ach
a aimhleis.
5 An sin thuirt an righ Sedeciah,
euch, tha e 'n 'ur làimh: oir cha
e 'n righ *esan* a dh' fheudas aon
i a chur 'nur n-aghaidh.
6 An sin ghlac iad Ieremiah, agus
ilg iad e ann an slochd Mhalchiah
hic Hameleich, a bha ann an cùirt
phriosuin; agus leig iad sios Ie-
miah le cordaibh. Agus anns an
slochd cha robh uisge sam bith,
h clàbar: agus chaidh Ieremiah
idhe anns a' chlàbar.
7 A nis an uair a chuala Ebed-
ielech an t-Etiopach, aon do na
illteanaich a bha 'n tigh an righ,
u 'n do chuir iad Ieremiah san
slochd, (agus an righ na shuidhe
an àm sin ann an geata Bhenia-
nin,)
8 Chaidh Ebed-melech a mach a
gh an righ, agus labhair e ris an
igh, ag ràdh,
9 Mo thighearn a righ, rinn na
aoine so gu h-olc anns gach ni a
nn iad ri Ieremiah am fàidh, a
hilg iad anns an t-slochd; oir
heibh e bàs le h-acras anns an àite
in, a chionn nach 'eil ni 's mò aran
nns a' bhàile.
10 An sin dh' àithn an righ do
bed-melech, an t-Etiopach, ag ràdh,
hoir leat as so deich fir fhichead,
gus thoir a nìos Ieremiah am fàidh
s an t-slochd, mu 'm faigh e bàs.
11 Agus thug Ebed-melech leis
a daoine, agus chaidh e steach do
high an righ fo 'n tigh-thasgaidh,
gus thug e as sin seana bhroin-
agan, agus seann luideagan, agus
eig e sìos iad gu Ieremiah do 'n
-slochd le cordaibh.
12 Agus thuirt Ebed-melech an
-Etiopach ri Ieremiah, Cuir a nis
a seann luideagan, agus na broin-
agan so, fo d' asgailtean mu na
ordaibh. Agus rinn Ieremiah mar
in.
13 Agus tharruing iad a nìos Ie-
emiah le cordaibh, agus thug iad a
mach as an t-slochd e; agus dh'fhan
Ieremiah ann an cuirt a' phriosuin.
14 An sin chuir an righ Sedeciah
fios, agus thug e Ieremiah am fàidh
d'a ionnsuidh gus an treas dol-a-
steach a ta 'n tigh an Tighearna.
Agus thuirt an righ ri Ieremiah,
Feòruichidh mi ni àraidh dhiot; na
ceil a' bheag orm.
15 Agus thuirt Ieremiah ri Sede-
ciah, Ma dh'innseas mi dhuit, nach
dean thu gu cinntèach mo chur gu
bàs? agus ma bheir mi comhairle
ort, an éisd thu rium?
16 An sin mhionnaich an righ
Sedeciah do Ieremiah os ìosal, ag
ràdh, Mar as beo an Tighearn a rinn
dhuinn an t-anam so, cha chuir mi
gu bàs thu, ni mò bheir mi thairis
thu do làimh na muinntir sin a ta
'g iarruidh d' anama.
17 Agus thuirt Ieremiah ri Sede-
ciah, Mar so deir Iehobhah, Dia nan
sluagh, Dia Israeil, Ma théid thu
gu deimhin thairis gu cinn-fheadhna
righ Bhabiloin, an sin mairidh t-an-
am beo, agus cha loisgear a' chath-
air so le teine; ach mairidh tu beo,
thu féin agus do theaghlach.
18 Ach mur d'théid thu mach gu
cinn-fheadhna righ Bhabiloin, an sin
bheirear a' chathair so do làimh nan
Caldéach, agus loisgidh iad i le teine,
agus cha d'théid thusa féin as o 'n
làmhan.
19 Agus thuirt an righ Sedeciah
ri Ieremiah, Tha eagal nan Iudhach
orm, a theich a chum nan Caldéach,
gu 'n d'thoir iad thairis mi do 'n
làmhan, agus gu 'n dean iad fanaid
orm.
20 Ach thuirt Ieremiah, Cha
d'thoir iad thairis *thu*; thoir géill,
guidheam ort, do ghuth an Tigh-
earna, san ni ta mis' a labhairt riut:
mar sin éiridh gu maith dhuit, agus
mairidh t-anam beo,
21 Ach ma dhiùltas tu dol a mach,
so an ni a thaisbein an Tighearn
dhomhsa:
22 Eadhon, feuch, na h-uile mhna-
than a ta air am fàgail ann an tigh
righ Iudah, bheirear a mach gu cinn-
fheadhna righ Bhabiloin, agus their
iad, Bhrosnuich do chairdean thu,
agus thug iad buaidh ort: chuir iad
do chasan an sàs anns an làthaich,
agus phill iad air an ais.
23 Agus bheir iad a mach d' uile
mhnathan, agus do chlann a chum
nan Caldéach, agus cha d'théid thu
féin as o'n làmhan, ach glacar thu le
làimh righ Bhabiloin, agus bidh tu
coireach anns a' bhaile so bhi air a
losgadh le teine.

24 An sin thuirt Sedeciah ri Ieremiah, Na biodh fios aig duine-sam bith air na briathraibh so, agus cha 'n fhaigh thu bàs.

25 Ach ma chluinneas na h-uachdarain gu 'n do labhair mise riut, agus gu 'n d'thig iad do d' ionnsuidh, agus gu 'n abair iad riut, Innis duinn a nis ciod a thuirt thu ris an righ, na ceil e oirnne, agus cha chuir sinn gu bàs thu; mar an ceudna ciod a thuirt an righ riutsa:

26 An sin their thu riu, Thaisbein mi m' achuinge ann an làthair an righ, nach d'thugadh e orm pillcadh gu tigh Ionatain, a dh' fhaotuinn bàis an sin.

27 Agus thàinig na h-uachdarain uile gu Ieremiah, agus dh'fhiosruich iad dheth, agus dh' innis e dhoibh do réir nan uile bhriathran so a dh' àithn an righ dha: mar sin sguir iad do labhairt ris, oir cha do mhothaicheadh a' chuis.

28 Mar sin dh' fhan Ieremiah ann an cùirt a' phrìosuin, gus an là san do ghlacadh Ierusalem; agus bha e *'n sin* an uair a ghlacadh Ierusalem.

CAIB. XXXIX.

ANN an naothamh bliadhna Shedeciah righ Iudah, anns an deicheamh mìos, thàinig Nebuchadnesar righ Bhabiloin, agus 'uile fheachd an aghaidh Ierusaleim, agus champaich iad m' a timchioll[b].

2 Ann an aon bhliadhna deug Shedeciah, anns a' cheathramh mìos, air an naothamh là do 'n mhìos, bha a' chathair air a briseadh suas.

3 Agus thàinig uile chinn-fheadhna righ Bhabiloin a steach, agus shuidh iad anns a' gheata sa' mheadhon; Nergal-sareser, Samgarnebo, Sarsechim, Rabsaris, Nergal-sareser, Rabmag, leis a' chuid eile air fad do cheanna-feadhna righ Bhabiloin.

4 Agus tharladh, an tra chunnaic Sedeciah righ Iudah iad, agus na fir-chogaidh uile, gu 'n do theich iad, agus gu'n deachaidh iad a mach as a' chathair anns an oidhche, air slighe gàraidh an righ, trìd a' gheataidh, eadar an dà bhalla; agus chaidh iad a mach air slighe a' chòmhnaird.

5 Ach lean feachd nan Caldéach air an tòir, agus rug iad air Sedeciah ann an còmhnardaibh Iericho; agus ghlac iad e, agus thug iad e gu Nebuchadnesar righ Bhabiloin, aig Riblah, ann am fearann Hamait far an d' thug e breth air.

6 An sin mharbh righ Bhabiloin mic Shedeciah, ann an Riblah, f chomhair a shùl: uile mhaithea Iudah mar an ceudna mharbh rig Bhabiloin.

7 Agus chuir e mach sùilean Sh deciah, agus cheangail e le slabh ruidhean e, a chum a thoirt gu Ba bilon.

8 Agus loisg na Caldéich tigh a righ, agus tighean an t-sluaigh l teine, agus bhris iad sìos ballacha Ierusaleim.

9 An sin thug Nebusar-adan cean nard an fhreiceadain leis nan braighdean gu Babilon am fuigh leach sluaigh a dh'fhan anns a chathair, agus iadsan a theich thairi d' a ionnsuidh, leis a' chuid eil do 'n t-sluagh a dh'fhan *beò*.

10 Ach cuid do bhochdaibh a t-sluaigh, aig nach robh ni sam bith dh' fhàg Nebusar-adan ceannard a fhreiceadain ann am fearann Iudah agus thug e dhoibh fion-liosan agu machraichean anns an àm sin.

11 Agus thug Nebuchadnesar rig Bhabiloin àithne mu thimchioll Ie remiah do Nebusar-adan ceannar an fhreiceadain, ag ràdh,

12 Thoir leat e, agus thoir air mhaith dha, agus na dean cron san bith air, ach dean ris amhuil mar their e riut.

13 Mar sin chuir Nebusar-ada ceannard an fhreiceadain fios, agu Nebusasban, Rabsaris, agus Nergal sareser, Rabmag, agus uile chinn fheadhna righ Bhabiloin:

14 Chuir eadhon iadsan fios, agu thug iad Ieremiah mach a cùirt a phrìosuin, agus thug iad e do Ghe daliah mac Ahicaim, mhic Shaphain gu 'thoirt dhachaidh: mar sin ghabl e còmhnuidh ann am measg a t-sluaigh.

15 Agus thàinig focal an Tigh earna chum Ieremiah, 'nuair a bh e *fathast* air a dhruideadh suas an an cùirt a' phrìosuin, ag ràdh,

16 Imich agus labhair ri Ebed melech an t-Etiopach, ag ràdh, Ma so deir Tighearn nan sluagh, Di Israeil, Feuch, bheir mise mo bhriath ran air a' chathair so air son uil agus cha 'n ann air son maith; agu thig iad gu crìch ann ad fhianuis-s anns an là sin.

17 Ach tearnaidh mi thusa san l sin, deir an Tighearn, agus ch

[b] theannaich sc i.

thoirear thairis thu do làimh na muinntir roimh am bheil eagal ort.
18 Oir tearnaidh mi thu, agus cha tuit thu leis a' chlaidheamh, ach bidh t'anam mar chobhartach agad, a chionn gu 'n do chuir thu do dhòchas annam-sa, deir an Tighearn.

CAIB. XL.

AM focal a thàinig a chum Ieremiah o'n Tighearn, an déigh do Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain a leigeadh as o Ramah, an uair a thugadh e d'a ionnsuidh, agus e ceangailte le slabhruidhean am measg na muinntir sin uile a thugadh air falbh nam braighdean o Ierusalem agus o Iudah, a thugadh ann am braighdeanas gu Babilon.
2 Agus ghabh ceannard an fhreiceadain Ieremiah, agus thuirt e ris, Labhair an Tighearn do Dhia-sa an t-olc so an aghaidh an àite so.
3 A nis thug an Tighearn gu crìch e, agus rinn e mar a labhair e: a chionn gu 'n do pheacaich sibh an aghaidh an Tighearna, agus nach d' thug sibh géill d'a ghuth, air an aobhar sin tha 'n t-olc so air teachd oirbh.
4 Agus a nis feuch, tha mise 'g ad fhuasgladh an diugh o na slabhruidhean a bha air do làmhan; ma chi thu ceart teachd leamsa gu Babilon, thig; agus bheir mi aire mhaith dhuit: ach mur faic thu ceart teachd leamsa gu Babilon, fan: feuch, tha am fearann gu h-iomlan fa d' chomhair: far am faicear ceart agus iomchuidh dhuit dol, theirig [c] ann; agus ciod air bith tuille cha chunnar air ais e.
5 Falbh uime sin air d'ais gu Gedaliah mac Ahicaim, mhic Shaphain, a rinn righ Bhabiloin na uachdaran os cionn bhailtean Iudah, agus gabh còmhnuidh leis, am measg an t-sluaigh: no falbh c'àit air bith am faic thu iomchuidh dol. Mar sin thug ceannard an fhreiceadain biadh agus duais da, agus leig e dha imeachd.
6 An sin chaidh Ieremiah gu Gedaliah mac Ahicaim, gu Mispah, agus ghabh e còmhnuidh leis, am measg an t-sluaigh a dh'fhàgadh anns an fhearann.
7 A nis an uair a chuala uile cheannardan an fheachd a bha 's na machraichibh, iad féin agus an daoine, gu 'n d' rinn righ Bhabiloin Gedaliah mac Ahicaim na uachdaran anns an fhearann, agus gu 'n d' earb e ris fir, agus mnathan, agus clann, eadhon cuid do bhochdaibh an fhearainn, dhiubhsan nach d' thugadh air falbh ann am bruid gu Babilon;
8 An sin thàinig iad gu Gedaliah gu Mispah, eadhon Ismael mac Netaniah, agus Iohanan, agus Ionatan, mic Chareah, agus Seraiah mac Thanhumeit, agus mic Ephai an Netophach, agus Iesaniah mac Maachataich, iad féin agus an daoine.
9 Agus mhionnaich Gedaliah mac Ahicaim mhic Shaphain dhoibhsan, agus do 'n daoine, ag ràdh, Na biodh eagal oirbh géill a thoirt do na Caldéich; gabhaibh còmhnuidh anns an tìr, agus thugaibh géill do righ Bhabiloin, agus éiridh gu maith dhuibh.
10 Air mo shon-sa, feuch, ni mi còmhnuidh ann am Mispah, a fhrithealadh do na Caldéich a thig d'ar n-ionnsuidh; ach sibhse, tionailibh fion, agus meas samhraidh, agus oladh, agus cuiribh iad 'n 'ur soithichibh, agus deanaibh còmhnuidh 'n 'ur bailtibh air an d' rinn sibh greim.
11 Air an dòigh cheudna 'nuair a chuala na h-uile Iudhaich a bha ann am Moab, agus am measg nan Amonach, agus ann an Edóm, agus a bha anns na h-uile dhùchannaibh, gu 'n d'fhàg righ Bhabiloin fuigheall do Iudah, agus gu 'n do chuir e os an cionn Gedaliah mac Ahicaim, mhic Shaphain;
12 An sin phill na h-uile Iudhaich as na h-uile àite gus an robh iad air am fògradh, agus thàinig iad gu tìr Iudah, gu Gedaliah, do Mhispah, agus thionail iad fion, agus meas samhraidh, gu ro-phailt.
13 Agus thàinig Iohanan mac Chareah, agus uile Cheannardan an fheachd a bha 'sna machraichibh, gu Gedaliah do Mhispah;
14 Agus thuirt iad ris, Am bheil fios agad gu cinnteach gu 'n do chuir Baalis righ nan Amonach Ismael mac Netaniah chum do mharbhadh? Ach, cha do chreid Gedaliah mac Ahicaim iad.
15 An sin labhair Iohanan mac Chareah ri Gedaliah ann am Mispah gu h-uaigneach, ag ràdh, Leig dhomh-sa dol, guidheam ort, agus marbhaidh mi Ismael mac Netaniah, agus cha bhi fios aig duine sam bith *air:* c' uim' am marbhadh e thusa, agus gu 'm biodh na h-uile Iudhaich a ta air an cruinneachadh do d'

[c] *rach.*

ionnsuidh air an sgapadh, agus gu
'm bàsaicheadh na tha mairionn do
Iudah?
16 Ach thuirt Gedaliah mac Ahi-
caim ri Iohanan mac Chareah, Cha
dean thu an ni so, oir is breug a tha
thu labhairt do thaobh Ismaeil.

CAIB. XLI.

A NIS tharladh air an t-seachd-
amh mìos, gu 'n d' thàinig Is-
mael mac Netaniah, mhic Elisama,
do 'n t-siol rioghail, agus maithean
an righ, eadhon deich fir, maille ris,
gu Gedaliah mac Ahicaim do Mhis-
pah, agus an sin dh'ith iad aran le
chéile ann am Mispah.
2 An sin dh' éirich Ismael mac
Netaniah, agus na deich fir a bha
maille ris, agus bhuail iad Geda-
liah mac Ahicaim, mhic Shaphain,
leis a' chlaidheamh, agus mharbh
iad e, esan a chuir righ Bhabiloin
na uachdaran os cionn an fhear-
ainn.
3 Mharbh Ismael mar an ceudna
na h-Iudhaich uile bha maille ris,
maille ri Gedaliah ann am Mispah,
agus na Caldéich a fhuaireadh an
sin, na fir-chogaidh.
4 Agus tharladh air an dara là,
an déigh dha Gedaliah a mharbh-
adh, agus gun fhios aig duine sam
bith *air;*
5 Gu 'n d' thàinig daoine àraidh
o Shechem, o Shiloh, agus o Shama-
ria, ceithir fichead fear, aig an robh
am feusagan air am bearradh, an
eudaichean air an srachdadh, agus
iad féin gearrta, le tabhartasaibh
agus tùis nan làimh, gu 'n toirt gu
tigh an Tighearna.
6 Agus chaidh Ismael mac Neta-
niah mach o Mhispah nan còdhail,
a' gul fad na slighe [d]; agus tharladh
an uair a choinnich e iad, gu'n
d'thubhairt e riu, Thigibh gu Geda-
liah mac Ahicaim.
7 Agus tharladh an uair a thàinig
iad gu meadhon a' bhaile, gu 'n do
mharbh Ismael mac Netaniah iad,
agus thilg e iad ann am meadhon
an t-sluichd, e féin agus na daoine
bha leis.
8 Ach fhuaireadh nam measg
deichnear fhear a thubhairt ri Is-
mael, Na marbh sinne: oir tha ion-
mhasan againn sa' mhachair, do
chruineachd, agus do corna, agus
do oladh, agus do mhil. Mar sin
sguir e, agus cha do mharbh e iad
am measg am bràithrean.
9 A nis b'e 'n slochd anns an d
thilg Ismael uile chorpa marbha na
daoine a mharbh e air son Gheda-
liah, *an slochd* sin a rinn Asa a
righ air eagal Bhaasa righ Israeil
lion Ismael mac Netaniah e leo-sa
a mharbhadh.
10 An sin thug Ismael leis ann
am bruid na h-uile bha làthair do
'n t-sluagh a bh' ann am Mispah
eadhon nigheana an righ, agus an
sluagh uile a dh'fhan ann am Mis-
pah, a thug Nebusar-adan ceannard
an fhreiceadain do Ghedaliah mac
Ahicaim; thug eadhon Ismael mac
Netaniah leis ann am bruid iad,
agus dh'imich e gu dol thairis a
chum nan Amonach.
11 Ach an uair a chuala Iohanan
mac Chareah, agus uile cheannard-
an an fheachd, a bha maille ris, an
t-olc *ud* a rinn Ismael mac Neta-
niah,
12 An sin thug iad leo na daoine
air fad, agus chaidh iad a chogadh
ri Ismael mac Netaniah, agus fhuair
iad e aig na h-uisgeachaibh mòra a
ta an Gibeon.
13 A nis tharladh an uair a chunn-
aic an sluagh sin uile bha le Is-
mael Iohanan mac Chareah, agus
uile cheannardan an fheachd a bha
maille ris, gu 'n robh iad an sin
aoibhneach.
14 Agus thionndaidh an sluagh
uile, a thug Ismael air falbh ann am
bruid o Mhispah, mu 'n cuairt, agus
phill iad, agus chaidh iad gu Ioha-
nan mac Chareah.
15 Ach chaidh Ismael mac Neta-
niah as o Iohanan le ochdnar fhear,
agus chaidh e chum nan Amonach.
16 An sin ghabh Iohanan mac
Chareah, agus uile cheannardan an
fheachd a bha leis, uile iarmad an
t-sluaigh a bhuin e o Ismael mac
Netaniah, o Mhispah, (an déigh dha
Gedaliah mac Ahicaim a mharbh-
adh,) gaisgich, fir-chogaidh, agus
mnathan, agus clann, agus caillean-
aich, a thug e air an ais o Ghibeon:
17 Agus dh'imich iad, agus ghabh
iad còmhnuidh ann an aitreabh
Chimhàim, a ta làimh ri Betlehem,
a chum falbh gu dol a steach do 'n
Eiphit, a fianuis nan Caldéach:
18 Oir bha eagal orra rompa, a
chionn gu 'n do mharbh Ismael
mac Netaniah Gedaliah mac Ahi-
caim, a rinn righ Bhabiloin na
uachdaran anns an fhearann.

[d] *ag imeachd agus a' gul.* Eabh.

CAIB. XLII.

AN sin thàinig am fagus uile
cheannardan an fheachd, agus
Iohanan mac Chareah, agus Iesa-
niah mac Hosaiah, agus an sluagh
gu h-iomlan, o'n bheag gus a' mhòr;
2 Agus thubhairt iad ri Ieremiah
am fàidh, Biodh ar n-achuinge,
guidheamaid ort, taitneach ann ad
làthair, agus dean urnuigh air ar son
ris an Tighearn do Dhia, eadhon
air son an iarmaid so uile, (oir cha
d' fhàgadh dhinn ach beagan do
mhòran, mar a tha do shùilean 'gar
faicinn,)
3 Gu seòladh an Tighearn do
Dhia dhuinn an t-slighe anns an
gluais sinn, agus an ni a tha sinn ri
dheanamh.
4 Agus thuirt Ieremiah am fàidh
riu. Chuala mi; feuch, ni mise urn-
uigh ris an Tighearn bhur Dia do
réir 'ur briathran; agus tarlaidh, ge
b'e freagradh a bheir an Tighearn
dhuibh. gu 'n innis mise dhuibh e:
cha chum mi ni sam bith air ais
uaibh.
5 Agus thubhairt iad ri Ieremiah,
Biodh an Tighearn na fhianuis fhìor
agus dhìleas eadaruinn, mur dean
sinne gach ni air son an cuir an
Tighearn do Dhia do 'r n-ionnsuidh
thu.
6 Ma 's maith no ma 's olc e, bheir
sinn géill do ghuth an Tighearna ar
Dia, gus am bheil sinn 'gad chur; a
chum as gu 'n éirich gu maith
dhuinn an uair a bhios sinn umhal
do ghuth an Tighearna ar Dia.
7 Agus tharladh an ceann dheich
laithean, gu 'n d'thàinig guth an
Tighearna do Ieremiah.
8 An sin ghairm e Iohanan mac
Chareah, agus uile cheannardan an
fheachd a bha maille ris, agus an
sluagh uile, o'n bheag gus a' mhòr,
9 Agus thuirt e riu, Mar so deir
an Tighearn Dia Israeil, gus an do
chuir sibh mise chum 'ur n-achuinge
a chur suas na làthair;
10 Ma dh'fhanas sibh an còmh-
nuidh anns an tìr so, an sin togaidh
mise sibh, agus cha tilg mi sìos;
agus suidhichidh mi sibh, agus cha
spion mi nìos: oir is aithreach leam
an t-olc a rinn mi oirbh.
11 Na biodh eagal righ Bhabiloin
oirbh, as am bheil sibh a' gabhail
eagail: na biodh eagal oirbh roimhe,
deir an Tighearn; oir tha mise leibh
gu'r tearnadh, agus gu'r saoradh as
a làimh.
12 Agus nochdaidh mi tròcairean
duibh, agus gabhaidh esan truas
dibh, agus suidhichidh e sibh 'nur
duthaich féin.
13 Ach ma their sibh, Cha ghabh
sinn còmhnuidh anns an fhearann
so; air chor as nach d'thoir sibh
géill do ghuth an Tighearna bhur
Dia,
14 Ag ràdh, Ni h-eadh; ach théid
sinn do thìr na h-Eiphit, far nach
faic sinn cogadh sam bith, ni mò
chluinneas sinn fuaim na trompaide,
no bhios easbhuidh arain oirnn;
agus an sin gabhaidh sinn còmh-
nuidh:
15 (Seadh a nis uime sin éisdibh
focal an Tighearna, O iarmaid Iu-
dah, Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, Ma chuireas sibh
do rìreadh 'ur n-aghaidh ri dol do 'n
Eiphit, agus gu 'n d'théid sibh an
sin air chuairt;)
16 An sin tarlaidh gu 'n dean an
claidheamh, roimh am bheil eagal
oirbh, 'ur glacadh an sin ann an tìr
na h-Eiphit; agus a' ghort, roimh
am bheil eagal oirbh, dlù-leanaidh
air 'ur tòir an sin anns an Eiphit;
agus an sin gheibh sibh bàs.
17 Is amhluidh a thachaireas do
na h-uile dhaoin' a chuireas an agh-
aidh ri dol do'n Eiphit gu fantuinn
air chuairt an sin; bàsaichidh iad
leis a' chlaidheamh, leis a' ghort,
agus leis a' phlàigh: agus cha bhi
aon a mhaireas, no théid as o'n olc
a bheir mis' orra.
18 Oir mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, Mar a bha
m'fhearg agus mo chorruich air a
dòrtadh a mach air luchd-àiteach-
aidh Ierusaleim, is amhluidh bhios
mo chorruich air a dortadh a mach
oirbhse 'n tra théid sibh a steach
do'n Eiphit: agus bithidh sibh 'n'ur
mallachadh, agus 'n'ur n-uamhas,
agus 'n'ur mallachd, agus 'n'ur mas-
ladh; agus cha'n fhaic sibh an t-àite
so ni 's mò.
19 Is e focal an Tighearna do'r
taobh-sa, O fhuigheall Iudah, Na
rachaibh do'n Eiphit: biodh fios
cinnteach agaibh gu 'n d' thug mise
rabhadh dhuibh an diugh.
20 Gu deimhin chuir sibh an
gnìomh cealg an aghaidh 'ur n-an-
ama féin: oir chuir sibh mise chum
an Tighearna bhur Dia, ag ràdh,
Guidh air ar son-ne ris an Tighearn
ar Dia, agus do réir gach ni a their
an Tighearn ar Dia, mar sin innis
duinn, agus ni sinne.
21 Agus dh' innis mise dhuibh air
an là an diugh, ach cha d'thug sibhse
géill do ghuth an Tighearna bhur

Dia, no do aon ni air son an do
chuir e mise do'r n-ionnsuidh.
22 Air an aobhar sin biodh dearbh
fhios agaibh gu 'm bàsaich sibh leis
a' chlaidheamh, agus leis a' ghort,
agus leis a' phlàigh, anns an àite gus
an àill leibh siubhal gu fantuinn air
chuairt.

CAIB. XLIII.

AGUS tharladh, tra sguir Iere-
miah do labhairt ris an iomlan
do'n t-sluagh uile bhriathran an
Tighearna an Dia, air son an do
chuir an Tighearn an Dia esan d'an
ionnsuidh, *eadhon* nan uile bhriath-
ra so;
2 Gu 'n do labhair Asariah mac
Hosaiah, agus Iohanan mac Cha-
reah, agus na daoine uaibhreach
uile, ag ràdh ri Ieremiah, Is breug a
tha thu labhairt: cha do chuir an
Tighearn ar Dia thu gu ràdh, Na
rachaibh do 'n Eiphit a dh'fhan-
tuinn air chuairt an sin.
3 Ach tha Baruch mac Neriah
'gad bhrosnuchadh 'nar n-aghaidh,
a chum ar toirt suas do làimh nan
Caldéach, a chum ar marbhadh, no
ar toirt air falbh nar braighdean gu
Babilon.
4 Mar so cha d'thug Iohanan mac
Chareah, agus uile cheannardan an
fheachd, agus an sluagh uile, géill
do ghuth an Tighearna, gu còmh-
nuidh ghabhail ann an tìr Iudah.
5 Ach ghabh Iohanan mac Cha-
reah, agus uile cheannardan an
fheachd, a' mheud as a bha làthair
do Iudah, a phill o na h-uile chin-
nich gus an robh iad air am fog-
radh, gu còmhnuidh ghabhail ann
an tìr Iudah;
6 Na fir, agus na mnathan, agus
a' chlann, agus nigheanan an righ,
agus gach neach a dh'fhàg Nebu-
saradan ceannard an fhreiceadain
le Gedaliah mac Ahicaim mhic Sha-
phain, agus Ieremiah am fàidh, agus
Baruch mac Neriah;
7 Agus dh'imich iad gu tìr na
h-Eiphit; oir cha d'thug iad géill
do ghuth an Tighearna; agus thàin-
ig iad eadhon gu Tahpanes.
8 An sin thàinig focal an Tigh-
earna gu Ieremiah ann an Tahpanes,
ag ràdh,
9 Gabh ann ad làimh clachan
mòra, agus folaich iad anns a'
chreadh, ann an àth nan clacha-
creadha, a ta aig dol a steach tighe
Pharaoih, ann an Taphanes, ann an
sealladh fheara Iudah.
10 Agus abair riu, Mar so deir
Tighearn nan sluagh, Dia Israeil;
Feuch, cuiridh mise fios, agus gabh-
aidh mi Nebuchadnesar righ Bha-
biloin, mo sheirbhiseach, agus suidh-
ichidh mi a righ-chaithir air na
clachaibh so a dh'fholaich mi, agus
sgaoilidh e a phailliun rioghail
tharta.
11 Agus thig e, agus buailidh e
tìr na h-Eiphit, iadsan a ta chum
bàis, le bàs; agus iadsan a ta chum
daorsa, le daorsa; agus iadsan a ta
chum a' chlaidheimh, leis a chlaidh-
eamh.
12 Agus fadaidh mise teine ann
an tighibh dhée na h-Eiphit; agus
loisgidh esan iad, agus bheir e air
falbh nam braighdean iad, agus éid-
idh se e féin le tìr na h-Eiphit, mar
a dh'éideas buachaill e féin le 'thrus-
can; agus théid e mach as sin ann
an sìth.
13 Brisidh e fòs dealbhan tighe
na gréine a ta an tìr na h-Eiphit,
agus tighean dée na h-Eiphit loisg-
idh e le teine.

CAIB. XLIV.

AM focal a thàinig gu Ieremiah
mu thimchioll nan uile Iudh-
ach a ta chòmhnuidh ann am fear-
ann na h-Eiphit, a ta chòmhnuidh
aig Migdol, agus aig Tahpanes, agus
aig Noph, agus ann an dùthaich
Phatrois, ag radh,
2 Mar so deir Tighearn nan sluagh,
Dia Israeil, chunnaic sibh an t-uile
olc a thug mise air Ierusalem agus
air uile bhailtibh Iudah; oir feuch
an diugh tha iad nam fàsach, agus
cha'n 'eil neach 'gan àiteachadh.
3 Air son an aingidheachd a chuir
iad an gnìomh, a chum mis' a bhros-
nuchadh gu feirg, le iad a dhol a
losgadh tùise, gu seirbhis a thoirt
do dhéibh eile nach b'aithne dhoibh;
dhoibhsan, dhuibhse, no do 'ur
n-aithrichibh.
4 Chuir mi mar an ceudna do'r
n-ionnsuidh m'uile sheirbhisich na
fàidhean, ag éirigh gu moch agus
'gan cur a mach, ag ràdh, Guidh-
eam oirbh, na deanaibh an nì gràin-
eil so as fuathach leam-sa.
5 Ach cha d'éisd iad, ni mò
thionndaidh iad an cluas, gu pil-
leadh o'n aingidheachd, agus gun
tùis a losgadh do dhéibh eile.
6 Uime sin bha m'fhearg agus
mo chorruich air a taomadh a mach,
agus air lasadh ann am bailtibh Iu-
dah, agus ann an sràidibh Ierusaleim,
agus tha iad nam fàsach, agus nan
làraich sgaoilte, mar air an là an
diugh.
7 Agus a nis mar so deir Ieho-

bhah Dia nan sluagh, Dia Israeil;
C'uim' am bheil sibh a' cur an
gnìomh an uile mhòir so an aghaidh
'ur n-anama féin, 'a ghearradh as
uaibh an fhir agus na mnà, an lein-
ibh agus an naoidhein, a mach a
Iudah; ionnus nach fàgar fuigheall
beo dhibh;
8 Agus gu bheil sibh 'gam bhros-
nuchadh-sa gu corruich le oibribh
'ur làmh, a' losgadh tuise do dhéibh
coimheach ann an tìr na h-Eiphit
gus am bheil sibh air dol a ghabhail
còmhnuidh; a chum gu 'm biodh
sibh air 'ur gearradh as, agus gu 'm
biodh sibh 'nur mallachadh, agus
'nur masladh am measg uile chin-
neacha na talmhainn:
9 An do dhichuimhnich sibh aing-
idheachd bhur n-aithrichean, agus
aingidheachd righrean Iudah, agus
aingidheachd am mnathan, agus 'ur
n-aingidheachd féin, agus aingidh-
eachd 'ur ban, a chuir iad an gnìomh
ann am fearann Iudah, agus ann an
sràidibh Ierusaleim.
10 Cha 'n 'eil iad air an irisleach-
adh gus an là an diugh, ni mò ghabh
iad eagal, no ghluais iad ann am
laghsa, no ann an reachdaibh, a
chuir mi roimhibhse, agus roimh 'ur
n-aithrichibh.
11 Uime sin mar so deir Tighearn
nan sluagh, Dia Israeil, Feuch, cuir-
idh mise mo ghnùis 'nur n-aghaidh
a chum uilc, eadhon a chum Iudah
uile a ghearradh air falbh.
12 Agus gabhaidh mi fuigheall
Iudah, a chuir an aghaidh ri dol do
thìr na h-Eiphit gu fantuinn air
chuairt an sin, agus caithear iad uile
ann an tìr na h-Eiphit; tuitidh iad
leis a' chlaidheamh, caithear iad
leis a' ghort; o'n bheag gus a' mhòr,
bàsaichidh iad leis a' chlaidheamh,
agus leis a' ghort; agus bidh iad
nam mallachadh, agus nan uamhas,
agus nam mallachd, agus nam mas-
ladh.
13 Agus smachdaichidh mi iadsan
a ta chòmhnuidh ann an tìr na
h-Eiphit, mar a smachdaich mi Ie-
rusalem, leis a' chlaidheamh, leis a'
ghort, agus leis a' phlàigh.
14 Agus do fhuigheall Iudah a
ta air teachd air chuairt do 'n Eiph-
it, cha bhi neach a théid as no
mhaireas beo, gu pilleadh do thìr
Iudah, gus am bheil iad an geall air
pilleadh a ghabhail còmhnuidh;
seadh, cha phill ach iadsan a théid
as.
15 An sin na h-uile dhaoine aig
an robh fios gu 'n do loisg am
mnathan tuis do dhéibh eile, agus
na h-uile mhnathan a sheas dlù,
sluagh mòr, eadhon an t-uile shluagh
a bha chòmhnuidh ann an tìr na
h-Eiphit, ann am Patros, fhreagair
iad Ieremiah, ag ràdh,
16 Do thaobh an fhocail a labhair
thu ruinn ann an ainm an Tighearna,
cha'n éisd sinn riut.
17 Ach ni sinn gu deimhin gach
uile ni a thig a mach as ar beul féin,
a losgadh tùise do bhan-righinn
nèimhe, agus a thaomadh a mach
thabhartasa-dibhe dh'i; amhuil a
rinn sinn, sinn féin agus ar n-aith-
richean, ar righrean, agus ar n-uais-
lean, ann am bailtibh Iudah, agus
ann an sràidibh Ierusaleim: oir an
sin bha pailteas bidh againn, agus
shoirbhich leinn, agus cha'n fhaca
sinn olc air bith.
18 Ach o 'n àm an do sguir sinn
do losgadh tùise do bhan-righinn
nèimhe, agus do thaomadh a mach
thabhartasa-dibhe dh'i, bha eas-
bhuidh nan uile nithe oirnn, agus
bha sinn air ar caitheamh leis a'
chlaidheamh agus leis a' ghort.
19 Agus an uair a loisg sinn tùis
do bhan-righinn nèimhe, agus a
dhòirt sinn a mach tabhartasa-dibhe
dh'i, an d'rinn sinn breacagan dh'i
d'a h-aoradh, agus a dhòrtadh
thabhartasa-dibhe dh'i, as eagmhais
ar feara?
20 An sin labhair Ieremiah ris an
uile shluagh, ris na fearaibh, agus
ris na mnaibh, agus ris an uile
shluagh a thug dha freagradh, ag
ràdh,
21 An tùis a loisg sibh ann am
bailtibh Iudah, agus ann an sraidibh
Ierusaleim, sibh féin, agus 'ur n-aith-
richean, 'ur righrean, agus 'ur
n-uachdarain, agus sluagh an fhear-
ainn, nach do chuimhnich an Tigh-
earn iad, agus nach d'thàinig iad na
aire?
22 Air chor as nach feudadh an
Tighearn giùlan *leibh* ni b'fhaide,
air son aingidheachd 'ur deanadais;
air son nan gràinealachdan a chuir
sibh an gnìomh: air an aobhar sin
tha 'ur fearann na fhàsach, agus na
uamhas, agus na mhallachd, gun aon
fhear-àiteachaidh, mar air an là an
diugh.
23 A chionn gu 'n do loisg sibh
tùis, agus a chionn gu 'n do pheac-
aich sibh an aghaidh an Tighearna,
agus nach d'thug sibh géill do ghuth
an Tighearna, ni mò ghluais sibh na
lagh, no na reachdaibh, no na àith-
eantaibh: air an aobhar sin tha'n
t-olc so air teachd oirbh, mar air an
là an diugh.

24 Os barr, thuirt Ieremiah ris an t-sluagh uile, agus ris na mnaibh uile, Eisdibh focal an Tighearna, uile Iudah a ta an tìr na h-Eiphit.

25 Mar so labhair Tighearn nan sluagh, Dia Israeil, ag ràdh, Labhair sibh fèin agus 'ur mnathan le'r beoil, agus chuir sibh an gnìomh le'r làmhan, ag ràdh, Coimhlionaidh sinn gu deimhin ar bòidean a thug sinn, gu tùis a losgadh do bhan righinn neimhe, agus tabhartasa dibhe dhòrtadh a mach dh'i: ni sibh gu deimhin 'ur bòidean a dhaingneachadh, agus ni sibh gu deimhin 'ur bòidean a choimhlionadh.

26 Uime sin éisdibh focal an Tighearna, uile Iudah, ta chòmhnuidh ann an tìr na h-Eiphit; Feuch, mhionnuich mise air m'ainm mòr, deir an Tighearn, nach bi m' ainm ni 's mò air 'ainmeachadh ann am beul duin' air bith do Iudah, ann an uile thìr na h-Eiphit, ag ràdh, Mar as beo an Tighearn Dia.

27 Feuch, ni mise faire os an cionn air son uilc, agus cha'n ann air son maith, agus sgriosar gach duine do Iudah a tà 'n tir na h-Eiphit, leis a' chlaidheamh, agus leis a' ghort, gus am bi làn-chrìoch orra.

28 Agus a' mhuinntir a théid as o'n chlaidheamh, pillidh iad o thìr na h-Eiphit gu tìr Iudah, tearc ann an àireamh: agus aithnichidh uile fhuigheall Iudah a chaidh air chuairt do thìr na h-Eiphit, cò am focal a sheasas, m'fhocal-sa, no am focal-san.

29 Agus *bidh* so mar chomhara dhuibh, deir an Tighearn, gur mis a smachduich sibh anns an àite sin, a chum gu'n aithnich sibh gu cinnteach gu seas mo bhriathran-sa 'nur n-aghaidh a chum *'ur* dochainn.

30 Mar so deir an Tighearn, Feuch, bheir mise Pharaoh-hophra righ na h-Eiphit do làimh a naimhdean, agus do làimh na muinntir a ta 'g iarruidh 'anama; mar a thug mi Sedeciah righ Iudah do làimh Nebuchadnesair righ Bhabiloin, agus fear-tòrachd [c] 'anama.

CAIB. XLV.

AM focal a labhair Ieremiah am fàidh ri Baruch mac Neriah, 'nuair a sgrìobh e na briathran so ann an leabhar o bheul Ieremiah, ann an ceathramh bliadhna Iehoiacim mhic Iosiah righ Iudah, ag ràdh,

2 Mar so labhair an Tighearn Dia Israeil do d' thaobh-sa, O Bharuich;

3 Thubhairt thu, Mo thruaighe mise nis! oir chuir an Tighearn bròn ri m' dhoilghios; tha mi sgìth le m' osnaibh, agus fois air bith cha d'fhuair mi!

4 Mar so their thu ris, Mar so thubhairt an Tighearn, Feuch, an ni sin a thog mi, tilgidh mi sìos; agus an ni sin a shuidhich mi spìonaidh mi nìos; eadhon am fearann so gu h-iomlan.

5 Agus am bheil thus' ag iarruidh air do shon féin nithe mòra? Na h-iarr: oir, feuch, bheir mise olc air na h-uile fheoil, deir an Tighearn: ach bheir mi dhuitse d' anam mar chobhartach, anns na h-uile àite gus an d'théid thu.

CAIB. XLVI.

FOCAL an Tighearna a thàinig gu Ieremiah am fàidh, mu thimchioll nan cinneach.

2 Mu thimchioll na h-Eiphit. Do thaobh feachda Pharaoh-necho righ na h-Eiphit, a bha ri taobh na h-aibhne Euphrateis ann an Carchemis, a bhuail Nebuchadnesar righ Bhabiloin, ann an ceathramh bliadhna Iehoiacim, mhic Iosiah, righ Iudah.

3 Gleusaibh an targaid agus an sgiath, agus dlùtnaichibh a chum a' chatha.

4 Uighimichibh na h-eich, agus rachaibh air am muin, a mharc-shluagh; agus seasaibh a mach le ceannbheartaibh; liomhaibh na sleaghan, cuiribh oirbh na lùirichean.

5 C'uim' am faca mi iad so fo gheilt, *agus* a gabhail na ruaige? tha eadhon an daoine cumhachdach air an claoidh; seadh a' teicheadh gu luath, agus gun iad a' sealltuinn nan déigh. Tha eagal air gach làimh, deir an Tighearn.

6 Na teicheadh am fear luath, agus na rachadh am fear làidir as; a làimh na h-airde tuath, ri taobh na h-aibhne Euphrateis, thuislich, agus fhuair iad leagadh.

7 Cò so teachd a nìos mar abhainn, agus a h-uisgeachan ag atadh mar thuiltean?

8 Dh' éirich an Eiphit mar abhainn, tha a h-uisgeachan ag atadh mar thuiltean, agus tha i 'g ràdh, Théid mi suas, còmhdaichidh mi am fearann, sgriosaidh mi a' chathair

[c] *a bha 'g iarruidh.*

agus iadsan a ta 'ga h-àiteachadh.
9 Rachaibh air 'ur n-eachaibh,
agus bithibh air mhire-chatha; air
na carbadaibh, agus rachadh na fir-
chogaidh a mach: na h-Etiopaich,
agus na Libianaich a ghlacas agus
a chuireas air lagh am bogha.
10 Oir is e so là Tighearna nan
sluagh, là dioghaltais, a chum e féin
a dhioladh air a naimhdibh: agus
sluigidh an claidheamh, agus bidh e
sàthach, agus cuirear air mhisg e le
'n fuil: oir tha iobairt aig Tighearn
nan sluagh anns an tìr mu thuath,
làimh ri abhainn Euphrateis.
11 Theirig suas gu Gilead, agus
gabh ioc-shlaint, O òg-bhean, a nigh-
ean na h-Eiphit; is diomhain duit
mòran chungaidhean - leigheis a
ghnàthachadh: air do leigheas cha
bhi thu.
12 Chuala na cinnich do mhas-
ladh, agus lìon do ghaoir an talamh:
oir thuislich iad, an laoch an agh-
aidh an laoich; thuit iad araon le
chéile.
13 Am focal a labhair an Tighearn
ri Ieremiah am fàidh, mu theachd
Nebuchadnesair righ Bhabiloin, a
bhualadh tìre na h-Eiphit.
14 Foillsichibh anns an Eiphit,
agus cuiribh an céill ann am Mig-
dol; innsibh fòs ann an Noph, agus
ann an Tahpanes abraibh; Seas
daingean, agus deasuich thu féin;
oir shluig an claidheamh a' mhuinn-
tir a ta mu 'n cuairt duit.
15 C'uim' am bheil do chumhachd-
aich air an leagail? cha do sheas
iad, a chionn gu 'n do thilg an Tigh-
earn sìos iad.
16 Thug e air mòran tuisleachadh,
seadh tuiteam air muin a' chéile [f]:
thubhairt iad uime sin, Thigibh, agus
pilleamaid gu 'r sluagh féin, agus gu
tìr ar dùchais, o chlaidheamh a'
mhillteir.
17 Dh'éigh iad an sin, O Pharaoih,
a righ na h-Eiphit, chuir ioma-luasg-
adh air a' choinneamh a shuidhich-
eadh [g].
18 Mar is beo mise, deir an Righ,
d' an ainm Iehobhah Dia nan sluagh,
gu deimhin mar Thabor am measg
nam beann, agus mar Charmel ri
taobh na fairge, thig e.
19 Cuir d' airneis an uigheam air
son dol air ghluasad, O a nighean a
ta chòmhnuidh san Eiphit; oir bidh
Noph na fhàsach, bidh e fòs na làr-
aich sgaoilte, gun aon 'ga àiteach-
adh.
20 Is agh aig am bheil aogus àl-
uinn an Eiphit; tha milleadh o 'n
airde tuath a' teachd *na h-aghaidh.*
21 Tha a fir - thuarasdail fòs na
meadhon mar dhaimh bhiadhta;
gidheadh thionndaidh eadhon iad-
san an cùlaobh, theich iad le cheile,
cha do sheas iad; a chionn gu'n d'
thàinig orra là an aimhleis, aimsir
an smachdachaidh.
22 Théid a guth a mach mar
ghuth nathrach; oir gluaisidh iad
mar armailt, agus thig iad na h-agh-
aidh le tuaghaibh, mar luchd-gear-
radh chraobh.
23 Gearraibh sìos a coillteach,
deir an Tighearn, air chor as nach
bi i r'a faotainn le iarruidh; ge
lìonmhoire iad na locuist, agus ge
nach feudar an àireamh.
24 Tha amhluadh air nighinn na
h-Eiphit; thugadh thairis i do laimh
sluaigh na h-airde tuath.
25 Thubhairt Tighearn nan sluagh,
Dia Israeil, Feuch, smachdaichidh
mise Amon No, agus Pharaoh, agus
an Eiphit, agus a dée, agus a righ-
rean; eadhon Pharaoh agus iadsan a
ta cur an dòchais ann.
26 Agus bheir mi thairis iad do
làimh na muinntir a ta 'g iarruidh
an anama, eadhon do làimh Nebu-
chadnesair righ Bhabiloin, agus do
làimh a sheirbhiseach: agus na
dhéigh sin àitichear i, mar anns na
laithibh o shean, deir an Tighearn.
27 Ach na biodh eagal ortsa, O
Iacoib, m' òglaich, agus na biodh
geilt ort, O Israeil; oir, feuch, bheir
mise tearuint thu o chéin, agus do
shliochd o thìr an daorsa; agus pill-
idh Iacoib, agus gheibh e fois agus
sìth; agus cha bhi aon neach ann a
chur eagail air.
28 Na biodh eagal ort, O Iacoib
m' òglaich, deir an Tighearn, oir tha
mise maille riut; ged bheir mi crìoch
iomlan air na h-uile chinnich gus an
d' fhògair mi thu, gidheadh cha
d'thoir mi crìoch iomlan ortsa: ach
smachdaichidh mi thu ann an tomh-
as, agus cha 'n fhuiling mi dhuit dol
as gu h-iomlan saor.

CAIB. XLVII.

FOCAL an Tighearna a thàinig gu
Ieremiah am fàidh do thaobh
nam Philisteach, mu'n do bhuail
Pharaoh Gasa.
2 Mar so deir an Tighearn. Feuch,
tha uisgeachan a' teachd a nìos o 'n
airde tuath, agus fàsaidh iad nan
tuil a thig thairis, agus a chòmhd-
aicheas am fearann, agus gach nì ta

[f] *cach a chéile.* [g] *chuir ioma-luasgadh bacadh, etc.*

ann; a' chathair, agus iadsan a ta 'g
a h-àiteachadh: agus éighidh na
daoine gu h-ard, agus ni uile luchd-
àiteachaidh na tire tuireadh.
3 Ri fuaim tartair ionganan eacha
meamnach, ri farum a' charbad, ri
stairirich a rothan, cha seall na
h-aithrichean air an ais ri 'n cloinn,
le laigse làmh.
4 Air son an là a ta teachd a
chreachadh nam Philisteach uile,
agus a ghearradh air falbh o Thirus
agus o Shidon gach fear-cuideach-
aidh a ta mairionn: oir creachaidh
an Tighearn na Philistich, fuigheall
tìre Chaphtoir.
5 Thàinig maoile air Gasa; mhill-
eadh Ascelon. O fhuigheall na
glinne; cia fhada ni thusa thu féin
a ghearradh?
6 Ho! a chlaidheimh Iehobhah!
cia fhada gus an gabh thu fois?
taisg thu féin ann ad thruaill, gabh
fois, agus bi sàmhach.
7 Cionnus a dh' fheudas e bhi
sàmhach, o thug an Tighearn àithne
dha? An aghaidh Asceloin, agus an
aghaidh oir-thir na fairge, an sin dh'
orduich se e.

CAIB. XLVIII.

MU thimchioll Mhoaib. Mar so
deir Tighearn nan sluagh, Dia
Israeil; Is anaoibhinn do Nebo! oir
tha e air a chreachadh: tha Ciriat-
aim air a chur gu h-amhluadh, air a
ghlacadh; tha e air a mhaslachadh,
an daingneach ard, agus air a bhris-
eadh sìos.
2 Ni 's mò cha bhi uaill aig Moab
ann an Hesbon; dhealbh iad olc na
aghaidh, *ag ràdh*, Thigibh, agus
gearramaid as e o bhi na chinneach:
millear thusa mar an ceudna, O
Mhadmein, bidh an claidheamh air
do thoir.
3 Tha fuaim éighich o Horonaim,
milleadh agus àr mòr.
4 Tha Moab air a mhilleadh, thug
a chlann bheag air an gaoir a bhi an
a claìnntinn.
5 Gu dearbh aig uchdaich Luhit,
théid gul a suas gun fhois: gu
dearbh aig leathad Horonaim chuala
mo naimhde éigh a' mhillidh.
6 Teichibh, tearnaibh 'ur n-anam,
agus bithibh mar phreas seargta san
ionad sgaoilte.
7 Oir a chionn gu 'n d' earb thu as
do mhaoin, agus as d' ionmhasaibh,
air an aobhar sin bidh tu féin fos air
do ghlacadh; agus théid Chemos air
falbh am braighdeanas, a shagairt
agus 'uachdarain maille ris.
8 Thig creachadair fòs air gach
uile chathair; agus cha d'théid cath-
air air bith as: agus millear an
gleann, agus théid an còmhnard a
sgrios, amhuil a labhair an Tigh-
earn.
9 Thugaibh sgiathan do Mhoab, a
chum gu 'n teich e gu luath air
falbh; agus biodh a bhailtean nam
fàsach, gun aon 'gan àiteachadh.
10 Is malluichte esan a ni obair
an Tighearna gu cealgach; agus is
malluichte esan a chumas a chlaidh-
eamh air ais o fhuil.
11 Bha suaimhneas aig Moab o
'òige, agus shocruich[§] e air a dhrasg-
ainibh, agus cha do tharruingeadh a'
mach o shoitheach gu soitheach e,
ni mò dh' imich e ann am braighd-
eanas: air an aobhar sin mhair a
bhlas ann, agus cha d' atharraich-
eadh a bholadh.
12 Uime sin, feuch, tha na laith-
ean a' teachd, deir an Tighearn, anns
an cuir mise d' a ionnsuidh luchd-
gluasaid, a bheir air dol air ghluasad,
agus a dh' fhalamhaicheas a shoith-
ichean, agus a bhriseas a shoireach-
an.
13 Agus bidh nàire air Moab do
Chemos, mar a bha nàire air tigh Is-
raeil do Bhetel am muinighin.
14 Cionnus a their sibh, Tha sinn
'nar daoine cumhachdach, agus treun
air son a' chatha?
15 Tha Moab air a chreachadh,
agus air dol suas *as* a bhailtibh,
agus thàinig an oigridh thaghta-san
a nuas a chum an àir, deir an Righ,
d' an ainm Iehobhah Dia nan sluagh.
16 Tha léir-sgrios Mhoaib dlù do
làimh, agus 'amhghar gu luath a'
greasad.
17 Guilibh air a shon, sibhs' uile
mu 'n cuairt da; agus sibhs' uile d'
an aithne 'ainm; abraibh, Cionnus a
bhriseadh slat-rioghail na treise!
lorg na maise!
18 Thig a nuas o d' àilleachd,
agus suidh ann an iota, O a nighean
a ta 'g àiteachadh Dhiboin; a chionn
gu bheil creachadair Mhoaib air
teachd a nìos ann ad aghaidh, fear-
millidh do dhaingnichean.
19 Seas aig an t-slighe, agus gabh
sealladh, O bhean àiteachaidh Aro-
eir; feòruich dheth-san a theicheas,
agus dh' ise chaidh as, abair, Ciod a
rinneadh?
20 Mhasluicheadh Moab, oir bhris-
eadh a sìos e: deanaibh ulfhartaich

§ shioladh.

agus ard-éigheach; innsibh an sgeul
ann an Arnon, gu bheil Moab air a
mhilleadh.
21 Agus thàinig breitheanas air an
tìr chòmhnaird; air Holon, agus air
Iahasah, agus air Mephaat,
22 Agus air Dibon, agus air Nebo,
agus air Bet-diblataim,
23 Agus air Ciriataim, agus air
Bet-gamul, agus air Bet-meon,
24 Agus air Ceriot, agus air Bos-
rah, agus air uile bhailtibh fearainn
Mhoaib, am fad 's am fagus.
25 Ghearradh adharc Mhoaib
uaith, agus tha a ghairdean air a
bhriseadh, deir an Tighearn.
26 Cuir air mhisg e; a chionn gu
'n do thog e suas e féin an aghaidh
an Tighearna: seadh, ni Moab e féin
aonairt na sgeith féin, agus bidh e
mar an céudna na bhall-fanaid.
27 Oir, nach robh Israel na bhall-
fanaid duitse? an d' fhuaradh am
measg mheirleach e, gu 'n d'thugadh
tu ana-cainnt da leis na h-uile
bhriathrau a b' urradh thu?
28 Fàgaibh na bailtean, agus gabh-
aibh còmhnuidh anns a' charraig, O
sibhs' a ta 'g àiteachadh Mhoaib;
agus bithibh cosmhuil ris a' cholu-
man a ni a nead ann am bruaich
bile na h-uaimhe.
29 Chuala sin uabhar Mhoaib;
tha e ro-uaibhreach; a mhòr-chuis
agus 'uabhar, agus 'uaill, agus ardan
a chridhe.
30 Is aithne dhomhsa, deir an
Tighearn, a chorruich, ach cha 'n
'eil a neart *d' a réir;* a ràiteachas,
ach cha 'n 'eil a dheanadas d' a réir.
31 Air an aobhar sin guilidh mise
air son Mhoaib, eadhon air son Mho-
aib uile togaidh mi 'n aird mo ghuth;
ri fearaibh Chir-hereis ni Iaser éigh-
each le gul.
32 Guilidh mi air do shon, O
fhineamhuin Shibmah: sgaoil do
mheanglain thar an fhairge, ràinig
iad gu ruig fairge Iaseir; air do
mheas-samhraidh, agus air d' fhìon-
fhoghara bhuail am fear-millidh.
33 Agus tha aoibhneas agus gaird-
eachas air an toirt air falbh o 'n
mhachair thorraich, eadhon o thìr
Mhoaib; agus air fìon o 'n amar-
bhruthaidh chuir mise casgadh; am
fear-bruthaidh cha bhrùth, an iolach
cha 'n iolach i.
34 O ghaoir Hesboin gu Elealeh,
gu Iahas chuir iad a mach an guth,
o Shoar gu ruig Horonaim, *mar* thri-
bliadhnach aighe; oir bidh, eadhon
uisgeacha Nimrim nan léir-sgrios.
35 Agus cuiridh mise casgadh ann
am Moab, deir an Tighearn, airsan a
dh' iobras air ionad ard, agus airsan
a loisgeas tùis d' a dhiadhan.
36 Air an aobhar sin ni mo
chridhe fuaim mar phìobaibh air son
Mhoaib; ni eadhon mo chridhe
fuaim mar phìobaibh air son fheara
Chir-hereis: a chionn gu 'n deach-
aidh am beartas a fhuair iad ann am
mugha.
37 Seadh *bithidh* gach ceann
maol, agus gach feusag bearrta: air
na h-uile làmhan *bidh* gearraidhean,
agus air na h-uile leasraibh sac-éid-
eadh.
38 Air mullach uile thighean
Mhoaib, agus na shràidibh, *bidh* tuir-
eadh coitchionn: oir bhris mise
Moab, mar shoitheach anns nach
'eil aig aon neach tlachd, deir an
Tighearn.
39 Cionnus a bhriseadh sìos e!
(bhùir iad;) cionnus a thionndaidh
Moab a chùlaobh! nàraicheadh Mo-
ab, agus bidh e na bhall-fanaid, agus
na uamhann dhoibhsan uile mu 'n
cuairt da.
40 Oir mar so deir an Tighearn,
Feuch, itealuichidh *aon* mar iolair,
agus sgaoilidh e a sgiathan thar
Moab.
41 Ghlacadh na bailtean, agus tha
na daingnichean an làimh, agus bidh
cridheachan laoch Mhoaib anns an
là sin mar chridhe mnà ri saothair.
42 Agus sgriosar Moab o bhi ni 's
mò na chinneach, a chionn gu 'n d'
arduich se e féin an aghaidh an Tigh-
earna.
43 *Bithidh* an t-uamhas, an slochd,
agus an rib ort, O fhir-àiteachaidh
Mhoaib, deir an Tighearn.
44 Esan a theicheas o 'n uamhas,
tuitidh e san t-slochd, agus esan a
dh' éireas as an t-slochd, glacar e san
rib; oir bheir mise air, *eadhon* air
Moab, bliadhna a smachdachaidh,
deir an Tighearn.
45 Fuidh sgàile Hesboin sheas iad-
san a theich o 'n ann-neart: ach thig
teine mach o Hesbon, agus lasair
a meadhon Shihoin, agus loisgidh e
cearna Mhoaib, agus mullach cinn
nan daoine ceannairceach.
46 Is anaoibhinn dhuitse, O Mho-
aib! tha thusa caillte, O shluaigh
Chemois! oir thugadh do mhic air
falbh am braighdeanas, do nighean-
an ann am bruid mar an ceudna.
47 Gidheadh bheir mise air a
h-ais bruid Mhoaib anns na laithibh
deireannach, deir an Tighearn. An
fhad so breitheanas Mhoaib.

CAIB. XLIX.

MU thimchioll nan Amonach. Mar so deir an Tighearn, Nach 'eil mic idir aig Israel! nach 'eil oighre sam bith aige? c'uim' am bheil sealbh aig Milcom air Gad, agus a shluagh a chòmhnuidh na bhailtibh?

2 Uime sin, feuch, tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, san d'thoir mise fainear gu 'n cluinnear ann an Rabah nan Amonach caismeachd cogaidh, agus bidh e na thorr léir-sgrios, agus loisgear a nigheanan le teine: an sin bidh Israel na oighre air an dream a bha nan oighreachan airsan, deir an Tighearn.

3 Dean ulfhartaich, O Hesboin, oir chreachadh Ai: éighibh, a nigheana Rabah, cuiribh umaibh eudachsaic: tuiribh, agus ruithibh air 'urn-ais agus air 'ur n-aghaidh ri taobh nan callaidean; oir falbhaidh Milcom ann am braighdeanas, a shagairt agus 'uachdarain maille ris.

4 C' uim' am bheil thu ri uaill ann an gleannaibh; *ged* tha do ghleann torrach, O a nighean cheannairceach: ag earbsa as a h-ionmhasaibh, *ag ràdh,* cò thig do m' ionnsuidh-sa?

5 Feuch, bheir mise uamhas ort, deir an Tighearn Dia nan sluagh, o na h-uile taobh mu 'n cuairt duit, agus iomainear a mach sibh, gach aon roimhe, agus cha bhi neach ann a chruinnicheas air an ais a' mhuinntir a ghabhas an ruaig.

6 Ach na dhéigh sin bheir mise air a h-ais bruid cloinne Amoin, deir an Tighearn.

7 Mu thimchioll Edoim. Mar so deir Tighearn nan sluagh, Nach 'eil gliocas ni 's mò ann an Teman? an do bhàsaich comhairle nan daoine glice? an deachaidh an gliocas am mugha?

8 Teichibh, pillibh air 'ur n-ais, rachaibh domhain a ghabhail còmhnuidh, O a luchd àiteachaidh Dhedain; oir bheir mise dòrainn Esau air, an uair a smachdaicheas mi e.

9 Ma thig luchd-tionail fhiondhearc do d' ionnsuidh, cha 'n fhàg iad uirread as dìolum: ma thig gaduichean anns an oidhche, creachaidh iad gus am bi aca ni 's leòr.

10 Oir rùisg mise Esau, leig mi ris 'ionada diomhair, air chor as nach feud se e féin fholach; chreachadh a shliochd, agus a bhràithrean, agus a choimhearsnaich, agus cha 'n 'eil e fein ann.

11 Fàg do dhilleachdain, gleidhidh mise beo iad; agus cuireadh do bhantraichean an dòchas annamsa.

12 Seadh, mar so deir an Tighearn, Feuch, iadsan nach robh co toillteanach air òl do 'n chuaich, dh' òl iad dh' i gu deimhin, agus am feud thusa dol saor as? cha d'théid thu as, ach gu deimhin òlaidh tu.

13 Oir orm féin mhionnaich mise, deir an Tighearn, gu 'm bi Bosrah na léir-sgrios, na mhasladh, na fhàsach, agus na mhallachadh; agus gu 'm bi 'uile bhailtean nam fàsaichean sìorruidh.

14 Chuala mi aithris o 'n Tighearn, agus chuireadh teachdair chum nan cinneach, *ag ràdh,* Cruinnichibh le chéile, agus thigibh na h-aghaidh, agus éiribh suas a chum a' chatha.

15 Oir feuch, ni mise beag thu am measg nan cinneach, *agus* suarrach am measg dhaoine.

16 Rinn do mhòr-chumhachd do mhealladh, uabhar do chridhe, O thusa ta 'g àiteachadh uamha na carraige, ta gleidheadh airde a' chnuic: ged dhean thu gu h-ard, mar an iolair, do nead, as sin bheir mise nuas thu, deir an Tighearn.

17 Agus bidh Edom na fhàsach, bidh uamhunn air gach neach a théid seachad air, agus ni iad sgeig m' a uile léir-sgrios.

18 Ceart mar ann an sgrios Shodoim agus Ghomorraih, agus nan ionadan a bha dlù dhoibh, deir an Tighearn, cha ghabh duine còmhnuidh an sin, ni mò théid mac duine gu fuireach air chuairt ann.

19 Feuch, mar leòmhann thig e nìos o atair eachd Iordain gu ionad-còmhnuidh nan cumhachdach. Gu deimhin bheir mise fainear gu luath gu 'n ruith e nìos as sin; agus cò e an gaisgeach taghta a chuireas mi os a chionn? Oir cò is cosmhuil riumsa, no cò a chumas coinneamh rium, no c' àit' am bheil am buachaill sin a's urradh seasamh ann am làthair?

20 Air an aobhar sin éisdibh rùn an Tighearna, a rùnaich e 'n aghaidh Edoim, agus a smaointean a smaointich e 'n aghaidh luchd-àiteachaidh Themain: gu deimhin spionar air falbh alàch an tréud, gu deimhin nithear léir-sgrios, os an cionn, d' an àite-còmhnuidh.

21 Le fuaim an leagaidh, tha crith air an talamh; tha 'ghaoir a' dol a mach; aig a' Mhuir-ruaidh chualas an éigheach.

22 Feuch, thig e nìos mar iolair

g itealuich, agus sgaoilidh e a
sgiathan thar Bosrah; agus bidh
cridheachan laochruidh Edoim anns
an là sin mar chridhe mnà ri saoth-
air.
23 Mu thimchioll Dhamascuis.
Chuireadh gu h-amhluadh Hamat
agus Arphad, oir chual' iad droch
sgeula; tha iad fuidh iomaguin mar
mhuir bhuairte nach feud a bhi
sàmhach.
24 Tha Damascus air fàs làg, tha
e 'ga thiondadh féin gu teicheadh,
agus fhuair eagal greim air; ghlac
teanntachd e, agus ioghanna, mar
mhnaoi ri saothair.
25 Cionnus nach mairionn cathair
a' mholaidh, baile mo shòlais!
26 Uime sin tuitidh a h-òganaich
na sràidibh, agus gearrar as na fir-
chogaidh uile san là sin, deir Tigh-
earn nan sluagh.
27 Agus fadaidh mise teine ann
am balla Dhamascuis, agus loisgidh
e lùchairtean Bhen-hadaid.
28 Do thaobh Chedair, agus do
thaobh rioghachdan Hasoir, a bhuail
Nebuchadnesar righ Bhabiloin. Mar
so thubhairt an Tighearn, Eiribh,
rachaibh suas gu Cedar, agus creach-
aibh daoine an aird' an ear.
29 Am bùthan agus an treudan
glacadh iad, an sgàileachan agus an
airneis uile; agus an càmhalan gabh-
adh iad dhoibh féin; agus abradh
iad riu[h], Uamhas air gach taobh.
30 Teichibh, imichibh gu luath,
rachaibh domhain a ghabhail còmh-
nuidh, O a luchd-àiteachaidh Hasoir,
deir an Tighearn; oir ghabh Nebu-
chadnesar righ Bhabiloin comhairle
'nur n-aghaidh, agus dhealbh e inn-
leachd 'nur n-aghaidh.
31 Eiribh, rachaibh suas an agh-
aidh cinnich shuaimhneich, a ta
gabhail còmhnuidh gun chùram,
deir an Tighearn; aig nach 'eil aon
chuid dorsan no croinn; a ta chòmh-
nuidh air leth leo féin.
32 Agus bidh an càmhala nan
cobhartaich, agus pailteas an spréidhe
na chreich; agus sgapaidh mise gus
na h-uile gaoth iadsan a th' anns na
cearnaibh iomallach, agus o na h-uile
taobh dheth bheir mis' an dòrainn,
deir an Tighearn.
33 Agus bidh Hasor na ionad-
còmhnuidh dhragon, na fhàsach
bith-bhuan; cha ghabh duine còmh-
nuidh an sin, ni mò théid mac duine
gu fuireach air chuairt ann.
34 Focal an Tighearna a thàinig
gu Ieremiah am fàidh mu thimchioll
Elaim, ann an toiseach linn Shede-
ciah righ Iudah, ag ràdh,
35 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Feuch, brisidh mise bogha
Elaim, a' chuid a 's tréine d' an
cumhachd.
36 Agus bheir mise air Elam
ceithir ghaoithean o cheithir chearn-
aibh neimhe, agus sgapaidh mi iad
roimh na gaoithean so uile; agus
cha bhi cinneach sam bith gus nach
d'thig iadsan a dh' fhògradh o
Elam.
37 Oir bheir mise air Elam a bhi
fuidh gheilt roimh an naimhdean,
agus roimh 'n mhuinntir a ta 'g iarr-
uidh an anama; agus bheir mi aimh-
leas orra, teas mo chorruich, deir an
Tighearn; agus cuiridh mi nan déigh
an claidheamh gus an cuir mi as
doibh.
38 Agus cuiridh mi mo righ-chaithir
ann an Elam, agus sgriosaidh mi as
sin an righ agus na ceannardan, deir
an Tighearn.
39 Ach tarlaidh anns na laithibh
deireannach, gu 'n d'thoir mise air
an ais bruid Elam, deir an Tighearn.

CAIB. L.

AM focal a labhair an Tighearn
mu thimchioll Bhabiloin, agus
mu thimchioll fearainn nan Cal-
déach, le Ieremiah am fàidh.
2 Cuiribh an céill am measg nan
cinneach, agus foillsichibh; agus
cuiribh suas a' bhratach; foillsich-
ibh, na ceilibh: abraibh, Ghlacadh
Babilon, mhasluicheadh Bel, bhris-
eadh Merodach na bhloighdibh,
chlaoidheadh a h-iodholan, bhris-
eadh nam bloighdibh a dealbhan.
3 Oir tha cinneach a' teachd a
nìos na h-aghaidh o 'n airde tuath,
a ni a fearann na fhàsach, air chor
as nach gabh aon neach còmhnuidh
ann; eadar dhuine agus ainmhidh
gluaisidh iad, siubhlaidh iad air
falbh.
4 Ach anns na laithibh sin, agus
air an àm sin, deir an Tighearn,
thig clann Israeil, iad féin agus clann
Iudah le chéile, ag imeachd, agus a'
gul nan imeachd, agus iarruidh iad
an Tighearn an Dia.
5 Iarruidh iad an t-slighe gu Sion
le 'n aghaidh d' a h-ionnsuidh, *ag
ràdh*, Thigibh agus naisgeamaid[i]
sinn féin ris an Tighearn ann an
coimhcheangal sìorruidh nach leig-
ear air di-chuimhn.
6 Bu chaoirich chaillte mo
shluagh-sa; thug an aodhairean orra

[h] *canadh iad riu.* [i] *ceanglamaid.*

dol air seacharan, tharruing iad a
thaoibh iad *air* na sléibhtibh; shiubh-
ail iad o shliabh gu cnoc, leig iad
an àite-fois air di-chuimhn.
7 Iadsan uile a fhuair iad, shluig
iad suas iad; oir thuirt an nàimhd-
ean, Cha 'n 'eil sinn ri cron air bith,
a chionn gu 'n do pheacaich iad an
aghaidh an Tighearna, àite-tàimh a'
cheartais; eadhon an Tighearna,
dòchais an aithricheau.
8 Gluaisibh a mach a meadhon
Bhabiloin, agus imichibh a tìr nan
Caldéach, agus bithibh mar na gabh-
raibh firionn air toiseach nan treud-
an.
9 Oir feuch, dùisgidh mise, agus
bheir mi nìos an aghaidh Bhabiloin,
coimhthional chinneach mòra o 'n
tìr mu thuath; agus cuiridh iad iad
féin an ordugh na h-aghaidh, air
sheòl as gu 'n glacar i: bidh an
saighdean mar gu 'm b' ann o ghaisg-
each seòlta; cha phill aon diubh
gu dìomhain.
10 Agus bidh Caldéa na creich,
iadsan uile a chreachas i gheibh iad
an sàth, deir an Tighearn.
11 A chionn gu bheil sibh ri
gairdeachas, a chionn gu bheil sibh
ri aidhear, O sibhs' a chreach m'
oighreachd; a chionn gu bheil sibh
air fàs reamhar mar agh biadhta,
agus ri sitrich mar eachaibh meam-
nach.
12 Masluichear 'ur màthair gu
mòr, nàraichear ise a rug sibh; feuch
ise, deireadh nan cinneach, na fàs-
ach, na fearann tioram agus falamh.
13 Air son corruich an Tighearna
cha bhi i ni 's mò air a h-àiteachadh,
ach bidh i na fàsach gu h-iomlan:
bidh uamhunn air gach aon a théid
seachad air Babilon, agus ni e sgeig
m' a h-uile phlàighibh.
14 Cuiribh sibh féin an ordugh an
aghaidh Bhabiloin air gach taobh:
sibhse uile a lùbas am bogha, caith-
ibh oirre, na caomhnaibh saighdean;
oir chiontaich i 'n aghaidh an Tigh-
earna.
15 Eighibh os a cionn air gach
taobh: striochd i i féin, thuit a
dainguichean, thilgeadh sìos a ball-
achan: oir is e so dioghaltas an
Tighearna, deanaibhse dioghaltas
oirre: mar a rinn i féin, deanaibhse
rithe.
16 Gearraibh o Bhabilon am fear-
cuir, agus esan a ghlacas an corran
an àm an fhogharaidh: air eagal
claidheimh a' mhillteir, pillidh iad,
gach aon g' a shluagh, teichidh iad
gach aon g' a dhùthaich.
17 Is treud sgapta Israel; rinn
leòmhainn a ruagadh; an toiseach
chaith righ Asiria suas e; agus mu
dheire, dh' ith Nebuchadnesar so
righ Bhabiloin gu ruig an cnàimh e.
18 Air an aobhar sin mar so deir
Tighearn nan sluagh, Dia Israeil;
Feuch, smachdaichidh mise righ
Bhabiloin agus 'fhearann, mar a
smachdaich mi righ Asiria.
19 Ach bheir mi Israel air ais gu
'àite còmhnuidh féin, agus ionalt-
raidh e air Carmel agus Basan, agus
air sliabh Ephraim agus air Gilead
sàsuichear 'anam anns na laithibh
sin.
20 Agus anns an àm sin, deir an
Tighearn, iarrar aingidheachd Is-
raeil, agus cha bhi i ann; agus
lochdan Iudah, ach cha bhi iad r'
am faotainn: oir bheir mise maith-
eanas dhoibh sin a chaomhaineas
mi.
21 An aghaidh fearainn nan cean-
nairceach imich suas, air féin, agus
air a luchd-àiteachaidh dean peanas,
O a chlaidheimh, agus cuir as gu
buileach d' an gineil, deir an Tigh-
earn, agus coimhlion gach ni mar
a dh' àithn mise dhuit.
22 Tha fuaim a' chatha san fhear-
ann, eadhon milleadh ro-mhòr.
23 Cionnus a bhriseadh agus a
spealgadh fairche an domhain uile!
Cionnus a dh' fhàs Babilon na fàs-
ach sgaoilte am measg nan cin-
neach!
24 Leag mise rib air do shon,
agus bha thu fòs air do ghlacadh, O
Bhabiloin, an uair nach do shaoil
thu: fhuaradh, agus fòs ghlacadh
thu, a chionn gu'n d' rinn thu strì
an aghaidh an Tighearna.
25 Dh' fhosgail an Tighearn a
thigh-arm, agus thug e mach airm a
chorruich: oir is i so obair Iehobhah,
Tighearna nan sluagh, ann an tìr nan
Caldéach.
26 Thigibh na h-aghaidh o 'n
chearna a's iomallaiche, fosglaibh a
tighean-taisg, cuiribh fo 'r casaibh i
mar thorr, agus sgriosaibh i gu buil-
each, na biodh fuigheall d'i air 'fhàg-
ail.
27 Marbhaibh a daimh air fad:
rachadh iad sìos a chum an àir: is
truagh dhoibhsan! oir tha an là air
teachd, àm an smachdachaidh.
28 Guth na muinntir a theich,
agus a chaidh as o thìr Bhabiloin, a
dh' fhoillseachadh ann an Sion
dioghaltais an Tighearna ar Dia-ne,
dioghaltais a theampuill.
29 Gairmibh sluagh lìonmhor an
aghaidh Bhabiloin, sibhse uile ta
lùbadh a' bhogha, cuairtichibh le

-achd i air gach làimh, na rachadh
uid air bith dh'i as; dìolaibh rithe
o réir a h-oibre, do réir gach ni a
inn i, deanaibh rithe; a chionn gu
ı d' rinn i gu h-uaibhreach an agh-
idh an Tighearna, an aghaidh Ti
aomha Israeil.
30 Air an aobhar sin tuitidh a
-òganaich na sràidibh, agus bidh a
r-chogaidh uile air an gearradh as
nns an là sin, deir an Tighearn.
31 Feuch tha mise 'n ad aghaidh,
) uaibhreich, deir Iehobhah Tigh-
arn nan sluagh: gu cinnteach tha
lo là air teachd, an t-àm san dean
nise do smachdachadh.
32 Agus gheibh an t-uaibhreach
uisleadh agus leagadh, agus cha
hi neach ann a thogas suas e: agus
adaidh mise teine na bhailtibh,
agus loisgidh e gach ni m' an cuairt
da.
33 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Shàruicheadh clann Israeil,
agus clann Iudah le chéile, agus
rinn iadsan uile thug am braighd-
eanas iad greim daingean orra,
dhiùlt iad an leigeadh air falbh.
34 Is cumhachdach am fear-saor-
uidh, Iehobhah Dia nan sluagh is e
'ainm; tagraidh e gu daingean an
cùis, a chum gu 'n d'thoir e suaimh-
neas do 'n talamh, agus mi-shuaimh-
neas do luchd-àiteachaidh Bhabi-
loin.
35 Bidh claidheamh air na Caldé-
ich, deir an Tighearn, agus air luchd
àiteachaidh Bhabiloin, agus air a
h-uachdaranaibh, agus air a daoinibh
glice;
36 Claidheamh air na breugairean,
agus bidh iad air mhi-chéill; claidh-
eamh air a daoinibh cumhachdach,
agus bidh iad fuidh uamhunn.
37 Claidheamh air a h-eachaibh,
agus air a carbadaibh, agus air a
h-uile shluagh coi-measgta ta na
meadhon, agus bidh iad mar
mhnaibh; claidheamh air a h-ion-
mhasaibh agus bidh iad air an spùinn-
eadh;
38 Tiormachd[k] air a h-uisgeach-
aibh, agus tiormaichear suas iad: a
chionn gur i tìr nan dealbha snaighte,
agus as *a* h-iodholaibh gu bheil i a'
deanamh uaille.
39 Air an aobhar sin gabhaidh
fiadh-bheathaichean nam fàsach,
agus madaidh-alluidh nan coilltean
tàmh *an sin*: an sin fòs ni nigheana
na caillich-oidhche còmhnuidh: agus
cha 'n àitichear i tuille gu sìorruidh,
ni mò ghabhar còmhnuidh innte o
linn gu linn.
40 Amhuil 'nuair a sgrios Dia
Sodom agus Gomorrah, agus na
bailtean a bha dlù dhoibh, deir an
Tighearn, cha ghabh duine còmh-
nuidh an sin, ni mo théid mac duine
gu fuireach air chuairt ann.
41 Feuch sluagh a' teachd o 'n
airde tuath, eadhon cinneach mòr,
agus dùisgear mòran righrean o
chrìochaibh an domhain.
42 Am bogha 's an t-sleagh glac-
aidh iad: tha iad fuileachdach, agus
cha nochd iad tròcair: beucaidh an
guth mar an fhairge, agus marcaich-
idh iad air eachaibh, ann an ordugh
mar dhaoine chum a' chatha, ann
ad aghaidh-sa, O nighean Bhabi-
loin.
43 Chuala righ Bhabiloin iomradh
orra, agus dh' fhàs a làmhan lag;
ghlac amhghar e, goith, amhuil mna
ri saothair.
44 Feuch mar leòmhann thig e nìos
o ataireachd Iordain gu còmhnuidh
nan cumhachdach. Gu deimhin bheir
mise fainear gu luath gu 'n ruith e
nìos as sin; agus cò e an gaisg-
each taghta a chuireas mis' os a
chionn? Oir cò is cosmhuil riumsa,
no cò a chumas coinneamh rium,
no c' àit am bheil am buachaill sin
a's urradh seasamh ann am làthair?
45 Air an aobhar sin éisdibh rùn
an Tighearna a rùnaich e an aghaidh
Bhabiloin, agus a smaointean a
smaointich e an aghaidh tìreChaldéa.
Gu deimhin spìonar air falbh àlach
an treud, gu deimhin nithear léir-
sgrios os an cionn, d' an àite-còmh-
nuidh.
46 Leis an fhuaim, Ghlacadh Ba-
bilon! tha 'n talamh air a luasgadh,
agus chualas a' ghaoir am measg nan
cinneach.

CAIB. LI.

MAR so deir an Tighearn, Feuch,
dùisgidh mise suas an agh-
aidh Bhabiloin, agus an aghaidh na
muinntir a ta chòmhnuidh ann am
meadhon na dream sin a ta 'g éirigh
ann am aghaidh, gaoth sgriosach:
2 Agus cuiridh mi gu Babilon
luchd-fasgnaidh agus fasgnaidh iad
i, agus falamhaichidh iad a fearann;
oir cuairtichidh iad air gach taobh i
ann an là na h-airc.
3 Lùbadh an saighdear gun tàmh
a bhogha, 's na cuireadh e dheth a
lùireach; agus na caomhnaibh a

[k] *Claidheamh.*

h-òganaich, sgriosaibh gu buileach
an t-iomlan d' a feachd.
4 Agus tuitidh iadsan a mharbhar
ann an tìr nan Caldéach, agus iad-
san a bhuailear trid na sràidibh.
5 Oir cha do dhìobradh Israel no
Iudah le 'Dhia, le Tighearn nan
sluagh, ged bha am fearann air a
lìonadh le peacadh an aghaidh Ti
naomha Israeil.
6 Teichibh a mach a meadhon
Bhabiloin, agus sàbhaladh gach
neach 'anam, mu 'n gearrar as sibh
na h-aingidheachd; oir is i so aimsir
dioghaltais an Tighearna; dìolaidh
e rithe luigheachd.
7 Bu chupan òir Babilon ann an
làimh an Tighearna, a chuir air
mhisg an talamh uile: d' a fion dh'
òl na cinnich, uime sin tha na cin-
nich air boile.
8 Thuit Babilon gu h-obann, agus
mhilleadh i; guilibh os a cionn;
gabhaibh ìc air son a leoin, ma
dh'fheudar mar sin a leigheas.
9 B' àill leinne Babilon a leigh-
eas, ach cha 'n 'eil i air a leigheas;
tréigibh i, agus rachamaid gach aon
d' a dhùthaich féin; oir ràinig a
breitheanas na nèamha, agus thog-
adh suas e gus na speuraibh.
10 Thug an Tighearn saorsa
dhuinne; thigibh agus cuireamaid
an céill ann an Sion obair an Tigh-
earna ar Dia.
11 Geuraichibh na saighdean;
cruinnichibh na sgiathan; dhùisg an
Tighearn suas spiorad righrean Mhe-
dia; oir tha a rùn an aghaidh Bha-
biloin, a chum a sgrios: gu deimhin
is e dioghaltas an Tighearna, diogh-
altas a theampuill.
12 Fa chomhair bhallacha Bha-
biloin cuiribh suas a' bhratach, dean-
aibh am freiceadan làidir, suidhich-
ibh fir-fhaire, deasuichibh luchd
feall-fholaich; oir mar a dhealbh an
Tighearn, mar an ceudna rinn e, na
nithe sin a labhair e 'n aghaidh
luchd àiteachaidh Bhabiloin.
13 O thusa ta chòmhnuidh air
mòran uisgeachaibh, saibhir ann an
ionmhasaibh, thàinig do chrioch,
tomhas do shainnt.
14 Thug Tighearn nan sluagh
mionnan air féin, *ag ràdh*, Gu
deimhin lìonaidh mi thu le daoinibh,
mar gu 'm b' ann le locuist, agus
togaidh iad suas iolach ann ad agh-
aidh.
15 Rinn esan an talamh le 'chumh-
achd, shocruich e 'n saoghal le
'ghliocas, agus le 'thuigse sgaoil e
mach na nèamha.
16 'Nuair a chuireas e mach a
ghuth, tha toirm uisgeachan anns na
nèamhaibh, agus bheir e air a' cheò
dol suas o iomallaibh na talmhainn,
ni e dealanach le frasaibh, agus bheir
e mach a' ghaoth as 'ionadaibh tasg-
aidh.
17 Dh' fhàs gach duine mar
bhrùid na eòlas; nàraicheadh gach
òr-cheard le iomhaigh leaghta; oir
is ni breugach an dealbhan leaghta,
agus cha 'n 'eil anail annta.
18 Is ni faoin iad, obair mhear-
achd: ann an àm an smachdachaidh
théid iad am mugha.
19 Cha chosmhuil riu so Cuibh-
rionn Iacoib, oir is esan Fear-cum-
aidh an domhain uile, agus is e *Is-
rael* slat 'oighreachd; Tighearn nan
sluagh is e 'ainm.
20 Is tu mo thuagh-chatha, agus
m' acfuinn-chogaidh; agus leatsa
brisidh mi nam bloighdibh cinnich;
agus leatsa millidh mi rioghachdan;
21 Agus leatsa brisidh mi nam
bloighdibh an t-each agus a mharc-
ach; agus leatsa brisidh mi na
bhloighdibh an carbad, agus esan a
shuidheas air;
22 Agus leatsa brisidh mi nam
bloighdibh am fear agus a' bhean;
agus leatsa brisidh mi nam bloighd-
ibh an seann duine agus an leanabh;
agus leatsa brisidh mi nam bloighd-
ibh an t-òganach agus a' ghruagach;
23 Agus leatsa brisidh mi nam
bloighdibh am buachaille agus a
threud; agus leatsa brisidh mi nam
bloighdibh an treabhaiche agus a'
chuing; agus leatsa brisidh mi nam
bloighdibh cinn-fheadhna agus
luchd-riaghlaidh.
24 Agus dìolaidh mi ri Babilon,
agus ri uile luchd-àiteachaidh Chal-
déa, an uile olc a rinn iad ann an
Sion, 'nur sealladh-sa, deir an Tigh-
earn.
25 Feuch, tha mise ann ad agh-
aidh, O a shléibh sgriosaich [1], deir an
Tighearn, a ta sgrios na talmhainn
uile; agus sìnidh mi mo làmh a
mach ort, agus iomainidh mi thu
sìos o na creagaibh, agus ni mi beinn
loisgte dhiot.
26 Agus cha ghabh iad dhiot clach
air son oisinne, no clach air son
bhunaitean; ach ann ad charnaibh
léir-sgrios bithidh tu gu sìorruidh,
deir an Tighearn.
27 Cuiribh suas bratach anns an
fhearann, séidibh an trompaid am

1 *mhillich.*

measg nan cinneach, deasuichibh na
h-aghaidh ciunich, gairmibh an ceann
a' chéile na h-aghaidh rioghachdan,
Ararat, Mini, agus Aschenas; son-
raichibh ceanna-feadhna na h-agh-
aidh, thugaibh air na h-eachaibh
teachd a nios mar na locuist fhriodh-
anach.
28 Deasuichibh na h-aghaidh cin-
nich, righrean Mhedia a cinn fheadh-
na 's a h-uile luchd-riaghlaidh, agus
uile fhearann a tighearnais.
29 Agus biodh crith air an fhear-
ann, agus doilghios; oir seasaidh
comhairl' an Tighearna an aghaidh
Bhabilon gu daingean, a' dheanamh
tire Bhabiloin na fàsach, gun neach
'g a h-àiteachadh.
30 Leig laoich Bhabiloin dhiubh
cogadh, dh' fhan iad ann an daing-
nichibh, dh' fhàilnich an treise, dh'
fhàs iad mar mhnaibh; loisgeadh a
h-ionada-còmhnuidh, bhriseadh a
croinn-dhruididh.
31 Greasaidh fear-ruith gu luath
an còdhail fir-ruithe, agus teachdair
an còdhail teachdaire, a dh' innseadh
do righ Bhabiloin gu 'n do ghlacadh
a chathair aig *gach* ceann;
32 Agus tha na slighean air an
glacadh, agus a' chuilceach loisg iad
le teine, agus tha na fir-chogaidh air
am bualadh le h-uamhunn.
33 Oir mar so deir Tighearn nan
sluagh, Dia Israeil, Tha nighean Bha-
biloin mar urlar-bualaidh; fathasd
tiota beag, agus thig àm a bualaidh,
agus àm a buain.
34 Dh' ith Nebuchadnesar righ
Bhabiloin suas sinn, chaith e sinn,
rinn e sinn 'nar soitheach falamh;
shluig e suas sinn mar dhragon; lion
e a bhrù le ar nithibh blasda, thilg
e mach sinn.
35 Gu robh an t-ainneart a rinn-
eadh ormsa, agus air m' fheoil air Ba-
bilon, their fear-àiteachaidh Shioin, a-
gus, Gu robh m' fhuil-sa air luchd-
àiteachaidh Chaldéa, their Ierusa-
lem.
36 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn, Feuch, tagraidh mise
do chùis, agus ni mi dioghaltas air
do shon; agus tiormaichidh mi suas
a fairge, agus ni mi a màthair-uisge
tioram.
37 Agus bidh Babilon na car-
naibh, na h-ionad-còmhnuidh dhra-
gon, na h-uamhas, agus na ball-
sgeig, gun aon 'ga h-àiteachadh.
38 Beucaidh iad le chéile mar
leòmhannaibh; screadaidh iad mar
chuileanaibh leòmhann.
39 Nan teas cuiridh mise cuirm
rompa, agus cuiridh mi air mhisg
iad a chum as gu 'n dean iad aighir,
agus gu 'n caidil iad cadal sìorruidh,
agus nach dùisg iad, deir an Tigh-
earn.
40 Bheir mi nuas iad mar uain a
chum *am* marbhadh, mar reitheach-
an leis na gabhraibh firionn.
41 Cionnus a ghlacadh Sesac!
agus cionnus a rinneadh greim air
cliù an domhain uile! cionnus a
dh' fhàs Babilon na h-uamhas am
measg nan cinneach!
42 Thàinig an fhairge nìos air
Babilon: tha i air a còmhdachadh
le lìonmhoireachd a tonnan.
43 Tha a bailtean nam fàsach,
nam fearann tioram, agus nan làraich
sgaoilte; talamh anns nach 'eil duin'
a chòmhnuidh, ni mò théid mac
duine rompa.[m]
44 Agus bheir mise breitheanas
air Bel ann am Babilon, agus bheir
mi mach as a bheul an ni sin a
shluig e, 's cha chruinnich na cin-
nich an ceann a' chéile chuige ni 's
mò; thuit fòs balla Bhabiloin.
45 Rachaibhse mach as a meadh-
on, O mo shluaghsa, agus tearnaibh
gach aon 'anam o chorruich ghairg
an Tighearna.
46 Agus a chum 's nach bi 'ur
cridhe meat, ni mò bhios eagal oirbh
roimh an iomradh a chluinnear anns
an fhearann: oir thig an t-iomradh
air bliadhna, agus air an *ath*-bhliadh-
na na dhéigh sin thig iomradh,
agus ainneart anns an fhearann,
uachdaran an aghaidh uachdarain;
47 Air an aobhar sin, feuch, tha
na laithean a' teachd anns an dean
mise breitheanas air dealbhan
snaighte Bhabiloin, agus cuirear gu
h-amhluadh a fearann uile, agus
tuitidh a mairbh gu léir na meadh-
on.
48 Agus togaidh na nèamha agus
an talamh iolach os cionn Bhabiloin,
agus na h-uile ta annta: an uair a
thig a luchd-creachaidh na h-aghaidh
o'n airde tuath, deir an Tighearn.
49 Oir mar thug Babilon air
muinntir chlaoidhte Israeil tuiteam;
mar sin aig Babilon thuit muinntir
chlaoidht' an domhain uile.
50 Sibhs' a chaidh as o'n chlaidh-
eamh, imichibh roimhibh, na fanaibh
'nur seasamh: cuimhnichibh an Tigh-
earn o chéin, agus thigeadh Ierusa-
lem 'nur n aire.
51 Bha sinn fuidh amhluadh, a
chionn gu 'n cuala sinn mi-chliu,

[m] *troimpe, d' a trid.*

chòmhdaich nàire ar n-aghaidh; oir thàinig coimhich a steach do ionadaibh naomha tighe an Tighearna.

52 Uime sin feuch, tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, anns an dean mise breitheanas air a dealbhan snaighte, 's feadh a fearainn uile bidh acain nan daoine leònta.

53 Ged éireadh Babilon suas gu ruig na nèamha, agus ged dhaingnicheadh i gu-h-ard a neart, uamsa thig luchd-creachaidh do h-ionnsuidh, deir an Tighearn.

54 Fuaim éighich o Bhabilon, agus léir-sgrios mòr o thìr nan Caldéach.

55 Oir mhill an Tighearn Babilon, agus bhàsaich a mor-fharum na meadhon; ged bha a fuaim mar thoirm uisgeacha mòra, ge b' ard a dh' éirich a farum.

56 A chionn gu 'n d' thàinig fear-millidh na h-aghaidh, an aghaidh Bhabiloin; agus ghlacadh a laoich, agus bhriseadh gach aon d' am boghachan; oir bheir an Tighearn, Dia na luigheachd, gu cinnteach luigheachd dh'ise.

57 Agus cuiridh mise air mhisg a prionnsachan, agus a daoine glice, a cinn-fheadhna agus a h-uachdarain, agus a daoine cumhachdach; agus caidlidh iad cadal bith-bhuan, agus cha dùisg iad tuille, deir an Righ d' an ainm Iehobhah *Dia* nan sluagh.

58 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Brisear gu tur ballacha leathan Bhabiloin, agus loisgear a geatachan arda le teine; agus saoraichidh na slòigh gu dìomhain, agus na cinnich anns an teine, gus an d'thoir iad thairis le sgìos.

59 Am focal a dh' àithn Ieremiah am fàidh do Sheraiah mac Neriah, mhic Mhaaseiah, 'nuair a chaidh e le Sedeciah righ Iudah gu Babilon, anns a' cheathramh bliadhna d'a linn: agus b'e Seraiah an t-ard chaillteanach.

60 Agus sgrìobh Ieremiah na h-uile olc a bha ri teachd air Babilon ann an aon leabhar, na briathran so uile ta air an sgrìobhadh mu thimchioll Bhabiloin.

61 Agus thuirt Ieremiah ri Seraiah, 'Nuair a thig thu gu Babilon, agus a chi, agus a leughas tu na briathra so uile:

62 An sin their thu; O Thighearn, labhair thu 'n aghaidh an àite so gu 'ghearradh as, air chor as nach bi neach a chòmhnuidh ann, aon chuid duine no ainmhidh, ach gu 'm bi e fàs gu sìorruidh.

63 Agus tarlaidh, 'nuair a sguireas tu do leughadh an leabhair so, gu 'n ceangail thu clach ris, agus tilgidh tu e ann am meadhon Euphrateis.

64 Agus their thu, Mar so théid Babilon fuidhe, agus cha 'n éirich i ni 's mò, do bhrìgh an uilc a bheir mise oirre; agus ciosnaichear iad.

An fhad so briathran Ieremiah.

CAIB. LII.

BHA Sedeciah bliadhna thar fhichead a dh' aois an uair a thòisich e rìoghachadh, agus rìoghaich e aon bhliadhna deug ann an Ierusalem; agus b'e ainm a mhàthar Hamutal nighean Ieremiah o Libnah.

2 Agus rinn e an *ni sin a bha* olc ann an sùilibh an Tighearna, do réir gach ni a rinn Iehoiacim.

3 Oir trìd feirg an Tighearna tharladh ann an Ierusalem agus ann an Iudah, gus an do thilg e iad a mach as 'fhianuis, gu 'n d' rinn Sedeciah ar a mach an aghaidh righ Bhabiloin.

4 Agus tharladh anns an naothamh bliadhna d'a linn, anns an deicheamh mìos, air an deicheamh *là* do 'n mhìos, gu 'n d' thàinig Nebuchadnesar righ Bhabiloin, e féin agus 'uile fheachd, an aghaidh Ierusaleim, agus shuidhich iad *campa* na h-aghaidh, agus thog iad daingnichean na h-aghaidh air gach taobh.

5 Mar sin bha a' chathair air a teannachadh gus an aona bhliadhna deug do linn righ Shedeciah.

6 Agus anns a' cheathramh mìos, air an naothamh *là* do 'n mhìos, bha a' ghorta trom anns a' chathair, agus cha robh aran air bith aig muinntir na tìre.

7 An sin bha a' chathair air a briseadh sìos, agus theich na fir-chogaidh uile, agus chaidh iad a mach as a' chathair feadh na h-oidhche, air slighe a' gheataidh eadar an dà bhalla, a bha aig lios an righ, (an uair a bha na Caldéich aig a' chathair timchioll mu'n cuairt), agus dh' imich iad air slighe a' chòmhnaird.

8 Ach lean feachd nan Caldéach air tòir an righ, agus rug iad air Sedeciah ann an còmhnardaibh Iericho, agus bha 'fheachd uile air an sgapadh uaith.

9 Agus ghlac iad an righ, agus thug iad suas e gu righ Bhabiloin, aig Riblah, ann am fearann Hamait, far an d' thug e breitheanas air.

10 Agus mharbh righ Bhabiloin mic Shedeciah fa chomhair a shùl:

mharbh e mar an ceudna uile cheannardan Iudah ann an Riblah.
11 Agus chuir e mach sùilean Shedeciah, agus cheangail e le slabhruidhean e; agus thug righ Bhabiloin leis e gu Babilon, agus chuir e ann am prìosun e gu là a bhàis.
12 Agus anns a' chùigeamh mìos, air an deicheamh *là* do 'n mhìos, (b'i sin an naothamh bliadhna deug do linn Nebuchadnesair righ Bhabiloin), thàinig Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain, a fhritheil do righ Bhabiloin, gu Ierusalem,
13 Agus loisg e tigh an Tighearna, agus tigh an righ; agus uile thighean Ierusaleim, eadhon na h-uile tigh mòr loisg e le teine.
14 Agus bhris uile fheachd nan Caldéach, a bha le ceannard an fhreiceadain, ballachan Ierusaleim sìos air gach taobh.
15 Agus *cuid* do bhochdaibh an t-sluaigh, agus fuigheall an t-sluaigh a dh' fhan anns a' chathair, agus iadsan a chaidh thairis gu righ Bhabiloin, agus a' chuid eile do 'n t-sluagh, thug Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain air falbh nam braighdean.
16 Ach *cuid* do bhochdaibh an fhearainn dh' fhàg Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain gu *bhi* nan saoithrichean fhìneamhna, agus nan treabhaichean.
17 Agus na puist umha [n] a bha 'n tigh an Tighearna, agus na buinn, agus an fhairge umha a bha 'n tigh an Tighearna, bhris na Caldéich, agus thug iad an umha uile gu Babilon.
18 Na coireachan fòs, agus na sluasaidean, agus na smàladairean, agus na cuachan, agus na liadhan, agus na h-uile shoithichean umha, leis an do fhritheil iad, thug iad air falbh.
19 Agus na soithichean ionnlaid, agus na h-aighnéan-teine, agus na cuachan, agus na coireachan, agus na coinnleirean, agus na liadhan, agus na copain, *a' chuid* a *bha do* òr *na* òr; agus *a' chuid* a *bha do* airgiod *na* airgiod, thug ceannard an fhreiceadain air falbh.
20 An dà phost, an aon fhairge, agus an dà tharbh dheug umha, a bha fuidh na bonnaibh a rinn righ Solamh air son tighe an Tighearna; cha robh tomhas air umha nan soithichean so uile.
21 Do thaobh nam post, b' e airde gach aon phuist ochd làmh-choille deug, agus dheanadh sreang dà làmh-choille dheug a thomhas mu 'n cuairt, agus b'e thiuighead ceithir oirlich, fàs a stigh.
22 Agus bha coron umha air, agus b'e cùig làmh-choille airde gach aon choroin, le lìon-obair agus ubhlaibh granait air na coronaibh mu 'n cuairt, an t-iomlan do umha; air a' phost eile mar an ceudna bha ubhla granait cosmhuil riu so.
23 Agus bha sé-deug agus ceithir fichead ubhla granait air aon taobh, ceud ubhla granait air an lìon-obair uile mu 'n cuairt.
24 Agus thug ceannard an fhreiceadain leis Seraiah an t-ard-shagart, agus Sephaniah an dara sagart, agus na tri dorsairean.
25 Thug e fòs as a' chathair caillteanach air an robh cùram nam fear-cogaidh, agus seachd fir dhiubhsan a bha dlù do phearsa an righ, a fhuaradh anns a' chathair, agus ard-sgrìobhuiche an t-sluaigh, a ghabh àireamh muinntir an fhearainn, agus tri fichead fear do mhuinntir an fhearainn, a fhuaradh ann am meadhon a' bhaile;
26 Ghabh eadhon Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain iad, agus thug e iad a chum righ Bhabiloin gu Riblah.
27 Agus bhuail righ Bhabiloin iad, agus chuir e gu bàs iad ann an Riblah, ann am fearann Hamait: mar sin thugadh Iudah air falbh ann am bruid as 'fhearann féin.
28 So an sluagh a thug Nebuchadnesar air falbh ann am bruid, anns an t-seachdamh bliadhna, tri mìle Iudhach agus tri thar fhichead.
29 Ann an ochdamh bliadhna deug Nebuchadnesair, thug e air falbh ann am bruid o Ierusalem, ochd ceud anam, agus a dhà dheug thar fhichead.
30 Ann an treas bliadhna fichead Nebuchadnesair, thug Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain air falbh ann am bruid do na h-Iudhaich seachd ceud dà fhichead agus cùig anam: b' iad na h-anaman uile ceithir mìle agus sé ceud.
31 Agus tharladh anns an t-seachdamh bliadhna deug thar fhichead do bhraighdeanas Iehoiacim righ Iudah, anns an dara mìos deug, air a' chùigeamh *là* fichead do 'n mhìos, gu 'n do thog Evil-merodach righ Bhabiloin anns a' cheud bhliadhna d' a linn, suas

[n] *phraise.*

ceann Iehoiacim righ Iudah, agus thug e mach a priosun e,

32 Agus labhair e gu caomhail ris, agus chuir e a chaithir os cionn chathracha nan righrean a bha leis ann am Babilon.

33 Agus dh' atharruich e a chul-aidh-phriosuin: agus dh' ith e aran na fhianuis do ghnàth, fad uile laithean a bheatha.

34 Agus air son a lòin lathail, thugadh dha o righ Bhabiloin, gach aon latha cuibhrionn, gu là a bhàis, fad uile laithean a bheatha.

TUIREADH IEREMIAH.

CAIB. I.

CIA uaigneach a ta i na suidhe, a' chathair a bha làn do dhaoine! cionnus a dh' fhàs i mar bhantraich! Ise bha mòr am measg nan cinneach, agus na h-uachdaran am measg nan dùchanna, cionnus a ta i air teachd fuidh chìs!

2 Tha i ri gul gu geur anns an oidhche, agus a deoir air a gruaidhean; fear comhfhurtachd air bith cha 'n 'eil aice a measg a h-uile luchd-gaoil; bhuin a cairdean uile gu fealltach rithe, dh' fhàs iad nan naimhdean d' i.

3 Dh' imich Iudah air falbh ann am braighdeanas; ann an an-shocair, agus ann an daorsa mhòr tha i chòmhnuidh am measg nan cinneach, cha 'n 'eil i faotuinn suaimhneis air bith; rug a luchd-ruagaidh uil' oirre[a] eadar na cunglaichean.

4 Tha ròidean Shioin ri bròn, a chionn nach 'eil aon neach a' teachd a chum na h-ard-fhéille; tha a geatachan uile fàs; tha a sagairt ag acain; tha a h-òighean fuidh leòn, agus tha i féin ann an searbhadas.

5 Is iad a h-eascairdean a tha 'n-uachdar, tha a naimhdean a' soirbheachadh; oir leòn an Tighearn i, air son lìonmhoireachd a lochdan; dh' fhalbh a clann am braighdeanas fa chomhair an nàmhaid.

6 Agus dhealuich a sgèimh uile ri nighinn Shioin; tha a prionnsachan air fàs mar fhéidh nach 'eil a' faotuinn ionaltraidh; agus dh' imich iad gun neartroimh an fhear-ruaige.

7 Chuimhnich Ierusalem ann an latha a h-amhghair, agus a truaighe, air a h-uile nithibh sòlasach a bha aice anns na laithibh o shean; an tra thuit a daoine ann an làimh an nàmhaid, agus nach d' rinn neach a cuideachadh; chunnaic na naimhdean, *agus* rinn iad fanaid air a sàbaidibh.

8 Pheacaich Ierusalem gu trom; air an aobhar sin tha i air a h-atharrachadh: iadsan uile thug urram dh'i, tha iad ri tàir oirre, chionn gu fac' iad a lomnochdaiche; seadh, tha ise ri caoidh, agus a' tionndadh air a h-ais.

9 Bha a salchar na sgiortaibh, cha robh i cuimhneach air a crìch dheireannaich; uime sin thugadh i nuas gu h-iongantach; cha 'n 'eil fear-comhfhurtachd aice: amhairc, O Thighearn, air m' amhghar, oir mheudaich an nàmhaid *e féin*.

10 Shìn an nàmhaid a mach a làmh air a h-uile nithibh taitneach; gu deimhin chunnaic i cinnich a' dol a steach d' a h-ionad naomh, do 'n d' àithn thusa nach rachadh iad a steach do d' choimhthional.

11 Tha a sluagh uile ag osnaich; tha iad ag iarruidh arain; thug iad an nithe luachmhor air son lòin, a chumail beo an anama: feuch, O Thighearn, agus thoir fainear, mar a ta mi air fàs suarrach.

12 O sibhs' uile tha gabhail an rathaid, amhaircibh agus faicibh am bheil bròn sam bith cosmhuil ri mo bhròn-sa a thugadh orm, o 'n uair an d' rinn an Tighearn mo smachdachadh ann an là a dhian fheirge.

13 Chuir e teine a nuas, agus thug e air dol a steach do m' chnàmhaibh; sgaoil e lìon air son mo chas; phill e mi air m' ais: rinn e fàs mi, fad an là ri caoidh.

14 Tha a chuing air a ceangal; tha mo lochdan air an snìomh le a làimh, tha iad air an càradh mu 'm mhuineal; thug e air mo threise tuiteam, thug an Tighearn thairis mi d' an làmhan, cha 'n urradh mi éirigh suas.

15 Shaltair an Tighearn fo chois m' uile dhaoine cumhachdach ann am mheadhon: ghairm e coimhthional a' m' aghaidh a bhruthadh

[a] *orra.*

io dhaoine òga; mar ann an amar-
ruthaidh fiona, hhruth an Tighearn
igh nighean Iudah.
16 Air son nan nithe so guileam,
ha mo shùil, mo shùil a sileadh sìos
ɜ h-uisge; chionn gu bheil am fear-
omhfhurtachd, a bheireadh fuasg-
adh do m' anam, fada uam: tha
no chlann uaigneach, a chionn gu
n d' thug an nàmhaid buaidh.
17 Tha Sion a' sgaoileadh a mach
làmh, cha 'n 'eil neach ann a thoirt
l'i comhfhurtachd; dh' àithn an
Tighearn do thaobh Iacoib, a naimh-
dean a bhi air gach taobh mu 'n
cuairt da; tha Ierusalem nam measg
nar aon a chuireadh air leth air son
neo-ghlòine.
18 Is ceart an Tighearn, oir chath-
aich mis' an aghaidh 'àitheantan;
eisdibh, guidheam oirbh, a shloigh
gu léir, agus faicibh mo bhròn: m'
òighean agus m' òganaich dh' fhalbh
ann am braighdeanas.
19 Ghairm mi air mo leannain,
ach mheall iad mi; thug mo shag-
airt agus mo sheanairean suas an
deò anns a' chathair, am feadh a
dh' iarr iad am biadh gu cobhair air
an anam.
20 Feuch, O Thighearn, mar a ta
mi ann an teinn; tha mo chom fuidh
thrioblaid, tha mo chridhe air tionn-
dadh an taobh a stigh dhiom; oir
chiontaich mi gu trom: a muigh tha
claidheamh a' sgrios, a stigh tha amh-
uil bàs.
21 Chual iad mar a rinn mi acain,
ach cha 'n 'eil neach a thoirt dhomh
comhfhurtachd; chuala mo naimh-
dean uile m' amhghar; rinn iad
gairdeachas a chionn gu 'n d' rinn
thusa *sin*: bheir thus' an là a ghairm
thu, agus bidh iadsan cosmhuil
riumsa.
22 Thigeadh an aingidheachd uile
fa d' chomhair; agus dean riu, mar
a rinn thu riumsa air son m' uile
lochdan: oir tha m' osnaidhean lìon-
mhor, agus mo chridhe lag.

CAIB. II.

CIONNUS a tharruing an Tigh-
earn na chorruich neul air
nighinn Shioin! *agus* a thilg e sìos
o neamh gu talamh maise Israeil!
agus cha do chuimhnich e stòl a'
choise ann an latha 'fheirge!
2 Shluig an Tighearn suas uil'
àiteacha-còmhnuidh Iacoib, agus
cha do ghabh e truas: thilg e sìos
na chorruich daingnichean làidir
nighinn Iudah: thug e nuas gu làr
iad, thruaill e an rioghachd agus a
daoine urramach.
3 Ghearr e as na dhian-fheirg
adharc Israeil uile: tharruing e air
a h-ais a làmh dheas o aghaidh an
nàmhaid; agus loisg e 'n aghaidh
Iacoib mar theine lasrach a loisgeas
air gach taobh.
4 Lùb e 'bhogha mar nàmhaid;
thog e 'n aird a làmh dheas mar
eascaraid, agus mharbh e na h-uile
òganach a bha taitneach do 'n t-sùil;
ann am pàilliunn nighinn Shioin
thaom e mach a chorruich mar
theine.
5 Bha an Tighearn mar nàmhaid:
shluig e suas Israel, shluig e suas
'àrois uile; sgrios e a dhaingnich-
ean làidir, agus mheudaich e ann an
nighinn Iudah bron agus caoidh.
6 Agus sgaoil e as a' chéile a phàil-
liunn mar challaid; sgrios e a
choimhthional féin: leig an Tighearn
as 'aire ann an Sion an ard-fhéill
agus an t-sàbaid; agus rinn e tàir,
ann an teas a chorruich, air an righ
agus air an t-sagart.
7 Chuir an Tighearn air cùl 'alt-
air, ghabh e gràin d' a naomh-ionad;
thug e suas ballachan a h-àrois do
làimh an eas-caraid; rinn iad gàir
ann an tigh an Tighearna, mar ann
an là ard-fhéille.
8 Tha an Tighearn fa rùn bal-
lachan nighinn Shioin a mhilleadh;
shìn e mach sreang, cha do chum e
a làmh o mhilleadh: ach thug e air
an daingneach agus air a' bhalla
caoidh; shearg iad as le chéile.
9 Tha a geatachan air dol sìos
anns an talamh; mhill agus bhris e
a croinn-dhruididh; tha a righ-
rean agus a h-uachdarain am measg
nan cinneach; an lagh cha 'n 'eil
ann; aig a fàidhean fòs cha 'n 'eil
sealladh air bith o 'n Tighearn.
10 Tha seanairean nighinn Shioin
nan suidhe air an làr, tha iad nan
tosd; chuir iad duslach air an ceann:
chriosluich iad iad féin le sac-éid-
eadh: tha òighean Ierusaleim a'
cromadh sìos an cinn gu làr.
11 Tha mo shùilean air fàilneach-
adh le deuraibh; tha mo chom fo
thrioblaid; dhòirteadh mo sgamhan
air an talamh air son léir-sgrios
nighinn mo shluaigh; a chionn gu
bheil a' chlann bheag agus na naoidh-
eana a' fannachadh ann an sràidibh
na cathrach.
12 Ri 'm màithrichibh a deir iad,
C' àit am bheil arbhar agus fion? an
tra tha iad a' fàilneachadh mar
dhaoine leònta ann an sràidibh a'
bhaile, tra tha an anam air a dhòrt-
adh a mach ann an uchd am màthar.
13 Ciod a thairngeas mi mar

fhianuis a' d' aghaidh? ciod an ni a shàmhluicheas mi riut, O nighean Ierusaleim? ciod a choimeasas mi riut, a chum gu 'n d'thugainn comhfhurtachd dhuit, O òigh-nighean Shioin? oir tha do bhriseadh mòr mar an fhairge; cò dh' fheudas do leigheas?

14 Chunnaic d' fhàidhean nithe dìomhain agus amaideach air do shon, agus cha do leig iad ris d' eaceart, a chum do bhruid a philleadh air a h-ais; ach chunnaic iad air do shon fàisneachd neo-fhìrinneach, agus aobhar fògraidh.

15 Tha mheud as a ta gabhail seachad a' bualadh am bas riut: tha iad ri sgeig-fhiacal, agus a' crathadh an cinn ri nighinn Ierusaleim, *ag ràdh*, An i so a' chathair ri 'n goirear, Foirfeachd maise, Aoibhneas an domhain uile?

16 Dh' fhosgail do naimhdean uile am beul a' d' aghaidh; rinn iad sgeig is giosgan fhiacla; thubhairt iad, Shluig sinn suas i; gu cinnteach is e so an là ri 'n robh ar sùil: fhuair sinn e, chunnaic sinn e.

17 Rinn an Tighearn an ni sin a dhealbh e; choimhlion e 'fhocal, a dh' àithn e anns na laithibh o shean: thilg e sìos, agus cha do ghabh e truas; ach thug e air nàmhaid gàirdeachas a dheanamh tharad, dh' ardaich e adharc do naimhdean.

18 Dh' éigh an cridhe, Ann an làthair an Tighearna, O a nighean Shioin, sileadh deoir sìos mar shruth a latha agus a dh'oidhche: na d'thoir dhuit féin suaimhneas air bith, na gabhadh cloch do shùl fois.

19 Eirich, glaodh gu h-ard anns an oidhche: ann an tùs na faire dòirt a mach do chridhe mar uisge fa chomhair gnùise Iehobhah: tog suas do làmhan d' a ionnsuidh, air son anama do chloinne òige, ta fàilneachadh le h-acras aig ceann gach aon sràide.

20 Feuch, O Thighearn, agus thoir fainear cò ris a bhuin thu mar so: an ith na mnathan toradh na bronn, naoidheana maotha? am marbhar an sagart agus am fàidh ann an ionad naomh an Tighearna?

21 Luidh an t-òg agus an sean air an làr anns na sràidibh; tha m'òighean agus m' òganaich air tuiteam leis a' chlaidheamh; mharbh thu *iad* ann an latha do chorruich; mharbh thu, agus cha do ghabh thu truas.

22 Ghairm thu, mar air là suidhichte, m' uamhasan air gach taobh, air chor as, air là feirge an Tighearna, nach robh neach ann a chaidh as, no mhair beo: a' mhuinntir a dh' oil agus a dh' àirich mi, chuir mo nàmhaid as doibh.

CAIB. III.

IS mise an duine a chunnaic amhghar le slait a chorruich.

2 Stiuir e mi, agus thug e orm gluasad ann an dorchadas, agus ni h-ann an solus.

3 Gu cinnteach a' m' aghaidh-sa phill e; tha e pilleadh a làimhe air a h-ais *ann am aghaidh* feadh an là gu h-iomlan.

4 M' fheoil agus mo chraicionn rinn e sean, bhris e mo chnàmhan.

5 Thog e ann am aghaidh, agus chuairtich e mi le domblas agus le saothair.

6 Chuir e mi chòmhnuidh ann an ionadaibh dorcha, mar iadsan a ta cian marbh.

7 Chuairtich e mi le gàradh air gach taobh, air chor as nach feud mi teachd a mach, rinn e mo shlabhraidh trom.

8 Mar an ceudna, tra ghlaodhas agus a dh' éigheas mi, tha e druideadh a mach m' urnuigh.

9 Dhruid e suas mo shlighe le clachaibh snaighte: rinn e cam mo cheuma.

10 Mar mhath-ghamhuinn a' luidhe 'm folach bha e dhomh, *mar* leòmhann ann an ionadaibh uaigneach.

11 Rinn e mo shlighe fiar, agus reub e mi am bloighdibh: rinn e mi a' m' aonaran.

12 Lùb e 'bhogha, agus chuir e mise mar chomhara air son na saighde.

13 Thug e air saighdibh a dhorlaich dol a steach ann am airnibh.

14 Bha mi ann am chùis-mhagaidh do mo shluagh uile, ann am òran doibh fad an là.

15 Lìon e mi le searbhadas, chuir e air mhisg mi le searbh-luibhean.

16 Bhris e m' fhiacla fòs le clachaibh gainmhiche, chòmhdaich e mi le luaithre.

17 Agus dh' atharruich thu m' anam am fad o shìth; dhi-chuimhnich mi soirbheachadh.

18 Agus thubhairt mi, Tha mo spionnadh agus mo dhòchas air bàsachadh o 'n Tighearn.

19 Tha cuimhneachadh air m' amhghair agus mo thruaighe, na shearbhadas agus na dhomblas.

20 Tha m' anam fathasd 'g an cuimhneachadh, agus air irisleachadh an taobh a stigh dhìom.

21 Tha mi gairm so a rìs gu m' ire; uime sin tha dochas agam.

22 Is ann do thròcairibh an Tighearna nach 'eil sinn air ar caitheadh, chionn nach 'eil fàilinn air a thròairibh.

23 Tha iad nuadh gach aon mhadinn, is mòr do dhilseachd ! [b]

24 Is e an Tighearn mo chuibhionn, deir m'-anam ; uime sin cuiridh mi mo dhòchas ann.

25 Is maith an Tighearn dhoibhan a dh' fheitheas air, do 'n anam a dh' iarras e.

26 Is maith bhi ann an dòchas, agus feitheamh gu fòil ri slàinte an Tighearna.

27 Is maith do dhuine a' chuing a ghiùlan na òige ;

28 Suidhidh e na aonar, agus bidh e na thosd, a chionn gu 'n d' rinn e a giùlan.

29 Cuiridh e 'bheul anns an duslach, ma 's teagamh gu 'm bi dòchas ann.

30 Bheir e a ghial do 'n ti bhuaileas e, bidh e air a lionadh làn do mhasladh.

31 Oir cha tilg an Tighearn uaith gu bràth ;

32 Ach ged bheir e aobhar bròin, gidheadh ni e iochd do réir lionmhoireachd a thròcairean.

33 Oir cha chlaoidh e d' a dheoin, ni mò chràidheas e clann nan daoine.

34 Prìosunaich na talmhainn uile a bhruthadh f'a chasaibh,

35 Còir duine thionndadh a lethtaobh, fa chomhair gnùise an Ti a 's airde,

36 Eucoir a dheanamh air duine na chùis, cha taitneach leis an Tighearn.

37 Cò esan a their, agus gu 'n d'thig e gu crich, an uair nach àithn an Tighearn ?

38 Nach ann o ordugh an Ti a's ro-airde a thig olc agus maith ?

39 C' uim' an dean duine beo gearan, duine air son *smachdachaidh* a pheacaidh.

40 Rannsuicheamaid agus dearbhamaid ar sligheacha, agus pilleamaid a rìs a dh' ionnsuidh an Tighearna.

41 Togamaid suas ar cridhe maille ri'r làmhan ri Dia anns na nèamhaibh.

42 Pheacaich sinne agus rinn sinn ar a mach, agus cha do mhaith thusa.

43 Chuairtich thu le feirg, agus gheur-lean thu sinn ; mharbh thu, cha do ghabh thu truas.

44 Chòmhdaich thu thu féin le neul, ionnus nach rachadh urnuigh troimhe [c].

45 Rinn thu sinn 'nar salchar agus 'nar diù ann am measg an t-sluaigh.

46 Dh' fhosgail ar naimhdean uile am beul 'nar n-aghaidh.

47 Thàinig eagal agus rib oirnn, fàsalachd agus milleadh.

48 Tha mo shùil a' silcadh sìos le sruthaibh uisge air son léir-sgrios nighinne mo shluaigh.

49 Tha mo shùil a' sileadh sìos gun chasgadh agus gun sgur :

50 Gus an seall an Tighearn a nuas, agus gu 'n amhairc e o nèamh.

51 Tha mo shùil a' cur doilgheis air mo chridhe, air son uile nigheana mo chathrach.

52 Ruaig mo naimhdean mi gu geur, mar eun gun aobhar.

53 Ghearr iad as m'anam anns a' phrìosun, agus chuir iad clach tharam.

54 Chaidh uisgeachan thar mo cheann mar thuil ; thubhairt mi, Tha mi air mo ghearradh as.

55 Ghairm mi air d' ainmse, O Thighearn as an t-slochd ìochdrach.

56 Chuala tu mo ghuth, na cum do chluas o m' achuinge agus o mo ghlaodh.

57 Tharruing thu 'm fagus anns an là san do ghairm mi ort : thubhairt thu, Na biodh eagal ort.

58 Thagair thusa, O Thighearn, cùisean m' anama, shaor thu mo bheatha.

59 Chunnaic thusa, O Tighearn, m' amhghar ; cum thusa còir rium.

60 Chunnaic thu an uile dhìoghaltas, an uile innleachdan ann am aghaidh.

61 Chuala tu am masladh, O Thighearn, an uile innleachdan ann am aghaidh ;

62 Bile na muinntir a dh' éirich suas a' m' aghaidh, agus am borbhanaich ann am aghaidh fad an là.

63 Feuch an suidhe sìos agus an éirigh suas ; is mise an ceòl.

64 Bheir thusa luigheachd dhoibh, O Thighearn, do réir oibre an làmh.

65 Bheir thu doilghios cridhe dhoibh, ni thu am mallachadh.

66 Ruaigidh tu ann am feirg, agus sgriosaidh tu iad o bhi fuidh neamha an Tighearna.

CAIB. IV.

CIONNUS a thàinig smal air an òr! a chaochail an t-òr rofhìnealta! tha clachan an naomh-

[b] *thairisneachd.*

[c] *roimhe, trìd.*

ionaid air an tilgeadh a mach air
mullach gach aon sràide !
2 Mic luachmhor Shioin, a dh'
fheudta choimeas ri òr fìnealta,
cionnas a mheasar iad mar shoith-
ichean creadha, obair a' chreadhad-
air!
3 Tairngidh eadhon na dragoin a
mach am brollach, bheir iad a' chìoch
d' an àlach: tha nighean mo
shluaigh-sa an-iochdmhor, mar na
h-oistrice san fhàsach.
4 Tha teanga naoidhein na cìche
a' leantuinn r' a ghial le tart: tha
chlann òg ag iarruidh arain ; cha 'n
'eil aon 'ga bhriseadh dhoibh.
5 Tha iadsan aig an robh biadh
fòghail nan aonarain anns na sràid-
ibh ; iadsan a thogadh suas ann an
scarlaid, tha iad a' filleadh an làmh
mu 'n òtrach.
6 Seadh tha peanas aingidheachd
nighinne mo shluaigh-sa ni 's mò na
peanas peacaidh Shodoim, a thilg-
eadh bun os cionn ri tiota, agus air
nach d' thàinig laigse làmh.
7 Bha a Nasaraich ni bu ghlainne
na sneachda; bu ghile iad na bainne;
bu deirge iad sa' chorp na ruiteach-
ain; bha an dreach mar shaphir.
8 Is duibhe an gnùis na gual; cha
'n aithnichear iad anns na sràidibh;
tha an craicionn a leantuinn ri 'n
cnàmhan; tha e air tiormachadh;
tha e air fas mar mhaide.
9 Is fearr dhoibhsan a mharbhar
leis a' chlaidheamh na dhoibhsan a
mharbhar le gort; oir tha iad sin a'
seargadh as, air an lotadh dh' uir-
easbhuidh toraidh na machrach.
10 Bhruich làmha nam ban iochd-
mhor an clann féin; b' iad am biadh,
ann an léir-sgrios nighinne mo
shluaigh.
11 Choimhlion an Tighearn a chor-
ruich, thaom e mach a dhian-fhearg,
agus las e teine ann an Sion, agus
loisg e sin a bunaite.
12 Cha chreideadh righre na tal-
mhainn, no uile luchd-àiteachaidh
an domhain, gu 'n rachadh an t-eas-
caraid agus an nàmhaid a steach air
geatachan Ierusaleim.
13 Air son pheacanna a fàidhean,
agus aingidheachdan a sagart, a
dhòirt fuil nam firean na meadhon;
14 Chaidh iad air seachran mar
dhaoine dall anns na sràidibh, shal-
uich iad iad féin le fuil, air chor as
nach feudadh daoine buntainn ri 'n
eudach.
15 Imichibh, tha sibh neo-ghlan,
thuirt daoine riu; imichibh, imich-
ibh, na beanaibh: seadh, theich iad,
dh' fhalbh iad; thubhairt iad am
measg nan cinneach, Cha ghabh ia
còmhnuidh an so ni's mò.
16 Rinn fearg an Tighearna a
sgaoileadh, cha chuir e ni 's mò an
an suim iad: cha robh meas ac' ai
pearsannaibh nan sagart; ris n
seanairibh cha do chum iad bàigh.
17 Am feadh a bha sinn ann, dh
fhàilnich ar sùilean ag amharc r
cobhair dhìomhain: am feadh a rin
sinn faire, bha ar sùil ri cinneach
nach b' urradh tearnadh.
18 Lorgaich iad ar ceuma, air
chor as nach feudamaid imeachd
'nar sràidibh: tha ar crìoch dlù, tha
ar laithean air an coimhlionadh,
seadh, thàinig ar crioch.
19 Bu luaithe ar luchd-leanmhuinn
na iolairean nèimhe; ruaig iad sinn
air na sléibhtibh, luidh iad am fol-
ach air ar son anns an fhàsach.
20 Ghlacadh nan slochdaibh anail
ar cuinneana, ti ungta an Tighearna,
mu 'n d' thubhairt sinn, Fuidh a
sgàile mairidh sinn beò am measg
nan cinneach.
21 Dean gairdeachas, agus bi ait,
O nighean Edoim, aig am bheil do
chomhnuidh ann am fearann Uis;
théid an cupan thairis fòs chugad-
sa; bithidh tu air mhisg, agus leig-
idh tu ris do lomnochduich.
22 Tha peanas d' ea-ceirt air a
choimhlionadh, O nighean Shioin,
cha d'thoir e ni 's mò air falbh ann
am bruid thu: smachdaichidh e d'
eaceart-sa, O nighean Edoim, leig-
idh e ris do lochdan.

CAIB. V.

CUIMHNICH, O Thighearn, ciod
a thàinig oirnn: thoir fainear,
agus faic ar masladh.
2 Thugadh thairis ar n-oighreachd
gu coimhich, ar tighean gu coigrich.
3 Tha sinn 'n ar dilleachdain,
agus gun athair, ar màithrichean
mar bhantraichibh.
4 Dh' òl sinn ar n-uisge air son
airgid, tha ar coille air a reic ruinn.
5 Le cuing ar muineil tha sinn air
ar sìor-leòn; tha sinn a' saoithreach-
adh, agus gun fhois againn.
6 Thug sinn an làmh do na
h-Eiphitich, *agus* do na h-Asirian-
aich, a chum bhi air ar sàsuchadh le
h-aran.
7 Pheacaich ar n-aithrichean, agus
cha 'n 'eil iad ann, agus ghiùlain
sinne an ea ceartan.
8 Bha seirbhisich nan uachdarain
oirnn: cha 'n 'eil duine sam bith
ann a shaoras o 'n làmhan.
9 Fhuair sinn ar n-aran le *cunth-*

ar n-anama, do bhrìgh claidh-
bh an fhàsaich.
10 Bha ar craicionn dubh mar
huinn, do bhrìgh na gorta uamh-
ich.
11 Dh' éignich iad na mnathan
an Sion, na maighdeanan ann
caithrichibh Iudah.
12 Bha prionnsachan air an croch-
h suas le 'n làimh: cha d' thug
urram do aghaidh nan aosda.
13 Ghabh iad na h-òganaich gu
ileadh, agus thuit a' chlann fuidh
chonnadh.
14 Threig na seanairean an geata,
h-òganaich an ceòl.
15 Sguir aoibhneas ar cridhe,
aochail ar dannsadh gu bròn.
16 Thuit an coron[d] bharr ar cinn:
o thruaighe sinne chionn gu 'n do
cacaich sinn.
17 Air son so tha ar cridhe lag,
air son nan nithe so tha ar sùilean
air an dorchachadh[e].
18 Air son sléibh Shioin a ta fàs;
tha na sionnaich a' coiseachd air.
19 Ach tha thusa, O Thighearn,
maireanach gu sìorruidh; do chaith-
ir rioghail o linn gu linn.
20 C' uim' an dean thu dearmad
oirnn gu bràth, agus am bheil thu
'g ar tréigsinn ùine co fhada?
21 Pill sinne chugad, O Thighearn,
agus bithidh sinn air ar pilleadh:
ath-nuadhaich ar laithean mar o
shean.
22 Oir thilg thu sinn cian fada
uait; bha thu ro-fheargach 'nar
n-aghaidh.

[d] crùn. [e] lag-radharcach.

ESECIEL.

CAIB. I.

AGUS tharladh, anns an deich-
eamh bliadhna fichead, anns a'
cheathramh *mìos*, air a' chùigeamh
là do 'n mhìos, (air dhomhsa bhi
measg nam braighdean aig abhainn
Chebair,) gu 'n d' fhosgladh na
neamha, agus chunnaic mi taisbeana
Dhé.
2 Air a' chùigeamh *là* do 'n mhìos,
b'i sin an cùigeamh bliadhna do
bhruid righ Iehoiacin,)
3 Thàinig focal an Tighearna gu
Eseciel an sagart, mac Bhusi, ann
an tìr nan Caldéach, aig uisge Che-
bair, agus bha làmh an Tighearna
air anns an àite sin.
4 Agus dh' amhairc mi, agus feuch,
ghiùlain ioma-ghaoth o 'n airde-
tuath, neul mòr a bha air a chuairt-
eachadh le fillteau teine, agus deal-
radh air gach taobh dheth; agus na
mheadhon bha amhuil dreach òmair,
eadhon ann am meadhon an teine.
5 Agus mach as a mheadhon mar
an ceudna *thàinig* coslas cheithir
ainmhidhean, agus b' e so an aogus;
Bha iad ann am meudachd duine,
6 Agus bha ceithir aghaidhean
aig gach aon diubh, agus ceithir
sgiathan aig gach aon diubh.
7 Agus bha an casan dìreach, agus
bha bonn an cas mar bhonn coise
laoigh, agus loinnrich iad mar dhath
praise llomhta.
8 Agus bha làmhan duine fuidh
an sgiathaibh, air an ceithir taobha,
agus bha aig a' cheithir an aghaidh-
ean agus an sgiathan.
9 Bha an sgiathan dlùthaichte,
gach aon r' a chéile; cha do thionn-
daidh iad 'nuair a ghluais iad, chaidh
iad air an aghaidh, gach aon dìreach
roimhe.
10 Air son coslais an aghaidhean,
bha aca nan ceathrar aghaidh duine,
agus aghaidh leòmhainn air an
taobh deas, agus bha aca nan ceath-
rar aghaidh daimh air an làimh chlì:
bha fòs aca nan ceathrar aghaidh
iolarach.
11 B' amhuil so an aghaidhean:
agus an sgiathan sgaoilte gu h-ard;
dithis aig gach aon, dlùthaichte r' a
chéile, agus dithis a' folach an cuirp.
12 Agus dh' imich iad, gach aon
dìreach air aghaidh: far an robh an
spiorad air tì dol, dh' imich iad:
cha do thionndaidh iad 'nuair a
dh' imich iad.
13 Do thaobh coslais nan ain-
mhidh, bha an aogus mar eibhle
dearga teine, cosmhuil ri lòchran,
a chaidh air ais agus air aghaidh am
measg nan ainmhidhean: agus bha
'n teine dealrach; agus as an teine
thàinig a mach dealanach.
14 Agus ruith na h-ainmhidhean,
agus phill iad, mar phlath dealan-
aich.

15 A nis am feadh a bha mi seall-
tuinn air na h-ainmhidhean, feuch,
aon roth air an talamh, làimh ris na
h-ainmhidhean, aig an ceithir agh-
aidhean.
16 Bha dreach nan rothan agus
an obair mar dhreach criostail; agus
bha 'n aon choslas aig a' cheithir,
agus bha an aogus agus an obair
mar gu 'm biodh ann roth ann am
meadhon rotha.
17 Nan imeachd dh' imich iad air
an ceithir taobha: cha do thionn-
daidh iad 'nuair a dh' imich iad.
18 Do thaobh an cearcal, bha iad
co ard as gu 'm b' uamhasach iad;
agus bha an cearcail làn do shùilibh
mu 'n cuairt doibh nan ceathrar.
19 Agus an uair a ghluais na
h-ainmhidhean, ghluais na rothan
làimh riu: agus an uair a thogadh
na h-ainmhidhean suas o 'n talamh,
thogadh na rothan.
20 C' àit air bith a bha 'n spiorad
air ti dol, dh' imich iadsan an taobh
a bha 'n spiorad air ti dol, agus thog-
adh suas na rothan fa 'n còmhair;
oir bha spiorad an ainmhidh[a] anns
na rothaibh.
21 'Nuair a ghluais iad sin, ghluais
[iad so,] agus 'nuair a sheas iad sin,
sheas [iad so,] agus 'nuair a thogadh
iad sin suas o 'n talamh, thogadh na
rothan suas fa 'n comhair; oir bha
spiorad an ainmhidh anns na roth-
aibh.
22 Agus bha aogus an speur a bha
thar cinn an ainmhidh mar dhreach
criostail uamhasaich, air a sgaoil-
eadh thar an cinn gu h-ard.
23 Agus fuidh an speur bha an
sgiathan gu dìreach, gach aon fa
chomhair a' chéile; aig gach aon bha
dithis, a dh' fholuich air an taobh
so, 's aig gach aon bha dithis a dh'
fholuich air an taobh sin, an cuirp.
24 Agus chuala mi fuaim an
sgiathan, mar thoirm mhòran uisg-
eacha, mar ghuth an Uile-chumh-
achdaich; an uair a ghluais iad,
chluinnteadh fuaim mar thorman
sluaigh; tra sheas iad, leig iad sìos
an sgiathan.
25 Agus bha guth o 'n speur, a
bha thar an cinn, tra sheas iad, *agus*
a leig iad sìos an sgiathan.
26 Agus os cionn an speur, a bha
thar an cinn, bha sàmhla righ-chath-
rach, mar choslas cloiche sapheir;
agus air sàmhla na righ-chathrach,
bha taisbean mar gu 'm biodh còslas
duine na shuidhe air.
27 Agus chunnaic mi mar dhreach
òmair, mar choslas teine air gach
taobh a stigh ann: o thaisbeanadh a
leasraidh, agus os a chionn, agus o
thaisbeanadh a leasraidh agus fuidhe,
chunnaic mi mar gu 'm biodh ann
coslas teine, agus e dealrach mu 'n
cuairt.
28 Mar choslas a' bhogha ta san
neul ann an là na froise, b' amhuil
dreach an dealraidh mu 'n cuairt.
B' e so foillseachadh sàmhlaidh
glòire an Tighearna; agus 'nuair a
chunnaic mise, thuit mi air m' agh-
aidh, agus chuala mi guth aon a'
labhairt.

CAIB. II.

AGUS thubhairt e rium, A mhic
an duine, seas air do chasaibh,
agus labhraidh mise riut.
2 Agus chaidh an spiorad a steach
annam an uair a labhair e rium,
agus chuir e air mo chasaibh mi,
ionnus gu 'n cuala mi an ti a labhair
rium.
3 Agus thuirt e rium, A mhic an
duine, tha mise ga d' chur gu cloinn
Israeil, gu cinneach ceannairceach a
rinn ar a mach ann am aghaidh;
chiontaich iad féin agus an aithrich-
ean ann am aghaidh, gus an là an
diugh.
4 Oir is clann mhi-nàrach agus
chruaidh-chridheach iad: tha mise
ga d' chur d' an ionnsuidh, agus
their thu riu, Mar so deir an Tigh-
earn Dia.
5 Agus iadsan, ma dh' éisdeas iad,
no ma dhearmaideas iad, (oir is tigh
ceannairceach iad,) gidheadh bidh
fios aca gu robh fàidh nam measg.
6 Agus thusa, a mhic an duine, na
biodh eagal ort rompa, agus na
biodh fiamh ort roimh an briath-
raibh, ged tha dreasan agus droigh-
ionn mu 'n cuairt duit, agus do
chòmhnuidh ann am measg nath-
raichean nimhe: na biodh eagal ort
roimh am briathraibh, ni mò bhios
geilt ort roimh an gnùis, ged is tigh
ceannairceach iad.
7 Agus labhraidh tu mo bhriath-
ra-sa riu, co ac' a dh' eisdeas iad, no
dhearmaideas iad, oir tha iad ro
cheannairceach.
8 Ach thusa, a mhic an duine,
cluinn ciod a deir mise riut, Na bi
thusa eas-umhal, cosmhuil ris an
tigh eas-umhal sin: fosgail do bheul,
agus ith an ni bheir mise dhuit.
9 Agus nuair a dh' amhairc mi,
feuch, bha làmh air a cur do m'

[a] *na beatha.*

ionnsuidh, agus feuch, bha rola leabh-
air innte.
10 Agus sgaoil e fa m' choin-
neamh e, agus bha e sgrìobhta stigh
agus a mach : agus bha sgrìobhta ann
tuireadh, agus bròn, agus truaighe.

CAIB. III.

OS barr thuirt e rium, A mhic an
duine, ith an ni gheibh thu;
ith an rola so, agus falbh, labhair ri
tigh Israeil.
2 Mar sin dh' fhosgail mi mo
bheul, agus thug e orm an rola sin
itheadh.
3 Agus thuirt e rium, A mhic an
duine, thoir air do bhroinn itheadh,
agus lìon do chom leis an rola so a
bheireamsa dhuit. An sin dh' ith
mi, agus bha e ann mo bheul mar
mhil air mhillsead.
4 Agus thuirt e rium, A mhic an
duine, falbh, imich gu tigh Israeil,
agus labhair le m' bhriathraibh-sa
riu.
5 Oir cha 'n 'eil thu air do chur
gu sluagh aig am bheil teanga
choimheach, agus cainnt chruaidh,
ach gu tigh Israeil.
6 Cha 'n ann gu mòran sluaigh,
aig am bheil teanga choimheach,
agus cainnt chruaidh, nach urradh
thu 'm briathran a thuigsinn: gu
cinnteach nan cuirinn do 'n ionn-
suidh-san thu, dh' éisdeadh iad ruit.
7 Ach cha 'n éisd tigh Israeil riut,
oir cha 'n éisd iad riumsa; oir tha
tigh Israeil uile mi-nàrach agus
cruaidh-chridheach.
8 Feuch rinn mi do ghnùis làidir
an aghaidh an gnùise-san, agus d'
eadann làidir an aghaidh an eud-
ainn-san.
9 Mar adamant, ni 's cruaidhe na
clach theine, rinn mise d' eudann;
na biodh eagal ort rompa, agus na
biodh sgàth ort roimh an gnùis, ged
tha iad nan tigh ceannairceach.
10 Os barr thuirt e rium, A mhic
an duine, gabh ann ad chridhe m'
uile bhriathra-sa, a labhras mi riut,
agus éisd le d' chluasaibh.
11 Agus falbh, imich dh' ionn-
suidh na muinntir a ta ann am
bruid, gu cloinn do shluaigh, agus
labhair riu, agus innis doibh, Mar so
deir an Tighearn Dia, co ac' a dh'
éisdeas iad, no nach éisd.
12 An sin thog an spiorad suas
mi, agus chuala mi air mo dheigh
guth tormain mhòir, *ag ràdh*, Bean-
nuichte gu robh glòir an Tighearna
o 'àite féin.
13 *Chuala mi* fòs fuaim sgiath
nan ainmhidhean a bhean ri chéile,
agus fuaim nan roth thall mu 'n
coinneamh, agus fuaim luasgaidh
mhòir.
14 An sin thog an spiorad suas
mi, agus thug e leis mi, agus dh'
imich mi ann an searbhus, ann an
teas mo spioraid, ach bha làmh an
Tighearna treun orm.
15 An sin thàinig mi chum na
muinntir a bha nam braighdibh aig
Tel-abib, a bha chòmhnuidh làimh
ri abhainn Chebair, agus shuidh mi
far an do shuidh iadsan, agus dh'
fhan mi 'n sin seachd laithean làn
uamhais nam meadhon.
16 Agus tharladh an ceann
sheachd laithean, gu'n d' thàinig
focal an Tighearna do m' ionnsuidh,
ag ràdh,
17 A mhic an duine, rinn mise
fear-faire dhiot do thigh Israeil:
uime sin, éisd am focal o m' bheul,
agus thoir rabhadh dhoibh uamsa.
18 'Nuair a their mise ris an aing-
idh, Gheibh thu gu cinnteach bàs;
agus nach d'thoir thusa rabhadh dha,
agus nach labhair thu thoirt rabh-
aidh do 'n chiontach o 'dhroch
shlighe, chum 'anam a thearnadh;
basaichidh an droch dhuine sin na
aingidheachd, ach iarruidh mise
'fhuil air do làmhsa.
19 Gidheadh ma bheir thu rabh-
adh do 'n aingidh, agus nach pill e
o 'aingidheachd, no o' dhroch shlighe,
bàsaichidh esan na aingidheachd;
ach shaor thusa d' anam féin.
20 A ris, an uair a philleas fìrean
o 'fhìreantachd, agus a chuireas
e 'n gnìomh peacadh, agus a chuir-
eas mise ceap-tuislich fa chomhair,
gheibh e bàs; a chionn nach d' thug
thusa dha rabhadh, na pheacadh
gheibh e bàs, agus cha chuimhnich-
ear 'fhìreantachd a rinn e; ach iar-
ruidh mise 'fhuil air do làimh-sa.
21 Gidheadh ma bheir thu rabh-
adh do 'n fhìrean, air chor as nach
ciontaich am fìrean, agus nach dean
e peacadh; mairidh e gu cinnteach
beo, do bhrìgh gu 'n d' fhuair e
rabhadh; mar an ceudna shaor thu-
sa d' anam féin.
22 Agus bha làmh an Tighearna
orm an sin, agus thuirt e rium; Eir-
ich, siubhail a mach do 'n chòmh-
nard, agus an sin labhraidh mise
riut.
23 An sin dh' éirich mi, agus
chaidh mi mach a chum a' chòmh-
naird, agus feuch, sheas glòir an
Tighearna san àite sin, mar a' ghlòir
a chunnaic mi aig abhainn Chebair;
agus thuit mi air m' aghaidh.
24 An sin chaidh an spiorad an-

nam, agus chuir e air mo chasaibh
mi, agus labhair e rium, agus thuirt
e rium; Falbh, druid thu féin a
stigh ann ad thigh.
25 Ach thusa, O mhic an duine,
feuch, cuiridh iad boinn ort, agus
ceanglaidh iad thu leo, agus cha
d'théid thu mach nam measg.
26 Agus bheir mise air do theang-
aidh leantuinn ri d' ghial, air chor
as gu 'm bi thu balbh, agus nach bi
thu dhoibh a' d' fhear-cronachaidh;
oir tha iad nan tigh ceannairceach.
27 Ach an uair a labhras mise
riut, fosglaidh mi do bheul, agus
their thu riu, Mar so deir an Tigh-
earn Dia, Esan a dh' éisdeas, eisd-
eadh e; agus esan a dhearmaideas,
dearmaideadh e: oir tha iad nan
tigh ceannairceach.

CAIB. IV.

THUSA mar an ceudna, a mhic
an duine, gabh chugad leac-
shuaine, agus cuir fa d' chomhair i,
agus tarruing oirre am baile, Ieru-
salem.
2 Agus cuairtich e le feachd, agus
tog na aghaidh daingneach, agus
tilg suas torr na aghaidh; suidhich
fòs campa na aghaidh, agus cuir
reitheacha-cogaidh na aghaidh air
gach taobh mu 'n cuairt.
3 A thuille air so, gabh chugad
aoghann iaruinn, agus suidhich e
mar bhalla iaruinn eadar thu agus
am baile, agus cuir do ghnùis na
aghaidh, agus bidh e air a theann-
achadh, agus cuiridh tu campa na
aghaidh: bidh so na chomhara do
thigh Israeil.
4 Luidh thusa fòs air do thaobh
clì, agus leig ea-ceart tighe Israeil
air: do réir àireimh nan laithean a
luidheas tu air, giùlainidh tu an ea-
ceart.
5 Oir leig mis ortsa bliadhnachan
an ea-ceartan, do réir àireimh nan
laithean, tri cheud deich agus ceithir
fichead là: mar sin giùlainidh tu
ea-ceart tighe Israeil.
6 Agus 'nuair a choimhlionas tu
iad, luidh a rìs air do thaobh deas,
agus giùlainidh tu ea-ceart tighe Iu-
dah dà fhichead là: dh' orduich
mise dhuit là air son bliadhna.
7 Uime sin cuiridh tu d' aghaidh
ri séisdeadh Ierusaleim, agus bidh
do ghairdean air a rùsgadh, agus ni
thu fàisneachd na aghaidh.
8 Agus, feuch, cuiridh mise cuibh-
richean ort, agus cha tionndaidh thu
thu fein o 'n aon taobh gus an taobh
eile, gus an crìochnaich thu laith-
ean do sheisdidh.
9 Gabh chugad fòs cruineachd,
agus eorna, agus pònair, agus peas-
air, agus meanbh-pheasair, agus peas-
air fhiadhain, agus cuir iad ann an
aon soitheach, agus dean duit féin
aran diubh, do réir àireimh nan
laithean a luidheas tu air do thaobh;
tri cheud ceithir fichead agus deich
laithean ithidh tu dheth.
10 Agus bidh am biadh a dh' ith-
eas tu air a chothromachadh, fich-
ead secel anns an latha: o àm gu
h-àm ithidh tu e.
11 Olaidh tu mar an ceudna uisge
le tomhas; an seathamh cuid do
hin: o àm gu h-àm òlaidh tu.
12 Agus ithidh tu e mar arain
eorna, agus le aolach a thig a mach
a duine deasaichidh tu e nan seal-
ladh.
13 Agus thuirt an Tighearn, Eadh-
on mar so ithidh clann Israeil an
aran truaillte measg nan cinneach,
gus an iomain mis' iad.
14 An sin thuirt mise, Ah a Thigh-
earn Dhia, feuch, cha do thruail-
leadh m' anam-sa: oir o m' òige
nìos gus a nis cha d' ith mi dheth
sin a bhàsaicheas leis féin no bha
na chonablach, ni mò thàinig feoil
ghràineil ann am bheul.
15 An sin thuirt e rium, Feuch,
thug mi dhuit buachar bhò an àite
aolaich duine, agus deasaichidh tu
d' aran leis.
16 Os barr, thuirt e rium, A mhic
an duine, feuch, brisidh mise lorg an
arain ann an Ierusalem; agus ith-
idh iad aran le cothrom agus le cùr-
am, agus òlaidh iad uisge le tomhas
agus le h-uamhas.
17 A chum gu 'm bi uireasbhuidh
arain agus uisg' orra, agus gu 'm bi
uamhas orra gach aon ri chéile, agus
gu 'n leagh iad air falbh air son an
ea-ceirt.

CAIB. V.

AGUS thusa, a mhic an duine,
gabh chugad sgian gheur,
gabh chugad ealtuinn bearradair,
agus thoir oirre siubhal air do cheann,
agus air d' fheusaig; an sin gabh
meigh thomhais, agus roinn *am folt.*
2 Trian loisgidh tu le teine ann
am meadhon a' bhaile, tra bhios
laithean an t-seisdidh air an coimh-
lionadh; agus gabhaidh tu trian,
agus buailidh tu m'a thimchioll le
sgein; agus sgapaidh tu trian leis a'
ghaoith, agus tairngidh mise mach
claidheamh nan deigh.
3 Gabhaidh tu mar an ceudna

dhiubh beagan ann an àireamh,
agus ceanglaidh tu iad ann ad sgiort-
aibh [a].
4 An sin gabh dhiubh a rìs, agus
tilg iad ann am meadhon an teine,
agus loisg iad anns an teine; as sin
thig teine mach gu tigh Israeil uile.
5 Mar so deir an Tighearn Dia, Is
i so Ierusalem; chuir mis' i ann am
meadhon nan cinneach, agus nan
dùchanna mu 'n cuairt d'i.
6 Agus dh' atharruich i mo
bhreitheanais gu aingidheachd ni 's
mo na na cinnich; agus mo reachd-
an ni 's mò na na dùchanna mu 'n
cuairt d'i: oir dhiùlt iad mo bhreith-
eanais; agus mo reachdan, cha do
ghluais iad annta.
7 Uime sin, mar so deir an Tigh-
earn Dia. Chionn gu 'n d' fhàs sibh
lionmhor seach na cinnich mu 'n
cuairt duibh, agus nach do ghluais
sibh ann am reachdaibhsa, ni mò
choimhid sibh mo bhreitheanais, ni
mo rinn sibh eadhon do réir breith-
eanais nan cinneach mu 'n cuairt
duibh:
8 Uime sin, mar so deir an Tigh-
earn Dia, Feuch, tha mise, eadhon
mise, a' d' aghaidh, agus ni mi breith-
eanais ann ad mheadhon, ann an
sealladh nan cinneach.
9 Agus ni mi annad an ni sin
nach d' rinn mi, agus nach dean mi
ni 's mò ni cosmhuil ris, air son d'
uile ghràinealachdan.
10 Uime sin ithidh na h-aithrich-
ean am mic ann ad mheadhon, agus
ithidh na mic an aithrichean; agus
ni mise breitheanais annad, agus
sgapaidh mi an t-iomlan do d'
fhuigheall anns gach uile ghaoith.
11 Air an aobhar sin, mar is beo
mise, deir an Tighearn Dia, Gu
deimhin a chionn gu 'n do thruaill
thu m' ionad naomh le d' uile nith-
ibh fuathach, agus le d' uile ghràin-
ealachdaibh, uime sin lughdaichidh
mise thu mar an ceudna, agus cha
choigil mo shùil, ni mò bhios truas
air bith agam.
12 Bàsaichidh trian diot leis a'
phlàigh, agus le gorta caithear iad
ann ad mheadhon: agus tuitidh
trian leis a' chlaidheamh mu 'n
cuairt duit; agus sgapaidh mise
trian anns na h-uile ghaothaibh,
agus tairngidh mi mach claidheamh
nan déigh.
13 Mar so coimhlionar mo chor-
ruich, agus bheir mi air mo dhian
fheirg luidhe orra, agus bheir mi
dhomh féin fois: agus bidh fios aca
gur mise an Tighearn a labhair ann
am eud, an tra choimhlionas mi orra
mo dhian chorruich.
14 A thuille air so, ni mi dhiot
fàsach agus màsladh am measg nan
cinneach mu 'n cuairt duit, ann an
sealladh nan uile théid seachad.
15 Agus bithidh tu ann ad mhas-
ladh, agus ann ad mhagadh, ann ad
theagasg, agus ann ad uamhas, do na
cinnich mu 'n cuairt duit, an tra ni
mise breitheanais annad, ann am
feirg, agus ann an corruich, agus
ann an garg achasanaibh: mise Ie-
hobhah labhair.
16 An tra chuireas mi orra droch
shaighde na gorta bhios air son
sgrios, a chuireas mise gu 'r sgrios:
meudaichidh mi fòs a' ghort oirbh,
agus brisidh mi lorg 'ur n-arain.
17 Mar sin cuiridh mi oirbh gort,
agus droch bheathaichean, agus ni
iad uireasbhuidheach thu [b]: agus
siùbhlaidh plàigh agus fuil tromh-
ad [c], agus bheir mi ort an claidh-
eamh; mise Iehobhah labhair.

CAIB. VI.

AGUS thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh, ag radh,
2 A mhic an duine, cuir d' aghaidh
ri sléibhtibh Israeil, agus dean fàis-
neachd nan aghaidh.
3 Agus abair, A shléibhtean Is-
raeil, cluinnibh focal an Tighearna
Dia, mar so deir an Tighearn Dia ris
na sléibhtibh, agus ris na cnocaibh,
ris na sruthaibh agus ris na gleann-
aibh, Feuch, bheir mise, mise féin,
claidheamh oirbh, agus sgriosaidh
mi 'ur n-ionadan arda.
4 Agus bidh 'ur n-altairean fàs,
agus 'ur dealbhan-air am briseadh:
agus tilgidh mise sios 'ur *daoine*
marbhta fa chomhair 'ur n-iodhola.
5 Agus leagaidh mi cuirp mharbha
chloinne Israeil fa chomhair an
iodhola; agus sgapaidh mi 'ur
cnàmhan mu thimchioll 'ur n-altair-
ean.
6 Ann 'ur n-uile àiteachaibh còmh
nuidh, nithear na bailtean fàs, agus
bidh 'ur n-ionadan arda faondrach,
air chor as gu 'm bi 'ur n-altairean
fàs agus uaigneach, agus gu 'n d' thig
briseadh agus cosgadh air 'ur
n-iodholaibh, agus gu 'n dubhar as
'ur n-oibre.
7 Agus tuitidh iadsan a bhios
leònta 'nur meadhon, agus bidh fios
agaibh gur mise an Tighearn.

[a] *sgiobul, sgiathaibh.* Eabh. [b] *fagaidh iad gun chlann thu*
[c] *thromhad.*

8 Gidheadh fàgaidh mi fuigheall, air chor as gu 'm bi agaibh cuid a théid as o 'n chlaidheamh am measg nan cinneach, an tra bhios sibh air 'ur sgapadh am measg nan dùchanna.

9 Agus cuimhnichidh mheud dhibh [d] as a théid as mise, ann am measg nan cinneach gus an d'thoirear iad nam braighdibh, an tra chìosnaicheas mise an cridhe strìopachail a dhealuich rium, agus an sùilean a ta dol air strìopachas an déigh an ìodholan; agus bidh gràin aca dhiubh féin air son nan olc a chuir iad an gnìomh nan uile ghràinealachdaibh.

10 Agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn, agus nach ann gu dìomhain a thubhairt mi gu 'n deanainn an t-olc so orra.

11 Mar so deir an Tighearn Dia, Buail le d' làimh, agus breab le d' chois, agus abair, Mo thruaighe! air son uile dhroch ghràinealachdan tighe Israeil; oir tuitidh iad leis a' chlaidheamh, leis a' ghort, agus leis a' phlàigh.

12 Esan a ta fad as bàsaichidh leis a' phlàigh; agus esan a tha dlù tuitidh leis a' chlaidheamh; agus esan a mhaireas, agus a ta air a shéisdeadh, bàsaichidh leis a' ghort: mar so coimhlionaidh mise mo chorruich orra.

13 An sin bidh fios agaibh gur mise an Tighearn, an tra bhios an daoine marbhta, measg an ìodhola, mu 'n cuairt air an altairibh, air gach aon chnoc àrd, air uile mhullachaibh nan sliabh, agus fo gach uile chrann uaine, agus fo gach daraig gheugaich [e]; an t-àite san d' thug iad boltrach cùbhraidh do 'n uile ìodholaibh.

14 Mar sin sinidh mise mach mo làmh orra, agus ni mi am fearann fàs, seadh, ni 's uaigniche na fàsach Dhiblait, nan uile ionadaibh còmhnuidh; agus bidh fios aca gur mi an Tighearn.

CAIB. VII.

OS barr thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 Fòs a mhic an duine, *abair*, Mar so deir an Tighearn Dia ri fearann Israeil: Thàinig crìoch, *thàinig* crìoch air ceithir chearnaibh na tìre.

3 A nis *thàinig* crìoch ort, agus cuiridh mise mo chorruich ort, agus bheir mi breith ort a réir do shlighe, agus dìolaidh mi riut d' uile ghràinealachdan.

4 Agus cha choigil [f] mo shùil thu, ni mò bhios truas agam, ach dìolaidh mi riut do shlighe, agus bidh do ghràinealachdan ann ad mheadhon; agus bidh fios agaibh gur mise an Tighearn.

5 Mar so deir an Tighearn Dia; Feuch, tha olc, aon olc eile a' teachd.

6 Tha crìoch air teachd, thàinig a' chrìoch; tha i ri faire air do shon, feuch thàinig i.

7 Dh' éirich a' mhaduinn ort, O thus' a ta 'g àiteachadh na tìre; thàinig an t-àm, tha là an àmhghair dlù, agus cha 'n e ath-fhreagradh nan sliabh.

8 A nis gu h-aithghearr dòirtidh mi mach m' fhearg, agus coimhlionaidh mi mo chorruich ort: agus bheir mi breith ort a réir do shlighe, agus dìolaidh mi riut d 'uile ghràinealachdan.

9 Agus cha choigil mo shùil, ni mò bhios truas agam: dìolaidh mi riut a réir do shlighe, agus do ghràinealachdan ann ad mheadhon; agus bidh fios agaibh gur mis' an Tighearn a ta bualadh.

10 Feuch an là, feuch, thàinig e; chaidh a' mhaduinn a mach, thàinig blàth air an t-slait, ùr-fhas air an uabhar.

11 Dh' fhàs ain-neart suas gu slait aingidheachd: cha *mhair* aon diubh, no do 'n sluagh, no aon a bhuineas doibh, ni mò bhios cumha [g] sam bith air an son.

12 Thàinig an t-àm, tha an là a' teachd am fagus; na deanadh am fear reice gairdeachas, no am fear-ceannuich bròn: oir *thuit* fearg air a mòr chuideachd uile.

13 Oir cha phill am fear-reice ris an ni sin a reiceadh, ged robh iad am measg nam beo; oir tha an taisbean mu thimchioll a mòr-chuideachd uile; cha phill iad, ni mò neartaicheas aon duine e féin ann an aingidheachd a bheatha.

14 Shéid iad an trompaid, eadhon a chum na h-uile a dheanamh deas, ach cha 'n 'eil neach air bith a' dol a chum a' chatha: oir tha m' fhearg-sa air a mòr-chuideachd uile.

15 Tha an claidheamh a muigh, agus a' phlàigh, agus a' ghort a stigh: esan a ta sa' mhachair bàsaichidh e leis a' chlaidheamh; agus esan a ta sa' bhaile ni gort agus plàigh 'itheadh suas.

[d] *mheud agaibh.* [e] *dhosraich.* [f] *chaomhain.* [g] *caoidh.*

16 Ach iadsan a théid as diubh, theid as, agus bidh iad air na sleibhtibh mar cholumain nan gleann, iad uil' a' caoidh, gach aon diubh air son 'aingidheachd féin.

17 Bidh na h-uile làmhan lag, agus bidh na h-uile' ghluinean anfhann mar uisge.

18 Crioslaichidh iad fòs *iad féin* le eudach saic, agus ni uamhas an còmhdachadh, agus bidh nàire air na h-uile aghaidh, agus air an cinn uile bidh maoile.

19 Tilgidh iad an airgiod anns na sràidibh, agus atharruichear an òr: cha bhi an airgiod agus an òr comasach air an saoradh ann an là feirge an Tighearna: cha sàsuich iad an anama, ni mò lionas iad an com: a chionn gu 'n d' thoir an aingidheachd tuisleadh orra.

20 A chionn gu 'n d' rinn iad dheth eideadh àillidh agus sgiamhach, leis an do sgeudaich iad dealbhan gràineil an nithe fuathach, uime sin bheir mise fainear gu 'm buinear e uatha.

21 Agus bheir mi e do làmhaibh nan coimheach mar chobhartaich, agus do dhroch dhaoinibh na talmhainn mar chreich, agus ni iadsan a thruailleadh.

22 Pillidh mi fòs m' aghaidh uatha, agus bidh m' ionad diomhair air a thruailleadh; oir théid an luchd spùinnidh a steach ann, agus truaillidh iad e.

23 Dean slabhruidh; oir tha am fearann làn do chiontaibh fuilteach, agus tha a' chathair làn do ain-neart.

24 Uime sin, bheir mis' a' chuid a's measa do na cinnich, agus sealbhuichidh iad an tighean: cuiridh mi fòs cosgadh air uabhar nan neartmhor, agus truaillear an ionada naomha.

25 Tha léir-sgrios a' teachd, agus iarruidh iad sìth, ach cha bhi i ann.

26 Thig urchuid air urchuid, agus tuairisgeul air thuairisgeul; an sin iarruidh iad sealladh o 'n fhàidh: ach eugaidh an lagh o 'n t-sagart, agus comhairle o na seanaraibh.

27 Ni an righ caoidh, agus bidh am prionnsa air'éideadh le leir-sgrios, agus bidh làmhan sluaigh na tìre fo gheilt: ni mise riu do réir an slighe, agus do réir an toillteanais bheir mi breith orra, agus bidh fios aca gur mi an Tighearn.

CAIB. VIII.

AGUS tharladh anns an t-seathamh bliadhna, anns an t-seathamh *mìos,* anns a' chùigeamh *là* do 'n mhìos, nuair a shuidh mi ann am thigh, agus seanairean Iudah nan suidhe mu 'm chomhair, gu 'n do thuit orm an sin làmh an Tighearna Dia.

2 An sin dh' amhairc mi, agus feuch, cosalachd mar shàmhla duine: o thaisbeanadh a leasraidh agus fuidhe mar theine: agus o 'leasraidh agus os a chionn, mar thaisbeanadh dealanaich, mar dhath omair.

3 Agus chuir e mach cumachd làimhe, agus ghlac e mi air dual do mi cheann, agus thog an spiorad suas mi eadar talamh agus néamh, agus thug e mi ann am foillseachaibh Dhé gu Ierusalem, gu dorus a' gheata 's faide steach, a ta 'g amharc ris an airde tuath, far an robh àite iomhaigh an eud, a bhrosnuicheas gu eud.

4 Agus feuch, bha glòir Dhe Israeil an sin, do réir an t-seallaidh a chunnaic mi anns a' chòmhnard.

5 An sin thuirt e rium, A mhic an duine, tog suas do shùilean a nis ri slighe na h-airde tuath: agus thog mi suas mo shùilean ri slighe na h-airde tuath, agus feuch, mu thuath, aig geata na h-altrach, iomhaigh so an eud anns an dol a steach.

6 Agus thuirt e rium, A mhic an duine, am faic thu ciod a ta iad a' deanamh? na gràinealachda mòra tha tigh Israeil a' cur an gniomh an so, a chum gu 'n rachainns' am fad o m' naomh ionad? ach pill fathasd, chi thu gràinealachdan a's mò.

7 Agus thug e mi gu dorus na cùirte; agus an uair a dh' amhairc mi, feuch toll anns a' bhalla.

8 An sin thuirt e rium, A mhic an duine, cladhaich a nis anns a' bhalla: agus 'nuair a chladhaich mi anns a' bhalla, feuch dorus.

9 Agus thuirt e rium, Imich a steach, agus feuch na gràinealachdan aingidh a ta iad a' deanamh an so.

10 Mar sin chaidh mi steach agus chunnaic mi, agus feuch uile chosalachda gach ni shnàgas, agus gach beathaich ghràineil, agus uile iodholan tighe Israeil air an tarruing air a' bhalla, gach taobh mu 'n cuairt.

11 Agus sheas nan làthair deich agus tri fichead fear do sheanairibh tighe Israeil, agus nam meadhon sheas Iaasaniah mac Shaphain, gach fear le 'thùiseir na làimh, agus neul tiugh tùis a' dol suas.

12 An sin thuirt e rium, A mhic an duine, am faca tu ciod a tha seanairean tighe Israeil a' deanamh anns an dorcha, gach fear ann an seomraichibh 'iomhaigheachd féin?

oir a deir iad, Cha 'n 'eil an Tigh-
earn 'g ar faicinn, thréig an Tighearn
an talamh.

13 Thuirt e rium mar an ceudna,
Pill fòs a rìs, chi thu gràinealachdan
a's mò a ta iad a' deanamh.

14 An sin thug e mi gu dorus
geataidh tighe an Tighearna, a bha
ris an airde tuath, agus feuch, an sin
shuidh mnai a' gul air son Thamuis.

15 An sin thuirt e rium, Am faca
tu so, a mhic an duine? pill fòs a
rìs, chi thu gràinealachda ni 's mò na
iad so.

16 Agus thug e mi do'n chùirt a's
faide steach do thigh an Tighearna,
agus feuch, aig dorus Teampuill an
Tighearna, eadar an sgàth-thigh agus
an altair, tuaiream cùig fir fhichead;
le 'n cùlaobh ri teampull an Tighear-
na, 's an aghaidh ris an aird an ear,
agus iad ag aoradh do 'n ghréin ris
an aird an ear.

17 An sin thuirt e rium, Am faca
tu, O mhic an duine? An ni faoin do
thigh Iudah a bhi deanamh nan
gràinealachdan a ta iad a' deanamh
an so? oir lion iad an tìr le ain-
neart, agus phill iad do m' bhros-
nucha-sa chum feirge; agus feuch,
chuir iad am meanglan ri 'n sròin.

18 Uime sin buinidh mise *riu-san*
fòs ann am feirg: cha choigil mo
shùil, ni mò bhios truas agam: agus
ged éigh iad ann am chluasaibh le
guth ard, gidheadh, cha 'n éisd mi
riu.

CAIB IX.

GHLAODH e fòs ann am chluas-
aibh le guth ard, ag ràdh,
Thoir air uachdarain a' bhaile teachd
am fagus, eadhon gach duine le
'arm-sgriosaidh na làimh.

2 Agus feuch, thàinig seisear[h]
fhear o shlighe a' gheataidh a's
airde, ta 'g amharc ris an airde
tuath, agus aig gach fear 'inneal-
sgrios féin na làimh: agus bha aon
fhear nam measg air 'éideadh le
lìon-eudach, agus acfuinn-sgrìobh-
aidh cléirich air a leis, agus chaidh
iad a steach, agus sheas iad ri taobh
na h-altrach umha.

3 Agus dh' éirich glòir Dhé Is-
raeil suas bharr a' cheruib air an
robh e, gu stairsneach an tighe; agus
ghlaodh e ris an duine bha air 'éid-
eadh léis an lìon-eudach, aig an
robh an acfuinn-sgrìobhaidh cléirich
r'a thaobh;

4 Agus thuirt an Tighearn ris,
Imich roi'[i] mheadhon a' bhaile, roi'
mheadhon Ierusaleim, agus cuir co-
mhara air eudannaibh na muinntir
a ta 'g osnaich agus a glaodhaich air
son nan uile ghràinealachdan a ta
air an deanamh na meadhon.

5 Agus ri càch thubhairt e ann am
éisdeachd, Rachaibhse na dheigh-
san roi' an bhaile, agus buailibh: na
coigleadh 'ur sùil, ni mò bhios truas
agaibh.

6 Marbhaibh gu tur an sean,
agus an t-òg, an òigh, agus an
leanabh, agus na mnai; ach na bean-
aibh ri aon duine air am bheil an
comhara: agus tòisichibh aig mo
naomh-ionadsa. An sin thòisich iad
aig na seann daoine bha fa chomhair
an tighe.

7 Agus thuirt e riu, Truaillibh an
tighe, agus lìonaibh na cùirtean leis
na marbhaibh; rachaibh a mach:
agus chaidh iad a mach, agus mharbh
iad anns a' bhaile.

8 Agus tharladh tra bha iad 'g am
marbhadh, agus a bha mise air m'
fhàgail, gu 'n do thuit mi air m'
aghaidh, agus ghlaodh mi, ag ràdh,
Ah! a Thighearn Dhia, an sgrios
thu iarmad Israeil uile, ann an dòrt-
adh a mach do dhìan chorruich air
Ierusalem?

9 An sin thuirt e rium, Tha aing-
idheachd tighe Israeil agus Iudah
an-mhor, agus tha am fearann làn
do fhuil, agus am baile làn do
cheannairc: oir a deir iad, Thréig
an Tighearn an talamh, agus cha 'n
'eil an Tighearn a' faicinn.

10 Agus air mo shon-sa mar an
ceudna, cha choigil mo shùil, ni mo
bhios truas agam; dìolaidh mi an
slighe air an ceann.

11 Agus feuch, dh'innis am fear a
bha sgeudaichte leis an lìon-eudach,
agus aig an robh an acfuinn-sgrìobh-
aidh r'a thaobh, a' chùis, ag ràdh,
Rinn mi amhuil mar a dh' àithn thu
dhomh.

CAIB. X.

AN sin dh' amhairc mi, agus
feuch, anns an speur a bha
thar cinn nan cerubim, thaisbeanadh
os an cionn mar gu 'm biodh ann
clach shaphir, mar thaisbeanadh
coslais rìgh-chathrach.

2 Agus labhair e ris an duine bha
sgeudaichte leis an lìon-eudach, agus
thubhairt e, Imich a steach eadar na
rothan, fuidh an cherub, agus lìon
do làmh le éibhlibh teine eadar na
cerubim, agus sgap iad thar a' bhaile.

[h] *seanar.* [i] *tre.*

Agus chaidh e steach ann am sheall-
adh.
3 A nis sheas na cerubim air
taobh deas an tighe, 'nuair a chaidh
an duine steach, agus lion an neul
a' chuirt a b'fhaide stigh.
4 An sin chaidh glòir an Tighearna
suas bharr a' cherub, agus sheas i
os cionn stairsnich an tighe, agus
lionadh an tigh leis an neul, agus
bha a' chùirt làn do dhealradh
gloire an Tighearna.
5 Agus chualas fuaim sgiath nan
cerub gus a' chùirt a b'fhaide mach,
mar ghuth an Dé uile-chumhachd-
aich an uair a labhras e.
6 Agus tharladh an tra thug e
àithne do 'n duine bha sgeudaichte
leis an lion-eudach, ag ràdh, Glac
teine o eadar na rothan, o eadar na
cerubim, gu 'n deachaidh e 'n sin a
steach, agus sheas e làimh ris na
rothaibh.
7 Agus shìn cerub a mach a làmh
o eadar na cerubim, chum an teine
a bha eadar na cerubim, agus ghabh
e dheth; agus chuir e 'n làmhan an
ti bha sgeudaichte leis an lion-eud-
ach e: neach a ghlac e agus a chaidh
a mach.
8 Agus chunnacas anns na ceru-
bim cumachd làimhe duine fuidh an
sgiathaibh.
9 Agus 'nuair a dh' amhairc mise,
feuch, na ceithir rothan aig taobh
nan cerubim, aon roth aig aona che-
rub, agus roth eile aig cerub eile:
agus bha dreach nan rothan air
dhath cloiche criostail.
10 Agus air son an aoguis, bha 'n
aon choslas aca nan ceathrar, mar
gu 'm biodh roth ann am meadhon
rotha.
11 'Nuair a ghluais iad, dh' im-
ich iad air an ceithir taobhaibh; cha
do thionndaidh iad nan imeachd,
ach ris an àite gus an robh an ceann
ag amharc, lean iadsan e; cha do
thionndaidh iad nuair a dh' imich
iad.
12 Agus bha an corp gu h-iomlan,
agus an dromanna, agus an sgiathan,
agus na rothan, làn do shùilibh mu
'n cuairt air gach taobh, *eadhon* na
rothan a bha aca nan ceathrar.
13 Agus ris na rothaibh ghlaodh-
adh ann am éisdeachdsa, Ruithibh.
14 Agus bha ceithir eudanna aig
gach aon: aghaidh cheruib a' cheud
eudann, agus aghaidh duine an dara
eudann, agus aghaidh leòmhuinn an
treas, agus aghaidh iolarach an
ceathramh.
15 Agus thogadh suas na ceru-
bim; so an t-ainmhidh a chunnaic
mise aig sruth Chebair.
16 Agus an uair a ghluais na ceru-
bim, dh' imich na rothan làimh riu:
agus 'nuair a thog na cerubim suas
an sgiathan, a chum éiridh suas o
'n talamh, cha do thionndaidh na
rothan ceudna sin o bhi nam foch-
air.
17 'Nuair a sheas iad sin, sheas
iad so; agus 'nuair a dh' éirich iad
sin suas, dh' éirich *iad so;* oir bha
spiorad an ainmhidh annta.
18 An sin dh' imich glòir an Tigh-
earna o stairsnich an tighe, agus
sheas i thar na cerubim.
19 Agus thog na cerubim suas an
sgiathan, agus chaidh iad suas o 'n
talamh ann am shealladh: an uair a
chaidh iad a mach, bha na rothan
mar an ceudna làimh riu, agus sheas
iad aig dorus geataidh shoir tighe
an Tighearna, agus bha gloir Dhé
Israeil tharta os an cionn.
20 So an t-ainmhidh a chunnaic
mi fuidh Dhia Israeil, làimh ri sruth
Chebair; agus dh' aithnich mi gu
'm b' iad na cerubim.
21 Bha ceithir eudanna aig gach
aon fa leth, agus aig gach aon bha
ceithir sgiathan, agus bha coslas
làmhan duine fuidh an sgiathaibh.
22 Agus b'e coslas an aghaidhean
na h-aghaidhean ceudna a chunnaic
mi aig sruth Chebair, an aogus agus
iad féin: dh' imich iad gach aon dir-
each air aghaidh.

CAIB. XI.

AGUS thog an spiorad suas mi,
agus thug e mi gu geata 'n ear
tighe an Tighearna, ta 'g amharc ris
an aird an ear: agus feuch, aig dorus
a' gheata, cùig fir fhichead: agus
chunnaic mi nam measg Iaasaniah
mac Asuir, agus Pelatiah mac Bhe-
naiah, uachdarain an t-sluaigh.
2 An sin thuirt e rium, A mhic an
duine, so na daoine tha dealbh uilc,
agus a' toirt droch chomhairle sa'
bhaile so;
3 A ta 'g ràdh, Cha 'n 'eil e dlù,
togàmaid tighean: is e *am baile* so
an coire, agus sinne an fheoil.
4 Air an aobhar sin, dean fais-
neachd nan aghaidh, dean fàisneachd
a mhic an duine.
5 Agus thuit orm spiorad an Tigh-
earna, agus thuirt e rium, Abair,
Mar so deir an Tighearn, Mar so
thubhairt sibh, O thigh Israeil: oir
is aithne dhomhsa na nithe tha
teachd 'n ur n-inntinn, *gach uile ni*
dhiubh.
6 Mheudaich sibh 'ur mairbh anns

a' chathair so, agus lìon sibh a sraid-ean leòsan a mharbhadh.

7 Air an aobhar sin mar so deir an Tighearn Dia, 'Ur mairbh a chuir sibh na meadhon, is iadsan an fheoil, agus is *a' chathair* so an coire: ach bheir mise sibh a mach as a meadhon.

8 Bha eagal oirbh roimh an chlaidheamh, agus bheir mise claidheamh oirbh, deir an Tighearn Dia.

9 Agus bheir mi sibh a mach as a meadhon, agus bheir mi thairis sibh do làmhan choimheach, agus ni mi breitheanais 'n ur measg.

10 Tuitidh sibh leis a' chlaidheamh, bheir mise breitheanas oirbh ann an iomall Israeil, agus bidh fios agaibh gur mi an Tighearn.

11 Cha 'n i *a' chathair* so a bhios na coire dhuibh, ni mò bhios sibhse na meadhon mar fheoil: ann an iomall Israeil bheir mise breith oirbh.

12 Agus bidh fios agaibh gur mise an Tighearn; oir cha do ghluais sibh ann am reachdaibh, ni mò rinn sibh mo bhreitheanais, ach rinn sibh do réir nòis [k] nan cinneach a ta air gach taobh mu 'n cuairt duibh.

13 Agus tharladh an tra rinn mise fàisneachd, gu 'n d' eug Pelatiah mac Bhenaiah: an sin thuit mi sìos air m' aghaidh, agus ghlaodh mi le guth ard, agus thubhairt mi, Ah! a Thighearn Dhia, an dean thu làn chrìochnachadh air iarmad Israeil?

14 A ris thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

15 A mhic an duine, Is iad do bhràithrean, do bhraithrean, fir do dhilseachd, agus uile thigh Israeil gu h-iomlan, ris an dubhairt luchd-àiteachaidh Ierusaleim, Imichibh am fad o 'n Tighearn: dhuinne thugadh am fearann so mar sheilbh.

16 Air an aobhar sin abair, Mar so deir an Tighearn Dia, Ge do thilg mi fada uam iad am measg nan cinneach, agus ge do sgap mi iad am measg nan dùchanna, gidheadh bidh mi dhoibh ann am naomh ionad bheag anns na dùchannaibh gus an d'thig aid.

17 Uime sin abair, Mar so deir an Tighearn Dia, Ni mi eadhon 'ur tional o na cinnich, agus 'ur cruinneachadh as na dùchannaibh anns an robh sibh air 'ur sgapadh, agus bheir mi dhuibh fearann Israeil.

18 Agus thig iad d'a ionnsuidh, agus bheir iad 'uile nithe fuathach, agus 'uile ghràinealachdan air falbh as.

19 Agus bheir mi dhoibh aon chridhe, agus cuiridh mi spiorad nuadh an taobh a stigh dhiubh; agus bheir mi an cridhe cloiche as am feoil, agus bheir mi dhoibh cridhe feòla;

20 A chum gu 'n gluais iad ann am reachdaibh, agus gu 'n coimhid iad m' orduighean, agus gu 'n dean-siad iad: agus bidh iad nam pobull dhomhsa, agus bidh mis' a'm Dhia dhoibhsan.

21 Ach *dò 'n taobh-san* a thionndas an cridhe do réir cridhe an nithe fuathach agus an gràinealachda, dìolaidh mis' an slighe air an ceann féin, deir an Tighearn Dia.

22 An sin thog na cerubim suas an sgiathan, agus na rothan làimh riu; agus bha glòir Dhia Israeil tharta os an cionn.

23 Agus chaidh glòir an Tighearna suas o mheadhon a' bhaile, agus sheas i air an t-sliabh a ta air an taobh an ear do 'n bhaile.

24 Na dhéigh sin ghlac an spiorad suas mi, agus thug e mi ann an taisbean le spiorad Dhé gu Caldéa, chum nam bràighdean: mar sin chaidh an sealladh a chunnaic mi suas uam.

25 An sin labhair mi riu san a bh' anns an daorsa, na h-uile nithe a thaisbein an Tighearn dhomh.

CAIB. XII.

THAINIG focal an Tighearna fòs do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, tha thu chomhnuidh ann am meadhon tighe cheannaircich, aig am bheil sùilean gu faicinn, ach cha 'n 'eil iad a' faicinn; tha cluasan aca gu cluinntinn, ach cha 'n 'eil iad a' cluinntinn: oir is tigh ceannairceach iad.

3 Uime sin, a mhic an duine, deasuich [l] dhuit féin airneis air son dol air imrich: agus atharruich anns an là nan sealladh; agus atharruichidh tu o d' àite, gu àit eile nan sealladh; theagamh gu 'n d'thoir iad fainear, ged is tigh ceannairceach iad.

4 An sin bheir thu mach d' airneis anns an latha nan sealladh, mar airneis air son imrich: agus théid thu mach san anmoch nan sealladh, mar iadsan a théid a mach ann am bràighdeanas.

5 Cladhaich trìd a' bhalla nan

k *gnàth.* l *ulluich.*

sealladh, agus thoir a mach trìd sin.

6 Nan sealladh giùlainidh tu air do ghuaillibh, bheir thu mach anns an dubh anmoch: còmhdaichidh tu d' aghaidh air chor as nach faic thu an làr: oir chuir mi thu *mar* chomhara do thigh Israeil.

7 Agus rinn mi ceart mar a dh' àithneadh dhomh: thug mi mach m' airneis anns an latha, mar airneis air son braighdeanais, agus anns an anmoch chladhaich mi trìd a' bhalla le m' làimh; thug mi mach *i* san dubh-anmoch, agus ghiùlain mi air mo ghuaillibh *i* nan sealladh.

8 Agus air maduinn thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

9 A mhic an duine, nach dubhairt tigh Israeil, an tigh ceannairceach, riut, Ciod a tha thu deanamh?

10 Abair thusa riu, Mar so deir an Tighearn Dia, Do 'n phrionnsadh ann an Ierusalem *buinidh* an t-uallach[m] so, agus do thigh Israeil a ta nam measg.

11 Abair, Tha mis' ann am chomhara dhuibh; amhuil a rinn mise, mar sin nithear riu-san: atharruichidh iad, agus théid iad air falbh ann am braighdeanas.

12 Agus am prionnsadh a ta nam measg giùlainidh e air a ghuaillibh anns an dubh-anmoch, agus théid e mach: cladhaichidh iad trìd a' bhalla, chum giùlain a mach d' a thrìd: còmhdaichidh e 'aghaidh, air chor as nach faic e 'n làr le 'shùilibh.

13 Sgaoilidh mise fòs mo lion air, agus glacar ann am rib e; agus bheir mi e gu Babilon, gu tìr nan Caldéach; gidheadh cha 'n fhaic e i, ged fhaigh e bàs an sin.

14 Agus sgapaidh mi ris gach aon ghaoith na h-uile ta m' a thimchioll g' a chòghnadh, agus 'uile bhuidhnichean; agus tairngidh mi mach an claidheamh nan déigh.

15 Agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn, 'nuair a sgapas mi iad am measg nan cinneach agus a sgaoileas mi iad feadh nan dùchannan.

16 Agus fàgaidh mi beagan fhear dhiubh o 'n chlaidheamh, o 'n ghort, agus o'n phlàigh, a chum gu 'n cuir iad an céill an uile ghràinealachdan am measg nan cinneach gus an d'thig iad, agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn.

17 Os barr, thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

18 A mhic an duine, ith d' aran le crith, agus òl d' uisge le ball-chrith agus le cùram,

19 Agus abair ri sluagh na tìre, Mar so deir an Tighearn Dia mu thimchioll luchd-àiteachaidh Ierusaleim, *agus* dùcha Israeil, Ithidh iad an aran le cùram, agus òlaidh iad an uisge le uamhas, air chor as gu 'm bi am fearann fàs o 'n iomlan a ta ann, air son foirneirt na muinntir sin uile ta chòmhnuidh ann.

20 Agus nithear na bailtean a ta air an àiteachadh fàs, agus bidh am fearann falamh, agus aithnichidh sibh gur mise an Tighearn.

21 Agus thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

22 A mhic an duine, Ciod e an gnàth fhocal sin *a th'* agaibh ann am fearann Israeil, ag ràdh, Tha na laithean air an sìneadh, agus dh' fhàillnich gach uile fhoillseachadh.

23 Innis doibh uime sin, Mar so deir an Tighearn Dia, Bheir mise air a' ghnàth-fhocal so sgur, agus cha labhair iad e ni 's faide mar ghnath-fhocal ann an Israel: ach abair riu, Tha na laithean aig làimh, agus buil gach aon taisbein.

24 Oir cha bhi ni 's mò aon taisbean faoin, no fàisneachd mhiodalach an taobh a stigh do thigh Israeil.

25 Oir mise Iehobhah, labhraidh mi, agus am focal a labhras mi thig gu crìch; cha dean e ni 's faide maille; oir ann 'ur laithibhse, O thigh cheannairceich, labhradh mise am focal, agus ni mi e, deir an Tighearn Dia.

26 A rìs thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

27 A mhic an duine, feuch tha tigh Israeil ag ràdh, Tha 'n taisbean a tha e faicinn air son mhòran laithean, agus tha e ri fàisneachd mu na h-aimsiribh fad as.

28 Air an aobhar sin abair riu, Mar so deir an Tighearn Dia, Cha bhi aon do m' bhriathraibh-sa air a shìneadh ni 's faide; ach am focal a labhras mi, coimhlionar e, deir an Tighearn Dia.

CAIB. XIII.

AGUS thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, dean fàisneachd an aghaidh fhàidhean Israeil, a ta ri fàisneachd, agus abair thusa riu-san a ta ri fàisneachd as an cridhe féin Eisdibhse focal an Tighearna.

[m] ealloch.

3 Mar so deir an Tighearn Dia, Is deacair [n] do na fàidhean amaideach, a ta leantuinn an spioraid féin, agus nach faca nì sam bith.

4 O Israeil, is cosmhuil d' fhàidhean ris na sionnachaibh anns na fàsaichibh.

5 Cha deachaidh sibh suas a chum nam bearnan, ni mò rinn sibh suas a' challaid do thigh Israeil, gu seasamh anns a' chath ann an là an Tighearna.

6 Chunnaic iad dìomhanas, agus rinn iad fiosachd bhréige, ag ràdh, Deir an Tighearn; 'nuair nach do chuir an Tighearn a mach iad: agus thug iad *air daoinibh* earbsadh gu 'n daingnicheadh iad am focal.

7 Nach faca sibh sealladh faoin, agus nach do labhair sibh fiosachd bhréige, le bhi 'g ràdh, Thubhairt an Tighearn, ge nach do labhair mise?

8 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Dia, A chionn gu 'n do labhair sibh dìomhanais, agus gu 'm faca sibh breugan, uime sin feuch, tha mise 'n 'ur n-aghaidh, deir an Tighearn Dia.

9 Agus bidh mo làmh air na fàidhean a chi dìomhanas, agus a ta fàisneachd bhreug: cha bhi iad ann an coimhthional mo shluaigh, ni mò bhios iad air an sgrìobhadh ann an sgrìobhadh tighe Israeil, ni mò théid iad a steach do fhearann Israeil; agus aithnichidh sibh gur mis an Tighearn Dia.

10 A chionn, eadhon a chionn gu 'n d' thug iad air mo shluagh dol air seachran, ag ràdh, Sìth, agus gun sìth *a bhi* ann: agus thog aon suas balla, agus feuch, thilg càch thairis e le *crè* gun oibreachadh.

11 Abair riu-san a ta 'ga thilgeadh thairis le *crè* gun oibreachadh, gu 'n tuit e: bidh fras thuilteach ann, agus tuirlingidh sibhse, O chlacha-meallain mòra, agus ni gaoth dhoinionnach a bhriseadh.

12 Feuch, nuair a thuiteas am balla, nach abrar ruibh, C' àit' am bheil a' chré leis an do thilg sibh thairis e?

13 Uime sin, mar so deir an Tighearn Dia, Ni mise fòs a bhriseadh le gaoith dhoinionnaich ann am fheirg: agus bidh fras thuilteach ann am chorruich-sa ann, agus clachan-meallain mòra ann am dhianfheirg d' a mhilleadh.

14 Mar sin brisidh mi sìos am balla a thilg sibh thairis le *crè* gun oibreachadh, agus bheir mi nuas gu làr e, air chor as gu 'n leigear ris a bhunaite; agus tuitidh e, agus bidh sibhs' air 'ur milleadh na mheadhon: agus aithnichidh sibh gur mise an Tighearn.

15 Mar so coimhlionaidh mi mo chorruich air a' bhalla, agus orrasan a thilg thairis e le *crè* gun oibreachadh, agus their mi ribh, Cha 'n 'eil am balla ann, ni mò ta iadsan a thilg thairis e;

16 *Eadhon* fàidhean Israeil, a ta ri fàisneachd mu thimchioll Ierusaleim, agus a ta faicinn seallaidh sìothaimh dhi, agus gun sìth idir ann, deir an Tighearn Dia.

17 Mar an ceudna, thusa, a mhic an duine, cuir d' eudann an aghaidh nigheana do shluaigh, a ta ri fàisneachd as an cridhe féin, agus deansa fàisneachd nan aghaidh.

18 Agus abair, Mar so deir an Tighearn Dia, Is truagh do na mnaibh a ta fuaigheal chluasag ris na h-uile asgailtibh, agus a' cur bhréidean air ceann gach aoise, a dheanamh seilg air anamaibh. An dean sibh sealg air anamaibh mo shluaigh-sa, agus an coimhid sibh beo anama na muinntir a' ta teachd chugaibh?

19 Agus an truaill sibh mise measg mo shluaigh air son ghlacaidean eorna, agus air son mhìrean arain, a mharbhadh nan anama nach bu chòir bàsachadh, agus a choimhead beo nan anama nach bu chòir a bhi beo, le 'r breugaibh do m' shluagh-sa, ta 'g éisdeachd 'ur breug?

20 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, tha mise an aghaidh 'ur cluasag, leis am bheil sibh an sin a' sealg air na h-anamaibh, a chum an glacadh; agus spìonaidh mise iad o 'r gairdeinibh, agus leigidh mi air falbh na h anama, na h-anama sin air am bheil sibh a sealg a chum an glacadh.

21 Reubaidh mi fòs 'ur bréidean, agus saoraidh mi mo shluagh a mach as 'ur làimh, agus cha bhi iad ni 's mò 'n 'ur làimh gu bhi air am fiadhach; agus aithnichidh sibh gur mise an Tighearn.

22 A chionn le breugaibh gu 'n d' rinn sibh cridhe an ionracain dubhach, agus nach d' rinn mise dubhach e; agus gu 'n do neartuich sibh làmhan an aingidh, chum nach pilleadh e o 'dhroch shlighe, le bhi gealltuinn beatha dha.

23 Uime sin cha 'n fhaic sibh dìomhanas ni 's mò, 's cha dean sibh fàisneachd tuille: oir saoruidh mise

[n] *anaoibhinn.*

mo shluagh as 'ur làimh, agus bidh
fios agaibh gur mi an Tighearn.

CAIB. XIV.

AN sin thàinig cuid do sheanair-
ibh Israeil do m' ionnsuidh,
agus shuidh iad mu m' choinneamh.
2 Agus thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh, ag ràdh,
3 A mhic an duine, chuir na
daoine so suas an ìodholan nan
cridhe, agus chuir iad ceap-tuislidh
an aingidheachd fa 'n comhair:[o] an
leig mise dhoibh air aon chor m'
iarruidh ?
4 Uime sin labhair riu, agus abair
riu, Mar so deir an Tighearn Dia,
Gach duine do thigh Israeil a chuir-
eas suas 'iodhola na chridhe, agus a
chuireas ceap tuislidh 'aingidheachd
fa chomhair, agus a thig chum an
fhàidh, bheir mise Iehobhah freag-
radh dhasan a thig, do réir lìon-
mhoireachd 'ìodhola.
5 A chum gu 'n glac mi tigh Is-
raeil nan cridhe féin, a chionn gu
bheil iad uile air dol air seachran
uamsa trìd an ìodhola.
6 Air an aobhar sin, abair ri tigh
Israeil, Mar so deir an Tighearn
Dia, Gabhaibh aithreachas, agus pil-
libh o 'r n-ìodholaibh, agus tionn-
daibh 'ur n-aghaidh air falbh o 'r
n-uile ghràinealachdaibh.
7 Oir gach aon do thigh Israeil,
no do na coigrich a ta air chuairt
ann an Israel, a ta 'ga sgaradh féin
uamsa, agus a' cur suas 'ìodhola na
chridhe, agus a' cur ceap-tuislidh
'aingidheachd fa chomhair, agus a'
teachd a chum fàidh, a dh' fhios-
rachadh dheth mu m' thimchioll-sa;
bheir mise Iehobhah freagradh dha
leam féin.
8 Agus cuiridh mi mo ghnùis an
aghaidh an duine sin, agus ni mi e
na chomhara agus na ghnàth-fhocal,
agus gearraidh mi as e o mheadhon
mo shluaigh, agus aithnichidh sibh
gur mise an Tighearn.
9 Agus ma bhios am fàidh air a
mhealladh an tra labhair e ni, is
mise an Tighearn a mheall am fàidh
sin, agus sìnidh mi mo làmh a mach
air, agus sgriosaidh mi e o mheadh-
on mo phobuill Israeil.
10 Agus giùlainidh iad peanas an
ea-ceirte: bidh peanas an fhaidhe
amhuil peanas an ti a dh' iarras
chuige
11 A chum nach d'théid tigh Is-
raeil ni 's mò air seachran uamsa,
agus nach bi iad air an truailleadh
ni 's mò le 'n uile chiontaibh: ach a
chum gu 'm bi iad dhomhsa nam
pobull, agus mise dhoibh-san ann am
Dhia, deir an Tighearn Dia.
12 Thàinig a rìs focal an Tigh-
earna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
13 A mhic an duine, tra pheac-
aicheas an tìr ann am aghaidh-sa le
ciontachadh gu h-anmhor, an sin
sìnidh mi a mach mo làmh oirre,
agus brisidh mi lorg a h-arain, agus
cuiridh mi gort oirre, agus gear-
raidh mi uaipe duine agus ain-
mhidh.
14 Ge do bhiodh an triuir fhear
so, Noah, Daniel, agus Iob innte,
cha saoradh[p] iad *ach* an anama féin
le 'm fìreantachd, deir an Tighearn
Dia.
15 Ma bheir mise air beathaich-
ibh cronail dol trìd an fhearainn,
agus gu mill iad e, air chor as gu 'm
bi e fàs ionnus nach feud neach air
bith dol troimhe air son a' bheath-
aich:
16 Ged bhiodh an triuir dhaoine
so ann, mar is beo mise, deir an
Tighearn Dia, cha saoradh iad aon
chuid mic no nigheana; shaoirteadh
iad féin a mhàin, ach bhiodh am
fearann fàs.
17 No ma bheir mise claidheamh
air an fhearann so, agus gu 'n abair
mi, A chlaidheimh, imich trìd an
fhearainn; air chor as gu 'n gearr
mi duine agus ainmhidh a mach
as:
18 Ged bhiodh an triuir dhaoine
so ann, mar is beo mise, deir an
Tighearn Dia, cha saoradh iad aon
chuid mic no nigheanan, ach bhiodh
a mhàin iad féin air an saoradh.
19 No ma chuireas mi plàigh do
'n fhearann sin, agus gu 'n dòirt
mi mo chorruich a mach air ann am
fuil, a chum duine agus ainmhidh a
ghearradh a mach as:
20 Ged bhiodh Noah, Daniel, agus
Iob ann, mar is beo mise, deir an
Tighearn Dia, cha saoradh iad aon
chuid mac no nighean: cha saoradh
iad ach an anama féin le 'm fìreant-
achd.
21 Oir mar so deir an Tighearn
Dia, Cia mò gu mòr tra chuireas mi
mo cheithir breitheanais ghoirt air
Ierusalem, an claidheamh, agus a'
ghort, agus am beathach cronail[q],
agus a' phlàigh, a chum duine agus
ainmhidh a ghearradh a mach as?
22 Gidheadh feuch, fàgar iarmad
ann, a bheirear a mach, mic agus
nigheanan: feuch, thig iad a mach

[o] *fa chomhair an aghaidh.* Eabh. [p] *teasairgeadh, tearnadh.*
[q] *millteach.*

chugaibh, agus chi sibh an slighe,
agus an gniomhara: agus gheibh
sibh co-fhurtachd a thaobh an uilc
a thug mise air Ierusalem, a thaobh
gach ni thug mi air.
23 Agus bheir iad co-fhurtachd
dhuibh, an uair a chi sibh an slighe,
agus an gnìomhara: agus aithnich-
idh sibh nach ann gun aobhar a rinn
mise gach ni a rinn mi ann, deir an
Tighearn Dia.

CAIB. XV.

AGUS thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh, ag ràdh,
2 A mhic an duine, Ciod e am
fìon-chrann thar crann air bith eile,
ma bhios e mar ghéig a ta measg
chraobha na frìdhe?
3 An gabhar fiodh dheth gu obair
air bith a dheanamh? no an gabhar
cnag dheth a chrochadh soithich air
bith air?
4 Feuch, tilgear e san teine mar
chonnadh; loisgidh an teine a dhà
cheann, agus loisgear a mheadhon:
am bheil e iomchuidh air son cung-
aidh?
5 Feuch, 'nuair a bha e slàn cha
robh e iomchuidh air son cungaidh
sam bith: cia mò gu mòr is lugha
bhios e iomchuidh air son oibre,
'nuair a chaitheas an tein' e, agus a
bhios e loisgte?
6 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn Dia, Mar am fìon-chrann
am measg chranna na frìdhe, a thug
mise do 'n teine mar chonnadh, is
amhluidh a bheir mi luchd-àiteach-
aidh Ierusaleim.
7 Agus cuiridh mi mo ghnùis nan
aghaidh: théid iad a mach o theine,
's ni tein' eil' an caitheamh; agus
aithnichidh sibh gur mise an Tigh-
earn, tra chuireas mi mo ghnùis nan
aghaidh.
8 Agus ni mi am fearann fàs, a
chionn gu 'n do chuir iad an gnìomh
ea-ceart, deir an Tighearn Dia.

CAIB. XVI.

ARIS thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh, ag ràdh,
2 A mhic an duine, thoir air Ie-
rusalem a gràinealachdan aithneach-
adh.
3 Agus abair, Mar so deir an
Tighearn Dia ri Ierusalem, Tha do
bhreth agus do dhùchas o thìr Cha-
naain, b' Amorach d' athair, agus bu
bhan-Hiteach do mhàthair.
4 Agus air son do dhùchais, anns
an là san d' rugadh thu, cha do
ghearradh d' imleag, ni mò bha thu
air do nigheadh ann an uisge, gu d'
mhaothachadh: cha do chrathadh
salann ort, ni mò bha thu air do
spaoileadh.
5 Cha do gabh sùil air bith truas
diot, a chum aon ni dhiubh so a
dheanamh dhuit, a dheanamh iochd
ort; ach bha thu air do thilgeadh a
mach anns a' mhachair sgaoilte, le
gràin do d' anam, air an là san d'
rugadh thu.
6 Agus an tra ghabh mise seach-
ad dlù dhuit, agus a chunnaic mi
thu salach ann ad fhuil féin, thuirt
mi riut, *agus thu* ann ad fhuil,
Mair beo; seadh, thuirt mi riut, *agus
thu* ann ad fhuil, Mair beo.
7 Thug mi ort fàs lìonmhor mar
chinneas na faiche, agus dh' fhàs
thu lìonmhor agus mòr; agus thàinig
thu gu sgeudachadh maiseach: tha
do chìochan air an cumadh, agus do
ghruag air fàs, an àite dhuit a bhi
rùisgte agus lòm.
8 Agus 'nuair a ghabh mise seach-
ad dlù dhuit, agus a dh' amhairc mi
ort, feuch, bha d' aimsir na h-aimsir
ghràidh, agus sgaoil mise mo sgiort
tharad, agus dh' fholuich mi do
lomnochduiche: seadh mhionnuich
mi dhuit, agus thionnsgain mi ann
an coimhcheangal riut, deir an Tigh-
earn Dia, agus bu leamsa thu.
9 An sin nigh mi thu le h-uisge,
seadh nigh mi d' fhuil gu glan air
falbh uait, agus dh' ung mi thu le
h-ola.
10 Sgeudaich mi thu fòs le h-obair-
ghréise, agus chuir mi brògan do
chraicionn bruic ort, agus chrios-
luich mi mu 'n cuairt thu le h-anart
grinn, agus chòmhdaich mi thu le
sìde.
11 Rinn mi sgiamhach thu mar
an ceudna le h-usgraichibh, agus
chuir mi làmh-fhailean air do làmh-
an, agus slabhruidh mu d' mhuineal.
12 Agus chuir mi seud rìomhach
air d' eudann, agus cluas-fhàin-
neachan ann ad chluasaibh, agus
crùn maiseach air do cheann.
13 Mar so bha thu air do sgeud-
achadh le h-òr agus le h-airgiod,
agus bha do thrusgan a dh' anart
grinn, agus do shìde, agus do obair
ghréise, dhith thu cruineachd fìn-
ealt agus mil, agus ola, agus bha thu
ro-mhaiseach, agus dh' fhàs thu
suas gu bhi 'n ad rioghachd.
14 Agus chaidh d' iomradh a
mach am measg nan cinneach air
son do mhaise: oir bha sin iomlan
trìd mo sgèimh-sa a chuir mi ort,
deir an Tighearn Dia.
15 Ach chuir thu do dhòigh ann
ad mhaise féin, agus rinn thu strìop-

achas an aghaidh do chliu, agus
dhoirt thu mach do strìopachas air
gach neach a ghabh seachad; bu
leis-san thu.
16 Agus ghabh thu do d' chul-
aidhean, agus rinn thu maiseach d'
ionadan arda le dathaibh cag-samh-
luidh, agus rinn thu strìopachas
orra, mar nach robh, agus mar nach
bi.
17 Ghabh thu fòs do sheudan
rìomhach do m' òr-sa, agus do m'
airgiod, a thug mi dhuit; agus rinn
thu dhuit féin dealbhan dhaoine,
agus chuir thu strìopachas an gnìomh
leo.
18 Agus ghabh thu do chulaidh-
ean gréise; agus chòmhdaich thu
iad: agus chuir thu m' ola-sa, agus
mo thùis mu 'n comhair.
19 Mo bhiadh fòs a thug mi dhuit,
mìn-chruineachd, agus ola, agus mil,
a thug mi dhuit r' an itheadh, chuir
thu eadhon nan làthair iad mar bho-
la [r] cùbhraidh.
20 Seadh cuideachd, deir an Tigh-
earn Dia, ghabh thu do mhic agus do
nigheanan a rug thu dhomhsa, agus
iad so dh' ìobair thu dhoibh-san, gu
bhi air an slugadh suas.
21 An ni suarrach dhuit, le d'
strìopachas, gu 'n do mharbh thu
mo chlann, agus gu 'n d' thug thu
iad seachad gu dol trìd *an teine* air
an son-san?
22 Agus ann ad uile ghràineal-
achdaibh agus strìopachais, cha do
chuimhnich thu laithean d' òige,
tra bha thu lomnochd agus rùisgte,
air do thruailleadh ann ad fhuil
féin.
23 Agus tharladh, an déigh d'
aingidheachd uile, (Mo thruaighe,
mo thruaighe thu, deir an Tighearn
Dia,)
24 Gu 'n do thog thu dhuit féin
fòs ionad ard, agus gu 'n d' rinn thu
dhuit féin àite ard anns gach aon
sràid.
25 Thog thu ionad ard air gach
aon cheann do 'n t-slighe, agus thug
thu air do mhaise bhi air a fuath-
achadh, agus rinn thu coitchionn
thu féin do gach aon a ghabh seach-
ad, agus rinn thu do strìopachais
lìonmhor.
26 Rinn thu fòs strìopachas leis
na h-Eiphitich, do coimhearsnaich, a
ta mòr am feòil, agus mheudaich thu
do strìopachais, a chum mise a
bhrosnuchadh gu feirg.
27 Feuch uime sin, shìn mise mo
làmh a mach tharad, agus lughdaich
mi do lòn, agus thug mi thairis thu
do thoil na muinntir leis am fuath-
ach thu, nigheana nam Philisteach,
air am bheil nàire do d' shlighe mhi-
chiataich.
28 Rinn thu mar an ceudna strìop-
achas leis na h-Asirianaich, a chionn
gu'n robh thu do shàthachadh [s];
seadh rinn thu strìopachas leo, agus
gidheadh cha 'n fheudadh tu bhi
air do shàthachadh.
29 Mheudaich thu os barr do
strìopachas ann am fearann Cha-
naain gu ruig Caldéa, agus gidh-
eadh cha robh thu sàthaichte le sin.
30 Cionnus a ghlanas mise do
chridhe, deir an Tighearn Dia, 'nuair
a tha thu deanamh nan nithe so uile,
obair mnà neo-gheanmnuidh la-
darna?
31 'Nuair a tha thu togail d' ion-
aid aird an ceann gach slighe, agus
a' deanamh d' àite aird anns gach
aon sràid, agus nach robh thu cos-
mhuil ri strìopaich, (a chionn nach
b'fhiù leat tuarasdal;)
32 Ach ri mnaoi a ni adhaltrus, a
ghabhas coigrich an àit' a fir féin.
33 Do na h-uile strìopachaibh
bheir iad duais, ach tha thusa a'
toirt duaise do d' leannanaibh uile,
agus 'g an tuarasdalachadh, a chum
gu 'n d'thigeadh iad chugad gach
aon taobh air son do strìopachais.
34 Agus tha thusa direach an
aghaidh *nòis* [t] mhnathan eile ann ad
strìopachas, am feadh nach 'eil aon
neach a' dol ar do dhéigh a dhean-
amh strìopachais: is ann a tha thu
a' toirt duaise seachad, agus gun
duais air bith 'ga toirt duit: uime
sin tha thu nan aghaidh ann ad *nòs*.
35 Air an aobhar sin, O a strìop-
ach, cluinn focal an Tighearna.
36 Mar so deir an Tighearn Dia,
A chionn gu 'n robh do shalchar air
a dhòrtadh a mach, agus do lom-
nochduich air a leigeadh ris trid do
strìopachais le d' leannanaibh, agus
le uile ìodholaibh do ghràinealachd-
an, agus le fuil do chloinne, a thug
thu dhoibh;
37 Feuch uime sin, cruinnichidh
mise d' uile leannain, leis an do
ghabh thu sòlas, agus na h-uile do
'n d' thug thu gràdh, leis na h-uile
do 'n d' thug thu fuath: ni mi eadh-
on an cruinneachadh mu 'n cuairt
ann ad aghaidh, agus leigidh mi ris
doibh do lomnochduich', a chum gu
faic iad do lomnochduich' uile.
38 Agus bheir mi breith ort mar
a bheirear breith air mnaibh a bhris-

[r] *fhàile.* [s] *do-shàsuichte.* [t] *cleachd.*

eas an ceangal-pòsaidh, agus a dhòirteas fuil, agus bheir mi peanas [u] ort ann an corruich agus ann an eud.

39 Agus bheir mi thu fòs d' an làimh, agus tilgidh iad sìos d' àite cnocach, agus brisidh iad sìos d' ionadan arda; buinidh iad dhiot mar an ceudna d' eudach, agus glacaidh iad do sheuda rìomhach, agus fàgaidh iad thu lomnochd agus rùisgte.

40 Bheir iad mar an ceudna buidheann a nìos a' d' aghaidh, agus clachaidh iad thu le clachaibh, agus sàthaidh iad romhad [w] an claidhmhean.

41 Agus loisgidh iad do thighean le teine, agus ni iad breitheanas ort ann an sealladh mhòran bhan: agus bheir mise ort sgur do strìopachas, agus cha d'thoir thu tuarasdal seachad ni 's mò.

42 Mar sin bheir mi air mo chorruich riut fois a ghabhail, agus imichidh m' eud uait, agus gabhaidh mi fois, agus cha bhi fearg orm ni 's mò.

43 A chionn nach do chuimhnich thu laithean d' òige, agus gu 'n do chuir thu corruich ormsa anns na nithibh so uile; feuch uime sin, dìolaidh mise fòs do shlighe air do cheann, deir an Tighearn Dia, agus cha chuir thu 'n gnìomh an neoghloine so thar d' uile ghràinealachdaibh.

44 Feuch gach aon a ghnàthaicheas sean-fhocla, gnàthaichidh an sean-fhocal so a' d' aghaidh, ag ràdh, Mar a' mhàthair is amhluidh an nighean.

45 Is tusa nighean do mhàthar, leis am fuathach a fear agus a clann, agus is tu piuthar do pheathraichean, leis am b' fhuathach am fir agus an clann: bu bhan-Hiteach 'ur màthair, agus b' Amorach 'ur n-athair.

46 Agus is i do phiuthar a 's sine Samaria, i féin agus a nigheanan a ta chòmhnuidh aig do làimh chlì: agus do phiuthar a 's òige, ta chòmhnuidh aig do làimh dheis, Sodom agus a nigheanan.

47 Gidheadh nan slighe-san cha do ghluais thu, ni mò rinn thu do réir an gràinealachdau: ach mar gu 'm bu ni ro-bheag sin, bha thu air do thruailleadh ni 's mò na iadsan ad uile shlighibh.

48 Mar is beo mise, deir an Tighearn Dia, cha d' rinn do phiuthar Sodom, i féin no a nigheanan, mar a rinn thusa, thu féin agus do nigheanan.

49 Feuch b' i so aingidheachd do pheathar Sodom; uabhar, sàth arain, agus pailteas dìomhanais, bha innte féin agus na nigheanaibh; ni mò a neartuich i làmh a' bhochd agus an fheumannaich.

50 Agus bha iad ardanach, agus chuir iad gràinealachd an gnìomh ann am fhianuis-sa: uime sin thug mi air falbh iad mar a chunnacas ceart domh.

51 Ni mò chuir Samaria an gnìomh leth do lochdan-sa; ach mheudaich thu do ghràinealachda ni 's mò na iadsan, agus dh' fhìreanaich thu do pheathraichean ann ad uile ghràinealachdan a rinn thu.

52 Thusa fòs a thug breith air do pheathraichean, giùlain do nàire féin, air son do lochdan a chuir thu 'n gnìomh ni 's gràineile na iadsan: tha iadsan ni 's ionraice na thusa: seadh, bi thusa air do mhaslachadh fòs, agus giùlain do nàire, chionn gu 'n d' fhìreanaich thu do pheathraichean.

53 An uair a philleas mi air a h-ais am braighdeanas, bruid Shodoim agus a cuid nighean, agus bruid Shamaria agus a cuid nighean, an sin *bheir mi air a h-ais* bruid do bhraighdean-sa nam meadhon:

54 A chum gu 'n giùlain thu do nàire féin, agus gu 'm bi thu air do mhaslachadh anns gach ni a rinn thu, a chionn gu 'n robh thu toirt doibh co-fhurtachd.

55 'Nuair a philleas do pheathraichean, Sodom agus a cuid nighean, gus an ceud staid, agus a philleas Samaria 's a cuid nighean gus an ceud staid, an sin pillidh tusa agus do nigheana gu 'r ceud staid.

56 Oir cha robh luadh air do phiuthar Sodom ann do bheul ann an latha d' uabhair,

57 Mu 'n robh d' aingidheachd air a leigeadh rìs, agus àm do mhaslaidh, mar nigheanan Shiria, agus na h-uile bha dlù dhi, agus mar nigheanan nam Philisteach a bha mu 'n cuairt duit.

58 Giùlainidh tu do neo-ghloine agus do ghràinealachdan, deir an Tighearn.

59 Oir mar so deir an Tighearn Dia, Buinidh mise riutsa amhuil mar a rinn thu féin, a rinn tàir air na mionnan, ann am briseadh a' choimhcheangail.

[u] *fuil.* Eabh. [w] *tromhad.*

60 Gidheadh cuimhnichidh mi mo choimhcheangal riut ann an laithibh d' oige, agus daingnichidh mi riut coimhcheangal siorruidh.

61 An sin cuimhnichidh tu do shlighe, agus bidh 'nàir' ort, 'nuair a ghabhas tu do pheathraichean, do phiuthar a's sine agus a's òige: agus bheir mise dhuit iad mar nigheanan, ach cha 'n ann air son do choimhcheangail-sa.

62 Agus daingnichidh mi mo choimhcheangal riutsa, agus bidh fios agad gur mi an Tighearn:

63 A chum gu 'n cuimhnich thu, agus gu 'm bi nàir' ort, agus nach fhosgail thu do bheul gu bràth ni 's mò, do bhrìgh do nàire, 'nuair a bhios mise réidh riut air son gach uile ni a rinn thu, deir an Tighearn Iehobhah.

CAIB. XVII.

AGUS thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, cuir a mach toimhseachan, agus labhair cosamhlachd ri tigh Israeil;

3 Agus abair, Mar so deir an Tighearn Dia, Thàinig fìr-eun [x] mòr, le sgiathaibh mòra, 's le altaibh làidir, làn do chlùmhach [y], air an robh dathan eug-samhluidh, gu Lebanon, agus ghabh e am meangan a b' airde do 'n t-seudar.

4 Ghearr e dheth barr a' mheangain òig, agus thug e leis e gu tìr malairt; shuidhich e ann am baile cheannuichean e.

5 Ghabh e fòs do shìol an fhearainn, agus chuir e ann am machair thorraich e; shuidhich e ri taobh uisgeacha mòra e, 'ga chur mar chrann seilich.

6 Agus dh' fhàs e, agus thàinig e gu bhi na fhineamhuinn leathain, air bheag airde, aig an robh a gheugan air an tionndadh ris [an fhìr-eun], agus aig an robh a fhreumhan fuidhe: mar sin dh' fhàs e na fhineamhuinn, agus thug e mach geugan, agus chuir e uaithe meangain.

7 Bha fòs ann fìr-eun mòr eile, le sgiathaibh mòra, agus mòran clùmhaich; agus feuch, chlaon an fhineamhuinn so a freumha d'a ionnsuidh, agus thilg i mach a geugan chuige, chum bhi air a h-uisgeacha le claisibh a' ghàraidh.

8 Bha i air a suidheachadh ann am fearann maith, ri taobh uisgeacha mòra, chum gu 'n d'thugadh i mach geugan, agus gu 'n giùlaineadh i toradh, agus gu 'm biodh i na deagh fhineamhuinn.

9 Abair thusa, Mar so deir an Tighearn Dia, Am bi piseach oirre? nach spìon e nìos a freumha, agus nach gearr e dhi a toradh, air chor as gu 'n searg e? crìonaidh i ann an uile dhuillibh a ceud-fhàis, eadhon gun chumhachd mòr, no mòran sluaigh, d' a spìonadh a nìos as a freumhaibh.

10 Seadh, feuch, an déigh a suidheachadh, am bi piseach oirre? nach searg i gu tur an tra bheanas a' ghaoth an ear rithe? crìonaidh i anns na claisibh anns an d' fhàs i.

11 Os barr thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

12 Abair a nis ris an tigh cheannairceach, Nach 'eil fios agaibh ciod *is ciall* do na nithibh so? Innis doibh, Feuch, tha righ Bhabiloin air teachd gu Ierusalem, agus ghlac e a righ, agus a prionnsachan, agus thug e leis iad gu Babilon.

13 Agus ghabh e do shliochd an righ, agus rinn e coimhcheangal ris, agus ghabh e mionnan deth: ghlac e fòs daoine cumhachdach na tìre:

14 A chum gu 'm biodh an dùthaich suarrach, ionnus nach togadh i suas i féin; ach le 'choimhcheangal a choimhead gu feudadh i seasamh.

15 Ach rinn e ar a mach na aghaidh-san le 'theachdairean a chur do 'n Eiphit, a chum gu 'n d'thugadh iad dha eich agus mòran sluaigh: an éirich gu maith dha? an d'théid esan a ni na nithe so as? no am bris e 'n coimhcheangal agus an saorar e?

16 Mar is beo mise, deir an Tighearn Dia, gu deimhin anns an àit *am bheil còmhnuidh* an righ a rinn righ dheth-san, neach a rinn e tàir air a mhionnan, agus a bhris e a chumhnanta, *eadhon* leis-san, ann am meadhon Bhabiloin, gheibh e bàs.

17 Ni mò ni Pharaoh feum dha, le 'fheachd cumhachdach, is le 'bhuidheinn mhòir, anns a' chogadh, le torr a thilgeadh suas, agus le daingnichean a thogail, a ghearradh as mhòrain anama.

18 A chionn gu 'n d' rinn e tàir air na mionnan, leis a' choimhcheangal a bhriseadh, (an uair a thug e, feuch, a làmh), agus a rinn e na nithe so uile, cha d'théid e as.

19 Uime sin, mar so deir an Tighearn Dia, Mar is beo mise, mo mhionnan air an d' rinn e tàir, agus

[x] *iolair.* [y] *chlùimh.*

mo choimhcheangal a bhris e, eadhon sin dìolaidh mise air a cheann féin.

20 Agus sgaoilidh mi mo lìon air, agus glacar ann am rib e, agus bheir mi e gu Babilon, agus tagraidh mi ris an sin air son a chionta, leis an do chiontaich e ann am aghaidh.

21 Agus tuitidh na theich chuige, le 'uile fheachd, leis a' chlaidheamh; agus bidh iadsan a dh' fhàgar air an sgapadh ris na h-uile gaoith: agus aithnichidh sibh gur mise Iehobhah a labhair e.

22 Mar so deir an Tighearn Dia; Gabhaidh mise mi féin do 'n ghéig a's airde do 'n t-seudar ard, agus suidhichidh mi *e;* gearraidh mi o bharr a mheangana òga, geug mhaoth, agus suidhichidh mi air sliabh uachdrach agus ard *i.*

23 Air sliabh ard Israeil suidhichidh mi i: agus togaidh i suas a geug, agus bheir i mach toradh, agus fàsaidh i na seudar rìoghail: agus fuipe gabhaidh na h-uile eunlaith do gach aon iteig còmhnuidh: fuidh dhubhar a geug, ni iad còmhnuidh.

24 Agus aithnichidh uile chraobha na machrach gu 'n d' thug mise Iehobhah nuas an crann ard, gu 'n d' ardaich mi an crann ìosal, gu 'n d' rinn mi an crann uaine tioram, agus gu 'n d' thug mi air a' chrann thioram bhi fuidh bhlàth: mise Iehobhah labhair, agus ni mi e.

CAIB. XVIII.

THAINIG focal an Tighearna do m' ionnsuidh a rìs, ag ràdh,

2 Ciod is ciall duibh, gu bheil sibh a' gnàthachadh an t-sean-fhocail so do thaobh dùcha Israeil, ag ràdh, Dhith na h-aithrichean dearcan searbha, agus tha déisinn air fiaclaibh na cloinne?

3 Mar is beo mise, deir an Tighearn Dia, cha bhi aobhar agaibh an sean-fhocal so a ghnàthachadh ni 's mò ann an Israel.

4 Feuch is leamsa na h-uile h-anama; mar is leam anam an athar, is amhluidh is leam anam a' mhic: an t-anam a chiontaicheas gheibh e sin bàs.

5 Ach ma bhios duine ionraic, agus gu 'n dean e an ni a bhios dligheach agus ceart,

6 Mur d' ith e air na sléibhtibh, ni mò thog e suas a shùilean ri iodholaibh tighe Israeil, no thruaill e bean a choimhearsnaich, no thàinig e dlù do mhnaoi a chuireadh air leth,

7 Agus mur do shàraich e aon neach, *ach* gu 'n d' thug e 'gheall air ais do 'n fheumannach; mur do chreach e neach air bith le fòirneart, *ach* gu 'n d' thug e aran do 'n acrach, agus gu 'n do chòmhduich e 'n lomnochd le eudach,

8 Esan nach d' thug seachad air ocar, ni mò ghabh aon riadh, a chum air a h-ais a làmh o ea-ceart, a rinn breitheanas fìor eadar duine agus duine,

9 A ghluais ann am reachdaibh, agus a choimhid mo bhreitheanais, gu fìrinn a chur an gnìomh; so an duine ionraic, mairidh esan gu deimhin beo, deir an Tighearn Dia.

10 Ma ghineas e mac a bhios na shlaidear, agus na fhear-dòrtaidh-fola, a ni sàmhuil aon ni dhiubh so,

11 Agus nach dean aon dheth na *dleasnais* sin, ach a dh' ith eadhon air na sléibhtibh, agus a thruaill bean a choimhearsnaich,

12 A shàruich am bochd agus am feumannach, a chreach le fòirneart, nach d' thug air ais an geall, agus a thog suas a shùilean ri iodholaibh, a chuir an gnìomh gràinealachd,

13 A thug seachad air ocar, agus a ghabh riadh: am mair e 'n sin beo? cha mhair e beo: rinn e na gràinealachdan so uile, gheibh e gu cinnteach bàs, bidh 'fhuil air féin.

14 Agus feuch, ma ghineas esan mac a chi na h-uile lochdan a rinn 'athair, agus gu 'n d'thoir e fainear, agus nach dean e na leithide;

15 Nach d' ith air na sléibhtibh, ni mò thog e suas a shùilean ri iodholaibh tighe Israeil, nach do thruaill bean a choimhearsnaich;

16 Nach do shàruich aon neach, nach do ghléidh an geall, ni mò chreach le h-ainneart, *ach* a thug 'aran do 'n acrach, agus a chòmhdaich an lomnochd le eudach,

17 A thog a làmh o na bochdaibh, nach do ghabh ocar na riadh, a rinn mo bhreitheanais, a ghluais ann am reachdaibh; cha 'n fhaigh esan bàs air son aingidheachd 'athar, mairidh e gu cinnteach beo.

18 'Athair, a chionn gu 'n do shàruich e gu h-an-iochdmhor, gu 'n do chreach e 'bhràthair le fòirneart, agus gu 'n d' rinn e an ni sin nach robh ceart ann am measg a shluaigh, feuch, bàsaichidh eadhon esan na aingidheachd.

19 Gidheadh a deir sibhse, C' ar son? nach 'eil am mac a' giùlan aingidheachd an athair? An uair a rinn am mac an ni sin a tha dlitheach agus ceart, a ghléidh se mo

reachdan-sa uile, agus a rinn e iad,
mairidh e gu cinnteach beo.
20 An t-anam a chiontaicheas,
gheibh esan bàs: cha ghiùlain am
mac aingidheachd an athar, ni mò
ghiùlaineas an t-athair aingidheachd
a' mhic: bidh fìreantachd an fhirein
air fèin, agus aingidheachd an aing-
idh air féin.
21 Ach ma philleas an t-aingidh
o 'uile aingidheachd a rinn e, agus
gu 'n coimhid e mo reachdan-sa,
'agus gu 'n dean e an ni sin a tha
dligheach agus ceart, mairidh e beo,
cha 'n fhaigh e bàs.
22 'Uile lochdan a chuir e 'n
gnìomh, cha bhi iad air an cuimh-
neachadh dha: na fhìreantachd a
chuir e 'n gnìomh mairidh e beo.
23 Am bheil tlachd air bith agam-
sa ann am bàs an aingidh? deir an
Tighearn Dia: nach ann *a ta mo
thlachd* na philleadh o' shlighe, agus
gu 'm biodh e beo?
24 Ach an uair a philleas am fìr-
ean air falbh o 'fhìreantachd, agus a
chuireas e 'n gnìomh aingidheachd,
a' deanamh do réir nan uile ghràin-
ealachdan a ni an t-aingidh, am
mair e beo? air 'uile fhìreantachd a
rinn e cha bhi iomradh: na chionta
a chiontaich e, agus na pheacadh a
pheacaich e, annta-san gheibh e bàs.
25 Gidheadh a deir sibhse, Cha 'n
'eil slighe an Tighearna cothromach.
Eisdibh a nis, O thigh Israeil, nach
'eil mo shlighean-sa cothromach?
nach 'eil 'ur slighean-sa neo-choth-
romach?
26 'Nuair a chlaonas am fìrean o
'fhìreantachd, agus a chuireas e 'n
gnìomh aingidheachd, agus a bhàs-
aicheas e innte; air son 'aingidh-
eachd a rinn e gheibh e bàs.
27 A rìs, an uair a philleas an
t-aingidh air falbh o 'aingidheachd a
chuir e 'n gnìomh, agus a ni e an ni
a ta dligheach agus ceart, gléidhidh
se 'anam beo.
28 A chionn gu bheil e toirt fain-
ear, agus a' pilleadh o 'uile lochd-
aibh a chuir e 'n gnìomh, mairidh e
gu cinnteach beo, cha 'n fhaigh e
bàs.
29 Gidheadh deir tigh Israeil, Cha
'n 'eil slighe an Tighearna cothrom-
ach. O thigh Israeil, Nach 'eil mo
shlighean-sa cothromach? nach 'eil
'ur slighean-sa neo-chothromach?
30 Uime sin bheir mise breith
oirbh, O thigh Israeil, gach aon do
réir a shlighe, deir an Tighearn Dia:
Gabhaibh aithreachas, agus pillibh o
'r n-uile chiontaibh; mar sin cha
dean aingidheachd 'ur milleadh.
31 Tilgibh uaibh 'ur n-uile chionta
leis an do chiontaich sibh, agus
deanaibh dhuibh féin cridhe nuadh,
agus spiorad nuadh; oir c' ar son a
bhàsaicheas sibh, O thigh Israeil?
32 Oir cha 'n 'eil tlachd agams'
ann am bàs an tì a bhàsaicheas, deir
an Tighearn Dia: uime sin, pillibhse,
agus mairibh beo.

CAIB. XIX.

OS barr tog thusa suas tuireadh
air son uachdarana Israeil,
2 Agus abair, Ciod i do mhàth-
air? leòmhann boirionn: luidh i sìos
am measg leòmhann, dh' altruim i
a cuileanan am measg leòmhann
òga.
3 Agus thog i suas aon d'a cuil-
eanaibh: dh' fhàs e na leòmhann
òg, agus dh' fhoghluim e breth air
a' chreich, shluig e daoine.
4 Chuala na cinnich fòs iomradh
air, ghlacadh e nan slochd, agus
thug iad e le slabhruidhibh gu tìr
na h-Eiphit.
5 A nis, 'nuair a chunnaic i gu 'n
d' fhàs i lag, agus gu'n do chaill i a
dòchas, an sin ghabh i aon eile d'a
cuileanaibh, *agus* rinn i leòmhann
òg dheth.
6 Agus dh' imich e sìos agus suas
am measg nan leòmhann, dh' fhàs e
na leòmhann òg, agus dh' fhoghluim
e breth air a' chreich, shluig e
daoine.
7 Agus thug e fainear an àrois,
agus chuir e fàs am bailtean; agus
bha 'n dùthaich fuidh uamhas, agus
an làn a bha innte, le fuaim a bheuc-
aich.
8 An sin chruinnich na cinnich na
aghaidh air gach taobh, o na mòr-
roinnibh, agus sgaoil iad an lìon
thairis: ghlacadh e nan slochd.
9 Agus chuir iad e 'n sàs ann an
slabhruidhean, agus thug iad e gu
righ Bhabiloin; thug iad e gu
daingnichean, a chum nach cluinnt-
eadh tuille a ghuth air sléibhtibh
Israeil.
10 Tha do mhàthair cosmhuil ri
fìneamhuinn, suidhichte taobh nan
uisgeachan, bha i torrach, agus làn
do gheugaibh, a thaobh mhòrain
uisgeacha.
11 Agus bha slata làidir aice, air
son slata-riaghlaidh nan uachdaran;
agus bha a h-airde togta suas am
measg nan tiugh-gheugan, agus
chunnacas i na h-airde féin am
measg lìonmhoireachd a meanglan.
12 Ach spìonadh a nìos i ann an
corruich, tilgeadh i sìos gu làr,
agus thiormaich a' ghaoth 'n ear

suas a meas : bhriseadh agus shearg-
adh a slata làidir, loisg an teine iad.
13 Agus a nis, thà i air a suidh-
eachadh anns an fhàsach, ann am
fearann tioram tartmhor.
14 Agus tha teine air dol a mach
o shlait do geugaibh, a loisg a meas,
air chor as nach 'eil slat làidir air
bith aice gu bhi na slait gu riagh-
ladh. Is tuireadh so, agus bidh e
na thuireadh.

CAIB. XX.

AGUS tharladh anns an t-seachd-
amh bliadhna, sa' chùigeamh
mìos, air an deicheamh *là* do 'n
mhìos, gu 'n d' thàinig cuid àraid
do sheanairibh Israeil a dh' fhios-
rachadh o 'n Tighearn, agus shuidh
iad ann am làthair-sa.
2 An sin thàinig focal an Tigh-
earna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
3 A mhic an duine, labhair ri
seanairibh Israeil, agus abair riu,
Mar so deir an Tighearn Dia, An
d' thàinig sibh a dh' fhiosrachadh
dhiomsa? mar is beo mise, deir an
Tighearn Dia, cha bhi mi air m'
fhiosrachadh leibh.
4 An tagair thusa as an leth, a
mhic an duine, an tagair thu ? thoir
orra gu 'n aithnich iad gràinealachd-
an an aithrichean.
5 Agus abair riu, Mar so deir an
Tighearn Dia, Anns an là san do
roghnaich mise Israel, agus anns an
do thog mi suas mo làmh air son
sliochd tighe Iacoib, agus anns an
d' rinn mi mi féin aithnichte dhoibh
ann an tìr na h Eiphit, 'nuair a thog
mi suas mo làmh air an son, ag
ràdh, Is mi Iehobhah 'ur Dia :
6 Anns an là san do thog mi suas
mo làmh air an son, gu 'n toirt a
mach a tìr na h-Eiphit, a chum fear-
ainn a rannsaich mi mach dhoibh, a'
sruthadh le bainne agus le mil, a's e
glòir na h-uile fhearainn :
7 An sin thuirt mi riu, Tilgibh
uaibh, gach aon neach gràinealachd-
an a shùl, agus na truaillibh sibh
féin le iodholaibh na h-Eiphit : is
mise Iehobhah 'ur Dia.
8 Ach chathaich iad ann am agh-
aidh, agus cha 'n éisdeadh iad rium :
cha do thilg iad uatha, gach aon
gràinealachdan an sùl, ni mò thréig
iad iodhola na h - Eiphit: an sin
thubhairt mi, Dòirtidh mi mo chor-
ruich orra, a chum gu 'n coimhlion
mi m' fhearg nan aghaidh ann am
meadhon tìre na h-Eiphit.
9 Ach dh' oibrich mi air sgàth m'
ainme féin, a chum nach truailliteadh
e 'n làthair nan cinneach am measg
an robh iad, agus an d' rinn mi mi
féin aithnichte dhoibh nan sealladh,
le 'n toirt a mach a tìr na h-Eiphit.
10 Air an aobhar sin thug mi orra
dol a mach a talamh na h-Eiphit,
agus thug mi iad a chum an fhas-
aich.
11 Agus thug mi dhoibh mo
reachdan, agus dh' fhoillsich mi
dhoibh mo bhreitheanais, iad sin ma
choimhlionas duine sam bith, mair-
idh e beo annta.
12 A thuille air so fòs, thug mi
dhoibh mo shàbaidean, gu bhi nan
comhara eadar mise agus iadsan, a
chum gu 'n aithnicheadh iad gur mi
an Tighearn a ta 'gan naomhach-
adh.
13 Ach rinn tigh Israeil ceannairc
am aghaidh anns an fhàsach : cha
do ghluais iad ann am reachdaibh,
agus rinn iad tàir air mo bhreithean-
ais, nithe ma ni duine, mairidh e
beo annta ; agus mo shàbaidean
thruaill iad gu mòr : an sin thubh-
airt mi gu 'n dòirtinn mo chorruich
a mach orra san fhàsach, a chum
an caitheamh.
14 Ach dh' oibrich mi air sgàth
m' ainme féin, a chum nach biodh
e air a thruailleadh am measg nan
cinneach, a thug mi iad a mach nan
sealladh.
15 Ach fòs thog mi suas mo làmh
dhoibh anns an fhàsach, nach
d'thugainn iad do 'n fhearann a
thug mi dhoibh, a' sruthadh le
bainne agus mil, a's e glòir nan uile
fhearann :
16 A chionn gu 'n d' rinn iad tàir
air mo bhreitheanais, agus nach do
ghluais iad ann am reachdaibh, ach
gu 'n do thruaill iad mo shàbaidean :
oir chaidh an cridhe 'n déigh an
iodhola.
17 Gidheadh choigil mo shùil iad
o 'n sgrios, ni mò rinn mi crìoch a
thoirt orra san fhàsach.
18 Ach thubhairt mi r' an cloinn
anns an fhàsach, Na gluaisibhse ann
an reachdaibh 'ur n-aithrichean, ni
mò ghléidheas sibh am breitheanais,
no thruailleas sibh sibh féin le 'n
iodholaibh.
19 Is mise an Tighearn 'ur Dia ;
gluaisibh ann am reachdaibh, agus
coimhdibh mo bhreitheanais, agus
deanaibh iad :
20 Agus naomhaichibh mo shàb-
aidean ; agus bidh iad nan comhara
eadar mise agus sibhse, a chum gu
'm bi fios agaibh gur mise an Tigh-
earn bhur Dia.
21 Gidheadh, rinn an clann ar a

mach[z] ann am aghaidh: cha do
ghluais iad ann am reachdaibh, ni mò
choimhid iad mo bhreitheanais gu
'n deanamh, nithe ma ni duine,
mairidh e beo annta; thruaill iad
mo shàbaidean: an sin thubhairt
mi gu 'n dòirtinn a mach mo chorr-
uich orra, chum gu 'n coilionainn
m' fhearg nan aghaidh anns an
fhàsach.
22 Gidheadh, phill mi air a h-ais
mo làmh, agus rinn mi air sgàth m'
ainme féin, a chum nach biodh e air
a thruailleadh ann am fianuis nan
cinneach, a thug mi iad a mach nan
sealladh.
23 Thog mi suas mo làmh dhoibh
fòs anns an fhàsach, gu 'n sgapainn
iad am measg nan cinneach, agus
gu 'n sgaoilinn iad feadh nan dùch-
annan;
24 A chionn nach do chuir iad an
gnìomh mo bhreitheanais, ach gu 'n
d' rinn iad tàir air mo reachdaibh,
agus gu 'n do thruaill iad mo shàb-
aidean, agus gu 'n robh an sùilean
an déigh iodholan an aithrichean.
25 Uime sin thug mi dhoibh fòs
reachdan nach robh maith, agus
breitheanais leis nach biodh iad
beo.
26 Agus thruaill mi iad nan tìol-
acaibh féin, le iad a bhi toirt air
gach ni dh' fhosglas a' bhrù dol
trid *an teine*, ionnus gu 'n dean-
ainnse fàs iad, a chum gu 'n aith-
nicheadh iad gur mi an Tighearn.
27 Uime sin, a mhic an duine,
labhair ri tigh Israeil, agus abair
riu, Mar so deir an Tighearn Dia,
Ann an so fòs mhasluich 'ur 'n
aithrichean mise, le ciontachadh gu
trom ann am aghaidh.
28 'Nuair a thug mi iad do 'n
fhearann, mu 'n do thog mi suas mo
làmh gu 'n d'thugainn doibh e, an
sin chunnaic iad gach cnoc ard,
agus na h-uile chranna tiugha, agus
dh' iobair iad an sin an iobairtean,
agus an sin thug iad seachad an
tabhartasa fuathach: an sin fòs
rinn iad am boladh cùbhraidh, agus
dhòirt iad a mach an iobairtean
dibhe.
29 An sin thuirt mi riu, Ciod an
t-ionad ard gus am bheil sibh a' dol?
agus goirear Bamah mar ainm air
gus an là an diugh.
30 Uime sin, abair ri tigh Israeil,
Mar so deir an Tighearn Dia, Am
bheil sibh air 'ur truailleadh do réir
nòis bhur n-aithrichean? agus am
bheil sibh a' cur striopachais an
gnìomh do réir an gràinealachda-
san?
31 Oir an uair a tha sibh a' toirt
seachad 'ur tiolaca, 'nuair a tha sibh
a' toirt air 'ur mic dol trid an teine,
tha sibh 'g 'ur truailleadh féin le 'r
n-uil' iodholaibh, eadhon gus an là
an diugh: agus an d'thoir mise
freagradh dhuibh, O thigh Israeil?
Mar is beo mi, deir an Tighearn Dia,
cha d'thoir mi dhuibh freagradh.
32 Agus an ni sin a ta teachd 'n
ur n-aire cha tachair air chor air
bith, ann am bheil sibh ag ràdh,
Bidh sinn mar na cinnich, mar
mhuinntir nan dùchannan, ann an
seirbhis a thoirt do chrann agus do
chloich.
33 Mar is beo mise, deir an Tigh-
earn Dia, gu cinnteach le làimh
chumhachdaich, agus le gairdein
sìnte mach, agus le corruich air a
dòrtadh a mach, riaghlaidh mise
tharaibh.
34 Agus bheir mi mach sibh as na
slòigh, agus tionailidh mi sibh as na
dùchannaibh anns am bheil sibh air
'ur sgapadh, le làimh thréin, agus le
gairdein sìnte mach, agus le corruich
air a dòrtadh a mach.
35 Agus bheir mi sibh gu fàsach
nam fineachan, agus an sin tagraidh
mi ruibh aghaidh ri h-aghaidh.
36 Amhuil a thagair mi ri 'r
n-aithrichibh ann am fàsach tìre na
h-Eiphit, is amhuil a thagras mi
ruibhse, deir an Tighearn Dia.
37 Agus bheir mi oirbh imeachd
fuidh 'n t-slait, agus bheir mi sibh
fuidh cheangal a' chùmhnaint.
38 Agus glanaidh mi mach as 'ur
measg na ceannaircich, agus an
dream a ta ciontachadh ann am
aghaidh: bheir mi iad a mach as an
dùthaich anns am bheil iad air
chuairt, agus cha d'théid iad a
steach do fhearann Israeil, agus
aithnichidh sibh gur mise an Tigh-
earn.
39 Air 'ur son-sa, O thigh Israeil,
mar so deir an Tighearn Dia, Imich-
ibh, deanaibh seirbhis, gach aon
duine d'a iodholaibh a nis na dhéigh
so, mur éisd sibh riumsa: ach na
truaillibh m' ainm naomh-sa ni 's
mò le 'r tabhartasaibh agus le 'r
n-iodholaibh.
40 Oir ann am shliabh naomh-sa,
ann an sliabh airde Israeil, deir an
Tighearn Dia, ann an sin ni uile
thigh Israeil, na bhios air thalamh
uile dhiubh, seirbhis dhomhsa: an
sin gabhaidh mi riu, agus an sin

[z] *ceannairc.* [a] *an iarrar mise leibh?* Eabh.

iarruidh mi 'ur tabhartais, agus ceud thoraidh 'ur n-iobairtean, le 'r n-uile nithibh naomha.

41 Gabhaidh mi ruibh le 'r boltrach cùbhraidh an tra bheir mi mach sibh o na fineachaibh, agus a thionaileas mi sibh o na dùchannaibh anns an robh sibh air 'ur sgapadh, agus bidh mi air mo naomhachadh annaibh ann am fianuis nan cinneach.

42 Agus aithnichidh sibh gur mise an Tighearn, 'nuair a bheir mi sibh gu fearann Israeil, gus an dùthaich mu 'n do thog mi suas mo làmh gun d'thugainn i do 'r n-aithrichibh.

43 Agus ann an sin cuimhnichidh sibh 'ur slighe, agus 'ur n uile dheanadais, anns an robh sibh air 'ur truailleadh, agus bidh sibh gràineil ann 'ur sealladh féin air son ur n-uile lochdan a rinn sibh.

44 Agus aithnichidh sibh gur mise an Tighearn, 'nuair a dh' oibricheas mi leibh air son m' ainme féin, cha 'n ann do réir 'ur droch shlighe, no do réir 'ur deanadais aingidh, O thigh Israeil, deir an Tighearn Dia.

45 Os barr thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

46 A mhic an duine, cuir d' aghaidh ris an airde deas, agus leig sileadh *do d' fhocal* ri deas, agus dean fàisneachd an aghaidh frìdhe na machrach mu dheas;

47 Agus abair ri frìdh na h-airde deas, Eisd focal an Tighearna, mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, fadaidh mise teine annad, agus loisgidh e gach uile chrann uaine annad, agus gach uile chrann seargta; cha mhùchar an teine lasrach, is loisgear ann na h-uile aghaidh, o dheas gu ruige tuath.

48 Agus chi na h-uile fheoil gur mise an Tighearn a las e: cha bhi e air a mhùchadh.

49 An sin thuirt mise, Ah! a Thighearna Dhia, deir iad do m' thaobh-sa, Nach 'eil e labhairt chosamhlachda dorcha?

CAIB. XXI.

AGUS thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, cuir d' aghaidh ri Ierusalem, agus leig sileadh *do d' fhocal* ris na h-ionadaibh naomha, agus dean fàisneachd an aghaidh fearainn Israeil,

3 Agus abair ri fearann Israeil, Mar so deir an Tighearn, Feuch, tha mise ann ad aghaidh, agus tairngidh mi mach mo chlaidheamh as a thruaill, agus buinidh mi mach asad am fìrean agus an t-aingidh.

4 A chionn gu 'n géarr mi as uait am fìrean agus an t-aingidh, uime sin théid mo chlaidheamh a mach as a thruaill an aghaidh gach uile fheòla, o dheas gu tuath:

5 A chum gu 'n aithnich gach uile fheoil gu 'n do tharruing mise Iehobhah mo chlaidheamh a mach as a thruaill: cha phill e air ais ni 's mò.

6 Dean acain uime sin, a mhic an duine, a dhochainneas do leasraidh; agus le searbhas dean osnaich fa chomhair an sùl.

7 Agus tarlaidh, 'nuair a their iad riut, C' ar son a ta thu 'g osnaich? gu freagair thusa, Air son an sgeoil, a chionn gu bheil e teachd: agus leaghaidh gach aon chridhe, agus bidh na h-uile làmhan lag, agus gach aon spiorad fann, agus na h-uile ghlùinean an-fhann mar uisge: feuch tha e teachd, agus bheirear e gu crìch, deir an Tighearn Dia.

8 A rìs thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

9 A mhic an duine, dean fàisneachd, agus abair, Mar so deir an Tighearn, Abair, Tha claidheamh, tha claidheamh air a gheurachadh, agus fòs air a lìomhadh.

10 Tha e air a gheurachadh a dheanamh àir ghoirt; tha e air a lìomhadh a chum gu 'n dealradh e; a chum gu 'n tilgeadh e sìos slat rìoghail mo mhic, gun chrann air bith a chaomhnadh.

11 Agus thug e gu bhi air a lìomhadh e, chum gu 'm biodh e air a ghlacadh: tha an claidheamh air a gheurachadh, agus tha e air a lìomhadh, gu 'thoirt do làimh a' mharbhaiche.

12 Eigh agus nuallaich, a mhic an duine, oir bidh e air mo shluagh-sa, air uile mhòr-uaislibh Israeil: bidh uamhasan, do thaobh a chlaidheimh, air mo shluagh: buail, uime sin, air do leis.

13 Oir tha e dearbhta; agus an t-slat rìoghail an uair nach coigil e i, cha bhi ann ni 's mò, deir an Tighearn Dia.

14 Dean thusa, uime sin, a mhic an duine, fàisneachd, agus buail do làmhan air a' chéile, agus biodh an claidheamh an treas uair air a dhùblachadh, claidheamh nan daoine marbhta, claidheamh a' ghaisgich a mharbhadh, a théid a steach d' an seomraichean uaigneach.

15 Chuir mi roinn a' chlaidheimh an aghaidh an geataichean uile, a

chum gu meathadh an cridhe, agus gu meudaichear am milleadh: ah! rinneadh loinreach e, gheuraicheadh air son an àir e.
16 Imich thusa taobh no taobh eigin, air do làimh dheis, no air do làimh chli, ciod air bith taobh a ta d' aghaidh.
17 Buailidh mise fòs mo làmhan air a' chéile, agus bheir mi air mo chorruich gu 'n gabh i fois: mise Iehobhah thubhairt e.
18 Thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh a rìs, ag ràdh,
19 Mar an ceudna, a mhic an duine, sonraich dà shlighe dhuit féin, a chum gu'n d'thigeadh claidheamh righ Bhabiloin: thig araon an dithis a mach as an aon tìr, agus tagh thusa àite, tagh e aig ceann na slighe chum a' bhaile.
20 Sonraich slighe, chum gu 'n d'thigeadh an claidheamh gu Rabat nan Amonach, agus gu Iudah ann an Ierusalem, *a' chathair* dhaingeann.
21 Oir sheas righ Bhabiloin aig dealachadh na slighe, aig ceann an dà shlighe, a dheanamh fiosachd: liomh [b] e a shaighdean; chuir e 'chomhairle ri dealbhan, sheall e anns an sgamhan.
22 Aig a làimh dheis bha 'n fhàisneachd air son Ierusaleim, a dh' orduchadh cheanna-feadhna, a dh' fhosgladh a' bheoil anns an àr, a thogail suas a' ghutha le h-iolaich, a dh' orduchadh reitheachan-cogaidh an aghaidh nan geataichean, a thilgeadh suas torr, a thogail daingnich.
23 Agus bidh e dhoibhsan mar neach ri fàisneachd bhréige nan sealladh, dhoibhsan a thug mionnan: ach gairmidh e gu cuimhne an aingidheachd, a chum gu 'm bi iad air an glacadh.
24 Air an aobhar sin mar so deir an Tighearn Dia, a chionn gu 'n d' thug sibh air 'ur n-aingidheachd a bhi air a chuimhneachadh, le 'r n h-easaontas a bhi air a leigeadh ris, air chor as gu bheil 'ur lochdan follas 'n 'ur n-uile dheanadas: a chionn gu bheil sibh air 'ur toirt gu cuimhne glacar an làimh sibh.
25 Agus thusa, a phrionnsa mhi-dhiadhaidh, aingidh Israeil, aig am bheil do là air teachd, anns am bi crìoch air aingidheachd,
26 Mar so deir an Tighearn Dia, Atharruich an coron rioghail, agus thoir dhiot an crùn: cha 'n e an aon ceudna *bhios ann*, ardaich an t-iosal, agus islich an t-ard.
27 Tilgidh mi e bun os cionn, bun os cionn, bun os cionn, agus cha bhi e ann, gus an d'thig esan aig am bheil coir air agus *dhasan* bheir mi e.
28 Agus thusa, a mhic an duine, dean fàisneachd, agus abair, Mar so deir an Tighearn Dia do thaobh nan Amonach, agus do thaobh am masladh: eadhon abair thusa, Tha an claidheamh, tairngte: air son an àir tha e liomhta; air son sgrios tha e mar dhealanaich.
29 (Am feadh a ta thu faicinn dhuit féin diomhanais, am feadh a ta thu fàisneachd dhuit féin bréige,) a chum do thoirt air mhuinealaibh na muinntir a leònadh, nan aingidh aig am bheil an là air teachd, anns am bi crìoch aig an ea-ceart.
30 An d'thoir mi air pilleadh air ais g' a thruaill? Anns an àite san do chruthaicheadh thu, ann am fearann do dhùchais, bheir mise breith ort.
31 Agus dòirtidh mi mach ort mo dhian chorruich, séididh mi ort ann an teine m' fheirge, 's bheir mi thairis thu do làimh dhaoine brùideil, cleachdta ri milleadh.
32 Bidh tu mar chonnadh do 'n teine: bidh d' fhuil ann am meadhon an fhearainn, cha bhi thu ni 's mò air chuimhne: oir mise Iehobhah labhair e.

CAIB. XXII.

OS barr thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
2 A nis, a mhic an duine, an tagair thu, an tagair thu a leth na cathrach fhuiltich? seadh feuchaidh tu dhi a h-uile ghràinealachdan.
3 An sin abair thusa, mar so deir an Tighearn Dia, Tha a' chathair a' dòrtadh fala na meadhon, a chum gu 'n d'thigeadh a h-àm, agus a' deanamh iodhola na h-aghaidh féin, gu i féin a thruailleadh.
4 Tha thu air fàs ciontach ann ad fhuil a dhòirt thu, agus thruaill thu thu féin ann ad iodholaibh a rinn thu, agus thug thu air do laithean teachd dlù, agus thàinig thu chum do bhliadhnachan; uime sin rinn mise dhiot masladh do na cinnich, agus ball-magaidh do na h-uile dhùchaibh.
5 Iadsan a ta dlù, agus iadsan a ta fada uait, ni iad fanoid ortsa, ta

[b] *mheasg.*

mi-chliùtach, a ta ri mòran sàruch-
aidh.
6 Feuch tha uachdarain Israeil
annad, gach aon do réir a chumh-
achd a dhòrtadh fala.
7 Annadsa rinn iad dimeas air
athair agus màthair: ann ad
mheadhon bhuin iad le h-ainneart
ris a' choigreach: annadsa shàruich
iad an dilleachdan agus a' bhan-
trach.
8 Rinn thu tàir air mo nithe
naomh-sa, agus thruaill thu mo
shàbaidean.
9 Annadsa tha luchd aithris sgeoil
a dhòrtadh fala: agus annad tha iad
ag itheadh air na sléibhtibh: ann ad
mheadhon tha iad a' cur an gnìomh
neo-ghloine.
10 Annadsa leig iad ris lomnochd-
uich' an athar; dh' ìslich iad annad
ise a chuireadh a thaoibh air son
neo-ghloine.
11 Agus rinn aon gràinealachd le
mnaoi a choimhearsnaich, agus
thruaill aon eile gu gràineil nighean
a mhnatha, agus dh' ìslich neach eile
annad a phiuthar, nighean 'athar.
12 Annadsa ghabh iad duais gu
fuil a dhòrtadh: ghabh thu ocar
agus riadh, agus bhuannaich thu gu
sanntach o d' choimhearsnaich le
h-ana-cothrom, agus dhi-chuimhnich
thu mise, deir an Tighearn Dia.
13 Feuch uime sin bhuail mise
mo làmh air do bhuannachd neo-
ionraic a rinn thu, agus air d' fhuil,
a bha ann ad mheadhon.
14 An urradh do chridhe fulang,
no 'n urradh do làmhan a bhi làidir
anns na laithibh anns am buin mise
riut? Mise Iehobhah labhair, agus
ni mi.
15 Agus sgapaidh mi thu measg
nan cinneach, agus sgànraidh mi
thu measg nan dùchannan, agus
caithidh mi do neo-ghloine asad.
16 Agus bidh tu air do thruail-
leadh ann an sealladh nan cinneach,
agus aithnichidh tu gur mise an
Tighearn.
17 Agus thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh, ag ràdh,
18 A mhic an duine, tha tigh Is-
raeil air fàs dhomhsa mar shal; tha
iad uile nan umha, agus nan stàn,
agus nan iarunn, agus nan luaith,
ann am meadhon na fuirneis; cha
'n 'eil annta ach sal airgid.
19 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn Dia, A chionn gu 'n d'
fhàs sibh uile 'nur sal, feuch, uime
sin, cruinnichidh mise sibh gu
meadhon Ierusaleim.
20 Mar a chruinnicheas iad air-
giod, agus umha, agus iarunn, agus
luaith, agus stàn gu meadhon na
fuirneis, a chum an teine a shéid-
eadh air, gus a leaghadh; is amh-
uil a chruinnicheas mise sibhse ann
am chorruich, agus ann am fheirg,
agus fàgaidh mi sibh an sin, agus
leaghaidh mi sibh.
21 Seadh cruinnichidh mi sibh
agus séididh mi oirbh ann an teine
mo chorruich, agus bidh sibh air 'ur
leaghadh na mheadhon.
22 Mar a leaghar airgiod ann am
meadhon na fuirneis, is amhluidh a
leaghar sibhse na mheadhon-sin;
agus aithnichidh sibh gu 'n do dhòirt
mise Iehobhah mach mo chorruich
oirbh.
23 Agus thàinig focal an Tigh-
earna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
24 A mhic an duine, abair ris *an
fhearann*, Is tusa am fearann nach
'eil air d' uisgeachadh, air nach do
thuit frasachd ann an là na dian
fheirge.
25 Tha co-bhoinn fhàidhean na
mheadhon; mar leòmhann beucach,
an tòir air a' chreich, shluig iad an-
ama: ghlac iad an t-ionmhas agus
na nithe luachmhor: rinn iad a
bhantraichean lìonmhor na mheadh-
on.
26 Bhris a shagairt mo reachd,
agus mhi-naomhaich iad mo nithe
naomha: cha do chuir iad dealuch-
adh sam bith eadar an naomha 's
am mi-naomha, ni mò dh' fheuch
iad ciod tha neo-ghlan, agus ciod
glan: agus dh' fholuich iad an sùil-
ean o m' shàbaidean, agus tha mi
air mo mhì - naomhachadh nam
measg.
27 Tha uachdarain na mheadhon
mar mhadraibh-alluidh, ciocrach a
chum creiche, a dhòrtadh fala, a
sgrios anama, a dh' fhaotainn buan-
nachd neo-ionraic [c].
28 Agus chòmhdaich 'fhàidhean
iad le crè gun oibreachadh, a' faic-
inn dìomhanais, agus a' fàisneachd
bhreug dhoibh, ag ràdh, Mar so
deir an Tighearn Dia, 'nuair nach do
labhair an Tighearn.
29 Ghnàthaich slùagh an fhear-
ainn ainneart, agus chuir iad an
gnìomh reubainn, agus shàruich iad
am bochd agus am feumannach:
seadh rinn iad fòirneart air a' choig-
reach gu h-eucorach.
30 Agus dh' iarr mise air son

[c] *mhi-dhlighich.*

lcine nam measg a dheanadh suas
' challaid, agus a sheasadh anns a'
bhriseadh [d] fa m' chomhair air son
an fhearainn, a chum nach sgrios-
ainn e, ach cha d' fhuair mi aon
neach.
31 Uime sin dhòirt mi mach orra
mo dhiaa chorruich, chaith mi iad
e teine m' fheirge: an slighe féin
dhìol mi air an cinn, deir an Tigh-
earn Dia.

CAIB. XXIII.

THAINIG focal an Tighearna do
m' ionnsuidh, a rìs, ag ràdh,
2 A mhic an duine, bha dithis
ban ann, nigheanan na h aona mhà-
thar;
3 Agus rinn iad strìopachas anns
an Eiphit, rinn iad strìopachas nan
òige; an sin bha an uchd air a bhruth-
adh, agus an sin bhruthadh cìochan
am maighdeanais.
4 Agus b' iad an ainmean, Aho-
lah ise bu shine, 's Aholibah a piuth-
ar: agus bu leamsa iad, agus rug
iad mic agus nigheana: mar so an
ainmean; is i Aholah Samaria, agus
is i Aholibah Ierusalem.
5 Agus rinn Aholah strìopachas
an uair bu leams' i, agus bha i 'n
cion [e] air a leannain, air na h-Asi-
rianaich, a coimhearsnaich,
6 Sgeudaichte le gorm, nan cinn-
fheadhna, agus nan luchd-riagh-
laidh, iad uile nan òganaich àillidh,
marc-shluagh, a' marcachd air each-
aibh.
7 Mar so rinn i strìopachas leo,
leis a' mheud as a bha do fhearaibh
taghta 'n Asiria, agus leis na h-uile
air an robh a cion [f], le 'n iodhol-
aibh uile shalaich i i féin.
8 Ni mò a sguir i d' a strìopachas
leis an Eiphit: oir na h-òige luidh
iad leatha, agus bhruth iad cìochan
a maighdeanais, agus dhòirt iad
oirre an strìopachas.
9 Air an aobhar sin thug mise
thairis i do làimh a leannan, do
làimh nan Asirianach air an robh a
cion.
10 Leig iad so rìs a lomnochd-
uiche, ghabh iad a mic agus a nigh-
eanan, agus mharbh iad i leis a'
chlaidheamh: agus dh' fhàs i iom-
raiteach am measg bhan, oir thug
iad oirre breitheanas.
11 Agus an uair a chunnaic a
piuthar Aholibah so, bha i ni bu
truaillidh na gràdh neo-mheasarra
na ise; agus na strìopachas ni bu
mhò na a piuthar na strìopachas.
12 Bha a cion air na h-Asirianaich
a coimhearsnaich, cinn-fheadhna,
agus luchd-riaghlaidh, sgeudaichte
gu ro sgiamhach, marc-shluagh, a'
marcachd air eachaibh, iad uile nan
òganaich àillidh.
13 An sin chunnaic mi gu 'n robh
i air a truailleadh, gu 'm b' ionan
slighe dhoibh araon;
14 Ach gu 'n deachaidh ise ni b'
fhaide na strìopachas: oir 'nuair a
chunnaic i daoine air an dealbh air
a' bhalla, ìomhaighean nan Caldéach,
air an tarruing le corcur,
15 Criosluichte le criosaibh air an
leasraidh, sgeudaichte le ceann-éid-
eadh daithte air an ceannaibh, iad
uile mar chinn-fheadhna ri 'm faic-
inn, cosmhuil ri macaibh Bhabiloin,
a dh' àraich tìr Chaldéa.
16 Agus co luath as a chunnaic i
iad le a sùilibh, ghabh i cion orra,
agus chuir i teachdairean d' an ionn-
suidh, gu Caldéa.
17 Agus thàinig na Babilonaich d'
a h-ionnsuidh gus an leaba-ghaoil,
agus thruaill iad i le 'n strìopachas;
ach an déigh bhi air a truailleadh
leo, bha a h-inntinn air a claonadh
air falbh uatha.
18 Mar sin leig i ris a strìopachas,
agus leig i ris a lomnochduiche; an
sin phill m' inntinn-sa uaipe, amh-
uil a phill m' inntinn o a piuthair.
19 Gidheadh mheudaich i a strìop-
achas, le laithean a h-òige ghairm
gu cuimhne, anns an d' rinn i strìop-
achas, ann an tìr na h-Eiphit.
20 Oir mhiannaich i a co-chéil-
idhean, aig am bheil am feoil mar
fheoil asal, agus an siol mar shìol
each.
21 Mar so ghairm thu gu cuimhne
neo-ghloine d' òige, ann am bruth-
adh do bhrollaich leis na h-Eiphit-
ich, ann am bruthadh cìocha d'
òige.
22 Air an aobhar sin, O Aholibah,
mar so deir an Tighearn Dia, Feuch,
dùisgidh mise suas do leannain ann
ad aghaidh, o 'm bheil d' inntinn air
claonadh, agus bheir mi iad ann ad
aghaidh air gach taobh;
23 Na Babilonich, agus na Cal-
déich uile, Pecod agus Soa, agus
Coa, na h-Asirianaich uile maille
riu: iad uile nan daoine àillidh,
cinn-fheadhna, agus luchd-riagh-
laidh, tighearnan mòra agus iom-
raiteach, iad uile a' marcachd air
eachaibh.
24 Agus thig iad ann ad aghaidh

[d] *bheum.* [e] *an déigh.* [f] *déigh, ceist.*

le carbadaibh, le cobhanaibh [g]. agus le rothaibh, agus coimhthional sluaigh, a chuireas ann ad aghaidh targaid, agus sgiath, agus clogaide, air gach aon taobh: agus cuiridh mise breitheanas fa 'n comhair, agus bheir iad breith ort do réir am breitheanais.

25 Agus cuiridh mise m' eud ad aghaidh, agus buinidh iad gu rogharg riut: bheir iad air falbh do shròin, agus do chluasan, agus tuitidh d' fhuigheall leis a' chlaidheamh: bheir iad leo do mhic, agus do nigheanan, agus loisgear na dh'fhàgar dhiot anns an teine.

26 Bheir iad dhiot mar an ceudna d' eudach, agus bheir iad air falbh do sheuda maiseach.

27 Mar so bheir mise air do neoghloine sgur annad, agus air do strìopachas le tìr na h-Eiphit: air chor as nach tog thu suas do shùilean riu, agus nach cuimhnich thu an Eiphit ni 's mò.

28 Oir mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, bheir mise thairis thu do làimh na muinntir leis am fuathach thu, do làimh na muinntir o 'm bheil do chridhe air claonadh.

29 Agus buinidh iad riut gu fuathach, agus bheir iad air falbh d' uile shaothair, agus fàgaidh iad thu lom agus rùisgte, agus bidh lomnochduiche do strìopachais air a leigeadh ris, araon do ghràinealachd agus do strìopachas.

30 Ni mise na nithe so riut, a chionn gu 'n deachaidh tu le strìopachas an déigh nan cinneach, a chionn gu bheil thu air do thruailleadh le 'n iodholaibh.

31 Ghluais thu ann an slighe do pheathar, uime sin bheir mise a cupan-sa ann ad làimh.

32 Mar so deir an Tighearn Dia, Olaidh tu do chupan do pheathar, domhain agus farsaing; nithear gàire fanoid riut, agus bithidh tu a' d' bhall-magaidh; is mòr na bheil ann.

33 Lìonar thu le misg agus le doilghios, le cupan uamhais agus léir sgrios, le cupan do pheathar Shamaria.

34 Ni thu fòs 'òl agus a shùghadh a mach, agus brisidh tu a bhloighdean, agus spionaidh tu do chìochan féin asad: oir mise labhair e, deir an Tighearn Dia.

35 Uime sin mar so deir an Tighearn Dia, Chionn gu 'n do dhichuimhnich thu mise, agus gu 'n do thilg thu mi air do chùlaobh, air an aobhar sin, giùlain thusa fòs do ghràinealachd agus do strìopachas.

36 Thuirt an Tighearn rium os barr, A mhic an duine, an d'thoir thu breith air Aholah, agus air Aholibah? seadh, foillsich dhoibh an gràinealachdan;

37 Gu 'n do chuir iad an gnìomh adhaltrus, agus gu bheil fuil nan làmhan, agus le 'n iodholaibh gu 'n d' rinn iad adhaltrus, agus gu 'n d' thug iad fòs air am mic, a rug iad dhomhsa, siubhal air an son-san trìd *an teine* d' an losgadh.

38 Os barr rinn iad so riumsa: thruaill iad m' ionad naomh air an là sin féin, agus mhi-naomhaich iad mo shàbaidean.

39 Oir an uair a mharbh iad an clann d' an iodholaibh, an sin thàinig iad air an là sin féin do m' ionad naomh-sa, g' a thruailleadh; agus feuch, mar so rinn iad ann am meadhon mo thighe.

40 Agus a thuille air so, gu 'n do chuir iad fios air daoine gu teachd o chéin, gus an do chuireadh teachdaire, agus feuch, thàinig iad, air son an d' rinn thu thu féin a nigheadh, do shùilean a dhath, agus thu féin a sgeudachadh le h-usgraichean.

41 Agus shuidh thu air leabaidh urramaich, agus bord ullaichte f'a comhair, air an do chuir thu mo bholtrach-sa, agus m' oladh.

42 Agus bha guth na muinntir a bha aig suaimhneas maille riu, agus mòr chuideachd nam fear o Shaba, o'n fhàsach, a chuir làmh-fhailean air an làmhan, agus corona maiseach air an ceannaibh.

43 An sin thuirt mise rithe-sa bha sean ann an adhaltrus, An dean iad a nis strìopachas leatha, agus ise leosan?

44 Gidheadh chaidh iad a steach d'a h-ionnsuidh, mar a théid iad a steach gu strìopaich: mar sin chaidh iad a steach gu Aholah agus gu Aholibah, na mnathan neo-ghlan.

45 Agus bheir na daoine cothromach breith orra, do réir breith bhan-adhaltranach, agus do réir breith bhan a dhòirteas fuil; a chionn gur ban-adhaltranaich iad, agus gu bheil fuil nan làmhan.

46 Oir mar so deir an Tighearn Dia, Bheir mise nìos cuideachd orra, agus bheir mi iad gu bhi air an atharrachadh, agus air an creachadh.

47 Agus clachaidh a' chuideachd iad le clachaibh, agus gearraidh iad

[g] *feunaibh.*

sìos iad [h] le 'n claidhmhean; marbh-
aidh iad am mic agus an nigheanan,
agus loisgidh iad an tighean le teine.
48 Mar so cuiridh mise cosgadh
air gràinealachd anns an fhearann,
a chum gu foghluim na h-uile
mhnathan gun deanamh a réir 'ur
gràinealachd-sa.
49 Agus dìolaidh iad ruibh 'ur
gràinealachd, agus giùlainidh sibh
lochdan 'ur n-ìodhola, agus aith-
nichidh sibh gur mise an Tighearn
Dia.

CAIB. XXIV.

ARIS, anns an naothamh bliadh-
na, anns an deicheamh mìos,
air an deicheamh *là* do 'n mhìos,
thàinig focal an Tighearna do m'
ionnsuidh, ag ràdh,
2 A mhic an duine, sgrìobh dhuit
ainm an là, a' cheart là so: chuir
righ Bhabiloin e féin an aghaidh Ie-
rusaleim air a' cheart là so.
3 Agus labhair cosamhlachd ris
an tigh cheannairceach, agus abair
ris, Mar so deir an Tighearn Dia,
Cuir air coire; cuir air *e*, agus fòs
dòirt ann uisge.
4 Cruinnich a mhìrean ann, gach
aon mhìr maith, an t-sliasaid agus
an slinnean; lìon *e* le taghadh nan
cnàmh.
5 Gabh roghadh an treud, agus
loisg fòs na cnàmhan fuidhe, thoir
goil bhras air, agus biodh a chnàmh-
an air am bruich ann.
6 Uime sin, mar so deir an Tigh-
earn Dia, Is anaoibhinn do 'n chath-
air fhuiltich, do 'n choire aig am
bheil a shal ann, agus o nach deach-
aidh a shal a mach uaithe; thoir a
mach e, mìr air mhìr, na tuiteadh
crannchur air bith air.
7 Oir tha a fuil na meadhon,
chuir i air mullach creige i, cha do
dhòirt i air an talamh i, chum a fol-
ach le duslach:
8 A chum gu 'n d'thugadh i air
feirg teachd a nìos a dheanamh
dioghaltais, chuir mise a fuil air
mullach creige, chum nach biodh i
air a folach.
9 Air an aobhar sin, Mar so deir
an Tighearn Dia, Is anaoibhinn do
'n chathair fhuiltich; ni mise fòs
a' chruach-theine mòr.
10 Carnaibh connadh, fadaibh an
teine, caithibh an fheoil, cuiribh
oirre spìosraidh gu leòr, agus loisg-
ear na cnàmhan.
11 An sin cuir falamh e air 'éibh-
libh, a chum gu 'n teasaich a' phrais,
agus gu 'n loisg i, agus gu 'm bi a
salchar air a leaghadh innte, air
chor as gu 'm bi a sal air a chaith-
eamh.
12 Lean a sal rithe gu teann, agus
cha do dhealuich e rithe; tha a sal-
char mòr, tha a salchar breun.
13 Ann ad shalchar tha neo-
ghloine, do bhrìgh gu 'n do ghlan
mi thu, agus nach robh thu glan;
cha bhi thu air do ghlanadh o d'
thruaillidheachd ni 's mò, gus an
d'thoir mise air mo chorruich gu 'n
gabh i tàmh ort.
14 Mise Iehobhah labhair, thig e
gu crìch, agus coimhlionaidh mis' e,
cha d'théid mi air m' ais, ni mò
choigleas mi, no ghabhas mi aith-
reachas; a réir do shlighe, agus a
réir do dheanadais bheir iad breith
ort, deir an Tighearn Dia.
15 Mar an ceudna thàinig focal
an Tighearna do m' ionnsuidh, ag
ràdh,
16 A mhic an duine, feuch, bheir-
eams' air falbh uait miann do shùl
le buille: gidheadh cha dean thu
bròn no gul, ni mò shileas do dheoir.
17 Leig dhiot glaodhaich, na dean
caoidh air son nam marbh, ceangail
culaidh do chinn ort, agus cuir do
bhrògan air do chasaibh, agus na
foluich do ghnùis, agus na h-ith aran
luchd-bròin.
18 Mar sin labhair mi ris na
daoinibh anns a' mhaduinn, agus
dh' eug mo bhean mu'n anmoch; agus
rinn mi sa' mhaduinn mar dh' àith-
neadh dhomh.
19 Agus thubhairt an sluagh
rium, Nach innis thu dhuinn ciod
ar gnothach-ne ris na nithe so a ta
thu deanamh?
20 An sin fhreagair mi iad,
Thàinig focal an Tighearna do m'
ionnsuidh, ag ràdh,
21 Labhair ri tigh Israeil, Mar so
deir an Tighearn Dia, Feuch, truail-
lidh mise m' ionad naomh, òir-
dheirceas 'ur treise, miann 'ur sùl,
agus an ni a 's caomh le 'r n-anam:
agus 'ur mic agus 'ur nigheanan a
dh' fhàgadh, tuitidh leis a' chlaidh-
eamh.
22 Agus ni sibh mar a rinn mise:
cha 'n fholuich sibh 'ur n-aghaidh,
agus cha 'n ith sibh aran luchd-
bròin.
23 Agus bidh 'ur n-éideadh air
'ur ceannaibh, agus 'ur brògan air
'ur casaibh: cha dean sibh bròn no
gul, ach seargaidh sibh as air son 'ur
n-ea-ceartan, agus ni sibh bròn, gach
aon r'a chéile.

[h] *foghnaidh iad dhoibh.*

24 Mar so tha Esecieł dhuibh na
chomhara: do réir gach ni a rinn
esan, ni sibhse: agus an uair a thig
so, aithnichidh sibh gur mise an
Tighearn Dia.
25 Mar an ceudna, a mhic an
duine, nach *tachair e* anns an là
sam buin mise uatha an neart, aoibh-
neas an glòire, miann an sùl, agus
an ni sin air an suidhich iad an inn-
tinn, am mic, agus an nigheana;
26 Gu 'n d'thig esan a théid as
air an là sin do d' ionnsuidh, a
thoirt ort a chluinntinn le d' chluas-
aibh?
27 Anns an là sin fosglar do bheul
do 'n tí théid as, agus labhraidh tu,
agus cha bhi thu ni 's mò balbh,
agus bidh tu dhoibh mar chomhara,
agus aithnichidh iad gur mise an
Tighearn.

CAIB. XXV.

THAINIG focal an Tighearna a
rìs do m' ionnsuidh, ag ràdh,
2 A mhic an duine, cuir do ghnùis
an aghaidh nan Amonach, agus
dean fàisneachd nan aghaidh;
3 Agus abair ris na h-Amonaich,
Cluinnibh focal an Tighearna Dia,
Mar so deir an Tighearn, a chionn
gu 'n d' thubhairt thu, Aha, an agh-
aidh m' ionaid naomha, 'nuair a
thruailleadh e, agus an aghaidh
fearainn Israeil, an uair a bha e fàs,
agus an aghaidh tighe Iudah, an uair
a dh' fhalbh iad ann am braighd-
eanas;
4 Feuch, uime sin, bheir mise
thairis thu do mhuinntir na h-airde
'n ear mar sheilbh, agus suidhichidh
iad annad an àrois, agus ni iad an
àite-còmhnuidh annad: ithidh iad do
mheas, agus òlaidh iad do bhainne.
5 Agus ni mi Rabah na crò air
son chàmhal, agus clann Amoin na
àite-luidhe do threudaibh: agus
aithnichidh sibh gur mise an Tigh-
earn.
6 Oir mar so deir an Tighearn
Dia, A chionn gu 'n do bhuail thu
do làmhan, agus gu 'n do bhreab
thu le d' chasan, agus gu 'n d' rinn
thu gàirdeachas ann ad chridhe, le
d' uile tharcuis an aghaidh fearainn
Israeil;
7 Feuch, uime sin, sìnidh mise
mach mo làmh ort, agus bheir mi
seachad thu mar chreich do na cin-
nich, agus gearraidh mi as thu o na
slòigh, agus caithidh mi thu a mach
as na dùchannaibh; sgriosaidh mi
thu, agus aithnichidh tu gur mi an
Tighearn.
8 Mar so deir an Tighearn Dia, A
chionn gu bheil Moab agus Seir ag
ràdh, Feuch, tha tigh Iudah cos-
mhuil ris na h-uile chinnich;
9 Air an aobhar sin, feuch, fos-
glaidh mise taobh Mhoaib, a leigeadh
ris nam bailtean a ta air 'iomall,
maise na dùcha, Betiesimot, Baal-
meon, agus Ciriataim,
10 Do fhearaibh na h-airde 'n ear,
maille ri cloinn Amoin, agus bheir
mi iad mar sheilbh, a chum nach bi
cuimhne air cloinn Amoin am measg
nan cinneach.
11 Agus bheir mi breitheanas air
Moab, agus aithnichidh iad gur mi
an Tighearn.
12 Mar so deir an Tighearn Dia,
A chionn gu 'n do ghnàthaich Edom
dioghaltas trom an aghaidh Iudah,
agus gu 'n d' thug e oilbheum mòr
anns an dioghaltas a rinn e orra:
13 Uime sin, mar so deir an Tigh-
earn Dia, Sìnidh mise fòs a mach
mo làmh air Edom, agus gearraidh
mi as duine agus ainmhidh uaithe,
agus ni mi fàs e o Theman, agus
tuitidh muinntir Dhedain leis a'
chlaidheamh.
14 Agus leagaidh mi mo dhiogh-
altas air Edom le làimh mo shluaigh
Israeil, agus ni iad ann an Edom do
réir mo chorruich, agus do réir mo
dhian-fheirge, agus bidh fios mo
dhioghaltais aca, deir an Tighearn
Dia.
15 Mar so deir an Tighearn Dia,
A chionn gu 'n do bhuin na Philis-
tich gu dioghaltach, agus gu 'n d'
rinn iad dioghaltas le cridhe aingidh
gu milleadh, air son an t-sean nàimd-
eis[i];
16 Uime sin, mar so deir an Tigh-
earn Dia, Feuch, sìnidh mise mach
mo làmh air na Philistich, agus
gearraidh mi as na Ceretich, agus
millidh mi fuigheall slios na fairge.
17 Agus ni mi dioghaltas mòr
orra le achasain gharga, agus aith-
nichidh iad gur mise an Tighearn,
'nuair a leagas mi orra mo dhiogh-
altas.

CAIB. XXVI.

AGUS tharladh anns an aon
bhliadhna deug, air a' cheud *là*
do 'n mhìos, gu 'n d' thàinig focal an
Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
2 A mhic an duine, a chionn gu
'n d' thubhairt Tirus an aghaidh Ie-
rusaleim, Aha, tha ise bha na dor-
saibh do 'n t-sluagh briste: phill i
chugam-sa, leasaichear mise nis, o
chuireadh ise fàs;

[i] *fhalachd.*

3 Air an aobhar sin, mar so deir an
Tighearn Dia, Feuch, tha mis' a' d'
aghaidh, O Thiruis, agus bheir mi
air mòran chinneach teachd a nìos
a' d'aghaidh, mar a bheir an fhairge
air a tonnaibh teachd a nìos.
4 Agus sgriosaidh iad ballachan
Thiruis, agus brisidh iad sìos a bà-
bhuinn: tairngidh mise fòs a dus-
lach uaipe, agus ni mi i mar mhul-
lach creige.
5 Bidh i na h-ionad sgaoilidh lìon
ann am meadhon na fairge: oir
labhair mise, deir an Tighearn Dia,
agus bidh i na creich do na cinnich.
6 Agus marbhar a nigheanan a ta
sa' mhachair leis a' chlaidheamh,
agus aithnichidh iad gur mise an
Tighearn.
7 Oir mar so deir an Tighearn
Dia, Feuch, bheir mise air Tirus Ne-
buchadnesar righ Bhabiloin, righ
righrean, o 'n airde tuath, le each-
aibh, agus le carbadaibh, agus le
marcaich, agus le cuideachaibh, agus
le mòran sluaigh.
8 Marbhaidh e leis a' chlaidheamh
do nigheanan anns a' mhachair,
agus ni e daingneach ann ad agh-
aidh, agus togaidh e suas ad agh-
aidh an sgiath.
9 Agus cuiridh e inneala-cogaidh
an aghaidh do bhallachan, agus le
'thuaghaibh brisidh e sìos do bhà-
bhuinn.
10 Le lìonmhoireachd a chuid
each, folaichidh an duslach thu,
criothnaichidh do bhalla le toirm a'
mharc-shluaigh, agus nan rothan,
agus nan carbadan, an tra théid e
steach air do gheatacha, mar a théid
daoine steach air baile san d' rin-
neadh briseadh.
11 Le ionganaibh a chuid each
saltraidh e sìos do shràidean uile:
marbhaidh e do shluagh leis a'
chlaidheamh, agus théid do dhaing-
nichean làidir sìos gu làr.
12 Agus ni iad creach do d'
shaibhreas, agus ni iad cobhartach
do d' cheannachd, agus brisidh iad
sìos do bhallachan, agus millidh iad
do thighean taitneach, agus leag-
aidh iad do chlachan, agus d' fhiodh,
agus do dhuslach ann am meadhon
an uisge.
13 Agus bheir mise air fuaim d'
òran sgur, agus cha chluinnear fonn
do chlàrsach ni 's mò.
14 Agus ni mi thu mar mhullach
creige: bidh tu *ann ad ionad* gu
sgaoileadh lìon air: cha bhi thu air
do thogail ni 's mò: oir mise Ieho-
bhah labhair, deir an Tighearn Dia.
15 Mar so deir an Tighearn Dia
ri Tirus, Nach criothnaich na h-eil-
eanan ri fuaim do leagaidh, tra dh'
éigheas a' mhuinntir leònta, tra nith-
ear an t-àr ann ad mheadhon?
16 An sin thig uile phrionnsacha
na fairge nuas o 'n righ-chaithrich-
ibh, agus cuiridh iad am falluingean
a thaoibh, agus cuiridh iad dhiubh
an culaidhean gréise: éididh iad
iad féin le ball-chrith, suidhidh iad
air an làr, agus criothnaichidh iad
gach tiota, agus bidh uamhas orra
do d' thaobh-sa.
17 Agus togaidh iad tuireadh air
do shon, agus their iad riut, Cionnus
a sgriosadh thusa bha air d' àiteach-
adh le luchd-fairge, a' chathair iom-
raiteach a bha làidir anns an fhairge,
i féin agus a luchd-àiteachaidh, a ta
cur an eagail air na h-uile ta gu
tàthaich?
18 A nis criothnaichidh na h-eil-
eanan ann an là do leagaidh; seadh
bidh na h-eileanan a ta san fhairge
fo bhuaireadh air son do shiubhail.
19 Oir mar so deir an Tighearn
Dia, An tra ni mise dhiot cathair
fhàs, mar na cathraichean nach 'eil
air an àiteachadh, an tra bheir mi
nìos ort an doimhne, agus a thig na
tuiltean mòra tharad;
20 An tra bheir mi ort dol sìos
leo-san a théid sìos do 'n t-slochd, le
muinntir na h-aimsir o shean, agus
a chuireas mi thu 'n ionadaibh ìochd-
rach na talmhainn, ann an ionadaibh
fàs o shean, leo-san a théid sìos do
'n t-slochd, air chor as nach bi thu
air d' àiteachadh, agus nach seas thu
ni 's mò ann an tìr nam beo:
21 Ni mi uamhas dhiot, agus cha
bhi thu ann: ged iarrar thu, gidh-
eadh cha 'n fhaighear thu ni 's mò
gu bràth, deir an Tighearn Dia.

CAIB. XXVII.

THAINIG focal an Tighearna do
m'ionnsuidh a rìs, ag ràdh,
2 A nis, a mhic an duine, tog suas
tuireadh air son Thiruis;
3 Agus abair ri Tirus, O thusa ta
air do shuidheachadh aig dol a
steach na fairge, *a ta d'* cheann-
uiche do 'n t-sluagh air son mhòr-
ain eileanan, Mar so deir an Tigh-
earn Dia, O Thiruis, thubhairt thu,
Tha mi ro-sgiamhach.
4 Tha d' iomall ann am meadhon
na fairge, rinn do luchd-togail do
mhaise foirfe.
5 Rinn iad d' uile chlàra do
chrannaibh giubhais Shenir: thug
iad seudair o Lebanon a dheanamh
chranna-siuil duit.
6 Do dharagaibh Bhasain rinn iad

do ràmhan rinn cuideachd nan
Asurach do thotachan do chnàmha-
deuda o eileanaibh Chitim.
7 B'e anart grinn, le obair ghréise
o 'n Eiphit a sgaoil thu mach gu bhi
na sheòl duit; b' e gorm agus pur-
pur o eileanaibh Elisah an ni sin a
sgeudaich thu.
8 B' iad luchd-àiteachaidh Shi-
doin agus Arbhaid do mharaichean:
b' iad do dhaoine glice bha annad,
O Thiruis, luchd-stiuiridh do loing-
eis.
9 B' iad seanairean Ghebail, agus
a dhaoine glice, bha agad nan luchd-
calcaidh; bha loingeis na fairge gu
léir, le 'm maraichibh annad, a chum
do mhalairt a mheudachadh.
10 B' iad muinntir Phersia, agus
Luid, agus Phuit, d' fhir-chogaidh
ann ad fheachd: chroch iad suas an
sgiath agus a' cheann-bheart annad,
chuir iad an céill do mhaise.
11 Bha fir Arbhaid le d' fheachd
air do bhallachaibh mu 'n cuairt,
agus bha na Gamadaich ann ad thùr-
aibh: chroch iad an sgiathan air do
bhallachaibh mu 'n cuairt: rinn iad
do mhaise foirfe.
12 B' i Tarsis do cheannuiche, do
bhrìgh pailteis an uile stòrais; le
airgiod, iarunn, stàn, agus luaidh,
rinn iad malairt ann ad mhargaidh-
ean.
13 Iabhad, Tubal, agus Mesech,
b' iadsan do cheannuichean: reic
iad pearsanna dhaoine, agus soith-
ichean umha ann ad mhargadh.
14 Rinn muinntir Thogarmah ma-
lairt ann ad mhargaidhean, le each-
aibh, agus le marc-shluagh, agus le
muileidibh.
15 B' iad fir Dhedain do chean-
nuichean, mòran eileanan malairt
do làimhe: thug iad chugad mar
thiolac, adharca deud-chnàmh, agus
ebony.
16 B' i Siria do cheannuiche air
son lìonmhoireachd nan oibre a rinn
thu: rinn iad malairt ann ad mhar-
gaidhean le emeraild, purpur, agus
obair ghréise, agus anart grinn, agus
coireal, agus agat.
17 B' iad Iudah agus tìr Israeil
do cheannuichean: reic iad ann ad
mhargadh cruineachd Mhinnit, agus
Pannag, agus mil, agus oladh, agus
ìce.
18 B' e Damascus do cheannuiche
ann an lìonmhoireachd nan oibre a
rinn thu, air son pailteis an uile
shaibhreis: ann am fìon-Helboin,
agus ann an olainn ghil.
19 Rinn Dan fòs, agus Iabhan, a'
dol air an ais agus air an aghaidh,
malairt ann ad mhargaidhean; bha
iarunn oibrichte, casia agus calamus
ann ad mhargadh.
20 B' e Dedan do cheannuiche
ann an eudaichibh luachmhor air
son charbad.
21 Rinn Arabia, agus uile phrionn-
sachan Chedair malairt riut ann an
uanaibh, agus ann an reitheachaibh,
agus ann an gabhraibh: anns na
nithibh so b' iad do luchd-malairt.
22 Ceannuichean Sheba agus
Raamah, b' iadsan do cheannuich-
ean: rinn iad malairt ann ad mharg-
adh le taghadh nan uile spiosradh,
agus leis na h-uile chlachaibh luach-
mhor, agus le h-òr.
23 B' iad Haran agus Canneh,
agus Eden, ceannuichean Sheba,
Asuir, Chilmaid, do cheannuichean-
sa.
24 B' iad so do luchd-malairt anns
na h-uile nithibh, ann an eudaichibh
gorma, agus ann an obair ghréise,
agus ann an cisteachan do chulaidh-
ean rìomhach, air an ceangal le
cordaibh, agus deanta do sheudar,
am measg do mhalairt.
25 Sheinn longa Tharsis mu d'
thimchioll ann ad mhargadh, agus
bha thu air do lìonadh, agus air do
dheanamh ro ghlòrmhor ann am
meadhon nan cuanta.
26 Thug do ràmhaichean thu gu
uisgeacha mòra: bhris a' ghaoth an
ear thu ann am meadhon na fairge.
27 Do shaibhreas, agus do mharg-
adh, do mhalairt, do mharaichean,
agus d' fhir-stiuiridh, do luchd-cal-
caidh, agus do luchd-malairt, agus
d' uile luchd cogaidh a ta annad,
agus ann ad uile chuideachd a ta
ann ad mheadhon, tuitidh ann am
builsgean na fairge, ann an là do
sgrios.
28 Ri fuaim gaoire luchd-stiuiridh
do loingeis, criothnaichidh na bailt-
ean mu 'n cuairt duit.
29 Agus thig na h-uile a ghlacas
an ràmh, na maraichean, uile stiuir-
eadairean na fairge, nuas o 'n long-
aibh, seasaidh iad air an tìr;
30 Agus bheir iad air an guth gu
'n cluinnear e os do chionn, agus
glaodhaidh iad gu goirt, agus tilg-
idh iad suas duslach air an cinn,
aornaganaidh iad iad féin anns an
luaithre.
31 Agus ni iad iad féin uile maol
air do shon, agus criosluichidh iad
iad féin ann an eudach saic, agus
guilidh iad air do shon le goirteas
cridhe, le tuireadh geur.
32 Agus nan caoidh togaidh iad
cumha air do shon, agus ni iad bròn

na do chionn; Co bu chosmhuil ri Tirus, bu chosmhuil rithe-sa ta millte ann am meadhon na fairge!

33 Tra chaidh d' oibre a mach anns na fairgibh, shàsuich thu iomadh sluagh, rinn thu beartach righrean na talmhainn le mòr-phailteas do shaibhreis agus do mhalairt.

34 San àm anns am brisear thu leis an fhairge ann an doimhneachd nan uisgeachan, tuitidh do cheannachd agus do chuideachd gu h-iomlan ann ad mheadhon.

35 Bidh uamhas, do d' thaobh air uile luchd-àiteachaidh nan eileanan, bidh eagal anmhor air an righrean, bidh an gnùis fo ghruaimean.

36 Ni an ceannuichean am measg nan cinneach sgeige ort; bidh tu ad uamhas, agus cha bhi thu ann ni 's mò gu bràth.

CAIB. XXVIII.

THAINIG focal an Tighearna do m' ionnsuidh a rìs, ag ràdh,

2 A mhic an duine, abair ri prionnsa Thiruis, Mar so deir an Tighearn Dia, a chionn gu bheil do chridhe air a thogail suas, agus gu 'n d' thubhairt thu, Is dia mi, tha mi 'm shuidhe ann an caithir Dhé, ann am meadhon nan cuanta; gidheadh is duine thu, agus cha Dia, ge do chuir thu do chridhe mar chridhe Dhé.

3 Feuch, is glice thu na Daniel; cha 'n 'eil diomhaireachd sam bith foluichte uait:

4 Le d' ghliocas, agus le d' thuigse, fhuair thu dhuit fèin maoin, agus fhuair thu òr agus airgiod ann ad thaisgeachaibh.

5 Le d' ghliocas mòr, agus le d' mhalairt, mheudaich thu do shaibhreas, agus tha do chridhe air a thogail suas le d' bheartas.

6 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Dia, A chionn gu 'n do chuir thu do chridhe mar chridhe Dhé;

7 Feuch, uime sin, bheir mise coimhich ort, fir uamhasach nan cinneach; agus tairngidh iad an claidhean an aghaidh maise do ghliocais, agus truaillidh iad do dhealradh.

8 Cuiridh iad sìos do 'n t-slochd thu, agus bàsaichidh tu le bàs na muinntir a mharbhar ann am meadhon na fairge.

9 An abair thu fathasd an làthair an ti mharbhas thu, Is dia mi? ach bidh tu a' d' dhuine, agus ni h-ann a' d' dhia ann an làimh an ti mharbhas thu.

10 Bàsaichidh tu le bàs nan neo-thimchioll-ghearrta, le laimh nan coimheach: oir mise labhair e, deir an Tighearn Dia.

11 Os barr thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag radh,

12 A mhic an duine, tog suas caoidh os cionn righ Thiruis, agus abair ris, Mar so deir an Tighearn Dia, Tha thu cur seuladh air do chuid stòrais, làn do ghliocas, agus foirfe ann am maise.

13 Bha thu ann an Eden, gàradh Dhe; b'e do chòmhdachadh na h-uile clach luachmhor, an sardius, an topas, agus an daimon, am beril, an t-onics, agus an iasper, an saphir, an t-emerald, agus an carbuncal, agus an t-òr: ghleusadh obair do thiompau, agus do phìoban annad anns an là san do chruthaicheadh thu.

14 Is tu an cherub ungta a chòmhdaicheas: agus shuidhich mise thu; bha thu air sliabh naomh Dhe, shiubhail thu ann am meadhon nan clacha dealrach.

15 Bha thu foirfe ann ad shlighibh, o 'n là san do chruthaicheadh thu, gus an d' fhuaradh annad aingidheachd.

16 Le lìonmhoireachd do mhalairt lìon iad do mheadhon le h-ainneart, agus pheacaich thu: uime sin, tilgidh mise thu, mar ni mi-naomh, a mach o shliabh Dhé: agus sgriosaidh mi thu, O a cheruib a chòmhdaicheas! a meadhon nan clacha dealrach.

17 Bha do chridhe air a thogail suas le d' mhaise, thruaill thu do ghliocas le d' dhealradh: tilgidh mise gu làr thu, cuiridh mi thu an làthair righrean, gu bhi a' d' bhallamhairc dhoibh.

18 Le lìonmhoireachd d' eaceartan thruaill thu d' ionadan naomh, le eaceart do mhalairt; uime sin bheir mise mach teine as do mheadhon, caithidh e thu, agus ni mise luath dhiot air an talamh, ann an sealadh nan uile a chi thu.

19 Iadsan uile d' an aithne thu measg an t-sluaigh, bidh uamhas orra do d' thaobh: bidh tu ann ad uamhann, agus cha bhi thu ann ni 's mò gu bràth.

20 A rìs thàinig focal an Tighearna do m'ionnsuidh, ag ràdh,

21 A mhic an duine, cuir do ghnùis an aghaidh Shidoin, agus dean fàisneachd na h-aghaidh.

22 Agus abair, Mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, tha mise ann ad aghaidh, O Shidoin, agus bidh mi air mo ghlòrachadh ann ad

mheadhon: agus aithnichidh iad
gur mi an Tighearn tra ni mi innte
breitheanais, agus a bhios mi air mo
naomhachadh innte.

23 Oir cuiridh mi innte plàigh,
agus fuil na sràidibh, agus bheirear
breitheanas air an leònta na meadh-
on, leis a' chlaidheamh a bhios oirre
air gach taobh; agus aithnichidh
iad gur mi an Tighearn.

24 Agus cha bhi dreas dhealgach [k]
ann ni 's mò do thigh Israeil, no
dreas a bheir doilghios, dhiubhsan
uile mu 'n cuairt a ta ri tàir orra;
agus aithnichidh iad gur mise an
Tighearn Dia.

25 Mar so deir an Tighearn Dia,
an tra thionaileas mise tigh Israeil
o na cinnich am measg am bheil iad
air an sgapadh, agus a bhios mi air
mo naomhachadh annta, ann an
sealladh nan cinneach, an sin gabh-
aidh iad còmhnuidh nam fearann
a thug mise do m' òglach Iacob.

26 Agus gabhaidh iad còmhnuidh
ann gu tèaruinte, agus togaidh iad
tighean, agus suidhichidh iad fion-
liosan: seadh gabhaidh iad còmh-
nuidh le dànachd, an uair a ni mise
breitheanas orra-san uile ta dean-
amh tàir orra gach taobh mu 'n
cuairt doibh, agus aithnichidh iad
gur mise Iehobhah an Dia.

CAIB. XXIX.

ANNS an deicheamh bliadhna,
anns an deicheamh *mìos*, air an
dara *là* deug do 'n mhìos, thàinig
focal an Tighearna do m' ionnsuidh,
ag ràdh,

2 A mhic an duine, cuir do ghnùis
an aghaidh Pharaoih righ na h-Ei-
phit, agus dean fàisneachd na agh-
aidh-san, agus an aghaidh na h-Ei-
phit uile.

3 Labhair agus abair, Mar so deir
an Tighearn Dia, Feuch, tha mise a'
d' aghaidh, O Pharaoih, a righ na
h-Eiphit, an uabheist mhòr a ta na
luidhe ann am meadhon 'aibhnich-
ean féin, a thubhairt, Is leam féin
m' abhainn, rinn mi air mo shon
féin i.

4 Ach cuiridh mise dubhain ann
ad ghialaibh, agus bheir mi air iasg
d' aibhnichean leantuinn ri d' lann-
aibh, agus bheir mi nìos thu a
meadhon d' aibhnichean, agus lean-
aidh uile iasg d' aibhnichean ri d'
lannaibh.

5 Agus tréigidh mise thu san
fhàsach, thu féin agus uile iasg d'
aibhnichean; tuitidh tu air na mach-
raichibh sgaoilte; cha bhi thu air
do thional, no air do chruinneach-
adh le chéile: thug mise thu mar
bhiadh do bheathaichibh na mach-
rach, agus do eunlaith an athair.

6 Agus aithnichidh uile luchd àit-
eachaidh na h-Eiphit gur mise an
Tighearn, a chionn gu 'n robh iad
nan luirg chuilce do thigh Israeil.

7 'Nuair a ghlac iad thu, bhris thu
nan làimh, agus reub thu an gual-
ainn uile: agus 'nuair a leig iad an
taice riut, bhris thu, agus dh' fhàg
thu an leasraidh uile gun taice.

8 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn Dia, Feuch, bheir mise
claidheamh ort, agus gearraidh mi
mach asad duine agus ainmhidh.

9 Agus bidh tìr na h-Eiphit fal-
amh agus fàs, agus aithnichidh iad
gur mise an Tighearn; a chionn gu
'n d' thubhairt e, Is leamsa an abh-
ainn, agus is mi a rinn i.

10 Feuch, uime sin, tha mise ann
ad aghaidh, agus an aghaidh d' aibh-
nichean, agus ni mi tìr na h-Eiphit
gu tur fàs agus falamh, o thùr
Shiene, eadhon gu iomall Etiopia.

11 Cha 'n imich cas duine sam
bith roimpe [l], agus cha 'n imich cas
ainmhidh roimpe, ni mò bhios i air
a h-àiteachadh rè dà fhichead bliadh-
na.

12 Agus ni mi tìr na h-Eiphit fàs
ann am meadhon nan dùchanna ta
fàs, agus bidh a cathraichean ann
am meadhon nan cathraichean, a ta
falamh, air an deanamh nam fàsach
rè dà fhichead bliadhna: agus sgap-
aidh mi na h-Eiphitich am measg
nan cinneach, agus sgaoilidh mi iad
feadh nan dùchannan.

13 Gidheadh mar so deir an Tigh-
earn Dia, An ceann dà fhichead
bliadhna cruinnichidh mise na
h-Eiphitich o na cinnich anns an
robh iad air an sgaoileadh.

14 Agus bheir mi air a h-àis bruid
nan Eiphiteach, agus bheir mi orra
pilleadh gu fearann Phatrois, gu
dùthaich an còmhnuidh, agus bidh
iad an sin nan rioghachd shuarraich.

15 Bidh i suarrach seach gach
rioghachd, agus cha 'n ardaich si i
féin ni 's mò am measg nan cin-
neach: oir lughdaichidh mise iad,
air chor as nach riaghlaich iad ni
's mò os cionn nan cinneach.

16 Agus cha bhi i ni 's faide na
dòchas aig tigh Israeil, a bheir an
easaontas gu cuimhne, tra sheallas
iad nan déigh: ach aithnichidh iad
gur mise an Tighearn Dia.

[k] *bhioragach.*

[l] *troimpe.*

17 Agus tharladh anns an t-seachdamh bliadhna fichead, anns a' cheud *mhios*, air a' cheud *là* do 'n mhios, gu 'n d' thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

18 A mhic an duine, thug Nebuchadnesar righ Bhabiloin air a shluagh seirbhis mhòr a dheanamh an aghaidh Thiruis: rinneadh gach ceann maol, agus gach guala lom; gidheadh cha robh tuarasdal air bith aige fèin, no aig a shluagh, air son Thiruis, air son na seirbhis a rinn e na h-aghaidh.

19 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, bheir mise tìr na h-Eiphit do Nebuchadnesar righ Bhabiloin, agus glacaidh e a sluagh, agus glacaidh e a creach, agus glacaidh e a cobhartach, agus bidh sin na thuarasdal aig a shluagh.

20 Thug mise dha tìr na h-Eiphit air son a shaoithreach leis an do shaoithrich e na h-aghaidh; a chionn gu 'n d' oibrich iad air mo shon-sa, deir an Tighearn Dia.

21 Anns an là sin bheir mi air adharc tighe Israeil briseadh a mach, agus bheir mi dhuit-sa fosgladh a' bheoil nam meadhon, agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn.

CAIB. XXX.

THAINIG focal an Tighearna do m' ionnsuidh a rìs, ag ràdh,

2 A mhic an duine, dean fàisneachd agus abair, Mar so deir an Tighearn Dia, Deanaibh ulartaich; Och, an là!

3 Oir tha an là dlù, eadhon là an Tighearna dlù, là neulach, àm nan cinneach a bhios ann.

4 Agus thig an claidheamh air an Eiphit, agus bidh cràdh mòr ann an Etiopia, 'nuair a thuiteas iadsan a mharbhar anns an Eiphit, agus bheir iad a sluagh air falbh, agus brisear sìos a bunaitean.

5 Etiopia, agus Libia, agus Lidia, agus an sluagh coimeasgta gu léir, agus Chub, agus muinntir na tìre ta 'n co-bhoinn, tuitidh leosan leis a' chlaidheamh.

6 Mar so deir an Tighearn, Tuitidh iadsan fòs a ta cumail suas na h-Eiphit, agus thig uabhar a cumhachd a nuas: o thùr Shiene tuitidh iad innte leis a' chlaidheamh, deir an Tighearn Dia.

7 Agus bidh iad fàs ann am meadhon nan dùchanna fàsail, agus bidh a cathraichean ann am meadhon nan cathraichean a ta air am fàsachadh.

8 Agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn, 'nuair a chuireas mi teine san Eiphit, agus a sgriosar a h-uile luchd-cuideachaidh.

9 Anns an là sin théid teachdairean a mach uamsa ann an longaibh, a chur eagail air na h-Etiopaich air nach 'eil cùram, agus thig cràdh mòr orra, mar ann an là na h-Eiphit: oir feuch, tha e teachd.

10 Mar so deir an Tighearn Dia, Cuiridh mise fòs cosgadh air mòrshluagh na h-Eiphit, le làimh Nebuchadnesair righ Bhabiloin.

11 Bheirear e fein agus a shluagh maille ris, a' chuid a 's uamhasaiche do na cinnich, a sgrios na tìre: agus tairngidh iad an claidheamh an aghaidh na h-Eiphit, agus lìonaidh iad an talamh le mairbh.

12 Agus ni mise na h-aibhnichean tioram, agus reicidh mi am fearann ri làimh nan aingidh, agus ni mi an tìr fàs, agus na h-uile ta innte, le làimh nan coimheach: mise Iehobhah labhair.

13 Mar so deir an Tighearn Dia, Sgriosaidh mi fòs na h-iodholan, agus dithichidh mi iomhaighean a mach a Noph: agus cha bhi ni 's mò prionnsa air tìr na h-Eiphit; agus cuiridh mi eagal ann am fearann na h-Eiphit.

14 Agus ni mi Patros na fhàsach, agus cuiridh mi teine ann an Soan, agus ni mi breitheanais ann an No.

15 Agus dòirtidh mi mo chorruich air Sin, neart na h-Eiphit, agus gearraidh mi as muinntir No.

16 Agus cuiridh mi teine anns an Eiphit, bidh cràdh mòr air Sin, agus reubar No as a' chéile, agus bidh Noph gach là ann an airc.

17 Tuitidh òganaich Abhein agus Phibeseit leis a' chlaidheamh, agus imichidh *na bailtean* so gu daorsa.

18 Ann an Tahapanes fòs bidh an là dorcha, 'nuair a bhriseas mise an sin cuing na h-Eiphit: agus sguiridh mòr-chuis a neart innte: seadh, folaichidh neul i, agus théid a nigheanan air falbh am braighdeanas.

19 Mar so ni mise breitheanais anns an Eiphit: agus aithnichidh iad gur mi an Tighearn.

20 Agus tharladh, anns an aon bhliadhna deug, anns a' cheud *mhìos*, air an t-seachdamh *là* do 'n mhìos, gu 'n d' thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

21 A mhic an duine, bhris mise gairdean Pharaoih righ na h-Eiphit; agus feuch, cha cheanglar e suas gu bhi air a leigheas, a chur crios air d' a cheangal, d' a dheanamh làidir, a chumail a' chlaidheimh.

22 Uime sin, mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, tha mise an aghaidh Pharaoih righ na h-Eiphit, agus brisidh mi a ghairdeanan, *e sin a ta* làidir, agus *esin* a bhriseadh; agus bheir mi air a' chlaidheamh tuiteam as a làimh.

23 Agus sgapaidh mi na h-Eiphitich am measg nan cinneach, agus sgaoilidh mi iad feadh nan dùchannan.

24 Agus neartaichidh mi gairdeanan righ Bhabiloin, agus cuiridh mi mo chlaidheamh na làimh: ach brisidh mi gairdeanan Pharaoih, agus ni e caoirean na fhianuis, mar dhuine a ta leònta gu bàs.

25 Ach neartaichidh mi gairdeanan righ Bhabiloin, agus tuitidh gairdean Pharaoih sìos; agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn, 'nuair a chuireas mi mo chlaidheamh ann an làimh righ Bhabiloin, agus a shìneas e mach e air tìr na h-Eiphit.

26 Agus sgapaidh mi na h-Eiphitich am measg nan cinneach, agus sgaoilidh mi iad feadh nan dùchannan, agus aithnichidh iad gur mi an Tighearn.

CAIB. XXXI.

AGUS tharladh, anns an aon bhliadhna deug, anns an treas *mìos*, air a' cheud *là* do 'n mhìos, gu 'n d' thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, labhair ri Pharaoh righ na h-Eiphit, agus r'a mhòr-chuideachd, Co ris as cosmhuil thu ann ad mhòrachd?

3 Feuch, bu chrann seudair ann an Lebanon an t-Asirianach, le geugaibh maiseach, agus le sgàil' dhorcha, agus le airde mhòir; agus bha a bharr am measg nam meangana tiugha.

4 Thug na h-uisgeachan air fàs, dh' àraich an doimhne suas e, ruith a sruithean mu thimchioll a mheanglan, agus chuir i mach a sruthana beaga chum uile chraobha na machrach.

5 Uime sin dh' éirich 'airde suas os cionn uile chraobha na machrach, agus bha a mheangana lìonmhor, agus dh' fhàs a gheugan fada, le lìonmhoireachd nan uisgeachan, an uair a sgaoil e mach.

6 Rinn uile eunlaith nan speur an nid na gheugaibh, agus fuidh a gheugaibh rug uile bheathaichean na machrach an àlach, agus fuidh a sgàile ghabh cruinneachadh mhòrain chinneach còmhnuidh.

7 Mar so bha e maiseach na mhòrachd, ann am fad a gheuga: oir bha a fhreumh ri taobh nan uisgeacha mòra.

8 Cha b' urradh na seudair ann an gàradh Dhé 'fholach: cha robh na craobha giuthais cosmhuil r' a mheanganaibh, no na craobha geanmchnò cosmhuil r'a gheugaibh; cha robh crann air bith ann an gàradh Dhé cosmhuil ris na mhaise.

9 Rinn mi maiseach e le lìonmhoireachd a gheuga; ionnus gu 'n do ghabh uile chraobhan Edein, a bha ann an gàradh Dhé, farmad ris.

10 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Dia, A chionn gu 'n d' rinn e ùaill as 'airde, agus gu 'n do chuir e suas a bharr ann am meadhon nan neul, agus gu bheil a chridhe air a thogail suas na airde;

11 Uime sin thug mi thairis e do làimh aon chumachdaich nan cinneach: buinidh esan gu làidir ris, dh' fhuadaich mise a mach e air son a chionta.

12 Agus ghearr coimhich, a' chuid a's uamhasaiche do na cinnich, a mach e, agus dh' fhàg iad e: air na sléibhtibh, agus anns na gleannaibh uile thuit a gheugan, agus tha a mheangain air am briseadh anns gach uile chearnaidh do 'n talamh; agus dh' imich uile shluagh an domhain sìos o a sgàile, agus thréig iad e.

13 Air a bhallaibh briste gabhaidh uile eunlaith an athair còmhnuidh, agus bidh uile bheathaiche na machrach air a gheugaibh:

14 A chum nach ardaicheadh crann air bith do chrannaibh nan uisgeachan, iad féin air son an airde, agus nach cuireadh iad suas am barr am measg nan tiugh gheugan, ni mò sheasadh an crainn suas nan airde, gach aon ag òl suas nan uisgeachan: oir tha iad uile air an toirt thairis gu bàs, do ionadaibh ìochdrach na talmhainn, ann am meadhon chloinn nan daoine, maille riu-san a théid sìos do 'n t-slochd.

15 Mar so deir an Tighearn Dia, Anns an là air an deachaidh e sìos do 'n uaigh, thug mise fainear caoidh a dheanamh, chòmhdaich mi air a shon an doimhne, agus choisg mi a tuiltean, agus bhacadh na h-uisgeacha mòra; thug mi fòs air Lebanon caoidh air a shon, agus dh' fhannaich air a shon uile chraobha na machrach.

16 Thug mi air na cinnich criothnachadh ri fuaim a leagaidh, 'nuair a thilg mi e sìos do 'n ionad ìochd-

ach, leòsan a théid sìos do 'n
slochd: agus bidh an co-fhurtachd
ann an ionadaibh ìochdrach na
talmhainn aig uile chraobhan Edein,
rogha agus tagha Lebanoin, na h-uile
a 'g òl suas an uisge.

17 Chaidh iadsan mar an ceudna
sìos do 'n ionad ìochdrach maille
ris, a chum na dream a mharbhadh
leis a' chlaidheamh; agus *iadsan*
bu ghairdean da, a ghabh còmh-
nuidh fuidh a sgàile ann am meadh-
on nan cinneach.

18 Cò ma ta ris an cosmhuil thusa
mar so ann an glòir, agus ann am
mòrachd am measg chraobhan Edein?
gidheadh, bheirear sìos thu maille ri
craobhan Edein gu àiteachan ìochd-
rach na talmhainn: luidhidh tu ann
am meadhon na muinntir neo-thim-
chioll-ghearrta, maille riu-san a
mharbhadh leis a' chlaidheamh: so
Pharaoh agus a mhòr-chuideachd
uile, deir an Tighearn Dia.

CAIB. XXXII.

AGUS tharladh, anns an dara
bliadhna deug, anns an dara
mìos deug, air a cheud *là* do 'n
mhìos, gu 'n d' thàinig focal an Tigh-
earna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, tog suas tuir-
eadh air son Pharaoih righ na h-Ei-
phit, agus abair ris, Is cosmhuil thu
ri leòmhann òg do na cinnich, agus
tha thu mar uabheist anns na cuant-
aibh: agus thàinig thu mach le d'
shruthaibh, agus chuir thu troimh
chéile na h-uisgeachan le d' chas-
aibh, agus shaluich thu an aibhnich-
ean.

3 Mar so deir an Tighearn Dia,
Sgaoilidh mise uime sin, mo lìon
tharad, le cuideachd mhòran chin-
neach, agus bheir iad a nìos thu ann
am lìon.

4 An sin fàgaidh mi air an tal-
amh thu, tilgidh mi mach air an
fhaiche luim thu, agus bheir mi air
uile eunlaith an athair luidhe ort,
agus bheir mi do uile bheathaichibh
na talmhainn an sàth dhiot.

5 Agus cuiridh mi d' fheoil air na
sléibhtean, agus lìonaidh mi na glinn
lè do thulaichibh.

6 Uisgichidh mi fòs le d' fhuil
am fearann anns am bheil thu a'
snàmh, gu ruig na sléibhtean; agus
bidh na h-aibhnichean làn diot.

7 Agus an uair a chuireas mi as
thu, folaichidh mi na nèamha, agus
ni mi an reulta dorcha: còmhdaich-
idh mi a' ghrian le neul, agus cha
d'thoir a' ghealach seachad a solus.

8 Uile sholuis loinreach [m] nèamha
ni mi dorcha os do chionn, agus cuir
idh mi dorchadas air d' fhearann
deir an Tighearn Dia.

9 Cuiridh mi fòs doilghios air
cridheachan mhòran dhaoine, tra
bheir mi do léir-sgrios am measg
nan cinneach, gus na duchanna
nach b' aithne dhuit.

10 Seadh, cuiridh mi air mòr-
an dhaoine uamhas do d' thaobh,
agus bidh eagal ro-mhòr air an righ-
ribh air do shon, tra thogas [n] mise
mo chlaidheamh nan làthair, agus
criothnaichidh iad ann an tiota;
gach aon air son a bheatha féin,
ann an là do leagaidh-sa.

11 Oir mar so deir an Tighearn
Dia, Thig claidheamh righ Bhabiloin
ort.

12 Le claidhmhean nan cumhachd-
ach bheir mise air do mhòr-chuid-
eachd tuiteam, leo-san uile a's
uamhasaiche do na cinnich; agus
millidh iad mòr-chuis na h-Eiphit,
agus bidh a mòr-shluagh gu léir air
an sgrios.

13 Sgriosaidh mi fòs a h-ainmh-
idhean uile o thaobh nan uisgeacha
mòra, agus cha chuir cas duine
dragh orra tuille, ni mò ghluaisear
iad le ionga ainmhidh.

14 An sin ni mise an uisgeachan
domhain [o], agus bheir mi air an
aibhnichean ruith mar oladh, deir
an Tighearn Dia.

15 Tra ni mi tìr na h-Eiphit na
fàsach, agus a bhios an dùthaich fal-
amh do 'n ni sin do 'n robh i làn, tra
bhuaileas mi na h-uile ta chòmh-
nuidh innte, an sin aithnichidh iad
gur mise an Tighearn.

16 So an tuireadh [p] leis an tuir iad
os a cionn: ni nigheana nan cin-
neach caoidh air a son: ni iad cao-
idh air a son, air son na h-Eiphit,
agus air son a mòr-shluaigh uile,
deir an Tighearn Dia.

17 Tharladh mar an ceudna, san
dara bliadhna deug, air a' chùig-
eamh *la* deug do 'n mhìos, gu 'n d'
thàinig focal an Tighearna do m'
ionnsuidh, ag ràdh,

18 A mhic an duine, dean cumha
air son mòr shluaigh na h-Eiphit,
agus tilg sìos i, i féin agus nigheana
nan cinneach iomraiteach, gu ion-
adan ìochdrach na talmhainn, maille
riu-san a théid sìos do 'n t-slochd.

19 Cò air am bheil thu toirt barr-

[m] *dealrach, drithlineach.* [o] *soilleir.* [p] *cumha.*
[n] *ghluaiseas, chrathas:* Eabh.

achd ann am maise ? imich sìos, agus
luidh leis na neo-thimchioll-ghearr-
ta

20 Tuitidh iad nam meadhon-san
a mharbhadh leis a' chlaidheamh:
thugadh thairis do 'n chlaidheamh
i; tairngibh a mach i féin agus a
sluagh gu h-iomlan.

21 Labhraidh cinn-fheadhna nan
cumhachdach ris o mheadhon an
ionaid ìochdraich, maille riu-san a
chuidich leis: chaidh iad sìos, tha
iad nan luidhe leis na neo thimchioll-
ghearrta a mharbhadh leis a' chlaidh-
eamh.

22 Tha Asur an sin agus a chuid-
eachd uile: tha 'uaighean-san m' a
thimchioll: tha iad uile marbh, air
tuiteam leis a' chlaidheamh.

23 Tha an uaighean air an suidh-
eachadh air gach taobh do 'n t-slochd,
agus tha a chuideachd mu thimchioll
'uaighe: iad uile air am marbhadh,
air tuiteam leis a' chlaidheamh, a
dhùisg uamhas ann an tìr nam beo.

24 An sin tha Elam agus a shluagh
uile mu thimchioll 'uaighe, iad uile
air am marbhadh, air tuiteam leis a'
chlaidheamh; chaidh iadsan sìos
neo-thimchioll-ghearrta gu ionadan
ìochdrach na talmhainn, a dhùisg
uamhas ann an tìr nam beo, gidh-
eadh ghiùlain iad an nàire leo-san a
chaidh sìos do 'n t-slochd.

25 Ann am meadhon nam marbh
shuidhich iad leabadh dha maille r'a
uile shluagh: tha an uaighean m' a
thimchioll, iad uile neo-thimchioll-
ghearrta, air am marbhadh leis a'
chlaidheamh: ge do dhùisgeadh an
uamhas ann an tìr nam beo, gidheadh
ghiùlain iad an nàire leo-san a chaidh
sìos do 'n t-slochd: chuireadh e ann
am meadhon na muinntir a mharbh-
adh.

26 An sin tha Mesech, Tubal, agus
a shluagh uile; tha an uaighean m' a
thimchioll: iad uile neo-thimchioll-
ghearrta, air am marbhadh leis a'
chlaidheamh, ge do sgaoil iad an
uamhas ann an tìr nam beo.

27 Agus cha luidh iad leis na
cumhachdaich, a thuit do na neo-
thimchioll-ghearrta, a chaidh sìos do
ifrinn le 'n armaibh [q] cogaidh: agus
chuir iad an claidhmhean fuidh 'n
cinn, ach bidh an aingidheachd air
an cnàmhan, ge b' iad uamhas nan
cumhachdach ann an tìr nam beo.

28 Seadh brisear thu ann am
meadhon nan neo thimchioll-ghearr-
ta, agus luidhidh tu leo-san a mharbh-
adh leis a' chlaidheamh.

29 An sin tha Edom, a righrean,
agus a phrionnsachan uile, a ta le 'n
neart nan luidhe ann am fochair na
muinntir a mharbhadh leis a' chlaidh-
eamh: luidhidh iad leis na neo-
thimchioll-ghearrta, agus leo-san a
théid sìos do 'n t-slochd.

30 An sin tha prionnsachan na
h-airde tuath, an t-iomlan diubh,
agus na Sidonaich uile, a chaidh sìos
leis na mairbh, le 'n uamhas tha
nàir orra d' an cumhachd, agus tha
iad nan luidhe neo thimchioll-ghearr-
ta leo-san a mharbhadh leis a' chlaidh-
eamh, agus a' giùlan an nàire leo-
san a théid sìos do 'n t-slochd.

31 Chi Pharaoh iad, agus bidh co-
fhurtachd aige os cionn a mhòr-
chuideachd uile, *eadhon* Pharaoh
agus 'fheachd gu léir air am marbh-
adh leis a' chlaidheamh, deir an
Tighearn Dia.

32 Oir dhùisg mise m' uamhas
ann an tìr nam beo: agus suidhich-
ear esan ann am meadhon nan neo-
thimchioll - ghearrta, leo - san a
mharbhadh leis a' chlaidheamh, Pha-
raoh agus a shluagh gu léir, deir an
Tighearn Dia.

CAIB. XXXIII.

ARIS thàinig focal an Tighearna
dom' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, labhair ri
cloinn do shluaigh, agus abair riu,
'Nuair a bheir mise an claidheamh
air duthaich, ma ghabhas muinntir
na dùthcha duine do 'n crìochaibh
féin, agus gu 'n cuir iad e gu bhi na
fhear-faire dhoibh;

3 Ma shéideas e 'n trompaid
'nuair a chi e 'n claidheamh a' teachd
air an fhearann, agus ma bheir e
rabhadh [r] do 'n t-sluagh,

4 An sin, cò air bith a chluinneas
fuaim na trompaid, agus nach gabh
rabhadh; ma thig an claidheamh,
agus gu 'n d'thoir e air falbh e,
bidh 'fhuil air a cheann féin.

5 Chuala e fuaim na trompaid,
agus cha do ghabh e rabhadh, bidh
'fhuil air féin: ach esan a ghabhas
rabhadh tearnaidh e 'anam.

6 Ach ma chi am fear-faire an
claidheamh a' teachd, agus nach séid
e 'n trompaid, agus nach faigh an
sluagh rabhadh; ma thig an claidh-
eamh, agus gu 'n d'thoir e aon neach
air falbh uatha, tha e air a thoirt air
falbh na aingidheachd: ach iarr
uidh mise 'fhuil air làimh an fhir
fhaire.

7 Mar sin thusa, a mhic an duine,

q *acfuinn.* r *roghadh.*

'huir mi thu mar fhear-faire chum
tighe Israeil: uime sin éisdidh tu am
focal o m' bheul-sa, agus bheir thu
dhoibh rabhadh uam-sa.
8 'Nuair a their mise ris an aing-
idh, O dhuine aingidh, gheibh thu gu
deimhin bàs; mur labhair thusa
chum an t-aingidh a thoirmeasg o
shlighe[s], gheibh an duine aingidh
sin bàs na aingidheachd: ach air do
làimh sa iarruidh mise 'fhuil.
9 Gidheadh, ma bheir thusa rabh-
adh do 'n aingidh mu thimchioll a
shlighe, gu pilleadh uaipe: mar pill e
o 'shlighe, gheibh e bàs na aingidh-
eachd, ach theárainn thusa d' anam.
10 Uime sin, a mhic an duine,
labhair thusa ri tigh Israeil, Mar so
deir sibh, ag ràdh, Ma bhios ar
cionta agus ar lochdan oirnn, agus
gu 'n searg sinn annta, cionnus a
dh' fheudas sinn mar sin bhi beo?
11 Abair riu, Mar is beo mise,
deir an Tighearn Dia, cha 'n 'eil
tlachd air bith agamsa ann am bàs an
aingidh, ach gu 'm pilleadh an t-aing-
idh o 'shlighe, agus gu 'm biodh e
beo: pillibh, pillibh, o 'r droch
shlighibh, c' ar son a bhàsaicheas
sibh, O thigh Israeil?
12 Uime sin, a mhic an duine,
abair thusa ri cloinn do shluaigh,
cha dean fìreantachd an fhìrein a
shaoradh ann an là a chionta: agus
na aingidheachd cha tuit an t-aing-
idh anns an là sam pill e o 'chionta;
ni mò dh' fheudas am fìrean a bhi
beo air son *'fhìreantachd* anns an
là sam peacaich e.
13 'Nuair a their mise ris an fhìr-
ean gu mair e gu deimhin beo: ma
ni e bun as 'fhìreantachd féin, agus
gu 'n dean e aingidheachd, cha
chuimhnichear 'uile fhìreantachd;
ach air son 'aingidheachd a rinn e,
air son sin gheibh e bàs.
14 A rìs, an uair a their mise ris
an aingidh, Gheibh thu gu deimhin
bàs: ma philleas e o 'pheaca, agus
gu 'n dean e an ni sin a ta dligh-
each agus ceart;
15 Ma bheir an t-aingidh air ais
an geall, agus gu 'n aisig e a rìs an
ni a ghoid e, gu 'n gluais e ann an
reachdaibh na beatha, gun aingidh-
eachd a chur an gnìomh; mairidh e
gu deimhin beo, cha 'n fhaigh e bàs.
16 Cha chuimhnichear dha lochd
air bith a rinn e: rinn e an ni a ta
dleasdanach agus ceart: mairidh e
gu cinnteach beo.
17 Gidheadh a deir clann do
shluaigh-sa, Cha 'n 'eil slighe an
Tighearn cothromach. Ach air an
son-san, cha 'n 'eil an slighe coth-
romach.
18 'Nuair a philleas am fìrean air
ais o 'fhìreantachd, agus a chuireas
e 'n gnìomh aingidheachd, gheibh e
bàs d' a chionn.
19 Ach ma philleas an t-aingidh
air falbh o 'aingidheachd, agus gu 'n
dean e an ni sin a ta dleasdanach
agus ceart, mairidh e beo d' a
chionn.
20 Gidheadh a deir sibh, Cha 'n
'eil slighe an Tighearna cothromach:
O thigh Israeil, bheir mise breith
oirbh, air gach aon do réir a shlighe.
21 Agus tharladh anns an aon
bhliadhna deug d' ar bruid, anns an
deicheamh *mìos,* air a' chùigeamh
là do 'n mhìos, gu 'n d' thàinig aon
a theich o Ierusalem do m' ionn-
suidh-sa, ag ràdh, Bhuaileadh am
baile.
22 Agus bha làmh an Tighearna
orm anns an an-moch, mu 'n d' thàin-
ig esan a theich, agus dh' fhosgail i
mo bheul, gus an d' thàinig e chug-
am anns a' mhaduinn; agus dh'
fhosgladh mo bheul, agus cha robh
mi ni bu mhò balbh.
23 An sin thàinig focal an Tigh-
earna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
24 A mhic an duine, tha iadsan a
ta 'g àiteachadh nan ionada fàs sin
do fhearann Israeil a' labhairt, ag
ràdh, Bha Abraham na aonar, agus
shealbhaich e am fearann: ach tha
sinne lìonmhor, thugadh am fear-
ann dhuinn mar sheilbh.
25 Air an aobhar sin, abair riu,
Mar so deir an Tighearn Dia, Tha
sibh ag itheadh maille ris an fhuil,
agus a' togail 'ur sùl suas ri 'r
n-iodholaibh, agus a' dòrtadh fala;
agus an sealbhuich sibh am fear-
ann?
26 Tha sibh a' seasamh air 'ur
claidheamh, tha sibh a' deanamh
gràinealachd, agus a' truailleadh,
gach aon *agaibh,* mnà a choimhears-
naich; agus an sealbhuich sibh am
fearann?
27 Abair thusa riu mar so, Mar
so deir an Tighearn Dia, Mar is beo
mise, gu deimhin tuitidh iadsan a
ta anns na h-ionadaibh fàsa leis a'
chlaidheamh, agus esan a ta sa'
mhachair sgaoilte, bheir mise do na
beathaichibh r' a itheadh, agus bàs-
aichidh iadsan a bhios anns na
daingnichibh agus anns na h-uamh-
aibh leis a' phlàigh.
28 Oir fàgaidh mise am fearann

[s] *chum rabhadh thoirt do 'n aingidh* pilltinn *o 'shlighe.*

ro fhàsail, agus sguiridh mòrachd a
threise : agus bidh sléibhtean Israeil
fàs, air chor as nach d'théid aon
neach rompa[t].
29 An sin aithnichidh iad gur mise
an Tighearn, 'nuair a ni mi am fear-
ann ro-fhàsail, air son an uile
ghràinealachdan a chuir iad an
gnìomh.
30 Agus thusa, a mhic an duine,
tha clann do shluaigh an còmhnuidh
a' labhairt umad ri taobh nam bal-
lachan, agus ann an dorsaibh nan
tighean, agus a' labhairt aon r' a
chéile, gach aon r' a bhràthair, ag
ràdh, Thigibh, guidheam oirbh, agus
éisdibh ciod am focal a ta teachd
a mach o 'n Tighearn.
31 Agus tha iad a' teachd do
d' ionnsuidh mar chruinneachadh
sluaigh, agus tha iad a' suidhe ann
ad làthair mar mo phobull-sa, agus
tha iad ag eisdeachd do bhriathran,
ach cha 'n 'eil iad 'gan deanamh :
oir tha iad a' taisbeanadh mòran
gràidh le 'm beul, ach tha an cridhe
a' dol an déigh an sainnt.
32 Agus feuch, tha thusa dhoibh
mar òran ro thaitneach duine aig am
bheil guth binn, agus a' chluicheas
gu maith air inneal ciuil : oir tha
iad ag éisdeachd do bhriathran, ach
cha 'n 'eil iad 'gan deanamh.
33 Agus tra thig so gu crìch,
(feuch tha e teachd) an sin aithnich-
idh iad gu 'n robh fàidh nam measg.

CAIB. XXXIV.

AGUS thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh, ag ràdh,
2 A mhic an duine, dean fàis-
neachd an aghaidh aodhairean Israeil,
dean fàisneachd, agus abair riu, O
aodhairean, mar so deir an Tighearn
Dia, Mo thruaighe aodhairean Is-
raeil, a ta 'g am-beathachadh féin ;
nach bu chòir do na h-aodhairibh
an treud a bheathachadh ?
3 Tha sibh ag itheadh na saill,
agus 'g ur n-éideadh féin leis an
olainn, tha sibh a' marbhadh nan
ainmhidhean biadhta : cha 'n 'eil
sibh a' beathachadh an treud.
4 Cha do neartuich sibh an lag,
ni mò leighis sibh an tinn, ni mò
cheangail sibh suas e sin a bha
briste, ni mò thug sibh air ais a'
chuid a sgapadh, ni mò dh' iarr sibh
a' chuid a chailleadh ; ach le h-ain-
neart riaghlaich sibh iad, agus le
h-an-iochd.
5 Agus sgapadh iad le dith aodh-
aire : agus bha iad nam biadh do
uile bheathaichibh na machrach, an
uair a bha iad air an sgapadh.
6 Chaidh mo chaoirich-sa air
seachran air feadh nan uile bheann,
agus air gach sliabh ard : seadh bha
mo threud air a sgapadh air aghaidh
na talmhainn uile, agus cha robh
aon neach 'g an sireadh no 'gan
iarruidh.
7 Uime sin, aodhairean, éisdibhse
focal an Tighearna ;
8 Mar is beo mise, deir an Tigh-
earn Dia, gu deimhin a chionn gu 'n
robh mo threud nan creich, agus gu
'n d' rinneadh mo threud nam biadh
do uile bheathaichibh na machrach,
a chionn nach robh aodhaire sam
bith ann, ni mò dh' iarr m' aodhair-
ean mo threud, ach bheathaich na
h-aodhairean iad féin, agus cha do
bhiath iad mo threud-sa :
9 Uime sin, O aodhairean, éisdibh
focal an Tighearna.
10 Mar so deir an Tighearn Dia,
Feuch, tha mise 'n aghaidh nan
aodhairean, agus iarruidh mi mo
threud air an làimh, agus bheir mi
orra sgur do bhiathadh an treud, ni
mó bheathaicheas na h-aodhairean
iad féin tuille ; oir saoraidh mise mo
threud as am beul, a chum nach bi
iad dhoibh nam biadh.
11 Oir mar so deir an Tighearn
Dia, Feuch, lorgaichidh mise, mise
féin, mo chaoirich, agus iarruidh
mi mach iad.
12 Amhuil a lorgaicheas aodhaire
mach a threud, anns an là bhios e
measg a chaorach a chaidh a sgapadh;
mar sin iarruidh mise mo chaoirich
féin, agus saoruidh mi iad as na
h-uile àite gus an robh iad air an
sgànradh, anns an latha neulach
agus dhorcha.
13 Agus bheir mi mach iad o
mheasg nan cinneach, agus cruin-
nichidh mi iad o na dùchannaibh,
agus bheir mi iad gu 'm fearann
féin, agus ionaltraidh mi iad air
sléibhtibh Israeil, an cois nan aibh-
nichean, agus ann an uile ionadaibh
àitichte na tìre.
14 Ionaltraidh mi iad ann an
innis mhaith, agus bidh am buaile
air sléibhtibh arda Israeil : an sin
luidhidh iad ann an cluain mhaith,
agus ionaltraidh iad ann an innis
reamhair air sléibhtibh Israeil.
15 Beathaichidh mise mo threud,
agus bheir mi orra luidhe sìos, deir
an Tighearn Dia.
16 Iarruidh mi a' chuid a chaill-
eadh, agus bheir mi air ais a' chuid

t *trompa.*

a dh' fhuadaicheadh air falbh, agus ceanglaidh mi suas a' chuid a bhriseadh, agus neartaichidh mi a' chuid a bha tinn: ach sgriosaidh mi an reamhar agus an làidir, beathaichidh mi iad sin le breitheanas.

17 Agus air 'ur son-sa, O mo threud; mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, bheir mise breith eadar spréidh agus spréidh, eadar na reitheachan agus na gabhra fìrionn.

18 An ni suarrach leibhse an innis mhaith itheadh suas, ach gu 'n saltair sibh fòs a' chuid eile do 'n ionaltradh sìos fuidh 'ur casaibh? agus òl do na h-uisgeacha domhain, ach gur éigin duibh a' chuid eile a shalchadh le 'r casaibh.

19 Agus air son mo threud-sa, tha iad ag itheadh an ni sin a shaltair sibh fuidh 'ur casaibh, agus ag òl an ni sin a rinn 'ur casan a thruailleadh.

20 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Dia riu, Feuch, bheir mise, mise féin, breith eadar an spréidh reamhar agus an spreidh chaol.

21 A chionn gu 'n do thulg sibh le taobh agus le slinnein, agus gu 'n d' rinn sibh an t-easlan uile a phurradh le 'r n-adharcaibh, gus an do sgainnir sibh iad o chéile:

22 Uime sin tearnaidh mise mo threud, agus cha bhi iad ni 's mò nan creich, agus bheir mi breith eadar spréidh agus spréidh.

23 Agus cuiridh mi suas aon aodhaire os an cionn, agus beathaichidh esan iad, *cadhon* mo sheirbhiseach Daibhidh; beathaichidh esan iad, agus bidh e dhoibh na aodhaire.

24 Agus bidh mise Iehobhah ann am Dhia dhoibh, agus mo sheirbhiseach Daibhidh na phrionnsa nam measg; labhair mise Iehobhah *e*.

25 Agus ni mise coimhcheangal sìth riu, agus cuiridh mi cosgadh air na droch bheathaichean anns an fhearann; agus gabhaidh iad còmhnuidh gu tèaruinte san fhàsaich, agus caidlidh iad anns na coilltibh.

26 Agus ni mi iadsan, agus na h-ionadan timchioll mo shléibh nam beannachadh; agus bheir mi air an fhrois teachd a nuas na h-àm: bidh frasan do bheannachdaibh ann.

27 Agus bheir craobh na machrach seachad a toradh, agus bheir an talamh seachad a chinneas, agus bidh iad tèaruinte nan dùthaich, agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn, 'nuair a bhriseas mi cuibhrichean an cuinge, agus a shaoras mi iad a làimh na muinntir a ghabh seirbhis diubh.

28 Agus cha bhi iad ni 's mò nan cobhartaich do na cinnich, ni mò ni beathaichean an fhearainn an slugadh suas: ach gabhaidh iad còmhnuidh gu tèaruinte, agus cha chuir aon neach eagal *orra*.

29 Agus togaidh mi suas doibh meangan [w] cliuiteach, agus cha bhi iad air an claoidh ni 's mò le gort anns an fhearann, ni mò ghiùlaineas iad masladh nan cinneach ni 's faide.

30 Mar so aithnichidh iad gu bheil mise an Tighearn Dia maille riu, agus gur iadsan, tigh Israeil, mo shluagh, deir an Tighearn Dia.

31 Agus sibhse, mo threud, treud m' ionaltraidh, is daoine sibh, agus is mise bhur Dia, deir an Tighearn Dia.

CAIB. XXXV.

OS barr, thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,

2 A mhic an duine, cuir d' aghaidh ri sliabh Sheir, agus dean fàisneachd na aghaidh,

3 Agus abair ris, Mar so deir an Tighearn Dia, Feuch, O shléibh Sheir, tha mise 'n ad aghaidh, agus sinidh mi mo làmh a mach a' d' aghaidh, agus ni mi sgrios agus léirsgrios ort.

4 Ni mi do bhailtean nam fàsach agus bithidh tu a' d' nochd-làraich, agus bidh fios agad gur mise an Tighearn.

5 A chionn gu 'n robh fuath bithbhuan agad, agus gu 'n do dhòirt thu *fuil* cloinne Israeil le neart a' chlaidheimh, ann an àm an airce, anns an àm an robh deireadh aig an aingidheachd,

6 Air an aobhar sin, mar is beo mise, deir an Tighearn Dia ulmhaichidh [x] mi thusa air son fala, agus ni fuil do dhian-ruagadh: a chionn nach d' fhuathaich thu fuil, ni fuil do dhian-ruagadh.

7 Mar so ni mi léir-sgrios air sliabh Sheir, agus gearraidh mi uaithe an ti théid a mach, agus an ti philleas air ais.

8 Agus lìonaidh mi a shléibhtean le 'dhaoine marbhta: air do chnocaibh, agus ann ad ghleannaibh, agus ann ad uile aibhnichean tuitidh iadsan a mharbhar leis a' chlaidheamh.

9 Ni mise fàsaichean siorruidh

[u] sgap. [w] failléan. [x] ullaic hidh.

dhiot, agus cha togar a ris do bhail-
tean, agus aithnichidh sibh gur mise
an Tighearn;
10 A chionn gu 'n d' thubhairt
thu, Bidh an dà chinneach so, agus
an dà dhùthaich so agam-sa, agus
sealbhaichidh sinn iad: ged bha 'n
Tighearn an sin:
11 Uime sin, mar is beo mise,
deir an Tighearn Dia, ni mi eadhon
do réir d' fheirge, agus do réir d'
fharmaid a nochd thu, le d' fhuath
nan aghaidh: agus ni mi mi féin
aithnichte nam measg, tra bheir mi
breith ortsa.
12 Agus aithnichidh tusa gur mi
an Tighearn, agus gu 'n cuala mi
d' uile thoibheum an aghaidh shléibh-
tean Israeil, ag ràdh, Dh' fhàgadh
fàs iad, agus thugadh iad dhuinne
d' an slugadh.
13 Mar so le 'r beul rinn sibh
uaill ann am aghaidh-sa, agus mheud-
aich sibh 'ur briathran ann am agh-
aidh; chuala mise.
14 Mar so deir an Tighearn Dia,
Tra ni an talamh uile gairdeachas, ni
mise fàs thusa.
15 Mar a rinn thusa gairdeachas
os cionn oighreachd tighe Israeil, a
chionn gu 'n robh i fàs, mar sin ni
mise riutsa: bithidh tu fàs, O shléibh
Sheir, agus Idumea uile, an t-iomlan
deth, agus aithnichidh iad gur mise
an Tighearn.

CAIB. XXXVI.

MAR an ceendna, a mhic an
duine, dean fàisneachd do
shléibhtibh Israeil, agus abair, A
shléibhte Israeil, cluinnibh focal an
Tighearna.
2 Mar so deir an Tighearn Dia,
A chionn gu 'n d' thubhairt an
nàmhaid, 'nur n-aghaidh, Aha, is
leinne fòs na seann ionada arda mar
sheilbh:
3 Uime sin, dean fàisneachd agus
abair, Mar so deir an Tighearn Dia,
A chionn gu 'n d' rinn iad fàs sibh,
agus gu 'n do shluig iad suas sibh
air gach taobh, gu bhi 'nur seilbh do
fhuigheall nan cinneach, agus gu
bheil sibh air 'ur gabhail ann am
beul luchd seanachais, agus 'nur mi-
chliu am measg dhaoine:
4 Air an aobhar sin, a shléibhte
Israeil, éisdibh focal an Tighearna,
Mar so deir an Tighearn Dia ris na
sléibhtibh agus ris na cnocaibh, ris
na sruthaibh agus ris na gleannaibh,
ris na fàsaichibh uaigneach, agus ris
na bailtibh a thréigeadh, a dh'fhàs
nan cobhartaich agus nam ball-fan-
aid do fhuigheall nan cinneach mu
'n cuairt:
5 Air an aobhar sin mar so deir
an Tighearn Dia, Gu deimhin ann an
teine m' eud labhair mi 'n aghaidh
fuighill nan cinneach, agus an agh-
aidh Idumea uile, a ghabh mo dhùth-
aich-sa gu bhi na seilbh dhoibh, le
gairdeachas an uile chridhe, le inn-
tinn aingidh [y], ga toirt thairis mar
chreich.
6 Dean fàisneachd, uime sin mu
thimchioll fearainn Israeil, agus
abair ris na sléibhtibh agus ris na
cnocaibh, ris na sruthaibh agus ris
na gleannaibh, Mar so deir an Tigh-
earn Dia, Feuch, labhair mise ann
am eud agus ann am chorruich, a
chionn gu 'n do ghiùlain sibh tàm-
ailte nan cinneach.
7 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn Dia, Thog mise suas
mo làmh; Gu deimhin na cinnich
mu 'n cuairt duibh giùlainidh iad
féin am masladh.
8 Ach sibhse, O shléibhte Israeil,
cuiridh sibh a mach 'ur geuga, agus
bheir sibh 'ur toradh do m' shluagh-
sa Israel, oir tha iad am fagus a
chum teachd.
9 Oir feuch, tha mise leibh, agus
pillidh mi ruibh, agus bithidh sibh
air 'ur treabhadh agus air 'ur cur.
10 Agus ni mi daoine lìonmhor
oirbh, uile thigh Israeil gu h-iom-
lan, agus bidh na bailtean air an
àiteachadh, agus bidh na h-ionadan
fàs air an togail.
11 Agus ni mi lìonmhor oirbh
duine agus ainmhidh, agus fàsaidh
iad lìonmhor, agus bheir iad toradh;
agus suidhichidh mi sibh mar a bha
sibh o shean, agus ni mi *ruibh* ni 's
fearr na ann 'ur toiseach, agus aith-
nichidh sibh gur mise an Tighearn.
12 Seadh, bheir mi air daoine cois-
eachd oirbh, *eadhon* mo phobull Is-
rael, agus sealbhaichidh iadsan thu,
agus bidh tu dhoibh a'd' oighreachd,
agus cha dean thu iad ni 's mò
uireasbhuidheach.
13 Mar so deir an Tighearn Dia,
A chionn gu 'n abair iad riut, Thusa
a shluig suas daoine, agus a dh'
fhàg gun sliochd do chinnich:
14 Uime sin cha sluig thu daoine
ni 's mò, agus cha 'n fhàg thu do
chinnich ni 's mò gun sliochd, deir
an Tighearn Dia.
15 Ni mò dh' fhuilingeas mise gu
'n cluinnear tàmailte nan cinneach
annad tuille, ni mò ghiùlaineas tu

[y] *tharcuisich.*

masladh an t-sluaigh ni 's faide, ni mò bheir thu air do chinnich tuiteam tuille, deir an Tighearn Dia.
16 Os barr thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh, ag ràdh,
17 A mhic an duine, tra bha tigh Israeil a chòmhnuidh nan dùthaich féin, thruaill iad i le 'n slighe féin agus le 'n deanadas: bha an slighe ann am làthair-sa mar neo ghloine mna a chuireadh air leth.
18 Air an aobhar sin dhòirt mi orra mo chorruich, air son na fala a dhòirt iad air an fhearann, agus air son an iodhola leis an d' rinu iad a thruailleadh.
19 Agus sgap mi iad am measg nan cinneach, agus bha iad air an sgaoileadh air feadh nan dùchannan. Do réir an slighe, agus do réir an deanadais thug mise breith orra.
20 Agus tra chaidh iad a steach a chum nan cinneach gus an deachaidh iad, thruaill iad sin m' ainm naomh-sa, tra thuirt iad riu, Is iad so sluagh an Tighearna, gidheadh chaidh iad a mach as 'fhearann.
21 Ach ghabh mise truas diubh air son m' ainme naomha féin, a thruaill tigh Israeil am measg nan cinneach gus an deachaidh iad.
22 Air an aobhar sin, abair ri tigh Israeil, Mar so deir an Tighearn Dia, Cha 'n 'eil mi deanamh so air 'ur son-sa, O thigh Israeil, ach air son m' ainme naomha féin, a thruaill sibhse am measg nan cinneach gus an deachaidh sibh.
23 Agus naomhaichidh mi m' ainm mòr féin, a bha air a thruailleadh am measg nan cinneach, a thruaill sibhse nam meadhon, agus aithnichidh na cinnich, gur mise an Tighearn, deir an Tighearn Dia, tra bhios mi air mo naomhachadh annaibhsa fa chomhair an sùl.
24 Oir bheir mi sibh o mheasg nan cinneach, agus tionailidh mi sibh as na h-uile dhùchaibh, agus bheir mi sibh gu 'r fearann féin:
25 An sin crathaidh mi uisge glan oirbh, agus bithidh sibh glan: o 'r n-uile shalchar, agus o 'r n-uile iodholaibh glanaidh mi sibh.
26 Bheir mi fòs dhuibh cridhe nuadh, agus cuiridh mi spiorad nuadh an taobh a stigh dhibh, agus buinidh mi air falbh an cridhe cloiche as 'ur feoil, agus bheir mi dhuibh cridhe feòla.
27 Agus cuiridh mi mo spiorad an taobh a stigh dhibh, agus bheir mi oirbh gluasad ann am reachdaibh, agus coimhididh sibh mo bhreitheanais, agus ni sibh iad.
28 Agus gabhaidh sibh còmhnuidh anns an fhearann a thug mise do 'r n-aithrichibh, agus bidh sibh 'nur sluagh dhomhsa, agus bidh mise ann am Dhia dhuibh-sa.
29 Saoraidh mi sibh fòs o 'r n-uile shalcharaibh; agus gairmidh mi air an arbhar, agus meudaichidh mi e, agus cha chuir mi gort air bith oirbh.
30 Agus meudaichidh mi meas na craoibhe, agus cinneas na machrach, air chor as nach faigh sibh ni 's mò masladh gorta measg nan cinneach.
31 An sin cuimhnichidh sibh 'ur droch shlighe féin, agus 'ur deanadais nach robh maith, agus fuathaichidh sibh sibh féin ann 'ur sealladh féin, air son 'ur n-eaceartan, agus air son 'ur gràinealachdan.
32 Cha 'n ann air 'ur son sa ta mise a' deanamh so, deir an Tighearn Dia, biodh fios agaibh: biodh nàire agus amhluadh oirbh air son 'ur sligheanna féin, O thigh Israeil.
33 Mar so deir an Tighearn Dia, Anns an là san glan mi sibh o 'r n-uile aingidheachd, bheir mi fòs fainear gu 'n gabh sibh còmhnuidh anns na cathraichibh, agus bidh na h-ionadan fàs air an togail.
34 Agus bidh am fearann fàs air a threabhadh, an àit' e bhi na luidhe fàs an sealladh gach aon a ghabh seachad.
35 Agus their iad, Tha an tìr so bha uaigneach, air fàs mar ghàradh Edein, agus na cathraichean falamh, fàs, agus millte, tha iad air an daingneachadh, agus air an àiteachadh.
36 An sin aithnichidh na cinnich a dh' fhàgadh air gach taobh dhibh gur mise an Tighearn a thogas na h-àiteacha sgriosta, a shuidhicheas an *t-ionad* fàsail: mise Iehobhah labhair, agus ni mi.
37 Mar so deir an Tighearn Dia, Bidh mise fathasd air m' iarruidh san ni so le tigh Israeil, a chum a dheanamh air an son; ni mi lìonmhor iad le daoine mar threud.
38 Mar an treud naomh, mar threud Ierusaleim na féillibh arda: mar sin bidh na bailtean fàs air an lìonadh le treudaibh dhaoine, agus aithnichidh iad gur mise an Tighearn.

CAIB. XXXVII.

BHA làmh an Tighearna orm, agus thug e mach mi ann an spiorad an Tighearna, agus chuir e sìos mi ann am meadhon a' ghlinne a bha làn do chnàmhan.
2 Agus thug e orm gabhail seachad orra mu 'n cuairt, air gach taobh:

agus feuch, bha iad ro-lìonmhor anns a' mhachair sgaoilte; agus feuch, bha iad ro-thioram.

3 Agus thuirt e rium, A mhic an duine, am feud na cnàmhan so teachd beo? agus fhreagair mise, O Thighearn Dhia, agad-sa tha fios.

4 An sin thuirt e rium, A mhic an duine, dean fàisneachd do na cnàmhan so, agus abair riu, O chnàmha tiorma, éisdibh-sa focal an Tighearna.

5 Mar so deir an Tighearn Iehobhah ris na cnàmhan so, Feuch, cuiridh mise anail annaibh, agus bithidh sibh beo.

6 Agus cuiridh mi fèithean oirbh, agus bheir mi air feoil fàs oirbh, agus còmhdaichidh mi sibh le craicionn, agus cuiridh mi anail annaibh; agus bidh sibh beo, agus aithnichidh sibh gur mi an Tighearn.

7 Mar sin rinn mise fàisneachd mar a dh' àithneadh dhomh: agus am feadh a bha mi ri fàisneachd, bha toirm ann, agus feuch crith-ghluasad, agus thàinig na cnàmha chum a' chéile, cnàimh a chum a chnàmha.

8 Agus an uair a dh' amhairc mi, feuch, dh' fhàs fèithean agus feoil orra, agus chòmhdaich an craicionn iad tharta; ach cha robh anail annta.

9 An sin thuirt e rium, Dean fàisneachd do 'n anail, dean fàisneachd, a mhic an duine, agus abair ris an anail, Mar so deir an Tighearn Iehobhah, Thig o na ceithir ghaothaibh, O anail, agus séid air na mairbh so, chum gu 'm bi iad beo.

10 Is amhuil a rinn mise fàisneachd mar a dh' àithneadh dhomh, agus thàinig an anail do 'n ionnsuidh, agus dh'fhàs iad beo, agus sheas iad air an casaibh, armailte anbharr mòr.

11 An sin thuirt e rium, A mhic an duine, is iad na cnàmhan so an t-iomlan do thigh Israeil; feuch a deir iad, tha ar cnàmhan air tiormachadh, agus ar dòchas air a chall, is ann a tha sinn air ar gearradh as.

12 Air an aobhar sin dean fàisneachd, agus abair riu, Mar so deir an Tighearn Iehobhah, Feuch, O mo shluagh, fosglaidh mise bhur n-uaighean, agus bheir mi oirbh teachd a nìos as 'ur n-uaighibh, agus bheir mi sibh gu fearann Israeil.

13 Agus aithnichidh sibh gur mise an Tighearn 'nuair a dh' fhosglas mi 'ur n-uaighean, O mo shluagh, agus a bheir mi sibh a nìos as 'ur n-uaighibh,

14 Agus a chuireas mi mo spiorad annaibh, agus a bhitheas sibh beo, agus a shuidhicheas mi sibh 'n'ur fearann féin: an sin aithnichidh sibh gur mise Iehobhah a labhair, agus gu 'n d' rinn mi, deir an Tighearn.

15 Thàinig focal an Tighearna do m' ionnsuidh a rìs, ag ràdh,

16 A bharr air so, a mhic an duine, gabh thusa chugad aon mhaide, agus sgrìobh air, Air son Iudah, agus air son cloinne Israeil a chompanaich: an sin gabh maide eile, agus sgrìobh air, Air son Ioseiph, maide Ephraim, agus uile thighe Israeil a chompanaich.

17 Agus ceangail iad aon r' a chéile nan aon mhaide, agus fàsaidh iad nan aon ann ad làimh.

18 Agus an uair a labhras clann do shluaigh riut, ag ràdh, Nach feuch thu dhuinn ciod is ciall duit leis na nithibh so?

19 Abair riu, Mar so deir an Tighearn Iehobhah, Feuch, gabhaidh mise maide Ioseiph a ta 'n làimh Ephraim, agus fineachan Israeil, a chompanaich, agus cuiridh mi iad maille ris, maille ri maide Iudah, agus ni mi aon mhaide dhiubh, agus bithidh iad nan aon ann am làimh.

20 Agus bidh na maidean air an sgrìobh thu ann ad làimh fa chomhair an sùl.

21 Agus abair riu, Mar so deir an Tighearn Iehobhah, Feuch, bheir mise clann Israeil o mheasg nan cinneach gus a' bheil iad air imeachd, agus cruinnichidh mi iad air gach taobh, agus bheir mi iad gu 'n dùthaich féin.

22 Agus ni mi aon chinneach dhiubh anns an fhearann, air sléibhtibh Israeil, agus bidh aon rìgh na rìgh dhoibh uile: agus cha bhi iad ni's mò nan dà chinneach, ni mò bhios iad air an roinn nan dà rìoghachd tuille air aon chor.

23 Ni mò thruailleas iad iad féin tuille le 'n iodholaibh, no le 'n nithibh fuathach, no le aon air bith do 'n eu-ceartaibh: ach saoraidh mise iad o 'n uile cheannaircibh anns an robh iad ciontach, agus glanaidh mi iad: mar sin bidh iadsan nan sluagh dhomhsa, agus bidh mise ann am Dhia dhoibhsan.

24 Agus bidh m' òglach Daibhidh na rìgh os an cionn: agus bidh aon bhuachaill ac' uile: gluaisidh iad fòs ann am reachdaibh, agus bheir iad fainear m' orduighean, agus ni siad iad.

25 Agus gabhaidh iad còmhnuidh san fhearann a thug mise do m' òg-

lach Iacob, anns an do ghabh 'ur
n-aithrichean còmhnuidh: agus gabh-
aidh iadsan còmhnuidh ann, iad fein,
agus an clann, agus clann an cloinne
gu bràth, agus bidh m' òglach
Daibhidh na righ dhoibh gu sior-
ruidh.

26 A thuille air so, ni mise coimh-
cheangal sìth riu, bidh e na choimh-
cheangal siorruidh riu, agus suidh-
ichidh mi iad, agus ni mi lìonmhor
iad, agus cuiridh mi mo naomh-ionad
nam meadhon gu bràth.

27 Bidh mo phàilliun mar an
ceudna maille riu: seadh, bidh mise
dhoibhsan ann am Dhia, agus bidh
iadsan dhomhsa nan sluagh.

28 Agus aithnichidh na cinnich
gur mise Iehobhah a naomhaicheas
Israel, an uair a bhios mo naomh-
ionad nam meadhon gu sìorruidh.

CAIB. XXXVIII.

AGUS thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh-sa, ag ràdh,

2 A mhic an duine, cuir do ghnùis
an aghaidh Ghog, tìr Mhagog, ard
phrionnsa Mheseich agus Thubail,
agus dean fàisneachd na aghaidh,

3 Agus abair ris, Mar so deir an
Tighearn Dia, Feuch, tha mise a' d'
aghaidh, O Ghog, ard phrionnsa
Mheseich agus Thubail,

4 Agus pillidh mi air d' ais thu,
agus cuiridh mi dubhain ann ad
ghialaibh, agus bheir mi mach thu
fein, agus d' fheachd uile, eich agus
marcaich, iad uile air an éideadh
leis gach uile ghnè *armachd;* cuid-
eachd mhòr le targaidibh agus le
sgiathaibh, an t-iomlan diubh ag
iomairt chlaidhean.

5 Persia, Etiopia, agus Libia maille
riu; an t-iomlan diubh le sgéith agus
ceann-bheart:

6 Gomer agus a chuideachdan
uile, tigh Thogarmah o na h-airdibh
tuath, agus 'uile bhuidhnichean;
mòran sluaigh maille riut.

7 Bi thusa deas, agus ulmhaich
air do shon féin, thu féin agus d'
uile chuideachd a ta air an cruin-
neachadh chugad, agus bi dhoibh a'
d' dhìdein.

8 An déigh mhòran laithean thig-
ear do d' amharc: anns na bliadh-
naibh deireannach thig thu do 'n
fhearann a thugadh air ais o 'n
chlaidheamh, a chruinnicheadh a
mòran chinneach, an aghaidh shléibh-
tean Israeil, a bha fada fàs: ach
thugadh a mach as na cinnich e, agus
gabhaidh iadsan uile còmhnuidh ann
an téaruinteachd.

9 Eiridh tu suas, agus thig thu
mar dhoininn, bidh tu cosmhuil ri
neul a dh' fholach an fhearainn,
thu féin agus d' uile bhuidhnichean,
agus mòran sluaigh maille riut.

10 Mar so deir an Tighearn Dia,
Tarlaidh anns an là sin gu 'n d'thig
nithe ann ad aire, agus gu 'n smaoin-
ich thu droch smaointe.

11 Agus their thu, Théid mi suas
gu tìr nam bailtean gun bhallachan,
thig mi air a' mhuinntir a ta aig fois,
a ta gabhail còmhnuidh ann an téar-
uinteachd, iad uile gabhail còmh-
nuidh gun bhallachan, agus gun
chroinn no dorsan aca,

12 A ghlacadh creiche, agus a
ghlacadh cobhartaich, a thionndadh
do làimhe air na h-ionadan fàs a ta
nis air an àiteachadh, agus air an
t-sluagh a chruinnicheadh a mach
as na cinnich, a fhuair seilbh[z] agus
maoin, a ta chòmhnuidh ann am
meadhon na tìre.

13 Their Seba, agus Dedan, agus
ceannuichean Tharsuis, agus a chuid
bailtean, riut, Am bheil thu air
teachd a ghlacadh cobhartaich? an
do chruinnich thu do chuideachd
a ghlacadh creiche? a thoirt leat
òir agus airgid; a thoirt air falbh
spréidhe agus maoin; a ghlacadh
creiche mòire?

14 Uime sin, a mhic an duine, dean
fàisneachd, agus abair ri Gog, Mar
so deir an Tighearn Iehobhah, Anns
an là san gabh mo shluagh-sa Israel
còmhnuidh gu téaruinte, nach bi
fios agad[a]?

15 Agus thig thu as d' àite, mach
as na h-airdibh tuath, thu féin agus
mòran sluaigh maille riut, iad uile
a' marcachd air eachaibh, buidheann
mhòr, agus feachd cumhachdach.

16 Agus thig thu nìos an aghaidh
mo shluaigh-sa Israeil, mar neul a
dh' fholach an fhearainn, tarlaidh e
'sna laithibh deireannach, agus bheir
mise thu 'n aghaidh m' fhearainn, a
chum gu 'n aithnich na cinnich mi,
tra bhios mi air mo naomhachadh
annad-sa, O Ghog, fa chomhair an
sùl.

17 Mar so deir an Tighearn Dia,
An tusa an ti mu 'n do labhair mi o
shean le m' sheirbhisich, fàidhean
Israeil, a rinn fàisneachd anns na
laithibh sin, rè bhliadhnaichean, gu
'n d'thugains' thu nan aghaidh?

18 Agus tarlaidh anns an àm
cheudna, 'nuair a thig Gog an agh
aidh fearainn Israeil, deir an Tigh-

[z] *toic, ni.*

[a] *eiridh tusa suas.*

earn Dia, gu 'n d'thig mo chorruich-
sa nìos ann am eudann.
19 Oir ann am eud, ann an teine
mo chorruiche, labhair mi: gu cinn-
teach anns an là sin bidh crith mhòr
air fearann Israeil:
20 Air chor as gu 'n criothnuich
ann am làthair-sa iasga na fairge,
agus eunlaith an athair, agus beath-
aichean na machrach, agus na h-uile
nithe snàgach a shnàgas air uachdar
na talmhainn agus na h-uile dhaoine
a ta air aghaidh na talmhainn; agus
tilgear na sléibhtean sìos, agus tuit-
idh na h-ionadan arda, agus tuitidh
na h-uile balla gu talamh.
21 Agus gairmidh mise air son
claidheimh na aghaidh air feadh
m' uile shléibhtean, deir an Tighearn
Iehobhah; bidh claidheamh gach
aon duine an aghaidh a bhràthar.
22 Agus tagraidh mi na aghaidh
le plàigh agus le fuil, agus frasaidh
mi air féin, agus air a bhuidhnich-
ean, agus air a' mhòr-shluagh a ta
maille ris, frasan tuilteach, agus
clacha-meallain mòra, teine agus
pronnusc.
23 Mar so ni mi mòr mi féin, agus
naomhaichidh mi mi féin, agus aith-
nichear mi ann an sùilibh mhoran
chinneach, agus bidh fios aca gur
mi an Tighearn.

CAIB. XXXIX.

UIME sin, dean thusa, a mhic an
duine, fàisneachd an aghaidh
Ghog, agus abair, Mar so deir an
Tighearn Dia, Feuch, tha mise ann
ad aghaidh, O Ghog, ard-phrionnsa
Mheseich agus Thubail.
2 Agus pillidh mi air d 'ais thu,
agus cha 'n fhàg mi ach an seiseadh[b]
cuid dhiot, agus bheir mi ort teachd
a nìos o na h-airdibh tuath, agus
bheir mi thu gu sléibhtean Israeil:
3 Agus buailidh mi do bhogha as
do làimh chli, agus bheir mi air do
shaighdean tuiteam as do làimh
dheis.
4 Tuitidh tu air sléibhtibh Israeil,
thu féin agus do bhuidhnicheau uile,
agus an sluagh a ta maille riut:
bheir mi thu do 'n eunlaith fhuil-
eachdach do gach seorsa, agus do
bheathaichibh na talmhainn, a chum
bhi air do shlugadh suas.
5 Tuitidh tu air a' mhachair
sgaoilte; oir labhair mise, deir an
Tighearn Iehobhah.
6 Agus cuiridh mi teine air Ma-
gog, agus am measg na muinntir a
ta chòmhnuidh gu neo-umhaileach
anns na h-eileanaibh; agus aithnich-
idh iad gur mi an Tighearn.
7 Mar so ni mi m' ainm naomh
aithnichte ann am meadhon mo pho-
buill Israeil, agus cha leig mi m'
ainm naomh a thruailleadh ni 's
mò; agus bidh fios aig na cinnich
gur mi an Tighearn, aon naomh Is-
raeil.
8 Feuch thàinig e gu crìch, agus
rinneadh e, deir an Tighearn Ieho-
bhah: is e so an là mu 'n do labhair
mise.
9 Agus théid iadsan a ta chòmh-
nuidh ann am bailtibh Israeil a mach,
agus cuiridh iad ri theine, agus
loisgidh iad na h-airm, an targaid,
agus fòs an sgiath, am bogha, agus
na saighdean, agus an gath, agus an
t-sleagh, agus loisgidh iad le teine
iad seachd bliadhna:
10 Air chor as nach d'thoir iad
connadh air bith as a' mhachair, ni
mò ghearras iad *a' bheag* do na
coilltibh: oir loisgidh iad na h-airm
anns an teine, agus creachaidh iad
an dream le 'n do chreachadh iad,
agus spùinnidh iad an dream le 'n
do spùinneadh iad, deir an Tighearn
Iehobhah.
11 Agus tarlaidh air an là sin gu
'n d'thoir mise do Ghog an sin àite
air son uaighean ann an Israel,
gleann an luchd-siubhail air taobh
an ear na fairge; agus bacaidh e 'n
luchd-siubhail: agus an sin adhlaic-
idh iad Gog, agus a shluagh uile;
agus goiridh iad ris, Gleann sluaigh
Ghog.
12 Agus bidh tigh Israeil 'gan
adhlacadh, a chum am fearann a
ghlanadh seachd mìosan.
13 Seadh bidh uile shluagh an
fhearainn 'gan adhlacadh, agus bidh
là mo ghlòir-sa iomraiteach nam
measg, deir an Tighearn Iehobhah.
14 Agus cuiridh iad air leth
daoine deanadach, a shiùbhlas feadh
an fhearainn, a dh' adhlacadh leis
an luchd-siubhail na muinntir a ta
fathasd air aghaidh na talmhainn, a
chum a ghlanadh: an ceann sheachd
mìosan bidh iad 'g an iarruidh.
15 Agus an luchd-siubhail a ta 'g
imeachd trìd an fhearainn, tra chì
aon neach cnàimh duine, an sin
cuiridh e comhara suas làimh ris,
gus an adhlaic an luchd-adhlacaidh
e ann an Gleann Hamon-Gog.
16 Agus fos bidh Hamonah mar
ainm air a' bhaile: mar so glanaidh
iad am fearann.
17 Agus thusa, a mhic an duine,

[b] *seathadh.*

mar so deir an Tighearn Iehobhah,
Labhair ris gach eun iteagach, agus
ri uile bheathaichibh na machrach,
Cruinnichibh sibh féin, agus thigibh,
cruinnichibh sibh féin o gach taobh,
gu 'm iobairt-sa ta mi deanamh air
'ur son, *eadhon* àr mòr air sléibh-
tibh Israeil, a chum gu 'n ith sibh
feoil, agus gu 'n òl sibh fuil.
18 Ithidh sibh feoil nan cumhachd-
ach, agus òlaidh sibh fuil phrionn-
sachan na talmhainn, *fuil* reitheach-
an, uan, agus ghabhar, agus tharbh;
iad uile air am biathadh ann am
Basan.
19 Agus ithidh sibh saill gus am
bi sibh sàthach, agus òlaidh sibh fuil
gus am bi sibh air mhisg, do m' io-
bairt-sa a mharbh mi air 'ur son.
20 Mar so lionar sibh air mo
bhord-sa le h-eachaibh, agus le car-
badaibh, le daoine cumhachdach,
agus leis na h-uile fhearaibh-cog-
aidh, deir an Tighearn Iehobhah.
21 Agus cuiridh mi mo ghlòir am
measg nan cinneach, agus chi na
cinnich mo bhreitheanas a rinn mi,
agus mo làmh a leag mi orra.
22 Mar sin aithnichidh tigh Israeil
gur mise an Tighearn an Dia o 'n là
sin, agus uaithe sin a mach.
23 Agus aithnichidh na cinnich
gu 'n deachaidh tigh Israeil gu bruid
air son an aingidheachd; a chionn
gu 'n do pheacaich iad a' m' agh-
aidh-sa; uime sin dh' fholuich mi
mo ghnùis uatha, agus thug mi iad
do làimh an naimhdean; mar sin
thuit iad uile leis a' chlaidheamh.
24 Do réir an neo-ghloine, agus
do réir an cionta rinn mise riu, agus
dh' fholuich mi mo ghnùis uatha.
25 Air an aobhar sin, mar so deir
an Tighearn Iehobhah, A nis bheir
mi air a h-ais bruid Iacoib, agus ni
mi tròcair air uile thigh Israeil, agus
bidh mi eudmhor air son m' ainme
naomha:
26 An déigh dhoibh an nàire a
ghiùlan, agus an uile chionta leis an
do chiontaich iad a' m' aghaidh-sa,
tra ghabhas iad còmhnuidh gu tèar-
uinte nan dùthaich féin, agus nach
cuir aon neach eagal *orra*.
27 An tra bheir mise air an ais iad
o na cinnich, agus a chruinnicheas
mi iad o dhùchaibh an naimhdean,
agus a naomhaichear mi annta ann
an sealladh mhòran chinneach.
28 An sin aithnichidh iad gur
mise Iehobhah an Dia, a thug fain-
ear iad a bhi air an toirt ann am
bruid am measg nan cinneach: ach
chruinnich mi iad chum an dùth-
cha féin, agus cha d' fhàg mi aon
diubh ni 's mò an sin.
29 Ni mò dh' fholaicheas mi
tuille mo ghnùis uatha: oir dhòirt
mi mach mo spiorad air tigh Israeil,
deir an Tighearn Iehobhah.

CAIB. XL.

ANNS a' chùigeamh bliadhna
fichead d' ar bruid, ann an
toiseach na bliadhna, air an deich-
eamh *là* do 'n mhìos, (b' i sin an
ceathramh bliadhna deug an déigh
do 'n bhaile bhi air a bhualadh,) air
a' cheart là sin bha làmh an Tigh-
earna orm, agus thug e chum an àite
sin mi.
2 Ann an taisbeanadh Dhé thug e
mi gu tìr Israeil, agus chuir e mi air
sliabh ro-ard, làimh ris an robh amh-
uil cumadh cathrach thall fa chomh-
air.
3 Agus thug e 'n sin mi, agus
feuch duine, agus a dhreach mar
dhreach umha, le sreing lìn na làimh,
agus le slait-thomhais; agus sheas
e anns a' gheata.
4 Agus thuirt an duine rium, A
mhic an duine, faic le d' shùilibh,
agus cluinn le d' chluasaibh, agus
socruich do chridhe air na h-uile ni
dh' fheuchas mise dhuit; oir is ann
a chum gu feuchainn duit iad a
thugadh an so thu, foillsich gach ni
a chi thu do thigh Israeil.
5 Agus feuch, bha balla air taobh
a mach an tighe mu 'n cuairt, agus
ann an làimh an duine bha slat-
thomhais sè làmha-coille air fad, le
leud boise ris gach aon làmh-choille:
mar sin thomhais e leud a' bhalla,
aon slat; agus 'airde, aon slat.
6 An sin thàinig e gus a' gheata
ta 'g amharc ris an aird' an ear, agus
chaidh e suas air a cheumaibh, agus
thomhais e stairsneach a' gheata,
aon slat air leud, agus an t-ard-
dhorus cuideachd [c], aon slat air
leud.
7 Agus bha gach seòmar beag aon
slat air fad, agus aon slat air leud,
agus eadar na seòmraichean beaga
bha cùig làmha-coille, agus bha
stairsneach a' gheata, aig sgà-thigh
a' gheata 'n taobh a stigh, aon slat.
8 Thomhais e mar an ceudna sgà-
thigh a' gheata 'n taobh a stigh, aon
slat.
9 An sin thomhais e sgà-thigh a'
gheata, ochd làmha-coille, agus a
phuist, dà làmh-choille, agus bha
sgà-thigh a' gheata 'n taobh a stigh.

[c] *an stairsneach eile.*

10 Agus bha tri do sheòmraichibh beaga geata na h-aird' an ear, air an taobh so, agus tri air an taobh sin, bha iad nan tri do aon tomhas, agus bha na puist do aon tomhas, air an taobh so agus air an taobh sin.

11 Agus thomhais e leud dol a steach a' gheata, deich làmha-coille, agus fad a' gheata tri làmha-coille deug.

12 B' e an dealuchadh fòs fa chomhair nan seòmraichean beaga aon làmh-choille *air an taobh so*, agus aon làmh-choille an dealuchadh air an taobh sin; agus bha na seòmraichean beaga sè làmha coille air an taobh so, agus sè làmha-coille air an taobh sin.

13 Thomhais e 'n sin an geata o mhullach aon seòmair bhig gu mullach aon eile: b' e an leud cùig làmha-coille fichead, dorus fa chomhair doruis.

14 Thomhais e mar an ceudna puist tri fichead làmh-choille, eadhon gu bhi nam puist do 'n gheata, air gach taobh do 'n chùirt.

15 Agus o aghaidh geata 'n dol a steach, gu aghaidh sgà-thighe a' gheata-stigh, bha deich agus dà fhichead làmh-choille.

16 Agus bha uinneagan cughann ris na seòmraichean beaga, agus ri 'n aghaidh an taobh a stigh do 'n gheata mu 'n cuairt, agus mar an ceudna ris na sgà-thighibh: agus bha uinneagan mu 'n cuairt air an taobh a stigh: agus air gach post bha crainn phailme.

17 An sin thug e mi do 'n chùirt a stigh, agus feuch, seòmraichean agus urlar deanta air son na cùirte timchioll air gach taobh: bha deich seòmraichean fichead anns an urlar.

18 Agus an t-urlar ri taobh nan geatachan, thall fa chomhair leud nan geatachan, b' e sin an t-urlar a b' ìsle.

19 An sin thomhais e 'n leud o aghaidh a' gheata a b' ìsle, gu aghaidh a mach na cùirte a b' fhaide steach, ceud làmh-choille ris an aird' an ear.

20 An sin thug e mi gus an taobh mu thuath, agus thomhais e fad geata na cùirte mach a ta 'g amharc ris an airde tuath, agus a leud.

21 Agus b' iad a sheòmraichean beaga, tri air an taobh so, agus tri air an taobh sin; agus bha a phuist agus a sgà-thighean do réir tomhais a' cheud gheata; b' e deich is dà fhichead làmh-choille 'fhad; agus cùig làmha-coille thar fhichead 'airde.

22 Agus bha an uinneagan, agus an sgà-thighean, agus an crainn phailme do réir tomhais a' gheata ta 'g amharc ris an airde 'n ear; agus chaidh iad suas chuige le seachd ceumaibh, agus bha a sgà-thighean fa 'n comhair.

23 Agus bha geata na cùirte stigh fa chomhair a' gheata ta 'g amharc ris an airde tuath, mar e sin ris an airde 'n ear, agus thomhais e o gheata gu geata ceud làmh-choille.

24 An déigh sin thug e mi air slighe na h-airde deas, agus feuch, geata ris an airde deas, agus thomhais e a phuist, agus a sgà-thighean, do réir nan tomhas ceudna.

25 Agus bha uinneagan ann, agus na sgà-thighibh mu 'n cuairt air gach taobh, cosmhuil ris na h-uinneagaibh sin; b' e 'fhad deich agus dà fhichead làmh-choille, agus a leud cùig làmha coille thar fhichead.

26 Agus bha seachd ceuma gu dol suas chuige, agus bha a sgà-thighean fa chomhair; agus bha crainn phailme air, aon air an taobh so, agus aon eile air an taobh sin, air a phostaibh.

27 Agus bha geata sa' chùirt a stigh ri deas, agus thomhais e o gheata gu geata ri deas, ceud làmh-choille.

28 Agus thug e mi do 'n chùirt a stigh trid a' gheata mu dheas, agus thomhais e 'n geata mu dheas do réir nan tomhas ceudna.

29 Agus a sheòmraichean beaga, agus a phuist, agus a sgà-thighean, do réir nan tomhas ceudna, agus bha uinneagan ann, agus 'na sgà-thighibh air gach taobh mu 'n cuairt: b' e deich agus dà fhichead làmh-choille 'fhad, agus cùig làmha-coille thar fhichead a leud.

30 Agus bha na sgà-thighean air gach taobh mu 'n cuairt, cùig làmha-coille thar fhichead air fad, agus cùig làmha-coille air leud.

31 Agus bha a sgà-thighean ris a' chuirt a mach, agus crainn-phailme air a phostaibh: agus bha ochd ceuma na dhol suas.

32 Agus thug e mi gus a' chùirt a stigh leth ris an airde 'n ear, agus thomhais e 'n geata do réir an tomhais so.

33 Agus bha a sheòmraichean beaga, agus a phuist, agus a sgà-thighean do réir nan tomhas so, agus bha uinneagan ann, agus na sgà-thighibh air gach taobh mu 'n

uairt; deich agus dà fhichead lamh-choille 'fhad, agus cùig làmha-coille thar fhichead a leud.

34 Agus bha a sgà-thighean ris a' chùirt a mach, agus crainn-phailme air a phostaibh air an taobh so, agus air an taobh sin; agus bha ochd ceuma na dhol suas.

35 Agus thug e mi gus a' gheata tuath, agus thomhais e do réir nan tomhas so:

36 A sheòmraichean beaga, a phuist, agus a sgà-thighean, agus uinneagan air gach taobh mu 'n cuairt: deich agus dà fhichead làmh-choille 'fhad, agus cùig làmha-coille thar fhichead a leud.

37 Agus bha a phuist ris a' chùirt a mach, agus crainn-phailme air a phostaibh air an taobh so, agus air an taobh sin, agus na dhol suas bha ochd ceuma.

38 Agus bha na seòmraichean agus an dol a steach làimh ri postaibh nan geatacha, far an do nigh iad na tabhartais loisgte.

39 Agus ann an sgà-thigh a' gheata bha dà chlàr air an taobh so, agus dà chlàr air an taobh sin, a chum an ìobairt-loisgte, agus an ìobairt pheacaidh, agus an ìobairt easaontais a mharbhadh orra.

40 Agus air an taobh a mach, mar théid aon suas gu fosgladh a' gheata thuath, bha dà chlàr; agus air an taobh eile, aig sgà-thigh a' gheata bha dà chlàr.

41 Bha ceithir chlàir air an taobh so, agus ceithir chlàir air an taobh sin, ri taobh a' gheata; ochd clàir, air an do mharbh iad *an ìobairtean.*

42 Agus bha na ceithir clàir do chloich shnaighte air son na h-ìobairt-loisgte, làmh-choille gu leth air fad, agus làmh-choille gu leth air leud, agus aon làmh-choille air airde; air an do leag iad mar an ceudna an acfuinn leis an do mharbh iad an tabhartas loisgte agus an ìobairt.

43 Agus bha dubhain [d] iaruinn do leud boise 'n taobh a stigh, air an daingneachadh mu 'n cuairt air gach taobh; agus air na clàraibh bha feoil na h-ìobairte.

44 Agus thug e mi chum a' gheata stigh; agus feuch, an sin bha dà sheòmar anns a' chùirt a stigh; aon air taobh tuath a' gheata, ag amharc ris an airde deas, agus an t-aon eile air taobh deas a' gheata, ag amharc ris an airde tuath.

45 Agus thuirt e rium, Tha an seòmar so ta 'g amharc ri deas, air son nan sagart a tha frithealadh air coimhead an tighe.

46 Agus tha an seòmar a ta 'g amharc ri tuath air son nan sagart a tha frithealadh air coimhead na h-altarach: is iad so mic Shadoic am measg mhac Lebhi, a ta teachd dlù do 'n Tighearn chum frithealadh dha.

47 Mar sin thomhais e a' chùirt, ceud làmh-choille air fad, agus ceud làmh-choille air leud, ceithir chearn ach, agus an altair ri aghaidh an teampuill.

48 Agus thug e mi gu sgà-thigh an teampuill, agus thomhais e gach post do 'n sgà-thigh, cùig làmha-coille air an taobh so, agus cùig làmha-coille air an taobh sin, agus b' e leud a' gheata trì làmha-coille air an taobh so, agus trì làmha-coille air an taobh sin.

49 B' e fad an sgà-thighe fichead làmh-choille, agus a leud aon làmh-choille deug, agus anns an dol suas chuige bha deich ceuma: agus bha pruip aig na postaibh, aon air an taobh so, agus aon air an taobh sin.

CAIB. XLI.

'NA dhéigh sin thug e mi do 'n teampull, agus thomhais e na puist sè làmha-coille air leud, air an aon taobh, agus sè làmha-coille air leud, air an taobh eile, b' e so leud gach puist.

2 Agus b' e leud an doruis deich làmha-coille, agus bha ursannan an doruis cùig-làmha coille air an aon taobh, agus cùig làmha-coille air an taobh eile: agus thomhais e 'fhad, dà fhichead làmh-choille, agus a leud fichead làmh-choille.

3 An sin chaidh e gus an taobh a stigh, agus thomhais e post an doruis dà lamh-choille, agus an dorus féin sè làmha-coille air leud, agus air gach taobh do 'n dorus seachd làmha-coille.

4 Mar sin thomhais e 'fhad fichead làmh-choille, agus an leud fichead làmh-choille, fa chomhair aghaidh an teampuill; agus thuirt e rium, Is e so an t-ionad ro naomh.

5 'Na dhéigh sin thomhais e balla 'n teampuill sè làmha-coille; agus leud gach seòmair thaoibh ceithir làmha-coille timchioll an teampuill air gach taobh.

6 Agus bha na seòmraichean taoibh aon an déigh aon, trì deug thar fhichead an àireamh, agus

[d] *cromagan.*

bhuineadh iad do 'n bhalla sin a bha mu 'n cuairt air an teampull air cùl nan seòmraichean taoibh, bha greim aca dheth, ach cha robh greim ac' ann am balla 'n teampuill.

7 Agus bha farsuingeachd agus sìor dhol mu 'n cuairt an aird chum nan seòmraichean taoibh, oir chaidh cuartachadh an tighe do ghnà suas mu thimchioll an tighe: agus mar sin bha leud an tighe shuas, agus air an dòigh sin bha e dol am meud o 'n t-seòmar ìochdrach gus an aon a b' airde aig a' mheadhon.

8 Chunnaic mi fòs mu 'n cuairt air an tigh, o ìochdar stéidh nan seòmraichean-taoibh gu 'm b' e airde gach aon diubh slat iomlan shè làmha-coille mòra.

9 B' e leud a' bhalla, a bha eadar na seòmair-thaoibh a mach cùig làmha-coille: b' e sin fhad as a bha eadar na seòmraichean taoibh a bha ri taobh an tighe.

10 Agus eadar na seòmraichean *eile* bha fichead làmh-choille air gach taobh, mu 'n cuairt do 'n tigh.

11 Agus bha dorsa nan seòmraichean taoibh ris an ionad a dh' fhàgadh, aon dorus ris an airde tuath, agus dorus eile ris an airde deas, agus b' e leud an ionad a dh' fhàgadh cùig làmha-coille air gach taobh mu 'n cuairt.

12 A nis bha an aitreabh a bha fa chomhair an àite air leth, ris an airde 'n iar, deich agus tri fichead làmh-choille air leud, agus bha balla na h-aitreabh cùig làmha-coille air tiughad gach taobh mu 'n cuairt; agus b' e 'fhad deich agus ceithir fichead làmh-choille.

13 Mar sin thomhais e an tigh ceud làmh-choille air fad, agus an t-àit' air leth, agus an aitreabh le a ballachaibh, ceud làmh-choille air fad.

14 Mar an ceudna leud aghaidh an tighe, agus an ionaid air leth ris an airde 'n ear, ceud làmh-choille.

15 Agus thomhais e fad na h-aitreabh fa chomhair an àit' air leth, agus a bha air a chùlaobh, agus a sheòmraichean air an taobh so agus air an taobh eile, ceud làmh-choille, maille ris an teampull a stigh, agus sgà-thighibh na cùirte.

16 Bha puist an doruis agus na h-uinneagan cughann, agus na seòmraichean mu 'n cuairt air an tri urlair, thall fa chomhair an doruis, foluichte le fiodh timchioll mu 'n cuairt, agus o 'n làr suas gu ruig na h-uinneagan; agus bha na h-uinneagan air an còmhdachadh.

17 Ach os cionn an doruis, agus anns an teampull a mach, gu e sin a b' fhaide steach, agus air a' bhalla uile mu 'n cuairt do 'n teampull a stigh agus a muigh,

18 Bha cherubim air an deanamh, agus crainn-phailme, air chor as gu 'n robh crann-pailme eadar cherub agus cherub, agus aig gach cherub bha dà aghaidh:

19 Air chor as gu 'n robh aghaidh duine ris a' chrann-phailme air an aon taobh, agus aghaidh leòmhainn òig ris a' chrann-phailme air an taobh eile: bha so deanta feadh an tighe uile mu 'n cuairt.

20 O 'n làr gus os cionn an doruis bha cherubim air an deanamh, agus crainn-phailme, agus air balla an teampuill.

21 Bha puist an teampuill ceithir-chearnach, agus aghaidh an ionaid naomha air a' chumachd cheudna.

22 Bha an altair do fhiodh tri làmha-coille air airde, agus dà làmh-choille air fad; air a deanamh cearnach le oisnibh agus clàraibh fiodha: agus thuirt e rium, So am bord a ta fa chomhair an Tighearna.

23 Agus bha dà dhorus aig an teampull, agus aig an ionad-naomh.

24 Agus bha dà dhuilleig aig gach dorus, dà dhuilleig a' tionndadh; dà *dhuilleig* ir son an aon doruis, agus dà dhuilleig air son an doruis eile.

25 Agus bha cherubim agus crainn-phailme deanta orra, air dorsaibh an teampuill, mar a bha deanta air na ballachan, agus bha déileachan tiugha air aghaidh an sgà-thighe a mach.

26 Agus bha uinneagan cughann agus crainn - phailme air an aon taobh agus air an taobh eile, air taobhan an sgà-thighe, agus air seòmraichean-taoibh an tighe, agus air na déileachan tiugha.

CAIB. XLII.

AN sin thug e mach mi gus a' chùirt a mach, air slighe na h-airde tuath, agus thug e mi do 'n t-seòmar a bha os cionn an ionaid air leth, agus a bha fa chomhair na h-aitreabh ris an airde tuath.

2 Fa chomhair fad cheud làmh-choille bha an dorus tuath; agus b' e an leud leth-cheud làmh-choille.

3 Fa chomhair dhorsan na cùirt a steach, agus fa chomhair an urlair a bha air son na cùirt a mach, bha seòmar air aghaidh seòmair air tri *urlair*.

4 Agus fa chomhair nan seòm-

raicheas bha àite spaisdearachd
deich làmha-coille air leud a stigh,
agus ceud làmh-choille air fad; agus
bha na dorsa ri tuath.
5 Agus bha na seòmraichean
uachdrach cughann: oir aca so
chrìochnuich na seòmraiche beaga,
a dh' éirich gus a' cheud agus an
dara urlar do 'n aitreabh.
6 Oir bha iad nan tri urlair, ach
cha robh pruip aca mar phruip nan
cùirtean: uime sin bha *an tigh* ni
bu chuinge na chuid a b' ìochdraiche
agus bu mheadhonaiche o 'n làr.
7 Agus bha am balla bha mach fa
chomhair nan seòmraichean, leth
ris a' chùirt a b' fhaide mach air
beulaobh nan seòmraichean, leth-
cheud làmh-choille air fad.
8 Oir b' e fad nan seòmraichean a
bha sa' chùirt a mach leth-cheud
làmh-choille: agus feuch, fa chomh-
air an teampuill bha ceud làmh-
choille.
9 Agus fo na seòmraichean so bha
'n dol a steach air an taobh an ear,
mar théid aon a steach annta o 'n
chùirt a muigh.
10 Bha na seòmraichean ann an
tiughad balla na cùirte ris an airde
'n ear, thall fa chomhair an ionaid
air leth, agus thall fa chomhair an
tighe.
11 Agus bha an t-àite spaisdear-
achd aig an aghaidh cosmhuil ris sin
a bha aig seòmraichean na h-airde
tuath; ionann ann am fad, agus ion-
ann ann an leud; agus bha an uile
dhol a mach araon air an aon dreach,
agus fòs an dorsan.
12 Agus do réir dorsa nan seòm-
raichean a bha ris an airde deas, bha
dorus ann an ceann na slighe, na
slighe dìreach fa chomhair a' bhalla,
ris an aird' an ear, mar a théid aon
a steach orra.
13 An sin thuirt e rium, Na seòm-
raichean mu thuath, agus na seòm-
raichean mu dheas, a ta fa chomh-
air an ionaid air leth, is seòmraich-
ean naomh iad, far an ith na sagairt
a thig dlù do 'n Tighearn na nithe
's ro-naomha: an sin cuiridh iad na
nithe 's ro-naomha, agus an tabhart-
as-bìdh, agus an tabhartas-peacaidh,
agus an tabhartas-easaontais; oir
tha an t-ionad naomh.
14 'Nuair a théid na sagairt a
steach ann, an sin cha d'théid iad a
mach as an ionad naomh gus a'
chùirt a mach, ach an sin cuiridh
iad an eudaichean, far am bheil iad
a frithealadh: oir tha iad naomh:
agus cuiridh iad orra eudaichean
eile, agus thig iad dlù do na nithe
sin a ta air son a' phobuill.
15 A nis 'nuair a chuir e crìoch
air tomhas an tighe stigh, thug e
mach mi chum a' gheata, ta 'g amh-
arc ris an airde 'n ear, agus thomh-
ais e mu 'n cuairt e.
16 Thomhais e 'n taobh an ear leis
an t-slait-thomhais, cùig *agus* ceud
slat, leis an t-slait-thomhais tim-
chioll mu 'n cuairt.
17 Thomhais e 'n taobh mu thuath,
cùig *agus* ceud slat leis an t-slait-
thomhais timchioll mu 'n cuairt.
18 Thomhais e 'n taobh deas, cùig
agus ceud slat, leis an t-slait thomh-
ais.
19 Thionndaidh e mu 'n cuairt
gus an taobh an iar, agus thomhais e
cùig *agus* ceud slat leis an t-slait-
thomhais.
20 Thomhais e air na ceithir
taobhan e: bha balla aige mu 'n
cuairt, cùig *agus* ceud *slat* air fad,
agus cùig *agus* ceud air leud, a
dheanamh dealachaidh eadar an
t-ionad naomh agus an t-àite mi-
naomh.

CAIB. XLIII.

NA dhéigh sin thug e mi chum a'
gheata, an geata ta 'g amharc
ris an airde 'n ear.
2 Agus feuch, thàinig glòir Dhé
Israeil o shlighe na h-airde 'n ear:
agus bha a ghuth mar thoirm mhòr-
an uisgeachan, agus dhealruich an
talamh le 'ghlòir.
3 Agus bha an sealladh so a chun-
naic mi cosmhuil ris an t-sealladh
sin a chunnaic mi, tra thàinig mi
chum am baile a sgrios: agus bha a
choslas mar an coslas a chunnaic mi
aig sruth Chebair: agus thuit mi air
m' aghaidh.
4 Agus thàinig glòir an Tighearna
chum an teampuill, air slighe a'
gheata ta 'g amharc ris an airde 'n
ear.
5 An sin thog an spiorad suas mi,
agus thug e mi gus a' chùirt a stigh,
agus feuch, lìon glòir an Tighearna
an teampull.
6 Agus chuala mi e labhairt rium
a mach as an teampull, agus sheas
an duine làimh rium.
7 Agus thuirt e rium, A mhic an
duine, tha thu faicinn àite mo righ-
chaithreach, agus ionad bhonn mo
chos, far an gabh mi còmhnuidh ann
am meadhon cloinne Israeil gu sìor-
ruidh, agus m' ainm naomh-sa cha
truaill tigh Israeil ni 's mò, iad féin
no 'n righrean, le 'n strìopachas, no
le conablachaibh an righrean nan
ionadaibh arda.

8 Le suidheachadh an stairsneich,
aig mo stáirsneich-sa, agus am puist
aig mo phostaibh-sa, agus am balla
eadar mis' agus iadsan, rinn iad
eadhon m' ainm naomh a thruail-
leadh le 'n gràinealachdaibh a chuir
iad an gnìomh: uime sin chaith mis
iad ann am chorruich.
9 A nis cuireadh iad air falbh an
strìopachas, agus cairbhinnean an
rìghrean fada uam, agus gabhaidh
mi còmhnuidh nam meadhon gu
sìorruidh.
10 A mhic an duine, feuch an team-
pull so do thigh Israeil, a chum gu
'n gabh iad nàire do 'n eaceartaibh;
agus tomhaiseadh iad an sàmhla.
11 Agus ma bhios nàir orra do
gach ni a rinn iad, feuch dhoibh
dreach an tighe, agus a chumachd,
agus a dhol a mach, agus a theachd
a stigh, agus 'uile choslas, agus 'uile
orduighean, agus 'uile dheilbh, agus
'uile reachdan: agus sgrìobh e nan
sealladh, a chum gu 'n coimhid iad
'uile dhreach, agus 'uile orduighean,
agus gu 'n dean siad iad.
12 Is e so reachd an tighe; Air
mullach an t-sléibhe bidh a chrìoch
uile mu 'n cuairt ro-naomh: feuch
is e so reachd an tighe.
13 Agus is iad so toimhsean na
h-altarach ann an làmha-coille, le
leud boise ris gach aon làmh-choille;
bidh eadhon làmh-choille na bonn,
agus làmh-choille na leud, agus réis
na h-iomall air an oir mu 'n cuairt,
agus bidh so na chuartachadh do 'n
altair.
14 Agus o 'n bhonn air an làr gu
ruig an suidheachadh ìochdrach
bidh dà làmh choille, agus aon làmh-
choille an leud; agus o 'n t-suidh-
eachadh a's lugha gus an suidheach-
adh a's mò, bidh ceithir làmha-coille,
agus an leud aon làmh-choille.
15 Mar sin bidh an altair ceithir
làmha-coille, agus o 'n altair an aird
bidh ceithir adharca.
16 Agus bidh an altair dà *bhann-
làmh* dheug air fad, a dhà-dheug
air leud, ceithir-chearnach, na ceithir
chearnaibh.
17 Agus bidh am bonn ceithir
làmha-coille deug air fad, agus
ceithir deug air leud, na cheithir
chearnaibh, agus bidh an oir mu 'n
cuairt oirre leth làmh-choille, agus
bidh a bonn làmh-choille mu 'n
cuairt, agus amhaircidh a ceuma ris
an airde 'n ear.
18 Agus thuirt e rium, A mhic
an duine, mar so deir an Tighearn
Dia, Is iad so orduighean na h-altar-
ach anns an là san dean iad i, chum
tabhartasa-loisgte ìobradh oirre, agus
a chum fuil a chrathadh oirre.
19 Agus bheir thu do na sagart-
aibh na Lebhithich a ta do shliochd
Shadoic, a thig dlù dhomhsa, chum
frithealadh dhomh, deir an Tighearn
Dia, tarbh òg mar thabhartas peac-
aidh.
20 Agus gabhaidh tu d' a fhuil,
agus cuiridh tu i air a ceithir adharc-
aibh, agus air ceithir chearnaibh a
buinn, agus air an oir mu 'n cuairt:
mar so glanaidh agus nighidh tu i.
21 Gabhaidh tu fòs tarbh na h-
ìobairt-pheacaidh, agus loisgidh esan
e ann an ionad orduichte 'n tighe,
an taobh a mach do 'n naomh-ion-
ad.
22 Agus air an dara là ìobraidh
tu meann do na gabhraibh gun
ghaoid, air son tabhartais-pheacaidh,
agus glanaidh iad an altair, mar a
ghlan iad *i* leis an tarbh.
23 'Nuair a sguireas tu d' a glan-
adh, ìobraidh tu tarbh òg gun ghaoid,
agus reithe as an treud gun ghaoid.
24 Agus ìobraidh tu iad ann an
làthair an Tighearna; agus tilgidh
na sagairt salann orra, agus ìobraidh
iad suas iad mar ìobairt loisgte do
'n Tighearn.
25 Seachd laithean deasaichidh
tu, gach aon là, gabhair air son
ìobairt-pheacaidh: deasaichidh iad
fòs tarbh òg agus reithe as an treud
gun ghaoid.
26 Seachd laithean glanaidh iad
an altair, agus nighidh iad i, agus
naomhaichidh siad iad féin.
27 Agus an uair a bhios na laith-
ean so air an crìochnachadh, tar-
laidh air an ochdamh là, agus mar sin
sìos, gu 'n dean na sagairt 'ur n-ìo-
bairtean-loisgt air an altair, agus 'ur
n-ìobairtean - sìth, agus gabhaidh
mise ruibh, deir an Tighearn Ieho-
bhah.

CAIB. XLIV.

AN sin thug e mi air m' ais air
slighe geataidh an ionaid
naomha a muigh, a ta 'g amharc ris
an aird an ear, agus bha e druidte.
2 An sin thuirt an Tighearn rium,
Bidh an geata so druidte, cha 'n
fhosglar e, agus cha d'théid neach
air bith a stigh air, a chionn gu 'n
deachaidh an Tighearn Dia Israeil
a steach air.
3 Uime sin bidh e druidte air a'
phrionnsa; am prionnsa féin suidh-
idh ann a dh' itheadh arain an làth-
air an Tighearna; théid e steach air
slighe cùirt a' gheataidh, agus thig
e mach air an t-slighe cheudna.
4 An sin thug e mi air slighe a

gheataidh thuath, fa chomhair an teampuill, agus dh' amhairc mi, agus feuch, lìon glòir an Tighearna teampull an Tighearna; agus thuit mise air m' aghaidh.

5 Agus thuirt an Tighearn rium, A mhic an duine, thoir geur-aire, agus feuch le d' shùilibh, agus cluinn le d' chluasaibh, gach ni their mise riut mu thimchioll uile orduighean tighe an Tighearna, agus 'uile reachdan, agus thoir aire mhaith do dhol a steach an tighe, le uile dhol a mach an ionaid naomha.

6 Agus their thu ris an tigh cheannairceach, ri tigh Israeil, Mar so deir an Tighearn Dia, O thigh Israeil, gu ma leòr leibh do 'r n-uile ghràincalachdaibh,

7 Gu 'n d' thug sibh coigrich neo-thimchioll-ghearrtа nan cridhe, agus neo-thimchioll-ghearrta nam feoil, gu bhi ann am naomh-ionad-sa, a thruaillcadh mo thighe, am feadh a ta sibh a' tiolacadh dhomhsa an arain, na saill, agus na fala; agus bhris sibh mo choimh-cheangal le 'r n-uile ghràinealachdaibh.

8 Agus cha do ghléidh sibh cùram mo nithe naomha; ach chuir sibh luchd-coimhid mo chùraim ann am ionad naomh air 'ur son féin.

9 Mar so deir an Tighearn Dia, Cha d'théid aon choigreach neo-thimchioll-ghearrta na chridhe, no neo-thimchioll-ghearrta na fheoil, a steach do m' ionad naomh-sa, do choigreach air bith a ta measg cloinne Israeil.

10 Agus na Lebhithich, a dh' imich am fad uamsa, 'nuair a chaidh Israel air seachran, a dh' fhaibh air seachran uamsa an déigh an iodhola, giùlainidh eadhon iadsan an aingidheachd.

11 Gidheadh bidh iad nan luchd-frithealaidh ann am ionad naomh, air am bi cùram gheatachan an teampuill, agus a bhios a' frithealadh do 'n teampull: marbhaidh iad an tabhartas loisgte agus an iobairt air son an t-sluaigh, agus seasaidh iad nan làthair gu frithealadh dhoibh:

12 A chionn gu 'n d' rinn iad frithealadh dhoibh ann an làthair an iodhola, agus gu 'n d' thug iad air tigh Israeil tuiteam gu aingidheachd; uime sin thog mise suas mo làmh nan aghaidh, deir an Tighearn Iehobhah, agus giùlainidh iad an aingidheachd.

13 Agus cha d'thig iad am fagus domhsa, a dhcanamh dleasnais sagairt domh, no theachd dlù do bheag air bith do m' nithibh naomh, san ionad a's ro-naomha: ach giùlainidh iad an nàire, agus an gràinealachdan a chuir iad an gnìomh.

14 Ach ni mi iad nan luchd-coimhid cùraim an tighe, air son 'uile sheirbhis, agus air son gach uile ni bhios ri dheanamh ann.

15 Ach na sagairt na Lebhithich, mic Shadoic, a choimhid cùram m' ionaid naomha, 'nuair a chaidh clann Israeil air seachran uam, thig iadsan dlù dhomh, chum frithealadh dhomh, agus seasaidh iad ann am fhianuis a dh' iobradh dhomh na saill agus na fala, deir an Tighearn Iehobhah.

16 Théid iad a steach do m' ionad naomh, agus thig iad dlù do m' bhord, a chum frithealadh dhomh, agus coimhididh iad mo chùram.

17 Agus tarlaidh, 'nuair a théid iad a steach air geatacha na cùirt a stigh, gu 'm bi iad air an éideadh le eudach lìn, agus cha d'thig olainn air bith orra, am feadh a ta iad a' frithealadh ann an geatachaibh na cùirt a steach, agus an taobh a stigh.

18 Bidh curaichdean lìn air an ceannaibh, agus bidh triughais lìn air an leasraibh: cha chrioslaich siad iad féin le aon ni a thogas fallus.

19 Agus 'nuair a théid iad a mach do 'n chùirt a muigh, a chum an t-sluaigh, cuiridh iad dhiubh an eudaichean anns an d' rinn iad frithealadh, agus cuiridh iad anns na seòmraichibh naomh iad, agus cuiridh iad orra eudaichean eile, agus cha naomhaich iad am pobull nan eudaichibh.

20 Ni mò a lomas iad an cinn, no dh' fhuilingeas iad do 'n ciabhan fàs fada, cha dean iad ach a mhàin an cinn a bharradh.

21 Ni mò dh' òlas sagart air bith fìon, tra théid iad a steach do 'n chùirt a stigh.

22 Ni mò ghabhas iad dhoibh féin mar mhnaoi banntrach, no bean a chuircadh air falbh: ach gabhaidh iad maighdeanan do shliochd tighe Israeil, no banntrach aig an robh sagart roimhe.

23 Agus teagaisgidh iad do m' shluagh-sa an dealachadh eadar naomh agus mi-naomh, agus bheir iad orra dealachadh a chur eadar an glan agus an neo-ghlan.

24 Agus ann an coi-stri seasaidh iad ann am breitheanas, bheir iad breith air do réir mo reachdan-sa; agus coimhididh iad mo lagh agus mo reachdan, ann am uile choimh-

thionalaibh, agus naomhaichidh iad
mo shàbaidean.
25 Agus cha d'thig iad dlù do
dhuine marbh gus iad féin a thruail-
leadh: ach air son màthar, no air
son mic, no air son nighinn, air son
bràthar, no air son peathar aig nach
robh fear, feudaidh iad iad féin a
thruailleadh.
26 Agus an déigh dha bhi air a
ghlanadh, àireamhaidh iad dha
seachd laithean.
27 Agus air an là san d'théid e
steach do 'n ionad naomh, do 'n
chùirt a stigh gu frithealadh anns
an ionad naomh, bheir e seachad
tabhartas peacaidh, deir an Tighearn
Dia.
28 Agus cha bhi oighreachd air
bith aca; is mise an oighreachd-san:
agus cha d'thoir sibh dhoibh sealbh
air bith ann an Israel; is mise àn
sealbh.
29 Ithidh iad an tabhartas-bìdh,
agus an tabhartas-peacaidh, agus an
tabhartas-easaontais; agus aca-san
bidh gach uile ni coisrigte ann an
Israel.
30 Agus bidh toiseach ceud thor-
aidh nan uile nithe, agus gach uile
thabhartas do gach seòrsa do 'r
tabhartais aig na sagairt: bheir sibh
mar an ceudna do 'n t-sagart tois-
each 'ur taoise, chum gu 'n d'thoir
e air a bheannachadh còmhnuidh a
ghabhail ann ad thigh.
31 Cha 'n ith an sagart do ni air
bith a dh' eugas leis féin, no bhios
reubta, ma 's eun no ainmhidh e.

CAIB. XLV.

MAR an ceudna 'nuair a roinneas
sibh le crannchur am fearann
mar oighreachd, bheir sibh tabhart-
as do 'n Tighearn, earrann naomh
do 'n fhearann: is e 'fhad cùig mìle
fichead *làmh-choille*, agus a leud
deich mìle: *bidh* so naomh na uile
chrìochaibh mu 'n cuairt.
2 Dheth so bidh air son an ionaid
naomha cùig ceud *air fad*, le cùig
ceud *air leud*, ceithir chearnach
mu 'n cuairt; agus leth-cheud làmh-
choille mu 'n cuairt, air son a dhlù-
hailtean.
3 An déigh an tomhais so toimh-
sidh tu ann am fad cùig mìle fich-
ead, agus ann an leud deich mìle,
agus an sin bidh an t-ionad naomh,
an t-àite ro-naomh.
4 Bidh a' chuid so do 'n fhearann
naomh do na sagairt, luchd-fritheal-
aidh an ionaid naomha, a thig dlù
chum fritheala dh do 'n Tighearn,
agus bidh e na ionad air son an tigh-
ean, agus na àite naomh air son an
naomh-ionaid.
5 Agus fòs cùig mìle fichead air
fad, agus deich mìle air leud bidh
aig na Lebhithich, luchd-frithealaidh
an tighe, air an son féin, mar sheilbh
air son fichead seòmar.
6 Agus orduichidh sibh mar
sheilbh na cathrach cùig mìle *làmh-
choille* air leud, agus cùig mìle
fichead air fad, thall fa chomhair
àite an ionaid naomha: bidh e aig
uile thigh Israeil.
7 Agus bidh aig an uachdaran air
an aon taobh, agus air an taobh eile
do chuibhrionn an ionaid naomha,
agus do sheilbh na cathrach, fa
chomhair cuibhrinn an ionaid
naomha, agus fa chomhair seilbh
na cathrach, o 'n taobh an iar, ris an
iar; agus o 'n taobh an ear, ris an
ear; agus bidh am fad thall fa
chomhair aon do na h-earrannaibh,
o 'n iomall shiar gus an iomall
shoir.
8 Anns an fhearann bidh a shealbh
ann an Israel, agus cha sàruich m
uachdarain-sa ni 's mò mo shluagh;
agus am fearann bheir iad do thigh
Israeil do réir am fineachan.
9 Mar so deir an Tighearn Dia,
Gu ma leòr leibh, O uachdarana Is-
raeil: cuiribh uaibh ainneart agus
creach, agus deanaibh breitheanas
agus ceartas, togaibh leibh 'ur n-ain-
tighearnas o m' shluagh-sa, deir an
Tighearn Iehobhah.
10 Bidh agaibh meighean coth-
romach, agus ephah chothromach,
agus bat cothromach.
11 Bidh an ephah agus am bat do
aon tomhas, air chor as gu 'n cum
am bat an deicheamh cuid do ho-
mer, agus an ephah an deicheamh
cuid do homer: bidh a thomhas do
réir an homer:
12 Agus bidh ann an secel fichead
gerah: fichead secel, cùig seceil
thar fhichead, cùig seceil deug, bidh
sin na mhaneh agaibh.
13 So an tabhartas a bheir sibh
uaibh; an seathamh cuid do ephah
a homer cruineachd, agus bheir sibh
an seathamh cuid do ephah a homer
eorna.
14 Do thaobh reachd na h-oladh,
am bat oladh, bheir sibh uaibh an
deicheamh cuid do bhat as a chòr,
is e sin homer dheich bhat; oir is
deich bait a ta ann an homer:
15 Agus aon uan as an treud, a
dà cheud, a h-ionaltradh reamhar
Israeil, air son tabhartais-bhìdh, agus
air son iobairt-loisgte, agus air son
thabhartas-sìth, chum réite dhean-

amh air an son, deir an Tighearn Dia.

16 Bheir uile shluagh an fhearainn an tabhartas so air son an uachdarain ann an Israel.

17 Agus buinidh e do 'n phrionnsa tabhartasa-loisgte, agus tabhartasa-bidh, agus tabhartasa-dibhe thoirt uaithe air na laithibh féill, agus air na gealaichibh nuadh, agus air na sàbaidibh, agus air uile ard fheillibh tighe Israeil: deasaichidh e 'n tabhartas-peacaidh, agus an tabhartas-bìdh, agus an tabhartas-loisgte, agus na tabhartasa-sìth, a dheanamh réite air son tighe Israeil.

18 Mar so deir an Tighearn Dia, Anns a' cheud *mhìos*, air a' cheud *là* do 'n mhìos, gabhaidh tu tarbh òg gun ghaoid, agus glanaidh tu an naomh-ionad.

19 Agus gabhaidh an sagart do fhuil na h-ìobairt pheacaidh, agus cuiridh e i air postaibh an tighe, agus air ceithir chearnaibh buinn na h-altarach, agus air postaibh geata na cùirt a stigh.

20 Agus mar sin ni thu air an t-seachdamh *là* do 'n mhìos, air son gach aon a théid air seachran, agus a ni gu h-amaideach; mar sin ni sibh réite air son an teampuill.

21 Anns a' cheud *mhìos*, air a' cheathramh là deug do 'n mhìos, bidh a' chàisg agaibh, féisd sheachd laithean, ithear aran gun ghoirteachadh.

22 Agus air an là sin deasaichidh am prionnsa air a shon féin, agus air son uile shluaigh an fhearainn, tarbh air son ìobairt pheacaidh.

23 Agus air seachd laithean na féisde deasaichidh e ìobairt-loisgte do 'n Tighearn, seachd tairbh, agus seachd reitheachan gun ghaoid, gach là, fad nan seachd laithean, agus meann do na gabhraibh gach là air son ìobairt-pheacaidh.

24 Agus deasaichidh e tabhartas-bìdh, eadhon ephah air son tairbh, agus ephah air son reithe, agus hin oladh air son ephah.

25 Anns an t-seachdamh *mìos*, air a' chùigeamh là deug do 'n mhìos, ni e do réir sin air féill nan seachd laithean, do réir an tabhartais pheacaidh, do réir na h-ofrail loisgte, agus do réir an tabhartais-bhìdh, agus do réir na h-oladh.

CAIB. XLVI.

MAR so deir an Tighearn Dia, Bidh geata na cùirt a stigh, a ta 'g amharc ris an aird' an ear, druidte na sé laithean oibre: ach air an t-sàbaid bidh e fosgailte, agus air là na ré nuaidh[a] bidh e fosgailte.

2 Agus théid an t-uachdaran a steach air slighe sgà-thigh' a' gheataidh an taobh a mach, agus seasaidh e aig ursann a' gheataidh, agus deasaichidh an sagart a thabhartasloisgte, agus a thabhartais-shìth, agus ni e aoradh aig stairsneich a' gheataidh: an sin théid e mach, ach cha druidear an geata gu an-moch.

3 Mar an ceudna ni sluagh an fhearainn aoradh aig dorus a' gheataidh so an làthair an Tighearna, air na sàbaidean, agus air na gealaichibh nuadha.

4 Agus is i an ìobairt-loisgte a bheir an t-uachdaran do 'n Tighearn air là na sàbaide, sè uain gun ghaoid, agus reithe gun ghaoid.

5 Agus is e an tabhartas-bìdh ephah air son reithe, agus an tabhartas-bìdh air son nan uan mar a bhios na chomas a thoirt uaithe, agus hin oladh air son ephah.

6 Agus air là na ré nuaidh bheir e tarbh òg gun ghaoid, agus sè uain, agus reithe: bithidh iad gun ghaoid.

7 Agus deasaichidh e tabhartasbìdh, ephah air son tairbh, agus ephah air son reithe: agus air son nan uan do réir mar a bhios na chomas, agus hin oladh air son ephah.

8 Agus 'nuair a théid an t-uachdaran a steach, théid e stigh air slighe sgà-thighe a' gheataidh, agus théid e mach air a shlighe sin.

9 Ach 'nuair a thig muinntir an fhearainn an làthair an Tighearna, anns na h-ard fhéillibh, esan a théid a steach air slighe a' gheataidh thuath gu aoradh, théid a mach air slighe a gheataidh dheas; agus esan a théid a steach air slighe a' gheataidh dheas, théid a mach air slighe a' gheataidh thuath: cha phill e air slighe a gheataidh air an deachaidh e steach, ach théid e mach thall fa chomhair.

10 Agus théid an t-uachdaran a steach nam meadhon, tra théid iad a steach; agus tra théid iad a mach, théid e mach.

11 Agus air na féillibh, agus air na h-ard-fhéillibh, is e an tabhartasbìdh ephah air son tairbh, agus ephah air son reithe, agus air son nan uan do réir a chomais, agus hin oladh air son ephah.

12 A nis tra dheasaicheas an

[a] *na gealaich ùir.*

t-uachdaran o' thoil féin ìobairt-loisgte, no tabhartais-shìth, gu toileach do 'n Tighearn, fosglar dha an sin an geata ta 'g amharc ris an aird an ear, agus ulmhaichidh e 'ìobairt-loisgte, agus a thabhartasa-sìth mar a rinn e air là na sàbaide: an sin théid e mach, agus an déigh dol a mach, druidear an dorus.

13 Ulmhaichidh tu gach là tabhartas-loisgte do 'n Tighearn, uan do 'n cheud bhliadhna gun ghaoid; ulmhaichidh tu e gach aon mhaduinn.

14 Agus ulmhaichidh tu tabhartas-bìdh air a shon gach aon mhaduinn, an séathamh cuid do ephah, agus an treas cuid do hin oladh, chum a mheasgadh leis a' mhìn-chruineachd; tabhartas-bìdh do ghnàth, le ordugh sìorruidh do 'n Tighearn.

15 Mar so ulmhaichidh iad an t-uan, agus an tabhartas bìdh, agus an ola gach aon mhaduinn mar ìobairt-loisgte ghnàthuichte.

16 Mar so deir an Tighearn Dia, Ma bheir an t-uachdaran tiolaca do aon air bith d' a mhacaibh, bidh a shealbh sin aig a mhacaibh, bidh a shealbh aca mar oighreachd.

17 Ach ma bheir e tiolaca d' a oighreachd do aon d' a sheirbhisich, an sin bidh e aige-san gu bliadhna na saorsa: na dhéigh sin pillidh e chum an uachdarain; ach bidh 'oighreachd aig a mhacaibh dhoibh féin.

18 A thuille air so cha ghabh an t-uachdaran do oighreachd an t-sluaigh le h-ainneart, a chum an tilgeadh a mach as an seilbh: ach bheir e d' a mhacaibh oighreachd as a sheilbh féin: a chum nach bi mo shluagh-sa air an sgapadh gach aon o 'sheilbh.

19 Na dhéigh sin thug e mi trìd an fhosglaidh a bha aig taobh a' gheataidh gu seòmraichean naomh nan sagart, a bha 'g amharc ri tuath; agus feuch, bha àit' an sin aig oisinn na h-aird an iar.

20 An sin thuirt e rium, So an t-àite sam bruich na sagairt an ìobairt-easaontais, agus an ìobairt-pheacaidh, far am fuin iad an tabhartas bìdh: a chum nach d'thoir iad a mach iad gus a' chùirt a mach, gus an sluagh a naomhachadh.

21 An sin thug e mach mi gus a' chùirt a mach, agus thug e orm gabhail seachad air ceithir oisinnibh na cùirte, agus feuch, *bha* cùirt anns gach aon oisinn do 'n chùirt.

22 Ann an ceithir oisinnibh na cùirte bha cùirtean ceangailte rithe, dà fhichead *làmh-choille* air fad, agus deich thar fhichead air leud: bha na ceithir oisinnean so do aon tomhas.

23 Agus bha aca balla mu 'n cuairt doibh nan ceithir, agus ionada bruich deanta fo 'n bhalla, mu 'n cuairt.

24 An sin thuirt e rium, Is iad so àiteachan na muinntir a bhruicheas, far am bruich luchd-frithealaidh an teampuill ìobairtean an t-sluaigh.

CAIB. XLVII.

NA dhéigh sin thug e mi rìs gu dorus an teampuill, agus feuch, bhrùchd uisgeachan a mach o ìochdar stairsneich an tighe ris an aird an ear: oir bha aghaidh an tighe ris an aird an ear, agus thàinig na h-uisgeachan a nuas fuidhe, o thaobh deas an tighe, air taobh mu dheas na h-altarach.

2 An sin thug e mach mi air slighe a' gheataidh mu thuath, agus thug e orm siubhal mu 'n cuairt air an t-slighe muigh gus an geata mach, air an t-slighe ta 'g amharc ris an aird an ear, agus, feuch, ruith uisgeachan a mach air an taobh deas.

3 Agus 'nuair a chaidh an duine aig an robh an t-sreang na làimh, a mach air slighe na h-aird an ear, thomhais e mìle làmh-choille, agus thug e mi roimh[a] na h-uisgeacha: bha na h-uisgeachan gu ruig na h-aobrana.

4 A rìs thomhais e mìle, agus thug e mi roimh na h-uisgeacha; bha na h-uisgeachan gu ruig na glùinean: a rìs thomhais e mìle, agus thug e mi roimh na h-uisgeacha; bha na h-uisgeachan gu ruig na leasraidh.

5 'Na dhéigh sin thomhais e mìle; agus bha e na shruth nach b' urra mi dol thairis: oir bha na h-uisgeachan air éirigh, uisgeachan air son snàmh annta, abhann nach feudta dol thairtè.

6 Agus thuirt e rium, Nach faca tu, a mhic an duine? an sin thug e leis mi, agus thug e orm pilleadh gu bruaich na h-aibhne[b].

7 A nis tra phill mi, feuch, air bruaich na h-aibhne bha ro-mhòran chraobh, air an taobh so, agus air an taobh eile.

8 An sin thuirt e rium, Tha na h-uisgeachan so ag imeachd a mach rathad na tìre soir, agus a dol sìos do 'n fhàsach, agus a dol a steach do 'n fhairge; tra bheirear iad a mach a chum na fairge, leighisear na h-uisgeachan.

[a] *tre.*

[b] *abhna.*

9 Agus tarlaidh, gach aon bheathach beo, a ta gluasad, taobh air bith gus an d'thig na h-aibhnichean, mairidh e beo agus bidh ro-mhòran éisg ann, a chionn gu 'n d'thig na h-uisgeachan so chuige: oir leighisear iad, agus mairidh gach ni beo far an d'thig an abhann.

10 Agus tarlaidh gu 'n seas na h-iasgairean oirre, o Engedi gu ruig Eneglaim; bidh iad nan ionad a sgaoileadh a mach lìon, bidh an iasg do réir an seòrsa, mar iasg na fairge mòire, ro-lìonmhor.

11 Ach a làthach, agus 'àiteachan fliucha cha bhi air an leigheas, bheirear iad thairis gu salann.

12 Agus air taobh na h-aibhne, air a bruaich, air an taobh so, agus air an taobh sin, fàsaidh na h-uile chraobhan air son bìdh, aig nach bi an duilleach air seargadh, no an toradh air a chaitheamh: bheir e mach toradh nuadh do réir a mhìosan, do bhrìgh gu 'n do shruth 'uisgeachan a mach o 'n ionad naomh, agus bidh a thoradh air son bìdh, agus a dhuilleach air son leighis.

13 Mar so deir an Tighearn Dia, So a' chrìoch leis an sealbhuich sibh am fearann do réir dà threubh dheug Israeil: bidh dà roinn aig Ioseph.

14 Agus sealbhaichidh sibh e, aon co maith r' a chéile: oir am fearann fo mu 'n do thog mise suas mo làmh, gu'n d'thugainn e do 'r n-aithrichibh, tuitidh oirbhse mar oighreachd.

15 Agus so crìoch an fhearainn air an taobh mu thuath, o 'n fhairge mhòir, slighe Hetloin, mar a théid daoine gu Sedad.

16 Hamat, Berotah, Sibraim, a ta eadar crìoch Dhamascuis agus crìoch Hamait; Hasarhaticon, a ta làimh ri iomall Haurain.

17 Agus o 'n fhairge bidh a' chrìoch aig Hasar-enan, crìoch Dhamascuis, agus an airde tuath air an taobh mu thuath, agus crìoch Hamait: agus so an taobh mu thuath.

18 Agus an taobh an ear toimhsidh sibh o Hauran, agus o Dhamascus, agus o Ghilead, agus o fhearann Israeil làimh ri Iordan, o 'n chrìch gu ruig an fhairge 'n ear: agus so an taobh an ear.

19 Agus an taobh dheas mu dheas o Thamar, gu uisgeacha na strì ann an Cades, an sruth gus an fhairge mhòr: agus so an taobh deas mu dheas.

20 An taobh an iar mar an ceudna bidh aig an fhairge mhòir o 'n iomall, gus an d'thig duine nall fa chomhair Hamait: so an taobh an iar.

21 Mar so roinnidh sibh am fearann so dhuibh, do réir fhineachan Israeil.

22 Agus tarlaidh gu 'n roinn sibh e le crannchur air son oighreachd dhuibh féin, agus do na coigrich a bhios air chuairt 'n 'ur measg, a ghineas clann 'nur measg: agus bidh iad dhuibh mar gu 'm biodh iad air am breth san dùthaich am measg cloinne Israeil; bidh oighreachd aca maille ruibh, am measg fhineachan Israeil.

23 Agus tarlaidh, anns an treubh anns am bi an coigreach air chuairt, an sin gu 'n d'thoir sibh dha 'oighreachd, deir an Tighearn Dia.

CAIB. XLVIII.

ANIS is iad so ainmean nan treubh, o 'n cheann mu thuath gu iomall slighe Hetloin, mar a théid neach gu Hamat, Hasarenan, crìoch Dhamascuis mu thuath, gu iomall Hamait, (oir is iad so a thaobhan an ear agus an iar) bidh aon roinn aig Dan.

2 Agus làimh ri crìch Dhain, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Aser.

3 Agus làimh ri crìch Aseir, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Naphtali.

4 Agus làimh ri crìch Naphtali, o'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Manaseh.

5 Agus làimh ri crìch Mhanaseh, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Ephraim.

6 Agus làimh ri crìch Ephraim, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Reuben.

7 Agus làimh ri crìch Reuben, o'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Iudah.

8 Agus làimh ri crìch Iudah, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, bidh tabhartas a bheir sin seachad, cùig mìle fichead *làmh-choille* air leud, agus air fad mar aon do na h-earrannaibh eile, o'n taobh an ear gus an taobh an iar, agus bidh an t-ionad naomh na mheadhon.

9 An tabhartas a bheir sibh seachad do 'n Tighearn, bidh e cùig mìle fichead *làmh choille* air fad, agus deich mìle *làmh-choille* air leud.

10 Agus air an son-san, air son nan sagart, bidh an tabhartas naomh so, ris an airde tuath, cùig mìle fichead *làmh choille air fad*, agus ris an aird an iar, deich mìle *làmh-*

choille air leud, agus ris an aird an ear, deich mìle *làmh-choille* air leud, agus ris an airde deas, cùig mìle fichead *làmh-choille* air fad, agus bidh ionad naomh an Tighearna na mheadhon.

11 Bidh e air son nan sagart a ta naomhaichte, do mhacaibh Shadoic, a choimhid an ni a dh' earb mise riu, nach deachaidh air seachran an uair a chaidh clann Israeil air seachran, mar a chaidh na Lebhithich air seachran.

12 Agus is ro-naomh dhoibh-san tabhartas so an fhearainn, làimh ri crìch nan Lebhitheach.

13 Agus thall fa chomhair crìche nan sagart, bidh aig na Lebhithich cùig mìle fichead *làmh-choille* air fad, agus deich mìle *làmh-choille* air leud; is e am fad uile cùig mìle fichead *làmh-choille*, agus an leud deich mìle.

14 Agus cha reic iad deth, ni mò ni iad a mhalairt, no bheir iad uatha ceud thoradh an fhearainn: oir tha e naomh do 'n Tighearn.

15 Agus bidh na cùig mìle *làmh-choille* ta air am fàgail anns an leud, thall fa chomhair nan cùig mìle fichead, na ionad nach bi naomh, air son a' bhaile, air son còmhnuidh, agus air son dlù-bhailtean, agus bidh am baile na mheadhon.

16 Agus so a thoimhsean, an taobh mu thuath ceithir mìle agus cùig ceud, agus an taobh mo dheas ceithir mìle agus cùig ceud, agus air an taobh an ear ceithir mìle agus cùig ceud, agus an taobh an iar ceithir mìle agus cùig ceud.

17 Agus bidh dlù-bhailtean na cathrach ris an airde tuath dà cheud agus leth-cheud, agus ris an airde deas dà cheud agus leth-cheud, agus ris an aird an ear dà cheud agus leth-cheud, agus ris an aird an iar dà cheud agus leth-cheud.

18 Agus bidh a' chuid eile air leud, thall fa chomhair tabhartais a' chuibhrinn naomha, deich mìle ris an taobh an ear, agus deich mìle ris an taobh an iar: agus bidh e thall fa chomhair tabhartais a' chuibhrinn naomha, agus bidh a chinneas mar lòn do luchd-frithealaidh na cathrach.

19 Agus ni a' mhuinntir a fhrithealas do 'n bhaile fritheàladh dha as uile threubhaibh Israeil.

20 Is e an tabhartas uile cùig mìle fichead, le cùig mìle fichead: bheir sibh seachad an tabhartas naomh ceithir chearnach, maille ri seilbh na cathrach.

21 Agus bidh a' chuid eile air son an uachdarain, air an taobh so, agus air an taobh eile, do 'n tabhartas naomh, agus do sheilbh na cathrach thall fa chomhair nan cùig mìle fichead do 'n tabhartas leth ris a' chrìch an ear, agus an taobh an iar thall fa chomhair nan cùig mìle fichead leth ris a' chrìch air iar, thall fa chomhair nan cuibhrionn air son an uachdarain, agus bidh e so na thabhartas naomh, agus bidh naomh-ionad an teampuill na mheadhon.

22 An déigh seilbh nan Lebhitheach, agus seilbh na cathrach, bidh sin anns a' mheadhon aig an uachdaran, eadar crìoch Iudah agus crìoch Bheniamin, bidh so aig an uachdaran.

23 Do thaobh na codaich eile do na treubhan o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, bidh aon *roinn* aig Beniamin.

24 Agus làimh ri crìch Bheniamin, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Simeon.

25 Agus làimh ri crìch Shimeoin, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Isachar.

26 Agus làimh ri crìch Isachair, o'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Sebulun.

27 Agus làimh ri crìch Shebuluin, o 'n taobh an ear gus an taobh an iar, aon aig Gad.

28 Agus làimh ri crìch Ghaid, aig an taobh deas mu dheas, bidh a' chrìoch o Thamar, eadhon gu uisgeachan na strì ann an Cades, gus an abhainn leth ris an fhairge mhòir.

29 So am fearann a roinneas sibh le crannchur do threubhan Israeil air son oighreachd, agus so na cuibhrinn aca, deir an Tighearn Dia.

30 Agus so dol a mach na cathrach air an taobh mu thuath, ceithir mìle agus cùig ceud tomhas.

31 Agus bidh geatachan na cathrach do réir ainmean threubhan Israeil, trì geatacha ris an airde tuath; aon gheata do Reuben, aon gheata do Iudah, aon gheata do Lebhi.

32 Agus air an taobh an ear ceithir mìle agus cùig ceud: agus trì geatacha; aon gheata do Ioseph, aon gheata do Bheniamin, aon gheata do Dhan.

33 Agus air an taobh mu dheas ceithir mìle agus cùig ceud tomhas: agus trì geatachan; aon gheata do Shimeon, aon gheata do Isachar, aon gheata do Shebulun.

34 Air an taobh an iar ceithir mìle agus cùig ceud, le 'n trì gheat-

ichaibh; aon gheata do Ghad, aon gheata do Aser, aon gheata do Naphtali.
35 Bha e mu 'n cuairt ochd mile deug *tomhas*: agus bidh mar ainm air a' chathair o 'n là sin, A ta an Tighearn an sin.

DANIEL.

CAIB. I.

ANNS an treas bliadhna do linn
Iehoiacim righ Iudah, thàinig
Nebuchadnesar righ Bhabiloin gu Ierusalem, agus chuairtich e le feachd
e.
2 Agus thug an Tighearn Iehoiacim righ Iudah d'a làimh, le cuid do
shoithichibh tighe Dhé, a thug e gu
tìr Shìnair, gu tigh a dhé: seadh thug
e na soithichean gu tigh-taisg a dhé.
3 Agus labhair an righ ri Aspenas uachdaran a chaillteanach, gu 'n
d'thugadh e leis cuid do chloinn Israeil, agus do shliochd an righ, agus
do na prionnsachaibh,
4 Clann air nach robh ciuram air
bith, ach a bha maiseach, agus foghluimte anns na h-uile ghliocas, agus
fiosrach ann an eòlas, agus seòlta air
ealuidh, agus a bha comasach air
seasamh ann an lùchairt an righ,
agus d' am feudadh iad foghlum
agus teanga nan Caldéach a theagasg.
5 Agus dh' orduich an righ dhoibh
lòn latha il do bhiadh an righ, agus
do'n fhìon a bha e 'g òl: mar sin 'g
an àrachadh tri bliadhna, a chum gu
seasadh iad an ceann na h-aimsire sin
an làthair an righ.
6 A nis am measg na muinntir so
bha, do chloinn Iudah, Daniel, Hananiah, Misael, agus Asariah:
7 D' an d'thug uachdaran nan
caillteanach ainmean: oir thug e air
Daniel *mar ainm* Beltesasar, agus
air Hananiah Sadrach; agus air
Misael Mesach; agus air Asariah
Abednego.
8 Ach ghabh Daniel rùn na
chrìdhe nach truailleadh se e féin
leis a' chuibhrionn do bhiadh an
righ, no leis an fhìon d' an d' òl e:
uime sin ghuidh e air uachdaran
nan caillteanach, nach biodh e air a
shalchadh.
9 A nis thug Dia do Dhaniel
deagh ghean agus caoimhneas gràdhach o uachdaran nan caillteanach.
10 Agus thuirt uachdaran nan
caillteanach ri Daniel, Tha eagal orm
roimh mo thighearn an righ, a dh'
orduich 'ur biadh agus 'ur deoch:
oir ciod uime am faiceadh e 'ur
n-aghaidhean ni 's measa coslas na
chlann eile d'ur seòrsa? an sin cuiridh sibh mise ann an cunthart mo
chinn o'n righ.
11 Agus sin thuirt Daniel ri Melsar, a chuir uachdaran nan caillteanach os cionn Dhanieil, Hananiah,
Mhisaeil agus Asariah,
12 Dearbh do sheirbhisich guidheam ort, deich laithean, agus thugar
dhuinn peasair ri h-itheadh, agus
uisge r'a òl.
13 An sin amhaircear air ar n-aghaidhean ann ad làthair-sa, agus air
aghaidh na cloinne ta 'g itheadh do
chuibhrionn bìdh an righ: agus mar
a chithear ceart duit, buin ri d'
sheirbhisich.
14 Is amhuil a dh' aontaich e leo
anns a' chùis so, agus dhearbh e iad
deich laithean.
15 Agus an ceann dheich laithean
bha dreach an aghaidhean ni bu
mhaisiche agus ni bu shultmhoire na
an uile chlann a dh' ith an cuibhrionn do bhiadh an righ.
16 Mar so thug Melsar air falbh
cuibhrionn am bìdh, agus am fìon
bu chòir dhoibh òl; agus thug e
dhoibh peasair.
17 Do thaobh nan ceathrar chloinne
so, thug Dia dhoibh eòlas agus
tuigse anns na h-uile fhoghlum
agus ghliocas: agus bha tuigs' aig
Daniel anns na h-uile sheallanaibh
agus bhruadaraibh.
18 A nis aig ceann nan laithean,
anns an d' thubhairt an righ gu 'n
d'thugadh e steach iad, an sin thug
uachdaran nan caillteanach a steach
iad an làthair Nebuchadnesair.
19 Agus rinn an righ còmhradh
riu; agus nam measg uile cha d'
fhuaradh aon cosmhuil ri Daniel,
Hananiah, Misael, agus Asariah:
air an aobhar sin sheas iad fa chomhair an righ.
20 Agus anns na h-uile ghnothaichibh gliocais agus tuigse a dh'
fhiosraich an righ dhiubh, fhuair e
iad deich uairean ni b'fhearr na na
h-uile dhruidhean *agus* speuradairean a bha na rioghachd uile.

21 Agus mhair Daniel gu ceud bhliadhna righ Chiruis.

CAIB. II.

AGUS anns an dara bliadhna do linn Nebuchadnesair, bhruadair Nebuchadnesar bruadar, leis an robh 'inntinn air a buaireadh, agus dhealuich a chadal ris.

2 An sin dh' àithn an righ na druidhean, agus na speuradairean, agus an luchd-fiosachd, agus na Caldéich a ghairm, a dh'fheuchainn do 'n righ a bhruadair: mar sin thàinig iad, agus sheas iad an làthair an righ.

3 Agus thuirt an righ riu, Bhruadair mi bruadar, agus bha m' inntinn air a buaireadh a dh' fhaotuinn fios a' bhruadair.

4 An sin labhair na Caldéich ris an righ anns a' *chànuin* Shiriaich, O a righ, mair beo gu bràth: innis do d' sheirbhisich am bruadar, agus feuchaidh sinne a bhrìgh.

5 Fhreagair an righ agus thuirt e ris na Caldéich, Tha an ni air dol as m' aire; mur d'thoir sibhse fios dhomh air a' bhruadar le 'bhrìgh, gearrar sibh 'nur bliogh dibh, agus nithear 'ur tighean nan dùn aolaich.

6 Ach ma dh' fheuchas sibh am bruadar agus a bhrìgh, gheibh sibh uamsa tiolacan agus duais, agus onoir mhòr: uime sin feuchaibh dhomh am bruadar agus a bhrìgh.

7 Fhreagair iadsan a rìs, agus thubhairt iad, Innseadh an righ d'a sheirbhisich am bruadar, agus feuchaidh sinne a bhrìgh.

8 Fhreagair an righ agus thubhairt e, Tha fios agam gu deimhin gu 'm b' àill leibh ùine fhaotainn, a chionn gu bheil sibh a' faicinn gu bheil an ni air dol as m' aire.

9 Ach mur d'thoir sibh fios dhomh air a' bhruadar, *cha 'n 'eil ach an* aon bhreith dhuibh: oir dh' ulmhaich sibh briathran breugach agus truaillidh gu labhairt am làthair-sa, gu atharrachadh na h-aimsire: uime sin innsibh dhomh am bruadar, agus aithnichidh mi gur urradh sibh a bhrìgh fheuchainn dhomh.

10 Fhreagair na Caldéich ann am fianuis an righ, agus thubhairt iad, Cha 'n 'eil duine air an talamh a's urradh gnothach an righ fhoillseachadh: air an aobhar sin cha' 'n 'eil righ, no tighearn, no fear-riaghlaidh a dh'iarr an leithide so do nithibh air aon druidh, no speuradair, no Caldéach.

11 Agus is ni deacair a ta an righ ag iarruidh, agus cha 'n 'eil aon air bith eile a's urradh 'fheuchainn fa chomhair an righ, ach na dée aig nach 'eil an còmhnuidh maille ri feoil.

12 Air an aobhar so bha 'n righ ann am feirg, agus ann an teas-chorruich, agus dh'àithn e uile dhaoine glice Bhabiloin a mhilleadh.

13 Agus chaidh an t-ordugh a mach gu 'm biodh na daoine glice air am marbhadh, agus dh'iarr iad Daniel agus a chompanaich gu bhi air am marbhadh.

14 An sin fhreagair Daniel le comhairle agus le gliocas, Arioch, ceann-feadhna freiceadain an righ, a chaidh a mach a mharbhadh dhaoine glice Bhabiloin.

15 Fhreagair e agus thubhairt e ri Arioch ceann-feadhna an righ, C'ar son a tha 'n t-ordugh co dian o'n righ? An sin dh'innis Arioch a' chùis do Dhaniel.

16 An sin chaidh Daniel a steach, agus ghuidh e air an righ gu 'n d'thugadh e dha ùine, agus gu feuchadh e do 'n righ a' bhrìgh.

17 An sin chaidh Daniel g'a thigh, agus dh'innis e a' chùis do Hananiah, Mhisael, agus Asariah, a chompanaich;

18 A chum gu 'n iarradh iad tròcair air Dia nèimhe mu thimchioll na dìomhaireachd so; a chum nach bàsaicheadh Daniel agus a chompanaich leis a' chuid eile do dhaoine glice Bhabiloin.

19 An sin bha an dìomhaireachd air a foillseachadh do Dhaniel ann an sealladh san oidhche: an sin bheannuich Daniel Dia nèimhe.

20 Fhreagair Daniel agus thubhairt e, Beannuichte gu robh ainm Dhia gu saoghal nan saoghal: oir is leis-san gliocas agus cumhachd.

21 Agus atharraichidh e na h-amanna, agus na h-aimsirean: atharraichidh e righrean, agus cuiridh e suas righrean: bheir e gliocas do'n ghlic, agus eòlas dhoibhsan d'an aithne tuigse.

22 Foillsichidh e na nithe domhain agus dìomhair: is aithne dha ciod a ta san dorchadas, agus tha an solus a chòmhnuidh maille ris.

23 Bheirim buidheachas agus cliù dhuit, O thusa, a Dhia m' aithrichean, a thug dhomh gliocas agus cumhachd, agus a thug fios duinn a nis air an ni a dh'iarr sinn ort: oir thug thu fios duinn a nis air gnothach an righ.

24 Uime sin chaidh Daniel a steach gu Arioch, a shonraich an righ gu

aoine glice Bhabiloin a mhilleadh :
haidh e agus labhair e mar so ris,
Na sgrios daoine glice Bhabiloin :
hoir mise steach ann am fianuis an
igh, agus feuchaidh mi do 'n righ an
eadh.
25 An sin thug Arioch a stigh
Daniel ann am fianuis an righ gu
uath, agus thubhairt e mar so ris,
Fhuair mi duine do bhraighdibh Iu-
dah, a bheir fios do 'n righ air an
t-seadh.
26 Fhreagair an righ, agus thubh-
airt e ri Daniel, d' am b' ainm Bel-
tesasar, An urradh thusa fios a thoirt
domh air a' bhruadar a chunnaic mi,
agus air a bhrìgh ?
27 Fhreagair Daniel ann am fian-
uis an righ, agus thubhairt e, An
dìomhaireachd a dh'iarr an righ cha
'n urradh na daoine glice, na speur-
adairean, na druidhean, no an luchd-
fiosachd fheuchainn do 'n righ ;
28 Ach tha Dia ann an nèamh a
dh'fhoillsicheas nithe dìomhair, agus
a ta toirt fios do Nebuchadnesar
ciod a thachras anns na laithibh
deireannach. Do bhruadar, agus
aislinge do chinn air do leabaidh, is
i ad so iad :
29 (Do d' thaobhsa, O a righ,
thàinig do smaointe ann ad aire air
do leabaidh, na nithe bha ri tachairt
na dhéigh so, agus tha esan a
dh'fhoillsicheas nithe dìomhair a'
toirt fios duit ciod a thig gu crìch.
30 Ach do m' thaobhsa, cha 'n 'eil
an dìomhaireachd so air a leigeadh
ris domh air son gliocais air bith a ta
agam thar aon *duine* beo, ach air an
son-san a ni a' bhrìgh aithnichte do 'n
righ ; agus a chum gu 'm biodh fios
agad-sa air smaointe do chridhe :)
31 Chunnaic thusa, O a righ, agus
feuch iomhaigh mhòr : sheas an
ìomhaigh mhòr so, aig an robh deal-
radh oirdheirc, fa d' chomhair, agus
bha a dreach uamhasach.
32 Bha ceann na h-ìomhaigh so do
òr fìnealta, a h-uchd agus a làmha
do airgiod, a brù agus a sléisde do
umha,
33 A lurganna do iarunn, a cas-
an [a], cuid dà iarunn, agus cuid do
chré.
34 Chunnaic thu gus an robh clach
air a gearradh a mach gun làmhan, a
bhuail an ìomhaigh air a casan a bha
do iarunn agus do chré, agus a bhris
nam bloighdibh iad.
35 An sin bha an t-iarunn, a' chré,
an umha, an t-airgiod agus an t-òr,
air am briseadh nam bloighdibh le
chéile, agus dh'fhàs iad cosmhuil ri
moll nan urlar-bualaidh anns an
t-samhra, agus thug a' ghaoth air
falbh iad, air chor as nach d'fhuar-
adh àite sam bith dhoibh : agus
dh'fhàs a' chlach a bhuail an ìomh-
aigh na sliabh mòr, agus lion i an
talamh uile.
36 So am bruadar ; agus innsidh
sinn a bhrìgh ann an làthair an
righ.
37 O a righ, is righ os cionn righ-
rean thusa : oir thug Dia nèimhe
dhuit rioghachd, cumhachd, agus
neart, agus glòir.
38 Agus c' àit air bith am bheil
clann nan daoine a' gabhail còmh-
nuidh, beathaichean na machrach,
agus eunlaith an athair, thug e do
d' làimh-sa, agus rinn e uachdaran
diot os an cionn uile ; is tusa an
ceann so do òr.
39 Agus ann ad dhéigh-sa éiridh
rioghachd eile, ni 's lugha na thusa,
agus treas rioghachd eile do umha,
aig am bi uachdranachd os cionn an
domhain uile.
40 Agus bidh an ceathramh riogh-
achd làidir mar iarunn : amhuil a
bhriseas iarunn ann am bloighdibh,
agus a chlaoidheas e na h-uile nithe :
agus amhuil iarunn a bhriseas iad so
uile, brisidh i ann am bloighdibh,
agus bruthaidh.
41 Agus mar a chunnaic thu na
casan agus na meoir, cuid do chré
a' chriadhair, agus cuid do iarunn,
bidh an rioghachd air a roinn, ach
bidh innte do neart an iaruinn, ann
a' mheud as a chunnaic thu an t-iar-
unn air a mheasgadh le cré làth-
aiche.
42 Agus mar a bha meoir nan cas,
cuid do iarunn, agus cuid do chré ;
bidh cuid d' an rioghachd làidir,
agus cuid briste.
43 Agus mar a chunnaic thu iar-
unn air a mheasgadh le cré làth-
aiche, measgaidh iadsan iad féin le
sìol dhaoine : ach cha ghreimich iad
r'a chéile, amhuil mar nach gabh
iarunn tàthadh ri cré.
44 Agus ann an laithibh nan righ-
rean so, cuiridh Dia néimh suas
rioghachd nach d'théid gu sìorruidh
a sgrios : agus cha bhi an rioghachd
air a fàgail aig sluagh eile, *ach* bris-
idh i nam bloighdibh, agus caithidh
i na rioghachdan so uile, agus seas-
aidh i gu sìorruidh.
45 Ann a' mheud as gu facadh tu
gu 'n robh a' chlach air a gearradh a
mach as an t-sliabh as eugmhais

[a] *troidhean.*

làmhan, agus gu'n do bhris i nam bloighdibh an t-iarunn, an umha, a' chrè, an t-airgiod agus an t-or; thug an Dia mòr fios do'n righ ciod a thig gu crìch na dhéigh so: agus tha am bruadar cinnteach, agus a bhrìgh dearbhta.

46 An sin thuit an righ Nebuchadnesar air 'aghaidh, agus thug e urram do Dhaniel, agus dh'àithn e gu 'n d'thugadh iad dha tabhartas agus boltrach cùbhraidh.

47 Fhreagair an righ Daniel, agus thubhairt e, Gu firinneach is e bhur Dia-sa Dia nan dée, agus Tighearn nan righrean, agus fear-foillseachaidh nithe diomhair, air dhuitse bhi comasach an diomhaireachd so fhoillseachadh.

48 An sin rinn an righ duine mòr do Dhaniel, agus thug e dha mòran thiolaca luachmhor, agus rinn e fear-riaghlaidh dheth os cionn mhòr-roinn Bhabiloin uile, agus ceannard air na h-uachdarain os cionn uile dhaoine glice Bhabiloin.

49 An sin dh'iarr Daniel air an righ, agus chuir e Sadrach, Mesach, agus Abednego os cionn ghnothaichean mhòr-roinn Bhabiloin: ach shuidh Daniel ann an gearr an righ.

CAIB. III.

RINN Nebuchadnesar an righ iomhaigh òir, a bha tri fichead làmh-choille air airde, agus sè làmhacoille air leud chuir e suas i ann am machair Dhura, ann am mòr-roinn Bhabiloin.

2 An sin chuir Nebuchadnesar an righ fios a chum gu'n cruinnichte le chéile na prionnsachan, na fir-riaghlaidh, agus na cinn-fheadhna, na breitheachan, luchd-coimhid an ionmhais, na comhairlich, na fir-lagha, agus uile luchd-riaghlaidh nam mòr-roinn, gu teachd a chum coisreagaidh na h-iomhaigh a chuir Nebuchadnesar an righ suas.

3 An sin bha na prionnsachan, na fir-riaghlaidh, na cinn-fheadhna, na breitheachan, luchd-coimhid an ionmhais, na comhairlich, na fir-lagha, agus uile luchd-riaghlaidh nam mòr-roinn air an cruinneachadh le chéile, chum coisreagaidh na h-iomhaigh a chuir Nebuchadnesar an righ suas, agus sheas iad fa chomhair na h-iomhaigh a chuir Nebuchadnesar suas.

4 An sin ghlaodh fear-éighich gu h-ard, Dhuibhse ta e air 'àithneadh, O shluagh, fhineacha, agus a theanganna,

5 Ciod air bith àm an cluinn sibh fuaim na trompaid, an fheadain, na clàrsaich, sacbuit, saltair, dulsimeir agus na h-uile seòrsa ciuil, gu'n tuit sibh sìos, agus gu'n d'thoir sibh aoradh do 'n iomhaigh òir a chuir an righ Nebuchadnesar suas.

6 Agus co air bith nach strìochd sìos, agus nach dean aoradh, tilgear e san uair sin féin ann am builsgean àmhuinn theintich dhian-loisgich.

7 Uime sin anns an àm sin, an uair a chuala an sluagh uile fuaim na trompaid, an fheadain, na clàrsaich, sacbuit, saltair, agus na h-uile seòrsa ciuil, thuit an sluagh uile, na fineacha, agus na teanganna, sìos, agus thug iad aoradh do'n iomhaigh òir a chuir an righ Nebuchadnesar suas.

8 Air an aobhar sin, anns an àm sin thàinig Caldéich àraid am fagus, agus rinn iad casaid air na h-Iudhaich.

9 Labhair iad, agus thubhairt iad ris an righ Nebuchadnesar, O a righ mair beo gu bràth.

10 Thug thusa, O a righ, ordugh gu'n deanadh gach aon a chluinneadh fuaim na trompaid, an fheadain, na clàrsaich, sacbuit, saltair, agus dulsimeir, agus na h-uile seòrsa ciuil, strìochdadh agus aoradh do'n iomhaigh òir:

11 Agus cò air bith nach strìochd sios, agus nach dean aoradh, gu'm biodh e air a thilgeadh ann am builsgean àmhuinn theintich dhian-loisgich.

12 Tha Iudhaich àraid, a chuir thu os cionn ghnothaichean mhòr-roinn Bhabiloin, Sadrach, Mesach, agus Abednego: cha d'thug na daoine so, O a righ, meas ortsa, cha 'n 'eil iad a' deanamh seirbhis do d' dhéibh, no toirt aoraidh do'n iomhaigh òir a chuir thu suas.

13 An sin dh'àithn Nebuchadnesar, na fheirg, agus na chorruich, Sadrach, Mesach, agus Abednego a thoirt chuige: an sin thug iad na daoine so ann an làthair an righ.

14 Labhair Nebuchadnesar, agus thuirt e riu, Am bheil so fior, O Shadraich, a Mhesaich, agus Abednego? nach 'eil sibhse toirt seirbhis do m' dhéibhsa, no toirt aoraidh do'n iomhaigh òir a chuir mi suas?

15 A nis ma bhios sibh deas ge b'e air bith àm anns an cluinn sibh fuaim na trompaid, an fheadain, na clàrsaich, sacbuit, saltair, agus dulsimeir, agus na h-uile seòrsa ciuil, gu strìochdadh sìos, agus aoradh a dheanamh do'n iomhaigh a rinn mise, *is maith:* ach mur dean sibh aoradh, tilgear sibh anns a' cheart

air sin ann am builsgean àmhuinn
teintich dhian-loisgich; agus cò an
Dia sin a's urradh 'ur tearnadh as
mo làmhan-sa?
16 Fhreagair Sadrach, Mesach,
agus Abednego, agus thubhairt iad
ris an righ, O Nebuchadnesar, cha
n 'eil suim againne freagradh a
thoirt duit anns a' chùis so.
17 Ma 's ann mar sin a bhitheas,
tha ar Dia-ne, d'am bheil sinn a'
toirt seirbhis, comasach air ar saor-
adh o'n àmhuinn theintich dhian-
loisgich, agus ni e ar saoradh as do
làimh-sa, O a righ.
18 Ach mur dean, biodh fios agad,
O a righ, nach d'thoir sinn seirbhis
do d' dhéibh, no aoradh do 'n ìomh-
aigh òir a chuir thu suas.
19 An sin bha Nebuchadnesar làn
do chorruich, agus bha dreach a
ghnùise air caochladh an aghaidh
Shadraich, Mhesaich agus Abednego;
labhair agus dh'àithn e gu'n teasaich-
eadh iad an àmhuinn seachd uaire
ni bu mhò na bu ghnàth leo a teas-
achadh.
20 Agus dh'àithn e do na daoine
bu treise na fheachd Sadrach, Mes-
ach agus Abednego a cheangal, agus
a thilgeadh do'n àmhuinn theintich
dhian-loisgich.
21 An sin cheangladh na daoine
so nan còtaichibh, nan triusaibh,
agus nan ceann-eudaichidh, agus
nan eudaichibh *eile*, agus thilgeadh
iad ann am meadhon na h-àmhuinn
theintich dhian-loisgich.
22 Air an aobhar sin, a chionn
gu'n robh àithne an righ ro-theànn,
agus an àmhuinn ro-theith, mharbh
lasair an teine na daoine sin a thog
suas Sadrach, Mesach agus Abedne-
go.
23 Agus thuit an triuir dhaoine
so, Sadrach, Mesach agus Abednego
sìos ceangailte ann am builsgean na
h-àmhuinn theintich dhian-loisg-
ich.
24 An sin bha an righ Nebuchad-
nesar làn uamhainn, agus dh'éirich e
suas ann an deifir, agus labhair e,
agus thubhairt e r'a chomhairlich,
Nach do thilg sinn triuir dhaoine
ceangailte do mheadhon an teine?
Fhreagair iadsan agus thuirt iad ris
an righ, Is fior, O a righ.
25 Fhreagair esan agus thubhairt
e, Feuch, chi mi ceathrar dhaoine
fuasgailte, a' coiseachd ann am
meadhon an teine, agus cha 'n 'eil
dochann sam bith orra, agus tha
coslas a' cheathramh mar mhac Dé.
26 An sin thàinig Nebuchadnesar
dlù do bheul na h-àmhuinn theintich
dhian-loisgich, agus labhair e, ag
ràdh, A Shadraich, Mhesaich agus
Abednego, òglacha an Dé a's airde,
thigibh a mach, agus thigibh an so.
An sin thàinig Sadrach, Mesach agus
Abednego a mach a meadhon an
teine.
27 Agus chunnaic na prionnsach-
an, na h-uachdarain, agus na cinn-
fheadhna, agus comhairlich an righ,
a bha cruinn an ceann a' chéile, na
daoine so, nach robh cumhachd air
bith aig an teine air an corpaibh, ni
mò bha fuiltean d' an ceann dàithte,
no an còtaichean air an caochladh,
no boladh an teine dhiubh.
28 An sin labhair Nebuchadnesar,
agus thubhairt e, Gu ma beannuichte
gu robh Dia Shadraich, Mhesaich
agus Abednego, a chuir a nuas 'aing-
eal, agus a shaor 'oglaich a chuir an
dòchas ann, agus a chuir an agh-
aidh focail an righ, agus a thug
seachad an cuirp a chum nach tug-
adh iad seirbhis no aoradh do dhia
air bith, ach an Dia féin.
29 Uime sin tha mise a' toirt
teann-orduigh, gu'm bi gach sluagh,
cinneach, agus teanga, a labhras ni
sam bith air dhochair an aghaidh
Dhé Shadraich, Mhesaich agus Abed-
nego, air an gearradh nam bloighd
ibh, agus an tighean air an deanamh
nan dùn aolaich, a chionn nach 'eil
Dia air bith eile ann a's urradh
tearnadh air an dòigh so.
30 An sin dh'arduich an righ Sad-
rach, Mesach agus Abednego ann
am mòr-roinn Bhabiloin.

CAIB. IV.

NEBUCHADNESAR an righ
chum nan uile shluagh, fhin-
eacha agus theanganna ta chòmh-
nuidh air an talamh uile: Gu meud-
aichear sìth dhuibh.
2 Chunnacas ceart dhomhsa gu'n
cuirinn an céill na comharan agus
na mìorbhuilean a dh'oibrich an
t-àrd Dhia do m' thaobh.
3 Cia mòr a chomharan! agus cia
cumhachdach a mhìorbhuilean! a
rioghachd-san is rioghachd shìor-
ruidh i, agus tha 'uachdranachd o
linn gu linn.
4 Bha mise Nebuchadnesar gu
suaimhneach ann am thigh, agus gu
h-àluinn [b] ann am lùchairt:
5 Chunnaic mi bruadar a chuir
eagal orm, agus rinn mo smaointe
air mo leabaidh, agus aislinge mo
chinn mo bhuaireadh.

[b] *dosrach*. Chald.

6 Uime sin thug mi teann-ordugh
uile dhaoine glic Bhabiloin a thoirt
a steach a' m' fhianuis, a chum gu'n
d'thugadh iad fios domh air brìgh a'
bhruadair.
7 An sin thàinig a steach na
druidhean, na speuradairean, na Cal-
déich, agus na fiosaichean: agus
dh'innis mi am bruadar nan làthair;
ach cha d'thug iad fios dhomh air a
bhrìgh.
8 Ach mu dheire thàinig Daniel a
steach a' m' làthair, (d' am b' ainm
Beltesasar, do réir ainme mo dhé-sa,
agus anns am bheil spiorad nan dée
naomh) agus na làthair-san dh'innis
mi am bruadar, *ag ràdh*,
9 O Bheltesasair, thusa a's airde
do na druidhibh, a chionn gu bheil
fios agam gu bheil spiorad nan dée
naomh annad-sa, agus nach cuir
diomhaireachd air bith dragh ort,
innis domh sealladh mo bhruadair a
chunnaic mi, eadhon a bhrìgh.
10 Mar so bha aislinge mo chinn
air mo leabaidh, Chunnaic mi, agus,
feuch, craobh ann am meadhon na
talmhainn, agus bha a h-airde mòr.
11 Dh'fhàs a' chraobh, agus bha
i làidir, agus ràinig a h-airde gu
nèamh, agus a sealladh gu crìch na
talmhainn uile.
12 Bha a duilleach maiseach, agus
a toradh pailt, agus innte bha biadh
air son na h-uile: bha aig beath-
aiche na machrach sgàile fuipe,
agus ghabh eunlaith an athair còmh-
nuidh na geugaibh, agus bheath-
aicheadh na h-uile feoil uaipe.
13 Chunnaic mi ann an aislingibh
mo chinn, air mo leabaidh, agus
feuch, thàinig fear-faire, eadhon aon
naomh a nuas o nèamh:
14 Ghlaodh e gu h-ard, agus
thubhairt e mar so, Gearr sìos an
crann, agus sgath dheth a gheugan,
crath dheth a dhuilleach, agus sgap
a thoradh; imicheadh na beathaich-
ean o bhi fuidhe, agus na h-eunlaith
o 'gheugaibh.
15 Gidheadh fàg bun a fhreumh
anns an talamh, eadhon le boinn
iaruinn agus umha, ann am feur
maoth na faiche; agus biodh e
fliuch le dealt nèimh, agus a chuibh-
rionn leis na beathaichibh ann am
feur na talmhainn.
16 Atharruichear a chridhe o bhi
na chridhe duine, agus thugar dha
cridhe ainmhidh, agus gabhadh
seachd aimsirean thairis air.
17 Tha chùis so le teann-ordugh
nam fear-faire, agus an t-iarrtas air
focal nan naomh: a chum gu'm
biodh fios aig na bheil beo gu bheil
an Ti a's airde a' riaghladh ann an
rioghachd dhaoine, agus 'ga tabhairt
do neach air bith as àill leis, agus
a' cur suas os a cionn an ti a's suar
raiche do dhaoine.
18 Am bruadar so chunnaic mise
Nebuchadnesar an righ: a nis, O
Bheltesasair, foillsich thusa a bhrìgh,
a chionn nach 'eil uile dhaoine glice
mo rioghachd comasach air fios a
thoirt domh air a bhrìgh: ach tha
thusa comasach, oir tha spiorad nan
dée naomh annad.
19 An sin bha Daniel, (d' am b'
ainm Beltesasar) air a lìonadh le
h-uamhunn car aon uaire, agus rinn
a smaointean a bhuaireadh: labh-
air an righ, agus thubhairt e, A
Bheltesasair, na deanadh am bruad-
ar no a bhrìgh do bhuaireadh.
Fhreagair Beltesasar, agus thubh-
airt e, Mo thighearn, biodh am
bruadar dhoibhsan le m' fuathach
thu, agus a bhrìgh do d' naimhdibh.
20 An crann a chunnaic thu, a
dh'fhàs, agus a bha làidir, a ràinig
'airde gu nèamh, sgus a shealladh
gus an talamh uile;
21 Aig an robh a dhuilleach mais-
each, agus a thoradh pailt, agus anns
an robh biadh do na h-uile; fuidh
an do ghabh beathaichean na mach-
rach còmhnuidh, agus aig an robh
air a gheugaibh àite-tàimh do eun-
laith an athair:
22 Is tusa sin, O a righ, a ta air
fàs agus air cinntinn làidir: oir tha
do mheud air fàs agus a' ruigheachd
gu nèamh, agus d' uachdranachd gu
crìch na talmhainn.
23 Agus mar a chunnaic an righ
fear-faire, agus aon naomh a' teachd
a nuas o nèamh, agus ag ràdh, Gearr
an crann sìos, agus sgrios e, gidh-
eadh fàg bonn a fhreumh anns an
talamh, eadhon le boinn iaruinn
agus umha ann am feur maoth na
faiche; agus biodh e fliuch le dealt
nèimh, agus a chuibhrionn le beath-
aichibh na machrach, gus an gabh
seachd aimsirean thairis air:
24 So a bhrìgh, O a righ, agus so
ordugh an Ti a's airde, a ta air
teachd air mo thighearn an righ:
25 Gu fògair iad thu o dhaoinibh,
agus gu 'm bi do chòmhnuidh le
beathaichibh na machrach, agus
bheir iad ort feur itheadh mar
dhaimh, agus fliuchaidh iad thu le
dealt nèimh, agus théid seachd aim-
sirean tharad, gus am bi fios agad gu
bheil an Ti a's airde a' riaghladh
ann an rioghachd dhaoine, agus 'ga
tabhairt do neach air bith as àill
leis.

26 Agus mar a dh'àithn iad bun
freumh a' chruinn fhàgail, bidh do
rioghachd cinnteach dhuit, an déigh
dhuit fios a bhi agad gu bheil na
neamhan a' riaghladh.
27 Uime sin, O a righ, biodh mo
chomhairle-sa taitneach leat, agus
bris air falbh do pheacanna le fìr-
eantachd, agus d' ea-ceartan le tròc-
air a nochdadh do na bochdaibh, a
dh'fheuchainn am buanaichear do
shlochaint.
28 Thàinig so uile air righ Nebu-
chadnesar.
29 An ceann dà mhìos deug bha
e spaisdearachd ann an lùchairt
rioghachd Bhabiloin.
30 Labhair an righ agus thubhairt
e, Nach i so Babilon mhòr, a thog
mise mar thigh na rioghachd, le
neart mo chumhachd, agus air son
onoir mo mhòrachd?
31 Am feadh a bha am focal ann
am beul an righ, thuit guth o
nèamh, ag ràdh, O a righ Nebuchad-
nesair, riutsa ta e air a labhairt, Tha
an rioghachd air dealachadh riut.
32 Agus fògraidh iad thu o
dhaoine, agus bidh do chòmhnuidh
le beathaichibh na machrach: bheir
iad ort feur itheadh mar dhaimh,
agus théid seachd aimsirean tharad,
gus am bi fios agad gu bheil an Ti
a's airde riaghladh ann an rioghachd
dhaoine, agus 'ga tabhairt do neach
air bith as àill leis.
33 Air an uair sin féin choimh-
lionadh an ni *sin* air Nebuchadnesar,
agus bha e air 'fhògradh o dhaoine,
agus dh' ith e feur mar dhaimh, agus
bha a cholann fliuch le dealt nèimhe,
gus an d'fhàs 'fhionna mar chlòimh
na h-iolaire, agus 'iongannan mar
spuirean eun.
34 Agus an ceann nan laithean
thog mise Nebuchadnesar suas mo
shùilean ri nèamh, agus phill mo
thuigse chugam, agus bheannuich
mi an Ti a's airde, agus chliùthaich
mi, agus thug mi onoir dha-san a ta
beo gu sìorruidh, aig am bheil
'uachdranachd na h-uachdranachd
shìorruidh, agus a rioghachd o linn
gu linn.
35 Agus tha uile luchd-àiteach-
aidh na talmhainn air am meas mar
neo-ni: agus ni esan mar as àill leis
ann am feachd nèimh, agus am
measg luchd-àiteachaidh na tal-
mhainn: agus cha 'n urradh aon
neach a làmh a bhacadh, no ràdh ris,
Ciod a tha thu deanamh?
36 Anns an àm sin féin phill mo
thuigse chugam, agus do thaobh
glòir mo rioghachd, phill m' onoir
agus mo mhòrachd chugam; agus
dh'iarr mo chomhairlichean agus mo
thighearnan do m' ionnsuidh; agus
bha mi air mo dhaingneachadh ann
am rioghachd, agus thugadh tuille
dhomh do mhòrachd òirdheirc.
37 A nis tha mise Nebuchadnesar
a' cliùthachadh agus ag ardachadh,
agus a' toirt onoir do Righ nèimhe,
aig am bheil 'uile oibre 'nam fìrinn,
agus a shligheanna 'nam breithean-
as, agus a' mhuinntir a shiùbhlas
ann an uabhar, tha esan comasach
air an ìsleachadh.

CAIB. V.

RINN Belsasar an righ cuirm
mhòr do mhìle d'a thighearn-
aibh, agus dh'òl e fìon ann an làth-
air a' mhìle.
2 Dh'àithn Belsasar, nuair a bhlais
e am fìon, na soithichean òir agus
airgid a thug 'athair Nebuchadnesar
as an teampull a bha ann an Ierusa-
lem a thoirt chuige, a chum gu'n
òladh an righ agus a mhòr-uaislean,
a mhnathan agus a choi-leapaich
asda.
3 An sin thug iad chuige na soith-
ichean òir a thugadh à teampull
tighe Dhé, a bha ann an Ierusalem;
agus dh'òl an righ agus a mhòr-
uaislean, a mhnathan agus a choi-
leapaich asda.
4 Dh' òl iad fìon, agus chliùth-
aich iad na dee òir agus air-
gid, umha, iaruinn, fhiodha, agus
chloiche.
5 Anns an uair sin féin thàinig a
mach meoir làimhe duine, agus
sgrìobh iad thall fa chomhair a'
choinnleir, air aghaidh balla lùch-
airte an righ; agus chunnaic an righ
a' chuid d'an làimh a sgrìobh.
6 An sin chaochail gnùis an righ,
agus rinn a smaointean a bhuair-
eadh, air chor as gu'n robh uilt a
leasraidh air am fuasgladh, agus
bhuail a ghlùinean an aghaidh a'
chéile.
7 Ghlaodh an righ gu h-ard na
speuradairean, na Caldéich, agus na
fiosaichean a thoirt a stigh: agus
labhair an righ, agus thubhairt e ri
daoine glice Bhabiloinn, Cò air bith
a leughas an sgrìobhadh so, agus a
dh'fhoillsicheas domhsa a bhrìgh;
sgeudaichear e le sgarlaid, agus cuir-
ear slabhraidh òir m'a mhuineal,
agus is e an treas fear-riaghlaidh a
bhios anns an rioghachd.
8 An sin thàinig uile dhaoine
glice an righ a steach, ach cha
b'urradh iad an sgrìobhadh a leugh-

adh, no fios a thoirt do 'n righ air
a bhrìgh.
9 An sin bha an righ Belsaser gu
mòr a bhuaireadh, agus bha a
ghnùis air a h-atharrachadh, agus
bha uamhas air a thighearnaibh.
10 *A nis* thàinig a' bhan-righinn
air son briathran an righ agus a
thighearnan, a stigh gu tigh na
cuirm; agus labhair a' bhan-righinn,
ag ràdh, O a righ mair beo gu bràth:
na deanadh do smaointe do bhuair-
eadh, agus na biodh do ghnùis air a
caochladh.
11 Tha duine ann ad rioghachd
anns am bheil spiorad nan dée
naomh, agus ann an laithibh d'athar,
bha solus, agus tuigse, agus gliocas,
mar ghliocas nan dée, air am faotainn
ann; neach a rinn an righ Nebu-
chadnesar d'athair, d'athair-sa, O a
righ, na uachdaran air na druidhibh,
speuradairibh, Caldéich, agus fios-
aichibh;
12 Do bhrìgh gu 'n d'fhuaireadh
spiorad òirdheirc, agus eòlas, agus
tuigse, mìneachadh bhruadar, agus
taisbeanadh cheistean cruaidhe, agus
fuasgladh imcheistean, anns an Da-
niel so féin, air an d'thug an righ
mar ainm Beltesasar: a nis gairmear
Daniel, agus foillsichidh esan a
bhrìgh.
13 An sin thugadh Daniel a steach
an làthair an righ; *agus* labhair an
righ, agus thubhairt e ri Daniel, An
tusa an Daniel sin a ta do chloinn
bhraighdeanais Iudah, a thug an
righ, m' athair a tìr nan Iudhach?
14 Chuala mise iomradh ort, gu
bheil spiorad nan dée annad, agus
gu bheil solus agus tuigse, agus
gliocas oirdheirc air 'fhaotainn
annad.
15 Agus a nis thugadh na daoine
glice, na speuradairean a steach a'm'-
fhianuis, a chum gu'n leughadh iad
an sgrìobhadh so, agus gu'n d'thugadh
iad dhomhsa fios air a bhrìgh: ach
cha b'urradh iad brìgh na cùise
fhoillseachadh.
16 Agus chuala mi do d' thaobhsa,
gur urradh thu brìgh a thoirt a ni,
agus ceistean fhuasgladh; a nis ma's
urradh thu an sgrìobhadh a leugh-
adh, agus a bhrìgh fhoillseachadh
dhomhsa, éidear thu le sgarlaid,
agus cuirear slabhruidh òir mu d'
mhuineal, agus is tu an treas fear-
riaghlaidh a bhios anns an riogh-
achd.
17 An sin fhreagair Daniel, agus
thubhairt e an làthair an righ, Biodh
do thiolacan agad féin, agus thoir do
dhuaisean do neach eile, gidheadh
leughaidh mise an sgrìobhadh do'n
righ, agus leigidh mi ris a bhrìgh
dha.
18 O thusa a righ, thug an Dia a's
airde do Nebuchadnesar d' athair
rioghachd, agus mòrachd, agus gloi
agus onoir.
19 Agus air son na mòrachd a
thug e dha, bha crith agus eagal air
na h-uile shluagh, fhineacha, agus
theangannaibh roimhe: mharbhadh
e an ti a b'àill leis, agus an neach a
b'àill leis chumadh e beo, agus an
neach a b'àill leis chuireadh e suas,
agus an neach a b'àill leis chuireadh
e sìos.
20 Ach 'nuair a bha 'chridhe air a
thogail suas, agus 'inntinn air a
cruadhachadh ann an uabhar, chuir-
eadh sìos o 'chaithir rioghail e, agus
thug iad a ghlòir uaith.
21 Agus dh'fhògradh e o chloinn
nan daoine, agus bha a chridhe mar
na h-ainmhidhean, agus a chòmh-
nuidh leis na h-asalaibh fiadhaich:
bhiadh iad e le feur mar dhaimh,
agus bha a chorp fliuch le drùchd
neimh, gus an d'aithnich e gu'm b'e
an Dia a's airde bha riaghladh ann
an rioghachd dhaoine, agus gu bheil
e 'g orduchadh os a cionn an ti as
àill leis.
22 Agus thusa a mhac, O Bhelsa-
sair, cha d'ìslich thu do chridhe, ged
bha fios agad air so uile:
23 Ach thog thu suas thu féin an
aghaidh Tighearna neimhe, agus
thug iad soithichean a thighe ann ad
làthair, agus dh'òl thu féin, agus do
thighearnan, do mhnathan, agus do
leannain, fìon asda, agus chliùthaich
thu na dée airgid, agus òir, umha,
iaruinn, fhiodha, agus chloiche, aig
nach 'eil léirsinn no claisteachd, no
aithne: agus an Dia aig am bheil
d'anail na làimh, agus do'm buin
d'uile shlighe, cha do ghlòraich thu.
24 An sin chuireadh a chuid do'n
làimh uaith, agus bha an sgrìobhadh
so air a sgrìobhadh.
25 Agus so an sgrìobhadh a bha
air a sgrìobhadh, MENE, MENE,
TECEL, UPHARSIN,
26 So brìgh na cùise; MENE,
rinn Dia do rioghachd àireamh, agus
chrìochnaich e i.
27 TECEL, tha thu air do thomhas
air a' mheigh, agus fhuaireadh eas-
bhuidheach thu.
28 PERES, roinneadh do riogh-
achd, agus thugadh i do na Medich
agus do na Persich.
29 An sin dh'àithn Belsasar gu 'n
éideadh iad Daniel le sgarlaid, agus
gu'n cuireadh iad slabhruidh òir m'a
mhuineal, agus gu'n glaodhadh iad
m'a thimchioll gu'm b'e an treas

fear-riaghlaidh a bhiodh anns an rioghachd.

30 Anns an oidhche sin chaidh Belsasar righ nan Caldeach a mharbhadh.

31 Agus ghlac Darius am Medach an rioghachd, agus e mu thimchioll tri fichead agus dà bhliadhna dh'aois.

CAIB VI.

B'I toil Dhariuis ceud agus fichead uachdaran a chur os cionn na rioghachd, muinntir a bhiodh os cionn na rioghachd uile;

2 Agus os an cionn so tri ard-uachdarain, (do'm b'e Daniel an ceud aon,) a chum gu'n d'thugadh na h-uachdarain an cunntais doibh, agus nach biodh calldach air bith aig an righ.

3 An sin bha Daniel so air 'ardachadh os cionn nan uachdaran, agus nam prionnsachan, a chionn gu'n robh spiorad òirdheirc ann; agus bha e 'n aire an righ a chur os cionn na rioghachd uile.

4 An sin dh'iarr na h-uachdarain agus na prionnsachan cùis fhaotainn an aghaidh Dhanieil do thaobh na rioghachd, ach cha b' urradh iad cùis air bith fhaotainn no coire: do bhrìgh gu'n robh e dìleas, ni mò fhuaireadh mearachd no coire sam bith ann.

5 An sin thuirt a' mhuinntir so, Cha'n fhaigh sinn cùis air bith an aghaidh an Danieil so, mur faigh sinn i na aghaidh do thaobh reachd a Dhé.

6 An sin chruinnich na h-uachdarain agus na prionnsachan so le chéile chum an righ, agus thuirt iad ris mar so, A righ Dhariuis mair beo gu bràth.

7 Ghabh uile uachdarain na rioghachd, an luchd-riaghlaidh, agus na prionnsachan, na comhairlich agus na cinn-fheadhna, comhairle le chéile gu reachd rioghail a dhaingneachadh, agus ordugh làidir a dheanamh, ge b'e dh'iarras achuinge air bith air aon dia no duine rè deich laithean fichead, ach ortsa, O a righ, gu'n tilgear e ann an gàraidh nan leòmhann.

8 A nis, O a righ, daingnich an t-ordugh, agus seulaich an sgrìobhadh, a chum nach caochlar e, do réir reachd nam Medach agus nam Persach, nach fheudar atharrachadh.

9 Uime sin sheulaich righ Darius an sgrìobhadh agus an t-ordugh.

10 A nis 'nuair a thuig Daniel gu'n deachaidh an sgrìobhadh a sheulachadh, chaidh e chum a thighe, agus air d'a uinneagan a bhi fosgailte na sheòmar ri Ierusalem, thuit e sìos air a ghlùinibh tri uairean anns an latha, agus rinn e urnuigh, agus thug e buidheachas an làthair a Dhia, mar a rinn e san aimsir roimhe.

11 An sin chruinnich na daoine so, agus fhuair iad Daniel ag urnuigh, agus a'deanamh achuinge ann an làthair a Dhia.

12 An sin thàinig iad am fagus, agus labhair iad ann am fianuis an righ mu thimchioll orduigh an righ, Nach do sheulaich thusa reachd, gach duine sam bith a ni achuinge ri aon dia no duine, an taobh a stigh do dheich laithean fichead, ach riutsa, O a righ, gu'n tilgear ann an gàraidh nan leòmhann e? Fhreagair an righ, agus thubhairt e, Tha an ni fior do réir reachd nam Medach agus nam Persach, nach atharruichear.

13 An sin fhreagair iadsan, agus thubhairt iad ann an làthair an righ, Daniel sin a ta do chloinn bhruid Iudah, cha'n'eil suim aige dhiotsa, O a righ, no do'n reachd a sheulaich thu, ach tha e ri achuinge tri uairean anns an latha.

14 An sin bha 'n righ, 'nuair a chual e na briathran, ro dhiombach dheth féin, agus shuidhich e a chridhe air Daniel d'a shaoradh: agus shaothairich e gu dol fuidhe na gréine chum a thearnadh.

15 An sin chruinnich na daoine so chum an righ, agus thubhairt iad ris an righ, Biodh fios agad, O a righ, gur e lagh nam Medach agus nam Persach, nach feudar ordugh no reachd air bith a dhaingnich an righ a chaochladh.

16 An sin dh'àithn an righ, agus thug iad leo Daniel, agus thilg iad e do ghàraidh nan leòmhann: agus labhair an righ ri Daniel, ag ràdh, Do Dhia, d'am bheil thu a' deanamh seirbhis do ghnàth, ni esan do thearnadh.

17 Agus thugadh clach, agus leagadh air beul a' ghàraidh i, agus sheulaich an righ le 'sheula féin i, agus le seula a thighearnan; a chum nach biodh a chomhairle air a h-atharrachadh mu thimchioll Dhanieil.

18 An sin chaidh an righ d'a lùchairt, agus chaith e 'n oidhche ri trasg: ni mò thugadh inneala ciuil na làthair, agus dh'imich a chadal uaith.

19 An sin dh'éirich an righ gu romhoch anns a' mhaduinn, agus chaidh e gu luath gu gàraidh nan leòmhann.

20 Agus an uair a thàinig e chum na gàraidh, ghlaodh e le guth muladach[c] ri Daniel; *seadh* labhair an righ, ag ràdh ri Daniel, O Dhanieil, òglaich an Dé bheo, am bheil do Dhia, d'am bheil thu a deanamh seirbhis an còmhnuidh, comasach air do thearnadh o na leòmhannaibh.

21 An sin thuirt Daniel, O a righ mair beo gu bràth.

22 Chuir mo Dhia-sa nuas 'aingeal, agus dhruid e beoil nan leòmhann, air chor as nach d'rinn iad mo dhochann: do bhrìgh na fhianuis gu'n d'fhuaireadh neo-chiont annam, agus fòs a'd' fhianuis-sa, O a righ, cha d'rinn mi cron sam bith.

23 An sin bha an righ, ro-aoibhneach air a shon, agus dh'àithn e gu'n d'thugadh iad Daniel a nìos as a' ghàraidh: mar sin thugadh Daniel a nìos as a' ghàraidh, agus cha d'fhuaireadh gnè air bith dochainn air, a chionn gu'n do chreid e na Dhia.

24 Agus dh'àithn an righ, agus thug iad leo na daoine sin a rinn casaid air Daniel, agus thilg siad iad do ghàraidh nan leòmhann, iad féin, an clann, agus am mnathan; agus thug na leòmhainn buaidh orra, agus bhris iad an cnàmhan uile nam bloighdibh, mu'n d' ràinig iad ìochdar na gàraidh.

25 An sin sgrìobh Darius a chum nan uile shluagh, chinneach agus chànuinean a ta chòmhnuidh air an talamh uile, Gu robh sìth air a meudachadh dhuibh.

26 Tha mise a' toirt orduigh, anns gach uile thighearnas do m' rioghachd gu 'm bi crith agus eagal air daoine roimh Dhia Dhanieil: oir is esan an Dia beo, agus bunaiteach gu bràth, agus a rioghachd-san cha sgriosar a chaoidh, agus 'uachdranachd tha gus a' chrìoch.

27 Saoruidh esan, agus tearnaidh e, agus oibrichidh e comharan agus mìorbhuilean air nèamh agus air talamh, neach a shaor Daniel o chumhachd nan leòmhann.

28 Mar so shoirbhich Daniel so ann an linn Dhariuis, agus ann an linn Chiruis am Persach.

CAIB. VII.

ANN an ceud bhliadhna Bhelsasair righ Bhabiloin, chunnaic Daniel bruadar, agus aisling a chinn air a leabaidh: an sin sgrìobh e am bruadar, agus dh'innis e suim nan nithe.

2 Labhair Daniel agus thubhairt e, Chunnaic mi ann am aisling anns an oidhche, agus feuch, ghleachd ceithir ghaotha neimhe air an fhairge mhòr.

3 Agus thàinig ceithir beathaichean mòra nìos as an fhairge, eagsamhuil aon o chéile.

4 Bha a' cheud aon cosmhuil ri leòmhann, agus bha sgiathan iolaire aige: agus dh'amhairc mi gus an do spìonadh a sgiathan, agus thogadh suas o'n talamh e, agus thugadh air seasamh air a chasaibh mar dhuine, agus thugadh dha cridhe duine.

5 Agus feuch, beathach eile, an dara aon, cosmhuil ri math-ghamhainn, agus thog e suas e féin air aon taobh, agus bha aige tri giala na bheul, an taobh a stigh d'a fhiaclan: agus a dubhra ris mar so, Eirich, sluig mòran feòla.

6 Na dhéigh so dh'amhairc mi, agus feuch, aon eile amhuil liopard, aig an robh air a dhruim ceithir sgiathan eoin; bha aig a' bheathach mar an ceudna ceithir chinn; agus thugadh dha uachdranachd.

7 Na dhéigh so chunnaic mi ann an aislingibh na h-oidhche, agus feuch, ceathramh beathach; eagalach agus uamhasach, agus ro-làidir; agus bha fiaclan mòra iaruinn aige: shluig e suas agus bhris e ann am bloighdibh, agus shaltair e 'm fuighleach l'a chasaibh; agus bha e eacosmhuil ris na h-uile bheathaichean a bha roimhe; agus bha deich adhaircean air.

8 Thug mi fainear na h-adhaircean, agus feuch, thàinig a nìos nam measg adharc bheag eile, roimh an robh tri do na ceud adhaircibh air an spìonadh a nìos as am freumhaibh: agus feuch, anns an adharc so bha sùilean mar shùilean duine, agus beul a' labhairt nithe mòra.

9 Dh'amhairc mi gus an robh na righ-chaithrichean air an suidheachadh, agus shuidh Aosda nan laithean, aig an robh a thrusgan geal mar shneachda, agus folt a chinn mar olainn ghlain; a chaithir-rioghail *mar* lasair theine, a rothan *mar* theine-loisgeach.

10 Bhrùchd sruth teinteach, agus thàinig e mach o' làthair: bha mìle do mhìltibh a' frithealadh dha, agus sheas deich mìle uair deich mìle na fhianuis: shuidhicheadh am breitheanas, agus dh'fhosgladh, na leabhraichean.

11 Dh'amhairc mi, 'n sin, do bhrìgh guth nam briathran mòr' a

[c] *caointeach.*

labhair an adharc: dh'amhairc mi gus an do mharbhadh am beathach, agus gus an robh a chorp air a sgrios, agus air a thoirt do'n lasair loisgich.
12 A thaobh na cuid eile do na beathaichibh, thugadh an uachdranachd air falbh: gidheadh shìneadh am beatha, rè tamuill agus aimsire.
13 Chunnaic mi ann an aislingibh na h-oidhche, agus feuch, thàinig neach cosmhuil ri mac an duine le neulaibh neimh, agus thàinig e chum Aosda nan laithean, agus thug iad e dlù na làthair.
14 Agus thugadh dha uachdranachd, agus glòir, agus rioghachd, a chum gu'n d'thugadh na h-uile shluagh, chinneacha, agus teangana, dha seirbhis: 'uachdranachd is uachdranachd shìorruidh, nach siubhail thairis i, agus a rioghachd cha sgriosar i.
15 Bha mise Daniel muladach ann am spiorad, ann am meadhon mo chuirp, agus rinn aislinge mo chinn mo bhuaireadh.
16 Thàinig mi am fagus do aon dhiubhsan a sheas dlù, agus dh'fheòruich mi dheth brìgh an iomlain deth so: an sin dh'innis e dhomh, agus thug e fios dhomh air brìgh nan nithe.
17 Na ceithir beathaiche mòra so, is ceithir righrean iad, a dh'éireas a mach as an talamh.
18 Ach glacaidh naoimh an Ti a's airde an rioghachd, agus sealbhaichidh iad an rioghachd gu sìorruidh, eadhon gu saoghal nan saoghal.
19 An sin b'àill leam fios fhaotainn air seadh a' cheathramh beathaich, a bha eag-samhuil ri càch uile, an-bharr uamhasach, aig an robh 'fhiacla do iarunn, agus 'iongannan do phrais, a shluig suas, a bhris ann am bloighdibh, agus a shaltair am fuighleach le 'chasaibh.
20 *Seadh* fòs nan deich adharca bha na cheann, agus na h-aon eile a thàinig a nìos, agus roimh an do thuit tri, eadhon na h-adhairce sin aig an robh sùilean, agus beul a labhair nithe ro-mhòr, aig an robh sealla ni bu chruadalaiche na càch.
21 Dh'amhairc mi, agus rinn an adharc cheudna cogadh ris na naoimh, agus bhuadhaich i nan aghaidh;
22 Gus an d' thàinig Aosda nan laithean, agus an d'thugadh breitheanas do naoimh an Ti a's airde; oir thàinig an t-àm anns an do shealbhuich na naoimh an rioghachd.
23 Mar so thubhairt e, Is e an ceathramh beathach an ceathramh rioghachd a bhios air an talamh, a bhios eag-samhuil o na h-uile rioghachd, agus a shluigeas suas an talamh uile, agus a shaltras sìos e, agus a bhriseas e na bhloighdibh.
24 Agus na deich adhaircean as an rioghachd so, is deich righrean iad a dh'éireas suas: agus éiridh aon eile nan déigh, agus bidh e eag-samhuil o 'n cheud aon, agus ceannsuichidh e tri righrean.
25 Agus labhraidh e briathran an aghaidh an Ti a's airde, agus claoidhidh e naoimh an Ti a's airde, agus bidh dùil aige aimsirean agus reachdan a chaochladh: agus bheirear iad d'a làimh gu aimsir, agus aimsirean, agus roinn aimsire.
26 Ach suidhidh am breitheanas, agus bheir iad air falbh a thighearnas, gu 'chaitheamh, agus gu a sgrios gu ruig a' chrìoch.
27 Agus bheirear an rioghachd agus an uachdranachd, agus mòrachd na rioghachd fuidh neimh uile, do mhuinntir naomh an Ti a's ro-airde, aig am bheil a rioghachd na rioghachd shìorruidh, agus bheir na h-uile tighearnais umhlachd agus géill da.
28 An so bha crìoch na cùise. Air mo shon-sa Daniel, rinn mo smaointe gu ro-mhòr mo bhuaireadh, agus dh' atharruich mo ghnùis annam; ach ghléidh mi a chùis ann am chridhe.

CAIB. VIII.

ANNS an treas bliadhna do linn righ Bhelsasar, chunnacas aisling leamsa, leamsa Daniel, an déigh *na h-aisling* sin a chunnacas leam an toiseach.
2 Agus chunnaic mi ann an aisling, (agus tharladh tra chunnaic mi, gu'n robh mi ann an Susan, anns an àros, a ta ann am mòr-roinn Elaim,) agus chunnaic mi ann an aisling, agus bha mi aig abhainn Ulai.
3 An sin thog mi suas mo shùilean, agus chunnaic mi, agus feuch, sheas fa chomhair na h-aibhne reithe, aig an robh dà adhairc, agus bha an dà adhairc ard; ach aon ni b'airde na 'n aon eile; agus thàinig an aon a b'airde nìos mu dheire.
4 Chunnaic mi an reithe a' purradh le 'adhaircibh an iar, agus mu thuath, agus mu dheas; air chor as nach feudadh beathach air bith seasamh fa chomhair, ni mò *bha neach ann* a b'urradh saoradh as a làimh, ach rinn e do réir a thoile, agus dh'fhàs e mòr.
5 Agus am feadh a bha mi a'

beachdachadh, feuch, thàinig boc-gaibhre o 'n aird an iar, air aghaidh na talmhainn uile, agus cha do bhean e do 'n làr: agus bha adharc shònraicht aig a' bhoc eadar a shùilean.

6 Agus thàinig e chum an reithe aig an robh dà adhairc, a chunnaic mi na sheasamh fa chomhair na h-aibhne, agus ruith e d'a ionnsuidh ann an cuthach a threise.

7 Agus chunnaic mi e teachd teann air an reithe, agus dhùisg 'fhearg na aghaidh, agus bhuail e 'n reithe, agus bhris e a dhà adhairc; agus cha robh cumhachd air bith aig an reithe gu seasamh roimhe, ach thilg e sìos a chum an làir e, agus shaltair e air: agus cha robh neach air bith a b'urradh an reithe a thearnadh as a làimh.

8 Air an aobhar sin dh'fhàs am boc-gaibhre ro-mhòr, agus 'nuair a bha e làidir, chaidh an adharc mhòr a bhriseadh; agus 'na h-àite thàinig a nìos ceithir adharca sònraichte, ri ceithir ghaothaibh nèimhe.

9 Agus a mach as aon diubh thàinig adharc bheag, a dh'fhàs an-bharr mòr, ris an airde deas, agus ris an airde an ear, agus ris an tìr thaitnich.

10 Agus dh'fhàs i mòr gu ruig feachd nèimh, agus thilg i sìos cuid do 'n fheachd, agus do na reultaibh a chum an làir, agus shaltair i orra.

11 Seadh rinn i uaill aisde féin an aghaidh prionnsa an fheachd, agus leatha thugadh air falbh an ìobairt lathail, agus bha àite a naomh-ionaid air a thilgeadh sìos.

12 Agus thugadh feachd dh'i 'n aghaidh *na h-ìobairt* làthail, do bhrìgh ea-ceirt, agus thilg i sìos an fhìrinn a chum an làir, agus dhealbh i innleachdan, agus shoirbhich i.

13 An sin chuala mi aon naomh a' labhairt, agus thuirt naomh eile ris an *naomh* àraid sin a labhair, Cia fhad a bhios an aisling mu thimchioll *na h-ìobairt* lathail, agus a bheirear thairis ea-ceart gu milleadh, agus a bhios an naomh-ionad agus am feachd air an saltairt fa chois?

14 Agus thuirt e rium, Gu dà mhìle agus tri cheud latha: an sin glanar an naomh-ionad.

15 Agus tharladh an uair a chunnaic mise, mise Daniel, an sealladh, agus a dh'iarr mi air son na brìgh, an sin feuch, sheas fa 'm chomhair amhuil coslas duine.

16 Agus chuala mi guth duine eadar *bhruachan* Ulai, a ghlaodh agus a thubhairt, A Ghabrieil, thoir air *an fhear* so an sealladh a thuigsinn.

17 Agus thàinig e dlù do'n àite san do sheas mi: agus 'nuair a thàinig e, bha eagal orm, agus thuit mi air m' aghaidh: ach thuirt e rium, Tuig, O mhic an duine, oir anns an aimsir dheireannaich *bithidh* an sealladh.

18 A nis, am feadh a bha e labhairt rium, bha mi ann an cadal trom, air m' aghaidh rìs an talamh: ach bhean e dhomh, agus chuir e suas gu dìreach mi.

19 Agus thubhairt e, Feuch, bheir mise fios duit ciod a thachras ann an crìch dheireannaich na dian-fheirge: oir anns an àm a shonraicheadh thig a' chrìoch.

20 An reithe a chunnaic thu, aig an robh dà adhairc, is iad sin righrean Mhedia agus Phersia.

21 Agus a' ghabhar ribeach is e sin righ na Greige, agus an adharc mhòr a ta eadar a shùilean, is e sin an ceud righ.

22 A nis, air dha sin briseadh, mar a sheas ceithir suas na àite, seasaidh ceithir rìoghachdan suas as a' chinneach, ach cha 'n ann na neart-san.

23 Agus ann an aimsir dheireannaich an rìoghachd, 'nuair a bhios luchd an easaontais air an coilionadh, seasaidh suas righ aig am bi aghaidh bhorb, agus a thuigeas briathran dorcha.

24 Agus bidh a neart cumhachdach, ach cha 'n ann le 'threise féin: agus sgriosaidh e gu h-iongantach, agus soirbhichidh leis, agus bheir e gu crìch, agus millidh e na cumhachdaich agus an sluagh naomh.

25 Agus trid a sheòltachd fòs bheir e air ceilg soirbheachadh na làimh, agus ni e uaill as féin na chridhe, agus le foill sgriosaidh e mòran: seasaidh e fòs suas an aghaidh prionnsa nam prionnsachan, ach brisear e as eugmhais làimhe.

26 Agus tha aisling nan laithean [a], a chaidh innseadh, fior: air an aobhar sin druid thusa suas an sealladh, oir *bithidh* e 'n ceann mhòran laithean.

27 Agus ormsa Daniel thàinig fàilinn, agus bha mi tinn car laithean *àraid*; na dhéigh sin, dh'éirich mi suas, agus rinn mi gnothaichean an righ, agus bha uamhas orm

[a] *an fheasgair agus na maidne.* Eabh.

mu'n aisling, ge nach d'thug aon
neach *sin* fainear.

CAIB. IX.

ANN an ceud bhliadhna Dhariuis mhic Ahasueruis, do
shiol nam Medach, a rinneadh na
righ os cionn rioghachd nan Caldeach;
2 Anns a' cheud bhliadhna d'a
linn-san, thuig mise Daniel, le
leabhraichean, àireamh nam bliadhnachan, mu'n d' thàinig focal an
Tighearna gu Ieremiah am fàidh,
gu'n coilionadh e deich agus tri
fichead bliadhna sam biodh Ierusalem na làraichibh.
3 Agus chuir mi m' aghaidh ris
an Tighearn Dia, d'a iarruidh le urnuigh agus le achuinge, le trasg,
agus le eudach saic, agus le luaithre.
4 Agus rinn mi urnuigh ris an
Tighearn mo Dhia, agus rinn mi m'
aidmheil, agus thubhairt mi, O
Thighearn, an Dia mòr agus uamhasach, a ta cumail coimhcheangail
agus tròcair riusan a ghràdhaicheas
e, agus do 'n dream a choimhdeas
'aitheantan:
5 Pheacaich sinne, agus chuir
sinn an gnìomh ea-ceart, agus rinn
sinn gu h-aingidh, agus bha sinn
ceannairceach, eadhon le dealachadh ri d' àitheantaibh agus ri d'
bhreitheanais.
6 Ni mò dh'éisd sinn ri d' sheirbhisich na fàidhean, a labhair ann
ad ainm-sa ri'r righribh, ri'r n-uachdaranaibh, agus ri'r n-aithrichibh, agus
ri uile shluagh an fhearainn.
7 O Thighearn, *buinidh* fireantachd dhuit-sa, ach dhuinne nàire
gnùise, mar air an là an diugh: do
mhuinntir Iudah, agus do luchdàiteachaidh Ierusalem, agus do uile
Israel, am fagus agus fad as, feadh
nan uile dhùchannan gus an d'fhògair thus' iad, air son am peacannan
a pheacaich iad ann ad aghaidh-sa.
8 O Thighearn, dhuinne *buinidh*
nàire gnùise, do 'r righribh, do 'r
prionnsachan, agus do 'r n-aithrichibh, a chionn gu'n do pheacaich sinn
ad aghaidh.
9 Do 'n Tighearn ar Dia *buinidh*
tròcairean agus maitheanais, ge do
rinn sinne ar a mach na aghaidh.
10 Ni mò thug sin géill do ghuth
an Tighearna ar Dia, a chum gluasad na reachdaibh a chuir e romhainn
le 'sheirbhisich na faidhean.
11 Seadh bhris Israel uile do
reachd, eadhon le dol a thaoibh, a
chum nach d'thugadh iad géill do
d' ghuth; air an aobhar sin tha am
mallachd air a dhòrtadh oirnn, agus
an truaighe a ta sgrìobhta ann an
lagh Mhaois òglaich Dhé, a chionn
gu'n do pheacaich sinn na aghaidh.
12 Agus dhaingnich e a bhriathran a labhair e 'n ar n-aghaidh, agus
an aghaidh ar breitheachan a thug
breith oirnn, le dorainn mhòr a
thoirt oirnn; oir fuidh neamh uile
cha d'rinneadh mar a rinneadh air
Ierusalem.
13 Mar a ta e sgrìobhta ann an
lagh Mhaois, tha an t-olc so uile air
teachd oirnn; gidheadh cha d'rinn
sinn ar n-urnuigh an làthair an
Tighearna ar Dia, a chum gu'm bitheamaid air ar pilleadh o'r n-eaceartaibh, agus gu'n tuigeamaid d'fhìrinn.
14 Uime sin rinn Dia faire air an
olc, agus thug e oirnn e: oir tha an
Tighearn ar Dia ceart na uile oibribh ata e deanamh: oir cha d'thug
sinne géill d'a ghuth.
15 Agus a nis, O Thighearn ar
Dia, a thug do shluagh a mach a talamh na h-Eiphit le làimh chumhachdaich, agus a fhuair dhuit féin
cliù, mar air an là an diugh, pheacaich sinne, rinn sinn gu h-aingidh.
16 O Thighearn, do réir d' uile
fhireantachd, guidheam ort, leig le
d' chorruich agus le d'fheirg pilleadh air falbh o d' chathair Ierusalem, do shliabh naomh: a chionn,
air son ar lochdan, agus air son aingidheachdan ar n-aithrichean, gu
bheil Ierusalem agus do shluagh
nam masladh do na h-uile mu'n
cuairt duinn.
17 A nis, uime sin, O ar Dia, éisd
urnuigh d'òglaich, agus 'achuinge,
agus thoir air do ghnùis dealradh
air d'ionad naomh a ta na làthraich
air sgà an Tighearna.
18 O mo Thighearn, crom do
chluas agus cluinn; fosgail do shùilean, agus faic ar sgaoileadh, agus a'
chathair a ta air a gairm air d'ainm:
oir cha 'n 'eil sinn a' taisbeanadh ar
n-achuingean a'd' làthair air son ar
n-ionracais, ach air son do mhòir
thròcair féin.
19 O Thighearn, éisd, O Thighearn, maith, O Thighearn, cluinn
agus dean, na dean maille, air do
shon féin, O mo Dhia: oir tha do
chathair agus do shluagh air an
gairm air d' ainm.
20 Agus am feadh a bha mi a'
labhairt, agus ag urnuigh, agus ag
aideachadh mo lochd, agus lochd
mo shluaigh Israeil, agus a' taisbeanadh m' achuinge an làthair an
Tighearna mo Dhia, air son sléibh
naomha mo Dhé:

15 Mar sin thig righ na h-airde
tuath, agus tilgidh e suas torr, agus
glacaidh e na bailtean a's làidire,
agus cha seas gairdeana na h-airde
deas na aghaidh, no a shluagh tagh-
ta, ni mò bhios neart air bith a chuir-
eas na aghaidh.
16 Ach ni esan a thig na aghaidh
do réir a thoile féin, agus cha seas
neach air bith roimhe: agus seas-
aidh e san tìr ghlòr-mhoir, a bhios
air a sgrios le 'làimh.
17 Suidhichidh e fòs 'aghaidh gu
dol a steach le neart a rioghachd
uile, agus daoine ionraic maille ris:
mar so ni e; agus bheir e dha nigh-
ean nam ban d'a truailleadh: ach
cha seas i *air a thaobh-san*, ni mò
bhios i air a shon.
18 Na dhéigh so tionndaidhidh e
'aghaidh ris na h-eileanaibh, agus
glacaidh e mòran: ach bheir prionn-
sa air a shon féin fainear gu'n sguir
am masladh a thug e uaith: gun
mhasladh dha féin bheir e air pil-
leadh airsan.
19 An sin tionndaidhidh e 'agh-
aidh ri daingneach a thìre féin: ach
gheibh e tuisleadh agus leagadh,
agus cha bhi e ri fhaotainn.
20 An sin seasaidh suas na àite
aon a chuireas fear-togail chìsean
thar an rioghachd ghlòrmhoir; ach
an ceann bheagan laithean sgriosar
e, cha 'n ann an corruich no an
cath.
21 Agus na àite-san seasaidh suas
neach suarrach, do nach d'thoir iad
onoir na rioghachd: ach thig e
steach gu sìothchaill, agus gheibh e
'n rioghachd le miodal.
22 Agus gairdeana na tuile bàthar
as a làthair, agus brisear iad; seadh,
fòs prionnsa a' choimhcheangail.
23 Agus an déigh na réite ris,
buinidh e gu cealgach; agus thig e
nios, agus fàsaidh e làidir le sluagh
beag.
24 Théid e steach gu sìothchail
eadhon air na h-ionadan a's fearr
de'n mhòr-roinn, agus ni e an ni
nach d'rinn 'àithrichean, no aith-
richean 'aithrichean; sgapaidh e
nam measg a' chreach, agus a' cho-
bhartach, agus an saibhreas: agus
dealbhaidh e 'innleachdan an agh-
aidh nan daingnichean làidir, eadh-
on re seal.
25 Agus dùisgidh e suas a chumh-
achd agus a chruadal, an aghaidh
righ na h-airde deas le feachd mòr;
agus bidh righ na h-airde deas air a
dhùsgadh suas gu cath, le feachd
ro-mhòr agus cumhachdach; ach
cha seas e: oir dealbhaidh iad inn-
leachdau na aghaidh.
26 Seadh marbhaidh iadsan a dh'
itheas cuibhrionn d'a bhiadh e, agus
sgaoilidh 'fheachd a mach mar
thuil: agus tuitidh mòran sìos
marbh.
27 Agus bidh cridheachan nan
righrean so araon air aimhleas a
dheanamh, agus labhraidh iad breug-
an air aon bhord; ach cha soirbhich
sin: oir fathasd bidh a' chrìoch anns
an àm a shonraicheadh.
28 An sin pillidh esan gu 'dhùth-
aich le saibhreas mòr, agus bidh a
chridhe 'n aghaidh a' choimhcheang-
ail naomha: agus an déigh so a
dheanamh, pillidh e gu 'thìr féin.
29 Anns an àm a shonraicheadh
pillidh e, agus thig e ris an airde
deas; ach cha bhi na nithe mar
dheire mar na ceud nithe.
30 Oir thig longa Chitim na agh-
aidh: air an aobhar sin bidh doil-
ghios air, agus pillidh e, agus bidh
fearg air an aghaidh a' choimh-
cheangail naomha: mar sin ni e,
eadhon pillidh e, agus cumaidh e
bàigh riu-san a thréigeas an coimh-
cheangal naomh.
31 Agus seasaidh làmhan air a
thaobh, agus truaillidh iad naomh-
ionad an neirt, agus bheir iad air
falbh an iobairt lathail, agus suidh-
ichidh iad a' ghràinealachd a chuir-
eas fàs.
32 Agus a' mhuinntir a ni gu h-olc
an aghaidh a' choimhcheangail truail-
lidh e le sodal [a]: ach an sluagh aig
am bheil eòlas air an Dia, bidh iad-
san làidir, agus ni iad gu treun.
33 Agus iadsan aig am bheil
tuigse am measg an t-sluaigh, teag-
aisgidh iad mòran: gidheadh tuit-
idh iad leis a' chlaidheamh, agus
leis an lasair, le bruid, agus le
creich, rè mòrain laithean.
34 A nis 'nuair a thuiteas iad,
cuidichear iad le beagan cuideach-
aidh: ach leanaidh mòran riu le
miodal.
35 Agus tuitidh cuid dhiubhsan
aig am bheil tuigse, chum an dear-
bhadh, agus an glanadh, agus an
deanamh geal, eadhon gu àm na
crìche; a chionn gu bheil e fathasd
air son àm a shonraicheadh.
36 Agus ni an righ do réir a
thoile féin, agus ardaichidh se e
féin, agus togar e na mhòr-chuis os
cionn gach dé, agus labhraidh e
nithe iongantach an aghaidh Dhé

[a] *miodal, brosgal.*

nan déc, agus soirbhichidh leis gus
an coimhlionar a' chorruich: oir
nithear an ni sin a dh' orduicheadh.
37 Ni mò bhios suim aige do dhia
'aithrichean, no do thoil bhan, no
suim do dhia air bith: oir meudaich-
idh se e féin os cionn nan uile.
38 Ach na àite bheir e onoir do'n
dia Mahusim: agus do dhia nach
b' aithne d'a aithrichean bheir e
onoir le h òr agus airgiod, agus
clachaibh rìomhach, agus nithibh
taitneach.
39 Mar so ni e; do luchd-coimhid
Mhahusim, dhé choimhich, a ta
esan ag aideachadh, bheir e onoir
mhòr, agus bheir e orra riaghladh
thar mòran; agus roinnidh e 'm fear-
ann air son duaise.
40 Agus an àm na crìche ni righ
na h-airde deas a phurradh, agus
thig righ na h-airde-tuath na agh-
aidh mar chuairt-ghaoith, le carbad-
aibh, agus le marcachaibh, agus le
mòran longa; agus théid e steach
do na dùchannaibh, agus sgaoilidh
e mar thuil, agus siùbhlaidh e
thairis.
41 Théid e fòs a steach do'n tìr
ghlòrmhor, agus bidh mòran dhùch-
annan air an tilgeadh bun os cionn;
ach théid iad so as o 'làimh, Edom,
agus Moab, agus rogha cloinne A-
moin.
42 Sìnidh e fòs a mach a làmh air
na dùchannaibh, agus cha d'théid
tìr na h-Eiphit as.
43 Ach bidh cumhachd aige os
cionn nan ionmhasan òir agus airgid,
agus os cionn uile nithe rìomhach
na h-Eiphit: agus bidh na Libiaich
agus na h-Etiopaich air a loig.
44 Ach ni sgeul o'n aird an ear,
agus o'n airde tuath a bhuaireadh:
air an aobhar sin théid e mach le
corruich mhòir gu sgrios, agus gu
mòran a mhilleadh gu tur.
45 Agus suidhichidh e pailliunan
a lùchairte eadar na cuantan, anns
an t-sliabh ghlòrmhor naomh; gidh-
eadh thig e gu 'chrìch, agus cha
chuidich neach air bith leis.

CAIB. XII.

AGUS anns an àm sin seasaidh
Michael suas, am prionnsa mòr
a ta 'seasamh air son cloinne do
shluaigh-sa, agus bidh aimsir carraid
ann, mar nach robh riamh o bha
cinneach ann, gus an uair sin féin:
agus anns an àm sin saorar do
shluagh sa, gach aon a gheibhear
sgrìobhta san leabhar.
2 Agus dùisgidh mòran dhiubh-
san a ta nan cadal ann an duslach
na talmhainn, cuid gu beatha shìor-
ruidh, agus cuid gu nàire agus mas-
ladh bith-bhuan.
3 Agus dealraidh iadsan a ta glic
mar shoilleireachd nan speur; agus
iadsan a thionndas mòran gu fìr-
eantachd mar na reultan fad saoghail
nan saoghal.
4 Ach thusa, O Dhanieil, druid
suas na briathran, agus seulaich an
leabhar, gu àm na crìche: ruithidh
mòran sìos agus suas, agus bidh
eòlas air a mheudachadh.
5 An sin dh'amhairc mise Daniel,
agus feuch, sheas dithis eile, aon air
an taobh so do bhruaich na h-aibhne,
agus aon air an taobh eile do bhruaich
na h-aibhne.
6 Agus thuirt neach ris an duine
bha sgeudaichte le lìon-eudach, a
bha air uisgeachaibh na h-aibhne,
Cia fhad *a bhitheas* gu crìch nan
iongantas so?
7 Agus chuala mi an duine bha
sgeudaichte le lìon-eudach, a bha
air uisgeachaibh na h-aibhne, 'nuair
a thog e suas a làmh dheas agus a
làmh chli gu nèamh, agus a mhion-
naich e airsan a ta beo gu sìorruidh,
gu 'm bi e gu aimsir, agus aimsirean,
agus leth aimsire: agus 'nuair a
sguireas e do sgapadh feachd an
t-sluaigh naomha, crìochnaichear na
nithe so uile.
8 Agus chuala mi, ach cha do
thuig mi: an sin thubhairt mi, O mo
Thighearn, ciod a' chrìoch *a bhios*
aig na nithe so?
9 Agus thubhairt e, Imich romh-
ad, a Dhanieil: oir tha na briathran
air an druideadh suas, agus air an
seulachadh gu àm na crìche.
10 Bidh mòran air an glanadh,
agus air an deanamh geal, agus air
an dearbhadh: ach ni na h-aingidh
gu h-olc; agus cha tuig aon neach
do na h-aingidh, ach tuigidh na
daoine glice.
11 Agus o'n àm an d'thoirear air
falbh an *ìobairt* lathail, agus an
cuirear suas a' ghràinealachd a ni
léir-sgrios, bidh mìle, dà cheud,
ceithir fichead agus deich laithean.
12 Is beannuicht' esan a dh'fheith-
eas, agus a thig gus am mìle trì
cheud agus cùig deug thar fhich-
ead latha.
13 Ach imich thusa romhad gus
an d'thig a' chrìoch: oir gabhaidh
tu fois, agus seasaidh tu ann ad
chrannchur aig crìch nan laithean.

HOSEA.

CAIB. I.

FOCAL an Tighearna a thàinig gu Hosea, mac Bheeri, ann an laithibh Usiah, Iotaim, Ahais, agus Hesecìah, righrean Iudah; agus ann an làithibh Ieroboaim, mhic Iohais, righ Israeil.

2 Toiseach focail an Tighearna le Hosea. Agus thuirt an Tighearn ri Hosea, Imich, gabh chugad bean strìopachais: agus clann strìopachais: oir rinn am fearann strìopachas mòr *ann an dealachadh* ris an Tighearn.

3 Agus dh'imich e, agus ghabh e Gomer nighean Dhiblaim; agus dh' fhàs i torrach, agus rug i mac dha.

4 Agus thuirt an Tighearn ris, Goir Iesreel mar ainm air; oir fòs tamull beag, agus dìolaidh mise fuil Iesreel air tigh Iehu, agus cuiridh mi cosgadh air rioghachd tighe Israeil.

5 Agus tarlaidh air an là sin, gu 'm bris mise bogha Israeil ann an gleann Iesreeil.

6 Agus dh'fhàs i torrach a rìs, agus rug i nighean; agus thuirt *Dia* ris, Goir Loruhamah, *Cha d'fhuaireas tròcair*, mar ainm oirre; oir cha dean mise tròcair ni 's mò air tigh Israeil, ach bheir mi gu tur air falbh iad.

7 Ach air tigh Iudah ni mi tròcair, agus tearnaidh mi iad leis an Tighearn an Dia, agus cha 'n ann le bogha no le claidheamh a thearnas mi iad, no le cath, no le h-eachaibh, no le marcaich.

8 Agus chuir i o'n chìch Loruhamah, agus dh'fhàs i torrach, agus rug i mac.

9 An sin thuirt *Dia*, Goir Lo-ammi, *Sluagh nach leamsa*, mar ainm air: oir cha sibhse mo shluagh-sa, agus cha bhi mise *ann am Dhia* dhuibhsa.

10 Gidheadh bidh àireamh cloinne Israeil mar ghaineamh na fairge, nach feudar a thomhas no àireamh; agus tarlaidh, anns an àite san dùbhradh riu, Cha sibh mo shluagh-sa, gu'n abrar riu, Is sibh mic an Dé bheo.

11 Agus bidh clann Iudah agus clann Israeil air an cruinneachadh le chéile, agus gabhaidh iad dhoibh féin aon cheann, agus thig iad a nìos as an tìr: oir is mòr a bhitheas là Iesreeil.

CAIB. II.

ABRAIBHSE ri 'r bràithribh, Ammi, *Mo shluagh-sa*, agus ri 'r peathraichibh, Ruhamah, *Fhuaireas tròcair*.

2 Tagraibh ri 'r màthair, tagraibh: oir cha 'n i mo bhean-sa, ni mò is mis' a fear-sa: cuireadh i air falbh uime sin a strìopachas as a sealladh, agus a h-adhaltrais o h-uchd:

3 Air eagal gu'n rùisg mis' i lomnochd, agus gu 'n cuir mi i mar anns an là san d' rugadh i, agus gu 'n dean mi i mar fhàsach, agus gu 'm fàg mi i mar fhearann tioram, agus gu marbh mi i le tart:

4 Agus nach gabh mi truas d'a cloinn, oir is clann strìopachais iad.

5 Oir rinn am màthair strìopachas: rinn ise a ghabh na broinn iad gu beag-nàrach: oir thubhairt i, théid mi an déigh mo luchd-gaoil, a ta toirt dhomh m' arain agus m' uisge, m' olainn agus mo lìn, m' oladh agus mo dhibhe.

6 Uime sin feuch, druididh mise suas a slighe le droighionn, agus dùinidh mi a callaid, air chor as nach àmais[a] i air a ceuma.

7 Agus leanaidh i 'n déigh a luchd-gaoil, ach cha bheir i orra; agus iarruidh i iad, ach cha 'n àmais i *orra:* an sin their i, Siubhlaidh mi agus pillidh mi gu m' cheud fhear, oir bha mi ni b'fhearr dheth an sin na 'n trà-sa.

8 Agus cha robh fios aice gu 'n d' thug mise dhi arbhar, agus fion, agus oladh, agus an t-airgiod a rinn mi pailt dhi, agus an t-òr *a* thug iad mar thabhartas do Bhaal.

9 Uime sin pillidh mise, agus bheir mi m' arbhar leam na àm, agus m' fhìonn na àm, agus bheir mi leam m' olann agus mo lìon, *a thugadh* a chòmhduchadh a lomnochduiche.

10 Agus a nis leigidh mi ris a neoghloine ann an sealladh a luchd-gaoil, agus cha saor duine sam bith as mo làimh i.

11 Bheir mi fòs air a h-aighir uile sgur; a rè-nuadh, agus a sàbaid, agus a h-ard-fhéillean uile.

12 Agus millidh mi a fionain agus

[a] *airmis.*

a crann-fige, mu 'n d' thubhairt i, Is iad so mo dhuais a fhuair mi o m' luchd gaoil: agus ni mi frìdh dhiubh, agus ithidh beathaichean na machrach iad.

13 Agus agraidh mi oirre laithean Bhaalim, anns an do loisg i tùis doibh, agus anns an do sgeudaich si i fèin le a cluas-fhàinnibh agus le a seudaibh, agus anns an deachaidh i an déigh a leannan, agus anns an do dhi-chuimhnich i mise, deir an Tighearn.

14 Gidheadh feuch, bheir mise oirre mo leantuinn, agus bheir mi i do n' fhàsach, agus labhraidh mi rithe gu cairdeil.

15 Agus as sin bheir mi dhi a fion-liosan, agus gleann Achoir mar dhorus dòchais, agus seinnidh i 'n sin, mar ann an laithibh a h-òige, agus mar anns an là san d' thàinig i nìos a tìr na h-Eiphit.

16 Agus tarlaidh air an là sin, deir an Tighearn, gu 'n goir thu dhiomsa, M'fhear, agus nach goir thu rium ni 's mò, Mo Bhaal.

17 Oir bheir mi ainmean Bhaalim a mach as a beul, agus cha 'n ainmichear ni 's mò iad air an ainm.

18 Agus anns an là sin ni mise coimhcheangal air an son, ri beathaichibh na machrach, agus ri eunlaith nèimhe, agus ri nithibh snàgach na talmhainn: agus am bogha, agus an claidheamh, agus an cath, brisidh mi a mach as an fhearann, agus bheir mi orra gu 'n luidh iad sìos an tèaruinteachd.

19 Agus pòsaidh mi thu rium fèin gu bràth; seadh, pòsaidh mi rium fèin thu ann am fìreantachd, agus ann an ceartas, agus ann an caoimhneas, agus ann an caomhghràdh;

20 Seadh, ni mi ceangal-pòsaidh riut ann am fìrinn, agus gabhaidh tu eòlas air an Tighearn.

21 Agus tarlaidh air an là sin, cluinnidh mise, deir an Tighearn, cluinnidh mise na nèamha; agus cluinnidh iadsan an talamh;

22 Agus cluinnidh an talamh an t-arbhar, agus am fion, agus an oladh; agus cluinnidh iadsan Iesreel.

23 Agus suidhichidh mi dhomh fèin i anns an fhearann, agus ni mi tròcair oirre-sa nach d'fhuair tròcair; agus their mi riu-san nach robh nan sluagh dhomh, Is tu mo shluagh; agus their iadsan, *Is tu* mo Dhia.

CAIB. III.

OS barr thubhairt an Tighearn rium, Imich a rìs, gràdhaich bean, (ionmhuinn le a caraid, gidh tha i na ban-adhaltranaich,) do réir gràidh an Tighearna do chloinn Israeil, ged tha iadsan ag amharc ri déibh eile, agus a' gràdhachadh chopana fìona.

2 Mar sin cheannuich mi dhomh fèin i air chùig *buinn* deug airgid, agus homer eorna, agus leth homeir eorna.

3 Agus thuirt mi rithe, Fanaidh tu leamsa mòran laithean; cha dean thu strìopachas, ni mò bhios tu aig fear *eile*, mar sin bidh mise mar an ceudna agadsa.

4 Oir fanaidh clann Israeil mòran laithean gun rìgh, agus gun phrionnsa, agus gun iobairt, agus gun iomhaigh, agus gun ephod, agus gun teraphim.

5 Na dhéigh sin pillidh clann Israeil, agus iarruidh iad an Tighearn an Dia, agus Daibhidh an rìgh, agus bidh eagal an Tighearna agus a mhaitheis orra, anns na laithibh deireannach.

CAIB. IV.

EISDIBHSE focal an Tighearna, O chlann Israeil: oir tha coistri aig an Tighearn ri luchd-àiteachaidh na tìre; a chionn nach 'eil fìrinn, no tròcair, no eòlas Dé anns an fhearann.

2 Le mionnaibh, agus breugaibh, agus marbhadh, agus goid, agus deanamh adhaltrnis, bhris iad a mach; agus tha fuil a' ruigheachd gu fuil.

3 Uime sin ni am fearann caoidh, agus seargaidh gach aon a ta chòmhnuidh ann, maille ri beathaichibh na machrach, agus ri eunlaith an athair; seadh, bheirear iasga na fairge fòs air falbh.

4 Gidheadh cha 'n 'eil duine sam bith a' tagradh, agus cha 'n 'eil duine sam bith a' cronuchadh: oir tha mo shluagh mar dhream a ni strì ris an t-sagart.

5 Uime sin tuitidh tu san là, agus tuitidh am fàidh fòs leat anns an oidhche; agus sgriosaidh mise do mhàthair.

6 Tha mo shluagh-sa air an sgrios le dìth eòlais. A chionn gu 'n do chuir thu cùl ri eòlas, cuiridh mise fòs cùl riutsa, air chor as nach bi thu agam a'd' shagart: a chionn gu 'n do dhearmaid thu lagh do Dhia, dearmaididh mise fòs do chlann-sa.

7 Amhluidh mar chaidh iad am meud, mar sin chiontaich iad a' m' aghaidh-sa: caochlaidh mise an glòir gu nàire.

8 Tha iad ag itheadh suas peac-
aidh[a] mo shluaigh-sa, agus a' soc-
ruchadh an cridhe air an ea-ceart.

9 Agus amhuil a bhios an sluagh,
mar sin bidh an sagart, agus smachd-
aichidh mise iad air son an sligh-
eanna, agus dìolaidh mi orra an
deanadas.

10 Agus ithidh iad ach cha bhi
iad sàsuichte; ni iad strìopachas,
agus cha 'n fhàs iad lìonmhor: oir
leig iad dhiubh bhi toirt aire do 'n
Tighearn.

11 Bheir strìopachas, agus fìon,
agus fìon nuadh air falbh an cridhe.

12 Tha mo shluagh-sa ag iarruidh
comhairle air an crannaibh, agus
tha an lorg a' deanamh foillseach-
aidh dhoibh: oir thug spiorad an
strìopachais orra dol air seachran,
agus chaidh iad le strìopachas air
falbh o'n Dia.

13 Air mullaichibh nan sliabh tha
iad ag ìobradh, agus air na sléibh-
tibh tha iad a' losgadh tùise; fo
chrannaibh daraich, agus critlich,
agus cuilinn, a chionn gu bheil an
sgàile taitneach: air an aobhar
sin tha 'ur nigheana ri strìopachas,
agus 'ur mnathan ri adhaltrus.

14 Nach smachduich mise bhur
nigheanan, a chionn gu bheil iad ri
strìopachas? agus 'ur mnathan a
chionn gu bheil iad ri adhaltrus? a
chionn gu bheil iad 'gan cur féin air
leth le strìopaichibh, agus ag ìo-
bradh le luchd-neo ghloine: uime
sin, an sluagh aig nach 'eil tuigse,
taitidh iad.

15 Ged dhean thusa strìopachas,
O Israeil, *gidheadh* na ciontaich-
eadh Iudah; agus na d'thigibhse gu
Gilgal, ni mò théid sibh suas gu
Bet-abhen; ni mò mhionnaicheas
sibh, Mar is beo an Tighearn.

16 Oir tha Israel a' claonadh air
ais, mar agh cùl-sleamhnach: a nis
biadhaidh an Tighearn iad mar uan
ann an àite farsuing.

17 Tha Ephraim air a dhlù-chean-
gal ri iodholaibh, leig leis:

18 Tha an deoch searbh: rinn a
h-uachdarain strìopachas gun chlos;
ghràdhaich iad ni nàrach:

19 Cheangail a' ghaoth suas i na
sgiathaibh; agus bidh nàir' orra do
thaobh an ìobairtean.

CAIB. V.

CLUINNIBHSE so, a shagartan;
agus thugaibhse aire, O thigh
Israeil; agus thugaibhse fainear, O
thigh an righ; oir tha breitheanas
dhù dhuibh; a chionn gu'n robh
sibh mar rib air Mispah, agus mar
lìon sgaoilte air Tabor.

2 Agus rinn na ceannaircich àr
domhainn; uime sin bheir mise
smachdachadh air an iomlan diubh.

3 Is aithne dhomhsa Ephraim,
agus Israel cha 'n 'eil am folach
orm: oir a nis rinn Ephraim strìop-
achas, tha Israel air a thruailleadh.

4 Cha dealbh iad an deanadas gu
pilleadh a chum an Dé: oir tha
spiorad strìopachais nam meadhon,
agus air an Tighearn cha do ghabh
iad eòlas.

5 Air an aobhar sin ìslichear uabh-
ar Israeil fa chomhair a shùl; agus
Israel, agus Ephraim tuislichidh
nan aingidheachd: tuislichidh fòs
Iudah maille riu.

6 Le 'n treudaibh agus le 'm buar-
aibh, théid iad a dh'iarruidh an
Tighearn: ach cha'n fhaigh iad *e;*
tharruing se e féin uatha.

7 Bhuin iad gu fealltach an agh-
aidh an Tighearna; oir ghin iad
clann choimheach: a nis sluigidh
mìos iad maille r' an cuibhrion-
naibh.

8 Séidibhse an trompaid ann an
Gibeah, am buabhull ann an Ra-
mah: éighibh caismeachd chatha
ann am Bet-abhen: *an nàmhaid*
air do thòir, O Bheniamin.

9 Bidh Ephraim na fhàsach ann
an là achasain: am measg threubh-
an Israeil rinn mise aithnichte an
ni sin a thig gu crìch gu deimhin.

10 Bha prionnsachan Iudah cos-
mhuil riu-san a dh' atharruicheas
an comhara-fearainn: dòirtidh mise
mo chorruich a mach orra mar uisge.

11 Tha Ephraim sàruichte, briste
ann am breitheanas; a chionn gu 'n
do ghluais e gu toileach an déigh
na h-àithne.

12 Uime sin bidh mise mar leòm-
ann do Ephraim: agus mar lobhadh
do thigh Iudah.

13 Tra chunnaic Ephraim a thin-
neas, agus Iudah a chreuchd, an sin
chaidh Ephraim a chum an Asirian-
aich, agus chuir e fios gu righ Ia-
reb: gidheadh cha b'urradh e 'ur
leigheas, ni mo shlànuich e 'ur
creuchd.

14 Gu deimhin bidh mise mar
leòmhann do Ephraim, agus mar
leòmhann òg do thigh Iudah: reub-
aidh mise, eadhon mise féin, agus
imichidh mi romham; bheir mi
leam, agus cha bhi aon neach ann a
thearnas:

[a] *ìobairt-pheacaidh.*

15 Imichidh mi agus pillidh mi
gu m' àite, gus an aidich iad an
cionta, agus an iarr iad m' aghaidh:
nan amhghar iarruidh iad mi gu
moch.

CAIB. VI.

THIGIBH, agus pilleamaid ris an
Tighearn: oir is esan a reub,
agus is e ni ar leigheas; is e bhuail,
agus ceanglaidh e suas sinn.
2 An ceann dà latha ni e ar n-ath-
bheothachadh, air an treas là dùisg-
idh e suas sinn, agus bidh sinn beo
na shealladh.
3 Agus bidh eòlas againn, théid
sinn air ar n-aghaidh a ghabhail eòl-
ais air an Tighearn: tha a dhol a
mach air 'ullachadh mar a' mhad-
uinn; agus thig e chugainn mar an
t-uisge; mar an t-uisge deireannach,
agus an t-uisge toisich air an tal-
amh.
4 Ciod a ni mi riut, O Ephraim?
Ciod a ni mi riutsa, O Iudah? oir
tha 'ur maitheas mar neul maidne,
agus mar an drùchd moch, a shiùbh-
las air falbh.
5 Uime sin sgath mi sìos iad leis
na fàidhean: mharbh mi iad le
briathraibh mo bheoil; agus bha do
bhreitheanais mar an solus na dhol
a mach.
6 Oir dh'iarr mise tròcair, agus
ni h-e ìobairt; agus eòlas Dé ni 's
mò na ìobairtean loisgte.
7 Ach bhris iadsan an coimh-
cheangal mar Adhamh: an sin bhuin
iad gu fealltach a'm' aghaidh-sa.
8 Is cathair luchd-deanamh ea-
corach Gilead; air a truailleadh le
fuil.
9 Agus amhuil a dh'fheitheas
buidheann[a] air son duine, tha cuid-
eachd nan sagart a' marbhadh anns
an t-slighe gu Sechem a dh'aon-
fheachd; oir rinn iad gu dàna ain-
gidheachd.
10 Ann an tigh Israeil chunnaic
mi ni ro-ghràineil: an sin tha E-
phraim ri strìopachas, tha Israeil air
a thruailleadh.
11 Air do shon-sa, mar an ceud-
na, O Iudah, tha foghara air a shòn-
rachadh, an uair a philleas mise air
a h-ais bruid mo shluaigh.

CAIB. VII.

AN uair a b'àill leamsa Israel a
leigheas, an sin leigeadh ris
aingidheachd Ephraim, agus ea-
ceart Shamaria: oir tha iad a' cur
an gnìomh ceilge: seadh, tha an
gaduiche a' dol a steach; tha a'
cheathairne ri creach a muigh.
2 Agus cha 'n 'eil iad a' toirt
fainear nan cridhe, gur cuimhne
leams' an uile aingidheachd: a nis
chuairtich an gnìomhara féin iad air
gach taobh; tha iad fa chomhair m'
aghaidh-sa.
3 Le'n aingidheachd tha iad a'
deanamh an rìgh ait; agus nan
uachdaran le 'm breugaibh.
4 Is adhaltranuich iad uile; mar
àmhuinn air a teasachadh leis an
fhuineadair, an tra sguireas fear-
oibreachaidh na taoise d'a fuineadh
gus am bi si air a gortachadh.
5 Air là *féill* ar righ, tra bha na
prionnsachan air an teasachadh le
fion, shin esan a mach a làmh le
luchd-fanoid.
6 Oir dh'ullaich iad an cridhe mar
àmhuinn, am feadh a ta iad ri feall-
fholach: fad na h-oidhche tha 'm
fuineadair a' cadal; anns a' mhad-
uinn tha i losgadh mar theine las-
rach.
7 Theasaich iad uile iad féin mar
àmhuinn, agus shluig iad am breith-
eamhna; tha an righrean uile air
tuiteam, cha 'n 'eil aon nam measg
a ta gairm orm-sa.
8 Ephraim, mheasg esan e féin
leis na cinnich; is aran nach deach-
aidh a thionndadh Ephraim.
9 Shluig coigrich suas a neart,
agus cha 'n 'eil fios aig air: seadh
tha fuilteanan liath air an sud agus
an so, gidheadh cha 'n 'eil fios aig
air.
10 Agus tha uabhar Israeil a' ta-
bhairt fianuis fa chomhair a shùl:
gidheadh cha 'n 'eil iad a' pilleadh
ris an Tighearn an Dia, no 'g iar-
ruidh air son so uile.
11 Tha Ephraim fòs mar cholu-
man amaideach, gun eòlas; tha iad
a' glaodhach ris an Eiphit, tha iad
a' triall gu Asiria.
12 An uair a thriallas iad, sgaoil-
idh mise mo lìon tharta; mar eun-
laith an athair bheir mi nuas iad:
smachdaichidh mi iad an uair a dh'
éisdeas iad ri 'n coimhthional.
13 Mo thruaighe iad, oir theich
iad uamsa: léir-sgrios dhoibh, oir
chiontaich iad a'm' aghaidh-sa: ge
do shaor mi iad, gidheadh labhair
iad breugan ann am aghaidh.
14 Agus cha do ghlaodh iad rium-
sa le 'n cridhe; ged rinn iad don-
nalaich air an leapaichibh air son
arbhair agus fìona: tha iad a' cruin-
neachadh an ceann a' chéile, tha iad
ag éirigh suas a'm' aghaidh-sa.
15 Seadh smachduich mi iad;

[a] *ceathairne.*

neartuich mi *fòs* an gairdeanan;
gidheadh tha iad a' dealbh aimhleis
ann am aghaidh.
16 Tha iad a tionndadh an déigh
ni gun bhuannachd: tha iad mar
bhogha cealgach: tuitidh an uachd-
arain leis a' chlaidheamh, air son
nimh an teanga: so cùis am mas-
laidh ann an tìr na h-Eiphit.

CAIB VIII.

AN trompaid ri d' bheul! mar
iolair an aghaidh tighe an
Tighearna *thig e;* a chionn gu 'n
do bhris iad mo choimhcheangal-sa,
agus gu'n do chiontaich iad an agh-
aidh mo reachd.
2 Riumsa glaodhaidh iad, O Dhia
Israeil, is aithne dhuinne thu.
3 Chuir Israel uaith am fad an ni
ta maith: ni nàmhaid a ruagadh.
4 Chuir iad suas righrean, ach
cha 'n ann uamsa: rinn iad uachd-
arain, agus cha robh agamsa fios air:
d' an airgiod agus d' an òr rinn iad
dhoibh féin iodholan, a chum gu 'n
gearrar as iad.
5 Cuir am fada uait do laogh, O
Shamaria; tha mo chorruich-sa air
lasadh nan aghaidh: cia fhad a
bhios iad gun ruigheachd air neo-
chionta?
6 Oir bha so fòs o Israel: dhealbh
am fear-oibre e; agus cha Dia ta
ann: oir brisear na bhloighdibh
laogh Shamaria.
7 Oir chuir iad a' ghaoth, agus
buainidh iad a' chuairt-ghaoth: cha
'n 'eil toradh air an déis; cha d'thoir
i uaipe mìn; no ma bheir, sluigidh
coigrich suas i.
8 Tha Israel air a shlugadh suas:
a nis tha iad am measg nan cinneach,
mar shoitheach anns nach 'eil tlachd
air bith.
9 Oir chaidh iad suas gu Asiria:
is asal fhiadhaich san' aonach E-
phraim; thuarasdalaich iad lean-
nain.
10 Seadh, ge do thuarasdalaich
iad am measg nan cinneach, a nis
tionailidh mise iad le chéile, agus
bidh iad gu gairid air an cràdh le
uallach an righ agus 'uachdarana.
11 A chionn gu 'n d' rinn E-
phraim mòran altairean gu peacach-
adh, altairean gu peacachadh tha
aige.
12 Sgrìobh mise chuige nithe mò-
ra mo reachd; *ach* mheasadh iad
mar ni nach buineadh dhoibh.
13 Tha iad ag iobradh feòla mar
thabhartas dhomhsa, agus 'ga h-ith-
eadh: *ach* cha ghabh an Tighearn
riu: a nis cuimhnichidh e an aing-
gidheachd, agus smachdaichidh e an
lochdan: pillidh iad air an ais do 'n
Eiphit.
14 Oir dhi-chuimhnich Israel a
Chruithfhear, agus thog e team-
puill: agus chuir Iudah an lion-
mhoireachd cathraichean daingean:
ach cuiridh mise teine air a chath-
raichean, agus loisgidh e a lùchairt-
ean.

CAIB. IX.

NA dean aoibhneas, O Israeil,
na dean gairdeachas mar na
cinnich: oir chaidh thu air strìop-
achas o d' Dhia; ghràdhaich thu
duais air gach uile urlar arbhair.
2 An t-urlar arbhair agus an
dabhach-fhiona cha dean am beath-
achadh, agus meallaidh am fìon
nuadh an dòchas.
3 Cha ghabh iad còmhnuidh ann
am fearann an Tighearna: ach pill-
idh Ephraim do 'n Eiphit; agus ann
an Asiria ithidh iad nithe neo-
ghlan.
4 Cha 'n iobair iad *tabhartais-*
fhìona do 'n Tighearn, ni mò bhios
iad taitneach dha: bidh an iobairt-
ean doibh mar aran luchd-bròin;
bidh iadsan uil' a dh' itheas dheth air
an salachadh; gu dearbh cha d'thig
an aran air son an anama gu tigh
an Tighearna.
5 Ciod a ni sibh ann an latha na
h-ard-fhéille, agus ann an latha
féille an Tighearna?
6 Oir feuch dh' imich iad air falbh
o làthair an fhir-mhillidh: tionailidh
an Eiphit iad, adhlaicidh Memphis
iad: na *h ionadan* taitneach *a chean-*
nuich iad le 'n airgiod, sealbhaich-
idh an ionntagach iad: nam pàill-
iunaibh *fàsaidh* an droighionn.
7 Thàinig laithean an smachdach-
aidh, thàinig laithean na luigheachd:
aithnichidh Israel gu 'm b' amadan
am fàidh, gu 'n robh fear an spior-
aid air boile; air son ro-mheud d'
aingidheachd, agus air son d' fhuath
mhòir.
8 Tha fear-faire Ephraim le m'
Dhia-sa: tha am fàidh *mar* lìon an
eunadair na uile shlighibh-san:
neartaich iad am fuath an aghaidh
tighe mo Dhé.
9 Thruaill iad iad féin, mar ann
an laithibh Ghibeah: cuimhnichidh
esan an aingidheachd, smachdaich-
idh e an lochdan.
10 Mar dhearca-fìona san fhàsach,
fhuair mise Israel; mar am meas
luath air a chrann fhìge na cheud
àm, chunnaic mi 'ur n-aithrichean.
Ach chaidh iad gu Baal-peor, agus
dhealuich siad iad féin a chum an

ni nàraich sin; agus dh' fhàs iad
graineil, mar *chuspair* an gràidh.
11 Air son Ephraim, itealaichidh
an glòir air falbh mar eun; o'n
bhreith, agus o'n bhroinn, agus o'n
ghineamhuinn.
12 Seadh, ged àraich iad an clann,
sgriosaidh mise iad o mheasg
dhaoine; seadh is an-aoibhinn
doibh, an uair a dh' imicheas mise
uatha,
13 Tha Ephraim, mar a chunnaic
mi Tirus, air a shuidheachadh ann
an ionad taitneach: ach bheir Eph-
raim a mach a chlann do'n fhear-
mhillidh.
14 Thoir, O Thighearn. Ciod a
bheir thu? thoir dhoibh brù chaill-
teach, agus cìochan seasga.
15 Tha an cionta gu lèir ann an
Gilgal *fa 'm chomhair:* oir an sin
thug mise fuath dhoibh: air son
aingidheachd an deanadais iomain-
idh mi as mo thigh iad; cha d'thoir
mi ni's faide gràdh dhoibh, tha am
maithean uile cùl-sleamhnach.
16 Tha Ephraim buailte; thiorm-
aicheadh suas am freumh; cha ghiùl-
ain iad a' bheag do thoradh: seadh,
ge do bheireadh iad, gidheadh
marbhaidh mise *toradh* gràdhach am
bronn.
17 Tilgidh mo Dhia air falbh iad,
a chionn nach d'eisd iad ris: agus
bithidh iad nam fògaraich am measg
nan cinneach.

CAIB. X.

B' FHIONAN thorrach Israel:
thug e mach toradh dha fèin:
do reir pailteis a thoraidh, chuir e al-
tairean an lionmhoireachd; do réir
maitheis 'fhearainn rinn e dealbhan
àluinn.
2 Tha an cridhe air a roinn; a nis
gheibhear ciontach iad: brisidh esan
sìos an altairean: sgriosaidh e an
dealbhan.
3 Oir a nis a deir iad, Cha 'n 'eil
righ air bith againn, a chionn nach
robh eagal an Tighearna oirnn: ciod
uime sin, a dheanadh righ dhuinn?
4 Labhair iad briathra *faoine,*
'nuair a mhionnaich iad; breugan
an uair a rinn iad coimhcheangal:
mar so tha breitheanas a' fàs a nìos,
mar an iteotha ann an claisibh na
machrach.
5 Air son laoigh Bhet-abhein bidh
eagal air luchd-àiteachaidh Shama-
ria; oir ni a shluagh caoidh os a
chionn, agus a shagairt acain air a
shon; air son a ghlòire, oir dheal-
aich i ris.
6 Os barr bheirear e féin gu Asi-
ria, mar thabhartas do righ Iareb:
ni masladh greim air Ephraim, agus
gabhaidh Israel nàire d'a chomh-
airle.
7 Air son Shamaria, ghearradh a
righ as mar an cobhar air uachdar an
uisge.
8 Sgriosar fòs ionada arda Abhein,
cionta Israeil: thig an droighionn
agus am foghannan a nìos air an
altairean; agus their iad ris na
sléibhtibh, Folaichibh sinn, agus ris
na beanntaibh, Tuitibh oirnn.
9 O Israeil, chiontaich thu ni 's
mò na ann an laithibh Ghibeah: an
sin sheas iad: nach d'rug an cath
orra ann an Gibeah?
10 An aghaidh cloinne na h-aing-
idheachd thàinig mise, agus smachd-
aich mi iad. Agus cruinnichear na
slòigh nan aghaidh-san tra smachd-
uichear iad air son an dà chionta.
11 Agus bidh Ephraim na agh
foghluimte, le 'm miann a bhi salt-
airt a mach an arbhair; ach chaidh
mise thairis air a muineal sgiamh-
ach. Bheir mi air Ephraim marc-
achd; treabhaidh Iudah, brisidh
Iacoib fhòidean.
12 Cuiribh dhuibh féin ann am
fìreantachd, buainibh ann an toradh
na tròcair: brisibh suas 'ur fearann
neo-threabhta: oir is mithich Ieho-
bhadh iarruidh, gus an d'thig e;
agus am fras e oirbh fìreantachd.
13 Threabh sibh aingidheachd,
bhuain sibh ea-ceart; dh' ith sibh
toradh bhreugan: a chionn gu'n d'
earb thu as do shlighe, a mòr-chuid-
eachd do dhaoine treuna;
14 Uime sin éiridh buaireas am
measg do shluaigh, agus bidh d' uile
dhaingnichean air am milleadh, amh-
uil a mhill Salmon Bet-arbel ann an
là a chatha; ghearradh nam bloighd-
ibh a' mhàthair agus a' chlann le
chéile.
15 Is amhuil a nithear ruibhse, O
Bhetel, air son ro-mheud 'ur n-aing-
idheachd: ann am maduinn gearrar
as gu cinnteach righ Israeil.

CAIB. XI.

'NUAIR a bha Israel na leanabh,
an sin thug mise gràdh dha;
agus a mach as an Eiphit ghairm mi
mo mhac.
2 'Nuair a ghairm iad orra, an sin
dh' imich iadsan uatha: dh' iobair
iad do Bhaalim, agus loisg iad tùis
do dhealbhan snaighte.
3 Theagaisg mise fòs do Ephraim
coiseachd, 'gan togail ann am ghaird-
eanaibh: ach cha robh fios aca gu'
'n do leighis mi iad.

4 Tharruing mi iad le cordaibh duine, le ceanglaichibh gràidh ; agus bha mi dhoibh mar neach a thogas dhiubh a' chuing air an gialaibh, agus chuir mi sìos biadh dhoibh.

5 Cha phill e gu tìr na h-Eiphit, ach bithidh an t-Asirianach na righ air, a chionn gu 'n do dhiùlt iad pilleadh *riumsa*.

6 Agus tuitidh an claidheamh gu trom air a bhailtibh, agus caithidh e a gheugan ; agus sluigidh e, air son an comhairlean.

7 Agus tha mo shluagh-sa an tì air cùl-sleamhnachadh uam ; ge do ghlaodh iad ris an Ti a's airde, cha 'n ardaicheadh aon neach *e*.

8 Cionnus a bheir mi thairis thu, O Ephraim ! cionnus a bheir mi seachad thu, O Israeil ! cionnus a ni mi thu mar Admah ! a chuireas mi thu mar Sheboim ! tha mo chridhe 'n taobh a stigh dhiom air tionndadh ; tha m' aithreachais air lasadh le chéile.

9 Cha chuir mi 'n gnìomh mo dhian-chorruich, cha phill mi a mhilleadh Ephraim ; oir is Dia mise, agus cha duine ; an Ti naomh ann ad mheadhon ; gidheadh nach 'eil a' tathaich bhailtean.

10 Siùbhlaidh iad an déigh an Tighearna : beucaidh e mar leòmhann : an uair a bheucas e, an sin crithnichidh[b] na mic o 'n aird an iar.

11 Itealuichidh iad mar eun as an Eiphit, agus mar choluman a tìr Asiria : agus suidhichidh mise nan tighibh iad, deir an Tighearn.

12 Tha Ephraim 'g am chuartachadh le breugaibh, agus tigh Israeil, agus Iudah le ceilg : ach fathast tha Iudah a' riaghladh maille ri Dia ; agus tha e dìleas maille ris na naomhaibh.

CAIB. XII.

THA Ephraim ag ionaltradh air gaoith, agus ag imeachd an déigh na gaoith an ear : gach aon là tha e cur bhreug agus reubainn an lìonmhoireachd ; rinn iad fòs coimhcheangal ri Asiria, agus tha oladh 'ga giùlain do 'n Eiphit.

2 Tha consachadh fòs aig an Tighearn ri Iudah, agus ni e peanas air Iacob do réir a shlighean a ; do réir a dheanadais bheir e dha luigheachd.

3 Anns a' bhroinn ghlac e a bhràthair air shàil ; agus le a neart bha cumhachd aige maille ri Dia.

4 Seadh bha cumhachd aige maille ris an aingeal ; agus thug e buaidh : ghuil e, agus rinn e guidhe ris : fhuair e ann am Betel e, agus an sin labhair e ris.

5 Eadhon Iehobhah Dia nan sluagh, is e Iehobhah a chuimhneachan.

6 Uime sin pill thusa ri d' Dhia : coimhid tròcair agus breitheanas ; agus feith air do Dhia a ghnàth.

7 Is fear-malairt e : na làimh tha meigh na mealltoireachd ; is toigh leis a bhi ri ain-neart.

8 Agus thubhairt Ephraim, Gu deimhin tha mi air fàs saibhir, fhuair mi dhomh féin stòras : ann am shaothairibh uile cha 'n fhaigh iad ea-ceart air bith annam ; bhiodh sin na chionta.

9 Agus mise Iehobhah do Dhia, *a thug a nìos thu* o tìr na h-Eiphit, bheir mi ort fòs còmhnuidh ghabhail ann am pàilliunaibh, mar ann an laithibh na h-ard-fhéille.

10 Labhair mi fòs leis na fàidhean, agus rinn mi lìonmhor seallana ; agus le frithealadh nam fàidhean ghnàthuich mi cosalachdan.

11 Gu dearbh ann an Gilead tha ea-ceart ; gu cinnteach is dìomhanas iad ; tha iad ag ìobradh tharbh ann an Gilgal ; seadh tha an altairean mar charna ann an claisibh na machrach.

12 Ach theich Iacob gu dùthaich Shiria ; agus rinn Israel seirbhis air son mnà ; agus air son mnà ghléidh e *caoirich*.

13 Agus le fàidh thug an Tighearn Israel a mach as an Eiphit ; agus le fàidh theàrnadh e.

14 Bhrosnuich Ephraim e chum feirge gu ro-shearbh : uime sin fàgaidh a Thighearn 'fhuil air féin ; agus pillidh e chuige féin a mhasladh.

CAIB. XIII.

AN uair a labhair Ephraim le crith, dh' arduich se e féin ann an Israel ; ach an uair a chiontaich e ann am Baal, bhàsaich e.

2 Agus a nis tha iad a' ciontachadh ni 's mò agus ni 's mò, agus rinn iad dhoibh féin dealbh leaghta d' an airgiod ; ìodholan do réir an sgòltachd féin ; an t-iomlan deth obair nam fear-ceirde : deir iad do 'n taobh, Deanadh a' mhuinntir a ta 'g ìobradh na laoigh a phògadh.

3 Air an aobhar sin bidh iad mar neul na maidne ; agus mar an drùchd moch a shiùbhlas air falbh : mar am moll air 'fhuadachadh le cuairt-ghaoith o 'n urlar-bhualaidh ;

[b] *thig iad le cabhaig.*

agus mar thoit a mach as an luidh-
eir.
4 Gidheadh is mise an Tighearn
do Dhia, *a thug a nios thu* o thìr
na h-Eiphit, agus cha bhi aithne
agad air dia air bith ach mise; oir
cha 'n 'eil slànuighear ann ach mi.
5 B' aithne dhomhsa thu san fhàs-
ach, ann am fearann an tarta mhòir:
6 Nan ionaltradh bha iad air an
lionadh: bha iad air an lionadh,
agus dh' arduicheadh an cridhe: air
an aobhar sin dhi-chuimhnich iad
mise.
7 Uime sin bidh mise dhoibh mar
leòmhann: mar liopard anns an
t-slighe bheir mi fainear iad.
8 Coinnichidh mi iad mar mhath-
ghamhuinn o 'n do bhuineadh *a
cuileanan*, agus reubaidh mi sgairt
an cridhe; agus an sin sluigidh mi
iad mar leòmhann boirionn: ni
fiadh-bheathach na machrach an
reubadh.
9 O Israeil, sgrios thu thu féin,
ach annam-sa tha do chobhair.
10 Bidh mise ann am righ dhuit:
c' àit am bheil aon neach eile thearn-
as thu ann ad chathraichibh uile!
agus do bhreitheachan uile ris an d'
thubhairt thu, Thoir dhomh righ
agus prionnsachan.
11 Thug mise righ dhuit ann am
fheirg, agus thug mi air falbh e ann
am chorruich.
12 Tha aingidheachd Ephraim air
a carnadh suas: tha a chionta air a
thasgaidh.
13 Thig ioghanna mnà ri saothair
air: is mac nach 'eil glic e so; no
cha 'n fhanadh e fada ann an *àite*
briseadh a mach na cloinne.
14 Fuasglaidh mis' iad o chumh-
achd na h-uaighe: saoraidh mi iad
o 'n bhàs: O bhàis, bidh mis' a'm'
phlàigh dhuit; O uaigh, bidh mis' a'
m' sgrios duit; bidh aithreachas air
'fholach o m' shùilibh.
15 Ge do bha e torrach am measg
a bhràithrean, thig gaoth an ear,
thig gaoth an Tighearna nìos o 'n
fhàsach, agus fàsaidh 'fhuaran
tioram, agus tiormaichear suas a
thobar: bidh ionmhas uile shoith-
ichean taitneach air a chreachadh.
16 Bidh Samaria na fàsach, oir
rinn i ceannairc an aghaidh a Dé;
tuitidh iad leis a' chlaidheamh, bris-
ear an naoidheana nam bloighdibh;
agus reubar suas am mnathan tor-
rach.

CAIB. XIV.

PILL, O Israeil, ris an Tighearn
do Dhia, oir thuit thu le d' aing-
idheachd.
2 Thugaibh leibh briathran, agus
pillibh ris an Tighearn; abraibh ris,
Thoir air falbh ar n-uile chionta,
agus gabh ruinn gu gràsmhor: mar
sin bheir sinn seachad laoigh ar
bilidh.
3 Cha dean Asur ar tearnadh, air
eachaibh cha dean sinn marcachd;
ni mò their sinn tuille ri obair ar
làmha féin, Is sibhse ar dée: oir
annad-sa gheibh an dilleachdan tròc-
air.
4 Leighisidh mise an cùl-sleamh-
nachadh, gràdhaichidh mi iad gu
saor: oir phill mo chorruich air
falbh uaith.
5 Bidh mi mar an drùchd do Is-
rael: fàsaidh e mar an lìligh, agus
cuiridh e mach a fhreumha mar
Lebanon.
6 Sgaoilidh a gheugan, agus bidh
a mhaise mar an crann-oladh, agus
'fhàile mar Lebanon.
7 Pillidh iadsan a ta chòmhnuidh
fo a sgàile: mar an t-arbhar bidh
iad air an ath-bheothachadh; agus
fàsaidh iad mar an fhìonain: bidh a
bholadh mar fhìon Lebanoin.
8 *Their* Ephraim, Ciod mo
ghnothuch-sa tuille ri iodholaibh?
Chuala mise e; agus thug mi fain-
ear e; is cosmhuil mi ri crann uaine
giuthais; uamsa tha do thoradh r'a
fhaotainn.
9 Cò ta glic, agus tuigidh esan na
nithe so? crionna, agus aithnichidh
se iad? oir tha sligheanna an Tigh-
earna ceart, agus gluaisidh na fìr-
eana annta: ach gheibh na ciont-
aich tuisleadh annta.

IOEL.

CAIB. I.

FOCAL an Tighearna a thàinig a
chum Ioel, mhic Phetueil.
2 Cluinnibhse so, a sheann daoine;
agus thugaibhse fainear, uile luchd-
àiteachaidh na tìre: an robh so 'nur
laithibhse; no 'n laithibh 'ur n-aith-
richean?
3 Innsibhse do 'r cloinn e, agus
innseadh 'ur clann do 'n cloinn-san,

agus an clann-sa do ghinealach
eile.
4 An ni sin a dh' fhàg a' phailm-
chnuimh, dh' ith an locust; agus an
ni a dh'fhàg an locust, dh' ith a
chnàmh-bheist; agus an ni sin a dh'
fhàg a' chnàmh-bheist, dh' ith an ca-
terpileir.
5 Dùisgibh, a mhisgearan, agus
guilibh; agus deanuibhse caoidh,
uile phòitearan fìona, air son an
fhìon-nuadha, oir tha e air a ghear-
radh air falbh o 'r beul.
6 Oir tha cinneach air teachd a
nìos air m' fhearann-sa, trenn, agus
thar àireamh; is fiaclan leòmhainn
am fiaclan; agus tha fiaclan carbaid
leòmhainn bhoirinn aca.
7 Dh' fhàg iad m' fhìonan-sa na
fàsach, agus rùisg iad mo chrann-
fìge: rùisg iad e gu buileach, agus
thilg iad air falbh e, tha a gheugan
air an deanamh geal.
8 Dean caoidh mar òighe crios-
luichte le eudach-saic air son céile[a] a
h-òige.
9 Tha an tabhartas-bìdh air a
ghearradh air falbh, agus an tabhart-
as dibhe o thigh an Tighearn: dean-
aibhse bròn, O shagarta, òglacha an
Tighearna.
10 Tha a' mhachair na fàsach, tha
an talamh ri caoidh; oir tha an
t-arbhar air a mhilleadh; tha am
fìon nuadh air seargadh, dh' fhàil-
nich an ola.
11 Gabhaibh nàire, O threabh-
aichean: deanuibhse caoidh, O
luchd-deasaichidh na fìonain, air son
a' chruineachd, agus air son an
eorna: a chionn gu 'n do mheath
foghara na machrach.
12 Tha an fhìonan air tiormach-
adh suas, agus an crann-fìge air
seargadh; tha 'm pomgranat, an
crann-pailme fòs, agus an crann-
abhail, *eadhon* uile chraobha na
machrach, air seargadh: gu deimhin
shearg aoibhneas air falbh o chloinn
nan daoine.
13 Criosluichibh sibh féin *le eud-
ach-saic*, agus tuiribh, O shagarta:
deanaibh ulartaich, a luchd-fritheal-
aidh na h-altarach: thigibh, luidh-
ibh fad na h-oidhche ann an eudach
saic, òglacha mo Dhé: oir tha an
tabhartas bìdh agus an tabhartas-
dibhe air a chumail air ais o thigh
ar Dé.
14 Naomhaichibhse trasg, gairm-
ibh latha toirmisg, cruinnichibh na
seanoirean, uile luchd-àiteachaidh
na tìre, *gu* tigh an Tighearna ar
Dé, agus glaodhaibh ris an Tighearn.
15 Och air son an là! oir tha là
an Tighearna dlù, agus mar léir-
sgrios o 'n Uile-chumhachdach thig
e.
16 Nach 'eil ar lòn air a ghearr-
adh as fa chomhair ar sùl? aoibh-
neas agus luaghair o thigh ar Dé?
17 Lobh an sìol f'a fhòidibh; dh'
fhàgadh fàs na h-ionada-taisg; bhris-
eadh sìos na saibhlean: a chionn
gu'n do shearg an t-arbhar.
18 Cionnus a tha na beathaichean
ag osnaich? tha na buailtean spréidhe
ann an airc, a chionn nach 'eil ion-
altradh aca; tha na treudan chaor-
ach fòs air am milleadh.
19 Riutsa, O Thighearn, glaodhaidh
mise: oir chaith an teine cluaintean
an fhàsaich, agus loisg an lasair uile
chraobha na machrach.
20 Tha beathaichean na mach-
rach fòs a' glaodhach riutsa: oir
thiormaicheadh suas na h-aibhnich-
ean uisge, agus chaith an teine
cluaintean an fhàsaich.

CAIB. II.

SEIDIBHSE an trompaid ann an
Sion, agus éighibh caismeachd
catha ann am shliabh naomh-sa:
criothnaicheadh uile luchd-àiteach-
aidh na tìre: oir tha là an Tighear-
na a' teachd, oir tha e am fagus.
2 La dorchadais agus ogluigh-
eachd: là neul agus tiugh dhorchad-
ais; mar an doilleireachd[b] air a
sgaoileadh air na sléibhtibh, *thig*
sluagh lìonmhor agus làidir; an
leithide cha robh ann o shean, agus
cha bhi ni 's mò nan deigh, eadhon
gu bliadhnacha mhòran ghinealach.
3 Rompa tha teine ri sgrios, agus
nan déigh tha lasair a' losgadh: tha
am fearann mar ghàradh Edein
rompa, agus nan déigh na fàsach
uaigneach; seadh cha bhi dol as aig
aon ni uatha.
4 Bidh an coslas mar choslas each;
agus mar mharcaichean is amhluidh
a ruitheas iad.
5 Mar fharum charbad air mhull-
ach nam beann leumaidh iad; mar
thoirm lasrach theine a loisgeas an
asbhuain: mar shluagh làidir air an
cur an ordugh catha.
6 Roimh an gnùis bidh geur-
ghoith air an t-sluagh: tionailidh na
h-uile aghaidh dubhachas.
7 Ruithidh iad air an aghaidh mar
dhaoine cumhachdach; streapaidh
iad am balla mar luchd-cogaidh;
agus siubhlaidh iad gach aon air a
shlighe, agus cha bhris iad an ord-
ugh.

[a] *fir-pòsda.* [b] *chamh.*

8 Ni mò theannaicheas aon air, aon eile ; coisichidh iad gach aon na cheum fèin : agus ma thuiteas iad air a' chlaidheamh, cha bhi iad air an leònadh.

9 Ruithidh iad air an ais agus air an aghaidh anns a' bhaile : ruithidh iad air a' bhalla : streapaidh iad suas do na tighean : théid iad a steach air na h-uinneagaibh mar mheirleach.

10 Bidh ball-chrith air an talamh rompa, criothnuichidh na nèamha : bidh a' ghrian agus a' ghealach dorcha, agus cumaidh na reultan air ais an dealradh.

11 Agus cuiridh an Tighearn a mach a ghuth fa chomhair 'fheachd : oir tha a champ ro-mhòr ; oir is treun esan a thoirt gu buil 'fhocail ; oir tha là an Tighearna mòr agus ro-uamhasach, agus cò dh'fheudas 'fhulang ?

12 Uime sin a nis mar an ceudna, deir an Tighearn, pillibh do m' ionnsuidh-sa le 'r n-uile chridhe, agus le trasg, agus le gul, agus le caoidh.

13 Agus reubaibh 'ur cridhe, agus ni h-e 'ur n-eudach ; agus pillibh ris an Tighearn bhur Dia : oir tha e tròcaireach agus iochdmhor, mall a chum feirge, agus làn do chaomhalachd, agus gabhaidh e aithreachas mu 'n olc.

14 Cò aig am bheil fios nach pill, agus nach gabh e aithreachas, agus nach fàg e beannachd na dhéigh, tabhartas-bìdh agus tabhartas-dibhe do 'n Tighearn bhur Dia.

15 Séidibh an trompaid ann an Sion, naomhaichibh trasg, gairmibh là toirmisg.

16 Cruinnichibh an sluagh, naomhaichibh an coimhthional ; gairmibh na seanoirean ; tionailibh a' chlann, agus iadsan a ta deòbhal na cìche : rachadh am fear nuadh-pòsda mach as a sheòmar, agus a' bhean-nuadh-phòsda mach as a seòmar uaigneach.

17 Deanadh na sagairt, seirbhisich an Tighearna, gul eadar an sgàththigh agus an altair, agus abradh iad, Coigil, O Thighearn, do shluagh, agus na d'thoir d'oighreachd thairis gu masladh : a chum gu 'n riaghladh na cinnich os an cionn : c' uim' an abradh iad am measg nan cinneach, C'àit am bheil an Dia ?

18 An sin bidh an Tighearn eudmhor m'a fhearann, agus gabhaidh e truas d'a shluagh.

19 Seadh freagraidh an Tighearn, agus their e r'a shluagh ; Feuch, cuiridh mi d' ur n-ionnsuidh arbhar, agus fion, agus oladh, agus bidh sibh air 'ur sàsuchadh leo ; agus cha dean mi sibh ni 's mò 'nur masladh am measg nan cinneach.

20 Ach atharraichidh mi am fad uaibh *feachd* na h-airde tuath, agus fògraidh mi e gu fearann falamh fàsail, a thoiseach gus an fhairge 'n ear, agus a dheireadh gus an fhairge 'n iar ; agus thig a bhréine nìos, agus éiridh a dhroch bholadh, a chionn gu 'n do mhaoidh e nithe mòra.

21 Na biodh eagal ort, O fhearainn, bi luaghaireach agus ait : oir ni an Tighearn nithe mòra.

22 Na biodh eagal oirbh a bheathaiche na machrach : oir tha cluainntean an fhàsaich a' briseadh a nìos ; oir tha a' chraobh a' giùlan a toraidh ; tha an crann-fìge agus an fhionan a' toirt seachad a neirt.

23 Bithibh ait ma ta, O chlann Shioin, agus deanaibh gairdeachas anns an Tighearn bhur Dia ; oir thug e dhuibh an t-uisge a's toisiche ann an ceart-thomhas ; agus bheir e air frasaibh teachd a nuas chugaibh, an ceud uisge, agus an t-uisge deireannach amhuil roimhe so.

24 Agus bidh na h-urlair bhualaidh làn do chruineachd, agus cuiridh na dabhacha thairis le fìon agus le h-oladh.

25 Agus aisigidh mise dhuibh na bliadhnachan a dh'ith an locust, a' chnàimh-bheist, an cater-pileir, a phailm-chnuimh, m' fheachd mòr, a chuir mi 'nur measg.

26 Agus ithidh sibh ann am pailteas, agus bithidh sibh sàthach, agus cliùthaichidh sibh ainm an Tighearna bhur Dia, a bhuin ruibh gu h-iongantach : agus cha nàraichear am feasd mo shluagh-sa.

27 Agus aithnichidh sibh gu bheil mise ann am meadhon Israeil, agus gur mi an Tighearn 'ur Dia, agus nach aon air bith eile : agus cha nàraichear am feasd mo shluagh.

28 Agus tarlaidh na dhéigh sin gu 'n dòirt mise mach mo spiorad air gach uile fheoil, agus ni 'ur mic agus 'ur nigheana fàisneachd, bruadairidh 'ur seann daoine bruadair, agus chì 'ur n-òganaich seallaidhean :

29 Agus fòs air na h-òglachaibh agus air na ban-oglachaibh, anns na laithibh sin, dòirtidh mi mach mo spiorad.

30 Agus nochdaidh mi iongantais anns na nèamhaibh, agus air an talamh ; fuil, agus teine, agus smùidrich dheathaich.

31 Iompaichear a' ghrian gu dorchadas, agus a' ghealach gu fuil, mu 'n d'thig là mòr agus uamhasach an Tighearna.

32 Agus tarlaidh, ge b'e air bith a ghairmeas air ainm an Tighearna, tearnar e: oir ann an sliabh Shioin agus ann an Ierusalem bidh tearnadh, mar a thubhairt an Tighearn; eadhon am measg an iarmaid a ghairmeas an Tighearn.

CAIB. III.

OIR feuch, anns nà laithibh sin, agus anns an àm sin, trà bheir mise air a h-ais bruid Iudah, agus Ierusaleim, *tarlaidh*,

2 Gu 'n cruinnich mi na h-uile chinnich, agus bheir mi sìos iad gu gleann Iehosaphait, agus tagraidh mi riu an sin air son mo shluaigh, agus *air son* m' oighreachd Israeil, a sgap iad am measg nan cinneach; agus roinn iad mo dhùthaich.

3 Agus thilg iad croinn air son mo shluaigh; agus thug iad macan air son striopaich, agus reic iad nìonag air son fiona, chum gu 'n òladh iad.

4 Seadh, agus ciod 'ur gnothachsa rium-sa, O Thiruis, agus a Shidoin, agus uile chrìocha Phaleistin? an dìol sibh rium luigheachd? a nis ma bheir sibh dhomh luigheachd, gu luath, gu grad dìolaidh mi 'ur luigheachd air 'ur ceann féin;

5 A chionn gu 'n do ghabh sibh m' airgiod agus m' òr, agus gu 'n do ghiùlain sibh gu 'r teampuill mo nithe luachmhor taitneach.

6 Clann Iudah fòs, agus clann Ierusaleim reic sibh ris na Greugaich, a chum gu 'n atharraicheadh sibh iad am fad o'n crìch féin.

7 Feuch togaidh mis' iad as an àite gus an do reic sibh iad; agus pillidh mi 'ur luigheachd air 'ur ceann féin.

8 Agus reicidh mi 'ur mic agus 'ur nigheana gu làimh cloinne Iudah; agus reicidh iadsan iad ris na Sabéich, ri sluagh fad as; oir labhair an Tighearn e.

9 Eighibhse so am measg nan cinneach; ullaichibh cogadh, dùisgibh suas na cumhachdaich; thigeadh na fir-chogaidh uile am fagus, thigeadh iad a nìos.

10 Deanaibh claidhean do 'r coltraibh, agus sleaghan do 'r corranaibh sgathaidh; abradh an lag, Tha mi làidir.

11 Cruinnichibh sibh féin, agus thigibh, a chinneacha gu léir, agus tionailibh o gach taobh mu 'n cuairt: an sin bheir thusa air na cumhachdaich teachd a nuas, O Thighearn.

12 Dùisgeadh na cinnich, agus thigeadh iad a nìos gu gleann Iehosaphait: oir an sin suidhidh mise gu breith a thoirt air na cinnich uile mu 'n cuairt.

13 Sàthaibh an corran, oir tha 'm fogharа abuich; thigibh, gabhaibh sìos, oir tha an t-amar-fiona làn, tha na dabhacha a' cur thairis: oir tha an aingidheachd mòr.

14 Mòr-chuideachda, mor-chuideachda, ann an gleann a' ghearraidh; oir tha là an Tighearna dlù ann an gleann a' ghearraidh.

15 Dorchaichear a' ghrian agus a' ghealach, agus cumaidh na reultan air ais an dealradh.

16 Agus beucaidh an Tighearn a mach a Sion, agus o Ierusalem cuiridh e mach a ghuth, agus bidh crith air na neamhaibh, agus air an talamh: ach bidh an Tighearn na ionad-didein d'a shluagh; agus na dhaingneach làidir do chloinn Israeil.

17 Mar sin aithnichidh sibh gur mise an Tighearn ur Dia, a ta chòmhnuidh ann an Sion, mo shliabh naomh: an sin bidh Ierusalem naomh, agus cha d'théid coigrich d'a thrìd ni 's mò.

18 Agus tarlaidh anns an là sin, gu 'n sil na sléibhtean a nuas fion nuadh, agus sruthaidh na beannta le bainne; agus sruthaidh uile aibhnichean Iudah le h-uisgeachaibh; agus thig tobar a mach o thigh an Tighearna, agus uisgichidh e gleann Shitim.

19 Bidh an Eiphit na nochd-fhàsaich, agus bidh Edom na fhàsach uaigneach; air son an ainneirt *an aghaidh* cloinne Iudah; a chionn gu'n do dhòirt iad fuil nan neochiontach nam fearann.

20 Ach gabhaidh Iudah còmhnuidh gu sìorruidh, agus Ierusalem o linn gu linn.

21 Agus glanaidh mise am fuilsan, nach do ghlan mi; agus gabhaidh an Tighearn còmhnuidh ann an Sion.

AMOS.

CAIB. I.

BRIATHRAN Amois, a bha am
measg bhuachaillean Thecoa, a
fhuair e mu thimchioll Israeil, ann
an laithibh Usiah righ Iudah, agus
ann an laithibh Ieroboaim mhic Io-
hais, righ Israeil, dà bhliadhna
roimh an chrith-thalmhainn.
2 Agus thubhairt e; Beucaidh Ie-
hobhah o Shion, agus o Ierusalem
cuiridh e mach a ghuth ; agus ni
ionada-còmhnuidh nam buachaille
bròn, agus seargaidh mullach Char-
meil.
3 Mar so deir an Tighearn ; Air
son thri lochdan Dhamascuis, agus
air son cheithir, cha phill mi air
falbh a *pheanas;* a chionn gu 'n
do bhuail iad Gilead le innealuibh-
bualaidh iaruinn.
4 Ach cuiridh mise teine air tigh
Hasaeil, a loisgeas lùchairtean Bheu-
hadaid.
5 Brisidh mi fòs crann-druididh
Dhamascuis, agus gearraidh mi as
am fear-àiteachaidh o chòmhnard
Abhein, agus esan a ghlacas an
t-slat-rioghail o thigh Edein : agus
siubhlaidh sluagh Shiria ann am
bruid gu Cir, deir an Tighearn.
6 Mar so deir an Tighearn ; Air
son thri lochdan Ghasa, agus air
son cheithir, cha phill mi air falbh a
pheanas ; a chionn gu 'n d'thug iad
a' bhruid uile air falbh am braighd-
eanas, a chum an toirt seachad do
Edom.
7 Ach cuiridh mi teine air balla
Ghasa, a sgriosas a lùchairtean.
8 Agus gearraidh mi am fear-àit-
eachaidh air falbh o Asdod, agus
esan a ghlacas an t-slat-rioghail o
Ascelon, agus tionndaidhidh mi mo
làmh an aghaidh Ecroin : agus bàs-
aichidh fuigheall nam Philisteach,
deir an Tighearn Iehobhah.
9 Mar so deir an Tighearn ; Air
son thri lochdan Thiruis, agus air
son cheithir, cha phill mi air falbh a
pheanas: a chionn gu 'n d'thug iad
suas a' bhruid uile do Edom, agus
nach do chuimhnich iad an coimh-
cheangal bràthaireil.
10 Ach cuiridh mi teine air balla
Thiruis, a loisgeas 'àrois rioghail.
11 Mar so deir an Tighearn ; Air
son thri lochdan Edoim, agus air
son cheithir, cha phill mi air falbh a
pheanas; a chionn gu 'n do ruaig e
a bhràthair leis a' chlaidheamh, agus
gu 'n do thilg e uaith na h-uile
h-iochd, agus gu 'n do reub 'fhearg
do ghnàth, agus gu 'n do ghléidh se
a chorruich an còmhnuidh.
12 Ach cuiridh mi teine air Te-
man, a loisgeas àrois Bhosrah.
13 Mar so deir an Tighearn ; Air
son thri lochdan chloinne Amoin, a-
gus air son cheithir, cha phill mi air
falbh a *pheanas ;* a chionn gu 'n
do reub iad suas mnathan torracha
Ghileaid, a chum an criocha féin a
chur am farsuingeachd.
14 Ach fadaidh mise teine air
balla Rabah, agus loisgidh e sìos
'àrois, le iolaich ann an là a' chatha,
le cuairt-ghaoith ann au là na doin-
inne.
15 Agus imichidh an righ ann am
braighdeanas, e féin agus a mhòr-
uaislean le chéile, deir an Tighearn.

CAIB. II.

MAR so deir an Tighearn; Air
son thri lochdan Mhoaib, agus
air son cheithir, cha phill mi air
falbh a *pheanas :* a chionn gu 'n do
loisg e cnàmhan[a] righ Edoim gu
h-aol.
2 Ach cuiridh mi teine air Moab,
agus loisgidh e àrois Chiriot, agus
bàsaichidh Moab le co-ghaoir, le
iolaich, le fuaim na trompaid.
3 Agus gearraidh mi as am breith-
eamh as a mheadhon, agus marbh-
aidh mi 'uile phrionnsachan maille
ris, deir an Tighearn.
4 Mar so deir an Tighearn; Air
son thri lochdan Iudah, agus air son
cheithir, cha phill mi air falbh a
pheanas ; a chionn gu 'n d'rinn iad
di-meas air reachd an Tighearna,
agus nach do choimhid iad 'àith-
eantan ; agus thug an *diadhan*
bréige orra dol air seachran, iad sin
a chaidh an aithrichean air an déigh.
5 Ach cuiridh mi teine air Iudah,
agus loisgidh e àrois Ierusaleim.
6 Mar so deir an Tighearn ; Air
son thri lochdan Israeil, agus air
son cheithir, cha phill mi air falbh a
pheanas ; a chionn gu 'n do reic
iad am fìrean air son airgid, agus
am bochd air son bhròg.
7 Tha iad a' saltairt sìos cheann
nam bochd ann an duslach na tal-
mhainn, agus a' fiaradh slighe nan
daoine ciuine : agus tha duine agus

[a] *cnàimhean*

'athair a' dol a steach a chum na h-aon ghruagaiche, a thruailleadh m' ainm naomha-sa.

8 Agus tha iad 'gan sìneadh féin air eudaichibh a ghabhadh an geall, aig taobh gach altaire; agus tha iad ag òl fiona na muinntir a dhiteadh ann an tigh an dée.

9 Gidheadh sgrios mise an t-Amorach rompa, a bha ard mar airde nan seudar; agus làidir mar na daragaibh: gidheadh sgrios mis' a thoradh os a chionn, agus a fhreumha fuidhe.

10 Fòs thug mi sibhs a nìos o thalamh na h-Eiphit, agus stiuir mi sibh tre 'n fhàsach dà fhichead bliadhna; a chum gu 'n sealbhaicheadh sibh fearann nan Amorach.

11 Agus thog mi suas *cuid* do 'r macaibh air son fhàidhean, agus do 'r n-òganachaibh air son Nasarach. Nach ann mar so a ta e, O chlann Israeil? deir an Tighearn.

12 Ach thug sibh do na Nasaraich fion r'a òl, agus dh'àithn sibh do na fàidhean, ag ràdh, na deanaibh fàisneachd.

13 Feuch bruthaidh mise bhur n-àite, mar a bhruthas carbad luchdaichte le arbhar a sguaban.

14 Agus tréigidh a luathas an duine luath, agus cha bhi 'n duine làidir treun na neart, ni mò ni 'n duine cumhachdach e féin a shaoradh.

15 Cha seas esan fòs a làimhsicheas am bogha, agus cha saor an luath-chasach *e féin;* ni mò thearnas an ti mharcaicheas an t-each e féin.

16 Agus esan a ta daingneachadh a chridhe am measg nan cumhachdach, teichidh e air falbh rùisgte san là sin, deir an Tighearn.

CAIB. III.

CLUINNIBH am focal so a labhair an Tighearn 'nur n-aghaidh, O chlann Israeil, an aghaidh an uile theaghlaich a thug mi nìos o thìr na h-Eiphit, ag ràdh,

2 Is sibhse mhàin air an do ghabh mi eòlas do uile theaghlaichibh na talmhainn: uime sin smachdaichidh mi sibh air son 'ur n-uile lochdan.

3 Am feud dithis imeachd le chéile, mur bi iad réidh?

4 Am beuc an leòmhann anns a' choille, an uair nach 'eil creach air bith aige? an éigh an leòmhann òg as a' ghàraidh, mur do ghlac e aon ni?

5 Am feud eun tuiteam ann an lìon air an talamh, far nach 'eil aon rib air a shon? an tog *neach* eangach suas o'n talamh, agus gun ni air bith a ghlacadh?

6 An séidear an trompaid ann am baile, agus gun eagal a bhi air an t-sluagh? am bi dòrainn [b] ann am baile, 's nach e 'n Tighearn a chuir ann e?

7 Gu deimhin cha dean an Tighearn Iehobhah aon ni gun a rùndìomhair fhoillseachadh d'a sheirbhisich na fàidhean.

8 Bheuc an leòmhann; cò air nach bi eagal? labhair an Tighearn Iehobhah, cò nach deanadh fàisneachd?

9 Cuiribh an céill anns na lùchairtibh an Asdod, agus anns na tallachaibh an tìr na h-Eiphit, agus abraibh, Cruinnichibh sibh féin air sléibhtibh Shamaria: agus feuchaibh an t-ioma-luasgadh mòr a ta na meadhon, agus iadsan a ta air an sàruchadh innte.

10 Oir cha 'n aithne dhoibh a' chòir a dheanamh, deir an Tighearn; tha iad a' tasgaidh suas fòirneirt agus creich nan lùchairtibh.

11 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn Iehobhah, *Bidh* eascaraid fòs mu'n cuairt air an fhearann; agus bheir e nuas do neart uait, agus creachar do lùchairtean.

12 Mar so deir an Tighearn, Amhuil a spìonas am buachaille a mach a beul an leòmhainn dà chois, no mìr do chluais; mar sin bheirear a mach clann Israeil, a ta chòmhnuidh ann an Samaria, ann an cùil leapach; agus ann an Damascus, air uirigh.

13 Eisdibhse agus togaibh fianuis do thigh Iacoib, deir an Tighearn Iehobhah, Dia nan sluagh.

14 Anns an là san agair mise lochdan Israeil air, gun agair mi fòs air altairean Bheteil; agus gearrar adharca na h-altrach dhi, agus tuitidh iad chum an làir.

15 Agus buailidh mi 'n tigh-geamhraidh maille ris an tigh-shamhraidh; agus sgriosar na tighean deud-chnàmh, agus thig crìoch air na tighean mòra, deir an Tighearn.

CAIB. IV.

CLUINNIBHSE am focal so, O a spréidh Bhasain, a ta air sliabh Shamaria; a ta sàruchadh nam bochd, a ta bruthadh nam feumannach; a ta 'g ràdh ri 'm maighstir-

[b] *dosgann.*

ibh, Thugaibh do 'r n-ionnsuidh agus òlamaid.

2 Mhionnaich an Tighearn Iehobhah air a naomhachd, Feuch, gu 'n d'thig oirbh na laithean anns an d'thoir e sibh air falbh le dubhanaibh, agus 'ur sliochd le dubhanaibh-iasgaich.

3 Agus théid sibh a mach air na bealaich, gach *bò air a' bhealach* m'a coinneamh; agus tilgear sibh anns an tigh-chasgairt, deir an Tighearn.

4 Rachaibh gu Betel agus ciontaichibh; aig Gilgal deanaibh 'ur lochdan lionmhor; agus thugaibh leibh 'ur n-iobairtean gach maduinn, 'ur deachamh gach tri bliadhna.

5 Agus iobraibh iobairt-bhuidheachais le taois ghoirt, agus éighibh, cuiribh an céill na saor-thabhartais; oir tha so taitneach dhuibh, O chlann Israeil, deir an Tighearn Iehobhah.

6 Agus thug mi fos dhuibh glaine fhiacal 'nur n-uile bhailtibh, agus gainne arain ann 'ur n-uile lùchairtibh: gidheadh cha do phill sibh riumsa, deir an Tighearn.

7 Agus chum mi uaibh mar an ceudna an t-uisge, 'nuair a bha fathasd tri mìosa gu foghara; agus thug mi air frasadh air aon bhaile, agus gun fhrasadh air baile eile; air aon chuid thàinig an t-uisge; agus a' chuid eile air nach d' thàinig an t-uisge, shearg.

8 Agus shiubhail dà no tri do bhailtean gu aon bhaile, a dh'òl uisge; ach cha robh iad air an sàsuchadh: gidheadh cha do phill sibh riumsa, deir an Tighearn.

9 Bhuail mi sibh le seargadh agus le crith-reodh; 'nuair a dh'fhàs 'ur gàraidhean agus 'ur fion-liosan, 'ur crainn-fhìge, agus 'ur crainn-oladh, dh'ith a' phailm-chnuimh *iad:* gidheadh cha do phill sibh riumsa, deir an Tighearn.

10 Chuir mi 'n 'ur measg a' phlàigh, do réir nòis na h-Eiphit; mharbh mi 'ur n-òganaich leis a' chlaidheamh, agus thug mi air falbh 'ur n-eacha, agus thug mi air droch fhàile bhur campa teachd a nìos gu 'r pollairibh: gidheadh cha do phill sibh riumsa, deir an Tighearn.

11 Sgrios mi *cuid* dibh, mar a sgrios Dia Sodom agus Gomorrah, agus bha sibh mar aithinne air a spionadh as au losgadh: gidheadh cha do phill sibh riumsa, deir an Tighearn.

12 Air an aobhar sin mar so ni mi riut, O Israeil; agus a chionn gu'n dean mi so riut, ulmhaich thu féin gu codhail a chumail ri d' Dhia, O Israeil.

13 Oir feuch, esan a dhealbhas na sléibhtean, agus a chruthaicheas a' ghaoth, agus a dh'fhoillsicheas do dhuine ciod is smaointe dha; esan a ni a' mhaduinn na dorchadas, agus a shaltras air ionadaibh arda na talmhainn, Iehobhah, Dia nan sluagh, is e 'ainm.

CAIB. V.

EISDIBHSE am focal so a ta mise cur an céill 'n'ur n-aghaidh, *cadhon* tuireadh, O thigh Israeil.

2 Thuit, *agus* cha 'n éirich ni 's mò, òigh Israeil: tha i sìnte mach air a fearann féin; cha 'n 'eil neach ann d'a togail suas.

3 Oir mar so deir an Tighearn Iehobhah; A' chathair a chaidh a mach na mìle, fàgaidh i ceud; agus i sin a chaidh a mach na ceud, fàgaidh i deichnear aig tigh Israeil.

4 Uime sin, mar so deir an Tighearn ri tigh Israeil; Iarruibhse mise, agus mairidh sibh beo.

5 Ach na h-iarruibh Betel, agus na rachaibh a steach gu Gilgal, agus na siùbhlaibh thairis gu Beer-seba: oir théid Gilgal gu deimhin am braighdeanas, agus thig Betel gu neo-ni.

6 Iarruibh an Tighearn agus mairidh sibh beo; air eagal gu 'm bris e mar theine air tigh Ioseiph, agus gu 'n loisg e tigh Israeil, agus nach bi aon neach ann gu 'mhùchadh.

7 Sibhse ta tionndadh breitheanais gu searbhadas agus a' leigeadh dhibh fireantachd air an talamh,

8 *Iarruibh esan* a ta deanamh nan seachd reultan agus Orion; agus a' tionndadh sgàil' a' bhàis gu maduinn, agus a ni an là dorcha mar an oidhche: a ta gairm air uisgeachaibh na fairge, agus 'gan dòrtadh a mach air aghaidh na talmhainn; is e Iehobhah 'ainm:

9 A neartuicheas an creachta an aghaidh an tréin; air chor as gu 'n d'thig an *duine* creachta an aghaidh an daingnich.

10 Is fuath leo esan a bheir achasan anns a' gheata; agus is gràin leo esan a labhras gu h-ionraic.

11 Air an aobhar sin, a chionn gu bheil sibh a saltairt air a' bhochd, agus a' gabhail uaith duaise do chruithneachd; *ge do* thog sibh tighean do chlachaibh snaighte, gidheadh cha 'n àitich sibh iad; *ge do* shuidhich sibh fion-liosan taitneach, gidheadh cha 'n òl sibh fion diubh.

12 Oir is aithne dhomhsa bhur

lochdan lionmhor, agus 'ur peacanna mòra; sibhse ta claoidh an fhìrein, a ta gabhail cumha, agus a' cur a' bhochd a leth-taobh anns a' gheata.

13 Air an aobhar sin fanaidh an duine glic na thosd anns an àm sin; oir is aimsir olc i.

14 Iarruibhse maith, agus ni h-e olc, a chum gu mair sibh beo: agus mar sin bidh an Tighearn Dia nan sluagh leibh, mar a labhair sibh féin.

15 Fuathaichibh an t-olc, agus gràdhaichibh am maith, agus daingnichibh breitheanas anns a' gheata; theagamh gu 'm bi an Tighearn Dia nan sluagh gràsmhor do iarmad Ioseiph.

16 Oir mar so deir Iehobhah Dia nan sluagh, an Tighearn; *Bidh* caoidh anns na h-uile shràidibh, agus their iad anns na h-uile ròidibh-mòra, Mo thruaighe, mo thruaighe! agus gairmidh iad an treabhaiche gu bròn, agus iadsan a ta eòlach air caoidh gu tuireadh.

17 Agus anns na h-uile fion-lios bidh caoineadh: oir gabhaidh mise tre do mheadhon, deir an Tighearn.

18 Is truagh dhuibhse ta 'g iarruidh là an Tighearna. Ciod e so duibhse là an Tighearna? dorchadas agus cha 'n e solus.

19 Ceart mar gu 'n teicheadh duine o leòmhann, agus gu 'n coinnicheadh math-ghamhuinn e; no gu 'n rachadh e steach d'a thigh, agus a làmh a leigeadh air a' bhalla, agus gu 'n deanadh nathair a theumadh.

20 Nach bi là an Tighearna na dhorchadas, agus ni h-ann na sholus, eadhon ro-dhorcha, agus gun soilleireachd air bith ann?

21 Is fuath leam, is beag orm mi laithean féille, agus cha ghabhur tlachd ann am boladh 'ur n-ard-fhéillean.

22 Ged iobair sibh dhomh iobairtean-loisgte, agus tabhartais-bhìdh, cha ghabh mi *iad:* ni mò bheir mi fainear tabhartais shìth 'ur beathacha reamhra.

23 Beir uam fuaim d' òran; agus ceòl do chlàrsach cha 'n éisd mi.

24 Ach ruitheadh breitheanas sìos mar uisgeacha, agus fìreantachd mar shruth làidir.

25 An do thairg sibh dhomhsa iobairtean agus tabhartais anns an fhàsach ré dà fhichead bliadhna, O thigh Israeil?

26 *Ni h-eadh*, ach ghiùlain sibh pàilliun 'ur Moloich, reul 'ur dé Chiuin, 'ur dealbhan, a rinn sibh dhuibh féin.

27 Uime sin bheir mis' oirbh imeachd am bruid taobh thall Dhamascuis, deir an Tighearn, do 'n ainm Dia nan sluagh.

CAIB. VI.

IS truagh dhoibhsan a ta gu suaimhneach ann an Sion, agus ag earbsa a sliabh Shamaria; a ta 'gan ainmeachadh féin air tùs nan cinneach, gus am bheil imeachd tighe Israeil.

2 Siùbhlaibh thairis gu Calneh, agus faicibh; agus rachaibh as sin gu Hamat mòr: an sin rachaibh sìos gu Gat nam Philisteach: am fearr iadsan na na rioghachdan so? no 'm bheil an criocha ni 's mò na 'ur criocha?

3 Is truagh dhoibh-san a ta cur an droch latha fada uatha, agus a' toirt am fagus àite-suidhe an fhòirneirt:

4 A ta luidhe air leapaichibh deud-chnàmh, agus 'gan sìneadh féin air an uirighibh; a ta 'g itheadh uan an treud, agus nan laogh a meadhon an tigh-bhiadhaidh.

5 A ta seinn do fhuaim na clàrsaich; a ta cosmhuil ri Daibhidh, a' dealbh dhoibh féin innealan-ciuil:

6 A ta 'g òl fìona ann an cuachaibh, agus 'g an ungadh féin le tagha gach oladh: ach nach 'eil doilich air son amhghair Ioseiph.

7 Air an aobhar sin a nis théid iad am bruid leis a' cheud chuid a dh' fhalbhas ann am braighdeanas; agus bheirear air falbh cuirm na muinntir a bha 'g an sìneadh féin.

8 Mhionnaich an Tighearn Iehobhah air féin, deir Iehobhah Dia nan sluagh; Is gràin leam òirdheirceas Iacoib, agus is fuath leam a lùchairtean: uime sin bheir mi seachad am baile, agus gach ni ta ann.

9 Agus tarlaidh ma dh'fhanas deichnear fhear ann an aon tigh, gu faigh iad bàs.

10 Agus togaidh caraid duine suas e, agus esan a loisgeas e, chum na cnàmhan a thoirt a mach as an tigh; agus their e ris-san a ta steach san tigh, *am bheil aon neach* fathasd leat? Agus their esan, Cha 'n 'eil: An sin their e, Bi ad thosd. A chionn nach 'eil iad a' toirt luaidh air ainm Iehobhah.

11 Oir feuch, àithnidh an Tighearn, agus buailidh e 'n tigh mòr le bearnaibh, agus an tigh beag le scoltaibh.

12 An ruith eich air carraig? an treabhar i le daimh? oir thionndaidh sibh breitheanas gu domblas, agus toradh an ionracais gu iteodha.

13 Sibhse, a ta ri gairdeachas ann an ni a's neo-ni; a ta ag radh, Nach do ghabh sinn chugainn uachdaranachd le 'r neart fein?

14 Agus feuch, dùisgidh mise suas cinneach 'n'ur n-aghaidh, O thigh Israeil, deir Iehobhah Dia nan sluagh; agus sàruichidh iad sibh o dhol a steach Hamait, gu ruig abhainn an fhàsaich.

CAIB. VII.

MAR so thaisbein an Tighearn Iehobhah dhomhsa, agus feuch, dhealbh e locuist ann an toiseach teachd a nìos an fhàis mu dheire; agus feuch, b'e sin am fàs deireannach, an déigh buain an righ.

2 Agus tharladh tra chuir iad crìoch air itheadh luibhean na tìre, gu 'n d' thubhairt mise, O Thighearna Iehobhah, maith, guidheam ort; cò thogas suas Iacob? oir tha e ro-bheag.

3 Ghabh an Tighearn aithreachas dheth so: Cha tachair so, deir an Tighearn.

4 Mar so thaisbein an Tighearn Iehobhah dhomhsa; agus feuch, ghairm an Tighearn Iehobhah gu breitheanas le teine, agus loisg e 'n doimhne mhòr: agus shluig e suas earrann.

5 An sin thuirt mise, O Thighearn Iehobhah, sguir, guidheam ort: cò thogas suas Iacob? oir tha e robheag.

6 Ghabh an Tighearn aithreachas dheth so: Cha tachair so fòs, deir an Tighearn Iehobhah.

7 Mar so thaisbein e dhomh; agus feuch sheas an Tighearn air balla *deanta* le sreing-riaghailt, agus sreang-riaghailt na làimh.

8 Agus thuirt an Tighearn rium; Ciod a tha thu faicinn, Amois? Agus thuirt mise, Sreang-riaghailt. An sin thuirt an Tighearn, feuch, cuiridh mise sreang-riaghailt ann am meadhon mo shluaigh Israeil, cha ghabh mi ni 's mò seachad orra tuille.

9 Agus cuirear ionadan arda Israeil fàs; agus nithear naomh-ionaid Israeil nan làraich sgaoilte, agus éiridh mise an aghaidh tighe Ieroboaim leis a' chlaidheamh.

10 An sin chuir Amasiah sagart Bheteil, fios gu Ieroboam righ Israeil, ag ràdh, Dhealbh Amos feall a'd' aghaidh ann am meadhon tighe Israeil: cha 'n urradh am fearaun a bhriathran uile a ghiùlan.

11 Oir mar so deir Amos, Gheibh Ieroboam bàs leis a' chlaidheamh; agus bheirear Israel gu deimhin, air falbh ann am bruid as an tìr féin.

12 Thuirt Amasiah mar an ceudna ri Amos; O fhiosaiche, falbh, teich thusa gu tìr Iudah, agus ith aran an sin, agus an sin dean fàisneachd.

13 Ach na dean fàisneachd ni 's mò ann am Betel: oir is e sin naomh-ionad an righ, agus is e sin teach na rioghachd.

14 An sin fhreagair Amos, agus thubhairt e ri Amasiah, Cha b'fhàidh mise, ni mò bu mhac fàidhe mi; ach bu bhuachaille spréidhe mi, agus fear-tionail meas sicamoir.

15 Agus thug an Tighearn mi o bhi leantuinn an treud; agus thuirt an Tighearn rium, Falbh, dean fàisneachd do 'm phobull Israel.

16 A nis uime sin, cluinn thusa focal an Tighearna: tha thu 'g ràdh, Na dean fàisneachd an aghaidh Israeil, agus na sileadh d'fhocal an aghaidh tighe Isaaic.

17 Air an aobhar sin, mar so deir an Tighearn, Bidh do bhean na strìopaich anns a' bhaile, agus tuitidh do mhic agus do nigheana leis a' chlaidheamh; agus bidh d'fhearann air a roinn leis an t-sreing: agus gheibh thu bàs ann am fearann truailte, agus théid Israel gu deimhin air falbh ann am bruid, a mach as an dùthaich féin.

CAIB. VIII.

MAR so thaisbein an Tighearn Iehobhah dhomhsa; agus feuch, cliabh do mheas samhraidh.

2 Agus thubhairt e, Ciod a tha thu faicinn, Amois? Agus thuirt mise, Cliabh do mheas samhraidh. An sin thuirt an Tighearn rium; Tha a' chrìoch air teachd air mo shluaghsa Israel, cha ghabh mise seachad orra ni 's mò.

3 Agus bidh orain an teampuill nan ulartaich anns an là sin, deir an Tighearn Iehobhah: *bidh* mòran do chorpa marbha anns gach ionad; tilgidh iad gu tosdach a mach *iad.*

4 Cluinnibh so, O sibhse ta slugadh suas an ainnis eadhon a thoirt air bochdan an fhearainn fàilneachadh,

5 Ag ràdh, C' uin' a théid a' ghealach ùr seachad, a chum gu 'n reiceamaid siol? agus an t-sàbaid, a chum gu 'n d'thugamaid a mach cruineachd? A' deanamh an ephah beag, agus an t-seceil mòr; agus a' deanamh na meighe mearachdach le ceilg:

6 A' ceannach nam bochd air son airgid, agus an fheumannaich air

son bhròg; a' reic fòs deireadh a' chruineachd.

7 Mhionnuich an Tighearn air oirdheirceas Iacoib, Gu deimhin cha dichuimhnich mi gu bràth an uile oibre.

8 Nach criothnuich am fearann air son so? agus nach dean gach duine ta chòmhnuidh ann caoidh? agus nach éirich amhuil tuil thar an iomlan deth? nach tilgear a mach, agus nach bàthar e, mar gu 'm b' ann le abhainn na h-Eiphit.

9 Agus tarlaidh air an là sin, deir an Tighearn Iehobhah, gu 'n d'thoir mise air a' ghréin dol fuidh air mheadhon là, agus ni mi an talamh dorch san là shoilleir.

10 Agus tionndaidhidh mi 'ur féisdean gu bròn, agus 'ur n-òrain uile gu tuireadh; agus bheir mi air na h-uile leasraibh eudach-saic, agus air gach aon cheann maoile: agus ni mi e mar chumha air son aon mhic, agus a chrìoch mar latha searbh.

11 Feuch tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn Iehobhah, san cuir mise gort anns an fhearann; cha 'n i gort *dhith* arain, no tart *dhith* uisge, ach *dhith* éisdeachd fhocal an Tighearna.

12 Agus siubhlaidh iad o fhairge gu fairge, agus o 'n airde tuath, eadhon gus an airde 'n ear, ruithidh iad air an ais agus air an aghaidh, a dh'iarruidh focail an Tighearna, agus cha 'n fhaigh iad e.

13 Anns an là sin fannaichidh na h-òighean maiseach, agus na h-òganaich le tart.

14 Iadsan a ta mionnachadh air peaca Shamaria, agus ag ràdh, Tha do dhia-sa beo, O Dhain, agus tha cùis-aoraidh Bheer-seba beo; tuitidh eadhon iadsan, agus cha 'n éirich iad suas gu bràth-tuille.

CAIB. IX.

CHUNNAIC mi 'n Tighearn na sheasamh air an altair, agus thubhairt e; Buail an t-ard-dhorus, air chor as gu 'n criothnaich na h-ursannan: oir gearraidh mise sa' cheann iad, an t-iomlan diubh; agus an sliochd marbhaidh mi leis a' chlaidheamh: an ti theicheas dhiubh cha d'théid e as; agus an ti ghabhas an ruaig dhiubh cha tearnar e.

2 Ged chladhaich iad gu ruig an t-ionad lochdrach, as sin bheir mo làmhsa nìos iad; ged streap iad suas gu néamh, as sin bheir mise nuas iad:

3 Agus ged fholuich siad iad féin ann am mullach Charmeil, rannsuichidh mise, agus bheir mi mach as sin iad; agus ged bhiodh iad air am folach o m' shealladh ann an ìochdar na fairge, an sin bheir mi àithne do 'n nathair, agus ni i 'n teumadh.

4 Agus ged rach iad gu daorsa roimh an naimhdean, an sin bheir mise àithne do 'n chlaidheamh, agus marbhaidh e iad: agus leagaidh mi mo shùilean orra chum uilc, agus ni h-ann a chum maith.

5 Oir is e 'n Tighearn Iehobhah Dia nan sluagh, a bheanas rìs an fhearann, agus leaghaidh e; agus ni na h-uile ta chòmhnuidh ann caoidh; agus éiridh e suas gu h-iomlan mar thuil, agus bàthar e, mar gu 'm b' ann le abhainn na h-Eiphit.

6 Is esan a thogas 'ard-sheòmraichean anns na nèamhaibh, agus a shuidhicheas a thigh-taisg air an talamh; an ti ghairmeas air uisgeacha na fairge, agus a dhòirteas iad a mach air aghaidh na talmhainn: is e Iehobhah 'ainm.

7 Nach 'eil sibh mar chloinn nan Etiopach dhomhsa, O chlann Israeil? deir an Tighearn. Nach d'thug mise Israel a tìr na h-Eiphit: agus na Philistich a Caphtor, agus na Siriaich a Cir?

8 Feuch, tha sùilean an Tighearna Iehobhah air an rioghachd chiontaich, agus sgriosaidh mise bharr aghaidh na talmhainn i: a mhàin cha mhill mi gu tur tigh Iacoib, deir an Tighearn.

9 Oir feuch, bheir mise àithne, agus criathraidh mi tigh Israeil ann am measg nan uile chinneach, mar a chriathrar *siol* ann an criathar, gidheadh cha tuit an sliein a's lugha dheth air an talamh.

10 Bàsaichidh uile pheacaich mo shluaigh-sa leis a' chlaidheamh, a ta 'g ràdh, Cha bheir an t-olc oirnn, agus cha ghlac e sinn gu h-obann.

11 Anns an là sin togaidh mise suas pàilliun Dhaibhidh a ta air tuiteam, agus dùinidh mi suas a bhearnan; agus togaidh mi suas a làraichean, agus cuiridh mi suas e mar anns na laithibh o shean:

12 A chum gu 'n sealbhaich iad na mhaireas do Edom, agus na h-uile chinnich a dh'ainmichear air m'ainmsa, deir an Tighearn a ni so.

13 Feuch tha na laithean a' teachd, deir an Tighearn, anns am beir an treabhaiche air a bhuanaiche, agus fear-bruthaidh nam fion-dhearc air fear cur an t-sìl; agus silidh na sléibhtean fìon milis, agus leaghaidh na h-uile chnuic:

14 Agus bheir mise air a h-ais a rìs bruid mo shluaigh Israeil, agus

togaidh iad na bailtean fàs, agus ni
iad an àiteachadh; agus suidhichidh
iad fìon-liosan, agus òlaidh iad am
fìon; ni iad fòs liosan, agus ithidh
iad an toradh.

15 Agus suidhichidh mise iad nam
fearann, agus cha bhi iad ni 's mò
air an spìonadh a nìos as an fhear-
ann a thug mise dhoibh, deir an
Tighearn do Dhia-sa.

OBADIAH.

SEALLADH Obadiah. Mar so
deir an Tighearn Iehobhah do
thaobh Edoim: Chuala sinn aithris
o 'n Tighearn, agus chuireadh teachd-
aire am measg nan cinneach, *ag
ràdh*, Eiribhse, agus éireamaidne
suas na h-aghaidh ann an cath.
2 Feuch rinn mise beag thu measg
nan cinneach: tha thu gu mòr air
do chuir fo dhi-meas.
3 Mheall uabhar do chridhe thu,
O thusa ta chòmhnuidh ann an sgeir-
ibh nan creag, ann ad chòmhnuidh
ard; a ta 'g ràdh ann ad chridhe,
Cò bheir a nuas mi chum an làir?
4 Ged ardaich thu thu féin mar
an iolair, agus ged shuidhich thu do
nead am measg nan reultan, as sin
bheir mise nuas thu, deir an Tigh-
earn.
5 Ma thig meirlich chugad, ma
thig gaduichean anns an oidhche,
(cionnus a ghearradh as thu!) nach
goideadh iad gus am biodh gu leòr
aca? nan d'thigeadh luchd-tional
nam fìon-dhearc chugad, nach fàg-
adh iad diolam do na dearcaibh?
6 Cionnus a ta Esau air iarruidh
a mach! a nithe foluichte air an
rannsachadh!
7 Thug uile dhaoine do chomuinn
a chum na crìche thu; na daoine
bha 'n sìth riut, a dh' ith aran leat,
mheall iad thu, agus bhuadhaich iad
ann ad aghaidh: leag iad rib fodh-
ad: cha 'n 'eil tuigse sam bith an-
nad.
8 Nach sgrios mise san là sin,
deir an Tighearn, araon na daoine
glice mach a h-Edom, agus tuigse a
sliabh Esau?
9 Agus claoidhear do dhaoine
treun-sa, O Themain; a chum gu 'n
gearrar as gach duine do shliabh
Esau le h-àr.
10 Air son d' ainneirt an aghaidh
do bhràthar Iacoib, ni nàire do
chòmhdachadh, agus bidh tu air do
ghearradh as gu bràth.
11 Anns an là san do sheas thu
air an taobh eile, anns an là san d'
thug na coimhich a shluagh am
bruid, anns an deachaidh coigrich a
steach air a gheatachan, agus anns
an do thilg iad crannchur air Ieru-
salem, *bha* eadhon thusa mar aon
diubh.
12 Ach cha bu chòir dhuit amh-
arc *le sòlas* air là do bhràthar, anns
an là san d' rinneadh coigreach
dheth: ni mò bu chòir dhuit gaird-
eachas a dheanamh os cionn cloinne
Iudah ann an là an léir-sgrios: ni
mò bu chòir dhuit labhairt gu
h-uaibhreach ann an là an amh-
ghair.
13 Cha bu chòir dhuit dol a steach
air geata mo shluaigh-sa ann an là
an amhghair; seadh cha bu chòir
dhuit amharc *le sòlas* air an teinn
ann an là an airce; no làmh a chur
air am maoin ann an là an amhghair.
14 Ni mò bu chòir dhuit seasamh
anns an t-slighe tharsuing, a ghear-
radh as na dream a chaidh as d'a
mhuinntir; ni mò bu chòir dhuit
iadsan a mhair d'a chuideachd a
thoirt suas ann an là na dòrainn.
15 Oir tha là an Tighearna dlù
air na h-uile chinnich: mar a rinn
thusa, nithear riut: pillidh do luigh-
eachd air do cheann féin.
16 Oir amhuil a dh'òl sibhse air
mo shliabh naomh-sa, òlaidh na
h-uile chinnich mu'n cuairt; seadh
òlaidh, agus sluigidh iad sìos; agus
bithidh iad mar nach biodh iad idir
ann.
17 Ach air sliabh Shioin bidh
saorsa, agus bidh naomhachd; agus
sealbhaichidh tigh Iacoib an sealbh
féin.
18 Agus bidh tigh Iacoib na
theine, agus tigh Ioseiph na lasair;
agus tigh Esau na asbhuain; agus
lasaidh, agus loisgidh iadsan iad;
agus cha bhi aon maireann do thigh
Esau; oir labhair an Tighearn.
19 Agus gabhaidh iadsan o dheas
sealbh air sliabh Esau; agus iadsan
o 'n chòmhnard air na Philistich;
agus sealbhaichidh iad machair E-
phraim, agus machair Shamaria; agus
sealbhaichidh Beniamin Gilead.

20 Agus *sealbhaichidh* braigh-
dean an t-sluaigh so chloinne Is-
raeil, fearann nan Canaanach, eadh-
on gu Sarephat; agus sealbhaichidh
braighdean Ierusaleim, a ta 'n Se-
pharad, bailtean na h-airde deas.

21 Agus thig fir-shaoraidh nìos
air sliabh Shioin, a thoirt breith air
sliabh Esau; agus bidh an rioghachd
leis an Tighearn.

IONAH.

CAIB. I.

ANIS thàinig focal an Tighearna
gu Ionah mac Amitai, ag ràdh;
2 Eirich, imich gu Ninebheh, am
baile mòr sin, agus tog do ghuth na
aghaidh; oir tha an aingidheachd
air teachd a nìos a'm' làthair-sa.
3 Ach dh'éirich Ionah suas gu
teicheadh do Tharsis o fhianuis an
Tighearna; agus chaidh e sìos gu
Iopa; agus fhuair e long a' dol gu
Tarsis, agus phàigh e 'n luach-aisig,
agus chaidh e sìos innte, gu dol leo
gu Tarsis, o làthair an Tighearna.
4 Ach chuir an Tighearn a mach
gaoth mhòr air an fhairge, agus bha
onfha ro-mhòr air an fhairge; ion-
nus gu 'n do shaoil iad gu 'm biodh
an long air a briseadh.
5 An sin bha eagal air na maraich-
ean, agus ghlaodh iad gach duine
r'a dhia; agus thilg iad a mach am
bathar a bha san luing do 'n *fhairge*,
chum a h-eatromachadh: ach chaidh
Ionah sìos gu taobhan na luinge;
agus luidh e, agus bha e na shuain
chadail.
6 An sin thàinig maighstir na
luinge d'a ionnsuidh, agus thuirt e
ris, Ciod is ciall duit, O thus' *a tha*
'n ad chadal? éirich, gairm air do
Dhia; theagamh gu smaointich Dia
oirnn, a chum nach bàsaich sinn.
7 Agus thubhairt iad, gach aon
r'a chompanach, Thigibh, agus til-
geamaid crainn, a chum gu 'n aith-
nicheamaid cò air son a ta 'n t-olc
so air teachd oirnn. Mar sin thilg
iad crainn, agus thuit an crannchur
air Ionah.
8 An sin thuirt iad ris, Innis
duinn, guidheamaid ort, ciod a b'
aobhar do 'n olc so teachd oirnn;
ciod is dreuchd [a] dhuit? agus cia as
a thàinig thu? ciod is dùthaich
dhuit? agus cò na daoine do 'm
bheil thu?
9 Agus thuirt e riu, Is Eabh-
ruidheach mi, agus tha eagal an
Tighearna Dia nèimh orm, an Ti a
rinn an cuan agus an *talamh* tior-
am.
10 An sin bha na daoine fo an-
bharr eagail, agus thuirt iad ris,
C'ar son a rinn thu so? (oir thuig
na daoine gu 'n do theich e o làth-
air an Tighearna; oir dh'innis e
dhoibh.)
11 An sin thuirt iad ris, Ciod a
ni sinn riut, a chum gu 'm bi an
fhairge ciuin dhuinn? (oir bha on-
fha na fairge a' fàs ni bu mhò 's ni
bu mhò.)
12 Agus thuirt e riu, Togaibh suas
mi, agus tilgibh a mach mi anns an
fhairge; mar sin bidh an fhairge
ciuin dhuibhse: oir tha fios agam
gur ann air mo shon-sa tha 'n doin-
ionn mhòr so oirbh.
13 Gidheadh dh'iomraim na
daoine gu cruaidh, a chum pilleadh
gu tìr, ach cha b'urradh iad; oir
dh'fhàs onfha na fairge ni bu mhò
's ni bu mhò nan aghaidh.
14 Air an aobhar sin, ghlaodh iad
ris an Tighearn, agus thubhairt iad,
Guidheamaid ort, O Thighearn, na
leig dhuinne bàsachadh air son an-
ama an duine so, agus na leig oirnn
fuil neo-chiontach: oir rinn thusa,
O Thighearn, mar a b'àill leat féin.
15 An sin ghlac iad Ionah, agus
thilg iad a mach e anns an fhairge,
agus sguir an fhairge d'a boile.
16 An sin bha eagal an Tighearna
gu ro-mhòr air na daoine, agus dh'
iobair iad iobairt do 'n Tighearn,
agus thug iad bòidean.
17 A nis dh'ullaich an Tighearn
iasg mòr chum Ionah a shlugadh
suas; agus bha Ionah ann am broinn
an éisg tri laithean agus tri oidh-
chean.

CAIB. II.

AN sin rinn Ionah urnaigh ris an
Tighearn a Dhia, a broinn an
éisg,
2 Agus thubhairt e; Ghlaodh mi

[a] *mathas*.

io thaobh m' amhghair ris an Tighearn, agus dh'éisd e rium; a broinn na h-uaighe ghlaodh mi; chuala tusa mo ghuth.

3 Oir thilg thu mi san doimhne, ann am meadhon na fairge; agus dh' iadh na tuiltean mu 'm thimchioll; chaidh do shumainnean agus do thonuan-sa uile tharum.

4 An sin thubhairt mi, Tha mi air mo thilgeadh a mach a fradharc do shùl; gidheadh seallaidh mi a rìs ri do theampull naomh.

5 Dh'iadh na h-uisgeachan mu 'm thimchioll, eadhon gu ruig an t-anam: chòmhdaich an doimhne mi mu 'n cuairt; bha mo cheann air a rìbeadh anns an fheamainn.

6 Chaidh mi sìos gu h-ìochdar nan sléibhtean; dhruid an talamh a crainn gu bràth orm: gidheadh thug thus' a nìos as an t-slochd mo bheatha, O Thighearn mo Dhia.

7 Tra lag air m'anam an taobh a stigh dhiom, chuimhnich mi air an Tighearn; agus thàinig m' urnaigh chugad, gu d' theampull naomh.

8 Iadsan a ta leanmhuinn air dìomhanasa breugach, tha iad a' tréigsinn an tròcair féin.

9 Ach ìobraidh mise dhuitse le guth buidheachais; ìocaidh mi an ni sin a bhòidich mi; is ann do 'n Tighearn a bhuineas slàinte.

10 Agus labhair an Tighearn ris an iasg, agus thilg e mach Ionah air an talamh thioram.

CAIB. III.

AGUS thàinig focal an Tighearna gu Ionah an dara uair, ag ràdh;

2 Eirich, imich gu Ninebheh, am baile mòr sin, agus labhair ris anns na briathraibh[a] a dh'àithneas mise dhuit.

3 Agus dh'éirich Ionah, agus chaidh e gu Ninebheh, do réir focail an Tighearna. (A nis bu bhaile ro-mhòr Ninebheh, astar thri laithean,)

4 Agus thòisich Ionah air dol tre[b] an bhaile, astar aon latha; agus ghlaodh e, agus thubhairt e, Fathasd dà fhichead là, agus sgriosar Ninebheh.

5 Agus chreid muinntir Ninebheh Dia, agus dh'éigh iad trasg, agus chuir iad umpa eudach-saic, o'n aon bu mhò dhiubh gus an aon bu lugha.

6 Oir thàinig an sgeul gu righ Ninebheh, agus dh'éirich e o a righ-chaithir, agus chuir e 'fhalluing uaith, agus chòmhdaich se e féin le eudach-saic, agus shuidh e ann an luaithre.

7 Agus thug e fainear a ghlaodhach agus a chur an céill feadh Ninebheh, (le ordugh an righ agus 'uaislean,) ag ràdh; Na blaiseadh duine no beathach, buair no treud, aon ni; na h-ionaltradh iad, agus na h-òladh iad uisge.

8 Ach biodh duine agus ainmhidh air an còmhdachadh le eudach saic, agus glaodhadh iad gu treun ri Dia: seadh, pilleadh iad gach aon o 'dhroch shlighe, agus o'n fhòirneart a ta nan làmhan.

9 Cò aig am bheil fios nach pill Dia, agus nach gabh e aithreachas, agus nach pill e o 'dhian-chorruich; air chor as nach bàsaich sinn?

10 Agus chunnaic Dia an oibre, gu 'n do phill iad o 'n droch shlighe; agus ghabh Dia aithreachas mu'n olc a thubhairt e gu 'n deanadh e orra, agus cha d'rinn se e.

CAIB. IV.

AGUS mhi-thaitinn sin ri Ionah gu ro-mhòr, agus bha fearg mhòr air.

2 Agus ghuidh e ris an Tighearn, agus thubhairt e, Guidheam ort, O Thighearn, nach dubhairt mise so, 'nuair a bha mi fathasd ann am dhùthaich féin? Uime sin theich mi roimhe so gu Tarsis: oir bha fios agam gur Dia gràsmhor thusa, agus tròcaireach, mall a chum feirge, agus pailt ann an iochd, agus gu 'n gabh thu aithreachas mu olc.

3 Uime sin a nis, O Thighearn, buin, guidheam ort, m' anam uam; oir is fearr dhomh bhi marbh na beo.

4 An sin thuirt an Tighearn, Am maith a thig dhuit fearg a bhi ort?

5 A nis bha Ionah air dol a mach as a' bhaile, agus shuidh e air an taobh an ear do 'n bhaile, agus an sin rinn e dha féin bothan, agus shuidh e fuidhe san dubhar, gus am faiceadh e ciod a thachradh do 'n bhaile.

6 Agus dh'ullaich an Tighearn Dia luibh-sgàile, agus dh'fhàs i nìos os cionn Ionah, a chum gu 'm biodh i mar sgàile thar a cheann, d'a shaoradh o 'dhoilghios. Agus bha Ionah ro-ait air son na luibh-sgàile.

7 Ach dh'ullaich Dia cnuimh an uair a dh'éirich a' mhaduinn air an ath là, agus bhuail i an luibh-sgàile, agus shearg i.

8 Agus tharladh tra dh'éirich a'

[a] *éigh ris an éigh.* Eabh.   [b] *throimh.*

ghrian, gu 'n do dheasuich Dia gaoth
theath o 'n ear; agus bhuail a'
ghrian air ceann Ionah, ionnus gu
'n d' fhannuich e, agus ghuidh e
ann féin bàs fhaotainn, agus thubh-
airt e, Is fearr dhomh bhi marbh
na beo.
9 Agus thuirt Dia ri Ionah, An
ceart dhuit do chorruich a bhi air
lasadh air son na luibh-sgàile? Agus
thuirt esan, Is ceart domh a bhi ann
an corruich gu bàs.
10 An sin thuirt an Tighearn,
Choigleadh tusa an luibh-sgàile, air
son nach do shaothairich thu, ni
mò thug thu air fàs; a thàinig a
nìos ann an oidhche, agus a chaidh
seachad ann an oidhche.
11 Agus nach coiglinn-sa Nine-
bheh, am baile mòr sin, anns am
bheil tuille as sè fichead mìle pear-
sa, do nach aithne an làmh dheas
seach an làmh chlì; agus mòran
spréidhe?

MICAH.

CAIB. I.

FOCAL an Tighearna, a thàinig
gu Micah am Morastach, ann
an laithibh Iotaim, Ahais, Heseciah,
righrean Iudah; a chunnaic e do
thaobh Shamaria agus Ierusaleim.
2 Eisdibh, O shloigh, an t-iomlan
dibh: thoir fainear, O thalaimh,
agus na h-uile ta ann; agus biodh
an Tighearn Iehobhah na fhianuis
'nur n-aghaidh, an Tighearn a theam-
pull naomh.
3 Oir feuch thig an Tighearn a
mach as 'àite; agus thig e nuas,
agus saltraidh e air ionadaibh arda
na talmhainn.
4 Agus leaghar na sléibhtean
fuidhe, agus sgoiltear na gleannta:
mar chéir fa chomhair an teine, mar
uisgeachan a dhòirtear thar bruaich
chorraich.
5 Air son easontais Iacoib tha so
uile, agus air son lochdan tighe Is-
raeil. Ciod e easontas Iacoib?
Nach e Samaria? agus ciod iad ion-
adan arda Iudah? nach iad *sin a ta
'n* Ierusalem?
6 Uime sin ni mise Samaria na
carn 'sa mhachair, na h-àit air son
suidheachaidh fhìon-lios; agus taom-
aidh mi sios a clachan do 'n ghleann,
agus leigidh mi ris a bunaite.
7 Agus brisear a dealbhan snaighte
gu léir nam bloighdibh, agus loisgear
a tuarasdal gu léir le teine, agus an
t-iomlan d'a h-iodholaibh leigidh
mise sios nan làraich: oir do thuar-
asdal striopaiche chruinnich i *a
h-ionnais;* agus do thuarasdal
striopaiche pillidh iad.
8 Air an aobhar sin ni mise caoidh
agus ard-ghul; siubhlaidh mi rùisgte
agus lomnochd: ni mi caoidh mar
na dragoin, agus cumha mar nigh-
eana na caillich-oidhche.
9 Oir tha a creuchd do-leigheas,
oir thàinig i gu Iudah; thàinig i gu
geata mo shluaigh-sa, gu Ierusalem.
10 Na cuiribh an céill e ann an
Gat; na guilibh air aon chor; ann
an tigh Aphrah aornagain thu féin
san luaithre.
11 Imich air falbh, a bhean-àit-
eachaidh Shaphir, le d' nàire air a
leigeadh ris: cha deachaidh luchd-
àiteachaidh Shanain a mach gu tuir-
eadh: O Bheteseil, gheibh e uaibhse
àite seasaimh.
12 Gu dearbh tha bean-àiteach-
aidh Mharoit a' feitheamh air son
maith; gu dearbh thàinig olc a nuas
o 'n Tighearn gu geata Ierusaleim.
13 Ceangail an carbad ris an each
luath, O thusa ta 'g àiteachadh La-
cheis. B' ise bu toiseach peacaidh
do nighean Shioin: oir annadsa
fhuaireadh easaontais Israeil.
14 Uime sin bheir thu tiolacan
do Mhoreset-Gat: bidh tighean Ach-
sib nam mealladh do righribh Is-
raeil.
15 Agus bheir mise oighre chug-
adsa, O bhean-àiteachaidh Mhare-
sah; thig e gu Adulam, glòir Israeil.
16 Dean maol thu féin, agus dean
do bhearradh air-son do chloinne
àillidh; sgaoil, mar an iolair, do
mhaoile; oir dh'fhalbh iad uait am
braighdeanas.

CAIB. II.

IS truagh dhoibhsan a tà dealbh
aingidheachd, agus a' cur an
gniomh uilc air an leapaichibh; an
uair a shoillsicheas a' mhaduinn tha
iad 'g a dheanamh, a chionn gu
bheil e 'n comas an làimhe.
2 Agus tha iad a' sanntachadh
mhachraichean, agus 'gan glacadh
le foirneart, agus thighean, agus tha

ad 'gan toirt air falbh: mar sin tha
ad a' saruchadh duine agus a thighe;
uine mhòir agus 'oighreachd.
3 Air an aobhar sin, mar so deir
n Tighearn; Feuch, an aghaidh an
'eaghlaich so tha mise a' dealbh
ilc, o nach buin sibh air falbh 'ur
muinéil, ni mò dh'imicheas sibh gu
-uaibhreach: oir is aimsir olc so.
4 Anns an là sin togar cosalachd
nur n-aghaidh, agus nithear tuir-
eadh le cumha brònach, ag ràdh;
Tha sinn gu tur air ar creachadh;
dh'atharruich e cuibhrionn mo
shluaigh: cionnus a dh'atharruich e
uam e? roinn e ar machraichean, a
shaoil sinn a bhiodh air an aiseag
dhuinn féin.
5 Gu dearbh cha bhi aon neach
agad a shìneas a mach sreang le
crannchur ann an coimhthional an
Tighearna.
6 Na deanuibhse fàisneachd, O
sibhse ta ri fàisneachd: cha dean
iad fàisneachd dhoibh; cha d'thoir
esan air falbh am masladh.
7 Am bheil tigh Iacoib ag ràdh,
Am bheil Spiorad an Tighearna air
a chugñannachadh? an iad so a
ghniomhara? nach 'eil mo bhriath-
ransa a' deanamh maith do 'n neach
a ghluaiseas gu h-ionraic?
8 Ach o chian fada dh'éirich mo
shluagh suas mar nàmhaid: tha
sibh a' spìonadh na falluinge, maille
ris an trusgan, o'n mhuinntir a
ta 'g imeachd seachad gu téar-
uinte, mar dhaoine gun spéis do
chogadh.
9 Mnathan mo phobuill thilg sibh
a mach o'n tighibh taitneach; o'n
cloinn thug sibh air falbh mo ghloir
gu bràth.
10 Eiribh, agus imichibh, oir cha
'n i so '*ur* comhnuidh: a chionn gu
bheil e air a shalachadh, sgriosar e;
agus bidh an sgrios mòr.
11 Ma ni duine sam bith, ag im-
eachd ann an spiorad bréige agus
ceilg, fàisneachd dhuit air son fìona
's air son dibhe làidire, bidh eadhon
esan na fhàidh do 'n t-sluagh so.
12 Cruinnichidh mi gu cinnteach,
O Iacoib, an t-iomlan diotsa: cruin-
nichidh mi gu cinnteach, iarmad Is-
raeil; cuiridh mi iad le chéile mar
chaoirich Bhosrah, mar threud ann
am meadhon am mànrach [a]: ni
iad farum mòr le lìonmhoireachd
dhaoine.
13 Thàinig am fear-brisidh a nìos
rompa: bhris iad an geata, agus
chaidh iad troimhe; agus chaidh
iad a mach d'a thrid; agus siùbh-
laidh an righ air an toiseach, eadhon
an Tighearn air an ceann.

CAIB. III.

AGUS thubhairt mi, Eisdibh,
guidheam oirbh, O cheannarda
Iacoib, agus a phrionnsacha tighe
Israeil; nach buin duibhse fios a bhi
agaibh ciod a tha ceart?
2 Sibhse ta fuathachadh a' mhaith,
agus a' gràdhachadh an uilc; a ta
spionadh dhiubh an craicinn, agus
am feòla bharr an cnàmh:
3 A ta fòs ag itheadh feòla mo
shluaigh-sa, agus a' fionnadh dhiubh
an craicinn, agus a' briseadh an
cnàmh, agus 'gan gearradh nam
bloighdibh, mar fheoil air son na
poite, agus mar bhiadh ann am
meadhon a' choire.
4 An sin glaodhaidh iad ris an
Tighearn, ach cha chluinn e iad:
folaichidh e fòs a ghnùis uatha san
àm sin, mar a ghiùlain siad iad fein
gu h-olc nan gniomharaibh.
5 Mar so deir an Tighearn mu
thimchioll nam fàidhean a ta toirt
air mo shluagh-sa dol air seachran,
a ta teumadh le 'm fiaclaibh, agus a'
glaodhach, Sìth: ach air son an ti
nach cuir nam beul, tha iad ag ul-
lachadh cogaidh na aghaidh.
6 Air an aobhar sin thig oidhche
oirbh, air chor as nach faic sibh seal-
ladh; agus thig dorchadas oirbh,
air chor as nach dean sibh fàis-
neachd, agus théid a' ghrian sios air
na fàidhean, agus bidh an là os an
cionn dorcha.
7 An sin bidh nàire air na fios-
aichean, agus amhluadh air na fàidh-
ean; seadh, còmhdaichidh iad uile
am beul, oir cha 'n 'eil freagradh air
bith o Dhia.
8 Ach gu deimhin tha mise làn
do chumhachd, do spiorad an Tigh-
earna, agus do bhreitheanas, agus
do neart; a leigeadh ris 'easaontais
do Iacob, agus a pheacaidh do Is-
rael.
9 Cluinnibh so, guidheam oirbh,
a cheannarda tighe Iacoib, agus a
luchd-stiuraidh tighe Israeil; sibhse
aig am bheil fuath do bhreitheanas,
agus a ta fiaradh gach uile cheart-
ais:
10 A ta a' togail Shioin suas le
fuil, agus Ierusaleim le do-bheart.
11 Tha an ceannardan a' toirt
breith air son duaise, agus an sag-
airt a' teagasg air son tuarasdail,
agus am fàidhean a' fàisneachd air

[a] *an crò.*

son airgid; gidheadh leigidh iad an taice ris an Tighearn, ag ràdh; Nach 'eil an Tighearn 'nar meadhon? cha d'thig aon olc oirnn.

12 Uime sin, air 'ur son-sa bidh Sion air a treabhadh mar mhachair, agus bidh Ierusalem na carnaibh; agus sliabh an tighe mar ionada arda na frìthe.

CAIB. IV.

ACH tarlaidh anns na laithibh deireannach gu 'm bi sliabh tighe an Tighearna air a dhaingneachadh air mullach nan sliabh, agus arduichear e os cionn nam beann agus sruthaidh na slòigh d'a ionnsuidh.

2 Agus théid mòran chinneach, agus their iad, Thigibh, agus racham-amaid suas gu sliabh an Tighearna, agus gu tigh Dhé Iacoib; agus teagaisgidh e dhuinn m'a shlighibh, agus gluaisidh sinne na cheumaibh: oir a Sion théid an lagh a mach, agus focal an Tighearna a Ierusalem.

3 Agus bheir e breith am measg mhòran shluagh, agus bheir e achasan do chinneachaibh làidir fad as; agus buailidh iad an claidhean gu coltair, agus an sleaghan gu corranaibh sgathaidh: cha tog cinneach claidheamh an aghaidh cinnich, agus cha 'n fhoghluim iad cogadh ni 's mò.

4 Ach suidhidh iad, gach duine fuidh 'fhineamhuin, agus fuidh 'chrann-fìge féin, agus cha chuir aon neach eagal orra: oir beul Iehobhah Dhia nan sluagh labhair e.

5 Oir gluaisidh na h-uile shluagh, gach aon ann an ainm a dhé féin; ach gluaisidh sinne ann an ainm Iehobhah ar Dé-ne, gu saoghal nan saoghal.

6 Anns an là sin, deir an Tighearn, cruinnichidh mi ise ta bacach, agus tionailidh mi ise ta air a fògradh a mach, agus ise a chuir mi fuidh amhghar.

7 Agus ni mi ise bha bacach na h-iarmad, agus ise bha air a tilgeadh air falbh, na cinneach làidir; agus riaghlaidh an Tighearn os an cionn ann an sliabh Shioin, o so a mach, eadhon gu sìorruidh.

8 Agus thusa, O thùir an treud, a dhaingnich làidir nighinne Shioin, thig *d' àm-sa*; agus pillidh an t-sean uachdranachd, an rioghachd, gu nighinn Ierusaleim.

9 A nis c' ar son a ta thu glaodhach gu h-ard? am bheil righ air bith annad? an do bhàsaich d'fhear-comhairle? oir ghlac ioghanna thu, mar mhnaoi ri saothair.

10 Bi ann an saothair, agus beir, O nighean Shioin, mar mhnaoi ri saothair[a]: oir a nis théid thu mach as a' chathair, agus gabhaidh tu còmhnuidh anns a' mhachair, agus théid thu *eadhon* gu Babilon; an sin saorar thu; an sin fuasglaidh an Tighearn thu a làimh do naimhdean.

11 A nis fòs tha mòran chinneach air cruinneachadh a' d' aghaidh, a ta 'g ràdh, Biodh i air a truailleadh, agus faiceadh ar sùil *ar miann* air Sion.

12 Ach cha 'n aithne dhoibh so smaointe an Tighearna, ni mò thuigeas iad a chomhairle: oir ni e an cruinneachadh mar na sguaban a chum an urlair.

13 Eirich agus buail an t-arbhar, O nighean Shioin, oir ni mise d' adharc na h-iarunn, agus d'ionganna nan umha; agus buailidh tu nam bloighdibh mòran chinneach; agus coisrigidh tu an ionmhas do 'n Tighearn; agus am maoin do Thriath na talmhainn uile.

CAIB. V.

ANIS cruinnich thu féin ann am buidhnichibh, O nighean bhuidhnichean: chuairtich iad le feachd sinn; bhuail iad le slait air a' ghial breitheamh Israeil.

2 Agus thusa, a Bhetlehem-Ephratah, *ged* tha thu beag am measg mhìltean Iudah; *gidheadh* asad thig a mach chugam-sa neach a bhios na uachdaran air Israel; aig an robh a dhol a mach o shean, o laithibh na sìorruidheachd.

3 Air an aobhar sin bheir e thairis iad, gus an t-àm anns an d'thoir ise, ta gu leanabh a bhreth, dhachaidh clann; agus gus an iompaichear fuigheall am bràithrean, maille ri macaibh Israeil.

4 Agus seasaidh e, agus ionaltraidh e *a threud* ann an neart an Tighearna; ann am mòrachd ainme an Tighearna a Dhia; agus bidh iadsan air an iompachadh: oir a nis bidh esan mòr gu ruig crìocha na talmhainn.

5 Agus bidh esan na shìth. 'Nuair a thig an t-Asirianach d'ar tìr, agus a shaltras e nar lùchairtibh, an sin togaidh sinn na aghaidh seachd buachaillean, agus ochd cinn-fheadhna sluaigh.

[a] *na luidh-siùbhla.*

6 Agus cuiridh iad fearann Asiria as leis a' chlaidheamh, eadhon fearann Nimroid na dhol a steach: mar so saoraidh iad sinn o 'n Asirianach nuair a thig e chum ar fearainn, agus 'nuair a shaltras e 'n taobh a stigh d'ar criochan.

7 Agus bidh fuigheall Iacoib am measg mhòran shluagh, mar an drùchd o'n Tighearn, mar na frasan air an fheur nach feith ri duine, 's nach fan ri macaibh dhaoine.

8 Agus bidh fuigheall Iacoib am measg nan cinneach, am meadhon mhòran shluagh, mar leòmhann am measg bheathaichean na frìthe, mar chuilean leòmhainn am measg nan treuda caorach: e sin, ma théid e roimhe, araon saltraidh sìos, agus reubaidh, agus cha tèaruinn aon neach.

9 Togar do làmh suas os cionn do naimhdean, agus bidh d' eascairdean gu léir air an gearradh as.

10 Agus tarlaidh anns an là sin, deir an Tighearn, gu'n gearr mise do chuid each a mach as do mheadhon, agus sgriosaidh mi do charbaid.

11 Agus gearraidh mi as bailtean d'fhearainn, agus tilgidh mi sìos d' uile dhaingnichean.

12 Agus gearraidh mi na druidhean a mach as do mheadhon, agus cha bhi fiosaichean air bith agad.

13 Do dhealbhan snaighte mar an ceudna gearraidh mi as, agus do dhealbhan seasmhach a mach as do mheadhon: agus cha d'thoir thu ni 's mò aoradh do obair do làmh.

14 Agus spìonaidh mi nìos do dhoireachan as do mheadhon: sgriosaidh mi fòs do naimhdean [a]:

15 Agus ni mi dioghaltas, ann am feirg, agus ann an corruich, air na cinnich, ionnus nach cual iad *a leithid.*

CAIB. VI.

EISDIBHSE nis ciod a deir an Tighearn: Eirich, tagair fa chomhair nam beann, agus cluinneadh na cnuic do ghuth.

2 Eisdibhse, O shléibhte coi-stri an Tighearna; agus sibhse, a bhunaite làidir na talmhainn. Oir tha coi stri aig an Tighearn r'a shluagh, agus tagraidh e ri Israel.

3 O mo shluagh, ciod a rinn mise ort? agus ciod anns do sgìthich mi thu? tog fianuis am aghaidh.

4 Oir thug mi nìos thu a tìr na h-Eiphit; agus a tigh nan tràillean shaoir mi thu; agus chuir mi romhad Maois, Aaron, agus Miriam.

5 O mo shluagh, cuimhnich a nis ciod a' chomhairle ghabh Balac rìgh Mhoaib; agus ciod am freagradh a thug Balaam mac Bheoir dha, o Shìtim gu Gilgal; a chum gu 'n aithnich sibh fìreantachd an Tighearn.

6 Ciod leis an d'thig mi ann am fianuis an Tighearna; leis an strìochd mi mi féin an làthair an Dia a's airde? an d'thig mi na fhianuis le ìobairtibh-loisgte; le laoigh a bhios bliadhna dh' aois?

7 Am bi an Tighearn toilichte le mìltibh do reitheachaibh, le deich mìltibh do shruthaibh ola? an d'thoir mi mo cheud-ghin *air son* mo chionta; toradh mo chuirp *air son* cionta m' anama?

8 Dh'fheuch e dhuit, O dhuine, ciod a tha maith; agus ciod a tha an Tighearn ag iarruidh ort, ach ceartas a dheanamh, tròcair a ghràdhachadh, agus gluasad gu h-ìriosal maille ri d' Dhia.

9 Tha guth an Tighearna glaodhach ris a' bhaile, agus bheir an duine glic fainear d' ainm: éisdibhse an t-slat, agus an Ti a dh'orduich i.

10 Am bheil fathasd ionmhasa na h-aingidheachd ann an tigh an droch dhuine; agus an tomhas gann a ta gràineil?

11 Am meas mise glan i leis na meighibh eucorach, agus le màla nan cothroma cealgach?

12 Aig am bheil a daoine beartach làn ainneirt: agus labhair a luchd-àiteachaidh breugan; agus tha an teanga cealgach nam beul.

13 Uime sin tionsgnaidh mise air do bhualadh, air do dheanamh fàs air son do lochdan.

14 Ithidh tu, ach cha sàsuichear thu; agus bidh do leagadh ann ad mheadhon; agus gabhaidh tu greim, ach cha ghléidh thu: agus an ni sin a ghléidheas tu, bheir mise do 'n chlaidheamh.

15 Cuiridh tu, ach cha bhuain thu: bruthaidh tu *meas* a' chrainn-ola, ach cha 'n ung thu thu féin le h-ola; agus dearcan an fhion-uaidh, ach cha 'n òl thu fion.

16 Oir choimhid thu reachdan Omri, agus uile oibre tighe Ahaib; agus tha sibh ag imeachd nan comhairlibh; a chum gu 'n deanuinnse na h-ionad fàs i, agus a luchd-àiteachaidh nan sgeig; agus gu 'n giùlain sibhse masladh mo shluaigh-se.

[a] *bhailtean.*

CAIB. VII.

MO thruaighe mise! oir dh'fhàs mi mar luchd-tionail a' mheas shamhraidh; mar luchd-dìoluim an fhìon-fhogharaidh: cha 'n 'eil aon bhaguide r'a itheadh: tha m'anam ag iarruidh a' cheud thoraidh.

2 Bhàsaich an t-ionracan as an fhearann, agus cha 'n 'eil neach treibh-dhireach am measg dhaoine: tha iad uile a' gabhail fàth air son fala: tha iad, gach aon, a' sealg a bhràthar le lìon.

3 A chum gu 'n dean iad olc le uile dhìcheall an làmh; tha am prionnsa agus am breitheamh ag iarruidh duaise: agus tha an duine mòr a' foillseachadh a dhroch thograidh: mar sin tha iad 'ga phasgadh suas.

4 Tha 'n ti 's fearr dhiubh mar dhris; tha 'n ti 's ionraice nam measg mar phris dhroighinn; *is e so* là do luchd-faire; tha do smachdachadh air teachd; a nis bithidh iad ann an imcheist.

5 Na h-earbaibh a caraid; na cuiribh muinighinn ann am fear iuil: o'n té a luidheas ann ad uchd gléidh dorsa do bheoil.

6 Oir tha am mac a' toirt eas-onoir do 'n athair; tha an nighean ag éirigh suas an aghaidh a màthar, bean a' mhic an aghaidh a màthar-chéile: is iad naimhdean duine muinntir a thighe féin.

7 Ach seallaidh mise ris an Tighearn: bidh mo dhòchas ann an Dia mo shlàinte: éisdidh mo Dhia rium.

8 Na dean gairdeachas a' m' aghaidh, O mo nàmhaid; ged thuit mi, éiridh mi; ged shuidheam ann an dorchadas, bidh an Tighearn na sholus dhomh.

9 Giùlainidh mi corruich an Tighearna, a chionn gu 'n do pheacaich mi na aghaidh; gus an tagair e mo chùis, agus an d' thoir e breith air mo shon; bheir e mach mi chum an t-soluis; chi mi 'fhìreantachd.

10 Agus chi mo nàmhaid sin, agus còmhdaichidh nàire ise thuirt rium, C' àit' am bheil an Tighearn do Dhia chi do shùilean *am miann* oirre; a nis saltrar sìos i mar chlàbar nan sràidean.

11 Anns an là sam bi do bhallachan air an togail; anns an là sin cuirear am fad uait an t-ordugh.

12 Anns an là sin fòs thig iad do d'ionnsuidh o Asiria, agus o na bailtibh daingnichte; agus o'n daingneach eadhon gus an abhainn, agus o fhairge gu fairge, agus ó shliabh gu sliabh.

13 Gidheadh bidh an talamh na fhàsach, air son a luchd-àiteachaidh, air son toraidh an deanadais.

14 Beathaich do shluagh le d' luirg, treud d' oighreachd, a ta gabhail còmhnuidh gu h-uaigneach san fhrìth; ann am meadhon Charmeil ionaltradh iad, ann am Basan agus Gilead, mar anns na laithibh o shean.

15 Mar anns na laithibh san d' thàinig iad a mach a tìr na h-Eiphit, nochdaidh mise dhoibh nithe mìorbhuileach.

16 Chi na cinnich, agus bidh iad fo amhluadh air son an uile chumhachd: cuiridh iad *an* làmh air am beul, bidh *an* cluasan bodhar.

17 Imlichidh iad an duslach mar nathair; gluaisidh iad a mach as an tuill mar chnuimhean na talmhainn: bidh eagal orra roimh an Tighearn ar Dia-ne, agus bidh iad fo gheilt air do shon-sa.

18 Cò a's Dia ann cosmhuil riutsa, a mhaitheas aingidheachd, agus a ghabhas seachad air easaontas iarmaid 'oighreachd? cha ghléidh se a chorruich gu siorruidh, a chionn gur toigh leis tròcair.

19 Pillidh e a rìs, gabhaidh e truas dinn: còmhdaichidh e ar n-easaontais: seadh tilgidh tu an uile lochdan ann an doimhneachdan na fairge.

20 Coimhlionaidh tu an fhìrinn do Iacob, agus an tròcair do Abraham, a mhionnuich thu do 'r n-aithrichean o na laithibh o shean.

NAHUM.

CAIB. I.

AN fhàisneachd mu thimchioll Ninebheh. Leabhar seallaidh Nahuim an Elcosich.

2 Tha Dia eudmhor, agus ni an Tighearn dioghaltas, ni an Tighearn dioghaltas, agus tha e ann am feirg; ni an Tighearn dioghaltas air 'easeairdibh; agus taisgidh e *corruich* air son a naimhdean.

3 Tha 'n Tighearn mall a chum
irge, agus mòr ann an cumhachd,
gus cha saor an Tighearn air chor
r bith *an t aingidh*. Anns a'
uairt-ghaoith agus anns an doin-
inn tha a shlighe, agus is iad na
eoil luaithreadh a chas.
4 Bheir e achasan do 'n fhairge,
gus ni e tioram i; agus tiormaich-
lh e suas na h-aibhnichean uile:
hearg Basan agus Carmel; agus
ha blàth Lebanoin air crìonadh.
5 Criothnaichidh na sléibhtean
roimhe-san, agus leaghaidh na cnuic;
gus tha an talamh air a losgadh
uas na làthair; an saoghal, agus
uile luchd-àiteachaidh.
6 Cò a's urradh seasamh roimh
'heaig-san? agus cò dh'fheudas
uireach ann an dian-theas a chor-
uich? tha a chorruich air a dòrt-
dh a mach mar theine, agus tha na
reagan air an tilgeadh sios leis.
7 Is maith an Tighearn, is daing-
neach làidir e ann an là na h-airce,
agus is aithne dha iadsan a ta cur
inn an dòchais.
8 Ach le tuil a' ruith thairis bheir
e crìoch iomlan air an dream a dh'
éireas na aghaidh; agus ruaigidh
dorchadas a naimhdean.
9 Ciod a tha sibh a' smaointeach-
adh an aghaidh an Tighearna? ni e
crìoch iomlan; cha 'n éirich amh-
ghar suas an dara uair.
10 Oir am feadh a ta iad air am
filleadh [a] anns a' chéile mar sgith-
each; agus mar gu 'm b' ann air
mhisg le 'm fion, caithear iad mar
asbhuain làn thioram.
11 Asadsa chaidh aon a mach a
dhealbh olc an aghaidh an Tighearna;
droch fhear comhairle.
12 Mar so deir an Tighearn, Ged
tha iad sàmhach, agus fòs lìonmhor,
gidheadh gearrar as iad, agus siubh-
laidh iad air falbh. Ge do rinn mi
thusa chlaoidh, cha chlaoidh mi thu
ni 's mò.
13 Oir a nis brisidh mi a chuing-
san dhiot, agus sgaoilidh mi as a'
chéile do chuibhrichean.
14 Agus thug an Tighearn àithne
mu d' thimchioll, nach froisear a
mach d' ainm ni 's mò. A mach a
tigh do dhée gearraidh mise an
ìomhaigh shnaighte, agus an ìomh-
aigh leaghta; orduichidh mi d'
uaigh, oir dh'fhàs thu gràineil.
15 Feuch air na sléibhtibh casan
an ti a ta toirt deagh sgeoil leis, a
ta craobh-sgaoileadh sìth: O Iudah,
gléidh d' ard-fhéillean; coimhlion
do bhòidean: oir cha siubhail an
t'aingidh ni 's mò tromhad; tha e
gu tur air a ghearradh as.

CAIB. II.

THA esan a phronnas ann am
bloighdibh air teachd a nìos fa
d' chomhair; gléidh an daingneach,
cuir faire air an t-slighe, dean do
leasraidh làidir, neartuich gu treun
do chumhachd.
2 Oir aisigidh an Tighearn a rìs
òirdheirceas Iacoib, mar òirdheirc-
eas Israeil: oir mhill an luchd-mil-
lidh [b] iad, agus sgrios iad an geugan.
3 Rinneadh sgiath a dhaoine
cumhachdach dearg, tha na gaisgich
ann an sgarlaid: bidh na carbaid mar
leusa lasrach ann an là ulmhaichidh;
agus crathar gu h-uamhasach na
sleaghan giumhais.
4 Bidh na carbaid air boile anns
na sràidibh, buailidh iad an aghaidh
a' chéile anns na h-ionadaibh fars-
uing: bidh an dreach mar leòis,
ruithidh iad mar dhealanaich.
5 Airmhidh e 'dhaoine treun a
rìs: leagaidh iad sìos nan imeachd;
ni iad deifir a chum a bhallaidh,
agus ulmhaichear an dìdein.
6 Fosgailear geatacha na h-aibhne,
agus bidh an lùchairt air a sgaoil-
eadh.
7 Agus bheirear Husab air falbh
am bruid, bheirear suas i; agus a
gruagaichean na co-imeachd mar le
guth choluman, a' bualadh air an
uchd.
8 Ach tha sruthan Ninebheh mar
linne uisge; agus tha iadsan a'
teicheadh. Seasuibh, seasuibh; ach
cha seall aon neach na dhéigh.
9 Glacaibhse a' chreach airgid,
glacaibh a' chreach òir: oir cha 'n
'eil crìoch air an ionmhas ghlòr-
mhor, leis gach uile sheòrsa do shoith-
ichibh rìomhach.
10 Tha i falamh, agus faoin, agus
fàs, agus tha an cridhe a leaghadh,
agus na glùinean a' bualadh air a'
chéile; agus tha mòran cràidh anns
na h uile leasraibh; agus tha an
aghaidhean gu léir a' tional dorch-
adais.
11 C' àit am bheil còmhnuidh nan
leòmhann, agus àite beathachaidh
nan leòmhann òga? far an do ghluais
an leòmhann, an seann leòmhann,
agus cuilean an leòmhainn, gun aon
air bith a chur geilt *orra*.
12 Reub an leòmhann gu leòr air
son a chuileanan, agus mharbh e air
son a leòmhanna-boirionn, agus lìon

[a] *prabadh.* [b] *dh'fholmhuich an luchd-folmhachaidh.* Eabh.

e 'thuill le cobhartach, agus 'uaimh
le creich.
13 Feuch tha mise ann ad agh-
aidh, deir Tighearn nan sluagh, agus
loisgidh mi do charbadan san teine;
agus ithidh an claidheamh do leò-
mhainn òga; agus gearraidh mise
do chreach o 'n talamh, agus cha
chluinnear ni 's mò guth do theach-
dairean.

CAIB. III.

IS truagh do 'n chathair fhuiltich!
tha i uile na ceilg, làn do reub-
ainn; cha 'n 'eil sgur air a' chreich.
2 Fuaim slait-sgiùrsaidh, agus
torman farum nan rothan, agus nan
each meamnach, agus nan carbad
leumnach!
3 Togaidh am marcach suas araon
an claidheamh loinreach, agus an
t-sleagh lìomhaidh; agus tha mòran
do mhairbh ann, agus àireamh mòr
do chorpaibh: cha 'n 'eil crìoch air
an cairbhinnibh; tha iad a' tuis-
leachadh air an corpaibh:
4 Air son lìonmhoireachd strìop-
achais na strìopaiche maisich, ban-
mhaighstir nan druidheachdan; a ta
reic chinneach le a strìopachas, agus
theaghlaichean le a druidheachdan.
5 Feuch, tha mis' a' d' aghaidh,
deir Tighearn nan sluagh, agus leig-
idh mi ris do sgiortan air d' aghaidh,
agus foillsichidh mi do na cinnich
do lomnochduiche, agus do na riogh-
achdaibh do mhasladh.
6 Agus tilgidh mi salchar gràin-
eil ort, agus ni mi suarrach thu,
agus cuiridh mi thu mar bhall-amh-
airc.
7 Agus tarlaidh, iadsan uile dh'
amhairceas ort, gu 'n teich iad uait,
agus their iad, Rinneadh Ninebheh
na fàsach, cò chaoidheas i? cia as a
dh' iarras mi luchd-cofhurtachd air
do shon?
8 Am fearr thusa na No sluagh-
mhor a bha air a suidheachadh am
measg nan aibhnichean; aig an robh
na h-uisgeachan mu 'n cuairt di, aig
an robh an fhairge mar dhìdein,
agus a' mhuir mar bhalla?
9 B'e Etiopia a neart agus an Ei-
phit, agus bha sin an-bharr: b' iad
Put agus Lubim a luchd-cuideach-
aidh.
10 Gidheadh thugadh air falbh,
dh'imich i ann am braighdeanas:
bha a clann òg fòs air am pronnadh
nam bloighdibh aig ceann nan uile
shràidean: agus thilg iad crainn air
son a daoine urramach, agus bha a
daoine mòra gu léir air an ceangal
ann an slabhruidhean.
11 Bidh tusa fòs air mhisg; fol-
aichidh tu thu féin, iarruidh tu dìd
ein o 'n nàmhaid.
12 Bidh d'uile dhaingnichean
làidir *mar* chrainn fhìge leis na
ceud fhìgibh abuich: ma chrathar
iad, tuitidh iad ann am beul an ti a
dh' itheas iad.
13 Feuch, tha do dhaoine mar
mhnathan ann ad mheadhon: sgaoil-
ear gu farsuing do d' naimhdibh
geatacha do thìre; caithidh an teine
do chrainn-dhruididh.
14 Tarruing uisge dhuit féin air
son an fheachda, neartaich do
dhaingnichean làidir: rach a steach
do 'n chriadh agus post an làthach;
daingnich an àth-chriadha.
15 An sin ni an teine do chaith-
eamh, gearraidh an claidheamh as
thu: ithidh e suas thu mar a'
chnàmh-chnuimh: dean thu féin
lìonmhor mar a' chnàmh-chnuimh,
dean thu féin lìonmhor mar an lo-
cust:
16 Rinn thu do luchd-malairt
lìon-mhor thar reulta néimhe: mil-
lidh a' chnàmh-chnuimh, agus siùbh-
laidh i air falbh.
17 Tha iadsan a chrùnadh annad
mar na locuist, agus do chinn
fheadhna mar na fionnain-fheoir, a
chòmhnuicheas anns na barranaibh [a]
san latha fhuar; ach 'nuair a dh'éir-
eas a' ghrian teichidh iad air falbh,
agus cha 'n 'eil fios cia an t-àite 'm
bheil iad.
18 Tha do bhuachaillean ri clò-
chadal, O righ Asiria: tha d' uais-
lean nan tàmh: tha do shluagh air
an sgapadh air na sléibhtean, agus
cha 'n 'eil aon neach ann d' an
cruinneachadh.
19 Cha 'n 'eil leigheas air do
bhruthadh: tha do lot nimhneach:
na h-uile chluinneas iomradh ort,
buailidh iad am basan os do chionn;
oir cò air nach do shiubhail d' olc
an còmhnuidh?

[a] *callaidibh.*

HABACUC.

CAIB. I.

AN fhàisneachd a chunnaic Habacuc am fàidh.

2 Cia fhad, O Thighearn, a ghlaodhas mi, agus nach éisd thu? a ghlaodhas mi riut air son fòirneirt, agus nach saor thu?

3 C' ar son a ta thu nochdadh dhomh aingidheachd, agus a' toirt orm sealltuinn air doilghios? oir tha creach agus fòirneart fa 'm chomhair; agus luchd-dùsgaidh strì agus aimh-réite.

4 Air an aobhar sin, tha an reachd air fàilneachadh, agus cha 'n 'eil breitheanas uair air bith a' dol a mach: oir tha an ciontach ag iadhadh mu thimchioll an fhìrein: uime sin tha breitheanas eucorach a' dol air aghaidh.

5 Faicibh am measg nan cinneach, agus amhaircibh, agus gabhaibh iongantas gu mor: oir ni mise obair 'nur laithibh, nach creid sibh ged innsear i duibh.

6 Oir feuch, dùisgidh mi suas na Caldéich, an cinneach searbh agus easgaidh sin, a dh'imicheas trid leud an fhearainn, a ghabhail seilbh air na h-àiteacha-comhnuidh nach leo féin.

7 Tha iad uamhasach agus eagalach: thig am breitheanas agus an òirdheirceas a mach uatha féin.

8 Tha 'n eich fòs ni 's luaithe na liopaird, agus tha iad ni 's buirbe na madaidh-alluidh an anmoich: agus sgaoilidh am marcaichean iad féin, agus thig am marc-shluagh o iomachein: itealaichidh iad mar an iolair a dheifricheas gu itheadh.

9 Thig iad uile air son ainneirt: sgriosaidh iad rompa mar a' ghaoth an ear; agus cruinnichidh iad braighdean mar a' ghaineamh.

10 Agus ni iad sgeig air righribh, agus bidh prionnsachan nan cùis-mhagaidh dhoibh: ni iad fanoid air gach daingneach làidir; agus cruachaidh iad suas talamh, agus glacaidh iad e.

11 An sin caochlaidh an inntinn, agus siùbhlaidh iad air falbh, agus measar iad ciontach. Tha an neart so aca o an dia,

12 Nach 'eil thusa o shìorruidheachd, O Thighearn, mo Dhia-sa, m' Aon naomh? cha bhàsaich sinn. O Thighearn, dh'orduich thu iadsan air son breitheanais; agus O Dhé chumhachdaich, dhaingnich thu iad air son smachdachaidh.

13 Tha do shùile ni 's glaine na gu 'n seall thu air olc, agus cha 'n fheud thu amharc air aingidheachd: c' uim' am bheil thu 'g amharc air luchd-ceannairc, agus a' fantuinn a'd' thosd an uair tha 'n t-aingidh a' slugadh suas an duine 's ionraice na e féin?

14 Agus c'uim' *am bheil* thu deanamh dhaoine mar iasga na fairge, mar na nithe snàgach aig nach 'eil aon fhear-riaghlaidh os an cionn?

15 Tha iad 'gan togail suas uile leis an dubhan; tha iad 'gan glacadh nan lìon, agus 'gan cruinneachadh nan eangaich; uime sin tha iad aoibhneach agus ait.

16 Air an aobhar sin tha iad ag iobradh d'an lìon, agus a' losgadh tùise d' an eangaich: a chionn leo sin gu bheil an cuibhrionn reamhar, agus an lòn pailte.

17 An dean iad air an aobhar sin an lìon falamh, agus nach coigil iad a bhi sìor-mharbhadh nan cinneach?

CAIB. II.

SEASAIDH mi air m'fhaire, agus cuiridh mi mi féin air an tur, agus feuchaidh mi ciod a their e rium, agus ciod a fhreagras mi 'nuair a chronuichear mi.

2 Agus fhreagair an Tighearn mi, ag ràdh; Sgrìobh an fhàisneachd, agus dean soilleir i air clàraibh, air chor as gu feud esan ruith a leughas i.

3 Oir tha 'n fhàisneachd fathasd air son aimsir shònraichte, ach air a' cheann mu dheire labhraidh i, agus cha dean i breug: ged dhean i maille, feith rithe; oir gu deimhin thig i, cha bhi i air dheire[a].

4 Feuch, cha 'n 'eil 'anam-san a ta air a thogail suas, ceart an taobh a stigh dheth: ach mairidh am fìrean beo le a chreideamh.

5 Seadh fòs mar dhuine théid as an rathad le fìon, tha e uaibhreach, agus cha 'n 'eil e gabhail fois; a' meudachadh a chìocrais mar an uaigh; agus mar am bàs cha 'n fheudar a shàsuchadh; agus tha e

[a] *esan a tha teachd, thig e, cha bhi e ro-anmoch.*

cruinneachadh chuige nan uile chin-
neach, agus a' tional dha féin nan
uile shluagh.
6 Nach tog iad so uile suas cosal-
achd na aghaidh, agus gnàth-fhocal
tàmailteach m'a thimchioll, ag ràdh,
Is truagh dha-san a mheudaicheas
an ni nach leis féin! cia fhad? agus
dha-san a luchdaicheas e féin le cré
thiugh.
7 Nach éirich iadsan gu grad suas
a theumas thu; agus nach dùisg
iadsan a chuireas dragh ort? agus
nach bi thusa dhoibh mar chobhart-
ach?
8 A chionn gu 'n do chreach thu
mòran chinneach, creachaidh uile
iarmad nan cinneach thusa: air son
fala dhaoine, agus sàruchaidh an
fhearainn, na cathrach, agus a h-uile
luchd-àiteachaidh.
9 Mo thruaighe esan a ta sann-
tachadh droch shainnt d'a thigh; a
chum a nead a shuidheachadh gu
h-ard; gu e féin a shaoradh o chumh-
achd àmhghair.
10 Dhealbh thu nàire do d' thigh,
le mòran shluagh a ghearradh as;
agus pheacaich thu 'n aghaidh d'
anama féin.
11 Oir glaodhaidh a' chlach a
mach as a' bhalla; agus freagraidh
an t-sail as an fhiodh i.
12 Is anaoibhinn dha-san a thogas
baile le fuil, agus a dhaingnicheas
cathair le aingidheachd.
13 Feuch, nach ann o Thighearn
nan sluagh a ta so, gu 'n saothairich-
eadh daoine anns an teine, agus
gu'n sgìthicheadh slòigh iad féin air
son ni faoin?
14 Gu cinnteach lìonar an tal-
amh le eòlas glòire an Tighearna,
mar a ta na h-uisgeachan a còmh-
dachadh na fairge.
15 Is anaoibhinn dha-san a tha
toirt air a choimhearsnach òl, a ta
cur ris a' chopain, agus 'ga chur air
mhisg mar an ceudna, chum gu 'n
amhairceadh e air a lomnochduiche.
16 Tha thu air do lìonadh le nàire
'n àite glòire: òl thusa fòs, agus
biodh do roimh-chraicionn air a
leigeadh ris: riutsa pillear cupan
làimhe deise an Tighearna; agus
bidh sgeith nàrach air do ghlòir.
17 Oir ni ainneart Lebanoin do
chòmhdachadh, agus cuiridh sgrios
ainmhidhean eagal ort; air son fala
dhaoine, agus air son sàruchaidh an
fhearainn, na cathrach, agus a h-uile
luchd-àiteachaidh.
18 Ciod an tairbhe tha san lomh-
aigh shnaighte, gu 'n d' rinn am
fear a dhealbh i a snaigheadh; anns
an lomhaigh leaghta, agus ann am
fear teagasg nam breug, gu 'n earb-
adh fear-deanaidh na h-oibre so
aisde, a dheanamh iodhola balbha?
19 Is truagh dha-san a deir ris an
fhiodh, Dùisg: ris a' chloich bhailbh,
Eirich. An teagaisg i? Feuch, tha
i air a cur thairis le h-òr agus air-
giod; agus cha 'n 'eil anail air bith
an taobh a stigh dh'i.
20 Ach tha an Tighearn na theam-
pull naomh: bi d' thosd na 'fhian-
uis, O thalaimh uile.

CAIB. III.

URNAIGH Habacuc an fhàidh
air Sigionot.
2 O Thighearn, chuala mi do
chainnt; bha eagal orm: O Thigh-
earn, ath-bheothaich d' obair ann
am meadhon nam bliadhnachan, ann
am meadhon nam bliadhnachan dean
aithnichte; ann an corruich cuimh-
nich tròcair.
3 Thàinig Dia o Theman, agus an
Ti naomh o shliabh Pharain. Selah.
Chòmhdaich a ghlòir na neamha,
agus bha an talamh làn d'a chliù.
4 Agus bha a shoilleireachd mar
a' ghrian; o a làimh *shruth* dear-
sanna soluis; agus an sin bha àite
foluich a mhòrachd.
5 Roimh a ghnùis chaidh a'
phlàigh; agus chaidh eibhle teine
mach o 'chasaibh.
6 Sheas e, agus thomhais e 'n tal-
amh: dh'amhairc e, agus sgap e na
cinnich as a' chéile; agus bha na
sléibhte sìorruidh air am briseadh;
chrom na cnuic bhi-bhuan; tha a
shlighe mairtheannach.
7 Chunnaic mi pàilliuna Chusain
ann an amhghar: chriothnuich brat-
sgàile fearainn Mhidiain.
8 An robh corruich air an Tigh-
earn ris na tuiltibh? an robh d'fhearg
an aghaidh nan aibhnichean? an
robh do chorruich an aghaidh na
fairge, gu 'n do mharcaich thu air
d' eachaibh, agus air do charbadaibh
slàinte?
9 Rinneadh do bhogha glan-
rùisgte, do réir nam mionn do na
treubhaibh, *eadhon* d'fhocail. Selah.
Sgoilt thu an talamh le sruthaibh.
10 Chunnaic na sléibhtean thu
agus chriothnuich iad: ghabh tuil
nan uisgeachan seachad: chuir an
t-aigein a mach a ghuth, thog an
doimhne suas a làmhan.
11 Sheas a' ghrian agus a' gheal-
ach nan àite: *nan* solus shiubhail
do shaighdean; *nan* dealradh do
shleaghan lìomhaidh.
12 Dh' imich thu trid an fhear-

ainn ann am fearg, bhuail thu na
cinnich ann an corruich.
13 Chaidh thu mach air son tearn-
aidh do shluaigh, air son tearnaidh
do mhuinntir ungta: bhuail thu 'n
ceann o thigh an aingidh ; leig thu
ris na bunaite gu ruig a' mhuineil.
Selah.
14 Bhuail thu le d' shlait ceann a
bhailtean. Ruith iad a mach mar
chuairt-ghaoith gu ar sgapadh ; bha
an gairdeachas mar gu'n sluigeadh
iad am bochd gu h-uaigneach.
15 Choisich thusa trid na fairge
le d' eachaibh : trid cruinneachaidh
nan uisgeacha mòra.
16 Tra chuala mi, chriothnaich
mo chom : bha mo bhile air chrith
ro d' ghuth : chaidh lobhadh a steach
ann am chnàmhaibh, agus chrioth-
naich mi ann am àite ; a chum gu
'm biodh fois agam ann an là an
amhghair : tra théid e suas an agh-
aidh an t-sluaigh, agus a chlaoidh-
eas e iad le 'bhuidhnichibh.
17 Ge nach d'thoir an crann-fige
uaith blàth, agus ge nach fàs air an
fhìonan cinneas ; ged fhàilnich
meas a' chrainn ola, agus ge nach
d'thoir na machraichean uatha lòn ;
ged ghearrar an treud as o 'n mhain-
nir, agus ge nach bi buar air bith
air na buailtibh ;
18 Gidheadh ni mise gairdeachas
anns an Tighearn, ni mi aoibhneas
ann an Dia mo shlàinte.
19 Is e 'n Tighearn Iehobhah mo
neart, agus ni e mo chasan mar
chasaibh éilde, agus bheir e orm
coiseachd air m' ionadaibh arda.
Do 'n ard-fhear-chiuil air m' inn-
ealaibh teudach.

SEPHANIAH.

CAIB. I.

FOCAL an Tighearna a thàinig
gu Sephaniah mac Chusi, mhic
Ghedaliah, mhic Amariah, mhic
Hisciah, ann an laithibh Iosiah,
mhic Amoin, righ Iudah.
2 Sgriosaidh mise gu tur na h-uile
nithe bharr aghaidh an fhearainn,
deir an Tighearn.
3 Sgriosaidh mi duine agus ain-
mhidh, sgriosaidh mi eunlaith an
athair, agus iasga na fairge, agus na
cip-thuislidh maille ris na h-aingidh :
agus gearraidh mi as an duine bharr
aghaidh an fhearainn, deir an Tigh-
earn.
4 Sinidh mi fòs a mach mo làmh
air Iudah, agus air uile luchd-àit-
eachaidh Ierusaleim, agus gearraidh
mi as fuigheall Bhaail o'n àite so ;
ainm an luchd-iobraidh maille ris na
sagairt ;
5 Agus iadsan a ta 'g aoradh do
fheachd néimh air mhullach nan
tighean ; agus iadsan a ta 'g aoradh,
agus a' mionnachadh air an Tigh-
earn, agus fòs a' mionnachadh air
Malcham ;
6 Agus iadsan a phill air an ais o
'n Tighearn, agus iadsan nach d'iarr
an Tighearn, agus nach d'fhiosraich
dheth.
7 Bithibh tosdach an làthair an
Tighearna Iehobhah, oir tha là an
Tighearna dlù ; oir dh'ullaich an
Tighearn iobairt, ghairm e 'aoidh-
ean.
8 Agus tarlaidh ann an là iobairt
an Tighearna gu 'n smachdaich mise
na prionnsachan, agus clann nan
righrean, agus na h-uile ta air an
éideadh le culaidh choimhich.
9 Agus air an là cheudna smachd-
aichidh mi iadsan uile ta leum air
a' stairsnich, a ta lìonadh tighean
am maighstirean le ainneart agus le
ceilg.
10 Agus tarlaidh air an là sin,
deir an Tighearn, gu 'm bi fuaim
éighich o gheata 'n éisg, agus ulart-
aich o 'n dara *baile*, agus bruanadh
mòr o na cnocaibh.
11 Ard-ghuilibh, a luchd-àiteach-
aidh Mhacteis, oir tha 'n luchd-mal-
airt gu h-iomlan air an gearradh as ;
tha uile luchd giùlain an airgid air
am milleadh.
12 Agus tarlaidh anns an àm sin,
gu 'n rannsuich mise Ierusalem le
coinnlibh, agus smachdaichidh mi
na daoine ta socair air an deasgain-
ibh ; a ta 'g ràdh nan cridhe, Cha
dean an Tighearn maith, ni mò ni e
olc.
13 Air an aobhar sin bidh am
maoin na chobhartach, agus an tigh-
ean nam fàsach : agus togaidh iad
tighean, ach cha 'n àitich iad ; agus
suidhichidh iad fìon-liosan, ach cha
'n òl iad am fìon.
14 Tha latha mòr an Tighearna
dlù, *tha e* dlù, agus a' deifreachadh
gu mòr : tha guth là an Tighearna

searbh : guilidh an sin an cumhachd-
ach.
15 Is là feirge an là sin, là triob-
laid agus teanntachd ; là fàsalachd
agus leir-sgrios ; là dorchadais agus
ogluigheachd ; là neul agus tiugh-
dhorchadais ;
16 Là trompaid agus iolaich an
aghaidh nam bailtean daingnichte,
agus an aghaidh nan tùr arda.
17 Agus bheir mise airc air daoine,
ionnus gu 'n siubhail iad mar dhaill,
a chionn gu 'n do pheacaich iad an
aghaidh an Tighearn : agus dòirtear
a mach am fuil mar dhuslach, agus
am feoil mar aolach.
18 Ni mò dh' fheudas an airgiod
no 'n òr an saoradh ann an là
feirge an Tighearna ; ach le teine
'eud-san loisgear am fearann uile :
oir bheir e gu deimhin léir-sgrios
obann air uile luchd-àiteachaidh na
tìre.

CAIB. II.

CRUINNICHIBH sibh féin le
chéile, seadh cruinnichibh le
chéile, O fhineadh gun iarruidh :
2 Mu 'n d'thig an t-ordugh gu
buil, mu 'n siubhail 'ur là seachad
mar mholl : mu 'n d'thig corruich
gharg an Tighearna oirbh, mu 'n
d'thig là feirge an Tighearna oirbh.
3 Iarruibhse an Tighearn, uile
dhaoine ciuine na talmhainn, a dh'
oibrich a bhreitheanas ; iarruibh fìr-
eantachd, iarruibh macantachd : feud-
aidh e bhith gu 'n tearnar sibhse ann
an là feirge an Tighearna.
4 Gu dearbh tréigear Gasa, agus
cuirear fàs Ascelon : fògraidh iad a
mach Asdod air mheadhon là ; agus
bidh Ecron air a spìonadh a freumh.
5 Mo thruaighe luchd-àiteachaidh
sliosa na fairge, cinneach nan Ceret-
each : tha focal an Tighearna 'n 'ur
n-aghaidh. O Chanaain, a thìr nam
Philisteach, sgriosaidh mise thu,
ionnus nach bi aon 'g *ad* àiteach-
aidh.
6 Agus bidh taobh na fairge na
bhothanaibh aig buachaillibh, agus
na mhanraichibh aig treudan.
7 Agus bidh an slios aig iarmad
tighe Iudah, ionaltraidh iad air :
ann an tighibh Asceloin luidhidh iad
sìos anns an anmoch : oir thig an
Tighearn an Dia d' an amharc, agus
bheir e air an ais am braighdean.
8 Chuala mise masladh Mhoaib,
agus ana-cainnt cloinne Amoin, leis
an d'rinn iad mo shluagh-sa mhas-
lachadh, agus iad féin a mheudach-
adh an aghaidh an criochan.
9 Air an aobhar sin mar is beo
mise, deir Tighearn nan sluagh,
Dia Israeil ; gu deimhin bidh Moab
mar Shodom, agus clann Amoin mar
Ghomorrah, na fhàsach ionntag-
ach, agus na phuill shaluinn, agus na
léir-sgrios siorruidh ; ni fuigheall
mo shluaigh-sa an creachadh, agus
iarmad mo' chinnich an sealbhach-
adh.
10 So gheibh iad air son an uabh-
air, a chionn gu 'n d'thug iad mas-
ladh, agus gu'n do mheudaich siad
iad féin an aghaidh chinnich Tighear-
na nan sluagh.
11 Bidh an Tighearn uamhasach
nan aghaidh : oir bheir e gort air
uile dhéibh na talmhainn ; agus
bheir iad aoradh dha-san, gach aon
o 'àite féin, eadhon uile eileana
nan cinneach.
12 Sibhse, Etiopacha, mar an ceud-
na, marbhar sibh fein leis a' chlaidh-
eamh.
13 Agus sìnidh e mach a làmh an
aghaidh na h-airde tuath, agus
sgriosaidh e Asiria, agus ni e Ni-
nebheh na làraich luim, tioram mar
an fhàsach.
14 Agus luidhidh treudan sìos na
meadhon, uile bheathaiche na talmh-
ainn : gabhaidh am pelican agus a'
ghràineag tàmh na h-ard-dhoruis :
bidh *am* fuaim na h-uinneagaibh ;
bidh fàsalachd anns an sgà-thigh :
oir leigidh e ris a h-obair sheudair.
15 So a' chathair luaghaireach a
ghabh còmhnuidh gu tearuinte ; a
thubhairt na cridhe, Tha mi, agus
cha 'n 'eil ann ach mi. Cionnus a
dh'fhàs i na fàsach, na h-àite air son
bheathaichean gu luidhe sìos ann !
sgeigidh gach aon a théid seachad
oirre, crathaidh e a làmh.

CAIB. III.

IS anaoibhinn dh'ise ta ceannairc-
each agus truaillte, do 'n chath-
air a ta ri sàruchadh.
2 Cha d'thug i géill do 'n ghuth ;
cha do ghabh i cronachadh : cha d'
earb i as an Tighearn : cha do thar-
ruing i dlù d'a Dia.
3 Tha a prionnsachan an taobh a
stigh dhi nan leòmhainn bheucach ;
is maduidh-alluidh an anmoich am
breitheachan, cha 'n fheith iad gus
a' mhaduinn gun na cnàimhean ith-
eadh.
4 Is daoine eatrom fealltach a
fàidhean : thruaill a sagairt an t-ion-
ad naomh : bhris iad an reachd.
5 Tha an Tighearn cothromach na
meadhon : cha dean esan ea-ceart :
gach maduinn bheir e breitheanas gu
solus, cha 'n fhàilnich e : ach cha 'n

eil eòlas aig an ea-corach air nàire.
6 Ghearr mi as na cinnich: tha an
tùir uaigneach; rinn mi fàs an sràid-
ean, air chor as nach 'eil aon 'gan
imeachd: tha am bailtean air an
sgrios, gun duine sam bith *annta*,
gun aon neach *'gan* àiteachadh.
7 Thubhairt mi, Gu deimhin bidh
m' eagal ort, gabhaidh tu teagasg:
mar sin cha bhiodh an àite-còmh-
nuidh air a ghearradh as, cionnus
air bith a smachdaichinn iad: ach
dh'eirich iad gu moch, agus thruaill
iad an uile dheanadas.
8 Uime sin feithibhse riumsa, deir
an Tighearn, gus an là san éirich mi
suas a chum na creiche: oir is e mo
rùn na cinnich a chruinneachadh, na
rioghachdan a tharruing le chéile; a
dhortadh orra mo chorruich, uile
theas m' fheirge: oir loisgear an
talamh gu h-iomlan le teine m' eud-
sa.
9 Gu deimhin pillidh mi 'n sin air
na slòigh teanga ghlan, gu gairm gu
léir air ainm an Tighearna, gu seir-
bhis a dheanamh dha le aon rùn.
10 O thaobh thall aibhnichean
Etiopia, bheir me luchd-achuinge,
am measg mo mhuinntir sgapta,
tabhartas do m' ionnsuidh.
11 Anns an là sin cha nàraichear
thu air son d' uile dheanadais, leis
an do chiontaich thu ann am agh-
aidh-sa: oir an sin bheir mi air falbh
as do mheadhon iadsan a ta ri gaird-
eachas ann ad uabhar; agus cha 'n
arduich thu ni 's mò thu féin ann
am shliabh naomh-sa.
12 Fàgaidh mi fòs ann ad
mheadhon sluagh anshocrach agus
diblidh; agus cuiridh iad an dòchas
ann an ainm an Tighearna.
13 Cha dean iarmad Israeil aing-
idheachd, ni mò labhras iad breug-
an: ni mò gheibhear teanga chealg-
ach nam beul. Oir ionaltraidh agus
luidhidh iad sìos, agus cha chuir
aon neach eagal *orra*.
14 Seinn, O nighean Shioin; tog
iolach, O Israeil; bi ait, agus dean
gairdeachas le d' uile chridhe, O
nighean Ierusaleim.
15 Thug an Tighearn air falbh do
bhreitheanais; phill Righ Israeil air
falbh do naimhdean: tha 'n Tigh-
earn ann ad mheadhon; cha 'n fhaic
thu olc ni 's mò.
16 Anns an là sin theirear re Ie-
rusalem, Na biodh eagal ort; *agus
ri* Sion, Na biodh do làmhan lag.
17 Tha 'n Tighearn Dia ann ad
mheadhon cumhachdach; ni e *do*
thearnadh; ni e gairdeachas os do
chionn le luaghair; gabhaidh e fois
na ghràdh; ni e gairdeachas os do
chionn le seinn.
18 Cruinnichidh mi *iadsan* 'nad
mheasg *a ta* ri caoidh air son an ard-
choimhthionail, *do 'n robh* a mhas-
ladh na eallaich.
19 Feuch millidh mise d' uile
luchd-sàruchaidh anns an àm sin,
agus leighisidh mi ise ta bacach, agus
cruinnichidh mi ise bha sgaoilte;
agus gheibh mi dhoibh cliù agus
deagh iomradh anns gach aon tìr
anns an d' fhuair iad nàire.
20 Anns an àm sin bheir mi air
'ur n-àis sibh; agus anns an àm san
cruinnich mi sibh, bheir mi gun amh-
arus dhuibh ainm agus cliù ann am
measg uile chinneacha na talmhainn,
an uair a philleas mi air a h-ais 'ur
bruid fa chomhair an sùl-san, deir an
Tighearn.

HAGAI.

CAIB. I.

ANN an dara bliadhna Dhariuis
an righ, anns an t-seathamh
mios, air a' cheud là do 'n mhios,
thàinig focal an Tighearna le Hagai
am fàidh gu Serubabel mac Shealti-
eil, uachdaran Iudah, agus gu Iosuah
mac Iosedeich, an t-ard-shagart, ag
radh;
2 Mar so labhair Tighearn nan
sluagh, ag ràdh, Thuirt an sluagh so,
Cha d' thàinig an t-àm gu tigh an
Tighearna a thogail.
3 An sin thàinig focal an Tigh-
earna le Hagai am fàidh, ag ràdh,
4 An àm dhuibhse, O sibhse,
còmhnuidh ghabhail 'nur tighibh
maiseach, agus an tigh so na fhàs-
ach?
5 A nis ma ta mar so deir Tigh-
earn nan sluagh, Thugaibh faincar
'ur sligheachan.
6 Chuir sibh mòran, agus is beag
a thug sibh a steach; tha sibh ag
itheadh, ach cha 'n 'eil gu leòr
agaibh: tha sibh ag òl, ach cha 'n
'eil sibh sàthach: tha sibh 'gur n-éid-
eadh, ach cha 'n 'eil aon neach

blàth: agus esan a tha cosnadh tuarasdail, tha e 'ga chosnadh gu 'chur ann an sporan tolltach.

7 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Thugaibh fainear 'ur sligheachan.

8 Rachaibh suas a chum an t-sléibhe, agus thugaibh leibh fiodh, agus togaibh an tigh; agus gabhaidh mise tlachd ann, agus bidh mi air mo ghlòrachadh, deir an Tighearn.

9 Bha sùil agaibh ri mòran, agus feuch, *thàinig e* gu beagan; agus 'nuair a thug sibh dhachaidh e, shéid mise air. C' ar son? deir Tighearn nan sluagh. Air son mo thighe ta fàs, agus sibhse a' ruith gach duine g'a thigh féin.

10 Air an aobhar sin chum na nèamha os 'ur cionn air ais an drùchd, agus ghléidh an talamh a thoradh.

11 Agus ghairm mise tart air an fhearann, agus air na sléibhtean, agus air an arbhar, agus air an fhìon nuadh, agus air an ola; agus air gach ni bheir an talamh; agus air duine, agus air ainmhidh; agus air uile shaothair nan làmh.

12 An sin thug Serubabel mac Shealtieil, agus Iosuah mac Iosedeich, an t-ard-shagart, leis a' chuid eile do 'n t-sluagh uile, géill do ghuth an Tighearna an Dia, agus do bhriathraibh Hagai an fhàidh, (mar a chuir an Tighearn an Dia fios leis) agus bha eagal air an t-sluagh roimh an Tighearna.

13 An sin labhair Hagai teachdaire an Tighearna, ann an teachdaireachd an Tighearna, ris an t-sluagh, ag ràdh, Tha mise leibh, deir an Tighearn.

14 Agus dhùisg an Tighearn spiorad Sherubabeil mhic Shealtieil, uachdarain Iudah, agus spiorad Iosua mhic Iosedeich, an ard-shagairt, agus spiorad na cuid eile do 'n t-sluagh uile, agus thàinig iad, agus rinn iad obair ann an tigh Tighearna nan sluagh, an Dia:

15 Air a' cheathramh là fichead do 'n t-séathamh mìos, ann an dara bliadhna Dhariuis an righ.

CAIB. II.

ANNS an t-seachdamh *mìos*, air an aon là fichead do 'n mhìos, thàinig focal an Tighearna leis an fhàidh Hagai, ag ràdh;

2 Labhair a nis ri Serubabel, mac Shealtieil, uachdaran Iudah, agus ri Iosuah mac Iosedeich an t-ard-shagart; agus ris a' chuid eile do 'n t-sluagh, ag ràdh,

3 Cò ta air 'fhàgail 'nur measg a chunnaic an tigh so na cheud ghlòir? agus cionnus a tha sibh 'ga fhaicinn a nis? nach 'eil e 'n ur sùilibh, làimh ri sin, mar neo-ni?

4 Gidheadh a nis bi làidir, O Sherubabeil, deir an Tighearn, agus bi làidir, O Iosuah, mhic Iosedeich, ard-shagairt; agus bithibhse làidir, uile shluagh an fhearainn, deir an Tighearn; agus deanaibh obair: oir tha mise leibh, deir Tighearn nan sluagh.

5 *Do réir* an fhocail a dhaingnich mi ruibh tra thàinig sibh a mach as an Eiphit, mar sin tha mo spiorad a' fantuinn 'nur measg: na biodh eagal oirbh.

6 Oir mar so deir Tighearn nan sluagh; Fathasd aon uair, ann an ùine bhig, crathaidh mise na nèamha, agus an talamh, agus an fhairge, agus am *fearann* tioram:

7 Agus crathaidh mi na h-uile chinnich, agus thig miann nan uile chinneach, agus lìonaidh mi an tigh so le glòir, deir Tighearn nan sluagh.

8 Is leamsa an t-airgiod, agus is leamsa an t-òr, deir Tighearn nan sluagh.

9 Bidh glòir an tighe dheireannaich so ni 's mò na glòir a' cheud thighe, deir Tighearn nan sluagh: agus anns an àite so bheir mise sìth, deir Tighearn nan sluagh.

10 Air a' cheathramh là fichead do 'n naothamh *mìos*, ann an dara bliadhna Dhariuis, thàinig focal an Tighearna, le Hagai am fàidh, ag ràdh;

11 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Feòruich a nis do na sagartaibh, mu 'n reachd, ag ràdh,

12 Ma ghiùlaineas aon feoil naomh ann an sgiobul a thrusgain, agus gu 'm bean a thrusgain ri aran, no brochan, no fìon, no òla, no biadh sam bith, am bi sin naomh? Agus fhreagair na sagairt, agus thubhairt iad, Cha bhi.

13 An sin thuirt Hagai, Ma bheanas aon a ta neo-ghlan le corp marbh ri aon air bith do na nithe so, am bi sin neo-ghlan? Agus fhreagair na sagairt agus thubhairt iad, Bithidh e neo-ghlan.

14 An sin fhreagair Hagai agus thubhairt e, Is amhuil a bha an sluagh so, agus is amhuil a bha an cinneach so ann am làthair-sa, deir an Tighearn; agus is amhuil a bha uile obair an làmh; agus an tabhartas a thug iad seachad an sin bha e neo-ghlan.

15 Agus a nis, guidheam oirbh, thugaibh fainear; o 'n là an diugh, agus o sin suas, mu 'n do leagadh

lach air cloich ann an teampull an
Tighearna.
16 Tra thàinig aon gu cruaich[a]
fhichead *tomhas*, cha robh ann ach
deich: tra thàinig aon gu amar-
bruthaidh an fhiona gu leth-cheud
soitheach a tharruing a mach as
an amar, cha robh ann ach fichead.
17 Bhuail mi sibh le seargadh
agus le fuar-dhealt, agus le cloich-
mheallainn, ann an uile shaothair
'ur làmh; gidheadh cha do phill sibh
riumsa, deir an Tighearn.
18 Thugaibh fainear a nis o'n là
an diugh, agus o sin suas, o'n cheath-
ramh là fichead do 'n naothamh
mios, agus o 'n là san do leagadh
bunaite teampuill an Tighearna:
thugaibh fainear.
19 Am bheil sìol fathasd anns an
t-sabhal? seadh gu ruige so, cha d'
thug an fhìneamhuin, no a' chraobh-
fhige, no a' phomgranat, no an
crann-ola, seachad toradh. *Ach* o'n
là so mach beannuichidh mise.
20 Agus thàinig focal an Tigh-
earna a rìs gu Hagai, air a cheath-
ramh *la* fichead do 'n mhìos, ag
ràdh;
21 Labhair ri Serubabel uachdar-
an Iudah, ag ràdh, Crathaidh mise
na neamha, agus an talamh;
22 Agus tilgidh mi caithir riogh-
achdan bun os cionn, agus sgriosaidh
mi neart rioghachdan nan cinneach,
agus tilgidh mi bun os cionn na
carbaid, agus iadsan a ta marcachd
orra, agus tuitidh na h-eich agus am
marcaichean sìos, gach aon le claidh-
eamh a bhràthar.
23 Anns an là sin, deir Tighearn
nan sluagh, gabhaibh mi thusa, O
Sherubabeil, a mhic Shealtieil, m'
òglaich, deir an Tighearn, agus ni
mi thu mar sheula; oir roghnaich
mise thu, deir Tighearn nan sluagh.

[a] *dùn.*

SECHARIAH

CAIB. I.

ANNS an ochdamh mìos, ann an
dara bliadhna Dhariuis, thàin-
ig focal an Tighearna gu Sechariah
mac Bharachiah, mhic Ido, am fàidh,
ag ràdh,
2 Bha corruich ro-mhòr air an
Tighearn ri 'r n-aithrichibh:
3 Agus abair thusa riu, Mar so
deir Tighearn nan sluagh, Pillibhse
riumsa, deir Tighearn nan sluagh;
agus pillidh mise ruibhse, deir Tigh-
earn nan sluagh.
4 Na bithibh mar 'ur n-aithrich-
ean, ris an do ghlaodh na fàidhean
a bh' ann roimhe so, ag ràdh; Mar
so deir Tighearn nan sluagh; Pillibh-
se nis o 'r droch shlighibh, agus o 'r
droch dheanadais. Ach cha d' éisd
iad, ni mò thug iad aire dhomhsa,
deir an Tighearn.
5 Ur n-aithrichean, c' àit am bheil
iad? agus na fàidhean, am mair iad
beo am feasd?
6 Ach mo bhriathran-sa, agus mo
reachdan, a dh'àithn mi do m' òg-
laich na fàidhean, nach d' rinn iad
greim air 'ur n-aithrichean? agus
nach d' thubhairt iad, Amhuil mar a
shaoil Tighearn nan sluagh a dhean-
amh ruinne, do réir ar sligheachan,
agus do réir ar deanadais, mar sin
rinn e ruinn.
7 Air a' cheathramh là fichead do
'n aon mhìos deug, (sin am mìos Se-
bat) ann an dara bliadhna Dhariuis,
thàinig focal an Tighearna gu Secha-
riah, mac Bharachiah, mhic Ido, am
fàidh, ag ràdh;
8 Chunnaic mi san oidhche, agus
feuch duine a' marcachd air each
ruadh, agus sheas e measg nan
craobh-miortail a bha sa' ghleann,
agus air a chùlaobh bha eich ruadha,
bhreaca, agus bhàna.
9 An sin thubhairt mi, Ciod iad
so, O mo Thighearna? Agus thuirt
an t-aingeal a labhair rium, Feuch-
aidh mise dhuit ciod iad so.
10 Agus fhreagair am fear a bha
na sheasamh am measg nan craobha-
miortail, agus thubhairt e, so iadsan
a chuir an Tighearn gu siubhal sìos
agus suas air feadh na talmhainn.
11 Agus fhreagair iad aingeal an
Tighearna, a sheas am measg nan
craobha-miortail, agus thubhairt iad,
Shiubhail sinne nìos agus sìos air
feadh na talmhainn; agus feuch tha
an talamh uile na thàmh, agus a'
gabhail fois.
12 An sin fhreagair aingeal an
Tighearna, agus thubhairt e; O

Thighearn nan sluagh, cia fhad a bhios tu gun tròcair a dheanamh air Ierusalem, agus air bailtibh Iudah, ris am bheil thu ann an corruich a nis deich agus tri fichead bliadhna?

13 Agus fhreagair an Tighearn an t-aingeal a labhair riumsa, le briathraibh maith, le briathraibh sòlasach.

14 Mar sin thuirt an t-aingeal a bha labhairt rium, Glaodh thusa, ag ràdh, Mar so deir Tighearn nan sluagh, Tha mise eudmhor air son Ierusaleim, agus air son Shioin le eud mòr:

15 Agus tha mi ann an corruich ro-mhòir ris na cinnich a ta suaimhneach: oir cha robh ormsa ach corruich bheag, agus chuidich iadsan air a h-aghaidh an dòrainn.

16 Air an aobhar sin mar so deir an Tighearn; Phill mi ri Ierusalem le tròcairibh: bithidh mo thigh air a thogail ann, deir Tighearn nan sluagh, agus bidh sreang-thomhais air a sgaoileadh a mach air Ierusalem.

17 Glaodh fathasd, ag ràdh, Mar so deir Tighearn nan sluagh, Bidh mo bhailtean-sa fathasd air an sgaoileadh a mach le soirbheachadh, agus bheir an Tighearn fathasd co-fhurtachd do Shion, agus roghnaichidh e fathasd Ierusalem.

18 An sin thog mi suas mo shùilean, agus chunnaic mi; agus feuch ceithir adhaircean.

19 Agus thuirt mi ris an aingeal a bha labhairt rium, Ciod iad so? Agus fhreagair esan mi, Is iad so na h-adhaircean a sgap Iudah, Israel, agus Ierusalem.

20 Agus dh'fheuch an Tighearn dhomh ceithir fir-cheirde.

21 An sin thubhairt mi, Ciod a thàinig iad so gu dheanamh? Agus labhair esan, ag ràdh; Is iad so na h-adhaircean a sgap Iudah, ionnus nach do thog aon duine suas a cheann: ach thàinig iad so chum eagal a chur orra, a thilgeadh a mach adharca nan cinneach a thog suas an adharc an aghaidh fearainn Iudah, chum a sgapadh.

CAIB. II.

THOG mi suas mo shùilean a rìs agus dh' amhairc mi; agus feuch, fear le sreing-thomhais na làimh.

2 An sin thuirt mise, C' àit am bheil thu dol? Agus thubhairt e rium, A thomhas Ierusaleim, a dh' fheuchainn ciod e a leud, agus ciod e a fad.

3 Agus feuch chaidh an t-aingeal a labhair rium a mach, agus chaidh aingeal eile mach na chòdhail.

4 Agus thuirt e ris, Ruith, labhair ris an òganach sin, ag ràdh; Bidh Ierusalem air a h-àiteachadh *mar* bhailtean gun bhallachan, le lionmhoireachd nan daoine agus na spréidhe bhios innte.

5 Oir bidh mise, deir an Tighearn, ann am bhalla teine dhi mu 'n cuairt, agus bidh mi ann am ghlòir na meadhon.

6 Ho! ho! *thigibh* agus teichibh o 'n tìr mu thuath, deir an Tighearn; oir ri ceithir ghaothaibh an athair sgaoil mise sibh a mach, deir an Tighearn.

7 Ho! a Shioin, tàr as, O thusa ta chòmhnuidh maille ri nighinn Bhabiloin.

8 Oir mar so deir Tighearn nan sluagh; An déigh na glòire so chuir e mise chum nan cinneach a chreach sibhse; oir an ti bheanas ruibhse, beanaidh e ri cloich a shùla-san.

9 Oir feuch, crathaidh mise mo làmh orra, agus bidh iad nan cobhartaich d' an tràillibh: agus aithnichidh sibhse gu 'n do chuir Tighearn nan sluagh fios leamsa.

10 Seinn, agus dean gairdeachas, O nighean Shioin; oir feuch tha mise a' teachd, agus gabhaidh mi còmhnuidh ann ad mheadhon, deir an Tighearn.

11 Agus bidh mòran chinneach air an cur ris an Tighearn san là sin, agus bidh iad nan sluagh dhomhsa: agus gabhaidh mise còmhnuidh ann ad mheadhon, agus bidh fios agad gu 'n do chuir Tighearn nan sluagh mise chugad.

12 Agus sealbhaichidh an Tighearn Iudah, a chuibhrionn, anns an fhearann naomh; agus roghnaichidh e a rìs Ierusalem.

13 Bi tosdach, O uile fheoil, an làthair an Tighearna: oir tha e air a thogail suas o 'ionad-còmhnuidh naomh.

CAIB. III.

AGUS thaisbein e dhomh Iosuah an t-ard-shagart, na sheasamh an làthair aingeil an Tighearna; agus Satan na sheasamh aig a làimh dheis, gu cur na aghaidh.

2 Agus thuirt an Tighearn ri Satan, Gu 'n deanadh an Tighearn do chronachadh, O Shatain; gu 'n deanadh eadhon an Tighearn a roghnaich Ierusalem, do chronachadh: nach aithinne e so, air a spìonadh as an teine?

3 A nis bha Iosuah air 'éideadh

le h-eudach salach, agus sheas e an
làthair an aingeil.
4 Agus fhreagair esan, agus labh-
air e riu-san a sheas na làthair, ag
ràdh, Thugaibh dheth an t-eudach
salach. Agus ris-san thubhairt, e,
Feuch, thug mi air d' aingidheachd
imeachd uait, agus éididh mi thu le
culaidh mhaisich.
5 Agus thubhairt e, Cuireadh iad
ceann-eudach maiseach air a cheann:
agus chuir iad ceann-eudach mais-
each air a cheann, agus dh' éid iad e
le falluingibh ; agus sheas aingeal an
Tighearna leo.
6 Agus dhearbh aingeal an Tigh-
earna do Iosuah, ag ràdh,
7 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Ma ghluaiseas tu ann am
shlighibh-sa, agus ma choimhideas
tu mo reachd ; an sin bheir thu mar
an ceudna breith air mo thigh, agus
gléidhidh tu fòs mo chùirtean;
agus bheir mi dhuit àiteacha cois-
eachd am measg na muinntir so nan
seasamh leat.
8 Eisd a nis O Iosuah, ard-shag-
airt, thu féin agus do chompanaich a
ta nan suidhe a'd' làthair: oir is
daoine tha nan samhla iad: oir
feuch, bheir mise mach m' òglach,
Am MEANGAN.
9 Oir feuch, a' chlach a leag mise
fa chomhair Iosuah : air aon chloich
tha seachd sùilean. Feuch gearraidh
mise a gearradh, deir Tighearn nan
sluagh, agus atharruichidh mi aing-
idheachd an fhearainn so ann an aon
latha.
10 Anns an là sin, deir Tighearn
nan sluagh, gairmidh sibh gach fear
a choimhearsnach fo 'n fhìneamhuin,
agus fo 'n chrann-fhìge.

CAIB. IV.

AGUS thàinig an t-aingeal a labh-
air rium a rìs, agus dhùisg e
mi, mar dhuine air a dhùsgadh as a
chadal.
2 Agus thuirt e rium, Ciod a tha
thu faicinn? Agus thuirt mise, Dh'
amhairc mi, agus feuch, coinnleir
uile do òr, le 'chopan air a mhullach,
agus a sheachd lòchrainn air, agus
seachd feadain gus na seachd lòch-
rain a ta air a mhullach.
3 Agus dà chrann-ola làimh ris,
aon air taobh deas a' chopain, agus
aon air a thaobh clì.
4 An sin fhreagair mi, agus labh-
air mi ris an aingeal a bha ri còmh-
radh rium, ag ràdh, Ciod iad so, mo
thighearn?
5 Agus fhreagair an t-aingeal a
bha labhairt rium, agus thubhairt e
rium, Nach 'eil fios agad ciod iad so?
Agus thuirt mise, Cha 'n 'eil, mo
thighearn.
6 An sin fhreagair e agus labhair
e rium, ag ràdh, Is e so focal an Tigh-
earna ri Serubabel, ag ràdh, Cha 'n
ann le neart, no le cumhachd, ach le
m' spiorad-sa; deir Tighearn nan
sluagh.
7 Cò thusa, O shléibh mhòir?
Roimh Sherubabel *fàsaidh tu a' d'*
chòmhnard, agus bheir e mach a'
chlach-chinn le h-iolaich, *a' glaodh-
ach,* Gràs, gràs gu robh dhi.
8 Os barr thàinig focal an Tigh-
earna do m' ionnsuidh-sa, ag ràdh ;
9 Leag làmhan Sherubabeil steidh
an tighe so, ni a làmhan fòs a
chrìochnachadh ; agus bidh fios
agaibh gu 'n do chuir Tighearn nan
sluagh mise do 'r n-ionnsuidh.
10 Oir cò rinn di-meas air là nan
nithe beaga? ni eadhon iadsan gaird-
eachas, agus chi iad an t-sreang-
thombais an làimh Sherubabeil. Is
iad an t-seachdnar so sùilean an
Tighearna: tha iad a' ruith sìos
agus suas air feadh na talmhainn
uile.
11 An sin fhreagair mise, agus
thuirt mi ris; Ciod iad an dà chrann-
ola so air *taobh* deas a' choinnleir,
agus air a *thaobh* clì?
12 Agus fhreagair mi a rìs, agus
thuirt mi ris; Ciod iad dà ghéig nan
crann-ola, a ta làimh ris an dà
fheadan òir a' taomadh na h-ola
asda féin?
13 Agus fhreagair e mi, agus
thubhairt e, Nach 'eil fios agad ciod
iad so? Agus thuirt mise, Cha 'n 'eil,
mo thighearn.
14 An sin thuirt esan, Is iad so an
dithis ungta ta nan seasamh làimh ri
Tighearn na talmhainn uile.

CAIB. V.

AGUS thog mi suas mo shùilean
a rìs agus dh'amhairc mi, agus
feuch, rola ag itealuich.
2 Agus thuirt esan rium, Ciod a
tha thu faicinn? Agus fhreagair
mise, tha mi faicinn rola ag iteal-
uich, fichead làmh-choille air fad,
agus deich làmha-coille air leud.
3 An sin thuirt e rium, Is e so am
mallachd a ta dol a mach air agh-
aidh an fhearainn uile: agus gearrar
as gach aon a ghoideas, mar air an
taobh so dheth: agus gearrar as
gach aon a mhionnaicheas, mar air
an taobh sin deth.
4 Thug mise mach e, deir Tigh-
earn nan sluagh, agus théid e steach
do thigh a' mheirlich, agus do thigh

an ti a ta mionnachadh gu breugach
air m' ainm sa; agus fanaidh e ann
am meadhon a thighe, agus sgrios-
aidh e, eadar fhiodh agus chloich e.
5 An sin chaidh an t-aingeal a
labhair rium a mach, agus thuirt e
rium, Tog suas a nis do shùilean,
agus faic ciod so tha dol a mach.
6 Agus thuirt mise, Ciod e? Agus
thuirt esan, So Ephah a ta dol a
mach. Agus thubhairt e, Is i so
an samhladh anns an fhearann uile.
7 Agus feuch, bha tàlanta luaidhe
air a thogail suas: agus feuch, bean
na suidhe ann am meadhon na h-e-
phah.
8 Agus thubhairt e, Is i so Aing-
idheachd: agus thilg e i ann am
meadhon na h-ephah; agus chuir e
'n cothrom luaidhe, air a beul.
9 An sin thog mi suas mo shùilean,
agus dh' amhairc mi; agus feuch,
thàinig a mach dà mhnaoi, agus a'
ghaoth nan sgiathaibh; (oir bha
sgiathan aca mar sgiathan corra-
glaise,) agus thog iad an ephah suas
eadar an talamh agus na neamha.
10 An sin thuirt mise ris an aing-
eal a labhair rium, C' àit am bheil
iad so a' giùlan na h-ephah?
11 Agus thuirt e rium, A thogail
tighe dhi ann an tìr Shinair; agus
bidh i air a daingneachadh, agus air
a suidheachadh an sin air a bonn.

CAIB. VI.

AGUS a ris thog mi suas mo
shùilean, agus dh' amhairc mi;
agus feuch, thàinig ceithir carbaid
a mach o eadar dhà shliabh, agus
bu shléibhtean umha na sléibhtean.
2 Ris a' cheud charbad bha eich
ruadha, agus ris an dara carbad eich
dhubha,
3 Agus ris an treas carbad eich
gheala, agus ris a' cheathramh car-
bad eich bhalla-dhearg.
4 An sin fhreagair mi, agus thuirt
mi ris an aingeal a bha labhairt
rium, Ciod iad so, mo thighearn?
5 Agus fhreagair an t-aingeal,
agus thuirt e rium, Is iad so ceithir
spioráda nan neamha, a ta dol a
mach o bhi nan seasamh an làthair
Tighearna na talmhainn uile.
6 Théid na h-eich dhubha ta ann
a mach do 'n tìr mu thuath, agus
théid na h-eich gheala mach nan
déigh; agus théid na h-eich bhalla-
dhearg a mach ris an tìr mu dheas.
7 Agus chaidh na h-eich bhalla-
dhearg a mach, agus thairg iad im-
eachd a chum gu 'n siùbhladh iad
sìos agus suas air feadh na tal-
mhainn: Agus thubhairt e, Falbh-
aibh, imichibh sìos agus suas air
feadh na talmhainn. Is amhuil a
dh' imich iad sìos agus suas air
feadh na talmhainn.
8 An sin ghairm e orm, agus
labhair e rium, ag ràdh; Feuch iad
so a ta 'g imeachd gus an tìr mu
thuath, chiùinich iad mo spiorad
anns an tìr mu thuath.
9 Agus thàinig focal an Tighearna
do m' ionnsuidh, ag ràdh;
10 Gabh dhiubhsan a ta do 'n
bhruid, do *theaghlach* Heldai, agus
Thobiah, agus Iedaiah; agus falbh-
aidh tu air an là cheudna, agus
théid thu steach do thigh Iosiah
mhic Shephaniah, a phill o Bhabi-
lon.
11 Agus gabhaidh tu airgiod agus
òr, agus ni thu crùn, agus cuiridh
tu e air ceann Iosuah, mhic Iose-
deich, an ard-shagairt.
12 Agus labhraidh tu ris, ag ràdh;
Mar so labhair Tighearn nan sluagh,
ag ràdh; Feuch, an duine do 'n
ainm Am MEANGAN; agus fàs-
aidh e nìos as 'àite, agus togaidh e
teampull an Tighearna.
13 Togaidh eadhon esan teampull
an Tighearna, agus gheibh e glòir,
agus suidhidh e, agus riaghlaichidh
e air a righ-chaithir; agus bidh e na
shagart air a righ-chaithir; agus
bidh comhairle na sìth eatorra
araon.
14 Agus bidh crùn aig Helem,
agus aig Tobiah, agus aig Iedaiah,
agus aig Hen mac Shephaniah, mar
chuimhneachan ann an teampull an
Tighearna.
15 Agus thig iadsan a ta fad as,
agus togaidh iad ann an teampull an
Tighearna; agus bidh fios agaibh gu
'n do chuir Tighearn nan sluagh
mise do 'r n-ionnsuidh. Agus thig
so gu crìch, ma bheir sibh géill gu
cùramach do ghuth an Tighearna 'ur
Dia.

CAIB. VII.

AGUS tharladh ann an ceath-
ramh bliadhna Dhariuis, gu
'n d' thàinig focal an Tighearna gu
Sechariah, air a' cheathramh là do 'n
naothamh mìos, *eadhon* Chisleu.
2 ('Nuair a chuir iad gu tigh Dhé,
Seresar agus Regemelech, agus an
daoine, a dh' fhiosrachadh an làth-
air an Tighearna;
3 A labhairt ris na sagairt a bha
'n tigh Tighearna nan sluagh, agus
ris na fàidhean, ag ràdh; An dean
mi gul anns a' chùigeamh mìos, 'gam
dhealuchadh féin, mar a rinn mi 'n
iomadh bliadhna so?)
4 An sin thàinig focal Tighearna

nan sluagh do m' ionnsuidh-sa, ag ràdh;

5 Labhair ri uile shluagh an fhearainn, agus ris na sagairt, ag ràdh; 'Nuair a thraisg agus a ghuil sibh anns a' chùigeamh agus anns an t-seachdamh *mìos*, eadhon na deich agus tri fichead bliadhna so, an do thraisg sibh idir air mo shon-sa, *eadhon* air mo shon-sa?

6 Agus an uair a dh' ith sibh, agus 'nuair a dh' òl sibh, nach d' ith sibh *air 'ur son féin*, agus nach d' òl sibh *air 'ur son féin?*

7 Nach iad so na briathran a dh' éigh an Tighearn leis na ceud fhàidhibh, tra bha Ierusalem air a h-àiteachadh, agus a' soirbheachadh, agus a bailtean mu 'n cuairt d'i; agus an taobh deas agus an còmhnard air an àiteachadh?

8 An sin thàinig focal an Tighearna gu Sechariah, ag ràdh;

9 Mar so labhair Tighearn nan sluagh, ag ràdh; Cuiribh an gnìomh ceart bhreitheanas, agus nochdaibh tròcair agus iochd gach duine d'a bhràthair:

10 Agus na sàruichibh a' bhantrach, no an dilleachdan, an coigreach, no am bochd: agus na smaoinicheadh neach air bith agaibh 'nur cridhe, olc an aghaidh a bhràthar.

11 Ach dhiùlt iadsan éisdeachd, agus tharruing iad a' ghualadh *o'n chuing*, agus dhruid iad an cluasan, a chum nach cluinneadh iad.

12 Seadh rinn iad an cridheachan mar chloich adamaint, mu 'n cluinneadh iad an lagh, agus na briathran a chuir Tighearn nan sluagh le a Spiorad, leis na fàidhean roimhe so: air an aobhar sin, thàinig corruich mhòr o Thighearn nan sluagh.

13 Agus thachair, amhuil a ghlaodh mise, agus nach d' éisd iadsan; mar sin ghlaodh iadsan, agus cha d'éisd mise; deir Tighearn nan sluagh.

14 Ach sgap mi iad le cuairtghaoith, am measg nan uile chinneach nach b'aithne dhoibh: agus bha am fearann fàs nan déigh, air chor as nach do shiubhail neach air bith d'a thrìd, air ais no air aghaidh: agus rinn iad an tìr thaitneach na fàsach.

CAIB. VIII.

AGUS thàinig focal Tighearna nan sluagh do 'm ionnsuidh, ag ràdh;

2 Mar so deir Tighearn nan sluagh; Bha mise eudmhor air son Shioin le eud mòr, agus bha mi eudmhor air a son le mòr chorruich.

3 Mar so deir Tighearn nan sluagh; Phill mise gu Sion, agus gabhaidh mi còmhnuidh ann an Ierusalem; agus goirear ri Ierusalem, baile fìrinn, agus ri sliabh Tighearna nan sluagh, sliabh naomh.

4 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Gabhaidh seann daoine, agus seana mhnathan còmhnuidh fathasd ann an sràidibh Ierusaleim, agus gach duine le a luirg na làimh le ro-aois.

5 Agus bidh sràidean a' bhaile làn do mhacanaibh agus do nionagaibh, a' cluicheadh na sràidibh.

6 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Ma bhios e iongantach ann an sùilibh iarmaid an t-sluaigh so anns na laithibh sin, am bi e iongantach ann am shuilibh-sa fòs, deir Tighearn nan sluagh?

7 Mar so deir Tighearn nan sluagh, Feuch saoruidh mise mo shluagh o 'n tìr an ear, agus o 'n tìr an iar.

8 Agus bheir mi air an ais iad, agus gabhaidh iad còmhnuidh ann an Ierusalem, agus bidh iad nan sluagh dhomhsa, agus bidh mise ann am Dhia dhoibh-san, ann am fìrinn, agus ann an ceartas.

9 Mar so deir Tighearn nan sluagh; Biodh 'ur làmhan làidir, sibhse ta cluinntinn anns na laithibh so nam briathran so a beul nam fàidhean, a ta san là sam bheil stéidh tighe Tighearna nan sluagh 'ga shuidheachadh, eadhon an teampuill, a chum gu 'm biodh e air a thogail.

10 Oir roimh na laithean so, cha robh luach saothaireach air bith aig duine, no luach-saothaireach air bith aig ainmhidh; ni mò bha sìth aig an tì a rachadh a mach, no thigeadh a steach, leis an teinne; oir chuir mise na h-uile dhaoine, gach aon an aghaidh a choimhearsnaich.

11 Ach a nis cha bhi mi do iarmad an t-sluaigh so mar anns na laithibh roimhe so, deir Tighearn nan sluagh.

12 Oir soirbhichidh an sìol, bheir an fhìneamhuin seachad a meas, agus bheir an talamh seachad a thoradh, agus bheir na neamha seachad an drùchd; agus bheir mise air iarmad an t-sluaigh so na nithe so gu léir a shealbhachadh.

13 Agus tarlaidh, mar a bha sibh 'nur mallachadh am measg nan cinneach, O thigh Iudah, agus a thigh Israeil, is amhuil a shaoras mise sibh, agus bithidh sibh 'nur beannachadh. Na biodh eagal oirbh, biodh 'ur làmhan làidir.

14 Oir mar so deir Tighearn nan sluagh, Mar a chuir mi romham olc

a dheanamh oirbh, an uair a bhros-
nuich 'ur n-aithrichean mi gu feirg,
deir Tighearn nan sluagh, agus nach
do ghabh mi aithreachas ;
15 Mar sin smaoinich mi a rìs,
anns na laithibh so, maith a dhean-
amh do Ierusalem, agus do thigh
Iudah. Na biodh eagal oirbhse.
16 So na nithe a ni sibh, Labh-
raibh, gach neach an fhìrinn r'a
choimhearsnach : deanaibh breith-
eanas na fìrinn agus na sìth 'nur
geatachaibh :
17 Agus na dealbhaibh 'nur cridhe,
gach aon neach olc an aghaidh a
choimhearsnaich, agus na gràdhaich-
ibh mionnan bréige sam bith : oir na
nithe so uile is fuathach leamsa,
deir an Tighearn.
18 Agus thàinig focal Tighearna
nan sluagh do m' ionnsuidh, ag
ràdh ;
19 Mar so deir Tighearn nan
sluagh ; Trasg a' cheathramh *mìos*,
agus trasg a' chùigeamh, agus trasg
an t-seachdamh, agus trasg an deich-
eamh, bidh do thigh Iudah, nan
aoibhneas agus nan gairdeachas,
agus nam féille subhach ; a mhàin
gràdhaichibhse fìrinn agus sìoch-
ainnt.
20 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Fathasd *tarlaidh* gu 'n
d'thig mòran dhaoine, agus luchd-
àiteachaidh mhòrain bhailtean :
21 Agus théid luchd-àiteachaidh
aon *bhaile* gu aon eile, ag ràdh,
Rachamaid do rìreadh a dheanamh
urnuigh an làthair an Tighearna,
agus a dh' iarruidh Tighearna nan
sluagh : théid mise mar an ceudna.
22 Seadh thig mòran shluagh,
agus cinnich chumhachdach a dh'
iarruidh Tighearna nan sluagh ann
an Ierusalem, agus a ghuidhe an
làthair an Tighearna.
23 Mar so deir Tighearn nan
sluagh, Anns na laithibh sin *tar-
laidh* gu 'n dean deichnear greim, as
uile chànuimibh nan cinneach, eadhon
gu 'n dean iad greim air sgiort an
ti bhios na Iudhach, ag ràdh, Théid
sinne leat, oir chuala sinn gu bheil
Dia leibh.

CAIB. IX.

FAISNEACHD focail an Tigh-
earna. Air fearann Hadraich,
agus air Damascus gabhaidh i tàmh :
(oir tha suil gach duine, agus uile
threubhan Israeil, air an Tighearn.)
2 Agus fòs air Hamat a ta làimh
ris ; air Tirus agus air Sidon, ged
tha i ro-ghlic.
3 Ge do thog Tirus dhi féin
daingneach làidir, agus ge do charn
i suas airgiod mar an duslach, agus
òr fìor-ghlan mar pholl nan sràid-
ean ;
4 Feuch tilgidh an Tighearn mach
i, agus buailidh e san fhairge a
neart, agus sgriosar i le teine.
5 Chi Ascelon, agus bidh eagal
oirre ; Gasa fòs, agus bidh i ro-
bhrònach ; is amhuil a bhitheas E-
cron, oir nàraicheadh a dòchas ;
agus bàsaichidh an righ o Ghasa,
agus cha 'n àitichear Ascelon.
6 Agus gabhaidh clann dìolain
còmhnuidh ann an Asdod ; agus
gearraidh mise as uabhar nam Phi-
listeach.
7 Agus bheir mi air falbh 'fhuil
as a bheul, agus a ghràinealachdan
o eadar 'fhiaclan : ach an ti mhair-
eas, bidh esan air son ar Dé-ne, agus
bidh e mar uachdaran ann an Iu-
dah, agus Ecron mar an Iebusach.
8 Agus campaichidh mise tim-
chioll mo thighe, *'g a dhìonadh* o
'n fheachd a bhios dol seachad, no
a bhios a' pilltinn ; ni mò théid am
fear-sàruchaidh d' an trìd ni 's mò :
oir a nis chunnaic mi le m' shùilibh.
9 Dean gairdeachas gu mòr, O
nighean Shioin ; tog iolach, O nigh-
ean Ierusaleim : feuch, tha do righ
a' teachd do d' ionnsuidh : is firean,
agus is Slànuighear e ; iriosal, agus
a' marcachd air asail, agus air sear-
rach, mac na h-asail.
10 Agus gearraidh mi as an car-
bad o Ephraim, agus an t-each o Ie-
rusalem : agus gearrar as am bogha-
cogaidh ; agus labhraidh esan sìth
ris na cinnich : agus bidh 'uachd-
ranachd o mhuir gu muir, agus o 'n
Abhuinn gu iomallaibh na tìre.
11 Air do shon-sa fòs, le fuil do
choimhcheangail, chuir mi mach do
phrìosanaich as an t-slochd anns nach
robh uisge sam bith.
12 Pillibh a chum an daingnich, O
phrìosanacha an dòchais, eadhon air
an là an diugh tha mi 'g innseadh
gu 'n dìol mi dhuit *beannachda*
dubailt.
13 Oir lùb mi dhomh féin Iudah,
lìon mi am bogha le Ephraim ; agus
togaidh mi suas do mhic-sa, O Shioin,
an aghaidh do mhac sa, O Ghréig,
agus ni mi thu mar chlaidheamh
duine chumhachdaich.
14 Agus chithear an Tighearn os
an cionn, agus théid a shaighead a
mach mar an dealanach : agus séid-
idh an Tighearn Iehobhah an tromp-
aid, agus théid e mach le ioma-
ghaothaibh na h-airde deas.
15 Ni Tighearn nan sluagh an
dìon : agus ithidh iad, agus ceann-

aichidh iad le clachaibh-tabhuill; agus òlaidh iad, agus ni iad iolach mar le fìon; agus lìonar iad mar chopain, mar oisinnibh na h-altarach.

16 Agus tearnaidh an Tighearn an Dia iad anns an là sin, mar threud a shluaigh; oir togar suas clacha-buaidh an crùin air feadh am fearainn.

17 Oir cia mòr an soirbheachadh, agus cia mòr am maise! ni an t-arbhar na h-òganaich, agus am fìon-nuadh na h-òighean, subhach.

CAIB. X.

IARRUIBHSE air an Tighearn uisge ann an àm an uisge dheireannaich; ni an Tighearn dealanach, agus bheir e dhuibh pailteas uisge; do gach aon feur anns an fhaiche.

2 Oir labhair na h-iodhola dìomhanas, agus chunnaic na fiosaichean breug, agus dh' innis iad aislinge faoine; is diomhain an co-fhurtachd: uime sin dh' imich iad air falbh mar threud; bha iad air an claoidh, a chionn nach robh buachaill air bith ann.

3 An aghaidh nam buachaillean las mo chorruich-sa, agus na gabhair smachdaichidh mi. Ach dh' amhairc Tighearn nan sluagh air a threud, tigh Iudah; agus ni e iad mar each maiseach anns a' chath.

4 Uaith-san thig a mach a' chlach-oisinne, uaith-san an tarann, uaith-san am bogha-catha, uaith-san gach uile uachdaran le chéile.

5 Agus bidh iad ann an cath cosmhuil ri gaisgich a shaltras air clàbar nan sràidean: agus cogaidh iad, a chionn gu bheil an Tighearn maille riu; agus cuirear marcaichean nan each gu nàire.

6 Agus neartaichidh mise tigh Iudah, agus tearnaidh mi tigh Ioseiph; agus suidhichidh mi iad a rìs; oir tha truas agam dhiubh: agus bithidh iad mar nach tilginn fada uam iad: oir is mise Iehobhah an Dia, agus éisdidh mi riu.

7 Agus bidh Ephraim mar ghaisgeach; agus ni an cridhe gairdeachas, mar le fìon: seadh, chi an clann, agus bidh iad ait; ni an cridhe gairdeachas anns an Tighearn.

8 Gairmidh mise iad, agus cruinnichidh mi iad, oir shaor mi iad: agus meudaichidh iad, *eadhon* mar a mheudaich iad.

9 Agus cuiridh mi iad mar shìol am measg nan cinneach; agus cuimhnichidh iad ormsa ann an dùchannaibh fad as; agus mairidh iad beo le 'n cloinn, agus pillidh iad a rìs.

10 Agus bheir mi air an ais iad o thìr na h-Eiphit, agus cruinnichidh mi iad a mach a' h-Asiria; agus bheir mi iad air an ais gu tìr Ghileaid agus Lebanoin; agus cha bhi *àite* ni 's leòr r'a fhaotuinn doibh.

11 Agus théid e trìd na fairge, le dòrainn; agus buailidh e na tonnan anns an fhairge; agus tiormaichidh uile dhoimhneachdan na h-aibhne suas: agus bheirear a nuas uabhar Asiria, agus imichidh slat-rioghail na h-Eiphit seachad.

12 Agus neartaichidh mi iad anns an Tighearn, agus na ainm-san gluaisidh iad, deir an Tighearn.

CAIB. XI.

FOSGAIL do dhorsan, O Lebanoin, a chum gu 'n loisg an teine do sheudair.

2 Guil gu h-ard, O chraobh ghiumhais, oir thuit an seudar; oir tha iadsan a b' airde air milleadh: deanaibh gul, O dharaga Bhasain, oir ghearradh frìth na callaide.

3 Guth ulartaich nam buachaillean! a chionn gu bheil an glòir air a milleadh: guth beucaich nan leòmhann òga! oir tha uabhar Iordan air a chreachadh.

4 Mar so thuirt an Tighearn mo Dhia; Beathaich thusa treud a' chasgraidh;

5 A ta an sealbhadoirean a' marbhadh, agus 'gam meas féin neo-chiontach: agus tha iadsan a ta 'gan reic ag ràdh, Beannuichte gu 'n robh an Tighearn, oir tha mi saibhir: agus cha 'n 'eil truas aig an aodhairibh féin diubh.

6 Oir cha ghabh mise ni 's mò truas do luchd-àiteachaidh na tìre, deir an Tighearn: ach feuch, bheir mi thairis daoine, gach aon do làimh a choimhearsnaich, agus do làimh a rìgh; agus buailidh iad am fearann, agus cha saor mi as an làimh.

7 Agus beathaichidh mi treud a' chasgraidh, *eadhon* sibhse, bhochdan an treud: agus ghabh mi do m' ionnsuidh dà luirg; air aon diubh thug mi mar ainm Maise, agus air an aon eile thug mi mar ainm Cuibhrichean; agus bheathaich mi an treud.

8 Trì aodhairean fòs ghearr mi as ann an aon mhìos, agus bha gràin aig m' anam-sa dhiu-san, agus bha fuath aig an anam-sa dhomh-sa.

9 An sin thubhairt mi, Cha bheathaich mi sibh: an ni sin a bhàsaicheas, bàsaicheadh e; agus an

ni sin a ta gu bhi air a ghearradh
as, gearrar as e: agus itheadh a'
chuid eile, gach aon feoil a' chéile.
10 Agus ghabh mi mo lorg, *eadh-
on* Maise, agus ghearr mi na
bloighdibh i, chum gu 'm brisinn
mo choimhcheangal a rinn mi ris na
slòigh uile.
11 Agus bhriseadh e san là sin:
agus mar sin dh'aithnich bochdan
an treud a thug an aire dhomh, gu
'm b'e sin focal an Tighearna.
12 Agus thuirt mi riu, Ma chith-
ear ceart duibh, thugaibh *dhomh*
mo luach; agus mar faicear, leigibh
leis: mar sin thomhais iad air son
mo luach, deich *buinn* fhichead
airgid.
13 Agus thuirt an Tighearn rium,
Tilg a chum a' Chriadhadair e:
luach ciatach leis an robh mise air
mo mheas leo-san. Agus ghabh mi
na deich *buinn* fhichead airgid,
agus thilg mi iad ann an tigh an
Tighearna, a chum a' chriadhadair.
14 Agus ghearr mi as a' cheile
mo lorg eile, eadhon Cuibhrichean;
a chum gu 'm brisinn am bràith-
reachas eadar Iudah agus Israel.
15 Agus thuirt an Tighearn rium
a ris; Gabh chugad fathasd inneala
buachaille amaidich:
16 Oir feuch, togaidh mise suas
buachaille san fhearann, nach seall
an deigh an 'ni sin a ghearrar as;
nach iarr a' chuid a ta òg; agus
nach leighis a' chuid a fhuair
dochann; ni mò bheathaicheas e a'
chuid a sheas: ach ithidh e feoil na
cuid a ta reamhar, agus reubaidh e
an crobhain nam bloighdibh.
17 Is truagh do 'n droch bhuach-
aille a dh' fhàgas an treud: *thig*
sgrios air a ghairdean, agus air a
shuil deas: seargaidh a ghairdean
gu tur, agus dorchaichear a shuil
deas gu h-iomlan.

CAIB. XII.

FAISNEACHD focail an Tigh-
earna. Do thaobh Israeil, deir
an Tighearn, ta sgaoileadh a mach
nan neamha, agus a' suidheachadh
steidh na talmhainn, agus a' cruth-
achadh spioraid dhuine 'n taobh a
stigh dheth.
2 Feuch ni mise Ierusalem na
copan ball-chrith do na slòigh uile
mu 'n cuairt: air son Iudah mar an
ceudna bithidh e, san fheachd an
aghaidh Ierusaleim.
3 Agus anns an là sin ni mi Ieru-
salem na cloich chudthromaich do
na slòigh uile; na h-uile ghabhas i
mar uallach orra féin, gearrar iad
nam bloighdibh: agus na h-aghaidh
bidh uile chinnich an domhain air
an cruinneachadh le chéile.
4 Anns an là sin, deir an Tigh-
earn, buailidh mise gach each le
uamhas, agus a mharcach le cuthach;
agus fosglaidh mi mo shùilean air
tigh Iudah, agus gach aon each aig
na slòigh buailidh mi le doille.
5 Agus their uachdarain Iudah
nan cridhe; Is iad luchd-àiteach-
aidh Ierusaleim mo neart ann an
Tighearna nan sluagh an Dia.
6 Anns an là sin ni mise uachdar-
ain Iudah mar theallach teine ann
am measg connaidh, agus mar leus
teine ann an sguaib; agus loisgidh
iad air an làimh dheis, agus air an
làimh-chlì, na slòigh uile mu 'n
cuairt: agus àitichear Ierusalem a
rìs, na h-ionad féin, ann an Ierusa-
lem.
7 Saoruidh an Tighearn fòs pàil-
liunnan Iudah, mar o shean; mu 'n
dean glòir tighe Dhaibhidh, no glòir
luchd-àiteachaidh Ierusaleim, iad
féin ardachadh an aghaidh Iudah.
8 Anns an là sin dìonaidh an
Tighearn luchd-àiteachaidh Ierusa-
leim, agus bidh esan a ta lag nam
measg anns an là sin mar Dhaibhidh;
agus tigh Dhaibhidh mar Dhia, mar
aingeal an Tighearna nan làthair.
9 Agus tarlaidh anns an là sin, gu
'n iarr mise na h-uile chinnich a
thig an aghaidh Ierusaleim a mhil-
leadh.
10 Agus dòirtidh mi air tigh
Dhaibhidh, agus air luchd-àiteach-
aidh Ierusaleim, spiorad nan gràs
agus nan achuingean; agus amhairc-
idh iad airsan a lot iad, agus ni iad
caoidh air a shon, mar a chaoidheas
duine air son aon mhic: agus bidh
an doilghios air a shon mar dhoil-
ghios air son ceud-ghin.
11 Anns an là sin bidh cumha
mhòr ann an Ierusalem, cosmhuil
ri cumha Hadadrimoin, ann an
gleann Mhegidoin.
12 Agus ni 'm fearann caoidh,
gach aon teaghlach air leth: teagh-
lach tighe Dhaibhidh air leth, agus
am mnathan air leth: teaghlach
tighe Natain air leth, agus am
mnathan air leth.
13 Teaghlach tighe Lebhi air leth,
agus am mnathan air leth: teagh-
lach Shimei air leth, agus am mnath-
an air leth.
14 Na h-uile theaghlaichean eile,
gach teaghlach air leth, agus am
mnathan air leth.

CAIB. XIII.

ANNS an là sin bidh tobar air 'fhosgladh do thigh Dhaibhidh, agus do luchd-àiteachaidh Ierusaleim, air son peacaidh agus air son neo-ghloine.

2 Agus tarlaidh air an là sin, deir Tighearn nan sluagh, gu 'n gearr mise mach ainmeanna nan iodhola as an fhearann, agus cha chuimhnichear iad ni 's mò: agus fòs bheir mi air na fiosaichean, agus air na spioradaibh neo-ghlan siubhal a mach as an fhearann.

3 Agus tarlaidh, 'nuair a ni duine sam bith fàisneachd, an sin gu 'n abair 'athair agus a mhàthair a ghin e ris, Cha mhair thu beo; oir labhair thu breugan ann an ainm an Tighearna: agus ni 'athair agus a mhàthair a ghin e, a bhualadh trìd tra ni e fàisneachd.

4 Agus tarlaidh anns an là sin, gu 'm bi nàire air na fàidhean, gach aon d'a shealladh, tra ni e fàisneachd: ni mò chuireas iad umpa falluinge molach gu mealladh.

5 Ach their *gach aon*, Cha 'n fhàidh mise, is treabhaiche mi; oir tha còir aig duine *eile* orm o m' òige.

6 Agus their *aon* ris, Ciod iad na lota sin ann ad làmhaibh? An sin freagraidh esan, Iad sin leis an do lotadh mi ann an tigh mo chairdeau.

7 Dùisg, O chlaidheimh, an aghaidh mo bhuachaille, agus an aghaidh an duine ta na dhlù-chompanach dhomhsa, deir Tighearn nan sluagh. Buailidh mise am buachaille, agus bidh an treud air a sgapadh; agus tionndaidhidh mi mo làmh air a' mhuinntir bhig.

8 Agus tarlaidh anns an fhearann uile, deir an Tighearn, gu 'n gearrar as dà thrian ann, *agus* gu 'm bàsaich iad; ach bidh an treas trian air 'fhàgail ann.

9 Agus bheir mise 'n treas trian trìd an teine, agus glanaidh mi iad mar a ghlanar an t-airgiod, agus dearbhaidh mi iad mar a dhearbhar an t-òr: gairmidh iad air m' ainmse, agus éisdidh mise riu; their mi, Is iad mo shluagh: agus their iadsan, Is e an Tighearn mo Dhia.

CAIB. XIV.

FEUCH tha là an Tighearna a' teachd, agus roinnear do chreach ann ad mheadhon.

2 Oir cruinnichidh mise na h-uile chinnich an aghaidh Ierusaleim gu cogadh, agus glacar am baile, agus creachar na tighean, agus éignichear na mnathan; agus théid leth a' bhaile air falbh am bruid; agus cha ghearrar a' chuid eile do 'n t-sluagh as o 'n bhaile.

3 Agus théid an Tighearn a mach, agus cogaidh e 'n aghaidh nan cinneach sin, mar a chog e ann an là a' chatha.

4 Agus seasaidh a chasan air an là sin air sliabh nan Oluidh, a ta fa chomhair Ierusaleim air an taobh an ear: agus sgoiltidh sliabh nan Oluidh na mheadhon, ris an aird an ear, agus ris an aird an iar, *air chor as gu 'm bi* gleann ro-mhòr ann: agus gluaisidh leth an t-sleibhe ri tuath, agus an leth eile ri deas.

5 Agus teichidh sibhse *rathad* glinn nan sliabh; oir ruigidh gleann nan sliabh gu h-Asal: seadh teichidh sibh mar a theich sibh roimh an chrith-thalmhainn, ann an laithibh Usiah righ Iudah; agus thig an Tighearn mo Dhia-sa, agus a naoimh uile maille ris.

6 Agus tarlaidh anns an là sin, nach bi solus soilleir agus dorchadas ann;

7 Ach bidh e na aon là, a bhios aithnichte do 'n Tighearn: cha là, agus cha 'n oidhche bhios ann: ach tarlaidh air trà feasgair gu 'm bi solus ann.

8 Agus tarlaidh air an là sin, gu 'n d'théid uisgeachadh beo a mach a Ierusalem: leth dhiubh ris an fhairge 'n ear, agus leth dhiubh ris an fhairge 'n iar: anns an t-samhradh agus anns a' gheamhradh bithidh e.

9 Agus bidh an Tighearn na righ os cionn na talmhainn uile: anns an là sin bidh aon Tighearn ann, agus 'ainm na aon.

10 Agus cuairtichidh e am fearann uile mar chòmhnard, o Gheba gu Rimon, mu dheas do Ierusalem: agus togar suas i, agus àitichear i na h-ionad, o gheata Bheniamin gu àit a' cheud gheata, agus gu geata na h-oisinn, agus o thùr Hananeeil gu fionamair an righ.

11 Agus ni *daoine* còmhnuidh innte, agus cha bhi léir-sgrios ann ni 's mò, ach bidh Ierusalem air a h-àiteachadh ann an tearuinteachd.

12 Agus so a' phlàigh leis am buail an Tighearn na slòigh uile a chog an aghaidh Ierusaleim: leaghaidh am feoil air falbh am feadh a ta iad nan seasamh air an casaibh, agus leaghaidh an sùilean air falbh nan sluichd, agus leaghaidh an teanga air falbh nam beul.

13 (Agus tarlaidh anns an là sin gu 'm bi buaireas mòir o 'n Tighearn nam measg; agus glacaidh iad greim, gach aon do làimh a choimhearsnaich; agus éiridh a làmh suas an aghaidh làimh a choimhearsnaich.

14 Agus cogaidh Iudah fòs aig Ierusalem; agus cruinnichear le chéile maoin nan uile chinneach mu 'n cuairt, òr, agus airgiod, agus earradh, ann am pailteas mòr.)

15 Agus bidh plàigh an eich, na muileid, a' chàmhail, agus na h-asail, agus nan uile bheathaichean a bhios anns na campaibh so, mar a' phlàigh so.

16 Agus tarlaidh gu 'n d'théid gach aon a dh'fhàgar, do na h-uile chinnich a thàinig an aghaidh Ierusaleim, suas o bhliadhna gu bliadhna gu aoradh a dheanamh do 'n Righ, Tighearn nan sluagh, agus a choimhead féisd nam pàilliunnan

17 Agus tarlaidh, cò sam bith do uile theaghlaichibh na talmhainn nach d'théid suas gu Ierusalem, a dheanamh aoraidh do 'n Righ, Tighearn nan sluagh, eadhon orra sin cha d'thig uisge sam bith.

18 Agus mur d'théid teaghlach na h-Eiphit suas, agus mur d'thig iad; orra-san bidh a' phlàigh sin leis am buail an Tighearn na cinnich nach d'théid suas a choimhead féisd nam pàilliunnan.

19 So peanas na h-Eiphit agus peanas nan uile chinneach nach d'théid suas a choimhead féisd nam pàilliunnan.

20 Anns an là sin, bidh air cluig nan each, NAOMHACHD DO 'N TIGHEARN: agus bidh an coireachan ann an tigh an Tighearna mar na cuachaibh fa chomhair na h-altarach.

21 Seadh bidh gach poit ann an Ierusalem, agus ann an Iudah, nan naomhachd do Thighearn nan sluagh: agus thig iadsan uile dh' iobras, agus gabhaidh iad dhiubh, agus bruichidh iad annta: agus cha bhi ni 's mò an Canaanach[a] ann an tigh Iehobhah Dhia nan sluagh, san là sin.

[a] *ceannuiche.*

MALACHI.

CAIB. I.

FAISNEACHD focail an Tighearna chum Israeil, le Malachi.

2 Ghràdhaich mise sibh, deir an Tighearn: Gidheadh tha sibhse ag ràdh, Ciod san do ghràdhaich thu sinn? Nach b'e Esau bràthair Iacoib, deir an Tighearn? gidheadh ghràdhaich mise Iacob,

3 Agus dh' fhuathaich mi Esau; agus chuir mi a shléibhtean fàs, agus tha 'oighreachd aig nathraichibh an fhàsaich.

4 Mar a ta Edom ag ràdh, Rinneadh bochd sinn, ach pillidh sinn agus togaidh sinn na h-ionada sgaoilte; mar so deir Tighearn nan sluagh, Togaidh iadsan, ach tilgidh mise sios; agus goirear riu, Crioch na h-aingidheachd, agus an sluagh ris am bheil corruich aig an Tighearn gu siorruidh.

5 Agus chi 'ur sùilean-sa, agus their sibh, Bidh an Tighearn air 'ardachadh thar criochan Israeil.

6 Bheir mac onoir d'a athair, agus seirbhiseach d'a mhaighstir; ma 's athair mise ma ta, c' àit am bheil m' onoir? agus ma 's maighstir mi, c' àit am bheil m' eagal? deir Tighearn nan sluagh ruibhse, O shagartan a ta deanamh tàir air m' ainmsa; agus a deir sibh, Ciod anns an d' rinn sinne tàir air d' ainm?

7 Tha sibh a' toirt seachad arain thruaillte air m' altair; agus tha sibh ag ràdh, Ciod anns an d' rinn sinne do thruailleadh? Le sibh a bhi 'g ràdh, Tha bord an Tighearna suarrach.

8 A nis ma thairgeas sibh an ni ta dall mar iobairt, nach olc sin? agus ma thairgeas sibh an ni ta bacach agus tinn, nach olc sin? tairg e nis do d' uachdaran, am bi e toilichte leat, no 'n gabh e riut, deir Tighearn nan sluagh?

9 Agus a nis, guidheam oirbh, iarruibh aghaidh an Tighearna gu 'm bi e tròcaireach dhuinn. Is ann o 'r làimh-sa thàinig so; an gabh mise ri aon agaibh gu taitneach? deir Tighearn nan sluagh.

10 Gu cinnteach druidear na dorsan 'n 'ur n-aghaidh; agus cha 'n fhadaidh sibh teine air m' altair-sa

gu diomhain. Cha 'n 'eil tlachd air
bith agam annaibh, deir Tighearn
nan sluagh, ni mò ghabhas mi tabh-
artas air bith o 'r làimh.
11 Oir, o éirigh na gréine gu ruig
a dol sios, bidh m' ainm-sa mòr am
measg nan cinneach; agus anns
gach àite tairgear tùis do m' ainm-
sa, agus tabhartas fìor-ghlan: oir
bidh m' ainm mòr am measg nan
cinneach, deir Tighearn nan sluagh.
12 Ach thruaill sibhs' e, le sibh a
bhi 'g ràdh, Tha bord an Tighearna
truaillte; agus an tabhartas air,
eadhon a bhiadh, tha e suarrach.
13 Thubhairt sibh fòs, Cia mòr an
sgios e? agus sheid sibh uaibh e,
deir Tighearn nan sluagh! agus thug
sibh *do m' ionnsuidh an ni bha*
reubta, agus bacach, agus tinn; mar
so thug sibh tabhartas: an gabh
mise sin o 'r làimh, deir Tighearn
nan sluagh?
14 Ach malluichte gu robh am
meallair, aig am bheil firionn na
threud, agus a bhòidicheas agus a
dh' iobras ni truaillidh do 'n Tigh-
earn: oir is Righ mòr mise, deir
Tighearn nan sluagh, agus tha m'
ainm uamhasach am measg nan cin-
neach.

CAIB. II.

AGUS a nis dhuibhse tha 'n
àithne so, O shagartan.
2 Mur éisd sibh, agus mur cuir
sibh an suim i, chum glòir a thoirt
do m' ainm-sa, deir Tighearn nan
sluagh, cuiridh mise eadhon mal-
lachd oirbh; agus mallaichidh mi
'ur beannachdan: seadh mhallaich
mi iad cheana, a chionn nach 'eil
sibh 'g a chur an suim.
3 Feuch bheir mi air an t-sìol
nach fàs e, agus tilgidh mi aolach 'n
'ur n-aghaidh, aolach 'ur n-ard-
fhéillean; agus giùlainear sibh féin
maille ris.
4 Agus aithnichidh sibh gu 'n do
chuir mise chugaibh an àithne so, a
chum gu maireadh mo choimh-
cheangal le Lebhi, deir Tighearn nan
sluagh.
5 Bha mo choimhcheangal ris-san,
mu thimchioll beatha agus sìth,
agus thug mi dha iad, air son an
eagail leis an robh eagal air romham,
agus leis an robh geilt air roimh m'
ainm.
6 Bha lagh na fìrinn na bheul,
agus cha d'fhuaireadh aingidheachd
na bhilibh; ghluais e leamsa ann an
sìth agus ann an ionracas, agus phill
e mòran air falbh o eaceart.
7 Oir bu chòir do bhilibh an t-
sagairt eòlas a choimhead, agus bu
chòir an reachd iarruidh as a bheul:
oir is esan teachdaire Tighearna nan
sluagh.
8 Ach chaidh sibh air seacharan o
'n t-slighe; thug sibh air mòran
tuisleachadh air an reachd: thruaill
sibh coimhcheangal Lebhi, deir Tigh-
earn nan sluagh.
9 Uime sinn rinn mise fòs sibhse
suarrach agus tàireil ann an sealladh
an uile shluaigh, do réir mar nach do
choimhid sibh mo shligheanna, ach
gu 'n robh sibh leth-bhreitheach anns
an lagh.
10 Nach 'eil aon athair againn
uile? nach aon Dia a chruthaich
sinn? c' uim' am bheil sinn a' bunt-
ainn gu fealltach, gach duine an
aghaidh a bhràthar, le bhi briseadh
coimhcheangail 'ur n-aithrichean?
11 Bhuin Iudah gu fealltach, agus
chuireadh gràinealachd an gniomh
ann an Israel agus ann an Ierusalem;
oir thruaill Iudah naomhachd Dhia
a's ionmhuinn leis, agus phòs e
nighean dé choimhich.
12 Gearraidh an Tighearn as an
duine ni so: am fear-faire, agus am
fear-freagraidh, a mach a pàilliunn-
aibh Iacoib; agus esan a bheir tabh-
artas do Thighearn nan sluagh.
13 Agus so fòs rinn sibh; chòmhd-
aich sibh le deuraibh altair an Tigh-
earna, le gul, agus le h-éigheach;
ionnus nach 'eil suim aige do thabh-
artas ni 's mò, agus cha ghabh e le
deagh-ghean o 'r làimh e.
14 Gidheadh tha sibh ag ràdh, C'
ar son? A chionn gu 'n robh an
Tighearn na fhianuis eadar thu agus
bean d' òige, ris an do bhuin thu gu
fealltach: gidheadh b' i do bhana-
chompanach i, agus bean do choimh-
cheangail.
15 Agus nach d' rinn e aon *fheoil
diubh?* agus tha fuigheall an spior-
aid aige. Agus ciod a tha esan ag
iarruidh? sliochd diadhaidh. Uime
sin biodh faicill agaibh air 'ur spior-
ad, agus na buineadh neach air bith
gu fealltach an aghaidh mnà 'òige.
16 Oir is fuath leam-sa esan a
chuireas air falbh, deir an Tighearn
Dia Israeil: agus esan a dh'fholaich-
eas ainneart le 'thruscan, deir Tigh-
earn nan sluagh. Uime sin biodh
faicill agaibh air 'ur spiorad, nach
buin sibh gu fealltach.
17 Sgìthich sibh an Tighearn le 'r
briathraibh: gidheadh a deir sibh,
Ciod anns an do sgìthich sinne e?
Le sibh a bhi 'g ràdh, Tha gach aon
a ta deanamh uilc taitneach ann an
sealladh an Tighearna; agus tha

tlachd aig aunta: no, C' àit am
bheil Dia a' bhreitheanais?

CAIB. III.

FEUCH cuiridh mise mach mo
theachdaire, agus ulmhaichidh
e 'n t-slighe romham; agus thig an
Tighearn a ta sibh ag iarruidh, g'a
theampull gu grad: eadhon teachd-
aire a' choimhcheangail, anns am
bheil 'ur tlachd; feuch thig esan,
deir Tighearn nan sluagh.
2 Ach cò dh'fheudas là a theachd
a ghiùlan? agus cò sheasas an uair
a dh'fhoillsichear e? oir is cos-
mhuil e ri teine 'n fhir-leaghaidh,
agus ri acuinn-ghlanaidh an fhir a
nigheas eudach.
3 Agus suidhidh e mar fhear-
leaghaidh agus glanaidh airgid: agus
glanaidh e mic Lebhi, agus saoraidh
e o shàl iad, mar òr agus mar air-
giod, a chum gu 'm bi iad nan òg-
laich do 'n Tighearn, a' tairgseadh
dha tabhartais ann am fìreantachd.
4 An sin bidh tabhartas Iudah
agus Ierusaleim taitneach do 'n
Tighearn, mar anns na laithibh o
shean, agus anns na bliadhnaibh
roimhe so.
5 Agus thig mise dlù dhuibh gu
breitheanas, agus bidh mi a' m'
fhianuis luath an aghaidh fhiosaich-
ean, agus an aghaidh adhaltranach,
agus an aghaidh na muinntir a bheir
mionnan-eithich, agus an aghaidh
na muinntir a ta cumail air ais a
thuarasdail o 'n t-seirbhiseach, *a'
sàruchadh* na bantraich agus an
dilleachdain, agus a' cur a' choig-
rich a thaoibh, agus air nach 'eil
eagal romham-sa, deir Tighearn nan
sluagh.
6 Oir is mise Iehobhah, cha
chaochail mi: air an aobhar sin cha
'n 'eil sibhse, O chlann Iacoib, air
'ur sgrios.
7 Eadhon o laithibh 'ur n-aith-
richean chlaon sibh o m' reachdaibh-
sa, agus cha do choimhid sibh *iad*:
pillibh riumsa, agus pillidh mise
ruibhse, deir Tighearn nan sluagh:
Ach thuirt sibhse; Ciod anns am
pill sinn?
8 An spùinn duine Dia? [a] gidh-
eadh spùinn sibhse mise: ach tha
sibh ag ràdh, Ciod anns an do spùinn
sinn thu? Ann an deachamh agus
ann an tabhartasaibh.
9 Tha sibh malluichte le mal-
lachd: oir spùinn sibh mise; eadhon
an cinneach so uile.
10 Thugaibh an deachamh uile
chum an tigh-thaisg, air chor as gu
'm bi biadh ann am thigh-sa; agus
dearbhaibh-mi nis leis an ni so, deir
Tighearn nan sluagh, mur fosgail mi
dhuibh uinneagan nan nèamh; a
dhòrtadh a mach beannachd oirbh,
gus nach bi àit ann 'ga chumail.
11 Agus cronaichidh mi am milit-
ear air 'ur sgàth-sa, agus cha mhill
e toradh 'ur fearainn, ni mò thilgeas
'ur fìneamhuin a meas anabuich san
fhaiche, deir Tighearn nan sluagh.
12 Agus goiridh na h-uile chin-
nich beannuichte sibh [b]: oir bidh
sibh 'n 'ur dùthaich thaitnich, deir
Tighearn nan sluagh.
13 Bha 'ur briathran dalma [c] ann
am aghaidh-sa, deir an Tighearn;
gidheadh tha sibh ag ràdh, Ciod a
labhair sinn a'd' aghaidh.
14 Thubhairt sibh, Is dìomhain
seirbhis a thoirt do 'n Tighearn;
agus ciod a' bhuannachd dhuinn gu
'n do choimhid sinn 'ordugh, agus
gu 'n do ghluais sinn gu brònach an
làthair Tighearna nan sluagh?
15 Agus a nis tha sinn a' meas
nan uaibhreach sona: seadh tha
iadsan a ta cur an gnìomh aingidh-
eachd air an arduchadh: seadh tha
iadsan a ta buaireadh Dhia, eadhon
air an saoradh.
16 An sin labhair iadsan air an
robh eagal an Tighearna, gach aon
gu tric ri chéile, agus dh' éisd an
Tighearn, agus chual' e, agus bha
leabhair-cuimhne air a sgrìobhadh
na làthair air son na muinntir air
an robh eagal an Tighearna, agus a
smaointich air 'ainm.
17 Bidh iad leamsa [d], deir Tigh-
earn nan sluagh anns an là sin anns
an dean mi suas mo sheudan; agus
coiglidh mi iad, mar a choigleas
duine a mhac féin a ta deanamh
seirbhis da.
18 An sin pillidh sibhse, agus chi
sibh an dealachadh eadar am fìrean
agus an t-aingidh: eadar an ti ta
deanamh seirbhis do Dhia, agus an
ti nach 'eil ri seirbhis da idir.

CAIB. IV.

OIR feuch tha 'n là a' teachd, a
loisgeas mar àmhuinn; agus
bidh na h-uaibhreich uile, seadh
gach neach a ta ri aingidheachd,
mar asbhuain; agus loisgidh an là
ta teachd suas iad, deir Tighearn
nan sluagh; oir cha 'n fhàg e bun
no barr dhiubh.

[a] *An dean duine sladadh air Dia?* [b] *beannuichidh na h-uile chinnich dhuibh.* [c] *dàna, treun.* [d] *buinidh iad dhomhsa.*

2 Ach dhuibhsa air am bheil eag-
al m' ainm-sa éiridh Grian na f)r-
eantachd le slàinte na sgiathaibh;
agus théid sibh a mach, agus fàs-
aidh sibh suas mar laoigh bhiadhta.
3 Agus saltraidh sibh sios na
h-aingidh: oir bidh iad mar luaithre
fo bhonnaibh 'ur cos, anns an là san
dean mise *so*, deir Tighearn nan
sluagh.
4 Cuimhnichibh-sa lagh Mhaois
m' òglaich, a dh' àithn mise dha ann
an Horeb, air son Israeil uile, *eadh-
on* na reachdan agus na breithean-
ais.
5 Feuch cuiridh mise do 'r n-ionn-
suidh Eliah am fàidh, roimh theachd
là mhòir agus uamhasaich an Tigh-
earna.
6 Agus tionndaidhidh esan cridhe
nan aithrichean a chum na cloinne,
agus cridhe na cloinne chum an aith-
richean, eagal gu 'n d'thig mise,
agus gu 'm buail mi am fearann le
léir-sgrios.

CRIOCH.

TIOMNADH NUADH

AR

TIGHEARNA AGUS AR SLANUIGHIR

IOSA CRIOSD.

EADAR-THEANGAICHTE

O'N GHREUGAIS CHUM GAELIC ALBANNAICH

Ir Iarrtas agus Còstus na Cuideachd urramaich, a tu chum Eelas Criosduidh a sgaoileadh feadh Guidhealtachd agus Eileana na h-Alba.

CHELSEA:

PRINTED BY STANHOPE AND TILLING,

FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN LONDON IN THE YEAR 1804.

1807.

Leabhraichean an Tiomnaidh Nuaidh.

An SOISGEUL a reir MHATA.

CAIB I.

LEABHAR ginealaich Iosa
Criosd, mhic Dhaibhi, mhic A-
brahaim.
2 Ghin Abraham Isaac, agus ghin
Isaac Iacob, agus ghin Iacob Iudas
agus a bhràithre.
3 Agus ghin Iudas Phares agus
Sara o Thamar, agus ghin Phares
Esrom, agus ghin Esrom Aram.
4 Agus ghin Aram Aminadab,
agus ghin Aminadab Naason, agus
ghin Naason Salmon.
5 Agus ghin Salmon Boos o Rach-
ab, agus ghin Boos Obed o Rut,
agus ghin Obed Iese.
6 Agus ghin Iese Daibhi an righ,
agus ghin Daibhi an righ Solomon
o'n mhnaoi *a bha* aig Urias.
7 Agus ghin Solomon Roboam,
agus ghin Roboam Abia, agus ghin
Abia Asa.
8 Agus ghin Asa Iosaphat, agus
ghin Iosaphat Ioram, agus ghin Io-
ram Osias.
9 Agus ghin Osias Ioatam, agus
ghin Ioatam Achas, agus ghin Achas
Esecias.
10 Agus ghin Esecias Manases,
agus ghin Manases Amon, agus ghin
Amon Iosias.
11 Agus ghin Iosias Iechonias
agus a bhràithre, mu àm an giùlain
do Bhabilon.
12 Agus an déigh an toirt do
Bhabilon, ghin Iechonias Salatiel,
agus ghin Salatiel Serobabel.
13 Agus ghin Serobabel Abiud,
agus ghin Abiud Eliacim, agus ghin
Eliacim Asor.
14 Agus ghin Asor Sadoc, agus
ghin Sadoc Achim, agus ghin Achim
Eliud.
15 Agus ghin Eliud Eleasar, agus
ghin Eleasar Matan, agus ghin Ma-
tan Iacob.
16 Agus ghin Iacob Ioseph fear
Mhuire, o'n d'rugadh Iosa, d'an
goirear Criosd.
17 Uime sin na h-uile ghinealaich
o Abraham gu Daibhi, *is* ceithir gin-
ealaich deug iad; agus o Dhaibhi
gu bruid Bhabiloin, ceithir gineal-
aich deug; agus o bhruid Bhabi-
loin gu Criosd, ceithir ginealaich
deug.
18 Agus mar so bha breith Iosa
Criosd: oir an déigh do cheangal
pòsaidh bhi air a dheanamh eadar a
mhàthair Muire agus Ioseph, roimh
dhoibh teachd cuideachd, fhuaradh
torrach i o 'n Spiorad Naomh.
19 Ach air bhi do Ioseph a fear
'na dhuine cothromach, agus gun
toil aige ball-sampuill a dheanamh
dh'i, bu mhiann leis a cur uaith os
iosal.
20 Ach ag smuaineachadh nan
nithese dha, feuch, dh'fhoillsich
aingeal an Tighearna e fein da an
bruadar, ag radh, A Ioseph a mhic
Dhaibhi, na biodh eagal ort do
bhean Muire a ghabhail a'd'ionn-
suidh: oir an ni a ta air a ghineamh-
uin innte, is ann o'n Spiorad Naomh
e.
21 Agus beiridh i mac, agus bheir
thu Iosa dh'ainm air; oir saoraidh [a]
se a phobull fein o'm peacaibh.
22 (Agus rinneadh so uile, chum
gu coimhliontadh an ni a dubhairt
an Tighearna leis an fhàidh, ag
ràdh,
23 Feuch, bithidh maighdean tor-
rach, agus beiridh i mac, agus bheir
iad Emanuel dh'ainm air, 's ionann
sin r'a radh, air eadar-theangachadh,
Dia maille ruinn.)
24 Agus air mosgladh do Ioseph
as a chodal, rinn e mar a dh'iarr
aingeal an Tighearn air, agus ghabh
e d'a ionnsuidh a bhean:
25 Agus cha d'aithnich e i gus an
d'rug i a ceud mhac; agus thug e
Iosa dh'ainm air.

CAIB. II.

AGUS an uair a rugadh Iosa am
Betlehem Iudea, an laithibh
Heroid an righ, feuch, thainig
druidhean [b] o'n àird an ear gu Hie-
rusalem,
2 Ag radh, C'àit am bheil righ
sin nan Iudhach a ta air a bhreith?
oir chunnaic sinne a reult san àird
an ear, agus a ta sinn air teachd a
thabhairt aoraidh [c] dha.
3 An uair a chual Herod an righ
sin, bha e fuidh thrioblaid [d], agus
Hierusalem uile maille ris.
4 Agus air cruinneachadh nan àrd
shagart uile dha, agus scriobhuich-

[a] *slànuichidh.* [b] *daoine glic.* [c] *onoir.*
[d] *air a bhuaireadh.*

ean a' phobuill, dh' fheòraich e dhiubh c'àit an robh Criosd gu bhi air a bhreith.

5 Agus a dubhairt iad ris, Am Betlehem Iudea: oir mar so scrìobhadh leis an fhàidh;

6 Agus thusa Bhetlehem *an* tìr Iuda, cha tu idir is lugha am measg phrionnsadh[e] Iuda: oir asadsa thig Uachdaran a stiùras mo phobull Israel.

7 An sin air do Herod na druidhean a ghairm os ìosal d'a ionnsuidh, gheur-fhiosruich e dhiubh cia an t-àm an d'fhoillsicheadh an reult.

8 Agus air an cur gu Betlehem dha, a dubhairt e, Imichibh, agus iarruibh gu dìchiollach an naoidhean, agus an déigh fhaotainn[f] dhuibh, innsibh dhomhsa e, chum gu rachamsa féin, agus gu deanam aoradh dha.

9 Agus air cluinntinn an righ dhoibh, dh'imich iad, agus feuch, chaidh an reult a chunnaic iad san àird an ear rompa, gus an d'thainig i agus gu'n do stad i os cionn an ionaid an robh an naoidhean.

10 Agus air faicinn na réilte dhoibh, rinn iad gàirdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.

11 Agus air dol a steach dhoibh do'n tigh, fhuair iad an naoidhean am fochair[g] a mhàthar Muire, agus thuit iad sìos, agus rinn iad aoradh dha: agus air fosgladh an ionmhas dhoibh, thug iad dha tiodhlacan; òr, agus tùis, agus mirr.

12 Agus air faotainn rabhaidh o *Dhia* am bruadar, gun iad a philltinn dh'ionnsuidh Heroid, chaidh iad d'an dùthaich fein air slighe eile.

13 Agus air imeachd air an ais doibh, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna do Ioseph ann am bruadar, ag radh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus teich do'n Eiphit, agus bi an sin gus an labhair mise riut: oir iarruidh Herod an naoidhean g'a mhilleadh.

14 Agus air éirigh dhasan, ghabh e d'a ionnsuidh an naoidhean agus a mhàthair san oidhche, agus dh'imich e do'n Eiphit.

15 Agus bha e an sin gu bàs Heroid: a chum gu coimhliontadh an ni a labhair an Tighearna leis an fhàidh, ag radh, A mach as an Eiphit ghoir mi mo Mhac.

16 An sin air faicinn do Herod gu d'rinn na druidhean fanoid air[h], las e le feirg ro mhòir, agus air cur luchd millidh uaith, mharbh e na bha do leanabaibh mac am Betlehem, agus 'na crìochaibh uile, o aois dhà bhliadhna agus fuidh, a réir na h-aimsire a dh'fhòghluim e gu dìchiollach o na druidhibh.

17 An sin choimhlionadh an ni a labhradh le Ieremias am fàidh, ag radh,

18 Chualas guth an Rama, caoi agus gul, agus bròn ro mhòr, Rachel a' caomeadh a cloinne, agus cha b'àill leatha sòlas a ghabhail, a chionn nach 'eil iad *beo*.

19 Ach an uair a dh'eug Herod, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna am bruadar do Ioseph san Eiphit,

20 Ag radh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus imich gu talamh Israeil: oir fhuair an dream a bha 'g iarraidh anama an leinibh bàs.

21 Agus dh'éirich esan, agus ghabh e an leanabh agus a mhàthair d'a ionnsuidh, agus thainig e gu talamh Israeil.

22 Ach an uair a chual e Archelaus bhi 'na righ an *tìr* Iudea an ionad Heroid athar, bha eagal air dol an sin: ach, air faotainn da rabhaidh o Dhia am bruadar, thionndaidh e gu crìochaibh Ghalile:

23 Agus thainig e agus ghabh e còmhnuidh am baile d'an goirear Nasaret, a chum gu coimhliontadh an ni a dubhradh leis na fàidhibh, Gu goirear Nasardha dheth.

CAIB. III.

AGUS anns na laithibh sin thainig Eoin Baiste, a' searmonach am fàsach Iudea,

2 Agus ag radh, Deanuibh aithreachas: oir a ta rioghachd nèimhe am fogus.

3 Oir is e so an ti ud mu'n do labhair Esaias am fàidh, ag radh, Guth an ti a ghlaodhas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanuibh a cheumanna dìreach.

4 Agus bha a chulaidh aig Eoin do fhionna chàmhal, agus crios leathair aige timchioll a leasraidh; agus is e bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhaich.

5 Chaidh Hierusalem a mach d'a ionnsuidh an sin agus Iudea uile, agus luchd àiteachaidh na dùcha timchioll Iordain uile,

6 Agus bhaisteadh iad leisean

[e] *cheannard.* [f] *fhaghail.* [g] *maille re.*
[h] *gu'n do mheall na dhruidhean e.*

ann an Iordan, ag aidmheil am peac-
aidh.
7 Ach an uair a chunnaic e mòr-
an do na Phairisich, agus do na Sa-
dusaich a' teachd a chum a bhaist-
idh-san, a dubhairt e riu, A shìol
nan nathraiche nimhe, cò a thug
rabhadh dhuibhse teicheadh o'n
fheirg a ta ag teachd?
8 Air an aobhar sin thugaibh a
mach toradh iomchuidh do'n aith-
reachas.
9 Agus na smuainichibh a radh
ionnaibh fein, A ta Abraham 'na
athair againn: oir a deirim ribh, gur
comasach Dia air clann a thogail
suas dh' Abraham do na clochaibh
sin.
10 Agus a nis a ta an tuadh air
a cur re freumh nan crann; air an
aobhar sin, ge b'e crann nach toir a
mach toradh maith, gearrar e, agus
tilgear san teine e.
11 Gu deimhin ataimse 'gar baist-
eadh le h-uisge chum aithreachais;
ach an ti a thig a'm' dhéigh, is
cumhachdaich e na mi, agus cha'n
fhiu mise a bhrògan iomchar: baist-
idh esan sibh leis an Spiorad Naomh,
agus le teine:
12 Aig am bheil a ghuit 'na laimh,
agus glanaidh e gu ro bhaileach ùr-
lar bualaidh, agus cruinnichidh e a
chruineachd d'a thaisg-thigh; ach
loisgidh e am moll le teine nach
feudar a mhuchadh.
13 An sin thainig Iosa o Ghalile
gu Iordan dh'ionnsuidh Eoin, chum
gu'm biodh e air a bhaisteadh leis.
14 Ach bhac Eoin e, ag radh, A
ta feum agamsa bhi air mo bhaist-
eadh leatsa, agus am bheil thusa a'
teachd do m' ionnsuidhse?
15 Agus fhreagair Iosa, agus a
dubhairt e ris, Leig *do'n chùis a
bhi mar* so a nis: oir mar so is iom-
chuidh dhuinn gach uile fhìreant-
achd a choimhlionadh. An sin
dh'fhulaing e dha.
16 Agus an uair a bhaisteadh Io-
sa, chaidh e air ball suas as an
uisge; agus feuch, dh'fhosgladh
nèamh dha, agus chunnaic e Spiorad
Dé a' tuirling[i] mar choluman, agus
a' teachd airsan.
17 Agus feuch, guth o nèamh, ag
radh, Is e so mo Mhac gràdhach,
am bheil mo mhòr thlachd.

CAIB. IV.

AN sin threòruicheadh Iosa leis
an Spiorad do'n fhàsach, chum
gu'm biodh e air a bhuaireadh leis
an diabhol.
2 Agus an uair a throisg e dà
fhichead là agus dà fhichead
oidhche, an déigh sin bha ocras air.
3 Agus air teachd do'n bhuair-
eadair d'a ionnsuidh, a dubhairt e,
Ma's tu Mac Dhé, toir àithne do na
clochaibh sin a bhi'nan aran.
4 Ach fhreagair esan agus a dubh-
airt e, A ta e scrìobhta, Cha'n ann
le h-aran a mhàin a bheathuichear
duine, ach leis gach uile fhocal a
thig o bheul Dé.
5 An sin thug an diabhol e do'n
bhaile naomha, agus chuir e air bin-
nein an teampuill e.
6 Agus a dubhairt e ris, Ma's tu
Mac Dhé, tilg thu féin sìos: oir a ta
e scrìobhta, gu toir e àithne d'a
ainglibh ad' thimchioll, agus togaidh
iad suas thu 'nan lamhaibh, chum as
nach buail thu uair air bith do chos
air cloich,
7 A dubhairt Iosa ris a rìs, Ata e
scrìobhta, Cha bhuair[k] thu an Tigh-
earna do Dhia.
8 Thug an diabhol e a rìs chum
beinne ro àird, agus nochd e dha
uile rioghachdan an domhain, agus
an glòir:
9 Agus a dubhairt e ris, Iad so
uile bheir mise dhuit, ma's e air
tuiteam dhuit sìos gu'n dean thu
aoradh dhomhsa.
10 An sin a dubhairt Iosa ris, Im-
ich uam, a Shatain: oir a ta e
scrìobhta, Bheir thu aoradh do'n
Tighearna do Dhia, agus dhasan 'na
aonar ni thu seirbhis.
11 An sin dh'fhàg an diabhol e;
agus feuch, thainig aingil agus fhrith-
eil iad da.
12 Ach an uair a chual Iosa gu'n
do chuireadh Eoin an laimh, dh'im-
ich e do Ghalile.
13 Agus air fàgail Nasaret da,
thainig e agus rinn e còmhnuidh
ann an Capernaum, a ta chois na
fairge, ann an leth-iomall Shabuloin
agus Nephtalim:
14 A chum gu'n coimhliontadh
an ni a dubhradh le Esaias am fàidh,
ag radh,
15 Talamh Shabuloin, agus talamh
Nephtalim, slighe na fairge air an
taobh thall do Iordan[l], Galile nan
Cinneach:
16 Am pobull a bha 'nan suidhe
an dorchadas, chunnaic iad solus
mòr; agus a ta solus air éirigh do
na daoinibh a bha 'nan suidhe an
tìr agus an sgàil a' bhàis.
17 O sin a mach thòisich Iosa air
searmoin a dheanamh, agus a radh,

[i] *teachd a nuas.* [k] *dearbh.* [l] *re taobh Iordain.*

Deanaibh aithreachas, oir a ta rioghachd neimhe am fogus.

18 Agus ag imeachd do Iosa re taobh fairge Ghalile, chunnaic e dithis bhràithre, Simon, d'an goirear Peadar, agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh lìn san fhairge: (oir b'iasgairean iad.)

19 Agus a deir e riu, Leanaibh mise, agus ni mi iasgairean air daoinibh dhibh.

20 Agus air fàgail nan lìon air ball dhoibh, lean iad esan.

21 Agus air triall da as sin, chunnaic e dithis eile bhràithre, Seumas *mac* Shebede, agus Eoin a bhràthair, ann an luing maille r'an athair Sebede, a' càradh an lìon: agus ghairm e iad.

22 Agus air fàgail na luinge, agus an athar dhoibh air ball, lean iad e.

23 Agus dh'imich Iosa timchioll Ghalile uile, a' teagasg 'nan sionagogaibh, agus a' searmonachadh soisgeil na rioghachd, agus a' slànuchadh gach gné thinnis, agus gach gné eucail am measg an t sluaigh.

24 Agus chaidh a chliu feadh Shiria uile: agus thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus a bha air an cuibhreachadh le galaruibh, agus iomadh gné phiantuibh, agus iadsan aig an robh deamhain ionnta, agus air an robh an tuitimeas, agus luchd pairilise[m]; agus shlànuich e iad.

25 Agus lean cuideachd mhòr e o Ghalile, agus o Dhecapolis, agus o Hierusalem, agus o Iudea, agus o na crìochaibh a ta do'n taobh thall do Iordan.

CAIB. V.

AGUS an uair a chunnaic Iosa an sluagh, chaidh e suas air beinn: agus air suidhe dha, thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh.

2 Agus air fosgladh a bhéil da, theagaisg e iad, ag radh,

3 *Is* beannuicht' iadsan a ta bochd 'nan spiorad: oir is leo rioghachd neimhe.

4 *Is* beannuicht' iadsan a ta re bròn: oir gheibh iad sòlas.

5 *Is* beannuichte na daoine macanta[n], oir sealbhuichidh iad an talamh mar oighreachd.

6 *Is* beannuicht' an dream air am bheil ocras agus tart na còrach[o]: oir sàsuichear iad.

7 *Is* beannuichte na daoine tròcaireach: oir gheibh iad tròcair.

8 *Is* beannuichte na daoine a ta glan 'nan cridhe: oir chi iad Dia.

9 *Is* beannuichte luchd dheanamh na sìth; oir goirear clann Dé dhiubh.

10 *Is* beannuicht' an dream a ta fulang geur-leanmhuinn air son na còrach: oir is leo-san rioghachd neimhe.

11 *Is* beannuichte bhitheas sibh an uair a bheir daoine anacainnt dhuibh, agus a ni iad geur-leanmhuinn *oirbh*, agus a labhras iad gach uile dhroch fhocal ribh gu breugach air mo sgàthsa.

12 Deanaibh gairdeachas, agus bithidh ro shubhach: oir is mòr bhur duais air neamh: oir mar sin rinn iad geur-leanmhuinn air na fàidhibh a bha roimhibh.

13 Is sibhse salann na talmhainn: gidheadh ma chailleas an salann a bhlas, ciod leis an saillear e? cha 'n'eil feum ann o sin suas, ach a thilgeadh mach, agus a shaltairt fa chosaibh dhaoine.

14 Is sibhse solus an t-saoghail. Cha'n fheudar baile a ta air a shuidheachaidh air sliabh fholach.

15 Agus cha las daoine coinneal, chum as gu'n cuir iad i fuidh shoitheach, ach ann an coinnleir, agus ni i solus do na'm bheil a stigh.

16 Gu ma h-ann mar sin a dhealruicheas bhur solus an làthair dhaoine, chum as gu faic iad bhur deadh oibre, agus gu toir iad glòir do bhur n Athair a ta air neamh.

17 Na measaibh gu'n d'thainig mise a sgaoileadh an lagha no nam fàidh; ni h-ann[p] a sgaoileadh a thainig mi, ach a choimhlionadh.

18 Oir a deirim ribh gu firinneach, Gus an d'theid neamh agus talamh thairis, cha d'theid aon lide[q] no aon phunc do'n lagh thairis, gus an coimhlionar gach aon ní.

19 Air an aobhar sin ge b'e neach a sgaoileas aon do na h-àitheantaibh so a's lugha, agus a theagaisgeas daoine mar sin, goirear an duine is lugha dheth ann an rioghachd neimhe: ach ge air bith neach a ni, agus a theagaisgeas *iad*, goirear duine mòr dheth ann an rioghachd neimhe.

20 Oir a deirim ribh, Mur toir bhur fireantachdsa barrachd air fireantachd nan scriobhuiche agus nam Phairiseach, nach d' theid sibh air chor air bith a steach do rioghachd neimhe.

[m] *crith ghalair.* [n] *ciuin, ceannsaich.* [o] *a'cheartais, na fìreantachd.* [p] *cha'n ann.* [q] *aon iota.*

21 Chuala sibh, gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na dean mortadh: agus ge b'e neach a ni mortadh, bithidh se an cunnart a' bhreith-eanais.

22 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach aig am bi fearg r'a bhràthair gun aobhar, gu'm bi e àn cunnart a' bhreitheanais: agus ge b'e neach a deir r'a bhràthair, Raca, gu'm bi e an cunnart na comhairle: ach ge b'e neach a deir, Amadain, gu'm bi e an cunnart teine ifrinn.

23 Uime sin ma bheir thu do thabhartas [r] chum na h-altaire, agus gu'n cuimhnich thu an sin gu bheil ni air bith aig do bhràthair a'd' agh-aidh;

24 Fàg do thabhartas an sin an làthair na h-altaire, agus imich, agus dean réite air tùs re d' bhràthair, agus an déigh sin air teachd dhuit, tabhair uait do thiodhlacadh.

25 Bi réidh re d' eascaraid gu luath, am feadh a bhios tu maille ris san t-slighe: air eagal gu'n toir an t-eascaradh thairis thu do'n bhreitheamh, agus gu 'n toir am breitheamh thu do'n mhaor, agus gu tilgear am priosun thu.

26 A deirim riut gu firinneach nach teid thu mach as sin, gus an ìoc thu an fheoirling dheireannach.

27 Chuala sibh gu'n dubhradh ris [s] na sinnsiribh, Na dean adhal-trannas.

28 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach a dh'amhairceas air mnaoi chum a miannachadh, gu'n d'rinn e adhaltrannas leatha cheana 'na chridhe.

29 Agus ma bheir do shùil dheas aobhar tuislidh dhuit, spìon a mach i, agus tilg uait i: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifrinn.

30 Agus ma bheir do lamh dheas oilbheum dhuit, gearr dhiot i, agus tilg uait i: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do if-rinn.

31 Agus a dubhradh, Ge b'e chuir-eas a bhean phòsda air falbh, thug-adh e litir dhealaich dh'i.

32 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach a chuireas air falbh a bhean phòsda fein ach a mhàin air son strìopachais, gu bheil e toirt oirre adhaltrannas a dheanamh: agus an ti a phòsas a' bhean sin a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhal-trannais.

33 Mar an ceudna, chuala sibh gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na tabhair mionnan eitheich, ach coimh-lion do mhionna do'n Tighearna.

34 Ach a deirimse ribh, Na tug-aibh mionnan idir: na *tugaibh* air nèamh, oir is e righ-chaithir Dhé e.

35 Na *tugaibh* air an talamh, oir is e stòl a chos e: na *tugaibh* air Hierusalem, oir is e baile an righ mhòir.

36 Na tabhair mionnan air do cheann, oir cha'n urrainn thu aon fhoiltein a dheanamh geal no dubh.

37 Ach gu ma h-e a's comhradh dhuibh, 'Seadh, 'seadh; Ni h-eadh, ni h-eadh; oir ge b'e ni a bhios os cionn so, is ann o'n olc a ta e.

38 Chuala sibh gu'n dubhradh, Sùil air son sùla, agus fiacail air son fiacla.

39 Ach a deirimse ribh, Na cuir-ibh an aghaidh an uilc: ach ge b'e neach a bhuaileas tu air do ghial deas, tionndaidh chuige an gial eile mar an ceudna.

40 Agus an ti le'm b'àill, thusa a thagradh san lagh, agus do chòta a bhuin diot, leig leis t'fhalluing mar an ceudna.

41 Agus ge b'e bheir leis air feadh mìle a dhaindeoin thu, imich leis air feadh dhà mhìle.

42 Tabhair do'n ti a dh'iarras ort, agus uaithsan le'm bu mhiann ias-achd fhaotainn uait, na pill air falbh.

43 Chuala sibh gu'n dubhradh, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach, agus bithidh fuath agad do d' namh-aid.

44 Ach a deirimse ribh, Biodh gràdh agaibh do bhur naimhdibh, beannaichibh an droing a mhallaich-eas sibh, deanaibh maith do na daoinibh air am beag sibh, agus deanaibh ùrnuigh air son na muinn tir a ta buntuinn ribh gu naimhdeil, agus a ta 'g ar geur-leanmhuinn:

45 A chum gu'm bi sibh 'n ar cloinn aig bhur n-Athair a ta air nèamh, oir a ta esan a' tabhairt air a ghréin fein éirigh air na droch dhaoinibh, agus air na deadh dhaoin-ibh, agus a' cur uisge air na fìrean-aibh agus air na neo-fhìreanaibh.

46 Oir ma bhios gràdh agaibh do'n mhuinntir aig am bheil gràdh dhuibh, ciod an duais a gheibh sibh? nach 'eil eadhon na cìs-mhaoir a' deanamh an ni ceudna?

[r] *thiodhlacadh.* [s] *leis.*

47 Agus ma chuireas sibh fàilte air bhur bràithribh fein a mhàin, ciod a tha sibh a' deanamh thar *chàch?* nach 'eil na cìs-mhaoir fein a' deanamh an ni ceudna?

48 Air an aobhar sin bithibhse coimhlionta [s] mar a ta bhur n-Athair a ta air nèamh coimhlionta.

CAIB. VI.

THUGAIBH an aire nach toir [t] sibh bhur déirc am fianuis dhaoine, chum gu 'm faicear leo sibh: no cha 'n fhaigh sibh tuarasdal o bhur n-Athair a ta air nèamh.

2 Uime sin, an uair a bheir thu do dhéirc, na toir fainear galltromp a shéideadh romhad, mar a ni na cealgairean, anns na sionagogaibh, agus anns na sràidibh, chum as gu faigh iad glòir o dhaoinibh. Gu firinneach a deirimse ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

3 Ach an uair a bheir thusa déirc, na biodh fios aig do laimh chlì ciod a ta do lamh dheas a' deanamh:

4 Chum gu'm bi do dhéirc am folach: agus bheir t'Athair a chì am folach, duais dhuitse os àird.

5 Agus an uair a ni thu ùrnuigh, na bi mar luchd an fhuarchrabhaidh: oir is ionmhuinn leo ùrnuigh a dheanamh sna sionagogaibh, agus ann an coinneachadh nan sràid 'nan seasamh, chum gu faicear le daoinibh iad. Gu deimhin a deirimse ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

6 Ach thusa, an uair a ni thu ùrnuigh, imich a steach do d' sheomar, agus air dùnadh do dhoruis duit, dean ùrnuigh re t'Athair a ta an uaignidheas, agus bheir t'Athair a chì an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

7 Ach ag deanamh ùrnuigh dhuibh, na gnàthaichibh athiarrtais dhìomhain, mar na Cinnich: oir saoilidh iadsan gu'n éisdear riu air son lìonmhoireachd am focla.

8 Uime sin na bithibhse cosmhuil riu: oir a ta fios aig bhur n-Athair cia iad na nithe a ta dh'uireasbhuidh oirbh, mun iarr sibh air iad.

9 Air an aobhar sin deanaibhse ùrnuigh air a' mhodh so: Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear t'ainm.

10 Thigeadh do rioghachd. Deanar do thoil air an talamh ma *a nithear* air nèamh.

11 Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran laitheil.

12 Agus maith dhuinn ar fiacha, amhuil mar a mhaitheas sinne d'ar luchd-fiach.[u]

13 Agus na leig am buaireadh sinn, ach saor sinn o olc: Oir is leatsa an rioghachd, agus an cumhachd, agus a' ghlòir, gu siorruidh. Amen.

14 Oir, ma mhaitheas sibh an cionta do dhaoinibh, maithidh bhur n-Athair nèamhaidh dhuibhse mar an ceudna

15 Ach mur maith sibh an cionta do dhaoinibh, cha mhò a mhaitheas bhur n-Athair dhuibhse bhur cionta.

16 Agus an uair a ni sibh trosgadh, na bitheadh gruaim air bhur gnùis, mar luchd an fhuarchràbhaidh: oir cuiridh iadsan mi-dhreach air an aghaidh chum gu faicear le daoinibh iad a bhi trosgadh. Deirim ribh gu firinneach gu bheil an tuarasdal aca.

17 Ach thusa, an uair a ni thu trosgadh, cuir ola air do cheann, agus ionnail t'aghaidh:[w]

18 Chum nach faicear le daoinibh gu bheil thu a' deanamh trosgaidh, ach le t'Athair a ta an uaignidheas: agus bheir t'Athair a chì an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

19 Na taisgibh dhuibh fein ionmhais air an talamh, far an truaill [x] an leomann [y] agus a' mheirg e, agus far an cladhaich na meirlich a stigh agus an goid iad.

20 Ach taisgibh ionmhais dhuibh fein air nèamh, far nach truaill an leomann no a' mheirg, agus nach chladhaich agus nach goid na meirlich.

21 Oir ge b'e ball am bheil bhur n-ionmhas, is ann an sin a bhios bhur cridhe mar an ceudna.

22 Is i an t-sùil solus a' chuirp: uime sin ma bhios do shùil glan, Bithidh do chorp uile làn soluis.

23 Ach ma bhios do shùil gu h-olc, bithidh do chorp uile dorcha. Air an aobhar sin ma ta an solus a ta ionnad 'n a dhorchadas, cia mor an dorchadas sin?

24 Cha'n urrainn neach air bith seirbhis a dheanamh do dhà Thighearna: oir an dara cuid bithidh fuath aige do neach aca, agus gràdh do neach eile; no gabhuidh e le neach aca, agus ni e tàir air neach eile. Cha'n urrainn sibh seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.

25 Uime sin a deirimse ribh, Na biodh ro-churam oirbh mu thimchioll bhur beatha, ciod a dh'itheas no dh'òlas sibh; no mu thimchioll bhur

[s] *foirfe, diongmhalta* [t] *dean.* [u] *feichneinibh.* [w] *t'eudan.*
[x] *mill.* [y] *an rendan, a' mhiol chrion.*

chuirp, ciod a chuireas sibh umaibh:
an e nach mò a bheatha na 'm biadh,
agus an corp na'n t'eudach?
26 Amhaircibh air eunlaith an
athair: oir cha chuir iad sìol, agus
cha bhuain iad, agus cha chruinnich
iad an saibhlibh: gidheadh a ta bhur
n-Athair nèamhaidhse 'g am beath-
achadh; an e nach fearr sibhse gu
mòr na iadsan?
27 Agus cia agaibh le mòr chùram
a dh'fheudas aon lamh-choille [z] a
chur r'a airde fein?
28 Agus car son a ta sibh ro
chùramach mu thimchioll bhur
culaidh? foghlumaibh cionnus a ta
na lilighean a' fàs sa' mhachair; cha
saothraich iad, agus cha snìo-
mhiad.
29 Gidheadh a deirimse ribh, Nach
robh Solamh fein 'n a uile ghlòir, air
eudachadh mar aon diubh so.
30 Air an aobhar sin ma ta Dia
mar sin a' sgeadachadh feoir na
machaire, a ta an diugh ann, agus
am màireach air a thilgeadh san
àmhuinn, an e nach mò na sin *a
sgeadaicheas* e sibhse, dhaoine air
bheag creidimh?
31 Uime sin na bithibh làn do
chùram, ag radh, Ciod a dh'itheas
sinn? no ciod a dh'òlas sinn? no
ciod a chuireas sinn umainn?
32 (Oir iad so uile iarraidh na
Cinnich) oir a ta fios aig bhur n-
Athair nèamhaidh gu bheil feum
agaibhse air na nithibh sin uile.
33 Ach iarraibh air tùs rìoghachd
Dhé, agus fhìreantachdsan, agus
cuirear na nithe so uile ribh.
34 Uime sin na bitheadh rochùram
oirbh mu thimchioll an la màireach:
oir bithidh a làn do chùram air an
la màireach mu thimchioll a nithe
fein: is leòr do'n là olc fein.

CAIB. VII.

NA tugaibh breth, chum nach
toirear breth oirbh:
2 Oir a réir na breth a bheir sibh,
bheirear breth oirbh: agus leis an
tomhas le'n tomhais sibh, tomhaisear
dhuibh a rìs.
3 Agus c'ar son a ta thu a' faic-
inn an smùirnein [a] a ta an sùil do
bhrathar, ach nach 'eil thu tabhairt
fainear an t-sail a ta ann do shùil
fein?
4 No cionnus a deir tu re d'
bhrathair, Fulaing dhomh an smùirn-
ein a spionadh as do shùil; agus
feuch, an t-sail ann do shùil fein?
5 A chealgair, buin air tùs an
t-sail as do shùil fein; agus an sin
is léir dhuit gu maith an smùirnein
a bhuntuinn a sùil do bhràthar.
6 Na tabhraibh an ni naomha do
na madraibh, agus na tilgibh bhur
neamhnuide am fianuis nam muc,
air eagal gu saltair iad orra le'n
cosaibh, agus [b] air pilltinn doibh gu
reub iad sibh fein as a cheile.
7 Iarruibh, agus bheirear dhuibh:
siribh [c] agus gheibh sibh: buailibh
an dorus, agus fosgailear dhuibh.
8 Oir gach uile neach a dh'iarras,
glacuidh e: agus ge b'e a shireas,
gheibh e: agus do 'n ti a bhuaileas
an dorus, fosgailear.
9 Oir cò an duine agaibhse, ma's
e 's gu'n iarr a mhac aran, a bheir
cloch dha?
10 Agus ma's iasg a dh'iarras e,
an tabhair e nathair dha?
11 Air an aobhar sin ma's aithne
dhuibhse a ta olc, tiodhlacan maithe
a thabhairt do bhur cloinn, nach
mò na sin a bheir bhur n-Athair a
ta air nèamh nithe maithe dhoibh-
san a dh'iarras air *iad*?
12 Uime sin gach uile ni bu
mhiann leibh daoine a dheanamh
dhuibhse, deanaibhse a leithid
dhoibhsan mar an ceudna: oir is e
so an lagh agus na fàidhean.
13 Imichibh a steach air an dorus
chumhann; oir is farsaing an dorus,
agus is leathan an t-slighe a ta
treòruchadh chum sgrios, agus is
lìonmhor iad a ta dol a steach oirre:
14 Ach is [d] cumhann an dorus,
agus is aimhleathan an t-slighe a ta
treòruchadh chum na beatha, agus
is tearc iad a ta 'g amas oirre.
15 Coimheadaibh sibh fein o na
faidhibh bréige, a thig d'ar ionnsuidh
ann an culaidhibh chaorach, ach a
ta o 'n leth a stigh 'nam madraibh
allta.
16 Air an toraibh aithnichidh sibh
iad: an tionail daoine dearcan-fìona
do dhrisibh, no figean do na fogh-
annanaibh? [e]
17 Agus mar sin bheir gach uile
chrann maith toradh maith: ach
bheir an droch chrann droch
thoradh.
18 Cha'n fheud a' chraobh mhaith
droch thoradh iomchar, no an droch
chraobh toradh maith a thabhairt.
19 Gach uile chrann nach iomch-
air toradh maith, gearrar sìos e, agus
tilgear san teine e.
20 Air an aobhar sin is ann air an

[z] *bhann-lamh.* [a] *caimein* [b] *no.* [c] *lorgaichibh.*
[d] *do bhrigh gur.* [e] *cluaranaibh.*

toraibh a dh'aithnicheas sibh iad.

21 Ni h-e gach uile neach a deir riumsa, A Thighearna, A Thighearna, a theid a steach do rioghachd nèimhe; ach an ti a ni toil m'Atharsa a ta air nèamh.

22 Is iomadh iad a deir riumsa san là ud, A Thighearna, a Thighearna, nach d'rinn sinn a' t'ainmse fàidheadaireachd? agus a' t'ainmse nach do thilg sinn a mach deamhain? agus a't'ainmse nach d'rinn sinn iomadh miorbhuile?

23 Agus an sin aidichidh mise os aird dhoibh, Cha b' aithne dhomh riamh sibh: imichibh uam, a luchd deanamh na h-eucorach.

24 Air an aobhar sin, gach uile neach a chluinneas na briathrasa agamsa, agus a ni iad, samhluichidh mi e re duine glic, a thog a thigh air carraig:

25 Agus thuirling [f] an t-uisge, agus thainig na tuilte, agus shéid na gaotha, agus bhuail iad air an tigh sin: agus cha do thuit e, oir bha a bhunadh suidhichte air carraig.

26 Agus gach uile neach a chluinneas na briathra so agamsa, agus nach coimhlion iad, samhluichear e re duine amaideach a thog a thigh air a' ghaineamh:

27 Agus thuirling an t-uisge, agus thainig na tuilte, agus shéid na gaotha, agus bhuail iad air an tigh sin: agus thuit e, agus bu mhòr a thuiteam.

28 Agus tharladh [g] an uair a chrìochnaich Iosa na briathrasa, gu'n do ghabh am pobull iongantas r'a theagasgsan.

29 Oir theagaisg e iad mar neach aig an robh cumhachd,[h] agus ni h-ann mar na scriobhuichean.

CAIB VIII.

AGUS air teachd a nuas o'n bheinn dha, lean cuideachd mhòr e.

2 Agus feuch, thàinig lobhar, agus thug e urram dha, ag ràdh, A Thighearna, ma's àill leat, is comasach thu air mise a ghlanadh.

3 Agus shìn Iosa mach a làmh, agus bhean e ris, ag ràdh, Is àill leam, bi thusa glan. Agus air ball bha a loibhre air a glanadh.

4 Agus a dubhairt Iosa ris, Feuch nach innis thu do dhuine sam bith, ach imich, taisbein thu féin do'n t-sagart, agus beir chuige [i] an tiodhlacadh a dh'àithn Maois, mar fhianuis dhoibh.

5 Agus air dol do Iosa steach do Chapernaum, thàinig d'a ionnsuid Caiptin-ceud, a' guidhe air,

6 Agus ag radh, A Thighearna, tha m'òglach' na luidhe a stigh ar pairilis, *agus* air a phianadh gu h-anabarrach.

7 A deir Iosa ris, Theid mise agus slànuichidh mi e.

8 Agus air freagairt do'n Chaiptin ceud, a dubhairt e, A Thighearna cha'n fhiu mise thusa a theachd a steach fa m' chleith: ach a mhàin abair am focal, agus slànuichear m'òglach.

9 Oir is duine mise fein a ta fuidh ùghdarras, aig am bheil saighdeara fum: agus a deirim ris an fhear so, Imich, agus imichidh e: agus ris an fhear so eile, Thig, agus thig e: agus re m' shearbhant, Dean so, agus ni se e.

10 Air cluinntinn so do Iosa, ghabh e iongantas, agus a dubhairt e ris a' mhuinntir a lean e, Gu firinneach a deirim ribh, ann an Israel fein nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so.

11 Agus a deirim ribh, gu'n d'thig mòran o'n àird an ear, agus o 'n àird an iar, agus gu'n suidh iad maille re Abraham, agus Isaac, agus Iacob, ann an rioghachd nèimhe;

12 Ach gu'n tilgear clann na rioghachd ann an dorchadas a ta 'n leth a muigh: bithidh an sin gul agus glosgan [k] fhiacal.

13 Agus a dubhairt Iosa ris a' chaiptin-ceud, Imich romhad, agus biodh dhuit a réir mar a chreid thu. Agus shlànuicheadh òglach air an uair sin fein.

14 Agus air teachd do Iosa gu tigh Pheadair, chunnaic e màthair a mhnà 'na luidhe, agus i ann am fiabhrus[l].

15 Agus bhean e r'a laimh, agus dh'fhàg am fiabhrus i: agus dh'éirich i agus rinn i frithealadh dha[m].

16 Agus an uair a bha am feasgar air teachd, thug iad d'a ionnsuidh mòran anns an robh deamhain; agus thilg e na spioraid a mach le fhocal, agus shlànuich e iad uile a bha euslan:

17 A chum gu'n coimhliontadh[n] an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag ràdh, Ghabh esan ar n-aumhuin-

[f] *thainig anuas.* [g] *thachair.* [h] *ùghdarras.* [i] *thuige d'a ionnsuidh.* [k] *snagardaich.* [l] *an teasaich.* [m] *doibh.*
[n] *Air chor as gu'n do choimhlionadh.*

achdan air fein, agus dh'iomchair
ar n-euslainteau.
18 Agus an uair a chunnaic Iosa
sagh mòr m'a thimchioll, dh'àithn
dol a sin do'n taobh eile.
19 Agus thainig scriobhuiche àr-
idh, agus a dubhairt e ris, A mhàigh-
ir, leanuidh mise thu, ge b'e taobh
théid thu.
20 Agus a dubhairt Iosa ris, Ata
uill aig na sionnaich, agus nid aig
anlaith an athair [o]; ach cha'n'eil
ig Mac an duine ionad anns an
air e a cheann fuidh.
21 Agus a dubhairt fear eile d'a
heisciobluibh ris, A Thighearn, leig
homhsa imeachd air tùs agus m'ath-
ir adhlacadh.
22 Ach a dubhairt Iosa ris, Lean
nise, agus leig leis na mairbh am
mairbh fein adhlacadh.
23 Agus air dol dhasan a steach
do'n luing, lean a dheisciobuil e.
24 Agus feuch, dh'éirich stoirm
mhòr air an fhairge, ionnus gu'n
d'fholaich na tuinn an long: ach
bha esan 'na chodal.
25 Agus thainig a dheisciobuil d'a
ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag
ràdh, A Thighearn, teasairg sinn: a
ta sinn caillte.
26 Agus a dubhairt e riu, C'ar
son a ta sibh eagalach, sibhse air
bheag creidimh? An sin dh'éirich e
agus chronuich e na gaothan agus
an fhairge, agus bha ciuine mhòr
ann.
27 Ach ghabh na daoine iongant-
as, ag ràdh, Creud [p] e ghné dhuine
so, gu bheil na gaotha fein agus an
fhairge ùmhal dha?
28 Agus air teachd dha do'n
taobh eile, gu tìr na Gergeseneach [q],
thachair dithis do dhaoinibh air,
anns an robh deamhain, a' teachd a
mach as na tuamaibh, agus iad ro
gharg, ionnus nach feudadh duine
sam bith an t-slighe sin a ghabhail.
29 Agus feuch, ghlaodh iad, ag
radh, Ciod e ar gnothuchne riut,
Iosa a Mhic Dhé? An d'thainig thu
an so g'ar pianadh roimh an àm?
30 Agus bha treud mòr mhuc am
fad uatha, ag ionaltradh.
31 Agus dh'iarr na deamhain
dh'athchuinge airsan, ag radh, Ma
thilgeas tu mach sinn, leig dhuinn
dol san treud mhuc ud.
32 Agus a dubhairt e riu, Imich-
ibh. Agus air dol a mach dhoibh,
chaidh iad anns an treud mhuc:
agus feuch, ruidh an treud mhuc
uile gu dian sìos air ionad corrach [r],
do'n chuan; agus chailleadh sna
h-uisgibh iad.
33 Agus theich na buachaillean,
agus chaidh iad do'n bhaile, agus
dh'innis iad na nithese uile, agus na
thachair dhoibhsan anns an robh na
deamhain.
34 Agus feuch, chaidh am bail'
uile a mach a choinneachadh Iosa,
agus an uair a chunnaic iad e, ghuidh
iad air imeachd as an criochaibh-
san.

CAIB. IX.

AGUS air dol an luing dha,
chaidh e thar *an uisge*, agus
thainig e d'a bhaile fein.
2 Agus feuch, thug iad d'a ionn-
suidh duine air an robh am pairilis,
'n a luidhe air leabaidh: agus an
uair a chunnaic Iosa an creidimh, a
dubhairt e re fear na pairilis, Biodh
deadh mhisneach agad, a mhic, a ta
do pheacaidh air am maitheadh
dhuit.
3 Agus feuch, a dubhairt dream
àraidh do na scriobhuichibh ionnta
fein, A ta am fear so a' labhairt
toibheim [s].
4 Agus air do Iosa an smuaintean
fhaicinn, a dubhairt e, C'ar son a
ta sibh a' smuaineachadh uilc ann
bhur cridhibh?
5 Oir cia is usadh a radh, A ta
do pheacaidh air am maitheadh
dhuit? no a radh, Eirich agus im-
ich?
6 Ach a chum gu'm bi fios agaibh
gu bheil cumhachd aig Mac an duine
peacaidh a mhaitheadh air an talamh,
(a deir e an sin re fear na pairilis)
Eirich, tog do leabaidh, agus imich
do d'thigh.
7 Agus air éirigh dhasan, chaidh
e d'a thigh fein.
8 Ach an uair a chunnaic am
pobull *sin*, ghabh iad iongantas,
agus thug iad glòir do Dhia, a thug
a leithid sin a chumhachd do dhaoin-
ibh.
9 Agus ag dol do Iosa as an àite
sin, chunnaic e duine 'na shuidhe
aig bòrd na cìse, d'am b'ainm Mata;
agus a dubhairt e ris, Lean mise.
Agus air éirigh dhasan, lean se e.
10 Agus tharladh, air suidhe do
Iosa aig biadh san tigh, feuch, thain-
ig mòran chis-mhaor agus pheacach,
agus shuidh iad sios maille ris-san
agus r'a dheisciobluibh.
11 Agus an uair a chunnaic na

[o] *aidheir*. [p] *Ciod*. [q] *Gadareneach*. [r] *cas* [s] *dia-mhaslachaidh*.

Phairisich *sin*, a dubhairt iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a dh'itheas bhur mhaighstirse maille re cìs-mhaoraibh agus peacachaibh?

12 Ach an uair a chual Iosa *so*, a dubhairt e riu, Cha'n ann aig a' mhuinntir a ta slàn a ta feum air an léigh, ach aig a' mhuinntir a ta euslan.

13 Ach imichibh agus fòghlumaibh ciod is ciall da so, Tròcair is àill leam, agus cha'n ìobairt: oir cha d'thainig mise a ghairm nam fireanach, ach nam peacach chum aithreachais.

14 An sin thainig deisciobuil Eoin d'a ionnsuidh, ag radh, C'ar son a ta sinne agus na Phairisich a' trosgadh gu minic, ach ni 'm bheil do dheisciobuils' a' trosgadh?

15 Agus a dubhairt Iosa riu, Am feud clann seomair an fhir-nuadh-phosda[t] bhi brònach, am feadh a bhitheas am fear-nuadh pòsda 'n am fochair? Ach thig na laithean anns an tiubhrar am fear-nuadh-pòsda uatha, agus an sin ni siad trosgadh.

16 Cha chuir duine sam bith mìr do eudach nuadh air sean eudach: oir buinidh an ni a chuireadh g' a lìonadh suas as an eudach, agus nithear an reubadh ni's measa.

17 Cha mhò a chuireas daoine fion nuadh ann an sean searragaibh:[u] no brisear na searragan, agus dòirtear am fion, agus caillear na searragan: ach cuiridh iad fion nuadh ann an searragaibh nuadha, agus bithidh iad araon slàn.

18 Air dha bhi a' labhairt nan nithese riu, feuch, thainig uachdaran àraidh, agus thug e onoir dha, ag radh, Fhuair mo nighean bàs air ball:[w] ach thigsa agus cuir do lamh oirre, agus bithidh si beo.

19 Agus air éirigh do Iosa, lean e fein agus a dheisciobuil e.

(20 Agus feuch, thainig bean, air an robh dòrtadh fola re dhà bhliadhna dheug, air a chùlaobh, agus bhean i re iomall eudaich.

21 Oir a dubhairt i innte fein, Ma bheanas mi ach re eudach, bithidh mi slàn.

22 Ach air tionndadh do Iòsa m'an cuairt, chunnaic se i, agus a dubhairt e, A nighean, biodh agad deadh mhisneach; shlanuich do chreidimh thu. Agus bha a' bhean slan o'n uair sin.)

23 Agus an uair a thainig Iosa gu tigh an uachdarain, agus a chunnaic e an luchd ciuil, agus a' chuideachd a' deanamh toirm *bhròin*,

24 A dubhairt e riu, Imichibh roimhibh, oir cha'n 'eil an nionag[x] marbh, ach 'na codal. Agus rinn iad gàire fochaid ris.

25 Ach an uair a chuireadh a' chuideachd a mach, chaidh se a steach, agus rug e air laimh oirre, agus dh'éirich an nìonag.

26 Agus chaidh iomradh sin a mach air feadh na tìre sin uile.

27 Agus an uair a dh'imich Iosa as sin, lean dithis dhall e, ag éigheach, agus ag radh, A Mhic Dhaibhi, dean tròcair oirnne.

28 Agus an uair a thainig e steach do'n tigh, thainig na doill d'a ionnsuidh: agus a deir Iosa riu, Am bheil sibh a' creidsinn gur comasach mise so a dheanamh? A dubhairt iad ris, Ata, a Thighearn.

29 An sin bhean e r'an sùilibh, ag radh, Biodh e dhuibh a réir bhur creidimh.

30 Agus dh'fhosgladh an sùilean agus bhagair Iosa gu geur iad,[y] ag radh, Faicibh nach faigh neach air bith fios air so:

31 Ach air imeachd doibh a mach, sgaoil iad a chliùsan air feadh na dùcha sin uile.

32 Agus ag dol dhoibhsan a mach, feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine balbh anns an robh deamhan.

33 Agus an déigh do'n deamhan a bhi air a thilgeadh a mach, labhair am balbhan: agus ghabh an sluagh iongantas, ag radh, Cha'n fhacas a' leithid so ann an Israel riamh.

34 Ach a dubhairt na Phairisich, Tre phrionnsa nan deamhan a ta se a' tilgeadh a mach dheamhan.

35 Agus ghabh Iosa mu chuairt nan uile chathraiche agus bhailte[z], a' teagasg 'nan sionagogaibh, agus a' searmonachadh soisgeil na rioghachd, agus a' slànuchadh gach uile euslaint agus eucail am measg a' phobuill.

36 Ach an uair a chunnaic e an sluagh, ghabh e truas diubh, air son gu'n robh iad air fannuchadh, agus air an sgapadh o chéile, mar chaoraich aig nach 'eil buachaille.[a]

37 An sin a deir e r'a dheisciobluibh, Gu deimhin is mòr am foghara, ach is tearc an luchd oibre.

38 Uime sin guidhibhse air Tighearn an fhogharaidh, luchd oibre

[t] *fhir-na-bainnse.* [u] *bhuideilibh.* [w] *a nis.* [x] *cailin.* [y] *thug Iosa sparradh geur doibh.* [z] *bhailte mòr agus beag.* [a] *aodhaire.*

chur a mach chum fhogharaidh fein.

CAIB. X.

AGUS air gairm a dhà dheisciobul deug d'a ionnsuidh, thug e cumhachd dhoibh an aghaidh nan spiorad neoghlan, gu'n tilgeadh a mach, agus a shlànuchadh gach gnè euslainte, agus gach gnè eucail.

2 Agus is iad so ainmean an dà Abstol deug; an ceud *fhear*, Simon d'an goirear Peadar, agus Aindreas a bhràthair, Seumas mac Shebede, agus Eoin a bhràthair,

3 Philip agus Bartolomeu, Tomas, agus Mata an cìsmhaor, Seumas mac Alpheuis, agus Lebeus d'an co'-ainm Tadeus,

4 Simon an Cananiteach, agus Iudas Iscariot, an ti fòs a bhrath esan.[b]

5 Chuir Iosa an dà fhear dheug so amach, a' tabhairt aithne dhoibh, ag radh, Na gabhaibh gu slighe nan Cinneach, agus na rachaibh a steach dh'*aon* bhaile a bhuineas do na Samaritanaich.

6 Ach gu ma fearr leibh dol a dh'ionnsuidh chaorach chaillte tighe Israeil.

7 Agus air imeachd dhuibh searmonuichibh, ag radh, A ta rioghachd neimhe am fagus.

8 Leighisibh an droing a ta tinn, glanuibh na lobhair, [dùisgibh na mairbh,] tilgibh amach na deamhain: a nasgaidh fhuair sibh, a nasgaidh thugaibh uaibh.

9 Na solairibh òr, no airgiod, no umha ann bhur sporanaibh;[c]

10 No màla chum bhur turuis, no dà chòta, no brògan, no bataichean: (oir is fiu am fear oibre a lòn.[d]

11 Agus ge b'e air bith cathair no baile d' an d'theid sibh a steach, feòraichibh cia a ta 'na dheadh airidh innte; agus fanaibh an sin no gu'm fag sibh an t'àite sin.

12 Agus air dol a steach do thigh dhuibh, beannuichibh dha.

13 Agus ma's fiu an tigh sin *e*, thigeadh bhur sìothchaint air; ach mur fiu e, pilleadh bhur sìothchaint chugaibh fein a rìs.

14 Agus ge b'e neach nach gabh ribh, agus nach éisd bhur briathra; air dol a mach as an tigh, no as a' bhaile sin dhuibh, crathaibh dhibh duslach bhur cos.

15 Gu deimhin a deirim ribh, gur so-iomchair'a bhitheas staid fearainn Shodoim agus Ghomorra an la a' bhreitheanais, na staid a' bhaile sin.

16 Feuch, cuireamsa sibhse mach mar chaoraich am measg mhadradh-allta: air an aobhar sin bithibhse glic mar na nathraiche, agus neochronail mar na columain.

17 Ach bithibh air bhur faicill o dhaoinibh, oir bheir iad an laimh sibh do chomhairlibh, agus sgiùrsaidh iad sibh 'nan sionagogaibh.

18 Agus bheirear sibh an làthair uachdaran agus righ air mo sgàthsa, mar fhianuis doibhsan agus do na Cinnich.[e]

19 Ach an uair a bheir iad an laimh sibh, na biodh e 'na ro-chas oirbh cionnus no ciod a labhras sibh, oir bheirear dhuibh san uair sin fein an ni a labhras sibh.

20 Oir cha sibhse a labhras, ach Spiorad bhur n-Athar fein a labhras ionnaibh.

21 Agus bheir am bràthair a bhrathair fein suas chum bais, agus an t-athair am mac: agus éiridh a' chlann an aghaidh am parantan, agus bheir iad fainear gu cuirear gu bàs iad.

22 Agus bithidh fuath aig na h-uile dhaoinibh dhuibh air son m'ainmese: ach ge b'e bhuanaicheas gus a' chrìoch, is e so a shlànuichear.

23 Agus an uair a ni iad geur-leanmhuinn oirbh sa' bhaile so, teichibh gu baile eile; oir gu deimhin a deirim ribh, Nach imich sibh air feadh bhailtean Israeil mun d'thig Mac an duine.

24 Cha 'n 'eil an deisciobul os cionn a mhaighstir, no an seirbhiseach os cionn a thighearna.

25 Is leòr do 'n deisciobul bhi mar a mhaighstir, agus do'n t-seirbhiseach *bhi* mar a thighearn: ma ghoir iad Beelsebub do fhear an tighe, nach mò na sin *a ghoireas iad e* d'a mhuinntir?

26 Uime sin na biodh eagal oirbh rompa: oir cha 'n 'eil ni sam bith folaichte, nach foillsichear; agus an ceilt, nach aithnichear.

27 An ni a dh'innseas mise dhuibh san dorchadas, labhruibh e san t-solus: agus an ni a chluinneas sibh sa' chluais, searmonuichibh e air mullach nan tighean.

28 Agus na biodh eagal na muinntir sin oirbh a mharbhas an corp, ach aig nach 'eil comas an t-anam a mharbhadh: ach gu ma mò bhitheas eagal an Ti sin oirbh, a's urrainn an

[b] *an ti a thug esan thairis.* [c] *criosaibh.* [d] *bhiadh.*
[e] *'nan aghaidhsan agus nan Geintileach.*

corp agus an t-anam a mhilleadh araon an ifrinn.

29 Nach 'eil dà ghealbhonn air an reiceadh air fheoirling? agus cha tuit a h-aon diubh air an talamh as eugmhais *freasdail* bhur n-Atharsa.

30 Ach a ta eadhon fuilteine bhur cinn uile air an àireamh.

31 Air an aobhar sin na biodh eagal oirbh, is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

32 Uime sin ge b'e dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh mise esan mar an ceudna am fianuis m'Athar a ta air neamh.

33 Ach ge b'e dh'àicheadhas mise am fianuis dhaoine, àicheadhaidh mise esan am fianuis m'Athar a ta air neamh.

34 Na measuibh gu'n d'thainig mise a chur sìothchaint air an talamh: cha 'n ann a chur sìothchaint a thainig mi, ach *a chur* claidheimh.

35 Oir thainig mi a chur duine an aghaidh athar, agus na h-inghin an aghaidh a màthar, agus bean a' mhic an aghaidh a màthar-chéile.

36 Agus is iad muinntir a' theaghlaich fein *a bhitheas* 'nan naimhdibh do dhuine.

37 Ge b'e ghràdhuicheas athair no màthair ni's mò na mise, cha'n airidh orm e[f]: agus ge b'e ghràdhuicheas mac no nighean os mo chionnsa, cha'n airidh orm e:

38 Agus an ti nach glac a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise, cha'n fhiu e mise.

39 An ti a gheibh anam, caillidh se e: ach an ti a chailleas anam air mo shonsa, gheibh se e.

40 An ti a ghabhas ribhse, gabhaidh e riumsa; agus an ti a ghabhas riumsa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi.

41 An ti a ghabhas re fàidh an ainm fàidh, gheibh e duais fàidh; agus an ti a ghabhas re firean an ainm firein, gheibh e duais firein.

42 Agus ge b'e bheir cupan a dh'uisge fuar a mhàin r'a òl dh'aon neach do na daoinibh beaga so, an ainm deisciobuil, gu deimhin a deirim ribh, nach caill e air chor sam bith a dhuais.

CAIB. XI.

AGUS tharladh, an uair a chrìochnuich Iosa àitheantan a thabhairt d'a dhà dheisciobul deug, gu'n d'imich e as sin a theagasg agus a shearmonuchadh 'n am bailtibh.

2 A nis an uair a chual Eoin sa' phriosun gnìomhara Chriosd, chuir e dithis d'a dheisciobluibh *d'a ionnsuidh*,

3 Agus a dubhairt e ris, An tusa an ti ud a bha re teachd, no am bi sùil aguinn re neach eile?

4 Fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, Imichibh agus innsibh do Eoin na nithean a ta sibh a' cluinntinn agus a' faicinn:

5 A ta na doill a' faghail[g] an radhairc, agus na bacaich ag imeachd, a ta na lobhair air an glanadh, agus na bothair a' cluinntinn, a ta na mairbh air an dùsgadh, agus an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

6 Agus is beannuichte an ti nach faigh oilbheum ionnamsa.

7 Agus air imeachd dhoibhsan air falbh, thòisich Iosa air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, *ag radh*, Ciod e an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuilc air a crathadh le gaoith?

8 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? *an* e duine air a sgeaduchadh ann an eudach mìn? feuch, a' mhuinntir a chaitheas eudach mìn, is ann an tighibh nan righ a ta iad.

9 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? *An* e faidh? seadh, a deirim ribh, agus ni's mò na fàidh.

10 Oir is e so an ti mu'm bheil e scrìobhta, Feuch, cuireamsa mo theachdaire roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

11 Gu deimhin a deirim ribh, 'nam measgsan a rugadh le mnaibh, nach d'éirich neach a's mò na Eoin Baiste: gidheadh, an ti sin a's lugha an rioghachd néimhe, is mò e na esan.

12 Agus o laithibh Eoin Baiste gus a nis, a ta rioghachd nèimhe a' fulang ainneart, agus luchd na h-ainneart 'ga glacadh le lamhachas-làidir.

13 Oir rinn na fàidhean uile, agus an lagh fàidheadaireachd gu *àm* Eoin.

14 Agus ma's toil leibh a ghabhail, is e so Elias a bha re teachd.

15 Ge b'e aig am bheil cluasan chum éisdeachd, éisdeadh e.

16 Ach cia ris a shamhluicheas mise an ginealach so? Is cosmhuil e re cloinn a shuidheas anns a' mharg-

[f] *cha'n fhiu e mise.*

[g] *faotainn.*

adh[h], agus ag éigheach r'an companachaibh,

17 Agus ag ràdh, Rinn sinne piobaireachd dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh[i] dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse gul.

18 Oir thainig Eoin ni h-ann ag itheadh no 'g òl, agus a deir iad, A ta deamhan aige.

19 Thainig Mac an duine ag itheadh agus ag òl, agus a deir iad, Feuch, duine geòcach agus pòiteir fiona, caraid chìsmhaor agus pheacach: ach a ta gliocas air a fireanachadh leis a cloinn.

20 An sin thòisich e air achmhasan a thabhairt do na bailtibh anns am mò a rinneadh d'a oibribh cumhachdacha, air son nach d' rinn iad aithreachas.

21 Is anaoibhinn duit, a Chorasin; is anaoibhinn duit, a Bhetsaida: oir nam biodh na h-oibre cumhachdacha a rinneadh ionnuibhse, air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fada o 'n a dheanadh iad aithreachas ann an saic-eudach agus an luaith.

22 Ach a deirim ribh, Gu 'm bi staid Thiruis agus Shidoin ni's so-iomchair' ann an là a' bhreitheanais, na *bhitheas* bhur staidse.

23 Agus thus' a Chapernaùm, a ta air do thogail suas gu nèamh, tilgear sìos gu h-ifrinn thu: oir nam biodh na h-oibre cumhachdacha a rinneadh ionnadsa, air an deanamh ann an Sodom, dh'fhanadh e *gun a sgrios* gus an diugh.

24 Ach a deirim ribh, gur so-iomchair' a bhitheas e do fhearann Shodoim ann an là a' bhreitheanais, na dhuitse.

25 Anns an àm sin fhreagair Iosa agus a dubhairt e, Bheiream buidheachas dhuit, o Athair, a Thighearna nèimhe agus na talmhainn, air son gu d'fholuich thu na nithe sin o dhaoinibh eagnuidh agus tuigseach, agus gu d'fhoillsich thu iad do leanabaibh.

26 A seadh, Athair, do bhrigh gu'm b'ann mar sin a bha do dheadh thoilsa.

27 A ta na h-uile nithe air an tabhairt thairis dhomhsa o m'Athair: agus cha 'n aithne do neach air bith am Mac ach do'n Athair: ni mò is aithne do neach air bith an t-Athair, ach do'n Mhac, agus do gach aon d'an àill leis a' Mhac fhoillseachadh.

28 Thigibh a m'ionnsuidhse, sibhse uile a ta re saothair, agus fuidh throm uallaich, agus bheir mise suaimhneas[k] dhuibh.

29 Gabhuibh mo chuing oirbh, agus fòghlumaibh uam, oir ata mise macant' agus ùmhal[l] an cridhe: agus gheibh sibh fois d'ar n-anamaibh.

30 Oir a ta mo chuingse so-iomchair, agus a ta m'uallach eutrom.

CAIB. XII.

CHAIDH Iosa san àm sin air là na sàbaid tre na h-achaibh arbhair, agus bha ocras air a dheisciobuil, agus thòisich iad air diasan arbhair a bhuain, agus itheadh.

2 Ach an uair a chunnaic na Phairisich so, a dubhairt iad ris, Feuch, ata do dheisciobuil a' deanamh an ni nach còir a dheanamh air là na sàbaid.

3 Agus a dubhairt esan riu, Nach do leugh sibh ciod a rinn Daibhi an uair a bha ocras air fein, agus air a' mhuinntir a bha maille ris,

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a dh'ith e aran na fianuis,[m] nach robh ceaduichte dha fein itheadh, no dhoibhsan a bha maille ris, ach do na sagartaibh amhàin?

5 No nach do leugh sibh san lagh, gu bheil na sagairt anns an teampull air laithibh na sàbaid a' briseadh na sàbaid, agus iad neo-chiontach?

6 Ach a deirimse ribh, gu bheil san ionad so *neach* a's mò nàn teampull.

7 Agus nam biodh fhios agaibh ciod is ciall da so, Tròcair is àill leam agus cha 'n iobairt, cha dìteadh sibh an dream ata neo-chiontach.

8 Oir is e Mac an duine Tighearna na sàbaide fein.

9 Agus air dha imeachd as sin, chaidh e steach d'an sionagog.

10 Agus feuch, bha duine ann, aig an robh lamh sheargta: agus dh'fheòruich iad dheth, ag radh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air laithibh na sàbaid? chum gu'm biodh cùis dhìtidh aca dha.

11 Agus a dubhairt esan riu, Cia agaibhs' an duine, aig am bi aon chaora, agus ma thuiteas i ann an slochd air là na sàbaid, nach beir e oirre, agus nach tog e nìos i?

12 Nach mòr ma ta is fearr duine

[h] *na margaibh.* [i] *caoine.* [k] *fois.* [l] *iriosal.*
[m] *an t-aran taisbeanta.*

na caora? Uime sin a ta e ceaduichte maith a dheanamh air laithibh na sàbaid.

13 An sin a dubhairt e ris an duine, Sìn a' mach do lamh: agus shìn e mach i; agus bha i air a h-aiseag slàn, mar an *lamh* eile.

14 Ach chaidh na Phairisich a mach, agus chum iad comhairle 'na aghaidh, cionnus a dh'fheudadh iad a mhilleadh.

15 Ach an uair a thuig Iosa *so*, dh'imich e as sin: agus lean slòigh mhòr e, agus leighis e iad uile.

16 Agus thug e sparradh dhoibh chum nach deanadh iad follus e:

17 A chum gu coimhliontadh an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag radh,

18 Feuch, mo sheirbhiseach fein a thagh mi, m'aon gradhach anns am bheil tlachd aig m'anam: cuiridh mi mo Spiorad fein air, agus nochdaidh e breitheanas do na Cinneachaibh.

19 Cha dean e stri, agus cha ghlaodh e, ni mò a chluinneas neach air bith a ghuth air na sràidibh.

20 Cha bhris e a' chuilc bhrùite, agus cha mhùch e an lìon as am bi deatach, gus an tabhair e mach breitheanas chum buaidh.

21 Agus is ann a ainmsan a bhitheas muinighin aig na Cinneachaibh.

22 An sin thugadh d'a ionnsuidh duine anns an robh deamhan, dall agus balbh: agus shlànuich se e, ionnus gu'n do labhair am balbhan agus gu'n robh an dall a faicinn.

23 Agus ghabh am pobull uile iongantas, agus a dubhairt iad, An e [n] so Mac Dhaibhi?

24 Ach an uair a chuala na Phairisich *so*, a dubhairt iad, Cha'n'eil *am fear* so a' tilgeadh a mach dheamhan, ach trid Bheelsebub prionnsadh nan deamhan.

25 Agus thuig Iosa an smuaintean, agus a dubhairt e riu, Gach rioghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh fein, nithear 'na fàsach i: agus gach uile bhaile no tigh a ta roinnte 'na aghaidh fein, cha seas e.

26 Agus ma thilgeas Satan a mach Satan, a ta e roinnte 'na aghaidh fein; air an aobhar sin cionnus a sheasas a rioghachd?

27 Agus ma taimse trid Bheelsebub a' tilgeadh a mach dheamhan, trid cò am bheil bhur clannsa 'gan tilgeadh a mach? Uime sin bithidh iad 'nam breitheanaibh oirbh:

28 Ach ma's ann le Spiorad Dhé a ta mise a' tilgeadh a mach dheamhan, thainig rioghachd Dhé chugaibhse [o].

29 No cionnus is urrainn neach dol do thigh duine làidir, agus airneis a thighe a chreachadh, mur ceangail e air tùs an duine làidir? agus an sin creachaidh e a thigh.

30 An ti nach 'eil leam, a ta se a'm' aghaidh: agus an ti nach cruinnich leam, sgapuidh e.

31 Air an aobhar sin a deirim ribh, Gu maithear gach peacadh agus gach toibheum do dhaoinibh: gidheadh cha mhaithear toibheum *an aghaidh* an Spioraid *Naoimh* do dhaoinibh.

32 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithear dha e: ach ge b'e neach a labhras an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha mhaithear dha e, anns an t-saoghal so, no anns an t-saoghal a ta re teachd.

33 An dara cuid deanuibh a' chraobh maith, agus a toradh maith; no deanuibh a' chraobh truaillidh, agus a toradh truaillidh: oir is ann air a toradh a dh'aithnichear a' chraobh.

34 A shliochd nan nathraiche nimhe, cionnus a dh'fheudas sibh nithe maithe a labhairt, o a ta sibh fein olc? oir is ann a pailteas a' chridhe a labhras am beul.

35 Bheir duine maith a mach nithe maithe as a dheadh ionmhas [p]: agus bheir an droch dhuine mach droch nithe as a dhroch ionmhas.

36 Ach a deirim ribh, Gu'n tabhair daoine cunntas ann an la a' bhreitheanais air son gach focail dhiomhain a labhras iad.

37 Oir is ann as t'fhoclaibh a shaorar thu, agus is ann as t'fhoclaibh a dhitear thu.

38 An sin fhreagair dream àraidh do na scriobhuichibh agus do na Phairiseachaibh, ag radh, A mhaighstir, bu mhiann leinn comhara fhaicinn uait.

39 Ach air freagairt dhasan, a dubhairt e riu, A ta ginealach olc agus adhaltrannach ag iarruidh comharaidh, agus cha tiubhrar comhara dhoibh, ach comhar' an fhàidh Ionais.

40 Oir mar a bha Ionas am broinn na muice-mara tri laithean agus tri oidhchean; is ann mar sin a bhitheas Mac an duine ann an cridhe na talmhainn tri laithean agus tri oidhchean.

[n] *Nach e.* [o] *thugaibhse.* [p] *a deadh ionmhas a' chridhe.*

41 Eiridh muinntir Ninebhe sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus ditidh iad e, oir rinn iad aithreachas aig searmoin Ionais, agus feuch, *a ta* ni's mò na Ionas an so.

42 Eiridh banrighinn na h-àirde deas sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus ditidh si e: oir thainig i o na h-àitibh a's iomallaich do'n talamh a dh'éisdeachd gliocais Sholaimh, agus feuch, *a ta* ni's mò na Solamh an so.

43 An deigh do'n spiorad neoghlan dol a mach a duine, imichidh se tre ionadaibh tiorma, ag iarruidh fois, agus cha 'n fhaigh e.

44 An sin a deir e, Pillidh mi do m' thigh as an d'thainig mi; agus air teachd dha, gheibh e falamh, sguabta, agus deadh-mhaiseach *e*.

45 Imichidh e an sin, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's measa na e fein, agus theid iad a steach agus gabhuidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh staid dheireannach an duine sin ni's measa na a thoiseach. Is ann eadhon mar sin a thachaireas do'n ghinealach aingidh so.

46 Agus air dha bhi fathast a' labhairt ris a' phobull, feuch, sheas a mhàthair agus a bhràithrean a muigh, ag iarruidh labhairt ris.

47 An sin a dubhairt neach eigin ris, Feuch, a ta do mhàthair, agus do bhràithrean 'nan seasamh a muigh, ag iarruidh labhairt riut.

48 Ach air freagairt dhasan a dubhairt e ris an ti a dh'innis *so* dha, Cò i mo mhàthair; agus cò iad mo bhràithre.

49 Agus air sìneadh a laimhe chum a dheisciobul, a dubhairt e, Feuch mo mhàthair, agus mo bhràithre.

50 Oir ge b'e neach a ni toil m'Athars' a ta air nèamh, is e sin fein mo bhràthair, agus mo phiuthar, agus mo mhàthair.

CAIB. XIII.

AIR an là sin fein chaidh Iosa mach as an tigh, agus shuidh e re taobh na fairge.

2 Agus chruinnich sluagh mòr d'a ionnsuidh, air chor as air dol a steach do luing dha, gu'n do shuidh e, agus sheas an sluagh uile air an traigh.

3 Agus labhair e mòran do nithibh riu ann an cosamhlachdaibh ¶, ag ràdh, Feuch, chaidh sìoladair a mach a chur *sìl*.

4 Agus ag cur *an t-sìl* da, thuit cuid dheth re taobh an ròid, agus thainig na h-eunlaith agus dh'ith iad e.

5 Thuit cuid air ionadaibh creagach, far nach robh mòran talmhainn aige: agus air ball dh'fhàs e suas, do bhrigh nach robh doimhneachd talmhainn aige.

6 Ach air éirigh do'n ghréin dhothadh e, agus do bhrigh nach robh freumh aige, shearg e as.

7 Agus thuit cuid am measg droighinn: agus dh'fhàs an droighionn suas, agus mhùch se e.

8 Ach thuit cuid eile am fearann maith, agus thug e toradh a mach, cuid a cheud uiread, cuid a thri fichead, cuid a dheich thar fhichead uiread *'s a chuireadh*.

9 Ge b'e neach aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus thainig na deisciobuil, agus a dubhairt iad ris, C'ar son a ta thu a' labhairt riu ann an cosamhlachdaibh ?

11 Air freagairt dhasan a dubhairt e riu, Do bhrigh gu'n d'thugadh dhuibhse eòlas a bhi agaibh air rùn dìomhair rioghachd nèimhe, ach dhoibhsan ni 'm bheil so air a thabhairt.

12 Oir ge b'e neach aig am bheil, dhasan bheirear, agus bithidh aige an tuilleadh pailteis: ach ge b'e neach aig nach 'eil, uaithsan bheirear eadhon an ni a ta aige.

13 Uime sin ataims' a' labhairt riu an cosamhlachdaibh, do bhrigh air dhoibh faicinn nach faic iad, agus a' cluinntinn nach cluinn iad, agus nach tuig iad.

14 Agus ionntasan a ta fàidheadoireachd Esaias air a coimhlionadh, a ta 'g radh, Le h-éisdeachd cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh; agus le h-amharc chi sibh, agus cha 'n aithnich sibh.

15 Oir a ta cridhe a' phobuill so air fàs reamhar, agus an cluasan mall chum éisdeachd, agus dhruid iad an sùilean; air eagal uair air bith gu'm faiceadh iad le'n sùilibh, agus gu'n cluinneadh iad le'n cluasaibh, agus gu'n tuigeadh iad le 'n cridhe, agus gu'm biodh iad air an iompochadh, agus gu'n slànuichinns' iad.

16 Ach is beannuichte bhur sùilese, oir a ta iad a' faicinn; agus bhur cluasa, oir a ta iad a' cluinntinn.

17 Oir a deirim ribh gu firin-

¶ *parablaibh, comhadaibh.*

neach, Gu'm b'iomadh fàidh, agus
firean leis am bu mhiann na nithese
fhaicinn a ta sibhse a' faicinn, agus
nach fac siad *iad:* agus na nithese
chluinntinn a ta sibhse a' cluinntinn,
agus nach cual iad.
18 Eisdibh air an aobhar sin re
cosamhlachd an t-sìoladair.
19 An uair a chluinneas neach air
bith focal na rioghachda, agus nach
toir e fainear e,[r] thig an droch
spiorad, agus bheir e air falbh an
ni a chuireadh 'na chridhe: is e so
esan anns an do chuireadh an sìol
re taobh an ròid.
20 Ach esan a fhuair sìol ann an
àitibh creagach,[s] is e so an ti a
chluinneas am focal, agus a ghabhas
e air ball le gairdeachas:
21 Gidheadh cha 'n'eil freumh
aige ann fein, ach fanuidh se rè
tamuill: agus an uair a thig trioblaid
no geur-leanmhuinn air son an
fhocail, air ball gheibh e oilbheum.
22 Esan mar an ceudna a ghabh
sìol am measg an droighinn, is e so
an ti a ta cluinntinn an fhocail:
agus a ta rochùram an t-saoghailse,
agus mealltaireachd beartais a' mù-
chadh an fhocail, agus bithidh e gun
toradh.
23 Ach an ti ud a ghabh sìol ann
an deadh fhearann, is e sin an neach
a ta cluinntinn an fhocail, agus 'ga
thoirt fainear, neach mar an ceudna
ta giùlan toraidh, agus a ta tabhairt
a mach cuid a cheud uiread, cuid a
thri fichead, agus cuid eile a dheich
thar fhichead uiread *'s a chuireadh.*
24 Chuir e cosamhlachd eile mach
dhoibh, ag radh, Is cosmhuil riogh-
achd nèimhe re duine a chuir sìol
maith 'na fhearann:
25 Agus an uair a bha daoine 'nan
codal, thainig a nàmhaid agus chuir
e cogal am measg a' chruineachd, a-
gus dh'imich e roimhe.
26 Ach an uair a thainig an t-
arbhar fuidh dhéis, agus a thug e
mach a thoradh, dh'fhoillsich an
cogal e fein mar an ceudna.
27 Agus air teachd do sheirbhisich
fhir-an-tighe a dubhairt iad ris, A
Thighearna, nach do chuir thusa
sìol maith ann a t' fhearann? c'àite
ma seadh as an d'fhuair e an cogal?
28 A dubhairt esan riu, Rinn
nàmhaid éigin so. Agus a dubhairt
na seirbhisich ris, An àill leat mise
sin gu'n teid sinne agus gu'n cruinn-
ich sinn r'a chéile iad?
29 Ach a dubhairt esan, Cha'n
àill; air eagal ag cruinneachadh a'
chogail duibh, gu spìon sibh an
cruineachd maille ris.
30 Leigibh leo fàs araon gus *an
d'thig* am foghara: agus an àm an
fhogharaidh a deir mise ris an luchd-
buanaidh, Cruinnichibh air tùs an
cogal agus ceangluibh e 'na cheang-
glachanaibh[t] chum a losgaidh: ach
cruinnichibh an cruineachd do m'
shabhal.
31 Chuir e mach cosamhlachd
eile dhoibh, ag radh, A ta rioghachd
nèimhe cosmhuil re gràinne do shìol
mustaird, a ghabh neach agus a
chuir e 'na fhearann.
32 Ni gun amharus a's lugha do
gach uile phòr:[u] gidheadh air fàs
da, 's e a's mò do na luibheanaibh,
agus fàsuidh e 'na chrann: ionnus
gu'n d'thig eunlaith an athair, agus
gu'n dean iad nid 'na gheugaibh.
33 Cosamhlachd eile labhair e riu,
Is cosmhuil rioghachd nèimhe re
taois ghoirt,[w] a ghabh bean agus a
dh'fholaich i an tri tomhasaibh
mine, gus an do ghoirticheadh an
t-iomlan.
34 Na nithe sin uile labhair Iosa
ris a' phobull an cosamhlachadaibh,
agus gun chosamhlachd cha do
labhair e riu:
35 A chum gu coimhliontadh an
ni a dubhradh leis an fhàidh, ag
radh, Fosglaidh mi mo bheul an
cosamhlachdaibh, cuiridh mi 'n céill
nithe a bha folaichte o thoiseach an
t-saoghail.[x]
36 An sin chuir Iosa am pobull
air falbh, agus chaidh e steach do'n
tigh: agus thainig a dheisciobuil
d'a ionnsuidh, ag radh, Minich
dhuinne cosamhlachd cogail an
fhearainn.
37 Agus air freagairt dhasan, a
dubhairt e riu, An ti a chuireas an
sìol maith is e Mac an duine e:
38 'S e 'm fearann an domhan:
agus is e an sìol maith clann na riogh-
achd: ach 's e an cogal clann an
droch *spioraid:*
39 'S e an nàmhaid a chuir iad an
diabhol: 's e am foghara deireadh an
t-saoghail: agus is iad na buanaich-
ean na h-aingil.
40 Agus amhuil mar a chruin-
nichear an cogal, agus a loisgear le
teine e, is ann mar sin a bhitheas
ann an deireadh an t-saoghail so.
41 Cuiridh Mac an duine aingil
uaith, agus tionailidh iad as a riogh-
achd na h-uile nithe a bheir oil-

[r] *nach tuig se e.* [s] *clochach.* [t] *thrusaichibh.* [u] *ros.*
[w] *laibhin.* [x] *o leagadh bunaite an domhain.*

bheum, agus iadsan a ta deanamh aingidheachd ;
42 Agus tilgidh siad iad anns an àmhuinn air dearglasadh an sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal.
43 An sin dealruichidh na fireana mar a' ghrian, ann an rioghachd an Athar féin. Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.
44 A rìs, a ta rioghachd nèimhe cosmhuil re ionmhas air fholach am fearann: ni an déigh fhaotainn, a dh'fholaich duine, agus air sgàth a ghairdeachais air a shon, dh'imich e agus reic e na bha aige uile, agus cheannuich e am fearann sin.
45 A rìs, is cosmhuil rioghachd nèimhe re ceannuiche àraidh, a ta 'g iarruidh neamhnuide maiseach :
46 Neach air amas[y] da air aon neamhnuid ro luachmhoir, dh'imich e agus reic e na bha aige, agus cheannuich e i.
47 A rìs, a ta rioghachd nèimhe cosmhuil re lìon air a thilgeadh san fhairge, agus a chruiunich do gach uile sheòrta *éisg :*
48 Ni air dha bhi làn, tharruing *na h-iasgairean* chum na tràighe, agus air suidhe dhoibh, chruinnich iad na *h-éisg* mhaithe ann an soithichibh ach thilg iad na droch *éisg* mach.
49 Is ann mar sin a bhitheas ann an deireadh an t-saoghail: theid na h-aingil a mach, agus dealuichidh iad na droch dhaoine a measg nam fìreanach ;
50 Agus tilgidh siad iad san àmhuinn theintich: an sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal.
51 A deir Iosa riu, An do thuig sibh na nithe so uile? a deir iad ris, Thuig, a Thighearna.
52 Agus a dubhairt esan riu, Air an aobhar sin gach uile scriobhuiche a ta fòghlumta chum rioghachd nèimhe, is cosmhuil e re fear-tighe, a bheir a mach as ionmhas nithe nuadh agus sean.
53 Agus thachair an uair a chrìochnuich Iosa na cosamhlachda so, gu'n d'imich e as sin.
54 Agus an uair a thainig e d'a dhùthaich fein, theagaisg e iad 'nan sionagog, ionnus gu'n do ghabh iad iongantas, agus gu'n dubhairt iad, C'àit an d'fhuair am fear so an gliocas so, agus na feartan ud ?
55 Nach e so mac an t-saoir? nach e ainm a mhàthar Muire? nach iad a bhràithre, Seumas, agus Ioses, agus Simon, agus Iudas ?
56 Agus a pheathraiche, nach 'eil iad uile maille ruinn ? c'àit uime sin an d'fhuair an duine so na nithe ud uile?
57 Agus fhuair iad oilbheum ann. Ach a dubhairt Iosa riu, Cha'n 'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich fein, agus 'na thigh fein.
58 Agus cha d'rinn e mòran do oibribh cumhachdach an sin, air son am mi-chreidimh.

CAIB. XIV.

FA'N àm sin chual Herod an Tetrarch cliu Iosa,
2 Agus a dubhairt e r'a sheirbhisich, Is e so Eoin Baiste, dh'éirich e o na marbhuibh, is uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.
3 Oir air glacadh Eoin do Herod, cheangail se e, agus thilg e am priosun e air son Herodiais, mnà Philip a bhràthar fein.
4 Oir a dubhairt Eoin ris, Cha 'n'eil e dligheach dhuit a bi agad.
5 Agus an uair bu mhiann leis a chur gu bàs, bha eagal a' phobuill air, oir bha meas fàidh aca air.
6 Ach an uair a bha co'-ainm labreithe Heroid air a chumail, rinn nìghean Herodiais dannsa 'nan làthair, agus thaitinn i re Herod :
7 Ionnus gu'n do gheall e le mionnaibh, gu tiubhradh e dh'i ge b'e air bith ni a dh'iarradh i.
8 Agus air dh'ise bhi air a teagasg leis a màthair roimh laimh, a dubhairt i, Tabhair dhomh an so ceann Eoin Baiste air mèis.
9 Agus bha 'n righ doilich : ach air son a mhionnan, agus na muinntir a bha 'nan suidhe aig biadh maille ris, dh'àithn e a thabhairt *d'i.*
10 Agus air cur *fir-marbhaidh* uaith, bhuin e a cheann dh'Eoin anns a' phriosun.
11 Agus thugadh a cheann air mèis, agus thugadh do'n chailin e ; agus thug ise d'a màthair *e.*
12 Agus thainig a dheisciobuil, agus thug iad an corp leo, agus dh'adhlaic iad e, agus thainig iad agus dh'innis iad *sin* do Iosa.
13 An uair a chual Iosa *so,* chaidh e as sin air luing gu ionad fàsail air leth : agus an uair a chual am pobull *sin,* lean iad d'an cois e as na bailtibh.
14 Agus air dol a mach do Iosa, chunnaic e coimhthional mòr, agus ghabh e trùas mòr dhiubh, agus shlànuich e an droing aca bha euslan.

15 Agus an uair a b'fheasgar e, thainig e dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag radh, Is àite fàsail so, agus a ta an t-àm a nis air dol seachad; cuir an sluagh air falbh, chum as gu'n teid iad do na bailtibh, agus gu'n ceannuich iad biadh dhoibh fein.

16 Ach a dubhairt Iosa riu, Cha ruig iad a leas falbh, thugaibhse dhoibh r'a itheadh.

17 Agus a dubhairt iad ris, Cha'n 'eil againn an so ach cùig arain [z], agus dà iasg.

18 A dubhairt esan *riu*, Thugaibh an so iad do m' ionnsuidhs'.

19 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh suidhe sios air an fheur, agus ghlac e na cùig arain, agus an dà iasg, agus air amharc dha suas gu nèamh, bheannuich agus bhris e, agus thug e na h-arain d'a dheisciobluibh, agus *thug* na deisciobuil do'n t-sluagh *iad*.

20 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad làn dà chliabh dheug do'n bhiadh bhriste, *a bha* dh'fhuighleach *aca*.

21 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cùig mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus air cloinn.

22 Agus air ball choimh-éignich Iosa a dheisciobuil gu dol an luing, agus dol roimhe do'n taobh eile, gus an cuireadh esan an sluagh air falbh.

23 Agus an uair a leig e an sluagh uaith, chaidh e suas air beinn 'na aonar a dheanamh ùrnuigh: agus an uair a bha am feasgar air teachd, bha e an sin 'na aonar.

24 Ach bha an long fa 'n àm sin am meadhon na fairge, air a tilgeadh a null agus a nall leis na tonnaibh: oir bha a' ghaoth 'nan aghaidh.

25 Agus anns a' cheathramh faire do'n oidhche, chaidh Iosa d'an ionnsuidh, ag imeachd air an fhairge.

26 Agus an uair a chunnaic na deisciobuil e 'g imeachd air an fhairge, bha iad fa bhuaireas, ag radh, Is spiorad a ta ann: agus ghlaodh [a] iad a mach le h-eagal.

27 Ach labhair Iosa riu air ball, ag radh, Biodh misneach mhaith agaibh, is mise a ta ann, na biodh eagal oirbh.

28 Agus fhreagair Peadar e, agus a dubhairt e, A Thighearna, ma's tu a ta ann, iarr ormsa teachd a' d'ionnsuidh air na h-uisgeachaibh.

29 Agus a dubhairt esan, Thig. Agus an uair a bha Peadar air teachd a nuas as an luing, dh'imich e air na h-uisgeachaibh, chum teachd gu h-Iosa.

30 Ach an uair a chunnaic e a' ghaoth làidir, ghabh e eagal: agus an uair a thòisich e air dol fuidh, ghlaodh e, ag radh, A Thighearna, fòir orm.

31 Agus air ball shìn Iosa mach a làmh, agus rug e air, agus a dubhairt e ris, O thusa air bheag creidimh, c'ar son a bha thu fuidh amharus?

32 Agus an uair a chaidh iad a steach do'n luing, choisg a' ghaoth.

33 An sin thainig iadsan a bha san luing, agus rinn iad aoradh dha, ag radh, Gu firinneach is tu Mac Dhé.

34 Agus an uair a chaidh iad do'n taobh eile, thainig iad gu talamh Ghenesaret.

35 Agus an uair a fhuair luchd an àite sin fiosrachadh uime, chuir iad fios air feadh na tìre sin uile air gach taobh dhiubh, agus thug iad d'a ionnsuidh an droing sin uile a bha euslan.

36 Agus ghuidh iad air, gu feudadh iad beantuinn re h-iomall eudaich a mhàin: agus a mhèud dhiubh 's a bhean, shlànuicheadh gu h-iomlan iad.

CAIB. XV.

AN sin thainig scriobhuichean agus Phairisich o Hierusalem gu h-Iosa, ag radh,

2 C'ar son a ta do dheisciobuil a' dol an aghaidh gnàthuchaidh nan sinnsear? oir cha'n ionnlaid iad an lamhan an uair a dh'itheas iad aran.

3 Ach fhreagair esan agus a dubhairt e riu, C'ar son a ta sibhse a' briseadh àithne Dhé le bhur gnàthuchadh fein?

4 Oir thug Dia àithne, ag radh, Tabhair onoir do t'athair agus do d' mhàthair: agus ge b'e mhalluicheas [b] athair no mhàthair, cuirear gu bàs e.

5 Ach a deir sibhse, Ge b'e neach a deir r'a athair no r'a mhàthair, Biodh e 'na thiodhlacadh *do'n teampull* gach ni leis am feudadh tu buannachd fhaotainn uamsa,

6 Nach feum e athair no mhàthair onoruchadh. Mar sin chuir sibhse an neo-brigh àithne Dhé le bhur gnàthuchadh fein.

7 A chealgairean, is maith a rinn Esaias fàidheadaireachd mu'r timchioll, ag radh,

8 A ta am pobull so a' dlùthachadh riumsa le'm beul, agus a' tabh-

[z] *buiilionna.* [a] *dh'éigh.* [b] *chàineas.*

airt onoir dhomh le'm bilibh: ach a
ta an cridhe fada uam.
9 Ach is ann an dìomhanas a ta
iad a' deanamh aoraidh dhomhsa,
a' teagasg àitheanta dhaoine mar
theagasg.
10 Agus air gairm an t-slòigh dha,
a dubhairt e riu, Eisdibh agus tuig-
ibh.
11 Cha'n e an ni a theid a steach
sa' bheul a shaluicheas an duine:
ach an ni a thig a mach as a' bheul,
is e so a shaluicheas an duine.
12 An sin thainig a dheisciobuil,
agus a dubhairt iad ris, Am bheil
fhios agad gu'n do ghabh na Phair-
isich oilbheum, an déigh dhoibh na
briathran ud a chluinntinn?
13 Ach air freagairt dhasan a
dubhairt e, Gach uile luibh nach do
shuidhich m'Athair nèamhaidhse,
spìonar a bhun e.
14 Leigibh leo: is cinn-iuil dhall
nan dall iad. Agus ma threòruich-
eas dall dall *eile*, tuitidh iad araon
anns a' chlais.
15 Agus air freagairt do Pheadar
a dubhairt e ris, Mìnich dhuinn an
cosamhlachd sin.
16 Agus a dubhairt Iosa, Am
bheil sibhse fathast mar an ceudna
gun tuigse?
17 Nach 'eil sibh a' tuigsinn fath-
ast, ge b'e ni a theid a steach sa'
bheul, gu'n d'theid e sa' bhroinn,
agus gu'n tilgear a mach do'n
t-slochd shalchair e?
18 Ach na nithe sin a thig a mach
as a' bheul, a ta iad a' teachd o'n
chridhe, agus is iad sin a shaluicheas
an duine.
19 Oir is ann as a' chridhe thig
droch smuainte, mortadh, adhaltran-
nas, strìopachas, gaduigheachd, fian-
uis bhréige, toibheum.
20 Is iad so na nithe a shaluich-
eas an duine: ach itheadh le lamh-
aibh gun ionnlad, cha saluich sin an
duine.
21 Agus air dol do Iosa as sin,
chaidh e gu crìochuibh Thiruis agus
Shidoin.
22 Agus feuch, thainig bean do
mhuinntir Chanaain o na crìoch-
uibh sin, agus ghlaodh i ris, ag radh,
Dean tròcair orm, a Thighèarn, a
Mhic Dhaibhi; a ta mo nighean air
a buaireadh gu truagh le deamhan.
23 Ach cha d thug esan freagradh
sam bith dh'i. Agus thainig a
dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus
dh'iarr iad air, ag radh, Cuir air
falbh i, oir tha i glaodhaich 'nar
déigh.
24 Ach air freagairt dhasan a
dubhairt e, Cha do chuireadh mise,
ach chum chaorach chaillte thighe
Israeil.
25 An sin air teachd dh'ise rinn
i aoradh dha, ag radh, A Thighearna,
cuidich leam [c].
26 Ach air freagairt dhasan a
dubhairt e, Cha chòir aran na
cloinne a ghlacadh, agus a thilgeadh
chum nan con.
27 Agus a dubhairt ise, Is fior, a
Thighearna: ach ithidh na coin do'n
sbruileach a thuiteas o bhord am
maighstirean.
28 An sin fhreagair Iosa agus a
dubhairt e rithe, O bhean, is mòr do
chreidimh: biodh dhuit mar is toil
leat. Agus rinneadh a h-inghean
slàn o 'n uair sin a mach.
29 Agus air imeachd do Iosa as
sin thainig e laimh re fairge Ghalile,
agus an uair a chaidh e suas air
beinn, shuidh e sìos an sin.
30 Agus thainig mòr shluagh d'a
ionnsuidh, agus aca maille riu bac-
aich, doill, balbhain, *daoine* ciur-
ramach, agus mòran eile, agus thilg
iad sìos aig cosaibh Iosa iad, agus
shlànuich e iad:
31 Ionnus gu'n do ghabh an sluagh
iongantas 'nuair a chunnaic iad na
balbhain a' labhairt, na *daoine* ciur-
ramach slàn, na bacaich ag imeachd,
agus na doill a' faicinn: agus thug
iad glòir do Dhia Israeil.
32 An sin ghairm Iosa a dheis-
ciobuil d'a ionnsuidh, agus a dubh-
airt e, A taim a' gabhail truais do 'n
t-sluagh, oir dh'fhan iad maille
rium a nis rè thri laithean, agus cha
'n'eil ni air bith aca r'a itheadh:
agus cha chuir mi uam 'nan trosg
iad, air eagal gu fannuich iad air
an t-slighe.
33 Agus a deir a dheisciobuil ris,
Cia as a gheibheamaid na h-uiread a
dh'aran san fhàsach, as bu leòir a
shàsuchadh slòigh co mhòr?
34 Agus a deir Iosa riu, Cia lìon
aran a ta agaibh? agus a dubhairt
iadsan, Seachd, agus beagan a dh'ias-
gaibh beaga.
35 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh
suidhe sìos air an làr.
36 Agus air glacadh nan seachd
aran agus nan iasg dha, agus air
breith buidheachais, bhris e *iad*,
agus thug e d'a dheisciobluibh, agus
thug na deisciobuil do'n t-sluagh
iad.

[c] *fòir orm.*

37 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad do'n bhiadh bhriste a dh'fhàgadh làn sheachd bascaid.

38 Agus bha a' mhuinntir a dh'ith, ceithir mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus *air* cloinn.

39 Agus air dha an sluagh a leigeadh uaith, chaidh e air luing, agus thainig e gu crìochaibh Mhagdala.

CAIB. XVI.

AGUS air teachd do na Phairisich agus do na Sadusaich 'g a dhearbhadh[d], dh'iarr iad air comhar a nochdadh dhoibh o neamh.

2 Ach air freagairt dhasan a dubhairt e riu, An uair is feasgar e, deir sibh, *Bithidh* deadh aimsir *ann;* oir a ta an t-athar dearg.

3 Agus air maduinn, *Bithidh* droch aimsir ann an diugh; oir a ta an t-athar dearg agus dorcha. Is aithne dhuibh breth a thoirt air gnùis an athair, agus nach 'eil e 'n comas duibh comharan nan aimsir *a thuigsinn?*

4 A ta ginealach aingidh agus adhaltrannach ag iarraidh comharaidh, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhar an fhàidh Ionais. Agus air dha am fàgail, dh'imich e *as sin.*

5 Agus an uair a thainig a dheisciobuil a dh'ionnsuidh na taoibh eile, dhichuimhnich iad aran a thabhairt *leo.*

6 Agus a dubhairt Iosa riu, Thugaibh an aire, agus gleidhibh sibh fein o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

7 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra fein, ag radh, *Is ann* air son nach d'thug sinn aran *leinn.*

8 Agus air tuigsinn *sin* do Iosa, a dubhairt e riu, O sibhse air bheag creidimh, c'ar son a ta sibh a' reusonachadh eadruibh fein, *gur ann* a chionn nach d'thug sibh aran *leibh?*

9 Nach 'eil sibh fathast a' tuigsinn, no cuimhneachadh nan cùig aran nan cùig mìle, agus cia lìon cliabh a thog sibh?

10 No nan seachd aran nan ceithir mìle, agus cia lìon bascaid a thog sibh?

11 Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn, nach ann mu aran a dubhairt mi ribh, sibh a bhi air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach?

12 An sin thuig iad cionnus nach d'iarr e *orra* bhi air am faicill o thaois ghoirt an arain, ach o theagasg nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

13 Agus air teachd do Iosa gu crìochaibh Chesarea Philipi, dh'fheòraich e d'a dheisciobluibh, ag radh, Cò a deir daoine is e Mac an duine?

14 Agus a dubhairt iadsan, *A deir* cuid Eoin Baiste, cuid Elias, agus cuid eile Ieremias, no aon do na fàidhibh.

15 A deir esan riu, Ach cò a deir sibhse is mi?

16 Agus air freagairt do Shimon Peadar a dubhairt e, Is tusa Criosd, Mac an De bheo.

17 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e ris, Is beannuicht' thusa, a Shimoin Bhar-iona; oir cha d'fhoillsich fuil is feoil sin duitse, ach m'Athairs' a *ta* air neamh.

18 Agus a deirimse riut, Gur tusa Peadar, agus air a' charraig[e] so togaidh mise m'eaglais: agus cha tabhair geatan ifrinn buaidh oirre.

19 Agus bheir mi dhuit iuchraiche rioghachd neimhe: agus ge b'e ni a cheanglas tusa air talamh, bithidh e ceangailte air neamh; agus ge b'e ni a dh'fhuasglas tusa air talamh, bithidh e fuasgailte air neamh.

20 An sin dh'àithn e d'a dheisciobluibh gun iad a dh'innseadh do neach air bith, gu'm b'esan Iosa an Criosd.

21 O'n àm sin a mach thòisich Iosa air nochdadh d'a dheisciobluibh, gu'm b' éigin dasan dol suas gu Hierusalem, agus mòran do nithibh fhulang o na seanairibh, agus na h-ard shagartaibh, agus na scriobhuichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus a bhi air a thogail suas air an treas là.

22 Agus ghabh Peadar e, agus thòisich e air achmhasan a thabhairt dha, ag radh, Gu ma fada sin uaitse, a Thighearna; cha tachair sin duitse.

23 Ach air tionndadh dhasan, a dubhairt e re Peadar, Imich air mo chùl, a Shatain, is oilbheum dhomh thu: oir cha'n'eil spéis agad do nithibh Dhé, ach do nithibh dhaoine.

24 An sin a dubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Ma's àill le neach air bith teachd a'm' dhéighse, àicheadhadh se e fein, agus togadh e air a chrann-ceusaidh, agus leanadh e mise.

25 Oir ge b'e neach le'm b'àill anam a ghleidheadh, caillidh se e;

[d] *'ga fheuchainn 'ga bhuaireadh.*   [e] *petra, Gr.*

agus ge b'e neach a chailleas anam
air mo sgàthsa, gheibh se e.
26 Oir ciod an tairbhe a ta ann
do dhuine, ge do chosnadh e an
saoghal uile, agus anam fein a chall?
no ciod i a' mhalairt [f] a bheir duine
air son anama?
27 Oir thig Mac an duine ann an
glòir Athar, maille r'a ainglibh; agus
an sin bheir e do gach neach a réir a
ghniomhara.
28 Gu deimhin a deirim ribh, Gu
bheil cuid do'n droing a ta 'nan
seasamh an so, nach blais bàs, gus
am faic iad Mac an duine a' teachd
ann a rioghachd fein.

CAIB. XVII.

AGUS an déigh shea laithean,
ghabh Iosa Peadar, agus Seu-
mas, agus Eoin a bhràthair, agus
threòruich e iad air leth gu beinn
ard,
2 Agus dh'atharraicheadh a chruth
'nan làthair, agus dhealraich aghaidh
mar a' ghrian, agus rinneadh eud-
ach geal mar an solus.
3 Agus feuch chunncas leo [g] Maois
agus Elias a' comhradh ris.
4 An sin air freagairt do Pheadar,
a dubhairt e i e h-Iosa, A Thighearn,
is maith dhuinne bhi 'n so: ma's
àill leatsa, deanamaid tri bothain [h]
an so; aon duitse, aon do Mhaois,
agus aon do Elias.
5 Air dha bhi fathast a' labhairt,
feuch, thilg neul soillseach sgàile
orra: agus feuch, guth as an neul,
ag radh, Is e so mo Mhac gràdhachsa,
anns am bheil mo mhòr thlachd;
éisdibh ris.
6 Agus an uair a chuala na deis-
ciobuil so, thuit iad air an aghaidh,
agus ghabh iad eagal ro mhòr.
7 Agus thainig Iosa agus bhean e
riu, agus a dubhairt e, Eiribh, agus
na biodh eagal oirbh.
8 Agus air dhoibhsan an sùilean
a thogail suas, cha 'n fhac iad neach
air bith, ach Iosa 'na aonar.
9 Agus an àm dhoibh teachd a
nuas o'n bheinn, thug Iosa àithne
dhoibh, ag radh, Na innsibh do
neach air bith an ni a chunnaic sibh,
gus an éirich Mac an duine o na
marbhaibh.
10 Agus dh'fheòraich a dheis-
ciobuil dheth, ag radh, C'ar son ma
seadh a deir na scriobhuichean, gur
éigin Elias a theachd air tùs?
11 Agus air freagairt do Iosa a
dubhairt e riu, Thig Elias gu firin-
neach air tùs, agus aisigidh e na
h-uile nithe:
12 Ach a deirimse ribh, Gu n
d'thainig Elias a cheana, agus cha
d'aithnich iad e, ach rinn iad gach
ni bu toil leo ris: is ann mar sin
mar an ceudna a dh'fhulaingeas
Mac an duine uatha.
13 An sin thuig na deisciobuil
gu'm b'ann mu Eoin Baiste a labh-
air e riu.
14 Agus an uair a thainig iad
chum an t-sluaigh, thainig duine
àraidh d'a ionnsuidh, a' tuiteam
air a ghlùinibh dha, agus ag radh,
15 A Thighearna, dean tròcair air
mo mhac, oir a ta e gu tinn leis an
tuiteamas [i], agus is mòr an cràdh a
ta e a' fulang: oir a ta e gu minic a'
tuiteam san teine, agus gu tric san
uisge.
16 Agus thug mi e dh'ionnsuidh
do dheisciobul, agus cha b'urradh
iad a leigheas.
17 Agus air freagairt do Iosa a
dubhairt e, A ghinealaich neo-
chreidich, agus choirbte, cia fhad a
bhitheas mi maille ribh? cia fhad a
dh'fhulaingeas mi sibh? thugaibh
a'm' ionnsuidhs' an so e.
18 Agus chronuich Iosa an deamh-
an, agus dh'imich e as: agus shlàn-
uicheadh an leanabh o'n uair sin a
mach.
19 An sin air teachd do na deis-
ciobluibh chum Iosa fa leth a dubh-
airt iad, C'ar son nach b'urradh
sinne a thilgeadh a mach?
20 Agus a dubhairt Iosa riu, Air
son bhur mi-chreidimh: oir gu firin
neach a deirim ribh, Nam biodh
aguibh creidimh mar ghràinne mus
taird, a deireadh sibh ris a' bheinn
so, Atharruich as sin an sud, agus
dh'atharruicheadh i; agus cha
bhiodh ni air bith eucomasach
dhuibh.
21 Gidheadh, cha d'theid a' ghnè
so mach, ach le h-ùrnuigh agus le
trosgadh.
22 Agus am feadh a bha iad a'
fantuinn ann an Galile, a dubhairt
Iosa riu, Bithidh Mac an duine air
a bhrath thairis do lamhaibh dhaoine:
23 Agus marbhaidh siad e, ach an
treas là éiridh e: Agus bha iadsan
ro bhrònach.
24 Agus air teachd dhoibh do
Chapernaum, thainig luchd togail
na cìse gu Peadar, agus a dubhairt
iad *ris*, Nach 'eil bhur maighstirse
'g iocadh na cìse?

[f] *iomlait.* [g] *dh'fhoillsicheadh doibh.* [h] *pùilliuna.*
[i] *guin na ré, tinneas na gealaich.*

25 A deir esan, A ta. Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh, labhair Iosa ris air tùs, ag radh, Ciod i do bharails', a Shimoin? cia uaith a ta righre na talmhainn a' togail càine no cìse[k]? 'N ann o'n cloinn fein, no o choigreachaibh?

26 A deir Peadar ris, O choigreachaibh. A dubhairt Iosa ris-san, Air an aobhar sin a ta a' chlann saor.

27 Gidheadh chum nach tugamaid oilbhèum dhoibh, imichsa chum na fairge, agus tilg dubhan *innte*, agus tog an ceud iasg a thig a nìos: agus air fosgladh a bheoil duit, gheibh thu bonn airgid: sin gabh, agus tabhair dhoibh air mo shonsa, agus air do shon fein.

CAIB. XVIII.

ANNS an àm sin fein thainig na deisciobuil chum Iosa, ag radh, Cò a's mò ann an rioghachd neimhe?

2 Agus air do Iosa leanabh beag a ghairm chuige, chuir e 'nam meadhon e.

3 Agus a dubhairt e, Gu firinneach a deirim ribh, Mur iompoichear sibh, agus mur bi sibh mar leanabana, nach d'theid sibh a steach do rioghachd neimhe.

4 Air an aobhar sin ge b'e dh'isleachas e fein mar an leanaban so, 's e sin fein a's mò ann an rioghachd neimhe.

5 Agus ge b'e ghabhas aon leanaban d'a leithid so ann am ainmse, gabhuidh e mise.

6 Ach ge b'e neach a bheir oilbheum dh'aon neach do'n mhuinntir bhig so a ta creidsinn annamsa, b'fhearr dha gu'm biodh cloch-mhuilinn air a crochadh r'a mhuineal, agus gu'm biodh e air a bhàthadh ann an doimhne na fairge.

7 Is anaoibhinn do'n t-saoghal air son oilbheuman: oir is eigin do oilbheumaibh teachd; ach is anaoibhinn do'n duine sin tre'n d'thig an t-oilbheum.

8 Uime sin ma bheir do lamh no do chos aobhar oilbheim[l] dhuit, gearr dhiot iad, agus tilg uait *iad*: is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth chois no air leth laimh, na dà laimh no dà chois a bhi agad, is tu bhi air do thilgeadh anns an teine shiorruidh.

9 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, spìon asad i agus tilg uait *i*: is fearr dhuit dol a steach chum na beatha air leth shùil, na da shùil a bhi agad agus thu bhi air do thilgeadh ann an teine ifrinn.

10 Thugaibh an aire nach dean sibh tarcuis air aon neach do'n mhuinntir bhig so; oir a deirimse ribh, gu bheil an aingilsan air nèamh a' faicinn a ghnàth gnùis m' Atharsa, a *ta* air nèamh.

11 Oir thainig Mac an duine a shaoradh an ni sin a bha caillte.

12 Ciod is barail dhuibhse? ma bhitheas aig duine ceud caora, agus gu'n d'theid aon diubh air seacharan, nach fàg e na naoi caoraich dheug agus ceithir fichead air na beanntaibh, agus nach d'theid e dh'iarruidh *na caorach* a chaidh air seacharan?

13 Agus ma tharlas da gu'm faigh e i, gu deimhin a deirim ribh, Gu'n dean e tuilleadh gairdeachais air son *na caorach sin*, na air son nan naoi caorach dheug agus ceithir fichead, nach deachaidh air seacharan.

14 Mar so cha'n e toil bhur n-Athars' a ta air nèamh, gu'n rachadh aon neach do'n mhuinntir bhig so a chall.

15 Uime sin ma pheacuicheas do bhràthair a'd' aghaidh, imich agus innis a lochd dha[m] eadar thu fein agus esan a mhàin: ma dh'éisdeas e riut, choisinn thu do bhràthair.

16 Ach mur éisd e *riut*, tabhair leat aon no dithis eile, chum gu'm bi gach ni air a dheanamh[n] seasmhach am beul dithis no triuir a dh'fhianuisibh.

17 Agus ma dhiultas e iadsan éisdeachd, innis do'n eaglais e: ach ma dhiultas e 'n eaglais éisdeachd, biodh e dhuit mar Gheintileach, agus *mar* chìs-mhaor.

18 Gu deimhin a deirim ribh, Ge b'e air bith nithe cheanglas sibhse air talamh, bithidh iad ceangailte air nèamh: agus ge b'e air bith nithe a dh'fhuasglas sibhse air talamh, bithidh iad fuasgailte air nèamh.

19 A rìs a deirim ribh, Ma choirdeas dithis aguibh air talamh mu thimchioll aon ni a dh'iarras iad, nithear *so* dhoibh le m' Athairs' a ta air nèamh.

20 Oir ge b'e àit am bheil dithis no triuir air an cruinneachadh an ceann a chéile a'm' ainmse, a ta mise an sin 'nam meadhon.

21 Air dol do Pheadar d'a ionnsuidh san àm sin, a dubhairt e, A

[k] *gearraidh no duilinne.* [l] *tuislidh.* [m] *spreig, tagair ris.* [n] *a' chùis uile air a deanamh.*

Thighearna, cia minic a pheacuichheas mo bhràthair a'm' aghaidh, agus a mhaitheas mi dha? *An ann* gu ruig an seachdamh uair?
22 A deir Iosa ris, Ni abram riut, gus an seachdamh uair, ach gu deich agus tri fichead seachd uaire.
23 Air an aobhar sin is cosmhuil rioghachd nèimhe re righ àraidh le'm b'àill cunntas a dheanamh r'a sheirbhisich.
24 Agus an uair a thòisich e air cunntas a dheanamh, thugadh aon d'a ionnsuidh air an robh aige deich mìle talann.
25 Ach do bhrigh nach robh aige ni leis an dìoladh e, dh'àithn a thighearn e fein, agus a bhean, agus a chlann, agus na h-uile nithe bha aige a reiceadh, agus dìoladh a dheanamh.
26 Air an aobhar sin thuit an seirbhiseach sin sìos, agus rinn e umhlachd dha, ag radh, A Thighearn, dean foighidin rium, agus ìocaidh mi dhuit an t-iomlan.
27 An sin air do thighearn an òglaich sin truas mòr a ghabhail dheth, leig e a chead da, agus mhaith e na fiacha dha.
28 Ach air dol do'n t-seirbhiseach sin fein a mach, fhuair e aon d'a choimh-sheirbhisich air an robh aige ceud peghinn; agus air dha lamh a chur ann, rug e air sgornan *air*, ag radh, Ioc dhomh na bheil agam ort.
29 Agus air tuiteam d'a choimhsheirbhiseach sìos aig a chosaibh, ghuidh e air, ag radh, Dean foighidin rium, agus ìocaidh mi dhuit an t-iomlan.
30 Agus cha b'àill leis-san *sin*: ach air imeachd dha thilg e am priosun e, gus an ìocadh e na fiacha.
31 Agus an uair a chunnaic a choimh-sheirbhisichsan na nithe a rinneadh, bha iad ro dhoilich, agus thainig iad, agus dh'fhoillsich iad d'an tighearn gach ni a rinneadh.
32 An sin air d'a thighearn a ghairm, a dubhairt e ris, A dhroch sheirbhisich, mhaith mi dhuit na fiachan ud uile, do bhrigh gu'n do chuir thu impidh orm.
33 Nach bu chòir dhuitse mar an ceudna tròcair a dheanamh air do choimh - sheirbhiseach fein, amhuil mar a rinn mise tròcair ortsa.
34 Agus air gabhail feirge d'a thighearn, thug e do na ceusadairibh e, gus an ìocadh e fhiachan uile dha.
35 Agus mar sin ni m'Athair nèamhuidh ribhse, mur maith gach aon agaibh o bhur cridhibh d'a bhràthair an cionta.

CAIB. XIX.

AGUS tharladh [a], an uair a chrìochnuich Iosa na briathrasa, gu'n d'imich e o Ghalile, agus thainig e gu crìochaibh Iudea, air an taobh thall do Iordan:
2 Agus lean sluagh mòr e, agus shlànuich e iad an sin.
3 Thainig na Phairisich mar an ceudna d'a ionnsuidh 'ga dhearbhadh [b], agus ag radh ris, Am bheil e ceaduichte do dhuine a bhean a chur uaith air gach uile aobhar?
4 Agus air freagairt dhasan a dubhairt e riu, Nach do leugh sibh, An ti a rinn air tùs *iad*, gu'n d'rinn e iad fear agus bean?
5 Agus a dubhairt e, Air an aobhar so fàgaidh duine athair agus a mhàthair, agus dlùth-leanuidh e r'a mhnaoi: agus bithidh iad araon 'nan aon fheoil.
6 Air an aobhar sin cha dithis iad ni's mò, ach aon fheoil. Uime sin an ni a cheangail Dia, na sgaoileadh duine.
7 A dubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a dh'àithn Maois litir-dhealuich a thabhairt *dh'i*, agus a cur air falbh?
8 A deir esan riu, Dh'fhulaing Maois dhuibhse air son cruais bhur cridhe, bhur mnài a chur uaibh: ach cha robh e mar sin o thùs.
9 Agus a deirimse ribh, Ge b'e chuireas uaith a bhean, ach air son striopachais, agus a phòsas bean eile, a ta e a' deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phòsas ise a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhaltrannais.
10 A deir a dheisciobuil ris, Ma's e sin cor an fhir r'*a* mhnaoi, cha 'n'eil am pòsadh maith r'a dheanamh.
11 Ach a dubhairt esan riu, Cha 'n'eil na h-uile dhaoine comasach air a' chainnt so a ghabhail, ach *iadsan* d'an d'thugadh e.
12 Oir a ta cuid 'nan caillteanaich, a rugadh mar sin o bhroinn *am* màthar: agus a ta cuid do chaillteanaich ann, a rinneadh 'nan caillteanaich le daoinibh: agus a ta caillteanaich ann, a rinn iad fein 'nan caillteanaich air son rioghachd nèimhe. Ge b'e neach a ta comasach air a ghabhail chuige, gabhadh se *e*.

[a] *thachair.* [b] *'ga fheuchainn, 'ga bhuaireadh.*

13 An sin thugadh clann bheag d'a ionnsuidh, chum gu cuireadh e a làmhan orra, agus gu'n deanadh e ùrnuigh: agus chronuich na deisciobuil iad.

14 Ach a dubhairt Iosa, Fulaingibh do na leanabaibh, agus na bacaibh dhoibh teachd a'm' ionnsuidh: oir is ann d'an leithidibh sin a ta rioghachd nèimhe.

15 Agus an déigh dha a lamhan a chur orra, dh'imich e as sin.

16 Agus feuch, thainig neach agus a dubhairt e ris, A mhaighstir mhaith, ciod am maith a dheanam chum gu faigh mi a' bheatha mhaireannach?

17 Agus a dubhairt esan ris, C'ar son a ghoireadh tu maith dhiomsa? cha *'n'eil* aon neach maith ach a h-aon, *eadhon* Dia: ach ma's àill leat dol a steach chum na beatha, coimhid [c] na h-àitheanta.

18 A deir esan ris, Cia iad? agus a dubhairt Iosa, Na dean mortadh, Na dean adhaltrannas, Na goid, Na toir fianuis bhréige.

19 Tabhair onoir do t'athair, agus dó d' mhàthair: agus, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu fein.

20 A deir an t-òganach ris, Choimhid mi iad sin uile o m' òige: ciod a ta dh'uireasbhuidh orm fathast?

21 A dubhairt Iosa ris, Ma's àill leat bhi coimhlionta, imich, reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdaibh, agus gheibh thu ionmhas air nèamh: agus thig, *agus* lean mise.

22 Ach an uair a chual an t-òganach na briathra sin, dh'fhalbh e gu brònach: oir bha mòr shaibhreas aige.

23 An sin a dubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Gu firinneach a deirim ribh, gu bheil e cruaidh air duine saibhir dol a steach do rioghachd nèimhe.

24 Agus a rìs a deirim ribh, Gur usadh do chàmhal dol *tre* [d] chrò snàthuide, na do dhuine saibhir dol a steach do rioghachd Dhé.

25 Agus air cluinntinn *so* d'a dheisciobluibh, ghabh iad iongantas mòr, ag radh, Cia e ma seadh an neach a dh'fheudas a bhi air a shaoradh?

26 Ach air amharc do Iosa orra, a dubhairt e riu, Do dhaoinibh a ta so eucomasach, ach do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

27 An sin fhreagair Peadar, agus a dubhairt e ris, Feuch, thréig sinne na h-uile *nithe*, agus lean sinn thusa; air an aobhar sin ciod a gheibh sinn?

28 Agus a dubhairt Iosa riu, Gu deimhin a deirim ribh, sibhse a lean mise, anns an ath-ghineamhuin [e], an trà shuidheas Mac an duine air caithir a ghlòire fein, gu'n suidh sibhse mar an ceudna air dà chaithir dheug, a' tabhairt breth air dà threibh dheug Israeil.

29 Agus ge b'e neach a' thréig tighean, no bràithrean, no peathraichean, no athair, no màthair, no bean-phòsda, no clann, no fearann air sgàth m'ainmese, gheibh e a' cheud uiread, agus a' bheatha mhaireannach mar oighreachd.

30 Ach a ta mòran air thoiseach, a bhitheas air dheireadh; agus air dheireadh, *a bhitheas* air thoiseach.

CAIB. XX.

OIR is cosmhuil rioghachd nèimhe re fear-tighe, a chaidh a mach moch air mhaduinn a thuarasdalachadh luchd oibre d'a ghàradh fiona [f].

2 Agus an déigh dha cordadh ris an luchd oibre air pheghinn *Romhanaich* san là, chuir e g'a ghàradh fiona iad.

3 Agus air dol a mach dha timchioll na treas uaire, chunnaic e droing eile 'nan seasamh dìomhanach air a' mhargadh.

4 Agus a dubhairt e riu, Imichibhse mar an ceudna do'n ghàradh fhìona, agus ge b'e ni a bhitheas ceart, bheir mi dhuibh e. Agus dh'imich iad.

5 Air dol a mach dha a rìs timchioll na seathadh agus na naothadh uaire, rinn e mar an ceudna.

6 Agus air dol a mach dha mu thimchioll na h-aon uair deug, fhuair e dream eile 'nan seasamh dìomhanach, agus a deir e riu, C'ar son a ta sibh 'nar seasamh an so feadh an là dìomhanach?

7 A deir iad ris, Chionn nach do thuarasdaluich duine air bith sinn. A deir e riu, Imichibhse mar an ceudna do'n ghàradh fhìona, agus ge b'e ni a ta ceart, gheibh sibh e.

8 Agus air teachd do'n fheasgar, a deir tighearn a' ghàraidh fhìona sin r'a stiùbhard [g], Gairm an luchd oibre, agus tabhair dhoibh an tuarasdal, a' tòiseachadh o 'n droing *a thainig* fa dheireadh gu ruig na ceud *daoine*.

[c] *gleidh.* [d] *trìd, troimh.* [e] *ath-ùrachadh, ath-chruthachadh.*
[f] *fhìon-lios.* [g] *fhear-riaghlaidh.*

9 Agus air teachd dhoibhsan *a chudrasdaluicheadh* mu thimchioll na h-aon uair deug, fhuair gach duine dhiubh peghinn.

10 Ach air teachd do'n cheud dream, shaoil iadsan gu'm faigheadh iad ni bu mhò, ach fhuair gach aon diubh mar an ceudna peghinn.

11 Agus air dhoibh fhaotainn, rinn iad gearan an aghaidh fhir-an-tighe.

12 Ag radh, An dream sin *a thainig* fa dheireadh, cha d'rinn iad *obair* ach aon uair, agus rinn thu iad ionann agus sinne, a dh'iomchair uallach[h] agus teas an là.

13 Ach air freagairt dhasan, a dubhairt e re fear dhiubh, A charaid, cha 'n'eil mi a' deanamh eucoir ort: nach do choird thu rium air pheghinn?

14 Tog leat do chuid fein, agus imich romhad: 's i mo thoils' a thabhairt do'n ti so *a thainig* fa dheireadh, mar *a thug mi* dhuitse.

15 Nach 'eil e ceaduichte dhomhsa an ni a's toil leam a dheanamh re m' chuid fein? am bheil do shùils' olc' air son gu bheil mise maith?

16 Mar sin bithidh an droing dheireannach air thoiseach, agus an droing *a ta* air thoiseach air dheireadh: oir a ta mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.

17 Agus ag dol do Iosa suas gu Hierusalem, thug e an dà dheisciobul deug leis fa leth anns an t-slighe, agus a dubhairt e riu,

18 Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do na h-ard shagartaibh, agus do na scriobhuichibh, agus dìtidh iad chum bàis e,

19 Agus bheir iad thairis e do na Cinnich chum fanoid a dheanamh *air*, agus *chum a* sgiursadh, agus *a* cheusadh: agus an treas là éiridh e a rìs.

20 An sin thainig d'a ionnsuidh màthair cloinne Shebede, maille r'a mic, a' tabhairt onoir *dha*, agus ag iarruidh ni àraidh air.

21 Agus a dubhairt esan rithe, Ciod a b'àill leat? a deir i ris, Abair[i] gu'n suidh iad so mo dhithis mhac, fear *aca* air do laimh dheis, agus fear eile air do laimh chli, a'd' rioghachd.

22 Ach air freagairt do Iosa, a dubhairt e, Cha 'n'eil fhios agaibh ciod a ta sibh ag iarruidh. Am bheil sibh comasach air a' chupan sin òl a dh'òlas mise, agus a bhi air bhur baisteadh leis a bhaisteadh leis am baistear mise? A deir iad ris, A ta sinn comasach.

23 Agus a deir esan riu, Oluidh sibh gu deimhin do m' chupansa, agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise: ach suidhe air mo laimh dheis agus chli, cha leamsa *sin* a thabhairt, ach *dhoibhsan* d' am bheil e air ulluchadh le m' Athairse.

24 Agus air cluinntinn *so* do'n deichnear, bha iad diombach air an dithis bhràithre.

25 Agus air an gairm do Iosa d'a ionnsuidh a dubhairt e, A ta fhios agaibh gu bheil aig prionnsaibh nan Cinneach tighearnas orra, agus gu bheil aig *an* daoinibh mòra smachd orra.

26 Ach mar sin cha bhi e 'nar measgsa: ach ge b'e neach le'm b'àill a bhi mòr 'nar measg, biodh e dhuibh 'na fhear-frithealaidh.

27 Agus ge air bith le'm b'àill toiseach a bhi aige ann bhur measg, biodh esan 'na sheirbhiseach dhuibh:

28 Amhuil mar nach d'thainig Mac an duine chum gu'n deantadh frithealadh dha, ach a dheanamh frithealaidh, agus a thabhairt anama fein mar éiric air son mhòrain.

29 Agus ag dol a mach dhoibh a Ierichο, lean sluagh mòr e.

30 Agus feuch, dithis do dhaoinibh dalla, a bha 'nan suidhe re taobh na slighe, air dhoibh a chluinntinn gu'n robh Iosa a' dol seachad, ghlaodh iad, ag radh, Dean tròcair oirnne, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi.

31 Agus chronuich an sluagh iad, chum gu'm biodh iad 'nan tosd: ach is mòid a ghlaodh iadsan, ag radh, Dean tròcair oirnn, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi.

32 Agus air seasamh do Iosa, ghairm e iad, agus a dubhairt e, Ciod is àill leibh mise a dheanamh dhuibh?

33 A deir iadsan ris, A Thighearn, ar sùilè bhi air am fosgladh.

34 Agus ghabh Iosa truas dhiubh, agus bhean e r'an sùilibh: agus air ball[k] thainig radharc d'an sùilibh, agus lean iad e.

CAIB. XXI.

AGUS an uair a dhruid iad re Hierusalem, agùs a thainig iad gu Betphage, gu sliabh nan crannola, an sin chuir Iosa dithis *d'a* dheisciobluibh uaith,

[h] *eallach.* [i] *Deònuich.* [k] *gun dàil, san uair.*

2 Ag radh riu, Rachaibh do'n bhaile *a ta* thall fa'r comhair, agus air ball gheibh sibh asal ceangailte *ann*, agus loth maille rithe [l]: fuasglaibh, agus thugaibh a'm'ionnsuidhs' *iad*.

3 Agus ma labhras aon duine ni air bith ribh, abraibh, Gu bheil feum aig an Tighearn orra; agus cuiridh e uaith air ball iad.

4 Rinneadh na nithe so uile, chum gu 'n coimhliontadh an ni a dubhradh leis an fhàidh, ag radh,

5 Innsibh do nighean Shioin, Feuch, a ta do Rìgh a' teachd a'd' ionnsuidh gu ciuin, is e 'n a shuidhe air asail, agus air loth [m] mac na h-asail.

6 Agus dh'imich na deisciobuil, agus rinn iad mar a dh'àithn Iosa dhoibh,

7 Agus thug iad an asal agus an loth leo, agus chuir iad am falluingean [n] orra, agus chuir iad *esan* 'na shuidhe air am muin.

8 Agus sgaoil mòr shluagh am falluingean air an t-slighe; agus ghearr droing eile geuga do na crannaibh, agus leag iad air an t-slighe *iad*.

9 Agus thog an sluagh a bha roimhe agus 'na dhéigh iolach, ag radh, Hosanna do Mhac Dhaibhi: beannuichte gu robh an Ti a thig ann an ainm an Tighearna; hosanna anns na h-ardaibh.

10 Agus air dol dhasan a steach do Hierusalem, ghluaiseadh am baile [o] uile, ag radh, Cò e so?

11 Agus a dubhairt an sluagh, Is e so Iosa am fàidh o Nasaret Ghalile.

12 Agus chaidh Iosa a steach do theampull Dé, agus thilg e mach iadsan uile a bha reic agus a' ceannach anns an teampull, agus thilg e buird luchd malairt [p] an airgid thairis, agus caithriche luchd reicidh nan columan.

13 Agus a dubhairt e riu, A ta e sgrìobhta, Goirear tigh ùrnuigh do m' thigh-sa, ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn [q] e.

14 Agus thainig na doill agus na bacaich d'a ionnsuidh anns an teampull, agus shlànuich e iad.

15 Agus an uair a chunnaic na h-ard shagairt agus na scriobhuichean na gnìomharan iongantach a rinn e, agus a' chlann a' glaodhaich san teampull, agus ag radh, Hosanna do Mhac Dhaibhi, bha corruich mhòr orra.

16 Agus a dubhairt iad ris, An cluinn thu ciod a ta a' mhuinntir sin ag radh? Agus a dubhairt Iosa riu, A ta mi cluinntinn; nach do leugh sibhse riamh, As beul nan naoidhean agus nan ciochran choimh-lion thu moladh?

17 Agus air am fagail da, chaidh e mach as a' bhaile gu Betani, agus dh'fhan e an sin.

18 Agus ag pilleadh dha chum a' bhaile air mhaduinn, bha ocras air.

19 Agus air dha crann-fige fhaicinn air an t-slighe, thainig e d'a ionnsuidh, agus cha d'fhuair e ni air bith air, ach duilleach a mhàin; agus a deir e ris, Nar fhàsadh toradh o so suas gu bràth ort. Agus chrìon an crann-fige air ball.

20 Agus air fhaicinn do na deisciobluibh, ghabh iad iongantas, ag radh, Cia luath a shearg an crann-fige as?

21 Agus air freagairt do Iosa a dubhairt e riu, Gu deimhin a deirim ribh, ma bhitheas creidimh agaibh, agus nach bi sibh fuidh amharus, cha 'n e mhàin gu'n dean sibh an ni *a rinneadh* do'n chrann-fhìge, ach mar an ceudna ma deir sibh ris a' bheinn so, Togar thu, agus tilgear san fhairge thu, bithidh e deanta:

22 Agus ge b'e air bith nithe dh'iarras sibh ann bhur n-ùrnuigh, ma chreideas sibh, gheibh sibh *iad*.

23 Agus an uair a thainig e do'n teampull, thainig na h-ard shagairt agus seanairean a' phobuill d'a ionnsuidh, agus e a' teagasg, ag radh *ris*, Ciod e an t-ùghdarras tre 'm bheil thusa a' deanamh nan nithese? agus cò thug an cumhachd so dhuit?

24 Agus air freagairt do Iosa a dubhairt e riu, Feòruichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse, agus ma dh'innseas sibh dhomh e, innsidh mise dhuibhse air mhodh ceud-na cia an t-ùghdarras tre'n deanam na nithese.

25 Baisteadh Eoin, cia as a thainig e? O nèamh, no o dhaoinibh? Ach reusonuich iadsan 'nam measg fein, ag radh, Ma deir sinn, O nèamh, a deir esan ruinn, C'ar son ma seadh nach do chreid sibh e?

26 Ach ma deir sinn, O dhaoinibh; a ta eagal a' phobuill oirnn; oir a

[l] *'na fochair.* [m] *lioraiche.* [n] *eudach-uachdair.* [o] *a' chathair.* [p] *iomlait.*
[q] *'na uaimh chreachadairean, 'na shlochd mheirleach.*

ta meas fàidh aig gach uile *dhuine* air Eoin.

27 Agus fhreagair iad Iosa, agus a dubhairt iad, Cha 'n'eil fhios againn. Agus a dubhairt esan riu, Ni mò dh'innseas mise dhuibhse cia an t-ùghdarras tre'n deanam na nithe so.

28 Ach ciod i bhur barailse? Bha aig duine àraidh dithis mhac, agus air teachd dha dh'ionnsuidh a' cheud *mhic*, a dubhairt e, A mhic, imich, dean obair an diugh a'm' ghàradh fiona.

29 Agus air freagairt dhasan a dubhairt e, Cha dean: ach 'na dhéigh sin, air dha aithreachas a ghabhail, dh'imich e.

30 Agus air teachd gus an dara *mac*, a dubhairt e mar an ceudna. Agus air freagairt dhasan a dubhairt e, *Théid*, a Thighearn; gidheadh cha deachaidh e.

31 Cia do'n dithis a rinn toil athar? A deir iadsan ris, An ceud *fhear*. A deir Iosa riu-san, Gu firinneach a deirimse ribh, gu'n d'théid na cìs-mhaoir agus na strìopaichean do rioghachd Dhé roimhibhse.

32 Oir thainig Eoin d'ar ionnsuidh an slighe na fireantachd, agus cha do chreid sibh e: ach chreid na cìs-mhaoir agus na strìopaichean e. Agus ge do chunnaic sibhse *so*, cha do ghabh sibh aithreachas 'na dhéigh sin, a chum gu'n creideadh sibh e.

33 Eisdibh re cosamhlachd eile: Bha fear-tighe àraidh ann, a phlannduich fion-lios, agus chuir e gàradh m'a thimchioll, agus chladhaich e ionad bruthaidh an fhìona ann, agus thog e tùr, agus shuidhich e air tuath e; agus chaidh e fein air choigrich.

34 Agus an trà dhruid *riu* àm an toraidh, chuir e a sheirbhisich dh'ionnsuidh na tuatha, dh'fhaotainn a thoraidh.

35 Agus rug an tuath air a sheirbhisich, agus ghabh iad air fear dhiubh, agus mharbh iad fear eile, agus chlach iad fear eile.

36 A rìs, chuir e seirbhisich eile uaith, tuilleadh na *sa'* cheud *chuideachd*: agus rinn iad orrasan mar an ceudna.

37 Ach fa dheireadh, chuir e a mhac fein d'an ionnsuidh, ag radh, Bheir iad urram do m' mhac.

38 Ach air faicinn a' mhic do'n tuath, a dubhairt iad eatorra fein, 'S e so an t-Oighre, thigibh, marbhamaid e, agus glacamaid oighreachdsan *dhuinn fein*.

39 Agus air breith dhoibh air, thilg iad a mach as an fhìon-lios *e*, agus mharbh iad e.

40 Air an aobhar sin an uair a thig Tighearn an fhìon-lios *sin*, ciod a ni e ris an tuath sin?

41 A deir iad ris, Sgriosuidh e gu truagh na droch dhaoine sin, agus suidhichidh e am fion-lios air tuath eile, a bheir a thoraidh dha 'nan aimsiribh fein.

42 A deir Iosa riu, Nach do leugh sibh riamh anns na scriobtuiribh, A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh i 'na cloich-chinn na h-oisinn: 's e an Tighearn a rinn so, agus a ta e iongantach 'nar sùilibhne?

43 Uime sin a deirim ribh, Gu'n toirear rioghachd Dhé uaibhse, agus gu'n toirear do chinneach *eile* i, a bheir a toraidh uatha.

44 Agus ge b'e neach a thuiteas air a' chloich so, brisear e; ach ge b'e air an tuit i, ni i mìn luaithre dheth.

45 Agus an uair a chuala na h-ard shagairt agus na Phairisich a chosamhlachdasan, thuig iad gu'm b'ann umpa fein a labhair e.

46 Ach an uair bu mhiann leo breith air[r], bha eagal a' phobuill orra, oir bha meas fàidh ac' airsan.

CAIB. XXII.

AGUS air freagairt do Iosa, labhair e riu a rìs an cosamhlachdaibh, ag radh,

2 Is cosmhuil rioghachd neimhe re righ àraidh, a rinn banais phòsaidh d'a mhac fein,

3 Agus chuir e sheirbhisich a ghairm na muinntir a fhuair cuireadh chum na bainnse: ach cha b'àill leo-san teachd.

4 A rìs chuir e *d'an ionnsuidh* seirbhisich eile, ag radh, Abruibhse ris a' mhuinntir d'an d'thugadh cuireadh, Feuch, dheasuich mi mo dhìnneir: *a ta* mo dhaimh agus *mo* spréidh bhiadhta air am marbhadh, agus *a ta* na h-uile nithe ullamh: thigibh chum na bainnse.

5 Ach chuir iadsan an suarachas *e*, agus dh'imich iad rompa, fear dhiubh d'a fhearann, agus fear eile chum a cheannachd:

6 Agus rug a' chuid eile *dhiubh* air a sheirbhisich, agus thug iad masladh *dhoibh*, agus mharbh siad *iad*.

7 Ach air cluinntinn *so* do'n righ,

[r] *b'àill leo lamh a chur ann.*

ghabh e fearg; agus air cur armailtean uaithe, sgrios e an luchd mortaidh sin, agus loisg e am bailesan.

8 A deir e an sin r'a sheirbhisich, Gu firinneach a ta a' bhanais ullamh, gidheadh an dream a fhuair cuireadh cha b'fhiu iad e.

9 Air an aobhar sin imichibhse gus na rathaidibh mora, agus a lion *daoine* 's a gheibh sibh, cuiribh *iad* chum na bainnse.

10 Agus air dol a mach do na seirbhisich sin air na rathaidibh, chruinnich iad gach uile neach a fhuair iad, eadar olc agus mhaith: agus lìonadh *tigh* na bainnse le muinntir a shuidh chum bìdh.

11 Agus air dol a steach do'n righ a dh'fhaicinn nan aoidhean, chunnaic e an sin duine aig nach robh truscan na bainnse uime:

12 Agus a deir e ris, A charaid, cionnus a thainig thusa steach an so, gun truscan na bainnse umad? Ach dh'fhan esan 'na thosd.

13 An sin a dubhairt an righ ris na seirbhisich, Air a cheangal duibh eadar chosan agus lamhan, togaibh libh e, agus tilgibh e anns an dorchadas iomallach: an sin bithidh gul agus glosgan fhiacal.

14 Oir a ta mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.

15 An sin dh'imich na Phairisich, agus ghabh iad comhairle cionnus a dh'fheudadh iad esan a ribeadh[s] 'na chainnt.

16 Agus chuir iad d'a ionnsuidh an deisciobuil fein, maille re luchd-leanmhuinn Heroid, ag radh, A mhaighstir, a ta fhios aguinn gu bheil thusa fior, agus gu bheil thu teagasg slighe Dhé ann am firinn, agus nach 'eil suim agad do dhuine sam bith: oir cha 'n'eil thu ag amharc air pearsaibh[t] dhaoine.

17 Uime sin innis dhuinne do bharail, Am bheil e ceaduichte cìs a thabhairt do Cheasar, no nach 'eil?

18 Ach air tuigsinn am mìoruin a dh' Iosa, a dubhairt e, C'ar son a ta sibh ga m' bhuaireadh, a chealgairean?

19 Nochduibh dhomhsa airgiod na cìse. Agus thug iad d'a ionnsuidh peghinn[u].

20 Agus a dubhairt e riu, Cia dha a bhuineas an dealbh so, agus an sgrìobhadh *a ta m'a thimchioll?*

21 A deir iadsan ris, Do Cheasar. A deir esan riu an sin, Thugaibh uime sin do Cheasar na nithe a's le Ceasar; agus do Dhia, na nithe a's le Dia.

22 Agus air dhoibh *so* a chluinntinn, ghabh iad iongantas, agus air dhoibh fhàgail, dh'imich iad rompa.

23 Air an là sin fein thainig d'a ionnsuidh na Sadusaich, a deir nach 'eil aiseirigh ann, agus chuir iad ceisd air,

24 Ag radh, A mhaighstir, a dubhairt Maois, Ma gheibh duine bàs gun chlann aige, gur còir d'a bhràthair a bheansan a phòsadh a dhlighe dàimhe, agus sliochd a thogail d'a bhràthair.

25 A nis bha seachdnar bhràithre 'nar measgne, agus air do'n cheud fhear dhiubh bean a phòsadh, fhuair e bàs, agus do bhrigh nach robh sliochd aige, dh'fhàg e a bhean d'a bhràthair.

26 Agus *thachair* mar an ceudna do'n dara, agus do'n treas *bràthair*, gu ruig an seachdamh.

27 Agus 'nan déigh uile fhuair a' bhean bàs mar an ceudna.

28 Air an aobhar sin anns an aiseirigh, cia do'n t-seachdnar d'am bean i? Oir bha i ac' uile.

29 Agus air freagairt do Iosa a dubhairt e riu, A ta sibh air seacharan[w], gun eòlas agaibh air na sgriobtuiribh, no air cumhachd Dhé:

30 Oir anns an aiseirigh ni 'n dean iad pòsadh, ni mò a bheirear am pòsadh iad; ach a ta iad mar aingil Dhé air néamh.

31 Ach mu thimchioll aiseirigh nam marbh, nach do leugh sibh an ni sin a labhradh ribh le Dia, ag radh,

32 Is mise Dia Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia Iacoib? cha'n e Dia, Dia nam marbh, ach nam beo.

33 Agus an uair a chual am pobull *so*, ghabh iad iongantas r'a theagasgsan:

34 Ach an uair a chuala na Phairisich gu'n do chuir e na Sadusaich 'nan tosd, chruinnicheadh iad an ceann a chéile.

35 An sin chuir neach àraidh dhiubh, a b'fhear teagaisg an lagha, ceisd *air*, 'ga dhearbhadh, agus ag radh,

36 A mhaighstir, cia i an àithne a's mò san lagh?

37 A dubhairt Iosa ris, Gràdhuichidh tu an Tighearn do Dhia le d'uile chridhe, agus le d'uile anam, agus le d'uil' inntinn.

[s] *ghlacadh.* [t] *gnùis.* Gr. [u] *b'ionann a' pheghinn* Romhanach *agus* 7½*d.* [w] *iomroll.*

38 'Si so a' cheud *àithne* agus an
aithne mhòr.
39 Agus *is* cosmhuil an dara rithe
so, Gràdhuichidh tu do chiomhears-
nach mar thu fein.
40 Air an dà àithne so tha'n lagh
uile, agus na fàidhean an crochadh.
41 Ach air do na Phairisich bhi
cruinn an ceann a cheile, dh'fheòr-
aich Iosa dhiubh,
42 Ag radh, Ciod i bhur barailse
mu thimchioll Chriosd? cò d'am
mac e? a deir iadsan ris, Do
Dhaibhi.
43 A deir esan riu, Cionnus ma
seadh a ghoireas Daibhi san spiorad
a Thighearna dheth, ag radh,
44 A dubhairt an Tighearn re m'
Thighearn, Suidh air mo laimh
dheis, gus an cuir mi do naimhde
'nan stòl fuidh d' chosaibh?
45 Air an aobhar sin ma ghoireas
Daibhi a Thighearn dheth, cionnus
is mac dha e?
46 Agus cha b'urrainn aon neach
freagradh sam bith a thabhairt air;
ni mò a bha chridh' aig aon neach
o'n là sin suas ni air bith fheoraich
dheth.

CAIB. XXIII.

AN sin labhair Iosa ris an t-sluagh,
agus r'a dheisciobluibh fein,
2 Ag radh, A ta na scriobhuich-
ean agus na Phairisich 'nan suidhe
ann an caithir Mhaois.
3 Air an aobhar sin na h-uile nithe
dh'iarras iad oirbhs' a choimhead [x],
coimheaduibh agus deanuibh *iad;*
ach na deanuibh a réir an oibre: oir
a deir iad, agus cha dean iad.
4 Oir ceanglaidh iad uallaiche [y]
troma, agus do-iomchar, agus cuir-
idh siad *iad* air guailnibh dhaoine,
gidheadh cha charuich iad fein iad
le h-aon d'am meuraibh.
5 Ach an oibre uile a ta iad a'
deanamh chum am bi air am faicinn
le daoinibh: ni iad am philacteridh
leathan, agus iomall an eudaich
mòr;
6 Agus is ionmhuinn leo na ceud
ionada-suidhe anns na féisdibh, agus
na ceud chaithriche anns na coimh-
thionaluibh,
7 Agus fàilte *fhaghail* air na
margaibh, agus daoine a ghairm
Rabbi, Rabbi dhiubh.
8 Ach na goirear Rabbi dhibhse:
oir is aon ard mhaighstir a ta
aguibh, Criosd; agus is bràithre sibh
fein uile.
9 Agus na goiribh bhur n-athair
do dhuine sam bith air talamh: oir
is aon Athair a ta aguibh, a *ta* air
nèamh.
10 Cha mhò ghoirear ard mhaigh-
stirean dhibh: oir is aon ard mhaigh-
stir a ta aguibh, Criosd.
11 Ach an ti a's mò 'nar measg,
bithidh e 'na òglach aguibh.
12 Agus ge b'e neach a dh'ard-
uicheas e fein, islichear e; agus ge
b'e neach a dh'islicheas e fein, ard-
uichear e.
13 Ach is anaoibhinn dhuibhse, a
scriobhuichean agus Phairiseacha, a
chealgairean, do bhrigh gu bheil
sibh a' druideadh rioghachd nèimhe
an aghaidh dhaoine: oir cha d'theid
sibh fein a steach, agus cha'n fhul-
aing sibh do'n dream a ta dol a stigh
dol ann.
14 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir a ta sibh ag itheadh suas
tighean bhantrach, agus air sgàth
deadh choslais a' deanamh ùrnuigh-
ean fada; uime sin gheibh sibh an
damnadh a's mò.
15 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir cuairtichidh sibh muir
agus tir chum aon duine a dhean-
amh d'ar creidimh fein, agus an
uair a bhitheas e deanta, ni sibh
mac ifrinn dheth dà uair ni 's mò
na sibh fein.
16 Is anaoibhinn dhuibh, a chinn-
iuil [z] dhalla, a deir, Ge b'e duine a
bheir mionnan air an teampull, cha
ni air bith sin: ach ge b'e bheir
mionnan air òr an teampuill, a ta e
ceangailte [a].
17 Amadana, agus a dhaoine
dalla! oir cò ac' is mò an t-òr, no an
teampull a ta naomhachadh an òir?
18 Agus, Ge b'e bheir mionnan air
an altair, cha'n 'eil suim ann: ach
ge b'e bheir mionnan air an tiodhlac
a ta oirre, a ta e ceangailte.
19 Amadana, agus a dhaoine
dalla! oir cò ac' is mò an tiodhlac,
no'n altair a ta naomhachadh an
tiodhlaic?
20 Air an aobhar sin ge b'e mhion-
nuicheas air an altair, a ta e a' mion-
nachadh oirre fein, agus air gach ni
a ta oirre.
21 Agus ge b'e mhionnuicheas air
an teampull, a ta e a' mionnachadh
airsan, agus air an Ti a ta 'na chòmh-
nuidh ann.
22 Agus ge b'e neach a mhion-

[x] *ghleidheadh.* [y] *eallacha.* [z] *a luchd-feòluidh, a threòr-
aichean.* [a] *fuidh fhiachaibh.*

muicheas air nèamh, a ta e a' mion-
nachadh air righ-chaithir Dhé, agus
airsan a ta 'na shuidhe oirre.

23 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir a ta sibh a' tabhairt an
deachaimh as a' mhionnt, agus an
anise, agus a' chuimin, agus dhìob-
air sibh nithe cudthromach an lagha,
cothrom, tròcair, agus firinn: bu
chòir dhuibh iad so a dheanamh,
agus gun iad sud fhàgail gun dean-
amh.

24 A chinn-iuil dhalla, a shìol-
aidheas[b] a' mhion-chuileag, agus a
shluigeas an càmhal.

25 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir glanuidh sibh an taobh a
muigh do'n chupan, agus do'n mhèis,
ach a ta iad an taobh a stigh làn do
reubainn, agus do eucoir[c].

26 Phairisich dhoill, glan air tùs
an taobh a stigh do'n chupan agus
do'n mhèis, chum as gu 'm bi an
taobh a muigh dhiubh glan mar an
ceudna.

27 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir is cosmhuil sibh re uaigh-
ibh gealuichte, a ta deadh-mhais-
each air an taobh a muigh, ach air
an taobh a stigh a ta làn do chnàmh-
aibh dhaoine marbha; agus do'n uile
shalachar.

28 Mar an ceudna a ta sibhse an
leth a muigh am fianuis dhaoine an
coslas fhìreana, ach san taobh a
stigh làn ceilg, agus eusaontais.

29 Is anaoibhinn dhuibh, a scriobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir a ta sibh a' togail àit-
ean-adhlacaidh nam fàidh, agus a'
deanamh leac-lithidh nam firean
deadh-mhaiseach.

30 Agus ag radh, Nam bitheam-
aid ann an laithibh ar n-aithriche,
cha bhitheamaid compàirteach riu
am fuil nam fàidh.

31 Mar sin a ta sibh 'nar fianuis-
ibh 'nar n-aghaidh fein, gur sibh
clann na muinntir a mharbh na
fàidhean.

32 Mar sin lìonuibhse suas tomh-
as bhur n-aithriche.

33 A nathraiche, a shìol nan nath-
raiche nimhe, cionnus a dh'fheudar
leibh dol as o dhamnadh ifrinn?

34 Air an aobhar sin feuch, cuir-
eamsa d'ar ionnsuidh faidhean, agus
daoine glice, agus scriobhuichean;
agus *cuid* dhiubh marbhaidh agus
ceusuidh sibh, agus *cuid* dhiubh
sgiursaidh sibh ann bhur sionagog-
aibh, agus ni sibh geurleanmhuinn
orra o bhaile gu baile:

35 Chum as gu 'n d'thig oirbh
gach uile fhuil fhìreanta a dhòirt-
eadh air an talamh, o fhuil Abeil
fhìreanta, gu fuil Shachariais, mhic
Bharachiais, a mharbh sibh eadar
an teampull agus an altair.

36 Gu firinneach a deirim ribh,
Gu'n d'thig na nithese uile air a'
ghinealach so.

37 A Ierusalem, a Ierusalem, a
mharbhas na fàidhean, agus a ghabh-
as do chlachaibh air an droing a
chuirear a t'ionnsuidh, cia minic a
b'àill leam do chlann a chruinneach-
adh r'a chéile mar a chruinnicheas
cearc a h-eoin fuidh sgiathaibh, agus
cha b'àill leibh!

38 Feuch, fagar bhur tigh aguibh
'na fhàsach.

39 Oir a deirimse ribh, nach fhaic
sibh mise o so suas, gus an abair
sibh, *Is* beannuichte an Ti a thig ann
an ainm an Tighearna.

CAIB. XXIV.

AGUS chaidh Iosa mach, agus
dh'imich e o'n teampull; agus
thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh,
a nochdadh dha aitreabh an team-
puill.

2 Agus a dubhairt Iosa riu, Nach
faic sibh iad so uile? gu firinneach a
deirim ribh, Nach fàgar clach air
muin cloiche an so, nach tilgear
sìos.

3 Agus air suidhe dha air sliabh
nan crann-ola, thainig a dheisciobuil
d'a ionnsuidh os ìosal[d], ag radh,
Innis dhuinne, c'uin a thig na nithe-
se *gu crìch?* agus ciod e comhara
do theachdsa, agus deiridh an
t-saoghail?

4 Agus fhreagair Iosa, agus a
dubhairt e riu, Thugaibh an aire
nach meall aon neach sibh:

5 Oir thig mòran a'm' ainmse, ag
radh, Is mise Criosd; agus meall-
aidh iad mòran.

6 Agus cluinnidh sibh coganna,
agus tuairisgeul[e] choganna: thug-
aibh an aire nach bi sibh fa amh-
luadh[f]: oir is eigin do na *nithibhse*
uile teachd gu crìch[g], ach cha'n'eil
an deireadh ann fathast.

7 Oir éiridh cinneach an aghaidh
cinnich, agus rioghachd an aghaidh
rioghachd; agus bithidh gorta agus
plàighean agus criothanna talmh-

[b] *sgagas.* [c] *dh'anabhara.* [d] *an uaignidheas.* [e] *iomradh.*
[f] *bhuaireas.* [g] *tachairt.*

ainn am mòran a dh'àitibh.
8 Agus cha *'n'eil* annta so uile
ach toiseach thruaighean.
9 An sin bheir iad thairis sibh
chum àmhghair, agus marbhaidh
iad sibh: agus bithidh fuath aig
gach uile chinneach dhuibh air sgàth
m'ainmese.
10 Agus an sin gabhaidh mòran
oilbheum, agus brathaidh iad a
chéile, agus bithidh fuath aca d'a
chéile.
11 Agus éiridh mòran a dh'fhàidh-
ibh bréige, agus mealluidh iad mòr-
an.
12 Agus do bhrigh gu'm bi an
eucoir air a meudachadh, fuaruich-
idh gràdh mhòrain.
13 Ach ge b'e bhitheas seasmhach
chum na crìche, s'e so a shlànuich-
ear.
14 Agus bithidh soisgeul so na
rioghachd air a shearmonachadh air
feadh an domhain uile, mar fhian-
uis do na h-uile chinneachaibh: agus
an sin thig an deireadh.
15 Air an aobhar sin an uair a
chi sibhse gràinealachd an leir-
sgrios, air an do labhair Daniel am
fàidh, 'na seasamh ann an ionad
naomha, (tuigeadh an ti a leughas)
16 An sin teicheadh iadsan *a ta*
ann an Iudea, chum nam beann.
17 An ti a ta air mullach an tighe,
na d'thigeadh e nuas a thabhairt ni
sam bith leis as a thigh:
18 Agus an ti a ta air a' mhach-
air na pilleadh e air ais a thogail
fhalluinge leis.
19 Agus is anaoibhinn do na
mnaibh torrach, agus dhoibhsan a
bheir cìoch uatha sna laithibh sin.
20 Ach guidhibhse gun bhur teich-
eadh a bhi sa' gheamhradh, no air
an t-sàbaid;
21 Oir anns an àm sin bithidh
àmhghar mòr ann, amhuil nach robh
ann o thùs an domhain gus a nis,
agus nach mò a bhitheas a choidhch.
22 Agus mur biodh na laithean
sin air an giorrachadh, cha bhiodh
feoil sam bith air a tearnadh: ach
air son nan daoine taghta bithidh
na laithean sin air an giorrachadh.
23 An sin ma deir aon duine ribh,
Feuch, *a ta* Criosd an so, no an sud;
na creidibh *e:*
24 Oir éiridh Criosdan bréige,
agus fàidhean bréige, agus ni iad
comharan agus miorbhuilean mòra,
ionnus gu mealladh iad, (nam feud-
adh e bi) na daoine taghta fein.
25 Feuch, dh'innis mi dhuibh e
roimh-laimh.
26 Uime sin ma deir iad ribh,
Feuch, a ta e san fhàsach, na rach-
aibh a mach: feuch, *a ta* e sna seom-
raichibh uaigneach, na creidibh *sin.*
27 Oir a réir mar a thig an deal-
anach o'n aird an ear, agus a dheal-
ruicheas i gus an aird an iar; mar
sin mar an ceudna bhitheas teachd
Mhic an duine.
28 Oir ge b'e ball am bi a'
chairbh [h], is ann an sin a chruinnich-
ear na h-iolairean.
29 Air ball an déigh trioblaid nan
là ud, dorchuichear a' ghrian, agus
cha tabhair a' ghealach a solus, agus
tuitidh na reultan o néamh, agus
bithidh cumhachda nan néamh air an
crathadh.
30 Agus an sin foillsichear comh-
ara Mhic an duine an néamh: agus
an sin ni uile threubha na talmhainn
bròn, agus chi iad Mac an duine a'
teachd air neulaibh nèimhe, le cumh-
achd agus glòir ro mhòir
31 Agus cuiridh e mach aingil le
fuaim mhòir na galltruimp, agus
cruinnichidh iad a shluagh taghta o
na ceithir gaothaibh, o leth-iomall
nèimhe gus an leth-iomall eile.
32 Ach foghlumuibh co-samhlachd
o'n chrann-fhìge: an uair a bhith-
eas a gheug a nis maoth, agus a
dh'fhàsas an duilleach, aithnichidh
sibh gur fagus an samhradh:
33 Agus mar an ceudna, an uair
a chi sibhse na nithese uile, biodh
fios agaibh gu bheil e am fagus,
eadhon aig na dorsaibh.
34 Gu deimhin a deirim ribh,
Nach d'theid an ginealach so fein
thairis, gus an tachair na nithese
uile.
35 Theid néamh agus talamh
thairis, ach cha d'theid mo bhriath-
rasa thairis a choidhch.
36 Ach cha 'n'eil fios an là no na
h-uaire sin aig duine air bith, no fòs
aig ainglibh nèimhe, ach aig m'Ath-
airs' a mhàin.
37 Ach amhuil *a bha* laithean
Noe, mar sin mar an ceudna bith-
idh teachd Mhic an duine.
38 Oir mar a bha iad anns na
laithibh roimh 'n tuil ag itheadh
agus ag òl, a' pòsadh agus a' tabh-
airt am pòsadh, gus an là an deach-
aidh Noe a steach san àirc,
39 Agus nach robh fhios aca gus
an d'thainig an tuil, agus an do
thog i leatha iad uile; mar sin mar

[h] *chlosach.*

an ceudna bithidh teachd Mhic an duine.

40 An sin bithidh dithis air a' mhachair, gabhar fear aca, agus fàgar am fear eile.

41 Bithidh dithis bhan a' meileadh[i] anns a' mhuileann; gabhar a h-aon aca, agus fàgar an aon eile[k].

42 Uime sin deanuibhse faire, oir cha 'n'eil fhios agaibh cia an uair an d'thig bhur Tighearna.

43 Ach a ta fhios so agaibh, nam b'fhiosrach fear an tighe cia an uair an d'thigeadh an gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus nach fulaingeadh e gu 'm bristeadh a thigh trìd.

44 Uime sin bithibhse ullamh mar an ceudna: oir is ann an uair nach saoil sibh, a thig Mac an duine.

45 Cò e ma seadh a ta 'na òglach firinneach agus glic, a chuir a Thighearn os cionn a mhuinntire, a thabhairt bìdh dhoibh 'na àm fein?

46 *Is* beannuichte an t-òglach sin, a gheibh a Thighearna re àm dha teachd, a' deanamh mar sin.

47 Gu deimhin a deirim ribh, gu'n cuir se e os cionn a mhaoin gu h-iomlan.

48 Ach ma deir an droch sheirbhiseach ud 'na chridhe, A ta mo Thighearn a' cur dàil 'na theachd,

49 Agus ma thòisicheas e air *a* choimh-sheirbhisich a bhualadh, agus air itheadh agus òl maille re luchd misge;

50 Thig Tighearn an òglaich sin ann an là nach 'eil sùil aige ris, agus ann an uair nach fios da,

51 Agus gearraidh e 'na bhloighdibh e, agus bheir e a chuibhrionn *da* maille ris na cealgairibh: an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal.

CAIB. XXV.

AN sin samhluichear rioghachd nèimhe re deich òighibh, a thug leo an lòchrain, agus a chaidh a mach an còdhail an fhir nuadhphòsda[l].

2 Agus bha cùigear dhiubh glic, agus cùigear amaideach.

3 Thug iadsan a bha amaideach an lòchrain *leo*, ach cha d'thug iad ola leo.

4 Ach iadsan a bha glic, thug iad ola leo 'nan soithichibh maille r'an lòchranaibh.

5 Agus air deanamh moille do'n fhear nuadh-phòsda, thuit clò codail orra uile, agus suain[m].

6 Ach anns a' mheadhon-oidhche rinneadh glaodh, Feuch, a ta m' fear nuadh-pòsda a' teachd, rachaibh a mach g'a choinneachadh.

7 An sin dh'éirich na h-òighean ud uile, agus dheasuich iad an lòchrain.

8 Agus a dubhairt na h-òighean amaideach riusan *a bha* glic, Tabhruibh dhuinne *cuid* do bhur n-ola; oir a ta ar lòchrain a' dol as.

9 Ach fhreagair iadsan *a bha* glic, ag ràdh, Air eagal nach bi na 's leoir ann dhuinn fein agus dhuibhse, gu ma fearr leibh dol a chum an luchd-reicidh, agus ceannuichibh dhuibh fein.

10 Agus am feadh a bha iad a' dol a cheannach, thainig am fear nuadh-posda, agus chaidh iadsan a bha ullamh a steach leis chum a' phòsaidh, agus dhruideadh an dorus.

11 Na dhéigh sin thainig mar an ceudna na h-òighean eile, ag radh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail dhuinne.

12 Ach air freagairt dhasan a dubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, nach aithne dhomh sibh.

13 Deanaibh faire air an aobhar sin, do bhrigh nach aithne dhuibh an la no an uair, air an d'thig Mac an duine.

14 Oir is cosmhuil e[n] re duine a' dol air choigrich, a ghoir a sheirbhisich, agus a thug dhoibh a mhaoin:

15 Agus do h-aon diubh thug e cùig talanna, agus do neach eile a dhà, agus do neach eile a h-aon; do gach aon fa leth a réir a chomais; agus air ball ghabh e a thurus.

16 Agus dh'imich esan a fhuair na cùig talanna, agus rinn e ceannachd leo, agus bhuannuich e cùig talanna eile.

17 Agus mar an ceudna esan *a fhuair* a dhà, bhuannuich e dithis eile.

18 Ach an ti a fhuair a h-aon, air dha imeachd chladhaich e san talamh, agus dh'fholaich e airgiod a mhaighstir.

19 An déigh aimsir fhada thainig Tighearna nan seirbhiseach sin, agus rinn e cunntas riu.

20 Agus thainig esan a fhuair na cùig talanna, agus thug e *leis* cùig talanna eile, ag radh, A Thighearna, thug thu dhomhsa cùig talanna: feuch, bhuannuich mi cùig talanna eile thuilleadh orra.

21 Agus a dubhairt a Thighearna ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich

[i] *bleath.* [k] *an té eile.* [l] *fhir-na-bainnse.* [m] *rinn iad dùsal uile, agus choidil iad.* [n] *is cosmhuil* rioghachd nèimhe.

fhìrinnich; bha thusa firinneach
ann am beagan, cuiridh mise os
cionn mhòrain thu: imich a steach
do aoibhneas do Thighearna.
22 Agus air teachd dhasan a fhuair
an dà thalann, a dubhairt e, A Thigh-
earna, thug thu dhomhsa dà thalann:
feuch, bhuannuich mi dà thalann
eile thuilleadh orra.
23 A dubhairt a Thighearna ris,
Is maith, a dheadh sheirbhisich
fhìrinnich; bha thusa firinneach
ann am beagan *do nithibh*, cuiridh
mise os cionn mhòrain *do nithibh*
thu: imich a steach do aoibhneas
do Thighearna.
24 Ach air teachd dhasan a fhuair
an t-aon talann, a dubhairt e, A
Thighearna, bha fhios agam gur
duine cruaidh thu, a bhuaineas san
àite nach do chuir thu, agus a thion-
alas san ionad anns nach do sgaoil
thu:
25 Agus air dhomh bhi fuidh
eagal, chaidh mi agus dh'fholaich
mi do thalanu san talamh: feuch
sin agad do chuid fein.
26 Air freagairt d'a Thighearn a
dubhairt e ris, A sheirbhisich uilc
agus leisg, bha fhios agad gu buain-
imse san àit anns nach do chuir mi,
agus gu tionalam as an ionad anns
nach do sgaoil mi;
27 Bu chòir dhuit uime sin m'air-
giod a thabhairt do'n luchd malairt,
agus air dhomh teachd gheibhinn
mo chuid fein maille r'a riadh.
28 Buinibh uaith uime sin an tal-
ann, agus thugaibh dhasan e, aig am
bheil na deich talanna.
29 (Oir do gach neach aig am
bheil bheirear, agus bithidh aige gu
pailt: ach uaithsan aig nach 'eil,
bheirear eadhon an nì sin a ta aige)
30 Agus tilgibh an seirbhiseach
mi-tharbhach *sin* do dhorchadas
iomallach: an sin bithidh gul agus
glosgan fhiacal.
31 An uair a thig Mac an duine
'na ghlòir, agus na h-aingil naomha
uile maille ris, an sin suidhidh e air
caithir rìoghail a ghlòire.
32 Agus cruinnichear 'na làthair
na h-uile chinnich; agus sgaraidh e
iad o chéile, amhuil a sgaras [o] buach-
aille na caoraich o na gabhraibh:
33 Agus cuiridh e na caoraich air
a laimh dheis, ach na gabhair air a
laimh chli.
34 An sin a deir an Righ riusan
air a dheis, Thigibh, a dhaoine bean-
nuichte m' Athar-sa, sealbhuichibh
mar oighreachd an rioghachd a ta
air a deasachadh dhuibh o leagadh
bunaite an domhain:
35 Oir bha mi ocrach, agus thug
sibh dhomh biadh: bha mi tart-
mhor [p], agus thug sibh dhomh
deoch: bha mi a'm' choigreach, agus
thug sibh aoidheachd dhomh:
36 Lomhochd, agus dh'eudaich
sibh mi: bha mi euslan, agus thainig
sibh g'am amharc: bha mi am prio-
sun, agus, thainig sibh a m' ionn-
suidh.
37 An sin freagraidh na fìreana e,
ag radh, A Thighearna, c'uin a chun-
naic sinn ocrach thu, agus a bheath-
aich sinn thu? no tartmhor, agus a
thug sinn deoch dhuit?
38 No c'uin a chunnaic sinn a'd'
choigreach thu, agus a thug sinn
aoidheachd dhuit? no lomnochd,
agus a dh'eudaich sinn thu?
39 No c'uin a chunnaic sinn eus-
lan thu, no am priosun, agus a thain-
ig sinn a t' ionnsuidh?
40 Agus freagraidh an Righ, agus
their e riu, Gu deimhin a deirim
ribh, a' mheud 's gu'n do rinn sibh
e do h-aon do na bràithribh a's lugha
agamsa, rinn sibh dhomhsa *e*.
41 An sin a deir e mar an ceudna
riusan air an laimh chli, Imichibh
uam, a shluagh malluichte, dh'ionn-
suidh an teine shiorruidh, a dh'ul-
luicheadh do'n diabhol agus d'a ain-
glibh:
42 Oir bha mi ocrach, agus cha
d'thug sibh dhomh biadh: bha mi
tartmhor, agus cha d'thug sibh
dhomh deoch:
43 Bha mi a'm' choigreach, agus
cha d'thug sibh aoidheachd dhomh:
lomnochd, agus cha d'eudaich sibh
mi: euslan, agus am priosun, agus
cha d'thainig sibh g'am amharc.
44 An sin freagraidh iadsan mar
an ceudna e, ag radh, A Thighearna,
c'uin a chunnaic sinne thu ocrach,
no tartmhor, no d' choigreach, no
lomnochd, no euslan, no am prios-
un, agus nach do fhritheil sinn
dhuit?
45 An sin freagraidh esan iad, ag
radh, Gu deimhin a deirim ribh. a
mheud 's nach d'rinn sibh *e* do'n
neach a's lugha dhiubh so, cha d'rinn
sibh dhomhsa *e*.
46 Agus imichidh iadsan chum
peanais shiorruidh; ach na fìreana
chum na beatha maireannaich.

CAIB. XXVI.

AGUS tharladh, 'nuair a chrìoch-
naich Iosa na briathra sin uile,

[o] *thearbaidheas.*

[p] *iotmhor, pàiteach.*

gu'n dubhairt e r'a dheisciobluibh,
2 A ta fhios agaibh gu'm bheil a'
chàisg an déigh dà latha, agus a ta
Mac an duine air a bhrath chum a
cheusadh [q].
3 An sin chruinnich uachdarain
nan sagart, agus na scriobhuichean,
agus seanairean a' phobuill, gu talla
an ard shagairt, d'an goirear Caia-
phas,
4 Agus ghabh iad comhairle le
chéile chum Iosa a ghlacadh le feall,
agus a chur gu bàs.
5 Ach a dubhairt iad, Na *dean-
amaid* e san fhéist, air eagal gu'm
bi buaireas am measg a' phobuill.
6 Agus air do Iosa a bhi ann am
Betani, ann an tigh Shimoin an
lobhair,
7 Thainig bean d'a ionnsuidh aig
an robh bocsa alabastair làn a dh'
ola ro luachmhoir, agus dhòirt i air
a cheann *e*, agus e 'na shuidhe aig
biadh.
8 Ach air fhaicinn *sin* d'a dheis-
ciobluibh, bha fearg orra, ag radh,
Ciod is ciall do'n anacaitheadh so?
9 Oir dh'fheudadh an ola so bhi
air a reiceadh air mhòran, agus a
bhi air a tabhairt do na bochdaibh.
10 Ach air aithneachadh *so* do
Iosa, a dubhairt e riu, C'ar son a ta
sibh a' cur dragha air a' mhnaoi?
oir rinn i deadh obair dhomhsa.
11 Oir a ta na bochdan agaibh a
ghnàth maille ribh, ach cha 'n'eil
mise agaibh a ghnàth.
12 Oir air dòrtadh na h-olasa dh'i
air mo chorpsa, is ann fa chomhair
m'adhlaic a rinn i *e*.
13 Gu deimhin a deirim ribh, Ge
b'e àit am bi an soisgeuls' air a shear-
monachadh air feadh an t-saoghail
gu h-iomlan, aithrisear an ni a rinn
a' bhean so, mar chuimhne oirre.
14 An sin dh'imich aon do'n dà
fhear dheug, d'am b'ainm Iudas Is-
cariot, chum nan ard shagart.
15 Agus a dubhairt e, Ciod a
bheir sibh dhomhsa, agus brathaidh
mi dhuibh e? Agus choird iad ris
air dheich buinn fhichead airgid.
16 Agus o'n àm sin amach dh'iarr
e fàth [r] air esan a bhrath.
17 Agus air a' cheud *là dh'fhéist*
an arain neo-ghoirtichte, thainig na
deisciobuil chum Iosa, ag radh ris,
C'àit an àill leat sinne a dh'ulluch-
adh dhuit chum as gu'n ith thu a'
chàisg?
18 Agus a dubhairt esan, Rach-
aibh do'n bhaile gu leithid so de
dhuine, agus abraibh ris, A deir an
maighstir, A ta m'àm am fagus;
cumaidh mi a' chàisg aig do thighs'
maille re m' dheisciobluibh.
19 Agus rinn na deisciobuil mar
a dh'orduich Iosa dhoibh, agus dheas-
uich iad a' chàisg.
20 Agus air teachd do'n fheasgar,
shuidh e maille ris an dà fhear
dheug.
21 Agus ag itheadh dhoibh, a
dubhairt e, Gu deimhin a deirim
ribh, gu 'm brath fear dhibh mise.
22 Agus air dhoibh bhi ro bhròn-
ach thòisich gach aon aca fa leth air
a radh ris, Am mise *e*, a Thighearna?
23 Agus fhreagair esan, agus a
dubhairt e, An ti a thumas a làmh
sa' mhéis maille riumsa, brathaidh
esan mi.
24 Gu deimhin a ta Mac an duine
ag imeachd, a réir mar a ta e scriobh-
ta m'a thimchioll: ach is anaoibhinn
do'n duine sin, le 'm brathar Mac
an duine: bu mhaith do'n duine sin,
mur beirte riamh e.
25 An sin air freagairt do Iudas,
a bhrath esan, a dubhairt e, A
mhaighstir, am mise e? A dubh-
airt esan ris, A dubhairt thu.
26 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac
Iosa aran, agus air tabhairt buidh-
eachais, bhris se *e* [s], agus thug e do
na deisciobluibh *e*, agus a dubhairt
e, Gabhaibh, ithibh; 's e so mo
chorpsa.
27 Agus air glacadh a' chupain,
agus air tabhairt buidheachais, thug
e dhoibh *e*, ag radh, Oluibh uile
dheth:
28 Oir is i so m'fhuilse na tiom-
na [t] nuaidh, a dhòirtear air son
mhòrain chum maitheanais pheac-
anna.
29 Ach a deirim ribh, Nach òl mi
a so suas do thoradh so na fineamh-
ain, gus an là sin an òl mi e nuadh
maille ribh ann an rioghachd m'
Athar.
30 Agus air dhoibh laoidh a sheinn,
chaidh iad a mach gu sliabh nan
crann-ola.
31 An sin a dubhairt Iosa riu,
Gheibh sibh uile oilbheum annams'
an nochd; oir a ta e scriobhta,
Buailidh mi am buachaille, agus
sgapar caoraich an tréuda.
32 Ach an deigh dhomhsa éirigh
a ris, theid mi roimhibh do Ghalile.
33 Agus air freagairt do Pheadar

[q] *bheirear thairis Mac an duine gu bhi air a cheusadh.*
[r] *cothrom.* [s] *agus bheannuich, agus bhris se e.*
[t] *a' choimhcheangail.*

a dubhairt e ris, Ge do gheibh gach uile dhaoine oilbheum annad, cha 'n fhaigh mise oilbheum gu bràth.

34 A dubhairt Iosa ris, Gu deimhin a deirim riut, air an oidhche so fein mu'n goir an coileach, gu 'n àicheadh thu mi tri uairean.

35 A deir Peadar ris, Ge do b'éigin dhomh bàsachadh maille riut, cha'n àicheadh mi thu. Agus a dubhairt na deisciobuil uile mar an ceudna.

36 An sin thainig Iosa maille riu gu ionad d'an goirear Getsemane, agus a deir e ris na deisciobluibh, Suidhibhs' an so, gus an d'theid mise a dheanamh ùrnuigh an sud.

37 Agus air tabhairt Pheadair leis agus dithis mhac Shebede, thòisich e air a bhi brònach, agus ro dhoilgheasach.

38 An sin a deir e riu, A ta m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs: fanuibhs' an so, agus deanaibh faire maille riumsa.

39 Agus air dha imeachd beagan air adhart[u] thuit e air aghaidh, a' deanamh ùrnuigh, agus ag radh, O m' Athair, ma dh'fheudas e bhi, rachadh an cupansa seachad orm: gidheadh, na biodh e mar is àill leamsa, ach mar *is toil* leatsa.

40 Agus thainig e chum nan deisciobul, agus fhuair e 'nan codal iad, agus a deir e re Peadar, An ann mar sin, nach b' urradh sibh faire a dheanamh maille riumsa aon uair *a mhàin?*

41 Deanaibh faire agus ùrnuigh, chum as nach tuit sibh am buaireadh: *a ta* gun amharus an spiorad togarach; ach *a ta* 'n fheoil anmhunn[w].

42 Air dha imeachd a rìs an dara uair, rinn e ùrnuigh, ag radh, O m'Athair, mur feudar gu'n d'theid an cupan so seachad orm, gun mi 'ga òl, do thoilsa gu robh deanta.

43 Agus air dha teachd, fhuair e iad a rìs 'nan codal: oir bha an sùilean trom.

44 Agus air dha 'm fàgail, agus imeachd a rìs, rinn e ùrnuigh an treas uair, ag radh nam briathra ceudna.

45 An sin thainig e chum a dheisciobul, agus a deir e riu, Coidlibh roimhibh a nis, agus gabhaibh fois; feuch, a ta 'n uair air druideadh, agus a ta Mac an duine air a bhrath thairis do lamhaibh pheacach.

46 Eiribh, imicheamaid: feuch, a ta 'n ti a bhrathas mise 'm fagus.

47 Agus air dha bhi fathast a' labhairt, feuch, thainig Iudas aon do'n dà fhear dheug, agus maille ris cuideachd mhòr le cloidhibh agus bataibh o na h-ard shagartaibh agus o sheanairibh a' phobuill.

48 A nis bha an ti a bhrath esan air tabhairt comharaidh dhoibh, ag radh, Ge b'e neach a phògas mise, 's e sin e; deanaibh greim air.

49 Agus air ball thainig e chum Iosa, agus a dubhairt e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus phòg se e.

50 Ach a dubhairt Iosa ris, A charaid, c'ar son a thainig thu? An sin thainig iad, agus chuir iad lamh ann an Iosa, agus ghlac iad e.

51 Agus feuch, shìn a h-aon diubhsan a bha maille re Iosa a lamh, agus tharruing e a chlaidheamh, agus air dha seirbhiseach an ard shagairt a bhualadh, ghearr e a chluas dheth.

52 An sin a dubhairt Iosa ris, Cuir a rìs do chlaidheamh air ais 'na ionad fein: oir iadsan uile a ghlacas an claidheamh, tuitidh iad leis a' chlaidheamh.

53 An saoil thusa nach feud mise a nis m'Athair a ghuidheadh, agus bheir e dhomh tuilleadh is dà legion deug a dh'ainglibh?

54 Ach cionnus an sin bhiodh na scriobtuirean air an coimhlionadh, *a deir* gur ann mar so is éigin tachairt?

55 Anns an uair sin fein a dubhairt Iosa ris an t-sluagh, An d'thainig sibh a mach mar gu b'ann an aghaidh gaduiche le cloidhibh agus bataibh chum mise a ghlacadh? Bha mi gach là a'm' shuidhe maille ribh san teampull a' teagasg, agus cha do chuir sibh lamh annam.

56 Ach thachair so uile, chum gu'm biodh scriobtuire nam fàidh air an coimhlionadh. An sin thréig na deisciobuil uil' e, agus theich iad.

57 Agus air dhoibhsan Iosa a ghlacadh, thug iad leo *e* gu Caiaphas an t-ard shagart, far an robh na scriobhuichean agus na seanairean air cruinneachadh.

58 Ach lean Peadar e fad uatha, eadhon gu talla an ard shagairt, agus air dha dol a steach, shuidh e maille ris na seirbhisich dh'fhaicinn na crìche.

59 Agus dh'iarr na h-ard shagartan agus na seanairean, agus a' chomhairle uile, fianuis bhréige an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs;

[u] *air aghaidh.* [w] *lag.*

60 Agus cha d'fhuair iad: seadh
ge do thainig mòran a dh'fhianuis-
ibh bréige, cha d'fhuair iad. Fa
dheoidh thainig dà fhianuis bhréige,
61 Agus a dubhairt iad, A dubh-
airt am *fear* so, is urradh mise team-
pull Dé a leagadh, agus a thogail a
ris an tri laithibh.
62 Agus air do'n ard shagart éir-
igh, a dubhairt e ris, Nach freagair
thu bheag? Ciod e a ta iad sin a'
fianuiseadh a'd' aghaidh?
63 Ach dh'fhan Iosa 'na thosd.
Agus air freagairt do'n ard shagart
a dubhairt e ris, A ta mi ga d'mhion-
nachadh air an Dia bheo, gu 'n inn-
seadh tu dhuinn, an tu Criosd Mac
Dhé.
64 A deir Iosa ris, A dubhairt
thu: gidheadh a deirim ribh, 'Na
dhéigh so chi sibh Mac an duine 'na
shuidhe air deas laimh cumhachd
Dhé, agus a' teachd air neulaibh
nèimhe.
65 An sin reub an t-ard shagart
eudach, ag radh, Gu 'n do labhair e
toibheum; ciod am feum tuilleadh
a ta againn air fianuisibh; feuch, a
nis chuala sibh a thoibheum.
66 Ciod i bhur barails'? Fhreagair
iadsan agus a dubhairt iad, a ta e
toillteanach air a' bhàs.
67 An sin thilg iad smugaid 'na
eudan, agus bhuail iad le 'm bas-
aibh e, agus ghabh cuid eile air le
slataibh,
68 Ag radh, Dean fàidheadoir-
eachd[x] dhuinn, a Chriosd, cò e a
bhuail thu?
69 Agus shuidh Peadar a mach
anns an talla: agus thainig cailin
àraidh d'a ionnsuidh, ag radh, Bha
thusa mar an ceudna maille re h-Io-
sa o Ghalile.
70 Ach dh'àicheadh esan 'nan
làthair uile, ag radh, Cha 'n'eil
fhios agam ciod a ta thu 'g radh.
71 Agus air dol a mach dha do'n
fhor-dhorus, chunnaic *cailin* eile e,
agus a dubhairt i riusan a bha 'n
sin, Bhā 'm fear so mar an ceudna
maille re h-Iosa o Nasaret.
72 Agus dh'àicheadh e a rìs le
mionnaibh, *ag radh*, Cha'n aithne
dhomh an duine.
73 Agus tamull beag 'na dhéigh
sin thainig an dream a bha 'nan
seasamh a làthair, agus a dubhairt
iad re Peadar, Gu firinneach is ann
diubh sud fein thusa: oir a ta do
chainnt ga d' bhrath.
74 An sin thòisich e re mallach-
adh, agus mionnachadh, ag radh,
Cha'n aithne dhomh an duine. Agus
air ball ghoir an coileach.
75 Agus chuimhnich Peadar
briathran Iosa, a dubhairt ris, Mu'n
goir an coileach, àicheadhaidh tu
mi tri uairean. Agus air dol a mach
dha, ghuil e gu geur[y].

CAIB. XXVII.

AIR teachd do'n mhadainn, ghabh
uachdarain nan sagart uile,
agus seanairean a' phobuill, comh-
airle le chéile an aghaidh Iosa, chum
a chur gu bàs.
2 Agus air dhoibh esan a cheang-
al, thug iad leo e, agus thug iad
thairis e do Phontius Pilat an t-uach-
daran.
3 An sin air faicinn do Iudas a
bhrath e, gu'n do dhìteadh e, ghabh
e aithreachas, agus thug e air an
ais na deich buinn fhichead airgid
do na h-ard shagartaibh, agus do na
seanairibh,
4 Ag radh, Pheacuich mi, ann am
brath na fola neo-chiontaich. Ach
a dubhairt iadsan, Ciod *e sin* duinne?
amhairc thusa *air sin*.
5 Agus air tilgeadh uaith nam
bonn airgid anns an teampull, dh'im-
ich e roimhe, agus chaidh e agus
chroch[z] se e fein.
6 Agus air glacadh nam bonn air-
gid do na h-ard shagartaibh, a dubh-
airt iad, Cha chòir an cur san ion-
mhas, oir is luach fola iad.
7 Agus air gabhail comhairle
dhoibh, cheannuich iad leo fearann
a' chriadhadair[a], chum a bhi 'na
àit-adhlaic do choigreachaibh.
8 Air an aobhar sin goirear do'n
fhearann sin, Fearann na fola, gus
an la'n diugh.
9 (An sin choimhlionadh an ni a
dubhradh le Ieremias am fàidh, ag
radh, Agus ghabh iad na deich buinn
fhichead airgid, luach an ti a mheas-
adh, neach a mheas iadsan *a bha*
do chloinn Israeil:
10 Agus thug siad iad air son
fearainn a' chriadhadair, mar a
dh'orduich an Tighearna dhomhsa)
11 Agus sheas Iosa an làthair an
uachdarain; agus dh'fhiosruich an
t-uachdaran dheth, ag radh, An tusa
Righ nan Iudhach? Agus a dubh-
airt Iosa ris, A deir tu *e*.
12 Agus air do 'na h-ard shagart-
aibh agus do na seanairibh cionta
chur as a leth, cha do fhreagair e
ni sam bith.

[x] *fàisneachd*. [y] *goirt*. [z] *thachd*.
[a] *fhir deanamh shoithichc creadha*.

13 An sin a deir Pilat ris, Nach
cluinn thu cia lion nithe air am
bheil iad a' toirt fianuis a'd' agh-
aidh?
14 Agus cha d'thug e freagradh
air aon fhocal da, ionnus gu'n do
ghabh an t-uachdaran iongantas io-
mhòr.
15 A nis re àm na féisde chleachd
an t-uachdaran aon phriosunach a
bhàill leo chur fa sgaoil do'n pho-
bull.
16 Agus bha aca san àm sin prios-
unach ro chomharaichte, d'am
b'ainm Barabas.
17 Air an aobhar sin air dhoibh a
bhi cruinn an ceann a chéile, a
dubhairt Pilat riu, Cò is àill leibh
mise a chur fa sgaoil duibh? Ba-
rabas, no Iosa, d'an goirear Criosd?
18 Oir bha fhios aige gu'm b'ann
o fharmad a thug iad thairis e.
19 Agus air suidhe dhasan an
caithir a' bhreitheanais, chuir a
bhean *teachdaireachd* d'a ionn-
suidh, ag radh, Na biodh agadsa
gnothuch sam bith ris an fhìrean [b]
sin: oir is mòr a dh'fhulaing mise
an diugh ann am bruadar, air a
shonsa.
20 Ach chuir na h-ard shagairt
agus na seanairean impidh air a'
phobull gu'n iarradh iad Barabas,
agus gu milleadh iad Iosa.
21 Agus air freagairt do'n uachd-
aran a dubhairt e riu, Cò do'n dithis
is àill leibh mise a chur fa sgaoil
duibh? A dubhairt iadsan, Barabas.
22 A dubhairt Pilat riu, Ciod
ma seadh a ni mi re h-Iosa, d'an
goirear Criosd? A dubhairt iad
ris uile, Ceusar e.
23 Agus thubhairt an t-uachdaran,
C'ar son? ciod an t-olc a rinn e?
ach is mò gu mòr a ghlaodh iadsan,
ag radh, Ceusar e.
24 Agus air faicinn do Philat nach
do bhuadhuich e bheag sam bith,
ach gu'n d'éirich an tuilleadh buair-
eis, air dha uisge a ghabhail, dh'ionn-
laid e a lamhan am fianuis an
t-sluaigh, ag radh, A ta mise neo-
chiontach a dh'fhuil an fhirein so:
faicibhse *sin*.
25 Agus air freagairt do'n phobull
uile, a dubhairt iad, Biodh fhuil
oirnne, agus air ar cloinn.
26 An sin leig e fa sgaoil Barabas
dhoibh: ach air dha Iosa a sgiur-
sadh, thug e thairis e chum a cheus-
adh.
27 An sin thug saighdearan an
uachdarain leo Iosa do thalla a'
bhreitheanais, agus chruinnich iad
a' bhuidheann uile m'a thimchioll.
28 Agus air dhoibh a rùsgadh [c],
chuir iad uime falluing scarlaid.
29 Agus air dhoibh crùn droigh-
inn fhigheadh, chuir iad m'a cheann
e, agus slat chuilce 'na laimh dheis:
agus a' lùbadh an glùin 'na làthair,
rinn iad fanoid air, ag radh, Gu'm
beannuichear thu, a Righ nan Iudh-
ach.
30 Agus air dhoibh smugaid a
thilgeadh air, ghlac iad an t-slat
chuilce, agus bhuail iad sa' cheann *e*.
31 Agus an déigh dhoibh fanoid
a dheanamh air, thug iad an fhal-
luing dheth, agus chuir iad eudach
fein uime, agus thug iad leo e chum
a cheusadh.
32 Agus air dol a mach dhoibh,
fhuair iad duine o Chirene, d'am
b'ainm Simon: esan dh'éignich iad
chum a chrann-ceusaidhsan a ghiù-
lan.
33 Agus an uair a thainig iad gu
ionad d'an ainm Golgota, sin r'a
radh, àite cloiginn,
34 Thug iad dha r'a òl fion geur,
measgta le domblas: agus air dha a
bhlasadh, cha'n òladh se *e*.
35 Agus an uair a cheus iad e,
roinn iad a thruscan eatorra, a
tilgeadh crannchuir *orra*: chum
gu'n coimhliontadh an ni a dubh-
radh leis an fhàidh, Roinn iad m'
eudach eatorra, agus chuir iad crann-
chur air mo bhrat.
36 Agus air suidhe dhoibh, rinn
iad faire air an sin:
37 Agus chuir iad a chùis-dhìtidh
sgrìobhta os a chionn, IS E SO IOSA
RIGH NAN IUDHACH.
38 An sin cheusadh maille ris dà
ghaduiche [d]; fear air a laimh dheis,
agus fear eile air a laimh chli.
39 Agus thug iadsan a bha dol
seachad toibheum dha, a' crathadh
an ceann,
40 Agus ag radh, Thusa a leagas
an teampull, agus a chuireas suas
an tri laithibh e, fòir ort fein: ma
's tu Mac Dhé, thig a nuas o 'n
chrann-cheusaidh.
41 Mar an ceudna a dubhairt na
h-ard shagairt, maille ris na sgriobh-
uichibh, agus na seanairibh, a' fan-
oid air,
42 Shaor e daoin' eile, e fein a
shaoradh ni 'n comasach e: ma 's e
Righ Israeil, thigeadh e nis a nuas

[b] *ionracan.* [c] *eudach a thoirt dheth.*
[d] *dà fhear-reubainn, dà chreachadair.*

o'n chrann-cheusaidh, agus creididh
sinn e.
43 Chuir e dhòigh an Dia; saor-
adh e a nis e, ma ta toil aige dha:
oir a dubhairt e, Is mise Mac Dhé.
44 Agus thug na gaduichean a
cheusadh maille ris, am beum ceud-
na dha.
45 A nis o'n t-seathadh uair bha
dorchadas air an tìr uile gus an
naothadh uair.
46 Agus mu thimchioll na naoth-
adh uaire dh'éigh Iosa le guth ard,
ag radh, Eli, eli, lama sabachtani?
's e sin r'a radh, Mo Dhia, mo Dhia,
c'ar son a thréig thu mi?
47 Agus air cluinntinn sin do
chuid diubhsan a bha 'nan seasamh
an sin, a dubhairt iad, A ta 'm fear
so glaodhaich air Elias.
48 Agus air ball ruith a h-aon
diubh, agus ghabh e spong, agus lìon
e do fhìon geur i, agus air dha a cur
air slait chuilce, thug e dha r'a òl.
49 Ach a dubhairt càch, Leig dha,
faiceamaid an d'thig Elias g'a thearn-
adh.
50 Agus air éigheach a rìs do Io-
sa le glaodh mòr, thug e suas a spior-
ad.
51 Agus feuch, reubadh brat-
roinn an teampuill 'na dhà chuid, o
mhullach gu ìochdar; agus chrioth-
nuich an talamh, agus sgoilteadh na
creagan,
52 Agus dh'fhosgladh na h-uaigh-
ean, agus dh'éirich mòran do chor-
paibh nan naomh, a bha 'nan codal,
53 Agus chaidh iad a mach as na
h-uaighibh an déigh aiseirighsan,
agus chaidh iad a steach do'n bhaile
naomha, agus nochdadh iad do mhò-
ran.
54 A nis an uair a chunnaic an
ceannard-ceud, agus iadsan a bha
maille ris a' coimhead [e] Iosa, a'
chrith-thalmhainn, agus na nithe
eile a rinneadh, ghabh iad eagal
mòr, ag radh, Gu firinneach b'e so
Mac Dhé.
55 Agus bha an sin mòran bhan
(ag amharc am fad,) a lean Iosa o
Ghalile, a' frithealadh dha:
56 Am measg an robh Muire Mag-
dalen, agus Muire màthair Sheumais
agus Ioses, agus màthair cloinne
Shebede.
57 Agus air teachd do'n fheasgar,
thainig duine saibhir o Arimatea,
d'am b'ainm Ioseph, a bha e fein 'na
dheisciobul aig Iosa mar an ceudna:
58 Air dol dhasan gu Pilat, dh'iarr
e corp Iosa: an sin dh'àithn Pilat
an corp a thabhairt *da*.
59 Agus air glacadh a' chuirp do
Ioseph, phaisg e ann an lìon-eudach
fìor-ghlan e,
60 Agus chuir se e 'na uaigh
nuadh fein, a chladhaich e ann an
carruig: Agus air caruchadh cloiche
mòire dha gu dorus na h-uaighe,
dh'imich e roimhe.
61 Agus bha Muire Magdalen,
agus a' Mhuire eile 'nan suidhe fa
chomhair na h-uaighe.
62 A nis air an la màireach, an
là'n déigh an ulluchaidh, chruin-
nicheadh na h-ard shagairt agus na
Phairisich gu Pilat,
63 Ag radh, A thighearn, is
cuimhne leinn an uair a bha am
mealltair ud fathast beo, gu'n dubh-
airt e, Eiridh mi 'n déigh thri laith-
ean.
64 Orduich uime sin an uaigh
bhi air a coimhead gu cinnteach gus
an treas là, air eagal gu'n d'thig a
dheisciobuil san oidhche, agus gu 'n
goid iad leo e, agus gu 'n abair iad
ris an t-sluagh, Dh'éirich e o na
marbhaibh: agus mar sin bithidh
am mearachd deireannach ni's miosa
na'n ceud *mhearachd*.
65 A dubhairt Pilat riu, Tha faire
agaibh; imichibh, deanaibh *an
uaigh* co tearuinte 's is aithne
dhuibh.
66 Agus dh'imich iad agus rinn
iad an uaigh cinnteach, a' cur seula
air a' chloich, maille re faire.

CAIB. XXVIII.

AN deigh na sàbaid, aig briseadh
na fàire air a' cheud *là* do'n
t-seachduin, thainig Muire Magda-
len, agus a' Mhuire eile, a dh'fhaic-
inn na h-uaighe.
2 Agus feuch, bha crith-thal-
mhainn mhòr ann; oir thainig ain-
geal an Tighearna nuas o nèamh,
agus air teachd dha charuich e a'
chlach o'n dorus, agus shuidh e
oirre.
3 Agus bha a ghnùis mar dheal-
anach, agus eudach geal mar
shneachda.
4 Agus air eagal roimhe chrioth-
nuich an luchd coimhid [f], agus
chaidh iad an riochd mairbh.
5 Agus air freagairt do'n aingeal
a dubhairt e ris na mnaibh, Na biodh
eagal oirbhse: oir a ta fhios agam
gu bheil sibh ag iarraidh Iosa, a
chaidh cheusadh.
6 Cha 'n'eil e 'n so; oir dh'éirich

[e] *gleidheadh.*

[f] *luchd faire.*

e, mar a dubhairt e: thigibh, faicibh an t-àit an robh an Tighearna 'na luidhe.

7 Agus imichibh gu luath, agus innsibh d'a dheisciobluibh gu'n d'éirich e o na marbhaibh: agus feuch, tha e dol roimhibh do Ghalile, an sin chi sibh e, feuch, a dubhairt mise ribh e.

8 Agus air dhoibh imeachd gu luath o'n uaigh, le h-eagal agus mòr ghairdeachas, ruith iad a dh'innseadh d'a dheisciobluibh.

9 Agus ag imeachd dhoibhsan a dh'innseadh d'a dheisciobluibh, feuch, thachair Iosa fein orra, ag radh, Fàilte dhuibh. Agus air teachd dhoibhsan am fagus da, rug iad air a chosaibh, agus thug iad urram dha [g].

10 An sin a dubhairt Iòsa riu, Na biodh eagal oirbh: imichibh, abraibh re m' bhraithribh iadsan a dhol do Ghalile, agus an sin chi iad mi.

11 Agus an uair a bha iadsan ag imeachd, feuch, thainig cuid do'n luchd faire do'n bhaile, agus nochd iad do na h-ard shagartaibh gach ni a thachair.

12 Agus air cruinneachadh dhoibhsan an ceann a chéile maille ris na seanairibh, agus air gabhail comhairle dhoibh, thug iad mòran airgid do na saighdearaibh,

13 Ag radh, Abraibhse gu'n d'thainig a dheisciobuil anns an oidhche, agus gu'n do ghoid iad e, an uair a bha sinne 'nar codal.

14 Agus ma chluinneas an t-uachdaran so, cuiridh sinne impidh air, agus ni sinn sibhse tearuinte.

15 Agus air gabhail an airgid dhoibh, rinn iad mar a theagaisgeadh dhoibh: agus a ta a' chainnt so air a h-aithris am measg nan Iudhach gus an la'n diugh.

16 An sin chaidh an t-aon deisciobul deug do Ghalile, do'n bheinn far an d'orduich Iosa dhoibh.

17 Agus air dhoibh fhaicinn, thug iad urram dha [g]: ach bha cuid aca fa amharus.

18 Agus air teachd do Iosa, labhair e riu, ag radh, Thugadh dhomhsa gach uile chumhachd air neamh agus air talamh.

19 Uime sin imichibhse, agus deanaibh deisciobuil do [h] gach uile chinneach, 'gam baisteadh ann an ainm an Athar, agus a' Mhic, agus an Spioraid naoimh:

20 A teagasg dhoibh gach uile nithe a dh'àithn mise dhuibh a choimhead: Agus feuch, a ta mise maille ribh a ghnàth, gu deireadh an t-saoghail. Amen.

[g] *rinn iad aoradh dha.*

[h] *iompoichibh, teagaisgibh.*

An SOISGEUL a reir MHARCUIS.

CAIB. I.

TOISEACH Soisgeil Iosa Criosd Mhic Dhé:

2 A réir mar a ta e scrìobhta anns na fàidhibh, Feuch, cuiream mo theachdaire roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

3 Guth an ti a dh'éigheas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

4 Bha Eoin a' baisteadh anns an fhàsach, agus a' searmonachadh baistidh an aithreachais, chum maitheanais pheacanna.

5 Agus chaidh a mach d'a ionnsuidh tìr Iudea uile, agus luchd-àiteachaidh [a] Ierusaleim, agus bhaisteadh leis iad uile ann an amhuinn Iordain, ag aideachadh am peacanna.

6 Agus bha Eoin air eudachadh [b] le fionna chàmhal, agus crios leathair m'a leasruidh: agus bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhuich.

7 Agus shearmonaich e, ag radh, A ta neach a' teachd a'm' dhéigh a's cumhachdaiche na mise, neach nach airidh mise air cromadh sìos agus barr-iall a bhròg fhuasgladh.

8 Bhaist mise gu dearbh sibh le h-uisge: ach baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomha.

9 Agus tharladh anns na laithibh sin, gu'n d'thainig Iosa o Nasaret

[a] *luchd-àitich.*

[b] *air a chòmhdach.*

Ghalile. agus bhaisteadh e le h-Eoin
ann an Iordan.
10 Agus air ball an uair a chaidh
é suas as an uisge, chunnaic e na
neamhan air am fosgladh, agus an
Spiorad mar choluman a' teachd a
nuas air.
11 Agus thainig guth o neamh,
ag radh, Is tusa mo Mhac gràdh-
ach, am bheil mo mhòr thlachd.
12 Agus air ball tharruing an
Spiorad e do 'n fhàsach.
13 Agus bha e 'n sin san fhàsach
dà fhichead latha air a bhuaireadh
le Satan, agus bha e maille ris na
fiadh bheathaichibh, agus fhritheil
na h-aingil dha.
14 Agus an déigh Eoin a chur am
priosun, thainig Iosa do Ghalile, a'
searmonachadh soisgeil rioghachd
Dhe,
15 Agus ag radh, Choimhlionadh
an aimsir, agus a ta rioghachd Dhé
am fagus; deanaibhse aithreachas,
agus creidibh an soisgeul.
16 Agus air dha bhi 'g imeachd
re taobh fairge Ghalile, chunnaic e
Simon, agus Aindreas a bhràthair,
a' tilgeadh lìn san fhairge: (oir
b'iasgairean iad.)
17 Agus a dubhairt Iosa riu,
Thigibh a'm' dhéighse, agus ni mi
'nar iasgairibh air daoinibh sibh.
18 Agus air ball dh'fhàg iad an
lìonta, agus lean iad esan.
19 Agus an uair a chaidh e beag-
an air aghaidh as sin, chunnaic e
Seumas *mac* Shebede, agus Eoin a
bhràthair, agus iad san luing a' càr-
adh an lìonta.
20 Agus air ball ghoir e iad, agus
air fàgail Shebede an athar dhoibh
san luing maille ris an luchd tuaras-
dail, lean iad esan.
21 Agus chaidh iad a steach do
Chapernaum, agus air ball air dha
dol a steach do'n t-sionagog[c] air an
t-sàbaid, theagaisg e.
22 Agus ghabh iad iongantas r'a
theagasg: oir bha e 'gan teagasg mar
neach aig an robh ùghdarras, agus
cha b'ann mar na scriobhuichean.
23 Agus bha 'nan sionagogsan
neach anns an robh spiorad neo-
ghlan, agus ghlaodh e,
24 Ag radh, Leig leinn; ciod ar
gnothuch-ne riut, Iosa o[b] Nasaret?
an d'thainig thu g'ar sgrios-ne? Is
aithne dhomh cò thu, aon naomha
Dhé.
25 Agus chronuich Iosa e, ag
radh, Bi d' thosd, agus thig a mach
as.
26 Agus an uair a reub an spiorad
neo-ghlan e, agus a ghlaodh e le
guth ard, thainig e mach as.
27 Agus ghabh iad mòr-iongantas
uile, ionnus gu 'n robh iad a' cur na
ceiste *so* air a chéile, ag radh, Ciod
e so? Ciod e an teagasg nuadh so?
oir le h-ughdarras a ta e toirt or-
duigh eadhon do na spioradaibh
neo-ghlana, agus tha iad ùmhal dha.
28 Agus chaidh a chliu air ball a
mach air feadh na tìre uile timchioll
Ghalile.
29 Agus gun dàil, air dhoibh dol
a mach as an t-sionagog, chaidh iad
a steach do thigh Shimoin agus
Aindreais, maille re Seumas agus
Eoin.
30 Ach bha màthair-chéile Shi-
moin 'na luidhe ann am fiabhrus;
agus ghrad labhair iad ris uimpe.
31 Agus thainig esan agus thog e
i, a' breith air laimh oirre; agus air
ball dh'fhàg am fiabhrus i, agus
fhritheil i dhoibh.
32 Agus an uair a bha 'm feasgar
ann, air do'n ghréin dol fuidhe, thug
iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha
euslan, agus iadsan anns an robh
deamhain.
33 Agus bha 'm baile uile air a
chruinneachadh chum an doruis.
34 Agus leighis e mòran air an
robh iomadh gnè eucaile, agus thilg
e mach mòran dheamhan, agus cha
d'fhulaing e do na deamhnaibh
labhairt, air son gu'm b'aithne
dhoibh[e] e.
35 Agus air dha éirigh sa' mhad-
uinn, fada roimh là, chaidh e mach,
agus dh'imich e gu àite fàsail[f], agus
rinn e ùrnuigh an sin.
36 Agus lean Simon, agus an
dream a bha maille ris e.
37 Agus air fhaotainn dhoibh a
dubhairt iad ris, A ta gach uile
neach ga d'iarraidh.
38 Agus a deir e riu, Rachamaid[g]
a dh'ionnsuidh nam bailte eile laimh
ruinn, chum as gu'n searmonaich
mi an sin mar an ceudna: oir is ann
a chum na crìche so thainig mise
mach.
39 Agus shearmonaich e 'nan
sionagogaibh air feadh Ghalile uile,
agus thilg e mach na deamhain.
40 Agus thainig lobhar d'a ionn-
suidh, a' guidheadh air, agus a'lùb-
adh a ghlùn da, agus ag radh ris,

[c] *tigh-aoraidh.* [d] *bho, a.* [e] *dhaibh.* [f] *diomhair, uaigneach.*
[g] *imicheamaid, theirigeamaid.*

Ma's àill leat, tha thu comasach air
mise a dheanamh glan.
41 Agus ghabh Iosa truas mòr
dheth [h], agus air sìneadh a mach a
laimhe, bhean e ris, agus a dubhairt
e ris, Is àill leam, bi-sa glan.
42 Agus co luath 's a labhair e,
air ball dh'fhalbh an loibhre [i] uaith,
agus rinneadh glan e.
43 Agus air toirt geur orduigh
dha, air ball chuir e air falbh e;
44 Agus a deir e ris, Feuch nach
innis thu bheag do neach air bith:
ach imich, nochd thu fein do'n t-sag-
art, agus tabhair mar ìobairt air son
do ghlanaidh na nithe a dh'àithn
Maois, mar fhianuis dhoibh.
45 Agus air dhasan dol a mach,
thòisich e air innseadh gu ro fhol-
laiseach, agus air a' chùis a sgaoil-
eadh m'an cuairt, air chor's nach
feudadh Iosa dol tuilleadh gu fol-
laiseach a steach do'n bhaile; ach
bha e mach ann an àitibh uaig-
neach: agus thainig iad d'a ionn-
suidh as gach aird.

CAIB. II.

AGUS an deigh laithean àraidh,
chaidh e a rìs a steach do Cha-
pernaum; agus chualas esan a bhi
san tigh.
2 Agus air ball chruinnicheadh
mòran an ceann a chéile, air chor as
nach robh àit a chumadh *iad*, eadh-
on timchioll an doruis: agus labh-
air e am focal riu.
3 Agus thainig iad, a' tabhairt
d'a ionnsuidh neach air an robh am
pairilis, air a ghiulan le ceathrar.
4 Agus a chionn nach b'urrainn
iad teachd am fagus da leis an
t-sluagh, rùisg iad mullach an tighe,
anns an robh e: agus air dhoibh a
tholladh, leig iad sìos an leabadh
air an robh an neach a bha tinn leis
a' phairilis 'na luidhe.
5 Air do Iosa an creidimhsan
fhaicinn, a dubhairt e ris an neach
air an robh am pairilis, A mhic, tha
do pheacaidh air am maitheadh
dhuit.
6 Ach bha dronng àraidh [k] do na
scriobhuichibh 'nan suidhe an sin,
agus iad a' reusonachadh 'nan cridh-
ibh fein:
7 C'ar son a ta am fear so a' labh-
airt toibheim mar so? Cò dh'fheud-
as peacaidh a mhaitheadh ach Dia
a mhàin?
8 Agus air ball air aithneachadh
do Iosa 'na spiorad fein gu'n robh
iadsan a' reusonachadh mar sin ionn-
ta fein, a dubhairt e riu, C'ar son a
ta sibh a' reusonachadh nan nithe
sin ann bhur cridhibh?
9 Co aca is usadh a radh ris an
neach air am bheil am pairilis, Tha
do pheacaidh air am maitheadh
dhuit, no a radh, Eirich, agus tog
do leabadh, agus imich?
10 Ach a chum 's gu'm bi fios ag-
aibh gu bheil ùghdarras aig Mac an
duine peacaidh a mhaitheadh air
talamh, (a deir e ris an fhear air an
robh am pairilis)
11 A deirim riut, Eirich, agus tog
do leabadh, agus imich do d' thigh.
12 Agus dh'éirich esan air ball,
agus thog e an leabadh, agus chaidh
e mach 'nam fianuis uile, ionnus
gu'n robh mòr iongantas orra uile,
agus gu'n do ghlòruich iad Dia, ag
radh, Cha'n fhaca sinne riamh a
leithid so.
13 Agus chaidh e mach a rìs re
taobh na mara, agus thainig an
sluagh uile d'a ionnsuidh, agus
theagaisg e iad.
14 Agus ag dol seachad da, chun-
naic e Lebhi *mac* Alpheuis 'na
shuidhe aig àite togail na cìse, agus
a deir e ris, Lean mise. Agus air
dhasan éirigh, lean se e.
15 Agus tharladh, air suidhe do
Iosa chum bìdh 'na thighsan, gu'n
do shuidh mòran chìs-mhaor agus
pheacach maille re Iosa, agus r'a
dheisciobluibh: oir bha mòran ann,
agus lean iad e.
16 Agus an uair a chunnaic na
scriobhuichean agus na Phairisich
esan ag itheadh maille re cìs-mhaor-
aibh agus re peacachaibh, a dubhairt
iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a ta
e ag itheadh agus ag òl maille re cìs-
mhaoraibh agus re peacachaibh?
17 Agus an uair a chuala Iosa so,
a dubhairt e riu, Cha 'n'eil feum
acasan a ta slàn air an léigh, ach
acasan a ta tinn: cha d'thainig mise
a ghairm nam firean, ach nam peac
ach chum aithreachais.
18 Agus bu ghnàth le deiscio-
bluibh Eoin, agus nam Phariseach
a bhi trosgadh [l]: agus thainig iad,
agus a dubhairt iad ris, C'ar son a
ta deisciobuil Eoin, agus nam Phai-
riseach re trosgadh, agus nach 'eil
do dheisciobuils a' trosgadh?
19 Agus a dubhairt Iosa riu, Am
bheil clann seomair an fhir nuadh-
phòsda comasach air trosgadh a
dheanamh, am feadh a bhitheas am
fear nuadh pòsda 'nam fochair [m]?
am feadh a ta am fear nuadh-pòsda

[h] *ris.* [i] *muire.* [k] *àraid.* [l] *trasgadh.* [m] *maile riu.*

aca maille riu, cha'n fheud iad tros-
gadh a dheanamh :
20 Ach thig na laithean anns an
d'thoirear am fear nuadh-pòsda
uatha; agus an sin ni iad trosgadh
sna laithibh sin
21 Agus cha'n'eil duine sam bith
a dh'fhuaigheas mìr do eudach
nuadh air sean eudach: no, *ma
dh'fhuaigheas*, buinidh am mìr
nuadh, a chuireadh g'a lìonadh suas,
as an t-sean eudach, agus nithear an
reubadh ni's miosa.
22 Agus cha chuir duine air bith
fion ùr ann an sean searragaibh [n];
no brisidh am fion nuadh na sear-
ragan, agus dòirtear am fion, agus
caillear na searragan : ach is còir
fion nuadh a chur ann an searrag-
aibh nuadha.
23 Agus tharladh gu'n deachaidh
e trid [o] na h-achaibh arbhair air
latha na sàbaid, agus thòisich a
dheisciobuil, ag imeachd dhoibh, rìs
na diasan arbhair a spìonadh.
24 Agus a dubhairt na Phairisich
ris, Feuch, c'ar son a ta iad a' dean-
amh an ni nach 'eil ceaduichte air
latha na sàbaid?
25 Agus a dubhairt esan riu, Nach
do leugh sibhse riamh ciod a rinn
Daibhidh, 'n uair a bha uireasbhuidh
air, agus ocras air fein agus orra-san
a bha maille ris?
26 Cionnus a chaidh e steach do
thigh Dhé ann an laithibh Abiatair
an ard shagairt, agus a dh'ith e aran
na fianuis [p], nach 'eil ceaduichte
do neach air bith itheadh, ach do na
sagartaibh, agus a thug e mar an
ceudna do'n dream a bha maille ris?
27 Agus a dubhairt e riu, Dh'ord-
uicheadh an t-sàbaid air son an
duine, cha 'ne an duine air son na
sabaid :
28 Air an aobhar sin is Tighearna [q]
Mac an duine air an t-sàbaid fein.

CAIB. III.

AGUS chaidh e rìs a steach do'n
t-sionagog, agus bha an sin
duine aig an robh lamh sheargta.
2 Agus rinn iad faire air, a
dh'fheuchainn an leighiseadh se e
air latha na sàbaid, chum's gu'm
biodh cùis-dhitidh aca dha.
3 Agus a deir e ris an duine aig
an robh an lamh sheargta, Eirich sa'
mheadhon.
4 Agus a deir e riu, Am bheil e
ceaduichte maith a dheanamh air
laithibh na sàbaid, no olc? anam a
thearnadh, no a sgrios? ach dh'fhan
iadsan 'nan tosd.
5 Agus an uair a dh'amhairc e
m'an cuairt orra le feirg [r], air dha
bhi doilich air son cruais an cridhe,
a deir e ris an duine, Sìn a mach do
lamh. Agus shìn e mach i : agus
rinneadh slàn i mar an *lamh* eile.
6 Agus air dol do na Phairisich a
mach, ghabh iad comhairle air ball
maille re luchd-leanmhuinn Heroid
'na aghaidhsan, cionnus a dh'fheud-
adh iad a sgrios [s].
7 Ach chaidh Iosa maille r'a
dheisciobluibh a leth chum na mara:
agus lean sluagh mòr e o Ghalile,
agus o [t] Iudea,
8 Agus o Ierusalem, agus o Idu-
mea, agus o thaobh thall Iordain,
agus iadsan a bha timchioll Thiruis
agus Shidoin, thainig cuideachd
mhòr dhiubh d'a ionnsuidh, 'nuair a
chual iad cia mòr na nithe a rinn e.
9 Agus a dubhairt e r'a dheis-
ciobluibh, long bheag a bhi feitheamh
air, air son an t-sluaigh, chum nach
dòmhluicheadh iad e.
10 Oir leighis e mòran, ionnus
gu 'n do dhlù-theann iad ris, a
mheud 's air an robh plàighean,
chum's gu'm beanadh iad ris.
11 Agus na spiorada neo-ghlan,
an uair a chunnaic iad e, shleuchd
iad da, agus ghlaodh iad, ag radh,
Is tusa Mac Dhé.
12 Agus thug e sparradh teann [u]
dhoibh, nach deanadh iad aith-
nicht' e.
13 Agus chaidh e suas gu beinn,
agus ghairm e iadsan a b'àill leis:
agus thainig iad d'a ionnsuidh.
14 Agus dh'orduich e dà fhear
dheug, chum 's gu'm biodh iad
maille ris, agus gu 'n cuireadh e
mach iad a shearmonachadh :
15 Agus gu'm biodh aca cumh-
achd a leigheas euslainte, agus a
thilgeadh a mach dheamhan.
16 Agus air Simon thug e Peadar
mar chomh-ainm :
17 Agus Seumas *mac* Shebede,
agus Eoin bràthair Sheumais, (agus
orra-san thug e Boanerges mar
chomh-ainm, 's e sin re radh, Clann
na tairneanaich.)
18 Agus Aindreas, agus Philip,
agus Bartolomeus, agus Mata, agus
Tomas, agus Seumas *mac* Alpheuis,
agus Tadeus, agus Simon an Canan-
iteach,

[n] *leathar-bhuidealaibh.* [o] *troimh, air feadh.* [p] *an t-aran taisbeanta.* [q] *Maighstir.* [r] *diomb.* [s] *mhilleadh.* [t] *bho, ua.* [u] *geur àithne.*

19 Agus Iudas Iscariot, an neach sin a bhrath e: Agus chaidh iad do thigh.

20 Agus chruinnicheadh an sluagh a rìs, ionnus nach robh e 'n comas doibh uiread agus aran itheadh.

21 Agus an uair a chual a chairdean *so*, thainig iad a mach a bhreith air: oir a dubhairt iad, Tha e air mhi-chéill.

22 Agus a dubhairt na scriobhuichean a thainig a nuas o Ierusalem, A ta Beelsebub aige, agus is ann trìd phrionnsadh nan deamhan a ta e tilgeadh a mach dheamhan.

23 Agus air dha 'n gairm d'a ionnsuidh, a dubhairt e riu ann an cosamhlachdaibh, Cionnus a dh'fheudas Satan Satan a thilgeadh a mach?

24 Agus ma bhitheas rioghachd roinnte 'na h-aghaidh fein, cha'n urrainn an rioghachd sin seasamh.

25 Agus ma bhitheas tigh air a roinn 'na aghaidh fein, cha'n urrainn an tigh sin seasamh.

26 Agus ma dh'éireas Satan 'na aghaidh fein, agus gu'm bi e roinnte, cha 'n urrainn e seasamh, ach a ta crìoch aige.

27 Cha'n urradh neach air bith dol a stéach do thigh duine làidir, agus airneis a thogail leis, mur ceangail e 'n duine làidir an toiseach; agus an sin creachaidh e a thigh.

28 Gu deimhin a deirim ribh, Gu maithear na h-uile pheacanna do chloinn nan daoine, agus gach toibheum a labhras iad.

29 Ach ge b'e labhras toibheum an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha'n fhaigh e maitheanas a choidhch, ach a ta e an cunnart peanais [w] shiorruidh.

30 Air son gu'n dubhairt iad, Tha spiorad neo-ghlan aige.

31 An sin thainig a bhràithrean agus a mhàthair, agus air dhoibh seasamh a muigh, chuir iad fios d'a ionnsuidh, a' gairm air.

32 Agus bha 'n sluagh 'nan suidhe m'a thimchioll, agus a dubhairt iad ris, Feuch, ata do mhàthair agus do bhraithrean a muigh ga d' iarraidh.

33 Agus fhreagair e iad, ag radh, Cò i mo mhàthair, no mo bhràithrean?

34 Agus sheall e m'an cuairt orrasan a bha 'nan suidhe m'a thimchioll, agus a dubhairt e, Feuch mo mhàthair agus mo bhràithrean.

35 Oir ge b'e neach a ni toil Dé, is e sin mo bhràthair, agus mo phiuthar, agus mo mhàthair.

CAIB. IV.

AGUS thòisich e air teagasg a rìs laimh ris a' mhuir, agus chruinnicheadh sluagh mòr d'a ionnsuidh, ionnus gu'n deachaidh e steach do luing, agus gu'n do shuidh e air a' mhuir; agus bha 'n sluagh uile re taobh na mara air tìr.

2 Agus theagaisg e dhoibh mòran do nithibh ann an cosamhlachdaibh, agus a dubhairt e riu 'na theagasg,

3 Eisdibh, Feuch, chaidh fear cuir[x] a mach a chur *sìl:*

4 Agus tharladh ag cur an t-sìl da, gu'n do thuit cuid deth re taobh an rathaid, agus thainig ennlaith an athair, agus dh'ith iad suas e.

5 Agus thuit cuid eile dheth air fearann creagach, far nach robh mòr thalamh aige, agus air ball dh'fhàs e suas, do bhrigh nach robh doimhne talmhainn aige.

6 Ach air do'n ghréin éirigh, loisgeadh e; agus a chionn nach robh freumh [y] aige, shearg e as.

7 Agus thuit cuid eile am measg droighinn, agus dh'fhàs an droighionn suas, agus thachd se e, agus cha d'thug e toradh uaith.

8 Agus thuit cuid eile air talamh maith [z], agus thug e toradh uaith a' fàs suas agus a' meudachadh; agus thug e mach, cuid a dheich uiread fhichead, agus cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread *'s a chuircadh.*

9 Agus a dubhairt e riu, An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus an uair a bha e 'na aonar, dh'fhiosraich iadsan, a bha 'na fhochair maille ris an dà fhear dheug, an cosamhlachd deth.

11 Agus a dubhairt e riu, Dhuibhse thugadh eòlas a ghabhail air nithibh diomhair rioghachd Dhé: ach dhoibhsan a ta 'n leth muigh nithear gach ni an cosamhlachdaibh:

12 Chum as ag faicinn doibh gu'm faic iad, agus nach aithnich iad, agus ag cluinntinn dhoibh gu'n cluinn iad, agus nach tuig iad; air eagal àm air bith gu'm pilleadh iad, agus gu'm biodh *am* peacaidh air am maitheadh dhoibh.

13 Agus a deir e riu, Nach aithne dhuibh an cosamhlachd so? agus cionnus ma ta a thuigeas sibh gach uile chosamhlachd?

[w] *damnaidh, breitheanais.* [x] *sìoladair.* [y] *freumhach.* [z] *math.*

14 Tha 'm fear-cuir a' cur an fhocail.

15 Agus is iad so iadsan re taobh an rathaid, anns an cuirear am focal, agus an déigh dhoibh a chluinntinn, air ball a ta Satan a' teachd, agus a' togail leis an fhocail, a shiol-chuireadh 'nan cridhibh.

16 Agus is iad so iadsan mar an ceudna a chuireadh air fearann creagach; muinntir, an uair a chluinneas iad am focal, a ghabhas e air ball le gairdeachas;

17 Agus cha 'n'eil freumh aca ionnta fein, ach mairidh iad ré sealain: 'na dhéigh sin, 'nuair a dh'éireas àmhghar[a] no geur-leanmhuinn air son an fhocail, air ball a ta iad a' gabhail oilbheim.

18 Agus is iad so iadsan a chuireadh am measg an droighinn, an dream a dh'éisdeas ris an fhocal;

19 Agus a ta ro chùram an t-saoghail so, agus mealltaireachd saibhreis, agus an mhianna nithe eile teachd a steach, agus a' tachdadh an fhocail, agus nithear neo-thorach e.

20 Agus is iad so iadsan a chuireadh ann an talamh maith, an dream a chluinneas am focal, agus a ghabhas e, agus a bheir a mach toradh, cuid a dheich uiread fhichead, cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread *'s a chuireadh.*

21 Agus a dubhairt e riu, An d'thoirear coinneal chum gu'n cuirear i fuidh bheul soithich, no fuidh leabaidh nach ann a chum a cur ann an coinnleir?

22 Oir cha 'n'eil ni air bith foluichte, nach foillsichear; agus cha robh ni air bith an cleith, nach d'thig os àird.

23 Ma ta cluasa chum éisdeachd aig neach air bith, éisdeadh e.

24 Agus a dubhairt e riu, Thugaibh fainear ciod a chluinneas sibh: leis an tomhas a thomhaiseas sibh, tomhaisear dhuibh fein; agus bheirear tuilleadh dhuibhse ta 'g éisdeachd.

25 Oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha: agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith an ni sin fein a ta aige.

26 Agus a dubhairt e, Is amhuil rioghachd Dhé, mar gu'n cuireadh duine siol anns an talamh,

27 Agus gu'n coidleadh e, agus gu'n éireadh e a dh'oidhch, agus a là, agus gu'n gineadh an siol, agus gu'm fàsadh e suas, air dòigh nach fhios da.

28 Oir bheir an talamh a mach toradh uaith fein, air tùs am fochann, a rìs an dias, an déigh sin an làn arbhar anns an déis.

29 Ach an uair a ta 'n toradh abaich, air ball cuiridh e an corran ann, a chionn gu bheil am fogharadh air teachd.

30 Agus a dubhairt e, Ciod *an ni* re 'n samhluich sinn rioghachd Dhé? no ciod e an cosamhlachd leis an coi'-meas sinn i[b]?

31 *Is* cosmhuil i re gràinne mustaird, ni, 'nuair a chuirear san talamh e, is lugha dona h-uile phòraibh a ta air talamh.

32 Ach an déigh a chur, fàsaidh e suas, agus cinnidh e ni 's mò na luibh sam bith eile, agus fàsaidh geugan mòra air, ionnus gu'm feud eunlaith an athair nid a dheanamh fuidh a sgàile.

33 Agus le iomadh d'a leithidibh sin do chosamhlachdaibh labhair e 'm focal riu, a réir mar a b'urrainn iad a chluinntinn.

34 Ach gun chosamhlachd cha do labhair e riu: Agus mhìnich e na h-uile nithe d'a dheisciobluibh fein air leth.

35 Agus a dubhairt e riu air an là sin fein, air teachd do'n fheasgar, Rachamaid thairis do'n taobh eile.

36 Agus an uair a sgaoil iad an coimhthional, thug iad leo esan anns an luing mar a bha e, agus bha longa beaga eile 'na fhochair mar an ceudna.

37 Agus dh'éirich stoirm mhòr ghaoith ann, agus leum na tonna a steach do'n luing, air chor as gu'n robh i nis làn.

38 Agus bha esan ann an deireadh na luinge, 'na chodal air cluasaig[c]: agus dhùisg iad e, agus a deir iad ris, A mhaighstir, nach 'eil suim agad gu'n caillear sinn?

39 Agus dh'éirich e, agus chronuich e ghaoth, agus a dubhairt e ris an fhairge, Tosd, bi sàmhach. An sin luidh a' ghaoth, agus bha fèath[d] mòr ann.

40 Agus a dubhairt e riu, C'ar son a ta sibh co eagalach? cionnus nach 'eil creidimh agaibh?

41 Agus ghabh iad eagal ro mhòr, agus a dubhairt iad r'a chéile, Ciod e an duine so, gu bheil a' ghaoth, agus an fhairge féin ùmhal da?

[a] *triobloid.* [b] *an coibhearta ris an coibheartaich sinn i?* [c] *adhartan.* [d] *ciuine.*

CAIB. V.

AGUS thainig iad gu taobh eile
na mara, gu duthaich nan Ga-
darenach.
2 Agus an uair a chaidh e mach
as an luing, air ball thachair air as
na h-àitibh-adhlaic, duine anns an
robh spiorad neo-ghlan,
3 Aig an robh *a* chòmhnuidh sna
h-àitibh-adhlaic, agus cha b'urrainn
neach air bith a cheangal, eadhon
le slabhraidhibh:
4 Oir chaidh a cheangal gu tric
le geimhlibh agus le slabhraidhibh,
agus tharruing e na slabhraidhean
as a chéile, agus mhìn-bhris e na
geimhlean: Agus cha b'urrainn
duine sam bith a cheannsachadh.
5 Agus bha e ghnà, a là agus a
dh'oidhche, sna beanntaibh, agus
sna h-ionadaibh-adhlaic, a' glaodh-
aich, agus 'ga ghearradh fein le
clachaibh.
6 Ach an uair a chunnaic e Iosa
fada uaith, ruith e agus shleuchd e
dha,
7 Agus ghlaodh e le guth mòr,
agus a dubhairt e, Ciod mo ghnoth-
uchsa riut, Iosa, a Mhic an Dé is ro
airde? cuiream ort a h-uchd Dé, gun
mo phianadh.
8 (Oir a dubhairt e ris, Thig a
mach as an duine, a spioraid neo-
ghloin)
9 Agus dh'fhiosruich e dheth,
Ciod is ainm dhuit? Agus fhreag-
air esan, ag radh, Legion is ainm
dhomh: oir a ta sinn mòran ann.
10 Agus ghuidh e gu ro gheur air,
gun e g'an cur a mach as an dùth-
aich *sin*.
11 Agus bha treud mòr mhuc an
sin, ag ionaltradh am fagus do'n
bheinn [e].
12 Agus ghuidh na deamhain uile
air, ag radh, Cuir sinne dh'ionnsuidh
nam muc, chum's gu'n rachamaid a
steach ionnta.
13 Agus air ball thug Iosa cead
doibh; agus air dol a mach do na
spioradaibh neo-ghlana, chaidh iad
a stigh anns na mucaibh, agus ruith
an treud sìos gu dian le àite cas
do'n fhairge, (bha iad mu thimchioll
dà mhile) agus thachdadh iad san
fhairge.
14 Agus theich iadsan a bha 'g
ionaltradh nam muc, agus dh'innis
iad sin, araon anns a' bhaile, agus
anns an tìr. Agus chaidh iad a
mach a dh'fhaicinn ciod e an ni ud
a thachair.
15 Agus thainig iad chum Iosa,
agus chunnaic iad an ti anns an
robh an deamhan, agus aig an robh
an legion, 'na shuidhe, agus eudach
uime, agus a chiall aige; agus ghabh
iad eagal.
16 Agus dh'innis iadsan a chunn-
naic e dhoibh, cionnus a thachair
do'n ti anns an robh an deamhan,
agus mu thimchioll nam muc.
17 Agus thoisich iad re guidhe
air imeachd a mach as an crìochaibh.
18 Agus air dha dol a stigh san
luing, ghuidh an ti anns an robh an
deamhan air, gu'm feudadh e bhi
maille ris.
19 Gidheadh cha do leig Iosa leis,
ach a dubhairt e ris, Imich dhach-
aidh dh'ionnsuidh do mhuinntir,
agus innis dhoibh meud nan nithe
a rinn an Tighearna dhuit, agus
gu'n d'rinn e tròcair ort.
20 Agus dh'imich esan, agus thòis-
ich e re chur an céill ann an Deca-
polis meud nan nithe a rinn Iosa
dha: agus ghabh iad iongantas uile.
21 Agus air dol do Iosa a ris
thairis anns an luing do'n taobh eile,
chruinnicheadh sluagh mòr d'a ionn-
suidh; agus bha e laimh ris a'
mhuir.
22 Agus feuch, thainig aon do
uachdaranaibh nan sionagog, d'am
b'ainm Iairus, agus an uair a chunn-
naic e esan, leig se e fein sìos aig a
chosaibh,
23 Agus ghuidh e gu dùrachdach
air, ag radh, A ta mo nighean bheag
ann an cunnart grad bhàis; thig,
guidheam ort, agus leag do lamhan
oirre chum as gu'n slànuichear i,
agus mairidh i beo.
24 Agus dh'imich *Iosa* maille ris,
agus lean sluagh mòr e, agus dhòmh-
luich iad e.
25 (Agus *bha* bean àraidh *an sin*,
air an robh dòrtadh fola ré dhà
bhliadhna dheug,
26 Agus dh' fhulaing i mòran o
iomadh léigh, agus chaith i na bha
aice, agus cha b'fheairrd i bheag e,
ach gu'm bu mheisd;
27 'Nuair a chual i iomradh air
Iosa, thainig i am measg an t-sluaigh
o chùlaobh, agus bhean i r'a eud-
ach:
28 Oir a dubhairt i, Ma dh'fheudas
mi beantuinn ach r'a eudach, slàn-
uichear mi.
29 Agus air ball thiormaicheadh
tobar a fola: agus dh'aithnich i air
a corp fein, gu'n do leighiscadh i
o'n phlàigh sin.
30 Agus dh'aithnich Iosa air ball

[e] *do na sléibhtibh.*

ann fein gu'n deachaidh cumhachd
a mach as, agus air dha tionndàdh
san t-sluagh, a dubhairt e, Cò a
bhean re m' eudach?
31 Agus a dubhairt a dheisciobuil
ris, A ta thu faicinn gu 'm bheil an
sluagh ga d' dhòmhlachadh, agus an
abair thu, Cò a bhean rium?
32 Agus dh'amhairc e m'an cuairt
g'a faicinns' a rinn so.
33 Ach air do'n mhnaoi bhi fa
eagal agus air chrith, air aithneach-
adh an ni a rinneadh innte, thainig
i, agus leig si i fein sìos 'na làthair,
agus dh'innis i 'n fhìrinn uile dha.
34 Agus a dubhairt e rithe, A
nighean, shlànuich do chreidimh
thu; imich an sìth, agus bi slàn o
d' phlàigh.
35 Am feadh a bha e fathast a'
labhairt, thainig *droing* o *thigh*
uachdarain na sionagoige, ag radh,
Fhuair do nighean bàs, c'ar son a
chuireadh tu tuilleadh dragha air a'
mhaighstir?
36 Co luath 's a chual Iosa an
comhradh so a labhradh, a deir e re
uachdaran na sionagoige, Na biodh
eagal ort, a mhain creid.
37 Agus cha d'fhulaing e do neach
air bith a leantuinn, ach Peadar,
agus Seumas, agus Eoin bràthair
Sheumais.
38 Agus thainig e gu tigh uachd-
arain na sionagoige; agus chunnaic
e 'n iomairt[f], agus iadsan a bha gul,
agus a' caoineadh gu mòr.
39 Agus air teachd a steach dha,
a deir e riu, C'ar son a ta sibh rìs an
iomairt so, agus re bròn? cha 'n'eil
an nìonag marbh, ach 'na codal.
40 Agus rinn iadsan gàire fochaid
ris: ach air dhasan an cur uile mach,
thug e leis athair agus màthair na
h-inghin, agus iadsan a bha maille
ris, agus chaidh e steach far an robh
an nìonag 'na luidhe.
41 Agus air dha breith air an
nìonaig air laimh, a deir e rithe, Ta-
litha cumi, 's e sin, air eadar-mhìn-
eachadh, A chailin, (a deirim riut)
éirich.
42 Agus air ball dh'éirich an
nìonag, agus dh'imich i; oir bha i
dà bhliadhna dheug *a dh' aois:*
agus ghabh iad iongantas anabar-
rach.
43 Agus thug e ordugh teann
doibh, nach faigheadh duin' air bith
fios air so; agus dh'aithn e *càil-
eigin* a thoirt di r'a itheadh.

CAIB. VI.

AGUS chaidh e mach as sin, agus
thainig e d'a dhùthaich fein;
agus lean a dheisciobuil e.
2 Agus an uair a thainig an t-sàb-
aid, thòisich e air teagasg anns an
t-sionagog: agus air do mhòran a
chluinntinn, ghabh iad iongantas,
ag radh, Cia uaith a ta na nithese
aig an fhear so? Agus ciod e an
gliocas so thugadh dha, gu bheil a
leithid so do fheartaibh air an dean-
amh le lamhaibhsan?
3 Nach e so an saor, mac Mhuire,
bràthair Sheumais, agus Ioseis, agus
Iudais, agus Shimoin? Agus nach
'eil a pheathraiche an so 'nar foch-
air? Agus fhuair iad oilbheum ann[g].
4 Ach a dubhairt Iosa riu, Cha
'n'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùth-
aich fein, agus am measg a chaird-
ean, agus 'na thigh fein.
5 Agus cha robh e 'n comas da
mìorbhuil air bith a dheanamh an
sin, saor o gu'n do chuir e a lamhan
air beagan do mhuinntir a bha tinn,
agus gu'n do leighis e *iad*.
6 Agus bha iongantas air air son
am mi-chreidimh. Agus chaidh e
timchioll nam bailte, a' teagasg.
7 Agus ghairm e chuige an dà
fhear dheug, agus thòisich e air an
cur a mach dithis agus dithis, agus
thug e dhoibh cumhachd air spior-
adaibh neo-ghlana;
8 Agus dh'àithn e dhoibh gun ni
air bith thoirt leo air son na slighe,
ach lorg a mhàin; gun mhàla, gun
aran, gun airgiod 'nan sporan:
9 Ach bonn-bhròga[h] *bhi* air an
cosaibh, agus gun dà chòta bhi um-
pa.
10 Agus a dubhairt e riu, Ge b'e
ionad air bith anns an d'theid sibh
a steach do thigh, an sin fanaibh
gus am falbh sibh as an àite sin.
11 Agus cò air bith iad nach gabh
ribh, agus nach éisd ribh, air dhuibh
imeachd as an àite sin, crathaibh an
duslach a bhitheas fa'r cosaibh, mar
fhianuis 'nan aghaidh. Gu deimhin
a deirim ribh, Gur so iomchair'[i] a
bhitheas do Shodom agus do Gho-
morra ann an là a' bhreitheanais, na
do'n bhaile sin.
12 Agus chaidh iad a mach, agus
shearmonaich iad gu'n deanadh
daoine aithreachas.
13 Agus thilg iad a mach mòran
dheamhan, agus dh'ung iad le h-ola
mòran a bha tinn, agus leighis siad
iad.

[f] *am buaireas.* [g] *ghabh iad oilbheum ris.* [h] *cuarain.*
[i] *so-fhulaing.*

14 Agus chual Herod an righ *uime*, (oir chaidh ainm am follus) agus a dubhairt e, A ta Eoin Baiste air éirigh o na marbhaibh, agus uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.

15 A dubhairt cuid eile, Gur e Elias a t'ann. Agus a dubhairt cuid eile, Gur fàidh a t'ann, no mar aon do na fàidhibh.

16 Ach an uair a chual Herod *so*, a dubhairt e, 'S e Eoin d'an do chuir mise an ceann, a th'ann; dh'éirich e o na marbhaibh.

17 Oir chuir Herod fein a mach agus ghlac e Eoin, agus cheangail e ann am priosun e. air son Herodiais bean phòsda Philip, a bhràthar fein, do bhrigh gu'n do phòs e i.

18 Oir a dubhairt Eoin re Herod, Cha 'n'eil e ceaduichte dhuit bean do bhràthar a bhi agad.

19 Uime sin bha diom[k] mòr aig Herodias ris, agus bu mhiann leatha a chur gu bàs, ach cha b'urrainn i.

20 Oir bha eagal Eoin air Herod, air dha fios a bhi aige gu'm bu duine ceart agus naomh e, agus thug e fainear[l] e, agus air dha a chluinntinn, rinn e mòran do nithibh *air a chomhairle*, agus dh'éisd e ris gu toileach.

21 Agus air teachd do là iomchuidh, rinn Herod, air comh-ainm an là an d'rugadh e, suipeir d'a uaislibh, agus d'a ard cheannardaibh, agus do mhaithibh Ghalile:

22 Agus air dol a steach do nighean Herodiais so, agus air dhi dannsa dheanamh, thaitinn i re Herod agus riu-san a shuidh maille ris, agus a dubhairt an righ ris a' chailin, Iarr ormsa ge b'e ni is àill leat, agus bheir mi dhuit e.

23 Agus thug e mionnan di, Ge b'e ni dh'iarras tu orm, bheir mi dhuit e, gu leth mo rioghachd.

24 Agus air dol a mach dh'ise, a dubhairt i r'a màthair, Ciod a dh'iarras mi? Agus a dubhairt ise, Ceann Eoin Bhaiste.

25 Agus chaidh i air ball le cabhaig a steach a dh'ionnsuidh an righ, agus dh'iarr i, ag radh, Is àill leam gu'n d'thugadh tu dhomh gun dàil ceann Eoin Bhaiste air méis.

26 Agus bha 'n righ ro dhoilich; *gidheadh* air son a mhionnan, agus an dream a bha 'nan suidhe maille ris, cha robh toil aige a diultadh.

27 Agus air ball chuir an righ a mach fear-millidh, agus dh'àithn e a cheann a thoirt a steach: agus dh'imich esan agus thug e 'n ceann deth anns a' phriosun,

28 Agus thug e cheann leis air mèis, agus thug e do'n chailin[m] e: agus thug an cailin d'a màthair e.

29 Agus an uair a chual a dheisciobuil *sin*, thainig iad agus thog iad a chorp, agus chuir iad ann an uaigh e.

30 Agus chruinnicheadh na h-Abstoil chum Iosa, agus dh'innis iad da na h-uile nithe, araon gach ni a rinn iad, agus gach ni a theagaisg iad.

31 Agus a dubhairt e riu, Thigibhs' air leth do àit uaigneach, agus gabhaibh fois car tamuill bhig: Oir bha mòran a' teachd agus a' dol, agus cha robh ùine aca uiread as biadh itheadh.

32 Agus chaidh iad gu àite fàsail ann an luing air leth.

33 Agus chunnaic an sluagh iadsan a' falbh, agus dh'aithnich mòran e, agus ruith iad d'an cois as na bailtibh uile an sin, agus bha iad rompa, agus chruinnicheadh iad d'a ionnsuidh.

34 Agus air dol a mach do Iosa, chunnaic e sluagh mòr, agus ghabh e truas mòr dhiubh, chionn gu'n robh iad mar chaoraich gun bhuachaille aca: agus thòisich e air mòran do nithibh a theagasg dhoibh.

35 Agus an uair a bha nis mòran do'n là air dol seachad[n], thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag radh, A ta 'n t-àite so fas, agus a ta nis mòran do'n là *air dol thairis:*

36 Leig air falbh iad, chum's gu d'theid iad do'n tìr m' an cuairt, agus do na bailtibh, agus gu ceannaich iad biadh dhoibh fein: oir cha'n'eil ni air bith aca r'a itheadh.

37 Ach fhreagair esan, agus a dubhairt e riu, Thugaibhse dhoibh r'a itheadh. Agus a deir iadsan ris, An d'theid sinn, agus an ceannaich sinn luach dhà cheud peghinn a dh'aran, chum gu d'thugamaid dhoibh ni r'a itheadh?

38 Ach a dubhairt esan riu, Cia lion builinn[o] a ta agaibh? rachaibh agus faicibh. Agus air faotainn fios doibh, a deir iad, Cùig, agus dà iasg.

39 Agus dh'àithn e dhoibh a thoirt orra uile suidhe sìos 'nan cuideachdaibh air an fheur uaine.

40 Agus shuidh iad sìos 'nam buidhnibh fa leth, 'nan ceudaibh, agus 'nan leth-cheudaibh.

[k] *diomb.* [l] *choimhid se.* [m] *ghruagaich, nìonaig.* [n] *air a chaitheadh.* [o] *aran.*

41 Agus air dha na cùig builinnean agus an dà iasg a ghabhail, agus amharc suas gu néamh, bheannuich, agus bhris e na builinnean, agus thug e d'a dheisciobluibh *iad*, chum's gu'n cuireadh iad rompa iad; agus roinn e 'n dà iasg orra uile.

42 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad.

43 Agus thog iad dà chliabh dheug làn do'n bhiadh bhriste, agus do na h-iasgaibh.

44 Agus b'iad an dream a dh'ith do na builinnibh cùig mìle fear.

45 Agus air ball choimh-éignich e dheisciobuil gu dol anns an luing, agus dol roimhe dh'ionnsuidh na taoibh thall gu Betsaida, gus an cuireadh e an sluagh air falbh.

46 Agus an uair a chuir e air falbh iad, chaidh e gu beinn a dheanamh ùrnuigh.

47 Agus an uair a bha 'n t-anmoch ann, bha 'n long am meadhon na mara, agus esan 'na aonar air tìr.

48 Agus chunnaic e iadsan air am pianadh ag iomramh; oir bha ghaoth 'nan aghaidh; agus thainig e d'an ionnsuidh mu thimchioll na ceathramh faire do'n oidhche, ag imeachd air a' mhuir, agus b'àill leis dol seachad orra.

49 Ach an uair a chunnaic iadsan e'g imeachd air a' mhuir, shaoil iad gu 'm bu tannasg a bh'ann; agus ghlaodh iad.

50 (Oir chunnaic iad uile e, agus bha iad fa bhuaireas) Agus air ball labhair e riu, agus a deir e riu, Biodh misneach mhaith agaibh, is mise ta ann, na biodh eagal oirbh.

51 Agus chaidh e suas d'an ionnsuidh do'n luing, agus luidh a' ghaoth: agus bha uamhas mòr thar tomhas orra, agus ghabh iad iongantas.

52 Oir cha d'thug iad fainear *mìorbhuil* nam builinn; oir bha 'n cridhe air a chruadhachadh.

53 Agus an uair a chaidh iad thairis, thainig iad gu talamh Ghenesaret, agus tharruing iad gu tìr.

54 Agus an uair a thainig iad a mach as an luing, air ball dh'aithnich iad e,

55 Agus ruith iad air feadh na tìre sin uile m'an cuairt, agus thòisich iad air an droing a bha tinn a ghiùlan m'an cuairt air leapaichibh, ge b'e àit an cual iad esan a bhi.

56 Agus ge b'e air bith bailte, no cathraiche, no dùthaich an deachaidh e steach, chuir iad na daoine tinn air na sràidibh, agus ghuidh iad air gu'm feudadh iad beantuinn a mhàin ri iomall eudaich: agus a mheud 's a bhean ris, leighiseadh iad.

CAIB. VII.

AGUS chruinnicheach na Phairisich d'a ionnsuidh, agus dream àraidh do na scriobhuichibh a thainig o Ierusalem.

2 Agus an uair a chunnaic iad cuid d'a dheisciobluibh ag itheadh arain le làmhaibh salacha (sin r'a radh neo-ionnlaidte,) fhuair iad cron *doibh*.

3 Oir cha 'n ith na Phairisich, agus na h-Iudhaich uile, biadh, mur ionnlaid iad an lamha gu minic, a' coimhead beul-aithris nan seanair.

4 Agus *air dhoibh teachd* o'n mhargadh, mur tum [p] siad iad, cha 'n ith iad. Agus a ta mòran do nithibh eile a ghabh iad orra a choimhead, *mar a ta* nigheadh chupan, agus phota, agus shoithiche umha [q], agus leapaichean [r].

5 An sin dh'fheòraich na Phairisich agus na scriobhuichean dheth, C'ar son nach 'eil do dheisciobuil ag imeachd a réir beul-aithris nan seanair, ach a ta iad ag itheadh arain le lamhaibh neo-ionnlaidte?

6 Ach fhreagair esan agus a dubhairt e riu, Is maith a rinn Esaias fàidheadaireachd mu'r timchiolls', a chealgairean, a réir mar a ta e scriobhta, A ta am pobull so toirt onoir dhomhsa le 'm bilibh, ach a ta an cridhe fada uam.

7 Ach is ann gu diomhanach a ta iad a' toirt aoraidh dhomhsa, a' teagasg àitheanta dhaoine mar theagasg.

8 Oir air dhuibh àithne Dhé a thréigsinn, a ta sibh a' cumail orduchaidh dhaoine, *mar a ta* nigheadh phota agus chupan: agus mòran eile d' an lèithidibh sin a ta sibh a' deanamh.

9 Agus a dubhairt e riu, Is maith a ta sibh a' cur air cùl àithne Dhé, chum's gu'n coimhid sibh bhur orduchadh fein.

10 Oir a dubhairt Maois, Thoir onoir do t'athair, agus do d' mhàthair: agus, Ge b'e neach a mhalluicheas athair no mhàthair, cuirear gu cinnteach gu bàs e.

11 Ach a deir sibhse, Ma deir neach r'a athair, no r'a mhàthair, Biodh e 'na Chorban, sin r'a radh, 'na thiodhlacadh *do'n teampull*, ge

[p] *ionnlaid.* [q] *prais.* [r] *àiteacha-suidhe.*

b'e ni leis am faigheadh tu tairbhe
uamsa;
12 Nach leig sibh dha as sin suas
ni sam bith a dheanamh air son
athar, no a mhàthar;
13 A' cur focail Dé an neo-brigh
le bhur beul-aithris fein, a dh'aith-
ris sibh: agus mòran d'an leithidibh
sin do nithibh a ta sibh a' deanamh.
14 Agus air gairm an t-sluaigh
uile d'a ionnsuidh, a dubhairt e riu,
Eisdibh riums' uile, agus tuigibh.
15 Cha 'n'eil ni sam bith o'n taobh
a muigh do'n duine, a theid a steach
ann, d'am bheil e 'n comas a shal-
achadh; ach na nithe ta teachd a
mach as, is iad sin a ta salachadh an
duine.
16 Ge b'e aig am bheil cluasa
chum éisdeachd, éisdeadh e.
17 Agus an uair a chaidh e steach
do'n tigh o'n t-sluagh, chuir a dheis-
ciobuil ceisd air mu thimchioll a'
chosamhlachd.
18 Agus a deir e riu, Am bheil
sibhse mar so fathast gun tuigse?
Nach 'eil fhios agaibh, ge b'e ni air
bith a theid a steach san duine o'n
leth a muigh, nach 'eil e 'n comas
da esan a shalachadh?
19 Do bhrigh nach d'theid e
steach d'a chridhe, ach do'n bhroinn,
is theid e mach do'n t-slochd shal-
chair, a' glanadh gach uile bhidh.
20 Agus a dubhairt e, Is e an ni
a thig a mach as an duine, a shal-
uicheas an duine.
21 Oir is ann o'n taobh a stigh, a
cridhe dhaoine, a thig a mach droch
smuaintean, adhaltrannas, strìop-
achas, mortadh,
22 Goid, sannt, aingidheachd,
mealltaireachd, macnus [s], droch
shùil, toibheum, uabhar, amaid-
eachd:
23 A ta na h-uilc so uile a' teachd
a mach o'n taobh a stigh, agus a' sal-
achadh an duine.
24 Agus air dha éirigh as sin,
chaidh e gu crìochaibh Thiruis agus
Shidoin: agus air dha dol a steach
do thigh, cha b'àill leis fios a bhi
aig neach sam bith *air;* gidheadh
cha'n fheudadh e bhi 'm folach.
25 Oir chuala bean uime, aig an
robh nighean bheag, anns an robh
spiorad neo-ghlan, agus thainig i
agus thuit i aig a chosaibh:
26 (Agus bu Ghreugach a' bhean,
Ban-shirophenìseach a thaobh cin-
nich) agus ghuidh i air gu 'n tilg-
eadh e an deamhan a mach as a h-in-
ghin.
27 Ach a dubhairt Iosa rithe, Fu-
laing do'n chloinn air tùs a bhi air
an sàsuchadh: oir cha'n'eil e iom-
chuidh aran na cloinne a ghabhail,
agus a thilgeadh chum nan con.
28 Agus fhreagair ise agus a
dubhairt i ris, Is fior sin, a Thigh-
earn: gidheadh ithidh na coin fuidh
'n bhord do sbruileach na cloinne.
29 Agus a dubhairt esan rithe,
Air son na cainnte so fein, imich
rombad, a ta an deamhan air dol a
mach a d' nighinn.
30 Agus an uair a bha ise air
teachd a dh'ionnsuidh a tighe, fhuair
i an deamhan air dol a mach, agus a
h-inghean air a cur 'na luidhe air an
leabaidh.
31 Agus a rìs air dha imeachd o
chrìochaibh Thiruis agus Shidoin,
thainig e gu muir Ghalile, tre
mheadhon chrìoch Dhecapolis.
32 Agus thug iad d'a ionnsuidh
duine bothar, aig an robh staduich
'na chainnt: agus ghuidh iad air
gu'n cuireadh e a lamh air.
33 Agus thug e a leth o'n t-sluagh
e, agus chuir e a mheoir 'na chluas-
aibh, agus shil e [t], agus bhean e r'a
theangaidh.
34 Agus air dha amharc suas gu
nèamh, rinn e osna, agus a dubhairt
e ris, Ephphata, 's e sin r'a radh, Bi
fosgailte.
35 Agus air ball dh'fhosgladh a
chluasan, agus dh'fhuasgladh cean-
gal a theanga, agus labhair e gu
ceart.
36 Agus dh'àithn e dhoibh gun
iad a dh'innseadh sin do neach air
bith: ach mar is mò a thoirmisg esan
doibh, bu mhòid gu ro mhòr a chuir
iadsan *an gnìomh* os aird;
37 Agus bha iad gu ro mhòr air
an lìonadh le h-iongantas, ag radh,
Rinn e na h-uile nithe gu maith:
tha e faraon a' tabhairt air na both-
air gu'n cluinn iad, agus air na
bailbh gu'n labhair iad.

CAIB. VIII.

ANNS na laithibh sin air do
shluagh ro mhòr a bhi *ann*,
agus gun ni air bith aca r'a itheadh,
ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionn-
suidh, agus a deir e riu,
2 A ta truas mòr agam do'n
t-sluagh, do bhrigh gu'n d'fhan iad
a nis tri laithean maille rium, agus
nach 'eil ni air bith aca r'a itheadh;
3 Agus ma leigeas mi d'an tigh-
ibh fein 'nan trosg [u] iad, fannuich-
idh iad air an t-slighe: oir thainig
cuid aca am fad.

[s] *umaisceachd.* [t] *sheil.* [u] *trasg.*

4 Agus fhreagair a dheisciobuil e, Cia as a dh'fheudas neach iad so a shàsuchadh le h-aran an so san fhàsach?

5 Agus dh'fhiosraich e dhiubh, Cia lion builinn a ta agaibh? Agus a dubhairt iadsan, Seachd.

6 Agus thug e ordugh do'n t-sluagh suidhe sìos air an làr: agus ghlac e na seachd builinnean, agus air tabhairt buidheachais, bhris e, agus thug e *iad* d'a dheisciobluibh, chum gu'n cuireadh iad 'nan làthair *iad:* agus chuir iad sìos an làthair an t-sluaigh *iad*.

7 Agus bha aca beagan a dh'iasgaibh beaga: agus bheannuich e *iad*, agus dh'aithn e 'n cur sìos 'nan lathair mar an ceudna.

8 Agus dh'ith iad, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad *làn* sheachd bascaid do'n bhiadh bhriste, a bha dh'fhuighleach aca.

9 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cheithir mìle; agus leig e air falbh iad.

10 Agus air ball chaidh e steach an luing maille r'a dheisciobluibh, agus thainig e gu criochaibh Dhalmanuta.

11 Agus thainig na Phairisich a mach; agus thòisich iad re ceisdean a chur air, ag iarruidh comharaidh uaith o neamh, 'ga dhearbhadh.

12 Agus air deanamh osna dhasan 'na spiorad, a dubhairt e, C'ar son a ta an ginealach so ag iarruidh comharaidh? gu deimhin a deirim ribh nach d'thoirear comhara do'n ghinealach so.

13 Agus dh'fhàg e iad, agus air dha dol a steach do'n luing a rìs, chaidh e do'n taobh eile.

14 Agus dhi-chuimhnich *na deisciobuil* aran a thoirt leo; agus cha robh aca ach aon bhuilinn[w] maille riu san luing.

15 Agus dh'àithn e dhoibh, ag radh, Thugaibh an aire, bithibh air bhur faicill an aghaidh taois ghoirt nam Phairiseach, agus taois ghoirt Heroid.

16 Agus bha iadsan a' reusonachadh 'nam measg fein, ag radh, *Is ann* air son nach 'eil aran againn *a ta e.*

17 Agus air aithneachadh *sin* do Iosa, a dubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a reusonachadh do bhrigh nach 'eil aran agaibh? Nach 'eil fhios agaibh fathast; agus nach 'eil sibh a' tuigsinn? am bheil bhur cridhe fathast air a chruadhachadh?

18 Air dhuibh suilean a bhi agaibh, nach faic sibh? agus air dhuibh cluasan a bhi agaibh, nach cluinn sibh? agus nach 'eil sibh a' cuimhneachadh?

19 An uair a bhris mi na cùig builinnean am measg nan cùig mìle, cia lion cliabh làn do bhiadh briste a thog sibh? A dubhairt iadsan ris, A dhà dheug.

20 Agus an uair *a bhris mi* na seachd am measg nan ceithir mìle cia lion bascaid làn do bhiadh briste a thog sibh? Agus a dubhairt iadsan, Seachd.

21 Agus a dubhairt e riu, Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn?

22 Agus thainig e gu Betsaida, agus thug iad d'a ionnsuidh duine dall, agus ghuidh iad air gu'm beanadh e ris.

23 Agus rug e air laimh an doill, agus threòruich e mach as a' bhaile e; agus air dha a shileadh a chur air a shùilibh, agus a lamhan a chur air, dh'fheòruich e dheth an robh e faicinn ni air bith.

24 Agus air amharc suas da, a dubhairt e, A ta mi faicinn dhaoine mar chraobhan ag imeachd.

25 'N a dhéigh sin, chuir e a lamhan a rìs air a shùilibh, agus thug e air amharc suas: agus dh'aisigeadh *a radharc dha*, agus chunnaic e gach uile dhuine gu soilleir.

26 Agus chuir e dh'ionnsuidh a thighe fein e, ag radh, Na rach a steach do'n bhaile, agus na h-innis do neach air bith anns a' bhaile *e*.

27 Agus chaidh Iosa agus a dheisciobuil a mach gu bailtibh Chesarea Philipi; agus air an t-slighe chuir e ceisd air a dheisciobluibh, ag radh riu, Cò a deir daoine is mise?

28 Agus fhreagair iadsan, Eoin Baiste; agus cuid eile, Elias; agus cuid eile, Aon do na fàidhibh.

29 Agus a deir esan riu, Ach cò a deir sibhse is mi? Fhreagair Peadar agus a dubhairt e ris, Is tu Criosd.

30 Agus thug e sparradh dhoibh gun iad a dh'innseadh *so* uime do neach sam bith.

31 Agus thòisich e r'an teagasg, gur éigin do Mhac an duine mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a dhiultadh leis na seanairibh, agus na h-àrd shagartaibh agus na scriobhuichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus éirigh a rìs an déigh thri laithean.

32 Agus labhair e a' chainnt so os

[w] *aran.*

aird. Agus rug Peadar air, agus thòisich e r'a chronuchadh.
33 Ach air dhasan tionndadh m'an cuairt, agus amharc air a dheisciobluibh, chronuich e Peadar, ag radh, Imich air mo chùlaobh, a Shàtain: oir cha 'n 'eil spéis agad do nithibh Dhé[x], ach do nithibh dhaoine.
34 Agus air gairm an t-sluaigh, agus a dheisciobul d'a ionnsuidh, a dubhairt e riu, Ge b'e neach leis an àill teachd a'm' dhéighse, àicheadhadh se e fein, agus togadh e a chrann-ceusaidh, agus leanadh e mise.
35 Oir ge b'e neach leis an àill anam fein a choimhead, caillidh se e; ach ge b'e neach a chailleas anam air mo shon-sa, agus *air son* an t-soisgeil, coimhididh esan e.
36 Oir ciod e an tairbhe do dhuine, ge do chosnadh e an saoghal gu h-iomlan, agus anam a chall?
37 No ciod a bheir duine an éiric anama?
38 Oir ge b'e neach a ghabhas nàire dhiomsa, agus do m' fhoclaibh, anns a' ghinealach adhaltrannach agus olc-sa, dhethsan gabhuidh Mac an duine nàire, 'nuair a thig e an glòir Athar, maille ris na h-ainglibh naomha.

CAIB. IX.

AGUS a dubhairt e riu, Gu deimhin a deirim ribh, gu'm bheil cuid dhiubhsan a ta 'nan seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad rioghachd Dhé a' teachd le cumhachd.
2 Agus an ceann shea laithean, thug Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin leis, agus threòruich e iad leo féin air leth gu beinn aird: agus dh'atharruicheadh a chruth 'nam fianuis.
3 Agus rinneadh eudach dealrach, ro gheal mar an *sneachda;* air mhodh nach robh e 'n comas do ghlanadair-eudaich sam bith air talamh a ghealachadh.
4 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh Elias maille re Maois: agus bha iad a' comhradh re h-Iosa.
5 Agus fhreagair Peadar, agus a dubhairt e re h-Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne bhi 'n so: air an aobhar sin deanamaid tri bothain; aon duitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias.
6 Oir cha robh fhios aige ciod a theireadh e: oir bha iad fuidh eagal ro mhòr.
7 Agus thainig neul a chuir sgàile *orra*, agus thainig guth as an neul, ag radh, Is e so mo Mhac gràdhach-sa, éisdibh ris.
8 Agus air ball an uair a dh'amhairc iad mu'n timchioll, cha 'n fhac iad neach air bith as sin suas, ach Iosa 'na aonar maille riu.
9 Agus ag teachd dhoibh a nuas o'n bheinn, dh'àithn e dhoibh gun na nithe a chunnaic iad innseadh do neach sam bith, gus an éireadh Mac an duine a rìs o na marbhaibh.
10 Agus ghleidh iad a' chainnt so aca fein, a' fiosrachadh d'a chéile ciod bu chiall do'n aiseirigh o na marbhaibh.
11 Agus dh'fheòraich iad deth, ag radh, C'ar son a deir na scriobhuichean gur éigin Elias a theachd air tùs?
12 Agus fhreagair esan agus a dubhairt e riu, Thig Elias gu deimhin air tùs, agus aisigidh e na h-uile nithe, agus mar a ta e scrìobhta mu Mhac an duine, gu'm bheil e gu mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a chur an dìmeas.
13 Ach a deirim ribh, gu bheil Elias d'a rìreadh air teachd, agus rinn iad ris gach ni a thogair iad, a réir mar a ta e scrìobhta uime.
14 Agus air dha teachd chum a dheisciobul, chunnaic e sluagh mòr m'an timchioll, agus na scriobhuichean a' deasboireachd riu.
15 Agus air ball bha 'n sluagh uile, 'nuair a chunnaic iad e, fa uamhas mòr, agus air dhoibh ruith d'a ionnsuidh, chuir iad fàilt' air.
16 Agus dh'fhiosruich e do na scriobhuichibh, Ciod e mu 'm bheil sibh a' deasboireachd riu?
17 Agus air freagairt do neach do'n t-sluagh, a dubhairt e, A mhaighstir, thug mi mo mhac a t' ionnsuidh, anns am bheil spiorad balbh:
18 Agus ge b'e ionad sam bith an glac se e, a ta e 'ga tharruing as a chéile; agus a ta e cur cobhair *as a bheul,* agus a' giosgarnuich le fhiaclaibh, agus a ta e a' seargadh as: agus a dubhairt mi re d' dheisciobluibh, iad g'a chur a mach, agus cha b' urradh iad.
19 Ach fhreagair esan, agus a dubhairt e ris, O chinnich gun chreidimh, cia fhad a dh'fhuilgeas mi sibh? thugaibh e m' ionnsuidh.
20 Agus thug iad d'a ionnsuidh e: agus an uair a chunnaic se e, reub an spiorad air ball e, agus thuit e air an talamh, agus *bha e* 'ga aoirn-

[x] *cha 'n'eil d'aire air nithibh Dhé.*

cagan[y] fein, *agus* a' cur cobhair *as a bheul.*

21 Agus dh'fhiosruich e d'a athair, Cia fhad an aimsir o thainig so air? agus a dubhairt e, O bha e 'na leanabh.

22 Agus gu minic thilg e san teine e, agus anns an uisge, chum gu milleadh se e: ach ma ta thusa comasach air ni sam bith a dheanamh, gabh truas dinn, agus cuidich leinn.

23 Ach a dubhairt Iosa ris, Ma 's urrainn thusa creidsinn, a ta gach aon ni comasach do'n neach a chreideas.

24 Agus ghlaodh athair an leinibh a mach air ball, agus a dubhairt e le deuraibh, A ta mi creidsinn, a Thighearn: cuidich thusa le m' mhi-chreidimh.

25 Agus an uair a chunnaic Iosa an sluagh a' ruith cuideachd, chronuich e an spiorad neo-ghlan, ag radh ris, A spioraid bhailbh agus bhothair, a ta mi 'g orduchadh dhuit, Thig a mach as, agus na rach[z] a steach ann ni s' mò.

26 Agus ghlaodh *an spiorad*, agus reub e gu ro chràiteach e, agus chaidh e mach as: agus bha e 'n riochd mairbh, ionnus gu'n dubhairt mòran, Tha e marbh.

27 Ach air do Iosa a ghlacadh air laimh, thog e suas e, agus dh'éirich e.

28 Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh, dh'fhiosruich a dheisciobuil deth os iosal, C'ar son nach b' urradh sinne a thilgeadh mach?

29 Agus a dubhairt esan riu, Cha 'n'eil e comasach gu'n d'theid a' ghnè so mach le ni air bith, ach le h-ùrnuigh agus trosgadh.

30 Agus dh'imich iad as sin, agus chaidh iad tre Ghalile; agus cha b'àill leis fhios *so* bhi aig aon neach.

31 Oir theagaisg e a dheisciobuil fein, agus a dubhairt e riu, A ta Mac an duine air a thabhairt thairis do lamhaibh dhaoine, agus cuiridh iad gu bàs e, agus an déigh a chur gu bàs, éiridh e rìs an treas là.

32 Ach cha do thuig iad a' chainnt so, agus bha eagal orra fheòraich dheth.

33 Agus thainig e gu Capernaum, agus air bhi san tigh dha, dh'fhiosruich e dhiubh, Ciod e mu 'n robh sibh a' deasboireachd eadruibh fein, air an t-slighe?

34 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd: oir air an t-slighe bha iad a' reusonachadh eatorra fein, co aca bu mhò *a bhiodh*.

35 Agus air suidhe dha, ghairm e 'n dà fhear dheug *d'a ionnsuidh*, agus a deir e riu, Ge b'e neach leis am miann a bhi air thoiseach, bithidh esan air dheireadh air chàch uile, agus 'na sheirbhiseach do na h-uile.

36 Agus ghabh e leanabh, agus chuir e 'nam meadhon e: agus an uair a thog e suas 'na uchd e, a dubhairt e riu,

37 Ge b'e neach a ghabhas re h-aon d'an leithidibh so do leanabaibh a'm' ainmse, a ta se a' gabhail riumsa: agus ge b'e neach a ghabhas riumsa, cha mhise ris am bheil e a' gabhail ach an Ti a chuir uaith mi.

38 Agus fhreagair Eoin e, ag radh, A mhaighstir, chunnaic sinne neach nach 'eil 'gar leanmhuinn, a' tilgeadh a mach dheamhan a'd'ainmse; agus bhac[a] sinn e, chionn nach 'eil e 'gar leantuinn fein.

39 Ach a dubhairt Iosa, Na bacaibh e: oir cha 'n'eil neach sàm bith a ni mìorbhuil a'm' ainmse, d'am bheil e 'n comas olc a labhairt gu h-ealamh umam.

40 Oir ge b'e neach nach 'eil 'nar[b] n-aghaidh, a ta e leibh.

41 Oir ge b'e neach a bheir cupan uisge dhuibhse r'a òl a'm' ainmse, chionn gur le Criosd sibh, gu deimhin a deirim ribh, nach caill e a dhuais.

42 Agus ge b'e bheir aobhar oilbheim dh'aon neach do na h-aonaibh beaga so, a ta creidsinn annamsa, b'fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuineal, agus gu 'm biodh e air a thilgeadh san fhairge.

43 Agus ma bheir do lamh aobhar oilbheim dhuit, gearr dhiot i: is fearr dhuit dol do'n bheatha air leth laimh, na dà laimh a bhi agad, agus dol gu h-ifrinn, do'n teine nach mùchar a choidhch;

44 Far nach bàsaich an cnuimh, agus nach d'theid an teine as.

45 Agus ma bheir do chos aobhar oilbheim dhuit, gearr dhiot i: is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth chois, na dà chois a bhi agad, agus a bhi air do thilgeadh ann an ifrinn, do'n teine nach mùchar a choidhch;

46 Far nach bàsaich an cnuimh, agus nach d'theid an teine as.

47 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, spìon asad i: is fearr

[y] *aoincagan, aonairt.* [z] *teirig, gabh.* [a] *thoirmisg.* [b] *ann bhur.*

dhuit dol a steach do rioghachd Dhé
air aon sùil, na da shùil a bhi agad,
agus a bhi air do thilgeadh ann an
teine ifrinn:

48 Far nach bàsaich an cnuimh,
agus nach d'theid an teine as.

49 Oir saillear gach aon neach le
teine, agus saillear gach aon iobairt
le salann.

50 Is maith an salann: ach ma
chailleas an salann a shaillteachd,
ciod e leis an dean sibh deadh-
bhlasda e? Biodh agaibh salann
annaibh fein, agus bithibh siochail
r'a chéile.

CAIB. X.

AGUS air éirigh dha as sin, thain-
ig e gu crìochuibh Iudea tre
'n dùthaich a ta air an taobh thall
do Iordan: agus thainig slòigh d'a
ionnsuidh a rìs; agus mar bu ghnàth
leis, theagaisg e iad a rìs.

2 Agus air teachd do na Phairis-
ich d'a ionnsuidh, dh'fhiosruich iad
deth, Am bheil e ceaduichte do
dhuine a bhean a chur air falbh? 'ga
dhearbhadh.

3 Ach fhreagair esan agus a dubh-
airt e riu, Ciod a dh'àithn Maois
dhuibh?

4 Agus a dubhairt iadsan, Thug
Maois cead duinn litir-dhealaich a
scrìobhadh, agus a cur air falbh.

5 Agus fhreagair Iosa agus a
dubhairt e riu, Air son cruais bhur
cridhe, scrìobh e'n àithne so dhuibh.

6 Gidheadh o thoiseach na cruith-
eachd, rinn Dia iad fear agus bean.

7 Air an aobhar so fàguidh duine
athair agus a mhàthair, agus dlù-
leanaidh e r'a mhnaoi-phòsda;

8 Agus bithidh iad araon 'nan aon
fheoil: ionnus nach dithis iad o sin
suas, ach aon fheoil.

9 Air an aobhar sin an ni a chuir
Dia cuideachd, na cuireadh duine o
chéile.

10 Agus anns an tigh dh'fheòraich
a dheisciobuil deth a rìs mu thim-
chioll an ni cheudna.

11 Agus a deir e riu, Ge b'e neach
a chuireas air falbh a bhean fein,
agus a phòsas *bean* eile, a ta e a'
deanamh adhaltrannais 'na h-agh-
aidh:

12 Agus ma chuireas bean air
falbh a fear fein, agus ma bhitheas i
air a pòsadh re fear eile, a ta i a'
deanamh adhaltrannais.

13 Agus thug iad leanabana d'a
ionnsuidh, chum as gu'm beanadh e
riu; agus chronuich a dheisciobuil
a' mhuinntir a thug leo iad.

14 Ach an uair a chunnaic Iosa
sin, bha e ro dhiombach, agus a
dubhairt e riu, Leigibh do na leana-
banaibh teachd a m' ionnsuidh, agus
na bacuibh iad: oir is ann d'an leith-
idibh a ta rioghachd Dhé.

15 Gu deimhin a deirim ribh, Ge
b'e neach nach gabh rioghachd Dhé
mar leanabh beag, nach d'theid e gu
bràth a steach innte.

16 Agus ghlac e 'na uchd iad,
agus chuir e a lamhan orra, agus
bheannuich e iad.

17 Agus an uair a chaidh e mach
air an t-slighe, thainig neach 'na
ruith, agus leig se e fein air a ghlùin-
ibh dha, agus dh'fheòraich e dheth,
A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi
chum gu sealbhaich mi a' bheatha
mhaireannach?

18 Agus a dubhairt Iosa ris, C'ar
son a ghoireas [c] tu maith dhiomsa?
cha 'n'eil neach sam bith maith, ach
a h-aon, *is e sin* Dia.

19 Is aithne dhuit na h-àitheanta,
Na dean adhaltrannas, Na dean
mortadh, Na goid, Na toir fianuis
bhréige, Na dean eucoir [d], Thoir
onoir do t'athair, agus do d' mhàth-
air.

20 Ach fhreagair esan agus a
dubhairt e ris, A mhaighstir, choimh-
id mi iad so uile o m'òige.

21 Agus air amharc do Iosa air,
ghràdhaich se e, agus a dubhairt e
ris, A ta aon ni dh'uireasbhuidh ort:
imich, reic na bheil agad, agus tabh-
air do na bochdaibh, agus bithidh
agad ionmhas air nèamh; agus thig,
tog an crann-ceusaidh, agus lean
mise.

22 Agus bha doilghios air-san air
son nam briathra sin, agus dh'fhalbh
e gu tuirseach; oir bha mòran
saibhris aige.

23 Agus air amharc do Iosa m'an
cuairt, a dubhairt a r'a dheisciob-
luibh, Cia deacair [e] do'n mhuinntir
sin aig am bheil mòr shaibhreas dol
a steach do rioghachd Dhé?

24 Agus bha mòr uamhas air na
deisciobluibh air son a bhriathra.
Ach fhreagair Iosa a rìs, agus a
dubhairt e riu, A chlann, cia deac-
air dhoibhsan a chuireas an dòigh
ann an saibhreas, dol a steach do
rioghachd Dhé!

25 Is usadh do chàmhal dol tre
chrò na snàthaide, na do dhuine
saibhir dol a steach do rioghachd
Dhé.

26 Ach bha uamhas orrasan thar
tomhas, ag radh eatorra fein, Cò ma

[c] *ghairmeas*. [d] *mealltaireachd*. [e] *doilich*.

seadh a dh'fheudas a bhi air a shaoradh ?

27 Agus air do Iosa amharc orra, a dubhairt e, Do dhaoinibh a ta so eucomasach, ach cha *'n'eil e* do Dhia : oir do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

28 Agus thòisich Peadar air a radh ris, Feuch threig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Ach fhreagair Iosa, agus a dubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, nach 'eil neach sam bith a dh'fhàg tigh, no bràithre, no peathraiche, no athair, no màthair, no bean-phòsda, no clann, no fearann, air mo shonsa agus air son an t-soisgeil,

30 Nach faigh a cheud uiread san aimsir so fein, tighean, agus bràithrean, agus peathraichean, agus màthraichean, agus clann, agus fearann, maille re geur-leanmhuinn; agus anns an t-saoghal a ta re teachd, a' bheatha mhaireannach.

31 Ach a ta mòran air thùs, a bhitheas air dheireadh; agus air dheireadh, *a bhitheas* air thùs.

32 Agus bha iad air an t-slighe a' dol suas gu Hierusalem: agus bha Iosa ag imeachd rompa; agus ghabh uamhas iad, agus ag dhoibh *esan* a leantuinn, bha eagal orra. Agus thug e an dà fhear dheug air leth a rìs, agus thòisich e air na nithe a bha gu tachairt da innseadh dhoibh,

33 *Ag radh*, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh Mac an duine air a thoirt thairis do na h-ard shagartaibh[f], agus do na scrìobhuichibh: agus ditidh iad chum bàis e, agus bheir iad thairis e do na Cinnich;

34 Agus ni iad fanoid air, agus sgiùrsuidh iad e, agus tilgidh iad smugaid air, agus cuiridh iad gu bàs e: agus air an treas là éiridh e rìs.

35 Agus thainig d'a ionnsuidh Seumas agus Eoin, mic Shebede, ag radh, A mhaighstir, is àill leinn gu'n dean thu dhuinne ge b'e ni a dh'iarras sinn.

36 Agus a dubhairt esan riu, Ciod is àill libh mise a dheanamh dhuibh?

37 Agus a dubhairt iadsan ris, Deònuich dhuinne gu'n suidheamaid, a h-aon air do laimh dheis, agus am fear eile air do laimh chli ann do ghlòir.

38 Ach a dubhairt Iosa riu, Cha'n aithne dhuibh ciod a ta sibh ag iarruidh: am bheil sibh comasach air a' chupan òl a dh'òlas mise? agus a bhi air bhur baisteadh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise?

39 A dubhairt iadsan ris, A ta sinn comasach. Ach a dubhairt Iosa riu, Oluidh sibhse gu deimhin an cupan a dh'òlas mise; agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise:

40 Ach suidhe air mo laimh dheis, agus air mo laimh chli, cha leamsa sin r'a thabhairt, ach dhoibhsan d'an d'ulluicheadh e.

41 Agus air cluinntinn *so* do'n deichnear, thòisich iad air mòr chorruich a ghabhail re Seumas agus Eoin.

42 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, a dubhairt e riu, A ta fhios agaibh gu bheil aca-san a ta air am meas mar uachdarain air na Cinnich, ard thighearnas orra; agus gu bheil aig an daoinibh mòra làn ùghdarras orra.

43 Ach cha bhi e mar sin 'nar measg sa: ach ge b'e neach le 'n àill a bhi mòr 'nar measg, bithidh e 'na òglach aguibh:

44 Agus ge b'e neach agaibh le 'n àill toiseach a bhi aige, bithidh e 'na sheirbhiseach do na h-uile.

45 Oir cha d'thainig eadhon Mac an duine chum gu'n deantadh frithealadh dha, ach a dheanamh frithealaidh, agus a thoirt anama fein mar éiric air son mhòrain.

46 Agus thainig iad gu Iericho: agus air imeachd dha-san agus d'a dheisciobluibh, agus do shluagh mòr, a mach a Iericho, bha Bartimeus an dall, mac Thimeuis, 'na shuidhe re taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

47 Agus air cluinntinn da gu'm b'e Iosa o Nasaret a bh'ann, thòisich e re glaodhaich, agus a radh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

48 Agus chronuich mòran e, chum's gu'm biodh e 'na thosd: ach bu ro mhòid a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

49 Agus sheas Iosa, agus dh'àithn e esan a ghairm *d'a ionnsuidh*: agus ghairm iad an dall, ag radh ris, Biodh misneach agad, éirich, tha e ga d' ghairm.

50 Agus air dhasan fhalluing[g] a thilgeadh uaith, dh'éirich e, agus thainig e gu h-Iosa.

51 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e ris, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit? A dubhairt an

[f] *prìomh shagartaibh.*

[g] *cudach-uachdair.*

iall ris, A Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radhairc.

52 Agus a dubhairt Iosa ris, Imich; shlànuich do chreidimh thu. Agus air ball fhuair e a radharc, agus lean e Iosa san t-slighe.

CAIB. XI.

AGUS an uair a thainig iad am fagus do Hierusalem, gu Betphage, agus Betani, aig sliabh nan crann-ola, chuir e uaith dithis d'a dheisciobluibh.

2 Agus a dubhairt e riu, Rachaibh do'n bhaile ud thall fa'r comhair; agus air ball an uair a theid sibh a steach ann, gheibh sibh searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh; fuasglaibh e, agus thugaibh leibh e.

3 Agus ma deir neach air bith ribh, C'ar son a ta sibh a' deanamh so? abraibh, Gu'm bheil feum aig an Tighearn air; agus air ball cuiridh e'n so e.

4 Agus dh'imich iad, agus fhuair iad an searrach ceangailt' a muigh aig an dorus, aig coinneachadh dà shlighe; agus dh'fhuasgail iad e.

5 Agus a dubhairt cuid dhiubhsan, a bha 'nan seasamh an sin, riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich?

6 Agus a dubhairt iadsan riu mar a dh'àithn Iosa dhoibh: agus leig iad uatha iad.

7 Agus thug iad an searrach chum Iosa, agus chuir iad am falluingean air; agus shuidh esan air.

8 Agus sgaoil mòran am falluingean fein air an t-slighe: agus ghearr cuid eile geugan do na craobhaibh, agus sgaoil iad air an t-slighe iad.

9 Agus ghlaodh iadsan a bha 'g imeachd roimhe, agus iadsan a bha 'ga leantuinn, ag radh, Hosana, is beannuichte an ti a ta teachd ann an ainm an Tighearna.

10 Is beannuichte rioghachd ar n-Athar Daibhidh, a ta teachd [ann an ainm an Tighearna;] Hosana anns an h-ardaibh.

11 Agus chaidh Iosa a steach do Hierusalem, agus do'n teampull; agus an uair a dh'amhairc e air gach ni m'an cuairt, agus a bha 'm feasgar a nis air teachd, chaidh e mach gu Betani maille ris an dà fhear dheug.

12 Agus air an là maireach, 'nuair a chaidh iad a mach a Betani, dh'fhàs e ocrach.

13 Agus air faicinn craoibh-fhìge fada uaith, air an robh duilleach, thainig e, dh'fheuchainn am faigheadh e ni sam bith oirre: agus air dha teachd d'a h-ionnsuidh, cha d'fhuair e ni sam bith ach duilleach; oir cha robh àm *tionail* nam fige fathast ann.

14 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e rithe, Nar itheadh neach sam bith toradh dhiotsa o so suas a choidhch. Agus chual a dheisciobuil e.

15 Agus thainig iad gu Hierusalem: agus air do Iosa dol a steach do'n teampull, thòisich e air an dream a bha reiceadh agus a' ceannach san teampull a chur a mach, agus thilg e thairis buird luchd malairt an airgid, agus caithriche na muinntir a bha reiceadh choluman:

16 Agus cha'n fhuilgeadh e gu 'n iomchaireadh neach sam bith soitheach troimh [h] an teampull.

17 Agus theagaisg e, ag radh riu, Nach 'eil e scrìobhta, Goirear tigh urnuigh do m' thighsa do [i] na h-uile chinneachaibh? Ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn e.

18 Agus chuala na scriobhuichean agus na h-ard shagairt [k] so, agus dh'iarr iad cionnus a dh'fheudadh iad esan a mhilleadh: oir bha eagalsan orra, do bhrigh gu'n robh an sluagh uile fa iongantas mòr r'a theagasg.

19 Agus an uair a bha 'm feasgar air teachd, chaidh e mach as a' chathair [l].

20 Agus air mhaduinn, ag gabhail seachad dhoibh, chunnaic iad an crann-fige air crionadh o fhreumhaibh.

21 Agus air cuimhneachadh do Pheadar, a dubhairt e ris, A mhaighstir, feuch, a ta chraobh-fhìge, a mhalluich thu, air crionadh.

22 Agus fhreagair Iosa, agus a dubhairt e riu, Biodh creidimh Dhé agaibh.

23 Oir gu deimhin a deirim ribh, ge b'e neach a deir ris a' bheinn so, Togar thu, agus tilgear san fhairge thu, agus nach bi fa amharus 'na chridhe, ach a chreideas gu'n tachair na nithe a deir e, thig gach ni a their e gu crìch dha.

24 Air an aobhar sin a deirim ribh, Ge b'e nithe air bith a dh'iarras sibh ann an ùrnuigh, creidibh gu'm faigh sibh, agus gheibh sibh.

25 Agus an uair a sheasas sibh a' deanamh ùrnuigh, maithibh, ma ta

[h] *tre, trid.* [i] *leis.* [k] *prìomh shagairt.* [l] *a bhaile.*

ni air bith agaibh an aghaidh aon duine, chum gu maith bhur n Athair a ta air nèamh bhur peacaidh fein duibhse.

26 Ach mur maith sibhse, cha mhò a mhaitheas bhur n-Athair a ta air nèamh bhur peacaidh fein duibhse.

27 Agus thainig iad a rìs gu Hierusalem: agus air bhi dhasan a' spaisdeireachd [m] anns an teampull, thainig d'a ionnsuidh na h-ard shagairt [n] agus na scriobhuichean, agus na seanairean,

28 Agus a deir iad ris, Ciod e an t-ùghdarras le'm bheil thu a' deanamh nan nithe so? Agus cò thug dhuit an t-ùghdarras so chum na nithese dheanamh?

29 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse, agus freagraibh mi, agus innsidh mise dhuibhse ciod e an t-ùghdarras le'n deanam na nithese.

30 An ann o nèamh, no a dhaoinibh a thainig baisteadh Eoin? freagraibh mi.

31 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra fein, ag radh, Ma deir sinn, O nèamh, a deir esan ruinn, C'ar son ma seadh nach do chreid sibh e?

32 Ach ma deir sinn, O dhaoinibh; bha eagal an t-sluaigh orra, oir b'è meas gach uile air Eoin gu 'm b'fhàidh e gu firinneach.

33 Agus air freagairt dhoibh, a deir iad re h-Iosa, Cha'n'eil fhios aguinn. Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, Cha mhò a dh'innseas mise dhuibhse ciod e an t-ùghdarras le'n deanam na nithese.

CAIB XII.

AGUS thòisich e air labhairt riu ann an cosamhlachdaibh. Shuidhich duine *àraidh* fion-lios, agus chuir e gàradh m'an cuairt air, agus chladhaich e ionad bruthaidh *nam fion-dhearc*, agus thog e tùr, agus shuidhich e air tuath e, agus ghabh e thurus as a dhùthaich.

2 Agus san àm dhligheach chuir e seirbhiseach chum na tuatha, chum's gu'm faigheadh e do thoradh an fhìon-lios o 'n tuath.

3 Ach air dhoibhsan esan a ghlacadh, bhuail iad e, agus chuir iad uatha falamh e.

4 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile d'an ionnsuidh; agus chlach iad e, agus reub iad a cheann, agus chuir iad uatha e le h-easurram.

5 Agus a rìs chuir e neach eile *d'an ionnsuidh*; agus esan mharbh iad: agus mòran eile, a' bualadh cuid diubh, agus a' marbhadh cuid eile.

6 Fathast uime sin air dha aon Mhac a bhi aige, a b' ionmhuinn leis, chuir e esan mar an ceudna fa dheoidh d'an ionnsuidh, ag radh, Bheir iad urram do m' Mhac.

7 Ach a dubhairt an tuath sin 'nam measg fein, Is e so an t-oighre; thigibh, marbhamaid e, agus bithidh an oighreachd aguinn fein.

8 Agus rug iad air, agus mharbh iad e, agus thilg iad a mach as an fhìon-lios e.

9 Ciod e uime sin a ni Tighearn an fhìon-lios? Thig e agus sgriosuidh e 'n tuath sin, agus bheir e 'm fion-lios do dhaoinibh eile.

10 Nach do leugh sibh an scriobtuir so? A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinn dith.

11 Rinneadh so leis an Tighearn, agus is iongantach e 'nar sùilibhne.

12 Agus dh'iarr iad breith air, ach bha eagal an t-sluaigh orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh fein a labhair e an cosamhlachd: agus air fhàgail doibh, dh'imich iad rompa.

13 Agus chuir iad d'a ionnsuidh dream àraidh do na Phairisich, agus do luchd leanmhuinn Heroid, chum's gu'n glacadh iad e 'na chainnt.

14 Agus air dhoibhsan teachd, a dubhairt iad ris, A mhaighstir, a ta fhios aguinn gu bheil thusa firinneach, agus nach 'eil suim agad do neach air bith: oir cha 'n'eil thu ag amharc air gnùis dhaoine, ach a' teagasg slighe Dhé ann am firinn. Am bheil e ceaduichte cìs a thoirt do Cheasar, no nach 'eil? an tabhair, no nach tabhair sinn i?

15 Ach air dhasan an cealg a thuigsinn, a dubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ga 'm bhuaireadh? thugaibh peghinn a m' ionnsuidh, chum's gu'm faiceam i.

16 Agus thug iad *d'a ionnsuidh* i, agus a deir e riu, Cò d'an iomhaigh so, agus *cò d' am buin* an scrìobhadh so? Agus a dubhairt iad san ris, Do Cheasar.

17 Agus fhreagair Iosa, agus a dubhairt e riu, Thugaibh do Cheasar na nithe a's le Ceasar, agus do Dhia na nithe a's le Dia. Agus ghabh iad iongantas ris.

18 An sin thainig na Sadusaich

[m] *sràidcis.* [n] *prìomh shagairt.*

'a ionnsuidh, a deir nach 'eil ais-
irigh ann; agus dh'fheòraich iad
eth, ag radh,
19 A mhaighstir, scrìobh Maois
duiune, Nam faigheadh bràthair
duine air bith bàs, agus gu 'm fàg-
adh e bean, agus nach fàgadh e
clann, gu'n gabhadh a bhràthair
a bhean *d'a ionnsuidh*, agus gu'n
togadh e sliochd d'a bhràthair.
20 A nis bha seachdnar bhràith-
rean ann: agus ghabh an ceud fhear
dhiubh bean, agus an uair a dh'eug
e, cha d'fhàg e sliochd.
21 Agus ghabh an dara fear i, agus
fhuair esan bàs, agus cha mhò a
dh'fhàg esan sliochd: agus an treas
fear mar an ceudna.
22 Agus ghabh an t-seachdnar i,
agus cha d'fhàg iad sliochd: 'nan
déigh uile, chaochail a' bhean mar
an ceudna.
23 Anns an aiseirigh uime sin, an
uair a dh'éireas iad, cò dhiubh d'am
bean i? oir bha i aig an t-seachdnar
'na mnaoi.
24 Agus fhreagair Iosa, agus a
dubhairt e riu, Nach 'eil sibh uime
sin ann am mearachd, do bhrigh
nach 'eil eòlas agaibh air na scriob-
tuiribh, no air cumhachd Dhé?
25 Oir an uair a dh'éireas iad o
na marbhaibh, ni 'm pòs iad, ni mò
a bheirear am pòsadh iad: ach a ta
iad mar ua h-aingil *a ta* air neamh.
26 Ach mu thimchioll nam marbh,
gu'n éirich iad, nach do leugh sibh
ann an leabhar Mhaois, cionnus a
labhair Dia ris anns a' phreas, ag
radh, Is mise Dia Abrahaim, agus
Dia Isaaic, agus Dia Iacoib?
27 Cha 'n e Dia nam marbh e,
ach Dia nam beo: tha sibhse uime
sin ann am mearachd mòr.
28 Agus thainig neach do na
scrìobhuichibh, agus an uair a chual
e iadsan a' deasboireachd r'a chéile,
agus a thuig e gu'n do fhreagair e
gu maith iad, chuir e ceist air, C'i
a' cheud àithne do na *h-àitheantaibh* uile?
29 Agus fhreagair Iosa e, 'Si so
a' cheud aithne do ua h-àitheantaibh
uile, Eisd, O Israel, an Tighearn ar
Dia-ne, is aon Tighearn e;
30 Agus gràdhaichidh tu an Tigh-
earn do Dhia le d' uile chridhe,
agus le d'uile anam, agus le d'uil'
inntinn, agus le d'uile neart: 's i
so a' cheud àithne.
31 Agus is cosmhuil an dara
àithne rithe so, Gràdhaichidh tu
do choimhearsnach mar thu fein:
cha 'n'eil àithne eile ann a's mò an
iad so.
32 Agus a dubhairt an scriobh-
uiche ris, Is maith, gu firinneach, a
Mhaighstir, a dubhairt thu: oir a ta
aon Dia ann, agus cha 'n'eil athar-
rach ann ach e fein.
33 Agus esan a ghràdhachadh
leis an uile chridhe, agus leis an
uile thuigse, agus leis an uile anam,
agus leis an uile neart, agus neach
a ghràdhachadh a choimhearsnaich
mar e fein, is mò sin na na h-uile
làn iobairte-loisgte, agus thabharta-
sa.
34 Agus air faicinn do Iosa gu 'n
do fhreagair e gu tuigseach, a dubh-
airt e ris, Cha 'n'eil thu fada o riogh-
achd Dhé. Agus cha robh a mhis-
nich aig neach air bith o sin suas
ceist a chur air.
35 Agus fhreagair Iosa agus a
dubhairt e, a' teagasg anns an
teampull, Cionnus a deir na scriobh-
uichean gur e Criosd Mac Dhaibh-
idh?
36 Oir a dubhairt Daibhidh fein
tre 'n Spiorad naomh, A dubhairt an
Tighearn re m' Thighearn-sa, Suidh
air mo laimh dheis, gus an cuir mi
do naimhde 'nan stòl fa d' chosaibh.
37 Air an aobhair sin a ta Daibh-
idh fein a' gairm a Thighearna
dheth; cionnus ma seadh is e mhac
e? Agus dh'éisd am mor shluagh ris
gu taitneach.
38 Agus a dubhairt e riu 'na
theagasg, Bithibh air bhur faicill o
na scriobhuichibh, leis an ionmhuinn
imeachd ann an culaidhibh fada,
agus failte *fhaotainn* air na marg-
aibh,
39 Agus na ceud chaithriche anns
na sionagogaibh, agus na ceud àit-
eacha-suidhe aig féisdibh:
40 A dh'itheas suas tighean bhan-
trach, agus air sgath deadh choslais
a ni ùrnuighean fada: gheibh iad
sin an diteadh[g] a's mò.
41 Agus air do Iosa suidhe fa
chomhair àite-coimhid an ionmhais,
thug e fainear cionnus a bha 'm
pobull a' cur an airgid anns an ion-
mhais: agus chuir mòran do dhaoin-
ibh saibhre mòran ann.
42 Agus air teachd do bhantraich
bhochd, thilg i dà bhonn bheaga ann,
a ni feoirlin.
43 Agus air dha a dheisciobuil a
ghairm d'a ionnsuidh, a deir e riu,
Gu deimhin a deirim ribh, gu'n do
chuir a' bhantrach bhochd so tuill-

[g] *peanas, damnadh.*

eadh san ionmhas, na iadsan uile a thilg ann.

44 Oir thilg iadsan uile ann d'am mòr phailteas; ach thilg ise as a gainne na bha aice uile, eadhon a beathachadh gu h-iomlan.

CAIB. XIII.

AGUS an uair a bha e dol a mach as an teampull, a dubhairt neach d'a dheisciobluibh ris, A Mhaighstir, feuch ciod a ghne chlach so, agus ciod e a' ghnè aitreibh so.

2 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e ris, Am faic thu 'n aitreabh mhòr so? cha'n fhàgar clach air muin cloiche, nach sgarar o chéile.

3 Agus air suidhe dha air sliabh nan crann-ola, fa chomhair an teampuill, dh'fheòruich Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas os ìosal deth,

4 Innis duinne c'uin a bhitheas na nithe sin, agus ciod e 'n comhara 'nuair a bhitheas na nithe sin gu léir air an coimhlionadh.

5 Agus fhreagair Iosa iad, agus thòisich e air a radh, Thugaibh an aire nach meall aon neach sibh.

6 Oir thig mòran ann am ainmse, ag radh, Is mise e: agus meallaidh iad mòran.

7 Agus an uair a chluinneas sibh coganna, agus tuairisgeul[p] choganna, na biodh buaireas oirbh: oir is eigin *iad so* a theachd; ach cha *'n eil* an deireadh ann fathast.

8 Oir éiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rioghachd an aghaidh rioghachd: agus bithidh critheanna talmhainn ann an iomadh àit, agus bithidh gorta agus trioblaidean ann: 's iad sin toiseach dhòruinnean[q].

9 Ach thugaibh an aire dhuibh fein: oir bheir iad thairis sibh do chomhairlibh: agus anns an sionagogaibh sgiùrsar sibh, agus cuirear sibh an làthair uachdaranan agus righrean air mo shonsa, mar fhianuis doibhsan[r].

10 Agus is éigin air tùs an soisgeul a bhi air a shearmonachadh do na h-uile chinneachaibh.

11 Ach an uair a bheir iad leo sibh, 'gar tabhairt thairis, na biodh e na ro-chùram oirbh ciod e a labhras sibh, agus na smuainichibh roimh-laimh *air*: ach ge b'e ni a bheirear dhuibh san uair sin fein, abraibh e: oir cha sibhse ta labhairt, ach an Spiorad naomh.

12 Agus bheir am bràthair a bhràthair thairis chum bàis, agus an t-athair a mhac: agus éiridh a chlann suas an aghaidh *am* pàranta, agus bheir iad fainear an cur gu bàs.

13 Agus bithidh sibh air bhur fuathachadh leis na h-uile dhaoinibh air sgàth m'ainmese: ach an ti a bhuanaicheas chum na crìche, 's e so a shaorar.

14 Ach an uair a chi sibh gràinealachd an léir-sgrios, air an do labhair Daniel am fàidh, 'n a seasamh anns an ionad nach bu chòir dh'i (tuigeadh an ti a leughas) an sin teicheadh iadsan, a *ta* ann an *tìr* Iudea, chum nam beann:

15 Agus na d'thigeadh esan a ta air mullach an tighe, a nuas do'n tigh, agus na rachadh e steach, a thoirt ni air bith as a thigh.

16 Agus an ti 'ta sa' mhachair, na pilleadh e air ais a thogail fhalluinge leis.

17 Ach mo thruaigh iad na mnài sin a ta torrach, agus iadsan a ta toirt cìche sna laithibh sin!

18 Agus guidhibhse gun bhur teicheadh a bhi sa' gheamhradh.

19 Oir bithidh àmhghar anns na laithibh sin, amhuil nach robh a leithid ann o thoiseach na cruitheachd a chruthaich Dia, gus a nis, agus nach mò a bhitheas.

20 Agus mur giorraicheadh an Tighearn na laithean ud, cha rachadh feoil air bith as: ach air son an t-sluaigh thaghta, a thagh e fein, ghiorraich e na laithean ud.

21 Agus an sin ma deir neach air bith ribh, Feuch, a ta Criosd an so, no, Feuch, *a ta* e 'n sin, na creidibh *e*.

22 Oir éiridh Criosdan bréige, agus fàidhean bréige, agus ni iad comharan, agus mìorbhuilean, chum, nam bu chomasach *e*, na daoine taghta fein a mhealladh.

23 Ach thugaibhs' an aire: feuch, roimh-innis mi dhuibh na h-uile nithe.

24 Ach anns na laithibh sin, an déigh an àmhghair ud, bithidh a' ghrian air a dorchachadh, agus cha toir a' ghealach a solus uaipe[s]:

25 Agus tuitidh reulta nèimhe, agus bithidh na cumhachdan a *ta* sna néamhaibh air an crathadh.

26 Agus an sin chi iad Mac an duine a' teachd anns na neulaibh, maille re mòr chumhachd, agus glòir.

[p] *iomraidhean.* [q] *àmhghara.* [r] *'nan aghaidhsan.* [s] *uaithe.*

27 Agus an sin cuiridh e aingil a mach, agus cruinnichidh e r'a chéile a dhaoine taghta fein o na ceithir gaothaibh, o leth-iomall na talmhainn gu leth-iomall neimhe.

28 A nis fòghlumaibh cosamhlachd o 'n chraoibh-fhìge: an uair a bhitheas a geug a nis maoth, agus a chuireas i mach a duilleach, a ta fhios agaibh gu bheil an samhradh am fagus:

29 Agus mar an ceudna sibhse, an uair a chi sibh na nithese tachairt, biodh fhios agaibh gu bheil e 'm fagus, *eadhon* aig na dorsaibh.

30 Gu deimhin a deirim ribh, nach d'theid an linn[t] so thairis, gus an coimhlionar na nithese uile.

31 Theid nèamh agus talamh seach: ach cha d'theid m' fhocailse seach a choidhch.

32 Ach cha 'n'eil fios an là no na h-uaire sin aig neach air bith, cha 'n'eil aig na h-ainglibh a ta air nèamh, no aig a' Mhac, ach aig an Athair.

33 Thugaibh fainear, deanaibh faire agus ùrnuigh: oir cha 'n'eil fhios agaibh c'uin a thig an t'àm.

34 *Oir a ta Mac an duine* mar dhuine a chaidh air thurus, agus a dh'fhàg a thigh fein, agus a thug d'a sheirbhisich cumhachd, agus obair fein do gach neach, agus a thug àithne do'n dorsair faire a dheanamh.

35 Uime sin deanaibhse faire, (oir cha 'n'eil fhios agaibh c'uin a thig maighstir an tighe; an ann air feasgar, no air mheadhon-oidhche, no aig gairm choileach, no anns a' mhaduinn)

36 An t-eagal air teachd dha gu h-obann, gu 'm faigh e sibh 'nar codal.

37 Agus na nithe a deirim ribhse, a deirim ris na h-uile dhaoinibh, Deanaibh faire.

CAIB. XIV.

AGUS bha a' chàisg, agus féisd an arain neo-ghoirtichte an déigh dà latha: agus dh'iarr na h-ard shagairt agus na scriobhuichean, cionnus a ghlacadh iad esan le feill, agus a chuireadh iad gu bàs e.

2 Ach a dubhairt iad, Cha 'n ann air an fhéisd, air eagal gu'n éirich buaireas am measg an t-sluaigh.

3 Agus air bhi dha ann am Betani, ann an tigh Shimoin an lobhair, an uair a bha e 'n a shuidhe air bord, thainig bean, aig an robh bocsa alabastair do ola spicnaird, ro luach-mhoir; agus bhris i 'm bocsa, agus dhòirt i air a cheann e.

4 Agus bha cuid diubh diombach annta fein, agus 'ag radh, C'ar son a rinneadh an t-àna-caitheadh so air an ola?

5 Oir dh'fheudadh i bhi air a reiceadh air son tuilleadh 's tri cheud peghinn, agus air a toirt do na bochdaibh. Agus rinn iad gearan 'na h-aghaidh.

6 Ach a dubhairt Iosa, Leigibh leatha; c'ar son a ta sibh cur dragha oirre? rinn i obair mhaith ormsa.

7 Oir a ta na bochdan a ghnàth maille ribh, agus ge b'e uair is àill libh, feudaidh sibh maith a dheanamh dhoibh: ach cha 'n'eil mise a ghnàth agaibh.

8 Rinn i na dh'fheudadh i: thainig i roimh-laimh a dh' ungadh mo chuirp chum adhlaic.

9 Gu deimhin a deirim ribh, Ge b'e ball air bith air feadh an domhain uile am bi an soisgeul so air a shearmonachadh, bithidh mar an ceudna an ni *so* a rinn i air innseadh, mar chuimhne oirre.

10 Agus dh'imich Iudas Iscariot, aon do'n dà fhear dheug, chum nan ard shagart, gu esan a bhrath dhoibh.

11 Agus air dhoibhsan *so* a chluinntinn, bha iad aoibhneach, agus gheall iad airgiod a thoirt da. Agus dh'iarr e cionnus a dh'fheudadh e gu h-iomchuidh esan a bhrath.

12 Agus air a' cheud là do fhéisd an arain neo-ghoirtichte, an uair bu ghnàth leo an t-uan càisge a mharbhadh, a deir a dheisciobuil ris, C'àit an toil leat sinne dhol a dh'ullachadh, chum's gu'n itheadh tu chàisg?

13 Agus chuir e dithis d'a dheisciobluibh, agus a deir e riu, Rachaibh a steach do'n bhaile, agus coinnichidh duine sibh a' giulan soithich uisge: leanaibh e.

14 Agus ge b'e àit an d'theid e stigh, abraibhse re fear-an-tighe, A deir am Maighstir, C'àit am bheil an seomar aoidheachd, anns an ith mi a' chàisg maille re m' dheisciobluibh?

15 Agus nochdaidh esan dhuibh seomar ard, farsaing, 'na làn uidheam agus deasuichte: an sin ulluichibh dhuinn.

16 Agus chaidh a dheisciobuil a mach, agus thainig iad do'n bhaile, agus fhuair iad mar a dubhairt e riu: agus dh'ulluich iad a' chàisg.

[t] *ginealach.*

17 Agus air teachd do 'n fheas-
gar, thainig esan maille ris an dà
fhear dheug.
18 Agus an uair a bha iad 'nan
suidhe, agus ag itheadh, a dubhairt
Iosa, Gu deimhin a deirim ribh,
gu'm brath aon agaibhse, a ta 'g ith-
eadh maille rium, mise.
19 Agus thòisich iad air a bhi
dubhach, agus a radh ris an déigh
a chéile, Am mise e? agus fear eile,
Am mise e?
20 Agus air freagairt dhasan a
dubhairt e riu, *Is* fear do 'n dà fhear
dheug e, a ta tumadh maraon rium-
sa sa' mhéis.
21 A ta Mac an duine gu deimhin
ag imeachd, mar a ta e scriobhta
uime, ach is an-aoibhinn do'n fhear
sin le m' brathar Mac an duine: bu
mhaith do'n duine sin mur beirte
riamh e.
22 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac
Iosa aran, agus an déigh a bhean-
nachadh, bhris e, agus thug e dhoibh-
san e, agus a dubhairt e, Gabhaibh,
ithibh: is e so mo chorp-sa.
23 Agus air glacadh a' chupain,
agus air breith buidheachais, thug e
dhoibhsan e: agus dh'òl iad uile as.
24 Agus a dubhairt e riu, Is i so
m'fhuilse na Tiomna'-nuaidh, a
dhòirtear air son mhòrain.
25 Gu deimhin a deirim ribh,
Nach òl mi ni's mò do thoradh na
fionain [u], gus an là sin an òl mi
nuadh e ann an rioghachd Dhé.
26 Agus air dhoibh laoidh a sheinn,
chaidh iad a mach gu sliabh nan
crann-ola.
27 Agus a deir Iosa riu, Gheibh
sibh uile oilbheum annams' an nochd:
oir a ta e scriobhta, Buailidh mi am
buachaille, agus sgapar na caoraich.
28 Ach an déigh dhomh éirigh,
theid mi roimhibh do Ghalile.
29 Ach a dubhairt Peadar ris, Ge
do gheibh iadsan uile oilbheum an-
nad, gidheadh cha '*n fhaigh* mise *e*.
30 Agus a deir Iosa ris, Gu
deimhin a deirim riut, an diugh,
air an oidhche so fein, mu'n goir an
coileach dà uair, gu'n aicheadh thu-
sa mi tri uairean
31 Ach is ro-mhòid a dubhairt
esan, Ge do 's éigin domh am bàs
fhulang maille riut, cha'n aicheadh
mi choidhch thu. Agus mar sin a
dubhairt càch uile mar an ceudna.
32 Agus thainig iad gu ionad
d'am b'ainm Getsemane; agus a
dubhairt e r'a dheisciobluibh, Suidh-
ibhs' an so, gus an dean mise ùrn-
uigh.
33 Agus thug e leis Peadar, agus
Seumas, agus Eoin, agus thòisich e
air a bhi fuidh uamh-chrith, agus
fuidh anabarra bròin.
34 Agus a deir e riu, Tha m'anam
ro bhrònach, eadhon gu bàs: fan-
aibhs' an so, agus deanaibh faire.
35 Agus air dol beagan air agh-
aidh dha, thuit e air an talamh, agus
rinn e ùrnuigh, nam bu chomasach
e, gu'n rachadh an uair thairis air.
36 Agus a dubhairt e, Abba, Ath-
air, a ta gach ni so-dheanta dhuitse,
cuir an cupan so seachad orm: gidh-
eadh, nior b'e an ni a b'àill leamsa,
ach an ni a's toil leatsa.
37 Agus thainig e, agus fhuair e
iadsan 'nan codal, agus a deir e re
Peadar, A Shimoin, am bheil thu
a'd' chodal? nach b'urrainn thu faire
a dheanamh aon uair?
38 Deanamh faire agus ùrnuigh,
chum nach tuit sibh am buaireadh:
a ta 'n spiorad gu deimhin togar-
rach, ach *a ta* 'n fheoil anmhunn.[w]
39 Agus air dha imeachd a ris,
rinn e ùrnuigh, ag radh nam briath-
ar ceudna.
40 Agus air pilltinn dha, fhuair
e iad a ris 'nan codal, (oir bha 'n
sùilean trom) agus cha robh fhios
aca cionnus a bheireadh iad freag-
radh air.
41 Agus thainig e 'n treas uair,
agus a deir e riu, Coidlibh roimh-
ibh a nis, agus gabhaibh fois: is leoir
e, thainig an uair; feuch, a ta Mac
an duine air a bhrath thairis do
lamhaibh nam peacach.
42 Eiribh, imicheamaid; feuch, a
ta 'n ti a bhrathas mise am fagus.
43 Agus air ball, air dha bhi fath-
ast a' labhairt, thainig Iudas, aon
do'n dà fhear dheug, agus sluagh
mòr maille ris le cloidhibh agus
bataibh, o na h-ard shagartaibh, agus
na scriobhuichibh, agus na seanair-
ibh.
44 Agus bha 'n ti a bhrath esan
air toirt comharaidh dhoibh, ag radh,
Ge b'e neach d'an d'thoir mise pòg,
is e sin e; glacaibh e, agus thugaibh
libh *e* gu téaruinte.
45 Agus air teachd dha, chaidh e
air ball d'a ionnsuidhs', agus a deir
e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus
phòg se e.
46 Agus chuir iadsan lamh ann,
agus ghlac iad e.
47 Agus air tarruing claidheimh

[u] *fìneamhain.* [w] *lag.*

dh'fhear do na bha làthair, bhuail oglach an ard shagairt, agus ghearr e chluas deth.

48 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, An d'thainig sibh a mach gu m' ghlacadhsa, mar gu b'ann an aghaidh fir-reubainn le claidhibh agus *le* bataibh?

49 Bha mi gach là maille ribh san teampull, a' teagasg, agus cha do ghlac sibh mi: ach *a ta so* chum gu 'm biodh na scriobtuirean air an coimhlionadh.

50 Agus air do na h-uile a thréigsinn, theich iad.

51 Agus lean òganach àraidh e, aig an robh lion-eudach air a chur m'a chorp lomnochd; agus rug na h-òganaich air.

52 Ach air dhasan an lìon-eudach fhàgail, theich e lomnochd uatha.

53 Agus thug iad leo Iosa chum an ard shagairt: agus chruinnicheadh maraon ris na h-ard shagairt uile, agus na seanairean, agus na scriobhuichean.

54 Agus lean Peadar e fada uatha, gus an deachaidh e steach do thalla an ard shagairt: agus bha e 'na shuidhe maille ris na seirbhisich, agus 'ga gharadh ris an teine.

55 Agus dh'iarr na h-ard shagairt, agus a' chomhairle uile fianuis an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs; agus cha d'fhuair iad.

56 Oir rinn mòran dhaoine fianuis bhréige 'na aghaidh, ach cha do choird am fianuis r'a chéile [x].

57 Agus air do dhream àraidh éirigh, thug iad fianuis bhréige 'na aghaidh, ag radh,

58 Chuala sinne e 'g radh, Leagaidh mi sìos an teampull so, a rinneadh le làmhaibh, agus an tri laithibh togaidh mi teampull eile, neo-dheanta le làmhaibh.

59 Agus mar sin fein cha robh am fianuis a' teachd r'a chéile.

60 Agus air éirigh suas do 'n ard shagart sa' mheadhon, chuir e ceisd air Iosa, ag radh, Nach d'thoir thu freagradh air bith uait? ciod sin mu bheil iad so a' toirt fianuis a'd' aghaidh?

61 Ach dh'fhan esan 'na thosd, agus cha do fhreagair e ni sam bith. A ris dh'fheòraich an t-ard shagart deth, agus a dubhairt e ris, An tu Criosd, Mac an Ti bheannuichte?

62 Agus a dubhairt Iosa, Is mi: agus chi sibh Mac an duine 'na shuidhe air deas laimh cumhachd *Dhé*, agus a' teachd le neulaibh neimhe.

63 An sin reub an t-ard shagart eudach, agus a deir e, Ciod am feum a ta againn tuilleadh air fianuisibh?

64 Chuala sibh an toibheum: ciod i bhur barail? Agus thug iad uile breth 'na aghaidh gu'n do thoill e 'm bàs.

65 Agus thòisich cuid diubh air smugaid a thilgeadh air, agus aghaidh fholach, agus a bhualadh le 'n dornaibh, agus a radh ris, Dean fàidheadaireachd: agus ghabh na seirbhisich le 'm basaibh air.

66 Agus air do Pheadar a bhi shìos anns an talla, thainig aon do bhanoglachaibh an ard shagairt:

67 Agus air faicinn Pheadair 'ga gharadh, agus air dh'i beachdachadh air, a deir i *ris*, Bha thusa cuideachd maille re h-Iosa o Nasaret.

68 Ach dh'àicheadh esan, ag radh, Cha'n aithne dhomh, agus cha 'n'eil mi tuigsinn ciod a ta thu 'g ràdh. Agus chaidh esan a mach do'n fhordhorus [y]; agus ghoir an coileach.

69 Agus air do bhanoglaich fhaicinn a ris, thòisich i air a radh riusan a bha 'nan seasamh a làthair, Is ann diubh a ta 'm fear so.

70 Agus dh'àicheadh e ris. Agus an ceann beagain 'na dhéigh sin, a dubhairt iadsan a bha 'nan seasamh a làthair a ris re Peadar, Gu firinneach 's ann diubh sud thu: oir is Galiléach thu, agus is cosmhuil do chainnt *riu*.

71 Ach thòisich esan air mallachadh agus mionnachadh, *ag radh*, Cha 'n aithne dhomh an duine so mu 'm bheil sibh a' labhairt.

72 Agus ghoir an coileach an dara uair. Agus chuimhnich Peadar am focal a dubhairt Iosa ris, Mu 'n goir an coileach dà uair, àicheadhaidh tu mi tri uairean. Agus an uair a smuainich e air, ghuil e.

CAIB. XV.

AGUS air ball sa' mhaduinn chum na h-ard shagairt maille ris na seanairibh, agus na scriobhuichibh, agus a' chomhairle gu h-iomlan, comhairle, agus air dhoibh Iosa a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Philat.

2 Agus dh'fheòraich Pilat deth, An tusa righ nan Iudhach? Agus air freagairt dha, a dubhairt e ris, A deir tu e.

3 Agus chuir na h-ard shagairt

[x] *cha robh am fianuis ionann, cha d'fhoghainn am fianuis.*
[y] *ugh-dorus, sgàth-thigh.*

mòran do nithibh as a leth: ach cha
do fhreagair esan aon ni.
4 Agus chuir Pilat a rìs ceist air,
ag radh, Nach freagair thu ni sam
bith? feuch cia lìon nithe air am
bheil iad sin a' toirt fianuis a'd' agh-
aidh.
5 Ach cha do fhreagair Iosa ni
sam bith tuilleadh; air chor as gu'n
do ghabh Pilat iongantas.
6 A nis air an fhéisd bu ghnàth
leis aon phriosunach, ge b'e air bith
a dh'iarradh iad, a leigeadh as doibh.
7 Agus bha *neach àraidh* d'am
b'ainm Barabas, ceangailte maille
r'a chompanachaibh ceannairce,
muinntir a bha air deanamh mort-
taidh anns a' cheannairc.
8 Agus air glaodhaich gu h-ard
do 'n t-sluagh, thòisich iad air iar-
raidh *air, a dheanamh* dhoibh mar
a rinn e 'n còmhnuidh.
9 Ach fhreagair Pilat iad, ag
radh, An àill libh gu'n cuir mi righ
nan Iudhach fa sgaoil duibh?
10 (Oir bha fhios aige gu'm b'ann
tre fharmad a thug na h-ard shag-
airt thairis e)
11 Ach bhrosnaich na h-ard shag-
airt an sluagh, chum as gu'm b'fhearr
leis Barabas a chur fa sgaoil doibh.
12 Agus fhreagair Pilat, agus a
dubhairt e riu a rìs, Ciod ma seadh
is àill libh mi a dheanamh ris *an
duine sin*, d' an goir sibh Righ nan
Iudhach?
13 Agus ghlaodh iad a rìs, Ceus e.
14 An sin a dubhairt Pilat riu,
C'ar son, ciod e 'n t-olc a rinn e?
Ach bu ro mhòid a ghlaodh iadsan,
Ceus e.
15 Agus air do Philat bhi toileach
gnìomh taitneach a dheanamh do'n
t-sluagh, dh'fhuasgail e Barabas
dhoibh, agus thug e thairis Iosa, an
déigh dha *a* sgiùrsadh, chum a
cheusaidh.
16 Agus thug na saighdearan leo
e steach do'n talla, eadhon cùirt an
uachdarain [z]; agus ghairm iad a'
chuideachd uile an ceann a chéile.
17 Agus chuir iad uime eudach
purpuir [a], agus air dhoibh coron
droighinn fhigheadh, chuir iad air e,
18 Agus thòisich iad air beannach-
adh dha, *ag radh*, Fàilte dhuit, a
Righ nan Iudhach.
19 Agus bhuail iad sa' cheann e
le slait chuilce, agus thilg iad smug-
aid air, agus a' lùbadh *an* glùn,
thug iad urram dha.
20 Agus an déigh dhoibh fanoid
a dheanamh air, thug iad deth an
t-eudach purpuir, agus chuir iad
eudach fein uime, agus thug iad a
mach e chum's gu'n ceusadh iad e.
21 Agus dh'éignich iad duine àr-
aidh bha dol seachad, Simon o Chi-
rene, (athair Alecsandeir agus Ru-
fuis, a bha teachd as a' mhachair,)
chum a chrann-ceusaidh a ghiùlan.
22 Agus thug iad e gu ionad
d'am b'ainm Golgota, 's e sin air
eadar-theangachadh, àite cloiginn.
23 Agus thug iad da r'a òl, fion
air a mheasgadh le mirr: ach cha
do ghabh esan e.
24 Agus an uair a cheus iad e,
roinn iad a thruscan, a' tilgeadh
croinn air, ciod a' chuid a bhiodh
aig gach duine dheth.
25 Agus bha 'n treas uair ann,
agus cheus iad e.
26 Agus bha scrìobhadh a chùis-
dhitidh air a scrìobhadh os a cheann,
RIGH NAN IUDHACH.
27 Agus cheus iad maille ris dà
ghaduiche [b]; fear air a làimh dheis,
agus fear air a laimh chli.
28 An sin choimhlionadh an
scrìobtuir, a deir, Agus bha e air
àireamh am measg nan ciontach.
29 Agus thug iadsan a bha dol
seachad anacainnt da, a' crathadh
an ceann, agus ag radh, O thusa a
leagas an teampull, agus a thogas e
ann an tri laithibh,
30 Fòir ort fein, agus tàr [c] a nuas
o'n chrann-cheusaidh.
31 Agus mar an ceudna a dubh-
airt na h-ard shagairt agus na
scriobhuichean r'a chéile, a' fanoid
air, Shaor e daoin' eile, cha 'n'eil e
comasach air e fein a shaoradh.
32 Thigeadh a nis Criosd Righ
Israeil a nuas o'n chrann-cheusaidh,
chum's gu'm faic agus gu'n creid
sinn. Agus thug iadsan a chaidh
cheusadh maille ris, anacainnt da.
33 Agus an uair a thainig an
seathadh uair, bha dorchadas air an
talamh uile, gu ruig an naothadh
uair.
34 Agus air an naothadh uair
dh'éigh Iosa le guth ard, ag radh,
Eloi, Eloi, lama sabachtani? is e sin,
air eadar-theangachadh, Mo Dhia,
Mo Dhia, c'ar son thréig thu mi?
35 Agus air cluinntinn *sin* do
chuid diubhsan a bha 'nan seasamh
a làthair, a dubhairt iad, Feuch, a
ta e gairm Eliais.
36 Agus ruith fear diubh, agus air
dha spong a lìonadh do fhìon geur,

[z] *pretorium.* [a] *corcuir.* [b] *dà chreachadair, dà fhear-reubainn.* [c] *thig.*

gus a cur air slait chuilce, thug e
leoch dha, ag radh, Leigibh *leis;*
aiceamaid an d'thig Elias g'a thoirt
. nuas.
37 Agus air do Iosa éigheach le
guth ard, thug e suas an deo.
38 Agus bha brat-roinn an teamp-
uill air a reubadh 'na dhà chuid o
mhullach gu iochdar.
39 Agus an uair a chunnaic an
ceannard-ceud, a bha 'na sheasamh
fa chomhair, gu'n d'thug e suas an
deo, a' glaodhaich mar sin, a dubh-
airt e, Gu firinneach b'e 'n duine so
Mac Dhé.
40 Agus bha mar an ceudna mnài
am fad uatha ag amharc: 'nam
measg sin bha Muire Magdalen,
agus Muire màthair Sheumais bu
lugha, agus Ioseis, agus Salome;
41 Muinntir a lean e mar an ceud-
na, an uair a bha e an Galile, agus
a bha frithealadh dha; agus mòran
eile do mhnaibh a chaidh suas maille
ris gu Hierusalem.
42 Agus a-nis air teachd do'n
fheasgar, (do bhrigh gu'm b'e *la* an
ulluchaidh e, eadhon an là roimh
'n t-sàbaid)
43 Thainig Ioseph o Arimatea,
comhairleach urramach, aig an robh
mar an ceudna sùil re rioghachd
Dhé, agus chaidh e steach gu dàna
dh'ionnsuidh Philait, agus dh'iarr e
corp Iosa.
44 Agus b'ioghnadh le Pilat ma
bha e cheana marbh: Agus air dha
an ceannard-ceud a ghairm, dh'fheòr-
aich e dheth, An robh fad o'fhuair
e bàs.
45 Agus air dha fios fhaotainn
o'n cheannard-ceud, thug e 'n corp
do Ioseph.
46 Agus cheannaich esan lìon-
eudach grinn, agus thug e nuas e,
agus phaisg e san lìon-eudach e,
agus chuir se e ann an uaigh[d] a
chladhaicheadh a carraig, agus cha-
ruich e clach gu dorus na h-uaighe.
47 Agus dh'amhairc Muire Mag-
dalen, agus Muire *màthair* Ioseis,
air an àit an do chuireadh e.

CAIB. XVI.

AGUS air dol do'n t-sàbaid seach-
ad, cheannaich Muire Magda-
len, agus Muire *màthair* Sheumais,
agus Salome, spìosraidh deadh-bhol-
uidh[e], chum's air dhoibh teachd gu'n
ungadh iad e.
2 Agus thainig iad gu ro mhoch
air maduinn a' cheud *là* do'n
t-seachduin chum na h-uaighe, aig
éirigh na gréine.
3 Agus a dubhairt iad eatorra
fein, Cò a charuicheas duinn a'
chlach o dhorus na h-uaighe?
4 (Agus air dhoibh amharc, chun-
naic iad gu'n robh a' chlach air a
h-atharrachdh air falbh) oir bha i ro
mhór.
5 Agus air dhoibh dol a stigh do
'n àit-adhlacaidh, chunnaic iad ògan-
ach 'na shuidhe air an laimh dheis,
uim' an robh truscan fada geal;
agus bha eagal orra.
6 Agus a dubhairt esan riu, Na
biodh eagal oirbh: a ta sibh ag iar-
raidh Iosa o Nasaret, a cheusadh:
dh'éirich e, cha 'n'eil e 'n so: faic-
ibh an t-àit anns an do chuir iad e.
7 Ach imichibh, innsibh d'a dheis-
cioblaibh agus do Pheadar, gu 'm
beil e dol roimhibh do Ghalile:
chì sibh an sin e, mar a dubhairt e
ribh.
8 Agus air dol a mach dhoibh,
theich iad o'n uaigh; oir bha ball-
chrith agus uamhunn orra: agus
cha dubhairt iad ni sam bith re
neach air bith; oir bha eagal orra.
9 Agus air éirigh do Iosa sa'
mhaduinn air a' cheud *là* do'n
t-seachduin, nochdadh e air tùs do
Mhuire Magdalen, as an do thilg e
seachd deamhain.
10 *Agus* air imeachd dh'ise, dh'in-
nis i sin dhoibhsan a bha maille ris,
agus iad re bròn agus gul.
11 Agus iadsan, an uair a chual
iad gu'n robh e beo, agus gu 'm fac-
adh leatha-san e, cha do chreid iad.
12 'Na dhéigh sin, nochdadh e
do dhithis diubh ann an cruth eile,
ag imeachd dhoibh, agus iad a' dol
do'n dùthaich.
13 Agus dh'imich iadsan agus
dh'innis iad e do chàch: agus cha
mhò a chreid iad iadsan.
14 An déigh sin nochdadh e do 'n
aon fhear deug, agus iad 'nan suidhe
aig biadh, agus thilg e orra am mi-
chreidimh, agus an cruas-cridhe,
chionn nach do chreid iad iadsan a
chunnaic e an déigh dha éirigh.
15 Agus a dubhairt e riu, Imich-
ibh air feadh an t-saoghail uile, agus
searmonaichibh an soisgeul do gach
dùil[f].
16 Ge b'e chreideas agus a bhaist-
ear, saorar e, ach ge b'e nach creid,
ditear e.
17 Agus leanaidh na comharan so
'n dream a chreideas: Ann am
ainmse tilgidh iad a mach deamh-
ain, labhraidh iad le[g] teangaibh
nuadha,

[d] *àit-adhlacaidh.* [e] *luibhean cùmhra.* [f] *creutair.* [g] *ann an.*

18 Togaidh siad nathraiche nimhe,
agus ma dh' òlas iad ni air bith
marbhtach, cha chiurr e iad; cuir-
idh iad an lamhan air daoinibh
tinne, agus bithidh iad gu maith.
19 Mar sin an déigh do 'n Tigh-
earna labhairt riu, ghabhadh suas gu
nèamh e, agus shuidh e air deas
laimh Dhé.
20 Agus air dhoibhsan dol a mach,
shearmonaich iad anns gach àit, air
bhi do 'n Tighearn a' comh oibreach-
adh leo, agus a' daingneachadh an
fhocail leis na comharaibh a lean e.
Amen.

An SOISGEUL a reir LUCAIS.

CAIB. I.

DO bhrigh gu'n do ghabh mòran
os laimh eachdraidh scrìobh-
adh ann an ordugh air na nithibh
sin a ta air an coimhlionadh [a] 'nar
measgne,
2 A réir mar a dh'aithris na daoine
sin dhuinne iad, a chunnaic iad o
thùs le 'n sùilibh, agus a bha 'nan
luchd frithealaidh an fhocail:
3 Chunncas domhsa mar an ceud-
na, a Theophiluis ro òirdheirc, air
faotainn deaibh fhios nan uile nithe
dhomh o'n fhìor thoiseach, scrìobh-
adh a'd' ionnsuidhs' an ordugh,
4 Chum's gu'm biodh fios agad
air cinnteachd nan nithe anns an
deachaidh do theagasg.
5 BHA ann an laithibh Heroid
rìgh Iudea, sagart àraidh d'am
b'ainm Sacharias, do sheal [b] Abia:
agus *bha* a bhean do nigheanaibh
Aaroin, agus *b*'ainm dh'i Elisabet.
6 Agus bha iad faraon ionnraic
am fianuis Dé, ag imeachd ann an
uile àitheantaibh agus orduighibh
an Tighearna, gu neo-lochdach.
7 Agus cha robh duine cloinne
aca, do bhrigh gu'n robh Elisabet
neo thorach [c], agus bha iad araon
aosmhor.
8 Agus tharladh am feadh a bha
esan a' frithealadh mar shagart an
làthair Dhé ann an ordugh a sheala,
9 A réir gnàtha na sagartachd,
b'e a chrannchur tùis a losgadh, air
dha dol a steach do theampull an
Tighearna.
10 Agus bha coimhthional an
t-sluaigh uile a' deanamh ùrnuigh a
muigh, re àm na tùise.
11 Agus chunncas leis-san aingeal
an Tighearna 'na sheasamh air taobh
deas altaire na tùise.
12 Agus an uair a chunnaic Sa-
charias e, bha e fuidh thrioblaid,
agus thuit eagal air.
13 Ach a dubhairt an t-aingeal
ris, Na gabh eagal, a Shachariais;
oir fhuair t-ùrnuigh éisdeachd, agus
beiridh do bhean Elisabet mac dhuit,
agus bheir thu Eoin mar ainm air.
14 Agus bithidh aoibhneas agus
subhachas ort, agus ni mòran gaird-
eachas r'a bhreith.
15 Oir bithidh e mòr an làthair
an Tighearna, agus cha'n òl e fion
no deoch laidir; agus bithidh e air
a lìonadh leis an Spiorad naomha,
eadhon o bhroinn a mhàthar.
16 Agus pillidh e mòran do
chloinn Israeil chum an Tighearna
an Dé.
17 Agus theid e roimhesan ann
an spiorad agus ann an cumhachd
Eliais, a thionndadh cridhe nan aith-
riche chum na cloinne, agus nan
easumhal gu gliocas nam firean, a
dh'ulluchadh pobuill deas do 'n
Tighearn.
18 Agus a dubhairt Sacharias ris
an aingeal, Cionnus a bhios fhios so
agam? oir is seann duine mise, agus
a ta mo bhean aosmhor.
19 Agus fhreagair an t-aingeal
agus a dubhairt e ris, Is mise Ga-
briel a sheasas an làthair Dhé: agus
chuireadh mi a labhairt riutsa, agus
a dh'innseadh an naidheachd [d]
mhaith so dhuit.
20 Agus feuch, bithidh tu balbh
agus gun chomas labhairt, gus an là
anns an d'thig na nithese gu crìch,
chionn nach do chreid thu mo
bhriathrasa, a bhitheas air an coimh-
lionadh 'nan àm fein.
21 Agus bha 'n pobull a' feith-
eamh re Sacharias, agus b' iongant-
ach leo a' mhoille a rinn e san team-
pull.

[a] *le làn dearbhadh air an creidsinn.* [b] *chùrsa, roinn.*
[c] *gun sliochd.* [d] *nuaidheachd, noimheachd.*

22 Agus air teachd a mach dha, cha b'urrainn e labhairt riu: agus thuig iad gu 'm fac e sealladh[e] neamhaidh san teampull: oir bha e smeideadh orra, agus dh'fhan e 'na thosd.

23 Agus tharladh, an uair a choimhlionadh laithean a fhritheal-aidh, gu 'n deachaidh e d'a thigh fein.

24 Agus an déigh nan là sin dh'fhàs a bhean Elisabet torrach, agus dh'fholaich si i fein rè chùig mìos, ag radh,

25 Is ann mar so a rinn an Tighearna dhomh auns na laithibh an d'amhairc e orm, a thogail diom mo mhaslaidh am measg dhaoine.

26 Agus anns an t-seathadh mìos, chuireadh an t-aingeal Gabriel o Dhia, gu cathair do Ghalile, d'am b'ainm Nasaret,

27 Dh'ionnsuidh òigh a bha fa cheangal pòsaidh aig fear d'am b' ainm Ioseph, do thigh Dhaibhidh; agus b'e ainm na h-òigh Muire.

28 Agus air dol a steach do 'n aingeal d'a h-ionusuidh, a dubhairt e, Fàilte dhuit, o thusa d'an do nochdadh mòr dheadh-ghean, *a ta* 'n Tighearna maille riut: *is* beannuichte thu am measg bhan.

29 Agus an uair a chunnaic i e, bha i fa thrioblaid inntinn air son a chainnte, agus a' reusonachadh ciod a' ghnè altacha-beatha dh'fheudadh bhi 'n so.

30 Agus a dubhairt an t-aingeal rithe, Na biodh eagal ort, a Mhuire: oir fhuair thu deadh-ghean o Dhia.

31 Agus feuch, gabhaidh tu a'd' bhroinn, agus beiridh tu mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air.

32 Bithidh e mòr, agus goirear Mac an Ti a's ro airde dheth; agus bheir an Tighearna Dia dha righchaithir athar fein Dhaibhidh.

33 Agus bithidh e 'na Righ air tigh Iacoib gu bràth, agus cha bhi crìoch air a rioghachd.

34 Agus a dubhairt Muire ris an aingeal, Cionnus a bhitheas so, do bhrìgh nach 'eil aithne agamsa air duine?

35 Agus fhreagair an t-aingeal agus a dubhairt e rithe, Thig an Spiorad naomh ort, agus cuiridh cumhachd an Ti a's airde sgàil ort: uime sin an ni naomha sin a bheirear leat, goirear Mac Dé dheth.

36 Agus feuch, do bhan-charaid Elisabet, a ta ise fein torrach air mac 'na sean aois; agus 's e so an seathadh mìos dh'ise d'an goirteadh bean neo-thorach;.

37 Oir cha 'n'eil ni sam bith dodhèanta do Dhia.

38 Agus a dubhairt Muire, Feuch banoglach an Tighearna, biodh e dhomhsa réir t-fhocail. Agus dh'fhalbh an t-aingeal uaipe[f].

39 Agus air éirigh do Mhuire sna laithibh sin, chaidh i le cabhaig do dhùthaich nam beann, gu baile do Iuda.

40 Agus chaidh i steach do thigh Shachariais, agus chuir i fàilte air Elisabet.

41 Agus tharladh an uair a chual Elisabet beannachadh Mhuire, gu'n do leum an naoidhean 'na broinn: agus lionadh Elisabet leis an Spiorad naomha.

42 Agus ghlaodh i mach le guth ard, agus a dubhairt i, *Is* beannuicht' thu am measg bhan, agus *is* beannuichte toradh do bhronn.

43 Agus cionnus *a dh'éirich* so dhomhsa, gu 'n d'thigeadh màthair mo Thighearna a'm' ionnsuidh?

44 Oir feuch, co luath 's a thainig fuaim do bheannachaidh a'm' chluasaibh, bhriosg an naoidhean le h-aoibhneas ann mo bhroinn.

45 Agus is beannuicht' ise a chreid: oir coimhlionar[g] na nithe a labhradh rithe leis an Tighearna.

46 Agus a dubhairt Muire, A ta m'anam ag ard mholadh an Tighearna,

47 Agus a ta mo spiorad a' deanamh gairdeachais ann an Dia mo Shlanuighear:

48 Do bhrigh gu'n d'amhairc e air staid ìosail a bhanoglaich: oir feuch, o so suas goirìdh gach linn beannuichte dhiom.

49 Do bhrigh gu'n d'rinn an Ti a ta cumhachdach nithe mòra dhomh, agus *is* naomha ainm.

50 Agus *a ta* a thròcairsan o linn gu linn, do'n droing d'an eagal e.

51 Nochd e neart le ghairdean, sgap e na h-uaibhrich ann an smuaintibh an cridhe fein.

52 Thug e nuas na daoine cumhachdach o'n caithrichibh rìoghail, agus dh'arduich e iadsan a bha ìosal.

53 Lìon e 'n droing a bha ocrach le nithibh maithe, agus chuir e uaith na daoine saibhre falamh.

54 Rinn e còmhnadh[h] re Israel

e *taisbean.* f *uaithe,* g *a chreid gu'n coimhlionar.*
h *congnamh.* Eir.

òglach fein, ann an cuimhneachadh
a thròcair,
55 Mar a labhair e r'ar n-aithrich-
ibh, do Abraham agus d'a shliochd
gu bràth.
56 Agus dh'fhan Muire maille
rithe mu thimchioll thri mìos, agus
phill i d'a tigh fein.
57 A nis thainig làn inbhe Eli-
sabet, gu'm biodh i air a h-aisead;
agus rug i mac.
58 Agus chual a coimhearsnaich
agus a cairde mar a nochd an Tigh-
earna mòr thròcair dh'i: agus rinn
iad gairdeachas maille rithe.
59 Agus tharladh air an ochdamh
là gu'n d'thainig iad a thimchioll-
ghearradh an naoidhein; agus ghoir
iad Sacharias deth, a réir ainme
athar.
60 Agus fhreagair a mhàthair,
agus a dubhairt i, Ni h eadh; ach
goirear Eoin deth.
61 Agus a dubhairt iad rithe,
Cha 'n'eil aon neach do d' chaird-
ibh d'an goirear an t-ainm so.
62 Agus smeid iad air athair,
ciod an t-ainm a b'àill leis thoirt
air.
63 Agus air iarraidh clàir-sgrìobh-
aidh dhasan, sgrìobh e, ag radh, 'S e
Eoin is ainm dha. Agus ghabh iad
iongantas uile.
64 Agus air ball dh'fhosgladh a
bheul, agus *dh'fhuasgladh* a theanga,
agus labhair e, a' moladh Dhé.
65 Agus thainig eagal air an
coimhearsnaich uile: agus dh'aith-
riseadh na nithe sin gu léir feadh
dhùthaich ard Iudea uile.
66 Agus iadsan uile a chuala *na
nithe sin*, thaisg iad 'nan cridhe *iad*,
ag radh, Ciod a' ghnè leimbh a
bhitheas an so? Agus bha làmh an
Tighearna maille ris.
67 Agus bha Sacharias athair air
a lìonadh leis an Spiorad naomh,
agus rinn e fàidheadaireachd, ag
radh,
68 Gu ma beannuicht' an Tigh-
earna Dia Israeil, air son gu'n
d'fhiosraich e, agus gu'n d' thug e
saorsa d'a phobull,
69 Agus gu'n do thog e suas
dhuinne adharc slàinte, ann an tigh
Dhaibhidh òglaich fein;
70 A réir mar a labhair e le beul
fhàidhean naomha fein, a bha ann
o thoiseach an t-saoghail;
71 A thabhairt saorsa dhuinn o
ar naimhdibh, agus o laimh na
muinntir sin uile le'm fuathach
sinn:
72 A choimhlionadh na tròcair *a
ghéall e* d'ar n-aithrichibh, agus a
chuimhneachadh a choimhcheangail
naomha fein:
73 Na mionnan a mhionnaich e
d'ar n-athair Abraham,
74 Gu'n d'thugadh e dhuinn, air
bhi dhuinn air ar saoradh o laimh
ar naimhde, gu'n deanamaid seirbhis
dha as eugmhais eagail,
75 Ann an naomhachd agus ann
am fireantachd 'na làthair fein, uile
laithean ar beatha.
76 Agus thusa, a leinibh, goirear
dhiot Fàidh an Ti a's airde: oir
théid thu roimh aghaidh an Tigh-
earna, dh'ulluchadh a shlighe;
77 A thabhairt eòlais na slàinte
d'a phobull, ann am maitheanas am
peacanna,
78 Tre thròcair ro mhòir ar Dé-
ne, leis an d'fhiosraich an ùr mhad-
uinn o'n ionad a's airde sinn,
79 A thoirt soluis dhoibhsan a ta
'nan suidhe ann an dorchadas, agus
ann an sgàil a' bhàis, a threòrachadh
ar cos air slighe na sìth.
80 Agus dh'fhàs an leanabh, agus
neartaicheadh an spiorad e, agus bha
e san fhàsach gu là fhoillseachaidh
do Israel.

CAIB. II.

AGUS tharladh sna laithibh sin,
gu'n deachuidh ordugh a mach
o Cheasar Augustus, an domhan
uile a mheas[1].
2 (Agus rinneadh an ceud mheas
so 'nuair a bha Cirenius 'na uachd-
aran air Siria)
3 Agus chaidh iad uile chum a
bhi air am meas, gach aon fa leth
d'a bhaile fein.
4 Agus chaidh Ioseph mar an
ceudna suas o Ghalile, a baile Na-
saret, do Iudea, gu baile Dhaibhidh,
d'an goirear Betlehem, (do bhrigh
gu'n robh e do thigh agus do shliochd
Dhaibhidh,
5 Chum gu biodh e air a mheas
maille re Muire a bha fa cheangal
pòsaidh dha, agus i mòr-thorrach.
6 Agus tharladh, am feadh a bha
iad an sin, gu'n do choimhlionadh
laithean a h-inbhe, chum i bhi air a
h-aisead.
7 Agus rug i a ceud-ghin mic,
agus phaisg i e am brat-speilidh, agus
chuir i 'na luidhe am prasaich e, do
bhrigh nach robh àit aca san tigh
òsda.
8 Agus bha anns an dùthaich sin
buachaillean a' fantuinn a muigh,

[1] *an impireachd uile a sgrìobhadh an cìs-chlàr.*

agus a' deanamh faire-oidhche air an
treud.
9 Agus feuch, thainig aingeal an
Tighearn' orra, agus dhealraich glòir
an Tighearna m'an timchioll ; agus
ghabh iad eagal mòr.
10 Agus a dubhairt an t-aingeal
riu, Na biodh eagal oirbh : oir feuch,
a ta mi 'g innseadh dhuibh deadh
sgéil mhòir aoibhneis, a bhitheas
do'n uile shluagh :
11 Oir rugadh dhuibh an diugh
Slànuighear, ann an cathair Dhaibh-
idh [k], neach is e Criosd an Tighear-
na.
12 Agus bithidh so 'na chomhara
dhuibh : Gheibh sibh an naoidhean
paisgte ann am brat-speilidh, 'na
luidhe am prasaich.
13 Agus air ball bha maille ris an
aingeal cuideachd mhòr do armail-
tibh nèimhe, a' moladh Dhé, agus ag
radh,
14 Glòir do Dhia anns na h-ard-
aibh, agus air talamh sìth, deadh
ghean do dhaoinibh.
15 Agus tharladh,'nuair a dh'fhalbh
na h-aingil uatha do nèamh, gu'n
dubhairt na buachaillean r'a chéile,
Rachamaid a nis eadhon do Bhetle-
hem, agus faiceamaid an ni so a
rinneadh, a dh'fhoillsich an Tigh-
earna dhuinne.
16 Agus thainig iad gù grad, agus
fhuair iad Muire agus Ioseph, agus
an leanabh 'na luidhe sa' phras-
aich.
17 Agus an uair a chunnaic iad
sin, dh'aithris iad an ni a dh'inn-
seadh dhoibh mu thimchioll an lein-
ibh so.
18 Agus ghabh gach neach a
chuala so, iongantas ris na nithibh
sin a dh'innseadh dhoibh leis na
buachaillibh.
19 Ach ghleidh Muire na nithe
sin uile, a' beachd-smuaineachadh
orra [l] 'na cridhe.
20 Agus phill na buachaillean, a'
tabhairt glòir agus molaidh do Dhia
air son nan nithe sin uile a chual
agus a chunnaic iad, a réir mar a
dubhradh riu.
21 Agus an uair a choimhlionadh
ochd laithean chum an leanabh a
thimchioll-ghearradh, thugadh IOSA
mar ainm air, eadhon an t-ainm a
ghoir an t-aingeal deth mun do
ghabhadh sa' bhroinn e.
22 Agus an uair a choimhlionadh
laithean a [m] glanaidh, a réir lagha
Mhaois, thug iad esan gu Hierusa-
lem, chum a thaisbeanadh do'n Tigh-
earna,
23 (Mar a ta e scriobhta ann an
lagh an Tighearna, Gach ceud-ghin
mic a dh'fhosglas a' bhrù, gairmear
naomha do'n Tighearn e)
24 Agus a thabhairt ìobairt a
réir mar a deirear ann an lagh an
Tighearna, Paidhir [n] thurtur, no dà
chòluman òga.
25 Agus feuch, bha duine ann an
Hierusalem, d'am b'ainm Simeon ;
agus bha'n duine so ionraic agus
diadhaidh, agus bha dùil aige re
sòlas Israeil : agus bha'n Spiorad
naomh air.
26 Agus dh'fhoillsicheadh dha
leis an Spiorad naomh, nach faic-
eadh e bàs, gus am faiceadh e Criosd
an Tighearna.
27 Agus thainig e le treòrachadh
an Spioraid do'n teampull : Agus an
uair a thug na pàrantan an leanabh
Iosa a stigh, chum's gu'n deanadh
iad air shon a réir gnàthuchaidh an
lagha,
28 An sin ghlac esan 'na uchd [o]
e, agus bheannuich e Dia, agus a
dubhairt e,
29 A nis, a Thighearn, a ta thu
leigeadh do d' sheirbhiseach siubhal
an sìth, a réir t'fhocail ;
30 Oir chunnaic mo shùile do
shlàinte,
31 A dh'ulluich thu roimh ghnùis
nan uile shluagh :
32 Solus a shoillseachadh nan
Cinneach, agus glòir do phobuill Is-
raeil.
33 Agus ghabh Ioseph agus a
mhàthair iongantas mu na nithibh a
labhradh uime.
34 Agus bheannuich Simeon iad,
agus a dubhairt e re Muire a
mhàthair, Feuch, chuireadh an
leanabh so chum tuiteam agus ais-
eirigh mhòrain ann an Israel, agus
'na chomhar an aghaidh an labh-
rar :
35 (Agus theid claidheamh tre d'
anam-sa fein) chum's gu'm foillsich-
ear smuainte cridheacha mhòrain.
36 Agus bha Anna ban-fhàidh,
nighean Phanueil, do thréibh Aseir ;
bha i ro aosmhor, agus chaith i
seachd bliadhna maille re fear o àm
dh'i bhi 'na h-òigh.
37 Agus bu bhantrach i mu
thimchioll ceithir bliadhna agus
ceithir fichead a dh'aois, nach deach-
aidh o'n teampull, a' deanamh seir-

[k] *am baile Dhaibhidh.* [l] *'gan tomhas. Gr.* [m] *an.*
[n] *Càraid.* [o] *air a ghairdeinibh.*

bhis *do Dhia* a là agus a dh'oidhche
le trosgadh agus le h-ùrnuigh.
38 Agus air teachd dh'ise a stigh
san uair sin fein, thug i moladh do'n
Tighearn, agus labhair i m'a thim-
chioll riu-san uile aig an robh sùil
re saorsa ann an Ierusalem.
39 Agus an uair a choimhlion iad
na h-uile nithe a réir lagha an Tigh-
earna, phill iad do Ghalile, d'am
baile fein Nasaret.
40 Agus dh'fhàs an leanabh, agus
neartuicheadh an spiorad e, air a
lìonadh le gliocas; agus bha gràsa
Dhé air.
41 Agus chaidh a phàranta gach
bliadhna gu Hierusalem, aig féisd
na càisge.
42 Agus air bhi dha dà bhliadhna
dheug a dh' aois, chaidh iad suas
gu Hierusalem, a réir gnàtha na
féisde.
43 Agus air coimhlionadh nan là
sin doibh, 'nuair a phill iadsan,
dh'fhan an leanabh Iosa 'nan déigh
ann an Hierusalem; agus cha robh
fios aig Ioseph no aig a mhàthair air
sin.
44 Ach air dhoibh a shaoilsinn
gu'n robh e sa' chuideachd, dh'imich
iad astar là; agus dh' iarr iad e
measg an cairdean, agus an luchd
eòlais.
45 Agus an uair nach d'fhuair
iad e, phill iad gu Hierusalem, 'ga
iarruidh.
46 Agus tharladh 'n déigh thri là,
gu'n d'fhuair iad e san teampuill,
'na shuidhe am meadhon an luchd
teagaisg, araon 'gan éisdeachd, agus
a' cur cheist orra.
47 Agus ghabh a' mhuinntir a
chual e uile iongantas r'a thuigse
agus r'a fhreagraibh.
48 Agus air dhoibh fhaicinn,
ghlac uamhas iad: agus a dubhairt
a mhàthair ris, A mhic, c'ar son a
rinn thu mar so oirnn? feuch, bha
t'athair agus mise gu brònach ga
d'iarruidh.
49 Agus a dubhairt esan riu, C'ar
son a bha sibh ga m' iarruidh? nach
robh fhios agaibh gu'm bu chòir
dhomhsa bhi ann an tigh m' Ath-
ar [p]?
50 Agus cha do thuig iadsan an
ni a labhair e riu.
51 Agus chaidh e sìos maille riu,
agus thainig e gu Nasaret, agus bha
e ùmhal doibh: ach ghleidh a
mhàthair na nithe sin uile 'na
cridhe.
52 Agus thainig Iosa air aghaidh
ann an gliocas agus am meudachd
agus ann an deadh-ghean aig Dia
agus aig daoinibh.

CAIB. III.

ANNS anns a' chùigeadh bliadh-
na deug do impireachd Thiber-
iuis Cheasair, air bhi do Phontius
Pilat 'na uachdaran air Iudea, agus
Herod 'na Thetrarch air Galile, agus
Philip a bhràthair 'na Thetrarch air
Iturea agus dùthaich Thrachonitis,
agus Lisanias 'na Thetrarch air Abi-
lene,
2 An uair a bha Annas agus
Caiaphas 'nan ard shagartaibh, thain-
ig focal Dé chum Eoin mhic Shach-
ariais anns an fhàsach.
3 Agus thainig e do'n dùthaich
uile timchioll Iordain, a' searmon-
achadh baistidh an aithreachais,
chum maitheanais pheacanna;
4 Mar a ta e sgriobhta ann an
leabhar bhriathar an fhàidh Esaiais,
ag radh, Guth an tì a dh'éigheas
anns an fhàsach, Ulluichibh slighe
an Tighearna, deanaibh a cheuman-
na dìreach.
5 Bithidh gach gleann air a lìon-
adh, agus gach beinn agus cnoc air
an ìsleachadh; agus bithidh na nithe
cama air an deanamh dìreach, agus
na slighean garbha air an deanamh
réidh;
6 Agus chi gach uile fheoil
slàinte Dhé.
7 Uime sin a dubhairt e ris an
t-sluagh a thainig a mach chum bhi
air am baisteadh leis, A shìol nan
nathraiche nimhe, cò thug rabhadh
dhuibhse teicheadh o'n fheirg a ta
re teachd?
8 Air an aobhar sin thugaibh a
mach toradh iomchuidh an aith-
reachais, agus na tòisichibh air a
radh ionnaibh fein, A ta Abraham
'na Athair againn: oir a deirim ribh,
gur comasach Dia do na clachaibh
so air clann a thogail suas do Abra-
ham.
9 Agus a nis fein a ta 'n tuagh air
a cur re bun nan craobh: air an
aobhar sin gach craobh nach toir a
mach toradh maith, gearrar sìos i,
agus tilgear san teine i.
10 Agus dh'fheòruich an sluagh
dheth, ag radh, Ciod uime sin a ni
sinne?
11 Agus fhreagair esan agus a
dubhairt e riu, An tì aig am bheil dà
chòta, roinneadh e ris an tì aig nach
'eil; agus an tì aig am bheil biadh,
deanadh e mar an ceudna.

[p] *mu ghnothuichibh m' Athar.*

12 Agus thainig mar an ceudna
cis-mhaoir gu bhi air am baisteadh,
agus a dubhairt iad ris, A mhaigh-
stir, ciod a ni sinne ?
13 Agus a dubhairt esan riu, Na
deanaibh[q] ni air bith os cionn na
dh' orduicheadh dhuibh.
14 Agus dh'fheòruich na saighd-
earan mar an ceudna dheth, ag radh,
Agus ciod a ni sinne? Agus a dubh-
airt e riu, Na deanaibh foirneart air
neach sam bith, no casaid-bhreige,
agus bithibh toilichte le'r tuarasdal.
15 Agus air bhi do'n phobull a'
feitheamh, agus na h-uile dhaoine a'
reusonachadh 'nan cridheachaibh
fein mu thimchioll Eoin, am b'e
Criosd a bh'ann ;
16 Fhreagair Eoin, ag radh riu
uile, Tha mise gu deimhin 'gar baist-
eadh le h-uisge; ach a ta neach a'
teachd is cumhachdaiche na mise,
agus cha 'n airidh mise air barr-
iall a bhròg fhuasgladh : baistidh
esan sibh leis an Spiorad naomh,
agus le teine.
17 Aig am bheil a ghuit[r] 'na
laimh, agus ro-ghlanaidh e ùrlar,
agus cruinnichidh e 'n cruineachd
d'a thaisg-thigh ; ach loisgidh e am
moll le teine nach fheudar a mhùch-
adh.
18 Agus ag earalachadh mòrain
do nithibh eile, shearmonaich e do'n
t-sluagh,
19 Ach air do Herod an Tetrarch
bhi air a chronachadh leis air son
Herodiais bean a bhrathar [Philip],
agus air son gach olc a rinn He-
rod,
20 Chuir e so ris gach olc eile,
gu'n do dhruid e Eoin am priosun.
21 Agus tharladh, 'nuair a bha 'n
sluagh uile air am baisteadh, air do
Iosa mar an ceudna bhi air a bhaist-
eadh, agus e re urnnigh, gu'n
d'fhosgladh nèamh :
22 Agus gu'n d'thainig an Spiorad
naomh a nuas air an coslas corporra,
mar choluman, agus gu'n d'thainig
guth o neamh, ag radh, Is tusa mo
Mhac gràdhach, am bheil mo mhòr
thlachd[s].
23 Agus thòisich Iosa fein air a
bhi mu thimchioll deich bliadhna
fichead a dh'aois, air dha bhi (reir
barail *dhaoine*) 'na mhac do Ioseph,
mac Heli,
24 *Mhic* Mhatait, *mhic* Lebhi,
mhic Mhelchi, *mhic* Ianna, *mhic*
Ioseiph,
25 *Mhic* Mhatatiais, *mhic* Amois,
mhic Nauim, *mhic* Esli, *mhic*
Nage,
26 *Mhic* Mhaait, *mhic* Mhatati-
ais, *mhic* Shemei, *mhic* Ioseiph,
mhic Iudah,
27 *Mhic* Ioanna, *mhic* Rhesa,
mhic Shorobabeil, *mhic* Shalatieil,
mhic Neri,
28 *Mhic* Mhelchi, *mhic* Adi, *mhic*
Chosaim, *mhic* Elmodaim, *mhic*
Er,
29 *Mhic* Iose, *mhic* Eliescir,
mhic Ioreim, *mhic* Mhatait, *mhic*
Lebhi,
30 *Mhic* Shimeoin, *mhic* Iudah,
mhic Ioseiph, *mhic* Ionain, *mhic*
Eliacim,
31 *Mhic* Mhelea, *mhic* Mhainain,
mhic Mhatata, *mhic* Natain, *mhic*
Dhaibhidh,
32 *Mhic* Iese, *mhic* Obeid, *mhic*
Bhoois, *mhic* Shalmoin, *mhic* Naa-
soin,
33 *Mhic* Aminadaib, *mhic* Araim,
mhic Esroim, *mhic* Phareis, *mhic*
Iudah,
34 *Mhic* Iacoib, *mhic* Isaaic,
mhic Abraham, *mhic* Thara, *mhic*
Nachoir,
35 *Mhic* Sharuich, *mhic* Ragau,
mhic Phaleic, *mhic* Ebeir, *mhic*
Shala,
36 *Mhic* Chainain, *mhic* Arphac-
said, *mhic* Shem, *mhic* Noe, *mhic*
Lameich,
37 *Mhic* Mhatusala, *mhic* Enoich,
mhic Iareid, *mhic* Mhaleleeil, *mhic*
Chainain,
38 *Mhic* Enois, *mhic* Shet, *mhic*
Adhaimh, *mhic* Dhé.

CAIB. IV.

AGUS air do Iosa bhi làn do'n
Spiorad naomh, phill e air ais
o Iordan, agus threòraicheadh e leis
an Spiorad do'n fhàsach,
2 Agus bha e air a bhuaireadh rè
dhà fhichead là leis an diabhol;
agus cha d'ith e ni sam bith anns na
laithibh sin: agus air dhoibh bhi air
an criochnachadh, an sin dh'fhàs e
ocrach.
3 Agus a dubhairt an diabhol ris,
Ma's tu Mac Dhé, abair ris a' chloich
so bhi 'na h-aran.
4 Agus fhreagair Iosa e, ag radh,
A ta e scriobhta, nach ann le h-aran
a mhàin a thig duine beo, ach le
gach uile fhocal Dé.
5 Agus air do'n diabhol a thabh-
airt gu beinn ard, nochd e dha uile

[q] *togaibh.* [r] *inneal-fascnaidh.* [s] *annadsa tha mi làn-toilichte.*

rioghachdan an domhain ann am mionaid aimsire.

6 Agus a dubhairt an diabhol ris, Bheir mise an cumhachd so uile dhuit, agus an glòir; oir thugadh dhomhsa sin, agus bheir mi e do neach air bith is toil leam.

7 Uime sin ma ni thu aoradh dhomhsa, is leat e[t] uile.

8 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e ris, [Tàr air mo chulaobh, a Shatain : oir] a ta e scrìobhta, Ni thu aoradh do'n Tighearn do Dhia, agus dhasan 'na aonar ni thu seirbhis.

9 Agus thug se e gu Hierusalem, agus chuir e air binnein an teampuill e, agus a dubhairt e ris, Ma's tu Mac Dhé, tilg thu fein sìos as so.

10 Oir a ta e scrìobhta, Bheir e àithne d'a ainglibh mu d'thimchioll, thusa a choimhead.

11 Agus togaidh iad suas thu 'nan lamhaibh, air eagal gu'm buail thu uair air bith do chos air cloich.

12 Agus air freagairt do Iosa, a dubhairt e ris, A dubhradh, Na buair[u] thusa an Tighearna do Dhia.

13 Agus an uair a chrìochnuich an diabhol am buaireadh uile, dh'imich e uaith rè tamuill.

14 Agus phill Iosa ann an cumhachd an Spioraid chum Ghalile; agus chaidh iomradhsan air feadh na dùcha m'an cuairt gu h-iomlan.

15 Agus theagaisg e 'nan sionagogaibh, a' faghail glòir o na h-uile dhaoinibh.

16 Agus thainig e gu Nasaret, far an d'àraicheadh e agus chaidh e steach, mar bu ghnàth leis, air latha na sàbaid do'n t-sionagog, agus dh'éirich e 'na sheasamh chum leughaidh.

17 Agus thugadh dha leabhar an fhàidh Esaiais; agus air fosgladh an leabhair dha, fhuair e 'n t-àit anns an robh e scrìobhta,

18 Tha Spiorad an Tighearna orm, do bhrigh gu'n d'ung e mi a shearmonachadh an t-soisgeil do na bochdaibh; chuir e mi a shlànuchadh na muinntir aig am bheil an cridhe briste, a ghairm[w] fuasglaidh do na braighdibh, agus aiseag an radhairc do na dallaibh, a thoirt saorsa do'n mhuinntir a ta brùite,

19 A shearmonachadh bliadhna thaitnich an Tighearna.

20 Agus air dùnadh an leabhair dha, thug e do'n fhear-frithealaidh e, agus shuidh e : agus bha sùile na bha san t-sionagog uile a' geur-amharc airsan.

21 Agus thòisich e air a radh riu, An diugh a ta 'n scriobtur so air a choimhlionadh ann bhur cluasaibhse.

22 Agus thug iad uile fianuis da, agus ghabh iad iongantas ris na briathraibh gràsmhòr a thainig a mach as a bheul. Agus a dubhairt iad, Nach e so mac Ioseiph?

23 Agus a dubhairt e riu, Gun amharus a deir sibh rium an gnàthfhocal so, A léigh, leighis thu fein : ge b'e air bith iad na nithe a chuala sinn a rinneadh *leat* an Capernaum, dean mar an ceudna iad an so a'd' dhùthaich fein.

24 Agus a dubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, nach 'eil fàidh air bith taitneach 'na dhùthaich fein.

25 Ach gu firinneach a deirimse ribh, gu'n robh mòran bhantrach ann an Israel an laithibh Eliais, an uair a dhruideadh nèamh rè thri bliadhna agus shea mìos, agus a bha gorta mhòr air feadh na tìre uile:

26 Ach cha do chuireadh Elias dh'ionnsuidh aoin diubh, ach gu Sarepta Shidoin, chum mnà a bha 'na bantraich,

27 Agus bha mòran lobhar ann an Israel re linn Eliseuis an fhàidh; agus cha do ghlanadh a h-aon aca, ach Naaman an Sirianach.

28 Agus lìonadh iadsan uile a bha san t-sionagog le feirg, an uair a chual iad na nithe sin,

29 Agus air éirigh suas doibh, thilg iad a mach as a' bhaile e, agus thug iad léo e gu maluidh a' chnoic[x] (air an robh am baile togta) chum a thilgeadh sìos an coinneamh a chinn.

30 Ach air gabhail dhasan trìd am meadhon, dh'fhalbh e:

31 Agus chaidh e sìos gu Capernaum, baile do Ghalile, agus bha e 'gan teagasg air laithibh na sàbaid:

32 Agus ghabh iad iongantas r'a theagasg; do bhrigh gu'n robh fhocal le cumhachd.

33 Agus bha anns an t-sionagog duine anns an robh spiorad deamhain neo-ghloin, agus ghlaodh e le guth mòr,

34 Ag radh, Leig leinn; ciod e ar gnothuchne riut, Iosa o Nasaret? an d'thainig thu g'ar sgrios? a ta fhios agam cò thu, Aon naomha Dhé.

35 Agus chronaich Iosa e, ag radh, Bi d' thosd, agus thig a mach

[t] *iad.* [u] *Na dearbh.* [w] *a shearmonachadh.*
[x] *beul-bhruach a' chnoic.*

as. Agus air do'n deamhan esan a thilgeadh sìos 'nam meadhon, thainig e mach as, gun chiurradh sam bith a dheanamh air.

36 Agus thainig uamhas orra uile, agus labhair iad r'a chéile, ag radh, Ciod a' ghnè cainnte so? oir le h-ùghdarras agus cumhachd a ta e toirt orduigh do na spioradaibh neo-ghlana, agus tha iad a' teachd a mach.

37 Agus chaidh iomradh airsan a mach feadh gach àite do'n dùthaich m'an cuairt.

38 Agus dh'éirich e as an t-sionagog, agus chaidh e steach do thigh Shimoin: agus bha fiabhrus mòr air màthair chéile Shimoin; agus ghuidh iad air as a leth.

39 Agus air dha seasamh os a ceann[y], chronaich e 'm fiabhrus, agus dh'fhàg e i. Agus air éirigh dh'ise air ball, rinn i frithealadh dhoibh.

40 Agus ag dol fuidhe na gréine, iadsan uile aig an robh daoine euslan le iomadh gnè tinnis, thug iad d'a ionnsuidh iad: agus air dhasan a lamhan a chur air gach aon diubh, leighis e iad.

41 Agus chaidh mar an ceudna deamhain a mach a mòran, a' glaodhaich agus ag radh, Is tu Criosd Mac Dhé. Agus chronuich e iad, agus cha d'fhulaing e dhoibh labhairt: oir bha fhios aca gu'm b'esan Criosd.

42 Agus air teachd do'n là, chaidh e mach, agus dh'imich e gu àite fàsail: agus bha 'n sluagh 'ga iarruidh, agus thainig iad d'a ionnsuidh, agus b'àill leo a chumail, chum's nach rachadh e uatha.

43 Ach a dubhairt esan riu, Is éigin domhsa rioghachd Dhé a shearmonachadh do bhailtibh eile mar an ceudna: oir is ann chum so a chuireadh mi.

44 Agus shearmonaich e ann an sionagogaibh Ghalile[z].

CAIB. V.

AGUS tharladh, 'nuair a bha 'm pobull a dlù-theannadh air, chum focal Dé éisdeachd, gu'n do sheas e laimh re loch Ghenesaret,

2 Agus chunnaic e dà luing[a] 'nan seasamh re taobh an locha: ach bha na h-iasgairean air dol a mach asda, agus a' nigheadh *an* lìonta.

3 Agus air dha dol a steach do aon do na longaibh bu le Simon, dh'iarr e air dol a mach beagan o thìr: agus air suidhe dha theagaisg e 'n sluagh as an luing.

4 A nis an uair a sguir e do labhairt, a dubhairt e re Simon, Cuir a mach chum na doimhne, agus leigibh sìos bhur lìonta chum tarruing.

5 Agus fhreagair Simon, agus a dubhairt e ris, A mhaighstir, shaothraich sinn feadh na h-oidhche uile, agus cha do ghlac sinn ni sam bith: ach air t'fhocalsa leigidh mi sìos an lìon.

6 Agus an uair a rinn iad so, chuairtich iad tachdar[b] mòr éisg; ionnus gu'n do bhriseadh an lìon.

7 Agus smèid iad air an companachaibh, a bha san luing eile, teachd agus còmhnadh a dheanamh leo. Agus thainig iad, agus lìon iad an dà luing, ionnus gu'n robh iad an inbhe dol fuidhe.

8 'Nuair a chunnaic Simon Peadar *so*, thuit e sìos aig glùinibh Iosa, ag radh, Imich uamsa, a Thighearn, oir is duine peacach mi.

9 Oir ghlac uamhas e fein agus iadsan uile bha maille ris, air son an tarruing éisg a ghlac iad:

10 Agus mar an ceudna Seumàs agus Eoin, mic Shebede, a bha 'nan companachaibh aig Simon. Agus a dubhairt Iosa re Simon, Na biodh eagal ort; as so suas glacaidh tu daoine.

11 Agus an uair a thug iad an longa gu tìr, air fàgail nan uile nithe dhoibh, lean iad esan.

12 Agus an uair a bha esan ann am baile araidh, feuch, duine làn do loibhre: agus air dha Iosa fhaicinn, thuit e sìos air aghaidh, agus ghuidh e air, ag radh, A Thighearn, ma's toil leat, tha thu comasach air mise a ghlanadh.

13 Agus shìn e *a* lamh, agus bhean e ris, ag radh, Is toil leam; bi glan. Agus air ball dh'fhàg an loibhre e.

14 Agus dh'àithn e dha, gun innseadh do neach air bith: Ach imich, agus nochd thu fein do'n t-sagart, agus tabhair seachad air son do ghlanaidh, mar a dh'àithn Maois, mar fhianuis doibh.

15 Ach bu mhòid a sgaoileadh iomradh-san: agus thainig sluagh mòr an ceann a chéile chum éisdeachd, agus a bhi air an slànuchadh leis o'n eucailibh.

16 Agus chaidh e air leth chum an fhàsaich, agus rinn e ùrnuigh.

17 Agus tharladh air latha àraidh, 'nuair a bha e a' teagasg, gu'n robh 'nan suidhe *an sin* Phairisich agus luchd teagaisg an lagha, a thainig as gach uile bhaile do Ghalile, agus do

[y] *laimh rithe.* [z] *sionagogaibh na Galile.* [a] *bhàrc.* [b] *àireamh.*

Iudea, agus *o* Ierusalem: agus bha cumhachd an Tighearn' *a làthair* chum an slànuchadh.

18 Agus feuch, dh'iomchair daoine air leabaidh duine air an robh am pairilis: agus dh'iarr iad a thabhairt a steach, agus a chur 'na làthairsan.

19 Agus an uair nach d'fhuair iad scòl air am feudadh iad a thoirt à steach, le meud na cuideachd, chaidh iad suas air an tigh, agus leig iad sìos tre mhullach an tighe e fein agus a leaba, anns a' mheadhon an làthair Iosa.

20 Agus an uair a chunnaic e an creidimh, a dubhairt e ris, A dhuine, tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit.

21 Agus thòisich na scriobhuichean agus na Phairisich air reusonachadh, ag radh, Cò e so a ta labhairt toibheim? cò dh'fheudas peacaidh a mhaitheadh ach Dia a mhàin?

22 Ach air aithneachadh an smuainte do Iosa, fhreagair e agus a dubhairt e riu, Ciod a ta sibh a' reusonachadh 'nar cridheachaibh?

23 Co aca 's usadh a radh, Tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit, no radh, Eirich agus imich?

24 Agus a chum's gu'm bi fios agaibh gu bheil cumhachd aig Mac an duine peacaidh a mhaitheadh air talamh, (a dubhairt e re fear na pairilis) A deirim riut, éirich, agus tog do leaba, agus imich do d' thigh.

25 Agus dh'éirich e air ball 'nan làthair, agus thog e *an leaba* air an robh e 'na luidhe, agus chaidh e d'a thigh fein, a' tabhairt glòir do Dhia.

26 Agus ghlac uamhas iad uile, agus thug iad glòir do Dhia, agus lìonadh le h-eagal iad, ag radh, Chunnaic sinne nithe do chreidsin [b] an diugh.

27 Agus an déigh nan nithe sin, chaidh e mach, agus chunnaic e cìs-mhaor d'am b'ainm Lebhi, 'na shuidhe aig àite togail na cìse: agus a dubhairt e ris, Lean mise.

28 Agus air fàgail nan uile nithe dha, dh'éirich e, agus lean se e.

29 Agus rinn Lebhi féisd mhòr dha 'na thigh fein: agus bha cuideachd mhòr do chìs-mhaoraibh, agus do mhuinntir eile a shuidh maille riu.

30 Agus rinn an scriobhuichean agus am Phairisich gearan an aghaidh a dheisciobulsan, ag radh, C'ar son a ta sibh ag itheadh, agus ag òl maille re cìs-mhaoraibh agus re peacachaibh?

31 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, Cha'n 'eil feum acasan a ta slàn air an léigh, ach acasan a ta tinn.

32 Cha d'thainig mise a ghairm nam firean, ach nam peacach chum aithreachais.

33 Agus a dubhairt iadsan ris, C'ar son a ta deisciobuil Eoin gu tric re trosgadh [c], agus a' deanamh ùrnuigh, agus mar an ceudna *deisciobuil* nam Phairiseach; ach a ta do dheisciobuil-se 'g itheadh agus ag òl?

34 Agus a dubhairt esan riu, Am feud sibh a thoirt air cloinn seomair an fhir nuadh-phòsda trosgadh a dheanamh, am feadh a ta 'm fear nuadh-pòsda maille riu?

35 Ach thig na laithean an uair a bheirear am fear nuadh-pòsda uatha: an sin ni iad trosgadh anns na laithibh sin.

36 Agus labhair e mar an ceudna cosamhlachd riu, Cha chuir neach air bith mìr a dh'eudach nuadh air sean eudach: no, reubaidh an t eudach nuadh e, agus cha d'thig am mìr do'n eudach nuadh ris an t-sean eudach.

37 Agus cha chuir duine sam bith fion nuadh ann an seann searragaibh; no, brisidh am fion nuadh na searragan, agus dòirtear e fein, agus caillear na searragan.

38 Ach is còir fion nuadh a chur ann an searragaibh nuadha; agus bithidh iad araon téaruinte.

39 Agus cha 'n'eil duine sam bith air dha sean *fhìon* òl, a dh'iarras air ball *fion* nuadh: oir a deir e, 'Se 'n sean *fhìon* is fearr.

CAIB VI.

AGUS tharladh air a' cheud latha sàbaid an déigh an dara là *do fhéisd na càisge* [d], gu'n deachaidh e trìd na h-achaibh arbhair: agus spìon a dheisciobuil na diasan arbhair, agus dh'ith iad, an déigh *am* bruthadh le'n lamhaibh.

2 Agus a dubhairt cuid do na Phairisich riu, C'ar son a ta sibh a' deanamh an ni nach 'eil ceaduichte r'a dheanamh air laithibh na sàbaid?

3 Agus fhreagair Iosa iad, agus a dubhairt e, Nach do leugh sibhse an ni so rinn Daibhidh, 'nuair a bha ocras air fein, agus orrasan a bha maille ris:

[b] *iongantach.* [c] *trasgadh.*
[d] *air an dara latha sàbaid an déigh na ceud* sàbaid.

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a ghabh e aran na fianuis [e], agus a dh'ith e fein, agus a thug e mar an ceudna dhoibhsan a bha maille ris, ni nach 'eil ceaduichte itheadh ach do na sagartaibh a mhàin?

5 Agus a dubhairt e riu, Is Tighearna Mac an duine air an t-sàbaid fein.

6 Tharladh mar an ceudna air sàbaid eile, gu'n deachaidh e steach do'n t-sionagog, agus gu'n do theagaisg e; agus bha an sin duine, aig an robh a lamh dheas air seargadh.

7 Agus rinn na scriobhuichean agus na Phairisich faire, *a dh'fheuchainn* an leighiseadh e air an t-sàbaid, chum's gu'm faigheadh iad cùis-dhìtidh [f] 'na aghaidh.

8 Ach thuig esan an smuaintean, agus a dubhairt e ris an duine aig an robh an lamh sheargta, Eirich, agus seas a mach sa' mheadhon. Agus dh'éirich esan, agus sheas e.

9 An sin a dubhairt Iosa riu, Feòruichidh mise aon ni dhibh, Am bheil e ceaduichte air laithibh na sàbaid maith a dheanamh, no olc? anam a shaoradh, no a sgrios?

10 Agus air dha amharc m'an cuairt orra uile, a dubhairt e ris an duine, Sìn a mach do lamh. Agus rinn e sin: agus dh'aisigeadh a lamh slàn da mar an *lamh* eile.

11 Agus lìonadh iadsan do chuthach; agus labhair iad r'a chéile, ciod a dheanadh iad re h-Iosa.

12 Agus anns na laithibh sin chaidh esan gu beinn a dheanamh ùrnuigh, agus bhuanaich e rè na h-oidhche ann an ùrnuigh re Dia [g].

13 Agus air teachd do'n là, ghairm e d'a ionnsuidh a dheisciobuil: agus thagh e dà fhear dheug asda, d'an do ghoir e Abstoil:

14 Simon (a dh'ainmich e mar an ceudna Peadar) agus Aindreas a bhràthair, Seumas agus Eoin, Philip agus Bartolomeus,

15 Mata agus Tomas, Seumas *mac* Alpheuis, agus Simon d'an goirear Selotes,

16 Iudas *bràthair* Sheumais, agus Iudas Iscariot, esan a bha 'na fhear-brathaidh.

17 Agus thainig e nuas leo, agus sheas e air ionad còmhnard, agus coimhthional a dheisciobul, agus buidheann mhòr shluaigh o Iudea uile agus o Hierusalem, agus o chois fairge Thiruis agus Shidoin, muinntir a thainig g'a éisdeachd, agus gu bhi air an leigheas o'n euslaintibh;

18 Agus iadsan a bha air am pianadh le spioradaibh neo-ghlana: agus leighiseadh iad.

19 Agus dh'iarr an sluagh uile beantuinn ris: oir chaidh cumhachd a mach as, agus shlànuich e iad uile.

20 Agus thog e suas a shùilean air a dheisciobluibh, agus a dubhairt e, *Is* beannuichte *sibhse* ta bochd: oir is libh rioghachd Dhé.

21 *Is* beannuichte *sibhse* ta ocrach a nis: oir sàsuichear sibh. *Is* beannuichte *sibhse* ta caoidh a nis: oir gàiridh sibh.

22 Is beannuichte sibh 'nuair a bheir daoine fuath dhuibh, agus a chuireas iad as an cuideachd sibh, agus a bheir iad cainnt mhaslach dhuibh, agus a thilgeas iad a mach bhur n-ainm mar olc, air son Mhic an duine.

23 Deanaibhse gairdeachas san là sin, agus leumaibh le h-aoibhneas: oir feuch, is mòr bhur duais air nèamh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche air na fàidhibh.

24 Ach is anaoibhinn duibhse ta saibhir: oir fhuair sibh bhur sòlas.

25 Is anaoibhinn duibhse ta sàitheach: oir bithidh ocras oirbh. Is anaoibhinn duibhse ta gàireachdaich a nis: oir ni sibh bròn agus gul.

26 Is anaoibhinn duibhse 'nuair a labhras daoine [h] maith umaibh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche ris na fàidhibh bréige.

27 Ach a deirim ribhse ta 'g éisdeachd, Gràdhaichibh bhur naimhde, deanaibh maith orrasan le'm fuathach sibh:

28 Beannuichibh iadsan a ta 'gar mallachadh, agus deanaibh ùrnuigh air son na muinntir a ta buntuinn gu naimhdeil ribh.

29 Ris an ti a bhuaileas tu air aon ghial, cum an gial eile; agus do'n ti a bheir t'fhalluing dhiot, na bac do chòta mar an ceudna.

30 Tabhair do gach neach a dh'iarras ort; agus o'n neach a bheir uait do mhaoin, na iarr air ais *i*.

31 Agus mar a b'àill libh daoine dheanamh dhuibh, deanaibhse mar an ceudna dhoibhsan.

32 Oir ma ghràdhaicheas sibh iadsan aig am bheil gràdh dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir gràdhaichidh peacaich fein an droing aig am bheil gràdh dhoibh.

33 Agus ma ni sibh maith do'n

[e] *an t-aran taisbeanta.* [f] *cùis-chasaid.* [g] *tigh ùrnuigh Dhé.* [h] *na h-uile dhaoine.*

mhuinntir a ni maith dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir ni peacaich an ni so fein mar an ceudna.

34 Agus ma bheir sibh iasachd[i] dhoibhsan o'm bheil dùil agaibh re fhaotainn a rìs, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir bheir peacaich fein iasachd do pheacachaibh, chum's gu'm faigh iad uiread a rìs.

35 Ach gràdhaichibhse bhur naimhde, agus deanaibh maith, agus thugaibh iasachd, gun dùil a bhi agaibh re ni sam bith 'na éiric[k]: agus bithidh bhur duais mòr, agus bithidh sibh 'nar cloinn do'n Ti a's airde: oir a ta esan tabhartach dhoibhsan a ta mi-thaingeil agus olc.

36 Bithibhse uime sin tròcaireach, mar a ta bhur n-Athair tròcaireach.

37 Agus na tugaibh breth, agus cha toirear breth oirbh: na dìtibh, agus cha dìtear sibh: thugaibh maitheanas, agus bheirear maitheanas dhuibh.

38 Thugaibh uaibh, agus bheirear dhuibh; deadh thomhas, air a gheinneadh, agus air a chrathadh re chéile, agus a' cur thairis, bheir daoine ann bhur n-uchd: oir leis an tomhas le'n tomhais sibh, tomhaisear dhuibh a rìs.

39 Agus labhair e cosamhlachd riu, Am feud an dall dall a threòrachadh? nach tuit iad araon ann an slochd?

40 Cha 'n'eil an deisciobul os ceann a mhaighstir: ach ge b'e neach a ta coimhlionta, bithidh e mar a mhaighstir.

41 Agus c'ar son a ta thu faicinn an smuirnein a ta an sùil do bhràthar, agus nach 'eil thu toirt fainear an t-sail a ta ann do shùil fein?

42 No cionnus a dh'fheudas tu radh re d' bhràthair, A bhràthair, leig dhomh an smuirnein a thoirt a d' shùil, agus nach 'eil thu toirt fainear an t-sail a ta ann do shùil fein? A chealgair, tilg a mach air tùs an t-sail as do shùil fein, agus an sin is léir dhuit gu soilleir an smuirnein a ta ann an sùil do bhràthar a thoirt aisde.

43 Oir cha deadh chraobh a bheir a mach droch thoradh: agus cha droch chraobh a bheir a mach deadh thoradh.

44 Oir aithnichear gach craobh air a toradh: oir cha tionail daoine figean do dhroighionn, no caoraun fiona do'n fhearr-dhris.

45 Bheir duine maith ni maith a mach a deadh ionmhas a chridhe: agus bheir droch dhuine ni olc a mach a droch ionmhas a chridhe: oir is ann a pailteas a' chridhe a labhras a bheul.

46 Agus c'ar son a ghoireas sibh, a Thighearn, a Thighearn, dhiomsa, agus nach dean sibh na nithe a deirim?

47 Gach neach a thig a m' ionnsuidhse, agus a chluinneas mo bhriathra, agus a ni iad, feuchaidh mi dhuibh cia ris is cosmhuil e.

48 Is cosmhuil e re duine a thog tigh, agus a chladhaich domhain, agus a chuir a bhunait air carraig: agus an uair a thainig an tuil, bhuail an sruth gu dian air an tigh sin, agus cha b'urrainn e charachadh; oir bha e air a shuidheachadh[l] air carraig.

49 Ach an ti a chluinneas, agus nach dean, is cosmhuil e re duine a thog tigh air an talamh gun bhunait, air an do bhuail an sruth gu dian, agus air ball thuit e; agus bu mhòr tuiteam an tighe sin.

CAIB. VII.

ANIS an uair a chrìochnaich e a bhriathrasan uile ann an éisdeachd an t-sluaigh, chaidh e steach do Chapernaum.

2 Agus bha seirbhiseach ceannaird ceud àraidh, a b'ionmhuinn leis, gu tinn, agus re h-uchd bàis.

3 Agus air cluinntinn mu Iosa dha chuir e seanairean nan Iudhach d'a ionnsuidh, a' cur impidh air gu'n d'thigeadh e, agus gu'n leighiseadh e a sheirbhiseach.

4 Agus an uair a thainig iad gu h-Iosa, ghuidh iad air gu dùrachdach, ag radh, Gu'm b'airidh e gu'n deanadh esan so dha:

5 Oir is toigh leis ar cinneachne, agus thog esan dhuinn sionagog[m].

6 Agus chaidh Iosa maille riu. Ach air dha bhi nis fagus do'n tigh, chuir an ceannard ceud cairde d'a ionnsuidh, ag radh ris, A Thighearn, na cuir dragh ort fein, oir cha'n airidh mise gu'n rachadh tu steach fa m' chleith.

7 Uime sin cha mhò a mheas mi gu'm b'airidh mi fein air teachd a t'ionnsuidh: ach *a mhàin* abair am focal, agus slànuichear m' òglach.

8 Oir is duine mise fein air mo chur fa ùghdarras, aig am bheil saighdeara fum, agus a deirim ris

[i] *coinghcall.* [k] *gun bhur dòchas a chall.* [l] *stéidheachadh.* [m] *thog esan ar sionagog.*

an fhear so, Imich, agus imichidh e : agus re fear eile, Thig, agus thig e : agus re m' sheirbhiseach, Dean so, agus ni se e.

9 Agus air cluinntinn nan nithe so do Iosa, ghabh e iongantas ris, agus air tionndadh dha, a dubhairt e ris an t sluagh a lean *e*, A deirim ribh nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so, ann an Israel fein.

10 Agus air pilltinn air an ais do'n tigh do na teachdairibh a chuireadh *d'a ionnsuidh,* fhuair iad an seirbhiseach a bha tinn, slàn

11 Agus tharladh an là 'na dhéigh sin, gu 'n deachaidh e chum baile d'an goirear Nain; agus chaidh a dheisciobuil [n] maille ris, agus sluagh mor.

12 A nis an uair a thainig e 'm fagus do gheatadh a' bhaile, feuch, ghiùlaineadh a mach duine marbh, aon mhac a mhàthar, agus bu bhantrach i : agus bha sluagh mòr do *mhuinntir* a' bhaile maille rithe.

13 Agus an uair a chunnaic an Tighearn i, ghabh e truas dith, agus a dubhairt e rithe, Na guil.

14 Agus thainig e agus bhean e ris a' ghiùlan [o], (agus sheas iadsan a bha 'ga iomchar) agus a dubhairt e, Oganaich, a deirim riut, eirich.

15 Agus dh'éirich an duine bha marbh 'na shuidhe, agus thòisich e air labhairt : agus thug e d'a mhàthair e.

16 Agus ghlac eagal *iad* uile : agus thug iad glòir do Dhia, ag radh, Dh'éirich faidh mòr 'nar measgne ; agus, Dh'amhairc Dia air a shluagh fein.

17 Agus chaidh an t-iomradh so mach airsan air feadh Iudea uile, agus na dùcha m'an cuairt uile.

18 Agus dh'innis a dheisciobuil do Eoin mu thimchioll nan nithe sin uile.

19 Agus ghairm Eoin d'a ionnsuidh dithis àraidh d'a dheisciobluibh, agus chuir e iad gu h-Iosa, ag radh, An tusa esan a bha re teachd, no'm bi sùil againn re neach eile ?

20 Agus air teachd do na daoinibh d'a ionnsuidh, a dubhairt iad, Chuir Eoin Baiste sinne a'd' ionnsuidh, ag radh, An tusa 'n ti a bha re teachd, no 'm bi sùil againn re neach eile ?

21 Agus anns an uair sin fein leighis e mòran o 'n eu-slaintibh agus o 'm plàighibh, agus o dhroch spioradaibh, agus thug e 'n radharc do mhòran a bha dall.

22 Agus fhreagair Iosa, agus a dubhairt e riu, Imichibhse agus innsibh do Eoin na nithe a chunnaic agus a chuala sibh, gu'm bheil na doill a' faicinn, na bacaich ag imeachd, na lobhair air an glanadh, na bodhair a' cluinntinn, na mairbh air an dusgadh, an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

23 Agus is beannuicht' esan nach faigh oilbheum annamsa [p].

24 Agus an uair a dh'fhalbh teachdairean Eoin, thòisich e air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, Ciod an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuilc air a crathadh le gaoith ?

25 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e duine air a sgeadachadh ann an eudach min? feuch, iadsan a ta sgeadaichte le eudach rìomhach, agus a' caitheadh am beatha gu sòghail, is ann an cuirtibh nan rìgh a ta iad.

26 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e fàidh ? seadh, a deirim ribh, agus ni 's mò na fàidh.

27 Is e so an ti mu'm bheil e sgrìobhta, Feuch, cuiream mo theachdaire roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

28 Oir a deirim ribh, 'Nam measg san a rugadh le mnaibh, cha 'n'eil faidh a's mò na Eoin Baiste: gidheadh an ti a's lugha ann an rioghachd Dhé, is mò e na esan.

29 Agus dh'fhìreanaich am pobull uile a chual *e*, agus na cìs mhaoir Dia, air dhoibh bhi air am baisteadh le baisteadh Eoin.

30 Ach chuir na Phairisich agus an luchd lagha cùl re comhairle Dhé d'an taobh fein, am feadh nach do bhaisteadh iad leis.

31 [Agus a dubhairt an Tighearna,] Co ris uime sin a shamhlaicheas mi daoine a' ghinealaich so? agus co ris a ta iad cosmhuil ?

32 A ta iad cosmhuil re cloinn a ta 'nan suidhe sa' mhargadh, agus a dh'éigheas r'a chéile, ag radh, Rinn sinne piobaireachd dhuibhse, agus cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh dhuibhse, agus cha d'rinn sibhse gul.

33 Oir thainig Eoin Baiste, cha'n ann ag itheadh arain, no 'g òl fiona; agus a deir sibh, A ta deamhan aige.

34 Thainig Mac an duine ag ith-

[n] *mòran d'a dheisciobluibh.* [o] *chiste mhairbh.*
[p] *nach gabh oilbheum riumsa.*

eadh 's ag òl; agus a deir sibh,
Feuch, duine geòcach agus pòitear-
fiona, caraid chìs-mhaor agus pheac-
ach.
35 Ach a ta gliocas air a firean-
achadh leis a cloinn uile.
36 Agus dh'iarr duine àraidh do
na Phairisich air, gu'n itheadh e
biadh maille ris. Agus chaidh e
steach do thigh an Phairisich, agus
shuidh [q] e sìos chum bìdh.
37 Agus feuch, an uair a fhuair
bean anns a' bhaile, a bha 'na peac-
ach, fios gu 'n robh e 'na shuidhe
aig biadh anu an tigh an Phairisich,
thug i leatha bocsa alabastair *làn do*
ola chùbhraidh,
38 Agus sheas i aig a chosaibh
air a chùlaobh a' gul, agus thòisich
i air a chosan a fhliuchadh leis a
deuraibh, agus thiormaich i *iad* le
gruaig a cinn, agus phòg i a chosa,
agus dh'ung i leis an ola iad.
39 Agus an uair a chunnaic am
Phairiseach, a thug cuireadh dha,
so, labhair e ann fein, ag radh,
Nam b'fhàidh an duine so, bhiodh
fhios aige cò i a' bhean so ta bean-
tuinn ris, agus ciod is gnè dh'i; oir
is peacach i.
40 Agus fhreagair Iosa, agus a
dubhairt e ris, A Shimoin, a ta ni
agam ré radh riut. Agus a dubh-
airt esan, A mhaighstir, abair e.
41 Bha aig fear-fiacha àraidh dith-
is do fhéichneinibh: bha aige air
aon fhear cùig ceud peghinn, agus
air an fhear eile leth-cheud.
42 Agus do bhrigh nach robh aca
ni leis an dìoladh iad, mhaith e gu
saor dhoibh araon. Innis domhsa
uime sin, co aca 's mò a ghràdhaich-
eas e?
43 Agus fhreagair Simon agus a
dubhairt e, 'S i mo bharail gur e an
neach is mò d'an do mhaith e. Agus
a dubhairt e ris, Is ceart a thug thu
breth.
44 Agus air tionndadh rìs a'
mhnaoi, a dubhairt e re Simon, Am
faic thu bhean so? thainig mi steach
do d' thigh, cha d'thug thu dhomh
uisge chum mo chos; ach dh'ionn-
laid ise mo chosa le deuraibh, agus
thiormaich i *iad* le folt a cinn.
45 Cha d'thug thusa dhomh pòg:
ach o thainig ise [r] stigh, cha do sguir
i a phògadh mo chos.
46 Cha d'ung thusa mo cheann le
h-ola: ach dh'ung ise mo chosa le
h-ola chùbhraidh.
47 Uime sin a deirim riut, Gu'm
bheil a peacaidh a ta lìonmhor, air
am maitheadh; air an aobhar sin [s]
ghràdhaich i gu mòr: ach ge b'e
neach d'am maithear beagan, bith-
idh a ghràdh beag.
48 Agus a dubhairt e rithe, Tha
do pheacaidh air am maitheadh.
49 Agus thòisich iadsan a bha
'nan suidhe aig biadh maille ris, air
a radh ionnta fein, Cò e so a ta
eadhon a' maitheadh pheacanna?
50 Agus a dubhairt e ris a' mhnaoi,
Shlànuich do chreidimh thu; imich
an sìth.

CAIB. VIII.

AGUS tharladh an déigh sin, gu'n
d'imich esan trìd gach cathair
agus baile, a' searmonachadh, agus
a' cur an céill soisgeil rioghachd
Dhé, agus an dà fhear dheug 'na
fhochair,
2 Agus mnài àraidh a leighiseadh
o dhroch spioradaibh agus o eus-
laintibh, Muire d'an goirear Magda-
len, as an deachaidh seachd deamh-
ain,
3 Agus Ioanna bean Chusa stiùbh-
aird Heroid, agus Susanna, agus
mòran eile, a bha frithealadh dha le
am maoin.
4 Agus an uair a chruinnich
sluagh mòr, agus a thainig iad as
gach baile d'a ionnsuidh, labhair e
ann an cosamhlachd:
5 Chaidh fear-cuir a mach a chur
a shìl: agus ag cur da, thuit cuid
re taobh an rathaid, agus shaltradh
sìos e, agus dh'ith eunlaith an ath-
air suas e.
6 Agus thuit cuid eile air carraig,
agus air fàs da, shearg e, do bhrigh
nach robh sùgh aige.
7 Agus thuit cuid eile am measg
droighinn, agus air fàs do 'n droigh-
ionn maille ris, thachd se e.
8 Agus thuit cuid eile air talamh
maith, agus dh'fhàs e suas, agus thug
e toradh uaith a cheud uiread *'sa
chuireadh*. Agus air dha na nithe
sin a radh, ghlaodh e, Ge b'e aig am
bheil cluasa chum éisdeachd, éisd-
eadh e.
9 Agus dh'fhiosraich a dheiscio-
buil deth, ag radh, Ciod e an cos-
amhlachd so?
10 Agus a dubhairt esan, Thugadh
dhuibhse eòlas fhaotainn air rùn
dìomhair rioghachd Dhé; ach do
chàch an cosamhlachdaibh, ionnus
ag faicinn doibh nach faiceadh iad,
agus ag cluinntinn doibh nach tuig-
eadh iad.
11 Ach is e so an cosamhlachd:
Is e 'n sìol focal Dé.

[q] *luidh*. Gr. [r] *mi*. [s] *oir*.

12 Iadsan re taobh an rathaid, is iad sin a dh'éisdeas: 'na dhéigh sin a ta 'n diabhol a' teachd, agus a' togail air falbh an fhocail as an cridheachaibh, air eagal gu'n creid-eadh iad agus gu'm biodh iad air an saoradh.

13 An dream air a' charraig, *is iad sin iadsan*, an uair a dh'éisdeas iad, a ghabhas am focal d'an ionnsuidh le gairdeachas; ach cha 'n'eil aca so freumh, *muinntir* a chreideas rè tamuill, agus an àm buairidh a ta tuiteam air falbh.

14 Agus an ni a thuit am measg droighinn, is iad sin an dream a dh'éisdeas, agus air dhoibh dol a mach, a ta iad air an tachdadh le cùram, agus le saibhreas, agus le saimhe na beatha *so*, agus cha 'n'eil iad a' toirt toraidh uatha chum foirfeachd.

15 Ach an ni *a thuit* san talamh mhaith, is iad sin iadsan, air dhoibh am focal éisdeachd, a ta 'ga choimhead ann an cridhe treibhdhireach agus maith, agus a' toirt toraidh uatha le foighidin [t].

16 Cha 'n'eil neach air bith, air dha coinneal a lasadh, a dh'fholuicheas fa shoitheach i, no chuireas fa leabaidh *i*: ach cuiridh e ann an coinnleir i, chum's gu'm faic iadsan a thig a stigh an solus.

17 Oir cha 'n'eil ni sam bith folaichte, nach deanar follaiseach; no uaigneach, nach aithnichear, agus nach d'thig os aird.

18 Air an aobhar sin thugaibh fainear cionnus a dh'éisdeas sibh: oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha; agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith eadhon an ni sin a shaoilear a bhi aige.

19 An sin thainig d'a ionnsuidh a mhàthair agus a bhràithre, agus cha b'urrainn iad teachd am fagus da leis an dòmhlas.

20 Agus dh'innseadh dha le *dream àraidh*, a dubhairt, Tha do mhàthair agus do bhràithre 'nan seasamh a muigh, ag iarraidh t'fhaicinn.

21 Agus fhreagair esan agus a dubhairt e riu, Is iad mo mhàthair agus mo bhràithrean iadsan a dh'éisdeas re focal Dé, agus a ni e.

22 Agus tharladh air là àraidh, gu'n deachaidh e fein agus a dheisciobuil a stigh do luing: agus a dubhairt e riu, Rachamaid thairis gu taobh thall an locha. Agus chuir iad a mach *o thìr*.

23 Ach ag seòladh dhoibh, thuit codal airsan: agus thainig anradh [u] gaoith a nuas air an loch, agus lìonadh iad *le h-uisge*, agus bha iad ann an gabhadh.

24 Agus thainig iad d'a ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag radh, A mhaighstir, a mhaighstir, tha sinn caillte. An sin dh'éirich esan, agus chronuich e ghaoth, agus onfa an uisge: agus sguir iad, agus thainig fèath [w] ann.

25 Agus a dubhairt e riu, C'àit am bheil bhur creidimh? agus air dhoibh bhi fa eagal, ghabh iad iongantas, ag radh r'a chéile, Ciod a' ghnè dhuine so? oir a ta e toirt àithne do na gaothaibh, agus do'n uisge fein, agus a ta iad ùmhal dha.

26 Agus thainig iad air tìr aig dùthaich nan Gadareneach, a ta thall fa chomhair Ghalile.

27 Agus an uair a chaidh e mach air tìr, choinnich duine àraidh as a' bhaile e, anns an robh deamhain re aimsir fhada, agus aig nach biodh eudach uime, agus nach fanadh ann an tigh, ach anns na h-àitibh-adhlaic.

28 An uair a chunnaic e Iosa, ghlaodh e mach, agus thuit e sìos 'na làthair, agus a dubhairt e le guth ard, Ciod e mo ghnothuchsa riut, Iosa, a Mhic an Dé a's ro airde? guidheam ort, na pian mi.

29 (Oir bha e air toirt àithne do'n spiorad neo-ghlan dol a mach as an duine. Oir bu tric a rug e gu naimhdeil air: agus cheangladh e le slabhruidhibh, agus choimhideadh an geimhlibh e; agus air briseadh *a* chuibhreacha dha dh'iomaineadh e leis an deamhan do'n fhàsach.)

30 Agus dh'fheòraich Iosa dheth, ag radh, Ciod is ainm dhuit? agus a dubhairt esan, Legion: do bhrigh gu'n deachaidh mòran dheamhan a steach ann.

31 Agus ghuidh iad air, gun àithne thoirt doibh dol sìos do'n doimhneachd [x].

32 Agus bha treud lìonmhor mhuc an sin, ag ionaltradh air an t-sliabh: agus ghuidh iad air cead a thoirt doibh dol a steach ionnta. Agus thug e cead doibh.

33 An sin air dol do na deamhnaibh, a mach as an duine, chaidh iad anns na mucaibh: agus ruith an

[t] *seasmhachd.* [u] *doinionn, stoirm.* [w] *ciuine.*
[x] *dubhaigean.*

treud mhuc gu dian sìos le bruthach [y] do'n loch, agus thachdadh [z] iad.

34 Agus an uair a chunnaic an dream a bha 'gam biadhadh an ni a rinneadh, theich iad, agus dh'innis [a] iad *e* anns a' bhaile agus anns an duthaich.

35 Agus chaidh iadsan a mach a dh'fhaicinn an ni a rinneadh; agus thainig iad gu h-Iosa, agus fhuair iad an duine as an deachaidh na deamhain, 'na shuidhe aig cosaibh Iosa, air eudachadh, agus e 'na chéill: agus ghabh iad eagal.

36 Agus dh'innis an dream a chunnaic e dhoibh, cionnus a shlànuicheadh an duine sa'n robh na deamhain.

37 An sin dh'iarr muinntir dùcha nan Gadareneach uile airsan, imeachd uatha; oir ghlacadh le h-eagal mòr iad: agus chaidh e san luing, agus phill e air ais a rìs.

38 A nis ghuidh an duine as an deachaidh na deamhain air, e fein a bhi maille ris: ach chuir Iosa uaith e, ag radh,

39 Pill do d' thigh fein, agus cuir an céill meud nan nithe a rinn Dia dhuit. Agus dh'imich e roimhe, ag innseadh gu follaiseach air feadh a' bhaile uile, meud nan nithe a rinn Iosa dha.

40 Agus tharladh, an uair a phill Iosa air ais, gu'n do ghabh an sluagh *gu toileach* ris: oir bha iad uile 'ga fheitheamh.

41 Agus feuch, thainig duine d'am b'ainm Iairus, a bha 'na uachdaran air an t-sionagog: agus thuit e aig cosaibh Iosa, agus ghuidh e air gu'n d'thigeadh e d'a thigh:

42 Do bhrigh gu'n robh aon-ghin nighinn aige, mu thimchioll da bhliadhna dheug, agus i faotainn a' bhàis. (Ach air dha bhi 'g imeachd, bha'n sluagh 'ga theannadh.

43 Agus *thainig* bean air an robh dòrtadh fola dà bhliadhna dheug, agus a chaith a beathachadh uile re léighibh, agus nach b'urradh bhi air a leigheas le neach air bith,

44 Thainig *ise* air a chùlaobh, agus bhean i re h-iomall eudaich: agus sguir a dòrtadh fola air ball.

45 Agus a dubhairt Iosa, Cò bhean rium? Air àicheadh do na h-uile, a dubhairt Peadar, agus iadsan a bha 'na fhochair, ris, A mhaighstir, tha 'n sluagh ga d' dhòmhlachadh, agus ga d' theannadh, agus an abair thu, Cò bhean rium?

46 Agus a dubhairt Iosa, Bhean neach éigin rium: oir mhothaich mi cumhachd a' dol asam.

47 Agus an uair a chunnaic a, bhean nach robh i'n ain-fhios [b] thainig i air chrith, agus a' sleuchdadh dha, chuir i'n céill da c'ar son a bhean i ris, an làthair an t-sluaigh uile, agus mar a shlanuicheadh i gu grad.

48 Agus a dubhairt esan rithe, A nighean, biodh misneach agad: shlanuich do chreidimh thu; imich an sith.)

49 Am feadh 's a bha e fathast a' labhairt, thainig neach o *thigh*, Uachdarain na sionagoige, ag radh ris, Tha do nighean marbh; na cuir dragh air a' mhaighstir.

50 Ach air cluinntinn *so* do Iosa, fhreagair se e, ag radh, Na biodh eagal ort: a mhàin creid, agus bithidh i air a slànuchadh.

51 Agus an uair a chaidh e do 'n tigh, cha do leig e le neach air bith dol a stigh, ach Peadar, agus Eoin, agus Seumas, agus athair agus mathair na h-inghin,

52 Agus bha iad uile a' gul, agus a' deanamh caoidh air a son: ach a dubhairt esan, Na guilibh: cha 'n'eil i marbh, ach 'na codal.

53 Agus rinn iad gàire fanoid ris, do bhrigh gu'n robh fhios aca gu'n robh i marbh.

54 Agus air dhà an cur a mach uile, ghlac e air laimh i, agus ghlaodh e, ag radh, A nighean, éirich.

55 Agus thainig a spiorad air ais, agus dh'éirich i air ball: agus dh'àithn e biadh a thoirt d'i.

56 Agus ghabh uamhas mòr a pàrantan [c]: ach thug esan àithne dhoibh gun an ni a rinneadh innseadh do neach air bith.

CAIB. IX.

AGUS ghairm e an dà fhear dheug [d] an ceann a chéile, agus thug e cumhachd agus ughdarras doibh air na h-uile dheamhnaibh, agus a chum euslaintean a leigheas.

2 Agus chuir e mach iad a shearmonachadh rioghachd Dhé, agus a shlanuchadh nan euslan.

3 Agus a dubhairt e riu, Na tugaibh ni air bith leibh chum na slighe,

[y] *leathad dìte corrach.* [z] *bhàthadh.* [a] *theich iad,* [*agus chaidh iad,*] *agus dh'innis.* [b] *am folach.* [c] *a ginteirean.* [d] *a dhà dheisciobul deug.*

bataiche no màla, no aran, no air-
giod; ni mò bhios dà chòta aig
gach fear agaibh.
4 Agus ge b'é air bith tigh d'an
d'thèid sibh a steach, fanaibh an
sin, agus as sin rachaibh a mach[e].
5 Agus co air bith iad nach gabh
ribh, air dhuibh dol a mach as a'
bhaile sin, crathaibh dhibh eadhon
an duslach o bhur cosaibh mar
fhianuis 'nan aghaidh.
6 Agus chaidh iadsan a mach,
agus ghabh iad tre na bailtibh, a'
searmonachadh an t-soisgeil, agus a'
leigheas anns gach àit.
7 Agus chual Herod an Tetrarch
na h-uile nithe a rinneadh leis:
agus bha e an imcheist, do bhrigh
gu'n dubhradh le cuid, gu'n robh
Eoin air éirigh o na marbhaibh:
8 Agus le cuid, gu'n d'fhoillsich-
eadh Elias: agus le cuid eile, gu'n
robh aon do na sean fhàidhibh air
éirigh a rìs.
9 Agus a dubhairt Herod, Thug
mis' an ceann a dh'Eoin: ach cò e
'm fear so mu'n cluinneam a leithid
so do nithibh? Agus dh'iarr e
fhaicinn.
10 Agus air pilltinn do na h-absto-
laibh, dh'innis iad dha gach ni a
rinn iad. Agus thug e leis iad, agus
chaidh e fa leth gu àite fàsail, a
bhuineadh do'n bhaile d'an goirear
Betsaida.
11 Agus an nair a fhuair an
sluagh fios *air*, lean iad e: agus
ghabh e *d'a ionnsuidh* iad, agus
labhair e riu mu thimchioll riogh-
achd Dhé, agus léighis e iadsan aig
an robh feum air leigheas.
12 Agus an uair a thòisich an là
air teireachdainn thainig an dà
fhear dheug, agus a dubhairt iad
ris, Cuir air falbh an sluagh, chum 's
gu'n d'theid iad do na bailtibh agus
do'n tìr m'an cuairt, agus gu'n
gabh iad tàmh agus gu'm faigh iad
biadh: oir tha sinn an so an àite
fàsail.
13 Ach a dubhairt esan riu, Thug-
aibhse dhoibh ni r'a itheadh. Agus
a dubhairt iadsan, Cha 'n'eil againn
tuilleadh na cùig builinnean agus
dà iasg: mur d'theid sinn agus
biadh a cheannach do'n t-sluagh so
uile.
14 Oir bha iad mu thimchioll
cùig mìle fear. Agus a dubhairt e
r'a dheisciobluibh, Cuiribh nan
suidhe iad, leth-cheud anns gach
cuideachd.
15 Agus rinn iad mar sin, agus
chuir iad 'nan suidhe iad uile.
16 Agus ghabh e na cùig builin-
nean agus an dà iasg, agus air amh-
arc suas gu nèamh, bheannuich e
iad, agus bhris e, agus thug e d'a
dheisciobluibh iad gu'n cur an làth-
air an t-sluaigh.
17 Agus dh'ith iad, agus shàs-
uicheadh iad uile: agus thogadh dà
chliabh dheug do bhiadh briste, a
bha dh'fhuighleach aca.
18 Agus tharladh, air dha bhi re
ùrnuigh fa leth, gu'n robh a dheis-
ciobuil maille ris: agus dh'fheòr-
aich e dhiubh, ag radh, Cò a deir
an sluagh is mise?
19 Fhreagair iadsan agus a dubh-
airt iad, Eoin Baiste: ach *a deir*
cuid, Elias: agus cuid eile, gu bheil
aon do na sean fhàidhibh air éirigh
a rìs.
20 A dubhairt e riu, Ach cò a
deir sibhse is mi? Agus fhreagair
Peadar, agus a dubhairt e, Criosd
Dhé.
21 Agus air dha sparradh teann a
thoirt doibh, dh'àithn e gun iad a
dh'innseadh so do neach sam bith,
22 Ag radh, Gur éigin do Mhac
an duine mòran fhulang, agus a bhi
air a dhiultadh leis na seanairibh,
agus na h-ard shagartaibh, agus na
scriobhuichibh, agus a bhi air a chur
gu bàs, agus air a thogail suas air
an treas là.
23 Agus a dubhairt e riu uile,
Ma's àill le neach air bith teachd
a'm' dhéighse, àicheadhadh se e
fein, agus togadh e chrann-ceusaidh
gach là, agus leanadh e mise.
24 Oir ge b'e neach le'm b'àil
anam a thearnadh, caillidh se e:
ach ge b'e neach a chailleas anam
air mo sgàthsa, saoraidh esan e.
25 Oir ciod e an tairbhe do
dhuinne, ge do chosnadh e 'n saogh-
al gu h-iomlan, agus e fein a chall,
no bhi air a sgrios?
26 Oir ge b'e neach a ghabhas
nàire dhiomsa agus do m' bhrìath-
raibh, gabhaidh Mac an duine nàire
dheth san, an uair a thig e 'na
ghlòir fein, agus *an glòir* Athar,
agus nan aingeal naomha.
27 Ach a deirimse ribh gu firin-
neach, gu bheil cuid 'nan seasamh
an so, nach blais bàs, gus am faic
iad rioghachd Dhé.
28 Agus tharladh mu thimchioll
ochd laithean an déigh nam briathar
so[f], gu'n d'thug e leis Peadar, agus
Eoin, agus Seumas, agus gu'n deach-

[e] *fanaibh an sin gus am fàg sibh an t-àit.* [f] *nan nithe so.*

aidh e suas gu beinn a dheanamh
ùrnuigh.
29 Agus an uair a bha e re ùrn-
uigh, bha dreach a ghnùise air athar-
rachadh, agus rinneadh eudach geal
agus dealrach.
30 Agus feuch, bha dithis fear a'
combradh ris, eadhon Maois agus
Elias,
31 A nochdadh ann an glòir,
agus a bha labhairt m'a bhàs [g] a bha
esan gu choimhlionadh ann an Ieru-
salem.
32 Ach bha Peadar, agus iadsan
a bha maille ris, trom 'nan codal:
agus an uair a dhùisg iad, chunnaic
iad a ghlòir, agus an dithis fear a
bha 'nan seasamh maille ris.
33 Agus an uair a bha iadsan a'
dealachadh ris, a dubhairt Peadar,
re h-Iosa, A mhaighstir, is maith
dhuinne bhi 'n so, agus deanamaid
trì bothain, aon duitse, agus aon do
Mhaois, agus aon do Elias; gun
fhios aige ciod a bha e 'gradh.
34 Am feadh a bha e ag radh so,
thainig neul, agus chuir e sgàile
orra: agus ghabh iad eagal an uair
a bha iad a' dol a stigh san neul.
35 Agus thainig guth as an neul,
ag radh, Is e so mo Mhac gràdhach-
sa, éisdibh ris.
36 Agus an uair a rinneadh an
guth so, fhuaradh Iosa 'na aonar:
agus dh'fhan iadsan 'nan tosd,
agus cha d'innis iad do neach air
bith anns na laithibh sin aon ni do
na chunnaic iad.
37 Agus tharladh, an là 'na dhéigh
sin, an uair a thainig iad a nuas o'n
bheinn, gu'n do thachair sluagh mòr
air.
38 Agus feuch, ghlaodh duine
àraidh do'n t-sluagh, ag radh, A
mhaighstir, guidheam ort, amhairc
air mo mhac, oir is e m'aon duine
cloinne e [h].
39 Agus feuch, a ta spiorad a'
breith air, agus a ta e gu h-obann ag
éigheach, agus a ta e 'ga tharruing
as a chéile air chor 's gu bheil e cur
cobhair a mach, agus an déigh a
chomh-bhruthadh is gann a dh'fhàg-
as se e.
40 Agus ghuidh mi air do dheis-
ciobluibh gu'n cuireadh iad a mach
e, agus cha b'urrainn iad.
41 Agus fhreagair Iosa agus a
dubhairt e, O ghinealaich mhi-
chreidich agus fhiair [i], cia fhad a
bhios mi maille ribh, agus a
dh'fhuilgeas mi sibh? Thoir an so
do mhac.
42 Agus am feadh a bha e fathast
a' teachd, thilg an deamhan sìos e,
agus reub se e: agus chronuich Iosa
an spiorad neo-ghlan, agus shlàn-
uich e 'n leanabh, agus thug e d'a
athair e.
43 Agus ghabh iad uamhas uile
re mòr chumhachd Dhé. Ach air
dhoibh uile bhi gabhail iongantais
ris na h-uile nithibh a rinn Iosa,
a dubhairt e r'a dheisciobluibh,
44 Taisgibh na briathrasa ann
bhur cluasaibh: oir tha Mac an
duine gu bhi air a thoirt thairis do
lamhaibh dhaoine.
45 Ach cha do thuig iadsan an
comhradh so, agus bha e folaichte
uatha, air chor as nach b'aithne
dhoibh e [k]: agus b'eagalach leo
ceisd a chur air mu thimchioll a'
chomhraidh so.
46 An sin dh'éirich deasboir-
eachd eatorra, co aca bu mhò a
bhitheadh.
47 Agus air do Iosa smuaintean
an cridhe fhaicinn, ghabh e lean-
abh, agus chuir e laimh ris fein e,
48 Agus a dubhairt e riu, Ge b'e
ghabhas ris an leanabh so ann am
ainmse, tha e a' gabhail riumsa:
agus ge b'e neach a ghabhas riumsa,
tha e gabhail ris an tì a chuir uaith
mi: oir an neach a's lugha 'nar
measgsa uile, bithidh esan mòr.
49 Agus fhreagair Eoin, agus a
dubhairt e, A mhaighstir, chunnaic
sinne duine àraidh a' tilgeadh mach
dheamhan a' t'ainmse; agus bhac
sinn e, chionn nach 'eil e 'gar lean-
tuinn-ne.
50 Agus a dubhairt Iosa ris, Na
bacaibh e: oir ge b'e nach 'eil 'nar
n-aghaidh, tha e leinn.
51 A nis an uair a choimhlionadh
laithean a ghabhail suas, shuidhich
e a ghnùis chum dol gu Hierusa-
lem,
52 Agus chuir e teachdairean
roimh a ghnùis: agus dh'imich iad,
agus chaidh iad a steach do bhaile
leis na Samaritanaich, a dh'ulluch-
adh air a shonsan.
53 Agus cha do ghabh iadsan ris,
a chionn gu'n robh aghaidh mar
gu'm biodh e dol gu Hierusalem.
54 Agus an uair a chunnaic a
dheisciobuil Seumas agus Eoin so,
a dubhairt iad, A Thighearn, an àill
leat gu 'n abramaid [l] teine a theachd

[g] *m'a shiubhal.* [h] *is e m'aonghin e.* [i] *choirbte.* [k] *chum nach mothaicheadh iad e.* [l] *orduicheamaid.*

a nuas o nèamh, agus an losgadh,
eadhon mar a rinn Elias?

55 Ach thionndaidh esan agus
chronuich e iad, agus a dubhairt e,
Cha 'n'eil fhios agaibh ciod a' ghnè
spioraid d'am bheil sibh:

56 Oir cha d'thainig Mac an duine
a sgrios anama dhaoine, ach g'an
saoradh. Agus chaidh iad gu baile
eile.

57 Agus tharladh, an uair a bha
iad ag imeachd air an t-slighe, gu'n
dubhairt duine àraidh ris, A Thigh-
earn, leanaidh mise thu ge b'e àit an
d'theid thu.

58 Agus a dubhairt Iosa ris, Tha
tuill [m] aig na sionnaich, agus nid
aig eunlaith an athair, ach cha 'n'eil
àit aig Mac àn duine anns an cuir e
cheann fuidhe.

59 Agus a dubhairt e re duine
eile, Lean mise: ach a dubhairt
esan, A Thighearn, leig dhomh dol
air tùs agus m'athair adhlac.

60 Ach a dubhairt Iosa ris, Leig
leis na mairbh am mairbh fein
adhlac; ach imich thusa agus sear-
monaich rioghachd Dhé.

61 Agus a dubhairt neach eile
mar an ceudna, A Thighearn, lean-
aidh mise thu: ach leig dhomh air
tùs mo chead a ghabhail diubhsan
a ta aig mo thigh.

62 Ach a dubhairt Iosa ris, Cha
'n'eil neach air bith, a' chuireas a
lamh ris a' chrann-araidh, agus a
sheallas 'na dhéigh, iomchuidh air
son rioghachd Dhé.

CAIB. X.

AN déigh nan nithe sin, dh'ord-
uich an Tighearna mar an
ceudna deichnear agus tri fichead
eile, agus chuir e iion dithis is
dithis roimh a ghnùis iad, do gach
baile, agus àit, anns an robh e fein
gu teachd.

2 Air an aobhar sin a dubhairt e
riu, *Tha* 'm fogharà gu firinneach
mòr, ach *a ta* an luchd oibre tearc:
guidhibh uime sin air Tighearn an
fhogharaidh, luchd oibre chur a
mach chum fhogharaidh fein.

3 Imichibh: feuch, a ta mise 'gar
cur a mach mar uain am measg
mhadradh alluidh.

4 Na iomchairibh sporan, no
màla, no brògan; agus na bean-
nuichibh do neach air bith san
t-slighe.

5 Agus ge b'e tigh d'an d'theid
sibh a steach, abraibh air tùs, Sìth
do'n tigh so.

6 Agus ma bhios mac na sìth an
sin, gabhaidh bhur sìth còmhnuidh
air: ach mur bi, pillidh *bhur sìth*
chugaibh [n] fein a ris.

7 Agus fanaibh anns an tigh sin,
ag itheadh agus ag òl nan nithe a
bheirear dhuibh: oir is fiu an t oib-
riche a thuarasdal. Na rachaibh o
thigh gu tigh.

8 Agus ge b'e baile d'an d'theid
sibh a steach, agus san gabh iad
ribh, ithibh na nithe sin a chuireas
iad 'nar làthair.

9 Agus leighisibh a' mhuinntir a
ta euslan ann, agus abraibh riu, Tha
rioghachd Dhé air teachd am fagus
duibh.

10 Ach ge b'e baile d'an d'theid
sibh a steach, agus nach gabh iad
ribh, air dhuibh dol a mach air a
shràidibh, abraibh,

11 Eadhon duslach bhur baile a
lean ruinn, tha sinne a' glanadh
dhinn 'nar n-aghaidhse: gidheadh,
biodh fhios so agaibh gu'n do dhruid
rioghachd Dhé ribh.

12 Ach a deirimse ribh, gur so
iomchair' a bhitheas e do Shodom
san là ud, na do'n bhaile sin.

13 Is anaoibhinn duit, a Chora-
sin, is anaoibhinn duit, a Bhetsaida;
oir nam bitheadh na h-oibre cumh-
achdach a rinneadh annaibhse air
an deanamh ann an Tirus agus ann
an Sidon, is fad o'n a dheanadh iad
aithreachas, 'nan suidhe ann an saic-
eudach agus ann an luaith.

14 Ach bithidh e ni's so-iom-
chaire [o] do Thirus agus do Shidon
anns a' bhreitheanas, na dhuibhse.

15 Agus thusa, a Chapernaum, a
ta air t'ardachadh gu nèamh, tilgear
sìos gu h-ifrinn thu.

16 Esan a dh'éisdeas ribhse, éisd-
idh e riumsa: agus esan a dhiultas
sibhse, tha e ga m' dhiultadhsa:
agus an neach a dhiultas mise, tha e
a' diultadh an ti a chuir uaith mi.

17 Agus phill an deichnear agus
an tri fichead le gairdeachas, ag
radh, a Thighearn, a ta na deamh-
ain fein fa smachd againne trìd
t'ainmsa.

18 Agus a dubhairt e riu, Chun-
naic mi Satan, mar dhealanach, a'
tuiteam o nèamh.

19 Feuch, a ta mi tabhairt dhuibh
cumhachd saltairt air nathraichibh
agus air scorpionaibh, agus air uile
neart an nàmhaid; agus cha ghoirt-
ich ni air bith air aon dòigh sibh.

20 Gidheadh na deanaibh gaird-
eachas air son gu bheil na spioraid

[m] *garaidh, brocluidh.* [n] *thugaibh.* [o] *so fhulainge.*

fa'r smachd; ach deanaibh gaird-
eachas air son gu bheil bhur n-ain-
meanna scrìobhta anns na neamh-
aibh.
21 Anns an uair sin fein rinn Io-
sa gairdeachas 'na spiorad, agus a
dubhairt e, Tha mi toirt buidheach-
ais duit, O Athair, a' Thighearna
neimhe agus talmhainn, air son gu'n
d'fholaich thu na nithese o *dhaoin-
ibh* glice agus tuigseach, agus gu'n
d'fhoillsich thu iad do naoidhean-
aibh: seadh, Athair, oir is ann mar
sin bu toil leatsa.
22 Tha na h-uile nithe air an
tabhairt domhsa le m' Athair: agus
cha'n aithne do neach air bith cò e
am Mac, ach do'n Athair; no cò e
an t-Athair, ach do'n Mhac, agus an
neach d'an àill leis a' Mhac fhoill-
seachadh.
23 Agus air tionndadh r'a dheis-
ciobluibh, a dubhairt e riu os ìosal,
Is beannuichte na sùilean a chi na
nithe ta sibhse a' faicinn.
24 Oir a deirim ribh, Gu 'm b'iom-
adh faidh agus righ, le'm bu mhiann
na nithe fhaicinn a ta sibhse a' faic-
inn, agus nach fac *iad*; agus na
nithe a chluinntinn a ta sibhse a'
cluinntinn, agus nach cual *iad*.
25 Agus feuch, sheas fear-lagha
àraidh suas, 'ga dhearbhadh [p], agus
ag radh, A mhaighstir, ciod a ni mi
chum gu sealbhaich mi a' bheatha
mhaireannach?
26 Agus a dubhairt e ris, Ciod a
tha scrìobhta san lagh? cionnus a
leughas tu?
27 Agus ag freagairt dasan, a
dubhairt e, Gràdhaichidh tu an
Tighearna do Dhia le d' uile chridhe,
agus le d' uile anam, agus le d'uile
neart, agus le d'uil' inntinn, agus do
choimhearsnach mar thu fein.
28 Agus a dubhairt esan ris, Is
ceart a fhreagair thu: deansa so,
agus bithidh tu beo.
29 Ach air dhasan toil a bhi aige
e fein fhìreanachadh, a dubhairt e
re h-Iosa, Agus cò e mo choimh-
earsnach?
30 Agus fhreagair Iosa, agus a
dubhairt e, Chaidh duine àraidh
sìos o Hierusalem gu Iericho, agus
thuit e am measg luchd-reubainn [q],
agus air dhoibh a rùsgadh, agus a
lotadh, dh'imich iad rompa, air
fhàgailsan doibh leth-mharbh.
31 Agus tharladh gu'n d'imich
sagart àraidh sìos air an t-slighe
sin; agus an uair a chunnaic se e,
ghabh e seachad air an taobh eile.
32 Agus mar an ceudna air do
Lebhitheach bhi dlùth do'n ionad
sin, thainig e agus dh'amhairc e *air*
agus ghabh e seachad air an taobh
eile.
33 Ach air do Shamaritanach àr-
aidh bhi gabhail an rathaid, thainig
e far an robh esan: agus an uair a
chunnaic se e, ghabh e truas mòr
deth,
34 Agus thainig e d'a ionnsuidh,
agus cheangail e suas a chreuchdan,
a' dòrtadh ola agus fiona annta, agus
chuir e air ainmhidh fein e, agus
thug e gu tigh òsda e, agus ghabh e
cùram dheth.
35 Agus air an là màireach, 'nuair
a dh'fhalbh e, thug e mach dà phegh-
inn *Romhanach*, agus thug e do
fhear an tigh òsda *iad*, agus a dubh-
airt e ris, Gabh cùram dheth; agus
ge b'e ni tuilleadh a chaitheas tu,
an tràth philleas mise air m'ais,
dìolaidh mi dhuit e.
36 Cò a nis do'n triùir so, a shaoil-
eas tu, bu choimhearsnach dhasan
a thuit am measg an luchd-reub-
ainn?
37 Agus a dubhairt esan, An ti a
rinn tròcair air. An sin a dubhairt
Iosa ris, Imich thusa, agus dean mar
an ceudna.
38 Agus ag imeachd dhoibh, chaidh
e steach do bhaile àraidh; agus
ghabh bean àraidh, d'am b'ainm
Martá, d'a tigh fein e.
39 Agus bha piuthar aice d'an
goirte Muire, a shuidh aig cosaibh
Iosa, agus a bha 'g éisdeachd fhoc-
ail.
40 Ach bha Marta air a ro-chù-
radh le mòran frithealaidh, agus air
seasamh dhi 'na làthair, a dubhairt
i, A Thighearn, nach 'eil suim agad
gu'n d'fhàg mo phiuthar mise a'm'
aonar re frithealadh? uime sin abair
rithe cuideachadh leam.
41 Agus fhreagair Iosa, agus a
dubhairt e rithe, A Mharta, a Mhar-
ta, tha thusa làn cùraim, agus
dragha mu thimchioll mòrain do
nithibh:
42 Ach a ta aon ni feumail. Agus
rinn Muire roghainn do'n chuid
mhaith sin, nach d'thoirear uaipe.

CAIB. XI.

AGUS tharladh, air dha bhi ann
an ionad àraidh re h-ùrnuigh,
'nuair a sguir e, gu'n dubhairt neach
àraidh d'a dheisciobluibh ris, A
Thighearna, teagaisg dhuinne ùrn-
uigh dheanamh, mar a theagaisg
Eoin d'a dheisciobluibh fein.

p *'ga bhuaireadh.*

q *ghàduichean.*

2 Agus a dubhairt e riu, 'Nuair a ni sibh ùrnuigh, abraibh, Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear t'ainm. Thigeadh do rioghachd. Deanar do thoil, mar air nèamh, gu ma h-amhluidh sin air thalamh.

3 Tabhair dhuinn o là gu là ar n-aran lathail.

4 Agus maith dhuinn ar peacaidh; oir a ta sinne féin a' maitheadh do gach aon-air am bheil fiachan againn. Agus na leig ann am buaireadh sinn, ach saor sinn o'n olc.

5 Agus a dubhairt e riu, Cò agaibhse aig am bi caraid, agus a theid d'a ionnsuidh air mheadhon-oidhche, agus a deir ris, A charaid, thoir dhomh tri builinnean air iasachd;

6 Oir thainig caraid dhomh a m' ionnsuidh as a shlighe, agus cha 'n'eil ni agam a chuireas mi 'na làthair.

7 Agus gu'm freagair esan o'n taobh a stigh agus gu'n abair e Na cuir dragh orm: tha 'n dorus a nis air a dhùnadh, agus tha mo chlann maille rium san leabaidh; cha'n fhaigh mi éirigh agus *an* toirt duit.

8 A deirim ribh, Ge nach éirich e agus nach toir e dha, air son gur e charaid e; gidheadh air son a liosdachd [r], éiridh e agus bheir e dha mheud 's a ta dh' uireasbhuidh air.

9 Agus a deirimse ribh, Iarraibh, agus bheirear dhuibh: siribh, agus gheibh sibh: buailibh *an dorus*, agus fosgailear dhuibh.

10 Oir gach neach a dh'iarras, glacaidh e: agus an ti a shireas, gheibh e: agus do'n ti a bhuaileas, fosgailear.

11 Ma dh'iarras mac aran air aon neach agaibhse ta 'na athair, an toir e dha clach? no ma *dh' iarras e* iasg, an toir e nathair dha 'n àit éisg.

12 No ma dh'iarras e ubh, an toir e scorpion da?

13 Air an aobhar sin ma 's aithne dhuibhse a ta olc, tiodhlacan maithe a thoirt d'ar cloinn, nach mòr is mò na sin a bheir bhur n-Athair nèamhaidh an Spiorad naomh dhoibhsan a dh'iarras air e?

14 Agus bha e tilgeadh a mach deamhain, agus bha e balbh. Agus air dol do'n deamhan a mach, labhair am balbhan; agus ghabh an sluagh iongantas.

15 Ach a dubhairt cuid diubh, Is ann trìd Bheelsebub prionnsadh [s] nan deamhan a ta e tilgeadh mach dheamhan.

16 Agus dh'iarr dream eile dhiubh, 'ga dhearbhadh, comhar air o nèamh.

17 Ach air dhasan an smuaintean a thuigsinn, a dubhairt e riu, Gach rioghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh fein, fasaichear i; agus gach tigh *a ta roinnte* 'na aghaidh fein, tuitidh e.

18 Agus ma ta Satan mar an ceudna air a roinn 'na aghaidh fein, cionnus a sheasas a rioghachd? oir tha sibhse ag radh, gu bheil mise trìd Bheelsebub a' tilgeadh mach dheamhan.

19 Agus ma 's ann tre Bheelsebub ataimse tilgeadh mach dheamhan, cò e trìd am bheil bhur clann-sa 'gan tilgeadh mach? uime sin bithidh iadsan 'nam-breitheanaibh oirbh.

20 Ach ma's ann le meur Dhé ataimse a' tilgeadh mach dheamhan, tha rioghachd Dhé, gun teagamh, air teachd oirbhse.

21 'Nuair a ghleidheas duine làidir fa armaibh a thalla [t] fein, tha na bhuineas da ann an sìth.

22 Ach an uair a thig duine a's treise na e, agus a bheir e buaidh air, bheir e uaith armachd uile anns an robh a dhòigh, agus roinnidh e a chreach.

23 An neach nach 'eil leamsa, tha e a'm' aghaidh, agus an neach nach 'eil a' cruinneachadh leamsa, sgapaidh e,

24 'N uair a theid an spiorad neoghlan a mach a duine, imichidh e tre ionadaibh tiorma, 'g iarraidh fois: agus an uair nach faigh e sin, a deir e, Pillidh mi dh'ionnsuidh mo thighe as an d'thainig mi.

25 Agus air dha teachd, gheibh se e air a sguabadh agus air a dheanamh maiseach.

26 An sin imichidh e, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's measa na e fein, agus air dhoibh dol a steach gabhaidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh deireadh an duine sin ni 's measa na a thoiseach.

27 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so, thog bean àraidh do'n t-sluagh a guth, agus a dubhairt i ris, Is beannuicht' a' bhrù a ghiùlain thu, agus na cìochan a dheoghail thu.

28 Ach a dubhairt esan, Is mò

r *dhian iarrtachd.* s *ceannard, ceunn-feadhna.* t *a chùirt.*

gur beannuicht' iadsan a dh'éisdeas re focal Dé, agus a choimhideas e.

29 Agus an uair a chruinnich an sluagh gu tiugh *d'a ionnsuidh*, thòisich e air a radh, Is droch ghinealach so: tha iad ag iarraidh comharaidh, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhara Ionais an fhàidh.

30 Oir mar a bha Ionas 'na chomhara do mhuinntir Ninebheh, is ann mar sin mar an ceudna bhios Mac an duine do'n ghinealach so.

31 Eiridh banrighinn na h-airde deas suas anns a' bhreitheanas maille re daoinibh a' ghinealaich so, agus dìtidh si iad: oir thainig ise o iomallaibh na talmhainn, a dh'éisdeachd re gliocas Sholaimh; agus feuch, *a ta* ni's mò na Solamh an so.

32 Eiridh muinntir Ninebheh suas anns a' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh iad e: oir rinn iadsan aithreachas le searmoin Ionais; agus feuch, *a ta* ni's mò na Ionas an so.

33 Cha 'n'eil neach sam bith, air dha coinneal a lasadh, a chuireas am folach i, no fuidh shoitheach; ach ann an coinnleir, chum 's gu 'm faic an dream a thig a stigh an solus.

34 'Si an t-sùil solus a' chuirp: uime sin an uair a bhios do shùil glan, bithidh do chorp uile làn soluis: ach an uair a bhios *do shùil* gu h-olc, bithidh do chorp mar an ceudna dorcha.

35 Uime sin thoir an aire, nach bi 'n solus a ta annad 'na dhorchadas.

36 Air an aobhar sin ma bhitheas do chorp uile soilleir, gun chuid sam bith dheth dorcha, bithidh e soillseach gu h-iomlan, mar an uair a shoillsicheas coinneal thu le dealradh.

37 Agus ag labhairt dhasan, dh'iarr Phairiseach àraidh air a dhinneir a ghabhail maille ris: agus chaidh e stigh, agus shuidh e chum bìdh.

38 Agus an uair a chunnaic am Phairiseach *sin*, b'ioghnadh leis nach d'ionnlaid se e fein roimh a dhinneir.

39 Agus a dubhairt an Tighearna ris, A nis, Phairiseacha, glanaidh sibhse an taobh a muigh do'n chupan agus do'n mhéis; ach a ta 'n taobh a stigh dhibh làn do reubainn agus a dh'aingidheachd.

40 Amadana, an ti a rinn an ni a ta 'n taobh a muigh, nach do rinn e an ni a ta 'n taobh a stigh mar an ceudna?

41 Ach thugaibh uaibh déirc do na nithibh a ta agaibh: agus feuch a ta na h-uile nithe glan duibh.

42 Ach is anaoibhinn duibh, Phairiseacha; oir a ta sibh a' toirt deachaimh a mionnt agus a rù agus as gach uile ghnè luibheanna, agus a' gabhail thairis air breitheanas agus air gràdh Dhé: bu chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus gun iad sud fhàgail gun deanamh.

43 Is anaoibhinn duibh, Phairiseacha: oir is ionmhuinn libh na ceud àiteacha-suidhe anns na sionagogaibh, agus fàilte *fhaotainn* air na margaibh.

44 Is anoibhinn duibh, a scriobhuichean agus Phairiseacha, a chealgairean: oir a ta sibh mar uaighean nach faicear, agus do nach toir na daoine a ta 'g imeachd thairis orra, an aire.

45 Agus fhreagair duine àraidh do'n luchd lagha, agus a dubhairt e ris, A mhaighstir, le so a labhairt, tha thu toirt maslaidh dhuinne mar an ceudna.

46 Agus a dubhairt esan, Is anaoibhinn duibhse mar an ceudna, a luchd-lagha: oir a ta sibh a' cur uallacha troma do-ghiùlan air daoinibh, agus cha bhean sibh fein ris na h-uallaichibh le h-aon d'ar meuraibh.

47 Is anaoibhinn duibh: oir a ta sibh a' togail àiteanadhlaic nam fàidh, agus is iad bhur n-aithriche a mharbh iad.

48 Gu deimhin a ta sibh a' toirt fianuis gu bheil sibh ag aontachadh le gnìomharaibh bhur n-aithriche: oir mharbh iadsan gu deimhin iad, agus a ta sibhse a' togail an àiteanadhlaic.

49 Air an aobhar sin a dubhairt gliocas Dé, Cuiridh mise fàidhean, agus abstoil d'an ionnsuidh, agus *cuid* diubh marbhaidh iad, agus *cuid eile* geur-leanaidh iad:

50 Chum gu'n agrar air a' ghinealach so fuil nam faidh uile a dhòirteadh o thoiseach an domhain;

51 O fhuil Abeil gu fuil Shachariais, mhilleadh eadar an altair agus an teampull; gu deimhin a deirim ribh, gu 'n agrar i air a' ghinealach so.

52 Is anaoibhinn duibh, a luchd-lagha: oir thug sibh air falbh iuchair an eòlais: cha deachaidh sibh fein a steach, agus an dream a bha dol a steach, bhac sibh iad.

53 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so riu, thòisich na scriobhuichean agus na Phairisich air a chur chuige gu dian, agus a thar-

ruing gu labhairt air mòran do nith-
ibh:

54 A' deanamh feall-aire air, [agus]
ag iarraidh ni eigin a ghlacadh as a
bheul, chum g'um biodh cùis dhìt-
idh aca 'na aghaidh.

CAIB. XII.

ANNS an àm sin, an uair a bha
sluagh gun àireamh air cruin-
neachadh, ionnus gu 'n robh iad a'
saltairt air a chéile, thòisich e air a
radh r'a dheisciobluibh fein, Roimh
gach ni bithibh air bhur faicill o
thaois ghoirt nam Phairiseach, eadh-
on cealgaireachd.

2 Oir cha 'n'eil ni air bith fol-
uichte, nach foillsichear; no uaig-
neach, air nach faighear fios.

3 Air an aobhar sin ge b'e ni a
labhair sibh san dorchadas, cluin-
near e san t-solus: agus an ni a
labhair sibh sa' chluais an seomraich-
ibh uaigneach, gairmear e air mul-
lach nan tighean.

4 Agus a deirim ribhse, mo chairde,
Na biodh eagal oirbh roimh 'n
mhuinntir sin a mharbhas an corp,
agus 'na dhéigh sin aig nach 'eil ni
tuilleadh dh'fheudas iad a dhean-
amh.

5 Ach nochdaidh mi dhuibh cò e
roimh an còir dhuibh eagal a bhi
oirbh: Biodh eagal an Ti ud oirbh,
aig am bheil cumhachd, an déigh
neach a mharbhadh, a thilgeadh do
ifrinn; seadh, a deirim ribh, Biodh
eagal an Ti so oirbh.

6 Nach 'eil cùig gealbhoinn air
an reiceadh air dhà fheoirling, agus
cha 'n'eil aon diubh air dhearmad
am fianuis Dé?

7 Ach a ta eadhon fuilteine bhur
cinn uile air an àireamh. Uime
sin na biodh eagal oirbh: is fearr
sibhse na mòran ghealbhonn.

8 Agus a deirimse ribh, Ge b'e
neach a dh'aidicheas mise am fian-
uis dhaoine, aidichidh Mac an duine
esan mar an ceudna an làthair ain-
gle Dhé.

9 Ach ge b'e neach a dh'àich-
eadhas mise am fianuis dhaoine,
àicheadhar esan am fianuis aingle
Dhé.

10 Agus ge b'e neach a labhras
focal an aghaidh Mhic an duine,
maithear dha e: ach do'n ti a labh-
ras toibheum an aghaidh an Spio-
raid naoimh, cha toirear maitheanas.

11 Agus an uair a bheir iad sibh
chum nan sionagog, agus nan uachd-
aran, agus nan daoine cumhachd-
ach, na biodh e 'na ro-chùram oirbh
cionnus no ciod a fhreagras sibh, no
ciod a their sibh:

12 Oir teagaisgidh an Spiorad
naomha dhuibh anns an uair sin
fein na nithe 's còir dhuibh a radh.

13 Agus a dubhairt neach àraidh
do'n t-sluagh ris, A mhaighstir,
abair re m' bhràthair an oighreachd
a roinn rium.

14 Agus a dubhairt e ris, A dhuine,
cò a chuir mise a'm' bhreitheamh,
no a'm' fhear-roinn os bhur cionn?

15 Agus a dubhairt e riu, Thug-
aibh an aire, agus gleidhibh sibh
fein o shannt: oir cha 'n ann am
mòr phailteas nan nithe ta e sealbh-
achadh tha beatha an duine.

16 Agus labhair e cosamhlachd
riu, ag radh, Thug fearann duine
shaibhir àraidh bàrr pailte uaith.

17 Agus smuainich e ann fein, ag
radh, Ciod a ni mi, chionn nach 'eil
agam àit anns an cruinnich mi mo
thoraidh?

18 Agus a dubhairt e, Ni mi so:
leagaidh mi mo shaibhlean, agus
togaidh mi *saibhlean* a 's mò; agus
cruinnichidh mi annta sin mo thor-
aidh uile, agus mo mhaoin.

19 Agus their mi re m' anam, A-
nam, a ta agad mòran do nithibh
maithe air an tasgaidh fa chomhair
mòrain bhliadhna; gabh fois, ith,
òl, *is* bi subhach.

20 Ach a dubhairt Dia ris, Amad-
ain, air an oidhche so fein iarrar
t'anam uait: an sin co dha a bhuin-
eas na nithe sin a dh'ulluich thu?

21 Is *ann* mar sin *a ta* 'n ti a
thaisgeas ionmhas dha fein, agus
nach *'eil* saibhir a thaobh Dhé.

22 Agus a dubhairt e r'a dheis-
ciobluibh, Uime sin a deirimse ribh,
na biodh ro-chùram oirbh mu thim-
chioll bhur beatha, ciod a dh'itheas
sibh; no mu thimchioll bhur cuirp,
ciod a chuireas sibh umaibh.

23 Is mò a' bheatha na 'm biadh,
agus an corp na 'n t-eudach.

24 Thugaibh fainear na fithich:
oir cha 'n'eil iadsan a' cur no buain;
cha 'n 'eil aca taisg-thigh no sabhal;
agus a ta Dia 'gam beathachadh:
Cia mòr is fearr sibhse na 'n eun-
laith?

25 Agus cò agaibhse le ro-chù-
ram is urrainn aon lamh-choille [u] a
chur r'a airde fein?

26 Mur 'eil sibh uime sin comas-
ach air an ni a's lugha a dheanamh,
c'ar son a ta sibh ro-chùramach mu
nithibh eile?

[u] *bhann-lamh.*

27 Thugaibh fainear 'na lilighean,
cionnus a ta iad a' fàs: cha 'n'eil
iad a' saoithreachadh, no a' snìomh:
gidheadh a deirim ribh, nach robh
Solamh fein 'na ghlòir uile, air a
sgeadachadh mar aon diubh so.
28 Agus ma ta Dia mar sin a'
sgeadachadh an fheoir, a ta 'n diugh
sa' mhachair, agus am màireach air
a thilgeadh san àmhuinn; nach mòr
is mò *a sgeadaicheas e* sibhse, O
dhaoine air bheag creidimh?
29 Uime sin na iarraibhse ciod a
dh'itheas sibh, no ciod a dh'òlas sibh,
agus na bithibh amharusach.
30 Oir na nithe so uile ta Cinnich
an t-saoghail ag 'iarraidh: ach a ta
fhios aig bhur n-Athairse gu bheil
feum agaibh air na nithibh sin.
31 Ach iarraibhse rioghachd Dhé,
agus cuirear na nithe so uile ribh.
32 Na biodh eagal ort, a threud
bhig; oir is e deadh thoil bhur
n-Athar an rioghachd a thoirt duibh.
33 Reicibh na bheil agaibh, agus
thugaibh déirc uaibh: deanaibh
dhuibh fein sporain nach fàs sean,
ionmhas nach teirig anns na néamh-
aibh, far nach d'thig gaduiche am
fagus, agus nach truaill an reudan [w].
34 Oir ge b'e àit am bheil bhur
n-ionmhas, an sin bithidh bhur cridhe
mar an ceudna.
35 Biodh bhur leasruidh crios-
raichte m'an cuairt, agus *bhur* lòch-
rain air an lasadh;
36 Agus sibh fein cosmhuil re
daoinibh a ta feitheamh an Tigh-
earna, 'nuair a philleas e o'n phòs-
adh, chum air dha teachd agus bual-
adh, gu'n grad-fhosgail iad dha.
37 Is beannuichte na seirbhisich
sin, a gheibh an Tighearna, 'nuair a
thig e, re faire: gu deimhin a deir-
im ribh, gu 'n criosraich se e fein
m'an cuairt, agus gu'n cuir e 'nan
suidhe iad chum bìdh, agus gu'n d'
thig e mach agus gu'n dean e frith-
ealadh dhoibh.
38 Agus ma thig e san dara faire,
no ma thig e san treas faire, agus
gu'm faigh e *iad* mar sin, is bean-
nuichte na seirbhisich sin.
39 Agus biodh cinnt agaibh air so,
nam biodh fhios aig fear an tighe
cia an uair anns an d'thigeadh an
gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus
nach fuilgeadh e a thigh a bhi air a
thholladh trìd.
40 Bithibhse uime sin deas mar
an ceudna: oir thig Mac an duine
'nuair nach saoil sibh.
41 Agus a dubhairt Peadar ris, A
Thighearn, an ann ruinne ta thu
labhairt a' chosamhlachda so, no ris
gach uile?
42 Agus a dubhairt an Tighearn,
Cò e uime sin an stiùbhard firin-
neach agus glic sin, a chuireas a
Thighearn os cionn a theaghlaich, a
thoirt *doibh an* cuibhrinn bìdh 'na
àm fein?
43 *Is* beannuichte an seirbhiseach
sin, a gheibh a Thighearn an uair a
thig e, a' deanamh mar sin.
44 Gu firinneach a deirim ribh,
gu 'n cuir se e os cionn na bheil
aige.
45 Ach ma their an seirbhiseach
sin 'na chridhe, Tha mo Thighearn
a' cur dàil 'na theachd; agus ma
thòisicheas e air na h-òglaich agus
na ban-oglaich a bhualadh, agus ith-
eadh, agus òl, agus a bhi air mhisg:
46 Thig Tighearn an t-seirbhisich
sin ann an là nach 'eil sùil aige ris,
agus ann an uair nach fios da, agus
gearraidh e 'na bhloighdibh e [x], agus
bheir e a chuibhrionn da maille ris
na mi-chreidich.
47 Agus an seirbhiseach sin d'am
b'aithne toil a mhaighstir, agus nach
d'ulluich *e fein*, agus nach d'rinn
a réir a thoile, buailear e le mòran
bhuillean.
48 Ach an ti da nach b'aithne,
agus a rinn nithe a b'airidh air buil-
libh, buailear esan le beagan *do
bhuillibh*. Oir gach neach d'an
d'thugadh mòran, iarrar mòran
uaith: agus ge b'e re 'n d'earbadh
mòran, iarrar an tuilleadh air.
49 Thainig mise a chur teine air
an talamh, agus ciod is àill leam, ma
ta e cheana air fhadadh.
50 Ach a ta baisteadh agam re bhi
air mo bhaisteadh leis, agus cionnus
a ta mi air mo theannadh gus an
coimhlionar e!
51 Am bheil sibh a' saoilsinn gu
'n d' thainig mise a thoirt sìth air
an talamh? ni h-eadh, a deirim ribh,
ach aimh-reit.
52 Oir bithidh a so suas cùigear
an aon tigh air an roinn, triuir an
aghaidh dithis, agus dithis an agh-
aidh triuir.
53 Bithidh an t-athair air a roinn
an aghaidh a' mhic, agus am mac
an aghaidh an athar: a' mhàthair
an aghaidh na h-inghin, agus an
nighean an aghaidh na màthar; a'
mhàthair chéile an aghaidh mnà a
mic, agus bean a' mhic an aghaidh a
màthar-chéile.
54 Agus a dubhairt e mar an

[w] *leomann.* [x] *sgaraidh e uaith e.*

ceudna ris an t-sluagh, 'Nuair a chi sibh neul ag éirigh san airde 'n iar, air ball a deir sibh, A ta fras a' teachd; agus a ta e mar sin.

55 Agus an uair *a chi sibh* a' ghaoth a deas a' séideadh, a deir sibh, Bithidh teas ann; agus a ta e tachairt.

56 A chealgairean, is aithne dhuibh breth a thoirt air aghaidh nan speur agus na talmhainn: ach cionnus nach 'eil sibh a' toirt breth air an aimsir so?

57 Agus c'ar son nach 'eil sibh eadhon uaibh fein a' breithneachadh an ni sin a ta ceart?

58 'Nuair a theid thu maille re d' eascaraid chum an uachdarain, dean dìchioll san t-slighe air bhi air do shaoradh uaith [y]; air eagal gu'n tarruing e chum a' bhreitheimh thu, agus gu'n tabhair am breitheamh thairis do'n mhaor thu, agus gu'n tilg am maor am priosun thu.

59 A deirim riut, nach d'theid thu mach as sin, gus an ìoc thu eadhon a' pheghinn dheireannach.

CAIB. XIII.

AGUS bha làthair san àm sin daoine àraidh ag innseadh dha mu thimchioll nan Galiléach, muinntir a mheasg Pilat am fuil maille r'an ìobairtibh.

2 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, Am bheil sibh a' saoilsinn gu'n robh na Galiléaich sin 'nam peacachaibh ni's mò na na Galiléaich uile, air son gu'n d' fhulaing iad a leithid so?

3 Ni h-eadh, a deirim ribh: ach mur dean sibh aithreachas, sgriosar sibh uile mar an ceudna.

4 No na h-ochd fir dheug sin air an do thuit an tùr ann an Siloam, agus a mharbh iad, an saoil sibh gu'n robh iadsan 'nam peacachaibh [z] os cionn nan uile dhaoine a bha 'nan còmhnuidh an Ierusalem?

5 Ni h-eadh, a deirim ribh: ach mur dean sibh aithreachas, sgriosar sibh uile mar an ceudna.

6 Labhair e mar an ceudna an cosamhlachd so: Bha aig duine àraidh crann-fige suidhichte 'na ghàradh fiona [a]: agus thainig e 'g iarraidh toraidh air, agus cha d'fhuair e.

7 An sin a dubhairt e ris a' ghàradair [b], Feuch, a ta mi rè thri bliadhna a' teachd a' dh'iarraidh toraidh air a' chrann-fhige so, agus cha 'n'eil mi faotainn a bheag: gearr sìos e, c'ar son a ta e fàsachadh na talmhainn?

8 Agus fhreagair esan agus a dubhairt e ris, A Thighearna, leig leis air a' bhliadhna so mar an ceudna, gus an cladhaich mi m'a thimchioll, agus gu'n cuir mi aolach [c] *m'a bhun:*

9 Agus ma ghiùlaineas e toradh, *is maith sin:* ach mur giùlain, 'na dhéigh sin gearraidh tu sìos e.

10 Agus bha e a' teagasg an aon do na sionagogaibh air an t-sàbaid.

11 Agus feuch, bha bean àraidh *a làthair* aig an robh spiorad anmhuinneachd rè ochd bliadhna deug, agus bha i air a cromadh re chéile, agus gun chomas aice air chor sam bith i fein a dhìreachadh.

12 Agus an uair a chunnaic Iosa i, ghairm e d'a ionnsuidh i, agus a dubhairt e rithe, A bhean, tha thu air d' fhuasgladh [d] o d' anmhuinneachd.

13 Agus chuir e a lamhan oirre: agus air ball [e] rinneadh dìreach i, agus thug i glòir do Dhia.

14 Agus fhreagair uachdaran na sionagoige, agus e làn do fheirg air son gu'n d'rinn Iosa leigheas air latha na sàbaid, agus a dubhairt e ris an t-sluagh, Tha sea laithean anns an còir obair a dheanamh: orra so air an aobhar sin thigibh, agus bithibh air bhur leigheas, agus na b'ann air latha na sàbaid.

15 An sin fhreagair an Tighearn e, agus a dubhairt e, A chealgair [f], nach fuasgail gach aon agaibh a dhamh no asal o'n phrasaich, agus nach toir e gu uisge e, air latha na sàbaid?

16 Agus nach bu chòir a' bhean so, a ta 'na h-inghin do Abraham, a cheangail Satan a nis rè ochd bliadhna deug, a bhi air a fuasgladh o'n chuibhreach so air latha na sàbaid?

17 Agus an uair a dubhairt e na nithe sin, chuireadh a naimhdean uile gu nàire: ach rinn an sluagh uile gairdeachas, air son nan uile nithe glòrmhor a rinneadh leis.

18 An sin a dubhairt e, Cia ris a ta rioghachd Dhé cosmhuil? agus cia ris a shamhlaicheas mi i?

19 Tha i cosmhuil re gràinne do shìol mustaird, a ghabh duine, agus a chuir e 'na ghàradh, agus dh'fhàs e, agus rinneadh craobh mhòr dheth:

[y] *air a bhi réidh ris.* [z] *féichneinibh.* [a] *fhìon-lios.* [b] *ghairdinear.* [c] *inneir.* [d] *air do shaoradh.* [e] *san uair sin fein.* [f] *A chealgairean.*

agus rinn eunlaith an athair nid 'na geugaibh.

20 Agus a dubhairt e a rìs, Co ris a shamhlaicheas mi rioghachd Dhé?

21 Tha i cosmhuil re taois ghoirt [g], a ghabh bean agus dh'fholaich i an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

22 Agus chaidh e tre [h] gach cathair agus baile beag, a' teagasg, agus a' gabhail na slighe gu Hierusalem.

23 An sin a dubhairt neach àraidh [i] ris, A Thighearn, an tearc iad a shaorar? Agus a dubhairt esan riu,

24 Deanaibh spairn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann: oir a deirim ribh, gu'n iarr mòran dol a stigh, agus nach urrainn iad.

25 O'n uair a dh'éireas fear an tighe, agus a dhùineas é 'n dorus, agus a thòisicheas sibhse air seasamh a muigh, agus an dorus a bhualadh, ag radh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail duinn; agus air dhasan freagairt a deir e ribh, Cha'n aithne dhomh sibh, co as a ta sibh:

26 An sin tòisichidh sibh air a radh, Dh' ith sinn agus dh'òl sinn a'd' làthair, agus theagaisg thu 'nar sràidibh.

27 Ach their esan, A deirim ribh, cha 'n aithne dhomh sibh, co as a ta sibh; imichibh uam uile, a luchd deanamh na h-eucorach.

28 An sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal, an uair a chi sibh Abraham, agus Isaac, agus Iacob, agus na faidhean uile ann an rioghachd Dhé agus sibh fein air bhur tilgeadh a mach.

29 Agus thig iad o'n aird an ear, agus o'n airde 'n iar, agus o 'n airde tuath agus deas, agus suidhidh iad ann an rioghachd Dhé.

30 Agus feuch, a ta daoine air dheireadh a bhitheas air thoiseach, agus air thoiseach a bhitheas air dheireadh.

31 Air an là sin fein thainig Phairisich àraidh d'a ionnsuidh, ag radh ris, Gabh [k] a mach, agus imich as so: oir tha toil aig Herod do mharbhadh.

32 Agus a dubhairt e riu, Imichibh agus innsibh do'n t-sionnach sin, Feuch, a ta mi tilgeadh mach dheamhan, agus a ta mi deanamh leigheas an diugh, agus am màireach, agus air an treas là bithidh mi air mo dheanamh foirfe.

33 Gidheadh, is éigin domh imeachd an diugh agus am màireach agus an là 'na dhéigh sin: oir cha'n fheud e bhi gu'n cuirear fàidh gu bas a mach a Ierusalem.

34 A Ierusalem, a Ierusalem, a mharbhas na faidhean, agus a chlachas an dream a chuirear a d' ionnsuidh: cia minic a b'àill leam do chlann a chruinneachadh, mar *a chruinnicheas* cearc a h-àlach fuidh a sgiathaibh, agus cha b'àill libh?

35 Feuch, dh'fhàgadh bhur tigh fàs agaibh: agus gu deimhin a deirim ribh, nach faic sibh mise, gus an d'thig an t-àm, anns an abair sibh, Is beannuicht' an ti a thig an ainm an Tighearna.

CAIB. XIV.

AGUS tharladh, an tràth chaidh e gu tigh uachdarain àraidh do na Phairisich a dh'itheadh bìdh air latha na sàbaid, gu'n robh iad a' deanamh geur fhaire air.

2 Agus feuch, bha duine àraidh 'na làthair air an robh a' mheudbhronn [l].

3 Agus fhreagair Iosa, agus labhair e ris an luchd-lagha, agus ris na Phairisich, ag radh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air latha na sàbaid?

4 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd. Agus air dha breith *air*, leighis se e, agus leig e uaith *e*:

5 Agus fhreagair e iadsan [m], ag radh, Cò agaibhse, ma thuiteas asal no a dhamh ann an slochd, nach tarruing a mach gu grad e air latha na sàbaid?

6 Agus cha b'urrainn iad a fhreagairt a rìs anns na nithibh sin.

7 Agus labhair e cosamhlachd [n] riu-san a fhuair cuireadh, 'nuair a thug e fainear mar a thagh iad na ceud àiteacha-suidhe, ag radh riu,

8 'Nuair a gheibh thu cuireadh o neach air bith chum bainnse, na suidh anns a' cheud àit: air eagal gu'n d'fhuair duine a's urramaiche na thusa cuireadh uaith;

9 Agus gu'n d'thig an ti a thug cuireadh dhuitse agus dhasan, agus gu'n abair e riut, Thoir àit do'n duine so; agus gu'n tòisich thusa an sin le nàire air suidhe anns an àit a's ìsle.

10 Ach an uair a gheibh thu cuireadh, imich agus suidh anns an àit a's ìsle; chum, 'nuair a thig esan a thug cuireadh dhuit, gu'n abair e

[g] *laibhin.* [h] *troimh, trìd.* [i] *àraid.* [k] *Theirig, Rach.*
[l] *dropsy*, Sasg. [m] *labhair e riu a rìs.* [n] *comhad, parabal.*

riut, a charaid, suidh suas ni's airde : an sin gheibh thu urram an làthair na muinntir a ta 'nan suidhe air bord maille riut.

11 Oir ge b'e neach a dh'ardaicheas e fein, ìslichear e; agus ge b'e neach a dh'ìslicheas e fein, ardaichear e.

12 An sin a dubhairt e ris an ti mar an ceudna a thug cuireadh dha, 'N uair a ni thu dinneir no suipeir, na gairm do chairde, no do bhràithre, no do luchd dàimh, no do choimhearsnaich shaibhre ; air eagal gu'n toir iadsan mar an ceudna cuireadh dhuitse a rìs, agus gu'm faigh thu chomain cheudna.

13 Ach an uair a ni thu cuirm [o], gairm na bochdan, na daoine ciurramach, na bàcaich, na doill :

14 Agus bithidh tu beannuichte, chionn nach urrainn iad a' chomain cheudna thoirt duit: oir gheibh thu comain ann an aiseirigh nam firean.

15 Agus an uair a chual aon do na shuidh maille ris air bord na nithe sin, a dubhairt e ris, Is beannuicht' an ti sin a dh'itheas aran ann an rioghachd Dhé.

16 Ach a dubhairt esan ris, Rinn duine àraidh suipeir mhòr, agus thug e cuireadh do mhòran:

17 Agus chuir e sheirbhiseach uaith an àm na suipeire a radh ris a' mhuinntir a fhuair cuireadh, Thigibh, oir a ta na h-uile nithe a nis ullamh.

18 Agus thòisich iad uile a dh'aon *ghuth* air an leithsgeul a ghabhail. A dubhairt an ceud fhear ris, Cheannaich mi fearann, agus is éigin domh dol a mach agus fhaicinn : guidheam ort, gabh mo leith-sgeul.

19 Agus a dubhairt fear eile, Cheannaich mi cùig cuing dhamh, agus a ta mi dol g'an dearbhadh : guidheam ort, gabh mo leithsgeul.

20 Agus a dubhairt fear eile, Phòs mi bean, agus air an aobhar sin cha 'n'eil e 'n comas domh teachd.

21 Agus thainig an seirbhiseach sin, agus dh'innis e na nithe sin d'a thighearn. An sin air gabhail feirge do fhear an tighe, a dubhairt e r'a sheirbhiseach, Gabh a mach gu grad gu sràidibh, agus gu caol-shràidibh a' bhaile, agus thoir a stigh an so na bochdan, agus na daoine ciurramach, agus na bacaich, agus na doill.

22 Agus a dubhairt an seirbhiseach, A Thighearn, rinneadh mar a dh'òrduich thu, gidheadh tha àite *falamh* ann fathast.

23 Agus a dubhairt an Tighearna ris an t-seirbhiseach, Gabh a mach gus na rathaidibh mòra agus na gàrachaibh, agus coimhéignich iad gu teachd a steach, chum's gu 'm bi mo thigh air a lìonadh.

24 Oir a deirim ribh, nach blais aon do na daoinibh ud a fhuair cuireadh, do m' shuipeirse.

25 Agus bha sluagh mòr ag imeachd maille ris : agus air dha tionndadh, a dubhairt e riu,

26 Ma thig neach air bith do m' ionnsuidhse, agus nach fuathaich e athair, agus a mhàthair, agus a bhean phòsda, agus a chlann, agus a bhràithrean, agus a pheathraichean, seadh, agus a bheatha mar an ceudna, cha 'n'eil e 'n comas da bhi 'na dheisciobul domhsa.

27 Agus ge b'e neach nach giùlain a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise, cha 'n'eil e'n comas da bhi 'na dheisciobul domhsa.

28 Oir cò am fear aguibhse leis am miann tur a thogail, nach suidh sìos air tùs, agus nach meas an costus, a dh'fheuchainn am bheil aige na chuireas crìoch air?

29 Air eagal an déigh dha a bhunadh a leagadh, agus gun bhi comasach air crìoch a chur *air*, gu 'n tòisich na h-uile a chi e re fanoid air,

30 Ag radh, Thòisich an duine so air *tigh* a thogail, agus cha b'urrainn e a chrìochnachadh.

31 No cò an righ ag dha dol a mach gu cogadh an aghaidh righ eile, nach suidh sìos air tùs agus nach gabh comhairle, a dh'fheuchainn an urrainn e le deich mìle coinneamh a thoirt dasan a ta teachd le fichead mìle 'n a aghaidh ?

32 No, air bhi dhasan fathast fad uaith, cuiridh e teachdaireachd a dh'iarraidh cumhachan sìth.

33 Mar sin mar an ceudna, gach neach agaibhse, nach tréig na h-uile nithe a ta aige, cha 'n'eil e'n comas da bhi 'na dheisciobul domhsa.

34 *Tha* 'n salann maith : ach ma chailleas an salann a bhlas, ciod e leis an deanar deadh-bhlasda e?

35 Cha 'n'eil e iomchuidh chum na talmhainn, no chum an dùnain [q]; *ach* tilgidh daoine mach e. An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

[o] *féisd.* [p] *òtraich.* [q] *òtraich.*

CAIB. XV.

AN sin thainig na cis-mhaoir uile agus na peacaich am fagus da, chum éisdeachd ris.

2 Agus rinn na Phairisich agus na scriobhuichean gearan, ag radh, Tha 'm fear so gabhail pheacach d'a ionnsuidh, agus ag itheadh maille riu.

3 Agus labhair esan an cosamlachd so riu, ag radh,

4 Cò an duine dhibhse aig am bheil ceud caora, ma chailleas e aon diubh, nach fàg an naoi deug agus an ceithir fichead anns an fhàsach, agus nach d'theid an déigh na caorach a chailleadh, gus am faigh e i?

5 Agus air dha a faotainn, cuiridh e air a ghuaillibh i, le gairdeachas.

6 Agus an uair a thig e dhachaidh, gairmidh e a chairdean agus a choimhearsnaich an ceann a chéile, ag radh riu, Deanaibh gairdeachas maille riumsa, chionn gu'n d'fhuair mi mo chaora bha caillte.

7 Mar sin, a deirim ribh, gu'm bi aoibhneas air nèimh air son aon pheacaich a ni aithreachas, ni's mò na air son naoi deug agus ceithir fichead firean, aig nach 'eil feum air aithreachas.

8 No cò a' bhean aig am bheil deich buinn airgid, ma chailleas i aon bhonn diubh, nach las coinneal, agus nach sguab an tigh, agus nach iarr gu dichiollach gus am faigh i *e?*

9 Agus air dh'i fhaotainn, gairmidh i *a* ban-chairdean agus *a* ban-choimhearsnaich an ceann a chéile, ag radh, Deanaibh gairdeachas leamsa, oir fhuair mi 'm bonn a chaill mi.

10 Mar an ceudna a deirim ribh, A ta gairdeachas an làthair aingle Dhé, air son aon pheacaich a ni aithreachas.

11 Agus a dubhairt e, Bha aig duine àraidh dithis mhac:

12 Agus a dubhairt am *mac* a b'òige dhiubh r'*a* athair, Athair, thoir dhomhsa a' chuid-roinn a thig *orm* do *d'* mhaoin. Agus roinn e eatorra a bheathachadh.

13 Agus an déigh beagain do laithibh, chruinnich am mac a b'òige a chuid uile, agus ghabh e a thurus do dhùthaich fad air astar, agus an sin chaith e a mhaoin le beatha struidheasaich [r].

14 Agus an uair a chaith e *a chuid* uile, dh'éirich gorta ro mhòr san tìr sin; agus thòisich e re bhi ann an uireasbhuidh.

15 Agus chaidh e agus cheangail se e fein re aon do shaor dhaoinibh na dùcha sin: agus chuir e d'a fhearann e, a bhiadhadh [s] mhuc.

16 Agus bu mhiann leis a bhrù a lìonadh do na plaosgaibh [t] a bha na mucan ag itheadh; oir cha d'thug neach air bith dha.

17 Agus an uair a thainig e chuige [u] fein, a dubhairt e, Cia lìon do luchd tuarasdail m'atharsa aig am bheil aran gu leoir [w] agus r'a sheachnadh, 'nuair a ta mise a' bàsachadh le gorta?

18 Eiridh mi, agus theid mi dh'ionnsuidh m'athar, agus their mi ris, Athair, pheacaich mi 'n aghaidh fhlaitheanais, agus a'd' làthairsa.

19 Agus cha 'n fhiu mi tuilleadh gu'n goirte do mhacsa dhiom: dean mi mar aon do d' luchd tuarasdail.

20 Agus dh' éirich e, agus chaidh e dh'ionnsuidh athar. Ach air dha bhi fathast fad uaith, chunnaic athair e, agus ghabh e truas mòr *dheth* [x], agus ruith e, agus thuit e air a mhuineal, agus phòg se e.

21 Agus a dubhairt am mac ris, Athair, pheacaich mi an aghaidh fhlaitheanais, agus a'd' làthairsa, agus cha'n fhiu mi tuilleadh gu'n goirte do mhac dhiom.

22 Ach a dubhairt an t-athair r'a sheirbhisich, Thugaibh a mach a' chulaidh a's fearr, agus cuiribh uime i, agus cuiribh fàinne air a laimh, agus brògan air *a* chosaibh.

23 Agus thugaibh an so an laogh biadhta, agus marbhaibh e; agus itheamaid agus biomaid subhach:

24 Oir bha mo mhac so marbh, agus tha e beo a rìs; bha e caillte, agus fhuaradh e. Agus thòisich iad air bhi subhach.

25 A nis bha a mhac bu shine mach san fhearann: agus an uair a thainig e, agus a a thàr [y] e 'm fagus do'n tigh, chual e 'n ceòl agus an dannsa.

26 Agus ghairm e chuige aon do na h-òglachaibh, agus dh'fheòraich e ciod bu chiall do na nithibh sin.

27 Agus a dubhairt esan ris, Thainig do bhràthair; agus mharbh t'athair an laogh biadhta, chionn gu'n d'fhuair e rìs e slàn fallain.

28 Agus ghabh esan fearg, agus cha b'àill leis dol a stigh: air an aobhar sin thainig athair a mach, agus chuir e impidh air.

[r] *anacaithtich.* [s] *bhuachailleachd.* [t] *cochallaibh.*
[u] *thuige, d'a ionnsuidh.* [w] *leòr.* [x] ris. [y] *tharruing.*

29 Ach fhreagair esan agus a dubhairt e r'a athair, Feuch, a taims' a' deanamh seirbhis duit an uiread so do bhliadhnaibh, agus uair air bith cha do bhris mi t'àithne, gidheadh cha d'thug thu meann riamh dhomh, chum gu'm bithinn subhach maille re m' chairdibh.
30 Ach an uair a thainig do mhac so, a dh'ith suas do bheathachadh maille re strìopaichibh, mharbh thu 'n laogh biadhta dha.
31 Agus a dubhairt e ris, A mhic, tha thusa a ghnàth maille rium, agus na h-uile nithe *a's* leamsa, is leatsa *iad*.
32 Bu chòir dhuinn a bhi subhach, agus aoibhneach: oir bha do bhràthair so marbh, agus tha e beo a rìs; agus bha e caillte, agus fhuaradh e.

CAIB. XVI.

AGUS a dubhairt e mar an ceudna r'a dheisciobluibh, Bha duine saibhir àraidh ann aig an robh stiùbhard; agus chasaideadh ris e, mar neach bha deanamh anacaithidh air a mhaoin.
2 Agus ghairm se e, agus a dubhairt e ris, Ciod so a ta mi cluinntinn a d' thimchioll, thoir cunntas air do stiùbhardachd: oir cha'n fheud thu bhi ni 's faide a'd' stiùbhard.
3 An sin a dubhairt an stiùbhard ann fein, Ciod a ni mi? oir a ta mo mhaighstir a' toirt na stiùbhardachd uam: cha'n urradh mi ruamhar a dheanamh, is nàr leam déirc iarraidh.
4 A ta fhios agam ciod a ni mi, chum 'nuair a chuirear as an stiùbhardachd mi, gu'n gabh iad a steach d'an tighibh mi.
5 Agus air dha gach aon diubhsan air an robh fiachan aig a Thighearn a ghairm d'a ionnsuidh a dubhairt e ris a' cheud fhear, Cia meud a ta aig mo Thighearn ortsa?
6 Agus a dubhairt esan; Ceud tomhas[z] ola. Agus a dubhairt e ris, Gabh do scrìobhadh, agus suidh sìos gu h-ealamh, agus scrìobh lethcheud.
7 An sin a dubhairt e re fear eile, Agus cia meud a ta *aig* ortsa? Agus a dubhairt esan, Ceud tomhas[a] cruineachd. Agus a dubhairt e ris, Gabh do scrìobhadh, agus scrìobh ceithir fichead.
8 Agus mhol an Tighearn an stiùbhard eucorach, do bhrigh gu'n d'rinn e gu glic: oir a ta clann an t-saoghail so 'nan ginealach fein ni's glice na clann an t-soluis.
9 Agus a deirimse ribh, Deanaibh dhuibh fein cairdean le Mamon na h-eucorach; chum 'nuair a shiubhlas sibh[b], gu'n gabhar sibh do àitibh-còmhnuidh siorruidh.
10 An ti a ta firinneach anns an ni a's lugha, tha e firinneach mar an ceudna ann am moran: agus an ti a ta eucorach anns an ni a's lugha, tha e eucorach ann am mòran mar an ceudna.
11 Air an aobhar sin mur robh sibh firinneach anns an t-saibhreas eucorach, cò a dh'earbas ribh an *saibhreas* fìor?
12 Agus mur robh sibh firinneach ann an cuid duine eile, cò a bheir dhuibh an ni a's libh fein?
13 Cha 'n'eil seirbhiseach sam bith comasach air seirbhis a dheanamh do dhà thighearn; oir an dara cuid fuathaichidh e aon diubh, agus bheir e gràdh do'n fhear eile; no gabhaidh e le aon diubh, agus ni e tàir air an fhear eile. Cha 'n'eil sibh comasach air seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.
14 Agus chuala na Phairisich, a bha sanntach, na nithe sin uile: agus rinn iad fanoid air.
15 Agus a dubhairt e riu, Is sibhse an dream a ta 'gar fireanachadh fein am fianuis dhaoine; ach is aithne do Dhia bhur cridheacha: oir an ni sin a ta ro mheasail aig daoinibh, is gràineileachd e'm fianuis Dé.
16 *Bha* 'n lagh agus na fàidhean ann gu teachd Eoin: o sin tha rioghachd Dhé air a searmonachadh[c], agus a ta gach duine a' dol le dian stri a steach innte.
17 Agus is usadh do nèamh agus do 'n talamh dol thairis, na do aon lide do'n lagh tuiteam.
18 Gach neach a chuireas uaith a bhean, agus a phòsas bean eile, tha e deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phòsas a' bhean a chuireadh air falbh o a fear, tha e deanamh adhaltrannais.
19 Bha duine saibhir àraidh ann, a bha air a sgeadachadh le purpur[d] agus lìon-eudach grinn, *agus bha e* caitheadh a bheatha gach là gu sòghail le mòr ghreadhnachas.
20 Agus bha duine bochd àraidh ann, d'am b'ainm Lasarus, a chuir-

[z] *bat.* [a] *omer.* [b] *'nuair is bàs duibh.* [c] *soisgeulachadh.*
[d] *gorm-dhearg, corcur.*

eadh 'na luidhe aig a dhorus, làn do chreuchdaibh,

21 Agus bu mhiann leis bhi air a shàsuchadh leis an sbruileach a bha tuiteam o bhord an duine shaibhir: seadh, agus thainig na madraidh agus dh'imlich iad a chreuchda.

22 Agus tharladh gu'n d'fhuair an duine bochd bàs, agus gu'n do ghiùlaineadh leis na h-ainglibh e gu uchd Abrahaim: fhuair an duine saibhir bàs mar an ceudna, agus dh'adhlaiceadh e.

23 Agus ann an ifrinn thog e suas a shùilean, air dha bhi ann am piantaibh, agus chunnaic e Abraham fad uaith, agus Lasarus 'na uchd.

24 Agus ghlaodh e, agus a dubhairt e, Athair Abraham, dean tròcair orm, agus cuir Lasarus, chum's gu'n tum e bàrr a mheoir ann an uisge, agus gu'm fuaraich e mo theanga; oir a ta mi air mo ro-phianadh san lasair so.

25 Ach a dubhairt Abraham, A mhic, cuimhnich gu'n d'fhuair thusa do nithe maithe re'àm dhuit bhi beo, agus Lasarus mar an ceudna droch nithe; ach a nis a ta esan a' faotainn sòlais, agus a ta thusa air do phianadh.

26 Agus a bhàrr air so uile, tha doimhne mhòr air a cur eadar sinne agus sibhse, air chor agus iadsan leis am b'àill dol as so d'ar ionnsuidhse, nach 'eil e 'n comas doibh, agus nach mò tha e 'n comas do aon neach teachd as sin d'ar n-ionnsuidhne.

27 An sin a dubhairt e, Uime sin guidheam ort, athair, gu'n cuireadh tu e gu tigh m'athar:

28 Oir a ta còigear bhràithrean agam; chum's gu'n d'thoir e fianuis doibh, air eagal gu'n d'thig iadsan mar an ceudna do'n ionad ro phiantach so.

29 A deir Abraham ris, Tha Maois agus na fàidhean aca; éisdeadh iad riu-san.

30 Agus a dubhairt esan, Ni h-eadh, Athair Abraham: ach ma theid neach d'an ionusuidh o na marbhaibh, ni iad aithreachas.

31 Agus a dubhairt e ris, Mur éisd iad re Maois agus ris na fàidhibh, cha mhò a chreideas iad, ge d'éireadh neach o na marbhaibh.

CAIB. XVII.

AN sin a dubhairt e r'a dheisciobluibh, Cha 'n fheudar nach d'thig oilbheuman: ach is anaoibhinn *dasan* tre 'n d'thig iad.

2 B'fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuineal, agus gu 'm biodh e air a thilgeadh san fhairge, na gu'n d'thugadh e oilbheum [e] dh' aon neach do'n mhuinntir bhig so.

3 Thugaibh an aire dhuibh fein: ma pheacaicheas do bhràthair a't' aghaidh, cronaich e; agus ma ghabhas e aithreachas, thoir maitheanas da.

4 Agus ma pheacaicheas e a' t'aghaidh seachd uairean san là, agus gu'm pill e riut seachd uairean san là, ag radh, Tha aithreachas orm; thoir maitheanas da.

5 Agus a dubhairt na h-abstoil ris an Tighearn, Meudaich ar creidimh.

6 Agus a dubhairt an Tighearn, Nam biodh agaibh creidimh mar ghràinne do shìol mustaird, a deireadh sibh ris a' chraoibh Shicamin so, Bi air do spìonadh as do fhreumhaibh, agus bi air do shuidheachadh sa' chuan; agus bhitheadh i ùmhal dhuibh.

7 Ach cia agaibhse aig am bheil seirbhiseach a' treabhadh, no re buachailleachd, a deir ris, an déigh dha teachd a steach o'n fhearann, Thig air ball, agus suidh sìos chum bìdh?

8 Agus nach dòchadh e radh ris, Ulluich ni a ghabhas mise gu m' shuipeir, agus criosraich thu fein, agus fritheil domh, gus an ith agus an òl mi; agus 'na dhéigh sin ithidh agus òlaidh tusa?

9 An tabhair e buidheachas do'n t-seirbhiseach sin do bhrigh gu'n d'rinn e na nithe a dh'orduicheadh dha? ni'n saoileam *gu 'n tabhair.*

10 Mar sin sibhse, 'nuair a ni sibh na h-uile nithe a dh'àithneadh dhuibh, abraibh, Is seirbhisich neo-tharbhach sinn: oir rinn sinn *a mhàin* an ni bu dligheach dhuinn a dheanamh.

11 A nis, ag dol suas da gu Hierusalem, chaidh e tre mheadhon Shamaria agus Ghalile [f].

12 Agus an uair a bha e dol a stigh do bhaile àraidh, thachair deichnear dhaoine air a bha 'nan lobhair, a sheas fad uaith:

13 Agus thog iad suas an guth, ag radh, Iosa, a mhaighstir, dean tròcair oirnn.

14 Agus an uair a chunnaic e *iad*, a dubhairt e riu, Imichibh, nochdaibh sibh fein do na sagartaibh.

[e] *aobhar tuislidh.*

[f] *eadar Samaria agus Galile.*

Agus ag imeachd dhoibh, ghlanadh
iad.
15 Agus an uair a chunnaic aon
diubh gu'n do leighiseadh e, phill e
air ais, a' toirt glòire do Dhia le guth
ard,
16 Agus thuit e air aghaidh aig a
chosaibhsan, a' toirt buidheachais
da : agus bu Shamaritanach e.
17 Agus fhreagair Iosa agus a
dubhairt e, Nach do ghlanadh deich-
near ? ach an naoinear, c'àit am bheil
iad ?
18 Cha d'fhuaradh a phill a
thoirt glòire do Dhia, ach an coig-
reach so.
19 Agus a dubhairt e ris, Eirich,
imich ; shlànuich do chreidimh thu.
20 Agus an uair a dh'fheòraich
na Phairisich dheth, c'uin a thig-
eadh rioghachd Dhé, fhreagair e
iad agus a dubhairt e, Cha d'thig
rioghachd Dhé air chor gu moth-
aichear dh'i.
21 Cha mhò a their iad, Feuch
an so, no, Feuch an sin : oir feuch, a
ta rioghachd Dhé an taobh a stigh
dhibh [g].
22 Agus a dubhairt e ris na deis-
ciobluibh, Thig na laithean anns am
miannach libh aon do laithibh Mhic
an duine fhaicinn, agus cha'n fhaic
sibh e.
23 Agus their iad ribh, Feuch
an so, no, Feuch an sud : na rach-
aibh, agus na leanaibh *iad.*
24 Oir mar a ta 'n dealanach a
dhealraicheas o aon *ionad* fa nèamh,
a' soillseachadh gus an *ionad* eile
fa nèamh, mar sin a bhitheas Mac an
duine mar an ceudna 'na là fein.
25 Ach is éigin da air tùs mòran
do nithibh fhulang, agus a bhi air
a dhiultadh leis a' ghinealach so.
26 Agus mar a bha e ann an laith-
ibh Noe, mar sin mar an ceudna
bithidh e ann an laithibh Mhic an
duine.
27 Bha iad ag itheadh agus ag òl,
a' pòsadh agus air an tabhairt am
pòsadh, gus an là an deachaidh Noe
a steach do'n àirc : agus thainig an
dìle [h], agus sgrios i iad uile.
28 Amhuil fòs mar a thachair ann
an laithibh Lot : bha iad ag itheadh
agus ag òl, a' ceannach agus a' reic-
eadh, a' planndachadh agus a' togail
aitreabh :
29 Ach air an là sin fein anns an
deachaidh Lot a mach a Sodom,
fhrasadh teine agus pronnasc o
nèamh, agus sgrios e iad uile :
30 Is ann mar sin a bhitheas
anns an là am foillsichear Mac an
duine.
31 Anns an là sin, an ti bhios air
mullach an tighe, agus airneis anns
an tigh, na d'thigeadh e nuas gus a
toirt leis : agus an ti a ta sa' mhach-
air, na pilleadh esan air ais mar an
ceudna.
32 Cuimhnichibh bean Lot.
33 Ge b'e neach a dh'iarras a
bheatha fein a thearnadh, caillidh e
i ; agus ge b'e neach a chailleas a
bheatha, gleidhidh esan i.
34 A deirim ribh, anns an oidhche
sin bithidh dithis dhaoine san aon
leabaidh ; gabhar aon diubh, agus
fàgar am fear eile.
35 Bithidh dithis bhan a' bleath [i]
cuideachd ; gabhar aon diubh agus
fàgar a bhean eile.
36 Bithidh dithis dhaoine anns
a' mhachair ; gabhar aon diubh agus
fàgar am fear eile.
37 Agus fhreagair iadsan agus
a dubhairt iad ris, C'àit, a Thighearn ?
agus a dubhairt esan riu, Ge b'e ball
am bi 'n corp, an sin cruinnichear
na h-iolairean.

CAIB. XVIII.

AGUS labhair e cosamhlachd riu,
a nochdadh gur còir ùrnuigh a
dheanamh a ghnàth, agus gun fhan-
nachadh [k],
2 Ag radh, Bha breitheamh ann
am baile *àraidh,* air nach robh eag-
al Dé, agus aig nach robh urram do
dhuine.
3 Agus bha bantrach àraidh sa'
bhaile sin, agus thainig i d'a ionn-
suidh, ag radh, Cum còir rium an
aghaidh mo nàmhaid.
4 Agus cha b'àill leis rè tamuill :
ach 'na dhéigh sin a dubhairt e ann
fein, Ge nach 'eil eagal Dé orm, no
urram agam do dhuine ;
5 Gidheadh air son gu bheil a'
bhantrach so cur dragha orm, cum-
aidh mi còir rithe, air eagal leis a
sìr-theachd gu'n sgìthich i mi.
6 Agus a dubhairt an Tighearn,
Eisdibh ciod a deir am breitheamh
eucorach.
7 Agus nach dean Dia ceartas d'a
phobull taghta fein, a ta 'g éigheach
ris a là agus a dh' oidhche, ge ta e
fad-fhulangach mu'n timchioll ?
8 A deirim ribh gu'n dean e
dioghaltas air an son gu luath. Gidh-
eadh, an uair a thig Mac an duine,
am faigh e creidimh air an talamh ?
9 Agus labhair e 'n cosamhlachd
so re dream àraidh bha 'g earbsadh

[g] *cheana 'nar measg.* [h] *tuil.* [i] *meileadh.* [k] *sgìtheachadh.*

asda fein gu 'n robh iad 'nam fireanaibh, agus a bha deanamh tàir air dream eile:

10 Chaidh dithis dhaoine suas do'n teampull a dheanamh ùrnuigh; fear diubh 'na Phairiseach, agus am fear eile 'na chìs-mhaor.

11 Sheas am Phairiseach leis fein, agus rinn e ùrnuigh mar so, A Dhé, tha mi toirt buidheachais duit nach 'eil mi mar *a ta* daoin' eile, 'nan luchd foireigin, eucorach, adhaltrannach, no eadhon mar an cìs-mhaor so.

12 Tha mi a' trosgadh[l] dà uair san t-seachduin, tha mi toirt deachaimh as' na h-uile nithibh a ta mi sealbhachadh.

13 Agus air seasamh do'n chìs-mhaor fad air ais, cha b'àill leis fiu a shùl a thogail suas gu nèamh, ach bhuail e uchd, ag radh, A Dhia, dean tròcair ormsa ta m' pheacach.

14 A deirim ribh gu'n deachaidh am fear so sìos d'a thigh air fhìreanachadh *ni's mò* na'm fear ud eile: oir ge b'e neach a dh'ardaicheas e fein, ìslichear e; agus ge b'e a dh'ìslicheas e fein, ardaichear e.

15 Agus thug iad d'a ionnsuidh mar an ceudna naoidheana, chum's gu'm beanadh e riu: agus an uair a chunnaic na deisciobuil *so*, chronaich siad iad.

16 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, a dubhairt e, Fuilgibh do na leanabaibh teachd a'm' ionnsuidhse, agus na bacaibh iad; oir is ann d'an leithidibh so ta rioghachd Dhé.

17 Gu deimhin a deirim ribh, ge b'e nach gabh rioghachd Dhé mar leanabh beag, nach d'theid e air chor sam bith a steach innte.

18 Agus dh'fheòraich uachdaran àraidh dheth, ag radh, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

19 Agus a dubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas tu maith dhiomsa? cha 'n'eil neach sam bith maith ach a h-aon, *eadhon* Dia.

20 Is aithne dhuit na h-àitheanta, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Thoir onoir[m] do t'athair agus do d' mhàthair.

21 Agus a dubhairt esan, Choimhid mi iad sin uile o m' òige.

22 Agus air cluinntinn so do Iosa, a dubhairt e ris, Tha aon ni fathast a dh'uireasbhuidh ort: reic na h-uile nithe ta agad, agus roinn air na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh; agus thig, *agus* lean mise.

23 Agus an uair a chual e so, bha e ro dhoilich: oir bha mòr bheartas aige.

24 Agus an uair a chunnaic Iosa gu 'n robh e làn tuirse, a dubhairt e, Cia deacair dhoibhsan[n] aig am bheil saibhreas, dol a steach do rioghachd Dhé!

25 Oir is usadh do chàmhal dol tre chrò snathaide, na do dhuine saibhir dol a steach do rioghachd Dhé.

26 Agus a dubhairt iadsan a chuala *so*, Cò ma seadh a dh'fheudas bhi air a shaoradh?

27 Ach a dubhairt esan, Na nithe a ta eucomasach do dhaoinibh, tha iad comasach do Dhia.

28 An sin a dubhairt Peadar, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Agus a dubhairt esan riu, Gu deimhin a deirim ribh, nach 'eil aon neach a thréig tigh, no pàrantan, no bràithrean, no bean phòsda, no clann air son rioghachd Dhe,

30 Nach faigh mòran ni's mò anns an aimsir so ta làthair, agus anns an t-saoghal a ta re teachd a' bheatha mhaireannach.

31 Agus ghabh e 'n dà fhear dheug d'a ionnsuidh, agus a dubhairt e riu, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh na h-uile nithe a ta scriobhta leis na fàidhibh mu Mhac an duine, air an coimhlionadh.

32 Oir bheirear thairis e do na Cinnich, agus theid fanoid a dheanamh air, agus masluichear e, agus tilgear smugaid air;

33 Agus sgiùrsaidh agus marbhaidh iad e: agus air an treas là éiridh e rìs.

34 Agus cha do thuig iadsan aon ni dhiubh so: agus bha na briathra so folaichte orra, agus cha b'aithne dhoibh na nithe a dubhradh.

35 Agus tharladh, 'nuair a dhruid e re Ierícho, gu'n robh dall àraidh 'na shuidhe re taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

36 Agus air cluinntinn an t-sluaigh a' dol seachad, dh'fheòraich e ciod e so.

37 Agus dh'innis iad da, gu'm b'e Iosa o Nasaret a bha gabhail seachad.

38 Agus ghlaodh e, ag radh,

[l] *trasgadh.* [m] *urram.* [n] *cruaidh orra-san.*

Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair
orm.
39 Agus chronaich iadsan a bha
air thoiseach e, chum's gu'm biodh
e 'na thosd: ach bu mhòid gu mòr
a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh,
dean tròcair orm.
40 Agus air seasamh do Iosa,
dh'àithn e a thoirt d'a ionnsuidh:
agus an uair a thainig e 'm fagus
da, dh'fheoraich e dheth,
41 Ag radh, Ciod is àill leat mise
a dheanamh dhuit? agus a dubhairt
esan, A Thighearn, mi dh'fhaotainn
mo radhairc.
42 Agus a dubhairt Iosa ris, Gabh
do radharc: shlànuich do chreid-
imh thu.
43 Agus air ball fhuair e a radh-
arc, agus lean se e, a' toirt glòire
do Dhia: agus thug an sluagh uile
cliu do Dhia, 'nuair a chunnaic iad
so.

CAIB. XIX.

AGUS air do *Iosa* dol a steach,
chaidh e tre Iericho.
2 Agus feuch, *bha* duine ann
d'am b'ainm Sacheus, agus b'ard
chis mhaor esan, agus bha e saibhir:
3 Agus bha deidh aige air Iosa
fhaicinn, cò e, agus cha b'urrainn
e air son an t-sluaigh, chionn gu'n
robh e ìosal 'na phearsa.
4 Agus ruith e roimhe, agus streap
e suas ann an craoibh Shicamoir,
chum gu faiceadh se e; oir bha e
gus an t-slighe sin a ghabhail.
5 Agus an uair a thainig Iosa
chum an àite sin, air dha amharc
suas, chunnaic se e, agus a dubh-
airt e ris, A Shacheuis, thig a nuas
gu grad; oir is éigin domhsa stad
an diugh aig do thigh.
6 Agus thainig e nuas le cabhaig,
agus ghabh e ris gu subhach.
7 Agus an nair a chunnaic iad
so, rinn iad uile gearan, ag radh,
Gu'n deachaidh e steach air aoidh-
eachd gu duine a ta 'na pheacach.
8 Agus sheas Sacheus agus a
dubhairt e ris an Tighearn, Feuch,
a Thighearn, a ta mi toirt leth mo
mhaoin do na bochdaibh: agus ma
thug mi aon ni o neach air bith le
casaid bhréige [o], bheiream *dha* a
cheithir uiread.
9 Agus a dubhairt Iosa ris [p],
Thainig slàint' an diugh a dh'ionn-
suidh an tighe so, do bhrigh gur
mac do Abraham esan mar an ceud-
na.
10 Oir thainig Mac an duine
dh'iarraidh agus a thearnadh an ni
sin a bha caillte.
11 Agus ag cluinntinn nan nithe
sin dhoibh, chuir e ris, agus labhair
e cosamhlachd, do bhrigh gu'n robh
e 'm fagus do Hierusalem, agus
gu'n do shaoil iadsan gu'm biodh
rioghachd Dhé air a grad-fhoill-
seachadh.
12 Air an aobhar sin a dubhairt
e, Chaidh duin' uasal àraidh do
dhùthaich fad as a dh'fhaotainn
rioghachd dha fein, agus a philltinn
air ais.
13 Agus ghairm e a dheich seir-
bhisich [q], agus thug e dhoibh deich
puind, agus a dubhairt e riu, Cuir-
ibh gu buil iad, gus an d'thig mise.
14 Ach bha fuath aig muinntir a
dhùcha dha, agus chuir iad teachd-
aireachd 'na dhéigh, ag radh, Cha'n
àill leinn an duine so bhi 'na righ
oirnn.
15 A nis an uair a phill e air ais,
an déigh dha an rioghachd fhaot-
ainn, an sin dh'orduich e na seir-
bhisich ud bhi air an gairm d'a
ionnsuidh, d'an d'thug e 'n t-airgiod,
chum's gu'm biodh fhios aige ciod
a bhuannaich gach aon diubh leis a
bhuileachadh.
16 An sin thainig an ceud *fhear,*
ag radh, A Thighearn, bhuidhinn do
phund deich puind.
17 Agus a dubhairt e ris, Is maith,
a dheadh sheirbhisich: do bhrigh
gu'n robh thusa firinneach ann an
ro bheagan, biodh agadsa uachdar-
anachd air deich bailtibh.
18 Agus thainig an dara *fear,* ag
radh, A Thighearn, rinn do phund
cùig puind.
19 Agus a dubhairt e risean, Bi-
sa mar an ceudna os cionn chùig
bailte.
20 Agus thainig *fear* eile, ag radh,
a Thighearn, feuch, do phund, a bha
agamsa taisgte ann an neapaicin [r]:
21 Oir bha eagal orm romhad, do
bhrigh gur duine geur-theann thu:
tha thu a' togail an ni nach do leag
thu, agus a' buain an ni nach do
chuir thu.
22 Agus a dubhairt e ris, As do
bheul fein bheiream breth ort, a
dhroch sheirbhisich. Bha fhios
agad gu 'm bu duine geur-theann
mi, a' togail an ni nach do leag mi,
agus a' buain an ni nach do chuir
mi:

[o] *gu h-eucorach.* [p] *m'a thimchioll.* [q] *deichnear d'a sheirbhisich.*
[r] *bréid, lamh-anart.*

23 Air an aobhar sin c'ar son nach do chuir thu m' airgiod do'n bhanc [s], agus air teachd dhomhsa thogainn e le riadh?

24 Agus a dubhairt e riu san a bha 'nan seasamh a làthair, Thugaibh uaith am pund, agus thoiribh dhasan e aig am bheil na deich puind.

25 (Agus a dubhairt iad ris, A Thighearn, tha deich puind aige)

26 Oir a deirim ribh, Gu'n d'thoirear do gach neach aig am bheil: ach uaithsan aig nach 'eil, bheirear eadhon an ni sin a ta aige.

27 Ach thugaibh an so na naimhdean ud agamsa, leis nach b'àill mise bhi 'm righ os an ceann, agus marbhaibh a'm' fhianuis *iad*.

28 Agus air dha so a radh, dh'imich e rompa, a' dol suas gu Hierusalem.

29 A nis an uair a dhruid e re Betphage agus Betani, laimh ris an t-sliabh d'an goirear [t] *sliabh* nan crann-ola, chuir e dithis d'a dheisciobluibh uaith,

30 Ag radh, Imichibh do'n bhaile ta fa'r comhair; anns am faigh sibh, air dol dhuibh a steach, searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh: fuasglaibh, agus thugaibh an so e.

31 Agus ma dh'fheòraicheas neach air bith dhibh, C'ar son a ta sibh 'g *a* fhuasgladh? mar so their sibh ris, A ta feum aig an Tighearn air.

32 Agus air imeachd dhoibhsan a chuireadh air falbh, fhuair iad mar a dubhairt e riu.

33 Agus an uair a bha iad a' fuasgladh an t-searraich, a dubhairt a shealbhadairean riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich?

34 Agus a dubhairt iadsan, Tha feum aig an Tighearn air.

35 Agus thug iad gu h-Iosa e: agus thilg iad am falluingean air an t-searrach, agus chuir iad Iosa air.

36 Agus ag imeachd dhasan, sgaoil iad am falluingean fuidhe air an t-slighe.

37 Agus an uair a thainig e 'm fagus, eadhon gu dol sìos sléibh nan crann-ola, thòisich mòr chuideachd nan deisciobul uile re gairdeachas a dheanamh, agus moladh a thoirt do Dhia le guth ard, air son nan uile oibre cumhachdach a chunnaic iad,

38 Ag radh, Gu ma beannuicht' an righ a ta teachd an ainm an Tighearna: sìth air neamh, agus glòir anns na h-ardaibh.

39 Agus a dubhairt cuid do na Phairisich o mheasg an t sluaigh ris, A mhaighstir, cronaich do dheisciobuil.

40 Agus fhreagair esan, agus a dubhairt e riu, A deirim ribh, nam fanadh iad sin 'nan tosd, gu'n glaodhadh na clacha fein.

41 Agus an uair a thainig e 'm fagus, chunnaic e 'm baile, agus ghuil e air a shon,

42 Ag radh, O gu'm b'aithne dhuit [u], eadhon dhuitse, air bheag sam bith ann ad latha so fein, na nithe a bhuineas do d' shìth! ach a nis a ta iad folaichte o d' shùilibh.

43 Oir thig na laithean ort, anns an tilg do naimhde dìg mu d' thimchioll, agus an iadh iad umad m'an cuairt, agus an druid iad a stigh air gach taobh thu,

44 Agus an leag iad co ìosal ris an làr thu, agus do chlann annad, agus nach fàg iad annad clach air muin cloiche; do bhrigh nach b'aithne dhuit aimsir t'fhiosrachaidh.

45 Agus chaidh e steach do'n teampull, agus thòisich e air an dream a bha reiceadh, agus a' ceannach ann a thilgeadh mach,

46 Ag radh riu, Tha e scrìobhta, Is tigh ùrnuigh mo thighsa; ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn e.

47 Agus bha e gach là a' teagasg san teampull. Ach dh'iarr na h-ard shagairt agus na scriobhuichean, agus ceannardan a' phobuill esan a mhilleadh,

48 Gidheadh cha robh fhios aca ciod a dheanadh iad: oir bha 'm pobull uile ag éisdeachd ris le roaire.

CAIB. XX.

AGUS tharladh air aon do na laithibh sin, an uair a bha e teagasg a' phobuill san teampull, agus a' searmonachadh an t-soisgeil, gu'n d'thainig na h-ard shagairt agus na scriobhuichean air, maille ris na seanairibh.

2 Agus labhair iad ris, ag radh, Innis duinn ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thu a' deanamh nan nithe so? no cò esan a thug an t-ùghdarras so dhuit?

3 Agus fhreagair esan agus a

[s] *nach d'thug thu m'airgiod do'n luchd-malairt.* [t] *d'an gairmear, ris an abrar.* [u] *Nam b'aithne dhuit.*

dubhairt e riu, Feòraichidh mise
nar an ceudna aon ni dhibhse; agus
freagraibh mi:.
4 Baisteadh Eoin, an ann o nèamh
a bha e, no o dhaoinibh?
5 Agus reusonaich iad eatorra
fein, ag radh, Ma deir sinn, O nèamh,
their esan, C ar son ma ta nach do
chreid sibh e?
6 Ach ma deir sinn, O dhaoinibh,
clachuidh an sluagh uile sinn; oir
is deimhin leo gu'm b'f haidh Eoin.
7 Agus fhreagair iadsan, Nach
robh fhios aca cia uaith *a bha e.*
8 Agus a dubhairt Iosa riu, Ni
mò a dh'innseas mise dhuibhse ciod
e an t-ùghdarras tre 'n deanam na
nithe so.
9 An sin thòisich e air a' chos-
amhlachd so a labhairt ris an
t-sluagh: Phlannduich duine àraidh
fion-lios, agus shuidhich e air tuath
e; agus chaidh e air choigrich rè
aimsir fhada.
10 Agus anns an àm dhligheach
chuir e seirbhiseach dh'ionnsuidh
na tuatha, chum gu'n d'thugadh iad
da do thoradh an fhion-lios: ach
ghabh an tuath air, agus chuir iad
uatha falamh e.
11 Agus a rìs chuir e seirbhiseach
eile uaith; agus ghabh iad airsan
mar an ceudna, agus mhaslaich iad
e, agus chuir iad uatha falamh e.
12 Agus a thuilleadh air sin chuir
e 'n treas *seirbhiseach* uaith; agus
lot iad esan mar an ceudna, agus
thilg iad a mach e.
13 An sin a dubhairt Tighearn
an fhion-lios, Ciod a ni mi? cuiridh
mi mo Mhac gràdhach *d'an ionn-
suidh:* feudaidh e bi, air fhaicinn
doibh, gu'n d'thoir iad urram dha.
14 Ach an uair a chunnaic an
tuath e, reusonaich iad eatorra fein,
ag radh, Is e so an t oighre: thigibh,
marbhamaid e, chum's gu'm bi 'n
oighreachd againn fein.
15 Agus thilg iad a mach as an
fhion-lios e, agus mharbh iad e.
Ciod uime sin a ni Tighearn an
fhion-lios riu?
16 Thig e agus sgriosaidh e an
tuath ud, agus bheir e 'm fion-lios
do dhaoinibh eile. Agus an uair a
chual iad *so*, a dubhairt iad, Nar
leigeadh Dia.
17 Agus air dhasan amharc orra,
a dubhairt e, Ciod e so ma seadh
a ta scrìobhta, A' chlach a dhiult
na clachairean, rinneadh ceann na
h-oisinn dith?
18 Ge b'e neach a thuiteas air a'
chloich sin, brisear e: ach ge b'e
neach air an tuit i, pronnaidh i gu
luaithreadh e.
19 Agus anns an uair sin fein
dh'iarr na h-ard shagairt agus na
scrìobhuichean lamh a chur ann;
ach bha eagal an t-sluaigh orra; oir
thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh
fein a labhair e'n cosamhlachd so.
20 Agus rinn iad geur fhaire *air*,
agus chuir iad a mach luchd feill, a
leigeadh orra fein a bhi 'nam firean-
aibh, chum's gu'n deanadh iad
greim air fhoclaibh, air chor's gu'n
d'thugadh iad thairis e do chumh-
achd agus do ùghdarras an uachd-
arain.
21 Agus dh'fheòraich iad deth,
ag radh, A mhaighstir, tha fhios
againn gu bheil thu a' labhairt agus
a' teagasg gu ceart, agus nach 'eil
suim agad do phearsa *duine sam
bith*, ach gu bheil thu teagasg slighe
Dhé a réir na firinn.
22 Am bheil e ceaduichte dhuinn
cìs a thoirt do Cheasar, no nach
'eil?
23 Ach thuig esan an cuilbheart-
achd, agus a dubhairt e riu, C'ar
son a ta sibh ga m' bhuaireadh?
24 Nochdaibh dhomh peghinn:
cia leis an dealbh agus an scrìobh-
adh a ta oirre? Fhreagair iadsan
agus a dubhairt iad, Le Ceasar.
25 Agus a dubhairt esan riu,
Thugaibhse air an aobhar sin do
Cheasar na nithe 's le Ceasar, agus
do Dhia na nithe 's le Dia.
26 Agus cha b'urrainn iad greim
a dheanamh air fhoclaibh am fian-
uis an t-sluaigh: agus ghabh iad ion-
gantas r'a fhreagradh, agus dh'fhan
iad 'nan tosd.
27 An sin thainig d'a ionnsuidh
dream àraidh do na Sadusaich (a ta
'g àicheadh gu bheil aiseirigh ann)
agus dh'fheòraich iad deth,
28 Ag radh, A mhaighstir, scrìobh
Maois dhuinn, Nam faigheadh
bràthair duin' air bith bàs, agus
bean-phòsda aige, agus gu'm faigh-
eadh e bàs gun chlann, gu'n gabh-
adh a bhràthair a bhean, agus gu'n
togadh e suas sliochd d'a bhràthair.
29 Air an aobhar sin, bha seachd-
nar bhràithrean ann: agus ghabh
an ceud fhear bean, agus fhuair e
bàs gun chlann.
30 Agus ghabh an dara fear i mar
mhnaoi, agus fhuair esan bàs gun
chlann.
31 Agus ghabh an treas fear i
agus mar an ceudna an t-seachdnar;
Agus cha d'fhàg iad clann, agus
fhuair iad bàs.

32 Fa dheireadh uile fhuair a'
bhean bàs mar an ceudna.
33 Anns an aiseirigh uime sin, co
dhiubh d'am bean i? oir bha i aig
an t-seachdnar 'na mnaoi.
34 Agus fhreagair Iosa, agus a
dubhairt e riu, Tha clann an t-saogh-
ail so a' pòsadh, agus air an tabhairt
am pòsadh:
35 Ach an droing sin a mheasar
gur airidh iad air an t-saoghal ud
fhaghail, agus an aiseirigh o na
marbhaibh, cha 'n'eil iad a' pòsadh,
no air an tabhairt am pòsadh.
36 Agus cha'n urrainn iad bàs
fhaghail ni's mò; oir tha iad an
coimh-inbhe ris na h-ainglibh, agus
is iad clann Dé iad, air bhi dhoibh
'nan cloinn do'n aiseirigh.
37 Ach gu'n éirich na mairbh,
nochd Maois fein aig a' phreas, an
uair a ta e gairm do'n Tighearn, Dia
Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia
Iacoib.
38 A nis cha'n e Dia nam marbh
e, ach nam beo: oir a ta iad uile
beo dhasan.
39 An sin fhreagair dream àraidh
do na scriobhuichibh, agus a dubh-
airt iad, A mhaighstir, is maith a
labhair thu.
40 Agus cha robh chridh' aca tuil-
leadh ni sam bith fheòraich dheth.
41 Agus a dubhairt e riu, Cion-
nus a deir iad gur e Criosd mac
Dhaibhidh?
42 Agus a deir Daibhidh fein ann
an leabhar nan salm, A dubhairt an
Tighearn re m' Thighearn, Suidh air
mo laimh dheis,
43 Gus an cuir mi do naimhde
'nan stòl fuidh d' chosaibh.
44 Tha Daibhidh air an aobhar
sin à' gairm a Thighearna dheth,
cionnus ma seadh is e a mhac e?
45 An sin a dubhairt e r'a dheis-
ciobluibh, ann an éisdeachd an
t-sluaigh uile,
46 Thugaibh an aire dhuibh fein o
na scriobhuichibh, leis am miann
imeachd ann an culaidhibh fada,
agus leis an ionmhuinn fàilte *fhaot-
ainn* air na margaibh, agus na caith-
richean a's airde anns na sionagog-
aibh, agus na ceud àiteacha-suidhe
aig féisdibh;
47 A shluigeas suas tighean bhan-
trach, agus air sgàth deadh choslais
a ni ùrnuighean fada: gheibh iad
sin an dìteadh a's mò.

CAIB. XXI.

AGUS air dha amharc suas, chun-
naic e na daoine saibhre a' til-
geadh an tiodhlacan ann an àite
coimhead an ionmhais.
2 Agus chunnaic e mar an ceud-
na bantrach bhochd àraidh a' tilg-
eadh dà leth-fheoirling an sin.
3 Agus a dubhairt e, Gu firin-
neach a deirim ribh gu'n do chuir
a' bhantrach bhochd so ni's mò ann
na iad uile.
4 Oir thilg iad so uile d'am pailt-
eas a steach do thiodhlacaibh Dhé:
ach thilg ise d'a h-uireasbhuidh
fein am beathachadh uile a bha
aice.
5 Agus air do chuid diubh bhi
labhairt mu'n teampull, mar a bha
e air a dheanamh maiseach le clach-
aibh sgiamhach, agus le tiodhlac-
aibh, a dubhairt e,
6 *A thaobh* nan nithe so a chi
sibh, thig na laithean, anns nach
fàgar clach air muin cloiche *dhiubh*,
nach tilgear sìos.
7 Agus dh'fheòraich iadsan deth,
ag radh, A mhaighstir, c'uin ma ta
bhitheas na nithe so? agus ciod e
an comhara 'nuair a bhios na nithe
so gu teachd gu crìch?
8 Agus a dubhairt esan, Feuch-
aibh nach meallar sibh: oir thig
mòran ann am ainmse, ag radh, Is
mise *Criosd;* agus a ta 'n t-àm am
fagus: uime sin na leanaibh iad.
9 Ach an uair a chluinneas sibh
mu chogannaibh, agus mu cheán-
naircibh [w], na biodh mòr gheilt
oirbh: oir is éigin do na nithibh so
tachairt air tùs, ach cha *'n'eil* a'
chrìoch air ball.
10 An sin a dubhairt e riu, Eir-
idh cinneach an aghaidh cinnich,
agus rioghachd an aghaidh riogh-
achd:
11 Agus bithidh criothanna mòra
talmhainn ann an iomadh àit, agus
gortaidh, agus plàighean, agus nithe
uamhasach, agus comharan mòra o
nèamh.
12 Ach rompa so uile cuiridh iad
làmh annaibhse, agus geur-leanaidh
iad *sibh*, 'gar tabhairt thairis do
choimh-thionalaibh [x], agus do phrios-
unaibh, 'gar tabhairt chum righrean
agus uachdarana air sgàth m'ain-
mese.
13 Agus tachraidh so dhuibhse
mar fhianuis.
14 Air an aobhar sin daingnich-
ibh ann bhur cridhibh, gun smuain-
eachadh roimh laimh, ciod a fhreag-
ras sibh air bhur son fein:
15 Oir bheir mise dhuibh beul
agus gliocas, nach bi bhur naimh-

[w] *bhuaircas, éirigh-mach.*

[x] *shionagogaibh.*

dean uile comasach air labhairt no
cur 'na aghaidh.
16 Agus brathar sibh le'*r* pàrantaibh agus le'r bràithribh, agus le'*r*
luchd dàimhe, agus le'*r* cairdibh;
agus bheir iad fainear *cuid* dhibh a
chur gu bàs.
17 Agus bithidh fuath aig na
h-uile dhaoinibh dhuibh air son
m'ainmese.
18 Ach cha chaillear fuiltein [y] do
ghruaig bhur cinn.
19 Ann bhur fòighidin sealbhaichibh bhur n-anama fein.
20 Agus an uair a chi sibh Ierusalem air a cuairteachadh le armailtibh, an sin biodh fhios agaibh gu
bheil a fàsachadh am fagus.
21 (An sin teicheadh iadsan a ta
ann Iudea chum nam beann) agus
imicheadh iadsan a ta 'na meadhonsa mach aisde; agus na rachadh
iadsan a ta sa' mhachair, a steach
innte.
22 Oir is iad sin laithean an dioghaltàis, chum gu'n coimh-lionar na
h-uile nithe a ta scrìobhta.
23 Ach mo thruaigh na mnài a
bhios torrach, agus iadsan a bhios a'
toirt cìche anns na laithibh sin: oir
bithidh teanntachd [z] mhòr san dùthaich, agus fearg air a' phobull so.
24 Agus tuitidh iad le faobhar a'
chlaidheimh, agus bheirear iad am
braighdeanas chum nan uile chinneach: agus bithidh Ierusalem air a
saltairt sìos fuidh na Cinnich, gus
an coimhlionar aimsire nan Cinneach.
25 Agus bithidh comharan anns
a' ghrein, agus anns a' ghealaich,
agus anns na reultaibh; agus air an
talamh airc nan cinneach, ann an
iomachomhairle, an cuan agus na
tonnan a' beuchdaich;
26 Cridhe dhaoine 'gan tréigsinn
trid eagal, agus feitheamh nan nithe
sin a ta teachd air an domhan: oir
bithidh cumhachda nan nèamh air
an crathadh.
27 Agus an sin chi iad Mac an
duine a' teachd ann an neul, le
cumhachd agus mòr ghlòir.
28 Agus an uair a thòisicheas na
nithe so air tachairt, an sin amhaircibh suas, agus togaibh bhur cinn;
oir a ta bhur saorsa am fagus.
29 Agus labhair e cosamhlachd
riu, Amhaircibh air a' chraoibh-fhìge, agus na craobhan uile;
30 'Nuair a bhios iad a cheana a'
cur a mach *an duillich*, air fhaicinn duibh, aithnichidh sibh uaibh
fein, gu bheil an samhradh a nis am
fagus.
31 Agus mar an ceudna sibhse,
'nuair a chi sibh na nithe so a' tachairt, biodh fhios agaibh gu bheil
rioghachd Dhé fagus do laimh.
32 Gu deimhin a deirim ribh,
nach d'theid an linn [a] so thairis, gus
an coimhlionar na nithe *so* uile.
33 Theid nèamh agus talamh
thairis: ach cha d'theid mo bhriathrasa thairis a choidhch.
34 Agus thugaibh an aire dhuibh
fein, air eagal uair air bith gu'm bi
bhur cridhe fuidh uallaich le geòcaireachd [b], agus le misg [c], agus le
ro-chùram mu nithibh na beatha so,
agus gu'n d'thig an là sin oirbh gu
h-obann.
35 Oir mar ribe thig e air na h-uile
dhaoinibh, a ta 'g àiteachadh aghaidh na talmhainn uile.
36 Deanaibhse air an aobhar sin
faire, a' deanamh ùrnuigh gach àm,
chum's gu measar gur airidh sibh
air dol as o na nithibh sin uile a ta
gu teachd, agus seasamh an làthair
Mhic an duine.
37 Agus bha e san là a' teagasg
san teampull, agus san oidhche
chaidh e mach, agus dh'fhan e air
an t-sliabh, d'an goirear *sliabh* nan
crann-ola.
38 Agus thainig an sluagh uile
gu moch d'a ionnsuidh san teampull,
a dh'eisdeachd ris.

CAIB. XXII.

A NIS dhruid *rìu* féisd [d] an arain
neo-ghoirtichte, d'an goirear [e]
a' chàisg.
2 Agus bha na h-ard shagairt [f]
agus na scriobhuichean ag iarraidh
cionnus a dh'fheudadh iad esan a
chur gu bàs; oir bha eagal an
t-sluaigh orra.
3 An sin chaidh Satan ann an
Iudas d'an comh-ainm Iscariot, a bha
do àireamh an dà fhir dheug.
4 Agus dh'imich e, agus labhair e
ris na h-ard shagartaibh agus re
ceannardaibh *an teampuill*, cionnus a bhrathadh se esan dòibh.
5 Agus bha iad subhach, agus
rinn iad coimhcheangal airgiod a
thabhairt da.
6 Agus gheall esan, agus dh'iarr
e àm iomchuidh air a bhrath dhoibh
gun an sluagh a bhi làthair.
7 An sin thainig là an arain neo-ghoirtichte, anns am b'éigin an t-uan-càisge a mharbhadh.

[y] *ròinneag.* [z] *cruaidh-chàs.* [a] *ginealach.* [b] *craos.*
[c] *meisg.* [d] *féill.* [e] *gairmear.* [f] *prìomh shagairt.*

8 Agus chuir e uaith Peadar agus Eoin, ag radh, Imichibh, agus ulluichibh dhuinn a' chàisg, chum gu'n ith sinn *i.*

9 Agus a dubhairt íadsan ris, C'àit an àill leat sinn a dh'ulluchadh?

10 Agus a dubhairt e ríu, Feuch, air dhuibh dol a steach do'n bhaile, tachraidh oirbh duine, a' giùlan soithich uisge; leanaibh e do'n tigh anns an d teid e steach.

11 Agus abraibh re fear an tighe, A deir am maighstir riut, C'àit am bheil an seomar aoidheachd anns an ith mi a' chàisg maille re m' dheisciobluibh?

12 Agus feuchaidh e dhuibh ard sheomar farsaing uidhimichte: ulluichibh an sin.

13 Agus dh'imich iad agus fhuair iad mar a dubhairt e riu: agus dh'ulluich íad a' chàisg.

14 Agus an tràth thainig an uair, shuidh e sìos, agus an dà abstol deug maille ris.

15 Agus a dubhairt e riu, Le mòr thogradh mhiannaich mi a' chàisg so itheadh maille ribh roimh dhomh fulang:

16 Oir a deirim ribh, nach íth mi dhith tuilleadh, gus an coimhlionar i ann an rioghachd Dhé.

17 Agus ghlac e cupan, agus air dha buidheachas a thabhairt, a dubhairt e, Gabhaibh so, agus roinnibh eadruibh fein e.

18 Oir a deirim ribh, nach òl mi do thoradh na fionain, gus an d'thig rioghachd Dhé.

19 Agus ghlac e aran, agus an déigh buidheachas a thabhairt, bhris e, agus thug e dhoibhsan e, ag radh, 'Se so mo chorpsa a ta air a thoirt aír bhur sonsa: deanuibh so mar chuimhneachan ormsa.

20 Agus mar an ceudna an cupan, an déigh na suipeir, ag radh, Is e 'n cupan so an tiomnadh núadh ann am fhuilse, a dhòirteadh air bhur sonsa.

21 Ach feuch, lamh an tí a bhrathas mise maille rium air a' bhord.

22 Agus gu firinneach a ta Mac an duine ag imeachd a réir mar a dh'orduicheadh: ach is anaoibhinn do'n duine sin leis am brathar e.

23 Agus thòisich iadsan air fiosrachadh eatorra fein, co aca bha gus an ni so a dheanamh.

24 Agus bha mar an ceudna comh-stri eatorra, co aca bu mhò a bhiodh.

25 Ach a dubhairt esan riu, A ta aig righribh nan Cinneach tighearnas orra; agus goirear daoine fial dhiubhsan, aig am bheil ùghdarras[g] orra.

26 Ach na bithibhse mar sin: ach an neach a's mò 'nar measg, biodh e mar an neach a's òige[h]: agus an ti a's airde, mar esan a ta re fritheal-adh.

27 Oir co aca 's mò, an tí a shuidheas air bord, no esan a fhritheileas? nach e 'n ti a shuidheas; ach a ta mise 'nar measgsa mar fhear-frithealaidh.

28 Is sibhse iadsan a dh'fhan maille ríumsa ann am dheuchainnibh[i],

29 Agus a ta mise 'g orduchadh dhuibh rioghachd, mar a dh'orduich m'Athair dhomhsa;

30 Chum's gu'n ith agus gu'n òl sibh air mo bhordsa ann am rioghachd, agus gu'n suidh sibh air caithrichibh rioghail, a' toirt breth air dà threibh dheug Israeil.

31 Agus a dubhairt an Tighearn, A Shímoin, a Shimoin, feuch, dh'iarr Satan sibhse, chum *bhur* criaradh mar chruineachd:

32 Ach ghuidh mise air do shonsa, nach diobradh do chreidimh thu: agus an uair a dh'iompoichear thu[k], neartuich do bhràithre.

33 Agus a dubhairt esan ris, A Thighearn, tha mise ullamh gu dol maille riut araon chum priosuin, agus a chum bàis.

34 Agus a dubhairt esan, A deirim riut, a Pheadair, nach goir an coileach an diugh, gus an àicheadh thu tri uairean gur aithne dhuit mí.

35 Agus a dubhairt e riu, 'N uair a chuir mi uam sibh gun sporan, agus gun mhàla, agus gun bhrògan, an robh uireasbhuidh ni sam bith oirbh? Agus a dubhairt iad, Cha robh.

36 An sin a dubhairt e riu, Ach a nis ge b'e aig am bheil sporan togadh se e, agus mar an ceudna a mhàla: agus an ti aig nach 'eil claidheamh, reiceadh e fhalluing, agus ceannachadh e aon.

37 Oir a deirim ribh, gur éigin fathast an ni so ta sgrìobhta a choimhlionadh annamsa, Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach: oir a ta crìoch aig na nithibh ud, a ta mu m' thimchiollsa.

[g] *smachd, cumhachd.* [h] *a's lugha.* [i] *bhuairibh.*
[k] *bhios tu air tionndadh.*

38 Agus a dubhairt iadsan, A Thighearn, feuch, a ta dà chlaidheamh an so. Agus a dubhairt esan riu, Is leoir e.

39 Agus air dha dol a mach, chaidh e, mar bu ghnàth leis, gu sliabh nan crann ola; agus lean a dheisciobuil e.

40 Agus an uair a thainig e do'n àit, a dubhairt e riu, Deanaibh ùrnuigh, chum's nach tuit sibh aun am buaireadh.

41 Agus thairngeadh esan uatha mu thimchioll urchuir chloiche, agus leig se e fein air a ghlùinibh, agus rinn e ùrnuigh,

42 Ag radh, Athair, ma's toil leat, cuir an cupan so tharum: gidheadh, na b'i mo thoilse, ach do thoilsa gu robh deanta.

43 Agus dh'fhoillsicheadh dha aingeal o nèamh, 'ga neartachadh.

44 Agus air bhi dha ann an cruaidh ghleachd anama, rinn e ùrnuigh ni bu dùrachdaiche: agus bha fhallas mar bhraona mòra fola a' tuiteam sìos air an talamh.

45 Agus air dha éirigh o ùrnuigh, thainig e chum a dheisciobul, agus fhuair e 'nan codal iad tre thuirse.

46 Agus a dubhairt e riu, C'ar son a ta sibh 'nar codal? éiribh, agus deanaibh ùrnuigh, chum's nach tuit sibh ann am buaireadh.

47 Agus an uair a bha e fathast a' labhairt, feuch sluagh, agus dh'imich esan d'am b'ainm Iudas, aon do'n dà fhear dheug, rompa, agus dhruid e re h-Iosa, chum a phògadh.

48 Ach a dubhairt Iosa ris, A Iudais, am bheil thu le pòig a' brath Mhic an duine?

49 Agus an uair a chunnaic iadsan a bha mu thimchiollsan an ni a bha gu tachairt, a dubhairt iad ris, A Thighearn, am buail sinn leis a' chlaidheamh?

50 Agus bhuail aon diubh seirbhiseach an ard shagairt, agus ghearr e dheth a chluas dheas.

51 Agus fhreagair Iosa agus a dubhairt e, Fulaingibh gu so. Agus bhean e r'a chluais, agus shlànuich e i.

52 An sin a dubhairt Iosa ris na h-ard shagartaibh agus ceannardaibh an teampuill, agus na seanairibh, a thainig d'a ionnsuidh, An d' thainig sibh a mach le cloidhibh agus le bataibh, mar gu b'ann an aghaidh fir-reubainn[l]?

53 'N uair a bha mi gach là maille ribh san teampull, cha do shìn sibh a mach *bhur* lamhan a'm' aghaidh: ach 'si so bhur n-uairse, agus cumhachd an dorchadais.

54 An sin rug iad air, agus thug iad leo e[m] do thigh an ard shagairt. Agus lean Peadar am fad uaith e.

55 Agus air dhoibh teine fhadadh ann am meadhon an talla, agus suidhe sìos am fochair a chéile, shuidh Peadar 'nam meadhon.

56 Ach chunnaic cailin àraidh e 'na shuidhe aig an teine, agus air dh'i amharc gu geur air, a dubhairt i, Bha'm fear so mar an ceudna maille ris.

57 Agus dh'àicheadh esan e, ag radh, A bhean, cha'n aithne dhomh e.

58 Agus beagan 'na dhéigh sin chunnaic neach eile e, agus a dubhairt e, 'S ann diubh thusa mar an ceudna. Agus a dubhairt Peadar, A dhuine, cha 'n ann.

59 Agus mu thimchioll ùine aon uaire 'na dhéigh sin, chathaich[n] neach eile air, ag radh, Gu firinneach bha'm fear so mar an ceudna maille ris; oir is Galiléach e.

60 Agus a dubhairt Peadar, A dhuine, cha'n aithne dhomh ciod a ta thu 'g radh. Agus air ball am feadh a bha e fathast a' labhairt, ghoir an coileach.

61 Agus air tionndadh do'n Tighearn, dh'amhairc e air Peadar; agus chuimhnich Peadar focal an Tighearna, mar a dubhairt e ris, Mun goir an coileach, àicheadhaidh tu mi tri uairean.

62 Agus chaidh Peadar a mach, agus ghuil e gu goirt.

63 Agus rinn na daoine, a chum Iosa, fanoid air, 'ga bhualadh.

64 Agus an uair a dh'fholuich iad a shùilean, bhuail iad e san aghaidh, agus dh'fheòraich iad deth, ag radh, Dean fàidheadaireachd, cò e a bhuail thu?

65 Agus labhair iad mòran do nithibh eile gu toibheumach 'na aghaidh.

66 Agus an uair a bha 'n là air teachd, chruinnich seanadh an t-sluaigh, agus na h-ard shagairt agus na scriobhuichean an ceann a chéile, agus thug iad esan chum an comhairle,

67 Ag radh, An tusa Criosd? innis dhuinn. Agus a dubhairt e riu, Ma dh'innseas mi dhuibh, cha chreid sibh.

68 Agus ma dh'fheòraicheas mi *ni*

[l] *creachadair, meirlich.* [m] *thug iad leo e, agus thug iad e.* [n] *chòmhdaich.*

air bith, cha toir sibh freagradh dhomh, agus cha leig sibh as *mi*.

69 O'n àm so bithidh Mac an duine 'na shuidhe air deas laimh cumhachd Dhé.

70 An sin a dubhairt iad uile, An tusa ma seadh Mac Dhé? Agus a dubhairt e riu, A deir sibhse gur mi.

71 Agus a dubhairt iad, Ciod tuilleadh am feum a ta againn air fianuis? oir chuala sinn fein *i* as a bheul fein.

CAIB. XXIII.

AGUS air éirigh d'an cuideachd uile, thug iad e gu Pilat.

2 Agus thòisich iad air a chasaid, ag radh, Fhuair sinn am fear so a' claonadh a' chinnich, agus a' bacadh cìs a thoirt do Cheasar, ag radh, Gur e fein Criosd an righ.

3 Agus dh'fheòraich Pilat deth, ag radh, An tusa righ nan Iudhach? agus fhreagair esan agus a dubhairt e, A deir tu *e*.

4 An sin a dubhairt Pilat ris na h-ard shagartaibh agus ris an t sluagh, Cha 'n'eil mi faotainn coire air bith san duine so.

5 Agus bha iadsan ni bu ro dhéine, ag radh, Tha e buaireadh an t-sluaigh, a' teagasg tre Iudea uile, a' tòiseachadh o Ghalile gus an àit so.

6 'N uair a chuala Pilat mu Ghalile, dh'fheòraich e 'm bu Ghalileach an duine.

7 Agus an uair a chual e gu'm b'ann fo uachdaranachd [o] Heroid a bha e, chuir se e gu Herod, a bha e fein an Ierusalem sna laithibh sin.

8 Agus an uair a chunnaic Herod Iosa, bha aoibhneas mòr air: oir bha déidh aige rè ùine fhada air esan fhaicinn, do bhrigh gu'n cual e mòran uime; agus bha dùil [p] aige gu 'm faiceadh e mìorbhuil éigin air a dheanamh leis.

9 An sin dh'fheòraich e mòran do cheisdibh dheth; ach cha d'thug e freagradh sam bith air.

10 Agus sheas na h-ard shagairt agus na scriobhuichean 'ga chasaid gu dian.

11 Ach chuir Herod agus a luchd-cogaidh an neo-mheas e, agus rinn iad fanoid air, agus an déigh a sgeadachadh an eudach dealrach [q], chuir e air ais gu Pilat e.

12 Agus rinneadh Pilat agus Herod 'nan cairdibh d'a chéile san là sin; oir bha iad roimhe sin an naimhdeas r'a chéile.

13 Agus an uair a ghairm Pilat an ceann a chéile na h-ard shagairt, agus na h-uachdarain, agus an sluagh,

14 A dubhairt e riu, Thug sibh a'm' ionnsuidh-s' an duine so, mar neach a ta tionndadh an t-sluaigh a thaobh: agus feuch, air dhomh *a* cheasnachadh ann bhur làthair, cha d'fhuair mi coire air bith san duine so thaobh nan nithe sin mu'm bheil sibh a' deanamh casaid air;

15 No mar an ceudna Herod: oir chuir mi d'a ionnsuidh sibh, agus feuch, cha d'rinneadh ni air bith leis [r] toilltinneach air bàs.

16 Uime sin, air dhomhsa a smachdachadh, leigidh mi as *e*.

17 Oir b'éigin da aon a leigeadh as doibh air an fhéisd.

18 Agus ghlaodh iad a mach dh'aon ghuth, ag radh, Beir uainn *am fear* so, agus leig air a chomas duinne Barabas:

19 (Neach air son ceannairce àraidh a rinneadh anns a' bhaile, agus air son mortaidh, a thilgeadh am priosun.)

20 Air an aobhar sin labhair Pilat riu a rìs, air dha bhi toileach Iosa a chur fa sgaoil.

21 Ach ghlaodh iadsan, ag radh, Ceus *e*, ceus *e*.

22 Agus a dubhairt e riu an treas uair, C'ar son, ciod an cron a rinn e? cha d'fhuair mise cùis bhàis air bith ann: uime sin, an déigh dhomh a smachdachadh, leigidh mi as *e*.

23 Agus luidh iadsan air le guthaibh mòra, ag iarraidh esan a cheusadh: agus bhuadhaich an guthannasan, agus *guthanna* nan ard shagart.

24 Agus thug Pilat breth gu'n deanta na dh'iarr iad.

25 Agus leig e mach dhoibh esan a thilgeadh am priosun air son ceannairce agus mortaidh, an neach a dh'iarr iad; ach thug e thairis Iosa d'an toil.

26 Agus an tràth thug iad leo e, rug iad air Simon, duine àraidh o Chirene, a bha teachd o'n dùthaich, agus chuir iad an crann ceusaidh air, g'a iomchar an déigh Iosa.

27 Agus lean cuideachd mhòr e do'n t sluagh, agus do mhnaibh, a bha mar an ceudna re bron [s], agus 'ga chaoineadhsan.

28 Ach air tionndadh do Iosa riu, a dubhairt e, A nigheana Ierusaleim, na guilibh air mo shonsa, ach

[o] *fo chumhachd. fo riaghladh.* [p] *dòchas.* [q] *ro gheal.* [r] *dha.* [s] *bas-bhualadh.*

guilibh air bhur son fein, agus air
son bhur cloinne:
29 Oir feuch, a ta na laithean a'
teachd, anns an abair iad, Is bean-
nuichte na *mnài* sheasga[t], agus na
bronna nach do ghiùlain *clann,*
agus na cìocha nach d'thug bainne.
30 An sin tòisichidh iad air a
radh ris na beanntaibh, Tuitibh
oirnne; agus ris na cnocaibh, Fol-
aichibh sinn.
31 Oir ma ni iad na nithe so ris
a' chranu ùr, ciod a ni iad ris a'
chrìonaich?
32 Agus thugadh mar an ceudna
dithis eile a bha 'nan luchd droch-
bheirt, chum bhi air an ceusadh
maille ris.
33 Agus an uair a thainig iad
do'n àit d'an goirear Calbhari[u], an
sin cheus iad e fein, agus na droch
dhaoine; fear dhiubh air a laimh
dheis, agus am fear eile air a laimh
chli.
34 An sin a dubhairt Iosa, Athair,
maith dhoibh; oir cha 'n'eil fhios
aca ciod a ta iad a' deanamh. Agus
ag roinn eudaich dhoibh, thilg iad
crannchur *oir.*
35 Agus sheas an sluagh ag amh-
arc: agus rinn na h-uachdarain fan-
oid *air* maille riusan, ag radh,
Shaor e daoin' eile; saoradh se e
fein, ma's e so Criosd, aon taghta
Dhé.
36 Agus rinn na saighdearan
mar an ceudna fanoid air, a' teachd
d'a ionnsuidh, agus a' tairgseadh
fìon geur dha,
37 Agus ag radh, Ma's tu righ
nan Iudhach, teasairg thu fein.
38 Agus bha scrìobhadh mar an
ceudna air a scrìobhadh os a cheann,
ann an litrichibh Gréigis, agus Lai-
din, agus Eabhra, IS E SO RIGH
NAN IUDHACH.
39 Agus thug aon do na droch
dhaoinibh a chrochadh, toibheum
dha, ag radh, Ma's tu Criosd, saor
thu fein agus sinne.
40 Ach fhreagair am fear eile,
agus chronaich se e, ag radh, Nach
'eil eagal Dé ort, agus gu bheil thu
fuidh 'n aon dìteadh *ris?*
41 Agus sinne da rìreadh an ceart-
as; oir a ta sinn a' faotainn nan
nithe sin a thoill ar gnìomharan:
ach cha d'rinn an duine so cron air
bith.
42 Agus a dubhairt e re h-Iosa,
A Thighearn, cuimhnich ormsa
'nuair a thig thu do d' rioghachd.
43 Agus a dubhairt Iosa ris, Gu
deimhin a deirim riut, gu'm bi thu
maille riumsa 'n diugh ann am pàr-
ras.
44 Agus bha e mu thimchioll na
seathadh uaire, agus bha dorchadas
air an talamh uile gus an naothadh
uair.
45 Agus dhorchaicheadh a' ghrian,
agus reubadh brat-roinn an teamp-
uill 'na mheadhon.
46 Agus an uair a ghlaodh Iosa
le guth mòr, a dubhairt e, Athair,
a ta mi tiomnadh mo spioraid a'd'
lamhaibhsa: agus an uair a dubh-
airt e so, thug e suas an deo.
47 A nis an uair a chunnaic an
ceannard-ceud an ni a rinneadh,
thug e glòir do Dhia, ag radh, Gu
firinneach b'ionracan an duine so.
48 Agus an sluagh uile a chruin-
nich dh'ionnsuidh an t-seallaidh sin,
an uair a chunnaic iad na nithe a
rinneadh, phill iad air an ais, a'
bualadh an uchd.
49 Agus sheas a luchd eòlais uile,
agus na mnài a lean e o Ghalile,
am fad uaith, ag amharc air na nith-
ibh sin.
50 Agus feuch, duine *àraidh*
d'am b'ainm Ioseph, comhairleach,
a bha 'na dhuine maith, agus 'na
fhìrean,
51 (Cha d'aontaich an duine so
d'an comhairle no d'an gnìomh) O
Arimatea, baile leis na h-Iudhach-
aibh, (neach mar an ceudna aig an
robh sùil re rioghachd Dhé.)
52 Chaidh esan gu Pilat, agus
dh'iarr e corp Iosa.
53 Agus air dha a thoirt a nuas,
phaisg e ann an lìon-eudach e, agus
chuir e ann an uaigh e a chladh-
aicheadh a carraig, anns nach do
chuireadh aon duine riamh roimhe.
54 Agus b'e sin là an ulluchaidh,
agus bha 'n t-sàbaid am fagus.
55 Agus lean na mnài a thainig
maille ris o Ghalile, agus chunnaic
iad an uaigh, agus cionnus a chuir-
eadh a chorp.
56 Agus phill iad, agus dh'ulluich
iad spìosraidh[w], agus ola deadh
bholaidh; agus ghabh iad tàmh air
la na sàbaid, a réir na h-àithne.

CAIB XXIV.

A NIS air a'cheud *là* do'n t-seach-
duin, gu ro mhoch air mhad-
uinn, thainig iad chum na h-uaighe,
a' toirt leo nan spìosraidh a dh'ul-
luich iad, agus *mnài* àraidh *eile*
maille riu.

[t] *neo thorach, gun sliochd.* [u] *àit a' chlaiginn.*
[w] *luibhean cùbhraidh.*

2 Agus fhuair iad a' chlach air a caruchadh o'n uaigh.

3 Agus, air dhoibh dol a steach, cha d'fhuair iad corp an Tighearna Iosa.

4 Agus am feadh a bha iad an iomacheist fa'n ni so, feuch, sheas di his dhaoine laimh riu ann an eudaichibh dealrach.

5 Agus air bhi dhoibh fuidh eagal, agus a' cromadh *an* aghaidh chum na talmhainn, a dubhairt iad riu, C'ar son a ta sibh ag iarraidh an ti a ta beo am measg nam marbh?

6 Cha 'n'eil e 'n só, ach dh'éirich e: cuimhnichibh mar a labhair e ribh air dha bhi fathast ann an Galile,

7 Ag radh, Is éigin do Mhac an duine bhi air a thabhairt thairis do lamhaibh dhaoine peacach, agus a bhi air a cheusadh, agus éirigh a rìs an treas là.

8 Agus chuimhnich iad a bhriathran,

9 Agus air dhoibh pilltinn o'n uaigh, dh'innis iad na nithe so uile do'n aon fhear deug, agus do chàch ri'e.

10 Agus b'i Muire Magdalen, agus Ioanna, agus Muire *màthair* Sheumais, agus mnài eile maille riu, a dh'innis na nithe so do na h-abstolaibh.

11 Agus mheasadh am briathra leo-san mar sgeula faoin, agus cha do chréid siad iad.

12 An sin air éirigh do Pheadar, ruith e chum na h-uaighe, agus air dha cromadh sìos, chunnaic e 'n lìon-eudach 'na luidhe leis fein, agus dh'fhalbh e, a' gabhail iongantais leis fein mu'n ni so a rinneadh.

13 Agus feuch, bha dithis díubh a' dol air an là sin fein gu baile d'am b'ainm Emaus, a bha tri fichead stàid o Ierusalem.

14 Agus bha iad a' labhairt eatorra fein mu thimchioll nan nithe ud uile a thachair.

15 Agus an uair a bha iad a' comhradh, agus a' coimh reusonachadh, thainig Iosa e fein am fagus, agus dh'imich e maille riu.

16 Ach bha'n sùilean air an cumail, air chor as nach d'aithnich iad e.

17 Agus a dubhairt e riu, Ciod e an còmhradh so air am bheil sibh a' teachd eadruibh fein, ag imeachd dhuibh, agus sibh dubhach?

18 Agus fhreagair fear diubh d'am b'ainm Cleopas, agus a dubhairt e ris, Am bheil thus' a mhàin a' d'choigreach an Ierusalem, agus gun fhios agad air na nithibh a rinneadh innte anns na laithibh so?

19 Agus a dubhairt e riu, Ciod na nithe? Agus a dubhairt iadsan ris, Na nithe a thaobh Iosa o Nasaret, a bha 'na fhàidh cumhachdach ann an gniomh agus ann am focal am fianuis Dé, agus an t sluaigh uile:

20 Agus cionnus a thug na h-ard shagairt agus ar n uachdarain thairis chum dìtidh bàis e, agus a cheus iad e.

21 Ach bha dùil againne gu'm b'esan an ti a bha gu Israel a shaoradh: agus a thuilleadh air so uile, 's e 'n diugh an treas là o rinneadh na nithe so.

22 Agus mar an ceudna, chuir mnài àraidh dhinn fein, a chaidh gu moch a dh'ionnsuidh na h-uaighe, mòr ioghnadh[x] oirnn:

23 Agus an uair nach d'fhuair iad a chorp, thainig iad, ag radh, gu'm fac iad sealladh do ainglibh, a dubhairt gu bheil e beo.

24 Agus chaidh dream àraidh dhiubhsan a bha maille ruinn fein, chum na h-uaighe, agus fhuair iad eadhon mar a dubhairt na mnài; ach cha'n fhac iad esan.

25 An sin a dubhairt e riu, O dhaoine amaideach[y], agus mallchridheach a chreidsinn nan nithe sin uile a labhair na fàidhean!

26 Nach b'éigin do Chriosd na nithe so fhulang, agus dol a steach d'a ghlòir?

27 Agus air dha tòiseachadh o Mhaois, agus o na fàidhibh uile, dh'eadar-mhìnich e dhoibh anns na scriobtuiribh uile na nithe m'a thimchioll fein.

28 Agus dhruid iad ris a' bhaile, d'an robh iad a' dol: agus leig esan air gu'n rachadh e ni b'fhaide.

29 Ach choimhéignich iadsan e, ag radh, Fan maille ruinne, oir a ta e dlùth do'n fheasgar, agus tha deireadh an là ann. Agus chaidh e steach a dh'fhuireach maille riu.

30 Agus an uair a shuidh e gu biadh maille riu, air dha aran a ghlacadh, bheannuich se *e*, agus bhris se *e*, agus thug e dhoibh *e*.

31 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus dh'aithnich iad e; agus chaidh e as an t-sealladh.

32 Agus a dubhairt iad r'a chéile, Nach robh ar cridhe a' lasadh annainn, am feadh a bha e a' labhairt ruinn air an t-slighe, agus an uair

[x] *uamhas.*

[y] *neo-mhothachail.*

a dh'fhosgail e dhuinn na scriob-
tuirean?
33 Agus dh'éirich iad air an uair
sin fein, agus phill iad gu Hierusa-
lem, agus fhuair iad an t aon fhear
deug cruinn an ceann a chéile, agus
an dream a bha maille riu.
34 Ag radh, Dh'éirich an Tigh-
earn da rìreadh, agus chunncas le
Simon e.
35 Agus dh'innis iad na nithe *a*
rinneadh air an t-slighe, agus mar
a dh'aithnicheadh leo e ann am
briseadh an arain.
36 Agus ag labhairt nan nithe so
dhoibh, sheas Iosa fein 'nam meadh-
on, agus a deir e riu, Sìth maille
ribh.
37 Ach bha iadsan fuidh gheilt-
chrith agus fuidh eagal, agus shaoil
iad gur spiorad a chunnaic iad.
38 Agus a dubhairt e riu, C'ar
son a ta sibh fuidh bhuaireas [z], agus
c'ar son a ta smuaintean ag éirigh
suas ann bhur cridhibh?
39 Feuchaibh mo lamhan agus
mo chosan, gur mi fein a th'ann:
laimhsichibh mi, agus faicibh, oir
cha 'n'eil aig spiorad feoil agus
cnàmha, mar a chi sibh agamsa.
40 Agus an uair a dubhairt e so,
nochd e dhoibh a lamhan agus a
chosan.
41 Agus air bhi dhoibh fathast
mi-chreideach tre aoibhneas, agus
iad fuidh iongantas, a dubhairt e
riu, Am bheil biadh sam bith ag-
aibh an so?
42 Agus thug iad da mìr do iasg
ròiste, agus do chìr-mheala.
43 Agus ghlac se e, agus dh'ith e
'nam fianuis.
44 Agus a dubhairt e riu, 'S iad so
na briathran a labhair mi ribh,
'nuair a bha mi fathast maille ribh,
gur éigin do na h-uile nithibh a ta
scrìobhta ann an lagh Mhaois, agus
anns na fàidhibh, agus *anns* na sal-
maibh am thimchiollsa, bhi air an
coimhlionadh.
45 An sin dh'fhosgail e an tuigse,
chum gu'n tuigeadh iad na scriob-
tuirean.
46 Agus a dubhairt e riu, Mar so
a ta e scriobhta, agus mar so b'éigin
do Chriosd fulang, agus éirigh o na
marbhaibh an treas là:
47 Agus aithreachas agus maith-
eanas peacaidh bhi air an searmon-
achadh 'na ainmsan, do na h-uile
chinneachaibh, a' tòiseachadh aig
Ierusalem.
48 Agus is fianuisean sibhse air
na nithibh so.
49 Agus feuch, cuireamsa gealladh
m'Athar oirbh [a]: ach fanaibhse ann
am baile Ierusaleim, gus an sgead-
aichear le cumhachd o na h-ardaibh
sibh.
50 Agus thug e mach iad co fhad
as Betani: agus thog e suas a lamh-
an, agus bheannuich e iad.
51 Agus am feadh a bha e 'gam
beannuchadh, dhealaicheadh riu e,
agus thogadh suas gu neamh e.
52 Agus rinn iad aoradh dha,
agus phill iad gu Hierusalem le
gairdeachas mòr:
53 Agus bha iad a ghnàth anns an
teampull, a' moladh agus a' bean-
nuchadh Dhé. Amen.

[z] *thriobloid.* [a] *cuiridh mise na gheall m'Athair chugaibh.*

An SOISGEUL a reir EOIN.

CAIB. I.

ANNS an toiseach bha am Focal,
agus bha 'm Focal maille re
Dia, agus b'e 'm Focal Dia.
2 Bha e so air tùs maille re Dia.
3 Rinneadh na h-uile nithe leis;
agus as eugmhais cha d'rinneadh
aon ni a rinneadh.
4 Annsan bha beatha, agus b'i a'
bheatha solus dhaoine.
5 Agus tha 'n solus a' soillseach-
adh anns an dorchadas, agus cha do
ghabh an dorchadas e.
6 Chuireadh duine o Dhia, d'am
b'ainm Eoin.
7 Thainig esan mar fhianuis,
chum fianuis a thoirt mu'n t-solus,
chum gu'n creideadh na h-uile
dhaoine trìdsan.
8 Cha b'esan an solus sin, ach
chuireadh e chum gu d'thugadh e
fianuis mu'n t-solus.
9 B'e so an solus fior, a ta soill-
seachadh gach uile dhuine tha
teachd chum an t-saoghail.
10 Bha e anns an t-saoghal, agus

rinneadh an saoghal leis, agus cha d'aithnich an saoghal e.

11 Thainig e dh'ionnsuidh a dhùcha fein, agus cha do ghabh a *mhuinntir* fein ris.

12 Ach a mheud 's a ghabh ris, thug e dhoibh cumhachd a bhi 'nan cloinn do Dhia, *eadhon* dhoibhsan a ta creidsinn 'na ainm :

13 A bha air an gineamhuin, cha'n ann o fhuil, no o thoil na feòla, no o thoil duine, ach o Dhia.

14 Agus rinneadh [b] am Focal 'na fheoil, agus ghabh e còmhnuidh 'nar measgne, (agus chunnaic sinn a ghlòir, mar ghlòir aoin ghin Mhic an Athar) làn gràis agus firinn.

15 (Thug Eoin fianuis uime, agus ghlaodh e, ag radh, 'S e so an ti mu'n do labhair mi, An ti a ta teachd a'm' dhéigh, tha toiseach aig orm ; oir bha e romham.)

16 Agus as a làn-san fhuair sinne uile, agus gràs air son gràis.

17 Oir thugadh an lagh le Maois, ach thainig an gràs agus an fhìrinn le Iosa Criosd.

18 Cha'n fhaca neach air bith Dia riamh ; an t-aonghin Mic, a ta ann an uchd an Athar, is esan a dh'fhoillsich e.

19 Agus is i so fianuis Eoin : An uair a chuir na h-Iudhaich sagairt agus Lebhithich o Hierusalem, chum gu'm feòraicheadh iad deth, Cò thusa?

20 Dh'aidich esan, agus cha d'àicheadh e ; ach dh'aidich e, Cha mhi Criosd.

21 Agus dh'fheòraich iad deth, Ciod ma seadh? An tu Elias? Agus a deir e, Cha mhi. An tu am faidh? Agus fhreagair e, Cha *mhi*.

22 An sin a dubhairt iad ris, Cò thu ? chum gu'n tabhair sinn freagradh dhoibhsan a chuir *uatha* sinn : ciod a tha thu 'g radh, ad thimchioll fein ?

23 A dubhairt e, *Is* mise guth an ti a ghlaodhas [c] anns an fhàsach, Deanaibh direach slighe an Tighearna, mar a dubhairt am fàidh Esaias.

24 Agus an dream a chuireadh *leis an teachdaireachd*, b'ann do na Phairisich *iad*.

25 Agus dh'fheòraich iad deth, agus a dubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a ta thu a' baisteadh, mur tu Criosd, no Elias, no 'm fàidh?

26 Fhreagair Eoin iad, ag radh, Ataims' a' baisteadh le h-uisge ; ach a ta neach 'na sheasamh 'nar measg nach aithne dhuibh.

27 'S e so an ti, a ta teachd a'm' dhéighse, aig am bheil toiseach orm, neach nach airidh mise air barr-iall a bhròige fhuasgladh.

28 Rinneadh na nithe so ann am Betani [d] air an taobh thall do Iordan, far an robh Eoin a' baisteadh.

29 Air an là màireach chunnaic Eoin Iosa 'teachd d'a ionnsuidh, agus a deir e, Feuch Uan Dé, a ta toirt air falbh peacaidh an t-saoghail !

30 Is e so an ti mu'n dubhairt mi, Tha fear a' teachd a'm' dhéigh, aig am bheil barrachd orm ; oir bha e romham.

31 Agus cha robh aithne agamsa air : ach a chum gu'm bitheadh e air fhoillseachadh do Israel, uime sin thainig mi a' baisteadh le h-uisge.

32 Agus thug Eoin fianuis, ag radh, Chunnaic mi 'n Spiorad a' teachd a nuas mar choluman o néamh, agus ghabh e còmhnuidh air.

33 Agus cha b'aithne dhomhsa e : ach an ti a chuir mi a bhaisteadh le h-uisge, a dubhairt esan rium, Ge b'e air am faic thu an Spiorad a' teachd a nuas agus a' gabhail còmhnuidh air, 's e sin an ti a bhaisteas leis an Spiorad naomh.

34 Agus chunnaic mi, agus rinn mi fianuis, gur e so Mac Dhé.

35 Air an là màireach a rìs sheas Eoin, agus dithis d'a dheisciobluibh :

36 Agus air dha amharc air Iosa agus e ag imeachd [e], a deir e, Feuch Uan Dhé!

37 Agus chual an dithis dheisciobul e a' labhairt, agus lean iad Iosa.

38 Agus air tionndadh do Iosa, chunnaic e iad 'ga leantuinn, agus a deir e riu, Ciod a tha sibh ag iarraidh? A dubhairt iadsan ris, Rabbi, (s e sin r'a radh, air eadar theangachadh, A mhaighstir) c'àit am bheil thu gabhail còmhnuidh ?

39 A deir e riu, Thigibh agus faicibh. Thainig iad agus chunnaic iad c'àit an robh e gabhail còmhnuidh, agus dh'fhan iad maille ris an là sin : oir bha e mu thimchioll na deicheamh uaire.

40 B'e Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, aon do 'n dithis a chual Eoin *a' labhairt*, agus a lean esan.

41 Fhuair esan air tùs a bhràthair

[b] *dh'fhàs.* [c] Is *mise esan aig am bheil a ghuth ag éigheach* [d] *Betabara.* [e] *a' sràid-imeachd.*

fein Simon, agus a dubhairt e ris,
Fhuair sinne am Mesias, is e sin, air
eadar-theangachadh, Criosd [f].
42 Agus thug e chum Iosa e,
Agus an uair a dh'amhairc Iosa air,
a dubhairt e, Is tusa Simon mac Io-
na: goirear Cephas dhiot, is e sin
air eadar-theangachadh, Peadar [g].
43 Air an là 'na dhéigh sin, bu
toil le Iosa dol a mach do Ghalile,
agus fhuair e Philip, agus a deir e
ris, Lean mise.
44 A nis bha Philip o Bhetsaida,
baile Aindreais agus Pheadair.
45 Fhuair Philip Natanael, agus
a deir e ris, Fhuair sinne an ti mu'n
do scriobh Maois anns an lagh, agus
na faidhean, Iosa o Nasaret, mac
Ioseiph.
46 Agus a dubhairt Natanael ris,
Am feud ni maith air bith teachd a
Nasaret? A dubhairt Philip ris,
Thig agus faic.
47 Chunnaic Iosa Natanael a'
teachd d'a ionnsuidh, agus a deir e
uime, Feuch Israeleach da rìreadh,
anns nach 'eil cealg.
48 A deir Natanael ris, Cionnus
is aithne dhuit mi? Fhreagair Iosa
agus a dubhairt e ris, Mun do ghairm
Philip thu, 'nuair a bha thu fuidh
'n chrann-fhìge, chunnaic mise thu.
49 Fhreagair Natanael agus a
dubhairt e ris, Rabbi, is tusa Mac
Dhé, is tu Righ Israeil.
50 Fhreagair Iosa agus a dubhairt
e ris, A chionn gu'n dubhairt mi
riut, Chunnaic mi thu fuidh 'n
chrann-fhìge, am bheil thu creid-
sinn? chi thu nithe a's mò na iad
so.
51 Agus a dubhairt e ris, Gu
deimhin deimhin a deirim ribh. 'Na
dhéigh so chi sibh nèamh fosgailte,
agus aingil Dhé a' dol suas agus a'
teachd a nuas air Mac an duine.

CAIB. II.

AGUS air an treas là bha pòsadh
ann an Cana Ghalile; agus bha
màthair Iosa an sin.
2 Agus fhuair Iosa mar an ceud-
na agus a dheisciobuil cuireadh
chum a' phòsaidh.
3 Agus air teireachdainn do'n
fhion, a dubhairt màthair Iosa ris,
Cha 'n'eil fion aca.
4 A dubhairt Iosa rithe, Ciod e
mo ghnothuchsa riut, a bhean? cha
d'thainig m'uairse fathast.
5 A dubhairt a mhàthair ris an
luchd frithealaidh, Ge b'e ni a their
e ribh, deanaibh e.
6 Agus bha sèa soithichean uisge-
do chloich air an cur an sin, a réir
gnàtha glanaidh nan Iudhach, a
ghabhadh dà fheircin no tri gach
aon diubh.
7 A dubhairt Iosa riu, Lìonaibh
na soithiche le uisge. Agus lìon
siad iad gus am beul.
8 Agus a dubhairt e riu, Tairn-
gibh a nis, agus thugaibh chum
uachdarain na cuirme [h]. Agus thug
iad *ann e.*
9 'Nuair a bhlais uachdaran na
cuirme an t-uisge a rinneadh 'na
fhion, (agus cha robh fhios aige cia
as a thainig e; ach bha fhios aig an
luchd frithealaidh a tharruing an
t-uisge) ghoir uachdaran na cuirme
am fear nuadh-pòsda [i],
10 Agus a deir e ris, Cuiridh gach
duine fion maith a làthair air tùs;
agus an uair a dh'òlas daoine gu
leoir, an sin *am fion* a's measa: *ach*
ghleidh thus' am fion maith gus a
nis.
11 An toiseach so do mhìorbhuil-
ibh rinn Iosa ann an Cana Ghalile,
agus dh'fhoillsich e a ghlòir; agus
chreid a dheisciobuil ann.
12 An déigh so chaidh e sìos do
Chapernaum, e fein, agus a mhàth-
air, agus a bhràithrean, agus a dheis-
ciobuil, agus cha d'fhan iad ann
mòran do laithibh.
13 Agus bha càisg nan Iudhach
am fagus, agus chaidh Iosa suas gu
Hierusalem.
14 Agus fhuair e 'nan suidhe anns
an teampull luchd reiceadh cruidh [k],
agus chaorach, agus choluman, agus
luchd malairt an airgid:
15 Agus air deanamh sgiùrsair [l]
dha do chordaibh caola, dh'fhuad-
aich e mach as an teampull iad uile,
agus na caoraich agus an crodh;
agus dhòirt e mach airgiod an luchd
malairt, agus thilg e na buird thairis;
16 Agus a dubhairt e riu-san a
bha reiceadh choluman, Togaibh iad
sin as so; na deanaibh tigh m'A-
tharsa 'na thigh marsandachd.
17 Agus chuimhnich a dheiscio-
buil gu'n robh e scrìobhta, Dh'ith
eud [m] do thighe suas mi.
18 An sin fhreagair na h-Iudhaich,
agus a dubhairt iad ris, Ciod an
comhara nochdas tu dhuinne, do
bhrigh gu bheil thu deanamh nan
nithe sin?
19 Fhreagair Iosa agus a dubhairt
e riu, Leagaibh sìos an teampull so,

[f] *Christos*, Gr. i. e. *Aon ungta.* [g] *Petros*, Gr. i. e. *carraig.* [h] *féisde.* [i] *fear na bainnse.* [k] *dhamh.* [l] *cuipe.* [m] *ro-chùram.*

agus an tri làithibh cuiridh mise suas e.

20 An sin a dubhairt na h-Iudhaich, Sea bliadhna agus dà fhichead bha 'n teampull so 'ga thogail, agus an cuir thusa suas an tri laithibh e?

21 Ach labhair esan mu theampull a chuirp.

22 Uime sin an uair bha e air éirigh o na marbhaibh, chuimhnich a dheisciobuil gu'n dubhairt e so: agus chreid iad an scriobtuir, agus am focal a dubhairt Iosa.

23 A nis an uair a bha e an Ierusalem aig a' chàisg, air an fhéisd [n], chreid mòran 'na ainm, an uair a chunnaic iad na mìorbhuilean a rinn e.

24 Ach cha d'earb Iosa e fein riu, do bhrigh gu'm b'aithne dha na h-uile dhaoine,

25 Agus nach robh feum aige neach air bith a dheanamh fianuis air duine: oir bha fhios aige ciod a bha anns an duine.

CAIB. III.

AGUS bha duine do na Phairisich, d'am b'ainm Nicodemus, *a bha* 'na uachdaran air na h-Iudhachaibh:

2 Thainig esan chum Iosa san oidhche, agus a dubhairt e ris, A mhaighstir, tha fhios againn gur fear-teagaisg thu a thainig o Dhia: oir cha'n urradh duin' air bith na mìorbhuile so dheanamh a ta thusa a' deanamh, mur bi Dia maille ris.

3 Fhreagair Iosa agus a dubhairt e ris, Gu deimhin deimhin a deirim riut, mur beirear duine a rìs [o], nach feud e rioghachd Dhé fhaicinn.

4 A dubhairt Nicodemus ris, Cionnus a dh'fheudas duine bhi air a bhreith 'nuair a ta e aosda? am bheil e comasach air dol a stigh an dara uair do bhroinn a mhàthar, agus a bhi air a bhreith?

5 Fhreagair Iosa, Gu deimhin deimhin a deirim riut, mur bi duine air a bhreith o uisge, agus o'n Spiorad, cha'n urrainn e dol a steach do rioghachd Dhé.

6 An ni sin a ta air a bhreith o'n fheoil, is feoil e; agus an ni sin a ta air a bhreith o'n Spiorad, is spiorad e.

7 Na gabh iongantas gu 'n dubhairt mi riut, Is éigin duibh bhi air bhur breith a rìs.

8 Tha ghaoth a' séideadh far an àill leatha, agus tha thu a' cluinntinn a fuaim, ach cha 'n'eil fhios agad cia as a tha i teachd, no c'àit a tha i dol: is ann mar sin a tha gach neach a tha air a bhreith o'n Spiorad.

9 Fhreagair Nicodemus agus a dubhairt e ris, Cionnus a dh'fheudas na nithe so bhi?

10 Fhreagair Iosa agus a dubhairt e ris, Am bheil thusa a'd' fhearteagaisg ann Israeil, agus nach aithne dhuit na nithe so?

11 Gu deimhin deimhin a deirim riut, gu bheil sinne a' labhairt an ni a's fios duinn, agus a' toirt fianuis air an ni sin a chunnaic sinn; agus cha ghabh sibhse ar fianuis.

12 Ma dh'innis mi dhuibh nithe talmhaidh, agus nach creid sibh, cionnus a chreideas sibh ma dh'innseas mi dhuibh nithe nèamhaidh?

13 Agus cha deachaidh aon neach suas do nèamh, ach an ti a thainig a nuas o nèamh, Mac an duine a ta air nèamh.

14 Agus mar a thog Maois suas an nathair san fhàsach, is ann mar sin is éigin do Mhac an duine bhi air a thogail suas:

15 Chum's ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e [p], ach gu'm bi a' bheatha mhaireannach aige.

16 Oir is ann mar sin a ghràdhaich Dia an saoghal, gu'n d'thug e aon-ghin Mhic fein, chum's ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a' bheatha shiorruidh aige.

17 Oir cha do chuir Dia a Mhac do'n t-saoghal, chum gu'n dìteadh e 'n saoghal, ach a chum gu'm biodh an saoghal air a shaoradh trìdsan.

18 An ti a chreideas ann, cha dìtear e: ach an ti nach creid, tha e air a dhìteadh cheana, chionn nach do chreid e an ainm aoin-ghin Mhic Dhé.

19 Agus is e so an dìteadh, gu'n d'thainig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghràdhaich daoine an dorchadas ni's mò na'n solus, a chionn gu'n robh an gnìomharan olc.

20 Oir gach neach a ta deanamh uilc, thà e toirt fuath do'n t-solus, agus cha 'n'eil e teachd chum an t-soluis, air eagal gu'm biodh oibre air an cronachadh.

21 Ach an ti a ni 'n fhìrinn, thig e chum an t soluis, chum's gu'm bi oibre follaiseach, gur ann an Dia a rinneadh iad.

22 An déigh sin thainig Iosa agus a dheisciobuil do thìr Iudea, agus

[n] *an àm na féisde.* [o] *o'n airde.* [p] *bi e caillte.*

dh'fhan e 'n sin maille riu, agus
bhaist e.

23 Agus bha Eoin mar an ceudna
a' baisteadh ann an Enon, laimh re
Salim, do bhrigh gu'n robh moran
uisgeachan an sin: agus thainig iad,
agus bhaisteadh iad.

24 Oir cha robh Eoin fathast air a
thilgeadh am priosun.

25 An sin dh'éirich ceist eadar
deisciobuil Eoin agus na h-Iudhaich,
mu thimchioll glanaidh.

26 Agus thainig iad chum Eoin,
agus a dubhairt iad ris, A mhaigh-
stir, an ti a bha maille riut an taobh
thall do Iordan, d'an d'thug thu
fianuis, feuch, tha esan a' baisteadh,
agus tha na h-uile dhaoine a' teachd
d'a ionnsuidh.

27 Fhreagair Eoin agus a dubh-
airt e, Cha 'n'eil duine comasach air
ni sam bith a ghabhail, mur bi e air
a thoirt da o neamh.

28 Tha sibhse fein a' toirt fianuis
domhsa, gu'n dubhairt mi, Cha mhi
Criosd, ach gu'n do chuireadh
roimhe mi.

29 An ti aig am bheil a' bhean
nuadh-phòsda, 'se 'm fear nuadh-
pòsda e: ach caraid an fhir nuadh-
phòsda, a ta 'na sheasamh agus ag
éisdeachd ris, tha e a' deanamh
gairdeachais mhòir air son guth an
fhir nuadh-phòsda: uime sin tha
mo ghairdeachas so air a choimh-
lionadh.

30 Is éigin dasan fàs, ach dhomh-
sa bhi air mo lughdachadh.

31 An ti a thig a nuas, tha e os
ceann nan uile: an ti a tha o'n tal-
amh, tha e talmhaidh, agus labhraidh
e air mhodh talmhaidh: an ti a
thig o neamh, tha e os ceann nan
uile.

32 Agus an ni a chunnaic agus a
chual e, air sin tha e toirt fianuis;
agus cha 'n'eil aon duine a' gabhail
r'a fhianuis.

33 An ti a ghabh r'a fhianuis-
san, chuir e a sheula ris, gu bheil
Dia fior.

34 Oir an ti a chuir Dia uaith, tha
e a' labhairt bhriathar Dhé: oir cha
'n ann a réir tomhais a tha Dia a'
toirt an Spioraid *da*.

35 Is toigh leis an Athair am Mac,
agus thug e na h-uile nithe 'na
laimh.

36 An ti a chreideas anns a Mhac,
tha bheatha mhaireannach aige: ach
an ti nach 'eil a' creidsinn anns a'
Mhac, cha'n fhaic e beatha; ach a
ta fearg Dhé a' gabhail còmhnuidh
air.

CAIB. IV.

AIR an aobhar sin an uair a thuig
Iosa gu'n cuala na Phairisich
gu'n robh e a' deanamh agus a'
baisteadh tuilleadh dheisciobul na
Eoin,

2 (Ge nach do bhaist Iosa fein *iad*,
ach a dheisciobuil)

3 Dh'fhàg e Iudea, agus chaidh e
rìs do Ghalile.

4 Agus b'éigin da dol tre Shama-
ria.

5 An sin thainig e gu baile *a
bhuineadh* do Shamaria, d'an goir-
ear Sichar, fagus do'n fhearann a
thug Iacob d'a mhac Ioseph.

6 A nis bha tobar Iacoib an sin.
Uime sin air do Iosa bhi sgìth leis
a thurus, shuidh e mar sin laimh
ris an tobar: agus bha e mu thim-
chioll na seathadh uaire.

7 Thainig bean o Shamaria a
tharruing uisge: a deir Iosa rithe,
Thoir dhomhsa deoch.

8 Oir bha a dheisciobuil air dol
do'n bhaile a cheannach bìdh.

9 An sin a dubhairt a' bhean o
Shamaria ris, Cionnus a ta thusa
agus gur Iudhach thu, ag iarraidh
deoch uamsa, a ta a'm' Bhan-sama-
ritanaich? oir cha 'n'eil comunn aig
na h-Iudhaich ris na Samaritanaich.

10 Fhreagair Iosa agus a dubhairt
e rithe, Nam b'aithne dhuit tiodh-
lacadh[q] Dhé, agus cò e a ta 'g radh
riut, Thoir dhomh deoch, dh'iar-
radh tu airsan, agus bheireadh e
uisge beo dhuit.

11 A deir a' bhean ris, A Thigh-
earn, cha 'n'eil inneal tarruing agad,
agus tha 'n tobar domhain: uime sin
cia as a ta 'n t-uisge beo sin agad?

12 Am mò thusa na ar n athair
Iacob, a thug dhuinne an tobar *so*,
agus a dh'òl as e fein, agus a chlann,
agus a spréidh?

13 Fhreagair Iosa agus a dubhairt
e rithe, Ge b'e neach a dh'òlas do'n
uisge so, bithidh tart [r] air a rìs:

14 Ach ge b'e neach a dh'òlas
do'n uisge a bheir mise dha, cha
bhi tart gu bràth air: ach an t-uisge
a bheir mise dha, bithidh e 'na
thobar uisge ann, a' sruthadh suas
chum na beatha maireannaich.

15 A deir a' bhean ris, A Thigh-
earn, thoir dhomhsa an t-uisge so,
chum's nach bi tart orm, agus nach
d'thig mi an so a tharruing.

16 A deir Iosa rithe, Imich, gairm
t'fhear-*pòsda*, agus thig an so.

[q] *toirbheartas.* [r] *iota.*

17 Fhreagair a' bhean agus a dubhairt i, Cha 'n'eil fear agam. A dubhairt Iosa rithe, Is maith a dubhairt thu, Cha 'n'eil fear agam:

18 Oir bha cùigear fhear agad, agus esan a ta agad a nis, cha'n e t'fhear fein e: a dubhairt thu so gu fior.

19 A deir a' bhean ris, A Thighearn, tha mi faicinn gur fàidh thu.

20 Rinn ar n-aithriche aoradh san t-sliabh so; agus a deir sibhse, gur ann an Ierusalem a ta 'n t-ionad anns an còir aoradh a dheanamh.

21 A deir Iosa rithe, A bhean, creid mise, gu bheil an uair a' teachd, anns nach dean sibh aoradh do'n Athair aon chuid san t-sliabh so, no ann an Ierusalem.

22 Tha sibh a' deanamh aoraidh do'n ni nach aithne dhuibh: tha sinne a' deanamh aoraidh do'n ni a's aithne dhuinn: oir is ann o na h-Iudhachaibh a ta slàinte.

23 Ach a ta 'n uair a' teachd, agus a ta *i* nis ann, anns an dean am fior luchd-aoraidh aoradh do'n Athair ann an spiorad agus ann am firinn: oir a ta an t-Athair ag iarraidh an leithide so do luchd-aoraidh.

24 Is Spiorad Dia, agus is éigin d'a luchd-aoraidh, aoradh a dheanamh *dha* an spiorad agus am firinn.

25 A deir a' bhean ris, Tha fhios agam gu bheil am Mesias a' teachd, d'an goirear Criosd: 'nuair a thig esan, innsidh e na h-uile nithe dhuinn.

26 A deir Iosa rithe, Is mise *e*, a ta labhairt riut.

27 Agus air a so thainig a dheisciobuil, agus b'iongantach leo gu'n robh e labhairt re mnaoi: ach cha dubhairt aon neach, Ciod a tha thu 'g iarraidh? no, c'ar son a tha thu labhairt rithe?

28 An sin dh'fhàg a' bhean a soitheach uisge, agus dh'fhalbh i do'n bhaile, agus a deir i ris na daoinibh,

29 Thigibh, faicibh duine a dh'innis dhomhsa na h-uile nithe a rinn mi riamh: an e so Criosd?

30 An sin chaidh iad a mach as a' bhaile, agus thainig iad d'a ionnsuidhsan.

31 San am sin fein ghuidh a dheisciobuil air, ag radh, A mhaighstir, ith.

32 Ach a dubhairt esan riu, Tha agamsa biadh r'a itheadh air nach 'eil fhios agaibhse.

33 Uime sin a dubhairt na deisciobuil r'a chéile, An d'thug neach air bith *ni* d'a ionnsuidh r'a itheadh?

34 A dubhairt Iosa riu, Is e mo bhiadhsa toil an ti a chuir uaith mi a dheanamh, agus obair a chrìochnachadh.

35 Nach abair sibhse, A ta *ùine* cheithir mìos ann fathast, agus *an sin* thig am fogharadh? feuch, a deirim ribh, Togaibh suas bhur sùilean, agus seallaibh air na h-achaibh; oir a ta iad a cheana geal chum an fhogharaidh.

36 Agus an ti a bhuaineas tha e faotainn tuarasdail, agus a' cruinneachadh toraidh chum na beatha maireannaich? chum's gu'n dean an ti a chuireas, agus an ti a bhuaineas, gairdeachas maraon [s].

37 Agus an so tha 'n ràdh [t] ud fior Gu bheil neach a' cur, agus neach eile a' buain.

38 Chuir mise sibhse a bhuain an ni sin nach do shaothraich sibh: shaothraich daoin' eile, agus chaidh sibhse steach 'nan saothair.

39 Agus chreid mòran do Shamaritanaich a' bhaile sin ann, air son cainnte na mnà, a thug fianuis, *ag radh*, Dh'innis e dhomh na h-uile nithe a rinn mi riamh.

40 Uime sin an uair a thainig na Samaritanaich d'a ionnsuidh, ghuidh iad air fantuinn maille riu: agus dh'fhuirich e 'n sin dà latha.

41 Agus chreid mòran tuilleadh air son fhocail fein:

42 Agus a dubhairt iad ris a' mhnaoi, Tha sinn a' creidsinn, cha 'n ann a so suas air son do chomhraidhsa: oir chuala sinn fein e, agus a ta fhios againn gur e so da rìreadh Criosd, Slànuighear an t-saoghail.

43 Agus an déigh dà latha dh'fhalbh e as sin, agus chaidh e do Ghalile:

44 Oir thug Iosa fein fianuis, nach 'eil urram aig fàidh 'na thìr fein.

45 Uime sin an uair a thainig e do Ghalile, ghabh na Galiléaich ris, air dhoibh na nithe sin uile fhaicinn a rinn e ann an Ierusalem air an fhéisd: oir chaidh iadsan mar an ceudna chum na féisde.

46 An sin thainig Iosa a ris do Chana Ghalile, far an d'rinn e fion do'n uisge. Agus bha duine cumhachdach [u] àraidh, aig an robh a mhac gu tinn ann an Capernaum.

47 'N uair a chual esan gu'n robh Iosa air teachd a Iudea do Ghalile,

[s] *cuideachd, le chéile.* [t] *an gnàth-fhocal.* [u] *mòr, rìoghail.*

chaidh e d'a ionnsuidh, agus ghuidh
e air gu'n rachadh e sìos, agus gu'n
slànuicheadh e a mhac: oir bha e
re h-uchd bàis.
48 An sin a dubhairt Iosa ris,
Mur faic sibh comharan agus mìorbh-
uilean, cha chreid sibh.
49 A dubhairt an duine cumh-
achdach ris, A Thighearn, rach [w]
sìos mum faigh mo leanaban bàs.
50 A dubhairt Iosa ris, Imich;
tha do mhac beo. Agus chreid an
duine am focal a labhair Iosa ris,
agus dh'imich e.
51 Agus am feadh a bha e fathast
a' dol sìos, choinnich a sheirbhisich
e, agus dh'innis iad *da*, ag radh,
Tha do mhac beo [x].
52 An sin dh'fheòraich e dhiubh
an uair anns an deachaidh e 'm
feabhas: agus a dubhairt iad ris,
An dé air an t-seachdamh uair
dh'fhàg am fiabhrus e.
53 An sin dh'aithnich an t-athair
gu'm *b'i* an uair sin fein, anns an
dubhairt Iosa ris, Tha do mhac beo;
agus chreid e fein, agus a theagh-
lach uile.
54 *'S e* so a rìs an dara mìorbhuil
a rinn Iosa, 'nuair a thainig e a Iu-
dea do Ghalile.

CAIB. V.

'NA dhéigh so bha féisd nan
Iudhach *ann*, agus chaidh
Iosa suas gu Hierusalem.
2 A nis a ta ann an Ierusalem
laimh re *geatadh* [y] nan caorach
lochan, d'an goirear sa' chainnt
Eabhruidhich, Betesda, aig am bheil
cùig tighean-fasgaidh [z].
3 Annta sin bha 'nan luidhe mòr
bhuidheann do dhaoinibh euslan,
dall, bacach, seargta, a' feitheamh
re caruchadh an uisge.
4 Oir chaidh aingeal sìos an àm
àraidh san lochan, agus chuir e 'n
t-uisge tre chéile: uime sin an ceud
neach a rachadh sìos ann an déigh
cur tre chéile an uisge, rinneadh
slàn e a dh'aon tinneas a bhiodh air.
5 Agus bha duine àraidh an sin,
a bha ochd bliadhna deug thar
fhichead ann an euslaint.
6 'N uair a chunnaic Iosa esan 'na
luidhe, agus fios aige gu'n robh e
nis ùine fhada *mar sin*, a deir e
ris, Am miann leat bhi air do dhean-
amh slàn?
7 Fhreagair an duine euslan e, A
Thighearn, cha'n 'eil duin' agam, an
uair a chuirear an t-uisge tre a
chéile, a chuireas anns an lochan
ni: ach am feadh a tha mise teachd,
tha neach eile a' dol sìos romham.
8 A deir Iosa ris, Eirich, tog do
leaba, agus imich.
9 Agus air ball rinneadh an duine
slàn, agus thog e a leaba, agus
dh'imich e: agus bha 'n t-sàbaid ann
air an là sin.
10 Uime sin a dubhairt na h-Iudh-
aich ris an ti a shlànuicheadh, Is i
'n t-sàbaid a ta ann; cha 'n'eil e
dligheach dhuit do leaba iomchar.
11 Fhreagair e iad, An ti a rinn
slàn mi, a dubhairt esan rium, Tog
do leaba agus imich?
12 An sin dh'fheòraich iad deth,
Cò an duine a dubhairt riut, Tog
do leaba agus imich?
13 Agus cha robh fhios aig an ti
a shlànuicheadh, cò e: oir chaidh
Iosa as a shealladh, air do mhòr
shluagh bhi anns an àit.
14 'Na dhéigh so fhuair Iosa e
anns an teampull, agus a dubhairt e
ris, Feuch, rinneadh slàn thu: na
peacaich ni's mò, air eagal gu'n
tachair ni's measa dhuit.
15 Dh'imich an duine, agus dh'in-
nis e do na h-Iudhachaibh gu'm b'e
Iosa a rinn slàn e.
16 Agus air a shon so rinn na
h-Iudhaich geur-leanmhuinn air Io-
sa, agus dh'iarr iad a mharbhadh,
do bhrigh gu'n d'rinn e na nithe so
air an t-sàbaid.
17 Ach fhreagair Iosa iad, Tha
m'Athair ag oibreachadh gus a nis,
agus tha mise ag oibreachadh.
18 Uime sin bu mhòid a dh'iarr
na h-Iudhaich a mharbhadh, a chionn
nach e mhàin gu'n do bhris e 'n
t-sàbaid, ach gu'n dubhairt e mar
an ceudna gu'm b'e Dia Athairsan,
'ga dheanamh fein coimh-ionann re
Dia.
19 Air an aobhar sin fhreagair
Iosa, agus a dubhairt e riu, Gu
deimhin deimhin a deirim ribh nach
'eil am Mac comasach air ni sam
bith a dheanamh uaith fein, ach an
ni a chi e 'n t-Athair a' deanamh:
oir ge b'e nithe a ni esan, na nithe
sin fein ni am Mac mar an ceudna.
20 Oir is ionmhuinn leis an Athair
am Mac, agus a ta e a' foillseachadh
dha nan uile nithe a tha e fein a'
deanamh: agus foillsichidh e dha
oibre a's mò na iad so, air chor as
gu'm bi iongantas oirbhse.
21 Oir mar a ta 'n t-Athair a'
dùsgadh, agus a' beothachadh nam

[w] *theirig, falbh, gabh.* [x] *gu maith.* [y] margadh.
[z] *sgàth-thighean.*

marbh, is amhuil sin a ta am Mac a' beothachadh an dream a's àill leis.

22 Oir, cha 'n'eil an t-Athair a' toirt breth air duine sam bith; ach thug e gach uile bhreitheanas do'n Mhac:

23 Chum's gu'n d'thugadh na h-uile dhaoine urram do'n Mhac, amhuil mar a ta iad a' toirt urraim do'n Athair. An ti nach 'eil a' toirt urraim do'n Mhac, cha 'n'eil e toirt urraim do'n Athair a chuir uaith e.

24 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, An ti a dh'éisdeas re m' fhocalsa, agus a ta creidsinn anns an ti a chuir uaith mi, tha a' bheatha mhaireannach aige, agus cha d'thig e chum ditidh; ach chaidh e thairis o bhàs gu beatha.

25 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, Gu bheil an uair a' teachd, agus gu bheil i nis ann, anns an cluinn na mairbh guth Mhic Dhé: agus an dream a chluinneas, bithidh iad beo.

26 Oir mar a ta aig an Athair beatha ann fein, is amhuil sin a thug e do'n Mhac beatha a bhi aig ann fein;

27 Agus thug e mar an ceudna dha ùghdarras chum breth a thabhairt, do bhrigh gur e Mac an duine [a].

28 Na gabhaibh iongantas deth so: oir a ta 'n uair a' teachd, anns an cluinn iadsan uile a ta sna h-uaighibh a ghuthsan:

29 Agus theid iad a mach, iadsan a rinn maith, chum aiseirigh na beatha; agus iadsan a rinn olc, chum aiseirigh an damnaidh.

30 Cha 'n'eil mise comasach air ni sam bith a dheanamh uam fein: mar a chluinneam, bheiream breth: agus a ta mo bhreitheanas ceart; do bhrigh nach 'eil mi 'g iarraidh mo thoile fein, ach toil an Athar a chuir uaith mi.

31 Ma bheir mise fianuis a m' thimchioll fein, cha 'n'eil m' fhianuis fior [b].

32 Tha neach eile a' toirt fianuis a m' thimchioll, agus a ta fhios agam gur fior an fhianuis a tha e deanamh mu m' thimchioll.

33 Chuir sibhse chum Eoin, agus thug e fianuis do'n fhìrinn.

34 Ach cha 'n'eil mise a' gabhail fianuis o dhuine: ach a deirim na nithe so, chum gu 'm bi sibhse air bhur tearnadh,

35 B'esan an lòchran lasta [c] agus dealrach: agus bha sibhse toileach car tamuill gairdeachas a dheanamh 'na sholus.

36 Ach a ta agamsa fianuis a's mò na *fianuis* Eoin: oir na h-oibre a thug an t-Athair dhomhsa chum gu'n criochnaichinn iad, tha na h-oibre sin fein a tha mise a' deanamh, a' toirt fianuis a m' thimchioll, gu'n do chuir an t-Athair uaith mi.

37 Agus an t-Athair fein a chuir uaith mi, thug e fianuis a m' thimchioll. Cha chuala sibh riamh a ghuth, ni mò a chunnaic sibh a choslas.

38 Agus cha 'n'eil fhocalsan agaibh a' gabhail còmhnuidh annaibh: oir an ti sin a chuir esan uaith, cha 'n'eil sibh 'ga chreidsinn.

39 Rannsaichibh [d] na scriobtuirean, oir a ta sibh a' saoilsinn gu bheil a' bheatha mhaireannach agaibh anntasan, agus is iad sin a ta toirt fianuis a m' thimchiollsa.

40 Gidheadh cha'n àill libh teachd a m' ionnsuidhse, chum gu'm faigheadh sibh beatha.

41 Cha 'n'eil mise a' gabhail urraim [e] o dhaoinibh.

42 Ach is aithne dhomh sibhse, nach 'eil gràdh Dhé agaibh annaibh.

43 Thainig mise an ainm m'Athar, agus cha 'n'eil sibh a' gabhail rium: ma thig neach eile 'na ainm fein, gabhaidh sibh risean.

44 Cionnus a dh'fheudas sibh creidsinn, a ta gabhail urraim o chéile, agus nach 'eil ag iarraidh an urraim *a thig* o Dhia a mhàin?

45 Na saoilibh gu'n dean mise bhur casaid ris an Athair: tha aon a tha deanamh casaid oirbh, Maois, anns am bheil sibh a' cur bhur dòchais [f].

46 Oir nan creideadh sibh Maois, chreideadh sibh mise: oir scriobh esan a m' thimchioll.

47 Ach mur creid sibh a scriobhadhsan, cionnus a chreideas sibh mo bhriathrasa?

CAIB. VI.

'N A dhéigh sin chaidh Iosa thar muir [g] Ghalile, *no* Thiberias.

2 Agus lean sluagh mòr e, do bhrigh gu'm fac iad a mhiorbhuilean a rinn e air an dream a bha euslan.

3 Agus chaidh Iosa suas air beinn, agus shuidh e an sin maille r'a dheisciobluibh.

4 Agus bha chàisg, féisd nan Iudhach, am fagus.

[a] *gur mac duine e.* *iomchuidh.* [c] *lasrach.* [d] *Tha sibh a' rannsachadh.* [e] *glòire.* [f] *as am bheil sibh ag earbsadh.* [g] *fairge.*

5 An sin an uair a thog Iosa suas
a shùilean, agus a chunnaic e gu'n
d'thainig buidheann mhor shluaigh
d'a ionnsuidh, a deir e re Philip, Cia
'n t-àit as an ceannaich sinn aran
chum's gu'n ith iad so?
6 (Ach a dubhairt e so 'ga dhearbh-
adhsan; oir bhà fhios aige fein ciod
a dheanadh e)
7 Fhreagair Philip e, Cha leoir
dhoibh luach dhà cheud peghinn a
dh'aran, chum's gu'n gabhadh gach
aon diubh beagan.
8 A dubhairt aon d'a dheiscio-
bluibh, Aindreas, bràthair Shimoin
Pheadair, ris,
9 Tha òganach an so, aig am bheil
cùig builinnean eorna, agus dà iasg
bheaga: ach ciod iad so am measg
na h-uiread?
10 Agus a dubhairt Iosa, Thug-
aibh air na daoinibh suidhe sios. A
nis bha mòran feoir anns an àit. Air
an aobhar sin shuidh na daoine sìos,
an àireamh timchioll chùig mìle.
11 Agus ghlac Iosa na builinnean,
agus air breith buidheachais da,
roinn e [air na deisciobluibh *iad*,
agus na deisciobuil] orrasan a
shuidh: agus mar an ceudna do na
h-iasgaibh beaga, mheud 's a b'àill
leo.
12 'N uair a shàsuicheadh iad, a
dubhairt e r'a dheisciobluibh, Cruin-
nichibh am biadh briste ta thuil-
leadh ann, chum's nach caillear a
bheag.
13 Air an aobhar sin chruinnich
iad *e* r'a cheile, agus lìon iad dà
chliabh dheug do sbruileach nan
cuig builinn eorna, a bha dh'fhuigh-
eall aig a' mhuinntir a dh'ith.
14 An sin an uair a chunnaic na
daoine sin am mìorbhuil a rinn Io-
sa, a dubhairt iad, Gu firinneach is
e so am fàidh a bha gu teachd chum
an t-saoghail.
15 Uime sin an uair a thuig Iosa
gu'n robh iad air ti [h] teachd agus
breith air le laimh làidir, chum's
gu'n deanadh iad righ dheth, dh'im-
ich e rìs do'n bheinn 'na aonar.
16 Agus an uair a thainig am
feasgar, chaidh a dheisciobuil sìos
chum na mara,
17 Agus air dol an luing dhoibh,
chaidh iad thar a' mhuir gu Caper-
naum: agus bha 'n dorchadas a nis
ann, agus cha robh Iosa air teachd
d'an ionnsuidh.
18 Agus ag séideadh do ghaoith
mhóir, dh'éirich a' mhuir.
19 Uime sin an uair a rinn iad
iomramh timchioll cùig no deich
thar fhichead do stàidibh, chunnaic
iad Iosa ag imeachd air a' mhuir,
agus a' druideadh ris an luing, agus
ghabh iad eagal.
20 Ach a dubhairt esan riu, Is
mise ta ann, na biodh eagal oirbh.
21 Uime sin ghabh iad gu toileach
a steach do'n luing e: agus air ball
ràinig an long an tìr gus an robh iad
a' dol.
22 Air an la 'na dhéigh sin, an
uair a chunnaic an sluagh a sheas
air taobh eile na mara, nach robh
long [i] eile an sin, ach an *long* sin
anns an deachaidh a dheisciobuil a
steach, agus nach deachaidh Iosa
san luing maille r'a dheisciobluibh,
ach *gu'n* d'fhalbh a dheisciobuil
'nan aonar;
23 (Gidheadh thainig longa beaga
eile o Thiberias, laimh ris an àit san
d'ith iad an t-aran, an déigh do'n
Tighearn buidheachas a thoirt)
24 Uime sin an uair a chunnaic
an sluagh nach robh Iosa an sin, no
a dheisciobuil, chaidh iad fein mar
an ceudna ann an longaibh, agus
thainig iad gu Capernaum, ag iar-
raidh Iosa.
25 Agus air dhoibh fhaotainn air
an taobh thall do'n mhuir, a dubh-
airt iad ris, A mhaighstir, c'uin a
thainig thu 'n so?
26 Fhreagair Iosa iad agus a
dubhairt e, Gu deimhin deimhin a
deirim ribh, A ta sibh ga m' iarraidh,
cha 'n ann a chionn gu'm faca sibh
na mìorbhuilean, ach a chionn gu'n
d'ith sibh do na builinnibh, agus
gu'n do shàsuicheadh sibh.
27 Deanaibh saothair cha 'n ann
air son a' bhidh a theirgeas, ach air
son a' bhidh a mhaireas chum na
beatha siorruidh, a bheir Mac an
duine dhuibh: oir esan sheulaich [k]
Dia an t-Athair.
28 An sin a dubhairt iad ris, Ciod
a ni sinn, chum as gu'n oibrich sinn
oibre Dhé?
29 Fhreagair Iosa agus a dubh
airt e riu, Is i so obair Dhé, gu'n
creid sibh anns an ti a chuir e uaith.
30 Uime sin a dubhairt iad ris,
Ciod an comhar a ni thusa ma ta,
chum gu'm faic sinn, agus gu'n
creid sinn thu? ciod an obair a ni
thu?
31 Dh'ith ar n-aithriche mana san
fhàsach; a réir mar a ta e scrìobh-
ta, Thug e dhoibh aran o nèamh r'a
itheadh.
32 An sin a dubhairt Iosa riu, Gu

[h] *a rùn orra.* [i] *bàrc; bàt.* [k] *chomharaich, shonraich.*

deimhin deimhin a deirim ribh, nach d'thug Maois dhuibh an t-aran o nèamh; ach a ta m'Athairse toirt dhuibh an arain fhìor o nèamh.

33 Oir is e sin aran Dhé (an ti) a ta teachd a nuas o nèamh, agus a ta tabhairt beatha do'n t-saoghal.

34 An sin a dubhairt iad ris, A Thighearn, tabhair dhuinne an t-aran so 'n comhnuidh.

35 Agus a dubhairt Iosa riu, Is mise aran na beatha: an ti a thig a m' ionnsuidhse, cha bhi ocras gu bràth air; agus an ti a chreideas annamsa, cha bhi tart gu bràth air.

36 Ach mar a dubhairt mi ribh, ge do chunnaic sibh mi, cha 'n'eil sibh a' creidsinn.

37 Gach ni a bheir an t-Athair dhomhsa, thig e a m' ionnsuidh; agus an ti a thig a m' ionnsuidh, cha tilg mi air chor sam bith a mach e.

38 Oir thainig mi nuas o nèamh, cha 'n ann chum gu'n deanainn mo thoil fein, ach toil an ti a chuir uaith mi.

39 Agus is i so toil an Athar a chuir uaith mi, nach caillinn a bheag sam bith do'n uile a thug e dhomh, ach gu'n togainn suas e rìs air an là dheireannach.

40 Agus is i so toil an ti a chuir uaith mi, gu'm biodh a' bheatha mhaireannach aig gach neach a chi am Mac, agus a chreideas ann: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

41 An sin rinn na h-Iudhaich gearan uime, a chionn gu 'n dubhairt e, Is mise an t-aran a thainig a nuas o nèamh.

42 Agus a dubhairt iad, Nach e so Iosa mac Ioseiph, neach aig an aithne dhuinn athair agus a mhàthair? cionnus ma seadh a deir e, Thainig mi nuas o nèamh?

43 Air an aobhar sin fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, Na deanaibh gearan 'nar measg fein.

44 Cha'n urradh neach air bith teachd a m' ionnsuidhse, mur tarruing an t-Athair a chuir uaith mise e: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

45 Tha e sgrìobhta sna fàidhibh, Agus bithidh iad uile air an teagasg o Dhia. Gach [l] neach a chuala, agus a dh'fhòghluim o'n Athair, thig e m'ionnsuidhse.

46 Cha 'n e gu'm faca neach sam bith an t-Athair, ach an ti a ta o Dhia; chunnaic esan an t-Athair.

47 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, An ti a ta creidsinn annamsa, tha bheatha mhaireannach aige.

48 Is mise aran na beatha.

49 Dh'ith bhur n-aithriche mana san fhàsach, agus fhuair iad bàs.

50 Is e so an t-aran a tha teachd a nuas o nèamh, chum as gun ith neach dheth, agus nach faigh e bàs.

51 Is mise an t-aran beo, a thainig a nuas o nèamh: ma dh'itheas neach air bith do'n aran so, bithidh e beo gu siorruidh: agus an t-aran a bheir mise uam, is e m'fheoil e, a bheir mi air son beatha an t-saoghail.

52 Air an aobhar sin bha connsàchadh[m] aig na h-Iudhaich r'a chéile, ag radh, Cionnus a dh'fheudas an duine so fheoil a thoirt duinn r'a itheadh?

53 An sin a dubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, mur ith sibh feoil Mhic an duine, agus mur òl sibh fhuil, cha 'n'eil beatha agaibh annaibh.

54 Esan a dh'itheas m'fheoilse, agus a dh'òlas m'fhuilse, a ta a' bheatha shiorruidh aige, agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

55 Oir is biadh gu fírinneach m'fheoil, agus is deoch gu fírinneach m' fhuil.

56 Esan a dh'itheas m'fheoilse, agus a dh'òlas m'fhuilse, tha e gabhail còmhnuidh annamsa, agus mise annsan.

57 Mar a ta'n t-Athair beo a chuir uaith mise[n], agus ataimse beo tre [o] 'n Athair; is amhuil sin esan a dh'itheas mise, bithidh e mar an ceudna beo triomsa[p].

58 Is e so an t-aran sin a thainig a nuas o nèamh; cha 'n e mar a dh'ith bhur n-aithriche mana, agus fhuair iad bàs: esan a dh'itheas an t-aran so, bithidh e beo am feasd.

59 A dubhairt e na nithe so anns an t-sionagog, an uair a bha e a' teagasg an Capernaum.

60 Uime sin air cluinntinn so do mhòran d'a dheisciobluibh, a dubhairt iad, Is cruaidh a' chainnt so, cò a dh'fheudas éisdeachd rithe?

61 'N uair a thuig Iosa ann fein gu'n robh a dheisciobuil re gearan uime so, a dubhairt e riu, Am bheil so a' toirt oilbheim dhuibh?

62 Agus *ciod* nam faiceadh sibh Mac an duine a' dol suas do'n àit anns an robh e roimhe?

63 'S e 'n Spiorad a bheothaicheas,

[l] [*Uime sin*] *gach.* [m] *deasboireachd, tagradh.* [n] *Mar a chuir an t-Athair beo uaith mise.* [o] *troimh.* [p] *tromham.*

cha 'n'eil tairbhe air bith san fheoil: na briathran a tha mise a' labhairt ribh, is spiorad agus is beatha *iad*.

64 Ach a ta cuid dibhse nach 'eil a' creidsinn. (Oir b'aithne do Iosa o thùs, cò iad nach robh a' creidsinn, agus cò an ti a bhrathadh e)

65 Agus a dubhairt e, Air an aobhar sin a dubhairt mi ribh, nach urradh neach air bith teachd a m' ionnsuidh, mur bi e air a thoirt da o m'Athair.

66 O'n *àm* sin chaidh mòran d'a dheisciobluibh air an ais, agus cha d'imich iad ni's mò maille ris.

67 An sin a dubhairt Iosa ris an dà fhear dheug, An àill libhse falbh cuideachd.

68 An sin fhreagair Simon Peadar e, A Thighearn, cia dh'ionnsuidh an d'theid sinn? agadsa tha briathra na beatha maireannaich.

69 Agus a ta sinne a' creidsinn, agus a ta fhios againn gur tusa Criosd [q], Mac an Dé bheo.

70 Fhreagair Iosa iad, Nach do thagh mise sibhse dà fhear dheug, agus a ta fear agaibh 'na dhiabhol?

71 Ach labhair e mu Iudas Iscariot, *mac* Shimoin: oir is e so an ti a bha gu esan a bhrath, air dha bhi 'na aon do'n da fhear dheug.

CAIB. VII.

AGUS an déigh nan nithe sin, bha Iosa ag imeachd mu'n cuairt ann an Galile: oir cha b'àill leis a bhi 'g imeachd [r] ann an Iudea, a chionn gu'n robh na h-Iudhaich ag iarraidh a mharbhadh.

2 Agus bha féisd nan Iudhach, *eadhon* féisd nam pàilliun, am fagus.

3 Uime sin a dubhairt a bhràithre ris, Imich as so agus rach [s] do Iudea, chum as gu faic do dheisciobuil mar an ceudna t'oibre a tha thu a' deanamh.

4 Oir cha dean neach air bith aon nì am folach, a dh'iarras e fein a bhi am follus [t]: ma ta thu a' deanamh nan nithe so, nochd thu fein do'n t-saoghal.

5 Oir cha do chreid a bhràithre fein ann.

6 An sin a dubhairt Iosa riu. Cha d'thainig m'amsa fathast; ach a ta bhur n àmsa ghnath deas.

7 Cha 'n'eil e 'n comas do'n t-saoghal sibhse fhuathachadh; ach fuathaichidh e mise, do bhrigh gu bheil mi toirt fianuis m'a thimchioll, gu bheil oibre olc.

8 Rachaibhse suas chum na féisde so: cha d'theid mise suas fathast chum na féisde so, do bhrigh nach 'eil m'am fathast air a choimhlionadh.

9 'Nuair a dubhairt e na nithe so riu, dh'fhan e an Galile.

10 Ach an uair a chaidh a bhràithre suas, an sin chaidh esan suas mar an ceudna chum na féisde, cha 'n ann os aird, ach mar gu b'ann os iosal.

11 An sin dh'iarr na h-Iudhaich e air an fhéisd, agus a dubhairt iad, C'àit am bheil e?

12 Agus bha borbhan [u] mòr am measg an t-sluaigh m'a thimchioll: oir a dubhairt cuid, Is duine maith e: ach a dubhairt cuid eile, Ni h-eadh; ach a ta e mealladh an t-sluaigh.

13 Gidheadh cha do labhair neach sam bith gu follaiseach uime, air eagal nan Iudhach.

14 A nis mu mheadhon na féisde, chaidh Iosa suas do'n teampull, agus theagaisg e.

15 Agus ghabh na h-Iudhaich iongantas, ag radh, Cionnus is aithne do'n duine so litrichean, agus nach d'fhòghluim e.

16 Fhreagair Iosa iad, agus a dubhairt e, Cha leam fein mo theagasg, ach leisean a chuir uaith mi.

17 Ma's àill le neach sam bith a thoilsan a dheanamh, bithidh fios aige mu'n teagasg, an ann o Dhia a ta e, no 'm bheil mise a' labhairt uam fein.

18 An ti a labhras uaith fein, tha e 'g iarraidh a ghlòire fein: ach ge b'e dh'iarras glòir an ti a chuir uaith e, tha esan firinneach, agus cha 'n'eil eucoir [w] air bith ann.

19 Nach d'thug Maois an lagh dhuibh, agus *gidheadh* cha 'n'eil aon neach agaibh a' coimhlionadh an lagha? C'ar son a ta sibh ag iarraidh mise a mharbhadh?

20 Fhreagair an sluagh agus a dubhairt iad, Tha deamhan agad: cò tha 'g iarraidh do mharbhadh?

21 Fhreagair Iosa agus a dubhairt e riu, Rinn mise aon obair, agus a ta iongantas oirbh uile air an aobhar sin.

22 Thug Maois dhuibh an timchioll-ghearradh, (cha'n e gur ann o Mhaois a ta e, ach o na h aith-

[q] *an Criosd, am Mesias.* [r] *còmhnuidh a ghabhail.*
[s] *theirig.* [t] *bhi iomraideach.* [u] *cogarsaich.* [w] *cealg.*

richibh) agus timchioll-ghearraidh sibhse duine air an t-sàbaid.

23 Ma tha duine air an t-sàbaid a' gabhail timchioll-ghearraidh, chum's nach bi lagh Mhaois air a bhriseadh; am bheil fearg agaibh riumsa, a chionn gu'n d'rinn mi duine uile slàn air an t-sàbaid?

24 Na tugaibh breth a réir coslais, ach thugaibh breth cheart.

25 An sin a dubhairt cuid do mhuinntir Ierusaleim, Nach e so esan a tha iad ag iarraidh a mharbhadh?

26 Agus feuch, tha e labhairt os aird, agus cha 'n'eil iad ag radh ni sam bith ris: am bheil dearbh fhios aig na h-uachdarain gur e so da rìreadh Criosd?

27 Gidheadh is aithne dhuinn an duine so cia as da: ach an uair a thig Criosd, cha 'n aithne do neach air bith cia as da.

28 An sin ghlaodh Iosa san teampull, agus e a' teagasg, ag radh, Is aithne[x] dhuibh araon mise, agus cia as domh: agus cha d'thainig mi uam fein, ach a ta esan fior a chuir uaith mi, air nach 'eil eòlas agaibhse.

29 Ach a ta eòlas agams' air, oir is ann uaith a ta mi, agus chuir esan uaith mi.

30 An sin dh'iarr iad a ghlacadh: ach cha do chuir neach air bith lamh ann, a chionn nach robh uairsan fathast air teachd.

31 Agus chreid mòran do'n t-sluagh air, agus a dubhairt iad, 'Nuair a thig Criosd, an dean e ni's mò do mhior-bhuilibh na iad sin a rinn an duine so?

32 Chuala na Phairisich gu'n robh an sluagh a' borbhanaich nan nithe so m'a thimchioll: agus chuir na Phairisich agus na h-ard shagairt maoir g'a ghlacadh.

33 An sin a dubhairt Iosa[y] Fathast tamull beag tha mise maille ribh, agus *an sin* a ta mi dol chum an ti a chuir uaith mi.

34 Iarraidh sibh mi, agus cha'n fhaigh sibh *mi:* agus do'n àit am bi mi, cha'n urradh sibhse teachd.

35 An sin a dubhairt na h-Iudhaich eatorra fein, C'àit an d'théid am fear so, nach faigh sinn e? an d'theid e chum na muinntir a ta air an sgapadh am measg nan Greugach, agus an teagaisg e na Greugaich?

36 Ciod i a' chainnt so a dubhairt e, Iarraidh sibh mi, agus cha'n fhaigh sibh *mi:* agus do'n àit am bheil mise, cha'n urradh sibhse teachd?

37 Air an là dheireanach, *là* mòr sin na féisde, sheas Iosa agus ghlaodh e, ag radh, Ma tha tart air neach sam bith, thigeadh e m'ionnsuidhse, agus òladh e.

38 An ti a chreideas annamsa, mar a deir an scriobtuir, sruthaidh as a bhroinn[z] aimhnichean do uisge beo.

39 (Ach labhair e so mu 'n Spiorad, a bha iadsan a chreideadh annsan gu fhaghail: oir cha robh an Spiorad[a] fathast *air a thabhairt,* do bhrigh nach robh Iosa fathast air a ghlòrachadh.)

40 Uime sin an uair a chuala mòran do'n t-sluagh a' chainnt so, a dubhairt iad, Gu firinneach is e so am fàidh.

41 A dubhairt cuid eile, 'Se so Criosd. Ach a dubhairt dream eile, An ann o Ghalile a thig Criosd?

42 Nach dubhairt an scriobtuir, Gu'n d'thig Criosd do shiol Dhaibhidh, agus a Betlehem, am baile an robh Daibhidh?

43 Air an aobhar sin dh'éirich eas-aonachd[b] am measg an t-sluaigh air a shonsan.

44 Agus b'àill le cuid diubh a ghlacadh; ach cha do chuir duin' air bith lamh ann.

45 An sin thainig na maoir chum nan ard shagart agus nam Phairiseach; agus a dubhairt iadsan riu, C'ar son nach d'thug sibh libh e?

46 Fhreagair na maoir, Cha do labhair duine riamh mar an duine so.

47 An sin fhreagair na Phairisich iad, Am bheil sibhse mar an ceudna air bhur mealladh?

48 An do chreid aon air bith do na h-uachdarain ann, no do na Phairisich?

49 Ach an sluagh so aig nach 'eil eòlas an lagha, tha iad malluichte.

50 A deir Nicodemus riu, (esan a thainig d'a ionnsuidh san oidhche, air dha bhi 'na aon diubh)

51 Am bheil ar laghna toirt breth air duine sam bith gus an cluinn e uaith fein an toiseach, agus *gus* am bi fhios aige ciod a tha e a' deanamh?

52 Fhreagair iadsan agus a dubhairt iad ris, Am bheil thusa mar an

[x] *An aithne?* [y] *thubhairt Iosa riu.* [z] *a chom, a chliabh.* [a] *Spiorad naomh.* [b] *roinn, connsachadh.*

ceudna o Ghalile? Rannsaich, agus
faic: cir a Galile cha d'éirich
faidh [c].
53 Agus dh'imich gach aon d'a
thigh fein.

CAIB. VIII.

ACH chaidh Iosa chum sléibh
nan crann-ola:
3 Agus gu moch air mhaduinn
thainig e rìs do'n teampull, agus
thainig an sluagh uile d'a ionn-
suidh; agus air suidhe dha, theag-
aisg e iad.
3 Agus thug na scriobhuichean
agus na Phairisich bean d'a ionn-
suidh a ghlacadh an adhaltrannas;
agus air dhoibh a cur anns a'
mheadhon,
4 A deir iad ris, A mhaighstir,
ghlacadh a' bhean so anns a'
ghnìomh fein, a' deanamh adhaltran-
nais.
5 A nis dh'àithn Maois dhuinn
san lagh, an leithide so a chlach-
adh: ciod ma seadh a deir thusa?
6 A dubhairt iad so 'ga dhearbh-
adh [d], chum gu'm biodh aca cùis-
chasaid 'na aghaidh. Ach chrom
Iosa sìos, agus scrìobh e le mheur
air an làr, [mar nach biodh e 'gan
cluinntinn.]
7 Mar sin air dhoibh buanachadh
a' feòraich dheth, thog se e fein
suas agus a dubhairt e riu, An
neach a ta gun pheacadh agaibhse,
tilgeadh e cheud chlach oirre.
8 Agus chrom e sìos a ris, agus
scrìobh e air an làr.
9 Agus an uair a chual iadsan *so*,
[air dhoibh bhi air an agairt le'n
coguis [e] fein] chaidh iad a mach an
deigh a chéile, a' tòiseachadh aig
an dream bu shine, gus an dream
mu dheireadh: agus dh'fhàgadh 'na
aonar Iosa, agus a' bhean 'na seas-
amh sa' mheadhon.
10 Agus air éirigh suas do Iosa,
'nuair nach fac e aon air bith ach a'
bhean, a dubhairt e rithe, A bhean,
c'àit am bheil iad sud do luchd-
casaid? an do dhìt duin' air bith
thu?
11 A dubhairt ise, Cha do dhìt
aon duine, a Thighearn. Agus a
dubhairt Iosa rithe, Cha mhò a tha
mise 'ga d' dhìteadh: imich
romhad, agus na peacaich ni's mò.
12 An sin labhair Iosa riu a rìs,
ag radh, Is mise solus an t-saoghail:
an ti a leanas mise, cha siubhail e
an dorchadas, ach bithidh solus na
beatha aige.
13 Uime sin a dubhairt na
Phairisich ris, Tha thu toirt fianuis
ad' thimchioll fein; cha 'n'eil
t'fhianuis fior.
14 Fhreagair Iosa, agus a dubh-
airt e riu, Ge do tha mi toirt fianuis
a m' thimchioll fein, gidheadh a ta
m'fhianuis fior: oir a ta fhios agam
cia as a thainig mi, agus c'àit am
bheil mi dol; ach cha 'n'eil fhios
agaibhse cia as a thainig mi, no c'àit
am bheil mi dol.
15 Tha sibhs' a' toirt breth a réir
na feòla, cha 'n'eil mise a' toirt
breth air aon duine.
16 Agus ma bheir mise breth, tha
mo bhreth firinneach: oir cha 'n'eil
mi m'aonar, ach mise agus an t-Ath-
air a chuir uaith mi.
17 Agus a ta e scrìobhta ann
bhur lagh fein, gu bheil fianuis
dithis dhaoine fior.
18 Is aon mise a ta deanamh
fianuis am' thimchioll fein, agus a
ta 'n t Athair a chuir uaith mi, a'
deanamh fianuis am' thimchioll.
19 An sin a dubhairt iad ris,
C'àit am bheil t'Athair? Fhreagair
Iosa, Cha 'n aithne dhuibhs' aon
chuid mise no m'Athair: nam biodh
eòlas agaibh ormsa, bhiodh eòlas
agaibh air m'Athair mar an ceudna.
20 Labhair Iosa na briathra so
an tigh-coimhead an ionmhais, ag
teagasg dha san teampull: agus cha
do chuir duin' air bith lamh ann,
oir cha robh uair fathast air teachd.
21 An sin a dubhairt Iosa riu a
rìs, Tha mise a' falbh, agus iarraidh
sibh mi, agus bàsaichidh sibh ann
bhur peacadh: cha 'n urradh sibhse
teachd do'n àit am bheil mise a'
dol.
22 An sin a dubhairt na h-Iudh-
aich, Am marbh se e fein? do
bhrigh gu bheil e 'g radh, Far am
bheil mis' a' dol, cha 'n urradh sibhse
teachd.
23 Agus a dubhairt e riu, Tha
sibhse o shìos, tha mise o shuas:
tha sibhse do'n t-saoghal so, cha
'n'eil mise do'n t-saoghal so.
24 Uime sin a dubhairt mi ribh,
Gu'm bàsaich sibh ann bhur peac-
aibh: oir mur creid sibh gur mise
e, gheibh sibh bàs ann bhur peac-
aibh.
25 An sin a dubhairt iad ris, Cò
thusa? Agus a dubhairt Iosa riu,
An neach sin fein a dubhairt mi
ribh o thus.
26 Tha mòran agam re radh,

[c] *Rannsaich agus faic nach éirich faidh a Galile.* [d] *ga fheuchain, 'ga bhuaireadh.* [c] *coimh-fhios, coinsiens.*

agus r'a bhreithneachadh m'ar timchiollsa: ach a ta 'n ti a chuir uaith mi firinneach; agus a ta mise a' labhairt ris an t-saoghal nan nithe a chuala mi uaithsan.

27 Cha do thuig iad gu'm b'ann mu thimchioll an Athar a labhair e riu.

28 An sin a dubhairt Iosa riu, 'Nuair a thogas sibh suas Mac an duine, an sin bithidh fios agaibh gur mise e[f], agus nach 'eil mi deanamh ni sam bith uam fein; ach mar a theagaisg m' Athair mi, gu bheil mi labhairt nan nithe so.

29 Agus tha 'n ti a chuir uaith mi maille rium: cha d'fhàg an t-Athair a'm' aonar mi, do bhrigh gu bheil mi deanamh a ghnàth nan nithe sin a's taitneach leis.

30 An uair a bha e labhairt nan nithe so, chreid mòran ann.

31 An sin a dubhairt Iosa ris na h-Iudhachaibh a chreid ann, Ma bhuanaicheas sibh ann am fhocalsa, bithidh sibh da rìreadh 'nar deisciobuil agam;

32 Agus bithidh eòlas agaibh air an fhìrinn, agus ni'n fhìrinn saor sibh.

33 Fhreagair iad e, Is sinne sliochd Abrahaim, agus cha robh sinn riamh fuidh dhaorsa aig duine sam bith: cionnus a deir thusa, Bithidh sibh saor?

34 Fhreagair Iosa iad, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, ge b'e ni peacadh, is seirbhiseach do'n pheacadh e.

35 Agus cha'n fhan an seirbhiseach san tigh gu bràth: *ach* fanaidh am mac gu bràth.

36 Uime sin ma ni am Mac saor sibh, bithidh sibh saor da rìreadh.

37 Tha fhios agam gur sibh sliochd Abrahaim; ach a ta sibh ag iarraidh mis' a mharbhadh, do bhrigh nach 'eil àit aig m'fhocal annaibh.

38 Tha mise a' labhairt an ni sin a chunnaic mi aig m'Athair: agus tha sibhse a' deanamh an ni a chunnaic sibh aig bhur n-athair fein

39 Fhreagair iadsan agus a dubhairt iad ris, 'Se Abraham ar n-athairne. A deir Iosa riu, Nam bu chlann do Abraham sibh, dheanadh sibh oibre Abrahaim.

40 Ach a nis tha sibh ag iarraidh mise a mharbhadh, duine a dh'innis duibh an fhìrinn, a chuala mi o Dhia: cha d'rinn Abraham so.

41 Tha sibhse a' deanamh oibre bhur n-athar fein. An sin a dubhairt iad ris, Cha d'rugadh an striopachas sinne; tha aon Athair againn, *eadhon* Dia.

42 An sin a dubhairt Iosa riu, Nam b'e Dia bhur n-Athair, ghràdhaicheadh sibh mise: oir chaidh mise mach, agus thainig mi o Dhia; agus cha d'thainig mi uam fein, ach chuir esan uaith mi.

43 C'ar son nach 'eil sibh a' tuigsinn mo chomhraidh? do bhrigh nach urradh sibh éisdeachd re m' fhocal.

44 Tha sibhse o *bhur* n-athair an diabhol, agus is iad anamhianna bhur n-athar is toil libh a dheanamh: bha esan 'na mhortair[g] o thùs, agus cha d'fhan e san fhìrinn, a chionn nach 'eil firinn ann. 'Nuair a labhras e breug, is ann uaith fein a ta e labhairt: oir is breugoire e, agus *is e* athair na bréige.

45 Agus do bhrigh gu bheil mise 'g innseadh na firinn, cha 'n'eil sibh ga m' chreidsinn.

46 Cò agaibhse chuireas peacadh as mo lethse? agus ma ta mi 'g innseadh na firinn, c'ar son nach 'eil sibh ga m' chreidsinn?

47 An ti a ta o Dhia, éisdidh e re briathraibh Dhé: uime sin cha 'n'eil sibhse 'g éisdeachd, a chionn nach ann o Dhia a ta sibh.

48 An sin fhreagair na h-Iudhaich, agus a dubhairt iad ris, Nach maith a deir sinn gur Samaritanach thu, agus gu bheil deamhan agad?

49 Fhreagair Iosa, Cha 'n'eil deamhan agam; ach a ta mi toirt urraim do m' Athair, agus a ta sibhse toirt easurraim dhomhsa.

50 Ach cha 'n'eil mi 'g iarraidh mo ghlòire fein: tha neach a ta 'g iarraidh agus a' toirt breth.

51 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, Ma choimhideas neach m' fhocalsa, cha'n fhaic e bàs am feasd.

52 An sin a dubhairt na h-Iudhaich ris, A nis tha fhios againn gu bheil deamhan agad. Fhuair Abraham bàs, agus na fàidhean; gidheadh a deir thusa, Ma choimhideas duine m'fhocalsa, cha bhlais e bàs am feasd.

53 Am mò thusa, na ar n-athair Abraham, a fhuair bàs? agus fhuair na faidhean bàs: cò a tha thu deanamh dhiot fein?

54 Fhreagair Iosa, Ma ta mi toirt glòire dhomh fein, cha 'n'eil ach neoni a'm' ghloire: 'se m' Athair a ta

[f] *bithidh fios agaibh cò mise.*

[g] *'na fhear-millidh dhaoine.*

toirt glòire dhomh, neach a deir
sibhse gur e bhur Dia e :
55 Gidheadh cha do ghabh sibh
eòlas air; ach a ta eòlas agams' air:
agus nan abrainn, Nach aithne
dhomh e, bhithinn cosmhuil ribhse
a'm' bhreugoire : ach is aithne
dhomh e, agus a ta mi coimhead [h]
f hocail.
56 Bha déidh [i] mhòr aig Abraham
bhur n-athairse air mo là-sa
fhaicinn: agus chunnaic se *e*, agus
rinn e gairdeachas.
57 An sin a dubhairt na h-Iudh-
aich ris, Cha 'n'eil thu fathast leth-
cheud bliadhna dh'aois, agus am faca
tu Abraham ?
58 A dubhairt Iosa riu, Gu
deimhin deimhin a deirim ribh,
Mun robh Abraham ann, ATA-
IMSE.
59 An sin thog iadsan clachan
chum an tilgeadh air: ach dh'fhol-
aich Iosa e fein, agus chaidh e
mach as an teampull, a' dol tre am
meadhon, [agus mar sin chaidh e
seachad.]

CAIB. IX.

AGUS ag gabhail seachad do
Iosa, chunnaic e duine a bha
dall o rugadh e.
2 Agus dh'fheòraich a dheisciob-
uil deth, ag radh, A mhaighstir, cò
a pheacaich, an duine so, no a
phàrantan, gu'n d'rugadh dall e?
3 Fhreagair Iosa, Cha do pheac-
aich aon chuid an duine so, no a
phàrantan : ach a chum gu'm
foillsichte oibre Dhé ann.
4 Is éigin domhsa oibre an ti a
chuir uaith mi a dheanamh, am
feadh is là e: tha 'n oidhche a'
teachd, 'nuair nach urrainn aon
duine obair a dheanamh.
5 Am feadh a ta mise san t-saogh-
al, is mi solus an t-saoghal.
6 'Nuair a dubhairt e na nithe
so, chuir e sile air an talamh, agus
rinn e criadh [k] do'n t-sile, agus
sgaoil e a' chriadh air sùilibh an
doill,
7 Agus a dubhairt e ris, Imich,
ionnlaid ann an lochan Shiloaim ('se
sin air eadar-theangachadh, Air a
chur.) Uime sin dh'imich e, agus
dh'ionnlaid e, agus thainig e a' faic-
inn.
8 Uime sin a dubhairt na coimh-
earsnaich, agus iadsan a chunnaic
dall e roimhe sin, Nach e so esan a
bha 'na shuidhe 'g iarraidh na
déirce?
9 A dubhairt cuid, Is e so e
cuid eile, Tha e cosmhuil ris: a dubh-
airt e fein, Is mise *e*.
10 Air an aobhar sin a dubhairt
iad ris, Cionnus a dh'fhosgladh do
shùilean ?
11 Fhreagair esan agus a dubh-
airt e, Rinn duine d'an ainm Iosa
criadh, agus sgaoil e air mo shùil-
ibh i, agus a dubhairt e rium, Imich
gu lochan Shiloaim, agus ionnlaid :
agus dh'imich mi agus dh'ionnlaid
mi, agus fhuair mi mo radharc.
12 An sin a dubhairt iad ris, C'àit
am bheil e? A dubhairt esan, Cha'n
aithne dhomh.
13 Thug iad chum nam Phairis-
each esan a bha roimhe dall.
14 Agus b'i an t-sàbaid a bha ann
an uair a rinn Iosa a' chriadh, agus
a dh'fhosgail e shùilean.
15 An sin a rìs dh'fheòraich na
Phairisich dheth mar an ceudna
cionnus a fhuair e a radharc. Agus
a dubhairt esan riu, Chuir e criadh
air mo shùilibh, agus dh'ionnlaid
mi, agus tha mi a' faicinn.
16 Uime sin a dubhairt cuid do
na Phairisich, Cha 'n'eil an duine
so o Dhia, do bhrigh nach 'eil e
gleidheadh na sabaid. A dubhairt
cuid eile, Cionnus a dh'fheudas
duine a ta 'na pheacach, an leithide
so do mhiorbhuilibh a dheanamh?
Agus bha easaonachd [l] 'nam measg.
17 A deir iad a rìs ris an duine
dhall, Ciod a deir tu uime, thaobh
gu'n dh'fhosgail e do shùilean? Agus
a dubhairt esan, Is fàidh e.
18 Ach cha do chreid na h-Iudh-
aich m'a thimchioll, gu'n robh e dall,
agus gu'n d'fhuair e a radharc, gus
an do ghairm iad pàrantan an ti a
fhuair a radharc.
19 Agus dh'fheòraich iad dhiubh,
ag radh, An e so bhur macsa, a deir
sibh a rugadh dall? cionnus ma
seadh a ta e nis a' faicinn ?
20 Fhreagair a phàrantan iad agus
a dubhairt iad, Tha fhios againn gur
e so ar mac, agus gu'n do rugadh
dall e:
21 Ach cionnus a ta e nis a' faic-
inn, cha 'n'eil fhios againn; no cò
a dh'fhosgail a shùilean, cha'n aith-
ne dhuinn : tha e fein air teachd gu
aois, feòraichibh dheth, labhraidh e
air a shon fein.
22 A dubhairt a phàrantan na
briathra so, a chionn gu robh eagal
nan Iudhach orra: oir shuidhich
na h-Iudhaich a che[illegible]ha eatorra fein,

[h] *gleidheadh.* [i] *togradh, gairdeachas.* [k] *làthach.*
[l] *roinn, sgaradh.*

Nan aidicheadh duine sam bith
gu'm b'esan Criosd, gu'n rachadh
a chur as an t-sionagog.
23 Air an aobhar sin a dubhairt
a phàranta, Tha e air teachd gu aois,
feòraichibh dheth fein.
24 Air an aobhar sin ghairm iad
an dara uair an duine a bha dall,
agus a dubhairt iad ris, Thoir glòir
do Dhia: tha fhios againne gur
peacach an duine so.
25 An sin fhreagair esan agus a
dubhairt e, Am peacach e ni h-aith-
ne dhomh: air aon ni tha fhios
agam, air dhomh bhi dall, gu bheil
mi nis a' faicinn.
26 Ach a dubhairt iad ris a rìs,
Ciod a rinn e dhuit? cionnus a
dh'fhosgail e do shùilean?
27 Fhreagair e iad, Dh'innis mi
dhuibh a cheana, agus cha d'éisd
sibh; c'ar son a b'àill libh a chluinn-
tinn a rìs? a bheil a' mhiann oirbhse
bhi 'nar deisciobuil aige mar an
ceudna.
28 An sin chàin iad e, agus a
dubhairt iad, Is tusa a dheisciobul;
ach is sinne deisciobuil Mhaois.
29 Tha fhios againn gu'n do labh-
air Dia re Maois: ach mu thimchioll
an fhir so, cha 'n'eil fhios againn
cia as da.
30 Fhreagair an duine agus a
dubhairt e riu, An so tha ni ion-
gantach, nach 'eil fhios agaibh cia
as da, agus gu'n d'fhosgail e mo
shùilean:
31 Ach a ta fhios againn nach
éisd Dia re peacachaibh: ach ma ta
neach air bith 'na fhear-aoraidh do
Dhia, agus a' deanamh a thoile, ris-
san éisdidh e.
32 O thoiseach an t-saoghail cha
chualas gu'n d'fhosgail aon neach
sùilean duine a rugadh dall.
33 Mur biodh an duine so o Dhia,
cha b'urrainn e ni sam bith a dhean-
amh.
34 Fhreagair iadsan agus a dubh-
airt iad ris, Rugadh thusa uile ann
am peacaibh, agus am bheil thu 'gar
teagasgne? agus thilg iad a mach e.
35 Chual Iosa gu'n do thilg iad a
mach e; agus air dha fhaotainn,
a dubhairt e ris, Am bheil thu creid-
sinn ann am Mac Dhé?
36 Fhreagair esan agus a dubh-
airt e, Cò e, a Thighearn, chum gu'n
creid mi ann?
37 Agus a dubhairt Iosa ris, Chun-
naic thu araon e, agus an ti a ta
labhairt riut, is esan e.
38 Agus a dubhairt esan, Tha mi
creidsinn, a Thighearn. Agus rinn
e aoradh dha.
39 Agus a dubhairt Iosa, Is ann
chum breitheanais a thainig mise
chum an t-saoghail so, chum iadsan
nach 'eil a' faicinn, gu'm faiceadh
iad; agus gu'm biodh iadsan a ta
faicinn, air an deanamh dall.
40 Agus chuala *cuid* do na Phair-
isich, a bha maille ris na nithe so,
agus a dubhairt iad ris, Am bheil
sinne dall mar an ceudna?
41 A dubhairt Iosa riu, Nam
bitheadh sibh dall, cha bhiodh peac-
adh agaibh: ach a nis a deir sibh,
Is léir dhuinn; uime sin tha bhur
peacadh a' fantuinn.

CAIB. X.

GU deimhin deimhin a deirim
ribh, An ti nach d'theid a stigh
tre'n dorus do chrò nan caorach, ach
a theid suas air sheòl eile, is gàd-
uiche agus fear-reubainn esan.
2 Ach an ti a theid a steach air
an dorus, is esan buachaille nan
caorach.
3 Dhasan fosglaidh an dorsair;
agus éisdidh na caoraich r'a ghuth:
agus gairmidh e a chaoraich fein air
an ainm, agus treòraichidh e mach
iad.
4 Agus an uair a chuireas e mach
a chaoraich fein, imichidh e rompa,
agus leanaidh na caoraich e: oir is
aithne dhoibh a ghuth.
5 Agus cha lean iad coigreach,
ach teichidh iad uaith, do bhrigh
nach aithne dhoibh guth choigreach.
6 An cosamhlachd so labhair Iosa
riu: ach cha do thuig iadsan ciod
iad na nithean a labhair e riu.
7 An sin a dubhairt Iosa riu a rìs,
Gu deimhin deimhin a deirim ribh,
gur mise dorus nan caorach.
8 Iadsan uile a thainig romham-
sa, is gaduichean agus luchd-reu-
bainn iad: ach cha d'éisd na caor-
aich riu.
9 Is mise an dorus: ma theid
neach air bith steach triomsa, tear-
nar e, agus theid e steach agus a
mach, agus gheibh e ionaltradh.
10 Cha d'thig an gaduiche ach a
ghoid, agus a mharbhadh, agus a
mhilleadh: thainig mise chum's
gu'm biodh beatha aca, agus gu'm
biodh *i* aca ni's pailte.
11 Is mise am buachaille maith:
leigidh [m] am buachaille [n] maith an-
am sìos air son nan caorach.
12 Ach am fear-tuarasdail, agus
an ti nach e am buachaille, agus

[m] *cuiridh.* [n] *an t-aodhaire.*

nach leis fein na caoraich, chi e am
madadh alluidh a' teachd, agus
fagaidh e na caoraich, agus teichidh
e: agus glacaidh am madadh-alluidh
iad, agus sgapaidh e na caoraich.
13 Ach teichidh am fear-tuarasd-
ail, a chionn gur fear-tuarasdail e,
agus nach 'eil suim aige do na caor-
aich.
14 Is mise am buachaille maith,
agus is aithne dhomh mo *chaoraich*
fein, agus aithnichear le *m' chaor-
aich* fein mi,
15 Mar is aithne do'n Athair
mise, agus is aithne dhomhsa an
t-Athair: agus a ta mi leigeadh
m'anama sìos air son nan caoraich.
16 Agus a ta caoraich eile agam,
nach 'eil do'n chrò so: is éigin
domh iad sin mar an ceudna thoirt
a stigh, agus éisdidh iad re m'
ghuth; agus bithidh aon treud ann,
aon bhuachaille.
17 Air an aobhar so is ionmhuinn [o]
leis an Athair mise, air son gu'n
leig mi sìos m'anam, chum's gu'n
glac mi e rìs.
18 Cha 'n'eil neach air bith 'ga
thoirt uam, ach a ta mi 'ga leigeadh
sìos uam fein: tha cumhachd agàm
a leigeadh sìos, agus tha cumhachd
agam a ghlacadh a rìs. An àithne
so fhuair mi o m' Athair.
19 Air an aobhar sin dh'éirich
eas-aonachd a rìs am measg nan
Iudhach air son nam briathar so.
20 Agus a dubhairt mòran diubh,
Tha deamhan aige, agus tha e air
boile [p]; c'ar son a tha sibh ag éisd-
eachd ris?
21 A dubhairt cuid eile, Cha'n iad
so briathra duine am bheil deamhan;
am bheil deamhan comasach air
sùile nan dall fhosgladh?
22 Agus bha féisd chuimhne an
ath-choisreagaidh [q] ann an Ierusa-
lem, agus b'e 'n geamhradh a bha
ann.
23 Agus bha Iosa a sràidimeachd
san teampull ann an sgàth-thigh [r]
Sholaimh.
24 An sin chruinnich na h-Iudh-
aich mu thimchioll, agus a dubhairt
iad ris, Cia fhad a chumas tu ar
n-anama an amharus? ma's tu
Criosd, innis dhuinn gu follaiseach.
25 Fhreagair Iosa iad, Dh'innis
mi dhuibh, agus cha do chreid sibh:
na h-oibre a ta mi deanamh an ainm
m'Athar, tha iad sin a' toirt fianuis
mu m' thimchioll.
26 Ach cha 'n'eil sibhse a' creid-
sinn; oir cha'n ann do m' chaoraich
sibh, mar a dubhairt mi ribh.
27 Tha mo chaoraichse ag éisd-
eachd re m' ghuth, agus is aithne
dhomh iad, agus leanaidh iad mi:
28 Agus bheiream a' bheatha
mhaireannach dhoibh, agus cha
sgriosar [s] iad am feasd, ni mò a
spìonas neach air bith as mo laimh
iad.
29 M'Athair a thug dhomhsa *iad*
is mò e na na h-uile: agus cha'n
urradh neach air bith *an* spìonadh
a laimh m'Athar.
30 Mise agus an t-Athair, is aon
sinn.
31 Uime sin thog na h-Iudhaich
clachan a rìs chum a chlachadh.
32 Fhreagair Iosa iad, Nochd mi
dhuibh mòran a dh'oibribh maithe o
m'Athair; cia do na h-oibribh sin
air son am bheil sibh ga m' chlach-
adh?
33 Fhreagair na h-Iudhaich e, ag
radh, Air son oibre maith cha 'n'eil
sinn ga d' chlachadh; ach air son
toibheim, agus air son, air bhi dhuit-
se a'd' dhuine, gu bheil thu dean-
amh Dé dhiot fein.
34 Fhreagair Iosa iad, Nach 'eil e
scrìobhta ann bhur laghsa, A dubh-
airt mi, Is dée sibh?
35 Ma dubhairt e dée riu-san
dh'ionnsuidh an robh focal Dé, agus
nach feudar an scriobtuir a bhris-
eadh [t];
36 An abair sibh risean, a naomh-
aich an t-Athair, agus a chuir e chum
an t saoghail, Tha thu a' labhairt
toibheim; air son gu'n dubhairt mi,
Is mi Mac Dhé?
37 Mur dean mi oibre m'Athar,
na creidibh mi.
38 Ach ma ni, ge nach creid sibh
mise, creidibh na h-oibre, chum gu'm
bi fios agaibh agus gu'n creid sibh
gu bheil an t-Athair annamsa, agus
mise annsan.
39 Uime sin dh'iarr iad a rìs a
ghlacadh: ach chaidh e as an laimh.
40 Agus chaidh e rìs do'n taobh
thall do Iordan, do'n ionad anns an
robh Eoin air tùs re baisteadh;
agus rinn e còmhnuidh an sin.
41 Agus thainig mòran d'a ionn-
suidh, agus a dubhairt iad, Cha do
rinn Eoin aon mhìorbhuil: ach bha
na h-uile nithe a dubhairt Eoin mu'n
duine so fior.
42 Agus chreid mòran san àit sin
air.

[o] *toigh.* [p] *mhi-chéill.* [q] *féill an ath nuadhachaidh.*
[r] *dìleir.* [s] *chaillear.* [t] *sgaoileadh.*

CAIB. XI.

ANIS bha duine àraidh gu tinn, d'am *b'ainm* Lasarus o Bhetani, baile Mhuire agus Mharta a peathar.

2 (B'i Mhuire *sin* a dh'ung an Tighearn le ola luachmhoir, agus a thiormuich a chosa leis a folt, aig an robh a brathair Lasarus gu tinn.)

3 Uime sin chuir a pheathraiche fios d'a ionnsuidh, ag radh, A Thighearn, feuch, tha 'n ti a's ionmhuinn leat tinn.

4 'Nuair a chual Iosa *so*, a dubhairt e, Cha 'n'eil an tinneas so chum bàis, ach a chum glòire Dhé, chum gu'm bi Mac Dhé air a ghlòrachadh d'a thaobh.

5 A nis b'ionmhuinn le Iosa Marta, agus a piuthar, agus Lasarus.

6 Uime sin an uair a chual e gu'n robh esan tinn, dh'fhan e fathast dà latha anns an ionad an robh e.

7 'Na dhéigh sin a dubhairt e r'a dheisciobluibh, Rachamaid a rìs do Iudea.

8 A dubhairt a dheisciobuil ris, A Mhaighstir, a nis dh'iarr na h-Iudhaich do chlachadh? agus am bheil thu dol a rìs an sin?

9 Fhreagair Iosa, Nach 'eil dà uair dheug san là? Ma dh'imicheas duine anns an là, cha tuislich e, oir tha e faicinn solus an t-saoghail so.

10 Ach ma dh'imicheas duine anns an oidhche, tuislichidh e, do bhrigh nach 'eil an solus ann.

11 Na nithe so a dubhairt e: agus 'na dhéigh sin a deir e riu, Tha ar caraid Lasarus 'na chodal; ach a ta mise a' dol chum's gu'n dùisg mi as a chodal e.

12 An sin a dubhairt a dheisciobuil, A Thighearn, ma tha e 'na chodal, bithidh e slàn.

13 Gidheadh labhair Iosa m'a bhàs: ach shaoil iadsan gu'n do labhair e mu thimchioll fois codail.

14 An sin a dubhairt Iosa riu gu soilleir, Fhuair Lasarus bàs:

15 Agus a ta mi subhach air bhur sonsa nach robh mi an sin (chum's gu'n creid sibh;) ach rachamaid d'a ionnsuidh.

16 An sin a dubhairt Tomas, d'an goirear Didimus, r'a choimh-dheisciobluibh, Rachamaidne mar an ceudna, chum's gu'm faigh sinn bàs maille ris.

17 An sin an uair a thainig Iosa, fhuair se e an déigh dha bhi cheana ceithir laithean san uaigh.

18 (A nis bha Betani fagus do Hierusalem, mu thimchioll cùig stàide deug uaith)

19 Agus thainig mòran do na h-Iudhachaibh chum Mharta agus Mhuire, gu comhfhurtachd a thoirt doibh a thaobh am bràthar.

20 An sin an uair a chuala Marta gu'n robh Iosa a' teachd, chaidh i 'na chòdhail: ach shuidh Muire san tigh.

21 An sin a dubhairt Marta re h-Iosa, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha 'n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

22 Ach a ta fhios agam a nis fein, ge b'e air bith nithe a dh'iarras tu air Dia, gu'n d'thoir Dia dhuit *iad*.

23 A dubhairt Iosa rithe, Eiridh do bhràthair a rìs.

24 A dubhairt Marta ris, Tha fhios agam gu'n éirich e rìs san aiseirigh air an là dheireannach.

25 A dubhairt Iosa rithe, Is mise an aiseirigh, agus a' bheatha: an ti a chreideas annamsa, ge do gheibhcadh e bàs, bithidh e beo;

26 Agus ge b'e neach a ta beo, agus a' creidsinn annamsa, cha'n fhaigh e bàs am feasd. Am bheil thu creidsinn so?

27 A dubhairt i ris, Tha, a Thighearn: creideam gur tusa Criosd, Mac Dhé, a bha gu teachd chum an t-saoghail.

28 Agus air dh'i na nithe so radh, dh'fhalbh i, agus ghairm i a piuthar Muire os ìosal, ag radh, Thainig am Maighstir, agus tha e ga d' ghairm.

29 'Nuair a chual ise *sin*, dh'éirich i gu grad, agus thainig i d'a ionnsuidh.

30 A nis cha robh Iosa fathast air teachd do'n bhaile, ach bha e anns an àit an do choinnich Marta e.

31 An sin na h-Iudhaich a bha maille rithe san tigh, agus a' toirt comhfhurtachd dh'i, 'nuair a chunnaic iad Muire gu'n d'éirich i gu grad, agus gu'n deachaidh i mach, lean iad i, ag radh, Tha i dol chum na h-uaighe, a chaoineadh an sin.

32 An sin an uair a thainig Muire do'n àit an robh Iosa, agus a chunnaic i e, thuit i aig a chosaibh, ag radh ris, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha 'n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

33 Uime sin an uair a chunnaic Iosa i a' gul, agus na h-Iudhaich a thainig maille rithe a' gul mar an ceudna, rinn e osna 'na spiorad, agus chuir se e fein fuidh àmbghar [u].

[u] *thrioblaid.*

34 Agus a dubhairt e, C'àit an do
chuir sibh e? A dubhairt iad ris,
A Thighearn, thig agus faic.
35 Ghuil Iosa.
36 An sin a dubhairt na h-Iudh-
aich, Feuch cionnus a ghràdhaich
se e!
37 Agus a dubhairt cuid diubh,
Nach feudadh an duine so a dh'fhos-
gail sùilean an doill, a thoirt fainear
nach faigheadh eadhon am fear so
bàs?
38 Uime sin thainig Iosa ag os-
naich a rìs ann fein, chum na
h-uaighe. Agus b'uaimh [w] i, agus
bha clach air a cur oirre.
39 A dubhairt Iosa, Togaibh a'
chlach. A dubhairt Marta, piuthar
an duine mhairbh, ris, A Thighearn,
tha nis droch bholadh dheth; oir is
e so an ceathramh latha [x].
40 A deir Iosa rithe, Nach dubh-
airt mi riut, Ma chreideas tu, gu'm
faic thu glòir Dhé?
41 An sin thog iad a' chlach [*o'n
àit* anns an robh an duine marbh air
a chur.] Agus thog Iosa suas a
shùilean, agus a dubhairt e, Athair,
tha mi toirt buidheachais duit gu'n
d'éisd thu rium.
42 Agus bha fhios agam gu bheil
thu 'g éisdeachd rium a ghnàth:
ach a dubhairt mi *e* air son an
t-sluaigh a tha 'nan seasamh a m'
thimchioll, chum gu'n creid iad gu'n
do chuir thusa uait mi.
43 Agus an uair a labhair e na
nithe so, ghlaodh e le guth mòr, A
Lasaruis, thig a mach.
44 Agus thainig esan a bha marbh
a mach, agus a chosan agus a lamh-
an ceangailte leis an eudach-mairbh:
agus bha aghaidh ceangailte m'an
cuairt le neapaicin. A deir Iosa
riu, Fuasglaibh e, agus leigibh leis
imeachd.
45 An sin chreid mòran do na
h-Iudhachaibh ann, a thainig chum
Mhuire, agus a chunnaic na nithe a
rinn Iosa.
46 Ach dh'fhalbh cuid diubh
chum nam Phairiseach, agus dh'innis
iad dhoibh na nithe a rinn Iosa.
47 An sin chruinnich na h-ard
shagairt agus na Phairisich comh-
airle, agus a dubhairt iad, Ciod a
tha sinn a' deanamh? oir a ta 'n
duine so deanamh mòrain mhìor-
bhuile.
48 Ma leigeas sinn leis air an
doigh so, creididh na h-uile dhaoine
ann; agus thig na Romhanaich [y],
agus sgriosaidh iad [z] ar n-àit, agus
ar cinneach.
49 An sin a dubhairt fear àraidh
dhiubh *d'am b'ainm* Caiaphas,
air dha bhi 'na ard shagart air a'
bhliadhna sin, riu, Cha'n aithne
dhuibh ni sam bith,
50 Ni mò tha sibh a' toirt fainear
gur iomchuidh dhuinne gu'm faigh-
eadh aon duine bàs air son an
t-sluaigh, agus nach biodh an cin-
neach uile air a sgrios.
51 Ach cha b'ann uaith fein a
labhair e so: ach air dha bhi 'na
ard shagart air a' bhliadhna sin, rinn
e fàidheadaireachd gu'm faigheadh
Iosa bàs air son a' chinnich sin:
52 Agus ni h-ann air son a' chin-
nich sin a mhàin, ach a chum mar
an ceudna gu'n cruinnicheadh e an
ceann a chéile 'nan aon clann Dhé
a bha air an sgapadh.
53 Uime sin o'n là sin a mach,
chuir iad an comhairle r'a chéile
chum esan a chur gu bàs.
54 Air an aobhar sin cha d'imich
Iosa ni's mò os aird am measg nan
Iudhach; ach chaidh e as sin do
dhùthaich laimh ris an fhàsach, gu
baile d'an goirear Ephraim, agus an
sin ghabh e còmhnuidh maille r'a
dheisciobluibh.
55 Agus bha caisg nan Iudhach
am fagus: agus chaidh mòran suas
as an dùthaich do Hierusalem roimh
'n chàisg, chum iad fein a ghlanadh.
56 An sin dh'iarr iad Iosa, agus
labhair iad r'a chéile 'nan seasamh
san teampull, Ciod bhur baralise?
an e nach d'thig e chum na féisde?
57 A nis bha araon na h-ard sha-
gairt agus na Phairisich air toirt
àithne, nam biodh fhios aig neach
air bith c'àit an robh e, gu'n inn-
seadh se *e*, chum's gu'n glacadh
iad e.

CAIB. XII.

AN sin thainig Iosa, sea laithean
roimh an chàisg, gu Betani, far
an robh Lasarus a bha marbh, neach
a thog esan o na marbhaibh.
2 Uime sin rinn iad suipeir dha
an sin, agus bha Marta a' fritheal-
adh: ach bha Lasarus 'na aon
diubhsan a shuidh air bord maille
ris.
3 An sin ghabh Muire pund do
ola spicnaird ro luachmhoir, agus
dh'ung i cosan Iosa, agus thiormuich
i a chosan le a folt: agus lìonadh
an tigh le fàile [a] cùbhraidh na h-ola.
4 An sin a deir aon d'a dheis-

[w] *chuas.* [x] *tha e ceithir laithean* san uaigh. [y] *Romanaich.*
[z] *dithichidh iad, bheir iad air falbh.* [a] *boltrach.*

deisciobluibh, Iudas Iscariot, *mac* Shimoin, a bha gu esan a bhrath,

5 C'ar son nach do reiceadh an ola so air son tri cheud peghinn, agus nach d'thugadh do na bochdaibh i?

6 A dubhairt e so, cha b'ann a chionn gu'n robh suim aige do na bochdaibh; ach a chionn gu'm bu ghaduiche e, agus gu'n robh an sporan aige, agus gu'n do ghiùlain e na nithe a chuireadh ann.

7 An sin a dubhairt Iosa, Leig leatha: fa chomhair latha m' adhlaic ghleidh i so.

8 Oir tha na bochdan a ghnàth agaibh maille ribh, ach cha 'n'eil mise agaibh a ghnàth.

9 Agus bha fhios aig sluagh mòr do na h-Iudhachaibh gu'n robh e 'n sin: agus thainig iad, cha 'n ann a mhain air son Iosa, ach a chum gu'm faiceadh iad mar an ceudna Lasarus, a thog esan o na marbhaibh.

10 Ach ghabh na h-ard shagairt comhairle, chum Lasarus mar an ceudna a mharbhadh;

11 Do bhrigh air a shonsan gu'n d'imich mòran do na h-Iudhachaibh, agus gu'n do chreid iad ann an Iosa.

12 Air an là màireach, air cluinntinn do mhòr shluagh a thainig chum na féisde, gu'n robh Iosa a' teachd gu Hierusalem,

13 Ghlac iad geuga pailme, agus chaidh iad a mach 'na chòdhail, agus ghlaodh iad, Hosana, beannuichte gu robh Righ Israeil a tha teachd an ainm an Tighearna!

14 Agus, air do Iosa asal òg fhaotainn, shuidh e air; a réir mar a ta e scrìobhta,

15 Na biodh eagal ort, a nighean Shioin: feuch, a ta do Righ a' teachd, 'na shuidhe air loth asail.

16 Cha do thuig a dheisciobuil na nithe so air tùs: ach an uair a ghlòruicheadh Iosa, an sin chuimhnich iad gu'n robh na nithe so scrìobhta uime, agus gu'n d'rinn iad na nithe so dha.

17 Uime sin rinn an sluagh a bha maille ris fianuis, gu'n do ghairm e Lasarus as an uaigh, agus gu'n do thog e o na marbhaibh e.

18 Air an aobhar sin mar an ceudna choinnich an sluagh e, do bhrigh gu'n cual iad gu'n d'rinn e am mìorbhuil so.

19 A dubhairt na Phairisich uime sin eatorra fein, Am faic sibh nach 'eil sibh a' buadhachadh bheag sam bith? feuch, tha 'n saoghal air dol 'na dhéigh.

20 Agus bha Greugaich àraidh am measg na muinntir a chaidh suas chum aoradh dheanamh aig an fhéisd:

21 Air an aobhar sin thainig iadsan gu Philip, a *bha* o Bhetsaida Ghalile, agus dh'iarr iad air, ag radh, A Thighearn, bu mhiann leinn Iosa fhaicinn.

22 Thainig Philip agus dh'innis e do Aindreas: agus a rìs dh'innis Aindreas agus Philip do Iosa.

23 Agus fhreagair Iosa iad, ag radh, Thainig an uair, chum gu'm biodh Mac an duine air a ghlòrachadh.

24 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, Mur faigh an gràinne cruineachd a thuiteas anns an talamh bàs, fanaidh e 'na aonar: ach ma gheibh e bàs, bheir e toradh mòr uaith.

25 Esan a ghràdhaicheas anam, caillidh se e; agus esan a dh'fhuathaicheas anam anns an t-saoghal so, gleidhidh se e chum na beatha maireannaich.

26 Ma ni neach air bith seirbhis dhomhsa, leanadh e mi; agus ge b'e àit am bi mise, an sin bithidh mo sheirbhiseach mar an ceudna: ma ni neach seirbhis dhomhsa, bheir m'Athair onoir dha.

27 A nis tha m'anam fuidh àmhghar[b]; agus ciod a their mi? Athair, saor mi o'n uair so: ach is ann air a shon so a thainig mi chum na h-uaire so.

28 Athair, glòraich t'ainm. An sin thainig guth o nèamh, Ghlòraich mi araon *e*, agus glòraichidh mi rìs *e*.

29 Uime sin a dubhairt an sluagh a sheas a làthair, agus a chuala *so*, Gu'n robh tairneanach ann: a dubhairt cuid eile, Labhair aingeal ris.

30 Fhreagair Iosa agus a dubhairt e, Cha'n ann air mo shonsa thainig an guth so, ach air bhur sonsa.

31 A nis tha breitheanas an t-saoghail so ann: a nis tilgear uachdaran an t-saoghail so mach.

32 Agus mise, ma thogar suas o'n talamh mi, tairngidh mi na h-uile dhaoine a m' ionnsuidh.

33 (Ach a dubhairt e so, a' ciallachadh ciod a' ghnè bàis a gheibheadh e.)

34 Fhreagair an sluagh e, Chuala sinne as an lagh, gu'm fan Criosd gu siorruidh: agus cionnus a deir thusa, Gur éigin do Mhac an duine

[b] *bhuaireas, thrioblaid.*

bhi air a thogail suas? cò e Mac an duine so?

35 An sin a dubhairt Iosa riu, Fathast ré tamuill bhig tha 'n solus maille ribh; gluaisibh am feadh 's a ta 'n solus agaibh, chum nach beir an dorchadas oirbh: oir an ti a ta 'g imeachd an dorchadas, cha'n aithne dha c'àit am bheil e dol.

36 Am feadh 's a ta 'n solus agaibh, creidibh san t-solus, chum gu'm bi sibh 'nar cloinn do'n t-solus. Labhair Iosa na nithe so, agus dh'fhalbh e, agus dh'fholaich se e fein uatha.

37 Ach ge do rinn e a choimhlion so do mhìorbhuilibh 'nan làthair, cha do chreid iad ann:

38 Chum gu'm biodh briathran an fhàidh Esaiais air an coimhlionadh, a dubhairt e, A Thighearn, cò a chreid ar n-aithrisne [c]? agus cia dha a dh'fhoillsicheadh gairdean an Tighearna?

39 Air an aobhar so cha robh e'n comas doibh creidsinn, do bhrigh gu'n dubhairt Esaias a rìs,

40 Dhall e an sùilean, agus chruaidhich e an cridhe, chum nach faiceadh iad le'n sùilibh, agus nach tuigeadh iad le'n cridhe, agus nach pilleadh iad, agus gu'n slànuichinn iad.

41 A dubhairt Esaias na nithe so, 'nuair a chunnaic e a ghlòirsan, agus labhair e uime.

42 Gidheadh chreid mòran do na h-Uachdaranaibh fein ann; ach air son nam Phairiseach cha d'aidich iad e, air eagal gu'n cuirte mach as an t-sionagog iad.

43 Oir b'annsa leo glòir dhaoine na glòir Dhé.

44 Agus ghlaodh Iosa, agus a dubhairt e, An ti a ta creidsinn annamsa, cha'n ann annamsa tha e creidsinn, ach anns an ti a chuir uaith mi.

45 Agus an ti a tha ga m' fhaicinnse, tha e faicinn an ti a chuir uaith mi.

46 Thainig mi a'm' sholus chum an t-saoghail, chum ge b'e chreideas annam, nach fanadh e an dorchadas.

47 Agus ma chluinneas neach air bith mo bhriathransa, agus nach creid e, cha 'n'eil mise 'ga dhìteadh: oir cha d'thainig mi a dhìteadh an t-saoghail, ach a shaoradh an t-saoghail.

48 An ti a tha cur cùil riumsa, agus nach 'eil a' gabhail re m' bhriathraibh, tha aige neach a bheir breth air: am focal a labhair mi, bheir e sin breth air san là dheireannach.

49 Oir cha do labhair mi uam fein; ach an t-Athair a chuir uaith mi, thug e àithne dhomh, ciod a theirinn, agus ciod a labhrainn.

50 Agus a ta fhios agam gur beatha mhaireannach àithnesan: air an aobhar sin na nithe tha mi a' labhairt, mar a dubhairt an t-Athair rium, mar sin a ta mi a' labhairt.

CAIB. XIII.

ANIS roimh fhéisd na càisge, air do Iosa fios a bhi aige gu'n robh uair air teachd, anns an rachadh e as an t-saoghal so chum an Athar, air da a mhuinntir fein a bha anns an t-saoghal a ghràdhachadh, ghràdhaich e gu crìch iad.

2 Agus an uair a bha 'n t-suipeir thairis [d], (air do'n diabhol a nis a chur an cridhe Iudais Iscariot, mhic Shimoin, esan a bhrath)

3 Air aithneachadh do Iosa gu'n d'thug an t-Athair na h-uile nithe 'na lamhaibh, agus gur ann o Dhia a thainig e, agus gur ann a dh'ionnsuidh Dhé a bha e dol,

4 Dh'éirich e o shuipeir, agus chuir e dheth fhalluing [e], agus ghlac e làmh-anart, agus cheangail e uime e.

5 'Na dhéigh sin, thaom e uisge ann an soitheach-ionnlaid, agus thòisich e air cosan nan deisciobul ionnlad, agus an tiormachadh leis an làmh-anart a bha ceangailte uime.

6 An sin thainig e gu Simon Peadar: agus a dubhairt esan ris, A Thighearn, am bheil thusa 'g ionnlad mo chosansa?

7 Fhreagair Iosa agus a dubhairt e ris, An ni so ta mi deanamh cha 'n aithne dhuits' a nis; ach bithidh fios agad air an déigh so.

8 A dubhairt Peadar ris, Cha nigh thu mo chosansa gu bràth. Fhreagair Iosa e, Mur nigh mi thu, cha 'n'eil cuid agad maille rium.

9 A deir Simon Peadar ris, A Thighearn, ni h-iad mo chosan a mhàin, ach mar an ceudna mo lamhan agus mo cheann.

10 A deir Iosa ris, An ti a ta air ionnlad, cha 'n'eil feum aige ach a chosan ionnlad, ach tha e gu h-iomlan glan: agus a ta sibhse glan, ach cha 'n'eil *sibh* uile *glan*.

11 Oir bha fhios aige cò a bhrath-

[c] *iomradhne.* [d] *an uair a bha iad r'an suipeir.* [e] *eudach-uachdair.*

adh e ; uime sin a dubhairt e, Cha
'n'eil sibh uile glan.
12 An sin, an déigh dha an cosan
ionnlad, agus fhalluing a ghabhail
d'a ionnsuidh, shuidh e a rìs, agus
a dubhairt e riu, Am bheil fhios
agaibh ciod a rinn mi dhuibh?
13 Tha sibh a' gairm Maighstir,
agus Tighearn dhiomsa: agus tha
sibh ag radh gu maith; oir is mi
sin.
14 Uime sin ma dh'ionnlaid mise,
bhur Tighearn agus bhur Maighstir,
bhur cosansa, is còir dhuibhse mar
an ceudna cosan a chéile ionnlad.
15 Oir thug mi eisiomplair dhuibh,
chum's mar a rinn mise dhuibh,
gu'n deanadh sibhse mar an ceudna.
16 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, Cha mhò an t-òglach na mhaighi-
stir, agus cha mhò an teachdaire na
'n ti a chuir uaith e.
17 Ma's aithne dhuibh na nithe
so, is beannuichte sibh ma ni sibh
iad.
18 Cha 'n'eil mi labhairt oirbh
uile; is aithne dhomh cò a thagh
mi: ach is éigin an scriobtuir a
choimhlionadh, An ti a ta 'g itheadh
arain maille rium, thog e a shàil
a'm' aghaidh.
19 A nis a deirim so ribh mun
d'thig e gu crìch, chum 'nuair a
tharlas e, gu'n creid sibh gur mise e.
20 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, An ti a ghabhas re neach sam
bith a chuireas mise uam, gabhaidh
e riumsa: agus an ti a ghabhas
riumsa, gabhaidh e ris an ti a chuir
uaith mi.
21 Air do Iosa na nithe so radh,
bha e fuidh thrioblaid 'na spiorad,
agus rinn e fianuis, agus a dubhairt
e, Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, gu'm brath a h-aon agaibh
mise.
22 An sin dh'amhairc na deiscio-
buil air a chéile, fuidh amharus cia
uime a labhair e.
23 A nis bha aon d'a dheiscio-
bluibh 'na luidhe an uchd[f] Iosa,
neach a b'ionmhuinn le Iosa.
24 Air an aobhar sin smèid Si-
mon Peadar airsan, gu'm feòraich-
eadh e cia uime a labhair e.
25 An sin air dhasan aomadh re
uchd Iosa, a deir e ris, A Thighearn,
cò e?
26 Fhreagair Iosa, Is e 'n ti sin e,
d'an toir mise an greim, an déigh
dhomh a thumadh. Agus an uair a
thum e 'n greim, thug se e do Iudas
Iscariot, *mac* Shimoin.
27 Agus an sin an déigh a' ghreama,
chaidh Satan a steach annsan. An
sin a dubhairt Iosa ris, An ni a ta
thu a' deanamh, dean gu grad e.
28 A nis cha do thuig a h-aon
diubhsan a bha 'nan suidhe air a'
bhord c'ar son a dubhairt e so ris.
29 Oir shaoil cuid diúbh, do bhrigh
gu'n robh an sporan aig Iudas, gu'n
dubhairt Iosa ris, Ceannaich *na
nithe* a ta dh'uireasbhuidh oirnn
chum na féisde: no, gu'n d'thugadh
e ni-eigin do na bochdaibh.
30 An sin an déigh dhasan an
greim a ghabhail, chaidh e mach air
ball; agus bha'n oidhche ann.
31 Uime sin, 'nuair a chaidh esan
a mach, a dubhairt Iosa, A nis a ta
Mac an duine air a ghlòrachadh,
agus tha Dia air a ghlòrachadh ann.
32 Ma ta Dia air a ghlòrachadh
ann, glòraichidh Dia esan mar an
ceudna ann fein, agus air ball glòr-
aichidh se e.
33 A chlann bheag, fathast ùine
bheag tha mise maille ribh. Iar-
raidh sibh mi: agus mar a dubhairt
mi ris na h-Iudhachaibh, Do'n àit
an d'theid mise, cha 'n'eil e 'n comas
duibhse teachd; mar sin a deirim
ribhse nis.
34 Aithne nuadh bheiream dhuibh,
Gu'n gràdhaich sibh a chéile; mar
a ghràdhaich mise sibhse, gu'n
gràdhaich sibh fein a chéile mar an
ceudna.
35 Le so aithnichidh na h-uile
dhaoine gur sibh mo dheisciobuilse,
ma bhios gràdh agaibh fein d'a
chéile.
36 A deir Simon Peadar ris, A
Thighearn, c'àit a theid thu? Fhreag-
air Iosa e, Do'n àit an d'theid mi,
cha'n urradh thusa nis mo leantuinn;
gidheadh leanaidh tu mi 'na dhéigh
so.
37 A deir Peadar ris, A Thigh-
earn, c'ar son nach urradh mi do
leantuinn a nis? Leigidh mi sìos
m'anam air do shon.
38 Fhreagair Iosa e, An leig thu
t'anam sìos air mo shonsa? Gu
deimhin deimhin a deirim riut,
Nach goir an coileach, gus an aich-
eadh thu mi tri uairean.

CAIB. XIV.

NA biodh bhur cridhe fuidh
thrioblaid[g]: tha sibh a' creid-
sinn ann an Dia, creidibh annamsa
mar an ceudna[h].
2 Ann an tigh m'Athársa tha iom-
adh àite-còmhnuidh: mur biodh e

[f] *ag aomadh re uchd.* [g] *bhuaireas.* [h] *creidibh ann an Dia,
agus creidibh annamsa.*

mar sin, dh'innsinnse dhuibh: tha
mi dol a dh'ulluchadh àite dhuibh.
3 Agus ma theid mi agus gu'n
ulluich mi àit dhuibh, thig mi rìs,
agus gabhaidh mi sibh a m' ionn-
suidh fein, chum far am bheil mise,
gu'm bi sibhse mar an ceudna.
4 Agus is aithne dhuibh c'àit am
bheil mi dol, agus is aithne dhuibh
an t-slighe.
5 A deir Tomas ris, A Thighearn,
cha 'n'eil fhios againn c'àit am
bheil thu dol, agus cionnus a
dh'fheudas eòlas na slighe bhi
againn?
6 A deir Iosa ris, Is mise an
t-slighe, agus an fhìrinn, agus a'
bheatha: cha d'thig aon neach chum
an Athar ach triomsa.
7 Nam b'aithne dhuibh mise,
b'aithne dhuibh m'Athair mar an
ceudna: agus a so suas is aithne
dhuibh e, agus chunnaic sibh e.
8 A deir Philip ris, A Thighearn,
foillsich an t-Athair dhuinne, agus
is leoir leinn e.
9 A deir Iosa ris, Am bheil mise
ùine co fhada maille ribh, agus nach
aithne dhuit fathast mi, Philip? an
ti a chunnaic mise, chunnaic e 'n
t-Athair; agus cionnus a deir thu,
Foillsich an t-Athair dhuinn?
10 Nach 'eil thu creidsinn gu bheil
mise anns an Athair, agus an t-Ath-
air annamsa? na briathran a ta mi
labhairt ribh, cha'n ann uam fein a'
ta mi 'gan labhairt: ach an t-Athair,
a ta gabhail còmhnuidh annamsa,
tha esan a' deanamh nan oibre.
11 Creidibh mise gu *bheil* mi
anns an Athair, agus an t-Athair
annamsa: no, creidibh mi air son
nan oibre fein.
12 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, An ti a chreideas annamsa, na
h-oibre a ta mise a' deanamh, ni
esan mar an ceudna, agus ni e *oibre*
a's mò na iad so, do bhrigh gu
bheil mise dol chum m'Athar;
13 Agus ge b'e ni a dh'iarras sibh
a'm' ainmse, ni mise sin: chum's
gu'm bi an t-Athair air a ghlòrach-
adh anns a' Mhac,
14 Ma dh'iarras sibh ni air bith
a'm' ainmse, ni mise *e*.
15 Ma's toigh libh mise, coimhid-
ibh m'àitheanta,
16 Agus guidhidh mise an t-Ath-
air, agus bheir e dhuibh Comhfhurt-
air[i] eile, chum's gu fan e maille
ribh gu bràth;
17 Spiorad na firinn, neach nach
urrainn an saoghal a ghabhail, do
bhrigh nach 'eil e 'ga fhaicinn, agus
nach aithne dha e: ach is aithne
dhuibhse e, oir tha e fantuinn
maille ribh, agus bithidh e annaibh.
18 Cha'n fhàg mi sibh 'nar dìl-
leachdaibh; thig mi d'ar ionnsuidh.
19 Tamull beag fathast, agus cha'n
fhaic an saoghal mi tuilleadh; ach
chi sibhse mi: do bhrigh gu bheil
mise beo, bithidh sibhse beo mar an
ceudna.
20 Anns an là sin bithidh fios
agaibh gu *bheil* mise ann am Athair,
agus sibhse annamsa, agus mise an-
naibhse.
21 An ti aig am bheil m'àithean-
tasa, agus a ta 'gan coimhead, is
esan aig am bheil gràdh dhomhsa:
agus an ti aig am bheil gràdh dhomh-
sa, gràdhaichear le m'Athair e,
agus gràdhaichidh mise e, agus
foillsichidh mi mi fein da.
22 A deir Iudas (cha'n e Iscariot)
ris, A Thighearn, c'ar son a dh'fhoill-
sicheas tu thu fein dhuinne, agus
nach *dean thu sin* do'n t-saoghal?
23 Fhreagair Iosa agus a dubhairt
e ris, Ma ghràdhaicheas neach mise,
coimhididh e m'fhocal: agus gràdh-
aichidh m'Athair esan, agus thig
sinn d'a ionnsuidh, agus ni sinn
còmhnuidh maille ris.
24 An ti nach gràdhaich mise,
cha choimhid e mo bhriathra: agus
am focal a ta sibh a' cluinntinn, cha
leamsa e, ach leis an Athair a chuir
uaith mi.
25 Na nithe so labhair mi ribh, air
dhomh bhi m' chòmhnuidh maille
ribh:
26 Ach an Comhfhurtair, an Spio-
rad naomh, a chuireas an t-Athair
uaith a'm' ainmse, teagaisgidh esan
dhuibh na h-uile nithe, agus cuiridh
e 'n cuimhne dhuibh na h-uile nithe
a labhair mise ribh.
27 Tha mi fagail sìth agaibh, mo
shìths' a ta mi tabhairt duibh: cha'n
ann mar a bheir an saoghal, a tha
mise tabhairt duibh. Na biodh bhur
cridhe fuidh thrioblaid, agus na
biodh eagal air.
28 Chuala sibh mar a dubhairt
mi ribh, Tha mi falbh, agus thig mi
rìs d'ar ionnsuidh. Nam biodh gràdh
aguibh dhomhsa, bhiodh aoibhneas
oirbh, a chionn gu'n dubhairt mi,
Tha mi dol [k] chum an Athar; oir
is mò m'Athair na mise.
29 Agus a nis dh'innis mi dhuibh
so roimh dha teachd gu crìch, chum

[i] *Fear-comhfhurtachd, Fear-comhairle, Fear-iuil.*
[k] *a chionn gu bheil mi dol.*

'nuair a thig e gu crìch, gu creideadh sibh.

30 A so suas cha labhair mi mòran ribh: oir à ta uachdaran an t-saoghail a' teachd, agus cha 'n'eil ni air bith aige annamsa.

31 Ach a chum's gu'm bi fios aig an t-saoghal gur ionmhuinn leam an t-Athair; agus mar a thug an t-Athair aithne dhomh, mar sin a ta mi a' deanamh. Eiribh, rachamaid as so.

CAIB. XV.

IS mise an fhìonain fhìor, agus is e m'Athair an treabhaiche[l].

2 Gach uile gheug annamsa nach 'eil a' giùlan toraidh, bheir e air falbh i: agus gach uile *gheug* a ta tabhairt toraidh, glanaidh e i, chum as gu'n giùlain i tuilleadh toraidh.

3 A nis a ta sibhse glan tre an fhocal a labhair mi ribh.

4 Fanaibh annamsa, agus mise annaibhse. Mar nach urrainn a' gheug toradh a thoirt uaipe[m] fein, mur fan i san fhìonain, cha mhò is urrainn sibhse, mur fan sibh annamsa.

5 Is mise an fhìonain, sibhse na geuga: an ti a dh'fhanas annamsa, agus mise annsan, bheir esan mòr thoradh uaith: oir as m'eugmhaisse cha'n urradh sibh aon ni a dheanamh.

6 Mur fan neach annamsa, tha e air a thilgeadh a mach mar ghéig, agus air crìonadh[n]; agus tionailidh daoine iad, agus tilgidh iad san teine iad, agus loisgear iad.

7 Ma dh'fhanas sibh annamsa, agus ma dh'fhanas m'fhocailse annaibhse, iarraidh sibh gach ni a's àill libh, agus nithear dhuibh e.

8 An so tha m'Athairse air a ghlòrachadh, gu'n d'thoir sibhse mòr thoradh uaibh; agus bithidh sibh 'nar deisciobuil dhomhsa.

9 Mar a ghràdhaich an t-Athair mise, mar sin ghràdhaich mise sibhse: fanaibh ann am ghràdhsa.

10 Ma choimhideas sibh m'àitheanta, fanaidh sibh ann am ghràdh: mar a choimhid mise àitheanta m'Athar, agus a tha mi a' fantuinn 'na ghràdh.

11 Na nithe so labhair mi ribh, chum's gu fanadh mo ghairdeachas annaibh, agus gu'm biodh bhur gairdeachas-sa làn.

12 Is i so m'àithnese, gu'n gràdhaich sibhse a chéile, mar a ghràdhaich mise sibhse.

13 Gràdh a's mò na so cha 'n'eil aig neach air bith, gu'n leigeadh duine anam sìos air son a chairde.

14 Is sibhse mo chairdese, ma ni sibh gach ni a ta mi 'g àithneadh dhuibh.

15 A so suas cha ghoir mi seirbhisich dhibh; oir cha'n aithne do'n t-seirbhiseach ciod a ta a Thighearn a' deanamh: ach ghoir mi cairde dhibh; oir na h-uile nithe a chuala mi o m' Athair, thug mi fios duibhse orra.

16 Cha sibhse a thagh mise, ach is mise a thagh sibhse, agus dh'orduich[o] mi sibh, chum gu'n rachadh sibh, agus gu'n d'thugadh sibh a mach toradh, agus gu maireadh bhur toradh: chum's ge b'e ni a dh'iarras sibh air an Athair ann am ainmse, gu'n tabhair e dhuibh e.

17 Tha mi 'g àithneadh nan nithe so dhuibh, chum's gu'n gràdhaich sibh a chéile.

18 Ma ta 'n saoghal 'gar fuathachadh, tha fhios agaibh gu'n d'fhuathaich e mise roimhibh.

19 Nam b'ann do'n t-saoghal sibh, ghràdhaicheadh an saoghal a chuid fein: ach do bhrigh nach ann do'n t-saoghal sibh, ach gu'n do thagh mise sibh as an t-saoghal, uime sin tha fuath aig an t saoghal duibh.

20 Cuimhnichibh am focal a dubhairt mi ribh, Cha 'n'eil an seirbhiseach ni's mò na a Thighearn. Ma rinn iad geur-leanmhuinn ormsa, ni iad geur-leanmhuinn oirbhse mar an ceudna: ma choimhid iad m'fhocalsa, coimhididh iad bhur *focalsa* mar an ceudna.

21 Ach na nithe so uile ni iad oirbh air son m'ainmese, do bhrigh nach aithne dhoibh esan a chuir uaith mi.

22 Mur bithinnse air teachd, agus air labhairt riu, cha bhiodh peacadh aca: ach a nis cha 'n'eil leithsgeul am peacaidh aca.

23 An ti aig am bheil fuath dhomhsa, tha fuath aige do m'Athair mar an ceudna.

24 Mur bithinnse air deanamh nan oibre 'nam measg nach d'rinn aon neach eile, cha bhiodh peacadh aca: ach a nis chunnaic siad *iad*, agus dh'fhuathaich iad araon mise agus m'Athair.

25 Ach *rinneadh so* chum gu'n coimhliontadh am focal a ta sgrìobhta 'nan lagh fein, Dh'fhuathaich iad mi gun aobhar.

[l] *tuathanach.* [m] *uaithe.* [n] *mar ghéig a ta e air crìonadh.* [o] *shuidhich, shonraich.*

26 Ach an uair a thig an Comh-
fhurtair, a chuireas mise d'ar ionn-
suidh o'n Athair, Spiorad na firinn,
a tha teachd, a mach o'n Athair, ni
esan fianuis mu m' thimchiollsa.
27 Agus ni sibhse fianuis mar an
ceudna, do bhrigh gu bheil sibh
maille rium o thùs.

CAIB. XVI.

NA nithe so labhair mi ribh,
chum nach faigheadh[p] sibh
oilbheum.
2 Cuiridh iad as an t-sionagog
sibh: seadh, thig an uair, ge b'e
neach a mharbhas sibh, gu'n saoil e
gu bheil e deanamh seirbhis do
Dhia.
3 Agus ni iad na nithe so[q], do
bhrigh nach aithne dhoibh an t-Ath-
air, no mise.
4 Ach dh'innis mi na nithe so
dhuibh, chum 'nuair a thig an t-àm,
gu'n cuimhnich sibh gu'n d'innis mi
dhuibh iad. Ach cha dubhairt mi
na nithe so ribh o thùs, do bhrigh
gu'n robh mi maille ribh.
5 Ach a nis a ta mi dol chum an
ti a chuir uaith mi, agus cha 'n eil a
h-aon agaibhs' a' feòraich dhiom,
C'ait tha thu dol ?
6 Ach a chionn gu'n dubhairt
mi na nithe so ribh, lion do bròn
bhur cridhe.
7 Gidheadh a ta mi 'g innseadh
dhuibh na firinn, Is buannachd
dhuibh mise a dh'fhalbh: oir mur
falbh mi, cha d'thig an Comhfhur-
tair d'ar ionnsuidhse; ach ma
dh'fhalbhas mi, cuiridh mi esan d'ar
ionnsuidh.
8 Agus an uair a thig esan, bheir
e dearbh-shoilleareachd do'n t-saogh-
al mu pheacadh, agus mu fhìreant-
achd, agus mu bhreitheanas:
9 Mu pheacadh, do bhrigh nach
'eil iad a' creidsinn annamsa;
10 Mu fhìreantachd, do bhrigh
gu bheil mi dol a dh'ionnsuidh
m'Athar, agus nach faic sibh ni's mò
mi;
11 Mu bhreitheanas, a chionn gu
bheil uachdaran an t-saoghail so air
a dhìteadh.
12 Tha mòran nithe agam fathast
re radh ribh, ach cha'n urradh sibh
an giùlan an tràthsa.
13 Ach an uair a thig esan, Spio-
rad na firinn, treòraichidh e sibh
chum gach uile fhìrinn: oir cha
labhair e uaith fein; ach labhraidh
e na h-uile nithe a chluinneas e:
agus foillsichidh e dhuibhse nithe a
ta re teachd.
14 Bheir esan glòir dhomhsa: oir
gheibh e do m' chuidse, agus nochd-
aidh e dhuibhse e.
15 Na h uile nithe a ta aig an
Athair, is leamsa iad: air an aobhar
so a dubhairt mi, gu'm faigh e do
m' chuidse, agus nochdaidh e
dhuibhse e.
16 Tamull beag agus cha'n fhaic
sibh mi; agus a rìs, tamull beag
agus chi sibh mi, do bhrigh gu bheil
mi dol chum an Athar.
17 An sin a dubhairt *cuid* d'a
dheisciobluibh eatorra fein, Ciod e
so a deir e ruinn, Tamull beag agus
cha'n fhaic sibh mi: agus a rìs, tam-
ull beag agus chi sibh mi: agus, Do
bhrigh gu bheil mi dol chum an
Athar?
18 Air an aobhar sin a dubhairt
iad, Ciod e so a deir e, Tamull
beag? Cha 'n'eil sinne a' tuigsinn
ciod a deir e.
19 A nis dh'aithnich Iosa gu'n
robh toil aca fheòraich dheth, agus
a dubhairt e riu, Am bheil sibh a'
feòraich 'nar measg fein mar a dubh-
airt mi, Tamull beag agus cha'n
fhaic sibh mi: agus a rìs, tamull
beag agus chi sibh mi?
20 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, gu'n dean sibhse gul agus
caoidh, ach ni'n saoghal gairdeach-
as: agus bithidh sibhse do-brònach,
ach pillear bhur bròn gu gairdeach-
as.
21 'Nuair a bhios bean re saoth-
air-chloinne, bithidh i fa dhoilgheas
chionn gu bheil a h-uair air teachd:
ach an uair a bheireas i 'n leanabh,
cha chuimhnich i a h-àmhghar ni 's
mò, tre aoibhneas gu'n d'rugadh
duine chum an t saoghail.
22 Agus a ta nis uime sin doil-
gheas oirbhse: ach chi mise a rìs
sibh, agus ni bhur cridhe gairdeach-
as, agus bhur gairdeachas cha bhuin
neach air bith uaibh.
23 Agus air an là sin cha'n fheòr
aich sibh ni air bith dhiomsa[r]: Gu
deimhin deimhin a deirim ribh, Ge
b'e nithe dh'iarras sibh air an Ath-
air ann am ainmse, gu'n tabhair e
dhuibh iad.
24 Gus a so cha d'iarr sibh ni air
bith a'm' ainmse: iarraibh, agus
gheibh sibh, chum as gu'm bi bhur
n-aoibhneas làn[s].
25 Na nithe so labhair mi ribh
am briathraibh dorcha[t]: ach thig

[p] *gabhadh.* [q] *na nithe so [dhuibh.]* [r] *cha'n iarr sibh ni air bith ormsa.* [s] *coimhlionta.* [t] *an comhadaibh.*

an uair anns nach labhair mi ni's
mò ribh am briathraibh dorcha, ach
innsidh mi gu soilleir mu'n Athair
dhuibh.
26 Anns an là sin iarraidh sibh
a'm' ainmse: agus cha 'n'eil mi 'g
radh ribh, gu'n guidh mi an t-Ath-
air air bhur son:
27 Oir is toigh leis an Athair fein
sibh, air son gu'n d'thug sibh gràdh
dhomhsa, agus gu'n do chreid sibh
gur ann o Dhia a thainig mi.
28 Thainig mi mach o'n Athair,
agus tha mi air teachd chum an
t-saoghail: a rìs, tha mi fàgail an
t-saoghail, agus a' dol chum an
Athar.
29 A deir a dheisciobuil ris,
Feuch, a nis tha thu labhairt gu
soilleir, agus cha 'n'eil thu labhairt
cosamhlachd air bith.
30 A nis tha fhios againn gur
aithne dhuit na h-uile nithe, agus
nach feum thu duine air bith a
dh'fheòraich dhiot: air a shon so
tha sinn a' creidsinn gur ann o Dhia
a thainig thu.
31 Fhreagair Iosa iad, Am bheil
sibh a nis a' creidsinn?
32 Feuch, thig an t-àm [u], seadh,
tha e cheana air teachd, anns an
sgapar o chéile sibh, gach aon g'a
ionad fein, agus am fàg sibh mise
a'm' aonar: gidheadh cha 'n'eil mise
a'm' aonar, oir tha an t-Athair maille
rium.
33 Na nithe so labhair mi ribh,
chum gu'm biodh sìth agaibh annam-
sa. Anns an t-saoghal bithidh àmh-
ghar agaibh: ach biodh deadh mhis-
neach agaibh, thug mise buaidh air
an t-saoghal.

CAIB. XVII.

LABHAIR Iosa na briathra so;
agus thog e suas a shùilean gu
néamh, agus a dubhairt e, Athair,
thainig an uair; glòraich do Mhac,
chum 's gu'n glòraich do Mhac thusa
mar an ceudna;
2 Chum mar a thug thu cumh-
achd dha air gach feoil, na h-uile a
thug thu dha, gu'n d'thugadh esan
dhoibh a' bheatha mhaireannach.
3 Agus is i so a' bheatha mhair-
eannach, eòlas a bhi aca ortsa an
t-aon Dia fior, agus air Iosa Criosd
a chuir thu uait.
4 Ghlòraich mise thusa air tal-
amh: chrìochnaich mi 'n obair a thug
thu dhomh r'a dheanamh.
5 Agus a nis, Athair, glòraich
thusa mise maille riut fein [w], leis a'
ghlòir a bha agam maille riut mun
robh an saoghal ann.
6 Dh'fhoillsich mise t'ainm do na
daoinibh a thug thu dhomh as an
t-saoghal: bu leatsa iad, agus thug
thu dhomhsa iad; agus choimhid
iad t'fhocal.
7 A nis thuig iad gur ann uait a
tha na h-uile nithe, a thug thu
dhomhsa.
8 Oir thug mi dhoibh na briathran
a thug thusa dhomh; agus ghabh
siad iad, agus thuig iad gu firinneach
gur ann uaitse thainig mi, agus
chreid iad gu'n do chuir thu uait
mi.
9 Air an sonsan tha mi guidheadh:
cha 'n'eil mi guidheadh air son an
t-saoghail, ach air son na muinntir
sin a thug thu dhomh, oir is leatsa
iad.
10 Agus is leatsa na h-uile nithe
a's leamsa, agus is leamsa na nithe
a's leatsa, agus a ta mi air mo ghlòr-
achadh annta.
11 Agus a nis cha 'n'eil mise ni
's mò anns an t-saoghal, ach a ta
iadsan san t-saoghal, agus a ta mise
a' teachd a't'ionnsuidhsa. Athair
naomha, coimhid iadsan tre t'ainm [x],
a thug thu dhomhsa, chum's gu'm
bi iad 'nan aon, mar *a ta* sinne.
12 Am feadh 's a bha mise maille
riu anns an t-saoghal, choimhid mi
iad tre t'ainmsa: ghleidh mi a'
mhuinntir a thug thu dhomh, agus
cha do chailleadh a h-aon diubh, ach
mac an sgrios; chum gu biodh an
scriobtuir air a choimhlionadh.
13 Agus a nis tha mi teachd
a'd'ionnsuidhsa, agus tha mi labh-
airt nan nithe so anns an t-saoghal,
chum gu'm biodh mo ghairdeachas
aca air a choimhlionadh annta.
14 Thug mi t'fhocal dhoibh; agus
thug an saoghal fuath dhoibh, air
son nach ann do'n t-saoghal iad, mar
nach 'eil mise do'n t-saoghal.
15 Cha 'n'eil mi guidheadh gu'n
d'thugadh tu as an t-saoghal iad,
ach gu'n coimhideadh tu o'n olc
iad.
16 Cha 'n'eil iadsan do'n t-saoghal,
mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.
17 Naomhaich iad tre'n fhìrinn [y]:
is e t'fhocalsa an fhìrinn.
18 Mar a chuir thusa mise chum
an t-saoghail, mar sin chuir mise
iadsan chum an t-saoghail.
19 Agus air an sonsan tha mise
ga m' naomhachadh fein, chum's

[u] *an uair.* [w] *a't' fhianuis.* [x] *ann ad ainm.*
[y] *tre t'fhìrinn.*

gu'm bi iadsan mar an ceudna air a naomhachadh tre'n fhìrinn.

20 Agus cha 'n'eil mi guidheadh air an sonsan a mhàin, ach mar an ceudna air son na muinntir sin a chreideas annamsa tre am focalsan:

21 Chum's gu'm bi iad uile 'nan aon; chum mar *a ta* thusa, Athair, annamsa, agus mise annadsa, gu'm bi iadsan mar an ceudna 'nan aon annainne; chum's gu'n creid an saoghal gu'n do chuir thusa uait mi.

22 Agus thug mise dhoibhsan a' ghlòir a thug thusa dhomhsa, chum's gu'm bi iad 'nan aon, mar a ta sinne 'nar aon;

23 Mise anntasan, agus thusa annamsa, chum's gu'n deanar coimhlionta iad ann an aon, agus a chum gu'm bi fios aig an t-saoghal gu'n do chuir thusa uait mi, agus gu'n do ghràdhaich thu iadsan, mar a ghràdhaich thu mise.

24 Athair, is àill leam an dream a thug thu dhomh, gu'm bi iad maille rium, far am bheil mi; chum's gu faic iad mo ghlòir a thug thu dhomh: oir ghràdhaich thusa mi mun do leagadh bunaite an domhain.

25 Athair chothromaich, cha b'aithne do'n t-saoghal thusa; ach b'aithne dhomhsa thu, agus thuig iad so gu'n do chuir thusa uait mi.

26 Agus dh'fhoillsich mise t'ainm dhoibh, agus foillsichidh mi *e*, chum's gu'm bi an gràdh leis an do ghràdhaich thu mise, anntasan, agus mise annta.

CAIB. XVIII.

NUAIR a labhair Iosa na briathra so, chaidh e maille r'a dheisciobluibh thairis air sruth Chedroin, far an robh lios, anns an deachaidh e fein agus a dheisciobuil.

2 Agus b'aithne do Iudas, a bhrath esan, an t'àit: oir thainig Iosa gu tric an sin maille r'a dheisciobluibh.

3 An sin air do Iudas buidheann agus maoir fhaotainn o na h-ard shagairt agus na Phairisich, thainig e do'n àit sin le leusaibh, agus lòchranaibh, agus armaibh.

4 Uime sin air do Iosa fios a bhi aige air na h-uile nithibh a bha gu teachd air, chaidh e mach, agus a dubhairt e riu, Cò tha sibh ag iarraidh?

5 Fhreagair iadsan e, Iosa o Nararet. A deir Iosa riu, Is mise *e*. agus sheas mar an ceudna Iudas, a bhrath esan, maille riu.

6 An sin co luath 's a dubhairt e riu, Is mise e, chaidh iad air an ais, agus thuit iad air an làr.

7 An sin dh'fheòraich e dhiubh a rìs, Cò tha sibh ag iarraidh? A dubhairt iadsan, Iosa o Nasaret.

8 Fhreagair Iosa, A dubhairt mi ribh gur mise e. Uime sin ma's mise tha sibh ag iarraidh, leigibh leo sin falbh:

9 Chum gu'n coimhliontadh an focal a labhair e, An dream a thug thu dhomh, cha do chaill mi aon diubh.

10 An sin air do Shimon Peadar claidheamh a bhi aige, tharruing se e, agus bhuail e òglach an ard shagairt, agus ghearr e a' chluas dheas deth. Agus b'e ainm an òglaich Malchus.

11 An sin a dubhairt Iosa re Peadar, Cuir do chlaidheamh san truaill: an cupan a thug m'Athair dhomhsa, nach òl mi e?

12 An sin rug a' bhuidheann, agus an ceannard, agus maoir nan Iudhach air Iosa, agus cheangail iad e,

13 Agus thug iad leo e air tùs gu Annas (oir b'esan athair céile Chaiaphais, a bha 'na ard shagart air a' bhliadhna sin.)

14 A nis b'e Caiaphas a thug comhairle do na h-Iudhachaibh, gu'm b'iomchuidh gu'm faigheadh aon duine bàs air són an t-sluaigh.

15 Agus lean Simon Peadar agus deisciobul eile Iosa. B'aithne do'n ard shagart an deisciobul sin, agus chaidh e steach maille re h-Iosa do chùirt an ard shagairt.

16 Ach sheas Peadar aig an dorus an leth muigh. Uime sin chaidh an deisciobul sin eile a b'aithne do'n ard shagart a mach, agus labhair e ris a' bhan-dorsair, agus thug e Peadar a steach.

17 An sin a dubhairt a' banoglach a bha gleidheadh an doruis re Peadar, Nach ann do dheisciobluibh an duine so thusa mar an ceudna? a dubhairt esan, Cha'n ann.

18 Agus bha na seirbhisich agus na maoir 'nan seasamh, air dhoibh teine guail a chur suas, oir bha'm fuachd ann, agus bha iad 'gan garadh fein: agus bha Peadar 'na sheasamh maille riu, agus 'ga gharadh[z] fein.

19 An sin dh'fhiosraich an t-ard shagart do Iosa mu thimchioll a dheisciobul, agus mu thimchioll a theagaisg.

20 Fhreagair Iosa e, Labhair mise

[z] *gàradh.*

os aird ris an t saoghal; theagaisg mi a ghnàth anns an t-sionagog, agus anns an teampull, far am bheil na h-Iudhaich a' cruinneachadh as gach àit, agus am folach cha do labhair mi ni air bith.

21 C'ar son a ta thu fiosrachadh dhiomsa? Fiosraich dhiubhsan a chuala, ciod a dubhairt mi riu: feuch, a ta fhios acasan ciod a dubhairt mi.

22 Agus an uair a dubhairt e na nithe so, bhuail aon do na maoraibh, a bha 'na sheasamh a làthair, a bhas air Iosa, ag radh, An ann mar so a fhreagras tu an t-ard shagart?

23 Fhreagair Iosa e, Ma labhair mi gu h-olc, dean fianuis air an olc: ach ma's ann gu maith, c'ar son a ta thu ga m' bhualadh?

24 (A nis chuir Annas e ceangailte gu Caiaphas an t-ard shagart.)

25 Agus bha Simon Peadar 'na sheasamh agus 'ga gharadh: Uime sin a dubhairt iad ris, Nach aon d'a dheisciobluibh thusa mar an ceudna? Dh'àicheadh esan, agus a dubhairt e, Cha mhì.

26 A dubhairt aon do sheirbhisich an ard shagairt, (caraid do'n fhear do'n ghearr Peadar a chluas.) Nach faca mise thu san lios maille ris?

27 An sin dh'àicheadh Peadar a rìs, agus air ball ghoir au coileach.

28 An sin thug Iad Iosa o Chaiaphas gu àit a' bhreitheanais: agus b'i mhaduinn a bh'ann, agus cha deachaidh iad fein do àit a' bhreitheanais, chum's nach biodh iad air an salachadh; ach gu'n itheadh iad a' chàisg.

29 An sin chaidh Pilat a mach d'an ionnsuidhsan, agus a dubhairt e, Ciod a' chasaid a tha sibh a' toirt an aghaidh an duine so?

30 Fhreagair iadsan agus a dubhairt iad ris, Mur b'fhear droch-bheirt e, cha d'thugamaid thairis dhuitse e.

31 An sin a dubhairt Pilat riu, Gabhaibhse e, agus thugaibh breth air a réir bhur lagha fein. An sin a dubhairt na h-Iudhaich ris, Cha 'n'eil e ceaduichte dhuinne neach air bith a chur gu bàs:

32 Chum gu'm biodh focal Iosa air a choimhlionadh, a labhair e, a' ciallachadh ciod a' ghnè bàis a bha e gu fhaotainn.

33 An sin chaidh Pilat a steach a ris do àit a' bhreitheanais, agus ghairm e Iosa, agus a dubhairt e ris, An tusa Righ nan Iudhach?

34 Fhreagair Iosa e, Am bheil thu 'g radh so uait fein, no an d'innis daoin' eile dhuit e a m' thimchiollsa?

35 Fhreagair Pilat, An Iudhach mise? Thug do chinneach fein, agus na h-ard shagairt thairis dhomhsa thu: ciod a rinn thu?

36 Fhreagair Iosa, Cha 'n ann do'n t-saoghalsa tha mo rioghachdsa: nam b'ann do'n t-saoghalsa bhiodh mo rioghachd, dheanadh mo sheirbhisich cogadh, chum nach d'thugta thairis do na h-Iudhachaibh mi: ach a nis cha'n ann o so a ta mo rioghachd.

37 Air an aobhar sin a dubhairt Pilat ris, Au righ thu ma seadh? Fhreagair Iosa, A deir thusa gur righ mi. 'S ann chum na criche so rugadh mi, agus chum na criche so thainig mi do'n t saoghal, chum's gu'n deanainn fianuis do'n fhìrinn. Gach neach a ta air taobh na firinn, éisdidh e re m' ghuthsa.

38 A dubhairt Pilat ris, Ciod i an fhìrinn? Agus air dha so a radh, chaidh e mach a rìs chum nan Iudhach, agus a deir e riu, Cha 'n'eil mise a' faotainn coire air bith ann.

39 Ach a ta gnàth agaibhse, gu'n leiginn as duine dhuibh air a' chàisg: uime sin an àill libh mi a leigeadh righ nan Iudhach fa sgaoil duibh?

40 An sin ghlaodh iadsan uile[a], ag radh, Cha'n e an duine so, ach Barabas. A nis b'fhear-reubainn Barabas.

CAIB. XIX.

AN sin air an aobhar sin ghlac Pilat Iosa, agus sgiùrs se e.

2 Agus dh'fhigh na saighdearan crùn droighiun, agus chuir iad air a cheann e, agus chuir iad falluing purpuir[b] uime,

3 Agus a dubhairt iad. Fàilt' ort a righ nan Iudhach: agus bhuail iad le'm basaibh e.

4 An sin chaidh Pilat a mach a rìs, agus a deir e riu, Feuch, a ta mise 'ga thoirt a mach d'ar ionnsuidh, chum's gu'm bi fios agaibh nach 'eil mise faotainn coire sam bith ann.

5 An sin thainig Iosa mach, agus an crùn droighinn air, agus an fhalluing phurpuir uime. Agus a deir *Pilat* riu, Feuch an duine.

6 Uime sin an uair a chunnaic na h-ard shagairt agus na maoir e, ghlaodh iad, ag radh, Ceus e, ceus e. A deir Pilat riu, Gabhaibhse e, agus

[a] *uile* [*a rìs.*] [b] *corcuir.*

ceusaibh *e*: oir cha 'n'eil mise a'
faotainn coire sam bith ann.
7 Fhreagair na h-Iudhaich e, Tha
lagh againne, agus a réir ar lagh-
ane is còir a chur gu bàs, air son
gu'n d'rinn e Mac Dhé dheth fein.
8 Uime sin an uair a chuala Pi-
lat a' chainnt sin, bu mhòid a bha
dh'eagal air;
9 Agus chaidh e steach a rìs a
dh'àit a' bhreitheanais, agus a deir
e re h-Iosa, Cia as duit? ach cha
d'thug Iosa freagradh air.
10 An sin a deir Pilat ris, Nach
labhair thu riumsa? nach 'eil fhios
agad gu bheil cumhachd agamsa do
cheusadh, agus gu bheil cumhachd
agam do chur fa sgaoil?
11 Fhreagair Iosa, Cha bhiodh
cumhachd air bith agad a'm' aghaidhse,
mur d'thugta dhuit o'n àird'
e: air an aobhar sin an ti a thug
mise thairis dhuit, tha aigesan am
peacadh a's mò.
12 Agus o sin suas dh'iarr Pilat a
chur fa sgaoil: ach ghlaodh na
h-Iudhaich, ag radh, Ma leigeas tu
'm fear so fa sgaoil, cha charaid do
Cheasar thu: ge b'e neach a ta 'ga
dheanamh fein 'na righ, tha e labh-
airt an aghaidh Cheasair.
13 Uime sin an uair a chuala Pi-
lat a' chainnt sin, thug e mach Iosa,
agus shuidh e air a' chaithir-bhreith-
eanais anns an ionad d'an goirear
an Leac-ùrlar, ach anns an Eabhra[c],
Gabata.
14 Agus b'e là ulluchaidh na
càisge e, agus mu thimchioll na
seathadh uaire: agus a deir e ris na
h-Iudhachaibh, Feuch bhur righ.
15 Ach ghlaodh iadsan a mach,
Beir uainn, beir uainn, ceus e. A
deir Pilat riu, An ceus mi bhur
righse? Fhreagair na h-ard shagairt,
Cha 'n'eil righ againne ach Ceasar.
16 An sin air an aobhar sin thug
e thairis dhoibh e, gu bhi air a cheus-
adh. Agus ghlac iad Iosa, agus
thug iad leo e.
17 Agus chaidh e mach, a' giùlan
a chrann-ceusaidh, do'n ionad d'an
goirear *àit* a' chloiginn, d'an ainm
san Eabhra, Golgota.
18 An sin cheus iad e, agus dithis
eile maille ris, fear air gach taobh,
agus Iosa sa' mheadhon.
19 Agus scrìobh Pilat mar an
ceudna tiodal, agus chuir e air a'
chrann-cheusaidh e. Agus b'e an
scrìobhadh, IOSA O NASARET
RIGH NAN IUDHACH.
20 Uime sin leugh mòran do na
h Iudhachaibh an tiodal so: oir
bha'n t àit anns an do cheusadh Io-
sa fagus do'n bhaile: agus bha an
scrìobhadh an Eabhra, an Greugais,
agus an Laidin.
21 An sin a dubhairt ard shagairt
nan Iudhach re Pilat, Na scrìobh,
Righ nan Iudhach; ach gu'n dubh-
airt e fein, Is mi righ nan Iudhach.
22 Fhreagair Pilat, An ni a scrìobh
mi, scrìobh mi e.
23 An sin an uair a cheus na
saighdearan Iosa, ghlac iad a thrus-
can (agus rinn iad ceithir earrannan,
earrann do gach saighdear) agus *a*
chòta mar an ceudna: agus bha'n
còta gun fhuaigheal, air fhigheadh
o bhràigh sìos gu h-iomlan.
24 A dubhairt iad uime sin ea-
torra fein, Na reubamaid e, ach tilg-
eamaid croinn air, co aig a bhitheas
e: chum gu'n coimhliontadh an
scriobtuir, a deir, Roinn iad mo
thruscan eatorra, agus thilg iad
croinn air mo bhrat. Air an aobhar
sin rinn an saighdearan na nithe so.
25 A nis sheas làimh re crann-
ceusaidh Iosa, a mhàthair agus
piuthar a mhàthar, Muire *bean*
Chleophais, agus Muire Magdalen.
26 Uime sin an uair a chunnaic
Iosa a mhàthair, agus an deisciobul
a b'ionmhuinn leis 'na sheasamh a
làthair, a dubhairt e r'a mhàthair,
A bhean, feuch do mhac.
27 An sin a deir e ris an deiscio-
bul, Feuch do mhàthair. Agus o'n
àm sin a mach thug an deisciobul
sin leis i d'a thigh fein.
28 An déigh so air do Iosa fios a
bhi aige gu'n robh na h-uile nithe a
nis air an crìochnachadh, chum
gu'n coimhliontadh an scriobtuir, a
deir e, Tha tart orm.
29 A nis bha an sin soitheach làn
do fhìon geur: agus air dhoibhsan
spong a lìonadh do'n fhìon, gheur,
agus a chur air hisop, shìn iad chum
a bheoil e.
30 An sin an uair a ghabh Iosa
am fion geur, a dubhairt e, Tha e
crìochnaichte: agus air cromadh a
chinn da, thug e suas *a* spiorad.
31 An sin chum nach fanadh na
cuirp air a' chrann-cheusaidh air an
t-sàbaid, a chionn gu'm b'e là an
ulluchaidh a bha ann (oir bu latha
mòr an latha sàbaid sin) dh'iarr na
h-Iudhaich air Pilat gu'n rachadh
an luirgne a bhriseadh, agus gu'n
d'thugtadh air falbh iad.
32 An sin thainig na saighdearan,
agus bhris iad luirgne a' cheud

[c] *Eabhrais.*

fhir, agus luirgne an fhir eile, a cheusadh maille ris.

33 Ach air dhoibh teachd chum Iosa, an uair a chunnaic iad gu'n robh e cheana marbh, cha do bhris iad a luirgnesan.

34 Ach lot fear do na saighdearaibh a thaobh le sleagh, agus air ball thainig a mach fuil agus uisge.

35 Agus thug an tì a chunnaic *sin* fianuis, agus a ta fhianuis firinneach: agus a ta fhios aige gu bheil e labhairt na firinn, chum gu'n creideadh sibhse.

36 Oir rinneadh na nithe so chum gu'n coimhliontadh an scriobtuir, Cha bhrisear cnàimh dheth.

37 Agus a rìs a deir scriobtuir eile, Amhaircidh iad airsan a lot iad [d].

38 'Na dhéigh so, dh'iarr Ioseph o Arimatea (a bha 'na dheisciobul aig Iosa, ach am folach air eagal nan Iudhach) air Pilat comas corp Iosa a thoirt leis: agus leig Pilat *sin* leis: Thainig e air an aobhar sin, agus thug e leis corp Iosa.

39 Thainig mar an ceudna Nicodemus (a thainig air tùs gu Iosa san oidhche) agus thug e leis mu thimchioll ceud pund do mhirr agus do aloes air am measgadh feadh a chéile.

40 An sin ghabh iad corp Iosa, agus cheangail [e] iad e ann an lion-eudaichibh, maille ris an spiosraidh [f], mar is gnàth leis na h-Iudhachaibh adhlac a dheanamh [g].

41 A nis bha lios anns an àit an do cheusadh e; agus anns an lios uaigh nuadh, anns nach do chuireadh aon duine riamh.

42 Air an aobhar sin air son ulluchaidh *càisge* nan Iudhach, do bhrigh gu'n robh an uaigh am fagus, chuir iad Iosa an sin.

CAIB. XX.

AIR a' cheud là do'n t-seachduin thainig Muire Magdalen gu moch, agus an dorchadas fathast ann, chum na h-uaighe, agus chunnaic i a' chlach air a togail o'n uaigh.

2 Ruith i an sin, agus thainig i gu Simon Peadar, agus gus an deisciobul eile a b'ionmhuinn le h-Iosa, agus a deir i riu, Thug iad leo an Tighearn as an uaigh, agus cha 'n'eil fhios againn c'àit an do chuir iad e.

3 Uime sin chaidh Peadar a mach, agus an deisciobul sin eile, agus thainig iad chum na h-uaighe.

4 Agus ruith iad 'nan dithis maraon: agus ruith an deisciobul eile ni bu luaithe na Peadar, agus thainig e air tùs chum na h-uaighe.

5 Agus air cromadh sìos da, chunnaic e 'n lion-eudach 'na luidhe; gidheadh cha deachaidh e steach.

6 An sin thainig Simon Peadar 'ga leantuinn, agus chaidh e steach do'n uaigh [h], agus chunnaic e 'n lion-eudach 'na luidhe;

7 Agus an neapaicin a bha m'a cheann, cha'n ann 'na luidhe maille ris an lion-eudach, ach air leth air fhilleadh ann an aon àit.

8 An sin chaidh a steach mar an ceudna an deisciobul sin eile a thainig air tùs chum na h-uaighe, agus chunnaic, agus chreid e.

9 Oir cha do thuig iad fathast an scriobtuir, gu'm b'éigin gu'n éireadh esan a ris o na marbhaibh.

10 An sin dh'imich na deisciobuil a rìs chum an cuideachd fein.

11 Ach sheas Muire aig an uaigh a muigh, a' gul: agus ag gul dith, chrom i sìos, *ag amharc* a steach do'n uaigh,

12 Agus chunnaic i dà aingeal ann an *culaidhibh* geala, 'nan suidhe, fear aig a' cheann, agus fear aig na cosaibh, san àit an robh corp Iosa 'na luidhe;

13 Agus a deir iadsan rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? A deir i riu, Air son gu'n d'thug iad mo Thighearn leo, agus nach 'eil fhios agam c'àit an do chuir iad e.

14 Agus an uair a dubhairt i so, phill i air a h-ais, agus chunnaic i Iosa 'na sheasamh, agus cha d'aithnich i gu'm b'e Iosa bha ann.

15 A deir Iosa rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? cò ta thu 'g iarraidh? air saoilsinn d'ise gu'm b'e an gàradair a bh'ann, a deir i ris, A thighearn, ma thug thusa leat e, innis dhomhsa c'àit an do chuir thu e, agus bheir mise leam e.

16 A deir Iosa rithe, A Mhuire. Air tionndadh dh'ise, a dubhairt i ris, Rabboni, 's e sin r'a radh, A Mhaighstir.

17 A deir Iosa rithe, Na bean rium: oir cha deachaidh mi fathast suas chum m'Athar: ach imich chum mo bhràithre, agus abair riu, Tha mise dol suas chum m'Athar fein agus

[d] *shàth iad trìd.* [e] *phaisg.* [f] *maille ris na luibhibh cùbhraidh.* [g] *spiosraidh chur air corp; embalm.* Sasg. [h] *àit-adhlacaidh.*

bhur n-Atharsa, agus *chum* mo Dhé
fein agus bhur Dé-se.
18 Thainig Muire Magdalen, agus
dh'innis i do na deisciobluibh, gu'm
fac i 'n Tighearn, agus gu'n dubh-
airt e na nithe so rithe.
19 Agus air teachd do'n fheasgar
an là sin fein, air a' cheud *là* do'n
t seachduin, agus na dorsa dùinte
far an robh na deisciobuil cruinn
air eagal nan Iudhach, thainig Iosa
agus sheas e sa' mheadhon, agus a
deir e riu, Sith dhuibh.
20 Agus air dha so a radh, nochd
e dhoibh *a* lamhan agus a thaobh.
An sin bha aoibhneas air na deis-
ciobluibh an uair a chunnaic iad an
Tighearn.
21 An sin a dubhairt Iosa riu a
rìs, Sìth dhuibh: mar a chuir an
t-Athair uaith mise, mar sin a ta
mise 'gar cursa uam.
22 Agus air dha so a radh, shéid
e orra, agus a deir e riu, Gabhaibhse
an Spiorad naomh.
23 Co air bith iad d'am maith
sibh am peacaidh, tha iad maithte
dhoibh; *agus* co air bith iad d'an
cum sibh am *peacaidh gun am
maitheamh*, tha iad air an cumail.
24 Ach cha robh Tomas, aon do'n
dà fhear dheug, d'an goirear Didi-
mus, maille riu 'nuair a thainig Io-
sa.
25 Uime sin a dubhairt na deis-
ciobuil eile ris, Chunnaic sinne an
Tighearn. Ach a dubhairt esan
riu, Mur faic mise aileadh [i] nan
tairngean 'na lamhaibh, agus mur
cuir mi mo mheur ann an aileadh
nan tairngean, agus mur cuir mi mo
lamh 'na thaobh, cha chreid mi.
26 Agus an ceann ochd laithean
'na dhéigh sin, bha a dheisciobuil
a rìs a stigh, agus Tomas maille riu:
thainig Iosa, agus na dorsa dùinte,
agus sheas e sa' mheadhon, agus a
dubhairt e, Sìth dhuibh.
27 'Na dhéigh sin a deir e re To-
mas, Cuir an so do mheur, agus
feuch mo lamhan; agus sìn an so
do lamh, agus cuir a m' thaobh i:
agus na bi mi-chreideach, ach creid-
each.
28 Agus fhreagair Tomas, agus a
dubhairt e ris, Mo Thighearn agus
mo Dhia.
29 A deir Iosa ris, Air son gu
faca tu mi, a Thomais, chreid thu:
is beannuichte iadsan nach faca,
agus a chreid.
30 Agus rinn Iosa gu firinneach
mòran do mhìorbhuilibh eile am
fianuis a dheisciobul, nach 'eil
sgrìobhta san leabhar so.
31 Ach tha iad so sgrìobhta, chum
gu'n creideadh sibh gur e Iosa an
Criosd Mac Dhé, agus ag creidsinn
duibh, gu'm biodh agaibh beatha
trid ainmsan.

CAIB. XXI.

AN déigh nan nithe sin dh'fhoill-
sich Iosa e fein a rìs d'a dheis-
ciobluibh aig muir Thiberiais; agus
air an dòigh so nochd se *e fein;*
2 Bha maille r'a chéile Simon
Peadar, agus Tomas d'an goirear
Didimus, agus Natanael o Chana
Ghalile, agus *mic* Shebede, agus
dithis eile d'a dheisciobluibh.
3 A deir Simon Peadar riu, Tha
mi dol a dh'iasgach. A deir iadsan
ris, Tha sinne a' dol maille riut.
Dh'imich iad a mach, agus chaidh
iad a steach do luing air ball; agus
cha do ghlac iad ni air bith an
oidhche sin.
4 Ach an uair a bha a' mhaduinn
a nis air teachd, sheas Iosa air an
tràigh [k]: gidheadh cha robh fhios
aig na deisciobluibh gu'm b'e Iosa
bha ann.
5 An sin a deir Iosa riu, A chlann,
am bheil biadh air bith agaibh?
Fhreagair iadsan e, Cha 'n'eil.
6 Agus a dubhairt esan riu, Til-
gibh an lìon air an taobh deas do'n
luing, agus gheibh sibh. Thilg iad
uime sin, agus a nis cha b'urrainn
iad a tharruing air son lìonmhoir-
eachd an éisg.
7 Uime sin a deir an deisciobul
sin a b'ionmhuinn le Iosa, re Peadar,
'Se 'n Tighearn a ta ann. A nis an
uair a chuala Simon Peadar gur e
'n Tighearn a bh'ann, cheangail e a
chòt-uachdair *uime*, (oir bha e lom-
nochd) agus thilg se e fein sa'
mhuir.
8 Thainig na deisciobuil eile ann
an luing bhig (oir cha robh iad fada
o thìr, ach mu thimchioll dà cheud
lamh-choille [l]) a' tarruing an lìn
éisg
9 Uime sin an uair a thainig iad
air tìr, chunnaic iad grìosadh an
sin, agus iasg air a chur oirre, agus
aran.
10 A deir Iosa riu, Thugaibh an
so do'n iasg a ghlac sibh a nis.
11 Chaidh Simon Peadar suas,
agus tharruing e 'n lìon gu tìr, làn
do iasgaibh mòra, ceud agus leth-
cheud agus tri: agus ge do bha 'n
uiread sin ann, cha do bhriseadh
an lìon.

[i] *lorg, àit.* [k] *a' chladach.* [l] *bann-lamh.*

12 A deir Iosa riu, Thigibh, gabh-
aibh bhur dìnneir. Agus cha robh
a chridh'[m] aig a h-aon do na deis-
ciobluibh fheòraich dheth, Cò thu-
sa? oir dh'aithnich iad gur e'n Tigh-
earn a bha ann.
13 An sin thainig Iosa, agus ghlac
e aran, agus thug e dhoibh e, agus
iasg mar an ceudna.
14 'Si so a' nis an treas uair a
nochd Iosa e fein d'a dheisciobluibh,
an déigh dha éirigh o na marbhaibh.
15 An sin an déigh dhoibh an
dìnneir a ghabhail, a deir Iosa re
Simon Peadar, A Shimoin *mhic* Io-
nais, am bheil barrachd gràidh agad
dhomhsa orra sin? A deir e ris, Tha,
a Thighearn; tha fios agad gur
toigh leam thu. A deir esan ris,
Beathaich m'uain.
16 A deir e ris a rìs an dara uair,
A Shimoin *mhic* Ionais, an toigh
leat mise? A deir e ris, Seadh, a
Thighearn; tha fios agad gur toigh
leam thu. A deir e ris, Beathaich
mo chaoraich[n].
17 A deir e ris an treas uair, A
Shimoin *mhic* Ionais, an toigh leat
mise? Bha Peadar doilich a chionn
gu'n dubhairt e ris an treas uair, An
toigh leat mise? Agus a dubhairt
e ris, A Thighearn, is aithne dhuit
na h-uile nithe; tha fhios agad gur
toigh leam thu. A deir Iosa ris,
Beathaich mo chaoraich.
18 Gu deimhin deimhin a deirim
riut, an uair a bha thu òg, chrios-
raich thu thu fein, agus dh'imich
thu'n taobh bu mhiann leat: ach
an uair a bhios tu aosmhor, sìnidh
tu mach do lamhan, agus criosraich-
idh neach eile thu, agus bheir e *thu*
'n taobh nach àill leat.
19 So a dubhairt e, a' ciallachadh
ciod a' ghnè bàis leis an d'thugadh
e glòir do Dhia. Agus air dha so a
radh, a deir e ris, Lean mise.
20 An sin air do Pheadar tionn-
dadh, chunnaic e an deisciobul a
b'ionmhuinn le Iosa, a' leantuinn;
an ti mar an ceudna a luidh air
uchd Iosa air a shuipeir, agus a
dubhairt ris, A Thighearn, cò e a
bhrathas thu?
21 Air do Pheadar esan fhaicinn,
a dubhairt e re h-Iosa, A Thighearn,
ciod *a ni* 'm fear so?
22 A deir Iosa ris, Ma's àill leam-
sa e dh'fhantuinn gus an d'thig mi,
ciod e *sin* duitse? Leansa mise.
23 Uime sin chaidh an ràdh so
mach am measg nam bràithre, nach
faigheadh an deisciobul sin bàs:
gidheadh cha dubhairt Iosa ris, nach
faigheadh e bas: ach, Ma's i mo
thoilse e dh'fhantuinn gus an d'thig
mi, ciod e *sin* duitse?
24 'Se so an deisciobul a ta dean-
amh fianuis air na nithibh so, agus
a' scrìobh na nithe so: agus a ta
fhios againne gu bheil fhianuis fìor.
25 Agus a ta mar an ceudna mòr-
an do nithibh eile a rinn Iosa, agus
nam biodh iad uile scrìobhta, 's i
mo bharail nach cumadh an saoghal
fein na rachadh a scrìobhadh do
leabhruibh. Amen.

[m] *mhisnich.* [n] *bi d'aodhaire air mo chaoraich.*

GNIOMHARA nan ABSTOL.

CAIB. I.

RINN mi an ceud leabhar, a Theo-
philuis, mu thimchioll nan uile
nithe a thionnsgain[a] Iosa a dhean-
amh agus a theagasg,
2 Gus an là an do thogadh suas
e, an déigh dha, tríd an Spioraid
Naoimh, àitheantan a thabhairt do
na h-abstolaibh a thagh e:
3 D'an d'rinn e mar an ceudna e
fein a nochdadh beo an déigh fhul-
angais, le mòran do chomharaibh
fìrinneach, air dha bhi air fhaicinn
leo feadh dhà fhichead latha, agus
e labhairt mu na nithibh sin a bhuin-
eadh do rioghachd Dhé:
4 Agus air dha bhi maille riu,
dh'àithn e dhoibh gun iad a dhol o
Hierusalem, ach feitheamh re geal-
ladh an Athar, *ars'esan*, a chuala
sibh uamsa
5 Oir bhaist Eoin gu deimhin le
uisge: ach baistear sibhse leis an
Spiorad naomh, air bheag do laith-
ibh an déigh so.
6 Uime sin air cruinneachadh
dhoibh an ceann a chéile, dh'fheòr-
aich iad deth, ag radh, A Thighearn,

[a] *thòisich.*

an aisig thu san àm so an rioghachd
do Israel?
7 Ach a dubhairt esan riu, Cha
bhuin e dhuibhse fios nan aimsir no
nan àm fhaotainn, a chuir an t-Ath-
air 'na chumhachd fein.
8 Ach gheibh sibhse cumhachd
an uair a thig an Spiorad naomh
oirbh: agus bithidh sibh 'nar fian-
uisibh dhomhsa, araon ann an Ieru-
salem, agus ann an Iudea uile, agus
ann an Samaria, agus gu iomall na
talmhainn.
9 Agus an uair a dubhairt e na
nithe so, thogadh suas e, agus iad-
san 'ga fhaicinn, agus thug neul as
an sealladh e.
10 Agus am feadh a bha iadsan
a' geur-amharc gu nèamh, agus esan
a' dol suas, feuch, sheas dithis fhear
làimh riu ann an eudach geal;
11 Agus a dubhairt iad, Fheara
Ghalile, c'ar son a ta sibh 'nar seas-
amh ag amharc gu nèamh? An t-Io-
sa so a thogadh suas uaibh gu
nèamh, is amhuil sin a thig e, mar
a chunnaic sibh e a' dol gu nèamh.
12 An sin phill iad gu Hierusa-
lem, o'n t sliabh d'an goirear *sliabh*
nan crann-ola, a tha'm fagus do
Hierusalem, astar latha sàbaid as.
13 Agus an uair a thainig iad a
stigh, chaidh iad suas do sheomar
uachdarach, far an robh a' fantuinn
Peadar, agus Seumas, agus Eoin,
agus Aindreas, Philip, agus Tomas,
Bartolomeus, agus Mata, Seumas
mac Alpheuis, agus Simon Selotes,
agus Iudas *bràthair* Sheumais.
14 Bhuanaich iad so uile a dh'aon
inntinn ann an ùrnuigh [agus an
guidhe,] maille ris na mnaibh, agus
Muire màthair Iosa, agus maille r'a
bhràithribh.
15 Agus anns na laithibh sin
dh'éirich Peadar ann am meadhon
nan deisciobul, agus a dubhairt e,
(b'e àireamh nan ainm a bha làthair,
mu thimchioll ceud agus fichead)
16 Fheara *agus* a bhràithre, b'éigin
an scriobtuir so bhi air a choimh-
lionadh, a roimh-labhair an Spiorad
naomh le beul Dhaibhidh timchioll
Iudais, a bha 'na cheann iuil [b] aca-
san a ghlac Iosa.
17 Oir bha e air àireamh maille
ruinne, agus fhuair e cuibhrionn
do'n fhrithealadh so.
18 A nis cheannaich am fear so
fèarann le duais na h-eucorach; agus
air dha tuiteam sios air aghaidh [c],
sgàin e sa' mheadhon, agus bhrùchd
a mhionach uile mach.
19 (Agus rinneadh so aithnichte
do luchd-àiteachaidh Ierusaleim
uile; air chor as gu'n goirear do'n
fhearann sin 'nan cainnt fein, Acel-
dama, sin re radh, Fearann fola.
20 Oir a ta e scrìobhta ann an
leabhar nan Salm, Biodh àite còmh-
nuidh 'na fhàsach, agus na gabhadh
neach sam bith tàmh ann: agus,
Glacadh neach eile a dhreuchd [d].
21 Air an aobhar sin is còir aon
do na daoinibh sin a bha maille
ruinne, rè na h-aimsire *sin* uile anns
an deachaidh an Tighearn Iosa
steach agus a mach 'nar measgne,
22 A' tòiseachadh o bhaisteadh
Eoin, gus an là an do thogadh suas
uainn e, bhi air a dheanamh 'na
fhianuis air aiseirighsan maille
ruinne.
23 Agus shonraich iad dithis, Io-
seph d'an goirear Barsabas, d'am bu
chomh-ainm Iustus, agus Matias.
24 Agus air deanamh ùrnuigh
dhoibh, a dubhairt iad, Thusa a
Thighearn, d'an aithne cridheacha
nan uile dhaoine, foillsich cò do'n
dithis so a thagh thu,
25 A ghabhail cuibhrinn do'n
fhrithealadh agus do'n abstolachd
so, o'n do thuit Iudas le seachran [e],
gu dol g'a àit fein.
26 Agus thilg iad an crannchur;
agus thuit an crannchur air Matias,
agus bha e air àireamh maille ris an
aon abstol deug.

CAIB. II.

AGUS an uair a thainig là na
cuingis [f], bha iad gu léir a
dh'aon inntinn ann an aon àit.
2 Agus thainig gu h-obann toirm
o nèamh, mar shéideadh gaoithe ro
thréin, agus lìon i an tigh uile far
an robh iad 'nan suidhe.
3 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh
teanganna sgoilte, mar do theine,
agus shuidh e air gach aon diubh
fa leth:
4 Agus lìonadh iad uile leis an
Spiorad naomh, agus thòisich iad air
labhairt le teangaibh eile, a réir mar
a thug an Spiorad comas labhairt
dhoibh.
5 Agus bha a' gabhail còmh-
nuidh ann an Ierusalem, Iudhaich,
daoine cràbhach, do gach uile chin-
neach fuidh nèamh.
6 A nis an uair a sgaoileadh an

[b] *threòruiche.* [c] *an comhair a chinn.* [d] *oifig.*
[e] *a dh'fhàg Iudas.* [f] *an uair a choimhlionadh latha na cuingis.*

t-iomradh so, thainig an sluagh an
ceann a chéile, agus bha iad fuidh
amhluadh, do bhrigh gu'n cuala
gach aon iad a' labhairt 'nan
cànain[g] fein.
7 Agus bha iad uile fuidh uamh-
as agus ghabh iad iongantas, ag
radh r'a chéile, Feuch, nach Gali-
leich iad sin uile a ta labhairt?
8 Agus cionnus a ta sinne 'gan
cluinntinn gach aon 'nar canain
fein, anns an d'rugadh sinn?
9 Partuich, agus Medich, agus
Elamuich, agus luchd-àiteachaidh
Mhesopotamia, Iudea, agus Chapa-
docia, Phontuis, agus Asia,
10 Phrigia, agus Phamphilia, na
h-Eiphit, agus chrioch na Libia
timchioll Chirene, agus coigrich o'n
Ròimh, Iudhaich agus Proselitich[h],
11 Muinntir Chrete, agus Arabia,
tha sinn 'gan cluinntinn a' labhairt
'nar teangaibh fein gniomhara mòr-
alacha Dhé.
12 Agus bha iad uile fuidh uamh-
as, agus ann an ioma-chomhairle,
ag radh gach aon r'a chéile, Ciod is
ciall da so?
13 Ach a dubhairt droing eile a'
fanoid, Tha na daoine so làn do
fhìon ùr.
14 Ach air seasamh do Pheadar
maille ris an aon fhear deug, thog e
a ghuth, agus a dubhairt e riu,
Fheara Iudea, agus sibhse uile a
luchd-àiteachaidh Ierusaleim, biodh
fios so agaibh, agus éisdibh re m'
bhriathraibhse:
15 Oir cha 'n'eil iad so air mhisg,
mar a ta sibhs' a' meas, oir is i an
treas uair do'n là[i] a ta ann.
16 Ach is e so an ni a dubhradh
leis an fhàidh Ioel:
17 Agus tarlaidh[k] anns na laith-
ibh deireannach, (arsa Dia) dòirtidh
mise do m' Spiorad air gach uile
fheoil; agus ni bhur mic agus bhur
nigheana faidheadaireachd, agus
chi bhur n-òganaich seallanna, agus
bruadaraidh bhur seann daoine
bruadaran[l]:
18 Agus dòirtidh mise air m'òg-
lachaibh, agus air mo bhan-oglach-
aibh do m' Spiorad anns na laithibh
sin, agus ni iad fàidheadaireachd:
19 Agus nochdaidh mise iongant-
ais anns na neamhaibh shuas, agus
comharan air an talamh shios; fuil,
agus teine, agus duibhneul deat-
aich.
20 Iompoichear a' ghrian gu
dorchadas, agus a' ghealach gu fuil,
mun d'thig latha mòr agus comh-
araichte sin an Tighearna.
21 Agus tarlaidh, ge b'e neach a
ghairmeas air ainm an Tighearna,
gu'n tearnar e.
22 Fheara Israeil, éisdibh ris na
briathraibh so: Iosa o Nasaret
duine a dhearbhadh le Dia 'nar
measgsa, le cumhachdaibh agus le
mìorbhuilibh agus le comharaibh, a
rinn Dia leis-san 'nar meadhonsa,
mar a ta fhios agaibh fein;
23 An duine so, a thugadh
thairis le comhairle chinntich agus
roimh-eòlas Dé, ghlac sibhse, agus
le lamhaibh dhroch dhaoine[m] cheus
agus mharbh sibh e[n]:
24 Neach a thog Dia suas, air
dha piantan[o] a' bhais fhuasgladh;
do bhrigh nach robh e'n comas gu'n
cumtadh esan leis:
25 Oir a deir Daibhidh m'a thim-
chioll, Chunnaic mi an Tighearn
romham a ghnàth, oir a ta e aig mo
dheas laimh, chum nach gluaisteadh
mi.
26 Air an aobhar so rinn mo
chridhe gairdeachas, agus rinn mo
theanga aoibhneas: tuilleadh fòs,
gabhaidh m'fheoil còmhnuidh fhois-
neach ann an dòchas[p]:
27 Do bhrigh nach fàg thu
m'anam shìos ann an ifrinn[q], ni mò
a dh'fhuilingeas tu do d' naomh
Aon fein gu faic e truaillidheachd.
28 Dh'fhoillsich thu dhomhsa
slighean na beatha; lìonuidh tu mi
do shubhachas le d' ghnùis.
29 Fheara *agus* a bhràithre, leig-
ibh leamsa labhairt gu dàna ribh
mu'n phrìomh-athair Daibhidh,
araon gu'n d'fhuair e bàs, agus
gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu
bheil uaigh maille ruinne gus an là
'n diugh:
30 Air an aobhar sin air dha bhi
'na fhaidh, agus fiosrach gu'n do
mhionnaich Dia le mionnaibh dha,
do thoradh a leasraidh, [a réir na
feòla, gu togadh e suas Criosd] gu
suidhe[r] air a righ-chaithir-san.
31 Air dhasan so a roimh-fhaicinn,
labhair e mu aiseirigh Chriosd,
nach d'fhàgadh anam ann an

[g] *cainnt.* [h] *i. e. Geintilich a dh'iompoicheadh gu creidimh nan Iudhach.* [i] *i. e. an naothadh uair roimh mheadhon-là.* [k] *tachairidh.* [l] *chi bhur seann daoine aislingean.* [m] *le lamhan aingidh.* [n] *'nuair a rinn sibh fanoid air, mharbh sibh e.* [o] *cuibhreach, boinn.* [p] *earbsa.* [q] *san uaigh.* [r] *gu'n suidhicheadh e.*

ifrinn [s], agus nach fac fheoil truail-
lidheachd.
32 An t-Iosa so thog Dia suas,
air am bheil sinne uile 'nar fianuis-
ibh.
33 Uime sin air dha bhi air ard-
achadh le [t] deas laimh Dhé, agus
gealladh an Spioraid naoimh fhaot-
ainn o'n Athair, dhòirt e mach an
ni so, a tha sibhse nis a' faicinn
agus a' cluinntinn.
34 Oir cha deachaidh Daibhidh
suas chum nan nèamh: ach a deir
e fein, A dubhairt an Tighearn re
m' Thighearn, Suidh air mo laimh
dheis.
35 Gus an cuir mi do naimhde
'nan stòl fuidh d' chosaibh.
36 Uime sin biodh fios gu cinn-
teach aig tigh Israeil uile, gu'n
d'rinn Dia 'na Thighearn agus 'na
Chriosd an t-Iosa so fein, a cheus
sibhse.
37 A nis an uair a chual iad *so*,
bha iad air am bioradh 'nan cridhe,
agus a dubhairt iad re Peadar, agus
ris a' chuid eile do na h-abstolaibh,
Fheara *agus* a bhràithre, ciod a ni
sinn?
38 An sin a dubhairt Peadar riu,
Gabhaibh [u] aithreachas, agus bithibh
air bhur baisteadh gach aon agaibh
ann an ainm Iosa Criosd, chum
maitheanais peacaidh, agus gheibh
sibh tiodhlacadh an Spioraid
naoimh.
39 Oir a ta 'n gealladh dhuibhse,
agus d'ar cloinn, agus do na h-uile
a ta fad o laimh, eadhon a mheud
'sa ghairmeas an Tighearn ar Dia.
40 Agus le mòran do bhriath-
raibh eile rinn e fianuis agus dh'ear-
alaich e *iad* [w], ag radh, Saoraibh
sibh fein o'n ghinealach fhiar [x] so.
41 An sin bhaisteadh iadsan a
ghabh r'a fhocal gu toileach: agus
an là sin fein chuireadh *riu* tim-
chioll tri mìle anam.
42 Agus bhuanaich iad gu seasmh-
ach ann an teagasg nan abstol,
agus ann an comh-chomunn, agus
ann am briseadh arain, agus ann an
ùrnuighibh.
43 Agus thainig eagal air gach
anam: agus rinneadh mòran do
mhiorbhuilibh agus do chomharaibh
leis na h-abstolaibh.
44 Agus bha iadsan uile a chreid
ann an aon àit, agus bha na h-uile
nithe aca coitchionn [y],
45 Agus reic iad an seilbh agus
am maoin, agus roinn iad air na
h-uile iad, a réir mar a bha feum
gach neach.
46 Agus ag buanachadh dhoibh
gach là a dh'aon inntinn anns an
teampull, agus a' briseadh arain o
thigh gu tigh, chaith iad am biadh
le gairdeachas agus le aon-fhillt-
eachd cridhe,
47 A' molaidh Dhé, agus deadh-
ghean aca o'n t-sluagh uile. Agus
chuir an Tighearn gach là ris an
eaglais an dream a shlànuichear.

CAIB. III.

AGUS chaidh Peadar agus Eoin
le chéile suas do'n teampull,
aig uair na h-ùrnuigh, *eadhon* an
naothadh *uair* [z].
2 Agus bha duine àraidh a bha
na bhacach [a] o bhroinn a mhàthair
air a ghiùlan, neach a chuireadh
gach là aig dorus sin an teampuill
d'an goirear Sgiamhach, a dh'iarr-
aidh déirce orra-san a bha dol a
steach do'n teampull:
3 Neach an uair a chunnaic e
Peadar agus Eoin air tì dol a
steach do'n teampull, dh'iarr e
déirc.
4 Agus air do Pheadar sealltuinn
gu geur air, maille re h-Eoin, a
dubhairt e, Amhairc oirnne.
5 Agus thug esan aire dhoibh
an dòchas gu'm faigheadh e ni-eigin
uatha.
6 An sin a dubhairt Peadar,
Airgiod no òr cha 'n'eil agam; ach
an ni a ta agam, so bheiream
dhuit: An ainm Iosa Criosd o
Nasaret, éirich agus imich.
7 Agus air dha breith air a laimh
dheis, thog e suas *e;* agus air ball
neartaicheadh aobrunnan agus a
throidhean.
8 Agus leum e suas, agus sheas,
agus dh'imich e, agus chaidh e
steach maille riu do'n teampull, ag
imeachd, agus a' leumnaich, agus a'
toirt cliu do Dhia.
9 Agus chunnaic an sluagh uile
e ag imeachd, agus a' toirt cliu do
Dhia.
10 Agus dh'aithnich iad esan
gu'm b'e a bha 'na shuidhe aig
geata Sgiamhach an teampuill ag
iarraidh déirce: agus lionadh iad
le h-iongantas agus le h-uamhas air
son an ni sin a thachair dha.
11 Agus ag cumail Pheadair agus
Eoin [do'n bhacach a chaidh leigh-

[s] *san uaigh.* [t] *aig.* [u] *deanaibh.* [w] *chomhairlich e iad, ghuidh e orra.* [x] *olc.* [y] *ann an comh-pairt.* [z] *i. e. an treas uair an déigh mheadhon la.* [a] *chrioplach.*

eas.] ruith an sluagh uile d'an ionnsuidh anns an sgàth thigh[a] d'an goirear sgàth-thigh Sholaimh, làn iongantais.

12 Agus air faicinn *so* do Pheadar, fhreagair e 'n sluagh, Fheara Israeil, c'ar son a ta iongantas oirbh mu'n ni so? no c'ar son a ta sibh a' geuramharc oirnne, mar gu b'ann le'r cumhachd no ar naomhachd fein a thug sinn air an duine so imeachd?

13 Ghlòraich Dia Abrahaim, agus Isaaic, agus Iacoib, Dia ar n-aithriche a Mhac Iosa; a thug sibhse thairis, agus a dh'aicheadh sibh an làthair Philait, an uair a b'i a bhreth *a* chur fa sgaoil.

14 Ach dh'àicheadh sibhse an t-Aon naomha, agus am Firean, agus dh'iarr sibh mortair a thiodhlacadh[b] dhuibh,

15 Agus mharbh sibh Prionnsadh[c] na beatha, a thog Dia o na marbhaibh; air am bheil sinne 'nar fianuisibh.

16 Agus tre chreidimh 'na ainm neartaich e an ti so, a tha sibhse a' faicinn, agus a's aithne dhuibh: seadh, thug ainmsan agus an creidimh a ta tridsan, dhasan an t-slàinte iomlan so 'nar làthairse uile.

17 Agus a nis, a bhràithre, tha fhios agam gur ann tre aineolas a rinn sibh *e*, mar *a rinn* mar an ceudna bhur n-uachdarain.

18 Ach choimhlion Dia air an dòigh so na nithe sin a roimh-fhoillsich e le beul fhàidhean uile, gu'm fuilingeadh Criosd.

19 Air an aobhar sin deanaibhse aithreachas agus bithibh air bhur n iompochadh, chum gu'm bi bhur peacaidh air an glanadh as, 'nuair a thig amanna fionnuaireachd o làthair an Tighearna,

20 Agus a chuireas e Iosa[d] Criosd d'ar ionnsuidh, a chaidh roimh orduchadh[e]:

21 Neach is éigin do nèamh a ghabhail, gu aimsiribh aisig nan uile nithe, air an do labhair Dia le beul fhàidhean naomha uile, o thoiseach an t-saoghail.

22 Oir gu firinneach a dubhairt Maois ris na h-aithrichibh, Togaidh an Tighearn bhur Dia suas faidh dhuibh, d'ar bràithribh, mar mise; ris-san éisdidh sibh anns na h-uile nithibh a labhras e ribh.

23 Agus tarlaidh, gach anam nach éisd ris an fhàidh sin, *gu'n* sgriosar a mach as an t-sluagh e.

24 Seadh, dh'fhoillsich na fàidhean uile o Shamuel, agus iadsan a lean o sin, a mheud diubh 'sa labhair, roimh-laimh mu na laithibh so.

25 Is sibhse clann nam fàidh, agus a' choimh-cheangail a rinn Dia r'ar n-aithrichibh, ag radh re Abraham, Agus ann ad shliochdsa bithidh uile theaghlaiche na talmhainn air am beannachadh.

26 Air do Dhia a Mhac Iosa thogail suas, chuir e d'ar n-ionnsuidhs' e air tùs, chum as gu'm beannuicheadh e sibh, leis gach aon agaibh iompochadh o bhur lochdaibh.

CAIB. IV.

AGUS am feadh 'sa bha iad a' labhairt ris an t-sluagh, thainig orra na sagairt agus ceannard an teampuill, agus na Sadusaich.

2 Agus bha iad fuidh dhoilgheas gu'n robh iadsan a' teagasg an t-sluaigh, agus a' searmonachadh tre Iosa ais eirigh nan marbh.

3 Agus chuir iad lamh annta, agus chuir iad am priosun iad gus an la màireach: oir b'e nis am feasgar a bh'ann.

4 Gidheadh, chreid mòran diubhsan a chual am focal; agus b'e àireamh nan daoine timchioll chùig mìle.

5 Agus tharladh air an là màireach, gu'n do chruinnicheadh an ceann a chéile an uachdarain, agus an seanairean, agus an scriobhuichean, ann an Ierusalem,

6 Agus Annas an t-ard shagart, agus Caiaphas, agus Eoin, agus Alastair[g], agus a mhend 's a bha do chinneach an ard shagairt.

7 Agus air dhoibh iadsan a chur anns a' mheadhon, dh'fhiosraich iad, Ciod e an cumhachd, no ciod e an t-ainm anns an d'rinn sibh so?

8 An sin air do Pheadar bhi air a lionadh leis an Spiorad-naomh, a dubhairt e riu, Uachdarana a' phobuill, agus a sheanairean Israeil,

9 Ma tha sinne an diugh air ar ceasnachadh mu'n deadh ghniomh a rinneadh do'n duine eusslan, cionnus a shlanuicheadh e;

[a] *àilcir, phòrsa.* [b] *thabhairt.* [c] *Ceann-iuil,, Ceannard.*
[d] *chum gu d'thig amanna fois o làthair an Tighearna, agus gu cuir e Iosa.* [e] *roimhe so a shearmonachadh dhuibh,* [f] *gus an la air na mhàireach.* [g] *Alecsander.*

10 Biodh e aithnichte dhuibhse uile, agus do phobull Israeil uile, 'gur ann tre ainm Iosa Criosd o Nasaret, a cheus sibhse, a thog Dia o na marbhaibh, eadhon tridsan a ta 'n duine so 'na sheasamh an so 'nar làthairse slàn.

11 'Si so a' chlach sin a dhiultadh libhse, a luchd togail, a rinneadh 'na ceann na h-oisinn.

12 Agus cha 'n'eil slàinte ann an neach air bith eile: oir cha 'n'eil ainm air bith eile fuidh nèamh air a thoirt am measg dhaoine, tre'm feud sinn bhi air ar slànuchadh [h].

13 A nis an uair a chunnaic iad dànachd Pheadair agus Eoin, agus a thuig iad gu'm bu daoine gun fhòghlum agus cumanta iad, ghabh iad iongantas; agus dh'aithnich siad iad [i] gu'n robh iadsan maille re h Iosa.

14 Agus air faicinn an duine a leighiseadh 'na sheasamh maille riu, cha robh ni air bith aca re radh 'na aghaidh.

15 Agus an déigh dhoibh orduchadh dhoibhsan dol a mach as a' chomhairle, chuir iad an cinn cuideachd [k],

16 Ag radh, Ciod a ni sinn ris na daoinibh so? Oir gu'n deachaidh mìorbhuil aithnichte [l] dheanamh leo, a ta e follaiseach do luchd àiteachaidh Ierusaleim uile, agus cha'n urradh sinne àicheadh.

17 Ach a chum nach sgaoilear e ni's mò air feadh an t sluaigh, bagramaid orra gu geur, gun iad a labhairt ni's mò re neach air bith anns an ainm so.

18 Agus air dhoibh an gairm, dh'àithn iad dhoibh gun iad a labhairt air chor sam bith, no a theagasg ann an ainm Iosa.

19 Ach fhreagair Peadar agus Eoin agus a dubhairt iad riu, Am bheil e ceart am fianuis Dé, éisdeachd ribhse roimh Dhia, thugaibh fein breth.

20 Oir cha 'n'eil e'n comas duinne gun na nithe a chunnaic agus a chuala sinn a labhairt.

21 Ach air dhoibhsan tuilleadh bagraidh a dheanamh orra, leig iad as iad, gun dòigh air bith fhaotainn air am feudadh iad peanas a dheanamh orra, air son an t sluaigh: oir bha na h uile a' toirt glòire do Dhia air son an ni a rinneadh.

22 Oir bha an duine air an d'rinneadh am mìorbhuil leighis so tuilleadh as dà fhichead bliadhna dh'aois.

23 Agus an uair a leigeadh as iad, thainig iad dh'ionnsuidh am muinntir fein, agus dh'innis iad na h uile nithe a dubhairt na h-ard shagairt agus na seanairean riu.

24 Agus an uair a chual iadsan so, thog iad suas a dh'aon inntinn an guth re Dia, agus a dubhairt iad, A Thighearn, is tusa an Dia a rinn neamh agus talamh, agus an fhairge, agus na h uile *nithe* ta annta:

25 A dubhairt le beul Dhaibhidh do sheirbhisich, C'ar son a ghabh na Cinnich boil, agus a smuainich an sluagh nithe dìomhanach?

26 Sheas righ e na talmhainn suas, agus chruinnicheadh na h-uachdarain an ceann a chéile, an aghaidh an Tighearna, agus an aghaidh a Chriosd [m].

27 Oir gu firinneach chruinnicheadh an ceann a chéile 'n aghaidh do Leinibh naoimh Iosa, a dh'ung thu, araon Herod agus Pontius Pilat, maille ris na Cinneachaibh, agus sluagh Israeil,

28 A dheanamh gach ni a roimhorduich do lamh agus do chomhairle a bhi deanta.

29 Agus a nis, a Thighearn, amhairc air am bagraibh: agus deònaich do d' sheirbhisich fein, t'fhocal a labhairt leis gach uile dhanachd,

30 Le d' laimh a shìneadh a mach chum leighis: agus gu'm bi comharan agus mìorbhuilean air an deanamh tre ainm do Leinibh naoimh Iosa.

31 Agus air dhoibh ùrnuigh a dheanamh, chrathadh an t-àit anns an robh iad cruinn; agus lìonadh iad uile do'n Spiorad naomh, agus labhair iad focal Dé le dànachd.

32 Agus bha aig a' chuideachd a chreid aon chridhe, agus aon anam: agus ni mò a dubhairt neach air bith *dhiubh*, gu'm bu leis fein aon ni a shealbhaich e, ach bha na h-uile nithe coitchionn [n] aca.

33 Agus le mòr chumhachd thug na h-abstoil fianuis air aiseirigh an Tighearna Iosa: agus bha mòr ghràs orra uile.

34 Agus ni mò a bha aon neach uireasbhuidheach 'nam measg: oir a mheud 'sa bha 'nan sealbhadairibh fearainn, no thighean, air dhoibh an

h *saoradh. sàbhaladh.*
k *an comhairle r'a chéile.*
Aoin ungta-san.
i *thug iad aire dhoibh.*
l *soillcir.* m *an aghaidh*
n *ann na comhpairt.*

reiceadh, thug iad luach nan nithe
a chaidh reiceadh leo,
35 Agus chuir iad aig cosaibh
nan abstol *e:* agus roinneadh e air
gach neach a réir fheuma.
36 Agus air do fhearann a bhi
aig Ioses, d'an ghoireadh leis na
h-abstolaibh Barnabas (is e sin, air
eadar-theangachadh, Mac na comh-
fhurtachd) Lebhitheach, d'am bu
dùthaich Ciprus,
37 Reic se e, agus thug e 'n
t-airgiod, agus chuir e aig cosaibh
nan abstol *e.*

CAIB. V.

ACH reic fear àraidh d'am
b'ainm Ananias, maille r'a
mhnaoi Saphira, sealbh fearainn,
2 Agus cheil e *cuid* do'n luach,
le fios a mhnà, agus air dha cuid-
eigin a thoirt leis, chuir e aig cos-
aibh nan abstol *e.*
3 Ach a dubhairt Peadar, Anani-
ais, c'ar son a lìon Satan do chridhe
a dheanamh bréige do'n Spiorad
naomh, agus a cheiltinn *cuid* do
luach an fhearainn?
4 Am feadh 'sa dh'fhuirich e
gun reiceadh, nach bu leat fein e?
agus an déigh a reiceadh, nach
robh e a'd' chomas fein? c'ar son a
smuainich thu ann do chridhe an
gnìomh so? cha d'rinn thu breug
do dhaoinibh, ach do Dhia.
5 Agus an uair a chuala Anan-
ias na briathra so, thuit e sìos,
agus chaidh an deo as: agus thain-
ig eagal mòr air na h-uile a chuala
na nìthe so.
6 Agus air éirigh do na h-ògan-
achaibh, phaisg iad an eudach-
mairbh e, agus air dhoibh a ghiùlan
a mach, dh'adhlaic iad *e.*
7 Agus tharladh timchioll tri
uaire 'na dhéigh sin, gu'n d'thainig
a bhean a steach, gun fhios aice air
an ni a rinneadh.
8 Agus fhreagair Peadar ì, Innis
dhomhsa an ann air an uiread so
reic sibh am fearann? Agus a dubh-
airt ise, Is ann, air son an uiread
sin.
9 An sin a dubhairt Peadar rithe,
C'ar son a chomh-aontaich sibh
Spiorad an Tighearna a dhearbh-
adh [o]? feuch, *tha* cosa na muinntir
a dh'adhluic t'fhear aig an dorus,
agus giùlainidh iad thusa mach.
10 An sin thuit ì air ball aig a
chosaibh, agus chaidh an deo aisde:
agus air do na h-òganachaibh teachd
a steach, fhuair iad ì marbh, agus
air dhoibh a giùlan a mach, dh'adh-
luic iad laimh r'a fear ì.
11 Agus thainig eagal mòr air an
eaglais uile, agus air na h-uile a
chuala na nithe so.
12 Agus rinneadh mòran chomh-
aran agus mhìorbhuilean am measg
a' phobuill le lamhaibh nan abstol;
(agus bha iad uile dh'aon inntinn
ann an sgàth-thigh [p] Sholaimh;
13 Agus cha robh cridh' aig a
h-aon do chàch e fein a cheangal
riu:) ach bha mòr mheas aig a'
phobull orra.
14 Agus is mòid a chuireadh
creidmhich ris an Tighearn, buidh-
eann mhòr [q] araon do fhearaibh
agus do mhnaibh:
15 Air chor as gu'n d'thug iad a
mach a' mhuinntir euslan air na
sràidibh, agus gu'n do chuir iad
air leapaichibh agus air uirighibh [r]
iad, chum ag teachd do Pheadar
gu'n cuireadh fhaileus, mar bu
lugha, sgàile [s] air neach eigin aca.
16 Agus thainig mar an ceudna
mòr shluagh as na bailtibh m'an
cuairt air Hierusalem, a' toirt leo
muinntir euslain, agus dream a bha
air am buaireadh le spioradaibh neo-
ghlan: agus leighiseadh iad uile.
17 An sin dh'éirich an t-àrd
shagart, agus iadsan uile a bha
maille ris, (eadhon luchd comh-
bharail nan Sadusach) agus lìonadh
iad le tnùth [t],
18 Agus chuir iad lamh anns na
h-abstolaibh, agus chuir iad sa'
phriosun chumanta iad.
19 Ach dh'fhosgail aingeal an
Tighearna dorsan a' phriosuin san
oidhche, agus thug e iadsan a mach,
agus a dubhairt e,
20 Imichibh, agus ag seasamh
dhuibh labhraibh san teampull ris
an t-sluagh, uile bhriathra na beatha
so.
21 Agus an uair a chual iad *so,*
chaidh iad gu moch a steach do'n
teampull, agus theagaisg iad. Ach
thainig an t-àrd shagart agus iadsan
a bha maille ris, agus ghairm iad a'
chomhairle, agus seanadh chloinn
Israeil uile an ceann a chéile, agus
chuir iad do'n phriosun chum gu'n
d'thugtadh iadsan *d'an ionnsuidh.*
22 Ach an uair a thainig na
maoir, cha d'fhuair iad sa' phriosun
iad, agus air pilltinn dhoibh, dh'innis
iad,
23 Ag radh, Fhuair sinne gu

[o] *a bhuaireadh.* [p] *àilear, pòrsa.* [q] *sluagh mòr.*
[r] *couches.* Sasg. [s] *dubhar.* [t] *eud.*

fìrinneach am priosun dùinte gu ro thèaruinte, agus an luchd-coimhead 'nan seasamh a mach fa chomhair nan dorus: ach an uair a dh'fhosgail sinn, cha d'fhuair sinn aon duine a stigh.

24 A nis an uair a chual an t-ard shagart, agus ceannard an teampuill, agus uachdarain nan sagart na briathra so, bha iad fuidh amharus m'an timchioll ciod gus an d'thigeadh so.

25 An sin thainig neach *àraidh* agus dh'innis e dhoibh, ag radh, Feuch, a ta na daoine a chuir sibh sa' phriosun, 'nan seasamh san teampull, agus a' teagasg a' phobuill.

26 An sin dh'imich an ceannard maille ris na maoraibh, agus thug e leis iad gun ainneart: (oir bha eagal orra roimh an t-sluagh, gu'm biodh iad air an clachadh *leo*.

27 Agus an uair a thug iad leo iad, chuir iad ann am fianuis na comhairle *iad:* agus dh'fheòraich an t-ard shagart diubh,

28 Ag radh, Nach d'thug sinne geur ordugh dhuibh, gun teagasg a dheanamh san ainm so? agus feuch, lìon sibh Ierusalem le'r teagasg, agus is àill libh fuil an duine so a tharruing [u] oirnne.

29 An sin fhreagair Peadar agus na h-abstoil *eile*, agus a dubhairt iad, Is còir géill a thoirt do Dhia ni's mò na do dhaoinibh.

30 Thog Dia ar n-aithriche suas Iosa, a mharbh sibhse agus a chroch sibh air crann.

31 Esan dh'ardaich Dia le a dheas laimh 'na Cheannard [w] agus 'na Shlanuighear, a thoirt aithreachais agus maitheanais peacaidh do Israel.

32 Agus tha sinne 'nar fianuisibh dha air na nithibh so; agus mar an ceudna an Spiorad naomh, a thug Dia dhoibhsan a ta ùmhal dha.

33 Agus an uair a chual iadsan *so,* bha iad air an gonadh [x], agus ghabh iad comhairle an cur gu bàs.

34 An sin dh'éirich Phairiseach àraidh anns a' chomhairle, d'am b'ainm Gamaliel, fear-teagaisg an lagha, air an robh meas aig an t-sluagh uile, agus dh'orduich e na h-abstoil a chur a mach rè tamuill,

35 Agus a dubhairt e riu, Fheara Israeil, thugaibh aire dhuibh fein, ciod a ta roimhibh a dheanamh mu thimchioll nan daoine sin.

36 Oir roimh na laithibh so dh'éirich Teudas suas, ag radh gu'm bu neach éigin mòr e fein, agus cheangail àireamh dhaoine, timchioll ceithir cheud, iad fein ris: mharbhadh esan, agus a mheud 's a dh'aontaich leis, sgaoileadh iad uile as a chéile, agus chaidh iad gu neoni.

37 An déigh an fhir so dh'éirich Iudas an Galiléach suas, ann 'an laithibh na cìs-mheasaidh, agus tharruing e mòran sluaigh 'na dhéigh: sgriosadh esan mar an ceudna, agus a mheud 's a ghéill da [y], sgapadh iad uile.

38 Agus a nis a deirim ribh, Fanaibh o na daoinibh so, agus leigibh leo: oir ma's ann o dhaoinibh a ta a' chomhairle so, no'n obair so, thig i gu neo-brigh [z]:

39 Ach ma's ann o Dhia a ta i, cha'n urradh sibhs' a cur gu neo-brigh; air eagal gu'n tarladh gu'm faighear sibh eadhon a' cogadh an aghaidh Dhé.

40 Agus dh'aontaich iad leis-san: agus an uair a ghairm iad na h-abstoil, agus a ghabh iad orra, dh'orduich iad dhoibh gun labhairt ann an ainm Iosa, agus leig iad as iad.

41 Agus dh'imich iadsan o làthair na comhairle, le gairdeachas a chionn gu'n do mheasadh gu'm b'fhiu iad eas-urram fhulang air son ainmesan.

42 Agus gach là anns an teampull, agus o thigh gu tigh, cha do sguir iad a bhi teagasg, agus a' searmonachadh Iosa Criosd.

CAIB. VI.

AGUS anns na laithibh sin, an uair a bha àireamh nan deisciobul a' meudachadh, dh'éirich gearan am measg nan Greugach an aghaidh nan Eabhrach, a chionn gu'n do dhearmaideadh am bantraichean san fhrithealadh laitheil.

2 An sin ghairm an dà fhear dheug mòr chuideachd nan deisciobul d'an ionnsuidh, agus a dubhairt iad, Cha 'n'eil e iomchuidh sinne dh'fhàgail focail Dé, agus a fhrithealadh do bhordaibh.

3 Uime sin, a bhràithre, iarraibh a mach 'nar measg seachdnar dhaoine fuidh dheadh iomradh, làn do'n Spiorad naomh agus do ghliocas, a chuireas sinne os cionn an dreuchd so [a].

[u] *thoirt.* [w] *Phrionnsadh.* [x] *chas iad am fiacla.*
[y] *dh'earb as.* [z] *theid as dith.* [a] *na h-oibre so.*

4 Ach buanaichidh sinne a ghnàth ann an ùrnuigh, agus am ministreileachd an fhocail.

5 Agus bha chainnt *so* taitneach an làthair na mòr chuideachd uile: agus thagh iad Stephan, duine làn do chreidimh agus do'n Spiorad naomh, agus Philip, agus Prochorus, agus Nicanor, agus Timon, agus Parmenas, agus Nicolas proseliteach do mhuinntir Antioch.

6 Chuir iad iadsan an làthair nan abstol: agus air deanamh ùrnuigh dhoibh, chuir iad an lamhan orra.

7 Agus dh'fhàs focal Dé; agus mheudaicheadh àireamh nan deisciobul gu ro mhòr ann an Ierusalem; agus bha cuideachd mhòr do na sagartaibh ùmhal do'n chreidimh.

8 Agus rinn Stephan, làn do chreidimh agus do chumhachd, mìorbhuilean agus co-mharan mòra am measg an t-sluaigh.

9 An sin dh'éirich dream àraidh do'n t-sionagog, d'an goirear *sionagog* nan Libertineach[b], agus nan Cirenianach, agus mhuinntir Alecsandria, agus na droinge o Chilicia, agus o'n Asia, a' deasboireachd re Stephan.

10 Agus cha b'urrainn iad cur an aghaidh a' ghliocais agus an spioraid leis an do labhair e.

11 An sin thug iad a steach os iosal daoine a dubhairt, Chuala sinne e labhairt bhriathar toibheumach an aghaidh Mhaois, agus Dhé.

12 Agus dhùisg iad suas an sluagh, agus na seanairean, agus na scriobhuichean, agus thainig iad air agus ghlac iad e, agus thug iad an làthair na comhairle *e*,

13 Agus chuir iad suas fianuisean bréige, a dubhairt, Cha 'n'eil an duine so a' sgur do labhairt bhriathar toibheumach[c] an aghaidh an ionaid naomha so, agus an lagha.

14 Oir chuala sinn e ag radh, gu'n sgrios an t-Iosa so o Nasaret an t-àit so, agus gu'n caochail e na gnàthanna[d] a thug Maois dhuinne.

15 Agus air dhoibhsan uile a bha 'nan suidhe sa' chomhairle amharc gu geur air, chunnaic iad aghaidh mar aghaidh aingil.

CAIB. VII.

AN sin a dubhairt an t-ard shagart, Am bheil ma ta na nithe so mar so?

2 Agus a dubhairt esan, Fheara, a bhràithre, agus aithriche, éisdibh, Dh'fhoillsicheadh Dia na glòire d'ar n-athair Abraham, 'nuair a bha e ann am Mesopotamia, mun do ghabh e còmhnuidh ann an Charran,

3 Agus a dubhairt e ris, Rach a mach a d' thìr fein, agus o d' chinneach, agus thig chum na tìre a nochdas mise dhuit.

4 An sin chaidh esan a mach a talamh nan Caldéach, agus ghabh e còmhnuidh ann an Charran: agus as sin, an déigh bàis athar, dh'atharraich se e do'n fhearann so anns am bheil sibhse nis 'nar còmhnuidh.

5 Agus cha d'thug e dha oighreachd *sam bith* ann, cha d'thug *fiu* leud troidhe: gidheadh gheall e gu'n d'thugadh e mar sheilbh e dha fein, agus d'a shliochd 'na dhéigh, ge nach robh fathast duine cloinne aige.

6 Agus labhair Dia air an dòigh so, Gu'm biodh a shliochd air chuairt ann an dùthaich choigrich, agus gu'n deanadh iad traillean diubh, agus gu'm buineadh iad gu h-olc *riu* ré ceithir cheud bliadhna.

7 Agus air a' chinneach sin d'am bi iadsan fuidh dhaorsa, bheir mise breth, arsa Dia: agus an déigh nan nithe sin thig iad a mach, agus ni iad seirbhis dhomhsa anns an àit so.

8 Agus thug e dha coimhcheangal[e] an timchioll ghearraidh: agus mar sin ghin *Abraham* Isaac, agus thimchioll-ghearr se e air an ochdamh la: agus *ghin* Isaac Iacob, agus Iacob an dà phrìomh-athair dheug.

9 Agus a' gabhail farmaid reic[f] na prìomh-aithriche Ioseph do'n Eiphit: ach bha Dia maille ris,

10 Agus shaor se e as a thrioblaidibh uile, agus thug e deadh-ghean[g] agus gliocas da an làthair Pharaoh righ na h-Eiphit; agus chuir se e 'na uachdaran air an Eiphit, agus air a theaghlach fein uile.

11 Nis thainig gorta agus àmhghar mòr air an Eiphit uile, agus air talamh Chanaain; agus cha d'fhuair ar n-aithriche teachd-an-tìr[h].

12 Ach an uair a chuala Iacob gu'n robh arbhar san Eiphit, chuir e mach ar n-aithriche air tùs.

13 Agus air an dara *uair* rinneadh Ioseph aithnichte d'a bhràithribh;

[b] *Saoirsineach.* [c] *maslach.* [d] *cleachdan, orduighean.* [e] *cunradh, cùmhnant.* [f] *chreic.* [g] *bàigh, fàbhor.* [h] *biatachd.*

agus rinneadh cinneach Ioseiph fol-
laiseach do Pharaoh.
14 An sin chuir Ioseph *fios* uaith,
agus ghairm e d'a ionnsuidh Iacob
athair, agus a luchd dàimhe uile,
cùig anama deug agus tri fichead.
15 Agus chaidh Iacob sìos do'n
Eiphit, agus fhuair e bàs, e fein
agus ar n-aithriche.
16 Agus ghiùlaineadh thairis iad
gu Sichem, agus chuireadh iad anns
an ait-adhlacaidh a cheannaich Abra-
ham air suim airgid o mhic Emoir
athar Shicheim.
17 Ach an uair a dhruid àm a'
gheallaidh, a mhionnaich Dia do
Abraham, dh'fhàs an sluagh agus
rinneadh iad lìonmhor san Eiphit,
18 Gus an d'éirich righ eile, do
nach b'aithne Ioseph.
19 Bhuin esan[i] gu cuilbheirteach
r'ar cinneach, agus rinn e olc air ar
n-aithrichibh, air chor as gu'n d'thug
e orra an naoidheana a thilgeadh
mach, chum nach sìolaicheadh iad[k].
20 Anns an àm sin rugadh Maois,
agus bha e ro sgiamhach, agus dh'al-
trumadh e tri mìosan ann an tigh
athar:
21 Agus an uair a thilgeadh a
mach e, thog nighean Pharaoh leatha
e, agus dh'altrum[l] i e mar mhac
dh'i fein.
22 Agus dh'fhòghlumadh[m] Maois
ann an uile ghliocas nan Eiphiteach,
agus bha e cumhachdach am briath-
raibh agus an gnìomharaibh.
23 Agus an uair a bha e dà fhich-
ead bliadhna iomlan a dh'aois, thain-
ig e 'na chridhe a bhràithre clann
Israeil fhiosrachadh[n].
24 Agus air dha duine àraidh
dhiubh fhaicinn a' fulang eucoir,
theasairg se e, agus air bualadh an
Eiphitich dha, rinn e dioghaltas do'n
fhear air an d'rinneadh an eucoir:
25 Oir shaoil e gu'n tuigeadh a
bhràithre, gu'n d'thugadh Dia le a
laimhsan saorsa dhoibh; ach cha do
thuig iadsan.
26 Agus air an là 'na dhéigh sin
nochd se e fein doibh agus iad a'
comhstribh, agus b'àill leis sìth a
dheanamh eatorra[o], ag radh, A
dhaoine, is bràithre sibh fein, c'ar
son a ta sibh a' deanamh eucoir air
a chéile?
27 Ach chuir am fear a rinn an
eucoir air a choimhearsnach uaith
e, ag radh, Cò a rinn thusa a' d'
uachdaran agus a' d' bhreitheamh
oirnne?
28 Am miann leat mise a mharbh-
adh, mar a *mharbh thu* an t-Eiphit-
each an dé?
29 An sin theich Maois air son an
fhocail so, agus bha e 'na choigreach
ann an dùthaich Mhadiain, far an
do ghin e dithis mhac.
30 Agus an uair a choimhlionadh
dà fhichead bliadhna, dh'fhoillsich-
eadh dha ann am fàsach beinne Shi-
na, aingeal an Tighearna ann an
lasair theine ann am preas.
31 Agus an uair a chunnaic Maois
so, ghabh e ionganatas mu'n t-seal-
ladh: agus ag dha teachd am fagus
gu beachdachadh *air*, thainig guth
an Tighearna d'a ionnsuidh,
32 *Is* mise Dia t'aithriche, Dia
Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus
Dia Iacoib. An sin chriothnuich
Maois, agus cha robh chridh' aige
amharc[p].
33 An sin a dubhairt an Tighearn
ris, Fuasgail do bhrogan o d' chos-
aibh: oir is talamh naomh an t-àit
am bheil thu d' sheasamh.
34 Chunnaic mi gu cinnteach
àmhghar mo phobuill a ta san Eiph-
it, agus chuala mi an osnaidh, agus
thainig mi nuas g'an saoradh. Agus
a nis thig, cuiridh mi do'n Eiphit
thu.
35 Am Maois so fein a dhiùlt iad-
san, ag radh, Cò rinn uachdaran
agus breitheamh dhiotsa? esan chuir
Dia *gu bhi* 'na uachdaran agus 'na
fhear-saoraidh le laimh an aingil a
dh'fhoillsicheadh dha sa' phreas.
36 Thug esan a mach iad an déigh
dha mìorbhuilean, agus comharan a
dheanamh ann an talamh na h-Eiph-
it, agus anns a' mhuir ruaidh, agus
anns an fhàsach rè dha fhichead
bliadhna.
37 'S e so am Maois ud a dubh-
airt re cloinn Israeil, Togaidh an
Tighearn bhur Dia suas fàidh dhuibh
d'ar bràithribh, cosmhuil riumsa;
ris-san éisdidh sibh.
38 So esan a bha san eaglais anns
an fhàsach, maille ris an aingeal a
labhair ris ann am beinn Shina, agus
maille r'ar n-aithrichibhne: neach a
fhuair briathra na beatha[q] chum an
tabhairt dhuinne:
39 Da nach b'àill le'r n-aithrichibh

[i] *Ghiùlain se e fein.* [k] *nach fàsadh sliochd orra, nach maireadh iad beo.* [l] *dh'oil.* [m] *dh'ionnsuicheadh.* [n] *dol a shealltuinn a bhràithre cloinn Israeil.* [o] *an cur réidh.* [p] *aire a thabhairt.* [q] *na beo bhriathra.*

bhi ùmhal, ach chuir iad uatha e,
agus 'nan cridhe phill iad air an ais
do'n Eiphit,
40 Ag radh re Aaron, Dean
dhuinne dée a theid romhainn : oir
mu thimchioll a' Mhaois so, a thug
a mach sinn a tìr na h-Eiphit, cha
'n'eil fhios againn ciod a dh'éirich
dha.
41 Agus rinn iad laogh sna laith-
ibh sin, agus thug iad ìobairt do'n
dealbh, agus rinn iad gairdeachas
ann an oibribh an lamha fein.
42 An sin phill Dia, agus thug e
thairis iad chum aoradh a dhean-
amh do armailt nèimhe, a réir mar
a ta e scrìobhta ann an leabhar nam
fàidh, An d thug sibh dhomhsa
beathaichean marbhta, agus ìobairte
rè dhà fhichead bliadhna anns an
fhàsach, O a thigh Israeil?
43 Seadh, thog sibh suas pàilliun
Mholoich, agus reult bhur dé Rem-
phain, dealbhan a rinn sibh, chum
aoraidh dhoibh: uime sin athar-
raichidh mi sibh an taobh thall do
Bhabilon.
44 Bha pàilliun na fianuis aig
ar n-aithrichibh san fhàsach, a réir
mar a dh'àithn an ti a labhair re
Maois, gu'n deanadh se e a réir an
t-samhlachais [r] a chunnaic e.
45 An ni a thug mar an ceudna
ar n-aithriche a bha 'nan déigh, a
steach maille re h-Iosa do sheilbh
nan Cinneach, a thilg Dia a mach
roimh ghnùis ar n-aithriche, gu
laithibh Dhaibhidh;
46 Neach a fhuair deadh-ghean
am fianuis Dhé, agus a dh'iarr pàil-
liun fhaotainn do Dhia Iacoib.
47 Ach thog Solamh tigh dha.
48 Gidheadh cha'n'eil an ti a's
airde a' gabhail còmhnuidh ann an
teampluibh lamh-dheanta; mar a
deir am fàidh,
49 'Se nèamh mo righ-chaithir,
agus an talamh stòl mo chos: ciod
an tigh a thogas sibh dhomh? a deir
an Tighearn: no ciod e ionad mo
thàimh?
50 Nach do rinn mo lamh na nithe
so uile?
51 A dhaoine cruaidh-mhuineal-
acha, agus neo-thimchioll-ghearrta
ann an cridhe agus ann an cluas-
aibh, tha sibh a' ghnàth a' cur an
aghaidh an Spioraid naoimh: mar
a rinn bhur n-aithriche, mar sin a
ta sibhse *a' deanamh*.
52 Cò do na fàidhibh air nach
d'rinn bhur n-aithriche geur-lean-
mhuinn? agus mharbh siad iadsan
a roimh-fhoillsich teachd an Fhìrein
ud; air an robh sibhse a nis 'nar
luchd-brathaidh, agus 'nar mortair-
ibh:
53 *Sibhse* a fhuair an lagh le frith-
ealadh nan aingeal, agus nach do
choimhid e.
54 'Nuair a chual iad na nithe sin,
bha iad air an gonadh 'nan cridhe,
agus chas iad *am* fiacla ris.
55 Ach air dhasan bhi làn do'n
Spiorad naomh, dh'amhairc e gu
geur suas gu nèamh, agus chunnaic
e glòir Dhé, agus Iosa 'na sheasamh
air deas laimh Dhé,
56 Agus a dubhairt e, Feuch, tha
mi faicinn nan nèamh fosgailte, agus
Mac an duine 'na sheasamh air deas
laimh Dhé.
57 An sin ghlaodh iadsan le guth
mòr, agus dhruid [s] iad an cluasan,
agus leum iad air a dh'aon inntinn,
58 Agus air dhoibh a thilgeadh a
mach as a' chathair [t], chlach iad e:
agus thilg na fianuisean an eudach
sìos aig cosaibh òganaich, d'am
b'ainm Saul.
59 Agus chlach iad Stephan, *agus*
e a' gairm air *Criosd*, agus ag radh,
A Thighearn Iosa, glac mo spiorad.
60 Agus air dha a leigeadh fein
air a ghlùinibh, ghlaodh e le guth
mòr, A Thighearn, na cuir am peac-
adh so as an leth. Agus air dha so
a radh, choidil e.

CAIB. VIII.

AGUS bha Saul ag aontachadh
leis a bhàs-san. Agus dh'éir-
ich anns an àm sin geur-leanmhuinn
mhòr an aghaidh na h-eaglais a bha
ann an Ierusalem; agus bha iad uile
air an sgapadh air feadh tìre Iudea
agus Shamaria, ach na h-abstoil *a
mhàin*.
2 Agus ghiùlain daoine diadhaidh [u]
Stephan *chum adhlaic*, agus rinn
iad caoidh mhòr air a shon.
3 Ach bha Saul a' fàsachadh na
h-eaglais, a' dol a steach do gach
tigh; agus ag tarruing a mach fhear
agus bhan, chuir e am priosun *iad*.
4 Uime sin dh'imich an droing a
sgapadh, feadh gach àite, a' searm-
onachadh an fhocail.
5 An sin chaidh Philip sìos do

[r] *an t-saimpleir.*
[t] *a' bhaile.*
[s] *dhùin, stop.*
[u] *cràbhach.*

bhaile Shamaria, agus shearmonaich
e Criosd doibh.
6 Agus thug an sluagh a dh'aon
toil aire do na nithibh a labhradh le
Philip, ag éisdeachd ris[w], agus a'
faicinn nam mìorbhuile a rinn e.
7 Oir chaidh spiorada neo-ghlan a
mach a mòran anns an robh iad, a'
glaodhaich le guth mòr: agus
chaidh moran air an robh am pair-
ilis[x], agus a bha 'nam bacaich, a
shlànuchadh.
8 Agus bha gairdeachas mòr sa'
bhaile sin.
9 Ach bha roimhe sin duine àr-
aidh sa' bhaile sin d'am b'ainm Si-
mon, a ghnàthaich druidheachd,
agus a mheall[y] muinntir Shamaria,
ag radh gu'm bu neach mòr éigin e
fein.
10 Dhasan thug iad uile aire o'n
bheag gus a' mhòr, ag radh, 'Se 'n
duine so cumhachd mòr Dhé.
11 Agus thug iad an aire dha, a
chionn gu'n do mheall e iad rè ùine
fhada leis a dhruidheachd.
12 Ach an uair a chreid iad Phi-
lip, a' searmonachadh nan nithe a
bhuineas do rioghachd Dhé, agus
do ainm Iosa Criosd, bhaisteadh iad
eadar fheara agus mhnài.
13 An sin chreid Simon fein mar
an ceudna: agus an uair a bhaist-
eadh e, dh'fhan e maille re Philip,
agus a' faicinn nan comhara agus
nam feart a rinneadh, ghabh e ion-
gantas ro mhòr.
14 Agus an uair a chuala na h-ab-
stoil a bha ann an Ierusalem, gu'n
do ghabh Samaria focal Dhé, chuir
iad d'an ionnsuidh Peadar agus
Eoin:
15 Agus air dol sìos dhoibh,
ghuidh iad air an son gu'm faigh-
eadh iad an Spiorad naomh.
16 (Oir cha d'thainig e fathast a
nuas air a h-aon aca: ach a mhàin
bhaisteadh iad ann an ainm an Tigh-
earna Iosa)
17 An sin chuir iad *an* lamhan
orra, agus fhuair iad an Spiorad
naomh.
18 Agus an uair a chunnaic Si-
mon gu'n robh an Spiorad naomh
air a thabhairt tre lamhan nan ab-
stol a chur orra, thairg e airgiod
dhoibh,
19 Ag radh, Thugaibh dhomhsa
mar an ceudna an cumhachd so, ge
b'e neach air an cuir mi *mo* lamha,
gu'm faigh e an Spiorad naomh.

20 Ach a dubhairt Peadar ris, Gu
rachadh t'airgiod am mugha maille
riut fein. a chionn gu'n do mheas
thu gu'm feudadh tiodhlac Dhé a
cheannach le h-airgiod.
21 Cha 'n'eil agad cuid no crann-
chur sa' chùis so: oir cha 'n'eil do
chridhe direach[z] am fianuis Dhé.
22 Gabh aithreachas uime sin do
t'olc so, agus guidh air Dia, ma
dh'fheudar gu maithear dhuit
smuaineadh do chridhe.
23 Oir a ta mi 'gad fhaicinn ann
an domhlas na seirbhe, agus *fuidh*
chuibhreach na h-eucorach.
24 An sin fhreagair Simon, agus
a dubhairt e, Guidhibhse an Tigh-
earn air mo shon, nach d'thig aon
do na nithibh sin a dubhairt sibh
orm.
25 An sin air dhoibhsan fianuis a
dheanamh agus focal an Tighearna
a labhairt, phill iad gu Hierusalem,
agus shearmonaich iad an soisgeul
ann am mòran do bhailtibh nan Sa-
maritanach.
26 Agus labhair aingeal an Tigh-
earna re Philip, ag radh, Eirich agus
imich chum na h-airde deas, chum
na slighe a ta dol sìos o Hierusa-
lem gu Gasa, a ta 'na fhàsach[a].
27 Agus dh'eirich e, agus dh'im-
ich e: agus feuch duine àraidh,
caillteanach o Etiopia, aig an robh
mòr ùghdarras fuidh Chandace ban-
righinn na h-Etiopia, agus a bha os
cionn a h-ionmhais uile, agus a bha
air teachd gu Hierusalem chum
aoradh a dheanamh,
28 Bha e a' pilltinn air ais, agus
'na shuidhe 'na charbad, agus bha e
a' leughadh an fhàidh Esaiais.
29 An sin a dubhairt an Spiorad
re Philip, Imich am fagus, agus
druid ris a' charbad so.
30 Agus ruith Philip d'a ionn-
suidh, agus chuala se e a' leughadh
an fhàidh Esaiais, agus a dubhairt
e, Am bheil thu a' tuigsinn nan
nithe a tha thu a' leughadh?
31 Agus a dubhairt esan, Cion-
nus is urradh mi, mur seòl neach
éigin mi? Agus dh'iarr e air Philip
teachd a nìos, agus suidhe maille
ris.
32 A' chuibhrionn do'n scriobtuir
a bha e leughadh, b'i so i, Thugadh
e mar chaora chum marbhaidh, agus
mar uan a ta 'na thosd am fianuis
an fhir-lomairt, mar sin cha d'fhosg-
ail e a bheul:

[w] *riu.* [x] *crith-ghalar; palsy.* Sasg. [y] *a chuir uamhas air, a chuir 'nam breathal.* [z] *ceart, treibhdhireach.* [a] *troimh 'n fhàsach.*

33 'Na ìsleachadh thugadh a bhreitheanas air falbh: agus cò a nochdas a ghinealach? oir thogadh a bheatha o'n talamh.
34 Agus fhreagair an caillteanach, agus a dubhairt e re Philip, Guidheam thu,[a] cia uime deir am fàidh so? uime fein, no mu neach éigin eile?
35 An sin dh'fhosgail Philip a bheul, agus a' tòiseachadh o'n scriobtuir sin, shearmonaich e Iosa dha.
36 Agus an uair a dh'imich iad air an t-slighe, thainig iad gu h-uisge àraidh: agus a dubhairt an caillteanach, Feuch, uisge; ciod a ta bacadh mise bhi air mo bhaisteadh?
37 Agus a dubhairt Philip, Ma ta thu a' creidsinn le d' uile chridhe, feudaidh tu. Agus fhreagair e agus a dubhairt e, Tha mi a' creidsinn gur e Iosa Criosd Mac Dhé.
38 Agus dh'àithn e 'n carbad a sheasamh: agus chaidh iad sìos le chéile do'n uisge, araon Philip agus an caillteanach; agus bhaist se e.
39 Agus an uair a thainig iad a nìos as an uisge, thog Spiorad an Tighearna Philip leis, agus cha'n fhac an caillteanach tuilleadh e: agus dh'imich e air aghaidh le gairdeachas.
40 Ach fhuaradh Philip ann an Asotos: agus shearmonaich e anns na bailtibh uile, a' dol tre *'n dùthaich,* gus an d'thainig e gu Cesarea.

CAIB. IX.

AGUS air do Shaul bhi fathast a' séideadh bagraidh, agus àir[b] an aghaidh dheisciobul an Tighearna, chaidh e chum an ard shagairt.
2 Agus dh'iarr e litrichean uaith gu Damascus chum nan sionagog, chor nam faigheadh e aon neach do'n t-slighe so, co aca b'fhir no mnài iad, gu'n d'thugadh e leis ceangailte gu Hierusalem iad.
3 Agus ag imeachd dha, tharladh[c] gu'n do dhruid e re Damascus: agus dhealraich gu h-obann mu'n cuairt air solus o nèamh.
4 Agus air tuiteam dha air an talamh, chual e guth ag radh ris, A Shauil, A Shauil, c'ar son a ta thu 'gam gheur-leanmhuinnse?
5 Agus a dubhairt esan, Cò thu, a Thighearn? Agus a dubhairt an Tighearn, Is mise Iosa a tha thusa a' geur-leanmhuinn: *is* cruaidh dhuitse breabadh an aghaidh nan dealg.
6 Agus air dhasan bhi air chrith agus làn uamhainn, a dubhairt e, A Thighearn, ciod is àill leat mise a dheanamh? Agus *a dubhairt* an Tighearn ris, Eirich, agus rach[d] a steach do'n bhaile, agus innsear dhuit ciod is coir dhuit a dheanamh.
7 Agus sheas na daoine bha 'g imeachd maille ris 'nan tosd, a' cluinntinn a' ghutha, ach gun neach air bith fhaicinn.
8 Agus dh'éirich Saul o'n talamh, agus air fosgladh a shùl dha, cha'n fhac e neach[e] air bith: ach air dhoibh breith air a làimh, threòraich iad e gu Damascus.
9 Agus bha e tri laithean gun radharc, agus cha d'ith agus cha d'òl e ni air bith.
10 Agus bha deisciobul àraidh ann an Damascus, d'am b'ainm Ananias, agus a dubhairt an Tighearn ris ann am foillseachadh[f], Ananiais. Agus a dubhairt esan, Feuch, *a ta* mi *'n so,* a Thighearn.
11 Agus *a dubhairt* an Tighearn ris, Eirich, agus imich do'n t-sràid, d'an goirear Dìreach, agus iarr ann an tigh Iudais, duine o Tharsus d'an goirear Saul: oir feuch, a ta e re ùrnuigh.
12 Agus chunnaic e ann am foillseachadh duine d'an ainm Ananias, a' teachd a steach, agus a' cur *a* laimhe air, chum gu'm faigheadh e a radharc.
13 An sin fhreagair Ananias, A Thighearn, chuala mi o mhòran mu'n duine so, cia lìon olc a rinn e do d' naomhaibh ann an Ierusalem:
14 Agus a ta an so ùghdarras aige o uachdaranaibh nan sagart, iadsan uile a cheangal a ta gairm air t'ainmsa[g].
15 Ach a dubhairt an Tighearn ris, Imich? oir is soitheach taghta dhomhsa e, chum m'ainm a ghiùlan am fianuis nan Cinneach, agus righrean, agus chloinn Israeil.
16 Oir nochdaidh mise dha cia mòr na nithe a's éigin da fhulang air sgàth m'ainmese.
17 Agus dh'imich Ananias, agus chaidh e steach do'n tigh; agus ag cur a lamh air, a dubhairt e, A Shauil, a bhràthair, chuir an Tighearn *(eadhon* Iosa a dh'fhoillsicheadh dhuitse anns an t-slighe air

[a] *guidheam ort.* [b] *marbhaidh.* [c] *thachair.* [d] *theirig, gabh.* [e] *ni,* [f] *sealladh.* [g] *a tha air an gairm air t'ainm.*

an d'thainig thu) mise chum gu'm
faigheadh tu do radharc, agus gu'm
biodh tu air do lìonadh leis an Spio-
rad naomh.
18 Agus air ball thuit o shùilibh
mar gu'm biodh lannan; agus dh'ais-
igeadh a radharc dha gun dàil, agus
air dha éirigh, bhaisteadh e.
19 Agus air gabhail bìdh dha,
neartaicheadh e. An sin bha Saul
laithean àraidh maille ris na deis-
ciobluibh a bha ann an Damascus.
20 Agus air ball shearmonaich e
Iosa[h] anns na sionagogaibh, gur
esan Mac Dhé.
21 Ach bha na h-uile a chual e fa
uamhas, agus a dubhairt iad, Nach
e so esan a bha sgrios ann an Ieru-
salem iadsan a bha gairm air an
ainm so, agus a thainig an so chum
na crìche so, gu'n d thugadh e cean-
gailte iad dh'ionnsuidh uachdarana
nan sagart?
22 Ach bu mhòid a neartaicheadh
Saul, agus chuir e gu h-amhluadh
na h-Iudhaich a bha chòmhnuidh
ann an Damascus, a' dearbhadh gur
e so an Criosd.
23 Agus air dol do mhòran laith-
ean seachad, rinn na h-Iudhaich
comhairle r'a chéile esan a mharbh-
adh.
24 Ach thugadh fios do Shaul air
am feill[i]: agus bha faire aca air na
geataibh a là agus a dh'oidhche
chum a mharbhadh.
25 An sin ghabh na deisciobuil e
san oidhche, agus chuir iad a mach
thar a' bhalladh e, agus leig iad sìos
ann an cliabh e.
26 Agus an uair a thainig Saul gu
Hierusalem, dh'fheuch e re e fein
a cheangal ris na deisciobluibh: ach
bha eagal orra uile roimhe, agus cha
do chreid iad gu'm bu deisciobul e.
27 Ach ghabh Barnabas d'a ionn-
suidh e, agus thug e chum nan ab-
stol e, agus chuir e'n céill doibh
cionnus a chunnaic e'n Tighearn
anns an t-slighe, agus gu'n do labh-
air e ris, agus cionnus a shearmon-
aich e gu dàna ann an Damascus
an ainm Iosa.
28 Agus bha e maille riu a' teachd
a steach, agus a' dol a mach ann an
Ierusalem.
29 Agus labhair e gu dàna an ainm
an Tighearna Iosa, agus rinn e deas-
boireachd an aghaidh nan Greug-
ach: ach chuir iadsan rompa esan a
mharbhadh.
30 Ach an uair a thuig na bràithre
so, thug iad sìos e gu Cesarea, agus
chuir iad air falbh gu Tarsus e.
31 An sin bha fois aig na h-eag-
laisibh tre Iudea uile, agus Ghalile,
agus Shamaria, agus air dhoibh bhi
air an togail suas, agus a' siubhal ann
an eagal an Tighearna, agus ann an
comhfhurtachd[k] an Spioraid naoimh,
mheudaicheadh gu mòr iad.
32 Agus tharladh, air do Pheadar
imeachd tre gach *àite*, gu'n deach-
aidh e sìos mar an ceudna chum
nan naomh a bha gabhail còmh-
nuidh ann an Lida.
33 Agus fhuair e an sin duine
àraidh d'am b'ainm Eneas, a bha rè
ochd bliadhna air a leabaidh, agus
e gu tinn leis a' phairilis[l].
34 Agus a dubhairt Peadar ris,
Eneais, tha Iosa Criosd ga d' leigh-
eas: éirich, agus dean do leaba.
Agus air ball dh'eirich e.
35 Agus chunnaic iadsan uile e,
a bha chomhnuidh ann an Lida, agus
ann an Saron, agus phill iad chum
an Tighearna.
36 A nis bha ban-deisciobul àraidh
ann an Iopa d'am b'ainm Tabita, 'se
sin, air eadar-theangachadh, Dorcas:
bha a' bhean so làn do dheadh oib-
ribh, agus do dhéircibh a rinn i.
37 Agus tharladh anns na laith-
ibh sin, air dh'i bhi gu tinn gu'n
d'fhuair i bàs: Agus air dhoibh a
h-ionnlad, chuir iad ann an seòmar
uachdarach *i*.
38 Agus air do Lida bhi fagus do
Iopa, *agus* air cluinntinn do na
deisciobluibh gu'n robh Peadar an
sin, chuir iad dithis dhaoine d'a
ionnsuidh, a' guidheadh *air* e
theachd d'an ionnsuidh gun dàil.
39 An sin dh'éirich Peadar, agus
chaidh e maille riu. Agus an uair
a bha e air teachd, threòraich iad
suas e do'n t-seòmar uachdarach:
agus sheas na bantraichean uile
laimh ris a' caoineadh, agus a'nochd-
adh nan còta agus nan truscan a
rinn Dorcas am feadh a bha i maille
riu.
40 Ach air do Pheadar an cur a
mach uile, leig se e fein air a ghlùin-
ibh agus rinn e ùrnuigh, agus air
dha tionndadh ris a' chorp, a dubh-
airt e, A Thabita, éirich. Agus
dh'fhosgail ise a sùilean: Agus air
dh'i Peadar fhaicinn, dh'éirich i 'na
suidhe.
41 Agus thug e a lamh dh'i, agus
thog e 'na seasamh i; agus an uair
a ghairm e na naoimh agus na ban-

[h] *Criosd.* [i] *ceilg.* [k] *còmhnadh, cuideachadh.*
[l] *chrith-ghalar.*

traichean, chuir e 'nan làthair beo i.
42 Agus fhuaradh fios air so tre
Iopa uile; agus chreid mòran anns
an Tighearna.
43 Agus tharladh gu'n d'fhan e
mòran do laithibh ann an Iopa
maille re Simon àraidh fear-deas-
achaidh leathair.

CAIB. X.

AGUS bha duine àraidh ann an
Cesarea, d'am b'ainm Corne-
lius, ceannard-ceud do'n chuid-
eachd d'an goirear *a' chuideachd*
Eadailteach,
2 *Duine* cràbhach, agus air an
robh eagal Dé maille r'a thigh uile,
a bha toirt mòrain déirce do'n
t-sluagh, agus a' deanamh ùrnuigh
re Dia a ghnàth.
3 Chunnaic e ann an sealladh [m]
gu soilleir, mu thimchioll na naoth-
adh uaire do'n là, aingeal Dé a'
teachd a stigh d'a ionnsuidh, agus
ag radh ris, A Chorneliuis.
4 Agus air dhasan amharc gu geur
air, ghabh e eagal, agus a dubhairt e,
Ciod e, a Thighearn? Agus a dubh-
airt e ris, Chaidh t'ùrnuighean agus
do dhéircean suas mar chuimh-
neachan ann am fianuis Dé.
5 Agus a nis cuir daoine gu Iopa,
agus cuir fios air Simon, d'an comh-
ainm Peadar:
6 Tha e air aoidheachd maille re
Simon àraidh fear-deasachaidh leath-
air, aig am bheil a thigh làimh ris an
fhairge: innsidh esan duit ciod is
còir dhuit a dheanamh.
7 Agus an uair a dh'fhalbh an
t-aingeal a labhair re Cornelius,
ghairm e d'a ionnsuidh dithis do
mhuinntir a thighe, agus saighdear
cràbhach do'n dream a bha ghnàth
'a' feitheamh air:
8 Agus an uair a chuir e an t-iom-
lan an céill doibh, chuir e iad gu
Iopa.
9 Agus air an la màireach, 'nuair
a bha iadsan air an turus, agus a'
teachd am fagus do'n bhaile, chaidh
Peadar suas air mullach an tighe a
dheanamh ùrnuigh, mu thimchioll
na seathadh uaire [n].
10 Agus dh'fhàs e ro ocrach, agus
bu mhiann leis *biadh* itheadh: ach
am feadh a bha iadsan ag ulluchadh,
thuit e ann an neul.
11 Agus chunnaic e nèamh fosg-
ailte, agus soitheach àraidh a' teachd
a nuas d'a ionnsuidh, mar bhraith-
lin [o] mhòir, ceangailte air a ceithir
beannaibh [p], agus air a léigeadh sìos
air an talamh:
12 Anns an robh gach uile ghnè
bheathaiche ceithir-chosach na tal-
mhainn, agus bheathaiche allta, agus
bhiasda snàigeach, agus eunlaith an
athair.
13 Agus thainig guth d'a ionn-
suidh, Eirich, a Pheadair; marbh
agus ith.
14 Ach a dubhairt Peadar, Ni
h-eadh, a Thighearn; oir cha d'ith
mi riamh aon ni coitchionn [q] no neo-
ghlan.
15 Agus *a dubhairt* an guth ris
a rìs an daradh uair, Na nithe sin a
ghlan Dia, na gairm thusa coit-
chionn
16 Agus rinneadh so tri uairean:
agus thogadh an soitheach a rìs suas
gu neamh.
17 A nis an uair a bha Peadar
fuidh amharus ann fein ciod bu
chiall do'n t-sealladh a chunnaic e,
feuch, bha na daoine a chuireadh o
Chornelius, an déigh dhoibh tigh
Shimoin iarraidh, 'nan seasamh aig
an dorus.
18 Agus air gairm dhoibh, dh'fheòr-
aich iad an robh Simon d'an comh-
ainm Peadar, air aoidheachd an sin.
19 Am feadh a bha Peadar a'
smuaineachadh air an t-sealladh, a
dubhairt an Spiorad ris, Feuch,
tha triuir dhaoine ga d' iarraidh.
20 Uime sin éirich, agus gabh
sìos, agus imich maille riu, gun
amharus air bith a bhi ort: oir is
mise a chuir uam iad.
21 Agus chaidh Peadar sìos chum
nan daoine [a chuireadh d'a ionn-
suidh o Chornelius;] agus a dubh-
airt e, Feuch, is mise an ti a tha
sibh ag iarraidh: ciod e an t-aobhar
mu'n d'thainig sibh?
22 Agus a dubhairt iadsan, Fhuair
Cornelius an ceannard-ceud, duine
cothromach, air am bheil eagal Dé,
agus fuidh dheadh ainm [r] aig cin-
neach nan Iudhach uile, rabhadh o
Dhia le aingeal naomha, fios a chur
ortsa d'a thigh, agus briathran a
chluinntinn uait.
23 An sin ghairm e steach iad,
agus thug e aoidheachd *dhoibh*.
Agus air an latha màireach dh'imich
Peadar maille riu, agus chaidh
dream àraidh do na bràithribh o
Iopa maraon ris.
24 Agus air an la màireach chaidh

[m] *foillseachadh, taisbeanadh.* [n] *i. e. meadhon-là.*
[o] *lion-eudach.* [p] *oisnibh.* [q] *cumanta.*
[r] *air am bheil deadh theisteas.*

iad a steach do Chesarea: agus bha
Cornelius a' feitheamh riu, agus air
gairm a luchd dàimh agus a chairde
dìslc an ceann a chéile.
25 Agus an uair a bha Peadar a'
dol a steach, choinnich Cornelius e,
agus thuit e sìos aig a chosaibh, agus
rinn e aoradh *dha.*
26 Ach thog Peadar suas e, ag
radh, Seas suas; is duine mise mar
an ceudna.
27 Agus ag comhradh ris, chaidh
e steach, agus fhuair e mòran cruinn.
28 Agus a dubhairt e riu, Tha
fios agaibh gu bheil e mi-dhligheach
do dhuine a tha 'na Iudhach, comh-
luadar a chumail re neach a tha do
chinneach eile, no teachd am fagus
da: ach nochd Dia dhomhsa, gun
duine air bith a ghairm coitchionn
no neo-ghlan.
29 Uime sin thainig mise 'nuair a
chuireadh fios orm, gun aon ni a
radh 'na aghaidh: air an aobhar sin
tha mi feòraich c'ar son a chuir sibh
fios orm.
30 Agus a dubhairt Cornelius,
O'n cheathramh là gus an uair so
bha mi a' deanamh trosgaidh, agus
air an naothadh uair bha mi dean-
amh ùrnuigh ann mo thigh, agus
feuch, sheas duine a'm' lathair ann
an eudach dealrach [s],
31 Agus a dubhairt e, A Chorne-
liuis, dh'éisdeadh t'ùrnuigh, agus
tha do dhéircean air an cuimhneach-
adh am fianuis Dé.
32 Uime sin cuir gu Iopa, agus
cuir fios air Simon, d'an comh-ainm
Peadar; tha e air aoidheachd ann
an tigh Shimoin fear-deasachaidh
leathair, laimh ris a' mhuir; neach
'nuair a thig e, a labhras riut.
33 Uime sin chuir mi air ball fios
ort; agus is maith a rinn thu teachd.
Air an aobhar sin tha sinne uile an
so a làthair am fianuis Dé, a dh'éisd-
eachd nan uile nithe a tha air an
aithneadh dhuitse le Dia.
34 An sin dh'fhosgail Peadar a
bheul, agus a dubhairt e, Gu firin-
neach tha mi 'g aithneachadh nach
'eil Dia ag amharc air pearsaibh
seach a chéile:
35 Ach anns gach uile chinneach
a ta an neach air am bheil eagalsan,
agus a ta 'g oibreachadh fireantachd,
taitneach aige.
36 Am focal a chuir Dia gu clann
Israeil, a' searmonachadh sìth tre
Iosa Criosd (neach is e Tighearna
nan uile,)
37 Am focal sin is aithne dhuibh,
a sgaoileadh air feadh tìre Iudea
uile, agus a thòisich o Ghalile, an
déigh a' bhaistidh a shearmonaich
Eoin:
38 Cionnus a dh'ung Dia Iosa o
Nasaret leis an Spiorad naomh, agus
le cumhachd; neach a chaidh m'an
cuairt a' deanamh maith, agus a'
slanuchadh nan uile a bha air am
foireigneachadh [t] leis an diabhol:
oir bha Dia maille ris.
39 Agus tha sinne 'nar fianuisibh
air na h-uile nithibh a rinn e araon
ann an tìr nan Iudhach, agus ann
an Ierusalem; neach a mharbh iad,
'ga chrochadh air craun:
40 Esan thog Dia suas air an
treas là, agus nochd se e gu follais-
each,
41 Cha'n ann do'n t-sluagh uile,
ach do fhianuisibh, a thaghadh le
Dia roimh-laimh, *eadhon* dhuinne,
a dh'ith agus a dh'òl maille ris an
déigh dha éirigh o na marbhaibh.
42 Agus dh'àithn e dhuinne sear-
monachadh do'n t-sluagh, agus fian-
uis a dheanamh gur esan a dh'ord-
uicheadh le Dia 'na bhreitheamh
air bheothaibh agus air mharbhaibh.
43 Dhasan tha na fàidhean uile
a' toirt fianuis, gu'm faigh gach
neach a chreideas ann maitheanas
'nam peacadh trid ainmsan.
44 Am feadh a bha Peadar fathast
a' labhairt nam briathar sin, thuir-
ling [u] an Spiorad naomh orrasan
uile a chual am focal.
45 Agus ghabh na creidmhich
do'n timchioll-ghearradh, a mheud
diubh 'sa thainig maille re Peadar,
iongantas mòr, do bhrigh gu'n do
dhòirteadh air na Cinneachaibh mar
an ceudna tiodhlac an Spioraid
naoimh.
46 Oir chuala siad iad a' labhairt
le teangaibh, agus ag ard-mholadh
Dhé. An sin fhreagair Peadar,
47 Am feud neach sam bith uisge
a thoirmeasg, chum nach rachadh
iad so a bhaisteadh, a fhuair an Spi-
orad naomh, co maith ruinne?
48 Agus dh'orduich e iad a bhi
air am baisteadh ann an ainm an
Tighearna. An sin ghuidh iad air
fantuinn *maille riu* laithean àr-
aidh.

CAIB. XI.

AGUS chuala na h-abstoil agus
na bràithrean a bha ann an
Iudea, gu'n do ghabh na Cinnich
mar an ceudna re focal Dé.
2 Agus an uair a chaidh Peadar
suas gu Hierusalem, rinn iadsan a

[s] *ro-gheal.* [t] *a thugadh fuidh cheannsal.* [u] *thuit.*

bha do'n timchioll-ghearradh con-
spoid ris,

3 Ag radh, Chaidh thu steach a
dh'ionnsuidh dhaoine nach robh air
an timchioll-ghearradh, agus dh'ith
thu maille riu.

4 Agus thòisich Peadar, agus
chuir e'n *t-iomlan* an céill doibh an
ordugh, ag radh,

5 Bha mi ann an cathair[w] Iopa
re ùrnuigh; agus ann an neul chun-
naic mi sealladh, soitheach àraidh
a' teachd a nuas, mar bhraithlìn
mhòir, air a leigeadh a nuas o
néamh air a ceithir beannaibh[x];
agus thainig i a m' ionnsuidhse.

6 Agus air dhomh beachdachadh
gu geur oirre, thug mi fainear, agus
chunnaic mi beathaiche ceithir chos-
ach na talmhainn, agus na fiadh-
bheathaiche, agus na biasda snàig-
each, agus eunlaith an athair.

7 Agus chuala mi guth ag radh
rium, Eirich, a Pheadair; marbh
agus ith.

8 Ach a dubhairt mise, Ni h-eadh,
a Thighearn: oir cha deachaidh
riamh aon ni coitchionn no neo-
ghlan a steach do m' bheul.

9 Ach fhreagair an guth mi an
daradh uair o néamh, Na nithe a
ghlan Dia, na meas thusa neo-
ghlan[y].

10 Agus rinneadh so tri uairean:
agus thogadh an t-iomlan a rìs suas
gu néamh.

11 Agus feuch, air ball bha triuir
dhaoine air teachd chum an tighe
anns an robh mi, a chuireadh o Chè-
sarea do m' ionnsuidh.

12 Agus a dubhairt an Spiorad
rium dol maille riu, gun amharus
air bith a bhi orm. Agus chaidh
mar an ceudna an t-seathuar
bhràithre so maille rium, agus
chaidh sinn a steach do thigh an
duine:

13 Agus nochd e dhuinn cionnus
a chunnaic e aingeal 'na sheasamh
'na thigh, a dubhairt ris, Cuir daoine
gu Iopa, agus cuir fios air Simon,
d'an comh-ainm Peadar:

14 Neach a labhras briathra riut,
leis an saorar thu fein agus do thigh
uile.

15 Agus an uair a thòisich mi air
labhairt, thuirling[z] an Spiorad
naomh orrasan, mar oirnne air tùs.

16 An sin chuimhnich mise focal an
Tighearna, mar a dubhairt e, Bhaist
Eoin gun amharus le h-uisge; ach
baistear sibhse leis an Spiorad
naomh.

17 Uime sin ma thug Dia dhoibh-
san a choimh-ionann tiodhlaca
ruinne, a chreid anns an Tighearn
Iosa Criosd, cò mise gu'm bithinn
comasach bacadh a chur air Dia.

18 Agus an uair a chual iad na
nithe so, thosd iad, agus thug iad
glòir do Dhia, ag radh, Thug Dia
ma seadh mar an ceudna do na Cin-
neachaibh aithreachas chum na
beatha.

19 A nis chaidh iadsan a sgapadh
a mach leis an àmhghar[a] a dh'éir-
ich air son Stephain, gu ruig Phenice,
agus Ciprus, agus Antioch, gun am
focal a labhairt re aon neach ach
ris na' h-Iudhachaibh a mhàin.

20 Agus bha cuid diubh o Chi-
prus, agus o Chirene, dream air
dhoibh dol a steach do Antioch, a
labhair ris na Greugachaibh, a' sear-
monachadh an Tighearna Iosa.

21 Agus bha lamh an Tighearna
maille riu: agus chreid àireamh
mhòr, agus phill iad chum an Tigh-
earna.

22 Agus thainig sgeula air na
nithibh sin gu cluasaibh na h-eaglais
a bha ann an Ierusalem: agus chuir
iad Barnabas uatha, chum gu'n rach-
adh e gu h-Antioch.

23 Neach an uair a thainig e, agus
a chunnaic e gràsa Dhé, a rinn
gairdeachas, agus a dh'earail orra
uile, gu'n dlùth-leanadh iad ris an
Tighearn le rùn cridhe.

24 Oir bha e 'na dhuine maith,
agus làn do'n Spiorad naomh, agus
do chreidimh. Agus chuireadh
sluagh mòr ris an Tighearn.

25 An sin chaidh Barnabas gu
Tarsus, a dh'iarraidh Shauil.

26 Agus air dha fhaotainn, thug
e leis e gu h-Antioch. Agus thar-
ladh, gu'n robh iad rè bliadhna iom-
lain air an cruinneachadh maille ris
an eaglais, agus gu'n do theagaisg
iad sluagh mòr; agus gu'n do ghoir-
eadh Criosdaidhean do na deiscio-
bluibh air tùs ann an Antioch.

27 Agus anns na laithibh sin
thainig fàidhean o Hierusalem gu
h-Antioch.

28 Agus air seasamh suas do aon
diubh d'am b'ainm Agabus, dh'fhoill-
sich e tre an Spiorad, gu'm biodh
gorta mhòr air feadh an domhain
uile[b]: ni mar an ceudna a thachair
re linn Chlaudiuis Cheasair.

29 An sin chuir gach aon do na

[w] *baile.* [x] *oisnibh.* [y] *coitchionn.* [z] *thuit.*
[a] *triobloid.* [b] *na tìre uile.*

deisciobluibh roimhe, a réir a chomais, còmhnadh a chur chum nam braithrean a bha chòmhnuidh ann an Iudea.

30 Ni mar an ceudna a rinn iad, agus chuir iad e chum nan seanair le laimh Bharnabais agus Shauil.

CAIB. XII.

ANIS mu 'n ám sin, shìn Herod an righ *a* lamhan a dheanamh uilc air dream àraidh do'n eaglais.

2 Agus mharbh e Seumas bràthair Eoin leis a' chlaidheamh.

3 Agus an uair a chunnaic e gu'n do thaitinn sin ris na h-Iudhachaibh, chaidh e air aghaidh a ghlacadh Pheadair mar an ceudna. (Agus b'iad laithean an arain neo-ghoirtichte a bh'ann.)

4 Agus ghlac e agus chuir e'm priosun e, agus thug se e r'a ghleidheadh do cheithir cheathrar shaighdear, fa rùn a thoirt a mach do'n t-sluagh an déigh na càisge.

5 Air an aobhar sin ghleidheadh Peadar anns a' phriosun: ach bha bith-ùrnuigh [c] air a deanamh leis an eaglais re Dia air a shon.

6 Agus an uair a b'àill le Herod a thoirt a mach, san oidhche sin fein bha Peadar 'na chodal eadar dithis shaighdear, ceangailte le dà shlabhruidh: agus bha'n luchd-faire fa chomhair an doruis a' coimhead a' phriosuin.

7 Agus feuch, thainig aingeal an Tighearna air, agus dhealraich solus anns a' phriosun: agus air bualadh taoibh Pheadair dha, dhùisg se e, ag radh, Eirich gu grad. Agus thuit a cheanglaiche d'a lamhaibh.

8 Agus a dubhairt an t-aingeal ris, Criosraich thu fein, agus ceangail ort do bhonn-bhrógan [d]: agus rinn e mar sin. Agus a deir e ris, Tilg t'fhalluing [e] umad, agus lean mise.

9 Agus chaidh e mach agus lean se e, agus cha robh fhios aige gu'n robh e fior an ni a rinneadh leis an aingeal: ach shaoil e gu'm bu taisbean [f] a chunnaic e.

10 Agus air dhoibh dol tre 'n cheud agus an dara faire, thainig iad chum a' gheataidh iaruinn a ta treòrachadh do'n bhaile, a dh'fhosgail doibh leis fein: agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad air an aghaidh tre aon sràid, agus air ball dh'fhalbh an t-aingeal uaith.

11 Agus an uair a thainig Peadar chuige fein, a dubhairt e, A nis tha fhios agam gu firinneach gu'n do chuir an Tighearn aingeal uaith, agus gu'n do shaor e mi o laimh Heroid, agus *o* uile dhùil pobuill nan Iudhach.

12 Agus an uair a smuainich e *air a' chuis*, thainig e gu tigh Mhuire màthar Eoin, d'an comhainm Marcus, far an robh mòran cruinn, agus iad re ùrnuigh.

13 Agus an uair a bha Peadar a' bualadh doruis a' gheataidh, thainig gruagach d'am b'ainm Rhoda a dh'éisdeachd.

14 Agus an uair a dh'aithnich i guth Pheadair, tre aoibhneas cha d'fhosgail i'n geata, ach ruith i stigh, agus dh'innis i gu'n robh Peadar 'na sheasamh aig a' gheata.

15 Ach a dubhairt iad rithe, Tha thu air mbi-chéill. Ach bha ise toirt dearbh-chinnte [g] gu'n robh e mar sin. An sin a dubhairt iad, 'Se 'aingeal a ta ann.

16 Ach bhuanaich Peadar a' bualadh *an doruis:* agus an uair a dh'fhosgail iad agus a chunnaic iad e, bha iad làn uamhais.

17 Ach air dhasan sméideadh orra leis a laimh iad a bhi'nan tosd, chuir e'n céill doibh cionnus a thug an Tighearn as a' phriosun e. Agus a dubhairt e, Innsibh na nithe so do Sheumas, agus do na bràithribh. Agus air dol a mach dha, chaidh e gu àit eile.

18 Agus air teachd do'n là bha iomairt [h] nach bu bheag am measg nan saighdear, ciod a thachair do Pheadar.

19 Agus air do Herod iarraidh, agus gun fhaotainn, rannsaich e an luchd coimhead, agus dh'orduich e an toirt air falbh *chum peanais.* Agus chaidh e sìos o Iudea gu Cesarea, agus rinn e còmhnuidh *an sin.*

20 Agus bha fearg mhòr aig Herod re muinntir Thiruis agus Shidoin: ach thainig iadsan a dh'aon inntinn d'a ionnsuidh, agus air dhoibh Blastus seomradair an righ a thoirt air an crann, dh'iarr iad sìth; do bhrigh gu'n robh an tìr air a beathachadh le *tìr* an righ.

21 Agus air là orduichte, air do Herod bhi air a sgeadachadh le eudach rìoghail, agus 'na shuidhe air a righ-chaithir, labhair e gu deasbhriathrach riu [i].

22 Agus rinn an sluagh gàir [k], *ag*

[c] *gnàth-ùrnuigh, sior ùrnuigh.* [d] *chuarain.* [e] *do bhrat, t'eudach-uachdair.* [f] *sealladh.* [g] *a' cathachadh.* [h] *buaireas.* [i] *rinn e òraid doibh.* [k] *iolach.*

radh, *Is* guth Dé *so*, agus cha *ghuth* duine.

23 Agus air ball bhuail aingeal an Tighearn' e, do bhrigh nach d'thug e a' ghlòir do Dhia: agus dh'itheadh le cnuimhibh e, agus chaidh an deo as.

24 Ach dh'fhàs focal an Tighearna agus mheudaicheadh e.

25 Agus phill Barnabas agus Saul o Hierusalem, air dhoibh *am* ministreileachd a choimhlionadh, a' toirt leo mar an ceudna Eoin, d'an comhainm Marcus.

CAIB. XIII.

ANIS bha anns an eaglais a bha aig Antioch, fàidhean, agus luchd-teagaisg àraidh; mar a ta Barnabas, agus Simeon d'an goirear Niger, agus Lucius o Chirene, agus Manaen, comhalta Heroid an Tetrairch, agus Saul.

2 Agus air bhi dhoibh re ministreileachd do'n Tighearn, agus a' trosgadh, a dubhairt an Spiorad naomh, Cuiribh a leth dhomhsa Barnabas agus Saul, chum na h-oibre gus an do ghairm mi iad.

3 An sin air dhoibh trosgadh agus ùrnuigh a dheanamh, agus an lamhan a chur orra, leig iad uatha *iad*.

4 Mar sin air dhoibhsan a bhi air an cur a mach leis an Spiorad naomh, chaidh iad sìos gu Seleucia; agus o sin sheòl iád gu Ciprus.

5 Agus air bhi dhoibh ann an Salamis, shearmonaich iad focal Dé ann an sionagogaibh nan Iudhach: agus bha mar an ceudna Eoin aca mar fhear-frithealaidh.

6 Agus an uair a chaidh iad tre'n eilean gu Paphos, fhuair iad druidh àraidh, fàidh bréige, Iudhach, d'am b'ainm Bariesus:

7 Neach a bha maille re Sergius Paulus an t-uachdaran, duine tuigseach; air dhasan Barnabas agus Saul a ghairm d'a ionnsuidh, dh'iarr e focal Dé a chluinntinn.

8 Ach chuir Elimas an druidh (oir is ann mar so a dh'eadar-theangaichear ainm) 'nan aghaidh, ag iarraidh an t-uachdaran a thionndadh o'n chreidimh.

9 An sin air bhi do Shaul (d'an *goirear* Pòl) làn do'n Spiorad naomh, agus ag amharc gu geur air,

10 A dubhairt e, O thusa a ta làn do'n uile cheilg, agus do'n uile dhroch-bheirt, a mhic an diabhoil, a nàmhaid na h-uile fhìreantachd, nach sguir thu do fhiaradh shlighean dìreach an Tighearna?

11 Agus feuch a nis, *tha* lamh an Tighearna ort, agus bithidh tu dall, gun a' ghrian fhaicinn rè tamuill. Agus air ball thuit ceò agus dorchadas air; agus a' tionndadh m'an cuairt dh'iarr e dream a threòraicheadh air laimh e.

12 An sin an uair a chunnaic an t-uachdaran an ni a rinneadh, chreid e, air dha bhi làn iongantais mu theagasg an Tighearna.

13 Agus air gabhail luinge do Phòl agus d'a chuideachd o Phaphos, thainig iad gu Perga na Pamphilia: agus air do Eoin am fàgail, phill e gu Hierusalem.

14 Ach air dhoibhsan imeachd o Pherga, thainig iad gu Antioch na Pisidia, agus chaidh iad a steach do'n t-sionagog air latha na sàbaid, agus shuidh iad.

15 Agus an déigh leughadh an lagha agus nam Fàidh, chuir uachdarain na sionagoige d'an ionnsuidh, ag radh, Fheara *agus* a bhràithre, ma tha focal earail agaibh do'n t-sluagh, abraibh *e*.

16 An sin an uair a sheas Pòl suas agus a sméid e orra le laimh, a dubhairt e, Fheara Israeil, agus sibhse air am bheil eagal Dé, éisdibh.

17 Thagh Dia a' phobuill so Israeil ar n-aithriche, agus dh'ardaich e'm pobull 'nuair a bha iad air choigrich ann an talamh na h-Eiphit, agus le laimh ard thug e iad a mach aisde.

18 Agus mu thimchioll ùine dhà fhichead bliadhna ghiùlain e le'm beusaibh[i] anns an fhàsach.

19 Agus an uair a sgrios e seachd cinnich ann an tìr Chanaain, roinn e am fearann orrasan le crannchur.

20 Agus 'na dhéigh sin mu thimchioll ceithir cheud agus leth-cheud bliadhna, thug e *dhoibh* breitheamhna, gu Samuel am fàidh.

21 Agus 'na dhéigh sin dh'iarr iad righ: agus thug Dia dhoibh Saul mac Chis, duine do thréibh Bheniamin, rè dhà fhichead bliadhna.

22 Agus air dha esan atharrachadh, thog e suas Daibhidh gu bhi 'na righ dhoibh; d'an d'thug e mar an ceudna fianuis, ag radh, Fhuair mi Daibhidh *mac* Iese, duine a réir mo chridhe fein, a ni m'uile thoil.

23 Do shliochd an duine so thog Dia suas do Israel a réir *a* ghealladh, Slànuighear, *eadhon* Iosa:

24 Air do Eoin roimh a theachdsan, baisteadh an aithreachais air tùs a shearmonachadh do phobull Israeil uile.

[i] *dh'altrum e iad.*

25 Agus mar a choimhlion Eoin a thriall[k], a dubhairt e, An ti a ta sibh a' saoilsinn is mise, cha mhi *e*. Ach feuch, a ta neach a' teachd a'm' dhéigh, nach fiu mi brògan a chos fhuasgladh.
26 Fheara *agus* a bhràithre, a chlann fine Abrahaim, agus a mheud agaibh air am bheil eagal Dé, 's ann chugaibhs' a chuireadh focal na slàinte so.
27 Oir iadsan a ta chòmhnuidh ann an Ierusalem, agus an uachdarain, air dhoibh bhi aineolach airsan, agus air foclaibh nam Fàidh a ta air an leughadh gach sàbaid, le *esan* a dhìteadh choimhlion siad *iad*.
28 Agus ge nach d'fhuair iad coire bàis air bith *ann*, dh'iarr iad air Pilat gu'n cuirteadh esan gu bàs.
29 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe bha scrìobhta mu thimchioll, thug iad a nuas o'n chrann *e*, agus chuir iad ann an uaigh *e*.
30 Ach thog Dia suas o na marbhaibh e:
31 Agus chunncas e rè mòrain laithean leo-san a chaidh suas maille ris o Ghalile gu Hierusalem, dream a ta 'nam fianuisibh dhasan do'n t-sluagh.
32 Agus a ta sinne a' soisgeulachadh dhuibhse a' gheallaidh[l], a rinneadh do na h-aithrichibh,
33 Gu'n do choimhlion Dia so dhuinne an clann, air dha Iosa thogail suas; mar a ta e scrìobhta mar an ceudna san dara Salm, Is tu mo Mhacsa, an diugh ghin mi thu.
34 Agus *mar dhearbhadh* gu'n do thog e suas e o na marbhaibh, gun e a philltinn air ais tuilleadh chum truaillidheachd, a dubhairt e mar so, Bheir mise dhuibh tròcaire cinnteach Dhaibhidh.
35 Uime sin a deir e mar an ceudna ann an *Salm* eile, Cha'n fhuiling thu do d' Aon naomha gu'm faic e truaillidheachd.
36 Oir an déigh do Dhaibhidh a ghinealach fein a riarachadh a réir toil Dhé, choidil e, agus chuireadh e chum aithriche, agus chunnaic e truaillidheachd:
37 Ach an ti a thog Dia suas, cha'n fhac e truaillidheachd.
38 Uime sin biodh fhios agaibhse, fheara *agus* a bhràithre, gur ann tre'n duine so a ta maitheanas peacaidh air a shearmonachadh dhuibh:
39 Agus trìdsan a ta gach neach a chreideas air a shaoradh o na h-uile nithibh, o nach robh e'n comas duibh bhi air bhur saoradh le lagh Mhaois.
40 Thugaibh aire uime sin, nach d'thig oirbh an ni a ta air a radh anns na Fàidhibh,
41 Feuchaibh, a luchd-tarcuis, agus gabhaibh iongantas, agus rachadh as duibh[m]: oir oibricheamsa obair ann bhur laithibhse, obair nach creid sibh idir, ge do chuireadh duine an céill duibh e.
42 Agus an uair a chaidh na h Iudhaich a mach as an t-sionagog, ghuidh na Cinnich gu'n rachadh na briathra so a labhairt riu fein an t-sàbaid 'na dhéigh sin.
43 A nis an uair a sgaoil an coimhthional, lean mòran do na h-Iudhachaibh agus do na proselitich chràbhach Pol agus Barnabas: agus labhair iadsan riu, agus chuir iad impidh orra fuireach ann an gràs Dhé.
44 Agus air an latha sàbaid a b'fhaigse, is beag nach do chruinnich am baile gu h-iomlan a dh'éisdeachd re focal Dé.
45 Ach an uair a chunnaic na h-Iudhaich na slòigh, lìonadh iad le h-eud[n], agus labhair iad an aghaidh nan nithe sin a labhradh le Pòl, a' labhairt 'nan aghaidh agus a' tabhairt toibheim.
46 An sin dh'fhàs Pòl agus Barnabas dàna agus a dubhairt iad, B'éigin focal Dé bhi air a labhairt ribhse air tùs: ach do bhrigh gu'n do chuir sibh cùl ris, agus gur i bhur breth oirbh fein nach fiu sibh a' bheatha mhaireannach, feuch, a ta sinne a' pilltinn chum nan Cinneach.
47 Oir is ann mar sin a dh'àithn an Tighearna dhuinn, *ag radh*, Chuir mi thu mar sholus do na Cinnich, chum gu'm bitheadh tu mar shlàinte gu iomall na talmhainn.
48 Agus an uair a chuala na Cinnich so, rinn iad gairdeachas, agus ghlòraich iad focal an Tighearna: agus chreid a mheud 'sa bha orduichte[o] chum na beatha maireannaich.
49 Agus sgaoileadh focal an Tighearna feadh na tìre uile.
50 Ach bhrosnaich na h-Iudhaich

[k] *a thurus, a chùrsa.* [l] *ag innseadh deadh sgéil duibhse* eadhon *a' gheallaidh.* [m] *rachaibh as an t-sealladh.* [n] *tnùth.*
[o] *air an cur an ordugh.*

na mnài chràbhach agus urramach,
agus daoin' uaisle[p] na cathrach,
agus thog iad geur leanmhuinn air
Pòl agus Barnabas, agus thilg iad
a mach as an criochaibh iad.
51 Ach chrath iadsan duslach
an cos dhiubh 'nan aghaidh, agus
thainig iad gu Iconium.
52 Agus bha na deisciobuil air an
lìonadh le h-aoibhneas, agus leis an
Spiorad naomh.

CAIB. XIV.

AGUS tharladh ann an Iconium,
gu'n deachaidh iad araon a
steach do shionagog nan Iudhach,
agus gu'n do labhair iad air chor
as gu'n do chreid cuideachd mhòr
do na h-Iudhachaibh, agus mar an
ceudna do na Greugachaibh.
2 Ach bhrosnaich na h-uile h-Iudh-
aich mhi-chreideach, agus lìon iad
do dhroch rùn inntinn nan Cinneach
an aghaidh nam bràithre.
3 Uime sin dh'fhan iad aimsir
fhada a' labhairt gu dàna mu thim-
chioll an Tighearnà, a rinn fianuis
do fhocal a ghràis, agus a thug
fainear comharan agus mìorbhuil-
ean a bhi air an deanamh le'n lamh-
aibhsan.
4 Ach bha sluagh a' bhaile air an
roinn: agus bha cuid diubh leis na
h-Iudhachaibh, agus cuid eile leis
na h-abstolaibh.
5 Agus an uair a thugadh ionn-
suidh araon leis na Cinneachaibh,
agus mar an ceudna leis na h-Iudh-
achaibh, maille r'an uachdaranaibh,
chum iadsan a mhaslachadh agus a
chlachadh,
6 'Nuair a thuig iadsan *so*, theich
iad gu Listra agus Derbe, bailte do
Licaonia, agus chum na dùcha m'an
cuairt.
7 Agus bha iad a' searmonachadh
an t-soisgeil an sin.
8 Agus bha ann an Listra duine
araidh gun lùth 'na chosaibh 'na
shuidhe, a bha bacach o bhroinn a
a mhàthar, neach nach d'imich
riamh.
9 Chual esan Pòl a' labhairt:
neach air dha amharc gu geur air,
agus a thuigsinn gu robh creidimh
aige chum a leigheas,
10 A dubhairt e le guth ard, Seas
suas gu dìreach air do chosaibh.
Agus leum esan agus dh'imich e.
11 Agus an uair a chunnaic an
sluagh an ni a rinn Pòl, thog iad an
guth, ag radh ann an cànain Licao-
nia, Tha na Dée air teachd a nuas
an coslas dhaoine d'ar n-ionnsuidh-
ne.
12 Agus ghoir iad do Bharnabas,
Iupiter; agus do Phòl, Mercurius,
do bhrigh gu'm b'e am prìomh fhear-
labhairt e.
13 An sin thug sagart Iupiteir a
bha fa chomhair an cathrachsan,
tairbh agus blàth-fhleasgaidh[q] chum
nan geata, agus b'àill leis ìobairt a
dheanamh maille ris an t-sluagh.
14 Ach an uair a chuala na h-ab-
stoil Barnabas agus Pòl *so*, reub iad
an eudach, agus ruith iad a steach
am measg an t-sluaigh, ag éigheach,
15 Agus ag radh, A dhaoine, c'ar
son a ta sibh a' deanamh nan nithe
so? oir is daoine sinne cosmhuil
ribh fein thaobh fulangais[r], a' sear-
monachadh dhuibhse, pilltinn o na
nithibh dìomhain sin chum an Dé
bheo, a rinn nèamh, agus an talamh,
agus an cuan, agus na h-uile nithe a
ta annta:
16 Neach anns na linnibh a chaidh
seachad, a dh'fhuiling do na h-uile
Chinneachaibh imeachd 'nan sligh-
ibh fein.
17 Gidheadh, cha d'fhàg se e fein
gun fhianuis, a' deanamh maith,
agus a' toirt dhuinn uisge o nèamh,
agus aimsire tarbhach, a' lìonadh ar
cridheacha le biadh agus le subh-
achas.
18 Agus ag radh nan nithe so
dhoibh, is gann a chum iad an
sluagh gun ìobairt a dheanamh
dhoibh.
19 Agus thainig Iudhaich o An-
tioch agus o Iconium, agus chomh-
airlich iad an sluagh, agus air dhoibh
Pòl a chlachadh, tharruing iad a
mach as a' bhaile *e*, a' saoilsinn gu
robh e marbh.
20 Ach air seasamh do na deis-
ciobluibh m'a thimchioll, dh'éirich
e, agus chaidh e steach do'n bhaile:
agus air an la màireach dh'imich e
maille re Barnabas gu Derbe.
21 Agus an uair a shearmonaich
iad an soisgeul do'n bhaile sin, agus
a rinn iad mòran dheisciobul, phill
iad gu Listra, agus Iconium, agus
Antioch,
22 A' neartachadh anama nan
deisciobul, *agus* ag earail[s] orra
buanachadh sa' chreidimh, agus *a'
teagasg* gur ann tre iomadh àmh-
ghar is éigin duinn dol a steach do
rioghachd Dhé.
23 Agus an uair a dh'orduich iad

[p] *prìomh dhaoine.* [q] *lus-chrùna.* [r] *aig am bheil comh-
aigne ribh fein.* [s] *guidheadh.*

seanairean dhoibh anns gach eag-
lais, agus a rinn iad ùrnuigh maille
re trosgadh, dh'earb siad iad ris an
Tighearn, anns an do chreid iad.
24 Agus an déigh dhoibh dol tre
Phisidia, thainig iad gu Pamphilia.
25 Agus air dhoibh am focal a
labhairt ann am Perga, chaidh iad
sìos gu Atalia :
26 Agus sheòl iad as sin gu An-
tioch, *an t-àit* o'n d'earbadh iad re
gràs Dhé, chum na h-oibre a choimh-
lion iad.
27 Agus an uair a thainig iad,
agus a chruinnich iad an eaglais an
ceann a chéile, dh'aithris iad meud
nan nithe a rinn Dia leo, agus gu'n
d'fhosgail e dorus creidimh do na
Cinneachaibh.
28 Agus dh'fhan iad an sin aim-
sir nach bu bheag maille ris na deis-
ciobluibh.

CAIB. XV.

AGUS theagaisg dream àraidh a
thainig a nuas o Iudea, na
bràithre, *ag radh*, Mur timchioll-
ghearrar sibh a réir gnàtha Mhaois,
cha 'n'eil e'n comas duibh bhi air
bhur slànuchadh.
2 Uime sin air do Phòl agus do
Bharnabas connsachadh agus deasb-
oireachd nach bu bheag a bhi aca
riu, dh'orduich iad Pòl agus Barna-
bas, agus dream àraidh eile dhiubh
fein, a dhol suas chum nan abstol
agus nan seanair gu Hierusalem mu
thimchioll na ceisde so.
3 Agus air dhoibh bhi air an toirt
air an aghaidh leis an eaglais, chaidh
iad tre Phenice, agus Shamaria, a'
cur an céill iompochaidh nan Cin-
neach : agus thug iad aoibhneas mòr
do na bràithribh uile.
4 Agus an uair a thainig iad gu
Hierusalem, ghabhadh riu leis an
eaglais, agus na h-abstolaibh agus
na seanairibh, agus dh'innis iad
meud nan nithe a rinn Dia leo-san.
5 Ach dh'eirich dream àraidh do
bharail nam Phairiseach a bha 'nan
creidmhich, ag radh, Gur còir an
timchioll-ghearradh, agus àithneadh
dhoibh lagh Mhaois a choimhead.
6 Agus thainig na h-abstoil agus
na seanairean an ceann a chéile a
dh'fheuchainn mu'n chùis so.
7 Agus an déigh mòrain deasboir-
eachd, dh'éirich Peadar agus a dubh-
airt e riu, Fheara *agus* a bhràith-
re, tha fhios agaibh o chionn fhada
gu'n do ròghnuich Dia 'nar measg-
ne, o m' bheulsa gu'n cluinneadh
na Cinnich focal an t-soisgeil, agus
gu'n creideadh iad.
8 Agus rinn an Dia d'an aithneadh
an cridhe, fianuis dhoibh, a' tabhairt
an Spioraid naoimh dhoibh, mar a
thug e dhuinne ;
9 Agus cha d'rinn e eadar-dheal-
achadh eadar sinne agus iadsan, a'
glanadh an cridhe le creidimh.
10 C'ar son uime sin a nis a ta
sibh a' cur cathachaidh air Dia[t], le
cuing a chur air muineal nan deis-
ciobul, nach robh aon chuid ar n-aith-
riche no sinne comasach air a giù-
lan ?
11 Gidheadh a ta sinn a' creid-
sinn, tre ghràs an Tighearna Iosa
Criosd, gu saorar sinn amhuil mar
iadsan.
12 An sin dh'fhan a' chuideachd
uile 'nan tosd, agus thug iad éisd-
eachd do Bharnabas agus do Phòl,
ag innseadh meud nan comhar agus
nam mìorbhuile a rinn Dia leo-san
am measg nan Cinneach.
13 Agus an déigh dhoibh bhi 'nan
tosd, fhreagair Seumas, ag radh,
Fheara *agus* a bhràithre, éisdibh
riumsa.
14 Chuir Simeon an céill cionnus
a dh'fhiosraich Dia na Cinnich air
tùs, le pobull a ghabhail as am
measg d'a ainm fein.
15 Agus da so tha briathra nam
fàidh a' comh-fhreagairt ; a reir
mar a ta e sgrìobhta,
16 An déigh so pillidh mi, agus
togaidh mi suas a rìs pàilliun
Dhaibhidh, a ta air tuiteam : agus
togaidh mi a rìs an ni a thuit deth,
agus cuiridh mi suas e :
17 Chum gu'n iarr fuigheall nan
daoine an Tighearn, agus na h-uile
Chinnich, air an goirear m'ainmse,
a deir an Tighearn, a ta deanamh
nan nithe sin uile
18 Tha fios oibre fein uile aig Dia
o thoiseach an t-saoghail.
19 Uime sin is i mo bhrethse,
nach cuir sinn mi-shuaimhneas[u]
orra-san do na Cinnich, a ta air pill-
tinn chum Dhé :
20 Ach gu'n sgrìobh sinn d'an
ionnsuidh, iad a sheachnadh truaill-
lidheachd iodhola, agus strìopachais,
agus ni tachdta, agus fola.
21 Oir a ta aig Maois o na linnibh
cian anns gach baile daoine a ta 'ga
shearmonachadh, air dha bhi air a
leughadh gach latha sàbaid anns na
sionagogaibh.
22 An sin chunncas do na h-ab-
stolaibh agus do na seanairibh maille

[t] *a' brosnachadh, a' dearbhadh Dhé.* [u] *dragh.*

ris an eaglais uile, daoine taghta dhiubh fein a chur gu Antioch, maille re Pòl agus Barnabas; *eadhon*, Iudas d'an comh-ainm Barsabas, agus Silas, daoine inbheach am measg nam bràithre:

23 Agus scrìobh iad litriche leo air an dòigh so, Tha na h-abstoil, agus na seanairean, agus na bràithrean a' cur beannachd chum nam bràithre do na Cinnich a ta ann àn Antioch, agus ann an Siria, agus ann an Cilicia.

24 Do bhrigh gu'n cuala sinne, gu'n do chuir dream àraidh a chaidh uainne mi-shuaimhneas oirbh le briathraibh, ag atharrachadh bhur inntinn [w], ag radh, *Gur còir dhuibh* bhi air bhur timchioll-ghearradh, agus an lagh a choimhead; do nach d'thug sinne *a leithid sin a dh'*àithne:

25 Chunneas duinne, air dhuinn bhi cruinn a dh'aon toil, daoine taghta a chur d'ar ionnsuidhse, maille r'ar *bràithribh* gràdhach Barnabas agus Pòl;

26 Daoine a thug an anama fein air son ainme ar Tighearna Iosa Criosd.

27 Chuir sinn uime sin Iudas agus Silas uainn, a dh'innseas *duibh* na nithe ceudna le cainnt bheoil.

28 Oir chunneas do'n Spiorad naomh, agus dhuinne, gun 'ni air bith tuilleadh a chur oirbh a dh'uallaich ach na nithe feumail so;

29 Sibh a sheachnadh nithe a chaidh ìobradh do ìodholaibh, agus fola, agus ni tachdta, agus striopachais: uatha so ma choimhideas sibh sibh fein, ni sibh gu maith. Slàn libh.

30 Uime sin an uair a leigeadh uatha iad, thainig iad gu h-Antioch: agus air cruinneachadh an t-sluaigh dhoibh, thug iad seachad an litir.

31 Agus an uair a leugh iad *sin*, rinn iad gairdeachas air son na comhfhurtachd.

32 Agus air bhi do Iudas agus do Shilas 'nam fàidhibh iad fein, le mòran bhriathraibh dh'earailich, agus neartaich iad na bràithre.

33 Agus air fuireach rè ùine dhoibh, leigeadh air falbh an sìth iad o na bràithribh chum nan abstol.

34 Gidheadh chunncas do Shilas còmhnuidh a dheanamh an sin.

35 Dh'fhan Pòl mar an ceudna agus Barnabas ann an Antioch, a' teagasg agus a' searmonachadh maille re mòran eile mar an ceudna, focail an Tighearna.

36 Agus an déigh laithean àraidh, a dubhairt Pòl re Barnabas, Pilleamaid agus faiceamaid ar bràithre, anns gach baile anns an do shearmonaich sinn focal an Tighearna, cionnus a ta iad.

37 Agus b'àill le Barnabas iad a thoirt Eoin, d'an comh-ainm Marcus leo.

38 Ach cha do mheas Pòl gu'm bu chòir dhoibh esan, a dh'fhalbh uatha o Pamphilia, agus nach deachaidh maille riu chum na h-oibre, a thoirt leo.

39 Dh'éirich uime sin conspoid eatorra co dian, as gu'n do sgaradh o chéile iad: agus mar sin thug Barnabas leis Marcus, agus chaidh e air luing gu Ciprus;

40 Ach thagh Pòl Silas, agus dh'imich e, air dha bhi air earbsadh re gràs Dé leis na bràithribh.

41 Agus shiubhail e tre Shiria agus Chilicia, a' neartachadh [x] nan eaglais.

CAIB. XVI.

AN sin thainig e gu Derbe agus Listra: agus feuch, bha deisciobul àraidh an sin, d'am b'ainm Timoteus, mac mnà àraidh do'n chinneach Iudhach, a bha 'na creidmheach; ach bu Ghreugach a b'athair dha:

2 A bha fa dheadh ainm aig na bràithribh a bha ann an Listra agus ann an Iconium.

3 Bha toil aig Pòl am fear so a dhol a mach maille ris; agus ghabh e agus thimchioll-ghearr se e, air son nan Iudhach a bha anns na h-àitibh sin: oir bha fios ac' uile gu'm bu Ghreugach athair.

4 Agus mar a shiubhail iad tre na bailtibh, thug iad doibh na h-orduighean r'an coimhead, a dh'orduicheadh leis na h-abstolaibh agus na seanairibh a bha ann an Ierusalem.

5 Agus mar sin bha na h-eaglaisean air an daingneachadh anns a' chreidimh, agus mheudaicheadh iad gach là an àireamh.

6 A nis an uair a chaidh iad tre Phrigia, agus tìr Ghalatia, agus a bhacadh dhoibh leis an Spiorad naomh am focal a labhairt san Asia,

7 An déigh dhoibh teachd gu Misia, dh'fheuch iad re dol gu Bitinia: ach cha do leig an Spiorad [y] leo.

8 Agus air dhoibh gabhail seachad air Misia, chaidh iad sìos gu Troas.

[w] *a' cur bhur inntinn bun os cionn.* [x] *a' daingneachadh.* [y] *Spiorad Iosa.*

9 Agus chunncas sealladh [z] le Pòl san oidhche: Sheas duine àraidh o Mhacedonia, agus ghuidh e air, ag radh, Thig thairis gu Macedonia, agus cuidich leinne.

10 Agus an uair a chunnaic e an sealladh, air ball dh'iarr sinn dol thairis gu Macedonia, a' dearbhthuigsinn gu'n do ghairm an Tighearna sinn chum an soisgeul a shearmonachadh dhoibh.

11 Uime sinn air dhuinn long a ghabhail o Throas, thainig sinn gu dìreach gu Samotracia, agus air *an là* 'na dhéigh sin gu Neapolis;

12 Agus o sin gu Philipi, ceud [a] bhaile na cuid sin do Mhacedonia, *agus b*'ur-threabhachas [b] *e:* agus bha sinn a chòmhnuidh anns a' bhaile sin laithean àraidh.

13 Agus air là na sàbaid chaidh sinn a mach as a' bhaile re taobh aimhne, far am b'abhaist ùrnuigh a dheanamh [c]; agus air dhuinn suidhe, labhair sinn ris na mnaibh a chruinnicheadh *an sin*.

14 Agus dh'éisd bean àraidh ruinn d'am b'ainm Lidia, bean-reicidh purpuir [d], o chathair Thiatira, a bha deanamh aoraidh do Dhia; aig an d'fhosgail an Tighearn a cridhe, ionnas gu'n d'thug i aire do na nithibh a labhradh le Pol.

15 Agus an uair a bhaisteadh i, agus a teaghlach, ghuidh i *oirnn*, ag radh, Ma mheas sibh mise bhi dìleas do'n Tighearn, thigibh a steach do m' thigh, agus deanaibh còmhnuidh *ann*. Agus choimhéignich i sinn.

16 Agus tharladh, ag dol dhuinne chum ùrnuigh, gu'n do thachair oirnn ban-tràill àraidh, aig an robh spiorad fiosachd, a thug mòr bhuannachd d'a maighstiribh le fiosachd a dheanamh:

17 Lean ise Pòl agus sinne, agus ghlaodh i, ag radh, 'S iad na daoine so seirbhisich an Dé a's ro-airde, a ta a' nochdadh dhuinne slighe na slàinte.

18 Agus rinn i so rè mòrain do laithibh. Ach air do Phòl a bhi doilich, thionndaidh e agus a dubhairt e ris an spiorad, A ta mi toirt orduigh dhuit ann an ainm Iosa Criosd dol a mach aisde. Agus chaidh e mach air an uair sin fein.

19 Agus an uair a chunnaic a maighstirean gu'n d'fhalbh dòchas [e] an buannachd, rug iad air Pòl agus air Silas, agus tharruing iad do'n mhaigadh *iad*, chum nan uachdaran.

20 Agus air dhoibh an toirt chum luchd-riaghluidh *a' bhaile*, a dubhairt iad, Tha na daoine so a' buaireadh ar baile gu ro mhòr, air dhoibh bhi 'nan Iudhachaibh,

21 Agus a ta iad a' teagasg ghnàthanna nach 'eil ceaduichte dhuinne a ghabhail no leantuinn, do bhrigh gur Romhanaich sinn.

22 Agus dh'éirich an sluagh dh'aon fheachd 'nan aghaidh: agus reub na h-uachdarain an eudach diubh, agus dh'àithn iad *an* sgiùrsadh le slataibh.

23 Agus an déigh dhoibh iomadh buille a leagadh orra, thilg iad am priosun *iad*, a' toirt sparraidh do fhear-coimhead a' phriosuin an gleidheadh gu tearuinte.

24 Neach air dha an àithne sin fhaotainn, a thilg iad do'n phriosun a b'fhaide a stigh, agus a dhaingnich an cosa sa' cheap.

25 Agus mu mheadhon-oidhche air do Phòl agus do Shilas ùrnuigh a dheanamh, sheinn iad laoidh mholaidh do Dhia; agus chuala na priosunaich iad.

26 Agus gu h-obann bha criththalmhainn mhòr ann, air chor as gu'n do chrathadh bunaitean a' phriosuin: agus air ball dh'fhosgladh na dorsan uile, agus dh'fhuasgladh cuibhreacha gach neach *aca*.

27 Agus air do fhear-coimhead a phriosuin dùsgadh a codal, agus air faicinn dorsa a' phriosuin fosgailte, tharruing e a chlaidheamh, air tì [f] e fein a mharbhadh, a' saoilsinn gu robh na priosunaich air teicheadh.

28 Ach ghlaodh Pòl le guth àrd, ag radh, Na dean cron sam bith ort fein; oir tha sinn uile an so.

29 Agus air gairm soluis dasan, leum e steach, agus thainig e air chrith, agus thuit e sìos an làthair Phòil agus Shilais;

30 Agus air dha an tabhairt a mach, a dubhairt e, A mhaighstirean, ciod is còir dhomh dheanamh chum gu saorar [g] mi?

31 Agus a dubhairt iadsan, Creid anns an Tighearn Iosa Criosd, agus saorar thu fein, agus do thigh.

32 Agus labhair iad focal an Tighearna ris, agus riusan uile a bha 'na thigh.

33 Agus air dha an toirt leis air

[z] *taisbean.* [a] *prìomh.* [b] *colamhuin; colony.* Sasg. [c] *do thigh ùrnuigh a bhi.* [d] *corcuir* [e] *earbsa.* [f] *fa rùn.* [g] *tearnar, slànuichear.*

an uair sin fein do'n oidhche, nigh
e *an* creuchdan; agus bhaisteadh
e fein, agus a mhuinntir uile, gun
dàil.
34 Agus an uair a thug e d'a thigh
iad, chuir e bord rompa, agus rinn
e gairdeachas maille r'a theaghlach
uile, a' creidsinn an Dia.
35 Agus air teachd do'n là, chuir
an luchd riaghluidh na maoir uatha,
ag radh, Leig air an comas na daoine
sin.
36 Agus dh'innis fear-coimhead
a' phriosuin na briathra so do Phòl,
Gu'n do chuir an luchd riaghluidh
fios uatha sibhse a leigeadh as:
uime sin rachaibh a mach, agus im-
ichibh an sìth.
37 Ach a dubhairt Pòl riu, an
déigh dhoibh ar sgiùrsadh gu fol-
laiseach gun ar dìteadh, agus gur
Romhanaich sinn, thilg iad am prio-
sun sinn; agus a nis am b'àill leo
ar cur a mach os ìosal? ni h-eadh
gu deimhin; ach thigeadh iad fein
agus thugadh iad a mach sinn.
38 Agus dh'innis na maoir na
briathra sin do na h uachdaranaibh:
agus ghabh iad eagal an uair a chual
iad gu'm bu Romhanaich iad.
39 Agus thainig iad agus chuir
iad impidh orra, agus air dhoibh *an*
toirt a mach, ghuidh iad *orra* im-
eachd a mach as a' bhaile.
40 Agus air dol a mach as a'
phriosun doibh, chaidh iad a steach
do *thigh* Lidia: agus an uair a chun-
naic iad na bràithre, thug iad comh-
fhurtachd dhoibh, agus dh'imich
iad rompa.

CAIB. XVII.

ANIS air dhoibh imeachd tre
Amphipolis, agus Apolonia,
thainig iad gu Tesalonica, far an
robh sionagog aig na h-Iudhachaibh.
2 Agus mar bu ghnàth le Pòl,
chaidh e steach d'an ionnsuidh,
agus air tri laithibh sàbaid reuson-
aich [h] e riu as na scriobtuiribh,
3 'G'am fosgladh agus a' dearbh-
adh gu'm b'éigin do Chriosd fulang,
agus éirigh a rìs o na marbhaibh:
agus gur e an t-Iosa so a ta mise a'
searmonachadh dhuibh, Criosd.
4 Agus chreid cuid diubh, agus
lean iad re Pòl agus re Silas: agus
do na Greugaich chràbhach buidh-
eann mhòr, agus do na mnaibh
inbheach àireamh nach bu bheag.
5 Ach air do na h-Iudhachaibh
mi-chreideach bhi air am brosnach-
adh le tnùth [i], ghabh iad d'an ionn-
suidh droch-dhaoine àraidh do na
corraibh-margaidh [k], agus air tional
cuideachd mòire dhiubh, chuir iad
am baile uile thar a chéile, agus
chuairtich iad tigh Iasoin, agus
dh'iarr iad an toirt a mach chum an
t-sluaigh
6 Agus an uair nach d'fhuair siad
iad, tharruing iad Iason, agus bràith-
rean àraidh chum uachdaran a'
bhaile, ag éigheach, Tha na daoine
so a chuir an saoghal bun os cionn,
air teachd an so mar an ceudna;
7 D'an d'thug Iason aoidheachd:
agus a ta iad so uile a' cur an agh-
aidh orduigh Cheasair, ag radh, Gu
bheil righ eile ann, *eadhon* Iosa.
8 Agus chuir iad buaireas [l] fo'n
t-sluagh, agus fo uachdarain a'
bhaile, 'nuair a chual iad na nithe
so.
9 Agus air gabhail urrais [m] dhoibh
o Iason, agus o chàch, leig iad uatha
iad.
10 Agus air ball chuir na bràithre
Pòl agus Silas san oidhche gu Be-
rea: agus air teachd dhoibhsan *an*
sin, chaidh iad a steach do shiona-
gog nan Iudhach.
11 Bha iad sin ni b'uaisle na
muinntir Thesalonica, oir ghabh iad
am focal d'an ionnsuidh leis an uile
thogradh, a' rannsachadh nan scriob-
tuir gach aon là, *a dh'fheuchainn*
an robh na nithe sin mar so.
12 Uime sin chréid mòran diubh:
agus mar an ceudna do mhnaibh
uaisle do na Greugaich, agus do
fhearaibh àireamh nach bu bheag.
13 Ach an uair a thuig na h-Iudh-
aich o Thesalonica gu'n do shear-
monaicheadh focal Dé le Pòl am
Berea, thainig iad an sin mar an
ceudna, a' brosnachadh an t-sluaigh.
14 An sin air ball chuir na bràith-
rean uatha Pòl, chum gu'n rachadh
e mar gu b'ann chum na mara: ach
dh'fhan Silas agus Timoteus an sin
fathast.
15 Agus threòraich luchd-coimh-
eadachd Phòil e gu *baile* na h Aith-
ne [n]; agus air faghail àithne dhoibh
gu Silas agus Timoteus, iad a
theachd d'a ionnsuidhsan mar bu
luaithe, dh'imich iad rompa.
16 A nis am feadh a bha Pòl a'
feitheamh riu san Aithne, bha a
spiorad air a bhrosnachadh [o] ann,
do bhrigh gu'm fac e am baile làn
iodhol-aoraidh.
17 Air an aobhar sin rinn e deasb-

[h] *thagair.* [i] *farmad, eud.* [k] *do'n ghràisg.* [l] *tuairgne, gluasachd.* [m] *daingneachaidh.* [n] *Athens,* Sasg. [o] *bhuaireadh.*

oireachd ris na h-Iudhachaibh, agus ris na daoinibh cràbhach anns an t-sionagog, agus air a' mhargadh gach là riu-san a thachair air.

18 An sin thug feallsanaich [p] àraidh do na h-Epicuraich, agus do na Stoicich, aghaidh air; agus a dubhairt cuid, Ciod a b'àill leis an fhear bhith-bhriathrach so a radh? a dubhairt cuid eile, Is cosmhuil gu bheil e a' searmonachadh dhée coimheach; do bhrigh gu'n do shearmonaich e dhoibh Iosa, agus an aiseirigh.

19 Agus rug iad air, agus thug iad leo e gu Areopagus, ag radh, Am feud sinn fios fhaotainn ciod e an teagasg nuadh [q] so, a labhrar leat?

20 Oir a ta thu toirt nithe àraidh neòghnathach chum ar cluas: b'àill leinn uime sin fios fhaotainn ciod is ciall doibh sin.

21 (Oir cha do chaith muinntir na h-Aithne uile agus a' choigrich a bha air chuairt 'nam measg, an ùine re [r] ni air bith eile, ach re innseadh, no re cluinntinn noimheachd éigin.)

22 An sin air seasamh do Phòl am meadhon Areopaguis, a dubhairt e, A mhuinntir na h-Aithne, tha mi faicinn gu bheil sibh anns na h-uile nithibh cràbhach thar tomhas [s]:

23 Oir air dhomh bhi dol seachad, agus ag amharc air bhur nithibh naomha, fhuair mi altair air an robh an scrìobhadh so, DO'N DIA NEO-AITHNICHTE. Uime sin esan d'am bheil sibh a' deanamh aoraidh gun eòlas agaibh air, is e a ta mise a' searmonachadh dhuibh.

24 An Dia a rinn an saoghal, agus na h-uile nithe a ta ann, do bhrigh gur e féin Tighearna nèimhe agus na talmhainn, cha 'n'eil e gabhail còmhnuidh ann an teampluibh làmhdheanta:

25 Ni mò a bheirear aoradh dha le lamhaibh dhaoine, mar gu'm biodh uireasbhuidh ni sam bith air; oir is e féin a ta tabhairt do na h-uile beatha, agus anail, agus nan uile nithe:

26 Agus rinn e dh'aon fhuil uile chinnich dhaoine, chum iad a ghabhail còmhnuidh air aghaidh na talmhainn uile, agus shonraich [t] e na h-amanna roimh-orduichte, agus crìochanna an àite-còmhnuidh;

27 Chum gu'n iarradh iad an Tighearn, dh'fheuchainn an tarladh dhoibh, le mìn-rannsachadh, gu'm faigheadh iad e, ge nach 'eil e fada o gach aon againn:

28 Oir annsan tha sinn beo, agus a' gluasad, agus tha ar bith againn; mar a dubhairt mar an ceudna dream àraidh d'ar bardaibh fein, Oir is sinne fos a ghinealsan.

29 Uime sin do bhrigh gur sinn gineal De, cha chòir dhuinn a shaoilsinn gu bheil an Diadhachd cosmhuil re h-òr, no re h-airgiod, no re cloich, nithe a ghearradh [u] le h-ealadhain agus innleachd dhaoine.

30 A nis air do Dhia amharc thairis air aimsiribh an aineolais so, tha e nis ag àithneadh do na h-uile anns gach àit aithreachas a dheanamh:

31 Do bhrigh gu'n do shuidhich e là anns an toir e breth air an t-saoghal am fireantachd, tre'n duine *sin* a dh'orduich e; agus air so thug e dearbhadh do na h-uile dhaoinibh, le esan a thogail suas o na marbhaibh.

32 Agus an uair a chual iad mu aiseirigh nam marbh, rinn cuid diubh fanaoid: ach a dubhairt cuid eile, Eisdidh sinn riut a rìs mu'n ni so.

33 Agus mar sin chaidh Pòl a mach as am meadhon.

34 Gidheadh, lean cuid do dhaoinibh ris, agus chreid iad. 'Nam measg so bha Dionisius an t-Areopagach, agus bean d'am b'ainm Damaris, agus dream eile maille riu.

CAIB. XVIII.

AN déigh nan nithe so, dh'fhàg Pòl baile na h-Aithne, agus thainig e gu Corintus;

2 Agus fhuair e Iudhach àraidh d'am b'ainm Acuila, a rugadh am Pontus, air ùr-theachd as an Eadailt, maille r'a mhnaoi Priscilla, (a chionn gu'n d'orduich Claudius do na h-Iudhachaibh uile an Ròimh fhàgail) agus thainig e d'an ionnsuidh.

3 Agus a chionn gu'n robh e a dh'aon cheird riu, dh'fhan e maille riu, agus bha e ag obair (oir bu cheird doibh bhi deanamh phàilliuna)

4 Agus thagair [w] e anns an t-sionagog gach aon là sàbaid, agus chuir e impidh air Iudhaich agus Greugaich.

5 Agus an uair a thainig Silas agus Timoteus o Mhacedonia, bha Pòl air a theannadh 'na spiorad, agus rinn e fianuis do na h-Iudhaich, gu'm b'e Iosa an Criosd.

[p] *daoine fòghlumta, eagnuidhean.* [q] *nomha.* [r] *ri.*
[s] *ro-chrabhach anns na h-uile nithibh.* [t] *shuidhich.*
[u] *a dhualadh, a ghràbhaladh.* [w] *reusonaich.*

6 Agus an uair a chuir iad 'na aghaidh, agus a labhair iad toibheum, chrath e eudach, agus a dubhairt e riu, *Biodh* bhur fuil air bhur ceann fein; *tha* mise glan: a so suas theid mi chum nan Cinneach.

7 Agus chaidh e as sin, agus thainig e gu tigh duine àraidh, d'am b'ainm Iustus, a bha deanamh aoraidh do Dhia, agus aig an robh a thigh laimh ris an t-sionagog.

8 Agus chreid Crispus, prìomh[w] uachdaran na sionagoige anns an Tighearna, maille r'a theaghlach uile: agus chreid mòran do na Corintianaich, air dhoibh éisdeachd ris, agus bhaisteadh iad.

9 An sin a dubhairt an Tighearn re Pòl ann an sealladh[x] san oidhche, Na biodh eagal ort, ach labhair, agus na bi d' thosd:

10 Oir a ta mise maille riut, agus cha toir duine sam bith ionnsuidh ort, chum do chron a dheanamh: oir a ta mòr shluagh agamsa anns a' bhaile so.

11 Agus dh'fhan e bliadhna agus sea mìosan, a' teagasg focail Dé 'nam measg.

12 Agus an uair a bha Gallio 'na uachdaran air Achaia, dh'éirich na h-Iudhaich a dh'aon inntinn an aghaidh Phòil, agus thug iad e gu caithir a' bhreitheanais.

13 Ag radh, Tha'n duine so, a' comhairleachadh dhaoine aoradh a dheanamh do Dhia an aghaidh an lagha.

14 Agus an uair a bha Pòl dol a dh'fhosgladh a bheil, a dubhairt Gallio ris na h-Iudhaich, Nam b'eucoir no droch ghnìomh a bhiodh ann, O Iudhacha, bu reusonta gu'n giùlaininn leibh:

15 Ach ma's ceisd a ta ann timchioll fhocla agus ainmeanna, agus bhur lagha fein, amhaircibh fein air sin; oir cha'n àill leamsa bhi m' bhreitheamh air an leithidibh sin do nithibh.

16 Agus dh'fhuadaich e iad o chaithir a' bhreitheanais.

17 An sin rug na Greugaich uile air Sostenes, uachdaran na sionagoige, agus ghabh iad air an làthair caithir a' bhreitheanais: agus cha do ghabh Gallio suim do ni sam bith dhiubh sin.

18 Agus dh'fhan Pòl fathast ùine mhaith *sa' bhaile sin*, agus an sin an déigh a chead a ghabhail do na bràithribh, chaidh e air luing o sin gu Siria, agus maille ris-san Priscilla agus Acuila; an déigh *a* cheann a bhearradh[y] ann an Cenchrea: oir bha mòid air

19 Agus thainig e gu h-Ephesus, agus dh'fhàg e iadsan an sin: ach chaidh e fein a steach do'n t-sionagog, agus reusonaich e ris na h-Iudhachaibh.

20 Agus an uair a dh'iarr iad *air* fuireach maille riu ni b fhaide, cha d'aontaich e:

21 Ach ghabh e a chead diubh, ag radh, Is eigin domh air gach aon chor an fhéisd[z] so a ta teachd a choimhead ann an Ierusalem: ach pillidh mi a rìs d'ar ionnsuidhse, ma's toil le Dia. Agus sheòl e o Ephesus.

22 Agus thainig e tìr aig Cesarea, agus air dha dol suas agus fàilt a chur air an eaglais, chaidh e sìos gu h-Antioch.

23 Agus an uair a dh'fhan e rè tamuill *an sin*, dh'imich e, agus chaidh e an ordugh[a] tre thìr Ghalatia uile agus Phrigia, a' neartachadh nan deisciobul uile.

24 Agus thainig gu h-Ephesus Iudhach àraidh d'am b'ainm Apollos, a rugadh an Alecsandria, duine deas-bhriathrach, *agus* cumhachdach anns na scriobtuiribh.

25 Bha'n duine so air a theagasg ann an slighe an Tighearna; agus air dha bhi dian[b] 'na spiorad, labhair agus theagaisg e gu dìchiollach na nithe a bhuineadh do'n Tighearn, agus gun eòlas aige ach air baisteadh Eoin.

26 Agus thòisich e air labhairt gu dàna san t-sionagog. Agus air do Acuila agus do Phriscilla a chluinntinn, ghabh iad d'an ionnsuidh e, agus mhìnich iad dha slighe Dhé ni bu choimhlionta.

27 Agus an uair bu mhiann leis dol gu Achaia, an déigh a chomhairleachadh, scrìobh na bràithre chum nan deisciobul iad a ghabhail ris: neach, air dha teachd, a rinn còmhnadh[c] mòr riu-san a chreid tre ghràs.

28 Oir le mòr dhìchioll rinn e deasboireachd[d] ris na h-Iudhaich gu follaiseach, a dearbhadh leis na scriobtuiribh, gu'n e Iosa an Criosd.

CAIB. XIX.

AGUS tharladh, 'nuair a bha Apollos ann an Corintus, air

[w] *ard.* [x] *taisbean.* [y] *a lomadh.* [z] *an fhéill.* [a] *an cagar.* [b] *teth.* [c] *cògnath, congnamh.* [d] *le mòr sbairn thagair e.*

do Phòl dol tre na crìochaibh uachd-
arach, gu'n d'thainig e gu Ephesus.
Agus air faotainn dheisciobul àr-
aidh,
2 A dubhairt e riu, An d'fhuair
sibh an Spiorad naomh o chreid
sibh? Agus a dubhairt iadsan ris,
Cha chuala sinn uiread as am bheil
Spiorad naomh ann.
3 Agus a dubhairt e riu, Ciod ma
seadh anns an do bhaisteadh sibh?
Agus a dubhairt iadsan, Am baist-
eadh Eoin.
4 An sin a dubhairt Pòl, Bhaist
Eoin gu deimhin le baisteadh an
aithreachais, ag radh ris an t-sluagh,
iadsan a chreidsinn anns an neach a
bha gu teachd 'na dhéighsan, sin
r'a radh, ann an Iosa Criosd.
5 Agus an uair a chual iad *so*,
bhaisteadh iad ann an ainm an
Tighearna Iosa.
6 Agus air do Phòl *a* lamhan a
chur orra, thainig an Spiorad naomh
orra; agus labhair iad le teangaibh,
agus rinn iad fàidheadaireachd.
7 Agus bha ann uile timchioll dà
fhear dheug.
8 Agus chaidh esan a steach do'n
t-sionagog, agus labhair e gu dàna
rè thri mìosa, a' deasboireachd agus
a' comhairleachadh nan nithe a
bhuineas do rioghachd Dhé.
9 Ach an uair a chruadhaicheadh
cuid, agus nach do chreid iad, ach
a labhair iad olc mu'n t-slighe sin
an làthair an t-sluaigh, dh'fhàg e
iad, agus sgar e na deisciobuil uatha,
agus bha e gach là a' deasboireachd
ann an scoil neach àraidh *d'am
b'ainm* Tirannus.
10 Agus rinneadh so rè dhà
bhliadhna; air chor as gu'n cuala
luchd-àiteachaidh na h-Asia uile,
eadar Iudhaich agus Ghreugaich,
focal an Tighearna Iosa.
11 Agus rinn Dia mìorbhuilean
nach bu bheag le lamhaibh Phòil:
12 Air chor as gu'n d'thugadh o
chorpsan chum nan daoine tinne,
neapaicinne no aprain, agus gu'n
d'fhalbh an euslaintean uatha, agus
gu deachaidh na droch spioraid a
mach asda.
13 Agus ghabh dream àraidh do
na h-Iudhaich, a bha 'g imeachd o
àit gu h-àit, a' cur spiorada fa gheas-
aibh [e], os laimh ainm an Tighearna
Iosa ainmeachadh os ceann na
muinntir sin anns an robh droch
spioraid, ag radh, Cuireamaid fa
gheasaibh sibh tre Iosa a ta Pòl a'
searmonachadh.
14 Agus bha aig Scebha Iudhach
àraidh, aon do na h-ard shagart-
aibh, seachdnar mhac a bha dean-
amh so.
15 Agus fhreagair an droch spio-
rad, agus a dubhairt e, Tha eòlas
agam air Iosa, agus is aithne dhomh
Pòl: ach cò sibhse?
16 Agus leum an duine anns an
robh an droch spiorad orra, agus
air dha lamh an uachdar fhaotainn
orra, thug e buaidh orra, air chor
as gu'n do theich iad a mach as an
tigh sin lomnochd agus reubta.
17 Agus fhuair na h-Iudhaich uile
agus mar an ceudna na Greugaich
a bha thàmh ann an Ephesus fios
air so; agus thuit eagal orra uile,
agus bha ainm an Tighearna Iosa
air ardachadh.
18 Agus thainig mòran diubhsan
a chreid, ag aideachadh, agus ag
innseadh an gniomhara.
19 Agus thug mòran diubhsan a
bha gnàthachadh dhroch innleachda,
an leabhraiche leo, agus loisg siad
iad am fianuis nan uile: agus dh'àir-
eamh iad an luach, agus fhuair iad
e 'na leth cheud mìle *bonn* airgid.
20 Mar sin le cumhachd dh'fhàs
agus bhuadhaich focal an Tighearna.
21 Agus an uair a choimhlionadh
na nithe so, chuir Pòl roimhe 'na
spiorad, an déigh dha imeachd tre
Mhacedonia, agus Achaia, dol gu
Hierusalem, ag radh, An déigh
dhomh bhi an sin, is éigin domh an
Ròimh fhaicinn mar an ceudna.
22 Agus air dha dithis dhiubhsan
a bha frithealadh dha, Timoteus,
agus Erastus, a chur do Mhacedo-
nia, dh'fhan e fein rè tamuill san
Asia.
23 Agus dh'éirich mu'n àm sin
iomairt [f] nach bu bheag mu thim-
chioll na slighe sin.
24 Oir bha ceard-airgid àraidh
d'am b'ainm Demetrius *ann*, a bha
deanamh theampull airgid [g] do
Dhiana, agus a thug buannachd
nach bu bheag do'n luchd-ceirde.
25 Agus air dha iadsan a chruin-
neachadh an ceann a chéile, agus a'
mhuinntir eile a bha dh'aon cheird
riu, a dubhairt e, Fheara, tha fhios
agaibh gur ann o'n cheird so a ta ar
beartas [h] againne:
26 Os barr, tha sibh a' faicinn agus
a' cluinntinn gu bheil am Pòl so le
chomhairle air tionndadh air falbh

[e] *a' cur spiorada fo mhionnaibh, a' tilgeadh a mach spiorada.*
[f] *buaircas.* [g] *dealbh-theampull.* [h] *saibhreas.*

sluaigh mhòir, cha'n e mhàin ann an
Ephesus, ach cha mhòr [i] san Asia
uile, ag radh, Nach dée iad a nith-
ear le lamhaibh :
27 Air chor as nach e mhàin gu
bheil e'n cunnart gu'n deanar tàir
air ar ceird ; ach mar an ceudna gu
cuirear teampull na bain-dé mòire
Diana an neo prìs, agus gu claoidh-
ear a mòrachdsa, d'am bheil an
Asia uile, agus an domhan a' dean-
amh aoraidh.
28 Agus an uair a chual iadsan
so, lìonadh le feirg iad agus ghlaodh
iad, ag radh, *Is* mòr Diana nan E-
phesianach.
29 Agus bha am baile uile air
a lìonadh le mi-riaghailt: Agus
ruith iad a dh'aon toil chum àit-a-
cruinnich an t-sluaigh, a' tarruing
leo Ghaiuis agus Aristarchuis Mace-
donaich, luchd comh-thuruis Phòil.
30 Agus an uair a b'àill le Pòl
dol a steach chum an t-sluaigh, cha
do leig na deisciobuil leis.
31 Agus mar an ceudna chuir
cuid do uachdaranaibh na h-Asia a
bha 'nan cairdibh dha, fios chuige,
a' guidheadh *air* nach rachadh e
gu àite cruinnich an t-sluaigh.
32 Ghlaodh uime sin cuid diubh
aon ni, agus cuid ni eile: oir bha
an coimhthional tre a chéile, agus
cha robh fios aig a' chuid bu mhò
c'ar son a thainig iad cuideachd
33 Agus tharruing iad a mach
Alecsander as an t-sluagh, air bhi
do na h-Iudhachaibh 'ga iomain
rompa. Agus smeid Alecsander le
laimh, agus b'àill leis a leith-sgeul
a ghabhail ris an t-sluagh.
34 Ach an uair a thuig iad gu'm
b'Iudhach e, rinneadh ard iolach
leo uile mu thimchioll ùine dhà
uair, a' glaodhaich, *Is* mòr Diana
nan Ephesianach.
35 Agus an uair a chiùnaich an
cléireach [k] an sluagh, a dubhairt e,
Fheara Ephesuis, cò an duine aig
nach 'eil fios gu bheil cathair [l] nan
Ephesianach a' deanamh aoraidh
do'n bhain-dia mhòir Diana, agus
do'n *dealbh* a thuit a nuas o Iupi-
ter ?
36 Air an aobhar sin do bhrigh
nach fheudar cur an aghaidh nan
nithe so, is còir dhuibhse bhi ciuin,
agus gun ni sam bith a dheanamh
gu h-obann.
37 Oir thug sibh an so na daoine
so, ge nach 'eil iad a' creachadh
theampull, no a' toirt toibheim d'a
bain dia.
38 Uime sin ma ta aig Demetriu
agus aig an luchd-ceird a ta maill
ris, cùis an aghaidh neach air bith
tha'n lagh réidh *dhoibh*, agus th
uachdarain *ann ;* agradh iad
chéile.
39 Ach ma ta ceisd sam bith ag
aibh mu nithibh eile, réitichear si
ann an coimhthional dligheach.
40 Oir tha sinn an cunnart bhi ai
ar n agairt air son ceannairc air an
la'n diugh, do bhrigh nach 'eil cùis
sam bith againn a dh'fheudas sinn a
thoirt seachad mar aobhar a' chruin
neachaidh so.
41 Agus air dha so a radh, sgaoil
e an coimhthional.

CAIB. XX.

AGUS an déigh do'n chomh-
ghàir [m] sgur, ghairm Pòl na
deisciobuil d'a ionnsuidh, agus air
dha a chead a ghabhail diubh [n],
thriall e gu dol do Mhacedonia.
2 Agus air dha dol tre na crìoch-
aibh sin, agus mòr earail a dhean-
amh orra, thainig e do'n Ghréig,
3 Agus dh'fhan e *an sin* tri mìo-
san : agus an uair a bha na h-Iudh-
aich re feall-fholach [o] air a shon,
agus e air ti [p] dol air luing do Shi-
ria, chuir e roimhe pilltinn tre Mha-
cedonia.
4 Agus chaidh 'na chuideachd gu
h-Asia, Sopater o Bherea ; agus do
mhuinntir Thesalonica, Aristarchus
agus Secundus ; agus Gaius o Dher-
be, agus Timoteus ; agus do mhuinn-
tir na h-Asia, Tichicus agus Trophi-
mus.
5 Air dhoibh so imeachd romh-
ainne, dh'fheith iad ruinn ann an
Troas.
6 Agus sheòl sinn o Philipi, 'n
déigh laithean an arain neo-ghoirt-
ichte, agus thainig sinn d'an ionn-
suidhsan gu Troas ann an cùig laith-
ibh, far an d'fhan sinn seachduin.
7 Agus an ceud *là* do'n t-seachd-
uin, air do na deisciobluibh cruin-
neachadh an ceann a chéile a bhris-
eadh arain, shearmonaich Pòl doibh,
air bhi fuidhe [q] imeachd uatha air
an la màireach, agus lean e air labh-
airt gu meadhon-oidhche.
8 Agus bha mòran lòchran anns
an t-seomar uachdarach, far an robh
iad cruinn.
9 Agus bha òganach àraidh d'am

[i] *air bheag nithe.* [k] *Cléireach-scrìobhaidh* a' bhaile. [l] *baile.*
[m] *bhuaireas.* [n] *an glacadh 'na uchd.* [o] *a' luidhe am folach, am plaid.* [p] *a rùn air.* [q] *agus a rùn air.*

b'ainm Eutichus 'na shuidhe ann an uinneig, air tuiteam gu trom 'na chodal: agus air do Phòl bhi rè fad a' searmonachadh, sharuicheadh leis a' chodal e, agus thuit e sìos o'n treas lobhta, agus thogadh marbh e.

10 Agus chaidh Pòl sìos, agus thuit e air, agus air dha a ghlacadh 'na uchd, a dubhairt e, Na biodh trioblaid [r] oirbh; oir a ta anam ann.

11 Agus air dol suas da a rìs, bhris e aran agus dh'ith e, agus labhair e riu re ùine fhada, eadhon gu teachd na maidne, agus mar sin dh'fhalbh e.

12 Agus thug iad leo an t-òganach agus e beo, agus rinn iad gairdeachas nach bu bheag.

13 Agus air dhuinne imeachd air thoiseach chum na luinge, sheòl sinn gu Asos, fa rùn Pòl a ghabhail a steach an sin: oir is ann mar sin a dh'orduich e, a' cur roimhe gu'n imicheadh e fein d'a chois.

14 Agus an uair a choinnich e sinn aig Asos, ghabh sinn a steach e, agus thainig sinn gu Mitilene.

15 Agus air seòladh dhuinn as sin, thainig sinn air *an là* màireach fa chomhair Chiois; agus air an *latha* 'na dhéigh sin thainig sinn gu Samos, agus dh'fhan sinn aig Trogillium; agus air an *latha* b'fhaigse thainig sinn gu Miletus.

16 Oir chuir Pòl roimhe seòladh seach Ephesus, chum nach tarladh dha moille a dheanamh anns an Asia: oir bha deifir air [s], chum nam feudadh e, bhi ann an Ierusalem air latha na Cuingeis.

17 Agus air cur fios o Mhiletus gu h-Ephesus, ghairm e d'a ionnsuidh seanairean na h-eaglais.

18 Agus an uair a thainig iad d'a ionnsuidh, a dubhairt e riu, Tha fhios agaibh, cionnus a bha mi 'nar measg anns an uile aimsir, o'n cheud là a thainig mi do'n Asia,

19 A' deanamh seirbhis do'n Tighearn leis gach uile irioslachd inntinn, agus maille re mòran dheur agus dheuchainnean a thachair dhomh le ceilg nan Iudhach:

20 *Agus* cionnus nach do ghleidh mi ni sam bith am folach a bha feumail *dhuibhse* gun a nochdadh dhuibh, agus gun sibhse a theagasg am folas, agus o thigh gu tigh,

21 A' deanamh fianuis araon do na h-Iudhaich, agus do na Greugaich, mu aithreachas a thaobh Dhé, agus *mu* chreidimh a thaobh ar Tighearna Iosa Criosd.

22 Agus a nis feuch, a ta mi dol gu Ierusalem ceangailte san Spiorad, gun fhios agam ciod iad na nithe a tharlas dhomh an sin:

23 Ach a mhàin gu bheil an Spiorad naomh a' deanamh fianuis anns gach baile, ag radh, Gu bheil geimhlichean agus trioblaidean [t] a' feitheamh orm.

24 Ach cha 'n'eil suim agam do ni air bith, ni mò mheasam m'anam fein luachmhor dhomh, chum gu criochnaich mi mo thurus [u] le h-aoibhneas, agus gu *coimhlion* mi a' mhinistreileachd a fhuair mi o'n Tighearn Iosa, a dheanamh fianuis do shoisgeul gràis Dhé.

25 Agus a nis feuch, a ta fhios agam nach faic sibhse uile, measg an d'imich mise a' searmonachadh rioghachd Dhé, mo ghnùis ni's mò.

26 Uime sin a ta mi a' deanamh fianuis duibh [w] air an la'n diugh, gu bheil mise glan o fhuil nan uile.

27 Oir cha do sheachainn mi uile chomhairle Dhé fhoillseachadh dhuibh.

28 Air an aobhar sin thugaibh aire dhuibh fein, agus do'n treud uile air an d'rinn an Spiorad naomh luchd-coimhead [x] dhibh, a bheathachadh eaglais Dhe [y], a cheannaich e le fhuil fein.

29 Oir a ta fhios agamsa air so, an deigh m'imeachdsa gu'n d'thig madraidh-allaidh gharga 'nar measg, nach caomhain an treud.

30 Agus éiridh daoine dhibh fein, a labhras nithe fiara, chum deisciobuil a tharruing 'nan déigh fein.

31 Uime sin deanaibh faire, a' cuimhneachadh nach do sguir mise rè thri bliadhna, a chomhairleachadh gach aon agaibh a là agus a dh'oidhche le deuraibh.

32 Agus a nis, a bhràithre, earbam sibh re [z] Dia, agus re focal a ghràis, a ta comasach air bhur togail suas, agus oighreachd a thoirt duibh am measg na muinntir sin uile a ta air an naomhachadh.

33 Cha do shanntaich mi airgiod, no òr no eudach duine sam bith.

34 Seadh, is aithne dhuibh fein, gu'n do fhritheil na lamhan so do m' uireasbhuidh fein, agus do'n mhuinntir sin a bha maille rium.

35 Nochd mi na h-uile nithe

r *buaireas.* s *rinn e cabhag.* t *àmhghair.* u *thriall, chùrsa.* w *gabham sibhse mar fhianuisibh.* x *easbuigean.* y *eaglais an Tighearna.* z *ri.*

dhuibh, gur ann le saothrachadh mar so is còir dhuibh còmhnadh a dheanamh riu-san a ta anmhunn[a]; agus focail an Tighearna Iosa a chuimhneachadh, mar a dubhairt e, *Tha* e ni's beannuichte *ni* a thabhairt na ghabhail.

36 Agus air dha na briathra so a radh, leig se e fein air a ghlùinibh, agus rinn e ùrnuigh maille riu uile.

37 Agus ghuil iad uile gu goirt, agus thuit iad air muineal Phòil, agus phòg iad e,

38 Air dhoibh bhi gu h-àraidh brònach air son nam briathar so a dubhairt e, Nach faiceadh iad a ghnùis-san ni's mò. Agus thug iad coimheadachd dha chum na luinge.

CAIB. XXI.

AGUS air dhuinn dealachadh riu-san, sheòl sinn romhainn, agus thainig sinn gu dìreach gu Coos, agus air an *la* màireach gu Rhodos, agus as sin gu Patara.

2 Agus air dhuinn long fhaotainn a bha a' gabhail thairis gu Phenicia, chaidh sinn air bord, agus sheòl sinn romhainn.

3 Agus air dhuinn teachd an sealladh Chipruis, agus fhàgail air an laimh chli, sheòl sinn gu Siria, agus thainig sinn tìr aig Tirus: oir is ann an sin a bha an long gus a luchd a chur a mach.

4 Agus air dhuinn deisciobuil fhaotainn, dh'fhan sinn an sin seachd laithean: muinntir a dubhairt re Pòl tre'n Spiorad, gun e dhol suas gu Hierusalem.

5 Agus an uair a chrìochnaicheadh na laithean sin, chaidh sinn a mach, agus thriall sinn romhainn, agus thainig iadsan uile maille re mnaibh agus re cloinn 'nar cuideachd, a mach as a' bhaile: agus leig sinn air ar glùinibh sinn air an tràigh, agus rinn sinn ùrnuigh.

6 Agus an déigh dhuinn ar cead a ghabhail d'a chéile, chaidh sinn do'n luing; agus phill iadsan d'an tighibh fein.

7 Agus an uair a chrìochnuich sinn ar turus[b] o Thirus, thainig sinn gu Ptolemais, agus chuir sinn fàilte air na bràithribh, agus dh'fhan sinn aon latha maille riu.

8 Agus air an *la* màireach, air dhuinne, a bha do chuideachd Phòil, imeachd, thainig sinn gu Cesarea; agus chaidh sinn a steach do thigh Philip an t-soisgeulaiche, (a bha do'n t-seachdnar) agus dh'fhan sinn aige.

9 Agus bha ceathrar nighean aigesan, òighean, a bha re fàidheadaireachd.

10 Agus ag fantuinn duinn mòran do laithibh *an sin*, thainig a nuas o Iudea fàidh àraidh, d'am b'ainm Agabus.

11 Agus air teachd dha d'ar ionnsuidhne, ghabh e crios Phòil, agus cheangail e a lamhan agus a chosan fein, agus a dubhairt e, Mar so a deir an Spiorad naomh, Is ann mar so a cheanglas na h Iudhaich ann an Ierusalem an duine d'am buin an crios so, agus bheir iad thairis e do lamhaibh nan Cinneach.

12 Agus an uair a chuala sinne na nithe so, ghuidh sinn fein agus muinntir an àite air, gun e dhol suas gu Hierusalem.

13 An sin fhreagair Pòl, Ciod is ciall duibh a' gul, agus a' briseadh mo chridhe? oir a ta mise ullamh cha'n e mhàin gu bhi air mo cheangal, ach eadhon gu bàsachadh ann an Ierusalem air son ainme an Tighearna Iosa.

14 Agus an uair nach gabhadh e comhairle, sguir sinne, ag radh, Deanar toil an Tighearna.

15 Agus an déigh nan laithean so air dhuinn bhi ullamh[c], chaidh sinn suas gu Hierusalem.

16 Agus chaidh mar an ceudna maille ruinn *cuid* do na deisciobluibh o Chesarea, a toirt leo Mhnasoin o Chiprus, seann deisciobul àraidh, aig an robh sinn gu bhi air aoidheachd.

17 Agus an uair a thainig sinn gu Hierusalem, ghabh na bràithre ruinn gu subhach.

18 Agus air an ath *là* chaidh Pòl maille ruinne dh'ionnsuidh Sheumais; agus bha na seanairean uile a làthair.

19 Agus air dhasan fàilte chur orra, chuir e'n céill doibh fa leth na nithe a rinn Dia le mhinistreileachdsan am measg nan Cinneach.

20 Agus an uair a chual iadsan *so*, thug iad glòir do'n Tighearn[d], agus a dubhairt iad ris-san, Tha thu faicinn, a bhràthair, cia lion mìle do na h-Iudhachaibh a ta creidsinn, agus tha iad uile ro eudmhor mu'n lagh.

21 Agus chual iad umadsa, gu bheil thu teagasg do na h-Iudhachaibh uile a ta measg nan Cinneach,

[a] *lag. agus, etc.* [b] *triall, taisdeal, cùrsa.* [c] *thog sinn ar n-airncis,* [d] *do Dhia.*

Maois a thréigsinn, ag radh *riu*, Nach còir dhoibh *an* clann a thimchioll-ghearradh, no gluasad a réir nan gnàth[e].
22 Ciod uime sin *a nithear?* Gun teagamh, 's éigin do'n t-sluagh cruinneachadh: oir cluinnidh iad gu'n d'thainig thu.
23 Uime sin dean so a deir sinne riut: Tha ceathrar fhear maille ruinne, air am bheil mòid;
24 Beir iadsan leat, agus bi air do ghlanadh maille riu, agus dean costus[f] leo, chum gu bearr[g] iad *an* cinn: agus gu'm bi fhios aig na h-uile nach 'eil ach neo-ni anns na chual iad mu d' thimchiollsa, ach *gu* bheil thu fein mar an ceudna ag imeachd gu riaghailteach, agus a' coimhead an lagha.
25 Ach mu thimchioll nan Cinneach a chreid, scrìobh sinne agus b'i ar breth, gun iad a ghleidheadh a h-aon do na nithibh sin, ach a mhàin iad fein a choimhead o nithibh a chaidh ìobradh do iodholaibh, agus o fhuil, agus o ni tachdta, agus o striopachas.
26 An sin ghabh Pòl na daoine; agus air an la màireach air dha bhi air a ghlanadh maille riu, chaidh e steach do'n teampull, a' foillseachadh coimhlionaidh laithean a ghlanaidh, gus an d'thugtadh tabhartas air son gach aon aca.
27 Agus an uair a bha na seachd laithean air bheag nith'[h] air an coimhlionadh, air do na h-Iudhachaibh o'n Asia esan fhaicinn san teampull, bhrosnaich iad am pobull uile, agus chuir iad lamh ann,
28 Ag éigheach, Fheara Israeil, cuidichibh: is e so an duine a ta teagasg nan uile dhaoine anns gach àit an aghaidh a' phobuill, agus an lagha, agus an àite so: agus os bàrr, thug e steach Greugaich do'n teampull, agus shalaich e'n t-ionad naomha so.
29 (Oir chunnaic iad Trophimus an t-Ephesianach roimhe sin anns a' bhaile maille ris, agus shaoil iad gu'n d'thug Pòl a steach do'n teampull e.)
30 Agus ghluaiseadh am baile gu h-iomlan, agus ruith an sluagh cuideachd: agus air dhoibh breith air Pòl, tharruing iad a mach as an teampull e: agus air ball dhùineadh na dorsa.
31 Agus an uair a b'àill leo a mharbhadh, chaidh sgeula dh'ionnsuidh ard cheannaird na cuideachd, gu'n robh Ierusalem uile thar a chéile[i].
32 Neach air ball a thug leis saighdearan agus ceannardan-cheud, agus a ruith sìos d'an ionnsuidh: Agus an uair a chunnaic iadsan an t-ard cheannard agus na saighdearan, sguir iad do bhualadh Phòil.
33 An sin thainig an t-ard cheannard am fagus agus rug e air, agus dh'àithn e a cheangal le dà shlabhraidh; agus dh'fhiosraich e, Cò e, agus ciod a rinn e.
34 Agus ghlaodh aon chuid am measg an t-sluaigh aon ni, agus cuid eile ni eile: agus an uair nach robh e an comas da cinnteachd *na cùise* a thuigsinn air son na h-ard bhruidh ne, dh'orduich e esan a thoirt do'n chaisteal.
35 Agus an uair a thainig e chum na staighreach, tharladh gu'n do ghiùlaineadh e leis na saighdearaibh, air son foireigin an t-sluaigh.
36 Oir lean am mòr shluagh e, a' glaodhaich, Beir uainn e.
37 Agus an uair a bha Pòl gu bhi air a thoirt a steach do'n chaisteal, a dubhairt e ris an ard cheannard, An cead domhsa ni a labhairt riut? agus a dubhairt esan, An labhair thu Gréigis?
38 Nach tusa an t-Eiphiteach sin a thog ceannairc roimh na laithibh so, agus a thug leat do'n fhàsach ceithir mìle fear a bha 'nan luchdmortaidh?
39 Ach a dubhairt Pòl, Is duine mise a tha m' Iudhach gun amharus o Tharsus, saor-dhuine do bhaile ro inbheach ann an Cilicia: agus guidheam ort, thoir cead domh labhairt ris an t-sluagh.
40 Agus an uair a thug e cead da, Air do Phòl seasamh air an staidhir, sméid e le làimh air an t-sluagh, ag iarraidh éisdeachd: agus air fantuinn ro thosdach dhoibhsan, labhair e riu sa' chànain Eabhruidhich, ag radh,

CAIB. XXII.

FHEARA, a bhràithre, agus aithriche, éisdibhse re m' dhlonchainnt[k] ribh a nis:
2 (Agus an uair a chual iadsan gu'n do labhair e riu sa' chànain Eabhruidhich, bu mhòid a thosd iad: agus a dubhairt esan,)
3 Is Iudhach mise do rìreadh, a

[e] *a réir gnàthanna* [*an lagha*.] [f] *caitheamh, cosgus.*
[g] *lom.* [h] *cha mhòr.* [i] *fa bhuaireas.* [k] *mo leithsgeul.*

rugadh ann an Tarsus na Cilicia,
ach a dh'oileadh[l] sa' bhaile so, aig
cosaibh Ghamaliel, *agus* a theag-
aisgeadh gu coimhlionta a réir
gnàtha lagha nan aithriche, agus
bha mi eudmhor a thaobh Dhé, mar
a ta sibhse uile an diugh.
4 Agus rinn mi geur-leanmhuinn
gu bàs air an t-slighe so, a' ceangal
fhear agus bhan, agus 'gan tarruing
gu priosun:
5 Mar a ni an t-ard shagart mar
an ceudna fianuis domh, agus comh-
airle nan seanair uile; o'n d'fhuair
mise mar an ceudna litriche chum
nam bràithre, agus chaidh mi gu
Damascus, chum an dream a bha'n
sin a thoirt ceangailte gu Hierusa-
lem, chum gu deantadh peanas or-
ra.
6 Agus tharladh, air dhomh bhi
'g imeachd, agus a' druideadh re
Damascus mu mheadhon-là, gu'n
do dhealraich gu h-obann o nèamh
solus mòr mu'n cuairt orm.
7 Agus thuit mi air an talamh,
agus chuala mi guth ag radh rium,
A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu
'gam gheur-leanmhuinnse?
8 Agus fhreagair mise, Cò thu, a
Thighearn? Agus a dubhairt e
rium, Is mise Iosa a Nasaret, air
am bheil thus' a' deanamh geur-
leanmhuinn.
9 Agus chunnaic na daoine a bha
maille rium an solus gu deimhin,
agus ghabh iad eagal; ach cha
chual iad guth an ti a labhair rium-
sa.
10 Agus a dubhairt mise, Ciod a
ni mi, a Thighearn? Agus a dubh-
airt an Tighearn rium, Eirich, agus
imich gu Damascus, agus an sin
labhrar riut mu thimchioll nan nithe
sin uile a dh'orduicheadh dhuits' a
dheanamh.
11 Agus an uair nach bu léir
dhomh tre ghlòir an t-soluis sin, air
dhomh bhi air mo threòrachadh air
làimh leo-san a bha maille rium,
thainig mi gu Damascus.
12 Agus air do dhuine àraidh
d'am b'ainm Ananias, a bha cràbh-
ach a réir an lagha, agus air an robh
déadh theisteas aig na h-Iudhach-
aibh uile a bha chòmhnuidh *an sin*,
13 Teachd am' ionnsuidh, agus
seasamh laimh rium, a dubhairt e
rium, A Shauil a bhràthair, gabh do
radharc. Agus air an uair sin fein
dh'amhairc mi suas air.
14 Agus a dubhairt esan, Thagh
Dia ar n-aithriche roimh-laimh thusa,
chum gu'n gabhadh tu eòlas air a
thoil, agus gu'm faiceadh tu an t-Aon
cothromach sin, agus gu'n cluin-
neadh tu guth as a bheul.
15 Oir bithidh tu a't' fhianuis
aige chum nan uile dhaoine, air na
nithibh a chunnaic agus a chuala
tu.
16 Agus a nis c'ar son a ta thu
a' deanamh moille? Eirich, agus
bi air do bhaisteadh, agus ionnlaid
uait do pheacanna, a' gairm air
ainm an Tighearna.
17 Agus tharladh, 'nuair a phill
mise gu Hierusalem, agus a bha mi
a' deanamh ùrnuigh san teampull,
gu'n deachaidh mi ann an neul,
18 Agus gu'm faca mi esan ag
radh rium, Dean deifir, agus imich
gu grad a Hierusalem; oir cha
ghabh iad re d' theisteas mu m'
thimchiollsa.
19 Agus a dubhairt mise, A Thigh-
earn, tha fhios aca gu robh mise a'
tilgeadh am priosun, agus a' sgiùr-
sadh anns gach sionagog iadsan a
chreid ionnadsa.
20 Agus an uair a dhòirteadh fuil
do mhairtirich[m] Stephain, bha mise
mar an ceudna a'm' sheasamh a
làthair, agus ag aontachadh leis a
mharbhadh, agus a' coimhead eud-
aich na muinntir a mharbh e.
21 Agus a dubhairt e rium, Imich:
oir cuiridh mise thu am fad chum
nan Cinneach.
22 Agus dh'éisd iad ris gus an
fhocal so, agus thog iad *an sin* an
guth gu h-ard, ag radh, Beir o'n
talamh a leithid so do dhuine; oir
cha chòir e bhi beo.
23 Agus an uair a bha iadsan ag
éigheach, agus a' tilgeadh dhiubh
an eudaich, agus a' tilgeadh luaithre
san athar[n],
24 Dh'àithn an t-ard cheannard
esan a thoirt do'n chaisteal, ag ord-
uchadh a cheasnachadh le a sgiùrs-
adh; chum gu faigheadh e fios ciod
i a' choire mu'n robh iad a' glaodh-
aich mar sin 'na aghaidh.
25 Agus an uair a bha iad 'ga
cheangal le iallaibh, a dubhairt Pòl
ris a' cheannard-ceud a sheas a làth
air, Am bheil e ceaduichte dhuibhse
duine a ta 'na Romhanach a sgiùrs-
adh, agus gun e air a dhìteadh?
26 Agus an uair a chual an cean-
nard-ceud *so*, dh'imich e agus dh'in-
nis e do'n ard cheannard, ag radh,
Thoir fainear ciod a ni thu; oir is
Romhanach an duine so.
27 An sin air teachd do'n ard

[l] *thogadh suas.* [m] *t'fhianuis-se.* [n] *aidhear.*

cheannard d'a ionnsuidh, a dubhairt e ris, Innis domhsa, an Romhanach thu? Agus a dubhairt esan, Is mi.

28 Agus fhreagair an t-ard cheannard, Is mòr an t suim air an do cheannaich mise an t-saorsa so. Agus a dubhairt Pòl, Ach rugadh mise *saor*.

29 An sin dh'imich iadsan uaith air ball a bha gus a cheasnachadh: agus ghabh an t-ard cheannard mar an ceudna eagal 'nuair a thuig e gu'm bu Romhanach e, agus a chionn gu'n do cheangail se e.

30 Agus air an *la* màireach, air dha bhi togarrach air fios cinnteach fhaotainn ciod i a' choire a bha na h-Iudhaich a' cur as a leth, dh'fhuasgail se e o *a* chuibhreachaibh, agus dh'àithn e do na h-ard shagartaibh agus d'an comhairle uile teachd a làthair, agus air dha Pòl a thoirt sìos, chuir e 'nam fianuis e.

CAIB. XXIII.

AGUS air dearcadh do Phòl air a' chomhairle, a dubhairt e, Fheara *agus* a bhràithre, anns an uile dheadh choguis chaith mise mo bheatha a thaobh Dhé gus an la'n diugh.

2 Agus dh'àithn an t-ard shagart Ananias dhoibhsan a bha 'nan seasamh laimh ris, a bhualadh air a bheul.

3 An sin a dubhairt Pòl ris, Buailidh Dia thusa, a bhalla ghealaichte: oir am bheil thusa a'd' shuidhe a thoirt breth ormsa a réir an lagha, agus an aghaidh an lagha ag orduchadh mo bhualadh?

4 Agus a dubhairt iadsan a sheas laimh ris, Am bheil thusa a' toirt anacainnt [o] do ard shagart Dhé?

5 An sin a dubhairt Pòl, Cha robh fhios agam [p], a bhràithre, gu'm b'e an t-ard shagart e: oir a ta e scrìobhta, Na labhair olc mu uachdaran do phobuill.

6 Ach an uair a thuig Pòl gu robh cuid diubh 'nan Sadusaich agus a' chuid eile 'nam Phairisich, ghlaodh e anns a' chomhairle, Fheara *agus* a bhràithre, is Phairiseach mise, mac Phairisich: is ann a leth dòchais agus aiseirigh nam marbh, a tha mi air mo thoirt am breitheanas.

7 Agus air dhasan so a labhairt, dh'éirich combstribh eadar na Phairisich agus na Sadusaich: agus roinneadh an coimhthional *an aghaidh a chéile*.

8 Oir a deir na Sadusaich nach 'eil aiseirigh, no aingeal no spiorad ann; ach a ta na Phairisich ag aideachadh gach aon diubh [q].

9 Agus dh'éirich gàir [r] mhòr: agus air seasamh suas do na scriobhuichibh a bha air taobh nam Phairiseach, chathaich iad *'nan aghaidh*, ag radh, Cha 'n'eil sinne faotainn [s] cron air bith san duine so: ach ma labhair spiorad no aingeal ris, na cogamaid an aghaidh Dhé.

10 Agus an uair a dh'éirich connsachadh mòr *eatorra*, air do'n ard cheannard bhi fa eagal gu'n rachadh Pòl a tharruing as a chéile leo, dh'àithn e do na saighdearaibh dol sìos, agus esan a thogail leis an laimh làidir as am meadhon, agus a thoirt do'n chaisteal.

11 Agus air an oidhche 'na dhéigh sin, sheas an Tighearn laimh ris, agus a dubhairt e, Biodh misneach mhaith agad, a Phòil; oir mar a rinn thu fianuis a'm' thimchiollsa ann an Ierusalem, is amhuil sin is éigin duit fianuis a dheanamh anns an Ròimh.

12 Agus'air teachd do'n là, chruinnich-dream àraidh do na h-Iudhachaibh an ceann a chéile [t], agus chuir siad iad fein fa mhallachadh, ag radh, nach itheadh agus nach òladh iad gus am marbhadh iad Pòl.

13 Agus bha iad os cionn dà fhichead *fear* a rinn an coimhmhionnachadh so.

14 Agus thainig iad chum nan ard shagart, agus nan seanair, agus a dubhairt iad, Chuir sinne sinn fein fa ard mhallachadh, nach blaiseamaid ni sam bith gus am marbhamaid Pòl.

15 A nis uime sin iarraibhse maille ris a' chomhairle air an ard cheannard, gu'n d'thugadh e d'ar ionnsuidhs' e am màireach, mar gu biodh a rùn oirbh fios fhaotainn ni bu choimhlionta air ni éigin m'a thimchioll: agus tha sinne deas chum esan a mharbhadh, mu'n d'thig e'm fagus duibh.

16 Agus an uair a chuala mac peathar Phòil am feall fholach [u] so, thainig e agus air dha dol a steach do'n chaisteal, dh'innis e sin do Phòl.

17 An sin ghairm Pòl d'a ionn-

[o] *càineadh.* [p] *Cha d'thug mi fainear.* [q] *'gan aideachadh le chéile.* [r] *iolach.* [s] *faghail, faghainn.* [t] *rinn dream àraidh do na h-Iudhaich comh-bhann r'a chéile.* [u] *plaid-luidhe.*

suidh aon do na ceannardaibh-cheud, agus a dubhairt e, Thoir an t-òganach so chum an ard cheannaird; oir a ta ni àraidh aige r'a innseadh dha.

18 An sin thug e leis e, agus threòraich se e chum an ard cheannaird, agus a dubhairt e, Ghairm Pòl am priosunach mise d'a ionnsuidh, agus ghuidh e orm an t-òganach so thoirt a't'ionnsuidhse, aig am bheil ni-eigin r'a innseadh dhuit.

19 An sin rug an t-ard cheannard air a làimh, agus chaidh e a leth-taobh an uaigneas *maille ris*, agus dh'fhiosraich *e dheth*, Ciod a tha agad r'a innseadh dhomhsa?

20 Agus a dubhairt esan, Rinn na h-Iudhaich comhairle iarraidh ortsa, gu'n d'thugadh tu Pòl am màireach do'n chomhairle, mar gu'm biodh iad gu rannsachadh ni's géire a dheanamh air ni-eigin m'a thimchioll.

21 Ach na aontaich thusa leo: oir a ta os cionn dà fhichead fear dhiubh re feall-fholach 'na aghaidh, a chuir iad fein fa mhallachadh, nach ith agus nach òl iad gus am marbh iad e: agus a nis tha iad ullamh, a' feitheamh re gealladh uaitse.

22 *An sin* leig an t-ard cheannard uaith an t-òganach, agus dh'aithn e *dha*, *ag radh*, *Feuch*, nach innis thu do neach sam bith, gu'n d'fhoillsich thu na nithe so dhomhsa.

23 Agus ghairm e d'a ionnsuidh dà cheannard-ceud, agus a dubhairt e, Ulluichibh dà cheud saighdear a theid gu Cesarea, agus deich agus tri fichead marcach, agus dà cheud fear-sleadha, air an treas uair do'n oidhche.

24 Agus ulluichibh eich, chum air dhoibh Pòl a chur orra, gu'n toir iad e gu tèaruinte chum an uachdarain Felics.

25 Agus sciobh e litir air a' mhodh so:

26 Beathà agus slàinte o Chlaudius Lisias, chum an uachdarain ro oirdheirc Felics.

27 Ghlacadh an duine so leis na h-Iudhachaibh, agus an uair a bha iad air tì a mharbhadh, thainig mise orra le saighdearaibh, agus thug mi dhiubh e, a' tuigsinn gu'm bu Romhanach e.

28 Agus air dhomh bhi toileach air fios an aobhair fhaotainn air son an d'agair iad e, thug mi sìos e chum an comhairle-san:

29 Agus thuig mi gu'n robh e air agairt mu cheisdibh d'an lagh fein, gun ni sam bith air a chur as a leth a b'airidh air bàs no air ceanglaichibh.

30 Ach an uair a dh'innseadh dhomh gu'n robh na h-Iudhaich gu feall a chaitheadh air an duine, air ball chuir mi a' t'ionnsuidhs' *e*, agus thug mi àithne mar an ceudna d'a luchd-casaid, gach cùis *a bha* aca 'na aghaidh a chur an céill a'd' làthairse. Slàn leat.

31 An sin air do na saighdearaibh Pòl a ghabhail, a réir mar a dh'àithneadh dhoibh, thug iad san oidhche *e* gu Antipatris.

32 Agus air an la màireach leig iad do'n mharc-shluagh dol leis, agus phill iad fein do'n chaisteal.

33 Agus an uair a chaidh iad a stigh do Chesarea, agus a thug iad an litir do'n uachdaran, chuir iad mar an ceudna Pòl 'na fhianuis.

34 Agus an uair a leugh, an t-uachdaran *an litir*, dh'fhiosraich e cò an dùthaich o'n robh e. Agus an uair a thuig e gur ann o Chilicia *bha e*,

35 A dubhairt e, Eisdidh mi riut, 'nuair a thig do luchd-casaid mar an ceudna. Agus dh'àithn e esan a choimhead ann an talla-breitheanais Heroid.

CAIB. XXIV.

AGUS an ceann chùig laithean 'na dhéigh sin, chaidh Ananias an t-ard-shagart sìos maille ris na seanairibh, agus re Tertullus feartagraidh [w] àraidh, muinntir a nochd iad fein an làthair an uachdarain an aghaidh Phòil.

2 Agus an uair a ghairmeadh a mach e, thòisich Tertullus air a chasaid, ag radh, Do bhrigh gu bheil sinn trìdsa a' mealtuinn mòr shìochaint, agus gu'n d'rinneadh *iomadh* deadh ghnìomh do'n chinneach so tre do ghliocas-sa,

3 Tha sinne gabhail re *so*, anns gach àm agus gach àit, Fhelics ro oirdheirc, maille ris gach uile bhuidheachas.

4 Ach, chum nach cuirinn mòr mhoille ort, guidheam ort, do d' shuairceas gu'n éisd thu ruinn gu h-athghaoraid.

5 Oir fhuair sinn am fear so 'na phlàigh, agus a' dùsgadh [x] nan Iudhach uile gu ceannairc air feadh an

[w] *cainnt-fhear.* [x] *brosnachadh.*

domhain, agus 'na ceann-feadhna
do luchd saobh-chreidimh nan Na-
sarenach [x]:
6 Neach mar an ceudna a thogair
an teampull a shalachadh; agus a
ghlac sinne, agus b'àill leinn breth a
thoirt air a réir ar lagha fein.
7 Ach air teachd do Lisias an
t-ard cheannard oirnn, thug e le
mòr ainneart as ar lamhaibh e,
8 Ag àithneadh d'a luchd-casaid
teachd a'd' ionnsuidhse; neach o'm
feud thu le a cheasnachadh, fios
fhaotainn air na h-uile nithibh, a
tha sinne a' cur as a leth.
9 Agus dh'aontaich na h-Iudh-
aich mar an ceudna, ag radh, Gu'n
robh na nithe sin mar sin.
10 An sin air do'n uachdaran
smeideadh air Pol e a labhairt,
fhreagair esan, Is mòid mo mhis-
neach gu freagairt air mo shon fein,
gu bheil fhios agam gu robh thusa
rè mòrain bhliadhna a'd' bhreith-
eamh air a' chinneach so:
11 Oir feudaidh tu fios fhaotainn,
nach mò na dà latha dheug o chaidh
mi suas gu Hierusalem a dheanamh
aoraidh.
12 Agus cha d'fhuair iad mi a'
deasbo.reachd re aon neach san
teampull, no a' brosnachadh an
t-sluaigh *gu ceannairc*, aon chuid
sna sionagogaibh, no anns a' bhaile.
13 Ni mò is urrainn iad na nithe
sin a dhearbhadh a tha iad a' cur as
mo leth.
14 Ach aidicheam so dhuitse, gur
ann a réir na slighe sin ris an abair
iadsan saobh-chreidimh, a dheanam-
sa aoradh do Dhia m'aithriche, a'
creidsinn nan uile nithe a ta scrìobh-
ta san lagh agus anns na faidhibh:
15 Agus a ta dochas agam an Dia,
ris am bheil sùil mar an ceudna aca
fein, gu'n d'thig aiseirigh nam
marbh, nam fìrean araon agus nan
neo-fhìrean.
16 Agus an so saothraicheam a
ghnàth coguis [y] neo-lochdach a bhi
agam thaobh Dhé, agus a thaobh
dhaoine.
17 A nis an déigh mòrain bhliadh-
na, thainig mi a thoirt déirce chum
mo chinnich, agus thabhartas.
18 Air a so fhuair Iudhaich àr-
aidh o'n Asia mi air mo ghlanadh
san teampull, gun sluagh, gun
bhuaireas.
19 Muinntir d'am bu chòir bhi'n
so a'd' làthairse, agus m'agairt, nam
biodh ni sam bith aca a'm' aghaidh.
20 No abradh iad so fein, ma
fhuair iad eucoir [z] sam bith annam-
sa, 'nuair a sheas mi an làthair na
comhairle,
21 Mur h-ann a mhàin air son an
aon fhocail so, a ghlaodh mi a'm'
sheasamh 'nam measg, Gur ann air
son aiseirigh nam marbh, a ta mi
air mo thoirt gu breitheanas leibhse
an diugh.
22 Agus an uair a chuala Felics
na nithe so, air dha eòlas ni bu
diongmhalta bhi aige air an t-slighe
sin, chuir e air dàil iad, ag radh,
'Nuair a thig Lisias an t-ard chean-
nard a nuas, làn-rannsaichidh mi [a]
bhur cùis.
23 Agus dh'àithn e do cheannard-
ceud Pòl a ghleidheadh, agus e bhi
fuasgailt' aige, agus gun neach d'a
mhuinntir fein a bhacadh o fhrith-
ealadh dha, no teachd d'a ionnsuidh.
24 Agus an déigh laithean àraidh,
'nuair a thainig Felics maille r'a
mhnaoi Drusilla, a bha 'na Ban-
Iudhach, chuir e fios air Pòl, agus
dh'éisd e ris mu thimchioll a' chreid-
imh [b] ann an Criosd.
25 Agus air dhasan bhi a' reu-
sonachadh mu fhìreantachd, stuaim [c],
agus breitheanas re teachd, ghabh
Felics eagal mòr, agus fhreagair e,
imich romhad an tràth sa; 'nuair a
bhios ùine agam, cuiridh mi fios
ort.
26 Bha dùil aige mar an ceudna
gu rachadh airgiod a thoirt da le
Pòl, chum gu'm fuasgladh se e:
uime sin chuir e fios air ni bu trice,
agus labhair e ris.
27 Ach air do dhà bhliadhna bhi
air an coimhlíonadh, thainig Porcius
Festus an àit Fhelics: agus air do
Fhelics bhi toileach comain a chur
air na h-Iudhachaibh [d], dh'fhàg e
Pòl ceangailte.

CAIB. XXV.

A NIS 'nuair a thainig Festus
do'n mhor-roinn [e], an ceann
tri laithean chaidh e suas o Chesa-
rea gu Hierusalem.
2 Agus nochd an t-ard shagart
agus maithean nan Iudhach iad fein
'na làthair an aghaidh Phòil, agus
chuir iad impidh air,
3 Ag iarraidh fàbhoir 'na aghaidh,
gu'n cuireadh e fios air gu Hierusa-

[x] *do chomunn nan Nasarenach.* [y] *coimh-fhios, coinsiens.*
[z] *mi-ghnìomh.* [a] *bithidh làn fhios agam air.* [b] *na creidimh.*
[c] *measarrachd.* [d] *gnìomhtaitneach a dheanamh do na h-Iudhach-aibh.* [e] *earrain; province.* Sasg.

lem, *agus iad* a' deanamh feall-fholach[f] chum esan a mharbhadh air an t-slighe.

4 Ach fhreagair Festus, Gu'm bu chòir Pòl a ghleidheadh ann an Cesarea, agus gu'n rachadh e fein *an sin* gu h-aithghearr.

5 Uime sin, ars' esan, rachadh iadsan 'nar measg a dh'fheudas, sìos maille riumsa, agus ma ta coire air bith san duine so, cuireadh iad sin as a leth.

6 Agus air dha fantuinn 'nam measg os cionn deich laithean, chaidh e sìos do Chesarea, agus air an la màireach shuidh e air a' chaithir-bhreitheanais, agus dh'àithn e Pòl a thoirt a lathair.

7 Agus an uair a thainig esan, sheas na h-Iudhaich a thainig a nuas o Hierusalem m'a thimchioll, a' cur choireanna lìonmhora agus mòra a leth Phòil, nach b'urrainn iad a dhearbhadh:

8 'Nuair a fhreagair esan 'ga shaoradh fein, Cha d'rinn mi cionta sam bith an aghaidh lagha nan Iudhach, no'n aghaidh an teampuill, no'n aghaidh Cheasair.

9 Ach air bhi do Fhestus togarrach air toileachas-inntinn a thoirt do na h-Iudhachaibh, fhreagair e Pòl, agus a dubhairt e, An àill leatsa dol suas gu Hierusalem, agus an sin dol fa bhreitheanas thaobh nan nithe sin ann mo làthairse?

10 An sin a dubhairt Pòl, Tha mi m' sheasamh aig caithir-breitheanais Cheasair, far an còir breth a thoirt orm: air na h-Iudhachaibh cha d'rinn mi eucoir sam bith, mar is maith a ta fios agadsa.

11 Oir ma tha mi deanamh eucoir, agus ma rinn mi ni sam bith a thoill bàs, cha 'n'eil mi diultadh bàs fhulang; ach mur 'eil ni sam bith dhiubh sin *fior* a tha iad so a' cur as mo leth, cha'n fheud duine sam bith mo thoirt thairis doibh[g]. Tha mi togail mo chùis gu Ceasar.

12 An sin an déigh do Fhestus labhairt ris a' chomhairle, fhreagair e, An do thog thu do chùis gu Ceasar? Gu Ceasar theid thu.

13 Air dol do laithibh àraidh seachad, thainig Agripa an rìgh agus Bernice gu Cesarea a chur fàilte air Festus.

14 Agus air dhoibh mòran laithean a chaitheadh an sin, chuir Festus cùis Phòil an céill do'n righ, ag radh, Dh'fhàgadh duine àraidh le Felics 'na phriosunach:

15 Air-san, an uair a bha mise ann an Ierusalem rinn na h-ard shagairt agus seanairean nan Iudhach eas-aid *rium*, ag iarraidh binne[h] 'na aghaidh.

16 D'an d'thug mise am freagradh so, Cha'n e gnàth nan Romhanach duine sam bith a thoirt thairis chum millidh[i], gus am bi aig an neach a tha air agairt, a luchd-casaid agh-aidh, re h-aghaidh, agus gu'm bi cothrom aige air e fein a shaoradh o'n choire a chuireadh as a leth.

17 Uime sin an uair a thainig iad araon an so, gun mhoille sam bith shuidh mi air an la màireach sa' chaithir-bhreitheanais, agus dh'àithn mi'n duine a thoirt a làthair.

18 Agus an uair a sheas a luchd tagraidh m'a thimchioll, cha do chuir iad coire air bith as a leth do na nithibh a shaoil mise:

19 Ach thug iad ceisdean àraidh 'na aghaidh mu thimchioll an creidimh[k] fein, agus mu thimchioll Iosa àraidh, a fhuair bàs, neach a dubhairt Pòl a bhi beo.

20 Agus a chionn gu robh mise amharusach mu thimchioll an leithid sin do cheisdibh, dh'fheòraich mi dheth[l] am b'àill leis dol suas gu Hierusalem, agus an sin dol fa bhreitheanas mu na nithibh so.

21 Ach an uair a dh'iarr Pòl a choimhead gus am fiosraichteadh a chùis-san le Augustus, dh'àithn mi e bhi air a ghleidheadh gus an cuirinn gu Ceasar e.

22 An sin a dubhairt Agripa re Festus, B'àill leamsa fein an duine so chluinntinn. Am màireach, a deir esan, cluinnidh tu e.

23 Uime sin air an la màireach 'nuair a thainig Agripa, agus Bernice, le mòr ghreadhnachas, agus a chaidh iad a steach maille ris na h-ard cheannardaibh agus prìomh-dhaoinibh na cathrach do'n ionad éisdeachd, air do Fhestus àithne a thoirt, thugadh Pòl a làthair.

24 Agus a dubhairt Festus, A righ Agripa, agus sibhse a dhaoine uile a ta làthair an so maille ruinn, tha sibh a' faicinn an duine so, mu'n do chuir sluagh nan Iudhach uile impidh ormsa, araon ann an Ierusalem, agus an so, a' glaodhaich nach bu chòir e bhi ni b'fhaide beo.

[f] *plaid-luidhe.* [g] *cha'n fheud duine sam bith an toileachadh e mise a thoirt thairis doibh.* [h] *dìtidh.* [i] *bàis.* [k] *an aobh chreidimh.* [l] *a dubhairt mi ris.*

25 Ach an uair a thuig mise nach d'rinn e ni sam bith a thoill bàs, agus a chionn gu'n do thog e fein a chùis gu Augustus, shonraich mi a chur *d'a ionnsuidh:*

26 Mu nach 'eil ni sam bith cinnteach agam r'a scrìobhadh chum mo Thighearna. Uime sin thug mi mach e d'ar ionnsuidhse agus gu h-àraidh ad' ionnsuidhse, a righ Agripa, chum an déigh rannsachadh a dheanamh, gu'm biodh agam ni eigin r'a scrìobhadh.

27 Oir is mi-reusonta a'm' bheachdsa priosunach a chur *uam*, agus gun na cuisean a ta 'na aghaidh ainmeachadh.

CAIB. XXVI.

AN sin a dubhairt Agripa re Pòl, Tha cead agad labhairt air do shon fein. An sin shìn Pòl a mach a lamh, agus fhreagair e air a shon fein,

2 Ataim 'gam mheas fein sona, a righ Agripa, do bhrigh gu bheil mi gu freagairt air mo shon fein an diugh a'd' làthairsa, thaobh nan nithe sin uile a ta air an cur as mo leth leis na h-Iudhachaibh:

3 Gu h-àraidh, a chionn gu bheil thusa eòlach [m] air gach gnàth agus ceisd a tha am measg nan Iudhach: uime sin guidheam ort, éisd rium gu foighidneach.

4 Tha mo bheathasa o m' òige, a chaitheadh air tùs am measg mo chinnich fein ann an Ierusalem, aithnichte do na h-Iudhachaibh uile,

5 D'am b'aithne mi o thùs. (nam b'àill leo fianuis a dheanamh) gu'n do chaith mi mo bheatha a'm' Phairiseach, a réir an luchd comh-bharail a's teinne d'ar creidimhne.

6 Agus a nis tha mi m' sheasamh fa bhreitheanas air son dòchais a' gheallaidh a rinneadh le Dia d'ar n-aithrichibh;

7 Chum am bheil dùil aig ar dà thréibh dheugne teachd, a' deanamh seirbhis *do Dhia* a là agus a dh'oidhche do ghnàth; agus air son an dòchais so tha mise, a righ Agripa, air m'agairt leis na h-Iudhachaibh.

8 C'ar son a mheasar [n] leibhse mar ni do chreidsinn, gu'n dùisgeadh Dia na mairbh?

9 Gu deimhin mheas mise annam fein, gu'm bu chòir dhomh mòran nithe a dheanamh an aghaidh ainme Iosa o Nasaret.

10 Ni mar an ceudna a rinn mi ann an Ierusalem: agus air faotainn ùghdarrais o na h-ard shagartaibh, dhruid mi mòran do na naoimh am priosunaibh; agus an uair a chuireadh gu bàs iad, thug mi mo ghuth 'nan aghaidh.

11 Agus a' deanamh peanais orra gu minic anns gach sionagog, choimhéignich mi *iad* gu toibheum [o] a labhairt; agus air dhomh bhi gu ro mhòr air boile 'nan aghaidh, rinn mi geur-leanmhuinn *orra*, eadhon gu bailtibh coigreach.

12 Air a so 'nuair a bha mi dol gu Damascus, le cumhachd agus barantas [p] o na h-ard shagartaibh;

13 Mu mheadhon là, O a righ, chunnaic mi air an t-slighe solus o nèamh, bu shoilleire na solus na greine, a' dealrachadh mu'n cuairt orm, agus orrasan a bha 'g imeachd maille rium.

14 Agus air tuiteam dhuinn uile air an talamh, chuala mi guth a' labhairt rium, agus ag radh anns a' chainnt Eabhruidhich, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu ga m' gheur-leanmhuinn? *Is* cruaidh dhuitse bhi breabadh an aghaidh nan dealg.

15 Agus a dubhairt mise, Cò thu, a Thighearn? Agus a dubhairt esan, Is mise Iosa a tha thusa a' geurleanmhuinn.

16 Ach éirich, agus seas air do chosaibh; oir dh'fhoillsich mi mi fein duit chum na crìche so, gu'n orduichinn thu a'd' mhinisteir agus a'd' fhianuis araon air na nithibh sin a chunnaic thu, agus na nithibh anns am foillsich mi mi fein duit;

17 Ga d' shaoradh o'n t-sluagh, agus *o* na Cinneachaibh, chum am bheil mi nis ga d' chur,

18 A dh'fhosgladh an sùl, chum gu tionndaidh iad [q] o dhorchadas gu solus, agus *o* chumhachd Shatain gu Dia, chum gu faigh iad maithcanas peacaidh, agus oighreachd maille ris a' mhuinntir sin a ta air an naomhachadh tre'n chreidimh a ta annamsa.

19 Uime sin, a righ Agripa, cha robh mi eas-ùmhal do'n taisbean nèamhaidh:

20 Ach shearmonaich mi air tùs dhoibhsan ann an Damascus, agus ann an Ierusalem, agus air feadh thìre Iudea uile, agus *an sin* do na Cinneachaibh, iad a dheanamh aith-

[m] *[gur aithne dhomh] gu bheil thusa eòlach.* [n] *C'ar son? am measar.* [o] *gu beum a thabhairt do ainm Iosa.* [p] *ùghdarras, comas.* [q] *agus gu'n tionndadh.*

reachais agus pilltinn re Dia, a' deanamh oibre iomchuidh an aithreachais [r].

21 Air son nan nithe so ghlac na h-Iudhaich mi san teampull, agus b'àill leo mo mharbhadh [s].

22 Uime sin air dhomh còmhnadh fhaotainn o Dhia, bhuanaich mi gus an la n diugh, a' deanamh fianuis do'n bheag agus do'n mhòr, gun ni air bith a labhairt ach na nithe sin a dubhairt na faidhean agus Maois a bha gu teachd:

23 Gu robh Criosd gu fulang, *agus* gu robh e gu eirgh an ceud neach o na marbhaibh, agus gu'm foillsicheadh e solus do'n phobull, agus do na Cinneachaibh.

24 Agus air dha bhi labhairt nan nithe so air a shon fein, a dubhairt Festus le guth àrd, Tha thu air mhicheill [t], a Phòil: tha mòr fhòghlum ga d' chur air boile.

25 Ach a dubhairt esan, Cha 'n'eil mi air boile, Fhestuis ro oirdheirc; ach labhram briathra na firinn agus na céille.

26 Oir a ta fhios aig an righ roimh am bheil mise labhairt gu saor, air na nithibh so: oir tha cinnt agam nach 'eil a h-aon do na nithibh so an ain-fhios da; oir cha'n ann an cùil a rinneadh so.

27 Am bheil thu creidsinn nam fàidh, a righ Agripa? tha fhios agam gu bheil thu 'g *an* creidsinn.

28 An sin a dubhairt Agripa re Pòl, Is beag nach 'eil thu 'gam aomadh gu bhi'm Chriosduidh.

29 Agus a dubhairt Pol, B'e mo ghuidhe air Dia, gu'm biodh cha'n e mhain thusa, ach mar an ceudna iadsan uile a tha 'g éisdeachd rium an diugh, ann am beag agus am mòr, mar a ta mise, saor o na geimhlibh so.

30 Agus air dha na briathra so a labhairt, dh'éirich an righ, agus an t-uachdaran, agus Bernice, agus an dream a shuidh maille riu.

31 Agus air dol a leth-taobh dhoibh, labhair iad r'a chéile, ag radh, Cha 'n'eil an duine so a' deanamh ni air bith toillteanach air bàs, no air geimhlibh.

32 An sin a dubhairt Agripa re Festus, Dh'fheudta an duine so a leigeadh as, mur bhiodh gu'n do thog e a chùis gu Ceasar.

CAIB. XXVII.

AGUS an uair a thugadh breth sinne a sheòladh do'n Eadailt, thug iad Pòl thairis maille re priosunaich àraidh eile, do cheannard-ceud d'am b'ainm Iulius, do chuideachd Augustuis.

2 Agus air dhuinn dol air luing le Adramitium, thog sinn ar seoil, a' cur romhainn seòladh seachad air criochaibh na h-Asia, air do Aristarchus Macedonach o Thesalonica bhi maille ruinn.

3 Agus air an *la* màireach, thainig sinn gu Sidon. Agus air do Iulius buntainn gu suairce [u] re Pòl, leig e dha dol a dh'ionnsuidh a chairde chum comhfhurtachd fhaotainn.

4 Agus air dhuinn stiùradh as sin, sheòl sinn fuidh Chiprus, a chionn gu robh na gaotha [w] 'nar aghaidh.

5 Agus air seòladh dhuinn tre'n fhairge ta laimh re Cilicia agus Pamphilia, thainig sinn gu Mira *cathair* [x] do Licia.

6 Agus fhuair an ceannard-ceud long an sin o Alecsandria, a bha seòladh do'n Eadailt, agus chuir e sinn a steach innte.

7 Agus an uair a sheòl sinn gu mall re mòrain do laithibh, agus a thainig sinn air éigin fa chomhair Chniduis, a chionn nach do leig a' ghaoth leinn, sheòl sinn fuidh Chrete, fa chomhair Shalmone:

8 Agus air dhuinn seòladh air éigin seachad air, thainig sinn gu ionad àraidh d'an goirear, Na calaidh sgiamhach, am fagus d'an robh baile Lasea.

9 Agus air do mhòran ùine dol seachad, 'nuair a bha seòladaireachd a nis cunnartach, a chionn gu'n deachaidh an trosgadh [y] cheana seachad, chomhairlich Pòl *iad*,

10 Ag radh riu, Fheara, tha mi faicinn gu'm bi an t-seòladaireachd so le dochann agus call mòr, cha'n e mhàin do'n luchd agus do'n luing, ach d'ar n-anamaibh fein.

11 Gidheadh, is mò chreid an ceannard-ceud an seoladair agus maighstir na luinge, na na nithe a labhradh le Pòl.

12 Agus a chionn gu'n robh an cala neo-iomchuidh gus an geamhradh a chaitheadh ann, b'i comhairle na cuid bu mhò seòladh as sin mar an ceudna, agus nam feudadh

[r] *cubhaidh do aithreachas, airidh air aithreachas.*
[s] *lamh a chur annam.* [t] *air a' chuthach.* [u] *caoimhneil.*
[w] *an soirbheas.* [x] baile. [y] *trasgadh.*

iad air chor sam bith teachd gu Phenice, cala do Chrete a ta 'g amharc chum an iar-dheas, agus an iar-thuath, agus fantuinn rè a' gheamhraidh *an sin.*
13 Agus an uair a shéid a' ghaoth a deas gu ciuin, shaoil iad gu d'fhuair iad an rùn, agus ag togail an seòl dhoibh, stiuir iad re taobh Chrete.
14 Ach an ceann beagain 'na dhéigh sin shéid gaoth stoirmeil[z] 'na h-aghaidh[a], d'an goirear Euroclidon.
15 Agus air bhi do'n luing air a fuadachadh, agus gun chomas di dol an aghaidh na gaoithe, leig sinn ruith dh'i.
16 Agus air dhuinn ruith a stigh fuidh eilean beag àraidh d'am b'ainm Clauda, is ann le éigin a ràinig sinn air a' bhàta:
17 Agus air dhoibh a thogail suas, ghnàthaich iad gach gleus còmhnaidh, a' criosadh na luinge fuipe; agus air dhoibh bhi fa eagal gu'n tuiteadh iad sa' bhco-ghaineamh, leag iad an seoil sìos, agus mar sin dh'iomaineadh iad.
18 Agus air dhuinne bhi gu ro mhòr air ar luasgadh[b] leis an stoirm, air an la 'na dhéigh sin thilg iad a mach *an luchd;*
19 Agus air an treas *là* thilg sinn le'r lamhaibh fein a mach acfuinn na luinge.
20 Agus an uair nach robh a' ghrian no na reulta r'am faicinn rè mòrain do laithibh, agus a luidh stoirm nach bu bheag oirnn, thugadh an sin uainn gach uile dhòchas gu teasairgteadh sinn.
21 Ach air dhuinn bhi fada 'nar trosg, an sin air seasamh do Phòl 'nam meadhon, a dubhairt e, Fheara, bu chòir dhuibh mo chomhairlese ghabhail, agus gun fhuasgladh o Chrete, agus an dochann agus an call so a sheachnadh.
22 Agus a nis guidheam oirbh, biodh misneach mhaith agaibh: oir cha bhi call anama sam bith 'nar measg, ach *a mhàin* na luinge.
23 Oir air an oidhche nochd sheas làimh riumsa aingeal an Dé sin, d'am buin mi, agus d'an deanam seirbhis,
24 Ag radh, A Phòil, na biodh eagal ort; is éigin duit bhi air do thoirt an làthair Cheasair: agus feuch, thiodhlaic[c] Dia dhuit iadsan uile a ta seòladh maille riut.
25 Uime sin, fheara, biodh agaibh deadh mhisneach: oir a ta mi creidsinn Dhé, gu'n tachair ceart mar a labhradh rium.
26 Ach is éigin duinn bhi air ar tilgeadh air eilean àraidh.
27 Agus an uair a bha an ceathramh oidhche deug air teachd, air dhuinne bhi air ar séideadh chuige agus uaith ann an *cuan* Adria, mu mheadhon-oidhche b'i barail nam maraichean gu robh iad am fagus do thìr éigin:
28 Agus air leigeadh na luaidhe sìos doibh, fhuair iad *an doimhne* fichead aitheamh: agus an uair a chaidh iad beagan air an aghaidh, leig iad sìos an luaidh a rìs, agus fhuair iad i '*na* cùig aitheamh deug.
29 An sin air bhi dhoibh fa eagal gu'm buaileadh iad air ionadaibh garbha, thilg iad ceithir acraichean a deireadh na luinge, agus ghuidh iad an là a theachd.
30 Agus an uair a bha na maraichean air tì[e] teicheadh a mach as an luing, agus a leig iad sìos am bàta do'n fhairge, a' gabhail orra bhi tilgeadh a mach acraichean a toiseach na luinge,
31 A dubhairt Pòl ris a' cheannard-ceud, agus ris na saighdearaibh, Mur fan iad sin san luing, cha 'n'eil e'n comas duibh bhi air bhur teasairginn.
32 An sin ghearr na saighdearan cuird a' bhàtaidh, agus leig iad leis tuiteam sìos.
33 Agus am feadh a bha an là a' teachd, thug Pòl a chomhairl' orra uile biadh a ghabhail, ag radh, Is e so an ceathramh là deug dhuibh a' feitheamh, agus a' fantuinn 'nar trosg, gun bhiadh sam bith a ghabhail.
34 Uime sin guidheam oirbh biadh a ghabhail: oir a ta so chum bhur slàinte: oir cha chaillear[f] foiltean a ceann a h-aon agaibh.
35 Agus air dha na nithe so labhairt, agus aran a ghlacadh, thug e buidheachas do Dhia 'nan làthair uile, agus air dha a bhriseadh, thòisich e re itheadh.
36 An sin ghlac iad uile misneach chuca, agus ghabh iadsan biadh mar an ceudna.
37 Agus bha sinn a dh'anamaibh

[z] *anrathach.* [a] *'nar n-aghaidh.* [b] *séideadh o thonn gu tonn.* [c] *dheònuich.* [d] *grunnachadh dhoibh.* [e] *fonn.* [f] *tuit.*

uile anns an luing, dà cheud agus sea-deug agus tri fichead.

38 Agus an uair a shàsuicheadh iad le biadh, dh'eutromaich iad an long, agus thilg iad a mach an cruineachd san fhairge.

39 Agus an uair a bha'n là air teachd, cha d'aithnich iad am fearann: ach thug iad an aire do chamus [g] àraidh aig an robh tràigh, anns an robh mhiann orra, nam b'urrainn iad, an long a chur gu tìr.

40 Agus air togail nan acraichean doibh, leig iad ris an fhairge *i*, agus an uair a dh'fhuasgail iad ceanglaichean na stiuire, agus a thog iad am prìomh sheòl [h] ris a' ghaoith, sheòl iad chum na tràighe.

41 Agus air tuiteam dhoibh ann an ionad *àraidh* far an do choinnich dà fhairge a chéile, bhuail iad an long air grund; agus air sàthadh d'a toiseach sa' ghrund, dh'fhan e gun charachadh, ach bhriseadh a deireadh le ainneart nan tonn.

42 Agus b'i comhairle nan saighdear gu marbhadh iad na priosunaich, air eagal gu'n snàmhadh neach sam bith dhiubh a mach, agus gu rachadh iad as.

43 Ach air bhi do'n cheannard-ceud toileach Pòl a theasairginn, chum e air ais o'n comhairle iad, agus dh'àithn e dhoibhsan d'am b'aithne snàmh *iad fein* a thilgeadh sa' chuan air tùs, agus dol a mach air tìr:

44 Agus do chàch *dh'àithn* e, cuid diubh *dhol* air claraibh, agus cuid eile air *mìribh briste* do'n luing: agus mar sin tharladh gu'n deachaidh iad uile tèaruinte gu tìr.

CAIB. XXVIII.

AGUS an uair a thearnadh iad, thuig iad an sin gu'm b'e Melita ainm an eilein.

2 Agus nochd an sluagh borb caoimhneas nach bu bheag dhuinn: oir air fadadh teine dhoibh, ghabh iad ruinn uile, air son an uisge a bha ann, agus air son an fhuachd.

3 Agus air do Phòl dorlach bhioran a thional, agus an cur air teine, thainig nathair nimhe mach as an teas, agus shàs i 'na laimh.

4 Agus an uair a chunnaic an sluagh borb a' bhéisd an crochadh r'a laimh, a dubhairt iad r'a chéile, Gu cinnteach is mortair an duine so, da nach fuiling dioghaltas bhi beo, ge do theasairgeadh o'n fhairge e.

5 Agus air dhasan a' bhéisd a chrathadh dheth anns an teine, cha d'fhulaing e dochann sam bith.

6 Ach bha iadsan a' feitheamh c'uin a dh'atadh e, no a thuiteadh e sios marbh gu h-obann: ach an uair a dh'fheith iad ùine fhada, agus nach fac iad dochann sam bith a' teachd air, air caochladh an inntinn dhoibh, a dubhairt iad gur Dia e.

7 Agus bha mu thimchioll an àite sin fearann aig prìomh dhuine an eilein, d'am b'ainm Publius, a ghabh ruinne agus a thug re thri laithean aoidheachd dhuinn gu cairdeil.

8 Agus tharladh gu robh athair Phubliuis 'na luidhe gu tinn le fiabhrus [i], agus gearrthach fola: air do Phòl dol a steach d'a ionnsuidh, rinn e ùrnuigh, agus air dha a lamhan a chur air, leighis se e.

9 Agus an uair 'a rinneadh so, thainig mar an ceudna muinntir eile a bha euslan san eilean d'a ionnsuidh, agus leighiseadh iad:

10 Muinntir mar an ceudna a thug mòr urram dhuinn; agus ag falbh dhuinn, chuir iad na nithe sin leinn a bha feumail *duinn*.

11 Agus an déigh thri mìosa sheòl sinn ann an luing o Alecsandria, a chaith an geamhradh san eilean, d'am bu shuaitheantas Castor agus Pollucs.

12 Agus air teachd tìr dhuinn aig Siracuse, dh'fhan sinn *an sin* tri laithean.

13 Agus air seòladh dhuinn timchioll as sin, thainig sinn gu Rhegium: agus an ceann latha 'na dhéigh sin shéid a' ghaoth a deas, agus thainig sinn an t-ath là gu Puteoli:

14 Air dhuinn bràithrean fhaotainn an sin, chuireadh impidh oirnn *leo* fantuinn seachd laithean maille riu: agus mar sin thriall sinn chum na Ròimhe.

15 Agus as sin, air faotainn ar sgéil do na bràithribh, thainig iad 'nar coinneamh gu Appii-forum, agus na Tri tighibh-òsda; agus an uair a chunnaic Pòl iad, thug e buidheachas do Dhia, agus ghabh e misneach.

16 Agus an uair a thainig sinn do'n Ròimh, thug an ceannard-ceud thairis na priosunaich do cheannard an fhreiceadain: ach thugadh comas do Phòl a bhi leis féin [k], maille re *aon* saighdear a bha 'ga ghleidheadh.

[g] *làib, gheodha.* [h] *an seòl mòr.* [i] *teasaich.*
[k] *far am bu toil leis.*

17 Agus tharladh, an déigh thri
laithean, gu'n do ghairm Pòl maith-
ean [l] nan Iudhach an ceann a chéile.
Agus an uair a chruinnicheadh iad,
a dubhairt e riu, Fheara *agus* a
bhràithre, ge nach d'rinn mise ni
sam bith an aghaidh a' phobuill no
ghnàthanna nan aithriche, thugadh
thairis mi a'm' phriosunach o Ieru-
salem do lamhaibh nan Romhan-
ach.
18 Muinntir an déigh dhoibh mo
cheasnachadh, leis am bu mhiann mo
leigeadh as, a chionn nach robh coire
bàis sam bith annam.
19 Ach an uair a bha na h-Iudh-
aich a' labhairt an aghaidh *so*, b'éigin
domh mo chùis a thogail gu Ceasar;
cha'n e gu bheil coire sam bith agam
r'a chur a leth mo chinnich.
20 Air an aobhar so uime sin
chuir mi fios oirbhse, chum gu faic-
inn *sibh*, agus gu'n labhrainn *ribh*:
oir is ann air son dòchais Israeil a
ta mi ceangailte leis an t-slabhraidh
so.
21 Agus a dubhairt iadsan ris,
Cha d'fhuair sinne litriche sam bith
a Iudea mu d' thimchioll, cha mhò
a dh'fhoillsich no dh'innis a h-aon
do na bràithribh a thainig, olc sam
bith umad.
22 Ach bu mhaith leinn a chluinn-
tinn uaitse ciod i do bharail: oir
mu thimchioll na gnè-chreidimh so,
tha fhios againn gu'n labhrar 's
gach àit 'na h-aghaidh.
23 Agus air suidheachadh là ris,
thainig mòran d'a ionnsuidh chum
a cheithreanna; d'an do mhìnich e
rioghachd Dhé, a' deanamh fianuis
uimpe, agus a' cur impidh orra
thaobh nan nithe a bhuineas do Io
sa, araon a lagh Mhaois, agus *as*
na faidhibh, o mhochthrath gu feas-
gar.
24 Agus chreid cuid na nithe a
labhradh, agus cha do chreid cuid
eile dhiubh.
25 Agus air dhoibh bhi an aghaidh
a chéile, sgaoil iad, air do Phòl aon
fhocal a radh, Is maith a labhair an
Spiorad naomh tre'n fhàidh Esaias,
r'ar n-aithrichibh,
26 Ag radh, Imich chum a' pho
buill so, agus abair, Le cluinntinn
cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh;
agus le faicinn chi sibh, agus cha'n
aithnich sibh [m].
27 Oir a ta cridhe a' phobuill so
air fàs reamhar, agus tha iad a'
cluinntinn gu trom [n] le'n cluasaibh,
agus chaog [o] iad an sùilean; air
eagal gu faiceadh iad le'*n* sùilibh,
agus gu'n cluinneadh iad le'*n* cluas-
aibh, agus gu'n tuigeadh iad le'*n*
cridhe, agus gu'm pilleadh iad, agus
gu'n slanuichinns' iad.
28 Uime sin biodh fhios agaibhse,
gu'n do chuireadh slàinte Dhé chum
nan Cinneach, agus éisdidh iadsan.
29 Agus an uair a dubhairt e na
briathra so, dh'imich na h-Iudhaich
rompa, agus bha mòr reusonachadh [p]
aca eatorra fein.
30 Agus dh'fhan Pòl dà bhliadh-
na iomlan 'na thighmàil [q] fein, agus
ghabh e ris na h-uile dhaoinibh a
thainig d'a ionnsuidh,
31 A' searmonachadh rioghachd
Dhé, agus a' teagasg nan nithe a
bhuineas do'n Tighearn Iosa Criosd,
leis an uile dhànachd, gun toir-
measg.

[l] *uaislean, prìomh dhaoine.* [m] *cha léir dhuibh.* [n] *mall.* [o] *dhruid.* [p] *dheasboireachd.* [q] *réidh.*

LITIR an ABSTOIL PHOIL chum nan ROMHANACH.

CAIB. I.

POL seirbhiseach Iosa Criosd, a
ghairmeadh 'na abstol, a chuir-
eadh air leth [a] chum Soisgeil Dé,
2 (A roimh-gheall e le fhàidhibh
fein anns na sgriobtuiribh naomha)
3 Mu thimchioll a Mhic Iosa
Criosd ar Tighearna, a rinneadh
do shìol Dhaibhidh, a réir na feòla.
4 A dhearbhadh [b] *bhi* 'na Mhac
do Dhia le cumhachd, a réir Spio-
raid na naomhachd, trìd aiseirigh o
na marbhaibh:
5 Tre'an d'fhuair sinne gràs agus
abstolachd chum ùmhlachd a' chreid-

[a] *sgaradh.* [b] *dh'orduicheadh.*

ìmh am measg nan uile chinneach air sgàth ainmesan :

6 Am measg am bheil sibhse mar an ceudna air bhur gairm le Iosa Criosd.

7 Chum nan uile a ta san Ròimh, air an gràdhachadh le Dia, air an gairm 'nan naoimh : Gràs *gu robh* dhuibhse, agus sìothchaint o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

8 Air tùs, tha mi toirt buidheachais do m' Dhia trìd Iosa Criosd, air bhur sonsa uile, do bhrigh gu bheil bhur creidimh iomraideach air feadh an domhain uile.

9 Oir is e Dia m'fhianuis, d'am bheil mi a' deanamh seirbhis le m' spiorad ann an soisgeul a Mhic, gu bheil mi gun sgur a' deanamh iomraidh oirbh,

10 A ghnàth a' guidhe ann am ùrnuighibh (nam feudainn a nis fadheoidh air aon chor le toil Dé turus soirbheasach fhaotainn) re teachd d'ar n-ionnsuidhse.

11 Oir a ta deidh[c] agam air sibhse fhaicinn, ionnas gu pàirtich mi tiodhlacadh àraidh spioradail ribh, chum bhur neartachadh ;

12 Sin re radh, chum gu faigh mi comhfhurtachd annaibhse[d], trìd chreidimh a chéile, bhur creidimhse, agus mo chreidimhse.

13 Agus cha'n àill leam, a bhràithre, e bhi'n ain fhios duibhse gu'n do chuir mi romham gu minic teachd d'ar n-ionnsuidh, (ach bhacadh mi gus a so) chum gu faighinn toradh éigin 'nar measgsa fòs, mar am measg nan Cinneach eile.

14 Oir a ta mi fuidh fhiachaibh faraon do na Greugachaibh, agus do na daoinibh borba, araon dhoibhsan a ta glic, agus dhoibhsan a ta neo-ghlic.

15 Uime sin, mheud 's a ta 'n comas domh, tha mi ullamh chum an soisgeul a shearmonachadh dhuibhse mar an ceudna a ta san Ròimh.

16 Oir cha nàr leamsa soisgeul Chriosd : oir is e cumhachd Dhé e chum slàinte, do gach neach a chreideas, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach.

17 Oir a ta fireantachd Dhé air a' foillseachadh ann tre chreidimh gu creidimh : mar a ta e scrìobhta, Bithidh am firean beo tre chreidimh.

18 Oir a ta fearg Dhé air a foillseachadh o nèamh an aghaidh gach uile mhi-dhiadhuidheachd, agus eucoir dhaoine, a tha bacadh[e] na firinn ann an neo-fhìreantachd.

19 Do bhrigh gu bheil an ni air am feudar fios fhaotainn a thaobh Dhé follaiseach annta-san[f]; oir rinn Dia follaiseach dhoibh e.

20 Oir *riamh* o chruthachadh an t-saoghail a ta a nithe-san nach feudar fhaicinn, *eadhon* a chumhachd siorruidh agus a Dhiadhachd, air am faicinn gu soilleir, air dhoibh bhi so-thuigsinn o na nithibh a rinneadh ; chum gu biodh[g] iad gun leithsgeul aca :

21 Do bhrigh 'nuair a b'aithne dhoibh Dia, nach d'thug iad glòir dha mar Dhia, agus nach robh iad taingeil, ach gu'n d'fhàs iad dìomhain 'nan reusonachadh fein, agus gu'n do dhorchaicheadh an cridhe amaideach.

22 Ag radh gur daoine glice iad fein, rinneadh amadain diubh :

23 Agus chaochail[h] iad glòir an Dé neo-thruaillidh gu dealbh a rinneadh cosmhuil re duine truaillidh, agus eunlaith, agus ainmhidhibh ceithir-chosach, agus bhéisdibh snàigeach.

24 Uime sin thug Dia thairis iad mar an ceudna, tre anamhiannaibh an cridhe fein, chum neo-ghloine, a thoirt eas-urraim d'an corpaibh fein eatorra fein :

25 Muinntir a chaochail firinn Dé gu bréig, agus a thug aoradh agus a rinn seirbhis do'n chreutair ni's mò na do'n Chruithear, a ta beannuichte gu siorruidh. Amen.

26 Air a shon so thug Dia thairis iad do anamhiannaibh gràineile : oir chaochail eadhon am mnài an gnàthachadh nàdurra chum a' ghnàtha a ta'n aghaidh nàduir.

27 Agus mar an ceudna na fir, air tréigsinn doibh gnàthachaidh nàdurra na mnà, loisgeadh iad le'n togradh d'a chéile, firionnaich re firionnaich ag oibreachadh gràineileachd[i], agus iad a' faotainn dìol-thuarasdail an seacharain annta fein, mar bu chòir.

28 Agus amhuil mar nach bu taitneach leo eòlas Dé a chumail, thug Dia thairis iad do inntinn mhi-

[c] *togradh.* [d] *maraon ribhse.* [e] *cumail.*
[f] *'nam measg.* [g] *ionnas gu bheil.* [h] *dh'atharraich.*
[i] *an ni sin a ta mi-chiatach.*

chéillidh, a dheanamh nithe nach robh iomchuidh:

29 Air dhoibh bhi air an lìonadh do'n uile eucoir, strìopachas, olc, shannt, mhi-run; làn do fharmad, do mhortadh, do chonnsachadh [k], do cheilg, do dhroch-bheusaibh [l]; 'nan luchd cogarsaich,

30 'Nan luchd-anacainnt [m], 'nan luchd fuath air Dia, 'nan luchd tarcuis, uaibhreach, 'nan luchd ràiteachais [n], 'nan luchd cumadh uilc, eas-ùmhal do phàrantaibh,

31 Ea-céillidh, 'nan luchd-brisidh coimhcheangail, gun ghràdh nàdurra, do-réiteachaidh, neo-thruacanta:

32 Muinntir d'an aithne ceartas Dé (gu bheil iadsan a ni an leithide sin do nithibh toillteanach air bàs) *gidheadh* ni h-e mhàin gu bheil iad fein 'gan deanamh, ach a ta mar an ceudna tlachd aca do'n mhuinntir a ni iad.

CAIB. II.

UIME sin a ta thu gun leithsgeul, O a dhuine, cia air bith thu a tha toirt breth: oir an uair a tha thu toirt breth air neach eile, tha thu ga d' dhìteadh fein; oir thusa a ta toirt breth, tha thu deanamh nan nithe sin fein.

2 Ach a ta fios againne gu bheil breitheanas Dé a réir firinn, an aghaidh na muinntir a tha deanamh an leithide sin.

3 Agus an saoil thusa so, O a dhuine, a tha toirt breth orra-san a ni an leithide sin, agus a ta 'gan deanamh thu fein, gu'n d'theid thu as o bhreitheanas Dé?

4 No'n dean thu tarcuis air saibhreas a mhaitheis, agus fhoighidin, agus fhad-fhulangais, gun fhios bhi agad gu bheil maitheas Dé ga d' threòrachadh chum aithreachais?

5 Ach a réir do chruais agus do chridhe neo-aithreachail, a ta thu carnadh [o] suas feirge dhuit fein fa chomhair là na feirge, agus foillseachaidh ceart bhreitheanais Dé;

6 A bheir do gach aon a réir a ghnìomhara:

7 Dhoibhsan a ta le buanachadh gu foighidneach ann an deadh obair, ag iarraidh glòire, agus onoir, agus neo-bhàsmhorachd, a' bheatha mhaireannach:

8 Ach dhoibhsan a ta conspoideach, agus nach 'eil ùmhal do'n fhìrinn, ach a ta ùmhal do'n eucoir, diom agus fearg;

9 Amhghar agus teanntachd air gach anam duine a ta deanamh uilc, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach.

10 Ach glòir, agus onoir, agus sìth, do gach duine a ni maith, do'n Iudhach air tùs, agus do'n Ghreugach mar an ceudna:

11 Oir cha 'n'eil spéis aig Dia do phearsa seach a chéile.

12 Oir a mheud 'sa pheacaich gun an lagh, sgriosar iad gun an lagh: agus a mheud 'sa pheacaich fuidh 'n lagh, dìtear iad leis an lagh:

13 (Oir cha'n iad luchd-éisdeachd an lagha *a ta* 'nam fireanaibh am fianuis Dé, ach bithidh luchd-deanamh an lagha air am fireanachadh [p].

14 Oir an uair a ta na Cinnich aig nach 'eil lagh, a thaobh nàduir a' deanamh nan nithe a ta san lagh, air dhoibhsan a bhi gun lagh tha iad 'nan lagh dhoibh fein:

15 Muinntir a ta nochdadh obair an lagha scrìobhta 'nan cridheachaibh, air bhi d'an coguis a' deanamh fianuis leo, agus *an* smuaintean eatorra fein 'gan agairt, no a' gabhail an leithsgeil)

16 San là anns an tabhair Dia breth air nithibh uaigneach dhaoine, a réir mo shoisgeilse, trìd Iosa Criosd.

17 Feuch, goirear Iudhach dhiotsa, agus tha thu cur dòigh san lagh, agus a' deanamh uaill a Dia;

18 Agus is aithne dhuit a thoil, agus a ta thu a' dearbhadh nan nithe [q] a's fearr, air dhuit bhi air do theagasg as an lagh,

19 Agus a ta thu dòchasach gur ceann-iuil [r] thu fein do na dallaibh, solus dhoibhsan a ta an dorchadas,

20 Fear-fòghluim do dhaoinibh neo-eagnaidh, fear-teagasg do leanabaibh, aig am bheil samhladh eòlais agus na firinn a ta san lagh.

21 Thusa uime sin a ta teagasg neach eile, nach 'eil thu ga d' theagasg fein? thusa a ta searmonachadh gun ghoid a dheanamh, am bheil thu re goid?

22 Thusa a deir gun adhaltrannas a dheanamh, am bheil thu deanamh adhaltrannais? thusa le'n gràin iodhola [s], am bheil thu re naomh-ghoid?

23 Thusa a ta deanamh uaill as

[k] *chomhstri.* [l] *anameineachd, eascaoineachd.* [m] *'Nan luchd cùl-chàineadh.* [n] *bòstail.* [o] *tasgaidh.* [p] *air an saoradh, air an glanadh o chionta.* [q] *a' gabhail tlachd do na nithibh.* [r] *fear-sgòlaidh.* [s] *dealbhan.*

an lagh, an tabhair thu, le briseadh an lagha, eas-urram do Dhia?

24 Oir a ta àinm Dhé a' faotainn toibheim d'ar taobhsa am measg nan Cinneach, mar a ta e scrìobhta.

25 Oir a ta tairbhe gu firinneach anns an timchioll - ghearradh, ma ghleidheas tu an lagh: ach ma's fear-brisidh an lagha thu, tha do thimchioll-ghearradh 'na neo-thimchioll-ghearradh dhuit.

26 Uime sin, ma ghleidheas an neo-thimchioll - ghearradh [t] fireantachd an lagha, nach measar a neo-thimchioll-ghearradhsan mar thimchioll-ghearradh?

27 Agus nach dìt an neo-thimchioll-ghearradh thaobh nàduir, a ta a' coimhlionadh an lagha, thusa a tha tre'n litir agus tre'n timchioll-ghearradh a'd' fhear-brisidh an lagha?

28 Oir cha'n Iudhach esan, a tha mar sin o'n leth muigh; agus cha 'n e sin an timchioll-ghearradh, a tha gu follaiseach san fheoil.

29 Ach is Iudhach esan, a tha mar sin san taobh a stigh [u]; agus is e sin an timchioll-ghearradh a tha sa' chridhe, agus san spiorad, cha'n ann san litir, aig am bheil a chliu cha'n ann o dhaoinibh, ach o Dhia.

CAIB. III.

CIOD e uime sin barrachd an Iudhaich? no ciod e tairbhe an timchioll-ghearraidh?

2 Is mòr *sin* air gach dòigh: air tùs, do bhrigh gur ann riu-san a dh'earbadh briathra [w] Dhé.

3 Oir ciod e *sin* ge nach do chreid cuid? an dean am mi-chreidimhsan firinn Dhé gun éifeachd?

4 Nar leigeadh Dia: ach biodh Dia fior, agus gach duine 'nà bhreugoire; a réir mar a ta e scrìobhta, Chum gu bi thu ceart ann do bhriathraibh, agus gu'n tabhair thu buaidh 'nuair a bheirear breth ort.

5 Ach ma mholàs ar n-eucoirne fireantachd Dhé, ciod a deir sinn? am bheil Dia eucorach a tha deanamh dioghaltais? (labhram mar dhuine)

6 Nar leigeadh Dia: no cionnus a bheir Dia breth air an t-saoghal?

7 Oir ma ta firinn Dhé tre mo bhréigse air a meudachadh chum a ghlòiresan; c'ar son a ta mise air mo dhìteadh mar pheacach?

8 Agus c'ar son nach dean sinn olc, chum gu'n d'thig maith as? (mar a labhrar gu toibheumach umainne, agus mar a deir cuid gu bheil sinn ag radh) *muinntir* a tha an dìteadh a réir ceartais.

9 Ciod uime sin? am bheil barrachd againne? cha 'n'eil air aon chor: oir dhearbh sinn roimhe gu bheil araon na h-Iudhaich agus na Cinnich uile fuidh pheacadh;

10 Mar a ta e scrìobhta, Cha 'n'eil ionracan ann, cha 'n'eil fiu a h-aon:

11 Cha 'n'eil neach *ann* a thuigeas, cha 'n'eil neach *ann* a tha 'g iarraidh Dhé.

12 Chlaon iad uile *as an t-slighe*, tha iad uile mi-tharbhach, cha 'n'eil neach a tha deanamh maith, cha 'n'eil fiu a h-aon.

13 Is uaigh fhosgailte an scornach; labhair iad cealg le'n teangaibh; tha nimh nan nathracha nimhe fuidh 'm bilibh:

14 Aig am bheil am beul làn do mhallachadh agus do sheirbhe.

15 *Tha* an cosa luath a dhòrtadh fola.

16 *Tha* léir-sgrios agus truaighe 'nan slighibh:

17 Agus slighe na sìth cha b'aithne dhoibh.

18 Cha 'n'eil eagal Dé fa chomhair an sùl.

19 A nis tha fhios againn ge b'e nithe 'ta'n lagh a' labhairt, gur ann riu-san a ta fuidh 'n lagh a tha e 'gan labhairt: chum gu druidear gach uile bheul, agus gu'm bi an saoghal uile buailteach do dhìteadh Dhe [x].

20 Uime sin cha bhi feoil air bith air a fireanachadh [y], 'na fhianuissan, tre oibribh an lagha: oir *is ann* tre an lagh a ta eòlas peacaidh.

21 Ach a nis tha fireantachd Dhé air a foillseachadh as eugmhais an lagha, a' faotainn fianuis o'n lagh agus o na fàidhibh;

22 Eadhon fireantachd Dhé tre chreidimh Iosa Criosd, do na h-uile, agus air na h-uile a chreideas; oir cha 'n'eil eadar-dhealachadh ann:

23 Oir pheacaich na h-uile, agus tha iad air teachd gearr [z] air glòir Dhé;

24 Air dhoibh bhi air am fireanachadh gu saor le a ghràs, tre an t-saorsa a ta ann an Iosa Criosd:

25 Neach a shonraich Dia 'na iobairt-réitich, tríd creidimh 'na fhuil, chum fhìreantachd fhoill-

[t] *esan a tha neo-thimchioll-ghearrta.* [u] *san ionad fholaichte.* [w] *oracla.* [x] *ciontach am fianuis Dé.* [y] *saoradh, glanadh.* [z] *fa dheireadh, a dheidh-làimh.*

seachadh le maitheanas nam peacadh a chaidh seachad, tre fhad-fhulangas Dé;

26 A dh'fhoillseachadh, *deiream*, fhìreantachdsan san àm a ta làthair; chum gu'm biodh e cothromach, agus gu'm fireanaicheadh e an ti a chreideas ann an Iosa.

27 C'àit uime sin *am bheil* uaill? Dhruideadh a mach i. Ciod e an lagh *leis an do dhruideadh a mach i? an e lagh* nan oibre? Ni h-e; ach tre lagh a' chreidimh.

28 Tha sinn uime sin a' meas gu bheil duine air fhìreanachadh tre chreidimh as eugmhais oibre an lagha.

29 An e Dia nan Iudhach a mhàin e? Nach e mar an ceudna Dia nan Cinneach? Gu deimhin nan Cinneach mar an ceudna:

30 Do bhrigh gur aon Dia, a dh'fhìreanaicheas [a] an timchioll-ghearradh o chreidimh, agus an neo-thimchioll-ghearradh tre chreidimh.

31 Am bheil sinn uime sin a' cur an lagha an neo-brigh tre'n chreidimh? Nar leigeadh Dia: ach a ta sinne a' neartachadh [b] an lagha.

CAIB. IV.

CIOD ma ta a deir sinn a fhuair ar n-athair Abraham, a réir na feòla?

2 Oir ma dh'fhìreanaicheadh Abraham le oibribh, tha aobhar uaill aige, ach cha'n ann a thaobh Dhé.

3 Oir ciod a deir an scriobtuir? Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhìreantachd.

4 A nis do'n ti a ni obair cha'n ann mar ghean-maith [c] a mheasar an tuarasdal, ach mar fhiachaibh.

5 Ach do'n ti nach dean obair, ach a ta creidsinn anns an ti a dh'fhìreanaicheas an duine mi-dhiadhaidh, measar a chreidimh mar fhìreantachd.

6 Amhuil mar a ta Daibhidh a' cur an céill beannachadh an duine sin d'am meas Dia fireantachd as eugmhais oibre, ag radh,

7 Is beannuichte iadsan a fhuair maitheanas 'nan euceirtibh, agus aig am bheil am peacaidh air am folach.

8 Is beannuichte an ti nach cuir an Tighearn peacadh as a leth.

9 Am bheil ma ta am beannachadh so *teachd* air an timchioll-ghearradh *a mhàin*, no mar an ceudna air an neo-thimchioll-ghearradh? Oir deireamaid gu'n do mheasadh creidimh do Abraham mar fhìreantachd.

10 Cionnas ma ta a mheasadh *dha* e? An ann an uair a bha e san timchioll-ghearradh, no san neo-thimchioll-ghearradh? Cha'n ann san timchioll-ghearradh, ach san neo-thimchioll-ghearradh.

11 Agus fhuair e comhar an timchioll-ghearraidh, seula fireantachd a' chreidimh a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh, chum gu'm biodh e 'na athair acasan uile a ta creidsinn san neo-thimchioll-ghearradh, chum gu measadh fireantachd dhoibhsan mar an ceudna:

12 Agus 'na athair an timchioll-ghearraidh dhoibhsan a ta ni a mhàin do'n timchioll-ghearradh, ach mar an ceudna a ta 'g imeachd ann an ceumaibh a' chreidimh sin ar n-Athar Abrahaim, a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh.

13 Oir cha b'ann tre'n lagh a thugadh an gealladh do Abraham no d'a shìol, Gu'm biodh e 'na oighre air an t-saoghal, ach tre fhìreantachd a' chreidimh.

14 Oir ma *ta* iadsan a bhuineas do'n lagh 'nan oighreachaibh, tha creidimh air a dheanamh diomhain, agus an gealladh gun bhrigh:

15 A chionn gu bheil an lagh ag oibreachadh feirge: oir far nach 'eil lagh, cha'n 'eil *an sin* briseadh lagha.

16 Uime sin is ann o chreidimh a ta 'n *oighreachd*, ionnas gu'm *biodh* i tre ghràs: chum gu'm biodh an gealladh daingean do'n t-sìol uile, ni h-ann a mhàin dhoibhsan a bhuineas do'n lagh, ach mar an ceudna dhoibhsan a bhuineas do chreidimh Abrahaim, neach is e ar n-athairne uile,

17 (A réir mar a ta e scrìobhta, Dh'orduich mi thu a'd' athair mhòrain chinneach) 'na làthairse anns an do chreid e, eadhon Dia, a ta beothachadh nam marbh, agus *a ta* gairm nan nithe sin nach 'eil idir ann mar gu'm biodh iad ann:

18 Neach an aghaidh dòchais a chreid an dòchas, chum gu'm biodh e na athair mhòrain chinneach; a réir mar a dubhradh, Mar 'so bithidh do shliochd.

19 Agus air dha gun bhi anmhunn an creidimh, cha do chuir e an suim gu robh a chorp féin a nis marbh, air dha bhi timchioll ceud bliadhna dh'aois, no mairbhe bronn Shara.

[a] *a shaoras, a ghairmeas glan.* [b] *a' daingneachadh.*
[c] *mar fhàbhor.*

20 Agus cha do chuir e an amh-
arus gealladh Dhé le mi-chreidimh;
ach bha e làidir an creidimh, a'
tabhairt glòire do Dhia:
21 Agus bha làn-deimhin aige, an
ti a thug an gealladh, gur comasach
esan air a choimhlionadh.
22 Agus uime sin mheasadh so
dhasan mar fhìreantachd.
23 A nis cha b'ann air a shonsan
a mhàin a scrìobhadh, gu'n do mheas-
adh so dha;
24 Ach air ar soinne mar an ceud-
na, d'am measar e, ma chreideas
sinn annsan a thog suas Iosa ar
Tighearn o na marbhaibh,
25 A thugadh thairis air son ar
ciontaidh, agus a thogadh suas a
rìs air son ar fìreanachaidh.

CAIB. V.

UIME sin air dhuinne bhi air ar
fireanachadh [d] tre chreidimh,
tha sìth againn re Dia, trid ar Tigh-
earn Iosa Criosd.
2 Tre'm bheil againn mar an ceud-
na slighe tre chreidimh chum a'
ghràis so anns am bheil sinn 'nar
seasamh, agus a ta sinn a' deanamh
gairdeachais an dòchas [e] gloire Dhé.
3 Agus cha'n e *so* a mhàin, ach
a ta sinn mar an ceudna a' deanamh
uaill ann an trioblaidibh, do bhrigh
gu bheil fios againn gu'n oibrich
trioblaid [f] foighidin;
4 Agus foighidin, dearbhadh [g];
agus dearbhadh, dòchas:
5 Agus cha nàraich an dòchas, do
bhrigh gu bheil gràdh Dhé air a
dhòrtadh a mach ann ar cridheach-
aibh, tre'n Spiorad naomh a thug-
adh dhuinne.
6 Oir air dhuinne bhi fathast gun
neart, an àm iomchuidh bhàsaich
Criosd air son nan *daoine* neo
dhiadhaidh.
7 Oir [h] is gann a dh'fhuilingeas
duine bàs air son duine chothrom-
aich; ach theagamh gu'm biodh aig
neach eigin do mhisnich eadhon bàs
fhulang air son duine mhaith.
8 Ach a ta Dia a' moladh a ghràidh
fein duinne, do bhrigh an uair a bha
sinn fathast 'nar peacachaibh gu'n
d'fhuiling Criosd bàs air ar son.
9 Is mòr is mò uime sin, air dhuinn
a nis bhi air ar fireanachadh tre
fhuil, a shaorar [i] trìdsan o fheirg
sinn.
10 Oir ma 'se air bhi dhuinn 'nar
naimhde, gu'n d'rinneadh réidh re
Dia sinn tre bhàs a Mhic; is mòr is
mò air dhuinn bhi air ar deanamh
réidh, a shaorar tre a bheatha sinn.
11 Agus ni h-e mhàin *sin*, ach a
ta sinn a' deanamh gairdeachais an
Dia, trìd ar Tighearna Iosa Criosd,
trid an d'fhuair sinn a nis an réite.
12 Uime sin, mar a thainig peac-
adh a steach do'n t-saoghal tre aon
duine, agus bàs tre'n pheacadh; mar
sin mar an ceudna thainig bàs air na
h-uile dhaoinibh, do bhrigh gu'n do
pheacaich iad uile.
13 Oir gus an lagh, bha peacadh
anns an t-saoghal: ach cha chuirear
peacadh a leth *dhaoine* far nach 'eil
lagh.
14 Gidheadh, rìoghaich am peac-
adh o Adhamh gu Maois, eadhon
air an dream nach do pheacaich a
réir coslais eas umhlachd Adhaimh,
neach is e samhladh [k] an ti ud a
bha re teachd:
15 Ach cha'n ann mar a' choire,
a tha'n saor thiodhlac. Oir ma
fhuair mòran bàs tre choire aoin, is
mòr is mò na sin a *tha* gràs Dhé,
agus an tiodhlac tre ghràs *a ta* trid
aon duine, Iosa Criosd, pailte do
mhòran.
16 Agus ni h-ann mar tre aon
duine a pheacaich [l], *mar sin* a tha'n
tabhartas: oir *bha* am breitheanas
tre aon *choire*, chum dìtidh; ach *a
ta*'n saor thabhartas o mhòran chion-
taibh chum fireanachaidh.
17 Oir ma's e is tre choire aon
duine, gu'n do rìoghaich am bàs
tre h-aon, is mòr is mò na sin a
rìoghaicheas iadsan, a gheibh pail-
teas gràis, agus tabhartais na fìreant-
achd, ann am beatha tre aon, *eadh-
on* Iosa Criosd.
18 Uime sin mar trìd aon chionta [m]
a thainig breitheanas air na h-uile
dhaoinibh chum dìtidh, is amhuil
sin mar an ceudna trìd aon fhìreant-
achd [n], *thainig an saor thiodhlac*
air na h-uile dhaoinibh chum firean-
achaidh na beatha.
19 Oir mar trìd eas-umhlachd aon
duine a rinneadh mòran 'nam peac-
achaibh, is amhuil sin trìd ùmh-
lachd aon *duine* a nithear mòran
'nam fireanaibh.
20 Ach thainig an lagh a steach,
chum gu meudaichte a' choire: ach
far an do mheudaicheadh am peac-

[d] *saoradh, glanadh o chionta.* [e] *earbsa, dùil.* [f] *àmhghar.*
[g] *fidreachadh, fein-fhiosrachadh.* [h] *A nis.* [i] *thearnar, shàbhalar.*
[k] *samhlachas, comh-choslas, dealbh.* [l] *tre aon pheacadh.*
[m] *trìd chionta aon duine.* [n] *trìd fhireantachd aoin.*

adh, bu ro-mhò a mheudaicheadh
gràs:
21 Chum as mar a rìoghaich am
peacadh chum bàis, mar sin gu'n
rìoghaicheadh gràs tre fhìreantachd
chum na beatha maireannaich, trìd
Iosa Criosd ar Tighearn.

CAIB. VI.

CIOD ma ta a deir sinn? Am
buanaich sinn am peacadh,
chum gu meudaichear gràs?
2 Nar leigeadh Dia: cionnas a
dh'fheudas sinne a ta marbh do'n
pheacadh, ar beatha a chaitheadh
ni's faide ann?
3 Nach 'eil fhios agaibh, a mheud
againn is a bhaisteadh ann an Iosa
Criosd, gu'n do bhaisteadh chum a
bhàis siun?
4 Air an aobhar sin dh'adhlaic-
eadh sinn maraon ris tre'n bhaist-
eadh chum bàis: ionnas mar a thog-
adh Criosd suas o na marbhaibh le
glòir[o] an Athar, mar sin gu gluais-
eamaidne mar an ceudna ann an
nuadhachd beatha.
5 Oir ma chaidh ar suidheachadh
maraon ann an coslas a bhàis, bith-
idh sinn mar an ceudna *air ar
suidheachadh ann an coslas* ais-
eirigh.
6 Air fhios so a bhi againn, gu
bheil ar seann duine air a cheusadh
maraon *ris*, ionnas gu'm biodh corp
a' pheacaidh air a sgrios, chum a so
suas nach deanamaid seirbhis do'n
pheacadh.
7 Oir an ti a fhuair bàs, rinneadh
saor e o'n pheacadh.
8 A nis ma fhuair sinn bàs, mar-
aon re Criosd, tha sinn a' creidsinn
gu'm bi sinn beo maille ris mar an
ceudna:
9 Air dhuinn fios a bhi againn
air do Chriosd éirigh o na marbh-
aibh, nach bàsaich e ni's mò; cha
'n'eil tighearnas aig a' bhàs ni's mò
air.
10 Oir a mheud gu'n d'fhuair e
bàs, is ann do'n pheacadh a fhuair
e bàs aon uair *a mhàin:* ach a
mheud gu bheil e beo, is ann do
Dhia a ta e beo.
11 Mar sin mar an ceudna meas-
aibhse gu bheil sibh fein gu deimh-
in marbh do'n pheacadh, ach beo do
Dhia trìd Iosa Criosd ar Tighearna.
12 Air an aobhar sin na rìoghaich-
eadh am peacadh ann bhur corp
bàsmhor, air chor as gu'n d'thugadh
sibh ùmhlachd dha 'na anamhian-
naibh.
13 Agus na tugaibh bhur buill
'nan armaibh eucorach do'n pheac-
adh; ach thugaibh sibh fein do
Dhia, mar dhroing a ta beo o na
marbhaibh, agus bhur buill 'nan
armaibh fireantachd do Dhia.
14 Oir cha bhi aig a' pheacadh
tighearnas oirbh: oir cha 'n'eil sibh
fuidh 'n lagh, ach fuidh ghràs.
15 Ciod uime sin? am peacaich
sinn, do bhrigh nach 'eil sinn fuidh
'n lagh, ach fuidh ghràs? Nar
leigeadh Dhia.
16 Nach 'eil fhios agaibh, an ti
d'an toir sibh sibh fein mar sheir-
bhisich chum ùmhlachd; gur seir-
bhisich sibh do'n ti d'an dean sibh
ùmhlachd; ma's ann do'n pheacadh
chum bàis, no do ùmhlachd chum
fireantachd.
17 Ach buidheachas do Dhia, an
déigh dhuibh a bhi 'nar seirbhisich
do'n pheacadh, gu'n d'thug sibh o
bhur cridhe ùmhlachd do'n chum-
adh teagaisg sin d'an d'thugadh
sibh thairis[p].
18 Air dhuibh ma ta bhi air bhur
deanamh saor o'n pheacadh, rinn
sibh seirbhis do'n fhìreantachd.
19 Tha mi làbhairt mar dhuine,
air son anmhuinneachd bhur feòla-
sa: oir mar a thug sibh bhur buill
mar sheirbhisich do neo-ghloine,
agus do euceart chum euceirt,
amhuil sin a nis thugaibh bhur buill
mar sheirbhisich do'n fhìreantachd,
chum naomhachd.
20 Oir an uair a bha sibh 'nar
seirbhisich do'n pheacadh, bha sibh
saor o'n fhìreantachd.
21 Air an aobhar sin ciod an tor-
adh a bha agaibh an sin anns na
nithibh sin, a ta nis a' cur nàire
oirbh? oir is e crìoch nan nithe sin
am bàs.
22 Ach a nis air dhuibh bhi saor
o'n pheacadh, agus 'nar seirbhisich
do Dhia, tha bhur toradh agaibh
chum naomhachd, agus a' chrìoch a'
bheatha mhaireannach.
23 Oir is e tuarasdal a' pheacaidh
am bàs: ach is e saor thiodhlacadh[q]
Dhé a' bheatha mhaireannach, trìd
Iosa Criosd ar Tighearna.

CAIB. VII.

NACH 'eil fhios agaibh, a
bhràithre, (oir is ann riu-san
d'an aithne an lagh a ta mi labhairt)
gu bheil tighearnas aig an lagh air
duine, am fad is beo e?
2 Oir a' bhean a ta pòsda re fear,

[o] *cumhachd.* [p] *ris an do chomh-chumadh sibh, a thugadh dhuibh.* [q] *ghibht.*

tha i ceangailte leis an lagh r'a fear
am fad is beo e: ach ma gheibh a
fear bàs, tha i fuasgailte o lagh a
fir.
3 Uime sin am feadh is beo a fear,
ma phòsar i re fear eile, goirear ban-
adhaltranach dhith: ach ma gheibh
a fear bàs, tha i saor o'n lagh sin,
air chor as nach ban-adhaltranach i,
ge do robh i aig fear eile.
4 Air an aobhar sin, mo bhràithre,
tha sibhse mar an ceudna marbh
do'n lagh tre chorp Chriosd; ionnas
gu'm biodh sibh pòsda re fear eile,
eadhon ris-san a thogadh o na
marbhaibh, chum gu'n tugamaid tor-
adh a mach do Dhia.
5 Oir an uair a bha sinn san fheoil,
bha miannan nam peacadh, tre'n
lagh, ag oibreachadh ann ar ballaibh,
chum toradh a thoirt a mach gu bàs.
6 Ach a nis tha sinn air ar dean-
amh saor o'n lagh, air dha sin a bhi
marbh[r] leis'na chumadh sinn; chum
gu'n deanamaid seirbhis ann an
nuadhachd spioraid, agus ni *h-ann*
an seanachd na litreach.
7 Ciod uime sin a deir sinn? am
bheil an lagh 'na pheacadh? Nar
leigeadh Dia. Ni h-eadh, cha b'aith-
ne dhomh peacadh, ach tre'n lagh:
oir cha bhiodh eòlas agam air sannt,
mur abradh an lagh, Na sanntuich[s].
8 Ach air do'n pheacadh fàth[t] a
ghlacadh, tre'n àithne dh'oibrich e
annam gach uile ghnè an-tograidh:
oir as eugmhais an lagha *bha*'m
peacadh marbh.
9 Oir bha mise beo as eugmhais
an lagha uair-eigin: ach air teachd
do'n àithne, dh'athbheothaich am
peacadh, agus fhuair mise bàs.
10 Agus an àithne a *dh'orduich-
eadh* chum beatha, fhuaradh dhomh-
sa chum bàis i.
11 Oir air do'n pheacadh fàth a
ghlacadh, tre'n àithne mheall e mi,
agus le sin mharbh e mi.
12 Air an aobhar sin *tha*'n lagh
naomha; agus *a ta* 'n àithne naomha,
agus cothromach, agus maith.
13 Uime sin an d'rinneadh an ni
sin a bha maith, 'na bhàs domhsa?
Nar leigeadh Dia. Ach am peac-
adh, chum gu faicte[u] gur peacadh
e, ag oibreachadh bàis annamsa,
leis an ni sin a ta maith; chum tre'n
àithne gu'm fasadh am peacadh ro
pheacach.
14 Oir a ta fhios againne gu bheil
an lagh spioradail: ach a ta mise
feòlmhor, air mo reiceadh fuidh'n
pheacadh.
15 Oir an ni a ta mi deanamh,
cha taitneach leam e: oir an ni a
b'àill leam, cha'n e a dheanam; ach
an ni a's fuathach leam, is e sin a ta
mise a' deanamh.
16 Uime sin ma ta mi deanamh
an ni nach b'àill leam, tha mi 'g aon-
tachadh leis an lagh, gu bheil e
maith.
17 A nis ma ta cha mhise ni's mò
a tha deanamh so, ach am peacadh a
tha gabhail còmhnuidh annam.
18 Oir a ta fhios agam, annamsa
(sin re radh, ann am fheoil) nach
'eil maith sam bith a' gabhail còmh-
nuidh: oir tha'n toil a làthair
maille rium, ach *dòigh sam bith*
chum maith a dheanamh ni faigh-
eam.
19 Oir ni'n deanam am maith bu
mhiann leam: ach an t olc nach
b'àill leam, is e sin a ta mi a' dean-
amh.
20 A nis ma ta mi a' deanamh an
ni nach b'àill leam, cha mhise ni's
mò a ta deanamh so, ach am peac-
adh a tha gabhail còmhnuidh an-
nam.
21 Uime sin tha mi faotainn
lagha,'n uair a b'àill leam am maith
a dheanamh, gu bheil an t-olc a
làthair agam.
22 Oir a ta tlachd agam an lagh
Dhé, a réir an duine an taobh a
stigh.
23 Ach tha mi faicinn lagha eile
a'm' bhallaibh a' cogadh an aghaidh
lagha m'inntinn, agus ga m' thabh-
airt am bruid do lagh a' pheacaidh,
a ta ann am bhallaibh.
24 Och is duine truaigh mi! cò a
shaoras mi o chorp a' bhàis so?
25 Tha mi toirt buidheachais do
Dhia[w], trìd Iosa Criosd ar Tigh-
earna. Uime sin, tha mise fein leis
an inntinn a' deanamh seirbhis do
lagh Dhé, ach leis an fheoil do lagh
a' pheacaidh.

CAIB. VIII.

AIR an aobhar sin cha 'n'eil a
nis dìteadh sam bith do'n
dream sin a tha ann an Iosa Criosd,
a tha gluasad[x] ni h-ann a réir na
feòla, ach a réir an Spioraid.
2 Oir shaor lagh Spioraid na
beatha, ann an Iosa Criosd, mise o
lagh a' pheacaidh agus a' bhàis.
3 Oir an ni nach robh an comas
do'n lagh a dheanamh, do bhrigh gu

[r] *air dhuinn bàsachadh san ni.*
[u] *leigte ris.* [w] *Gràs Dhé.*
[s] *miannuich.* [t] *cothrom.*
[x] *a' siubhal, ag imeachd.*

robh e anmhunn tre'n fheoil, ag cur a' Mhic fein do Dhia an coslas feòla peacaich, agus *'na iobairt* air son peacaidh, dhìt e am peacadh san fheoil:

4 Chum gu'm biodh fireantachd an lagha air a coimhlionadh annainne, a tha gluasad cha'n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

5 Oir an dream a ta a réir na feòla, tha an aire air na nithibh sin a bhuineas do'n fheoil; ach an dream a ta a réir an Spioraid, air na nithibh sin a bhuineas do'n Spiorad.

6 Oir an inntinn fheòlmhor is bàs i; ach an inntinn spioradail is beatha agus sìothchaint i:

7 Do bhrigh gur naimhdeas an inntinn fheòlmhor an aghaidh Dhé; oir cha 'n'eil i ùmhal do lagh Dhé, is cha mhò a tha'n comas d'i bhi.

8 Uime sin cha'n urrainn iadsan a tha san fheoil Dia a thoileachadh.

9 Ach cha 'n'eil sibhse san fheoil, ach san Spiorad, ma tha Spiorad Dhé a' gabhail còmhnuidh annaibh. A nis mur 'eil Spiorad Chriosd aig neach, cha bhuin e dha.

10 Agus ma *tha* Criosd annaibh, *tha*'n corp marbh gu deimhin a thaobh peacaidh; ach is beatha an spiorad a thaobh [y] fireantachd.

11 Ach ma tha Spiorad an ti a thog Iosa o na marbhaibh, a' gabhail còmhnuidh annaibh, an ti a thog Criosd o na marbhaibh, beothaichidh e mar an ceudna bhur cuirp bhàsmhorsa, tre a Spioradsan a ta chòmhnuidh annaibh.

12 Uime sin, a bhràithre, tha sinn fa fhiachaibh, cha'n ann do'n fheoil, chum ar beatha a chaitheadh a réir na feòla.

13 Oir ma chaitheas sibh bhur beatha a réir na feòla, gheibh sibh bàs: ach ma mharbhas sibh tre'n Spiorad gnìomhara na colla, bithidh sibh beo.

14 Oir a mheud 's a ta air an treòrachadh le Spiorad Dhé, is iad mic Dhé.

15 Oir cha d'fhuair sibh Spiorad na daorsa a rìs chum eagail; ach fhuair sibh Spiorad na h-uchdmhacachd, tre an glaodh [z] sinn, Abba, Athair.

16 Tha an Spiorad fein a' deanamh fianuis maraon r'ar spioradne, gur sinn clann Dhé.

17 Agus ma's clann, is oighreachan; oighreachan air Dia, agus comh-oighreachan maille re Criosd: ma 's e 's gu'm fuiling sinn maille ris, chum gu glòraichear maraon ris sinn mar an ceudna.

18 Oir measam, nach fiu fulangais na h-aimsir a ta làthair *an coimhmeas* ris a' ghlòir a dh'fhoillsichear annainn.

19 Oir a ta dùil dhùrachdach a' chruthachaidh [a] a' feitheamh re foillseachadh cloinne Dhé.

20 Oir chuireadh an cruthachadh fuidh dhìomhanas, cha'n ann le thoil, ach trìdsan a chuir fuidh dhìomhanas *e;*

21 An dòchas gu'n saorar an cruthachadh fein fòs o dhaorsa na truaillidheachd, gu saorsa glòrmhor cloinne Dhé.

22 Oir a ta fhios againne gu bheil an cruthachadh uile [b] 'g osnaich, agus am péin gu léir, mar mhnaoi re saothair, gus an àm so:

23 Agus cha'n e *so* a mhàin, ach sinn fein mar an ceudna, aig am bheil ceud thoradh an Spioraid, tha eadhon sinne ag osnaich annainn fein, a' feitheamh ris an uchd-mhacachd, *eadhon* saorsa ar cuirp.

24 Oir is ann le dòchas a shaorar sinn: ach dòchas a chithear, cha dòchas e: oir c'ar son a bhios dòchas aig duine ris an ni a ta e faicinn?

25 Ach ma ta dòchas [c] againn ris an ni nach 'eil sinn a' faicinn, feithidh sinn gu foighidneach ris.

26 Tha an Spiorad fein mar an ceudna a' deanamh còmhnaidh le'r n-anmhuinneachd: oir cha'n aithne dhuinn ciod a ghuidheamaid mar bu chòir dhuinn: ach a ta an Spiorad fein a' deanamh eidear-ghuidhe [d] air ar son le osnaibh do-labhairt.

27 Ach is aithne dhasan a ta rannsachadh nan cridheachan ciod i inntinn an Spioraid, do bhrigh gu bheil e a' deanamh eidear-ghuidhe air son nan naomh a réir *toil* Dé.

28 Agus a ta fhios againn gu'n comh-oibrich na h-uile nithe chum maith, do'n dream aig am bheil gràdh do Dhia, *eadhon* dhoibhsan a ghairmeadh a réir *a* rùin.

29 Oir an dream a roimh-aithnich e, roimh-orduich e iad mar an ceudna *chum bhi* comh-chosmhuil re dealbh a Mhic, chum gu'm biodh esan 'na cheud-ghin am measg mòrain bhràithre.

30 Agus an dream a roimh-orduich e, ghairm e iad mar an ceudna: agus an dream a ghairm e, dh'fhìr-

[y] *trìd, air sgàth.* [z] *éigh, gairm.* [a] *a' chreutair.* [b] *gach uile chreutair.* [c] *sùil.* [d] *guidhe.*

eanaich e mar an ceudna: agus an
dream a dh'fhìreanaich e, ghlòraich
e mar an ceudna.
31 Ciod uime sin a deir sinn ris
na nithibh sin? Ma ta Dia leinn,
cò *dh'fheudas bhi* 'nar n-aghaidh?
32 An ti nach do chaomhainn a
Mhac fein, ach a thug thairis e air
ar soin-ne uile, cionnas maille ris-
san nach tabhair e mar an ceudna
dhuinn gu saor na h-uile nithe?
33 Cò chuireas coire sam bith a
leth daoine taghta Dhé? '*Se* Dia a
dh'fhìreanaicheas[e].
34 Cò a dhìteas? '*Se* Criosd a
fhuair bàs, seadh tuilleadh fòs, a
dh'éirich a rìs, agus a tà air deas
laimh Dhé, neach a ta mar an ceud-
na a' deanamh eidear-ghuidhe air ar
soin-ne.
35 Cò sgaras[f] sinn o ghràdh
Chriosd? *an dean* trioblaid, no
àmhghar, no geur-leanmhuinn, no
gorta, no lomnochduigh, no cunnart,
no claidheamh?
36 (A réir mar a ta e sgrìobhta,
Air do shonsa mharbhadh sinn ré
an là; mheasadh sinn mar chaor-
aich chum marbhaidh)
37 Ni h-eadh, ach anns na nith-
ibh sin uile a tha sinn a' toirt-tuil-
leadh agus buaidh, trìdsan a ghràdh-
aich sinn.
38 Oir a ta dearbh-bheachd agam,
nach bi bàs, no beatha, no aingil, no
uachdaranachda, no cumhachda, no
nithe a ta làthair, no nithe a ta re
teachd,
39 No airde, no doimhne, no
creutair sam bith eile, comasach air
sinne a sgaradh o ghràdh Dhé a ta
ann an Iosa Criosd ar Tighearn.

CAIB. IX.

A DEIREAM an fhìrinn ann
an Criosd, níor dheanam breug,
(air bhi do m' choguis a' deanamh
fianuis domh san Spiorad naomh)
2 Gu bheil doilgheas mòr orm,
agus cràdh air mo chridhe an còmh-
nuidh.
3 Oir ghuidhinn mi fein a bhi
dealaichte[g] o Chriosd, air son mo
bhràithre, mo luchd-dàimh a thaobh
na feòla:
4 A ta 'nan Israelich; d'am *buin*
an uchd-mhacachd agus a' ghlòir,
agus na coimhcheangail, agus tabh-
airt an lagha, agus seirbhis *Dé*, agus
na gealladh;
5 D'am buin na h-aithriche, agus
o'm bheil Criosd a thaobh na feòla,
a ta 'na Dhia os ceann nan uile,
beannuichte gu sìorruidh. Amen.
6 Cha'n e gu bheil focal Dé gun
éifeachd. Oir cha'n Israelich iad-
san uile a ta o Israel:
7 Agus ni mò do bhrigh gur
sliochd do Abraham iad, *a ta iad*
uile 'nan cloinn: ach ann an Isaac
ainmichear do shìol.
8 Is e sin re radh, Cha'n iad clann
na feòla clann Dhé: is iad clann a
gheallaidh a mheasar mar shìol.
9 Oir *is* e so focal a' gheallaidh,
A réir an àm so[h] thig mi, agus bith-
idh Mac aig Sara.
10 Agus cha'n e mhàin *so*, ach
Rebeca mar an ceudna 'nuair a
thoirrcheadh i o aon, *eadhon* Isaac
ar n-athairne.
11 (Oir mun do rugadh *na naoidh-
eana*, agus mun d'rinn iad maith no
olc, chum gu'm biodh rùn Dé a réir
an taghaidh seasmhach, cha'n ann o
oibribh, ach o'n ti a ghairmeas)
12 A dubhradh rithe, Ni an neach
a's sine seirbhis do'n neach a's
òige.
13 A réir mar a ta e sgrìobhta,
Ghràdhaich mi Iacob, ach dh'fhuath-
aich mi Esau.
14 Ciod a deir sinn ma ta? *am
bheil* eucoir maille re Dia? Nar
leigeadh Dia.
15 Oir a deir e re Maois, Ni mi
tròcair air an neach air an dean mi
tròcair, agus gabhaidh mi truas
do'n neach d'an gabh mi truas.
16 Uime sin cha'n ann o'n ti leis
an àill, no o'n ti a ruitheas, ach o
Dhia a ni tròcair.
17 Oir a deir an sgriobtuir re Pha-
raoh, Is ann chum na crìche so fein
a thog mi suas thu, chum gu'm foill-
sichinn mo chumhachd annad, agus
chum gu'm biodh m'ainm ionraid-
each air feadh na talmhainn uile.
18 Uime sin ni e tròcair air an ti
a's àill leis, agus an ti a's àill leis
cruaidhichidh se.
19 A deir tu ma ta rium, C'ar
son a ta e ma seadh a' faghail croin?
oir cò a chuir an aghaidh a thoile?
20 Ni h-eadh ach, O a dhuine,
cia thusa a ta tagradh an aghaidh
Dhé? An abair an ni a chumadh
ris an ti a chum *e*, C'ar son a rinn
thu mi mar so?
21 Nach 'eil cumhachd aig a'
chriadh-fhear[i] air a chriadh, ion-
nas gu'n deanadh e do'n aon mheall

[e] *a shaoras, a ghairmeas glan o chionta.* [f] *dhealaicheas.*
[g] *malluichte.* [h] *Air an àm so.*
[i] *fear deanamh shoithiche creadha.*

aon soitheach chum onoir, agus
soitheach eile chum eas-onoir.
22 *Ciod* ma's e, air bhi do Dhia
toileach fheaig a nochdadh, agus a
chumhachd a dheanamh aithnichte,
gu'n d'fhuiling[k] e le mòr fhad-
fhulangas soithiche na feirge air an
ulluchadh chum sgrios:
23 Agus chum gu'n deanadh e
aithnichte saibhreas a ghlòire air
soithichibh na tròcair, a dh'ulluich
e roimh-laimh chum glòire?
24 Eadhon sinne a ghairm e,
cha'n e mhàin do na h-Iudhachaibh,
ach mar an ceudna do na Cinneach-
aibh.
25 Mar a deir e mar an ceudna
ann an Osee, Goiridh mi mo pho-
bull diubhsan nach robh 'nam po-
bull domh; agus *bean* ghràdhach
dh'ise, nach robh gràdhach.
26 Agus tarlaidh, anns an ionad
san dubhradh riu, Cha sibh mo pho-
bullsa, an sin gu'n goirear Clann an
Dé bheo dhiubh.
27 Tha Esaias mar an ceudna ag
éigheach mu thimchioll Israeil, Ge
do tha àireamh chloinn Israeil mar
ghaineamh na fairge, is fuigheall a
thearnar.
28 Oir crìochnaichidh e an obair,
agus gearraidh e goirid i an ceartas[l]:
do bhrigh gu'n dean an Tighearn
obair ghoirid air an talamh.
29 Agus mar a dubhairt Esaias
roimhe, Mur fàgadh Tighearn nan
sluagh sìol againne, dheantadh sinn
mar Shodom, agus bhitheamaid cos-
mhuil re Gomorrha.
30 Ciod a deir sinn ma seadh?
Gu'n d'ràinig na Cinnich, nach robh
a' leantuinn fìreantachd, air fireant-
achd, eadhon an fhìreantachd a ta
o chreidimh:
31 Ach cha do ràinig Israel, a
bha leantuinn lagha na fìreantachd,
air lagh na fìreantachd.
32 C'ar son? A chionn nach ann
o chreidimh, ach mar gu'm b'ann o
oibribh an lagha *a dh'iarr iad i:*
oir thuislich iad air a' chloich-thuis-
lidh sin;
33 Mar a ta e scrìobhta, Feuch,
cuiream ann an Sion clach-thuislidh,
agus carruig oilbheim: agus gach
neach a chreideas annsan, cha chuir-
ear gu nàire e.

CAIB. X.

A BHRAITHRE, is e dùrachd[m]
mo chridhe, agus m' ùrnuigh
re Dia air son Israeil, gu'm biodh
iad air an tearnadh.
2 Oir a ta mi deanamh fianuis
doibh, gu bheil eud[n] aca thaobh
Dhé, ach cha'n ann a réir eòlais.
3 Oir air dhoibh a bhi ain-eolach
air fìreantachd Dhé, agus ag iarraidh
am fìreantachd fein a chur air chois,
cha do strìochd[o] iad do fhìreant-
achd Dhé.
4 Oir is e Criosd crìoch an lagha,
chum fìreantachd do gach neach a
chreideas.
5 Oir a ta Maois a' cur an céill
na fìreantachd a ta o'n lagh, *eadhon*
an duine a ni na nithe sin, gu'm bì
e beo leo.
6 Ach mar so deir an fhìreantachd
a ta o chreidimh, Na abair ann do
chridhe, Cò theid suas air neamh?
(sin r'a radh, a thoirt Chriosd a
nuas)
7 No, Cò a theid sìos do'n
doimhne? (sin r'a radh, a thoirt
Chriosd a rìs air ais o na marbhaibh)
8 Ach ciod a deir i? Tha 'm foc-
al am fagus duit, ann do bheul, agus
ann do chridhe: 'se sin focal a'
chreidimh a tha sinne a' searmon-
achadh,
9 Ma dh'aidicheas tu le d' bheul
an Tighearn Iosa, agus ma chreid-
eas tu ann do chridhe, gu'n do thog
Dia o na marbhaibh e, gu'n saorar
thu.
10 Oir is ann leis a' chridhe a
chreidear chum fìreantachd, agus
leis a' bheul a dh'aidichear chum
slàinte.
11 Oir a deir an scriobtuir, Ge b'e
neach a chreideas ann-san, cha nàr-
aichear e.
12 Oir cha 'n'eil eadar-dhealach-
adh eadar an t-Iudhach agus an
Greugach: oir an t-aon Tighearn a
ta os cionn nan uile, tha e saibhir
do na h-uile a ghairmeas air.
13 Oir ge b'e neach a ghairmeas
air ainm an Tighearna, tearnar e.
14 Ach cionnus a ghairmeas iad
airsan anns nach do chreid iad?
agus cionnus a chreideas iad anns
an ti air nach cual iad *iomradh?*
agus cionnus a chluinneas iad gun
searmonuiche?
15 Agus cionnus a ni iad sear-
moin, mur cuirear iad? mar a ta e
scrìobhta, Cia sgiamhach cosa na
muinntir sin a ta searmonachadh
soisgeil[p] na sìth, a ta toirt sgéil
aoibhneich air nithibh maithe!
16 Ach cha robh iad uile ùmhal
do'n t-soisgeul. Oir a deir Esaias,

[k] *gu'n do ghiùlain.* [l] *fìreantachd.* [m] *làn toil.*
[n] *teas-ghràdh.* [o] *ghéill.* [p] *soisgeulachadh*

A Thighearn, cò a chreid ar n-aithris-ne [q]?

17 Uime sin, is ann o éisdeachd *a thig* creidimh, agus éisdeachd tre fhocal Dé.

18 Ach a deiream, Nach cual iad? Chuala gu deimhin, chaidh am fuaim air feadh gach tìre a mach, agus am briathra gu iomallaibh an domhain.

19 Ach a deiream, nach robh fios aig Israel? Air tùs, a deir Maois, Cuiridh mi eud oirbh le *Cinneach* nach 'eil 'nan Cinneach, *agus* le Cinneach neo-thuigseach cuiridh mi fearg oirbh.

20 Ach a ta Esaias ro dhàna, agus a deir e, Fhuaradh mi leo-san nach d'iarr mi; dh'fhoillsicheadh mi dhoibhsan nach d'fhiosraich air mo shon.

21 Ach re Israel a deir e, Shìn mi mach mo lamhan rè an là gu h-iomlan re pobull eas-ùmhal agus a labhras a'm' aghaidh.

CAIB. XI.

A DEIREAM ma seadh, An do thilg Dia a phobull uaith? Nar leigeadh Dia. Oir is Israeleach mise fein mar an ceudna, do shliochd Abrahaim, do thréibh Bheniamin.

2 Cha do thilg Dia uaith a phobull, a roimh-aithnich e. Nach 'eil fhios agaibh ciod e a deir an scriobtuir mu Elias? cionnus a ta e a' deanamh eadar ghuidhe [r] re Dia an aghaidh Israeil, ag radh,

3 A Thighearn, mharbh iad t'fhàidhean, agus leag iad sìos t'altairean; agus dh'fhàgadh mise a'm' aonar, agus tha iad ag iarraidh m'anama.

4 Ach ciod a deir freagradh Dé ris, Dh'fhàg mi dhomh fein seachd mìle fear, nach do lùb an glùn do *dhealbh* Bhaail.

5 Agus mar sin mar an ceudna tha san àm so a làthair fuigheall a réir taghaidh a' ghràis.

6 Agus ma's ann tre ghràs, cha'n ann o oibribh ni's mò: no cha ghràs gràs ni's mò. Ach ma's ann o oibribh, cha'n ann o ghràs a sin suas: no cha'n obair a sin suas obair.

7 Ciod ma seadh? An ni sin a ta Israel ag iarraidh, cha do ràinig e air; ach ràinig an taghadh air, agus chaidh a' chuid eile a dhalladh:

8 Mar a ta e scrìobhta, Thug Dia dhoibh spiorad na suaine, sùile chum nach faiceadh iad, agus cluasa chum nach cluinneadh iad, gus an la an diugh.

9 Agus a deir Daibhidh, Biodh am bord mar ribe, agus mar innealglacaidh, agus mar cheap-tuislidh, agus mar dhìol-thuarasdal dhoibh.

10 Biodh an sùilean air an dorchachadh, chum nach faic iad; agus crom-sa an druim an còmhnuidh.

11 A deiream uime sin, An do thuislich iad ionnas gu'n tuiteadh iad? Nar leigeadh Dia: ach tre an tuiteamsan tha slàinte *air teachd* chum nan Cinneach, chum iadsan a bhrosnachadh gu h-eud.

12 Ma's e an tuiteamsan saibhreas an domhain, agus an lughdachadh saibhreas nan Cinneach; cia's mò na sin a *bhitheas* an lànachd?

13 Oir is ann ribhse a labhram, a Chinneacha, do bhrigh gur mi abstol nan Cinneach, tha mi toirt urraim do m' dhreuchd [s];

14 Ma dh'fheudas mi air chor sam bith mo choimh-fheoil a bhrosnachadh gu h-eud, agus gu'n tearuinn mi dream àraidh dhiubh.

15 Oir ma's e'n tilgeadhsan air falbh réiteachadh an domhain; ciod e an ath-ghabhail, ach beatha o na marbhaibh?

16 Oir ma ta an ceud-thoradh naomha, tha am meall *naomha* mar an ceudna: agus ma ta an fhreumh naomha, *tha* na geuga *mar sin* mar an ceudna.

17 Agus ma ta cuid do na geugaibh air am briseadh dheth, agus gu bheil thusa, a bha a'd' chrann-ola fiadhaich, air do shuidheachadh 'nam measg, agus maille riu a' faotainn comh-pairt do fhréimh agus do reamhrachd a' chroinn-ola;

18 Na dean uaill an aghaidh nan geug: ach ma ni thu uaill 'nan aghaidh, cha tusa a dh'iomchaireas an fhreumh, ach an fhreumh thusa.

19 A deir tu uime sin, Bhriseadh dheth na geuga, chum gu suidhichte mise 'nan àit,

20 Ro mhaith; air son am mi-chreidimh bhriseadh iadsan dheth, agus a ta thusa a' seasamh tre chreidimh. Na bi ard-inntinneach, ach fa eagal.

21 Oir mur do chaomhain Dia na geuga nàdurra *biodh eagal ort* nach caomhain e thusa mar an ceudna.

22 Feuch uime sin maitheas agus geur cheartas Dé: geur cheartas d'an taobhsan a thuit; ach do d' thaobhsa, maitheas, ma bhuanaicheas tu 'na mhaitheas; agus mur buanaich, gearrar dheth thusa mar an ceudna.

[q] *na chual e uainne.* [r] *a' tagradh.* [s] *oifig.*

23 Agus suidhichear iadsan mar an ceudna, mur buanaich iad 'nam mi-chreidimh: oir a ta Dia comasach air an suidheachadh a ris.

24 Oir ma ghearradh thusa as a' chrann-ola a bha fiadhaich a thaobh nàduir, agus gu'n do shuidhicheadh ann an deadh chrann-ola thu an aghaidh nàduir; cia mòr is mò na sin a shuidhichear na *geuga* nàdurra 'nan crann-ola fein?

25 Oir cha b'àill leam, a bhràithre, sibhse bhi aineolach air an rùn-diomhair so (chum nach biodh sibh glic 'nar barail fein) gu'n do tharladh doille ann an cuid do Israel, gus an d'thig iomlanachd nan Cinneach a steach.

26 Agus mar sin bithidh Israel uile air an slànuchadh: mar a ta e scrìobhta, Thig am Fear-saoraidh o Shion, agus tionndadhaidh e mi-dhiadhachd o Iacob.

27 Oir is e so mo chomhcheangal riu, 'nuair a bheir mi air falbh am peacanna.

28 Thaobh an t-soisgeil, *is* naimhdean iad air bhur sonsa: ach a thaobh an taghaidh, *tha iad* gràdhaichte air son nan aithriche.

29 Oir a ta tiodhlacan agus gairm Dhé gun aithreachas.

30 Oir mar a bha sibhse roimhe so easumhal do Dhia, ach a nis a fhuair sibh tròcair trìd am mi-chreidimh-san:

31 Amhuil sin a ta iadsan san àm so easumhal [t], chum trìd bhur tròcairse gu 'm faigh iad tròcair mar an ceudna.

32 Oir dhruid Dia iad uile ann am mi chreidimh [u], chum tròcair a dheanamh air na h-uile.

33 O doimhne saibhris araon gliocais agus eòlais Dé! Cia do rannsachaidh a bhreitheanais, agus do-lorgachaidh a shlighean!

34 Oir cò aig an robh fios inntinn an Tighearna, no cò bu chomhairleach dha?

35 No cò thug dha air tùs, agus a làn-dìoladh a rìs dha e?

36 Oir is ann uaithesan agus trìdsan, agus air a shonsan *a ta* na h-uile nithe: dhasan *gu robh* glòir gu siorruidh. Amen.

CAIB. XII.

AIR an aobhar sin guidheam oirbh, a bhràithre, tre thròcairibh Dhé, ar cuirp a thabhairt 'nam beo-iobairt, naomha, thaitnich do Dhia, *ni a's e* bhur seirbhis [w] reusonta.

2 Agus na bithibh air bhur cumadh ris an t-saoghal so: ach bithibh air bhur cruth-atharrachadh tre-athnuadhachadh bhur n-inntinn, chum gu 'n dearbh sibh ciod i toil mhaith, thaitneach, agus dhiongmhalta sin Dhé.

3 Oir a deiream trìd a' ghràis a thugadh dhomhsa, ris gach neach 'nar measg, gun smuaineachadh *uime fein* ni's airde na 's còir dha smuaineachadh; ach smuaineachadh am measarrachd [x], a réir mar a roinn Dia ris gach neach tomhas a' chreidimh.

4 Oir mar a ta mòran bhall againn ann an aon chorp, agus nach e'n t-aon ghnìomh [y] a th'aig gach ball:

5 Amhuil sin ge do tha sinne 'nar mòran, is aon chorp ann an Criosd sinn, agus is buill sin gach aon fa leth d'a chéile.

6 Uime sin air bhi do thiodhlacaibh againn, eadar-dhealaichte [z] a réir a' ghràis a thugadh dhuinn, ma's fàidheadaireachd, *deanamaid fàidheadaireachd* a réir tomhais a' chreidimh:

7 No ma 's fritheealadh, *thugamaid aire* d'ar frithealadh; no an ti a theagaisgeas, *thugadh e aire* d'a theagasg;

8 No an ti a bheir earail [a], *thugadh e aire* d'a earail: an ti a roinneas *an déirc*, *roinneadh e i* an treibhdhireachd [b]; an ti a riaghlas, *deanadh se e* maille re dùrachd; an ti a ni tròcair, *deanadh se e* gu suilbhir.

9 *Biodh bhur* gràdh gun cheilg. Biodh gràin agaibh do 'n olc, leanaibh gu dlùth ris an ni a tha maith.

10 *Bithibh* teo-chridheach d'a chéile le gràdh bràthaireil, ann an urram a' toirt toisich gach aon d'a chéile:

11 Gun bhi leasg ann an gnothuichibh: dùrachdach [c] 'nar spiorad; a deanamh seirbhis do'n Tighearn:

12 A' deanamh gàirdeachais an dòchas: foighidneach an trioblaid; maireannach ann an urnuigh:

13 A' comh-roinn re uireasbhuidh nan naomh; a' gnàthachadh aoidheachd.

14 Beannuichibh an dream a ta geur-leanmhuinn oirbh: beannuichibh, agus na mallaichibh.

[t] *cha do chreid iadsan.* [u] *easumhlachd.* [w] *aoradh.*
[x] *stuaim.* [y] *obair, oifig.* [z] *eagsamhuil.* [a] *comhairle.*
[b] *aon-fhillteachd.* [c] *beothail, faobharach.*

15 Deanaibh gairdeachas maille
riu-san a ta re gairdeachas, agus
caoidh maille riu-san a ta re caoidh.
16 Bithibh a dh'aon rùn [d] d'a
chéile. Na biodh bhur cion air nith-
ibh ard [e], ach cuiribh sibh fein ann
comh-inbhe riu-san a ta ìosal. Na
bithibh glic 'nar barail fein.
17 Na ìocaibh olc air son uilc do
dhuine sam bith. Ulluichibh nithe
ciatach am fianuis nan uile dhaoine.
18 Ma dh'fheudas e bhi, mheud
's a ta e'n comas duibhse, bithibh an
sìth ris na h-uile dhaoinibh.
19 *A chairde* gràdhach, na dean-
aibh dioghaltas air bhur son fein,
ach thugaibh àit do'n fheirg: oir
a ta e sgrìobhta, Is leamsa an
dioghaltas; ìocaidh mi, deir an
Tighearn.
20 Uime sin ma bhios do nàmhaid
ocrach, thoir biadh dha; ma bhios
e tartmhor [f], thoir deoch dha: oir
le so a dheanamh carnaidh tu eibhle
teine air a cheann.
21 Na d'thugadh an t-olc buaidh
ort, ach beir-sa buaidh air an olc
leis a' mhaith.

CAIB. XIII.

BIODH gach anam [g] ùmhal do
na h-ard chumhachdaibh. Oir
cha 'n'eil cumhachd ann ach o Dhia:
agus na cumhachdan a ta ann, is
ann le Dia [h] a dh'orduicheadh iad.
2 Air an aobhar sin ge b'e air bith
a chuireas an aghaidh a' chumhachd,
tha e cur an aghaidh orduigh Dhé:
agus iadsan a chuireas 'na aghaidh,
gheibh iad breitheanas [i] dhoibh fein.
3 Oir cha 'n'eil uachdarain 'nan
aobhar eagail do dheadh oibribh, ach
do dhroch oibribh. Uime sin am
miann leat bhi gun eagal an uachd-
arain ort? dean am maith, agus
gheibh thu cliu uaith.
4 Oir is esan seirbhiseach Dhé
chum maith dhuit. Ach ma ni thu
an t-olc, biodh eagal ort; oir cha'n
ann gu dìomhain a tha e giùlan a'
chlaidheimh: oir is e seirbhiseach
Dhé e, 'na dhioghaltair feirge air an
ti a ni olc.
5 Uime sin is éigin bhi ùmhal, ni
h-ann a mhàin air son feirge, ach
mar an ceudna air son coguis.
6 Oir air an aobhar so tha sibh
mar an ceudna a' toirt cìs *dhoibh:*
oir is iad seirbhisich Dhé iad, a
sìor-fheitheamh air an ni so fein.
7 Air an aobhar sin thugaibh do
gach neach an dlighe fein: càin
dhasan d'an *dlighear* càin, cìs dha-
san d'an *dlighear* cìs, eagal dhasan
d'an *dlighear* eagal, agus urram
dhasan d'an *dlighear* urram.
8 Na biodh fiacha sam bith aig
aon neach oirbh, ach a mhàin a
chéile a ghràdhachadh: oir an ti
aig am bheil gràdh do neach eile,
choimhlion e an lagh.
9 Oir an ni so, Na dean adhal-
tranns, Na dean mortadh, Na goid,
Na dean fianuis bhréige, Na sann-
taich, agus ma ta àithne sam bith
eile ann, tha i air a cur sìos gu h-aith-
ghearr fuidh 'n fhocal so, Gràdhaich
do choimhearsnach mar thu fein.
10 Cha dean gràdh lochd do
choimhearsnach: air an aobhar sin
is e an gràdh coimhlionadh an
lagha.
11 Agus so, air dhuibh fios na
h-aimsir a bhi agaibh, gur mithich
dhuinn a nis mosgladh o chodal:
oir a ta ar slàinte nis ni's faigse na
'nuair a chreid sinn.
12 Tha cuid mhòr do'n oidhche
air dol tharuinn, tha an là am fagus:
uime sin cuireamaid dhinn oibre an
dorchadais, agus cuireamaid umainn
armachd [k] an t-soluis.
13 Gluaiseamaid gu cubhaidh mar
anns an là; cha'n ann an ruidhteir-
eachd [l] agus am misg, no an seom-
radaireachd agus am macnus, no an
aisith agus am farmad.
14 Ach cuiribh umaibh an Tigh-
earn Iosa Criosd, agus na deanaibh
ulluchadh air son na feola, chum *a*
h-anamhianna *a choimhlionadh.*

CAIB. XIV.

GABHAIBH ris an neach a ta
anmhunn [m] sa' chreidimh, *ach*
ni h-ann chum deasboireachd amh-
arusach.
2 Oir a ta h-aon a' creidsinn gu'm
feud e na h-uile nithe itheadh: ach
a ta esan a ta anmhunn ag itheadh
luibheanna.
3 Na deanadh esan a ta 'g itheadh,
tàir airsan nach 'eil ag itheadh; agus
na tugadh esan nach 'eil ag itheadh,
breth air an ti a dh'itheas: oir ghabh
Dia ris.
4 Cò thusa a ta toirt breth air
seirbhiseach duin' eile? d'a mhaigh-
stir fein seasaidh, no tuitidh e:
Seadh, cumar suas e; oir is comas-
ach Dia air a chumail 'na sheasamh.
5 Tha meas aig neach air là [n]

[d] *inntinn, toil.* [e] *Na bithibh ard-inntinneach.* [f] *ìotmhor.*
[g] *gach neach.* [h] *fuidh Dhia.* [i] *dìteadh.* [k] *éididh.*
[l] *anabharr.* [m] *lag.* [n] *suim aig neach do là.*

thar la: agus tha meas aig neach eile
air gach là *mar a chéile.* Biodh
làn-dearbhadh aig gach duine 'na
inntinn fein.
6 An ti aig am bheil suim do'n
là, is ann do'n Tighearn a tha suim
aige *dha;* agus an ti aig nach 'eil
suim do'n là, is ann do'n Tighearn
nach 'eil suim aige *dha.* An ti a
ta 'g itheadh, is ann do'n Tighearn
a tha e 'g itheadh, oir tha e toirt
buidheachais do Dhia; agus an ti
nach 'eil ag itheadh, is ann do'n
Tighearn nach ith e, agus bheir e
buidheachas do Dhia.
7 Oir cha 'n'eil a h-aon againn
beo dha fein, agus cha 'n'eil a h-aon
againn a' bàsachadh dha fein.
8 Oir ma's beo dhuinn, is ann
do'n Tighearn a tha sinn beo: agus
ma's bàs duinn, is ann do'n Tighearn
a tha sinn a' bàsachadh: uime sin
ma's beatha no bàs dhuinn, is leis
an Tighearn sinn.
9 Oir is ann chum so a fhuair
Criosd bàs, agus a dh'éirich e, agus
a tha e beo a rìs, chum gu'm biodh
e 'na Thighearn air na beothaibh
agus air na marbhaibh.
10 Ach c'ar son a ta thusa a' toirt
breth air do bhràthair? no c'ar son
a ta thusa a' deanamh tarcuis air do
bhràthair? oir seasaidh sinn gu léir
am fianuis caithir-bhreitheanais
Chriosd.
11 Oir a ta e sgriobhta, *Mar* is
beo mise, a deir an Tighearn, lùb-
aidh gach glùn domhsa, agus aid-
ichidh gach teanga do Dhia.
12 Air an aobhar sin bheir gach
aon againn cunntas uime fein do
Dhia.
13 Uime sin na tugamaid breth
air a chéile ni's mò: ach gu ma
fearr libh a' bhreth so thoirt, gun
aobhar-tuiteam no oilbheim a thoirt
do bhràthair.
14 Oir a ta fhios agam, agus is
dearbh leam anns an Tighearn Iosa,
nach 'eil ni sam bith neo-ghlan
dheth fein: ach do'n ti a mheasas
ni sam bith neo-ghlan, dhasan *a ta e*
neo-ghlan.
15 Ach ma bhios doilgheas air do
bhràthair air son bìdh, a nis cha
'n'eil thu a' gluasad a réir a' ghràidh.
Na sgrios[o] le d' bhiadh esan, air
son an d'fhuiling Criosd bàs.
16 Air an aobhar sin na labhrar
olc mu bhur[p] maith.
17 Oir cha bhiadh agus deoch
rioghachd Dhé, ach fireantachd,
agus sìth, agus aoibhneas san Spio-
rad naomh.
18 Oir ge b'e ni seirbhis do Chriosd
anns na nithibh so, tha e taitneach
do Dhia, agus tha e dearbhta do
dhaoinibh.
19 Uime sin leanamaid na nith
a bhios chum sìth[q], agus na nithe a
bhios chum togail suas a chéile.
20 Na sgrios obair Dhé air son
bìdh. Gu deimhin tha na h-uile
nithe glan; ach is olc do'n duine
sin a dh'itheas le h-oilbheum.
21 *Is* maith an ni gun fheoil ith-
eadh, no fion òl, no *ni air bith a*
dh'eanamh leis am faigh do bhràth-
air tuisleadh no oilbheum, no leis
an deanar lag e.
22 Am bheil creidimh agad?
Biodh e agad dhuit fein am fianuis
Dé: Is beannuichte an duine sin
nach dìt e fein anns an ni sin a
mheasas e ceaduichte.
23 Ach esan a ni eadar-dhealach-
adh[r], tha e air a dhìteadh ma
dh'itheas e, a chionn nach ann o
chreidimh *a tha e 'g itheadh:* oir
gach ni nach 'eil o chreidimh, is
peacadh e.

CAIB. XV.

UIME sin is còir dhuinne a ta
làidir, giùlan le anmhuin-
neachd na muinntir sin a ta lag,
agus gun sinn fein a thoileachadh.
2 Toilicheadh gach aon againn a
choimhearsnach g'a mhaith chum a
thogail suas.
3 Oir cha do thoilich eadhon
Criosd e fein; ach a réir mar a ta e
sgriobhta, Thuit toibheum[s] na
muinntir sin a thug toibheum dhuit
ormsa.
4 Oir ge b' iad nithe air bith a
sgriobhadh roimhe so, is ann chum
ar teagaisgne a sgriobhadh iad;
chum trìd foighidin agus comh-
fhurtachd nan sgriobtuir gu'm
biodh dòchas[t] againne.
5 A nis gu tugadh Dia na foigh-
idin agus na comh-fhurtachd
dhuibhse bhi dh'aon inntinn a
thaobh a chéile, a réir Iosa Criosd:
6 Chum gu'm feud sibh a dh'aon
inntinn *agus* le aon bheul glòir a
thoirt do Dhia, eadhon Athair ar
Tighearna Iosa Criosd.
7 Uime sin gabhaibhse r'a chéile,
eadhon mar a ghabh Criosd ruinne,
chum glòire Dhé.
8 A nis a deirim, Gu robh Iosa
Criosd 'na mhinisteir an timchioll-

[o] *cuir am mugha.* [p] *ar.* [q] *a stiùras chum sìochaint.*
[r] *a ta fuidh amharus.* [s] *masladh.* [t] *dùil, earbsa.*

ghearraidh air son firinn Dé, chum geallanna nan aithriche a dhaingneachadh:

9 Agus chum gu'n tugadh na Cinnich glòir do Dhia air son a thròcair; a réir mar a ta e scrìobhta, Air an aobhar so aidicheam [u] thu am measg nan Cinneach, agus seinnidh mi *ceòl* do d' ainm.

10 Agus a rìs a deir e, Deanaibh gairdeachas, a Chinneacha, maille r'a phobull-san.

11 Agus a rìs, Molaibh an Tighearn, a Chinneacha uile, agus thugaibh cliu dha, a shlòigh uile.

12 Agus a rìs deir Esaias, Bithidh freumh Iese *ann*, agus an ti a dh'éireas suas chum uachdaranachd bhi aige air na Cinneachaibh, annsan cuiridh na Cinnich an dòchas.

13 A nis gu'n lìonadh Dia an dòchais sibhse do'n uile aoibhneas agus shiothchaint ann an creidsinn, chum gu'm bi sibh pailt ann an dòchas, tre chumhachd an Spioraid naoimh.

14 Agus a ta cinnt agamsa fein d'ar taobhsa, mo bhràithre, gu bheil sibhse làn do mhaitheas, air bhur lìonadh leis an uile eòlas, agus comasach mar an ceudna air a chéile a chomhairleachadh [w].

15 Gidheadh, a bhràithre, scrìobh mi d'ar ionnsuidh leis an tuilleadh dànadais, an càileigin, mar gu cuirinn an cuimhne sibh, air son a' ghràis a thugadh dhomhsa o Dhia,

16 Ionnas gu'm bithinn a'm' mhinisteir aig Iosa Criosd do na Cinneachaibh, a' frithealadh soisgeil Dé, chum gu'm biodh tabhartas [x] nan Cinneach taitneach, air a naomhachadh leis an Spiorad naomh.

17 Uime sin tha aobhar uaill agam trid Iosa Criosd, anns na nithibh sin a bhuineas do Dhia.

18 Oir cha bhi dànachd agam labhairt air a' bheag do na nithibh sin, nach d'oibrich Criosd leam, chum na Cinnich a dheanamh ùmhal am focal agus an gnìomh,

19 Le cumhachd chomharan agus mhiorbhuilean [y], le cumhachd Spioraid Dé; ionnas o Hierusalem agus mu'n cuairt gu Illiricum, gu'n do làn-shearmonaich mi soisgeul Chriosd.

20 Seadh, mar sin bha ro-dhéidh agam air an t-soisgeul a shearmonachadh, cha'n ann san ionad san robh Criosd air ainmeachadh, chum nach togainn *m'obair* air bunait neach eile:

21 Ach a réir mar a ta e scrìobhta, Chi iadsan ris nach do labhradh uime: agus tuigidh iadsan, nach cuala.

22 Uime sin mar an ceudna chuireadh gu minic bacadh orm o theachd d'ar ionnsuidhse.

23 Ach a nis do bhrigh nach 'eil agam ionad ni's mò anns na crìochaibh so, agus gu bheil mòr thogradh agam o cheann mòrain bhliadhnaibh teachd d'ar ionnsuidhse;

24 Ge b'e uair a thriallas mi do'n Spàinn, thig mi d'ar ionnsuidhse: oir tha dùil agam sibhse fhaicinn san dol seachad, agus bhi air mo thoirt air m'aghaidh leibhse chum an ionaid sin, ma bhios mi air tùs an càil-eigin air mo lìonadh le'r *comhluadarsa*.

25 Ach a nis tha mi dol gu Hierusalem, a' frithealadh do na naomhaibh.

26 Oir bu toil leo-san ann am Macedonia agus ann an Achaia, comhroinn àraidh a dheanamh ris na naomhaibh bochda ta ann an Ierusalem.

27 Bu toil leo *gu deimhin*, agus tha iad fa fhiachaibh dhoibh. Oir ma rinneadh na Cinnich 'nan luchd comhpairt d'an nithibh spioradailsan, is còir dhoibh minisdreileachd a dheanamh dhoibhsan sna nithibh a bhuineas do'n choluinn [z].

28 Uime sin air dhomh so a chrìochnachadh, agus an uair a sheulaicheas mi an toradh so dhoibh, gabhaidh mi d'ar taobhsa [a] do'n Spàinn.

29 Agus a ta fhios agam, air dhomh teachd d'ar ionnsuidhse, gu'n d'thig mi ann an lànachd beannachaidh soisgeil Chriosd.

30 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, air sgàth an Tighearna Iosa Criosd, agus air son gràidh an Spioraid, gu'n dean sibh gleachda [b] maraon riumsa ann an ùrnuighibh air mo shon re Dia;

31 Chum gu saorar mi uatha-san nach 'eil a' creidsinn ann an Iudea; agus chum gu'm bi mo sheirbhis air son [c] Ierusaleim, taitneach do na naomhaibh:

32 Chum's gu'n d'thig mi d'ar ionnsuidhse le h-aoibhneas tre thoil Dé, agus gu faigh mi suaimhneas maille ribh.

[u] *aidicheam dhuit, bheiream cliu dhuit.* [w] *theagaisg.*
[x] *ofrail, iobairt.* [y] *Le comharaibh agus mìorbhuilibh treun.*
[z] *feòlmhor.* [a] *bhur ròd-sa.* [b] *spairn.* [c] *thaobh.*

33 A nis *gu robh* Dia na sìth maille ribh uile. Amen.

CAIB. XVI.

EARBAM ribh [d] Phebe ar piuthar, a ta 'na searbhanta do'n eaglais a tha ann an Cenchrea:

2 Chum's gu'n gabh sibh ritʼe anns an Tighearn, mar is cubhaidh do naomhaibh, agus gu'n dean sibh còmhnadh rithe anns gach gnothuch anns am bi feum aice oirbh: oir rinn i fein còmhnadh re mòran, agus riumsa mar an ceudna.

3 Cuiribh failte air Priscilla agus Acuila mo chomh-oibrichean ann an Iosa Criosd:

4 (Muinntir a leag sìos am muineal fein air son m'anamasa: d'am bheil a' toirt buidheachais cha'n e mhàin mise, ach mar an ceudna eaglaise nan Cinneach uile)

5 Mar an ceudna cuiribh fàilte air an eaglais a tha 'nan tighsan. Cuiribh fàilte air Epenetus a's ionmhuinn leamsa, neach is e ceud toradh Achaia [e] do Chriosd.

6 Cuiribh fàilte air Muire, a rinn saothair mhòr air ar soinne [f].

7 Cuiribh fàilte air Andronicus agus Iunias mo luchd-dàimh agus mo chomh-phriosunaich, a tha cliuiteach am measg nan abstol, agus a bha ann an Criosd romhamsa.

8 Cuiribh fàilte air Amplias a's ionmhuinn leamsa san Tighearn.

9 Cuiribh fàilte air Urbanus ar comh-oibriche ann an Criosd, agus *air* Stachis fear mo ghràidhse.

10 Cuiribh fàilte air Apelles a tha dearbhta ann an Criosd. Cuiribh fàilte orra-san a tha do *theaghlach* Aristobuluis.

11 Cuiribh fàilte air Herodion mo charaid. Cuiribh failte orrasan do *theaghlach* Narcisuis, a tha san Tighearn.

12 Cuiribh fàilte air Triphena agus Triphòsa, *mnài* a tha saoithreachadh san Tighearn. Cuiribh fàilte air Persis *a's* ionmhuinn *leam*, *bean* a shaothraich gu mòr anns an Tighearn.

13 Cuiribh fàilte air Rufus a tha taghta san Tighearn, agus air a mhàthair agus mo *mhàthairse*.

14 Cuiribh fàilte air Asincritus, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, agus na bràithribh a tha maille riu.

15 Cuiribh fàilte air Philologus, agus Iulia, Nereus, agus a phiuthar, agus Olimpas, agus na naoimh uile a tha maille riu.

16 Cuiribh fàilte air a chéile le pòig naomha. Tha eaglaisean Chriosd [g] a' cur fàilte oirbh.

17 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, comharaichibh iadsan a tha togail roinnean [h] agus a' toirt oilbheim, an aghaidh an teagaisg a dh'fhòghluim sibh; agus seachnaibh iad.

18 Oir cha 'n'eil an leithide so a' deanamh seirbhis d'ar Tighearn Iosa Criosd, ach d'am broinn fein; agus a ta iad le briathraibh milse agus le miodal a' mealladh cridheacha na muinntir sin nach 'eil olc [i].

19 Oir a ta bhur n-umhlachdsa [k] air teachd chum nan uile dhaoine. Uime sin a ta mise a' deanamh gairdeachais d'ar taobhsa: gidheadh b'àill leam sibhse bhi glic chum a' mhaith, ach aon-fhillte thaobh an uile.

20 Agus bruthaidh Dia na sìothchaint Satan f'ar cosaibh gu h-aithghearr. Gràsa [l] ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh. Amen.

21 Tha Timoteus mo chomh-oibriche cur fàilte oirbh, agus Lucius agus Iason agus Sosipater, mo luchd-dàimhe.

22 Tha mise Tertius, a scrìobh an litir *so*, a' cur fàilte oirbh san Tighearn.

23 Tha Gaius a tha toirt aoidheachd dhomhsa agus do'n eaglais uile, a' cur fàilte oirbh. Tha Erastus stiubhard a' bhaile a' cur fàilte oirbh, agus Cuartus bràthair.

24 Gràsa ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

25 A nis dhasan a tha comasach air sibhse a dhaingneachadh a réir mo shoisgeilse, agus searmonachaidh Iosa Criosd, (a réir foillseachaidh an rùin-dìomhair, a bha'm folach o thoiseach an domhain,

26 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis, agus tre scrìobtuiribh nam faidh a réir àithne an Dé bhithbhuain, a tha air a dheanamh aithnichte do na h-uile chinneachaibh chum ùmhlachd a' chreidimh)

27 Do Dhia *a tha* mhàin glic, *gu robh* glòir trìd Iosa Criosd gu sìorruidh. Amen.

d *Molam dhuibh.* e *Asia.* f *air bhur sonsa.* g *eaglaisean Chriosd* [*uile*]. h *sgaradh, aimhreite, chonnsaichean.* i *a ta neo-lochdach.* k *cliu bhur n-ùmhlachdsa.* l *Deadh-ghean.*

Ceud LITIR an ABSTOIL PHOIL chum nan
CORINTIANACH.

CAIB. I.

POL a ghairmeadh *gu bhi* 'na
abstol do Iosa Criosd, tre thoil
Dé, agus Sostenes *ar* brathair,
2 Chum eaglais Dé, a ta ann an
Corintus, chum na droinge a tha
air an naomhachadh ann an Iosa
Criosd, air an gairm *gu bhi* 'nan
naoimh, maille riusan uile a tha
gairm air ainm ar Tighearna Iosa
Criosd anns gach àit, an *Tighearna-san*, agus ar *Tighearna-ne*.
3 Grasa dhuibhse, agus sith o
Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn
Iosa Criosd.
4 Tha mi toirt buidheachais do
Dhia a ghnàth d'ar taobhsa, air son
gràsa Dhé a thugadh dhuibhse ann
an Iosa Criosd;
5 Air son gu'n d'rinneadh saibhir
leis-san sibh anns gach uile ni, anns
gach ùr-labhradh, agus *anns* gach
eòlas:
6 A réir mar a dhaingnicheadh
fianuis Chriosd annaibh:
7 Ionnas nach 'eil sibh an dèidh-
laimh ann an tiodhlac sam bith;
a' feitheamh re foillseachadh ar
Tighearna Iosa Criosd,
8 Neach mar an ceudna a dhaing-
nicheas sibh gus a' chrìch, *chum's
gu'm bi sibh* neo-lochdach ann an
la ar Tighearna Iosa Criosd.
9 Tha Dia firinneach, leis an do
ghairmeadh sibh chum co[illegible]-chom-
uinn a mhic Iosa Criosd ar Tigh-
earna.
10 A nis guidheam oirbh, a
bhràithre, tríd ainme ar Tighearna
Iosa Criosd, gu'n labhair sibh uile
an t-aon ni, agus nach bi roinnean [b]
'nar measg; ach gu'm bi sibh ceang-
ailte r'a chéile gu diongalta ann an
aon inntinn, agus ann an aon bhar-
ail [c].
11 Oir nochdadh dhomhsa, a
bhràithre, mu'r timchiollsa, leo-san
a tha do theaghlach Chloe, gu
bheil comhstri [d] 'nar measg.
12 A nis a deiream so, gu'n abair
gach aon agaibh, Is le Pòl mise [e],
agus is le Apollos mise, agus is le
Cephas mise, agus is le Criosd mise.
13 Am bheil Criosd air a roinn?
an e Pòl a cheusadh air bhur son?
no an ann an ainm Phòil a bhaist-
eadh sibh?
14 Tha mi toirt buidheachais do
Dhia, nach do bhaist mi h-aon ag-
aibh, ach Crispus agus Gaius:
15 Air eagal gu'n abradh neach,
gu'n do bhaist mi a'm' ainm fein.
16 Agus bhaist mi mar an ceudna
teaghlach Stephanais: a thuilleadh
air so, ni'm fios domh an do bhaist
mi aon neach eile.
17 Oir cha do chuir Criosd mi
a bhaisteadh, ach a shearmonachadh
an t-soisgeil; cha'n ann an gliocas
focail, chum nach cuirte crann-
ceusaidh Chriosd an neo brigh.
18 Oir a ta searmonachadh a'
chroinn-cheusaidh 'na amaideachd
dhoibhsan a chaillear; ach dhuinne
a shlànuichear, is e cumhachd Dhé e.
19 Oir a ta e scrìobhta, Sgriosaidh
mi gliocas nan *daoine glice*, agus
cuiridh mi air cùl tuigse nan *daoine*
tuigseach.
20 C'àit am bheil *an duine* glic?
c'àit am bheil an scrìobhuiche?
c'àit am bheil deasboir an t-saoghail
so? Nach do rinn Dia gliocas án
t-saoghail so amaideach?
21 Oir an uair, ann an gliocas Dé,
nach b'aithne do'n t-saoghal so Dia
tre ghliocas, bu toil le Dia le amaid-
eachd an t-searmonachaidh iadsan a
shlànuchadh [f] a ta creidsinn.
22 Oir a ta na h-Iudhaich ag iar-
raidh comharaidh, agus a ta na
Greugaich a' sireadh gliocais:
23 Ach a ta sinne a' searmonach-
adh Chriosd air a cheusadh, 'na
cheap-tuislidh do na h-Iudhachaibh,
agus do na Greugachaibh 'na amaid-
eachd;
24 Ach dhoibhsan a ta air an
gairm, araon Iudhaich agus Greug-
aich, Criosd cumhachd Dhé, agus
gliocas Dhé:
25 Do bhrigh gur glice amaid-
eachd Dhé na daoine, agus gur
treise anmhuinneachd Dhé na
daoine.
26 Oir chi sibh fein bhur gairm, a
bhràithre, nach iomadh iad *dhibh* a
ta glic a thaobh na feòla, nach iom-
adh cumhachdach, nach iomadh
uasal.

[a] *innt.* [b] *easaonachda, sgaraidh.* [c] *bhreth.* [d] *connsachadh.*
[e] *Is deisciobul do Phòl mise.* [f] *a shaoradh, a thearnadh.*

27 Ach roghnaich Dia nithe am-
aideach an t-saoghail so, chum gu'n
cuireadh e nàire air na daoinibh
glice; agus ròghnaich Dia nithe an-
mhunna an t-saoghail, chum gu'n
cuireadh e gu nàire na nithe cumh-
achdach;
28 Agus nithe an-uasal an t-saogh-
ail, agus nithe tarcuiseach rògh-
naich Dia, agus na nithe nach 'eil
ann, chum gu'n cuireadh e na nithe
a ta ann, an neo-brigh:
29 Ionnas nach deanadh feoil sam
bith uaill 'na fhianuis.
30 Ach uaithesan a ta sibhse ann
an Iosa Criosd, neach a rinneadh
dhuinne le Dia 'na ghliocas, 'na
fhìreantachd, 'na naomhachd, agus
'na shaorsa:
31 Ionnas, a réir mar a ta e
sgriobhta, An ti a ni uaill, deanadh
e uaill anns an Tighearn.

CAIB. II.

AGUS an uair a thainig mise d'ar
ionnsuidhse, a bhràithre, cha
b'ann le oirdheirceas cainnte, no
gliocais a thainig mi, a' cur an céill
duibh teisteis Dhé.
2 Oir chuir mi romham gun eòlas
a ghabhail[g] air ni sam bith 'nar
measg, ach air Iosa Criosd, agus
esan air a cheusadh.
3 Agus bha mi 'nar measg ann an
anmhuinneachd, agus ann an eagal,
agus am mòr chrith.
4 Agus cha *robh* m'fhocal agus
mo shearmonachadh ann am briath-
raibh milse[h] gliocais daonna, ach
ann an làn dearbhadh an Spioraid,
agus a' chumhachd:
5 Chum gu'm biodh bhur creid-
imhse ni h-ann an gliocas dhaoine,
ach an cumhachd Dhé.
6 Ach gidheadh tha sinn a' labh-
airt gliocais am measg nan daoine
iomlan: ach cha'n e gliocas an
t-saoghail so, no uachdarana an
t-saoghail so, a theid an neo-brigh.
7 Ach tha sinn a' labhairt gliocais
Dé ann an rùn-dìomhair, a' *ghliocais*
sin *a bha* folaichte, a dh'orduich
Dia roimh an t-saoghal[i] chum ar
glòir-ne.
8 An gliocas nach b'aithne do
aon neach do uachdaranaibh an
t-saoghail so: oir nam b'aithne
dhoibh e, cha cheusadh iad Tighearn
na glòire.
9 Ach a réir mar a ta e sgriobhta,
Cha'n fhaca sùil, agus cha chuala
cluas, agus cha d'thainig ann an
cridhe duine, na nithe a dh'ulluich
Dia dhoibhsan aig am bheil gràdh
dha.
10 Ach dh'fhoillsich Dia dhuinne
iad le a Spiorad fein: oir tha an
Spiorad a' rannsachadh nan uile
nithe, eadhon, nithe doimhne Dhé
11 Oir cò an duine d'an aithne
nithe duine, ach do spiorad an
duine a ta ann? mar sin cha 'n'eil
fios aig neach sam bith air nithibh
Dhé, ach aig Spiorad Dhé.
12 A nis fhuair sinne, cha'n e
spiorad an t-saoghail, ach an Spio-
rad a ta o Dhia; chum gu'm biodh
fios nan nithe sin againn a thugadh
dhuinn gu saor o Dhia.
13 Nithe mar na ceudna a ta
sinn a' labhairt, cha'n ann am briath-
raibh a theagaisgeas gliocas dhaoine,
ach am *briathraibh* a theagaisgeas
an Spiorad naomh; a' coimh-meas
nithe spioradail re nithibh spiorad-
ail[k].
14 Ach cha ghabh an duine nàd-
urra re nithibh Spioraid Dé: oir is
amaideachd leis iad; agus cha 'n'eil
e'n còmas da eòlas a ghabhail *orra,*
do bhrigh gur ann air mhodh spior-
adail a thuigear[l] iad.
15 Ach bheir an duine spioradail
breth air na h-uile nithibh, gidheadh
cha 'n'eil e fein fuidh bhreth duine
sam bith.
16 Oir cò d'am b'aithne inntinn
an Tighearna, *agus* a theagaisgeas
e? ach tha inntinn Chriosd againne.

CAIB. III.

AGUS, a bhràithre, cha'n fheud-
ainnse labhairt ribhse mar re
daoinibh spioradail, ach mar re
daoinibh feòlmhor, amhuil re
naoidheanaibh ann an Criosd.
2 Bheathaich mi le bainne sibh,
agus cha'n ann le biadh: oir fathast
cha b'urradh sibh *a ghabhail,* agus
a nis fein cha'n urradh sibh.
3 Oir a ta sibh fathast feòlmhor:
oir a thaobh gu bheil farmad 'nar
measg, agus stri, agus aimhreite,
nach 'eil sibh feòlmhor, agus ag
imeachd mar dhaoine?
4 Oir an uair a deir neach, Is le
Pòl mise, agus neach eile, *Is* le A-
pollos mise, nach 'eil sibh feòlmhor?
5 Cò e ma seadh Pòl, agus cò e
Apollos, ach ministeirean tre'n do
chreid sibh, eadhon mar a thug an
Tighearn do gach aon?

[g] *aithne a bhi agam.* [h] *tairngeach, drùiteach.*
[i] *roimh na linnibh.* [k] *a' mìneachadh nithe spioradail am* briath-
raibh *spioradail.* [l] *bhreithnichear, mhothaichear.*

6 Shuidhich mise, dh'uisgich A-
pollos: ach 'se Dia a thug am fàs.
7 Uime sin ma seadh, cha 'n'eil
anns an ti a shuidhicheas no anns
an ti a dh'uisgicheas, brigh sam
bith; ach ann an Dia a ta toirt an
fhàis.
8 An ti a shuidhicheas, agus an
ti a dh'uisgicheas, is aon iad: agus
gheibh gach aon a dhuais fein, a
réir a shaothair fein.
9 Oir is comh-luchd oibre do Dhia
sinne: is sibhse treabhachas [m] Dhé,
is sibh aitreabh Dhé.
10 A réir gràis Dé a thugadh
dhomhsa, mar fhear togail aitreabh
glic leag mi am bunadh, agus a ta
neach eile a' togail air, ach thugadh
gach neach an aire cionnus a thogas
e air.
11 Oir bunait [n] eile cha'n urradh
duine sam bith a chur, ach *am bun-
ait* a chuireadh *a cheana,* eadhon
Iosa Criosd.
12 A nis ma thogas neach air a'
bhunadh so, òr, airgiod, clacha
luachmhor, fiodh, feur, connlach;
13 Nithear obair gach aon duine
follaiseach: oir nochdaidh an là i,
do bhrigh gu'm foillsichear i le teine;
agus dearbhaidh an teine obair gach
aon, ciod is gnè dh'i.
14 Ma dh'fhanas obair neach sam
bith a thog e air, gheibh e duais.
15 Ma loisgear obair neach sam
bith, fulgidh e call: ach saorar e
fein; gidheadh mar tre theine.
16 Nach 'eil fhios agaibh gur sibh
teampull Dé, agus gu bheil Spiorad
Dé 'na chòmhnuidh annaibh?
17 Ma thruailleas neach air bith
teampull Dhé, sgriosaidh Dia an ti
sin: oir a ta teampull Dhé naomha,
agus is sibhse e.
18 Na mealladh neach air bith e
fein: ma shaoileas neach air bith
'nar measg *e fein* bhi glic san
t-saoghal so, biodh e 'na amadan,
chum's gu'm bi e glic.
19 Oir is amaideachd aig Dia
gliocas an t-saoghail so: oir a' ta e
scrìobhta, Glacaidh e na daoine
glice 'nan innleachdaibh fein.
20 Agus a ris, Is aithne do'n Tigh-
earn smuainte nan daoine glice, gur
diomhain iad.
21 Uime sin na deanadh neach
air bith uaill a daoinibh: oir is
leibhse na h-uile nithe:
22 Ma 'se Pòl, no Apollos, no Ce-
phas, no an saoghal, no beatha, no
bàs, no nithe a ta lathair, no nithe
a ta re teachd; is leibhse iad uile;
23 Agus is le Criosd sibhse; agus
is le Dia Criosd.

CAIB. IV.

BIODH a shamhuil so de mheas
aig duine dhinne, mar mhinis-
teiribh Chriosd, agus *mar* stiubh-
ardaibh [o] rùna-diomhair Dhé.
2 Os bàrr iarrar ann an stiubh-
ardaibh, gu faighear neach dileas.
3 Ach agamsa is ro bheag an ni
gu'n d'thugtadh breth orm leibhse,
no le breitheanas duine: seadh, cha
'n'eil mi toirt breth orm fein.
4 Oir cha 'n fhios domh ni sam
bith do m' thaobh fein, gidheadh
cha 'n'eil mi le so air m'fhìreanach-
adh: Ach is e an Tighearn an ti a
bheir breth orm.
5 Uime sin na tugaibh breth air
ni sam bith roimh an àm, gus an
d'thig an Tighearn, neach faraon a
bheir gu soilleireachd nithe folaichte
an dorchadais, agus a dh'fhoillsich-
eas comhairlean nan cridheacha:
agus an sin gheibh gach neach cliu
o Dhia.
6 Agus, a bhràithre, ghabh mi na
nithe so a m' ionnsuidh fein, agus a
dh'ionnsuidh Apollois ann an samh-
ladh [p], air bhur sonsa: chum gu
fòghlumadh sibh uainne, gun bha-
rail a bhi agaibh *air daoinibh* os
ceann na bheil scrìobhta, chum nach
biodh a h-aon agaibh air a shéid-
eadh suas air son aon duine an agh-
aidh duin' eile.
7 Oir cò tha deanamh eadar-dheal-
achaidh ortsa *o neach eile?* Agus
ciod e a ta agad nach d'fhuair thu?
a nis ma fhuair thu e, c'ar son a ta
thu deanamh uaill mar nach faigh-
eadh tu e?
8 A nis tha sibh sàitheach, a nis
rinneadh saibhir sibh, rioghaich sibh
as ar n-eug-mhaisne: Agus b'fhearr
leam gu'm bu righre sibh, chum gu'm
biodhmaidne 'nar righribh maille
ribh.
9 Oir is i mo bharail gu'n do chuir
Dia sinne na h-abstoil a mach fa
dheireadh, mar dhroing *a ta* air an
orduchadh chum bàis. Oir rin-
neadh sinn 'nar ball-amhairc [q] do'n
t-saoghal, agus do ainglibh, agus do
dhaoinibh.
10 *Is* amadain sinne air son
Chriosd, ach *a ta* sibhse glic ann an
Criosd: *tha* sinne lag, ach *a ta*

[m] *tuathanachd.* [n] *bunachar, bonn.* [o] *luchd-frithealaidh air.*
[p] *coslas.* [q] *sealladh, speuclair.*

sibhse làidir: *a ta* sibhse ann an urram, ach sinne ann an eas-urram.
11 Gus an uair so fein, tha sinn araon ocrach, agus iotmhor, agus lomnochd, agus air ar bualadh do dhornaibh, agus gun aon àite-còmhnuidh sèasmhach againn;
12 Agus re saothair, ag oibreachadh le'r lamhaibh fein: Air fulang anacainnt dhuinn, tha sinn a' beannachadh: 'nuair a gheur-leanar sinn, tha sinn 'ga fhulang:
13 Air faghail toibheim dhuinn, tha sinn a' guidheadh: rinneadh sinn mar shalachar an t-saoghail, mar anabas nan uile nithe gus an la'n diugh.
14 Ni'n scrìobham na nithe so a chur nàire oirbh, ach mar mo chloinn ghràdhaich a ta mi *'gar* comhairleachadh.
15 Oir ma ta deich mìle luchd-teagaisg agaibh ann an Criosd, gidheadh *cha 'n'eil agaibh* mòran aithriche: oir ann an Iosa Criosd ghin mise sibh trìd an t-soisgeil.
16 Uime sin guidheam oirbh, bithibh 'nar luchd-leanmhuinn ormsa [r].
17 Chum na crìche so chuir mi Timoteus d'ar ionnsuidh, neach a ta 'na mhac gràdhach dhomh, agus dìleas san Tighearna, neach a chuireas an cuimhne dhuibh mo shligheansa a ta ann an Criosd, a réir mar a ta mi teagasg anns gach àit anns gach eaglais.
18 A nis a ta cuid air an séideadh suas mar nach d'thiginn d'ar ionnsuidh.
19 Gidheadh thig mi d'ar ionnsuidh gu h-aithghearr, ma's toil leis an Tighearn, agus bithidh fios agam, cha'n ann air cainnt na muinntir a ta air an séideadh suas, ach air an cumhachd.
20 Oir cha'n ann am focal *a ta* rìoghachd Dhé, ach ann an cumhachd.
21 Ciod is àill leibh? An d'thig mi d'ar ionnsuidh le slait, no ann an gràdh, agus *ann* an spiorad na macantachd [s]?

CAIB. V.

'THA e air aithris gu coitchionn [t] *gu bheil* neo-ghloine [u] 'nar measg, agus a leithid sin do neoghloine, nach 'eil uiread as air ainmeachadh am measg nan Cinneach, gu'm biodh aig neach bean athar.
2 Agus a ta sibh air bhur séideadh suas, agus cha d'rinn sibh bròn mar bu chòir, chum gu tugtadh air falbh uaibh am fear a rinn an gnìomh so.
3 Oir gu deimhin air dhomhsa bhi uaibh an corp, ach a làthair agaibh an spiorad, thug mi breth cheana, mar gu bithinn a làthair, air an neach a rinn so mar so;
4 An ainm ar Tighearna Iosa Criosd, air dhuibhse, agus do m' spioradsa bhi cruinn an ceann a chéile, maille re cumhachd ar Tighearna Iosa Criosd,
5 A shamhuil so do dhuine a thoirt thairis do Shàtan chum sgrios na feòla, chum gu'm bi an spiorad air a shaoradh [w] ann an la an Tighearna Iosa.
6 Cha *'n'eil* bhur n-uaill maith: nach 'eil fhios agaibh gu' goirtich [x] beagan do thaois ghoirt [y] am meall uile?
7 Glanaibh a mach uime sin an t-seann thaois ghoirt, chum gu'm bi sibh 'nar meall nuadh, mar a ta sibh neo-ghoirtichte. Oir a ta eadhon Criosd ar *n-uan* càisge air ìobradh air ar son.
8 Uime sin cumamaid an fhéill [z], na b'ann le seann thaois ghoirt, no le taois ghoirt a' mhìoruin agus an uilc; ach le *aran* neo-ghoirtichte an treibhdhireis agus na fìrinn.
9 Scrìobh mi d'ar ionnsuidh ann an litir, gun chomhluadar a bhi agaibh re luchd neo-ghloine [a].
10 Gidheadh ni h-ann gu h-uile re luchd neo-ghloine an t-saoghail so, no re luchd sainnt, no luchd foireigne [b], no luchd ìodhol-aoraidh; oir an sin b'éigin duibh dol a mach as an t-saoghal.
11 Ach a nis scrìobh mi d'ar ionnsuidh, gun chomhluadar a ghleidheadh, ma ta neach air bith d'an goirear bràthair 'na fhear neo-ghloine, no sanntach, no 'na fhear ìodhol-aoraidh, no 'na fhear anacainnt, no 'na mhisgeir, no 'na fhear foireigne, maille r'a leithid so do dhuine gun uiread as biadh itheadh.
12 Oir ciod e mo ghnothuchsa breth a thoirt orrasan a ta am muigh? nach 'eil sibhse a' toirt breth air an droing a ta stigh?
13 Ach a ta Dia a' toirt breth orrasan a ta 'n leth muigh. Uime sin

[r] *air m'eisiomplairse.* [s] *ceannsachd.* [t] *cumanta.* [u] *strìopachas.* [w] *shàbhaladh, thearnadh.* [x] *geuraich.* [y] *gheur-thaois.* [z] *an fhéisd.* [a] *strìopachais.* [b] *reubainn, anacothrom.*

cuiribh air falbh an droch dhuine sin as bhur meadhon fein [c].

CAIB. VI.

AM bheil a chridh' aig aon neach agaibh, aig am bheil cùis an aghaidh duin' eile, dol fuidh bhreitheanas nan daoine eucorach, agus ni h-ann fuidh *bhreitheanas* nan naomh?

2 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir na naoimh breth air an t-saoghal? agus ma bheirear breth air an t-saoghal leibhse, an e nach fiu sibh bhi 'nar breithibh air na cùisibh a's lugha?

3 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir sinne breth air ainglibh? cia mò na sin air nithibh a bhuineas do'n bheatha so?

4 Uime sin ma ta breitheanais [d] agaibh mu thimchioll nan nithe sin a bhuineas do'n bheatha so, cuiribh 'nan suidhe *chum bhreitheanais* an dream a's lugha meas anns an eaglais.

5 Chum bhur nàire labhram. An ann mar sin nach 'eil aon duine glic 'nar measg? *nach 'eil* fiu a h-aon a's urradh breth a thoirt eadar a bhràithre?

6 Ach a ta bràthair a' dol gu lagh le bràthair, agus so an lathair nan anacreideach.

7 A nis uime sin a ta gu cinnteach lochd 'nar measg, do bhrigh gu bheil sibh a' dol gu lagh r'a chéile: c'ar son nach fearr leibh eucoir fhulang? c'ar son nach fearr leibh calldach a ghabhail?

8 Gidheadh a ta sibh a' deanamh eucoir agus dìobhail [e], agus sin air *bhur* bràithribh.

9 Nach 'eil fhios agaibh nach sealbhaich luchd deanamh na h-eucorach rioghachd Dhé? Na meallar sibh: cha sealbhaich luchd striopachais, no luchd iodhol-aoraidh, no luchd adhaltrannais, no luchd macnuis, no na daoine a ta ciontach do neo-ghloine mhi-nàdurra,

10 No gaduichean, no daoine sanntach, no misgeirean, no luchd anacainnt, no luchd foreigne, rioghachd Dhé.

11 Agus mar so bha cuid dibhse? ach a ta sibh air bhur n-ionnlad, ach a ta sibh air bhur naomhachadh; ach a ta sibh air bhur fireanachadh an ainm an Tighearna Iosa, agus tre Spiorad ar Dé-ne.

12 Tha na h-uile nithe ceadaichte dhomhsa, ach cha 'n'eil na h-uile nithe iomchuidh [f]: tha na h-uile nithe ceadaichte dhomh, ach cha chuirear mi fuidh chumhachd ni sam bith.

13 *Tha* am biadh air son na bronn, agus a' bhrù air son a' bhìdh: ach sgriosaidh Dia faraon so agus sud. A nis cha 'n ann do neoghloine a tha an corp, ach do'n Tighearn: agus an Tighearn do'n chorp.

14 Agus thog Dia faraon an Tighearn suas, agus togaidh e sinne suas trid a chumhachd fein mar an ceudna.

15 Nach 'eil fhios agaibh, gur iad bhur cuirp buill Chriosd? uime sin an gabh mise buill Chriosd, agus an dean mi buill striopaiche dhiubh? Nar leigeadh Dia.

16 An e nach 'eil fios agaibh, an ti sin a tha ceangailte re striopaich, gur aon chorp *rithe* e? Oir (a deir e) bithidh dithis 'nan aon fheoil.

17 Ach an ti a tha ceangailte ris an Tighearn, is aon Spiorad *ris* e.

18 Teichibh o striopachas. Tha gach aon pheacadh a ni duine an leth muigh do'n chorp: ach an ti a ni striopachas, tha e peacachadh an aghaidh a chuirp fein.

19 An e nach 'eil fhios agaibh gur e bhur corp teampull an Spioraid naoimh *a ta* annaibh, a ta agaibh o Dhia, agus cha leibh fein sibh?

20 Oir cheannachadh le luach sibh: uime sin thugaibh glòir do Dhia le bhur corp, agus le bhur spiorad, a's le Dia.

CAIB. VII.

A NIS a thaobh nan nithe mu'n do sgrìobh sibh a m' ionnsuidh: *Is* maith do fhear gun bheantuinn re mnaoi.

2 Gidheadh, chum striopachas *a sheachnadh*, biodh a bhean fein aig gach fear, agus aig gach mnaoi a fear fein.

3 Thugadh am fear an deadhghean dligheach do'n mhnaoi; agus a' bhean mar an ceudna do'n fhear.

4 Cha 'n'eil comas a cuirp fein aig a' mhnaoi, ach aig an fhear: agus mar an ceudna cha 'n'eil comas a chuirp fein aig an fhear, ach aig a' mhnaoi.

5 Na cumaibh bhur dlighe o chéile, ach le toil a chéile re tamuill, chum sibh fein a thoirt do throsgadh agus do ùrnuigh; agus

[c] *as bhur cuideachd.* [d] *caithriche-breitheanais.* [e] *diùbhail.* [f] *tarbhach.*

thigibh cuideachd a rìs, chum nach buair Satan sibh air son bhur neo-gheamnuidheachd.

6 Ach labhram so mar ni cead-aichte [g], *agus* cha'n ann mar àith-ne.

7 Oir bu mhiann leam gu'm biodh na h-uile dhaoine mar mi fein: gidheadh a ta a thiodhlac fein aig gach duine o Dhia, aig aon neach mar so, agus aig neach eile mar sud.

8 Uime sin a deiream ris an droing uach 'eil pòsda agus ris na bantrachaibh, Is maith dhoibh ma dh'fhanas iad eadhon mar a ta mise.

9 Gidheadh mur fheudar leo iad fein a ghleidheadh *geamnuidh*, pòs-adh iad: oir is fearr pòsadh na losgadh.

10 Agus dhoibhsan a ta pòsda àithneam, *gidheadh* cha mhise, ach an Tighearn, gun a' bhean a dheal-achadh r'a fear:

11 Ach ma dhealaicheas i, fanadh i gun phòsadh, no biodh i réidh r'a fear: agus na cuireadh am fear uaith *a* bhean.

12 Ach ris a' chuid eile a deir-eamsa, cha'n e an Tighearn, Ma bhios aig bràthair sam bith bean an-acreideach [h], agus gu bheil i toileach comhnuidh a ghabhail maille ris, na cuireadh e uaith i.

13 Agus a' bhean aig am bheil fear anacreideach, agus gu bheil esan toileach còmhnuidh a ghabh-ail maille rithe, na cuireadh i uaipe e [i].

14 Oir a ta am fear anacreideach air a naomhachadh leis a mhnaoi [k], agus a ta a' bhean anacreideach air a naomhachadh leis an fhear [l]: no bhiodh bhur clann neo-ghlan; ach a nis a ta iad naomha.

15 Ach ma dh'fhalbhas am *fear* anacreideach, falbhadh e. Cha 'n'eil bràthair no piuthar fa dhaorsa 'nan leithidibh sin do *chàsaibh*: ach ghairm Dia sinne chum sìth.

16 Oir ciod am fios a ta agadsa, O bhean, nach slànuich [m] thu t'fhear? no ciod am fios a ta agad-sa, O fhir, nach slànuich thu *do* bhean?

17 Ach a réir mar a roinn Dia ris gach duine, mar a ghairm an Tighearn gach aon, mar sin gluais-eadh e: agus mar sin a ta mise 'g orduchadh anns na h-eaglaisibh uile.

18 An do ghairmeadh neach sam bith agus e timchioll-ghearrta? na deanar e neo-thimchioll-ghearrta: an do ghairmeadh neach sam bith gun e bhi timchioll-ghearrta? na timchioll-ghearrar e.

19 Cha 'n'eil éifeachd san tim-chioll-ghearradh, agus cha 'n'eil éifeachd san neo-thimchioll-ghear-radh, ach *ann an* coimhead àith-eanta Dhé.

20 Fanadh gach aon anns a' ghairm anns an do ghairmeadh e.

21 An do ghairmeadh thu a'd' thràill [n]? na biodh suim agad dheth; ach ma dh'fheudas tu bhi saor, gu ma h-e sin do roghainn.

22 Oir an ti a ghairmeadh san Tighearn 'na thràill, is e duine saor an Tighearna e: mar an ceudna an ti a ghairmeadh *agus e* saor, is e seirbhiseach [o] Chriosd e.

23 Cheannachadh air luach sibh; na bithibh 'nar tràillibh do dhaoin-ibh.

24 A bhràithre, san staid anns an do ghairmeadh gach neach, an sin fanadh e maille re Dia.

25 A nis a thaobh òighean, cha 'n'eil àithne agam o'n Tighearn: gidheadh bheiream mo bhreth, mar neach a fhuair tròcair o'n Tighearn gu bhi dìleas.

26 Measam uime sin gu bheil so maith air son na teanntachd [p] a ta làthair, *a deiream*, gu *bheil e* maith do dhuine bhi mar sin.

27 Am bheil thu ceangailte re mnaoi? na iarr fuasgladh. Am bheil thu fuasgailte o mhnaoi? na iarr bean.

28 Ach ma phòsas tu, cha do pheacaich thu; agus ma phòsas òigh, cha do pheacaich i: gidheadh, bithidh aig an leithidibh so trio-blaid san fheoil; ach caomhnam sibh.

29 Ach a deiream so, a bhraithre, gu bheil an aimsir goirid sna bheil re teachd: ionnas faraon gu'm bi iadsan aig am bheil mnài, mar nach biodh mnài aca;

30 Agus iadsan a ta re caoidh, mar nach biodh iad re caoidh; agus iadsan a ta re gairdeachas, mar mhuinntir nach 'eil re gairdeachas; agus iadsan a ta re ceannachd, mar *dhaoine* nach 'eil a' sealbhachadh:

31 Agus iadsan a ta gnàthachadh an t-saoghail so, mar dhroing nach

[g] *mar chomhairle.* [h] *mhi-chreidmheach, gun chreidimh.* [i] *na fàgadh i e.* [k] *sa' mhnaoi.* [l] *san fhear.* [m] *saor, sàbhail.* [n] *a'd' dhaor-oglach, a'd' sheirbhiseach.* [o] *daor-oglach.* [p] *na h-éigin, a' chruaidh-chais.*

'eil 'ga mhi-ghnàthachadh [q]: oir theid sgiamh [r] an t-saoghail so seachad.

32 Ach b'àill leam sibhse bhi gun ro-chùram. An ti nach 'eil pòsda, bithidh cùram nan nithe sin a bhuineas do'n Tighearn air, cionnus a thoilicheas e an Tighearn:

33 Ach an ti a ta pòsda, bithidh cùram nithe an t saoghail air, cionnus a dh'fheudas e a bhean a thoileachadh.

34 Tha *mar an ceudna* eadardhealachadh eadar bean agus òigh: tha cùram oirre-se nach 'eil pòsda mu nithibh an Tighearna, chum's gu'm bi i naomha, faraon 'na corp agus 'na spiorad; ach bithidh cùram air a' mhnaoi a ta pòsda mu nithibh an t-saoghail, cionnus a dh'fheudas i toil a fir a dheanamh.

35 Agus so labhram chum bhur tairbhe fein, cha'n ann chum gu'n cuirinn ribe [s] oirbh, ach a chum an ni sin a ta ciatfach [t], agus gu'm feitheadh sibh air an Tighearn gun bhuaireadh.

36 Ach ma shaoileas duine sam bith gu bheil e 'ga ghiùlan fein gu mi-chiatfach tlaobh a mhaighdin, ma chaidh blàth a h-aimsir thairis, agus gur còir a dheanamh mar sin, deanadh e na's àill leis, cha 'n'eil e a' peacachadh: pòsadh iad.

37 Gidheadh, an ti sin a tha suidhichte gu daingean 'na chridhe, agus gun éigin sam bith air, ach aig am bheil cumhachd air a thoil fein, agus a chuir roimhe 'na chridhe, a mhaighdean a choimhead, tha e a' deanamh gu maith.

38 Uime sin ma seadh, a ta an ti a bheir seachad am pòsadh *i*, a' deanamh gu maith; ach a ta an ti nach tabhair ann am pòsadh *i*, a' deanamh ni's fearr.

39 Tha bhean ceangailte leis an lagh rè na h-ùine a's beo d'a fear: ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor gu pòsadh re aon neach a's toil leatha; a mhàin anns an Tighearn.

40 Ach tha i ni's sona, ma dh'fhanas i mar sin, a réir mo bhrethse: agus is i mo bharailse [u] gu bheil Spiorad Dhé agam.

CAIB. VIII.

A NIS a thaobh nithe a dh'iobradh do iodholaibh, tha fhios againn gu bheil eòlas againn uile. Atuidh an t-eòlas suas, ach bheir gràdh foghlum.

2 Agus ma ta aon duine a' saoilsinn gu bheil eòlas ni sam bith aige, cha'n aithne dha aon ni fathast mar bu chòir dha aithneachadh.

3 Ach ma ta gràdh aig duine sam bith do Dhia, tha esan [w] air aithneachadh leis.

4 Uime sin, mu thimchioll itheadh nan nithe sin a dh'iobradh do iodholaibh, tha fhios againne nach ni air domhan iodhol, agus nach *'eil* Dia sam bith eile ann ach a h-aon.

5 Oir ge do tha iad ann d'an goirear Dée, ma's ann air neamh no air talamh (amhuil mar a ta iomadh Dia, agus iomadh Tighearn ann)

6 Gidheadh dhuinne *cha 'n'eil ach* aon Dia, an t-Athair, o'm *bheil* na h-uile nithe, agus sinne air a shonsan [x]; agus aon Tighearn Iosa Criosd, trìd *am bheil* na h-uile nithe, agus sinne trìdsan.

7 Gidheadh cha *'n'eil* an t-eòlas so anns na h-uile dhaoinibh: oir tha cuid le coguis thaobh an iodhoil gus an àm so, ag itheadh *a' bhìdh* mar ni a dh'iobradh do iodhol; agus air d'an coguis a bhi anmhunn, tha i air a salachadh.

8 Ach cha mhol biadh sinn do Dhia: oir ma dh'itheas sinn, ni'm feirrd sinn e; ni mò mur ith sinn, is misd sinn e.

9 Ach thugaibh an aire nach bi an comas [y] so a ta agaibh air aon dòigh 'na aobhar oilbheim do'n dream a ta lag.

10 Oir ma chi neach thusa aig am bheil eòlas a' suidhe chum bìdh ann an teampull iodhoil, nach neartuichear coguis an ti sin a ta lag chum na nithe sin a dh'iobradh do iodholaibh itheadh:

11 Agus tre t'eòlas-sa an d'theid do bhràthair lag am mugha [z], air son an d'fhuair Criosd bàs?

12 Ach le peacachadh dhuibh mar sin an aghaidh nam bràithre, agus leis an coguis anmhunn a lotadh, tha sibh a' peacachadh an aghaidh Chriosd.

13 Uime sin ma bheir biadh aobhar oilbheim do m' bhràthair, cha'n ith mi feoil a' choidhch', chum nach tabhair mi aobhar oilbheim do m' bhràthair.

[q] *'ga chaitheadh.* [r] *dreach, cumadh.*
[s] *riabh.* [t] *cubhaidh, tlachdmhor.* [u] *tha mi cinnteach.*
[w] *an* duine *so.* [x] *annsan.* [y] *a' chòir, an cumhachd.*
[z] *an sgriosar, an caillear do bhràthair lag.*

CAIB. IX.

NACH abstol mise? nach 'eil mi saor? Nach fhaca mi Iosa Criosd ar Tighearn? nach sibhse m'obair san Tighearn?
2 Mur 'eil mi a'm' abstol do dhaoinibh eile, gidheadh gu cinnteach tha mi dhuibhse; oir is sibhse seula m'abstolachd anns an Tighearn.
3 Is e so mo fhreagradh do'n droing a chuireas ceisd orm,
4 Nach 'eil againne comas[a] itheadh agus òl?
5 Nach 'eil againne comas piuthar, bean phòsda a thoirt leinn mu'n cuairt, amhuil mar na h-abstoil eile, agus bràithrean an Tighearna, agus Cephas.
6 No am bheil mise agus Barnabas a mhàin, gun chomas againn bhi saor o obair?
7 Cò a theid chum cogaidh uair air bith air a chostus fein? cò a shuidhicheas[b] fion-lios, agus nach ith d'a thoradh? no cò a bheathaicheas treud, agus nach blais do bhainne an treud?
8 An ann mar dhuine a labhram na nithe fo? no nach abair an lagh na nithe so mar an ceudna?
9 Oir a ta e sgrìobhta ann an lagh Mhaois, Na cuir ceangal air beul an daimh a tha saltairt[c] an arbhair. Am bheil cùram nan damh air Dia?
10 No nach ann an gu h-àraid[d] air ar soinne a deir e so? gu deimhin *is ann* air ar soinne tha e scrìobhta: chum gur ann an dòchas is còir do'n treabhaiche treabhadh; agus a chum an neach a bhuaileas ann an dòchas, gu'm bi e 'na fhear comhpairt d'a dhòchas.
11 Ma chuir sinne nithe spioradail dhuibhse[e], an ni mòr e ma bhuaineas sinn bhur nithe feòlmhorsa?
12 Ma tha muinntir eile 'nan luchd comhpairt do'n chumhachd[f] so tharuibh, nach mò is còir dhuinne *bhi?* Gidheadh, cha do chuir sinn an cumhachd so an cleachda; ach a ta sinn a' fulang nan uile nithe, chum nach cuireamaid bacadh air soisgeul Chriosd.
13 Nach 'eil fhios agaibh gu bheil iadsan a ta saoithreachadh mu thimchioll nithe naomha, air am beathachadh o'n teampull? agus iadsan a ta frithealadh do'n altair, gu bheil comh-roinn[g] aca ris an altair?
14 Agus mar sin dh'orduich an Tighearn mar an ceudna dhoibhsan a ta searmonachadh an t-soisgeil, an teachd-an-tìr fhaotainn o'n t-soisgeul.
15 Ach cha do ghnàthaich mise a h-aon diubh so, agus cha do scrìobh mi na nithe so, chum gu'n deantadh mar sin dhomh: oir b'fhearr dhomh am bàs fhaghail, na gu'n cuireadh neach air bith m'uaill an neo-brigh.
16 Oir ge do shearmonaich mi an soisgeul, cha 'n'eil aobhar uaill agam: oir a ta éigin air a cur orm; seadh, is anaoibhinn domh, mur searmonaich mi an soisgeul.
17 Oir ma's ann gu toileach a ta mi deanamh so, tha duais agam: ach ma's ann an aghaidh mo thoile a tha ministreileachd[h] air a h-earbsadh rium,
18 Ciod i mo dhuais ma seadh? *cadhon so*, chum ag searmonachadh an t-soisgeil domh, gu'n suidhichinn[i] soisgeul Chriosd gun chostus, chum nach mi-ghnàthaichinn mo chumhachd san t-soisgeul.
19 Oir ge do tha mi saor o na h-uile dhaoinibh, gidheadh rinn mi mi fein a'm' sheirbhiseach[k] do na h-uile, chum gu'n cosnainn an tuilleadh.
20 Agus rinneadh mi do na h-Iudhachaibh mar Iudhach, chum gu'n cosnainn na h-Iudhaich; dhoibhsan a ta fuidh 'n lagh, mar *dhuine* fuidh 'n lagh, chum gu'n cosnainn iadsan a ta fuidh 'n lagh;
21 Dhoibhsan a ta gun lagh, mar *dhuine* gun lagh, (ge nach 'eil mi gun lagh do Dhia, ach fuidh lagh do Chriosd) chum gu'n cosnainn iadsan a ta gun lagh.
22 Rinneadh mi dhoibhsan a ta anmhunn[l] mar *dhuine* anmhunn, chum gu'n cosnainn an droing a ta anmhunn: Bha mi san uile chruth do na h-uile, chum air gach uile dhòigh gu'n slànuichinn[m] cuid eigin.
23 Agus so deanam air son an t-soisgeil, chum gu'm bi mi a'm' fhear comh-roinne dheth[n].
24 Nach 'eil fhiòs agaibh iadsan a ta ruith anns a' bhlàr-réise, gu'n ruith iad uile, ach is aon duine a

[a] *cumhachd, còir.* [b] *phlanndaicheas.* [c] *a' bualadh, briseadh.* [d] *gu h-uile.* [e] *annaibhse.* [f] *chomas.* [g] *comhpairt.* [h] *frithealadh, cùram.* [i] *deanainn.* [k] *a'm' thràill.* [l] *lag.* [m] *saorainn, tearnuinn, sàbhalainn.* [n] *gu'm bi comhpairt agam dheth maille* ribhse.

gheibh an duais [o] ? gu ma h-amhuil a ruitheas sibhse, ionnas gu'n glac sibh *an duais*.

25 Agus a ta gach uile ghleachdair measarra anns na h-uile nithibh : a nis a ta iadsan a' *deanamh sin* chum's gu'm faigh iad crùn truaillidh, ach sinne *air son crùin* neo-thruaillidh.

26 Uime sin is amhuil a ruitheamsa, ni h-ann mar gu neo-chinnteach [p] : is amhuil a chuiream cath, ni h-ann mar neach a bhuaileas an t athar :

27 Ach trom-bhuaileam mo chorp, agus cuiream fuidh smachd e : an t-eagal air chor sam bith an déigh dhomh searmonachadh [q] do dhroing eile, gu'n cuirear mi fein air cùl [r].

CAIB. X.

OS bàrr, a bhràithre, cha b'àill leam sibhse a bhi aineolach, gu robh ar n-aithriche uile fuidh 'n neul, agus gu'n deachaidh iad uile tre'n mhuir ;

2 Agus gu'n do bhaisteadh iad uile do Mhaois san neul, agus anns a' mhuir ;

3 Agus gu'n d'ith iad uile an t-aon bhiadh spioradail :

4 Agus gu'n d'òl iad uile an t-aon deoch spioradail: (oir dh'òl iad do'n charruig spioradail sin a lean iad : agus b'i a' charrnig sin Criosd.)

5 Ach le mòran diubh cha robh Dia toilichte [s]: oir sgriosadh san fhàsach iad.

6 A nis bha na nithe sin 'nan saimpleiribh [t] dhuinne, chum nach miannaicheamaid droch nithe, eadhon mar a mhiannaich iadsan.

7 Agus na bithibhse 'nar luchd ìodhol-aoraidh, mar *a bha* cuid diubhsan ; a réir mar a ta e scrìobhta, Shuidh am pobull sìos a dh'itheadh agus a dh'òl, agus dh'éirich iad a chluicheadh.

8 Agus na deanamaid strìopachas, mar a rinn cuid diubhsan, agus a thuit *diubh* an aon là tri mìle fichead.

9 Agus na dearbhamaid [u] Criosd [w], mar a dhearbh cuid diubhsan, agus a sgriosadh iad le nathraichibh nimhe.

10 Agus na deanaibhse, gearan mar a rinn cuid diubhsan gearan, agus a sgriosadh iad leis an sgriosadair [x].

11 A nis thachair na nithe so uile dhoibhsan mar eiseimpleiribh : agus scrìobhadh iad chum teagaisg [y] duinne, air am bheil deireadh an domhain [z] air teachd.

12 Uime sin an ti a shaoileas a bhi 'na sheasamh, thugadh e aire nach tuit e.

13 Cha do thachair deuchainn [a] air bith ribh, ach ni a ta coitchionn [b] do dhaoinibh : ach tha Dia dìleas, nach leig dhuibh bhi air bhur feuchainn thar bhur comas; ach a ni maille ris an deuchainn slighe dol as mar an ceudna, chum gu'm bi sibh comasach air a giùlan.

14 Air an aobhar sin, a mhuinntir mo ghràidh, teichibh o ìodhol-aoradh.

15 Labhram mar re daoinibh tuigseach : thugaibhse breth air an ni a deiream.

16 Cupan a' bheannachaidh a ta sinne a' beannachadh, nach e comunn fola Chriosd e ? An t-aran a ta sinn a' briseadh, nach e comunn cuirp Chriosd e ?

17 Oir ge do tha sinne 'nar mòran, is aon aran [c], agus aon chorp sinn : oir a ta againn uile comhpairt do'n aon aran.

18 Thugaibh fainear Israel a réir na feòla : nach 'eil aca-san a ta 'g itheadh nan ìobairt comh-roinn ris an altair ?

19 Ciod a deiream uime sin ? gu bheil brigh air bith anns an ìodhol, no gu bheil brigh air bith san ni a dh'ìobradh do ìodholaibh ?

20 Ach *a deiream*, na nithe a ta na Cinnich ag ìobradh, gur ann do dheamhnaibh a tha iad 'gan ìobradh, agus nach ann do Dhia : agus cha b'àill leam comunn a bhi agaibhse re deamhnaibh.

21 Cha 'n'eil e an comas duibh cupan an Tighearna òl, agus cupan dheamhan. Cha 'n'eil e an comas duibh comh-roinn a bhi agaibh do bhord an Tighearna, agus do bhord dheamhan.

22 Am brosnaich sinn an Tighearn gu feirg ? an treise sinn na esan ?

23 Tha na h-uile nithe ceadaichte

[o] *geall.* [p] *mar neach nach 'eil am follas.*
[q] *gairm a thoirt.* [r] *gu diùltar, gu tilgear mi fein.*
[s] *cha do thaitinn mòran diubh re Dia.* [t] *sgàilibh, samhlachasaibh.*
[u] *buaireamaid.* [w] *Dia.* [x] *a' mhilltear.* [y] *rabhaidh.*
[z] *nan linn.* [a] *buaireadh, cruaidh-fheuchainn, dearbhadh.*
[b] *cumanta.* [c] *bhuilinn.*

dhomh, ach cha 'n'eil na h-uile nithe
iomchuidh[d]: tha na h-uile nithe
ceadaichte dhomh, agus cha tabhair
na h-uile nithe fòghlum.
24 Na iarradh neach air bith an
ni sin a bhuineas dha fein: ach *iar-*
radh gach aon *an ni* sin a thig re
maith neach eile.
25 Ithibh gach ni a reicear am
margadh na feòla, gun cheisd air
bith fheòraich[e] air son coguis.
26 Oir is leis an Tighearn an tal-
amh, agus a làn.
27 Ma bheir aon neach dhiubh-
san nach 'eil 'nan creidmhich cuir-
eadh dhuibh, agus gur toil leibh dol
maille ris; ithibh gach ni a chuir-
ear roimhibh, gun ni sam bith
fheòruich air son coguis.
28 Ach ma deir duine sam bith
ribh, Dh'iobradh an ni so do iodhol-
aibh, na ithibh air a shonsan a nochd
dhuibh e, agus air son coguis[f]. [Oir
is leis an Tighearn an talamh, agus
a làn.]
29 *Air son* coguis deiream, cha'n
i *do choguis* fein, ach *coguis* an
neach ud eile: oir c'ar son a bheir-
ear breth air[g] mo shaorsa sa le
coguis duin' eile?
30 Oir, ma tha comhpairt *bìdh*
agamsa tre ghràs, c'ar son a labhrar
olc umam a thaobh an ni sin air son
am bheil mi a' toirt buidheachais?
31 Uime sin co aca dh'itheas no
dh'òlas sibh, no ge b'e ni a ni sibh,
deanaibh na h-uile nithe chum glòire
Dhé.
32 Na tugaibh aobhar oilbheim
do na h-Iudhachaibh, no do na
Greugachaibh, no do eaglais Dé:
33 A réir mar a ta mise a' dean-
amh toile nan uile dhaoine anns na
h-uile nithibh, gun bhi 'g iarraidh
mo bhuannachd fein, ach *buan-*
nachd mhòrain, chum gu slànuich-
ear iad.

CAIB. XI.

BITHIBHSE 'nar luchd-lean-
mhuinn ormsa[h], amhuil mar a
ta mise air Criosd.
2 A nis molam sibh, a bhràithre,
do bhrigh gu bheil cuimhne agaibh
ormsa anns na h-uile nithibh, agus
gu bheil sibh a' coimhead nan ord-
uighean, mar a thug mise dhuibh
iad.
3 Ach bu mhiann leam fios a bhi
agaibh, gur e Criosd ceann gach fir,
agus gur e am fear ceann na mnà,
agus gur e Dia ceann Chriosd.
4 Gach fear a ta deanamh ùrn-
uigh no fàidheadaireachd, agus fol-
ach air *a* cheann, tha e toirt eas-
urraim d'a cheann.
5 Ach gach bean a ta deanamh
ùrnuigh no fàidheadaireachd gun
fholach air *a* ceann, tha i toirt eas-
urraim d'a ceann: oir is ionann sin
agus ge do bhiodh i air a bearradh.
6 Oir mur bi folach air ceann na
mnà, bearrar i mar an ceudna: ach
ma's grannda[i] do mhnaoi i bhi air a
bearradh no air a lomadh, cuireadh
i folach oirre.
7 Oir gun amharus cha chòir do
fhear a cheann a chòmhdachadh[k],
do bhrigh gur h-e iomhaigh agus
glòir Dhé: ach is i a' bhean glòir
an fhir.
8 Oir cha 'n'eil am fear o'n mhnaoi,
ach a' bhean o'n fhear.
9 Agus nior chruthaicheadh am
fear air son na mnà, ach a' bhean
air son an fhir.
10 Uime sin is còir do'n mhnaoi
cumhachd[l] a bhi aice air *a* ceann,
air son nan aingeal.
11 Gidheadh, cha 'n'eil am fear
as eugmhais na mnà, no a' bhean as
eugmhais an fhir anns an Tighearn.
12 Oir mar a ta a' bhean o'n
fhear, is amhuil sin *a ta* 'm fear
tre'n mhnaoi mar an ceudna: ach is
ann o Dhia ta na h-uile nithe.
13 Measaibh annaibh fein: am
bheil e ciatfach do mhnaoi ùrnuigh
a dheanamh re Dia gun fholach *air*
a ceann.
14 Nach 'eil nàdur fein a' teagasg
dhuibh, ma bhios gruag fhada air
fear, gur nàr dha e?
15 Ach ma bhios gruag fhada
air mnaoi, is glòir dh'i e: oir thug-
adh a gruag dh'i air son còmh-
daich[m].
16 Ach ma bhios neach air bith
connspoideach, cha 'n'eil a leithid
sin do ghnàthachadh againne, no
aig eaglaisibh Dhé.
17 A nis anns an ni so a chuiream
an céill *duibh*, cha mhol mi *sibh*,
do bhrigh gu bheil sibh a' teachd an
ceann a chéile cha'n ann chum an
ni a's fearr, ach an ni a's measa.
18 Oir air tùs, air cruinneachadh
dhuibh an ceann a chéile san eag-
lais, tha mi cluinntinn gu bheil roin-

[d] *tarbhach.* [e] *fharraid.* [f] *coimh-fhios, coinsicns.*
[g] *a' dhìtear.* [h] *air m'cisiomplairse.* [i] *grànnu.* [k] *fholach.*
[l] 'se sin r'a radh *folach, a leigeil fhaicinn gu bheil i fa chumhachd a fir.*
[m] *folaich.*

nean[n] 'nar measg; agus tha mi an cuid 'ga chreidsinn.

19 Oir is éigin saobh-chreidimh[o] a bhi eadaruibh, chum gu'n deanar follaiseach an dream a ta dearbhta 'nar measg.

20 Uime sin an uair a thig sibh an ceann a chéile do aon àit, cha'*n e sin* suipeir an Tighearna itheadh.

21 Oir ithidh gach aon air tùs a shuipeir fein, agus a ta neach ocrach, agus neach eile air mhisg.

22 An e nach 'eil tighean agaibh chum itheadh agus òl annta? no am bheil sibh a' deanamh tàir' air eaglais Dé, agus a' nàrachadh na muinntir aig nach 'eil? Ciod a deiream ribh? Am mol mi sibh anns *a' chùis* so? cha mhol.

23 Oir fhuair mise o'n Tighearn an ni mar an ceudna a thug mi dhuibhse, Gu'n do ghlac an Tighearn Iosa aran, anns an oidhche an do bhrathadh e:

24 Agus air breith buidheachais, bhris se e, agus a dubhairt e, Gabhaibh, ithibh; is e so mo chorpsa, a ta air a bhriseadh[p] air bhur sonsa: deanaibh so chum cuimhne ormsa[q].

25 Agus air a' mhodh cheudna an cupan, an déigh na suipeir, ag radh, Is e an cupan so an coimhcheangal[r] nuadh ann am fhuilse: deanaibhse so, cia minic as a dh'òlas sibh *e*, chum cuimhne ormsa.

26 Oir cia minic as a dh'itheas sibh an t-aran so, agus a dh'òlas sibh an cupan so, tha sibh a' foillseachadh bàis an Tighearna gus an d'thig e.

27 Uime sin, ge b'e neach a dh'itheas an t-aran so, agus[s] a dh'òlas an cupan *so* an Tighearna gu neo-iomchuidh, bithidh e ciontach do chorp agus do fhuil an Tighearna.

28 Ach ceasnuicheadh[t] duine e fein, agus mar sin itheadh e do'n aran *so*, agus òladh e do'n chupan *so*:

29 Oir ge b'e dh'itheas agus a dh'òlas gu neo-iomchuidh, tha e 'g itheadh agus ag òl breitheanais dha fein, do bhrigh nach 'eil e a' deanamh aithneadh air corp an Tighearna[u].

30 Air a shon so *tha* mòran 'nar measg lag agus tinn, agus tha mòran 'nan codal.

31 Oir nan d'thugamaid breth oirnn fein, cha d'thugtadh breth oirnn.

32 Ach an uair a bheirear breth oirnn, tha sinn air ar smachdachadh leis an Tighearn, chum nach bitheamaid air ar dìteadh maille ris an t-saoghal.

33 Uime sin, mo bhràithre, 'nuair a thig sibh an ceann a chéile chum itheadh, fanaibh r'a chéile.

34 Agus ma bhios ocras air aon neach, itheadh e aig an tigh; chum nach d'thig sibh an ceann a chéile gu breitheanas[w]. Agus cuiridh mise gach ni eile an ordugh 'nuair a thig mi.

CAIB. XII.

A NIS a thaobh *nithe*[x] spioradail, a bhràithre, cha'n àill leam sibh bhi aineolach.

2 Tha fios agaibh gu robh sibh 'nar Cinnich, air bhur tarruing gu iodholaibh balbha, a réir mar a threòraicheadh sibh.

3 Uime sin tha mi toirt fios duibh, nach abair duine sam bith a tha labhairt o Spiorad Dé, gu bheil Iosa mallaichte: agus nach urradh duine sam bith a radh gur e Iosa an Tighearn, ach trìd an Spioraid naoimh.

4 A nis tha eadar-dhealachadh thiodhlaca ann, ach *cha 'n'eil ach* aon Spiorad ann.

5 Agus tha eadar-dhealachadh frithealaidh[y] ann, gidheadh *cha 'n'eil ach* aon Tighearn ann.

6 Agus tha eadar-dhealachadh oibreachaidh ann, ach is e an t-aon Dia, a tha 'g oibreachadh nan uile *nithe* anns na h-uile.

7 Ach a ta foillseachadh an Spioraid air a thoirt do gach neach, chum tairbhe.

8 Oir do aon duine tha focal a' ghliocais air a thoirt leis an Spiorad; agus do dhuin' eile focal an eòlais leis an Spiorad cheudna;

9 Do neach eile creidimh leis an Spiorad sin fein; do dhuin' eile tabhartas leighis trìd an Spioraid cheudna;

10 Do neach eile oibreachadh mhìorbhuile; do neach eile fàidheadaireachd; do neach eile aithneachadh spiorad; do neach eile *iomadh* gnè theanga; agus do neach eile eadar-mhìneachadh theanga.

[n] *eas-aonachda, sgaraidh.* [o] *saobh-bharailean, eiriceachd.* [p] *air a thabhairt.* [q] *mar chuimhneachan ormsa.* [r] *tiomnadh.* [s] *no.* [t] *dearbhadh.* [u] *deanamh eadar-dhealachaidh eadar corp an Tighearna* agus biadh eile. [w] *chum dìtidh.* [x] thiodhlaca. [y] *mhinistreileachd, dhreuchd.*

11 Ach na nithe sin uile tha an t-aon Spiorad ceudna ag oibreachadh, a' roinn ris gach aon fa leth a réir mar is àill leis.

12 Oir mar is aon an corp, agus mòran do bhaliaibh aige, agus a ta uile bhuill an aon chuirp sin, ge h-iomadh iad, 'nan aon chorp; mar sin *a ta* Criosd.

13 Oir trìd aon Spioraid bhaisteadh sinn uile do aon chorp, ma's Iudhaich sinn no Greugaich, ma's daor no saor sinn; agus thugadh deoch r'a h-òl duinn uile chum aon Spioraid.

14 Oir cha'n aon bhall an corp, ach mòran.

15 Ma deir a' chos, Do bhrigh nach mi an lamh, cha'n ann do'n chorp mi; nach 'eil i do'n chorp air a shon sin?

16 Agus ma deir a' chluas, Do bhrigh nach mi an t-sùil, cha'n ann do'n chorp mi; nach ann do'n chorp i air a shon sin?

17 Nam *biodh* an corp uile 'na shùil, c'àit am *biodh* a' chlaisteachd? Nam *biodh* e uile 'na chlaisteachd, C'àit am *biodh* am boladh?

18 Ach a nis shuidhich Dia na buill gach aon diubh sa' chorp, mar bu toil leis.

19 Agus nam biodh iad uile 'nan aon bhall, c'àit am *biodh* an corp?

20 Ach a nis *tha iad* 'nam mòran bhall, ge nach 'eil ann ach aon chorp.

21 Agus cha'n urradh an t-sùil a radh ris an laimh, Cha 'n'eil feum agam ort: no a rìs, an ceann ris na cosaibh, Cha 'n'eil feum agam oirbhse.

22 Ach gu ro mhòr ni's mò tha na buill sin do'n chorp, a's anmhuinne[z] thaobh coslais, feumail.

23 Agus air *na buill* sin do'n chorp, a's lugha urram 'nar measne, tha sinn a' cur an tuilleadh uraim, agus na *buill* sin dhinn a's lugha maise, tha aca sin gu ro mhòr an tuilleadh maise

24 Oir air na *buill* mhaiseach againn cha 'n'eil uireasbhuidh: ach rinn Dia an corp a chomh-chumadh r'a chéile, air dha an tuilleadh uraim gu mòr a thoirt do'n *chuid* air an robh uireasbhuidh:

25 Chum nach biodh eas-aonachd air bith sa' chorp; ach gu'm biodh an t-aon chùram aig na buill d'a chéile.

26 Agus ma dh'fhuilgeas aon bhall, comh-fhuilgidh na buill uile: no ma gheibh aon bhall urram, ni na buill uile gairdeachas maraon ris.

27 A nis is sibhse corp Chriosd, agus *is* buill *sibh* fa leth.

28 Agus chuir Dia dream àraidh san eaglais, air tùs abstola, san dara àit fàidhean, san treas àit luchd-teagaisg, a rìs mìorbhuilean, 'na dhéigh sin tabhartais leighis, luchd cuideachaidh, uachdaranachda, iomadh gnè theanga.

29 *Am bheil* na h-uile 'nan abstolaibh? *Am bheil* na h-uile 'nam fàidhibh? *Am bheil* na h-uile 'nan luchd teagaisg? *Am bheil* na h-uile 'nan luchd deanamh mhìorbhuile?

30 Am bheil aig na h-uile tabhartais leighis? An labhair na h-uile le teangaibh? An dean na h-uile eadar-theangachadh?

31 Ach biodh miann dùrachdach nan tiodhlac a's fearr oirbh: agus gidheadh nochdamsa dhuibh slighe a's ro fhearr.

CAIB. XIII.

GE do labhrainn le teangaibh dhaoine, agus aingeal, agus gun ghràdh[a] agam, tha mi a'm' umha[b] a ni fuaim, no a'm' chiombal a ni glean-garsaich.

2 Agus ge do robh agam fàidhleadaireachd, agus ge do thuiginn na h-uile rùna dìomhair, agus gach uile eòlas; agus ge do bhiodh agam gach uile *ghnè* creidimh, ionnas gu'n atharraichinn sléibhte, agus mi gun ghràdh agam, cha 'n'eil annam ach neo-ni.

3 Agus ge do chaithinn mo mhaoin uile chum na bochdan a bheathachadh, agus ge do bheirinn mo chorp chum a losgaidh, agus gun ghràdh agam, cha 'n'eil tairbhe sam bith dhomh ann.

4 Tha an gràdh fad-fhulangach, *agus* caoimhneil; cha ghabh an gràdh farmad; cha dean an gràdh ràiteachas, cha 'n'eil e air a shéideadh suas,

5 Cha ghiùlain se e fein gu mi-chiatfach, cha'n iarr e na nithe sin a bhuineas da fein, cha 'n'eil e so-bhrosnachaidh *chum feirge*, cha smuainich e olc sam bith,

6 Cha dean e gairdeachas san eucoir, ach ni e gairdeachas san fhìrinn:

7 Fuilgidh[c] e na h-uile nithe,

[z] *laige.* [a] *scirc.* [b] *phrais.* [c] *còmhdaichidh, folaichidh.*

creididh e na h-uile nithe, bithidh sùil[d] aige ris na h-uile nithibh, giùlainidh e na h-uile nithe.

8 Cha d'theid an gràdh air cùl a choidhch: ach ma's fàidheadaireachda *ta ann*, theid iad air cùl; ma's teangaidh, sguiridh iad; ma's eòlas, cuirear air cùl e.

9 Oir a ta eòlas againn ann an cuid, agus tha sinn re fàidheadaireachd ann an cuid.

10 Ach an uair a thig an ni a ta iomlan, cuirear air cùl an ni sin nach-'eil ach ann an cuid.

11 'Nuair a bha mi a'm' leanaban, labhair mi mar leanaban, thuig mi mar leanaban, reusonaich[e] mi mar leanaban: ach air fàs domh a'm' dhuine, chuir mi na nithe leanabaidh air cùl.

12 Oir tha sinn a' faicinn san àm so gu dorcha tre ghloin[f]; ach an sin *chi sinn* aghaidh re h-aghaidh: san àm so is aithne dhomh ann an cuid; ach an sin aithnichidh mi eadhon mar a ta aithneadh orm.

13 Agus a nis fanaidh creidimh, dòchas[g], gràdh, na tri *nithe* so; ach *is e*'n gràdh a's mò dhiubh so.

CAIB. XIV.

LEANAIBH gràdh, agus biodh mòr mhiann[h] *thiodhlaca* spioradail oirbh, ach gu ma mò bhur togradh gu'n deanadh sibh fàidheadaireachd.

2 Oir an ti a labhras ann an teangaidh *choimhich*[i], ni h-ann re daoinibh a labhras e, ach re Dia: oir cha 'n'eil neach sam bith 'ga thuigsinn; ge do tha e anns an Spiorad a' labhairt rùna-diomhair.

3 Ach an ti a tha deanamh fàidheadaireachd, tha e a' labhairt re daoinibh chum togail suas[k], agus *chum* earail, agus *chum* comhfhurtachd.

4 An ti a ta labhairt an teangaidh *choimhich*, tha e 'ga thogail fein suas: ach an ti a ni fàidheadaireachd, tha e togail suas na h-eaglais.

5 Bu mhaith leam gu labhradh sibh uile le teangaibh, ach b'fhearr leam sibh a dheanamh fàidheadaireachd, oir *is* mò an ti a ni fàidheadaireachd, na an ti a labhras le teangaibh, mur eadar theangaich e[l], chum gu faigheadh an eaglais fòghlum.

6 A nis a' bhràithre, ma thig mi d'ar ionnsuidh a' labhairt le teangaibh, ciod an tairbhe a ni mi dhuibh, mur labhair mi ribh am foillseachadh, no an eòlas, no am fàidheadaireachd, no an teagasg?

7 Air an dòigh cheudna na nithe gun anam a ni fuaim, ma's pìob no clarsach, mur dean iad eadar-dhealachadh 'nam fuaimibh, cionnus a thuigear an ni a sheinnear air a' phìob no air a' chlàrsaich?

8 Oir ma bheir a' ghall-tromp fuaim neo-chinnteach uaipe[m], cò a dh'ulluicheas e fein chum a' chatha?

9 Is amhuil sin sibhse, mur labhair sibh leis an teangaidh briathra so-thuigsinn, cionnus a dh'aithnichear an ni a labhrar? oir is ann ris an athar a labhras sibh.

10 Tha, feudaidh e bi, an uiread do ghuthannaibh[n] san t-saoghal, agus cha 'n'eil a h-aon diubh gun bhlagh[o].

11 Uime sin mur tuig mi brigh a' ghutha, bithidh mi do'n ti a labhras borb[p]; agus *bithidh* an ti a labhras, borb dhomhsa.

12 Mar sin mar an ceudna sibhse, do bhrigh gu bheil déidh agaibh air *tiodhlacaibh* spioradail, iarraibh sibh fein a thoirt barrachd chum togail suas[q] na h-eaglais.

13 Uime sin an ti a labhras ann an teangaidh *choimhich*, guidheadh e gu'n deanadh e eadar-theangachadh.

14 Oir ma ni mise ùrnuigh ann an teangaidh *choimhich*, tha mo spiorad a' deanamh ùrnuigh, ach tha mo thuigse neo-tharbhach.

15 Ciod ma seadh? ni mi ùrnuigh leis an spiorad, agus ni mi ùrnuigh leis an tuigse mar an ceudna: seinnidh mi leis an spiorad, agus seinnidh mi leis an tuigse mar an ceudna.

16 No 'nuair a bheannuicheas tu leis an spiorad, cionnus a deir an ti a tha ann an àit an duine gun fhòghlum, Amen re d' bhreith-buidheachais, o nach aithne dha an ni a deir tu?

17 Oir gu deimhin a ta thusa toirt buidheachais gu maith, gidheadh cha 'n'eil an neach eile air a thogail suas[r].

18 Bheiream buidheachas do m'

[d] *dòchas, earbsa.* [e] *smuainich.* [f] *ann an sgàthan.* [g] *earbsa.*
[h] *déidh, iarrtus.* [i] *choigrich.* [k] *fòghluim, teagaisg.*
[l] *mur eadar-theangaich* neach. [m] *uaithe.*
[n] *chainntibh, chànainibh.* [o] *brigh, seadh.* [p] *fiadhaich, barbarra.*
[q] *fòghluim.* [r] *air fhòghlum.*

Dhia, *gu'n* labhram le teangaibh tuilleadh na sibh uile:

19 Ach b'fhearr leam cùig focail a labhairt san eaglais le m' thuigse, chum gu teagaisginn daoin' eile mar an ceudna, na deich mìle focal ann an teangaidh *choimhich.*

20 A bhràithre, na bithibhse 'nar leanabaibh an tuigse: gidheadh, ann am mìorun [s] bithibh 'nar leanabaibh, ach ann an tuigse bithibh 'nar *daoine* foirfe.

21 Tha e scrìobhta san lagh, Labhraidh mi ris a' phobull so ann an teangaibh eile, agus am bilibh eile: gidheadh an déigh sin uile cha'n éisd iad rium, a deir an Tighearn.

22 Uime sin a ta teangannan *coimheach* 'nan comhara, ni h-ann do'n droing a ta creidsinn, ach dhoibhsan a ta mi-chreideach: ach a ta fàidheadaireachd ni h-ann air an sonsan nach 'eil a' creidsinn, ach air an sonsan a tha creidsinn.

23 Uime sin ma chruinnicheas an eaglais uile san aon àit, agus ma labhras iad uile le teangaibh *coimheach,* agus gu'n d'thig droing a ta gun fhòghlum a steach, no daoine mi-chreideach, nach abair iad gu bheil sibh air a' chuthach [t]?

24 Ach ma ni iad uile fàidheadaireachd, agus gu'n d'thig duine gun chreidimh a steach, no *neach* a ta gun fhòghlum, cronuichear [u] e leis na h-uile, agus bheirear breth air leis na h-uile:

25 Agus mar sin a ta *nithe* folaichte a chridhe air am foillseachadh; agus mar sin, air dha tuiteam air agnaidh, ni e aoradh do Dhia, ag aithris [w] gu bheil Dia gu firinneach annaibhse.

26 Ciod e sin ma ta, a bhràithre? air teachd an ceann a chéile dhuibh, tha salm, tha teagasg, tha teanga, tha foillseachadh, tha eadar-theangachadh, aig gach aon agaibh. Deanar na h-uile nithe chum fòghluim [x].

27 Ma labhras aon neach ann an teangaidh *choimhich,* labhradh dithis, no air a' chuid a's mò triuir, agus sin an déigh a chéile; agus deanadh a h-aon eadar-theangachadh.

28 Ach mur bi eadar-theangair ann, fanadh e 'na thosd san eaglais; no labhradh e ris fein, agus re Dia.

29 Labhradh dithis no triuir do na fàidhibh, agus thugadh a' chuid eile breth.

30 Ach ma dh'fhoillsichear *ni* do neach eile a tha 'na shuidhe, biodh an ceud *dhuine* 'na thosd.

31 Oir feudaidh sibh uile fàidheadaireachd a dheanamh gach aon an déigh a chéile, chum's gu faigh na h-uile fòghlum, agus na h-uile comhfhurtachd.

32 Agus a ta spioradan [y] nam fàidh ùmhal do na fàidhibh.

33 Oir cha'n e Dia *ùghdair* na mi riaghailt [z], ach na sìth, mar ann an eaglaisibh nan naomh uile.

34 Biodh bhur mnài 'nan tosd sna h-eaglaisibh; oir cha 'n'eil e ceadaichte dhoibh labhairt: ach *is còir dhoibh* bhi ùmhal, mar a deir an lagh mar an ceudna.

35 Agus ma's miann leo ni sam bith fhòghlum, feòraicheadh iad d'am fearaibh fein aig an tigh e: oir is mi-chiatfach do mhnaibh labhairt san eaglais.

36 An ann uaibhse thainig focal Dé a mach? no an ann d'ar n-ionnsuidhse a mhàin a thainig e?

37 Ma shaoileas duine sam bith [a] gur fàidh, no gur duine spioradail e fein, aidicheadh e, na nithe a scrìobhamsa d'ar n-ionnsuidh, gur h-iad àitheantan an Tighearna.

38 Ach ma ta neach sam bith aineolach, biodh e aineolach.

39 Uime sin, a bhràithre, biodh ro-thogradh agaibh air fàidheadaireachd a dheanamh, agus na bacaibh labhairt le teangaibh.

40 Deanar na h-uile nithe gu deadh-mhaiseach, agus a réir orduigh.

CAIB. XV.

OS bàrr, a bhràithre, cuiream an céill duibh an soisgeul a shearmonaich mi dhuibh, ris an do ghabh sibhse mar an ceudna, agus anns am bheil sibh 'nar seasamh;

2 Trìd mar an ceudna am bheil sibh air bhur tearnadh, ma chumas sibh gu daingean [b] an ni a shearmonaich mi dhuibh, mur do chreid sibhse gu dìomhain.

3 Oir thug mi dhuibh air tùs an ni a fhuair mi mar an ceudna, Gu'n d'fhuair Criosd bàs air son ar peacaidh a réir nan scrìobtuir:

4 Agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu'n d'éirich e a rìs air an treas là a réir nan scrìobtuir:

[s] *droch mhèin, olc.* [t] *air mhi-chéill, air boile.* [u] *spreagar, comhairlichear.* [w] *ag innseadh, a' foillseachadh.* [x] *togail suas.* [y] *tiodhlaca spioradail.* [z] *eas orduigh, tuairgne.* [a] *Ma tha duine sam bith cinnteach.* [b] *ma ghleidheas sibh air chuimhne.*

5 Agus gu facas e le Cephas, 'na
dhéigh sin leis an dà fhear dheug.
6 'Na dhéigh sin, chunncas e le
tuilleadh as cùig ceud bràthair air
aon àm; d'am bheil a' chuid a's mò
beo gus a nis, ach a ta cuid *dhiubh*
'nan codal.
7 'Na dhéigh sin, chunncas e le
Seumas; agus a rìs leis na h-abstol-
aibh uile.
8 'Nan déigh uile chunncas leam-
sa e mar an ceudna, mar neach a
rugadh an an-àm.
9 Oir is mi a's lugha do na h-ab-
stolaibh, nach fiu abstol a ghairm
dhiom, do bhrigh gu'n robh mi a'
geur-leanmhuinn eaglais Dé.
10 Ach tre ghràs Dé is mi an ni
a's mi: agus cha robh a ghràs, a
bhuilicheadh orm, gun bhrigh; ach
shaothraich mi ni's pailte na iad
uile; gidheadh cha mhise, ach gràs
Dé a bha maille rium.
11 Uime sin co air bith iad *dhinn*,
mise no iadsan, is ann mar so a tha
sinne a' searmonachadh, agus is ann
mar so a chreid sibhse.
12 A nis ma shearmonaichear
Criosd gu'n d'éirich e o na marbh-
aibh, cionnus a deir cuid 'nar measg-
sa, Nach 'eil aiseirigh nam marbh
ann?
13 Ach mur 'eil aiseirigh nam
marbh ann, ni mò a dh'éirich Criosd.
14 Agus mur d'éirich Criosd, gu
deimhin *is* dìomhain ar searmoin-
ne, agus *is* dìomhain bhur creidimh-
se mar an ceudna.
15 Seadh fhuaradh sinne 'nar
fianuisibh bréige air Dia; do bhrigh
gu'n d'rinn sinn fianuis a thaobh
Dhé, gu'n do thog e suas Criosd:
neach nach do thog e suas, mur éir-
ich na mairbh.
16 Oir mur éirich na mairbh, ni
mò a dh'éirich Criosd:
17 Agus mur d'éirich Criosd, *tha*
bhur creidimhse dìomhain; tha sibh
fathast ann bhur peacaibh.
18 Mar sin mar an ceudna tha an
droing a choidil ann an Criosd,
caillte.
19 Ma's anns a' bheatha so a
mhàin a tha dòchas againn ann an
Criosd, is sinn a's truaighe do na
h-uile dhaoinibh.
20 Ach a nis tha Criosd air éirigh
o na marbhaibh, *agus* rinneadh an
ceud thoradh dhiubhsan a choidil
deth.
21 Oir mar is ann tre dhuine
thàinig am bàs, is ann tre dhuine
thig aiseirigh nam marbh mar an
ceudna.
22 Oir mar ann an Adhamh a ta
na h-uile a' faghail a' bhàis, is amh-
uil sin mar an ceudna a nithear na
h-uile beo ann an Criosd.
23 Ach gach uile dhuine 'na ord-
ugh fein: Criosd an ceud thoradh,
'na dhéigh sin iadsan a's le Criosd
aig a theachd.
24 An sin *bithidh* a' chrioch
dheireannach, 'nuair a bheir e suas
an rioghachd do Dhia, eadhon an
t-Athair; 'nuair a chuireas e as do [c]
gach uile uachdaranachd, agus gach
uile ùghdarras, agus chumhachd.
25 Oir is éigin gu'n rioghaich e,
gus an cuir e a naimhdean uile fa
chosaibh.
26 Sgriosar an nàmhaid deirean-
nach, am bàs.
27 Oir chuir e na h-uile nithe fa
chosaibh. Ach an uair a deir e gu'n
do chuir e na h-uile nithe fuidh, *is*
ni follaiseach gu bheil esan a chuir
na h-uile nithe fuidh, an leth muigh
dheth so.
28 Agus an uair a chuirear na
h-uile nithe fuidh, an sin bithidh am
Mac fein fuidh'n ti a chuir na h-uile
nithe fuidhsan, chum gu'm bi Dia
'na uile anns na h-uile.
29 No ciod a ni iadsan, a bhaistear
air son nam marbh, mur éirich na
mairbh air aon dòigh? c'ar son ma
seadh a bhaistear iad air son nam
marbh?
30 Agus c'ar son a ta sinne an
gàbhadh sgach uair?
31 Air bhur gairdeachas sa [d] a
tha agam ann an Iosa Criosd ar
Tighearn, tha mi faghail a' bhàis gach
là.
32 Ma chòmhraig [e] mi mar dhuine [f]
re fiadh-bheathaichibh ann an Ephe-
sus, ciod i mo thairbhe, mur éirich
na mairbh? itheamaid agus òlamaid,
oir am màireach gheibh sinn bàs.
33 Na meallar sibh: truaillidh
droch chomhluadar [g] deadh bheusa.
34 Dùisgibh chum fìreantachd [h],
agus na deanaibh peacadh; oir cha
'n'eil eòlas Dé aig cuid: chum bhur
nàire labhram so.
35 Ach a deir neach éigin, Cion-
nus a dh'éireas na mairbh? agus
ciod a' ghnè cuirp leis an d'thig iad?
36 Amadain, an ni sin a chuireas
tu, cha bheothaichear e, mur bàs-
aich e *air tùs.*

[c] *a chuireas e sìos.* [d] *a' ghairdeachas air bhur sonsa.*
[e] *chog mi, chuir mi cath.* [f] *a réir gnàtha dhaoine.*
[g] *droch chòmhradh.* [h] *gu ceart, gu cubhaidh.*

37 Agus an ni a chuireas tu, cha'n e an corp a bhitheas a ta thu cur, ach gràinne lom, feudaidh e bi do chruineachd, no do *shcòrta* éigin eile.

38 Ach a ta Dia a' toirt cuirp dha mar bu toil leis, agus do gach uile shìol a chorp fein.

39 Cha'n aon fheoil gach uile fheoil: ach *a ta* feoil air leth aig daoinibh, agus feoil eile aig ainmhidhibh, *feoil* eile aig iasgaibh, *agus feoil* eile aig eunlaithibh.

40 Agus *a ta* cuirp nèamhaidh ann, agus cuirp thalmhaidh: gidheadh *a ta* glòir air leth aig na *corpaibh* nèamhaidh, agus *glòir* eile aig na *corpaibh* talmhaidh.

41 Tha aon ghlòir aig a' ghréin, agus gloir eile aig a' ghealaich, agus glòir eile aig na reultaibh; oir a ta eadar-dhealachadh eadar reult agus reult thaobh glòire.

42 Agus is ann mar sin a *bhios* aiseirigh nam marbh. Cuirear ann an truaillidheachd e, togar ann an neo-thruaillidheachd e.

43 Cuirear e ann an eas-urram, togar ann an glòir e: cuirear ann an anmhuinneachd e, éiridh e ann an cumhachd:

44 Cuirear e 'na chorp nàdurra, éiridh e 'na chorp spioradail. Tha corp nàdurra ann, agus corp spioradail.

45 Agus mar so tha e scrìobhta, Rinneadh an ceud dhuine Adhamh 'na anam beo, an t-Adhamh deireannach 'na Spiorad a bheothaicheas.

46 Gidheadh cha'n e an ni spioradail a *bha* ann air tùs, ach an ni nàdurra; agus 'na dhéigh sin an ni spioradail.

47 An ceud duine o'n talamh, talmhaidh: an dara duine, an Tighearn o nèamh.

48 Mar an *duine* talmhaidh, is amhuil sin iadsan *a tha* talmhaidh: agus mar a ta *an duine* nèamhaidh, is ann mar sin iadsan *a ta* nèamhaidh.

49 Agus mar a ghiùlain sinn dealbh[i] an *duine* thalmhaidh, giùlainidh sinn mar an ceudna dealbh an *duine* nèamhaidh.

50 A nis so a deiream, a bhràithre, nach feudar le feoil agus fuil rioghachd Dhé a shealbhachadh mar oighreachd; ni mò a shealbhaicheas truaillidheachd neo-thruaillidheachd.

51 Feuch, labhram ni dìomhair ribh; Cha choidil sinn uile, ach caochlaidhear sinn uile.

52 Ann an tiota[k], am priobadh na sùl, re *guth na* trompaide deireannaich, (oir séididh an trompaid) agus éiridh na mairbh neo-thruaillidh, agus caochlaidhear sinne.

53 Oir is éigin do'n *chorp* thruaillidh so neo-thruaillidheachd a chur uime, agus do'n *chorp* bhàsmhor so neo-bhàsmhorachd a chur uime.

54 Agus an uair a chuireas an *corp* truaillidh so neo-thruaillidheachd uime, agus a chuireas an *corp* bàsmhor so neo-bhàsmhorachd uime, an sin coimhlionar am focal a ta scrìobhta, Shluigeadh suas am bàs le buaidh.

55 O bhàis, c'àit am bheil do ghath? O uaigh, c'àit *am bheil* do bhuaidh?

56 *Is* é am peacadh gath a' bhàis; agus *is* e neart a' pheacaidh an lagh.

57 Ach buidheachas do Dhia, a tha toirt dhuinne na buadha, trid ar Tighearna Iosa Criosd.

58 Uime sin, mo bhràithre gràdhach, bithibhse daingean, neo-ghluasadach, a' sìr-mheudachadh ann an obair an Tighearna, air dhuibh fios a bhi agaibh nach 'eil bhur saothair dìomhain anns an Tighearna.

CAIB. XVI.

A NIS a thaobh an tionail air son nan naomh, mar a dh'orduich mi do eaglaisibh Ghalatia, mar sin deanaibhse mar an ceudna.

2 Air ceud *là* gach seachduin, cuireadh gach aon agaibh ni leis fein anns an ionmhas[l], a réir mar a shoirbhich leis, chum nach bi tionail r'an deanamh 'nuair a thig mise.

3 Agus an uair a thig mi, co air bith iad a mholas sibh le'*r* litrichibh, cuiridh mi iadsan a ghiùlan bhur tabhartais gu Ierusalem.

4 Agus ma's iomchuidh mise a dhol mar an ceudna, theid iadsan a'm' chuideachd.

5 Agus thig mi d'ar n-ionnsuidhse, 'nuair a theid mi tre Mhacedonia: (oir tha mi dol tre Mhacedonia)

6 Agus feudaidh e bi gu'm fan mi, no eadhon gu'n caith mi an geamhradh maille ribh, chum's gu'n d'thoir sibh air m'aghaidh mi, ge b'e àit d'an d'theid mi.

7 Oir cha'n àill leam bhur faicinn a nis san dol seachad, ach tha dùil agam fantuinn re tamuill maille ribh, ma leigeas an Tighearn dhomh.

[i] *ìomhaigh, dreach, coslas.* [k] *platha, mionaid.*
[l] *taisgeadh gach aon agaibh laimh ris ann an stòr.*

8 Ach fanaidh mi ann an Ephe-
sus gu Cuingeis.
9 Oir dh'fhosgladh dorus mòr
agus éifeachdach dhomhsa, agus *tha*
mòran easgairdean [m] ann.
10 A nis ma thig Timoteus, feuch-
aibh gu'm bi e gun eagal maille
ribh: oir tha e a' saoithreachadh
ann an obair an Tighearna, mar a ta
mise.
11 Uime sin na deanadh neach
sam bith tàir air: ach thugaibh air
aghaidh e an sìth, chum's gu'n
d'thig e a m' ionnsuidhse: oir tha
sùil agam ris maille ris na bràith-
ribh.
12 Mu thimchioll *ar* bràthar A-
pollois, ghuidh mi gu dùrachdach
air teachd d'ar n-ionnsuidhse maille
ris na bràithribh: ach cha b'i a
thoil air chor sam bith teachd san
àm so; ach thig e 'nuair a gheibh e
àm iomchuidh.
13 Deanaibh faire, seasaibh gu
daingean sa' chreidimh, bithibh fear-
ail [n], bithibh làidir [o].
14 Biodh bhur n-uile nithe air an
deanamh le gràdh.
15 Agus guidheam oirbh, a bhràith-
re, (o's aithne dhuibh teaghlach Ste-
phanais, gur h-iad ceud thoradh A-
chaia, agus gu'n d'thug siad iad fein
chum frithealaidh do na naomh-
aibh)
16 Gu'm bi sibh ùmhal d'an leith-
idibh sin, agus do gach aon a ni
obair agus saothair maille ruinne.
17 Tha mi subhach re teachd Ste-
phanais, agus Fhortunatuis, agus A-
chaicuis: oir rinn iad suas an nì sin
a bha dh'uireasbhuidh d'ar taobhsa.
18 Oir thug iad suaimhneas [p] do
m' spioradsa, agus d'ar *spioradsa:*
uime sin biodh meas agaibh air an
leithidibh sin [q].
19 Tha eaglaisean na h-Asia a'
cur fàilte oirbh. Tha Acuila agus
Priscilla, maille ris an eaglais a tha
'nan tigh, a' cur mòr fhàilte oirbh
anns an Tighearn.
20 Tha na bràithrean uile a' cur
fàilte oirbh. Cuiribhse fàilte air a
chéile le pòg naomha.
21 Fàilte uamsa Pòl le m' laimh
fein.
22 Ma tha neach sam bith nach
gràdhaich an Tighearn Iosa Criosd,
biodh e 'na Anatema, Maranata [r].
23 *Gu robh* gràs an Tighearna
Iosa Criosd maille ribh.
24 Mo ghràdhsa maille ribh uile
ann an Iosa Criosd. Amen.

[m] *luchd cur an aghaidh* an t-soisgeil. [n] *duineil.*
[o] *neartaichibh sibh fein.* [p] *fois.* [q] *aithnichibh an leithide sin.*
[r] *biodh e malluichte gu bràth.*

Dara litir an ABSTOIL PHOIL chum nan
CORINTIANACH.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil
Dé, agus Timoteus *ar* bràthair,
chum eaglais Dé a ta an Corintus,
maille ris na h-uile naoimh a ta ann
an Achaia uile:
2 Gràs dhuibhse, agus siothchaint
o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tigh-
earn Iosa Criosd.
3 Beannuichte *gu robh* Dia, eadh-
on Athair ar Tighearna Iosa Criosd,
Athair nan tròcair, agus Dia na h-uile
chomhfhurtachd;
4 A tha toirt comhfhurtachd
dhuinne 'nar n-uile àmhghar [a], chum
sinne bhi comasach air comhfhurt-
achd a thoirt dhoibhsan a ta ann an
àmhghar sam bith, trid na comh-
fhurtachd leis am bheil sinn fein a'
faotainn comhfhurtachd o Dhia.
5 Oir mar a ta fulangais Chriosd [b]
pailt annainne, is amhuil sinn a ta
ar comhfhurtachdne mar an ceudna
pailte tre Chriosd.
6 Agus ma tha sinn fuidh àmh-
ghar, *is ann* air son bhur comh-
fhurtachd agus bhur slàintese, a tha
air a h-oibreachadh le sibh a dh'fhul-
ang nam fulangas ceudna, a tha
sinne a' fulang: no ma's comhfhurt-
achd dhuinn, *is ann* chum bhur
comhfhurtachd agus bhur slàintese.
7 Agus *a ta* ar dòchas daingean
d'ar taobhsa, do bhrigh gu bheil fios
againn, mar a ta sibh 'nar luchd
comhpairt do na fulangasaibh, gu

[a] *thrioblaid.* [b] *fulangais* air son *Chriosd.*

'n bi sibh mar an ceudna do'n
chomhfhurtachd.
8 Oir cha b'àill leinn, a bhràithre,
sibhse bhi ain-*fh*iosrach mu thimchioll
ar n-àmhghair a thachair
dhuinne san Asia, gu'n do bhruthadh
sinn gu ro mhòr thar ar neart,
ionnas gu robh sinn fuidh amharus
eadhon mu'r beatha:
9 Ach bha againn binn [c] ar bàis
anuainn fein, chum nach biodh againn
dòigh annainn fein, ach ann an
Dia a dhùisgeas na mairbh:
10 Neach a shaor sinne o bhàs co
mòr, agus a ta 'gar saoradh; anns
am bheil ar dòchas gu'n saor e *sinn*
fathast:
11 Air dhuibhse bhi a' comh-oibreachadh
le chéile ann an ùrnuigh
air ar soinne, chum gu tugar buidheachas
le mòran air ar soinne, a leth
an tiodhlaic a thugadh dhuinne, tre
mhòran.
12 Oir is e so ar gairdeachasne,
fianuis ar coguis, gur ann an aon-fhillteachd [d]
agus an treibhdhireas
diadhaidh [e], agus cha'n ann an
ghocas feòlmhor, ach ann an gràs
Dé, a chaith sinn ar beatha san
t-saoghal, agus gu h-àraidh d'ar
taobhsa.
13 Oir cha 'n'eil sinn a' sgriobhadh
nithe sam bith eile d'ar n-ionnsuidhse,
ach nan nithe a ta sibh a'
leughadh [f], no a ta sibh ag aideachadh,
agus a ta dùil agam a dh'aidicheas
sibh gus a' chrìoch;
14 Amhuil mar a dh'aidich sibh
an càil, gur sinne bhur gairdeachas,
mar *is* sibhse mar an ceudna ar
gairdeachas-nè ann an là an Tighearna
Iosa.
15 Agus anns a' mhuinighin so
b'àill leamsa teachd d'ar n-ionnsuidh
air tùs, ionnus gu faigheadh
sibhse ath-ghràs [g]:
16 Agus gabhail uaibhse [h] gu Macedonia,
agus teachd o Mhacedonia
a rìs d'ar n-ionnsuidhse, agus a bhi
air mo thoirt air m'aghaidh leibhse
san t-slighe gu Iudea.
17 Uime sin an uair a chuir mi
so romham, an do ghnàthaich mi
eutruimeachd [i]? no an ann a réir
na feòla a ta mi cur romham nan
nithe a chuiream romham, ionnus
gu biodh agam seadh, seadh, agus
ni h-eadh, ni h-eadh?
18 Ach *mar a ta* Dia firinneach,
cha b'e ar comhradh ribhse seadh,
agus ni h-eadh.
19 Oir Mac Dhé Iosa Criosd, a
shearmonuicheadh 'nar measgsa
leinne, *eadhon* leamsa, agus *le* Siluanus,
agus *le* Timoteus, cha robh e
'na sheadh agus 'na ni h-eadh, ach
annsan bha seadh.
20 Oir geallanna Dhé uile annsan
is seadh iad, agus annsan *is* amen
iad, chum glòire Dhe d'ar taobhne.
21 A nis an ti a dhaingnicheas
sinne maille ribhse ann an Criosd,
agus a dh'ung sinn, *is* e Dia:
22 Neach mar an ceudna a chuir
seula oirnne, agus a thug dhuinn
geall-daingnich [k] an Spioraid ann ar
cridhibh.
23 Ach goiream Dia mar fhianuis
air m'anam [l], gur ann chum sibhse a
chaomhnadh nach d'thainig mi fathast
gu Corintus.
24 Cha'n e gu bheil againne tighearnas
air bhur creidimhse, ach is
luchd - cuideachaidh sinn d'ar
n-aoibhneas: oir is ann tre chreidimh
a sheasas sibh.

CAIB. II.

ACH chuir mi so romham annam
fein, gun teachd a rìs fuidh
dhoilgheas d'ar n-ionnsuidh.
2 Oir ma ni mise doilich sibhse,
cò e ma ta ni subhach mise ach an
ti air an do chuireadh doilgheas
leam?
3 Agus scrìobh mi an ni so fein
d'ar n-ionnsuidh, chum air dhomh
teachd, nach cuirte doilgheas orm
leis a' mhuinntir sin o'm bu chòir
dhomh aoibhneas fhaotainn, air
dhomh bhi muinghineach asaibh
uile, gur e m'aoibhneas bhur *n-aoibhneas*
uile.
4 Oir a trioblaid mhòir agus cràdh
cridhe, scrìobh mi d'ar n-iounsuidh
le iomadh deur; cha'n ann chum
gu'm biodh doilgheas oirbh, ach
chum gu'm biodh fios agaibh air a'
ghràdh a ta agam gu ro-phailte
dhuibh.
5 Ach ma thug neach sam bith
aobhar doilgheis, cha do chuir e
doilgheas ormsa, ach an càil: chum
nach cuirinn ro-uallach oirbh uile.
6 *Is* leoir d'a leithid sin do dhuine
am peanas so, a *leagadh* air le
mòran.
7 Ionnus air an laimh eile, gur

[c] *breth.* [d] *siompluidheachd.* [e] *an treibhdhireas a's mò; treibhdhireas Dhé.* Gr. [f] *a's aithne dhuibh.* [g] *ath-thiodhlacadh.* [h] *dol bhur rathadsa.* [i] *iomluas.* [k] *carlas.* [l] *an aghaidh m'anama.*

mò *is còir* dhuibh maitheanas agus comhfhurtachd a thoirt *da*, air eagal gu'm biodh a leithid so do dhuine air a shlugadh suas le anabarra doilgheis.

8 Uime sin guidheam oirbh, gu'n daingnicheadh sibh *bhur* gràdh dha.

9 Oir is ann chum na crìche so a scrìobh mi *d'ar n-ionnsuidh*, chum gu'm biodh fios bhur dearbhaidh agam, am bheil sibh ùmhal anns na h-uile nithibh.

10 Ge b'e neach d'an toir sibh maitheanas ann an ni sam bith, bheireamsa mar an ceudna: oir ma thug mise maitheanas ann an ni sam bith, ge b'e d'an d'thug mi am maitheanas, is ann air bhur sonsa *thug mi e*, am fianuis Chriosd [m];

11 Air eagal gu faigheadh Satan an cothrom oirnn le chuilbheartachd: oir cha 'n'eil sinn aineolach air innleachdaibh.

12 Os bàrr, 'nuair a thainig mi gu Troas chum soisgeul Chriosd *a shearmonachadh*, agus a dh'fhosgladh dorus dhomh leis an Tighearn,

13 Cha robh fois agam ann mo spiorad, do bhrigh nach d'fhuair mi Titus mo bhràthair: ach air gabhail mo chead diubh, dh'imich mi o sin do Mhacedonia.

14 A nis buidheachas do Dhia, a ta ghnàth a' toirt oirnne buadhachadh ann an Criosd, agus a ta foillseachadh *deadh* àile eòlais fein leinne anns gach àit.

15 Oir tha sinne do Dhia 'nar n-àile cùbhruidh Chriosd, anns an droing a shlànuichear, agus anns an droing a sgriosar [n].

16 Do'n aon droing *tha sinn* 'nar boltrach bàis chum bàis; agus do'n droing eile, 'nar boltrach beatha chum beatha: agus cò *a ta* foghainteach chum nan nithe so?

17 Oir cha 'n'eil sinne mar mhòran, a thruailleas focal Dé: ach mar o thréibhdhireas, ach mar o Dhia, tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd [o].

CAIB. III.

AN tòisich sinn a rìs air sinn fein a mholadh? no am bheil feum againn, mar aig dream àraidh, air litrichibh molaidh d'ar n-ionnsuidhse, no air *litrichibh* molaidh uaibh?

2 Is sibhse ar litir-ne a ta scrìobhta 'nar [p] cridhibh, air a h-aithneachadh agus air a leughadh leis na h-uile dhaoinibh:

3 *Air dha bhi* follaiseach gur sibh litir Chriosd, a fhrithealadh leinne, a tha air a scrìobhadh cha'n ann le dubh, ach le Spiorad an Dé bheo; cha'n ann air clàraibh cloiche, ach air clàraibh feòlmhor a' chridhe.

4 Agus tha a leithid so dh'earbsa [q] againne tre Chriosd thaobh Dhé.

5 Cha'n e gu bheil sinn foghainteach uainn fein chum ni sam bith a smuainteachadh [r] mar uainn fein: ach is ann o Dhia *a ta* ar foghainteachd;

6 A rinn sinne mar an ceudna 'nar ministeiribh foghainteach na tiomna-nuaidh [s], cha'n ann do'n litir, ach do'n Spiorad: oir marbhaidh an litir, ach bheir an Spiorad beatha.

7 Ach ma bha ministreileachd [t] a' bhàis, ann an scrìobhadh air a ghearradh [u] air clachaibh, glòrmhor, ionnus nach b'urradh clann Israeil amharc gu geur air gnùis Mhaois, air son glòire a ghnùise, a chuireadh air cùl;

8 Cionnus nach mò na sin a bhios ministreileachd an Spioraid glòrmhor?

9 Oir ma *bha* ministreileachd an dìtidh glòrmhor, is ro mhò na sin a bheir ministreileachd na fireantachd barrachd ann an glòir.

10 Oir eadhon an ni a rinneadh glòrmhor, cha robh glòir sam bith aige sa' chàs so, thaobh na glòire a tha toirt barrachd.

11 Oir ma *bha* an ni a chuireadh air cùl glòrmhor, is ro mhò na sin *a ta* an ni a bhuanaicheas glòrmhor.

12 Uime sin do bhrigh gu bheil againn a shamhail so do dhòchas [w], tha sinn a' cleachdadh mòr dhànachd [x] cainnte.

13 Agus cha'n *'eil sinn* mar Mhaois, *a* chuir folach air aghaidh, chum nach amhairceadh clann Israeil gu geur gu crìch an ni a chuireadh air cùl.

14 Ach dhalladh an inntinn: oir gus an la an diugh ann an leughadh na seann tiomnaidh [y], tha'm folach ceudna a' fantuinn gun atharrach-

[m] *am pearsa.* [n] *a chaillear.* [o] *mu Chriosd.* [p] *ann bhur.* [q] *do dhòchas.* [r] *a mheas, a reusonachadh.* [s] *a' choimhcheangail nuaidh.* [t] *frithealadh.* [u] *ghràbhaladh.* [w] *earbsa.* [x] *shoilleireachd.* [y] *an t-seann tiomnaidh.*

adh, ni a chuireadh air cùl ann an
Criosd.
15 Ach eadhon gus an la'n diugh,
'nuair a leughar Maois, tha am fol-
ach air an cridhe.
16 Gidheadh 'nuair a philleas e
chum an Tighearna, togar am folach
dheth.
17 A nis 'se an Tighearn an Spior-
ad sin: agus far am *bheil* Spiorad
an Tighearna, tha saorsa an sin.
18 Ach air bhi dhuinne uile le
aghaidh gun fholach, ag amharc mar
ann an sgàthan air glòir an Tigh-
earna, tha sinn air ar n-atharrach-
adh chum na h-ìomhaigh[z] ceudna,
o ghlòir gu glòir, mar le Spiorad an
Tighearna.

CAIB. IV.

UIME sin air do'n mhinistreil-
eachd so bhi againn, a réir mar
a fhuair sinn tròcair, cha 'n'eil sinn
a' fannachadh[a]:
2 Ach chuir sinn cùl re nithibh
folaichte na nàire[b], gun sinn bhi a'
siubhal ann an ceilg, no a' truail-
leadh focail Dé, ach le foillseach-
adh na fìrinn, 'gar moladh fein do
choguis nan uile dhaoine ann an
sealladh Dhé.
3 Ach ma ta ar soisgeulne fol-
aichte[c], is ann doibhsan a ta caillte[d]
tha e folaichte:
4 Anns an do dhall dia an t-saogh-
ail so inntinn na droinge nach 'eil
'nan creidmhich, air eagal gu'n deal-
raicheadh orra solus soisgeil ghlòr-
mhoir Chriosd, neach a's e ìomh-
aigh Dhé,
5 Oir cha 'n'eil sinne 'gar sear-
monachadh fein, ach Iosa Criosd an
Tighearn; agus sinn fein 'nar seir-
bhisich dhuibhse air son Iosa.
6 Oir *is e* Dia a dubhairt ris an
t-solus soillseachadh a dorchadas, a
dhealraich ann ar cridhibhne, a
thoirt soluis eòlais glòire Dhé, ann
an gnùis Iosa Criosd.
7 Ach a ta an t-ionmhas so againn
ann an soithichibh creadha, chum
gu'm bi oirdheirceas a' chumhachd
o Dhia, agus cha'n ann uainne.
8 *Tha sinn* fuidh thrioblaid air
gach taobh, gidheadh cha '*n'eil* sinn
ann an teanntachd[e]; *tha sinn* ann
an iom-chomhairle, gidheadh gun
sinn ann an ea-dòchas;
9 Air ar geur-leanmhuinn, gidh-
eadh gun *sinn* air ar tréigsinn; air
ar tilgeadh sìos, gidheadh gun *sinn*
air ar sgrios;
10 A' giùlan a ghnàth bàsachaidh
an Tighearna Iosa mu'n cuairt, anns
a' chorp, chum gu biodh beatha Io-
sa mar an ceudna air a deanamh
follaiseach ann ar corpne.
11 Oir tha sinne a tha beo, a
ghnàth air ar toirt chum bàis air son
Iosa, chum gu biodh mar an ceudna
beatha Iosa air a deanamh follais-
each 'nar feoil bhàsmhoirne.
12 Uime sin tha bàs ag oibreach-
adh annainne, ach beatha annaibhse.
13 Air dhuinn an spiorad creid-
imh sin fein a bhi againn, a réir mar
a ta e scrìobhta, Chreid mi, agus
uime sin labhair mi: tha sinne a'
creidsinn mar an ceudna, agus uime
sin tha sinn a' labhairt;
14 Air dhuinn fios a bhi againn,
an ti a thog suas an Tighearn Iosa,
gu'n tog e sinne suas mar an ceudna
trid Iosa, agus gu'n cuir e 'na làth-
air *sinn* maille ribhse.
15 Oir tha na h-uile *nithe* air bhur
sonsa, chum gu biodh an gràs a tha
saibhir, tre bhuidheachas mhòrain,
ro phailte chum glòire Dhé.
16 Uime sin cha 'n'eil sinn a' fan-
nachadh, ach ge do thruaillear ar
duine o'n leth muigh, gidheadh tha
an duine o'n leth stigh air ath-
nuadhachadh o là gu là.
17 Oir a ta ar n àmhghar eutrom,
nach 'eil ach ré sealain[f], ag oib-
reachadh dhuinne trom chudthrom
glòire *a ta* ni's ro anabarraich *agus*
sìor-mhaireannach;
18 Air dhuinn bhi ag amharc
cha'n ann air na nithibh a tha r'am
faicinn, ach air na nithibh nach 'eil
r'am faicinn: oir tha na nithe a
chithear, aimsireil; ach tha na nithe
nach faicear, sìorruidh.

CAIB. V.

OIR a ta fios againn, nan sgaoilt-
eadh o chéile ar tigh talmhaidh
a' phàilliuin *so*, gu bheil againn ait-
reabh o Dhia, tigh nach do thogadh
le lamhaibh, sìorruidh anns na
nèamhaibh.
2 Oir a ta sinn re osnaich an so,
a' miannachadh bhi air ar n-eudach-
adh[g] le ar tigh o nèamh:
3 O air dhuinn bhi air ar n-eud-
achadh, nach faighear lomnochd
sinn.
4 Oir tha sinne a tha anns a'

[z] *an dealbha, an riochda.* [a] *a' lagachadh.*
[b] *a' mhasluidh, na h-easonòir.* [c] *fa fholach.*
[d] *a tha 'gan sgrios fein.* [e] *cumhaingeachd.*
[f] *tiota, mionaid.* [g] *cluth-eudachadh, còmhdachadh.*

phàilliun *so* re osnaich, air dhuinn
bhi fuidh uallaich: ni h-e air son
gu'm bu mhiann leinn bhi air ar
rùsgadh, ach air ar n-eudachadh,
chum gu bi bàsmhorachd air a slug-
adh suas le beatha.
5 A nis an ti a dh'oibrich sinne
chum so fein, *is* e Dia e, a thug
dhuinne mar an ceudna geall-daing-
nich [h] an Spioraid.
6 Uime sin *tha sinn* a' ghnàth
deadh-mhisneachail, air dhuinn fios
a bhi againn am feadh a ta sinn aig
an tigh sa' choluinn, gu bheil sinn
air choigrich o'n Tighearn:
7 (Oir a ta sinn a' gluasad [i] a réir
creidimh, agus cha'n ann a réir seal-
laidh)
8 Tha deadh mhisneach againn,
agus bu roghnuiche leinn gu mòr
bhi air choigrich as a' choluinn, agus
a bhi làthair maille ris an Tigh-
earn.
9 Uime sin a ta sinn a' deanamh
ar dichill, chum cò aca bhios sinn
a làthair no air choigrich, gu'm bi
sinn taitneach dhasan.
10 Oir is éigin duinn uile bhi air
ar nochdadh an làthair caithir-
breitheanais Chriosd; chum gu
faigh gach neach na nithe *a rinn e*
sa' choluinn, a réir an ni a rinn e,
ma's maith no olc e.
11 Uime sin air dhuinn fios a bhi
againn air uamhas an Tighearna,
tha sinn a' cur impidh air daoinibh;
ach a ta sinn follaiseach do Dhia,
agus tha dòchas agam mar an ceud-
na gu bheil sinn air ar deanamh fol-
laiseach ann bhur coguisibhse.
12 Oir cha 'n'eil sinn 'gar moladh
fein a rìs dhuibhse, ach a ta sinn a'
toirt fàth [k] uaill dhuibh d'ar taobh,
chum gu bi *freagradh* agaibh
dhoibhsan a tha deanamh uaill ann
an gnùis, agus ni h-ann an cridhe.
13 Oir ma tha sinn a dh'easbhuidh
céille, *is ann* do Dhia: agus ma ta
ar ciall againn, *is ann* duibhse.
14 Oir a ta gràdh Chriosd 'gar
coimh-éigneachadh, air dhuinn
breithneachadh mar so, ma fhuair a
h-aon bàs air son nan uile, gu'n
robh na h-uile marbh:
15 Agus gu'n d'fhuair e bàs air
son nan uile, chum iadsan a ta beo,
nach biodh iad a so suas beo dhoibh
fein, ach dhasan a dh'fhuiling am
bàs air an son, agus a dh'éirich a
rìs.
16 Uime sin, cha'n aithne dhuinne
a so suas aon duine a réir na feòla
seadh, ge b'aithne dhuinn Criosd a
réir na feòla, gidheadh a nis cha'n
aithne dhuinn e ni's mò.
17 Uime sin ma *ta* neach sam
bith ann an Criosd, *is* creutair nuadh
e: chaidh na seann nithe seach
feuch, rinneadh na h-uile nithe
nuadh.
18 Agus is ann o Dhia *a ta* na
h-uile nithe, neach a rinn sinne
réidh ris fein tre Iosa Criosd, agus a
thug dhuinn ministreileachd na
réite;
19 Eadhon, gu robh Dia ann an
Criosd a' deanamh an t-saoghail
réidh ris fein, gun bhi a' meas an
cionta dhoibh; agus dh'earb e
ruinne [l] focal na réite.
20 Uime sin is teachdairean sinn
air son Chriosd, mar gu cuireadh
Dia impidh leinne: tha sinne a'
guidheadh *oirbh* as uchd [m] Chriosd,
bithibh réidh re Dia.
21 Oir rinn se esan da nach b'aith-
ne peacadh, 'na iobairt-pheacaidh
air ar soinne; chum gu bitheamaid
air ar deanamh 'nar fireantachd Dhé
annsan.

CAIB. VI.

UIME sin tha sinn mar chomh-
oibrichean *leis-san*, a' guidh-
eadh *oirbh*, gun sibh a' ghabhail
gràis Dé an dìomhanas:
2 (Oir a deir e, Ann an àm tait-
neach dh'éisd mi riut, agus ann an
là slàinte rinn mi còmhnadh leat:
feuch, a nis an t-àm taitneach; feuch,
a nis là na slàinte)
3 Gun bhi tabhairt aobhair oil-
bheim air bith ann an aon ni, chum
nach faigheadh a' mhinistreileachd [n]
mi-chliu:
4 Ach anns gach ni 'gar dearbh-
adh fein mar mhinisteiribh Dhé, ann
am mòr fhoighidin, ann an àmh-
gharaibh, ann an uireasbhuidh, ann
an teanntachdaibh,
5 Ann am buillibh, ann am prio-
sunaibh, ann an luasgadh o àit gu
h-àit, ann an saothair, ann am faire,
ann an trosgaibh,
6 Ann am fior-ghloine, ann an
eòlas, ann am fad-fhulangas, ann
an caoimhneas, ann an spiorad
naomh [o], ann an gràdh gun cheilg,
7 Ann am focal na firinn, ann an
cumhachd Dhé, le airm na fireant-
achd air an laimh dheis agus chli,
8 Tre urram agus eas-urram, tre

[h] *carlas.* [i] *a' gluasachd, ag imeachd, a' siubhal.* [k] *cothrom.*
[l] *chuir e annainne.* Gr. [m] *air son, an àit.* [n] [*ar*] *ministreileachd,*
[*ar*] *frithealadh.* [o] *leis an Spiorad naomh.*

mhi-chliu agus dheadh chliu: mar
mhealltairibh, gidheadh firinneach;
9 Mar dhroing nach aithnichear,
gidheadh air am bheil deadh aithne;
mar dhroing a ta faghail a' bhàis,
gidheadh feuch, tha sinn beo; mar
dhroing a smachdaichear, agus gun
am marbhadh;
10 Mar dhroing a ta brònach,
gidheadh a ghnàth a' deanamh gaird-
eachais; mar *dhaoine* bochda, gidh-
eadh *a ta* deanamh mòrain saibhir;
mar dhaoine aig nach 'eil ni sam
bith, gidheadh a' sealbhachadh nan
uile nithe.
11 Tha ar beul-ne fosgailte
dhuibhse, O a Chorintianacha, tha
ar cridhe air a dheanamh farsuing.
12 Cha 'n'eil sibh ann an cumh-
angachd annainne, ach tha sibh ann
an cumhangachd ann bhur n-innibh
fein.
13 A nis mar ath-dhìoladh san ni
sin fein, (labhram mar re *m'* chloinn)
bithibhse farsuing mar an ceudna.
14 Na cuing-cheanglar gu neo-
chothromach sibh maille re mi-
chreidmhich: oir ciod e caidreabh
na fireantachd re neo-fhìreantachd?
agus ciod e comunn an t-soluis ris
an dorchadas?
15 Agus ciod an réite a ta aig
Criosd re Belial? no ciod i cuid a'
chreidmhich, maille re anacreideach?
16 Agus ciod a' choimh-réite a ta
aig teampull Dé re h-ìodholaibh[p]?
oir is sibhse teampull an Dé bheo;
a réir mar a dubhairt Dia, Gabhaidh
mise còmhnuidh annta, agus gluais-
idh mi 'nam measg; agus bithidh
mise a'm' Dhia acasan, agus bithidh
iadsan 'nan sluagh agamsa.
17 Uime sin thigibh a mach as
am meadhon, agus dealaichibh *riu*,
deir an Tighearn, agus na beanaibh
ris an ni neo-ghlan; agus gabhaidh
mise a m' ionnsuidh sibh,
18 Agus bithidh mi a'm' Athair
dhuibh, agus bithidh sibhse 'nar mic
agus 'nar nigheanaibh dhomhsa, deir
an Tighearn uile-chumhachdach.

CAIB. VII.

UIME sin, a mhuinntir mo
ghràidh, air dhuinn na geallan-
na so bhi againn, glanamaid sinn
fein o gach uile shalachar feòla agus
spioraid, a' coimhlionadh naomh-
achd ann an eagal Dé.
2 Gabhaibh ruinne; cha d'rinn
sinn eucoir air aon duine, cha do
thruaill sinn aon duine, cha do
mheall sinn aon duine.
3 Cha'n ann chum bhur dìtidh a
labhram so: oir a dubhairt mi
roimhe, gu bheil sibh ann ar cridh-
ibhne chum bàsachadh maille *ribh*,
agus a bhi beo maille *ribh*.
4 *Is* mòr mo dhànachd cainnte
d'ar taobhsa, *is* mòr m'uaill as bhur
leth: lionadh le comhfhurtachd mi,
tha mi thar tomhas aoibhneach ann
ar n-uile àmhghar-ne.
5 Oir an uair a thainig sinn gu
Macedonia, cha d'fhuair ar feoil fois
sam bith, ach bha sinn fuidh àmh-
ghar air gach taobh; an leth am
muigh *bha* còmhraig, an leth a stigh
bha eagla[q]:
6 Ach, an Dia a bheir comhfhurt-
achd dhoibhsan a tha air an leag-
adh sìos, thug e comhfhurtachd
dhuinne le teachd Thituis:
7 Agus ni h-e le a theachd-san a
mhàin, ach mar an ceudna leis a'
chomhfhurtachd a fhuair esan
uaibhse, 'nuair a chuir e an céill
duinn bhur dian thogradh, bhur
caoidh[r], bhur teas-ghràdh dhomhsa;
air chor as gur mòid a rinn mi
gairdeachas.
8 Oir ge do chuir mi doilgheas
oirbh leis an litir, cha 'n'eil aith-
reachas orm, ge do bha aithreachas
orm: oir tha mi faicinn gu'n do
chuir an litir sin doilgheas oirbh, ge
nach *do rinn i so* ach rè tamuill.
9 A nis tha gairdeachas orm, cha'n
ann air son sibh a bhi doilich, ach
gu robh sibh doilich chum aithreach-
ais[s]: oir bha doilgheas oirbh air
mhodh diadhuidh, chum nach d'thig-
eadh call oirbh ann an aon ni d'ar
taobhne.
10 Oir oibrichidh am bròn diadh-
aidh aithreachas[t] chum slàinte do
nach gabhar aithreachas: ach oib-
richidh doilgheas an t-saoghail bàs.
11 Oir feuch, an ni so fein doil-
gheas diadhuidh bhi oirbh, ciod e
meud an durachd a dh'oibrich e an-
naibh, seadh, *ciod* an glanadh oirbh
fein[u], seadh, *ciod* an ro-dhiom,
seadh, *ciod* an t-eagal, seadh, *ciod*
an dian thogradh, seadh, *ciod* an
t-eud, seadh, *ciod* an togradh diogh-
altais? anns gach ni dhearbh sibh
sibh fein bhi glan sa' chùis so.
12 Uime sin ge do scriobh mi d'ar
n-ionnsuidh, cha b'ann air a shon-
san a rinn an eucoir, no air a shon-
san air an d'rinneadh an eucoir, ach
a chum gu foillsichte dhuibh ar cùr-
amne mu'r timchioll s' am fianuis
Dé.

[p] *dealbhaibh.* [q] *uamhunn.* [r] *bròn.* [s, t] *atharrachadh inntinn.* [u] *an saoradh, an leithsgeul.*

13 Uime sin fhuair sinn comhfhurtachd air son bhur comhfhurtachdsa: seadh, bu ro mhò a rinn sinn gairdeachas air son gairdeachais Thituis, do bhrigh gu'n d'fhuair a spiorad suaimhneas uaibhse uile.

14 Oir ma rinn mi bòsd [w] sam bith risean asaibhse, cha 'n'eil nàire orm; ach mar a labhair sinn na h-uile nithe am firinn ribhse, is amhuil sin a fhuaradh firinneach ar bòsd asaibhse re Titus.

15 Agus a ta dùrachd a chridhesan ni's pailte d'ar taobhsa, air dha bhi a' cuimhneachadh bhur n-ùmhlachd uile, mar a ghabh sibh ris le h-eagal agus ball-chrith.

16 Uime sin tha gairdeachas orm gu bheil dànachd agam asaibh anns gach ni.

CAIB. VIII.

A NIS, a bhràithre, tha sinn a' toirt fios duibh air gràs Dé, a thugadh do eaglaisibh Mhacedonia:

2 Eadhon gu'n robh, ann am mòr dhearbhadh àmhghair, pailteas an aoibhneis, agus doimhne am bochduinn, ro phailte chum saibhris am fialuidheachd [x].

3 Oir (bheiream fianuis) *gu robh* iad uatha fein toileach a réir an comais, seadh, thar an comas:

4 A' guidheadh oirnne gu dùrachdach, gu'n gabhamaid an tiodhlac, agus comh-roinn an fhritheal-aidh do na naomhaibh.

5 Agus ni h-ann mar a shaoil sinne [y], ach thug siad iad fein air tùs do'n Tighearn, agus *'na dheigh sin* dhuinne a réir toil Dé:

6 Air chor as gu'n do chuir sinn impidh air Titus, a réir mar a thòisich e roimhe, mar sin gu'n crìochnaicheadh *e* annaibhse an gràs [z] sin fein mar an ceudna.

7 Uime sin mar a ta sibh pailt anns gach uile ni, ann an creidimh, ann an ùr-labhradh, agus ann an eòlas, agus ann an uile dhìchioll, agus ann bhur gràdh dhuinne, bithibh pailt anns a' ghràs so mar an ceudna.

8 Ni'n labhram so mar àithne, ach a thaobh dùrachd dhaoin' eile, agus a dhearbhadh tréibhdhireis bhur gràidhse.

9 Oir is aithne dhuibh gràs ar Tighearna Iosa Criosd, ge do bha e saibhir, gidheadh gu'n d'rinneadh bochd e air bhur sonsa, chum gu biodh sibhse saibhir trìd a bhochduinnsan.

10 Agus anns *an ni* so bheiream *mo* chomhairle: oir a ta so tarbhach [a] dhuibhse, a thòisich roimhe, cha'n e mhàin air deanamh, ach air a bhi togarrach o cheann bliadhna.

11 A nis air an aobhar sin coimhlionaibh an gnìomh [b]; ionnus mar a *bha sibh* ullamh chum na toile, mar sin gu'*m bi sibh* ullamh chum coimhlionaidh as na bheil agaibh.

12 Oir ma bhios air tùs inntinn thoileach ann, gabhar ris a réir mar *a ta* aig neach, *agus* ni h-ann a réir nan nithe nach 'eil aige.

13 Cha'n ann chum gu'm biodh socair aig daoin' eile, agus àmhghar agaibhse.

14 Ach a thaobh coimh-cheartais, chum san àm so nis *gu'm bi* bhur pailteas-sa 'na *choimh-leasachadh* air an uireasbhuidhsan, agus mar an ceudna chum gu'm bi am pailteas-san 'na *choimh-leasachadh* air bhur n-uireasbhuidhse, air chor as gu'm bi coimh-cheartas *eadruibh*,

15 A réir mar a ta e scrìobhta, An ti a *thionail* mòran, cha robh anabarr aige; agus an ti a *thionail* beagan, cha robh easbhuidh air.

16 Ach buidheachas do Dhia, a chuir an cùram dùrachdach sin fein d'ar taobhsa ann an cridhe Thituis.

17 Oir gu deimhin ghabh e ris an impidh, ach air dha bhi ni bu togarraiche, chaidh e d'a thoil fein d'ar n-ionnsuidh.

18 Agus chuir sinne maille ris am bràthair, aig am bheil *a* chliu san t-soisgeul, feadh nan eaglais uile:

19 (Agus cha'n e *so* a mhàin, ach thaghadh e leis na h-eaglaisibh mar an ceudna mar chompanach turuis dhuinne leis an tiodhlac so a fhrithealadh leinne chum glòire an Tighearna sin fein, agus *chum foillseachaidh* bhur n-inntinn ullamhsa)

20 A' seachnadh so, nach tugadh neach air bith mi-chliu dhuinne thaobh a' phailteis so a fhritheal-adh leinne:

21 Air dhuinn bhi solarachadh nithe ciatfach, cha'n e mhàin am fianuis an Tighearna, ach mar an ceudna am fianuis dhaoine.

22 Agus chuir sinn maille riu ar bràthair, a dhearbh sinn gu minic dùrachdach am mòran do nithibh, ach a nis ni's ro dhùrachdaiche, thaobh an ro-earbsa ta *aige* [c] asaibhse.

23 Ma *dh'fhiosraichear* ni sam bith mu Thitus, *is e* mo chompan-

[w] *uaill, mòrdhail.* [x] *an daonnachda.* [y] *a bha dòchas againne.* [z] *tiodhlacadh.* [a] *iomchubhaidh.* [b] *an deanamh.* [c] agm.

achsa e, agus mo chomh-oibriche d'ar taobhsa: no *mu thimchioll* nam bràithre, *is iad* teachdairean nan eaglais, *agus* glòir Chriosd.

24 Uime sin nochdaibh dhoibhsan, agus am fianuis nan eaglais, dearbhadh bhur graidh-sa agus ar uaillne d'ar taobh.

CAIB. IX.

OIR a thaobh frithealaidh do na naomhaibh, is neo-fheumail dhomhsa scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh.

2 Oir is aithne dhomh togarrachd bhur n-inntinn, as leth an deanam uaill asaibhse ris na Macedonaich, *ag radh*, Gu robh Achaia ullamh o cheann bliadhna; agus bhrosnaich bhur n-eudsa ro-mhòran.

3 Gidheadh chuir mi na bràithre *d'ar n-ionnsuidh*, air eagal gu'm biodh ar uailline asaibh dìomhain sa' chùis so; chum, mar a dubhairt mi, gu'm biodh sibh ullamh:

4 Air eagal ma thig na Macedonaich maille rium, agus gu'm faigh iad sibhse neo-ullamh, gu'm bi nàire oirnne (gun a radh oirbhse) a dànadas na h-uaill so.

5 Uime sin bhreithnich mi gu'm b'fheumail impidh chur air na bràithribh, iad a dhol air tùs d'ar n-ionnsuidhse, agus bhur tabhartas air an do labhradh ribh roimhe, a dheanamh deas, chum gu'm biodh sin ullamh, mar thiodhlac [d], agus cha'n ann mar ni a dh'aindeoin.

6 Ach so *deirèam*, An ti a chuireas gu gann, buainidh e gu gann mar an ceudna; agus an ti a chuireas gu pailt, buainidh e gu pailt mar an ceudna.

7 *Thugadh* gach duine seachad a réir rùin a chridhe; na b'ann an doilgheas, no le h-éigin: oir is toigh le Dia an neach a bheir seachad gu suilbhir.

8 Agus *is* comasach Dia air gach gràs a dheanamh ro phailte dhuibhse, chum air dhuibh anns gach uile ni làn leoir a bhi agaibh a ghnàth, gu'm biodh sibh pailte chum gach deadh oibre:

9 (A réir mar a ta e scrìobhta, Sgaoil e *a chuid;* thug e do na bochdaibh: mairidh fhìreantachd choidhch.

10 A nis an ti a bheir sìol do'n fhear-cuir [e], agus aran chum bìdh, gu tugadh e agus gu meudaicheadh e bhur curachdsa, agus gu tugadh e do thoradh bhur fireantachd fàs.)

11 Air dhuibh bhi air bhur deanamh saibhir anns gach uile ni chum gach uile thabhartais, ni a dh'oibricheas leinne breith-buidheachais do Dhia.

12 Oir a ta frithealadh na seirbhis so, cha'n e mhàin a' leasachadh uireasbhuidh nan naomh, ach a ta e mar an ceudna pailte tre mhòran breith-buidheachais do Dhia;

13 (Air dhoibh bhi tre dhearbhadh an fhrithealaidh-sa a' toirt glòire do Dhia air son bhur n-ùmhlachd do shoisgeul Chriosd a réir bhur n-aidmheil, agus air son bhur tabhartais dhaonnachdaich [f] dhoibhsan, agus do na h-uile *dhaoinibh.)*

14 Agus trìd an ùrnuigh air bhur sonsa, aig am bheil mòr dhéidh oirbh air son gràis Dé a ta ro phailt annaibh.

15 Buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt [g].

CAIB. X.

ANIS tha mise fein Pòl a' guidheadh oirbh, tre mhacantas agus sheimheachd Chriosd, neach air dhomh a bhi làthair a ta ìosal 'nar measg, ach air dhomh a bhi uaibh a ta dàna oirbh.

2 Ach iarram oirbh *dh'athchuinge*, gun *sibh a thoirt orm* an uair a bhios mi làthair, bhi dàna, leis a' mhuinghin [h] leis an saoilear mi bhi dàna 'n aghaidh droinge àraidh a tha toirt meas oirnne, mar gu bitheamaid ag imeachd a réir na feòla.

3 Oir ge do tha sinn ag imeachd [i] anns an fheoil, cha'n ann a réir na feòla ta sinn a' cogadh:

4 (Oir ar n-airm chogaidh ni'm feòlmhor iad, ach cumhachdach o Dhia chum daingnichean a leagadh)

5 A' tilgeadh sìos reusonachaidh, agus gach ni ard a dh'ardaicheas e fein an aghaidh eòlais Dé, agus a' toirt am braighdeanas gach smuainteach chum ùmhlachd Chriosd:

6 Agus dioghaltas ullamh againn r'a dheanamh air gach uile easumhlachd, 'nuair a choimhlionar bhur n-ùmhlachdsa.

7 An amhairc sibh air nithibh a réir an coslais? ma tha dòchas [k] aig aon neach as fein, gur le Criosd e, smuainicheadh e so a rìs uaith fein, mar is le Criosd esan, gur le Criosd sinne mar an ceudna.

[d] *ghean-maith.* [e] *do'n t-sìoladair.* [f] *fhialuidh.* [g] *do-chur-an-céill.* [h] *mhisnich, urrasachd.* [i] *gluasad, siubhal.* [k] *earbsa.*

8 Oir ge do dheanainn càil eigin ni's mò dh'uaill as ar cumhachdne, (a thug an Tighearna dhuinn chum fòghluim [l], agus cha'n ann chum bhur sgrios sa) cha bhiodh nàire orm:

9 Chum nach measar mi mar gu'm bithinn a' cur eagail oirbh le litrichibh.

10 Oir a ta *a* litrichean (a deir iadsan) cudthromach agus làidir, ach *a ta a* làthaireachd chorporra anmhunn [m], agus a chainnt tàireil.

11 Smuainicheadh a leithid sin *do dhuine* so, mar a ta sinne ann am focal tre litrichibh, agus sinn as làthair, mar sin gu'*m bi sinn* ann an gnìomh air dhuinn a bhi làthair.

12 Oir cha 'n'eil a dhànadas [n] againne sinn fein a chur an àireamh, no a choimeas re dream àraidh a mholas iad fein: ach air-dhoibhsan bhi 'gan tomhas fein eatorra fein, agus 'gan coimeas fein riu fein, cha 'n'eil iad glic.

13 Ach cha dean sinne uaill a nithibh a ta thar *ar* tomhas, ach a réir tomhais na riaghail [o] a roinn Dia dhuinne, eadhon tomhas a ruigeas oirbhse.

14 Cha 'n'eil sinne 'gar sìneadh fein thar *ar tomhas*, mar nach ruigeamaid sibhse; oir thainig sinn eadhon chugaibhse [p], le soisgeul Chriosd:

15 Gun sinn a bhi deanamh uaill a nithibh a ta thar *ar* tomhas, *eadhon* a saothairibh dhaoin' eile; ach a ta dòchas againn, 'nuair a mheudaichear bhur creidimhse, gu'm faigh sinn farsaingeachd gu pailt annaibh a réir ar riaghailne,

16 Chum an soisgeul a shearmonachadh anns na *h-ionadaibh* an taobh thall duibhse, *agus* cha'n ann chum uaill a dheanamh ann an riaghail duin' eile, a nithibh a ta ullamh a cheana.

17 Ach an ti a ni uaill, deanadh e uaill anns an Tighearn.

18 Oir cha'n e an ti a mholas e fein a tha ionmholta [q], ach an ti a mholas an Tighearn.

CAIB. XI.

B'FHEARR leam gu'n giùlaineadh sibh beagan le m' amaideachd; agus da rìreadh giùlainibh leam.

2 Oir a ta mi eudmhor umaibh le h-eud diadhuidh: oir rinn mi ceangal pòsaidh eadar sibh agus aon fhear, chum bhur cur mar òigh fhior-ghloin an làthair Chriosd.

3 Ach a ta eagal orm, air déigh sam bith, mar a mheall an nathair Eubha leis a cuilbheartachd, mar sin gu'n truaillear bhur n-inntinnse o'n aon-fhillteachd a ta ann an Criosd.

4 Oir nam deanadh an neach a thig, Iosa eile a shearmonachadh nach do shearmonaich sinne, no *nam* faigheadh sibhse spiorad eile, nach d'fhuair sibh, no soisgeul eile ris nach do ghabh sibh, dh'fheudadh sibh gu maith giùlan *leis*.

5 Oir is i mo bharailse nach robh mi a bheag goirid air na h-abstolaibh a b'airde.

6 Ach ge *do tha* mi neo-fhòghluimte ann an cainnt, gidheadh cha 'n'eil mi *mar sin* ann an eòlas; ach rinneadh sinn làn-fhollaiseach anns na h-uile nithibh 'nar measgsa.

7 An d'rinn mi cionta le mi fein ìsleachadh chum gu'm biodh sibhse air bhur n-ardachadh, *no* a chionn gu'n do shearmonaich mi soisgeul Dé a nasgaidh dhuibh?

8 Chreach mi eaglaisean eile, a' gabhail tuarasdail *uatha*, chum seirbhis a dheanamh dhuibhse.

9 Agus an uair a bha mi làthair maille ribhse agus uireasbhuidh orm, cha do leig mi mo throm air duine sam bith: oir leasaich na bràithrean, a thainig o Mhacedonia m'uireasbhuidh: Agus anns na h-uile nithibh choimhid mi mi fein o m' throm a leigeadh oirbhse, agus coimhididh.

10 Mar a ta fìrinn Chriosd annam, cha chumar an uaill so uam ann an crìochaibh na h-Achaia.

11 C'ar son? An ann a chionn nach 'eil gràdh agam dhuibh? Tha fios aig Dia.

12 Ach an ni a ta mi deanamh, ni mi fathast e, chum gu toir [r] mi air falbh cionfàth [s] uathasan le 'm bu mhiann cionfàth fhaotainn, chum anns an ni as am bheil iad a' deanamh uaill, gu faighear iad eadhon mar sinne.

13 Oir is ann d'an leithidibh sin *a ta* abstola bréige, luchd oibre cealgach, 'gan cur fein ann an cosamhlachd abstola Chriosd.

14 Agus cha'n iongantach *sin*: oir cuirear Satan fein an cruth [t] aingil soillse.

15 Uime sin cha ni mòr e ge do

[l] *togail suas.* [m] *lag.* [n] *a mhisnich.* [o] *riaghailt.* [p] *thugaibhse.* [q] *dearbhta.* [r] *gear* [s] *cothrom.* [t] *riochd.*

chuirear a mhinisteirean mar an
ceudna ann an cruth mhinisteirean
na fireantachd; aig am bi an crìoch
dheireannach a réir an oibre.
16 A deiream a rìs, Na measadh
aon neach gur amadan mi; no fòs,
gabhaibh rium mar amadan fein,
chum gu'n dean mi beagan uaill
asam fein.
17 An ni a labhram, ni h-ann a
réir an Tighearna, a labhram *e*, ach
mar gu b'ann gu h-amaideach anns
an dànadas uaille so.
18 Do bhrigh gu bheil mòran a'
deanamh uaill a réir na feòla, ni
mise uaill mar an ceudna.
19 Oir giulainidh sibh gu toileach
le amadanaibh, do bhrigh gu bheil
sibh *fein* glic.
20 Oir fuilgidh sibh ma bheir
neach an daorsa sibh, ma dh'itheas [u]
neach *sibh*, ma bheir neach bhur
cuid *dhibh*, ma dh'ardaicheas neach
e fein, ma bhuaileas neach air an
aghaidh sibh.
21 Labhram thaobh eas-urraim
mar gu'm bitheamaid anmhunn: ach,
ge b'e ni anns a' bheil neach air
bith dàna, (labhram gu h-amaideach)
a ta mise dàna *ann* mar an ceudna.
22 An Eabhruich iad? *mar sin
tha* mise mar an ceudna: An Is-
raelich iad? *mar sin tha* mise mar
an ceudna: An sliochd do Abra-
ham iad? *mar sin tha* mise mar
an ceudna:
23 Am ministeirean do Chriosd
iad? (labhram mar dhuine mi-chéil-
lidh) ataimse os an ceann *san ni so:*
ann an saothairibh ni's pailte, ann
am buillibh ni's ro mhò [w], am prios-
unaibh ni's trice, am bàsaibh gu
minic.
24 Fhuair mi o na h-Iudhachaibh
cùig uairean dà fhichead *buille* ach
a h-aon.
25 Ghabhadh le slataibh orm trì
uairean, chlachadh mi aon uair,
dh'fhuiling mi long-bhriseadh tri
uairean; là agus oidhche bha mi
san doimhne:
26 Ann an turusaibh gu minic,
ann an gàbha aimhnicheau, ann an
cunnartaibh fhear-reubainn, ann an
cunnartaibh o *m'* chinneach *fein*,
ann an cunnartaibh o na Cinneach-
aibh, ann an cunnartaibh sa' bhaile,
ann an cunnartaibh san fhàsach,
ann an cunnartaibh san fhairge, ann
an cunnartaibh am measg bhràithre
breugach [x];
27 Ann an saothair agus sgìos [y],
am fairibh gu minic, ann an ocras
agus an tart, an trosgaibh gu minic,
am fuachd agus an lomnochdaidh.
28 A bhàrr air na nithibh a ta an
leth muigh, an ni a ta teachd orm
gu lathail, ro-chùram nan eaglais
uile.
29 Cò a ta lag, agus nach 'eil mise
lag? cò a ta faotainn oilbheim, agus
nach 'eil mise a' losgadh?
30 Ma's éigin domh uaill a dhean-
amh, is ann as na nithibh a bhuin-
eas do m' anmhuinneachd a ni mi
uaill.
31 Tha fios aig Dia, eadhon Ath-
air ar Tighearna Iosa Criosd, a tha
beannuichte gu siorruidh, nach 'eil
mi deanamh bréige.
32 Ann an Damascus chuir uachd-
aran *a' phobuill* fuidh Aretas an
righ, freiceadan air baile nan Da-
masceneach, ann an rùn mise a ghlac-
adh:
33 Ach tre fhuinneig leigeadh
sìos ris a' bhalla mi ann an cliabh,
agus chaidh mi as a lamhaibh.

CAIB. XII.

GU deimhin cha 'n'eil e iom-
chuidh dhomhsa uaill a dhean-
amh: ach thig mi chum seallanna
agus taisbeana an Tighearna.
2 B'aithne dhomh duine ann an
Criosd ceithir-bliadhna-deug roimhe
so (ma's anns a' choluinn, ni'm fios
domh; no as a' choluinn, ni'm fios
domh; aig Dia a ta fios) a leithid
sin do dhuine thogadh chum an
treas nèamh.
3 Agus b'aithne dhomh a leithid
sin do dhuine (ma's anns a' choluinn,
no as a' choluinn, ni'm fios domh:
aig Dia a ta fios:)
4 Gu'n do thogadh suas e gu pàr-
ras, agus gu'n cual e briathra do-
labhairt, nach feud duine a labh-
airt [z].
5 M'a leithid sin *do dhuine* ni
mi uaill: ach asam fein cha dean
mi uaill, mur *dean mi* a m' an-
mhuinneachdaibh [a].
6 Oir ge do b'àill leam uaill a
dheanamh, cha bhi mi a'm' amadan;
oir labhraidh mi an fhìrinn: gidh-
eadh a ta mi a' cumail orm fein, air
eagal gu'm bi meas aig duine dhiom
thar mar a ta e 'gam fhaicinn, no a'
cluinntinn umam
7 Agus air eagal gu'm bithinn air
m'ardachadh thar tomhas, tre ro-

[u] *chlaoidheas.* [w] *thar tomhas.* [x] *fallsa, mealltach.*
[y] *sgìos agus briseadh-cridhe.* [z] *nach urradh duine a labhairt.*
[a] *laigsibh.*

mheud nan taisbean, thugadh dhomh
sgolb san fheoil, teachdaire Shatain
chum gu'm buaileadh e mi[b], air
eagal gu'm bithinn air m'ardachadh
thar tomhas.
8 Air a shon so ghuidh mi an
Tighearn tri uairean, gu'n imicheadh
so uam.
9 Agus a dubhairt e rium, Is leoir
mo ghràs-sa dhuit: oir a ta mo
chumhachd air a dheanamh foirfe
ann an anmhuinneachd. Uime sin
is ro thoiliche a ni mi uaill a m' an-
mhuinneachdaibh, chum gu'n gabh
cumhachd Chriosd còmhnuidh orm.
10 Uime sin tha mi gabhail tlachd
ann an anmhuinneachdaibh, am mas-
laibh, ann an uireasbhuidhibh, ann
an geur-leanmhuinnibh, ann an
teanntachdaibh[c] air son Chriosd:
oir an uair a ta mi lag, an sin a ta
mi làidir.
11 Rinneadh a'm' amadan mi le
uaill a dheanamh; dh'éignich sibhse
mi: oir bu chòir dhomh bhi air mo
mholadh leibhse: oir cha robh mi
bheag sam bith fuidh na h-abstolaibh
a's airde, ge nach 'eil annam ach
neo-ni.
12 Gu deimhin dh'oibricheadh
comharan abstoil ann bhur measgsa
anns gach uile fhoighidin, ann an
comharaibh agus an iongantasaibh,
agus an cumhachdaibh[d].
13 Oir ciod an ni anns an robh
sibh ni bu lugha na eaglaisean eile,
mur e nach do leig mi fein mo
throm oirbh? thugaibh maitheanas
domh san eucoir so.
14 Feuch, a ta mi ullamh anis an
treas uair gu teachd d'ar n-ionn-
suidh; agus cha chuir mi mo throm
oirbh; oir cha'n e bhur cuid a tha
mi 'g iarraidh, ach sibh fein: oir
cha 'n'eil e dh'fhiachaibh air a'
chloinn ionmhas a chruinneachadh
fa chomhair nam pàranta, ach air
na pàrantaibh fa chomhair na
cloinne.
15 Agus is ro thogarrach a ni
mise caitheadh agus a chaithear mi
air son bhur n-anamasa, ge mar is
ro phailte a ta gràdh agam dhuibh,
gur lugha bhur gràdhsa dhomh.
16 Ach biodh e mar sin, nach do
chuir mi trom oirbh: gidheadh air
dhomh bhi innleachdach, ghlac mi
le seòltachd sibh.
17 An d'rinn mise trìd aon neach
dhiubhsan a chuir mi d'ar n-ionn-
suidh buannachd dhibh?
18 Ghuidh mi air Titus *dol d'ar
n-ionnsuidh*, agus chuir mi bràth-
air maille ris: an d'rinn Titus buan-
nachd dhibh? nach do ghluais sinn
san aon spiorad? agus anns na h-aon
cheumaibh?
19 A rìs, am bheil sibh a' saoilsinn
gu bheil sinne gabhail ar leithsgeil
ribh? tha sinn a' labhairt am fiannis
Dé ann an Criosd: ach *a ta* an
t-iomlan, a chairde, chum bhur fògh-
luimse[e].
20 Oir is eagal leam air dhomh
teachd nach faigh mi sibh mar is
miann leam, agus gu faighear mise
dhuibhse mar nach bu mhiann leibh:
air eagal gu'm bi connsachadh, far-
mad, fearg, comhstri, cùl-chàineadh,
cogarsaich, ardain[f], ceannairce *'nar
measg:*
21 An t-eagal air teachd dhomh a
rìs, gu'n islich mo Dhia mi 'nar
measg, agus gu dean mi caoidh air
son mòrain do'n droing a pheacaich
a cheana, agus nach do ghabh aith-
reachas do'n neo-ghloine, agus
strìopachas, agus mhacnus a rinn
iad.

CAIB. XIII.

IS i so an treas uair a ta mi a'
teachd d'ar n-ionnsuidh: am
beul dithis no triuir do fhianuisibh
bithidh gach focal seasmhach.
2 Dh'innis mi cheana, agus tha
mi roimh-laimh ag innseadh dhuibh
mar gu'm bithinn a làthair an dar-
adh uair, agus a nis air dhomh bhi
as bhur làthair, scrìobham chum na
droinge a pheacaich roimhe so, agus
chum chàich uile, ma thig mi a rìs,
nach caomhain mi:
3 O tha sibh ag iarraidh dearbh-
aidh air Criosd a' labhairt annamsa,
neach d'ar taobhsa nach 'eil an-
mhunn, ach a ta cumhachdach an-
naibh.
4 Oir ge do chensadh e trìd an-
mhuinneachd, gidheadh a ta e beo
tre chumhachd Dhé: oir a ta sinne
mar an ceudna anmhunn annsan,
gidheadh bithidh sinn beo maille
ris tre chumhachd Dhé d'ar taobhsa.
5 Ceasnuichibh sibh fein, am bheil
sibh sa' chreidimh; dearbhaibh sibh
fein: nach aithne dhuibh sibh fein,
gu bheil Iosa Criosd annaibh, mur
daoine a chuireadh air cùl[g] sibh?
6 Ach tha dòchas agam gu'm bi
fhios agaibh nach daoine a chuir-
eadh air cùl sinne.
7 A nis tha mi guidheadh air Dia

[b] *chum gabhail le dornaibh orm.*
[c] *trioblaidibh, aindeisibh.*
[d] *gniomharaibh cumhachdach.*
[e] *bhur togail suas.*
[f] *ard-inntinneachd, atmhoireachd.*
[g] *daoine neo-dhearbhta.*

gun sibhse a dheanamh uilc air bith; cha'n ann chum gu'm faicear sinne bhi dearbhta, ach chum gu'n deanadh sibhse an ni sin a ta maith [h], ge do robh sinne mar dhaoine a chuireadh air cùl.

8 Oir cha'n urradh sinn ni air bith a dheanamh an aghaidh na fìrinn, ach air son na fìrinn.

9 Oir tha sinn subhach an uair a tha sinn *fein* anmhunn, agus sibhse làidir: agus tha sinn a' guidheadh so mar an ceudna, sibhse bhi diongmhalta.

10 Is ann uime so a scrìobh mi na nithe so *d'ar n-ionnsuidh* air domh bhi as bhur làthair, chum air dhomh bhi làthair nach bithinn garg, a réir a' chumhachd a thug an Tighearna dhomh chum fòghluim [i], agus ni h-ann chum sgrios.

11 Fa dheoidh, a bhràithre, slàn leibh: bithibh diongmhalta [k], bithibh sùbhach, bithibh a dh'aon inntinn, bithibh sìothchail; agus bithidh Dia a' ghràidh agus na sìothchaint maille ribh.

12 Cuiribh fàilte air a chéile [l] le pòig naomha.

13 Tha na naoimh uile a' cùr beannachd d'ar n-ionnsuidh.

14 Gràs an Tighearna Iosa Criosd, agus gràdh Dhé, agus comh-chomunn an Spioraid naoimh, *gu robh* maille ribh uile. Amen.

[h] *ciatfach.* [i] *togail suas.* [k] *foirfe, iomlan.* [l] *Altaichibh beatha a chéile.*

Litir an ABSTOIL PHOIL chum nan GALATIANACH.

CAIB. I.

POL abstol (cha'n ann o dhaoinibh, no tre dhuine, ach tre Iosa Criosd, agus tre Dhia *an* t-Athair, a thog suas e o na marbhaibh)

2 Agus na bràithrean uile a tha maille rium, chum eaglaisean Ghalatia:

3 Gràs duibh, agus sìth o Dhia an t-Athair, agus *o* ar Tighearn Iosa Criosd,

4 A thug e fein air son ar peacaidhne, chum gu'n saoradh e sinn o'n droch shaoghal a ta làthair, a réir toile Dé agus ar n-Atharne:

5 Dhasan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

6 Is iongnadh leam gu'n d'thugadh thairis [a] sibh co luath uaithsan a ghairm sibh trìd [b] gràis Chriosd, gu soisgeul eile:

7 Ni nach *soisgeul* eile; ach a ta dream àraidh 'gar buaireadh, le'n àill soisgeul Chriosd a thilgeadh bun os cionn [c].

8 Ach nan deanamaidne, no aingeal o nèamh, soisgeul eile a shearmonachadh dhuibh, ach *an soisgeul a* shearmonaich sinne dhuibh, biodh e mallaichte.

9 Amhuil mar a dubhairt sinn roimhe, deireams' a nis a rìs mar an ceudna, Ma shearmonaicheas neach sam bith soisgeul eile dhuibh, ach *an soisgeul* a ghabh sibh, biodh e mallaichte.

10 Oir am bheil mi nis a' cur impidh air [g] daoinibh, no air Dia? no am bheil mi 'g iarraidh daoine a thoileachadh? oir nam bithinn fathast a' toileachadh dhaoine, cha bhithinn a'm' sheirbhiseach aig Criosd.

11 Ach a ta mi toirt fios duibh, a bhràithre, an soisgeul a shearmonaicheadh leamsa, nach ann a réir duine a ta e.

12 Oir cha b'ann o dhuine a fhuair mi e, ni mò a theagaisgeadh dhomh e ach trìd fhoillseachaidh Iosa Criosd.

13 Oir chuala sibh mo chaitheadhbeatha-sa [h] san aimsir a chaidh seachad, ann an creidimh nan Iudhach, gu'n d'rinn mi thar tomhas geur-leanmhuinn air eaglais Dé, agus gu'n d'fhàsaich mi i:

14 Agus gu'n d'thainig mi air m'aghaidh ann an creidimh nan Iudhaich thar mòran do m' chomhaoisibh am measg mo chinnich fein,

[a] *gu'n d'atharraicheadh.* [b] *chum.* [c] *fhiaradh, chlaonthruailleadh.* [g] *a' cur m'earbsa a.* [h] *mo ghiùlan.*

air dhomh bhi ni bu ro eudmhoire mu ghnàthannaibh mo shinnsireachd.

15 Ach an uair a b'i deadh thoil Dé, a sgar o bhroinn mo mhàthar mi, agus a ghairm *mi* trìd a ghràis,

16 A Mhac fein f hoillseachadh annam[i], chum gu searmonaichinn e am measg nan Cinneach; air ball cha do chuir mi comhairle re feoil agus fuil:

17 Ni mò chaidh mi suas gu Hierusalem, chum na muinntir sin a bha 'nan abstolaibh romham; ach chaidh mi gu h-Arabia, agus a rìs thainig mi air m'ais gu Damascus.

18 An déigh sinn an ceann thri bliadhna chaidh mi suas gu Hierusalem, a dh'f haicinn Pheadair, agus dh'f han mi maille ris cùig laithean deug.

19 Ach neach air bith eile do na h-abstolaibh cha'n f haca mi, ach Seumas bràthair an Tighearna.

20 A nis *anns* na nithibh a scrìobham dhuibh, feuch, an làthair Dhé, cha 'n'eil mi deanamh bréige.

21 'Na dhéigh sin thaining mi gu crìochaibh Shiria agus Chilicia;

22 Agus cha robh eòlas orm a thaobh m'f haicinn aig eaglaisibh Iudea, a bha ann an Criosd:

23 Ach a mhàin chual iad, An ti anns an àm a chaidh seachad a bha 'gar geur-leanmhuinn, gu bheil e nis a' searmonachadh a' chreidimh a bha e a' sgrios roimhe *so*[k].

24 Agus thug iad gloir do Dhia air mo shonsa.

CAIB. II.

AN sin an ceann cheithir bliadhna deug chaidh mi a rìs suas gu Hierusalem, maille re Barnabas, a' toirt Thituis leam mar an ceudna.

2 Agus chaidh mi suas a réir foillseachaidh, agus chuir mi an céill dhoibh an soisgeul a ta mi a' searmonachadh am measg nan Cinneach, ach ann an uaigneas dhoibhsan d'an robh meas, an t-eagal air chor sam bith gu'n ruithinn, no gu'n do ruith mi an dìomhanas.

3 Ach cha b'éigin do Thitus fein a bha a'm' chuideachd, bhi air a thimchioll-ghearradh, ge bu Ghreugach e:

4 Agus sin air son bhràithre bréige, a ghoid a steach[l] 'nar measg, a thainig a steach os ìosal a dh'fhaicinn ar saorsa, a ta againn ann an Iosa Criosd, chum ar toirt fa dhaorsa.

5 Do nach do ghéill sinn eadhon rè uaire; chum gu'm buanaicheadh[m] firinn an t-soisgeil maille ribhse.

6 Ach o'n droing sin, a mheasadh gu'm bu ni éigin iad, (ciod air bith a bha iad roimhe, cha 'n'eil suim ann domhsa: cha 'n 'eil meas aig Dia do phearsa duine) oir iadsan a mheasadh *gu'm bu ni éigin iad,* cha do phàirtich iad le'n comhradh bheag sam bith riumsa.

7 Ach air an laimh eile, 'nuair a chunnaic iad gu'n d'earbadh soisgeul an neo thimchioll-ghearraidh riumsa, mar *a dh'earbadh soisgeul an* timchioll-ghearraidh re Peadar;

8 (Oir an ti a dh'oibrich gu h-éifeachdach[n] ann am Peadar chum abstolachd an timchioll-ghearraidh, dh'oibrich e gu cumhachdach annamsa mar an ceudna chum nan Cinneach)

9 Agus an uair a thuig Seumas, agus Cephas, agus Eoin, a tha air am meas 'nam postaibh, an gràs a thugadh dhomh, thug iad dhomhsa agus do Bharnabas deas lamh a' chomuinn; ionnas *gu rachamaid* chum nan Cinneach, agus iad fein chum an timchioll-ghearraidh.

10 A mhàin *b'àill leo* gu'm bitheamaid cuimhneach air na bochdaibh; ni mar an ceudna a bha ro-thoil[o] agam fein a dheanamh.

11 Ach an uair a thainig Peadar gu h-Antioch, sheas mi 'na aghaidh as an eudan, a chionn gu'n robh e r'a choireachadh.

12 Oir roimh do dhream àraidh teachd o Sheumas, dh'ith e biadh maille ris na Cinnich: ach an uair a thainig iadsan, chaidh e a thaobh, agus thearbaidh se e fein, air eagal na muinntir a bha do'n timchioll-ghearradh.

13 Agus rinn na h-Iudhaich eile gnùis-mhealladh maille ris mar an ceudna; ionnas gu'n d'thugadh Barnabas mar an ceudna a thaobh le'n cluain[p].

14 Ach an uair a chunnaic mise nach do ghluais iad san t-slighe dhìrich[q], a réir firinn an t-soisgeil, a dubharrt mi re Peadar 'nam fianuis uile, Ma tha thusa, a tha a'd' Iudhach, a'caitheadh do bheatha a réir nan Cinneach, agus cha'n ann a réir nan Iudhach, c'ar son a ta thu 'g 'éigneachadh nan Cinneach am beatha chaitheadh mar na h-Iudhaich?

15 Air dhuinne *a tha 'nar* n-Iudhaich a thaobh nàduir, agus cha'n

i *leam.* k *uair-eigin.* l *a thugadh steach os ìosal.* m *fanadh.*
n *gu brìoghmhor.* o *ro-thogradh.* p *gnùis-mhealladh, ceilg.*
q *gu tréibhdhireach.*

ann 'nar peacaich do na Cinneach-
aibh,
16 Fios a bhi againn nach 'eil
duine air fhìreanachadh o oibribh
an lagha, ach tre chreidimh Iosa
Criosd, chreid sinne fein ann an
Iosa Criosd; chum gu'm bitheamaid
air ar fireanachadh o chreidimh
Chriosd, agus cha'n ann o oibribh an
lagha: oir o oibribh an lagha cha
bhi feoil sam bith air a fireanach-
adh.
17 Ach air dhuinn bhi 'g iarraidh
bhi air ar fireanachadh tre Chriosd,
ma gheibhear 'nar peacaich sinn fein,
am bheil uime sin Criosd 'na mhi-
nisteir peacaidh? Nar leigeadh
Dia.
18 Oir ma thogas mi a rìs suas
na nithe a leag mi, tha mi deanamh
ciontach dhiom fein.
19 Oir a ta mise tre'n lagh marbh
do'n lagh, chum gu'm bithinn beo do
Dhia.
20 Tha mi air mo cheusadh maille
re Criosd: gidheadh a ta mi beo;
ach cha mhise, ach Criosd a ta beo
annam: agus a' bheatha a ta mi nis
a' caitheadh san fheoil, caitheam i
tre chreidimh Mhic Dhé, a ghràdh-
aich mi, agus a thug e fein air mo
shon.
21 Cha 'n'eil mi a' cur gràis Dé
an neo brigh [r]: oir ma tha fireant-
achd tre'n lagh, is *ann* gun aobhar
a fhuair Criosd bas.

CAIB. III.

O a Ghalatianacha amaideach,
cò a chuir druidheachd oirbh,
ionnas nach biodh sibh ùmhal do'n
fhìrinn, d'an robh Criosd air a
nochdadh gu soilleir [s] fa chomhair
bhur sùl, air a cheusadh 'nar measg?
2 So a mhàin b'àill leam fhògh-
lum uaibh, An ann o oibribh an
lagha a fhuair sibh an Spiorad, no
o éisdeachd a' chreidimh?
3 Am bheil sibh co amaideach *as
sin?* air dhuibh tòiseachadh san
Spiorad, am bheil sibh a nis air bhur
deanamh foirfe leis an fheoil?
4 An d'fhuiling sibh na h-uiread
sin do nithibh gu dìomhain? ma's
ann da rìreadh gu dìomhain.
5 An ti uime sin a tha fritheal-
adh dhuibh an Spioraid, agus ag
oibreachadh mhìor-bhuile'nar measg,
an ann trìd oibre an lagha, no trìd
éisdeachd a' chreidimh *a ni e so?*
6 Amhuil mar a chreid Abraham
Dia, agus a mheasadh sin dha mar
fhìreantachd.
7 Uime sin biodh fhios agaibh,
an droing a *tha* do'n chreidimh, gur
iad sin clann Abrahaim.
8 Oir air fhaicinn roimhe do'n
scriobtuir gu'm fireanaicheadh Dia
na Cinnich tre chreidimh, shearmon-
aich e an soisgeul roimh-laimh do
Abraham, *ag radh*, Beannuichear
na h-uile Chinnich annadsa.
9 Uime sin tha an droing a tha
do'n chreidimh, air am beannachadh
maille re Abraham, fior chreidmh-
each.
10 Oir a mheud 's a ta do oibribh
an lagha, tha iad fuidh'n mhallach-
adh: oir a ta e scrìobhta, *Is* mal-
luichte gach neach nach buanaich [t]
anns na h-uile nithibh a ta scrìobhta
ann an leabhar an lagha chum
an deanamh.
11 Ach *is* ni follaiseach, nach
fireanaichear neach sam bith tre 'n
lagh am fianuis Dé: oir, Bithidh am
firean beo tre chreidimh.
12 Agus cha 'n'eil an lagh o chreid-
imh: ach, An duine a ni iad gheibh
e beatha annta [u].
13 Shaor Criosd sinne o mhall-
achadh an lagha, air dha bhi air a
dheanamh 'na mhallachadh air ar
son: oir a ta e scrìobhta, *Is* mal-
luichte gach aon a chrochar air
crann:
14 Chum gu'n d'thigeadh bean-
nachadh Abrahaim air na Cinnich
trìd Iosa Criosd; ionnas gu faigh-
eamaid gealladh an Spioraid tre
chreidimh.
15 A bhràithre, labhram mar
dhuine; ge nach bi ann ach coimh-
cheangal [x] duine, ma tha e air a
dhaingneachadh, cha chuir neach
air bith air cùl *e*, agus cha chuirear
ni sam bith ris.
16 A nis is ann do Abraham a
thugadh [y] na geallanna agus d'a
shìol. Ni'n abair e, Agus do shìolt-
aibh, mar gu'm biodh *e labhairt*
mu mhoran; ach mar mu aon, Agus
do d' shìolsa, neach a's e Criosd.
17 Agus a deiream so, nach
fheudar gu'n cuir an lagh, a thug-
adh an ceann cheithir cheud agus
dheich bliadhna fichead 'na dhéigh
an coimh-cheangal an neo-brigh, a
dhaingnicheadh roimhe le Dia ann
an Criosd, ionnas gu'n cuireadh e
an gealladh air cùl.
18 Oir ma's ann o'n lagh *a ta* an
oighreachd, cha *'n'eil i* ni's mò o'n
ghealladh: ach thug Dia gu saor *i*
do Abraham tre ghealladh.

[r] *air cùl.* [s] *gu dealbhach.* [t] *fan.* [u] *leo.*
[x] *cunradh, cùmhnant.* [y] *labhradh, rinneadh.*

19 C'ar son uime sin *a thugadh*
an lagh? thugadh e air son eusaont-
ais, gus an d'thigeadh an sìol, d'an
d'rinneadh an gealladh; air orduch-
adh le ainglibh an laimh eadar-
mheadhonair.
20 A nis an t-eadar-mheadhonair,
cha'n ann air son aoin *a ta e 'na
eadar-mheadhonair;* ach is aon
Dia.
21 Uime sin *am bheil* an lagh an
aghaidh gheallanna Dé? Nar leig-
eadh Dia: oir nam biodh lagh air a
thabhairt a bhiodh comasach air
beatha thoirt uaith, gu deimhin is
ann o'n lagh a bhiodh fireantachd.
22 Ach dh'fhàg an scriobtuir na
h-uile *dhaoine* dùinte sa' pheacadh,
chum gu'm biodh an gealladh tre
chreidimh Iosa Criosd air a thoirt
dhoibhsan a ta creidsinn.
23 Ach mu'n d'thainig an creid-
imh, choimhideadh sinn fuidh'n
lagh, air ar druideadh a steach chum
a' chreidimh, a bha gu bhi air fhoill-
seachadh.
24 Uime sin b'e an lagh ar n-oid-
fhòghluim [z] *g'ar treòrachadh* gu
Criosd, chum gu bitheamaid air ar
fireanachadh tre chreidimh.
25 Ach air teachd do'n chreidimh,
cha 'n'eil sinn ni's mò fuidh oid-
fhòghluim.
26 Oir is sibhse uile mic Dhé tre
chreidimh ann an Iosa Criosd.
27 Oir a mheud agaibh 'sa bhaist-
eadh do Chriosd, chuir sibh umaibh
Criosd.
28 Cha 'n'eil Iudhach no Greug-
ach, cha 'n'eil saor no daor, cha
'n'eil firionn no boinionn [a] ann: oir
is aon sibh uile ann an Iosa Criosd.
29 Agus ma's le Criosd sibh, is
sibh sìol Abrahaim gun amharus,
agus is oighreacha *sibh* a réir a'
gheallaidh.

CAIB. IV.

A NIS a deiream, am feadh a
bhios an t-oighre 'na leanabh,
nach 'eil eadar-dhealachadh sam
bith eadar e agus seirbhiseach, ge
d' is e Tighearn nan uile;
2 Ach a ta e fuidh luchd-coimhid[b]
agus fuidh luchd-riaghluidh gu
teachd na h-aimsire a dh'orduich
an t-athair.
3 Agus mar an ceudna sinne,
'nuair a bha sinn 'nar leanabaibh,
bha sinn ann an daorsa fuidh cheud
fhòghlum an t-saoghail
4 Ach an uair a thainig coimh-
lionadh na h-aimsire, chuir Dia a
Mhac fein uaith, a ghineadh o
mhnaoi, a rinneadh fuidh'n lagh.
5 Chum gu'n saoradh e iadsan a
bha fuidh'n lagh, ionnas gu faigh-
eamaidne uchd-mhacachd na
cloinne.
6 Agus do bhrigh gur mic sibh,
chuir Dia Spiorad a Mhic fein ann
bhur cridhibh, ag éigheach, Abba,
Athair.
7 Uime sin cha seirbhiseach thu
ni's mò, ach mac; agus ma's mac, is
oighre mar an ceudna air Dia tre
Chriosd.
8 Gidheadh, an uair nach b'aithne
dhuibh Dia, rinn sibh seirbhis dhoibh-
san nach 'eil 'nan dée thaobh nàduir.
9 Ach a nis air dhuibh Dia aith-
neachadh, no, mar is fearr a
dh'fheudar a radh, bhi air bhur
n-aithneachadh le Dia, cionnus a ta
sibh ag ath-philleadh chum nan
ceud thoiseach anmhunn uireasbh-
uidheach [c], d'am miann leibh bhi a
rìs fuidh dhaorsa?
10 Tha sibh a' coimhead laithean,
agus mìosan, agus aimsirean, agus
bliadhnan.
11 Tha eagal orm d'ar taobh, gu'n
do chaith mi gu dìomhain mo shaoth-
air oirbh.
12 Guidheam oirbh, a bhràithre,
bithibh mar a ta mise, oir *a ta* mise
mar sibhse; cha d'rinn sibh eucoir,
sam bith orm.
13 Tha fhios agaibh gu'm *b'ann*
trìd anmhuinneachd na feòla, a
shearmonaich mi dhuibh an soisgeul
air tùs.
14 Agus air mo bhuaireadh a bha
ann am fheoil, cha d'rinn sibh tarc-
uis, agus cha do ghabh sibh grain
diom [d]; ach ghabh sibh rium mar
aingeal [e] Dé, mar Iosa Criosd.
15 Ciod e ma seadh [f] an sonas
sin a bha agaibh? oir a ta mi dean-
amh fianuis duibh, nam bu chomas-
ach e, gu'n spìonadh sibh a mach
bhur sùile fein, agus gu'n d'thugadh
sibh dhomhsa iad.
16 Uime sin an d'rinneadh nàmh-
aid duibh dhiom, air son mi dh'inn-
seadh na firinn duibh?
17 Tha iadsan eudmhor umaibh,
ach cha'n ann gu maith; ach b'àill
leo sinne dhruideadh a mach, chum
gu'm biodh sibhse eudmhor umpa
fein.
18 Ach *is* maith a bhi eudmhor

[z] *ar maighstir-scoile.* [a] *boirionn.* [b] *thuitciribh.*
[c] *anmhunn agus bochd.* [d] *cha do chuir sibh cùl ris.*
[e] *theachdaire.* [f] *C'àit am bheil.*

ann an *ni* maith a ghnàth, agus cha'n e mhàin an uair a ta mise a làthair maille ribh.

19 Mo chlann bheag, air am bheil mi a rìs re saothair, gus an dealbhar Criosd annaibh,

20 B'àill leam bhi nis a làthair maille ribh, agus mo ghuth a chaochladh, oir a ta mi fuidh amharus umaibh.

21 Innsibh dhomh, sibhse le'm miann bhi fuidh'n lagh, nach cluinn sibh an lagh?

22 Oir a ta e scrìobhta, gu robh aig Abraham dithis mhac; aon re banoglaich [g], agus am *mac* eile re mnaoi shaoir.

23 Agus esan *a bh'aige* ris a' bhanoglaich, ghineadh a réir na feòla e: ach esan *a bh'aige* ris a' mhnaoi shaoir tre ghealladh.

24 Na nithe so is samhladh iad [h]; oir is iad so an dà choimhcheangal [i]; aon diubh o bheinn Shinai, a ta a' breith chum daorsa, a's i Agar.

25 Oir is i Agar beinn Shinai ann an Arabia, agus tha i a' coimhfhreagradh do Ierusalem a tha nis ann, agus tha i fuidh dhaorsa maille r'a cloinn.

26 Ach a ta an Ierusalem a ta shuas saor, agus is màthair dhuinn uile i.

27 Oir a ta e scrìobhta, Dean gairdeachas, a bhean neo-thorach [k] nach 'eil a' breith *cloinne;* bris a mach agus glaodh, thusa nach 'eil re saothair: oir is lìonmhoire clann na mna aonaranaiche [l] na na mnà aig am bheil fear.

28 A nis, a bhràithre, is sinne, mar a bha Isaac, clann a' ghealaidh.

29 Ach mar a rinn esan a rugadh réir na feòla, san àm sin geur leanmhuinn airsan *a rugadh* a réir an Spioraid, is amhuil sin *a ta* nis mar an ceudna.

30 Ach ciod a deir an scriobtuir? Tilg a mach a' bhanoglach agus a mac: oir cha bhi mac na banoglaich 'na oighre maille re mac na mnà saoire.

31 Uime sin a bhràithre, cha sinne clann na banoglaich, ach na mnà saoir.

CAIB. V.

UIME sin seasaibh gu daingean anns an t-saorsa leis an d'rinn Criosd saor sinn, agus na bithibh a rìs air bhur cuibhreachadh le cuing na daorsa.

2 Feuch, a deireamsa Pòl ribh, ma thimchioll-ghearrar sibh, nach bi tairbhe air bith dhuibh ann an Criosd.

3 Oir a ta mi a rìs a'deanamh fianuis do gach uile dhuine a thimchioll-ghearrar, gu bheil a dh'fhiachaibh air an lagh gu h-iomlan a choimh-lionadh.

4 Cha 'n'eil tairbhe sam bith ann an Criosd dhuibhse [m] a ta air bhur fireanachadh tre'n lagh; thuit sibh o ghràs.

5 Oir a ta sinne tre'n Spiorad a' feitheamh re dòchas fireantachd o chreidimh.

6 Oir ann an Iosa Criosd, cha 'n'eil éifeachd [n] sam bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an creidimh a dh'oibricheas tre ghràdh.

7 Is maith a ruith sibh, cò a bhac sibh, o bhi ùmhal do'n fhìrinn?

8 Cha *d'thainig* an impidh so o'n ti a ghairm sibh.

9 Goirtichidh [o] beagan do thaois ghoirt am meall uile.

10 Tha muinghin agam asaibh san Tighearn, nach bi sibh dh'aon dòigh air atharrachadh inntinn: ach an ti a ta cur dragha oirbh, giùlainidh e *a* bhreitheanas, cò air bith e.

11 Agus mise, a bhràithre, ma shearmonaicheas mi fathast an timchioll-ghearradh, c'ar son a nithear fathast geur-leanmhuinn orm? an sin bhiodh oilbheum a' chroinn-cheusaidh air a chur air cùl?

12 B'fhearr leam gu'm biodh iadsan a ta cur mi-shuaimhneis [p] oirbh eadhon air an gearradh uaibh [q].

13 Oir, a bhràithre, ghairmeadh chum saorsa sibh; a mhàin na *deanaibh* an t-saorsa 'na cion-fàth do'n fheoil, ach le gràdh deanaibh seirbhis d'a chéile.

14 Oir tha an lagh uile air a choimhlionadh ann an aon fhocal, *eadhon* an so; Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu fein.

15 Ach ma bhios sibh a' teumadh agus ag itheadh a chéile, thugaibh aire nach claoidhear leis a chéile sibh.

16 A deiream ma seadh, Gluaisibh [r] san Spiorad, agus cha choimhlion sibh anamhiann na feòla.

[g] *mnaoi dhaoir, ban-tràill.* [h] *asda so tha ni eile r'a thuigsinn.*
[i] *chùmhnant.* [k] *sheasg, gun sliochd.* [l] *tréigte.*
[m] *rinneadh Criosd gun tairbhe dhuibh.* [n] *brigh, neart.*
[o] *Geuraichidh.* [p] *dragha.* [q] *air an gearradh* as bhur comunn. [r] *siubhlaibh, imichibh.*

17 Oir a ta an fheoil a' miannachadh an aghaidh an Spioraid, agus an Spioraid an aghaidh na feòla: agus a ta iad sin an aghaidh a chéile; ionnas nach faigh sibh na nithe bu mhiann leibh a dheanamh.

18 Ach ma threòraichear leis an Spiorad sibh, cha 'n'eil sibh fuidh'n lagh.

19 A nis tha oibre na feòla follaiseach, a's iad *so*, adhaltrannas, strìopachas, neo-ghloine, macnus [s],

20 Iodhol-aoradh, druidheachd [t], naimhdeas, connsachadh, co-fharpuis [u], fearg, comh-stri, aimhreite, saobh-chreidimh [x],

21 Farmad, mortadh, misg, ruidhteireachd [y], agus an leithide sin: mu bheileam ag innseadh dhuibh roimh-laimh, mar a dh'innis mi dhuibh a cheana mar an ceudna, nach sealbhaich iadsan a ni an leithide sin rioghachd Dhé mar oighreachd.

22 Ach is e toradh an Spioraid gràdh, aoibhneas, sìth, fad-fhulangas, caomhalachd, maitheas, creidimh [z],

23 Macantas [a], stuaim: an aghaidh an samhuil sin cha 'n'eil lagh.

24 Agus iadsan a's le Criosd, cheus iad an fheoil, maille r'a h-an-tograibh agus a h-anamhiannaibh.

25 Ma's beo dhuinn san Spiorad, gluaiseamaid san Spiorad mar an ceudna.

26 Na bitheamaid déidheil air glòir dhiomhain [b], a' brosnachadh a' chéile, a' gabhail farmaid r'a chéile.

CAIB. VI.

A BHRAITHRE, ma ghlacar neach ann an coire air bith gu h-obann, sibhse a ta spioradail, togaibh suas a shamhuil sin do dhuine, ann an spiorad na macantachd [c]; a' toirt aire dhuit fein, nach buairear thu mar an ceudna.

2 Giùlainibh uallacha [d] a chéile, agus mar sin coimh-lionaibh lagh Chriosd.

3 Oir ma shaoileas duine gur ni éigin e fein, gun bhi ann ach neo-ni, tha e 'ga mhealladh fein.

4 Ach dearbhadh gach neach obair fein, agus an sin bithidh aobhar gairdeachais [e] aige d'a thaobh fein [f] a mhàin, agus ni h-ann a thaobh neach eile.

5 Oir giùlainidh gach neach uallach fein.

6 Comh-roinneadh an neach a ta air a theagasg san fhocal, ris an neach a ta 'ga theagasg, anns na h-uile nithibh maithe.

7 Na meallar sibh; cha deanar fanoid air Dia: oir ge b'e ni a shìolchuireas duine, an ni ceudna buainidh e.

8 Oir an ti a chuireas d'a fheoil fein, buainidh e o'n fheoil truaillidheachd: ach an ti chuireas do'n Spiorad, buainidh e o'n Spiorad a' bheatha shuthainn.

9 Agus na sgìthicheamaid do mhaith a dheanamh: oir ann an àm iomchuidh buainidh sinn, mur fannaich [g] sinn.

10 Uime sin a réir mar a ta fàth [h] againn, deanamaid maith do na h-uile dhaoinibh, ach gu h-àraid dhoibhsan a ta do theaghlach a' chreidimh.

11 Tha sibh a' faicinn meud na litreach a scrìobh mi dhuibh le m' laimh fein.

12 A mheud le'm miann iad fein a thaisbeanadh gu sgiamhach san fheoil, tha iad 'gar n-éigneachadh chum bhi air bhur timchioll-ghearradh; a mhàin chum nach deantadh geur-leanmhuinn orra air son crann-ceusaidh Chriosd.

13 Oir cha 'n'eil iadsan fein a tha air an timchioll-ghearradh a' coimhead an lagha: ach is àill leo sibhse bhi air bhur timchioll-ghearradh, chum as gu dean iad uaill ann bhur feoil.

14 Ach nar leigeadh Dia gu deanainnse uaill ach ann an crann-ceusaidh ar Tighearna Iosa Criosd, tre'm bheil an saoghal air a cheusadh dhomhsa, agus mise do'n t-saoghal.

15 Oir ann an Iosa Criosd cha 'n'eil éifeachd air bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an cruthachadh [i] nuadh.

16 Agus a mheud 's a shiubhlas a réir na riaghail so, sìth orra, agus tròcair, air Israel Dé.

17 O so a mach na cuireadh neach sam bith dragh orm; oir a ta mi giùlan chomharan an Tighearna Iosa ann mo chorp.

18 A bhràithre, *gu robh* gràs ar Tighearna Iosa Criosd maille r'ar spiorad. Amen.

[s] *mi-nàire.* [t] *buitseachas.* [u] *comortus.* [x] *eiriceachd.*
[y] *anabharr, geòcaireachd, craos.* [z] *fìrinn.* [a] *ciuineas.*
[b] *carraghloir.* [c] *a' chiuineas.* [d] *callacha.* [e] *uaill.*
[f] *ann fein.* [g] *laguich.* [h] *cothrom.* [i] *creutair.*

Litir an ABSTOIL PHOIL chum nan
EPHESIANACH.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, chum nan naomh a ta ann an Ephesus, agus nan creidmheach ann an Iosa Criosd:

2 Gràs dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o*'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Beannuichte *gu robh* Dia eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a bheannuich sinne leis gach uile bheannachadh spioradail ann an *ionadaibh* nèamhaidh [a] ann an Criosd:

4 A réir mar a thagh e sinne annsan, mun do leagadh bunaite an domhain, chum gu'm bitheamaid naomha, agus neo-choireach 'na làthairsan ann an gràdh:

5 A roimh-orduich sinne chum uchd-mhacachd na cloinne tre Iosa Criosd dha fein, a réir deadh-ghean a thoile,

6 Chum cliu glòire a ghràis, tre an d'rinn e sinne taitneach [b] ann a *Mhac* gràdhach:

7 Anns am bheil againne saorsa [c] tre fhuilsan, maitheanas nam peacadh, réir saibhreis a ghràis;

8 Anns an robh e ro phailte dhuinne san uile ghliocas, agus thuigse:

9 A dh'fhoillsich dhuinn rùn-diomhair a thoile, réir a dheadh-ghean fein, a rùnaich e ann fein:

10 Chum ann am frithealadh coimhlionaidh nan aimsir, gu'n cruinnicheadh e ann an aon na h-uile nithe ann an Criosd, araon *na nithe* a ta air nèamh, agus *na nithe* a ta air talamh, *eadhon* annsan:

11 Anns an d'fhuair sinne mar an ceudna oighreachd, air dhuinn bhi air ar ro-mh-orduchadh a réir rùin an ti a ta 'g oibreachadh nan uile nithe réir comhairle a thoile fein;

12 Ionnas gu'm bitheamaidne a chuir air tùs dòchas ann an Criosd, chum cliu a ghlòire-san.

13 Anns *an do chuir* sibhse mar an ceudna *dòchas*, air dhuibh focal na fìrinn a chluinntinn, *eadhon* soisgeul bhur slàinte: neach an déigh dhuibh creidsinn ann, chuireadh seula oirbh le Spiorad naomha sin a' gheallaidh,

14 Neach is e geall-daingnich [d] ar n-oighreachdne, gu *teachd* saorsa na seilbhe a cheannachadh [e], chum cliu a ghloire.

15 Uime sin air cluinntinn domhsa mar an ceudna bhur creidimhse anns an Tighearn Iosa, agus bhur gràidh do na naoimh uile,

16 Ni'n sguiream do bhi toirt buidheachais air bhur son, a' luadh oirbh ann am ùrnuighibh;

17 Gu'n d'thugadh Dia ar Tighearna Iosa Criosd, Athair na glòire, spiorad gliocais agus foillseachaidh [f] dhuibh, ann an eòlas airsan [g];

18 Sùile bhur n-inntinn bhi air an soillseachadh, chum fios a bhi agaibh ciod e dòchas a ghairmesan, agus ciod e saibhreas glòire oighreachdsan anns na naomhaibh,

19 Agus ciod e ro-mhend a chumhachd d'ar taobhne a ta creidsinn, a réir oibreachaidh a thréin neirt;

20 A dh'oibrich e ann an Criosd, 'nuair a thog e o na marbhaibh e, agus a chuir e 'na shuidhe air a dheas laimh fein e anns na *h-ionadaibh* nèamhaidh,

21 Gu ro ard os ceann gach uile uachdaranachd, agus cumhachd, agus neirt, agus tighearnais, agus gach ainme a dh'ainmichear, cha'n e mhàin san t-saoghal so, ach san *t-saoghal* re teachd mar an ceudna:

22 Agus chuir e na h-uile nithe fuidh a chosaibh, agus thug se e gu *bhi* 'na cheann os ceann nan uile nithe do'n eaglais,

23 A ta 'na corp aige, lànachd an ti a ta lìonadh nan uile *nithe* anns na h-uile.

CAIB. II.

AGUS *bheothaich* e sibhse a bha marbh ann an euceartaibh agus ann am peacaibh,

2 Anns an do ghluais [h] sibh sna h-amannaibh a chaidh seachad, a réir gnàtha [i] an t-saoghail so, a réir uachdarain [k] cumhachd an athair,

[a] nithibh *nèamhaidh.* [b] *trìd an do nochd e dhuinne mòr dheadh-ghean.* [c] *fuasgladh.* [d] *earlas.* [e] *dh'fhuasgladh.* [f] *taisbeanadh.* [g] *chum esan aideachadh* [h] *Anns an robh sibh ag imeachd.* [i] *gnàthachaidh.* [k] *prionnsaidh.*

an spioraid a tha nis ag oibreachadh
ann an cloinn na h-easumhlachd.
3 Am measg an robh againn uile
mar an ceudna ar caitheadh-beatha
roimhe so, ann an anamhiannaibh
ar feòla, a' deanamh toil na feòla,
agus nan smuainte [l]; agus bha sinn
a thaobh nàduir 'nar cloinn na feirge,
eadhon mar chàch.
4 Ach Dia, a ta saibhir ann an
tròcair, air son a mhòr ghràidh leis
an do ghràdhaich e sinn,
5 Eadhon air dhuinn a bhi marbh
ann am peacaibh, chomh bheothaich
e sinn maille re Criosd, (le gràs a ta
sibh air bhur slànuchadh [m].)
6 Agus chomh-thog, agus chomh
shuidhich e sinn ann an *ionadaibh*
nèamhaidh ann an Iosa Criosd :
7 Chum gu'm foillsicheadh e anns
na linnibh re teachd saibhreas ro
phailt a ghràis, ann an caoimhneas,
d'ar taobhne trìd Iosa Criosd.
8 Oir is ann le gràs a ta sibh air
bhur slànuchadh, tre chreidimh;
agus cha'n ann uaibh fein: *is e*
tiodhlacadh [n] Dhé *e:*
9 Cha'n ann o oibribh, chum nach
deanadh neach air bith uaill :
10 Oir is sinne obairsan, air ar
cruthachadh ann an Iosa Criosd
chum dheadh oibre air son an d'ul-
luich Dia roimh-laimh *sinn,* chum
gu'n gluaiseamaid annta.
11 Uime sin cuimhnichibh, air
dhuibh a bhi san aimsir a chaidh
thairis 'nar Cinnich san fheoil, d'an
goirear an neo-thimchioll-ghearradh
leo san d'an goirear an timchioll-
ghearradh lamh-dheanta san fheoil ;
12 Gu robh sinn san àm sin as
eugmhais Chriosd, 'nar coimhich do
chomh-fhlaitheachd [o] Israeil, agus
'nar coigrich do choimh-cheanglaibh
a' ghealladh, as eugmhais dòchais,
agus gun Dhia anns an t-saoghal:
13 Ach a nis ann an Iosa Criosd,
tha sibhse a bha roimhe sò fad o
laimh, air bhur toirt am fagus trìd
fola Chriosd.
14 Oir is esan ar siothchaintne, a
rinn aon *dhìnn* araon, agus a bhris
sìos balla meadhonach an eadar-
dhealachaidh ;
15 Air dha an naimhdeas a chur
air cùl tre fheoil fein, *eadhon* lagh
nan àitheanta, *a chuireadh sìos*
ann an orduighibh, chum gu'n dean-
adh e ann fein do dhithis aon duine
nuadh, a' deanamh sìth.
16 Agus gu'n deanadh e réidh
faraon iad re Dia ann an aon chorp
trìd a' chroinn-cheusaidh, air dha an
naimhdeas a mharbhadh le sin :
17 Agus thainig e agus shearmon-
aich e siothchaint dhuibhse a bha
am fad, agus dhoibhsan a bha am
fagus.
18 Oir tridsan tha araon slighe
againn gu dol a steach trìd aon Spio-
raid chum an Athar.
19 A nis uime sin cha 'n'eil sibh
ni's mò 'nar coigrich agus 'nar coimh-
ich, ach 'nar luchd aon bhaile ris
na naomhaibh, agus 'nar muinntir-
teaghlaich Dhé;
20 Agus tha sibh air bhur togail
suas air bunait nan abstol agus nam
fàidh, air bhi do Iosa Criosd fein 'na
chloich-chinn na h-oisinn ;
21 Anns am bheil an aitreabh uile,
ceangailte gu ceart r'a chéile, a' fàs
suas chum bhi 'na teampull naomha
san Tighearn :
22 Anns am bheil sibhse mar an
ceudna air bhur comh-thogail suas
chum bhi 'nar tigh-còmhnuidh do
Dhia trìd an Spioraid.

CAIB. III.

AIR an aobhar so, tha mise Pòl
a'm' phriosunach Iosa Criosd,
air bhur sonsa, a Chinneacha;
2 O chuala [p] sibh mu fhritheal-
adh gràis Dé, a thugadh dhomhsa
air bhur sonsa [q] :
3 Gu'n d'rinn e aithnichte dhomh
tre fhoillseachadh [r], an rùn-dìomh-
air (mar a scrìobh mi roimhe gu
h-aithghearr,
4 Leis am feud sibh air dhuibh a
leughadh, m'eòlas ann an rùn-dìomh-
air Chriosd a thuigsinn)
5 Ni ann an linnibh eile air nach
d'thugadh fios do chloinn nan
daoine, mar a ta e nis air fhoill-
seachadh d'a abstolaibh naomha
agus d'a fhàidhibh trìd an Spioraid ;
6 Gu'm biodh na Cinnich 'nan
comh-oighreachaibh, agus 'nan comh-
chorp, agus 'nan luchd comhpairt
d'a ghealladhsan ann an Criosd, trìd
an t-soisgeil :
7 Air an d'rinneadh mise a'm'
mhinisteir, a réir tiodhlaic gràis Dé
a thugadh dhomh, a réir oibreach-
aidh éifeachdaich a chumhachd-san.
8 Dhomhsa, a's lugha na'n ti a's
lugha do na naomhaibh uile, thug-
adh an gràs so, saibhreas Chriosd
nach feudar a rannsachadh a shear-
monachadh am measg nan Cin-
neach ;

[l] *na h-inntinn, a' chridhe.* [m] *tearnadh, saoradh, càbhaladh.*
[n] *saor thabhartas.* [o] *chomh-chomunn.* [p] *Ma chuala.*
[q] *d'ar taobhsa.* [r] *thaisbean.*

9 Agus gu'n deanainn soilleir do na h-uile *dhaoinibh*, ciod e comunn an rùin-dìomhair sin, a bha folaichte ann an Dia o thoiseach an t-saoghail, a chruthaich na h-uile nithe trìd Iosa Criosd ;
10 Chum gu'n deantadh aithnichte nis do na h-uachdaranachdaibh agus do na cumhachdaibh ann an *ionadaibh* nèamhaidh, leis an eaglais, gliocas eagsamhuil[s] Dhé,
11 A réir an rùin shiorruidh[t] a rùnaich e ann an Iosa Criosd ar Tighearn :
12 Anns am bheil againn dànachd agus slighe gu dol a steach ann am muinghin trìd a chreidimhsan.
13 Uime sin iarram nach lagaich sibh a leth mò thrioblaideansa air bhur son, ni a's e bhur glòirse.
14 Air an aobhar so lùbam mo ghlùine do Athair ar Tighearna Iosa Criosd,
15 Air an ainmichear an teaghlach uile air néamh agus air talamh,
16 Gu'n deònaicheadh e dhuibh a réir saibhreis a ghlòire, bhi air bhur neartachadh gu treun[u], trìd a Spioraidsan anns an duine an leth stigh ;
17 Ionnas gu'n gabh Criosd còmhnuidh ann bhur cridhe tre chreidimh; chum air dhuibh bhi air bhur freumhachadh, agus air bhur stéidheachadh[w] ann an gràdh,
18 Gu'm bi sibh comasach maille ris na naomhaibh uile, air a thuigsinn ciod e leud, agus fad, agus doimhne, agus airde;
19 Agus air gràdh Chriosd aithneachadh, a chaidh thar gach uile eòlas, chum as gu'm bi sibh air bhur lìonadh le uile lànachd Dhé.
20 A nis dhasan d'an comas na h-uile nithe a dheanamh gu h-anabarrach ro phailt thar gach ni a's urradh sinne iarruidh no smuaineachadh, a réir a' chumhachd a ta 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annainn,
21 Dhasan *gu robh* glòir anns an eaglais trìd Iosa Criosd, air feadh gach uile linn, gu saoghal nan saoghal. Amen.

CAIB. IV.

UIME sin tha mise priosunach an Tighearna, a' guidheadh oirbh gu'n gluais[x] sibh gu cubhaidh do'n ghairm leis an do ghairmeadh sibh ;
2 Leis gach uile irioslachd inntinn agus mhacantas, le fad-fhulangas, a' giùlan le chéile ann an gradh ;
3 A' deanamh dìchill air aonachd an Spioraid a choimhead ann an ceangal[y] na sìth.
4 *Is* aon chorp agus aon Spiorad *a ta ann*, amhuil mar an ceudna a ghairmeadh sibh ann an aon mhuinghin bhur gairme ;
5 Aon Tighearn, aon chreidimh, aon bhaisteadh,
6 Aon Dia agus Athair nan uile, a *tha* os ceann nan uile, agus tre na h-uile, agus annaibhse uile.
7 Ach thugadh gràs do gach aon againn a reir tomhais tiodhlaic Chriosd.
8 Uime sin a deir e, Air dol suas da an aird', thug e bruid am braighdeanas, agus thug e tiodhlacan do dhaoinibh.
9 (A nis gu'n deachaidh e suas, ciod e ach gu'n deachaidh e air tùs sìos gu ionadaibh ìochdrach na talmhainn ?
10 An ti a chaidh sìos, is e sin fein e a chaidh suas mar an ceudna gu ro ard os ceann nan uile neamh, chum gu'n lìonadh e na h-uile nithe.)
11 Agus thug e droing àraidh gu bhi nan abstolaibh ; droing eile, gu bhi 'nam fàidhibh ; agus droing eile, gu bhi 'nan soisgeulaichibh ; agus droing eile, gu bhi 'nan aodhairibh[z], agus 'nan luchd-teagaisg ;
12 Chum na naoimh a dheasachadh[a] chum oibre na ministreileachd, chum togail suas cuirp Chriosd :
13 Gus an d'thig sinn uile ann an aonachd a' chreidimh, agus eòlais Mhic Dhe, chum duine iomlain, chum tomhais airde lànachd Chriosd :
14 Chum as nach bi sinn a so-suas 'nar leanabaibh, air ar tonnluasgadh, agus air ar giùlan mu'n cuairt leis gach uile ghaoith teagaisg, le cleasachd dhaoine, *agus* seòltachd cealgach, leis am bheil iad gu h-innleachdach re feall-fholach chum meallaidh :
15 Ach a' labhairt na firinn ann an gràdh, gu'm fàs sinn suas anns na h-uile nithibh chuigesan[b], a's e an ceann, *eadhon* Criosd :
16 O'm bheil an corp uile, air a cheangal gu ceart, agus air a dhlùthachadh trìd an ni sin a tha

[s] *iomadh-gnètheach.* [t] *A réir roimh-shuidheachaidh nan linn.* [u] *le cumhachd.* [w] *bonn-shuidheachadh.* [x] *imich, siubhail.* [y] *comh-bhann.* [z] *buachaillibh.* [a] *a dheanamh iomlan, a cheangal gu diongalta r'a chéile.* [b] *annsan.*

gach alt a' toirt uaith, a réir oibreach-
aidh éifeachdaich ann an tomhas
gach buill, a' faghail fàs cuirp, chum
a thogail fein suas ann an gràdh.
17 So uime sin a deiream, agus
guidheam am fianuis an Tighearna,
gun sibh a' dh'imeachd, a so suas
mar a ta na Cinnich eile ag imeachd,
ann an diomhanas an inntinn fein;
18 Aig am bheil an tuigse air a
dorchachadh, air dhoibh bhi 'nan
coimhich do bheatha Dhé, thaobh
an aineolais a ta annta, tre chruas
an cridhe :
19 Muinntir, air dhoibh am moth-
achadh a chall, a thug iad fein thair-
is do mhi-nàire [c], chum gach uile
neo-ghloine chur an gnìomh le cìo-
cras.
20 Ach cha d'fhòghluim sibhse
Criosd mar so ;
21 O chuala [d] sibh e, agus o theag-
aisgeadh leis sibh, mar a ta an fhìr-
inn ann an Iosa :
22 Gu'n cuir sibh dhibh thaobh a'
cheud chaitheadh beatha, an seann
duine, a tha truaillidh a réir nan
anamhiann cealgach :
23 Agus gu'm bi sibh air bhur
n-ath-nuadhachadh ann an spiorad
bhur n-inntinn :
24 Agus gu'n cuir sibh umaibh
an nuadh dhuine, a tha air a chruth-
achadh a réir Dhé am fìreantachd
agus am fior naomhachd.
25 Uime sin air dhuibh a' bhreug
a chur uaibh, labhraibh an fhìrinn
gach neach r'a choimhearsnach : oir
is buill sinn d'a chéile.
26 Biodh fearg oirbh, agus na
peacaichibh : na luidheadh a' ghrian
air bhur corruich :
27 Agus na tugaibh àit do'n dia-
bhol.
28 An ti a ghoid, na goideadh e
ni's mò : ach gu ma fearr leis saoth-
air a dheanamh, ag oibreachadh an ni
a ta maith le a làmhaibh, chum's
gu'm bi aige ni r'a phàirteachadh ris
an neach air am bheil uireasbhuidh.
29 Na d'thigeadh cainnt thruail-
lidh air bith a mach as bhur beul,
ach an ni sin a ta maith chum deadh
fhòghluim, ionnas gu'n toir e gràs
do'n luchd-éisdeachd.
30 Agus na cuiribh doilgheas air
Spiorad naomha Dhé, leis an do
chuireadh feula oirbh gu là na saor-
sa.
31 Biodh gach uile sheirbhe, agus
corruich, agus fearg, agus gàrr-
thaich [e], agus toibheum [f] air an tog-
ail uaibh, maille ris gach uile mhìo-
run.
32 Agus bìthibh caoimhneil teo-
chridheach d'a chéile, a' tabhairt
maitheanais d'a chéile, eadhon mar
a thug Dia maitheanas dhuibhse ann
an Criosd.

CAIB. V.

UIME sin bithibhse 'nar luchd-
leanmhuinn air Dia, mar chloinn
ghràdhaich ;
2 Agus gluaisibh ann an gràdh,
eadhon mar a ghràdhaich Criosd
sinne, agus a thug se e fein air ar
son, 'na thabhartas agus 'na ìobairt
deadh-bholaidh do Dhia.
3 Ach na biodh strìopachas, agus
gach uile neo-ghloine, no sannt, uir-
ead as air an ainmeachadh 'nar
measg, mar is cubhaidh do naomh-
aibh.
4 No draosdachd [g], no comhradh
amaideach, no bao-shùgradh, nithe
nach 'eil iomchuidh : ach gu ma
fearr *leibh* breith-buidheachais.
5 Oir a ta fios agaibh air so, nach
'eil aig fear-strìopachais air bith, no
aig neach neo-ghlan, no aig duine
sanntach, (a tha 'na fhear ìodhol-
aoraidh) oighreachd ann an rìogh-
achd Chriosd agus Dhé.
6 Na mealladh neach air bith
sibh le briathraibh dìomhain : oir
air son nan nithe sin tha fearg Dhé
a' teachd air cloinn na h-easumh-
lachd.
7 Na bithibhse uime sin 'nar
luchd comhpairt riu.
8 Oir bha sibh uair-eigin 'nar
dorchadas, ach a nis tha *sibh* 'nar
solus san Tighearn : gluaisibh mar
chloinn an t-soluis,
9 (Oir *a ta* toradh an Spioraid [h]
anns an uile mhaitheas, agus ion-
racas, agus fhìrinn)
10 A' dearbhadh ciod an ni a tha
taitneach do'n Tighearn.
11 Agus na biodh comh-chomunn
agaibh re oibribh neo-tharbhach an
dorchadais, ach gu ma fearr leibh an
cronachadh.
12 Oir is gràineil eadhon r'an
innseadh na nithe a ta air an dean-
amh leo os ìosal.
13 Ach a ta na h-uile nithe a tha
air an cronachadh, air an deanamh
follaiseach leis an t-solus : oir gach
uile ni a ni soilleir, is solus e.
14 Uime sin a deir e, Mosgail,
thusa a tha d' chodal, agus éirich o
na marbhaibh, agus bheir Criosd so-
lus duit.

[c] *mhacnus.* [d] *Ma chuala.* [e] *ard ghlaodhaich.* [f] *anacainnt.*
[g] *graosdachd, cainnt shalach.* [h] *an t-soluis.*

15 Feuchaibh uime sin gu'n gluais
sibh gu faicilleach, cha'n ann mar
amadain, ach mar dhaoine glice,
16 Ag ath-cheannach [i] na h-aim-
sire, do bhrigh gu bheil na laithean
olc.
17 Air an aobhar sin na bithibhse
neo-ghlic, ach a' tuigsinn ciod i toil
an Tighearna.
18 Agus na bithibh air mhisg le
fion, anns am bheil anabarr; ach
bithibh air bhur lionadh do'n Spio-
rad:
19 A' labhairt ribh fein [k] ann an
salmaibh, ann an laoidhibh, agus
ann an dànaibh spioradail, a' seinn
agus a' deanamh ciuil 'nar cridhe
do'n Tighearn,
20 A' toirt buidheachais a ghnàth
air son nan uile nithe do Dhia eadh-
on do'n t-Athair, ann an ainm ar
Tighearna Iosa Criosd;
21 Air dhuibh bhi ùmhal d'a chéile
ann an eagal Dé.
22 A mhnài, bithibh ùmhal d'ar
fearaibh fein, mar do'n Tighearn.
23 Oir is e am fear ceann na mnà,
eadhon mar is e Criosd ceann 'na
h-eaglais: agus is esan Slànuighear
a' chuirp.
24 Uime sin mar a ta'n eaglais
ùmhal do Chriosd, mar sin *biodh* na
mnài d'am fearaibh fein mar an
ceudna anns gach ni:
25 Fheara, gràdhaichibh bhur
mnài fein, eadhon mar a ghràdh-
aich Criosd an eaglais, agus a thug
se e fein air a son;
26 Chum gu naomhaicheadh, agus
gu'n glanadh e i le ionnlad an uisge
trid an fhocail,
27 Chum gu'n cuireadh e 'na
làthair fein i 'na h-eaglais ghlòr-
mhoir, gun smal gun phreasadh [l],
no ni air bith d'an leithidibh sin;
ach chum gu'm biodh i naomha,
agus neo-lochdach [m].
28 Is amhluidh sin is còir do na
fearaibh am mnài fein a ghràdhach-
adh, mar an cuirp fein: an ti a
ghràdhaicheas a bhean, tha e 'ga
ghràdhachadh feiu.
29 Oir cha d'thug duine air bith
riamh fuath d'a fheoil fein; ach al-
trumaidh agus eiridnidh [n] e i, eadh-
on mar a ta an Tighearn a' dean-
amh do'n eaglais:
30 Oir is buill sinn d'a chorp, d'a
fheoil, agus d'a chnàmhaibhsan.
31 Air an aobhar so fàgaidh duine
athair agus a mhàthair, agus dlùth-
leanaidh e r'a mhnaoi, agus bithidh
an dithis 'nan aon fheoil.
32 Is diomhaireachd mhòr so: a-
ch labhraim mu Chriosd agus an
eaglais.
33 Gidheadh, thugadh gach aon
agaibhse fa leth gràdh d'a mhnaoi
amhuil mar dha fein; agus *feuch-
adh* a' bhean gu'n d'thoir i urram
d'*a* fear.

CAIB. VI.

A CHLANN, bithibh ùmhal d'ar
pàrantaibh fein san Tighearn:
oir a ta so ceart.
2 Thoir onoir [o] do t' athair agus
do d' mhàthair, (is i so a' cheud
àithne le gealladh)
3 Chum gu'n eirich gu maith dhuit,
agus gu'm bi thu fad-shaoghalach
air an talamh.
4 Agus aithriche, na brosnaichibh
bhur clann chum feirge: ach tog-
aibh [p] iad ann an oilean agus ann an
teagasg an Tighearna.
5 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal
d'*ar* maighstiribh a réir na feòla, le
h-eagal [q] agus eridh, ann an treibh-
dhireas bhur cridhe, mar do Chriosd:
6 Cha'n ann le sùil-sheirbhis, mar
dhroing a ni toil dhaoine, ach mar
sheirbhisich Chriosd, a' deanamh
toil Dé o'n chridhe;
7 Le deadh thoil a' deanamh seir-
bhis, mar do'n Tighearn, agus cha'n
ann do dhaoinibh:
8 Air dhuibh fios a bhi agaibh, ge
b'e maith air bith a ni aon neach,
gu'm faigh e an ni so fein o'n Tigh-
earn, ma's saor no daor *e*.
9 Agus a mhaighstirean, dean-
aibhse na nithe ceudna dhoibhsan,
a' leigeadh dhibh bagraidh: air
dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil
bhur maighstir fein air neamh mar
an ceudna, agus nach 'eil gnuis-
bhreth maille ris.
10 Fa dheoidh, mo bhràithre,
bithibh làidir san Tighearn, agus ann
an neart a chumhachdsan.
11 Cuiribh umaibh uil' armachd
Dhé, chum's gu'm bi sibh comasach
air seasamh an aghaidh cuilbheir-
tean an diabhoil.
12 Oir cha 'n eil sinn a' gleachd-
adh *a mhàin* re fuil agus feoil, ach
re uachdaranachdaibh, re cumh-
achdaibh, re riaghlairibh dorchadais
an t-saoghail so, re aingidheachd
spioradail [r] ann an *ionadaibh* arda [s].
13 Uime sin glacaibh d'ar n ionn-
suidh uile armachd Dhé, chum's

[i] *a' fuasgladh.* [k] *'nar measg fein, r'a chéile.* [l] *chasadh.* [m] *gun ghò.* [n] *giullaichdidh.* [o] *urram.* [p] *altrumaibh.* [q] *faitcheas.* [r] *droch spioradaibh,* [s] *neamhaidh.*

gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh *a' bhuairidh* san droch là, agus air dhuibh na h-uile nithe a dheanamh, chum seasamh.

14 Seasaibh uime sin, air bhi d'ar leasraidh air an crioslachadh[t] le firinn, agus uchd-éididh na fireantachd[u] umaibh;

15 Agus ulluchadh soisgeil na sìth mar bhrògan agaibh air bhur cosaibh;

16 Thar gach uile ni, a' glacadh chugaibh sgéith a' chreidimh, leis am bi sibh comasach air uile shaighde[w] teinteach an droch *Spioraid* a mhùchadh.

17 Agus glacaibh clogaid na slàinte, agus claidheamh an Spioraid, ni a's e briathar Dhé:

18 A' deanamh ùrnuigh a ghnàth leis gach uile ghnè ùrnuigh agus asluchaidh san Spiorad, agus a' deanamh faire chum an ni so fein maille ris gach uile bhuanachadh, agus ghuidheadh air son nan naomh uile;

19 Agus air mo shonsa, chum gu tiubhrar dhomh comas labhairt, le fosgladh mo bheoil ann an dà achd, chum gu foillsich mi rùn-diomhair an t-soisgeil:

20 Air son am bheil mi a'm' theachdaire ann an geimhlibh: chum gu labhair mi gu dàna uime, mar is còir dhomh labhairt.

21 Ach a chum gu'm bi fhios agaibhse mar an ceudna air na nithibh a bhuineas domhsa, *agus* ciod a tha mi a' deanamh, foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach agus ministeir firinneach san Tighearn, na h-uile nithe dhuibh.

22 Neach a chuir mi d'ar n-ionnsuidh air son an aobhair so fein, chum gu'm biodh fios nan nithe a bhuineas duinne agaibh, agus gu'n d'thugadh e comhfhurtachd d'ar cridhe.

23 Sìth *gu robh* do na bràithribh, agus gràdh maille re creidimh o Dhia an t-Athair, agus an Tighearn Iosa Criosd.

24 *Gu robh* gràs maille riu-san uile a ta gràdhachadh ar Tighearna Iosa Criosd ann an tréibhdhireas. Amen.

[t] *criosrachadh.* [u] *an ionracais.* [w] *ghathan.*

Litir an ABSTOIL PHOIL chum nam
PHILIPIANACH.

CAIB. I.

POL agus Timoteus seirbhisich Iosa Criosd, chum nan naomh uile ann an Iosa Criosd, a tha ann am Philipi, maille ris na h-easbuigibh[a] agus na deaconaibh[b]:

2 Gràs duibh agus siothchaint o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha mi toirt buidheachais do m' Dhia gach uair a chuimhnicheas mi oirbh,

4 (A ghnàth ann am uile ùrnuighibh air bhur sonsa uile, le gairdeachas a' deanamh guidheadh)

5 Air son bhur comh-roinn do'n t-soisgeul, o'n cheud là gus a nis;

6 Air dhomh bhi dearbhta as an ni so fein, cadhon an ti a thòisich deadh obair annaibh, gu'n coimhlion e i gu la Iosa Criosd:

7 Eadhon mar is còir dhomh so a smuainteachadh umaibh uile, do bhrigh gu bheil sibh agam ann mo chridhe, agus gu bheil sibh uile 'nar luchd comh-roinn do m' ghràs-sa, faraon ann mo gheimhlibh agus ann an seasamh air son, agus ann an daingneachadh an t-soisgeil.

8 Oir is e Dia m'fhianuis, cia mòr mo dhéidh oirbh uile, ann an innibh Iosa Criosd.

9 Agus a ta mi a' guidheadh so, gu'm biodh bhur gràdhsa air a mheudachadh ni's mò agus ni's mò ann an eòlas, agus ann an uile thuigse:

10 Chum's gu'n dearbh sibh na nithe a's fearr[c]; chum's gu'm bi sibh tréibh-dhireach, agus gun tuisleadh[d] gu là Chriosd;

11 Air bhur lìonadh le toraibh na fireantachd, a *tha* trid Iosa Criosd chum glòire agus cliu Dhé.

[a] *luchd-coimhid.* [b] *luchd-frithealaidh, foirseachaibh.*
[c] *a tha eadar-dhealaichte.* [d] *gun bhi 'nar n-aobhar oilbheim.*

12 Ach is àill leam, a bhràithre,
fios a bhi agaibh, na nithe *a thar-
ladh* dhomhsa, gur mò a dh'eirich
leo an soisgeul a chur air aghaidh:
13 Ionnas gu bheil mo gheimh-
leansa ann an Criosd iomraideach
anns an lùchairt uile, agus anns
gach *àit* eile;
14 Agus gu bheil mòran do na
bràithribh san Tighearn a' gabhail
misnich o m' gheimhlibh, leis an
tuilleadh mòr dànachd a' labhairt
an fhocail [e] gun eagal.
15 Tha cuid gu dearbh a' sear-
monachadh Chriosd tre fharmad
agus stri, agus cuid eile tre dheadh
thoil.
16 Tha aon dream a' searmonach-
adh Chriosd tre chonspoid, cha'n
ann gu tréibh-dhìreach, a' saoilsinn
àmhghar a chur re m' gheimhlibhse:
17 Ach an dream eile o ghràdh,
air dhoibh fios a bhi aca gu'n do
chuireadh mise gu seasamh air son
an t-soisgeil.
18 Ciod ma ta? gidheadh air gach
aon chor, co aca is ann an coslas a
mhàin, no da rìreadh, a ta Criosd
air a shearmonachadh; agus air a
shon so tha mise a' deanamh gaird-
eachais, seadh, agus ni mi gaird-
eachas.
19 Oir a ta fhios agam gu'n d'thig
so chum slàinte [f] dhomhsa tre bhur
n-ùrnuighse, agus tre fhrithealadh
Spioraid Iosa Criosd,
20 A réir mo ro-dhùil [g], agus *mo*
dhòchais, nach cuirear nàire orm
ann an ni air bith, ach leis an uile
dhànachd labhairt, mar a ghnàth,
gu'm bi Criosd a nis mar an ceudna
air ardachadh a'm' chorpsa, ma's
ann tre bheatha no tre bhàs.
21 Oir dhomhsa bhi beo *is* e sin
Criosd, agus bàs fhaghail [h] *is* buan-
nachd dhomh so.
22 Ach ma's beo dhomh san fheoil,
'*s* e so toradh m'oibre: ach ciod d'an
deanainn roghuinn, ni'm fios domh.
23 Oir tha mi air mo theannach-
adh eadar dhà ni, air dhomh bhi
togarrach air siubhal, agus bhi maille
re Criosd; oir is e so a's ro fhearr:
24 Gidheadh, 's e mi dh'fhantuinn
san fheoil, *a's* feumaile dhuibhse.
25 Agus air dhomh bhi cinnteach
dheth so, tha fhios agam gu'm fuir-
ich mi agus gu'n còmhnuich mi
maille ribh uile, chum bhur cursa air
bhur n-aghaidh, agus chum gaird-
eachais a' chreidimh [i]:
26 Chum gu'm bi bhur gairdeach-
as ni's pailte ann an Iosa Criosd do
m' thaobhsa, air son mi bhi a rìs a
làthair maille ribh.
27 A mhàin caithibh bhur beatha
gu cubhaidh do shoisgeul Chriosd:
chum co aca a thig mi agus a chi
mi sibh, no a bhios mi as làthair,
gu'n cluinn mi mu'r timchioll, gu
bheil sibh a' seasamh gu daingean
ann an aon spiorad, le aon inntinn,
a' gleacadh le chéile air son creid-
imh an t-soisgeil;
28 Gun gheilt [k] ann an ni sam bith
oirbh o bhur naimhdibh: ni a ta
dhoibhsan 'na chomhara cinnteach
air sgrios, ach dhuibhse air slàinte,
agus sin o Dhia.
29 Oir thiodhlaiceadh [l] dhuibhse
air son Chriosd, cha'n e mhàin creid-
sinn ann, ach mar an ceudna fulang
air a shon;
30 Air dhuibh an comhrag ceudna
bhi agaibh a chunnaic sibh annamsa,
agus a tha sibh a nis a' cluinntinn *a*
bhi annam.

CAIB. II.

UIME sin ma tha comhfhurtachd
air bith ann an Criosd, ma tha
sòlas air bith gràidh, ma tha comh-
chomunn air bith an Spioraid, ma
tha truas [m] air bith agus tròcaire;
2 Coimhlionaibh mo ghairdeachas,
gu'm bi sibh a dh'aon inntinn, a
dh'aon ghràdh, a dh'aon toil, a
dh'aon bhreithneachadh [n].
3 *Na deanar* aon ni tre chon-
spoid, no tre ghlòir dhiomhain, ach
ann an irioslachd inntinn measadh
gach aon gur fearr neach eile na e
fein.
4 Na seallaibh gach aon air na
nithibh sin a bhuineas da fein, ach
gach aon air na nithibh a bhuineas
do dhaoinibh eile mar an ceudna.
5 Uime sin biodh an inntinn
cheudna annaibhse, a bha ann an Io-
sa Criosd:
6 Neach air bhi dha ann an cruth
Dhé, nach do mheas e 'na reubainn
e fein bhi cosmhuil [o] re Dia:
7 Ach chuir se e fein ann an dim-
eas [p], a' gabhail air fein dreach seir-
bhisich, air a dheanamh ann an
coslas dhaoine:
8 Agus air dha bhi air fhaghail
ann an cruth mar dhuine, dh'irios,

[e] *focail [Dé.]* [f] *saorsa.* [g] *m'earbsaidh.* [h] *fhaotainn.*
[i] *chum cur air aghaidh bhur creidimh agus bhur gairdeachais.*
[k] *uamhus, eagal, ghioraig.* [l] *thugadh gu saor.* [m] *tiom chridheachd.* [n] *toirt aire do'n aon ni.* [o] *coimeas, coimh-ionann.*
[p] *dh'fholamhuich se e fein.*

laich se e fein, agus bha e ùmhal gu
bàs, eadhon bàs a' chroinn-cheus-
aidh.
9 Air an aobhar sin dh'ardaich
Dia e gu ro ard mar an ceudna,
agus thug e dha ainm os ceann gach
uile ainme:
10 Chum do ainm [q] Iosa gu'n lùb-
adh gach glùn, do *nithibh a ta* air
nèamh, agus do *nithibh a ta* air
talamh, agus do *nithibh a ta* fo'n
talamh;
11 Agus gu'n aidicheadh gach
teanga gur e Iosa Criosd an Tigh-
earn, chum glòire Dhe an Athar.
12 Uime sin, a mhuinntir mo
ghràidh, mar a bha sibh ùmhal à
ghnàth, ni a mhàin a'm' làthairse,
ach a nis ni's ro mhò as mo làthair,
làn-oibrichibh bhur slàinte fein le
h-eagal agus ball-chrith.
13 Oir is e Dia a dh'oibricheas
annaibh, faraon an toil agus an
gnìomh [r] a reir a dheadh-ghean
fein.
14 Deanaibh na h-uile nithe gun
ghearan [s], agus gun deasboireachd:
15 Chum as gu'm bi sibh neo-
choireach, agus neo-chronail [t], 'nar
cloinn do Dhia, neo-lochdach, am
meadhon ginealaich fhiar agus
chrosda [u], measg am bheil sibhse a'
dealrachadh mar lòchrain sholuis
san t-saoghal:
16 A' cumail a mach [w] focail na
beatha; chum gu'n deanamsa uaill
ann an là Chriosd, do bhrigh nach
do ruith mi gu diomhain, agus nach
do shaothraich mi gu dìomhain.
17 Seadh agus ma dh' ìobrar mi air
ìobairt agus seirbhis fhollaiseach
bhur creidimhse, tha aoibhneas orm,
agus deanam gairdeachas maraon
ribhse uile.
18 Air an dòigh cheudna biodh
aoibhneas oirbhse, agus deanaibh
gairdeachas maraon riumsa.
19 Ach a ta dòchas agam anns an
Tighearn Iosa, Timoteus a chur gu
goirid d'ar n-ionnsuidh, chum as
gu'm bi mise mar an ceudna ann an
deadh mhisnich, air dhomh fios
fhaghail ciod is cor duibhse.
20 Oir cha 'n'eil duine air bith
agam coimh-ionunn inntinn *ris-san*,
air am bi cùram nan nithe a bhuin-
eas dhuibhse gu dùrachdach.
21 Oir tha na h-uile ag iarraidh
nan nithe a bhuineas doibh fein,
cha'n iad na nithe a bhuineas do Io-
sa Criosd.
22 Ach is aithne dhuibh a dhearbh-
adhsan, mar mhac d'a athair, gu'n
d'rinn e seirbhis maille riumsa anns
an t-soisgeul.
23 Uime sin tha dùil agam esan
a chur *d'ar n-ionnsuidh* air ball,
co luath as a chi mi ciod is cor
dhomh fein.
24 Ach tha earbsadh agam anns
an Tighearn, gu'n d'thig mi fein d'ar
n-ionnsuidh gu h-aithghearr mar an
ceudna.
25 Gidheadh mheas mi gu'm
b'fheumail Epaphroditus mo bhràth
air, agus mo chomhoibriche, agus
mo chomh-shaighdear, ach bhur
teachdoirese, agus an ti a fhritheil
do m' uireasbhuidh, a chur d'ar
n-ionnsuidh.
26 Oir bha deidh mhòr aige oirbh
uile, agus bha e làn tuirse, do bhrigh
gu'n cuala sibhse gu'n robh e tinn.
27 Agus gu deimhin bha e tinn
fagus do'n bhàs: gidheadh rinn Dia
tròcair air; agus cha b'ann airsan a
mhàin, ach ormsa mar an ceudna,
chum nach biodh doilgheas air muin
doilgheis orm.
28 Uime sin bu togarraiche a
chuir mi *d'ar n-ionnsùidh* e, chum
air dhuibh fhaicinn a ris, gu'm
biodh aoibhneas oirbh, agus gu'm
bu lughaide mo dhoilgheas-sa.
29 Air an aobhar sin gabhaibh ris-
san Tighearn leis an uile aoibhneas,
agus biodh meas mòr agaibh air an
leithidibh sin:
30 Do bhrigh air son oibreChriosd
gu robh e dlùth do'n bhàs, agus
nach robh suim aige d'a bheatha [x]
fein, chum gu'n deanadh e suas
uireasbhuidh bhur seirbhis-se do m'
thaobhsa.

CAIB. III.

OS bàrr, mo bhràithre, deanaibh
gairdeachas san Tighearn. Gu
deimhin cha leasg [y] leamsa na nithe
ceudna a sgrìobhadh d'ar n-ionn-
suidh, ach dhuibhse tha so tèaruinn-
te [z].
2 Bithibh air bhur faicill o mhad-
raibh, bithibh air bhur faicill o
dhroch luchd-oibre, coimhidibh sibh
fein o'n chomh-ghearradh.
3 Oir is sinne an timchioll-ghearr-
adh, a ta deanamh aoraidh do Dhia
san Spiorad, agus a' deanamh
gairdeachais ann an Iosa Criosd,
agus nach 'eil a' cur muinghin san
fheoil:

[q] *ann an ainm.* [r] *an deanamh.* [s] *mhonmhor.* [t] *glan, neo thruaillidh.* [u] *tharruing.* [w] *os aird.* [x] *anam.* [y] *chruaidh doilich.* [z] *sàbhalta.*

4 Ge do dh'fheudainnse mar an
ceudna muinghin bhi agam san
fheoil. Ma shaoileas aon neach
eile gu'm feud e muinghin a chur
san fheoil, is mò *na sin a dh'fheud-*
as mise:
5 Air mo thimchioll-ghearradh air
an ochdamh la, do chinneach Israeil,
do thréibh Bheniamin, a'm' Eabh-
ruidheach do na h-Eabhruidheach-
aibh; a réir an lagha, a'm' Phairis-
each;
6 A thaobh eud, a' deanamh geur-
leanmhuinn air an eaglais; a réir
na fireantachd a ta san lagh, neo-
choireach.
7 Ach na nithe a bha 'nam
buannachd dhomh, mheas mi iad sin
'nan call air son Chriosd.
8 Seadh gun amharus, agus
measam na h-uile nithe 'nan call-
dach, air son ro-oirdheirceis[w] eòlais
Iosa Criosd mo Thighearna: air són
an d'fhuiling mi call nan uile nithe,
agus measam gur aolach iad chum
gur e mo bhuannachd[x] Criosd.
9 Agus gu faighear annsan mi,
gun m'fhìreantachd fein agam, a ta
o'n lagh, ach *an fhìreantachd* sin a
ta tre chreidimh Chriosd, an fhìreant-
achd a ta o Dhia tre chreidimh:
10 Chum eòlas a bhi agam airsan,
agus air cumhachd aiseirighsan,
agus air comh-chomunn fhulangais,
air bhi dhomh air mo chur ann an
coslas crutha r'a bhàs[y];
11 Dh'fheuchainn am feudainn
air aon chor teachd chum na
h-aiseirigh o na marbhaibh:
12 Cha'n e gu'n d'ràinig mi
cheana, no gu bheil mi cheana
foirfe, ach tha mi a' leanmhuinn,
dh'fheuchainn am faigh mi greim
do'n ni sin fein air son an do ghabh-
adh greim dhiom le h-Iosa Criosd.
13 A bhràithre, ni measam gu'n
do ghlac mi greim: ach aon ni *a*
dheanam, air dhomh na nithe a ta
air mo chùl a dhìchuimhneachadh,
agus bhi 'g am shìneadh fein chum
nan nithe a ta romham,
14 Tha mi a' dian-ruith dh'ionn-
suidh a' chomharaidh, chum duaise[z]
ard ghairm Dhé ann an Iosa Criosd.
15 Uime sin mheud dhinne 's a
ta diongalta, biodh an inntinn so
againn: agus ma tha sibh ann an
ni sam bith air atharrachadh inntinn,
foillsichidh Dia an ni so fein duibh.
16 Gidheadh, an ni air an d' ràinig
sinn a cheana, gluaiseamaid a réir
aon riaghail, bitheamaid a dh'aon
inntinn.
17 A bhràithre, bithibhse le chéile
'nar luchd-leanmhuinn ormsa, agus
thugaibh an aire dhoibhsan a tha
gluasad air an dòigh sin, mar a ta
sinne 'nar eisempleir agaibh.
18 (Oir a ta mòran a' gluasad,
mu'n dubhairt mi gu minic ribh,
agus mu'm bheil mi nis, eadhon a'
gul, ag radh ribh, *gur* naimhdean
iad do chrann-ceusaidh Chriosd:
19 D'an deireadh bhi air an
sgrios, d'an dia am brù: agus aig
am bheil an glòir 'nan nàire, aig
am bheil an aire air nithibh talmh-
aidh)
20 Oir a ta ar caitheadh-beatha-
ne[a] air néamh, an t-ionad as am
bheil dùil againn fòs ris an t-
Slànuighear, an Tighearn Iosa
Criosd:
21 A chruth-atharraicheas ar corp
dìblidh, chum gu'n deanar e comh-
chosmhuil r'a chorp glòrmhor fein,
a réir an oibreachaidh leis am bheil
e comasach air na h-uile nithe a
chur fa cheannsal fein.

CAIB. IV.

UIME sin, mo bhràithre gràdhach
agus air am bheil mo dhéidh,
m'aoibhneas agus mo chrùn, seas-
aibh mar so gu daingean san Tigh-
earn, a mhuinntir *mo* ghràidh.
2 Guidheam air Euodias, agus
guidheam air Sintiche, iad a bhi
dh'aon inntinn san Tighearn.
3 Agus iarram ortsa mar an
ceudna, a chompanaich dhìleis, dean
cònhnadh ris na mnaibh sin a rinn
saothair maille riumsa san t-soisgeul,
maille re Clemens, agus a' chuid
eile do m' chomh-oibrichibh, aig
am bheil an ainmean ann an leabhar
na beatha.
4 Deanaibh gairdeachas san Tigh-
earn a ghnàth: a ris deiream, Dean-
aibh gairdeachas.
5 Biodh bhur measarrachd[b]
follaiseach do na h-uile dhaoinibh.
Tha'n Tighearn am fagus.
6 Na biodh ro-churam ni sam
bith oirbh: ach san uile ni le
h-ùrnuigh agus asluchadh maille re
breith-buidheachais, biodh bhur n-
iarrtuis air an deanamh aithnichte
do Dhia.
7 Agus coimhididh sìth Dhé, a ta
thar gach uile thuigse, bhur cridhe

[w] *ro-phrìseileachd.* [x] *gu cosnainn.* [y] *air mo dheanamh a réir a bhàis.* [z] *gill.* [a] *giùlan, conbhersaid.* [b] *cothrom, ciuineas.*

agus bhur n-inntinn ann an Iosa Criosd.

8 Fa dheoidh, a bhràithre, ge b'e nithe ta fior, ge b'e nithe *ta* urramach [c], ge b'e nithe *ta* ceart, ge b'e nithe *ta* fior-ghlan, ge b'e nithe *ta* ion-ghràidh [d], ge b'e nithe *ta* ion-mholta; ma *tha* deadh-bheus [e] air bith *ann*, ma *ta* moladh air bith *ann*, smuainichibh air na nithibh sin.

9 Na nithe sin araon a dh'fhòghluim, agus a ghabh sibh, agus a chual agus a chunnaic sibh annamsa, deanaibh: agus bithidh Dia na sìothchaint maille ribh.

10 Ach rinn mi gairdeachas gu mòr san Tighearn, do bhrìgh gu'n d'ath-ùraicheadh nis fa dheireadh bhur cùram umamsa, ni mar an ceudna anns an robh sibh cùramach, ach cha robh cothrom agaibh.

11 Ni h-e gu'n labhram à thaobh uireasbhuidh: oir dh'fhòghluim mi, ge b'e staid am bheil mi, bhi toilichte.

12 Is aithne dhomh bhi ìosal, agus is aithne dhomh mar an ceudna pailteas a mhealtuinn: anns gach àit, agus anns na h-uile nithibh theagaisgeadh mi, araon a bhi sàthach agus ocrach, araon pailteas a shealbhachadh agus uireasbhuidh fhulang.

13 Is urradh mi na h-uile nithe a dheanamh tre Chriosd, a neartaicheas mi.

14 Gidheadh, is maith a rinn sibh gu'n do chomh-phàirtich sibh re m' thrioblaid.

15 Agus a nis biodh fhios agaibhse, a Philipianacha, ann an toiseach an t-soisgeil, 'nuair a dh'fhàg mi Macedonia, nach do roinn eaglais air bith riumsa, thaobh tabhairt agus gabhail, ach sibhse a mhàin.

16 Oir eadhon ann an Tesalonica chuir sibh aon uair agus a rìs a m' ionnsuidh leasachadh do m' uireasbhuidh.

17 Ni h-e gu bheil mi ag iarraidh tabhartais: ach a ta mi 'g iarraidh toraidh a bhios pailte chum bhur cunntais-se.

18 Ach a ta mi sealbhachadh nan uile nithe, agus tha pailteas agam: lìonadh mi, air dhomh na nithe fhaotainn o Epaphroditus *a chuireadh* uaibhse, àileadh deadh-bholuidh, ìobairt thaitneach, anns am bheil tlachd aig Dia.

19 Ach leasaichidh mo Dhia-sa bhur n-uireasbhuidh uile, a réir a shaibhreis ann an glòir, trìd Iosa Criosd.

20 A nis do Dhia, agus ar n-Athairne *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

21 Cuiribh fàilte air gach uile naomh ann an Iosa Criosd. Tha na bràithrean a tha maille rium, a' cur fàilte oirbh.

22 Tha na naoimh uile a' cur fàilte oirbh, gu h-àraid iadsan a tha do theaghlach Cheasair.

23 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

[c] *ciatfach.* [d] *a* ta *gràdhach, cairdeil.* [e] *subhaile.*

Litir an ABSTOIL PHOIL chum nan COLOSIANACH.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, agus Timoteus *ar* bràthair,

2 Chum nan naomh agus nam bràthar dìleas ann an Criosd, a tha ann an Colose: Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia, agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a' sìr-dheanamh ùrnuigh air bhur sonsa:

4 O chuala sinn iomradh bhur creidimh ann an Iosa Criosd, agus *bhur* gràidh do na naomhaibh uile;

5 Air son an dòchais a ta air a thasgaidh fa'r comhair air nèamh, air an cuala sibh iomradh roimhe ann am focal fìrinn an t-soisgeil;

6 A thàinig d'ar n-ionnsuidhse, mar anns an t-saoghal uile, agus a tha tabhairt toraidh uaith, mar *a ta e deanamh* mar an ceudna 'nar

meatsgsa [f], o'n là anns an cuala sibh
e, agus san d'fhuair sibh eòlas air
gràs Dhé ann am firinn.
7 A réir fòs mar a dh'fhòghluim
sibh o Epaphras ar coimhsheirbhis-
each gràdhachne, a tha air bhur
sonsa 'na mhinisteir dìleas do
Chriosd;
8 A chuir an céill dhuinne mar
an ceudna bhur gràdhsa anns an
Spiorad.
9 Air an aobhar so, cha 'n'eil
sinne mar an ceudna a' sgur, o'n là
a chuala sinn *e*, do dheanamh ùr-
nuigh air bhur sonsa, agus a ghuidh-
eadh gu'm biodh sibh air bhur
lìonadh le eòlas a thoile, san uile
ghliocas agus thuigse spioradail.
10 Chum gu'n gluaiseadh sibh gu
cubhaidh do'n Tighearn chum gach
uile thoileachaidh [g], a' toirt toraidh
uaibh san uile dheadh obair, agus a'
fàs ann an eòlas Dé;
11 Air bhur neartachadh leis an
uile neart a réir a chumhachd
ghlòrmhoirsan, chum an uile fhoigh-
idin agus fhad-fhulangais maille re
gairdeachas;
12 A' tabhairt buidheachais do'n
Athair, a rinn sinne iomchuidh chum
bhi 'nar luchd comh-pairt do oighr-
reachd nan naomh san t-solus:
13 A shaor sinn o chumhachd an
dorchadais, agus a dh'atharaich *sinn*
chum rioghachd Mic a ghràidhsan:
14 Anns am bheil againn saorsa
trid fhola-san, *eadhon* maitheanas
nam peacadh.
15 Neach a's e ìomhaigh [h] an De
neo-fhaicsinnich, ceudghin a' chruth-
achaidh uile [i]:
16 Oir is ann leis-san a chruth-
aicheadh na h-uile nithe a ta air
neamh, agus a ta air talamh, faicsinn-
each agus neo-fhaicsinneach, ma's
ard-chathraichean *iad*, no tighearn-
ais, no uachdranachda, no cumh-
achda; is ann leis-san agus air a
shon a chruthaicheadh na h-uile
nithe.
17 Agus tha esan roimh na h-uile
nithibh, agus tridsan tha na h-uile
nithe a' comh-sheasamh.
18 Agus is e ceann a' chuirp,
eadhon na h-eaglaise: neach a's e
an toiseach, an ceud-ghin o na
marbhaibh; chum gu'm biodh aige
ardcheannas anns na h-uile.
19 Oir b'e deadh thoil *an Athar*,
gu'n còmhnuicheadh gach uile
iomlanachd annsan;
20 Agus gu'm biodh na h-uile air
an deanamh réidh ris fein tridsan,
air dha sìth a dheanamh trid fola a
chroinn-cheusaidhsan, tridsan *deir*
eam, ma's nithe *iad* a ta air talamh,
no nithe a ta air neamh.
21 Agus sibhse a bha uaireigin
'nar coimheachaibh, agus 'nar naimh-
dibh ann *bhur* n-inntinn thaobh
dhroch oibre, nis rinn e réidh ris fein,
22 Ann an corp fheòla fein tre'n
bhàs, chum sibhse a chur naomha,
agus neo-lochdach, agus neo-choir-
each, 'na làthairsan:
23 Ma dh'fhanas sibh anns a'
chreidimh bunaitcach [k] agus daing-
ean, gun bhi air bhur n-atharrach-
adh o dhòchas an t-soisgeil, a chuala
sibh, *agus* a shearmonaicheadh do
gach uile chreutair a ta fuidh
neamh; air an d'rinneadh mise Pòl
a'm' mhinisteir.
24 Tha mi nis a' deanamh gaird-
eachais ann am fhulangasaibh air
bhur sonsa, agus a' coimhlionadh
mheud 's a ta dheidh-laimh do àmh-
gharaibh Chriosd ann am fheoil, air
son a chuirpsan, eadhon na h-eag-
laise:
25 D'an d'rinneadh mise a'm'
mhinisteir a réir stiubhardachd Dhé,
a thugadh dhomh air bhur sonsa, a
choimhlionadh focail Dé;
26 *Eadhon* an rùn-dìomhair a
bha folaichte o na linnibh, agus o
na ginealachaibh *a chaidh seachad*,
ach a nis a tha air fhoillseachadh
d'a naomhaibhsan:
27 D'am bu toil le Dia fhoill-
seachadh ciod e saibhreas glòire an
rùin-dìomhair so am measg nan
Cinneach; neach a's e Criosd ann-
aibhse, muinghin na glòire;
28 Neach a ta sinne a' searmon-
achadh, a' toirt rabhaidh do gach
duine, agus a' teagasg gach uile
dhuine ann san uile ghliocas; chum
gu nochd sinn gach uile dhuine 'na
làthairsan iomlan ann an Iosa
Criosd:
29 An ni chum a bheileamsa mar
an ceudna a' saoithreachadh, a'
deanamh sbairn a réir oibreachaidh-
san, a tha 'g oibreachadh annam gu
cumhachdach.

CAIB. II.

OIR b'àill leam fios a bhi agaibh
ciod e meud mo chomhraig
air bhur sonsa, agus *air son* na
droinge a ta ann an Laodicea, agus
air son a mheud nach fhaca m'agh-
aidh anns an fheoil:

[f] *annaibhse.* [g] *chum a thoileachadh sna h-uile nithibh.*
[h] *coslas, riochd.* [i] *nan uile chreutair.* [k] *stéidhichte.*

2 Ionnas gu'm faigheadh an cridhe sòlas, air dhoibh bhi air an dlùth-cheangal r'a chéile ann an gràdh, agus chum uile shaibhris an làn dearbh-bheachd tuigse, chum eòlais[l] rùin-dhomhair Dhé, eadhon an Athar, agus Chriosd;

3 Anns am bheil uile ionmhais a' ghliocais agus an eòlais folaichte.

4 Agus so deiream, air eagal gu mealladh neach air bith sibh le briathraibh tairngeach[m].

5 Oir ge do tha mi uaibh san fheoil, gidheadh a ta mi maille ribh san Spiorad, a' deanamh gairdeachais[n] agus a' faicinn bhur n-orduigh, agus seasmhachd[o] bhur creidimh ann an Criosd.

6 Uime sin mar a ghabh sibh chugaibh an Tighearn Iosa Criosd, gluaisibh ann:

7 Air dhuibh bhi air bhur freumhachadh agus air bhur togail suas annsan, agus air bhur daingneachadh sa' chreidimh, a réir mar a theagaisgeadh sibh, a' meudachadh ann le breith-buidheachais.

8 Thugaibh an aire nach dean neach air bith foirneart oirbh[p] trid fheallsanachd[q] agus mealltoireachd dhiomhain, a réir beul-àithris[r] dhaoine, a réir ceud-thoiseacha an t-saoghail, agus cha'n ann a réir Chriosd:

9 Oir annsan tha uile iomlaine[s] na diadhachd a' gabhail còmhnuidh gu corporra.

10 Agus tha sibhse coimhlionta annsan, neach a's e ceann gach uile uachdranachd agus chumhachd.

11 Anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur timchioll-ghearradh leis an timchioll-ghearradh nach d'rinneadh le lamhaibh, ann an cur dhibh cuirp pheacanna na feòla, le timchioll-ghearradh Chriosd:

12 Air dhuibh bhi adhlaicte maraon ris ann am baisteadh, anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur togail suas maraon ris trè chreidimh oibreachaidh Dhé, a thog suas esan o na marbhaibh.

13 Agus sibhse a bha marbh 'nar n-euceartaibh agus *ann an* neo-thimchioll-ghearradh bhur feòla, bheothaich e maraon ris, a' maitheadh dhuibh nan uile euceart;

14 A' dubhadh a mach làmh-sgrìobhaidh nan orduighean d'ar taobhne[t], a bha 'nar n-aghaidh, agus thug e as an t-slighe i, air dha a sparradh ris a chrann-ceusaidhsan:

15 Air dha uachdranachdan agus cumhachdan a chreachadh[u], rinn e ball-sampuill diubh gu follaiseach, a' deanamh buaidh-chaithreim os an ceann tre'*n chrann* ud fein.

16 Uime sin na d'thugadh aon neach breth oirbh air son bìdh no dibhe, no thaobh là féille, no gealaich nuaidh, no shàbaide:

17 A ta 'nan sgàile air na nithibh a ta re teachd; ach *is* le Criosd an corp.

18 Na mealladh aon neach bhur duais uaibh, le irioslachd thoileil[w], agus aoradh do ainglibh, a' foirneadh a steach *gu dàna* chum nan nithe[x] nach fac e, gu diomhain air a shéideadh suas le inntinn fheòlmhoir fein;

19 Agus gun an ceann a chumail, o'm bheil an corp uile, air dha bhi air a bheathachadh trid altan agus bhannan, agus air a dhlùth-cheangal r'a chéile, a' fàs le fàs Dé.

20 Uime sin ma fhuair sibh bàs maille re Criosd o cheud thoiseachaibh an t-saoghail, c'ar son, mar dhaoine a ta beo san t-saoghal, a tha sibh fuidh orduighibh,

21 (Na bean re, na blais, na laimhsich:

22 Nithe a theid uile a neoni le'n gnàthachadh) a réir àitheantan agus teagasga dhaoine?

23 Nithe gun amharus aig am bheil samhladh gliocais ann an aoradh fein thoile agus irioslachd, agus mi-chaomhnadh a' chuirp, ni h-ann an onoir sam bith chum sàsachaidh na feòla[y].

CAIB. III.

UIME sin ma dh'éirich sibh maille re Criosd, iarraibh na nithe a ta shuas, far am bheil Criosd 'na shuidhe aig deas làimh Dhé.

2 Suidhichibh bhur n aigne air na nithibh a ta shuas, agus ni h-ann air na nithibh a ta air an talamh.

3 Oir a ta sibh marbh, agus a ta bhur beatha folaichte maille re Criosd ann an Dia.

4 'Nuair a dh'fhoillsichear Criosd,

[l] *aidmheil.* [m] *scòlta, drùiteach.* [n] *aoibhneis.* [o] *daingneachd.* [p] *cobhartach dhibh* [q] *fhòghlum saoghalta.* [r] *teagasg dhaoine o làimh gu làimh, seachadais* [s] *làna[illegible].* [t] *a bha gabhail romhainn.* [u] *fhaobhachadh, chur as an armaibh.* [w] *dheònach.* [x] *'ga shàthadh fein sna nithibh.* [y] *ach gun fheum sam bith chum sàsachaidh na feòla.*

neach a's e ar beathane, an sin bith-
idh sibhse mar an ceudna air
bhur foillseachadh maraon ris ann
an glòir.
5 Uime sin claoidhibh [z] bhur
buill a ta air an talamh, striopachas,
neo-ghloine, fonncollaidh, anamh-
ianna, agus sannt, ni a's iodhol-
aoradh:
6 Nithe air son am bheil fearg
Dhé a' teachd air cloinn na h-eas-
umhlachd.
7 Anns an robh sibhse mar an
ceudna a' gluasad uaireigin [a], 'nuair
a bha sibh a' caitheadh bhur beatha
'nam measg [b].
8 Ach a nis cuiribhse uaibh na
nithe so uile; fearg, corruich,
mìorun, toibheum, cainnt shalach as
bhur beul.
9 Na deanaibh breug d'a chéile,
do bhrigh gu'n do chuir sibh dhibh
an seann duine maille r'a ghnìomhar-
aibh,
10 Agus gu'n do chuir sibh um-
aibh an *duine* nuadh, a tha air ath-
nuadhachadh ann an eòlas, a réir
iomhaigh an ti a chruthaich e.
11 Far nach 'eil Greugach no
Iudhach, timchioll-ghearradh, no
neo-thimchioll-ghearradh, *duine*
borb [c], Scitianach, daor *no* saor:
ach *is* e Criosd na h-uile, agus anns
na h-uile.
12 Uime sin cuiribhse umaibh
(mar dhaoine taghta Dhé naomha
agus ionmhuinn) innigh [d] thròcaire,
caomhalachd, irioslachd inntinn,
macantas [e], fad-fhulangas;
13 A' giùlan le chéile, agus a'
maitheadh d'a chéile, ma tha cùis-
ghearain aig neach an aghaidh
neach: mar a thug Criosd maith-
eanas dhuibhse, mar sin deanaibhse
mar an ceudna.
14 Agus thar na nithibh so uile,
cuiribh umaibh gràdh [f], ni a's e
coimhcheangal na foirfeachd.
15 Agus biodh sìth Dhé a' riagh-
ladh ann bhur cridhe, chum am
bheil sibh mar an ceudna air bhur
gairm ann an aon chorp; agus bith-
ibh taingeil.
16 Gabhadh focal Chriosd còmh-
nuidh annaibh gu saibhir san uile
ghliocas; a' teagasg agus a comh-
airleachadh a chéile le salmaibh,
agus laoidhibh, agus dànaibh spiorad-
ail, a' deanamh ciuil do'n Tighearn
le gràs ann bhur cridhe.
17 Agus gach ni air bith a ni sibh
ann am focal no ann an gnìomh,
deanaibh *iad* uile ann an ainm an
Tighearna Iosa, a' toirt buidheachais
do Dhia eadhon an t-Athair trìdsan.
18 A mhnài, bithibh ùmhal d'ar
fearaibh fein, mar is cubhaidh, anns
an Tighearn.
19 Fheara-pòsda, gràdhaichibh
bhur mnài, agus na bithibh searbh [g]
'nan aghaidh.
20 A chlann, bithibh ùmhal d'ar
pàrantaibh anns na h-uile nithibh:
oir a ta so taitneach do'n Tighearn.
21 Aithriche, na brosnaichibh
bhur clann *chum feirge,* air eagal
gu'n caill iad am misneach.
22 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal
d'ar maighstiribh a réir na feòla,
anns na h-uile nithibh; cha'n ann
le seirbhis-sùl, mar dhroing a ta
toileachadh dhaoine, ach ann an
tréibhdhireas [h] cridhe, ann an eagal
Dé:
23 Agus ge b'e air bith ni a ni
sibh, deanaibh o bhur cridhe e, mar
do'n Tighearn, agus ni h-ann do
dhaoinibh;
24 Air dhuibh fios a bhi agaibh,
gu'm faigh sibh o'n Tighearn duais
na h-oighreachd: oir is ann do'n
Tighearn Criosd a tha sibh a' dean-
amh seirbhis.
25 Ach an ti a ni eucoir, gheibh e
toillteanas na h-eucorach a rinn e;
agus cha 'n'eil leth-bhreth ann.

CAIB. IV.

A MHAIGHSTIREAN, thugaibh
d'*ar* seirbhiseachaibh an ni sin
a tha ceart agus cothromach, air
dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil
agaibh féin maighstir mar an ceudna
air néamh.
2 Buanaichibh ann an ùrnuigh, a'
deanamh faire innte le breith-buidh-
eachais;
3 Ag ùrnuigh mar an ceudna air
ar soinne, chum gu fosgladh Dia
dhuinn dorus na h-ùr labhraidh, a
labhairt rùin-dìomhair Chriosd, air
son am bheileamsa ann an cuibh-
reachaibh:
4 Chum gu foillsich mi e, mar is
còir dhomh labhairt.
5 Gluaisibh ann an gliocas thaobh
na droinge sin a ta 'n leth muigh,
ag ath-cheannach [i] na h-aimsire.
6 Biodh bhur còmhradh a ghnàth
ann an gras [k], air a dheanamh
blasda le salann, chum gu'm bi fhios

[z] *marbhaibh.* [a] *roimhe.* [b] *annta.* [c] *fiadhaich,*
barbarra. [d] *tiom-chridhe.* [e] *ciuineas.* [f] *seirc, carthanachd.*
[g] *garg.* [h] *aon-fhillteachd.* [i] *a' fuasgladh.* [k] *le gràs, gràsail.*

agaibh cionnus is còir dhuibh gach neach a fhreagairt.

7 Foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach, agus ministeir dìleas, agus coimh-sheirbhiseach san Tighearn, gach ni dhuibh a m' thimchiollsa:

8 A chuir mi d'ar n-ionnsuidh chum na criche so fein, gu'm biodh fios bhur staide-se aige, agus gu'n d'thugadh e comhfhurtachd d'ar cridhibh.

9 Maille re Onesimus bràthair dìleas agus gràdhach, a tha dhibh [1] fein. Ni iad aithnichte dhuibh na h-uile nithe *a tha* an so.

10 Tha Aristarchus mo choimh-phriosunach a' cur failte oirbh, agus Marcus mac peathar do Bharnabas, (mu'n d'fhuair sibh àitheanta; ma thig e d'ar n-ionnsuidh, gabhaibh ris)

11 Agus Iosa, d'an goirear Iustus, muinntir a tha do'n timchioll-ghearradh. *'S* iad sin a mhàin *mo* chomh-oibrichean chum rioghachd Dhé, a bha 'nan comhfhurtachd dhomh.

12 Tha Epaphras, a tha dhibh fein, seirbhiseach Chriosd, a' cur fàilte oirbh, a ghnàth a' deanamh sbairn dhùrachdaich air bhur son ann an ùrnuighibh, chum gu seas sibh foirfe, agus coimhlionta ann an uile thoil Dhé.

13 Oir tha mi deanamh fianuis dha, gu bheil aige mòr theas ghràdh dhuibhse, agus dhoibhsan a tha ann an Laodicea, agus do'n mhuinntir a tha an Hierapolis.

14 Tha Lucas an léigh gràdhach, agus Demas a' cur fàilte oirbh,

15 Cuiribh fàilte air na bràithribh a tha ann an Laodicea, agus air Nimphas, agus air an eaglais *a tha* 'na thigh.

16 Agus an uair a leughar an litir so 'nar measgsa, thugaibh fainear gu'n leughar i ann an eaglais nan Laodiceanach mar an ceudna; agus gu'n leugh sibhse cuideachd an litir Laodicea.

17 Agus abraibh re Archipus, Thoir an aire do'n mhinistreileachd a fhuair thu san Tighearn, gu'n coimhlion thu i.

18 Fàilte uamsa Pòl le m' laimh fein. Cuimhnichibh mo chuibhreacha. Gràs *gu robh* maille ribh. Amen.

[1] *uaibh.*

Ceud Litir an ABSTOIL PHOIL chum nan TESALONIANACH.

CAIB. I.

POL, agus Siluanus, agus Timoteus chum eaglais nan Tesalonianach, *a tha* ann an Dia an t-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Criosd: gràs duibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o*'n Tighearn Iosa Criosd.

2 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia a ghnàth air bhur sonsa uile, a' toirt iomraidh oirbh ann ar n-ùrnuighibhne,

3 A' cuimhneachadh gun sgur obair bhur creidimh, agus saothair *bhur* gràidh, agus foighidin bhur dòchais 'nar Tighearn Iosa Criosd, am fianuis Dé, agus ar n-Athairne:

4 Air dhuinn fios a bhi againn, a bhràithre gràdhaichte le Dia, air bhur taghadhsa [m].

5 Oir cha d'thainig ar soisgeulne d'ar n-ionnsuidhse ann am focal a mhàin, ach mar an ceudna ann an cumhachd, agus anns an Spiorad naomh, agus ann am mòr làn-dearbhachd; mar is aithne dhuibh ciod a' ghnè dhaoine bha annainn 'nar measg air bhur sonsa.

6 Agus rinneadh sibh 'nar luchd-leanmhuinn oirnne, agus air an Tighearn, 'nuair a ghabh sibh ris an fhocal ann am mòr àmhghar, le h-aoibhneas an Spioraid naoimh:

7 Ionnas gu robh sibh 'nar n-eisempleiribh [n] dhoibhsan uile a tha creidsinn ann an Macedonia agus ann an Achaia.

8 Oir uaibhse chaidh fuaim focaile an Tighearna mach, cha'n ann a mhàin ann am Macedonia agus ann an Achaia, ach mar an ceudna anns gach àit tha bhur creidimh ann an Dia air a sgaoileadh a mach, ionnas

[m] *air bhur taghadhsa le Dia.*

[n] *samhlachasaibh,*

nach 'eil feum air sinne a labhairt ni air bith.

9 Oir a ta iad fein a' foillseachadh mu'r timchiollne, ciod a' ghnè dol a steach a bha againn d'ar n-ionnsuidhse, agus cionnus a phill sibh chum Dhé o iodholaibh, a dheanamh seirbhis do'n Dia bheo agus fhìor,

10 Agus gu feitheamh r'a Mhac o nèamh, a thog e suas o na marbhaibh, *eadhon* Iosa a shaor [o] sinne o'n fheirg a ta re teachd.

CAIB. II.

OIR is aithne dhuibh fein, a bhràithre, ar dolne a steach d'ar n-ionnsuidh, nach robh e ann an diomhanas.

2 Ach fos air dhuinn fulang roimhe, agus an déigh ar maslachaidh ann am Philipi, mar is aithne dhuibh, bha dànachd againn ann ar Dia-ne soisgeul Dé a labhairt ribhse maille re gleachda mòr.

3 Oir cha *robh* ar n-earailne o mhealltoireachd, no o neo-ghloine, no ann an ceilg:

4 Ach mar a mheasadh sinne le Dia mar dhroing a b'iomchuidh an soisgeul earbsadh ruinn, is amhuil sin a labhramaid, ni h-ann mar dhroing a tha toileachadh dhaoine, ach Dhé, a tha dearbhadh ar cridheacha.

5 Oir cha do ghnàthaich sinn uair air bith briathra miodalach, mar is aithne dhuibh, no leithsgeul sainnt; *'s e* Dia *ar* fianuis.

6 Ni mò dh'iarr sinn urram [p] o dhaoinibh, no uaibhse, no o *dhaoinibh* eile, ge d'fheudamaid ar trom a leagadh *oirbhse*, mar abstola Chriosd.

7 Ach bha sinn caomh 'nar measgsa, amhuil a dh'altrumas [q] banaltrum a clann fein:

8 Mar sin, air bhi dhuinne ro dhéidheil oirbhse [r], bu toileach leinn cha'n e mhàin soisgeul Dhé a phàirteachadh [s] ribh, ach mar an ceudna ar n-anama fein, do bhrigh gu robh sibh ro ionmhuinn leinn.

9 Oir is cuimhne leibh, a bhràithre, ar saothair agus ar sgìos-ne: oir air dhuinn bhi re h-obair a dh'oidhch' agus a là, chum nach cuireamaid trom air neach sam bith agaibh, shearmonaich sinn duibh soisgeul Dé.

10 *Is* fianuisean sibhse, agus Dia, cia naomha, agus cia cothromach [t], agus neo-lochdach a ghiùlain sinne sinn fein 'nar measgsa a ta creidsinn:

11 Mar is aithne dhuibh, cionnus a dh'earailich sinn, agus a thug sinn comhfhurtachd, agus a chuir sinn impidh air gach aon agaibh fa leth (mar *a ni* Athair d'a chloinn)

12 Gu'n gluaiseadh sibh gu cubhaidh do Dhia, a ghairm sibh chum a rioghachd agus a ghlòire fein.

13 Uime sin a ta sinne mar an ceudna a' toirt buidheachais do Dhia gun sgur, do bhrigh 'nuair a ghabh sibh re focal Dé a chuala sibh uainne, gu'n do ghabh sibh *ris* cha'n ann *mar* fhocal dhaoine, ach (mar is e gu firinneach) focal Dé, a tha 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annaibhse a ta creidsinn.

14 Oir rinneadh sibhse, a bhràithre, 'nar luchd-leanmhuinn air eaglaisibh Dhé ann an Iudea, a tha ann an Iosa Criosd: oir dh'fhuiling sibhse na nithe ceudna o bhur luchd-dùthcha fein, mar *a dh'fhuiling* iadsan o na Iudhachaibh:

15 A chuir araon an Tighearn Iosa, agus am fàidhean fein gu bàs, agus a rinn geur-leanmhuinn oirnne; agus nach 'eil a' toileachadh Dhé, agus a tha'n aghaidh nan uile dhaoine:

16 A tha bacadh dhinne labhairt ris na Cinneachaibh, chum gu'm biodh iad air an slànuchadh, chum sìr-lìonaidh suas am peacaidh: oir thainig an fhearg orra fa dheireadh [u].

17 Ach air dhuinne, a bhràithre, bhi air ar dealachadh uaibhse rè tamuill bhig, am pearsa ach cha'n ann an cridhe, is ro mhòid a rinn sinn dìchioll air bhur n-aghaidh fhaicinn le mòr thogradh.

18 Uime sin bu mhiann leinn teachd d'ar n-ionnsuidh, (eadhon leamsa Pòl) uair no dhà: ach bhac Satan sinn.

19 Oir ciod e ar dòchas-ne, no ar n-aoibhneas, no ar crùn-uaille? nach sibhse fein *e* am fianuis ar Tighearna Iosa Criosd aig a theachd?

20 Oir is sibhse ar glòir-ne agus ar n-aoibhneas.

CAIB. III.

AIR an aobhar sin an uair nach b'urradh sinn cumail oirnn fein ni b'fhaide, bu taitneach leinn bhi air ar fàgail 'nar n-aonar am *baile na h*-Aithne:

[o] *shaoras.* [p] *glòir.* [q] *dh'eiridneas.*
[r] *ro dheothasach umaibhse.* [s] *a chomh-roinn.* [t] *h-ionraic.*
[u] *gus a' chuid a's faide.*

2 Agus chuir sinn Timoteus ar bràthair agus ministeir Dhé agus ar comh-oibriche ann an soisgeul Chriosd, chum sibhse a dhaingneachadh, agus comhfhurtachd a thoirt duibh mu thimchioll bhur creidimh ;

3 Chum nach gluaisteadh [w] neach air bith agaibh leis na trioblaidibh so; oir a ta fhios agaibh fein gu'n d'orduicheadh sinn chuige so.

4 Oir gu deimhin an uair a bha sinn maille ribh, dh'innis sinn duibh roimh-laimh, gu robh sinn gu àmhghar [x] fhulang ; eadhon mar a thachair, agus is aithne dhuibh.

5 Air an aobhar so, 'nuair nach robh mise comasach air cumail orm fein ni b'fhaide, chuir mi a dh'fhaghail fios mu'r creidimh, an t-eagal air chor sam bith gu'n do bhuair am buaireadair sibh, agus gu'm biodh ar saothairne dìomhain.

6 Ach a nis an uair a thainig Timoteus uaibhse d'ar n-ionnsuidhne, agus a thug e deadh sgeul duinn mu'r creidimh agus bhur gràdh, agus gu bheil cuimhne mhaith againn oirnne a ghnàth, a' miannachadh gu mòr sinne fhaicinn, amhuil a ta sinne mar an ceudna sibhse fhaicinn.

7 Uime so, a bhràithre, fhuair sinne comhfhurtachd d'ar taobh ann ar n-uile àmhghar agus theinn tre bhur creidimhse:

8 Oir a ta sinne beo a nis, ma sheasas sibhse gu bunaiteach san Tighearn.

9 Oir ciod am buidheachas a dh'fheudas sinn ìocadh do Dhia as bhur lethse, air son an aoibhneis sin uile leis am bheil sinn re gairdeachas d'ar taobh am fianuis ar Dé-ne,

10 A dh'oidhche agus a là a' guidheadh gu ro dhùrachdach gu faiceamaid bhur n-aghaidhse, agus gu leasaicheamaid uireasbhuidh bhur creidimh ?

11 A nis gu deanadh Dia fein eadhon ar n-Athair, agus ar Tighearn Iosa Criosd ar slighene a threòrachadh d'ar n-ionnsuidhse.

12 Agus gu d'thugadh an Tighearn oirbh fàs agus bhi ro phailt ann an gràdh d'a chéile, agus do na h-uile dhaoinibh, mar a ta sinne dhuibhse :

13 Chum gu daingnich e bhur cridheacha neo-choireach ann an naomhachd am fianuis Dé eadhon ar n-Atharne, aig teachd ar Tighearna Iosa Criosd maille r'a naomhaibh [y] uile.

CAIB. IV.

OS bàrr ma ta, a bhràithre, cuireamaid a dh'impidh agus a dh'athchuinge oirbh tre'n Tighearn Iosa, mar a fhuair sibh uainne cionnus is còir dhuibh imeachd, agus Dia a thoileachadh, gu meudaicheadh sibh mar sin ni's mò agus ni's mò.

2 Oir a ta fhios agaibh ciod iad na h-àitheantan a thug sinne dhuibh tre'n Tighearn Iosa.

3 Oir is i so toil Dhé, *eadhon* bhur naomhachdhsa, sibh a sheachnadh striopachais:

4 Gu'm b'aithne do gach aon agaibh a shoitheach fein a shealbhachadh ann an naomhachd, agus ann an onoir;

5 Cha'n ann ann am fonn anamhiannach, mar *a ni* na Cinnich aig nach 'eil eòlas air Dia :

6 Gun neach air bith a dheanamh eucoir no mealltaireachd sa' chùis air a bhràthair; do bhrigh gur e'n Tighearn a ni dìoghaltas air an uile leithidibh sin, a réir mar a dh'innis sinne mar an ceudna duibh roimhe, agus a rinn sinn fianuis.

7 Oir cha do ghairm Dia sinne gu neo-ghloine, ach gu naomhachd.

8 Uime sin an neach a ni tàir, cha'n ann air duine tha e deanamh tàir, ach air Dia, a thug dhuinne a Spiorad naomha fein.

9 Ach a thaobh gràidh bràthaireil, cha 'n'eil feum agaibh mise a scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh: oir a ta sibh fein air bhur teagasg o Dhia gràdh a thoirt d'a chéile

10 Agus gu deimhin tha sibh a' deanamh so thaobh nam bràthar uile, a tha ann am Macedonia gu h-iomlan: ach guidheamaid oirbh, a bhràithre, sibh a mheudachadh ni's mo agus ni's mò ;

11 Agus gu'n dean sibh bhur dìchioll a bhi ciuin, agus bhur gnothuiche fein a dheanamh, agus saoithreachadh le'r lamhaibh fein, (amhuil a dh'àithn sinne dhuibh)

12 Chum gu'n gluais sibh gu cubhaidh thaobh na muinntir sin a ta'n leth muigh, agus nach bi uireasbhuidh ni sam bith oirbh.

13 Ach cha b'àill leam, a bhràithre, sibh a bhi aineolach thaobh na muinntir sin a tha 'nan codal, chum nach dean sibh bròn, eadhon mar dhaoine eile aig nach 'eil dòchas.

14 Oir ma chreideas sinn gu'n

[w] *gluaiseadh.* [x] *trioblaid.* [y] *maille r'a* ainglibh *naomha.*

d'fhuair Iosa bàs, agus gu'n d'éirich
e ris, amhuil sin mar an ceudna an
droing a choidil ann an Iosa, bheir
Dia maille ris.
15 Oir so a deireamaid ribh ann
am focal an Tighearna, nach bi ag-
ainne a tha beo agus a dh'fhàgar gu
teachd an Tighearna, toiseach orra-
san a tha 'nan codal.
16 Oir thig an Tighearn fein a
nuas o nèamh le ard-iolaich [z], le
guth an ard-aingeil, agus le tromp-
aid Dhé: agus éiridh na mairbh ann
an Criosd air tùs:
17 An déigh sin sinne a bhios beo
agus a dh'fhàgar, togar suas sinn
maille riusan anns na neulaibh, an
còdhail an Tighearna san athar:
agus mar sin bithidh sinn gu sior-
ruidh maille ris an Tighearn.
18 Uime sin thugaibh comhfhurt-
achd d'a chéile leis na briathraibh
so.

CAIB. V.

ACH mu thimchioll nan aimsir
agus nan àm cha 'n'eil feum
agaibhse, a bhràithre, mise a scrìobh-
adh d'ar n-ionnsuidh.
2 Oir a ta sàr fhios agaibh fein
gu'n d'thig là an Tighearna mar
ghaduiche san oidhche.
3 Oir an uair a deir iad, Sìoth-
chaint agus tèaruinteachd, an sin
thig sgrios obann orra, mar shaoth-
air air mnaoi thorraich; agus cha
d'theid iad as.
4 Ach cha 'n'eil sibhse, a bhràith-
re, san dorchadas, ionnas gu'm beir-
eadh an là sin oirbh mar ghaduiche.
5 Is sibhse uile clann an t-soluis,
agus clann an là: cha'n ann do'n
oidhche, no do'n dorchadas sinn.
6 Uime sin na coidleamaid mar
dhaoine eile; ach deanamaid faire
agus bitheamaid stuama [a].
7 Oir an dream a choidleas, is
anns an oidhche choidleas iad: agus
an dream a tha air mhisg, is anns an
oidhche tha iad air mhisg.
8 Ach bitheamaidne a tha do'n là
stuama, a' cur oirnn uchd-éididh a'
chreidimh agus a' ghràidh, agus mar
chlogoide, dòchas [b] na slàinte.
9 Oir cha d'orduich [c] Dia sinn
chum feirge; ach chum slàinte
fhaotainn trìd ar Tighearna Iosa
Criosd.
10 A fhuair bàs air ar son, chum
co aca is codal no faireach dhuinn,
gu'm bitheamaid beo maraon ris.
11 Uime sin thugaibh comhfhurt-
achd d'a chéile, agus togaibh suas
gach aon a chéile, eadhon mar a ta
sibh a' deanamh.
12 Agus guidheamaid oirbh, a
bhràithre, aithne bhi agaibh air an
dream a tha saoithreachadh 'nar
measg, agus a tha os bhur ceann
san Tighearn, agus a tha 'gar comh-
airleachadh;
13 Agus meas mòr a bhi agaibh
dhiubh ann an gràdh air son an oi-
bre. Bithibh sìothchail 'nar measg
fein.
14 A nis guidheamaid oirbh, a
bhràithre, thugaibh rabhadh dhoibh-
san a tha mi riaghailteach, thugaibh
comhfhurtachd dhoibhsan a tha lag-
chridheach, cumaibh suas iadsan a
ta anmhunn [d], bithibh foighidneach
a thaobh nan uile dhaoine.
15 Feuchaibh nach ìoc neach olc
air son uilc do dhuine sam bith: ach
leanaibhs' a ghnàth an ni a ta maith,
araon d'ar taobh fein, agus a thaobh
nan uile dhaoine.
16 Deanaibh gairdeachas a ghnàth.
17 Deanaibh ùrnuigh gun sgur.
18 Anns gach uile ni thugaibh
buidheachas; oir is i so toil Dé ann
an Iosa Criosd d'ar taobh.
19 Na mùchaibh [e] an Spiorad.
20 Na deanaibh tàir air fàidhead-
aireachd.
21 Dearbhaibh na h-uile nithe:
cumaibh gu daingean an ni sin a ta
maith.
22 Seachnaibh gach uile chosías
uilc.
23 Agus gu deanadh Dia na sìoth-
chaint fein naomha sibh gu h-iom-
lan; agus *gu deònaicheadh Dia*
gu'm bi bhur n-uile spiorad agus an-
am agus chorp air an gleidheadh gu
neo-choireach gu teachd ar Tigh-
earna Iosa Criosd.
24 *Is* firinneach an ti a ta 'gar
gairm, neach mar an ceudna a ni e.
25 A bhràithre, deanaibh ùrnuigh
air ar soin-ne.
26 Cuiribh fàilte air na bràithribh
uile le pòig naomha.
27 Sparram oirbh a h-uchd an
Tighearna, gu'n leughar an litir so
do na bràithribh naomha uile.
28 *Gu robh* gràs ar Tighearna
Iosa Criosd maille ribh. Amen.

[z] *gàir.* [a] *measarra.* [b] *earbsa.* [c] *cha do shonraich.*
[d] *deanaibh cùl-taic dhoibhsan a ta lag.* [e] *coisgibh.*

Dara Litir an ABSTOIL PHOIL chum nan TESALONIANACH.

CAIB. I.

POL agus Siluanus, agus Timoteus, chum eaglaise nan Tesalonianach, ann an Dia ar n-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Criosd:

2 Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha dh'fhiachaibh oirnne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur sonsa, a bhràithre, mar is cubhaidh, do bhrigh gu bheil bhur creidimh a fàs gu ro mhòr, agus gu bheil gràdh gach aon agaibh uile a' meudachadh d'a chéile:

4 Ionnas gu bheil sinne fein a deanamh uaille asaibhse ann an eaglaisibh Dhé, air son bhur foighidin agus bhur creidimh ann bhur n-uile gheur-leanmhuinnibh agus àmhgharaibh a tha sibh a' fulang:

5 *Ni a ta* 'na chomhara follaiseach air ceart bhreitheanas Dé, chum gu measar gur airidh sibhse air rioghachd Dhé, air son am bheil sibh a' fulang:

6 Do bhrigh gur ceart an ni do Dhia, amhghar iocadh dhoibhsan a ta cur àmhghair oirbh;

7 Agus dhuibhse a ta fa àmhghar, fois maraon ruinne,'nuair a dh'fhoillsichear an Tighearn Iosa o nèamh, maille r'a ainglibh cumhachdach,

8 Ann an teine lasarra a' deanamh dioghaltais air an droing aig nach 'eil eòlas air Dia, agus nach 'eil ùmhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosd:

9 Muinntir air an deanar peanas le sgrios siorruidh o làthair an Tighearna, agus o ghlòir a chumhachd;

10 'Nuair a thig e gu bhi air a ghlòrachadh 'na naomhaibh, agus chum gu'n deanar iongantach e annta-san uile a ta creidsinn san là sin (do bhrigh gu'n do chreideadh ar fianuisne 'nar measgsa)

11 Air an aobhar so tha sinne mar an ceudna a' deanamh sìr-ùrnuigh air bhur sonsa, chum gu meas ar Dia-ne gur fiu sibhse an gairm *so*, agus gu'n coimhlion e uile dheadhghean *a* mhaitheis, agus obair a' chreidimh le cumhachd:

12 Chum gu'm bi ainm ar Tighearna Iosa Criosd air a ghlòrachadh annaibhse, agus sibhse annsan, a réir gràis ar Dé-ne, agus an Tighearna Iosa Criosd.

CAIB. II.

A NIS guidheamaid oirbh, a bhràithre, thaobh[a] teachd ar Tighearna Iosa Criosd, agus ar comhchruinneachaidhne d'a ionnsuidh,

2 Gun sibh bhi gu h-ealamh air bhur crathadh[b] 'nar n-inntinn, no fa bhuaireas[c], le spiorad, no le focal, no le litir, mar uainne, mar gu'm biodh là Chriosd am fagus.

3 Na mealladh neach sam bith sibh air aon chor: oir cha *d' thig an là sin* mur d'thig air tùs tréigeadhcreidimh, agus *mur* foillsichear duine sin a' pheacaidh, mac an sgrios;

4 A tha cur an aghaidh agus 'ga ardachadh fein os cionn gach ni d'an goirear Dia, no d'an deanar aoradh[d]; ionnas mar Dhia gu bheil e 'na shuidhe ann an teampull Dhé, 'ga nochdadh fein, gur Dia e.

5 Nach cuimhne leibh, air dhomh bhi fathast maille ribh, gu'n d'innis mi na nithe so dhuibh?

6 Agus is aithne dhuibh ciod a tha bacadh nis e bhi air fhoillseachadh 'na àm fein.

7 Oir a ta rùn-dìomhair na h-aindiadhachd ag oibreachadh cheana, a mhàin gus an toirear air falbh an ti a ta nis a' bacadh[e].

8 Agus an sin foillsichear an t-aingidh sin, a chlaoidheas an Tighearn le h-anail[f] a bheoil fein, agus d'an cuir e as le dealradh a theachd:

9 *Eadhon esan* aig am bheil a theachd a réir oibreachaidh Shàtain, maille ris an uile chumhachd, agus chomharaibh, agus iongantasaibh breugach,

10 Agus maille re uile mheallltaireachd na h-eucorach, anntasan a chaillear; a chionn nach do ghabh iad gràdh na firinn, chum gu slànuichteadh iad.

11 Agus air a shon so cuiridh Dia treun oibreachadh meallaidh d'an

[a] *trìd.* [b] *fa uideal.* [c] *mhaoim, ghioraig.* [d] *a ta urramach.*
[e] *a mhàin an ti a ta cur bacaidh a nis* bacadh *e gus an toirear air falbh e.* [f] *spiorad.*

ionnsuidh, ionnas gu'n creid iad a' bhreug.

12 Chum gu'm bi iad uile air an diteadh, nach do chreid an fhirinn, ach aig an robh tlachd anns an eucoir.

13 Ach a ta dh'fhiachaibh oirnne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur sonsa, a bhràithre, ionmhuinn do'n Tighearn, do bhrigh gu'n do thagh Dia sibh o thùs chum slàinte, tre naomhachadh an Spioraid, agus creidsinn na firinn:

14 Chum an do ghairm e sibh trìd ar soisgeilne, chum sibh a dh'fhaotainn glòire ar Tighearna Iosa Criosd.

15 Uime sin, a bhràithre, seasaibh gu daingean, agus cumaibh na teagasgan a thugadh dhuibh, co dhiubh is ann le focal, no *le*'r litirne.

16 A nis gu'n tugadh ar Tighearn Iosa Criosd e fein, agus Dia eadhon ar n-Athairne, a ghràdhaich sinn, agus a thug *dhuinn* sòlas siorruidh, agus dòchas maith tre ghràs,

17 Comhfhurtachd d'ar cridhese, agus gu daingnicheadh e sibh anns gach uile dheadh fhocal agus ghnìomh.

CAIB. III.

FA dheoidh, a bhràithre, deanaibh ùrnuigh air ar soinne, chum gu'n ruith focal an Tighearna, agus gu'm bi e air a ghlòrachadh mar ann bhur measgsa;

2 Agus chum gu saorar sinne o dhaoinibh mi-reusonta agus olc: oir cha'n ann aig na h-uile a ta creidimh.

3 Ach a ta an Tighearn dìleas, a dhaingnicheas, agus a choimhideas o'n olc [g] sibh.

4 Agus a ta earbsa againn san Tighearn d'ar taobhsa, gu bheil sibh araon a' deanamh agus gu'n dean sibh na nithe a tha sinn ag àithneadh dhuibh.

5 Agus gu seòladh an Tighearn bhur cridheacha chum gràidh Dhé, agus chum foighidin Chriosd [h].

6 A nis àithneamaid dhuibh, a bhràithre, ann an ainm ar Tighearna Iosa Criosd, sibh fein a dhealachadh ris gach uile bhràthair a tha 'g imeachd gu mi-riaghailteach, agus ni h-ann a réir an teagaisg a fhuair e uainne.

7 Oir a ta fhios agaibh fein cionnus is coir dhuibh ar lorgne leantuinn: oir cha do ghiùlain sinne sinn fein gu mi-riaghailteach 'nar measg,

8 Ni mò a dh'ith sinn aran duine sam bith a nasgaidh; ach le saothair agus anshocair, a dh'oidhche agus a là re h-obair chum nach cuireamaid ar trom air a h-aon agaibh:

9 Cha'n e nach 'eil comas [i] againn, ach a chum gu'n deanamaid sinn fein 'nar n-eisempleir dhuibhse, gu ar leantuinn.

10 Oir an uair a bha sinn maille ribh, thug sinn an àithne so dhuibh, mur àill le neach obair a dheanamh, gun e dh'itheadh *bìdh*.

11 Oir tha sinn a' cluinntinn gu bheil daoine àraidh ag imeachd gu mi-riaghailteach 'nar measg, nach 'eil a' deanamh oibre sam bith, ach a' gabhail gnothuich re nithibh nach buin doibh.

12 A nis tha sinn a' toirt àithne d'an leithidibh sin, agus ag earail orra trìd ar Tighearna Iosa Criosd, le saoithreachadh gu ciuin, gu'n ith iad an aran fein.

13 Agus sibhse, a bhràithre, na sgìthichibh do dheanamh maith.

14 Agus ma ta neach sam bith nach toir ùmhlachd d'ar focalne trìd an litir so, comharaichibh esan, agus na biodh comhluadar agaibh ris, chum gu'm bi nàire air.

15 Gidheadh na measaibh e mar nàmhaid, ach thugaibh comhairle air mar bhràthair.

16 A nis gu'n d'thugadh Tighearna na sìth e fein sìth duibhse a ghnàth, air gach aon chor. *Gu robh* an Tighearn maille ribh uile.

17 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh fein, ni a's e an comhara anns gach uile litir: mar so sgrìobham.

18 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

[g] *o'n droch* spiorad. [h] *feitheamh gu foighidneach re Criosd.* [i] *ùghdarras, còir.*

Ceud Litir an ABSTOIL PHOIL chum THIMOTEUIS.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criosd, a réir
àithne Dhé ar Slànuighir, agus
an Tighearna Iosa Criosd, *neach a's*
e ar dòchas ;
2 Chum Thimoteuis, m'fhìor mhac
anns a' chreidimh : gràs, tròcair,
agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o*
Iosa Criosd ar Tighearn.
3 Mar a dh'iarr mi ort fantuinn
ann an Ephesus, 'nuair a chaidh mi
do Mhacedonia, chum gu'n d'thug-
adh tu ordugh do dhream àraidh
gun atharrachadh teagaisg a thoirt
uatha ;
4 Agus gun aire a thoirt do sgeul-
achdaibh, agus do shloinnteireachd
neo-chrìochnaich, a bheir aobhar do
cheisdibh, ni's mò na do fhòghlum
diadhaidh, a tha tre chreidimh : *dean*
mar sin.
5 A nis 's e's crìoch do'n àithne
gràdh a cridhe glan, agus *a* coguis
mhaith, agus *a* creidimh neo-chealg-
ach :
6 Nithe air do dhream àraidh
claonadh uatha, chaidh iad a thaobh
chum dìomhanais cainnte ;
7 A' miannachadh bhi 'nan luchd-
teagaisg an lagha, *agus* gun iad a'
tuigsinn ciod a deir iad, no ciod iad
mu'm bheil iad a' toirt cinnte.
8 Ach tha fhios againn gu bheil
an lagh maith, ma ghnàthaicheas
neach gu dligheach e :
9 Air do fhios so a bhi aige, nach
ann do dhuine fireanach a dh'ord-
uicheadh an lagh, ach do dhaoinibh
neo - dhligheach agus eas - ùmhal,
dhoibhsan a ta mi-dhiadhaidh agus
do pheacachaibh, do dhaoinibh mi-
naomha agus neo - chràbhach, do
luchd marbhaidh aithriche agus do
luchd marbhaidh mhàithriche, do
luchd mortaidh,
10 Do luchd strìopachais, do
luchd anamhianna mi-nàdurra, do
luchd goid dhaoine, do bhreugairibh,
do luchd-eithich, agus ma tha ni sam
bith eile a tha'n aghaidh teagaisg
fhallain,
11 A réir soisgeil ghlòrmhoir an
Dé bheannuichte, a dh'earbadh
riumsa.
12 Agus bheiream buidheachas
do Iosa Criosd ar Tighearn, a neart-
aich mi, do bhrigh gu'n do mheas e
mi dìleas, 'gam chur sa' mhinis-
treileachd ;
13 A bha roimhe a'm' fhear labh-
airt toibheim, agus a'm' fhear
geur-leanmhuinn, agus a'm' dhuine
eucorach. Ach fhuair mi tròcair,
do bhrigh gu'n d'rinn mi *so* tre ain-
eolas, ann am mi-chreidimh :
14 Agus bha gràs ar Tighearna
thar tomhas ro phailte *dhomh*, maille
re creidimh, agus *re* gràdh a ta ann
an Iosa Criosd.
15 *Is* fìor an ràdh so, agus is fiu e
air gach aon chor gabhail ris, gu'n
d'thainig Iosa Criosd do'n t-saoghal
a thearnadh pheacach ; d'am mise
an ceud fhear.
16 Gidheadh, air a shon so fhuair
mi tròcair, chum gu'm foillsicheadh
Criosd annamsa air tùs an uile
fhad - fhulangas, mar shaimpleir[a]
dhoibhsan a chreideadh ann an
déigh so, chum na beatha mairean-
naich.
17 A nis do'n Righ shiorruidh,
neo thruaillidh, neo fhaicsinneach,
do'n Dia a ta mhàin glic, *gu robh*
onoir agus glòir, gu saoghal nan
saoghal. Amen.
18 An àithne so earbam riut, Thi-
moteuis a mhic, a réir nam fàidh-
eadaireachd a rinneadh umad
roimhe so, chum trìdsan gu'n cog-
adh tu deadh chogadh,
19 A' coimhead creidimh agus
deadh choguis ; ni air do chuid *do*
dhaoinibh a chur uatha, rinn iad
long-bhriseadh thaobh a' chreidimh.
20 D'am bheil Himeneus agus
Alecsander ; muinntir a thug mise
thairis do Shàtan, chum le'n smachd-
achadh gu'm fòghlumadh iad gun
toibheum a labhairt.

CAIB. II.

IARRAM uime sin, roimh na h-uile
nithibh, gu'n deanar athchuinge,
ùrnuighean, eadar-ghuidheadh, agus
breith-buidheachais air son nan uile
dhaoine :
2 Air son righrean, agus air son
nan uile a tha ann an ùghdarras :
chum gu'n caith sinn ar beatha gu
foisneach agus gu sìothchail, anns
an uile dhiadhachd agus chiatfachd.
3 Oir *tha* so maith agus taitneach
am fianuis Dé ar Slànuighir ;

[a] *shamhlachas.*

4 Neach leis an àill na h-uile dhaoine bhi air an slànuchadh [z], agus iad a theachd chum eòlais na firinn.

5 Oir *is* aon Dia *a ta* ann, agus aon eadar-mheadhonair eadar Dia agus daoine, an duine Iosa Criosd;

6 A thug e fein 'na éiric [a] air son nan uile, mar fhianuis ann an àm iomchuidh;

7 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonaiche, agus a'm' abstol, (labhram an fhìrinn ann an Criosd, ni'n deanam breug) a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach ann an creidimh agus ann am firinn.

8 Uime sin is àill leam na fir a dheanamh ùrnuigh sgach àit, a' togail suas làmha naomha, gun fheirg, gun amharus:

9 Air an dòigh cheudna, na mnài a chur eudaich iomchuidh umpa, 'gan sgeadachadh fein le nàisneachd agus stuaim: cha'n ann le casadh an gruaige, no le h-òr, no le neamhnuidibh, no le culaidhibh luachmhor;

10 Ach (mar is cubhaidh do mhnaibh a tha 'g aideachadh diadhachd) le deadh oibribh.

11 Fòghlumadh a' bhean ann an ciuineas leis an uile ùmhlachd.

12 Ach ni'n ceadaicheam do mhnaoi teagasg a thoirt uaipe [b], no ceannas a ghlacadh air an fhear, ach i bhi 'na tosd.

13 Oir is e Adhamh a chruthaicheadh air tùs, *agus* 'na dhéigh sin Eubha.

14 Agus cha b'e Adhamh a mhealladh, ach air do'n mhnaoi bhi air a mealladh, bha i sa' chionta.

15 Gidheadh tearnar i ann am breith cloinne [c], ma bhuanaicheas iad ann an creidimh agus ann an gràdh, agus ann an naomhachd, maille re stuaim.

CAIB. III.

IS ràdh fior so, Ma tha togradh aig aon duine chum dreuchd easbuig [d], tha e miannachadh deadh oibre.

2 Uime sin is còir do easbuig [e] bhi neo-lochdach, 'na fhear aon mhnà, faireil, crìonna [f], deadh-bheusach, daonnachdach, ealamh gu teagasg;

3 Gun bhi 'na phòitear [g], gun bhi buaillteach, gun bhi déidheil air buannachd shalaich; ach macanta, neo-thuasaideach [h], neo-shanntach;

4 'Na dhuine a riaghlas a thigh fein gu maith, aig am bheil a chlann fuidh smachd maille ris an uile shuidheachadh-inntinn [i];

5 (Oir mur aithne do dhuine a thigh fein a riaghlachadh, cionnus a ghabhas e cùram do eaglais Dhé?)

6 Gun bhi 'na nuadh-chreideach, an t-eagal, air dha bhi air atadh le h-uabhar, gu'n tuit e ann an dìteadh an diabhoil.

7 Is còir dha mar an ceudna deadh theisteas bhi aige uathasan a ta'n leth muigh; air eagal gu'n tuit e ann an aithis [k], agus *ann an* ribe an diabhoil.

8 Mar an ceudna *is còir* do na deaconaibh [l] *bhi* suidhichte, gun an teangadh bhi leam leat, gun bhi cionail [m] air mòran fiona, gun bhi déidheil air buannachd shalaich,

9 A' cumail rùn-dìomhair a' chreidimh ann an coguis ghloin.

10 Agus biodh iadsan mar an ceudna air an dearbhadh an toiseach; agus an sin gnàthaicheadh iad dreuchd deacoin [n], air dhoibh bhi *air am faghail* neo-choireach.

11 Is amhuil sin *is còir* do na mnàibh [o] bhi suidhichte, gun bhi 'nan luchd-tuaileis [p]; *ach bhi* measarra, ionraic sna h-uile nithibh.

12 Biodh na deacoin 'nam fir aon mhnà, a' riaghlachadh an cloinne, agus an tighe fein gu maith.

13 Oir an droing a ghnàthaich dreuchd deacoin gu maith, tha iad a' cosnadh deadh cheum dhoibh fein, agus dànachd mhòr sa' chreidimh, a tha ann an Iosa Criosd.

14 Scrìobham na nithe so chugad, an dòchas teachd gu grad a' t'ionnsuidh:

15 Ach ma ni mi moille, chum gu'm bi fhios agad cionnus is còir dhuit thu fein a ghiùlan ann an tìgh Dhé, ni a's e eaglais an Dé bheo, post agus stéidh-dhaingnich [q] na firinn.

16 Agus gun amharus is mòr rùndìomhair na diadhachd: dh'fhoillsicheadh Dia san fheoil, dh'fhìreanaicheadh e san spiorad, chunncas le ainglibh e, shearmonaicheadh e do na Cinneachaibh, chreideadh

[z] *tearnadh, saoradh.* [a] *luach-saoraidh.* [b] *uaithe.* [c] *tre bhreith cloinne.* [d] *oifig fir-coimhid.* [e] *do'n easbuig.* [f] *ciallach, stuama.* [g] *trom air fìon.* [h] *neo-charroideach.* [i] *chudthromachd, fhonnmhoireachd.* [k] *scainnil.* [l] *do'n luchd-frithealaidh.* [m] *ceisteil, déidheil.* [n] *fritheileadh iad.* [o] *d'am mnaibh.* [p] *luchd-caineadh.* [q] *bunait.*

ann air an t-saoghal, ghabhadh suas e chum glòire.

CAIB. IV.

A NIS a deir an Spiorad gu soilleir, anns na h-aimsiribh deireannach[r] gu'n tréig dream àraidh an creidimh, a' toirt aire do spioradaibh mealltach, agus do theagasgaibh dheamhan;

2 Trid ceilge bhreugairean[s] air bhi d'an coguisibh air an losgadh le iarun dearg;

3 'A toirmeasg pòsaidh, *agus ag iarraidh* bidheanna a sheachnadh, a chruthaich Dia chum an gabhail maille re breith-buidheachais leosan a ta creidsinn, agus aig am bheil eòlas na firinn.

4 Oir *is* maith gach ni a chruthaich Dia, agus cha'n ion ni sam bith a dhiùltadh, a ghabhar le breith-buidheachais:

5 Oir a ta e air a nomhachadh le focal Dé agus le h-ùrnuigh.

6 Ma chuireas tu na nithe so an cuimhne do na bràithribh, bithidh tu a'd' dheadh mhinisteir do Iosa Criosd, air t'altrum suas ann am briathraibh a' chreidimh, agus an deadh theagaisg air an do ghabh thu eòlas[t].

7 Ach diùlt sgeulachda mi-dhiadhuidh shean bhan, agus cleachd thu fein chum diadhachd.

8 Oir a ta an cleachda corporra tarbhach chum beag nithe; ach a ta'n diadhachd tarbhach chum nan uile nithe, aig am bheil gealladh na beatha a ta làthair, agus a chum teachd.

9 Is ràdh firinneach so, agus is fiu e air gach aon chor gabhail ris.

10 Oir is ann uime so a ta sinn maraon re saothair, agus a' fulang maslaidh, do bhrigh gu bheil dòchas[u] againn san Dia bheo, neach a's e Slànuighear nan uile dhaoine, gu h-àraid nan creideach.

11 Aithn agus teagaisg na nithe so.

12 Na deanadh duine sam bith tarcuis air t'òige, ach bi thusa a'd' eisempleir[w] do na creidich, ann am focal, ann an caitheadh-beatha, ann an gràdh, ann an spiorad, ann an creidimh, ann am fior-ghloine.

13 Gus an d'thig mi, thoir an aire do leughoireachd, do earail, do theagasg.

14 Na dearmad an tiodhlac a ta annad, a thugadh dhuit tre fhàidheadaireachd, maille re leagadh làmh na seanaireachd ort.

15 Smuaintich air[x] na nithibh sin, thoir thu fein gu tur dhoibh, chum gu'm bi do theachd air t'aghaidh follaiseach do na h-uile.

16 Thoir aire dhuit fein, agus do d' theagasg; buanaich annta: oir le so a dheanamh, saoraidh tu araon thu fein, agus iadsan a tha 'g éisdeachd riut.

CAIB. V.

NA garg-chronaich seanair, ach cuir impidh air mar athair, *agus* air na h-òig-fhir mar bhràithribh;

2 Na mnài aosda mar mhàithrichibh, na mnài òga mar pheathraichibh, maille ris an uile fhiorghloine.

3 Thoir urram do bhantrachaibh a tha 'nam bantrachaibh da rìreadh.

4 Ach ma tha bantrach air bith aig am bheil clann no oghachan, foghlumadh iad air tùs bhi dleasdanach 'nan tighibh fein, agus athdhiol a thoirt d'am pàrantaibh: oir a ta so maith agus taitneach am fianuis Dé.

5 A nis cuiridh ise a ta 'na bantraich da rìreadh, agus air a fàgail 'na h-aonar, a dòchas ann an Dia, agus buanaichidh si a là agus a dh'oidhche ann an athchuingibh, agus ann an ùrnuighibh.

6 Ach ise a tha caitheadh a beatha am macnus[y], air dh'i bhi beo, tha i marbh.

7 Uime sin àithn na nithe so dhoibh, chum gu'm bi iad neo lochdach.

8 Ach mur dean duine solar air son a chuideachd fein, agus gu h-àraid air son muinntir a theaghlaich, dh'àicheadh e'n creidimh, agus is miosa e na anacreideach.

9 Na gabhar bantrach san àireamh a bhios fuidh thri fichead bliadhna dh'aois, a bha 'na mnaoi aon fhir.

10 Air am bheil teisteas[z] a thaobh dheadh oibre; ma dh'oil i[a] clann, ma thug i aoidheachd uaipe, ma dh'ionnlaid i cosa nan naomh, ma dh'fhòir i air luchd-àmhghair, ma lean i gu dichiollach gach deadh obair.

11 Ach diùlt na bantraich òga: oir an uair a dh'fhàsas iad mear an aghaidh Chriosd, is miann leo pòsadh;

12 Muinntir a ta fuidh dhìteadh,

[r] *na h-aimsiribh re teachd.* [s] *A' labhairt bhreug ann as-ceilg.* [t] *air an d'ràinig thu.* [u] *earbsa.* [w] *shumhlachan.* [x] *Gabh cùram do.* [y] *gu sòghail.* [z] *fianuis.* [a] *thog i suas.*

a chionn gu'n do thréig iad an ceud chreidimh.

13 Agus os bàrr, fòghlumaidh iad bhi dìomhanach, a' dol mu'n cuairt o thigh gu tigh; agus cha'n e mhàin dìomhanach, ach mar an ceudna gabhannach, agus a' gabhail gnothuich ris na nithibh nach buin doibh, a' labhairt nithe nach bu chòir doibh.

14 Is àill leam uime sin na *mnài* òga a phòsadh, iad a bhreith cloinne, a stiùradh an tighe, agus gun chion-fàth air bith a thoirt do'n eascaraid labhairt gu toibheumach.

15 Oir a ta cuid a cheana air dol a thaobh an déigh Shàtain.

16 Ma tha aig creideach no aig banchreideach bantracha, fòireadh iad orra, agus na biodh an trom air an eaglais: chum's gu'n dean i cabhair orrasan a tha 'nam bantrachaibh da rìreadh.

17 Measar gur fiu na seanairean a riaghlaicheas gu maith urram dùbailte[a], gu h-àraid iadsan a tha saoithreachadh san fhocal agus ann an teagasg.

18 Oir a deir an scriobtuir, Na ceangail beul an daimh a tha saltairt[b] an arbhair: agus Is fiu an t-oibriche a thuarasdal.

19 Na gabh casaid an aghaidh seanair, ach le dithis no triuir a dh'fhianuisibh.

20 Iadsan a tha peacachadh cronaich an làthair nan uile, chum gu'n gabh càch eagal mar an ceudna.

21 Sparram ort am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, agus nan aingeal taghta, gu'n coimhid[c] thu na nithe so gun aon a chur roimh neach eile, gun ni air bith a dheanamh le claon-bhreth.

22 Na leag *do* lamha gu h-obann air duine sam bith, agus na biodh comhpairt agad do pheacaibh dhaoin' eile: coimhid thu fein glan.

23 [Na h-òl uisge ni's mò, ach cleachd beagan fìona air son do ghoile, agus t'anmhuinneachd mhinic.]

24 Tha peacanna cuid do dhaoinibh follaiseach roimh-laimh, a dol rompa chum breitheanais; agus tha *peacanna* dhream àraidh 'gan leantuinn.

25 Mar an ceudna tha deadh oibre *cuid* follaiseach roimh-làimh; agus na *h-oibre* a ta air ghleus eile, cha'n fheudar am folach.

CAIB. VI.

MEASADH a' mheud 's a ta fuidh'n chuing 'nan seirbhisich, gur fiu am maighstirean fein an uile urram; chum's nach faigh ainm Dhé, agus *a* theagasg toibheum.

2 Agus iadsan aig am bheil maighstirean creideach, na deanadh iad tarcuis orra, air son gur bràithrean iad: ach gu ma fearr leo seirbhis a dheanamh *dhoibh*, do bhrigh gu bheil iad creideach agus ionmhuinn, 'nan luchd comhphairt do thiodhlac *a' ghràis*. Na nithe so teagaisg agus earailich.

3 Ma bheir aon neach atharrachadh teagaisg uaith, agus nach aontaich e do bhriathraibh fallain, eadhon do bhriathraibh ar Tighearna Iosa Criosd, agus do'n teagasg a ta réir na diadhachd;

4 Tha e uaibhreach, gun eòlas aige air ni sam bith, ach e as a chéill mu thimchioll cheisdean, agus briathar-chonnsachadh[d], o'n d'thig farmad, comh-stri, anacainnt, droch amharusan,

5 Fiar dheasboireachd dhaoine 'gam bheil inntinn thruaillidh, agus as eugmhais na firinn, a' meas gur buannachd[e] an diadhachd: dealaich ris an leithidibh sin.

6 Ach is buannachd mhòr an diadhachd maille re toileachas-inntinn.

7 Oir cha d'thug sinn ni air bith *leinn* do'n t-saoghal, agus *is* soilleir nach urradh sinn ni sam bith thoirt as.

8 Uime sin air dhuinn biadh agus eudach a bhi againn, bitheamaid toilichte leo sin.

9 Ach an dream le'n àill bhi beartach, tuitidh iad ann am buaireadh, agus ann an ribe, agus *ann* an iomad anamhiann amaideach agus ciurrail[f], a bhàthas daoine ann am milleadh agus ann an sgrios.

10 Oir is e gaol an airgid freumh gach uilc: ni am feadh a mhiannaich dream àraidh, chaidh iad air seacharan o'n chreidimh, agus throimh-lot siad iad fein le iomadh cràdh.

11 Ach thusa, O òglaich Dhé, teich o na nithibh sin: agus lean fireantachd, diadhachd, creidimh, gràdh, foighidin, ceannsachd.

12 Còmhraig deadh chomhrag[g] a' chreidimh, gabh greim do'n bheatha mhaireannaich, chum mar

[a] *teachdantir dubailte.* [b] *bualadh.* [c] *gleidh.* [d] *stri mu fhoclaibh.* [e] *tairbhe.* [f] *diubhalach, dosgainneach, dochannach.* [g] *Cuir deadh chath.*

an ceudna áu do ghairmeadh thu, agus dh'aidich thu deadh aidmheil an làthair mòrain fhianuisean.

13 Sparram ort ann am fianuis Dé, a bheothaicheas na h-uile nithe, agus *am fianuis* Iosa Criosd, a rinn fianuis air deadh aidmheil an làthair Phontias Pilat;

14 Thu choimhead na h-àithne *so* gun smal, gun lochd, gu teachd ar Tighearna Iosa Criosd:

15 Ni ann a amaibh fein a dh'fhoillsicheas an ti a ta beannuichte, agus a mhàin cumhachdach, Righ nan righ, agus Tighearna nan tighearna;

16 Neach 'na aonar aig am bheil neo-bhàsmhorachd, a ta 'na chòmhnuidh san t-solus dh'ionnsuidh nach feudar teachd, neach nach faca duine sam bith, agus nach mò dh'fheudas e fhaicinn: dhasan *gu robh* onoir agus cumhachd siorruidh. Amen.

17 Thoir àithne do na daoinibh a ta saibhir san t-saoghal so, gun iad a bhi ard-inntinneach, agus gun dòchas a chur ann an saibhreas neo-chinnteach, ach anns an Dia bheo, a tha toirt duinn nan uile nithe gu saibhir r'am mealtuinn:

18 Iad a dheanamh maith, iad a bhi saibhir ann an deadh oibribh, ealamh gu roinn [h], comh-pàirteach;

19 A' tasgaidh suas doibh fein deadh bhunait fa chomhair an àm re teachd, chum's gu'n dean iad greim air a' bheatha mhaireannaich.

20 O a Thimoteuis, coimhid an ni sin a dh'earbadh riut, a' seachnadh faoin chombraidh mhi-naomha, agus comh-chogadh eòlais d'an tiubhrar gu breugach an t-ainm sin [i].

21 Ni air bhi do dhream àraidh ag aidmheil, chaidh iad ar seacharan thaobh a' chreidimh. Gràs *gu robh* maille riut. Amen.

[h] *easguidh a thoirt an cuid uatha.* [i] *i. e. ainm eòlais.*

Dara Litir an ABSTOIL PHOIL chum

THIMOTEUIS.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, a réir geallaidh na beatha, a tha ann an Iosa Criosd;

2 Gu Timoteus *mo* mhac gràdhach: gràs, tròcair, *agus* sìothchaint o Dhia an t-Athair, agus *o* Iosa Criosd ar Tighearn.

3 Bheiream buidheachas do Dhia, d'an deanam seirbhis o *m'* shinnsiribh le coguis ghloin, gu bheil agam cuimhne ortsa a ghnàth a là agus a dh'oidhche ann am ùrnuighibh:

4 Air dhomh bhi ro-thogarrach air thusa fhaicinn, a' cuimhneachadh do dhèura, chum gu'm bi mi air mo lìonadh le gairdeachas:

5 'Nuair a chuimhnicheas mi an creidimh neo-chealgach a tha annadsa, a chòmhnuich air tùs a'd' shean-mhàthair Lois, agus a'd' mhàthair Eunice; agus is deimhin leam a tha annadsa mar an ceudna.

6 Air an aobhar so cuiream an cuimhne dhuit, thu dh'ath-bheothachadh tiodhlaic Dhé, a tha annad tre chur mo làmh-sa ort.

7 Oir cha d'thug Dia dhuinne spiorad na geilt; ach *spiorad* a' chumhachd, agus a' ghràidh, agus na h-inntinn fhallain.

8 Uime sin na gabhsa nàire do fhianuis ar Tighearna, no dhiomsa a phriosunach: ach biodh do chuid agad do àmhghar an t-soisgeil, a réir cumhachd Dhé;

9 A shaor sinne, agus a ghairm *sinn* le gairm naomha, cha'n ann a réir ar n-oibre, ach a réir a rùin fein agus a ghràis a thugadh dhuinne ann an Iosa Criosd, roimh thoiseach an t-saoghail,

10 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis tre theachd ar Slànuighir Iosa Criosd, a chuir as do'n bhàs, agus a thug beatha agus neo-bhàsmhorachd chum soluis, trìd an t-soisgeil:

11 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonuiche, agus a'm' abstol, agus a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach,

12 An t-aobhar fa'm bheil mi mar an ceudna a' fulang nan nithe so; gidheadh cha'n'eil nàire orm: oir a ta fhios agam co ann a chreid mi, agus is dearbh leam gu bheil esan comasach air an ni sin a dh'earb mi ris a choimhead fa chomhair an là sin.

13 Cum gu daingean samhladh
firinneach nam briathar fallain, a
chuala tu uamsa, ann an creidimh
agus ann an gràdh a ta ann Iosa
Criosd.
14 Coimhid an taisgeach maith
sin a dh'earbadh riut, trid an Spio-
raid naoimh a tha chòmhnuidh an-
nainn.
15 Tha fhios so agad, gu'n do
phill iadsan uile a tha san Asïa
uamsa; d'am bheil Phigellus agus
Hermogenes.
16 Gu'n d'thugadh an Tighearn
tròcair do theaghlach Onesiphoruis;
oir is minic a thug e sòlas dhomhsa,
agus cha do ghabh e nàire do m'
shlabhraidh.
17 Ach an uair a bha e san Ròimh,
dh'iarr e mach mi gu dìchiollach,
agus fhuair e *mi*.
18 Gu deònaicheadh an Tighearn
dhasan gu'm faigh e tròcair o'n
Tighearn san là sin: agus a ta sàr-
fhios agad, cia lion nithe anns an
d'rinn e fritheáladh dhomhsa ann
an Ephesus.

CAIB. II.

UIME sin, bi-sa, a mhic, làidir
anns a' ghràs a ta ann an Iosa
Criosd.
2 Agus na nithe a chuala tu uam-
sa am measg mhòrain fhianuisean,
earb thusa na nithe sin fein re daoin-
ibh firinneach, a bhios iomchuidh
gu daoin' eile a theagasg mar an
ceudna.
3 Fuiling thusa uime sin cruaidh-
chas, mar dheadh shaighdear Iosa
Criosd.
4 Cha dean neach sam bith a
leanas an cogadh e fein a ribeadh [a]
ann an gnothuichibh na beatha *so*:
chum's gu'n toilich e an ti a' thagh
e gu bhi 'na shaighdear.
5 Agus mar an ceudna ge do ni
fear air bith sbairn [b], cha chrunar e
mur dean e sbairn gu dligheach.
6 Is còir do'n treabhaiche a
shaoithricheas air tùs, comhroinn
fhaotainn do'n toradh.
7 Smuaintich air na nithibh a
deiream; agus gu d'thugadh an
Tighearna dhuit tuigse anns na
h-uile nithibh.
8 Cuimhnich gu'n do thogadh o
na marbhaibh Iosa Criosd, do shìol
Dhaibhidh, a rèir mo shoisgeilse:
9 Air son am bheil mise a' fulang
mar fhear droch-bheirt, *eadhon* gu
geimhlibh; ach cha 'n'eil focal Dé
ceangailte.
10 Uime sin iomchaiream na h-uile
nithe air son nan daoine taghta,
chum gu'm faigh iadsan mar an
ceudna an t-slàinte a tha ann an Io-
sa Criosd, maille re glòir shiorruidh.
11 *Is* ràdh fior so, Ma bhàsaich-
eas sinn maille ris, gu'm bi sinn beo
mar an ceudna maille ris:
12 Ma dh'fhuilgeas sinn, riogh-
aichidh sinn mar an ceudna maraon
ris: ma dh'àicheadhas sinn *e*, àich-
eadhaidh esan sinne mar an ceud-
na:
13 Ge nach creid sinne [c], gidh-
eadh tha esan a' fantuinn firinneach;
cha 'n'eil e'n comas da e fein àich-
eadh.
14 Cuir na nithe sin an cuimhne
dhoibh, a' cur sparraidh orra am
fianuis an Tighearna, gun iad a bhi
connsachadh mu fhoclaibh anns
nach 'eil tairbhe sam bith, *ach* a
thilgeas bun os ceann an luchd-éisd-
eachd.
15 Dean dìchioll air thu fein a
nochdadh dearbhta do Dhia, a'd'
shaothraiche nach ruig a leas nàire
a ghabhail, a' roinn focail na firinn
gu ceart.
16 Ach seachain faoin-chainnt mhi-
naomha; oir theid iad air aghaidh
chum an tuilleadh mi-dhiadhachd.
17 Agus ithidh am focal mar
chnàmhuinn; *d'*am bheil Himeneus
agus Philetus;
18 Muinntir thaobh na firinn a
chaidh air seacharan, ag radh gu'n
deachaidh an aiseirigh cheana seach;
agus a ta tilgeadh creidimh dream
àraidh bun os ceann.
19 Gidheadh, a ta bunait Dhé a'
seasamh daingean, aig am bheil an
seula [d] so, Is aithne do'n Tighearn
an droing sin a's leis. Agus, Gach
neach a tha 'g ainmeachadh ainm
Chriosd, tréigeadh e eucoir.
20 Ach ann an tigh mòr cha'n e
mhàin gu bheil soithichean òir, agus
airgid, ach mar an ceudna *soithiche*
fiodha, agus creadha [e]; agus cuid
diubh chum onoir, agus cuid eile
chum easonoir.
21 Uime sin ma ghlanas neach e
fein uatha so, bithidh e 'na shoith-
each chum onoir, air a naomhach-
adh, agus iomchuidh chum feim a'
mhaighstir, deas chum gach uile
dheadh oibre.
22 Teich uime sin o anamhian-
naibh na h-òige: ach lean fireant-
achd, creidimh, gràdh, siothchaint

[a] *chur an sàs.* [b] *gleachda, strì.* [c] *Ge nach 'eil sinne firinneach.*
[d] *scrìobhadh.* [e] *criadha.*

maille riu-san a ta gairm air an Tighearn o chridhe glan.
23 Ach seachain ceisdean amaideach agus neo-fhòghluimte, air dhuit
fios a bhi agad gu'n tog iad connsaichean[f].
24 Agus cha'n fheud òglach an Tighearna bhi conspoideach; ach ciuin ris na h uile dhaoinibh, ealamh chum teagaisg, foighidneach,
25 Ann an ceannsachd a' teagasg na droinge a sheasas 'na aghaidh; dh'fheuchainn an d'thoir Dia uair air bith aithreachas dhoibh, chum aidmheil na firinn;
26 Agus air mosgladh dhoibh gu'n d'theid iad as o ribe an diabhoil, aig am bheil iad air am beoghlacadh chum a thoile.

CAIB. III.

ACH biodh fhios so agad, gu'n d thig anns na laithibh deireannach[g] aimsire cunnartach.
2 Oir bithidh daoine fein-spéiseil, sanntach, ràiteachail, uaibhreach, toibheumach easumhal do phàrantaibh, mi-thairgeil, mi-naomha,
3 Gun ghràdh nàdurra, 'nan luchd brisidh coimhcheangail, tuaileasach, neo-gheamnuidh, borb, gun ghaol do'n mhaith,
4 Fealltach, ceann-laidir, ardanach, aig am bheil bàrr gràidh do shàimh na ta aca do Dhia.
5 Aig am bheil coslas diadhachd, ach a ta 'g àicheadh a cumhachd: o'n leithidibh sin tionndas'[h] air falbh.
6 Oir is ann diubh so a ta'n droing sin a dh'ealaidheas[i] a steach do thighibh, agus a bheir leo am braighdeanas mnài shuarach air an uallachadh le peacaibh, air an iomain le iomadh gnè anamhianna,
7 A' sìr-fhòghlum, agus gun chomas doibh gu bràth teachd chum eòlais na firinn.
8 Agus mar a chuir Iannes agus Iambres an aghaidh Mhaois, mar sin tha iadsan a' cur an aghaidh na firinn: daoine aig am bheil inntinn thruaillidh, gun tuigse thaobh a' chreidimh.
9 Ach cha d'theid iad ni's faide air an aghaidh: oir bithidh am michiall follaiseach do na h-uile *dhaoinibh*, mar a bha am *mi-chiallsan* mar an ceudna.
10 Ach a ta làn-fhios agad air mo theagasgsa, *mo* ghnè beatha, *mo* rùn, *mo* chreidimh, *m'* fhad-fhulangas *mo* sheirc[k], *m'*fhoighidin,
11 *Mo* gheur-leanmhuinnibh, *m'* fhulangais a thainig orm ann an Antioch, ann an Iconium, ann an Listra; ciod e meud nan geur-leanmhuinn a ghiùlain mi: ach asda uile shaor an Tighearn mi.
12 Seadh, fuilgidh iadsan uile leis an àill am beatha a chaitheadh gu diadhaidh ann an Iosa Criosd, geurleanmhuinn.
13 Ach fàsaidh droch dhaoine agus mealltairean ni's miosa agus ni's miosa, a' mealladh, agus air am mealladh.
14 Ach buanaich thusa anns na nithibh à dh'fhòghluim thu, agus air an d'rinneadh thu dearbh-fhiosrach[l], air dhuit fios a bhi agad cia uaith a dh'fhòghluim thu *iad*;
15 Agus o bha thu a'd' leanabh gu'm b'aithne dhuit na scriobtuire naomha, a tha comasach air do dheanamh glic chum slàinte, tre'n chreidimh a ta ann an Iosa Criosd.
16 *Tha* an scriobtuir uile air a dheachdadh le Spiorad Dé, agus *tha* e tarbhach chum teagaisg, chum spreige, chum leasachaidh, chum oilein ann am fireantachd:
17 Chum gu'm bi òglach Dhé coimhlionta, làn deas chum gach uile dheadh oibre.

CAIB. IV.

SPARRAM ort uime sin am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, a bheir breth air na beothaibh agus air na marbhaibh, aig a theachd dealrach, agus *ann* a rioghachd:
2 Searmonaich am focal, bi dùrachdach ann an àm is ann an an-am: spreig[m], cronaich, earailich leis an uile fhad-fhulangas agus theagasg.
3 Oir thig an t-àm anns nach bi fulang aca air teagasg fallain; ach air do chluasaibh tachasach bhi aca, carnaidh iad suas dhoibh fein luchdteagaisg a réir an anamhianna.
4 Agus tionndaidh iad an cluasan o'n fhìrinn, agus iompoichear iad chum sgeulachda faoine.
5 Ach dean thusa faire anns na h-uile nithibh, fuiling cruaidh-chas, dean obair soisgeulaiche, coimhlion[n] do mhinistreileachd.
6 Oir tha mi nis gu bhi air m'iobradh, agus tha àm mo shiubhail am fagus.

[f] *tuasaidean.* [g] *laithibh re teachd.* [h] *pill-sa.* [i] *ghoideas.* [k] *ghràdh.* [l] *a dh'earbadh riut.* [m] *tagair, dearbh.* [n] *thoir làn dearbhadh air.*

7 Chòmhraig mi an deadh chòmh-
rag, chriochnaich mi *mo* thurus [o],
ghléidh mi an creidimh:
8 O so a mach taisgear fa m'
chomhair crùn fireantachd, a bheir
an Tighearn, am breitheamh cothrom-
ach, dhomh san là ud: agus cha'n
ann dhomhsa a mhàin, ach dhoibh-
san uile mar an ceudna leis an ion-
mhuinn a theachdsan [p].
9 Dean do dhìchioll air teachd
a m' ionnsuidh gu luath.
10 Oir thréig Demas mi, air dha
an saoghal so ta làthair a ghràdh-
achadh, agus chaidh e do Thesalo-
nica; Crescens do Ghalatia, Titus
do Dhalmatia.
11 Tha Lucas 'na aonar maille
rium. Gabh Marcus agus thoir leat
e: oir tha e feumail dhomhsa chum
na ministreileachd.
12 Ach chuir mi Tichicus gu h-E-
phesus.
13 An fhalluing a dh'fhàg mi ann
an Troas aig Carpus, 'nuair a thig
thu, thoir *leat*, agus na leabhraich-
ean, ach gu h-àraid na meambrana [q].
14 Rinn Alecsander an ceard-
umha iomad olc orm: gu tugadh [r]
an Tighearn dha a réir a ghnìomh-
ara.
15 Bi thusa mar an ceudna air
t'fhaicill uaith, oir chuir e gu mòr
an aghaidh ar briatharne.
16 Aig mo cheud fhreagradh cha
robh aon neach leam, ach thréig na
h-uile mi: nar agrar orra e.
17 Gidheadh, sheas an Tighearn
làimh rium, agus neartaich e mi;
chum triomsa gu'm biodh an sear-
monachadh air a làn-fhoillseach-
adh [s], agus gu'n cluinneadh na Cin-
nich uile e: agus shaoradh mi a
beul an leòmhain.
18 Agus saoraidh an Tighearn mi
o gach uile dhroch obair, agus gleidh-
idh e mi chum a rioghachd nèamh-
aidh fein: dhasan *gu robh* glòir gu
saoghal nan saoghal. Amen.
19 Cuir fàilte air Prisca, agus
Acuila, agus air teaghlach Onesi-
phoruis.
20 Dh'fhan Erastus ann an Co-
rintus: ach dh'fhàg mi Trophimus
gu tinn ann am Miletum.
21 Dean dìchioll air teachd
roimh'n gheamhradh. Tha Eubulus,
agus Pudens, agus Linus, agus Clau-
dia, agus na bràithrean uile a' cur
fàilte ort.
22 *Gu robh* an Tighearn Iosa
Criosd maille ie d' spiorad. Gràs
maille ribh. Amen.

[o] mo *choimhliong*, mo *réis*. [p] *fhoillseachadh-san*.
[q] *parchments* Sasg. [r] *bheir*. [s] *air a dheanamh aithnichte, air a choimhlionadh*.

Litir an ABSTOIL PHOIL chum

THITUIS.

CAIB. I.

POL seirbhiseach Dhé, agus abstol
Iosa Criosd, a réir creidimh [a]
dhaoine taghta Dhé, agus aidmheil
na firinn a ta réir diadhachd:
2 Ann an dòchas na beatha mair-
eannaich, a gheall Dia do nach com-
asach [b] breug a dheanamh, roimh
chruthachadh an t-saoghail [c];
3 Ach dh'fhoillsich e fhocal fein,
ann an àm iomchuidh tre shearmon-
achadh, a dh'earbadh riumsa, a réir
àithne Dhé ar Slànuighir:
4 Chum Thituis *mo* dhearbh mhac
fein a réir a' chreidimh choitchionn:
Gràs, tròcair, *agus* sìth o Dhia an
t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa
Criosd ar Slànuighear.
5 Air a shon so dh'fhàg mi thu
ann an Crete, chum gu'n cuireadh
tu'n ordugh na nithe a dh'fhàgadh
gun deanamh, agus gu'n suidhich-
eadh tu seanairean anns gach baile,
a réir mar a dh'àithn mise dhuit.
6 Ma tha neach sam bith neo-
lochdach, 'na fhear aon mhnà, aig
am bheil a chlann creideach, nach
'eil fuidh mhi-chliu thaobh anacaith-
eimh, no easumhal.
7 Oir is còir do easbuig a bhi neo-
choireach, mar stiùbhard Dhé; gun
bhi fein-thoileil, no feargach, no òl-

[a] *air son creidimh*. [b] *aithne*. [c] *roimh amanna nan linn*.

mhar, no buaillteach, no cionail air buannachd neo-ghloin ;

8 Ach aoidheil, déidheil air daoinibh maithe, ciallach, cothromach, naomha, measarra ;

9 A' cumail an fhocail fhìor gu daingean, a réir teagaisg, chum gu'm bi e comasach le teagasg fallain, araon earail a thabhairt, agus an dream a' sheasas 'na aghaidh chur as am barail.

10 Oir a ta mòran ann a tha mi-riaghailteach, a labhras gu dìomhain agus a tha 'nam' mealltairibh, gu h-àraidh iadsan a tha do'n timchioll-ghearradh :

11 Muinntir a's còir am beul a dhruideadh, droing a tha tionndadh thighean iomlan bun os ceann, a' teagasg nan nithe nach còir, air ghaol buannachd shalaich.

12 A dubhairt neach àraidh dhiubh fein, eadhon fàidh dhiubh fein, *Is* breugoirean a ghnàth na Cretich, droch fhiadh-bheathaichean, builg mhall.

13 Tha an fhianuis so fìor : air an aobhar sin spreig [e] gu geur iad, chum gu'n bi iad fallain sa' chreidimh ;

14 Gun bhi tabhairt aire do fhaoin sgeulachdàibh Iudhach, agus do àitheantaibh dhaoine, a thionndaidheas o'n fhìrinn.

15 Oir gu deimhin tha na h-uile nithe glan do'n droing a ta glan : ach dhoibhsan a ta salach, agus mi-chreideach, *cha 'n'eil* aon ni glan ; ach tha an inntinn agus an coguis [f] fein air an salachadh.

16 Tha iad a' gabhail orra eòlas a bhi aca air Dia ; ach ann an oibribh tha iad 'ga àicheadh, air dhoibh bhi gràineil, agus easumhal, agus a thaobh gach deadh oibre as eug-mhais tuigse [g].

CAIB. II.

ACH labhair thusa na nithe a thig re teagasg fallain :

2 *Eadhon* na daoine aosda [h] bhi aireach, suidhichte [i], measarra, fallain sa' chreidimh, ann an gràdh, ann am foighidin :

3 Mar an ceudna na mnài aosda *bhi* 'nan giùlan mar is cubhaidh do naomhachd, gun bhi 'nan luchd tuaileis, gun bhi trom air fion, bhi 'nan luchd - teagaisg air nithibh maithe ;

4 Chum's gu'n teagaisg iad na mnài òga bhi ciallach, gràdhach air am fearaibh, gràdhach air an cloinn,

5 *Bhi* eagnuidh, geamnuidh, fantuinn aig an tigh, *bhi* maith, ùmhal d'am fearaibh, chum nach faigh focal Dé mi-chliu.

6 Cuir impidh air na daoinibh òga mar an ceudna, iad bhi ciallach.

7 Anns na h-uile nithibh 'gad nochdadh fein ann ad eisempleir dheadh oibre : ann an teagasg *a' nochdadh* neo - thruaillidheachd, suidheachadh inntinn, tréibhdhireis,

8 Cainnt fhallain nach fheudar a dhìteadh ; chum's gu'm bi nàire air an neach a ta 'nar n-aghaidh, a chionn nach 'eil droch ni sam bith aige r'a labhairt umaibh.

9 *Earailich* seirbhisich bhi ùmhal d'am maighstiribh fein, agus an deadh-thoileachadh anns na h-uile nithibh ; gun bhi a' labhairt 'nan aghaidh,

10 Gun bhi a' ceileachadh aon ni d'an cuid, ach a' nochdadh gach uile dheadh thairisneachd ; chum gu'n dean iad teagasg Dhé ar Slànuighir maiseach anns na h-uile nithibh.

11 Oir dh'fhoillsicheadh gràs slàinteil Dhé do na h-uile dhaoinibh,

12 A' teagasg dhuinn gach mi-dhiadhachd agus anamhianna saoghalta àicheadh, agus ar beatha a chaitheadh gu stuama, gu cothromach, agus gu diadhaidh anns an t-saoghal so làthair ;

13 Air dhuinn sùil a bhi againn ris an dòchas bheannuichte sin, eadhon [k] foillseachadh glòire an Dé mhòir, agus ar Slànuighir Iosa Criosd :

14 A thug e fein air ar son, chum gu'n saoradh e sinn o gach aingidheachd, agus gu'n glanadh e dha fein sluagh sònraichte, eudmhor mu dheadh oibribh.

15 Na nithe so labhair agus earailich, agus cronaich leis an uile ùghdarras. Na deanadh duine sam bith tàir ort.

CAIB. III.

CUIR an cuimhne dhoibh bhi ùmhal do uachdaranachdaibh agus do chumhachdaibh, freagarrach do luchd-riaghlaidh, ullamh chum gach uile dheadh oibre,

2 Gun olc a labhairt mu neach air bith, bhi neo-thuasaideach, mìn, a' taisbeanadh an uile cheannsachd do na h-uile dhaoinibh.

3 Oir bha sinne fein uair-eigin

[d] *chumanta.* [e] *cronaich.* [f] *coimh-fhios, coirfiens.*
[g] *mi-ghleusda, neo-iomchuidh chum gach deadh oibre.*
[h] *na seanairean.* [i] *sonnmhor.* [k] *agus.*

eas-céillidh, easumhal, air seacharan, a' deanamh seirbhis do iomadh gnè do anamhiannaibh agus do an toil-ibh, a' caitheadh ar beatha ann am miorun agus am farmad, fuath-thoillteanach, *agus* a' toirt fuath d'a chéile.

4 Ach an uair a dh'fhoillsicheadh caoimhneas agus gràdh Dhé ar Slànuighir do dhaoinibh,

5 Cha'n ann o oibribh fìreant-achd, a rinn sinne, ach a réir a thròcair fein shaor[l] e sinn tre ionn-lad na h-ath-ghineamhuin, agus ath-nuadhachadh an Spioraid naoimh:

6 A dhòirt e oirnne gu saibhir, trìd Iosa Criosd ar Slànuighir;

7 Chum air dhuinn bhi air ar fìreanachadh trìd a ghràis-san, gu'm bitheamaid air ar deanamh 'nar n-oighreachaibh a réir dòchais na beatha maireannaich.

8 *Is* fìor an ràdh so, agus is àill leam thu thoirt dearbh-chinnte air na nithibh sin, chum gu'm biodh iadsan a chreid anu an Dia, cùram-ach air toiseach a bhi aca ann an deadh oibribh: oir tha na nithe so maith agus tarbhach do dhaoinibh.

9 Ach seachain ceisdean amaid-each, agus sloinnteireachd, agus conspoidean, agus connsachadh m'un lagh; oir tha iad gun tairbhe agus diomhain.

10 Duine a ta 'na shaobh-chreid-each[m], an déigh na ceud agus na dara comhairle, diùlt:

11 Air do fhios bhi agad gu bheil a leithid sin *do dhuine* air a chur bun os ceann, agus gu bheil e a' peacachadh, air dha bhi air fhein-dhìteadh.

12 'Nuair a chuireas mi Artemas a d' ionnsuidh, no Tichicus, dean dìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu Nicopolis: oir is ann an sin a chuir mi romham an geamhradh a chaitheadh.

13 Thoir Senas am fear-lagha, agus Apollos air an aghaidh san t-slighe gu dùrachdach, chum nach bi ni air bith dh' uireasbhuidh orra.

14 Agus fòghlumadh ar muinntir-ne mar an ceudna deadh oibre a dheanamh gu dùrachdach fa chomh-air ghnàthachadh feumail, chum nach bi iad neo-tharbhach.

15 Tha'n droing a ta maille rium uile a' cur fàilte ort. Cuir fàilte orrasan le'n ionmhuinn sinne sa' chreidimh. Gràs maille ribh uile. Amen.

[l] *shlànuich.*

[m] *eiriceach.*

Litir an ABSTOIL PHOIL chum PHILEMOIN.

CAIB. I.

POL priosunach Iosa Criosd, agus Timoteus *ar* bràthair, chum Philemoin a's ionmhuinn leinn, agus ar comh-shaothraiche,

2 Agus chum Apphia ionmhuinn, agus Archipuis ar comh-shaighdear, agus chum na h-eaglais a ta ann do thigh:

3 Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

4 Bheiream buidheachas do m' Dhia, a' sìr thoirt luadh' ortsa ann am ùrnuighibh,

5 Air dhomh bhi cluinntinn mu d' ghràdh, agus chreidimh, a tha agad a thaobh an Tighearna Iosa, agus a thaobh nan uile naomh;

6 Chum gu'm bi comh-chomunn do chreidimh éifeachdach ann an aidmheil an uile mhaith, a tha an-naibh ann an Iosa Criosd.

7 Oir tha subhachas ro mhòr agus comhfhurtachd againne ann do ghràdhsa, do bhrigh gu bheil innigh[a] nan naomh air faotainn suaimhneis[b] trìd-sa, a bhràthair.

8 Uime sin ge d'fheudainn bhi ro dhàna ann an Criosd, chum an ni a ta iomchuidh àithneadh dhuitse,

9 Gidheadh is fearr leam air son gràidh impidh chur ort[c], air bhi dhomh mar Phòl aosda, agus a nis mar an ceudna a'm' phriosunach air son Iosa Criosd.

10 Guidheam ort air son mo mhic Onesimuis, a ghin mi ann am gheimhlibh:

11 Neach a bha uair-eigin neo-tharbhach dhuitse, ach a nis a tha tarbhach dhuitse agus dhomhsa:

[a] *cridhe.* [b] *fois.* [c] *guidheadh ort.*

12 Neach a chuir mi air ais: uime sin gabhsa ris mar re m' innigh fein.

13 Neach bu mhiann leam a chumail maille rium fein, chum gu'n deanadh e frithealadh dhomh ann ad ionadsa, ann an geimhlibh an t-soisgeil.

14 Ach as eugmhais t'inntinnse cha bu toil leam ni sam bith a dheanamh; chum nach biodh do mhaithse mar gu b'ann a dh'aindeoin, ach o d' thoil fein.

15 Oir theagamh gur ann air a shon so a dh'fhàg e thu [d] rè tamuill, chum gu'm faigheadh tu e gu siorruidh;

16 Cha'n ann a so suas mar sheirbhiseach, ach os ceann seirbhisich, 'na bhràthair gràdhach, gu h-àraid dhomhsa, agus nach mò na sin dhuitse, araon anns an fheoil, agus anns an Tighearn?

17 Uime sin ma mheasas tu mise mar fhear comh-roinne, gabh ris-san mar rium fein.

18 Agus ma rinn e eucoir ort, no ma dhligheas e [e] ni sam bith dhuit, cuir sin as mò lethse.

19 Scrìobh mise Pòl le m' làimh fein *e*, *agus* dìolaidh mi e: ge nach abram riut, gu'n dlighear leat thu fein os bàrr dhomh.

20 Seadh, a bhràthair, faigheam gairdeachas uait san Tighearn: dean snaimhneach mo chridhe san Tighearn.

21 Air dhomh bhi earbsach a d'ùmhlachd scrìobh mi a t'ionnsuidh, oir tha fhios agam gu'n dean thusa mar an ceudna ni's mò na a deiream.

22 Ach maille re so ulluich mar an ceudna fardoch fa m' chomhair: oir tha dòchas agam, trìd bhur n-ùrnuigheansa, gu'n tiubhrar [f] mi dhuibh.

23 Tha Epaphras mo chomh-phriosunach ann an Iosa Criosd,

24 Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, mo chomh luchd oibre, a' cur fàilte ort.

25 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille re'r spioradsa. Amen.

[d] *a dhealaicheadh e uait.* [e] *ma tha e am fiachaibh.* [f] *deònuichear, tiodhlaicear.*

Litir an ABSTOIL PHOIL chum nan EABHRUIDHEACH.

CAIB. I.

DIA, a labhair o shean [a] gu minic, agus air iomadh dòigh ris na h-aithrichibh leis na faidhibh,

2 Labhair e anns na laithibh deireannach so ruinne trìd *a* Mhac, a dh'orduich e 'na oighre air na h-uile nithibh, tre'n do chruthaich e fòs na saoghail.

3 Neach air bhi dha 'na dhealradh *a* ghloire-san, agus 'na fhìor ìomhaigh [b] a phearsaidh, agus a' cumail suas nan uile nithe le focal a chumhachd, 'nuair a ghlan e ar peacaidhne do thrìd fein, shuidh e air deas làimh na mòrachd anns na h-ardaibh:

4 Air dha bhi air a dheanamh ni's ro òirdheirce na na h-aingil, mheud gu'n d'fhuair e [c] mar oighreachd ainm bu ro fhearr na iadsan.

5 Oir cò do na h-aingil ris an dubhairt e uair air bith, Is tu mo Mhacsa, an diugh ghin mi thu? agus a rìs, Bithidh mise a'm' Athair dhasan, agus bithidh esan 'na Mhac dhomhsa?

6 Agus a rìs, 'nuair a tha e a tabhairt a' cheud-ghin a steach do'n t-saoghal, a deir e, Agus deanadh uile aingil Dé aoradh dha.

7 Agus a thaobh nan aingeal a deir e, Neach a ta deanamh aingle 'nan spioradaibh [d], agus a mhinisteirean 'nan lasair theine.

8 Ach ris a' Mhac *a deir e*, *Tha* do righ-chaithir, a Dhé, gu saoghal nan saoghal; *is* slat-rioghail ro-chothromach slat do rioghachdsa:

[a] *anns na h-amaibh a chaidh seachad.* [b] *dhealbh, riochd.*
[c] *uiread ni's fearr na na h-aingil as a fhuair e.*
[d] *a theachdairean 'nan gaothaibh.*

9 Ghràdhaich thu fireantachd, agus thug thu fuath do aingidheachd; uime sin dh'ung Dia, do Dhia-sa, thu le h-oladh aoibhneis os ceann do chompanacha.
10 Agus, Leag thusa, a Thighearn, bunaite na talmhainn air tus; agus is iad na neamha oibre do làmh.
11 Teirgidh iadsan, ach mairidh tusa: agus fàsaidh iad uile sean mar eudach;
12 Agus fillidh tu iad mar bhrat, agus caochlaidhear iad: ach is tusa an ti ceudna, agus cha'n fhàilnich do bhliadhnan.
13 Ach cò do na h-ainglibh ris an dubhairt e uair air bith, Suidh air mo dheas-laimh, gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl-chos fuidh d'chosaibh?
14 Nach spiorada frithealaidh iad uile, air an cur a mach chum fritheal-aidh dhoibhsan a bhios 'nan oighreachaibh air slàinte?

CAIB. II.

UIME sin is còir dhuinn an ro thuilleadh aire a thoirt do na nithibh a chuala sinn, air eagal uair sam bith gu'n leigeamaid ruith leo.
2 Oir ma bha am focal a labhradh le h-ainglibh seasmhach, agus gu'n d'fhuair gach uile bhriseadh agus easumhlachd dìol-thuarasdal dligheach;
3 Cionnus a theid sinne as, ma ni sinn dìmeas air slàinte co mòr, a thòisich an tùs air bhi air a labhairt leis an Tighearn, *agus* a rinneadh dearbhta dhuinne leosan a chual *e*;
4 Air bhi do Dhia a' deanamh comh-fhiannis leo, araon le comharaibh agus le h-iongantasaibh, agus le feartaibh eagsamhla [e], agus le tiodhlacaibh an Spioraid naoimh, a réir a thoile fein?
5 Oir cha do chuir e fuidh cheannsal nan aingeal an saoghal re teachd, mu'm bheil sinn a' labhairt.
6 Ach rinn neach fianuis ann an ionad àraidh, ag radh, Ciod e an duine gu'n cuimhnicheadh tu air? no mac an duine gu'm fiosraicheadh tu e?
7 Rinn thu e rè tamuill bhig ni's isle na na h-aingil; chrùn thu e le glòir agus *le h*-onoir, agus chuir thu e os ceann oibre do lamh.
8 Chuir thu na h-uile nithe sìos fuidh a chosaibh. Oir ann an cur nan uile nithe fuidhe dha, cha d'fhàg e ni air bith gun chur fuidhe. Ach a nis cha 'n'eil sinn a' faicinn nan uile nithe fathast air an cur fuidh a cheannsal.
9 Ach chi sinn Iosa, a rinneadh rè tìme bhig ni b'isle na na h-aingil, chum tre ghràs Dé gu'm blaiseadh e bàs air son gach uile dhuine, tre fhulang a' bhàis air a chrùnadh le glòir agus *le h*-onoir.
10 Oir b'iomchuidh dhasan, air son *am bheil* na h-uile nithe, agus tre'*m bheil* na h-uile nithe, ann an tabhairt mhòrain mhac chum glòire, ceannard an slàinte a dheanamh foirfe tre fhulangasaibh.
11 Oir *a ta* araon an ti a naomhaicheas, agus iadsan a naomhaichear, uile o aon: air an aobhar sin cha nàr leis bràithrean a ghairm diubh,
12 Ag radh, Cuiridh mi t'ainm an céill do m' bhràithribh, ann am meadhon na h-eaglais seinnidh mi cliu dhuit.
13 Agus a rìs, Cuiridh mi mo dhòchas ann. Agus a rìs, Feuch mise, agus a' chlann a thug Dia dhomh.
14 Uime sin, mheud gu bheil aig a' chloinn comh-roinn do fheoil agus do fhuil, ghabh esan mar an ceudna roinn diubh sin: chum tre'n bhàs gu'n claoidheadh e esan, aig am bheil cumhachd a' bhàis, 'se sin, an diabhol;
15 Agus gu'n saoradh e iadsan a bha trìd eagail a' bhàis rè am beatha uile fuidh dhaorsa.
16 Oir gu deimhin cha do ghabh e *nàdur* nan aingeal air [f]; ach ghabh e sìol Abrahaim air.
17 Uime sin b'fheumail da anns na h-uile nithibh bhi air a dheanamh cosmhuil r'a bhràithribh; chum gu'm biodh e 'na ard shagart tròcaireach agus dìleas ann an nithibh a thaobh Dhé, chum réite dheanamh air son pheacanna an t-sluaigh.
18 Oir a mheud gu'n d'fhuiling e fein, air dha bhi air a bhuaireadh, is comasach e air cabhair a dheanamh orrasan a ta air am buaireadh.

CAIB. III.

UIME sin, a bhràithre naomha, *a ta* 'nar luchd comh-pairt do'n ghairm nèamhaidh, thugaibh fainear Iosa Criosd, abstol agus ard shagart ar n-aidmheil;
2 A bha dìleas dhasan a dh'orduich e, amhuil a bha Maois mar an ceudna 'na thighsan uile.
3 Oir mheasadh gu'm b'fhiu an

[e] *iomadh-gnètheach.* [f] *cha do ghabh e greim do na h-ainglibh.*

Ti so glòir bu mhò na Maois, mheud gu bheil tuilleadh urraim aig an neach a thog an tigh, na aig air tigh fein.

4 Oir tha gach uile thigh air a thogail le aon eigin ; ach an ti a thog na h-uile nithe, *is* e Dia.

5 Agus gu deimhin *bha* Maois dìleas 'na thighsan uile mar sheirbhíseach, chum fianuis air na nithibh sin a bha gu bhi air an labhairt an déigh sin;

6 Ach Criosd Mar Mhac os ceann a thighe fein: agus is sinne a thighsan, ma chumas sinn dànachd, agus gairdeachas an dòchais, gu daingean gus a' chrìoch.

7 Uime sin mar a deir an Spiorad naomha, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth,

8 Na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhrosnachadh, ann an latha a' bhuairidh san fhàsach:

9 Far an do bhuair bhur n-aithriche mi, *agus* a dhearbh iad mi, agus a chunnaic iad m'oibre ré dhà fhichead bliadhna.

10 Uime sin bha diom orm ris a' ghinealach sin, agus a dubhairt mi, Tha iad a ghnàth air seacharan 'nan cridhe; agus cha do ghabh iad eòlas air mo shlighibhse:

11 Ionnus gu'n d'thug mi mo mhionnan a'm' fheirg, Nach d'theid iad a steach do m' shuaimhneas.

12 Thugaibh an aire, a bhràithre, air eagal gu'm bi ann an aon neach agaibh droch cridhe mi-chreidimh, anns an Dia bheo a thréigsinn.

13 Ach earailichibh a chéile gach aon là, am feadh a ghoirear An latha 'n diugh dheth; air eagal gu'n cruaidhichear neach air bith agaibh tre mhealltoireachd a' pheacaidh.

14 Oir rinneadh sinne 'nar luchd comh-pairt do Chriosd, ma chumas sinn toiseach ar muinghin gu daingean gus a' chrìoch;

15 Am feadh a deirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhrosnachadh.

16 Oir air do dhream àraidh cluinntinn, bhrosnaich iad: ach ni'm b'iadsan uile a thainig a mach as an Eiphit le Maois.

17 Ach cò ris a bha diom air rè dhà fhichead bliadhna, *nach ann* riusan a pheacaich, muinntir a thuit an coluinnean anns an fhàsach?

18 Agus cò iad d'an d'thug e a mhionnan nach rachadh iad a steach d'a shuaimhneas[k], ach dhoibhsan nach do chreid[l]?

19 Mar so chi sinn nach b'urrainn iad dol a steach air son mi-chreidimh.

CAIB. IV.

UIME sin biodh faitcheas[m] oirnn, air eagal air bhi do ghealladh dol a steach d'a shuaimhneas air fhàgail *againn*, gu'n d'thigeadh aon neach agaibh[n] a dheidh-laimh air.

2 Oir shearmonaicheadh an soisgeul duinne, amhuil *a rinneadh* dhoibhsan: ach cha robh tairbhe dhoibh anns an fhocal a chaidh shearmonachadh, do bhrigh nach robh e air a mheasgadh le creidimh anns an droing a chual *e*.

3 Oir tha sinne a chreid a' dol a steach do shuaimhneas, amhuil a dubhairt e, Mar a thug mi mo mhionnan a'm' fheirg, Nach d'theid iad a steach do m' shuaimhneas: ge do bha na h-oibre crìochnaichte o thoiseach an t-saoghail.

4 Oir labhair e ann an ionad àraidh mu'n t-seachdamh *là* air an dòigh so, Agus ghabh Dia fois air an t-seachdamh la o oibribh uile.

5 Agus anns an *ionad* so a rìs, Ni'n d'theid iad a steach do m' shuaimhneas.

6 Do bhrigh uime sin gu'n tuigear uaith so gu'n d'theid dream àraidh a steach ann, agus nach deachaidh an dream d'an do shearmonaicheadh e air tùs, a steach air son am michredimh;

7 A rìs, tha e suidheachadh là àraidh, ag radh ann an Daibhidh, An diugh, an déigh aimsir co fhada; mar a deirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe.

8 Oir nam biodh Iosua[o] air toirt suaimhneis dhoibh, cha labhradh e an déigh sin mu là eile.

9 Uime sin dh'fhàgadh fois *fa chomhair* sluaigh Dé.

10 Oir an ti a chaidh steach d'a shuaimhneas-san, ghabh esan tàmh o oibribhsan, amhuil *a ghabh* Dia o oibribh fein.

11 Deanamaid dìchioll uime sin air dol a steach do'n t-suaimhneas sin, air eagal gu'n tuit aon neach a réir eisempleir cheudna a' mhichreidimh[p].

[k] *fhois.* [l] *a bha easumhal.* [m] *eagal.* [n] *dhinn.* [o] *Iosa.* [p] *easumhlachda.*

12 Oir *tha* focal Dé beo agus cumhachdach, agus ni's geire na claidheamh dà-fhaobhair air bith; a' ruigheachd cadhon chum eadar-sgaraidh an anama agus an spioraid, agus nan alt agus nan smear, agus a' toirt breth air smuaintibh agus rùnaibh[q] a' chridhe.

13 Agus cha 'n'eil creutair sam bith nach 'eil follaiseach 'na làthair-san: ach *a ta* na h-uile nithe lomnochd, agus fosgailte do shùilibh an ti d'am feum sinn cunntas a thabhairt[r].

14 Do bhrigh uime sin gu bheil againn ard shagart mòr, a chaidh a steach do na nèamhaibh, Iosa Mac Dhé, cumamaid gu daingean *ar* n-aidmheil.

15 Oir cha 'n'eil ard shagart againn nach 'n'eil comasach air comh-fhulangas a bhi aige r'ar n-anmhuinneachdaibh; ach a thuaireadh sna h-uile nithibh air an dòigh cheudna ruinne, *ach* as eugmhais peacaidh.

16 Thigeamaid uime sin le dàn-achd gu rìgh-chaithir nan gràs, chum gu faigh sinn tròcair, agus gu'n amais sinn air[s] gràs chum cabhair ann an àm feuma.

CAIB. V.

OIR tha gach uile ard shagart, air a thoirt o mheasg dhaoine, air orduchadh air son dhaoine ann an nithibh a thaobh Dhé, chum gu'n toir e suas araon tiodhlacan agus ìobairtean air son pheacanna:

2 Neach a ta comasach air truas a ghabhail ris an droing a ta aineolach, agus air seacharan; do bhrigh gu bheil e fein mar an ceudna air a chuartachadh le h-anmhuinneachd:

3 Agus air a shon so, is còir dha ìobradh air son peacaidh, mar as leth an t-sluaigh, is amhuil sin as a leth fein mar an ceudna.

4 Agus cha ghabh aon duine an onoir so dha fein, ach an ti a ta air a ghairm o Dhia, mar *a bha* Aaron:

5 Is amhuil sin, cha do ghlòraich Criosd e fein, gu bhi air a dheanamh 'na ard shagart; ach an ti a dubhairt ris, Is tu mo Mhac, an diugh ghin mi thu.

6 A réir mar a deir e mar an ceudna ann an *ionad* eile, *Is* sagart *thu* gu siorruidh a réir orduigh[t] Mhelchisedeic.

7 Neach ann an laithibh fheòla, an déigh dha ùrnuighean agus ath-chuingean, maille re h-ard-éigheach agus deuraibh, ìobradh suas do'n ti a bha comasach air a shaoradh o'n bhàs, agus dh'éisdeadh ris thaobh an ni romh an robh eagal air[u]:

8 Ge bu Mhac e, dh'fhòghluim e ùmhlachd o na nithibh a dh'fhuiling e:

9 Agus air dha bhi air a dheanamh foirfe, rinneadh e 'na ùghdair slàinte shiorruidh dhoibhsan uile a bhios ùmhal dha;

10 Air a ghairm le Dia 'na ard shagart, a réir orduigh Mhelchisedeic.

11 Mu'm bheil mòran againn r'a labhairt, agus cruaidh r'am mineachadh; do bhrigh gu bheil sibh mall 'nar n-éisdeachd.

12 Oir ge d' bu chòir dhuibh a réir na h-aimsir bhi 'nar luchd-teagaisg, tha feum agaibh gu'n teagaisgeadh neach dhuibh a rìs ciod iad ceud-thoiseacha bhriathar[x] Dhé; agus tha sibh air teachd chum *na h-inbhe* sin, gur mò a ta bainne dh' uireasbhuidh oirbh na biadh làidir.

13 Oir gach neach a ta gnàthachadh bainne, tha e neo-theòmadh[y] air focal na fireantachd: oir is naoidhean e.

14 Ach is ann do dhaoinibh foirfe a bhuineas biadh làidir, aig am bheil an ceudfaidh, tre ghnàthachadh fada, air an cleachdadh re eadar-dhealachadh chur eadar maith agus olc.

CAIB. VI.

UIME sin air fàgail duinn ceud thoiseacha teagaisg Chriosd, rachamaid air ar n-aghaidh chum foirfeachd; gun bhi rìs a' suidheachadh bunaite aithreachais o oibribh marbha, agus creidimh thaobh Dhé,

2 *Bunaite* teagaisg nam baisde, agus leagaidh nan lamh, agus aiseirigh nam marbh, agus breitheanais shiorruidh.

3 Agus ni sinn so, ma cheadaicheas Dia.

4 Oir *is* eucomasach an droing sin a chaidh aon uair a shoillseachadh, agus a bhlais an tiodhlac nèamhaidh, agus a rinneadh 'nan luchd comhpairt do'n Spiorad naomh,

5 Agus a bhlais deadh fhocal Dé, agus cumhachdan an t-saoghail re teachd[z],

6 Agus a thuit air falbh, ath-nuadhachadh chum aithreachais:

[q] *breithneachaibh.* [r] *ris am bheil ar gnothuchne.* [s] *gu'm faigh sinn.* [t] *coslais.* [u] *thugadh fuasgladh dha o eagal.* [x] *bracla.* [y] *neo-iùlmhar.* [z] *na linn re teachd.*

do bhrigh gu bheil iad a' ceusadh Mhic Dhé a rìs dhoibh fein, agus 'ga chur gu nàire fhollaisich[a].

7 Oir an talamh a dh'òlas a steach an t-uisge a tha teachd gu minic air, agus a bheir uaith luibheanna iomchuidh do'n droing leis an saothraichear e, gheibh e beannachadh o Dhia:

8 Ach an talamh sin a bheir uaith droighionn agus drisean, *tha* e air a chur air cùl, agus fagus do mhallachadh; d'an deireadh bhi air a losgadh.

9 Ach is dearbh leinn nithe a's fearr mu'r timchiollsa, a mhuinntir ionmhuinn, agus nithe a tha dlùth do shlàinte, ge do tha sinn a' labhairt mar so.

10 Oir cha 'n'eil Dia mi-chothromach, gu'n di-chuimhnicheadh e obair agus saothair bhur gràidh, a nochd sibh a thaobh ainmesan, am feadh gu'n d'rinn sibh frithealadh do na naomhaibh, agus gu bheil sibh a' frithealadh.

11 Agus is miann leinne gu'n dean gach aon agaibh an dùrachd ceudna a nochdadh, chum landearbhaidh an dòchais gus a' chrìoch:

12 Chum nach bi sibh leasg, ach 'nar luchd-leanmhuinn orrasan, a tha tre chreidimh agus fhoighidin a' sealbhachadh nan geallanna.

13 Oir an uair a thug Dia gealladh do Abraham, do bhrigh nach feudadh e mionnan a thoirt air neach bu mhò, thug e mionnan air fein,

14 Ag radh, Gu firinneach, beannuichidh mi gu mòr thu[b], agus ni mi ro lìonmhor thu.

15 Agus mar sin an déigh dhasan feitheamh gu foighidneach, fhuair e sealbh air a' ghealladh

16 Oir gu deimhin bheir daoine mionnan air an neach a's mò: agus dhoibhsan is crìoch air gach uile chonnsachadh mionnan chum daingneachaidh.

17 Uime sin air bhi do Dhia toileach air neo-chaochluidheachd a chomhairle fheuchainn ni's pailte do oighreachaibh a' gheallaidh, dhearbh e le mionnaibh e:

18 Chum tre dhà ni neo-chaochluidheach, anns an *robh e* eucomasach gu'n deanadh Dia breug, gu'm biodh againne comhfhurtachd làidir, a theich chum dìdein gu greim a dheanamh air an dòchas a chuireadh romhainn:

19 Ni a tha againn mar acair an anama, araon cinnteach agus daingean, agus a theid a steach do'n ionad sin a ta'n taobh stigh do'n bhrat-roinn,

20 Far an deachaidh an roimhruith-fhear a steach air ar soinne, *eadhon* Iosa, a rinneadh 'na àrdshagart gu siorruidh a réir orduigh Mhelchisedeic.

CAIB. VII.

OIR b'e am Melchisedec so righ Shaleim, sagart an Dé a's ro airde, neach a choinnich Abraham a' pilltinn o àr[c] nan righ, agus a bheannuich e;

2 D'an d'thug Abraham eadhon deachamh do'n uile: neach a's e air tùs, air na eadar-theangachadh, righ na fìreantachd, agus 'na dhéigh sin mar an ceudna, righ Shaleim, 'se sin, righ na sìth;

3 Gun athair, gun mhàthair, gun sinnsireachd, gun toiseach laithean, gun deireadh beatha aige; ach air a dheanamh cosmhuil re Mac Dhé, tha e fantuinn 'na shagart gu siorruidh[d].

4 A nis thugaibh an aire cia mòr an duine so, d'an d'thug eadhon am prìomh-athair[e] Abraham an deachamh do'n chreich.

5 Agus gu deimhin iadsan do chloinn Lebhi, a tha faotainn na sagartachd, tha àithne aca deachamh a thogail o'n t-sluagh a réir an lagha, sin r'a radh, o'm bràithribh fein, ge do thainig iad a mach a leasraidh Abrahaim:

6 Ach an ti nach 'eil air a shloinneadh uatha-san, fhuair e deachamh o Abraham, agus bheannuich se esan aig an robh na geallanna.

7 Agus gun agadh sam bith, beannuichear an ti a's lugha leis an ti a's fearr.

8 Agus an so tha daoine a gheibh bàs a' faotainn deachaimh: ach an sin an ti aig am bheil fianuis gu bheil e beò.

9 Agus mar a dh'fheudas mi radh, fhuaradh ann an Abraham deachamh o Lebhi fein, a thogas an deachamh:

10 Oir bha e fathast ann an leasraidh athar, an uair a choinnich Melchisedec e.

11 A nis nan d'thigeadh foirfeachd tre shagartachd nan Lebhith-

[a] *a' deanamh ball-magaidh dheth.* [b] *a' beannachadh beannuichidh mi thu.* Gr. [c] *mharbhadh.* [d] *a ghnàth, rè a bheatha.* [e] *ard-athair.*

nach (oir is ann r'a linn a thugadh
an lagh do'n t-sluagh) ciod am feum
a bha air sagart eile éirigh a réir or-
duigh Mhelchisedeic, agus nach
biodh e air a ghairm a réir orduigh
Aaroin?
12 Oir air do'n t-sagartachd bhi air
a h-atharrachadh, is éigin an lagh bhi
air atharrachadh mar an ceudna.
13 Oir an ti air an labhrar na nithe
sin, buinidh e do thréibh eile, do
nach d'rinn aon neach frithealadh
aig an altair.
14 Oir *is* soilleir gur ann o Iuda
dh'éirich ar Tighearn, treubh air
nach do labhair Maois ni air bith
thaobh sagartachd.
15 Agus tha e fathast ni's ro-
shoilleire, am feadh gu'n d'éirich
sagart eile a réir coslais Mhelchise-
deic.
16 A' rinneadh *'na shagart,*
cha'n ann a réir lagha àithne
fheolmhoir, ach a réir cumhachd
beatha gun chrìoch.
17 Oir tha e deanamh fianuis,
Gur sagart thu gach' linn a réir or-
duigh Mhelchisedeic.
18 Oir gu deimhin tha an àithne
'roimhe air a cur air cùl, air son i
bhi anmhunn agus neo-tharbhach.
19 Oir cha d'rinn an lagh ni sam
bith foirfe, ach *rinn* toirt a steach
dòchais a's fearr e; tre'm bheil sinn
a' teachd am fagus do Dhia.
20 Agus a mheud nach *d'rinn-
eadh sagart deth* gun mhionnaibh,
21 (Oir rinneadh sagarta dhiubh-
san as eugmhais mhionnan: ach
dhethsan le mionnaibh, tre'n ti a
dubhairt ris, Mhionnaich an Tigh-
earn, agus cha ghabh e aithreachas,
Is sagart thu gu siorruidh, a réir
orduigh Mhelchisedeic)
22 Is co mòr as sin a rinneadh
Iosa 'na urras air coimh-cheangal a's
fearr.
23 Agus bha gu deimhin mòran
diubhsan 'nan sagartaibh, do bhrigh
gu'n do bhacadh dhoibh leis a' bhàs
bhi mairtheann.
24 Ach an *duine* so, do bhrigh
gu mair e gu siorruidh, tha sagart-
achd neo-chaochluidheach aige.
25 Air an aobhar sin tha e mar
an ceudna comasach air an droing
a thig a dh'ionnsuidh Dhé trìdsan a
shlànuchadh gu h-iomlan [g], do
bhrigh gu bheil e beo gu siorruidh
gu eadar-ghuidhe dheanamh air an
son.
26 Oir bha shamhuil sin do ard
shagart iomchuidh dhuinne, *a bha*
naomha, neo-lochdach, neo-thruail-
lidh, air a dhealachadh [h] o pheac-
achaibh, agus a rinneadh ni's airde
na na nèamha;
27 Nach feum gach là mar na
h-ard shagairt ud ìobairtean thoirt
suas, air tùs air son a pheacanna
fein, agus an déigh sin air son
pheacanna an t-sluaigh: oir rinn e
so aon uair, san àm a thug se e fein
mar ìobairt.
28 Oir tha an lagh a'deanamh ard
shagarta do dhaoinibh aig am bheil
anmhuinneachd; ach focal nam
mionnan a bha an déigh an lagha,
a' deanamh ard shagairt do'n
Mhac, a tha air a dheanamh iomlan [i]
gu siorruidh.

CAIB. VIII.

ANIS *is e so* suim nan nithe a
labhair sinn: Tha shamhuil
sin do ard shagart againn, a tha air
suidhe air deis rìgh-chaithreach na
mòrachd anns na nèamhaibh;
2 Ministeir nan ionad naomh,
agus an fhìor phàilliuin, a shuidh-
ich an Tighearn, agus cha bu duine.
3 Oir tha gach uile ard shagart
air orduchadh chum tiodhlacan agus
ìobairtean a thabhairt suas: uime
sin b' éigin gu'm biodh aig an duine
so mar an ceudna ni-eigin r'a thabh-
airt suas.
4 Oir nam biodh e air thalamh,
cha bhiodh e 'na shagart, do bhrigh
gu bheil sagairt ann a tha tabhairt
suas thiodhlac a réir an lagha:
5 Muinntir a tha deanamh seirbhis
le samhlachas agus sgàile nan nithe
nèamhaidh, a réir mar a dh'or-
duicheadh do Mhaois le Dia 'nuair
a bha e air tì am pàilliun a chur
suas. Oir feuch (a deir e) gu'n
dean thu na h-uile nithe réir an
t-saimpleir a nochdadh dhuit san
t-sliabh.
6 Ach a nis fhuair e ministreil-
eachd a's ro fhearr, a mheud gu
bheil e mar an ceudna 'na eadar-
mheadhonair air coimh-cheangal a's
fearr, a chaidh dhaingneachadh air
geallaibh a's fearr.
7 Oir nam biodh an ceud choimh-
cheangal sin gun uireasbhuidh [k],
cha'n iarrtadh àit do'n dara coimh-
cheangal.
8 Oir a' faotainn croin doibh, a
deir e, Feuch, thig na laithean, (a
deir an Tighearn,) anns an dean mi

[f] *tiomnadh.* [g] *gus a' chuid a's faide, gu siorruidh.*
[h] *air a sgaradh.* [i] *air a choisrigeadh.* [k] *lochd, chron.*

coimh-cheangal nuadh re tigh Israeil, agus re tigh Iuda:

9 Cha'n ann a réir a' choimh-cheangail a rinn mi r'an aithrichibh anns an là a rug mi air laimh orra chum an treòrachadh a mach a talamh na h-Eiphit; do bhrigh nach d'fhan iad ann am choimh-cheangal, agus chuir mise suarach iadsan, a deir an Tighearn.

10 Oir is e so an coimh-cheangal a ni mi re tigh Israeil an déigh nan là ud, a deir an Tighearn; Cuiridh mi mo reachda 'nan inntinn, agus scrìobhaidh mi iad air an cridhibh: agus bithidh mi a'm' Dhia dhoibh, agus bithidh iadsan 'nan sluagh domhsa.

11 Agus cha teagaisg iad gach aon a choimhearsnach, agus gach aon a bhràthair, ag radh, Gabh eòlas air an Tighearn: oir bithidh eòlas aca uile orm, o'n neach a's lugha gus an neach a's mò dhiubh.

12 Oir bithidh mise tròcaireach d'an euceartaibh, agus am peacanna agus an aingidheachd cha chuimhnich mi ni's mò.

13 Am feadh a deir e, *Coimh cheangal* nuadh, rinn e'n ceud *choimh-cheangal* sean, A nis an ni a ta aosda agus air fàs sean, tha e fagus do dhol as an t-sealladh.

CAIB. IX.

BHA ma seadh gu dearbh aig a' cheud *phàilliun* orduighean[l] a thaobh seirbhis Dé, agus naomhionad saoghalta.

2 Oir dheasaicheadh an ceud phàilliun, anns an robh an coinnleir, agus am bord, agus aran na fianuis ris an abrar *an t-ionad* naomha:

3 Agus an taobh-a stigh do'n dara roinn bhrat, am pàilliun d'an goirear an t-ionad a's ro naomha:

4 Anns an robh an tùiseir òir, agus àirc a' choimh-cheangail air a còmhdachadh[m] mu'n cuairt le h-òr, anns an robh a' phoit òir anns an robh am mana, agus slat Aaroin a bha fuidh bhlàth, agus clair a' choimh-cheangail;

5 Agus os a ceann, cheruban na glòire, a' cur sgàile air caithir na tròcair: mu nach urradh sinn a nis labhairt fa leth.

6 A nis an uair a bha na nithe so air an cur an ordugh mar so, chaidh na sagairt a ghnàth a steach do'n cheud phàilliun, a' coimhlionadh seirbhis *Dé*:

7 Ach do'n dara phàilliun *chaidh* an t-ard shagart 'na aonar *a steach* aon uair sa' bhliadhna, cha b'ann as eugmhais fola, a thug e suas air a shon fein, agus *air son* seacharain an t-sluaigh.

8 Air bhi do'n Spiorad naomh a' nochdadh so, nach robh fathast an t-slighe chum an ionaid bu ronaomha air a soillseachadh, am feadh a bha an ceud phàilliun fathast 'na sheasamh:

9 Ni a bha 'na shamhladh do'n aimsir a ta làthair, anns an robh araon tiodhlacan agus iobairtean air an toirt suas, nach robh comasach air an ti a bha deanamh na seirbhis sin a dheanamh coimhlionta, thaobh a choguis,

10 *An t-seirbhis* a bha mhàin ann am biadhaibh agus ann an deochaibh, agus ann an iomadh gnè ionnlaid, agus deas-ghnàthachaibh a thaobh na feòla a chuireadh mar uallaich orra gu àm an leasachaidh.

11 Ach air teachd do Chriosd 'na ard shagart nan nithe maithe a bha re teachd, tre phàilliun bu mhò agus bu diongmhalta, nach d'rinneadh le lamhaibh, sin r'a radh, nach robh do'n togail so;

12 Agus cha b'ann tre fhuil ghabhar agus laogh, ach tre fhuil fein a chaidh e steach aon uair do'n ionad naomha, air dha saorsa shiorruidh fhaotainn *duinne*.

13 Oir ma ni fuil tharbh, agus ghabhar, agus luàithre aighe air a crathadh air an droing a bha neoghlan, an naomhachadh chum glanaidh na feòla;

14 Cia mòr is mò ni fuil Chriosd, a thug e fein suas tre'n Spiorad shiorruidh[n] gun lochd do Dhia, bhur coguis-se ghlanadh o oibribh marbha chum seirbhis a dheanamh do'n Dia bheo?

15 Agus air a shon so is esan eadar-mheadhonair an tiomnaidh nuaidh[o], ionnas tre fhulangas a' bhàis, chum saorsa[p] nan euceart *a bha* fuidh'n cheud thiomnadh *a chosnadh*, gu'm faigheadh iadsan a ta air an gairm gealladh na h-oighreachd shiorruidh.

16 Oir far am bheil tiomnadh, is éigin bàs an tiomnaidh fhir a bhi ann mar an ceudna.

17 Oir a ta tiomnadh daingean an déigh bàis dhaoine: ach cha 'n'eil brigh sam bith ann am feadh 's a ta 'n tiomnaidh fhear beo.

l *reachdan.* m *folach.* n *tre'n spiorad naomh.* o *a' choimh-cheangail nuaidh.* p *fuasglaidh.*

18 A réir sin, ni mò bha'n ceud *thiomnadh* air a choisreagadh[q] as eugmhais fola.

19 Oir an uair a labhradh gach uile àithne réir an lagha ris an t-sluagh uile le Maois, air da fuil laogh agus ghabhar a ghabhail, maille re h uisge, agus oluinn scarlaid[r], agus hisop, chrath e iad araon air an leabhar agus air an t-sluagh uile,

20 Ag radh, 'Si so fuil an tiomnaidh[s] a dh'àithn Dia dhuibh.

21 Os bàrr, chrath e mar an ceudna an fhuil air a' phàilliun, agus air soithichibh na naomh-sheirbhis uile.

22 Agus is beag nach 'eil na h-uile nithe air an glanadh le fuil a réir an lagha; agus as eugmhais dòrtaidh fola cha 'n'eil maitheanas r'a fhaotainn.

23 B'fheumail uime sin gu'm biodh samhlaidh nan nithe a ta sna nèamhaibh air an glanadh leo so; ach na nithe nèamhaidh fein le ìobairtibh a b'fhearr na iad so:

24 Oir cha deachaidh Criosd a steach do na h-ionadaibh naomha lamh-dheanta, nithe a's iad samhlachais nam fior *ionad;* ach do nèamh fein, chum a nis e fein a nochdadh ann am fianuis Dé air ar soinne:

25 No chum e fein ìobradh gu minic, mar a theid an t-ard shagart gach bliadhna steach do'n ionad naomha, le fuil nach leis fein.

26 (Oir mar sin b'fheumail e dh'fhulang gu minic o thoiseach an t-saoghail) ach a nis dh'fhoillsicheadh e aon uair ann an deireadh an t-saoghail[t], chum peacadh a chur air cùl trìd e fein iobradh.

27 Agus amhuil a ta e air orduchadh do dhaoinibh bàs fhaotainn aon uair, ach 'na dhéigh so breitheanas:

28 Mar sin thugadh Criosd suas aon uair a thoirt air falbh peacaidh mhòrain, ach an dara uair as eugmhais peacaidh foillsichear e dhuibhsan aig am bheil sùil ris, chum slàinte.

CAIB. X.

UIME sin air bhi aig an lagh sgàile nithe maithe re teachd, *agus* cha'n e fior-dhealbh nan nithe fein, ni'n comasach dha an droing a thig d'a ionnsuidh a choidhch a dheanamh coimhlionta, leis na h-ìobairtibh sin a bha iad a' toirt suas o bhliadhna gu bliadhna a ghnàth.

2 Oir an sin nach sguireadh iad do bhi 'gan toirt suas? do bhrigh nach biodh aig luchd deanamh na naomh-sheirbhis tuilleadh coguis air bith peacaidh, air dhoibh bhi aon uair air an glànadh.

3 Ach anns na *h-ìobairtibh* sin *nithear* ath-chuimhneachadh air na peacaibh gach bliadhna.

4 Oir cha 'n'eil e'n comas gu tugadh fuil tharbh agus ghabhar peacanna air falbh.

5 Uime sin ag teachd dha do'n t-saoghal, a deir e, Iobairt agus tabhartas ni'm b'àill leat, ach dh'ulluich thu corp dhomhsa:

6 Ann an ìobairtibh loisgte, agus ann an ìobairtibh air son peacaidh cha robh tlachd agad:

7 An sin a dubhairt mise, Feuch, tha mi a' teachd (ann an rola an leabhair tha sud scrìobhta orm) chum do thoilse a dheanamh, O Dhé.

8 Air dha a radh roimhe sin, Iobairt, agus tabhartus, agus ìobairteloisgte, agus ìobairt air son peacaidh ni'm b'àill leat, agus ni robh do thlachd annta (a tha air an toirt suas a réir an lagha.)

9 An sin a dubhairt e, Feuch, ataim a' teachd a dheanamh do thoilse, O Dhé. Tha e cur air cùl a' cheud ni, chum gu'n daingnich e an dara ni.

10 Leis an toil so tha sinne air ar naomhachadh, trìd toirt suas cuirp Iosa Criosd aon uair.

11 Agus tha gach uile shagart a' seasamh gach là, a' frithealadh agus a' toirt suas nan ìobairt cheudna gu minic, nithe do nach 'eil e'n comas a choidhch peacanna thoirt air falbh:

12 Ach an duine so, an déigh dha aon ìobairt a thoirt suas air son peacaidh, shuidh e a choidhch tuilleadh air deas laimh Dhé;

13 A' feitheamh o sin suas gus an cuirear a naimhde 'nan stol-chos fuidh chosaibh.

14 Oir le aon ìobairt rinn e choidhch foirfe iadsan a ta air an naomhachadh.

15 Agus tha an Spiorad naomh mar an ceudna a' deanamh fianuis duinne *air na nithibh so:* oir an déigh dha radh roimhe,

16 Is e so an coimh-cheangal a ni mi riu 'n déigh nan là ud, deir an Tighearn, Cuiridh mi mo reachdan

[q] *air a dhaingneachadh.* [r] *corcuir.* [s] *a' choimh-cheangail.* [t] *nan linn.*

'nan cridhe, agus sgrìobhaidh mi iad air an inntinn:

17 [A deir e] agus am peacanna agus an eucearta cha chuimhnich mi ni's mò.

18 A nis, far am bheil maitheanas nan nithe so, cha 'n'eil tabhartas[u] air son peacaidh ann ni's mò.

19 Uime sin, a bhràithre, do bhrigh gu bheil dànachd againn chum dol a steach do'n ionad a's naomha tre fhuil Iosa,

20 Air slighe nuaidh agus bheo a choisrig e dhuinne, tre'n roinnbhrat, sin r'a radh, tre fheoil fein.

21 Agus do bhrigh gu bheil againn ard shagart os ceann tighe Dhé,

22 Thigeamaid am fagus le cridhe fior, ann an làn dearbh-beachd a' chreidimh, le'r cridheachaibh air an crath-ghlanadh o dhroch coguis, agus le'r cuirp air an nigheadh le h-uisge glan.

23 Cumamaid gu daingean aidmheil ar dòchais gun chlaonadh, (oir is firinneach an ti a gheall.)

24 Agus thugamaid an aire d'a chéile chum ar brosnachadh gu gràdh, agus deagh oibribh:

25 Gun bhi leigeadh dhinn sinn fein a chruinneachadh an ceann a chéile, mar is gnàth le dream àraidh; ach a' comhairleachadh *chéile:* agus gu ma moid *a ni sinn* so, gu bheil sibh a' faicinn an là a' tarruing am fagus.

26 Oir ma pheacaicheas sinn d'ar toil fein an déigh dhuinn eòlas na firinn fhaotainn, cha'n fhàgar tuilleadh dhuinn iobairt air son peacaidh,

27 Ach dùil eagalach re breitheanas, agus fearg theinnteach, a sgriosas na h-eascairdean.

28 An ti a rinn tàir air lagh Mhaois, bhàsaich e gun tròcair, fuidh dhithis no thriuir a dh'fhianuisibh:

29 Cia mòr is measa na sin am peanas a shaoileas sibh air am measar esan toillteanach, a shaltair fuidh chosaibh Mac Dhé, agus a mheas mar ni mi-naomha fuil a' choimh-cheangail, leis an do naomhaicheadh e, agus a rinn tarcuis air Spiorad nan gràs?

30 Oir is aithne dhuinn an ti a dubhairt, *Is* leamsa an dioghaltas, agus bheir mi dioladh uam, deir an Tighearn: agus a ris, Bheir an Tighearn breth air a shluagh.

31 *Is* ni eagalach tuiteam ann an lamhaibh an Dé bheo.

32 Ach biodh ath-chuimhne agaibh air na laithibh a chaidh seachad, anns an d'fhuiling sibh, an déigh dhuibh bhi air bhur soillseachadh, gleachda mòr fulangais[x];

33 Ann an cuid am feadh a rinneadh sibh 'nar ball-amhàirc[y], araon tre mhaslaibh agus thrioblaidibh; agus ann an cuid, am feadh a rinneadh sibh 'nar companaich dhoibhsan ris an do bhuineadh mar sin.

34 Oir bha comh-fhulangas agaibh riumsa ann am gheimhlibh, agus ghabh sibh le luath-ghair re creachadh bhur maoin, air dhuibh fios a bhi agaibh annaibh fein gu bheil agaibh air nèamh maoin a's fearr agus a ta maireannach.

35 Uime sin na tilgibh uaibh bhur muinghin, aig am bheil mòr dhiol thuarasdal.

36 Oir a ta feum agaibh air foighidin; chum an déigh dhuibh toil Dé a dheanamh, gu'm faigh sibh an gealladh.

37 Oir fathast sealan beag, agus an ti a ta re teachd thig e, agus cha dean e moille.

38 A nis bithidh am firean beo tre chreidimh: ach ma philleas e air ais, cha bhi aig m'anamsa tlachd ann.

39 Ach cha 'n'eil sinne do'n dream sin a philleas air an ais chum sgrios: ach do'n dream a chreideas, chum slàunchaidh an anama.

CAIB. XI.

A NIS is e creidimh brigh nan nithe re'm bheil dòchas, dearbhadh nan nithe nach faicear.

2 Oir is ann trid so a fhuair na sinnsir deadh theisteas.

3 Tre chreidimh tha sinn a' tuigsinn gu'n do chruthaicheadh na saoghail tre fhocal Dé, air chor as nach d'rinneadh na nithe a chithear do nithibh a bha r'am faicinn.

4 Tre chreidimh thug Abel suas do Dhia iobairt ni b'fhearr na Cain, trid an d'thugadh teisteas dha gu'n robh e 'na fhìrean, air bhi do Dhia a' deanamh fianuis d'a thiodhlacaibh: agus tre sin, air dha bhi marbh, tha e fathast a' labhairt.

5 Tre chreidimh dh'atharraicheadh Enoch chum nach faiceadh e bàs; agus cha d'fhuaradh e, do bhrigh gu'n d'atharraich Dia e: oir roimh atharrachadh thugadh fianuis da, Gu'n do thaitinn e re Dia.

[u] *ofrail, iobairt.* [x] *cath-mòr amhghara.* [y] *ball-àbhacais.*

6 Ach as eugmhais creidimh cha
'n'eil e'n comas a thoileachadh : oir
is éigin do'n ti a thig a dh'ionnsuidh
Dhé a chreidsinn gu bheil e ann,
agus gur neach e a bheir duais do'n
droing a dh'iarras e gu dìchiollach.
7 Tre chreidimh air do Noe rabh-
adh fhaotainn o Dhia mu thimchioll
nithe nach robh idir r'am faicinn,
agus eagal a ghabhail, dh'ulluich e
àirc chum tearnaidh a theaghlaich;
tre'n do dhìt e an saoghal, agus
rinneadh e 'na oighre air an fhìr-
eantachd a ta thaobh creidimh.
8 Tre chreidimh, 'nuair a ghairm-
eadh Abraham gu dol a mach do
ionad a bha e gus fhaotainn an
déigh sin mar oighreachd, fhreagair
e; agus dh'imich e mach gun fhios
a bhi aige c'àit an robh e dol.
9 Tre chreidimh bha e air chuairt
ann an tìr a' ghealllaidh, mar ann an
tìr choimhich, a' gabhail còmhnuidh
ann am pàilliunaibh maille re
h-Isaac agus Iacob, comh-oighreach-
an a' gheallaidh cheudna.
10 Oir bha sùil aige re baile le
bunaitibh air am *bheil* Dia 'na
fhear-dealbhaidh agus 'na fhear-
togail.
11 Tre chreidimh mar an ceudna
fhuair Sara fein neart gu sliochd a
ghabhail 'na broinn, agus rug i lean-
abh an déigh dh'i dol thar aois
cloinne, do bhrigh gu'n do mheas i
gu'n robh esan firinneach a thug an
gealladh.
12 Uime sin ghineadh o aon a
mhain, agus esan ionann agus
marbh, sliochd mar reulta nèimhe
thaobh lìonmhoireachd, agus mar a'
ghaineamh air tràigh na fairge do-
àireamh.
13 Fhuair iad so uile bàs ann an
creidimh, gun na geallanna[z] fhaot-
ainn, ach air dhoibh am faicinn fad
o laimh, (agus an creidsinn,) ghabh
iad riu, agus dh'aidich iad gu'm bu
choigrich agus luchd-cuairt air an
talamh iad fein.
14 Oir an droing a deir na nithe
sin, tha iad a' nochdadh gu soilleir
gu bheil iad ag iarraidh dùthcha.
15 Agus gu firinneach nam biodh
iad cuimhneachail air an *dùthaich*
sin, as an d'thainig iad a mach,
dh'fheudadh iad am iomchuidh
fhaghail air pilleadh :
16 Ach a nis tha déidh aca air
dùthaich a's fearr, eadhon *dùth-
aich* nèamhaidh : uime sin cha nàr
le Dia, gu'n goirear an Dia-san
dheth : oir dh'ulluich e dhoibh baile.
17 Tre chreidimh dh'iobair Abra-
ham, air dha bhi air a dhearbhadh,
a mhac Isaac; agus thug an ti a
fhuair na geallanna suas aonghin
mhic :
18 Ris an dubhradh[a], Ann an
Isaac goirear do shliochd :
19 A' breìthneachadh[b] gu'm bu
chomasach Dia air a thogail eadh-
on o na marbhaibh; o'n d'fhuair
se e eadhon ann an cosamhlachd.
20 Tre chreidimh bheannuich
Isaac Iacob agus Esau mu thim-
chioll nithe a bha re teachd.
21 Tre chreidimh bheannuich
Iacob, ag faghail bàis da, dithis
mhac Ioseiph agus rinn e aoradh,
a' leigeadh a chudthrom air bàrr a
bhataidh.
22 Tre chreidimh rinn Ioseiph,
re àm faghail a' bhàis da, iomradh
air dol a mach chloinn Israeil;
agus thug e àithne mu thimchioll a
chnàmh.
23 Tre chreidimh an uair a rug-
adh Maois, dh'fholaicheadh e trì
mìosan le phàrantaibh, do bhrigh
gu'm fac iad gu'm bu leanabh
tlachdmhor e; agus cha robh eagal
orra roimh àithne an righ.
24 Tre chreidimh air teachd gu
h-aois do Mhaois, dhiùlt e bhi air a
ghairm 'na mhac do nighinn Phar-
aoh;
25 A' roghnachadh àmhghar
fhulang maraon re sluagh Dé, roimh
shòlas a' pheacaidh a mhealtuinn rè
seal;
26 A' meas gu'm bu mhò an
saibhreas masladh Chriosd na ion-
mhuis na h-Eiphit : oir bha sùil
aige ris an luach-saoithreach[c].
27 Tre chreidimh thréig e'n
Eiphit, gun eagal a bhi air roimh
chorruich an righ : oir bha e laidir
'na inntinn mar neach a bha
faicinn an ti a ta neo-fhaicsinneach.
28 Tre chreidimh ghléidh e
chàisg, agus an dòrtadh fola, chum
nach beanadh an ti a sgrios na
ceud-ghin riusan.
29 Tre chreidimh chaidh iad trìd
na mara ruaidh mar tre thalamh
tioram : ni 'nuair a thug na h-Eiph-
itich ionnsuidh air a dheanamh,
bhàthadh iad.
30 Tre chreidimh thuit ballacha
Iericho, an déigh bhi air an cuart-
achadh re sheachd laithean.

[z] *na nithe a ghealladh.* [a] *Mu'n dubhradh.* [b] *a'reusonachadh, a' meas.* [c] *duais.*

31 Is ann tre chreidimh nach do
sgriosadh Rahab an striopach mar-
aon riusan nach do chreid, 'nuair a
ghabh i ris an luchd-brathaidh an
slothchaint.
32 Agus ciod tuilleadh a deir-
eam? oir theirgeadh an ùine dhomh
ann an labhairt mu Ghedeon,
Bharac agus Shampson, agus Ieph-
thae, Dhaibhidh mar an ceudna
agus Shamuel, agus na fàidhibh :
33 Muinntir tre chreidimh a
cheannsaich rioghachdan, a dh'oib-
rich fireantachd, a fhuair geal-
lanna, a dhruid beoil leòmhan,
34 A mhùch neart teine, a chaidh
as o fhaobhar a' chlaidheimh, o
anmhuinneachd a rinneadh neart-
mhor, a dh'fhàs treun ann an cath,
a chuir air theicheadh armailte nan
coimheach.
35 Fhuair mnài am mairbh air an
togail a rìs gu beatha : agus chràidh-
phianadh dream eile, gun iad a
ghabhail re saorsa; chum gu faigh-
eadh iad aiseirigh a b'fhearr.
36 Fhuair dream eile feuchainn
do fhanoidibh, agus do sgiùrsaibh,
seadh fòs, do gheimhlibh agus do
phriosun.
37 Chlachadh iad, shàbhadh as a
chéile iad, bhuaireadh iad, chuir-
eadh gu bàs leis a' chlaidheamh
iad : chaidh iad 'nam *fògaraich*
mu'n cuairt ann an croicnibh chaor-
ach agus ghabhar, ann an uireasbh-
uidh, ann an trioblaidibh ann an
cràdh :
38 (Dream air nach b'airidh an
saoghal) a' dol air seacharan ann
am fàsaichibh, agus air sleibhtibh,
agus ann an uamhaibh agus ann an
slochdaibh na talmhainn.
39 Agus air dhoibh so uile deadh
theisteas fhaotainn tre chreidimh,
cha d'fhuair iad an gealladh :
40 Air do Dhia ni-eigin a's fearr
a sholar dhuinne, ionnas nach biodh
iadsan air an deanamh foirfe as ar
n-eugmhaisne.

CAIB. XII.

UIME sin, air dhuinne bhi air ar
cuartachadh le neul co mòr a
dh'fhianuisibh, cuireamaid dhinn
gach lethtrom, agus am peacadh a
ta gu furas ag iadhadh umainn,
agus ruitheamaid le foighidin a'
choimhliong[c] a chuireadh romh-
ainn,
2 Ag amharc air Iosa ceannard[d]
agus fear-crìochnaich *ar* creidimh,
neach air son an aoibhneis a chuir-
eadh roimhe, a dh'fhuiling an crann-
ceusaidh, a' cur na nàire an neo-
shuim, agus a shuidh air deis righ-
chaithreach Dé.
3 Uime sin thugaibh fainear esan
a dh'fhuiling a shamhuil sin do
anacainnt o pheacachaibh 'na agh-
aidh fein, air eagal gu'm bi sibh
sgìth agus lag ann bhur n-inntinn-
ibh.
4 Cha do sheas sibh fathast gu
fuil, a' cathachadh an aghaidh
peacaidh.
5 Agus dhi-chuimhnich[e] sibh an
earail a ta labhairt ribh mar re
cloinn, A mhic, na cuir suarach[f]
smachdachadh an Tighearna, agus
na fannaich[g] 'nuair a chronaichear
leis thu :
6 Oir an ti a's ionmhuinn leis an
Tighearn, smachduichidh se e, agus
sgiùrsaidh e gach mac ris an gabh e.
7 Ma ghiùlaineas sibh smachd-
achadh, tha Dia a' buntuinn ribh
mar re cloinn : oir cò am mac nach
smachdaich an t-Athair ?
8 Ach ma tha sibh as eugmhais
smachdachaidh, d'am bheil na h-uile
'nan luchd comh-pairt, an sin is
clann diolain sibh, agus cha chlann
dligheach.
9 Os bàrr, bha againn aithriche
thaobh na feòla, a smachdaich sinn,
agus thug sinn urram dhoibh : nach
mòr is mò *is còir dhuinn* bhi ùmhal
do Athair nan spiorad, agus a bhi
beo ?
10 Oir gu deimhin smachduich
iadsan sinn rè beagain do laithibh a
réir an toile fein[h]; ach esan chum
ar leasa, ionnas gu'm bitheamaid
'nar luchd comh-pairt d'a naomh-
achd.
11 Ach cha mheasar smachdach-
adh air bith am feadh 's a ta e làth-
air sòlasach, ach doilgheasach :
gidheadh, 'na dhéigh sin bheir e
uaith toradh sìothchail na fireant-
achd, do'n droing a ta *gu dligheach*
air an cleachdadh ris.
12 Uime sin, togaibh suas na
làmhan a ta air tuiteam sìos, agus
neartaichibh na glùine laga.
13 Agus deanaibh cos-cheuma
dìreach d'ar cosaibh, air eagal gu'm
bi an ni sin a ta bacach air a
thionndadh as an t-slighe, ach gu
ma mò bhiodh e air a shlànuchadh.
14 Leanaibh sìth maille ris na

[c] *an réis.* [d] *ùghdair.* [e] *an do dhi-chuimhnich.*
[f] *an neo-shuim, an neo-prìs.* [g] *laguich,* [h] *mar bu taitneach leo.*

h-uile dhaoinibh, agus naomhachd,
ni as eugmhais nach faic neach air
bith an Tighearn:
15 A' toirt an ro-aire, air eagal
gu'n d'thig neach sam bith a dheidh-
laimh air gràs Dé [i]; air eagal air
fàs suas do fhreimh seirbhe sam
bith, gu'n cuir e dragh oirbh, agus
le so gu'm bi mòran air an salach-
adh:
16 Air eagal gu'm bi fear strìop-
achais ann, no neach mi-naomha
sam bith, mar Esau, a reic air son
aon ghreim bìdh [k] còir a cheud-
bhreithe.
17 Oir a ta fhios agaibh 'nuair a
b'àill leis an déigh sin am beannach-
adh a shealbhachadh, gu'n do
dhiùltadh e: oir cha d'fhuair e
àit aithreachais, ge do dh'iarr se e
gu dùrachdach le deuraibh.
18 Oir cha d'thainig sibh chum
an t-sléibh ris am feudta bean-
tuinn, agus a bha losgadh le teine,
no chum duibhre, agus dorchadais
agus doininn,
19 Agus fuaim na trompaide, agus
guth nam briathar, Ionnas gu'n do
ghuidh an droing a chual e nach
labhairteadh am focal riu tuilleadh:
20 (Oir cha b'urrainn iad an ni
sin a chaidh àithneadh dhoibh
iomchar, Agus ma bheanas fiu
ainmhidh ris an t-sliabh, clachar e,
no cuirear sleagh a mach trid.
21 Agus bu co uamhasach an
sealladh, as gu'n dubhairt Maois,
Tha eagal ro mhòr agus crith orm)
22 Ach tha sibh air teachd gu
sliabh Shioin, agus gu cathair an
Dé bheo, an Ierusalem neamhaidh,
agus cuideachd do-àireamh do aing-
libh,
23 Gu làn choimhthional agus
eaglais nan ceud-ghin, a tha scrìobh-
ta sna neamhaibh, agus gu Dia
breitheamh nan uile, agus gu spior-
adaibh nam firean air an deanamh
foirfe,
24 Agus gu h-Iosa eadar-mheadh-
onair a' choimh-cheangail nuaidh,
agus chum fola a' chrathaidh, a tha
labhairt nithe a's fearr na *fuil*
Abeil.
25 Thugaibh an aire nach diùlt
sibh esan a ta labhairt: oir mur
deachaidh iadsan as a dhiùlt an ti a
labhair *o Dhia riu* air talamh, is
mòr is lugha na sin *a theid* sinne
as, ma thionndaidheas sinn air falbh
uaithesan, a ta *labhairt* o neamh.
26 Neach aig an do chrath a
ghuth an talamh an sin: ach a ms
gheall e, ag radh, Aon uair eile
fathast cratham cha'n e an talamh a
mhàin, ach neamh mar an ceudna.
27 Agus a ta *am focal* so, Aon
uair eile, a' ciallachadh atharrach-
aidh nan nithe sin a chrathar, mar
nithe a rinneadh, chum gu fanadh
na nithe nach gabh crathadh [l].
28 Uime sin air dhuinne rìogh-
achd fhaotainn nach feudar a
ghluasad, biodh againn gràs [m], leis
an dean sinn seirbhis gu taitneach
do Dhia, le h-urram agus eagal
diadhaidh.
29 Oir is teine dian-loisgeach ar
Dia-ne.

CAIB. XIII.

FANADH gràdh bràthaireil
agaibh.
2 Na dearmadaibh aoidheachd a
thabhairt do choigrich; oir leis a
so thug dream àraidh aoidheachd
do ainglibh gun fhios doibh.
3 Bithibh cuimhneachail orrasan
a tha ceangailte, mar gu'm biodh
sibh ceangailte maraon riu; *agus*
air an droing a tha fulang anshocair,
mar mhuinntir a tha sibh fein mar
an ceudna anns a' choluinn.
4 *Tha*'m pòsadh urramach anns
na h-uile [n], agus an leabadh neo-
shalach: ach air luchd strìopachais
agus adhaltrannais bheir Dia breth.
5 *Biodh bhur* caitheadh-beatha
gun sannt; agus bithibh toilichte
leis na nithibh a tha làthair agaibh:
oir a dubhairt e, Cha'n fhàg, agus
cha tréig mi am feasd thu.
6 Ionnas gu'm feud sinn a radh
gu dàna, 'S e'n Tighearn m'fhear-
cuidich, agus cha'n eagal leam aon
ni a dh'fheudas duine dheanamh
orm.
7 Bithibh cuimhneachail air bhur
cinn-iuil, a labhair ribh focal Dé:
leanaibh an creidimhsan, a' beachd-
achadh air crich an caitheadh-
beatha.
8 Iosa Criosd an dé, agus an
diugh, agus gu siorruidh an ti ceud-
na.
9 Na bithibh air bhur giùlan
mu'n cuairt le teagasgaibh eags-
amhla coimheacha: oir is maith an
ni an cridhe bhi air a dhaingneach-
adh le gràs, cha'n ann le biadhaibh,
nithe nach d'thug tairbhe do'n
droing a ghnàthaich iad.

i *gu'n claon neach sam bith o ghràs Dé.* k *lòin.* l *nach feudar a chrathadh.* m *deanamaid greim do ghràs.* n *am measg nan uile.*

10 Tha altair againne dheth nach 'eil còir acasan a bheag itheadh, a tha deanamh seirbhis do'n phàilliun.

11 Oir a ta cuirp nan ainmhidh sin, aig am bheil am fuil air a toirt a steach air son peacaidh do'n ionad naomha leis an ard shagart, air an losgadh an leth muigh do'n champ.

12 Uime sin chum gu'n deanadh Iosa an sluagh a naomhachadh le fhuil fein, dh'fhuiling e mar an ceudna an taobh a muigh do'n gheata.

13 Air an aobhar sin rachamaid a mach d'a ionnsuidh-san an taobh a muigh do'n champ, a' giùlan a' mhaslaidhsan.

14 Oir an so cha 'n'eil againn baile a mhaireas, ach a ta sinn ag iarraidh aoin a ta re teachd.

15 Uime sin tridsan thugamaid suas iobairt buidheachais do Dhia a ghnàth, 'se sin, toradh *ar* bilean, a' toirt molaidh d'a ainm.

16 Ach na di-chuimhnichibh maith a dheanamh, agus comhroinn a thoirt uaibh: oir a ta an leithide sin do iobairtibh taitneach do Dhia.

17 Bithibh umhal d'ar cinn-iuil, agus thugaibh géill doibh: oir tha iad re faire air bhur n-anamaibh, mar mhuinntir d'an éigin cunntas thoirt uatha: chum gu'n dean iad e le gairdeachas, agus ni h-e le doilgheas: oir tha so neo-tharbhach dhuibhse.

18 Deanaibh ùrnuigh air ar somne: oir is dòigh leinn gu bheil deadh choguis againn, air dhuinn bhi toileach ar beatha a chaitheadh gu cubhaidh anns na h-uile nithibh.

19 Ach is mòid a ghuidheam oirbh so a dheanamh, chum gur luathaid'a dh'aisigear mise dhuibh.

20 A nis gu deanadh Dia na sìothchaint a thug air ais o na marbhaibh ar Tighearn Iosa, ard bhuachaille nan caorach, tre fhuil a' choimh-cheangail shìorruidh,

21 Sibhse coimhlionta anns gach uile dheadh obair, chum sibh a dheanamh a thoilesan, ag oibreachadh annaibh an ni a ta taitneach 'na làthairsan, tre Iosa Criosd; dhasan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

22 Agus guidheam oirbh, a bhràithre, sibh a ghiùlan focal na h-earalach; oir scrìobh mi gu h-aithghearra d'ar n-ionnsuidh.

23 Biodh fhios agaibh, gu'n do chuireadh ar bràthair Timoteus air a chomas; maille ris-san, ma thig e gu goirid, chi mi sibh.

24 Cuiribh fàilte orrasan uile a tha 'nan cinn-iuil duibh, agus air na naoimh uile. Tha muinntir na h-Eadailt a' cur fàilte oirbh.

25 Gràs *gu robh* maille ribh uile. Amen.

LITIR choitchionn an ABSTOIL SHEUMAIS.

CAIB. I.

THA Seumas seirbhiseach Dhé, agus an Tighearna Iosa Criosd, a' cur beannachd chum an dà threibh dheug a tha air an sgapadh o chéile.

2 Mo bhràithre, measaibh mar an uile ghairdeachas 'nuair a thuiteas sibh ann an iomadh gnè dheuchainnibh [o];

3 Air dhuibh fios *so* bhi agaibh, gu'n oibrich dearbhadh bhur creidimh foighidin.

4 Ach biodh aig an fhoighidin *a* h-obair dhiongmhalta fein, chum gu'm bi sibh diongmhalta agus iomlan, gun uireasbhuidh ni sam bith.

5 Ma tha aon neach agaibh a dh'uireasbhuidh gliocais, iarradh e o Dhia, a bheir do gach neach gu pailt, agus nach dean maoidheamh [p]; agus bheirear dha e.

6 Ach iarradh e le creidimh, gun bhi fuidh amharus sam bith: oir an ti a tha fuidh amharus, is cosmhuil e re tonn na fairge, a shéidear le gaoith, agus a tha air a luasgadh [q] chuige agus uaith.

7 Oir na saoileadh an duine sin

[o] *bhuairibh.* [p] *nach cuir nàire.* [q] *fhuadachadh.*

gu'm faigh e ni air bith o'n Tighearn.

8 Tha fear na h-inntinn dùbailte[r] neo-sheasmhach 'na uile shlighibh.

9 Deanadh am bràthair a tha ìosal gairdeachas 'na ardachadh:

10 Ach an duine saibhir, 'na ìsleachadh: do bhrigh mar bhlath an fheoir gu'n d'theid e seachad:

11 Oir air éirigh do'n ghréin le dian theas, crìonaidh i am feur, agus tuitidh a bhlàth, agus theid maise a dhreach am mugha[s]: is amhuil sin mar an ceudna a sheargas an duine saibhir 'na shlighibh.

12 Is beannuichte an duine a ghiùlaineas buaireadh: oir 'nuair a dhearbhar e, gheibh e crùn na beatha, a gheall an Tighearn do'n droing a ghràdhaicheas e.

13 Na abradh neach sam bith 'nuair a bhuairear e, Tha mi air mo bhuaireadh le Dia: oir ni an comasach Dia a bhuaireadh le h-olc, ni mò bhuaireas e neach sam bith.

14 Ach tha gach duine air a bhuaireadh, 'nuair a thairngear, agus a thàlaidhear[t] e le anamhiann fein.

15 An sin air bhi do'n anamhiann torrach, beiridh e peacadh: agus air do'n pheacadh bhi air a chrìochnachadh, beiridh e bàs.

16 Na bithibh air bhur mealladh, mo bhràithre gràdhach.

17 Tha gach uile dheadh thabhartas, agus gach uile thiodhlac iomlan o'n airde, a' teachd a nuas o Athair na soillse, maille ris nach 'eil atharrachadh, no sgàile tionndaidh.

18 O thoil fein ghin e sinn le focal na fìrinn chum gu'm bitheamaid 'nar gné cheud-toraidh d'a chreutairibh.

19 Uime sin, mo bhràithre gràdhach, biodh gach duine ealamh chum éisdeachd, mall chum labhairt, mall chum feirge:

20 Oir cha'n oibrich fearg duine fìreantachd Dhé.

21 Uime sin cuiribh uaibh gach uile shalachar, agus anabharr mìoruin, agus gabhaibh d'ar n-ionnsuidh le macantas[u] am focal a tha air a shuidheachadh annaibh, a tha comasach air bhur n-anaman a shlànuchadh.

22 Ach bithibhse 'nar luchd chur an gnìomh an fhocail, agus ni b'ann 'nar luchd-éisdeachd a mhàin, 'gar mealladh fein.

23 Oir ma tha neach air bith 'na fhear-éisdeachd an fhocail, agus ni h-ann 'na fhear-deanamh *d'a réir*, is cosmhuil e re duine a tha 'g amharc air aghaidh nadurra fein ann an sgàthan:

24 Oir bheachdaich e air fein, agus dh'imich e roimhe, agus dhìchuimhnich e air ball ciod an coslas duine a bh'ann fein.

25 Ach ge b'e bheachdaicheas gu dùrachdach air lagh diongmhalta na saorsa, agus a bhuanaicheas *ann*, gun e bhi 'na fhear-éisdeachd dearmadach, ach 'na fhear-deanamh na h-oibre, bithidh an duine so beannuichte 'na dheanadas.

26 Ma shaoileas neach air bith 'nar measg gu bheil e diadhuidh, gun bhi cur sréin r'a theangaidh, ach a' mealladh a chridhe fein, *is* dìomhain diadhachd an duine so.

27 'Si so an diadhachd fhlorghlan agus neo-shalach am fianuis Dé agus an Athar, dìleachdan agus bantracha fhiosrachadh 'nan trioblaid, *agus* neach 'ga choimhead fein gun smal o'n t-saoghal.

CAIB. II.

MO bhràithre, na biodh agaibh creidimh ar Tighearna Iosa Criosd, *Tighearna* na glòire[w], maille re gnùisbhreth[x].

2 Oir ma thig a steach d'ar coimhthional duine air am bheil fàinne òir, ann an eudach dealrach, agus gu'n d'thig a steach mar an ceudna duine bochd ann an eudach suarach[y];

3 Agus gu'n amhairc sibh le meas air an duine sin air am bheil an deadh thrusgan, agus gu'n abair sibh ris, Suidh thus' an so ann an àit inbheach[z]; agus gu'n abair sibh ris an *duine* bhochd, Seas thus' an sin, no suidh an so fuidh stòl mo chos:

4 Nach 'eil sibh mar sin lethbhretheach annaibh fein, agus nach d'rinneadh sibh 'nar breitheannaibh dhroch smuainte?

5 Eisdibh, mo bhràithre gràdhach, nach do thagh Dia bochdan an t-saoghail so, saibhir ann an creidimh, agus 'nan oighreachaibh air an rìoghachd, a gheall e dhoibhsan a ghràdhaicheas e?

6 Ach thug sibhse masladh do'n bhochd. Nach 'eil na daoine saibhir

[r] *fear an dà inntinn.* [s] *theid as do mhaise a dhreach.* [t] *bhreugar, ribear.* [u] *ceannsachd.* [w] *creidimh glòire ar Tighearna Iosa Criosd.* [x] *meas air pearsa seach a chéile.* [y] *salach.* [z] *urramach.*

re aintighearnas oirbh[a], agus 'gar tarruing gu caithrichibh-breitheanais?

7 Nach 'eil iad a toirt toibheim[b] do'n ainm oirdheirc[c], a dh'ainmichear oirbh?

8 Ma choimhlionas sibh an lagh rioghail a rèir an scriobtuir, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu fein, is maith a ni sibh.

9 Ach ma ni sibh lethbhreth air daoinibh, tha sibh a' deanamh peacaidh, agus tha sibh air bhur fàgail shìos leis an lagh mar a luchd-brisidh.

10 Oir ge b'e neach a choimhideas an lagh uile, agus a thuislicheas ann an aon *àithne*[d], tha e ciontach do'n iomlan.

11 Oir an ti a dubhairt, Na dean adhaltrannas, a dubhairt e mar an ceudna, Na dean mortadh. A nis ge nach dean thu adhaltrannas, gidheadh ma ni thu mortadh, rinneadh fear-brisidh an lagha dhiot.

12 Gu ma h-amhluidh sin a labhras sibhse, agus gu ma h-amhluidh a ni sibh, mar iadsan air an d'theid breth a thoirt le lagh na saorsa.

13 Oir gheibh esan breitheanas gun tròcair, nach d'rinn tròcair; agus ni tròcair gairdeachas an aghaidh breitheanais.

14 Ciod an tairbhe, mo bhràithre, ge do their aon neach gu bheil creidimh aige, agus gun oibre bhi aige? an urradh creidimh a shlànuchadh?

15 Ma bhios bràthair no piuthar lomnochd, agus a dh'uireasbhuidh teachd-an-tìr lathail;

16 Agus gu'n abair neach agaibhse riu, Imichibh an sìothchaint, bithibh air bhur garadh, agus bithibh air bhur sàsuchadh: gidheadh nach tabhair sibh dhoibh na nithe sin a tha feumail do'n chorp; ciod an tairbhe *ta ann?*

17 Is amhuil sin creidimh mar an ceudna, mur bi oibre aige, tha e marbh, air dha bhi leis fein.

18 Ach a deir neach àraidh, Tha creidimh agadsa, agus tha oibre agamsa: nochd dhomhsa do chreidimh as eugmhais t'oibre[e], agus nochdaidh mise dhuitse mo chreidimh le m' oibribh.

19 Tha thu creidsinn gu bheil aon Dia ann; is maith a ni thu: tha na deamhain a' creidsinn mar an ceudna, agus tha iad a' criothnuchadh.

20 Ach, O dhuine dhìomhain, an àill leat fios fhaotainn, gu bheil creidimh as eugmhais oibre marbh?

21 Nach deachaidh ar n-athair Abraham fhìreanachadh le oibribh, 'nuair a thug e suas a mhac Isaac air an altair?

22 Nach léir dhuit gu'n do chomhoibrich creidimh le ghnìomharaibh, agus gu'n d'rinneadh creidimh iomlan le oibribh?

23 Agus choimhlionadh an scriobtuir a deir, Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhìreantachd: agus ghoireadh caraid Dé dheth.

24 Chi sibh uime sin gu'm fireanaichear duine le oibribh, agus cha'n ann le creidimh a mhain.

25 Amhuil sin mar an ceudna, nach robh Rahab an strìopach air a fìreanachadh le oibribh, 'nuair a ghabh i ris na teachdoiribh, agus a chuir i mach air slighe eile iad?

26 Oir mar a ta 'n corp marbh as eugmhais an spioraid, mar sin mar an ceudna tha credimh marbh as eugmhais oibre.

CAIB. III.

MO bhràithre, na bithibh 'nar mòran mhaighstirean[f], air dhuibh fios a bhi agaibh gu'm faigh sinn an tuilleadh breitheanais.

2 Oir ann am mòran nithe tha sinn uile ciontach. Mur 'eil duine ciontach ann am focal, *is* duine iomlan an ti sin, comasach mar an ceudna air srian a chur ris a' chorp uile.

3 Feuch, tha sinn a' cur shrian am beul nan each, chum's gu'm bi iad ùmhal dhuinn; agus tionndaidh sinn an corp uile mu'n cuairt.

4 Feuch mar an ceudna na longa, ge do tha iad co mòr, agus ge do shéidear iad le garbh ghaothaibh, gidheadh iompoichear[g] mu'n cuairt iad le stiuir ro bhig, ge b'e aird gus am miann leis an stiùradair.

5 Is amhuil sin is ball beag an teanga, agus ni i mòr uaill[h]. Feuch, cia meud an connadh a lasas teine beag!

6 Agus *is* teine an teanga, saoghal do aingidheachd: mar sin tha an teanga air a suidheachadh am measg ar ball, ionnas gu'n salaich i'n corp gu h-iomlan, agus gu'n las i cùrsa an naduir[i]; agus i fein air a lasadh o ifrinn.

7 Oir a ta gach uile ghnè fhiadhbheathaiche, agus eunlaith, agus

[a] *a' deanamh foirneart oirbh, 'gar sàrachadh.* [b] *maslaidh.* [c] *urramach.* [d] *bhriseas aon* phonc. [e] *le t'oibribhse.* [f] *fhear-teagaisg.* [g] *tionndaidhear.* [h] *ràiteachas.* [i] *triall na beatha, cuairt an domhain.*

nithe snàigeach [i], agus nithe san fhairge, air an ceannsachadh, agus cheannsaicheadh iad leis a' chinneadh-daonna:

8 Ach ni'n comasach do dhuine air bith an teanga cheannsachadh; *is* olc do-chasgaidh *i*, lan do nimh marbhtach.

9 Leatha-sa tha sinn a' beannachadh Dhé, eadhon an Athar; agus leatha-sa tha sinn a' mallachadh dhaoine, a rinneadh a réir cosamhlachd Dhé.

10 As an aon bheul tha beannachadh agus mallachadh a' teachd a mach. Mo bhràithre, cha chòir do na nithibh so bhi mar so.

11 An cuir tobar a mach as an aon sùil *uisge* milis agus searbh?

12 Am feud craobh-fhige, mo bhràithre, dearcan ola a thoirt uaipe? no a' chraobh-fhiona, figean? mar sin cha'n fheud tobar sam bith sàile agus uisge milis a thoirt uaith araon.

13 Cò *a ta* 'na dhuine glic agus aig am bheil eòlas 'nar measg? nochdadh e a deadh chaitheadh-beatha oibre fein le ceannsachd gliocais.

14 Ach ma tha eud searbh agus comh-stri agaibh 'nar cridhe, na deanaibh uaill, agus na deanaibh breug an aghaidh na firinn.

15 Cha'n ann o'n airde tha 'n gliocas so a' teachd a nuas, ach *tha* e talmhaidh, collaidh, diabhlaidh.

16 Oir far am *bheil* farmad agus comh-stri, an sin *tha* buaireas [k], agus gach uile dhroch ghniomh.

17 Ach a ta an gliocas a tha o'n airde air tùs glan, an déigh sin siothchail, ciuin *agus* so-chomhairlich, lan do thròcair agus do dheadh thoraibh, gun leth-bhreth agus gun cheilg.

18 Agus tha toradh na fireantachd air a chur ann an sìth do luchd-deanamh na sìth.

CAIB. IV.

CIA as a ta coganna agus còmhraga *a' teachd* 'nar measg? nach ann as a so, *eadhon* o bhur n-anamhiannaibh, a tha cogadh ann bhur ballaibh?

2 Tha sibh a' miannachadh, agus cha 'n'eil agaibh: tha sibh a' marbhadh, agus a' dian-shanntachadh, agus ni'n comas duibh ni fhaotainn: tha sibh a' cathachadh agus a' cogadh, gidheadh cha 'n'eil agaibh, do bhrigh nach 'eil sibh ag iarraidh.

3 Tha sibh ag iarraidh, agus cha 'n'eil sibh a' faotainn, do bhrigh gu bheil sibh ag iarraidh gu h-olc, chum's gu'n caith sibh e air bhur n-anamhiannaibh.

4 Adhaltrannaichean, agus a bhanadhaltrannaichean, nach 'eil fhios agaibh gur naimhdeas an aghaidh Dhé càirdeas an t-saoghail? gé b'e air bith neach uime sin leis an àill bhi 'na charaid do'n t-saoghal, tha e 'na nàmhaid do Dhia.

5 Am bheil sibh a' smuaineachadh gu bheil an scriobtuir gu diomhanach a' labhairt? Am bheil an spiorad [l] a tha chòmhnuidh annainn a' togairt [m] gu farmad?

6 Ach bheir e gràs a's mò uaith: uime sin a deir e, Tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibhsan a ta iriosal.

7 Uime sin ùmhlaichibh sibh fein do Dhia; cuiribh an aghaidh an diabhoil, agus teichidh e uaibh:

8 Dlùthaichibh re Dia, agus dlùthaichidh e ribh: glanaibh *bhur* lamhan, a pheacacha, agus glanaibh *bhur* cridhe, sibhse aig am bheil an inntinn dhùbailte [n].

9 Bithibh ann an àmhghar, agus deanaibh caoi, agus gul: biodh bhur gàire air a thionndadh gu bròn, agus *bhur* n-aoibhneas gu tuirse.

10 Irioslaichibh sibh fein am fianuis an Tighearna, agus ardaichidh e sibh.

11 Na labhraibh olc mu chéile, a bhràithre. An tì a' tha labhairt uilc m'a bhràthair, agus a' tabhairt breth air a bhràthair, tha e labhairt uilc mu'n lagh, agus a' toirt breth air an lagh: ach ma tha thu toirt breth air an lagh, cha'n fhear-coimhlionaidh an lagha thu, ach breitheamh.

12 Tha aon fhear-tabhairt lagha ann, a's urrainn saoradh agus sgrios: cò thus' a tha toirt breth air neach eile?

13 Imichibh a nis, sibhse a deir, Theid sinn an diugh no màireach gus a' leithid so do bhaile, agus fanuidh sinn an sin rè bliadhna, agus ni sinn ceannachd [o], agus gheibh sinn buannachd:

14 'Nuair nach 'eil fhios agaibh ciod a *tharlas* air a' mhaireach: oir ciod i bhur beatha? is deatach i a chithear rè ùine bhig, agus an déigh sin a theid as an t-sealladh.

15 An àit *gu'm bu chòir* dhuibh a radh, Ma's toil leis an Tighearn, bithidh sinn beo, agus ni sinn so, no sud.

16 Ach a nis tha sibh a' deanamh

[i] *nathraiche.* [k] *an-riaghailt.* [l] *Tha an spioraid.* [m] *miannachadh.* [n] *dhà-shillte.* [o] *marsandachd.*

uaill as bhur raiteachas fein: is olc gach uile shamhuil sin do naill.

17 Uime sin dhasan d'an aithne maith a dheanamh, agus nach dean e, is peacadh e dha.

CAIB. V.

IMICHIBH a nis, a dhaoine saibhre, deanaibh gul agus caoidh air son bhur n-àmhghar a tha teachd oirbh.

2 Tha bhur saibhreas air truailleadh, agus bhur n-eudach air itheadh leis an leomann[p].

3 Tha bhur n-òr agus bhur n-airgiod air meirgeadh; agus bithidh am meirgsan 'na fhianuis 'nar n-aghaidh, agus ithidh i bhur feoil mar theine: thaisg sibh ionmhas[s] fa chomhair nan la deireannach.

4 Feuch, tha tuarasdal an luchd-oibre[q], a bhuain sìos bhur n-achaidh, ni a chumadh uatha leibhse le feill, ag éigheach: agus tha glaodhaich na muinntir a bhuain, air dol a stigh chum cluasa Thighearna nan sluagh.

5 Chaith sibh bhur beatha ann an sògh air talamh, agus bha sibh mear; dh'altrum sibh bhur cridheacha, mar ann an la a' mharbhaidh[r].

6 Dhìt agus mharbh sibh am fìrean[s], *agus* cha 'n'eil e cur 'nar n-aghaidh.

7 Uime sin, a bhràithre, bithibh foighidneach gu teachd an Tighearna. Feuch, feithidh an treabhaiche[t] re radh luachmhor an talmhainn, agus fanaidh e gu foighidneach ris, gus am faigh e an ceud uisge agus an t-uisge deireannach.

8 Bithibhse foighidneach mar an ceudna; socraichibh bhur cridheacha: oir tha teachd an Tighearna am fagus.

9 Na deanaibh gearan an aghaidh a chéile, a bhràithre, chum nach dìtear sibh: feuch, tha am breitheamh 'na sheasamh aig an dorus.

10 Gabhaibh, mo bhràithre, na fàidhean, a labhair ann an ainm an Tighearna, 'nan eisempleir air an-shocair fhulang, agus air foighidin.

11 Feuch, measar sona leinn iadsan a dh'fhuilingeas. Chuala sibh iomradh air foighidin Iob, agus chunnaic sibh crìoch an Tighearna; gu bheil an Tighearna ro thiomchridheach[u] agus tròcaireach.

12 Ach roimh na h-uile nithe, mo bhràithre, na tugaibh mionnan, aon chuid air neamh, no air an talamh, no air aon mhionnan eile: ach gu'm bu h-e bhur *còmhradh* seadh, seadh, agus ni h-eadh, ni h-eadh; air eagal gu'n tuit sibh ann an dìteadh.

13 Am bheil neach sam bith a' fulang uilc 'nar measg? deanadh e ùrnuigh. Am bheil neach sam bith subhach? canadh e sailm.

14 Am bheil neach sam bith tinn 'nar measg? cuireadh e fios air seanairibh na h-eaglais; agus deanadh iad ùrnuigh os a cheann, 'ga ungadh le h-ola an ainm an Tighearna:

15 Agus slànuichidh ùrnuigh a' chreidimh an t-euslan, agus togaidh an Tighearn suas e; agus ma rinn e peacanna, maithear dha iad.

16 Aidichibh *bhur* lochda d'a chéile, agus deanaibh ùrnuigh air son a chéile, chum gu'n slànuichear sibh: tha mòr éifeachd ann an ùrnuigh dhùrachdaich an fhìrein.

17 Bu duine Elias aig an robh comh-aigne ruinne, agus ghuidh e gu dùrachdach gun uisge bhi ann: agus cha d'thainig uisge air an talamh rè thri bliadhna agus shea mìos.

18 Agus rinn e ùrnuigh a rìs, agus thug neamh uisge uaith, agus thug an talamh a mach a thoradh.

19 A bhràithre, ma theid aon neach agaibhse air seacharan o'n fhìrinn, agus gu'n iompoich neach e;

20 Biodh fhios aige, an duine a dh'iompoicheas peacach o sheacharan a shlighe, gu'n saor[w] e anam o bhàs, agus gu'm folaich e mòran pheacanna.

[p] *an reudan, mhial-chrion.* [q] *nam buanaiche.* [r] *an àir.* [s] *an t-ionracan.* [t] *an tuathanach.* [u] *ro iochdmhor.* [w] *tèaruinn.*

Ceud Litir choitchionn an ABSTOIL
PHEADAIR.

CAIB. I.

PEADAR abstol Iosa Criosd, chum nan coigreach a tha air an sgapadh tre Phontus, Ghalatia, Chapadocia, Asia, agus Bhitinia,

2 A thaghadh a réir roimh-eòlais Dhé an Athar, tre naomhachadh an Spioraid, chum ùmhlachd, agus crathadh fola Iosa Criosd: Gràs agus siothchaint gu robh air am meudachadh dhuibhse.

3 Gu ma beannuichte gu *robh* Dia agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd, neach a réir a mhòr throcair, a dh'athghin sinne gu beo dhòchas, tre aiseirigh Iosa Criosd o na marbhaibh,

4 Chum oighreachd neo-thruaillidh, agus neo-shalaich, agus nach searg as, a tha air a coimhead sna nèamhaibh dhuibhse,

5 A tha air bhur coimhead le cumhachd Dhé tre chreidimh chum slàinte, a tha ullamh r'a foillseachadh san aimsir dheireannaich.

6 Ni anns am bheil sibh a' deanamh mòr ghairdeachais, ge do tha sibh a nis rè ùine bhig (ma's feumail e) fuidh thuirse tre iomadh buaireadh.

7 Chum gu faighear dearbhadh bhur creidimh, ni's luachmhoire gu mòr na òr a theid am mugha[x], ge do dhearbhar le teine e, chum cliù, agus urraim, agus glòir aig foillseachadh Iosa Criosd;

8 D'am bheil sibh a' toirt gràidh, ge nach faca sibh e; agus air dhuibh bhi creidsinn ann ge nach 'eil sibh a nis 'ga fhaicinn, tha sibh a' deanamh mòr ghairdeachais le h-aoibhneas air dol thar labhairt, agus làn do ghlòir:

9 A' faotainn crìche bhur creidimh, slàinte *bhur* n-anaman:

10 Slàinte mu'n d'fhiosraich na fàidhean, agus mu'n d'rinn iad geur-rannsachadh, muinntir a rinn faidheadaireachd mu'n ghràs *a bha gu teachd* d'ar n-ionnsuidhse;

11 A' rannsachadh ciod *i*, no ciod a' ghnè aimsir a bha Spiorad Chriosd anntasan a' foillseachadh[y], 'nuair a rinn e fianuis roimh-laimh air fulangasaibh Chriosd, agus a' ghlòir a bha gu'n leantuinn.

12 Muinntir d'an d'fhoillsicheadh, nach b'ann doibh fein, ach dhuinne a fhritheil iad na nithe a tha nis air an cur an céill duibh leo-san a shearmonaich an soisgeul duibh, leis an Spiorad naomh a chuireadh a nuas o nèamh; nithe air am miann leis na h-ainglibh beachdachadh.

13 Uime sin criosraichibh leasraidh bhur n-inntinn, bithibh measarra, agus biodh dòchas diongmhalta agaibh as a' ghràs[z] a bheirear dhuibh aig foillseachadh Iosa Criosd;

14 Mar chloinn ùmhal, gun bhi 'gar comh-chumadh fein ris na h-anamhiannaibh a bha agaibh roimhe ann an àm bhur n-aineolais:

15 Ach a réir mar a ta esan a ghairm sibh naomha, bithibhse naomha mar an ceudna 'nar n-uile chaitheadh-beatha;

16 Do bhrigh gu bheil e sgrìobhta, Bithibhse naomha, oir ataimse naomha.

17 Agus ma ghoireas sibh air an Athair, a bheir breth a réir oibre gach neach gun chlaon bhàigh re neach seach a chéile[a], caithibh aimsir bhur cuairt an so le h-eagal[b]:

18 Air dhuibh fios a bhi agaibh nach do shaoradh sibh le nithibh truaillidh, *mar a ta* airgiod agus òr, o bhur caitheadh-beatha diomhain a thugadh dhuibh o bhur sinnsireachd;

19 Ach le fuil luachmhoir Chriosd, mar *fhuil* Uain gun chron, gun smal:

20 Neach gu deimhin a roimh-orduicheadh roimh chruthachadh an t-saoghail, ach a dh'fhoillsicheadh anns na h-aimsiribh deireannach air bhur sonsa;

21 Muinntir trìdsan a ta creidsinn ann an Dia a thog esan o na marbhaibh, agus a thug glòir dha, chum gu'm biodh bhur creidimh agus bhur muinghin ann an Dia.

22 Do bhrigh gu'n do ghlan sibh bhur n-anama le ùmhlachd a thoirt do'n fhìrinn tre 'n Spiorad, chum graidh neo-chealgaich do na bràithribh; *feuchaibh gu'n* toir sibh gràdh

[x] *a neo-ni.* [y] *ciallachadh.* [z] *sùil gus a' chrìch agaibh ris a' ghràs.* [a] *gun urram do neach seach a chéile.* [b] *faitcheas.*

d'a chéile a cridhe glan gu dùrachdach:

23 Air dhuibh bhi air bhur n-athghineamhuin, cha'n ann o shìol truaillidh, ach neo-thruaillidh, le focal an Dé bheo agus a mhaireas gu siorruidh.

24 Oir *tha* gach uile fheoil mar fheur, agus uile ghlòir dhaonna mar bhlath an fheoir. Seargaidh am feur, agus tuitidh a bhlàth dheth:

25 Ach fanaidh focal an Tighearna gu siorruidh. Agus is e so am focal a shearmonaicheadh dhuibhse anns an t-soisgeul.

CAIB. II.

UIME sin a' cur uaibh gach uile mhìoruin, agus gach uile mhealltoireachd, agus chealg, agus fharmada, agus gach uile anacainnt,

2 Mar naoidheana air an ùrbhreith iarraibh bainne fior-ghlan an fhocail, chum as gu fàs sibh leis;

3 Ma 's e 's gu'n do bhlais sibh [c] gu *bheil* an Tighearn gràsmhor.

4 A' teachd d'a ionnsuidhsan, *mar gu* cloich bheo, a dhiùltadh gu deimhin le daoinibh, ach air a taghadh o Dhia, *agus* luachmhor:

5 Tha sibhse mar an ceudna mar chlochaibh beotha, air bhur togail suas 'nar tigh spioradail, 'nar sagartachd naomha chum ìobairte spioradail a thoirt suas, taitneach do Dhia trìd Iosa Criosd.

6 Uime sin tha so mar an ceudna air a chur sìos anns an scriobtuir, Feuch, cuiream ann an Sion prìomh chlach-oisinne [d], thaghta, luachmhor: agus an ti a chreideas ann [e], cha chuirear gu nàire *e*.

7 Dhuibhse uime sin a chreideas *tha e* [f] luachmhor: ach dhoibhsan a tha easumhal, a' chlach a dhiùlt na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinne dith,

8 Agus clach-thuislidh, agus carruig oilbheim, *dhoibhsan* a thuislicheas air an fhocal, air dhoibh bhi easumhal, chum mar an ceudna an d'orduicheadh iad.

9 Ach *is* ginealach taghta sibhse, sagartachd rioghail, cinneach naomha, sluagh sonraichte [g]; chum gu'n cuireadh sibh an céill feartan [h] an ti a ghairm a dorchadas sibh chum a sholuis iongantaich fein:

10 Nach *robh* uair-eigin [i] 'nar sluagh, ach a nis *is* sibh sluagh Dhé: dream nach d'fhuair tròcair, ach a nis a tha air faotainn tròcair.

11 A mhuinntir mo ghràidh, guidheam oirbh, mar choigrich agus luchd-cuairt, sibh a sheachnadh anamhianna feòlmhor, a tha cogadh an aghaidh an anama;

12 Air dhuibh deadh chaitheadhbeatha bhi agaibh am measg nan Cinneach; chum an àit olc a labhairt umaibh mar luchd mi-ghnìomh, gu'n dean iad o bhur deadh oibribh a chi iad, Dia a ghlòrachadh ann an là an fhiosrachaidh.

13 Uime sin bithibhse ùmhal do gach uile riaghuilt [k] dhaoine air son an Tighearna: ma's ann do'n righ, mar an ti a's airde inbhe;

14 No do uachdaranaibh, mar do'n mhuinntir a chuireadh uaith chum dioghaltais air luchd dheanamh an uilc, ach chum cliu dhoibhsan a ni maith.

15 Oir is i toil Dé gu'n cuireadh sibhse le deadh dheanadas tosd air aineolas dhaoine amaideach;

16 Mar dhaoine saor, agus gun *bhur* saorsa a ghnàthachadh mar bhrat-folaich do'n olc [l], ach mar sheirbhisich Dhé.

17 Thugaibh urram do na h-uile dhaoine. Gràdhaichibh na bràithre. Biodh eagal Dé oirbh. Thugaibh urram do'n righ.

18 A sheirbhiseacha, *bithibh* ùmhal d'*ar* maighstiribh maille ris an uile eagal, ni h-e mhàin dhoibhsan a tha maith agus ciuin, ach mar an ceudna dhoibhsan a tha anamèineach [m].

19 Oir *a ta* so cliu-thoillteannach, ma dh'iomchaireas neach sam bith doilgheas air son coguis a thaobh Dhé, a' fulang gu h-eucorach.

20 Oir ciod an t-aobhar molaidh *a ta ann*, ma's e an uair a ghabhar oirbh air son bhur cionta idh, gu'n giùlain sibh gu foighidneach e? ach ma's e 'nuair a ta sibh a' deanamh maith, agus a' fulang *air a shon*, gu'n giùlain sibh e gu foighidneach, *tha* so taitneach do Dhia.

21 Oir is ann chuige so a ghairmeadh sibh: do bhrigh gu'n d'fhuiling Criosd mar an ceudna air bhur son [n], a' fagail eisempleir agaibh [o], chum gu leanadh sibh a cheumanna:

22 Neach nach d'rinn peacadh,

[c] *Do bhrigh gu'n do bhlais sibh.* [d] *clach-oisinne àraidh.* [e] *a dh'earbas aisde.* [f] *i.* [g] *dìleas, àraid.* [h] *subhailcean, buaidhean, cliu.* [i] *roimhe.* [k] *ordugh, shuidheachadh.* [l] *do mhìorun.* [m] *reasgach, crosda.* [n] *air ar sein-ne.* [o] *againn.*

ni mò a fhuaradh cealg 'na bheul:

23 Neach nuair a chàineadh e, nach do chàin a rìs; 'nuair a dh'fhuiling e, nach do bhagair; ach a dh'earb *e fein* ris-san a bheir breth cheart:

24 Neach a ghiùlain ar peacanna e fein 'na chorp fein air a' chrann, chum air dhuinn bhi marbh do'n pheacadh [p], gu'm bitheamaid beo do fhìreantachd: neach a tha sibh air bhur slànuchadh le a bhuillibh.

25 Oir bha sibh mar chaoraich a' dol air seacharan; ach philleadh sibh a nis chum Buachaille agus Easbuig [q] bhur n-anaman.

CAIB. III.

MAR an ceudna, a mhnài, *bithibh* ùmhal d'ar fearaibh fein, chum ma tha droing air bith eas-umhal do'n fhocal, gu'm bi iadsan mar an ceudna, as eugmhais an fhocail, air an cosnadh le deadh chaitheadh-beatha nam ban.

2 'Nuair a bheachdaicheas iad air bhur caitheadh beatha gheanmnaidh maille re h-eagal.

3 Na b'i bhur breaghachd, figheadh an fhuilt agus a' cur òir oirbh, agus dheadh thrusgan umaibh, *a' bhreaghachd sin* o'n leth muigh:

4 Ach duine folaicht' a' chridhe, ann an neo-thruaillidheachd spioraid mhacanta agus chiuin, ni a tha ro luachmhor ann an sealladh Dhé.

5 Oir b'ann mar so a rinn na mnài naomha o shean, aig an robh am muinghin ann an Dia, iad fein breagha, air dhoibh bhi ùmhal d'am fearaibh fein;

6 Amhuil a thug Sara ùmhlachd do Abraham, a' gairm tighearna dheth: d'an nigheana sibhse am feadh a ni sibh gu maith, agus gun gheilt oirbh le h-uabhas sam bith.

7 Mar an ceudna, fheara, gabhaibhse còmhnuidh maille riu a réir eòlais, a' tabhairt urraim do'n mhnaoi mar an soitheach a's anmhuinne, agus mar mhuinntir a tha 'nan comh-oighreachaibh air gràs na beatha; chum nach cuirear bacadh air bhur n-ùrnuighibh.

8 Fa dheoidh, *bithibh* uile a dh'aon inntinn, biodh comh-fhulangas agaibh r'a chéile [s], gràdhaichibh a chéile mar bhràithre, *bithibh* truacanta, cairdeil:

9 Na iocaibh olc air son uilc, no caineadh air son càinidh: ach 'na aghaidh sin, beannuichibh; air dhuibh fios bhi agaibh gur ann chuige so a ghairmeadh sibh, chum gu'n sealbhaicheadh sibh beannachadh mar oighreachd:

10 Oir ge b'e le'm b'àill beatha a ghràdhachadh, agus laithean maithe fhaicinn, cumadh e theanga o olc, agus a bhilean o labhairt ceilg.

11 Seachnadh e olc, agus deanadh e maith; iarradh e sìth, agus leanadh e i.

12 Oir *tha* sùilean an Tighearn air na fireanaibh, agus a chluasa fosgailte r'an ùrnuigh: ach *tha* gnùis an Tighearna an aghaidh na muinntir a ni olc.

13 Agus cò e a ni olc oirbh, ma bhios sibh 'nar luchd-leanmhuinn air an ni [t] sin a ta maith?

14 Ach eadhon ma dh'fhuilingeas sibh air sgàth fìreantachd, *is* sona sibh: agus na biodh fiamh an eagailsan oirbh, agus na bithibh mi-shuaimhneach;

15 Ach naomhaichibh an Tighearn Dia ann bhur cridhibh: agus *bithibh* ullamh a ghnàth chum freagradh a thoirt maille re ceannsachd agus eagal, do gach uile dhuine a dh'iarras oirbh reusòn an dòchais a tha annaibh:

16 Air dhuibh deadh choguis a bhi agaibh; chum 'nuair a tha iad a' labhairt uilc 'nar n-aghaidh, mar luchd mi-ghnìomh gu'n gabh iadsan nàire a tha toirt toibheim d'ar deadh chaitheadh-beatha ann an Criosd.

17 Oir *is* fearr, ma's e sin toil Dé, sibh a dh'fhulang air son maith a dheanamh, na air son olc a dheanamh.

18 Oir dh'fhuiling Criosd fein aon uair air son peacaidh, am fìrean air son nan neo-fhìrean, (chum gu'n d'thugadh e sinne gu Dia) air dha bhi air a chur gu bàs san fheoil, ach air a bheothachadh trìd an Spioraid:

19 Leis an deachaidh e mar an ceudna, agus an do shearmonaich e do na spioradaibh ann am priosun;

20 A bha o shean easumhal, 'nuair a dh'fheith fad-fhulangas Dé aon uair ann an laithibh Noe, am feadh a bha àirc 'ga h-ulluchadh, anns an robh beagan, sin r'a radh, ochd anaman, air an tearnadh trìd uisge.

21 Tha'm baisteadh, mar shamhlachas a tha coimh-fhreagradh dha so (cha'n e cur dhinn sal na feòla,

[p] *air ar saoradh o pheacaibh.* [q] *fir-coimhid, fir-amhairc thairis.* [r] *meas, urram.* [s] *bithibh iochdmhor r'a chéile.* [t] *an Ti.*

ach freagradh deadh choguis thaobh Dhé) nis 'gar tearnadhne, trìd aiseirigh Iosa Criosd:

22 Neach air dha dol gu nèamh, a tha air deas laimh Dhé, air do ainglibh, agus do uachdranachdaibh, agus do chumhachdaibh bhi air an cur fuidh cheannsalsan[u].

CAIB. IV.

UIME sin o dh'fhuiling Criosd air ar soinne san fheoil, armaichibhse mar an ceudna sibh fein leis an inntinn cheudna: oir an ti a dh'fhuiling anns an fheoil, sguir e do pheacadh;

2 Chum nach caitheadh e fuigheall aimsire anns an fheoil, a réir anamhianna dhaoine, ach a réir toile Dé.

3 Oir is leoir dhuinn a' chuid a chaidh seachad do aimsir ar beatha gu toil nan Cinneach a dheanamh, 'nuair a shiubhail sinn an am macnus[w], ann an anamhiannaibh, ann an anabharra fiona, ann an geòcaireachd[x], ann am pòiteireachd, agus ann an iodhol-aoradh an dligheach[y]:

4 Ni anns am bheil iad a' gabhail iongantais, do bhrigh nach 'eil sibhse a' ruith maraon riu anns an neomheasarrachd cheudna gun tomhas, a' labhairt uilc *umaibh*:

5 Muinntir a bheir cunntas dhasan, a tha ullamh gu breth a thoirt air na beothaibh agus air na marbhaibh.

6 Oir is ann chum na crìche so a shearmonaicheadh an soisgeul dhoibhsan a tha marbh mar an ceudna, chum gu'n d'thugtadh breth orra a réir dhaoine san fheoil, ach gu'm biodh iad beo a réir Dhé san Spiorad.

7 Ach a ta crìoch nan uile nithe am fagus: uime sin bithibh measarra[z], agus deanaibh faire chum ùrnuigh.

8 Agus roimh na h-uile nithibh biodh agaibh teasghràdh d'a chéile: oir cuiridh gràdh folach air mòran pheacanna.

9 Thugaibh aoidheachd d'a chéile gun ghearan.

10 A réir mar a fhuair gach aon an tiodhlac, *mar sin* deanaibh frithealadh d'a chéile, mar dheadh stiùbhardaibh air gràs eagsamhuil Dé.

11 Ma labhras neach sam bith, *labhradh e* mar bhriathraibh[a] Dhé; ma tha neach sam bith re frithealadh, *deanadh se e* mar o'n chomas a bheir Dia *dha;* chum gu'm bi Dia air a ghlòrachadh anns na h-uile nithibh trìd Iosa Criosd: dhasan gu robh glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 A mhuinntir mo ghràidh, na biodh iongantas oirbh thaobh na deuchainn theintich, a thig oirbh chum bhur dearbhadh, mar gu'n tarladh ni-eigin neoghnathach dhuibh:

13 Ach do bhrigh gu bheil sibh 'nar luchd comh-pairt do fhulangasaibh Chriosd, deanaibh gairdeachas; chum mar an ceudna, ann an àm foillseachaidh a ghlòire, gu'n dean sibh gairdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.

14 Ma mhaslaichear sibh air son ainme Chriosd, *is* sona *sibh;* oir a ta Spiorad na glòire, agus Dhé a' gabhail còmhnuidh oirbh; d'an taobhsan gu deimhin tha e faotainn toibheim, ach d'ar taobhsa tha e air a ghlòrachadh.

15 Ach na fuilingeadh aon agaibh mar mhortair, no *mar* ghaduiche, no *mar* fhear droch-bheirt, no mar neach a ghabhas gnothuch re nithibh nach buin da.

16 Gidheadh ma *dh'fhuilingeas duine* mar Chriosduidh, na biodh nàire air; ach thugadh e glòir do Dhia as a leth so.

17 Oir *thainig* an t-àm anns an tòisich breitheanas aig tigh Dhé: agus ma thoisicheas e againne, ciod *is* crìoch dhoibhsan a tha easumhal do shoisgeul Dé?

18 Agus ma's ann air éigin a thearnar am firean, c'àit an taisbein an duine mi-dhiadhaidh agus am peacach e fein?

19 Uime sin, an dream a dh'fhuilingeas a réir toile Dé, earbadh iad an anama *ris-san* ann an deanamh maith, mar re Cruithear dìleas.

CAIB. V.

NA seanairean a tha 'nar measg earalaicheam, air bhi dhomh fein a'm' sheanair mar an ceudna, agus a'm' fhianuis air fulangasaibh Chriosd, agus mar an ceudna a'm' fhear comh-pairt do'n ghlòir sin a tha gu bhi air a foillseachadh:

2 Beathaichibh treud Dhé a tha 'nar measg, a' gabhail cùraim *dheth*, ni h-ann a dh'aindeoin, ach gu deònach; ni h-ann air son buannachd shalaich, ach le h-inntinn ealaimh;

[u] *a mharasglachd, a smachd.* [w] *truiscalachd.* [x] *craos.* [y] *gràineil.* [z] *stuama.* [a] *oracla.*

3 Ni mò mar thighearnaibh os ceann oighreachd *Dhé*, ach mar dhroing a tha 'nan eisempleiribh do'n treud.

4 Agus an uair a dh'fhoillsichear an t-ard bhuachaille[b], gheibh sibh crùn na glòire nach searg as.

5 Mar an ceudna, dhaoine òga, bithibh ùmhal do na seanairbh: seadh, bithibh uile ùmhal d'a chéile, agus bithibh air bhur sgeadachadh le h-irioslachd: oir tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibhsan a tha iriosal.

6 Uime sin ìslichibh sibh fein fuidh laimh chumhachdaich Dhé, chum as gu'n arduich e sibh ann an àm iomchuidh:

7 A' tilgeadh bhur n-uile chùraim[c] airsan, oir a ta cùram aige dhibh.

8 Bithibh stuama, deanaibh faire; do bhrigh gu bheil bhur nàmhaid an diabhol, mar leòmhan beuchdach, ag imeachd mu'n cuairt, a' sireadh cò a dh'fheudas e shlugadh suas.

9 Cuiribhse 'na aghaidh, air dhuibh bhi daingean sa' chreidimh, agus fhios a bhi agaibh gu bheil na fulangais cheudna air an coimhlionadh ann bhur bràithribh a tha san t-saoghal.

10 Ach gu deanadh Dia fein nan uile ghràs, a ghairm sinne chum a ghlòire shiorruidh trìd Iosa Criosd, an déigh dhuibh fulang rè uine bhig, iomlan sibh; gu daingnicheadh, gu neartaicheadh, gu socraicheadh e sibh.

11 Dhasan *gu robh* glòir agus cumhachd, gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 Le Siluanus bràthair dìleas (a réir mo bharailse) scrìobh mi chugaibh[d] gu h-aithghearr, a' teagasg, agus a' deanamh fianuis, gur e so fior ghràs Dé anns am bheil sibh 'nar seasamh.

13 Tha'*n eaglais* ann am Babilon a thaghadh maraon ribhse, a' cur failte oirbh, agus Marcus mo mhac.

14 Cuiribh failte air a chéile le pòig ghràidh. Sìth *gu robh* maille ribh uile a tha ann an Iosa Criosd. Amen.

[b] *an t-ard aodhaire.* [c] *ro-chùraim.*
[d] *thugaibh, do'r n-ionnsuidh.*

Dara Litir choitchionn an ABSTOIL
PHEADAIR.

CAIB. I.

SIMEON Peadar, seirbhiseach agus abstol Iosa Criosd, dhoibhsan a fhuair creidimh co luachmhor ruinne, trìd fireantachd ar Dé agus ar Slanuighir[a] Iosa Criosd:

2 Gu robh gràs agus sìothchaint air am meudachadh dhuibh, trìd eòlais Dé, agus Iosa ar Tighearna,

3 A réir mar a dheònuich a chumhachd diadhuidhsan dhuinne na nithe sin uile *a bhuineas* do bheatha agus do dhiadhachd, trìd eòlais an tì sin a ghairm sinn chum glòire, agus cruadail[b]:

4 Trìd an d'thugadh dhuinn geallanna ro mhòr agus luachmhor, chum trìdsan gu'm biodh sibhse air bhur deanamh 'nar luchd comh-pairt do nàdur na diadhachd, air dhuibh dol as o'n truaillidheachd a ta anns an t-saoghal trìd anamhiann.

5 Agus a thuilleadh air so[c], air deanamh an uile dhìchill duibhse, cuiribh r'ar creidimh cruadal; agus re cruadal, eòlas;

6 Agus re h-eòlas, stuaim[d]; agus re stuaim, foighidin; agus re foighidin, diadhachd;

7 Agus re diadhachd, gràdh bràthaireil; agus re gràdh bràthaireil, seirc[e].

8 Oir ma bhios na nithe so annaibh, agus pailte, bheir iad *oirbh* gun bhi leasg, no mi-thorrach ann an eòlas ar Tighearna Iosa Criosd.

9 Ach an tì aig nach 'eil na nithe

[a] *fireantachd Dhé agus ar Slànuighir.* [b] *subhailc, deadh-bheus.*
[c] *chum na crìche so.* [d] *measarrachd.*
[e] *gràdh, carthanachd.*

sin, tha e dall, agus gearr-sheallach [f], a' dì-chuimhneachadh gu'n do ghlanadh e o a sheann pheacaibh.

10 Uime sin, a bhràithre, deanaibh an tuilleadh dìchill chum bhur gairm agus bhur taghadh a dheanamh cinnteach: oir ma ni sibh na nithe so, cha tuit sibh a choidhch:

11 Oir mar sin frithealar gu pailt dhuibh slighe, a steach do rioghachd shiorruidh ar Tighearna agus ar Slànuighir Iosa Criosd.

12 Uime sin cha dearmad mi na nithe so ghnàth-chur an cuimhne dhuibh, ge d' is aithne dhuibh *iad*, agus ge do tha sibh air bhur daingneachadh san fhìrinn a lathair.

13 Ach measaim gur còir, am feadh's a ta mi sa' phàilliun [g] so, sibhse a bhrosnachadh le'r cur an cuimhne:

14 Air dhomh fios a bhi agam gur fagus dhomh àm cur dhiom mo phàilliuin so, amhuil a dh'fhoillsich ar Tighearn Iosa Criosd dhomh.

15 Ach ni mise dìchioll, chum an déigh dhomh siubhal, gu'm bi agaibhse gnàth-chuimhne air na nithibh so.

16 Oir cha do lean sinne faoin sgeulachda a dhealbhadh gu h-innleachdach, 'nuair a chuir sinn an céill duibh cumhachd agus teachd ar Tighearna Iosa Criosd, ach rinneadh sinn 'nar sùil-fhianuisibh air a mhòrachdsan.

17 Oir fhuair e o Dhia an t-Athair onoir agus glòir, 'nuair a thainig a' shamhuil so do ghuth d'a ionnsuidh o'n ghlòir òirdheirc [h], Is e so mo Mhac gràdhachsa, le'm bheil mi làntoilichte.

18 Agus chuala sinne an guth so a thainig o nèamh, 'nuair a bha sinn maille ris air an t-sliabh naomha.

19 Tha againn mar an ceudna focal fàidheadaireachd a 's cinntiche; d'am maith a ni sibh aire a thoirt, mar do lòchran a tha toirt soluis uaith ann an ionad dorcha, gus an soillsich an là, agus an éirich an reult-mhaidne 'nar cridheachaibh:

20 Air dhuibh fhios so a bhi agaibh air tùs, nach 'eil fàidheadaireachd air bith do'n scriobtuir o thogradh *dhaoine* fein.

21 Oir cha d'thainig an fhàidheadaireachd a réir toil duine o shean: ach labhair daoine naomha Dhé mar a sheoladh iad leis an Spiorad naomh.

CAIB. II.

ACH bha fàidhean bréige mar an ceudna am measg an t-sluaigh, amhuil a bhios luchd-teagaisg bréige 'nar measgsa, droing a bheir a steach os ìosal saobh-chreidimh [i] millteach, eadhon ag àicheadh an Tighearna a cheannaich iad, agus a bheir sgrios obunn orra fein.

2 Agus leanaidh mòran an sligheacha millteach, trìd am faigh slighe na firinn mi-chliu.

3 Agus tre shannt ni iad ceannachd oirbh le briathraibh mealltach: dream nach 'eil am breitheanas a nis o chian a' deanamh moille, agus cha 'n'eil an sgrios a' turr-chodal [k].

4 Oir mur do chaomhain Dia na h-aingil a pheacaich, ach air dha an tilgeadh sìos do ifrinn, gu'n d'thug e thairis *iad* gu bhi air an coimhead ann an slabhraidhibh dorchadais, fa chomhair breitheanais?

5 Agus nach do chaomhain e an seann saoghal, ach gu'n do shaor e Noe an t-ochdamh *pearsa*, searmonaiche fìreantachd, air dha an dìlinn [l] a thoirt air saoghal nan daoine mi-dhiadhaidh;

6 Agus a' tionndadh cathraiche Shodoim agus Ghomorrha gu luaithre [m], gu'n do dhìt e le léir-sgrios *iad*, 'gan deanamh 'nam ball-sampuill [n] dhoibhsan a bhiodh mi-dhiadhaidh an déigh sin;

7 Agus gu'n do shaor e Lot am firean, a bha fa champar [o] le caitheadh-beatha neo-ghloin nan aingidh:

8 (Oir chràidh an t-ionracan sin, agus e gabhail còmhnuidh 'nam measg, anam fireanta o là gu là, le bhi faicinn agus a' cluinntinn *an* gnìomharan an-dligheach)

9 Is aithne do'n Tighearn na daoine diadhaidh a shaoradh o bhuaireadh, agus na daoin' eucorach a choimhead gu là a' bhreitheanais chum peanas a dheanamh orra:

10 Ach gu h-àraid iadsan a leanas an fheoil ann an anamhiann na neoghloine, agus a ni tair air uachdaranachd: Air dhoibh bhi an-dàna, fein-thoileil, cha'n eagal leo anacainnt a thoirt dhoibhsan [p] a tha ann an ard inbhe:

— [f] *sa dhoill'-ean.* [g] *bhothan.* [h] *ard-urramaich.* [i] *dò bharailean.* [k] *clò-chodal.* [l] *dìle, tuil.* [m] *luaith.* [n] *'nan samhlachas.* [o] *air a shàrachadh.* [p] *olc a labhairt umpasan.*

11 An uair nach toir aingil a's mò ann an neart agus ann an cumhachd, casaid thoibheumach 'nan aghaidh [q] am fianuis an Tighearna.

12 Ach iadsan, mar ainmhidhean nàdurra ea-céillidh, a rinneadh gu bhi air an glacadh agus an sgrios, air dhoibh bhi labhairt gu toibheumach mu na nithibh nach tuig iad, sgriosar iad 'nan truaillidheachd fein;

13 Agus gheibh iad tuarasdal na h-euceirt, *mar* dhream a mheasas mar shubhachas sògh [r] san la: *is* smala iad agus aobhar-masladh [s], a' gabhail toileachas-inntinn 'nam mealltoireachd fein, am feadh 's a ta iad air cuirmibh [t] maille ribh;

14 Aig am bheil an sùilean làn do adhaltrannas, agus do nach 'eil e'n comas sgur do pheacadh; a' mealladh anaman neo-shuidhichte; aig am bheil an cridhe air a chleachdadh re gnìomharaibh sanntach; clann nam mallachd:

15 A thréig an t-slighe dhìreach, agus a chaidh air seacharan, a' leantuinn slighe Bhalaaim *mhic* Bhosoir [u], a ghràdhaich duais na h-eucorach;

16 Ach a fhuair achmhasan air son aingidheachd: oir labhair an asal bhalbh le cainnt duine, agus thoirmisg i mi-chiall an fhaidh.

17 Is tobair gun uisge iad so, neoil air an iomain le h-iomghaoith, fa chomhair am bheil duibhre [w] an dorchadais air a thasgaidh gu siorruidh.

18 Oir an uair a labhras iad *briathran* atmhor [x] dìomhanais, meallaidh iad trìd anamhianna na feòla, trìd mhacnuis [y], iadsan a chaidh gu glan [z] as uathasan a tha caitheadh am beatha ann an seacharan:

19 A' gealltuinn saorsa dhoibh, agus gun annta fein ach tràillean na truaillidheachd: oir ge b'e ni le'm buadhaichear air duine, do'n ni sin fein tha e air a chur fuidh dhaorsa.

20 Oir an déigh dhoibh dol as o shalcharaibh an t-saoghail trìd eòlais an Tighearna agus an t-Slanuighir Iosa Criosd, ma bhios iad a rìs air an ribeadh annta, agus air an cur fuidh ghéill, tha an deireadh aca ni's measa na an toiseach.

21 Oir b'fhearr dhoibh gun eòlas a bhi aca air slighe na fìreantachd, na an déigh a h-eòlas fhaotainn, pilleadh o'n àithne naomh a thugadh dhoibh.

22 Ach thachair dhoibh a réir an t-sean-fhocail fhìrinnich, Phill am madadh air ais chum a sgeith fein; agus, A' mhuc a chaidh nigheadh, chum a h-aoirneagan [a] san làthaich [b].

CAIB. III.

AN dara litir so, a mhuinntir mo ghràidh, scrìobham chugaibh a nis; annta *le chéile* tha mi a' brosnachadh bhur n-inntinn fhìor-ghloin le'r cur an cuimhne:

2 Chum gu'm bi sibh cuimhneach air na briathraibh a labhradh roimhe leis na fàidhibh naomha, agus air ar n-aithne-ne, abstola an Tighearna agus an t Slanuighir:

3 Air dhuibh fhios so bhi agaibh air thùs, gu'n d'thig anns na laithibh deireannach luchd fochaid [c], ag imeachd a réir an anamhiann fein,

4 Agus ag radh, C'àit am bheil gealladh a theachd? oir o choidil na h-aithriche, tha na h-uile nithe a' fantuinn mar *a bha iad* o thoiseach a' chruthachaidh.

5 Oir tha iad aineolach air so d'an deoin, gu'n robh na nèamha ann o chian, agus an talamh 'na sheasamh as an uisge, agus anns an uisge, trìd fhocail Dé:

6 Tre'n deachaidh an saoghal a bha'n sin ann a sgrios, air teachd do'n dìlinn air.

7 Ach tha na nèamha agus an talamh a tha nis ann, leis an fhocal sin fein air an tasgaidh suas, *agus* air an gleidheadh fa chomhair teine air chionn la a' bhreitheanais, agus sgrios dhaoine aindiadhaidh.

8 Ach, a mhuinntir mo ghràidh, na bithibhse aineolach air an aon ni so, Gu *bheil* aon là aig an Tighearn mar mhìle bliadhna, agus mìle bliadhna mar aon là.

9 Cha 'n'eil an Tighearn mall a thaobh a' gheallaidh, (mar a mheasas dream àraidh moille) ach tha e fad-fhulangach d'ar taobhne, gun toil aige dream sam bith a bhi air an call, ach na h-uile *dhaoine* theachd gu h-aithreachas.

10 Ach thig là an Tighearna mar ghaduiche san oidhche; anns an d'theid na nèamha thairis le toirm mhòir, agus *anns* an leagh na dùile le dian theas; agus bithidh an talamh

[q] *breth mhaslach an aghaidh a chéile.* [r] *deadh-ghleus, deadh theachd an tìr.* [s] *aineamha, sal.* [t] *féisdibh.* [u] *Bhéoir.* [w] *ceo.* [x] *uaibhreach.* [y] *thruiseileachd.* [z] *car tamuill bhig.* [a] *a h-aonairt, a h-eabradh.* [b] *sa' chlàbar.* [c] *fanoid, sgeige.*

mar an ceudna agus na h-oibre a ta
air, air an losgadh suas.
11 Uime sin do bhrigh gu'm bi na
nithe so uile air an sgaoileadh as a
chéile, ciod a' ghnè dhaoine bu
chòir a bhi annaibh, ann an caith-
eadh-beatha naomha, agus diadh-
achd,
12 Le sùil a bhi agaibh re, agus
luathachadh[d] chum teachd la Dhé,
anns am bi na nèamha, air dhoibh
bhi re theine, air an sgaoileadh o
chéile, agus anns an leaghar na dùile
le dian theas?
13 Gidheadh tha dùil againne re
nèamhaibh nuadh agus talamh
nuadh, a réir a gheallaidh, anns an
còmhnuich fireantachd.
14 Uime sin, a mhuinntir ionmh-
uinn, o tha dùil agaibh ris na nith-
ibh sin, deanaibh bhur dìchioll chum
gu faighear leis-san ann an sìoth-
chaint sibh, gun smal agus neo-
lochdach:
15 Agus measaibh gur slàinte
fad-fhulangas ar Tighearna; amhuil
a scrìobh mar an ceudna ar bràthair
gràdhach Pòl, a réir a' ghliocais a
thugadh dha, d'ar n-ionnsuidh;
16 Amhuil mar 'na litrichibh
uile, a' labhairt annta mu na nith-
ibh so: anns am bheil cuid do nith-
ibh do-thuigsinn, a tha an droing a
tha neo-fhòghlumta agus neo-
sheasmhach a' fiaradh, amhuil mar
na scriobtuirean eile, chum an sgrios
fein.
17 Ach sibhse, a mhuinntir mo
ghràidh, o's aithne dhuibh *na nithe
so* roimh-laimh, thugaibh aire an
t-eagal air dhuibhse mar an ceudna
bhi air bhur tarruing air falbh le
seacharan nan daoine aindiadhaidh,
gu'n tuit sibh o bhur seasmhachd
fein.
18 Ach fàsaibh ann an gràs, agus
ann an eòlas ar Tigheara agus ar
Slànuighir Iosa Criosd. Dhasan *gu
robh* glòir a nis agus gu siorruidh[e].
Amen.

[d] *greasadh, cabhag a dheanamh.* [e] *gu là na siorruidheachd.*

Ceud Litir choitchionn an ABSTOIL

EOIN.

CAIB. I.

AN ni a bha ann o thùs, an ni a
chuala sinne, a chunnaic sinn
le'r sùilibh, air an d'amhairc sinn,
agus a laimhsich ar lamha thaobh
focail na beatha;
2 (Oir dh'fhoillsicheadh a' bheatha,
agus chunnaic sinne *i*, agus tha
sinn a deanamh fianuis, agus a' cur
an céill dhuibhse na beatha mair-
eannaich ud a bha maille ris an
Athair, agus a dh'fhoillsicheadh
dhuinne)
3 An ni a chunnaic agus a chuala
sinn, tha sinn a' cur an céill
duibhse, chum gu'm bi agaibhse
mar an ceudna comunn ruinne:
agus gu firinneach tha ar comunn-ne
ris an Athair, agus r'a Mhac Iosa
Criosd.
4 Agus tha sinn a' scrìobhadh nan
nithe so d'ar n-ionnsuidh, chum
gu'm bi bhur gairdeachas coimh-
lionta.
5 Agus is i so an teachdoireachd
a chuala sinn uaithsan, agus a tha
sinn a' cur an céill dhuibhse, Gur
solus Dia, agus nach 'eil dorchadas
air bith annsan.
6 Ma deir sinn gu bheil comunn
againn ris[a], agus sinn a' gluasad
ann an dorchadas, tha sinn a' dean-
amh bréige, agus cha 'n'eil sinn a'
deanamh na firinn:
7 Ach ma ghluaiseas sinn anns
an t-solus, mar a tha esan san
t-solus, tha comunn againn r'a
chéile, agus glanaidh fuil Iosa
Criosd a Mhic sinn o gach uile
pheacadh.
8 Ma deir sinn nach 'eil peacadh
againn, tha sinn 'gar mealladh fein,
agus cha 'n'eil an fhìrinn annainn.
9 Ma dh'aidicheas sinn ar peac-
anna, tha esan firinneach, agus ceart
chum *ar* peacanna a mhaitheadh
dhuinn, agus ar glanadh o gach uile
neo-fhìreantachd.

[a] *caidreabh againn ris.*

10 Ma deir sinn nach do pheac-
aich sinn, tha sinn a' deanamh
breugaire dhethsan, agus cha 'n'eil
fhocal annainn.

CAIB. II.

MO chlann bheag, na nithe so
scrìobham d'ar n-ionnsuidh,
chum nach peacaich sibh. Agus
ma pheacaicheas neach air bith, tha
fear-tagraidh againn maille ris an
Athair, Iosa Criosd am firean:

2 Agus is esan an ìobairt-réitich
air son ar peacaidhne; agus cha'n e
air son ar peacaidhne mhàin, ach
mar an ceudna air son *peacaidh* an
t-saoghail uile.

3 Agus le so tha fhios againn
gur aithne dhuinn e, ma choimhid-
eas sinn àitheanta.

4 An ti a deir, Is aithne dhomh
e, agus nach 'eil a' coimhead àith-
eanta, is breugaire e, agus cha 'n'eil
an fhìrinn ann.

5 Ach ge b'e choimhideas fhocal,
annsan gu deimhin tha gràdh Dhé
air a choimhlionadh: le so is
aithne dhuinn gu bheil sinn ann-
san.

6 An tí a deir gu bheil e fantuinn
annsan, is còir dhasan mar an ceud-
na gluasad, eadhon mar a ghluais
esan.

7 A bhràithre, ni'n scrìobham
àithne nuadh chugaibh, ach seann
àithne, a bha agaibh o'n toiseach: 's
i'n t-seann àithne am focal a chuala
sibh o thùs.

8 A rìs, scrìobham àithne nuadh
chugaibh, ni a ta fior annsan agus
annaibhse: do bhrigh gu'n d'imich
an dorchadas thairis, agus gu bheil
a nis an soius fior a dealrachadh.

9 An ti a deir gu bheil e san
t-solus, agus a tha fuathachadh a
bhràthar, tha e san dorchadas gus a
nis.

10 An ti aig am bheil gràdh d'a
bhràthair, tha e 'na chòmhnuidh
san t-solus, agus cha 'n'eil aobhar
oilbheim air bith ann.

11 Ach an ti a ta fuathachadh a
bhràthar, the e anns an dorchadas,
agus ag imeachd anns an dorchad-
as, agus cha'n aithne dha c'àit am
bheil e dol, do bhrigh gu'n do dhall
an dorchadas a shùilean.

12 Scrìobham d'ar n-ionnsuidh, a
chlann bheag, do bhrigh gu bheil
bhur peacanna air am maitheadh
dhuibh air sgàth ainme-san.

13 Scrìobham d'ar n-ionnsuidh,
aithriche, do bhrigh gu'm b'aithne
dhuibh esan *a ta* o thùs. Scrìobh-
am d'ar n-ionnsuidh, òganacha, do
bhrigh gu'n d'thug sibh buaidh air
an droch aon. Scrìobham d'ar
n-ionnsuidh, a chlann bheag, do
bhrigh gu'm b'aithne dhuibh an
t-Athair.

14 Scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh,
aithriche, do bhrigh gu'm b'aithne
dhuibh an ti *a ta* ann o thus.
Scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh, ògan-
acha, do bhrigh gu bheil sibh làidir,
agus gu bheil focal Dhé 'na chòmh-
nuidh annaibh, agus gu'n d'thug
sibh buaidh air an droch aon.

15 Na gràdhaichibh an saoghal,
no na nithe *a ta* san t-saoghal.
Ma ghràdhaicheas neach air bith an
saoghal, cha 'n'eil gràdh an Athar
ann.

16 Oir na h-uile a *ta* anns an
t-saoghal, anamhiann na feòla, agus
anamhiann nan sùl, agus uabhar na
beatha, cha'n ann o'n Athair a tha
iad, ach o'n t-saoghal.

17 Agus siubhlaidh an saoghal
seachad, agus anamhiann: ach an
ti a ni toil Dé, mairidh e choidhch.

18 A chlann bheag, 'si 'n aimsir
dheireannach a tha ann: agus mar
a chuala sibh gu'n d'thig an t-ana-
criosd, is ann mar sin a ta nis iomad
anacriosd ann; o'm bheil sinn a'
tuigsinn gur i'n aimsir dheireannach
a ta ann.

19 Chaidh iad a mach uainne,
ach cha robh iad dhinn: oir nam
biodh iad dhinn, gu deimhin
dh'fhanadh iad maille ruinn: ach
chaidh iad a mach, chum gu
deantadh follaiseach iad, nach robh
iad uile dhinn.

20 Ach tha agaibhse ungadh o'n
ti naomha, agus is aithne dhuibh na
h-uile nithe.

21 Cha do scrìobh mi d'ar n-ionn-
suidh, do bhrigh nach aithne dhuibh
an fhìrinn; ach do bhrigh gur aithne
dhuibh i, agus nach 'eil breug air
bith o'n fhìrinn.

22 Cò a tha 'na bhreugaire, ach
esan a dh'àicheadhas gur e Iosa an
Criosd? 's e so an t-anacriosd, a tha
'g àicheadh an Athair agus a' Mhic.

23 Ge b'e neach a dh'àicheadhas
am Mac, cha 'n'eil an t-Athair aige:
[ach an ti a dh'aidicheas am Mac,
tha an t-Athair aige mar an ceud-
na.]

24 Uime sin fanadh an ni sin
annaibhse a chuala sibh o thùs.
Ma dh'fhanas an ni a chuala sibh o
thùs annaibh, fanaidh sibhse mar an
ceudna anns a' Mhac, agus anns an
Athair.

25 Agus is e so an gealladh a
gheall e dhuinn, *eadhon* a' bheatha
mhaireannach.

26 Scrìobh mi na nithe so d'ar
n-ionnsuidh, mu thimchioll na
droinge a tha 'gar mealladh.
27 Ach tha an t-ungadh a fhuair
sibh uaithsan, a' fantuinn annaibh:
agus cha 'n'eil feum agaibh gu'n
teagaisgeadh aon neach sibh: Ach,
mar a ta an t-ungadh so fein 'gar
teagasg mu thimchioll nan uile
nithe, agus a ta e fior, agus nach
breug e, eadhon mar a theagaisg e
sibh, fanaibh ann.
28 Agus a nis, a chlann bheag,
fanaibh annsan; chum 'nuair a
dh'fhoillsichear e, gu'm bi dànachd
againn, agus nach bi nàire oirnn 'na
làthair aig a theachd.
29 Ma tha fhios agaibh gu bheil
esan fìreanta, tha fhios agaibh gu
bheil gach neach a ni fireantachd,
air a ghineamhuinn [b] uaithsan.

CAIB. III.

FEUCHAIBH, ciod a' ghnè
gràidh a thug an t-Athair
dhuinne, gu'n goirteadh clann Dé
dhinn! uime sin cha'n aithne do'n
t-saoghal sinn, do bhrigh nach
b'aithne dha esan.
2 A mhuinntir mo ghràidh, a nis
is sinne mic Dhé, agus cha 'n'eil e
soilleir fathast ciod a bhitheas sinn:
ach a ta fhios againn, 'nuair a
dh'fhoillsichear esan, gu'm bi sinn
cosmhuil ris; oir chi sinn e mar
a ta e.
3 Agus gach neach aig am bheil
an dòchas so ann, glanaidh se e fein,
mar a ta esan glan.
4 Ge b'e neach a ni peacadh, tha
e mar an ceudna a' briseadh an
lagha: oir is e am peacadh briseadh
an lagha.
5 Agus tha fhios agaibh gu'n
d'fhoillsicheadh esan chum ar peac-
anna thoirt air falbh; agus cha
'n'eil peacadh sam bith annsan.
6 Gach neach a dh'fhanas annsan,
cha dean e peacadh: ge b'e air bith
a pheacaicheas, cha 'n fhac e esan,
agus cha robh eòlas aige air.
7 A chlann bheag, na mealladh
neach air bith sibh: an ti a ni fir-
eantachd, is firean e, mar is firean
esan:
8 An ti a ni peacadh, is ann o'n
diabhol a ta e: oir tha an diabhol
a' peacachadh o thùs. Is ann chum
na crìche so a dh'fhoillsicheadh
Mac Dhé, chum gu'n sgriosadh e
oibre an diabhoil.
9 Ge b'e neach a ghineadh o
Dhia, cha dean e peacadh; oir a ta
a shìolsan a' fantuinn ann: agus cha
'n'eil e'n comas da peacadh a dhean-
amh, do bhrigh gu'n do ghineadh o
Dhia e.
10 An so tha clann Dé agus
clann an diabhoil follaiseach: Ge
b'e neach nach dean fireantachd,
cha'n ann o Dhia a tha e, no an ti
nach gràdhaich a bhrathair.
11 Oir is i so an teachdoireachd a
chuala sibh o thùs, sinn a thoirt
gràidh d'a chéile:
12 Cha'n ann mar Chain, *a* bha
o'n droch aon, agus a mharbh a
bhràthair: Agus c'ar son a mharbh
se e? A chionn gu'n robh oibre
fein olc, agus *oibre* a bhràthar fir-
eanta.
13 Na biodh ioghnadh oirbh, mo
bhràithre, ge do dh'fhuathaicheas
an saoghal sibh.
14 Tha fhios againn gu'n deach-
aidh sinn thairis o bhàs gu beatha,
do bhrigh gu bheil gràdh againn do
na bràithribh: an ti nach gràdhaich
a bhràthair, fanuidh e ann am bàs.
15 Gach neach a dh'fhuathaich-
eas a bhràthair, is mortair [c] e: agus
tha fhios agaibh nach 'eil aig mort-
air sam bith a' bheatha mhairean-
nach a' fantuinn ann.
16 Le so is aithne dhuinn gràdh
Dhé, do bhrigh gu'n do chuir esan
sìos anam fein air ar soinne: agus
is còir dhuinne *ar* n-anama fein a
chur sìos air son nam bràithre.
17 Agus ge b'e neach aig am
bheil maoin an t-saoghail so, agus a
chi a bhràthair ann an uireasbhuidh
agus a dhruideas a chridhe 'na agh-
aidh, cionnus a tha gràdh Dhé a'
gabhail còmhnuidh ann?
18 Mo chlann bheag, na gràdh-
aicheamaid ann am focal, no ann an
teangaidh, ach ann an gnìomh agus
ann am firinn.
19 Agus le so is aithne dhuinn
gu bheil sinn do'n fhìrinn, agus
bheir sinn dearbh-beachd [d] d'ar
cridhibh 'na làthair.
20 Oir ma dhìteas ar cridhe sinn,
is mò Dia na ar cridhe, agus is
aithne dha na h uile nithe.
21 A mhuinntir mo ghràidh, mur
dìt ar cridhe sinn, tha dànachd
againn a thaobh Dhé.
22 Agus ge b'e ni a dh'iarras sinn,
gheibh sinn uaith e, do bhrigh gu
bheil sinn a' coimhead àitheantan,
agus a' deanamh nan nithe a tha
taitneach 'na fhianuis sân.
23 Agus is i so àithne-san, gu'n
creideamaid ann an ainm a Mhic

[b] *air a bhreith.* [c] *duin'-mharbhaiche.* [d] *cinnteachd.*

Iosa Criosd, agus gu'n gràdhaich-
eamaid a chéile, mar a thug esan
aithne dhuinn.
24 Agus an ti a choimhideas àith-
eanta-san, tha e gabhail còmhnuidh
ann, agus esan annsan: agus ie so is
aithne dhuinn gu bheil esan a' fuir-
each annainn, o'n Spiorad a thug e
dhuinn.

CAIB. IV.

A MHUINNTIR ionmhuinn, na
creidibh gach uile spiorad, ach
dearbhaibh na spioradan, an ann o
Dhia a tha iad: do bhrigh gu bheil
mòran do fhàidhibh bréige air dol a
mach do'n t-saoghal.
2 Le so aithnichibh Spiorad Dhé:
gach uile spiorad a dh'aidicheas gu'n
d'thainig Iosa Criosd san fheoil, is
ann o Dhia a tha e.
3 Agus gach uile spiorad nach
aidich gu bheil Iosa Criosd air
teachd san fheoil, cha'n ann o Dhia
a tha e: agus is e so *spiorad* sin an
anacriosd, neach a chuala sibh e
bhi teachd, agus a nis tha e cheana
anns an t-saoghal.
4 A chlann bheag, tha sibhse o
Dhia, agus thug sibh buaidh or-
rasan; do bhrigh gur mò esan a ta
annaibhse, na'n ti a ta anns an t-
saoghal.
5 Tha iadsan o'n t-saoghal: uime
sin tha iad a' labhairt mu'n t-saoghal,
agus tha'n saoghal ag éisdeachd
riu.
6 Tha sinne o Dhia: an ti aig am
bheil eòlas air Dia, éisdidh e ruin-
ne; an ti nach 'eil o Dhia, cha'n éisd
e ruinn. O so aithnichidh sinn
spiorad na firinn, agus spiorad an t-
seacharain.
7 A mhuinntir ionmhuinn, gràdh-
aicheamaid a chéile: oir is ann o
Dhia tha'n gradh; agus gach neach
a ghràdhaicheas, ghineadh o Dhia
e, agus is aithne dha Dia.
8 An ti nach gràdhaich, cha'n
aithne dha Dia; oir is gràdh Dia.
9 An so dh'fhoillsicheadh gràdh
Dhé dhuinne, do bhrigh gu'n do
chuir Dia aon-ghin Mhic do'n t-
saoghal, chum gu'm bitheamaid beo
tridsan.
10 An so a ta gràdh, cha'n e gu'n
do ghràdhaich sinne Dia, ach gu'n
do ghràdhaich esan sinne, agus gu'n
do chuir e a Mhac fein *gu bhi* 'na
iobairt-réitich air son ar peacaidh.
11 A mhuinntir ionmhuinn, ma
ghràdhaich Dia sinne mar sin, tha
dh'fhiachaibh oirnne chéile a
ghràdhachadh mar an ceudna.
12 Cha'n fhaca neach air bith Dia
riamh. Ma ghràdhaicheas sinn a
chéile, tha Dia 'na chòmhnuidh
annainn, agus tha a ghràdh air a
choimhlionadh annainn.
13 O so is aithne dhuinn gu bheil
sinne 'nar còmhnuidh annsan, agus
esan annainne, do bhrigh gu'n
d'thug e dhuinn d'a Spiorad.
14 Agus chunnaic sinn agus tha
sinn a' deanamh fianuis, gu'n do
chuir an t-Athair am Mac uaith *gu
bhi* 'na Shlànuighear an domhain.
15 Ge b'e neach a dh'aidicheas
gur e Iosa Mac Dhé, tha Dia 'na
chòmhnuidh annsan, agus esan ann
an Dia.
16 Agus dh'aithnich sinne agus
chreid sinn an gràdh a tha aig Dia
dhuinn. Is gràdh Dia; agus an ti
a tha fantuinn ann an gràdh, tha e
'na chòmhnuidh ann an Dia, agus
Dia annsan.
17 An so tha ar gràdhne air a
dheanamh coimhlionta, chum gu'm
bi againn dànachd ann an là a'
bhreitheanais: do bhrigh mar a tha
esan, gur amhuil sin a tha sinne
anns an t-saoghal so.
18 Cha 'n'eil eagal ann an gràdh;
ach tilgidh gràdh diongmhalta[e] an
t-eagal a mach; do bhrigh gu bheil
pian san eagal: an ti a tha eagalach,
cha d'rinneadh coimhlionta ann an
gràdh e.
19 Tha gràdh againne dhasan, do
bhrigh gu'n do ghràdhaich esan sin-
ne an toiseach.
20 Ma deir neach, Tha gràdh
agam do Dhia, agus fuath aige d'a
bhràthair, is breugaire e: oir an ti
nach gràdhaich a bhràthair a chun-
naic e, cionnus a dh'fheudas e Dia
nach fac e, a ghràdhachadh?
21 Agus an àithne so tha againn
uaithsan, An ti a ghradhaicheas
Dia, gu'n gràdhaich e a bhràthair
mar an ceudna.

CAIB. V.

GE b'e neach a chreideas gur e
Iosa an Criosd, ghineadh o
Dhia e; agus ge b'e ghràdhaicheas
an ti a ghin, gràdhaichidh e mar an
ceudna an ti a ghineadh leis.
2 O so is aithne dhuinn gu bheil
gràdh againn do chloinn Dé, 'nuair
a ghràdhaicheas sinn Dia, agus a
choimhideas sinn àitheanta.
3 Oir is e so gràdh Dhé, sinn a
choimhead àitheanta: agus cha 'n'eil
àitheanta-san trom[f].
4 Oir gach uile ni a ghinear o

[e] *iomlan, foirfe.*
[f] *do-dheanta.*

Dhia, bheir e buaidh air an t-saoghal: agus is i so a' bhuaidh a bhuadhaicheas air an t-saoghal, *eadhon* ar creidimhne.

5 Cò an ti a bhuadhaicheas air an t-saoghal, ach esan a tha creidsinn gur e Iosa Mac Dhé?

6 Is e so esan a thainig trìd uisge agus trìd fhuil, Iosa Criosd; ni h-e trìd uisge mhàin, ach trìd uisge agus fuil: agus is e'n Spiorad a ni fianuis, do bhrigh gur firinn an Spiorad.

7 Oir tha triuir a tha deanamh fianuis air nèamh, an t-Athair, am Focal, agus an Spiorad naomh: agus an triuir sin is aon iad.

8 Agus tha triuir a tha deanamh fianuis air an talamh, an Spiorad, agus an t-uisge, agus an fhuil: agus thig an triuir sin r'a chéile ann an aon.

9 Ma ghabhas sinn re fianuis dhaoine, 'si fianuis Dé a's mò: oir is i so fianuis Dé, a thug e mu thimchioll a Mhic.

10 An ti a chreideas ann am Mac Dhé, tha 'n fhianuis aige ann fein: an ti nach creid Dia, rinn e breugaire dheth, do bhrigh nach do chreid e an fhianuis a rinn Dia mu thimchioll a Mhic.

11 Agus is i so an fhianuis, gu'n d'thug Dia dhuinn beatha mhaireannach: agus tha a' bheatha so 'na Mhac.

12 An ti aig am bheil am Mac, tha beatha aige: an ti aig nach 'eil Mac Dhé, cha 'n'eil beatha aige.

13 Na nithe so scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh a tha creidsinn ann an ainm Mic Dhé; chum gu'm bi fios agaibh gu bheil a' bheatha mhaireannach agaibh, agus chum as gu'n creid sibh ann an ainm Mic Dhé.

14 Agus is e so an dòchas a ta againn annsan, ma dh'iarras sinn ni sam bith a réir a thoile; gu'n éisd e ruinn.

15 Agus ma ta fhios againn gu'n éisd e ruinn, ge b'e ni a dh'iarras sinn, tha fhios againn gu bheil ar n-iarrtais a dh'iarr sin air againn.

16 Ma chi neach sam bith a bhràthair a' peacachadh peacaidh nach 'eil a chum bàis, iarraidh e, agus bheir e beatha dha, dhoibhsan nach 'eil a' peacachadh chum bais. Tha peacadh chum bàis ann: a thaobh sin, ni'n abram gur còir dha guidheadh.

17 Is peacadh gach uile eucoir: agus tha peacadh ann nach 'eil a chum bàis.

18 Tha fhios againn ge b'e neach a ghineadh le Dia, nach peacaich e; ach an ti a ghineadh o Dhia, coimhididh se e fein, agus cha bhean an droch aon ris.

19 Tha fhios againn gur ann o Dhia a tha sinne, agus tha'n saoghal uile 'na luidhe san olc.

20 Agus tha fhios againn gu'n d'thainig Mac Dhé, agus gu'n d'thug e tuigse dhuinn, chum gu'm b'aithne dhuinn esan a ta fior: agus tha sinne annsan a ta fior, ann a Mhac Iosa Criosd. Is e so an Dia fior, agus a' bheatha mhaireannach.

21 A chlann bheag, coimhidibh sibh fein o iodholaibh. Amen.

Dara Litir an ABSTOIL EOIN.

CAIB. I.

AN seanair chum na bain-tighearna taghta, agus chum a cloinne, a's ionmhuinn leamsa anns an fhìrinn; agus cha'n ann leamsa mhàin, ach leo-san uile mar an ceudna a ghabh eòlas air an fhìrinn;

2 Air son na firinn a tha 'na còmhnuidh annainne, agus a bhios maille ruinn gu bràth:

3 Gràs, tròcair, *agus* sìth gu robh maille ribh o Dhia an t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd Mac an Athar, ann am firinn agus ann an gràdh.

4 Bha gairdeachas mòr orm, do bhrigh gu'n d'fhuair mi *cuid* do d' chloinnsa ag imeachd anns an fhìrinn, a réir mar a fhuair sinne àithne o'n Athair.

5 Agus a nis guidheam ort, a bhaintighearn, cha'n e mar gu'n scrìobhainn àithne nuadh chugad, ach *an àithne* a bha againn o thùs, gu'n gràdhaicheamaid a chéile.

6 Agus is e so an gràdh, gu'n imicheamaid a réir àitheanta-san. 'Si so an àithne, mar a chuala sibh o thùs, gu'n imicheadh sibh innte.

7 Oir tha mòran mhealltairean air

teachd a steach do'n t-saoghal, nach
'eil ag aideachadh gu bheil Criosd
air teachd san fheoil. Is mealltair
so agus anacriosd.
8 Thugaibh aire dhuibh fein, nach
caill sinn[g] na nithe sin a shaoth-
raich sinn[h], ach gu faigh sinn làn
duais.
9 Ge b'e neach a bhriseas *an
lagh*, agus nach fan ann an teagasg
Chriosd, cha 'n'eil Dia aige: an ti a
dh'fhanas ann an teagasg Chriosd,
tha araon an t-Athair agus am Mac
aige.
10 Ma thig neach air bith d'ar n-
ionnsuidh, agus nach toir e an teag-
asg so leis, na gabhaibh e steach
d'*ar* tigh, agus na abraibh ris, Gu
ma subhach dhuit[i].
11 Oir ge b'e neach a deir ris, Gu
ma subhach dhuit, tha comhpairt
aige d'a dhroch oibribh.
12 Air dhomh mòran a bhi agam
r'a scrìobhadh chugaibh, cha b'àill
leam *scrìobhadh* le paipeir agus
dubh; ach tha dòchas agam teachd
d'ar n-ionnsuidh, agus labhairt beul
re beul, chum gu'm bi ar gairdeachas
coimhlionta.
13 Tha clann do pheathar taghta
a' cur fàilte ort. Amen.

[g] *sibh.* [h] *bhuannuich sibh.* [i] *Gu'n soirbhichear leat.*

Treas Litir an ABSTOIL EOIN.

CAIB. I.

AN seanair chum Ghaiuis ghràdh-
aich, a's ionmhuinn leam san
fhìrinn.
2 A *bhràthair* ghràdhaich, 'se
mo ghuidheadh thaobh[k] gach uile
ni gu'n soirbhicheadh leat agus gu'm
biodh tu slàn, mar a ta soirbheach-
adh le t'anam.
3 Oir rinn mi gairdeachas gu mòr
'nuair a thainig na bràithrean, agus
a rinn iad fianuis do'n fhìrinn a tha
annadsa[l], mar a ta thusa 'g im-
eachd san fhìrinn.
4 Cha 'n'eil gairdeachas agam a's
mò na bhi cluinntinn gu bheil mo
chlann ag imeachd san fhìrinn.
5 A *bhràthair* ghràdhaich, is
dìleas a ni thu gach ni a ta thu
deanamh do na bràithribh, agus do
choigrich;
6 Muinntir a rinn fianuis air do
ghràdh an làthair na h-eaglaise:
ma bheir thu air an aghaidh iad 'nan
slighe mar is cubhaidh do Dhia, is
maith a ni thu:
7 Oir chaidh iad a mach air sgàth
ainme-san, gun ni air bith a ghabhail
o na Cinnich.
8 Uime sin tha dh'fhiachaibh
oirnne gabhail r'an leithidibh sin,
chum gu'm bitheamaid 'nar comh-
shaothraichibh do'n fhìrinn.
9 Scrìobh mi[m] chum na h-eag-
laise: ach cha ghabh Diotrephes,
leis am miann ardcheannas a bhi
aige 'nam measg, ruinne.
10 Uime sin ma thig mi, cuiridh
mi an cuimhne[n] oibre a ta e dean-
amh, a' bith-labhairt 'nar n-aghaidh
le briathraibh aingidh[o]: agus cha
leoir leis sin, ach ni mò a tha e fein
a' gabhail ris na bràithribh, agus tha
e a' bacadh na droinge leis am b'àill,
agus 'gan tilgeadh mach as an eag-
lais.
11 A *bhràthair* ghràdhaich, na
lean an ni a ta olc, ach an ni a ta
maith. An ti a ni maith, is ann o
Dhia a ta e: ach an ti a ni olc, cha'n
fhac e Dia.
12 Tha deadh theisteas air Deme-
trius o na h-uile, agus o'n fhìrinn
fein: agus tha sinne *mar an ceudna*
a' deanamh fianuis, agus tha fios ag-
aibh gu bheil ar fianuisne fior.
13 Bha mòran agam r'a scrìobh-
adh, ach cha 'n àill leam scrìobhadh
le dubh agus peann a t'ionnsuidh:
14 Ach tha dòchas agam t'fhaicinn
gun dail, agus labhraidh sinn beul
re beul. Sìothchaint maille riut.
Tha na cairdean a' cur fàilte ort.
Cuir fàilte air na cairdibh air an
ainm.

[k] *roimh.* [l] *do t'fhìrinn-sa.* [m] *Scrìobhainn.*
[n] *cuimhnichidh mi.* [o] *naimhdeil, mìorunach.*

Litir choitchionn an ABSTOIL
IUDAIS.

CAIB. I.

IUDAS seirbhiseach Iosa Criosd, agus bràthair Sheumais, chum na droinge a tha air an naomhachadh le Dia an t-Athair, agus air an coimhead le Iosa Criosd, air an gairm:

2 Gu robh tròcair, agus sìth, agus gràdh air am meudachadh dhuibhse.

3 A mhuinntir ionmhuinn, air dhomh an uile chabhag [p] a dheanamh chum scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh mu thimchioll na slàinte choitchionn [q], b'fheumail domh scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh, 'gar n-earalachadh [r] sibh a chathachadh gu dìchiollach air son a' chreidimh a thugadh aon uair do na naoimh.

4 Oir dh'eulaigh [s] daoine àraidh a steach, a dh'orduicheadh roimhe [t] o shean chum an dìtidh so, *daoine* mi-dhiadhaidh, a' tionndadh gràis ar Dé-ne gu macnus, agus ag àicheadh Dhé, a's aon Uachdaran ann, agus ar Tighearna Iosa Criosd.

5 Uime sin is àill leam bhur cur an cuimhne, ge do bha fhios agaibh aon uair [u] air so, cionnus an déigh do'n Tighearn am pobull a shaoradh a tìr na h-Eiphit, a sgrios e an déigh sin an droing nach do chreid.

6 Agus na h-aingil nach do ghleidh an ceud inbhe, ach a dh'fhàg an àite-còmhnuidh fein, choimhid e ann an geimhlibh siorruidh fuidh dhorchadas, fa chomhair breitheanais an là mhòir.

7 Amhuil a ta Sodom agus Gomorrha, agus na bailte mu'n cuairt orra, a thug iad fein thairis do strìopachas air a' mhodh cheudna, agus a bha leantuinn feòla coimhich, air an cur suas 'nam ball-sampuill [w], a' fulang dioghaltais teine shiorruidh.

8 Mar an ceudna fòs tha an luchd-bruadair [x] sin a' salachadh na feòla, a' deanamh tàir air uachdaranachd, agus a' labhairt gu toibheumach [y] air ard inbhibh.

9 Gidheadh cha do ghabh Michael an t-ard-aingeal, 'nuair a chathaich e 'n aghaidh an diabhoil, agus a rinn e deas-boireachd mu chorp Mhaois, dànadas air casaid thoibheumach a thoirt 'na aghaidh, ach a dubhairt e, Gu cronuicheadh an Tighearn thu!

10 Ach tha'n droing sin a' labhairt gu toibheumach air na nithibh [z] nach aithne dhoibh: ach na nithe sin a's aithne dhoibh air mhodh nàdurra, mar ainmhidhibh gun reuson, tha iad 'gan truailleadh fein annta.

11 Is anaoibhinn doibh! oir dh'imich iad ann an slighe Chain, agus ruith iad gu togarrach ann an seacharan Bhalaaim air ghaol tuarasdail, agus sgriosadh iad ann an anacainnt cheannarcaich Chore.

12 Is smala iad sinn ann bhur cuirmibh gràidh, 'nuair a tha iad air cuirmibh maille ribh, 'gam beathachadh fein gun eagal: *is* neoil *iad* gun uisge, air an giùlan mu'n cuairt le gaothaibh; craobhan seargmheasach, gun toradh; da uair marbh, air an spìonadh as am freumhaibh;

13 Garbh thonna [a] na fairge, a sgeitheas an nàire fein mar chobhar; reulta seachranach, d'am bheil duibhre an dorchadais gu siorruidh air a thasgaidh.

14 Agus rinn Enoch mar an ceudna, an seachdamh *pearsa* o Adhamh, fàidheadaireachd orra sin, ag radh, Feuch, tha'n Tighearn a' teachd le dheich mìltibh naomha [b],

15 A dheanamh bhreitheanais air na h-uile, agus chum iadsan uile a tha mi-dhiadhaidh 'nam measg fhàgail ris, a thaobh an uile ghnìomhara mi-dhiadhaidh a rinn iad gu mi-dhiadhaidh, agus a thaobh an uile *bhriathar* cruaidh, a labhair peacaich mi-dhiadhaidh 'na aghaidh.

16 Is luchd canrain agus gearain an droing so, a tha 'g imeachd a réir an anamhiann fein; agus tha'm beul a' labhairt *bhriathar* àtmhor [c], agus iad a' gabhail iongantais [d] de phearsaibh dhaoine air sgàth buannachd.

17 Ach cuimhnichibhse, a mhuinntir mo ghràidh, na focail a labhradh roimhe le abstolaibh ar Tighearna Iosa Criosd:

[p] *dìchioll.* [q] *chumanta.* [r] *a' cur impidh oirbh.* [s] *ghoid.*
[t] *a scrìobhadh roimhe.* [u] *roimhe.* [w] *'nan samhlachas.*
[x] *luchd-bruadair neo-ghlan.* [y] *gu tàir-chainnteach, maslach.*
[z] *labhairt uile mu na nithibh.* [a] *Fiadh thonna.*
[b] *le deich mìltibh d'a naomhaibh.* [c] *uaibhreach.*
[d] *a' toirt mòr mheas.*

18 Mar a dubhairt iad ribh, gu'm
biodh anns an aimsir dheireannaich
luchd-fanoid, a ghluaiseadh a réir an
anamhianna mi-dhiadhaidh fein.
19 'Siad sin an dream a sgaras iad
fein o *chàch*, collaidh [e], gun an
Spiorad aca.
20 Ach air bhi dhuibhse, a mhuinn-
tir ionmhuinn, 'gar togail fein suas
ann bhur creidimh rò naomha, a'
deanamh ùrnuigh san Spiorad
naomh,
21 Coimhidibh sibh fein ann an
gràdh Dhé, le sùil re tròcair ar
Tighearna Iosa Criosd chum na
beatha maireannaich.
22 Agus gabhaibh truas do dhream
àraidh, a' deanamh eadar-dhealach-
aidh:
23 Agus tearnaibh dream eile le
h-eagal, 'gan spìonadh as an teine;
a' fuathachadh eadhon an eudaich
air am bheil smal na feòla [f].
24 A nis dhasan a tha comasach
air bhur gleidheadh o thuisleadh,
agus *bhur* cur gu neo-lochdach an
làthair a ghlòire le h-aoibhneas rò
mhòr,
25 Do'n Dia a ta mhàin glic, ar
Slànuighear, *gu robh* glòir agus
mòralachd, neart [g] agus cumhachd,
a nis agus air feadh nan uile linn.
Amen.

[e] *nàdurra.* [f] *a ta air a shalachadh leis an fheoil.*
[g] *tighearnas, uachdaranachd.*

TAISBEANADH EOIN an Diadhair.

CAIB. I.

TAISBEANADH Iosa Criosd, a
thug Dia dha, a dh'fhoillseach-
adh d'a sheirbhisich nithe a's éigin
teachd gu crìch ann an aithghearr;
agus chuir e teachdoireachd uaith,
agus le aingeal fein dh'fhoillsich e
iad d'a sheirbhiseach Eoin:
2 A rinn fianuis air focal Dé, agus
air teisteas Iosa Criosd, agus air
gach ni a chunnaic e.
3 *Is* beannuichte an ti a leughas,
agus iadsan a dh'éisdeas re briath-
raibh na fàidheadaireachd so, agus a
choimhideas na nithe a tha sgrìobhta
innte: oir tha'n t-àm am fagus.
4 EOIN chum nan seachd eag-
lais a ta san Asia: Gràs
dhuibh, agus sìth o'n ti a ta, agus a
bha, agus a ta re teachd; agus o na
seachd spioradaibh a tha'm fianuis a
righ-chaithreachsan.)
5 Agus o Iosa Criosd, an fhianuis
fhìor, an ceud-ghin o na marbhaibh,
agus uachdaran righre na talmhainn:
Dhasan a ghràdhaich sinn, agus a
dh'ionnlaid sinn o ar peacaibh 'na
fhuil fein,
6 Agus a rinn righre dhinn agus
sagarta do Dhia agus d'a Athairsan;
dhasan *gu robh* glòir agus cumhachd
gu saoghal nan saoghal. Amen.
7 Feuch, tha e teachd le neulaibh;
agus chi gach sùil e, agus iadsan
mar an ceudna a lot e [h]: agus ni
uile threubha na talmhainn caoidh
air a shonsan: gu ma h-amhluidh a
bhitheas, Amen.
8 Is mise Alpha agus Omega, an
toiseach agus an deireadh, a deir an
Tighearn, a ta, agus a bha, agus a
ta re teachd, an t-Uile-chumhach-
dach.
9 Bha mise Eoin, bhur dearbh-
bhràthair, agus bhur companach ann
an amhghar, agus ann an rioghachd
agus am foighidin Iosa Criosd, anns
an eilean [i] d'an goirear Patmos, air
son focail Dé, agus air son fianuis
Iosa Criosd.
10 Bha mi san Spiorad air là an
Tighearna, agus chuala mi air mo
chùlaobh guth mòr, mar *ghuth*
trompaide,
11 Ag radh, Is mise Alpha agus
Omega, an ceud neach agus an
neach deireannach: agus, Sgrìobhsa
ann an leabhar an ni a chi thu, agus
cuir e chum nan seachd eaglais a
tha san Asia; chum Ephesuis, agus
chum Smirna, agus chum Pherga-
mois, agus chum Thiatira, agus
chum Shardis, agus chum Philadel-
phia, agus chum Laodicea.
12 Agus thionndaidh mi a dh'fhai-
cinn a ghutha [k] a labhair rium. Agus
air tionndadh dhomh, chunnaic mi
seachd coinnleirean òir;
13 Agus am meadhon nan seachd

[h] *a throimh-lot, a shàth e trìd.* [i] *oilean, innis.* [k] *an guth.*

coinnleir, *neach* cosmhuil re Mac
an duine, air an robh eudach a
ràinig sios gu shàilibh, agus crios-
laichte[k] le crios òir mu chiochaibh.
14 Agus *bha* a cheann agus fholt
geal mar oluinn ghil, mar shneach-
da; agus a shùilean mar làsair
theine;
15 Agus a chosa cosmhuil re
umha[l] fior-ghlan, mar gu'm bitheadh
iad a' dearg-losgadh ann an àmhuinn;
agus a ghuth mar thoirm mhòrain
uisgeacha.
16 Agus bha aige 'na laimh dheis
seachd reulta: agus claidheamh geur
dà fhaobhair a' teachd a mach as a
bheul: agus *bha* ghnùis mar a'
ghrian a' dealrachadh 'na làn neart.
17 Agus an uair a chunnaic mi e,
thuit mi sìos aig a chosaibh an riochd
mairbh: agus chuir e a lamh dheas
orm, ag radh rium, Na biodh eagal
ort: is mise an ceud neach agus an
neach deireannach.
18 *Is mi* an ti a ta beo, agus a
bha marbh; agus feuch, tha mi beo
gu saoghal nan saoghal, Amen; agus
tha iuchraiche ifrinn[m] agus a' bhàis
agam.
19 Scrìobh na nithe a chunnaic
thu, agus na nithe a ta ann, agus na
nithe a bhitheas an déigh so:
20 Rùn-dìomhair nan seachd reult
a chunnaic thu ann am laimh dheis,
agus nan seachd coinnleir òir. Is
iad na seachd reulta, aingil nan
seachd eaglais: agus is iad na
seachd coinnleirean a chunnaic thu,
na seachd eaglaisean.

CAIB. II.

CHUM aingil[n] eaglaise Ephesuis,
Scrìobh, Is iad so na nithe a
deir an ti a tha cumail nan seachd
reult 'na laimh dheis, a tha 'g im-
eachd ann am meadhon nan seachd
coinnleir òir;
2 Is aithne dhomh t'oibre, agus
do shaothair, agus t'fhoighidin, agus
nach urrainn thu giùlan leo-san a
tha olc; agus gu'n do dhearbh thu
iadsan a deir gur abstoil iad fein,
agus nach eadh, agus gu'n d'fhuair
thu iad breugach;
3 Agus gu'n do ghiùlain thu, agus
gu bheil foighidin agad, agus air
sgàth m'ainme-se gu'n d'rinn thu
saothair, agus nach d'thug thu
thairis.
4 Gidheadh, tha agam a' t'agh-
aidh, gu'n do thréig thu do cheud
ghràdh.
5 Cuimhnich uime sin cia uaith a
thuit thu, agus gabh aithreachas,
agus dean na ceud oibre; no thig
mi ort gu grad, agus atharraichidh
mi do choinnleir as àit, mur gabh
thu aithreachas.
6 Ach a ta so agad, gur fuathach
leat oibre nan Nicolaiteach, nithe
mar an ceudna a's fuathach leamsa.
7 An ti aig am bheil cluas, éis-
deadh e ciod a deir an Spiorad ris
na h-eaglaisibh, Do'n ti a bhuadh-
aicheas bheir mise r'a itheadh do
chraoibh na beatha, a tha ann am
meadhon phàrrais Dé.
8 Agus chum aingil eaglaise Smir-
na, scrìobh, Na nithe so a deir
esan a's e'n ceud neach agus an
neach deireannach, a bha marbh,
agus a tha beo;
9 Is aithne dhomh t'oibre, agus
t'àmhghar, agus do bhochdainn,
(gidheadh a ta thu beartach[o]) agus
is aithne dhomh toibheum na
muinntir a deir gur Iudhaich iad
fein, agus nach eadh, ach sionagog
Shàtain.
10 Na biodh eagal ort roimh aon
do na nithibh sin a dh'fhuilingeas
tu: feuch, tilgidh an diabhol cuid
dhibh ann am priosun, chum gu'n
dearbhar sibh; agus bithidh àmh-
ghar[p] agaibh rè dheich laithean: bi-
sa firinneach gu bàs, agus bheir
mise dhuit crùn na beatha.
11 An ti aig am bheil cluas,
éisdeadh e ciod a deir an Spiorad
ris na h-eaglaisibh: An ti a bheir
buaidh, cha chiurrar leis an dara
bàs e.
12 Agus chum aingil na h-eaglaise
a *ta* ann am Pergamos, scrìobh, Na
nithe so deir esan, aig am bheil an
claidheamh geur dà fhaobhair:
13 Is aithne dhomh t'oibre, agus
c'àit am bheil thu a'd' chòmhnuidh,
eadhon far *am bheil* caithir Shà-
tain: agus a ta thu a' cumail
m'ainme-se gu daingean, agus cha
d'aicheadh thu mo chreidimh, eadh-
on anns na laithibh sin anns *an
robh* Antipas 'na fhianuis[q] fhìrin-
neach dhomh, a mharbhadh 'nar
measg, far am bheil Sàtan 'na
chòmhnuidh.
14 Gidheadh tha beagan agam a'
t'aghaidh, do bhrigh gu bheil agad
an sin an droing a tha cumail teag-
aisg Bhalaaim, a theagaisg do Bha-
lac ceap-tuislidh a chur roimh
chloinn Israeil, chum nithe a

k *criosraichte.* l *prais.* m *na h-uaighe, an t-saoghail re teachd.* n *theachdoire.* o *saibhir.* p *trioblaid.* q *'na mhairtireach.*

dh'iobradh do iodholaibh itheadh, agus strìopachas a dheanamh.

15 Is amhuil sin a ta agad mar an ceudna an dream a tha cumail teagaisg nan Nicolaiteach, ni a's fuathach leamsa.

16 Dean aithreachas, no thig mi a' t'ionnsuidh gu grad, agus cogaidh mi 'nan aghaidh le claidheamh mo bheoil.

17 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a deir an Spiorad ris na h-eaglaisibh: Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mi r'a itheadh do'n mhana fholuichte, agus bheir mi dha clach gheal, agus air a' chloich ainm nuadh scrìobhta, nach aithne do neach air bith, ach do'n ti a gheibh *i*.

18 Agus chum aingil na h-eaglaise a *ta* ann an Tiatira, scrìobh, Na nithe so deir Mac Dhé, aig am bheil a shùilean mar lasair theine, agus a chosan mar umha fiorghlan;

19 Is aithne dhomh t'oibre, agus do ghràdh, agus do fhrithealadh [r], agus *do* chreidimh, agus t'fhoighidin, agus t'oibre deireannach; gu *bheil iad* ni's mò na do cheud oibre.

20 Gidheadh, tha agam beagan do nithibh a' t'aghaidh, gu bheil thu a' fulang do'n mhnaoi sin Iesebel, a deir gur ban-fhaidh i fein, mo sheirbhisich a theagasg agus a mhealladh chum strìopachas a dheanamh, agus nithe a dh'ìobradh do iodholaibh itheadh.

21 Agus thug mi dhi ùine gu aithreachas a ghabhail d'a strìopachas, agus cha do ghabh i aithreachas.

22 Feuch, tilgidh mi i ann an leabaidh, agus iadsan a tha deanamh adhaltrannais rithe ann an àmhghar mòr, mur gabh iad aithreachas d'an gnìomharaibh.

23 Agus marbhaidh mi a clann leis a' bhàs; agus bithidh fhios aig na h-eaglaisibh uile gur mise an ti sin a sgrùdas na h-airnean agus na cridheachan: agus bheir mi do gach aon agaibhse a réir bhur n-oibre.

24 Ach ribhse a deiream, agus ris a' chuid eile ann an Tiatira, Mheud aig nach 'eil an teagasg so, agus do nach b'aithne doimhne Shàtain, mar a deir iad, cha chuir mi uallach eile oirbh.

25 Ach cumaibh gu daingean an ni a ta agaibh, gus an d'thig mi.

26 Agus an tí a bhuadhaicheas, agus a ghleidheas m'oibre gus a' chrìoch, dhasan bheir mi cumhachd os ceann nan Cinneach:

27 (Agus riaghlaidh e iad le slait iaruinn: mar shoithichibh creadha brisear 'nam bloighdibh iad) amhuil a fhuair mise o m'Athair.

28 Agus bheir mi dha reult na maidne.

29 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a deir an Spiorad ris na h-eaglaisibh.

CAIB. III.

AGUS chum aingil na h-eaglaise a *tha* ann an Sardis, scrìobh, Na nithe so deir an ti aig am bheil seachd spiorada Dhé, agus na seachd reulta: Is aithne dhomh t'oibre, gu bheil ainm agad gu bheil thu beo, gidheadh a ta thu marbh.

2 Bi faireil, agus neartaich a' chuid eile a ta ullamh gu bàsachadh: oir cha d'fhuair mi t'oibre coimhlionta am fianuis Dé.

3 Cuimhnich uime sin cionnus a fhuair agus a chuala tu, agus gleidh [s], agus gabh aithreachas. Uime sin mur dean thu faire, thig mi ort mar ghaduiche, agus cha bhi fios agad ciod i an uair anns an d'thig mi ort.

4 Tha beagan ainmeanna agad eadhon ann an Sardis, nach do shalaich an eudach; agus imichidh iad maraon riumsa ann an *culaidhibh* geala: oir is airidh [t] iad.

5 An ti a bheir buaidh, sgeadaichear e ann an eudach geal; agus cha dubh mi mach ainm a leabhar na beatha, ach aidichidh mi ainmsan am fianuis m'Athar, agus am fianuis ainglesan.

6 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ris an ni a deir an Spiorad ris na h-eaglaisibh.

7 Agus chum aingil na h-eaglaise ann am Philadelphia, scrìobh, Na nithe so deir an ti naomha, an ti fior, an ti aig am bheil iuchair Dhaibhidh, an ti a dh'fhosglas, agus cha dùin neach air bith; agus a dhùineas, agus cha'n fhosgail neach air bith:

8 Is aithne dhomh t'oibre: feuch, chuir mi dorus fosgailte romhad, agus cha'n urradh neach air bith a dhùnadh: oir a ta neart beag agad, agus ghleidh thu m'fhocal, agus cha d'àicheadh thu m'ainm.

9 Feuch, bheir mise *orrasan* do

[r] *sheirbhis, mhinistreileachd.* [s] *coimhid, cum gu teann.* [t] *fiu.*

shionagog Shàtain (a deir gur Iudhaich iad fein, agus nach eadh, ach a ta deanamh bréige) feuch, bheir mise orra gu'n d'thig iad agus gu'n dean iad aoradh aig do chosaibh, agus gu'm bi fios aca gu'n do ghràdhaich mise thu.

10 A chionn gu'n do ghleidh thu focal m'fhoighidinse, gleidhidh mise thusa mar an ceudna o uair a' bhuairidh, a thig air an t-saoghal uile, a dhearbhadh na muinntir sin a tha 'nan còmhnuidh air an talamh.

11 Feuch, tha mi a' teachd gu grad: dean greim daingean air na bheil agad, chum nach glac neach air bith do chrùn.

12 An ti a bheir buaidh, ni mi e 'na phost[u] ann an teampull mo Dhé, agus cha d'theid e ni's mò a mach as: agus scrìobhaidh mi ainm mo Dhé air, agus ainm cathrach[w] mo Dhé, *a's i* Ierusalem nuadh, a thig a nuas o nèamh o m' Dhia: agus *scrìobhaidh* mi m'ainm nuadh fein *air*.

13 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a deir an Spiorad ris na h-eaglaisibh.

14 Agus chum aingil na h-eaglaise ann an Laodicea, scrìobh, Na nithe so deir an Amen, an fhianuis dhìleas agus fhìrinneach, toiseach cruthachaidh Dhé;

15 Is aithne dhomh t'oibre, nach 'eil thu aon chuid fuar no teth: b'fhearr leam gu'm bitheadh tu fuar no teth.

16 Uime sin do bhrigh gu bheil thu meagh-bhlath, agus nach 'eil thu aon chuid fuar no teth, sgeithidh mi thu mach as mo bheul.

17 Do bhrigh gu bheil thu ag radh, Tha mi beartach, agus air fàs saibhir, agus gun fheum agam air ni sam bith; agus gun fhios agad gu bheil thu dòruinneach[x], agus truagh, agus bochd, agus dall, agus lomnochd.

18 Comhairlicheam dhuit òr a cheannach uamsa, air a dhearbhadh san teine, chum as gu'm bi thu saibhir; agus eudach geal, chum gu'n còmhdaichear thu, agus nach bi nàire[y] do lomnochduidh follaiseach; agus ung do shùile le sàbhshùl[z], chum gur léir dhuit.

19 Mheud as is ionmhuinn leam, cronaicheam agus smachdaicheam; uime sin biodh agadsa teas-ghràdh, agus dean aithreachas.

20 Feuch, tha mi a'm' sheasamh aig an dorus, agus a' bualadh: ma dh'éisdeas neach sam bith re m' ghuth, agus gu'm fosgail e'n dorus, thig mi a steach d'a ionnsuidh, agus gabhaidh ni mo shuipeir maille ris, agus esan maille riumsa.

21 Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mi comas suidhe maille riumsa air mo righ-chaithir, amhuil fòs a bhuadhaich mise, agus a shuidh mi maille re m'Athair air a righ-chaithirsan.

22 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ris an ni a deir an Spiorad ris na h-eaglaisibh.

CAIB. IV.

AN déigh so dh'amhairc mi, agus feuch, *bha* dorus fosgailte air nèamh; agus *bha* an ceud ghuth a chuala mi, mar *fhuaim* trompaid a' labhairt rium, ag radh, Thig a nìos an so, agus nochdaidh mise dhuit nithe a's éigin tachairt an déigh so.

2 Agus air ball bha mi san Spiorad: agus feuch, bha righ-chaithir air a suidheachadh air nèamh, agus bha neach 'na shuidhe air an righchaithir.

3 Agus bha an ti a shuidh, r'a amharc air, cosmhuil re clòich Iaspis, agus Shardis: agus *bha* bogha-frois[a] timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt, cosmhuil, r'a fhaicinn, re Emerald.

4 Agus timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt *bha* ceithir chaithriche fichead; agus air na caithrichibh chunnaic mi ceithir seanaire fichead 'nan suidhe, air an sgeadachadh ann an culaidhibh geala; agus bha aca air an cinn corona[b] òir.

5 Agus chaidh a mach as an righchaithir dealanaich, agus tairneanaich, agus guthanna: agus *bha* seachd lòchrain[c] theine a' dearglasadh am fianuis na righ-chaithreach, a's iad seachd spiorada Dhé.

6 Agus roimh an righ-chaithir *bha* fairge ghloine cosmhuil re criostal: agus ann am meadhon na righ-chaithreach, agus mu'n cuairt do'n righchaithir, *bha* ceithir bheathaiche làn do shùilibh air am beulaobh agus air an cùlaobh.

7 Agus *bha* an ceud bheathach cosmhuil re leòmhan, agus an dara beathach cosmhuil re laogh, agus bha aig an treas beathach aghaidh mar dhuine, agus *bha* an ceath-

[u] *'na charragh.* [w] *baile.* [x] *iargunach, àmhghàrach.*
[y] *gràineileachd.* [z] *fobhair-shùl, sùil-leigheas.*
[a] *bogha-uisge.* [b] *crùna.* [c] *lamps.* Sasg.

ramh beathach cosmhuil re iolair ag itealaich.

8 Agus aig na ceithir bheathaichibh, aig gach aon diubh fa leth, bha sea sgiathan mu'n cuairt da, agus *bha* iad làn do shùilibh an taobh a stigh; agus cha sguir iad a là no dh'oidhche, ag radh, Naomha, naomha, naomha, an Tighearn Dia uile-chumhachdach, a bha, agus a ta, agus a bhitheas.

9 Agus an uair a thug na beathaiche sin glòir, agus urram, agus buidheachas do'n ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir, a ta beo gu saoghal nan saoghal,

10 Thuit na ceithir seanaire fichead sìos an làthair an ti a bha 'na shuidhe air an rìgh-chaithir, agus rinn iad aoradh dhasan a ta beo gu saoghal nan saoghal, agus thilg iad sìos an corona an làthair na righchaithreach, ag radh,

11 Is airidh [d] thusa, a Thighearn, air glòir, agus urram, agus cumhachd fhaotainn; oir chruthaich thu na h-uile nithe, agus air son do thoile-sa tha iad, agus chruthaicheadh iad.

CAIB. V.

AGUS chunnaic mi air laimh dheis [e] an ti a shuidh air an righ-chaithir, leabhar scrìobhta san taobh a stigh dheth agus air a chulaobh, air a sheulachadh le seachd seulaibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal treun a' gairm le guth ard, Cò a's airidh air an leabhar fhosgladh; agus air a sheulachan fhuasgladh?

3 Agus cha robh aon neach air nèamh, no air thalamh comasach air an leabhar fhosgladh, no sealltuinn air.

4 Agus ghuil mi gu mòr, do bhrigh nach d'fhuaradh aon neach a b'airidh air an leabhar fhosgladh, agus a leughadh, no sealltuinn air.

5 Agus a dubhairt aon do na seanairibh rium, Na guil: feuch, bhuadhaich an Leòmhan a tha do thrèibh Iuda, Freumh Dhaibhidh, air an leabhar fhosgladh, agus a sheachd seulachan fhuasgladh.

6 Agus dh'amhairc mi, agus feuch, ann am meadhon na righ chaithreach, agus nan ceithir bheathach, agus ann am meadhon nan seanair, Uan 'na sheasamh mar gu'm biodh e air a mharbhadh, aig an robh seachd adhaircean, agus seachd sùilean, a's iad seachd spiorada Dhé, a chuireadh a mach chum na talmhainn uile.

7 Agus thainig e, agus ghlac e an leabhar a deas laimh an ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir.

8 Agus an uair a ghlac e'n leabhar, thuit na ceithir bheathaichean, agus na ceithir seanaire fichead sìos an làthair an Uain, agus aig gach aon diubh clàrsaichean, agus tùisshoithichean òir làn do nithibh deadh-bholaidh, nithe a's iad ùrnuighean nan naomh.

9 Agus chan iad òran nuadh, ag radh, Is airidh thusa air an leabhar a ghlacadh, agus a sheulachan fhosgladh, do bhrigh gu'n do mharbhadh thu, agus gu'n do shaor thu sinne do Dhia le t'fhuil fein, as gach uile thrèibh, agus theangaidh, agus shluagh, agus chinneach;

10 Agus gu'n d'rinn thu righre dhinn agus sagarta d'ar Dia: agus rioghaichidh sinn air an talamh.

11 Agus dh'amhairc mi, agus chuala mi guth mhòrain aingeal timchioll na righ-chaithreach, agus nam beathach, agus nan seanair; agus b'e an aireamh deich mìle uair deich mìle, agus mìlte do mhìltibh;

12 Ag radh le guth ard, Is airidh an t-Uan a chaidh mharbhadh, air cumhachd, agus saibhreas, agus gliocas, agus neart, agus urram, agus glòir, agus moladh fhaotainn.

13 Agus chuala mi gach uile chreutair a ta air nèamh, agus air an talamh, agus fuidh'n talamh, agus a ta air a chuan, agus na h-uile nithe a ta annta, ag radh, Moladh agus urram, agus glòir, agus cumhachd, *gu robh* dhasan a ta 'na shuidhe air an righ chaithir, agus do'n Uan gu saoghal nan saoghal.

14 Agus a dubhairt na ceithir bheathaiche, Amen. Agus thuit na ceithir seanaire fichead sìos, agus rinn iad aoradh dhasan a ta beo gu saoghal nan saoghal.

CAIB. VI.

AGUS chunnaic mi 'nuair a dh'fhosgail an t-Uan aon do na seulaibh, agus chuala mi aon do na ceithir bheathaichibh ag radh, mar le fuaim tairneanaich, Thig agus faic.

2 Agus chunnaic mi, agus feuch, each geal; agus bha aig an ti a shuidh air, bogha: agus thugadh dha crùn, agus chaidh e mach a' bhuadhachadh, agus chum gu buadhaicheadh e.

[d] *fiu.* [e] *ann an laimh dheis.*

3 Agus an uair a dh'fhosgail e'n dara seula, chuala mi an dara beathach ag radh, Thig, agus faic.

4 Agus chaidh each eile mach, *a bha* dearg; agus thugadh *cumhachd* dha-san a shuidh air, chum sìth a thoirt o'n talamh, ionnas gu marbhadh iad a chéile: agus thugadh claidheamh mòr dha.

5 Agus an uair a dh'fhosgail e an treas seula, chuala mi an treas beathach ag radh, Thig, agus faic. Agus dh'amhairc mi, agus feuch, each dubh, agus bha aig an ti a shuidh air, meidh [f] 'n a làimh.

6 Agus chuala mi guth ann am meadhon nan ceithir bheathach ag radh, Tomhas cruineachd air son peghinn, agus trì tomhasan eorna air pheginn; agus na dean cron air an ola, no air an fhìon.

7 Agus an uair a dh'fhosgail e'n ceathramh seula, chuala mi guth a' cheathramh beathaich ag radh, Thig, agus faic.

8 Agus dh'amhairc mi, agus feuch, each glas [g]; agus b'e ainm an ti a shuidh air, am Bàs, agus lean ifrinn [h] 'na chuideachd: agus thugadh dhoibhsan cumhachd chum marbhaidh air a cheathramh cuid do'n talamh, le claidheamh, agus le gorta, agus le bàs [i], agus le fiadh bheathaichibh na talmhainn.

9 Agus an uair a dh'fhosgail e an cùigeadh seula, chunnaic mi fuidh 'n altair, anama na muinntir sin a mharbhadh air son focail Dé, agus air son na fianuis a chum iad.

10 Agus ghlaodh iad le guth mòr, ag radh, Cia fhad a bhitheas, o Thighearna naomha agus fhìrinnich, gus an dean thu breitheanas, agus an dìol thu ar fuilne orrasan a ta 'nan còmhnuidh air an talamh?

11 Agus thugadh do gach aon diubh truscana fada geala, agus a dubhradh riu, iad a ghabhail fois fathast rè ùine bhig, gus am biodh an comh-sheirbhisich mar an ceudna, agus am bràithrean a rachadh a mharbhadh mar *a chaidh* iadsan air an coimhlionadh.

12 Agus dh'amhairc mi 'nuair a dh'fhosgail e an seathadh seula, agus feuch, bha crith mhòr thalmhainn ann, agus dh'fhàs a' ghrian dubh mar shaic-eudach ròin, agus dh'fhàs a' ghealach mar fhuil.

13 Agus thuit reulta nèimhe air an talamh, mar a thilgeas craobh fhìge a fìgean anabaich, nuair a chrathar i le gaoith mhòir:

14 Agus chaidh nèamh thairis mar rola leabhair air fhilleadh air a chéile; agus dh'atharraicheadh gach béinn agus eilean as an ionadaibh fein:

15 Agus dh'fholaich righre na talmhainn, agus na daoine mòra, agus na daoine saibhre, agus na h-ard cheannardan, agus na daoine cumhachdach, agus gach tràill [k], agus gach duine saor, iad fein ann an uamhaibh agus ann an creagaibh nam beann;

16 Agus a dubhairt iad ris na sléibhtibh agus ris na creagaibh, Tuitibh oirnne, agus folaichibh sinn o ghnùis an ti a tha 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus o fheirg an Uain?

17 Oir thainig latha mòr fheirgesan; agus cò a dh'fheudas seasamh?

CAIB. VII.

AGUS an déigh nan nithe sin chunnaic mi ceithir aingil 'nan seasamh air ceithir oisinnibh na talmhainn, a' cumail ceithir gaothanna na talmhainn, chum nach séideadh a' ghaoth air an talamh, no air an fhairge, no air aon chraoibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal eile ag éirigh o'n aird an ear, aig an robh seula an Dé bheo: agus ghlaodh e le guth mòr ris na ceithir aingil, d'an d'thugadh *cumhachd* cron a dheanamh air an talamh agus air an fhairge,

3 Ag radh, Na deanaibh dochann do'n talamh, no do'n fhairge, no do na craobhaibh, gus an cuir sinn seula air seirbhisich ar Dé air clàraibh an eudain.

4 Agus chuala mi àireamh na droinge a sheulaicheadh: ceud agus dà fhichead agus ceithir mìle, a sheulaicheadh do uile threubhaibh chloinn Israeil.

5 Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Iuda. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Reubein. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Ghad.

6 Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Aseir. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Nephtalim. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Mhanaseis.

7 Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Shimeoin. Sheulaich-

[f] *tomhsean.* [g] *uaine.* [h] *an uaigh.* [i] *plàigh bhàsmhoir.* [k] *daor-oglach.*

eadh dà mhìle dheug do thréibh Lebhi. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Isachair.

8 Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Shabuloin. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Ioseiph. Sheulaicheadh dà mhìle dheug do thréibh Bheniamin.

9 An déigh so dh'amhairc mi, agus feuch, sluagh mòr, nach robh neach sam bith comasach air àireamh, do na h uile chinneachaibh, agus threubhaibh, agus shluaghaibh, agus theangaibh, 'nan seasamh an lathair na righ-chaithreach, agus an làthair an Uain, air an sgeadachadh le truscanaibh fada geala, agus pailm aca 'nan lamhaibh;

10 Agus ghlaodh iad le guth ard, ag radh, Slàinte d'ar Dia-ne[l] a ta 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus do'n Uan[m].

11 Agus sheas na h-aingil uile timchioll na righ-chaithreach, agus nan seanair, agus nan ceithir bheathach, agus thuit iad air an aghaidh an làthair na righ-chaithreach, agus rinn iad aoradh do Dhia,

12 Ag radh, Amen: Moladh, agus glòir, agus gliocas, agus buidheachas, agus urram, agus cumhachd, agus neart *gu robh* d'ar Dia-ne gu saoghal nan saoghal. Amen.

13 Agus fhreagair aon do na seanairibh, ag radh rium, Cò iad sin a ta air an sgeadachadh le truscanaibh fada geala? agus cia as a thainig iad?

14 Agus a dubhairt mi ris, A Thighearn, tha fhios agadsa. Agus a dubhairt e rium, Is iad so iadsan a thainig a h àmhghar[n] mòr; agus nigh iad an truscain, agus rinn iad geal iad ann am fuil an Uain.

15 Uime sin tha iad an làthair righ-chaithreach Dhé, agus a' deanamh aoraidh dha a là agus a dh'oidhche 'na theampuill: agus gabhaidh an ti a tha 'na shuidhe air an righ-chaithir còmhnuidh 'nam measg.

16 Cha bhi ocras orra tuilleadh, no tart ni's mò; cha mhò a thuiteas a' ghrian orra[o], no teas air bith.

17 Oir beathaichidh an t-Uan a tha am meadhon na righ-chaithreach iad, agus treòraichidh e iad gu tobraichibh do uisge na beatha: agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh.

CAIB. VIII.

AGUS an uair a dh'fhosgail e an seachdamh seula, bha tosd air nèamh mu thimchioll leth-uaire.

2 Agus chunnaic mi na seachd aingil a sheas am fianuis Dé; agus thugadh dhoibhsan seachd trompaidean.

3 Agus thainig aingeal eile, agus sheas e aig an altair, agus tùiseir òir aige; agus thugadh dha mòran tùise, chum gu'n d'thugadh se e[p] maille re ùrnuighibh nan uile naomh air an altair òir, a *bha* 'n làthair na righ-chaithreach.

4 Agus chaidh deatach na tùise suas maille re ùrnuighibh nan naomh, o laimh an aingil, an làthair Dhé.

5 Agus ghlac an t-aingeal an tùiseir, agus lion se e le teine na h-altaire, agus thilg e air an talamh e: agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich, agus crith-thalmhainn ann.

6 Agus dh'ulluich na seachd aingil aig an robh na seachd trompaidean iad fein, chum an séideadh.

7 Agus shéid an ceud aingeal, agus bha clocha-meallain[q] ann, agus teine air am measgadh le fuil, agus thilgeadh air an talamh iad; agus loisgeadh an treas cuid do na craobhaibh, agus loisgeadh am feur glas uile.

8 Agus shéid an dara aingeal, agus thilgeadh mar gu'm bu bheinn mhòr a' losgadh le teine anns an fhairge: agus dh'fhas an treas cuid do'n fhairge 'na fuil:

9 Agus fhuair an treas cuid do na creutairibh a bha anns an fhairge, aig an robh anam, bàs; agus mhilleadh[r] an treas cuid do na longaibh.

10 Agus shéid an treas aingeal, agus thuit reult mhòr o nèamh, a' dearg-lasadh mar lòchran[s], agus thuit i air an treas cuid do na h-aimhnibh, agus air na tobraichibh uisge:

11 Agus is e an t-ainm a ghoirear do'n reult Burmaid: agus rinneadh an treas cuid do na h-uisgibh 'nam burmaid; agus fhuair mòran dhaoine bàs leis na h-uisgibh, do bhrigh gu'n d'rinneadh searbh iad.

12 Agus shéid an ceathramh

l ar Dia-ne. m o'n Uan. n trioblaid.
o a bhuaileas, a loisgeas a' ghrian iad. p gu'n ofraileadh se e.
q cloich-shneachd. r sgriosadh. s leus.

aingeal, agus bhuaileadh an treas
cuid do'n ghréin, agus an treas cuid
do'n ghealaich, agus an treas cuid
do na reultaibh; ionnas gu'n d'rinn-
eadh an treas cuid diubh dorcha,
agus nach do dhealraich an là rè an
treas cuid dheth, no an oidhche air
a' mhodh cheudna.
13 Agus dh'amhairc mi, agus
chuala mi aingeal [t] ag itealaich ann
am meadhon néimhe, ag radh le
guth ard, Is truagh, truagh, truagh,
do luchd àiteachaidh na talmhainn,
air son guthanna eile trompaide
nan trí aingeal a tha fathast gu séid-
eadh!

CAIB. IX.

AGUS shéid an cùigeadh aingeal
a thrompaid, agus chunnaic mi
reult a' tuiteam o néamh chum na
talmhainn: agus thugadh dha
iuchair sluichd an dubh-aigein [u].
2 Agus dh'fhosgail e slochd an
dubh-aigein, agus dh'éirich deatach
as an t-slochd, mar dheataich àmh-
uinn mhòir *theintich;* agus rinn-
eadh a' ghrian agus an t-athar
dorcha, le deataich an t-sluichd.
3 Agus thainig a mach as an deat-
aich air an talamh locuist; agus
thugadh cumhachd dhoibh, a réir
mar a tha cumhachd aig scorpion-
aibh na talmhainn.
4 Agus a dubhradh riu gun iad a
dheanamh dochann [w] air feur na
talmhainn, no air ni sam bith glas,
no air craoibh sam bith, ach air na
daoinibh sin a mhàin aig nach 'eil
seula Dhé air clar an eudain.
5 Agus thugadh dhoibh, cha'n e
gu marbhadh siad iad, ach gu'm
biodh iad air am pianadh rè chùig
mìosa: agus *bha* am pian cosmhuil
re péin scorpioin, 'nuair a bhuaileas
e duine.
6 Agus anns na laithibh sin iar-
raidh daoine am bàs, agus cha 'n
fhaigh iad e; agus bithidh déidh
aca air bàsachadh, agus teichidh am
bàs uatha.
7 Agus *bha* cruth nan locust
cosmhuil re h-eachaibh air an
ulluchadh chum catha; agus *bha*
air an cinn mar gu'm biodh crùin
cosmhuil re h-òr, agus *bha* an agh-
aidhean cosmhuil re h-aghaidhibh
dhaoine.
8 Agus bha folt orra cosmhuil re
folt bhan, agus bha am fiacla mar
fhiacla leòmhan.
9 Agus bha aca uchd-éididhean,
mar uchd-éididhean iarruinn; agus
bha fuaim an sgiathan mar fhuaim
charbada mhòrain each a' ruith
chum catha.
10 Agus bha earbuil aca cosmhuil
re scorpionaibh, agus bha gathanna
'nan earblaibh: agus *b'e* an cumh-
achd daoine a chiurradh [x] re chùig
mìosa.
11 Agus bha righ aca os an cionn,
eadhon aingeal an dubh-aigein,
agus *'se 's* ainm dha-san Eabhra
Abadon, ach anns a' Ghréigis 'se's
ainm dha Apoluon.
12 Chaidh aon truaighe thairis;
feuch, tha dà thruaighe re teachd
fathast an déigh so.
13 Agus shéid an seathadh aing-
eal a thrompaid, agus chuala mi
guth o cheithir adharcaibh na h-alt-
air òir, a tha'm fianuis Dé,
14 Ag radh ris an t-seathadh
aingeal aig an robh an trompaid,
Fuasgail na ceithir aingil a tha
ceangailte aig an amhuinn mhòir
Euphrates.
15 Agus dh'fhuasgladh na ceithir
aingil, a bha ulluichte fa chomhair
uaire, agus là, agus mìos, agus
bliadhna, chum gu'm marbhadh iad
an treas cuid do dhaoinibh.
16 Agus *b'e* àireamh armailtean
a' mharc-shluaigh fichead mìle do
dheich mìltibh: agus chuala mi an
àireamh.
17 Agus mar so chunnaic mi na
h-eich anns an taisbeanadh, agus
iadsan a shuidh orra, aig an robh
uchd-éididhean do theine, agus do
hiacint, agus do phronnusc [y]: agus
bha cinn nan each mar chinn
leòmhan; agus as am beoil thainig a
mach teine, agus deatach, agus
pronnusc.
18 Leis na trí *plàighibh* so
mharbhadh an treas cuid do dhaoin-
ibh, leis an teine, agus leis an deat-
aich, agus leis a' phronnusc, a chaidh
a mach as am beoil.
19 Oir tha an cumhachda 'nam
beul, agus 'nan earblaibh: oir *bha*
an earbuill cosmhuil re nathraich-
ibh nimhe, agus bha cinn aca, agus
leo sin ni iad dochann [z].
20 Agus cha do ghabh a' chuid
eile do na daoinibh, nach do mharbh-
adh leis na plàighibh sin, aithreach-
as do oibribh an làmh, ionnas nach
deanadh iad aoradh do dheamh-
naibh, agus do dhealbhaibh òir,
agus airgid, agus umha, agus

[t] *aon aingeal.* [u] *an t-sluic gun aigeal.* [w] *dochoir, cron.*
[x] *a ghortuchadh.* [y] *ghronustal.* [z] *cron.*

eloiche, agus fiodha; nach urradh faicinn, no cluinntinn, no imeachd:
21 Agus cha mhò a ghabh iad aithreachas d'am mortaibh, no d'an druidheachd, no d'an striopachas, no d'an gadachdaibh.

CAIB. X.

AGUS chunnaic mi aingeal cumhachdach eile a' teachd a nuas o nèamh, air a sgeadachadh le neul, agus bogha-frois [a] air a cheann, agus aghaidh mar a' ghrian, agus a chosa mar phostaibh teine.
2 Agus bha aige 'na laimh leabhran fosgailte: agus chuir e a chos dheas air an fhairge, agus *a chos* chli air an talamh,
3 Agus ghlaodh [b] e le guth ard, mar a bheuchdas leòmhan: agus an uair a ghlaodh e, labhair seachd tairneanaich an guthanna fein.
4 Agus an uair a labhair na tairneanaich an guthanna féin, bha mi dol a scrìobhadh: agus chuala mi guth o nèamh, ag radh rium, Seulaich na nithe a labhair na seachd tairneanaich, agus na scrìobh iad.
5 Agus thog an t-aingeal a chunnaic mi 'na sheasamh air a' mhuir, agus air an talamh, a lamh gu nèamh,
6 Agus mhionnaich e airsan a tha beo gu saoghal nan saoghal, a chruthaich nèamh agus na nithe a ta ann, agus an talamh agus na nithe a ta ann, agus an fhairge agus na nithe a ta innte, Nach bi aimsir ann nis mò [c];
7 Ach ann an laithibh gutha an t-seachdamh aingil, 'nuair a thòisicheas e air séideadh, an sin gu'm biodh rùn-dìomhair Dhé air a chrìochnachadh, mar a dh'innis e d'a sheirbhisich na fàidhean.
8 Agus labhair an guth a chuala mi o nèamh, rium a rìs, agus a dubhairt e, Imich, glac an leabhran a tha fosgailte ann an laimh an aingil a tha 'na sheasamh air an fhairge, agus air an talamh.
9 Agus chaidh mi dh'ionnsuidh an aingil, agus a dubhairt mi ris, Thoir dhomhsa an leabhran: agus a deir esan rium, Glac, agus ith suas e; agus ni e do bhroinn searbh, ach bithidh e ann do bheul milis mar mhil.
10 Agus ghlac mi an leabhran a laimh an aingil, agus dh'ith mi suas e; agus bha e ann mo bheul milis mar mhil: agus an uair a dh'ith mi e, rinneadh mo bhrù searbh.
11 Agus a dubhairt e rium, Is éigin duit a rìs fàidheadaireachd a dheanamh am fianuis shlògh, agus chinneach, agus theanga, agus rìghre lìonmhor.

CAIB. XI.

AGUS thugadh dhomh cuilc cosmhuil re slait: agus sheas an t-aingeal, ag radh, Eirich, agus tomhais teampull Dhé, agus an altair, agus iadsan a tha deanamh aoraidh ann.
2 Ach fàg a mach a' chùirt a tha'n taobh a muigh do'n teampull, agus 'na tomhais i; oir thugadh i do na Cinnich: agus saltraidh iad fuidh'n cosaibh a' chathair [d] naomha re dhà mhìos agus dha fhichead.
3 Agus bheir mise *cumhachd* do m' dhìthis fhianuisean, agus ni iad fàidheadaireachd rè mìle agus dà cheud agus tri fichead la, eudaichte ann an saic-eudach.
4 Is iad so an dà chrann ola, agus an dà choinnleir a tha 'nan seasamh an làthair Dhé na talmhainn.
5 Agus ma chiurras neach air bith iad, theid teine a mach as am beul, agus claoidhidh e an naimhdean: agus ma chiurras neach air bith iad, is éigin da bhi air a mharbhadh mar so.
6 Tha cumhachd aca so nèamh a dhùnadh ionnas nach bi uisge ann, ann an laithibh am fàidheadaireachdsan: agus tha cumhachd aca air uisgibh chum an tionndadh gu fuil, agus an talamh a bhualadh leis an uile phlàigh, co minic 's is toil leo.
7 Agus an uair a chrìochnaicheas iad am fianuis, ni am fiadh-bheathach [e] a dh'éireas as an t-slochd gun aigeal [f] cogadh 'nan aghaidh, agus bheir e buaidh orra, agus marbhaidh e iad.
8 Agus *bithidh* an cuirp mharbha *'nan luidhe* ann an sràid na cathracha mòire, d'an goirear gu spioradail Sodom agus an Eiphit, far mar an ceudna an do cheusadh ar Tighearn.
9 Agus chi *cuid* do na sluaghaibh, agus do threubhaibh, agus do theangaibh, agus do chinneachaibh, an cuirp mharbha rè thri laithean gu leth, agus cha leig iad an cuirp mharbha a chur ann an uaighibh.
10 Agus ni luchd-àiteachaidh na

[a] *bogha uisge.* [b] *dh'éigh.* [c] *Nach bi'n aimsir ann fathast.*
[d] *am baile.* [e] *am béisd.* [f] *gun ghrunnd.*

talmhainn gairdeachas os an ceann, agus bithidh iad subhach, agus cuiridh iad tiodhlacan[g] dh'ionnsuidh a chéile; do bhrigh gu'n do phian an dà fhàidh so iadsan a bha chòmhnuidh air an talamh.

11 Agus an déigh thri laithean gu leth, chaidh Spiorad na beatha o Dhia a steach annta, agus sheas iad air an cosaibh, agus thuit eagal mòr orrasan a chunnaic iad.

12 Agus chual iad guth mòr o nèamh, ag radh riu, Thigibh a nìos an so. Agus chaidh iad suas do neamh air neul, agus chunnaic an naimhdean iad.

13 Agus anns an uair sin fein bha crith mhòr thalmhainn ann, agus thuit an deicheamh cuid do'n chaithair[h], agus mharbhadh seachd mìle pearsa sa' chrith-thalmhainn[i]: agus ghabh a' chuid eile eagal, agus thug iad glòir do Dhia nèimhe.

14 Chaidh an dara truaighe thairis; feuch, thig an treas truaighe gu h-aithghearr.

15 Agus shéid an seachdamh aingeal a thrompaid, agus bha guthanna mòra air nèamh, ag radh, Rinneadh rioghachdan an t-saoghail *'nan rioghachdaibh* d'ar Tighearn, agus d'a Chriosdsan, agus bithidh e 'na Righ gu saoghal nan saoghal.

16 Agus thuit na ceithir seanaire fichead a bha 'nan suidhe air an caithrichibh am fianuis Dé, sìos air an aghaidh, agus rinn iad aoradh do Dhia,

17 Ag radh, Bheireamaid buidheachas duitse, O Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, a ta, agus a bha, agus a bhitheas; air son gu'n do ghabh thu do chumhachd mòr a t'ionnsuidh, agus gu'n do rioghaich thu.

18 Agus bha fearg air na cinnich, agus thainig t'fheargsa, agus àm nam marbh gu'n d'thugtadh breth orra, agus gu'n d'thugadh tusa duais do d' sheirbhisich na fàidhean, agus do na naoimh, agus dhoibhsan air am bheil eagal t'ainme, do na big agus do na mòir, agus gu sgriosadh tu iadsan a sgriosas[k] an talamh.

19 Agus dh'fhosgladh teampull Dé air nèamh, agus chunncas ann a theampull àirc a' choimh-cheangail: agus bha dealanaich, agus guthanna, agus tairneanaich, agus crith-thalmhainn, agus clocha meallain mòra ann.

CAIB. XII.

AGUS chunncas iongantas mòr air nèamh, bean air a sgeadachadh leis a' ghréin, agus a' ghealach fuidh a cosaibh, agus air a ceann crùn do dhà reult dheug.

2 Agus air dhi bhi torrach, ghlaodh i, re saothair-chloinne, agus bha i air a pianadh chum a h-aisead.

3 Agus chunncas iongantas eile air nèamh, agus feuch, dragon[l] mòr dearg, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air a chinn seachd crùin.

4 Agus tharruing earrball an treas cuid do reultaibh nèimhe, agus thilg e iad chum na talmhainn: agus sheas an dragon fa chomhair na mnà a bha ullamh gu bhi air a h-aisead, chum a leanabh a shlugadh suas 'nuair a bheireadh i e.

5 Agus rug i leanabh mic, a bha gus na cinnich uile a riaghladh le slait iaruinn: agus thogadh a leanabh suas chum Dhé, agus *chum* a righchaithreachsan.

6 Agus theich a' bhean do'n fhàsach, far am bheil aice ionad air ulluchadh le Dia, chum gu'm biodh i air a beathachadh an sin rè mìle *agus* dà cheud *agus* tri fichead là.

7 Agus bha cogadh air nèamh; rinn Michael agus aingil cogadh an aghaidh an dragoin, agus chog an dragon agus aingil fein;

8 Agus cha d'thug iad buaidh, cha mhò a fhuaradh an àite ni's mò air nèamh.

9 Agus thilgeadh a mach an dragon mòr, an t-seann nathair sin, d'an goirear an diabhol agus Satan, a tha mealladh an t-saoghail uile: thilgeadh a mach e chum na talmhainn, agus thilgeadh a mach aingil maille ris.

10 Agus chuala mi guth mòr ag radh air nèamh, A nis tha slàinte agus neart, agus rioghachd ar Déne, agus cumhachd a Chriosd air teachd; oir thilgeadh sìos fear-casaid ar bràithre, a bha 'gan casaid an làthair ar Dé-ne a là agus a dh'oidhche.

11 Agus thug iad buaidh air tre fhuil an Uain, agus tre fhocal am fianuis-san; agus cha do ghràdhaich iad an anama fein gu bàs.

12 Uime sin biodh gairdeachas oirbh, o a neamha, agus oirbhse a tha 'nar còmhnuidh annta. An-

[g] *gibhlean.* [h] *bhaile.* [k] *thruailleas.* [i] *leis a' chrith-thalmhainn.* [l] *uabheist.*

aoibhinn do luchd-àiteachaidh na talmhainn, agus na fairge! oir thainig an diabhol a nuas d'ar n-ionnsuidh, agus fearg ro mhòr air, do bhrigh gur fiosrach e nach 'eil aige ach ùine ghearr.

13 Agus an uair a chunnaic an dragon gu'n do thilgeadh e chum na talmhainn, rinn e geur-leanmhuinn air a' mhnaoi a rug an *leanabh* mic.

14 Agus do'n mhnaoi thugadh dà sgéith iolaire mhòire, chum gu'n rachadh i air itealaich leo do'n fhàsach, chum a h-ionaid fein; far am bheil i air a h-altrum rè aimsir, agus aimsirean, agus leth-aimsir [m], o aghaidh na nathrach.

15 Agus thilg an nathair as a beul uisge mar thuil, an déigh na mnà, chum gu'n d'thugadh i oirre bhi air a giùlan air falbh leis an t-sruth.

16 Agus rinn an talamh còmhnadh ris a' mhnaoi, agus dh'fhosgail an talamh a bheul, agus shluig e suas an tuil a thilg an dragon as a bheul.

17 Agus bha fearg air an dragon ris a' mhnaoi, agus chaidh e dheanamh cogaidh ris a' chuid eile d'a sliochd, a tha coimhead [n] àitheanta Dhé, agus aig am bheil fianuis Iosa Criosd.

CAIB. XIII.

AGUS sheas mi air gaineamh na fairge, agus chunnaic mi fiadhbheathach [o] ag éirigh suas as an fhairge, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air adharcaibh deich crùin, agus air a chinn ainm toibheim [p].

2 Agus bu chosmhuil am fiadhbheathach a chunnaic mi re leopard, agus bha a chosan mar *chosaibh* math-ghamhna, agus a bheul mar bheul leòmhain: agus thug an dragon a neart, agus a chaithir [q], agus cumhachd mòr dha.

3 Agus chunnaic mi aon d'a cheannaibh mar gu'm biodh e air a lotadh gu bàs; agus leighiseadh a chneadh bhàsmhor: agus ghabh an talamh uile iongantas an déigh an fhiadh-bheathaich.

4 Agus rinn iad aoradh do'n dragon, a thug a chumhachd do'n fhiadh-bheathach: agus rinn iad aoradh do'n fhiadh-bheathach, ag radh, Cò a ta cosmhuil ris an fhiadh-bheathach? Cò a ta comasach air cogadh a dheanamh 'na aghaidh?

5 Agus thugadh dha beul a' labhairt nithe mòra, agus toibheum; agus thugadh cumhachd dha cogadh a dheanamh rè dhà mhìos agus dà fhichead.

6 Agus dh'fhosgail e bheul ann an toibheum an aghaidh Dhé, chum toibheum a thoirt d'a ainm, agus d'a phàilliun [r], agus do'n dream a ta 'nan còmhnuidh air néamh.

7 Agus thugadh dha cogadh dheanamh an aghaidh nan naomh, agus buaidh a thoirt orra: agus thugadh dha cumhachd os ceann gach uile thréibh, agus theangaidh, agus chinnich.

8 Agus ni iadsan uile a tha 'nan còmhnuidh air an talamh aoradh dha, aig nach 'eil an ainmeanna scrìobhta ann an leabhar beatha an Uain, a mharbhadh, o thoiseach an t-saoghail.

9 Ma ta cluas aig neach air bith, éisdeadh e.

10 Ma bheir neach air bith am braighdeanas, theid e am braighdeanas: ma mharbhas neach air bith leis a' chlaidheamh, is éigin e fein bhi air a mharbhadh leis a' chlaidheamh. Is ann an so a ta foighidin agus creidimh nan naomh.

11 Agus chunnaic mi fiadh-bheathach eile ag éirigh as an talamh; agus bha aige dà adhairc cosmhuil re uan, agus labhair e mar dhragon.

12 Agus tha e a' cur an gnìomh cumhachd a' cheud fhiadh-bheathaich uile 'na fhianuis, agus tha e toirt air an talamh, agus orrasan a tha 'nan còmhnuidh ann, aoradh dheanamh do'n cheud fhiadh-bheathach, aig an robh a lot bàsmhor air a leigheas.

13 Agus tha e a' deanamh chomharra mòra, ionnas gu bheil e toirt air teine teachd a nuas o neamh air an talamh, ann am fianuis dhaoine.

14 Agus tha e a' mealladh na droinge a tha 'nan còmhnuidh air an talamh, leis na comharaibh sin a thugadh dha a dheanamh an lathair an fhiadh-bheathaich, ag radh re luchd-àiteachaidh na talmhainn, dealbh a dheanamh do'n bheathach aig an robh an lot claidheimh, agus a bha beo.

15 Agus thugadh cumhachd dha beatha [s] a thoirt do dhealbh an

[m] *àm, agus amanna, agus leth-àm.* [n] *gleidheadh.* [o] *béist.* [p] *ainmean Dia-mhaslachaidh.* [q] *a righ-chaithir.* [r] *thabernacal.* [s] *spiorad.*

fhiadh bheathaich, ionnas gu'n labhradh dealbh an fhiadh-bheathaich, agus gu'n d'thugadh e fainear gu'm biodh a mheud as nach deanadh aoradh do dhealbh an fhiadh-bheathaich, air am marbhadh.

16 Agus tha e toirt air na h-uile *dhaoine*, araon beag agus mòr, saibhir agus daibhir[t], saor agus daor, comhar a ghabhail air an làimh dheis, no air clàr an eudain;

17 Agus nach feudadh neach sam bith ceannach no reic, ach esan aig am biodh an comhara, no ainm an fhiadh-bheathaich, no àireamh ainme.

18 An so tha gliocas. An ti aig am bheil tuigse, àirmheadh[u] e àireamh an fhiadh-bheathaich: oir is àireamh duine e; agus is e àireamh sea ceud agus trì fichead agus sea.

CAIB. XIV.

AGUS dh'amhairc mi, agus feuch, Uan 'na sheasamh air sliabh Shioin, agus maille ris ceud agus dà fhichead agus ceithir mìle, aig an robh ainm Atharsan scrìobhta air clàr an eudain.

2 Agus chuala mi guth o fhlaitheanas, mar fhuaim mhorain uisgeacha, agus mar fhuaim tairneanaich mhòir: agus chuala mi fuaim chlàrsairean, a' deanamh ciuil le'n clàrsaichibh fein.

3 Agus chan iad mar gu'm b'òran nuadh e an làthair na righ-chaithreach, agus an làthair nan ceithir bheathach, agus nan seanair: agus cha b'urradh neach sam bith an t-òran sin fhòghlum, ach an ceud agus an dà fhichead agus na ceithir mìle, a shaoradh[w] o'n talamh.

4 Is iad so an dream nach do shalaicheadh le mnàibh; oir is òighean iad: is iad so an dream a tha leantuinn an Uain ge b'e àit an d'theid e: shaoradh iad so o mheasg dhaoine, 'nan ceud thoradh do Dhia, agus do'n Uan.

5 Agus 'nam beul cha d'fhuaradh cealg: oir tha iad gun lochd an làthair righ-chaithreach Dhé.

6 Agus chunnaic mi aingeal eile ag itealaich ann am meadhon neimhe, aig an robh an soisgeul siorruidh r'a shearmonachadh dhoibhsan a tha 'nan còmhnuidh air an talamh, agus do gach uile chinneach, agus threibh, agus theangaidh, agus shluagh,

7 Ag radh le guth ard, Biodh eagal Dé oirbh, agus thugaibh glòir dha; oir thainig uair a bhreitheanais: agus deanaibh aoradh dhasan a rinn nèamh, agus talamh, agus an fhairge, agus na tobair uisge.

8 Agus lean aingeal eile, ag radh, Thuit, thuit Babilon, a' chathair mhòr[y] sin, do bhrigh gu'n d'thug i air gach uile chinneach òl do fhìon feirge a strìopachais.

9 Agus lean an treas aingeal iad, ag radh le guth ard, Ma ni neach air bith aoradh do'n fhiadh-bheathach, agus d'a dhealbh, agus ma ghabhas e a chomhara air clàr eudain, no air a laimh,

10 Olaidh esan do fhìon feirge Dhé, a tha air a dhòrtadh gun mheasgadh, ann an cupan fheirgesan; agus bithidh e air a phianadh le teine agus pronnusc, am fianuis nan aingeal naomha, agus am fianuis an Uain.

11 Agus bithidh deatach am péinesan ag éirigh suas gu saoghal n an saoghal: agus cha 'n'eil fois sam bith a là no dh'oidhche aca-san a ni aoradh do'n fhiadh-bheathach agus d'a dhealbh, no aig neach air bith a ghabhas comhara ainmesan.

12 An so tha foighidin nan naomh: an so *tha*'n dream a choimhideas àitheanta Dhé, agus creidimh Iosa.

13 Agus chuala mi guth o nèamh, ag radh rium, Scrìobh, *Is* beannuichte na mairbh a gheibh bàs san Tighearn, a so a mach: seadh, a deir an Spiorad, chum gu faigh iad fois o'n saothair; agus leanaidh an oibre iad.

14 Agus dh'amhairc mi, agus feuch, neul geal, agus air an neul *neach* 'na shuidhe cosmhuil re Mac an duine, aig an robh crùn òir air a cheann, agus corran geur 'na laimh.

15 Agus thainig aingeal eile mach as an teampull, a' glaodhaich le guth ard ris an ti a bha 'na shuidhe air an neul, Sàth a steach do chorran, agus buain: oir thainig àm dhuit buain; oir tha foghara na talmhainn abuich.

16 Agus shàth an ti a bha 'na shuidhe air an neul, a chorran san talamh; agus bhuaineadh an talamh.

17 Agus thainig aingeal eile mach as an teampull a ta air nèamh, agus corran geur aigesan mar an ceudna.

18 Agus thainig aingeal eile mach

[t] *bochd.* [u] *cunntadh.* [w] *cheannuicheadh.* [x] *gun smal.* [y] *am baile mòr.*

o'n altair, aig an robh cumhachd os cionn teine, agus ghlaodh e le glaodh ard ris an ti aig an robh an corran geur, ag radh, Sàth a steach do chorran geur, agus cnuasaich baguidean[z] fìonain na talmhainn: oir a ta fìon-dhearcan làn abuich.

19 Agus shàth an t-aingeal a chorran san talamh, agus chnuasaich e fìonain na talmhainn, agus thilg e i ann am fìon-amar mòr feirge Dhé.

20 Agus shaltradh am fìon-amar an taobh a muigh do'n chathair, agus thainig fuil a mach as an fhìon-amar, gu srèin nan each, feadh mhìle agus shea ceud stàid[a].

CAIB. XV.

AGUS chunnaic mi comhara eile air nèamh, mòr agus iongantach, seachd aingil aig an robh na seachd plàighean deireannach; oir annta so tha fearg Dhé air a coimhlionadh.

2 Agus chunnaic mi mar gu'm b'fhairge ghloine, air a measgadh le teine; agus iadsan a thug buaidh air an fhiadh-bheathach, agus air a dhealbh, agus air a chomhara, [agus] air àireamh ainme, 'nan seasamh air an fhairge ghloine, agus clàrsaiche Dhé aca.

3 Agus tha iad a' cantuinn òrain Mhaois[b] òglaich Dhé, agus òrain an Uain, ag radh, *Is* mòr, agus *is* iongantach t'oibre, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich; *is* ceart agus *is* fìor do shligheansa, a Rìgh nan naomh.

4 Cò air nach biodh eagal romhad, O Thighearn, agus nach d'thugadh glòir do t'ainm? oir *is tusa* mhàin *a ta* naomha: oir thig na h-uile chinnich, agus ni iad aoradh ann do làthair; do bhrìgh gu bheil do bhreitheanais air an deanamh follaiseach.

5 Agus an déigh so dh'amhairc mi, agus feuch, dh'fhosgladh teampull pàilliuin na fianuis air nèamh.

6 Agus thainig a mach as an teampull na seachd aingil, aig an robh na seachd plaighean, air an sgeadachadh le lìon-eudach glan agus dealrach[c], agus air an crioslachadh[d] mu'n uchd le criosaibh òir.

7 Agus thug aon do na ceithir bheathaichibh do na seachd aingil seachd soithichean òir, làn do fheirg an Dé a ta beo gu saoghal nan saoghal.

8 Agus lìonadh an teampull le deataich o ghlòir Dhé, agus o chumhachdsan; agus cha b'urradh neach sam bith dol a stigh do'n teampull, gus am biodh seachd plàighean nan seachd aingeal air an coimhlionadh.

CAIB. XVI.

AGUS chuala mi guth mòr as an teampull, ag radh ris na seachd aingil, Imichibh, agus taomaibh soithiche feirge Dhé air an talamh.

2 Agus dh'imich an ceud *aingeal*, agus thaom e a shoitheach air an talamh; agus dh'éirich droch neasgaid nimhneach air na daoinibh sin aig an robh comhara an fhiadh-bheathaich, agus *orrasan* a rinn aoradh d'a dhealbh.

3 Agus thaom an dara aingeal a shoitheach san fhairge; agus rinneadh i mar fhuil *duine* mhairbh: agus fhuair gach anam beo bàs anns an fhairge.

4 Agus thaom an treas aingeal a shoitheach anns na h-aimhnichibh agus anns na tobraichibh uisge; agus rinneadh iad 'nam fuil.

5 Agus chuala mi aingeal nan uisgeacha ag radh, Is cothromach thu, O Thighearn, a ta, agus a bha, agus a bhitheas, do bhrigh gu'n d'thug thu breth air an dòigh so:

6 Oir dhòirt iadsan fuil naomh agus fhàidhean, agus thug thusa dhoibh fuil r'a h-òl; oir is toillteanach iad.

7 Agus chuala mi neach eile o'n altair ag radh, Seadh, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, *is* fìor cothromach do bhreitheanais.

8 Agus thaom an ceathramh aingeal a shoitheach air a' ghréin; agus thugadh *cumhachd* dha daoine a phianadh le h-ainteas teine.

9 Agus bha daoine air an losgadh le teas mòr, agus thug iad toibheum do ainm Dhé, aig am bheil cumhachd air na plàighibh sin: agus cha d'rinn iad aithreachas, chum glòir a thoirt dhasan.

10 Agus thaom an cùigeadh aingeal a shoitheach air rìgh-chaithir an fhiadh-bheathaich; agus rinneadh a rioghachd dorcha, agus chagainn *daoine* an teanga tre phéin,

11 Agus thug iad toibheum do Dhia nèimhe air son am pianta agus an creuchda, agus cha do ghabh iad aithreachas d'an gnìomharaibh.

12 Agus thaom an seathadh aingeal a shoitheach air an amhuinn

[z] *triopuill.* [a] *i. e. an t-ochdamh cuid do mhìle fearainn.* [b] *chan iad laoidh Mhaois.* [c] *geal.* [d] *air an criosrachadh,* [e] *masladh.*

mhòir Euphrates; agus thiormaichheadh a h-uisge, chum gu'n ulluichteadh slighe righrean na h-airde 'n ear.

13 Agus chunnaic mi *teachd* a mach a beul an dragoin, agus a beul an fhiadh bheathaich, agus a beul an fhaidh-bhréige, tri spiorada neoghlana, cosmhuil re losguinn.

14 Oir is iad *sin* spiorada dheamhan, a' deanamh chomhara, a tha dol a mach chum righre na talmhainn, agus an domhain uile, gu'n cruinneachadh chum catha là mhòir sin an Dé uile-chumhachdaich.

15 Feuch, ataim a' teachd mar ghaduiche. *Is* beannuichte esan a ni faire, agus a ghleidheas eudach, chum nach imich e lomnochd, agus nach faic *daoine* a nàire.

16 Agus chruinnich e iad r'a chéile chum ionaid d'an goirear san Eabhra, Armagedon.

17 Agus thaom an seachdamh aingeal a shoitheach san athar[f]; agus thainig guth mòr a mach a teampull nèimhe, o'n righ-chaithir, ag radh, Tha e deanta.

18 Agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich ann; agus bha crith mhor thalmhainn ann, nach robh a leithid ann o bha daoine air an talamh, a samhuil do chrith-thalmhainn co mòr.

19 Agus bha a' chathair mhòr[g] air a roinn 'na tri earrannaibh, agus thuit cathraiche nan cinneach: agus thainig Babilon mhòr an cuimhne an làthair Dhé, a thoirt di copan fiona fraoich fheirge[h].

20 Agus theich gach uile eilean as, agus cha d'fhuaradh na beannta.

21 Agus thainig clacha-meallain mòra[i] a nuas o nèamh air daoinibh, gach clach co throm re talann: agus thug daoine toibheum do Dhia, air son plàigh nan clachameallain; oir bha am plàighsan ro mhòr.

CAIB. XVII.

AGUS thainig aon do na seachd aingil aig an robh na seachd soithichean, agus labhair e rium, ag radh rium, Thig an so; nochdaidh mi dhuit breitheanas na strìopaiche mòire, a tha 'na suidhe air mòran uisgeacha:

2 Ris an d'rinn righre na talmhainn strìopachas, agus aig an do chuireadh luchd-àiteachaidh na talmhainn air mhisg le fion a strìopachais.

3 Agus thug e leis mi anns an spiorad do'n fhàsach: agus chunnaic mi bean 'na suidhe air fiadh-bheathach air dhath scarlaid, làn do ainmibh toibheim[k], air an robh seachd cinn agus deich adhaircean.

4 Agus bha bhean air a sgeadachadh ann am purpur, agus ann an scarlaid, agus air a deanamh breagha le h-òr agus clachaibh luachmhor agus neamhnuidibh, agus copan òir aice 'na làimh, làn do ghràineileachd agus do neo-ghloine a strìopachais.

5 Agus air clàr a h-eudain *bha* ainm scrìobhta, RUN-DIOMHAIR, BABILON MHOR, MATHAIR NAN STRIOPACH, AGUS GHRAINEILEACHDA NA TALMHAINN.

6 Agus chunnaic mi a' bhean air mhisg le fuil nan naomh, agus le fuil fhianuisean[l] Iosa: agus an uair a chunnaic mi i, ghabh mi iongantas le h-iongantas mòr.

7 Agus a dubhairt an t-aingeal rium, C'ar son a ghabh thu iongantas? Innsidh mise dhuit rùn-dìomhair na mnà, agus an fhiadh-bheathaich a tha 'ga giùlan, air am bheil na seachd cinn agus na deich adhaircean.

8 Am fiadh-bheathach a chunnaic thu, bha e, agus cha 'n'eil e ann; agus éiridh e suas a slochd an dubhaigein[m], agus theid e am mugha[n]: agus gabhaidh luchd-àiteachaidh na talmhainn, (aig nach 'eil an ainmeanna scrìobhta ann an leabhar na beatha o thoiseach an t-saoghail) iongantas, 'nuair a chi iad am fiadhbheathach[o] a bha, agus nach 'eil agus a bhitheas ann[p].

9 An so an inntinn aig am bheil gliocas: Na seachd cinn is seachd sléibhtean iad, air am bheil a' bhean 'na suidhe.

10 Is seachd righrean iad mar an ceudna: tha cùig *dhiubh* air tuiteam, agus a ta h-aon ann; cha d'thainig am fear eile fathast, agus an uair a thig e, iséigin da fantuinn rè ùine bhig.

11 Agus am fiadh-bheathach a bha, agus nach 'eil ann, is esan an

[f] *aidhear.* [g] *am baile mòr.* [h] *fheirge ro gharg.* [i] *cloich-shneachd mhòr.* [k] *Dia-mhaslachaidh.* [l] *mhairtireach.* [m] *as an t-slochd gun ghrunnd.* [n] *sgriosar e.* [o] *am béist.* [p] *gidheadh a ta ann.*

t-ochdamh, agus tha e o'n t-seachd-
nar, agus theid e am mugha.
12 Agus na deich adhaircean a
chunnaic thu, is deich righrean iad,
nach d'fhuair rioghachd fathast, ach
a ta faotainn cumhachd mar righ-
rean rè aon uaire maille ris [q] an
fhiadh-bheathach.
13 Tha aca sin aon inntinn,
agus bheir iad an neart agus an
cumhachd do'n fhiadh-bheathach.
14 Ni iad sin cogadh an aghaidh
an Uain, agus bheir an t-Uan
buaidh orra: oir is esan Tighearna
nan Tighearna, agus Righ nan
Righ; agus *tha* an dream a tha
maille ris, air an gairm, agus air an
taghadh, agus dìleas.
15 Agus a deir e rium, Na h-uisg-
eachan a chunnaic thu, far am
bheil an strìopach 'na suidhe, is
slòigh, agus coimhthionail, agus cin-
nich, agus teanganna iad.
16 Agus na deich adhaircean a
chunnaic thu air an fhiadh-bheath-
ach, bheir iad sin fuath do'n strìop-
aich, agus ni iad fàs i, agus lom-
nochd, agus ithidh iad a feoil, agus
loisgidh iad i le teine.
17 Oir chuir Dia 'nan cridhe a
thoil a choimhlionadh, agus a bhi
dh'aon chomhairle, agus an riogh-
achd a thoirt do'n fhiadh-bheathach,
gus an coimhlionar briathran Dhé.
18 Agus is i a' bhean a chunnaic
thusa, a' chathair mhòr [r] sin, a tha
rioghachadh [s] os cionn righre na
talmhainn.

CAIB. XVIII.

AGUS an déigh nan nithe so
chunnaic mi aingeal eile teachd
a nuas o nèamh, aig an robh cumh-
achd mòr; agus dhealraich an tal-
amh le ghlòir.
2 Agus ghlaodh [t] e gu làidir le
guth mòr, ag radh, Thuit, thuit
Babilon mhòr, agus rinneadh i 'na
h-àite-còmhnuidh dheamhan, 'na
priosun [u] do gach spiorad neo-ghlan,
na h-ionad-cumail [x] do gach eun'
neo-ghlan agus fuathmhor.
3 Oir dh'òl na h-uile chinnich do
fhìon feirge a strìopachais, agus
rinn righre na talmhainn strìopach-
as rithe, agus rinneadh saibhir cean-
naichean na talmhainn le pailteas
a sògha [y].
4 Agus chuala mi guth eile o
nèamh, ag radh, Thigibh a mach
aisde, mo phobull, chum nach bi
sibh comhpàirteach d'a peacaibh,
agus nach faigh sibh *cuid* d'a plàigh-
ibh;
5 Oir tha a peacanna air ruigh-
eachd [z] suas gu nèamh, agus
chuimhnich Dia a h-eucearta.
6 Thugaibh ath-dhìol di mar a
dhìol ise ribh, agus thugaibh dhi a
dhà uiread, a réir a h-oibre: anns a'
chupan a lìon i, lìonaibh a dha uir-
ead di.
7 A mheud as a ghlòraich si i
fein, agus a chaith i a beatha gu
sòghail, co mòr as sin thugaibh dhi
do pheanas agus do bhròn: oir a
deir i 'na cridhe fein, Tha mi a'm'
shuidhe a'm 'bhan-righinn, agus cha
bhantrach mi, agus cha'n fhaic mi
bròn.
8 Uime sin ann an aon là thig a
plàighean, bàs, agus bròn, agus
gorta; agus loisgear i gu tur le
teine: oir is neartmhor an Tighear-
na Dia a bheir breth oirre.
9 Agus ni righre na talmhainn a
rinn strìopachas, agus a chaith am
beatha gu sòghail maille rithe, gul,
agus caoidh air a son, 'nuair a chi
iad deatach a losgaidh,
10 A' seasamh fad as, tre eagal a
peanais, ag radh, Mo thruaighe, mo
thruaighe a' chathair mhòr [a] sin Ba-
bilon, a' chathair threun sin! oir ann
an aon uair thainig do bhreitheanas.
11 Agus ni ceannaichean na
talmhainn gul agus caoidh air a
son; oir cha cheannaich neach sam
bith am bathar [b] ni's mò,
12 Bathar òir, agus airgid, agus
chlach luachmhor, agus neamh-
nuidean, agus lìon-eudaich ghrinn,
agus phurpuir, agus shìde, agus
scarlaid, agus gach uile ghnè
fhiodha thiine, agus gach uile ghnè
shoithiche do fhiaclaibh elephant,
agus gach uile ghnè shoithiche do
fhiodh ro luachmhor, agus do
umha, agus do iarunn, agus do
mharmhor,
13 Agus canal, agus nithe deadh
bholaidh, agus ol'-ungaidh, agus
tùis, agus fion, agus ola, agus min
mhin [c], agus cruineachd, agus
ainmhidhean, agus caoraich, agus
eich, agus carbada, agus tràillean,
agus anama dhaoine.
14 Agus dh'imich na toraidh, air
an robh mòr dhéidh t'anama, uait,
agus dh'imich na h-uile nithe anna-

[q] *san aon uair ris.* [r] *am baile mòr.* [s] *aig am bheil uachdaranachd.* [t] *dh'éigh.* [u] *gaintir.* [x] *'na h-eunadan.* [y] *a sàimhe.* [z] *air leantuinn.* [a] *am baile mòr.* [b] *am marsandachd, an earradh.* [c] *plur mìn.*

sach agus maiseach uait, agus cha 'n fhaigh thu iad ni's mò.

15 Seasaidh ceannaichean nan nithe so a rinneadh saibhir, leatha, am fad, air eagal a peanais, a' gul agus a' caoidh.

16 Agus ag radh, Is truagh, is truagh, a' chathair mhòr sin, a bha air a sgeadachadh le lìon-eudach grinn, agus purpur, agus scarlaid, agus a bha air a deanamh breagha [c] le h-òr, agus le clachaibh luachmhor, agus le neamhnuidibh !

17 Oir ann an aon uair thugadh saibhreas co mòr gu neo-ni. Agus sheas gach uile long-mhaighstir [d], agus gach uile chuideachd a theid air longaibh, agus na seòladairean, agus a' mheud 's a ni gnothuichean air fairge, am fad,

18 Agus ghlaodh iad, an uair a chunnaic iad deatach a losgaidh, ag radh, C'i *a' chathair* a's cosmhuil ris a' chathair mhòir so ?

19 Agus thilg iad duslach air an cinn, agus ghlaodh iad, a' gul agus a' caoidh, ag radh, Is truagh, is truagh, a' chathair mhòr sin, anns an d'rinneadh saibhir iadsan uile aig an robh longa air an fhairge, trìd a greadhnachais-san ! oir ann an aon uair dh'fhàsaicheadh i.

20 Dean gairdeachas os a cionn, o a nèamh, agus sibhse abstola naomha agus fhàidhean ; oir dhìol Dia sibhse oirre.

21 Agus thog aingeal treun clach mar chloich-mhuilinn mhòir, agus thilg e san fhairge i, ag radh, Is ann mar so le neart a thilgear sìos a' chathair mhòr sin Babilon, agus cha 'n fhaighear i ni's mò.

22 Agus cha chluinnear annad ni's mò fuaim chlàrsairean, agus luchd-ciuil, agus phìobairean, agus thrompadairean ; agus cha 'n fhaighear annad ni's mò fear-ceird, do ghnè ceirde sam bith ; agus cha chluinnear fuaim cloiche-muilinn annad ni's mò ;

23 Agus cha soillsich solus coinnle [e] annad ni's mò ; agus cha chluinnear annad ni's mò guth firbainnse no mnà bainnse : oir b'iad do cheannaichean daoine mòra na talmhainn ; agus le d' dhruidheachd bha na h-uile chinnich air am mealladh :

24 Agus fhuaradh innte fuil fhàidhean, agus naomh, agus nan uile *dhaoine* a mharbhadh air an talamh.

CAIB. XIX.

AGUS an déigh nan nithe so, chuala mi guth ard mhòir shluaigh air nèamh, ag radh, Alelula ; slàinte, agus glòir, agus onoir, agus cumhachd do'n Tighearn ar Dia-ne :

2 Oir *is* fior agus *is* co-thromach a bhreitheanais ; oir thug e breth air an strìopaich mhòir, a thruaill an talamh le a strìopachas, agus dhìol e fuil a sheirbhiseach fein air a laimh.

3 Agus a rìs a dubhairt iad, Aleluia. Agus chaidh a deatach suas gu saoghal nan saoghal.

4 Agus thuit na ceithir seanaire fichead, agus na ceithir bheathaiche sìos, agus rinn iad aoradh do Dhia, a bha 'na shuidhe air an righchaithir, ag radh, Amen ; Aleluia.

5 Agus thainig guth a mach o'n righ-chaithir, ag radh, Molaibh ar Dia-ne, sibhse uile a's seirbhisich dha, agus air am bheil eagal-san, eadar bheag agus mhòr.

6 Agus chuala mi mar ghuth mòr shluaigh, agus mar fhuaim mhòrain uisgeacha, agus mar thoirm tairneanaich chumhachdaich, ag radh, Aleluia : oir a ta an Tighearna Dia uile-chumhachdach a' rioghachadh.

7 Bitheamaid aoibhinn agus deanamaid gairdeachas, agus thugamaid glòir dhasan : oir thainig pòsadh an Uain, agus dh'ulluich a bhean i fein.

8 Agus thugadh dhi gu'm biodh i air a sgeadachadh le lìon-eudach grinn, glan agus dealrach : oir is e an lìon eudach grinn fireantachd nan naomh.

9 Agus a deir e rium, Scrìobh, *Is* beannuichte iadsan a tha air an cuireadh gu suipeir-bhainnse an Uain. Agus a deir e rium, Is iad so briathra firinneach Dhé.

10 Agus thuit mi sìos aig a chosaibh chum aoradh dheanamh dha : agus a dubhairt e rium, Feuch nach *dean thu* e : is comh-sheirbhiseach dhuit fein mise, agus do d' bhràithribh aig am bheil fianuis Iosa : dean aoradh do Dhia ; oir is i fianuis Iosa spiorad na fàidheadaireachd.

11 Agus chunnaic mi nèamh air fhosgladh, agus feuch, each geal ; agus ghoireadh do'n ti a shuidh air Dìleas agus Fior ; agus ann am fireantachd tha e deanamh breitheanais agus cogaidh.

12 Agus *bha* a shùilean mar las-

[c] *air a h-òradh.* [d] *fhear-stiùraidh.* [e] *lòchrain.*

air theine, agus air a cheann *bha* mòran chrùn ; agus bha ainm aige scrìobhta, nach b'aithne do neach sam bith ach e fein ;

13 Agus bha e air a sgeadachadh le truscan [f] tumta am fuil : agus is e'n t'ainm a ghoirear dheth, FOCAL DE.

14 Agus lean na h-armailtean a bha air nèamh e air eachaibh geala, air an sgeadachadh le lìon-eudach grinn, geal agus glan.

15 Agus as a bheul tha claidheamh geur a' dol a mach, chum gu'm buaileadh e na cinnich leis : agus riaghlaidh se iad le slait iarunn : agus tha e a' saltradh fion-amair fraoich feirge [g] an Dé uile-chumhachdaich.

16 Agus tha aige air a thruscan agus air a leis ainm scrìobhta, RIGH NAN RIGH, AGUS TIGHEARNA NAN TIGHEARNA.

17 Agus chunnaic mi aingeal àraidh 'na sheasamh sa' ghréin ; agus ghlaodh e le guth ard, ag radh ris an eunlaith uile a bha 'g itealaich ann am meadhon nèimhe, Thigibh, agus cruinnichibh sibh fein chum suipeir an Dé mhòir:

18 Chum gu'n ith sibh feoil righre, agus feoil ard-cheannard, agus feoil dhaoine cumhachdach, agus feoil each, agus na muinntir a shuidheas orra, agus feoil nan uile *dhaoine*, araon shaor agus dhaor, araon bheag agus mhòr.

19 Agus chunnaic mi am fiadh-bheathach, agus righrean na talmhainn, agus an armailtean air an cruinneachadh, a dheanamh cogaidh an aghaidh an ti a bha 'na shuidhe air an each, agus an aghaidh armailtesan.

20 Agus ghlacadh am fiadh-bheathach, agus maille ris-san am fàidh-bréige a rinn mìorbhuilean 'na làthair, leis an do mheall e an droing a ghabh orra comhara an fhiadh-bheathaich, agus iadsan a rinn aoradh d'a dhealbh. Thilgeadh iad sin 'nan dithis beo ann an loch teine a' dearglasadh le pronnusc.

21 Agus mharbhadh a' chuid eile le claidheamh an ti a bha 'na shuidhe air an each, a thainig a mach as a bheul : agus bha an eunlaith uile air an lìonadh le'm feoil.

CAIB. XX.

AGUS chunnaic mi aingeal a' teachd a nuas o nèamh, agus iuchair sluichd an dubh-aigein [h] aige, agus slabhraidh mhòr 'na laimh.

2 Agus rug e air an dragon an t-seann nathair nimhe sin, a's e an diabhol agus Sàtan, agus cheangail se e rè mhìle bliadhna,

3 Agus thilg se e do shlochd an dubh-aigein, agus dhùin e stigh e, agus chuir e seula air, chum nach mealladh e na cinnich tuilleadh, gus an crìochnaicheadh [i] am mìle bliadhna: agus an déigh sin, 's éigin gu fuasgailear e rè ùine bhig.

4 Agus chunnaic mi rìgh-chaithrichean, agus shuidh iad orra, agus thugadh breitheanus doibh : agus *chunnaic mi* anamanna na muinntir d'an do chuireadh an cinn air son fianuis Iosa, agus focail Dé, agus nach d'rinn aoradh do'n fhiadh-bheathach, no d'a dhealbh, agus nach do ghabh a chomhara air clàr an eudain, no air an làmhaibh ; agus bha iad beo, agus rioghaich iad maille re Criosd rè mhìle bliadhna.

5 Ach cha d'ath-bheothaicheadh a' chuid eile do na mairbh gus an robh am mìle bliadhna air an crìochnachadh. *Is* i so a' cheud aiseirigh.

6 *Is* beannuichte agus *is* naomha an ti aig am bheil cuid anns a' cheud aiseirigh : orra so cha 'n'eil cumhachd aig an dara bàs ; ach bithidh iad 'nan sagartaibh do Dhia, agus do Chriosd, agus rioghaichidh iad maille ris mìle bliadhna.

7 Agus an uair a chrìochnaichear am mìle bliadhna, fuasgailear Sàtan as a phrìosun.

8 Agus theid e mach a mhealladh nan cinneach, a tha ann an ceithir chearnaibh na talmhainn, Gog agus Magog, chum an cruinneachadh gu cath ; muinntir *a tha* ann an àireamh mar ghaineamh na fairge.

9 Agus chaidh iad suas air leud na talmhainn, agus chuairtich iad camp nan naomh, agus a' chathair ionmhuinn : agus thainig teine nuas o Dhia a nèamh, agus chuir e as doibh.

10 Agus thilgeadh an diabhol a mheall iad, san loch theine agus phronnuisc, far *am bheil* am fiadh-bheathach, agus am fàidh-bréige, agus bithidh iad air am pianadh a là agus a dh'oidhche, gu saoghal nan saoghal.

11 Agus chunnaic mi righ-

[f] *falluing, eudach-uachdair.*
[g] *feirge ro gharg.*
[h] *an t-sluichd gun aigeal.*
[i] *an coimhliontadh*

chaithir mhòr gheal, agus an ti a
shuidh oirre, neach a theich nèamh
agus talamh o a ghnùis, agus cha
d'fhuaradh àite dhoibh.
12 Agus chunnaic mi na mairbh,
beag agus mòr, 'nan seasamh am
fianuis Dé; agus dh'fhosgladh na
leabhraichean: agus dh'fhosgladh
leabhar eile, *eadhon leabhar* na
beatha: agus thugadh breth air na
mairbh as na nithibh sin a bha
scrìobhta sna leabhraichibh, a réir
an gnìomhara.
13 Agus thug an fhairge uaipe[k]
na mairbh a bha innte; agus thug
am bàs agus an uaigh[l] uatha na
mairbh a bha annta: agus thugadh
breth orra gach aon a réir an gnìo-
mhara.
14 Agus thilgeadh am bàs agus
ifrinn do'n loch theine: Is e so an
dara bàs.
15 Agus ge b'e air bith nach
d'fhuaradh scrìobhta ann an leabhar
na beatha, thilgeadh e san loch
theine.

CAIB. XXI.

AGUS chunnaic mi nèamh nuadh,
agus talamh nuadh: oir chaidh
an ceud nèamh agus an ceud talamh
thairis; agus cha robh fairge ann ni's
mò.
2 Agus chunnaic mise Eoin a'
chathair naomha, Ierusalem nuadh,
a' teachd a nuas o Dhia a nèamh,
air a h-ulluchadh mar bhean-bainnse
air a sgeadachadh fa chomhair a
fir.
3 Agus chuala mi guth mòr a
nèamh, ag radh, Feuch, *tha* pàilliun
Dhé maille re daoinibh, agus ni esan
còmhnuidh maille riu, agus bithidh
iadsan 'nan sluagh aige, agus bith-
idh Dia fein maille riu, agus 'na
Dhia dhoibh.
4 Agus tiormaichidh Dia gach
deur o'n sùilibh; agus cha bhi bàs
ann ni's mò, no bròn, no éighich[m],
agus cha bhi pian ann ni's mò: oir
chaidh na ceud nithe thairis.
5 Agus a dubhairt an ti a bha 'na
shuidhe air an righ-chaithir, Feuch,
deanam na h-uile nithe nuadh.
Agus a dubhairt e rium, Scrìobh,
oir tha na briathra so fìrinneach
agus dìleas.
6 Agus a dubhairt e rium, Tha e
deanta. Is mise Alpha agus Omega,
an toiseach agus an deireadh: bheir
mi dhasan air am bheil tart, do
thobar uisge na beatha gu saor.
7 Sealbhaichidh an ti a bheir
buaidh na h-uile nithe mar oighre,
agus bithidh mise a'm' Dhia dhasan,
agus bithidh esan 'na mhac dhomh-
sa.
8 Ach aig an dream sin a ta gealt-
ach, agus mi-chreidmheach, agus
gràineil, agus aig luchd mortaidh,
agus strìopachais, agus druidheachd,
agus ìodhol-aoraidh, agus aig na h-
uile bhreugairibh, bithidh an cuibh-
rionn anns an loch a ta dearg-las-
adh le teine agus pronnusc; ni a's
e'n dara bàs.
9 Agus thainig a m' ionnsuidh
aon do na seachd aingil, aig an robh
na seachd soithichean làn do na
seachd plaighibh deireannach, agus
labhair e rium, ag radh, Thig an so,
nochdaidh mise dhuit a' bhean-
nuadh-phòsda, bean an Uain.
10 Agus thug e leis mi anns an
spiorad gu beinn mhòir agus ard,
agus dh'fheuch e dhomh a' chathair
mhòr[n] sin, Ierusalem naomha, a'
teachd a nuas a nèamh o Dhia,
11 Aig an robh glòir Dhé: agus
bha a soillse[o] cosmhuil re cloich ro
luachmhoir, mar chloich Iaspis, soill-
eir mar chriostal;
12 Agus bha balla mòr agus ard
aice, air an robh dà gheata dheug,
agus aig na geataibh dà aingeal
dheug, agus ainmeanna scrìobhta
orra, eadhon *ainmeanna* dà thréibh
dheug chloinn Israeil.
13 Air an taobh an ear, tri gheat-
acha; air an taobh thuath, tri gheat-
acha; air an taobh deas, tri gheat-
acha; agus air an taobh an iar, tri
gheatacha.
14 Agus bha aig balla na cath-
rach dà bhunait dheug, agus ann-
tasan ainmeanna dà abstol deug an
Uain.
15 Agus bha aig an ti a labhair
rium, cuilc-shlat òir chum gu'n
tomhaiseadh e a' chathair, agus a
geatacha, agus a balla.
16 Agus tha a' chathair 'na luidhe
ceithir-chearnach, agus tha a fad co
mòr r'a leud: agus thomhais e a'
chathair leis a' chuilc-shlait, dà
mhìle dheug stàide: is ionunn fad,
agus leud, agus airde dhi.
17 Agus thomhais e a balla, ceud
agus dà fhichead agus ceithir lamha-
coille[p], a réir tomhais duine, eadh-
on, an aingil.
18 Agus bha a balla air a thogail
do chloich iaspis; agus *b*'òr fìor-

[k] *uaithe.* [l] *ifrinn.* [m] *glaodhaich.* [n] *am baile mòr.*
[o] *solus, dealradh.* [p] *bann-lamha.*

ghlan a' chathair[q], cosmhuil re gloin shoilleir[r].

19 Agus *bha* bunaitean[s] balla na cathrach air an deanamh sgiamhach leis gach uile ghnè chlocha luachmhor. *Bu* iaspis an ceud bhunait; *bu* shaphir, an dara; *bu* chalcedon, an treas; *b*'emerald, an ceathramh *bunait*;

20 *Bu* shardonics, an cùigeadh; *bu* shardius, an seathadh; *bu* chrisolit, an seachdamh; *bu* bheril, an t-ochdamh: *bu* topas, an naothadh: *bu* chrisoprasus, an deicheamh; *bu* hiacint, an t-aon deug; *b*'ametist, an dara *bunait* deug.

21 Agus *bu* dà neamhnuid deug an dà gheata dheug; bha gach aon fa leth do na geataibh *air a dheanamh* do aon neamhnuid: agus b'òr fior-ghlan sràid na cathrach, mar ghloin shoilleir.

22 Agus cha'n fhaca mi teampull innte: oir is e'n Tighearna Dia uile-chumhachdach, agus an t-Uan a's teampull di.

23 Agus cha 'n'eil feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innte: oir shoillsich glòir Dhé i, agus *is e* an t-Uan a's solus di.

24 Agus gluaisidh cinnich na muinntir sin a shaorar 'na solus: agus bheir righre na talmhainn an glòir agus an urram d'a h-ionnsuidh.

25 Agus cha dùinear a geatacha san là: oir cha bhi oidhche an sin.

26 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

27 Agus cha d'theid air chor sam bith a steach innte ni air bith a shalaicheas, no a dh'oibricheas gràineileachd, no *a ni* breug: ach iadsan a mhàin a tha scrìobhta ann an leabhar beatha an Uain.

CAIB. XXII.

AGUS dh'fheuch e dhomh amhuinn fhìor-ghlan do uisge na beatha, soilleir mar chriostal, a' teachd a mach a righ-chaithir Dhé, agus an Uain.

2 Ann am meadhon sràide na *cathrach*, agus air gach taobh do'n amhuinn, *bha* craobh na beatha, a' giùlan da *ghnè* dheug thoraidh, *agus* a' toirt a toraidh uaipe gach uile mhìos: agus *bha* duilleadh na craoibhe chum leighis nan cinneach.

3 Agus cha bhi mallachd air bith ann ni's mò: ach bithidh righ-chaithir Dhé agus an Uain innte; agus ni a sheirbhisich seirbhis da.

4 Agus chi iad aghaidh; agus *bithidh* ainmsan air clàr an eudain.

5 Agus cha bhi oidhche an sin, agus cha 'n'eil feum aca air coinnil, no air solus na gréine; oir bheir an Tighearna Dia solus doibh: agus rioghaichidh iad gu saoghal nan saoghal.

6 Agus a dubhairt e rium, *Tha* na briathra so dìleas agus fìrinneach. Agus chuir an Tighearna, Dia nam fàidh naomha, aingeal fein a nochdadh d'a sheirbhisich na nithe sin a's éigin tachairt gu h-aithghearr.

7 Feuch, thigeam gu luath: is beannnicht' an ti a choimhideas briathra fàidheadaireachd an leabhair so.

8 Agus chunnaic mise Eoinn na nithe so, agus chuala mi iad: agus an uair a chuala agus a chunnaic mi *iad*, thuit mi sìos a' deanamh aoraidh roimh chosaibh an aingil, a nochd na nithe so dhomh.

9 An sin a deir e rium, Feuch nach *dean thu e*: oir is comh-sheirbhiseach dhuit mise, agus do d' bhràithribh na fàidhean, agus dhoibhsan a choimhideas briathran an leabhair so: dean aoradh do Dhia.

10 Agus a deir e rium, Na seulaich focail fàidheadaireachd an leabhair so: oir tha an t-àm am fagus.

11 An ti a ni eucoir, deanadh e eucoir a ghnàth: agus an ti a tha salach, biodh e salach a ghnàth: agus an ti a tha 'na fhìrean, biodh e 'na fhìrean a ghnàth: agus an ti a tha naomha, biodh e naomha a ghnàth.

12 Agus feuch, thigeam gu h-aithghearr; agus a ta mo luach-saoithreach maille rium, a thabhairt do gach aon fa leth a réir mar a bhitheas a ghnìomhara.

13 Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus a' chrìoch, an ceud *neach* agus an *neach* deireannach.

14 Is beannuichte iadsan a ni àitheanta-san, chum gu'm bi còir aca air craoibh na beatha, agus gu'n d'theid iad stigh tre na geataibh do'n chathair.

15 Oir an taobh a muigh *tha* madraidh, agus luchd druidheachd, agus luchd strìopachais, agus luchd mortaidh, agus luchd ìodhol aor-

[q] *am baile.* [r] *trìd-shoillseach, tre'n dealraich an solus.*
[s] *buinn, bunachuir.*

aidh, agus gach neach a ghràdh-
aicheas agus a ni breug.
16 Chuir mise Iosa m'aingeal a
dheanamh fianuis duibhse air na
nithibh so anns na h-eaglaisibh. Is
mise freumh agus gineal Dhaibh-
idh, an reult dhealrach agus
mhaidne.
17 Agus a deir an Spiorad agus a'
bhean nuadh-phosda, Thig. Agus
abradh an ti a chluinneas, Thig.
Agus thigeadh an neach air am bheil
tart. Agus ge b'e neach leis an àill,
gabhadh e uisge na beatha gu saor.
18 Oir tha mi deanamh fianuis do
gach uile neach a chluinneas briath-
ra fàidheadaireachd an leabhair so,
Ma chuireas neach air bith ris na
nithibh so, cuiridh Dia airsan na
plàighean a tha scrìobhta anns an
leabhar so:
19 Agus ma bheir neach air bith
o bhriathraibh leabhair na fàidh-
eadaireachd so, bheir Dia a chuibh-
rionnsan a leabhar na beatha, agus
as a' chathair naomha, agus as na
nithibh a tha scrìobhta anns an
leabhar so.
20 A deir an ti a tha toirt fianuis
air na nithibh so, Gu deimhin ataim
a' teachd an aithghearr. Amen.
Seadh, thig, a Thighearn Iosa.
21 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd
gu robh maille ribh uile. Amen.

CRIOCH.

Stanhope and Tilling,
Printers, Chelsea.

